Overzicht artikelen en publicaties over informatiebeheer

De lijst is aangemaakt op: **zondag 4 juni 2023**

Dit overzicht bevat titels en 'samenvattingen' van berichten, berichtjes, artikelen en publicaties die het terrein van het informatiebeheer raken.
Ze zijn gerubriceerd op basis van de ‘lifecycle of documents’ uit het rapport ‘Management of electronic records: Issues and guidelines; Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)’, United Nations, New York, 1990. (blz 27-34).

Een overzicht van termen die zijn gerelateerd aan de onderwerpen van de opgenomen titels is aan het eind toegevoegd.

Onder informatiebeheer wordt verstaan het geheel van informatievoorziening en archiefbeheer.

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Engelse term: **<geen>**

1 Ontstaan

Ontstaan en identificatie

Engelse term: **Creation and identification**

1.1 Definieren

Definitie van het begrippen als informatiebeheer, archief, archiefbescheiden etc, beschrijving van de toepassing en reikwijdte daarvan.

Engelse term: **Defining electronic records**

1.2 Benoemen informatiesysteem

Begrenzing van het informatiesysteem waarbinnen de gegevens (archiefbescheiden) verwerkt worden. Kan ook een informatiesysteem binnen een keten zijn.

Engelse term: **Identifying electronic records systems**

1.3 Benoemen bestanddeel

Begrenzing van de eenheid die als object te beschouwen is (archiefbestanddeel, archiefstuk, item, object, archiefblok, informatie-object, dataobject).
Bijvoorbeeld: Document of registratie.

Engelse term: **Identifying electronic records**

2 Waarderen

Het bepalen van de functie en de waarde van een gegeven of gegevens in een bepaalde context of samenhang en het bepalen van de uiteindelijke bestemming daarvan.

Engelse term: **Appraisal**

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

Het vaststellen van de waarde en bewaartermijnen van gegevens in een bepaalde context.

Engelse term: **Appraising**

2.2 Selecteren

Het bepalen wat wanneer te vernietigen is of over te brengen is naar een archiefbewaarplaats,

Engelse term: **Scheduling**

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Het vaststellen van de juridische waarde van de gegevens, garanderen van de integriteit, authenticiteit en de betrouwbaarheid (volledigheid, juistheid, beschikbaarheid en controleerbaarheid).

Engelse term: **Assuring legality**

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Opslag, ontsluiting en beschikbaarstelling van informatie op basis van informatiebehoefte van de organisatie, inwoners, politiek, bestuur, controllers, juristen en archiefbewaarplaats(en).

Engelse term: **Control and use**

3.1 Bewaken kosten

Bewaken van de kosten die beheershandelingen (verwerkingen) met zich meebrengen. Kosten/baten en risico's.

Engelse term: **Controlling costs**

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Bepaling van de organisatieonderdelen, overheidsorganen, funtionarissen die verantwoordelijk zijn voor de gegevens.
Dit kan zijn als als eigenaar, zorgdrager, verwerkingsverantwoordelijke of houder.
Ook bepaling herkomst.

Engelse term: **Assigning responsability**

3.3 Fysiek beheren

Fysieke opslag van de archiefbescheiden en aanwijzing van verantwoordelijken voor het fysiek beheer.

Engelse term: **Storing**

3.4 Integreren

Standaardisatie en uitwisseling.
De opslag van gegevens in verschillende formaten mag geen barriere zijn voor de toegankelijkheid en uitwisseling daarvan.

Engelse term: **Integrating access**

3.5 Documenteren

Beschrijving van gegevens en systemen (metadata). Bepaling van standaarden voor documentatie. Ook ten behoeve van het bewaren van de context.

Engelse term: **Documenting**

3.6 Beschikbaarstellen

Het feitelijk gebruik en het vaststellen van regels en afspraken voor het gebruik. Ook beschikbaarheid.

Engelse term: **Providing for use**

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Het waarborgen van logische en fysieke beveiliging, ten behoeve van de continuiteit van de organisatie, de vertrouwelijkheid van informatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Engelse term: **Assuring security**

4 Bewaren

Betreft het landurig bewaren.

Vanuit het gezichtspunt van de archiefbewaarplaats gaat het om permanent te bewaren en over te brengen data.
Vanuit het gezichtspunt van de archiefvormer is het bewaren tot de bewaartermijn is verstreken.

Was: Verwijderen (overdragen of vernietigen)
Selectie en vernietiging van de informatie volgens de selectielijst die is vastgesteld in de waarderingsfase. Tevens overbrenging naar de archiefbewaarplaats.

Was: Overdragen (of vernietigen)

Engelse term: **Disposition**

4.1 Voortbestaan

Het garanderen van het voortbestaan van betrokken informatieobjecten.

Beter is: Het bewaren van de informatie inclusief context al dan niet met behoud van de oorspronkelijke informatieobjecten.

Was: "De duurzame toegankelijkheid" en daarvoor "Het garanderen van de duurzaamheid van de betrokken gegevensdragers. "

Engelse term: **Preserving media**

4.2 Bewaren context en gedrag

Bewaren van de originele functionaliteit en de documentatie daarover.Ook in geval van conversie en migratie.

Engelse term: **Preserving functionality**

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **8703** ***23 Dingen slaat zijn vleugels uit; Web 2.0 leertraject succesvol***

Ronald de Nijs

(Artikel) Informatie professional, 2009. 03 2009

Web 2.0

Circa 2000 medewerkers in bibliotheken hebben inmiddels 23 Dingen gevolgd. Inmiddels heeft het online leertraject zijn vleugels uitgeslagen. Er komen varianten voor bijvoorbeeld politie, musea en onderwijs, om ook in die sectoren medewerkers vertrouwd te maken met web-2.0-tools. Een update.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Blog; Communicatie; RSS; Social bookmarking; Twitter; Weblog; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

23 Archiefdingen

~ http://www.23-archiefdingen.nl/

de site 23 dingen

~ http://www.23dingen.nl

* **9485** ***6. Books - The Last Chapter?; Imagine - Winter 2011***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) uitgezonden op 13-dec-2011 / BBC Scotland, Glasgow, 2011. Broadcast on BBC One,: 11:35PM Tue, 13 Dec 2011
First broadcast BBC One: 10:35PM Tue, 13 Dec 2011
Duration 70 minutes
Key talent Alan Yentob

Boek

With the rise of electronic books, is the final chapter about to be written in the long love story between books and their readers? Will the app take the place of the traditional book?

Alan Yentob discusses the subject with writers Alan Bennett, Douglas Coupland, Ewan Morrison and Gary Shteyngart, publisher Gail Rebuck, agent Ed Victor and librarian Rachael Morrison. They also smell books, making precise notes about the distinctive aroma of each.

Overige begrippen *E-book; E-reader.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Info bij de BBC

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b01871m9

** **8997** ***Abuysen ende desordiën; Archiefvorming en archivering in Dordrecht, 1200-1920***

P.J. Horsman

(Proefschrift) (c) 2009, P.J. Horsman, Amsterdam, Rome, 2009.

Archiefvorming

Archieven zijn belangrijke bronnen voor de geschiedenis, maar de informatie die ze bevatten, is zelden eenduidig te interpreteren. Een archief is niet een eenduidige documentaireneerslag' van het handelen van de organisatie die het heeft gevormd. Het waren de secretarissen en hun klerken die de vorm van de documenten bepaalden; zij beslisten uiteindelijk ook over archivering, verwaarlozing of vernietiging. Peter Horsman ontwikkelde een methode voor een interpretatie van archieven. Hij deed dit aan de hand van het archief van het stadsbestuur van Dordrecht van de dertiende tot aan het begin van de twintigste eeuw. Horsman onderzocht vijf kenmerkende bestanddelen van het archief: de middeleeuwse oorkonden, de registers van het lokale gerecht, de vastlegging van de besluiten van de bestuursorganen, de financiële administratie en ten slotte de dossiers die door het bureaucratisch apparaat werden aangelegd. Hij concludeert dat archivering lang niet altijd systematisch, volgens een bedacht plan, plaatsvond.

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Daarnaast is niet alle verlies van documenten te verklaren. Ook vond Horsman dat de context waarin de documenten zijn ontstaan bepalend is voor een juiste interpretatie. Hij stelt tot slot dat de methoden die voor het toegankelijk maken van archieven gebruikt worden, tekort schieten.

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archivistiek; Context.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NARCIS

~ http://www.narcis.info/research/RecordID/OND1266054/Language/nl/;jsessionid=yeftvxilam8

Proefschrift op internet

~ http://dare.uva.nl/document/155398

* **6566** ***De acht valkuilen van besluitvorming***

Chris Verhoef

(Column) Automatisering Gids 8-okt-2004.

Besluitvormingsproces

De 8 meest voorkomende valkuilen bij besluitvorming zijn:

1 Wanneer een besluit in feite gestuurd wordt door de manier waarop de zaak beschreven wordt, in plaats van door de inhoud is er sprake van poor framing.

2 Recency effects houdt in dat er excessief veel gewicht wordt gegeven aan de meest recente gegevens, niet alle, vooral als het besluitvormingsproces lang duurt.

3 Primacy effect is het omgekeerde van een recency effect: Er wordt het meeste gewicht toegekend aan de eerste informatie die beschikbaar is. Het is vaak lastig voor mensen om terug te komen op een eerder ingenomen standpunt na dat ze zich een eerste beeld hebben gevormd (de bekende onuitwisbare eerste indruk).

4 Poor probability estimation is het hoger in schatten van bekende familiare, dramatische, of heel goede gebeurtenissen, en het onderschatten van onbekende risico's.

5 Er is sprake van overconfidence wanneer zowel de experts als jan- met-de-pet te zeker zijn van de eigen kennis en kunde.

6 Escalation phenomena betreft de onwil of onmacht om na een beslissing af te wijken van de ingeslagen koers.

7 Er is sprake van assocation bias wanneer een besluit wordt gebaseerd op vergelijkbare gebeurtenissen die in het verleden hebben plaatsgevonden.

8 Groupthink is het buigen voor groepsconsensus en -cohesie in plaats van minder populaire standpunten naar voren te brengen.

Overige begrippen *Projectmanagement; Verstoring.*

* **3506** ***Appraisal of Electronic Records: A Review of the Literature in English***

Terry Eastwood en Shadrack Katuu, Jacqueline Killawee, Jeff Whyte

(Bibliografie) InterPARES Project, International Reasearch on Permanent Authentic Records in Electronic Systems, 2000. Ontwerp versie 30 Mei 2000

Waarderen

A summary of the relevant literature in the field of electronic record appraisal written by Terry Eastwood, chair of the Appraisal Task Force. This report was used to start the Task Force's discussion on its problem domain and to refine its research questions.

Although the literature on the appraisal of electronic raises many important issues, many of them are issues relevant

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

to appraisal of records in any medium and form. Many others relate to the overall strategy and tactics of appraising electronic records in a difficult environment. It is evident that the work of the Appraisal Task Force is primarily to identify the particular issues that apply to long-term preservation of authentic electronic records. To do this, the Task Force needs to do two things. First, it needs to model the process of appraisal to identify the various activities involved in selection and acquisition.
Then, it needs to use the results of the work of the Authenticity Task Force in developing a Template for Analysis, case studies, and a typology of to identify the specific issues relevant to appraisal of electronic records.

Overige begrippen *Appraisal; Bibliografie; Literatuurlijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

De tekst staat op de site van interPARES

~ http://www.interpares.org/resources.htm

* **251** ***Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, 's Gravenhage, 1988. Algemene Rekenkamer / TK vergaderjaar 1987-1988, 20655, nrs 1-2

Informatiebeheer

De rijksoverheid zou zich moeten vergewissen van de kwaliteit van het departementale digitale archiefbeheer en de relevante wet- en regelgeving, anders loopt ze het risico cruciale digitale informatie te verliezen. De millenniumproblematiek is een reden te meer om druk op de ketel te zetten. Dat stelt de Algemene Rekenkamer in een rapport over digitale archivering, dat op 9 april werd uitgebracht aan de coördinerende bewindspersonen van Binnenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Waarschuwingen die de Rekenkamer in het verleden liet horen, lijken de overheid niet te hebben kunnen aanzetten tot actie.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Millenniumprobleem; MLG; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van de Tweede Kamer

~ http://resourcessgd.kb.nl/SGD/19871988/PDF/SGD_19871988_0007704.pdf

* **8381** ***De Archiefwet 1995 in 100 trefwoorden***

M.W. van Boven en R. Kramer en C.G.M. Noordam

(Publicatie) Stichting SOD en VNG Uitgeverij, Woerden, Den Haag, 2003. Derde herziene druk
ISBN 90 322 70451

Archiefbeheer

Prima handboek over de archiefwet 1995 met volledige teksten van de wet en de regelingen (stand tot en met 2002) met uitleg over begrippen en beheershandelingen met verwijzing naar de grondslagen.

Overige begrippen *Beheershandeling; Grondslag; Informatiebeheer; Terminologie.*

* **4530** ***Archiefzorg en Informatietechnologie***

J. Boomgaard en R.S. Jonker, J.C. van der Ploeg

(Rapport) Nieuws van Archieven, 1992. Bijlage bij nummer 3, jaargang 11, maart 1992

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Digitale duurzaamheid

Overwegingen, gevolgen en aandachtspunten voor de problematiek rond MLG's. Rapport geschreven tbv het bestuur van de KVAN.

Overige begrippen *Archivistiek; Beschikbaarstellen; Bewaring; Duurzame toegankelijkheid; Duurzame toegankelijkheid; MLG; Toezicht; Voortbestaan.*

* **1644** ***The archival bond***

Luciana Duranti

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 1997. Vol 11: blz 213-218, Volume 11, Numbers 3-4 / September, 1997

Archival bond

This paper presents the concept of archival bond as formulated by archival science and used in a research project carried out at the University of British Columbia, entitled "The preservation of electronic records". Being one of the essential components of the record, the concept of archival bond is discussed in the context of the traditional diplomatic and archival definitions of records, and its function in demonstrating the reliability and authenticity of records is shown. The most serious challenge with wich we are confronted is to make explicit and preserve intact over the long term the archival bond between electronic en non electronic records belonging in the same aggregations.

Overige begrippen *Archief; Archiefbescheiden; Authenticity; Betrouwbaarheid; Bewaren; Context; Diplomatiek; Evidence of an act; Integrity; Ontstaan; Procesgebonden informatie; Recordness; Reliability; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5404673/The_Archival_Bond?

Bij Springer

~ http://www.springerlink.com/content/p8t3216178381514/

** **8913** ***Archival science and postmodernism: new formulations for old concepts***

Terry Cook

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Archivistiek

Process rather than product, becoming rather than being, dynamic rather than static, context rather than text, reflecting time and place rather than universal absolutes — these have become the postmodern watchwords for analyzing and understanding science, society, organizations, and business activity, among others. They should likewise become the watchwords for archival science in the new century, and thus the foundation for a new conceptual paradigm for the profession. Postmodernism is not the only reason for reformulating the main precepts of archival science. Significant changes in the purpose of archives as institutions and the nature of records are other factors which, combined with postmodern insights, form the basis of the new perception of archives as documents, institutions, and profession in society.
This essay explores the nature of postmodernism and archival science, and suggest links between the two. It outlines two broad changes in archival thinking that underpin the archival paradigm shift, before suggesting new formulations for most traditional archival concepts.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Governance; Paradigma; Postmodernisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Tekst op internet (mybestdocs)

~ http://www.mybestdocs.com/cook-t-postmod-p1-00.htm

Zie ook

~ http://www.mybestdocs.com/cook-t-postmod-p2-00.htm

** **8934** ***Archivalisering en archivering***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Archivalisering

Helder verhaal over de rol, en nut van bewaring van informatie en en het belang van de juiste interpretatie van context.

Overige begrippen *Archiefwaardig; Archivering; Archivistiek; Context; Interpreteerbaar; Memoricide; Recordness; Waarderen.*

** **9381** ***Archivwissenschaft, Band 1; Teil I, Einführung, Grondbegriffe, Terminlogie Teil II,1 Organisationsformen des Schriftgutes in Kanzlei und Registratur, Erster Teil***

Johannes Papritz

(Publicatie) Archivschule, Marburg, 1983. 2, durchgesehene Auflage
ISBN 3-923833-16-4

Archivistiek

Overige begrippen *Archiefwetenschap.*

** **9382** ***Archivwissenschaft, Band 2; Teil II 2, Organisationsformen des Schriftgutes in Kanzlei und Registratur, Zweiter Teil Mit 39 Abbildungen***

Johannes Papritz

(Publicatie) Archivschule, Marburg, 1983. 2, durchgesehene Auflage
ISBN 3-923833-16-4

Archivistiek

Overige begrippen *Archiefwetenschap.*

** **9383** ***Archivwissenschaft, Band 3; Teil III 1, Archivistische Ordnungslehre, Erster Teil Mit 3 Abbildungen***

Johannes Papritz

(Publicatie) Archivschule, Marburg, 1983. 2, durchgesehene Auflage
ISBN 3-923833-16-4

Archivistiek

Overige begrippen *Archiefwetenschap.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

** **9384** ***Archivwissenschaft, Band 4; Teil III 2, Archivistische Ordnungslehre, Zweiter Teil***

Johannes Papritz

(Publicatie) Archivschule, Marburg, 1983. 2, durchgesehene Auflage
ISBN 3-923833-16-4

Archivistiek

Overige begrippen *Archiefwetenschap.*

* **6230** ***The Art of Management; Eenvoud en samenhang***

dr. M.A. Nieuwenhuis

(Website) Geraadpleegd 9-sep-2009 / Apeldoorn, 2008. ISBN 90-806665-1-3
ISBN-13: 978-90-806665-1-1, 2003-2008

Management

Eenvoud en samenhang

Procesgericht werken, INK, ISO, strategic alignment, effectief leiderschap, competentiemanagement, balanced scorecard, kennismanagement.
Als we de stortvloed aan managementliteratuur moeten geloven lijkt het alsof management elk jaar over iets anders gaat.
De doelstelling van The Art of Management is om in deze ogenschijnlijke chaos de eenvoud en samenhang weer terug te vinden.
Eenvoud, door op zoek te gaan naar de essentie achter managementmodellen en begrippen. Samenhang, door deze essentiële inzichten in een overkoepelend kader te plaatsen en tenslotte op een overzichtelijke wijze te visualiseren.
Het materiaal waaruit The Art of Management is opgebouwd, verschijnt in digitale en schriftelijke publicaties. De veelheid aan ideeën, teksten en platen doet momenteel dienst als fundament voor grootschalige organisatie herontwerptrajecten bij de Belastingdienst en de Nederlandse Politie. Deze praktische toepassing zorgt voor een permanente ontwikkeling. Op deze site vindt u steeds het meest recente digitale materiaal en de voorpublicaties van het boek dat in 2003 verschijnt.

Het voorwoord:

'Kennis is wat je nog weet nadat je alle feiten bent vergeten.' Een opvallende uitspraak uit de mond van de beroemde Amerikaanse geleerde Howard Gardner, hoogleraar cognitieve psychologie en onderwijskunde aan de Harvard Universiteit. Als auteur van zestien boeken en honderden wetenschappelijke artikelen over intelligentie en onderwijs zou je hem abusievelijk kunnen scharen onder de intellectuelen die steen en been klagen over het gebrek aan feitenkennis bij velen. Maar Gardner doet juist het omgekeerde. Hij wijst nadrukkelijk op het gevaar om feitenkennis hoger te waarderen dan inzicht en begrip. 'Ik heb liever dat bezoekers van het Anne Frank Huis leren inzien en begrijpen hoe erg het is om te moeten onderduiken, dan dat zij zich later precies herinneren wanneer de familie Frank is verraden en opgepakt. Die datum valt altijd nog op te zoeken. Inzicht en begrip daarentegen niet.' (vrij naar: Elsevier 2001-4)

Wanneer we de bestaande literatuur op het gebied van management bezien, lijkt het alsof dit besef daar nog niet is doorgedrongen. Talloze vuistdikke boeken richten zich op het bundelen van zoveel mogelijk feiten. Weinigen streven naar eenvoud en overzichtelijkheid.

Dat is overigens ook geen makkelijke opgave. In tegenstelling tot wat oudere wetenschappen als wiskunde of biologie lijken weinigen zich te bekommeren over een standaard begrippenkader waar iedereen het over eens is. Een gevolg daarvan is dat er een veelheid van begrippen circuleert, die in essentie eigenlijk over hetzelfde gaat (bijvoorbeeld begrippen als output, outcome, resultaat, product en dienst). Een ander probleem is dat kennis vaak fragmentarisch wordt gepresenteerd. Er is sprake van vele subdisciplines die vaak zonder nadere afstemming binnen hun eigen kaders door-ontwikkelen, terwijl de domeinen in hoge mate met elkaar verwant zijn (bijvoorbeeld informatiemanagement, kennismanagement, communicatiemanagement en human resource management).

Toch bestaat er bij veel managers een grote behoefte aan een eenvoudig, samenhangend en consistent beeld van de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

belangrijkste fundamenten van het managementvak. Waarbij het niet gaat om een veelheid van losse feiten, maar om goed toegankelijke en direct toepasbare kennismodules. Deze publicaties beogen te voorzien in deze behoefte.

In een wereld waarin mensen -en zeker managers- steeds minder tijd hebben om te lezen en kennis te verwerven, hanteren we bij de opzet een aantal uitgangspunten.

Het gaat ons primair om de eenvoud. We streven er steeds naar dingen zo eenvoudig mogelijk te maken, waarbij we er overigens wel voor hoeden dingen niet te eenvoudig voor te stellen. Daarnaast werken we vanuit samenhang. We gebruiken zoveel mogelijk -bekende en erkende- modellen als samenhangend referentiekader. Verder kiezen we voor een sterk grafische opzet. Een goede plaat of afbeelding is vaak een zeer krachtig middel om de essentie gecomprimeerd weer te geven.

Bijzonder aan de opzet van deze publicaties is de combinatie met het medium internet. Naar onze mening zijn boeken en internet aparte media met elk eigen sterktes. Zij sluiten elkaar niet uit, maar vullen elkaar juist aan. Een boek zoals voor u ligt is groot en overzichtelijk, is makkelijk mee te nemen en 'leest' comfortabel. Internet is dat niet. Internet bevat daarentegen veel meer informatie, is veelal sneller en actueler en is beter als naslag en zoekinstrument voor specifieke details. Om beide sterktes te benutten is ook deze site ingericht. De site is op dezelfde wijze gerangschikt als de hoofdstukken van het boek.

Ten slotte moet The Art of Management niet be-leren maar inspireren. Het zijn vaak niet de knapste leraren die het beste les geven, maar zij die hun leerlingen weten te inspireren. 'Onderwijs is geen vat vullen, maar een vlam ontsteken', wordt daarom weleens gezegd. We hopen dat deze publicaties een lichtpuntje kan zijn in de turbulente wereld van de hedendaagse manager.

Overige begrippen *Balanced Scorecard; Beheer; Communicatiemanagement; Competentiemanagement; Human Resource Management; Informatiebeheer; Informatiemanagement; ISO; Kennismanagement; Personeelsbeheer; Projectmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website

~ http://www.the-art.nl/

* **7596** ***As We May Think***

Vanevar Bush

(Artikel) Life magazine, 1945. July 1945
Gepubliceerd op de site van The Atlantic Monthly

Kennissysteem

As Director of the Office of Scientific Research and Development, Dr. Vannevar Bush has coordinated the activities of some six thousand leading American scientists in the application of science to warfare. In this significant article he holds up an incentive for scientists when the fighting has ceased. He urges that men of science should then turn to the massive task of making more accessible our bewildering store of knowledge. For years inventions have extended man's physical powers rather than the powers of his mind. Trip hammers that multiply the fists, microscopes that sharpen the eye, and engines of destruction and detection are new results, but not the end results, of modern science. Now, says Dr. Bush, instruments are at hand which, if properly developed, will give man access to and command over the inherited knowledge of the ages. The perfection of these pacific instruments should be the first objective of our scientists as they emerge from their war work. Like Emerson's famous address of 1837 on "The American Scholar," this paper by Dr. Bush calls for a new relationship between thinking man and the sum of our knowledge.

THE EDITOR

Overige begrippen *Computer; Memex; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Afbeeldingen van de memex

~ http://images.google.nl/images?q=memex&oe=utf-8&rlz=1R1MOZA_nl___NL332&client=firefox-a&um=1&ie=UTF-8&sa=N&hl=nl&tab=wi

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Artikel op internet (1)

~ http://www.theatlantic.com/doc/194507/bush

Artikel op internet (2)

~ http://www.theatlantic.com/magazine/archive/1945/07/as-we-may-think/3881/

* **9896** ***The Battle for Open: How openness won and why it doesn't feel like victory***

Martin Weller

(Publicatie) Ubiquity Press, London, 2014.

Open data

With the success of open access publishing, Massive open online courses (MOOCs) and open education practices, the open approach to education has moved from the periphery to the mainstream. This marks a moment of victory for the open education movement, but at the same time the real battle for the direction of openness begins. As with the green movement, openness now has a market value and is subject to new tensions, such as venture capitalists funding MOOC companies. This is a crucial time for determining the future direction of open education.

In this volume, Martin Weller examines four key areas that have been central to the developments within open education: open access, MOOCs, open education resources and open scholarship. Exploring the tensions within these key arenas, he argues that ownership over the future direction of openness is significant to all those with an interest in education.

Overige begrippen *Availability; Beschikbaarheid; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.5334/bam

Ubiquity pres

~ http://www.ubiquitypress.com/site/books/detail/11/battle-for-open/

* **9318** ***De begraafplaats van Praag***

Umberto Eco

(Publicatie) Prometheus, Amsterdam, 2011.

Verstoring

Roman over de rol van beroepsintriganten in de opkomst van het antisemitisme met gebruik van nepberichten en onfeitelijk feiten (fake news)

Overige begrippen *Alternatief feit; Betekenisverruiming; Betekenisverzwakking; Betrouwbaarheid; Cultuur; Desinformatie; Fabeltjesfuik; Fabuleren; Fake news; Nepinformatie; Nepnieuws; Onfeitelijk feit; Samenzwering; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking site VN

~ http://www.vn.nl/boeken/fictie/de-begraafplaats-van-praag-umberto-eco/

Controverses

~ https://www.threemonkeysonline.com/umberto-ecos-cemetery-of-prague-creates-controversy/

Informatie bij Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/catalogus/de-begraafplaats-van-praag.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9372** ***Bestuursrecht, e-mail en internet. Bestuursrechtelijke aspecten voor elektronische overheidscommunicatie***

A.M. Klingenberg

(Proefschrift) Rijksuniversiteit Groningen, Groningen, 2011.

Openbaarheid

Een toenemend deel van de dagelijkse communicatie verloopt op elektronische wijze. Dit geldt evengoed voor overheidscommunicatie. In dit proefschrift worden de juridische implicaties van het gebruik van elektronische communicatiemiddelen in de communicatie tussen overheid en de burger onderzocht.

Elektronische communicatiemiddelen worden op verschillende manieren door de overheid gebruikt. In steeds meer wetten worden verplichtingen opgenomen om elektronisch te communiceren. De bestuursrechtelijke normen die van toepassing zijn op overheidscommunicatie staan in afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht en in bijzondere wetten. Deze komen aan de orde. Hierbij zijn drie onderdelen te onderscheiden: normen die van toepassing zijn op de communicatie met de overheid, normen die van toepassing zijn op communicatie door de overheid en normen die van toepassing zijn op het opslaan van de informatie. Ten slotte komt aan de orde op welke wijze bevorderd kan worden dat de overheid zich aan deze normen houdt.

Het belang van dit onderzoek naar de bestuursrechtelijke normen voor elektronische overheidscommunicatie is dat kan worden bepaald of in de huidige normen voor elektronische communicatie de fundamentele waarden van de democratische rechtsstaat gewaarborgd zijn

Uit het persbericht:

"Grondrecht
Het belang van overheidsinformatie moet onderkend worden door het recht op toegang tot deze informatie als grondrecht op te nemen in de Grondwet, betoogt Klingenberg. Volledige openbaarheid leidt echter ook tot een botsing met het recht op privacy, onderkent ze. ‘Het moet duidelijk zijn welke informatie de overheid op internet kan plaatsen, in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Wetgeving moet deze afweging expliciteren’, betoogt Klingenberg.

Veilig bewaren
Een voorwaarde voor de toegankelijkheid van overheidsinformatie is een adequate informatiehuishouding, benadrukt Klingenberg. Het betekent in elk geval dat elektronische overheidsinformatie op de juiste wijze bewaard dient te worden. Op dit punt zou er een belangrijke verbetering behaald worden wanneer de Wet openbaarheid van bestuur en de Archiefwet worden geïntegreerd.

Lessen van WikiLeaks
De publicatie van de vele vertrouwelijke WikiLeaks-stukken laat volgens Klingenberg maar al te duidelijk zien dat gevoelige informatie zomaar op straat kan komen te liggen en dat bescherming van burgers tegen informatieopslag dus beter moet. De WikiLeaks-affaire toont volgens haar aan dat de overheid nog onvoldoende in staat is elektronische informatie te beveiligen.

Betrouwbare verzending
Belangrijk is eveneens dat overheidsorganen zelf in staan voor een betrouwbare en vertrouwelijke manier van verzenden. Dit is zelfs een uitgangspunt van de wettelijke regeling. Disclaimers op overheidswebsites en onder mailberichten van overheidsdiensten zijn strijdig met dit uitgangspunt en moeten daarom verdwijnen, vindt Klingenberg. In die disclaimers staat veelal dat de verzender niet aansprakelijk gesteld kan worden voor fouten in de berichtgeving.

DigiD
Een ander punt van belang hierbij is de authenticatie van berichten. Burgers moeten er zeker van kunnen zijn dat berichtgeving ook daadwerkelijk van de overheid afkomstig is. De elektronische handtekening DigiD die in het leven is geroepen ter authenticatie van communicatie voldoet in meerdere opzichten niet. De DigiD kan in een aantal gevallen een te zwaar middel zijn voor authenticatie, maar voldoet voor andere gevallen niet aan de strenge eisen die de wet stelt aan een elektronische handtekening.

Waakhond digitale info
Om het digitaal verkeer tussen overheid en burgers beter te beveiligen en te waarborgen moet volgens Klingenberg

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

een instituut in het leven worden geroepen dat toegang tot overheidsinformatie bewaakt en voorlichting geeft over de toegang ertoe. De Nationale Ombudsman zou deze taak goed kunnen vervullen, stelt Klingenberg. "

Overige begrippen *Archiefvorming; Beschikbaarheid; Communicatie; I-governance; Informatiehuishouding; Overheidsinformatie; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het proefschrift (PDF)

~ http://dissertations.ub.rug.nl/FILES/faculties/jur/2011/a.m.klingenberg/thesis.pdf

Over het proefschrift

~ http://irs.ub.rug.nl/ppn/331568829

Persbericht

~ http://www.rug.nl/corporate/nieuws/archief/archief2011/nieuwsberichten/013_klingenberg

* **4069** ***Het boek in bytes; Over de toekomst van het boek***

Adriaan van der Weel

(Artikel) Spiegel Historiael, 2001. Jaargang 36, nummer 7-8, juli-augustus 2001

Boek

Na de uitvinding van het schrift en de boekdrukkunst zorgt een explosief expanderend wereldomspannend netwerk van digitale computers voor een nieuwe omwenteling in de manier waarop mensen kennis aanelkaar overdragen. De vraag is wat dit betekent voor de cultuur van het boek die nu al zo'n 2500 jaar allesbepalend is voor de Westerse samenleving.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beschaving; Boekdrukkunst; Communicatie; Cultuur; Duurzaamheid; E-book; Internet; Kennis; Mediarevolutie; Metadata; Paradigma; POD.*

** **3851** ***Bouwers van kennisbroeikassen; Grote varieteit aan informatiearchitecten***

Erik Vlietinck

(Artikel) Computable 20-apr-2001.

Informatie architect

In de bouwwereld weet iedereen wel wat een architect is en doet. In de ict-werteld lopen ook architecten rond. Informatiearchitecten wel te verstaan. Wat hun werkzaamheden precies zijn is echter niet zo duidelijk. Die onduidelijkheid heeft te maken met de ruis van de marketinghype.

Een informatiearchitect is iemand die informatieconcepten en -stromen uittekent op een niet uitvoerend niveau.
Een informatiearchitect heeft het over abstracte zaken als:
- organisatieontwikkeling
- horizontale organisaties
- decentralisatie
- teamprestaties en
- afdelingsoverstijgende kennisstromen

Overige begrippen *Context; Informatiesysteem; Kennis; Systeemanalyse; Systeemontwerp.*

** **8914** ***Building an Infrastructure for Archival Research***

Anne Gilliland en Sue McKemmish

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science (2004) 4: 149-197, DOl 10.1007/s10502-006-6742-6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Archivistiek

This article chronicles the rapid expansiori since 1990 of research within archival science and characterizes contemporary archival research culture. It examines the role and state of key factors that have led to the development of the existing research infrastructure, such as growth in doctoral education, forums for presenting and publishing research, the numbers and size of graduate archival education programs, availability of diverse funding for research, transdisciplinary and international research collaborations, and application of innovative research methods and tools appropriate for investigating increasingly complex and wide-ranging research questions. An Appendix articulates and names archival research methods, inciuding those derived and adapted from other disciplines, with a view to adding to the - literary warrant - for archival research methods, promoting the rigorous application of research design and methods, and providing sources for the teaching of research methods for professional and research careers. The article concludes with recommendations about how to sustain and extend the emerging research front.

Bevat een uitgebreide literatuurlijst.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Literary warrant; Methodiek; Ontwerp; Paradigma; Records continuum.*

* **1530** ***Building record keeping systems: Archivists are not alone on the wild frontier***

Margaret Hedstrom

(Artikel) Archivaria, the journal of the Association of Canadian Archivists, 1997. Number 44, fall 1997

Record Keeping System

Recent research on electronic records has produced proposals and models for adding functionality and procedural controls to information systems so that systems can protect the authenticity en integrity of records. This article reviews several electronic record management projects led by archivists and then explores recent developments in network security and authentication based on research outside the archival community. Focusing primarily on the development of 'trusted systems' to support electronic commerce an digital publishing , the article evaluates alternative methodologies which offer partial solutions to electronic record-keeping concerns. It suggests ways in which methodologies for trusted systems are compatible with archival objectives, but also raises concerns about long term preservation and accessibility.

Overige begrippen *Archief; Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Beveiliging; Communicatie; Digitale duurzaamheid; DOD5015.2; Duurzaamheid; Encryptie; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Integriteit van informatie; Non-repudiation; Public key; Record keeping; Systeemontwikkeling.*

* **8325** ***Burger werkt ongemerkt mee aan toenemende controle; Internet is permanente politiecel***

Egbert Dommering

(Artikel) Informatie professional, 2008. 06/2008

Controleerbaarheid

Prof. Egbert Dommering was hoogleraar informatierecht aan de UvA. Bij zijn afscheid haalde hij grootschalig de landelijke pers met zijn visie op internet als permanente politiecel. Dommering stelt dat de online burger niet goed in de gaten heeft dat hij steeds nadrukkelijker zichzelf is gaan controleren.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Communicatie; Countervailing power; Panopticon; Privacy; Verantwoordelijkheid.*

* **7269** ***BurgerServiceCode***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Website burger@overheid.nl, Den Haag, 2006. [niet meer te vinden op een overheidssite 12/3/2012] - sinds 2017 op overheid.nl - het werkscrhift is daar niet te vinden.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Andere overheid

Wat mag de burger verwachten wanneer de elektronische overheid eenmaal een feit is? De BurgerServiceCode geeft antwoord. Deze code bevat normen voor de digitale relatie tussen burger en overheid. De BurgerServiceCode wordt op interactieve manier verder uitgewerkt om het burgerperspectief bij de elektronische overheid tastbaar te maken.

De 10 punten van de BurgerServiceCode (Versie 2.0)

1. Keuzevrijheid contactkanaal
Als burger kan ik zelf kiezen op welke manier ik met de overheid zaken doe. De overheid zorgt ervoor dat alle contactkanalen beschikbaar zijn (balie, brief, telefoon, e-mail, internet).

2. Vindbare overheidsproducten
Als burger weet ik waar ik terecht kan voor overheidsinformatie en -diensten. De overheid stuurt mij niet van het kastje naar de muur en treedt op als één concern.

3. Begrijpelijke voorzieningen
Als burger weet ik onder welke voorwaarden ik recht heb op welke voorzieningen. De overheid maakt mijn rechten en plichten permanent inzichtelijk.

4. Persoonlijke informatieservice
Als burger heb ik recht op juiste, volledige en actuele informatie. De overheid levert die actief, op maat en afgestemd op mijn situatie.

5. Gemakkelijke dienstverlening
Als burger hoef ik gegevens maar één keer aan te leveren en kan ik gebruik maken van pro actieve diensten. De overheid maakt inzichtelijk wat zij van mij weet en gebruikt mijn gegevens niet zonder mijn toestemming.

6. Transparante werkwijzen
Als burger kan ik gemakkelijk te weten komen hoe de overheid werkt. De overheid houdt mij op de hoogte van het verloop van de procedures waarbij ik ben betrokken.

7. Digitale betrouwbaarheid
Als burger kan ik ervan op aan dat de overheid haar digitale zaken op orde heeft. De overheid garandeert vertrouwelijkheid van gegevens, betrouwbaar digitaal contact en zorgvuldige elektronische archivering.

8. Ontvankelijk bestuur
Als burger kan ik klachten of meldingen en ideeën voor verbeteringen eenvoudig kwijt. De overheid herstelt fouten, compenseert tekortkomingen en gebruikt klachten om daarvan te leren.

9. Verantwoordelijk beheer
Als burger kan ik prestaties van overheden vergelijken, controleren en beoordelen. De overheid stelt de daarvoor benodigde informatie actief beschikbaar.

10. Actieve betrokkenheid
Als burger krijg ik de kans om mee te denken en mijn belangen zelf te behartigen. De overheid bevordert participatie en ondersteunt zelfwerkzaamheid door de benodigde informatie en middelen te bieden.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Dienstverlening; Ethische code; Gedragscode; Multichanneling; Openbaar bestuur; Persoonlijke internet pagina; Transparantie; Verantwoordelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

BurgerServiceProtocol en Achtergronddocumentatie

~ http://www.burgerlink.nl/Documenten/burgerservicecode/burgerservicecode.html

~ http://www.burger.overheid.nl/wat_wij_doen/burgerservicecode

Digitale overheid.nl

~ https://www.digitaleoverheid.nl/document/burgerservicecode/

Op mijn site

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/burgerservicecode

Werkschrift BurgerServiceCode

~ https://www.slideshare.net/socialmediadna/burgerlink-werkschrift

Werkschrift
BurgerServiceCode

~ http://gbo.overheid.nl/fileadmin/os/documenten/FS06_03_5E_BurgerServiceCode_Bijlage_BSCv2.21.pdf

WIkipedia - Burgerservicecode

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/BurgerServiceCode

Youtube filmpje

~ https://www.youtube.com/watch?v=IklCyykT_kA

* **981** ***The Byte summit***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Byte, 1990. september 1990

Ontwikkelingen

Naar aanleiding van het 15 jarig bestaan van Byte doen invloedrijke personen uit de wereld van de computerindustrie uitspraken over diverse ontwikkelingen.

Overige begrippen *Computer; ICT; Persoonlijkheden.*

* **2671** ***Carrying Authentic, Understandable and Usable Digital Records Through Time; Report To the Dutch National Archives And Ministry of the Interior***

Jeff Rothenberg en Tora Bikson

(Rapport) RAND, 1999.

Digitale duurzaamheid

Naar een betrouwbare overheid, ook in het digitale tijdperk

Overview

This report presents the results of a short study undertaken by RAND-Europe for the National Archives and Ministry of the Interior of The Netherlands. The primary goal of the study was to define a strategy and framework for the long-term management and preservation of digital governmental records, taking into account policy, organizational, and technical aspects of the problem. The resulting framework includes a preservation process and an infrastructure to support that process, as well as a "testbed" to be developed by the Dutch National Archives as an experimental environment in which specific digital preservation techniques can be prototyped and evaluated on representative types of digital records. The results of this study should be applicable to all government organizations and all types of digital documents, data,
and records.
The report consists of a body plus four Annexes. The body presents a concise overview of the study's motivation, scope and recommendations. Annex A presents the recommended digital preservation strategy, Annex B presents the recommended framework, and Annex C presents the proposed testbed (including an initial set of research questions, an experimental design for answering these questions, and specifications for the resources required to implement the testbed). The body of the report and Annexes A, B, and C constitute a full discussion of the results of the study.
Additional technical background, context, and further justification of the scope and conclusions of the study are presented in Annex D.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Emulatie; Informatiebeheer; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

(OAIS) Reference Model (CCSDS 650.0-W-5.0)

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://ssdoo.gsfc.nasa.gov/nost/isoas/ref_model.html

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

* **1047** ***Chaos; Making a new science***

James Gleick

(Publicatie) Minerva, London, 1997.

Chaos

The amazing science of the unpredictable

Overige begrippen *Complexiteit; Entropieleer; Evenwicht; Onderzoek; Serendipiteit; Wetenschap.*

* **9205** ***" Control through Communication" in a Comparative Perspective***

Eric Ketelaar

(Artikel) Archivaria, 2005. Fall 2005
Earlier versions of this paper were presented at the First International Conference on the History of Records and Archives (I-CHORA), Toronto, 2-4 October and at the Bauhaus University, Weimar, 18 November 2003.

Bureaucratie

In the United States between 1870 and 1920, in The Netherlands and in Germany between 1880 and 1930, business and government agencies adopted new technologies for the production and reproduction of documents, their storage and retrieval. New technologies and genres of downward communication, upward reporting, and internal correspondence were introduced to enhance control through communication.
The office became an - innovation junction - of technologies, creating new functions and a new office hierarchy that was reflected in office buildings, lay-out, and furnishing. Technology was an enabling and promoting actor, but not the primary cause of innovation. Committed managers played an important role in introducing new communication technologies. National and international networks of records management specialists and providers of office technologies were equally important. Recognition of the history of control through communication may contribute to understanding current and future adaptation and innovation of record-keeping technologies in their social and cultural contexts.

Overige begrippen *Communicatie; Informatiesysteem; Innovatie; Ordeningsstelsel; Registratuur; Systeem.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria 60: First International Conference on the History of Records and Archives (I-CHORA)

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/issue/view/419/showToc

Tekst op internet

~ http://www.google.nl/url?q=http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/download/12515/13644&sa=U&xMo3yOeiPtZ0O&ved=0CBwQFjAC&usg=AFQjCNES5Sz89IPHh_9jCP3MHUUMK0oBYQ

~ http://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:lR8nRhxNZFMJ:journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/dow/13644+%22f.+michalski%22+registratur&hl=nl&gl=nl&pid=bl&srcid=ADGEESiH6jKLR0cgi47O8e143Cuj2NCflqJPVOvxLtpKh5z4Hx5VwUc4Y-FbA385Ir6BBpzm9Zf94SBqs2xDh3PgGf4GtqwexGxFTwcY_G9alO9JDV5bqNfu14DTnE7zl&sig=AHIEtbQ1Y-lpyrbTTZeS_4z1T8j61bRZ5w

* **8878** ***Cultuur in context; Erfgoeddata in nieuwe samenhang***

Nancy Asseldonk en Peter van Mensch, Harry van Vliet

(Publicatie) Reinwardt Academie, Amsterdam, 2009. ISBN 978-90-9023340-6

Erfgoed

Hedendaagse digitale ontwikkelingen stellen hoge verwachtingen aan het beschikbaar stellen van cultureel erfgoed. Door erfgoeddata uit verschillende collecties aan elkaar te koppelen is binnen het project Cultuur in context getracht

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

een completer beeld te creëren. Wanneer grenzen tussen instellingen verdwijnen, ligt een optimale contextualisering van kennis uit het verleden binnen handbereik.

De praktijk is echter weerbarstig: het project heeft aangetoond dat organisaties nog te veel denken en opereren vanuit de eigen collecties en collectiegegevens. Niettemin heeft het project mooie resultaten opgeleverd: een geïntegreerd databestand met begrippenkader (een ontologie) en een ontwerp voor de toegang tot de database (een demonstrator).

Cultuur in context presenteert de eindproducten van het project en de totstandkoming ervan. Daarnaast bevat de publicatie drie interviews met betrokkenen, waarin aandacht voor de verwachtingen, praktijkervaringen en ideeën en wensen voor de toekomst.

Neerslag van het project Cultuur in Context waaraan de Reinwardt Academie met andere partners heeft deelgenomen.
Met hoofdstukken
1 Erfgoeddata in nieuwe samenhang. Interview met Daan Hertogs
2 Digitale ontsluiting van erfgoedinformatie: basis van denken en doen voor de erfgoedprofessional
3 Virtuele collectie 'openbare vermakelijkheden'
4 Visualiseren van context

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Contextualisering; Interoperabiliteit; Keteninformatisering; Ontologie; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op internet

~

* **9180** ***Data doen ertoe; Grotere rol voor informatieprofessionals bij beheer van gegevensverzamelingen***

Eric Sieverts

(Artikel) Informatie professional, 2010. 07/08

Informatiebeheer

Over de toegenomen belangstelling voor de data die ten grondslag liggen aan veel informatie en kennis waarmee informatieprofessionals zich bezighouden. In een serie korte artikelen passeren daarom allerlei data-initiatieven en ontwikkelingen de revue. Hier de inleiding op deze serie.

De data waar het in deze serie om gaat, kunnen van aller!ei aard zijn. Het kan gaan om onderzoeksdata, de gegevens die primaire resultaten zijn van al!erlei soorten onderzoek. Deze onderzoeksdata moeten op een of andere manier worden opgeslagen, beheerd en toegankelijk gehouden (of gemaakt). Daarnaast zijn er situaties waar organisaties gebruik willen maken van gegevens die door andere, vaak commercieel opererende organisaties zijn geselecteerd.

Een voorlopig overzicht van te verschljnen bljdragen:
> Linked data
> Taak en competenties van de data librarian
> Modellen en standaarden voor beheer van datasets
> Een universitair datacentrum
> DANS data archIving, duurzaamheid, persistente Identifiers
> Infrastructuur voor zelf archiveren van datasets
> Met datasets verrijkte publicatles
> 3TU. Een datarepository voor technische wetenschappen
> De juridische status van ruwe data

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Duurzame toegankelijkheid; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

3TU

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.3tu.nl/nl/

****** **5390** ***DAVID; Digitale Archivering in Vlaamse Instellingen en Diensten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Stadsarchief Antwerpen / Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica van de KU Leuven, Antwerpen/Leuven, 2003.

Digitale duurzaamheid

De webstek van het eerste onderzoeksproject over digitale duurzaamheid bij overheden in Vlaanderen.
Met rapporten en publicaties.

Overige begrippen *Archieffunctie; Informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.dma.be/david/index2.htm

Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica

~ http://www.law.kuleuven.ac.be/icri

Stadsarchief Antwerpen

~ http://stadsarchief.antwerpen.be/

****** **8591** ***Digital Disruptions: Technology Innovations Powering 21st Century Business***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Leading Edge Forum, 2008.

Digital disruption

Digital Disruptions: Technology Innovations Powering 21st Century Business identifies seven disruptions companies need to prepare for: new media, augmented reality, social power, information transparency, digital spectrum, new platforms and a smart(er) world. These disruptions represent a wholesale change to business practices and a wealth of opportunities for innovation. Forewarned is forearmed; read the report and don't be caught unprepared.

Overige begrippen *Augmented reality; Digital disruption; information transparency; Ontwikkelingen; Semantic web; Social Web; Ubiquitous web; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Managementsamenvatting

~ http://www.csc.com/aboutus/leadingedgeforum/knowledgelibrary/uploads/LEF_2008DigitalDisruptions_ExecSum.pdf

Rapport op internet

~ http://www.csc.com/aboutus/leadingedgeforum/knowledgelibrary/uploads/LEF_2008DigitalDisruptions.pdf

Toelichting op Internet

~ http://www.csc.com/aboutus/leadingedgeforum/mds/mds436/844.shtml

****** **7996** ***Het digitale archiveringssysteem en de archivaris.; Een studie naar speelveld en spelers***

Leon Gruppelaar

(Scriptie) (c) Leon Gruppelaar, Nijmegen, 2007.

Archiefsysteem

De conclusie

De omgeving van het archiveringssysteem is dermate veranderd en documenten vervullen in de informatiehuishouding van de digitale overheid een dermate cruciale rol dat meer dan ooit duidelijk is dat de archivaris geen probleemeigenaar is. De overheid heeft zélf immers behoefte aan authentieke en betrouwbare

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

digitale records voor haar actuele werkprocessen. De archivaris hoeft bij het gevecht om deze kwalitatief hoogwaardige records geen eenzame strijder te zijn. Hij hoeft zich niet op te stellen als een sheriff die met getrokken pistool en wapperende dwangbevelen in zijn eentje orde in de digitale chaos brengt. Samen met anderen kan de archivaris aan de slag, met partners die zelf ook belang hebben bij records die makkelijk te (her)gebruiken zijn en die een getrouwe weerspiegeling zijn van het overheidshandelen. Het (kunnen) organiseren van de samenwerking door het management is een kritische succesfactor waarbij het een uitdaging is de steeds sneller veranderende omgeving te incorporeren. Daarbij is werken volgens de 15489 norm een weg die aanbevelenswaardig is.

Voor de archivaris draagt zowel de wijze waarop hij een rol kan als de manier waarop hij een rol wil spelen bij aan een succesvolle invulling van zijn positie binnen het archiveringssysteem. De archivistische theorie biedt hem hier geen eenduidige richtlijnen. Er is een hybride situatie ontstaan waarin er tegelijk gekozen lijkt te worden én voor het concept van de pro-actieve archivaris én voor een custodiaal model waar hij nog steeds het afgesloten archiefsysteem als zijn core business beschouwt.

De overstap naar het nieuwe post-custodiale paradigma wordt niet gezet, terwijl juist dat nieuwe denkkader een bredere focus heeft, een duidelijkere blik op records in hun context. Het stelt vragen als welk doel hebben archiefbescheiden, wat zijn de onderlinge relaties, hoe functioneren ze in de organisatie en daarna, en welke rol spelen ze voor de accountability? Die focus is van belang voor de records creërende organisatie die te maken heeft met een sterk veranderende omgeving waardoor het denken over de systeemgrenzen (heen) van het archiveringssysteem steeds belangrijker wordt. Daarnaast heeft het post-custodiale denkkader een bredere blik op heden en toekomst van de records, het gaat uit van het continuüm van verantwoordelijkheid voor de records. Het heeft oog voor de corporate én democratic accountability en richt zich eveneens sterk op de maatschappelijke belangen van archivering. Het paradigma is tenslotte postmodern, in die zin dat het niet gelooft in het objectieve archief. Juist ingrijpen in het archiveringsproces door de archivaris kan de-subjectiverend werken.

Ik begrijp wel dat er in de praktijk van alledag een overgangssituatie kan bestaan, maar ik acht de tijd er rijp voor dat de archivistiek conceptueel de knoop doorhakt ten gunste van het postcustodiale paradigma. De archivaris moet zijn verantwoordelijkheid nemen, juist in de archiverende organisatie. Dat betekent dan ook een leidende rol. Natuurlijk het management is leidend, maar de archivaris dient een gids te zijn. De archivistiek als wetenschap dient hem daarin te steunen. Via beïnvloeding van de wet- en regelgeving op het terrein van informatieen archiefmanagement en het verfijnen van normen en standaarden kan die de archivaris tot hulp zijn. De pro-actieve archivaris moet meer zijn dan een records manager.

Overige begrippen *Archiveringssysteem; Archivistiek; Communicatie; Informatiehuishouding; Kennisdomein; Literary warrant; NEN-ISO 15489; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/7996

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/271574

Scriptie op internet

~ http://www2.nijmegen.nl/mmbase/attachments/542772/Scriptie_Leon_Gruppelaar_2007.pdf;jsessionid=550E837D9807
2B5925A281B

* **9666** ***Digitale dementie; Hoe wij ons verstand kapotmaken***

Manfred Spitzer

(Publicatie) Atlas Contact, 2012. ISBN 9789045024332

Digitale dementie

Veel van ons denkwerk is overgenomen door het internet, de computer en de smartphone. Kinderen besteden meer tijd aan sociale media dan ze doorbrengen op school. Studieboek en schoolbord zijn vervangen door iPads, laptops en smartboards.

De gerenommeerde Duitse geheugenonderzoeker Manfred Spitzer volgt deze ontwikkelingen met grote zorg: ons geheugen verschrompelt. Aan de hand van alarmerende onderzoeken waarschuwt Spitzer op overtuigende manier voor 'digitale dementie'; hoe meer we gebruikmaken van digitale media, hoe meer ons geheugen achteruitgaat. Bovendien veroorzaakt intensief gebruik van digitale media spraak-- en leerproblemen, aandachtsstoornissen, stress

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

en depressie.

Overige begrippen *Begrijpen; Dementie; Digitale Demenz; Geheugen; Grokken; Kennis; Leesvaardigheid; Leren; Lezen; Neurologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://www.wetenschap24.nl/nieuws/artikelen/2013/juni/Tweemaal-daags-een-tablet-.html

Website Atlas Contact

~ http://www.atlascontact.nl/boek/digitale-dementie/

* **4000** ***Digitale Duurzaamheid: Een presentatie voor bestuurders, lijnmanagers en archivarissen.; De veranderende manier van werken bij de overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Presentatie) Projectbureau Digitale Duurzaamheid, Den Haag, 1999.

Digitale duurzaamheid

Deze presentatie toont u twee voorbeelden van processen zoals ze in de toekomst bij de overheid zouden kunnen plaatsvinden. We nemen u mee naar een fictief ministerie. Net als in de werkelijkheid heeft dit ministerie processen, die volgens zowel routinematige als onvoorspelbare patronen doorlopen worden.

1. Routinematig proces.
Het eerste voorbeeld introduceert het fictieve ministerie en beschrijft een routinematig proces; in dit geval de geautomatiseerde afhandeling van subsidie-aanvragen via internet. Dit voorbeeld is belicht vanuit de lijnmedewerker en de onderzoeker.

2. Onvoorspelbaar proces.
Het tweede voorbeeld beschrijft een proces dat niet volgens vaste patronen verloopt. U ziet de communicatie in het kader van de ontwikkeling van beleid, met e-mail als voertuig. Ook ziet u hoe wijzigingen en controles op het archief kunnen worden uitgevoerd. Deze situaties zijn vooral beschreven vanuit de materiedeskundigen op het gebied van de archieffunctie en de archiefinspectie.

Overige begrippen *Archieffunctie; Betrouwbaarheid; DOD5015.2; EDMS; E-mail; Proces; Procesgebonden informatie; Record Keeping System; Regie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

Synergie B.V.

~ http://www.getronics.nl/synergie

** **8933** ***De digitale rechtsstaat; Beschouwingen over informatiemaatschappij en rechtsstaat***

prof. dr. M.A.P. Bovens

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Rechtsstaat

Spreker plaatst een vierde laag op het bouwwerk (topologie) van onze rechtsstaat.
De eerste drie zijn
- de liberale laag (18e eeuw)
- de democratische laag (19e eeuw)
- de sociale laag (20e eeuw)

Zijn vierde is
- de digitale laag (21e eeuw)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Onderdelen zijn
Informatierechten met
- digitale toegang publieke documenten
- categorale informatieverstrekking
- toegang elektronische snelweg
- virtueel wetsbegrip

Behoorlijke informatisering
- vertrouwelijkheid
- integriteit
- authenticiteit
- transparantie

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Dematerialisering; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; Governance; Grondrecht; Integriteit; Openbaarheid; Topologie; Transparantie; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (PDF)

~ https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/12215/bovens_98_digitalerechtsstaat.pdf?sequence=1

** **8228** ***Digitale vaardigheden van Nederlandse burgers; Een prestatiemeting van operationele, formele, informatie en strategische vaardigheden bij het gebruik van overheidswebsites***

Drs. Ing. Alexander J.A.M van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Universiteit Twente, Enschede, 2008. Versie 1.0 / april 2008

Vaardigheid

Overheid overschat internetvaardigheden burgers
De overheid moet haar sites beter afstemmen op het zoekgedrag van haar burgers. Die gebruiken internet vaak klakkeloos. En op hogere zoekvaardigheden presteert de digitale generatie niet beter dan ouderen. Voor het eerst in Europa hebben onderzoekers aan de Universiteit Twente burgers in een laboratoriumsituatie getest op het raadplegen van overheidssites.

In de zomer van 2007 is een doorsnee van de bevolking in de regio Twente getest op hun vaardigheden bij het raadplegen van overheidssites. Organisaties als CBS en SCP meten vaardigheden door enquêtes te gebruiken. Dit is minder geldig dan het afnemen van prestatietests in een laboratorium, zoals de Universiteit Twente als eerste in Europa gedaan heeft, in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In een 1,5 uur durende test moesten de proefpersonen negen uitgebreide opdrachten verrichten waarvan de overheid veronderstelt dat burgers ze succesvol kunnen afronden.

Strategische internetvaardigheden pover
Van de 109 proefpersonen bleken veel burgers niet de benodigde vaardigheden te bezitten. Zij wisten de taken niet met succes af te ronden of deden er heel lang over. Van de vier soorten vaardigheden die werden getest, slaagde men op het onderdeel operationele vaardigheden ('knoppenkennis') gemiddeld voor 80% van de taken. Bij formele internetvaardigheden, de kunst van het oriënteren en navigeren tijdens het surfen, werden de taken voor 72% geklaard. Bij informatievaardigheden, het kunnen zoeken, selecteren en evalueren van informatie, slaagde men gemiddeld voor 62%. R ronduit slecht was de score op strategische vaardigheden, met behulp van internet een bepaald doel bereiken, bijvoorbeeld nagaan of het zin heeft in beroep te gaan tegen een overheidsbeschikking. Slechts 25% van de opdrachten waarbij burgers belangrijke financiële informatie moesten vinden of een voorkeur voor een politieke partij moesten uitspreken aan de hand van bepaalde standpunten, werden voltooid.
Tussen mannen en vrouwen werd geen enkel verschil aangetroffen. Bij operationele en formele vaardigheden deden hoogopgeleiden en jongeren het beter dan lageropgeleiden en ouderen. Bij informatie en strategische vaardigheden waren de hoogopgeleiden beter, maar de jongeren niet!

Digitale generatie scoort niet beter
Dit onderzoek is een opsteker voor ouderen. Met een klein zetje in de rug, het opdoen van knoppenkennis en

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

surfvaardigheden scoren zij net zo goed of beter dan jongeren in de 'hogere' vaardigheden van informatie en strategie. De populaire hypothese dat het probleem van de digitale vaardigheden vanzelf verdwijnt met het uitsterven van de oudere generaties blijkt onjuist. Zowel bij jongeren als ouderen zijn er groepen die het internet heel slecht en heel goed kunnen gebruiken. Vooral informatievaardigheden zijn een probleem, ook bij jongeren.

Google belangrijker dan overheidssites
Opvallend was dat de proefpersonen informatie op het internet klakkeloos voor waar aannemen. Het definiëren van specifieke zoekwoorden en het selecteren van relevante informatie leverde veel problemen op. Ook is Google voor burgers een belangrijker zoekinstrument dan alle hulpsites die de overheid gemaakt heeft. De onderzoekers, Drs. Ing. Alexander van Deursen en Prof. Dr. Jan van Dijk, bevelen de overheid aan haar sites beter in te richten naar het zoekgedrag van burgers. In het onderwijs en daarbuiten dient men meer aandacht te besteden aan informatievaardigheden en het gebruik van zoeksystemen. Ouderen moeten meer hulp en cursussen krijgen bij de toegang tot computer en internet.

Overige begrippen *Aninformatisme; Competentie; Context; Dienstverleningsconcept; Digibetisme; E-overheid; Gebruik; Informatiebehoefte; Kennis; Navigatie; Overheidsinformatie; Precisie; Recall; Relevantie; Toegankelijkheid; Vangst; Vindbaarheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.utwente.nl/gw/mco/bestanden/digitalevaardigheden.pdf

** **7218** ***Eigenaardigheden van Cyberspace; Bouwstenen voor een sociologie van het internet***

Albert Benschop

(Website) Universitet van Amsterdam, 2005.

Internet

De SocioSite is een online informatiesysteem voor sociale wetenschappers. Het is een in Nederland ontwikkelde gids welke een brede internationale erkenning heeft verworven.

De SocioSite is ontworpen om toegang te krijgen tot informatie en bronnen die relevant zijn voor sociale wetenschappers en anderen die geïnteresseerd zijn in maatschappelijke vraagstukken. Zij is ontworpen vanuit een Nederlandse optiek, maar heeft een veel bredere horizon: zij biedt toegang tot de Europese en wereldwijde scene van academische sociologie. De intentie is om een omvattend overzicht te bieden van alle sociaal-wetenschappelijke bronnen op het internet. Op dit moment is de SocioSite nog verre van omvattend. Maar: 'you can't always get what you want'. De enorme omvang en de permanent veranderende aard van het internet maakt het onmogelijk om een definitief en omvattend overzicht te bieden. Daarom is er bij de SocioSite altijd 'werk in uitvoering'.

De SocioSite is ook een platform voor wetenschappelijke publicatie. De SocioSite biedt ruimte voor discussie en stimuleert de ontwikkeling van een Sociologie van het internet. De 'netsociologie' is een nieuw wetenschappelijke discipline die zich bezig houdt met de bestudering van het sociale handelen van mensen diverse virutele omgevingen: groepen en gemeenschappen, netwerken en organisaties, instituties en samenlevingsverbanden.

De SocioSite een gereedschapskist voor alle sociale wetenschappers in diverse onderzoeksgebieden. Dat is alleen maar mogelijk wanneer er krachten gebundeld worden.

Overige begrippen *Kennismanagement; Ontologie; Semantisch web; Sociologie; Taxonomie; Thesaurus; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site

~ http://www.sociosite.org/index.php

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

** **2815** ***Einde vrijblijvend, digitaal archiveren in zicht; Ministeriele regeling wordt in mei bekrachtigd***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Document Manager. maart 2000

Digitale duurzaamheid

De ministeriele regeling is klaar en wordt binnenkort gepubliceerd. Wie onder de Archiefwet valt, weet dan at hij met archiefbescheiden moet doen. Het onverbindende karakter van checklijsten en proefreglementen uit de kokers van het programma Digitale Duurzaamheid behoort straks tot het verleden. Overheidsmanagers kunnen aan de slag, al of niet met hulp uit de markt.

Overige begrippen *Audit trail; Bedrijfsproces; Context; DOD5015.2; Identificatie; Metadata; Procesgebonden informatie; Record Keeping System; Waarderen.*

** **275** ***Ensuring the Longevity of Digital Documents***

Jeff Rothenberg

(Publicatie) Scientific American, 1995. Vol. 272, Number 1, pp. 24-29
January 1995

Duurzaamheid

The digital medium is replacing paper in a dramatic record-keeping revolution. But such documents may be lost unless we act now

Beyond having obvious pragmatic value, the digital documents we are currently creating are the first generation of a radically new form of record-keeping. As such, they are likely to be viewed by our descendants as valuable artifacts from the dawn of the information age. Yet we are in imminent danger of losing them even as we create them. We must invest careful thought and significant effort if we are to preserve these documents for the future. If we are unwilling to make this investment, we risk substantial practical loss, as well as the condemnation of our progeny for thoughtlessly consigning to oblivion a unique historical legacy.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Emulate; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Longevity; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (PDF - extended edition)

~ http://www.clir.org/pubs/archives/ensuring.pdf

** **9822** ***The Epistemology and ethics of big data***

Luciano Floridi

(Presentatie) Keynote 16-apr-2014 / University of Oxford, Oxford, 2014. Keynote KVAN-dagen 2014 Assen
Bevat © materiaal!

Big data

Over Big Data en wat daarover gezegd kan worden vanuit de gezichtspunten van epistemologie en de ethica.

Overige begrippen *Epistemologie; Ethica; Informatiefilosofie; Kennisleer.*

* **5568** ***ERPANET***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) ERPANET, Den Haag, 2003.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Preservation

The European Commission funded ERPANET Project will establish an expandable European Consortium, which will make viable and visible information, best practice and skills development in the area of digital preservation of cultural heritage and scientific objects. ERPANET will bring together memory organisations (museums, libraries and archives), ICT and software industry, research institutions, government organisations (including local ones), entertainment and creative industries, and commercial sectors (including for example pharmaceuticals, petro-chemical, and financial). The dominant feature of ERPANET will be the provision of a virtual clearinghouse and knowledge-base on state-of-the-art developments in digital preservation and the transfer of that expertise among individuals and institutions.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Cultureel erfgoed; Digitale duurzaamheid; Interoperability; Metadata; Metadata registry; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De website

~ http://www.erpanet.org/

** **9770** ***The Ethics of Information***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2013. ISBN: 978-0-19-964132-1

Ethics of information

Luciano Floridi develops an original ethical framework for dealing with the new challenges posed by Information and Communication Technologies (ICTs). ICTs have profoundly changed many aspects of life, including the nature of entertainment, work, communication, education, health care, industrial production and business, social relations, and conflicts.

They have had a radical and widespread impact on our moral lives and on contemporary ethical debates. Privacy, ownership, freedom of speech, responsibility, technological determinism, the digital divide, and pornography online are only some of the pressing issues that characterise the ethical discourse in the information society. They are the subject of Information Ethics (IE), the new philosophical area of research that investigates the ethical impact of ICTs on human life and society.

Since the seventies, IE has been a standard topic in many curricula. In recent years, there has been a flourishing of new university courses, international conferences, workshops, professional organizations, specialized periodicals and research centres.

However, investigations have so far been largely influenced by professional and technical approaches, addressing mainly legal, social, cultural and technological problems. This book is the first philosophical monograph entirely and exclusively dedicated to it.

Floridi lays down, for the first time, the conceptual foundations for IE. He does so systematically, by pursuing three goals:
a) a metatheoretical goal: it describes what IE is, its problems, approaches and methods;
b) an introductory goal: it helps the reader to gain a better grasp of the complex and multifarious nature of the various concepts and phenomena related to computer ethics;
c) an analytic goal: it answers several key theoretical questions of great philosophical interest, arising from the investigation of the ethical implications of ICTs.

Although entirely independent of The Philosophy of Information (OUP, 2011), Floridi's previous book, The Ethics of Information complements it as new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Ethica; Ethics; Ethiek; Inforg; Informatiefilosofie; Infosphere; Philosophy of information; Semantic information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://theoccasionalinformationist.com/2014/07/29/floridis-information-ethics/

Over Floridi

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Luciano_Floridi

Oxford Uninversity Press

~ http://ukcatalogue.oup.com/product/9780199641321.do

** 8918 *Evidence of me*

Sue McKemmish

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007.

Evidence

The Pittsburgh Project researchers focused on defining the functional requirements for record keeping in a corporate context, and developing means to satisfy them through a blend of policy, system design and implementation strategies that would enable compliance with emerging standards for ‘business acceptable communications’ (records). Part of their brief, particularly associated with the research of Wendy Duff has been to discover the ‘literary warrant’ for the functional requirements - —specifically to determine whether the credibility of particular functional requirements can be established bij reference to authoritative sources such as the law and the standards and the best practices of related professionals, e.g. lawyers, auditors and information technologists, as codified in their literature. This article explores the nature of personal record keeping and broad social mandates for its role in witnessing to individual lives, and constituting part of society’s callective memory and cultural identity. It posits that social mandates for personal recordkeeping may be found in sociology and in creative and reflective writing, and provides soms examples of how the ‘urge to witness’, the ‘instinct to account for ourselves’, the need to leave hehind ‘the comfortmg marker-buoys and trail-signs of stones’, are represented there. It also considers a range of personal record keeping behaviours and the role archivists play in carrying personal archive beyond the boundaries of an individual life and into the collective archives - how evidence of me becomes evidence of us.

Overige begrippen *Archief; Persoonlijk archief.*

** 9225 *Fashionable Nonsense or Professional Rebirth: Postmodernism and the Practice of Archives*

Terry Cook

(Artikel) Archivaria, 2001. nr 51, Spring 2001

Postmodernisme

Postmodern concepts offer possibilities for enriching the practice of archives. Scholars in a wide range of disciplines are looking anew at authorship, media, representation, organizational behaviour, individual and collective memory, cultural institutions, history, and, most recently, at archives themselves as institutions, activities, and records. Postmodernism is, therefore, addressing almost every thing an archivist thinks and touches, and, as a result, should command the attention of all archivists. While postmodernism is difficult to define and fraught with controversy, it would be irresponsible not to engage with ideas that are fundamentally affecting society, and society’s perception and use of the archive.

This essay seeks to accomplish six things: it starts by outlining what critics are saying against postmodernism; then suggests why postmodernism is important to archivists; then traces how the world has evolved to conditions of postmodernity and how these resonate for archivists; explains the key concepts of postmodernism; reviews briefly what postmodernists are saying about archives and records; and concludes by suggesting some practical implications of postmodernist thinking that might make the archival experience richer for archivists and their clients.

Overige begrippen *Archivistiek; Deconstructie; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.mybestdocs.com/cook-t-postmod-p2-00.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Zie ook

~ http://www.mybestdocs.com/cook-t-postmod-p1-00.htm

* **9640** ***Filosofie***

David Papineau

(Publicatie) Librero, Kerkdriel, 2009. ISBN: 9789057649783

Filosofie

Filosofie is een gezaghebbend, wetenschappelijk verantwoord en boeiend geschreven boek over de kernvragen van de filosofie. Het boek behandelt de grote filosofen, geeft korte biografieën en bespreekt de belangrijkste filosofische scholen. Dankzij deze brede insteek is het een prachtig overzicht van het westerse denken. Dit boek laat zien hoe relevant filosofie is voor het dagelijks leven, het maakt de filosofische kernbegrippen toegankelijk, geeft voorbeelden van grondige filosofische analyses en gaat in op actuele ethische kwesties in verband met de wetenschap, zoals klonen en gentechnologie.

Thema's
1 De wereld
2 Lichaam en geest
3 Kennis
4 Geloof
5 Ethiek en esthetica
6 Maatschappij

Overige begrippen *Abstracte objecten; Concrete objecten; Eigenschappen; Gebeurtenissen; Objecten, Ontologie; Particularia; Relaties; Universalia; Werkelijkheid; Zijnden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografische gegevens

~ http://www.deslegte.com/boek/papineau-david-/filosofie-9789057649783/

Website Librero

~ http://www.librero.nl/

* **9771** ***Filosofie; Van Plato's hemel tot Zeno's paradox***

Michael Picard

(Publicatie) Librero, 2013.

Filosofie

Dit boek is voer voor de geest, prikkelt de gedachten en zet aan tot nadenken over de grondslagen van je eigen kennis en opvattingen. Je zult tot de ontdekking komen dat je zelfs je eigen zintuigen niet blindelings kunt vertrouwen.

Filosofie staat boordevol met filosofische vraagstukken die de grootste denkers hebben beziggehouden, oefeningen die de inconsistentie van je ideeën blootleggen, onoplosbare logische paradoxen en morele dilemma's die ons dwingen de consequenties van onze overtuigingen ter discussie te stellen. Dit werk is kortom een intellectuele workout die leest als een trein.

Overige begrippen *Epistemologie; Ethiek; Logica; Metafysica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Librero.nl

~ http://www.librero.nl/wetenschap/Filosofie/978-90-8998-276-6/1984

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9851** ***Floridi's Information Ethics***

David Bawden

(Boekbespreking) Geraadpleegd 1-sep-2014 / The occasional informationist, 2014.

Ethics of information

Floridi sees the philosophy of information as a branch of philosophy itself, rather than as an adjunct to information and knowledge management or computer science. Information, in this view is "something as fundamental and significant as knowledge, being, validity, truth, meaning, mind, or good and evil, and so equally worthy of autonomous, philosophical investigation" (p. xii). And therefore, as with other branches of philosophy, ethics plays a major part. Floridi argues that considering the ethical problems of information, and its technologies, can lead us to reconsider some basic principles of ethics in general.

This book is therefore very much a work of serious philosophy, its task being to contribute to [the] conceptual foundations of IE as a new area of philosophical research" (p. xiii). It is the second of a series of four monographs, entitled - just in case of any doubt as to the status of this work as academic philosophy in the grand tradition - Principia Philosophiae Informationis.

Overige begrippen *Being; Ethica; Ethics; Evil; Good; Informatiefilosofie; Knowledge; Meaning; Mind; Truth; Validity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://theoccasionalinformationist.com/2014/07/29/floridis-information-ethics/

Oxford Uninversity Press

~ http://ukcatalogue.oup.com/product/9780199641321.do

** **9831** ***The Fourth Revolution; How the Infosphere is Reshaping Human Reality***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2014.

Infosphere

- Considers the influence information and communication technologies (ICTs) are having on our world
- Describes some of the latest developments in ICTs and their use in a range of fields
- Argues that ICTs have become environmental forces that create and transform our realities
- Explores the impact of ICTs in a range of areas, from education and scientific research to social interaction, and even war

Who are we, and how do we relate to each other? Luciano Floridi, one of the leading figures in contemporary philosophy, argues that the explosive developments in Information and Communication Technologies (ICTs) is changing the answer to these fundamental human questions.

As the boundaries between life online and offline break down, and we become seamlessly connected to each other and surrounded by smart, responsive objects, we are all becoming integrated into an "infosphere". Personas we adopt in social media, for example, feed into our 'real' lives so that we begin to live, as Floridi puts in, "onlife". Following those led by Copernicus, Darwin, and Freud, this metaphysical shift represents nothing less than a fourth revolution.

"Onlife" defines more and more of our daily activity - the way we shop, work, learn, care for our health, entertain ourselves, conduct our relationships; the way we interact with the worlds of law, finance, and politics; even the way we conduct war. In every department of life, ICTs have become environmental forces which are creating and transforming our realities. How can we ensure that we shall reap their benefits? What are the implicit risks? Are our technologies going to enable and empower us, or constrain us? Floridi argues that we must expand our ecological and ethical approach to cover both natural and man-made realities, putting the 'e' in an environmentalism that can deal successfully with the new challenges posed by our digital technologies and information society.

Table of Contents

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Preface
Acknowledgements
List of figures
1: Hyperhistory
2: Space: Infosphere
3: Identity: Onlife
4: Self-Understanding: The Four Revolutions
5: Privacy: Informational Friction
6: Intelligence: Inscribing the World
7: Agency: Enveloping the World
8: Politics: The Rise of the Multi-Agent System
9: Environment: The Digital Gambit
10: Ethics: E-nvironmentalism
Further Reading
References
Endnotes
Index

Overige begrippen *Evolutie; Evolution; First-order technology; History; Hyperhistory; ICT; In-betweenness; Onlife; Philosophy of information; Prehistory; Prompter; Second-order technology; Third-order technology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Oxford Uninversity Press

~ http://ukcatalogue.oup.com/product/9780199606726.do

* **9133** ***Fundamenten in verandering; Archivarissen in het krijt?***

Joan van Albada

(Artikel) Archievenblad, 2010. Jaargang 114, nummer 3

Professie

De grond onder de fundering van het vak verschuift en verandert van samenstelling. Rost, zand, stof: niets is meer zoals het was en alles zal blijven veranderen. Hoekstenen verdampen, luiken vallen van de ramen zonder dat er iemand aan te pas lijkt te komen. De kreet "Weh'uns Hilf uns Himmel" blijft - anders dan in de Jahreszeiten van Joseph Hayden - zonder respons, want een deus ex machina bestaat alleen in het theater. ' De overheid' al reddende engel bestaat niet. Het vak is, heel modern, op zelfhulp aangewezen.

Overige begrippen *Archivistiek; Professional; Professionalisering; Professionaliteit.*

* **8554** ***Geboeid door ketens; Samen werken aan keteninformatisering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Platform keteninformatisering, Den Haag, 2008. ISBN 978 90 811470 1 9
2e Druk

Keteninformatisering

Ketens kennen geen overkoepelend gezag waardoor informatiseren in een keten anders verloopt dan binnen een organisatie. Veel keteninformatiseringsprojecten mislukken en ketencommunicatie komt meestal moeizaam van de grond. Projectleiders en managers nemen begrijpelijkerwijs hun toevlucht tot bekende managementtechnieken, maar die blijken minder effectief, De gebruikelijke automatiseringsaanpak werkt kennelijk niet op de schaal van een keten.

Bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van het Platform Keteninformatisering heeft een twintigtal Platformleden een boek geschreven over actuele ontwikkelingen en uitdagingen in maatschappelijke ketens en keteninformatiseringsprojecten

[bevat een termenlijst]

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Overige begrippen *Informatisering; Projectmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **8268** ***Gegenwartsdiagnose***

Erwin Giedenbacher

(Webpagina) Website Gesellschaft für Geschichte der Neuzeit, 2002.

Cultuur

In den letzten Jahren häuften sich die Auseinandersetzungen mit dem Thema Zeit und, mit ihr verbunden, mit Geschwindigkeit und Beschleunigung. In der Literatur wurde die Langsamkeit entdeckt, mit einer neuen Wortschöpfung die "Entschleunigung" gefordert. Große Ausstellungen, wie 1999 in Paris im Centre Pompidou und nachfolgend im Louvre geben einen historischen Überblick über die bildlichen Darstellungen von Zeit in verschiedenen Jahrhunderten. Die Berlin-Brandenburgische Akademie veranstaltete Ende Oktober 2002 ein Symposium "Zeithorizonte in der Wissenschaft", in dem die unterschiedlichen Bedeutungen von Zeit für die einzelnen Wissenschaften, deren Zeitbegriffe und Zeithorizonte von Philosophen, Naturwissenschaftlern, Historikern, Juristen diskutiert wurden. "Zur Zeit in der gegenwärtigen Biologie" war ebenso ein Referatsthema wie "Zeit und Zeitumkehrsymmetrie in der molekularen Kinetik" oder 't for two: warum Zeit in Theorie und Lebenswelt nicht dasselbe ist".

Als charakteristisch für unsere Zeiterfahrung sieht Lübbe, dass die Zeit, für die wir mit planbaren Lebensbedingungen rechnen können, immer kürzer wird, damit die unbekannte Zukunft immer näher heranrückt, durch diesen Prozeß auch der Anteil an Veraltetem immer größer wird, diese Relikte aber nicht wieder verwendbar gemacht sondern musealisiert werden.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Empirische Apokalyptik; Evolutionäre Illuminarität; Gegenwartsschrumpfung; Netzverdichtung; Onthaasten; Präzeption; Reliktmengenwachstum; Zukunftsexpansion.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Gesellschaft für Geschichte der Neuzeit

~ http://www.gegen.at/

Gesellschaft für Geschichte der Neuzeit (26/11/2014 niet meer bereikbaar)

~ http://www.sbg.ac.at/hai/neuzeit/home.htm

Pagina op internet (26/11/2014 niet meer bereikbaar)

~ http://www.sbg.ac.at/hai/neuzeit/gegwart.htm

** **2670** ***Het geheugen als actieve kracht; De archieffunctie binnen de digitale overheid***

Paul Baak en Kees Koenen

(Rapport) Programma Digitale Duurzaamheid/Synergie Consultancy B.V, Den Haag, 1999. ISBN 90-9013357-7

Record Keeping System

Hoofdstuk 1 bevat een samenvatting van het concept, een handreiking voor de vormgeving van de archieffunctie in een digitale omgeving.
In hoofdstuk 2 komt de probleemstelling aan de orde.
Hoofdstuk 3 beschrijft de ontwikkelingen van de afgelopen periode.
In hoofdstuk 4 wordt een nieuw denkkader geïntroduceerd: digitaal als uitgangspunt.
Vanuit dit denkkader wordt in hoofdstuk 5 een visie op de archieffunctie in een digitale omgeving gepresenteerd.
Vervolgens wordt in de hoofdstukken 6 en 7 gekeken naar de consequenties voor de lijnmanager en de manager archief.
In hoofdstuk 8 wordt nader op de materie ingegaan. Dit hoofdstuk is specifiek geschreven voor / vanuit de positie van de manager archief.
Hoofdstuk 9 behandelt het verband tussen digitaal en niet-digitaal.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

In hoofdstuk 10 worden de hoofdlijnen van de veranderkundige uitdaging behandeld.

Tot slot is een begrippenlijst opgenomen.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Digitale duurzaamheid; Documentair structuurplan; Documentaire informatievoorziening; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

Rapport op internet

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl/bibliotheek/docs/recordke.pdf

* **9548** ***The Generally Accepted Recordkeeping Principles ®***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) ARMA International, 2009. Approved Feb. 20, 2009

Recordkeeping principles

Records and recordkeeping are inextricably linked with any organized activity. It is only through the information an organization records in the normal course of business that it can know what it has done and effectively plan what it will do in the future. As a key resource in the operation of any organization, records must be created, organized, secured, maintained, and used in a way that effectively supports the activity of that organization, including:

- Facilitating and sustaining day-to-day operations
- Supporting predictive activities such as budgeting and planning
- Assisting in answering questions about past decisions and activities
- Demonstrating and documenting compliance with applicable laws, regulations, and standards

These needs can be fulfilled only if recordkeeping is an objective activity, fully insulated from individual and organizational influence or bias. To achieve this transparency, organizations must adhere to objective records and information management standards and principles, regardless of the type of organization, type of activity, or the type, format, or media of the records themselves. Without adherence to these standards and principles, organizations will have poorly run operations, legal compliance failures, and - potentially - a mask for improper or illegalactivities.

The principles of recordkeeping have been well developed by those who are fully involved in records and information management. They form the basis upon which every effective records program is built and are the yardstick by which any recordkeeping program is measured. Regardless of whether an organization or its personnel are aware of them, they form the basis upon which that organization's recordkeeping will one day be judged.

It is in the general interest of all organizations, and of society itself, to be fully aware of these principles and to manage records and information assets in accordance with them. ARMA International published these eight Generally Accepted Recordkeeping Principles® to foster general awareness of recordkeeping standards and principles and to assist organizations in developing records systems that comply with them.

These principles are comprehensive in scope, but general in nature. They are not addressed to a specific situation, industry, country, or organization, nor are they intended to set forth a legal rule for compliance that must be strictly adhered to by every organization in every circumstance. They are intended to set forth the characteristics of an effective recordkeeping program, while allowing flexibility based upon the unique circumstances of an organization's size, sophistication, legal environment, or resources. The objectivity of the principles, combined with a reasonable approach to applying them, will yield sound results for any organization: a responsive, effective, and legally compliant recordkeeping system.

Overige begrippen *GARP; Generally Accepted Recordkeeping Principles; The Generally Accepted Recordkeeping Principles.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

GARP preambule

~ http://www.arma.org/GARP/preamble.cfm

** 3573 *Geschiedenis van de invoering der administratieve documentatie volgens het decimale stelsel in Nederland, door het Nederlandsch Registratuurbureau*

J,A, Zaalberg

(Publicatie) VHIC, Goes, 1999. Oorspronkelijke tekst uit 1930 overgezet naar digitaal formaat door VHIC te Goes, met een voorwoord van A. van Heijst

Decimaal stelsel

Deze oorspronkelijk handgeschreven- tekst maakt deel uit van het archief van het Registratuurbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zoals dit berust bij het Algemeen Rijksarchief te Den Haag. De heer Zaalberg was oprichter en directeur van het Nederlandsche Registratuurbureau, waarvan de statuten werden goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 6 maart 1909, nummer 17. De Vereniging had als doel 'De invoering en verbetering van registraturen, zoowel voor publiekrechtelijke als privaatrechtelijke instellingen of ondernemingen.

De Vereniging trachtte haar doel te bereiken door het verstrekken van adviezen, door het door haar of onder haar toezicht doen verrichten of verbeteren van registraturen, door uitgifte van geschriften en door samenwerking met buitenlandse instellingen, die een gelijk doel beogen. Het Nederlandsche Registratuurbureau werd in 1922 overgenomen door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het onderstaande relaas geeft de moeilijke tijd weer, die de heer Zaalberg heeft doorgemaakt als pionier van de Nederlandse registratuur. Het is als eerbetoon aan zijn persoon, dat wij onze digitale consultantservice 'Zaalberg' hebben genoemd.

Verantwoording.
Het document bestaat oorspronkelijk uit een handgeschreven tekst, die tevens later (?) is overgetypt op Normaal 3-papier met regelafstand 1 in een klein lettertype, dat sterk overeenkomt met het voor deze uitvoering gekozen lettertype, maar dan in 10-punten. De bladzijden werden boven aan de tekst genummerd, deze nummering is overgenomen in de tekst met -2-, -3- enz. De tekst is niet gewijzigd, waar blanco gedeelten worden aangetroffen zijn deze ook in de originele tekst blanco. De door Zaalberg gebruikte tussenkopjes zijn omwille van de leesbaarheid gesteld in vet, 14-punts.

Het document werd gescand met een HP Scanjet 4100c. De tekst is paginagewijze gescreend op onleesbare gedeelten, die aan de hand van de originele tekst zijn verbeterd. Daarna heeft conversie plaatsgevonden naar Word 97, waar alle pagina's zijn samengevoegd tot het document "Zaalberg's memoires". De werkzaamheden aan de tekst vonden plaats op 2 en 16 mei 1999. Reacties kunt u sturen naar VHIC, Thorbeckelaan 6, 4463 VB Goes, telefonisch bereikbaar onder 0113- 21 78 97; e-mail via info@vhic.nl

Overige begrippen *Archief; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordening; Record Keeping System; Registratuur; UDC; Universele decimale classificatie; Zaak; Zaaksgewijs werken; Zaaksgewijze ordening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van VHIC

~ http://www.vhic.nl

Tekst op internet

~ http://www003.0022220026.act-one.net/download/4-5-zaalberg/4-5-zaalbergs%20memoires.doc

** 7891 *Governance en informatievoorziening*

Rob Kramer

(Artikel (niet gepubliceerd)) (c) 2007. Rob Kramer, 2007. concept

Governance

Het overheersende beeld bij overheidsorganisaties is nog steeds dat de informatievoorziening een vanzelfsprekende ondersteunende functie is die weinig of geen sturing nodig heeft. Daarmee wordt het belang van een goede informatievoorziening voor het functioneren en de betrouwbaarheid van de overheid ernstig onderschat. Een goede beheersing van de I-functie is essentieel voor de governance van een organisatie. En omgekeerd helpt governance de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

I-functie beter te beheersen.

Overige begrippen *Beheersen; Betrouwbaarheid; Duurzaamheid; I-governance; Transparantie.*

** 9949 *Die granulare Gesellschaft; Wie das Digitale unsere Wirklichkeit auflöst*

Christoph Kucklick

(Publicatie) Ullstein Verlag, Berlin, 2014. ISBN: 9783550080760

Samenleving

Die Digitalisierung verändert unsere Wahrnehmung der Welt: Unsere Körper, die Natur, die Gegenstände - alles erscheint in höherer Auflösung, es existieren immer mehr Daten. Feinste Unterschiede werden erkennbar, das Individuelle überlagert das Allgemeine. Lässt sich unser gesellschaftliches Ideal der Gleichheit vor diesem Hintergrund aufrechterhalten? Im Umgang mit komplexen Daten sind uns Computer zusehends überlegen. Wer sind wir noch, wenn Intelligenz und Rationalität nicht mehr als allein menschliche Merkmale gelten können? Müssen wir uns vom homo rationalis zum homo irritabilis entwickeln, um uns von intelligenten Maschinen abzugrenzen?

Overige begrippen *Big data; Dataficatie; Digitaliseren; Informatiefilosofie; Panopticon; Quantified self.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://www.welt.de/kultur/literarischewelt/article136759592/Big-Data-beerdigt-den-Durchschnittsbuerger.html

Site Ullstein

~ http://www.ullsteinbuchverlage.de/nc/buch/details/die-granulare-gesellschaft-9783550080760.html

* 1456 *Guide for Managing Electronic Records from an Archival Perspective*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, 1997. ICA Study 8
ISBN / ISSN: 0-9682361-0-3
Februari 1997

Duurzame toegankelijkheid

The Guide is designed to help archival institutions reposition themselves to address the management of archival electronic records. Part I begins with an overview of the technological, organizational and legal trends that are having an impact on the ability of organizations, including archives, to keep and manage records that are in electronic form. It continues with a discussion of key concepts such as "record" and "record keeping" describing how these are impacted upon in the electronic environment, and then proposes strategies for accomplishing the life-cycle management of electronic records.

Part I concludes by describing - from the legal, organizational, human resources and technological perspectives - the implications for archives of repositioning themselves to manage archival electronic records. Over time, implementing the proposed strategies will require the crafting of tactics, including standards, which can be recommended for adoption by archives.

Part II of the Guide represents a first attempt by Committee members to articulate such a tactical approach. It is anticipated that the contents of Part II will be expanded over time, and that it will form the basis for the development of a series of recommendations to guide archives at the "how to" level.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Lifecycle; Preservation; Record; Record keeping; Records Management; Standaard; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst in PDF-formaat

~ http://www.ica.org/sites/default/files/ICA%20Study%208%20guide_eng.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **2359** ***Guidelines on the management and appraisal of electronic records***

Ian Macfarlane en Richard Blake, Stephen Harries and Alun David

(Publicatie) The Public Record Office, Kew, Richmond, Surrey, 1998. The Eros Project

Archives

The Public Record Office (PRO) has custody of the archival heritage of the British state. Its holdings consist of the legal, administrative and departmental records of England and Wales, and the United Kingdom Government. The earliest public record is Domesday Book (1086) and they extend to the present day. They form one of the most complete and extensive archives in the world.
The records currently occupy over 160 kilometres of shelving, to which, on average, between one and a half and two kilometres of fresh transfers are added each year. All these records provide information that is an element of good governance. They assure the accountability of government over time. They provide a sound basis for historical and genealogical research. They can be used as legal evidence and they extend knowledge of past actions and decisions to inform future decision-making. In carrying out its duties, the PRO serves the needs of present and future generations. As the national archive for England, Wales and the United Kingdom, the Public Record Office (PRO) acts in large part as the nation's memory.
The PRO became an Executive Agency on 1 April 1992. It operates as a separate government department under the Lord Chancellor, who appoints the Keeper of Public Records. The PRO's statutory aims are defined by the Public Records Acts 1958 and 1967.
The function of the PRO is to discharge the duties laid on the Keeper of Public Records by the Public Records Acts, in the most economical, efficient and effective manner. The 'public records' are records of government departments, courts, tribunals and certain other public bodies defined in the Public Records Act 1958 (as amended). They comprise not only written records but records conveying information by any means, including maps, seals, photographs, moving images, sound recordings and electronic records.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Levenscyclus.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The PRO's website

~ http://www.pro.gov.uk

UK National Digital Archive of Datasets

~ http://ndad.ulcc.ac.uk

* **8574** ***Herinrichting van de archieffunctie; voorbereiding voor een plan van aanpak***

Peter Horsman

(Artikel) Archiefbeheer in de praktijk, 2008.

Archieffunctie

In opdracht van de gemeenten Breda, Deventer en Leiden schreef de auteur namens de Archiefschool een plan van aanpak voor de herinrichting van de archieffunctie. De drie gemeenten hadden gemeen dat ze documentaire informatievoorziening (DIV) en archief als één, logische, organisatorische functie zagen. Het plan van aanpak vormde het startpunt voor een ontwikkelproces.

Deze bijdrage is een bewerking van het oorspronkelijke plan van aanpak, aangepast aan de ontwikkelingen op het gebied van digitale archivering en nieuwe inzichten. Ervaringen en inzichten verworven in de eerste fase van het ontwikkelproces zijn verwerkt. Het artikel beoogt vooral een methode te bieden voor willekeurig welke organisatie. Dat de nadruk ongemerkt toch op overheidsorganisaties is komen te liggen, is niet principieel. Een wezenlijk verschil, anders dan de administratieve en juridische context, is er vanuit archivistisch oogpunt in elk geval niet.

Overige begrippen *Archival bond; Documentaire informatievoorziening; Informatiebeleid; Informatiestrategie; Record Keeping System; Records continuum; Records Management.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9298** ***Historie van het archief der stad Groningen***

dr. Mr. A.T. Schuitema Meijer

(Publicatie) Gemeentearchief Groningen, 1977. 226 p. : ill. ; 24 cm

Archief

Beschrijving van de geschiedenis van de archieven van de stad Groningen en het gemeentarchief tot en met 1976.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Archiefdienst; Archiefvorming.*

** **9639** ***Holland op zijn smalst***

Victor de Stuers

(Publicatie) De Haan, Bussum, 1975. Heruitgave van zijn artikel in 'De Gids' , jaargang 37, 3e serie, jaargang 11, dl. 3, november 1873, blz. 320-403
Ingeleid en toegelicht door een werkgroep van het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam.
ISBN: 9022835642

Cultuur

.. Voor specialiteiten in de kunst is elk betoog overbodig; voor sommigen, die het instinct van het schoone en verhevene bezitten, doch de gelegenheid misten over kunst na te denken, is het voldoende het moreele, humanitaire nut der zaak te verklaren; voor verreweg de meesten, wier dagelijksche lectuur de beursnoteering is, en die van elk budget elken dienst zouden willen schrappen, die niet met een batig slot eindigt,....Voor dezen moet men zich getroosten met cijfers aan te toonen dat ook kunsten en wetenschappen een batig slot zullen afwerpen; een batig slot, niet bestaande in nationalen roem, ontwikkeling der ziel, beschaving der zeden en dergelijke mooie zaken meer, maar een echt tastbaar batig slot, in baar geld, in guldens Nederlandsch courant. ..

Victor de Stuers Holland op zijn smalst, 'De Gids' , jaargang 37, 3e serie, jaargang 11, dl. 3, november 1873, blz. 320-403 (pag. 321)

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultureel kapitaal; Cultureel kapitaalgoed; Erfgoed; Kunst; Samenleving.*

Geannoteerde heruitgave van het artikel van de Stuers die allerlei veranderingen in het nederlandse cultuurbeleid en monumentenzorg teweeg heeft gebracht.

Artikel "waarin hij goed gedocumenteerd en op felle toon de schandalige verwaarlozing de monumenten hekelde. Zijn noodkreet vond weerklank en al was dit niet het eerste signaal, het artikel zou een revolutionair keerpunt betekenen voor de overheidszorg op het gebied van monumentenm musea en kunst in de ruimste zin," (Achterflap)

Overige begrippen *Archief; Cultureel erfgoed; Kunst; Monument; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL

~ https://www.dbnl.org/tekst/_gid001187301_01/_gid001187301_01_0060.php

Permanent link to this book

~ http://hdl.handle.net/2027/wu.89097620132

Wikipedia (Victor de Stuers)

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Victor_de_Stuers

Cultuur

.. Voor specialiteiten in de kunst is elk betoog overbodig; voor sommigen, die het instinct van het schoone en verhevene bezitten, doch de gelegenheid misten over kunst na te denken, is het voldoende het moreele, humanitaire nut der zaak te verklaren; voor verreweg de meesten, wier dagelijksche lectuur de beursnoteering is, en die van elk budget elken dienst zouden willen schrappen, die niet met een batig slot eindigt,....Voor dezen moet men zich getroosten met cijfers aan te toonen dat ook kunsten en wetenschappen een batig slot zullen afwerpen; een batig slot,

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

niet bestaande in nationalen roem, ontwikkeling der ziel, beschaving der zeden en dergelijke mooie zaken meer, maar een echt tastbaar batig slot, in baar geld, in guldens Nederlandsch courant. ..

Victor de Stuers Holland op zijn smalst, 'De Gids' , jaargang 37, 3e serie, jaargang 11, dl. 3, november 1873, blz. 320-403 (pag. 321)

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultureel kapitaal; Cultureel kapitaalgoed; Erfgoed; Kunst; Samenleving.*

Geannoteerde heruitgave van het artikel van de Stuers die allerlei veranderingen in het nederlandse cultuurbeleid en monumentenzorg teweeg heeft gebracht.

Artikel "waarin hij goed gedocumenteerd en op felle toon de schandalige verwaarlozing de monumenten hekelde. Zijn noodkreet vond weerklank en al was dit niet het eerste signaal, het artikel zou een revolutionair keerpunt betekenen voor de overheidszorg op het gebied van monumentenm musea en kunst in de ruimste zin," (Achterflap)

Overige begrippen *Archief; Cultureel erfgoed; Kunst; Monument; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL

~ https://www.dbnl.org/tekst/_gid001187301_01/_gid001187301_01_0060.php

Permanent link to this book

~ http://hdl.handle.net/2027/wu.89097620132

Wikipedia (Victor de Stuers)

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Victor_de_Stuers

* **7197** ***Iedere Hollander heeft de pest aan Holland***

Paul Scheffer

(Lezing / oratie / college) Trouw 14-jan-2006.

Cultuur

'We kunnen het verleden laten voor wat het is en ons richten op de toekomst. Dat hebben we de afgelopen decennia met volle overgave gedaan, maar nu dringt het inzicht door dat cultuur niet alleen leeft van creativiteit, maar ook van continuïteit. Traditie en vernieuwing moeten tegen elkaar schuren, maar het een zonder het ander is steriel.'
Paul Scheffer kritiseert de gebrekkige omgang met ons verleden als symptoom van een algemener cultureel tekort. 'Wie zijn vrijheid niet in verband weet te brengen met het verleden herkent de bedreigingen niet wanneer ze zich aandienen in de eigen tijd.'

Overige begrippen *Geschiedenis; Historiciteit; Verleden.*

* **3501** ***The Impact of Technological Change on Archival Theory***

Luciana Duranti

(Lezing / oratie / college) Website interPARES, 2000. Presented at the International Congress of Archives, Seville, September 2000

Archivistiek

Archival theory comprises the ideas about the nature of archival material as they have developed overtime, confronted with the record reality of different cultures and juridical contexts. It constitutes the core of archival science. Archival science 1 comprises also the principles and methods for the control and preservation of archival material (i.e., archival methodology), the analysis of archival ideas, principles and methods, and the history of the way they have been applied over time (i.e., of archival practice).The study of the literature resulting from this analysis and the historical research into things archival (i.e., archival scholarship) are also integral part of archival science. Thus, archival science can be defined as a system inclusive of theory, methodology, practice, and scholarship, which owes its integrity to its logical cohesion and to the existence of a clear purpose that rules it from

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

the outside and determines the boundaries in whic h the system is designed to operate.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Diplomatiek; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De lezing staat op de site van het INTERPARES project

~ http://www.interpares.org/resources.htm

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

* **6488** ***Implementatie 'andere overheid' vereist meer dan alleen ICT***

Evert-Jan Mulder

(Ingezonden brief) Automatisering Gids 3-sep-2004.

Beschikbaarheid

De modernisering van de overheid is onmogelijk zonder forse inzet van ICT. De vorderingen blijven echter achter bij de verwachtingen. De ICT infrastructuur van de overheid is nog niet op orde. En de overheid haalt te weinig rendement uit haar ICT investeringen. Hoe kan er beter gepresteerd worden met ICT?
Kern is dat
- de basis van ICT-infrastructuur van de overheid op onderdelen is nog niet op orde is
- de overheid nog (te) weinig rendement uit haar ICT-investeringen haalt (er is vooral winst te halen op inzet in de werkprocessen.

1 Geef de backoffice bestuurlijke aandacht
2 Investeer in procesontwerp
3 Professionaliseer de informatiearchitect
4 Zet public-private partnerships op
5 Creeër leeromgevingen
6 Standaardiseer de uitvoering
7 Inversteer in nieuwe intermediairen

Overige begrippen *Back-office; Bereikbaarheid; ICT; Procesontwerp; Public private partnership; Standaard.*

** **9570** ***Informatie; Van tamtam tot internet***

James Gleick

(Publicatie) De Bezige Bij, Amsterdam, 2011. ISBN 978 90 234 6617 8
Oorspronkelijke titel "The Information; A History, a Theory, a Flood."

Informatie

Informatie - dat is hét onderwerp van deze tijd. Kon een encyclopedie vijftig jaar geleden nog met een klein lemma volstaan om het begrip 'informatie' te beschrijven, nu vergt het hele bladzijden om alleen al het huidige 'informatietijdperk' enigszins in kaart te brengen. We verzuipen bijkans in de informatie.

James Gleick, auteur van de internationale besteller Chaos, beschrijft in Informatie uitvoerig de manieren waarop wij in de loop van de tijd met elkaar op afstand hebben leren communiceren, te beginnen met de tamtam, via het boek, de telex, de telefoon, de fax, naar de bits en bites van dit moment. Tegen wil en dank zijn we tegenwoordig allemaal informatie- en communicatie-experts geworden, verslaafd als we zijn aan e-mail en internet, Google, Facebook, blogs en tweets. Zelfs revoluties kunnen via het social network worden gewonnen.
Gleick vertelt zijn verhaal aan de hand van biografieën van sleutelfiguren in de geschiedenis van de informatie, van Morse tot Gödel, van Shannon tot Kolmogorov. Een onmisbaar boek voor iedereen die alles wil weten over de manieren waarop we met elkaar informatie uitwisselen.

Overige begrippen *Communicatie; Definiering; Entropieleer; Informatiefilosofie; Informatiewetenschap; Meme; Taal; Telecommunicatie; Telefoon; Telegraaf; Wetenschap; Wiskunde.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Athenaeum boekhandel

~ http://www.athenaeum.nl/boek-van-de-nacht/james-gleick-informatie

James Gleick on information: The basis of the universe isn't matter or energy — it's data

~ http://amiquote.tumblr.com/post/3994713493/james-gleick-on-information-the-basis-of-the

New York Times op het Internet (bookreview)

~ www.nytimes.com/2011/03/20/books/review/book-review-the-information-by-james-gleick.html?pagewanted=all

What defines a meme?

~ http://aminotes.tumblr.com/post/4872331472/what-defines-a-meme-james-gleick-our-world-is-a

* **8112** ***Informatie is corebusiness***

Rob Kramer

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2007. Jaargang 61, december 2007, nr 12

Informatiemanagement

Dat het vakgebied informatiemanagement enorm in ontwikkeling is, is geen nieuws. Er is volop aandacht voor de rol en betekenis van informatie en de professionaliteit van de informatiemanager. Maar hoe zorg je er voor dat het management van een organisatie de informatievoorziening op waarde schat en daar ook naar handelt? Informatie is immers corebusiness voor de overheid!

Overige begrippen *Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Corporate governance; Goed bestuur; Good governance; Informatiebeheer; Openbaarheid; Verantwoordelijkheid.*

* **7568** ***Informatie op orde. Vindbare en toegankelijke overheidsinformatie; Kabinetsvisie op vindbare en toegankelijke overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) 29-jun-2006 / Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, Den Haag, 2006. Visienota DCE/06/27456
Kamerstuk 29.362, nr 101

Informatiebeleid

In het digitale tijdperk beschikken alle geledingen van de overheid over vele vormen en soorten informatiedragers. De informatie hierop is nodig voor verschillende doeleinden. Op de eerste plaats voor de bedrijfsvoering, de beleidsvorming en -uitvoering van de ministeries zelf. Daarnaast ook voor de verantwoording richting burger en politiek. Bovendien eindigt de waarde van informatie niet met het afsluiten van een dossier. Een deel daarvan blijft belangrijk voor evaluaties of (historisch) onderzoek en moet dus beschikbaar en toegankelijk blijven, als onderdeel van ons cultureel erfgoed.

De papieren en digitale informatiehuishouding van de overheid moet goed op orde zijn. Daarom stelt het kabinet in haar visie de randvoorwaarden voor deze informatiehuishouding vast. Deze kaderstellende randvoorwaarden zijn:
- Interactie en openbaarheid
- Integrale benadering
- Juridische samenhang

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiefvorming; Beschikbaarheid; Cultureel erfgoed; Duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Overheidsinformatie; Papieren paradigma; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2006/06/30/informatie-op-orde-vindbare-en-toeg overheidsinformatie.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

****** **8204** ***Informatie: grondstof met toekomstwaarde; Contouren van een visie op de rol en betekenis van informatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Raad voor Cultuur / Raad voor het openbaar bestuur, Den Haag, 2008. 03/2008

Informatiehuishouding

De aandacht voor een goede en betrouwbare informatiehuishouding schiet bij de overheid structureel tekort. Dit is een oud probleem dat wordt versterkt door voortschrijdende digitalisering. Als wordt doorgegaan op dezelfde weg ligt een informatie-infarct in het verschiet. Dit betekent onvermijdelijk de aantasting van belangrijke waarden van de rechtsstaat zoals transparantie, zorgvuldigheid, toegankelijkheid, verantwoording en verantwoordelijkheid. Goede informatievoorziening ligt aan de basis van goed openbaar bestuur en de rechtsstaat. Dit schrijven de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur vandaag in het advies 'Informatie: grondstof met toekomstwaarde' aan minister Plasterk (OCW) en staatssecretaris Bijleveld-Schouten (BZK).
In de huidige visie 'Informatie op Orde' is er onvoldoende aandacht voor de rol en betekenis van overheidsinformatie. Daardoor verliest de overheid zijn greep op informatie. Dat vraagt acute maatregelen van de regering. Het programma 'Informatie op orde' moet daarom worden omgebogen. Niet alleen het wegwerken van achterstanden, maar vooral de functies van informatie en het voorkomen van nieuwe achterstanden in een digitale toekomst moeten speerpunt zijn. Hiervoor dient een rijksbreed programma voor cultuurverandering te worden gelanceerd. De Raden adviseren om een commissie in te stellen die deze taak op zich neemt.
Integrale regelgeving

De huidige regelgeving volstaat niet voor de toekomst. De Archiefwet is op dit moment vooral gericht op behoud van archiefmateriaal als erfgoed. De Raden ondersteunen de voorgestelde integratie van onder andere de Wet openbaarheid van bestuur en de Archiefwet in een nieuwe Wet op de overheidsinformatie. Ze bevelen daarbij aan dit stapsgewijs vorm te geven. Daarnaast bepleiten de Raden een integrale benadering rondom informatievoorziening waarbij de verantwoordelijkheid bij één bewindspersoon wordt neergelegd. Ook de ambtelijke verantwoordelijkheid moet op één plek worden belegd.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Cultureel erfgoed; Duurzaamheid; Informatiebeheer; Informatie-infarct; Openbaar bestuur; Transparantie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het advies op internet (PDF)

~ http://www.cultuur.nl/files/pdf/advies/Advies%20informatie%20grondstof%20met%20toekomstwaarde.pdf

Onderdeel bibliografie op mijn site

~ http://www.labyrinth.rienkjonker.nl/8204

Persbericht (ROB)

~ http://www.rob-rfv.nl/default.aspx?skin=Rob&inc=detail&nieuws_id=851&type=actueel

Persbericht (RvC)

~ http://www.cultuur.nl/files/pdf/persberichten/Persbericht%20Informatie%20grondstof%20met%20toekomstwaarde.pdf

***** **3017** ***Informatiemanagement onmisbaar voor studenten bedrijfseconomie***

Anton van Reeken

(Artikel) Automatisering Gids 26-mei-2000.

Informatiemanagement

Een informatiemanager zal zich primair moeten bezighouden met het opstellen van een lange termijnbeleid voor informatie en communicatie. In het bijzonder voor de IC-systemen die daarvoor nodig zijn.

Overige begrippen *Doelmatigheid; Informatica; Informatiebeheer; Pragmatiek; Rechtmatigheid; Semantiek; Syntax; Techniek.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **8488** ***Informatiestrategie voor ketensamenwerking; Keteninformatisering als visie, resultaat en methode***

Jan Grijpink

(Publicatie) Sdu Uitgevers, Den Haag, 2002. Speciaal thema: persoonsherkenning en identiteitscontrole
ISBN 90 1209 697 9

Keteninformatisering

Samenwerking tussen zelfstandige organisaties stelt tegenwoordig nieuwe eisen aan geautomatiseerde communicatie. Een gemeenschappelijke informatie- infrastructuur blijkt in de praktijk vaak niet of moeizaam tot stand te komen. Er is behoefte aan een trefzekere methode om te weten welke ketenprojecten kansrijk zijn. Keteninformatisering is zo'n methode. Toepassing leidt tot trefzekere ketencommunicatie die ketenuitval en fouten voorkomt, en bovendien tot méér privacybescherming door waar mogelijk de koppelbaarheid van persoonsgegevens te beperken.

De methode Keteninformatisering is toepasbaar op elke vorm van ketensamenwerking, ook binnen complexe professionele organisaties. Informatie-uitwisseling volgens Keteninformatisering is te realiseren in elke technische infrastructuur, bijvoorbeeld internet.

Overige begrippen *Identiteitsbeheer; Ketensamenwerking; Methode; Privacy; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **298** ***Informatievoorziening openbare sector. (Bios nota)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Binnenlandse Zaken , 's Gravenhage, 1988. TK vergaderjaar 1987-1988, 20644, nrs 1-2

Informatievoorziening

Deze notitie gaat over het beleid voor de informatievoorziening in de openbare sector. Het gaat daarbij om de automatisering van de verwerking opslag en overdracht van informatie binnen en tussen overheidsinstanties en tussen overheden en bedrijven en burgers.
Het informatievoorzieningsbeleid van de overheid staat in de belangstelling. Van oudsher was de interesse vooral afkomstig van organisatie- en informatiedeskundigen. Thans staat dit onderwerp meer en meer op de agenda van het politieke en ambtelijke management. Centraal in de motie-Kohnstamm staat de noodzaak van vergroting van de mogelijkheden voor politiek-inhoudelijke sturing van de overheidsinformatievoorziening. Immers de invloed van de toepassing van de informatietechnologie biedt kansen, maar ook bedreigingen voor de kwaliteit van het bestuur in de openbare sector. Daarenboven wordt momenteel een aantal knelpunten gesignaleerd, die een doeltreffende en doelmatige informatievoorziening
belemmeren.

Overheidsinformatievoorziening staat daarom terecht op de politieke agenda. Het is de taak van de overheid voor de verdere ontwikkeling en de inrichting van de informatievoorziening een beleidskader te formuleren waardoor het gebruik van informatietechnologie binnen de overheid, maar ook in het verkeer met de samenleving, in goede banen wordt geleid. Doel daarbij is een situatie te creëren waarin alle autonome organen in de openbare sector - ieder afzonderlijk, maar ook als totaal - de taken en verantwoordelijkheden, met de door hen gewenste gebruikmaking van de informatietechnologie, optimaal kunnen waarmaken.
Uitgangspunt van het kabinet is de autonomie en de eigen verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening. Van de verschillende organen in de openbare sector. Iedere minister, ieder provincie- en gemeentebestuur is zelf verantwoordelijk voor de eigen informatievoorziening. Bepaalde ministers coördineren daarenboven de informatievoorziening op deelgebieden (informatie over objecten, over sectoren van overheidszorg of beheersinformatie). De Minister van Binnenlandse Zaken is algemeen- coördinerend minister voor de informatievoorziening.

Een van de belangrijkste instrumenten om het beleidsdoel van het kabinet te bereiken is het Besluit lnformatievoorziening in de Rijksdienst (Besluit IVR). Dit Besluit dient te worden geactualiseerd. Daarbij wordt tevens een aantal politiek-inhoudelijke beginselen en spelregels voor de inrichting van de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

overheidsinformatievoorziening geaccentueerd. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan: het beperken van informatievragen en gegevensverstrekking tot noodzakelijke gevallen, de wenselijkheid informatie te verzamelen zo dicht mogelijk bij de burger of de instelling over wie die informatie gaat, het aan voorschriften binden van koppeling van gegevens, het beperken van dubbele gegevensverzamelingen, enzovoort.
Voorts worden de taken van en de taakverdeling tussen coördinerende ministers voor deelgebieden van de informatievoorziening; bijvoorbeeld de persoonsinformatie of informatie over voer- en vaartuigen, en de algemeen-coördinerend minister in het herziene Besluit IVR vastgelegd. Teneinde de autonome, eigen verantwoordelijkheid goed inhoud te kunnen geven, worden aldus enkele voorschriften gegeven voor de rijksdienst. Belangrijke bepalingen zijn:
- de verplichting van iedere minister om voor onder zijn verantwoordelijkheid vallende deelgebied(en) van de informatievoorziening speciale adviesorganen in het leven te roepen en structuurschetsen op te stellen;
- de verplichting van iedere minister om informatieplannen voor (delen van) het desbetreffende ministerie te maken en deze te zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken, die deze vervolgens toetst aan het Besluit IVR;
- de taak van de Minister van Binnenlandse Zaken om jaarlijks op of kort na Prinsjesdag aan de Tweede Kamer een overzicht te verstrekken van de stand van zaken met betrekking tot de overheidsinformatievoorziening;
- de verplichting dat risicovolle projecten vóóraf worden onderworpen aan een onafhankelijk contra-expertise-onderzoek;
- het voorschrift dat voortaan in wetsvoorstellen en algemene maatregelen van bestuur of in de toelichtingen daarop zogenaamde informatieparagrafen worden opgenomen;
- het voornemen dat de ministers gemeente- en provinciebesturen slechts zullen verplichten tot het verstrekken van systematische informatie wanneer dat geregeld wordt bij of krachtens wet en er afspraken zijn gemaakt omtrent de compensatie van de financiële gevolgen en dat zij over het at dan niet verplicht verstrekken van systematische informatie door lagere overheden éérst overleg zullen voeren met de Minister van Binnenlandse Zaken.

Deze beleidsnotitie geeft slechts ten dele een antwoord op de vraag naar de inhoud en financiële omvang van het overheidsinformatievoorzieningsbeleid. De opstelling van een dergelijk overzicht kost nog enige tijd. Omstreeks Prinsjesdag van dit jaar zal dit overzicht worden gepubliceerd.
Vanuit de algemeen-coördinerende taak stimuleert de Minister van Binnenlandse Zaken kansrijke ontwikkelingen op het gebied van de overheidsinformatievoorziening en treft hij een aantal maatregelen en voorzieningen. Hij doet dit, zowel op grond van het eerder genoemde Besluit Informatievoorziening in de Rijksdienst, als met het oog op het wegnemen van knelpunten die thans worden gesignaleerd. In deze beleidsnotitie komt onder meer aan de orde: de datacommunicatie en het bevorderen van het gebruik van standaarden daarvoor. In dit verband zijn onder meer van belang de werkzaamheden van de Centrale Commissie Overheidsinformatievoorziening (CCOI) die moeten leiden tot een zogenaamde (Datacommunicatie-Atlas) en het kabinetsbeleid gericht op het tot stand brengen van nationale en internationale normen voor datacommunicatie. Voorts wordt onder meer aandacht besteed aan het vergroten van kennis op het terrein van de informatievoorziening bij politici en ambtenaren via opleiding en kennis-uitwisseling en via verbetering van de arbeidsvoorwaarden. Eveneens gaat deze beleidsnotitie dieper in op de inschakeling van het bedrijfsleven, de vraagstukken van kostenberekening en kostendoorberekening en op de beveiliging van de overheidsinformatievoorziening.

Overige begrippen *Andere overheid; Beschikbaarheid; Dienstverlening; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Overheidsinformatie; Uitwisselbaarheid.*

Beleidsnota die de aanzet heeft gegeven voor de andere overheid.

Overige begrippen *Andere overheid; Beschikbaarheid; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Overheidsinformatie; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/informatievoorziening-openbare-sector

Informatievoorziening

Deze notitie gaat over het beleid voor de informatievoorziening in de openbare sector. Het gaat daarbij om de automatisering van de verwerking opslag en overdracht van informatie binnen en tussen overheidsinstanties en tussen overheden en bedrijven en burgers.
Het informatievoorzieningsbeleid van de overheid staat in de belangstelling. Van oudsher was de interesse vooral afkomstig van organisatie- en informatiedeskundigen. Thans staat dit onderwerp meer en meer op de agenda van het politieke en ambtelijke management. Centraal in de motie-Kohnstamm staat de noodzaak van vergroting van de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

mogelijkheden voor politiek-inhoudelijke sturing van de overheidsinformatievoorziening. Immers de invloed van de toepassing van de informatietechnologie biedt kansen, maar ook bedreigingen voor de kwaliteit van het bestuur in de openbare sector. Daarenboven wordt momenteel een aantal knelpunten gesignaleerd, die een doeltreffende en doelmatige informatievoorziening
belemmeren.

Overheidsinformatievoorziening staat daarom terecht op de politieke agenda. Het is de taak van de overheid voor de verdere ontwikkeling en de inrichting van de informatievoorziening een beleidskader te formuleren waardoor het gebruik van informatietechnologie binnen de overheid, maar ook in het verkeer met de samenleving, in goede banen wordt geleid. Doel daarbij is een situatie te creëren waarin alle autonome organen in de openbare sector - ieder afzonderlijk, maar ook als totaal - de taken en verantwoordelijkheden, met de door hen gewenste gebruikmaking van de informatietechnologie, optimaal kunnen waarmaken.
Uitgangspunt van het kabinet is de autonomie en de eigen verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening. Van de verschillende organen in de openbare sector. Iedere minister, ieder provincie- en gemeentebestuur is zelf verantwoordelijk voor de eigen informatievoorziening. Bepaalde ministers coördineren daarenboven de informatievoorziening op deelgebieden (informatie over objecten, over sectoren van overheidszorg of beheersinformatie). De Minister van Binnenlandse Zaken is algemeen- coördinerend minister voor de informatievoorziening.

Een van de belangrijkste instrumenten om het beleidsdoel van het kabinet te bereiken is het Besluit lnformatievoorziening in de Rijksdienst (Besluit IVR). Dit Besluit dient te worden geactualiseerd. Daarbij wordt tevens een aantal politiek-inhoudelijke beginselen en spelregels voor de inrichting van de overheidsinformatievoorziening geaccentueerd. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan: het beperken van informatievragen en gegevensverstrekking tot noodzakelijke gevallen, de wenselijkheid informatie te verzamelen zo dicht mogelijk bij de burger of de instelling over wie die informatie gaat, het aan voorschriften binden van koppeling van gegevens, het beperken van dubbele gegevensverzamelingen, enzovoort.
Voorts worden de taken van en de taakverdeling tussen coördinerende ministers voor deelgebieden van de informatievoorziening; bijvoorbeeld de persoonsinformatie of informatie over voer- en vaartuigen, en de algemeen-coördinerend minister in het herziene Besluit IVR vastgelegd. Teneinde de autonome, eigen verantwoordelijkheid goed inhoud te kunnen geven, worden aldus enkele voorschriften gegeven voor de rijksdienst. Belangrijke bepalingen zijn:
- de verplichting van iedere minister om voor onder zijn verantwoordelijkheid vallende deelgebied(en) van de informatievoorziening speciale adviesorganen in het leven te roepen en structuurschetsen op te stellen;
- de verplichting van iedere minister om informatieplannen voor (delen van) het desbetreffende ministerie te maken en deze te zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken, die deze vervolgens toetst aan het Besluit IVR;
- de taak van de Minister van Binnenlandse Zaken om jaarlijks op of kort na Prinsjesdag aan de Tweede Kamer een overzicht te verstrekken van de stand van zaken met betrekking tot de overheidsinformatievoorziening;
- de verplichting dat risicovolle projecten vóóraf worden onderworpen aan een onafhankelijk contra-expertise-onderzoek;
- het voorschrift dat voortaan in wetsvoorstellen en algemene maatregelen van bestuur of in de toelichtingen daarop zogenaamde informatieparagrafen worden opgenomen;
- het voornemen dat de ministers gemeente- en provinciebesturen slechts zullen verplichten tot het verstrekken van systematische informatie wanneer dat geregeld wordt bij of krachtens wet en er afspraken zijn gemaakt omtrent de compensatie van de financiële gevolgen en dat zij over het at dan niet verplicht verstrekken van systematische informatie door lagere overheden éérst overleg zullen voeren met de Minister van Binnenlandse Zaken.

Deze beleidsnotitie geeft slechts ten dele een antwoord op de vraag naar de inhoud en financiële omvang van het overheidsinformatievoorzieningsbeleid. De opstelling van een dergelijk overzicht kost nog enige tijd. Omstreeks Prinsjesdag van dit jaar zal dit overzicht worden gepubliceerd.
Vanuit de algemeen-coördinerende taak stimuleert de Minister van Binnenlandse Zaken kansrijke ontwikkelingen op het gebied van de overheidsinformatievoorziening en treft hij een aantal maatregelen en voorzieningen. Hij doet dit, zowel op grond van het eerder genoemde Besluit Informatievoorziening in de Rijksdienst, als met het oog op het wegnemen van knelpunten die thans worden gesignaleerd. In deze beleidsnotitie komt onder meer aan de orde: de datacommunicatie en het bevorderen van het gebruik van standaarden daarvoor. In dit verband zijn onder meer van belang de werkzaamheden van de Centrale Commissie Overheidsinformatievoorziening (CCOI) die moeten leiden tot een zogenaamde (Datacommunicatie-Atlas) en het kabinetsbeleid gericht op het tot stand brengen van nationale en internationale normen voor datacommunicatie. Voorts wordt onder meer aandacht besteed aan het vergroten van kennis op het terrein van de informatievoorziening bij politici en ambtenaren via opleiding en kennis-uitwisseling en via verbetering van de arbeidsvoorwaarden. Eveneens gaat deze beleidsnotitie dieper in op de inschakeling van het bedrijfsleven, de vraagstukken van kostenberekening en kostendoorberekening en op de beveiliging van de overheidsinformatievoorziening.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Overige begrippen *Andere overheid; Beschikbaarheid; Dienstverlening; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Overheidsinformatie; Uitwisselbaarheid.*

Beleidsnota die de aanzet heeft gegeven voor de andere overheid.

Overige begrippen *Andere overheid; Beschikbaarheid; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Overheidsinformatie; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/informatievoorziening-openbare-sector

* 9712 *Information*

Pieter Adriaans

(Artikel) Geraadpleegd 28-okt-2013 / The Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2013. (Fall 2013 Edition)

Informatiefilosofie

Philosophy of Information deals with the philosophical analysis of the notion of information both from a historical and a systematic perspective. With the emergence of empiricist theory of knowledge in early modern philosophy, the development of various mathematical theories of information in the 20th century and the rise of information technology, the concept of 'information' has conquered a central place in the sciences and in society. This interest also led to the emergence of a separate branch of philosophy that analyzes information in all its guises (Adriaans and van Benthem 2008a,b; Lenski 2010; Floridi 2002, 2011). Information has become a central category in both the sciences and the humanities and the reflection on information influences a broad range of philosophical disciplines varying from logic (Dretske 1981; van Benthem en van Rooij 2003; van Benthem 2006) to ethics (Floridi 1999) and esthetics (Schmidhuber 1997a; Adriaans 2008) to ontology (Zuse 1969; Wheeler 1990; Schmidhuber 1997b; Wolfram 2002; Hutter 2010).

Overige begrippen *Informatie; Informatietheorie; Information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://plato.stanford.edu/archives/fall2013/entries/information/

Herziene versie (2020)

~ https://plato.stanford.edu/entries/information/

Over de Stanford Encyclopedia of Philosophy

~ http://plato.stanford.edu/about.html

** 9641 *Information graphics*

Sandra Rendgen en Julius Wiedemann

(Publicatie) Taschen, Kölln, 2012. ISBN10: 3836528797
ISBN13: 9783836528795

Weergave

Seeing is understanding

How complex ideas can be communicated via graphics
" If you can't explain it simply, you don't understand it well enough."
- Albert Einstein

Our everyday lives are filled with a massive flow of information that we must interpret in order to understand the world we live in. Considering this complex variety of data floating around us, sometimes the best - or even only - way to communicate is visually. This unique book presents a fascinating perspective on the subject, highlighting the work of the masters of the profession who have created a number of breakthroughs that have changed the way we

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

communicate. Information Graphics has been conceived and designed not just for graphics professionals, but for anyone interested in the history and practice of communicating visually.

The in-depth introductory section, illustrated with over 60 images (each accompanied by an explanatory caption), features essays by Sandra Rendgen, Paolo Ciuccarelli, Richard Saul Wurman, and Simon Rogers; looking back all the way to primitive cave paintings as a means of communication, this introductory section gives readers an excellent overview of the subject. The second part of the book is entirely dedicated to contemporary works by today's most renowned professionals, presenting 200 graphics projects, with over 400 examples - each with a fact sheet and an explanation of methods and objectives - divided into chapters by the subjects Location, Time, Category, and Hierarchy.

Overige begrippen *Begrijpen; Graphic; Grokken; Informatieobject; Manifestatie; Perceptie; Presentatie; Representatie; Schema; Verhaal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Taschen

~ http://www.taschen.com/pages/en/catalogue/design/all/04984/facts.information_graphics.htm

Reviews

~ http://www.taschen.com/pages/en/catalogue/design/all/04984/reviews.information_graphics.1.htm

Wat schema's

~ http://www.taschen.com/pages/en/catalogue/design/all/04984/facts.information_graphics.htm

* **9562** ***The Information Society and Its Philosophy: Introduction to the Special Issue on "The Philosophy of Information, its Nature and Future Developments"***

Luciano Floridi

(Artikel) Geraadpleegd 16-jul-2017 / The Informmation Society, 2009.

Filosofie

The article introduces the special issue dedicated to "The Philosophy of Information, its Nature and Future Developments". It outlines the origins of the information society and then briefly discusses the definition of the Philosophy of Information, the possibility of reconciling nature and technology, the informational turn as a fourth revolution (after Copernicus, Darwin and Freud) and the metaphysics of the infosphere.

Overige begrippen *Cultuur; Filosofie van de techniek; Informatiefilosofie; Informatiesamenleving; Infosphere; Philosophy of information; Philosophy of technology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://dx.doi.org/10.1080/01972240902848583

Over Floridi

~ www.philosophyofinformation.net/

** **9569** ***Information: A Very Short Introduction***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2010. hfd 2 digitaal
978-0-19-955137-8

Philosophy of information

Explores a concept central to modern science and society, from thermodynamics and DNA to our use of the mobile phone and the Internet
- Considers concepts such as 'Infoglut' (too much information to process) and the emergence of an information society
- Addresses the meaning and value of information in science, sociology, and philosophy
- Raises the broader social and ethical issues relating to privacy, accessibility, and ownership of information

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

We live an information-soaked existence - information pours into our lives through television, radio, books, and of course, the Internet. Some say we suffer from 'infoglut'. But what is information? The concept of 'information' is a profound one, rooted in mathematics, central to whole branches of science, yet with implications on every aspect of our everyday lives: DNA provides the information to create us; we learn through the information fed to us; we relate to each other through information transfer - gossip, lectures, reading. Information is not only a mathematically powerful concept, but its critical role in society raises wider ethical issues: who owns information? Who controls its dissemination? Who has access to information?

Luciano Floridi, a philosopher of information, cuts across many subjects, from a brief look at the mathematical roots of information - its definition and measurement in 'bits'- to its role in genetics (we are information), and its social meaning and value. He ends by considering the ethics of information, including issues of ownership, privacy, and accessibility; copyright and open source.

For those unfamiliar with its precise meaning and wide applicability as a philosophical concept, 'information' may seem a bland or mundane topic. Those who have studied some science or philosophy or sociology will already be aware of its centrality and richness. But for all readers, whether from the humanities or sciences, Floridi gives a fascinating and inspirational introduction to this most fundamental of ideas.

Overige begrippen *Informatie; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking (Anthony F. Beavers, 2011)

~ https://www.academia.edu/2644491/Luciano_Floridi_Information_A_Very_Short_Introduction?auto=download

Google books

~ http://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=VupFqa3IJiUC&oi=fnd&pg=PP2&dq=floridi+information+very+short+inots=3IgPc1GUwV&sig=WCJp6qZGIUFBwCvi5VyxaNKxeRs -v=onepage&q=floridi%20information%20very%20short%20introduction&f=false

Information: A Very Short Introduction

~ https://global.oup.com/academic/product/information-a-very-short-introduction-9780199551378?q=Information:%20A%20Very%20Short%20Introduction&lang=en&cc=nl

* 10522 *Een inleiding in de filosofie*

Cornelis Verhoeven

(Publicatie) Uitgeverij Damon, Best, 1998.

Filosofie

Veel inleidingen in de filosofie beginnen met uit te leggen, wat 'filosofie' is en daar blijken altijd meer woorden voor nodig te zijn dan om bijvoorbeeld in een inleiding in het strafrecht uit te leggen wat strafrecht is. Het is waarschijnlijk typerend voor filosofen zich uitvoerig te buigen over de vraag, wat filosofie is of zou moeten zijn. Want bij filosofie kan het niet zo maar gaan om dingen die al vast staan en zonder meer, als een pakketje vanzelfsprekendheden, kunnen worden doorgegeven. Boor de inleiding daarin is een herhaalde terugkeer naar het begin onvermijdelijk, en het is helemaal niet ondenkbaar dat de inleider niet verder komt dan de drempel. Misschien is er wel niet meer dan zo' n drempel of zelfs alleen maar een meditatieve pas op de plaats. In deze inleiding gaat het dan ook niet om kennis die geaccumuleerd en in een systeem gevat zou zijn; filosofie begint op het moment waarop een denkend wezen zich gedwongen ziet te gaan nadenken over wat er door anderen al gedacht is en over de status en de pretenties van dat denken en van alle denken. Gewoonlijk dient dat moment zich aan als het instorten van een bestaand systeem of als een vorm van kritiek op het voorafgaande denken. Ineens en voordat we weten wat het precies inhoudt, dient zich iets aan dat 'anders' is. Van wat anders is, weten wij dat het er is of moet zijn, voordat we met enige nauwkeurigheid weten wat en hoe het is. De filosofie begint met het nogal kinderlijke, maar ontwrichtende vermoeden dat alles anders is dan wij denken; de filosofie is eerder een moment van radeloosheid zonder systeem dan een alternatief systeem.

Overige begrippen *Wijsbegeerte.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **8998** ***Instrumenten van de macht.; De Staten-Generaal en hun archieven 1576-1796***

T.H.P.M. Thomassen

(Proefschrift) (c) 2009, Theo Thomassen, 2009.

Archiefvorming

Hoewel ze de laatste decennia in diskrediet zijn geraakt, maken poldermodel en gedoogbeleid deel uit van de Nederlandse identiteit. Al in de zeventiende en achttiende eeuw werd de politieke cultuur gekenmerkt door een streven naar consensus en de neiging om inbreuken op formele regels oogluikend toe te staan als daarmee onoplosbare conflicten konden worden vermeden.

In de Staten-Generaal hadden de zeven verenigde provincies niet allemaal evenveel in te brengen, maar de stem van de een woog formeel niet zwaarder dan de stem van de ander. Dat vergde veel overleg, overredingskracht en stuurmanskunst. Besluitvorming was evenwichtskunst, temeer doordat over staatszaken ook op het provinciale en lokale niveau werd meebeslist.

Het belangrijkste dat van de besluitvorming van de Staten-Generaal is overgebleven zijn hun archieven. Theo Thomassen beschreef de ontwikkeling van de archieven van de Staten-Generaal. Ook onderzocht hij wat die archieven afbeelden en wat ze verbergen.

Elfhonderd meter papier in het Nationaal Archief in Den Haag documenteren de besluiten van de Staten-Generaal tussen het begin van de Nederlandse Opstand en de Bataafse Revolutie, besluiten die het lot hebben bepaald van individuele burgers, maar ook van andere landen en volken in de destijds bekende wereld. Doordat ze in de loop van de eeuwen herhaaldelijk van samenstelling zijn veranderd en herordend, documenteren ze bovendien de tijdgebonden opvattingen van opeenvolgende generaties griffiers en archivarissen.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archivistiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NARCIS

~ http://www.narcis.info/research/RecordID/OND1266056/Language/nl/;jsessionid=u1o788vrdfa

Proefschrift op internet

~ http://dare.uva.nl/record/327196

* **4725** ***InterPARES Project; International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) School of Library, Archival and Information Studies at the University of British Columbia., Vancouver, B.C, 2001.

Archivistiek

The InterPARES Project is a major international research initiative in which archival scholars, computer engineering scholars, national archival institutions and private industry representatives are collaborating to develop the theoretical and methodological knowledge required for the permanent preservation of authentic records created in electronic systems. The InterPARES Project is based in the School of Library, Archival and Information Studies at the University of British Columbia.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Meta informatie; Paradigma; Record keeping; Waarderen*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9673** ***Is Google making us stupid?; What the Internet is doing to our brains***

Nicholas Carr

(Artikel) The Atlantic 1-jul-2008.

Kennis

"Dave, stop. Stop, will you? Stop, Dave. Will you stop, Dave?" So the supercomputer HAL pleads with the implacable astronaut Dave Bowman in a famous and weirdly poignant scene toward the end of Stanley Kubrick's 2001: A Space Odyssey. Bowman, having nearly been sent to a deep-space death by the malfunctioning machine, is calmly, coldly disconnecting the memory circuits that control its artificial " brain. "Dave, my mind is going," HAL says, forlornly. "I can feel it. I can feel it."

I can feel it, too. Over the past few years I've had an uncomfortable sense that someone, or something, has been tinkering with my brain, remapping the neural circuitry, reprogramming the memory. My mind isn't going - so far as I can tell - but it's changing. I'm not thinking the way I used to think. I can feel it most strongly when I'm reading. Immersing myself in a book or a lengthy article used to be easy. My mind would get caught up in the narrative or the turns of the argument, and I'd spend hours strolling through long stretches of prose. That's rarely the case anymore. Now my concentration often starts to drift after two or three pages. I get fidgety, lose the thread, begin looking for something else to do.

Overige begrippen *Abstractie; Communicatie; Conceptueel model; Digitale dementie; Digitale Demenz; Geheugen; Informatiefilosofie; Internet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (the atlantic)

~ http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2008/07/is-google-making-us-stupid/306868/

* **8503** ***Kansen voor open doel voor het Nederlandse archiefwezen***

Marianne Loef

(Artikel) Archievenblad, 2008. Jaargang 112, nr 8, oktober 2008 (thema: Naar een nieuw archiefbestel?)

Archiefbestel

Het Nederlandse archiefwezen is een potentiële kampioen. Er liggen bovendien twee prachtige kansen voor open doel. De vraag is of het archiefwezen op tijd goed samenspel, een winnersmentaliteit en krachtige benen heeft om de bal in te schieten. Er zijn vier mogelijke handicaps. die overwonnen moeten worden.

De kansen
- Informatie-infarct
- Behoefte aan kennis van het verleden

De handicaps
- versnippering archiefwezen
- introvert
- vakbekwaamheid / kennis
- overexposure van cultuur

Overige begrippen *Archiefwezen; Cultuur; Evidence of business; Evidence of history; Informatie-infarct; Kennis; Records continuum; Records Management.*

** **3469** ***Kennismanagement; Inrichting en besturing van kennisintensieve organisities***

Mathieu Weggeman

(Publicatie) Scriptum management Lannoo, Schiedam, 1997.

Kennismanagement

Van de achterflap:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Hoe komt het dat het delen van kennis tussen Marketing en R&D zo stroef verloopt? Welke kansrijke product-marktcombinaties of diensten zijn de mist ingegaan door een gebrek aan kennis op onderdelen? Hoe weten wij welke kennis we moeten ontwikkelen om onze strategie uit te kunnen voeren? Wie zijn bij ons in huis de dragers van schaarse kennis? Leren onze mensen van elkaar? Op deze en soortgelijke vragen geeft Kennismanagement een antwoord.
Veel is inmiddels bekend over het managen van traditionele productiefactoren: grondstoffen, arbeid en kapitaal. Voor de belangrijkste productiefactor in de kenniseconomie van vandaag, geldt dat in veel mindere mate. Met het in dit boek gepresenteerde kennismanage-mentmodel en de hier geïntroduceerde kenniswaardeketen, is getracht die achterstand te verkleinen.
Naast een theoretische uiteenzetting over de verschillen tussen gegevens, informatie en kennis, en de behandeling van methoden voor individueel en collectief leren, bevat het grootste deel van dit boek praktische aanbevelingen voor het creëren van een kennis-vriendelijke organisatie. De accenten liggen daarbij op de (her) inrichting van de organisatie en op Human Talent Management.

Het doel van kennismanagement is het bevorderen van het rendement en het plezier van de productiefactor kennis. Dit boek helpt u dit doel zo goed mogelijk te bereiken.

Overige begrippen *Kennis; Knowledge management; Uitwisselbaarheid.*

* **8546** ***Keteninformatisering met toepassing op de justitiële bedrijfsketen; Een informatie-infrastructurele aanpak voor communicatie tussen zelfstandige organisaties***

Jan Grijpink

(Publicatie) (c) 2006 J.H.A.M. Grijpink, Voorburg, 2006. ISBN - 90-5409-131-2

Keteninformatisering

Keteninformatisering is een nieuwe, informatie-infrastructurele aanpak voor communicatie tussen zelfstandige organisaties. Deze aanpak is van groot belang vanwege de complexe externe omgeving van hedendaagse organisaties. Door het ontbreken van formeel gezag verlopen beleidsontwikkelingen en besluitvorming daar anders dan wij gewend zijn.

In bedrijfsketens en organisatienetwerken zijn veel informatieproblemen met de klassieke automatiseringsbenadering niet op te lossen. Met informatie-infrastructuur is dat wel het geval. In tegenstelling tot de klassieke automatiseringsbenadering die uitgaat van een intern probleem van een organisatie, kiest keteninformatisering als uitgangspunt de vereiste communicatie met andere organisaties.

Dit boek verduidelijkt de informatie-infrastructurele aanpak en geeft theoretische en praktische handreikingen met veel voorbeelden ontleend aan de justitiële keteninformatisering. De beschreven informatie-infrastructurele aanpak is algemeen toepasbaar

Overige begrippen *Communicatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **8774** ***Kijk op ketens; Het ketenlandschap van Nederland***

Jan Grijpink en Marijn Plomp, Jorgen Horstink, Klara Pigmans, Tjitske Visser

(Publicatie) J.H.A.M. Grijpink, Den Haag, 2009. ISBN-13: 978-90-811470-2-6

Keteninformatisering

Kijk op ketens is een mijlpaal op weg naar beter begrip van de problemen die opgelost moeten worden om de vruchten te kunnen plukken van grootschalige toepassing van informatie- en communicatietechnologie. Aan kleinschalige toepassing ontleende kennis is namelijk niet vanzelfsprekend geldig op grotere schaal. Dit verklaart waarschijnlijk de meeste teleurstellende ervaringen met grote ICT-projecten.

Het leerstuk Keteninformatisering is speciaal ontwikkeld om met ketenanalyses hierbij te helpen. Ketenanalyses

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

bieden een eigen kijk op ketens, richten het zoeklicht trefzeker op juist dat kleine stukje ketencommunicatie dat wèl succesvol te realiseren is. De daarbij gebruikte analyse-instrumenten drukken ons met de neus op de vele barrières en onmogelijkheden die inherent zijn aan de dynamiek van het maatschappelijke krachtenveld, In dat licht is dit boek van veel praktisch belang.

De focus op grootschalige ICT-stelsels heeft geleid tot een benadering die nieuw licht werpt op dilemma's en problemen bij grootschalige toepassing van informatie- en communicatietechnologie. De kijk op ketens vanuit het leerstuk Keteninformatisering vormt daarmee een nuttige aanvulling op de gangbare kennis en uitgangspunten voorinformatisering. Dat vormt het wetenschappelijk belang van dit boek.

Dit boek biedt een overzicht van de belangrijkste resultaten van vier jaar onderzoek naar het ketenlandschap van Nederland:
a. twintig maatschappelijke ketens in kaart gebracht volgens eenzelfde, strak beredeneerde methode, met uitvergroting van noodzaak en haalbaarheid van keteninformatisering, de belangrijkste succes- en faalfactoren gezien vanuit het leerstuk Keteninformatisering;
b, inhoudelijke inzichten uit de vergelijking van de twintig tot dusver verrichte keten- analyses;
c een aantal verduidelijkingen, verfijningen en waar nodig verbeteringen van de werkwijze van de ketenanalyse en van de analyse-instrumenten zelf

Overige begrippen *Keten; Ketenanalyse; Ketencommunicatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Platform keteninformatisering

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **10618** ***Kommunikation im Wandel - Vergangenheit und Zukunft im Blick***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Linz Tips 21-mei-2015.

Kommunikationsweg

Kommunikationswege haben in den letzten Jahrtausenden die Geschichte maßgeblich beeinflusst. Während bereits 6000 Jahre vor Christus Trommeln in Afrika zur Kommunikation gehörten, etablierte sich der Kurierdienst im alten Ägypten erst einige Jahrtausende später, im Jahre 2400 vor Christus. Das Postsystem, dessen Wurzeln in Persien zu finden sind, hatte besonders durch entscheidende Erlasse in Österreich spätestens in der frühen Neuzeit eine Monopolstellung. Die Tatsache, dass die Kommunikation einem stetigen Wandel unterworfen ist, wird anhand dieses Dossiers näher dargelegt.

Overige begrippen *Communicatie; Communicatiekanaal; Kommunikationswege; Ontvangen; Schrift; Taal; Zenden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://www.tips.at/nachrichten/linz/leben/316080-kommunikation-im-wandel-vergangenheit-und-zukunft-im-blick

* **9984** ***Law of Accelerating Returns***

Ray A. Kurzweill

(Artikel) Website Lifeboat Foundation, 2001.

Ontwikkeling

An analysis of the history of technology shows that technological change is exponential, contrary to the common-sense "intuitive linear" view. So we won't experience 100 years of progress in the 21st century - it will be more like 20,000 years of progress (at today's rate). The "returns", such as chip speed and cost-effectiveness, also increase exponentially. There's even exponential growth in the rate of exponential growth. Within a few decades, machine intelligence will surpass human intelligence, leading to The Singularity - technological change so rapid and profound it represents a rupture in the fabric of human history. The implications include the merger of biological and nonbiological intelligence, immortal software-based humans, and ultra-high levels of intelligence that expand

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

outward in the universe at the speed of light.

Overige begrippen *Artificial agent; Ethiek; Moraal; Robotica; Singularity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artiikel op internet

~ http://lifeboat.com/ex/law.of.accelerating.returns

Lifeboat Foundation

~ http://lifeboat.com/ex/about

* **9578** ***Leve de bureaucratie***

Ralph Bollmann

(Essay) Trouw 21-jul-2012. Originele title "Lob de Bürokratie" verschenen in Merkur, Jahrgang 66, Heft 755, Heft 04, April 2012 (ISSN: 0026-0096)

Bureaucratie

Een professioneel bestuur is een fundament onder de rechtsstaat. Het behoedt ons voor gevaren en voor willekeur. Het bepaalt wie welke rechten heeft. Generaliserende kritiek op de bureaucratie is daarom nogal kortzichtig.

Overige begrippen *Bestuur; Bureaucratisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie hier

~ http://www.klett-cotta.de/ausgabe/MERKUR_Heft_04_April_2012/25671?bereich_subnavi=zusammenfassung&artikel

* **8941** ***Levend archief***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Rede op 28 mei 2009 uitgesproken bij het afscheid als hoogleraar Archiefwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam
In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Archief

Archiefstukken hebben en krijgen betekenis doordat ze begrepen, gewaardeerd en zin gegeven worden, kortom door cultivering.
Behalve sociale en culturele factoren heeft ook de psychologie van betekenisconstructie en identiteitsvorming invloed op archiefschepping, archiefverwerldng en archiefgebrulk. Dit alles - met ‘de daadkracht van documenten’ - maakt een archief tot een Levend Archief.

Overige begrippen *Betekenis; Context; Cultuur; Hergebruik; Identiteit; Interpreteerbaarheid; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Ketelaar

~ http://www.archivistics.nl/

Tekst bij DARE

~ http://dare.uva.nl/document/180965

Tekst op internet

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/LevendArchief.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

** 8905 *Lezen!; Teksten over het archief*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2007
ISBN/EAN 978-90-71251-29-0

Archivistiek

Elk zichzelf respecterend vak beschikt tegenwoordig over een canon. Uit een discussie over een canon voor het archiefvak is ook dit Jaarboek van de Stichting Archiefpublicaties ontstaan. Geheel in lijn met de oorspronkelijke betekenis van het woord - volgens Van Dale: het geheel van door de kerk erkende Bijbelboeken - heeft deze canon de vorm gekregen van een lijst boeken, die in brede kring als klassiekers worden erkend. Drie gezaghebbende professoren uit Nederland en Vlaanderen hebben een Leeslijst samengesteld van boeken en artikelen die naar de mening van de redactie thuishoren in de bibliotheek van iedere Nederlandse of Vlaamse archivaris. Niet alleen archivarissen, maar iedere in archieven geïnteresseerde lezer zal in dit jaarboek veel van zijn gading kunnen vinden. Het Jaarboek is echter veel meer dan alleen een literatuurlijst. De Leeslijst is in 12 rubrieken ingedeeld en de samenstellers hebben op iedere rubriek een beknopte inleiding geschreven waarin ze op informatieve wijze het belang van de opgenomen titels uiteenzetten. Deze inleidingen bieden een snelle toegang tot de verzamelde kennis over archieven. Dat reikt van de basiswerken voor het archiefvak en de geschiedenis ervan, tot de verschillende onderdelen uit de discipline zoals waardering-selectie- acquisitie, toegankelijk maken, terminologie, audiovisueel archief, records management en archiefgebruik. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de rol van het archief in de samenleving, aan archiefrecht, het beroepsprofiel en de ethiek van de archivaris.
De Leeslijst, met in totaal 243 titels, vermeldt voor elk van de twaalf onderdelen de belangrijkste titels. Een waarachtige canon van het archiefvak Om het geheel compleet te maken zijn tien lastig te vinden artikelen uit deze lijst in dit boek herdrukt.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Bibliografie; Canon; Taxonomie.*

* 9576 *The Library of Babel*

Jorge Luis Borges

(Essay) Engelse vertaling, 1962. Originele titel: "La biblioteca de Babel"
Verschenen in: El Jardín de senderos que se bifurcan, Editorial Sur, 1941
Vertaling van James E. Irby

Bibliotheek

Borges's narrator describes how his universe consists of an enormous expanse of interlocking hexagonal rooms, each of which contains the bare necessities for human survival - and four walls of bookshelves. Though the order and content of the books is random and apparently completely meaningless, the inhabitants believe that the books contain every possible ordering of just a few basic characters (letters, spaces and punctuation marks). Though the majority of the books in this universe are pure gibberish, the library also must contain, somewhere, every coherent book ever written, or that might ever be written, and every possible permutation or slightly erroneous version of every one of those books. The narrator notes that the library must contain all useful information, including predictions of the future, biographies of any person, and translations of every book in all languages. Conversely, for many of the texts some language could be devised that would make it readable with any of a vast number of different contents.

Despite - indeed, because of - this glut of information, all books are totally useless to the reader, leaving the librarians in a state of suicidal despair. This leads some librarians to superstitions and cult-like behaviour, such as the "Purifiers", who arbitrarily destroy books they deem nonsense as they scour through the library seeking the "Crimson Hexagon" and its illustrated, magical books. Another is the belief that since all books exist in the library, somewhere one of the books must be a perfect index of the library's contents; some even believe that a messianic figure known as the "Man of the Book" has read it, and they travel through the library seeking him

Overige begrippen *Universum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op 4Share (eerst aanmelden)

~ http://www.4shared.com/rar/b-VFIjov/The_Library_of_Babel_by_Jorge_.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Tekst op internet

~ http://jubal.westnet.com/hyperdiscordia/library_of_babel.html

Wikipedia over De bibliotheek van Babel (NL)

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/De_bibliotheek_van_Babel

Wikipedia over Labyrinths

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Labyrinths

Wikipedia over The Library if Babel (EN)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/The_Library_of_Babel

* **9488** ***The Man Who Wanted to Classify the World***

Francoise Levie en Benoît Peeters

(Documentaire) Sofidoc - Wild Heart Productions - Memento Production - RTBF, 2002. 1,1Gb, 1:00:30u

Documentatie

Film over het werk van Paul Otlet

"Paul Otlet, a Belgian Utopian little known in America. Otlet invented an international classification scheme called Universal Decimal Classification used for books, photographs and other documents. He invented microfilm. He invented the ubiquitous index card catalog used in most libraries. But as he says in the film, "I think in terms of the universal" and his ambitions were much larger. Otlet began organizing existing international organizations into one grand inter-organization -- the Union of International Organizations -- which inspired the League of Nations. His one failure was to build an ultimate World City in Europe, but it was not for a lack of trying.

But his most amazing invention (in retrospect) was his invention of hypertext, multi-media, and the web. He didn't use these words of course. He called it the International Network for Universal Documentation."

Overige begrippen *Classificatie; UDC; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Film - The Man Who Wanted to Classify the World

~ http://www.truefilms.com/archives/2007/10/the_man_who_wan.php

Film op internet

~ http://zoneofthefree.blogspot.com/2011/12/man-who-wanted-to-classify-world.html

* **9280** ***Management met informatie; Information Governance bij gemeenten- een verkenning***

drs. Arjan Versteeg en Ad van Heijst

(Rapport) VHIC, Rijswijk, 2010.

I-governance

Vooral de beschouwing over de rol van i-governance in een organisatie geeft een goed beeld over de strekking van dit begrip. Zie hiervoor par 1.4.

"Information governance gaat over de inzet van de juiste mensen, processen en hulpmiddelen om op een efficiënte manier op informatievragen te kunnen ingaan. Dit houdt het volgende in:
- hoe lang wordt informatie bewaard (en wat is de reden daarvan);
- waar is de informatie opgeslagen;
- wie heeft toegang tot de informatie (privacy, beveiliging);
- hoe zijn de gegevens beveiligd;
- welke regelgeving is er en hoe wordt die toegepast."

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Archieffunctie; Controleerbaarheid; Gedragscode; Information governance; Records Management; Transparantie; Vertrouwensbeginsel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Gemeente,nu: 'Informatiebeheer gemeenten verontrustend'

~ http://www.gemeente.nu/web/Actueel/Dienstverlening/e-Overheid/e-Overheid-Artikel/53767/Informatiebeheer-gemeent verontrustend.htm

Rapport op internet

~ http://www003.0022220026.act-one.net/download/4-4-ird%202010/Management_met_informatie-information_governance_bij_gemeenten-een_verkenning.pdf

Zie ook de site van VHIC

~ http://www.vhic.nl/default.asp?A1PID=5793PSXX&A1SID=13211220201034

** 8344 ***A manual of archive administration including the problems of war archives and archive making***

Sir Hillary Jenkinson

(Publicatie) The Clarendon Press, Oxford, 1922. A digital version of the 1922 edition of "A Manual of Archive Administration, Including the Problems of War Archives and Archive Making", by Sir Hilary Jenkinson, is available courtesy of the University of North Carolina, Chapel Hill.

Archivistiek

A digital version of the 1922 edition of "A Manual of Archive Administration, Including the Problems of War Archives and Archive Making", by Sir Hilary Jenkinson, is available courtesy of the University of North Carolina, Chapel Hill.

This is perhaps the most famous work produced by British archivist and theorist Jenkinson, who speaks with great passion about many concerns that continue to reverberate today in the worldwide archival community. The book is divided into five parts:

* Part I defines archives, discusses their nature and quality, and the standardization of methods respecting them, and summarizes the purpose of the book.
* Part II treats the origin and development of archives and the rules for archive keeping—their evolution with respect to division and differentiation; their transmission with respect to questions of custody and administration; the functions of an archivist; archives as contrasted to with manuscripts in museums and libraries; the physical and moral defense of archives, their housing, care, and repair; principles for classification of archives; preparation of guides, indexes and printed texts.
* Part III is concerned with problems arising in the selection and destruction of 'modern archives.'
* Part IV on 'archive making,' discusses materials, administrative functions such as preservation, accessioning, use of a register, limitation of use, and organization of staff.
* Part V addresses World War I archives, such as questions of selection and ideas for their collection and arrangement.

In addition, there are six appendices, one of which outlines a scheme for bibliography of archival science" and another of which provides 'rules for an archive repairing department.

New York State Historian Victor Hugo Paltsits, in a review of Jenkinson's book in the American Historical Review (April 1923), wrote: 'Such a work in English has been a need and the American archivist could set himself no more useful undertaking than the making of an intimate summary of this volume, in all matters that are applicable and adjustable to the nature of American archives; and he could enhance the value of his archives by introducing the first principles into his administration of them.'

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op archiefforum

~ http://forum.archieven.org/index.php?topic=16163.msg24262 - msg24262

Tekst op internet

~ http://www.archive.org/details/manualofarchivea00jenkuoft

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **10054** ***Memory and Media Archival Tasks in the Age of Algorithms Primaire tabs***

Eivind Røssaak

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2016. Lezing gehouden op 11 november 2015 in Den Haag.
Opgenomen in Schetsboek Digitale Onderzoek- omgeving en Dienstverlening (10053)

Algorithm

Indeed, archives are in a crisis. Rather than lamenting it, we should explore the emancipatory potential of this crisis and assess how it is anchored in technological changes. Institutions like archives, libraries, museums and galleries (the GLAM-sector) were not built for new media. Yet, as concepts they are on everybody's lips. Whenever we talk about how new media can store and display information, these concepts reappear as metaphors. Can the institutions themselves live up to their conceptual and metaphorical mobilizations? Can modern media ultimately make the sector bolder in terms of innovation, research, articulation and curation as well as consolidate a new type of public service model strengthening artistic creativity and sharing?
To do this, we need to change some of our habits of thinking.

Overige begrippen *Algoritme; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Dienstverlening; Semantische informatie; Virtuele studiezaal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://kvan.courant.nu/issue/SB/2016-01-01/edition/null/page/1?query=Schetsboek%20Digitale%20Onderzoek-%20omgeving%20en%20Dienstverlening&sort=relevance

Tekst op internet (linkrot)

~ http://www.archiefateliers.nl/wp-content/uploads/2016/06/Schetsboek-DOD_2016_PRINT.pdf

** **8036** ***De menselijke maat in ICT***

Bart Jacobs

(Publicatie) (c) Bart Jacobs, 2007. Versie 1.0, Januari 2007, ISBN 978-90-9021619-5
Creative Commons , Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken

Privacy

Dit boek verschaft een kijkje achter de schermen van moderne ICT. Het onthult hoe het gebruik van computers ons leven niet alleen gemakkelijker en veiliger maakt, maar ook nieuwe risico's introduceert, vooral voor onze privacy maar ook voor onze persoonlijke veiligheid. Het toenemend gebruik van ICT voor identiteitscontrole, gegevenscontrole, centrale opslag van persoonsgegevens en profilering mag bedoeld zijn ter vergroting van de publieke veiligheid, maar heeft ook negatieve gevolgen zoals afgedwongen transparantie, vervreemding en identiteitsfraude, en op den duur mogelijk zelfs ook conformisme en volgzaamheid uit angst voor een bad profile, waardoor verdere uitsluiting en isolement volgt.

Tegenover dit sombere beeld wordt onderzocht hoe een menselijke maat in ICT gerealiseerd zou kunnen worden via moderne technieken, met aandacht voor differentiatie (in plaats van uniformisering) en kleinschaligheid. Wezenlijk daarbij is dat persoonlijke informatie zoveel mogelijk onder directe controle staat van de individuen die het betreft, bijvoorbeeld via decentrale opgeslag bij mensen zelf. Informatie is macht, en verdeling van informatie en macht is noodzakelijk om op de langere termijn individuele autonomie te kunnen waarborgen. Daarbij is het nodig dat individuen beter bekend zijn, en om kunnen en willen gaan, met moderne technieken. Bij dit alles dienen we ons scherp bewust te zijn van de consequenties van de keuzes die we nu maken om wel of niet zulke privacyvriendelijke technieken te ontwikkelen en in te zetten. Belangrijke aanbevelingen daarbij zijn: (1) pas registratie en monitoring van het gedrag van burgers alleen selectief (en niet breed en ongericht) toe, en (2) geef mensen individuele zeggenschap en eigen controlemogelijkheden in identiteitsvaststellingen en gegevensopslag.

Overige begrippen *Big Brother; Panopticon; Veiligheidscommunisme; Vernietigingsbelang; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Bart Jacobs

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.cs.ru.nl/B.Jacobs/

Tekst op internet

~ http://www.cs.ru.nl/B.Jacobs/MM/ict-maat.pdf

Toelichting op Internet

~ http://www.cs.ru.nl/B.Jacobs/MM/

* **7435** ***Modelling the continuum as paradigm shift in recordkeeping and archiving processes, and beyond - a personal reflection***

Frank Upward

(Artikel) versie 21-apr-2004 / Monash University, Victoria. Australie, 2004.

Records continuum

Abstract
This article outlines the development of a records continuum model initially developed as a teaching tool to communicate evidence-based approaches to archives and records management. The continuum is being used in Australia as a metaphor to assist in getting records management 'right' in recordkeeping environments built around electronic communications, and the model supports this endeavour. It extends the concept of the continuum beyond metaphor, representing the case for viewing it in its fuller spacetime meanings as a worldview. In this form, the continuum is potentially a technologically driven paradigm shift within all information management and systems practice. There is a new game developing and the concept of the continuum can help us re-organise our knowledge for that game. This article will discuss the diversity of records management theory and practice. It will look at the meanings of the continuum and my own model of it, including the differences between a worldview and a detailed view. An annexe provides three other models. A continuum 'patrol and control' strategy for analysis is outlined briefly, and represents a point at which my own approach to the continuum is taking off into more detailed practical considerations in records management education and training.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Concept; Informatiebeheer; Lifecycle; Model; Paradigma.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/EUM0000000007259

Monash University

~ http://www.sims.monash.edu.au/

* **316** ***Modern Archives, Principles and Techniques.***

T.R. Schellenberg

(Publicatie) The university of Chicago Press, 1956.

Records Management

A classic collection of writings by Theodore R. Schellenberg that provide the very basis of theory and practice for the American archival profession.

Overige begrippen *Archivistiek; Informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archivists.org/publications/epubs/ModernArchives-Schellenberg.pdf

* **9450** ***Monde : essai d'universalisme: connaissance du monde, sentiment du monde, action organisée et plan du monde***

Paul Otlet

(Essay) Mundaneum, Brussel, 1935.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Classificatie

In dit werk beschrijft Otlet naast de mogelijkheden tot indeling cq structurering van de menselijke kennis onder andere zijn ideeën over een wereldwijd informatie netwerk, een soort vooraankondiging van het world wide web meer dan 50 jaar later.

"Toutes les choses de l'univers, et toutes celles de l'homme seraient enregistrées à distance à mesure qu'elles se produiraient. Ainsi serait établie l'image mouvante du monde, sa mémoire, son véritable double. Chacun à distance pourrait lire le passage lequel, agrandi et limité au sujet désiré, viendrait se projeter sur l'écran individuel.
Ainsi, chacun dans son fauteuil pourrait contempler la création, en son entier ou en certaines de ses parties." (blz 391)

Overige begrippen *Memex; Taxonomie; UDC; Universele decimale classificatie; World Wide Web; WWW.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catalogus Universiteit Gent

~ http://hdl.handle.net/1854/8321

Essay op internet

~ https://biblio.ugent.be/input/download?func=downloadFile&fileOId=460268&recordOId=378026

** **9135** ***The Name of the rose***

Umberto Eco

(Publicatie) Pan books, London, 1984. ISBN 0 330 28414 2

Bibliotheek

It is November, 1327. Adso of Melk, the narrator, has accompanied William of Baskerville to a remote, wealthy Franciscan abbey in the mountains of northern Italy. Upon arriving, William discovers that a murder has taken place and the body of the monk, Adelmo, has been discovered outside the abbey walls. The abbot, Abo, is very concerned and charges William with solving the murders. For, not only is the safety of the monks in jeopardy, a papal delegation from Pope John XXII in Avignon could well use the murders as an excuse for investigating the abbey, something Abo definitely wants to avoid. By the time the papal delegation, led by two inquisitors arrives, the situation at the abbey has worsened. Two more monks are dead and two more die soon afterward. The abbot's worst fears are realized when the papal inquisitors learn he has been sheltering monks who were once followers of the condemed heretic, Fra Dolcino. Although the abott dismisses Willliam, he remains and a few hours later, the mystery is solved, two more monks have died and the monastery has been consumed by fire. The Name of the Rose is first and foremost a mystery of the highest order, and it is possible to enjoy it on that level alone. But it is also a charming roman a clef, something I think many readers have missed. We don't have to look far to realize Sherlock Holmes in the guise of William of Baskerville or Adso as Dr. Watson. The blind Spaniard, Jorge of Burgos is easily recognized as the Argentinian writer Jorge Luis Borges. Eco also challenges us by thinly disguising figures from postwar Italian politics as various other members of the abbey. The figures in the book thus correspond to other figures in different books or in real life. Each figure also represents a metaphysical concept: William, reason; Adso, mysticism; Jorge, evil, and then, in true medieval fashion, characters are thus pitted one against the other as opposing forces. I hate to see comparisons of this marvelous work of literature to Iain Pears's, An Instance of the Fingerpost. The books are as unlike as night is to day. While An Instance of the Fingerpost goes to great lengths to point out that ultimate truth does exist and can, indeed, be realized, The Name of the Rose is, at its heart, a book about uncertainty, especially the uncertainty of truth. In An Instance of the Fingerpost, the reader is asked to interpret a collection of signs and symbols, which, when interpreted in the one correct manner, will inevitably lead to the identity and motive of the criminal, i.e., the truth. In The Name of the Rose, the search for ultimate truth is far more ambiguous. Near the end of the book, William tells Adso that many hypotheses, false though they may be, can still lead one to a correct solution. And, while certainty is what's pursued in An Instance of the Fingerpost, certainty remains an impossibility in The Name of the Rose. As William says to Adso, "The only truth lies in learning to free ourselves from the insane passion for the truth." Umberto Eco's strength lies in his plotting and his layering. His books are like a collection of boxes, each one opening to reveal yet another and another. I found no such layering in An Instance of the Fingerpost. And, finally, while An Instance of the Fingerpost was certainly a phenomenon, The Name of the Rose is definitely much more. This book is literature, a timeless classic to be enjoyed by many generations yet to come.

Overige begrippen *Classificatie; Geheim; Klooster; Middeleeuwen; Openbaarheid; Semiotiek;*

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Structuur.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hypotyposiis (1)

~ https://books.google.nl/books?id=Toh5wJ2oCAoC&pg=PA207&lpg=PA207&dq=define+Hypotyposis&source=bl&ots
pmX&sig=SKfPnAv6Lj-IyIzJy2A4c7Fznyk&hl=nl&sa=X&ved=0ahUKEwjfgo-b_LfWAhWJnBoKHeROCd4Q6AEIa
v=onepage&q=define%20Hypotyposis&f=false

Hypotyposiis (2)

~ https://www.google.nl/search?q=define+Hypotyposis&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&dcr=0&ei=e5PEWfTvCofsaKa

Recensie

~ http://weread.com/review/The+Name+of+the+Rose:+including+the+Author%27s+Postscript/3204983

* **7665** ***New technologies will make online search more intelligent--and may even lead to a "Web 3.0."; Part I: A Smarter Web***

John Borland

(Artikel) Technology Review published by MIT 19-mrt-2007.

Semantisch web

The "3.0" claim is ambitious, casting these new tools as successors to several earlier--but still viable--generations of Net technology. Web 1.0 refers to the first generation of the commercial Internet, dominated by content that was only marginally interactive. Web 2.0, characterized by features such as tagging, social networks, and user--created taxonomies of content called "folksonomies," added a new layer of interactivity, represented by sites such as Flickr, Del.icio.us, and Wikipedia.

Analysts, researchers, and pundits have subsequently argued over what, if anything, would deserve to be called "3.0." Definitions have ranged from widespread mobile broadband access to a Web full of on-demand software services. A much-read article in the New York Times last November clarified the debate, however. In it, John Markoff defined Web 3.0 as a set of technologies that offer efficient new ways to help computers organize and draw conclusions from online data, and that definition has since dominated discussions at conferences, on blogs, and among entrepreneurs.

Overige begrippen *Semantic web; Web 2.0; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.technologyreview.com/Infotech/18395/

** **8668** ***Een nieuwe wereld; Het ontstaan van het moderne Nederland***

Auke van der Woud

(Publicatie) Bert Bakker, Amsterdam, 2006. ISBN 9035129830
zevende druk

Cultuur

Rond 1850 ontwaakte Nederland uit een diepe slaap. In de decennia daarna kwamen de intensieve communicatie, mobiliteit en de massale productie en consumptie van energie op gang. We zijn inmiddels gewend dat verschijnsel als een overbekende geschiedenis ('industriële revolutie') af te doen. De tijdgenoot die in 1850, 1860 leefde, zag echter een ongekende nieuwe wereld verschijnen waarin niets vanzelfsprekend was: dit perspectief is de leidraad van 'Een nieuwe wereld'.

De enorme dynamiek die de veranderingen in Nederland na 1850 kenmerkt, was onderdeel van een proces dat overal in de westerse wereld gaande was. De nieuwe wereld ontstond zowel via abstracte theorieën over welvaart en algemeen belang als door technische wetenschap en groeiende (geografische) kennis van Nederland. Met de grootschalige aanleg van ruimtelijk-geografische infrastructuren voor de mobiliteit en de communicatie (de water-, land- en spoorwegen, de telegraaf- en de telefoonlijnen) werden in enkele decennia na 1850 de fundamenten van onze moderne wereld gelegd.

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Overige begrippen *Communicatie; Context informatie; Infrastructuur; Massacommunicatie; Telecommunicatie; Telegraaf; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking op de site van de Volkskrant

~ http://extra.volkskrant.nl/select/boeken/artikel.php?id=281

Boeken.vpro 1

~ http://boeken.vpro.nl/artikelen/37161810/

Boeken.vpro 2

~ http://boeken.vpro.nl/boeken/31470498/

* 8940 *Objecten en subjecten van AO onderzoek*

prof. dr. E.H.J. Vaassen

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Administratieve organisatie

Rede in verkorte vorm uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Bestuurlijke Informatieverzorging en Administratieve Organisatie aan de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 13 februari 1998, De tekst is eerder verschenen bij de Vossiuspers AUP (Amsterdam 1998)

Deze oratie is gebaseerd op twee observaties aangaande het vakgebied Administratieve Organisatie (AO) Ten eerste, AO is traditioneel een discipline die een sterk pragmatische invalshoek heeft. De afstand met het veld waarin wetenschappelijk onderzoek plaatsvindt is daardoor groot. Ten tweede, internationaal bestaat .AO niet in de vorm zoals we die in Nederland kennen, De aansluiting met internationaal onderzoek is daardoor zoek. Deze twee observaties geven AO-onderzoek een ietwat wankele basis. Dat neemt echter niet weg dat er behoefte is aan onderzoek op dit vakgebied, Door aansluiting te zoeken bij een internationaal equivalent van AO en door een relatie te leggen met een tweetal aanpalende vakgebieden waarop internationaal wel onderzoek plaatsvindt, namelijk Informatiemanagement en Management Accounting, kan een generiek mode] worden geconstrueerd dat al' basis dient voor een AO onderzoeksagenda, Het blijkt dat AO een eigen, doch internationaal aanvaardbaar paradigma heeft dat het best kan worden getypeerd als: evenwicht en afstemming'

Overige begrippen *AO; Bestuurlijke informatievoorziening; BIV.*

** 9619 *Het ondiepe; Hoe onze hersenen omgaan met internet*

Nicholas Carr

(Publicatie) Maven Publishing, Amsterdam, 2011. ISBN 9789490574130

Kennis

Toen Nietzsche overstapte van handschrift naar typemachine werden zijn zinnen korter en zijn beweringen stelliger. De komst van de plattegrond zorgde ervoor dat we op grote schaal getraind werden in 'conceptueel nadenken'. De uitvinding van de klok heeft ons de deterministische manier van denken gebracht die uiteindelijk uitmondde in de industriële revolutie. Elk van deze uitvindingen bracht niet alleen nieuwe capaciteiten met zich mee, maar ook een nieuwe manier van denken die vaak pas later goed zichtbaar werd. Het internet is de nieuwste in een reeks uitvindingen die ook wel de 'gereedschappen van het brein' genoemd worden.

Over de vraag hoe het internet ons van binnenuit aan het veranderen is. Gebruikmakend van nieuw onderzoek naar de plasticiteit van het brein en naar de werking van ons geheugen, wordt op elegante wijze getoond hoe het internet niet alleen 'nuttig gereedschap' oplevert, maar ook voor een deel onze identiteit en de structuur van onze hersenen aan het veranderen is

Overige begrippen *Abstractie; Communicatie; Conceptueel model; Digitale dementie; Digitale Demenz; Geheugen; Informatiefilosofie; Internet.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Vrij Nederland, Digitale detox (deel 1)

~ http://www.mavenpublishing.nl/wp-content/uploads/VN-19-03-2011-1.pdf

Vrij Nederland, Digitale detox (deel 2)

~ http://www.mavenpublishing.nl/wp-content/uploads/VN-19-03-2011-2.pdf

Zie ook (met boekbesprekingen)

~ http://www.mavenpublishing.nl/boeken/het-ondiepe/

* **8489** ***Onze informatiesamenleving in wording; De uitdaging van grootschalige informatie-uitwisseling in de rechtstaat***

dr. mr. J.A.H.M. Grijpink

(Lezing / oratie / college) © 2005 J.H.A.M. Grijpink, Voorburg, 2005.

Bruikbaarheid

"Maar de kloof tussen wat we op het gebied van grootschalige informatie-uitwisseling feitelijk doen en wat nodig is, wordt eerder groter dan kleiner. Eigenlijk weten we weinig over hoe we informatie-uitwisseling op zo'n enorme schaal moeten realiseren, althans met voldoende garantie van rechtmatig gegevensgebruik."

Overige begrippen *Gebruik; Hergebruik; Rechtmatigheid; Uitwisseling.*

Keteninformatisering

Rede, uitgesproken bij de openbare aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar aan de Faculteit Wiskunde en Informatica van de Universiteit Utrecht, mede ten behoeve van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, om werkzaam te zijn op het vakgebied van Informatiekunde, in het bijzonder van Keteninformatisering in de rechtstaat.

"Maar de kloof tussen wat we op het gebied van grootschalige informatie-uitwisseling feitelijk doen en wat nodig is, wordt eerder groter dan kleiner. Eigenlijk weten we weinig over hoe we informatie-uitwisseling op zo'n enorme schaal moeten realiseren, althans met voldoende garantie van rechtmatig gegevensgebruik."

Overige begrippen *Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

Rede op internet

~ http://www.keteninformatisering.nl/2005%20oratie%20keteninformatisering%20in%20de%20rechtstaat.pdf

** **8969** ***Op zoek naar de herinnering; Verantwoordingssystemen, content-intensieve organisaties en performance***

Geert-Jan van Bussel en Ferdinand Ector

(Proefschrift) Helmond, 2009.

Verantwoording

Dit proefschrift richt zich op de verantwoordingsfunctie in content-intensieve organisaties en de rol die content (documenten en archiefdocumenten) daarin vervult. Het bevat een weergave van het onderzoek in hoeverre de performance van bedrijfsprocessen binnen dergelijke organisaties, zowel in doel- als in rechtmatigheid, kan worden verbeterd. Dit kan door het optimaliseren van de content value chain, de processen die de kwaliteit van content waarborgen. Het afleggen van verantwoording aan legitieme fora (de overheid, de aandeelhouders, de rechterlijke macht, de maatschappij), ongeacht het moment in de tijd, een belangrijke prestatiedoelstelling is voor content-intensieve organisaties. Daarvoor is de kwaliteit, de beschikbaarheid en de begrijpelijkheid van content, essentieel. Ze ontwikkelden een model van een verantwoordingssysteem waarmee de kwaliteit, de context, de beveiliging, de logistiek en het behoud van content kan worden benaderd. Toepassing van het model leidt er toe dat content gebruikt kan worden om de rechtmatigheid van het handelen van content-intensieve organisaties aan te tonen en om de doelmatigheid van de bedrijfsprocessen te verbeteren. Met deze studie wordt een stevige basis voor de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

implementatie van Enterprise Content Management in content-intensieve organisaties gelegd. Daarnaast wordt het voor deze organisaties mogelijk verantwoording af te leggen en compliance (de aantoonbaarheid van het naleven van de bestaande wet- en regelgeving) te realiseren.

Overige begrippen *Archieffunctie; Compliance; Content value chain; Doelmatigheid; Informatiewaardeketen; Metadata; Metadataschema; Organizational memory; Prestatiemeting; Rechtmatigheid; Records Management; Terminologie; Verantwoordingsfunctie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek op internet

~ www.vbds.nl/2009/12/07/op-zoek-naar-de-herinnering-verantwoordingssystemen-content-intensieve-organisaties-en-pe

Kaft

~ http://www.vbds.nl/downloads/Kaft.jpeg

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

uva

~ http://www.uva.nl/actueel/agenda.cfm/0CC484B6-1321-B0BE-6841FEE32C9A42D8

* **7270** ***Open archiveren: met het publiek archiveren via internet***

Rinke Smedinga

(Essay) De Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid, Den Haag, 2006. In: Open stellingen, Essays over Open innovatie,
De beste essays uit de AWT-essaywedstrijd over Open innovatie
ISBN 90 77005 33 1
januari 2006

Open archiveren

Overheden en bedrijven bewaren papieren en digitale informatie. Dat doen zij voor de eigen bedrijfsvoering, om verantwoording af te leggen maar ook omdat deze informatie cultuurhistorische waarde heeft. De archieven die zo ontstaan zijn op voorhand beperkt. Slechts een deel van de informatie wordt immers bewaard en de toegankelijkheid ervan laat vaak te wensen over. Waar archieven tekort schieten kan nu de hulp worden ingeroepen van het publiek. Zij blijken bereid en in staat om via Internet waardevolle collecties, zogenaamde open archieven aan te leggen. Het bedrijfsleven experimenteert succesvol met open archivering en maakt er zelfs winst mee. De overheid kan met open archivering niet alleen het publiek maar ook de wetenschap een grote dienst bewijzen. In een enkel geval draagt open archivering zelfs bij aan de volksgezondheid. Het benutten van deze vorm van open innovatie vraagt wel een onconventionele benadering.

Overige begrippen *Archief; Archiveren; Folksonomy; Open archief; RSS; Tagging; Web 2.0; Webarchief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet (PDF)

~ http://www.awt.nl/uploads/files/as3217106.pdf

Site AWT

~ http://www.awt.nl

* **4611** ***Opslag voor naslag!; Informatievoorziening***

A.L.M. van Heijst

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 1992. juli/augustus 1992, nr 7/8

Informatievoorziening

Een aanvullende visie op Omslag in Opslag op basis van gesprekken met lijnmanagers en vakgenoten.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archieffunctie; Documentaire informatievoorziening; Informatiebeheer; Procesgebonden informatie.*

** 9068 *Over vrijheid*

John Stuart Mill

(Essay) Boom, 2009.

Vrijheid

Onderwerp van dit essay uit 1859 van de Britse filosoof en econoom (1806-1873) is niet de vrije wil (zoals het determinisme die ontkent), maar de burgerlijke of sociologische vrijheid (vrijheden): de aard en de beperkingen van de macht, die de samenleving rechtens kan uitoefenen over enkeling en groeperingen. Omdat dit vraagstuk in de hedendaagse politieke en het democratische denken zo fundamenteel is, blijven deze beschouwingen (vaak wel omstreden) van grote actuele betekenis. Zelden werd op zo heldere wijze een verdediging geschreven van de vrije meningsuiting en de rechtmatige grenzen van het gezag in de maatschappij.

-------- Van de site van het Humanistisch Verbond (HUMAN) ----------

Vrijheid. Dat is voor John Stuart Mill het belangrijkste woord. In On Liberty komt hij tot de meest scherpe formulering ervan: een individu heeft het recht te doen wat hij wil, zo lang hij anderen geen schade berokkent. Dit zogeheten ‘no harm principle’ zou het liberalisme diepgaand beïnvloeden. Individuele vrijheid dient ons allemaal, vindt Mill. Hij verdedigt een radicale vrijheid van meningsuiting. Zelfs als iedereen dezelfde mening is toegedaan behalve één persoon, dan nog heeft de meerderheid niet méér recht om die ene het zwijgen op te leggen dan andersom. Omdat ook een enkeling de waarheid kan spreken - zelfs als die waarheid ongemakkelijk is, en wordt gecensureerd door wat Mill de tirannie van de meerderheid noemt. Vrijheid is bij Mill niet gelijk aan vrijblijvendheid of onverschilligheid. Vrijheid van denken en spreken komt de waarheid ten goede, en dan zijn we uiteindelijk allemaal beter af. Individuele vrijheid en maatschappelijke vooruitgang gaan bij Mill dan ook hand in hand. Dat laatste is een duidelijke invloed van het utilisme, een ethische stroming die het algemene geluk voorop stelt. Mill kreeg het utilisme met de paplepel ingegoten. Zijn vader was goed bevriend met Jeremy Bentham, één van de grondleggers. Maar hoe belangrijk maatschappelijke progressie ook is, voor Mill ligt het einddoel ervan nooit vast. Omdat één individu de opvatting van de meerderheid al onderuit kan halen, is vooruitgang een kwestie van zoeken en proberen. Individuele vorming is zeer belangrijk, want van het individu hangt veel af. Ontwikkeling, emancipatie en onderwijs zijn voor Mill sleutelwoorden. Kritisch denken is belangrijker dan materiële welvaart. Liever een ontevreden Socrates dan een tevreden varken, aldus Mill. Mill was een strijder voor vrouwenrechten. Zijn grote liefde, Harriet Taylor, was tevens zijn intellectuele voorbeeld. Ze hadden een langdurige, intieme vriendschap - hoewel Taylor getrouwd was. Een schandaal in het victoriaanse Engeland, waar sociale druk weinig ruimte liet aan individuele expressie en liefde.

Overige begrippen *Countervailing power; Democratie; Ethiek; Filosofie; Grondrecht; Openbaar bestuur; Pedantocratie; Privacy; Vrijheid van meningsuiting.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

HUMAN - Durf te denken

~ https://youtu.be/TIts0UJnUQE

Over Mill

~ http://home.kpn.nl/herakleitos/ethiek/Mill/Mill.htm

Tekst op internet

~ http://www.knuten.liu.se/~bjoch509/works/mill/liberty.txt

Tekst op internet (PDF)

~ http://www2.hn.psu.edu/faculty/jmanis/jsmill/liberty.pdf

Zie ook

~ http://www.liberales.be/boeken/millvrijheid

Zie ook de Humanistische Canon

~ https://humanistischecanon.nl/venster/liberalisme/john-stuart-mill-over-vrijheid/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **4371** ***' Overheid doet maar de helft van haar werk'***

Ronald Schalenkamp

(Artikel) Automatisering Gids 23-nov-2001.

Beschikbaarheid

De overheid moet zich niet alleen bezighouden met het fysieke deel van de publieke ruimte, maar ook met het virtuele gedeelte. Het Kabinet Online heeft staatssecretaris van der Ploeg de Eerste Nota Virtuele Ordening overhandigd.
Onderwerpen zijn:
- NIKS - Nederlands Instituut voor Culturere Software. Een mediatheek die rechtenvrij digitale informatie ontsluit voor (her)gebruik door de samenleving zelf
- Powerpatient. Een persoonlijk elektronisch patiëntendossier.
- Digitale biefstuk. Inzicht voor de consument in de voedselproductieketen
- Snelscoren.nl. Extra subsidieregeling voor kleine projecten met een publiek belang die snel weinig geld nodig hebben.
- Je eigen miljoenennota. Eenvoudiger digitaal belastingaangifte verwerken.
- Privacyproof. Een belangenorganisatie met een webkeurmerk dat aangeeft of een aanbieder online zich houd aan de privacyregels.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beschikbaarstellen; Cultureel belang; Informatiestrategie; Kwetsbaarheid; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Kabinet online

~ http://www.kabinet-online.nl

Eerste Nota Virtuele Ordening

~ http://www.kabinet-online.nl/nota.html

Infodrome

~ http://www.infodrome.nl

Ook Kabinet online

~ http://www.kabinetonline.nl

* **8230** ***Overheidsinformatie Op Maat; Online zoekstrategieën van burgers***

dr. Th. van der Geest en dr. R. Klaassen, dr. J. Karreman

(Rapport) 15-dec-2005 / Universiteit Twente, Enschede, 2005.

E-overheid

In opdracht van het ICTU is een onderzoek gedaan naar de manier waarop Nederlandse burgers on- line naar overheidsinformatie zoeken. Het onderzoek moest ondermeer dienen ter onderbouwing van een nieuwe editie van de website www.overheid.nl die in juni 2006 de lucht in zal gaan. De belangrijkste conclusie is dat de zoekvaardigheden van burgers niet overschat moeten worden. Er lijkt een flinke kloof te liggen tussen de informatiebehoeften van burgers en de wijze waarop daaraan nu via de bestaande overheidssites wordt getracht tegemoet te komen.

Overige begrippen *Dienstverleningsconcept; Informatiebehoefte; Navigatie; Overheidsinformatie; Persoonlijke internet pagina; PIP; Portaal; Portal; Vindbaarheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.ictenoverheid.utwente.nl/docs/2005-Overheidsinformatie_op_maat-Rapport.pdf

Rapport op internet (bijlagen)

~ http://www.ictenoverheid.utwente.nl/docs/2005-Overheidsinformatie_op_maat-Bijlage.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9563** ***Philosophical Conceptions of Information***

Luciano Floridi

(Artikel) Lecture Notes in Computer Science (LNCS), 2009. LNCS, 5363, 13-53

Filosofie

Information is notoriously a polymorphic phenomenon and a polysemantic concept so, as an explicandum, it can be associated with several explanations, depending on the level of abstraction adopted and the cluster of requirements and desiderata orientating a theory. The reader may wish to keep this in mind while reading this article, where some schematic simplifications and interpretative decisions will be inevitable.

Overige begrippen *Filosofie van de techniek; Informatiefilosofie; Philosophy of information; Philosophy of technology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Floridi

~ www.philosophyofinformation.net/

Te bestellen: Information: A Very Short Introduction

~ http://ukcatalogue.oup.com/product/academic/philosophy/logic/9780199551378.do

Te bestellen: Information: A Very Short Introduction (hfd1)

~ http://fds.oup.com/www.oup.com/pdf/13/9780199551378_chapter1.pdf

Te bestellen: The Philosophy of Information

~ http://ukcatalogue.oup.com/product/9780199232383.do

Te bestellen: The Philosophy of Information (hfd 1)

~ http://fds.oup.com/www.oup.com/pdf/13/9780199232383.pdf

Tekst op internet

~ http://www.philosophyofinformation.net/publications/pdf/sipiat.pdf

** **9723** ***The Philosophy of Information; An Introduction***

Patrick Allo en Bert Baumgaertner, Simon D'Alfonso, Nir Fresco, Federico Gobbo, Carson Grubaugh, Andrew Iliadis, Phyllis Illari, Eric Kerr, Giuseppe Primiero, Federica Russo, Christoph Schulz, Mariarosaria Taddeo, Matteo Turilli, Orlin Vakarelov, Hector

(Publicatie) The Π Research Network, 2013.

Informatiefilosofie

In April 2010, Bill Gates gave a talk at MIT in which he asked: 'are the brightest minds working on the most important problems?' Gates meant improving the lives of the poorest; improving education, health, and nutrition. We could easily add improving peaceful interactions, human rights, environmental conditions, living standards and so on. Philosophy of Information (PI) proponents think that Gates has a point - but this doesn't mean we should all give up philosophy. Philosophy can be part of this project, because philosophy understood as conceptual design forges and refines the new ideas, theories, and perspectives that we need to understand and address these important problems that press us so urgently. Of course, this naturally invites us to wonder which ideas, theories, and perspectives philosophers should be designing now.

In our global information society, many crucial challenges are linked to information and communication technologies: the constant search for novel solutions and improvements demands, in turn, changing conceptual resources to understand and cope with them. Rapid technological development now pervades communication, education, work, entertainment, industrial production and business, healthcare, social relations and armed conflicts. There is a rich mine of philosophical work to do on the new concepts created right here, right now.

Philosophy 'done informationally' has been around a long time, but PI as a discipline is quite new. PI takes age-old philosophical debates and engages them with up-to-the minute conceptual issues generated by our everchanging, information-laden world. This alters the philosophical debates, and makes them interesting to many more people - including many philosophically-minded people who aren't subscribing philosophers.

Overige begrippen *Filosofie; PI.*

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over informatiefilosofie

~ http://socphilinfo.org/about-pi/about-pi

Tekst

~ http://socphilinfo.org/sites/default/files/i2pi_2013.pdf

Website

~ http://socphilinfo.org/news/teaching/412-philosophy-information-introduction-new-extended-version

* **4122** ***Preserving Digital Information; Report of the Task Force on Archiving of Digital Information***

John Garrett en Donald Waters

(Rapport) The Commission on Preservation and Access and The Research Libraries Group, Inc, Washington, 1996. May 1, 1996

Digitale duurzaamheid

In December 1994, the Commission on Preservation and Access and The Research Libraries Group created the Task Force on Digital Archiving. The purpose of the Task Force was to investigate the means of ensuring "continued access indefin itely into the future of records stored in digital electronic form." Composed of individuals drawn from industry, museums, archives and libraries, publishers, scholarly societies and government, the Task Force was charged specifically to:

"Frame the key problems (organizational, technological, legal, economic etc.) that need to be resolved for technology refreshing to be considered an acceptable approach to ensuring continuing access to electronic digital record s indefinitely into the future. "
"Define the critical issues that inhibit resolution of each identified problem. "
"For each issue, recommend actions to remove the issue from the list. "
"Consider alternatives to technology refreshing. "
"Make other generic recommendations as appropriate"

The Task Force on Archiving of Digital Information focused on materials already in digital form and recognized the need to protect against both media deterioration and technological obsolescence. It started fr om the premise that migration is a broader and richer concept than "refreshing" for identifying the range of options for digital preservation. Migration is a set of organized tasks designed to achieve the periodic transfer of digital materials from one hardware/software configuration to another, or from one generation of computer technology to a subsequent generation. The purpose of migration is to preserve the integrity of digital objects and to retain the abilit y for clients to retrieve, display, and otherwise use them in the face of constantly changing technology. The Task Force regards migration as an essential function of digital archives.

The Task Force envisions the development of a national system of digital archives, which it defines as repositories of digital information that are collectively responsible for the long-term accessibility of the nation's social, econom ic, cultural and intellectual heritage instantiated in digital form. Digital archives are distinct from digital libraries in the sense that digital libraries are repositories that collect and provide access to digital information, but may or may not provide for the long-term storage and access of that information. The Task Force has deliberately taken a functional approach in these critical definitions and in its general treatment of digital preservation so as to prejudge neither the question of institutional structure nor the specific content that actual digital archives will select to preserve.

The Task Force sees repositories of digital information as held together in a national archival system primarily through the operation of two essential mechanisms. First, repositories claiming to serve an archival function must be abl e to prove that they are who they say they are by meeting or exceeding the standards and criteria of an independently-administered program for archival certification. Second, certified digital archives will have available to them a cr itical fail-safe mechanism. Such a mechanism, supported by organizational will, economic means and legal right, would enable a certified archival repository to exercise an aggressive rescue function to save culturally significant digi tal information. Without the operation of a formal certification program and a fail-safe mechanism, preservation of the nation's cultural heritage in digital form will likely be overly dependent on marketplace forces, which may value information for too short a period and without applying broader, public interest criteria.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

In order to lay out the framework for digital preservation that it has envisioned, the Task Force provides an analysis of the digital landscape, focusing on features, including stakeholder interests, that affect the integrity of digita l information objects and which determine the ability of digital archives to preserve such objects over the long term. The Task Force then introduces the principle that responsibility for archiving rests initially with the creator or owner of the information and that digital archives may invoke a fail-safe mechanism to protect culturally valuable information. The report explores in detail the roles and responsibilities associated with the critical functions of man aging the operating environment of digital archives, strategies for migration of digital information, and costs and financial matters.

The report concludes with a set of recommendations on which the Commission on Preservation and Access and The Research Libraries Group need to act, either separately or together and in concert with other individuals or organizations as appropriate. The Commission and The Research Libraries Group should:

Solicit proposals from existing and potential digital archives around the country and provide coordinating services for selected participants in a cooperative project designed to place information objects from the early digital age into trust for use by future generations.
Secure funding and sponsor an open competition for proposals to advance digital archives, particularly with respect to removing legal and economic barriers to preservation.
Foster practical experiments or demonstration projects in the archival application of technologies and services, such as hardware and software emulation algorithms, transaction systems for property rights and authentication mec hanisms, which promise to facilitate the preservation of the cultural record in digital form.
Engage actively in national policy efforts to design and develop the national information infrastructure to ensure that longevity of information is an explicit goal.
Sponsor the preparation of a white paper on the legal and institutional foundations needed for the development of effective fail-safe mechanisms to support the aggressive rescue of endangered digital information.
Organize representatives of professional societies from a variety of disciplines in a series of forums designed to elicit creative thinking about the means of creating and financing digital archives of specific bodies of inform ation.
Institute a dialogue among the appropriate organizations and individuals on the standards, criteria and mechanisms needed to certify repositories of digital information as archives.
Identify an administrative point of contact for coordinating digital preservation initiatives in the United States with similar efforts abroad.
Commission follow-on case studies of digital archiving to identify current best practices and to benchmark costs in the following areas: (a) design of systems that facilitate archiving at the creation stage; (b) storage of m assive quantities of culturally valuable digital information; (c) requirements and standards for describing and managing digital information; and (d) migration paths for digital preservation of culturally valuable digital information.

Given the analysis in this report and its findings, we expect the Commission and The Research Libraries Group to pursue these recommendations on a national and, where appropriate, an international front, and to generate dialogue, inter action and products that will advance the development of trusted systems for digital preservation. There are numerous challenges before us, but also enormous opportunities to contribute to the development of a national infrastructure that positively supports the long-term preservation of culturally significant digital information .

Overige begrippen *Auteursrecht; Beheer; Kosten; Metadata; Migratie; Vervanging; Verwerving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site ven de Research Library Group

~ http://www.rlg.org/rlg.html

Het rapport op het WWW oa inin HTML-formaat

~ http://www.rlg.org/ArchTF/

Task Force on Archiving of Digital Information (1996) ‘Preserving Digital Information: Report of the Task F Archiving of Digital Information’ (Washington DC: Commision on Preservation and Access).

~ http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/custom/portlets/recordDetails/detailmini.jsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_S _0=ED395602&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=ED395602

****** **7456** ***De Raad in de staat***

mr. H.D. Tjeenk Willink

(Beschouwing) Raad van state, Den Haag, 2006. In het jaarverslag van de Raad van State over 2005

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Cultuur

Samenvatting Algemene beschouwingen Vice-President Jaarverslag 2005

Om de maatschappelijke prestaties van de overheid te verbeteren doen we er goed aan staatkundig "het spoor terug te volgen"; niet nostalgisch maar analytisch.

Terug naar de trias politica als grondslag voor de staatkundige verhoudingen met duidelijkheid over de betekenis van Europa voor wetgever, bestuur en rechter.

Terug naar een overheidsbestuur waarin duidelijkheid bestaat over de politieke verantwoordelijkheid voor de publieke dienstverlening (al dan niet op afstand), met een deskundig ambtenarenapparaat dat de schakel vormt tussen (en inhoudelijke gesprekspartner kan zijn van) politieke bestuurders en professionele uitvoerders.

Terug naar het "primaat van het politieke", waarin de volksvertegenwoordiging (de representatieve democratie) wordt versterkt ten behoeve van haar medewetgevende en controlerende taak.

Terug naar het besef dat staat en burger wederzijds van elkaar afhankelijk zijn, de publieke ruimte meer is dan de staat en het burgerschap iets anders is dan het zijn van consument of cliënt.

Dit staat te lezen in de Algemene beschouwingen van het Jaarverslag 2005 van de Raad van State. Vice-President Tjeenk Willink geeft hierin een jaarlijks een schets van de veranderende omgeving waarin de Raad van State zijn taken verricht.

Tjeenk Willink constateert dat de "terugtred" van de overheid in de afgelopen vijfentwintig jaar, met verzelfstandiging, privatisering of beëindiging van publieke taken, (terwijl de overheid tegelijkertijd wel zicht op die publieke taken moest houden) en de nadruk op de overheid als bedrijf met management, beheer en toezicht, per saldo vooral een terugtred van de politiek hebben opgeleverd en een verschraling van de inhoudelijke deskundigheid binnen het bestuur. Er is een dominante bureaucratisch-bedrijfsmatige logica ontstaan die zelf weer bijdraagt aan de verzwakking van het primaat van het "politieke" en aan een verdere verschraling van de inhoudelijke deskundigheid.

Getalsmatige (schijn)zekerheid treedt daarvoor in de plaats. Die bureaucratisch-bedrijfsmatige logica heeft een eigen dynamiek die:

- de functionele verschillen tussen wetgever, bestuur en rechter niet respecteert, maar afvlakt;
- meer gericht is op homogeniteit dan op culturele pluriformiteit;
- de persoonlijke en politieke vrijheid in de weg zit; en niet de logica van het recht volgt.

Er bestaat een (toenemende) spanning tussen de bureaucratisch-bedrijfsmatige logica en de vier doeleinden van de trias politica waarop ons staatsbestel is gebaseerd:

- persoonlijke en politieke vrijheid (via juridische normering);
- culturele pluriformiteit (met ruimte voor tegengeluiden);
- een gematigde staatsvorm (door middel van machtsevenwicht) en heerschappij van het recht (zowel binnen de staat als binnen de maatschappij en tussen staat en maatschappij).

De praktijk van het overheidsbeleid staat (daardoor) vaak dwars op het streven naar meer eigen verantwoordelijkheid van burgers en maatwerk door uitvoerders. Dát is de kloof waar burgers last van hebben. Die kloof is niet te dichten door verdere vervolmaking van de bureaucratisch-bedrijfsmatige logica, maar met doorbreking en terugdringing daarvan.

Die doorbreking en terugdringing lukken alleen als politici, uitvoerders en burgers tegenwicht bieden. In hun handen ligt de sleutel tot verandering.

Een belangrijke bijdrage aan de staatkundige vernieuwing is daarom:

- actief burgerschap mogelijk maken;
- daarvoor ruimte bieden;
- concrete belemmeringen opruimen; en
- vooral ook (ambtelijk) waardering tonen voor de inzet van burgers voor de publieke zaak.

Daarnaast moet bij de beleidsvorming meer voeling worden gehouden met de uitvoeringspraktijk en moet aan de

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

professionele logica van uitvoerders meer gewicht worden toegekend. Professionele uitvoerders en hun managers moeten duidelijker zicht hebben op de mogelijkheden en de grenzen van hun eigen professionaliteit, bereid zijn voor hun werk (en de onvermijdelijke fouten daarin) verantwoording af te leggen, erkennen dat zij voor het succes van hun werk van elkaar afhankelijk zijn en duidelijkheid scheppen bij wie de eindverantwoordelijkheid ligt voor de uitvoering in het concrete geval.

Tenslotte is versterking nodig van de volksvertegenwoordiging (de representatieve democratie) voor de uitoefening van haar eigenlijke functies: medewetgever en controleur. Die versterking wordt gediend met het losser maken van de bindingen van de volksvertegenwoordiging aan de agenda van het bestuur en de agenda die via de media tot stand komt.

Dat kan door:

- minder afhankelijkheid van de informatievoorziening door kabinet en media;
- door meer nadruk op de controle (achteraf) op de effecten van het beleid;
- door (verdere) beperking van regeerakkoorden; en door een zwakkere partij-politieke binding tussen leden van het kabinet en de meerderheid in de volksvertegenwoordiging. Ook dat paste in de uitgangspunten van ons staatsbestel.

Overige begrippen *Democratie; Rechtsstaat; Trias politica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Jaarverslag op internet

~ http://www.raadvanstate.nl/publications/documents/56_jaarverslag_2005.pdf

Samenvatting

~ http://www.raadvanstate.nl/pages/page_show.asp?page_id=128

Site Raad van State

~ http://www.raadvanstate.nl/

* **8324** ***Raakt de overheid haar geheugen kwijt?; Overheidsinformatie verdient betere behandeling***

Jos van Dijk

(Artikel) Informatie professional, 2008. 06/2008

Overheidsinformatie

Het rijk, provincies, gemeenten en andere publieke organen behoren tot de grootste informatieverwerkers. Dat ze op dat gebied nog onvoldoende presteren, staat in een steeds groeiende stapel onderzoeken en rapporten. Onlangs nog kwamen twee adviesraden gezamenlijk met een alarmerend advies over de informatiehuishouding bij de overheid. Raakt de overheid haar geheugen kwijt? Is een informatie-infarct onafwendbaar? Of lijdt de politiek aan hardnekkige doofheid? Een diagnose van een veelkoppig probleem.

Overige begrippen *Archiefvorming; Informatiehuishouding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (30 mei 2008)

~ http://www.informatieprofessional.nl/magazine/index.php?op=additional&id=16

* **3040** ***Rapport Commissie 'Grondrechten in het Digitale Tijdperk'***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Den Haag, 2000. Commissie Franken

Grondrecht

Voorwoord:

Met dit rapport geeft de Commissie uitvoering aan haar opdracht om u met het oog op de ontwikkelingen op het terrein van de informatie-en communicatietechnologie te adviseren over de aanpassing van de grondrechten in

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

hoofdstuk 1 van de Grondwet en de wenselijkheid van de vaststelling van nieuwe grondrechten.
Overeenkomstig haar opdracht heeft de Commissie haar voorstellen tot aanpassing en aanvulling van hoofdstuk 1 van de Grondwet techniek-onafhankelijk geformuleerd. Zij is zich ervan bewust dat het wellicht enige moed vergt om bestaande grondrechten die techniek-afhankelijk zijn geformuleerd, in deze zin aan te passen. Begrippen als ‘drukpers‘, ‘radio en televisie‘, ‘brief ‘, ‘telefoon‘ en ‘telegraaf ‘ hebben immers een zeer vertrouwde klank. Het vertrouwd zijn met begrippen als deze mag echter niet tot gevolg hebben dat de grondrechten aan waarde inboeten, omdat zij onvoldoende houvast bieden in een tijd waarin communicatiemiddelen als internet en e-mail evenzeer van groot belang zijn.

De Commissie meent dat alleen een techniek-onafhankelijke formulering de grondrechten bij de tijd kan houden. Het is dan ook niet alleen haar opdracht, maar ook haar volle overtuiging die de Commissie tot het gebruik van dergelijke formuleringen heeft gebracht. Daarbij hebben de reacties van de organisaties waaraan de Commissie een aantal vraagpunten heeft voorgelegd, en de interessante discussie met deskundigen in de door de Commissie georganiseerde workshop een belangrijke rol gespeeld. Het rapport van de Commissie bevat ook een voorstel voor een grondrecht op toegang tot overheidsinformatie. Transparantie van het overheidshandelen is een goed dat in onze samenleving steeds meer aan belang wint. De ‘horizontalisering ‘ van verhoudingen in die samenleving draagt daaraan in sterke mate bij. Invoering van een grondrecht op toegang tot overheidsinformatie zou naar het oordeel van de Commissie goed bij deze ontwikkeling passen.
Het is in het geheel van de Grondwet een bescheiden aanpassing die de Commissie voorstelt. Voor de grondrechten is deze aanpassing evenwel als een sprong van de negentiende naar de eenentwintigste eeuw te beschouwen.

Overige begrippen *Onthechting; Openbaarheid; Overheid; Overheidsinformatie; Privacy; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van de commissie

~ http://www.minbzk.nl/gdt/index2.htm

** **1478** ***Het Record Keeping System; Een kader voor het beheer van digitale archiefbescheiden***

P.J. Horsman

(Publicatie) Projectbureau Digitale Duurzaamheid, Den Haag, 1997. bewerking van een lezing gehouden op een studiedag over digitaal archief in 's Hertogenbosch, 23 september 1997

Archiefsysteem

Een beschrijving van de voorwaarden voor een zogenaamd record keeping system.
processen van het systeem zijn
- opnemen (capture)
- opslag
- ordening
- beschrijving
- selectie
- verwijdering
- bewaren
- beschikbaarstellen

Overige begrippen *Afstoten; Archief; Archiefbeheersysteem; Archieffunctie; Archiveren; Beschrijven; Bewaren; Informatievoorziening; Ordenen; Overbrengen; Record keeping; Record Keeping System; Selectie; Vernietiging; Vervanging; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nog hier te vinden in de Engelse taal

~ http://replay.web.archive.org/20070204103817/http://www.archiefschool.nl/docs/horselec.pdf

** **2031** ***Reinventing archives for electronic records: Alternative service delivery options***

David Bearman en Margaret Hedstrom

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 1993.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Archiefbeheer

Geconfronteerd met de wijzigingen in technologie wordt het tijd dat archivarissen structuren en methoden, die zich in het papieren tijdperk hebben bewezen, gaan herzien.

Een bijzonder verhaal!

Overige begrippen *Archivistiek; Digitaal denkraam; Digitaal paradigma; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Omslag; Onthechting; Papieren denkraam; Papieren paradigma*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Reinventing-Archives-for-Electronic-Records%3A-Sewice-Bearman-Hedstrom/012992f132b1d842e830543c7e97861469eed993

** **9903** ***"The right people and the right forces need to get together."; Interview with Prof. Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker, Frans Smit

(Interview) Archievenblad, 2015. Assen June 16th 2014 (volledige interview)
L-F Januari 2015

Informatiefilosofie

Tijdens de KVAN-dagen in Assen kregen we de gelegenheid om Luciano Floridi, een van de keynote speakers, een interview af te nemen. Wat een kort vraaggesprek zou zijn, werd uiteindelijk een marathoninterview van bijna tweeënhalf uur. Een inspirerend gesprek waarin onderwerpen als the Right to be Forgotten, informatie-ethiek en de plaats van archieven in de digitale infosphere de revue passeerden.

Overige begrippen *Accessibility; Archivistiek; Availability; Beschikbaarheid; Ethics; Ethiek; Informational entity; Infosphere; Object of care; Object van zorg; Right to be forgotten; Toegankelijkheid; Vergeetverzoek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/content/right-people-and-right-forces-need-get-together-interview-prof-luciano-floridi

Youblisher.com

~ http://www.youblisher.com/p/1048348-Archievenblad-uitgave-van-de-Koninklijke-Vereniging-van-Archivarissen-in-Ne

* **8621** ***Een scherpere kijk op de informatiehuishouding; Records continuum***

Agnes Jonker

(Artikel) Informatie professional, 2008. 01/2009

Records continuum

Het elektronisch patiëntendossier en het elektronisch justitieel dossier zijn voorbeelden van ‘gebundelde informatie’. Bij het beheer ervan behoort de aandacht in de eerste plaats uit te gaan naar een algemene regie. Ook is gekwalificeerd archiefbeheer van begin tot het einde een voorwaarde. Het ‘records continuüm’ model kan de vereiste kwaliteiten in kaart brengen.

Overige begrippen *Archiefbeheer; EJD; EPD; Keteninformatisering; Records Management.*

* **8729** ***Screenagers delen kennis; Invloed generatieverschillen op informatiemanagement***

Aart Bontekoning en Marinka Voorhout

(Artikel) Informatie professional, 2009. 04/2009

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Kennismanagement

Op dit moment zijn er maar liefst vier generaties in het bedrijfsleven werkzaam. Met als oudste de protestgeneratie en als jongste de screenagers, ook wel generatie Y of generatie Einstein genoemd. Wat betekenen deze generatieverschillen? En wat is het verband met het zogenaamde Nieuwe Werken? De de belangrijkste verschillen op een rij gezet met daarbij en passent bij de krachtenbundeling van deze generaties een prominente rol voor informatieprofessionals weggelegd.

Overige begrippen *Informatiemanagement; Kennisdomein; Web 2.0.*

* **8130** ***So where's the black hole in our collective memory?; A Provocative Position Paper (PPP)***

Ross Harvey

(Artikel) 18-jan-2008 / Digital Preservation Europe, 2008.

Duurzame toegankelijkheid

This position paper asks the important question, Have the digital preservation community cried wolf too often? Are our strident, alarmist proclamations about the loss of digital materials too extreme? He argues that our inability to bring evidence to bear in support of such claims leave us exposed and easily overlooked.

Citaten:
"A black hole in our collective memory, digital dark ages - these are emotive terms. Is the situation they describe correct? Where's the evidence? Is the digital preservation problem really so great that we need to spend hundreds of millions of euros, pounds and dollars investigating and developing solutions?"

"Verifiable evidence is lacking.

"From the literature it is only possible to conclude that the evidence of digital data loss is, overall, anecdotal, and that data can be recovered, albeit at considerable expense."

"We need answers to three questions:
1) How much digital information has been lost and how much has been compromised?
2) To what extent has the data been compromised?
3) Is the problem of digital preservation as great as we have assumed?"

Overige begrippen *Bewaarbelang; Digitale duurzaamheid; Verlies.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

1: Digital Preservation Europe

~ http://www.digitalpreservationeurope.eu

1: Tekst op internet

~ http://www.digitalpreservationeurope.eu/publications/position/Ross_Harvey_black_hole_PPP.pdf

2: Deegan, M. and Tanner, S. (2002) 'The Digital Dark Ages', Update, May

~ http://www.cilip.org.uk/publications/updatemagazine/archive/archive2002/may/update0205b.htm

2: Digital Preservation Coalition (2006) 'Mind the Gap: Assessing Digital Preservation Needs in the UK'

~ http://www.dpconline.org/graphics/reports/mindthegap.html

2: Hoeven, H. van der and Albada, J. van (1996) 'Lost Memory: Libraries and Archives Destroyed in the Twe Century' (Paris: IFLA and ICA)

~ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=2165&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

2: Mattison, Dave (2004) 'The Black Hole of Digital Archives', Ten Thousand Year Blog post 10 November

~ http://www.davidmattison.ca/wordpress/?p=851

2: National Council on Archives (2005) 'Your Data At Risk: Why You Should be Worried about Preserving I Records'

~ http://www.ncaonline.org.uk/materials/yourdataatrisk.pdf

2: Palm, Jonas (2006) 'The Digital Black Hole' Training for Audiovisual Preservation in Europe

~ http://www.tape-online.net/docs/Palm_Black_Hole.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

2: Ross, S. and Gow, A. (1999) 'Digital Archaeology: Rescuing Neglected and Damaged Data Resources: a J
Study Within Electronic Libraries (eLib) Programme on the Preservation of Electronic Materials' (London: L
Information Technology Centre)

~ www.ukoln.ac.uk/services/elib/papers/supporting/pdf/p2.pdf

2: Schofield, Jack (2003) 'Digital Dark Age Looms', The Guardian 9 January 2003

~ http://www.guardian.co.uk/technology/2003/jan/09/onlinesupplement3

2: Task Force on Archiving of Digital Information (1996) 'Preserving Digital Information: Report of the Task
Archiving of Digital Information' (Washington DC: Commision on Preservation and Access).

~ http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/custom/portlets/recordDetails/detailmini.jsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_S
_0=ED395602&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=ED395602

* **2123** ***Spielwiese oder Pflichtaufgabe; Archivistische Öffentlichkeitsarbeit als Fachaufgabe***

Clemens Rehm

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H2

Archiefbeheer

Over grondslagen, uitgangspunten en doelstellingen van het archiefbeheer.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivistiek; Beschikbaarstellen; Cultuur; Democratie; Gebruik; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Waarderen.*

** **8932** ***Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008
ISBN/EAN 978-90-71251-28-3

Archivistiek

Traditiegetrouw houden hooglaren een rede bij de aanvaarding van hun ambt. In de meeste gevallen volgt er nog een bij het afscheid uit datzelfde ambt. De onderwerpen van dit redes varieren van de actuele ontwikkelingen op het gebied van de leeropdracht, tot een schets van de leeropdracht in het verleden, heden en toekomst en de onderzoeksagenda die daarop aansluit. Vaak ook, is het onderwerp een verkenning of verdieping van een onderwerp van persoonlijke interesse.

In dit jaarboek is een aantal oraties van hoogleraren bijeengebracht, die in meer of mindere mate betrekking hebben op archieven. Vanzelfsprekend zijn dat de oraties van van hoogleraren in de archiefwetenschappen, waarin ook wordt stilgestaan bij het beheer van het archief door de tijd heen, dan wel redes waarin het archief in en vanuit de context als object, maar ook subject geldt Daarnaast komen hoogleraren uit andere wetenschappelijk disciplines, die nauw verwant zijn met de archivistiek aan het woord: van informatierecht, informatie- en communicatietechnologie en bestuurlijke informatievoorziening, tot bestuursrecht en bestuursgeschiedenis.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Bestuurlijke informatievoorziening; Bestuursrecht; ICT; Informatierecht; Keteninformatisering.*

* **9790** ***Een stok om mee te denken; De techniek van filosofen***

Coen Simon

(Publicatie) Nieuw Amsterdam Uitgevers, Amsterdam, 2014.

Filosofie

Wat was er eerst, de mens of de stok? Het eerste werktuig van de mens zou een stok zijn geweest, maar zonder die stok om mee te slaan was hij geen mens geworden. Met iedere nieuwe techniek staat een nieuwe mens op. Een mens die anders doet, en ook anders denkt. Niet alleen omdat de techniek van het schrift, de trein en de computer stuk voor stuk nieuwe metaforen werden om de wereld te begrijpen, maar vooral omdat de wereld er telkens echt door verandert.
Een verzameling teksten van het schrift van Plato tot de klok van Bergson, van de schoenen van Heidegger tot het

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

panopticum van Foucault, van de bouwplaats van Wittgenstein tot de camera van Sontag.

Overige begrippen *Cultuur; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij de uitgever

~ http://www.nieuwamsterdam.nl/boekUitgave.aspx?ID=2519 - .U1gcJaKoV0k

** 7485 *Structuring the records continuum.; Part One: Postcustodial principles and properties*

Frank Upward

(Artikel) Monash University, Victoria. Australie, 2000. This article was first published in Archives and Manucscripts, 24 (2) 1996

Records continuum

The records continuum is becoming a much used term, but has seldom been defined in ways which show it is a time/space model not a life of the records model. . Dictionary definitions of a continuum describe such features as its continuity, the indescernibility of its parts, and the way its elements pass into each other. Precise definitions, accordingly, have to discern the indiscernible, identify points that are not distinct, and do so in ways which accomodate the continuity of change. This article, and a second part to be published in the next volume, will explore the continuum in time/space terms supported by a theoretical mix of archival science, postmodernity and the 'structuration theory' of Anthony Giddens. In this part the main objectives are to give greater conceptual firmness to the continuum; to clear the way for broader considerations of the nature of the continuum by freeing archivists from the need to debate custody; to show how the structural principles for archival practice are capable of different expression without losing contact with something deeper that can outlive the manner of expression

Overige begrippen *Archiefbeheer; Concept; Informatiebeheer; Model; Paradigma.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (pdf)

~ http://arrow.monash.edu.au/vital/access/services/Download/monash:155386/DOC

Monash University

~ http://www.sims.monash.edu.au/

** 7486 *Structuring the records continuum.; Part Two: Structuration theory and recordkeeping*

Frank Upward

(Artikel) Monash University, Victoria. Australie, 2000. This article was first published in Archives and Manucscripts, 25 (1) 1997.

Records continuum

In the previous issue of Archives and Manuscripts I presented the first part of this two part exploration. It dealt with some possible meanings for 'post' in the term postcustodial. For archivists, considerations of custody are becoming more complex because of changing social, technical and legal considerations. These changes include those occurring in relation to access and the need to document electronic business communications reliably. Our actions, as archivists, in turn become more complex as we attempt to establish continuity of custody in electronic recordkeeping environments. In this part, I continue the case for emphasising the processes of archiving in both our theory and practice. The archives as a functional structure has dominated twentieth century archival discourse and institutional ordering, but we are going through a period of transformation. The structuration theory of Anthony Giddens is used to show that there are very different ways of theorising about our professional activities than have so far been attempted within the archival profession. Giddens' theory, at the very least, provides a useful device for gaining insights into the nature of theory and its relationship with practice. The most effective use of theory is as a way of seeing issues. When seen through the prism of structuration theory, the forming processes of the virtual archives are made apparent.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Concept; Informatiebeheer; Model; Paradigma.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Artikel op internet (pdf)

~ http://arrow.monash.edu.au/vital/access/services/Download/monash:155387/DOC

Monash University

~ http://www.sims.monash.edu.au/

* 9114 *Sustainable economics for a digital planet: Ensuring longterm Access to digital information; Final report of the blue ribbon task forcee on sustainable digital preservation and access*

Abby Smith

(Publicatie) The Blue Ribbon Task Forcee on Sustainable Digital Preservation and Access, 2010. February 2010

Duurzame toegankelijkheid

Preservation decisions are always made under conditions of uncertainty: technologies, policy environments, investment priorities, and societal concerns will change over the course of the digital lifecycle.

But we can develop practices that anticipate or resolve uncertainties, that leverage resources among stakeholders, and above all, that leave options open for decision makers in the future. Sustainable preservation strategies will find ways to turn the uncertainties of time and resources into opportunities for flexibility, adjustments in response to changing priorities, and redirection of resources where they are most needed.
Commitments made today are not commitments for all time. But actions must be taken today to ensure flexibility in the future. There is an urgent need in all sectors of digital creation public and private, cultural and scientific - for support in the near-term to model and test robust preservation strategies. All stakeholder communities must provide leadership and accept responsibility for the development of a common digital preservation infrastructure that is sustainable for generations to come.

Like other societal challenges, such as climate change and sustainable energy, preservation is a balancing act, weighing the needs and desires of the present day with those of the future. Preservation depends on the cooperation of generations to steward our most precious asset over time - knowledge. Society has long valued, supported, and protected the cultural heritage deeded to us by previous generations. Isaac Newton acknowledged that "If I have seen further it is by standing on the shoulders of giants."
By attending to the value of digital information, providing incentives to preserve these digital assets, and ensuring allocation of roles and responsibilities among stakeholders that share a common interest in valuable digital assets, we can continue to build high the shared body of knowledge that will enable all of us to see farther.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Long tail; Preservation; Records continuum; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van de taskforce

~ http://brtf.sdsc.edu/index.html

Economic Sustainability in a Digital Preservation Context

~ http://brtf.sdsc.edu/econ_sustainability.html

Rapport op internet

~ http://brtf.sdsc.edu/biblio/BRTF_Final_Report.pdf

** 8642 *De tien plagen van de staat; De bedrijfsmatige overheid gewogen*

Frank Ankersmit en Leo Klinkers (red)

(Publicatie) Van Gennep, Amsterdam, 2008.

Overheid

In maart 2008 verscheen het boek "De tien plagen van de staat - De bedrijfsmatige overheid gewogen" onder redactie van Frank Ankersmit en Leo Klinkers met bijdragen van verschillende auteurs: Jouke de Vries, Luchien Karsten, Margo Trappenburg, Evelien Tonkens, Paul de Goede, Paul Frissen, Sandra van Thiel, Martin Sommer en de beide redacteuren.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

De overheid is niet meer de betrouwbare rots in de branding waar de samenleving zekerheid aan ontleent. Marktdenken en managementhypes teisteren de huidige overheid als de tien plagen het Egypte van weleer. Financiële en economische overwegingen bepalen haar beslissingen. De overheid werd autistisch en sloot zich in zichzelf op. Ze verloor het zicht op haar eigenlijke verplichtingen. Het bieden van adequaat onderwijs bijvoorbeeld, of het garanderen van adequate zorg. Continuïteit ging verloren door aanhoudende veranderzucht; en de burger verloor het zicht op deze bestuurlijke mallemolen.

Ankersmit en Klinkers vroegen acht collega's met een achtergrond op het gebied van openbaar bestuur om te analyseren wat er problematisch is aan de overheid van nu. Ankersmit is hoogleraar intellectuele en theoretische geschiedenis aan de Universiteit van Groningen. Klinkers is directeur van Klinkers Public Policy Consultants.
In het eerste hoofdstuk verdedigt Frank Ankersmit de stelling dat de door D.J. Wolfson geponeerde notie van de "transactiestaat" de logica biedt achter vele van de in deze bundel behandelde plagen van het openbaar bestuur.
Klinkers sluit met het laatste hoofdstuk de bundel af met een aantal beschouwingen over het gebrek aan politiek vakmanschap dat naar zijn mening ten grondslag ligt aan de beschreven plagen.
In hoofdstuk twee wijst Jouke de Vries, directeur Campus Den Haag van de Universiteit Leiden op de spanning tussen de logica van het openbaar bestuur en de denkwijze van de manager. Luchien Karsten, hoogleraar grondslagen van het management aan de Rijksuniversiteit Groningen, behandelt het komen en gaan van managementhypes en de bedenkelijke willekeur daarvan.
Margo Trappenburg, bijzonder hoogleraar patiÃ«ntenperspectief in de zorg aan de Universiteit Utrecht neemt deze "veranderdrift" op de korrel in het vierde hoofdstuk.
De plaag van de hypes en modes is veelal de plaag van de ondoordachtheid en heeft daarom vaak het karakter van de onbedoelde gevolgen van het intentionele handelen: men wil iets bereiken, stort zich in een of andere hype en bereikt daarmee iets anders en soms zelfs het tegendeel van wat men beoogde. Evelien Tonkens, bijzonder hoogleraar actief burgerschap aan de Universiteit van Amsterdam, demonstreert dit in haar bijdrage, waarin zij de vermeende zegeningen van marktwerking aan de kaak stelt.
Dezelfde moraal valt te verbinden aan het verhaal van het zesde hoofdstuk waarin Paul de Goede, adviseur bij de Raad voor het openbaar bestuur de onbedoelde gevolgen van "interactief beleid" analyseert: met het doel de burger meer invloed op het overheidsbeleid te geven, wist men juist de marginalisering van de burger te bewerkstelligen. Een buitengewoon interessante bijdrage!
Paul Frissen, hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg en decaan van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur toont in hoofdstuk zeven dat de op zichzelf prijzenswaardige behoefte van de overheid om de burger voor allerlei euvels te behoeden, in de praktijk leidt tot een bemoeienis van de staat met de burger die ronduit proto-totalitair is. Vervolgens laat Sandra van Thiel, universitair hoofddocent bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit zien hoe de verzelfstandigingshype van de afgelopen twee decennia de staats steeds meer taken ontnam, met als gevolg dat de overheid nu worstelt met wat zij aanduidt als het "lege nest-syndroom"
Martin Sommer, chef van de parlementaire redactie van de Volkskrant stelt het breinloos sektarisme in het onderwijsbeleid aan de kaak.

Het Nawoord, getiteld "Conclusie voor hen die doorgaans niet tot luisteren bereid zijn" eindigt met een les: een betere politieke toekomst is alleen mogelijk als wij erin slagen staat en burger, publiek en privaat, weer uit elkaar te trekken.

Overige begrippen *Besturen; Democratie; Management; Openbaar bestuur; Rechtsstaat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Beschrijving van de context van de bundel (linkrot)

~ http://www.klinkershovens.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=141%3Ade-tien-plagen-van-de-staat&catid=35&Itemid=82

Boekbespreking Arjan Hooiveld (linkort)

~ http://arjanhooiveld.web-log.nl/arjanhooiveld/2008/03/de-tien-plagen.html

Boekbespreking Beroepseer.nl (linkrot)

~ http://www.beroepseer.nl/blog/?p=97

Catalogus onderzoeksdatabase RUG

~ http://hdl.handle.net/11370/8a07990e-2682-45c5-a3f4-2bc8a27f1522

Interview met Ankersmit (linkrot)

~ http://www.boekcover.nl/226/frank_ankersmit_%27overheid_kan_niet_overweg_met_marktdynamiek%27

Managemantboek (sic!)

~ https://managementboek.nl/boek/9789055159246/de-tien-plagen-van-de-staat-frank-ankersmit

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?t=ffab&q=ankersmit+klinkers+%22de+tien+plagen+van+de+staat%22+gennep+2008&atb=v1&ia=web

* 7603 *De toekomst van het semantisch web*

dr. Albert Benschop

(Artikel) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2001. Sociale en Gedragswetenschappen
MediaStudies
Universiteit van Amsterdam
Gepubliceerd: Juli, 2001
Laatst gewijzigd: 27 December, 2005

Semantisch web

Informatief artikel over het semantische web, met veel verwijzingen / links.

Inhoud wordt pas verstaanbaar voor computers wanneer de formele betekenis daarvan verbonden is aan een formele beschrijving van zichzelf (dus met metadata). Het overgrote deel van de inhoud van het WWW zoals we dat vandaag de dag kennen is ontworpen om door mensen gelezen te worden, niet om door computerprogramma's op een betekenisvolle manier gemanipuleerd te worden [Berners-Lee/Hendler/Lassila 2001]. Het semantische web moet structuur aanbrengen in de betekenisvolle inhoud van webpagina's. Hierdoor ontstaat een omgeving waarin software agents zich van pagina naar pagina kunnen verplaatsen om geavanceerde taken voor gebruikers uit te voeren.

Overige begrippen *Agent; DAML; Elektronische PubliceerOmgeving; EPO; In-betweenness; Ontologie; RDF; Third-order technology; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.sociosite.org/semantisch.php

* 8879 *Toekomst voor ons digitaal geheugen; Duurzame toegang tot informatie in Nederland*

Inge Angevaare

(Rapport) Nationale coalitie voor digitale duurzaamheid, Den Haag, 2009. Interimrapportage, Juli 2009

Duurzame toegankelijkheid

Digitale informatie is een essentieel bestanddeel van de hedendaagse kenniseconomie. De publieke sector nvesteert veel in de productie en verwerving van digitale informatie en wel een deel van die informatie langdurig toegankelijk houden voor gebruik door toekomstige genereaties.

Het interimrapport en de inputnotities zijn de neerslag van een onderzoek dat de NCDD in 2008/2009 heeft uitgevoerd naar de risico's die digitale informatie in de publieke sector lopen om verloren te gaan, en de organisatorische en beleidsmatige maatregelen die genomen moeten worden om die risico's te beheersen. Uitgebreide literatuurstudie en interviews met vele betrokkenen leidden tot het eerste intersectorale beeld van de situatie in Nederland, bij zowel overheid als wetenschap als cultureel erfgoed.

De interimrapportage zal input zijn voor de nationale conferentie die de NCDD op 18 september 2009 organiseert. Daarna zal de NCDD haar strategisch programma vaststellen om een infrastructuur voor digitale informatie in Nederland te ontwikkelen.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Bewaring; Digitale duurzaamheid; Kosten; Onthechting; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ncdd

~ http://www.ncdd.nl

Rapport op internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.ncdd.nl/werkconferentie2009.php

* **8640** ***Toevoerkanaal van Cultureel Erfgoed***

Agnes Jonker

(Artikel) Website KVAN, 2008. rev 15/1/2009

Archivistiek

Beschouwingen over het vak in relatie tot de discussies over het archiefbestel. Het beeld wordt opgeroepen dat afgelopen jaren (te) veel de nadruk heeft gelegen op de presentatiekant. Deze nadruk heeft tot gevolg gehad dat de beroepsgroep de aandacht voor de ontstaan en vorming te veel heeft laten lopen.

Feitelijk hebben we het beeld dat anderen van ons hebben zelf over ons afgeroepen.

Citaat:

Een van de kerntaken:
"In elk geval, om te beginnen, taken gericht op de administratie, daar waar archief wordt gevormd: "Archives are the documents accumulated by a natural process in the course of the conduct of affairs of any kind, public or private, at any date; and preserved thereafter for reference, in their own custody, by the persons responsible for the affairs in question or their successors."

[jammer dat dit verhaal niet in het archievenblad stond]

Overige begrippen *Archief; Archiefbestel; Archivaris; Narrativiteit; Object van zorg; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van de KVAN

~ http://kvan.nl/nieuwsvervolg.php?id=330

Tekst in PDF-formaat

~ http://kvan.nl/beheer/_openwysiwyg/popups/upload/Toevoerkanaal%20van%20Cultureel%20Erfgoed.pdf

* **8148** ***Towards a Dutch Interoperability Framework; Recommendations to the Forum Standaardisatie***

Jeff Rothenberg en Maarten Botterman, Constantijn van Oranje Nassau

(Rapport) RAND, 2007.

Interoperabiliteit

Het rapport is een vooronderzoek naar de reikwijdte van interoperabiliteit en hoe je een interoperabiliteitsraamwerk voor de Nederlandse overheid ontwikkelt. Dit is een eerste stap van het Forum op weg naar een Nederlands interoperabiliteitsraamwerk, dat in de zomer van dit jaar beschikbaar komt.

Interoperabiliteit staat voor digitale uitwisseling en hergebruik van gegevens tussen verschillende informatiesystemen in de publieke sector. Het raamwerk faciliteert het maken van afspraken over informatiestromen in ketens en netwerken over de grenzen van overheidslagen en ?sectoren heen. Dit raamwerk is ook van toepassing voor de informatieuitwisseling tussen publieke organisaties, burgers en bedrijven.

Met het overhandigen van het rapport aan de SER, geeft het Forum aan dat bij het realiseren van interoperabiliteit goede samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven nodig is. De SER kan daarbij een belangrijke rol spelen. De SER werkt aan het verlagen van de transactiekosten voor het uitwisselen van informatie tussen overheid en bedrijfsleven. Daar draagt interoperabiliteit aan bij.
Uit de ten geleide
Burgers en bedrijven willen een overheid
- waar je met je vragen terecht kunt: die state-of-the-art-service biedt aan burgers en bedrijven, waar men zeven dagen per week 24 uur per dag terecht kan.
- die niet naar de bekende vraagt: die de administratieve lasten waarmee zij burgers en bedrijven confronteert, tot een onvermijdelijk minimum beperkt.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

- die je niet voor gek kunt houden: waarvan vaststaat dat ze slagvaardig optreedt bij fraude en handhaving van wet- en regelgeving, vergunningen en dergelijke.
- die weet waarover ze het heeft: waarvan duidelijk is dat haar beleidsontwikkeling stoelt op een gedegen informatiepositie.
- waarop je kunt vertrouwen: die waakt voor rechtszekerheid en rechtsgelijkheid.
- die niet meer kost dan nodig is: die laat zien dat ze, door een goede organisatie en met inzet van moderne hulpmiddelen, haar taken efficiënt vervult.

Nederlandse burgers en bedrijven ervaren een dienstverlening en handhaving die nog ver van dit ideaal verwijderd is. Verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven is dan ook een belangrijke pijler van het kabinetsbeleid. De ontwikkeling van de e-overheidsdiensten is een van de manieren om dit ideaalbeeld van de overheid dichterbij te brengen. Daarvoor moeten die e-overheidsdiensten naadloos op elkaar -en op andere dienstverleningskanalen zoals balie, post en telefoon- kunnen aansluiten en zinvolle informatie kunnen delen voor hun gebruikers.

Een dergelijke 'interoperabiliteit' draagt bij aan doeltreffendheid, doelmatigheid, samenhang en consistentie van het overheidshandelen. Het maakt de overheid transparanter, beter aanspreekbaar en geloofwaardiger en bevordert uiteindelijk ook de kwaliteit van onze democratie. Samenwerking is essentieel en moet gefaciliteerd worden. Daarbij wordt de Europese dimensie steeds belangrijker (richtlijn diensten, pan-Europese dienstverlening).

Om interoperabiliteit dichterbij te brengen is het hanteren van standaarden erg belangrijk. Daarom heeft de Minister van Economische zaken in 2006 het College Standaardisatie in het leven geroepen. Daarnaast heeft hij een Forum Standaardisatie met topdeskundigen uit bedrijfsleven, overheid en wetenschap ingesteld om het College te adviseren. Het Forum Standaardisatie is tot de conclusie gekomen dat voor het bevorderen van interoperabiliteit veel meer nodig is dan standaardisatie alleen. Het Forum heeft daarom aan Rand Europe gevraagd een studie te verrichten naar de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een Interoperabiliteits Raamwerk (IR) voor e-overheidsdiensten in Nederland.

Overige begrippen *Architectuur; Duurzame toegankelijkheid; Hergebruik; Informatie architectuur; Metadata; Open standaard; SOA; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht op de site van de Raad voor het Openbaar Bestuur

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/nieuws/artikel/140/

Tekst op internet

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/RAND_rapport_def.pdf

** **9823** ***Transdiegetic information: What it is and why it matters***

Luciano Floridi

(Presentatie) Masterclass 17-jun-2014 / University of Oxford, Oxford, 2014. Masterclass KVAN-dagen 2014 Assen
Bevat © materiaal!

Transdiegetic information

Over de rol van geluid in films en de manier waarop deze door de toeschouwer (nondiegetic) de acteurs (diegetic) of beide als een niet te ontwarren onderdeel (transdiegetic) gehoord wordt.

Dit heeft gevolgen voor hoe wij de wereld ervaren. Het onderscheid tussen reeel en virtueel vervagen.

Overige begrippen *Acteur; Diegetic information; Film; Game; Geluid; Nondiegetic information; Onlife; Toeschouwer.*

* **5525** ***Trias informatica; ICT en overheid in vogelvlucht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Raad voor het openbaar bestuur, Den Haag, 2003.

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Overheidsinformatie

Het belang van informatie- en communicatietechnologie (ICT) voor de overheid dreigt van de politieke agenda te verdwijnen. ICT kan echter een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van urgente maatschappelijke problemen. Winst is vooral te halen bij het meer en beter delen van informatie. Helaas overheerst bij het delen van informatie wantrouwen en geslotenheid. Het wordt tijd dat de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties (BVK) deze patstelling doorbreekt.

Dit stelt de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) in het advies Trias Informatica, dat op donderdag 17 juli aan de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties is aangeboden. Het advies van de Rob is opgenomen in een bundel met daarin samenvattingen van twaalf rapporten over ICT en overheid en interviews met de verschillende voorzitters van ICT commissies. Kijkend naar de vele rapporten die de afgelopen jaren verschenen zijn, concludeert de Rob dat het kabinet het erbij heeft laten zitten. ICT kan een belangrijke bijdrage leveren aan betere prestaties van de overheid doordat informatie gemakkelijker kan worden gedeeld. Het grote probleem is echter gebrek aan vertrouwen. Dit leidt tot angst voor misbruik van gedeelde informatie en angst voor afkalving van zelfstandigheid. De Rob formuleert in zijn advies drie strategische kernbeslissingen.

Overige begrippen *Andere overheid; Bereikbaarheid; Beschikbaarheid; Communicatie; Democratie; ICT; Integratie; Kwaliteit; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Privacy; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht op de site van de Raad voor het Openbaar Bestuur

~ http://www.rfv.nl/website/teksten/Rob/Adviezen/Wordbestanden/PersberichtICT.doc

Rapport op de site van de Raad voor het Openbaar Bestuur

~ http://www.rfv.nl/website/teksten/Rob/Adviezen/PDF_bestanden/TriasInformaticacompleet.pdf

Website Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)

~ http://www.rfv.nl/website/Frames/Rob/Rob_framestart.html

* **4759** ***Trusted Digital Repositories: Attributes and Responsibilities***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Research Libraries Group, Mountain View, CA, 2002.

Behoud

This report is primarily intended for cultural institutions such as libraries, archives, museums, and scholarly publishers and is specifically aimed at those with traditional or legal responsibilities for the preservation of cultural heritage. It is written to aid senior administrators as well as those implementing digital archiving services.

Following a short historical introduction, the report presents a brief definition of "trusted digital repositories," provides some examples of the circumstances in which institutions are undertaking their creation, and speaks to the nature and achievement of trust. It addresses the seven attributes such repositories must have and discusses requisite responsibilities at both the higher organizational/curatorial level and the operational level. Finally, the report looks at how repositories can be certified and summarizes seven key recommendations.

An appendix to the RLG-OCLC report provides technical overviews of the "Reference Model for an Open Archival Information System" (OAIS); - a common framework for describing and comparing architectures and operations of digital archives. (Compliance with this model is a defining attribute of a trusted digital repository. In January 2002 RLG established an OAIS resources page and discussion list at its Web site to assist implementers.) An operational responsibilities checklist, a glossary, and selected additional resources round out the report.

Overige begrippen *Authenticiteit; Digitale duurzaamheid; Digitale kluis; E-depot; Emulatie; Encapsulatie; OAIS; Repository for Electronic Records; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

A Strategic Policy Framework for Creating and Preservation Digital Collections, E:Lib Supporting Study P3

~ http://www.ahds.ac.uk/strategic.htm

CAMiLEON (Creative Archiving at Michigan and Leeds: Emulating the Old on the New)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.si.umich.edu/CAMILEON/

Cedars (CURL Exemplars in Digital Archives)

~ http://www.leeds.ac.uk/cedars/

Digital Archiving: Developing Policy and Best Practice Guidelines at the National Library of Australia

~ http://www.icsti.org/2000workshop/gatenby.html

Digital Preservation Needs and Requirements in RLG Member Institutions (Mountain View, CA: RLG, 1998

~ http://www.rlg.org/preserv/digpres.html

Het rapport op het internet

~ http://www.rlg.org/longterm/repositories.pdf

NEDLIB (Networked European Deposit Library)

~ http://www.kb.nl/coop/nedlib/

Overzicht ISO CCDDS

~ http://nssdc.gsfc.nasa.gov/nost/isoas/ref_model.html

PANDORA (Preserving and Accessing Networked Documentary Resources of Australia)

~ http://www.pandora.nla.gov.au/index.html

Preservation Management of Digital Materials Workbook
(London: Re:source, 2000)

~ http://www.jisc.ac.uk/dner/preservation/workbook/

Preservation Metadata for Digital Objects: A Review of the State of the Art. A White Paper (January 2001)

~ http://www.oclc.org/research/pmwg/presmeta_wp.pdf

Preserving Access to Digital Information (PADI)

~ http://www.nla.gov.au/padi/

Preserving Digital Information: Report of the Task Force on Archiving of Digital Information.

~ http://www.rlg.org/ArchTF/index.html

Public Record Office, Management, Appraisal and Preservation of Electronic Records

~ http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/eros/guidelines/

Reference Model for an Open
Archival Information System (OAIS) (July 2001)

~ http://www.ccsds.org/documents/pdf/CCSDS-650.0-R-2.pdf

Research Libraries Group

~ http://www.rlg.org

RLG DigiNews, a bimonthly newsletter

~ http://www.rlg.org/preserv/diginews

Rothenberg, Jeff, Avoiding Technological Quicksand: Finding a Viable Technical Foundation for
Digital Preservation

~ http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/contents.html.

* **7993** ***Uitbesteding van archiefwettelijke werkzaamheden***

mr. Jolize J.R. Lauterbach en prof. mr. Inge C. van der Vlies

(Advies) Vrije Universiteit van Amsterdam Instituut voor Informatierecht, Amsterdam, 2006. februari 2006

Archiefbeheer

Dit onderzoek is een deelonderzoek van een mogelijk onderzoek naar de meest wenselijke rechtsvorm van archiefbeheer. In dit rapport is onderzocht of het binnen het kader van de huidige Archiefwet 1995 mogelijk is archiefwettelijke taken en bevoegdheden te laten uitvoeren door derden.

De Archiefwet 1995 heeft niet alleen een belangrijke recht- en bewijsfunctie, maar dient er ook toe archieven te bewaren voor het nageslacht, vanwege hun waarde voor het nationale erfgoed.
Het bestaan van deze verschillende functies leidt ertoe dat de Archiefwet 1995 een tweeledig juridisch karakter heeft. De publiekrechtelijke kant van de Archiefwet (de recht- en bewijsfunctie) vergt publiekrechtelijke waarborgen. De maatschappelijk- historische kant (de erfgoedwaarde) vergt met name het toedelen van plichten.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Binnen het publiekrechtelijke kader van de Archiefwet wordt invulling gegeven aan het publiekrechtelijke belang, maar wordt ook aandacht besteed aan het erfgoedbelang van archieven. Een voorbeeld van het laatste bieden de tamelijk uitvoerige regelingen voor zorgvuldige selectie onder andere met het oog op de erfgoedwaarde van de archiefbescheiden.
In dat kader zijn er veel feitelijke handelingen tamelijk gedetailleerd geregeld in de wet. Het feit dat feitelijk handelen gedetailleerd genormeerd is in een publiekrechtelijke regeling kan de suggestie wekken dat het om meer dan feitelijk handelen gaat. Bij nader onderzoek blijkt dat toch niet het geval te zijn.

Bij de bepaling van de mogelijkheden om archiefhandelingen op afstand te plaatsen, kan de aard van de op afstand te zetten handeling doorslaggevend zijn. Bij uitbesteding zijn voor feitelijk handelen immers andere waarborgen noodzakelijk dan voor handelingen waar publiekrechtelijke belangen mee gemoeid zijn.
Het zou de transparantie van de wet zeer ten goede komen om dit feitelijk handelen op een andere manier te normeren. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan lagere regelgeving, aan beleidsregels, of aan zelfregulering door het archiefveld zelf.Wat betreft mogelijke privatisering kan geconcludeerd worden dat er, behalve bij regelgevende bevoegdheden en het houden van toezicht, nauwelijks juridische beletsels zijn om de archiefwettelijke werkzaamheden uit te besteden aan derden.

Een mogelijk faillissement van een private archiefbeheerder vormt geen moeilijkheid voor het uitbesteden van archiefbeheer. Waarborgen moeten worden ingebouwd in de contractuele vormgeving van uitbesteding aan de private archiefbeheerder. Belangrijkste waarborg daarbij is, dat duidelijk moet worden afgesproken dat de archivalia eigendom blijven van de overheidsorganen.

Een belangrijk nadeel van privatisering binnen de grenzen van de huidige wet is echter dat daartoe een gecompliceerde regeling van alle taken en bevoegdheden nodig zou zijn. Dat zou de transparantie van de Archiefwet, vooral wat betreft de toedeling van bevoegdheden, zeker niet ten goede komen.

Binnen de kaders van de huidige Archiefwet 1995 wordt een operatie tot verzelfstandiging van archiefzorg en archiefbeheer door ons dan ook als een minder gerede oplossing aangemerkt.

Overige begrippen *Aanbestedingsrecht; Bedrijfsvoeringsregeling; Erfgoed; Gemeenschappelijke regeling; Privaat domein; Privaatrecht; Privatisering; Publiek domein; Publiek recht; Samenwerken; Verzelfstandiging.*

****** **3022** ***Understanding and preserving reliable and authentic recorded information in a Digital World; Seminar on metadata on Thursday June 8, 2000***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Lezing / oratie / college) Seminar over archivistische metadata georganiseerd door de Archiefschool., Den Haag, 2000.

Metadata

Seminar over archivistische metadata georganiseerd door de Archiefschool.

Sprekers waren:
- Adrian Cunningham (National Archives of Australia, Canberra)
- Sue McKemmish (Monash University, Melbourne)
- Nigel Ward (Monash University, Melbourne)
- Carl Lagoze (Cornell University, USA)
- Wendy Duff (university of Toronto, Canada)
- Margaret Hedstrom (University of Michican, Ann Arbor, USA)

Overige begrippen *Context; Context informatie; Contextgegevens; Inhoud; Metagegevens; Metataal; Structuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De teksten van het seminar komen op de site van de archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

* **9624** ***Understanding Media; The extensions of man***

Marshall McLuhan

(Publicatie) McGraw Hill, London, New York, 1964. ISBN 1-58423-073-8

Media

A pioneering study in media theory, it proposes that media themselves, not the content they carry, should be the focus of study. McLuhan suggests that a medium affects the society in which it plays a role not by the content delivered through it, but by the characteristics of the medium itself. McLuhan pointed to the light bulb as an example. A light bulb does not have content in the way that a newspaper has articles or a television has programs, yet it is a medium that has a social effect; that is, a light bulb enables people to create spaces during nighttime that would otherwise be enveloped by darkness. He describes the light bulb as a medium without any content. McLuhan states that "a light bulb creates an environment by its mere presence." More controversially, he postulated that content had little effect on society - in other words, it did not matter if television broadcasts children's shows or violent programming, to illustrate one example - the effect of television on society would be identical. He noted that all media have characteristics that engage the viewer in different ways; for instance, a passage in a book could be reread at will, but a movie had to be screened again in its entirety to study any individual part of it.

Overige begrippen *Boodschap; Communicatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Marshall McLuhan

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Marshall_McLuhan

PDF-versie op internet

~ http://beforebefore.net/80f/s11/media/mcluhan.pdf

Samenvatting van dit boek op Wikipedia

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Understanding_Media:_The_Extensions_of_Man

** **9228** ***Universal Declaration on Archives***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) ICA, 2010. Vastgesteld op 17 september 2010 tijdens jaarlijkse rondetafelconferentie (11-19 september 2010) van de International Council of Archives (ICA) in Oslo
AGM2010.21

Archief

De jaarlijkse rondetafelconferentie (11-19 september 2010) van de International Council of Archives (ICA) heeft in Oslo een universele verklaring over archieven aangenomen. De rondetafelconferentie is een bijeenkomst van directeuren van nationale archieven en voorzitters van nationale beroepsverenigingen. In de verklaring, die enige analogie met de universele verklaring van de rechten van de mens heeft, wordt onder andere het belang van archieven voor de samenleving en democratie benadrukt. Ze is geënt op de Canadese verklaring: de Quebec declaration on archives.

De SPA, de sectie van beroepsverenigingen van de ICA, heeft zich sinds 2007 sterk gemaakt voor de verklaring. Fred van Kan, directeur van het Gelders Archief, is vice-voorzitter van deze sectie. Hij is ingenomen met de aangenomen verklaring: "Ze is erg belangrijk en vooral bestemd voor degenen die niet in het archiefwezen werken".

Overige begrippen *Archiefneutraliteit; Bewaarbelang; Cultureel belang; Erfgoed; Ethiek; Gedragscode; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Archiefforum

~ http://forum.archieven.org/index.php?topic=28131.msg40492 - msg40492

Citaat op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/DeclararationOnArchives

CITRA 2010

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.citra2010oslo.no/index.html

Nederlandse vertaling

~ http://www.kvan.nl/files/nota/UNIVERSELE_VERKLARING_OVER_ARCHIEVEN_2.pdf

Nederlandse vertaling op mijn siten

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/verhaal/universele-verklaring-over-archieven

Tekst Declaration

~ http://www.geldersarchief.nl/files/Files_Actueel/declaration.PDF

Tekst op internet (gelders archief)

~ http://www.geldersarchief.nl/weblog/2010/universal-declaration-on-archives-aangenomen

Zie ook

~ http://www.kvan.nl/kvan/vakkennis/universele-verklaring.php

** **9416** ***Universele verklaring over archieven***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland, Leeuwarden, 2011. Vastgestelde vertaling

Archief

Nederlandse vertaling van de Universal declaration on archives, vastgesteld tijdens de ledenvergadering van de KVAN op 7 juni 2011 in Leeuwarden.

Overige begrippen *Archiefneutraliteit; Beroepscode; Bewaarbelang; Cultureel belang; Erfgoed; Ethiek; Ethische code; Gedragscode; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Engelse tekst

~ http://www.geldersarchief.nl/files/Files_Actueel/declaration.PDF

Tekst op internet

~ http://www.kvan.nl/files/nota/UNIVERSELE_VERKLARING_OVER_ARCHIEVEN_2.pdf

Zie ook

~ http://www.kvan.nl/nieuws.php?nieuws=87/

Zie ook Unesco

~ http://www.kvan.nl/nieuws.php?nieuws=123/

* **348** ***Van archief naar informatievoorziening. Een omslag?; Lezing voor de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland op 14 mei 1992 in Lelystad***

F.G. Kordes

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1992. jaargang 96 blz 162 ev

Informatievoorziening

In deze lezing benadrukt Kordes dat administratie en archief eigenlijk hetzelfde zijn. Volgens hem is administreren "het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van gegevens ten behoeve van het besturen en doen functioneren van een organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd."

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Machine leesbaar; MLG.*

* **8855** ***Van Code tot Community***

Max Beekhuis en Kees Duijvelaar, Bas de Groot, Ad van Heijst, Bert Hendriks, Roelof Hol, Peter Horsman, Bernard Mantel, Arjan Versteeg, Hans Waalwijk

(Publicatie) Factor-I, Rijswijk, 2008. ISBN/EAN 978 90 809240 7 9

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Registratuur

Artikelenbundel die overzicht en inzicht geeft in de ontwikkelingen op het gebied van archiefvorming en registratuur van de afgelopen eeuw.

De artikelenbundel is geïnspireerd door de Zaandamse gemeentesecretaris J.A. Zaalberg, die in 1908 van doorslaggevende invloed is geweest op de ontwikkeling van een nieuwe manier van archiefvorming die nu al honderd jaar stand houdt.

Het eerste deel van de bundel beschrijft vooral de persoon Zaaiberg en zijn ideeën om het bestaande stelsel radicaal om te gooien. Niet meer chronologisch op datum van binnenkomst of verzending maar de stukken betreffende één zaak bij elkaar en geordend volgens een afgeleide van de Universele Decimale Code (dossierstelsel). Het zaaksgewijs ordenen en de basisarchiefcode was hiermee in feite geboren. Zaalberg was evenwel riet de enige die zich in die tijd bezighield met de problemen in de gemeentelijke administraties, maar uiteindelijk heeft hij het pleit wel gewonnen. Fascinerend om te lezen is hoe moeizaam hij zijn ideeën in die tijd aan de man wist te brengen.
...

Met het artikel van Hans Waalwijk over het administratief recht, de archiefvet en regelgeving in een historisch perspectief - tot ver voor het begin van onze jaartelling - wordt de brug geslagen naar ontwikkelingen die meer in deze tijdgeest staan. Een interessant stukje geschiedschrijving dat roept om meer, is mijn eerste gedachte.

Het tweede deel van de artikelenreeks worden ontwikkelingen beschreven die bij menigeen frisser in het geheugen zullen liggen zoals: ‘Omslag in Opslag’, ‘Het geheugen als actieve kracht -, de archieffunctie binnen de digitale overheid’, PIVOT en ‘Informatie op Orde’. De analyses van de auteurs over deze belangrijke ontwikkelingen in ons archiefbestel geven als achtergrondinformatie een mooi denkkader voor hedendaagse beleidsmakers,
In de laatste bijdragen wordt globaal de eerste stappen van de digitalisering en de aandienende mogelijkheden van het internet beschreven.

Overige begrippen *Archiefvorming; Basisarchiefcode; Code VNG; Dossierstelsel; PIVOT; Registratuurstelsel; Universele decimale classificatie; Zaaksgewijs werken.*

* **3108** ***Van 'omslag in opslag' naar inhaalslag; Modellen maken vernieuwing van de archieffunctie hanteerbaar***

dr. ir. C. Koenen en dr. P.E. Baak

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2000. nummer 4, april 2000

Archieffunctie

In de industrie worden veranderingen in de processen en in de bedrijfsvoering vaak tot in detail geconstrueerd' en soms voorafgaand aan de eigenlijke implementatie eerst gesimuleerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de eindassemblage van auto's. Men heeft de werkelijkheid beschreven in 'modellen'. Een nieuwe situatie wordt geconstrueerd met behulp van modellen. Alvorens robots te verplaatsen of te herprogrammeren wordt die nieuwe situatie eerst beoordeeld in een 'virtuele wereld' van modellen. Ook veranderingen in bijvoorbeeld de logistiek worden ontworpen en getoetst met behulp van modellen. In deze sector wordt voor de ondersteuning van de bedrijfsvoering veel gebruik gemaakt van Enterprise Resource Planning-systemen (ERP). Toepassing van dergelijke systemen stimuleert het denken vanuit modellen omdat zij zelf ook zijn opgezet op basis van modellen. Het construeren van een nieuwe situatie met behulp van modellen zou men kunnen aanduiden als de 'engineering-aanpak'.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Documentaire informatievoorziening; ERP; Informatiebeheer; Model.*

* **3109** ***Van 'omslag in opslag' naar inhaalslag; Vernieuwing van de archieffunctie als veranderingstraject***

dr. ir. C. Koenen en dr. P.E. Baak

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2000. nummer 6, juni 2000

Archieffunctie

Ten opzichte van de stormachtige ontwikkelingen in de geautomatiseerde informatievoorziening in de

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

bedrijfsprocessen komt de archieffunctie steeds meer op achterstand te staan. In een eerste artikel (Od, november 1999) benadrukken Kees Koenen en Paul Baak dat de archieffunctie, juist om deze inhaalslag te bewerkstelligen, hoog op de agenda van managers en bestuurders van overheidsorganisaties moet worden geplaatst. In een tweede artikel (Od, april 2000) werden modellen gepresenteerd die kunnen worden gebruikt als hulpmiddel bij de herinrichting van de archieffunctie. In dit derde, afsluitende artikel worden enkele praktische handreikingen gedaan. Bij dit alles wordt benadrukt dat de herinrichting van de archieffunctie als een volwaardig veranderingstraject in een organisatie dient te worden gekenmerkt. Zeker wanneer deze wordt gepositioneerd als een Record Keeping System, een organisatiebrede oplossing.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Documentaire informatievoorziening; Informatiebeheer; Model; Record Keeping System.*

* **9206** ***De Vereniging van Archivarissen in Nederland en de ontwikkeling van het gemeentelijk archiefwezen***

R.A.D. Renting

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, Hilversum, 1991. in: Respect voor de oude orde, Honderd Jaar Vereniging van Archivarissen in Nederland, Stichting Archiefpublicaties/Uitgeverij Verloren, Hilversum 1991.

Gemeente

Mooie beschrijving van de relatie tussen de VAN en het archiefwezen bij gemeenten. Aan de orde komen onder ander de kwestie rond de invoering van de methode Zaalberg en de ontwikkeling van de gemeentelijke archiefinspectie en het vraagstuk van vernietiging.

Overige begrippen *Archief; Archiefinspectie; Archiefvorming; Archiefwezen; Gemeentearchief; Gemeentearchivaris; Ordeningsstelsel; Registratuur; Registratuurstelsel.*

* **7549** ***Vertrouwen van de burger is verkwanseld, want de vorm wordt belangrijker dan de norm***

Dorien Presser

(Artikel) NRC 23-sep-2006.

Cultuur

Het evenwicht tussen de rechtsorde en de economische orde is verschoven. Wat publiek is blijft een zaak van de politiek. Maar de vraag hoe de publieke belangen moeten worden behartigd wordt te veel vertrouwd op de markt. Zo stimuleert de overheid het wantrouwen van de burger.

Overige begrippen *Democratie; Norm; Privatisering; Publiek belang.*

* **1646** ***Warrant and the definition of electronic records: Questions arising from the Pittbsurgh Project***

Richard J. Cox en Wendy Duff

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 1997. Vol 11: blz 223-231

Warrant

The University of Pittbsurgh Electronic Recorkeeping Research Project Project established a model for developing functional requirements and metadata specifications based on warrant, defined as the law, regulations, best practices, and customs that regulate recordkeeping. Research has shown that warrant can also increase the acceptance by records creators and others of functional requirements for recordkeeping. This article identifies areas related to warrant that require future study. The authors conclude by suggesting that requirements for recordkeeping may vary from country to country and industry to industry because of differing warrant.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbescheiden; Functional requirements; Functionele eisen; Informatiebehoefte; Literary warrant; Ontstaan; Record; Recordness.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het begrip Warrant

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Warrant_(philosophy)

* **9858** ***' We need to join forces'; Luciano Floridi over archieven in de infosphere***

Frans Smit en Arnoud Glaudemans, Rienk Jonker

(Interview) Archievenblad, 2014. Nummer 7 (september 2014)
Zie voor volledig interview nr.9903

Informatiefilosofie

Tijdens de KVAN-dagen in Assen kregen we de gelegenheid om Luciano Floridi, een van de keynote speakers, een interview af te nemen. Wat een kort vraaggesprek zou zijn, werd uiteindelijk een marathoninterview van bijna tweeënhalf uur. Een inspirerend gesprek waarin onderwerpen als the Right to be Forgotten, informatie-ethiek en de plaats van archieven in de digitale infosphere de revue passeerden.

Overige begrippen *Accessibility; Archivistiek; Availability; Beschikbaarheid; Ethics; Ethiek; Informational entity; Infosphere; Object of care; Object van zorg; Right to be forgotten; Toegankelijkheid; Vergeetverzoek.*

* **4800** ***Website van Barry Associates***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Barry Associates, ARLINGTON VA, 2002.

Informatiebeheer

Website met veel informatie en publicaties over informatiebeheer en digitalisering.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Metadata; Record Keeping System; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De website (mybestdocs.com)

~ http://www.mybestdocs.com/

* **9615** ***Welkom in het Zettabyte Tijdperk***

Wilfred van de Poll

(Interview) Trouw 30-dec-2012.

Exaflood

Zoals je nu een Zwitsers horloge van je opa erft, zo erf je in de toekomst digitale eigendommen, voorspelt IT-filosoof Luciano Floridi. De internetrevolutie leidt tot een aardverschuiving in de manier waarop we de wereld begrijpen. Nieuwe problemen doemen op.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Virtueel; Zettabyte.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Interview op de site van Trouw

~ http://www.trouw.nl/tr/nl/5133/Media-technologie/article/detail/3370078/2012/12/30/Welkom-in-het-Zettabyte-Tijdperl

* **8547** ***Werken met keteninformatisering; Informatiestrategie voor de informatiesamenleving***

Jan Grijpink

(Publicatie) (c) 2007 J.H.A.M. Grijpink / Centrum voor keteninformatisering BV, Voorburg / Den Haag, 2007.

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Keteninformatisering

Organisaties vormen ketens die alleen als alle partijen goed samenwerken het beoogde totaalresultaat opleveren. Sommige concentreren zich op materiele producten, andere op (gedeeltelijk) immateriële producten, bijvoorbeeld gezond voedsel, betrouwbaar geldverkeer of criminaliteitsbeheersing. Deze ketens eisen publiekprivate samenwerking. Krijgt de veeteeltketen in de toekomst het vlees onbesmet op ons bord? Lukt het de jeugdketen om te voorkomen dat kinderen met een ernstige gedragsstoornis op jonge leeftijd zware misdrijven begaan? Kan de identiteitsketen voorkomen dat straks identiteitsfraude een grimmig karakter aan onze informatiesamenleving zal geven? Dit boek richt zich vooral op maatschappelijke ketens met dit soort ketenproblemen.

Overige begrippen *Informatiestrategie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

** **9677** ***Wetenschapsfilosofische grondslagen bij Analyseren in kwalitatief onderzoek***

Reinoud Bosch en Hennie Boeije

(Hoofdstuk) Website KNAW, Amsterdam, 2005. Bijlage bij: Boeije, H. (2005). Analyseren in kwalitatief onderzoek, Amsterdam: Boom Onderwijs
20 blz.

Wetenschapsfilosofie

De interpretatieve benadering die gebruikt wordt in Analyseren in kwalitatief onderzoek vindt haar oorsprong en wetenschapsfilosofische grondslagen in twee hoofdstromingen van de hedendaagse wetenschapsfilosofie: de hermeneutiek en het pragmatisme. Deze stromingen hebben veel met elkaar gemeen en ze hebben tot op zekere hoogte gemeenschappelijke filosofische wortels.
In beide stromingen wordt ervan uitgegaan dat de sociale werkelijkheid door mensen wordt gemaakt - een uitgangspunt dat wel wordt aangeduid met de term ‘constructivisme’. Zowel de handelingen van mensen als de relaties die tussen mensen bestaan, zijn afhankelijk van de specifieke invulling die door mensen aan dergelijke handelingen en relaties wordt gegeven. Om handelingen en relaties te kunnen begrijpen is het daarom volgens zowel de hermeneutiek als het pragmatisme noodzakelijk te bestuderen hoe mensen hun sociale situatie interpreteren.
Om de sociale werkelijkheid te doorgronden maakt zowel de hermeneutiek als het pragmatisme gebruik van een methode waarbij dataverzameling en data-analyse elkaar continu afwisselen. In de hermeneutiek spreekt men bij dit ‘iteratieve’ (herhaalde) proces van de ‘hermeneutische cirkel’ of de ‘hermeneutische spiraal’, terwijl binnen het pragmatisme wel de term ‘iteratief-cyclische probleemoplossing’ wordt gebruikt. De uitgangspunten van de onderzoeksslang zoals die in paragraaf 3.3 van Boeije (2005) worden behandeld, namelijk constante vergelijking, analytische inductie en theoretische sensitiviteit, spelen zowel bij de hermeneutiek als bij het pragmatisme een zeer belangrijke rol.
Een belangrijk verschil tussen de hermeneutiek en het pragmatisme is dat bij de hermeneutiek de nadruk ligt op het begrijpen van de sociale werkelijkheid, terwijl in het pragmatisme de praktische relevantie van onderzoek wordt benadrukt. In de praktijk is dit onderscheid minder belangrijk dan het in eerste instantie lijkt. Begrip van de sociale werkelijkheid heeft eigenlijk altijd (potentiële) praktische relevantie, terwijl voor het bereiken van praktische relevantie het begrijpen van de sociale werkelijkheid een essentiële voorwaarde is. Er is dan ook al enige tijd een proces van toenadering gaande tussen de hermeneutiek en het pragmatisme, waarbij de waarde van beide stromingen en de overeenkomsten worden erkend. Niet iedereen kan zich in deze toenadering vinden. De stromingen houden er bovendien een eigen vocabulaire op na en daarom is het zinvol de wetenschapsfilosofische grondslagen van het kwalitatief onderzoek in beide stromingen uiteen te zetten.
In paragraaf 2 zal een kort historisch overzicht worden gegeven van de hermeneutiek en het pragmatisme. Daarna wordt in paragraaf 3 ingegaan op de methode waarbij dataverzameling en data-analyse elkaar afwisselen en hoe dat in beide tradities vorm krijgt. Vervolgens wordt in paragraaf 4 ingegaan op constante vergelijking, analytische inductie en theoretische sensitiviteit.

Overige begrippen *Constructivisme; Hermeneutiek; Hermeneutische cirkel; Hermeneutische spiraal; Pragmatiek; Pragmatisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de KNAW

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://depot.knaw.nl/8320/1/artikel_wetenschapsfilosofische_grondslagen.pdf

Zie ook

~ http://www.analysereninkwalitatiefonderzoek.nl/

* **8502** ***What business are we actualy in?***

Rob Kramer

(Artikel) Archievenblad, 2008. Jaargang 112, nr 8, oktober 2008 (thema: Naar een nieuw archiefbestel?)

Archiefbestel

De discussie over de toekomst van het archiefwezen is eigenlijk een discussie over het archiefwezen zelf. je kunt immers pas zinnig uitspraken doen over de toekomst, koers en strategie als je helder hebt en het er over eens bent waar het openbaar archiefwezen als zodanig voor staat. What business are we in? Soms krijg ik het gevoel dat het archiefwezen zich in een milde identiteitscrisis bevindt: welke kant moet het op? Ik denk dat de vraag niet zozeer is wat de beroepsgroep zelf vindt, maar meer wat de betekenis en meerwaarde van het openbaar archiefwezen voor de samenleving is.

Overige begrippen *Archiefwezen; Beschikbaarheid; Bewaarbelang; Governance; Openbaarheid; Vernietigingsbelang.*

** **7597** ***What is the Analogue for the Semantic Web? If the Web is like a Page+Links, the SW is like a .. ..***

M.C. Schraefel

(Weblog) 16-feb-2007 / The Decentralized Information Group, 2007.

Semantisch web

In order to design an interface to support a technology, to expose its potential for what it can do, it helps to know what it is - or failing that - to have a model around which we can conceptualize what it is, what it does, and somewhat how it works. It's not unusual for a new technology or concept to be introduced via an analogue of a previous, familiar technology "it's like this thing - but for this new bit." This "like this, but for this new bit" is what i've been looking for, for the SW.

What i'll propose (eventually) below is that one paradigm may be a notebook in the traditional sense of the term of the notebook as a place to capture work in progress. taken one step (a big step) further, i'll argue that if the Web paradigm is a Page + Links, the paradigm for the Semantic Web may be a notebook + the memex.

Overige begrippen *Memex; Metafoor; Semantic web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Weblog op internet

~ http://dig.csail.mit.edu/breadcrumbs/node/184

* **9983** ***Why the future doesn't need us.***

Bill Joy

(Webpagina) Wired, 2000. Issue 8.04, April 2000

Singularity

Our most powerful 21st-century technologies - robotics, genetic engineering, and nanotech - are threatening to make humans an endangered species.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Ethiek; Inforg; Informatiefilosofie; Moraal; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst bij Wired

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://archive.wired.com/wired/archive/8.04/joy.html

Tekst op internet (printvoorbeeld)

~ http://archive.wired.com/wired/archive/8.04/joy_pr.html

** **7379** ***Yesterday, today and tomorrow: a continuum of responsibility***

Sue McKemmish

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 1999. In: Paradigma; Naar een nieuw paradigma in de archivistiek, SAP Jaarboek 1999, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 1999.

Records continuum

A continuum is something continuous of which no separate parts are discernible, a continuous series of elements passing into each other. A records continuum perspective can be contrasted with the life cycle model. The life cycle model argues that there are clearly definable stages in recordkeeping, and creates a sharp distinction between current and historical recordkeeping. The records continuum, on the other hand, has provided Australian records managers and archivists with a way of thinking about the integration of recordkeeping and archiving processes. The life cycle model sees records passing through stages until they eventually 'die', except for the 'chosen ones' that are reincarnated as archives. A continuum-based approach suggests integrated time- space dimensions. Records are 'fixed' in time and space from the moment of their creation, but recordkeeping regimes carry them forward and enable their use for multiple purposes by delivering them to people living in different times and spaces.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archivistiek; Informatiebeheer; Levenscyclus; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.sims.monash.edu.au/research/rcrg/publications/recordscontinuum/smckp2.html

* **8253** ***Die Zukunft der Vergangenheit. Kommunikationsnetzverdichtung und das Archivwesen***

dr. Hermann Lübbe

(Lezing / oratie / college) 10-okt-2000 / Deutschen Archivtag, Nürnberg, 2000. Eröffnungsvortrag zum 71. Deutschen Archivtag in Nürnberg,

10. Oktober 2000

(Stand: Feb. 2001)

Cultuur

Progressive Selbsthistorisierung prägt die moderne Zivilisation. Jede frühere Gegenwart war ungleich weniger als die unsrige bemüht, sich ihre Vergangenheit zugänglich und so gegenwärtig zu halten. Im harten Exempel heißt das: Unter Urban VIII, das heißt noch im frühen 17. Jahrhundert, wurden restliche Bronzebestände des römischen Pantheon, eines Kuppelbaus aus Hadrianischer Zeit, zur Nutzung für aktuelle künstlerische und militärische Zwecke eingeschmolzen. Überaus wertvolle Relikte der Antike wurden somit recycelt. Wir hingegen konservieren wiederausgegrabene Mauerreste einer Zisterzienserabtei. In den Niederlanden gibt es sogar eine Ziegelei, die die fraglichen Klostersteine, die den EG-Backsteinnormen nicht ganz genügen - sie sind zu groß -, neu brennt, nämlich für Zwecke denkmalspflegerischer Restauration.

Overige begrippen *Archivistiek; Complexiteit; Contingentie; Deconstructie; Empirische Apokalyptik; Evolutionäre Illuminarität; Gegenwartsschrumpfung; Geschiedenis; Halfwaardetijd; Historiciteit; Informatiefilosofie; Kontingenz; Netzverdichtung; Präzeption; Reliktmengenwachstum; Waarderen; Zukunftsexpansion.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://web.archive.org/web/20010407011834/http://www.vda.archiv.net/luebbe.htm

Zeit-Erfahrungen. Sieben Begriffe zur Beschreibung moderner Zivilisationsdynamik

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

~ http://www.sbg.ac.at/hai/neuzeit/gegwart.htm

Zeit-Erfahrungen. Sieben Begriffe zur Beschreibung moderner Zivilisationsdynamik (open library)

~ http://aleph-node1.sbg.ac.at/F/151A1X3ENGBDVJTAJ22VQUMVBFQMHUALKXN3DDUI8IDGMR5HIJ-01171?fu acc&acc_sequence=000945291

~ http://openlibrary.org/books/OL314998M/Zeit-Erfahrungen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10545** ***Aan de slag met Common Ground; Praktische handreiking voor gemeenten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) VNG Realisatie, Den Haag, 2020. Versie 6

Common ground

Als gemeenten worden we geconfronteerd met uiteenlopende maatschappelijke vraagstukken. Deze zijn vaak te complex om individueel op te lossen. Vraagstukken als de energietransitie, armoedeproblematiek en ondermijning vragen om samenwerking tussen gemeenten en maatschappelijke partners. Om in de hele keten over de benodigde informatie te beschikken, is het van belang dat we samen met onze leveranciers en ketenpartners ons gegevenslandschap herinrichten.
De herinrichting van het gegevenslandschap betekent een ingrijpende transitie voor alle betrokkenen. Want het huidige gemeentelijke stelsel voor gegevensuitwisseling maakt het lastig om snel en flexibel te vernieuwen, te voldoen aan privacywetgeving en efficiënt om te gaan met data. Dat staat de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening in de weg. Er is wendbaarheid nodig in het huidige landschap, er is samenhang nodig bij de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen, en de toepasbaarheid in de gemeentelijke praktijk moet centraal staan.

Overige begrippen *API; Architectuur; Gegevensbron; Interactie; Ketenpartner; Procesinrichting; Services; Verbinding; Vijf lagen architectuurmodel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Document op de site van Common Ground

~ https://commonground.nl/files/view/68ea0343-8757-48a7-97a2-59220b8d502b/common-ground-getting-started-v6.pdf

Website Common Ground

~ https://commonground.nl/

* **7997** ***Addressing the uncertain future of preserving the past; Towards a robust strategy for digital archiving and preservation***

Stijn Hoorens en Jeff Rothenberg, Constantijn van Oranje, Martijn van der Mandele, Ruth Levitt

(Rapport) RAND Corporation, 2007.

E-depot

Grootschalige en duurzame opslag van - en toegang tot elektronische publicaties van internationale uitgevers in het e-Depot speelt binnen het beleidsthema 'Versterking van de internationale positie' van de KB een belangrijke rol.

Rand Europe, een onafhankelijke nonprofit onderzoeksorganisatie, is door de KB gevraagd om de strategie van het internationale e-Depot te analyseren in het kader van wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van duurzame archivering. Deze analyse zal bijdragen aan de verdere uitwerking van de strategie voor het e-Depot in de komende jaren.

Het voorwoord:

This document examines key determinants of the sustainable digital preservation of scholarly records, with specific reference to developing a robust approach to the archiving of such records at the Koninklijke Bibliotheek, in The Netherlands, which commissioned and funded this study.

The purpose of the document is to analyse the Koninklijke Bibliotheek's e-Depot strategy in the context of wider developments in the archiving and publishing environment, develop scenarios for future framework conditions and highlight a range of strategic options to sustain the Koninklijke Bibliotheek's successful record in digital preservation.

Storing and curating authentic academic literature and making it accessible for the long term has been a time-honoured task of the Koninklijke Bibliotheek, as of other national libraries. By guarding existing knowledge and facilitating its use to produce new insights, national and university libraries have formed an integral part of the research ecosystem, complementing the roles of other stakeholders such as researchers, publishers and funders. However, recently the digital revolution has modified fundamentally the way that research results are circulated, reviewed, accessed and preserved. Hitherto established models of market dynamics and stewardship need to be

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

rethought and part of the responsibilities of national libraries redefined.

The Koninklijke Bibliotheek is among the pioneers of digital archiving and has demonstrated a degree of concern with long-term strategy that is rare among the stakeholders concerned. Such long-term strategy requires a sound evidence base, but it also must acknowledge the need to respond flexibly to a variety of possible future developments and events. Based on desk research and international expert interviews, this report was produced to answer both these requirements.

The report will be of interest to staff at the Koninklijke Bibliotheek, as well as decisionmakers at other national and university libraries faced with the challenges of digital archiving and preservation. It will also be relevant to other stakeholders in the distribution of scholarly knowledge, including traditional and open-access publishers, operators of dissemination portals, researchers, learned societies, journal editors, funders, developers of preservation technologies and governments.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht op de site van de KB

~ http://www.kb.nl/nieuws/2007/rand_report_e-depot.html

Rapport op internet

~ http://www.kb.nl/nieuws/2007/rand_report_e-depot_TR510_3c_Cover.pdf

* **9840** ***Against digital ontology***

Luciano Floridi

(Artikel) Synthese, 2009. Synthese (2009) 168:151-178
DOI 10.1007/s11229-008-9334-6

Ontology

The paper argues that digital ontology (the ultimate nature of reality is digital, and the universe is a computational system equivalent to a Turing Machine) should be carefully distinguished from informational ontology (the ultimate nature of reality is structural), in order to abandon the former and retain only the latter as a promising line of research. Digital vs. analogue is a Boolean dichotomy typical of our computational paradigm, but digital and analogue are only "modes of presentation" of Being (to paraphrase Kant), that is, ways in which reality is experienced or conceptualised by an epistemic agent at a given level of abstraction. A preferable alternative is provided by an informational approach to structural realism, according to which knowledge of the world is knowledge of its structures. The most reasonable ontological commitment turns out to be in favour of an interpretation of reality as the totality of structures dynamically interacting with each other. The paper is the first part (the pars destruens) of a two-part piece of research. The pars construens, entitled "A Defence of Informational Structural Realism", is developed in a separate article, also published in this journal.

Overige begrippen *Abstractieniveau; Digital ontology; Informatiefilosofie; Level of abstraction; LoA; Structural realism.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://download.springer.com/static/pdf/376/art%253A10.1007%252Fs11229-008-9334-6.pdf?auth66=1405628981_4b0eb470db472e42f3750f85b9923dcd&ext=.pdf

* **10058** ***Het agoramodel; De wereld is eenvoudiger dan je denkt***

René Gude

(Publicatie) ISVW uitgevers, Leusden, 2016.

Agoramodel

Wie zich op de wereld wil oriënteren hoeft alleen maar te kijken naar de gebouwen die rond ieder centraal stadplein (agora) zijn te vinden. In iedere stad - of het nou het oude Athene is of New York - vind je privégebouwen, private gebouwen (bedrijven, fabrieken), publieke gebouwen (zorginstellingen, publieke voorzieningen) en politieke

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

gebouwen. In deze vier soorten gebouwen leeft de mens. Elk van deze gebouwen bevat een eigen levenssfeer, met eigen normen en waarden, gewoonten en wetmatigheden. Het idee van levenssferen ontleende René aan zijn grote vriend Peter Sloterdijk, maar hij ordende ze op een striktere, filosofisch antropologische wijze.
Naast de levenssferen onderscheidde René vier trainingspraktijken: filosofie/wetenschap, religie, kunst en sport. De gebouwen waar deze trainingen in plaatsvinden, kun je in iedere stad ter wereld en in welk tijdperk dan ook aantreffen. Overal vind je academies en scholen, tempels en kerken, theaters en musea, sportpaleizen en fitnessruimten. In de trainingsgebouwen krijg je methoden aangereikt om goed te leven in de levenssferen, 'zin te maken' in de woorden van René.

Overige begrippen *Filosofie; Model; Waarnemen; Welt; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek bij ISVW

~ https://www.isvw.nl/winkel/het-agoramodel/

Site ISVW

~ https://www.isvw.nl/over-ons/rene-gude/

* **10393** ***Algoritmes en grondrechten***

M.J. Vetzo en J.H. Gerards en R. Nehmelman

(Publicatie) Boom Juridisch, Den Haag, 2018. Dit is een publicatie in de reeks van het Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging, Universiteit Utrecht
ISBN978-94-6274-922-1(e-book)

Grondrecht

De opkomst van algoritme-gedreven technologieën als Big Data, Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie levert een breed scala aan nieuwe grondrechtelijke uitdagingen op. Deze technologieën hebben bijvoorbeeld effect op de keuzes die we maken en daarmee op onze persoonlijke autonomie, en ingebouwde vooroordelen in algoritmes kunnen leiden tot ongelijke behandeling. Nadere identificatie en analyse van de diverse grondrechtelijke uitdagingen is nodig om een gerichte aanpak van de problemen mogelijk te maken. In dit boek wordt daarom, specifiek voor Nederland, in kaart gebracht wat de (potentiële) impact is van Big Data, het Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie op vrijheidsrechten, gelijkheidsrechten, privacyrechten en procedurele rechten. Centraal staat de gemeenschappelijke deler van de drie algoritme-gedreven technologieën: het gebruik van slimme algoritmes. Het boek biedt zo een actueel en systematisch overzicht van grondrechtelijke knelpunten in relatie tot een van de meest urgente maatschappelijke uitdagingen van dit moment. Dit maakt het boek relevant voor iedereen die zich vanuit juridisch of technologisch perspectief bezighoudt met digitalisering en recht, zowel in de wetenschap als in de (rechts)praktijk.

Overige begrippen *AI; Algorithme; Artificiële Intelligentie; Big data; Ethiek; Internet of things; Mensenrechten; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo-montaigne-algoritmes_en_grondrechten.pdf

* **10178** ***Het archief is dood, leve het archief!***

Charles Jeurgens

(Lezing / oratie / college) Rede gehouden 15-sep-2017 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2017. Oratie 586, verschenen in de oratiereeks van de Universiteit van Amsterdam

Archivistiek

Rede in verkorte en enigszins gewijzigde vorm uitgesproken ter gelegenheid van de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Archiefwetenschap aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 15 september 2017

De aard van het bureaucratische overheidsarchief dient te veranderen, wil het archief nog betekenis hebben om het overheidshandelen te verantwoorden en reconstrueren. Dat stelt Charles Jeurgens in zijn oratie.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Het weefsel van de overheidsbureaucratie bestaat uit teksten. Die teksten samen vormen het overheidsarchief. Ze zijn het geheugen van de overheid en het middel waarmee verantwoording wordt afgelegd. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar 'Het bonnetje van Teeven' diende Kamerlid Segers in 2016 een motie in waarbij de regering werd verzocht 'de huidige archiefwet aan te passen aan de digitale ontwikkelingen en eisen van transparantie door onder meer de huidige overbrengingstermijnen van overheidsinformatie sterk terug te brengen'.Jeurgens bespreekt de implicaties van digitalisering voor de functie die archieven hebben om verantwoording af te kunnen leggen over het overheidshandelen.

Digitalisering betekent immers veel meer dan louter een technische verandering van de manier waarop gegevens worden vastgelegd. Niet alleen 'het geheugen', maar ook 'het denken' wordt in toenemende mate buiten het menselijke brein geplaatst. Algoritmen spelen een steeds grotere rol in besluitvormingsprocessen. Jeurgens gaat in op de vraag wat zulke gecomputeriseerde denkprocessen betekenen voor de functie van het archief om rekenschap af te kunnen leggen.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivaris; Bureaucratie; Handeling; Professie; Reconstrueerbaarheid; Verantwoording.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bestand in PDF (rede 2005)

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/2722/1/Oratie+Jeurgens.pdf

Site UvA

~ http://www.uva.nl/content/evenementen/oraties/2017/09/het-archief-is-dood-leve-het-archief.html

** **252** ***Archiefbeheer in de praktijk***

A. van Giesel en F.C.J. Ketelaar en A.J.M den Teuling (redactie)

(Publicatie) Bohn, Stafleu, van Loghum vh Samson documentaire uitgaven., 1986. ISBN: 9065007318 9789065007315
OCLC-nummer: 63839031

Informatie- en archiefmanagement

Verzameling artikelen over het archiefbeheer opgenomen in een losbladig handboek dat is verschenen in de periode 1986-2020.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Worldcat

~ http://www.worldcat.org/oclc/63839031

* **9752** ***Archiefdiensten in het tijdperk van de elektronische informatievoorziening; Alternatieven m.b.t. het beheer van machineleesbare gegevensbestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Project MLG, Den Haag, 1993. Project MLG Fase 2A: Onderzoek en voorbereiding

Archiefdienst

Over de consequenties van digitalisering en MLG's voor het archiefbeheer bij Archiefdiensten en de rol van archiefinspecties.

Overige begrippen *Administratief beheer; Compound document; Fysiek beheer; Intellectueel beheer; Samengesteld document.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10226** ***De Archiefwet 1962; Commentaar op de Archiefwet 1962 en daaruit voortvloeiende regelingen***

F.J. Duparc en F. Hinrichs
Voortgezet door F.C.J. Ketelaar

(Publicatie) Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 1963. ISBN 90 6500 170 0

Regeling

Van de hand van mr. R. Fruin, algemeen rijksarchivaris van 1 april 1912 tot einde 1932, verscheen in 1919 bij de uitgever N. Samsom te Alphen aan den Rijn het eerste stuk van "De Archiefwet 1918", een commentaar op de eerste regeling bij de wet van het Nederlandse archiefwezen. In het jaar daarop kwam het tweede stuk van de pers, dat de algemene maatregelen van bestuur, die de wet voorschreef, bevatte, alsmede enige andere regelingen. De wijziging van de wet in 1928 maakte een derde stuk noodzakelijk. Dit kwam in 1929 gereed.

Deze bekende commentaar heeft zijn actualiteit verloren bij de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regelen, neergelegd in de Archiefwet 1962 en in de daaruit voortvloeiende besluiten; voor hen, die van de totstandkoming en de betekenis van de oude wettelijk voorschriften wensen kennis te nemen, zal Fruin's werk onmisbaar blijven. De nieuwe commentaar sluit aan bij de opzet van die van Fruin. Het eerste deel behandelt de nieuwewet zelf; het tweedede in één Archiefbesluit samengevatte algemene maatregelen van bestuur en voorts enkele andere regelingen. In beide delen gaat aan de artikelsgewijze behandeling een inleiding vooraf; bovendien bevat het eerste deel een vergelijkend overzicht van de tekst van de oude wet, van verschillende ontwerpen voor een nieuwe wet en van de nieuwe wet zelf.

Deze commentaar is opgezeten tot en met de zesde aanvulling (april 1970) samengesteld door dr. Mr. F. J. Duparc, tot 1972 raadadviseur voor culturele zaken bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (overleden op 13 oktober 1981) en F. Hinrichs, tot 1967 hoofd van de onderafdeling Archiefwezen en Geschiedenis van dat ministerie. De zevende tot en met de tiende aanvullingen (juni 1970 t/m april 1976) werden door eerstgenoemde verzorgd.

Te beginnen met de elfde aanvulling (oktober 1980) is de samenstelling in handen van prof. Dr. F. C.J. Ketelaar, algemeen rijksarchivaris sedert 1 januari 1989.

Alleen op pagina's die toch reeds om andere redenen gewijzigd dienden te worden is de terminologie aangepast aan die van de in 1983 in werking getreden Grondwet. Hetzelfde geldt voor de wijziging van de naam van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk in die van Ministerie van Welzijn,Volksgezondheid en Cultuur, ingevolge het Koninklijk besluit van 4 november 1982, Stb. 613.

Opgenomen onderdelen over de Archiefwet 1962, Archiefbesluit 1968, KB ASAR, KB PCDIN en KB CAS. Het losbladige deel is bijgewerkt tot 1993.

Overige begrippen *Archivistiek; Verdelingsbeginsel; Wetgeving.*

* **7304** ***Architectuur Elektronische overheid; Samenhang en Samenwerking***

Prof. ir. F. van der Dool en Prof. dr. ir. W.J. Keller, Prof. dr. R. Wagenaar, Ir. J.A.F. Hinfelaar

(Rapport) versie 26-nov-2002 / Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2002. In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties,
Directie Informatiebeleid Openbare Sector (DIOS).
Versie 2.0

Architectuur

Dit document geeft antwoorden op de volgende drie vragen:
Waarom is de ontwikkeling van een architectuur nuttig en noodzakelijk?
Hoe ziet deze architectuur eruit en welke belangrijke onderdelen onderkennen we?
Hoe kan deze architectuur verder worden uitgewerkt en hoe kan de feitelijke implementatie ervan worden gestimuleerd?

Overige begrippen *Informatie architectuur; Integratie; Transparantie; Uitwisselbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EGEM - informatievoorziening

~ http://www.egem.nl/kennisbank/informatievoorziening/

Rapport op internet

~ http://www.e-overheid.nl/e-overheid-2.0/live/binaries/e-overheid/architectuur/architectuurelektronischeoverheid.pdf

* **10455** ***Archival description and linked data: Opportunities and implementation challenges; The Metadata Vocabulary Junction Project***

Karen F. Gracy

(Presentatie) Kent State University.

Linked data

This study aims to show how libraries, archives, and museums (LAMs) can benefit from the data and metadata resources that have been created as a result of the Linked Open Data (LOD) movement.!

Overige begrippen *Metadata; OLD; Open linked data; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Presentatie op het internet

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/documents/Presentations/SAA2013_Archives_LD.pdf

The Linked Open Data—Libraries, Archives and Museums (LOD-LAM) research group

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/

* **10162** ***The Archival Transition from Analogue to Digital: Revisiting Derrida and Flusser***

Arnoud Glaudemans en Jacco Verburgt

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival transition

This article addresses the topic of today's archival transition from analogue to digital, by discussing and comparing Jacques Derrida and Vilém Flusser. Derrida stresses that, traditionally, an archive is largely defined by what he calls domiciliation, involving a hierarchical and centralized gathering and structuring of information. According to Flusser, the realm of digital, algorithmically processed, information consists of what he calls technical images, which impose a shift from discursive (or textual) to dialogical (e.g., hyperlinked) information. This shift would make the traditional, centralized structure of the archive gradually obsolete, not from a Derridean 'deconstructivist' perspective, but from a techno-functionalist perspective. The discussion results in raising some theoretical and practical questions regarding the present-day archive, including the operational functionalities that need to be built into the digital for reasons of accountability.

Overige begrippen *Archival theory; Archival turn; Archive; Deconstruction; Philosophy.*

* **3715** ***Archiveren elektronische post; Methoden, meningen en alternatieven***

Peter Horsman

(Publicatie) Programma Digitale Duurzaamheid, Den Haag, 1999.

E-mail

De brochure bestaat uit twee delen. Het eerste deel legt het accent op de formulering van het beleid, het tweede deel is een methode om een e-mail archiveringsbeleid vorm te geven.
Het eerste hoofdstuk van deel 1 verkent het onderwerp en beantwoordt de vragen wat e-mail is, en waarom het gearchiveerd moet worden. Het tweede hoofdstuk geeft de richting voor beleidsontwikkeling aan en beantwoordt de vragen hoe te archiveren en wie de archiveringsactiviteiten zou kunnen uitvoeren .
Deel 2 van de brochure voorziet in een stappenplan om het beleid nader te preciseren in procedures.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Beschikbaarstellen; Bewaarbelang; Bewaren; Documentaire informatievoorziening; Registreren; Schriftelijkheidsvereiste; Waarderen.*

* 9622 *Archiveren. Een inleiding*

P.J. Horsman

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's-Gravenhage, 2006. Archiefschoolschrift 1

Archiveren

Dit werk geeft in een kort bestek een gedegen inzicht in wat archiveren nu eigenlijk betekent, welke belangen ermee worden gediend en waarom het zo'n belangrijke taak is binnen organisaties.

Overige begrippen *Curation; Documenteren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de periodiekviewer van de KVAN (druk uit 2011)

~ https://kvan.courant.nu/issue/AS/2011-01-01/edition/0/page/1?query=

** 10155 *Archives in liquid times*

Frans Smit en Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. Jaarboek 17
ISBN/EAN 978-90-71251-45-0

Archivistiek

Archives are a reflection and a result of what happens in society. This means that they also (re)present society's changes and dynamics. Today, archives are undergoing fundamental changes in every aspect that one might think of. Digitisation and globalisation are turning our world upside down and reshape it. The same applies for archives, the archival profession and archival science. Therefore, in the entitling of this book, we decided to follow the metaphor of sociologist Zygmunt Bauman (2006), who characterized contemporary society as being in liquid" times. By this he meant that present-day (western) society is in such a state of dynamics that it is difficult to get a grip on life. All foundations are shaking. In our opinion, Bauman has a case in stating that it is the main feature of the period we are now witnessing and are living in. That is why you are now reading a book that has the title: "Archives in Liquid Times".

This book is inspired by several motivations and convictions. First, the editors are convinced that discussions and debates about archives in the digital age should become part of the broader discourse on information quality. This discourse should take place on several levels, for example on fundamental, conceptual and ethical issues. Our observation is that this integration is hardly happening. Archives and the archival community are in danger of being marginalised and 'doomed', when - and because of - losing connection to debates about for example the ethics of the internet and the development of data science. On the other hand, archival science's rich and detailed knowledge of the nature and function of records is hardly considered in fields like information science or philosophy. Building bridges between communities dealing with information quality is not a mere luxury - it is a necessity.

Our conviction is that paradigms and concepts that formed the basis of recordkeeping in the analogue world have lost their central place. Attempts to create a new paradigm or a new overall concept on archives in the digital information society have not yet been convincing. This reflects our liquid times, which the archival profession is also going through. The recent, extensive publication by Monash University tries to cover as much as possible research developments in the "Archival Multiverse" (Gilliland, McKemmish, Lau, 2016). In our view this multiverse itself is subject to radical changes regarding its own context, its subject matter, and its relevance to society.

Maybe we are all in the new landscape that Alessandro Baricco (2006) has described in his socio-cultural critique "I barbari". In his account we are witnessing a mix in which all former boundaries between for example high and low culture and between fields of research fall apart. Most importantly he argues that present-day society is not interested in "Why?" questions anymore, but only in "How?" questions. His Barbarians surf their network all the time trying to find correlations without wondering about a reason or explanation of their environment. This network is essentially very liquid.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Several years ago, the editors of this volume concluded that, as professionals and experienced practitioners, they were getting a little lost. In their daily work, they could not derive enough grip and guidance from their own archival silo of concepts and methods anymore. They were also curious if these might be found elsewhere. Therefore, they decided to try to open their doors and look for new answers. They decided to make this journey in the unknown by trying to connect to the information philosophy of Luciano Floridi. The next step was decided upon during a lengthy discussion over some excellent Belgian beers at the ICA-congress in Brussels in 2013: we should produce a book on Information Philosophy and Archives. Our efforts have resulted in this publication. We hope it will be beneficial to academics, students, professionals and everyone else who is interested in disciplines like information philosophy, archival science, library science and data science. Its main emphasis however, still lies on the function and relevance of archives, and on how to keep and curate a necessary quality and accessibility of information - in between all other information professions in this digital age.

Overige begrippen *Archival turn; Authenticity; Data science; EIM; Enterprise Information Management; Ethics; Information and records management; Information model; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Metadata; Philosophy; Philosophy of information; Records Management; Speech act.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KVAN viewer

~ http://kvan.courant.nu/periodicals/JB/2017

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archives-liquid-times

OAPEN Library

~ www.oapen.org/record/641001

PDF

~ http://kvan.nl/images/SAP/Archives_in_Liquid_Times.pdf

** **10362** ***Archiving People.; A Social History of Dutch Archives***

Eric Ketelaar

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2019. ISBN 9789071251481

Archiving

A social history of archives, as presented in this book, deals with the influence of societal challenges, patterns and norms on archiving practices and vice versa: archiving that conditions or facilitates social practices. In exploring past archiving practices, the book tries to answer the question: what did archiving people do in the Netherlands and why did they do it in different domains.

Overige begrippen *Archiveren; Archives; Archivistiek; Record keeping; Sociale geschiedenis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek

~ https://archivistics.home.blog/2019/12/14/new-e-book/

Boek (PDF)

~ https://archivisticshome.files.wordpress.com/2020/01/archiving-people_eric-ketelaar_2020_webversion.pdf

For comments and corrections

~ www.archivingpeople.nl

* **9588** ***Archiving should be just like an Apple, en acht andere (nuttige ?) stellingen***

dr. G.J. van Bussel

(Lezing / oratie / college) HvA Publicaties, Amsterdam, 2012. Lectorale Rede in verkorte vorm uitgesproken op dinsdag 16 oktober 2012,
Bijzonder Lector Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Archiveren

.. Ik zal er weinig misverstand over hebben laten bestaan dat zowel ‘Archiving’ als ‘Compliance’ cruciaal zijn voor organisaties.

Allebei hebben ze een grote impact op de wijzen waarop wordt gewerkt in bedrijfsprocessen. Allebei vereisen ze betrouwbare informatie, die snel toegankelijk en beschikbaar is. Allebei vereisen ze een reconstructie van het verleden. Allebei hebben ze impact op de termijn waarop informatie beschikbaar is. Dat kan ‘eeuwig’ zijn, als de informatie van maatschappelijke of cultuur historische betekenis is. ‘Eeuwig’ de beschikking hebben over betrouwbare informatie ! Informatie die voldoet aan de gedefinieerde criteria van Kwaliteit, waarvan bekend is wat de Relevantie was (en is) op het moment van ontstaan, waarvan Context van ontstaan, gebruik en beheer bekend is (en blijft), en waarvan het Voortbestaan is gewaarborgd ! Dat betekent nogal wat ! De informatiewaardeketen tracht dit te realiseren, maar is in de meeste organisaties slechts marginaal geïmplementeerd. Het is een hybride construct, waarin mensen en computers processen uitvoeren zonder veel coördinatie.

Overige begrippen *Archiving; Bewaarbelang; Compliance; Content value chain; Context; Documenteren; Duurzame toegankelijkheid; Informatiewaardeketen; Information survival; Kwaliteit; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

Over de rede

~ http://www.digitalarchiving.nl/lectorale-rede-beschikbaar/

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Archiving-should-be-just-like-an-Apple.pdf

* 9744 *Australian Electronic Records Archival Considerations; Data management principles*

Dagmar Parer

(Rapport) Australian Archives, 1992.

Data Management

De doelen van het digitaal archiefbeheer:
- Records/data elements of permanent value held within automated systems, are identified in clear and unambiguous ways.
- The internal management of automated systems accommodates the identification and tracking of permanent value records/ data elements in electronic format
- The provision of long term access is provided to permanent value records/ data elements in electronic format.
- The permanent value records/data elements in electronic format are preserved over time.

Principes zijn
- Know your data
- Share your data
- Maintain your data's accuracy
- Promote system flexibility
- Preserve your valuable data

Overige begrippen *Accuracy; Preservation; Principles; Records Management; Voortbestaan.*

* 10418 *Baseline Informatiehuishouding Gemeenten*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) 20-dec-2011 / Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2011.

Informatiehuishouding

De Baseline Informatiehuishouding Gemeenten is beoogd als het algemene, voor alle gemeenten en voor alle onderdelen van de gemeente - ook samenwerkingsverbanden en uitvoerende diensten - geldende normenkader voor

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

informatiebeheer, dat de toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe die ingezet kunnen worden:
- Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
- Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
- Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;
- Als toetsingskader voor de gemeentelijke auditdiensten.

Doelstelling is dat de Baseline een plek krijgt binnen het de 'productfamilie' van GEMMA en dat op die wijze signalen vanuit andere GEMMA producten mede bepalend zijn voor de doorontwikkeling en het onderhoud van de Baseline.

De Baseline bestaat uit een managementsamenvatting, de verschillende inhoudelijke delen en bijlagen. De verschillende inhoudelijke delen hebben ieder een eigen doelgroep:

Deel 1: De Basis; beschrijft een algemeen normenkader (strategisch) voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en is bedoeld voor bestuur en algemeen management bij gemeenten;
Deel 2a: Het Denkkader; biedt een denkkader (tactisch) waarin vakspecifieke theorieën, standaarden en normen aan elkaar worden geknoopt en is bedoeld voor afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld van de informatiehuishouding;
Deel 2b: Documentaire informatievoorziening en (digitaal) zaakgericht werken; verbindt de documentaire informatievoorziening, inclusief archivering, met zaakgericht werken en beschrijft dit vanuit de praktijk en de Archiefwet 1995. Dit deel is eveneens bedoeld afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld;
Deel 3: De Praktijk; bevat praktisch instrumentarium en gemeentelijke praktijkvoorbeelden (operationeel) en is bedoeld voor medewerkers binnen het werkveld van de informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiving by design; Baseline; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Referentiekader; Toetsing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Breed - Vernieuwing Baseline Informatiehuishouding voor gemeenten

~ http://www.breednetwerk.nl/m/blogpost?id=2537796%3ABlogPost%3A99622

Gemma Online (zoekopdracht)

~ https://www.gemmaonline.nl/index.php?title=Speciaal%3AZoeken&search=baseline+informatiehuishouding

* **8793** ***Baseline Informatiehuishouding Rijksoverheid; Informatie op orde***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 24-jun-2009 / Informatie op Orde / Stichting ICTU, Den Haag, 2009.

Informatiehuishouding

Resultaat van het Programma informatie op orde, met op CD-ROM een managementstatement, informatie over 'basics' van de baseline en overzicht van de 7 normen.

De Baseline Informatiehuishouding Rijksoverheid is een instrument om de informatiehuishouding van de rijksoverheid te verbeteren en wordt ondersteund door andere algemeen geaccepteerde kaders, zoals de NEN-ISO-normen.

De baseline geeft een rijksbreed normenkader voor duurzaam toegankelijke en betrouwbare overheidsinformatie voor een goed informatiebeheer, dat toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een handzaam overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe en waar die ingezet kunnen worden:

Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;
Als toetsingskader voor de departementale auditdiensten.

De baseline is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving en internationale standaarden, waaronder 11 regelingen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

die eisen stellen aan de kwaliteit van de informatiehuishouding, zoals de Archiefwet 1995, de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet bescherming persoonsgegevens, de Comptabiliteitswet en het Voorschrift informatiebeveiliging Rijk en DUTO. De kwaliteit van de digitale en papieren informatiehuishouding vereist dat deze structureel onderdeel is van de reguliere bedrijfsvoering van het rijk en daarom dient deze opgenomen te worden in de reguliere - planning- en controlcyclus- van de ministeries. De baseline is het instrument daarvoor. Concrete norm: De Baseline Informatiehuishouding Rijksoverheid dient gehanteerd te worden bij de inrichting van de (digitale) informatiehuishouding.

Overige begrippen *Baseline; DUTO; Kwaliteit; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006; Norm; Referentiekader; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EAR online

~ https://www.earonline.nl/index.php/Baseline_Informatiehuishouding_Rijksoverheid

* **8789** ***Basismodel geo-informatie - Termen, definities, relaties en algemene regels voor de uitwisseling van informatie over aan de aarde gerelateerde ruimtelijke objecten; NEN 3610 (nl)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011.

Geo-informatie

Het doel van deze norm is het vereenvoudigen van de uitwisseling van geo-informatie tussen partijen door het hebben van een gemeenschappelijke notie van de werkelijkheid. Het Basismodel Geo-informatie richt zich daarbij op het betekenisvol en sectoroverstijgend uitwisselen, met interoperabiliteit als sleutelwoord.

Overige begrippen *IMRO; Informatiemodel; Interoperabiliteit; NEN 3610; NEN 3610:2005; NEN 3610:2011.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Metamodel voor informatiemodelllering (MIM)

~ https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/metamodel-informatiemodellering-mim/metamodel-voor-informatiemodelle

NEN 3610 basismodel voor informatiemodellen

~ https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/nen-3610-basismodel-voor-informatiemodellen

Site NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NEN-36102011-nl.htm

* **9657** ***Basisregistratie Grootschalige Topografie; Gegevenscatalogus 1.1***

Linda van den Brink en Dick Krijtenburg, Hans van Eekelen, Bart Maessen

(Rapport) Geonovum / Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Den Haag, 2012.

Geo-informatie

De BGT vormt de kern (verplichte deel) van het informatiemodel geografie (IMGeo). De verdiepingsslag van de BGT die in IMGeo is vastgelegd als het optionele deel, is bedoeld voor het opslaan en uitwisselen van beheer- en plustopografie. IMGeo zorgt ervoor dat wie de optionele informatie wil beheren en/of uitwisselen, dit volgens een landelijke standaard kan doen. IMGeo biedt ook voor 3D uitwisseling van grootschalige topografie een optionele standaard en baseert zich hiervoor op de internationale standaard CityGML.

Overige begrippen *Basisregistratie Grootschalige Topografie; BGT; CityGML; Gegevenscatalogus; IMGeo; Informatiemodel; NEN 3610; Topografie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De standaard

~ http://www.geonovum.nl/dossiers/bgtimgeo/destandaard

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Document bij Geonovum

~ http://www.geonovum.nl/sites/default/files/BGT/20121220BGT1-1.pdf

* **10492** ***Beheer en archivering van digitale bestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 1998. Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 970, nrs. 1-2

Duurzame toegankelijkheid

In vervolg op haar rapport «Machineleesbare gegevensbestanden. Archivering en beheer bij het Rijk» uit 1991 (Tweede Kamer, 22 362, nrs. 1-2) ter gelegenheid van zijn afscheid op 31 oktober 1991 opgedragen aan de scheidende president F.G. Kordes, deed de Algemene Rekenkamer opnieuw onderzoek naar het beheer en de archivering van digitale bestanden. Nagegaan werd of de in 1991 gemaakte aanbevelingen door de verantwoordelijke bewindspersonen ter harte waren genomen. De Rekenkamer deed hiervoor onderzoek bij de twee verantwoordelijke ministeries, namelijk het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BIZA) en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Om het risico dat belangrijke digitale bestanden verloren zouden kunnen gaan te verminderen, deed de Rekenkamer in 1991 op drie punten aanbevelingen.

De Algemene Rijksarchivaris zou een standpunt dienen te formuleren over het belang van beheer en archivering van digitale bestanden voor het cultuurhistorisch erfgoed. De wet- en regelgeving en het beleid zouden beter moeten worden toegesneden op de specifieke eisen die dit soort archiefmateriaal met zich mee brengt. Tenslotte zouden de eigenaren van de digitale bestanden een bewaarbeleid dienen vast te leggen waarin met deze eisen rekening wordt gehouden.

De Rekenkamer constateerde dat de Algemene Rijksarchivaris activiteiten in gang heeft gezet ter verdere beheersing van digitale bestanden, zowel bij de departementen als bij de Rijksarchiefdienst zelf. Deze activiteiten kwamen evenwel traag op gang. Pas in 1997 was daadwerkelijk voortgang te signaleren door activiteiten van het Programmabureau Digitale Duurzaamheid, de inrichting van een inspectiefunctie bij de Rijksarchiefdienst, hernieuwde aandacht voor de bij de begroting op te nemen archiefparagraaf en de aandacht voor toegankelijkheid van digitale overheidsbestanden.

Voorts bleek dat de regelgeving op het terrein van de archivering van digitale bestanden nog in opbouw is. De inmiddels in werking getreden Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 houden rekening met digitale bestanden. Het Reglement digitale bestanden, een ministeriële regeling van de minister van OCW, dat het kader vormt voor de door de departementen op te stellen regels voor beheer en archivering van digitale bestanden, wordt naar verwachting pas in 1998 vastgesteld. Vervolgens stelde de Rekenkamer vast dat het nog ontbreekt aan een totaaloverzicht betreffende overige, voor het bewaarbeleid van toepassing zijnde, wet- en regelgeving.

De staatssecretaris van BIZA en de minister van OCW konden op hoofdlijnen instemmen met het rapport van de Rekenkamer. Zij onderschreven de aanbevelingen en zij hadden inmiddels in lijn hiermee al diverse activiteiten ondernomen.

De Rekenkamer is verheugd dat beide bewindslieden de aanbevelingen ter harte nemen. Zij wijst op het belang van een intensieve samenwerking tussen de beide ministeries en de noodzaak van een meer concrete invulling van de (voorgenomen) activiteiten. De Rekenkamer zal de ontwikkelingen op dit gebied met belangstelling blijven volgen.

Overige begrippen *Geordende staat; Goede staat; Informatiebeheer; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vi3agzbvplyt

* **10391** ***Beleidsbrief over AI, publieke waarden en mensenrechten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Vergaderjaar 2019- 2020, nrs. 26643 (Informatie- en communicatietechnologie (ICT)) en 32761 (Verwerking en bescherming persoonsgegevens) nr.642

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Publieke waarde

De brief geeft een overzicht van de kansen en risico's van AI voor publieke waarden die gestoeld zijn op mensenrechten. Het beschrijft tevens bestaande en toekomstige beleidsmaatregelen om risico's voor deze fundamentele publieke waarden te adresseren.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Datagestuurd werken; Mensenrechten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z19125&did=2019D39850

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **10387** ***Beslisboom - Impact assessment Informatiebeheer (IB)***

Rienk Jonker

(Webpagina) versie 23-aug-2020 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2020.

IB Impact assessment

Zoals bij informatiebeveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook vanuit het informatie- en archiefmanagement een impact assessment op processen, projecten of andere activiteiten uit te voeren. Doel van de dit assessment is er voor te zorgen dat afgewogen keuzes worden gemaakt over de kwaliteit van de informatievoorziening van het geanalyseerde proces, project of andere activiteit en dat het geheel compliant is aan regelgeving, normen, standaarden.

In dit model staat niet een enkel specialisme als zuil centraal, maar de stappen die logischerwijs te doorlopen zijn bij de analyse van een proces, project of andere activiteit. Elke stap is een zelfstandige onderdeel. Desondanks heeft de volgorde wel een zekere logica. De specialismen zoals architectuur, records management, privacy, informatiebeveiliging en gegevensmanagement komen als natuurlijke onderdelen van deze stappen aan de orde. Op deze manier wordt de onderlinge relatie en samenhang tussen de specialismen duidelijk en wordt voorkomen dat (te veel) dubbel werk plaatsvindt.

De resultaten van een assessment zijn in een een registratie of catalogus vast te leggen. Deze is als geheel te beschouwen als een kernadministratie waarmee de informatiehuishouding en informatievoorziening van een organisatie is beschreven. Dit is een eenduidig overzicht van het totaal aan processen, de bijbehorende gegevens, de toegepaste technieken en de vormen van beheer. Uit deze kernadministratie kan het door de AVG verplicht gestelde verwerkingsregister geëxtraheerd worden. Deze administratie is geschikt voor referentie, bewijs en verantwoording.

Overige begrippen *Beslisboom; IAM; IAM impact assessment; Impact assessment; Informatie- en archiefclassificatie; Information- and recordsmanagement impact assessment; Leeuwarder informatiemodel; LIM; NEN 2082; NEN 2084; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 23081; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/beslisboom-impact-assessment-informatiebeheer-ib

* **262** ***Best Practices for Document Management in an Emerging Electronic Environment***

Richard E. Barry

(Internet) U. K. Records Management Society, 1994. Records Management Bulletin, August, 1994, p. 11.

Informatiebeheer

MLG informatievoorziening, van het internet gehaald de 10 geboden om te komen tot een zekere mate van betrouwbaarheid en authenticiteit van informatie:

Kort samengevat zijn deze:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

1. Komt tot informatieplanning.
2. Stel regels op voor een doelmatig documentbeheer.
3. Maak een overzicht van wetten, standaarden en systemen voor informatiebeheer.
4. Houdt nieuwe ontwikkelingen op het terrein van informatiebeheer bij.
5. Leg relaties tussen processen en gegevens.
6. Stel algemene richtlijnen op voor beveiliging, autorisatie ter voorkomen van ongewenste verwijdering of mutatie van gegevens. Hetzelfde voor de fysieke beveiliging van gegevens.
7.Ontwikkel een methodiek van waardering van gegevens en het opstellen van voor de organisatie geschikte vernietigingslijsten met een eenduidige en controleerbare manier van vernietiging.
8. Ontwikkelen een methodiek voor het overbrengen van gegevens naar de archiefbewaarplaats.
9. Stel algemene regels op voor de registratie van documenten.
10. Leggegevens over vernietiging en overbrenging vast en bewaar deze.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Best practices; Betrouwbaarheid; Functional requirements; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Rick Barry

~ http://www.mybestdocs.com/

De tekst op internet

~ http://www.mybestdocs.com/barry-r-bestpract-3.htm

* **9862** ***Bestek digitaal werken; Eisen en wensen (versie 1.0)***

H. IJbema en J. Kremer, M. Schot

(Publicatie) versie 5-sep-2014 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2014.

Digitaal werken

Effectief en digitaal (samen)werken wordt voor de gemeente Leeuwarden en samenwerkende gemeenten steeds belangrijker. Zowel met externe partijen - ondernemers, organisaties, inwoners en andere overheden -, als binnen de eigen organisatie. Voor het digitale (samen)werken is een platform nodig dat dit optimaal ondersteunt. Omdat het huidige platform voor het digitale (samen)werken niet voldoet, is besloten dit te vervangen. Hiervoor is deze aanbesteding bedoeld.

Overige begrippen *Aanbesteding; Aggregatieniveau; Contextcatalogus; Domein; Informatiemodel; Informatieobject; NEN 2082; NEN-ISO 16175; Records Management; Samenwerken; Zaakgericht werken.*

* **10170** ***Beyond the traditional boundaries of archival theory; An Interview with Eric Ketelaar***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival science

Reflectionsion the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Archive; Ethics.*

** **9842** ***Blade Runner; Het neerdalend stof van een catastrofe***

Riemer Knoop

(Essay) Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013. In Refman 9843, Dr G.J. van Bussel (red), De Informatiemaatschappij van 2023 (2013) blz 14-25

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Erfgoed

Ik weet niet of wat we om ons heen kunnen waarnemen een informatiemaatschappij is. De bedenkers van die term doelden op een postindustriële samenleving, met nieuwe paradigma's voor waardecreatie, distributie en consumptie, gebaseerd op voor iedereen onbegrensde toegang tot oneindig grote hoeveelheden verfijnde, eenduidige informatie. Dat zou de boel flink in beweging zetten. Maar de dotcom-luchtbel, de IJslanddéconfiture, de hypotheekzeepbel, de vastgoedspeculatie, het Facebook-geloof en de systemische malversatie van het bedrijfsleven die sinds de val van Enron aan het licht kwam: misschien zijn het evenzovele weerleggingen van de houdbaarheid van nieuwe paradigma's. Of van het fluimgehalte van wat we denken dat dat zijn. Maar laat ik me beperken tot mijn eigen terrein: de informatiecomponent van erfgoed en cultuur.

De gedigitaliseerde erfgoedwereld is geen globaal fenomeen. Ze is sterk gelokaliseerd. Hoogstens in West Europa, Noord Amerika en het Verre Oosten, en dan nog alleen in sommige delen, is er sprake van een zekere digitale standaard die de claim zou rechtvaardigen dat die sector substantieel aan de informatiemaatschappij deelneemt. Dan heb je het over musea die beschikken over een nette, interactieve website waarop een significant deel van hun collectie serieus digitaal beschikbaar is, en die zich openstellen voor toe-eigening door allerhande individuen en special interest-groepen in 'de samenleving'. Die zich niet verschuilen achter tariefmuren, die zich digitaal laten kennen, die uitkomen voor hun beleid en visie. En die zich bewust zijn van de bijzondere betekenis van de digitale tijd voor voorheen in de eigen instelling jaloers bewaakte, gemonopoliseerde kennis. Vergelijkbare kennis is echter ook allerwegen buiten het eigen gebouw te vinden, bij liefhebber en nerd, bij een kring van collega-instellingen maar ook bij geheel andersoortige organisaties. En niet alleen vergelijkbare kennis, maar ook betekenisvolle opvattingen en getuigenissen van smaak, toewijding en zin.
Een belangrijke eigenschap van de huidige informatiemaatschappij is dat dat bewustzijn leidt tot nieuwe allianties, verbanden en netwerken. Soortgelijke en soortverschillende spelers, producenten en gebruikers vinden en versterken elkaar, interacteren met elkaar en exploreren nieuwe horizonten. Dat leidt in ieder geval tot een voorlopig nieuw vocabulaire: crowd sourcing, the participatory museum, pro-Ams, participative curating. Nu nog Engels, straks misschien Chinees, of Urdu.
Elders in de erfgoedwereld worden andere keuzes gemaakt, of blijft men hangen in oudere modellen. Aan de basis liggen sterker gelokaliseerde toewijding en aandacht, met oog voor terroir en ecosysteem. Of eenvoudig het ontbreken van middelen voor de majeure investeringen die voor eCultuur op boven omschreven wijze nodig zijn (waarbij het voor mij echt de vraag is of er inderdaad sprake is van investeringen, die immers een rendement veronderstellen, of dat het gewoon uitgaven zijn). Of men ziet simpelweg geen heil in het virtualiseren, en dus ontlokaliseren, van het aan erfgoed gebodene. Waarom op de informatiesnelweg invoegen wanneer de arena met betrekking tot erfgoed vooral een lokale context met zijn spelers is, en er voor virtueel bereikbare buitenstaanders weinig te halen valt, buiten dagbezoek en licht vertier? Dat heette toerisme, en dat wordt misschien terecht wel tot een wezenlijk andere categorie gerekend dan die van erfgoedgemeenschap. De reiziger vergaapt zich aan het vreemde dat voor de niet-toerist het eigene is. And the twain shall never meet.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Big data; Context; Deconstructie; Decontextualisering; Digitaal erfgoed; Postmodernisme; Vernietigingsbelang.*

** **7798** ***Blogs: The new information revolution?***

Bruce W. Dearstyne

(Artikel) Association of Records Managers and Administrators, 2005.

Weblog

Weblogs, or blogs, constitute a significant new development in the information world. They're taking the business world by storm. From the perspective of records and information management (RIM) professionals, they present unprecedented challenges and opportunities. Leadership and policies are needed to shape and make optimal use of this new application. Most blogs are records, so sound records and information management principles must be applied. Other information management issues also must be addressed.

This article
* Describes the emerging popularity of weblogs
* Classifies blogs into five general categories
* Highlights a mixture of actual blogs
* Pinpoints the areas in which RIM managers can influence blog policy

1. Education. Blogs are still in the early stage of development and application. Precedents and guidelines are

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

lacking; the topic seems mysterious; people need leadership, guidance, encouragement, and some caution. CIOs and RIM professionals can take the lead in educating their organizations about blogs, providing insight into their optimal use, stressing the need for care and accuracy in postings, pointing out the need for following policies, developing or helping to develop training courses, integrating blogs with other aspects of records and information management, and advising employees on processes and criteria for identifying the most helpful outside blogs.

2. Policies. Companies need written policies concerning their blogs. If employees are free to post, there need to be guidelines governing language and content, and it needs to be clear whether the opinions are the individual's, the company's, or some combination of both. The need to guard professional and trade secrets is vital. Get advice from the counsel's office. "To help prevent smoking-gun blog content from triggering a workplace lawsuit, stock slide media feeding frenzy, prohibit employees from posting negative opinions or critical comments about the company's people, products, and services," advises legal expert Nancy Flynn, in her article "Blog Rules" in Optimize.

3. Records and information management. Is a company blog an official record? If it represents official, fixed-andrecorded information, it is; if it represents the personal views of individual employees, the answer needs to be determined. Blogs that are records need to be managed as records, including providing workable access, indexing tools, authenticity, preservation, appraisal, scheduling, storage, and access for as long as needed for administrative, legal, research, and other purposes. These issues need to be addressed before blogging begins.

4. Records and information management applications. Blogs are not just information devices to be managed; they have implications and potential applications for all RIM professionals. A CIO, for example, might want to follow Phil Windley's example and blog to explain information policies and communicate with staff. A records management officer might consider blog technology to manage records management projects and publicize new regulations and guidelines. Professional RIM associations should consider supplementing their journals and newsletters with blogs, such as one from the association's president on key issues of the day.

Overige begrippen *Records and information management; RIM; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.allbusiness.com/print/3604200-1-22eeq.html

* **10289** ***Bouwen aan morgen***

Dany Robberecht en Stijn Smet

(Publicatie) Stichting A&O fonds Gemeenten, Den Haag, 2019.

Innovatie

Met de huidige maatschappelijke uitdagingen op het terrein van mobiliteit, veiligheid, klimaat en zorgverlening hebben we als gemeenschap meer dan ooit behoefte aan innovatie. Tegelijkertijd zien we technologische hefbomen en kansen om doorbraakinnovaties met producten, diensten en processen in de steigers te zetten.

Voor veel overheidsorganisaties is innovatie echter geen kernactiviteit, dus hoe kunnen we als overheid onze innovatiekracht versterken? En welke rol kun je als innovatiemanager hierbij vervullen?

Bouwen aan morgen gaat over diensteninnovaties, nieuwe bedrijfsmodellen, productinnovaties en de daar bijhorende procesinnovaties. In twee delen: theoretische achtergronden en een praktische handleiding hoe doorbraak-innovaties zijn te organiseren vanuit het perspectief van een innoverende overheid.
Wij kennen weinig organisaties die de complexiteit van een overheid benaderen. De slimme stad vanuit innovatieperspectief is een lange termijnproject dat visie, ondernemerschap, vastberadenheid en creativiteit vraagt. De politieke context kan echter na elke verkiezingsperiode wijzigen. Bovendien eist de publieke opinie vaak een centrale rol op.

Tussen pieken van wisselende opvattingen, dienen slimme stadsinnovaties te laveren. Zo kennen energietransities of circulaire vraagstukken al jaren een woelig verloop, in zowat alle westerse landen. De veranderende krachtvelden resulteren vaak in een dubbelzinnige en risicovolle context, waarin investeringen in technologie-, systeem- en applicatieontwikkelingen hun weg dienen te vinden.

Overige begrippen *Autoriteitturbulentie; Innovatiemanager; Innovatiemethodologie; Ontwikkelaanpak; Projectmanagement; Projectmatig creëren; Projectmethodiek;*

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Regiecreatie; Reliable, Innovative, Creative & Entrepreneurial; RICE; Turbulentie

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het boek

~ https://www.aeno.nl/bouwen-aan-morgen

Publicatie op internet

~ https://www.pianoo.nl/sites/default/files/media/documents/Bouwen_aan_morgen-april2019.pdf

* 9092 *BPM Basics For Dummies*

Kiran Garimella en Michael Lees, Bruce Williams

(Publicatie) Wiley Publishing Inc, 2008. Software AG Special Edition

Business process management

Business Process Management (BPM) was unheard of just a few years ago, but it has burst onto the global scene to become the hottest business and technology management trend of the decade. If you're in any business or industry - public or private - you've probably heard of the movement toward process, or about things like process management or process improvement. You may know about process improvement methods like Lean and Six Sigma or about new technologies like Business Activity Monitoring (BAM) or ServiceOriented Architectures (SOA).

BPM represents a culmination of all the collective experience, thinking, and professional development in business management over the past several decades. it's customer first. It's business focused. It empowers people in all corners of a business to be more successful. It brings people and systems together. BPM is where all the lofty goals and best strategies are coming home to roost.

You stir all these things together and it can start sounding pretty confusing. But really, BPM is very simple. It's a set of methods, tools, and technologies used to design, enact, analyze, and control operational business processes; a processcentric approach for improving performance that combi\ines information technologies with process methodologies.

Overige begrippen *BAM; BPM; BPR; Business Activity Monitoring; Metadata; Procesmanagement; Service oriented architecture; SOA.*

Performance optimization

The practice of making adjustments and changes to business activities and processes in order to improve performance.

Overige begrippen *Verbetering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie hier

~ http://www.softwareag.com/corporate/res/books/bpm_for_dummies/default.asp

* 8865 *Breaking the Barriers of Traditional Records Management*

dr. Ulrich Kampffmeyer

(Presentatie) Project Consult, 2008. Presentatie gehouden tijdens DLM forum in Toulouse op 12 december 2008

Records Management

Breaking the barriers of traditional records management. In this talk Dr. Kampffmeyer spoke of the need to move beyond antiquated ways of thinking about records and records management and engage the technological and cultural revolutions introduced by web 2.0.

Overige begrippen *Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

The presentation 'Breaking the Barriers of Traditional Records Management' (PDF)

~ http://www.project-consult.net/Files/20081212_DLM%20Forum_Breaking%20the%20Barriers_Kff_Print.pdf

The presentation 'Breaking the Barriers of Traditional Records Management' (Powerpoint, automated .pps)

~ http://www.project-consult.net/Files/20081212_DLM%20Forum_Breaking%20the%20Barriers_Kff.pps

Zie ook

~ http://icadlm.wordpress.com/2008/12/13/a-tale-of-two-erms-specifications/

* **10127** ***Building a Scalable Data Warehouse with Data Vault 2.0***

Dan Lindtsted en Michael Olschimke

(Publicatie) Elsevier, Amsterdam, 2015. eBook ISBN: 9780128026489
Paperback ISBN: 9780128025109

Data vault architecture

The Data Vault was invented by Dan Linstedt at the U.S. Department of Defense, and the standard has been successfully applied to data warehousing projects at organizations of different sizes, from small to large-size corporations. Due to its simplified design, which is adapted from nature, the Data Vault 2.0 standard helps prevent typical data warehousing failures.

"Building a Scalable Data Warehouse" covers everything one needs to know to create a scalable data warehouse end to end, including a presentation of the Data Vault modeling technique, which provides the foundations to create a technical data warehouse layer. The book discusses how to build the data warehouse incrementally using the agile Data Vault 2.0 methodology. In addition, readers will learn how to create the input layer (the stage layer) and the presentation layer (data mart) of the Data Vault 2.0 architecture including implementation best practices. Drawing upon years of practical experience and using numerous examples and an easy to understand framework, Dan Linstedt and Michael Olschimke discuss:

- How to load each layer using SQL Server Integration Services (SSIS), including automation of the Data Vault loading processes.
- Important data warehouse technologies and practices.
- Data Quality Services (DQS) and Master Data Services (MDS) in the context of the Data Vault architecture.

Overige begrippen *Big data; Data vault; Dataset; Datawarehouse; OAIS; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Data vault modelling

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Data_vault_modeling

Data Vault Series 1 - Data Vault Overview

~ http://tdan.com/data-vault-series-1-data-vault-overview/5054

Data Vault Series 2 - Data Vault Components

~ http://tdan.com/data-vault-series-2-data-vault-components/5155

Data Vault Series 3 - End Dates and Basic Joins

~ http://tdan.com/data-vault-series-3-end-dates-and-basic-joins/5067

Data Vault Series 4 - Link Tables

~ http://tdan.com/data-vault-series-4-link-tables/5172

Data Vault Series 5 Loading Practices

~ http://tdan.com/data-vault-series-5-loading-practices/5285

Site Dan Lindstedt

~ https://danlinstedt.com/

Uitgeverij Elsevier

~ https://www.elsevier.com/books/building-a-scalable-data-warehouse-with-data-vault-20/linstedt/978-0-12-802510-9

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **6158** ***Burgers verenigt u!; Nieuwe stappen op weg naar nieuw leiderschap over de overheidsinformatisering***

Jelte Verhoeff

(Artikel) Computable 25-mrt-2004.

Overheidsinformatie

Om de failliete overheidsinformatisering weer vlot te trekken, is er maar één oplossing: zet de burger zélf aan het roer. Dat constateerde Jelte Verhoeff in de eerste twee delen van deze artikelenserie (Computable 12 en 19 maart 2004). Hij geeft ook aan hóe: langs de lijn van Bram Peper: ideeën vormen, draagvlak creëren, macht mobiliseren, verantwoordelijkheden verhelderen. In dit derde en laatste artikel behandelt hij stap 2, 3 en 4 uit dat recept.

Overige begrippen *Bureaucratie; E-governance; E-overheid; Informatievoorziening; Informatisering; Overheidsinformatie.*

* **8239** ***Business classification scheme design***

Malcolm Todd

(Rapport) The National Archives, Kew, Richmond, Surrey, 2003. Version 1.0
October 2003

Classificatieschema

The overall purpose of creating, using and managing records is to support the business of government.

The business needs of the organisation, the benefits which it expects to gain from a move to electronic working in EDRM, and other relevant external requirements on the organisation are the general determinants of the way in which records should be organised, and the means by which they may be accessed.

The EDRM system must support the business change process through which business benefits are delivered, by underpinning and enabling change in operational, administrative and service delivery systems.

The EDRM must support the change management process, supporting innovation and new ways of working, by delivering information to those who need it in the form required.

Business needs, for government organisations, include accountability. This can operate in the short term - through supplementing the resource discovery enabled by document level metadata (e.g. in response to FOI requests) - and in the longer term through the preservation of historical electronic records in an archive. Central government departments and agencies are required by the Public Records Acts to identify and safeguard records of historical importance and they shall be transferred to The National Archives not later than 30 years after their creation.

The organisation of records should also facilitate the early identification and description of
those of archival value. In the electronic environment, this is essential to their long-term survival.

Whatever the appraisal criteria, groups of folders in the classification scheme can be scheduled for transfer at either a higher or a lower level and migrated to successor systems including archival preservation systems. Classification scheme metadata captured with the records supports this by maintaining the original arrangement. It also supplements the resource discovery achievable through document level metadata with contextual metadata.

Business change and people change will together deliver the benefits set out in the business case which forms the justification for EDRM (although some of these benefits may be delivered at the wider programme level, rather than directly at the EDRM project level).

These identified business benefits must therefore broadly determine methods of record organisation and access.

External drivers from the wider environment include:
- requirements for corporate governance, including information governance
- compliance with information policy legislation: Data Protection, FoI, etc
- requirements for legal admissibility
- government standards

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

- international standards: BS ISO 15489
- cross-cutting developments within the public sector (‘joined-up’ government)

The business classification scheme and the actual folders (files) and records classified by that structure comprises what, in the paper environment, was called the ‘fileplan’.

Overige begrippen *Classification scheme; DIRKS; DSP; EDRMS; ISO-DIS 15489-1; Logisch plan; NEN-ISO 15489; Ordeningsplan; Ordeningsstructuur; Overzicht; Structuurplan informatiebeheer; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.nationalarchives.gov.uk/documents/bcs_toolkit.pdf

* **10629** ***Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age***

Alex Wright

(Artikel) Oxford University Press, Oxford, 2014. ISBN 13: 9780199931415
ISBN 10: 0199931410

Documenteren

The dream of capturing and organizing knowledge is as old as history. From the archives of ancient Sumeria and the Library of Alexandria to the Library of Congress and Wikipedia, humanity has wrestled with the problem of harnessing its intellectual output. The timeless quest for wisdom has been as much about information storage and retrieval as creative genius.

In Cataloging the World, Alex Wright introduces us to a figure who stands out in the long line of thinkers and idealists who devoted themselves to the task. Beginning in the late nineteenth century, Paul Otlet, a librarian by training, worked at expanding the potential of the catalog card, the world's first information chip. From there followed universal libraries and museums, connecting his native Belgium to the world by means of a vast intellectual enterprise that attempted to organize and code everything ever published. Forty years before the first personal computer and fifty years before the first browser, Otlet envisioned a network of "electric telescopes" that would allow people everywhere to search through books, newspapers, photographs, and recordings, all linked together in what he termed, in 1934, a réseau mondial--essentially, a worldwide web.

Otlet's life achievement was the construction of the Mundaneum--a mechanical collective brain that would house and disseminate everything ever committed to paper. Filled with analog machines such as telegraphs and sorters, the Mundaneum--what some have called a "Steampunk version of hypertext"--was the embodiment of Otlet's ambitions. It was also short-lived. By the time the Nazis, who were pilfering libraries across Europe to collect information they thought useful, carted away Otlet's collection in 1940, the dream had ended. Broken, Otlet died in 1944.

Wright's engaging intellectual history gives Otlet his due, restoring him to his proper place in the long continuum of visionaries and pioneers who have struggled to classify knowledge, from H.G. Wells and Melvil Dewey to Vannevar Bush, Ted Nelson, Tim Berners-Lee, and Steve Jobs. Wright shows that in the years since Otlet's death the world has witnessed the emergence of a global network that has proved him right about the possibilities--and the perils--of networked information, and his legacy persists in our digital world today, captured for all time.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

* **6812** ***Catch; A computer science research programme for Continuous Access to Cultural Heritage***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NOW), Den Haag, 2004. versie November 2004

Digitalisering

Musea, archieven, bibliotheken en andere cultuurinstellingen beheren ons erfgoed. Een flink aantal van hun

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

collecties is gedigitaliseerd. Dit opent ongekende mogelijkheden voor het publiek en voor wetenschappers: vanuit je huis of je werkkamer kun je materiaal aanwezig in (de magazijnen van) het Rijksmuseum of de Koninklijke Bibliotheek bestuderen zonder je te hoeven bekommeren om openingstijden of reistijd tussen beide instellingen. Maar digitale opslag is slechts de eerste stap tot toegankelijkheid. Het nationale onderzoeksprogramma CATCH (Continuous Access To Cultural Heritage) wil methoden en technieken ontwikkelen waarmee collectiebeheerders hun digitale collecties beter toegankelijk kunnen maken. Het gaat mogelijkheden bieden om nieuwe verbanden en relaties zichtbaar te maken tussen ver schillende collecties en de interactie tussen gebruikers en bronnen te optimaliseren. In dit programma werken informatica onderzoekers nauw samen met de beheerders van het erfgoed. Onderzoekers zullen het grootste deel van hun onderzoek binnen een cultureel erfgoedinstelling uitvoeren met als doel de kennisoverdracht tussen betrokken partijen te verbeteren.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Semantisch web; Semantische relatie; Standaard; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catch - webdossier

~ http://informatieprofessional.googlepages.com/

Pagina CHOICE

~ http://www.cs.vu.nl/CHOICE

Pagina Stitch

~ http://www.cs.vu.nl/STITCH/

Tekst op internet

~ http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOP_66CG7D/$file/Programmatekst CATCH.PDF?openelement

Website CATCH

~ http://www.nwo.nl/catch

* **10458** ***Een causaal diagram maken in 5 stappen***

Hans Vermaak

(Artikel) Vakemedianet, 2018. In: L. van Oss & B. Kessener. Systematisch kijken naar de organisatie als systeem. Vakmedianet, 2018

Causaal diagram

De uitdaging is vervolgens hoe je met genoeg stevigheid een vraagstuk onderzoekt opdat je echt patronen onthult, die overzichtelijk kan maken voor anderen, en nieuwe mogelijkheden ziet en pakt voor vernieuwing. In dat geval scoort een diagram op drie fronten: verklaringskracht, resonantie en handelingsperspectief. Het kan dan veel betekenen in elke veranderpraktijk. Dit hoofdstuk heeft ook een begrenzing: het richt zich vooral op hoe je een diagram maakt, meer dan hoe je er een veranderaanpak op baseert of hoe je het inzet als interactieve interventie. Ik zal in de loop van het hoofdstuk beiden echter wel aanstippen en illustreren.

Mijn hoofdstuk maakt deel van een heel boek over systemisch organiseren en veranderen: van cybernetica tot netwerken. De systeemtheorie heeft een lange historie waarin het denken zich vertakt en verwijd heeft in een aantal stromingen. Het woord ‘systeem’ wordt in organisaties te pas en te onpas gebruikt, waardoor weinigen beseffen in welke traditie ze staan of op hoeveel manieren de organisatie als systeem geduid kan worden. Dit boek geeft een overzicht van de stromingen en geeft van elk een goede introductie inclusief de wijze waarop je er in de praktijk mee aan de slag kan.

Die introducties worden geschreven door Nederlandse of Belgische auteurs die ingebed zijn in die specifieke stroming, de wortels kennen, ermee werken en erover lesgeven. Vele van de auteurs zijn dan ook verbonden aan de systeemweek die Sioo elk jaar geeft over dit kennisgebied. Denk aan mensen als Charles Engelen, Harrie Regtering, Jan Achterbergh, Marijke Spanjersberg, Odette Moeskops, Adriaan Bekman, Mark van Twist, Thijs Homan en ikzelf. Het boek staat onder redactie van Leike van Oss en Brechtje Kessener: de twee mensen die jaren geleden ook met de systeemweek begonnen zijn, een leergang die ik nu ook met hen samen elk jaar met plezier mag begeleiden.

Overige begrippen *Diagram; Systeemdynamica; Systeemtheorie; Veranderingsmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Artikel op internet

~ https://hansvermaak.com/blog/publicaties/vijf-stappen-om-een-causaal-diagram-te-maken/

Enverder

~ https://duckduckgo.com/?q=Systematisch+kijken+naar+de+organisatie+als+systeem.+Vakmedianet,+2018&t=vivaldi&

Site Hans Vermaak

~ https://hansvermaak.com

* **9837** ***A climate of change in the education of German archivists?***

Irmgard Christa Becker

(Lezing / oratie / college) International Council on Archives Congress, Brisbane, 2012.

Kennis

In a global world interrelationships within scientific communities are an essential need. Research findings should be accessible all around the world, especially in a small community of professionals, such as the archival community. Researchers should take part in international debates, thereby showing openness towards new ideas and readiness to share policies and theories with other archivists. The German archival community is large enough to discuss challenges within our profession with good results. Therefore, German archivists are less used to sharing their knowledge. If they did so, however, this would benefit not only them but also the international archival community. In order to encourage participation in international debates and networks, changes to archival training programmes are necessary. Results of international debates need to be integrated in to study programmes to a higher degree than they currently are. During this talk, I will present the state of the art of German archives with regard to appraisal and digital records keeping, and discuss the participation of German archivists in international debates on these two issues. German participation will then be compared to that of Dutch archivists. Finally, I shall look at challenges to education following my findings and point out possible solutions.

Overige begrippen *Appraisal; Archivistiek; E-depot; Kennisdelen; PIVOT; Project; Projectmanagement; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brisbane 2012, Speaker Full Papers & Abstracts

~ http://ica2012.ica.org/program/full-papers.html

Tekst op internet

~ http://ica2012.ica.org/files/pdf/Full%20papers%20upload/ica12Final00064.pdf

* **3119** ***Computergate; 2:2:½***

Rob de Lange en Jan Fred van Wijnen

(Artikel) Vrij Nederland 22-jul-2000.

Systeemontwikkeling

Vijf miljard besteedt de overheid jaarlijks aan kooplieden in de informatietechnologie. Daarvan verdwijnt minstens tweehonderd miljoen in mislukte projecten, meestal zonder dat de Kamer dat weet.

Overige begrippen *Fuzzy logic; Implementeren; Informatiestrategie; Informatiesysteem; Pakketselectie; PVE.*

* **10117** ***Concept-advies/startnotitie Werkgroep Omgevingswet aan bestuur KVAN/BRAIN***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Versie definitief 5-mei-2017 / KVAN/BRAIN Werkgroep Omgevingswet, 2017.

Omgeving

Op 6 december 2016 stelde het bestuur van KVAN/BRAIN de werkgroep Omgevingswet in. Deze werkgroep kreeg als opdracht mee het bestuur te adviseren over de acties die KVAN/BRAIN zou moeten inzetten om ervoor te zorgen dat de archieffunctie1 goed verankerd is in de omgevingsprocessen onder de Omgevingswet.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De werkgroep levert bij dezen het gevraagde advies. Het is nadrukkelijk een strategisch advies op hoofdlijnen. Na en naar aanleiding van de besluitvorming hierover zullen aspecten van dit vraagstuk nader ontleed en uitgewerkt moeten worden. Het advies geeft daarbij houvast.

Het advies gaat kort in op de relatie tussen Omgevingswet en archieffunctie, zoomt vervolgens in op de drie voor de archieffunctie meest relevante aandachtspunten, schetst daarna de aanbevolen strategie en besteedt tot slot aandacht aan de manier waarop KVAN/BRAIN haar activiteiten op dit gebied de komende tijd zou moeten organiseren. De bijlagen bij het advies bevatten de opdracht van het bestuur aan de werkgroep, de samenstelling van de werkgroep, de omgevingsanalyse die ten behoeve van dit advies is gemaakt en een lijst van meest relevante documenten.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Digitaal stelsel omgevingswet; DSO; Keteninformatisering; Ketenselectielijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van BRAIN

~ http://www.archiefbrain.nl/downloads/bijlage_5_concept_advies_wgomgevingswet_def.pdf

* **10447** ***The Construction of the Past: Towards a Theory for Knowing the Past***

Kenneth Thibodeau

(Artikel) Published 28-okt-2019 / Information, 2019. Information 2019, 10(11), 332;

Target past

This paper presents Constructed Past Theory, an epistemological theory about how we come to know things that happened or existed in the past. The theory is expounded both in text and in a formal model comprising UML class diagrams. The ideas presented here have been developed in a half century of experience as a practitioner in the management of information and automated systems in the US government and as a researcher in several collaborations, notably the four international and multidisciplinary InterPARES projects. This work is part of a broader initiative, providing a conceptual framework for reformulating the concepts and theories of archival science in order to enable a new discipline whose assertions are empirically and, wherever possible, quantitatively testable. The new discipline, called archival engineering, is intended to provide an appropriate, coherent foundation for the development of systems and applications for managing, preserving and providing access to digital information, development which is necessitated by the exponential growth and explosive diversification of data recorded in digital form and the use of digital data in an ever increasing variety of domains. Both the text and model are an initial exposition of the theory that both requires and invites further development.

Overige begrippen *Archival bond; Archival science; Archivistiek; Class diagram; Intentional domain; Philosophy of information; Pragmatic information theory; Procesgebonden informatie; Records in contexts; Sphere of interest; Target past.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel Site MDPI

~ https://www.mdpi.com/2078-2489/10/11/332/htm

DOI

~ https://doi.org/10.3390/info10110332

** **3379** ***Contract met de toekomst; Een visie op de elektronische relatie overheid-burger***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2000. Tweede Kamer, 26 387, nr.5 Actieprogramma Elektronische Overheid

Communicatie

Een van de BIOS-nota's

In deze nota wordt een visie neergelegd over de rol van de overheid in relatie tot de burger in de informatiesamenleving. Daarnaast wordt een aantal verkenningen en acties aangekondigd. De acties bouwen voort

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

op de acties die in het actieprogramma Elektronische Overheid en de vijfde pijler van De Digitale Delta zijn genoemd.
De nota bestaat uit drie delen. In het eerste deel «Vrijheid in verbondenheid» wordt de visie gepresenteerd. In het tweede deel «De aanspreekbare overheid» worden de (mogelijk vergaande) consequenties van de visie voor een aantal aspecten van het overheidshandelen geschetst.
Omdat ICT-ontwikkelingen snel gaan, bestaat het derde deel «Overheid in beweging» uit een aantal acties die nu al kunnen en moeten worden ondernomen. Hiermee versterkt de overheid haar rol in de informatiemaatschappij en geeft zij haar voorbeeldpositie verder vorm.

Overige begrippen *Authenticiteit; Democratie; Encryptie; E-overheid; I-overheid; Public Key Infrastructure.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van het ministerie

~ http://www.minbzk.nl

Overheid,nl

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26387-9.html

* **10521** ***Crossing the Postmodern Divide***

Albert Borgmann

(Publicatie) University Of Chicago Press, Chicago, 1993.
ISBN 10: 0226066274
ISBN 13: 9780226066271

Postmodern

In this eloquent guide to the meanings of the postmodern era, Albert Borgmann charts the options before us as we seek alternatives to the joyless and artificial culture of consumption. Borgmann connects the fundamental ideas driving his understanding of society's ills to every sphere of contemporary social life, and goes beyond the language of postmodern discourse to offer a powerfully articulated vision of what this new era, at its best, has in store.

"[This] thoughtful book is the first remotely realistic map out of the post modern labyrinth." - Joseph Coates, The Chicago Tribune
"Rather astoundingly large-minded vision of the nature of humanity, civilization and science." - Kirkus Reviews

Overige begrippen *Ethics; Meaning; Philosophy of technology.*

* **9533** ***CTRL ALT DELETE; Productiviteitsverlies door ICT-problemen en ontoereikende digitale vaardigheden op het werk.***

Dr. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Universiteit Twente / Center for e-Government Studies, Enschede, 2012.

Vaardigheid

De Nederlandse werknemer verliest dagelijks 8% van zijn werktijd aan slecht functionerende ICT en gebrekkige digitale vaardigheden. Omgerekend betekent dit een financiële strop van 19 miljard euro per jaar. Dit blijkt uit het rapport ‘Ctrl Alt Delete, productiviteitsverlies door ICT-problemen en ontoereikende digitale vaardigheden op het werk’ van onderzoeksinstituut CTIT van de Universiteit Twente in opdracht van ECDL, CA-ICT en Digivaardig & Digiveilig. Volgens de onderzoekers dr. ing. Alexander van Deursen en prof. dr. Jan van Dijk zijn de uitkomsten ‘schokkend’ vanwege de omvang en omdat leidinggevenden en werknemers zich nauwelijks bewust zijn van het productiviteitsverlies. Van Deursen pleitte tijdens de presentatie van het onderzoek op het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor meer gestructureerde ICT-trainingen, het verbreden van de rol van helpdesks en het formeler maken van spontane hulp van collega’s.

Dr. ing. Alexander van Deursen: "Computers en internet bieden veel voordeel bij het werk van de meeste Nederlanders. Maar de tijd die we nu iedere dag verliezen door niet of slecht functionerende PC of software en een gebrek aan kennis en vaardigheden om efficiënt met computers, internet en software om te gaan is te groot. Elk uur dat we op een computer werken, verliezen we per persoon 4 minuten en 34 seconden. Vooral laagopgeleiden

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

verliezen veel, oplopend tot 10% van hun werktijd op een PC."

Helpdesk belangrijke hulpbron bij ICT-problemen

Voor werkgevers is de improductiviteit een enorme kostenpost die eigenlijk moet worden opgeteld bij de ‘klassieke’ ICT-kosten zoals hard- en software, energie en ICT-ondersteuning. Uit de steekproef blijkt dat medewerkers gemiddeld 1,7 keer per week een serieus ICT-probleem ervaren. Laagopgeleiden zelfs 2,5 keer per week waarbij het oplossen van hun probleem gemiddeld 35 minuten en 57 seconden duurt. De helpdesk wordt het meest ingeschakeld als hulpbron bij problemen (49%). 31% van de werknemers lost problemen zelf op, 17% schakelt collega’s in. Collegiale hulp blijkt de meest efficiënte oplossingsmethode. Alexander van Deursen: "Het is laagdrempelig, kost de minste tijd en je leert nieuwe digitale vaardigheden. Door op iedere afdeling een ICT buddy aan te wijzen die ICT-ondersteuning als neventaak heeft, creëer je een verlengstuk van de helpdesk. Een succesvolle oplossing die gemakkelijk kan worden ingebed in organisaties."

Werknemers zijn collegiaal en hulpvaardig

Werknemers onderschatten hun digitale vaardigheden flink. 52% Van de ondervraagden leest een binnenkomende e-mail direct terwijl dit een weinig efficiënte manier van e-mail gebruik is. Nederlandse werknemers zijn wel collegiaal. Alexander van Deursen: "Ruim 63% van de werknemers biedt wel eens hulp aan een collega met ontoereikende digitale vaardigheden. Deze ondersteuning kost veel tijd en geld. Werknemers die hulp aanbieden besteden hier gemiddeld 23 minuten en 58 seconden per week aan. Enerzijds kan dit een leerzame oplossingsmethode zijn, zeker wanneer het om minder complexe vaardigheden gaat, anderzijds weten we niet hoe effectief deze hulp daadwerkelijk is."

"Organiseer oplossingen en toets en train werknemers"

Tineke Netelenbos van Digivaardig & Digiveilig en eSkills Ambassadeur maakt zich grote zorgen wanneer werknemers en werkgevers niet snel in actie komen: "Een productiviteitsverlies van 19 miljard euro is onacceptabel. Reduceren tot nul is onmogelijk want nieuwe ICT-ontwikkelingen en nieuwe softwareprogramma’s kosten altijd leergeld. De onderschatting van het probleem en de overschatting van de eigen digitale vaardigheden maakt het verlies extra gevaarlijk. Werkgevers moeten in kaart brengen welke applicaties en systemen voor groot tijdverlies zorgen en concrete oplossingen inrichten. De effectieve hulp van collega’s moet beter georganiseerd worden. Daarnaast moeten werknemers worden getoetst en getraind waardoor digitale vaardigheden toenemen en het tijdverlies afneemt."

Effect ICT-training groot maar onderschat

Slechts een vijfde (22%) van de ondervraagden, jongeren meer dan ouderen, heeft de afgelopen drie jaar een ICT-training gevolgd. Uit de groep directie en hoger management volgde slechts 1 op de 10 werknemers de laatste drie jaar een ICT-training. 60% geeft ‘heb ik niet nodig’ als belangrijkste reden op om dit niet te doen. Opvallend is het verschil tussen de verwachte tijdswinst door een training en de daadwerkelijk geschatte tijdswinst. De daadwerkelijke tijdswinst is twee maal zo hoog als de verwachte tijdswinst.

Smartphones en tablets

Hoewel in opkomst maakt slechts 16% van de werknemers zakelijk gebruik van smartphones. Het gebruik van tablets is nog lager. De gebruiksfrequentie van smartphones onder hoogopgeleiden is groter dan bij middelbaar- en laagopgeleiden. Directieleden en hoger management zijn hiervan grootgebruikers. Het productiviteitsverlies daalt wanneer de gebruiksduur toeneemt. Het productiviteitsverlies bij hoogopgeleiden is slechts 3,7% ten opzichte van 14,5% bij laagopgeleiden.

Aanbevelingen uit Crtl Alt Delete:

1. Inventariseer bronnen van productiviteitsverlies
2. Institutionaliseer hulp aan collega’s
3. Maak een afweging over de breedte van de rol van de helpdesk
4. Schenk in het bijzonder aandacht aan laaggeschoolde werknemers
5. Schenk meer aandacht aan internetvaardigheden
6. Toets digitale vaardigheden bij werving nieuw personeel en monitor die vaardigheden
7. Zorg voor gericht beleid ten aanzien van de inzet van smartphones en tablet PC’s
8. Stel vuistregels op voor efficiënt e-mail gebruik

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

9. Besteed aandacht aan training en certificering
10. Inventariseer door personeel gekozen oplossingen voor ICT-problemen

Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van de SER die het rapport Ctrl Alt Delete in ontvangst nam: "Dit onderzoek toont de enorme tijdverspilling aan die wordt opgelopen door een tekort aan vaardigheden van werknemers om met de pc en computerprogramma's om te gaan. Dat alleen al rechtvaardigt dat er in het onderwijs op alle niveaus meer aandacht wordt besteed aan de noodzaak Nederlanders 'digitaal' bedrevener te maken."

Het onderzoek

Het onderzoek Ctrl Alt Delete werd uitgevoerd door dr. ing. J.A.M. van Deursen en prof. dr. A.G.M. van Dijk van de Universiteit Twente in samenwerking met Digivaardig & Digiveilig, ECDL en CA-ICT. De resultaten zijn gebaseerd op een grote steekproef onder de Nederlandse beroepsbevolking tussen 16 en 67 jaar die minimaal 12 uur per week werken en per werkdag minimaal 2 uur gebruik maken van de computer.

Overige begrippen *EAwareness; EVaardigheid; ICT; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ http://www.utwente.nl/archief/2012/03/nederlander_verprutst_8_werktijd_aan_ict_problemen_en_gebrekkige_digitale_n.doc/

Rapport op internet

~ http://files.smart.pr/3a/545e74a577579c393880649e7f3964/CTRL-ALT-DELETE_Deursen-Dijk.pdf

* **10051** ***Culture***

Brian Eno

(Lezing / oratie / college) , 1991. Based on a series of lectures given in 1991
From 'A Year with Swollen Appendices' Brian Eno published by Faber and Faber 1996

Cultuur

Let's start here: 'culture' is everything we don't have to do. We have to eat, but we don't have to have 'cuisines', Big Macs or Tournedos Rossini. We have to cover ourselves against the weather, but we don't have to be so concerned as we are about whether we put on Levi's or Yves Saint-Laurent. We have to move about the face of the globe, but we don't have to dance. These other things, we choose to do. We could survive if we chose not to.

Overige begrippen *Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.norwich2008.com/culture/

* **10049** ***Dataprotectie in ketens; Zijn de huidige privacy concepten wel geschikt voor toepassing in ketens?***

M.J. Bonthuis

(Essay) Journal of Chain-computerisation Information Exchange for Chain Co-operation / Utrecht University Library Open Access Journals, in samenwerking met het Department of Information and Computing Sciences, Utrecht, 2016. Volume 6, Art. #1, 13 pagina's

Dataprotectie

De vraag die in dit essay centraal staat is of de huidige privacy concepten geschikt zijn voor het ketenniveau. Nu effectieve overkoepelende sturing in een keten ontbreekt, gegevens door de verschuiving van 'halen' naar 'brengen' meer uit het zicht van de verantwoordelijke raken en toestemming niet de juiste waarborgen op het grootschalige niveau biedt, is een herijking van het huidige wettelijke kader nodig. Het is dan ook gebleken dat privacy concepten kleinschalig zijn en niet zonder meer geschikt zijn voor de toepassing op het ketenniveau. Er kunnen vanuit het leerstuk echter wel aanbevelingen worden gedaan hoe de privacy concepten geschikt te maken voor het (grootschalige) ketenniveau. De richting waarin de oplossing kan worden gezocht wordt in dit essay weergegeven.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Grootschaligheid; Keten; Keteninformatisering; Kleinschaligheid; Level of abstraction; LoA; Niveauvergissing; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://jcc.library.uu.nl/index.php/JCC/article/view/68/111

* **10232** ***Datasets; Wat gezichtspunten***

Rienk Jonker

(Presentatie) versie 1-nov-2018 / Leeuwarden, 2018. Presentatie voor het jaarlijks overleg collectiespecialisten Griekse Latijnse Taal en Cultuur van universiteitsbibliotheken bij Tresoar

Dataset

Presentatie met een definitie en gezichtspunten rond datasets zoals
- Samenstellen
- Typering
- Overheid
- Doel
- Nut
- Waarde
- Kosten
- Beheerders
- Beheer
- Beschikbaarstellen

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Bewaarbelang; Data management plan; Datagestuurd werken; DMP; Informatieobject; Open data; Privacy; RDM; Research data management; Toegankelijkheid; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie begrip dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581598572150784

Typering dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581764041785352

* **10415** ***The Decimal Office: Administration as a Science in the Netherlandsin the First Decades of the Twentieth Century***

Charles van den Heuvel

(Artikel) Library Trends, 2013. Volume 62, Number 2, Fall 2013, pp. 329-345

Decimaal stelsel

In 1983 Boyd Rayward described the early diffusion abroad of the Dewey Decimal Classification (and indirectly of the Universal Decimal Classification) in Australia, Great Britain, Belgium, France, Switzerland, and Russia. Here, I discuss the enormous interest in the decimal system in the Netherlands that went far beyond its original role for the classification of bibliographic knowledge. I will present Johan Zaalberg (1858 - 1934) and Ernst Hijmans (1890 - 1987) as two advocates for the use of the decimal system in the administration of public organizations and private companies and its role in the development of scientific management in the Netherlands.

Overige begrippen *Ordening; Ordeningssysteem; Structuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://pure.knaw.nl/ws/files/457600/62.2.heuvel.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

DOI

~ 10.1353/lib.2013.0042

Website semantic scholar

~ https://api.semanticscholar.org/CorpusID:32167627

** **9240** ***Declining Derrida: Integrity, Tensegrity, and the Preservation of Archives from Deconstruction***

Brien Brothman

(Artikel) Archivaria, 1999. 48, Fall 1999

Deconstructie

Among philosophers, none has shown more interest in the concept of archives than deconstructionist Jacques Derrida. Yet archivists have virtually ignored his work. This essay offers three reasons for this neglect, and then proposes that the relationship between deconstruction and archival practice is best described as one of simultaneous tension and intimacy.

Overige begrippen *Archivistiek; Postmodernisme; Tensegrity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12717/13894

* **9841** ***A defence of informational structural realism***

Luciano Floridi

(Artikel) Synthese, 2008. March 2008, Volume 161, Issue 2, pp 219-253

Informational structural realism

This is the revised version of an invited keynote lecture delivered at the 1st Australian Computing and Philosophy Conference (CAP@AU; the Australian National University in Canberra, 31 October - 2 November, 2003). The paper is divided into two parts. The first part defends an informational approach to structural realism. It does so in three steps. First, it is shown that, within the debate about structural realism (SR), epistemic (ESR) and ontic (OSR) structural realism are reconcilable. It follows that a version of OSR is defensible from a structuralist-friendly position. Second, it is argued that a version of OSR is also plausible, because not all relata (structured entities) are logically prior to relations (structures). Third, it is shown that a version of OSR is also applicable to both sub-observable (unobservable and instrumentally-only observable) and observable entities, by developing its ontology of structural objects in terms of informational objects. The outcome is informational structural realism, a version of OSR supporting the ontological commitment to a view of the world as the totality of informational objects dynamically interacting with each other. The paper has been discussed by several colleagues and, in the second half, ten objections that have been moved to the proposal are answered in order to clarify it further.

Overige begrippen *Epistemic structural realism; Epistemology; ESR; ISR; Level of abstraction; LoA; Ontic structural realism; Ontology; OSR; SR; Structural realism.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij Springer

~ http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs11229-007-9163-z

Tekst op internet

~ http://www.philosophyofinformation.net/publications/pdf/adoisr.pdf

* **10280** ***DERA:Digitaal ErfgoedReferentie Architectuur; Doelen, principes en bedrijfsarchitectuur***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Versie 2.0 7-nov-2018 / Netwerk Digitaal Erfgoed, Den Haag, 2018.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Referentiearchitectuur

De afkorting DERA staat voor Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur. Een referentiearchitectuur geeft richting aan samenwerkende partijen, in dit geval om erfgoedinformatie in het Netwerk Digitaal Erfgoed beter zichtbaar te maken voor de eindgebruiker.

Door hun erfgoedvoorzieningen te ontwikkelen binnen de afspraken van de referentiearchitectuur, zorgen netwerkdeelnemers ervoor dat alles als geheel op elkaar aansluit. De referentiearchitectuur beschrijft hoe er kan worden samengewerkt over de grenzen van instellingen en sectoren heen. Het is geen blauwdruk voor hoe afzonderlijke instellingen hun ICT-architectuur moeten inrichten.

DERA is vooral een beschrijving van wat je met z'n allen in het netwerk wilt bereiken. Het gaat over de strategische en operationele doelen, over de principes, over de verschillende rollen in het netwerk en over de vereisten die gesteld worden aan deze rollen. Deze vereisten maken het de deelnemers van het netwerk mogelijk samen te werken. Het doel is om erfgoedinformatie beter toegankelijk te maken, gebruikmakend van de principes van Linked Open Data. Werken volgens de principes van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed betekent dus ook werken volgens de DERA

Overige begrippen *ADM; Architecture Development; Architectuur; DERA; Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur; Netwerk; Open linked data; TARA; Toegankelijke Archieven Referentie Architectuur; TOGAF.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op de site van Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/wp-content/uploads/2018/11/2018_DERA_folder_NDE_def.pdf

DERA 2,0 op de site van Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/wp-content/uploads/2018/11/181107-DERA2.0_def.pdf

Website Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/kennis-en-voorzieningen/dera/

* **1688** ***Design criteria standard for Electronic Records Management software application; (Versie 24 november 1997)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Department of Defense, Washington, 1997. This Standard is issued under the authority of DoD Directive 5015.2, "Department of Defense Records Management Program," April 11, 1997

DOD5015.2

Deze standaard, DoD Directive 5015.2, "Department of Defense Records Management Program," bevat minimale eisen waaraan RMA's (Record managent applications) moeten voldoen. Deze eisen zijn afgeleid van het onderzoek dat is gedaan aan de Universiteit van British Columbia onder leiding van mevrouw Duranti. De eisen hebben een directe relatie met de diplomatiek, oorkondenleer. De wetenschap waarmee beschreven wordt aan welke kenmerken, intern en extern, een document moet voldoen om betrouwbaar en authentiek te zijn.
De eisen staan beschreven in Hoofdstuk 2 (Chapter 2).
Eerst worden de eisen beschreven vervolgens de wensen. De standaard is goed te gebruiken bij trajecten voor pakketselectie, omdat hier de archivistische eisen goed en duidelijk op een rijtje staan. Let wel het gaat om inhoudelijke eisen niet om eisen ten aanzien van dragers.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Duurzaamheid; Functional requirements; Functionele eisen; Intranet; Oorkondenleer; PVE; Record Keeping System; Standaard; Website.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **5273** ***Design criteria standard for Electronic Records Management software application; (versie 19 juni 2002)***
Ingetrokken 25 april 2007

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Department of Defense, Washington, 2002. This Standard is reissued under the authority of DoD Directive 5015.2, "Department of Defense Records Management Program," March 6, 2000.

DOD5015.2

De standaard bevat, als onderdeel van de implementatie van het records management, basis functionele eisen voor Records Management Applications (RMA) softwareprogramma's die in gebruik zijn bij het Amerikaanse ministerie van defensie (department of defense, DoD). De standaard definieert de gewenste interfaces en zoek criteria die een RMA dient te bevatten en het beschrijft de minimale records management specificaties die zijn gebaseerd op de eisen van het National Archives and Records Administration (NARA).

Overige begrippen *Functionele eisen; PVE; Records Management Application; RMA; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Beleid NARA (NARA endorsement of DoD 5015.2-STD)

~ http://www.archives.gov/records_management/policy_and_guidance/nwm03_99.html

De actuele versie van DOD5015.2.

~ http://jitc.fhu.disa.mil/recmgt/standards.htm

De tekst op internet

~ http://jitc.fhu.disa.mil/recmgt/p50152s2.pdf

** **6811** ***Designing a National Standard for Discovery Metadata; Improving Access to Digital Information in the Dutch Government***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn Van Oranje, Rob Van Schaik

(Rapport) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 31 August 2004, TR-185-BZK

Toegankelijkheid

This report presents the results of our analysis, organized according to the three major phases in which the project was conducted. The first phase examined the needs of government information providers, to enable us to understand their concerns and what a metadata standard should offer them. The second phase examined the Dublin Core and a number of other national metadata standards, to enable us to understand their capabilities and limitations and to propose a discovery metadata standard for the Netherlands. The third phase explored implementation issues that had emerged in the first two phases. Our conclusions and recommendations are drawn from the results of all three of these phases. The report should be of interest to information providers, such as website and database managers in government organizations at all levels.

Overige begrippen *AGLS; Dublin Core; EAD; Interoperabiliteit; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Ontsluiting; ReMANO; Standaard; Toegankelijke staat; Vindbaarheid; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Doxsupport

~ http://www.doxsupport.nl

Gyata Management Consulting

~ http://www.gyata.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Rand Europe
~ http://www.randeurope.org
Stichting ICTU
~ http://www.ICTU.nl

* 1232 *Designing electronic document infrastructures*

J.J.M. Uijlenbroek

(Proefschrift) (c) 1997 J.J.M. Uijlenbroek, 's Gravenhage, 1997. ISBN:90-9011077-1

Document Management

Probleemdomein
In toenemende mate maken organisaties gebruik van electronische documenten. Het gaat hierbij om documentaire informatie, die in electronische vorm wordt gebruikt. Als gevolg van het gebruikt van electronische documenten, worden organisaties met een aantal problemen geconfronteerd. Dit onderzoek is gericht op de volgende problemen:
- een belangrijk deel van de electronische documentaire informatie wordt niet beheerd;
- als gevolg van het gebruik van multimediale technieken in electronische documenten volstaat de reguliere vorm van documentopslag en -ontsluiting niet meer;
- het ontsluiten van grote hoeveelheden electronische documentaire informatie;
- de authenticiteit en integriteit van documentaire informatie.

Bij het zoeken naar oplossingen voor deze problemen zijn drie perspectieven ten aanzien van documenten gehanteerd: het archivistische, het organisatorische en het technologische perspectief. Het archivistische perspectief benadrukt het belang van documenten, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de informatiewaarde en de juridische waarde. Het organisatorische perspectief benadrukt het belang van documenten als medium voor informatie-overdracht, nodig voor de coördinatie van bedrijfsprocessen. In het technologisch perspectief staat de integratie van verschillende informatietypen centraal.

In de literatuur komen verschillende definities van het begrip ‘document’ voor waarbij tevens verschillende klassifikaties van documentgebruik worden gehanteerd. Op basis van een analyse van de voorkomende definities en klassifikaties zijn zes aspecten onderscheiden:
- het document als informatiedrager;
- de informatie die het document bevat;
- de presentatiemogelijkheden die het document biedt;
- de mogelijkheden om de informatie-inhoud van documenten te veranderen;
- de documentuitwisseling;
- het documentbeheer.

Er is een nauwe relatie tussen de informatie-inhoud van documenten en de wijze waarop ze worden bewerkt en uitgewisseld enerzijds, en de bedrijfsprocessen waarin ze worden gebruikt anderzijds. Het inrichten van de documentaire informatiehuishouding vereist derhalve een analyse van de bedrijfsprocessen. Bij de analyse van bedrijfsprocessen zijn drie niveaus onderscheiden: het micro niveau, het meso niveau en het macro niveau. Op het micro niveau staan de uit te voeren taken en een effectieve technologische ondersteuning centraal. Op het meso niveau staan de processen centraal en de wijze waarop deze op elkaar kunnen worden afgestemd. Het macro niveau richt zich op de samenwerkingsverbanden tussen en boven organisaties.

Processen verschillen in de mate van voorspelbaarheid. Dit is de mate waarin voorafgaand aan de uitvoering van een proces kan worden aangegeven welke taken in welke volgorden kunnen worden uitgevoerd, en welke informatie hierbij wordt gebruikt. Minder goed voorspelbare processen vereisen een andere, meer flexibele, technische ondersteuning dan goed voorspelbare processen. Minder goed voorspelbare processen maken veel gebruikt documentaire informatie. Goed voorspelbare processen maken daarentegen veel gebruik van gestructureerde informatie.

De doelen van electronisch documentbeheer worden vanuit de drie gehanteerde perspectieven verschillend ingevuld. Het doel van electronisch documentbeheer vanuit archivistisch perspectief is het zorg dragen voor langdurige beschikbaarheid van electronische documenten nodig om een organisatorisch proces te reconstrueren. Hiertoe dienen alle relevante documenten geregistreerd en gearchiveerd te worden. Vanuit organisatorische perspectief is het doel van electronisch documentbeheer het leveren van een bijdrage aan de effectiviteit van organisaties. Vanuit technologisch perspectief is het doel van electronisch documentbeheer de integratie van technische hulpmiddelen.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Tussen de doelen vanuit het archivistische perspectief en het organisatorische perspectief bestaat een spanning. Het organisatorische perspectief stelt, afgeleid van de effectiviteitsbijdrage, een optimale proces- in richting en ondersteuning centraal. Dit vereist een nauwe afstemming van electronisch documentbeheer met het betreffende bedrijfsproces, Het archivistische perspectief stelt evenwel dat electronisch documentbeheer een voorziening is die ten aanzien van alle bedrijfsprocessen volledige en actuele documentaire informatie dient te garanderen. In dit onderzoek is het archivistische perspectief als startpunt gehanteerd ten aanzien van de inrichting van het electronisch documentbeheer. Uitgaande van het algemene karakter van electronisch documentbeheer, gericht op de ondersteuning van een veelheid aan bedrijfsprocesson, is de term ‘electronische documentaire infrastructuur’ gehanteerd.

Een electronische documentaire infrastructuur omvat technische, informatiekundige en organisatorische voorzieningen, gericht op het ondersteunen van een veelheid aan bedrijfsprocessen aangaande het beheer van electronische documenten.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Bedrijfsproces; Documentbeheer; Informatie architectuur; Informatiebeleid; Informatiestrategie; Informatiestructuur; PIVOT; Procesgebonden informatie; Records Management; Structuurplan informatiebeheer; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DAREnet: Bibliografische informatie

~ http://www.narcis.info/publication/RecordID/oai:tudelft.nl:uuid:20a1f3e6-4015-4e44-8be0-cf66c5bba8c4

DAREnet: proefschrift in PDF-formaat

~ http://repository.tudelft.nl/assets/uuid:20a1f3e6-4015-4e44-8be0-cf66c5bba8c4/tpm_uijlenbroek_19971121.PDF

TU Delft

~ https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid:20a1f3e6-4015-4e44-8be0-cf66c5bba8c4?collection=research

**** 10451** ***Dieper denken: kernoorzaken van falende (ICT) beleidsinitiatieven bij de overheid***

Jan Hoogervorst

(Artikel) Gepubliceerd 23-dec-2020 / Bron Linkedin, 2020.

Overheid

Falend overheidsbeleid is terecht een terugkerende thema in vele publicaties. Wij vatten falend beleid op als het niet of slechts zeer beperkt realiseren van oorspronkelijke beleidsintenties veelal gepaard gaande met ernstige en onrechtvaardige gevolgen voor burgers. Los van beleidsintenties duiden dergelijke gevolgen op zich reeds op falend beleid. Vele voorbeelden zijn te noemen. Zo schetst het artikel "Niemand heeft zicht op het bijstandsbeleid" in het dagblad Trouw de ‘lappendeken’ in beleidsuitvoering die door het beleidsinitiatief betreffende bijstandsdecentralisatie is ontstaan, met als gevolg ernstige en onrechtvaardige disfunctionele consequenties voor burgers [1]. Vergelijkbare misère is te melden betreffende de Basisregistratie Personen (BRP) en de decentralisatie van zorgverlening [2]. Niet zelden wordt het omgekeerde bereikt van wat werd beoogd. Een voorbeeld daarvan is de Participatiewet [3, 4]. Inmiddels viel in Trouw van 26 oktober jl. te lezen dat de Tweede Kamer een onderzoek is gestart naar het ‘vast lopen’ van de burgers in hun contacten met overheidsorganisaties en de daardoor veroorzaakte misère voor burgers. Specifieke aandachtsgebieden voor onderzoek zijn het UWV, de Belastingdienst, en het CBR. Problemen ingevolge de langs elkaar heen werkende instanties in de forensische zorg en de jeugdzorg bieden een volgend dankbaar onderzoeksterrein.

Overige begrippen *Affective responsibility; Archival relationship; Bedrijfsmatige activiteiten; Cultuur; Management; Privaat domein; Privédomein; Publiek domein; Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op LinkedIn

~ https://www.linkedin.com/pulse/dieper-denken-kernoorzaken-van-falende-ict-bij-de-overheid-mulder/?originalSubdoma

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **6546** ***Digitaal bouwarchief gemeente Tilburg***

Angelique Fierens en Theo van Dongen

(Publicatie) Gemeente Tilburg, Tilburg, 2002. Ministerie van VROM in samenwerking met het Overheidsloket 2000

Digitalisering

Digitaal Bouwarchief Tilburg, dit instrument beschrijft de stappen die de gemeente Tilburg heeft genomen om te komen tot een digitaal bouwarchief. Het document behandelt per hoofdstuk specifieke aandachtspunten, mogelijke valkuilen en oplossingsrichtingen. Er is niet één weg die naar een digitaal archief leidt, maar zijn er vele wegen. (Gemeente Tilburg, 2002)

Overige begrippen *Bouwvergunning; Digitale archieffunctie; Imaging; Proces; Project; Selecteren; Vervanging; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PDF bestand op internet

~ http://www.elo.nl/elo/Images/tilburg_digitaal_bouwarchief_tcm70-23962.pdf

Website elektronische overheid

~ http://www.elo.nl

* **6718** ***Digitaal Erfgoed Nederland; Naar een duurzame infrastructuur***

Janneke van Kersen

(Artikel) Museumpeil, 2004. 21, voorjaar 2004

Erfgoed

Wat begon als een rapport over het digitaliseren van het Nederlands cultureel erfgoed en de toegang tot dat erfgoed, bleek de basis voor de start van de digitalisering in Nederland te zijn. Vanuit verschillende scenario's zou het mogelijk moeten zijn om binnen een afzienbare tijd een hoeveelheid erfgoedmateriaal gedigitaliseerd en ontsloten te heb ben. En dat materiaal moest voor iedereen beschikbaar zijn.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Continuiteit; Cultureel erfgoed; Dublin Core; Duurzaamheid; Infrastructuur; Interoperabiliteit; Semantisch web; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

* **7429** ***The Digital Black Hole***

Jonas Palm

(Artikel) Riksarkivet/National Archives, Stockholm, 2006.

Beheer

Digital projects may seem easy to plan and fun to conceive. The sky is the limit: the possibilities are seemingly endless and once material is digitized, its potential for use appears both exciting and cheap. It can't get much better, can it!

Without such long-term planning, digitization projects can come to behave like black holes in the sky. Scanned information, which in the analog world could be accessed simply by the use of our eyes, is suddenly stored in an environment where it is only retrievable through the use of technology, which constitutes a constant cost factor. The more information is converted, the more the costs for accessing it go up. The digital black hole has got its firm grip on the project. It will go on swallowing either money or information: the funding must be continued or the input will have been wasted. If funding starts to fade, the information may still be retrieved but after a while it will no longer be accessible due to corrupted files, or obsolete file formats or technology. Then the digital information is lost for ever in the black hole.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Digitalisering; Kosten; Systeemontwerp.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Artikel op de site Digidiva

~ http://digidiv.amsterdam.nl/handleidingen_en_instrumenten/digitaal_depot/inrichting/opslag_digitaal_materiaal.pdf

Artikel op internet

~ http://www.tape-online.net/docs/Palm_Black_Hole.pdf

Pagina bij digidiva

~ http://digidiv.amsterdam.nl/handleidingen_en_instrumenten/digitaal_depot/inrichting/index.nl.html

Tape-online (Training for Audiovisual Preservation in Europe)

~ http://www.tape-online.net/technology.html - palm

** 9913 *Digital Curation Foundations*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Versie 2.0 20-jan-2015 / UC Curation Center, 2015. Draft 1.6

Curation

Digital curation is a complex of actors, policies, practices, and technologies that enables meaningful consumer engagement with authentic content of interest across space and time. To ensure that it is using its curation resources in the most productive manner, the University of California Curation Center (UC3) has modeled the curation domain to provide a consistent, comprehensive, yet parsimonious conceptual foundation for the planning, implementation, and evaluation of its manifold activities. The UC3 Sept model builds upon, and attempts to consolidate, prior efforts such as Kahn and Wilensky, FRBR, OAIS, NAA performance model, PLM, PREMIS, BRM, ICO, SPOT, and NDSA levels of preservation. It also draws upon relevant concepts from cognitive psychology, information science, game theory, and semiotic theory. The model considers curated content with respect to five distinct semiotic dimensions: semantics, syntactics, empirics, pragmatics, and dynamics, which refer respectively to content's underlying abstract meaning or affect, inner and outer symbolic encoding structures, physical representations, behaviors, and evolution through time. Correspondingly, there is a hierarchical typology of accumulating content utility: entities, artifacts, articles, commodities, assets, and heirlooms, which are respectively existential, intentional, purposeful, meaningful, useful, and reliable digital objects. Content engagement is modeled in terms of three roles and related loci of concerns: producers/production, managers/management, and consumers/consumption, all co-existing within a continuum of formalizing, codifying, and pluralizing dimensions encompassing the engendering of, imposition of structure upon, and extension of reach and consequence of curated content. Curation strategies are modeled in terms of six high-level imperatives: predilect, collect, protect, introspect, project, and connect. The UC3 model components and terminology can be used to make precise yet concise statements regarding curation intentions, activities, and results.

Overige begrippen *Communicatiemodel; Digital curation; E-depot; OAIS; PREMIS; Semantic capital, Semiotiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://wiki.ucop.edu/x/go40Cg

Document op internet (UC3-curation-foundations-v2.0_draft_1.6.pdf (Draft 1.6, 2015-01-20, 860 KB))

~ https://wiki.ucop.edu/download/attachments/171216514/UC3-curation-grundlagen-v1.6.pdf?version=2&modificationDate=1421785499247

* 10113 *Digital Preservation Metadata for Practitioners; Implementing PREMIS*

Angela Dappert en Rebecca Squire Guenther, Sébastien Peyrard

(Publicatie) Springer, Cham (Suisse), 2016. ISBN 978-3-319-43761-3
HCL C3886

Preservation metadata

This book begins with an introduction to fundamental issues related to digital preservation metadata before proceeding to in-depth coverage of issues concerning its practical use and implementation. It helps readers to understand which options need to be considered in specifying a digital preservation metadata profile to ensure it matches their individual content types, technical infrastructure, and organizational needs. Further, it provides practical guidance and examples, and raises important questions. It does not provide full-fledged implementation

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

solutions, as such solutions can, by definition, only be specific to a given preservation context. As such, the book effectively bridges the gap between the formal specifications provided in a standard, such as the PREMIS Data Dictionary - a de-facto standard that defines the core metadata required by most preservation repositories - and specific implementations.
Anybody who needs to manage digital assets in any form with the intent of preserving them for an indefinite period of time will find this book a valuable resource. The PREMIS Data Dictionary provides a data model consisting of basic entities (objects, agents, events and rights) and basic properties (called "semantic units") that describe them. The key challenge addressed is that of determining which information one needs to keep, together with one's digital assets, so that they can be understood and used in the long-term - in other words, exactly which metadata one needs.

The book will greatly benefit beginners and current practitioners alike. It is equally targeted at digital preservation repository managers and metadata analysts who are responsible for digital preservation metadata, as it is at students in Library, Information and Archival Science degree programs or related fields. Further, it can be used at the conception stage of a digital preservation system or for self-auditing an existing system.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Metadata; OAIS; PREMIS; Preservation; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek bij Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319437613

* **10042** ***The Digital Turn, How the Internet Transforms Our Existence***

Wim Westera

(Publicatie) Authorhouse, Bloomington, 2012.

Digital turn

The Digital Turn provides a helicopter view of digital media and their impact on our lives. It explains how the ever-growing flood of digital media affects our understanding of the world. The book analyses the world of Twitter, Apple, Facebook and Google and describes how our digitally-enhanced biotope alters our behaviours, social interactions, the economy, and culture as a whole. It explains the mechanisms and consequences of engaging in online spaces and investigates how we can avoid losing grip of our identity, friendship, social engagement, and eventually life at large. The book offers an accessible means for attaining a better understanding of the ways digital media influence our existence. It is a compact guide to becoming media literate and to preparing us for the advanced digital services that are yet to come.

Overige begrippen *Context; Informatieobject; Informatiewijsheid; Onlife; Papieren paradigma; Paradigm shift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The Digital Turn

~ http://www.thedigitalturn.co.uk/

** **3186** ***Digitale documenten zijn softwareproducten***

John Mackenzie Owen

(Artikel) Automatisering Gids 1-sep-2000.

Document

Het idee dat een document een onveranderlijk statisch object is, is achterhaald. Digitale documenten, zegt John Mackenzie Owen, zijn in tegenstelling tot gedrukte documenten geen gesloten entiteiten meer. Zij zijn open, ingebed in een structuur van andere documenten waarvan ze kennis bevatten en waarnaar ze expliciet verwijzen. Voor auteurs ontstaan nieuwe mogelijkheden, maar zij zullen ook meer technische kennis moeten bezitten.

Overige begrippen *Compound document; Context; Metadata; Verrijkte publicatie; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Op de site van de UVA

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/jmackenzie/pubs/intelligente-documenten.htm

* **7430** ***Digitalisering ontrafeld; Technische aspecten van digitale reproductie van archiefstukken***

Roberto Bourgonjen en Marc Hoitman, Ellen Fleurbaay

(Publicatie) Gemeentearchief Amsterdam, Amsterdam, 2006. versie april 2006

Digitalisering

Dit rapport geeft uitleg en achtergrondinformatie bij het primaire technische begrippenkader dat wordt gehanteerd bij digitalisering. Aan de orde komen basistermen als pixels, bits en bytes, resolutie en compressie. Ook worden begrippen toegelicht afkomstig uit de sfeer van de beeldbewerking zoals kleurbeheer, contrast, filters, verscherping en ontstippen. Daarbij is gekozen voor aspecten van beeldbewerking die toepasbaar zijn bij reproductie van archivalia.

Uitgebreid aandacht wordt besteed aan de verschillende bestandsformaten, met name vanuit het oogpunt van grootschalige digitalisering. De keuzes voor resolutie, compressie en bestandsformaat zijn namelijk bepalend voor zowel de kwaliteit als voor de bestandsgrootte.

Gedurende het onderzoek zijn alle realistische opties voor de keuze van resolutie, compressie en bestandsformaat getest op basis van een omvangrijk en representatief inventarisnummer. Een theoretische doorberekening van de diverse resultaten is gemaakt voor digitalisering van ca. 50 meter vergelijkbaar archief. Aansluitend is een rekenvoorbeeld opgesteld voor kosten van opslag en transport met een afschrijvingstermijn van 3 jaar waarbij een jaarlijkse productie van digitale reproductie van ca. 50 meter archief als uitgangspunt is genomen. Een selectie van de proeven is te vinden op de bij dit rapport behorende dvd.

Overige begrippen *Bestandsformaat; COM; Imaging; Kosten; Scanning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Stadsarchief Amsterdam

~ https://www.amsterdam.nl/publish/pages/754410/digitalisering_ontrafeld_web.pdf

** **270** ***Diplomatics, Weberian Bureaucracy, and the Management of electronic Records in Europe and America; European archives in an era of change.***

David Bearman

(Artikel) American Archivist, 1992. Vol. 55 / Winter 1992

Informatiebeheer

Gaat over de relatie tussen de diplomatiek, oorkondenleer en de moderne ontwikkelingen

During the past several years, as archivists worldwide have begun to struggle with the problems of managing electronic records, two traditions of archival theory and organizational practice which remain very strong in Europe have become prominent features of the solutions being developed there. In this chapter, these theoretical influences on archival practice are explored and the way in which they are shaping European approaches to the challenges of electronic records are examined. The significance of European theory and practice for electronic records management in American is then considered.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archival bond; Archivistiek; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Evidence; Oorkonde; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archimuse.com/publishing/electronic_evidence/ElectronicEvidence.Ch9.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

**** 1382** ***La diplomatique***

Georges Tessier

(Publicatie) Presses Universitaires de France, Paris, 1966. Que sais je? Nr. 536

Oorkondenleer

Ceci se passait il y a une cinquantaine d'années, avant la première guerre mondiale. Ses études secondaires achevées, un brillant élève d'un de nos grands établissements parisiens s'en était allé outre- Rhin pour se familiariser avec la langue allemande. Il rencontre un vénérable ecclésiastique, féru d'éru- dition, qui, cherchant un mot aimable à l'intentiond'un jeune étranger, s'écrie : « La France ! Ah ! La patrie de Mabillon ! » Sur le moment, ce nom ne rappelle rien à notre compatriote qui, plus au fait de la littérature classique que des disciplines histori- ques, répond étourdiment et naïvement : « Sans doute, voulez-vous dire Massillon ! » Combien de Français cultivés, s'ils ont entendu prononcer le nom du grand bénédictin français, ignorent à peu près tout de l'objet de ses études ! Ils savent d'autant moins qu'un des titres de sa notoriété est d'être considéré comme le fondateur de la diplomatiqueque l'existence même de cette branche des connais-sances humaines leur est à peu près inconnue. Parmiceux qui en ont entendu parler, il en est qui seraient enclins à la confondre avec la diplomatie, dont le nom, plus voyant, tend à offusquer le sien. Nous n'avons pas à porter un jugement de valeur sur cette ignorance, mais seulement à tâcher d'y remédier. Elle fera pourtant prendre conscience aux diplomatistes de la place modeste qu'occupe leur discipline dans le cadre général des sciences humaines, voire, dans celui plus restreint, des sciences historiques auxquelles elle est communément rattachée, encore qu'elle les déborde, liée qu'elle est aux rapports de droit public et privé qui aujourd'hui comme hier s'établissent entre les hommes. Ils ont pourtant la conviction que, tout humble qu'elle soit, cette place n'est pas usurpée et que si la diplomatique n'existait pas, il faudraitl'inventer. Aucun historien, aucun juriste ne nous contredira et nous espérons qu'il en sera de même des lecteurs de bonne volonté qui auront pris la peine de parcourir ce petit volume.

Overige begrippen *Archivistiek; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Diplomatiek; Diplomatique; Documenttype; Ontologie; Redactionele vorm.*

**** 4311** ***DIRKS: A Strategic Approach to Managing Business Information; A users guide***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) National Archives of Australia, 2001.

Record Keeping System

This publication is a revision of 'Designing and Implementing Recordkeeping Systems: Manual for Commonwealth Agencies' which was developed in cooperation with the State Records of New South Wales and released in March 2000 as an exposure draft.

'DIRKS: A Strategic Approach to Managing Business Information' is the result of a review of the draft DIRKS Manual by the National Archives to refine the methodology, incorporate lessons learnt from implementation experience and reflect the specific needs of the National Archives and Commonwealth agencies.

The original DIRKS (Designing and Implementing Recordkeeping Systems) Manual resulted from a collaborative effort between the National Archives and the State Records Authority of New South Wales. It has always been our intention to delay publication of the official DIRKS Manual until after we had put it to the test in a variety of implementation settings. The revised
DIRKS Manual incorporates improvements and clarifications that we have identified as being useful over the course of 18 months of implementation experience. Although we continue to work closely with the State Records Authority of New South Wales in the ongoing development of the DIRKS methodology, the revised Commonwealth version of the Manual has been
tailored more explicitly to reflect the specific regulatory environment of the Commonwealth. While the revised Manual retains the DIRKS acronym in its title, we have changed the name of the Manual to reflect that the methodology is relevant to the management of records and information across the totality of organisational activity.

Overige begrippen *Archieffunctie; Documentair structuurplan; Functionele eisen; Informatiebeheer; Metadata; PVE; RMA; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Appendix 14 - Glossary

~ http://www.naa.gov.au/Images/dirks_glossary_tcm2-954.pdf

DIRKS: A Strategic Approach to Managing Business Information (also known as the DIRKS manual). De pu het WWW

~ http://www.naa.gov.au/records-management/publications/DIRKS-manual.aspx

Meer over DIRKS

~ http://www.naa.gov.au/records-management/systems/dirks/index.aspx

Standard on full and accurate records

~ http://www.records.nsw.gov.au/publicsector/rk/fullacc/httoc.htm

Strategies for Documenting Government Business: the DIRKS Manual

~ https://www.opengov.nsw.gov.au/publications/17383

Website National Archives of Australia

~ http://www.naa.gov.au/

Working with DIRKS

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/dirks/working.html

Zoeken op de site van het NAA

~ http://www.naa.gov.au/search/searchresults.aspx?cx=006762012386158203175:uy8n1gpncg4&cof=FORID:9&ie=UTF 8&q=DIRKS

* **10688** ***Discussienota Archiefbeleid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Commissie Archiefbeleid, Den Haag. Den Bosch, Vught, 1982. Uitgebracht door de Commissie Nota Archiefbeleid

Archiefbeleid

Opdracht voor het samenstellen van een nota "op basis waarvan het toekomstig beleid van de rijksoverheid op het gebied van het archiefwezen vorm gegeven kan worden en welke nota zal kunnen resulteren in een principiële herziening van de Archiefwet 1962 en het Archiefbesluit."

Rapport is samengesteld in opdracht van de Archiefraad (sinds 1990 opgenomen in de RvC)

Overige begrippen *Archief; Documentaire informatievoorziening; Informatiehuishouding; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tweede Kamer

~ https://repository.overheid.nl/frbr/sgd/19841985/0000131167/1/pdf/SGD_19841985_0008739.pdf

Zie ook over adviesraden

~ https://www.dbnl.org/tekst/_jaa030199701_01/_jaa030199701_01_0005.php

* **10171** ***Documents, Archives and Hyperhistorical Societies:; An Interview with Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Philosophy of information

Reflections on the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Blockchain; Data; Data donation; Data philantropy; Digital ethics; Ethics; Freemium; Good citizenship; Infraethics; Materiality; Reuse.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **6172** ***DOMEA-konzept, Organisationskonzept v2.1; Dokumentenmanagement und elektronische Archivierung im IT-gestützten Geschäftsgang***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Bundermisterium des Innern (Die Koordinierungs- und Beratungsstelle für Informationstechnik in der Bundesverwaltung (KBSt)), Berlin, 2005. November 2005

DOMEA-konzept

Die Koordinierungs- und Beratungsstelle für Informationstechnik in der Bundesverwaltung (KBSt) hat das Organisationskonzept des Standards für elektronische Vorgangsbearbeitung in der öffentlichen Verwaltung, kurz "DOMEA®", weiterentwickelt. Mit der Fortschreibung will die KBSt den rasanten Entwicklungen der Informations- und Kommunikationstechnologien und den veränderten Anforderungen der öffentlichen Verwaltung an elektronische Vorgangsbearbeitung Rechnung tragen.

DOMEA® steht für Dokumentenmanagement und Archivierung im elektronisch gestützten Geschäftsgang. Seit der Veröffentlichung des Konzeptes 1999 hat sich DOMEA® zu einem Standard in der elektronischen Vorgangsbearbeitung der öffentlichen Verwaltung etabliert. In Bundes-, Landes und Kommunalbehörden findet es ebenso Anwendung wie im Arbeitsalltag der Produkthersteller. Das modular aufgebaute DOMEA®-Konzept enthält neben dem Organisationskonzept und dem Anforderungskatalog nunmehr Erweiterungs-module mit detail-lierten Informationen, die wie das DOMEA®-Konzept veröffentlicht werden.

In dem neuen Organisationskonzept werden neben den Neuregelungen der GGO, sowie der Registraturrichtlinie auch die Anforderungen, resultierend aus den E-Government-Initiativen (BundOnline 2005 sowie DeutschlandOnline) berücksichtigt. Den Interessen der Länder und Kommunen wird im weiterentwickelten Konzept größeres Augenmerk zuteil. Darüber hinaus erfolgt eine stärkere Fokussierung auf die ablauforganisatorischen Fragestellungen im Geschäftsgang, dies insbesondere durch die Aufgabe der Orientierung an den Einführungsstufen sowie die Zusammenfassung wesentlicher Elemente des Geschäftsganges zu ablauforganisatorisch zusammenhängenden Prozessschritten.

Overige begrippen *Archiefbeheer; DOD5015.2; E-government; Informatiebeheer; MoReq; Papierloos; Records Management; ReMANO; RMA; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Das DOMEA-Konzept und das Zertifizierungsverfahren im Zusammenhang mit der Einführung der Elektroni

~ http://www.domea.de/

Ontwerp v2.1

~ http://www.kbst.bund.de/cln_006/nn_837394/Content/Standards/Domea__Konzept/Organisationskonzept/orga.html__r

* **7257** ***DOP-methodiek; Instrument voor analyse van kwaliteit en risico's op gebied van documenthuishouding***

drs. T. ten Cate

(Publicatie) Digital display, Den Haag, 2005. ISBN 90-9019920-9

DOP

Een methodiek waarmee de organisatie snel haar documenthuishouding kan analyseren in termen van risico's en mogelijkheden ter verbetering van de bestaande situatie.

0. probleemanalyse en opdrachtformulering en -afbakening;
1 verzamelen van gegevens;
2. onderzoek op locatie;
3. analyse;
4. vastleggen conceptrapportage;
5. terugkoppelen tussenresultaten;
6. opstellen definitieve onderzoeksrapportage;
7. besluit over vervolgstappen.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De methode is door het adviesbureau Digital Display samen met de Belastingdienst ontwikkeld.

Een van de onderdelen is een uitgebreide termenlijst.

Overige begrippen *Archiefsysteem; DIRKS; Documenthuishouding; DSP; Glossary; Informatiebeheer; ISO/TR 15489-2:2001; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Risico; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOP methodiek

~ http://www.ddisplay.nl/pages/knowledge_page.asp?p_id=57&p_page=1

Website DigitalDisplay

~ http://www.ddisplay.nl

* **9631** ***Dot-Dash to Dot.Com; How Modern Telecommunications Evolved from the Telegraph to the Internet***

Andrew Wheen

(Publicatie) Springer-Praxis Books, 2011. ISBN: 978-1-4419-6759-6
e-ISBN: 978-1-4419-6760-2
DOI: 10.1007/978-1-4419-6760-2

Telecommunicatie

The profusion of web sites and applications that characterize the modern Internet may seem a far cry from the primitive telegraph systems of the late 1830's. There is, however, a direct link. The invention of the electric telegraph paved the way for telephone networks which, in turn, laid the foundations for today's Internet. In less than 170 years, simple arrangements of magnets, switches and cables evolved to become the largest and most complex machine in the world.

How did this happen? What were the inventions that shaped modern communications? Who were the key players in this amazing story? How does the Internet work? And what is coming next? This book attempts to answer these and many other questions, bringing to life the characters, the times they lived in, and the technological revolution that they brought about.

DOT-DASH TO DOT.COM

describes some truly heroic feats of 19th century engineering, and the impact that the first telecommunication systems had on the Victorian world;

reveals how the success of the electric telegraph led to the development of the telephone and the fax machine;

explores the early experiments that led to the Internet and the World Wide Web;

introduces a number of larger-than-life characters, whose inventive genius and entrepreneurial flair left an indelible mark on the modern world;

explains how networks work - and why they sometimes don't;

shows where telecoms has come from, and where it's going in the future.

Overige begrippen *Berichtenverkeer; Communicatie; ICT; Internet; Netwerk; Telefoon; Telegraaf; Televisie; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Synopsis

~ http://andrewwheen.com/index.php/book/synopsis/

Website auteur

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ http://andrewwheen.com/

** **4723** ***Dublin Core Metadata Initiative***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Geraadpleegd 13-nov-2009 / Dublin Core Metadata Initiative, 1995.

Dublin Core

The Dublin Core Metadata Initiative is an open forum engaged in the development of interoperable online metadata standards that support a broad range of purposes and business models. DCMI's activities include consensus-driven working groups, global workshops, conferences, standards liaison, and educational efforts to promote widespread acceptance of metadata standards and practices.

The Dublin Core Metadata Element Set is a vocabulary of fifteen properties for use in resource description. The name "Dublin" is due to its origin at a 1995 invitational workshop in Dublin, Ohio; "core" because its elements are broad and generic, usable for describing a wide range of resources.

Overige begrippen *Dublin Core; Dublin Core Metadata Element Set; Interoperability; ISO 15836:2003; ISO 15836:2009; Metadata; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid; Z39.85.2001.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Dublin Core elementen

~ http://www.dublincore.org/documents/dces/

Dublin Core Metadata Initiatieve

~ http://www.dublincore.org/

** **7892** ***Duurzame transparantie; Een bestuurskundige verkenning van archiefbeheer in het digitale tijdperk***

Thijs van den Broek

(Scriptie) Master of Public Information Management; Tias Nimbas Business School, Den Haag, 2007. Versie 20 mei 2007

Archiefbeheer

De archiefinspectie heeft in 2005 gewaarschuwd dat de Nederlandse overheid 'dementeert': het archiefbeheer van de Rijksoverheid is ontoereikend om digitale bestanden up to date te houden. De e-overheid hecht veel waarde aan transparantie, maar door haar eigen slordige beheer valt er straks wellicht niets openbaar te maken?
De centrale vraagstelling van deze studie is hoe de Rijksoverheid in het digitale tijdperk het archiefbeheer moet organiseren om voor de burger duurzame transparantie te waarborgen. Bij de beantwoording van de vraagstelling wordt literatuur (theorie) en een raadpleging van experts gebruikt.
Eerst worden de organisatie van het archiefbeheer en transparantie behandeld. De organisatie van het archiefbeheer draait om de verdeling van verantwoordelijkheden: gescheiden of integraal. In Nederland wordt met gescheiden verantwoordelijkheden gewerkt; ministeries dragen hun archiefstukken op een gegeven moment over aan het Nationaal Archief. Bij integrale verantwoordelijkheid zijn organisaties blijvend verantwoordelijk voor het in goede en geordende staat bewaren van archiefstukken. In feite een onderscheid tussen lokaal of centraal ICT-beheer.
Transparantie is van belang om burgers te betrekken bij overheidshandelen. Het gaat niet alleen over het krijgen van de sleutel van de winkel (recht op toegang), maar ook het weten waar wat te vinden is (de toegankelijkheid). Het recht op toegang tot informatie is in Nederland via de Archiefwet en de Wet openbaarheid bestuur (Wob) geregeld. Zowel het beheer als het ontsluiten van digitale bestanden stelt specifieke eisen.
De expertraadpleging leert dat er bij de Rijksoverheid bij proceseigenaren (management) weinig aandacht is voor archiefbeheer. En hoewel er vorderingen gemaakt worden met openbaarheid, kan de toegang en toegankelijkheid nog verbeterd worden. Op basis van de theorie en de expertraadpleging komt deze studie tot een aantal conclusies (zie tabel) hoe de Rijksoverheid het archiefbeheer in het digitale tijdperk moet organiseren om duurzame transparantie te waarborgen.

Overige begrippen *Bestuurskunde; Controleerbaarheid; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; E-governance; Governance; Informatiebeheer; Informatiemanagement; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Transparantie.*

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/publicaties/detail/publicatie/340

* **8348** ***Eén systeem, één overzicht***

Timo ten Cate

(Artikel) Proces & Document, 2008. nummer 2, juni 2008

Zaaksysteem

De gemeente heeft straks op alles antwoord. Dat is de grote ambitie. Daarbij zouden burgers en bedrijven naar believen via mail, post, telefoon of loket zaken moeten kunnen doen met de overheid. Maar wat betekent dat in de praktijk?

De ambities van Antwoord© kunnen alleen worden waargemaakt wanneer er gemeentebreed wordt gekozen voor één systematiek van en één systeem voor kanaalonafhankelijke registratie en opvolging van zaken. Dàt is pas klantgericht!

Overige begrippen *Dienstverleningsconcept; Klantcontactcentrum; Loket; RMA; Zakenmagazijn.*

* **10443** ***Eerlijkheid door archivering; De bijdrage van archivering aan eerlijk algoritmegebruik door gemeentelijke overheden***

Tobias van der Knaap

(Scriptie) Datum 31-aug-2020 / Centraal bureau voor statistiek / Universiteit van Amsterdam, Den Haag / Amsterdam, 2020. Masterscriptie Erfgoedstudies: Archival and Information Studies (duaal)

Kunstmatige intelligentie

With rapid developments in Artificial Intelligence (AI), local governments in the Netherlands are increasingly becoming interested in harnessing this new technology to improve their own work processes. This thesis describes the results of a research project carried out in collaboration with Statistics Netherlands (CBS), with the goal of discovering how archival and information policies can contribute to the process of securing fairness, transparency, explainability and responsibility in algorithm usage by Dutch municipal governments. Based on academic literature from the fields of philosophy of technology and archival science, a study of existing policy and regulation frameworks and interviews with civil servants, this thesis describes the current situation regarding municipal archiving and information management, as well as the state of algorithm usage in municipal governments. It then suggests ways to improve this situation, through the overarching principle of ensuring the traceability of the process of governmental decision-making via thorough and complete archiving of the decision-making process in all its stages.

Overige begrippen *Algoritme; Archiveren; Artificiële Intelligentie; Bewaarbelang; Eerlijkheid; Ethiek; Transparantie; Uitlegbaarheid; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek UvA

~ https://scripties.uba.uva.nl/search?id=c3040418

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/eerlijkheid-door-archivering-de-bijdrage-van-archivering-aan-eerlijk-algoritmege

** **10228** ***Een eeuw strijd voor Nederlands cultureel erfgoed***

F.J. Duparc

(Publicatie) Staatsuitgeverij, Den Haag, 1975.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Cultureel erfgoed

Op 1 juli 1975 is het een eeuw geleden dat bij het ministerie van binnenlandse zaken de afdeling kunsten en wetenschappen, in dit boek verder steeds afdeling k.w. genoemd, met als chef jhr. mr. V.E.L. de Stuers in het leven is geroepen. Zij en haar opvolgsters tot en met de huidige directie musea, monumentenzorg en archieven (m.m.a.) hebben als taak, zij het zoals we nog zullen zien niet als enige taak, gekregen en gehouden de behartiging van het materiële culturele erfgoed van Nederland.

Het belang van deze taak wettigt na te gaan, hoe in de loop van deze honderd jaar de Staat haar heeft vervuld.

In dit boek zal in hoofdzaak aandacht worden besteed aan het roerende culturele erfgoed, in het bijzonder zoals dit wordt verzorgd in musea en archiefbewaarplaatsen. Gelijktijdig verschijnt van de hand van het oud-lid van de Rijkscommissie voor de Monumentenzorg ir. J.A.C. Tillema een boek over de zorg voor het onroerende culturele erfgoed, d.w.z. over de monumentenzorg in Nederland; deze komt daarom hier slechts terloops ter sprake en als het verband met de zorg voor het roerend erfgoed dit nodig maakt.

Het oudheidkundig bodemonderzoek, dat deels betrekking heeft op onroerende, deels op roerende zaken, wordt eveneens in dit werk behandeld, en wel door de directeur van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek prof. dr. W.A. van Es.

Het zou te ver hebben gevoerd in dit werk ook de staatszorg voor het immateriële culturele erfgoed aan de orde te stellen. Opgemerkt zij slechts, dat voor zover hier sprake was van staatstaken, deze ook destijds grotendeels lagen op het terrein van afdeling k.w., belast als zij onder meer was met de bevordering van letteren, toneel, muziek en daarnaast ook van de wetenschap.

Onder materieel cultureel erfgoed versta ik al wat het verleden, ook het allerjongste verleden, aan culturele goederen aan ons, het nageslacht heeft overgebracht. Het beperkt zich volstrekt niet tot voorwerpen van kunst en kunstnijverheid, hoe een essentieel element deze er ook van uitmaken. Evenmin beperkt het zich tot hetgeen in eigen land of door landgenoten is gemaakt; juist tegenwoordig nu de bewoonde wereld steeds meer één geheel aan het worden is, dient men onder cultureel erfgoed te verstaan wat de mensheid in haar geheel heeft voortgebracht en aan ons, mensen van thans, heeft nagelaten.

Een definitie van ‘cultureel’ is m.i. in haar algemeenheid niet te geven, omdat elke samenleving afhankelijk van tijd, omstandigheden en ontwikkeling, het begrip cultuur op haar eigen wijze aanvoelt. Laten we daarom ons er toe bepalen met te zeggen, dat onder materieel cultureel erfgoed wordt verstaan het geheel van goederen dat het verleden van onze eigen samenleving maar tegelijk ook daardoor onze samenleving zelf doet leren kennen en begrijpen. De mens van heden - dat geldt voor elke tijd en in elke menselijke samenleving - kan als schakel tussen verleden en toekomst alleen dan volwaardig subject van cultuur zijn als hij het verleden, en daaronder rekene men ook de objecten van het verleden, leert zien, kennen en begrijpen en als het gaat om uitingen van kunst, ervan leert genieten.

Zo gezien is het cultureel erfgoed niet slechts een enkele uiting van één bepaalde cultuur, waarvoor de zorg en belangstelling van overheid of particulier op één lijn zou zijn te stellen met zovele andere zorgen van overheid en particulier maar een fundament, een substraat van onze samenleving. Het cultureel erfgoed is geen luxe, evenmin als de door overheid en enkeling daaraan bestede zorg, maar het is de essentie, althans één van de grondpijlers van ons bestaan, zonder hetwelk de samenleving haar grondslag, in elk geval één van haar voornaamste grondslagen zou missen en deze, zoals de zogenaamde ‘primitieve’ samenlevingen aantonen, zou moeten gaan opbouwen.

Dit werk beperkt zich tot de zorg van de Rijksoverheid voor het cultureel erfgoed, in het bijzonder zoals gezegd op het gebied van musea, oudheidkundig bodemonderzoek en archieven. Het zou in de beperkte tijd die ter beschikking stond, ondoenlijk zijn geweest tevens de zorg van provinciale en gemeentebesturen en die van particuliere personen en instellingen te bespreken; uitzondering moet evenwel worden gemaakt, wanneer particulieren of instellingen - bovenal de Vereniging Rembrandt - de tak van staatszorg waarvan hier sprake is, hebben ondersteund.

Deel i van dit boek geeft een overzicht van de voorgeschiedenis, de totstandkoming en de geschiedenis van afdeling k.w. en haar opvolgsters, voor zover deze niet in de andere delen wordt weergegeven.

Deel ii, getiteld ‘Het Rijk en de musea’ vangt aan met een bespreking van de situatie van de rijksmusea zoals De Stuers die aantrof toen hij in 1875 chef van afdeling k.w. werd. Aan steun van de Staat aan de niet aan het Rijk toebehorende musea in enigerlei vorm dacht zelfs De Stuers niet. Vervolgens zal aandacht worden besteed aan de geschiedenis van de bemoeienis van het Rijk met zijn eigen musea; ook komen ter sprake enige met het museumwezen nauw verbonden instellingen en organen. Bovendien zullen we zien hoe gaandeweg het Rijk zijn zorgen gaat uitstrekken tot een aantal niet aan het Rijk toebehorende musea.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Deel iii is gewijd aan de staatsbemoeienis met het oudheidkundig bodemonderzoek.

Deel iv behandelt de gestie van de Rijksoverheid op het gebied van het archiefwezen. Ten tijde van de oprichting van afdeling k.w. beperkte deze haar taak op dit gebied in hoofdzaak tot het te 's-Gravenhage gevestigde Rijksarchief, waar de archieven van de Staat en van Holland werden bewaard uit de tijd van voor de totstandkoming van ons Koninkrijk. Geleidelijk aan heeft de Rijkstaak zich uitgebreid: onder De Stuers vooral door de omzetting van de provinciale archiefbewaarplaatsen in de hoofdplaatsen der provincies tot rijksarchiefbewaarplaatsen. De departementale activiteit heeft zich nadien vooral toegespitst op de archiefwetgeving en de bevordering van de bouw van nieuwe rijksarchiefbewaarplaatsen ter vervanging van de bestaande.

Overige begrippen *Archief; Archiefdienst; Archiefwezen; Immaterieel erfgoed; Materieel erfgoed; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL Colofon

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/colofon.php

DBNL Tekst

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/

* **4419** ***Effectief kennismanagement is vooral luisteren naar de praktijk***

Kees Jonkheer en Thijs van Lieshout

(Bericht) Automatisering Gids 14-dec-2001.

Kennismanagement

Bedrijven worden overspoeld met informatie. Het aantal systemen, applicaties en database neemt toe, maar de kwaliteit van de informatie-uitwisseling neemt af. Effectief kennismanagement is een voorwaarde om de groeiende berg ongestructureerde data de baas te kunnen. Het toepassen van kennismanagement gaat echter niet zonder problemen. De kennis is doorgaans niet beschikbaar op een manier waar de praktijk om vraagt.

Overige begrippen *Contextgegevens; Documentair informatiesysteem; Informatieanalyse; Informatiebehoefte; Informatiestress; Systeemontwerp.*

* **10634** ***The Effectiveness and Durability of Digital Preservation and Curation Systems***

Oya Y Rieger en Roger C. Schonfeld, Liam Sweeney

(Rapport) Gepubliceerd 19-jul-2022 / Ithaka S+R, 2022.

Voortbestaan

Our cultural, historic, and scientific heritage is increasingly being produced and shared in digital forms, whether born-digital or reformatted from physical materials. There are fundamentally two different types of approaches being taken to preservation: One is programmatic preservation, a series of cross-institutional efforts to curate and preserve specific content types or collections usually based on the establishment of trusted repositories. Examples of providers in this category that provide programmatic preservation include CLOCKSS, Internet Archive, HathiTrust, and Portico. In addition, there are third-party preservation platforms, which are utilized by individual heritage organizations that undertake their own discrete efforts to provide curation, discovery, and long-term management of their institutional digital content and collections.

In August 2020, with funding from the Institute of Library and Museum Services (IMLS), Ithaka S+R launched an 18-month research project to examine and assess the sustainability of these third-party digital preservation systems. In addition to a broad examination of the landscape, we more closely studied eight systems: APTrust, Archivematica, Arkivum, Islandora, LIBNOVA, MetaArchive, Samvera and Preservica. Specifically, we assessed what works well and the challenges and risk factors these systems face in their ability to continue to successfully serve their mission and the needs of the market. In scoping this project and selecting these organizations, we intentionally included a combination of profit-seeking and not-for-profit initiatives, focusing on third-party preservation platforms rather than programmatic preservation.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Because so many heritage organizations pursue the preservation imperative for their collections with increasingly limited resources, we examine not only the sustainability of the providers but also the decision-making processes of heritage organizations and the challenges they face in working with the providers.

Our key findings include:

The term "preservation" has become devalued nearly to the point of having lost its meaning. Providers are marketing their offerings as "preservation systems" regardless of actual functionality or storage configurations. Many systems marketed as preservation systems usually address only some aspects of preservation work, such as providing workflow systems (and user interfaces) to streamline the process of moving content into and out of a storage layer.

Because no digital preservation system is truly turnkey, digital preservation cannot be fully outsourced. Digital preservation is a distributed and iterative activity that requires in-house expertise, adequate staffing, and access to different technologies and systems. While it is possible to outsource key components of the digital preservation process to a system provider, no digital preservation system is truly turnkey. Today, it is neither feasible nor desirable for a heritage organization to outsource responsibility for its digital preservation program.

Heritage organizations select preservation systems within the context of marketplace competition. Many observers believe that heritage organizations should support not-for-profit solutions based on shared values and other common principles. But this has not always been the principal driver of organizational behavior. Providers compete within a marketplace that recognizes organizational values as one characteristic among many, such as the total cost of implementation and the feasibility of local implementation.

The not-for-profit preservation platforms are at risk. They tend to have limited capital and have comparatively ponderous governance structures. As a result, many have not been able to innovate quickly enough to keep up with the needs of heritage organizations. Their business and governance models are often ill-suited to the demands of a competitive marketplace, even if growth is not their primary objective. It seems reasonable to forecast additional mergers or buy outs (if not outright failures) among this category of providers.

The growing reliance on profit-seeking providers carries risks. The profit-seekers tend to pursue a growth strategy, and by this measure they are succeeding. Private capital and a decision to scale across multiple sectors has enabled this category of providers to grow substantially in the heritage sector. Because of a lack of financial transparency, the sustainability of this sector is largely unknowable, and because of a lack of technical transparency, the robustness of the solutions themselves are not widely understood. Competitive pricing and strong service seem likely nevertheless to continue driving growth.

The diversity of approaches to ensure long-term access to digital content—while a strength—can challenge the imperative to maintain high standards. Given the accelerating rates and increasing complexity of digital information, the heritage community needs a rich array of services. But this array of services must not result in a view that “there are no right ways of doing preservation.” It does a disservice to the preservation imperative if heritage communities are unwilling to critique flawed offerings. Systems designed to play a role in preservation need to strike a balance between agility and inclusivity, taking into consideration the diverse needs of users and organizational resources.

Very little digital preservation activity is actually taking place. While we did not embark on this project to quantify the level of preservation, there appear to be thousands of heritage organizations undertaking little to no digital preservation activity. While cross-institutional programmatic preservation activities were also out of scope for this project, we note with continuing concern that vast categories of important content types, such as journalism and social media, remain largely outside the scope of any heritage community preservation initiative. Ultimately, heritage organizations are severely underinvesting in digital preservation.

The study aims not only to further increase our understanding of sustainability principles but also to help the sector refine and consider how to best implement them. To this end, we are convening a series of forums to share the findings with members of the relevant digital preservation and curation systems alongside higher education community, funders, and policy makers to facilitate discussions. A series of blog posts, to be published in summer 2022, will incorporate the feedback gathered through the stakeholder convenings and share strategies for moving forward.

We are grateful for the participation of the leaders and clients of the eight digital preservation and curation systems examined in this study. In addition, we greatly benefited from the experiences of several preservation specialists and service providers and appreciate the community’s deep expertise, generosity in sharing insights, and commitment to advancing the field.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Beheer; Behoud; CLOCKSS; Curation; Discovery; Erfgoedinstelling; Heritage organization; Preservation; Preservation system; Preservering; Sustainability.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://doi.org/10.18665/sr.316990

* **10411** ***Eindeloos dolen in het elektronische patiëntendossier; EPD***

Maurice Timmermans

(Bericht) Trouw 11-aug-2020.

Elektronisch patiëntendossier

Psychiaters trekken er zelden over aan de bel, maar bij langdurige behandelingen blijkt het elektronisch patiëntendossier een obstakel voor goede zorg. Eerdere suïcidepogingen en bijwerkingen van medicatie? Het is nauwelijks terug te vinden.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bruikbaarheid; EPD; Geordende staat; Interpreteerbaarheid; Ketendossier; Patiëntendossier; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van Trouw (registreren)

~ https://www.trouw.nl/cs-b600ed24

* **9423** ***Electronic Records Management software application design criteria standard; (versie 25 april 2007)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Department of Defense, Washington, 2007. This Standard is reissued under the authority of DoD Directive 5015.2, "Department of Defense Records Management Program," March 6, 2000.

DOD5015.2

De standaard bevat, als onderdeel van de implementatie van het records management, basis functionele eisen voor Records Management Applications (RMA) softwareprogramma's die in gebruik zijn bij het Amerikaanse ministerie van defensie (department of defense, DoD). De standaard definieert de gewenste interfaces en zoek criteria die een RMA dient te bevatten en het beschrijft de minimale records management specificaties die zijn gebaseerd op de eisen van het National Archives and Records Administration (NARA).

Opvolger van de versie uit 2002

Overige begrippen *MoReq; Moreq 2010; Records Management Application; Records management services; RMA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.dtic.mil/whs/directives/corres/pdf/501502std.pdf

* **10055** ***Electronic records: a workbook for archivists***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) International Council on Archives, Parijs, 2005. ICA Study 16

This study is the work of the International Council on Archives Committee on Current Records in an Electronic Environment (2000-2004).

Duurzame toegankelijkheid

The focus of the Workbook is on records, which are or should be created in electronic office systems or networked environments (i.e. documents or document-like information, including databases, objects of any form and format that are the results of activities and transactions of organisations and individuals). Hence our focus is on ‘born

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

digital' records or records which were digitised as part of a business process. Records which were digitised by archives in order to improve preservation and access are not the subject of this Workbook, although its recommendations on preservation may also be relevant to them.

Records, whether private or public, are subject to legal regulation of one sort or another. The nature of that regulation varies widely from one jurisdiction to another. We note that, but do not attempt to discuss it here.

The Workbook gives advice on a technical level, but does not recommend specific software or hardware solutions. The fast changing nature of information technology applications in creating agencies means that any such advice would rapidly be out-of-date. Instead of offering specific solutions, the Workbook tries to raise awareness, to stimulate discussion and to contribute to the continuous improvement of archives and records management.

The Workbook does not address questions of appraisal in any detail, not least because many of the core principles associated with appraisal are common to all media.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Preserveren; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/ica-study-n%C2%B016-electronic-records-workbook-archivists

** **10559** ***Erasmus, de ster aan Gutenbergs firmament; Een literair essay over Erasmus, het humanisme en de zestiende eeuwse mediarevolutie***

Nina Berton

(Publicatie) Ad. Donker, Rotterdam, 2017.

Mediarevolutie

De uitvinding van de boekdrukkunst, halverwege de vijftiende eeuw, maakte het opeens mogelijk boeken in grote oplagen te verspreiden. Voor het eerst konden kennis en ideeën ongebreideld worden uitgedragen. Geïnspireerd door schrijvers uit de klassieke oudheid introduceerden de humanisten van de renaissance een revolutionair, onafhankelijk denken, waarbij de mens centraal stond in plaats van de kerk en de godsdienst. Met grote nieuwsgierigheid ontdekten ze de natuur en het menselijk lichaam. Wetenschappers, kunstenaars en schrijvers waren niet langer anoniem. Dankzij de boekdrukkers die zich overal in Europa vestigden, kon de mens zich bevrijden uit de greep van de middeleeuwen.

De Zweedse Nina Burton beschrijft dit tijdperk van 'de eerste mediarevolutie' aan de hand van het leven van Erasmus (1466 - 1536). Hij was de ster aan Gutenbergs firmament, de eerste bestsellerauteur uit de geschiedenis, een man die zijn tijd ver vooruit was en in contact stond met tal van intellectuelen en kunstenaars uit zijn tijd: Thomas More, Albrecht Dürer, Hans Holbein de Jonge, Paracelsus, Maarten Luther. Burton roept in mooie zinnen en beknopte beelden - ze is ook dichteres - een schitterend tijdsbeeld op. Daarbij beperkt ze zich niet tot Erasmus' ideeën, maar beschrijft ze ook zijn dagelijks leven: van een vervaarlijke bootreis naar Engeland in zijn jonge jaren, via een triomftocht over de Rijn als gevierd schrijver tot aan zijn oude dag boven de drukkerij in Bazel. Natuurlijk gaat ze ook in op de invloed die Erasmus nog tot eeuwen na zijn dood had.

Overige begrippen *Boekdrukkunst; Humanisme; Media; Social media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Adagia

~ http://resources.huygens.knaw.nl/adagia/erasin1.htm

Bibltioheek Rotterdam (Erasmus collectie)

~ https://www.bibliotheek.rotterdam.nl/collectie/erasmus

Erasmus Center for Early Modern Studies

~ https://www.erasmus.org/

Lof der zotheid

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Lof_der_zotheid

Overzicht van zijn werk

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ https://booksc.org/s/desiderius%20erasmus/?e=1

Wikipedia

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Desiderius_Erasmus

Wikipedia-Personensuche (Duitstalig)

~ https://persondata.toolforge.org/p/Erasmus_von_Rotterdam

****** **4241** ***e-Reveil; 'Neem geen ingrijpende beslissingen zonder inschatting van de morele risico's'***

Erik Feijen en Jeroen de Ridder

(Artikel) Computable 7-sep-2001.

Ethiek

Onze samenleving is in verregaande mate doortrokken van ICT. Ethische aspecten blijven echter te vaak in de schaduw staan van financiële. Centrale begrippen als autonomie, verantwoordelijkheid, sociale rechtvaardigheid en privacy dienen opnieuw doordacht te worden in onze ICT-samenleving.

De vraag is :
"in hoeverre moet en mag ICT ingrijpen in ons leven en hoe kunnen we hier veranwoord mee omgaan?"

Overige begrippen *Autonomie; Belang; Cultuur; Kwetsbaarheid; Privacy; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Centre for Computing and Social Responsability

~ http://ww.ccsr.cse.dmu.ac.uk

On line ethics Center for Engeneering and Science

~ http://www.onlineethics.org

Philosophy of Information and Communication Technology

~ http://www.eur.nl/fw/fict/

Unesco's Information for All Programme

~ http://www.unesco.org/webword/future

~ http://www.unesco.org/webworld/ifap

***** **9730** ***eVaardigheden en eAwareness van Nederlandse ambtenaren***

Drs. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Center for e-Government Studies, Universiteit Twente, 2009. Datum September 2009
Versie 1.0

Digitale vaardigheid

Naar aanleiding van de resultaten van een prestatiemeting op het Internet, afgenomen onder Nederlandse burgers, is er in het afgelopen jaar een vergelijkbaar onderzoek onder Nederlandse ambtenaren uitgevoerd. Bij 14 gemeenten en twee uitvoeringsinstanties zijn zowel
bestuurders, uitvoerders als beleidsambtenaren geselecteerd voor deelname. In een prestatietest dienden enkele opdrachten op het Internet uit gevoerd te worden waarmee operationele, formele, informatie en strategische Internet vaardigheden werden getoetst. Aan de prestatiemeting deden in totaal 98 ambtenaren mee. Naast eVaardigheden is een tweede thema dat in dit rapport aan de orde komt het niveau van eAwareness bij Nederlandse ambtenaren. Het niveau van eAwareness is door middel van vragenlijsten getoetst. Deze werden door 6209 ambtenaren ingevuld.

Een conclusie uit het onderzoek naar eVaardigheden is dat het niveau van operationele en formele Internet vaardigheden hoger is dan het niveau van de informatie en strategische Internet vaardigheden. Gemiddeld werden 74% van de operationele en 80% van de formele taken succesvol voltooid. Van de informatie vaardigheidstaken werd gemiddeld 50% succesvol voltooid en van de strategische vaardigheidstaken 30%. Van de operationele vaardigheidstaken wist 14% van de deelnemende ambtenaren ze allen correct uit te voeren. Van de formele vaardigheidstaken wisten 58% van de ambtenaren ze correct uit te voeren. De twee opdrachten waarmee het niveau van de informatievaardigheden werd gemeten, werden door 30% van de ambtenaren beide goed beantwoord. Slechts 9% van de deelnemende ambtenaren wist beide opdrachten voor het meten van strategische vaardigheden correct te

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

beantwoorden. De operationele en formele vaardigheden bleken niet de meest problematische vaardigheden. Dit zijn de informatie en strategische vaardigheden. Deze resultaten komen overeen met de resultaten van twee eVaardigheidsonderzoeken uitgevoerd onder Nederlandse burgers.

Voor de operationele vaardigheden geldt dat leeftijd en functie een belangrijke rol spelen. Hoe jonger de ambtenaar, hoe hoger het niveau van deze vaardigheden. Tevens scoren uitvoerders lager op deze vaardigheden dan bestuurders en beleidsambtenaren. Bij het niveau van de formele vaardigheden geldt eveneens dat leeftijd en functie de belangrijkste rol spelen. De oudste groep presteert hier het slechtst. Wat betreft de informatievaardigheden geldt dat de laagst opgeleide ambtenaren slechter presteren dan de hoger opgeleide ambtenaren.
Tevens wordt er een klein verschil gevonden tussen uitvoerders en bestuurders. De laatste groep presteert iets beter. Voor leeftijd geldt dat de jongste groep iets beter presteert dan de overige groepen. Bij het niveau van de strategische vaardigheden is het lastig een belangrijke factor aan te wijzen. Er is alleen een klein verschil gevonden tussen de jongste groep ambtenaren en de oudere drie groepen.

Om een beeld te krijgen van de eAwareness van Nederlandse ambtenaren zijn er vijf factoren in het onderzoek opgenomen: Persoonlijke Internet kennis, kennis van de Internettoepassingen binnen de eigen organisatie, het nut van het Internet bij de overheid, het nut van het Internet binnen de eigen organisatie en het vertrouwen op de Internettoepassingen van de eigen organisatie. Op al deze factoren werd hoog gescoord. Om verschillen tussen de diverse groepen ambtenaren aan te geven met betrekking tot eAwareness is de strekking in de data bestudeerd. Hierbij viel op dat de mate van eAwareness toeneemt naarmate de betreffende ambtenaar hoger is opgeleid en een jongere leeftijd heeft. Uitzondering is het vertrouwen in de Internettoepassingen van de eigen organisatie. Hier scoorden de oudere ambtenaren iets hoger dan voor de jongere, zij het met een minimaal verschil. Verder scoorden op alle eAwareness factoren het wetenschappelijk onderwijs en de onderzoeksinstellingen het hoogst.
De Rechterlijke (macht) had de laagste scores, met uitzondering van het nut van het Internet bij de overheid. Wat betreft Internetervaring en Internetgebruik blijkt dat de ambtenaren het Internet al iets langer gebruiken dan de gemiddelde bevolking, maar dat ze het ook net iets minder intensief gebruiken.

In het rapport zijn aanbevelingen geformuleerd om zowel het eVaardigheidsniveau als de eAwareness van ambtenaren te verhogen. Voor eVaardigheden kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het aanleren van bredere Internetvaardigheden in plaats van basistoepassingen en specialistische programma's die gericht zijn op het werk. Dit kan beter niet alleen aan het onderwijs of het privé-initiatief overgelaten worden.
Het vergroten van de algemene persoonlijk Internetkennis en de kennis van het gebruik van het Internet in de eigen organisatie bij ambtenaren heeft positieve gevolgen voor zowel het door hen gepercipieerde nut van het Internet bij de overheid, het nut van het Internet binnen de eigen organisatie en het vertrouwen op de Internettoepassingen van de eigen organisatie.

Overige begrippen *Competentie; EAwareness; EVaardigheid; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.utwente.nl/gw/mco/bestanden/Rapport%20Digitale%20Vaardigheden%20van%20Ambtenaren.pdf

* **7356** ***Explosief mengsel***

Chris Verhoeff

(Artikel) Digitaal Bestuur, 2006. april 2006

Systeemontwikkeling

Ondanks het feit dat het grootste deel van de omvangrijke ICT-projecten bij de overheid onderweg averij oploopt of zelfs vroegtijdig moet worden afgeblazen lijkt er in Den Haag weinig animo aanwezig om daaruit lering te trekken.

Ingredienten voor het mengsel:
- Fantasy deadlines
- Betuwelijn effect
- Ongecontroleerde groei
- IB-Groepeffect
- Grand designs
- Het Pechtold-effect

Bij overheids-IT komen de geschetste risico's gemakkelijk samen.Juist de combinaties van deze effecten leiden tot

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

grote problemen, inclusief IT falen. Een simpele receptuur is zo te geven. Stel je hebt een shared service center nodig voor de politie, ambtenarensalarissen, uitkeringen, enzovoort. De deadline is bekend: 1 januari van komend jaar. De fantasy deadline zorgt voor een enorme kostendruk plus risico's omdat alles snel moet.
Het Betuwelijneffect levert een continue stroom aan nieuwe eisen. Dat zweept de kostendruk op tot gevaarlijke hoogten zodat de IT-bom elk moment kan barsten. De zaak is aanbesteed voor een uurtarief waarbij elke loodgieter schaterend de hoorn op de haakt gooit, en je hebt een 100-procentfaalkans te pakken! Dergelijke disaster-scenario's zijn overal te vinden in overheidsland, en zolang diezelfde overheden deze risico's niet succesvol weten te adresseren, zal de overheids-IT wetmatig blijven falen.

Overige begrippen *Planning; Verstoring.*

* **10000** ***A Formal Method for Analyzing the Authenticity Properties of Procedures for Preserving Digital Records***

William E. Underwood

(Artikel) Geraadpleegd 23-nov-2015 / Georgia Tech Research Institute, Atlanta (GA), 2002. In: Proceedings of the 2002 International Conference on Digital Archive Technologies (ICDAT2002)
December 19-20, 2002, Academia Sinica, Taipei, Taiwan, pp. 53-64.

Diplomatics

A formal method is described for analyzing records management and archival procedures and systems to determine whether they maintain and preserve authentic records over time. The analysis procedure is based on a formalization of archival and diplomatic concepts and principles as definitions and axioms. Concepts such as digital record, record series, and archival integrity are defined and axioms characterizing authentic documents and authentic records are formulated. A procedure is described for storing and retrieving the digital records of a record creator that incorporates elements to ensure the integrity and authenticity of the records. The theories of record integrity and authenticity are used with theories of communications security and belief to prove that the procedure achieves its goal of preserving the integrity and authenticity of the digital records. This demonstrates the formal method of analysis.

Overige begrippen *Authenticiteit; Axioma; ImArch; Informatiemodel; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/ICDAT2002.pdf

Lijst bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/index.htm

Researchgate

~ http://www.researchgate.net/publication/228575927_A_Formal_Method_for_Analyzing_the_Authenticity_Properties_o
s_for_Preserving_Digital_Records

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=A+Formal+Method+for+Analyzing+the+Authenticity+Properties+of+Procedures+for+Pres
al+Records&t=ffsb

* **10172** ***From Intended Archivists to Intentional Algivists. Ethical codes for humans and machines in the archives***

Martijn van Otterlo

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Algivist

Information ethics is the central issue of the essay in which the ethics concerning digital archives from the perspective of data science are explored, and with an emphasis on the role of algorithms. Ethical principles, about access, have been formalised and communicated in the form of ethical codes, or: codes of conduct. This last topic brings us from the intended, human archivist in physical domains to the intentional, algorithmic archivist, or: algivist, in the digital domain. Which codes of conduct should be made for the latter, and how to implement them?

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Actor; Algocracy; Algorithme; Algorithmic archivist; Archivist; Artificiële Intelligentie; Code of conduct; Ethics; Ethiek; Ethische code; Philosophy of information.*

* **7964** ***Functional Requirements, Attributes, and Unified Modeling Language Class Diagrams for Records Management Services***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Interagency Project Team and the Records Management Service Components Program Office of the National Archives and Records Administration, Washington, 2006. September 7, 2006

Records management services

Records management services will capture the context of creation at the point of creation and carry it forward, updating as necessary, adding management attributes and providing management services, through the entire record life cycle. Records management services may be developed, implemented, reused, and improved across an enterprise with lower costs and higher quality. Records management services will enable more efficient and effective management of electronic records throughout their life cycle.

Overige begrippen *Class diagram; Common ground; DOD5015.2; MoReq2; NEN 2082; Records Management; RMA; RMS; SOA; Specificatie; UML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina met documenten

~ https://www.archives.gov/era/rms/rms-documents.html

Rapport op internet

~ https://www.archives.gov/files/era/pdf/frauml-sep0706.pdf

The Records Management Services (RMS) Program

~ https://www.archives.gov/era/rms

* **8017** ***Functionaliteiten Kernmodel InterLAB***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Uitvoeringsbureau InterLAB, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Den Haag, 2003. Versie 1.0 31 oktober 2003 [Kernmodel I]

Functioneel model

Doelstelling van het Kernmodel is:
Het opstellen van een gezamenlijk functioneel model op het gebied van de digitale documenthuishouding, waarmee de onderlinge kennisuitwisseling wordt gestimuleerd en de vraagsturing naar de markt vorm kan krijgen.

Het resultaat is een functioneel model bestaande uit een gezamenlijke visie op de (digitale) documenthuishouding en een minimale set van generieke eisen waarmee de verschillende ministeries (eventueel gemeenschappelijk) documentsystemen kunnen verwerven.

Overige begrippen *Functioneel ontwerp; NEN 2082; ReMANO; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Interlab

~ http://www.rijks-interlab.nl

Tekst op internet

~ http://www.rijks-interlab.nl/Images/Kernmodel%201%2E0_tcm134-82205.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10105** ***Geef ons heden ons algoritme***

Yuval Noah Harari

(Essay) Trouw 26-feb-2017.

Dataïsme

Het dataïsme verklaart dat het universum bestaat uit datastromen en dat de waarde van elk fenomeen en elke entiteit wordt bepaald door de bijdrage daarvan aan de dataverwerking. Dit geloof klinkt misschien als een excentriek randverschijnsel, maar het heeft het grootste deel van het wetenschappelijke establishment al veroverd.

Overige begrippen *Dataficatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ https://www.trouw.nl/religie-en-filosofie/geef-ons-heden-ons-algoritme~a9f60ef1/

** **10684** ***De geest uit de fles; hoe de moderne mens werd wie hij is***

Ger Groot

(Publicatie) Lemniscaat, Rotterdam, 2017.

Filosofie

Dit boek is een geschiedenis van de moderne filosofie en een zinnenprikkelende beschouwing ineen. Ger Groot laat zien en horen hoe wij, zelfbewuste én onzekere mensen aan het begin van de eenentwintigste eeuw, zijn geworden wie we zijn. Sinds Descartes heeft de radicale twijfel zijn intrede gedaan en is 'de geest uit de fles'. De filosofie van de afgelopen vier eeuwen laat zich beschrijven als één lange worsteling met de erfenis van de religie. Niet alleen de filosofie, maar de hele cultuur is van die worsteling doordrongen. 'Wie goed kijkt en luistert, kan in de architectuur van de Amsterdamse School, de schilderkunst van Caspar David Friedrich, de opera's van Wagner of een lied van Ramses Shaffy de filosofie van hun tijd waarnemen. Je ziet en hoort Kant en Schiller, Nietzsche en Sartre door de kunstwerken heen. Filosofie is overal, in alle hoeken van de samenleving - niet alleen in de kunsten, maar ook in reclameboodschappen, in pornografie en zelfs in de graffiti op straat.'

Overige begrippen *Cultuur; Geschiedenis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Gekoppelde website (link rot)

~ https://degeestuitdefles.com

Historiek

~ https://historiek.net/geest-uit-de-fles/70459/

Lemniscaat

~ https://lemniscaat.nl/boeken/de-geest-uit-de-fles

NRC webwinkel met recensie

~ https://nrcwebwinkel.nl/de-geest-uit-de-fles

* **9367** ***Gegevensmanagement in de gemeentelijke organisatie; Het hoe en waarom***

Erik Euwema en Pieter Weeber

(Publicatie) Pinkroccade, 2010.

Gegevensmanagement

In de Burgerservicecode is de ambitie verwoord om een overheid te worden die niet naar de bekende weg vraagt, klantgericht, proactief en efficiënt is, zich niet voor de gek laat houden, weet waar ze het over heeft, haar zaken op orde heeft, niet meer kost dan nodig is.

Dat kan alleen als de gegevens waarmee die overheid werkt niet alleen volledig zijn maar ook van een hoge kwaliteit en tijdig beschikbaar zijn. De invoering van het stelsel van basisregistraties past dan ook prima in deze ambitie.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De invoering van een basisregistratie betekent onder meer: eenmalig verzamelen en meervoudig gebruiken van authentieke gegevens. De gegevensverzamelingen van een gemeente zijn door de vele en verschillende taken vaak versplinterd en verspreid over de organisatie. Met de invoering van het stelsel van basisregistraties neemt het belang van gegevensmanagement en gegevensbeheer in de gemeentelijke organisatie dan ook (verder) toe. Hoewel dit besef bij gemeenten al flink gegroeid is, blijkt in de praktijk dat het nog niet meevalt om er (verder) gestalte aan te geven. Er heerst verwarring over begrippen als gegevensmanagement en gegevensbeheer, er is onduidelijkheid over de positie van het gegevensmanagement in de organisatie en er is onzekerheid over de manier waarop het gegevensmanagement en het stelsel van basisregistraties het best kunnen worden ingevoerd.

De whitepaper Gegevensmanagement in de gemeentelijke organisatie draagt bij aan het wegnemen van die verwarring, onduidelijkheid en onzekerheid. Een eenduidig begrippenkader is daarbij van groot belang. Het begrippenkader dat hier wordt gehanteerd, is opgenomen als bijlage.

Overige begrippen *Basisadministratie; Burgerservicecode; Informatiebeheer; Kernadministratie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.pinkroccadelocalgovernment.nl/download/4

Samenvatting

~ http://www.pinkroccadelocalgovernment.nl/gegevensmanagement

** **10214** ***Gemeentelijke registratuur; Handleiding voor de kennis van de gemeentelijke registratuur en hare toepassing voor de practijk***

P Noordenbos

(Publicatie) N. Samson, Alphen aan den Rijn, 1926.

Registratuur

Bij de ontwikkeling, die de gemeentelijke registratuur de laatste jaren ondergaat, Is wel behoefte ontstaan aan eene handleiding, waarin de vraagstukken der gemeentelijke registratuur worden behandeld, niet alleen voor hen, die met de verzorging van dit onderdeel der gemeente-administratie zijn belast, doch voor allen die met de prak- tischè toepassing daarvan in aanrakjng komen of uit anderen hoofde voor deze vraagstukken belangstelling hebben.

Vooral ook voor studeerenden, voor hen die zich bekwamen in de gemeente-administratie, is het van belang dat zij kunnen kennis nemen van datgene wat er op het gebied der gemeentelijke registratuur is ontstaan in eene periode, waarin de gemeentelijke bemoeiingen zich belangrijk gingen uitbreiden en andere eischen gingen stellen aan de ordening der archiefstukken, maar bovenal ook om georiënteerd te zijn met betrekking tot de toe- passing van de registratuur voor de praktijk der gemeente-administratie. De Registratuur maakt nog wel geen deel uit van het examenprogram, maar in de praktijk der gemeente-administratie zal iedere ambtenaar met de registratuur in aanraking komen.

In de laatste jaren zijn wel enkele werkjes op het gebied der gemeentelijke registratuur verschenen; zij behandelen evenwel in hoofdzaak alleen de archief ordening door het publiceeren van een bepaald systeem van groepeering van de onderwerpen der gemeente-administratie, waarnaar de ordening der archiefstukken zou kunnen plaats hebben, of zijn, wat de praktische toepassing betreft, afgesteld op een bepaalde administratie, m.i. bestaat er behoefte aan eene beschrijving van de ontwikkeling en de beteekenis der registratuur voor de gemeente-admininistratie van datgene wat de praktijk.

Vooral in de laatste jaren - heeft geleerd bij het volgen van de nieuwe richting in de methode van archief- ordening, de toepassing van het dossierstelsel. Ik Heb getracht in deze behoefte eenigszins te voorzien door de samenstelling van deze hand- leiding, waarmede ik tevens hoop iets bij te dragen tot het wekken van belangstelling voor dit belangrijke onderdeel der gemeente-administratie.

Overige begrippen *Administratie; Archiefvorming; Dossierstelsel; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Delpher

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02:000122789

** 9792 *A generic framework for information management*

Rik Maes

(Artikel) Department of Accountancy & Information Management, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 1999. PrimaVera Working Paper 99-03

Negenvlaksmodel

A generic framework for investigating and interrelating the different components of information management is proposed; developed as a re-interpretation of and an extension to the widely propagated model for strategic alignment by Henderson and Venkatraman, it deals with (the interrelationship of) business, information/communication and technology at the strategic, (infra)structural and operations level.

Overige begrippen *Amsterdams Informatiemanagement Model; Communicatie; Informatiemanagement; Operationeel niveau; Strategisch niveau; Tactisch niveau, Techniek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.researchgate.net/publication/242321998_A_Generic_Framework_for_Information_Management

* 9658 *GEO IN GEMMA; 'Locatie' in de gemeentelijke bedrijfsvoering en modelarchitectuur*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) versie 10-jun-2013 / KING / Geonovum, Den Haag, 2013.

Architectuur

De 'plek op aarde' waar zich iets bevindt, waar activiteiten worden gepland of uitgevoerd, speelt een grote rol in de dienstverlening en bedrijfsvoering van een gemeente. Het belang voor gemeenten van informatie hierover, 'locatiegebonden informatie', kan aan de hand van twee punten worden verklaard:
- De kerntaken van de gemeenten hebben voor een aanzienlijk deel betrekking op ruimtelijke inrichting, gebiedsgericht beleid, vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- Voor een goede uitvoering van deze taken is locatie gebonden informatie onontbeerlijk.
- Gemeenten hebben veel baat bij het op orde hebben van het beheer en gebruik van hun locatiegebonden informatie - individueel én gezamenlijk - om de hun toegewezen taken goed te kunnen invullen.

De manier om dit voor elkaar te krijgen, is door het aanbieden van duidelijke kaders voor het ontwerpen en inrichten van organisatie, processen en informatievoorziening. Gemeenten hanteren hiervoor de Gemeentelijke Modelarchitectuur GEMMA. Het ontbreken van het aspect 'locatie' in de GEMMA werd al lange tijd als een gemis gezien, zowel door ontwerpers en beheerders van de architectuur als door gebruikers ervan.

KING en Geonovum hebben naar aanleiding hiervan samenwerking gezocht om het aspect 'locatie' in het gemeentelijk werkveld de aandacht te geven die het vereist. Het voorliggende document is hiervan het resultaat.

Door KING en Geonovum is een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen het locatieaspect en de diverse GEMMA-onderdelen. Voort bordurend op deze onderzoeksresultaten is de voorliggende rapportage opgesteld.

Overige begrippen *GEMMA; Locatie; Locatiegebonden informatie; NEN 3610.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/566510/rapport-geo-in-gemma-juni-2013.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

** **9323** ***Die Geschichte der Schriftgutorganisation in den Kanzleien***

dr. J. Papritz

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1957. Jaargang 62, 1957 , blz. 2-16.

Archiefvorming

Over de ontwikkeling van archiefvorming door de eeuwen heen, de effecten van de vervanging van perkament door papier, ordeningsmethoden en documentypes.

"Die Organisationsformen der Schriftgutbewahrung in Kanzlei, Registratur und Archiv zu untersuchen, müsste eine wissenschaftliche Aufgabe der Archlvare sein, auch wenn kein anderer Nutzen als der einer historischen Erkenntnis dabei zu gewinnen wäre.
Ich glaube aber, dass ein sehr praktisches Motiv uns geradezu nötigt, diese Forschungen zu betreiben. Ich glaube nämlich, dass man einen Schriftgutkörper nur dann richtig im Archiv behandeln kann, wenn man seine Struktur, seine Organe und Funktionen genau kennt. Die Kenntnis der unterschiedlichen Strukturformen ist also wichtigste Voraussetzung jeder archivischen Ordnungsarbeit."

Overige begrippen *Archivgut; Documenttype; Kanzlei; Organisationsprinzip; Papier; Papyrus; Perkament; Registraturbildner; Registratuur; Schriftgut; Secretarie; Techniek.*

* **874** ***Geschiedenis van de rekenkunst; Van kerfstok tot computer***

Anton Nijhollt en Jan van den Ende

(Publicatie) Academic Service, Schoonhoven, 1994.

Computergeschiedenis

Een historisch perspectief op de computer en zijn plaats in de maatschappij. Deze geschiedenis gaat terug, via de ponskaartmachines en de analytical engine van Babbage, en de logaritmische tafels en de rekenliniaal. Uiteindelijk worden kerfstok en kleitablet als beginpunt beschreven.

Overige begrippen *Computer; Encryptie; Ethiek; Filosofie; Informatica; Informatie- en communicatietechnologie; Inlichtingendienst; Wetenschap; Wiskunde.*

* **10301** ***Getting what you want, knowing what you have and keeping what you need.; Metadata in digital preservation***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Verslag) ERPANET, Marburg, 2003.

Preservation metadata

The seminar’s goal was to provide information on the latest developments in the area of metadata and to facilitate discussion on the key issues and needs of different communities as they attempt to preserve digital objects through time. In many activities in these domains appropriate metadata sets are being developed and implemented. One of the main areas that this seminar hoped to address was to identify the commonalities between the communities and possibilities of information exchange - in short, the key issue of interoperability. Apart from that it also aimed at promoting better understanding and examining the possibilities of closer collaboration. The many distributed resources kept and managed by different communities, organisations and institutions are increasingly accessible through the world wide web and this requires not only intelligent search facilities across domains and sources, but also advanced possibilities to exchange information.

Overige begrippen *Layer cake; Metadata; Preservation; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Verslag op internet

~ https://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10202** ***Guidelines for the management of Research Data and Records; Model***

Geert-Jan van Bussel

(Referentiekader) versie 2 17-mrt-2016 / Amsterdam University op Applied Sciences, School of Economics and Management, Amsterdam, 2016.

Research data management

Model richtlijnen en uitgangspunten voor het beheer en behoud van research data. Ook toepasbaar op andere vormen van onderzoeksdata zoals datasets voor business intelligencce, datagestuurd werken, big data en open data

Overige begrippen *Archiveren; Big data; Datagestuurd werken; Dataset; Onderzoeksdata; Open data; RDM; Records Management; Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site VVDS

~ https://vbds.nl

Zie ook (google schema)

~ https://developers.google.com/search/docs/data-types/dataset

Zie ook (schema.org)

~ https://schema.org/Dataset

Zie ook hier

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/model-guidelines-management-research-data-and-records

* **10406** ***Handreiking Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO)***

W. Hoffman en H. Bongenaar

(Referentiekader) Interprovinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Unie van Waterschappen, 2016.

Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overh

Overheden hebben moeite om hun informatiebeheer op orde te krijgen. Tegelijkertijd komen er nieuwe uitdagingen op overheden af, zoals wetgeving die bepaalt dat overheidsinformatie herbruikbaar moet zijn en veel sneller openbaar en beschikbaar voor het publiek. Dit stelt hoge eisen aan informatieverwerking en informatiebeheer. Een hulpmiddel om het informatiebeheer te verbeteren is een kwaliteitssysteem informatiebeheer zoals de wet vraagt van zorgdragers.

Deze handreiking beschrijft een kwaliteitssysteem met eisen voor het informatiebeheer ten behoeve van de decentrale overheden. Het doel van het kwaliteitssysteem is om het informatiebeheer bij de decentrale overheden structureel te verbeteren, en wel zodanig dat het informatiebeheer op termijn voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. De handreiking geeft aan wat op strategisch, tactisch en operationeel niveau geregeld moet zijn om het informatiebeheer te stroomlijnen, verbindt hieraan eisen die zijn gebaseerd op bestaande wetgeving en normenkaders en legt uit hoe een continue verbetercyclus werkt. Aan de hand van een zelfevaluatie kunnen overheden bepalen waar zij staan, welke verbeteracties nodig zijn en wie in de organisatie bij die verbeteracties betrokken moeten worden. De Handreiking is zodanig opgezet dat overheden met een klein onderdeel van hun informatiebeheer kunnen beginnen, maar ook in een keer het hele informatiebeheer in hun organisatie onder de werking van het kwaliteitssysteem kunnen brengen.

Documenten
- Handreiking
- Bijlage - Toelichting
- Bijlage - Zelfevaluatieformulier
- Bijlage - Scoreformulier zelfevaluatie

Overige begrippen *DUTO; Duurzame toegankelijkheid; Informatiebeheer; KIDO; Kwaliteitscriteria; Kwaliteitssysteem; NEN-ISO 15489; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; RODIN; Voortbestaan.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site VNG

~ https://vng.nl/publicaties/handreiking-kwaliteitssysteem-informatiebeheer

* **10380** ***Handreiking vervanging archiefbescheiden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Archief 2020, 2016. Versie 2.0. december 2016

Vervanging

De overheid communiceert steeds meer digitaal met burgers, bedrijven en in het onderlinge verkeer. Dat leidt tot de wens om werkprocessen volledig digitaal in te richten. Daar hoort ook een volledig digitale informatiehuishouding bij. Wat er nog op papier wordt vastgelegd, maakt plaats voor digitale scans. Het is in zulke situaties mogelijk om papieren archiefbescheiden ook formeel te vervangen door digitale reproducties. De papieren originelen worden dan vernietigd. Vervanging is een onomkeerbaar proces. Daarom is de kwaliteit van de reproducties cruciaal. Voorbereiding, inrichting en uitvoering van het proces van vervanging zijn complex en vergen zorgvuldige afwegingen binnen de kaders van de Archiefwet 1995 en aanverwante regelgeving. Overheden zijn sinds 1 januari 2013 zelf volledig bevoegd en verantwoordelijk voor de vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties. Deze Handreiking geeft hen houvast bij het uitoefenen van deze bevoegdheden en het waarmaken van deze verantwoordelijkheden.

Overige begrippen *Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KIA

~ https://kia.pleio.nl/search/results?q=handreiking%20vervanging

* **7716** ***The Hive Mind: Folksonomies and User-Based Tagging***

Ellyssa Kroski

(Weblog) Infotangle 12-jul-2005.

Web 2.0

There is a revolution happening on the Internet that is alive and building momentum with each passing tag. With the advent of social software and Web 2.0, we usher in a new era of Internet order. One in which the user has the power to effect their own online experience, and contribute to others'. Today, users are adding metadata and using tags to organize their own digital collections, categorize the content of others and build bottom-up classification systems. The wisdom of crowds, the hive mind, and the collective intelligence are doing what heretofore only expert catalogers, information architects and website authors have done. They are categorizing and organizing the Internet and determining the user experience, and it's working. No longer do the experts have the monopoly on this domain; in this new age users have been empowered to determine their own cataloging needs. Metadata is now in the realm of the Everyman.

Overige begrippen *Classificatie; Folksonomy; Kennis; Kennismanagement; Metadata; Tagging; Taxonomie; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://infotangle.blogsome.com/2005/12/07/the-hive-mind-folksonomies-and-user-based-tagging/

** **10047** ***Hoe groot is groot genoeg? Over archieven en proportionaliteit***

Theo Thomassen

(Lezing / oratie / college) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2016. Afscheidsrede als hoogleraar Archiefwetenschap op 13 mei 2016

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Bureaucratie

Geachte toehoorders,

Hoeveel bureaucratie is bureaucratie genoeg? Door de jaren heen heb ik nieuwsberichten verzameld over regels, rompslomp en overmatig papierwerk, on lineformulieren, checklijsten en scoringslijsten, paarse krokodillen, kwaliteitsborging en toetsdossiers, ambtelijke depersonalisering, cijferfetisjisme en het declaratiecircus in de gezondheidszorg, nutteloze transparantie, niet-significante uitkomsten van studentevaluatiesystemen en computer-says-no-ervaringen, keuzemenu's, minachting van de professional en technologiemonumentalisme, megalomane bureaucraten, overgedocumenteerde outputsturing en de identificatie van personeel aan de hand van rugnummers, kortom: over de ijzeren kooi van de bureaucratie. Daar wilde ik voor mijn pensioen nog wat mee doen.

Ik ga het vanmiddag met u hebben over de intensieve menshouderij: de doorgeslagen bureaucratie, waar u allemaal last van heeft, ook als u niet bij de UvA werkt. Over wat er tegen te doen valt en welke heroïsche rol de bijdetijdse archivaris daarin zou kunnen spelen. Iets nieuws ga ik u niet vertellen. De literatuur over bureaucratie is even overweldigend als de bureaucratie zelf. Afwijkend is alleen mijn invalshoek. Ik wil de bureaucratie bekijken vanuit een duurzaamheidsperspectief en aan de hand van de sustainistische beginselen

Overige begrippen *Bureaucratisme; Controle; Depersonalisering; Informatisering; Machinebureaucratie; Netwerkbureaucratie; Professie; Professional; Proportionaliteit; Standaardisatie; Sustainisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archief 2.0

~ http://www.archief20.org/profiles/blogs/afscheidsrede-theo-thomassen-hoe-groot-is-groot-genoeg-over-archi

Box

~ https://app.box.com/s/pe32ygdxjvrkx7kyyfoh0bn12ycr5thk

** **10518** ***Holding On to Reality: The Nature of Information at the Turn of the Millennium***

Albert Borgmann

(Publicatie) University Of Chicago Press, Chicago, 2000.

ISBN 10: 0226066258
ISBN 13: 9780226066257

Philosophy of technology

Holding On to Reality is a brilliant history of information, from its inception in the natural world to its role in the transformation of culture to the current Internet mania and is attendant assets and liabilities. Drawing on the history of ideas, the details of information technology, and the boundaries of the human condition, Borgmann illuminates the relationship between things and signs, between reality and information.

"[Borgmann] has offered a stunningly clear definition of information in Holding On to Reality. . . . He leaves room for little argument, unless one wants to pose the now vogue objection: I guess it depends on what you mean by nothing." - —Paul Bennett, Wired

"A superb anecdotal analysis of information for a hype-addled age." - New Scientist

"This insightful and poetic reflection on the changing nature of information is a wonderful antidote to much of the current hype about the 'information revolution.' Borgmann reminds us that whatever the reality of our time, we need 'a balance of signs and things' in our lives." - Margaret Wertheim, LA Weekly

Overige begrippen *Meaningful data; Sign; Thing.*

** **3525** ***Een hoofdstuk uit de geschiedenis van Belgisch-Nederlandse innovatie op archiefgebied***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Artikel) De site van VHIC, Goes, 2000.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Registratuur

Inspiratie uit den vreemde, zo leert deze geschiedenis, is essentieel voor innovatie, ook op archiefgebied. Daarom is het belangrijk om naast de nationale ontwikkeling ook die in het buitenland en de wederzijdse beïnvloeding te kennen. Bovendien heeft men voor een beoordeling van wat op vaderlandse bodem gebeurde en gebeurt, ook een externe maatstaf nodig. Die is te vinden in de vergelijking met wat er buiten de landsgrenzen geschiedt. Maar na de archivografische vergelijking moet gezocht worden naar de archivologische verklaring. Deze verklaring speurt naar de sociale, religieuze, culturele, politieke en economische factoren die in archivalisering en archivering bepalend zijn en zijn geweest voor de verschillen. Zulk een vergelijkende archiefwetenschap kan inspireren tot verdere innovatie op archiefgebied: van Zaandam tot Brussel, in Europa en in de wereld.

Overige begrippen *Archiefcode; Kaartsysteem; Ordening; Ordeningsplan; Standaard; Universele decimale classificatie; Zaak.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www001.0022220026.act-one.net/download/zaalbergket.htm

Over Lafontaine

~ http://www.britannica.com/bcom/eb/article/0/0,5716,47910+1+46820,00.html

Over Paul Otlet

~ http://www.britannica.com/bcom/eb/article/6/0,5716,59096+1+57656,00.html

~ http://alexia.lis.uiuc.edu/~wrayward/otlet/PAUL_OTLET_REFLECTIONS_ON_BIOG.HTM

~ http://www.sims.berkeley.edu/~buckland/otlet.html

* **10063** ***Hoofdzaken van de Archiefwetgeving***

F.C.J. Ketelaar en S.F.M.Plantinga en J.D.C.de Vries

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1985. Zesde druk

Archiefrecht

Reader ten behoeve van het onderdeel archiefrecht voor de opleidingen van de Rijksarchiefschool.

Overige begrippen *Openbaarheid.*

* **4335** ***How much information?***

Peter Lyman en Hal R. Varian, James Dunn, Aleksey Strygin, Kirsten Swearingen

(Rapport) School of Information Management and Systems at the University of California, Berkeley, 2000. © 2000 Regents of the University of California

Informatie

The world produces between 1 and 2 exabytes of unique information per year, which is roughly 250 megabytes for every man, woman, and child on earth. An exabyte is a billion gigabytes, or 10^18 bytes. Printed documents of all kinds comprise only .003% of the total. Magnetic storage is by far the largest medium for storing information and is the most rapidly growing, with shipped hard drive capacity doubling every year. Magnetic storage is rapidly becoming the universal medium for information storage.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bewaartermijn; Informatiestress; Informatievoorziening; Internet; Intranet; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het project op internet

~ http://www.sims.berkeley.edu/research/projects/how-much-info

Het project op internet (versie 2003)

~ http://www.sims.berkeley.edu/research/projects/how-much-info-2003/

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **9937** ***Hubris or utopia; Megalomania and imagination in the work of Paul Otlet***

Wouter van Acker

(Artikel) Cahiers de la documentation / Bladen voor documentatie, 2012.

Kennis

De documentalist en internationalist Paul Otlet (1868-1944) wordt door verschillende auteurs en curatoren beschreven als een utopisch, visionair denker. Ook in zijn eigen tijd werd Otlet vaak bekritiseerd omwille van zijn megalomanie. Dit artikel bevestigt de "hubris" in zijn karakter, maar geeft ook een nieuwe en meer positieve interpretatie van zijn utopisme. In die interpretatie wordt het anticiperend en organiserend karakter van Otlets verbeelding benadrukt waarmee hij nieuwe mogelijkheden verkende voor de organisatie van kennis.

Overige begrippen *Documentalist; Innovatie; Kennismanagement; Persoonlijkheden; Utopia.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ www.abd-bvd.be/cah/papers/2012-2_Van_Acker.pdf

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Universalism+as+Utopia.+A+Historical+Study+of+the+Schemes+and+Schemas+of+I ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=9MMOVfyJPIGxUOz3g-gP - q=%22Universalism+as+Utopia%22+A+Historical+Study+of+the+Schemes+and+Schemas+of+Paul+Otlet+download

** **10041** ***Hyperobjects; Philosophy and Ecology after the End of the World***

Timothy Morton

(Publicatie) University of Minnesota Press, Minneapolis, 2013.

Hyperobject

Having set global warming in irreversible motion, we are facing the possibility of ecological catastrophe. But the environmental emergency is also a crisis for our philosophical habits of thought, confronting us with a problem that seems to defy not only our control but also our understanding. Global warming is perhaps the most dramatic example of what Timothy Morton calls "hyperobjects" entities of such vast temporal and spatial dimensions that they defeat traditional ideas about what a thing is in the first place. In this book, Morton explains what hyperobjects are and their impact on how we think, how we coexist with one another and with nonhumans, and how we experience our politics, ethics, and art.

Moving fluidly between philosophy, science, literature, visual and conceptual art, and popular culture, the book argues that hyperobjects show that the end of the world has already occurred in the sense that concepts such as world, nature, and even environment are no longer a meaningful horizon against which human events take place. Instead of inhabiting a world, we find ourselves inside a number of hyperobjects, such as climate, nuclear weapons, evolution, or relativity. Such objects put unbearable strains on our normal ways of reasoning.

Insisting that we have to reinvent how we think to even begin to comprehend the world we now live in, Hyperobjects takes the first steps, outlining a genuinely postmodern ecological approach to thought and action.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Context; Ecologie; Filosofie; Information; Level of abstraction; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Das Rad (YouTube)

~ https://www.youtube.com/watch?v=HOPwXNFU7oU

Wikipedia (Hyperobject)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton - Hyperobjects

Wikipedia (Object-oriented ontology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Wikipedia (Tomothy Morton)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

Zie hier

~ https://www.upress.umn.edu/book-division/books/hyperobjects

* 8333 *ICA-ISDF, International Standard for Describing Functions*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) International Council on Archives, Parijs, 2008. The ICA Committee on Best Practices and Standards First edition

ISDF

The Committee of Best Practices and Standards of the International Council of Archives (ICA/CBPS) is pleased to announce the release the first edition of the International Standard for Describing Functions (ICA-ISDF).

The main scope of archival arrangement and description is to preserve the original context of records creation, by safeguarding their evidential value and their authenticity. Authority records compliant with ISAAR(CPF) make it possible to collect any important information on the records creators, corporate bodies, persons or families. That's the reason for providing separate but linked descriptions of records and of their creators - this enables archivists to develop dynamic and multidimensional descriptive systems.

Functions are often transferred from one corporate body to another. Therefore, it will be much more difficult for the users to reconstitute the context of records creation, if they are only provided with authority records describing corporate bodies that performed the same function. Separated but linked descriptions of functions can improve the understanding of that context and can be used in conjunction with ICA-ISAD(G) compliant descriptions and ICA-ISAAR(CPF) authority files as a tool for efficient retrieval of archives and creators descriptions in archival descriptive systems. This approach constitutes the basis of the new international standard which provides guidance for preparing descriptions of functions of corporate bodies associated with the creation and maintenance of archives.

ICA-ISDF is available in English, in French, in Spanish and in Portuguese. It includes twenty six descriptive elements, organised into information areas. It also includes a chapter giving recommendations for establishing links between descriptions of functions and archival descriptions compliant with ICA-ISAD(G) or with authority records compliant with ICA-ISAAR(CPF). The appendix contains examples of applications in different languages.

Overige begrippen *ICA-ISDF; International Standard for Describing of Functions; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDIAH.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISDF op internet

~ http://www.ica.org/?lid=10208

Tekst in PDF

~ http://www.ica.org/download.php?id=1667

* 9912 *IEEE Standard for Software User Documentation*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) versie 20-dec-2001 / The Institute of Electrical and Electronics Engineers, New York, 2001.

Documentatie

Two factors motivated the original development of this standard in 1987: the concern of the software user communities over the poor quality of much user documentation, and a need for requirements expressed by producers of documentation. Since its adoption, IEEE Std 1063-1987 has seen wide use in the preparation of printed user manuals and has contributed to improvements in documentation quality.

Because of the prevalence of online help and user documentation in electronic formats, the standard has been completely revised to address both printed and electronic user documentation.

User documentation that conforms to this standard will also conform with the requirements of a user documentation description as prescribed by IEEE/EIA 12207.1-1997. In particular, the requirements of subclauses 5.1 and 6.30 of

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

that standard would be satisfied.

At the start of documentation planning, the software, its user interfaces, and the tasks that users perform with the software should be identified. Successful user documentation is the result of proper audience identification, thoughtful software and document design, and good writing style, in addition to the structure, content, and format requirements addressed by this standard. The ultimate test of software user documentation is that it is easily usable by its intended audience for its intended purpose.

Overige begrippen *IEEE Std 1063-2001; Software user documentation.*

* **9821** ***Informatie - een conceptueel labyrinth***

Rienk Jonker

(Presentatie) versie 13-jun-2014 / Leeuwarden, 2014. Presentatie voor de KVAN-dagen in Assen 16/6/2014

Informatiemodel

Presentatie van mijn informatiemodel geënt op het semantische informatie van Floridi.

Vanuit ons vakgebied beschikken we wat dat betreft wel over een mooie basis. Natuurlijk De Handleiding uit 1898, die nog steeds actuele onderdelen bevat en een prachtig begrippenapparaat uit 2003. Deze zijn tegenwoordig aangevuld met een aantal nuttige standaarden afkomstig van ICA, de ISO, de NEN en zelfs de Europese Unie. Niet vergeten mag worden een internationaal onderzoeksprogramma als InterPares. De bedoeling is dat deze de professionals houvast geven in het doolhof of labyrinth van informatie en informatievoorziening.

Maar klopt dat wel, missen we niet iets? Als er dan al houvast zou zijn waarom worden er dan nog steeds zoveel vragen gesteld, waarom is er dan zoveel niet echt duidelijk. De afgelopen jaren heb ik naar aanleiding van mijn werk bij de gemeente Leeuwarden en daarvoor in Groningen, vanuit de praktijk veel kunnen nadenken over de vraag of er überhaupt een houvast te verzinnen is in de wondere wereld van informatie(voorziening). De afgelopen jaren heb ik naar aanleiding van mijn werk bij de gemeente Leeuwarden en daarvoor in Groningen, vanuit de praktijk veel kunnen nadenken over de vraag of er überhaupt een houvast te verzinnen is in de wondere wereld van informatie(voorziening).

Uiteindelijk is het model in een formule opgenomen.

Een model
Tijdens afgelopen KVAN-dagen in Assen heb ik een informatiemodel gepresenteerd waarvan ik denk dat het algemeen toepasbaar is.

Dit model dat ik eigenlijk al langer toepas, in het begin vooral impliciet de laatste tijd steeds meer expliciet, bestaat uit een drietal centrale bouwstenen die volgens mij gezamenlijk de basis zijn van semantische informatie (SI) als eenheid op bijna atomair niveau.

Semantische informatie
Semantische informatie is een begrip uit de informatiefilosofie. Zij wordt door Floridi omschreven als informatie die meaningful, well formed en truthful is. Deze drie kenmerken zijn heel goed te koppelen aan concepten uit de archivistiek. Zelf zou ik ze willen kenschetsen als betekenisvol, enigszins gestructureerd en betrouwbaar.

Ten aanzien van truthful kan gesteld worden dat een archivaris nooit kan zeggen dat informatie waar of niet waar is. Hij of zij kan wel aangeven dat aan de integriteit van het informatieobject dat de informatie bevat niet getwijfeld hoeft te worden.

Bouwstenen, actoren en communicatie
De bouwstenen zijn de context (gC), de handeling (gH) en het informatieobject (gI), alle drie in algemene misschien wel universele zin. Het kan daarom gaan om een handeling als benzinetanken (wat ik als voorbeeld heb gebruikt), het kan ook gaan om een proces of een project. Het lastige is dat ik er af en toe woorden gebruik die in deze samenhang net niet de lading dekken, maar dat beschouw ik op dit moment maar als een onvolkomenheid waar wel mee te leven valt.

In dit model staat alleen (semantische) informatie centraal. Actoren komen natuurlijk wel voor maar niet in een aparte rol. In tijd gezien zie ik hem meer als een passant in verschillende rollen. Dit passeren kan toevallig of

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

doelbewust zijn. De rol die hij tijdens het passeren aanneemt is vastgelegd in de context. Hij is met die rol deelnemer in een handeling. Hij kan als deelnemer gebruiker of hergebruiker van de informatie zijn.

Ook apart te noemen is de mogelijkheid tot communiceren en uitwisselen. Ik beschouw elke vorm van communicatie als een zelfstandige handeling. Communicatie en uitwisselen hebben beide een component in zicht die te maken heeft met tijd en tijdverloop. Er zit bijvoorbeeld altijd een moment tussen het zenden van een stukje semantische informatie en het ontvangen, opnemen en verwerken daarvan. Ook is er een ruimtelijk aspect die te maken heeft met de plaats van zenden van semantische informatie en de plaats waar zij wordt ontvangen. Deze zijn vaak niet gelijk.

Object en formule
Een eenheid semantische informatie is te beschouwen als een object dat samengevoegd of gestapeld kan worden met andere eenheden semantische informatie. In die zin is het model objectgeorienteerd.

Het aardige is dat het model in soort formule weer te geven is. De formule is als volgt te lezen. Voor alle semantische informatie geldt dat is opgebouwd uit en context (gC) en informatieobject(en) (gI) en handeling(en) (gH). Ontbreekt een van de drie dan is er geen sprake van semantische informatie.

Overige begrippen *Communicatie; Communicatiemodel; Generiek Informatieobject; Generiek proces; Generieke context; Handeling; Informatiefilosofie; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Meaningful; Negenvlaksmodel; Semantische informatie; Well formed.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/verhaal/informatie-een-conceptueel-labyrinth

* **9888** ***Informatiebeheer - Belang en uitgangspunten***

Rienk Jonker

(Referentiekader) Versie 5 30-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Vastgesteld door College van B en W van Leeuwarden (27 oktober 2015, nr. 10)

Informatiebeheer

Een organisatie kan niet zonder betrouwbare informatie. Kwaliteit van informatie is afhankelijk van de zorg die er aan wordt besteed.

In de bijgevoegde notitie staan de uitgangspunten op een rij waaraan het gemeentelijk informatiebeheer moet voldoen.

Deze zijn essentieel voor een goed functionerende organisatie, digitalisering en digitaal werken en voor het concept van de e-gemeente en iOverheid. De uitgangspunten, die zijn gebaseerd op de Archiefwet 1995 ca, dienen als kader voor de interne beheersregels en op te stellen interne procedures . Ook zijn hieruit de verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer af te leiden. In algemene zin zijn de uitgangspunten van toepassing op alle gemeentelijke (digitale) informatiesystemen waarmee gegevens worden verwerkt inclusief op de bijbehorende processen.

De eerste versie was van augustus 2007, Vastgesteld 26 november 2007, Digipro nummer 189117
De tweede versie was van november 2013 ten behoeve van het Programma Leeuwarden Digitaal!.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Informatie- en archiefmanagement; Informatievoorziening; Kwaliteit; Regel; Uitgangspunt; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de uitgangspunten op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/uitgangspunten-

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **9017** ***Informatiehuishouding van het Rijk. Overzicht van een dynamisch vraagstuk, een achtergrondstudie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2010. TK 2009-2010 32 307

Informatiehuishouding

Constateringen

De Algemene Rekenkamer stelt vast dat de volgende punten dringend aandacht vereisen:

- Bestuurders overschatten de mogelijkheden van ICT om de problemen aan te pakken. Tegelijkertijd onderschatten ze de hoeveelheid tijd, geld en menskracht die ICT-projecten kosten.
- Omdat de dertien departementen zelf verantwoordelijk zijn voor uitvoering van een rijksbreed beleid, kunnen er grote verschillen optreden in uitvoering, zeker in tempo.
- De huidige aanpak richt zich op bestaande problemen, maar niet op gedigitaliseerde informatie als e-mail, sms en twitter. Een visie op huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen ontbreekt.

Aanbevelingen:

Kennisontwikkeling, het beschikbaar stellen van kennis en een toekomstvisie zijn voorwaarden om rijksbreed tot een duurzame informatiehuishouding te komen. Daarbij is voortdurende aandacht en vasthoudendheid van de ambtelijke en politieke leiding van de departementen gewenst.

Aanpak:

De Algemene Rekenkamer zal initiatieven nemen om samen met de coördinerende Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en andere deskundigen een effectieve aanpak voor zowel de korte als de langere termijn te helpen ontwikkelen. Zij werkt hier van harte aan mee, omdat zij bij haar onderzoeken zelf last ervan heeft als ministeries hun informatiehuishouding niet op orde hebben. Bovendien maakt de Algemene Rekenkamer zelf ook deel uit van het Rijk en worstelt zij net als de ministeries met het op orde brengen van haar eigen informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Kennis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport op de site van de rekenkamer

~ https://www.rekenkamer.nl/archief/publicaties/rapporten/2010/02/11/informatiehuishouding-van-het-rijk

Rapport in ODF

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/behandelddossier/kst-32307-2.odt

Rapport in PDF

~ http://www.rekenkamer.nl/dsresource?objectid=87189&type=org

** **9843** ***De Informatiemaatschappij van 2023; Perspectieven op de nabije toekomst***

G.J. van Bussel

(Publicatie) GEA Consultancy / Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013.

Informatiemaatschappij

Visie van de deelnemers (15) aan het project ‘De informatiemaatschappij van 2023’ van het Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam.

Er zijn zes hoofdlijnen te onderkennen:

1) Er is een transitie nodig die de maatschappij vraag-gestuurd maakt en niet aanbod-gestuurd.
2) Informatiewijsheid (of informatiegeletterdheid) is een absolute voorwaarde om te kunnen functioneren in een informatietechnologisch gestuurde informatiemaatschappij.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

3) De informatiemaatschappij van 2023 is contexttueel: de exponentiële groei van de hoeveelheid informatie vereist dat informatie benaderd kan worden in context.
4) Informatie wordt in 2023 niet meer gezocht, maar wordt gevonden.
5) 'linked data': in 2023 is 'alles' opgenomen in een groot netwerk, de 'internet of things'.
6) We gaan naar een 'open' informatiemaatschappij: informatie is de brandstof van de maatschappij en is (vrijelijk) beschikbaar voor eenieder.
.

Overige begrippen *Context; Contextueel; Informatiegeletterdheid; Informatiewijsheid; Linked data; Open access; Semantisch web; Transitie; Vinden; Web 3.0; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bennett, D.(2013). 'What Did 1988 Los Angeles Think 2013 Los Angeles Would Look Like?'

~ http://www.theatlanticwire.com/technology/2013/03/what-did-1988-los-angeles-think-2013-los-angeles-would-look/63110

Docsplayer (bundel op het web)

~ https://docplayer.nl/571412-De-informatiemaatschappij-van-2023.html

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-informatiemaatschappij-van-2023-perspectieven-op-de-nabije-toekomst

** **9801** ***Informatiemanagement in kaart gebracht***

Rik Maes

(Artikel) Department of Information Management, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2003. PrimaVera Working Paper 2003-02
June 2003

Negenvlaksmodel

Voor veel organisaties is informatiemanagement nog onbekend gebied, in andere organisaties worstelen informatiemanagers met het helder aangeven van hun rol en betekenis. In dit artikel, bestemd voor "practitioners", wordt informatiemanagement inzichtelijk in kaart gebracht aan de hand van een 9-vlaksmodel en worden misvattingen erover weerlegd. Met een aantal voorbeelden geven we aan hoe organisaties, gebruik makend van het voorgestelde model, tot een betekenisvolle invulling van informatiemanagement komen. Er wordt voorts ingegaan op de belangrijkste aandachtsgebieden van informatiemanagement en op de verschillende rollen van de CIO. Tot slot schetsen we de nabije en meer visionaire toekomst van het vakgebied. Informatiemanagement wordt niet alleen in kaart gebracht, maar voor nu en voor de toekomst ook op de kaart gezet!

Overige begrippen *Betekenismanagement; Chief Information Officer; CIO; Informatiemanagement; Informatie-oriëntatie; Inrichten; Keteninformatisering; Richten; Verrichten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://oostconsulting.nl/wp-content/uploads/2013/06/Informatiemanagement.pdf

Tekst op internet (archive.org)

~ https://archive.org/details/Maes2003Informatiemanagement

* **9685** ***Information and documentation - Principles and functional requirements for records in electronic office environments; Part 1: Overview and statement of principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011. ISO 16175

NEN-ISO 16175-1

The aim of the Principles and Functional Requirements for Records in Digital Office Environments project is to produce globally harmonised principles and functional requirements for software used to create and manage digital records in office environments. There currently exist a number of jurisdiction-specific functional requirements and

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

software specifications. The project's objective is to synthesise this existing work into requirements and guidelines to meet the needs of the international archives, records and information management community and to enable that community to liaise, in a consolidated manner, with the global software industry.

The objectives of the project are to:
- enable better management of records in organisations;
- support the business needs of an organisation by enabling greater effectiveness and efficiency of the operations;
- provide, through wider deployment of automated records functionality, enhanced abilities to support auditing activities;
- improve capabilities to comply with statutory mandates specified in various information-related legislation (for example, data protection and privacy);
- ensure good governance (for example, accountability, transparency and enhanced service delivery) through good management of records;
- increase general awareness of automated records management capabilities via the dissemination of key principles; and
- maximise cross-jurisdictional consistency regarding the articulation of functional requirements for managing records and to enable the global archives, records and information management community to speak with one voice to the software vendor community.

The primary focus of this suite of guidelines and requirements is the creation and management of digital records. While the modules support the long-term preservation of digital records, processes to achieve this are beyond the scope of the project. It is anticipated that the application of the requirements will be global in nature. Therefore, it is impossible, given the wide juridical range of potential applications, to include detailed implementation guidelines. In addition, as the ultimate testing environment for the basis of these modules is yet to be determined, inclusion of specific software test cases or scripts was deemed beyond the scope of the modules.

Overige begrippen *ISO 16175-1:2010; NEN-ISO 16175; NEN-ISO 16175-1:2010; NEN-ISO 16175-1:2010 en.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van de NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1617512010-en.htm

* **9686** ***Information and documentation - Principles and functional requirements for records in electronic office environments; Part 2: Guidelines and functional requirements for digital records management systems***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011. ISO 16175

NEN-ISO 16175-2

The scope of this part is limited to products that are often termed 'electronic records management systems' or 'enterprise content management systems'. This part will use the term digital records management systems for those software applications whose primary function is records management. It does not seek to set requirements for records still in use and held within business systems. Digital objects created by email, word processing, spreadsheet and imaging applications (such as tekst documents, and still or moving images), where they are identified to be of business value, should be managed within digital records management systems which meet the functional requirements set out in this part.

Records managed by a digital records management system may be stored on a variety of different media formats, and may be managed in hybrid record aggregations that include both digital and non-digital elements.

This part does not attempt to include requirements that are not specific to, or necessary for, records management, for example, general system management and design requirements. Nor does it include requirements common to all software applications, such as performance, scalability and usability. Given the target audience of this document, it also assumes a level of knowledge about developing design specifications, procurement and evaluation processes, and therefore these issues are not covered in this part. Although not included in this part's requirements, the importance of non-records management functional requirements for records management systems is recognised through their inclusion in the high-level model outlined in Section 4.2: Overview of functional requirements.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Specifications for the long-term preservation of digital records are also beyond the scope of this part; this issue should be addressed separately within a dedicated framework for digital preservation or 'digital archiving' at a strategic level. These digital preservation considerations transcend the life of systems and are system independent; they should be assessed in a specific migration and conversion plan at the tactical level. However, recognition of the need to maintain records for as long as they are required shall be addressed, and potential format obsolescence issues should also be considered when applying the functional requirements.

This part articulates a set of functional requirements for digital records management systems. These requirements apply to records irrespective of the media in which they were created and/or stored. The requirements are intended to

a) set out the processes and requirements for identifying and managing records in digital records management systems;
b) set out the records management functionality to be included in a design specification when building, upgrading or purchasing digital records management systems software;
c) inform records management functional requirements in the selection of commercially available digital records management systems; and
d) review the records management functionality of, or assess the compliance of, an existing digital records management system.

Overige begrippen *Functionaliteit; ISO 16175-2:2010; ISO 16175-2:2011; NEN-ISO 16175; NEN-ISO 16175-2:2011; NEN-ISO 16175-2:2011 en; Records Management; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van de NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1617522011-en.htm

* **9687** ***Information and documentation - Principles and functional requirements for records in electronic office environments; Part 3: Guidelines and functional requirements for records in business systems***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011. ISO 16175

NEN-ISO 16175-3

This document will help organisations to ensure that evidence (records) of business activities transacted through business systems are appropriately identified and managed. Specifically, it will assist organisations to:
- understand processes and requirements for identifying and managing records in business systems;develop requirements for functionality for records to be included in a design specification when building, upgrading or purchasing business system software;
- evaluate the records management capability of proposed customised or commercial off-the-shelf business system software; and
- review the functionality for records or assess compliance of existing business systems.

It does not provide a complete specification but rather outlines a number of key records management requirements, with recommended levels of obligation, which can be used as a starting point for further development. As outlined in the document, organisations will still need to assess, amend and select their requirements based on their business, technical and jurisdictional environments and constraints.

This Module only addresses records management requirements and does not include general system management. Design requirements such as usability, reporting, searching, system administration and performance are beyond the scope of this document. It also assumes a level of knowledge about developing design specifications, procurement and evaluation processes, therefore these related issues are not covered in any detail.

Requirements for the long-term preservation of digital records are not explicitly covered within this document. However, the inclusion of requirements for export supports preservation by allowing the export of records to a system that is capable of long-term preservation activities, or for the ongoing migration of records into new systems.

While the guidance presented in this Module should be applicable to records management in highly integrated software environments based on service-oriented architectures, such scenarios are not explicitly addressed. Similar principles and processes will apply in such environments, but additional analysis will be required to determine what

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

processes and data constitute, across multiple systems, the required evidence or record of any particular transaction.

Use of the term 'system' in this document refers to a computer or IT system. This is in contrast to the records management understanding of the term that encompasses the broader aspects of people, policies, procedures and practices. Organisations will need to consider these wider aspects, and to ensure that fundamental records management supporting tools such as disposition authorities,2 information security classifications and a records culture are in place, in order to ensure records from business systems can be appropriately managed.

Overige begrippen *Functionaliteit; ISO 16175-3:2010; NEN-ISO 16175-3:2010 en; Records Management; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van de NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1617532010-en.htm

* **4295** ***Information audit***

Lian van Uden

(Artikel) ARCHOS Magazine, 2001. nummer 9, september 2001

Information audit

De informatiestroom naar en binnen bedrijven wordt steeds groter en moet doelgericht worden ingeperkt en gestuurd. Voor een effectief informatiemanagementbeleid is een information audit een goed startpunt. Een beschrijving van information audit, doel, voordelen en de aanpak daarvan.

Overige begrippen *Analyse; Audit; Informatiebeleid; Informatiestroom; Procesgebonden informatie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DocLinx, adviesbureau voor informatiemanagement

~ http://www.DocLinx.nl

Information audits / N.Oxbrow TFPL

~ http://www.tfpl.com

* **10412** ***Information Catastrophe***

Melvin M. Vopson

(Artikel) AIP Advances, 2020. AIP Advances 10, 085014 (2020)

Information

Currently, we produce ~10 (tot de) 21 digital bits of information annually on Earth. Assuming a 20% annual growth rate, we estimate that after ~350 years from now, the number of bits produced will exceed the number of all atoms on Earth, ~10 (tot de) 50. After ~300 years, the power required to sustain this digital production will exceed 18.5 × 1015 W, i.e., the total planetary power consumption today, and after ~500 years from now, the digital content will account for more than half Earth's mass, according to the mass-energy-information equivalence principle. Besides the existing global challenges such as climate, environment, population, food, health, energy, and security, our estimates point to another singular event for our planet, called information catastrophe.

Overige begrippen *Fixity; Hyperobject; Information catastrophe; Interobjective; Molten; Nonlocal; Phased; Transition; Vijfde fase; Viscous.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

AIP Advances (artikel - DOI)

~ https://aip.scitation.org/doi/10.1063/5.0019941

AIP Persbericht (11/8/2020)

~ https://publishing.aip.org/publications/latest-content/digital-content-on-track-to-equal-half-earths-mass-by-2245/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **9814** ***Information in organisations: directions for information management***

Joyce Kirk

(Artikel) Information Research, 1999. nr. 4(3)
Last updated: 12th February 1999

Informatiemanagement

The work of managers in small and medium-sized enterprises is very information-intensive and the environment in which it is done is very information rich. But are managers able to exploit the wealth of information which surrounds them? And how can information be managed in organisations so that its potential for improving business performance and enhancing the competitiveness of these enterprises can be realised? Answers to these questions lie in clarifying the context of the practice of information management by exploring aspects of organisations and managerial work and in exploring the nature of information at the level of the organisation and the individual manager. From these answers it is possible to suggest some guidelines for managing the integration of business strategy and information, the adoption of a broadly-based definition of information and the development of information capabilities.

Overige begrippen *Informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://informationr.net/ir/4-3/paper57.html

* **5695** ***Information Management: A Proposal***

Tim Berners-Lee

(Memo) CERN, Geneve, 1989. March 1989, May 1990

Internet

This proposal concerns the management of general information about accelerators and experiments at CERN. It discusses the problems of loss of information about complex evolving systems and derives a solution based on a distributed hypertext system.

A hand conversion to HTML of the original MacWord (or Word for Mac?) document written in March 1989 and later redistributed unchanged apart from the date added in May 1990. Provided for historical interest only. The diagrams are a bit dotty, but available in versioins linked below. The text has not been changed, even to correct errors such as misnumbered figures or unfinished references.

This document was an attempt to persuade CERN management that a global hypertext system was in CERN's interests.

Overige begrippen *Communicatie; HTML; HTTP; Information Mesh; Mesh; Mine of Information; MOI; Protocol; The Information Mine; TIM; Uitwisselbaarheid; World Wide Web; WWW.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.w3.org/History/1989/proposal.html

W3 consortium

~ http://www.w3.org

* **9976** ***Information Quality***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy & Technology, 2013. March 2013, Volume 26, Issue 1, pp 1-6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Kwaliteit

The most developed post-industrial societies live by information, and information and communication technologies keep them oxygenated (English 2009). So, the better the quality of the information exchanged, the more likely such societies and their members may prosper. But what is information quality (IQ) exactly? The question has become increasingly pressing in recent years.1 Yet, our answers have been less than satisfactory so far.

Overige begrippen *Information quality; IQ.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij Springer

~ http://link.springer.com/article/10.1007/s13347-013-0101-3

* **10420** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 1:Principles and definitions***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

NEN-ISO 21964

Anyone who processes confidential, personal and/or sensitive data for themselves or on behalf of others must ensure that data carriers containing such information are safely destroyed in a way that ensures privacy.

In this context, safely destroyed means that data carriers containing sensitive data must be destroyed in such a way that reproduction of the information on them is either impossible or is only possible with considerable expenditure (in terms of personnel, resources and time).

NOTE This standard takes into account that data carriers have different physical characteristics and contain information with various levels of sensitivity.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-1:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-1-2018-en-249237

* **10421** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 2: Requirements for equipment for destruction of data carriers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

NEN-ISO 21964

This standard applies to machines for the destruction of data carriers. This standard specifies the requirements for machines in order to ensure the safe destruction of data carriers.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-2:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-2-2018-en-249239

* **10422** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 3: Process of destruction of data carriers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

NEN-ISO 21964

Everybody, who processes confidential, personal and/or sensitive data, for themselves or on behalf of others, is obliged to ensure an adequate and secure disposal and destruction of data carrier.

Secure destruction means in this regard, that the data carriers, on which the information in need of protection is represented, are destroyed in a way, that the reproduction of the represented information are either impossible or most widely aggravated (ISO/IEC 21964-1 and ISO/IEC 21964-2).

Not just the secure destruction itself should be noted, but also the whole process from the point of origin through to the environmentally friendly recycling/disposal in accordance with laws and regulations currently in force.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-3:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-3-2018-en-249238

* **299** ***Information technology standards and archives***

David Bearman

(Lezing / oratie / college) ICA / Janus, 1992. congres Maastricht 1991, 1992.2

Standaard

Like this conference, standards are designed to overcome boundaries. The boundaries presented by information technologies have been envisioned as a series of seven steps (the OSI mode]) each of which provides a platform for communications across systems. Archivists are most concerned with interchange standards on the application (seventh) level. These standards, if appropriately formulated, could convey tbe context in which information is created and managed and the structural relationships between components of the data content as well as the raw data in the system. In this paper, the archival requirements for interchange standards at this level will be discussed. Archivists, it will be suggested, have employed tools in their discipline that give them a valuable insight into requirements for accountable management of these new forms of cultural communications. The implications of these for new technology standards will be elucidated.

Dit artikel is een weergave van zijn verhaal in Maastricht

Overige begrippen *Archiefbeheer; Content; Context; Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Informatiebeheer; MLG; Structure; Voortbestaan.*

* **10160** ***Information, records, and the philosophy of speech acts***

Geoffrey Yeo

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Speech act

This essay oncentrates on several theoretical perspectives, This most notably on speech act theory (or philosophy). It contains considererations how notions of ‘information’ might relate to a view of record-making and record-keeping that take account of speech act philosophy. It concludes that records have both social and informational roles. Speech act theory reminds us that records are not mere information objects or containers of facts, and it affirms that records do not simply dissolve into interpretation. At the point of inscription, a record and an action are interlinked: assertive, directive, commissive, or declarative.

Overige begrippen *Function; Information object; Philosophy.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

*** 1211** ***Inleiding tot de archivistiek***

J.L. van der Gouw

(Publicatie) W.E.J. Tjeenk Willink N.V., Zwolle, 1955. Archivistica, publicaties van de Archiefschool

Archivistiek

Leuk boek over diplomatiek, ordeningsstelsels, inventarisatie en dergelijke. Vd Gouw verkondigt wel een wat achterhaalde mening over de toepassing van de code UDC.

Overige begrippen *Diplomatiek; Inventariseren; Oorkondenleer; Ordening.*

*** 9799** ***An Integrative Perspective on Information Management***

Rik Maes

(Artikel) Department of Information Management, University of Amsterdam, Amsterdam, 2007. PrimaVera Working Paper 2007-09
April 2007

Informatiemanagement

Information management is an integrative discipline, connecting all information related issues of an organization. Its integrative nature is investigated through a generic framework linking strategy and operations and also business and technology.
The core issues of information management and the position of the CIO as the integrating agent are discussed. Future perspectives on information management are delineated and an appeal is made for responsible information management in organizations as well as in society in general.

Overige begrippen *Chief Information Officer; CIO; Negenvlaksmodel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Primavera

~ http://primavera.fee.uva.nl

Tekst op internet

~ http://imwww.fee.uva.nl/~pv/PDFdocs/2007-09.pdf

**** 8436** ***International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records***

Luciana Duranti en Randy Preston

(Publicatie) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in ARCHIVI, a. III-n.2 (luglio-dicembre 2008), numero speciale - Relazioni finali del gruppo internazionale di ricerca InterPARES 2

Records Management

The "International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES): Experiential, Interactive and Dynamic Records," hereinafter called InterPARES 2, was carried out between January 2002 and December 2006. Its goal was to develop a theoretical understanding of the records generated by experiential, interactive and dynamic systems, of their process of creation, and of their present and potential use in the artistic, scientific and governmental sectors, and, on the basis of that understanding, to formulate methodologies for:

- ensuring that the records created using these systems can be trusted as to their content (that is, are reliable and accurate) and as records (that is, are authentic) while used by their creator;

- selecting the records that have to be kept for legal, administrative, social or cultural reasons after they are no longer needed by their creator;

- preserving the selected records in authentic form over the long term; and

- analyzing and evaluating advanced technologies for the implementation of these methodologies in a way that

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

respects cultural diversity and pluralism.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheer; Behoud; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Terminologie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.interpares.org/ip2/book.cfm

* **10165** ***Intertextuality in the Archives***

Fiorella Foscarini en Juan Ilerbaig

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Intertextuality

Reflection on the basic concept of context in using a semiotic approach in which they provide insights that point to an expanded and more dynamic view of tekst-context relationships. Rhetorical Genre Studies (RGS) offer a set of concepts and analytical tools that shed light on the social context of records creation and use. By looking at intertextual relationships in the archives, archivists can develop a better insight as to the mechanisms involved in the choices made by record creators and users; an insight that in turn elucidates context as a situated construct.

Overige begrippen *Construct; Context; Semiotiek; Textuality.*

** **9834** ***Interview met Luciano Floridi; Tijdens KVAN-dagen in Assen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) opgenomen 16-jun-2014 / Redactie S@P Jaarboek, Assen, 2014. Onbewerkte audiostream

Informatiefilosofie

Interview/gesprek aan de hand van een vijftal vooraf opgestelde vragen en over Google, de uitspraak van het Europese Hof en zijn rol en ideeen.

Overige begrippen *Infosphere; Level of abstraction; LoA; Privacy.*

* **10175** ***Introductie tot DEMO; Van informatietechnologie naar organisatietechnologie***

J.L.G. Dietz

(Publicatie) Delft, 1996.

DEMO

De informatisering van bedrijfsprocessen heeft een hoge vlucht genomen.Illustraties van deze tellingname liggen bij wijze van spreken voor het oprapen.Door die voortschrijdende informatisering is het onderscheid tussen de rollen die mensen vervullen in organisaties en de rollen die aan informaten(informatieverwerkende automaten ofwel geautomatiseerde informatie-systemen)worden toebedeeld, aan het vervagen. Voor velen zijn berichten als"Inkoopsysteem plaatst verkeerde bestellingen" of "Computer keert te hogesalarissen uit", of zelfs "Computer velt oordeel in zaak X" geen metaforen meer,maar werkelijkheden. Ook de informatiekundige ingenieurs, degenen dieverantwoordelijk zijn voor het tot stand brengen en in stand houden vaninformaten, vallen steeds eer aan deze verwarring ten prooi.

Tegelijkertijd blijken deze ingenieurs steeds minder opgewassen te zijn tegen de toenemende complexiteit van de problemen waarmee ze worden geconfronteerd.Het beroep dat op hen wordt gedaan is aan het verschuiven van Information Systems Engineering naar Business Systems Engineering. Om te kunnen voldoen aan deze nieuwe eis, is het nodig een passend en helder begrip te hebben zowel van informatiesystemen als van organisaties. Onder de bestaande informatiekundige methoden is er geen die zo'n passend en helder begrip biedt. Dat gemis is de belangrijkste drijfveer geweest voor de ontwikkeling van DEMO (Dynamic Essential Modelling of Organisations). De volgende uitgangspunten waren daarbij een leidraad:

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

- De essentie van een organisatie is dat ze bestaat uit mensen die met bevoegdheid en verantwoordelijkheid handelen en onderhandelen. Alleen mensen kunnen afspraken maken, besluiten nemen, oordelen vellen, en overeenkomsten aangaan. Die essentie is geheel onafhankelijk van de wijze waarop een organisatie in informatorische en organisatorische zin is gerealiseerd.
- Het modelleren van bedrijfsprocessen en informatiesystemen is een rationele activiteit. Met andere woorden, als aan twee analisten de opdracht wordt gegeven tot het modelleren van dezelfde situatie, dienen ze met identiekeresultaten voor de dag te komen. Dit uitgangspunt laat dus geen ruimte voor de 'creativiteit' die vaak als dekmantel voor onkunde wordt gebruikt.
- Informatiekundige modellen dienen begrijpelijk te zijn voor álle betrokkenen, dus ook voordegenen wier werkzaamheden daarin worden uitgebeeld. DFD's en ERD's bijvoorbeeld staan te ver af vande belevingswereldvan deze personen. Die technieken zijn populair omdat ze gemakkelijk te begrijpen lijken. Wat ze in de praktijk echter vooral teweeg brengen zijn misverstanden.
- Informatiesystemen dienen psychonomisch te 'passen' bij hun gebruikers (zoals men van een stoel en een fiets mag verwachten dat ze ergonomisch 'passen'). Dat wil dus zeggen dat de mentale hulp die ze bieden, alsook hun gebruikswijze, op een 'natuurlijke' wijze doorzichtig moeten zijn. Deze eigenschap is een noodzakelijke voorwaarde voor effectiviteit en gebruiksvriendelijkheid.

Dit boek bestaat eigenlijk uit twee boeken. Het ene, getiteld "Een reis doorKabouterland", begint aan de 'achterkant'. Het is een luchtige presentatie van de DEMO denkwijze in de vorm van een zoektocht door de hoofdfiguur Alice naar een samenhangend begrip van communicatie, informatie, actie en organisatie. Het andere boek is het voorliggende. De vorm daarvan is gewoon, serieus dus. De inhoud omvat zowel de DEMO denkwijze als de DEMO methodiek. Beide zijn sinds het verschijnen van het Leerboek Informatiekundige Analyse (in 1992) verbeterd en uitgebreid.
De titel "Introductie tot DEMO" duidt erop dat de behandeling beknopt is en eerder breed dan diep, teneinde de lezer vooral een compleet beeld te geven van de DEMO denkwijze en van haar praktische belang.

Overige begrippen *Actie; Bedrijfsproces; Communicatie; Design and Engineering Methodology for Organizations; Dynamic Essential Modelling of Organisations; EIM; Handeling; ICT; Proces; Semantiek; Taal; Transaction generated information; Zaakgericht werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over DEMO

~ https://nl.m.wikipedia.org/wiki/DEMO

Over Dietz

~ https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Jan_Dietz

** **7324** ***Inventarisatie van archieven, gevormd volgens het dossierstelsel; Werkbespreking van de docenten ordening en beschrijven***

Arnold den Teuling

(Verslag) Archievenblad, 1980. 84e jaargang

Inventariseren

Beantwoording van de vraag op welke manier een inventaris te maken is van archieven die zijn geordend op basis van een dossierstelsel,

Overige begrippen *Archiefcode; Beschrijven; Dossier; Dossierinventaris; Dossierstelsel; Facetdossier; Inventaris; Objectdossier; Ordenen; Ordeningsstelsel; Schema; Selecteren; Subjectdossier; Toegankelijk maken; UDC; Vernietigen; Waarderen; Zaak; Zaakdossier; Zaakgericht werken; Zaaksgewijze ordening.*

** **2612** ***Het inventariseren van archieven***

W.J. Formsma

(Artikel) Nederlands Archievenblad, 1973. Overdruk artikel uit jaargang 77/1973 nummer 1 blz 3 - 80

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Inventariseren

Het was op de jaarvergadering van 16 september 1939, dat de toenmalige voorzitter van onze vereniging, dr. H. P. Coster, in zijn toespraak vermeldde, dat de tweede druk van de Handleiding, die van 1920, was uitverkocht. De vraag was nu of men tot een herdruk moest overgaan met enige wijzigingen of dat de volgende druk een geheel nieuwe, zelfstandige bewerking behoorde te zijn. Immers veel van de inhoud was historie geworden, terwijl meer aandacht diende te worden gegeven aan de nieuwere archieven. Het bestuur had, zo deelde de voorzitter mee, de heren Fockema Andreae en Smit bereid gevonden een prae-advies uit te brengen.
Daarmee begon een lange lijdensweg die hier niet voet voor voet behoeft te worden gevolgd.
Of het gevraagde prae-advies is uitgebracht, is mij niet bekend. De oorlog was inmiddels uitgebroken en het werk van onze vereniging kwam stil te liggen.
Op de eerste vergadering na de bevrijding, op 2 februari 1946, deelde de ‚voorzitter, nog dr. Coster, mee, dat besloten was tot een nieuwe bewerking". Op de najaarsvergadering van hetzelfde jaar wordt ook een redactiecommissie aangekondigd
Over deze commissie hangt een sluier die nauwelijks door de voorzitters in hun jaarredes wordt opgelicht. Zelfs de samenstelling, die wel eens wisselde, is niet geheel duidelijk. Zo veel is zeker, dat haar werkzaamheden niet veel te betekenen hebben gehad. In 1956 werd dan ook door het bestuur een nieuwe commissie ingesteld, bestaande uit mr. S, J. Fockema Andreae, dr. G. W, A. Panhuysen en ondergetekende".
Het drietal ging inderdaad onmiddellijk aan het werk en kwam spoedig tot enige resultaten. Maar toch kwamen er perioden van stilstand doordat andere werkzaamheden de voorrang hadden. Ook uit de kring van de leden van de Vereniging kwamen niet de gevraagde suggesties. Hun belangstelling beperkte zich tot voor de voorzitter pijnlijke vragen op de jaarvergadering, hoe het er mee stond. Twijfel sloop ook binnen of de tijd wel rijp was voor een nieuwe handleiding. Kon deze wel tot stand komen zonder medewerking van de Archiefschool? Waren de Inleiding tot de archivistiek van Van der Gouw en de Nederlandse Archiefterminologie voorlopig niet voldoende?
Zo sleepte de zaak zich voort tot door de ziekte en later het overlijden van mr. Fockema Andreae het werk geheel en al stil kwam te liggen. Op dat moment waren enige hoofdstukken klaar, andere nog in de grondverf. Pogingen om de commissie door aanvulling met enige nieuwe leden een nieuwe basis te geven liepen op niets uit.
Op 23 oktober 1969 vond een bestuursvergadering plaats, waar ook de algemene rijksarchivaris, tevens waarnemend direkteur van de archiefschool, mr. A. E. M, Ribberink, dr. Panhuysen en ondergetekende aanwezig waren. De hoofdvraag was of er nog behoefte bestond aan een algemene handleiding of dat er verschillende boeken zouden moeten komen over verschillende onderwerpen. De beantwoording van deze vraag hing samen met de tweede vraag of het beschikbare materiaal van de voormalige commissie in een dergelijke staat was dat het na bewerking zich zou lenen voor een uitgave. Niet minder belangrijk was wie dan deze bewerking op zich zou(den) kunnen en willen nemen.
De meerderheid van de aanwezigen bleek overtuigd van de wenselijkheid van één algemene handleiding, waarvan de inhoud zou kunnen bestaan uit het omgewerkte en aangevulde materiaal van de oude commissie. Daarna verklaarde ondergetekende zich, geheel vrijblijvend, bereid met gebruikmaking van dit materiaal, maar naar eigen inzicht, een 'proeve' te leveren.
Een jaar later zond hij een voorlopige schets in, waarna in oktober 1971 het bestuur hem verzocht deze schets in een definitieve vorm te gieten, hetgeen dan nu geschied is.

Hoewel de schrijver gebruik gemaakt heeft van hetgeen zijn medecommissieleden op papier hadden gezet en hij ook veel te danken heeft aan de met hen gevoerde gesprekken, is het toch zijn werk geworden. Hij meent, dat het ook het werk van één man moet zijn. De onderdelen van de archivistiek, zowel van de theorie als de praktijk, grijpen zo ineen, dat slechts de gedachtengang van één persoon er een geheel van kan maken.
De schrijver heeft zich beperkt tot de eigenlijke archicfleer. Hij heeft zich dusniet bezig gehouden met het archiefrecht en de daarmee samenhangende organisatie van het Nederlandse archiefwezen. Na enige aarzeling heeft hij ook een overzicht van de geschiedenis van het Nederlandse archiefwezen, dat hij zich als inleiding had gedacht, weggelaten. De geschiedenis van het herkomstbeginsel heeft hij daarbij overgeheveld naar de behandeling van het beginsel zelf in het hoofdstuk Ordening.
Aan de 'oude' Handleiding is veel, soms zelfs letterlijk, ontleend. Verwijzingen naar parallelle hoofdstukken en paragrafen zijn aangegeven door (H...)

Geen apart hoofdstuk is gewijd aan het conventioneel gebruik van termen en tekens. Daarvoor wordt in de tekst verwezen naar de Nederlandse Archiefterminologie (T .…).
Tenslotte is door (G ...) verwezen naar de Inleiding tot de archivistiek van Van der Gouw.
Het Nederlands Archievenblad is aangehaald als N.A.B.

Overige begrippen *Archivistiek; Archivistisch kenmerk; Beschikbaarheid; Beschrijven; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g); Registreren; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid.*

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://public.archiefschool.net/C8/Publicaties%20door%20derden/Document%20Library/Formsma%20NAB%201973.p

**** 10073** ***Inzicht in keteninitiatieven; Ontwikkeling van een instrument waarmee de slaagkans van initiatieven in maatschappelijke ketens kan worden ingeschat en vergroot***

Tjitske Visser

(Proefschrift) © 2016,T.Visser, Utrecht, 2016.

Keteninitiatief

Grootschalige ICT-projecten in de publieke sector blijken in veel gevallen meer tijd en geld te kosten dan van tevoren ingeschat en de hoge verwachtingen worden niet altijd waargemaakt. Promovenda Tjitske Visser ontwikkelde een instrument waarmee de slaagkans van dit soort initiatieven in maatschappelijke ketens - 'keteninitiatieven' - kan worden ingeschat en vergroot.
Visser onderzocht het succes van grootschalige ICT-projecten in de publieke sector, en factoren die daaraan bijdragen. In haar proefschrift concludeert ze dat een van de redenen voor het falen van keteninitiatieven is dat bestaande methoden en aanpak geen onderscheid maken naar de context van een ICT-project. Dat maakt het onmogelijk om goed in te spelen op de karakteristieken van die context.

COMPLEXITEIT EN WEERBARSTIGHEID
De karakteristieken van maatschappelijke ketens maken dat andere uitgangspunten gelden dan in een kleinschaligere context, zoals in een enkele organisatie. Zo lijken keteninitiatieven alleen te slagen als ze direct bijdragen aan het aanpakken van een maatschappelijke probleem. Ook is een keteninitiatief alleen kansrijk als betrokkenen rekening houden met de complexiteit en weerbarstigheid van de context, in plaats van te proberen deze op te lossen.

SLAAGKANS VERGROTEN
Succesvolle keteninitiatieven kunnen een bijdrage leveren aan het verminderen van maatschappelijke problemen, terwijl het mislukken van een keteninitiatief het probleem zelfs kan vergroten. Er is dus een maatschappelijke noodzaak voor meer geslaagde keteninitiatieven. Het door Visser ontwikkelde instrument houdt rekening met de karakteristieken van maatschappelijke ketens en bevat uitgangspunten om in die context juist te handelen, waardoor het de slaagkans van een keteninitiatief kan inschatten en vergroten.

Overige begrippen *Context; Fitrelatie; Keteninformatisering; Maatschappelijke keten; Niveauvergissing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift

~ https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/344171/Visser.pdf

Promotie

~ http://www.uu.nl/agenda/promotie-inzicht-in-keteninitiatieven

*** 2161** ***ISAAR(CPF) : international standard archival authority record for corporate bodies, persons and families : final ICA approved version; International Council on Archives. Ad Hoc Commission on Descriptive Standards***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives., Ottawa, 1995. ISBN 0-9696035-3-3

ISAAR(cpf)

Set regels voor het beschrijven van archiefvormers. Te beschouwen als uitbreiding op ISAD(g)

Overige begrippen *Archief; Archiefvormer; Bedrijfsarchief; Familiearchief; Fonds; ISAD(g); Persoonlijk archief; Standaard; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/biblio.php?pdocid=2

Website ICA

~ http://www.ica.org/

** **7059** ***ISAAR(CPF) : international standard archival authority record for corporate bodies, persons and families : second edition***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) International Council on Archives, 2004. ISBN/ISSN: 2-9521932-2-3

ISAAR(cpf)

This standard provides guidance for preparing archival authority records which provide descriptions of entities (corporate bodies, persons and families) associated with the creation and maintenance of archives.

Overige begrippen *Archief; Archiefvormer; Bedrijfsarchief; Familiearchief; Fonds; ISAD(g); Persoonlijk archief; Standaard; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISAAR(cpf) op de site van de ICA

~ http://www.ica.org/en/isaar-cpf-international-standard-archival-authority-record-corporate-bodies-persons-and-families-

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/download.php?id=1648

Website ICA

~ http://www.ica.org/

* **3215** ***ISAD(G) : general international standard archival description, second edition: adopted by the Ad Hoc Commission on Descriptive Standards,Stockholm, Sweden, 19-22 September 1999.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) International Council on Archives, Ottawa, 2000. ISBN 0-9696035-5-X

ISAD(g)

This standard provides general guidance for the preparation of archival descriptions. It is to be used in conjunction with existing national standards or as the basis for the development of national standards.
The purpose of archival description is to identify and explain the context and content of archival material in order to promote its accessibility. This is achieved by creating accurate and appropriate representations and by organizing them in accordance with predetermined models. Description-related processes may begin at or before records creation and continue throughout the life of the records. These processes make it possible to institute the intellectual controls necessary for reliable, authentic, meaningful and accessible descriptive records to be carried forward through time.

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; Beschrijven; Geordende en toegankelijke staat; ISAAR(cpf); Standaard; Toegang; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlandse vertaling

~ http://www.ica.org/en/node/30099

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/node/30000

Website ICA

~ http://www.ica.org

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

** **6374** ***ISAD(g) Algemene Internationale Norm voor Archivistisch Beschrijven; Vertaling van de tweede uitgave***

Erika Hokke en Peter Horsman, Marc Nelissen, Willem Vanneste

(Referentiekader) Antwerpen / Leuven / Amsterdam, 2004. Het origineel is in het Engels. Deze vertaling is slechts een referentiedocument. Het is geen officieel document.

ISAD(g)

Deze norm verschaft algemene richtlijnen voor het maken van archivistische beschrijvingen. Hij dient te worden gebruikt in combinatie met bestaande nationale normen of als basis voor de ontwikkeling van nationale standaarden.

Overige begrippen *Beschrijven; ISAAR(cpf); NEN 2082; Norm; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISAD(g) op de site van de ICA

~ http://www.ica.org/10207/standards/isadg-general-international-standard-archival-description-second-edition.html

Website archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl

** **6631** ***ISO/TS 23081-1 Information and documentation - Records management processes - Metadata for records; Part 1: Principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) ISO, Geneve, 2004. First edition 2004-05-01

NPR-ISO/TS 23081-1:2004 en

Standaard voor metadata voor archiefbescheiden (records)

Per 1/2/2006 Vervangen door NEN-ISO 23081-1:2006

Overige begrippen *ISO/TS 23081-1-2004(E); ISO-DIS 15489-1; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006; Records Management; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NPR-ISO/TS 23081-1:2004 en

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=187171

* **8747** ***Kaderstellende notitie Limburgs e-depot***

Mart Bohnen en Ingmar Koch, Geert Luykx, Jo van der Meij

(Publicatie) Versie 1.0 10-mrt-2009 / Denktank e-depot van de Kring van archivarissen in Limburg, Heerlen, 2009.

E-depot

Betreft een advies vanuit het gezichtspunt van de archiefdiensten voor een tweeledige aanpak van het duurzaamheidsprobleem.

Ten eerste een gefaseerde realisatie van een e-depot in Limburg en ten tweede de instelling van een platform digitale duurzaamheid ten behoeve van informatieuitwisseling en kennisdeling.

Overige begrippen *Digitale kluis; Duurzame toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.rijckheyt.nl/upload/100/pdf/Archiefinspectie%20-%20dossier%20digitaal%20archiveren/Notitie_KVAL_ed

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Tekst op internet (tinyurl)

~ http://tinyurl.com/6c3azt

* **8039** ***Kernmodel II; Ervaringen met en visie op informatiemanagement bij de rijksoverheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) InterLAB, werkgroep Kernmodel II, Den Haag, 2006. Oktober 2006

Functioneel model

In oktober 2003 heeft een werkgroep met deelnemers van zes ministeries - BZK, Buza, Defensie, OCW, VWS en VROM - het Kernmodel opgeleverd. De doelstelling van het Kernmodel was "Het opstellen van een gezamenlijk functioneel model op het gebied van de digitale documenthuishouding, waarmee de onderlinge kennisuitwisseling wordt gestimuleerd en de vraagsturing naar de markt vorm kan krijgen."

In 2005 zijn op basis van het Kernmodel twee aanbestedingstrajecten (voor Software en System Integrator) uitgevoerd en afgerond. Een deel van de oorspronkelijke werkgroep uit 2003 is eind 2005 bij elkaar gekomen om te bespreken hoe de opgedane kennis en ervaringen met de aanbestedingen behouden en met anderen gedeeld konden worden. Bovendien werd al gauw duidelijk dat ook de uitgangspunten van het Kernmodel op onderdelen door de tijd achterhaald waren. Dat was overigens geen verrassing; bij het opstellen van het Kernmodel realiseerde de werkgroep zich al dat het Kernmodel een groeimodel is dat continue bijstelling nodig heeft naar aanleiding van ontwikkelingen binnen de overheid en in de markt. Ook voor de eisen en wensen uit het Kernmodel was het gewenst deze eens opnieuw tegen het licht gehouden.

Afgelopen jaren zijn binnen de rijksoverheid veel nieuwe initiatieven gestart op het gebied van het digitaliseren van de documenthuishouding. Letterlijk met vallen en opstaan is veel kennis en ervaring opgedaan. Dit heeft ook geleid tot voortschrijdende inzichten op het gebied van de visie, uitgangspunten en eisen van het Kernmodel.

Doel van deze publicatie is het vastleggen en beschikbaar stellen van een deel van deze ervaringen en voortschrijdende inzichten.

In hoofdstuk 1 wijzen we op de belangrijke rol van digitalisering in het veranderingsproces naar een transparantere, efficiëntere en kleinere overheid. In hoofdstuk 2 blikken we terug op de ontstaansgeschiedenis van het Kernmodel en schetsen we waar we nu staan. In hoofdstuk 3 en 4 geven we de ervaringen weer van verschillende ministeries met respectievelijk de aanbestedings- en implementatietrajecten. In hoofdstuk 5 kijken we vooruit, omdat onze visie nu verder gaat dan de visie die ten grondslag lag aan het oorspronkelijke Kernmodel.

Als bijlage is opgenomen een volledig herziene en geactualiseerde
versie van de functionele eisen en wensen uit het oorspronkelijke Kernmodel, samen met bijbehorende definitielijst. Zij vormen geen onderdeel meer van de publicatie zelf, maar zijn als bijlagen toegevoegd. Dit illustreert één van de aspecten waarin onze visie is geëvolueerd: de focus zou niet moeten liggen op techniek en randvoorwaarden, maar op de processen die je ermee wilt ondersteunen. En dus primair op de gebruiker.

De doelstelling van het Kernmodel is: "Het actualiseren van het gezamenlijk functioneel model op het gebied van de digitale documenthuishouding, als ook het delen van ervaringen op het gebied van aanbestedings- en implementatietrajecten.

Overige begrippen *Functioneel ontwerp; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); ReMANO; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Interlab

~ http://www.rijks-interlab.nl/afgeronde_activiteiten/kernmodel2/index.html

Site Interlab

~ http://www.rijks-interlab.nl

Tekst op internet

~ http://www.rijks-interlab.nl/Images/KernmodelII definitief met copyright_tcm134-94192.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **7814** ***Kink in de Keten; Inventarisatie van de bevorderende en belemmerende factoren bij samenwerking tussen landelijke overheids-organisaties op het gebied van ICT***

T. van Dijk

(Rapport) Universiteit Twente, Enschede, 2007. versie maart 2007

Ketenintegratie

Om te komen tot een beter functionerende overheid werken allerlei uitvoeringsorganisaties al geruime tijd aan de informatietechnologische integratie van hun dienstverleningsprocessen, gegevenhuishoudingen en bedrijfprocessen. Het onderzoeksprogramma heeft, naast het nodige aan desk research, direct betrokken bestuurders, programmamanagers en IT-ers gevraagd naar hun mening over hoe dit alles tot nu toe verloopt.

Het onderzoek laat zien dat steeds meer ambtenaren vinden dat overheidsbrede samenwerking de toekomst heeft. Bestuurder winnen aan status als ze samenwerkingsprojecten tot een succes maken. Opvallend is ook de positieve rol die de betrekkelijk nieuwe beheersorganisatie GBO.overheid speelt. Ambtenaren blijken er waarde aan te hechten dat niet een ander met de techniek aan de haal gaat, maar dat het beheer ervan op een 'neutrale' plek wordt belegd. Zij geven aan dat ze GBO.overheid als zo'n neutrale plek zien.

Toch is niet alles goud wat er blinkt; Bestuurders zien hun verantwoordelijkheid vooral liggen bij het inrichten en in stand houden van een solide primair proces, inclusief de daarmee gepaard gaande financiering. Bovendien zien bestuurders van elkaar dat zij het belang van de eigen organisatie boven dat van het welslagen van de samenwerking stellen. Soms bestaat het beeld dat dat niet volledig terecht is. Er wordt dan echter niet hard gespeeld, omdat zij de goede houdingen laten prevaleren. Daar dwars doorheen spelen de IT-ers hun spel. Velen hebben er geen belang bij dat hun organisatie door de samenwerking moet afwijken van de eigen standaards. Dat is niet alleen hun deskundigheid, het is vaak hun werk.

Voornaamste belemmerende factoren:

- De departementale organisatie van het rijk bemoeilijkt de samenwerking:
Bij het tot stand brengen van ketensamenwerking is sprake van een fundamentele spanning: wat het beste zou zijn voor de keten hoeft niet automatisch goed te zijn voor alle deelnemende organisaties. Bestuurders zien hun verantwoordelijkheid vooral liggen bij het inrichten en in stand houden van een solide primair proces, inclusief de daarmee gepaard gaande financiering. De eigen financiering gaat voor de financiering van de samenwerking.

- De complexiteit werkt belemmerend:
Er zijn zeer veel factoren ontdekt die de complexiteit van de samenwerking tot grote hoogte doet stijgen. Een aantal daarvan zijn dat bij de samenwerkingsprojecten veel organisaties betrokken zijn. Die organisaties zelf bestaan weer uit verschillende onderdelen, die soms niet hetzelfde nastreven of hetzelfde mandaat hebben. Voor alle betrokken actoren is het dus een constant zoeken naar de posities van anderen, en naar het bepalen van de eigen positie in het proces. Dit vergt erg veel energie.

- ICT is ambtelijk niet interessant:
Voor topambtenaren valt er niet veel winst te halen op dit terrein. Zeker niet wanneer er veel geld mee gemoeid is en budgetten overschreden dreigen te worden.

- Goede onderlinge verhoudingen prevaleren boven een cultuur van zakelijkheid en afrekenen op afspraken:
Bestuurders zien van elkaar dat zij het belang van de eigen organisatie boven dat van het welslagen van de samenwerking stellen. Soms is het beeld dat dat terecht is, soms bestaat het beeld dat dat niet volledig terecht is. Er wordt dan echter niet hard gespeeld, omdat bestuurders de goede verhoudingen prevaleren; men komt elkaar later toch weer tegen en dan kunnen de rollen wel eens omgedraaid zijn.

- Eigen IT standaards eerst:
IT-ers hebben er belang bij dat de organisatie blijft bij de standaards die binnen die organisatie vigerend zijn. Dat is niet alleen hun deskundigheid, het is vaak hun werk.

Voornaamste bevorderende factoren
- 'Samenwerking heeft de toekomst':
de grootste bevorderende factor is het breed aanwezige besef dat ketensamenwerking en shared service centers de

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

toekomst hebben.

- Betrokkenen weten elkaar steeds beter te vinden:
Bestuurders weten elkaar steeds beter te vinden als het om samenwerking gaat. Dit geldt overigens ook voor mensen lager in de organisatie, die door dit soort projecten de andere betrokken organisaties en de mensen die daar werken ook beter leren kennen.

- Samenwerking begint statusverhogend te werken:
Een andere belangrijke bevorderende factor is, dat bestuurders in toenemende mate aan status kunnen winnen door dit soort samenwerkingsprojecten tot een succes te maken.

Overige begrippen *Complexiteit; E-overheid; Integratie; Keteninformatisering; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.ictenoverheid.utwente.nl/docs/2007-Kink_in_de_keten.pdf

* **10227** ***Koninklijk Besluit van 2 oktober 1950, Stbl K.425, houdende voorschriften voor de behandeling van post- en archiefzaken bij de rijksadministratie, met ingekomen ontwerp-code voor een Nederlands overheidsarchief op basis van een decimaalstelsel; (Besluit P***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975, Den Haag, 1950. Digitale kopie van een afschrift uit archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975
Collectie Nationaal Archief: Toegannunner:2.10.26, Inventarisnummer 221
Bevat ook een numerieke classificatie van taken per rijksonderdeel en internationale samenwerkingsvervanden

Documentaire informatievoorziening

Regeling voor document- en dossierbehandeling bij het Rijk. In 1980 vervangen door het KB Algemene secretarie aangelegenheden rijksadministratie (KB ASAR)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefbeheer; Archiefstelsel; CIO; Documentbehandeling; Dossierbehandeling; Dossierregistratie; Postregistratie; Records Management; Registratuur; Registratuurplan; Strategisch Informatie Overleg.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europena

~ https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/NL-HaNA/type/fa/id/2.10.26/unitid/2.10.26+-+221

** **303** ***Korte inleiding op de registratuur der rijksadministratie in de 19e eeuw.***

M.G.H.A. de Graaf

(Publicatie) Rijksarchiefschool, 's Gravenhage, 1971.

Registratuur

Reader gebruikt bij de lessen over de registratuurgeschiedenis bij de administratie van het Rijk aan de Rijksarchiefschool.

Voorwoord:
Bij de lessen registratuurgeschiedenis van de 19de eeuw werd tot nu toe gebruik gemaakt van de syllabus Registratuur en Rijksadministratie in de 19de eeuw van mr. A.E.M. Ribberink.
Een noodzakelijk geworden vermindering van het aantal lessen in dit onderdeel bracht met zich mee een herziening en beperking van de in de syllabus te behandelen stof. Op- en aanmerkingen ten aanzien van deze nieuwe opzet en de uitvoering daarvan worden gaarne tegemoetgezien.
Overigens blijft voor meer gedetailleerde studie in deze materie de oor3pronkelijke syllabus, die in vrijwel elk rijks- en gemeentearchief aanwezig zal zijn, aanbevolen.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Bevat in de bijlage een afschrift van het KB 1823 (Koninklijk Besluit 4 september 1823 nr. 7)

Overige begrippen *Administratie; Agenda; Agendastelsel; Archivist; Bijlage; Dossier; Index; Indicateurstelsel; Lias; Onderwerpdossier; Ordeningsstelsel; Ordre matière; Resolutiestelsel; Rubriek; Rubriekenstelsel; Verbaal; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823; Zaak; Zaakdossier.*

* **9782** ***Krijgen archiefinspecteurs kieuwen?; Over de transformatie van archieftoezicht***

Frans Smit

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 2014. In: Profiteer, profileer, prioriteer - Gedachten en handreikingen voor professionalisering van het archieftoezicht. (S@P- Jaarboek 13, 21-39)

Archiefinspecteur

Het is crisis in onze praktijk. De inspecteur maar ook de archivaris moet inzicht hebben in veel manieren waarop de informatiewerkelijkheid wordt gemodelleerd en deze ook kunnen doorgronden.

Overige begrippen *Contextmodel; Information governance; Lean management; Negenvlaksmodel; Records continuum.*

* **3521** ***Kundig met kennis; hoe zet ik een kennisbeheerprogramma op?***

Wido Bosch

(Artikel) Computable 22-dec-2000.

Kennis

Veel organisaties hebben er problemen mee om theorieën over kennis willen te vertalen naar een programma om er kennis met succes mee te beheren. Onder andere de vaak verwarrende definities van kennis en kennisbeheer, en het ontbreken van pragmatische leidraad voor vertalingen praktijk vergroten het probleem. Een beschrijving hoe het mogelijk is een kennisbeheeprogramma beter te laten slagen door een aantal logische stappen te nemen.

Overige begrippen *Beheer; Context informatie; Informatiebeheer; Kennisdomein; Kennismanagement; Systeemontwikkeling.*

** **9777** ***Leitfaden für das Registraturwesen und den allgemeinen Geschäfstgang der deutschen Stadtgemeinden***

F. Michalski

(Publicatie) Verlag F. Leineweber, Leipzig, 1904.

Registratur

Beschrijving van opzet, doel en inrichting van de registratuur van Duitse gemeenten. Gaat uit van Sachakten.

Overige begrippen *Records Management; Registrande; Registratuur; Registratuurstelsel; Sachaktenregistratur; Zaakdossier; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ https://archive.org/details/DieWelt-registratur

~ https://archive.org/details/DieSchriftgutablageregistraturVorschlgeNachErfahrungenBei

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

** **9999** ***Leitfaden für die Einrichtung der Kanzleien, Registranden und Akten der deutschen Stadtgemeinden***

G. Frenzel

(Publicatie) Leineweber, Leipzig, 1903.

Registratuur

Handboek voor de inrichting van de registratuur van Duitse steden.

Overige begrippen *Ordeningsplan; Zaakgericht werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google books

~ https://books.google.nl/books/about/Leitfaden_f%C3%BCr_die_Einrichtung_der_Kanzl.html?id=Ie-KPgAACAAJ&hl=

* **8064** ***Lessen uit ICT-projecten bij de overheid; Deel A***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2007. November 2007

Projectmanagement

Dit rapport gaat over ICT-projecten van de overheid die in de problemen raken. Projecten worden veel duurder dan gedacht, vragen meer tijd dan gepland of leveren niet het gewenste resultaat op - problemen die overigens niet kenmerkend zijn voor ICT-projecten alleen of voor de (Nederlandse) overheid.

De Tweede Kamer heeft de Algemene Rekenkamer verzocht onderzoek te doen naar de problemen met ICT-projecten en antwoord te geven op haar vragen over onder andere de oorzaken van deze hardnekkige problemen. Daarmee willen we een bijdrage leveren aan het verhogen van het aandeel geslaagde ICT-projecten bij de rijksoverheid.

Oorzaken
De belangrijkste oorzaak voor het (deels) mislukken van ICT-projecten die uit ons onderzoek naar voren komt is dat ICT-projecten van de overheid vaak te ambitieus en te complex worden door de combinatie van politieke, organisatorische en technische factoren. Bij deze te complexe projecten is er geen balans tussen ambitie, beschikbare mensen, middelen en tijd.

Kwaliteit van de informatievoorziening
Goede informatie is noodzakelijk voor grip op (de uitvoering) van ICT-projecten. Dat geldt zowel voor de verantwoordelijke ministers als voor de Tweede Kamer. Een minister heeft beleidsinformatie nodig om goed te kunnen sturen. De Tweede Kamer moet kunnen vertrouwen op de informatie die ze van de ministers krijgt om haar controlerende en medewetgevende taak goed te kunnen uitoefenen. De Tweede Kamer krijgt niet altijd de informatie die zij nodig heeft om deze taken te kunnen waarmaken.

Aanbevelingen
Wij zijn er van overtuigd dat ministers de sleutel in handen hebben om de spiraal waarin projecten te complex worden, te doorbreken. Een minister vervult immers niet alleen een rol in de politieke besluitvorming, maar is tegelijkertijd als bestuurder verantwoordelijk voor de uitvoering. In de rol van ambtelijk opdrachtgever ten slotte, heeft het ministerie direct contact met de leverancier.

Onze aanbevelingen zijn bedoeld om de positie van de ministers in dit krachtenveld te versterken. De achterliggende gedachte is dat als een minister 'zijn zaken op orde heeft' hij beter weerstand kan bieden aan de dynamiek waarin een ICT-project steeds ambitieuzer wordt.

Wij vatten deze aanbevelingen samen als: wees realistisch in uw ambitie en zorg ervoor dat u grip heeft op uw ICT-projecten.

Stand van zaken
Het rapport is op 29 november 2007 naar de Tweede Kamer gestuurd.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Informatievoorziening; IT governance; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij de Rekenkamer

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modulesf/hnud4add

Persbericht

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modulesf/hnud4add

Rapport bij de Rekenkamer (PDF)

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p425_rapport1.pdf

* 8356 *Lessen uit ICT-projecten bij de overheid; Deel B*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2008. Voorlopige versie: 25 juni 2008 / Definitieve versie 1 juli 2008

Projectmanagement

ICT-projecten bij de overheid blijken veel duurder te worden dan gedacht, vragen meer tijd dan gepland of leveren niet het gewenste resultaat op. Dat is ernstig, omdat met ICT-projecten van de overheid vaak veel publiek geld is gemoeid. Bovendien zijn de gevolgen van in meer of mindere mate mislukte projecten vaak groot en maatschappelijk onaangenaam.

Op 29 november 2007 publiceerden we Lessen uit ICT-projecten bij de overheid, Deel A (Algemene Rekenkamer, 2007a). We gaven in Deel A antwoord op de volgende drie vragen van de Tweede Kamer:
1. Wat zijn de belangrijkste achterliggende oorzaken van problemen met ICT-projecten bij de rijksoverheid?
2. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening over dergelijke projecten aan de Tweede Kamer en de bruikbaarheid van de administraties in dit verband?
3. Welke aanbevelingen kunnen gedaan worden op basis van de antwoorden op de twee voorgaande vragen?

Dit is de voorlopige publicatie over het tweede deel van ons onderzoek naar ICT-projecten van de overheid die in de problemen raken. De Algemene Rekenkamer heeft haar rapport nog niet kunnen afronden omdat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (coördinerend bewindspersoon) zich vooralsnog beperkt heeft tot een procedurele reactie.

De belangrijkste oorzaak voor het (deels) mislukken van ICT-projecten die uit het eerste deel van het onderzoek naar voren kwam, was dat ICTprojecten van de overheid vaak te ambitieus en te complex worden door de combinatie van politieke, organisatorische en technische factoren. Bij deze te complexe projecten is er geen balans tussen ambitie, beschikbare mensen, middelen en tijd.

Het begin van de oplossing van dit dilemma ligt bij de minister. Onze aanbevelingen in Deel A zijn bedoeld om de positie van de ministers in het genoemde krachtenveld te versterken. De achterliggende gedachte is dat als een minister ‘zijn zaken op orde heeft’, hij beter weerstand kan bieden aan de dynamiek waarin een ICT-project steeds ambitieuzer wordt.

Wij vatten deze aanbevelingen samen als: wees realistisch in uw ambitie en zorg ervoor dat u grip heeft op uw ICT-projecten. Daarnaast wezen we erop dat goede informatie voor grip op de projecten noodzakelijk is.

In de nu voorliggende publicatie, Lessen uit ICT-projecten bij de overheid, Deel B, komt de laatste, vierde, vraag van de Tweede Kamer aan de orde en die bestaat uit drie deelvragen:
4a Hoe worden de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitgaven voor ICT- projecten bijgehouden in de administraties?
4b Welke indicatie kan de Algemene Rekenkamer geven van vermijdbare kosten en vermijdbare vertragingen?
4c Welk beeld geeft dit van de mogelijkheden en beperkingen van een breed onderzoek naar de vermijdbare kosten en vermijdbare vertragingen voor ICT-projecten bij de rijksoverheid sinds 2000?

Overige begrippen *Informatievoorziening; IT governance; Transparantie; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Informatie bij de Rekenkamer

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modules/hqlkduzn

Persbericht

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modules/hw2bxj55?onderzoek=hqlkduzn

Rapport bij de Rekenkamer (PDF) (definitieve versie)

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p449_rapport_def.pdf

Rapport bij de Rekenkamer (PDF) (voorlopige versie_

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p449_rapport%20lessen%20uit%20ict-projecten%20van%20de%20overheid.pdf

* **10407** ***Life before Jenkinson - The development of British archival theory and thought at the turn of the twentieth century***

Margaret Proctor

(Artikel) Archives, 2008. Archives, xxxiii, no. 119, Oct. 2008

Archivistiek

Do we wish . . . the Archives of the future to possess the same characteristics as those of the Past? If the answer is 'yes' . . . A considerable part of that body of things necessary for every War Archivist to know . . . Must be the ordinary rules governing the administration of ordinary Archives. But here arises an initial difficulty: there is no complete treatise on this subject in the English Language; or indeed in any language, for the well-known Treatise of Muller, Feith, and Fruin relates only to questions of Classification and Arrangement; and, moreover, there are certain aspects of that and other divisions of Archive Economy upon which I have ventured to think that an English Archivist might have a new point of view to suggest; notably in the matter of custody

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5642011/Life_before_Jenkinson_the_development_of_British_archival_theory_and_thought_of_the_twentieth_century

** **10266** ***The Logic of Information; A Theory of Philosophy as Conceptual Design***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2019. ISBN: 9780198833635

Logic of information

Luciano Floridi presents an innovative approach to philosophy, conceived as conceptual design. He explores how we make, transform, refine, and improve the objects of our knowledge. His starting point is that reality provides the data, to be understood as constraining affordances, and we transform them into information, like semantic engines. Such transformation or repurposing is not equivalent to portraying, or picturing, or photographing, or photocopying anything. It is more like cooking: the dish does not represent the ingredients, it uses them to make something else out of them, yet the reality of the dish and its properties hugely depend on the reality and the properties of the ingredients. Models are not representations understood as pictures, but interpretations understood as data elaborations, of systems. Thus, Luciano Floridi articulates and defends the thesis that knowledge is design and philosophy is the ultimate form of conceptual design.

Although entirely independent of Floridi's previous books, The Philosophy of Information (OUP 2011) and The Ethics of Information (OUP 2013), The Logic of Information both complements the existing volumes and presents new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Affordance; Conceptual design; Conceptuele logica; Epistemology; Factual information; Filosofie; Informatie_over; Informatiefilosofie; Information; Information_about; Level of abstraction; Logic; Logica; Ontology; Semantic information.*

Semantic artifact

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

The totality of the outcome of our creative semanticization (giving meaning to and making sense of) and conceptual design of reality.

Overige begrippen *Artifact; Conceptual design; Constructivisme; Ontology; Semantisch artefact; Semantization.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Oxford University Press

~ https://global.oup.com/academic/product/the-logic-of-information-9780198833635?cc=nl&lang=en&

* **10094** ***Een man van de praktijk. P. Noordenbos: zijn leven, loopbaan en opvattingen over registratuur en archief***

M.K.W.S. Klomp

(Scriptie) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2012. Master Scriptie
Faculteit der Geesteswetenschappen
FGw MA Archiefwetenschap (duale master)

Registratuur

In dit onderzoek zijn het leven,de loopbaan en de opvattingen over registratuur en archief van P. Noordenbos (1891-1972) onderzocht. Noordenbos heeft als directeur van het Registratuurbureau (1922-1956} veel bijgedragen aan de ontwikkeling van de documentaire informatievoorziening. Het systeem-Zaalberg is de standaard voor overheidsarchieven geworden en zijn Registratuurbureau de vakautoriteit. Door zijn betrokkenheid bij de Studieclub Overheidsdocumentatie en de registratuuropleiding is hij van groot belang geweest voor de professionalisering van de sector. Daarbij is de steun van de Vereniging Nederlandse Gemeenten onontbeerlijk geweest.
Op basis van de eerste zeven drukken van zijn handboek Overheidsdocumentatie is zijn gedachtegoed geanalyseerd tegen de achtergrond van het archiveringssysteem volgens Horsman, het levenscyclusmodel van Schellenberg en de NEN-1S0-15489-1. Het systeem van Noordenbos komt in de grote mate overeen met het theoretisch kader. Voor Noordenbos vormen de registratuur en archivering de spil van de organisatie. Daarbij staat de zaak centraal. Zaken worden geordend volgens de systematische ordening van de code-VNG. Noordenbos kijkt voornamelijk naar het belang van de archiefvormer,maar heeft ook oog voor het belang van de historicus. Zijn systeem kenmerkt zich door een sterke gerichtheid op de praktijk,een groot vertrouwen in de overheid als archiefvormer en een grote gedetailleerdheid.

Overige begrippen *BAC; Basisarchiefcode; Documentaire informatievoorziening; NEN-ISO 15489; Ordeningsstelsel; Overheidsdocumentatie; Systematisch dossierstelsel; Zaak; Zaaksgewijze ordening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DARE UVA

~ http://www.scriptiesonline.uba.uva.nl/scriptie/419774

Site Archief Goor en Vecht

~ http://www.gooienvechthistorisch.nl/mooienbijzonder/thema-s/scriptie-over-p.-noordenbos-en-het-archief

** **313** ***Management of electronic records: Issues and guidelines; Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) United Nations, New York, 1990. ISBN 92-1-100348-2

Informatiebeheer

The United Nations (UN) conducted one of the first comprehensive studies aimed at developing guidelines for the implementation of electronic records archives and records management programs for the use of UN organizations. The report, Management of Electronic Records: Issues and Guidelines (known informally as the ACCIS report), published

The ACCIS report was the result of the work of an international interdisciplinary group of UN professionals and

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

external consultants with major contributions by David Bearman, Tora Bikson and Charles Dollar under the leadership of Richard E. Barry from 1987-1989.

Een bijzonder goed rapport over dit onderwerp. MLG. De levenscyclus van gegevens die ik in de overzichten gebruik/heb gebruikt en ook op mijn website komt uit dit document.

Overige begrippen *Archiefbeheer; MLG; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Literatuurlijst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/313

* **2221** ***Managing organisations with electronic records; Modern Impact of Electronic Media***

Richard E. Barry

(Artikel) Website Barry Associates.

Informatiebeheer

This article is about the growing impact of the use of electronic media in modem organisations. It was originally published in the Cimtech Limited and UKAIIM bi-monthly journal Information Management & Technology, Vol 26, No 3, 1993, and is reproduced here with the kind permission of the Editor, Ann Grimshaw. One of the important messages is: Executives and information managers of all kinds must join forces now in managing organisational electronic files. The message applies to the public sector where, in many economies, diminishing revenues are forcing governments to look for service cuts or efficiency gains in some cases by diverting services to the private sector.

The message also applies to the private sector and academia because of increasing competition for markets and increasingly aware consumers. The article outlines some of the comparative results of surveys of nearly thirty United Nations organisations which use electronic media, such as the major symptoms toms, problems and opportunities in using such media and related technological developments and implications. It also suggests some possible strategies for approaching the associated challenges. References to vendor products are for illustrating particular technologies. They do not constitute product endorsements.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Duurzaamheid; Procedure.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Rick Barry

~ http://www.mybestdocs.com/

De tekst op internet

~ http://www.caldeson.com/RIMOS/barry2.html

** **10464** ***Managing Records as Evidence and Information***

Richard J. Cox

(Publicatie) Greenwood Publishing Group, Santa Barbara, 2000.

Records Management

For the past three decades, policies regarding a variety of information issues have emanated from federal agencies, legislative chambers, and corporate boardrooms. Despite the focus on information policy, it is still a relatively new concept and one only now beginning to be studied. The subject area is wider than believed--archives and records policies, information resources management, information technology, telecommunications, international communications, privacy and confidentiality, computer regulation and crime, intellectual property, and information systems and dissemination. This is not a compendium of policies to be used, but rather an exploration in a more detailed fashion of the fundamental principles supporting the setting of records policies. Records policies are critically important for records professionals to develop and use as a means of strategically managing the information and evidence found in the millions of records created daily, provided that the policies are based on comprehensible principles. This is a series of discourses on the fundamentals of archives and records management needing to be understood before any organization attempts to define and set any policy affecting records and

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

information. The chapters concern defining records, how information technology plays into policy compiling, the fundamental tasks of identifying and maintaining records as critical to records and information policy, public outreach and advocacy as a key objective for such policy, and the role of educating records professionals in supporting sensible records policies.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Data; Evidence; Information; Semantic information; Semantische informatie.*

* **10143** ***The Master Algorithm; How the Quest for the Ultimate Learning Machine Will Remake Our World***

Pedro Domingo

(Publicatie) Penguin, London, 2017. Verschenen in 2015

Algorithme

Algorithms increasingly run our lives. They find books, movies, jobs, and dates for us, manage our investments, and discover new drugs. And in the world's top research labs and universities, the race is on to invent the ultimate learning algorithm: one capable of discovering any knowledge from data, and doing anything we want, before we even ask.

Machine learning is the automation of discovery-the scientific method on steroids-that enables intelligent robots and computers to program themselves. No field of science today is more important yet more shrouded in mystery. Pedro Domingos, one of the field's leading lights, lifts the veil for the first time to give us a peek inside the learning machines that power Google, Amazon, and your smartphone. Step by step, he assembles a blueprint for the future universal learner-the Master Algorithm-and discusses what it means for you, and for the future of business, science, and society.

If data-ism is today's rising philosophy, this book will be its bible. The quest for universal learning is one of the most significant, fascinating, and revolutionary intellectual developments of all time. The Master Algorithm is the essential guide for anyone and everyone wanting to understand not just how the revolution will happen, but how to be at its forefront.

Overige begrippen *Artificial language; Artificiële Intelligentie; Big data; Dataficatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (The Master Algorithm)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Master_Algorithm

* **10446** ***A Matter of Trust; Building Integrity into Data, Statistics and Records to Support Sustainable Development***

Anne Thurston

(Publicatie) University of London Press, London, 2020. ISBN 978-1-912250-34-9

Trust

The United Nations Sustainable Development Goals initiative has the potential to set the direction for a future world that works for everyone. Approved by 193 United Nations member countries in September 2016 to help guide global and national development policies in the period to 2030, the 17 goals build on the successes of the Millennium Development Goals, but also include new priority areas, such as climate change, economic inequality, innovation, sustainable consumption, peace and justice. Assessed against common agreed targets and indicators, the goals should facilitate inter-governmental cooperation and the development of regional and even global development strategies.

However, each goal presents considerable challenges in terms of collecting and analysing relevant data and producing the statistics needed to measure progress. Most governments in lower resourced countries simply do not yet have the systems and controls in place to produce high quality, reliable data and statistics, and it is questionable whether the quality and integrity of the available information is adequate to support meaningful decisions and set direction for the future.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

There are substantial implications: where progress cannot be measured accurately because of inadequate or flawed statistics, the result can be misguided decisions, doubts about achievement of the goals and significant wasted resources. Getting statistics 'right' depends upon the quality and integrity of the data used to produce them and on the quality of the processes for collecting, manipulating and analysing the data. Without a documentary records as evidence of how the data were gathered and analysed or how statistics were produced and disseminated, it is not possible to confirm that the statistics are complete, accurate and relevant.

Various global organisations do recognise the importance of high quality data and statistics for measuring the SDG indicators reliably, but there has been little attention to the role of records in providing the evidence needed to trust the data and statistics. There is, moreover, a lack of awareness that digital information simply will not survive without policies and procedures to manage and preserve it through time. As a result, digital data, statistics and records are being lost regularly on a large scale, particularly in lower resource countries, where the structures needed to protect and preserve them are not yet in place.

This book explores, through a series of case studies, the substantial challenges for assembling reliable data and statistics to address pressing development challenges, particularly in Africa. Hopefully, by highlighting the enormous potential value of creating and using high quality data, statistics and records as an interconnected resource and describing how this can be achieved, the book will contribute to defining meaningful and realistic global and national development policies in the critical period to 2030.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Data; Evidence; Trustworthiness; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.14296/1220.9781912250356

Humanities digital library

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/view/amot/188/372-1

Humanities digital library (metadata)

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/book/amot

* **10537** ***MDTO***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Vastgesteld door de Standaardisatieraad Nationaal Archief 6-jul-2021 / Nationaal Archief, Den Haag, 2021. Versie 1.0 - Webpagina Nationaal Archief

Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinf

Het MDTO is een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.

De vraag is of de Standaardisatieraad Nationaal Archief de bevoegdheid of het mandaat heeft referentiekaders voor decentrale overheden vast te stellen.

Overige begrippen *MDTO; Metadata; Metagegevensschema; NEN-ISO 23081; Norm; Ontologie; Papieren paradigma; RDF; RDF schema; Referentiekader; Standaard; TMLO; TMR; Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

MDTO op de site van het Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto/

Standaardisatieraad Nationaal Archief stelt MDTO vast

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/standaardisatieraad-nationaal-archief-stelt-mdto-vast

Vergadering 6-7-2021 met verslag van de Standaardisatieraad Nationaal Archief

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/80563a73-206e-42c2-878f-678eef75af2b/kennisplatform-informatiehuishouding-overheden/files/5d6e917f-5eac-4a2e-a16c-c8bf44c4d6c6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10141** ***Medienwechsel; Vom Nutzen und Nachteil der Sprache für die Schrift***

Christoph Windgätter

(Publicatie) Kulturverlag Kadmos, Berlin, 2006. (Berliner PROGRAMM einer Medienwissenschaft)

Schrift

Kaum etwas hat die europäische Theoriebildung in den letzten Jahrzehnten so intensiv beschäftigt wie das Thema der Schrift. Eine Entwicklung, die sich vor allem den veränderten, weil computerisierten Bedingungen des Schreibens selber verdankt. Denn längst sind es numerische Codes und elektrische Schaltungen, die bei all den Buchstabenmassen über Sein oder Nicht-Sein entscheiden. Anlass genug, einen Blick in Vergangenheiten zu werfen, die uns solche Medienwechsel voraus haben. Christof Windgätters Buch widmet sich eben dieser Aufgabe: Systematisch differenziert und nahe am historischen Material verfolgt es jenen doppelten Übergang, den das 19. Jahrhundert von der Sprache zur Schrift als einen von der Philosophie zur Medientheorie eingeleitet hat. Seine Referenzautoren sind zunächst Hegel und Saussure. Während ersterer als Sprachphilosoph gelesen wird, der um Begriffe wie Geist, Ausdruck oder Mitteilung kreist, kommt der zweite als Systemlinguist in den Blick, der Sprache nicht nur immanent analysiert, sondern sie dazu als sein Objekt allererst erfindet. Zusammengenommen aber fungieren beide als eine Art Kontrastfolie, vor der sich dann mit Nietzsche eine dritte Position abhebt. Sie markiert den Wechsel von der Sprach- zur Schrifttheorie; ja mehr noch: An ihr wird gezeigt, wie sich der Ex-Philologe über Sinn- und Strukturfragen hinaus dem Problem ihrer Medialität zu stellen beginnt - aus physiologischer, ästhetischer und technischer Perspektive: bezogen auf den Leib des Schreibers, das Corpus der Schrift und die Mechanik ihrer Schreibgeräte.

Overige begrippen *Filosofie; Mediatheorie; Mediawetenschap; Medienwechsel; Onthechting; Semiotiek; Taal; Techniek; Teken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie

~ http://archiv.ub.uni-marburg.de/ep/0002/article/view/1148/1093

Zoeken via Google

~ https://www.google.de/search?q=medienwechsel+windg%C3%A4tter&oq=medienwechsel+windg%C3%A4tter

** **10588** ***MIM - Metamodel Informatie Modellering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Versie ter vaststelling 17-feb-2022 / Geonovum, 2022. Metamodel voor het beschrijven van informatiemodellen (MIM), versie 1.1.1

Metamodel

Met MIM, het Metamodel voor Informatie Modellering, wordt een metamodel beschreven waar informatiemodellen mee gemaakt kunnen worden. Het beschrijft de metaklassen, metastructuur en metagegevens als grondslag voor een informatiemodel. Doel hiervan is standaardiseren van de methode van informatiemodelleren waarmee afstemming tussen informatiemodellen, vergelijkbaarheid in publicatie en gebruik van gemeenschappelijke tooling mogelijk wordt. MIM faciliteert hiermee het ontstaan van een stelsel van samenhangende informatiemodellen.

MIM wordt conceptueel beschreven en hierna uitgewerkt in een aantal modelleertalen, in deze versie uitgewerkt voor een toepassing in UML en in Linked Data. De beschrijving van MIM kent sinds versie 1.1 een algemeen conceptueel deel, een deel in UML en nieuw toegevoegd in versie 1.1 is het hoofdstuk Metamodel in Linked Data (LD). Verder zijn er een aantal nieuwe mogelijkheden toegevoegd die voorzien in gebruikerswensen. Versie 1.1.1 is gebruikt om een verzameling kleine verbeteringen door te voere

Overige begrippen *Attribuuttype; Gegevensgroeptype; Informatiemodel; Linked data; Logic of archives; Logic of information; Metadatamodel; Modelelement; NEN 3610; Objecttype; UML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Geonovum

~ https://www.geonovum.nl/over-geonovum

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Webpagina

~ https://docs.geostandaarden.nl/mim/mim/

Metamodel

Met MIM, het Metamodel voor Informatie Modellering, wordt een metamodel beschreven waar informatiemodellen mee gemaakt kunnen worden. Het beschrijft de metaklassen, metastructuur en metagegevens als grondslag voor een informatiemodel. Doel hiervan is standaardiseren van de methode van informatiemodelleren waarmee afstemming tussen informatiemodellen, vergelijkbaarheid in publicatie en gebruik van gemeenschappelijke tooling mogelijk wordt. MIM faciliteert hiermee het ontstaan van een stelsel van samenhangende informatiemodellen.

MIM wordt conceptueel beschreven en hierna uitgewerkt in een aantal modelleertalen, in deze versie uitgewerkt voor een toepassing in UML en in Linked Data. De beschrijving van MIM kent sinds versie 1.1 een algemeen conceptueel deel, een deel in UML en nieuw toegevoegd in versie 1.1 is het hoofdstuk Metamodel in Linked Data (LD). Verder zijn er een aantal nieuwe mogelijkheden toegevoegd die voorzien in gebruikerswensen. Versie 1.1.1 is gebruikt om een verzameling kleine verbeteringen door te voere

Overige begrippen *Attribuuttype; Gegevensgroeptype; Informatiemodel; Linked data; Logic of archives; Logic of information; Metadatamodel; Modelelement; NEN 3610; Objecttype; UML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Geonovum

~ https://www.geonovum.nl/over-geonovum

Webpagina

~ https://docs.geostandaarden.nl/mim/mim/

* **9898** ***Misschien kun je er ook zo naar kijken; Een denk-essay over de betekenis van ict voor burgers en overheid***

Bas Haring

(Essay) versie 21-nov-2014 / Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2014.

E-overheid

Dit essay bestaat uit een serie reflecties over de veranderende relatie tussen overheid en burger als gevolg van ict. Er is allicht al veel over dit onderwerp geschreven en het is onmogelijk om volledig over dit onderwerp te zijn, maar het is mijn ambitie om een aantal thema's opnieuw of op een ander manier onder de aandacht brengen. "Misschien kun je er ook zo naar kijken", is de grondhouding geweest van deze overpeinzingen.

Bij het schrijven van dit essay heb ik bewust regelmatig voor parabels gekozen: korte verhalen die thematiek op een toegankelijke manier uitleggen. Ik geloof in de kracht van parabels; ze zijn verhelderend en plezierig om te lezen. Dat vind ik belangrijker dan uitentreuren verwijzen naar externe bronnen. Ten slotte is dit een essay: een probeersel. Reflecties die het overwegen waard zijn maar die geen bewezen waarheden zijn. Maar ik zal beginnen met een aantal ruwe uitgangspunten inzake de overheid en inzake ict.

Bevat van algemeen naar bijzondereen aantal overwegingen bij de volgende begrippen:

- Menselijkheid (abstract)
- Routine en dienstbaarheid (overheid)
- Contact (van overheid naar burgers)
- Degelijkheid (van overheid naar burgers)
- Transparantie (van burgers naar overheid)
- Participatie ((burgers onderling)
- Identiteit (individu)

Overige begrippen *Communicatie; Cultuur; Ethiek; Filosofie; Gebruik; ICT; Identiteit; Informatiefilosofie; Transparante overheid; Transparantie; Vaardigheid.*

Identiteit

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De identiteit die ik voel - en die veel minder geografisch van aard is dan vroeger - loopt niet meer in de pas met mijn identiteit bij de overheid.

Overige begrippen *Cultuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-k ook-zo-naar-kijken/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-ook-zo-naar-kijken.pdf

Site overheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-oo kijken.html

* **4837** ***Model Requirements for the Management of Electronic Records (MoReq)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) CECA-CEE-CEEA, Bruxelles- Luxembourg, 2001.

MoReq

Moreq is een model ten behoeve van het omgaan met elektronische records. Het spitst zich hoofdzakelijk toe op de functionele eisen voor het managen van elektronische records door een Electronic Records Management System (ERMS). Het model is ontwikkeld door Cornwell Affiliates plc in het kader van het IDA programma (Interchange of Data between Administrations) van de Europese Commissie.

The MoReq Specification is a model specification of requirements for Electronic Records Management Systems (ERMS). It has designed to be easily used, and to be applicable throughout Europe. It is intended to be useful for
- potential ERMS users: as a basis for preparing an invitation to tender;
- ERMS users: as a basis for auditing or checking an existing ERMS;
- training organisations: as a reference document for preparing records management training, and as course material;
- academic institutions: as a teaching resource;
- ERMS suppliers and developers: to guide product development by highlighting functionality required;
- record management service providers: to guide the nature of the services to be provided;
- potential users of outsourced record management services: as an aid in specifying the services to be procured.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Communicatie; Documentair informatiesysteem; EDMS; ERMS; ISAD(g); Model; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DLM-forum

~ http://www.dlmforum.eu.org

IDA

~ http://www.ISPO.cec.be/ida

Op de website van Cornwell Affiliates plc

~ http://www.cornwell.co.uk/moreq.html

Tekst bij DIGIDIVA

~ http://digidiv.amsterdam.nl/div_nu_en_straks/informatiesystemen_en_beheer/standaarden_en_methoden/downloads/mo

Website Cornwell Affiliates plc

~ http://www.cornwell.co.uk/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

** **8154** ***MoReq2, Model requirements for the management of electronic records; Appendix 9 to the Moreq2 specification: Metadata model***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Office for Official Publications of the European Communities, Bruxelles- Luxembourg, 2008.
Version 1.0
February 2008,
Update and extension, 2008

MoReq2

The MoReq2 metadata model has two, closely related, purposes:
¨ to define the metadata needed to allow exchange of records between ERMSs with no loss of MoReq2-related mandatory functionality, subject to the following exclusions below;
¨ to define such metadata sufficiently to allow the production development and use of a MoReq2 XML schema.

This metadata model includes the metadata necessary to define the user access rights model.
However, this aspect of the metadata model has the following limitations:
¨ User identities are not generally transportable between systems, and so cannot be meaningfully included here;
¨ It does not include a scheme to represent the different functions for which access can be granted or denied, as this is not transportable between systems (that is, it does not model the access control matrix in section 13.4);
¨ It does model the security categories and other requirements of the optional section 10.13.

Due to its focus on records, the metadata model does not include metadata for documents that are not considered records. Metadata for documents can easily be added to this model, preferably by using the records metadata as a basis and supplementing it with document-specific elements (in particular those related to version control and checkout/check/in).

The metadata model is described in terms of a minimum set of metadata 'elements'. These 'elements' are those that the ERMS must be able to export, import, and process. An 'elements', referred to as 'field' in the past, is the variable used to hold a metadata 'value'.

Overige begrippen *Metadata; Metadatamodel; Metadataschema; MoReq; NEN-ISO 23081-1:2006; Records management metadata; RMA; RMS; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het model op internet

~ http://www.cornwell.co.uk/moreq2/MoReq2_appendix_9_v1.0.pdf

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/moreq2-model-requirements-management-electronic-records-appendix-9-moreq2 specification

** **8153** ***MoReq2, Model requirements for the management of electronic records; MoReq2 Specification***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Office for Official Publications of the European Communities, Bruxelles- Luxembourg, 2008.
Version 1.0
February 2008,
Update and extension, 2008

MoReq2

MoReq2 is destined to become the guiding principle used by ERM system suppliers and developers to provide required functionality, and by outsourced records management service providers to define their service offerings. This ‘de facto’ standard also promises to revolutionise ERM procurement, auditing and training schemes around the globe. It will be used by a broad spectrum of public sector and commercial organisations when preparing requests for proposals, evaluating existing systems and preparing records management training materials. It will also provide a valuable teaching resource for educators.

Overige begrippen *EDRMS; ERMS; MoReq; NEN 2082; Records Management; Records Management*

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Applicatie; Records management services; ReMANO; RMA; RMS.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/moreq2-model-requirements-management-electronic-records-moreq2-specificatic

Moreq Downloadpagina

~ http://www.moreq2.eu/downloads.htm

Rapport op internet

~ http://www.cornwell.co.uk/moreq2/MoReq2_body_v1_0.pdf

Site Moreq2

~ http://www.moreq2.eu/

Via DLM Netwerk

~ http://www.DLM-Network.org

Via het onderdeel The archival policy of the European Commission

~ http://ec.europa.eu/transparency/archival_policy

** 9397 ***MoReq2010 - Modular Requirements for Records Systems; Volume 1 - Core Services & Plug-in Modules***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) DLM Forum Foundation, Brussel, 2011. Version 1.0

MoReq

MoReq2010® aims to provide a comprehensive, but simple and easily understood set of requirements for a records system that is intended to be adaptable and applicable to divergent information and business activities, industry sectors and types of organisation. It avoids a "one size fits all" approach to implementing a records management solution by establishing instead a definition of a common set of core services that are shared by many different types of records system, but which are also modular and flexible, allowing them to be incorporated into highly specialised and dedicated applications that might not previously have been acknowledged as records systems.

The purpose of this document is to describe the minimum functionality required of a MoReq2010® compliant records system, to define common processes, such as export and disposal, and to establish and standardise on an underlying information model that includes entity types, data structures, metadata element definitions and function definitions. Where they are fully implemented, these will reliably support and underpin records system interoperability, including the successful transfer and migration of records in mid lifecycle, between differently implemented but compliant solutions from the same and different suppliers.
The functionality described by the MoReq2010® specification is purposefully intended to be built on and extended through a series of modules covering both generic and specific topics that will be developed in the coming months and years, overseen by the DLM Forum's MoReq Governance Board, to meet the needs and demands of different markets, industries, countries and regions.

Overige begrippen *Common ground; Model Requirements for the Management of Electronic Records; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; Records management services; RMS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Moreq 2010

~ http://www.moreq.info/

Persbericht

~ http://www.project-consult.net/files/MoReq%202010%20Core%20Module%20Announcement%20v1%200.pdf

Termen en begrippen

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/lexicon/48

MoReq

MoReq2010® aims to provide a comprehensive, but simple and easily understood set of requirements for a records system that is intended to be adaptable and applicable to divergent information and business activities, industry

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

sectors and types of organisation. It avoids a "one size fits all" approach to implementing a records management solution by establishing instead a definition of a common set of core services that are shared by many different types of records system, but which are also modular and flexible, allowing them to be incorporated into highly specialised and dedicated applications that might not previously have been acknowledged as records systems.

The purpose of this document is to describe the minimum functionality required of a MoReq2010® compliant records system, to define common processes, such as export and disposal, and to establish and standardise on an underlying information model that includes entity types, data structures, metadata element definitions and function definitions. Where they are fully implemented, these will reliably support and underpin records system interoperability, including the successful transfer and migration of records in mid lifecycle, between differently implemented but compliant solutions from the same and different suppliers.
The functionality described by the MoReq2010® specification is purposefully intended to be built on and extended through a series of modules covering both generic and specific topics that will be developed in the coming months and years, overseen by the DLM Forum's MoReq Governance Board, to meet the needs and demands of different markets, industries, countries and regions.

Overige begrippen *Common ground; Model Requirements for the Management of Electronic Records; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; Records management services; RMS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Moreq 2010

~ http://www.moreq.info/

Persbericht

~ http://www.project-consult.net/files/MoReq%202010%20Core%20Module%20Announcement%20v1%200.pdf

Termen en begrippen

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/lexicon/48

** **10646** ***Het Mundaneum; Machine om te denken over de wereld***

Jacques Gillen en Stéphanie Manfroid, Aurélie Montignie, Justine Stragier

(Publicatie) Mundaneum, Bergen, 2022.

Kennis

Rond het begin van de 20e eeuw begonnen Paul Otlet en Henri la Fontaine te dromen van een andere wereld: een wereld waarin kennis voor iedereen toegankelijk is, en een weg is naar universele vrede. Ze richtten het Mundaneum op om kennis te verzamelen en te verspreiden. Door talrijke projecten uit te voeren die gericht waren op de overdracht van kennis, trachtten ze hun ideaal van vrede te verwezenlijken. Door de wereld te classificeren, te documenteren, te delen, te federeren en te dromen, stelden ze zich een Wereldstad voor geheel gewijd aan universeel begrip.

Overige begrippen *Anarchisme; Archief; Archiefcode; Archieffonds; Basisarchiefcode; Beschikbaarstellen; Bewaren; Bibliografie; Bibliotheekwetenschap; Classificeren; Collectie; Document; Documentatie; Documenteren; Feminisme; Internationalisme; Kennis; Kennisdelen; Kennismanagement; Klasseren; Ordening; Pacifisme; UDC; Universele decimale classificatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/maatschappelijke-objecten/mundaneum

Mundaneum (website)

~ https://mundaneum.org

Mundaneum (winkel)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/het-mundaneum-machine-om-te-denken-over-de-wereld

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **7483** ***Naar een digitale zoektocht; Een onderzoek naar benodigde functionele eisen voor een applicatie om te kunnen zoeken in archiefbeschrijvingen***

Tamara Groot

(Scriptie) Amsterdam, 2003. Scriptie voor de opleiding aan het Instituut voor media en informatie management Informatiemanagement / archivistiek b

Toegankelijkheid

De International Council on Archives kreeg van UNESCO de opdracht om functionele eisen te laten ontwikkelen voor een applicatie voor het beschrijven van archiefmateriaal. UNESCO wil met behulp van deze eisen een 'open-code' applicatie laten ontwikkelen die gratis aan archiefdiensten gegeven kan worden. De Internatonale Council on Archives wil deze eisen laten gelden als een standaard, die archiefdiensten kunnen gebruiken bij het ontwikkelen van software.

Deze scriptie geeft antwoord op de volgende vraag:
'Aan welke functionele eisen moet een retrieval systeem voor beschrijvingen van archiefmateriaal voldoen om aan te sluiten bij het zoekgedrag en zoekwensen van een potentiële archiefgebruiker?

Overige begrippen *Archival description; Open standaard; Standaard; Vindbaarheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Naar een digitale zoektocht (PDF)

~ http://www.archiefschool.nl/docs/TGroot.pdf

OSARIS, Functional Requirements for Archival Description and Retrieval Software

~ http://www.archiefschool.nl/docs/Osaris%20Draft%20Requirements.pdf

Project OSARIS

~ http://www.archiefschool.nl/onderzoek/osaris.htm

* **9870** ***Naar grip op ICT; Parlementair onderzoek naar ICT-projecten bij de overheid - Eindrapport***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2014. Vergaderjaar 2014 - 2015 nr. 33 326

ICT

De tijdelijke commissie ICT constateert dat de rijksoverheid de besturing en beheersing van projecten met een belangrijke ICT-component niet op orde heeft. Het geheel van ICT organisaties bij de rijksoverheid is chaotisch en ondoorzichtig. Taken en verantwoordelijkheden zijn versnipperd en onduidelijk. De commissie stelt vast dat nieuwe projecten zo snel mogelijk door een sluis moeten, waar ze ook kunnen worden tegengehouden.

De rijksoverheid heeft haar ICT-projecten vaak niet in de hand voor wat betreft de kosten, de tijd of zelfs het eindresultaat. Omdat een financieel overzicht op overkoepelend rijksniveau sinds 1995 niet meer wordt opgesteld, ontbreekt inzicht in ICT-kosten. Niemand weet hoeveel de Nederlandse overheden aan ICT uitgeven. Daarom ook weet niemand hoeveel geld gemoeid is met mislukkingen. Ook de Tweede Kamer maakt haar controlerende taak niet waar door een gebrek aan deskundigheid op ICT-gebied en desinteresse voor het onderwerp. Bovendien schiet de informatievoorziening van het kabinet aan de Kamer regelmatig tekort.

De belangrijkste aanbeveling van de commissie om orde in de chaos te brengen is daarom de oprichting van een tijdelijke ICT-autoriteit: het BIT (Bureau ICT-toetsing). Geen nieuw bureaucratisch orgaan - het BIT zal juist een kleine, efficiënte en slagvaardige organisatie moeten zijn, opgehangen aan het (kleine) ministerie van Algemene Zaken. Gedurende een periode van vijf jaar zal het BIT alle projecten van de rijksoverheid boven de 5 miljoen euro waarbij de ICT component een belangrijke rol speelt, toetsen aan de hand van tien basisregels. Deze regels zorgen ervoor dat goed wordt nagedacht over het hoe en waarom van een ICT-project, vóórdat het van start gaat.

Naast dit voorstel doet de commissie nog een groot aantal aanbevelingen die in samenhang zorgen voor een betere besturing en beheersing van ICT-projecten van de rijksoverheid. Deze hebben betrekking op de rol van de Tweede Kamer, een meer centrale sturing van het ICT beleid van de rijksoverheid, de manier waarop uit te voeren projecten gekozen worden, het inzicht in de kosten en baten ervan, de ICT-kennis bij de rijksoverheid en het

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

aanbestedingsbeleid en contractmanagement rond ICT-projecten. Wat dat laatste betreft: anders dan in eerdere onderzoeken besteedt de commissie uitgebreid aandacht aan het aanbestedingsbeleid van de rijksoverheid rondom ICT-projecten, dat aanmerkelijk doeltreffender kan en moet worden ingericht.

De commissie signaleert regelmatig een ongebreideld ICT-enthousiasme, maar ook een Tweede Kamer die om beleid vraagt zonder het belang (of de kosten) van ICT voor de uitvoering te beseffen. Betrokken bewindspersonen doen vervolgens regelmatig toezeggingen, die niet op ICT technische haalbaarheid zijn getoetst. Eventuele tegenspraak van ambtenaren komt niet voor of bereikt de top niet. Vervolgens zetten departementen "onmogelijke opdrachten" uit, die bedrijven doorgaans toch uitvoeren in de wetenschap dat later meerwerk volgt. De zeldzame keren dat leveranciers opdrachtgevers voor problemen willen behoeden, wordt er niet naar hen geluisterd.

Commissievoorzitter Ton Elias: "We zochten naar een rode draad en patronen van fouten bij de ICT-projecten van het Rijk. Vooral met de bedoeling om oplossingen aan te dragen, die herhaling kunnen voorkomen. Eerdere pogingen om steeds maar weer terugkerende ICT-ellende aan te pakken hebben helaas gefaald. We hopen dat de Tweede Kamer nu een keer doorzet en onze aanbevelingen in samenhang overneemt. Gebeurt dat niet, dan blijft dit doorzieken, zo vreest onze commissie"

Overige begrippen *Aanbesteding; Controleerbaarheid; Corruptie; Ethiek; Projectmanagement; Verantwoordelijkheid; Verantwoording; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Commissie op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/newspage2966_eindrapport_tijdelijke_commissie_ict

Eindrapport op internet

~ http://www.tweedekamer.nl/images/33326-5-Eindrapport_181-239826.pdf

Persbericht

~ http://www.tweedekamer.nl/images/Persbericht_15_oktober_2014_10_181-239831.pdf

** **4499** ***Nederlandse Norm NEN-ISO 15489-1(nl); Informatie en documentatie - Archiefbeheer (ISO 15489-1:2001,IDT)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2001. ICS 01.140.20, november 2001
Normcommissie 380 046 "Informatie en documentatie"

NEN-ISO 15489-1:2001 (nl)

Geautoriseerde vertaling van de internationale norm, ISO-DIS 15489. Deze norm biedt een algemeen geaccepteerd kader, waarop organisaties hun informatiehuishouding kunnen baseren.

Deel 1 geeft algemene basisregels.

Normering van beleid en procedures met betrekking tot informatie- en archiefmanagement verzekert dat de vereiste aandacht en bescherming wordt gegeven aan alle archiefbescheiden en dat de (bewijs)informatie, die ze bevatten efficienter en effectiever kan worden teruggevonden, door het gebruik van genormeerde werkwijzen en procedures.

Geeft advies over het beheer van archiefbescheiden van archiefvormende organisaties, publiek- en privaatrechtelijk, voor interne of externe gebruikers.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archieffunctie; DIRKS; Documentatie; E-depot; ISO-DIS 15489-1; NEN-ISO 15489; Norm; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Standaard; Workflow.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ http://www.nen.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **7816** ***Nederlandse Overheid Referentie Architectuur, NORA 2.0; Samenhang en samenwerking binnen de elektronische overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Kenniscemtrum e-overheid, Den Haag, 2007. versie 25/4/2007

Informatie architectuur

De informatiearchitectuur beschrijft welke informatie nodig is om de bedrijfsvoering te ondersteunen, hoe deze informatie wordt gestructureerd en op welke wijze de informatie wordt uitgewisseld. Hierbij wordt ook de rol van relevante stakeholders beschreven.

Overige begrippen *Architectuur; Records management architectuur.*

Referentiearchitectuur

De Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) bevat inrichtingsprincipes, modellen en standaarden voor het ontwerp en de inrichting van de elektronische overheid. Het accent ligt daarbij op het mogelijk maken van samenwerking tussen overheidsorganisatie in ketens en netwerken. Hierbij richt deze versie van de NORA zich vooral op de overheid als dienstverlener.
Andere functies van de overheid krijgen minder aandacht, maar zullen in toekomstige versies van de NORA meer nadrukkelijk meegenomen worden.
De ontwikkeling van de NORA gebeurt met inbreng van velen; vooral van bedrijf- en ICT architecten die werken aan de ontwikkeling van de elektronische overheid. Deze architecten zijn werkzaam bij ministeries, uitvoeringsorganisaties, provincies, gemeenten, waterschappen en binnen de vele programma's en projecten die momenteel worden uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van de elektronische overheid. Verder zijn ook commentaren en suggesties verwerkt die aangedragen zijn door (private) ICT bedrijven en adviesbureaus. Door deze brede betrokkenheid kan de NORA een product genoemd worden 'door architecten voor architecten'.

[In de volgende (sub)versie wordt het DIV-dossier opgenomen]

Overige begrippen *E-overheid; Informatie architectuur; NORA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Betere dienstverlening door e-overheid

~ http://www.e-overheid.nl/

Rapport op internet

~ http://www.e-overheid.nl/data/files/architectuur/NORAv2_0.pdf

** **8342** ***NEN 2082; Eisen voor functionaliteit van informatie- en archiefmanagement in programmatuur***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2008. NEN 2082:2008 nl

NEN 2082

De hier geformuleerde verzameling eisen voor functionaliteit van informatie- en archiefmanagement in programmatuur is algemeen en geldt als de minimale verzameling die van toepassing is op elk systeem dat archiefstukken beheert. De verzameling eisen is dus niet uitsluitend gericht op recordsmanagementapplicaties, maar betreft ook eisen voor recordsmanagementfunctionaliteit in bedrijfsapplicaties en kantoorautomatisering.
Organisaties kunnen de verzameling eisen als basis gebruiken en naar eigen behoefte specifieke eisen toevoegen.
Door de opzet van de verzameling eisen beoogt deze norm modulaire en flexibele toepassing ervan in de praktijk mogelijk te maken. De verzameling eisen heeft betrekking zowel op (tekst)documenten, als op elk ander type informatieobjecten, zoals databases, websites, geografische informatiesystemen (GIS), CAD-systemen of multimediadocumenten.

Informatie- en archiefmanagement als onderdeel van het werkproces
NEN 2082

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De NEN-normcommissie Informatie- en Archiefmanagement heeft haar eerste norm gepubliceerd, namelijk NEN 2082 Eisen voor functionaliteit van informatie- en archiefmanagement in programmatuur. De norm moet de uitwisselbaarheid van metagegevens en archiefdocumenten bevorderen tussen IT-applicaties en tussen organisaties. Simpel gezegd, alles wat geautomatiseerd gebeurt, moet door de programmatuur worden geregistreerd, zodat terug te vinden is wat er wanneer en door wie is gedaan.

De norm is van belang voor bedrijven en overheden. NEN 2082 beschrijft de eisen waaraan programmatuur moet voldoen. Het doel is gebeurtenissen in een organisatie accuraat vast te leggen. In de norm zijn de eisen verwerkt uit NEN ISO 15489:2001 Informatie- en archiefmanagement en NEN ISO 23081:2006 Processen voor informatie- en archiefmanagement - Meta-gegevens voor archiefbescheiden.

Achtergrond

NEN 2082 is gebaseerd op zowel ReMANO 2004 (Records Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid) als op het Kernmodel versie 1 uit 2003 van InterLAB (het samenwerkingsverband op het gebied van documentaire informatievoorziening van zes ministeries). NEN 2082 sluit goed aan op de visie dat digitale informatievoorziening integraal moet worden benaderd door de vele spelers op dit gebied.

Informatie over NEN 2082 kunt u vinden op de website www.nen2082.nl.

(bron persbericht 23 juni 2008)

Overige begrippen *CMS; ECMS; MoReq; MoReq2; NEN 2082:2008 nl; NEN-ISO 15489; Records Management Applicatie; Records management services; ReMANO; ReMANO 2004; RMA; RMS; Standaard; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht op de site van de NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NEN-20822008-nl.htm

Termen en begrippen uit de NEN normen

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/lexicon/37

** 10149 *NEN-ISO 15489-1:2016 (en)*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2016.

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

NEN-ISO 15489-1 defines the concepts and principles from which approaches to the creation, capture and management of records are developed.

This part of ISO 15489 describes concepts and principles relating to the following:
a) records, metadata for records and records systems;
b) policies, assigned responsibilities, monitoring and training supporting the effective management of records;
c) recurrent analysis of business context and the identification of records requirements;
d) records controls;
e) processes for creating, capturing and managing records.

This part of ISO 15489 applies to the creation, capture and management of records regardless of structure or form, in all types of business and technological environments, over time.

Overige begrippen *NEN-ISO 15489; Records Management.*

RM-proces

1) Creating records
2) Capturing records
3) Classification and indexing
4) Access control
5) Storing records

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

6) Use and reuse
7) Migration or conversion
8) Dispostion

Overige begrippen *Access control; Capture; Classification; Create; Indexing; Information and records management; Records system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1548912016-en.htm

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

NEN-ISO 15489-1 defines the concepts and principles from which approaches to the creation, capture and management of records are developed.

This part of ISO 15489 describes concepts and principles relating to the following:
a) records, metadata for records and records systems;
b) policies, assigned responsibilities, monitoring and training supporting the effective management of records;
c) recurrent analysis of business context and the identification of records requirements;
d) records controls;
e) processes for creating, capturing and managing records.

This part of ISO 15489 applies to the creation, capture and management of records regardless of structure or form, in all types of business and technological environments, over time.

Overige begrippen *NEN-ISO 15489; Records Management.*

RM-proces

1) Creating records
2) Capturing records
3) Classification and indexing
4) Access control
5) Storing records
6) Use and reuse
7) Migration or conversion
8) Dispostion

Overige begrippen *Access control; Capture; Classification; Create; Indexing; Information and records management; Records system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1548912016-en.htm

****** **7333** ***NEN-ISO 23081-1:2006 en . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief -; Deel 1: Principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2006. Publicatiedatum 01-02-2006
Registratiedatum 22-02-2006

NEN-ISO 23081-1:2006

Dit onderdeel van ISO 23081 beschrijft de uitgangspunten die records management metadata ondersteunen en reguleren. Deze uitgangpunten zijn van toepassing op
- archiefbescheiden en de bijbehorende metadata
- alle processen die daar betrekking op hebben
- alle systemen waar deze bescheiden en metadata in voorkomen
- elke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van deze bescheiden.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

In het Engels:

Information and documentation - Records management processes - Metadata for records -
Part 1: Principles

This part of ISO 23081 covers the principles that underpin and govern records management metadata. These principles apply through time to: - records and their metadata; - all processes that affect them; - any system in which they reside; - any organization that is responsible for their management.

Overige begrippen *Archivistische metadata; ISO/TS 23081-1-2004(E); Metadata; Metadataschema; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006 en; Schema; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2006

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=217962&searzoek_shp

Op de site Standards Australia

~ https://committees.standards.org.au/COMMITTEES/IT-021/N0001/ISO_23081-1_2006.pdf

Standards Australia

~ http://www.standards.org.au/

** **10494** ***A New History of the Humanities: The Search for Principles and Patterns from Antiquity to the Present***

Rens Bod

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2014. ISBN 10: 0199665214
ISBN 13: 9780199665211

Patroon

Many histories of science have been written, but A New History of the Humanities offers the first overarching history of the humanities from Antiquity to the present. There are already historical studies of musicology, logic, art history, linguistics, and historiography, but this volume gathers these, and many other humanities disciplines, into a single coherent account.

Its central theme is the way in which scholars throughout the ages and in virtually all civilizations have sought to identify patterns in texts, art, music, languages, literature, and the past. What rules can we apply if we wish to determine whether a tale about the past is trustworthy? By what criteria are we to distinguish consonant from dissonant musical intervals? What rules jointly describe all possible grammatical sentences in a language? How can modern digital methods enhance pattern-seeking in the humanities? Rens Bod contends that the hallowed opposition between the sciences (mathematical, experimental, dominated by universal laws) and the humanities (allegedly concerned with unique events and hermeneutic methods) is a mistake born of a myopic failure to appreciate the pattern-seeking that lies at the heart of this inquiry.

A New History of the Humanities amounts to a persuasive plea to give Panini, Valla, Bopp, and countless other often overlooked intellectual giants their rightful place next to the likes of Galileo, Newton, and Einstein.

Overige begrippen *Archaeology; Archeologie; Art; Filologie; Geesteswetenschappen; Geschiedenis; Historiografie; Historiography; History; Kunst; Level of abstraction; Linguistics; Linguïstiek; Literary theory; LoA; Logic; Logica; Musicologie; Musicology; Onderstroom; Philology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Weblog De vergeten wetenschappen

~ https://devergetenwetenschappen.blogspot.com/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **7805** ***New Ways of Working - WOWs***

Carl E. Weise

(Weblog) AIIM Knowledge Center Blog, 2007.

RIM

The agricultural age has come and gone. The industrial age has done the same. There is little disputing that we are now in the information age. It is said that there will be more information created in the next two years than in the whole history of civilization. A theme that is discussed is that successful companies will not be the ones that have the best information, anymore, but the ones that can manage the avalanche of information - separating the valuable information from the rest.

Ten records management principles that will need to be followed for organizations to be successful in this new information age.

These ten principles include:
* Records will be routinely created, shared, used and stored in electronic form
* There will be an increase in individual responsibility for managing information; only one copy of an information object will be stored; there will be greater use of short cuts and hyperlinks; a the culture of sharing information encouraged
* Access to information will be controlled; there will be increased oversight using audit trails; there will be backup and recovery of computer systems (actually testing recovery processes before they are needed); users will share information except where access cannot be permitted for a defined reason (such as sensitive information)
* 'Capture' is the process of declaring, classifying and storing a record; information will be indexed (metadata will be applied to the records); indexing will be based on the organization's taxonomy and thesaurus; ERM will require the minimum possible effort from users
* File structures (classification scheme) will increase sharing, improve access and collaborative working; users will be able to define file structures suitable for their local business needs; records management professionals will ensure that the file structure in constantly updated
* Powerful searching capabilities will be available and will operate across the entire IT infrastructure; search capabilities will find information without precise details; search capabilities will be subject to access controls
* Every information item will have an 'owner' responsible for its management, protection and eventual disposal; owners will provide guidance on use of the information; information governance will need regular reviews
* Retention schedules will govern information removal; archiving and disposal actions will be scheduled automatically; retention schedules will be reviewed annually
* Collaborative working features, - a working practice whereby individuals work together to a common purpose to achieve business benefits-, will be available to users who need them; will requires a flexible culture; workflow will be used for routing records; different workflow capability levels will be implemented; collaboration will be implemented alongside ERM
* The software and organizational structure will support the environment envisaged in the ERM policy statement.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; RIM; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://aiimknowledgecenter.typepad.com/weblog/2007/05/new_ways_of_wor.html

* **322** ***Normering primaire toegankelijkheid***

dr. H.M Brokken en dr J.P. Sigmond, drs J.E.A. Boomgaard, drs. H.H Jongbloed, J. Meinema, drs H. Spijkerman

(Publicatie) Rijksarchiefdienst, 's Gravenhage, 1991. Reeks studies en rapporten 2

Toegankelijke staat

In deze publicatie wordt aangegeven aan welke eisen een archief moet voldoen om in voldoende mate toegankelijk te zijn.

Overige begrippen *Archivistiek; Archivistisch kenmerk; Beschikbaarheid; Beschrijven; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g); Toegankelijkheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

** **5918** ***NPR/ISO-/TR 15489-2 (nl); Informatie en documentatie - Archiefbeheer - Deel 2: Richtlijnen (ISO/TR 15489-2:2001)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2002. Normcommissie 380 046 "Archiefbeheer" ICS 01.140.20, november 2001

NPR-ISO/TR 15489-2 (nl)

Dit deel van NEN-ISO 15489 is een implementatiegids voor NEN-ISO 15489-1 te gebruiken door professionals in informatie- en archiefmanagement en door diegenen die belast zijn met het beheer van archiefbescheiden in hun organisaties. Het levert de grondslag voor één methodologie die de implementatie van ISO 15489-1 wil mogelijk maken in alle organisaties die hun archiefbescheiden willen beheren. Het geeft een overzicht van de processen en factoren die in aanmerking moeten worden genomen in organisaties die willen voldoen aan ISO 15489-1.

Met REMANO een goed uitgangspunt voor een Records Management Applicatie (RMA) / Document Management Systeem (DMS). [RSJ]

NB! Vervallen met de komst van NEN 15489-1:2016 [RSJ 17/4/2018]

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefsysteem; DIRKS; DMS; Document management application, DOD5015.2; E-depot; Informatiebeheer; ISO/TR 15489-2:2001; ISO-DIS 15489-1; Methodologie; MoReq; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NeN-ISO 15489-1:2016 (en); NEN-ISO 15489-1:2016 (nl); Record Keeping System; Records Management Application; ReMANO; RMA; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Nederlands Normalisatie Instituut

~ http://www.nen.nl

* **8743** ***NPR-ISO/TS 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement; Deel 2: Conceptueel en implementatievraagstukken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2007. Publicatiedatum: 01-08-2007 / Nederlandse praktijkrichtlijn

NPR-ISO/TS 23081-2:2007

This Technical Specification establishes a framework for defining metadata elements consistent with the principles and implementation considerations outlined in ISO 23081-1:2006. The purpose of this framework is to: enable standardized description of records and critical contextual entities for records, provide common understanding of fixed points of aggregation to enable interoperability of records, and information relevant to records, between organizational systems, enable re-use and standardization of metadata for managing records over time, space and across applications. It further identifies some of the critical decision points that need to be addressed and documented to enable implementation of metadata for managing records. It aims to: identify the issues that need to be addressed in implementing metadata for managing records, identify and explain the various options for addressing the issues, and identify various paths for making decisions and choosing options in implementing metadata for managing records.

Overige begrippen *Archivistische metadata; Interoperabiliteit; Metadata; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006.*

Transaction

The smallest unit of business activity.

Overige begrippen *Activity.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NPR-ISO/TS 23081-2 (en)

~ http://tinyurl.com/6c3azt

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=244779

* 10274 *The OAIS Reference Model*

Michael Day

(Presentatie) Reference Models meeting, One Great George Street, London, 25 January 2006 25-jan-2006 / UKOLN: the UK Office for Library and Information Networking, University of Bath, UK, Bath UK, 2006.

OAIS

Presentatie over OAIS

Overige begrippen *ISO 14721; Open Archival Information System.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Slideplayer

~ https://slideplayer.com/slide/9323521/

* 10273 *Het OAIS-model in vogelvlucht*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Presentatie) Gepubliceerd op YouTube 15-aug-2017 / Netwerk Digitaal Erfgoed, 2017.

OAIS

In 5 minuten leggen we uit wat het OAIS-model inhoudt (Open Archival Information System). Dit model is een belangrijke standaard bij het duurzaam toegankelijk houden van digitale informatie. Deze video maakt deel uit van de cursus Leren Preserveren, zie www.lerenpreserveren.nl.

Leren Preserveren is een resultaat van samenwerking van verschillende erfgoedinstellingen in het Netwerk Digitaal Erfgoed, onder projectleiding van Het Nieuwe Instituut.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Open Archival Information System; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Leren Preserveren (cursus van het HCO)

~ www.lerenpreserveren.nl.

Video op YouTube

~ https://www.youtube.com/watch?v=pvOzEJEUOac

OAIS

In 5 minuten leggen we uit wat het OAIS-model inhoudt (Open Archival Information System). Dit model is een belangrijke standaard bij het duurzaam toegankelijk houden van digitale informatie. Deze video maakt deel uit van de cursus Leren Preserveren, zie www.lerenpreserveren.nl.

Leren Preserveren is een resultaat van samenwerking van verschillende erfgoedinstellingen in het Netwerk Digitaal Erfgoed, onder projectleiding van Het Nieuwe Instituut.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Open Archival Information System; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Leren Preserveren (cursus van het HCO)

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ www.lerenpreserveren.nl.

Video op YouTube

~ https://www.youtube.com/watch?v=pvOzEJEUOac

* 10275 *Het OAIS-model, een leidraad voor duurzame toegankelijkheid*

Barbara Sierman

(Artikel) Handboek Informatiewetenschap, 2012. Handboek Informatiewetenschap www.iwabase.nl december 2012 (IV B 690-1)

OAIS

Het OAIS-model biedt voor elke organisatie die digitale informatie voor de lange termijn toegankelijk wil houden, een heldere en samenhangende leidraad voor het opzetten van een digitaal archief. In de loop der tijd zijn er standaarden ontwikkeld,die op basis van het OAIS-model, delen nader hebben uitgewerkt, zoals de Provenance informatie (Premis), de samenstelling van de Submission Agreement (PAIS), het Submission Information Package (PAIMAS).Daarnaast ontstonden er verschillende toetsingsmechanismen (Drambora, RAC, DSA) en zal het binnen afzienbare tijd mogelijk zijn een archief een officiële ISO-audit te laten ondergaan. Daarmee is de cirkel rond: er is een set van uitgangspunten en er is een mogelijkheid tot onafhankelijke,periodieke toetsing.

De digitale wereld is er een van snelle veranderingen en de tijd zal lerenof het OAIS-model robuust genoeg blijkt te zijn om deze digitale uitdagingen te verwerken. Het ISO-proces voor periodieke herijking vande standaard biedt iedereen de gelegenheid wijzigingen voor te stellen.Deze publieke toetsing biedt ons allen de kans een praktische en werkbare standaard te onderhouden.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; DRAMBORA; Duurzame toegankelijkheid; ISO 14721; Open Archival Information System; Referentiekader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de KB (PDF)

~ https://www.kb.nl/sites/default/files/docs/sierman_oiasmodelned.pdf

* 10181 *Obstakels voor duurzame toegankelijkheid*

Jan Möller

(Essay) Digital, Rotterdam, 2017. In: Peter Brand,Timo ten Cate,Ronald Groeneweg,Jan Möller,‘Laagdrempelig en moeiteloos: de schitterende eenvoud van digitaal archiveren', Digital Rotterdam, 2017 (blz. 23-59)

Duurzame toegankelijkheid

In 2013 schreef de Minister van OCW aan de Kamer: "Digitale informatie, die niet direct bij de vorming wordt geordend en bewaard, gaat voor de toekomst verloren of kan slechts achteraf en tegen in feite onaanvaardbare kosten toegankelijk worden gemaakt.
Het Nationaal Archief zorgt voor duidelijke duurzaamheidseisen en richtlijnen, waarmee de archiefvormers in vroeg stadium voldoen aan de eis van een verantwoorde omgang met digitale informatie."
Het is de vraag of een tekort aan eisen en richtlijnen het grootste obstakel vormt voor de realisatie van een verantwoorde omgang met digitale informatie. Ik betoog in dit essay dat er nog andere en mogelijk grotere obstakels in de weg staan om aan eisen te kunnen voldoen.

Een recordmanagementprogramma in een digitale omgeving begint met een recordmanagementapplicatie, om alle records in te kunnen registreren en de digitale records gemetadateerd en gestructureerd in te kunnen opslaan. Het hebben van een functioneel geschikt archiefsysteem is een noodzakelijke voorwaarde, maar niet voldoende.
We zijn hier ingegaan op drie verdere obstakels op weg naar duurzame toegankelijkheid, zoals:
1. Te weinig begrip voor de gevolgen van digitalisering voor de werk- en archiveringsprocessen,
2. Te weinig aandacht voor het noodzakelijke verandermanagement en
3. Geen tijdige feedback over de uitvoering van de RM-processen en de toestand van de archieven.

Het eerste obstakel vormt het onbegrip dat, voor het verwerken en beheren van digitale informatie, een andere manier van werken nodig is dan voor de omgang met papieren informatie. Digitale archivering verandert de RM-processen en heeft verschuivingen in organisatie, werkwijzen en competenties tot gevolg. Digitaal werken vereist vooral ‘realtime’ en preventief archiveren met meer aandacht voor de voorkant van het archiveringsproces en het

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

voorkomen van achterstanden. Digitaal werken vanuit achterstanden is geen optie.

Het tweede obstakel is dat bij RM-programma's en -projecten dikwijls te weinig en te kort aandacht wordt besteed aan het verandermanagement. Oud gedrag zit vaak in de weg voor alle betrokkenen: bestuurders, ICT- en DIV-specialisten en zeker ook de gebruikers. De noodzakelijke procesveranderingen hebben veranderingen tot gevolg in rollen, taken, functies en organisatie en dienen uiteindelijk ook te leiden tot veranderingen in het gedrag van alle betrokkenen.

Het derde obstakel vormt het ontbreken van voldoende en tijdige feedback en toezicht op de archiefvorming en -beheer. Vooral in de realtime digitale context is tijdige informatie over de procesuitvoering en de daaruit resulterende toestand van de archieven een noodzaak, zodat nog op tijd herstel- en bijsturingsacties mogelijk zijn. Sturing, informatiebeleid en verbetering, zonder tijdige feedback mét corrigerende acties en maatregelen, is onmogelijk.

De Algemene Rekenkamer concludeerde in 2010 in de 'Achtergrondstudie Informatiehuishouding van het Rijk': "Om de informatie van een organisatie, van meet af aan én duurzaam, toegankelijk te makenis aandacht en toewijding nodig in alle lagen van het bedrijfsproces, van de werkvloer tot en met de hoogste leiding"

Gezien het voorgaande is het niet moeilijk bij deze algemene conclusie aan te sluiten.

Overige begrippen *Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek.nl

~ https://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.410872725.html/laagdrempelig-en-moeiteloos--de-schitterende-eenvoud-van-

Site digital

~ http://www.digital.nl/nieuws/20170915-laagdrempelig-en-moeiteloos

** **9970** ***The onlife manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, Heidelberg, 2015. ISBN: 978-3-319-04093-6

Infosphere

What is the impact of information and communication technologies (ICTs) on the human condition? In order to address this question, in 2012 the European Commission organized a research project entitled The Onlife Initiative: concept reengineering for rethinking societal concerns in the digital transition. This volume collects the work of the Onlife Initiative. It explores how the development and widespread use of ICTs have a radical impact on the human condition.

ICTs are not mere tools but rather social forces that are increasingly affecting our self-conception (who we are), our mutual interactions (how we socialise); our conception of reality (our metaphysics); and our interactions with reality (our agency). In each case, ICTs have a huge ethical, legal, and political significance, yet one with which we have begun to come to terms only recently.

The impact exercised by ICTs is due to at least four major transformations: the blurring of the distinction between reality and virtuality; the blurring of the distinction between human, machine and nature; the reversal from information scarcity to information abundance; and the shift from the primacy of stand-alone things, properties, and binary relations, to the primacy of interactions, processes and networks.

Such transformations are testing the foundations of our conceptual frameworks. Our current conceptual toolbox is no longer fitted to address new ICT-related challenges. This is not only a problem in itself. It is also a risk, because the lack of a clear understanding of our present time may easily lead to negative projections about the future. The goal of The Manifesto, and of the whole book that contextualises, is therefore that of contributing to the update of our philosophy. It is a constructive goal. The book is meant to be a positive contribution to rethinking the philosophy on which policies are built in a hyperconnected world, so that we may have a better chance of understanding our ICT-related problems and solving them satisfactorily.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

The Manifesto launches an open debate on the impacts of ICTs on public spaces, politics and societal expectations toward policymaking in the Digital Agenda for Europe's remit. More broadly, it helps start a reflection on the way in which a hyperconnected world calls for rethinking the referential frameworks on which policies are built.

Overige begrippen *Hyperhistory; ICTs; Informatiefilosofie; MAS; Multiagent system; Onlife.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoofdstuk: Hyperhistory and the Philosophy of Information Policies

~ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-04093-6_12

Open access uitgaven

~ http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-04093-6

Site Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319040929

* 10076 *Onzichtbaar Nederland; Aflevering 1: Contact*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 17-nov-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Contact [20161117]

Communicatie

In de eerste aflevering staan we stil bij de ontwikkelingen die ons land de laatste 200 jaar heeft doorgemaakt. Waardoor is het land bereisbaar en bereikbaar geworden?

De meeste mensen kwamen 150 jaar geleden niet veel verder dan het naastgelegen dorp. Door de komst van het spoor en later ook bruggen duurde het geen dagen, maar hooguit uren om ons land te bereizen. Bruggen hebben Nederland letterlijk verbonden.

Ook onze infrastructuur is vaak op de schop gegaan. Zo zijn er de afgelopen eeuw vele kilometers spoor bijgekomen maar ook weer verdwenen. Slechts enkele verborgen sporen en verlate stations herinneren ons aan deze tijd.

Verder zoomen we in op de manieren waarop contact mogelijk wordt gemaakt via verschillende communicatiemiddelen. Van houten seinen van de Chappe, geïntroduceerd door Napoleon, of de allereerste autotelefoon, tot het 5G-netwerk dat binnenkort uitgerold wordt. We kunnen nu heel Nederland bereizen binnen 2,5 uur en staan in contact met de hele wereld. Maar de vraag is of we hierdoor ook meer contact met elkaar hebben.

Overige begrippen *Hotspot; Infrastructuur; Trend; Verbinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.npo.nl/onzichtbaar-nederland/17-11-2016/VPWON_1241864?ttype=searchChoice&tevent=%7B%22spvid%22%3A%220%3A6rZMP3N4kToYh0A9uHtc90a%22%2C%22contentId%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2Fsearch%22%2C%22comScoreName%22%3A%22onzichtbaar-nederland%22%2C%22brand%22%3A%22npoportal%22%2C%22section%22%3A%22npoportal%22%2C%22broadcA%22npo%22%2C%22subBroadcaster%22%3A%22npo%22%2C%22brandType%22%3A%22zenderportal%22%2C%%22%3A%22site%22%2C%22platformType%22%3A%22site%22%2C%22avType%22%3A%22video%22%2C%22c%3A%22geen%22%2C%22query%22%3A%22onzichtbaar%20nederland%22%2C%22panel%22%3A%22js-search-repanel%22%2C%22filter%22%3A%7B%22objectType%22%3A%22program%22%7D%2C%22engine%22%3A%22npv2%22%2C%22id%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2FVPWON_1241864%22%2C%22offset%22%3A1%2C%%3A20%7D

* 10081 *Onzichtbaar Nederland; Aflevering 2 Energie*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 24-nov-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Energie [20161124]

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Ontwikkeling

We staan op een kantelpunt. In Groningen moeten steeds meer huizen worden gestut als gevolg van de aardbevingen. De gaskraan wordt daarom langzaam dichtgedraaid en we moeten op zoek naar nieuwe bronnen.

Het is niet de eerste keer dat we zo'n grote verandering meemaken. In Limburg heeft de verandering van zwart naar groen een enorme impact gehad op het landschap. Van de hele mijnstreek is niets meer te zien. Alleen de steenbergen herinneren nog aan die tijd. Niet alleen de mijnstreek, ook gashouders en energiecentrales zijn door de tijd verdwenen of vervangen.

De verandering is nog niet klaar, we moeten opzoek naar een nieuwe bron van energie. Het land zal opnieuw een transitie moeten doorstaan. Maar we bereid om hieraan me te werken? De veranderingen uit het verleden en ons toekomstbeeld worden met fototransities en animaties in beeld gebracht.

Overige begrippen *Geschiedenis; Hotspot; Kantelpunt; Trend; Veranderingsmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/energie.html

* **10083** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 3: De Stad***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Stad [20161201]

Ontwikkeling

In de derde aflevering kijken we naar de ontwikkeling van steden door de komst van nieuw vervoer. Nu merken we dat fietsers steeds dominanter worden in de centra van oude binnensteden. Maar die zorgen ook meteen voor een probleem: waar laten we al die fietsen?

Steden zijn altijd in beweging en worden voortdurend aangepast aan de moderne visie op mobiliteit. Stationsgebieden waren ooit chique wijken. Maar in de jaren tachtig zijn stationsgebieden compleet verloederd geraakt en veranderd in plekken vol junks en hoeren. Nu zijn alle grote stations weer opgeknapt en de nieuwe toegangspoorten tot de stad geworden. Iedere nieuwe vervoersstroom vraagt om nieuwe aanpassingen aan de stad. Nu de zelfrijdende auto voor de deur staat, zal de stad opnieuw moeten gaan veranderen.

Overige begrippen *Hotspot; Trend; Verkeer; Vervoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/stad.html

* **10085** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 4: Water***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 8-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Water [20161208]

Waterstaat

In de vierde aflevering aandacht voor de veranderende blik op water. De dreiging kwam eerst vanuit zee, later ook vanuit de rivieren en de laatste tijd ook nog vanuit de hemel. Onze delta is geen veilige plek om te wonen en te werken, maar we doen dit wel. En dus moeten we het water naar onze hand zetten. Door nieuw land te maken, dijken aan te passen en continu plannen te maken. Een eeuwig durend proces.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De zwakke plekken aan de kust zijn verdwenen, daarmee is ook het werk van de steenzetters aan de Hondsbossche zeewering onzichtbaar gemaakt. De kijk op de verdediging tegen stijgende zeespiegel is veranderd. Door de tijd heen is hier gemakkelijk mee om gegaan. De derde stad van Zeeland, Reimerswaal, is verzwolgen door de zee doordat de kracht van het water is onderschat. Met een schatgraver gaan we op zoek, bij laag water, op zoek naar restanten van de stad.

Rivieren zijn een bron van zoet water en een ideale plek om aan te wonen of ons te vermaken. In de jaren ’50, ’60 en ’70 zijn rivieren vooral gebruikt als afvoerput van de industrie. Tonnen gif zijn erin geloodst maar ook de burger vond de grachten en rivieren ook prima plekken om ons afval te dumpen. Bij Gouderak is zoveel gif gestort dat een hele woonwijk met de grond gelijk moest worden gemaakt.

We kunnen ons niet meer voorstellen hoe we toen naar onze rivieren keken. Nu worden ze weer gekoesterd. Net als het Markermeer. Dit is een ‘dood meer’ waar niets groeit en niets in zwemt. Maar met de ontwikkeling van de Markerwadden ontstaat er weer nieuw leven in het meer.

Overige begrippen *Hotspot; Ontwikkeling; Ruimtelijke plannen; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/water

* **10087** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 5: Industrie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 15-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Industrie [20161215]

Industrie

In de aflevering industrie staan de gevolgen van de opkomst en ondergang van de industrie centraal. Wat zijn hiervan de gevolgen voor het landschap? Een nieuwe fabriek of industrie betekent werk, maar ook nieuwe wegen of kanalen. Tegelijkertijd kan een succesvolle industrie ook leiden tot vervuiling. En gaat het slecht dan komen veel mensen in de omgeving zonder werk te zitten en raken dorpen of buurten in verval.

Industrieën komen en gaan, maar wat betekent dit voor de dorpen en steden die dankzij de fabriek hebben kunnen groeien? De Zaanstreek is het oudste industriegebied van Nederland en ook een van de oudste van Europa. Waar nu de toeristenindustrie floreert, zijn vroeger talloze grondstoffen bewerkt door honderden molens. Rond 1729 waren 639 molens gelijktijdig in bedrijf.

Heveadorp is een prachtig klein dorpje dat gebouwd is naast een rubberfabriek aan de Nederrijn. Naast Groningers en Brabanders zijn hier ook Italiaanse en Spaanse arbeiders naar toe gekomen om te wonen en te werken. De fabriek is ter ziele gegaan. De schitterende arbeidershuisjes dreigden in de jaren tachtig gesloopt te worden, maar de hechte gemeenschap heeft hier een stokje voor gestoken. Het Groningse Weiwerd moest gesloopt worden voor de oprukkende industrie. Voor niets, blijkt achteraf, want de uitbreiding van een sodafabriek is nooit doorgegaan.

In Waalwijk en omgeving leefde bijna iedereen van de schoenenindustrie die later verplaatst is naar China en Bangladesh. Sinds kort zijn er initiatieven waar de combinatie van het ambachtelijke schoenmaken en moderne 3D-printers nieuw leven blazen in de schoenenindustrie. Komt de industrie hiermee weer terug naar ons land?

Overige begrippen *Bedrijfsactiviteit; Bedrijfsmatige activiteiten; Bedrijvigheid; Hotspot; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/industrie.html

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10090** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 6: Gezondheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Uitzending 22-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - GezondheidContact [20161222]

Cultuur

Door de handel en gereis is Nederland gevoelig voor besmettelijke ziektes. De meest dodelijke epidemie is waarschijnlijk de pest geweest. In de Gouden Eeuw werden periodes van rijkdom en uitbundigheid afgewisseld met wanhoop en massale sterfte. In een visualisatie laten we zien waar de ziekte vandaan kwamen en hoe deze zich heeft kunnen verspreiden vanuit Azië naar ons land

Er werden maatregelen genomen om ziektes buiten de deur te houden die bijvoorbeeld mee werden genomen door matrozen uit tropische oorden. Maar wat als bacteriën of virussen zich genesteld hebben in vee of in het drinkwater? Het kon zomaar gebeuren dat in twee weken tijd veertig mensen in één straat overleden aan cholera. Een visualisatie in Delft laat dit per huishouden zien.

Ook zoomen we in op een groene oase midden in de Rotterdamse haven, het quarantaine terrein. Hoe zit het met de mysterieuze miltvuurbosjes in Friesland, waar begraven koeien nog steeds zeer gevaarlijk kunnen zijn voor onze gezondheid? Een animatie laat zien hoe een virus miljoenen mensen in de wereld kan besmetten met de snelheid van een vliegtuig. In twee dagen kunnen in potentie 18 miljoen mensen besmet raken, waar de verspreiding van de pest er vroeger maanden over kon doen.

.

Overige begrippen *Gezondheid; Verspreiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/gezondheid.html

* **10091** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 7: Voedsel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 29-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Voedsel [20161230]

Voedsel

In de aflevering Voedsel kijken we naar de manier waarop ons land zo'n grote voedselproducent is geworden. Waar honderd jaar geleden het agrarische land gekenmerkt werd door een eindeloze hoeveelheid akkertjes, is door herverkaveling een monotoon landschap ontstaan waar efficiency leidend is.

Ameland toen en Ameland nu is een wereld van verschil dat we visualiseren in een animatie. We portretteren twee boeren die beide tijden hebben meegemaakt, soms met gemengde gevoelens. Ook het kassengebied is compleet uit zijn voegen gebarsten. Maar wie weet nog dat de eerste kassen in het Westland gevuld waren met druiven?

En de oorsprong van de rookworst en margarine van Unilever is terug te vinden in Oss waar twee families streden om de gunst van de consument. Nu zijn de producten van het voedingsmiddelen bedrijf over de hele wereld te vinden

Verder zoomen we in op de verzilting van ons land. Dit fenomeen is een groot probleem voor de landbouw, maar het kan ook leiden tot innovaties waardoor we weer de grootste producent worden van zilte landbouw producten.

Overige begrippen *Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/voedsel.html

* **3292** ***Opkomst en ondergang van een acroniem; Wildgroei in XML-vocabulaires schreeuwt om afstemming***

Marc de Graauw

(Artikel) Computable 13-okt-2000.

XML

Elektronisch zakendoen begint op stoom te komen. Digitale marktplaatsen zijn er inmiddels in overvloed, zowel van bedrijf naar consument als tussen bedrijven onderling. XML is een van de technologieen die deze bloei mogelijk maakt. XML is echter alleen een standaard voor de structuur van documenten, over de inhoud zegt zij zelf niets. Daarom onstaan er nu overal XML-vocabulaires voor e-handel. Het afgelopen jaar is dit aantal zelfs verdubbeld tot 251. Een beschijving van de ontwikkelingen en een waarschuwing voor een achterstand in Nederland.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; DTD; E-commerce; EDI; Markup language; Schema; Standaard; Structuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Een online blad over XML

~ http://www.xml.com

* **10164** ***Order by Fluctuation? Classical Archives and Their Audiovisual Counterparts; Technomathematical And Epistemological Options in Navigating Trans-Alphabetical Archives***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Audio-visual information

This essay concentrates on audio-visual information. Archives, today, can be re-defined in terms of negentropic systems. How can not only material traces and textual documents, but temporal expressions (or movements) themselves be preserved for future historiographies? The answer lies in discovering, reflecting and techno-mathematically realising new options of flexible access.

Overige begrippen *Access; Media archaeology; Negentropy.*

* **9914** ***De organisatie van duurzaam digitaal bewijs; 'De strafrechtsketen is zo sterk als haar zwakste schakel'***

Frits Derksen

(Scriptie) versie 1-mei-2012 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2012.

Bewijs

De casus voor deze scriptie is het archiveringssysteem dat onder de naam Centraal Digitaal Depot Plus (CDD+) is ontwikkeld en ingericht en wordt beheerd door de Justitiële Informatiedienst.

Ik onderzoek hierin hoe de inhoud, structuur en verschijningsvorm van een informatieobject op een duurzame manier gescheiden van elkaar in het Centraal Digitaal Depot (CDD) kunnen worden opgeslagen en met behoud van de juridische bewijskracht samenhangend kunnen worden benut. Een technische en juridische toets moeten uitwijzen of het gescheiden opslaan van inhoud, structuur en verschijningsvorm financieel verantwoord, technisch realistisch en organisatorisch aanvaardbaar is. Juridisch en technisch zijn er geen belemmeringen om XML te selecteren als archiveringsformaat voor het opslaan van tekstdocumenten in het CDD. XML voldoet aan de wettelijke eisen en technisch is het mogelijk het oorspronkelijke informatieobject te reconstrueren aan de hand van de XML. Als de informatieobjecten in het CDD+ authentiek, integer en bruikbaar beheerd worden blijft de bewijskracht behouden.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De conclusie van het onderzoek is daarom dat de inhoud, structuur en verschijningsvormvorm van een informatieobject gescheiden kunnen worden opgeslagen en samenhangend kunnen worden benut waarbij de juridische bewijskracht wordt behouden.

Uit de randvoorwaarde dat de juridische bewijskracht van de informatieobjecten behouden moet blijven, is afgeleid dat adequate waarborgen voor de kwaliteit van de informatieobjecten en het informatiebeheer moeten worden ingebouwd. Deze kwaliteitseisen zijn onafhankelijk van de gebruikte informatiesystemen en informatievoorziening en betreffen de authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit en bruikbaarheid van informatieobjecten.1 Een authentiek, integer en bruikbaar beheer betekent dat de digitale informatieobjecten kunnen worden gereconstrueerd zoals ze ooit, op een eerder moment in de tijd, zijn ontstaan. Informatieobjecten dienen zodanig te zijn ingebed en verankerd in het informatiesysteem dat na verloop van tijd kan worden aangetoond dat het informatieobject is wat het zegt te zijn en daarmee als bewijsstuk kan dienen. Het gaat om een zodanige vastlegging (selectie, bewaring en conversie) dat de blijvende juistheid en volledigheid in alle omstandigheden is gewaarborgd en, indien informatieobjecten in de processen zijn gewijzigd, achteraf kan worden vastgesteld wie, wanneer welke wijzigingen heeft aangebracht De afgelopen jaren is nieuwe wetgeving tot stand gekomen over het begrip schriftelijkheid, de elektronische handtekening, onderhandse akte, elektronische aangifte en het proces-verbaal.

Het is echter niet in alle omstandigheden duidelijk of digitale informatieobjecten dwingend bewijs opleveren. Deze onzekerheid kan worden weggenomen indien de actoren in de strafrechtsketen een digitaal bewijsmiddel zouden kunnen produceren dat wettelijk dwingend of volledig bewijs oplevert. Indien het digitale informatieobject dwingend bewijs oplevert moet de rechter de inhoud voor waar aannemen, tot op tegenbewijs.

Voorwaarden voor de realisatie van een integer en bruikbaar beheer van informatieobjecten zijn de inbedding van organisatorische en/of technische maatregelen om te verhinderen dat digitale informatieobjecten gereviseerd kunnen worden, de integratie van de Waarmerk-, Teken- en Validatieservice (WVTS) in de bedrijfsprocessen van de ketenpartners en het gebruik van een waarmerkservice (LTANS) bij het beheer van de informatieobjecten en metadata in het CDD voor de langetermijnbewaring. JustID kan ter waarborging van de kwaliteit van het informatiebeheer overwegen de beheersprocessen van het CDD+ te laten certificeren. De acceptatiegraad van het gebruik van digitale informatieobjecten in het (strafproces)recht is desondanks een groot vraagteken. Het gebruik van digitale informatieobjecten vereist een cultuuromslag bij alle betrokkenen. Dit geldt voor zowel de opsteller(s) van de informatieobjecten als voor de beheerders en gebruikers van de informatieobjecten: de magistratuur en advocatuur.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bestandsformaat; Betrouwbaarheid; Duurzame toegankelijkheid; E depot; Informatieobject; Juridisch belang; Ontologie; Voortbestaan; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/424066

Scriptie bij JustId

~ http://www.justid.nl/images/de-organisatie-van-duurzaam-digitaal-bewijs-frits-derksen_tcm54-565225.pdf

** **6746** ***Overheid.nl Webmetadata; Het verbeteren van de toegankelijkheid van digitale informatie binnen de Nederlandse overheid, Handboek***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn van Oranje, Rob van Schaik

(Publicatie) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 1.01, 16 december 2004

Toegankelijkheid

Dit handboek beschrijft een nationale standaard voor het vergroten van de transparantie van de overheid in Nederland. Deze standaard dient om burgers en andere gebruikers (bijvoorbeeld bedrijven) te helpen om eenvoudiger online overheidsinformatie te vinden. Deze standaard betreft het creëren en gebruik van metadata. In deze context is metadata de informatie die overheidsinformatie zoals documenten, databases en diensten beschrijft. Een begeleidend rapport (RAND Europe, 2004) aan Advies Overheid.nl vormt de basis voor de metadatastandaard in dit handboek. Naast de eigenlijke standaard bespreekt dit handboek ook de redenen voor het introduceren van de standaard en de achtergrond van het ontwerp van Overheid.nl Webmetadata. Verder bevat dit document advies over de implementatie en gebruik van metadata voor het verbeteren van de ontsluiting en toegang tot overheidsinformatie. Deze standaard is voornamelijk bedoeld voor technische managers en -ontwerpers, en voor

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

ontwikkelaars en managers van websites, databases en andere informatiesystemen binnen overheidsorganen op alle niveaus. Naar verwachting zal de metadatastandaard zelf voortdurend verder ontwikkeld worden. Dit handboek betreft de toepassing van metadata voor de online ontsluiting van en toegang tot informatie. De ontsloten informatie kan online of offline beschikbaar zijn (b.v. gedrukte rapporten en CD-ROM's), hoewel de nadruk ligt op online informatie. Dit handboek heeft geen betrekking op de vele aspecten van het opzetten en onderhouden van online informatie of het ontwerpen van websites en portals van hoge kwaliteit. Records management en archivering worden ook niet besproken, maar wel de relaties tussen records management en het creëren en beheren van webmetadata. Noch in Nederland, noch elders zijn de huidige en toekomstige behoeften van gebruikers met betrekking tot het online vinden van overheidsinformatie diepgaand bestudeerd. Er is ook geen diepgaande informatie beschikbaar over de aanbieders van overheidsinformatie in Nederland. Tijdens het schrijven van dit handboek is er echter een kleinschalige studie ondernomen naar de huidige werkwijze en behoeften van overheidsorganisaties. Bij het ontwikkelen van de Overheid.nl Webmetadata standaard werden ook diverse bestaande standaarden voor metadata bestudeerd.

Overige begrippen *DCMES; Dublin Core; EAD; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Open standaard; Overheid.nl Webmatadata Standaard; OWMS; ReMANO; Standaard; Taxonomie; Webmetadata; Website; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Een voorbeeld van een Nederlandse taxonomie is te vinden op de website van Regering.nl

~ http://www.regering.nl/meta/thc/THC.TaxonomieBeleidsagenda.jsp

Standpunt metadata en vervolgactiviteiten in 2005

~ http://advies.overheid.nl/metadata-standpunt/

Stichting ICTU

~ http:/iwww,ctu.nl

Tekst op internet

~ http://advies.overheid.nl/attachment.db?2733

Tekst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/webmetadata

* **10531** ***The paper trail : an unexpected history of a revolutionary invention***

Alexander Monro

(Publicatie) Knopf Doubleday Publishing Group, 2016.

Papier

A sweeping, richly detailed history that tells the fascinating story of how paper - the simple Chinese invention of two thousand years ago - wrapped itself around our world, humankind’s most momentous ideas imprinted on its surface.

The emergence of paper in the imperial court of Han China brought about a revolution in the transmission of knowledge and ideas, allowing religions, philosophies and propaganda to spread with ever greater ease. The first writing surface sufficiently cheap, portable and printable for books, pamphlets and journals to be mass-produced and distributed widely, paper opened the way for an unprecedented, ongoing dialogue between individuals and between communities across continents, oceans and time.

The Paper Trail explores how the new substance was used to solidify social and political systems that influenced China even into our own time. We see how paper made possible the spread of the then new religions of Buddhism and Manichaeism into Japan, Korea and Vietnam . . . How it enabled theologians, scientists and artists to build the vast and signally intellectual empire of the Abbasid Caliphate and embed the Koran in popular culture . . . How paper was carried along the Silk Road by merchants and missionaries, finally reaching Europe in the late thirteenth century . . . And how, once established in Europe, along with the printing press, paper played an essential role in the three great foundations of Western modernity: the Renaissance, the Reformation and the Scientific Revolution.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Here is a dramatic, comprehensively researched, vividly written story populated by holy men and scholars, warriors and poets, rulers and ordinary men and women—an essential story brilliantly told in this luminous work of history

Overige begrippen *Gegevensdrager; Paper; Papieren denkraam; Papieren paradigma; Paradigm shift; Schrift; Wende.*

* **10459** ***A Philosophical Staircase for Information Systems Definition, Design and Development: A Discursive Approach to Reflective Practice in ISD (Part 1)***

W. Ulrich

(Artikel) The Journal of Information Technology Theory and Application (JITTA),, 2001.

Information systems definition, design, and developm

The paper proposes a critical approach to information systems definition, design, and development (ISD) grounded in discourse theory, semiotics, practical philosophy and critical systems thinking. It aims to support IS researchers and practitioners in the difficult process of identifying and scrutinizing the diverse issues they face in any ISD project. Two main components of the approach are a hierarchic arrangement of these issues, and of the basic kinds of validity claims they imply, in the form of a philosophical staircase; and a practical framework for critical discourse on these claims called critically systemic discourse. The present first part introduces the staircase and discusses the relevance of the discursive principle for dealing with the various validity claims raised by each one of its steps. The second part will present a discursive framework for applying the staircase.

Overige begrippen *ISD; Logic of information; Systeemontwerp; Systeemontwikkeling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/8751647/Ulrich_W_2001_A_philosophical_staircase_for_information_systems_definition_d development

* **10025** ***Pilot e-Depot "Vervroegd overbrengen" van de Provincie Noord-Holland naar het Noord-Hollands Archief; Eindrapportage en beantwoording kennisvragen,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Provincie Noord-Holland, Haarlem, 2016.

Overbrengen

Van maart 2015 tot januari 2016 hebben de provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief een pilot uitgevoerd met betrekking tot het e-Depot.

Onderzoeksvragen
In het Plan van Aanpak zijn voor deze pilot drie doelen benoemd:
1 Het testen van het overdrachtsprotocol: het Noord-Hollands Archief heeft in een eerdere pilot een protocol ontwikkeld voor overdracht van digitaal archief. Dit protocol wordt in deze pilot voor het eerst gebruikt; de pilot is een testcase.
2 Het ontwikkelen van de technische verbinding: in de pilot wordt gekeken naar de technische mogelijkheden om de digitale informatie te transporteren vanuit het Document Management Systeem DMS van provincie Noord-Holland naar het e-Depot van het Noord-Hollands Archief.
3 Het onderzoeken van de manier van raadplegen: tot slot wordt in de pilot onderzocht welke wijze van ontsluiting van het e-Depot past bij de raadpleegbehoefte van zowel de ambtenaar als de burger.

Opzet van de pilot
Voor de pilot is een casus in het DMS van de provincie Noord-Holland geselecteerd. De belangrijkste criteria voor de selectie waren dat het een archiefwaardig blijvend te bewaren onderwerp moest zijn, en dat de informatie verdeeld is over meerdere zaken. Uiteindelijk is gekozen voor het project SolaRoad. Voor overbrenging van het DMS naar het e-Depot is het overdrachtsprotocol gevolgd, waarin onder meer is voorgeschreven dat te exporteren zaken aangeleverd moeten worden conform het TMLO.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Samen met de leverancier en het Noord-Hollands Archief zijn de verplichte metadata van het metadataschema TMLO gemapt op de metadata die aanwezig zijn in het DMS. Te importeren zaken in het e-Depot moeten in XML-formaat worden aangeleverd. Om het TMLO te vertalen naar XMLformaat is het door het Nationaal Archief ontwikkelde ToPX model gebruikt. Voor het transporteren van de export naar het e-Depot is gekozen voor het File Transfer Protocol (FTP). Dit is een veilige en eenvoudige manier van het transporteren van data. De export is geplaatst in het voorportaal van het e-Depot. Dit is een werkomgeving van het Noord-Hollands Archief waar de export op integriteit en kwaliteit getest wordt en waar de daadwerkelijke ingest (opname) plaatsvindt. Het daadwerkelijke e-Depot bevindt zich bij het Nationaal Archief. Het Noord-Hollands Archief neemt deze dienst van het Nationaal Archief af. De leverancier heeft drie maal een export aangeleverd die is ge-ingest.

Tot slot is een match gemaakt tussen de wijze waarop ambtenaren en burgers de overgebrachte informatie beschikbaar gesteld willen krijgen en de wijze waarop deze informatie technisch wordt ontsloten. Voor de raadpleegbehoefte van de ambtenaar en de burger zijn vier scenario's beschreven met de voor- en nadelen:
• "zoals papier"
- toegang via MAIS-Flexis (het Collectie Beheer Systeem van het Noord-Hollands Archief)
- metadata in DMS van archiefvormer zonder link naar e-Depot (alleen de metadata)
- metadata in DMS van archiefvormer met link naar e-Depot (voor inzage)

Bevindingen
De uitvoering van de pilot heeft geleid tot een aantal bevindingen. Deze bevindingen zijn te splitsen in drie categorieën die corresponderen met drie hoofdfasen in het archiefproces:
- De eerste fase, de archiefvorming, vindt plaats bij de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland.
- De tweede fase, de overbrenging, is het exporteren vanuit het DMS van de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland, het transporteren naar het Noord-Hollands Archief en het opnemen in het e-Depot. Beide organisaties zijn hierbij betrokken.
- De derde fase, de raadpleging, is het benaderen van de overgebrachte zaken via bijvoorbeeld de website van het Noord-Hollands Archief. Dit onderdeel is de verantwoordelijkheid van het Noord-Hollands Archief.
Bij alle stappen in de pilot zijn de bevindingen bijgehouden door het projectteam. Aan het einde van de piot zijn de bevindingen gegroepeerd en ondergebracht in de drie hierboven beschreven fases.

Archiefvorming
Bij de archiefvorming zijn de belangrijkste bevindingen:
- Niet alle informatie van de gekozen casus is gearchiveerd in het DMS. Er bleek ook archiefwaardige informatie in Outlook en op netwerkschijven opgeslagen. Ook informatie van de website en sociale media ontbreken in het DMS.
- Zaken binnen het DMS zijn gelijkwaardig en kunnen door de behandelaar of door een DIVmedewerker aan elkaar worden gerelateerd. Door de veelheid van relaties in een groot project als SolaRoad is het risico op het over het hoofd zien van relaties tussen zaken groot.
- Als een zaak in het DMS vertrouwelijk is, worden alle documenten binnen die zaak ook vertrouwelijk terwijl het in feite misschien maar om één document gaat dat vertrouwelijk is.

Dit heeft tot gevolg dat de zaak als geheel als zijnde vertrouwelijk over gaat naar het e-Depot.

Overbrenging
Bij de overbrenging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Om de zaken naar het e-Depot te kunnen transporteren is het noodzakelijk de zaken uit het DMS te kunnen halen door middel van een export. Het DMS heeft geen export faciliteit; deze faciliteit is niet afgenomen bij de oorspronkelijke installatie. Daarom is de pilot uitgevoerd op de ontwikkelomgeving bij de leverancier, alwaar een exportfaciliteit is ingericht.
- In de pilot is een onderscheid gemaakt tussen procesgericht en projectgericht overbrengen. Procesgericht overbrengen, het direct overbrengen nadat een (permanent te bewaren) zaak is afgesloten, is nog niet mogelijk. Op dit moment is alleen projectmatig overbrengen mogelijk, waarbij een archief met gelijksoortige zaken wordt overgebracht.
- Het Toepassingsprofiel Metadata Lokale Overheden (TMLO) is een generiek model met verplichte en niet verplichte metadata. Op zich is gebleken dat veel van de door het TMLO gevraagde metadata aanwezig zijn in het DMS, maar ook dat nog geen sprake is van compleetheid. Om aan te geven welke metadata nog ontbreken in het DMS is het nodig een organisatie specifiek provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland-TMLO te maken.
- ToPX, de "vertaling " van TMLO naar XML-formaat, is onvoldoende specifiek. De detaillering van ToPX is onvoldoende, zodat bijvoorbeeld leveranciers niet precies weten wat van hen verwacht wordt. Uiteindelijk bleek bij de laatste ingest dat het niet mogelijk was de export geautomatiseerd op te nemen. Het Noord-Hollands Archief heeft handmatig de metadata geknipt en geplakt" zodat deze op het juiste aggregatieniveau (archief, zaak, document)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

terecht kwamen.

Hiermee is het technische deel van de pilot afgerond.
- Digitaal overbrengen vereist de inrichting van een serviceorganisatie bij het Noord-Hollands Archief. Het leveren van diensten, zoals een e-Depot, gaat gepaard met afspraken over de beschikbaarheid van de dienst, toegang tot een helpdesk en andere afspraken. Dergelijke afspraken tussen de dienstverlener en de ontvanger van de diensten worden vastgelegd in een Service Level Agreement of SLA.

Raadpleging
Bij de raadpleging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Zowel ambtenaar als burger willen, ten opzichte van de huidige situatie zo weinig mogelijk verandering in de toegang tot informatie in het e-Depot. De ambtenaar wil gebruik blijven maken van het DMS, liefst met een rechtstreekse link naar het document. De burger wilt toegang tot de gezochte informatie via het archievenoverzicht op de website van het Noord-Hollands Archief of van archieven.nl.
- De toegang tot het e-Depot is nog niet geregeld door het Nationaal Archief. Binnen de pilot is het niet mogelijk gebleken een andere manier van toegang te realiseren.

Tot slot
De pilot is in december 2015 afgerond. De provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief kijken terug op een constructieve samenwerking die veel nieuwe informatie heeft opgeleverd over het duurzaam opslaan van informatie

Overige begrippen *Digitale bewaarplaats; DMS; E-depot; Migreren; TMLO; Verplaatsen; Vervangen; Vervroegd overbrengen.*

* 6421 *Praktisch opbergen van documenten*

J. van Tiggelen

(Publicatie) Samson H.D. Tjeenk Willink, Alphen aan den Rijn, 1991.

Archiefbeheer

Een helpende hand bij het opbergen en terugzoeken van documenten. Centraal staat hier een zogenaamde document beheers-systemen, een documentair structuurplan avant la lettre.

Overige begrippen *Document beheersysteem; Documentair structuurplan; Ordeningsplan; Structuurplan informatiebeheer.*

** 10689 *Preservation in the Future Tense*

Abby Smith

(Artikel) Abbey Newsletter, 1998. Volume 22, Number 2, 1998
This article was first printed in CLIR Issues, no. 3, May/June 1998, p. 1, 6.

Preservation

While preserving recorded information and ensuring the transmission of knowledge from one generation to another is an ancient cultural activity, as a field within library and archival science, preservation is only a few decades old. It began primarily as item-level repair and conservation, deriving its original professional traditions and physical techniques in large part from the museum world. To the importance in that world of the repair and conservation of individual pieces deemed to be of special value as artifacts, preservation in libraries has added the significance of the archival value of the object as bearer of historical evidence. In a very short time, preservation has developed into a critically important part of managing a library's most precious assets, its collection. Paradoxically, dedicated as it is to mitigating the deleterious effects of aging, preservation has rapidly become, along with computer applications, one of the most forward-looking fields in the library and archival profession.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Object van zorg; Preserveren; Voortbestaan.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ https://cool.culturalheritage.org/byorg/abbey/an/an22/an22-2/an22-202.html

** 4842 *Preservation Metadata and the OAIS Information Model; A Metadata Framework to Support the Preservation of Digital Objects*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) OCLC Online Computer Library, Inc., Dublin Ohio, 2002. A Report by The OCLC/RLG Working Group on Preservation Metadata , June 2002

Metadata

The report is a comprehensive guide to preservation metadata that is applicable to a broad range of digital preservation activities. Preservation metadata is the information infrastructure necessary to support processes associated with the long-term retention of digital resources and is an essential component of most digital preservation systems.

The report represents the consensus of leading experts and practitioners comprising the working group and is intended for use by organizations and institutions managing, or planning to manage, the long-term retention of digital resources.

The working group based its work on preservation metadata element sets developed by several leading institutions and organizations in the digital preservation community, as well as the Open Archival Information System (OAIS) reference model. OAIS is a conceptual framework for a generic digital archiving system that establishes shared concepts and terminology for describing and comparing architectures and data models for digital repositories.

The report follows on the working group's earlier white paper, Preservation Metadata for Digital Objects: A Review of the State of the Art, which defined and discussed the concept of preservation metadata, reviewed current thinking and practice in the use of preservation metadata, and identified starting points for consensus-building activity in this area. The white paper is also available on the OCLC Web site at www.oclc.org/research/pmwg/presmeta_wp.html.

"The working group's report illustrates the value of cooperatively resolving the challenges of digital preservation," said Brian Lavoie, research scientist in the OCLC Office of Research. "The most effective solutions for the long-term retention of digital resources are likely to emerge from collaboration within the digital preservation community, pooling the expertise of researchers and practitioners from a variety of institutional and geographical backgrounds. Taken together, these consensus-building efforts will establish the necessary infrastructure, in the form of standards and best practices, to support a broad range of digital preservation activity."

"For institutions creating and preserving digital objects, this new OCLC/RLG report is a good resource for both preservation metadata and its relationship to the OAIS reference model," said Robin Dale, RLG program officer. "It broadens the digital preservation toolset we've been building, which includes such aids as the RLG/OCLC report on the attributes of trusted digital repositories and RLG's OAIS practitioners' Web page."

"The work of the OCLC/RLG Working Group on Preservation Metadata has been an extremely important effort as libraries and related cultural institutions begin to tackle issues concerning digital preservation," said Rebecca S. Guenther, senior networking and standards specialist, Library of Congress, and working group member. "The working group document takes the OAIS information model closer to the goal of actually implementing archival information systems that document preservation requirements and processes and is particularly relevant to the needs of libraries. This document is an important contribution to the development of preservation metadata standards in information technology, an area where much additional work is needed."

The Working Group on Preservation Metadata is part of a cooperative effort between OCLC and RLG to support consensus-building activity in the development of key infrastructure for digital preservation.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; OAIS; Preservation metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht op internet

~ http://www.rlg.org/pr/pr2002-metadata.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Het rapport op internet

~ http://www.oclc.org/research/pmwg/pm_framework.pdf

RLG-websiite

~ http://www.rlg.org

The OCLC/RLG Working Group on Preservation Metadata

~ http://www.oclc.org/research/pmwg/

* **4586** ***Preservation Metadata for Digital Objects: A Review of the State of the Art; A White Paper by the OCLC/RLG Working Group on Preservation Metadata***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) OCLC/RLG, 2001.

Metadata

This white paper represents the first step of the Working Group's activity. Its scope includes the following topics:
· definition and illustration of preservation metadata for digital objects
· high-level requirements for a broadly applicable, comprehensive preservation metadata framework
· the Open Archival Information System (OAIS) reference model, a potential starting point for developing the preservation metadata framework
· review and synthesis of existing preservation metadata approaches
· identification of points of convergence/divergence among existing approaches Collectively, these topics constitute both a summary of the 'state of the art' in preservation metadata, and a starting point for the consensus-building process in which the members of the Working Group will participate.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CEDARS Project (2000) "Draft Specification: CEDARS Preservation Metadata Elements"

~ http://www.leeds.ac.uk/cedars/MD-STR~5.pdf

Consultative Committee on Space Data Systems (1999) Reference Model for an Open Archival Information S (OAIS) Red Book Issue1

~ http://www.ccsds.org/documents/pdf/CCSDS-650.0-R-1.pdf

Day, M. (1998) Issues and Approaches to Preservation Metadata" Proceedings from the Joint RLG and NPO Preservation Conference, September 28 30, 1998

~ http://www.rlg.org/preserv/joint/day.html

Dublin Core Metadata Initiatieve

~ http://purl.org/dc/

Miller, E. (1997) "An Introduction to the Resource Description Framework" Annual Review of OCLC Resear

~ http://www.oclc.org/oclc/research/publications/review97/miller/rdfpaper9.html

National Library of Australia (1999) "Preservation Metadata for Digital Collections:Exposure Draft"

~ http://www.nla.gov.au/preserve/pmeta.html

NEDLIB homepage

~ http://www.kb.nl/nedlib/

Networked European Deposit Library (2000) "Metadata for Long Term Preservation"

~ http://www.kb.nl/coop/nedlib/results/preservationmetadata.pdf

Research Libraries Group (1998) "RLG Working Group on Preservation Issues of Metadata: Final Report"

~ http://www.rlg.org/preserv/presmeta.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

**** 2450** ***The Preservation of the Integrity of Electronic Records***

Luciana Duranti en Terry Eastwood, Heather MacNeil

(Internet) School of Library, archival & Information Studies / Ubc, Vancouver, 1997.

Oorkondenleer

The objectives of the research project are:

- to establish what a record is in principle and how it can be recognised in an electronic environment;
- to determine what kind of electronic systems generate records;
- to formulate criteria that allow for the appropriate segregation of records from all other types of information in electronic systems generating and/or storing a variety of data aggregations;
- to define the conceptual requirements for guaranteeing the reliability and authenticity of records in electronic systems;
- to assess those methods against different admistrative, juridical, cultural and disciplinary points of view.

Overige begrippen *Archiefbescheiden; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glossary

~ http://www.interpares.org/UBCProject/gloss.HTM

Interpares

~ http://www.interpares.org/

preservation & Integrity

~ http://www.interpares.org/UBCProject/index.htm

Preservation & Integrity - Introduction

~ http://www.interpares.org/UBCProject/intro.htm

The School of Library, Archival and Information Studies at UBC

~ http://www.slais.ubc.ca/

Zie ook bij het Nationaal Archief

~ http://en.nationaalarchief.nl/kennisbank/the-preservation-of-the-integrity-of-electronic-records-c-1996

**** 8511** ***Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments; Module 1: Overview and Statement of Principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2008. Contributor: Joint project team formed by members of the ICA and the Australiasian Digital Recordkeeping Initiative
ISBN nummer: 978-2-918004-00-4

Records Management

As stated in the introduction, "the aim of the Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments project is to produce globally harmonised principles and functional requirements for software used to create and manage electronic records in office environments. There currently exist a number of jurisdiction-specific functional requirements and software specifications. The project's objective is to synthesise this existing work into requirements and guidelines to meet the needs of the international archival community and to enable that community to liaise, in a consolidated manner, with the global software industry."

Module One: compiled by a joint project team formed by members of the ICA and the Australiasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Two: compiled by the National Archives of New Zealand in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Three: compiled by the National Archives of Australia, Queensland State Archives in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *DIRKS; ISO 16175; ISO 16175-1:2010; MoReq; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Records management services; RMS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISO 16175-1:2010

~ http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=55790

Publicatie op internet

~ http://www.ica.org/en/node/38972

** **8512** ***Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments; Module 2: Guidelines and Functional Requirements for Electronic Records Management Systems***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2008. Contributor: National Archives New Zealand in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative
ISBN-nummer: 978-2-918004-01-1

Records Management

As stated in the introduction, "the aim of the Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments project is to produce globally harmonised principles and functional requirements for software used to create and manage electronic records in office environments. There currently exist a number of jurisdiction-specific functional requirements and software specifications. The project's objective is to synthesise this existing work into requirements and guidelines to meet the needs of the international archival community and to enable that community to liaise, in a consolidated manner, with the global software industry."

Module One: compiled by a joint project team formed by members of the ICA and the Australiasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Two: compiled by the National Archives of New Zealand in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Three: compiled by the National Archives of Australia, Queensland State Archives in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.

Overige begrippen *DIRKS; ISO 16175; ISO 16175-2:2010; MoReq; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Records management services; RMS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISO 16175-2:2010

~ http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=55791

Publicatie op internet

~ http://www.ica.org/en/node/38970

** **8513** ***Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments; Module 3: Guidelines and Functional Requirements for Records in Business Systems***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2008. Contributor:National Archives of Australia, Queensland State Archives in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative
ISBN-nummer: 978-2-918004-02-8

Records Management

As stated in the introduction, "the aim of the Principles and Functional Requirements for Records in Electronic Office Environments project is to produce globally harmonised principles and functional requirements for software used to create and manage electronic records in office environments. There currently exist a number of jurisdiction-specific functional requirements and software specifications. The project's objective is to synthesise this existing work into requirements and guidelines to meet the needs of the international archival community and to enable that

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

community to liaise, in a consolidated manner, with the global software industry."

Module One: compiled by a joint project team formed by members of the ICA and the Australiasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Two: compiled by the National Archives of New Zealand in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.
Module Three: compiled by the National Archives of Australia, Queensland State Archives in conjunction with a joint project team formed by members of the ICA and the Australasian Digital Recordkeeping Initiative.

Overige begrippen *DIRKS; ISO 16175; ISO 16175-3:2010; MoReq; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Records management services; RMS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISO 16175-3:2010

~ http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=55792

Publicatie op internet

~ http://www.ica.org/en/node/38968

* **9643** ***Principles of Holistic Information Governance***

Christian Walker

(Weblog) Gepubliceerd 5-apr-2013 / OpenText Blogs, 2013.

Information governance

Information Governance needs to be applied holistically across the organization. Here are 10 principles to get you started.

Principles of Holistic Information Governance

1. Information is an organizational asset.
In the course of our employ we produce and receive information. It doesn't belong to us, it belongs to our employers. As such, we need to treat it like any other corporate asset. Even if you use a personal device to produce the information, it still belongs to the organization.

Assets have acquisition costs, maintenance costs, residual value (sometimes), and get disposed of at the end of their useful lives. Tell me how this doesn't apply to information.

If you do not understand this, stop reading and go away. There is no hope for you.

2. Understand what you're using information for.
How does information help you achieve strategic objectives? A government entity and a direct-to-consumer sales organization may use some of the same information, but they will use it differently and for different purposes.

Understanding what you're using information for ought to help you understand what information you actually need.

3. Understand where it's coming from and where it's going to.
Information doesn't just magically appear; it comes from somewhere. You need to identify your internal and external information sources.

Most organizations don't just fire information out willy-nilly. Information is intended for specific audiences, for specific purposes. You need to understand what effect your information is intended to have, and who you want/need it to effect.

4. Understand when you need it.
The next person that says "I need this yesterday." wins a smack in the head with a frozen mullet (the fish, not the hairstyle).

Information is needed at various points in business and decision making processes. Is real-time information really necessary or can you wait a few minutes or hours for it? Figure out when you actually need the information in order

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

to make a decision.

5. Understand who can and should be using it, and for what.
This is not just about security, though that's a big piece. This is also about getting the information out to those that need it or to those that you want to influence with it. Think about it in terms of getting your message out to your target audiences.

Once the information has found its way to the audience, what are they going to do with it? Are they going to make a decision, buy something, receive a benefit…?

6. Understand your social, regulatory, and compliance obligations.
Depending on what you do and for whom you do it, you have information related obligations. Some of these are imposed by statute, some by convention, and some are self-imposed. These obligations determine how long you must keep information, what you can do with it at the end of its life, and to whom you may or must disclose it when asked.

7. Understand your information related risks (too much, not enough, disclosure, etc.).
If some of your information leaks, what're the consequences and can you live with them?

If you're overwhelmed by information how does it impact performance?

If you're missing information can you still get stuff done?

How likely are you to be sued?

8. Understand how stakeholders are interacting with it.
It's not enough to know what your stakeholders are doing with information. You need to figure out how they're doing it. It's not enough to identify the types and locations of devices that stakeholders are using; you also need to find out if the interactions are passive or active.

9. With few exceptions, information has a finite useful life.
Unless your information has historical/archival/archeological value, get rid of it as soon as you can. It's not just about the whole discovery/litigation thing; it's also about de-cluttering and being info-efficient.

Information is a perishable good; once it's stale or rotted, get rid of it.

10. Make someone accountable.
Overall organizational performance, financial performance, legal, technology … they all have single-role accountability and responsibility. As, arguably, the second most important asset of an organization, information deserves at least the same level of attention as finance, IT, HR, legal, etc.

A C-level executive needs to be accountable for how information is governed and managed across the organization.

Overige begrippen *GARP; Governance; Holistic information governance; PHIGs; Principle; Principles of holistic information governance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.opentext.com/vca/blog/1.11.623/article/1.26.4327/2013/4/5/Principles_of_Holistic_Information_Governance

** 3717 *Procesarchitectuur tutorial*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Anaxagoras Procesarchitecten, Enschede, 2000. Anaxagoras Procesarchitecten Copyright © 1998-2000

Procesontwerp

Uit de inleiding:

Wanneer u zelf voor een procesvernieuwing staat, of u misschien benieuwd bent naar de mogelijkheden om uw

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

bedrijfsprocessen te administreren, dan kunt u hier antwoorden op uw vragen vinden en technieken leren om dit soort taken uit te voeren.

Deze tutorial is op een zestal manieren gestructureerd. U kunt de verschillende structuren gebruiken om zo snel mogelijk uw vraag beantwoord te krijgen, of om een uitgebreide uitleg te krijgen over een bepaald onderwerp.

- referentiestructuur
Via deze structuur kunt u op een logische wijze de tutorial volgen. Vanuit de vijf kernbegrippen van de procesarchitectuur kunnen verschillende onderwerpen worden bestudeerd. De onderwerpen zijn via hyperlinks op een logische manier aan elkaar verbonden, zodat u vanuit een globaal overzicht van de procesarchitectuur steeds gedetailleerdere uitleg over een onderwerp van uw keuze kunt krijgen.

- hoofdstukstructuur
Vanuit deze structuur kunt u de tutorial lezen als een boek met verschillende hoofdstukken en subhoofdstukken. Ook kunt u deze structuur gebruiken om een goed overzicht te krijgen van de onderwerpen die behandeld worden.

- doelen
Misschien dat u deze website bezoekt met een specifiek doel, u wilt bijvoorbeeld een plan van aanpak schrijven voor een procesvernieuwing, maar u weet niet hoe dit moet. In dat geval kunt u in de lijst van mogelijke doelen zoeken of een doel is aangegeven dat overeenkomt met wat u wilt. De doelenlijst is ook handig om gewoon door te lezen, u komt er misschien mee op ideeën.

- veel gestelde vragen
Naast de doelen kunnen ook veel gestelde vragen u helpen wanneer u een specifiek probleem hebt.

- steekwoorden
Via de lijst met steekwoorden kunt u via een bepaald begrip een artikel vinden dat dit begrip verder uitwerkt. Wanneer van een begrip ook een definitie bestaat, is dit aangegeven door (def) achter het steekwoord. Wanneer u hierop klikt krijgt u de definitie van het begrip.

- definities
In deze lijst staan de definities van begrippen die met procesarchitectuur samenhangen.

Overige begrippen *Documentflow; Procesgebonden informatie; Workflow.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Anaxagoras

~ http://www.anaxagoras.nl/publicaties/e-tutorial.htm

Op de site van Anaxagoras (documentflow)

~ http://www.anaxagoras.nl/publicaties/e-tutorial/document%20innovatieplan/documenthuishouding_innoveren.htm

* **4314** ***Procesbeheersing voorwaarde voor succes e-business***

Rob Aaldijk en Robert Maalman, Ton Pijpers

(Artikel) Automatisering Gids 12-okt-2001.

Procesmanagement

Procesmanagement moet niet verward worden met Busines Process Redesign. Bij procesmanagement wordt de onderneming niet eenmalig overhoop gehaald, het gaat om het systematisch modelleren, uitvoeren en verbeteren van de primaire bedrijfsprocessen.

Procesmanagement beantwoord vragen als:
- Welke handelingen moeten met welk doel worden uitgevoerd, in welke volgorde en met welke hulpmiddelen, data systemen en gewenste resultaten?
- Wie is verantwoordelijk?
- Welke processen lopen wel goed en welke niet?
- Op welke wijze kan een proces worden bijgestuurd of verbeterd?

Overige begrippen *Business Process Reengineering; Contextgegevens; ERP; Geordende staat;*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Informatiesysteem; Metadata; Proces; Procesgebonden informatie; Procesmanagement; Record Keeping System; Toegankelijke staat; Verantwoordelijkheid; Waarderen.

* 10168 *Provenance in the Archives: The Challenge of the Digital Environment*

Giovanni Michetti

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Provenance

Another basic concept in archival theory: provenance is the subject of this essay. Provenance in the archival domain has moved from a simplistic one-to-one relationship to a multi-dimensional approach. It is now being understood as a network of relationships between objects, agents and functions. Any lack of control over provenance determines some uncertainty which in turn affects trust in digital objects, so we will have to develop new ways to approach and ascertain digital provenance.

Overige begrippen *Archival theory; Context.*

* 10099 *Prutsen en pielen zonder pottenkijkers*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-feb-2017 / Zembla, Hilversum, 2017. Zembla - Prutsen en pielen zonder pottenkijkers [20170201] / VARA_101381843

Betrouwbaarheid

Zembla onderzoekt wat er mis is achter de schermen van de belangrijkste dienst van de overheid, de Belastingdienst. Staatssecretaris Wiebes ligt zwaar onder vuur door een uit de hand gelopen reorganisatie bij de Belastingdienst. Er dreigt een leegloop. Duizenden ambtenaren willen gebruik maken van een vertrekregeling die zonder medeweten van de staatssecretaris is vastgesteld en tientallen miljoenen euro.

De Belastingdienst heeft de financiële en persoonlijke gegevens van 11 miljoen belastingbetalers en 2 miljoen bedrijven in de periode van 2013 tot 2016 onvoldoende beveiligd. Diefstal en verlies kunnen niet worden uitgesloten. Dat blijkt uit vertrouwelijke documenten van de Belastingdienst in bezit van ZEMBLA. De Belastingdienst is hiervoor in maart 2015 al gewaarschuwd. Dat verklaren bronnen (tot op directieniveau) onder ede in ZEMBLA. Maar met die waarschuwing is niets gedaan. Eén jaar later, in maart 2016, concludeert ook de Auditdienst Rijk (ADR) in een rapport dat deze beveiligingsmaatregelen "niet geëffectueerd zijn". De ADR benadrukt de "adequate borging van de vertrouwelijke data". Volgens Bart Jacobs, hoogleraar computerbeveiliging aan de Radboud Universiteit, is er sprake van een ernstig gebrek aan beveiliging: "Wat daar gebeurt is onwettig."

Autorisatiesysteem niet op orde
De zogenaamde Broedkamer, een data-analyse afdeling van de Belastingdienst, had tussen 2013 en 2016 het autorisatiesysteem niet op orde. Ook heeft er geen logging en monitoring van de dataverwerking plaatsgevonden. De dienst kan daardoor niet achterhalen wie op welk moment met de in hoge mate gevoelige data heeft gewerkt. Het grootste risico is identiteitsfraude, stelt Jacobs "en bedrijven kunnen gechanteerd worden." Onder de personen die toegang hadden tot de data waren tientallen externe consultants van het bedrijf Accenture. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is na melding van ZEMBLA een onderzoek gestart naar de databeveiliging bij de Belastingdienst. Volgens de beleidsregels van de AP is bij een zwakke plek in de beveiliging sprake van een beveiligingslek.

Onduidelijk
Staatssecretaris Wiebes, verantwoordelijk voor de Belastingdienst, laat in een schriftelijke reactie aan ZEMBLA weten dat voor de Broedkamer "de reguliere beveiligingseisen" golden. Wiebes geeft wel toe dat niet gemonitord is welke dataverwerking is uitgevoerd. "Verlies of diefstal van de gegevens is tot op heden niet geconstateerd", zegt Wiebes. Volgens Professor Jacobs is niet te achterhalen of er gegevens meegenomen zijn omdat de loggegevens ontbreken. De staatssecretaris blijft onduidelijk over de vraag of de beveiliging inmiddels wel op orde is.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Rapporten in la verdwenen
Uit de vertrouwelijke stukken in handen van ZEMBLA blijkt dat de leiding van de Belastingdienst al in maart 2015 gewaarschuwd is dat er een beveiligingslek was. Er werd herhaaldelijk op gewezen dat de leiding maatregelen moesten nemen om aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens te voldoen. Meerdere hooggeplaatste bronnen bevestigen dit tegenover ZEMBLA. Bronnen verklaren onder ede dat de rapporten in een la van de directie zijn verdwenen. Volgens Jacobs had de Belastingdienst onmiddellijk maatregelen moeten nemen: "Het lijkt me toch een ernstige zaak als een overheidsinstantie het overtreden van de wet in stand houdt."

Laakbaar
"Zeer onprofessioneel en laakbaar" concludeert Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt na inzage van het onderzoek van ZEMBLA. Ook bevestigt de belastingspecialist van het CDA dat staatssecretaris Wiebes de Tweede Kamer niet actief heeft geïnformeerd over het beveiligingslek bij de Belastingdienst.

Externe consultants
Uit onderzoek van ZEMBLA blijkt dat in de periode 2013-2016 bij de Broedkamer tientallen externe consultants werkten. Deze waren voornamelijk afkomstig van het bedrijf Accenture. Dit consultancybureau had de opdracht om de Belastingdienst te adviseren over de nieuwe data-aanpak. Accenture laat aan ZEMBLA schriftelijk weten: "We zijn zeker dat we aan alle relevante regels en procedures voor dit project hebben voldaan."

De Broedkamer, die in 2016 overging in het bedrijfsonderdeel Data & Analytics, is een belangrijke spil in de reorganisatie van de Belastingdienst. Door verschillende gegevens aan elkaar te koppelen en te analyseren probeert de Belastingdienst tegen minder kosten meer belastinggeld op te halen. De Belastingdienst beschikt niet alleen over gegevens zoals ons adres en inkomen maar bijvoorbeeld ook over ons reisgedrag, onze schulden en vermoedens van strafbare feiten.

Overige begrippen *Algorithme; Audit trail; Autorisatie; Belasting; Big data; Controleerbaarheid; Datalek; Datamining; Datascience; Doelbinding; Hacken; Hergebruik; Integriteit; Klokkenluider; Moraal; Openbaarheid; Privacy; Transparantie; Vertrouwelijkheid*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitzending gemist

~ http://www.uitzendinggemist.net/aflevering/379819/Zembla.html

Website VARA

~ http://zembla.vara.nl/nieuws/belastingdienst-overtreedt-willens-en-wetens-privacywet

* **9979** ***Psychoanalysis and the Archive: Derrida's Archive Fever***

Susan van Zyl

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

If the concept of the archive ever was an untroubled one, it certainly is no longer so. Postmodernism and deconstruction have made sure of that. What the archive is, how it works and in which ways it may be reconfigured are all questions that the elaborate, intertextual thought of our times tackles with characteristic self-consciousness and often unashamed opacity. In this context, Derrida's extraordinary evocation of the intermingling of questions concerning the archive and psychoanalysis in Archive Fever is no exception

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_5

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **6148** ***Het recht op elektronische zelfbeschikking; Registratie van persoonsgegevens: zet de burger aan het roer!***

Jelte Verhoeff

(Artikel) Computable 19-mrt-2004.

Informatisering

De overheidsinformatisering is failliet, zo constateerde Jelte Verhoeff in het eerste deel van deze artikelenserie (Computable 12 maart 2004). Het bestel is ongevoelig voor externe druk en onmachtig verandering van binnenuit te realiseren, omdat dit de belangen van het administratief-industrieel complex (bestuurders, bureaucratie en it-leveranciers) niet dient. Volgens Verhoeff is er maar één oplossing: zet de burger zélf aan het roer.

Overige begrippen *Administratief- industrieel complex; Bureaucratie; E-governance; E-government; E-overheid; Informatievoorziening; Overheidsinformatie.*

** **2206** ***Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies***

Adrian Cunningham

(Publicatie) National Archives of Australia, 1999. ISBN 0 642 34407 8 / versie 1.0 / mei 1999

Metadata

This standard describes the metadata that the National Archives of Australia recommends should be captured in the recordkeeping systems used by Commonwealth government agencies.

Compliance with the Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies will help agencies to identify, authenticate, describe and manage their electronic records in a systematic and consistent way to meet business, accountability and archival requirements. The standard is designed to be used as a reference tool by agency corporate managers, IT personnel and software vendors involved in the design, selection and implementation of electronic recordkeeping and related information management systems. It defines a basic set of 20 metadata elements (eight of which constitute a core set of mandatory metadata) and 65 sub-elements that may be incorporated within such systems, and explains how they should be applied within the Commonwealth sphere.

Part One of the standard explains the purpose and importance of standardised recordkeeping metadata and details the scope, intended application and features of the standard. Features include: flexibility of application; repeatability of data elements; extensibility to allow for the management of agency-specific recordkeeping requirements; interoperability across systems environments; compatibility with related metadata standards, including the Australian Government Locator Service (AGLS) standard; and interdependency of metadata at the sub-element level

Part Two of the standard provides full details on the 20 elements and 65 sub-elements, defining them in relation to their purpose and rationale.
For each element and sub-element the standard provides an indication of applicability, obligation, conditions of use, assigned values and approved schemes. Where useful, elements and sub-elements are illustrated with examples.

Appended to the standard are tables of element and sub-element inter-relationships and interdependencies, and a Change Request Form for use by agencies and vendors wishing to request changes or additions to the standard.

Best wishes,
Adrian Cunningham
Director, Recordkeeping and Descriptive Standards
National Archives of Australia

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Betrouwbaarheid; Context; Controleerbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; DIRKS; Drie lagen model; Dublin Core; Duurzaamheid; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Meta informatie; Metagegevens; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Oorkondenleer; Recordkeeping metadata; Structure; Verantwoording; Volledigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Managementsamenvatting

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/executive_summary.html

Op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/contents.html

* 10169 *Records, Hyperobjects and Authenticity*

Frans Smit

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Authenticity

Reflection on another basic concept in archival theory: authenticity. This essay gives an overview of how this concept is used regarding archives. He argues that to gain a better understanding of the authenticity of records in a digital environment, it is necessary to redefine the nature of records and their context. He uses the concept of hyperobjects, originating from ecological philosopher Timothy Morton, to gain a better understanding of records in a data-immersed society, and as a starting point to rethink the way authenticity of records in such an environment can be asserted.

Overige begrippen *Hyperobject; Record; Strong authenticity; Weak authenticity.*

** 4878 *Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS); Draft recommendation for space data system standards*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Aeronautics and Space Administration, Washington, DC, 2001. Consultative Committee for Space Data Systems (CCSDS), Red Book (Draft Standard). Issue 2. June 2001. (CCSDS 650.0-R-2)

Open Archival Information System

The purpose of this document is to define the International Organization for Standardization (ISO) Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS). An OAIS is an archive, consisting of an organization of people and systems, that has accepted the responsibility to preserve information and make it available for a Designated Community. It meets a set of such responsibilities as defined in this document ,and this allows an OAIS archive to be distinguished from other uses of the term ‘archive’. The term ‘Open’ in OAIS is used to imply that this Recommendation, as well as future related Recommendations and standards, are developed in open forums, and it does not imply that access to the archive is unrestricted.

The information being maintained has been deemed to need Long Term Preservation, even if the OAIS itself is not permanent. Long Term is long enough to be concerned with the impacts of changing technologies, including support for new media and data formats, or with a changing user community. Long Term may extend indefinitely. In this reference model there is a particular focus on digital information, both as the primary forms of information held and as supporting information for both digitally and physically archived materials.
Therefore, the model accommodates information that is inherently non-digital (e.g., a physical sample), but the modeling and preservation of such information is not addressed in detail. This reference model:
- provides a framework for the understanding and increased awareness of archival concepts needed for Long Term digital information preservation and access;
- provides the concepts needed by non-archival organizations to be effective participants in the preservation process;
- provides a framework, including terminology and concepts, for describing and comparing architectures and operations of existing and future archives;
- provides a framework for describing and comparing different long term preservation strategies and techniques;
- provides a basis for comparing the data models of digital information preserved by archives and for discussing how data models and the underlying information may change over time;
- provides a foundation that may be expanded by other efforts to cover long-term preservation of information that is NOT in digital form (e.g., physical media and physical samples);
- expands consensus on the elements and processes for long-term digital informationpreservation and access, and promotes a larger market which vendors can support;
- guides the identification and production of OAIS-related standards.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

The reference model addresses a full range of archival information preservation functions including ingest, archival storage, data management, access, and dissemination. It also addresses the migration of digital information to new media and forms, the data models used to represent the information, the role of software in information preservation, and the exchange of digital information among archives. It identifies both internal and external interfaces to the archive functions, and it identifies a number of high-level services at these interfaces. It provides various illustrative examples and some 'best practice' recommendations. It defines a minimal set of responsibilities for an archive to be called an OAIS, and it also defines a maximal archive to provide a broad set of useful terms and concepts.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; ISO; ISO 14721; Meta informatie; OAIS; Preservation metadata; Preserveren; Standaard; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://www.ccsds.org/documents/pdf/CCSDS-650.0-R-2.pdf

Website ISO Archiving Standards

~ http://ssdoo.gsfc.nasa.gov/nost/isoas/

Wikipedia - EN (Open Archival Information System)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Open_Archival_Information_System

** **10272** ***Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS); Recommended practice***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Aeronautics and Space Administration, Washington, DC, 2012. CCSDS 650.0-M-2 Magenta book, June 2012

OAIS

This document is a technical Recommended Practice for use in developing a broader consensus on what is required for an archive to provide permanent, or indefinite Long Term, preservation of digital information.

This Recommended Practice establishes a common framework of terms and concepts which make up an Open Archival Information System (OAIS). It allows existing and future archives to be more meaningfully compared and contrasted. It provides a basis for further standardization within an archival context and it should promote greater vendor awareness of, and support of, archival requirements.

Overige begrippen *CCSDS 650.0-M-2; Digitale bewaarplaats; ED3; ISO 14721; Open Archival Information System; TRAC.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ https://public.ccsds.org/pubs/650x0m2.pdf

Wikipedia - EN (Open Archival Information System)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Open_Archival_Information_System

* **7648** ***Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; (RODIN 2.0)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Brancheverenigingen Archiefinstellingen Nederland (BRAIN), Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN), Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI), 2017. Versie 2 (juni2017) / RODIN 2.0

Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer

Het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer, kortweg RODIN, is een handzaam toetsingsinstrument. Het kan gebruikt worden voor het bepalen van, sturen op en verantwoording afleggen over de kwaliteit van de beheeromgeving waarin digitale informatie bij organisaties ontstaat of wordt ontvangen. Het is gebaseerd op de belangrijkste wet- en regelgeving, normen en standaarden op het gebied van duurzaam informatiebeheer. RODIN biedt houvast bij de inrichting, het gebruik en de beoordeling van een bestaande of zich nog ontwikkelende

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

beheeromgeving waarin digitale informatie conform wettelijke eisen gecontroleerd en duurzaam beheerd moet worden zodat de betrouwbaarheid en toegankelijkheid daarvan gegarandeerd is. Toepassing van het referentiekader geeft inzicht in de mate waar in de organisatie op het gebied van digitaal informatiebeheer 'in control' is. RODIN kan gebruikt worden als onderdeel van het in de Archiefregeling vereiste kwaliteitssysteem voor de (digitale) archivering en van andere vormen van kwaliteitsmanagement

Overige begrippen *Informatiebeheer; Referentiekader; RODIN; Toetsingskader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NORA Online

~ https://www.noraonline.nl/wiki/Referentiekader_Opbouw_Digitaal_Informatiebeheer_(RODIN)

Site KVAN/BRAIN

~ https://www.kvanbrain.nl/sites/default/files/documenten/2018-05/Rodin_02_defhyp_pdf.pdf

* **9805** ***ReMANO 2004. Een positiebepaling***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Archiefbeheer in de praktijk, 2004. 5705, juli 2004

ReMANO 2004

ReMANO is niet meer dan een model, net als MoReq, Zij is als instrument een richtlijn voor het inzetten en ontwikkelen van RMA's .

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; MoReq; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; ReMANO; Standaard.*

* **10125** ***Research in the Archival Multiverse***

Anne Gilliland en Sue McKemmish, Andrew J. Lau,

(Publicatie) Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2016. ISBN: 978-1-876924-70-6 (PDF)

Archivistiek

Over the past 15 years, the field of archival studies around the world has experienced unprecedented growth within the academy and within the profession, and archival studies graduate education programs today have among the highest enrolments in any information field. During the same period, there has also been unparalleled

Overige begrippen *Archival methodology; Archival philosophy; Archives; Information science; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek via Open Access (PDF)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=628143

* **9987** ***Richtlijn 2013/37/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie, Luxembourg, 2013.

Hergebruik

Regeling waarbij documenten die zijn voortgebracht door openbare lichamen van de lidstaten, en die een enorme, diverse en waardevolle hoeveelheid bronnen vormen die de kenniseconomie ten goede kunnen komen.

Overige begrippen *Open; Open data; Openbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtlijn op internet

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

* **8711** ***Richtlijnen voor Websites; rapportage***

drs. H.A. Hokke en P.J. Horsman

(Rapport) Archiefschool, 2006. eindrapport, februari 2006

Webarchivering

Welke eisen stelt dit nu aan het ontwerp van een website? Belangrijkste eis is dat de website niet zo ontworpen mag zijn, dat zij de archivering 'tegenwerkt'. Op hoofdlijn betekent dit dat een website:
1. selecteerbaar is:
- de informatie website zal in te waarderen eenheden worden aangeboden
- de bewaartermijn van de informatie wordt expliciet vermeld
- de informatie op de website zal vernietigd moeten kunnen na afloop van de bewaartermijn
- de informatie op de website zal overgedragen moeten kunnen worden aan een andere beheerder, bijvoorbeeld een archiefbewaarplaats.
2. opneembaar is
- informatie op de website moet berekend zijn op langdurige bewaring en toegankelijkheid
- de website is zodanig vormgegeven dat lange termijn bewaring mogelijk is
- de website of delen daarvan moeten te exporteren ('bevriezen') zijn naar een andere omgeving
- de website bevat een verwijzing naar informatie die is geëxporteerd naar een andere omgeving
3. bewaarbaar is
- de website is zodanig vormgegeven dat lange termijn bewaring mogelijk is
- de website of delen daarvan moeten te exporteren ('bevriezen') zijn naar een andere omgeving
- de relaties tussen de informatie en bijbehorende metadata moeten behouden blijven, ook na export naar een andere omgeving
- de relaties tussen webpagina's moeten behouden blijven.
4. toegankelijk is
- informatie die op het moment van publicatie op de contemporaine website openbaar is voor alle gebruikers, blijft te allen tijde openbaar, tot het moment van vernietiging volgens een selectielijst
- de informatie blijft beschikbaar, bereikbaar, begrijpelijke n bruikbaar tot het moment dat de website of delen daarvan op basis van een selectielijst worden vernietigd.
- informatie zal beschikbaar, bereikbaar, begrijpelijk en bruikbaar blijven voor alle gebruikers, ook na technologische of inhoudelijke wijzigingen van de website
- informatie op de website moet te koppelen zijn aan een binnen de organisatie gebruikt classificatieschema
- aan de website of delen van website (pagina's, subsites) moet beschrijvende metadata toegevoegd kunnen worden.
- ook de metadata blijft beschikbaar, bereikbaar, begrijpelijk en bruikbaar voor gebruikers.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Informatieobject; Vernietigingsbelang; Website; Website archivering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aanvulllende eisen bij www.webrichtlijnen.nl (bijlage)

~ http://www.webrichtlijnen.nl/publicaties/aanvullende-eisen-webrichtlijnen-2.pdf

Informatie bij www.webrichtlijnen.nl

~ http://wiki.webrichtlijnen.nl/Archivering-van-websites

Rapport bij www.webrichtlijnen.nl

~ http://www.webrichtlijnen.nl/publicaties/rapportage-webrichtlijnen-2-07-07-06.pdf

* **9815** ***Rijnlands voor de verandering; Stop met het denken voor de ander ook in onze publieke organisaties!***

Jaap Peters en
Harold Janssen

(Artikel) Geraadpleegd 16-mei-2014 / ManagementSite, 2014. Versie 6 mei 2014

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Veranderingsmanagement

We hopen dat twee zaken duidelijk zijn geworden: (1) Rijnlands is zeer expliciet te maken in het organisatieontwerp: de voorste linie is leidend, de organisatie volgt! En (2) het vergt niet veel moeite de brug te kunnen slaan tussen het regeerakkoord en de Rijnlandse manier van organiseren: 'Mensen in de voorste linie van het onderwijs, in de zorg en bij de politie moeten trots kunnen zijn op hun werk en zich gesteund weten door hun leidinggevenden. Vertrouwen, ruimte en voldoende tijd zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden'.
Wat wel belangrijk is dat minimaal een aantal Rijnlandse concepten worden toegevoegd aan het algemene taalgebruik tijdens de transitie: hoogland (zijaanzicht van de organisatie), laagland (bovenaanzicht van de organisatie), werkgemeenschap, straatregie, perronchef (serveerster), meewerkend voorman (acterend regisseur), horizontale aansturing, ...
Anders blijft het dweilen met de kraan open en krijg je dingen als 'Het handboek voor bestuurders en managers voor het implementeren van zelfsturende teams' en is vaagheid troef bij het inrichten van Sociale wijkteams. Anything goes, lijkt het adagium. Veel veranderingen worden ingericht naar het, met ongemerkt veel Angelsaksisch denken doordrenkte, beeld dat men heeft van het heden.
Vele wegen leiden van de Limes, voormalige grens van het Romeinse Rijk, naar Rome. En nog meer stranden halverwege. We zien dat in de praktijk volop gebeuren. Dat gaat voorbij aan 'de grondwet van de veranderkunde', namelijk dat je het veranderproces moet inrichten naar het beeld dat je hebt van na de verandering. Als het zo is dat de vakman weer voorop moet staan, dat de oplossing van de problemen moet worden gezocht in leefwereld, in het zompige laagland, en dat dus de frontoffice de backoffice moet gaan aansturen, dan kan het niet anders dan dat het veranderproces Rijnlands moet zijn ingericht!
Nog concreter en smart: geef de professionals de ruimte om zelf deze transitie vorm te geven en stop met het denken voor de ander! #Rijnlands voor de verandering!

Overige begrippen *Organisatieverandering; Veranderingsmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.managementsite.nl/43784/verandermanagement/rijnlands-organiseren.html

* **10053** ***Schetsboek Digitale Onderzoek- omgeving en Dienstverlening***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2016. ISBN: 978-90-71251-42-9

Dienstverlening

Het atelier 2015-2016 richt zich op Dienstverlening en de Digitale Onderzoeksomgeving. Hoe kunnen archiefdiensten de digitale onderzoeksomgeving, in relatie tot de fysieke onderzoeksomgeving, verder ontwikkelen? En wel op zodanige wijze, dat deze onderzoeksomgeving aansluit bij de wensen van de digitale klanten en de eigenheid van de collecties? Welke hulpmiddelen zijn nodig? Wat betekent de nieuwe dienstverlening voor professionals en instellingen?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Onderzoek; Onderzoeksomgeving; Virtuele studiezaal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Tekst op internet

~ http://www.archiefateliers.nl/wp-content/uploads/2016/06/Schetsboek-DOD_2016_PRINT.pdf

* **9906** ***Scholarly Context Not Found: One in Five Articles Suffers from Reference Rot***

Martin Klein en Herbert Van de Sompel, Robert Sanderson, Harihar Shankar, Lyudmila Balakireva, Ke Zhou, Richard Tobin

(Artikel) Public Library of Science, San Francisco, CA, 2014.

Reference rot

The emergence of the web has fundamentally affected most aspects of information communication, including

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

scholarly communication. The immediacy that characterizes publishing information to the web, as well as accessing it, allows for a dramatic increase in the speed of dissemination of scholarly knowledge. But, the transition from a paper-based to a web-based scholarly communication system also poses challenges. In this paper, we focus on reference rot, the combination of link rot and content drift to which references to web resources included in Science, Technology, and Medicine (STM) articles are subject. We investigate the extent to which reference rot impacts the ability to revisit the web context that surrounds STM articles some time after their publication. We do so on the basis of a vast collection of articles from three corpora that span publication years 1997 to 2012. For over one million references to web resources extracted from over 3.5 million articles, we determine whether the HTTP URI is still responsive on the live web and whether web archives contain an archived snapshot representative of the state the referenced resource had at the time it was referenced. We observe that the fraction of articles containing references to web resources is growing steadily over time. We find one out of five STM articles suffering from reference rot, meaning it is impossible to revisit the web context that surrounds them some time after their publication. When only considering STM articles that contain references to web resources, this fraction increases to seven out of ten. We suggest that, in order to safeguard the long-term integrity of the web-based scholarly record, robust solutions to combat the reference rot problem are required. In conclusion, we provide a brief insight into the directions that are explored with this regard in the context of the Hiberlink project.

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Content drift; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Link rot; Toegankelijk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0115253

* **5581** ***Searching electronic documents: The use of metadata within the Swedish Social Insurance Administration (SIA)***

Lars-Erik Hansen

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Metadata

Electronic documents must be marked to make it possible to find one document among many. How documents are marked and what metadata should be included are thus significant to efficient searching and archiving. Several projects are ongoing at the National Social Insurance Board in Sweden that, in one way or another, have to do with managing electronic documents. They are striving to arrive at a common view of electronic formats and metadata. This presentation will describe the results of that effort.
In the discussion of metadata between the two document management projects (one on electronic case management of social insurance cases (CMS) and the other on electronic management of mainly administrative documents) and the Archiving Project, focus was on the following questions: What must SIA preserve? What format should SIA use? Why does SIA need metadata? What metadata are relevant to SIA?

Overige begrippen *CMS; ISAAR(cpf); ISAD(g); Meta informatie; Records Management; Standaard; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Hansen.ppt

** **5647** ***The Semantic Web; A new form of Web content that is meaningful to computers will unleash a revolution of new possibilities***

Tim Berners-Lee en James Hendler and Ora Lassila

(Artikel) Scientific American, 2001. Website May 2001

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Semantisch web

"The Semantic Web is an extension of the current web in which information is given well-defined meaning, better enabling computers and people to work in cooperation."

Definition: The Semantic Web is the representation of data on the World Wide Web. It is a collaborative effort led by W3C with participation from a large number of researchers and industrial partners. It is based on the Resource Description Framework (RDF), which integrates a variety of applications using XML for syntax and URIs for naming.

Overige begrippen *Interoperability; Metataal; Ontologie; RDF; Semantiek; Taxonomie; Thesaurus; Triple; Uitwisselbaarheid; URL; XML; XML Schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op website Scientific American

~ http://www.sciam.com/article.cfm?id=the-semantic-web

Glossary

~ http://www.scientificamerican.com/article.cfm?articleid=00019A83-2B28-1CBF-B4A8809EC588EEDF

Markup Languages and Ontologies

~ http://www.semanticweb.org/knowmarkup.html

Ontologie definitie 2007

~ http://tomgruber.org/writing/ontology-definition-2007.htm

Semantic web

~ http://www.w3.org/2000/01/sw/

Website Scientific American

~ http://www.scientificamerican.com

What is an Ontology?

~ http://www-ksl.stanford.edu/kst/what-is-an-ontology.html

** **5638** ***Semantic web maakt WWW transparanter***

Peter Willems

(Artikel) Automatisering Gids 12-sep-2003.

Semantiek

Het World Wide Web is binnen tien jaar een ondoordringbaar woud geworden. Het zoeken in deze wereldwijde database is vaak een frustrerende aangelegenheid. Semantic-web technologie zou voor een doorbraak kunnen zorgen. De techniek vereist geen grote investeringen of revolutionaire systeemverandering.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; DTD; Internet; Ontologie; Vindbaarheid; XML; XML Schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Semantic web

~ http://www.w3.org/2001/sw/

W3 consortium

~ http://www.w3.org

* **8103** ***A Service-Oriented Architecture for a Flexible Digital Public Archive***

Henk Jonkers en Christian Wartena, Hugo ter Doest

(Publicatie) Via Nova Architectura, 2007. versie september 2007

E-depot

This paper reports on the development of a service-oriented architecture in a project that aims to realise a digital archive for long time preservation of digital objects of the municipality of Rotterdam. The architecture is based on

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

the Records Management Continuum, which argues that archiving starts with the creation of an object. The infrastructure, system architecture, archiving processes and services are specified according to this principle. The paper concludes with a discussion of the advantages of service orientation for this project, and based on this, recommendations for similar projects with an infrastructural component undertaken by local governments

Overige begrippen *Archiefsysteem; Digitaal depot; Infrastructuur; Records continuum; Records management continuum; Service oriented architecture; SOA; Systeem architectuur; Webservices.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van VIA NOVA ARCHITECTURA

~ http://www.via-nova-architectura.org

Tekst op internet

~ http://www.via-nova-architectura.org/files/magazine/Jonkers.pdf

** **9980** ***A Shaft of darkness: Derrida in the archive***

Verne Harris

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

This essay is not an account of Jacques Derrida's position on, or delineation of, the archive. That would be to repeat the mistake of those who attempt to define postmodernism or deconstruction or Derridean thinking. Ultimately it is impossible to say what these things are. They are what they are becoming. They open out of the future. We can, at best, mark their movements and engage their energies. So the essay offers a shaft of darkness in all the harsh light of positivist discourse, a shaft aimed at Derrida in the archive. In taking aim I strive to be as open as possible to Derrida aiming at me.

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_6

* **9904** ***Situationsabhängige Rezeption von Information bei Verwendung der Wikipedia***

Hanna Knäusl

(Proefschrift) Universität Regensburg, Regensburg, 2014.

Persoonlijke context

Diese Arbeit beschäftigt sich mit der Frage nach einer situationsrelativen Informations-rezeption im Information Retrieval im Allgemeinen und bei der Suche in der deutsch-sprachigen Wikipedia im Speziellen. Motiviert wurde das Forschungsdesiderat vor allem durch die schnell ansteigenden Datenmengen und die damit verbundenen Selek-tionsschwierigkeiten durch den Nutzer sowie weiter durch die Informationssuche als Beschäftigung des alltäglichen Lebens.
Die Arbeit ist dabei in zwei Teile untergliedert. Im theoretischen Teil werden zunächst die Komplexität der möglichen Suchsituationen und der Einfluss subjektiver Kompo-nenten auf die Bewertung von Informationen besprochen. Auf dieser Basis wurde an-schließend das situationsabhängige Suchverhalten in der deutschsprachigen Wikipedia untersucht.
In zwei unabhängigen Studien kamen ergänzend explizite (Fragebögen) und implizite (Eyetracking) Methoden zum Einsatz, die ermöglichten, die subjektiven Bewertungen der Inhalte durch den Nutzer zu protokollieren. In beiden Studien konnte gezeigt wer-den, dass die Suchsituation, hier vor allem im Sinne des Grads der Definiertheit und der Endlichkeit des Suchziels, sowohl Suchstrategie und Informationsrezeption beein-flussen, als auch die Wünsche der Suchenden nach bestimmten Inhaltsstrukturen. Wei-ter bestätigten die Untersuchungen, dass die Zufriedenheit der Nutzer nicht nur von einem inhaltlichen Sucherfolg abhängt, sondern auch stark mit einer jeweils angemes-senen

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Informationspräsentation korreliert. In Zusammenfassung der eigenen Studien und der Ergebnisse, die der aktuellen Forschungsliteratur entnommen wurden, kam diese Arbeit zu dem Schluss, dass die Situation des Nutzers, bestehend aus einer Viel-zahl an Komponenten, an verschiedenen Stellen einen messbaren Einfluss auf die Informationsrezeption des Nutzers beim Information Retrieval in der deutschsprachigen Wikipedia hat.

Overige begrippen *Context; Gebruikerscontext; Gebruikscontext; Perceptie; Vinden; Zoeken; Zoekstrategie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://epub.uni-regensburg.de/31041/

Tekst op internet

~ http://epub.uni-regensburg.de/31041/1/Diss%20Dezember%202014.pdf

URN

~ http://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:bvb:355-epub-310418

* **3140** ***Six degrees of separation; E-Permanence, the new standard in recordkeeping***

Adrian Cunningham

(Presentatie) Website Archiefschool, Amsterdam, 2000. Presentation held at the metadata seminar "Understanding and preserving reliable and authentic recorded information in a digital world", The Hague, 8 June 2000.

Metadata

Sheets van zijn presentatie gaan over:
- Australian National Archives and government record keeping standards;
- The role and importance of metadata;
- The Austrailian Government Locator Service metadata standard;
- Recordkeeping metadata standard voor Commonwealth Agencies and
- The Metadata/Descriptive Standards landscape and future possibilities.

Overige begrippen *GILS; Metagegevens; Record keeping; Recordkeeping metadata; Standaard.*

** **6170** ***Softwarespecificaties voor Records Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid***

P.J. Horsman Msc en G.J. van Bussel MBA en drs. H. Waalwijk

(Publicatie) Archiefschool, Amsterdam, 2004. [ReMANO 2004]
versie maart 2004

ReMANO

In 2001 is door het Nederlands Normalisatie Instituut de Internationale norm voor informatie en archiefmanagement (de ISO 15489-1:2001, IDT) in het Nederlands vertaald (NEN-ISO 15489-1 (nl). Op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft Twynstra Work Innovation in samenwerking met de Archiefschool een set Functionele eisen voor informatie- en archiefmanagement ontwikkeld. Deze set van Functionele eisen formuleert op hoofdlijnen de voorwaarden waaraan de archivering van een organisatie zou moeten voldoen om de informatievoorziening in een overheidsorganisatie, met inachtneming van de beginselen van het Nederlandse archiefrecht, in overeenstemming te brengen met de NEN-ISO 15489-1 (nl). De functionele eisen waaraan betrouwbaar informatie- en archiefbeheer moet voldoen blijven op het niveau van de NEN-ISO norm nog betrekkelijk algemeen; ze behoeven een specifiekere uitwerking op het operationele niveau. Dat geldt zeker wanneer software voor het archiefsysteem ontworpen of aangeschaft moet worden.

Naar aanleiding van het opstellen van de Functionele eisen voor informatie- en archiefmanagement, werd duidelijk dat een uitwerking van Specificaties voor een geautomatiseerd archiefbeheerssysteem noodzakelijk was. Met inachtneming van vooral Nederlandse wet- en regelgeving op het gebied van overheidsinformatievoorziening en archiefbeheer, de in Nederland gebruikelijke methoden, technieken en terminologie voor informatie- en archiefbeheer, en verschillende al bestaande standaards en modellen, zijn software specificaties voor Records

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid (ReMANO) ontwikkeld. Met betrekking tot de certificering van applicaties op basis van de specificaties van het Amerikaanse ministerie van Defensie, de Design Criteria Standard for Electronic Records Management Software Applications (DoD 5015.2-STD) beoogt ReMANO bovendien de DoD 5015.2-STD voor Nederland te vervangen.

Voor ReMANO zijn de Model Requirements for the management of electronic records (MoReq), opgesteld op gezag van de Europese Commissie, evenwel het primaire uitgangspunt; de structuur daarvan is vrijwel ongewijzigd overgenomen, niet zozeer omdat er geen beter alternatief zou zijn, maar omdat het niet onwaarschijnlijk is dat op niet al te lange termijn leveranciers producten zullen aanbieden die aan de MoReq-specificaties voldoen. Hoe meer de Nederlandse versie overeenkomt met het Europese model, hoe gemakkelijker het is producten te vergelijken met organisatie-specifieke eisen die juist op die Nederlandse versie zijn geënt. Om zo'n vergelijking te vergemakkelijken is iedere specificatie in ReMANO voorzien van een verwijzing naar MoReq, de DoD 5015.2-STD, versies 1997 en 2002 en de Duitse de facto norm met functionele eisen voor het beheer van archiefstukken, het zogenaamde DOMEA-konzept.

Overige begrippen *DMS; DOD5015.2; DOMEA-konzept; NEN 2082; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Records Management Applicatie; ReMANO 2004; Specificatie; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Info over het DOMEA konzept

~ http://www.kbst.bund.de/-,176/DOMEA-Konzept.htm

Remano op internet (verdwenen)

~ http://www.archiefschool.nl/onderzoek/remano.htm

Stichting certificatie Remano (werkt niet meer)

~ http://www.remano.nl

Website archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl

* **5431** ***Softwarespecificaties voor Records Management Applicaties voor de Nederlandse overheid (Remano)***

Hans Waalwijk en Geert-Jan van Bussel, Peter Horsman

(Publicatie) Ministerie van Binnenlandse Zaken / Archiefschool, Den Haag / Amsterdam, 2002. Versie 4.12; Datum: 9 september 2002

ReMANO

Concept versie van de Nederlandse standaard eisen waaraan informatiesystemen dienen te voldoen.

Dit document is een bewerking van de Model Requirements for the Management of Electronic Records (MoReq). Specificaties die voor de Nederlandse situatie of binnen het kader waarbinnen de specificaties zijn opgesteld niet relevante zijn, zijn niet opgenomen. Toegevoegd zijn enkele specificaties ontleend aan de Nederlandse wet- en regelgeving, de Nederlandse vertaling van de Amerikaanse standaard van november 1997, Minimum functionele eisen voor elektronisch archiefbeheer volgens US DoD 505125.2-STD en/of op basis van best practice. De vormgeving van de set specificaties is in harmonie met de functionele eisen voor archiefbeheer.

De Europese Commissie heeft model specificaties voor records management applicaties laten opstellen: MoReq (Model Requirements for Records Management Applications). Deze specificaties zijn formeel gepresenteerd op het DLM-Forum, mei 2002. Ze zijn in overeenstemming met ISO 15489 en het ligt dus voor de hand dat ze voor Nederland een uitstekend uitgangspunt zijn voor het kiezen van pakketten voor informatie- en archiefbeheer (documentbeheer). Omdat het om model specificaties gaat, en ook binnen Europa het ene land het andere niet is, moet steeds bezien worden in hoeverre aanvullende of afwijkende eisen gesteld moeten worden. Dat is in deze Nederlandse versie dan ook gebeurd. Daarvoor zijn twee, voor de handliggende, uitgangspunten gekozen: (1) de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van overheidsinformatievoorziening en archiefbeheer en (2) de in Nederland gebruikelijke methoden, technieken en terminologie voor informatie- en archiefbeheer.

Al eerder had het US Department of Defense (DoD) met MoReq vergelijkbare specificaties laten opstellen: Design Criteria Standard for Electronic Records Management Software Applications (US DoD 5015.2-STD). Een aantal

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

leveranciers van archiveringsapplicaties heeft inmiddels een DoD certificaat ontvangen. Enkele jaren geleden is de standaard in het Nederlands vertaald; verschillende organisarties hebben op basis daarvan pakketten aangeschaft. Remano beoogt de DoD standaard voor Nederland te vervangen, vandaar dat in een bijlage nauwkeurig is aangegeven hoe Remano zich tot DoD verhoudt.

Voor Remano is MoReq evenwel het primaire uitgangspunt; de structuur daarvan is vrijwel ongewijzigd overgenomen niet zozeer omdat er geen beter alternatief zou zijn, maar omdat het niet onwaarschijnlijk is dat op niet al te lange termijn leveranciers producten zullen aanbieden die aan de MoReq-specificaties voldoen. Hoe meer de Nederlandse versie overeenkomt met het Europese model, hoe gemakkelijker het is producten te vergelijken met organisatie-specifieke eisen die juist op die Nederlandse versie zijn geënt.

Overige begrippen *Documentair informatiesysteem; DOD5015.2; ERMS; Functionele eisen; MoReq; NEN-ISO 15489; PVE; RMA; Specificatie; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl/bibliotheek/docs/remano_versie4_12bis.doc

** **10663** ***Staatssecretarie en kabinet des konings onder Willem I***

J. Steur

(Artikel) Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden. Deel 84, 1968.

Administratie

In De Tijdgenoot van 1843 is een interessante schets opgenomen over de regeringspraktijk onder Willem I onder de titel: ‘Over het bestaan der centralisatie bij ons, en de middelen om dezelve te verbeteren’. De schrijver wijst erop, dat ook na de vestiging van het Koninkrijk ‘in alles de plooi van de Fransche administratie met de Fransche wetten behouden’ bleef, terwijl de met zeldzame werklust begaafde Koning ‘in den eigenlijken zin des woords het hoofd der administratie werd’ waardoor ‘zijne ministers, die hij alleen aan zich verantwoordelijk rekende, tot eenvoudige chefs de bureau verlaagd werden. In plaats, dat de Koning met zijne ministers zoude arbeiden, en het eigenlijke archief des Rijks in de bureaux der ministeriën zoude zijn, moesten de ministers aan den Koning steeds schriftelijk rapporten over alles indienen, en wanneer 's Konings beslissing genomen was, werd aan den minister weder schriftelijk antwoord gegeven, waarvan het oorspronkelijke in het archief der Staatssecretary bleef bewaard. De Koning moedigde het aan, dat men zich tot hem wendde, en daar hij zonder inlichting niet kon beslissen, werd eene apostillencorrespondentie gevormd, die dikwijls in het bespottelijke liep. Terwijl de Koning rondom in zijn Kabinet de draden van centralisatie vereenigd hield, waren de ministeriële departementen zoodanig ingerigt, dat zij 's Konings inzigten het beste konden dienen’.
De schrijver van genoemd artikel gaat ten slotte nog in op s' Konings ‘zeer bekrompen denkbeeld omtrent de uitgebreidheid der Koninklijke magt’, die tot uitdrukking kwam in de neiging van Willem I om ‘alles wat niet bepaaldelijk aan den Koning door de grondwet ontnomen was’, voor zich op te eisen. ‘De Koninklijke magt won in uitgebreidheid, doch verloor in innerlijke kracht, totdat zij door eigene zwaarte in elkander stortte, en Willem I door de omstandigheden zelve genoodzaakt werd te abdiceren. Bij deze albemoeijing des Konings moest de Secretarij van Staat - een departement, dat, evenmin als een Kabinet des Konings in eenen constitutioneelen staat te huis hoort - zich al meer en meer uitbreiden, en vormde zich onmiddellijk rondom den Koning een bureau, waarin als in een brandpunt de geheele administratie des Koningrijks gecentraliseerd was’.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale bibliotheek der letteren

~ https://www.dbnl.org/tekst/_bij005196901_01/_bij005196901_01_0004.php

* **9975** ***Standardisierung im deutschen Archivwesen***

Nils Brübach

(Artikel) Scrinium, 2015. Nr. 68

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Standaard

Es ist ungewöhnlich, dass in Verbindung mit einer geisteswissenschaftlichen Disziplin über die Entstehung, Einführung, Nutzung und Bewährung von Standards zu berichten ist. Standards sind doch im allgemeinen Verständnis eher ein Kennzeichen und Werkzeug technischer Fächer oder werden im wirtschaftlichen Umfeld verortet. Aber es gibt sie: Die Entstehung archivischer Fachstandards signalisiert einerseits, dass die Archivwissenschaft eben keine ausschließlich historische Fachdisziplin oder Hilfswissenschaft ist, sondern an der Schnittstelle zu den Informationswissenschaften ihren Ort hat. Andererseits sind fachbezogene Normen und Standards auch ein Zeichen für die Professionalisierung einer Fachdisziplin. Normung und Standardisierung im Archivwesen berühren im Kern vier Bereiche: Erschließung, elektronische Archivierung, Schriftgutverwaltung (records management) und Bestandserhaltung.

Ziel des Beitrages ist es, einen Überblick über die Standardisierung in Theorie und Praxis zu geben. Das Hauptaugenmerk liegt dabei im Wesentlichen auf dem Bereich der Erschließung. Diese Gewichtung ist auch deshalb berechtigt, weil die einzelnen zuvor genannten Bereiche eine völlig unterschiedliche Tradition bei der Standardisierung haben: Während etwa der Bereich der Erschließung mehr als einhundert Jahre Tradition in der Anwendung von Standards vorweisen kann, setzte die Entwicklung von Fachstandards in der Bestandserhaltung erst in den achtziger Jahren des zwanzigsten Jahrhunderts, in den Bereichen Records Management und elektronische Archivierung erst in 1990er Jahren bzw. Zu Beginn des 21. Jahrhunderts ein. Weiterhin ist es ein allgemeines Kennzeichen der archivischen Fachstandards, dass sie nicht den Archivaren allein gehören. Insbesondere die fachliche Nähe zum Bibliothekswesen ist hier hervorzuheben. Dies gilt in unterschiedlicher Ausprägung: Die archivischen Erschließungsstandards weisen eine hohe archivische Autonomie auf, geringer ist diese Autonomie bei Bestandserhaltung, und im Bereich der elektronischen Archivierung gelten übergreifende Fachstandards. Zu den Normen im Bereich der Schriftgutverwaltung gibt es schließlich keinerlei Entsprechung im Bibliothekswesen. In allen vier Bereichen sollte schließlich zwischen „standards of declaration" und „working standards" unterschieden werden, um zu einer für den Archivpraktiker sinnvoll anwendbaren Typologisierung zu kommen. Erstere unterliegen einem formalisierten, mehr oder weniger transparenten Prozess der Ausarbeitung, Diskussion in der Fachcommunity, Verkündung und Veröffentlichung, Validierung und Überarbeitung. Die Arbeit an den Standards liegt üblicherweise in den Händen entsprechender Fachgremien, wie z. B. dem Internationalen Archivrat ICA oder der ISO oder auf nationaler Ebene dem DIN e.V. oder einem Fachkomitee beim Berufsverband. Letztere entstehen aus Konventionen der täglichen Arbeit heraus oder in den letzten zwei Jahrzehnten auch aus der Initiative von projektbezogenen oder fachlich ausgerichteten Arbeitsgruppen ohne Anbindung an eine zur Normung befugte Organisation. Daher kann dieser Beitrag keinen Anspruch auf Vollständigkeit erheben - insbesondere im Bereich der elektronischen Archivierung dürfte es besonders beim Versuch einer internationalen Synopse schwer fallen, alles zu erfassen, was als working standard relevant ist. Dies mag paradox erscheinen - sind doch gerade Verbindlichkeit und Allgemeingültigkeit die Kennzeichen von Fachstandards. Die Frage nach der Granularität und der Ausrichtung ist damit aber nicht beantwortet: Die fachliche Hoheit über Normen und Standards und ihre strategische Ausrichtung sind marktrelevante Faktoren - dies wird in der vornehmlich aus der Wahrnehmungsperspektive des öffentlichen Sektors agierenden Archivwelt nur allzu häufig übersehen.

Overige begrippen *Erhaltung; Erschließung; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; ISO 16175; Schriftgutverwaltung.*

* **10390** ***Strategisch actieplan voor artificiele intelligentie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Bijlage bij de Kamerbrief met Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie van 8 oktober 2019, met als onderwerp: "Aanbieden Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie" , overheidsidentificatienummer: 00000001003214369000, kenmerk DGBI-DE / 19207584

(Kamerstukken 26 643 en 32 761, nr. 640)

Artificiële Intelligentie

Artificiële intelligentie (AI) verandert de wereld ingrijpend. AI zal stevig bijdragen aan economische groei, welvaart en welzijn van Nederland. Ook zal het enorm helpen bij maatschappelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld vergrijzing, klimaatverandering, voedselveiligheid, gezondheid en zorg. Tegelijkertijd moeten we onze ogen niet sluiten voor uitdagingen als de bescherming van fundamentele rechten als privacy, non-discriminatie en autonomie.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Als we als Nederland en Europa mee willen doen in de voorhoede van een wereldwijd concurrerende economie, dan moeten we de ontwikkeling en toepassing van AI in Nederland versnellen. Dat kan. Nederland heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie, onder meer door zijn hoogwaardige connectiviteit, de sterke basis voor publiek-private samenwerking (PPS) en onderzoek van wereldklasse. Die uitgangspositie moeten we goed benutten en uitbouwen, zodat Nederland zich hiermee internationaal kan profileren.
Het kabinet zet in op een drietal sporen. Spoor 1 is dat we maatschappelijke en economische kansen moeten benutten. Hiervoor is intensieve PPS nodig. Daarmee kan Nederland het verschil maken op het Europese speelveld en op mondiale markten. Het zijn de bedrijven - van start-ups en scale-ups en midden- en kleinbedrijf (mkb) tot grootbedrijf - die het verschil maken met hun innovatie- en concurrentievermogen. Zij bepalen of Nederland de toon zet met AI of dat Nederland hierin het buitenland volgt. En of de toepassing daarvan waardevol is voor economie en maatschappij. Die meerwaarde kan komen doordat ze inspelen op maatschappelijke uitdagingen, maar ook doordat ze snel inspelen op de vraag uit de markt. Het kabinet werkt dit spoor dan ook uit in PPS, met name met de Nederlandse AI-Coalitie en roept bedrijven en organisaties op zich hierbij aan te sluiten.
Met spoor 2 willen we de voorwaarden op orde brengen voor een vruchtbaar AI-klimaat voor economie en maatschappij. Dat gaat onder meer om de juiste kennis, vaardigheden en opleidingen; wetenschappelijk AI-onderzoek van topkwaliteit en toegepast onderzoek waar ondernemers en professionals mee verder kunnen. Ook bruikbare data en hoogwaardige en intelligente

connectiviteit behoren tot die randvoorwaarden. In dit kader investeren we in onderzoeksprogramma's, vergroten we de toegang tot innovatiefinanciering voor start-ups, investeren we in scholing, stimuleren we datadelen en ontwikkelen we digitale connectiviteit met en voor AI verder.
Spoor 3 betreft het 'Versterken van de fundamenten'. Dat betreft de bescherming van fundamentele rechten van burgers en passende wettelijke en ethische kaders. Hierdoor kunnen mensen en bedrijven erop vertrouwen dat AI zorgvuldig wordt ingezet. Ook is het belangrijk dat markten open en competitief blijven en dat bij alle AI-ontwikkelingen de nationale veiligheid geborgd blijft. Daartoe is de nodige wet- en regelgeving al van kracht, of in de maak. Daarnaast volgt het kabinet de AI-ontwikkelingen, en spant zich in voor het gebruik van (Europese) ethische richtsnoeren voor AI-toepassingen door bedrijven en publieke organisaties.
Aan de slag dus, en wel nu. Dit Strategische Actieplan voor AI beschrijft de koers die Nederland wil inzetten, en vormt de eerste stap om concrete acties voor de beoogde versnelling en profilering in gang te zetten. De overheid werkt samen met de Nederlandse AI-Coalitie. Daar gaan bedrijven, overheden, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen samen nieuwe AI-acties realiseren om de specifieke domeinen en sectoren verder te helpen.
De volgende uitgangspunten zijn leidend voor de Nederlandse aanpak:
- We werken publiek-privaat samen, onder meer in de Nederlandse AI-Coalitie om de maatschappelijke en economische kansen van AI te benutten.
- Nederland gaat voor internationale samenwerking, vooral met Europese partners.
- We profileren ons als een land dat voorop loopt met AI-toepassingen die de belangen dienen van mens en maatschappij.
- We kiezen voor een inclusieve aanpak die mensen centraal stelt, waarbij we streven naar betrouwbare AI.
De doelstellingen van de Nederlandse AI-aanpak staan in de infographic hiernaast weergegeven.

Overige begrippen *Ethics of AI; Ethiek; Fundamentele waarde; PPS; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/kamerbrief-ai

Rapport op internet

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2019/10/08/strategisch-actieplan-voor-artificiele-intelligentie

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **8247** ***Een streepjescode op elk kind; Omstreden kinderdatabank***

Rudie Kagie

(Artikel) Vrij Nederland 22-mrt-2008.

Elektronisch kinddossier

Na zo'n vijftien jaar praten wordt volgend jaar eindelijk het elektronisch kinddossier van kracht. Savanna's, meisjes van nulde en maasmeisjes moeten zo voorkomen worden. 'De vrijblijvendheid voorbij', of 'absurd, stalinistisch en megalomaan'?

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Beveiliging; Bureaucratie; EKD; Hergebruik; Keteninformatisering; Panopticon; Privacy; Veiligheidscommunisme; Vernietigingsbelang.*

* 9464 *Strength below and grace above: the structuration of records*

Chris Hurley

(Lezing / oratie / college) © 2011, Chris Hurley, 2011. Prepared for the Brazilian Archivists' Association, Fourth Conference on Archival Information Databases, Rio de Janeiro, 4-6 May 2011.

Structureren

Digital resources will be de-contextualised from the moment they are born unless they are immediately taken across an archival boundary where the relationships necessary for their survival as records are preserved and kept. This is what we do. That is our strength. We know (or once knew) how to do that. Records are transported into an archival realm to preserve meaning but also to ensure that meaning as well as content lies at the end of the road to discovery. For us, then, grace lies in finding better ways to do that imaginatively and effectively.

Overige begrippen *Archivaris; Context.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/strength-below.pdf

* 7322 *Tacit Narratives: the meaning of achives*

Eric Ketelaar

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2002. In: Toegang. Ontwikkeling in de ontsluiting van archieven, SAP Jaarboek 2001

Archief

Archivists and historians usually consider archives as repositories of historical sources and the archivist as a neutral custodian. Sociologists and anthropologists see 'the archive' also as a system of collecting, categorizing, and exploiting memories. Archivists are hesitantly acknowledging their role in shaping memories. I advocate that archival fonds, archival documents, archival institutions, and archival systems contain tacit narratives which must be deconstructed in order to understand the meanings of archives.

Overige begrippen *Archivalisation; Archivization; Betekenis; Bewaarbelang; Narratieve data; Narrativiteit; Recordness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van Ketelaar

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/TacitNarratives.pdf

* 8864 *A tale of two ERMS specifications*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Weblog) ICA Flying Reporters @ the DLM forum 13-dec-2008 / , 2008.

ERMS

To open the final day of the DLM Forum 2008, Dr. Ulrich Kampffmeyer delivered a provocative presentation entitled Breaking the barriers of traditional records management. In this talk Dr. Kampffmeyer spoke of the need to move beyond antiquated ways of thinking about records and records management and engage the technological and cultural revolutions introduced by web 2.0.

Records managers, whom Dr. Kampffmeyer qualified as largely "digital immigrants" have fundamentally different ways of thinking about information than their users. While records managers love complex metadata, faceted

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

search, hierarchical tree and folder structures, and controlled vocabularies, their "digital native" users love plain text searching, uncomplicated metadata, folksonomies, and "sexy interfaces."

Dr. Kampffmeyer insisted that evolving to meet the needs of such users did not mean abandoning the fundamental notion that "records" are more than just "information objects." Records have specific attributes and values and records management systems must have structures that effectively maintain these attributes. Dr. Kampffmeyer proposed that, rather than discard current metadata and information lifecycle models, records management should expand on enterprise content management model largely developed and favored by the IT industry.

Overige begrippen *Records Management; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://icadlm.wordpress.com/2008/12/13/a-tale-of-two-erms-specifications/

The presentation 'Breaking the Barriers of Traditional Records Management' (PDF)

~ http://www.project-consult.net/Files/20081212_DLM%20Forum_Breaking%20the%20Barriers_Kff_Print.pdf

The presentation 'Breaking the Barriers of Traditional Records Management' (Powerpoint, automated .pps)

~ http://www.project-consult.net/Files/20081212_DLM%20Forum_Breaking%20the%20Barriers_Kff.pps

* **10163** ***Technologies of Tradition: Between Symbolic and Material (Micro-) Transmission***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Media archaeology

The first essay is inspired by Michel Foucault's 'L'Archéologie du Savoir'. It explores media archaeology as a crossdisciplinary field of inquiry, that consists of a radically material and mathematical approach to the study of cultural change, memory, and knowledge tradition, and even the very category of time itself.

Overige begrippen *Archeology; Interpretation; Preservation; Transmissie.*

* **10158** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part I. Setting the Stage: Enterprise Information Management and Archival Theories***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

An overview of archival theories and their philosophical foundations, including modern digital diplomatics and the concept of the records continuum.

Overige begrippen *Archief; Archival theory; Diplomatics; EIM; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10159** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part II. An Exploration of the 'Archive-As-Is' Framework***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

A new theoretical framework for the archives in organisational context, based on a pragmatic approach. The "archive-asis" is a part of Enterprise Information Management (EIM). In this framework the value of information, and the ensuing criteria for quality of records play a central part. The theoretical framework is positioned between modern diplomatics and the records continuum.

Overige begrippen *Archival theory; Archive; Diploma; EIM; Framework; Quality assurance; Records continuum; Value chain.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10166** ***Threats of the data-flood. An accountability perspective in the era of ubiquitous computing***

Charles Jeurgens

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Ubiquitous computing

A reflection on the position of recordkeeping in the digital age, and on accountability and transparency in view of the current data-flood. He argues that the present and mainstream views of appraisal in the recordkeeping community should radically change. We should focus on understanding and managing the assemblages between data and the processing mechanisms (for instance algorithms) in situated practices.

Overige begrippen *Algorithme; Dataflow; Transparancy.*

* **10264** ***Tijd in de database; Van eeuwig heden tot complex verleden***

R.J. Veldwijk en S.J. Cannan en F.G.W. van Orden

(Publicatie) Array Publications bv, Alphen aan den Rijn, 1998.

Archiveren

Bij het muteren in gegevensbanken worden gegevens overschreven en gaat informatie verloren. Wanneer gegevens echt belangrijk zijn is zoiets niet gewenst. Zodra gegevens belangrijk zijn worden databases historisch en wordt systeemontwikkeling opeens heel complex. Voorbeelden van dergelijke systemen zijn basisregistraties van overheden en bedrijven, pensioen- en salarissystemen en planningsystemen, maar in beginsel speelt de problematiek bij elk serieus registratief informatiesysteem.

Dit boek beschrijft hoe je een gegevensbank moet ontwerpen die in staat om het verloop van gegevens door de tijd heen vast te leggen zonder informatie kwijt te raken. Omdat (relationele) databases hiervoor geen voorzieningen hebben is het ontwerpen en implementeren van een gegevensbank met veel temporele gegevens altijd een probleem. Wie beseft dat er geen echt goede oplossingen zijn maar wel héél slechte maakt betere ontwerpen. Naast deze praktische overwegingen (know how) bevat het boek ook veel theorie (know why) zodat je weet waarmee je bezig bent als je een gegevensbank met tijdaspecten ontwerpt.

Het boek is gebaseerd op een artikelserie van René Veldwijk in het toenmalige vakblad Database Magazine, aangevuld met op implementatie gerichte artikelen van diens Ockham-collega Frido van Orden. Toegevoegd zijn twee artikelen over tijdaspecten van de hand van de onvolprezen Steve Cannan.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Het boek werd uitgegeven in 1998 en de 600 gedrukte exemplaren à hfl. 50,- waren vrijwel direct uitverkocht. Helaas richtte uitgever Array Publications zich alleen op vakbladen en congressen en is er geen herdruk tot stand gekomen. Nu, 20 jaar later, is het boek naar onze bescheiden mening nog steeds actueel en een levend bewijs dat niet alles in de ICT zich razendsnel ontwikkelt.

We hopen dat downloads en verspreiden van 'Tijd in de Database' niet alleen kostbare ontwerpfouten voorkomt, maar ook kan helpen om iets terug te winnen van de kennis op het gebied van database ontwerp die bij mensen onder de 40 nauwelijks meer wordt aangetroffen.

Over het (nog steeds actuele) historieprobleem in database ontwerp

Overige begrippen *Big data; Database; Dataset; Duurzame toegankelijkheid; Factor tijd; Functioneel ontwerp; Open data; Tijdsdimensie; Versiebeheer; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek is hier te downloaden

~ https://www.ockham.nl/tijd-in-de-database/

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/tijd-de-database-van-eeuwig-heden-tot-complex-verleden

** **9428** ***Traité de documentation. Le livre sur le livre. Théorie et pratique***

Paul Otlet

(Publicatie) Editiones Mundaneum, Brussel, 1934.

Documentatie

Cet ouvrage est consacré à un exposé général des notions relatives au Livre et au Document, à l'emploi raisonné des éléments qui constituent la Documentation.
Notre temps, parmi tous les autres, se caractérise par ces tendances générales : organisation et rationalisation des méthodes et procédés, machinisme, coopération, internationalisation, développement considérable des sciences et des techniques, préoccupation d'en appliquer les données au progrès des sociétés, extension de l'instruction à tous les degrés, aspiration et volonté latente de donner à toute la civilisation de plus larges assises intellectuelles, de l'orienter par des plans.
C'est dans un tel milieu qu'ont de nos jours à évoluer les Livres et les Documents. Expressions écrites des idées, instrument de leur fixation, de leur conservation, de leur circulation, ils sont les intermédiaires obligés de tous les rapports entre les Hommes. Leur masse énorme, accumulée dans Ie passé. s'accroît chaque jour, chaque heure, d'unités nouvelles en nombre déconcertant, parfois affolant. D'eux comme de la Langue, on peut dire qu'ils peuvent être la pire et la meilleure des choses. D'eux comme de l'eau tombée du ciel, on peut dire qu'ils peuvent provoquer l'inondation et le déluge ou s'épandre en irrigation bienfaisante.
Une rationalisation du Livre et du Document s'impose, partant d'une unité initiale, s'étendant à des groupes d'unités de plus en plus étendus, embrassant finalement toutes les unités, existantes ou à réaliser, en une organisation envisageant, à la base, l'entité documentaire individuelle que forme pour chaque personne la somme de ses livres et de ses papiers; l'entité documentaire collective des institutions, des administrations et des firmes; l'entité des organes spécialement consacrés au Livre et au Document, à l'ensemble ou à quelqu'une de ses fonctions . Bureau, Institut, Rédaction des Publications, Bibliothèques, Offices de Documentation.
Le present ouvrage en donne une esquisse générale et en présente une méthode coordonnée.
Les exposés ne manquent pas qui ont dit comment faire, de simples notes, le.. feuilles d'un manuscrit; d'un amas de livres, une bibliothèque bien ordonnée: d'un amas de pièces de correspondance, de comptabilité. des archives en bon ordre; d'un ensemble divers de textes, une codification coordonnée. Mais ces publications en grand nombre, excellentes quant à leur but, n'ont envisagé chacune qu'un aspect des choses du livre, et par suite ont donné l'impression qu'il y avait comme autant de domaines spécifiques, distincts et séparés par des cloisons étanches, qu'il y avait, en abordant chacun d'eux, à s'initier à des notions toutes nouvelle, à se familiariser avec des pratiques sans connexion avec celles déjà acquises.
Le présent Traité vise avant tout à dégager des faits, des principes des règles générales et à montrer comment la coordination et l'unité peuvent être obtenues. Cette coordination, cette unité, l'institut International de Bibliographie, ('Office International joint à lui, les Instituts qui coopèrent au Palais Mondial,le Mundaneum,

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

s'efforcent depuis leur fondation en 1893, en 1895 et en 1920. de les étudier, de les définir, d'en faire une réalité vivante et tangible. Les Congrès internationaux de ces organismes, et d'autres, ont arrêté déjà un ensemble important de données régulatrices.
C'est d'elles que, dans cet ouvrage, on s'est inspiré directement et c'est à les développer qu'il s'applique sous une forme libre et n'engageant aucune institution. L'objectif est de préparer ainsi de nouvelles ententes, de nouvelles standardisations, de nouvelles oeuvres à établir et à sanctionner en commun.
Pour des buts particuliers, d'autre part, on s'est efforcé de présenter distinctement les notions générales que l'analyse et la synthèse permettent actuellement de dégager. On les a aussi montré à l'oeuvre dans des cas spéciaux.
S'attachant à faire voir quels moyens la théorie et la pratique offrent maintenant aux organismes documentaires de tout ordre pour réaliser leurs opérations. Comme il ne saurait s'agir d'une standardisation et d'une mécanisation totales du travail, il est laissé à chaque organisateur de son propre travail, ou de celui d'autrui, de fixer finalement lui-même ses propres principes, directives et règles.
C'est à chacun à composer, pour son propre usage, ou celui de ses services, un 'Manuel de Documentation' retenant, adoptant et appliquant celles des données organisatrices générales dont il a pu faire choix clans Ie présent exposé; car celui-ci, s'il contient de nombreuses formuies, n'a cependant en réalité rien d'un Formulaire.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Bibliotheek; Kennismanagement; Televisie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Gescande versie

~ https://archive.ugent.be/handle/1854/5612

Indeling van dit werk

~ http://www.tard-bourrichon.fr/documents/Otlet/Otlet.htm

Mundaneum (herdruk)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/le-livre-sur-le-livre-trait%C3%A9-de-documentation

Paul Otlet visioning the web

~ http://www.youtube.com/watch?v=hSyfZkVgasI&feature=related

Referenties over Paul Otlet

~ http://www.knowledge-mapping.net/index.php?option=com_content&task=view&id=52

** 10088 *Tussen Huygens en Multatuli*

Vincent Icke

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 2-dec-2010 / Humanistisch Verbond, 2010. Socrateslezing 2010

Wetenschapsfilosofie

'De aantrekkelijkheid van overtuigingen is te verklaren uit angst voor onzekerheid', hield hoogleraar astrofysica, publicist en beeldend kunstenaar Vincent Icke het publiek voor in de Socrateslezing op 1 december (2010) in Den Haag. Uit de omgang met onzekerheid en het besef van haar zwakte put de wetenschap juist haar kracht.

"Feiten, meningen en overtuigingen worden maatschappelijk heel verschillend gewaardeerd. Feiten worden toegepast, voor kennisgeving aangenomen, verdacht gemaakt. Of bestreden als ze niet welkom zijn, en soms botweg ontkend. Meningen staan in hoger maatschappelijk aanzien dan feiten, zoals in de media te zien is", betoogt Icke voor de circa 300 bezoekers in de Anton Philipszaal. De lezing wordt elk jaar georganiseerd door het Humanistisch Verbond en de Humanistische Alliantie. "En overtuigingen zijn soms zo hoog gewaardeerd dat ze erin zijn geslaagd om een speciale beschermde status te verwerven, zoals in het geval van godsdienst, die in onze Grondwet niet gewoon onder de vrijheid van meningsuiting valt maar een apart artikel heeft."

Vincent Icke pleit verder voor een herwaardering van feiten en meningen ten koste van overtuigingen. Overtuigingen zijn immers absoluut, boven iedere twijfel verheven. Ze maken het geweldig lastig om samen te leven in één samenleving. Een mening daarentegen, kan worden hierzien. Een mening is een 'zwak feit'. Tussen feiten en meningen bevindt zich een breed overgangsgebied. Uiteindelijk kan die mening zover naar de kant van de zekerheid opschuiven, dat we van een feit gaan spreken. Feiten zijn dermate vaak getoetste en juist gebleken meningen, dat ze nauwelijks meer te betwijfelen zijn. Een mening is als het ware een kind dat kan uitgroeien tot een volwassen feit.

Een overtuiging laat zich echter niet toetsen of onderzoeken: het is een verharde mening. Zo'n axioma kan een politiek heilssysteem zijn, geloof in de vrije markt, een godsdienstig geloof of de overtuiging van de voetbal-hooligan. Een overtuigde duldt geen tegenspraak, zelfs geen discussie.

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Een onzekere wereld
Mensen hebben een grote hang naar overtuigingen, ze zijn erg aantrekkelijk. Dit is niet verwonderlijk, denkt Icke. "Onze wereld is chaotisch en onvoorspelbaar en maakt ons onzeker. Overtuigingen creeëren zekerheid en sluiten toeval uit. Althans, dat is het idee. Maar in wezen negeren we dan de wereld. We dringen de kosmos iets absoluuts op."

De kosmos laat zich echter niet bij de neus nemen; het trekt zich niets aan van onze behoefte aan vaste en stabiele zekerheden. Gelukkig hebben we naast de overtuiging een tweede manier om met onzekerheid om te gaan. Die manier is de wetenschappelijke. De wetenschap is vooral een houding, een inzet waarin falen de norm is. Want ook wetenschap kan geen zekerheden presenteren, alleen het meest waarschijnlijke.

Daarom is de wetenschap net als goede kunst nooit klaar of afgerond: het gaat om het proces van 'steeds beter' in het besef nooit 'het beste' te bereiken. Het beste is het domein van de overtuigingen, niet van de wetenschap. En of iets beter is of juist niet, dat bepaalt de kosmos, de wereld zelf: we leggen het aan de wereld voor en kijken hoe deze reageert. Wetenschappers moeten bereid zijn zich door de wereld te laten terechtwijzen. En falen blijft de norm.
Kritische spiraal

"De evolutie van wetenschappelijk begrip noem ik de kritische spiraal van vier opeenvolgende stappen waarmee de blinde mol zich door de duistere grond van terra incognita wroet", licht Icke toe.

Stap 1: een waarneming, gedaan met de zintuigen of met een instrument.
Stap 2: een opmerking over die waarneming, meestal in verband met andere waarnemingen en theorieën.
Stap 3: een veronderstelling over het mechanisme dat die waarnemingen verklaart.
Stap 4: een voorspelling over nieuw te verrichten waarnemingen of proeven op grond van die veronderstelling.
Stap 5 is weer een waarneming, dus een Stap 1 van de volgende omwenteling van de schroef.

Een overtuigde is een sektariër
Tussen feiten, meningen en overtuigingen heerst een voortdurende spanning. Feiten en meningen kunnen vreedzaam naast elkaar bestaan maar overtuigingen leiden tot tweespalt: een overtuigde is ipso facto een sectariër.
En omdat er geen procedure is om verschillen tussen overtuigingen bij te leggen of te overbruggen blijft alleen het bewijs door volledige intimidatie nog over. "Mijn argument telt zes punten" , zegt de overtuigde vanachter zijn revolver.

De kracht van wetenschap
De wetenschap heeft ons bijzonder veel te bieden. Niet omdat we de wijsheid in pacht hebben, maar omdat we onzekerheid kunnen toestaan, om vanuit die houding vooruitgang te boeken, verbluffende verklaringen te vinden en prachtige beelden te tonen.

Overige begrippen *Axioma; Beleving; Context; Cultuur; Feit; Logica; Mening; Overtuiging; Perceptie; Realiteit; Waarneming; Werkelijkheid; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing Youtube deel 1
~ http://www.youtube.com/watch?v=NV0Z6vlIJig
Lezing Youtube deel 2
~ http://www.youtube.com/watch?v=dq2ahO2ct14
Lezing Youtube deel 3
~ http://www.youtube.com/watch?v=d40MuGNcPh4
Lezing Youtube deel 4
~ http://www.youtube.com/watch?v=wvbjdlOvb30
Presentatie op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/doc/actueel/IckeSocrateslezingbeelden2010.pdf
Tekst op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke
Toelichtende pagina op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10246** ***Uitleg over het opstellen van het ZonMw datamanagementplan***

Margreet Bloemers en Adee Bodewes

(Rapport) ZonMw, Den Haag, 2017. Versie Maart 2017

Data management plan

Databestanden zijn een belangrijk resultaat van ZonMw-projecten. Onderzoeksresultaten én de onderliggende data moeten verifieerbaar zijn en herbruikbaar voor vervolgonderzoek of voor de onderbouwing van beleid en praktijk. Onderzoekers leveren daarom aan het eind van hun project data op die vindbaar, toegankelijk, uitwisselbaar, herbruikbaar en duurzaam opgeslagen zijn. Daarmee volgt ZonMw de breed toegepaste principes van FAIR-data; data die Findable, Accessible, Interoperable en Reusable zijn. In juni 2016 is in de werkwijze van ZonMw datamanagement onder de naam 'Toegang tot Data' gelanceerd.
Onderzoekers besteden aandacht aan datamanagement in alle stappen van de subsidieprocedure, tot aan het einde van hun project.

Uitgangspunten van datamanagement zijn:
- onderzoekers vullen alleen nog databestanden die vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn
- onderzoekers gaan actief na of zij in hun project gebruik kunnen maken van bestaande databronnen

Overige begrippen *Datamanagementplan; DMP; Herbruikbaarheid; Hergebruik; Interoperabiliteit; RDM; Research data management; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport bij ZonMw (PDF)

~ https://www.zonmw.nl/fileadmin/documenten/Toegang_Tot_Data__TTD/Uitleg_opstellen_ZonMw_DMP_NL_-_2017_

* **10635** ***The ultimate guide to starting your digital preservation journey; An introduction for custodians of valuable digital assets to the basics of long-term archiving and preservation.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Arkivum, Reading, 2022.

Digital preservation

Higher education institutions (such as universities) and cultural and heritage institutions (such as galleries, libraries, archives and museums (GLAM)) hold some of the world's most valuable and historically important documents and assets. Not only do these need to be protected for the longterm, but they must be accessible and usable for future generations to come.

While many of these organisations have embraced, at least to some degree, digital technologies to support their archiving and preservation requirements, challenges still exist. In our research, we found that 62% of institutions face the challenge of having data stored in multiple locations, 40% are unsure of where to begin in relation to adding metadata and 31% face the challenge of digitising their content.

It can be argued that the COVID-19 pandemic has accelerated the requirement for cultural and memory organisations to catch up and become digitally accessible but knowing where to start and understanding the right route for your institution can be difficult. Part of your challenge may be in getting the wider organisation to understand why a digital solution is needed or how to establish the appropriate mix of people, processes and technology to ensure that your data remains secure, searchable and accessible. We have written this eBook to help equip those working within GLAM and Special

Collections and Archives with the knowledge to begin a digital preservation journey or improve on existing processes in place. It will also help you understand how you can overcome certain challenges and even, what and when you should archive.

Overige begrippen *Accessible; Bewaarstrategie; FAIR principle; Findable; GLAM; Interoperable; Maturity model; OAIS; Organisation; Resources; Reusable; Technique; Three-legged stool model.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Arkivum

~ https://arkivum.com/new-ebook-the-ultimate-guide-to-starting-your-digital-preservation-journey/

** 10338 *Universalism as utopia : a historical study of the schemes and schemas of Paul Otlet (1868-1944)*

Wouter van Acker

(Proefschrift) Ghent University. Faculty of Engineering and Architecture, Gent, 2011. ISBN 978-90-8578-459-3
NUR 681, 694
Wettelijk depot: D/2011/10.500/63

Universalism

This doctoral dissertation is an intellectual biography which discusses the projects and utopian visions of Paul Otlet (1868-1944). Paul Otlet formulated the concept of 'documentation', a field incorporating both study and practice that evolved out of bibliography before developing into information science. He was also a sociologist, an internationalist and indefatigable promoter of his conception of 'universalism' or 'mondialism', and of the Mundaneum and the Cité Mondiale. The major source that is used to throw new light on Otlet as a utopian thinker is an impressive collection of thousands of unpublished schemas. By means of an historical analysis of his schemas and writings, this thesis aims to identify the fundamental universalistic character of his utopian vision of knowledge organization and international organization. Universalism was a phenomenon incorporating complex personal ideals and social objectives, assuming different meanings in the fields of science, culture and politics, and reflecting the historical circumstances and undertakings of the time. By exploring how Paul Otlet and others dealt with the issue, this dissertation aims to contribute to the history of the idea of 'universalism'.

Overige begrippen *Bibliotheek; Biografie; Documenteren; Infographics; Kennis; Kennistheorie; UDC; Universal Accessibility; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/18957114/Universalism_as_Utopia_a_Historical_Study_of_the_Schemes_and_Schemas_of_1868_1944_

Google Scholar

~ https://scholar.google.be/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LwfNLSEAAAAJ&citation_for_view=LwfNLu-x6o8ySG0sC

Universiteitsbibliotheek van Gent (download)

~ https://biblio.ugent.be/publication/1942681

Url voor citeren

~ http://hdl.handle.net/1854/LU-1942681

Wikipedia (universalism)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Universalism

* 10671 *Universele decimale classificatie; Tabellen*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Stiching Nederlands Orgaan voor de Bevordering van de informatieverzorging, Den Haag, 1985.
Nederlandse uitgave
14e druk, aanpassing 1985 (exentsions and corrections to the UDC 12.2) FID646

Universele decimale classificatie

Nederlandstalige tabellen en hulptabellen

De UDC is een van de meest gebruikte classificatieschema's voor alle kennisgebieden. Het wordt gebruikt in bibliotheken, bibliografische, documentatie- en informatiediensten

Overige begrippen *Classificatie; Classificatieschema; DDC; Dewey Decimal Classification;*

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Standaard; Toegankelijkheid; UDC.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

UDC Consortium

~ https://udcc.org/index.php

UDC Factsheet

~ https://udcc.org/index.php/site/page?view=factsheet

Universele Decimale Classificatie tabellen

~ https://udcc.org/index.php/site/page?view=dutch_udc

* **3647** ***Veertig jaar registratuur (I)***

W. de Lange

(Artikel) De Stem van 't Stadhuis / Groningen, 1955. Nummer 5, Vijfde Jaargang, september 1955

Registratuur

Beschrijving van de invoering van de zaaksgewijze ordening en decimaal stelstel in de Gemeente Groningen in 1916.
Ten behoeve van collega's van de secretarie in verband met het feit de in 1956 het systeem 40 jaar in gebruik is.

Overige begrippen *Archief; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordening; Zaak; Zaaksgewijze ordening*

* **3648** ***Veertig jaar registratuur (II)***

W. de Lange

(Artikel) De Stem van 't Stadhuis / Groningen, 1955. Nummer 7, Vijfde Jaargang, oktober 1955

Registratuur

Beschrijving van de invoering van de zaaksgewijze ordening en decimaal stelstel in de Gemeente Groningen in 1916.
Ten behoeve van collega's van de secretarie in verband met het feit de in 1956 het systeem 40 jaar in gebruik is.

Overige begrippen *Archief; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordening; Record Keeping System; Zaak; Zaaksgewijze ordening.*

* **3649** ***Veertig jaar registratuur (III)***

W. de Lange

(Artikel) De Stem van 't Stadhuis / Groningen, 1955. Nummer 8, Vijfde Jaargang, november 1955

Registratuur

Beschrijving van de invoering van de zaaksgewijze ordening en decimaal stelstel in de Gemeente Groningen in 1916.
Ten behoeve van collega's van de secretarie in verband met het feit de in 1956 het systeem 40 jaar in gebruik is.

Overige begrippen *Archief; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordenen; Record Keeping System; Zaak; Zaaksgewijze ordening.*

* **3650** ***Veertig jaar registratuur (IV)***

W. de Lange

(Artikel) De Stem van 't Stadhuis / Groningen, 1955. Nummer 9, Vijfde Jaargang, december 1955

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Registratuur

Beschrijving van de invoering van de zaaksgewijze ordening en decimaal stelstel in de Gemeente Groningen in 1916.
Ten behoeve van collega's van de secretarie in verband met het feit de in 1956 het systeem 40 jaar in gebruik is.

Overige begrippen *Archief; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordening; Record Keeping System; Zaak; Zaaksgewijze ordening.*

** **10662** ***Veranderingen in archiefvorming en archiefgebruik in een veranderende samenleving 1747-1847***

Eric Ketelaar

(Artikel) tijdschrift voor geschiedenis, Leiden, 2020. Volume 133, Issue 3, nov. 2020, p. 435 - 456

Archiefvorming

Conclusie:

Drie bewegingen hebben de archiefvorming en het archiefgebruik tussen 1747 en 1847 ingrijpend beïnvloed. De eerste, de behoefte aan juridische legitimering, bleef van grote betekenis ook na 1813, maar werd als het ware ingebed in een tweede beweging, de opkomst van de statenkunde, die leidde tot de honger van de overheid naar informatie over samenleving en individu. Deze nam in de negentiende eeuw nog toe door de pogingen om, zoals de Zuid-Nederlandse statisticus Adolphe Quetelet het uitdrukte, l'homme moyen te vatten en dat in verschillende levensfasen en omstandigheden. Daarmee gepaard gingen veranderingen in de aard van de informatieverzameling en een toename van de archiefproductie.

De derde beweging was de ontwikkeling van nieuwe standaarden voor het gebruik van het bronnenmateriaal, in de eerste helft van de negentiende eeuw ingebed in wat Tollebeek heeft genoemd 'de disciplinaire emancipatie' van de geschiedbeoefening: geschiedenis 'werd een vak apart'.73 Die heeft weinig of geen invloed gehad op de archiefvorming, maar des te meer op het archiefgebruik. De zich vanaf de achttiende eeuw ontwikkelende geschiedkunde richtte zich vooral op het opsporen en publiceren van archivalische bronnen. Kennelijk was dat ook in de eerste helft van de negentiende eeuw voldoende en had men er, behalve in een paar steden, geen behoefte aan verdere exploitatie van het cultureel erfgoed op te dragen aan een archivarius. Zuinigheid zal een rol gespeeld hebben. Zo weigerde de Amsterdamse gemeenteraad in 1844 de benoeming van een gemeentearchivaris vanwege de kosten van zo'n 'nieuwe stedelijke betrekking […] die op dat oogenblik niet gebiedend gevorderd' werd. Pas toen de functie in deeltijd kon worden uitgeoefend – de beoogde archivaris P. Scheltema werd in 1848 met financiële steun van het Rijk archivaris van de provincie Noord-Holland – stemde men met de benoeming in.74 Pas na 1850 zou het Archief de door Huistra genoemde symbolische waarde als disciplinevormende plaats krijgen.75

Naast of binnen deze drie bewegingen was er een opmerkelijke continuïteit van archiveringspraktijken zoals het resolutie- en het verbaalstelsel, waarin pas ver in de negentiende eeuw – en bij sommige overheden zelfs pas na de Tweede Wereldoorlog – veranderingen zouden komen. Die faseverschillen tussen overheden op nationaal, provinciaal en lokaal niveau zijn ook opmerkelijk. Niet alleen in de archiefvorming, maar ook in het archiefgebruik was er spanning tussen uniformiteit en regionale of lokale verscheidenheid. Die spanning lag bijvoorbeeld al besloten in het reglement van 1829 dat enerzijds uniforme openbaarheid van archieven beoogde, maar anderzijds de individuele archivaris bevoegd verklaarde om in een concreet geval archiefgebruik af te wijzen. Die spanning tussen eenheid en verscheidenheid betekende ook dat het aan gewestelijke en lokale krachten werd overgelaten om het archief in te zetten ter bevestiging en bevordering van nationale, regionale en lokale identiteiten.

Overige begrippen *Archivaris; Archivistiek; Context; Informatiebeheer; Ordeningsstelsel; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ 10.5117/TVGESCH2020.3.002.KETE

Site Amsterdam University Press

~ https://www.aup-online.com/content/journals/10.5117/TVGESCH2020.3.002.KETE - html_fulltext

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10341** ***Verantwoording afleggen met e-mail; Archiveren in het informatietijdperk***

Albert Meijer

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 1998. maart 1998

Verantwoording

Bij overheidsorganisatieswordt in toeneme de mate gebmik gemaaktvan e-mail. Men gebruikte-mail niet alleenvoor persoonlijke briefjes, maar steeds meer voor zakelijke communicatie. Implementatie van e-mail binnen een organisatie leidt daardoor tot een aantal belangrijkevragen met betrekkingtot het archiverenvan deze berichten. Welke e-mail-berichten moeten worden bewaard? En hoe kunt u deze berichten het beste bewaren?In dit artikelwordt, vanuit een verantwoordingsoptiek,een aanzet gegeven tot een antwoord op deze vragen.

Overige begrippen *Accountability; Bericht; Document; E-mail; Verantwoordingsfunctie.*

* **2312** ***Vergelijkend onderzoek hulpmiddelen beheersing bedrijfsprocessen***

W.D. van Dommelen en Dr. ir. S.M.M. Joosten, Ir. M.C.J. de Mol, H. de Zwart

(Publicatie) Anaxagoras Procesarchitecten, Enschede / Ministerie van Financiën, EDP AUDIT POOL, Den Haag / Apeldoorn, 1999.

Workflow

In 1998/1999 is in opdracht van de departementen een onderzoek uitgevoerd naar gewenste en geboden mogelijkheden van geautomatiseerde hulpmiddelen (´tools´), gericht op de beheersing van bedrijfsprocessen. In deze samenvatting wordt de kern van de onderzoeksresultaten weergegeven. Met deze samenvatting bent u in staat te bepalen of -bepaalde delen van- de totale rapportage voor u interessant zijn.
Het gebruik van de mogelijkheden van Informatie- en CommunicatieTechnologie (ICT) bij de inrichting, modellering en besturing van bedrijfsprocessen vormt het centrale onderwerp van het uitgevoerde onderzoek. Het onderzoek sluit aan op een in het oog springend speerpunt in het recente Actieplan Electronic Government: het verbeteren van de interne bedrijfsvoering door het gebruik van ICT. Dit actieplan beoogt, door het gebruik van ICT, de dienstverlening aan de klanten van de overheid (burgers en bedrijfsleven) te verbeteren en de interne bedrijfsvoering van de overheid zelf te optimaliseren.
Overheidsdiensten worden meer en meer bedrijfsmatig, dat wil zeggen volgens moderne besturings- en bedrijfseconomische principes, ingericht en op prijs-/prestatieverhouding beoordeeld. Het verkrijgen van inzicht in en daarmee ook het besturen en beheersen van de bedrijfsprocessen met behulp van ICT, kan niet los gezien worden van, en hangt samen met, bestaande en voorziene meetinstrumenten ten behoeve van het kijken naar de prijs-/ prestatieverhouding van bedrijfsprocessen. In het streven naar optimalisatie van de bedrijfsvoering door de rijksdienst zijn inmiddels ruimere mogelijkheden geschapen voor het hanteren van een baten-/lastenstelsel.
Voorwaarde voor de invoering daarvan is: het beschikken over beschreven bedrijfsprocessen. De (financiële) administratie ontwikkelt zich daarmee tot een belangrijk 'tool of management', dat niet alleen gebruikt wordt om te sturen op budget (inputsturing), maar ook op prijs-/prestatieverhouding (outputsturing).
Vernieuwingen in het financieel beheer houden onder meer in dat het van oudsher bekende financiële verslag evolueert tot een jaarverslag waarin de (verantwoording over de) inrichting van de bedrijfsvoering een duidelijke (politieke) verantwoordings- en bijsturingsfunctie krijgt, wellicht via een management-verklaring van ministers over de inrichting van de bedrijfsvoering. Als politiek momentum voor zo'n jaarverslag wordt de derde woensdag in mei genoemd.
Met het uitgevoerde onderzoek en de uitgebrachte rapportage leveren de auteurs een bijdrage aan het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het gebruik van ICT kan bijdragen aan (een verbetering van) de inrichting, werking en beheersing van veelal complexe bedrijfsprocessen.
Dit onderzoek bevat niet alleen een 'vergelijkend warenonderzoek' naar de huidige 'state of the art´ van ondersteunende ICT-hulpmiddelen (aangeduid als 'tools'). Naast dit instrumentalistische deel van het onderzoek treft u ook een overzicht aan van vele lopende ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitsverbetering, zowel binnen als buiten de rijksoverheid. Voorts is een achttal overheidsdiensten bereid geweest mee te werken aan zogenaamde casestudy's. Hierin gunnen deze diensten op een openhartige wijze een 'blik in de keuken' waar het gaat om de 'do's en don´ts' van de inzet van tools op het gebied van de beheersing van bedrijfsprocessen.

Overige begrippen *Context; Proces; Procesgebonden informatie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

De site van Anaxagoras (bestaat niet meer 28/1/2008)

~ http://www.anaxagoras.nl/

* **9971** ***Verkenning Omgevingswet & Archivering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) versie 10-feb-2015 / PBLQ HEC, Den Haag, 2015. project 4517
versie 1.1
datum 10 februari 2015

Archiveren

Het rapport is gemaakt in opdracht van het ministerie van I&M en opgesteld door adviesbureau PBLQ HEC. Het onderzoek is begeleid door deskundigen vanuit de verschillende overheden, waaronder VNG en KING.

Registers

Omgevingsplannen en vergunningen moeten digitaal beschikbaar komen en duurzaam worden beheerd vanwege de rechtsgevolgen die eraan zijn verbonden. Het rapport doet aanbevelingen de informatie op te nemen in landelijke registers.

Zaakgericht werken

Het rapport adviseert gemeenten de digitalisering voortvarend op te pakken en aan te sluiten bij het concept van ‘zaakgericht werken’.Dat biedt mogelijkheden voor het gestructureerd invullen van digitaal werken in combinatie met digitale dossiervorming en archivering. Tegelijkertijd moeten lokale overheden komen tot (gezamenlijke) e-depotvoorzieningen om informatie duurzaam te beheren.

Archieffunctie

Voor de landelijke voorziening ruimtelijkeplannen.nl adviseert het rapport deze te voorzien van een archieffunctie. Dat moet het mogelijk maken om ook de historie van ruimtelijke plannen te reproduceren.

Registers en standaarden

Het rapport adviseert verder dat onder regie van IenM standaarden worden ontwikkeld voor het opslaan en uitwisselen van omgevingsinformatie.

Overige begrippen *Archieffunctie; Basisregistratie; Fixeren; Omgevingsvergunning; Register; Registratie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Info op internet

~ https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/publish/pages/181607/verkenning_omgevingswet_en_archivering.pdf

~ http://www.bwtinfo.nl/nieuws/2015/6/archivering-in-het-kader-van-omgevingswet

Rapport op internet

~ http://www.vng.nl/files/vng/20150602-rapport-verkenning-omgevingswet-en-archivering.pdf

Site VNG

~ http://www.vng.nl/onderwerpenindex/cultuur-en-sport/archieven-en-musea/nieuws/archivering-in-het-kader-van-omgevi

* **9751** ***Vragenlijst informatiesystemen***

Rienk Jonker en Klaas Tjassens

(Memo (intern)) versie 17-mei-1993 / Gemeente Groningen, 1993.

MLG

Vragenlijst voor de MLG-enquete in de gemeente Groningen. Versie voor het archiefcoördinatieoverleg (later vakoverleg DIV).

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Voortbestaan.*

* 10392 *Waarborgen tegen risico's van data-analyses door de overheid*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Justitie en Veiligheid, Den Haag, 2019. (Kamer-stukken 26 643 en 32 761, nr. 641)

Waarborg

Data-analyses bieden veel kansen voor bedrijven en overheden om hun zaken efficiënter en effectiever in te richten. Zo kan een bedrijf met behulp daarvan betere klantprofielen maken. Overheidsorganisaties kunnen daarmee bijvoorbeeld risicotaxatiemodellen inrichten waarmee zij beter toezicht kunnen houden op de naleving van wet- en regelgeving of efficiënter fraude kunnen opsporen. Digitalisering zorgt er daarbij voor dat er ook steeds meer en betere mogelijkheden ontstaan om data te vergaren en te analyseren.

Data-analyses geven ook risico's. De transparantie rond data-analyses kan onvoldoende zijn. Hierdoor weten burgers vaak niet dat zij onderwerp zijn van een data-analyse, waarvoor die analyse wordt gemaakt en de precieze effecten daarvan. Door dit gebrek aan transparantie weet men zich niet goed te weren tegen de uitkomsten van zo'n analyse. De groeiende complexiteit van analysemethodes en daarbij gebruikte algoritmes maakt ook dat de analyses en de uitkomsten daarvan steeds lastiger te doorgronden zijn en daardoor ook moeilijker te controleren. Daarnaast bestaat het risico op onregelmatigheden in de datasets of algoritmes. Zo kunnen datasets bias bevatten die in de dataanalyse gereproduceerd worden. Ook kunnen er discriminerende effecten optreden wanneer (onbedoeld) vooroordelen van experts worden vertaald in het ontwerp van het algoritme, de keuze van variabelen of de classificatie van gegevens. Bij data-analyses gebaseerd op profilering kan men bijvoorbeeld ten onrechte een bepaalde eigenschap toegekend krijgen (false positive) of andersom ten onrechte een eigenschap niet toebedeeld krijgen (false negative).

Algoritmes zijn dus niet altijd neutraal, noch hebben ze altijd gelijk. Maar het alternatief waarin afwegingen door de mens worden gemaakt, is evenmin neutraal of altijd juist. Door te kijken naar patronen en verbanden in data zijn we juist in staat om bestaande vooroordelen bloot te leggen en besluitvorming te objectiveren. Dat neemt niet weg dat het zaak is om voornoemde risico's te onderkennen en waar mogelijk te verminderen.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Data analysis; Data-analyse; Integriteit; Privacy; Profileren; Publieke waarde; Transparant; Verwerken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage bij de brief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/08/tk-bijlage-over-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-ana de-overheid

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/tk-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-analyses-do overheid

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

** 10465 *Weaving the Web: The Original Design and Ultimate Destiny of the World Wide Web*

Tim Berners-Lee

(Publicatie) HarperBusiness, 1999. SBN: 006251587X

Semantisch web

Named one of the greatest minds of the 20th century by Time, Tim Berners-Lee is responsible for one of that century's most important advancements: the world wide web. Now, this low-profile genius-who never personally profitted from his invention -offers a compelling protrait of his invention. He reveals the Web's origins and the creation of the now ubiquitous http and www acronyms and shares his views on such critical issues as censorship, privacy, the increasing power of softeware companies , and the need to find the ideal balance between commercial and social forces. He offers insights into the true nature of the Web, showing readers how to use it to its fullest

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

advantage. And he presents his own plan for the Web's future, calling for the active support and participation of programmers, computer manufacturers, and social organizations to manage and maintain this valuable resource so that it can remain a powerful force for social change and an outlet for individual creativity.

Overige begrippen *Integratie; Privacy; RDF; Resource Description Framework; Semantic web; Taal; Triple.*

* **10103** ***Weten vraagt meer dan meten; Hoe het denken verdwijnt in het regime van maat en getal***

Chrstien Brinkgreve en Sanne Bloemink, Eric Koenen

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2017. ISBN: 9789462983861

Meetbaarheid

In verschillende maatschappelijke gebieden, zoals de zorg en het onderwijs, heerst een regime van maat en getal waarmee het persoonlijke verhaal uit het zicht raakt, en het gemiddelde al gauw als norm wordt beschouwd. De reductie tot statistische gemiddelden maakt dat variatie aan het oog wordt onttrokken en afwijkingen van het gemiddelde al gauw als stoornis worden gezien. Er wordt uitgegaan van het tekort en niet van het vermogen van mensen. In het boek worden verschillende domeinen bestreken waarin men met dezelfde problemen worstelt. Toonaangevende mensen als Paul Verhaeghe, Jim van Os, Micha de Winter en Xandra Schutte komen aan het woord. En er wordt nagedacht over betere manieren om te werk te gaan, die neerkomen op andere houdingen en verhoudingen. Geen kwestie van nieuwe blauwdrukken, wel van proeftuinen en experimenten waarin het anders toegaat, met meer zorg voor de mensen om wie het gaat, en waar professionals het gevoel hebben weer aan hun eigenlijke werk toe te komen.

Overige begrippen *Cultuur; Denken; Ethiek; Integriteit; Kennis; Kennismanagement; Kwalificeren; Kwantificeren; Weten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Amsterdam University Press

~ http://en.aup.nl/books/9789462983861-weten-vraagt-meer-dan-meten.html

Pakhuis De Zwijger

~ https://dezwijger.nl/programma/weten-vraagt-meer-dan-meten

Site Christien Brinkgreve

~ http://www.christienbrinkgreve.nl/boeken

Site Sanne Bloemink

~ http://www.sannebloemink.nl/weten-vraagt-meer-dan-meten.html

* **6113** ***Wetten van mislukking; Registratie van persoonsgegevens: onderdeel van het failliete bestel***

Jelte Verhoeff

(Artikel) Computable 12-mrt-2004.

Informatisering

Natuurlijk had de oude situatie zijn tekortkomingen, maar de manier waarop men nu bezig is met het vernieuwen van de gemeentelijke basisadministratie en de problemen die zijn ontstaan rond instanties als UWV en CWI, doen de schrijver bijna terugverlangen naar ‘die goeie ouwe tijd’. Een groot deel van het probleem ' naast de dubieuze rol van de politiek' is volgens hem dat veel overheidsmanagers zich graag zien als échte ondernemers op een ‘markt’. Voor overheidsproducten gelden echter andere wetten dan voor commerciële producten, zo stelt Verhoeff.

De empirische wetten van overheidsautomatisering

I. Geld en technologische optimaliteit spelen geen rol van betekenis, het gaat erom de status quo te handhaven.
II. Landelijk politiek commitment ontstijgt het niveau van zeemeeuwmanagement niet: krijsend aan komen vliegen, de boel onderschijten en weer wegwezen.
III. Het vele gecaramboleer met leenwoorden uit de markt is gebabbel zonder inhoud en kan zonder problemen

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

worden geschrapt.
IV. De interne wereld is en blijft de baas.

Overige begrippen *Administratief- industrieel complex; Basisadministratie; Doelmatigheid; Efficiency; GBA; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Overheidsinformatie; Privacy; Producer; Standaard; Verantwoordelijkheid.*

* **10645** ***What executives should remember***

Peter F. Drucker

(Artikel) Harvard Business Review, 2006.

Kennis

A knowledge worker himself, Drucker was particularly interested in the growing importance of people who worked with their minds rather than their hands. He was intrigued by employees who knew more about certain subjects than their bosses or colleagues but who still had to cooperate with others in a large organization. Rather than simply glorify the phenomenon as the epitome of human progress, Drucker analyzed it and explained how it challenged the common thinking about how organizations should be run.

Overige begrippen *Concept; Knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Harvard Business Review

~ https://hbr.org/2006/02/what-executives-should-remember

** **6660** ***What is past is prologue: A History of Archival Ideas Since 1898 and the Future Paradigm Shift***

Terry Cook

(Artikel) Archivaria, the journal of the Association of Canadian Archivists, 1997. Number 43, Spring 1997

Archivistiek

Abstract

This essay analyzes the history of archival thought since the publication of the Dutch Manual a century ago and suggests that from this inspiring past a new conceptual paradigm is emerging for the profession. Ideas of leading or symbolic thinkers within the European, North American, and Australian archival traditions are considered within the context of their times. The focus is on those theorists able to recognize and articulate radical changes in the nature of records, record-creating organizations, record-keeping systems, record uses, and in the wider cultural, legal, technological, social, and philosophical trends in society, as well as the impact of these changes on archival theory and practice. That articulation forms our collective discourse, the metatext or narrative that animates our professional practice, and from it five broad themes are seen to emerge from the evolution of archives over the last one hundred years. For the future, the trends of the century suggest the need to reconceptualize traditional archival principles from a product-focused to a process-oriented activity, to preserve in the best manner the collective memory of nations and peoples.

Overige begrippen *Selectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12175/13185

Archivaria the journal of the Association of Canadian Archivists (ACA)

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/index

Association of Canadian Archivists (ACA)

~ http://archivists.ca

Zie hier

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12175

* **10687** ***Why a world gone digital needs archival theory more than ever before?***

Luciana Duranti

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Archeion, 2022. Lezing Universiteit van Warschau op 12 oktober 2022
ARCHEION 2022, T. CXXIII,
ISSN 0066-6041
e-ISSN 2658-1264

Archival theory

The paper is a transcript of a lecture delivered on 12 October 2022 at the University of Warsaw by Professor Luciana Durant, researcher and lecturer in archival science and diplomatcs at the School of Informaton of the University of Britsh Columbia in Vancouver, B.C. Canada. The lecture was part of a series of open lectures organised by the natonal archives, enttled ‘Konarski Lectures’, focusing on contemporary archival science. The author is a specialist in the fields of archival science, diplomatcs and electronic records, and Principal Investgator and director of the InterPARES Project (www.interpares.org and www.interparestrustai.org).
The lecture addressed the most important challenges facing archival science in the age of digital transformaton. In answering the central queston regarding the need to develop archival theory in a digital world, the author highlighted the essental research areas that require new theoretcal developments. These include ensuring reliability, accuracy and authentcity, that is, trustworthiness, of electronic records, in partcular assessing the suitability of electronic signature technology and blockchain architecture for these purposes, and the applicaton of AI to generatng, managing and sharing electronic records. The la□er is a key problem area of the internatonal interdisciplinary archival research project InterPARES Trust AI, which aims to design, develop and use art□cial intelligence to ensure the availability and use of trustworthy electronic records of public enttes. The problem of ensuring the authentcity (i.e. the identty and integrity) and the accessibility of digital records stored in the cloud, partcularly in the commercial cloud, was also addressed.

Overige begrippen *Archivistiek; Artificial intelligence; Blockchain; Digitaal paradigma; Diplomatics, Diplomatiek; Preservation; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/98965940/Why_a_world_gone_digital_needs_archival_theory_more_than_ever_before

Interpares

~ www.interpares.org

Interpares AI

~ www.interparestrustai.org

* **939** ***Wie OO niet gebruikt doet zichzelf te kort; Grady Booch niet onder de indruk van kritiek***

Jelle Wijkstra

(Artikel) 1-nov-1996 / Informatie Management, 1996. 12e jaargang, nummer 11 / Thema systeemontwikkeling

Objectoriëntatie

Objectoriëntatie (OO) heeft niet meer de magische klank die het eind jaren tachtig, begin jaren negentig had. De concepten zijn ontegenzeggelijk nuttig gebleken bij het ontwerpen van grafische interfaces, maar aan het nut van OO voor bedrijfsondersteunende systemen wordt door velen nog getwijfeld. Het principe van overerving blijkt te ingewikkeld om de belofte van goedkoper ontwikkelen door hergebruik waar te maken, en in plaats van rooskleurige toekomstverwachtingenen positieve ervaringen trekken nu juist mislukkingen de aandacht. Toch betekent dat niet dat OO van de agenda afgevoerd kan worden. De voordelen die dankzij OO-analyse en ontwerp gehaald kunnen worden zijn zo groot dat niemand die kan negeren.

Overige begrippen *Object model; OO; Overerven; UML; Unified Modelling Language.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

* **10167** ***'The Wink that's Worth a Thousand Words': A Contemplation on the Nature of Metadata and Metadata Practices in the Archival World***

Anne Gilliland

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Metadata

This essay is about metadata. It puts the concept of metadata in historical perspective. In the past decades the concept has had a profound influence on archival theory. The essay raises fundamental questions about the relationship between records and metadata, about metadata practices and standards and about their ethical implications.

Overige begrippen *Archival bond; Context; Ethics.*

* **9731** ***Zicht op ICT-competenties; Een werknemers- en managersperspectief in zes sectoren***

Dr. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Center for e-Government Studies - Universiteit Twente, Enschede, 2013.

Vaardigheid

Een groot deel van de Nederlandse werknemers heeft problemen op het werk door gebrekkige digitale vaardigheden. Leidinggevenden zijn zich hier onvoldoende bewust van met productiviteitsverlies tot gevolg. Dit blijkt uit het rapport Zicht op ICT-compenties van de Universiteit Twente in opdracht van Digivaardig & Digiveilig. Volgens de onderzoekers Dr. Ing. Alexander van Deursen en Prof. Dr. Jan van Dijk zijn de uitkomsten zorgelijk vanwege de omvang en omdat blijkt dat ICT-competenties in organisaties vaak een ondergeschikte rol spelen. Digivaardig & Digiveilig voorzitter Tineke Netelenbos: "Het is naïef om aan te nemen dat de ICT-competenties van sollicitanten en werknemers op orde zijn. Managers die zich daarvan bewust zijn, kunnen flinke productiviteitswinst boeken." De onderzoekers pleiten voor meer aandacht voor ICT-competenties op de werkvloer, gestructureerde ICT-trainingen en scholing, onder andere door betere aansluiting te zoeken met de vooropleiding, het toetsten van ICT-competenties bij het werven van nieuw personeel en het blijven monitoren en bijsturen waar nodig.

Alexander van Deursen: "Het eerste en tegelijk ontstellende resultaat van dit onderzoek, onder zowel managers als personeel, is dat veel leidinggevenden nog steeds onvoldoende zicht hebben op het niveau van ICT-vaardigheden van het personeel. Er is onvoldoende monitoring, vaak wordt verondersteld dat de bestaande ICT-competenties voldoende zijn. In de praktijk blijkt dit niet altijd zo te zijn waardoor werknemers in de problemen komen en hun werk niet goed kunnen doen. Formele hulpmiddelen als trainingen kunnen uitkomst bieden maar worden te weinig ingezet, dat is echt een gemiste kans."

In maart 2012 presenteerden de onderzoekers al een rapport waaruit bleek dat de Nederlandse werknemer dagelijks 8% van zijn werktijd aan ICT-problemen en gebrekkige digitale vaardigheden besteedt. Laagopgeleiden verliezen tot wel 10% van hun werktijd op een PC. Leidinggevenden waren zich onvoldoende bewust van het productiviteitsverlies. Nu, bijna 2 jaar later, is dit bewustzijn nog altijd onvoldoende.

ICT-competenties niet urgent genoeg
Ruim een derde van de managers weet niet welke ICT-competenties nodig zijn in bepaalde functies. De managers nemen onterecht aan dat werknemers over deze vaardigheden beschikken. Van Deursen: "De samenleving wordt steeds digitaler waardoor ook op de werkvloer hogere eisen worden gesteld aan ICT-competenties van medewerkers. Managers moeten zich bewust worden van het belang van deze competenties en tot inzicht komen welke competenties er per functie nodig zijn en wat het competentieniveau van de werknemer is. Zo kunnen zij beter bepalen waar verbetering nodig is."

Collega meest favoriete 'hulpbron'
Voor een kwart van de Nederlandse werknemers is geen hulp beschikbaar bij ICT-problemen. Drie kwart roept bij ICT-problemen de hulp van een collega of de helpdesk in. Hulp vragen aan een collega is vaak sneller maar hiermee wordt ook de collega van zijn eigen werk gehouden en hierdoor gaat extra productiviteit verloren.

Trainingen onbelangrijk of geen tijd voor
Hulpmiddelen zoals trainingen om ICT-competenties te verbeteren, blijven onderbenut. Het bedrijf promoot deze

Levenscyclus van gegevens

1 Ontstaan

trainingen niet, er is tijdsgebrek of men vindt het trainen van ICT competenties niet belangrijk genoeg. Bijna de helft van het personeel neemt zelf geen initiatief in het volgen van trainingen. Oudere werknemers zien trainingen vaak als een verplichting. Van Deursen: "Verschillende groepen zouden veel baat kunnen hebben bij trainingen. Een van de ondervraagde managers uit de zorg- en bouwsector verbaasde zich erover dat het gebruik van Office een hele opgave voor jongere werknemers is terwijl ze met hun ogen dicht hun telefoon bedienen of Whatsapp berichten sturen."

Te weinig aandacht voor ICT competenties bij werving en selectie
Uit de interviews die Van Deursen afnam bij managers in de sectoren Creatieve Industrie, High Tech Systemen en Materialen (HTSM), Logistiek, Zorg, Bouw en Overheid, blijkt dat ICT-competenties bij sollicitaties weinig aandacht krijgen. Bij de leidinggevenden die bij de werving geen rekening houden met ICT-competenties vindt een grote meerderheid dit niet nodig. Ze gaan er automatisch vanuit dat potentiele kandidaten de basis wel beheersen. Wanneer er wel rekening wordt gehouden met ICT-competenties, dan gebeurt dit door te vragen naar de beheersing van deze vaardigheden. Toetsing gebeurt zelden tot nooit. Van Deursen: "Opvallend is dat naarmate iemand ouder is of lager opgeleid, de kans groter wordt dat er bij de sollicitatie geen rekening is gehouden met ICT-competenties. Terwijl juist deze groepen de grootste kans hebben op ‘gebreken’ die vóór aanvang van de functie aangepakt moeten worden."

Betere aansluiting onderwijs en praktijk
Zelfstudie en leren van collega’s worden als belangrijkste bronnen genoemd voor het verkrijgen van ICT-competenties. Slechts een derde van de starters vindt hun vooropleiding aansluiten bij hun huidige functie. 33% van de managers geeft aan dat zij het moeilijk vindt om mensen met de juiste ICT-competenties te vinden. De resultaten geven aanleiding om de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven kritisch te evalueren wanneer het gaat over ICT-competenties. Dit geldt eens te meer voor ICT-professionals. Slechts de helft van de managers is bekend met competentiestandaarden, een nog kleiner aantal gebruikt dit in de eigen organisatie of in een specifiek opleidingsplan

Overige begrippen *Digitale vaardigheid; EAwareness; EVaardigheid; Kennis; Opleiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ https://www.digivaardigdigiveilig.nl/nieuws/P0/nederlandse-werkgever-beseft-belang-digitale-vaardigheden-op-de-werl

Rapport op internet

~ http://ecp.nl/item/3978

* **10300** ***Die Zukunft der Vergangenheit in der Gegenwart; Archive als Leuchtfeuer im Informationszeitalter***

Elisabeth Schöggl-Ernst en Thomas Stockinger, Jakob Wührer

(Publicatie) Böhlau Verlag, Wien, 2019. Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, Band 71

Archief

2016 hat das Institut für Österreichische Geschichtsforschung erstmals die Archivwissenschaft als Ausgangspunkt seiner internationalen Jahrestagung bestimmt. Der Tagungsband versammelt achtzehn Beiträge zu vier Themenbereichen: "Kategorisierung - Neue Quellenkunde im Archiv", "Überlieferungsbildung und Bewertung", "Informationsaufbereitung und Vermittlung" sowie "das Archiv in seiner Umwelt".

Die Beitragenden skizzieren vielfältige Möglichkeiten der Archive, um im Informationszeitalter bestehen zu können. Wenn auch zahlreiche Herausforderungen zu meistern sind, kann optimistisch in die Zukunft geblickt werden: Archive als Bastionen zur Wahrung verlässlicher Informationen in Zeiten der Verhandelbarkeit von Faktizität.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Oorkondenleer; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Open access uitgave

~ https://www.vandenhoeck-ruprecht-verlage.com/themen-entdecken/geschichte/geschichte-der-fruehen-neuzeit/49117/die der-vergangenheit-in-der-gegenwart?c=1541

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9706** ***The .txtual Condition: Digital Humanities, Born-Digital Archives, and the Future Literary***

Matthew Kirschenbaum

(Artikel) Digital Humanities Quarterly (DHQ), 2013. 2013 7.1

Digitaal archiefbestanddeel

In 1995 in the midst of the first widespread wave of digitization, the Modern Language Association issued a Statement on the Significance of Primary Records in order to assert the importance of retaining books and other physical artifacts even after they have been microfilmed or scanned for general consumption. "A primary record," the MLA told us then, "can appropriately be defined as a physical object produced or used at the particular past time that one is concerned with in a given instance" (27). Today, the conceit of a "primary record" can no longer be assumed to be coterminous with that of a "physical object." Electronic texts, files, feeds, and transmissions of all sorts are also now, indisputably, primary records. In the specific domain of the literary, a writer working today will not and cannot be studied in the future in the same way as writers of the past, because the basic material evidence of their authorial activity - manuscripts and drafts, working notes, correspondence, journals - is, like all textual production, increasingly migrating to the electronic realm. This essay therefore seeks to locate and triangulate the emergence of a .txtual condition - I am of course remediating Jerome McGann's influential notion of a "textual condition" - amid our contemporary constructions of the "literary", along with the changing nature of literary archives, and lastly activities in the digital humanities as that enterprise is now construed. In particular, I will use the example of the Maryland Institute for Technology in the Humanities (MITH) at the University of Maryland as a means of illustrating the kinds of resources and expertise a working digital humanities center can bring to the table when confronted with the range of materials that archives and manuscript repositories will increasingly be receiving.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefdienst; Deconstructie; Digital born; Origineel; Primary record.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.digitalhumanities.org/dhq/vol/7/1/000151/000151.html

* **6843** ***ABC van blogging***

Rob Coers en Ronald de Nijs

(Artikel) Informatie professional, 2005. Jaargang 9. Juni 2005

Termen

Wereldwijd zijn er zo'n 40 miljoen weblogs. En dat aantal groeit met meer dan 20.000 per dag. De weblog is allang niet meer het 'dagboek' van particulieren die hun hele leven documenteren, maar kent inmiddels vele variëteiten. Serieuze toepassingen vin den hun weg in bedrijfsweblogs, punditbiog en bibliotheekweblogs. Het 'ABC van blog ging' geeft de laatste stand van zaken weer.

Overige begrippen *Glossarium; Trefwoordenlijst; Weblog.*

* **7261** ***Het ABC van de andere overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) EGEM, Den Haag, 2006.

Digitale informatievoorziening

Een papierloos (digitaal) archief, opgezet met behulp van ICT.

Overige begrippen *Archief; DIV; Papierloos.*

Terminologie

Een overzicht dat inzicht geeft in de betekenis van termen die te maken hebben met andere overheid.

Zomaar een greep uit de 'ballenbak' van de andere overheid: GBA, StUF, no wrong door, prestatie-indicator,

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Pragmatika, landelijk raadpleegbare deelverzameling, GIS, transparantie, meervoudig gebruik, ketenintegratie...

EGEM publiceert een nieuw ABC boekje, dat u meer inzicht geeft in de betekenis van deze termen. Deze publicatie is onderdeel van een reeks waarin eerder 'het ABC van de ICT' en 'het ABC van de Verandering' verschenen

Overige begrippen *E-overheid; Jargon.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EGEM

~ http://www.egem.nl

Het ABC op internet (PDF)

~ http://www.nvdo.nl/Handlers/DownloadFile.ashx?PortalCode=NPU&DownloadId=12&SecurityCode=CF8EC39B49544BA508327652

* **9759** ***Adresinformatie en het Stelsel van Basisregistraties; Semantiek als sleutel voor hergebruik***

Joop Kielema en Paul Oude Luttighuis

(Rapport) versie 24-mei-2012 / , 2012. Essence Fase 2 D1.2

Semantiek

In het najaar van 2011 en het voorjaar van 2012 is in het kader van het project Essence Fase 2 werk uitgevoerd voor het Stelsel van Basisregistraties, onder aansturing van daarbij betrokken ICTU - medewerkers.

Het werk wil het Stelsel van Basisregistraties, vanuit het perspectief van zijn afnemers, grip geven op verschillen en overeenkomsten in betekenis van allerlei adresinformatie in en om het
Dit document is de neerslag van dat werk. Het beschrijft de inhoud en totstandkoming van een conceptueel informatiemodel voor adresinformatie en een drietal toepassingen van dat model:
-een inventarisatie van soorten adressen die spelen in afnemersprocessen,
-een checklist, met voorbeeld, waarmee specifieke vraag en aanbod van adresinformatie met elkaar kunnen worden geconfronteerd, om zo te bepalen in hoeverre het betreffende aanbod herbruikbaar is voor de betreffende vraag;
-een samenhangende karakterisering van het adresinformatie - aanbod van BAG, GBA, NHR en BRK

Overige begrippen *BAG; Basisadministratie adressen en gebouwen; Ligplaats; Openbare ruimte; Pand; Standplaats; Stelsel van basisadministraties; Verblijfsobject; Woonplaats.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://e-overheid.nl/images/stories/stip/adresinformatie%20en%20het%20stelsel%20van%20basisregistraties.pdf

** **9803** ***Afterword; LIS as Applied Philosophy of Information: A Reappraisal***

Luciano Floridi

(Artikel) Library Trends, 2004. 52.3, blz. 658-665.

Informatiefilosofie

Library information science (LIS) should develop its foundation in terms of a philosophy of information (PI). This seems a rather harmless suggestion. Where else could information science look for its conceptual foundations if not in PI? However, accepting this proposal means moving away from one of the few solid alternatives currently available in the field, namely providing LIS with a foundation in terms of social epistemology (SE). This is no trivial move, so some reasonable reluctance is to be expected. To overcome it, the proposal needs to be more than just acceptable; it must be convincing.

Overige begrippen *Library and information science; LIS; Negenvlaksmodel; Philosophy of information; PI; SE; Social epistemology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ http://www.philosophyofinformation.net/library-and-information-science

Literatuurlijst op internet

~ http://www.wolfson.ox.ac.uk/~floridi/

Tekst op internet

~ http://www.philosophyofinformation.net/publications/pdf/lapir.pdf

* **10515** ***Albert Borgmann - A sketch of his work***

Richard Veryard

(Webpagina) versie 6-nov-2003 / Veryard projects, 2003.

Philosophy of technology

Albert Borgmann is a profound and original thinker. His 1984 book is essential reading for anyone who wishes to engage reflectively with technology. His later books are also strongly recommended.

On this page are some quick and crude sketches of the key concepts of Borgmann's work. Please read his books if you want to understand them properly.

Overige begrippen *Availability; Device; Device paradigm; Einrichtung; Focal thing; Focal Things and Practices; Hyperactivity; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Albert Borgmann - A sketch of his work

~ http://www.users.globalnet.co.uk/~rxv/books/borgmann.htm

Richard Veryard on Blogspot

~ https://richardveryard.blogspot.com/

** **8972** ***Het alfabet als zoekinstrument; Een beschouwing over de geschiedenis van de alfabetische index***

prof. dr. W.P. Gerritsen

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Alfabetische index

Waar we vaak niet en misschien onvoldoende bij stilstaan is dat de ontwikkeling van sommige voor onze tijd schijnbaar eenvoudige zaken zoals een alfabetische index een werk van eeuwen is geweest.

Overige begrippen *Alfabetische ordening; Alfabetische sortering; Filologie; Index; Kaartsysteem; Ordening; Ordeningsstelsel; Verschlimmbesserung.*

* **9986** ***Alle Friezen - Open data en wetgeving***

Rienk Jonker

(Presentatie) Bijeenkomst Alle Friezen 23-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Bijeenkomst bij de Provincie Fryslân

Open data

Over de relatie WHOI, Archiefwet 1995 en het werk van Alle Friezen

Overige begrippen *Berusten; Document; Eigendom; Open; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europese richtlijn uit 2003

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32003L0098

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - EN

~ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0098:EN:HTML

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - NL

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

Website Alle Friezen

~ http://www.allefriezen.nl/

WHOI

~ http://wetten.overheid.nl/BWBR0036795

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-271.html

WHOI MvT

~ https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20150112/memorie_van_toelichting/document3/f=/vjqje83ki8ed.pdf

* **8417** ***Alternatieve ideëen voor Web 3.0 en het semantic web***

Peter Bekel

(Webpagina) 14-aug-2008 / FrankWatching, 2008.

Semantisch web

Het idee dat computers mensen kunnen begrijpen is intrigerend. Daarom wordt er hard gewerkt aan datgene wat bekend staat als het semantic web, het web dat internetpagina's kan begrijpen. Tot enkele jaren geleden leek alleen de klassieke benadering van Web 3.0 deze droom mogelijk te kunnen maken. Er ontstaan echter steeds meer alternatieve ideeën om het semantic web te realiseren. Wat kunnen deze alternatieven? En kunnen ze de toekomst van het web bepalen?

Overige begrippen *ENS; Entity name system; Interpretatie; Semantiek; Semantisch web; SPARQL; Tag; Web 2.0; Zoekmachine.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.frankwatching.com/archive/2008/08/14/alternatieve-ideeen-voor-web-30-en-het-semantic-web/

* **8494** ***Ambient Functions - Abandoned Children to Zoos***

Chris Hurley

(Artikel) Monash University, Victoria. Australie, 1995.

Ambience

Since records are timebound and contextual metadata must be understood by an observer whose frame of reference is different from that of the recordkeeper, there is a need for external validation. The processes of terminological control (based on definition) are inadequate for this purpose. What is needed is a process of contextual control (based on observation). Ambience is the context of provenance and it is there that we will find external validation of provenance data. Functions offer one possible tool for crafting ambient relationships. Ambient functions define and give meaning to agents of recordkeeping within the context in which they operate. Ambient functions should be distinguished from business activities and processes which do not afford the basis for meaningful discrimination necessary when formulating appraisal categories and useful search patterns.

Overige begrippen *Ambient function; Context informatie; HMA; Metadata; Ontologie; Organisatie architectuur; RIO; Taxonomie; Thesaurus.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.sims.monash.edu.au/research/rcrg/publications/ambientf.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

**** 10070** ***De archiefordening en de Universele Decimale Classificatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 1948.

Archiefordening

In de loop der jaren heeft zich in de ordening der archieven een ontwikkeling voltrokken, die niet alleen belangstelling trekt en meer aandachtgaat vragen, doch die tevens noopt tot bezinning omtrent de grondslagen, waarop die ontwikkeling zich moest en moet voltrekken.
Er blijkt een onderschatting te zijn van de betekenis van de documentatie in haar geheel, wanneer we zien op welke wijze de moderne archiefverzorging dikwijls wordt besproken en beoordeeld, terwijl een juist begrip, een duidelijke voorstelling van en ervaring met de theoretische zowel als de practische vraagstukken ontbreekt.
Bij hen, die zich ernstig bezig houden met de moderne archief verzorging, met de bedoeling vooral om de archieven te doen aanpassen aan de eisen van de administratie in de moderne tijd en die daarbij ook aandacht schenken aan de decimale klassificatie, valt het op hoe oppervlakkig over deze klassificatie wordt geoordeeld en hoe luchtig deze wordt becritiseerd of verheerlijkt. Met welk een slordigheid b.v. wordt gesproken over het "decimale stelsel" alsof het "decimale" de grondslag vormt voor de stelselmatigheid in de archief ordening.

Voor een juist inzicht in de betekenis daarvan, maar in het bij zonder voor een juiste waardering van de mogelijkheden, welke daarmede verkregen kunnen worden, is het van belang, dat hieraan meer aandacht wordt besteed, welke tot verheldering kan leiden. Een poging daartoe menen we in het onderstaande te moeten doen, daarbij uitgaande van de ervaring, dat in het "decimale stelsel" een middel te vinden is om te komen tot het doel: een aan de behoeften van de moderne administratie aan te passen stelsel van archiefordenìng; een practisch hanteerbaar stelsel voor hen, die geroepen zijn in de "stukken" een zodanige orde te scheppen, dat het archief een duidelijk beeld geeft van de wijze, waarop de administratie haartaak vervult en waarin de van belang zijnde aspecten tot hun recht komen, zulks in de eerste plaats ten behoeve van de administratie zelf, doch in het bijzonder geldt dit voor de overheidsadministratie mede in het belang der historie.

Het origineel van de digitale kopie is in augustus 2016 aangetroffen in het semi-statisch archief van de gemeente Leeuwarden.

Overige begrippen *Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; UDC; Universele decimale classificatie; Zaaksgewijs werken; Zaaksgewijze ordening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-archiefordening-en-de-universele-decimale-classificatie

*** 9824** ***Archiefterminologie (AT2)***

Herman Coppens

(Publicatie) Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provincien, Brussel, 2004.

Archiefterminologie

Nederlndse versie van de Terminologie archivistique en usage aux Archives de l'Etat en Belgique (1994) aangevuld met lijsten van redactionele vormen uit Archiefterminologie (1990) en met verwijzing naar Archiefterminologie voor Vlaanderen en Nederland (2003)

Overige begrippen *Archivistiek; Definieren; Terminologie.*

**** 5756** ***Archiefterminologie voor Nederland en Vlaanderen***

drs. A.J.M. den Teuling

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Amsterdam, 2003. ISBN 90-71251-19-5

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Terminologie

Ontwikkelingen in onze maatschappij en ook buiten onze landsgrenzen leiden tot nieuwe visies op het vakgebied van de archivistiek. Nieuwe termen dringen het vakgebied binnen. Van tijd tot tijd moet daarom de terminologie aan de eisen van de tijd worden aangepast.

Overige begrippen *Archivistiek; Begrip; Termen; Thesaurus; Vakwetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Online versie

~ http://archiefwiki.org/wiki/Hoofdpagina

Stichting archiefpublicaties

~ http://www.archiefpublicaties.nl/nieuws.php

Tekst op internet

~ http://www.archiefpublicaties.nl/pdf/Archiefterminologie%20voor%20Nederland%20en%20Vlaanderen,%202e%20dru
df

* **9915** ***Archiefwetenschappelijke paradigma's in de praktijk van het Nederlandse archievenveld***

Tessa Sophia Free

(Scriptie) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2014. Masterscriptie Archiefwetenschap
Datum juli 2014

Paradigma

Door middel van literatuuronderzoek wordt in deze masterscriptie antwoord gegeven op de vraag: "Hoe zijn de archiefwetenschappelijke paradigma's opgenomen en zichtbaar in de praktijk van de beroepsgroep van Nederlandse archivarissen?" Het veranderende denken van een custodiaal naar een post-custodiaal denkkader wordt aangetoond aan de hand van een vergelijking tussen theorie en representatieve artikelen uit het Nederlands(ch) Archievenblad, het vakblad voor en door de beroepsgroep. Dit blad geeft in de scriptie de uitvoerende praktijk van de archivistiek weer.

Gevolg van de pardigmaverschuiving is een verandering van het object van onderzoek en dus denkkader van de archivaris en archiefwetenschapper, alsmede zijn taak en positie binnen de vorming en het beheer van informatie. De invulling van het beroep en het object van onderzoek in beide paradigma's zijn in dit scriptieonderzoek toegespitst op de archivistische methoden 'ordenen', 'overbrengen' en 'preventief conserveren'. Deze hebben een verandering van betekenis en uitingsvorm ondergaan gedurende de paradigmaverschuiving.

Aan de hand van artikelen uit het Nederlands(ch) Archievenblad is vastgesteld hoe de pardigmatische kenmerken zichtbaar zijn in de dagelijkse praktijk van de beroepsgroep van Nederlandse archivarissen. Uit deze artikelen blijkt dat de archivistische praktijk tot op heden overwegend custodiaal is en de paradigmaverschuiving langzaam op gang komt. Tot de jaren tachtig van de twintigste eeuw is de praktijk vrijwel volledig custodiaal. De afgelopen ruim veertig jaar wordt in de artikelen een paradigmaverschuiving zichtbaar, maar deze zet zich voor alsnog niet door. Hoe is dat zichtbaar in de praktijk? Vooral doordat het beschikbaar maken van archief voor raadpleging een hoofddoel blijft, met betrekking tot zowel het ordenen als het overbrengen en preventief conserveren van archief.

Overige begrippen *Archivistiek; Custodiaal paradigma; Custodial; Custodial approach; Non custodiaal paradigma; Non-custodial approach; Ordenen; Overbrengen; Post custodiaal paradgima; Post-custodial approach; Preventief conserveren; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/500670

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **8714** ***Archieven: Munimenta en monumenta***

F.C.J. Ketelaar

(Hoofdstuk) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2007. In: Frans Grijzenhout, Erfgoed: de geschiedenis van een begrip.

Munimenta

‘Archieven zijn niet alleen onmisbaar voor de rechtsstaat, zij vormen bovendien een vitaal onderdeel van het culturele erfgoed van een natie. De acties en reacties van overheid en burgers in het verleden zijn in de archieven terug te vinden. [Archieven vormen een voorname bron voor de geschiedenis, al worden de archieven niet gevormd met als doel te dienen als historische bronnen. Maar eenmaal ontstaan als bijproduct van én instrument voor het overheidshandelen, worden de archieven een deel van het bestand aan cultuurgoederen.’Deze regels uit de Discussienota Archiefbeleid uit 1982 geven in een notendop de problematiek weer die in het onderstaande aan de orde komt. Archieven worden in de eerste plaats aangelegd en bewaard als bewijsstukken van het handelen van een organisatie of individu. Sommige archieven krijgen na verloop van tijd echter een functie als historische bron. Zo worden archieven van bewijsstukken tot gedenkstukken, van munimenta tot monumenta. Archieven worden gemonumentaliseerd of gemusealiseerd; ze worden erfgoed.

Overige begrippen *Archief; Cultureel erfgoed; Erfgoed; Monumenta.*

* **10593** ***The archival method***

Luciana Duranti en Giovanni Michetti

(Hoofdstuk) Monash Publishing, Melbourne, 2015. A chapter in Anne J. Gilliland, Sue McKemmish and Andrew Lau, eds., Research in the Archival Multiverse. - (Melbourne: Monash Publishing, 2015). In press.

Archival method

The archival body of knowledge had its origin in the legal disciplines and developed over the centuries through ntegration with philological and historical disciplines. In other words, archival science grew out of humanistic knowlge and reached its maturity as a humanistic science, which addressed its own research questions using a method derived from its body of interdisciplinary theory - the "archival method" - as it was called when developed in the 19th century. In the past half century, archival science has slowly but consistently moved towards the social sciences, primarily because of the Anglo-Saxon tendency to include archival programs of education in schools of library and information studies. This movement is not as common in other parts of the world, but it has had a strong impact on the nature of the discipline and on the character of the research conducted by its specialists. Increasingly, social sciences methods are used to solve archival problems and to address archival research questions. Although these methods are valid for certain types of issues, primarily of a practical nature, they have shown significant weaknesses in addressing issues that affect the core of archival theory and which, at this time of fast and seemingly uncontrollable use of new and emerging technologies, loom larger and larger. The purpose of this chapter is to revisit the archival method, examine its origin, development and characteristics, look at the theoretical ideas upon which it is based and at its constituent analytical processes, and identify its place in research in the Archival Multiverse.

Overige begrippen *Archival method; Archival multiverse.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/11567349/Archival_Method_Pre_print

** **9236** ***Archive fever; A Freudian impression***

Jacques Derrida en Eric Prenowitz.

(Essay) The Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1995. Diacritics 25, no. 2 (1995): 9-63.

Archivalization

The presumed purpose of this essay, presented at a conference on memory in London on June 5, 1994, is Derrida's reading of Freud's 1906 interpretation of Jensen's Gradiva, but this reading comes late in the exposition and accounts for only 11 percent of the text. In introductions and postscript, French deconstructiononist philosopher

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Derrida explores the Greek roots of archive, which stands for both "commencement" and "commandment." This means that authority is as much at stake as origin. Archiving represents both attempting to preserve something to be remembered and leaving out something to be forgotten. Derrida notes that this impulse with contradictory purposes is found in individual and collective minds, historically and fictionally. Indeed, history and fiction may blur in the haunted selves that suffer from "archive fever" (mal d'archive).

Overige begrippen *Archiveren; Authority; Bewaarbelang; Commandment; Commencement; Documenteren; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://julierenszer.blogspot.com/2008/11/archive-fever-freudian-impression-by.html

DOI

~ https://doi.org/10.2307/465144

Tekst op internet

~ http://artsites.ucsc.edu/sdaniel/230/derrida_archivefever.pdf

Wat is een exergue

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Afsnede

** 9978 ***Archive fever; A seminar by Jacques Derrida, University of Witwatersrand, August 1998***

Verne Harris

(Transcriptie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Deconstructie

".. the archive as being not simply a recording of the past, but also something wich is shaped by a certain power, and shaped by the future, by the future anterior.

'.. .. The archive doesnt simply record the past, It also, of course, constitutes the past, and in view of a future which retrospectively, or retroactively, gives in it a so-called final truth"

Overige begrippen *Beeld; Truth; Waarheid; Waarneming.*

* 9997 ***The Archive in Motion: An Introduction***

Eivind Røssaak

(Artikel) Geraadpleegd 12-nov-2015 / Website Academia,eu, 2015.

Archief

The Archive in Motion explores the current proliferation of the concept of the archive. The concept has expanded into areas beyond the classical archive, to art, philosophy, and new textual and media practices. Simultaneously, these new practices both resist and transform the archival impulse, perhaps creating what one could call a new "anarchival" condition.

Archival concepts and practices have been transformed under the impact of the radical changes in writing and recording technologies that have taken place over the last 150 years, and particularly with the introduction of digital technologies. Film, video, television, sound recording, computers, the Internet and new mobile media seem to have instigated a general storage mania and a proliferation of both public and private archival practices. These technologies not only challenge traditional notions of the permanence and stability of the archival document, but they also introduce a wide range of new questions concerning exactly what it means to store information for future use.

Overige begrippen *Archivistiek; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Academia.edu

~ http://www.academia.edu/441826/The_Archive_in_Motion_An_Introduction

Over het boek The Archive in Motion

~ http://www.nb.no/Om-NB/Publikasjoner/Skriftserien-Nota-bene/The-Archive-in-Motion

* 10062 *Archivistische terminologie*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Utrecht, 1975.

Archiefterminologie

In 1962 verscheen in de serie Archivistica, Publicaties de Archiefschool de Nederlandse archief terminologie, samengesteld door J. L. VAN DER GOUW, H. HARDENBERG, W.J. VAN HOBOKEN en G.W.A. PANHUYSEN.
Deze uitgave was opgezet ten behoeve van een "vocabulaire international de terminologie archivistique" (het in 1964 bij Elsevier verschenen Lexicon of archive terminology. De samenstellers hebben er echter bewust naar gestreefd het werk ook onmiddellijk nuttig te doen zijn voor het Nederlands archiefwezen .
De inleiding op de Nederlandse archiefterminologie bericht verder o.m. "Bij de keuze van de opgenomen termen is uitgegaan van de behoefte aan een ondubbelzinnige terminologie in inventarissen en verhandelingen op het gebied van de archivistiek, waaronder ook worden verstaan de inleidingen tot de inventarissen, voor zover zij ons inlichten over de aard van de stukken en de ingangen, alsmede over de structuur van de archieven" .
"Er is in het algemeen naar gestreefd in de omschrijvingen van de begrippen het essentiële tot uitdrukking te brengen met vermijding van perfectionisme. Zo is in sommige gevallen geen rekening gehouden met minder belangrijke afwijkingen van het normale begrip, zonder dat daarmee wordt beoogd, dat dergelijke afwijkingen het gebruik van de voor dat begrip bestemde term uitsluiten" .
"Het ligt voor de hand, dat men bij het beschrijven van archieven, behalve aan een ondubbelzinnige terminologie, ook behoefte heeft aan regels voor een juist gebruik van de termen, wil althans de inventaris een duidelijke en correcte voorstelling oproepen. Het opstellen van dergelijke regels lag echter niet op de weg van de commissie".

In de praktijk heeft men aan de Nederlandse archiefterminologie wel een wijdere strekking toe willen kennen dan, blijkens de geciteerde gedeelten van de inleiding, de opzet was. Zo heeft men, ten onrechte, gemeend dat in een inventaris alleen de in de Nederlandse archiefterminologie opgenomen termen gebruikt zouden mogen worden of dat afwijkingen van het in de Nederlandse archiefterminologie gedefinieerde normale begrip niet geoorloofd zouden zijn.

Hoe dit ook zij, bij het onderwijs aan de rijksarchiefschool bestaat, ter vermijding van spraakverwarring, behoefte aan een lijst van archivistische termen. Helaas is de Nederlandse archief terminologie uitverkocht. Naar het oordeel van de docentenvergadering van de rijkschiefschool zou de gelegenheid van een nieuwe uitgave aangegrepen moeten worden om verscheidene, niet in de Nederlandse archief terminologie voorkomende, termen te codificeren. Een dergelijke nieuwe opzet - die het boekje wellicht ook een ander karakter zou geven, dan indertijd de bedoeling was - zal echter nog veel voorbereiding vergen. Om intussen in de behoefte van het onderwijs in het ordenen en beschrijven van archieven te voorzien is de hierna volgende lijst van termen vervaardigd.

De daarin voorkomende definities, alsmede de aanduiding der rubrieken, zijn met toestemming van de auteurs en de uitgever overgenomen uit de Nederlandse archiefterminologie, behoudens de hierna te vermelden aanvulling. Van de oorspronkelijke toelichtingen is alleen het, voor het onderwijs strikt noodzakelijke, overgenomen; weggelaten zijn o.m. de meeste verwijzingen naar en citaten uit de Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven van MULLER, FEITH en FRUIN.

Wel zal, voor zover nodig, in de les naar de Handleiding en uiteraard naar de door de Rijksarchiefschool samengestelde Leidraad bij het ordenen en beschrijven van archieven verwezen worden.

Uit de Nederlandse archiefterminologie zijn niet overgenomen de definities van oorkonde (14), ordonnantie (23, zie echter toelichting bij 19 bis) en verwijsblad (107), alsmede de definities van termen te gebruiken bij de materiële verzorging van archieven (1 20—125).

Aan de oorspronkelijke definities zijn voorts enkele nieuwe *voornamelijk boekhoudkundige, termen toegevoegd. Deze niet in de Nederlandse archiefterminologie voorkomende termen met bijbehorende toelichting zijn aangeduid met "bist' &'terties" enz. De aanvullingen 34 bis, 34 terties, 36 bis, 36 terties, 36 quater, 36 quinquies alsmede de toelichting bij 34 zijn ontleend aan A.J.M. DEN TEULING, Het inventariseren van een 18de—19de eeuwse koopmansboekhouding, in: Nederlands Archievenblad 78 (1974) 319-335.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

De termen 28 bis sub a en 43 bis zijn gebaseerd op het Elsevier "Lexicon Of archive terminology (Amsterdam-London—New York 1964) .
Het verdient aanbeveling naar dit geschrift te verwijzen door Archivistische terminologie, ter onderscheiding van de oorspronkelijke Nederlandse archiefterminologie.

Overige begrippen *Archivistiek; Jargon; Lexicon; Taal; Terminologie.*

* **8310** ***' Are records ever actual?'***

Sue McKemmish

(Artikel) The Records Continuum, 1994. In: The Records Continuum: Ian Maclean and the Australian Archives First Fifty Years, Sue McKemmish and Michael Piggott (eds), Ancora Press in association with Australian Archives, Canberra, 1994.

Archivistiek

Over de ontwikkeling richting het records continuum en het Australische 'series system'.

Overige begrippen *Custodial approach; Definitie; Non-custodial approach; Records continuum; Records Management; Series system; Virtueel archief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://ourhistory.naa.gov.au/library/pdf/Records_Continuum_McKemmish.pdf

The records continuum (op internet)

~ http://ourhistory.naa.gov.au/library/records_continuum.html

** **10150** ***Authenticity***

Somogy Varga en Chales Guignon,

(Webpagina) Stanford Encyclopedia of Philosophy / Metaphysics Research Lab, Stanford University, 2017. (Fall 2017 Edition)

Authenticity

The term ‘authentic’ is used either in the strong sense of being "of undisputed origin or authorship", or in a weaker sense of being "faithful to an original" or a "reliable, accurate representation". To say that something is authentic is to say that it is what it professes to be, or what it is reputed to be, in origin or authorship. But the distinction between authentic and derivative is more complicated when discussing authenticity as a characteristic attributed to human beings. For in this case, the question arises: What is it to be oneself, at one with oneself, or truly representing one's self? The multiplicity of puzzles that arise in conjunction with the conception of authenticity connects with metaphysical, epistemological, and moral issues. On the one hand, being oneself is inescapable, since whenever one makes a choice or acts, it is oneself who is doing these things. But on the other hand, we are sometimes inclined to say that some of the thoughts, decisions and actions that we undertake are not really one's own and are therefore not genuinely expressive of who one is. Here, the issue is no longer of metaphysical nature, but rather about moral-psychology, identity and responsibility.

When used in this latter sense, the characterization describes a person who acts in accordance with desires, motives, ideals or beliefs that are not only hers (as opposed to someone else's), but that also express who she really is. Bernard Williams captures this when he specifies authenticity as "the idea that some things are in some sense really you, or express what you are, and others aren't" (quoted in Guignon 2004: viii).

Besides being a topic in philosophical debates, authenticity is also a pervasive ideal that impacts social and political thinking. In fact, one distinctive feature of recent Western intellectual developments has been a shift to what is called the "age of authenticity (Taylor 2007; Ferrarra 1998). Therefore, understanding the concept also involves investigating its historical and philosophical sources and on the way it impacts the socio-political outlook of contemporary societies.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaar; Reliability; Strong authenticity; Truth; Truthful; Weak authenticity.*

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Citeren

~ https://plato.stanford.edu/cgi-bin/encyclopedia/archinfo.cgi?entry=authenticity

Tekst op internet

~ https://plato.stanford.edu/entries/authenticity/

* **10508** ***The basic laws of stupidity***

Carlo M. Cipolla

(Essay) Whole Earth Review - Springer, 1987.

Domheid

("Le leggi fondamentali della stupidità umana", 1976) explores the controversial subject of stupidity. Stupid people are seen as a group, more powerful by far than major organizations such as the Mafia and the industrial complex, which without regulations, leaders or manifesto nonetheless manages to operate to great effect and with incredible coordination.

These are Cipolla's five fundamental laws of stupidity:

1 Always and inevitably, everyone underestimates the number of stupid individuals in circulation.
2 The probability that a certain person (will) be stupid is independent of any other characteristic of that person.
3 A stupid person is a person who causes losses to another person or to a group of persons while himself deriving no gain and even possibly incurring losses.
4 Non-stupid people always underestimate the damaging power of stupid individuals. In particular, non-stupid people constantly forget that at all times and places, and under any circumstances, to deal and/or associate with stupid people always turns out to be a costly mistake.
5 A stupid person is the most dangerous type of person.

Overige begrippen *Gullability-virus; Onnozelheidsvirus.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hier gevonden

~ http://harmful.cat-v.org/people/basic-laws-of-human-stupidity/

Wikipedia - EN (Carlo M. Cipolla)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Carlo_M._Cipolla

Zie ook

~ https://www.realclearscience.com/blog/2016/09/the_basic_laws_of_human_stupidity.html

* **9741** ***Basisarchiefcode; Inleiding bij de achtste druk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) VNG Uitgeverij, Den Haag, 1987.

Basisarchiefcode

Over ontwikkeling en achtergrond van de code met de hoofdindeling en verdere indeling.

Overige begrippen *Causaal verband; Dossierstelsel; Rubriekenstelsel; Seriestelstel.*

* **8789** ***Basismodel geo-informatie - Termen, definities, relaties en algemene regels voor de uitwisseling van informatie over aan de aarde gerelateerde ruimtelijke objecten; NEN 3610 (nl)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2011.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Geo-informatie

Het doel van deze norm is het vereenvoudigen van de uitwisseling van geo-informatie tussen partijen door het hebben van een gemeenschappelijke notie van de werkelijkheid. Het Basismodel Geo-informatie richt zich daarbij op het betekenisvol en sectoroverstijgend uitwisselen, met interoperabiliteit als sleutelwoord.

Overige begrippen *IMRO; Informatiemodel; Interoperabiliteit; NEN 3610; NEN 3610:2005; NEN 3610:2011.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Metamodel voor informatiemodelllering (MIM)

~ https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/metamodel-informatiemodellering-mim/metamodel-voor-informatiemodelle

NEN 3610 basismodel voor informatiemodellen

~ https://www.geonovum.nl/geo-standaarden/nen-3610-basismodel-voor-informatiemodellen

Site NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NEN-36102011-nl.htm

* **10367** ***Bedrijfseconomische begrippen***

Fons Vernooij

(Website) Geraadpleegd 11-feb-2020 / © Fons Vernooij.

Terminologie

De bedrijfseconomie is opgebouwd uit afzonderlijke disciplines die elk hun eigen traditie hebben en beschikken over een eigen jargon. Soms hebben verschillende woorden dezelfde betekenis. Zij zijn dan synoniemen van elkaar (zoals omzet en opbrengst verkopen).

Soms heeft één woord verschillende betekenissen. Het is dan een homoniem(zoals kosten). In de Nederlandse taal is dat niet ongebruikelijk. Het woord ‘bot’ kan de betekenis hebben van ‘platvis’, ‘stug’, ‘nieuwe loot aan een stam’ of ‘niet scherp’. De context bepaalt dan de betekenis van het woord.

Er zijn ook woorden waarvan een of meer betekenissen onjuist zijn, omdat ze strijdig zijn met algemeen geldige definities of staan genoteerd met een verkeerde rekeneenheid. Dat zijn misconcepties. Zo wordt het woord ‘kosten’ ook gebruikt in de betekenis van ‘uitgaven’ (bijvoorbeeld: emissiekosten, aanschafkosten, installatiekosten, historische kosten). Maar uitgaven zijn te berekenen in euro’s terwijl kosten altijd in ‘euro’s per periode’ of ‘euro’s per stuk’ berekend worden. Als je experts aanspreekt op dit verkeerde gebruik, vinden ze het vanzelfsprekend en zeggen ze: ‘Je begrijpt toch wel wat ik bedoel’.

Vanuit de Anglosaksische literatuur komen ook veel Engelse termen die ingeburgerd raken, zoals ‘break-even’. Dit zijn anglicismen die voor mensen die kennis hebben van de Engelse literatuur geheel vanzelfsprekend en begrijpelijk zijn, maar die voor nieuwkomers in het vakgebied problemen kunnen geven.

Tot slot zijn er de ingeburgerde afkortingen. Het is logisch dat termen die veelvuldig gebruikt worden afgekort worden (ABC en BSC) en soms zelfs nieuwe woorden vormen (havo, nato). Die afkortingen kunnen verwijzen naar Nederlandse termen, maar ook naar Engelse termen. In het laatste geval zijn de afkortingen dus tevens anglicismen.

Kennis van het bedrijfseconomische jargon veronderstelt een grote bedrevenheid in het omgaan met synoniemen, homoniemen, misconcepties, anglicismen en afkortingen. Volgens academische maatstaven is het de bedoeling dat een auteur zijn begrippenapparaat eenduidig definieert en vervolgens consistent gebruikt. In aansluiting op de praktijk vermengen bedrijfseconomen dit academische uitgangspunt met de alledaagse realiteit. Zij beroepen zich erop dat bedrijven nu eenmaal slordig met begrippen omgaan en dat het contact met de realiteit behouden moet blijven.

Het resultaat van deze dubbele moraal is een zeer inconsistent begrippenapparaat. Logica en conventie lopen voortdurend door elkaar heen. De oplossing die bedrijfseconomen kiezen, is om geen aandacht te besteden aan de methodiek van hun begrippenapparaat en net te doen of de woordkeuze vanzelfsprekend is. Dit veronderstelt een grote mate van taalvaardigheid die tot nu toe niet expliciet beschreven is. Deze site geeft daartoe een aanzet zonder volledigheid na te streven.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Overige begrippen *Bedrijfseconomie; Economie; Homoniem; Synoniem; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website

~ https://www.fons-vernooij.nl/bb-site/index.html

* **9610** ***A Beginner's Guide to Persistent Identifiers***

Kevin Richards en Richard White, Nicola Nicolson, Richard Pyle

(Rapport) Global Biodiversity Information Facility, Copenhagen, 2011. version 1.0

Persistent identifier

The guide covers the practice of issuing and maintaining Persistent Identifiers for primary biodiversity data from a beginner's perspective. It also includes information explaining the costs and benefits of implementing Persistent Identifiers.

Effective identification of data objects is essential for linking the world's biodiversity data. An identifier is a unique identification code that is applied to "something", so that the "something" can be unambiguously referenced. For example, a catalogue number is an identifier for a particular specimen, and an ISBN number is an identifier for a particular book. A Persistent Identifier is an identifier that is effectively permanently assigned to an object and such identifiers have their greatest value in the context of computer databases.

Although the Internet has provided unprecedented access to biological data, including images, specimen data, DNA sequences, publications, taxonomy, and more - broad implementation of Persistent Identifiers would dramatically improve the ease of accessing this information and would allow universal cross-linking of relevant information.

Overige begrippen *Identifier; ISBN; Unieke identificatie; URN.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Gbif

~ http://www.gbif.org/communications/news-and-events/showsingle/article/a-beginners-guide-to-persistent-identifiers-pul

Rapport op internet

~ http://links.gbif.org/persistent_identifiers_guide_en_v1.pdf

* **4963** ***Begrip in documentmanagement***

P. van Ekelenburg en J. de Waard (red)

(Publicatie) Kluwer bv, Alphen aan den Rijn, 2002. Aanvulling 24 bij 'Handboek Informatiewetenschap', juli 2002

Termen

Termen en begrippen uit de wereld van de document-management, met uitgebreide lijst met afkortingen.

Overige begrippen *Begrip; Thesaurus; Trefwoord.*

* **7214** ***Bermbloemen, serendipiteiten in Groningen; Ongezochte vondsten uit stad en land***

Pek van Andel

(Publicatie) Gemeente Groningen, 2005. Uitgave van de gemeente Groningen ter gelegenheid van de bijeekomst Groningen Gist op 24 januari 2005
ISBN 90-809436-1-4

Serendipiteit

Definitie: De kunst een ongezochte vondst te doen.

Bij een vondst worden vaak één, twee of meer op zichzelf bekende elementen (waarnemingen, hypotheses, ideeën,

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

feiten, relaties, situaties, inzichten) oorspronkelijk gecombineerd tot iets wat nieuw én waar is (wetenschap), nieuw en bruikbaar (techniek) of nieuw en boeiend (kunst). Het ongezochte is gerelateerd aan de vinder. en sluit niet uit dat de vinder iets anders zocht, toen hij het ongezochte vond. In de wetenschap spreken we van ontdekkingen van wat al bestond, zoals X-stralen. In de techniek van uitvindingen van wat nog niet bestond, zoals Post-it blocs. En in de kunst van creaties, die persoonsgebonden zijn. Picasso zei snedig: 'Ik zoek niet, ik vind'

Als er iets nieuws wordt ontdekt, duurt het vaak lang voordat bekend wordt hoe nieuw en waar, nuttig of fascinerend het is. Als we dan terug kijken op hoe de vondst werd gedaan kan een legende ontstaan: de serendipiteit van de vondst kan dan onderschat of overschat worden. Serendipiteit speelt in de praktijk hoogstens een wezenlijke bijrol.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Creativiteit; Filosofie; Kunst; Toeval; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Groningen Gist (werkt niet meer 24/4/2014)

~ http://www.groningengist.nl

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Bermbloemen%2C+serendipiteiten+in+Groningen%3B+Ongezochte+vondsten+uit+st
&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:nl:official&client=firefox-a&channel=sb&gfe_rd=cr&ei=jB1YU7fMGoiyC

* **8374** ***De betekenis van Web 3.0 en het semantic web***

Peter Bekel

(Webpagina) 11-apr-2008 / FrankWatching, 2008.

Semantisch web

Het semantic web (of "Web 3.0″) is hot. Specialist op het gebied van content TextWise biedt een miljoen dollar voor het beste semantische concept. Reuters biedt een gratis webservice aan die teksten semantisch maakt. Yahoo kondigt semantic web support aan. Technology visionair Nova Spivack voorspelt tijdens de laatste The Next Web conferentie in Amsterdam dat in 2010 het semantic web gemeengoed zal zijn. Maar, wat is het semantic web eigenlijk?

Het semantic web geeft betekenis aan entiteiten in webpagina's en relaties tussen entiteiten

Overige begrippen *Betekenis; Semantiek; Syntax; Web 2.0; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.frankwatching.com/archive/2008/04/11/de-betekenis-van-web-30-en-het-semantic-web/

* **9700** ***Big Data and Their Epistemological Challenge***

Luciano Floridi

(Ingezonden brief) Springer Science+Business Media, Dordrecht, 2012. DOI 10.1007/s13347-012-0093-4 Philosophy and Technology 25 (4):435-437 (2012)

Big data

Despite the importance of the phenomenon, it is unclear what exactly the term "big data" means and hence refers to. The aforementioned document specifies that: "The phrase 'big data' " in this solicitation refers to large, diverse, complex, longitudinal, and/or distributed data sets generated from instruments, sensors, Internet transactions, email, video, click streams, and/or all other digital sources available today and in the future."

Overige begrippen *Archiefvorming; Definieren; Epistemologie; Kennisleer; Term.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://cromi.org/main/wp-content/uploads/2013/04/Big-Data-and-Their-Epistemological-Challenge.pdf

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **9697** ***De Big data revolutie; Hoe de data-explosie al onze vragen gaat beantwoorden***

Viktor Mayer-Schönberger en Kenneth Cukier

(Publicatie) Maven Publishing, Amsterdam, 2013.

Big data

In de afgelopen twee jaar hebben we meer informatie geproduceerd dan in de 2000 jaar ervoor; denk aan alle e-mails, digitale foto's, bonuskaartgegevens, kaarten en financiële cijfers. Deze onvoorstelbaar grote hoeveelheid digitale gegevens wordt niet alleen opgeslagen, maar ook steeds beter geanalyseerd. Big data-analyse levert kennis op die verregaande gevolgen heeft voor hoe we denken, werken en leven.

Binnenkort zijn we zelfs in staat te berekenen welke behandeling een patiënt moet krijgen, waar een inbraak gaat plaatsvinden en wie in aanmerking komt voor promotie. De big data-revolutie beschrijft een van de belangrijkste ontwikkelingen van de 21ste eeuw.

Het begrip 'big data' wordt in het algemeen gezien als een ware revolutie in de informatiemaatschappij. Big data-analyse betekent het koppelen van alle beschikbare digitale data (en dus niet meer alleen maar steekproeven) met andere databronnen om te komen tot analyses, voorspellingen, onderzoeksresultaten en inzicht in het gedrag van mensen. Dit boek beschrijft hoe big data-analyse zich snel ontwikkelt en gebruikt veel herkenbare voorbeelden (bijvoorbeeld Facebook, Google, Amazon). Het boek geeft op duidelijke wijze de gevolgen en de risico's voor onze maatschappij aan en tevens handvatten hoe dit controleerbaar te maken is. Het boek is door de vele voorbeelden en heldere verhaallijn goed leesbaar. Het boek is interessant voor iedereen die werkt in de informatietechnologie, maar absoluut ook van belang voor studenten informatica, bedrijfskunde, economie en rechten. Het heeft geen illustraties en ook geen trefwoordenregister; wel zeer uitgebreide eindnoten en literatuurverwijzingen.

Overige begrippen *Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie op Nu.nl

~ http://www.nu.nl/boek/3415947/cukier--mayer-schonberger---big-data-revolutie.html

Site Maven Publishing

~ http://www.mavenpublishing.nl/boeken/de-big-data-revolutie/

Wikipedia EN (Big Data)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Big_data

* **8424** ***BiSL Glossary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.> Geraadpleegd 27 augustus 2008

Glossarium

De belangrijkste begrippen uit BiSL

Overige begrippen *BiSL; Business Information Services Library; Terminologie; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

BiSL Glossary

~ http://aslbislfoundation.org/nl/bisl-glossary-with-terms-and-definitions/

Oude lijst

~ http://www.aslbislfoundation.org/nl/bisl/terminologie.htm

Termen en begrippen op internet

~ http://www.aslbislfoundation.org/component/option,com_scglossary/categoryToShow,2/Itemid,17

Website ASL BiSL Foundation

~ http://www.aslbislfoundation.org/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10375** ***The Blackwell Guide to the Philosophy of Computing and Information***

Luciano Floridi

(Publicatie) Blackwell Publishing Ltd, Oxford, 2004.

Philosophy of information

This Guide provides an ambitious state-of-the-art survey of the fundamental themes, problems, arguments and theories constituting the philosophy of computing.
- A complete guide to the philosophy of computing and information.
- Comprises 26 newly-written chapters by leading international experts.
- Provides a complete, critical introduction to the field.
- Each chapter combines careful scholarship with an engaging writing style.
- Includes an exhaustive glossary of technical terms.
- Ideal as a course tekst, but also of interest to researchers and general readers.

Overige begrippen *Philosophy; Philosophy of computing; Semantic information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/2813838/Computing_in_the_Philosophy_of_Science?email_work_card=title

Wiley Online Library

~ https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9780470757017

* **5982** ***De Boxmeerse brandbrief***

Sjors van Beek

(Bericht) Binnenlands Bestuur 16-jan-2004.

Archiefbescheiden

Zomer 2001 vond het Boxmeerse college van B en W dat een binnengekomen notitie van de plaatselijke brandweercommandant maar beter kon verdwijnen. Uit de openbaarheid, maar ook uit de archieven. Ruim twee jaar later is de brief weer terecht én openbaar. Over archivering, openbaarheid en gevoelige documenten.

Vallen bij een gemeente binnengekomen notities wel of niet onder de bescherming van der Archiefwet?

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Beschikbaarheid; Controleerbaarheid; Identificatie; Illegale vernietiging; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Recordness; Rubriceren; Verstoring.*

* **9758** ***A Brief Introduction to the Philosophy of Information***

Anthony F. Beavers

(Artikel) PDF van 17-jun-2012 / University of Evansville, Philosophy / Cognitive Science, Evansville, Indiana, 2012.

Informatiefilosofie

At the core of the philosophy of information is the ‘ti esti’ question that inaugurated several branches of philosophy from Plato onwards. Just what is information? The term is undoubtedly vague and still an important part of the modern linguistic landscape. We live in the "informationage," we read "information" in the papers, we can gather "information" on, say, the salt gradients of the currents in the Pacific Ocean, and we can talk about the amount of "information" that can be delivered over a wireless connection. Yet, as several philosophers have pointed out, we can scarcely say precisely what the term means. Given that it is also used differently across different fields of study (biology, communications, computer science, economics, mathematics, etc.), it is a hallmark of the philosophy of information to undertake this clarifying task, if the term "infor-mation" is to be informative at all. So, first and foremost, this research area examines the term in its multiplicity of meanings and clarifies its many uses.

Overige begrippen *Filosofie; Informatie; Mathematical information.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Anthony Beavers

~ http://www.afbeavers.net/cv

Tekst op internet

~ http://www.academia.edu/1230161/A_Brief_Introduction_to_the_Philosophy_of_Information

* **9647** ***Bringing Things Together: Aggregate Records in a Digital Age***

Geoffrey Yeo

(Artikel) Archivaria, 2013. 74 (Fall 2012): 43-91

Aggregation

Aggregations abound in the digital realm, as they do in the analog. In the world of paper records, aggregations are brought together and arrangement is fixed before the user arrives on the scene, but many critics argue that the digital revolution overturns these conventions; users can now make orders of their own choosing and construct their own aggregations dynamically when they wish. To archivists who believe that fixed hierarchies of files and series are essential, these ideas may appear disquieting. However, far from feeling threatened by the fluidity of the digital order, we should be able to take advantage of the new capabilities to help overcome some of the limitations of paper-world methods. For example, if appropriate technological frameworks are in place, we will be able to build multiple overlapping record series to meet different needs or realize different conceptualizations of series boundaries. We need not privilege the assembly of records for evidential purposes over other groupings that accommodate different frames of reference, but we must be sure that we can bring together aggregate records and present views of context when they are required. Practical implementation will be possible only when appropriate tools are available, and we will need scalable and user-friendly systems that enable the construction of aggregate records as well as "non-record" aggregations, and also preserve information about logical contexts and about physical arrangements imposed in the past. If such systems can be developed, it will be possible to present archival resources in many different ways, reflecting their various "original" orders, different interpretations of context, and other orders newly desired by users in the course of research and experimentation.

Overige begrippen *Gebeurtenis; Occurence; Record.*

* **10665** ***Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw; Teksten van een symposium georganiseerd door het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis***

B.G.J. Graaff en A.J. Veenendaal jr.

(Artikel) Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 1995.

Bronontsluiting

Op 12 en 13 januari 1995 organiseerde het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING) een symposium met als thema `Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw' in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. De bijeenkomst was in eerste instantie bedoeld voor bestuur, commissies van advies en medewerkers van het ING, ter voorbereiding van nader vast te stellen beleid. De bijdragen zoals hier afgedrukt zijn de teksten van de verschillende sprekers op dit symposium, hier en daar licht bewerkt voor publikatie in gedrukte vorm. Als eerste stuk is opgenomen de Discussienota, opgesteld door B.G.J. de Graaff, en die door de verschillende sprekers als uitgangspunt is genomen.

Als bijlage is opgenomen een verslag van een internationale conferentie betreffende de uitgave van documenten voor de buitenlandse politiek. Tijdens deze conferentie zijn een aantal ideeën geventileerd, die nauw aansluiten bij het behandelde op het ING symposium.

Overige begrippen *Agendastelsel; Archiefstructuur; Bronvormer; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Verbaalstelsel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KnAW Huijgens

~ https://resources.huygens.knaw.nl/pdf/MethodenEnTechnieken/Symposium.pdf

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

**** 10032** ***Bureaucratie is als een inktvis***

René ten Bosch

(Publicatie) Boom Uitgevers, Amsterdam, 2015.

Bureaucratie

In Bureaucratie is een inktvis biedt René ten Bos, auteur van onder meer Water, een oorspronkelijk perspectief op het verschijnsel bureaucratie. Deze beschouwing is bedoeld voor wie dagelijks bezig is met organisaties - wij allemaal dus. Volgens Ten Bos is de bureaucratie een filosofisch object bij uitstek: 'alles [wordt] plakkerig en kleverig en daardoor is er geen ontkomen aan'. Hij betoogt dat we meer zouden moeten nadenken over de aard van de bureaucratie. En precies dit is moeilijk: net als een inktvis ontglipt de bureaucratie aan iedereen die er grip op wil krijgen. Zij heeft zogezegd de aard van een 'hyperobject', iets wat zo alomvattend is dat we nooit het totaalbeeld ervan op ons netvlies kunnen krijgen. In Bureaucratie is een inktvis toont filosoof René ten Bos zich opnieuw een eclectisch denker.

Overige begrippen *Administratie; Bureaucraat; Bureaucratisme; Filosofie; Filosofisch object; Golven; Hyperobject; Inktschijter; Interobjectiviteit; Intersubjectiviteit; Systeem; Traagvloeibaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://harmklifman.nl/2015/11/28/cabareteske-filosofie-van-bureaucratie/

Boekbespreking VN

~ https://www.vn.nl/de-filosofie-van-de-bureaucratie/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/?gfe_rd=cr&ei=8hrnVtusBYOS-wbY_7bQDQ&gws_rd=ssl - q=%22Bureaucratie+is+een+inktv

**** 10461** ***The Cambridge Handbook of Information and Computer Ethics***

Luciano Floridi

(Publicatie) Cambridge University Press, Cambridge, 2010. SBN 10: 0521888980
SBN 13: 9780511713064

Ethics

Information and Communication Technologies (ICTs) have profoundly changed many aspects of life, including the nature of entertainment, work, communication, education, healthcare, industrial production and business, social relations and conflicts. They have had a radical and widespread impact on our moral lives and hence on contemporary ethical debates. The Cambridge Handbook of Information and Computer Ethics provides an ambitious and authoritative introduction to the field, with discussions of a range of topics including privacy, ownership, freedom of speech, responsibility, technological determinism, the digital divide, cyber warfare, and online pornography. It offers an accessible and thoughtful survey of the transformations brought about by ICTs and their implications for the future of human life and society, for the evaluation of behaviour, and for the evolution of moral values and rights. It will be a valuable book for all who are interested in the ethical aspects of the information society in which we live.

Overige begrippen *Computer ethics; Philosophy of information.*

*** 9614** ***CASPAR Glossary of Terms***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Geraadpleegd 20-dec-2012 / CASPAR website, 2008.

Glossary

Lijst met termen uit het programma CASPAR (Cultural, Artistic and Scientific knowledge for Preservation, Access and Retrieval)

Overige begrippen *Terminologie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Caspar

~ http://casparpreserves.eu/

Glossary

~ http://casparpreserves.eu/caspar-glossary-of-terms.pdf/download.pdf

* **10186** ***Chronicles of a Liquid Society***

Umberto Eco

(Publicatie) Datum uitgave 14-nov-2017 / Harvill Secker, London, 2017. ISBN-10: 1911215310 ISBN-13: 978-1911215318

Cultuur

A posthumous collection of essays about the modern world from one of Europe's greatest, and best-selling, literary figures

Umberto Eco was an international cultural superstar. In this, his last collection, the celebrated essayist and novelist observes the changing world around him with irrepressible curiosity and profound wisdom. He sees with fresh eyes the upheaval in ideological values, the crises in politics, and the unbridled individualism that have become the backdrop of our lives - a "liquid" society in which it's not easy to find a polestar, though stars and starlets abound.

In these pieces, written for his regular column in L'Espresso magazine, Eco brings his dazzling erudition and keen sense of the everyday to bear on topics such as popular culture and politics, being seen, conspiracies, the old and the young, new technologies, mass media, racism, and good manners. It is a final gift to his reader—astute, witty, and illuminating.

Overige begrippen *Crisis; Filosofie; Postmodernisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Amazon,de

~ https://www.amazon.de/Chronicles-Liquid-Society-Umberto-Eco/dp/1911215310/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1519074441&keywords=umberto+eco+liquid+society

Goodreads books

~ https://www.goodreads.com/book/show/33413950-chronicles-of-a-liquid-society

** **10132** ***Closing Statements, Linguistics and Poetics***

Roman Jacobson

(Hoofdstuk) MIT Press, Cambridge Massachusetts, 1960. in Thomas A. Sebeok, Style In Language, Cambridge Massachusetts, MIT Press, 1960, pp. 350- 377.

Communicatiemodel

Linguistisch communicatiemodel gebaseerd op het organonmodel van Karl bühler.

Een zender codeert een boodschap in een code. Hij stuurt die intentioneel via een medium naar een ontvanger die de boodschap decodeert. De boodschap moet een context hebben waarnaar verwezen kan worden en die begrijpelijk is voor de ontvanger.

Overige begrippen *Bericht; Boodschap; Communicatie; Dataobject; Exchange; Informatieobject; Linguïstiek; Ontvangen; Organon model; Taal; Uitwisseling; Zenden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek bij Archive.org (te lenen)

~ https://archive.org/details/styleinlanguage00confrich

Wikipedia - DE (Organon-Modell)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ https://de.wikipedia.org/wiki/Organon-Modell

Wikipedia - EN - (Roman Jacobson)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Roman_Jakobson

Wikipedia - NL - (Roman Jacobson)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Roman_Jakobson

* **10396** ***Computer and Information Ethics***

Terrell Bynum

(Artikel) Geraadpleegd 23-apr-2020 / The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2018 Edition), Stanford CA, 2018.

Ethics

In most countries of the world, the "information revolution" has altered many aspects of life significantly: commerce, employment, medicine, security, transportation, entertainment, and on and on. Consequently, information and communication technology (ICT) has affected - in both good ways and bad ways - community life, family life, human relationships, education, careers, freedom, and democracy (to name just a few examples). "Computer and information ethics", in the present essay, is understood as that branch of applied ethics which studies and analyzes such social and ethical impacts of ICT.

The more specific term "computer ethics" has been used, in the past, in several different ways. For example, it has been used to refer to applications of traditional Western ethics theories like utilitarianism, Kantianism, or virtue ethics, to ethical cases that significantly involve computers and computer networks. "Computer ethics" also has been used to refer to a kind of professional ethics in which computer professionals apply codes of ethics and standards of good practice within their profession. In addition, names such as"cyberethics" and "Internet ethics" have been used to refer to computer ethics issues associated with the Internet.

During the past several decades, the robust and rapidly growing field of computer and information ethics has generated university courses, research professorships, research centers, conferences, workshops, professional organizations, curriculum materials, books and journals.

Overige begrippen *Computer ethics; ICT; Information ethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op internet

~ https://plato.stanford.edu/entries/ethics-computer/

* **8876** ***The Concept of Record in Interactive, experiental and dynamic environments: the view of InterPARES***

Luciana Duranti en Kenneth Thibodeau

(Artikel) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in ARCHIVI, a. III-n.2 (luglio-dicembre 2008), numero speciale - Relazioni finali del gruppo internazionale di ricerca InterPARES 2

Record

This article presents the concept of electronic record as articulated by the first phase of the InterPARES (International research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems) Project (1999-2001) and discusses it in light of the findings of the second phase of the Project (2002-2006). While InterPARES 1 focused on records produced and/or maintained in databases and document management systems, Inter- PARES 2 examined records produced and/or maintained in interactive, experiential and dynamic environments. The authors describe the characteristics of these environments and of the entities found in them in the course of case studies conducted on systems used for carrying out artistic, scientific and e-government activities, and propose the new concept of record that InterPARES 2 is eleborating, which expands on that formulated by InterPARES 1.

Overige begrippen *Archiefbescheiden; Archiefwaardigheid; Recordness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Artikel op internet

~ http://www.interpares.org/display_file.cfm?doc=ip2_book_appendix_02.pdf

** **10145** ***Concepts of Record (1): Evidence, Information, and Persistent Representations.***

Geoffrey Yeo

(Artikel) The American Archivist, 2007. Fall/Winter, Vol. 70, No. 2, pp. 315-343.

Record

The meaning or meanings of record, and the relationship of records to other concepts such as evidence and information, are continuing subjects of debate. This paper examines statements about the nature of the record made by writers and practitioners within the archives and records management community, and it identifies some of the ways in which understandings and emphases vary. After reviewing different attitudes to definition and the perception of meaning, it discusses the challenges of defining records in terms of evidence or information, and suggests that archivists and records managers may prefer to consider evidence and information as two of the many affordances that records provide to their users. It concludes by exploring the concept of representation and proposing an alternative characterization of records as persistent representations of activities.

Overige begrippen *Activity; Persistent; Persistent representation; Representation; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel (DOI)

~ https://doi.org/10.17723/aarc.70.2.u327764v1036756q

Artikel (PDF)

~ http://americanarchivist.org/doi/pdf/10.17723/aarc.70.2.u327764v1036756q

** **10146** ***Concepts of Record (2): Prototypes and Boundary Objects***

Geoffrey Yeo

(Artikel) The American Archivist, 2008. Vol. 71, No. 1, pp. 118-143.

Record

This paper argues that, within the recordkeeping community, perceptions of records are subject to the "prototype" effects identified in recent psychological studies. Archivists and records managers perceive certain records as prototypical, while other records are more distant from their mental prototypes. Prototype effects apply both to item-level records and to record aggregations. Moreover, the boundaries of the record concept are fuzzy, and some records are "boundary objects" shared with other communities. The characterization of records as persistent representations embraces nonprototypical records as well as those more central to the concept.

Overige begrippen *Information object; Persistent representation; Prototyping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel (DOI)

~ https://doi.org/10.17723/aarc.71.1.p0675v40tr14q6w2

Artikel (PDF)

~ http://americanarchivist.org/doi/pdf/10.17723/aarc.71.1.p0675v40tr14q6w2

* **3665** ***Concepttekst Archieflexicon; De termen***

drs. A.J.M. den Teuling

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Amsterdam, 2001. Bestemd voor de inspraakprocedure van de KVAN. (tekst: 26 januari 2001)

Terminologie

Op de site van de KVAN stond de volgende tekst:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Denk mee over het nieuwe Archieftermenlexicon
Arnold den Teuling heeft in opdracht van Stichting Archiefpublicaties een nieuwe editie van het Archieftermenlexicon voor Nederland en Vlaanderen geschreven. Het Lexicon bevat een beredeneerde lijst met begrippen die binnen de archivistiek een functie hebben. Voordat het nieuwe lexicon wordt uitgegeven, krijgt u de gelegenheid het lexicon te lezen en desgewenst commentaar te leveren op de concepttekst.
Als archiefprofessional denkt u na over de terminologie van uw vak. Daarom stellen KVAN en SAP - de uitgever van het Lexicon - uw mening over of commentaar op de concepttekst van het Archieflexicon ten zeerste op prijs. Met uw commentaar levert u een bijdrage aan de definitieve tekst van het Archieftermenlexicon!
Tot 31 maart 2001 kunt u per lemma uw commentaar leveren. Opmerkingen zullen wekelijks worden toegevoegd aan de website en zijn zodoende ook voor anderen te zien.
Op 20 april vindt een dicussiemiddag over het Archieftermenlexicon plaats in aanwezigheid van de auteur, aansluitend op de Algemene Ledenvergadering van de KVAN. Plaats wordt nader bekend gemaakt.

Let op: de tekst is nog niet volmaakt wat de nummering betreft: de nummers 26 en 107 zijn overgeslagen. De kruisverwijzingen boven lemma 26 wijken daardoor één en boven lemma 107 twee nummers af. Houdt u hiermee rekening bij het natrekken van kruisverwijzingen, en gelieve bij uw reactie behalve het nummer dus ook steeds het trefwoord te vermelden.

Overige begrippen *Begrip; Glossarium.*

* **4448** ***The concise <SGML> compagnion***

Neil Bradley

(Publicatie) Addison-Wesley Longman, Harlow, 1997. ISBN 0-201-41999-8

SGML

Een bijzonder handboek(je) SGML.

Overige begrippen *Markup language.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek over XML

~ http://www.bradley.co.uk/xmlbook.htm

Wijzigingen, toevoegingen en verbeteringen met hypertekst versie van de termenlijst

~ http://www.bradley.co.uk

** **9608** ***Continuous classification: capturing dynamic relationships among information resources***

Greg Bak

(Artikel) 1-sep-2012 / Archival Science, 2012. volume 12, nr 3,

Classificatie

Records classification within electronic records management systems often is constrained by rules derived from paper-era recordkeeping, particularly the rule that one record can have only one file code - a rule that was developed to enable the management of records in aggregate. This paper calls for a transformation of recordkeeping and archival practice through an expanded definition of records classification and through item-level management of electronic records.

Overige begrippen *Item-level management; Papieren paradigma; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archival Science

~ http://dx.doi.org/10.1007/s10502-012-9171-8

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10339** ***Core Trustworthy Data Repositories Requirements: Glossary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Lijst of tabel) CoreTrustSeal, 2016.

Terminologie

The CoreTrustSeal Data Repositories Requirements reflect the characteristics of trustworthy repositories. As such, all Requirements are mandatory and are equally weighted, standalone items. Although some overlap is unavoidable, duplication of evidence sought among Requirements has been kept to a minimum where possible.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; E-depot; Repository.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core Trustworthy Data Repositories Requirements

~ https://www.coretrustseal.org/why-certification/requirements/

Glossary (PDF)

~ https://www.coretrustseal.org/wp-content/uploads/2017/01/Core_Trustworthy_Data_Repositories_Requirements_Glossa 11.pdf

** **10433** ***Counter-archiving Facebook***

Anat Ben-David

(Artikel) Geraadpleegd 11-nov-2020 / European Journal of Communication, 2020. Volume: 35 issue: 3, Article first published online: May 1, 2020; Issue published: June 1, 2020

Counter-archiving

The article proposes archival thinking as an analytical framework for studying Facebook. Following recent debates on data colonialism, it argues that Facebook dialectically assumes a role of a new archon of public records, while being unarchivable by design. It then puts forward counter-archiving - a practice developed to resist the epistemic hegemony of colonial archives - as a method that allows the critical study of the social media platform, after it had shut down researcher's access to public data through its application programming interface. After defining and justifying counter-archiving as a method for studying datafied platforms, two counter-archives are presented as proof of concept. The article concludes by discussing the shifting boundaries between the archivist, the activist and the scholar, as the imperative of research methods after datafication.

Overige begrippen *Analitical framework; API; Archival theory; Archive; Archiving; Archon; Data colonialism; Data extraction; Dataficatie; Epistemologie; Harvesting; Method; Social media; Unarchivability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1177%2F0267323120922069

* **9497** ***Criteria voor een classificatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) Nederlandse Classificatie Stichting (NCS), Den Haag, 1987.

Classificatie

Criteria voor het kiezen of opstellen van classificaties

Overige begrippen *Taxonomie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10704** ***Critical Questions for Archives as (Big) Data***

Devon Mordell

(Artikel) Gepubliceerd 9-mei-2019 / Archivaria, 2019.

Dataset

We may observe a growing preoccupation in archival literature with characterizing digital archives as big data - a term that suitably captures both their scale and their potential for manipulation through the application of computational methods and techniques for the purposes of discovering new insights. The possibilities for working with digital archives as data, from supporting archival arrangement and description tasks to promoting the use of digital archives as data sets by researchers, are indeed encouraging. But what are digital archives becoming when they are reframed as data, big or otherwise? What consequences might such a conceptualization have for the ways archival professionals imagine their role and their work? To the four archival paradigms of evidence, memory, identity, and community theorized by Terry Cook, a fifth may now be poised to emerge: an archives-as-data paradigm. In this article, I begin to map out what an archives-as-data paradigm could entail by exploring how the conceptual and practical dimensions of applying computational methods to digital archives may work conservatively to revivify notions of archival neutrality. For an archivesas- data paradigm to realize the more liberatory aims of which it is capable, an active and ongoing commitment to recognizing and calling out these tendencies is necessary.

Overige begrippen *Archief-als-data paradigma; Archive-as-data paradigm; Big data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria

~ https://archivaria.ca/index.php/archivaria/article/view/13673

* **10507** ***Dat gezegd hebbend ...; Taal in politiek Den Haag na 1950***

Siemon Reker

(Publicatie) In Boekvorm, Assen, 2018.

Taal

Dat gezegd hebbend... Leidt u door zeventig jaar politiek taalgebruik in Nederland. U zult versteld staan hoeveel woorden uit uw eigen vocabulaire te herleiden zijn naar de taal van het Binnenhof. Van het Ja Ammehoela van Jan Marijnissen tot het Houtje-Touwtje van Gerda Verburg, de Tunnelvisie van Frits Bolkestein, de Excuus-Truus van Annemarie Jorritsma en het Hoofdpijndossier van Ineke van Gent. Siemon Reker heeft deze en honderden andere woorden en uitdrukkingen met bronvermeldingen verklaard en toegelicht op grond van hun voorkomen in de Handelingen of op persconferenties.

Wie bladert door Dat gezegd hebbend... Zal ontdekken dat het Binnenhofs gevarieerd is. Zo zal een Kamerlid uit de oppositie in het algemeen andere bewoordingen gebruiken dan een lid van de coalitie. Ruud Lubbers is na Mark Rutte de meest geciteerde politicus in Dat gezegd hebbend... Typerend uit zijn tijd zijn onder andere samenstellingen als Hangpuntenbrief, Knelpuntennota, Hobbelproblematiek, Kaasschaafmethode, Reikwijdteregeling.

Gefascineerd door taal besluit Siemon Reker na zijn emeritaat de hoorbare communicatie in de Haagse politiek onder de loep te nemen.
Over dit Binnenhofs schrijft hij diverse blogs onder de titel nomeis en loopt hij een snuffelstage bij de ‘Stenografische Dienst’ aan het Binnenhof. Het resultaat is dit boek vol woorden en uitdrukkingen die - al dan niet tijdelijk - verweven raakten met ons taalgebruik.

Overige begrippen *Context; Jargon; Politiek; Taalgebruik; Verstaan; Vertolken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

In Boekvorm

~ https://www.inboekvorm.nl/a-54343372/alle-uitgaven/dat-gezegd-hebbend-taal-in-politiek-den-haag-na-1950/ - descripi

Site Siemon Reker

~ http://siemonreker.nl/2018/11/04/dat-gezegd-hebbend/

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **8893** ***Data doen er weet toe***

Eric Sieverts

(Column) Informatie professional, 2009. 09/2009

Data

Data kun je alleen zinvol koppelen als je er de betekenis van weet, liefst vastgelegd in Metadata. Kennis van de betekenis is dus essentieel. Zo komen data en kennis dus toch nog bij elkaar.

"Als producten van de wetenschap moeten niet alleen publicaties toegankelijk zijn, maar liefst ook de primaire gegevens waarop die gebaseerd zijn. "

Overige begrippen *Bewaarbelang; Complexiteit; Compound document; Linked data; Metadata; Registratie; Semantisch web; Web 3.0.*

* **10324** ***Data philanthropy and the design of the infraethics for information societies***

Mariarosario Taddeo

(Artikel) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.>

Data philantropy

In mature information societies sharing data is increasingly recognised as a crucial means to foster their development. However, competing tensions on data control and ownership, limited technical understanding, and the lack of an adequate governance framework pose serious challenges to attempts to share data among different actors.

Data philanthropy, understood as the donation of data from both individuals and private companies, has been proposed as means to meet these challenges. While at first sight data philanthropy may seem an uncontroversial phenomenon, a closer analysis reveals a bewildering network of problems.

In this article, I analyse the role of data philanthropy in contemporary societies and the moral problems that it yields. I argue that the solution to these problems rests on the understanding of the infraethical nature of data philanthropy and on the design of an ethical framework encompassing the right infraethics and the right ethics. This is a framework able to address the changes brought about the information revolution and to harness the opportunities that these pose for the prosperity of current and future information societies.

Overige begrippen *Design; Ethics; Good citizenship; Governance; Group privacy; Individual privacy; Infraethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/29830462/Data_philanthropy_and_the_design_of_the_infraethics_for_information_societies load

Site auteur

~ https://rosariataddeo.net

* **9836** ***Data, Information, Knowledge, and Wisdom***

Gene Bellinger en Durval Castro, Anthony Mills

(Essay) The Way of Systems, 2004.

Kennis

There is probably no segment of activity in the world attracting as much attention at present as that of knowledge management. Yet as I entered this arena of activity I quickly found there didn't seem to be a wealth of sources that seemed to make sense in terms of defining what knowledge actually was, and how was it differentiated from data, information, and wisdom. What follows is the current level of understanding I have been able to piece together regarding data, information, knowledge, and wisdom. I figured to understand one of them I had to understand all of them.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

According to Russell Ackoff, a systems theorist and professor of organizational change, the content of the human mind can be classified into five categories:

Data: symbols
Information: data that are processed to be useful; provides answers to "who", "what", "where", and "when" questions
Knowledge: application of data and information; answers "how" questions
Understanding: appreciation of "why"
Wisdom: evaluated understanding

Overige begrippen *Data; Gegeven; Informatie; Information; Kennis; Knowledge; Symbol; Wijsheid; Wisdom.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.systems-thinking.org/dikw/dikw.htm

The Way of Systems

~ http://www.systems-thinking.org/index.htm

* **10677** ***Data, Information, Knowledge, Wisdom (DIKW): A Semiotic Theoretical and Empirical Exploration of the Hierarchy and its Quality Dimension***

Sasa Baskara en Andy Koronios

(Artikel) Australasian Journal of Information Systems, 2013. Vol. 18, No. 1, 2013
Date Written: July 30, 2013

DIKW hierarchy

What exactly is the difference between data and information? What is the difference between data quality and information quality; is there any difference between the two? And, what are knowledge and wisdom? Are there such things as knowledge quality and wisdom quality? As these primitives are the most basic axioms of information systems research, it is somewhat surprising that consensus on exact definitions seems to be lacking. This paper presents a theoretical and empirical exploration of the sometimes directly quoted, and often implied Data, Information, Knowledge, Wisdom (DIKW) hierarchy and its quality dimension. We first review relevant literature from a range of perspectives and develop and contextualise a theoretical DIKW framework through semiotics. The literature review identifies definitional commonalities and divergences from a scholarly perspective; the theoretical discussion contextualises the terms and their relationships within a semiotic framework and proposes relevant definitions grounded in that framework. Next, rooted in Wittgenstein's ordinary language philosophy, we analyse 20 online news articles for their uses of the terms and present the results of an online focus group discussion comprising 16 information systems experts. The empirical exploration identifies a range of definitional ambiguities from a practical perspective.

Overige begrippen *Data; Data quality; Data, Information, Knowledge, Wisdom; Data, Information, Knowledge, Wisdom hierarchy; DIKW; Gegeven; Informatie; Information; Information quality; Kennis; Knowledge; Knowledge quality; Philosophy of language; Semiotics; Wijsheid; Wisdom; Wisdom quality.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2304010

* **5417** ***DAVID; Standaarden voor digitale archivering***

Filip Boudrez

(Publicatie) DAVID, Antwerpen/Leuven, 2003. Versie 4.2 24/04/2003

Standaard

Dit werkdocument biedt een overzicht van de standaarden die bij digitale archivering gebruikt kunnen worden.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Achtereenvolgens komen de standaarden voor codetabellen, bestandsformaten en dragers aan bod. Van elke standaard worden kort de voornaamste eigenschappen beschreven. Waar mogelijk wordt meer informatie gegeven over het gebruik van de standaard voor archivistische doeleinden. De opsomming van de standaarden is hiërarchisch ingedeeld. De officiële standaarden komen altijd eerst aan bod, gevolgd door de defacto standaarden. Officiële standaarden zijn vastgelegd door officiële standaardiseringsorganisaties en danken hun officiële status aan de participatie van een (inter-)gouvernementele organisatie.

Overige begrippen *Formaat; Normen; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.dma.be/david/index2.htm

De tekst op internet

~ http://www.dma.be/david/teksten/DAVIDbijdragen/Standaarden.pdf

* **8954** ***DCMI Metadata Terms***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 13-nov-2009 / Dublin Core Metadata Initiative, 2008.

Terminologie

This document is an up-to-date specification of all metadata terms maintained by the Dublin Core Metadata Initiative, including properties, vocabulary encoding schemes, syntax encoding schemes, and classes.

Overige begrippen *DCMES; ISO 15836:2003; ISO 15836:2009; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Dublin Core

~ http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/

* **10366** ***De Wereld Draait Door - DWDD Heimwee: Hier Is Van Dis***

Adriaan van Dis

(Interview) Uitzending 4-feb-2020 / BNNVARA, Hilversum, 2020.

Cultuur

Adriaan van Dis interviewde de gast van zijn dromen: historicus en internationale bestsellerauteur Yuval Noah Harari. Harari wordt gezien als een van de grootste denkers van onze tijd. Hij verkocht wereldwijd 20 miljoen boeken, waarvan meer dan een half miljoen in Nederland. Zijn boeken Sapiens, Homo Deus en 21 lessen voor de 21e eeuw stonden maandenlang onafgebroken in de bestsellerlijsten. Internationale kopstukken als Angela Merkel, Emmanuel Macron en Mark Zuckerberg gingen met hem in gesprek en onlangs ontmoette onze eigen premier Rutte Harari tijdens het World Economic Forum in Davos.

Overige begrippen *Digitaal paradigma; Filosofie; Hacking; Infosphere; Privacy; Ubiquitous computing.*

** **9302** ***Deconstructie en literatuur***

Els Schrover

(Publicatie) Coutinho, Muiderberg, 1992. ISBN 90 6283 864 2
NUGI 951

Deconstructie

Deconstructie is de laatste jaren ook in Nederland een begrip geworden. Veel studenten, wetenschappers en journalisten houden zich met deze nieuwe manier van denken bezig, maar wat is deconstructie precies? En waarin wijkt deconstructie af van andere wijzen van tekstinterpretatie?

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

In dit inleidende boek schetst de auteur eerst het uitgangspunt van het deconstructiedenken, namelijk het typisch twintigste- eeuwse denken over taal, waarin taal en haar wetmatigheden centraal staan. Daarna komt het eigenzinnige deconstructiedenken zelf aan bod: taal is nooit neutraal, er wordt altijd meer gezegd dan er staat. Woorden genereren oneindig veel betekenissen en associaties, waardoor het onmogelijk is een eenduidige tekstinterpretatie te geven. Een tekst kan dan ook nooit een eenheid zijn, Deconstructie en literatuur laat zien hoe deconstructie in de literatuur werkt. Een interpretatie is alleen mogelijk door de tekst uit elkaar te halen, te deconstrueren, en verbanden te leggen tussen de woorden en de betekenissen waarnaar zij verwijzen. Zo ontstaat een nieuwe, gedeconstrueerde visie op de tekst. De auteur concretiseert deze vrij moeilijke theorie steeds aan de hand van heldere voorbeelden, zoals de deconstructivistische interpretatie van het werk van Thomas Mann. Deconstructie en literatuur legt bovendien een link tussen het deconstructiedenken van Derrida en de psychoanolytische tekstinterpretatie van Lacan, visies die dichter bij elkaar liggen dan de lezer op het eerste gezicht zou denken. De auteur heeft de oorspronkelijke Franse teksten omwille van de toegankelijkheid vertaald. In de appendix staan de originele citaten echter vermeld en wel zodanig dat zij de lezer de mogelijkheid bieden dit inleidende werk nog eens in vogelvlucht door te nemen.

Overige begrippen *Betekenis; Interpretatie; Poststructuralisme; Structuralisme; Taal; Taalwetenschap; Tekstanalyse.*

Handtekening

Om te functioneren, dat wil zeggen, om leesbaar te zijn moet een handtekening een vorm hebben die herhaalbaar is, die na te maken is, de handtekening moet dus te gebruiken zijn los van de bewuste en unieke intentie die haar deed ontstaan.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Deconstructie; Onweerlegbaarheid; Uniciteit.*

* **9961** ***Definition of Service Robots***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 25-jun-2015 / The International Federation of Robotics, Frankfurt am Main.

Definitie

n a joint effort started in 1995 the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) and IFR engaged in working out a preliminary service robot definition and classification scheme, which has been absorbed by the current ISO Technical Committee 184/Subcommittee 2 resulting in a novel ISO-Standard 8373 which had become effective in 2012. A preliminary extract of the relevant definitions is given here.

Overige begrippen *Personal service robot; Professional service robot; Robot; Robot system; Robotica; Service robot.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Webpagina

~ http://www.ifr.org/service-robots/

* **6883** ***Definition of the CIDOC Conceptual Reference Model***

Nick Crofts en Martin Doerr, Tony Gill, Stephen Stead, Matthew Stiff.

(Publicatie) ICOM/CIDOC CRM Special Interest Group, 2003. Produced by the ICOM/CIDOC Documentation Standards Group, continued by the CIDOC CRM Special Interest Group
Version 4.0 April 2004

Ontologie

The CIDOC Conceptual Reference Model (CRM) provides definitions and a formal structure for describing the implicit and explicit concepts and relationships used in cultural heritage documentation.

The CIDOC CRM is intended to promote a shared understanding of cultural heritage information by providing a common and extensible semantic framework that any cultural heritage information can be mapped to. It is intended to be a common language for domain experts and implementers to formulate requirements for information systems and to serve as a guide for good practice of conceptual modelling. In this way, it can provide the "semantic glue"

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

needed to mediate between different sources of cultural heritage information, such as that published by museums, libraries and archives.

This document is the formal definition of the CIDOC Conceptual Reference Model (CRM), a formal ontology intended to facilitate the integration, mediation and interchange of heterogeneous cultural heritage information. The CRM is the culmination of more than a decade of standards development work by the International Committee for Documentation (CIDOC) of the International Council of Museums (ICOM). Work on the CRM itself began in 1996 under the auspices of the ICOM-CIDOC Documentation Standards Working Group. Since 2000, development of the CRM has been officially delegated by ICOM-CIDOC to the CIDOC CRM special Interest Group, which collaborates with the ISO working group ISO/TC46/SC4/WG9 to bring the CRM to the form and status of an International Standard.

CIDOC = Committee for Documentation of the International Council of Museums

Overige begrippen *CIDOC-CRM; Cultureel erfgoed; Semantisch web; Semantische relatie; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CIDOC CRM Home page

~ http://zeus.ics.forth.gr/cidoc/index.html

Publicatie op internet

~ http://zeus.ics.forth.gr/cidoc/docs/cidoc_crm_version_4.0.pdf

Te International Council of Museeums

~ http://icom.museum/

** **1645** ***Definitions of electronic records, the European perspective***

Maria Guercio

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 1997. Vol 11: blz 219-222

Archiefbeschreiden

For the definition of electronic records, the use of terms, like 'litterary warrant', is not necessary, and even from the European perspective not understandable. If this expression means "best practices and professional culture" in recordkeeping, we only need to know what creators did for centuries and still do today and probably will do also in the future, by referring to archival science, diplomatics and archival practice for clarifying definitions in the record keeping environment.
A multi-disciplinary approach is still required for the electronic record keeping system as it was in the past for traditional records, but the theory and the terminology should be consistent and based on the deep understanding of essential characteristics of records and essential requirements of good recordkeeping to produce in the first place and maintain reliable and authntic records. Of course a record is more than recorded information in the course of business activity: a record is the recorded representation of an act produced in a specific form, the form prescribed by the legal system, by a creator in the course of its activity.

Overige begrippen *Archival bond; Content; Context; Diplomatiek; Literary warrant; Ontstaan; Procesgebonden informatie; Recordness; Structure; Warrant.*

* **10029** ***The Demon of Writing: Powers and Failures of Paperwork***

Ben Kafka

(Publicatie) Zone Books, New York, 2012. ISBN: 1935408267

Bureaucratie

Since the middle of the eighteenth century, political thinkers of all kinds--radical and reactionary, professional and amateur--have been complaining about "bureaucracy." But what, exactly, are they complaining about? In The Demon of Writing, Ben Kafka offers a critical history and theory of one of the most ubiquitous, least understood forms of media: paperwork. States rely on records to tax and spend, protect and serve, discipline and punish. But time and again, this paperwork proves to be unreliable. Examining episodes that range from the story of a clerk who

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

lost his job and then his mind in the French Revolution to an account of Roland Barthes's brief stint as a university administrator, Kafka reveals the powers, the failures, and even the pleasures of paperwork. Many of its complexities, he argues, have been obscured by the comic-paranoid style that characterizes much of our criticism of bureaucracy. Kafka proposes a new theory of what Karl Marx called the "bureaucratic medium." Moving from Marx to Freud, he argues that this theory of paperwork must include both a theory of praxis and of parapraxis.

Overige begrippen *Documentbeheer; Registratuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

MIT press

~ https://mitpress.mit.edu/books/demon-writing-0

* **10281** ***DERA in een notendop***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) Netwerk Digitaal Erfgoed, Den Haag, 2018.

Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur

Een kort overzicht van DERA

Overige begrippen *DERA; Referentiearchitectuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op de site van Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/wp-content/uploads/2018/11/2018_DERA_folder_NDE_def.pdf

DERA 2,0 op de site van Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/wp-content/uploads/2018/11/181107-DERA2.0_def.pdf

Site Netwerk Digitaal Erfgoed

~ https://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/kennis-en-voorzieningen/dera/

* **8887** ***Describing Records in Context in the Continuum: the Australian Recordkeeping Metadata Schema***

Sue McKemmish en Glenda Acland, Nigel Ward and Barbara Reed

(Artikel) Geraadpleegd 6-nov-2009 / Monash University, Victoria. Australie, 1999. Verschenen in Archivaria (48) Fall 1999

Metadata

`The Australian Recordkeeping Metadata Schema (RKMS), approved in July 1999 by its academic and industry steering group, is the major deliverable of an eighteen month Australian collaborative research project reported on in this article. The project's conceptual frame of reference was the Records Continuum Model and the Australian Series System. The RKMS uses recordkeeping understandings to make explicit connections between business, defined broadly to encompass all social and organisational activity, the people or agents who do business, and the records which are by-products of that business. Its vision links the dynamic world of business and social activity to the passive world of information resource management in cyberspace. In this article the conceptual models developed by the research team as a framework for standardising and defining Recordkeeping Metadata are presented, the Schema elements introduced and their extensibility explored through the metamodels employed to enable rigorous structuring and test validity. The capacity of the RKMS to facilitate semantic interoperability by providing a framework for mapping or reading other metadata sets is outlined, followed by a brief discussion of implementation issues and future directions.

Overige begrippen *Metadataschema; NEN-ISO 23081-1:2006 en; NEN-ISO 23081-2 (en); Ontologie; Recordkeeping metadata; Records continuum; Records in contexts; Rkms; Series system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Artikel op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/archiv01.html

* **10440** ***Desinformatie-expert Nina Schick: 'We stevenen af op een infocalyps'***

Marjolein van Trigt

(Interview) De Morgen 27-nov-2020 / , 2020.

Infocalypse

Nu de technologie om media te vervalsen nog in de kinderschoenen staat, moeten we snel bepalen hoe die mag worden gebruikt, waarschuwt desinformatie-expert Nina Schick (33). Anders is het te laat.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Cheapfake; Deep fake; Desinformatie; Synthetische media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De Morgen

~ https://www.demorgen.be/tech-wetenschap/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps~b9200b

Topics

~ https://www.topics.nl/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps-a15295010demorgen/?contex nieuws/

* **10514** ***The Device Paradigm***

Phil Rogaway

(Notitie) Class notes, 2004.

Device paradigm

Technology, he believes, is taking away a very important part of our lives. By our dependence on new inventions and devices, we are losing the social context in which things belong and isolating ourselves from older traditions and customs.

Overige begrippen *Commodity; Einrichtung; Focal thing; Technology; Thing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (via wikipadia)

~ https://www.cs.ucdavis.edu/~rogaway/classes/188/spring04/projects/5.pdf

Wikipedia - EN (Device paradigm)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Device_paradigm

* **4692** ***Dictionary on Archival Terminology (DAT III) (Internationale Fachterminologie); English, German, French and Russian lists***

prof. dr. Angelika Menne-Haritz

(Internet) Archivschule, Marburg, 2001. Concepten voor de derde editie van het Dictionary on Archival Terminology van de ICA

Terminologie

The lists were conceived for the third edition of the Dictionary on Archival Terminology of the ICA (International Council on Archives). The principle of the new edition of the Dictionary of ICA is to present terms and definitions in the five official languages of ICA. The lists are linked to each other by cross-references to make translations easier.

DAT III: German List (Draft)
This list is part of the work of the Project Group on Terminology of the ICA (ICA/DAT). The brackets indicate translations. The other terms appear in the respective language lists and were considered parts of the professional

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

terminology in the other languages. The selection of relevant terms was made for international exchange and to facilitate the reading of archival publications in other languages.

The German List contains the same deffinitions as:

Angelika Menne-Haritz, Schlüsselbegriffe der Archivterminologie, Veröffentlichung Nr. 20 der Archivschule Marburg, Marburg 1999

DAT III: English List (Draft)
This list is part of the work of the Project Group on Terminology of the ICA (ICA/DAT). The brackets indicate translations. The other terms will appear in the respective language lists and were considered parts of the professional terminology in the other languages. The selection of relevant terms was made for international exchange and to facilitate the reading of archival publications in other languages.

Overige begrippen *Glossarium; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivschule Marburg

~ http://www.uni-marburg.de/archivschule/

De duitse termen

~ http://staff-www.uni-marburg.de/~mennehar/datiii/germanterms.htm

De engelse termen

~ http://staff-www.uni-marburg.de/~mennehar/datiii/engterm.html

Homepage Menne-Haritz

~ http://staff-www.uni-marburg.de/~mennehar

Introductie tekst

~ http://staff-www.uni-marburg.de/~mennehar/datiii/intro.htm

* **5646** ***Digital Libraries and the Semantic Web***

Eric Miller

(Presentatie) W3 consortium, 2003. 5th European Conference on Research and Advanced Technology for Digital Libraries, September 4-9 2001, Darmstadt, Germany

Semantisch web

Doelen van het semantische web

* Realizing the full potential of the Web
* Making it cost-effective for people to effectively record their knowledge.
* Focus on machine consumption.

- "The Semantic Web is an extension of the current web in which information is given welldefined meaning, better enabling computers and people to work in cooperation." -- Tim Berners-Lee, James Hendler, Ora Lassila, The Semantic Web
- "The bane of my existence is doing things that I know the computer could do for me." -- Dan Connolly, The XML Revolution
- Ultimate goal - the design of enabling technologies to support machine facilitated global knowledge exchange

Een interessante presentatie met het model dat mij kort beschreven werd in Marburg. Het heet de 'Layer Cake'.

Overige begrippen *Interoperability; Layer cake; Ontologie; Semantic web; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Layer Cake

~ http://www.w3.org/2001/09/06-ecdl/slide17-0.html

Presentatie op het internet

~ http://www.w3.org/2001/09/06-ecdl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Semantic web

~ http://www.w3.org/2001/sw/

W3 consortium

~ http://www.w3.org

* **9955** ***Disrespect des Fonds: Rethinking Arrangement and Description in Born-Digital Archives***

Jefferson Bailey

(Artikel) Archive Journal, 2013. Issue 3 - Summer 2013

Respect des fonds

As Luciana Duranti has noted, archival description has been carried out or not carried out depending on specific needs and conditions, attitudes and requirements, and its products have consistently reflected the conceptions about archives held by the society of the time. In the physical world of items, folders, boxes, and shelves, the archive must be sorted, ordered, and stored sequentially in space. Those properties, along with social, cultural, and political attitudes have driven how archival arrangement and description are theorized and practiced. Indeed, description itself has always had to serve multiple purposes: to provide historical or biographical information, scope and content detail, physical location for retrieval, administrative information for ongoing management, and restrictions and material types governing use. In a sense, description itself is a compound object, tugged between the needs of physical arrangement, intellectual representation, and user expectation. The properties of digital records allow archivists to revisit that negotiation. At the same time, other qualities of digital information, like the forensic disk image, have the potential to preserve both a mechanical version of "order" as well as provenancial and contextual information that formerly were provided through description. File fixity, forensic imaging, directory manifests, and auto-generated metadata may all come to play a larger role in defining provenance.

We disrespect des fonds, then, not as an act of elimination or insubordination, but in order to bring other contextual relations to its same level of privilege. Consider it less a disrespect, perhaps, than a humbling; or, instead, consider it a reaffirmation that the multiplicity of meanings possible with digital records can be better realized through an ongoing interrogation of archival traditions of arrangement and description. In rethinking respect des fonds, we gain a better awareness of the extent to which the material affordances of paper records have had an undue influence on how we conceptualize and practice grouping and describing collections. Bits, however, are fundamentally different at the material and symbolic levels. The use of digital objects is different as well, influenced by computational processing, algorithmic query, automation, and dynamism, not to mention social conditions, user expectations, technology dependencies, storage requirements, and a host of other characteristics of how we create and use technology.

Parallels and bonds, series and topics, models and paradigms; at times these concepts have collided and resulted in a seeming antagonism between ideas like original order and random access, historical contingency and abstract principle, finding aid and dynamic query. But there have been similarities too: how the tension between record and representation mirrors that of inscription and screen; and how the component nature of digital objects resembles the component purpose of traditional archival description. To entrench methods of arrangement and description borne of the qualities of physical collections is to disregard the potential expansion of context that digital information can support. In recognizing how historically and socially contingent traditional practices (and the theories spawning those practices) were, we better recognize their potential dysfunction in a time of born-digital records. This is not to say that we should discard the idea of the fonds or the utility of original order, but perhaps it is time to revoke their privileged place in archival discourse and revisit the true goals of arrangement and description in light of the capabilities of digital records. Maybe then we can begin to understand what is possible when we think of collections as mutually contextual and interrelated instead of cloistered and static. And perhaps then other bonds, other parallels, other contexts, meanings, and interpretations can receive the same amount of respect that we have, for too long now, granted the fonds.

Overige begrippen *Archief; Archival bond; Bestemmingsbeginsel; Herkomstbeginsel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archive Journal

~ http://www.archivejournal.net/issue/3/archives-remixed/disrespect-des-fonds-rethinking-arrangement-and-description-in digital-archives/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **3121** ***Documentatie en informatie - - woordenlijst; Ontwerp NEN 3601***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 1992. augustus 1992

Terminologie

Ontwerp voor standaard van termen op het terrein van documentatie en informatie. Het is een vertaling en bewerking van de internationale norm ISO 5127 "Documentation and information - - vocabulary".

De norm geeft termen en definities van begrippen op het terrein van documentatie en informatie.
De norm is van toepassing op werkzaamheden in archieven, bibliotheken, documentatie-centra, museale instellingen en uitgeverijen, en voor alle vormen van communicatie in deze disciplines.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Bibliotheek; Documentaire informatievoorziening; Informatiebeheer; Informatievoorziening; ISO 5127; NEN 3601.*

* **8411** ***Documenting archives and other records - a guide for dummies***

Chris Hurley

(Publicatie) Monash University, Victoria. Australie, 2008. Published online July 2008

Toegankelijk maken

We can describe only what we understand. There are many ways to understand records. This is one of them.

Mooi helder leuk overzicht van de relatie tussen ISAD, ISAAR, ISDF en de bijbehorende attributen.

Overige begrippen *Archieffunctie; Attribuuttype; AURO; Authority Sub-Type; Function Sub-Type; FURO; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; Record keeping; Records Sub-Type; RURO; Type; Universal Recordkeeping Super-Type; URO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

interessant

~ http://www.sims.monash.edu.au/research/rcrg/publications/

Tekst op internet

~ http://www.sims.monash.edu.au/research/rcrg/publications/ch-documenting-archives-supplement.pdf

* **9767** ***Documentkennis der financiele administratie in hoofdzaak van 19e en vroeg 20e Eeuwse bedrijfsadministraties; Deel 1: Tekst***

H.J.M. Mijland

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1978.

Bedrijfsadministratie

Bundel in twee delen over archiefbescheiden die betrekking hebben op financiële administratie en boekhouden.

Overige begrippen *Administratie; Boekhouden; Boekhouding; Financiële administratie.*

* **9631** ***Dot-Dash to Dot.Com; How Modern Telecommunications Evolved from the Telegraph to the Internet***

Andrew Wheen

(Publicatie) Springer-Praxis Books, 2011. ISBN: 978-1-4419-6759-6
e-ISBN: 978-1-4419-6760-2
DOI: 10.1007/978-1-4419-6760-2

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Telecommunicatie

The profusion of web sites and applications that characterize the modern Internet may seem a far cry from the primitive telegraph systems of the late 1830's. There is, however, a direct link. The invention of the electric telegraph paved the way for telephone networks which, in turn, laid the foundations for today's Internet. In less than 170 years, simple arrangements of magnets, switches and cables evolved to become the largest and most complex machine in the world.

How did this happen? What were the inventions that shaped modern communications? Who were the key players in this amazing story? How does the Internet work? And what is coming next? This book attempts to answer these and many other questions, bringing to life the characters, the times they lived in, and the technological revolution that they brought about.

DOT-DASH TO DOT.COM

describes some truly heroic feats of 19th century engineering, and the impact that the first telecommunication systems had on the Victorian world;

reveals how the success of the electric telegraph led to the development of the telephone and the fax machine;

explores the early experiments that led to the Internet and the World Wide Web;

introduces a number of larger-than-life characters, whose inventive genius and entrepreneurial flair left an indelible mark on the modern world;

explains how networks work - and why they sometimes don't;

shows where telecoms has come from, and where it's going in the future.

Overige begrippen *Berichtenverkeer; Communicatie; ICT; Internet; Netwerk; Telefoon; Telegraaf; Televisie; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Synopsis

~ http://andrewwheen.com/index.php/book/synopsis/

Website auteur

~ http://andrewwheen.com/

* **8960** ***Drogreden***

Pieter Wisse

(Weblog) Digitaal Bestuur 20-nov-2009.

Semantiek

Zou het kunnen dat we met basisregistraties enkele ernstige, tja, basisfouten maken? Dit gebruikte ik eerder als openingszin, te weten in mijn opstel Basispuzzel met stelselmatige registerstukjes.

Maar intussen overheerst voor elektronische overheid nog altijd naïviteit. Bijgevolg stagneren, mislukken e.d. veranderingen door die valse aanname van betekenisuniformering en dito verwachting van absolute oplossing door wet- en regelgeving.

Het is naïef en contraproductief om van wetten enzovoort te eisen dat een begrip overal dezèlfde betekenis moet krijgen. Dat streven is zelfs onwezenlijk, zodra die uniformiteit afgedwongen gaat worden door nota bene de betekenis à la basisregister dan maar wettelijk vóór te schrijven. Dat kan ònmogelijk werken en ondermijnt zelfs reële variëteit in maatschappelijk verkeer. Wat we eraan kunnen doen, is ophouden met (de) wet als drogreden opvoeren voor betekenisuniformiteit.

Overige begrippen *Basisregistratie; Betekenis; Grondwet; Register; Wetgeving.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst basispuzzel

~ http://primavera.fee.uva.nl/PDFdocs/2009-03.pdf

Tekst op internet

~ http://digitaalbestuur.nl/weblog/drogreden

* **9072** ***Dublin Core Metadata Element Set; Version 1.1***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Geraadpleegd 20-sep-2021 / Dublin Core Metadata Initiative, 2008.

Dublin Core Metadata Element Set

The Dublin Core Metadata Element Set is a vocabulary of fifteen properties for use in resource description. The name "Dublin" is due to its origin at a 1995 invitational workshop in Dublin, Ohio; "core" because its elements are broad and generic, usable for describing a wide range of resources.

The fifteen element "Dublin Core" described in this standard is part of a larger set of metadata vocabularies and technical specifications maintained by the Dublin Core Metadata Initiative (DCMI). The full set of vocabularies, DCMI Metadata Terms [DCMI-TERMS], also includes sets of resource classes (including the DCMI Type Vocabulary [DCMI-TYPE]), vocabulary encoding schemes, and syntax encoding schemes. The terms in DCMI vocabularies are intended to be used in combination with terms from other, compatible vocabularies in the context of application profiles and on the basis of the DCMI Abstract Model [DCAM].

Overige begrippen *DCAM; DCMES; ISO 15836:2009; OWMS; OWMS 3.5; Standaard; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DCMI Metadata Terms

~ https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/dcmi-terms/

Dublin Core elementen (laatste versie)

~ http://www.dublincore.org/documents/dces/

Dublin Core TM

~ https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/

Element: dc:contributor

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/contributor

Element: dc:coverage

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/coverage

Element: dc:creator

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/creator

Element: dc:date

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/date

Element: dc:description

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/description

Element: dc:format

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/format

Element: dc:identifier

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/identifier

Element: dc:language

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/language

Element: dc:publisher

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/publisher

Element: dc:relation

~ http://purl.org/dc/elements/1.1/relation

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Element: dc:rights
~ http://purl.org/dc/elements/1.1/rights
Element: dc:source
~ http://purl.org/dc/elements/1.1/source
Element: dc:subject
~ http://purl.org/dc/elements/1.1/subject
Element: dc:title
~ http://purl.org/dc/elements/1.1/title
Element: dc:type
~ http://purl.org/dc/elements/1.1/type

* **10321** ***EDRM Glossary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Publicatie) Version 1.002 22-apr-2016 / EDRM.net, 2016.

EDRM

The EDRM Glossary is EDRM's most comprehensive listing of electronic discovery terms. It includes terms from the specialized glossaries listed below as well as terms not in those glossaries.
The terms are listed in alphabetical order with definitions and attributions where available.

EDRM Collection Standards Glossary
The EDRM Collection Standards Glossary is a glossary of terms defined as part of the EDRM Collection Standards.

EDRM Metrics Glossary
The EDRM Metrics Glossary contains definitions for terms used in connection with the updated EDRM Metrics Model published in June 2013.

EDRM Search Glossary
The EDRM Search Glossary is a list of terms related to searching ESI.

EDRM Search Guide Glossary
The EDRM Search Guide Glossary is part of the EDRM Search Guide. The EDRM Search Guide focuses on the search, retrieval and production of ESI within the larger e-discovery process described in the EDRM Model.

IGRM Glossary
The IGRM Glossary consists of commonly used Information Governance terms.

The Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review
Developed by Maura Grossman of Wachtell, Lipton, Rosen & Katz and Gordon Cormack of the University of Waterloo, the Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review contains definitions for terms used in connect with the discovery processes referred to by various terms including Computer Assisted Review, Technology Assisted Review, and Predictive Coding.

{Let op de termen die te maken hebben met rechterlijke uitspraken uit de VS zijn niet opgenomen)

Overige begrippen *E-discovery; Electronic Discovery Reference Model; Electronically-stored information; ESI; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EDRM Glossary (EDRM.net)
~ https://www.edrm.net/wp-content/uploads/2017/03/20160422-EDRM-Glossary-2.pdf
Fios, E-Discovery Glossary,
~ http://discoveryresources.org/01_electronic_discovery_glossary.html
Glossary
~ https://www.edrm.net/glossary/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Kroll Ontrack, Glossary of Terms

~ http://www.krollontrack.com/glossaryterms

Searching and Seizing Computers and Obtaining Electronic Evidence in Criminal Investigations

~ https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-ccips/legacy/2015/01/14/ssmanual2009.pdf

Techopedia (Technology Dictionary)

~ https://www.techopedia.com/dictionary

* **10627** ***Eindrapport Impactanalyse & Scenarioverkenning***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Versie 1.0 16-jul-2013 / PBLQ HEC, Den Haag. Bijlage bij kamerstuk 2012-2013 33400-VIII nr. 168

Archiefstelsel

Overheidsorganisaties zetten stappen of hebben reeds stappen gezet om digitaal werken binnen hun organisaties in te voeren. Aan deze omslag zijn risico's en onzekerheden verbonden voor het functioneren van het archiefstelsel, het borgen dat ook in de nabije toekomst (digitale-) archieven ontstaan, beheerd en geraadpleegd kunnen worden.

Uit de impactanalyse zijn de volgende risico's opgetekend die zich kunnen voordoen als er geen aanvullende maatregelen / acties vanuit het ministerie van OCW op deze ingrijpende transitie - die zich bij nagenoeg alle zorgdragers voltrekt - worden gezet.

Risico 1 - De archieven verdampen (verdwijnen), of zijn niet toegankelijk
Risico 2 - Kosten nemen explosief toe, zijn onbeheersbaar
Risico 3 - De mindshift wordt niet gemaakt
Risico 4 - Afnemende aandacht voor papieren archieven

Gedurende de transitie zullen rollen, posities en werkzaamheden van de actoren in de archiefketen veranderen. De volgende onzekerheden spelen hierbij een rol:

- Per groep van zorgdragers kan gekozen worden voor een andere inrichting van het archiefproces;
- Met de geldende overbrengingstermijn van 20 jaar kan worden gevarieerd;
- De rol van het Nationaal Archief verandert, maar wat is de meest wenselijke richting;
- De rol van het toezicht op archieven behoeft verandering naar een toezichthouder met sanctionerende bevoegdheden, maar hoe ver doorgevoerd, en hoe in samenwerking met andere toezichthouders (bijv. Auditdienst Rijk);
- De transitie en daarna het hebben en houden van digitale archieven vereist structurele financiële middelen, maar hoe veel precies en hoe verdeeld over de actoren;
- Kennis van en over digitaal archiveren moet worden opgebouwd, maar waar belegd en hoe beschikbaar voor anderen.

Overige begrippen *Archiefbestel; Digitaal paradigma; Digitale transformatie; Digitale wende; Digitaliseren; Papieren paradigma.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-249430

** **5434** ***Electronic Document and Records Management Systems; Best Practices for Implementation***

Ineke Deserno en Paula Gillis

(Rapport) European Association for Banking History e.V., Frankfurt am Main, 2002.

Document Management

The authors of this article have identified these Best Practices based on their actual experiences in implementing Electronic Document and Records Management Systems (EDRMS) from the analysis phase through to managing these systems in production. These implementations have included a not-for-profit organisation , a large international organisation, and an Information Technology company. They have ranged in size from a few hundred

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

users to a few thousand.

Overige begrippen *Archiefbeheer; DIV; Documentair informatiesysteem; EDMS; EDRMS; ERMS; Metadata; RMA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://www.bankinghistory.de/html/Istanbul%20WS%20Papers/Paper%20Deserno.doc

European Association for Banking History e.V.

~ http://www.bankinghistory.de/

* **10104** ***De elektronische akte***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) ejure 25-apr-2012 / , 2012.

Elektronische akte

De sinds 1 juli 2010 in werking getreden Wet geschrift en elektronisch rechtsverkeer heeft ervoor gezorgd dat elektronische documenten onder voorwaarden ook dwingende bewijskracht toekomen, waardoor de rechtszekerheid van deze bewijsmiddelen toeneemt. In dit artikel zal besproken worden wat deze wijziging inhoudt voor elektronische akten.

Overige begrippen *Akte; Authentieke akte; Bewijskracht; Digitale akte; Dwingend bewijskracht; Formele dwingende bewijskracht; Materiële dwingende bewijskracht; Uitwendige dwingende bewijskracht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.ejure.nl/2012/04/de-elektronische-akte/

Over ejure

~ http://www.ejure.nl/over/

* **10139** ***The emergenge of the memo as a managerial genre***

JoAnne Yates

(Artikel) Management Communications Quarterly, 1989. Vol 2 no 4 May 1989

Memo

This article traces the historical evolution of the memorandum as a genre of written communication in American business during the late nineteenth and early twentieth centuries. It draws on published and unpublished materials from the period, including archival materials from E. l. du Pont de Nemours and Company and Scovill Manufacturing Company. The historical analysis shows that the memo developed from the letter, not for reasons related to rhetorical theory, but as a practical response to two sets of developments: (l) the emergence of new managerial theory and techniques, and (2) innovations in the technology of written communication. The study also reveals a significant lag between the actual emergence of the genre and its recognition in instructional materials in communication.

Overige begrippen *Diplomatics; Documenttype; Memorandum; Oorkondenleer; Redactionele vorm.*

* **8952** ***The end of the beginning: The SPIRT Recordkeeping Metadata Project***

Glenda Acland en Kate Cumming, Sue McKemmish

(Artikel) Geraadpleegd 6-nov-2009 / Monash University, Victoria. Australie, 1999.

Metadata

This paper reports on the eighteen month SPIRT Research Project which is currently being completed with its

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

results to be widely published. From the Project's conceptual frame of reference of the Records Continuum Model and the Australian Series System, the presentation explores the conceptual models developed as a framework for standardising and defining Recordkeeping Metadata. The elements of the SPIRT Recordkeeping Metadata Schema (RKMS) are introduced followed by a discussion of the purposes of recordkeeping metadata. The Schema's relationship with other recordkeeping metadata schemata is examined and, as an example, an analysis of a mapping of the RKMS with the Victorian Electronic Records Strategy (VERS) is presented.

In the beginning there was metadata: and metadata has existed in record systems throughout time. But it is only now that the recordkeeping community has begun the process of the codification of recordkeeping metadata so it can be fully understood and employed both within and beyond our own profession. Within the context of various metadata related initiatives in Australia and elsewhere, the SPIRT Recordkeeping Metadata Research Project was envisaged to build a framework in which other sector specific metadata standards could be developed for targeted application.

Overige begrippen *AGLS; Ontologie; Record metadata; Records management metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/asaq99.html

* **8662** ***Erfgoed: de geschiedenis van een begrip.***

Frans Grijzenhout

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2006. ISBN 905356912X

Erfgoed

Een woord dat keer op keer verschijnt in publicaties, tijdschriften en kranten. Het heeft van oudsher twee hoofdbetekenissen.

1 het tastbare erfgoed zoals
- een breed scala aan voorwerpen en objecten vaak van museale aard, archieven en monumenten en landschap, literatuur, toneel, muziek, film en televisie
voor deze groep wordt ook veel het begrippenpaar cultureel erfgoed gebruikt.

2 het immateriele erfgoed zoals
- hieronder vallen zaken als tradities, ideeën, geloof en het geheel aan normen, waarden en culturele prestaties van een cultuur

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultuur; Erfenis; Historisch erfgoed; Immaterieel erfgoed; Materieel erfgoed; Nalatenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DARE UVA

~ http://dare.uva.nl/document/94696

Google books

~ http://books.google.nl/books?id=SvVoPWj5ogEC&pg=PA99&dq=archiefwet+kb+%2223+december+1826%22&lr=

* **10706** ***The Ethics of Artificial Intelligence for the Sustainable Development Goals***

Francesca Mazzi en Luciano Floridi

(Artikel) versie 15-mei-2023 / Philosophical Studies Series, 2022. PSSP, volume 152

Ethics

Artificial intelligence (AI) as a general-purpose technology has great potential for advancing the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs). However, the AI×SDGs phenomenon is still in its infancy in terms of diffusion, analysis, and empirical evidence. Moreover, a scalable adoption of AI solutions to advance the achievement of the SDGs requires private and public actors to engage in coordinated actions that have been analysed only partially so far.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

This volume provides the first overview of the AI×SDGs phenomenon and its related challenges and opportunities. The first part of the book adopts a programmatic approach, discussing AI×SDGs at a theoretical level and from the perspectives of different stakeholders. The second part illustrates existing projects and potential new applications.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Digital ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Kunstmatige intelligentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4448859

* **10468** ***Ethics: A Very Short Introduction***

Simon Blackburn

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2009. ISBN 10: 0192804421
ISBN 13: 9780192804426

Ethics

Our self-image as moral, well-behaved creatures is dogged by scepticism, relativism, hypocrisy, and nihilism, by the fear that in a Godless world science has unmasked us as creatures fated by our genes to be selfish and tribalistic, or competitive and aggressive. In this clear introduction to ethics Simon Blackburn tackles the major moral questions surrounding birth, death, happiness, desire and freedom, showing us how we should think about the meaning of life, and how we should mistrust the soundbite-sized absolutes that often dominate moral debates.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

* **10315** ***Ethische richtsnoeren voor betrouwbare KI***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Datum publicatie 8-apr-2019 / Site Europese Commissie, 2019. Deskundigengroep op hoog niveau inzake kunstmatige intelligentie

Ethiek

Een groot aantal sectoren heeft baat bij kunstmatige intelligentie (KI), bijvoorbeeld ten aanzien van de gezondheidszorg, het energieverbruik, de veiligheid van auto's, landbouw, klimaatverandering en financieel risicobeheer. KI kan ook helpen bij het opsporen van fraude en cyberdreigingen, en het stelt rechtshandhavingsinstanties in staat om criminaliteit efficiënter te bestrijden. Maar KI brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee voor de toekomst van werk, en het werpt juridische en ethische vragen op.

Vicevoorzitter voor de Digitale Markt Andrus Ansip: zegt dat die ethische richtlijnen geen overbodige luxe of optie is. 'Onze samenleving kan alleen op basis van vertrouwen ten volle profiteren van technologie. Iedereen heeft baat bij ethische KI en dat kan een concurrentievoordeel voor Europa opleveren: Europa wordt leider op het gebied van mensgerichte KI waarop men kan vertrouwen.'

Deze zomer zal de Europese Commissie een proeffase starten waarbij een breed scala aan belanghebbenden betrokken is. Bedrijven, overheden en organisaties kunnen nu al deelnemen aan de Europese KI-alliantie.

Met het oog op de ethische ontwikkeling van KI zal de Europese Commissie bovendien in het najaar van 2019 een reeks netwerken van KI-onderzoekscentra van topniveau opzetten, te beginnen met netwerken van digitale innovatiehubs.

Zeven hoofdzaken

Invloed en toezicht door mensen: KI-systemen moeten rechtvaardige samenlevingen mogelijk maken doordat de mens invloed uitoefent en de grondrechten worden ondersteund. De autonomie van de mens mag niet worden verminderd, beperkt of misbruikt.

Robuustheid en veiligheid: Betrouwbare KI heeft behoefte aan algoritmen die zo veilig, betrouwbaar en robuust zijn

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

dat tijdens de gehele levensduur van KI-systemen fouten of inconsistenties worden opgespoord en aangepakt.

Privacy en data-governance: De burgers moeten volledige controle hebben over hun eigen gegevens, en gegevens die met hen te maken hebben mogen niet worden gebruikt om hen te schaden of te discrimineren.

Transparantie: De traceerbaarheid van KI-systemen moet zijn gewaarborgd.

Diversiteit, non-discriminatie en billijkheid: KI-systemen moeten rekening houden met het hele scala van menselijke capaciteiten, vaardigheden en eisen, en ze moeten toegankelijk zijn.

Maatschappelijk en ecologisch welzijn: KI-systemen moeten worden gebruikt om positieve sociale veranderingen te bevorderen en de duurzaamheid en ecologische verantwoordelijkheid te vergroten.

Verantwoordingsplicht: Er moeten mechanismen worden ingevoerd om de verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht voor KI-systemen en de resultaten daarvan te waarborgen.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Betrouwbaarheid; Kunstmatige intelligentie; Richtsnoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Emerce

~ https://www.emerce.nl/nieuws/eu-presenteert-ethische-richtsnoeren-kunstmatige-intelligentie

Over de High-Level Expert Group on Artificial Intelligence (AI HLEG)

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/high-level-expert-group-artificial-intelligence

Site EU

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ethics-guidelines-trustworthy-ai

Site EU (nederlandstalige versie)

~ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60671

* **10376** ***Faultless responsibility: on the nature and allocation of moral responsibility for distributed moral actions***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophical Transactions A, 2016.

Ethics

The concept of distributed moral responsibility (DMR) has a long history. When it is understood as being entirely reducible to the sum of (some) human, individual and already morally loaded actions, then the allocation of DMR, and hence of praise and reward or blame and punishment, may be pragmatically difficult, but not conceptually problematic. However, in distributed environments, it is increasingly possible that a network of agents, some human, some artificial (e.g. a program) and some hybrid (e.g. a group of people working as a team thanks to a software platform), may cause distributed moral actions (DMAs). These are morally good or evil (i.e. morally loaded) actions caused by local interactions that are in themselves neither good nor evil (morally neutral). In this article, I analyse DMRs that are due to DMAs, and argue in favour of the allocation, by default and overridably, of full moral responsibility (faultless responsibility) to all the nodes/agents in the network causally relevant for bringing about the DMA in question, independently of intentionality. The mechanism proposed is inspired by, and adapts, three concepts: back propagation from network theory, strict liability from jurisprudence and common knowledge from epistemic logic.

Overige begrippen *Distributed moral action; Distributed moral responsibility; DMA; DMR; Keten; Keteninformatisering; Philosophy of information; Samenwerken; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/42108182/Faultless_responsibility_on_the_nature_and_allocation_of_moral_responsibility_ed_moral_actions

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

DOI

~ 10.1098/rsta.2016.0112

* **10188** ***Filosofie in een tijd van big data***

Christian Madsbjerg

(Publicatie) Ten Have, Utrecht, 2017. ISBN: 9789025906085

Filosofie

Algoritmes en big data zijn in de tijd van big data niet de ultieme bron voor succes. Hoewel we onze persoonlijke en zakelijke beslissingen er steeds meer op baseren, is het volgens de auteur noodzakelijk om uiteindelijk uit te gaan van menselijke betekenisgeving. De filosofie en kunst kunnen ons in dit proces helpen.

Aan de hand van sprekende voorbeelden wordt getoond dat de wereld uit meer bestaat dan een serie algoritmes. De meest succesvolle businessbeslissingen zijn gebaseerd op het vermogen de wereld buiten het kantoor te duiden. Menselijkheid in een wereld van big data is daarom onmisbaar.

Overige begrippen *Algoritme; Context; Cultuur; Dikke data; Empathie; Fenomenologie; Geesteswetenschappen; Kennis; Kunst; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

T.S. Elliot, 'East Coker', 1940

~ http://www.davidgorman.com/4Quartets/2-coker.htm

Uitgeverij Ten Have

~ http://www.uitgeverijtenhave.nl/boek/filosofie-in-een-tijd-van-big-data/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=filosofie+in+een+tijd+van+big+data&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=NdSWWvPdI9TBgAf6uqbgCA

* **8863** ***Formele ontologieën: een literatuurstudie en een toepassing op citatieanalyse***

Martine de Wulf

(Scriptie) Geraadpleegd 16-jul-2009 / Universiteit Antwerpen, Campus Drie Eiken, IBW, Antwerpen, 2005. ingediend ter verkrijging van het diploma 'Gespecialiseerde Studie Informatie- en Bibliotheekwetenschap' 19 augustus 2005

Ontologie

In deze scriptie wordt het begrip ontologie beschouwd en wat het voor verschillende wetenschappen kan betekenen. Ook wordt er een poging gedaan om het het begrip te plaatsen binnen het domein van kennisrepresentatie voor de bibliotheek en informatiewetenschap. Onderdelen als de syntax, de semantiek en de logica worden uitgediept

Ontologieën spelen een rol om de slagen van het syntactisch web naar het semantisch web te maken.

Overige begrippen *DAML; DTD; Kennismanagement; Namespace; Ontology; OWL; Semantic web; Semantisch web; Syntactisch web; Taxonomie; XML; XML Schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie op internet (PDF)

~ http://doks4.khk.be/libtheses/do/record/Get?dispatch=view&recordId=SBIB413ebf170ad6743e010ad6ff64a20027

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **10697** ***From the index card to the World City: knowledge organization and visualization in the work and ideas of Paul Otlet***

W. Boyd Rayward

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Ergon Verlag, Würzburg, 2013. In Aida Slavic, Almila Akdag Salah and Sylvie Davies (Eds) Classification & Visualization-Interfaces to Knowledge : Proceedings of the International UDC Seminar 24-25October 2013 The Hague, The Netherlands. Ergon Verlag: Wurzbürg, 2013, pp. 11-50

Kennismanagement

Paul Otlet (1868-1944) was a key figure in developing the Universal Decimal Classification (UDC) as a faceted classification that represented a new approach to knowledge organization. As a young man in the early 1890s he had became acutely aware of a looming crisis that was occurring as a result of the strains that were being placed on existing systems for managing the sources in which a rapidly, relentlessly, diversifying, ever expanding universe of knowledge was being recorded. What was needed for the effective organization, dissemination and retrieval of the information that these literatures both offered for consultation and obscured? Very early on Otlet became convinced that the idea of bibliography should be expanded to encompass not just written texts but whatever it was that contained information regardless of format, technologically-based expression or originating source. Whatever contained information, he suggested, should be called a " document ". The study of documents, the new kinds of processes that should be investigated to release, order, integrate and disseminate their contents, and the new technologies, systems and institutional arrangements that were necessary for these purposes he suggested should be called, " Documentation ". For him a key aspect of documentation was visualization, itself a kind of technological affordance. Visualiza-tion involved not only the use of conventional illustrative materials of various kinds but schematic representations such as drawings, charts, diagrams and graphs by means of which information could be visually represented, segmented, systematised, simplified and made instantly apprehensible at a glance. This notion is captured by the neologistic signification he gave to the term "atlas".

Overige begrippen *Atlas; Boek; Codificatie; Codification; Document; Index card; Knowledge management; Systeemkaart; Taxonomie; UDC; Universalism; Universele decimale classificatie; Visualisatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/31230854/From_the_index_card_to_the_World_City_knowledge_organization_and_visualiz e_work_and_ideas_of_Paul_Otlet_1_Keynote_Address

** **10269** ***From the tree to the Labyrinth; Historical studies on the sign and interpretation***

Umberto Eco

(Publicatie) Harvard University Press, 2014.

Semiotiek

The way we create and organize knowledge is the theme of From the Tree to the Labyrinth, a major achievement by one of the world's foremost thinkers on language and interpretation. Umberto Eco begins by arguing that our familiar system of classification by genus and species derives from the Neo-Platonist idea of a "tree of knowledge." He then moves to the idea of the dictionary, which - like a tree whose trunk anchors a great hierarchy of branching categories- orders knowledge into a matrix of definitions. In Eco's view, though, the dictionary is too rigid: it turns knowledge into a closed system. A more flexible organizational scheme is the encyclopedia, which - instead of resembling a tree with finite branches - offers a labyrinth of never-ending pathways. Presenting knowledge as a network of interlinked relationships, the encyclopedia sacrifices humankind's dream of possessing absolute knowledge, but in compensation we gain the freedom to pursue an infinity of new connections and meanings.

Moving effortlessly from analyses of Aristotle and James Joyce to the philosophical difficulties of telling dogs from cats, Eco demonstrates time and again his inimitable ability to bridge ancient, medieval, and modern modes of thought. From the Tree to the Labyrinth is a brilliant illustration of Eco's longstanding argument that problems of interpretation can be solved only in historical context.

Overige begrippen *Betekenis; Boom; Definieren; Encyclopedie; Essentie; Filosofie; Informatiefilosofie; Interpreteerbaar; Interpreteerbaarheid; Kennis; Kennismanagement; Ontologie; Ordenen; Semantiek; Taxonomie; Thesaurus;*

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Tree; Woordenboek.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Goodreads books

~ https://www.goodreads.com/book/show/17804330-from-the-tree-to-the-labyrinth

Harvard University Press

~ http://www.hup.harvard.edu/catalog.php?isbn=9780674049185

* **9524** ***Fry's Planet Word; 1 Babel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Two, 2011. First broadcast: 25 Sep 2011
1 uur

Taal

In this five-part series, Stephen Fry explores language in all its amazing complexity, variety and ingenuity. In his own distinctive way, he comes to understand how we learn it, write it, sometimes lose it, why it defines us to the very core of our being and can make us laugh, cry, tear our hair out and simply inspire us.

In this first episode, Stephen seeks to uncover the origins of human language and how and why we are the only species on the planet to have this gift.

From attempts to teach chimps to speak to the so-called singing mice who have been given the human 'language gene', Stephen uncovers to what extent our brain is uniquely hard-wired for language. Watching how a child acquires language, Stephen hears from psycholinguist Steven Pinker how grammar is an innate quality, yet still has to be nurtured. Case studies of feral children, like Victor of Aveyron, illustrate how difficult it is to be certain which is more important. And at the National Theatre of the Deaf in Connecticut, Stephen learns why sign language is a true language.

Taking part in a Klingon version of Hamlet prompts Stephen to ask the question why we have created the 6,000 plus languages which exist on the planet and with philologist Wolfgang Klein, he understands Grimm's law, which shows how over 2,000 Indo-European languages have all come from one source.

Overige begrippen *Begrip; Betekenis; Woord.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Episode 1 of 5

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015d4qz

Episodes guide

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015h1xb/episodes/guide

Wikipedia (planet word)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Fry%27s_Planet_Word

* **9525** ***Fry's Planet Word; 2 Identity***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Two, 2011. First broadcast: 02 Oct 2011
1 uur

Taal

What is it that defines us? Stephen argues that above all, it is the way we speak. Be it a national language, a regional dialect or even class variation - we interpret and define ourselves through our language.

From markets in Kenya to call centres in Newcastle, Stephen charts the shifting patterns of lingua franca and the inexorable spread of Globish (Global English). As many of the world's more than 6000 languages are threatened with linguicide, Stephen seeks out examples of this rise and fall. In Ireland he learns how TV soaps are keeping Irish alive, whilst in Southern France, Provencal and other Oc languages are struggling to survive after 200 years of

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

suppression by Parisian orthodoxy and the heavy hand of the Academie Francaise.

But even amidst the imminent death of some, other languages like Basque survive, whilst Hebrew in Israel is reborn. Variety is the spice and in Bradford poet Ian McMillan teaches Stephen the subtle variations of dialect, whilst in Norwich Stephen finds his ultimate sense of identity in the chants of his beloved Canaries, Norwich City F.C.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Episode 2 of 5

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015qqkl

Episodes guide

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015h1xb/episodes/guide

Wikipedia (planet word)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Fry%27s_Planet_Word

* **9526** ***Fry's Planet Word; 3 Uses and Abuses***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Two, 2011. First broadcast: 09 Oct 2011
1 uur

Taal

This programme looks at the ways language is used and abused. While not everyone approves of 'bad' language, Stephen learns that swearing plays an important part in human communication the world over.

He undergoes an MRI scan and discovers the parts of the brain associated with swearing - and meets a sufferer of Tourette's and a stroke patient who swear they can't help using the f-word. Stephen and Brian Blessed participate in some rather colourful experiments to examine how swearing can help relieve pain.

Stephen discusses the positive and negative power of 'bad' words in humour and social interactions with Armando Iannucci, Stephen K Amos and Omid Djalili, and discovers how we use double entendres, euphemisms, and politesse to hide true meanings.

Stephen meets nurses, teenagers, and rappers to discover how slang and jargon can both aid and thwart clear communication, but ultimately add to the richness and texture of language

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Episode 3 of 5

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b01614w9

Episodes guide

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015h1xb/episodes/guide

Wikipedia (planet word)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Fry%27s_Planet_Word

* **9527** ***Fry's Planet Word; 4 Spreading the Word***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Two, 2011. First broadcast: 16 Oct 2011
1 uur

Taal

In this programme, Stephen Fry explores 'the written word'. Writing is a great invention - making it possible to communicate across space and time. Without writing we would have no history and very little technology.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Stephen discovers the earliest writing - cuneiform - at the British Museum, and learns how our alphabet came from the Phoenicians. As part of his exploration of the diversity of scripts, Stephen visits 106-year-old Mr Zhou, the inventor of the Chinese phonetic writing system called Pinyin, who relates how literacy increased four-fold after its introduction under Mao.

After the written word came the printed word, and Stephen looks at how this has shaped our relationship with writing, giving us libraries, dictionaries and encyclopaedias. From the Bodleian to Diderot's favourite café to the cutting-edge research at MIT, Stephen explores how the written word evolved into printing, then libraries, encyclopaedias and computer code. Blogging and twittering is just the tip of a brave new future which no one dares predict.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Episode 4 of 5

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b016bsm2

Episodes guide

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015h1xb/episodes/guide

Wikipedia (planet word)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Fry%27s_Planet_Word

* **9528** ***Fry's Planet Word; 5 The Power and the Glory***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Two, 2011. First broadcast: 23 Oct 2011
1 uur

Taal

In this programme, Stephen Fry celebrates storytelling. It has been with us as long as language itself and as a species, we love to tell our stories. This desire to both entertain and explain has resulted in the flowering of language to describe every aspect of the human condition.

Stephen asks just what makes a good story and why some writers just do it better. He reveals what stories make him shiver with joy or, conversely, shudder with horror. From Homer's epic to Joyce's modern-day reinvention with Ulysses, from taking in Shakespeare, PG Wodehouse, Tolkien, Orwell, Auden, Bob Dylan and the even the mangled web of words that became known as Birtspeak, Stephen uncovers why certain words can make us laugh, cry or tear our hair out.

Talking to storytelling gurus like screenwriter William Goldman and modern-day interpreters of classics like Lord of the Rings director Peter Jackson, he looks at how character and plot are interwoven and how any schema to create the perfect story are doomed. Shakespearean actors Simon Russell Beale, David Tennant, Brian Blessed and Mark Rylance give their take on Hamlet and laud the bard as the blue planet's supreme writer. Sir Christopher Ricks argues that Bob Dylan should be considered as great a poet as anyone, whilst Richard Curtis explains why Auden can move us to tears but why in the modern world, Coldplay are just as important

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Episode 5 of 5

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b016mykm

Episodes guide

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b015h1xb/episodes/guide

Wikipedia (planet word)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Fry%27s_Planet_Word

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **7987** ***Functional Requirements and Attributes for Records Management in a Component-Based Architecture; A Technical Report from the Records Management Service Component Program of the National Archives and Records Administration***

Daryll R. Prescott en Kenneth Hawkins, Ph.D.

(Rapport) National Archives and Records Administration Records Management Service Components Program (RMSC), 2005. Versie 20 juli 2005

Records management services

The RMSC requirements and attributes were developed and remain within a defined scope and necessary constraints (See Appendix A RMSC Scope and Constraints):

Viewpoint: records management activities
In Scope: from record receipt, identification, capture to record disposition
Out of Scope: record creation and management of archival record

This technical report organizes use cases, functional requirements, and attributes around seven RMSCs addressing core records management activities. The number of RMSCs and their level of granularity are for clarity and communication purposes and do not specify the number ultimately necessary to meet the functional requirements. Components when developed and implemented will vary in granularity from a single software element providing a single service up to a set of cooperating services assembled to deliver a solution to a business problem.

Overige begrippen *Common ground; Component; MoReq2; NEN 2082; Records management activities; Records management service component; RMS; RMSC; SOA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina met documenten

~ https://www.archives.gov/era/rms/rms-documents.html

Rapport op internet

~ https://www.archives.gov/files/era/pdf/rmsc-technical-report-07202005.pdf

The Records Management Services (RMS) Program

~ http://www.archives.gov/era/rms/

** **6427** ***Functional Requirements for Bibliographic Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) K.G. Saur Verlag, München, 1998. IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records
ISBN 978-3-598-11382-6.
Versie februari 2009

Bibliography

A clearly defined, structured framework for relating the data that are recorded in bibliographic records to the needs of the users of those records. A recommendation for a basic level of functionality for records created by national bibliographic agencies.

Overige begrippen *Bibliografie; FRBR; Functionele eisen; Reference manager.*

Functional Requirements for Bibliographic Records

Almost forty years ago the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) initiated a fundamental re-examination of cataloguing theory and practice on an international level. The first important outcome of that effort was a set of cataloguing principles agreed to at an international conference held in Paris in 1961 that have subsequently come to be known as the Paris Principles. A second key undertaking was initiated at the International Meeting of Cataloguing Experts held in Copenhagen in 1969 with the adoption of a resolution to establish international standards for the form and content of bibliographic descriptions. The first of the standards developed under that resolution, the International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications, was published in 1971. In the years that have followed those initial undertakings the Paris Principles and the ISBDs

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

have served as the bibliographic foundation for a variety of new and revised national and international cataloguing codes.

During that same period, however, the environment within which cataloguing principles and standards operate has changed dramatically. Key factors contributing to the change have been the introduction and ongoing development of automated systems for the creation and processing of bibliographic data, and the growth of large-scale databases, both national and international in scope, that contain records contributed and used by thousands of libraries participating in shared cataloguing programs. The growth of shared cataloguing has been spurred not only by the opportunities that new technologies bring with them but also by an increasing need to reduce cataloguing costs by minimizing duplicate cataloguing effort. Economic pressures have also prompted libraries to try to simplify the cataloguing process and to do more and more "minimal level" cataloguing in order to keep pace with the continued growth of publishing output. On the other side of the coin, there has been an increasing need to adapt cataloguing codes and practices to accommodate change resulting from the emergence of new forms of electronic publishing, and the advent of networked access to information resources. Equally important has been a recognized need to respond more effectively to an increasingly broad range of user expectations and needs.

It was this changing environment that formed the backdrop to the 1990 Stockholm Seminar on Bibliographic Records, sponsored by the IFLA Universal Bibliographic Control and International MARC (UBCIM) Programme and the IFLA Division of Bibliographic Control. While the participants in the Seminar recognized the economic realities faced by libraries and the need to reduce the cost of cataloguing, they also acknowledged the importance of meeting user needs and addressing more effectively the broad range of needs associated with various types of material and the various contexts within which bibliographic records are used. It was recognized that continuing pressure to do "minimal level" cataloguing required a careful re-examination of the relationship between individual data elements in the record and the needs of the user. It was also recognized that in this context the viability of shared cataloguing programs, both nationally and internationally, required an agreed standard for a "basic" or "core" level record.

There were nine resolutions adopted at the Stockholm Seminar, one of which led directly to the current study. That resolution called for the commissioning of a study to define the functional requirements for bibliographic records. The terms of reference that were subsequently developed for the study stated its purpose and scope as follows:

The purpose of this study is to delineate in clearly defined terms the functions performed by the bibliographic record with respect to various media, various applications, and various user needs. The study is to cover the full range of functions for the bibliographic record in its widest sense--i.e., a record that encompasses not only descriptive elements, but access points (name, title, subject, etc.), other "organizing" elements (classification, etc.), and annotations.

The aim of the study was to produce a framework that would provide a clear, precisely stated, and commonly shared understanding of what it is that the bibliographic record aims to provide information about, and what it is that we expect the record to achieve in terms of answering user needs.

The terms of reference also gave a second charge to the study group: to recommend a basic level of functionality and basic data requirements for records created by national bibliographic agencies. The purpose of formulating recommendations for a basic level national bibliographic record was to address the need identified at the Stockholm Seminar for a core level standard that would allow national bibliographic agencies to reduce their cataloguing costs through the creation, as necessary, of less-than-full-level records, but at the same time ensure that all records produced by national bibliographic agencies met essential user needs.

The terms of reference for the study were approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing at the September 1992 IFLA Conference in New Delhi. Members of the study group were appointed from both the Section on Cataloguing and the Section on Classification and Indexing.

The study group completed its lengthy deliberations for its draft report in the fall of 1995. The study group consultants were responsible for writing various interim working documents and the completed draft report. In May 1996 the draft report was sent to the members of the IFLA Section on Cataloguing and the study's volunteer commentators for a six-month, world-wide review. The draft report was also available electronically through the World Wide Web on the IFLA Section on Cataloguing's home page for other individuals and organizations to review and comment on. As a result of the six-month review, the study group received forty responses from sixteen countries. Most of the comments involved the draft report's organization, the definition of terms, the methodology, and conclusions relating to the requirements for specific types of material. Reviewers recommended that more examples be added in order to clarify various definitions and concepts.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

In February 1997 the study group met to discuss the world-wide review comments and decide how to revise the report. Following this meeting the consultants incorporated the final revisions into the report. Ms. Olivia Madison, the study group chair, presented the final report to the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing at the 63rd (1997) General Conference of the International Federation of Library Associations and Institutions held in Copenhagen, Denmark. The Standing Committee approved the study group's final report at its meeting on September 5, 1997

Overige begrippen *Cataloguing; Conceptual model; FRBR.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

IFLA

~ http://www.ifla.org

Op de site van de IFLA

~ http://www.ifla.org/publications/functional-requirements-for-bibliographic-records

Tekst op internet in PDF-formaat

~ http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf

Versie 1998

~ http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr.pdf

Versie 2009

~ http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr_2008.pdf

Versie in HTML

~ http://archive.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.htm

* **8527** ***Het fundament van de ontsluiting van onze digitale wereld; Taxonomie toen en nu***

Annemiek Jurgens

(Artikel) Informatie professional, 2008. 11/2008

Taxonomie

Carolus Linnaeus (1707-1778) is de aartsvader van de taxonomie. Kunnen we zijn ideeën gebruiken bij het ontwerpen van taxonomieën om grote hoeveelheden digitale tekst toegankelijk te maken? Hanteren we bij het samenstellen van een taxonomie andere uitgangspunten dan Linnaeus indertijd? Zijn onze indelingsprincipes nieuw of is het nieuwe wijn in oude zakken?

‘Classificeren en benoemen is het fundament van onze wetenschap.’

"Een taxonomie groepeert onderdelen van een aandachtsgebied, een wetenschap, op onderwerpsniveau. Deze onderdelen kunnen vervolgens weer in een hiërarchische structuur worden weergegeven. Kennisdelen wordt bevorderd door het standaardiseren van de naamgeving en de indelingsprincipes. In alle openbaar toegankelijke bronnen moeten de gebruikers hun weg kunnen vinden met een indelingsprincipe en het gebruik van termen die duidelijk zijn en dicht hij hun eigen belevingswereld liggen. Een gekunstelde, onbegrijpelijke indeling met dubbelzinnige termen leidt de zoeker in de eigen bedrijfscontent of op internet niet naar de gewenste informatie. Een goede taxonomie laat zich ‘vertalen’ in een overzichtelijke navigatiestructuur. Met een taxonomie kun je navigeren door webpagina’s en de informatie terugvinden die je zoekt."

Overige begrippen *Indelingschema; Indelingssytematiek; Ontologie; Ordenen.*

* **5083** ***GABOS elementenlijst; Gemeenschappelijk Atlas Beschrijvings- en Ontsluitingssysteem***

mw. Drs M.P.C. van den Burgh en dr. F.J.W. van Kan, P Ratsma, dw. Drs.N. Stoppelenburg en mw. Drs. C.C.S. Wilmer

(Publicatie) Vereniging 'De Topografische Atlas', 1994. juni 1994

Elementenlijst

Overleg tussen de beheerders van de topografisch-historische atlassen van de gemeentearchieven van Den Haag,

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Rotterdam en Utrecht, uitgevoerd in opdracht van de gemeentearchivarissen van deze steden, over een Gemeenschappelijk Atlas Beschrijvings- en Ontsluitings-Systeem (GABOS) heeft geresulteerd in de opstelling van een lijst van de elementen die vereist zijn om beelddocumenten te kunnen beschrijven.

Overige begrippen *Affiche; Atlas; Beschrijvingselement; Datamodel; Element; Film; Foto; Kaart; Metadata; Tekening; Video.*

* **8554** ***Geboeid door ketens; Samen werken aan keteninformatisering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Platform keteninformatisering, Den Haag, 2008. ISBN 978 90 811470 1 9
2e Druk

Keteninformatisering

Ketens kennen geen overkoepelend gezag waardoor informatiseren in een keten anders verloopt dan binnen een organisatie. Veel keteninformatiseringsprojecten mislukken en ketencommunicatie komt meestal moeizaam van de grond. Projectleiders en managers nemen begrijpelijkerwijs hun toevlucht tot bekende managementtechnieken, maar die blijken minder effectief, De gebruikelijke automatiseringsaanpak werkt kennelijk niet op de schaal van een keten.

Bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van het Platform Keteninformatisering heeft een twintigtal Platformleden een boek geschreven over actuele ontwikkelingen en uitdagingen in maatschappelijke ketens en keteninformatiseringsprojecten

[bevat een termenlijst]

Overige begrippen *Informatisering; Projectmanagement.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **9552** ***GEMMA Procesarchitectuur 2.0***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 9-mei-2011 / Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2011. versie 2.0

Procesarchitectuur

In de GEMMA procesarchitectuur versie 1.0 is uitgebreid aandacht besteed aan de vertaling van de zeven GEMMA thema's en kernprincipes (uit het gelijknamige document) naar principes voor de procesarchitectuur. De procesarchitectuurprincipes vormen de toetssteen bij het modelleren van de gemeentelijke procesarchitectuur.
GEMMA hanteert 7 thema's en bijbehorende kernprincipes. Die thema's zijn:
1.Zaak- en procesgericht werken;
2.Ontsluiting en gebruiken van basisgegevens;
3.Naast koppelen ook kantelen en generiek maken;
4.De gemeente ontwikkelt zich tot dé poort tot de overheid;
5.Aansluiten op e-overheidsvoorzieningen;
6.Ketensamenwerking en de federatieve overhead;
7.Een groeipad naar serviceoriëntatie.
In bijlage 1 is een volledig overzicht opgenomen van alle zeven thema's en de bijbehorende procesarchitectuur principes.
Alle thema's vinden hun weerslag in de GEMMA procesarchitectuur. Erg relevant is uiteraard thema 1: zaak- en procesgericht werken Hierover meer in paragraaf 2.6.

Thema 3 is eveneens erg bepalend voor de inhoud van deze procesarchitectuur, omdat we hierin uitgaan van generieke processen, d.w.z. processen die afdeling- en sectoroverstijgend zijn. Een voorbeeld is het subsidieproces. Hiermee kunnen zowel subsidies openbare ruimte, cultuursubsidies als subsidies voor het bevorderen van het toerisme worden aangevraagd en verleend.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Overige begrippen *Classificatie; Functie; Ondersteunend proces; Primair proces; Proces; Procesgeorienteerd werken; Procesgericht werken; Sturend proces; Taak; Zaakgericht werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

GEMMA online

~ https://www.gemmaonline.nl/

Op de site van KING (linkkrot 30/11/2022)

~ http://www.kinggemeenten.nl/king-kwaliteitsinstituut-nederlandse-gemeenten/over-king/nieuws/2011/download-nu-de-gemma-procesarchitectuur-20

* **9587** ***GEMMA-procesarchitectuur; Principes, modellen en standaarden voor het inrichten van gemeentelijke dienstverleningsprocessen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Architectuurteam EGEM I-teams, Den Haag, 2009. Versie 1.0, 1/4/2009 (eindversie)

Procesarchitectuur

Processen vormen de spil van de gemeente en de gemeentelijke dienstverlening in het bijzonder.
Niet voor niets wordt het overschakelen van activiteitoriëntatie naar procesoriëntatie in het op het INK-model gebaseerde - plateaudenken - beschouwd als één van de belangrijkste stappen naar een betere dienstverlening aan burgers en bedrijven.

Dit document beschrijft de GEMMA-procesarchitectuur, onderdeel van de gemeentelijke model Architectuur (GEMMA). Naast deze procesarchitectuur bestaat er tevens een GEMMAinformatiearchitectuur. De thema's en kernprincipes die aan deze documenten ten grondslag liggen staan in het document 'GEMMA Thema's en kernprincipes'.

Overige begrippen *Architectuur; BPMN.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.noraonline.nl/images/noraonline/b/b2/GEMMA_Procesarchitectuur_v20_KING.pdf

* **9895** ***Getting what you want, knowing what you have and keeping what you need.; Metadata in digital preservation***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) ERPANET, Marburg, 2003. Marburg, 3-5 September 2003

Preservation metadata

Metadata are for documents or other information resources as water is to human beings. Lack of water will lead to dehydration and malfunctioning. If there are insufficient metadata one can't find or understand information sources any more. These documents will then wither until they are forgotten and probably deleted. This (often) unintentional loss of information and knowledge may have significant and costly consequences for an organisation.

Participants from different communities met at this seminar to discuss issues to keep information sources valuable and viable as long as they are needed through the creation and management of adequate metadata.

These discussions grow even more pressing as the possibilities and needs for exchange of information increases, and the barriers among separate, previously isolated and independent domains fall away and interdisciplinary research and work flourish. The interconnectivity offered by the World Wide Web enables new opportunities for improved and more creative communication, collaboration across domains, the sharing of experiences and knowledge among individuals from different disciplines as well as the discovery of new ways to carry out activities and provide services. However, these benefits will only be possible if organisations and communities make a considerable effort in the area of information management and more specifically metadata management. Many initiatives already exist, but they need to become better coordinated and information about them disseminated.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

The main conclusions and recommendations of the seminar were:
- Senior managers have to be (made) aware of the consequences if their organisations do nothing. They have to take responsibility and ensure that metadata management is an integral part of their business and information management. The emerging e-business and e-government environment and the organisational consequences of this new situation will require that information management and the metadata issues move to the centre of an organization's strategic management initiative.
- More international and cross-domain collaboration is needed to achieve better interoperability. Metadata registries represent one approach that will improve understanding and knowledge about the various initiatives in the different communities and countries. Furthermore registries help to document the meaning of the various metadata structures and content across time.
- The role of vendors in the management and preservation of metadata was highlighted. Vendors provide the software tools or systems to accommodate the needed metadata requirements and services. Until recently vendors have failed to become sufficiently involved in this area. In this respect XML was regarded as an important development, but one that is insufficient without the requisite software tools' and systems' development.
- Finally, the workshop participants called for more case studies focussed on metadata implementations. These case studies should provide us with better insight into practical experiences with the application of metadata sets, legal implications and/or impediment, the type and degree of the organisational change needed, possible new methods for implementing metadata management, and new requirements for systems development.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Interoperability; Layer cake; Mapping; Metadata; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

* **9553** ***Glossar ausgewählter archivfachlicher Begriffe***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 1-feb-2020 / Goethe Universität / Universitätsbibliothek, Frankfurt am Main, 2008. zuletzt geändert am 20. Dezember 2019

Terminologie

Overzicht van Duitstalige begrippen

Bronnen zijn:

Angelika Menne-Haritz: Schlüsselbegriffe der Archivterminologie. Lehrmaterialien für das Fach Archivwissenschaft, 3. Auflage, Marburg 2000 (Veröffentlichungen der Archivschule Marburg Nr. 20)

Fachbegriffe des Archivwesens, in: Praktische Archivkunde. Ein Leitfaden für Fachangestellte für Medien- und Informationsdienste, Fachrichtung Archiv. Im Auftrage des Westfälischen Archivamtes hrsg. Von Norbert Reimann, Redaktion: Brigitta Nimz und Wolfgang Bockhorst, Münster 2004, S. 315-323

Overige begrippen *Glossarium.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografische gegevens

~ https://hds.hebis.de/ubffm/EBSCO/Record?id=edsbas.6E932E07|edsbas

Lijst op internet

~ http://www.ub.uni-frankfurt.de/archive/glossar.html

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/glossar-ausgew%C3%A4hlter-archivfachlicher-begriffe

Site Klaus Graf

~ https://archivalia.hypotheses.org/24760

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **10381** ***glossariumBITri; Interdisciplinary elucidation of concepts, metaphors, theories and problems concerning information***

José María Díaz Nafría en Francisco Salto Alemany, Juan Miguel Aguado, Mario Pérez-Montoro Gutiérrez, Gordana Dodig-Crnkovic , M. Burgin, Manuel Campos-Havidic, Roberto Gejman, Jorge Morato, Rosa Macarro, Blanca Bravo

(Publicatie) BITrum group & University of Santa Elena (Ecuador), 2016. Elucidación interdisciplinar de conceptos, metáforas, teorías y problemas en torno a la INFORMACIÓN

2016, Ed. 2

Glossarium

The glossariumBITri, planned as a central activity for the interdisciplinary study of information, developed by BITrum group in cooperation with the University of Santa Elena (Ecuador), essentially aims at serving as a tool for the clarification of concepts, theories and problems concerning information. Intending to embrace the most relevant points of view with respect to information, it is interdisciplinarily developed by a board of experts coming from a wide variety of scientific fields. The glossariumBITri kindly invites the scientific community to make contributions of any kind aimed at clarifying in the field of information studies.

Overige begrippen *Concept; Informatietheorie; Metafoor; Terminologie; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu (versie 2016)

~ https://www.academia.edu/33349807/glossariumBITri_Interdisciplinary_Elucidation_of_Concepts_Metaphors_Theories_Concerning_INFORMATION_-_2nd_Edition

Academia.edu (versie 2020)

~ https://www.academia.edu/33349807/glossariumBITri_Interdisciplinary_Elucidation_of_Concepts_Metaphors_Theories_Concerning_INFORMATION_-_2nd_Edition?auto=download&email_work_card=download-paper

* **6422** ***A glossary for Archivists, Manuscript Curators and Records Managers***

Lewis J. Bellardo en Lynn Lady Bellardo

(Publicatie) The Society of American Archivists, Chicago, 1992. SAA Archival Fundamental Series

Glossarium

Termenlijst van the Society of American Archivists.

Overige begrippen *Begrip; Termen; Woord.*

* **8082** ***A Glossary of Archival and Records Terminology***

Richard Pearce-Moses

(Website) Society of American Archivists, Chicago, 2005.

Terminologie

Uitgebreide termenlijst op de site van de SAA - Society of American Archivists.

Uit de introduction:

The first two editions of the glossary were, from their titles, "For Archivists, Manuscript Curators, and Records Managers." This glossary targets a wider audience of anyone who needs to understand records because they work with them. It attempts to build a bridge between records, information technology, and business communities by interpreting archival concepts for people in other disciplines, while at the same time explaining those other disciplines to archivists and records professionals.

This glossary is based primarily on archival literature in the United States and Canada, in that order. In a few instances, terms, definitions, and citations from other English-speaking communities are included when relevant.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

This glossary includes terms that relate to the types of records that someone is likely to encounter when reading archival literature or when working with a fairly typical collection of records, and it emphasizes terms relating to electronic records. It also incorporates terms from the literature of preservation, law, and micrographics, as well as common form and genre terms from architectural and technical drawings, motion picture and video, photography, and sound recording. It includes some words that are no longer in common use, but which are useful when reading older literature; for example, Spindex. The glossary does not include many words specific to affiliated professions, such as rare books or printing.

In general, words with no archival connotation were excluded. While aisles are common in archives, any good dictionary will provide an adequate definition of the term. A few entries are common words or phrases which function as guide terms to illustrate the relationships between other terms. For example, box needs no definition but is included as a bucket term to group cross-references to related terms, such as Hollinger box, Bankers Box, and Phase box. Similarly, the phrase "preservation methods and techniques" is used to point to other entries scattered throughout the alphabet.

The glossary contains more than 2,000 defined entries and more than 600 lead-in terms, and nearly 700 citations from some 280 sources. Some 2,500 cross-references (not counting lead-in terms) in the syndetic structure illustrate relationships between terms.

Overige begrippen *Archieftерminologie; Archivistiek; Glossary; Informatie- en archiefmanagement; Information and records management; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24173794/Glossary_of_Archival_and_Records_Terminology201381Richard_Pearce_Moses_f_Archival_and_Records_Terminology_URL_www2_archivists_org_glossary_Society_of_American_Archivists_Last_ber_2012_Gratis?email_work_card=title

Glossary op internet

~ http://www.archivists.org/glossary/index.asp

PDF versie op internet

~ http://files.archivists.org/pubs/free/SAA-Glossary-2005.pdf

* **10644** ***The Glossary of Human Computer Interaction***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.>

Glossary

A comprehensive - an ever-growing - glossary of key terms in Human-Computer Interaction

Overige begrippen *ICT; Terminology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Cognitive artifact

~ https://www.interaction-design.org/literature/book/the-glossary-of-human-computer-interaction/cognitive-artifacts

Glossary

~ https://www.interaction-design.org/literature/book/the-glossary-of-human-computer-interaction

Zie ook

~ https://www.interaction-design.org/literature/book/the-encyclopedia-of-human-computer-interaction-2nd-ed

* **4394** ***Glossary of Terms Related to the Archiving of Audiovisual Materials***

Gerald Gibson en Sven Aller Strand

(Publicatie) Unesco Information Society Division, 2001. Prepared by a working group from the Round Table on Audiovisual Records
(Versie 29 augustus 2001)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Glossarium

Termenlijst voor Audiovisuele materialen. (Voor eind 2001 is een nieuwe versie aangekondigd).

Overige begrippen *Audiovisueel; Collectie; Glossarium; Glossary; Termen; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Audiovisual archives

~ http://www.unesco.org/webworld/audiovis/avarch.htm

De tekst op internet

~ http://www.unesco.org/webworld/audiovis/avarch/glossary.pdf

Website Unesco (nieuws)

~ http://www.unesco.org/webworld/news/2001/010905_glossary.shtml

Website United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)

~ http://www.unesco.org

* **10702** ***Governing the commons; The Evolution of Institutions for Collective Action***

Elinor Ostrom

(Publicatie) Cambridge University Press, Cambridge, 1990.

Commons

The governance of natural resources used by many individuals in common is an issue of increasing concern to policy analysts. Both state control and privatization of resources have been advocated, but neither the state nor the market have been uniformly successful in solving common pool resource problems. After critiquing the foundations of policy analysis as applied to natural resources, Elinor Ostrom here provides a unique body of empirical data to explore conditions under which common pool resource problems have been satisfactorily or unsatisfactorily solved. Dr Ostrom uses institutional analysis to explore different ways - both successful and unsuccessful - of governing the commons. In contrast to the proposition of the 'tragedy of the commons' argument, common pool problems sometimes are solved by voluntary organizations rather than by a coercive state. Among the cases considered are communal tenure in meadows and forests, irrigation communities and other water rights, and fisheries.

Overige begrippen *Data philantropy; Economie; Meente; Nutsvoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Elinor Ostrom (wikipdia)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Elinor_Ostrom

Over dit boek

~ https://ideas.repec.org/b/cup/cbooks/9781107569782.html

* **10347** ***The Handbook of Information and Computer Ethics***

Kenneth Einar Himma en Herman T. Tavani

(Publicatie) John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey, 2008. ISBN 978-0-471-79959-7

Ethics

In the last 10 years, information and computer ethics has emerged as an important area of philosophical and social theorizing, combining conceptual, metaethical,normative, and applied elements. Interest in the area has increased dramatically in computer science departments, philosophy departments, communications departments, business schools, information and library schools, and law schools. Information ethics has become one of the most important areas of applied philosophy in terms of professional, student, and popular interest. Many of the most pressing new ethical issues we face have arisen in connection with the use and development of new information technologies. For example, debates about the ethics of online music file sharing have led academics and ordinary citizens to reconsider the arguments for the legitimacy of intellectual property protection. New developments in information technology threaten privacy in ways that could not have been imagined 50 years ago, raising new ethical issues about the rights to privacy and anonymity. The growing dependence of large-scale economies on the Internet creates new vulnerabilities that can be exploited by hackers, cybercriminals, and terrorists, raising novel ethical issues about

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

computer intrusions and security.

The Handbook of Information and Computer Ethics responds to this growing professional interest in information ethics with 27 chapters that address both traditional and current issues in information and computer ethics research. Each chapter, written by one or more of the most influential information ethicists, explains and evaluates the most important positions and arguments on the respective issues. As a result, the Handbook reader will be able to come away from each chapter with an understanding of the major positions and arguments, their strengths and weaknesses, and the authors original take on the issue. In addition, each chapter not only contains useful summaries of the most important research on the topic but also makes an important new contribution to the literature, and ends with a bibliography that identifies the most important books and articles on the topic.

Because a number of very good anthologies on information and computer ethics already exist, one might ask: Why another book of readings on ethical aspects of information and computer technology? One justification for the book is that, as noted above, each chapter in the present volume is written in a style that conforms to the objectives of a handbook and thus provides the conceptual background that is often not found in papers comprising other volumes. Consider that many papers included in those volumes are compiled from disparate sources and, thus, can reflect various styles and diverse objectives.With one exception, every chapter in this volume is an original piece thatwas written specifically for the Handbook. As such, each paper provides an accessible but sophisticated overview of the most important positions and supporting arguments and objections, along with the authors state-of-the-art take on these positions, arguments, and objections.

Another justification for this book is that existing anthologies tend to be narrower in scope than The Handbook of Information and Computer Ethics. For example, many anthologies cover only a limited set of topics that affect one or more subfields of information ethics; as a result, theseworks often exclude some of the controversies and issues that arise in information ethics as a broader field of inquiry. Consider that some anthologies have focused on Internet- or cyber-specific issues involving information ethics, while others have centered mainly on professional ethics issues affecting responsibility. Other volumes are dedicated to information ethics concerns affecting specific topical areas such as privacy, security, and property.3 Still other anthologies have focused on ethical aspects of information technology that converge with ethicsrelated concerns affecting medicine and genetics/genomics research.4 And other anthologies are dedicated to the examination of ethical issues in information technology that intersect either with disciplines, such as philosophy, or with new or emerging fields, such as nanotechnology So even though there is no shortage of anthologies that examine ethical issues centering on these, and related, ethical aspects of information technology, none addresses the breadth of topics covered in the present handbook.

The Handbook is organized into six main parts, which cover a wide range of topics - i.e., from foundational concepts and methodological approaches in information ethics (at the theoretical level) to specific problem areas involving applied or practical ethical issues.

At the theoretical level, conceptual frameworks underlying topical areas such as intellectual property, privacy, and security are examined. These frameworks provide Handbook readers with some conceptual tools needed to analyze more systematically the kinds of issues examined in the chapters comprising the remaining sections of the book. At the practical level, a number of contemporary controversies ranging from professional-ethical issues to issues of responsibility, regulation, and access are examined. For example, these chapters examine controversies affecting open-source software, medical informatics and genetic research, cyber-conflict, risk assessment, the digital divide, information overload, e-mail spam, online file sharing, plagiarism, censorship and free speech, and so forth. Thus, Handbook readers will gain an understanding of both the general frameworks and specific issues that define the fields of information and computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethica; Ethiek; Information ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24892978/The_Handbook_of_Information_and_Computer_Ethics?email_work_card=title

** **9936** ***Handbook of the Philosophy of Science Volume 8: Philosophy of Information***

Pieter Adriaans en Johan van Benthem

(Publicatie) Elsevier, 2008. ISBN: 978-0-444-51726-5

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Philosophy of information

Information is a recognized fundamental notion across the sciences and humanities, which is crucial to understanding physical computation, communication, and human cognition. The Philosophy of Information brings together the most important perspectives on information. It includes major technical approaches, while also setting out the historical backgrounds of information as well as its contemporary role in many academic fields. Also, special unifying topics are high-lighted that play across many fields, while we also aim at identifying relevant themes for philosophical reflection. There is no established area yet of Philosophy of Information, and this Handbook can help shape one, making sure it is well grounded in scientific expertise. As a side benefit, a book like this can facilitate contacts and collaboration among diverse academic milieus sharing a common interest in information.

- First overview of the formal and technical issues involved in the philosophy of information
- Integrated presentation of major mathematical approaches to information, form computer science, information theory, and logic
- Interdisciplinary themes across the traditional boundaries of natural sciences, social sciences, and humanities.

Overige begrippen *Informatiefilosofie; PI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Elsevier

~ https://www.elsevier.com/books/philosophy-of-information/gabbay/978-0-444-51726-5

Tekst op internet

~ http://m.friendfeed-media.com/db02ec73509987bb6f696332dc96a65275110897

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Pieter+Adriaans+and+Johan+van+Benthem+In++Philosophy+of+Information++Hand+Philosophy+of+Science&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=oZQNVay3Ic3-aOz1gugL

* **10319** ***Handleiding steekproeven***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geplaatst 19-sep-2019 / Website Nationaal Archief, Den Haag, 2019.

Steekproef

Uitvoeringsinformatie is vaak te omvangrijk om in zijn geheel te bewaren, maar soms ook te waardevol om in zijn geheel te vernietigen. Een oplossing kan dan zijn om een representatief deel van dat geheel blijvend te bewaren.

Met een steekproef wordt een deel van de informatie als permanent te bewaren aangemerkt. Deze informatie wordt uiteindelijk overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

Overige begrippen *Aselecte steekproef; Big data; Clustersteekproef; Ethiek; Gestratificeerde steekproef; Selectielijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Begrippenlijst

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/begrippenlijst-handleiding-steekproeven

Handleiding steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/waardering-en-selectie/handleiding-steekproeven

Mijn site (even geen steekproeven)

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/steekproefsgewijze-selectie-nu-even-niet

Nieuwe handleiding Steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/nieuwe-handleiding-steekproeven

Voorwaarden steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/voorwaarden-voor-steekproeven

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **285** ***Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven. ; Ontworpen in opdracht van de Vereeniging van Archivarissen in Nederland***

mr. S. Muller Fz en mr J.A. Feith en mr R. Fruin Th.Az

(Publicatie) Vereniging van Archivarissen in Nederland / Erven B van der Kamp, Groningen, 1920. Tweede druk (kopie archiefschool 1983)

Archivistiek

De 'Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven' is de eerste codificatie van de archiefwetenschap, bevattend een standaardmethode voor het inventariseren van archieven. Het kernconcept is het respect des fonds of herkomstbeginsel, gekoppeld aan een respect voor de oude orde. Deze uitgangspunten zijn inmiddels wereldwijd aanvaard.

De Handleiding bestaat uit 100 paragrafen - en werd dan ook wel 'de honderd regels' genoemd - , verdeeld over zes hoofdstukken:

1. Ontstaan en indeeling van archiefdepôts
2. Het sorteeren der archiefstukken
3. Het beschrijven der archiefstukken
4. Het ineenzetten van den inventaris
5. Verdere beschrijvingsmaatregelen
6. Over het conventioneel gebruik van eenige termen en teekens

De Handleiding is formeel geen terminologie of lexicon, maar bevat wel van zo'n 80 begrippen een definitie of omschrijving. Tot het verschijnen van de eerste Nederlandse Archieferminologie in 1962 werd de Handleiding wegens deze beschrijvingen wel als terminologie gebruikt.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Beschrijven; Herkomstbeginsel; Ordenen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefwiki

~ http://archiefwiki.org/wiki/Handleiding

Mijn site.

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/handleiding-voor-het-ordenen-en-beschrijven-van-archieven

* **10596** ***Handreiking Digitale Ethiek***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Vereniging Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2022.

Ethiek

Het gebruik van algoritmen, sensortechniek en toepassingen die gebruik maken van gecombineerde databronnen, heeft ook effect op publieke waarden. Belangrijke waarden, zoals privacy, autonomie en transparantie komen met de inzet van nieuwe technologie in een nieuw daglicht te staan.

Door te werken met digitale ethiek wordt de veranderende relatie tussen overheid en inwoner gevolgd en ontstaat de vraag hoe gemeenten goed afgewogen en op verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van nieuwe technologie. Ook de vraag hoe ethiek een bijdrage kan leveren aan het vergroten van vertrouwen in de overheid is aan de orde. En meer praktisch: hoe kan worden voorkomen dat ethiek als belemmerend of vertragend wordt ervaren? Dit zijn vraagstukken in ontwikkeling. Met deze handreiking worden ervaringen en tips gedeeld om gemeenten op weg te helpen met het thema digitale ethiek.

Overige begrippen *Algoritme; Autonomie; Datagedreven werken; Digital ethics; Digitale ethiek; Fundamentele waarde; Privacy; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website VNG

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ https://vng.nl/publicaties/handreiking-digitale-ethiek

** **10017** ***Heideggers vraag naar de techniek; Een commentaar***

Gerard Visser

(Publicatie) Vantilt, Nijmegen, 2014. ISBN 9789460041495

Techniek

In zijn voordracht De vraag naar de techniek uit 1955 onderwerpt Martin Heidegger de instrumentele opvatting van techniek aan een kritisch onderzoek. Hij gaat daarvoor terug naar Aristoteles en diens leer van oorzakelijkheid en laat zien dat de Griekse filosoof onder technische voortbrenging nog iets heel anders verstond, namelijk een 'wijze van ontbergen'. Op basis hiervan kan Heidegger een nieuw licht werpen op de moderne techniek, die hij analyseert als een 'opvorderend ontbergen', dat van al wat ermee in aanraking komt maar één ding verlangt: terstond ter plekke ter beschikking staan. De smartphone is hier een recent voorbeeld van, maar het geldt ook al voor waterleiding en lucifer.
In zijn commentaar legt Gerard Visser Heideggers diepgaande beschouwing niet alleen nauwkeurig en integraal uit, maar gaat hij ook in op de herkomst van diens herneming van de zijnsvraag in de ervaring van wat Nietzsche het Europese nihilisme heeft genoemd.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Instrument; Kunst; Ontbergen; Opvorderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Vantilt

~ http://www.vantilt.nl/boeken/heideggers-vraag-naar-de-techniek/

* **5520** ***Holle frase of nuttige parameter?; Zin en onzin van gebruiksvriendelijkheid***

Jeroen Visser

(Artikel) Computable 30-mei-2003.

Gebruiksvriendelijkheid

Echt gebruiksvriendelijke informatiesystemen zijn alleen te realiseren door de ervaring en mening van de gebruikers te bepalen, zo stelt Jeroen Visser. Waarna je vervolgens kunt meten of een verandering in zo'n systeem ook een verbetering is. Maar waarom doen softwarehuizen dit dan niet op deze manier?

Overige begrippen *Bruikbaarheid; Usability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie gebruikersvriendelijk

~ http://www.usability.gov/

Op de site van Computable

~ http://www.computable.nl/artikels/archief3/d22rr3jj.htm

* **8687** ***Hurley's common practice rules for the documentation of archives & other records***

Chris Hurley

(Rapport) Online versie 23-feb-2009 / Monash University, Victoria. Australie, 2009.

URO

The Rules indicate how data should be handled when describing a universal recordkeeping entity-type (URO) and three sub-types -
- deeds (Functions) : A documented function, activity, action, etc invokes the process or step that is being documented in business and/or recordkeeping.
- Doer (Authority) : A corporate or natural person who does the deed providing provenance (e.g. records-creators including custodians).
- Documents (Sequences) : A fonds, series, item, file, document, etc.), units of description as defined by ISAD(G).
- - Documents (Contents) : Documentary objects that are meaningful owing to their connection to an event or

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

circumstance when organised into connections with each other by means of a descriptive relationship. A sequence organises the component parts of a record into meaningful order.

Overige begrippen *EAD; Informatieobject; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; Mapping; Metadata; Metadataschema; Metadata-tonymy; Metagegevensschema; Metonymie; Metonymy; NEN-ISO 23081-1:2006; Records continuum; Universal recordkeeping entity-type; Universal Recordkeeping Super-Type.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Chris Hurly

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/hurley.html

Tekst op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/hcpr-release-200901-5.doc

* **10705** ***Hyperhistory, the Emergence of the MASs, and the Design of Infraethics***

Luciano Floridi

(Publicatie) versie 1-jul-2016 / SSRN, 2016.

Hyperhistory

The Copernican revolution displaced us from the center of the universe. The Darwinian revolution displaced us from the center of the biological kingdom. And the Freudian revolution displaced us from the center of our mental lives. Today, Computer Science and digital ICTs are causing a fourth revolution, radically changing once again our conception of who we are and our "exceptional centrality". We are not at the center of the infosphere. We are not standalone entities, but rather interconnected informational agents, sharing with other biological agents and smart artifacts a global environment ultimately made of information. Having changed our views about ourselves and our world, are ICTs going to enable and empower us, or constrain us? This paper argues that the answer lies in an ecological and ethical approach to natural and artificial realities. It posits that we must put the 'e' in an environmentalism that can deal successfully with the new issues caused by the fourth revolution.

Floridi, Luciano, Hyperhistory, the Emergence of the MASs, and the Design of Infraethics (July 01, 2016). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=3849902 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3849902

Overige begrippen *Digitlal ICT; Ecology; Ethica; Gezichtspunt; Informatiefilosofie; Infraethics; MAS; Multiagent system; Viewpoint.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3849902

SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3849902

** **10642** ***I Mean It! (And I Cannot Help It): Cognition and (Semantic) Information***

Valeria Giardano

(Artikel) Philosophy of Engineering and Technology, 2012. In: H. Demir (ed.), Luciano Floridi's Philosophy of Technology: Critical Reflections,
Philosophy of Engineering and Technology 8, DOI 10.1007/978-94-007-4292-5_6, © Springer Science+Business Media Dordrecht 2012

Semantic information

To introduce Luciano Floridi's theses, I will start from what I believe is his own starting point: defining the role and the challenges of philosophy in the contemporary world. In his writings, Floridi presents to his readers a scenario that is very familiar to any human being who is a member of the contemporary society and pursues everyday all the typical activities of that society. It is before our eyes: in the last decades, the world has changed dramatically and so fast that also relatively young people have witnessed some of these changes in person. The metamorphosis is still in progress: it is easy to predict that in the following years the world will continue changing and evolving. The question

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

now is: towards what will these changes bring our world and us? Moreover, are we ready for such a new world and are we aware of what is happening at all?

Overige begrippen *Cognitive agent; Cognitive artifact; Cognitive info-artifact; E-migrant; Info-anarchie; Infosphere; Intentional agent; Intentionality; Meaningful; Philosophy of information; Re-ontologization; Semantic agent; Semantic engine; Trustworthiness; Truthful; Well formed.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/16870485/I_Mean_It_And_I_Cannot_Help_It_Cognition_and_Semantic_Information

DOI

~ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-007-4292-5_6

Floridi, Web 2.0 vs. the Semantic Web: A Philosophical Assessment

~ https://www.cambridge.org/core/journals/episteme/article/abs/web-20-vs-the-semantic-web-a-philosophical-assessment/083BD07BD33C884C6259BC633D9E04C4

* **9514** ***If words fall into disrepair, what will substitute? They are all we have***

Tony Judt

(Essay) The Guardian 9-aug-2010.

Taal

I was raised on words. They tumbled off the kitchen table on to the floor where I sat: grandfather, uncles and refugees flung Russian, Polish, Yiddish, French and what passed for English at one another in a competitive cascade of assertion and interrogation. Sententious flotsam from the Edwardian-era Socialist Party of Great Britain hung around our kitchen promoting the True Cause. I spent happy hours listening to central European autodidacts arguing into the night: "Marxismus", "Zionismus", "Socialismus". Talking, it seemed, was the point of adult existence. I have never lost that sense.

"This ought to worry us. When words lose their integrity so do the ideas they express. If we privilege personal expression over formal convention, then we are privatising language no less than we have privatised so much else. "When I use a word," Humpty Dumpty said, in rather a scornful tone, "it means just what I choose it to mean - neither more nor less." "The question is," said Alice, "whether you can make words mean so many different things." Alice was right: the outcome is anarchy.

Overige begrippen *Betekenis; Deconstructie; Taalspel; Woord.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2010/aug/09/tony-judt-words-all-we-have-tribute

Over Tony Judt

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Tony_Judt

* **10071** ***Informatie delen in samenwerkingsverbanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) versie 1-feb-2012 / College bescherming persoonsgegevens, 2012.

Samenwerken

Samenwerking tussen organisaties kan noodzakelijk zijn om maatschappelijke problemen aan te pakken. Zo kan het nodig zijn om informatie te delen bij de aanpak van bijvoorbeeld veelplegers, woonfraude, hennepteelt of vrijplaatsen, of om bepaalde basisbehoeften of hulp - en zorgverlening binnen het bereik van mensen te brengen (de zogeheten bemoeizorg)

Indien het informatie delen in een samenwerkingsverband het delen van persoonsgegevens inhoudt, moeten organisatie voldoen aan de normen van de privacywetgeving. Bent u van plan informatie te delen in een

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

samenwerkingsverband, dan betekent dit dat u vooraf bij een aantal punten moet stilstaan

U moet zich onder meer afvragen of informatie delen noodzakelijk is en zo ja, of een eventueel beroepsgeheim u toestaat om informatie te delen.

In dit informatieblad staan deze aandachtspunten beschreven

Aan het einde vindt u een verwijzing naar een stappenplan dat u vervolgens kunt gebruiken om uw samenwerkingsverband in te richten.

Overige begrippen *Buitenkant-informatie; Dat-informatie; Dominant ketenprobleem; Grondvlak van een keten; Ketenintormatisering; Privacy; Samenwerkingsverband.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/031_informatie_delen_in_samenwerkingsverbanden_f

* **6845** ***Informatieruimte***

Albert Boekhorst

(Column) Archievenblad, 2005. jaargang 109,nummer 5, juni 2005

Informatieruimte

Om te overleven en zich te ontwikkelen hebben mensen kennis nodig: kennis over zichzelf, over hun fysieke en over hun sociale omgeving. De ruimte waarbinnen we die kennis kunnen vinden, kunnen we de informatieruimte noemen. Binnen deze ruim te bevinden zich de relevante bronnen en de technologische en sociale hulpmiddelen om deze bronnen te gebruiken. De informatieruimte strekt zich uit tot zowel de privé omgeving, als de publieke en professionele omgeving met betrekking tot studie en werk.
Ik onderscheid drie typen informatie- bronnen: (1) objecten (onder objecten versta ik hier ook processen, verschijnselen en gebeurtenissen); (2) personen; (documentaire informatie). De processen waarin we die informatie verwerven van die drie bronnen noem ik respectievelijk: observatie, conversatie en consultatie.

Overige begrippen *Bron; Consultatie; Conversatie; Domein; Informatieobject; Object; Observeren; Subject.*

* **10562** ***Information***

Pieter Adriaans

(Artikel) Geraadpleegd 1-feb-2022 / Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2020. Fall 2020 (substantive content change)

Information

The term "information" in colloquial speech is currently predominantly used as an abstract mass-noun used to denote any amount of data, code or tekst that is stored, sent, received or manipulated in any medium. The detailed history of both the term "information" and the various concepts that come with it is complex and for the larger part still has to be written (Seiffert 1968; Schnelle 1976; Capurro 1978, 2009; Capurro & Hjørland 2003). The exact meaning of the term "information" varies in different philosophical traditions and its colloquial use varies geographically and over different pragmatic contexts. Although an analysis of the notion of information has been a theme in Western philosophy from its early inception, the explicit analysis of information as a philosophical concept is recent, and dates back to the second half of the twentieth century. At this moment it is clear that information is a pivotal concept in the sciences and humanities and in our every day life. Everything we know about the world is based on information we received or gathered and every science in principle deals with information. There is a network of related concepts of information, with roots in various disciplines like physics, mathematics, logic, biology, economy and epistemology.

Overige begrippen *Data; Definitie; Informatiefilosofie; Shannon informatie; Taxonomie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Stanford Encyclopedia of Philosophy

~ https://plato.stanford.edu/entries/information/

* **10473** ***Information - is it Subjective or Objective?***

Andrzej Z. Zaliwski

(Artikel) triple C - The Open Access Journal for a Global SustainableInformation Society, 2011. tripleC 9(1): 77-92, 2011
ISSN 1726-670X

Information

The article deals first with the problems of defining information. It is concluded that it is a misunderstanding to take a term and then to look for a definition. Rather a different way ought to be taken: to find the phenomenon first and then assign a name to it. The view that information is the same thing as a structure is considered. Then the processes by which information is created are analyzed. The definition that information is detected difference is closely scrutinized and it is found that information can also be detected sameness. It is argued that information is relative to the observer and for the very reason of the way it is created it is subjective. That extends only to information acquired. The existence of subjective information, however, does not prove information cannot exist objectively.

Overige begrippen *Data; Definitie; Gegeven; Informatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/27495653/Information_is_it_Subjective_or_Objective?email_work_card=thumbnail

** **9541** ***Information and documentation - Vocabulary; Information et documentation - Vocabulaire***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2001. NEN-ISO 5127 (en)
ISO 5127:2001,IDT - Informatie en documentatie - Woordenlijst
First edition 2001-10-15

Terminologie

The available parts of the ISO 5127 series were published in the 1980s. Since then, developments in the field of information and documentation have been so extensive that a revision of the ISO 5127 series was felt to have become necessary. Consequently, ISO/TC 46/SC 3 resolved, in May 1994 at its 26th meeting, to revise ISO 5127.
This International Standard (the revision) has the following structure:
1 Basic and framework terms
2 Documents, data media and their parts
3 Documentation institutions and their holdings
4 Documentation process
4.1 Collection planning, development and acquisition
4.2 Analysis, representation and content description
4.3 Storage, search and retrieval
5 Use of information and documents
6 Preservation of documents
7 Legal aspects of information and documentation

This International Standard is published in English only but gives French equivalents for the English terms.

Overige begrippen *Documentation; Glossary; Information; Information and communication sciences; ISO 5127; NEN 3601; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook ALA glossary

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ http://www.ala.org/acrl/aboutacrl/directoryofleadership/sections/is/iswebsite/projpubs/multilingual

** 10638 *Information as Ontologization*

David J Saab en Uwe V. Riss

(Artikel) First published 3-aug-2011 / Journal of the American Society of Information Science and Technology (JASIST), 2011. 62(11):2236-2246

Ontologization

The traditional view of data, information and knowledge as a hierarchy fosters an understanding of information as an independent entity with objective meaning, that while information is tied to data and knowledge, its existence is not dependent upon them. While traditional conceptions assume a static nature of information, expressed by the equation information = data + meaning, we have argued that this understanding is based on an ontologization of an entwined process of sense-making and meaning-making. This process starts from the recognition of a pattern that is interpreted in a way that influences our behavior. At the same time, the process character of meaning-making makes us aware of the fact that this ontologized hierarchy is in fact an interwoven process. We conclude that the phenomenological analysis of this ontologization that makes into being data, information, and knowledge has to go back to this process to reveal the essential underlying dependencies.

Overige begrippen *Contextualisering; Data; Information; Information science; Knowledge; Knowledge hierarchy; Meaning making; Pattern recognition; Reify; Semantization*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/699116/Information_as_Ontologization?email_work_card=abstract-read-more

DOI

~ 10.1002/asi.21615

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/220435377_Information_as_Ontologization

Ontologization

The traditional view of data, information and knowledge as a hierarchy fosters an understanding of information as an independent entity with objective meaning, that while information is tied to data and knowledge, its existence is not dependent upon them. While traditional conceptions assume a static nature of information, expressed by the equation information = data + meaning, we have argued that this understanding is based on an ontologization of an entwined process of sense-making and meaning-making. This process starts from the recognition of a pattern that is interpreted in a way that influences our behavior. At the same time, the process character of meaning-making makes us aware of the fact that this ontologized hierarchy is in fact an interwoven process. We conclude that the phenomenological analysis of this ontologization that makes into being data, information, and knowledge has to go back to this process to reveal the essential underlying dependencies.

Overige begrippen *Contextualisering; Data; Information; Information science; Knowledge; Knowledge hierarchy; Meaning making; Pattern recognition; Reify; Semantization*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/699116/Information_as_Ontologization?email_work_card=abstract-read-more

DOI

~ 10.1002/asi.21615

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/220435377_Information_as_Ontologization

** 9847 *Information as Thing*

Michael J. Buckland

(Artikel) Journal of the American Society of Information Science, 1991. 42:5 (June 1991): 351-360

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Information

Three meanings of "information" are distinguished: "Information-as-process"; "information-as-knowledge"; and "information-as-thing", the attributive use of "information" to denote things regarded as informative. The nature and characteristics of "information-as-thing" are discussed, using an indirect approach ("What things are informative?"). Varieties of "information-as-thing" include data, text, documents, objects, and events. On this view "information" includes but extends beyond communication. Whatever information storage and retrieval systems store and retrieve is necessarily "information-as-thing".

These three meanings of "information", along with "information processing", offer a basis for classifying disparate information-related activities (e.g. rhetoric, bibliographic retrieval, statistical analysis) and, thereby, suggest a topography for "information science".

Overige begrippen *Compound document; Ding; Informatiefilosofie; Information-as-knowledge; Information-as-process; Information-as-thing; Samengesteld document; Thing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

In het Nederlands vertaalde versie

~ http://tourdelife.ru/edu/informatie-als-ding/

Tekst op internet

~ http://skat.ihmc.us/rid=1KR7VC4CQ-SLX5RG-5T39/BUCKLAND%281991%29-informationasthing.pdf

~ http://people.ischool.berkeley.edu/~buckland/thing.html

* **10299** ***Information science and the configuration of meaningful information***

Karin McGuirk

(Scriptie) versie 30-nov-2004 / academia.eu, 2019. Submitted in fulfilment of the requirements for the degree of master of arts in the subject information science at the University of South Africa

Information science

This investigation addresses different viewpoints regarding the configuration of meaningful information in the context of different environments, such as the information society, ontological milieu, interpretation and representation. It is important to explore options in terms of which the configuration of meaning can be pursued. Information science should be seriously considered as an explorer and configurer of meaningful information. For information science to become such an explorer, the discipline needs to be approached not as yet another science to involve and concern itself with information and its related aspects, but as a special kind of science. This investigation proposes that it should be seen and developed as an interscience. Disciplinary boundaries do not imply that they are fixed and these boundaries, especially of an interscience, can be approached as constantly moving and changing. This allows for interchange between disciplines and continued growth without losing the unique characteristics of information science.

Overige begrippen *Intersubjectiviteit; Meaningful information; Philosophy of information; Semantic capital; Semantic information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/39786916/Information_science_and_the_configuration_of_meaningful_information_?email_title

* **10429** ***Information without truth***

Andrea Scarantino en Gualtiero Piccinini

(Artikel) Metaphilosophy, 2010. Vol. 41, No. 3, April 2010

Veridicality thesis

According to the Veridicality Thesis, information requires truth. On this view, smoke carries information about there being a fire only if there is a fire, the proposition that the earth has two moons carries information about the earth having two moons only if the earth has two moons, and so on. We reject this Veridicality Thesis. We argue that the

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

main notions of information used in cognitive science and computer science allow A to have information about the obtaining of p even when p is false.

Overige begrippen *Cognitie; Trustworthiness; Truthfulness; Veracity; Veridicality; Waarheidsgetrouw.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/2774713/Information_Without_Truth?

* **10472** ***Information: A Personal Synthesis***

Joseph E. Brenner

(Artikel) Information, 2014. Information 2014, 5, 134-170
ISSN 2078-2489

Information

This article is an attempt to capture, in a reasonable space, some of the major developments and currents of thought in information theory and the relations between them. I have particularly tried to include changes in the views of key authors in the field.

The domains addressed range from mathematical-categorial, philosophical and computational approaches to systems, causal-compositional, biological and religious approaches and messaging theory. I have related key concepts in each domain to my non-standard extension of logic to real processes that I call Logic in Reality (LIR).

The result is not another attempt at a General Theory of Information such as that of Burgin, or a Unified Theory of Information like that of Hofkirchner. It is not a compendium of papers presented at a conference, more or less unified around a particular theme. It is rather a highly personal, limited synthesis which nonetheless may facilitate comparison of insights, including contradictory ones, from different lines of inquiry. As such, it may be an example of the concept proposed by Marijuan, still little developed, of the recombination of knowledge.

Like the best of the work to which it refers, the finality of this synthesis is the possible contribution that an improved understanding of the nature and dynamics of information may make to the ethical development of the information society

Overige begrippen *General theory of information; LIR; Logic; Logic in reality; Logic of information; Philosophy of information; Unified theory of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.3390/info5010134

Op internet

~ https://www.mdpi.com/2078-2489/5/1/134

* **10389** ***Informational Realism***

Lucino Floridi

(Rapport) IEG-Research report 18-okt-2003 / Information Ethics Group, 2003. IEG-Research report 18.10.03

Informational realism

What is the ultimate nature of reality? This paper defends an answer in terms of informational realism (IR). It does so in three stages. First, it is shown that, within the debate about structural realism (SR), epistemic (ESR) and ontic (OSR) structural realism are reconcilable by using the methodology of the levels of abstractions. It follows that OSR is defensible from a structuralist-friendly position. Second, it is argued that OSR is also plausible, because not all related objects are logically prior to all relational structures. The relation of difference is more fundamental (because constitutive of) any relata. Third, it is suggested that an ontology of structural objects for OSR can reasonably be developed in terms of informational objects, and that Object Oriented Programming provides a flexible and powerful methodology with which to clarify and make precise the concept

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

of "informational object". The outcome is informational realism, the view that the world is the totality of informational objects (structured constraining affordances) dynamically interacting with each other.

Overige begrippen *Epistemic structural realism; ESR; Informational object; Level of abstraction; Observable; Ontic structural realism; OSR; SR.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport bij IEG

~ https://www.cs.ox.ac.uk/activities/ieg/research_reports/ieg_rr181003.pdf

Website

~ http://web.comlab.ox.ac.uk/oucl/research/areas/ieg

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?t=ffab&q=slms+floridi&atb=v189-1&ia=web

* **7093** ***The Intellectual Foundation of Information Organization***

Elaine Svenonius

(Publicatie) Cambridge MA: MIT Press. (Digital Libraries and Electronic Publishing), 2001. ISBN 0-262-19433-3

Informatiestructuur

In this book, information organization means bibliographic organization. The first half of the book discusses the objectives of organization, the character of the objects to be organized, the main devices used to organize, and the principles governing the selection and application of organizing devices. The objects to be organized are bibliographic entities: works and their appearances as documents. The primary organizing device is description using special bibliographic languages, which can be analyzed in terms of vocabulary, semantics, syntax, and pragmatics (terms, meanings, combinations of terms, language application rules). The second half discusses the languages used for organization: work languages, document languages, and subject languages. Work and document languages get a chapter each, subject languages get three chapters (vocabulary, semantics, syntax, but, strikingly, no pragmatics). The aim of the work is to synthesize a body of knowledge that has been developed in the (largely) Anglo-American tradition of library cataloging over the past 150 years: not a summary or outline of codes and thesauri and classification schemes but, rather, a survey of problems to be solved and alternative means of solution. For instance, half of chapter nine concerns the problem of multiple meaning in subject description languages and reviews the alternative ways of disambiguation (e.g., domain specification, parenthetical qualifiers, scope notes, hierarchical displays). This is the kind of information that is of interest far beyond the library, and the book aims to be of interest and use not only to the theorist of bibliographic organization, but also to the designers of information systems generally.

Overige begrippen *Bibliografie; Bibliotheek; Catalogus; Definiering; EAC; Index; Kennismanagement; OAI; Ontologie; Semantiek; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Review

~ http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/crljournal/backissues2001b/march01/svenoniusbook.htm

Review (Dlib)

~ http://www.dlib.org/dlib/january01/01bookreview.html

** **8765** ***InterPARES 2 Project, "The InterPARES 2 Project Glossary," [electronic version]***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records, Luciana Duranti and Randy Preston, eds. (Padova, Italy: Associazione Nazionale Archivistica Italiana, 2008).
Versie december 2007

Glossarium

This glossary is the authoritative list of terms and phrases and their corresponding definitions that were approved by

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

the Terminology Cross-domain Task Force for use throughout the InterPARES 2 research in both working and published documents. The definitions are drawn from many sources, both internal and external to the InterPARES Project. Due to space restrictions, source citations have been omitted in this print version. For information about definition sources, please refer to the online version of the Glossary.1 For more information about the development of the Glossary, and the Project's other terminological instruments (i.e., Dictionary, Ontologies), see the Terminology Cross-domain Task Force Report. One final note about the content of this printed version of the glossary. Most of the terms and phrases that are used in to the InterPARES 2 Project's Chain of Preservation and Business driven Recordkeeping models have been omitted; particularly those terms and phrases whose definitions really only make sense in the specific contexts within which they are used in the models. Definitions for all terms and phrases used in the two models are provided in the appendices to the models (appendices 14 and 15, respectively).

Overige begrippen *Dictionary; Glossary; Termen; Thesaurus; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://www.interpares.org/display_file.cfm?doc=ip2_book_glossary.pdf

* **3503** ***The InterPARES Glossary; A controlled vocabulary of terms used in the InterPARES Project***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) University of British Columbia. Vancouver, Canada., 2000. Versie Number 2000.3, December 1, 2000

Documentary form

The rules of representation according to which the content of a record, its administrative and documentary context, and its authority are communicated. The two types of documentary form are extrinsic elements and intrinsic elements.

Overige begrippen *Documentary presentation; Form; Overall presentation.*

Glossarium

Termen en begrippen die worden ontwikkeld en gehanteerd binnen het InterPARES project.

The goal of the InterPARES Project is to develop the theoretical and methodological knowledge essential to the permanent preservation of electronically generated records. On the basis of this knowledge, its many international participants will work together to draft principles that can guide the development of international, national, and organizational strategies, policies and standards for the long-term preservation of authentic electronic records.
The primary purpose of the InterPARES Glossary is to facilitate the communication of ideas and research findings by clearly defining key terminology that is used within the InterPARES Project.
The glossary is an alphabetical list of terms along with their definitions, scope notes and equivalence relationships.
The InterPARES Glossary contains terms that are used in InterPARES research materials. This glossary is not intended to be a comprehensive vocabulary of all archival or electronic records terminology.
The glossary is managed by the InterPARES Glossary Committee. Committee members will nominate new terms and term record revisions on behalf of InterPARES Researchers. To propose a new term for entry into the glossary, InterPARES Researchers draft New Term Proposals. To request a revision to a term record, InterPARES Researchers draft Term Record Revision Requests.
The Glossary Committee manages the workflow and data needed to construct, maintain and publish the glossary using the InterPARES Glossary System. This system consists of a Technical Coordinator, research assistants, documented procedures and a database application that stores glossary terms, definitions, source citations and term administrative histories. The entities, functions and term style format rules of the InterPARES Glossary System are based on ISO 5964: Documentation - Guidelines for the establishment and development of multilingual thesauri and the Oxford English Dictionary.
The InterPARES Glossary is published by the InterPARES Project. The latest version of the InterPARES Glossary can be accessed on the project's website.

Overige begrippen *Archivistiek; Diplomatiek; Metadata.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De nieuwste versie is te vinden op de site van Interpares

~ http://www.interpares.org/resources.htm

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

Tekst op internet

~ http://www.interpares.org/documents/InterPARES_Glossary_No1Vol2.PDF

* **7599** ***Een inventarisatie van Nederlandstalige terminologiebronnen***

Jos Taekema

(Rapport) Werkgroep Erfgoedthesauri, 2007. februari 2007

Terminologie

Momenteel zorgen de mogelijkheden van het semantisch web voor een hernieuwde belangstelling in met name taxonomieën en thesauri. De hiërarchische en associatieve relaties die met name in thesauri zijn vastgelegd, helpen zoeksystemen bij het interpreteren en groeperen van heterogene bronnen. Daarmee kunnen ze een belangrijke bijdrage leveren aan de effectiviteit van semantisch web-applicaties.

Veel instellingen in de cultureel erfgoedsector ontwikkelen en beheren op eigen kracht terminologiebronnen om hun collecties en de contextuele informatie daarover te ontsluiten.
Het gaat daarbij om gecontroleerde termenlijsten, maar ook om instrumenten met meer structuur, zoals classificatiesystemen en thesauri.
Dergelijke instrumenten leken in het algemeen enkele jaren geleden uit de gratie te raken: de effectiviteit (en gebruikerstevredenheid) van met name internet-indexeersystemen als Google en Yahoo nam enorm toe, waardoor het investeren in onderhoud en implementatie van eigen terminologiebronnen moeilijker te verantwoorden werd. Toch zijn vooral veel kennisintensieve instellingen (waaronder wij natuurlijk ook erfgoedinstellingen rekenen) hiermee doorgegaan: voor onderzoek en ander specialistisch gebruik bleef men behoefte houden aan de precisioneigenschappen die deze instrumenten bieden.
Momenteel zorgen de mogelijkheden van het semantisch web voor een hernieuwde belangstelling in met name taxonomieën en thesauri. De hiërarchische en associatieve relaties die met name in thesauri zijn vastgelegd, helpen zoeksystemen bij het interpreteren en groeperen van heterogene bronnen. Daarmee kunnen ze een belangrijke bijdrage leveren aan de effectiviteit van semantisch web-applicaties.

Interessant is verder dat de semantische functionaliteit van de terminologiebronnen niet ten volle wordt uitgebuit in de zoekinterfaces: verreweg de meeste terminologiebronnen bieden ondersteuning voor synoniemcontrole en hiërarchieën, maar slechts 13 zoekinterfaces bieden daarvoor ook de benodigde functionaliteit. Het gaat in de meeste gevallen om langlopende initiatieven waar veel aandacht aan wordt besteed: 18 van de 29 aangemelde terminologiebronnen zijn vóór 2000 begonnen, 20 van de 29 worden permanent onderhouden. Dat onderhoud op de 29 bronnen vindt in technische zin plaats in maar liefst elf verschillende softwarepakketten: vier uit de museale sector, vier uit de bibliotheekwereld en drie in standaard databasepakketten. Samenwerking is daarbij niet vanzelfsprekend: slechts negen terminologiebronnen zijn uit een samenwerkingsverband van instellingen voortgekomen, slechts zes worden door een samenwerkingsverband onderhouden. Toch brengt een vergelijking aan het licht dat de terminologiebronnen met de meeste functies zonder uitzondering worden onderhouden door samenwerkingsverbanden of door grote erfgoedinstellingen. Oorzaken hiervoor kunnen zijn dat samenwerkingsverbanden en grote instellingen een uitgebreider pakket aan functionele eisen hebben, of door het simpele feit dat het onderhouden van terminologiebronnen van grotere omvang en complexiteit alleen voor samenwerkingsverbanden of grote instellingen is weggelegd.

Er zijn 29 terminologiebronnen aangemeld tijdens de inventarisatie. Inhoudelijk lopen de aangemelde bronnen zeer sterk uiteen van brede onderwerpsontsluiting op grote corpora tot zeer gespecialiseerde terminologische instrumenten op deelgebieden van de materiële cultuur. Bij de initiatieven voor de ontsluiting van materiële cultuur speelt de Nederlandstalige versie van de Art & Architecture Thesaurus een prominente rol.

Overige begrippen *Begrip; Classificatiesysteem; Cultureel erfgoed; Definitie; Duurzame toegankelijkheid; Glossarium; Ontologie; Semantisch web; Taxonomie; Termen; Thesaurus; Woordenlijst.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het actuele overzicht van de Inventarisatie Nederlandstalige terminologiebronnen

~ http://den.q42.nl/matrix.aspx?matrixid=terminologiebronnen&sortexpression=naam&sortdirection=asc

Rapport op internet (PDF)

~ http://www.den.nl/bestanden/terminologie/Inventarisatie_terminologiebronnen_06_def.pdf

Website DEN

~ http://www.den.nl/

* **10348** ***Investigations into information semantics and ethics of computing***

Gordana Dodig-Crnkovic

(Proefschrift) Publication date 1-sep-2006 / Mälardalen University, 2006.

Infosphere

The recent development of the research field of Computing and Philosophy has triggered investigations into the theoretical foundations of computing and information. This thesis is the outcome of studies in two areas of Philosophy of Computing (PC) and Philosophy of Information (PI) the production of meaning (semantics) and the value system with applications (ethics).

Overige begrippen *Ethics of computing; Ethics of information; Informatiefilosofie; Information semantics; Intentionality; Meaning; Pancomputationalism; Paninformationalism; Philosophy of information; Semantics; Value.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35111216/Investigations_into_information_semantics_and_ethics_of_computing?email_wo

* **10039** ***Is Semantic Information Meaningful Data?***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy and Phenomenological Research, 2005. Vol. LXX, No. 2, March 2005

Semantic information

There is no consensus yet on the definition of semantic information. This paper contributes to the current debate by criticising and revising the Standard Definition of semantic Information (SDI) as meaningful data, in favour of the Dretske-Grice approach: meaningful and well-formed data constitute semantic information only if they also qualify as contingently truthful. After a brief introduction, SDI is criticised for providing necessary but insufficient conditions for the definition of semantic information. SDI is incorrect because truth-values do not supervene on semantic information, and misinformation (that is, false semantic information) is not a type of semantic information, but pseudo-information, that is not semantic information at all. This is shown by arguing that none of the reasons for interpreting misinformation as a type of semantic information is convincing, whilst there are compelling reasons to treat it as pseudo-information. As a consequence, SDI is revised to include a necessary truth-condition. The last section summarises the main results of the paper and indicates some interesting areas of application of the revised definition.

Overige begrippen *Meaningful information; Misinformation; Trustworthy information; Truthful information; Well formed information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/3491629/Is_Information_Meaningful_Data

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **5674** ***ISAD(G) General International Standard Archival Description, Tweede uitgave. Voorstel van Nederlandse vertaling***

Erika Hokke en Peter Horsman, Marc Nelissen, Willem Vanneste

(Publicatie) VVBAB / Archiefschool, Brussel / Amsterdam, 2003. Het origineel is in het Engels. Deze vertaling is slechts een referentiedocument. Het is geen officieel document.

ISAD(g)

Sinds 2002 werken leden van de VVBAD en medewerkers van de Archiefschool aan een Nederlandse vertaling van de ISAD(G), de International Standard for Archival Description (General). Een concept vertaling is op 18 september tijdens het VVBAD-congres gepresenteerd. Informatie over het project, de uitgangspunten voor de vertaling en de concept vertaling zijn te vinden via de site van de Archiefschool en de VVBAD.

Commentaren, correcties en opmerkingen kunnen tot 22 DECEMBER 2003 via e-mail bezorgd worden aan isad@stad.antwerpen.be.

Overige begrippen *ISAAR(cpf); Metadata; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De vertaling bij de VVBAD

~ http://www.vvbad.be/isad.html

Tekst op internet

~ http://www.vvbad.be/04_afdelingen/AHD/ISAD_Nederlands.pdf

Website archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl/

* **10189** ***ITIL begrippenlijst en afkortingen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) © AXELOS Limited, 2013. ITIL® Nederlandse begrippenlijst v2.0, 31 januari 2013 gebaseerd op de English glossary v1.0, 29 juli 2011

ITIL

Overzicht van termen en begrippen in gebruik binnen het Information Technology Infrastructure Library (ITIL)..

ITIL is een referentiekader voor het inrichten van de beheerprocessen binnen een ICT-organisatie. ITIL is geen methode of model, maar eerder een reeks van best practices (de beste praktijkoplossingen) en concepten.

Overige begrippen *BiSL; Business Information Services Library; Information Technology Infrastructure Library; Standaard; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Acxelos

~ https://www.axelos.com

Termenlijst op InternetL

~ https://www.axelos.com/Corporate/media/Files/Glossaries/ITIL_2011_Glossary_NL-v2-0.pdf

Wikipedia - NL (ITIL)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Information_Technology_Infrastructure_Library

* **9691** ***De juiste woorden voor al dan niet de juiste dingen***

Ton den Boon

(Bericht) Trouw 31-aug-2013.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Woordenboek

Bitcoin, phablet, selfie en twerking staan sinds kort in de Oxford English Dictionary (OED). Misschien zeggen ze u niets, maar het is ook mogelijk dat u ze herkent: als Engelse leenwoorden zijn ze namelijk al aardig ingeburgerd in onze taal. Hippe Nederlanders betalen op internet al met bitcoins: digitale 'munten' oftewel bestandjes die als ruilmiddel dienen. Phablets - telefoons met een groot scherm, waarmee je ook goed kunt internetten (een mengvorm van smartphone en tablet) - zijn hier te lande gewoon verkrijgbaar. Tal van (jeugdige) landgenoten zetten selfies (met de smartphone gefotografeerde zelfportretten) op Facebook of Instagram. En het van twerking afgeleide twerken - op een seksueel suggestieve manier dansen op hiphopmuziek waarbij vrouwen op adembenemende wijze gebruik maken van hun bilpartij - wordt ook in de Nederlandse hiphopscene beoefend.

Overige begrippen *Bitcoin; Neologisme; Phablet; Smartphone; Taal; Tablet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht op de site van Trouw

~ http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/3501683/2013/08/31/De-juiste-woorden-voor-al-dan-niet-dingen.dhtml

OxfordWords blog: Oxford Dictionaries Online quarterly update: new words added

~ http://blog.oxforddictionaries.com/august-2013-update/

* **7984** ***Kant en het vogelbekdier***

Umberto Eco

(Publicatie) Bert Bakker, Amsterdam, 2001. 903512104X
9789035121041

Semiotiek

Filosofische essays over de bepaaldheid van taal en betekenis door sociaal-culturele perspectief én door de werkelijkheid zelf.

Van boekbesprekingen.nl:
De vraag waarom we een kat als zodanig herkennen, is een ingewikkelde filosofische kwestie. Ook de vraag waarom we zijn overeengekomen een kat de naam 'kat' toe te kennen, is op zich al een heel interessant probleem. Op het snijvlak van deze twee vragen rijst echter een derde vraag, die de gehele loop van de moderne filosofie karakteriseert. De vraag, namelijk, of onze perceptie van dingen afhankelijk is van de structuur van ons cognitieve apparaat of van de structuur van ons linguïstische apparaat of van beide.
In Kant en het vogelbekdier komt Eco terug op een aantal thema's - perceptieve semiosis, iconiciteit, de relatie tussen taalgebruik, lichaam en ervaring - waarover de algemene semiotiek zich moet uitspreken. Eco kiest niet voor een systematische behandeling, maar gaat zelf op onderzoek uit, gebruikmakend van het gezonde verstand. Deze originele benadering leidt tot een aantal 'verhalen' of apologieën die, zoals zovele apologieën, dieren als hoofdpersoon hebben.

NDB/BIBLION:
De essays, die slechts een los verband hebben met elkaar, gaan over het filosofisch probleem van betekenis en referentie. We kennen Eco als iemand die beweert dat betekenis van taal niet door de wereld wordt bepaald maar sociaal-cultureel wordt geconstrueerd. Uit de essays blijkt echter dat hij gedeeltelijk op deze opvatting wil terugkomen. Betekenis, zo denkt hij op dit moment, wordt mede bepaald door hoe de dingen zelf zijn; hoe zouden we anders nog nooit eerder geobserveerde objecten, zoals een vogelbekdier, in ons wereldbeeld kunnen opnemen. Eco noemt zichzelf contractueel realist en legt uit wat hij hieronder verstaat.

Een vooraanstaande positie wordt daarbij ingenomen door het vogelbekdier, dat ervoor geschapen lijkt om een heleboel kennistheorieën te ondergraven.

Overige begrippen *Being; Betekenis; Filosofie; Iconiciteit; Ontologie; Perceptie; Taal; Waarnemen; Werkelijkheid; Zijnden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbesprekingen.nl

~ http://www.boekbesprekingen.nl/cgi-bin/boek.cgi?boek=73182

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Samenvatting NBD/Biblion

~ http://mom.biblion.nl/olifant/olifant.dll?doctype=morebutton&ppn=238974618&isbn=903512104x&lid=2002310096&kant+en+het+vogelbekdier&bibliotheek=cbdfryslan&style=0

Zoeken via Google

~ http://www.google.nl/search?hl=nl&rlz=1C1CHMB_nlNL335NL335&q=eco+%22kant+en+het+vogelbekdier%22&btı&meta=&aq=f&oq=

** **8537** ***Kernbegrippen Keteninformatisering***

prof dr. Mr. J.H.A.M. Grijpink

(Notitie) (c) J.H.A.M. Grijpink, Den Haag, 2008.

Terminologie

Uitgereikt bij de workshop Organisatie- en informatiestrategie voor ketens 31/102008 en 14/11/2008

Overige begrippen *Keteninformatisering.*

* **8540** ***Keteninformatisering***

Jan Grijpink

(Presentatie) (c) J.H.A.M. Grijpink, Den Haag, 2008.

Keteninformatisering

Presentatie van dag 1 van de workshop keteninformatisering. De plaatjes mogen worden gebruikt.

Overige begrippen *Keten; Ketenvisie.*

* **8375** ***De klassieke benadering van Web 3.0***

Peter Bekel

(Webpagina) 9-jun-2008 / FrankWatching, 2008.

Semantisch web

Het is tijd om de droom van het semantic web te verwezenlijken. Dat is de mening van grondlegger van het web Sir Tim Berners-Lee. Volgens hem liggen de bouwstenen klaar voor het maken van intelligente semantische webapplicaties. Die bouwstenen maken deel uit van wat wel bekend staat als de klassieke benadering van Web 3.0. Wat houdt die benadering precies in?

RDF is het belangrijkste concept. Het staat voor Resource Description Framework. Met RDF beschrijf je entiteiten en hun relaties. Het idee van RDF is heel simpel en lijkt veel op hoe westerse talen zijn opgebouwd: subject - predicaat - object. Het subject is datgene dat je wilt beschrijven, je onderwerp dus. Het predicaat is een eigenschap van het onderwerp die echter tevens iets zegt over het object. Subject en object zijn entiteiten, het predicaat vormt de relatie tussen beide entiteiten. Samen vormen subject, predicaat en object een zogenaamde RDF-triple. Voorbeelden van triples zijn:

* Max (subject) houdt van (predicaat) computers (object).
* Tijn loopt naar school.
* Bram kent Lieke.

Overige begrippen *Gleaning Resource Descriptions from Dialects of Languages; GRDDL; Ontologie; OWL; RDF; RDF-triple; Semantiek; SPARQL; SPARQL Protocol and RDF Query Language; Syntax; Taxonomie; Triple; URI; Web 2.0; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.frankwatching.com/archive/2008/06/09/de-klassieke-benadering-van-web-30/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **9830** ***Klein filosofisch lexicon***

Henri Oosthout

(Publicatie) Uitgeverij Klement, Zoetermeer, 2014. ISBN: 9789086871179

Discours

Een bepaalde manier van spreken over dingen.

- tijdgebonden en contextafhankelijk

Overige begrippen *Context; Ding; Waarheid.*

Ethiek

Het zoeken naar criteria, absoluut of gebonden aan bepaalde situaties, die als voorschrift of aanwijzing voor het menselijk handelen kunnen dienen.

Overige begrippen *Aanwijzing; Criteria; Handelen; Voorschrift.*

Terminologie

Een lexicon van filosofische hoofdbegrippen en vaktermen en tegelijkertijd een inleiding tot het filosofische en kritische denken.

De lemma's verschaffen niet alleen korte en overzichtelijke informatie omtrent betekenis, geschiedenis en gebruik van besproken filosofische termen. Zij wijzen ook op de belangrijkste vragen die rond deze begrippen rijzen. Het lexicon belicht tevens de filosofische kant van uitdrukkingen die buiten het filosofische vakgebied gangbaar zijn ('discours', 'materie') en die dikwijls tot het alledaagse spraakgebruik horen ('bewustzijn', 'ruimte').

De auteur combineert zakelijke informatie met meer beschouwelijke paragrafen en interessante faits divers uit de geschiedenis van de filosofie. In vlotte stijl geschreven, zonder jargon, lichtvoetig en niettemin verantwoord: een lexicon dat behalve tot naslag ook tot lezen uitnodigt.

Overige begrippen *Begrip; Definieren; Filosofie; Lexicon; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Klement

~ http://www.uitgeverijklement.nl/boeken/Henri-Oosthout/Klein-filosofisch-lexicon/24313

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=klein+filosofisch+lexicon&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:nl:official&clienta&channel=fflb&gfe_rd=cr&ei=FtWxU8TRC8uZ-AbIl4CwDA

Discours

Een bepaalde manier van spreken over dingen.

- tijdgebonden en contextafhankelijk

Overige begrippen *Context; Ding; Waarheid.*

Ethiek

Het zoeken naar criteria, absoluut of gebonden aan bepaalde situaties, die als voorschrift of aanwijzing voor het menselijk handelen kunnen dienen.

Overige begrippen *Aanwijzing; Criteria; Handelen; Voorschrift.*

Terminologie

Een lexicon van filosofische hoofdbegrippen en vaktermen en tegelijkertijd een inleiding tot het filosofische en kritische denken.

De lemma's verschaffen niet alleen korte en overzichtelijke informatie omtrent betekenis, geschiedenis en gebruik

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

van besproken filosofische termen. Zij wijzen ook op de belangrijkste vragen die rond deze begrippen rijzen. Het lexicon belicht tevens de filosofische kant van uitdrukkingen die buiten het filosofische vakgebied gangbaar zijn (‘discours’, ‘materie’) en die dikwijls tot het alledaagse spraakgebruik horen (‘bewustzijn’, ‘ruimte’).

De auteur combineert zakelijke informatie met meer beschouwelijke paragrafen en interessante faits divers uit de geschiedenis van de filosofie. In vlotte stijl geschreven, zonder jargon, lichtvoetig en niettemin verantwoord: een lexicon dat behalve tot naslag ook tot lezen uitnodigt.

Overige begrippen *Begrip; Definieren; Filosofie; Lexicon; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Klement

~ http://www.uitgeverijklement.nl/boeken/Henri-Oosthout/Klein-filosofisch-lexicon/24313

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=klein+filosofisch+lexicon&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:nl:official&clienta&channel=fflb&gfe_rd=cr&ei=FtWxU8TRC8uZ-AbIl4CwDA

Discours

Een bepaalde manier van spreken over dingen.

- tijdgebonden en contextafhankelijk

Overige begrippen *Context; Ding; Waarheid.*

Ethiek

Het zoeken naar criteria, absoluut of gebonden aan bepaalde situaties, die als voorschrift of aanwijzing voor het menselijk handelen kunnen dienen.

Overige begrippen *Aanwijzing; Criteria; Handelen; Voorschrift.*

Terminologie

Een lexicon van filosofische hoofdbegrippen en vaktermen en tegelijkertijd een inleiding tot het filosofische en kritische denken.

De lemma’s verschaffen niet alleen korte en overzichtelijke informatie omtrent betekenis, geschiedenis en gebruik van besproken filosofische termen. Zij wijzen ook op de belangrijkste vragen die rond deze begrippen rijzen. Het lexicon belicht tevens de filosofische kant van uitdrukkingen die buiten het filosofische vakgebied gangbaar zijn (‘discours’, ‘materie’) en die dikwijls tot het alledaagse spraakgebruik horen (‘bewustzijn’, ‘ruimte’).

De auteur combineert zakelijke informatie met meer beschouwelijke paragrafen en interessante faits divers uit de geschiedenis van de filosofie. In vlotte stijl geschreven, zonder jargon, lichtvoetig en niettemin verantwoord: een lexicon dat behalve tot naslag ook tot lezen uitnodigt.

Overige begrippen *Begrip; Definieren; Filosofie; Lexicon; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Klement

~ http://www.uitgeverijklement.nl/boeken/Henri-Oosthout/Klein-filosofisch-lexicon/24313

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=klein+filosofisch+lexicon&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:nl:official&clienta&channel=fflb&gfe_rd=cr&ei=FtWxU8TRC8uZ-AbIl4CwDA

* **9901** ***Korte inleiding op de informatiefiosofie van Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans

(Artikel) Archievenblad, 2015. L-F Januari 2015

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Informatiefilosofie

De definitie van Floridi luidt: 'The philosophy of information (PI) is the philosophical fild concerned with (a) the critical investigation of the conceptual nature and basic principles of information, including its dynamics, utilization and sciences; and (b) the elaboration and application of informationtheoretic, and computational methodologies to philosophical problems.'

Informatiefiosofie is dus een geheel van object (als wat beschouwen we de wereld) en methode (hoe benaderen we de wereld). De schets van object en methode vormt de hoofdmoot van dit artikel. Maar we beginnen met enige opmerkingen over de opbouw van de informatiefiosofie en de plaats ervan in de geschiedenis van de fiosofie in termen van vier opeenvolgende revoluties of wendingen van het denken.

Overige begrippen *Ethica; Ethics of information; Logic of information; Philosophy of information; Politics of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site KVAN

~ http://www.kvan.nl/files/AB_jan_2015_def.pdf

* **9766** ***Het land van herkomst; Een reader van artikelen rond het herkomstbeginsel***

P.J. Horsman en J.P. Sigmond

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1982.

Herkomstbeginsel

Een goed beginsel, dat verkeerd begrepen wordt, kan even verderfelijk zijn als een slecht.
John Milton.

Doel van de bundel is aan de hand van oudere artikelen inzicht te geven in dit beginsel.

Overige begrippen *Archivistiek; Pertinentiebeginsel; Provenienz.*

* **10119** ***Landkaart Semantische Interoperabiliteit***

Paul Oude Luttighuis en Erik Gubler en Lianne Bodenstaff

(Rapport) Geraadpleegd 14-mei-2017 / Forum Standaardisatie, Den Haag, 2017.

Semantische interoperabiliteit

In een wereld waar meer en meer processen worden ondersteund of uitgevoerd door geautomatiseerde systemen en deze systemen bovendien meer en meer met elkaar worden gekoppeld, is het van groot belang grip te houden op de betekenis en bedoeling van de informatie die omgaat in deze systemen.
Het bewustzijn van dit zogenaamde semantiekprobleem groeit de laatste tijd binnen de Nederlandse (elektronische) overheid, niet in het minst door de inspanningen van het Forum Standaardisatie. Het semantiekprobleem ligt op het grensvlak van wetgeving, beleid en uitvoering enerzijds en de inrichting en ontwerp van informatiesystemen en informatie-uitwisseling anderzijds. Het is immers wetgeving, beleid en uitvoering die betekenis en bedoe-ling geven aan al die informatie en het zijn de informatiesystemen die dienovereenkomstig moeten worden ingericht en ontworpen.
Deze ligging op het grensvlak maakt van het semantiekprobleem een sleutelprobleem, maar zorgt er ook voor dat zij vaak tussen wal en schip valt. Het is dan ook geen verrassing dat de beheersing van semantiek in de Nederlandse overheid, en niet alleen daar, nog niet volwassen is. Die onvolwassenheid geldt ook voor het semantiekvak zelf: specialisten zijn het nog niet eens over hoe het probleem moet of kan worden benaderd, duizenden bloemen bloeien en er is betrekkelijk weinig harmonisatie. Dat maakt het probleem echter niet minder prangend.
Verschillende overheidsorganisaties experimenteren met oplossingen voor het probleem. Daarbij komen ze elkaar bovendien tegen: de informatiehuishouding van de overheid is immers al lang stevig verknoopt over organisatie- en sectorgrenzen heen en bovendien over de randen van de overheid zelf heen, tot bij bedrijven en burgers.
Daarom heeft Forum Standaardisatie de opdracht gegeven aan Ordina en Novay om een Landkaart Semantische Interoperabiliteit te ontwikkelen, die overheidsorganisaties houvast moet geven in het woud aan benaderingen waarmee het semantiekprobleem kan worden beteugeld, van objectmodellen tot ontologieën, van uitwisselraamwerken tot contextuele modellen. In dit rapport staat het resultaat van deze opdracht beschreven.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

De Landkaart is allereerst een middel om, op basis van expliciet beschreven karakteristieken van het semantische probleem dat een organisatie, of keten, ervaart, een selectie te maken uit momenteel beschikbare benaderingen. Daartoe bevat de Landkaart meer dan vijftig criteria en, als eerste aanzet, zestien benaderingen die op al deze criteria zijn gescoord. Ook bevat de Landkaart middelen om snel overzicht te krijgen over het landschap van benaderingen, aan de hand van matrices waarin beschikbare benadering (automatisch) worden geplot.
Dit alles is gerealiseerd in de vorm van een spreadsheet. Het is een heikele exercitie om, in de huidige stand van ontwikkeling van het semantiekvak, voorspellingen te doen over toekomstige ontwikkelingen en zeker over de richting waarin eventuele harmonisatie zich zal voltrekken. Harmonisatieprocessen worden immers door veel meer krachten dan alleen de inhoudelijke gedreven. Toch bevat de Landkaart ook een globale karakterisering van de inhoudelijke lijnen waarlangs dat groeipad zich zou kunnen voltrekken.
Voor organisaties is zo'n groeipad een middel om tegelijkertijd op korte termijn keuzes te maken voor benaderingen die direct aansluiten bij het actueel gevoelde probleem, maar tegelijkertijd zoveel mogelijk te voorkomen dat, met het oog op de langere termijn, verkeerde paden worden ingeslagen. Voor het Forum Standaardisatie kan het groeipad een middel zijn om haar eigen rol, namelijk die van overheidsbrede harmonisatie, vorm te geven op het gebied van semantiek.
De verwarring in het semantiekvak is zowel paradigmatisch van aard als terminologisch. Waar semantiek wederzijds begrip van informatie wil kweken, creëert het vak zelf een Babylonische spraakverwarring. Daarom bevat de Landkaart ook een zogenaamd glossarium, waarin veel voorkomende vaktermen gedefinieerd zijn op zo'n manier dat zoveel mogelijk benaderingen ermee overweg kunnen.
De Landkaart is beproefd in een drietal specifieke en actuele casussen, voor Logius (Centrum voor Standaarden), voor het Kadaster en voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Steeds bleek de Landkaart een welkom middel, zij het op uiteenlopende manieren. Daarbij zijn niet alleen de Landkaart-uitkomsten van belang, maar zeker ook het proces waarin de Landkaart de probleemhebbers meeneemt. Semantiek is geen wiskunde en zal dat ook nooit worden. Het rapport in uw handen behandelt alle genoemde aspecten, in groot detail.
Daarnaast formuleert het enige conclusies. Twee daarvan betreffen bevestigingen van uitgangspunten van dit onderzoek, namelijk de onvolwassenheid van het vak en het belang van semantiek voor de (elektronische) overheid. De derde betreft de opgetekende toegevoegde waarde van de Landkaart.
Ten slotte bevat het rapport enige adviezen over de volgende stappen die met en voor de Landkaart kunnen worden gezet.

Overige begrippen *Betekenis; Communicatie; Context; Informatiemodel; Keteninformatisering; Meaningful; Semantiek; Semantisch model; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op ResearchGate

~ https://www.researchgate.net/publication/247768092_Landkaart_Semantische_Interoperabiliteit

* **9793** ***Language and myth***

Ernst Cassirer

(Publicatie) Dover Publications Inc., New York, 1953.

Taal

Over de relatie tussen taal en mythen.

"In this study Cassirer analyzes the non-rational thought processes that go to make up culture. He demonstrates that beneath both language & myth there lies an unconscious "grammar" of experience, whose categories & canons aren't those of logical thought. He shows that this prelogical "logic" is not merely an undeveloped state of rationality, but something basically different, & that this archaic mode of thought still has enormous Power over even our most rigorous thought, in language, poetry & myth. The author analyzes such seemingly diverse (yet related) phenomena as the metaphysics of the Bhagavat Gita, the Melanesian concept of Mana, the Naturphilosophie of Schelling, modern poetry, Ancient Egyptian religion & symbolic logic. He covers a vast range of material that is all too often neglected in studies of human thought.
These six essays are of great interest to the student of philosophy or the philosophy of science, the historian, or the anthropologist. They are also timely for students of literature, what with the enormous emphasis placed upon "myth" in modern literary speculation. This book isn't superficial speculation by a dabbler, but a penetrating study by one of the most profound & sensitive philosophic minds of our time."

Overige begrippen *Betekenis; Mythe; Mythologie; Semiotiek.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Goodreads books

~ http://www.goodreads.com/book/show/507221.Language_and_Myth

Google books

~ http://books.google.nl/books/about/Language_and_Myth.html?id=rxbQwhhRKygC&redir_esc=y

Over Ernst Cassirer

~ http://www.informationphilosopher.com/solutions/philosophers/cassirer/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=cassirer+language+and+myth

* **10673** ***Learning to organize digital information***

Jaap Walhout

(Proefschrift) Gepubliceerd 26-okt-2018 / © copyright Jaap Walhout, Maastricht, 2018.

Informatiewijsheid

Wanneer je 25 jaar geleden tieners de huiswerkopdracht had gegeven om erachter te komen hoe veranderingen in onze manier van lezen de opwarming van de aarde kan verminderen of op welke wijze de emancipatie de afgelopen eeuw zich heeft ontwikkeld, dan zouden ze geprobeerd hebben om erover na te denken, het aan iemand te vragen of in encyclopedieën (in boek vorm) te kijken voor een antwoord. Tegenwoordig is het antwoord op dezelfde opdrachten slechts een paar klikken verwijderd. Het vinden van de gevraagde informatie op internet brengt echter verschillende uitdagingen met zich mee. Leerlingen weten bijvoorbeeld vaak niet hoe ze een geschikte zoekopdracht moeten formuleren, hoe ze de validiteit van websites moeten beoordelen, of hoe ze de bronnen kritisch kunnen bekijken. In plaats daarvan wordt de keuze voor het openen van een website voornamelijk bepaald door de titel of samenvatting van de website. Deze acties maken deel uit van Information Problem Solving (IPS).

Het IPS-concept wordt gedefinieerd als een combinatie van vaardigheden die nodig zijn voor toegang tot en gebruik van informatie (Brand-Gruwel, Wopereis, & Walraven, 2009). Het IPS-proces bestaat uit het definiëren van het informatieprobleem, het zoeken naar informatie, het selecteren van informatie, het verwerken van informatie en het presenteren van informatie. Meestal schakelen studenten tussen deze verschillende vaardigheden. Naast het weloverwogen zoeken naar informatie, stuiten studenten ook vaak per ongeluk op nieuwe informatie op internet. Of het nu het resultaat is van een doelbewust zoekproces of het onbedoeld tegenkomen van nieuwe informatie, studenten moeten beslissen wat ze willen doen met de informatie die ze nuttig vinden en later opnieuw willen kunnen bekijken. De noodzaak voor toegang tot eerder gevonden informatie is ook gerelateerd aan het doel van het zoeken naar informatie. Bij het oplossen van een complexer probleem waarbij informatie moet worden vergeleken met eerder gevonden informatie of wanneer informatie in de loop van de tijd wordt verzameld, is het belangrijk dat de informatie toegankelijk blijft.

Voorbeelden van dergelijke complexe problemen zijn het verzamelen van informatie over hoe om te gaan met een chronische ziekte of het verzamelen van informatie over de gevolgen van het broeikaseffect voor een tv-documentaire. Voor veel jongeren is het lastig om dergelijke (complexe) informatieproblemen op te lossen. In hedendaags onderzoek naar IPS-vaardigheden heeft het aspect van bewaren en ordenen van informatie echter weinig aandacht gekregen.

Het belangrijkste doel van dit proefschrift is om deze lacune in het wetenschappelijk onderzoek op te vullen. Dit proefschrift onderzoekt manieren waarop mensen, en studenten in het bijzonder, kunnen worden ondersteund bij het opslaan en organiseren van interessante informatie van internet voor het oplossen van complexe informatieproblemen. De belangrijkste vragen zijn: (1) is het beter om mensen met een hiërarchisch of tagging-systeem te ondersteunen en (2) is het ondersteunen met een vooraf bepaald classificatieschema voordelig voor het ordenen van bronnen; (3) in welke mate heeft taakcomplexiteit invloed op de taakprestatie en (4) is er interactie met voorkennis?

De eerste studie is in hoofdstuk 2 beschreven en richt zich op de relatie tussen taakcomplexiteit en zoekgedrag. De evaluatie van informatie tijdens de verschillende stadia van het IPS-proces begint al bij het proberen om het juiste zoekresultaat op een resultatenpagina van een zoekmachine (SERP) te selecteren. In deze studie is de invloed van taakcomplexiteit op de formulering van zoekopdrachten, de evaluatie van zoekresultaten en taakprestaties onderzocht gebruik makend van een ‘within-subjects’ onderzoeksontwerp.
Taakprestaties werden gemeten aan de hand van de nauwkeurigheid van het antwoord en de uitvoeringstijd. De

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

deelnemers voerden drie zoektaken uit: een feiten opdracht, een oorzaak-gevolg opdracht en een zoekopdracht over een controversieel onderwerp.
Om de complexiteit van elke taak te beoordelen, is het beoordelingskader van taakkenmerken van Mosenthal (1998) gebruikt. Dit beoordelingskader bestaat uit drie verschillende dimensies: type gevraagde informatie, type overeenkomst en aannemelijkheid van afleiders. Tijdens het daadwerkelijke experiment konden de deelnemers zonder enige beperking of tijdslimiet op internet zoeken. Hun perceptuele zoekprocessen werden gemeten met een combinatie van logbestanden, eye-tracking gegevens, antwoordformulieren en hardop-denkprotocollen.

Terwijl de studie in hoofdstuk 2 het zoekproces behandelt bij het vrij zoeken van informatie op internet, bekijkt het onderzoek in hoofdstuk 3 het zoeken binnen een gegeven verzameling van informatiebronnen. In dit onderzoek wordt van twee verschillende manieren om door zo'n verzameling heen te navigeren, bekeken hoe de taakprestaties en het navigatiegedrag beïnvloed worden. Lange tijd waren navigatiestructuren hiërarchisch van aard (dat wil zeggen: het volgen van een mappenstructuur). Enig tijd geleden zijn 'tagclouds' geïntroduceerd om door grote verzamelingen informatie te kunnen navigeren. Een 'tagcloud' is een visuele weergave van sleutelwoorden die de inhoud van bijvoorbeeld een website beschrijven. 'Tagclouds' worden als flexibeler beschouwd en geven een betere beschrijving van de inhoud. Hoewel eerder onderzoek verschillende soorten navigatie-ondersteuning uitgebreid heeft vergeleken, zijn er maar weinig studies die hiërarchische structuren rechtstreeks vergelijken met 'tagclouds'. In deze studie is het effect van een navigatiemechanisme, taakcomplexiteit en het geslacht van de deelnemers op navigatiegedrag, visuele verwerking van het navigatiemechanisme en taakprestaties onderzocht. Om deze effecten te bestuderen, zijn twee vrijwel identieke omgevingen geconstrueerd. Het enige aspect waarin deze omgevingen verschilden, was het type navigatie ondersteuning: een hiërarchisch menu of een 'tagcloud'. Een dergelijke verzameling van informatie zoals gebruikt in hoofdstuk 3 wordt samengesteld tijdens het zoeken naar informatie. Bij het tegenkomen van nuttige informatie worden studenten geconfronteerd met de vraag hoe ze die informatie moeten bewaren, zodat ze deze op een later tijdstip kunnen gebruiken.

De studie in hoofdstuk 4 combineerde verschillende aspecten van de eerste twee onderzoeken. Net als in de eerste studie ontvingen deelnemers een zoekopdracht waarvoor ze informatie over een bepaald onderwerp (obesitas) verzamelden. Ze werden gevraagd om de informatie die ze nuttig achtten op te slaan met een bookmarktool waarin ze een hiërarchische structuur of een 'tagcloud' gebruikten om de informatie op te slaan en te ordenen (zoals in het tweede hoofdstuk). Naast het effect van het structureringstype (hierarchisch
versus 'tagcloud') is ook onderzocht of dit opslagproces gemakkelijker is wanneer studenten een al bestaand classificatieschema ontvangen versus wanneer ze een dergelijk schema zelf bouwen tijdens het zoeken. Zo is onderzocht hoe een gegeven classificatieschema versus geen classificatie ondersteuning binnen de twee structureringstypen invloed heeft op het bookmarkgedrag en hoe deze twee factoren kunnen interacteren met voorkennis.

Hoofdstuk 5 presenteert een vervolgstudie van hoofdstuk 4. In deze studie is gekozen om ons alleen te richten op het tagging-systeem. Hierdoor kon het effect van ondersteuning met een classificatieschema beter worden geïsoleerd. Het doel van deze studie was om te bepalen in hoeverre het aanbieden van een classificatieschema invloed heeft op ervaren moeilijkheid van de taak, tag-gedrag en hoe deelnemers de gegeven bookmarktool hebben gebruikt. In deze studie ontvingen de deelnemers een zoekopdracht over het broeikaseffect. Ze moesten de nuttige informatie opslaan met een bookmarktool. De deelnemers werden willekeurig aan twee condities toegewezen: de experimentele groep kreeg ondersteuning met een door experts gedefinieerd classificatieschema, de andere groep ontving geen classificatieondersteuning en moest tijdens het uitvoeren van de opdracht zelf een classificatieschema opstellen. Het door deskundigen gedefinieerde classificatieschema werd geconstrueerd met behulp van een Delphi-procedure.

Elk van deze hoofdstukken ging in op één of meer van de in totaal vier onderzoekthema's van dit proefschrift. Het eerste onderzoeksthema betreft de invloed van taakcomplexiteit op het oplossen van een informatieprobleem. Dit onderwerp komt in de hoofdstukken 2 en 3 aan de orde. Beide studies vonden dat deelnemers minder correcte antwoorden gaven voor moeilijkere taken en bevestigden dus de bevindingen van een groot aantal eerdere onderzoeken. Bovendien had taakcomplexiteit ook invloed op taakgedragsmetingen. Een toename in taakcomplexiteit van een eenvoudige feiten-zoekopdracht naar een meer complexe zoekopdracht leidde tot een toename van de tijd om de opdracht op te lossen en een afname van de browse-activiteit. Echter zoals uit de eerste studie bleek, is de relatie tussen taakcomplexiteit en verschillende metingen niet lineair.
Wanneer een taak te complex wordt, wordt geen verdere toename in tijd waargenomen en neemt het aantal zoekopdrachten af. Hoewel deze twee studies de relatie tussen taakcomplexiteit en taakprestaties bevestigden, toonden ze ook aan dat er enkele nuances zijn in deze relatie. Bovendien werd de invloed van het structureringstype bestudeerd in de hoofdstukken 3 en 4. Zoals in beide hoofdstukken is vermeld, was informatie traditioneel hiërarchisch georganiseerd, wat verschillende beperkingen heeft met betrekking tot flexibiliteit en vindbaarheid. De studies in hoofdstukken 3 en 4 vergeleken de hiërarchische en de tagging-aanpak op twee aspecten van het oplossen van informatieproblemen: het hergebruik van informatie (hoofdstuk 3) en het opslaan en organiseren van informatie

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

(hoofdstuk 4). Beide onderzoeken hebben aangetoond dat geen van de twee systemen voor het organiseren van informatie als beter dan de ander kan worden beschouwd. Een nadeel van het tagging-systeem was dat de deelnemers er nauwelijks ervaring mee hadden.
Hoewel mensen een voorkeur voor tags uiten wanneer er expliciet naar wordt gevraagd, vallen ze in hun daadwerkelijke gedrag terug op het gebruik van een hiërarchisch systeem. Het leren van iets nieuws vergt inspanning en dus vertrouwen ze op het systeem waar ze al aan gewend zijn. Niettemin presteerden de deelnemers aan beide onderzoeken die een tagging-systeem gebruikten niet slechter in vergelijking met deelnemers die een hierarchisch systeem gebruikten. Er kan daarom worden verondersteld dat ervaring met tagging de tot nu toe getrokken conclusies zouden kunnen veranderen.
In de hoofdstukken 4 en 5 werd de invloed van het ondersteunen van studenten met een classificatieschema onderzocht. Voorkennis hebben over een onderwerp is een voordeel bij het oplossen van gerelateerde informatieproblemen. Voorkennis van experts is gestructureerd in goed ontwikkelde cognitieve schema's, die worden gebruikt om nieuwe informatie te vergelijken met wat al bekend is. Dientengevolge kunnen experts nieuwe informatie veel gemakkelijker verwerken dan beginners aangezien laatstgenoemden niet over zulke goed ontwikkelde interne kennisstructuren beschikken.
Een van de meest belangrijke effecten in beide studies was dat deelnemers die ondersteuning kregen met een classificatieschema ook meer tags gebruikten die al aanwezig waren in hun eerdere vastgelegde kennisstructuren van de pre-test. Op basis van het classificatieschema konden deelnemers bekende concepten herkennen en die relateren aan de informatie die ze wilden opslaan en ordenen. Bovendien leidde de ondersteuning met een classificatieschema ertoe dat vaker gebruik werd gemaakt van classificaties en een meer gericht gebruik van classificatie-trefwoorden.

Overige begrippen *Bewaren; Classificatieschema; Context; Digitale vaardigheid; Hergebruik; Informatievaardigheid; Information problem solving; IPS; IPS-proces; Navigeren; Onderzoek; Ordenen; Structureren; Tagcloud; Tagging; Vinden; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift (PDF)

~ https://research.ou.nl/ws/files/9110530/E_book_Dissertatie_Jaap_Walhout.pdf

Proefschrift informatie

~ https://research.ou.nl/en/publications/learning-to-organize-digital-information-2

* **10360** ***Leenwoordenboek; De invloed van andere talen op het Nederlands***

Nicoline van der Sijs

(Publicatie) Sdu Uitgevers, Den Haag, 1996. ISBN 9789075566055

Leenwoordenboek

Leenwoorden, woorden die overgenomen zijn uit een andere taal, vormen een fascinerend onderwerp. Sommige leenwoorden, zoals middels en uberhaupt, worden algemeen verguisd. Toch leiden ze een taai leven. Leenwoorden zijn het gevolg van contact tussen mensen die verschillende talen spreken. Het 'Leenwoordenboek' geeft een helder cultuurhistorisch overzicht van de talen waaruit het Nederlands geleend heeft en van het soort woorden dat geleend is. Zo dienen leenwoorden als de spiegel van onze cultuur. De leenwoorden worden chronologisch behandeld: eerst die uit het klassieke Latijn, vervolgens de woorden uit de moderne Romaanse talen, zoals Frans, Spaans en Italiaans, en tot slot de woorden uit de Germaanse talen, zoals Duits en Engels. Met uitgebreide registers.

Overige begrippen *Betekenis; Etymologie; Leenwoord; Taal; Terminologie; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL (De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren)

~ https://dbnl.org/titels/titel.php?id=sijs002leen01

DBNL (De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren) (PDF-Versie)

~ https://dbnl.org/arch/sijs002leen01_01/pag/sijs002leen01_01.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **8205** ***Leidinggeven aan professionals? Niet doen!; Over kenniswerkers, vakmanschap en innovatie***

Mathieu Weggeman

(Publicatie) Scriptum management, Schiedam, 2008. ISBN-13: 9789055943524

Management

Door het voortdurend stijgende opleidingsniveau krijgen we steeds meer kenniswerkers in Nederland. De vloeren van onze organisaties worden in toenemende mate bevolkt door professionals en het aantal organisaties dat kennisintensief genoemd mag worden, groeit nog steeds: r&d labs, hightech-, ict- en mediabedrijven, organisaties voor zakelijke dienstverlening, gezondheidszorg- en onderwijsinstellingen, beleidsontwikkelende instanties, et cetera

In al die organisaties moet leiding gegeven worden, zeggen de managers. 'Niet doen', zegt Mathieu Weggeman, 'professionals zijn al gemotiveerd. Ze hebben jaren gestudeerd om eindelijk te mogen doen waar ze zo enthousiast over zijn. Pas op dat u dat enthousiasme niet verprutst! Daar bedoel ik mee: faciliteer de kenniswerkers in plaats van hun werkprocessen alsmaar te plannen en te controleren. Dat betekent: zorg ervoor dat ze niet te veel lastig gevallen worden met formulieren, rapportenschrijverij, regels en procedures, dan komt de productiviteit en kwaliteit vanzelf. Waarom? Omdat echte professionals liever iets goed dan iets fout doen.'

'Natuurlijk horen we de laatste tijd gloedvolle betogen over het afschaffen en verminderen van het aantal regels en procedures, laaien de discussies over de Rijnlandse werkcultuur versus het Anglo-Amerikaanse businessmodel weer op en worden er voortdurend Paarse Krokodillen geïdentificeerd, maar zelden wordt de vraag beantwoord hoe de coördinatie dan wel geregeld moet worden. Mijn antwoord is: door te sturen op een collectieve ambitie.'

Het gaat in 'Leidinggeven aan professionals? Niet doen!' over dienend leiderschap, over de kenmerken en eigenaardigheden van professionals, over hun belangrijkste productiefactor: kennis, over een van hun moeilijkste taken: innoveren en over vakmanschap, meesterschap en altijd maar blijven leren.

Mathieu Weggeman heeft inmiddels veel boeken en artikelen geschreven over leidinggeven aan professionals, het verzilveren van creativiteit, innovatie en kennismanagement. Dit boek is de accolade.

Overige begrippen *Innovatie; Kennis; Kennismanagement.*

Primaire term

Term die wordt begrepen zonder dat die exact kan worden gedefinieerd;
Term die niet of nauwelijks afleidbaar is uit iets anders.

Overige begrippen *Independently Understandable; Lemma; Taal; Woord.*

* **10647** ***Les Les deux âges des archives***

Marie Anne Chabin

(Weblog) Gepubliceerd 6-nov-2022 / Le blog de Marie Anne Chabin, 2022.

Fasen van archieven

Depuis plus de quarante ans, une des bases conceptuelles de la formation des archivistes francophones est la théorie des trois âges des archives.

Overige begrippen *Digitaal denkraam; Digitaal paradigma; Dynamisch archief; Semi-statisch archief; Statisch archief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Le blog de Marie Anne Chabin

~ https://www.marieannechabin.fr/2022/11/les-deux-ages-des-archives/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **4740** ***Letterkundig lexicon voor de neerlandistiek***

G.J. van 't Bork en H. Struik, P.J. Verkruijsse & G.J. Vis

(Internet) Stichting Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (dbnl), Leiden, 2002.

Glossarium

Letterkundig lexicon voor de neerlandistiek wordt hier voor het eerst gepubliceerd. Het is het resultaat van een Amsterdams samenwerkingsproject dat in 1997 werd afgerond. Voor deze publicatie in de dbnl zijn de literatuuropgaven nog eens geactualiseerd, en geven nu de relevante vakliteratuur tot omstreeks medio 2001 weer. Voor zover mogelijk zijn de verwijzingen naar andere lemma's binnen het lexicon voorzien van een hyperlink.

Zo vindt men hier terminologie op het gebied van de analytische bibliografie, de systematische bibliografie, de codicologie, de archivistiek en de paleografie naast de termen uit de retorica, de poëtica, de literaire kritiek, de literatuurgeschiedenis, de algemene literatuurwetenschap en andere disciplines in één alfabetisch geordend lexicon bijeen. Het gaat daarbij om die termen die zijn ingeburgerd in de neerlandistiek en waarvan in de Nederlandstalige (vak)literatuur voorbeelden zijn aan te wijzen.

Overige begrippen *Lexicon; Termen; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

lexicon op internet

~ http://www.dbnl.nl/tekst/bork001lett01/

Website DBNL

~ http://www.dbnl.nl/

** **10585** ***Leverage Points: Places to Intervene in a System***

Donella H. Meadows

(Essay) The Sustaainability Institute, Hartland VT, 1999.

Leverage point

Folks who do systems analysis have a great belief in "leverage points". These are places within a complex system (a corporation, an economy, a living body, a city, an ecosystem) where a small shift in one thing can produce big changes in everything.

This idea is not unique to systems analysis, it’s embedded in legend. The silver bullet, the trimtab, the miracle cure, the secret passage, the magic password, the single hero who turns the tide of history. The nearly effortless way to cut through or leap over huge obstacles. We not only want to believe that there are leverage points, we want to know where they are and how to get our hands on them. Leverage points are points of power.

Overige begrippen *Denkraam; Interventie; Interventieladder; Interventiepunt; Paradigm shift; Systeem; Systeemdenken; System.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Donella Meadows Archives

~ https://donellameadows.org

Donella Meadows Archives (volledige tekst)

~ https://donellameadows.org/archives/leverage-points-places-to-intervene-in-a-system/

** **875** ***Lexicon van Nederlandse Archieftermen***

E.P. de Booy en H. Bordewijk, W.J. Meeuwissen, H.J.M. Mijland, R.M.E. Raaff, B.J. van der Saag, J.O. van der Vegte en J.H.M. Wieland (commissie archiefterminologie)

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 1983. (c) Vereniging van Archivarissen in Nederland, 1983

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Lexicon

Archiefterminologie

Overige begrippen *Glossarium; Terminologie; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google books

~ http://books.google.nl/books?id=reknjVH4yqsC&printsec=frontcover&source=gbs_summary_r&cad=0

* **10462** ***Liquid times; Living in an Age of Uncertainty***

Zygmunt Bauman

(Publicatie) Polity, Cambridge, 2007. SBN 13: 9780745639604

Cultuur

The passage from ‘solid’ to ‘liquid’ modernity has created a new and unprecedented setting for individual life pursuits, confronting individuals with a series of challenges never before encountered. Social forms and institutions no longer have enough time to solidify and cannot serve as frames of reference for human actions and long-term life plans, so individuals have to find other ways to organise their lives. They have to splice together an unending series of short-term projects and episodes that don’t add up to the kind of sequence to which concepts like ‘career’ and ‘progress’ could meaningfully be applied. Such fragmented lives require individuals to be flexible and adaptable - to be constantly ready and willing to change tactics at short notice, to abandon commitments and loyalties without regret and to pursue opportunities according to their current availability. In liquid modernity the individual must act, plan actions and calculate the likely gains and losses of acting (or failing to act) under conditions of endemic uncertainty.

Zygmunt Bauman’s briljant writings on liquid modernity have altered the way we think about the contemporary world. In this short book he explores the sources of the endemic uncertainty which shapes our lives today and, in so doing, he provides the reader with a brief and accessible introduction to his highly original account, developed at greater length in his previous books, of life in our liquid modern times.

Overige begrippen *Filosofie; Samenleving; Sociologie.*

** **10225** ***Literary Theory: A Very Short Introduction***

Jonathan Culler

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2000. ISBN 019285383-X
184 Pages

Literary theory

What is literary theory? Is there a relationship between literature and culture? In fact, what is literature, and does it matter?

These are some of questions addressed by Jonathan Culler in this Very Short Introduction to literary theory. Often a controversial subject, said to have transformed the study of culture and society in the past two decades, literary theory is accused of undermining respect for tradition and truth and encouraging suspicion about the political and psychological implications of cultural projects rather than admiration for great literature.

Here, Jonathan Culler explains 'theory', not by describing warring 'schools' but by sketching key 'moves' theory has encouraged, and speaking directly about the implications of theory for thinking about literature, human identity, and the power of language. In this new edition Culler takes a look at new material, including the 'death of theory', the links between the theory of narrative and cognitive science, trauma theory, ecocriticism, and includes a new chapter on 'Ethics and aesthetics'. This lucid introduction is useful for anyone who has wondered what all the fuss is about or who wants to think about literature today.

Overige begrippen *Constructivisme; Cultuur; Deconstructie; Language theory; Literature; Postcolonial theory; Samenleving; Semiotics; Structuralisme; Taal; Taalfilosofie.*

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Oxford Uninversity Press

~ https://global.oup.com/academic/product/literary-theory-a-very-short-introduction-9780199691340?cc=nl&lang=en&

PDF staat hier

~ http://www.webdelprofesor.ula.ve/humanidades/anderzon/materias/materiales/Literary_Theory_A_Very_Short_Introduc

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=Literary+Theory%3A+A+Very+Short+Introduction%2C+Jonathan+Culler&t=ffnt&ia=web

** **10266** ***The Logic of Information; A Theory of Philosophy as Conceptual Design***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2019. ISBN: 9780198833635

Logic of information

Luciano Floridi presents an innovative approach to philosophy, conceived as conceptual design. He explores how we make, transform, refine, and improve the objects of our knowledge. His starting point is that reality provides the data, to be understood as constraining affordances, and we transform them into information, like semantic engines. Such transformation or repurposing is not equivalent to portraying, or picturing, or photographing, or photocopying anything. It is more like cooking: the dish does not represent the ingredients, it uses them to make something else out of them, yet the reality of the dish and its properties hugely depend on the reality and the properties of the ingredients. Models are not representations understood as pictures, but interpretations understood as data elaborations, of systems. Thus, Luciano Floridi articulates and defends the thesis that knowledge is design and philosophy is the ultimate form of conceptual design.

Although entirely independent of Floridi's previous books, The Philosophy of Information (OUP 2011) and The Ethics of Information (OUP 2013), The Logic of Information both complements the existing volumes and presents new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Affordance; Conceptual design; Conceptuele logica; Epistemology; Factual information; Filosofie; Informatie_over; Informatiefilosofie; Information; Information_about; Level of abstraction; Logic; Logica; Ontology; Semantic information.*

Semantic artifact

The totality of the outcome of our creative semanticization (giving meaning to and making sense of) and conceptual design of reality.

Overige begrippen *Artifact; Conceptual design; Constructivisme; Ontology; Semantisch artefact; Semantization.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Oxford University Press

~ https://global.oup.com/academic/product/the-logic-of-information-9780198833635?cc=nl&lang=en&

* **7988** ***Mag ik van jouw?; Een compleet kwartet aan beschrijvingsstandaarden***

Erika Hokke

(Artikel) Archievenblad, 2007. Jaargang 111, oktober 2007

Beschrijvingsstandaard

De ICA publiceerde onlangs op haar website twee nieuwe beschrijvingsstandaarden: een standaard voor het beschrijven van functies (ISDF) en een standaard voor het beschrijven van archiefinstellingen (ISIAH). Met de publicatie van de twee nieuwe standaarden is het kwartet aan beschrijvingsstandaarden compleet.

Gezamenlijk zorgen de vier stan daarden ervoor dat de basisvragen
‘Wat is het voor een archief?’ (ISAD(g)),
‘Wie heeft archief het gevormd?’ (ISAAR(cpf)),

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

'Waarom is het archief ontstaan?' (ISDF) en
'Waar wordt het archief beheerd?' (ISIAH) te beantwoorden zijn.

Overige begrippen *International Standard for Describing of Functions; International Standard for Functions of Corporate Bodies; International Standard for Institutions with Archival Holdings; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISIAH.*

* **10541** ***Magyar - holland - német levéltári terminológiai szószedet***

Gabor Breinich en Rienk Jonker

(Lijst of tabel) Stadsarchief Budapest / Groninger Archieven, Budapest / Groningen, 1999.

Terminologie

In 1995 en 1999 zijn er namens de KVAN werkbezoeken geweest naar Hongarije. Het doel van deze bezoeken was te bekijken op welke terreinen samenwerking en uitwisseling van ervaringen mogelijk waren.

Een van de problemen tijdens deze bezoeken was de taal en dan met name het gebruik van de vaktermen. Omdat de voertaal Duits was is in eerste instantie in 1995 een korte Nederlands - Duitse lijst samengesteld. Deze lijst is daarna uitgebreid. In 1999 hebben Hongaarse collega's via het stadsarchief van Budapest (Budapest Főváros Levéltára) de Hongaarse vertalingen toegevoegd.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Termen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Budapest Főváros Levéltára

~ https://bparchiv.hu/

De termenlijst

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/magyar-holland-n%C3%A9met-lev%C3%A9lt%C3%A1ri-terminol%C3%B3gia-sz%C3%B3szedet

** **9882** ***A Mathematical Theory of Communication***

Claude Shannon

(Artikel) The Bell System Technical Journal, 1948. Vol. 27, pp. 379-423, 623-656, July, October, 1948. Reprinted with corrections

Communicatie

Deze publicatie behandelt het vraagstuk van het reconstrueren van het door een zender verstuurd signaal. Shannon gaf een definitie van entropie (die niet verward moet worden met die in de thermodynamica) als een maat voor hoeveelheid informatie die een signaal kan bevatten. Ook formuleerde hij een theorema voor de maximale informatietransmissiecapaciteit van een communicatiekanaal bij een gegeven frequentiebandbreedte en hoeveelheid ruis.

Overige begrippen *Bron; Entropie; Kanaal; Ontvanger; Receiver; Redundancy; Sender; Source; Zender.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

A Note on the Edition

~ http://cm.bell-labs.com/cm/ms/what/shannonday/paper.html

Over Shannon

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Claude_Shannon

Over The Bell System Technical Journal

~ http://ieeexplore.ieee.org/xpl/aboutJournal.jsp?punumber=6731005

Tekst op internet

~ http://cm.bell-labs.com/cm/ms/what/shannonday/shannon1948.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9191** ***Met zoveel woorden; Semantische interoperabiliteit op stelselschaal***

Paul Oude Luttighuis

(Artikel) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2009. versie 7 dec 2009

Semantiek

Velen kennen semantische interoperabiliteit een sleutelpositie toe in het bereiken van een effectieve en efficiënte elektronische overheid. Toch is er verwarring over wat er bij semantische interoperabiliteit komt kijken en hoe je het dichterbij kunt brengen. Dat komt onder andere doordat semantiek een abstract onderwerp is. Hoe ingewikkeld technologie ook moge zijn, het is in elk geval concreet. Semantiek echter glipt snel tussen de vingers door en leidt snel tot semantische (!) discussies.

Duidelijk is wel dat het iets met gegevens van doen heeft. En omdat het over interoperabiliteit gaat, komen standaarden snel om de hoek kijken. Toch gaat het gaat over veel meer dan gegevens en ook over veel meer dan standaarden. Sterker nog, rigide gegevensstandaardisatie kan semantische interoperabiliteit zelfs ver-minderen. Dit artikel wil handvatten bieden voor het bevorderen van semantische interoperabiliteit in het elektronische overheidsveld. Het bespreekt enkele sleutelkwesties die daarbij aan de orde komen en geeft aan hoe deze kwesties tegemoet getreden kunnen worden.

Het probleem speelt in vrijwel elke hoek van de elektronische overheid: bij de basisregistraties, bij het elektronische verkeer tussen ondernemingen en de overheid, op dienstverleningsportalen en in allerlei inter- of intrasectorale informatieketens. Het is onmogelijk om de situaties en implicaties op al deze deelterreinen in dit artikel te bespreken. Dat zou niet alleen veel meer ruimte vragen, maar ook een lastige knip aanbrengen. Het begrip onderneming waarvan sprake is in het handelsregister, zou namelijk wel eens te maken kunnen hebben met het begrip werkgever dat aan de orde is in de elektronische loonaangifte én met het begrip bedrijf waarvan sprake is in de landelijke voorziening voor de omgevingsvergunning én met het veldje organisatie in het elektronische formulier waarmee bedrijfsafval kan worden aangemeld. Gegevens laten zich in een doosje stoppen, semantiek niet.

Overige begrippen *Interoperabiliteit; Ketensamenwerking; Open standaard; Semantisch model; Semantische interoperabiliteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/bfs/files/proceedings/FS23-12-02%204%20-%20met%20zoveel%20woorden.

Zie ook

~ https://www.researchgate.net/publication/247768092_Landkaart_Semantische_Interoperabiliteit

* **9982** ***The metadata fiasco***

Michael J. Brackett

(Weblog) Gepubliceerd 1-aug-2015 / TDAN..com, 2015.

Metadata

The terms meta-data and metadata have been used, misused, and abused to the point that the real meaning is totally unclear and may even be unknown. These terms are an excellent example of the huge lexical challenge that data resource management faces today. The confusion about a concept as important as understanding the meaning of all the data in an organization's data resource leads to increased data disparity and low quality data that do not fully meet an organization's current and future business information demand.

Five misconceptions
1) the difference between meta-data and business data
2) the spelling
3) the proliferation of terms like meta-meta-data, meta-meta-meta-data, and so on.
4) the use of the term meta-model
5) meta-data do not need to be normalized.

Overige begrippen *Context; Informatiemodel; Meta-data; Metadatamodel; Normalisatie; Taalspel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://tdan.com/the-meta-data-fiasco/18502

* **9577** ***The method of abstraction***

Luciano Floridi en Jeff W. Sanders

(Artikel) Routledge, London, 2016. In: Luciano Floridi, The Routledge Handbook of Philosophy of Information, 2016.(Chapter 7, 7 Pages)

Abstractie

A method is proposed for phenomenological or conceptual analysis, based on making explicit the level of abstraction of discourse. The result formalises an approach that is traditional in science, but has hitherto found little application in philosophy. The constituents of the method are 'observables' collected together and moderated by predicates restraining their 'behaviour'. The resulting collection of sets of observables is called a 'gradient of abstractions' and it formalises the minimum consistency conditions that the chosen abstractions must satisfy.
Two useful kinds of gradient of abstraction - disjoint and nested - are identified.
The case is made that in any discrete (as distinct from analogue) domain of discourse a complex phenomenon may be explicated in terms of simple approximations organised together in a gradient of abstractions. Thus the method replaces, for discrete disciplines, the differential and integral calculus, which form the basis for understanding the complex analogue phenomena of science and engineering.
The method is demonstrated on the Turing test, the concept of agenthood, the definition of emergence and the notion of artificial life, and its place in philosophy is considered. It is hoped that our treatment will promote the use of the method in certain areas of the humanities and especially in philosophy.

Overige begrippen *Abstraction; Conceptueel schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://scholar.google.nl/scholar?q=the+method+of+abstraction&hl=nl&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart&sa=X&ei=G-wMUM2EOqKk0QWultjECg&ved=0CFYQgQMwAA

* **10205** ***The Method of Levels of Abstraction***

Luciano Floridi

(Artikel) Minds & Machines, 2008. Doi: DOI 10.1007/s11023-008-9113-7
Volume: 18
Publisher: Springer
Page Numbers: 303-329
Publication Date: Jan 1, 2008
Publication Name: Minds and Machines

Level of abstraction

The use of ''levels of abstraction'' in philosophical analysis (levelism) has recently come under attack. In this paper, I argue that a refined version of epistemological levelism should be retained as a fundamental method, called the method of levels of abstraction. After a brief introduction, in section ''Some Definitions and Preliminary Examples'' the nature and applicability of the epistemological method of levels of abstraction is clarified. In section ''A Classic Application of the Method of Abstraction'', the philosophical fruitfulness of the new method is shown by using Kant's classic discussion of the ''antinomies of pure reason'' as an example. In section ''The Philosophy of the Method of Abstraction'', the method is further specified and supported by distinguishing it from three other forms of ''levelism'':
(i) levels of organisation;
(ii) levels of explanation and
(iii) conceptual schemes.

In that context, the problems of relativism and antirealism are also briefly addressed. The conclusion discusses some of the work that lies ahead, two potential limitations of the method and some results that have already been obtained by applying the method to some long-standing philosophical problems.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Overige begrippen *Conceptual schema; Context; Epistemologie; Informatiefilosofie; Level of explanation; Level of organisation; Levelism; LoA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/326995/The_Method_of_Levels_of_Abstraction

DOI

~ 10.1007/s11023-008-9113-7

* **10475** ***Mind, Matter, Meaning and Information***

Robin Faichney

(Artikel) triple C - The Open Access Journal for a Global SustainableInformation Society, 2013. tripleC 11(1): 36-45, 2013

Information

This article aims to show how mind, matter and meaning might be united in one theory using certain concepts of information, building on ideas of empathy and intentionality. The concept of intentionality in philosophy of mind ("aboutness"), which is "the ineliminable mark of the mental" according to Brentano, can be viewed as the relationship be-tween model and object, and empathy can be viewed as a form of mental modelling, so that the inclination to attribute men-tality can be identified with the inclination to empathise with the relevant entity. Physical information, a concept quite wellestablished within the discipline of physics, is basically a reconceptualization of material form. Daniel Dennett's concept of the intentional stance allows the development of a concept of "intentional information," a broad term that encompassesmental content and semantic information generally, as encoded within physical information/material form.

Overige begrippen *Affective empathy; Cognitive empathy; Empathy; Intentie; Intentional information; Intentional stance; Intentionality; Matter; Meaning; Mental model; Mind; Physical information; Semantic information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/2491519/Mind_Matter_Meaning_and_Information?email_work_card=title

* **10409** ***Mobility language matters***

Marco te Brömmelstoet

(Hoofdstuk) de Correspondent Bv, 2020. In: Thalia Verkade en Marco te Brömmelstroet, Het recht van de snelste, Hoe ons verkeer steeds asocialer werd

Taal

In our lives we cannot escape using language: to think about the world, to identify problems, toconstruct solutions, and to develop and share ideas. Language might just have been one of the key drivers under human development as social beings: it allowed humans to develop meaningful common constructs that gave rise to communities (Harari 2014).

The more complex a phenomenon is, the more our language relies on simplifications: concepts, comparisons, metaphors, proxies. This means that with our language, we inevitably describe certain dimensions of phenomena better than others. And as result, we create a version of reality that guides our understanding of it.

When such a societal language becomes widely accepted, we start to take it for granted. Although our understanding of such hard-to-grasp phenomena can change, there are often extensive periods in which a dominant simplification prevails, and profoundly shapes the way we think about and act upon the world. Think, for instance, of the apparent truism that ‘time is money’ (useful during the Industrial Revolution to convince people to sell their time for work in the factories) or ‘love is a journey’ (making us think about ‘destinations’ rather than enjoying the moment).

The same processes underlie our professional languages. While their simplifications are often confined to their professional cultures, they are often more rigid than societal languages. Their chosen simplifications are very often

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

made explicit, standardized and solidified for the sake of professionalism and for avoiding continuous debate. You might even say that the more consistent, the more institutionalized and the more solid a professional language is, the more seriously a profession is taken by the outside world. When methods are standardized and when certain ways of measuring and calculation have become the norm, a language becomes an indisputed norm

Overige begrippen *Betekenis; Complexiteit; Construct; Metafoor; Mobiliteit; Proxy; Weergave; Werkelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Download pagina De Correspondent

~ http://decorrespondent.fetchapp.com/get/efba54b1

Het recht van de snelste

~ https://decorrespondent.nl/hetrechtvandesnelste

Het recht van de snelste (bestelpagina)

~ https://kiosk.decorrespondent.nl/products/het-recht-van-de-snelste?utm_source=landingpage&utm_medium=cpc&utm_campaign=hetrechtvandesnelste

Site Amsterdam Institute for Social Science Research (AISSR)

~ https://aissr.uva.nl/content/news/2020/05/het-recht-van-de-snelste.html?cb

* **9865** ***Morality and Machines: Perspectives on Computer Ethics***

Stacey L. Edgar

(Publicatie) Jones and Bartlett Publishers, Sudbury, MA, 1997.

Ethica

Morality and Machines, examines the moral issues that emerge from the influence of computers and technology on society today. The text provides an ethical foundation upon which readers can develop informed opinions about software piracy, computer crimes, artificial intelligence and more. With in-depth analysis of current moral and social problems, this text is an ideal resource for readers interested in philosophy, technological sciences, and computer ethics This book is unique in that it takes seriously the need to lay a sound ethical basis for dealing with the technology of computers. The first two chapters of the book take on various positions that challenge the possibility of ethics, and meet them head-on with counterarguments. The possibility of a viable ethics having been defended, Chapter 3 examines the most promising approaches to ethics, so that the explorer in the new realm with have appropriate tools and, if necessary, weapons at hand. At the end of the chapter, suggestions are given for approaching any ethical problem. Once armed, the adventurer is ready to investigate the various parts of the new country, described in the remaining chapters of the book.

Overige begrippen *Computer ethics; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking SpringerLink

~ http://link.springer.com/article/10.1023/A%3A1008324720727

~ http://link.springer.com/article/10.1023%2FA%3A1010087013821

OCLC World Cat

~ http://www.worldcat.org/title/morality-and-machines-perspectives-on-computer-ethics/oclc/856778196

** **9922** ***The Multilingual archival terminology***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) International Council on Archives, Parijs, 2013.

Archiefterminologie

The Terminology is:

An international source for the terminology and definitions used by many traditions to express shared archival concepts

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

- A dynamic instrument that will reflect international archival practice and its evolution over time
- A product created by archival professionals from around the world using authoritative sources and common practice
- A tool maintained by its users, professionals, academics, researchers, and archival students in the international archival community
- A constantly up-to-date reference for students and professionals alike
- The terminology reference for the ICA Education Modules, Digital Records Pathways: Topics in Digital Preservation
- An opportunity for its users to inform the archival world about the development of new concepts identified by specific terms and definitions

The database is intended to facilitate communication and understanding of records-related concepts across a variety of languages, cultures, and traditions of archival practice.
As terminology is a living entity, this database provides a dynamic resource that can benefit from the affordances of digital networks, and the wisdom of crowd sourcing within the archival community. It is presented as a wiki, and registered users can add terms, definitions, links between definitions, and comments.

The goal of the database is to reflect, as much as possible, national/regional archival traditions through the choice and definition of terms. Although the database was initiated with 320 English terms that were then interpreted in several other languages, the result is a resource that does not preference one language or tradition over another, but presents terms and definitions as they are used by records professionals where they live and work.
As some of the languages represented in the database do not have equivalents for all the concepts expressed by the English terms or for the terms themselves, some terms and definitions have been translated from a standard English language source, identified by citations.
Thus, the database offers a tool to disseminate archival practice and research, and expand the archival discourse.
Throughout, however, the desire to reflect national or regional practice remains paramount.

The choice of languages reflects the human resources available to the developing team, and is indicative of the high degree of international participation and cooperation.
More languages will be included as records professionals from around the world will start using the database, which is capable of accommodating any languages at any time.
The definitions are in the order in which they have been entered, rather than in authoritative order.

Overige begrippen *Archival terminology; Archivistiek; Glossarium; Taxonomie; Termenlijst; Terminologie; Terminology; Thesaurus; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Multilingual archival terminology

~ http://www.ciscra.org/mat/

Samenvatting

~ http://icarchives.webbler.co.uk/14282/multilingual-archival-terminology/multilingual-archival-terminology.html

* **9809** ***Multilingual Glossary of Terms***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 7-mei-2014 / American Library Association (ALA), Chicago, 2014.

Glossary

Understanding library jargon - OPAC, CD-ROM, microfiche, holdings, stacks, etc.- can be difficult for anyone who is not a regular user of the library. The difficulty of understanding library terms is compounded for English as a second-language (ESL) speakers who must process these specialized terms in a language that is not their native one. This Multilingual Glossary is designed to assist ESL speakers, as well as the librarians who work with them. It consists of eighty-five (85) of the most commonly used terms in academic libraries today.

The Glossary is divided into two parts: (1) the Language Table, which presents a list of these terms in six languages, and (2) the Definitions, which give explanations in English for each of the terms. In the Definitions, a few terms have multiple meanings, each of which is indicated by Arabic numerals.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Librarians can use these two parts separately, or in conjunction, when working with ESL speakers. Sometimes showing ESL speakers the library term in their native tongue is enough to help them understand its meaning and significance, and the Language Table will help to do this. At other times, the ESL speaker needs to read the meaning of the term to understand its application; in this case, the Definitions will be helpful. Cross-references within the Definitions will take users from one term to another.

The Glossary was compiled by members of the Instruction for Diverse Populations Committee of the ACRL Instruction Section. The languages for the Language Table were selected by consulting statistics from the Institute of International Education on the number of foreign students from various countries in the United States (see http://opendoors.iienetwork.org/). The terms to be defined were selected by polling academic librarians and by consulting the library literature—notably the glossaries included in information literacy textbooks and the research articles on student understanding of library jargon. The Glossary is not meant to be an exhaustive list of every term a librarian might need to use with an ESL speaker but rather a listing of the terms that are most likely to be used in such a context.

Overige begrippen *Bibliotheekwetenschap; Definieren; Library science; LIS; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Naar de site

~ http://www.ala.org/acrl/aboutacrl/directoryofleadership/sections/is/iswebsite/projpubs/multilingual

* **5671** ***Naming and Addressing: URIs, URLs, ...***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) W3 consortium, 2001.

URI

Uniform Resource Identifiers (URIs, aka URLs) are short strings that identify resources in the web: documents, images, downloadable files, services, electronic mailboxes, and other resources.

- They make resources available under a variety of naming schemes and access methods such as HTTP, FTP, and Internet mail addressable in the same simple way.
- They reduce the tedium of "log in to this server, then issue this magic command …" down to a single click.

Overige begrippen *FTP; GOPHER; HTTP; Identificatie; Namespace; Protocol; Semantisch web; Unified Resource Identifier; URL; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (engels)

~ http://www.w3.org/Addressing/

W3 consortium

~ http://www.w3.org

** **9538** ***Nederlandse archiefterminologie***

drs. J.L. van der Gouw en mr. H. Hardenberg, dr. W.J. van Hoboken, dr. G.W.A. Panhuysen

(Publicatie) W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1962. Archivistica, publicaties van de Archiefschool, nr 2

Archiefterminologie

Tijdens het tweede internationale archiefcongres, in 1953 te Scheveningen gehouden, werd besloten tot de instelling van een comité international de terminologie archivistique onder voorzitterschap van mr. H. Hardenberg, algemeen rijksarchivaris. Na de nodige voorbereidende werkzaamheden, die voornamelijk ten doel hadden het terrein te verkennen, kwam dit comité op 24 september 1956 te Florence overeen in ieder van de deelnemende landen door een kleine commissie een lijst van een honderdtal meest gangbare termen met een verklaring van hun betekenis te doen opstellen.
De Nederlandse commissie werd gevormd door mr. H. Hardenberg, voorzitter van het comité international, drs, J. L. van der Gouw, provinciaal inspecteur der gemeente- en waterschapsarchieven in Zuid-Holland, dr. W.J. van Hoboken, gemeentearchivaris van Amsterdam en dr. G. W. A. Panhuysen, rijksarchivaris in de provincie Limburg.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Het eerste ontwerp heeft de commissie in 1958 onderworpen aan de kritiek van de Nederlandse vakgenoten tijdens de studiedagen voor archiefambtenaren. Met de aldaar gemaakte opmerkingen heeft zij zo veel mogelijk rekening gehouden.
Hoewel het werk van de Nederlandse commissie is opgezet ten behoeve van een "vocabulaire international de terminologie archivistique", heeft de commissie er bewust naar gestreefd haar werk ook onmiddellijk nuttig te doen zijn voor het archiefwezen in ons vaderland. Door tussenkomst van dr. Panhuysen is voortdurend contact onderhouden met de door de Vereniging van Archivarissen in Nederland ingestelde commissie voor dc redactie van een nieuwe Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven.
Bij de keuze van de opgenomen termen is uitgegaan van de behoefte aan een ondubbelzinnige terminologie in inventarissen en verhandelingen op het gebied van de archivistiek, waaronder ook worden verstaan de inleidingen tot de inventarissen, voor zover zij ons inlichten over de aard van de stukken en de ingangen, alsmede over de structuur van de archieven.
Terwijl van de duidelijkheid zijn niet algemeen gangbare, verouderde termen, die meestal een lokaal karakter hebben, uitgesloten. Dergelijke verouderde of lokaal bepaalde termen kunnen hun waarde behouden als z.g. ,"oude titels" (Handleiding par. 48), mits die oude titels worden gevolgd door beschrijvingen in de moderne terminologie.
Bij de scheiding tussen moderne terminologie en oude titels was een zekere mate van willekeur onvermijdelijk. Aan een enkele term moest, wilde hij naast een andere bruikbaar blijven, een striktere betekenis worden toegekend (vgl. 90: een indicateur is een bijzonder soort van agenda).
Er is in het algemeen naar gestreefd in de omschrijvingen van de begrippen het essentiële tot uitdrukking te brengen met vermijding van perfectionisme. Zo is in sommige gevallen geen rekening gehouden met minder belangrijke afwijkingen van bet normale begrip, zonder dat daarmee wordt beoogd, dat dergelijke afwijkingen het gebruik van de voor dat begrip bestemde term uitsluiten. Dit geldt b.v. voor 4 (onbezegelde charters komen bij uitzondering voor), 10, 11 (andere stoffen dan papier zijn mogelijk). Evenmin kon altijd rekening worden gehouden met de betekenis, die de in deze Iijst opgenomen termen buiten de archivistiek bezitten.
Het ligt voor de hand, dat men bij het beschrijven van archieven, behalve aan een ondubbelzinnige terminologie, ook behoefte heeft aan regels voor een juist gebruik van de termen, wil althans de inventaris een duidelijke en correcte voorstelling oproepen. Het opstellen van dergelijke regels lag echter niet op de weg van de commissie.
De indeling van de lijst is gebaseerd op de noodzaak eerst het enkele stuk uit verschillende gezichtspunten te omschrijven, voordat men tot het behandelen van de groepen van bescheiden kan overgaan. De groepen van bescheiden dienden als uitgangspunt voor de nadere bepaling van de stelsels, waarop dan - in de gedachtengang van het enkelvoudige naar het gecompliceerde - de ordeningsbeginselen volgen. Dc ingangen en hulpmiddelen vormen tenslotte een overgang naar specifieke termen van toepassing bij het beheer en de materiele verzorging van archieven

Naar de "Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven" door S. Muller Fz., J. A. Feith en R. Fruin TH.Az. (2e druk 1920) wordt verwezen met de aanduiding "Handleiding".

Overige begrippen *Archivistiek; Begrip; Definitie; Lexicon; Terminologie; Woord.*

* **9632** ***NEN 2084:2012; Taxonomie van documenttypen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2012.

NEN 2084

Deze norm geeft een taxonomie van documenttypen. Opgenomen zijn de documenttypen die samenlevingsbreed worden gebruikt. Het is een basistaxonomie. Deze norm bevat 66 documenttypen met hun relaties.
De norm is bedoeld om:
- het vastleggen van documenttypen te standaardiseren;
- het terugzoeken van informatieobjecten te vereenvoudigen;
- de automatische verwerking van documenten te optimaliseren;
- de interoperabiliteit tussen applicaties te verhogen;
- de interoperabiliteit tussen documentopslagomgevingen te verhogen;
- de interoperabiliteit tussen applicaties en de documentopslagomgevingen te verhogen;
- de communicatie tussen partijen te vergemakkelijken;
- de verschillende processen in een keten af te stemmen;
- de afstemming met andere normen te verhogen;
- het automatisch archiveren te ondersteunen.

Overige begrippen *Documenttype; NEN 2084:2011 Ontw.; NEN 2084:2012; Redactionele vorm; Taxonomie; Vormkenmerk.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site NEN

~ http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NEN-20842012-nl.htm

* **10190** ***NEN 2084:2015; Taxonomie van documenttypen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2015.

NEN 2084

NEN 2084 geeft een taxonomie van documenttypen. Opgenomen zijn de documenttypen die samenlevingsbreed worden gebruikt. Het is een basistaxonomie. Deze norm bevat 47 documenttypen met hun relaties.
De norm is bedoeld om:
- het vastleggen van documenttypen te standaardiseren;
- het terugzoeken van documenten te vereenvoudigen;
- de automatische verwerking van documenten te optimaliseren;
- de interoperabiliteit tussen applicaties te verhogen;
- de interoperabiliteit tussen documentopslagomgevingen te verhogen;
- de interoperabiliteit tussen applicaties en de documentopslagomgevingen te verhogen;
- de communicatie tussen partijen te vergemakkelijken;
- de verschillende processen in ketens en keteninformatiesystemen af te stemmen;
- de afstemming met andere normen te verhogen;
- het automatisch archiveren te ondersteunen.

Bij het opstellen van deze norm is rekening gehouden met keteninformatisering. Het eenduidig benoemen van documenttypen maakt het mogelijk dat verschillende processen gegevens van elkaar gebruiken en is belangrijk bij het communiceren over en het exporteren en centraal beheren van documenten. Deze behoefte aan eenduidigheid wordt groter naarmate rijks-, provinciale en gemeentelijke overheden, het bedrijfsleven en individuele burgers onderling meer gegevens met elkaar uitwisselen. Dit betekent dat ketenpartners, in dit geval de overheid en het bedrijfsleven, deze norm moeten kunnen gebruiken. Metagegevens die van belang zijn voor specifieke applicaties of werkprocessen zijn niet opgenomen.

De reden dat in applicaties gebruik wordt gemaakt van duizenden documenttypen ligt in de keuzevrijheid die de opstellers en gebruikers hebben. Een onderling verband is er niet omdat geen gebruik wordt gemaakt van een gemeenschappelijke taxonomie van documenttypen. Dat was tot op heden geen probleem vanwege autonoom documentbeheer of door gebruik van koppeltabellen. Die situatie verandert snel door het gebruik van de referentiearchitecturen die uitgaan van informatieketens. Daarbij komen documenten via digitale kanalen een organisatie binnen en worden daar zowel in procesapplicaties als beheersystemen opgenomen.

Documenttypen worden benoemd aan de hand van termen. Onderscheiden worden ‘broader term’ (BT) en ‘narrower term’ (NT). Deze norm wil uitputtend zijn t.a.v. de BT’s. De NT's kunnen worden uitgewerkt binnen de gebruikerscontext van deze norm. De norm kan daardoor worden gebruikt op een wijze die aansluit bij de wensen van de eigen organisatie. Bijvoorbeeld, zo gebruikt de ene organisatie de term ‘identificatie’ en de andere ‘paspoort’. De genormeerde term (BT) is in beide gevallen ‘identificatiebewijs’. De koppeling tussen de termen ‘identificatie’, ‘paspoort’ en ‘identificatiebewijs’ vindt op de ‘achtergrond’ plaats en in eerste instantie niet voor het oog van de gebruiker.

De authenticiteit en betrouwbaarheid van documenten worden in hoge mate bepaald door metagegevens. Deze leggen o.a. de functie van het document vast en definiëren het type. Door het vastleggen van de juiste metagegevens wordt aan de eisen van NEN 2082 voldaan.

Overige begrippen *Documenttype; NEN 2084:2015; Taxonomie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **8884** ***NEN-ISO 23081-1:2006 nl. Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement; Deel 1: Principes***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2009. Publicatiedatum 01-02-2006
Registratiedatum 22-02-2006
Vertaling van NEN-ISO 23081-1:2006 en

NEN-ISO 23081-1:2006

Dit deel van ISO 23081 behandelt de principes die metagegevens ten behoeve van informatie- en archiefmanagement schragen en bepalen. Deze principes zijn door de tijd van toepassing op: - archiefbescheiden en de bijbehorende metagegevens; - alle processen die hierop van invloed zijn; - elk systeem waarin ze huizen; - elke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van deze archiefbescheiden.

Overige begrippen *Archivistische metadata; Metadata; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081; NEN-ISO 23081-1:2006 en; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Records management metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2006

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=279902

** **9625** ***Neues Paradigma in der Informationswissenschaft?; Genereller Ansatz zu einem neuen Paradigma.***

Franz Plochberger

(Artikel) Wien, 2011. Aktueller Stand 3. Juni 2011

Paradigma

Die fortschreitende Nähe der Informatik zum Menschen macht es notwendig, die Schnittstelle (HCI) generell neu zu überdenken. Auf einer neuen empirischen Basis, die auf die Grobstruktur Fakten- Daten-Information-Mensch zurückgreift wird ein neues Paradigma aufgebaut. Modernste Methoden (OO, CCD, PCD, Semantc Networking, UCD) werden berücksichtigt.

Die Informationswissenschaft hat sich um die Jahrhundertwende als eine Formal - und Strukturwissenschaft etabliert. Die Vielfalt und Bedeutung obriger vorher schon bekannter
Begriffe sind in der Menschheitsgeschichte unübersehbar. Die vorhandene aufgezeichnete Datenmenge darüber ist unendlich groß. Umso reizvoller ist es, sich dieser großen Themen des menschlichen Lebens aus der Sicht der Formalisierung, Strukturierung und übersichtlichen Neuordnung zu nähern. Ein der Technik der Zeit angepasster Reduktionismus (in nützlichem Sinne) muss zugegeben werden.

Overige begrippen *Axioma; Biologie des Menschen; Daten; Definieren; Grenzen des Menschen; HCD; HCI; Hirnforschung; HO; Humanorientierung; Informatiefilosofie; Information; Objektorientierung; Reaktionszeiten des Menschen; Signalmuster; Subjektorientierung; Taal; Theoretische Informationswissenschaft; Wissen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografische gegevens

~ http://textfeld.ac.at/text/1771/

Ook hier te raadplegen

~ http://www.academia.edu/3064495/Neues_Paradigma_in_der_Informationswissenschaft

Website Plochberger

~ http://www.plbg.at/

Website Plochberger (artikel)

~ http://www.plbg.at/Werke/deutsch/Neues%20Paradigma%20in%20der%20IW%20%28Ausgabe2%29.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9864** ***The nonsense of 'knowledge management'***

T.D. Wilson

(Artikel) Information Research, 2002. 8(1), paper no. 144
1368-1613
October 2002

Kennismanagement

Examines critically the origins and basis of 'knowledge management', its components and its development as a field of consultancy practice. Problems in the distinction between 'knowledge' and 'information' are explored, as well as Polanyi's concept of 'tacit knowing'. The concept is examined in the journal literature, the Web sites of consultancy companies, and in the presentation of business schools. The conclusion is reached that 'knowledge management' is an umbrella term for a variety of organizational activities, none of which are concerned with the management of knowledge. Those activities that are not concerned with the management of information are concerned with the management of work practices, in the expectation that changes in such areas as communication practice will enable information sharing.

Overige begrippen *Definieren; Informatie; Information; Information management; Kennisintensieve organisatie; KIO; Knowledge management; Tacit Knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://InformationR.net/ir/8-1/paper144.html

Issue 8

~ http://www.informationr.net/ir/8-1/infres81.html

* **9875** ***Normblad archiefinventaris***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-jun-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Archiefinventaris

Dit normblad beschrijft de specificaties van een archiefinventaris zoals deze wordt opgeleverd als toegang op een archief dat voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor het vervaardigen van inventarissen van de archieven van het rijk door Doc-Direkt.
Het bewerken van een archief en het opstellen van een inventaris is maatwerk, binnen de kaders van dit normblad. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullende maatwerkafspraken vast in het beslisdocument In het beslisdocument wordt ook vastgelegd of en in hoeverre van de specificaties wordt afgeweken. Bij archiefinventarissen bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Normering; Toegang; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgBlMg2FNa07RES94ec0oVb0uT6J8QcFM7Dn4zIHz32lovlKqVIP3n5ted6ae5bC4K1S1rzYgVPCTy0/Normblad_Archiefinventaris_versie_22_31032015_voor_BREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.2

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_archiefinventaris_versie_2.2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9876** ***Normblad materiële staat***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-aug-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Materiele staat

Deze norm beschrijft de eisen die worden gesteld aan de materiële staat van archieven die voor overbrenging in aanmerking komen. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor de materiële verzorging van archieven van het rijk die voor blijvende bewaring in aanmerking komen.
De norm is van toepassing op alle archieven van de zorgdragers van het Rijk. Uit oogpunt van behoud kan het in specifieke gevallen noodzakelijk zijn van de norm af te wijken. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullend maatwerkafspraken vast in het beslisdocument. Bij archieven bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Behoud; Normering; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgCw7RCRjggz1kofiPDJ-I9sf8X2*TyFsLdIcYSlhYBdK4tOHpE**BNx2ryenfY2D xluKrgqeqHNtz7w/NORMBLADMATERILESTAATVERSIE2voorBREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.0

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_materiele_staat_versie_2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

* **10410** ***Not Everything That Counts Can Be Counted***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 9-aug-2020 / Website Quote Investigator, 2016.

Meten

Over de herkomst van de quote Not everything that can be counted counts, not everything that counts can be counted

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Big data; Dataficatie; Datagedreven werken; Dataïsme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Paginga op internet

~ https://quoteinvestigator.com/2010/05/26/everything-counts-einstein/ - note-455-1

** **9802** ***On defining library and information science as applied philosophy of information***

Luciano Floridi

(Artikel) Social Epistemology, 2002. VOL. 16, NO. 1, blz. 37-49.

Informatiefilosofie

This paper analyses the relations between philosophy of information (PI), library and information science (LIS) and social epistemology (SE). In the first section, it is argued that there is a natural relation between philosophy and LIS but that SE cannot provide a satisfactory foundation for LIS. SE should rather be seen as sharing with LIS a common ground, represented by the study of information, to be investigated by a new discipline, PI. In the second section, the nature of PI is outlined as the philosophical area that studies the conceptual nature of information, its dynamics and problems. In the third section, LIS is defined as a form of applied PI. The hypothesis supported is that PI should replace SE as the philosophical discipline that can best provide the conceptual foundation for LIS. In the conclusion, it is suggested that the 'identity' crisis undergone by LIS has been the natural outcome of a justi ed but precocious search for a philosophical counterpart that has emerged only recently: namely, PI. The development of LIS should not rely on some borrowed, pre-packaged theory. As applied PI, LIS can fruitfully contribute to the growth of basic theoretical research in PI itself and thus provide its own foundation.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Overige begrippen *Library and information science; LIS; Philosophy of information; PI; SE; Social epistemology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op internet

~ http://www.philosophyofinformation.net/library-and-information-science

Tekst op internet

~ http://www.philosophyofinformation.net/publications/pdf/isaspi.pdf

* **10040** ***On Human Dignity as a Foundation for the Right to Privacy***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy & Technology / Springer Science+Business Media, Dordrecht, 2016. Editor Letter
DOI 10.1007/s13347-016-0220-8

Privacy

The protection of privacy should be based directly on the protection of human dignity, not indirectly, through other rights such as that to property or to freedom of expression. In other words, privacy should be grafted as a first-order branch to the trunk of human dignity, not to some of its branches, as if it were a second-order right.

Overige begrippen *Dignity; Grondrecht; Informational privacy; Waardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24779182/On_Human_Dignity_as_a_Foundation_for_the_Right_to_Privacy?auto=downloa

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

~ http://fra.europa.eu/nl/charterpedia/title/i-dignity

* **10176** ***On the Morality of Artificial Agents***

Luciano Floridi en J.W. Sanders

(Artikel) Minds and Machine / Kluwer, 2004. 14: 349 379, 2004

Ethics

Artificial agents (Aas), particularly but not only those in Cyberspace, extend the class of entities that can be involved in moral situations. For they can be conceived of a moral patients (as entities that can be acted upon for good or evil) and also as moral agents (as entities that can perform actions, again for good or evil). In this paper, we clarify the concept of agent and go on to separate the concerns of morality and responsibility of agents (most interestingly for us, of Aas). We conclude that there is substantial and important scope, particularly in Computer Ethics, for the concept of moral agent not necessarily exhibiting free will, mental states or responsibility. This complements the more traditional approach, common at least since Montaigne and Descartes, which considers whether or not (artificial) agents have mental states, feelings, emotions and so on. By focussing directly on 'mind-less morality' we are able to avoid that question and also many of the concerns of Artificial Intelligence. A vital component in our approach is the 'Method of Abstraction' for analysing the level of abstraction (LoA) at which an agent is considered to act. The LoA is determined by the way in which one chooses to describe, analyse and discuss a system and its context. The 'Method of Abstraction' is explained in terms of an 'interface' or set of features or observables at a given 'LoA'. Agenthood, and in particular moral agenthood, depends on a LoA. Our guidelines for agenthood are: interactivity (response to stimulus by change of state), autonomy (ability to change state without stimulus) and adaptability (ability to change the 'transition rules' by which state is changed) at a given LoA. Morality may be thought of as a 'threshold' defined on the observables in the interface determining the LoA under consideration. An agent is morally good if its actions all respect that threshold; and it is morally evil if some action violates it. That view is particularly informative when the agent constitutes a software or digital system, and the observables are numerical. Finally we review the consequences for Computer Ethics of our approach. In conclusion, this approach facilitates the discussion of the morality of agents not only in Cyberspace but also in the biosphere, where animals can be considered moral agents without their having to display free will, emotions or mental states, and in social contexts, where systems like organizations can play the role of moral agents. The primary 'cost' of this

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

facility is the extension of the class of agents and moral agents to embrace Aas.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Computer ethics; Level of abstraction; Moral responsibility; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij Academia.edu

~ https://www.academia.edu/255823/On_the_morality_of_artificial_agents

** **9818** ***The Onlife Manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 8-feb-2013 / Europese Commissie, 2013.

Infosphere

The deployment of information and communication technologies (ICTs) and their uptake by society affect radically the human condition, insofar as it modifies our relationships to ourselves, to others and to the world. The ever-increasing pervasiveness of ICTs shakes established reference frameworks through the following transformations:

1) the blurring of the distinction between reality and virtuality;
2) the blurring of the distinctions between human, machine and nature;
3) the reversal from information scarcity to information abundance; and
4) the shift from the primacy of entities to the primacy of interactions.

The world is grasped by human minds through concepts: perception is necessarily mediated by concepts, as if they were the interfaces through which reality is experienced and interpreted. Concepts provide an understanding of surrounding realities and a means by which to apprehend them. However, the current conceptual toolbox is not fitted to address new ICT-related challenges and leads to negative projections about the future: we fear and reject what we fail to make sense of and give meaning to.

In order to acknowledge such inadequacy and explore alternative conceptualisations, a group of scholars in anthropology, cognitive science, computer science, engineering, law, neuroscience, philosophy, political science, psychology and sociology, instigated the Onlife Initiative, a collective thought exercise to explore the policy-relevant consequences of those changes. This concept reengineering exercise seeks to inspire reflection on what happens to us and to re-envisage the future with greater confidence.

Overige begrippen *Herconceptualiseren; Informatiefilosofie; Panopticon; Paradigma; Re-ontologizing; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site

~ http://ec.europa.eu/digital-agenda/futurium/en/content/onlife-manifesto-being-human-hyperconnected-era

Tekst

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Manifesto.pdf

* **10377** ***Ontological Approach to Modeling Information Systems***

Imad Eldin Abugessaisa

(Artikel) Conference on Computer and Information Technology, 2004. In: National course in philosophy of computer science, Proceedings of the Conference

Ontologie

In recent years the use of formal tools in information system modeling and development represents a potential area of research in computerscience. In 1967 the term ontology appeared for thefirst time in computer science literature as S. H.Mealy introduced it as a basic foundation in datamodeling.

The main objective of this paper is to discuss the concept of ontology (from a philosophical perspective) as it was used to bridge the gap between philosophy and information systems science, and to investigate ontology types that

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

can be found during ontological investigation and the methods used in the investigation process.

The secondary objective of this paper is to study different design approaches of ontology and ontology development environments that are used to create and edit ontologies.
The paper will discuss ontological engineering as an artifact and approach for modeling information systems. At the end the paper will introduce ontologydriven information systems.

Overige begrippen *Conceptual model; Filosofie; Information system; Layer cake; Logic of information; Ontology; Philosophy of Computer Science; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/15611796/Ontological_Approach_to_Modeling_Information_Systems?email_work_card=tit

* **9022** ***Ontological Foundations for Structural Conceptual Models***

Giancarlo Guizzardi

(Proefschrift) Centre for Telematics and Information Technology, University of Twente, Enschede, 2005. Telematica Instituut Fundamental Research Series, No. 015 (TI/FRS/015)

Ontologie

A model is an abstraction of reality according to a certain conceptualization. Once represented as a concrete artifact, a model can support communication, learning and analysis about relevant aspects of the underlying domain. As in the passage above by the brilliant Italian writer Primo Levi, a represented model (a dusty diagram) created by an unknown predecessor is a medium to preserve and communicate a certain view of the world, and can serve as a vehicle for reasoning and problem solving, and for acquiring new knowledge (maybe having striking new ideas!) about this view of the world.
As a concrete artifact, a represented model must be expressed in some 'suitable' language. For instance, in the chemical domain evoked by Levi, a language that we would consider 'suitable' would include features such as: comprise constructs that represent concepts such as atoms, molecules and their links; be clear and intuitive for chemists to use; not allow for the construction of diagrams that represent situations that are deemed impossible by the laws of chemistry, etc... In summary, we could say that such a language should be truthful to the domain in reality it is supposed to represent.

In the work presented in this thesis, we systematically study some of the relations between a modeling language and a set of real-world phenomena in a given domain. Thus, one of the questions which are addressed here is: how can we assess the ontology adequacy of a given modeling language? In simple terms, ontological adequacy is a measure of how close the models produced using a modeling language are to the situations in reality they are supposed to represent.

In this thesis, we show how modeling languages can be evaluated and (re)designed with the purpose of improving their ontological adequacy, by proposing a systematic evaluation method for comparing a metamodel of the concepts underlying a language to a reference ontology of the corresponding domain in reality.

However, unlike Levi, the languages in which we have interest here are not the ones of chemistry, but the general conceptual modeling languages that are used in computer science to create domain models in areas such as artificial intelligence, software engineering, domain engineering, database design and integration, enterprise modeling, information systems engineering, among many others. Accordingly, the reference ontology which is needed is not one of a specific domain such as chemistry, but a formal (i.e., domain independent) system of categories and their ties that can be used to construct models of specific domain in realities, i.e., a Foundational Ontology. Moreover, since conceptual modeling languages are intended to support human activities such as communication, domain learning and problem solving, this foundational ontology must be one that takes human cognition explicitly into account.

The main objective of this work is, thus, to contribute to the theory ofconceptual modeling by proposing a reference ontology that can be used to provide ontological foundations for general conceptual modeling concepts, and to analyze, (re) design and provide real-world semantics for general conceptual modeling languages. In particular, we focus here on structural conceptual models (also named domain models, information models, semantic data models). Consequently, the corresponding foundational ontology developed here is an ontology of endurants (objects), as

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

opposed to perdurants (events, processes). More specifically, this ontology addresses issues such as: (i) the general notions of types and their instances; (ii) objects, their intrinsic properties and property-value spaces; (iii) the relation between identity and classification; (iii) distinctions among sorts of types (e.g., kinds, roles, phases, mixins) and their admissible relations; (iv) distinctions among sorts of relational properties; (v) Part-whole relations.

This ontology has been developed by adapting and extending a number of theories coming from the areas of formal ontology in philosophy. The chosen theories have been corroborated by thought experiments in philosophy and/or are supported by empirical evidence in cognitive psychology. Once developed, every sub-theory of the ontology is used in the creation of methodological tools (e.g., modeling profiles, guidelines and design patterns). The expressiveness and relevance of these tools are shown throughout the thesis to solve some classical recurrent problems found in the conceptual modeling and ontological engineering literature.
The thesis demonstrates the applicability and usefulness of both the language evaluation and re-engineering method, and of the foundational ontology proposed by developing a case study. The target of this case study is the fragment of the Unified Modeling Language (UML) that deals with the construction of structural models. In this case study we
(i) evaluate the ontological correctness of current conceptual representations produced using the language;
(ii) provide guidelines for how the UML constructs should be used in conceptual modeling;
(iii) justify extensions to the language in order to capture important ontological distinctions.

As a result of this process, we manage to produce a conceptually cleaner, semantically unambiguous and ontologically well-founded version of the UML fragment that is mostly used for conceptual modeling, namely, the UML class diagrams. After that, we also carry out a second case study which uses this UML version proposed to analyze and integrate several semantic web ontologies in the scope of a context-aware services platform.

The subject of this thesis is of an inherently complex, abstract and interdisciplinary nature. For this reason, we felt obliged to carefully justify our ontological choices and, in many passages, to construct a minimum theoretical background for the argumentation that would follow. As a result, the text of this dissertation is longer than the average PhD thesis in computer science. Nonetheless, we think this disadvantage is compensated by the benefits of having a detailed and precise understanding of the issues discussed here.

Overige begrippen *Architectuur; Conceptualiseren; Endurant; Metataal; Model; Ontology; Perdurant; Schema; Structural conceptual model; UML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Univeristeit Twente

~ https://research.utwente.nl/files/6042428/thesis_Guizzardi.pdf

* **8927** ***Ontologie, een manier om kennis te structureren***

Huub Scholten

(Artikel) Wageningen University and Research Centre, Wageningen, 2003. Agro Informatica 16 (2003)2. - ISSN 0925-4455 - p. 7 - 11.

Ontologie

Vijftien jaar geleden had vrijwel niemand van het begrip ontologie gehoord en was het een begrip waar alleen filosofen wat mee konden. Nu is het een buitengewoon populair onderwerp op internet. Dat het iets met kennistechnologie te maken heeft, en met het intelligent opslaan van data, weten sommige mensen nog wel. Zijn ontologieen iets als databases? Moet ik hier iets van weten? Heb ik er iets aan? Op deze vragen geeft dit artikel een antwoord.

Overige begrippen *OWL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://library.wur.nl/artik/ai/1702769.pdf

Overbrengen in een digitale omgeving

~ http://www.labyrinth.rienkjonker.nl/semanticweb

Zie ook

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ http://www.google.nl/url?sa=t&source=web&ct=res&cd=2&url=http%3A%2F%2Flibrary.wur.nl%2FWebQuery%2Fw25997&ei=whbPSrWbHI_m-Qaas82NAw&usg=AFQjCNG9QTEzuFNxbl_1jjT08VAobjleiw&sig2=10XkG-BPq6wpOHuRXm84hA

* **8847** ***Ontology***

Tom Gruber

(Webpagina) Geraadpleegd 16-jan-2012 / TomGruber.org, 2007. in the Encyclopedia of Database Systems, Ling Liu and M. Tamer Özsu (Eds.), Springer-Verlag, 2009

Ontologie

In the context of computer and information sciences, an ontology defines a set of representational primitives with which to model a domain of knowledge or discourse. The representational primitives are typically classes (or sets), attributes (or properties), and relationships (or relations among class members). The definitions of the representational primitives include information about their meaning and constraints on their logically consistent application. In the context of database systems, ontology can be viewed as a level of abstraction of data models, analogous to hierarchical and relational models, but intended for modeling knowledge about individuals, their attributes, and their relationships to other individuals. Ontologies are typically specified in languages that allow abstraction away from data structures and implementation strategies; in practice, the languages of ontologies are closer in expressive power to first-order logic than languages used to model databases. For this reason, ontologies are said to be at the "semantic" level, whereas database schema are models of data at the "logical" or "physical" level. Due to their independence from lower level data models, ontologies are used for integrating heterogeneous databases, enabling interoperability among disparate systems, and specifying interfaces to independent, knowledge-based services. In the technology stack of the Semantic Web standards [1], ontologies are called out as an explicit layer. There are now standard languages and a variety of commercial and open source tools for creating and working with ontologies.

Overige begrippen *Classificatie; Ontology; Semantic web; Semantisch web; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://tomgruber.org/writing/ontology-definition-2007.htm

** **8770** ***Ontology A: Concept of a Record***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Schema) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records, Luciana Duranti and Randy Preston, eds. (Padova, Italy: Associazione Nazionale Archivistica Italiana, 2008).
Versie december 2007

Ontologie

Een uitgewerkt schema (ontologie) van een archiefstuk.

Overige begrippen *Archiefstuk; Documenttype; Informatietype; Kenmerk; Oorkondenleer; Record.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Appendix 22 - Project Ontologies

~ http://www.interpares.org/ip2/display_file.cfm?doc=ip2_book_appendix_22.pdf

** **8771** ***Ontology B: Concept of the Status of Transmission of a Record***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Schema) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records, Luciana Duranti and Randy Preston, eds. (Padova, Italy: Associazione Nazionale Archivistica Italiana, 2008).

Versie december 2007

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Ontwikkelingsstadium

Ontologie van de ontwikkelingsstadia van een (digitaal) archiefstuk.

Overige begrippen *Concept; Expeditie; Klad; Kopie; Minuut; Ontologie; Origineel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Appendix 22 - Project Ontologies

~ http://www.interpares.org/ip2/display_file.cfm?doc=ip2_book_appendix_22.pdf

** **8769** ***Ontology C: Trustworthiness of a Record***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Schema) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records, Luciana Duranti and Randy Preston, eds. (Padova, Italy: Associazione Nazionale Archivistica Italiana, 2008).

Versie december 2007

Ontologie

De ontologie van de betrouwbaarheid van een archiefstuk

De [betrouwbaarheid (trustworthiness)] van een archiefstuk wordt ondersteund door bepaalde gradaties rond de [betrouwbaarheid (reliability)] , de [authenticiteit] en de [nauwkeurigheid].

De [betrouwbaarheid (reliability)] wordt vastgesteld door het controleren van de [volledigheid] en de [ontstaansprocedure].

De [authenticiteit] bestaat uit twee componenten, te weten de [integriteit] en de [identiteit].

De [nauwkeurigheid] wordt bepaald door de mate van [precisie], [juistheid], [echtheid] en [relevantie].

Overige begrippen *Archiefstuk; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Echtheid; Identiteit; Integriteit; Juistheid; Nauwkeurigheid; Oorkondenleer; Precisie; Relevantie; Volledigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Appendix 22 - Project Ontologies

~ http://www.interpares.org/ip2/display_file.cfm?doc=ip2_book_appendix_22.pdf

* **8925** ***Ontology Engineering for the Semantic Web and Beyond***

Natalya F. Noy

(Presentatie) Stanford University, 2004.

Ontologie

Presentatie met uitleg over het opzetten van ontologieën.

Overige begrippen *Semantic web; Semantisch web; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

OWL features

~ http://www.w3.org/TR/owl-features/

Presentatie op internet

~ http://protege.stanford.edu/publications/ontology_development/ontology101.html

Protégé editor

~ http://protege.stanford.edu/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **7863** ***De ontwikkeling van NEN 2082, Standaard met eisen voor informatie- en archiefmanagement functionaliteit in programmatuur; Nee niet alweer een nieuwe standaard***

Hans Waalwijk

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2007. Jaargang 61, juni 2007, nummer 6

NEN 2082

Een van de belangrijkste redenen om de norm NEN 2082 te vervaardigen heeft te maken met een ontwikkeling van - in termen van de NEN-ISO 15489 - het informatie- en archiefrnanagement. Het informatie- en archiefmanagement wordt bij organisaties vaak niet via een Document ManagementSystemen (DMS) of Record Management Applicaties (RMA) geregeld, maar is ingebed in bedrijfsapplicaties. En dit soort applicaties wordt gebruikt bij het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden: workflowapplicaties vallen hieronder, maar ook boekhoudsystemen, personeel- of management informatiesystemen; tientallen pakketten en programma's. Systemen dus die niet vanzelfsprekend zijn gekoppeld aan de postregistratie of die gegevens 'overbrengen' naar specifiek voor archiefbeheer ingerichte applicaties zoals een RMA.

Overige begrippen *DMS; DOD5015.2; E-depot; MoReq; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 23081-1:2006; ReMANO 2004; RMA; Workflow management.*

* **9629** ***Een onwrikbaar geloof in rechtvaardigheid; Aletta Jacobs 1854-1929***

Mineke Bosch

(Publicatie) UItgeverij Balans, Amsterdam, 2005. ISBN: 97 8 9050186575

Biografie

Iedereen kent haar als de eerste vrouw in Nederland die werd toegelaten tot een universiteit, de eerste vrouw die afstudeerde als arts, de eerste vrouw die promoveerde, de eerste vrouw die een artsenpraktijk opende en de eerste vrouw die zich op een kieslijst voor de gemeenteraadsverkiezingen wilde laten plaatsen. Maar wie was deze eigenzinnige vrouw die met grote vanzelfsprekendheid haar plek in de wereld opeiste? Gedreven door een onwrikbaar gevoel voor rechtvaardigheid betwistte Aletta Jacobs waar zij kon de fatsoensregels die vrouwen belemmerden in hun vrijheid. Zij werd uiteindelijk de spil en de ziel van de Nederlandse beweging voor vrouwenkiesrecht. Haar wapens waren een scherp politiek en strategisch inzicht, humor, toewijding, idealisme, onuitputtelijke energie en doorzettingsvermogen.

Met gevoel voor het sprekende detail beschrijft Mineke Bosch de lange weg die Aletta Jacobs aflegde van 'eenvoudig dorpskind' uit een joods doktersgezin in de Groningse veenkoloniën tot wereldburgeres die op bezoek ging bij de paus én de president van Amerika om hen persoonlijk de resoluties van het Haagse Vrouwencongres voor de vrede aan te bieden.

Recensie(s)

Aletta Jacobs is bekend als de eerste vrouw die een universitaire studie volgde, als eerste vrouwelijke arts en als boegbeeld van de eerste feministische golf. De auteur, historica, geeft in deze in opdracht van het Prins Bernhard Cultuurfonds geschreven biografie een uitvoerig beeld van haar ontwikkeling van dorpsmeisje tot wereldburger en van haar veelbewogen leven, waarbij ze zich baseert op een breed scala aan bronnen. Gedreven door haar rechtvaardigheidstreven zette Aletta Jacobs zich steeds af tegen normen en regels die vrouwen in hun vrijheid beperkten. Ze maakte zich sterk voor arbeidsomstandigheden, gezondheidszorg en anticonceptie van vrouwen, maar zette zich als spil van de Nederlandse vereniging voor vrouwenkiesrecht ook in voor hun politieke participatie. Een meeslepend geschreven, plezierig leesbare biografie, die de lezer er voortdurend mee confronteert hoeveel er in de twintigste eeuw is veranderd. Met oog voor persoonlijke details schetst de auteur een genuanceerd beeld van het leven van een van de grootste vrouwen uit de recente Nederlandse geschiedenis. Met een aantal zwartwitafbeeldingen, noten, bronnenoverzicht, bibliografie, literatuur en register.

Drs. N.P. Aders

Overige begrippen *Persoonlijkheden.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie bij Bol.com

~ http://www.bol.com/nl/p/een-onwrikbaar-geloof-in-rechtvaardigheid/1001004002411662/

* **7258** ***Op slot of ontsloten; Keuze van een ontsluitingsmethode voor documentaire informatie***

P.W. Boersema en L. Popken

(Publicatie) Centrale Archiefselectiedienst, Winschoten, 1987. Samengesteld op verzoek van en in overleg met de Nederlandse Stichting voor Classificatie en andere ontsluitingssystemen (NCS), afdeling Woordsystemen.
90-5164-002-1

Ontsluiting

Informatie speelt een belangrijke rol in de samenleving. Toegang tot informatie krijgen is soms een heel probleem, het geven van toegang tot die informatie is vaak een nog groter probleem. Zeker voor kleinschalige organisaties zoals bedrijven, bibliotheken, archieven, documentatie instellingen, verenigingen, die zich niet voldoende professionele krachten op het gebied van de documentaire informatieverzorging kunnen veroorloven.

Toch is het ontsluiten van de inhoud van allerlei relevante informatiedragers van groot belang voor het voortbestaan van de organisatie. Gebruikers moeten immers in staat worden gesteld om een maximum aan gewenste informatie uit de aanwezige documenten te kunnen halen.

Het is niet eenvoudig een ontsluitingsmethode te kiezen die volledig beantwoordt aan de behoefte aan documentaire informatie van een kleinschalige organisatie. Vaak kan men niet uit de voeten met de bestaande ontsluitingsmethoden, classificatieschema's, trefwoordensystemen en thesauri, die worden gebruikt in grotere bibliotheken, archieven, documentatie -instellingen en bedrijven. Het is daarom zaak dat deze organisaties een ontsluitingsmethode kiezen die afgestemd is op de eigen collectie, de eigen gebruikers, het beschikbare budget en het reeds aanwezige eigen documentaire informatiesysteem.

Kleinschalige organisaties kunnen met behulp van deze publicatie kiezen voor een goede ontsluitingsmethode. Dit aan de hand van een praktische leidraad, daar in de vakliteratuur een praktijkgerichte aanpak vaak ontbreekt.
De nadruk komt te liggen op de onderwerpsontsluiting met behulp van woordsystemen, zoals trefwoordensystemen, thesauri en classificatieschema's en niet zozeer op formele ontsluiting. Dit hangt samen met de achtergrond waartegen deze brochure tot stand is gekomen.

Overige begrippen *Classificatie; Onderwerpsontsluiting; Relatie; Thesaurus; Toegankelijkheid; Trefwoord; Vindbaarheid; Woordsysteem; Zoeken.*

* **9972** ***Open reseach glossary***

Jon Tennant en Ross Mounce

(Publicatie) Geraadpleegd 29-jul-2015 / Figshare, 2015. Version 2.0: Released [12 July 2015]

Glossary

This glossary is designed to be a resource to inform people about the culture of 'open scholarship'.

This resource was written by the community, and depends on the community to stay current. To update this resource please make changes using the link below, and periodically this resource and associated PDF/XML will be updated.

Overige begrippen *Open access; Open data; Open research; Science policy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.1482094

Webpagina

~ http://www.righttoresearch.org/resources/OpenResearchGlossary/index.shtml

Welcome

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ http://blogs.egu.eu/network/palaeoblog/2015/02/03/welcome-to-the-open-glossary/

* **5462** ***Open standaarden***

Wim Stubbe

(Website) © Copyleft 2003 Openstandaarden VZW, Brugge, 2003.

Open standaard

Elke vorm van digitale communicatie maakt gebruik van bestanden of pakketjes met informatie. Die informatie is opgeslagen in een bepaald formaat, dat beide zijden van de communicatie moeten verstaan. In de huidige computer-wereld is het zo dat veel communicatie gebeurt in formaten die enkel gekend zijn door een enkel bedrijf, dat op die manier de gebruikers verplicht om hun software te kopen als ze met die communicatie-formaten willen werken.

Overige begrippen *Communicatie; Formaat; Gegevensdrager; Software; Standaard; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De term open standaard

~ http://openstandaarden.be/teksten/definitie

De term specificatie

~ http://openstandaarden.be/teksten/begrip_spec

Openstandaarden.be

~ http://www.openstandaarden.be

* **10631** ***Opening the Shrine of the Mundaneum; The Positivist Spirit in the Architecture of Le Corbusier and his Belgian "Idolators"***

Wouter van Acker

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Society of Architectural Historians, 2013. Proceedings of the Society of Architectural Historians, Australia and New Zealand,
Open Papers presented to the 30th Annual Conference of the Society of Architectural Historians, Australia and New Zealand held on the Gold Coast, Queensland,
Australia, July 2-5, 2013.

Architectuur

n 1928 Le Corbusier drafted detailed plans for a centre of information, science, and education, called the Mundaneum, to complement the headquarters of the League of Nations in Geneva. The allegedly historicist and academic traits and quasi-religious tendencies of these plans triggered fierce reactions by critics such as Karel Teige and El Lissitzky. Le Corbusier in turn answered these critiques in a long essay entitled "In Defense of Architecture". This paper aims to shed new light on the Mundaneum debate by exploring the programme of the Mundaneum as it was defined by the Belgian documentalist and utopian internationalist Paul Otlet (1868–1944) and translated in architecture by Le Corbusier. Otlet conceived the Mundaneum as at the same time a concept of a new kind of information service that would eventually absorb libraries, and a complex of institutions that he and Henri La Fontaine directed and had brought together in the prestigious Palais du Cinquantenaire in Brussels. The Mundaneum was his lifelong project in which the design of Le Corbusier was only one, although an important, moment in its development, followed by a series of designs made by Belgian modernist architects in the 1930s and 1940s. By entering into a dialogue with the history of information science, the history of internationalism, and especially the history of positivism in all its spirituality, this paper reinvestigates the symbolism of the spiralling pyramid of the Mundaneum as designed by Le Corbusier and his followers.

Overige begrippen *Bibliotheek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Paper op internet

~ https://www.sahanz.net/wp-content/uploads/S16_02_Van-Acker_Opening-the-Shrine-of-the-Mundaneum.pdf

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **10008** ***" Order by fluctuation"? Classical archives and their audio-visual counterparts; Technomathematical and epistemological options in navigating trans-alphabetical archives***

Wolfgang Ernst

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 18-mei-2009 / , 2009. [Lecture (plus supplements) held at the Swedish National Library in Stockholm, Mai 18, 2009, as part of the lecture series Archives and Aesthetical Practices]

Media archaeology

Archives and information-aesthetical practices, in my media-archaeological reading, can be re-defined in terms like negentropic systems and aisthesis: the registration of physically real signals by audio-visual media for the "analogue" age, and Digital Signal Processing in our current media practice.

Let me emphasize the difference between classic, alphabet-based archives (the symbolic regime, based on alphetic letters) and audio-visual archives (based on physical signals). There are new tools of sound- and image-based search engines, new tools for adressing audio-visual memory, be it cultural, aesthetic, scientific, or otherwise.

Among the aesthetic issues which are important in defining what is different in digital archives compared to the traditional ones ranks the issue of how to nagivate audio-visually in data avalanches, that is, to find sensual, aisthesis-based interfaces for human-machine-memory logistics.

Overige begrippen *Alphabet-based archive; Audio-visual archive; Audiovisueel; Metadata; Preservation; Toegankelijkheid; Waarneembaarheid; Zoekmachine.*

** **9652** ***Organizing Words: A Critical Thesaurus for Social and Organization Studies***

Yiannis Gabriel

(Publicatie) Oxford University Press, 2008. ISBN 10: 019921321
ISBN 13: 9780191549991

Organizing word

Organizing Words presents a series of essays on some 220 widely used--and much debated--terms in the social sciences, and organization studies. Each essay explores the meanings and uses of the word; and also the controversies they have sparked. The book aims to be a first port of call for students, researchers and scholars who wish to familiarize themselves with these key ideas and use them in their own work.

The book is neither an encyclopaedia nor a dictionary, but a thesaurus. As such it combines both the original meaning of a thesaurus as a treasure trove, with its more contemporary characteristics of an accessible and practical resource.

Primarily aimed to those interested in social and organizational studies, it will appeal to all those interested in the human sciences. It does not claim to be canonical or all-inclusive, but each entry seeks to enlighten and help, without patronizing or obscuring disagreements and difficulties. The book seeks to be re-assuring without being complacent or "comfortable", to be authoritative without being doctrinaire, and to be critical without being destructive.

Words help us express ourselves, and make sense of our experiences and our actions; and they help us to organize ourselves, our thoughts and our universe.Organizing Wordswill be an invaluable resource for essay-writing and a useful tool in planning and carrying out projects and dissertations.

Overige begrippen *Betekenis; Contextualiseren; Dictionary; Encyclopedia; Kennis; Ontologie; Semantiseren; Taal; Thesaurus; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google books

~ http://books.google.co.uk/books/about/Organizing_Words.html?id=forX-N-vwGsC

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10179** ***Origin and Development of the Concept of Archival Description***

Luciana Duranti

(Artikel) Archivaria, 1993. 35 (Spring 1993)

Archival description

By studying the origin and development of the concept of archival description, the main question addressed here was whether description has always been a major archival function. The conclusion is that description has never been an archival function. Instead, it has been one of the means used to accomplish the only two permanent archival functions: (1) preservation (physical, moral and intellectual) and (2) communication of archival documents, that is, of the residue and evidence of societal actions and transactions. This is probably the reason why there is no universally recognized conceptualization of archival description, no steady progress in its use, and not even linear development in its application. Description has been carried out or not carried out depending on specific needs and conditions, attitudes and requirements, and its products have consistently reflected the conceptions about archives held by the society of the time.

Overige begrippen *Accessibility; Archival function; Archivistische beschrijving; Availability; Beschrijven; Oude orde; Preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35518164/Luciana_Duranti_-_Origin_and_Development_of_the_Concept_of_Archival_Des

** **10098** ***Over gastvrijheid***

Jacques Derrida en Anne Dufourmantelle

(Publicatie) Boom, Amsterdam, 2016. ISBN 9789058755636

Gastvrijheid

De gebundelde teksten in Over gastvrijheid behandelen het vraagstuk van de vreemdeling: hoe kun je openstaan voor iemand die vanuit het vreemde op ons toekomt? Derrida en Dufourmantelle gaan in deze tekst uit van een radicaal concept van gastvrijheid. In de act van echte gastvrijheid staan wij volledig open voor de vreemdeling. Wij schakelen alles wat wij het onze noemen uit om de vreemdeling recht te doen in zijn vreemd-zijn. Deze absolute gastvrijheid is echter onmogelijk, omdat wij geen afstand kunnen doen van wie wij zijn en van de traditie waarin we staan. Toch hebben we dit absolute idee nodig om überhaupt over gastvrijheid te kunnen nadenken.

De vertalingen van Walter van der Star en Rokus Hofstede verschenen eerder samen in de reeks Boom Essay (1998) en zijn door de huidige vluchtelingenstromen weer bijzonder actueel geworden.

Oorspronkelijke titels: De l'hospitalité, 'Anne Dufourmantelle invite Jacques Derrida à répondre' en Cosmopolites de tous les pays, encore un effort
Vertaling: Walter van der Star en Rokus Hofstede

Overige begrippen *Cultuur; Deconstructie; Filosofie; Taal; Vrijheid; Wet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boom uitgevers

~ https://www.boomfilosofie.nl/product/1563/Over-gastvrijheid

Jacques Derrida, 'Kosmopolieten aller landen, kop op!' (fragment)

~ http://www.hofhaan.nl/2016/rokus-hofstede/jacques-derrida-kosmopolieten-aller-landen-kop-op-fragment/

REREADING: OF HOSPITALITY: ANNE DUFOURMANTELLE INVITES JACQUES DERRIDA TO RI

~ http://amsterdamlawforum.org/article/view/49/63

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Over+gastvrijheid+Jacques+Derrida+en+Anne+Dufourmantelle&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=dyGFWPKJC8HPa9i5reAH - q=Over+gastvrijheid+Jacques+Derrida+en+Anne+Dufourmantelle&st

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **9037** ***Overheid.nl Web Metadata Standaard; OWMS 3.5***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Laatst geraadpleegd 18-mrt-2010 / Overheid.nl.

Webmetadata

De Overheid.nl Web Metadata Standaard (OWMS) is de metadatastandaard voor informatie van de Nederlandse overheid op internet. De standaard is gebaseerd op de internationale metadatastandaard van het Dublin Core Metadata Initiative (DCMI).

OWMS bestaat uit afspraken over:

eigenschappen die aan overheidsinformatie kunnen worden toegekend
lijsten van waarden die deze eigenschappen kunnen hebben
syntax van waarden van deze eigenschappen

Overige begrippen *DCMES; Dublin Core Metadata Element Set; Metadata; Standaard; Vindbaarheid*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

OWMS 3.5

~ https://standaarden.overheid.nl/owms/3.5/doc

~ http://standaarden.overheid.nl/owms/3.5/doc/index.html

OWMS 3.5 (eigenschappen)

~ http://standaarden.overheid.nl/owms/3.5/doc/eigenschappen.html

OWMS 3.5 (Syntax Codeer Schema's)

~ http://standaarden.overheid.nl/owms/3.5/doc/syntax-codeer-schemas.html

OWMS 3.5 (waardelijsten)

~ http://standaarden.overheid.nl/owms/3.5/doc/syntax-codeer-schemas.html

OWMS actueel

~ https://standaarden.overheid.nl/owms

* **10703** ***Participatory data stewardship***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ada Lovelace Institute, London, 2021. 978-1-8382567-6-0

Datastewardship

Well-managed data can support organisations, researchers, governments and corporations to conduct lifesaving health research, reduce environmental harms and produce societal value for individuals and communities. But these benefits are often overshadowed by harms, as current practices in data collection, storage, sharing and use have led to high-profile misuses of personal data, data breaches and sharing scandals.

These range from the backlash to Care.Data, to the response to Cambridge Analytica and Facebook's collection and use of data for political advertising. These cumulative scandals have resulted in 'tenuous' public trust in data sharing, which entrenches public concern about data and impedes its use in the public interest. To reverse this trend, what is needed is increased legitimacy, and increased trustworthiness, of data and AI use.

This report proposes a 'framework for participatory data stewardship', which rejects practices of data collection, storage, sharing and use in ways that are opaque or seek to manipulate people, in favour of practices that empower people to help inform, shape and – in some instances – govern their own data.

As a critical component of good data governance, it proposes data stewardship as the responsible use, collection and management of data in a participatory and rights-preserving way, informed by values and engaging with questions of fairness.

Drawing extensively from Sherry Arnstein's 'ladder of citizen participation'4 and its more recent adaptation into a spectrum, this new framework is based on an analysis of over 100 case studies of different methods of participatory

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

data stewardship. It demonstrates ways that people can gain increasing levels of control and agency over their data - from being informed about what is happening to data about themselves, through to being empowered to take responsibility for exercising and actively managing decisions about data governance.

Throughout this report, we explore - using case studies and accompanying commentary - a range of mechanisms for achieving participatory decision-making around the design, development and use of data-driven systems and data-governance frameworks. This report provides evidence that involving people in the way data is used can support greater social and economic equity, and rebalance asymmetries of power.

It also highlights how examining different mechanisms of participatory data stewardship can help businesses, developers and policymakers to better understand which rights to enshrine, in order to contribute towards the increased legitimacy of – and public confidence in – the use of data and AI that works for people and society.

Focusing on participatory approaches to data stewardship, this report provides a complementary perspective to Ada's joint publication with the AI Council, Exploring legal mechanisms for data stewardship, which explores three legal mechanisms that could help facilitate responsible data stewardship.

We do not propose participatory approaches as an alternative to legal and rights-based approaches, but rather as a set of complementary mechanisms to ensure public confidence and trust in appropriate uses of data, and – in some cases – to help shape the future of rights-based approaches, governance and regulation.

Overige begrippen *Data donation; Data philantropy; Data stewardship; Ethiek; Participatory datastewardship.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/

Ada Lovelace institute (rapport)

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/report/participatory-data-stewardship/

* **10547** ***Past, present, and future of the concept of information***

Rafael Cappurro

(Artikel) triple C - The Open Access Journal for a Global SustainableInformation Society, 2009. ripleC 7(2): 125-141, 2009
ISSN 1726-670X

Information

This text provides an overview of the complex history of the concept of information in the Greek-Latin as well as in the Medieval and Modern traditions. It connects the Latin etymology of the term informatio with the Greek concepts of eidos/idea and morphé and shows how the objective meaning of information ("giving form to something") becomes obsolete in modernity where only the communicational meaning ("telling something (new) to someone") remains. Information theories in the 20th Century are related to the development of technical systems of message transmission. They give rise to a renaissance of the objective notion of information but under a different framework as the one of the classic pre-modern philosophy. Establishing a connection between the concepts of information and message several options are presented leading to a concept of information based on a theory of messages

Overige begrippen *Concept; Informatie; Information theory; Taal; Taalfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op Academia.edu

~ https://www.academia.edu/31906681/Past_present_and_future_of_the_concept_of_information?email_work_card=title

Site Cappuro

~ http://www.capurro.de/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10134** ***A perfect match?; Connecting partners in the labyrinth of information***

Rienk Jonker

(Essay) versie 17-dec-2017 / (c) Rienk Jonker, Leeuwarden, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Information model

In this essay I will give some insight about the results of my quest as archivist to understand the fundamentals of information. It is about trying not only to understand the complexity, but most and for all to grasp or grock this phenomenon. With the verb grock one indicates that he or she is to understand completely and thoroughly an object, subject or issue (Heinlein 1961). At some point it was for me a surprise to notice that the common perception of complexity of information and information management overshadows the relative simplicity of the outcome of the grocking.
As a result of this journey I was able to develop a basic information model or framework that consists at its core only of three basic interconnected elements. Each element has its own characteristics. An information model is for me a somewhat formal abstract description of objects, attributes, relationships, and rules in a particular domain. It was for me a feasible answer to questions about the possibility to come up with an information model including a model for sharing and exchange of information independent of social, organizational and technical changes and at the same time a model compliant to the required qualities and retention interests. This model I call defiantly the Leeuwarder Information Model (LIM) because there it came eventually to existence. Although it is a kind of archival information model I found it somewhat insolent to call it so. There are indeed enough other archival information models around.
Despite the organizational or cultural background of actors and despite what technical instruments are used for processing information there is always a consistent undercurrent. An undercurrent from the viewpoint of information as a constant factor with basic interwoven notions or concepts as context, documents or more neutral information objects, activities, communication or exchange and particularly also notions about their mutual dependencies.
The sum of these three elements can be called meaningful information (MI). These three elements also determine whether or not a set of meaningful information makes up an archival record. Information is considered a record when it can be used in a personal or organizational context as evidence of a transaction, for reasons of compliancy, conformancy and governance. It is mostly about administrative, legal, fiscal values. As a rule one can say a record is always meaningful information, but not all meaningful information is record. Meaningful information is only a record because we want it to be a record. One could say a record is a construct that lies in the eyes of the beholder. But to avoid further distraction this essay is not about the definition of records and recordness. That is a discussion that has to take place elsewhere.
A real surprise was to observe that essential parts of my notion of meaningful information could be annex to the concept of semantic information (SI) of Floridi (2010). A discovery I found worthwhile to look further into.

Overige begrippen *Archivistiek; Conceptual logic; Connect; ImArch; ImRec; Invariant; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Logic of information; Meaningful information; Philosophy of information; Record; Records in contexts; Records Management; Semantic information; Verbinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35450076/A_perfect_match_Connecting_partners_in_the_labyrinth_of_information

Mijn site (bibliografie)

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/perfect-match-connecting-partners-labyrinth-information

Mijn site (volledige tekst)

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/perfect-match-connecting-partners-labyrinth-information-full-text

* **10504** ***A philosophical staircase for information systems definition, design, and development***

Werner Ulrich

(Artikel) The Journal of Information Technology Theory and Application (JITTA),, 2001. No. 3, 2001, pp. 55-84

Logic of information

The paper proposes a critical approach to information systems definition, design, and development (ISD) grounded in discourse theory, semiotics, practical philosophy and critical systems thinking. It aims to support IS researchers

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

and practitioners in the difficult process of identifying and scrutinizing the diverse issues they face in any ISD project. Two main components of the approach are a hierarchic arrangement of these issues, and of the basic kinds of validity claims they imply, in the form of a philosophical staircase; and a practical framework for critical discourse on these claims called critically systemic discourse. The present first part introduces the staircase and discusses the relevance of the discursive principle for dealing with the various validity claims raised by each one of its steps. The second part will present a discursive framework for applying the staircase.

Overige begrippen *Communication; Epistemology; Hermeneutiek; Information science; Information system; Philosophy of information; Philosophy of technology; Semiotics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/8751647/Ulrich_W_2001_A_philosophical_staircase_for_information_systems_definition_d development?auto=download

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10502-019-09313-z

* **10011** ***A Philosophical staircase for information systems definition, design, and development; A discursive approach to reflective practice in isd (part 1)***

Werner Ulrich

(Artikel) Journal of Informatiion Technology Theory and Appliicatiion (JITTA), 2001. 3:3, 2001, 55-84.

Ontwerpen

The paper proposes a critical approach to information systems definition, design, and development (ISD) grounded in discourse theory, semiotics, practical philosophy and critical systems thinking. It aims to support IS researchers and practitioners in the difficult process of identifying and scrutinizing the diverse issues they face in any ISD project. Two main components of the approach are a hierarchic arrangement of these issues, and of the basic kinds of validity claims they imply, in the form of a philosophical staircase; and a practical framework for critical discourse on these claims called critically systemic discourse. The present first part introduces the staircase and discusses the relevance of the discursive principle for dealing with the various validity claims raised by each one of its steps. The second part will present a discursive framework for applying the staircase.

Overige begrippen *Epistemologie; Informatie; Informatiefilosofie; Information systems definition, design, and development; ISD; Kennis; Semiotiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Deel 1: Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/downloads/ulrich_2001b.pdf

Deel 2: Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/downloads/ulrich_2001c.pdf

Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/readings.html

* **10012** ***A Philosophical staircase for information systems definition, design, and development; A discursive approach to reflective practice in isd (part 2)***

Werner Ulrich

(Artikel) Journal of Informatiion Technology Theory and Appliicatiion (JITTA), 2001. 3:3, 2001, 85-106

Ontwerpen

The first part presented a philosophical staircase that can guide IS practitioners in identifying the various validity claims raised by any project of information systems definition, design, and development (ISD). It was concluded that the discursive principle is constitutive of every step in this staircase but requires pragmatization. The present second part of the paper begins with a short review of the way in which the discursive principle has been considered in the ISD literature thus far. It then introduces the second main pillar of the suggested approach to reflective practice in ISD, critically systemic discourse. The methodological core concept of critically systemic discourse is boundary

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

critique, a concept based in the author's work on critical systems heuristics and critical systems thinking. Based on this core concept and a practical application, a three-stage model for reflective practice in ISD is suggested.

Overige begrippen *Epistemologie; Informatie; Informatiefilosofie; Information systems definition, design, and development; ISD; Kennis; Semiotiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Deel 1: Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/downloads/ulrich_2001b.pdf

Deel 2: Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/downloads/ulrich_2001c.pdf

Site Werner Ulrich

~ http://www.wulrich.com/readings.html

* **10193** ***Philosophy of Computer Science***

William J. Rapaport

(Publicatie) Draftversion 6-sep-2019 / University at Buffalo, The State University of New York, 2019.
DRAFTc©2004 - 2019 by William J. Rapapor

Philosophy

We will investigate proposed answers to the following questions:
1 What is philosophy?

And, in particular, what is "the philosophy of X"
(where X = things like: science, psychology, history, etc.)?

2 What is computer science?
To answer this, we'll need to consider questions such as: What is science? Is computer science a science? If so, what is it a science of? Is it a science of computers? What is a computer? Is it a science of computation? What is computation? Computations are said to be algorithms, so what is an algorithm? Algorithms are said to be procedures, or recipes, so what is a procedure? What is a recipe? What are Church's and Turing's "theses"? What is "hypercomputation"?

3 What is a computer program?
What is the relation of a program to that which it models or simulates? What is simulation? Are programs (scientific) theories? Algorithms are said to be implemented in computer programs, so what is a computer program, and what is an implementation? What is software? Can computer programs be copyrighted, or patented? Can computer programs be verified?

4 What is the philosophy of artificial intelligence?
What is AI? What is the relation of computation to cognition? Can computers think? What are the Turing Test and the Chinese Room Argument?

5 What is computer ethics?
Should we trust decisions made by computers? Should we build "intelligent" computers?

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Computer ethics; Computer program; Computer science; ICT; Philosophy of artificial intelligence; Philosophy of Computer Science; Philosophy of information; Philosophy of technology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Philosophy of Computer Science

~ https://www.cse.buffalo.edu/~rapaport/philcs.html

Via Open Culture

~ http://www.cse.buffalo.edu/~rapaport/Papers/phics.pdf

Zie ook

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ https://www.cse.buffalo.edu//~rapaport/old510.html

* **10357** ***Philosophy of Computing and Information Technology***

Philip Brey en Johnny Hartz Søraker

(Artikel) Philosophy of Technology and Engineering Sciences,, North Holland, 2009. In Handbook of the Philosophy of Science,Philosophy of Technology and Engineering Sciences, North-Holland, 2009,

Philosophy of information

Philosophy has been described as having taken a 'computational turn', referring to the ways in which computers and information technology throw new light upon traditional philosophical issues, provide new tools and concepts for philosophical reasoning, and pose theoretical and practical questions that cannot readily be approached within traditional philosophical frameworks. As such, computer technology is arguably the technology that has had the most profound impact on philosophy. Philosophers have studied computer technology and its philosophical implications extensively, and this chapter gives an overview of the field. We start with definitions and historical overviews of the field and its various subfields. We then consider studies of the fundamental nature and basic principles of computing and computational systems, before moving on to philosophy of computer science, which investigates the nature, scope and methods of computer science. Under this heading, we will also address such topics as data modeling, ontology in computer science, programming languages, software engineering as an engineering discipline, management of information systems, the use of computers for simulation, and human-computer interaction. Subsequently, we will address the issue in computing that has received the most attention from philosophers, artificial intelligence (AI). The purpose of this section is to give an overview of the philosophical issues raised by the notion of creating intelligent machines. We consider philosophical critiques of different approaches within AI and pay special attention to philosophical studies of applications of AI. We then turn to a section on philosophical issues pertaining to new media and the Internet, including the convergence between media and digital computers. The theoretical and ethical issues raised by this relatively recent phenomenon are diverse. We will focus on philosophical theories of the 'information society', epistemological and ontological issues in relation to Internet information and virtuality, the philosophical study of social life online and cyberpolitics, and issues raised by the disappearing borders between body and artifact in cyborgs and virtual selves. The final section in this chapter is devoted to the many ethical questions raised by computers and information technology, as studied in computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Information ethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/21315760/Philosophy_of_Computing_and_Information_Technology?email_work_card=viev

Philosophy of Technology and Engineering Sciences

~ https://www.sciencedirect.com/book/9780444516671/philosophy-of-technology-and-engineering-sciences

* **9886** ***The Philosophy of information***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2011. ISBN 13: 9780199232383

Philosophy of information

PI is the philosophical field concerned with (1) the critical investigation of the conceptual nature and basic principles of information, including its dynamics, utilisation, and sciences, and (2) the elaboration and application of information-theoretic and computational methodologies to philosophical problems. This book lays down, for the first time, the conceptual foundations for this new area of research. It does so systematically, by pursuing three goals. Its metatheoretical goal is to describe what the philosophy of information is, its problems, approaches, and methods. Its introductory goal is to help the reader to gain a better grasp of the complex and multifarious nature of the various concepts and phenomena related to information. Its analytic goal is to answer several key theoretical questions of great philosophical interest, arising from the investigation of semantic information.

Overige begrippen *PI.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Citaat komt van de site van Amazon

~ http://www.amazon.com/dp/0199232393/ref=rdr_ext_tmb

* **9883** ***The Philosophy of Style***

Herbert Spencer

(Publicatie) The Project Gutenberg EBook of The Philosophy of Style, Gutenberg project, 2009. Release Date: March 20, 2009 [Ebook #5849]
Oorspronkelijk werk is uit 1852

Taal

Today's abundance of advice on the art and craft of writing makes the phenomenon appear a modern meta-trope of the written word. And yet it is anything but new. In his 1852 treatise The Philosophy of Style (public library; public domain), Victorian-era philosopher, scientist, and liberal political theorist Herbert Spencer sets out to create a structural framework for good composition, guided by the emergent groundswell of formalist writing. Only 32 years old at the time, he defines language as - an apparatus of symbols for the conveyance of thought - and proceeds to map out its essential machinery

Overige begrippen *Filosofie; Stijl.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek bij Gutenberg project

~ http://www.gutenberg.org/ebooks/5849

Boek online

~ http://www.gutenberg.org/files/5849/5849-h/5849-h.htm

Samenvatting

~ http://www.brainpickings.org/2013/03/19/herbert-spencer-philosophy-of-style-ideal-writer/

* **10477** ***The Philosophy of Symbolic Forms Vol. 1: Language***

Ernst Cassirer

(Publicatie) Yale University Press, 1955. translated by Ralph Mankeim
preface and introduction by Charles W. Hendel

lSBN: 0 - 300-00353-6

Filosofie

The three volumes of The Philosophy of Symbolic Forms focus on language, myth, and science respectively, offering fascinating, if necessarily fragmentary and speculative, accounts of how each develops in the direction of increasing freedom and universality.

Overige begrippen *Symboliek; Taal.*

* **10478** ***The Philosophy of Symbolic Forms Vol. 2 : Mythical thought***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Yale University Press, 1955. translated by Ralph Mankeim
preface and introduction by Charles W. Hendel

Filosofie

The three volumes of The Philosophy of Symbolic Forms focus on language, myth, and science respectively, offering fascinating, if necessarily fragmentary and speculative, accounts of how each develops in the direction of increasing freedom and universality.

Overige begrippen *Mystiek; Mythe; Symboliek; Taal.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10581** ***Philosophy of Technology***

Maarten Franssen en Gert-Jan Lokhorst, Ibo van de Poel

(Artikel) Geraadpleegd 23-apr-2022 / The Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2018. First published Fri Feb 20, 2009; substantive revision Thu Sep 6, 2018

Philosophy of technology

If philosophy is the attempt "to understand how things in the broadest possible sense of the term hang together in the broadest possible sense of the term", as Sellars (1962) put it, philosophy should not ignore technology. It is largely by technology that contemporary society hangs together. It is hugely important not only as an economic force but also as a cultural force. Indeed during the last two centuries, when it gradually emerged as a discipline, philosophy of technology has mostly been concerned with the meaning of technology for, and its impact on, society and culture, rather than with technology itself. Mitcham (1994) calls this type of philosophy of technology "humanities philosophy of technology" because it accepts "the primacy of the humanities over technologies" and is continuous with the overall perspective of the humanities (and some of the social sciences). Only recently a branch of the philosophy of technology has developed that is concerned with technology itself and that aims to understand both the practice of designing and creating artifacts (in a wide sense, including artificial processes and systems) and the nature of the things so created. This latter branch of the philosophy of technology seeks continuity with the philosophy of science and with several other fields in the analytic tradition in modern philosophy, such as the philosophy of action and decision-making, rather than with the humanities and social science.

Overige begrippen *Filosofie; Filosofie van de techniek; Techniekfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://plato.stanford.edu/entries/technology/

Over de Stanford Encyclopedia of Philosophy

~ http://plato.stanford.edu/about.html

Wikipedia - NL - (Techniekfilosofie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Techniekfilosofie

* **9529** ***Planet word***

John Paul Davidson en Stephen Fry

(Publicatie) Penguin UK, London, 2011. 9780718157746

Taal

According to the Snohomish tribe of North America, we speak different languages today because of a row about a duck. There are more than 6,000 languages spoken in the world, some by only a handful, but by the end of the century there will be just 900 left. Why does linguicide occur and what are its consequences?

Do you 'take a bath' or 'have a bath', do you use a 'napkin' or a 'serviette' and are you wearing 'spectacles' to read this or your 'glasses'? How we speak and what we say (or don't say) reveals so much about our identity but does where we come from influence how we think? Does a Frenchman better understand love or a German-speaker have a more technical way of looking at the world?

Learn the tricks to political propaganda, why we can talk but animals can't, discover 3,000 year-old clay tablets that discussed beer and impotence and test yourself at textese - do you know your RMEs from your LOLs? Meet the 105-year-old man who invented modern-day Chinese and all but eradicated illiteracy, and find out why language caused the go-light in Japan to be blue.

Planet Word uncovers everything you didn't know you needed to know about how language evolves: from feral children to deaf Tourette's, fairy-tale princesses and wicked stepmothers to secrets codes, invented languages, backslang - even a language that was eaten! And of course the Del Boys of London with all their 'sugar and honey' and 'porky pies' make themselves known.

Why do people twenty miles from Barnsley live in an 'arse' - and why is it so important that they continue to do so.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Why must we keep words like 'lenerky', 'gloppened' and deedars' in use - and why do we all suddenly love the Geordie accent? From the dusty scrolls of the past to the unknown digital future, will we no longer have need for a written language and instead communicate in pictures and symbols? With (heart) the first graphic to enter the OED, are we already well on our way?

In a round-the-world trip of a lifetime, discover all this and more as J. P. Davidson travels across our gloriously, endlessly intriguing multi-lingual Planet Word

Overige begrippen *Begrip; Betekenis; Linguicide; Woord.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Cover

~ http://www.penguin.com.au/jpg-large/9780718157746.jpg

Site Penguin

~ http://www.penguin.com.au/products/9780718157746/planet-word

* **10199** ***Prediction and explanation in social systems***

Jake M. Hofman en Amit Sharma, Duncan J.Watts

(Essay) Verschenen 3-feb-2017 / Science, 2017. Vol. 355, Issue 6324

Social science

Historically, social scientists have sought out explanations of human and social phenomena that provide interpretable causal mechanisms, while often ignoring their predictive accuracy. We argue that the increasingly computational nature of social science is beginning to reverse this traditional bias against prediction; however, it has also highlighted three important issues that require resolution.
First, current practices for evaluating predictions must be better standardized.
Second, theoretical limits to predictive accuracy in complex social systems must be better characterized, thereby setting expectations for what can be predicted or explained.
Third, predictive accuracy and interpretability must be recognized as complements, not substitutes, when evaluating explanations. Resolving these three issues will lead to better, more replicable, and more useful social science.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Betrouwbaarheid; Big data; Dataset; Explanation; Falsificatie; Granulariteit; Herhaalbaarheid; Human-in-the-loop; Interpreteerbaarheid; Prediction; Verificatie; Verklaring; Voorspelling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Human in the loop

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Human-in-the-loop

Site science

~ http://science.sciencemag.org/content/355/6324/486.full

* **10185** ***A Preface to the Philosophy of Legal Information***

Kevin P. Lee

(Essay) versie 19-mrt-2017 / Southern Methodist University Dedman School of Law, Dallas, 2017. Forthcoming (Fall 2017), 20 SMU Sci & Tech. L. Rev.

Philosophy of Legal Information

This essay introduces the philosophy of legal information (PLI), which is a response to the radical changes brought about in philosophy by the information revolution. It reviews in some detail the work of Luciano Floridi, who is an influential advocate for an information turn in philosophy that he calls the philosophy of information (PI). Floridi proposes that philosophers investigate the conceptual nature of information as it currently exists across multiple disciplines. He shows how a focus on the informational nature of traditional philosophical questions can be transformative for philosophy and for human self-understanding. The philosophy of legal information (PLI) proposed here views laws as a body of information that is stored, manipulated, and analyzed through multiple methods, including the computational methodologies. PLI offers resources for evaluating the ethical and political

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

implications of legal informatics (also known as "legal information systems").

This essay introduces PLI. Parts I and II describe Floridi's philosophy of information. First, Part I introduces the transformation in the concept of information that occurred in the twentieth century through the work of Alan Turning and Claude Shannon. Part II describes Floridi's approaches to traditional questions in epistemology, ontology, and ethics. Part III applies PI to the analysis of legal positivism. It suggests that PLI is a viable project that has potential for transforming the understanding law in the information age.

Overige begrippen *Epistemology; Ethics; Jurisprudence; Philosophy of information; Philosophy of law; PI; PLI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35828683/A_Preface_to_the_Philosophy_of_Legal_Information

MU Science & Technology Law Review

~ https://people.smu.edu/stlr/

SSRN

~ https://ssrn.com/abstract=2937433

* **10441** ***Prefiguring Floridi's Theory of Semantic Information***

John Mingers

(Artikel) triple C - The Open Access Journal for a Global SustainableInformation Society, 2012. tripleC 10(i): pp-pp, 2012
ISSN 1726-670X
http://www.triple-c.at

Semantic information

Luciano Floridi has been very active in helping to develop both the philosophy of information as a discipline and an actual theory of the nature of semantic information. This paper has three purposes.

First, is to demonstrate that Floridi's information theory was largely prefigured by work carried out by Mingers and published some ten years earlier. This is simply a matter of setting the record straight, although the degree of commonality may provide some support for the theory.

Second, to point out that there appears to be a degree of equivocation, or even contradiction, within Floridi's theory concerning the ontological status of information - is it objective, independent of the receiver, or is it subjective, constructed by the receiver from the data they access? The paper argues strongly for an objective interpretation.

Third, to point out extensions to Mingers' theory in terms of the social and pragmatic aspects of language, the processing of information into meaning through embodied cognition, and the relation between information and different forms of knowledge

Overige begrippen *Autopoëse; Autopoiesis; Embodied cognition; Knowledge; Pragmatics; Theory of communicative action; Theory of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/8008746/Prefiguring_Floridis_Theory_of_Semantic_Information

Wikiperdia (Autopoesis)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Autopoiesis

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10675** ***PREMIS Data Dictionary for Preservation Metadata***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) PREMIS Editorial Committee, 2015. version 3.0
June 2015 - Revised November 2015

PREMIS Data Dictionary

The PREMIS Data Dictionary is a comprehensive, practical resource for implementing preservation metadata in digital preservation systems. The Data Dictionary defines preservation metadata that:
- Supports the viability, renderability, understandability, authenticity, and identity of digital objects in a preservation context;
- Represents the information most preservation repositories need to know to preserve digital materials over the long term;
- Emphasizes "implementable metadata": rigorously defined, supported by guidelines for creation, management, and use, and oriented toward automated workflows; and,
- Embodies technical neutrality: no assumptions made about preservation technologies, strategies, metadata storage and management, etc.

Overige begrippen *Informatiemodel; Metadata Encoding and Transmission Standard; METS; Ontology; PREMIS; Preservation Metadata Implementation Strategies; RDF.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PREMIS Data Dictionary for Preservation Metadata, Version 3.0

~ https://www.loc.gov/standards/premis/v3/index.html

* **10251** ***Preservation Metadata Dictionary 2.0***

Marjolein Steeman

(Referentiekader) Versie 2,0 19-jun-2018 / Netherlands Institute for Sound and Vision., Hilversum, 2018. Met Nederlandstalige en Engelstalige toelichting

Preservation metadata dictionary

The goal of the Preservation Metadata Dictionary (PMD) is to describe the attributes of digital objects in the Digital Archive as well as how said objects are to be processed and managed. This document describes version 2.0 of the PMD which replaces PMD version 1.2. A beta version of PMD version 2.0 was released at the end of 2016. Since then, it has been tested in practice and in some areas, improved.

Overige begrippen *Data dictionary; Digital object; Gegevenswoordenboek; Metadata dictionary; OAIS; PMD; PREMIS; Preservation; Trusted digital repository.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PMD op internet

~ publications.beeldengeluid.nl/pub/615

** **2450** ***The Preservation of the Integrity of Electronic Records***

Luciana Duranti en Terry Eastwood, Heather MacNeil

(Internet) School of Library, archival & Information Studies / Ubc, Vancouver, 1997.

Oorkondenleer

The objectives of the research project are:

- to establish what a record is in principle and how it can be recognised in an electronic environment;
- to determine what kind of electronic systems generate records;
- to formulate criteria that allow for the appropriate segregation of records from all other types of information in electronic systems generating and/or storing a variety of data aggregations;
- to define the conceptual requirements for guaranteeing the reliability and authenticity of records in electronic systems;

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

- to assess those methods against different admistrative, juridical, cultural and disciplinary points of view.

Overige begrippen *Archiefbescheiden; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glossary

~ http://www.interpares.org/UBCProject/gloss.HTM

Interpares

~ http://www.interpares.org/

preservation & Integrity

~ http://www.interpares.org/UBCProject/index.htm

Preservation & Integrity - Introduction

~ http://www.interpares.org/UBCProject/intro.htm

The School of Library, Archival and Information Studies at UBC

~ http://www.slais.ubc.ca/

Zie ook bij het Nationaal Archief

~ http://en.nationaalarchief.nl/kennisbank/the-preservation-of-the-integrity-of-electronic-records-c-1996

* **10622** ***Preservation Storage Criteria, Version 2***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Lijst of tabel) Center for Open Science (OSF), 2017. Last modified May 2017

Preservation

Preservation Storage "provides the services and functions for the storage, maintenance and retrieval of [Archival Information Packages, or] AIPs. Archival Storage functions include receiving AIPs from Ingest and adding them to permanent storage, managing the storage hierarchy, refreshing the media on which Archive holdings are stored, performing routine and special error checking, providing disaster recovery capabilities, and providing AIPs to Access to fulfill orders." [OAIS[1], 4-2] In this document, the term "Preservation Storage" is used, instead of Archival Storage or Digital Preservation Storage, but is understood to mean the storage for digital material under preservation management.

The Preservation Storage Criteria is a work in progress, intended to list the key criteria for preservation storage. Like the NDSA Levels of Preservation[2] it is intended to be an easy-to-use document that could help institutions just starting out with preservation as well as institutions with established preservation programs. Some of the uses for the Criteria include:
- Evaluating and comparing preservation storage solutions
- Determining gap areas in existing preservation storage
- Informing more detailed requirements for preservation storage
- As a component of instructional material on digital preservation
- To seed discussions with IT about preservation storage
- To seed discussions within the digital preservation field on preservation storage

The Criteria are meant to describe the characteristics of preservation storage that are relevant to a wide range of different kinds and sizes of institutions with responsibility for preserving digital material, or to organizations providing some or all of the preservation storage service to other institutions. The Criteria intentionally omits tekst that assumes specific architecture, technology, media, content, policy or vendor choices. It is not intended to be detailed enough to use as an institution's only preservation storage requirements document, and some of the criteria may not be applicable for all institutions. The Criteria are meant to be used by institutions as a foundation for informing their preservation storage, to be combined with local policies, applicable regulations, needs and preferences. Also note that institutions will need additional infrastructure in combination with preservation storage, e.g. staging areas, testing infrastructure, delivery and management servers.

Depending on the role an institution plays with regard to preservation storage, they may interpret the Criteria from a different perspective. For example, the "Documented accessc criterion is defined as "Provides immutable logs and/or reports that show all file system access". A storage service provider could interpret this criterion to mean that they

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

are responsible for providing the logs and reports; while an institution purchasing preservation storage from a vendor could interpret this criterion to mean that they expect to receive the logs and reports. Each of the Criteria could be interpreted as having a "providing" or "receiving" implication, depending on an institution's role in relation to the preservation storage.

Overige begrippen *Archival Storage; Digital preservation storage; OAIS; Opslag; Preservation storage; Storage.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digital Preservation criteria

~ https://osf.io/sjc6u/?view_only=

~ https://osf.io/asqvf

Tekst Preservation Storage Criteria (Google docs)

~ https://docs.google.com/document/d/1Ko7JwgNFf5KCnyQJ3sSY2d1T2wfSoRLIQYn-AjNiO-E/edit

* **9676** ***Principles of Access to Archives***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2012. Committee On Best Practices and Standards Working Group on Access

Adopted by the AGM on August 24, 2012
Gepubliceerd op de site van de ICA op 20 feburari 2013,

Access

Archives are preserved for use by present and future generations. An access service links archives to the public; it provides information for users about the institution and its holdings; it influences whether the public will trust the custodians of archives and the services they provide. Archivists support a culture of openness, but accept restrictions as required by laws and other authorities, ethics, or donor requirements. When restrictions are unavoidable, they must be clear and limited in scope and duration. Archivists encourage responsible parties to formulate clear mandates and consistent rules for access, but in the absence of unambiguous guidelines, archivists provide appropriate access by considering professional ethics, equity and fairness, and legal requirements. Archivists ensure that restrictions are fairly and reasonably applied, prevent unauthorized access to restricted archives, and provide the widest possible use of archives by monitoring restrictions and promptly removing those no longer warranted. Archivists adhere to the Principles of Access to Archives in formulating and implementing access policies.

Overige begrippen *Ethiek; Gedragscode; Terminologie; Toegang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de ICA

~ https://www.ica.org/en/principles-access-archives

** **9582** ***The Protection of the Integrity of Electronic Records: An Overview of the UBC-MAS Research Project***

Luciana Duranti en Heather MacNeill

(Artikel) Archivaria, 1996. nr 42 Fall 1996

Archiefstuk

The research project currently underway at the University of British Columbia's Master of Archival Studies Programme is directed toward identifying and defining the requirements for creating, handling, and preserving reliable and authentic electronic records. This article provides an overview of the research project, outlining its objectives and methodology, summarizing its conceptual analysis, and presenting its major findings to date.

Overige begrippen *Archival bond; Authenticiteit; Authenticity; Betrouwbaarheid; Integriteit; Integrity; Record; Record Keeping System; Reliability.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12153/13158

* **10046** ***Het puberbrein van de overheid - informatiebeheer in ketensamenwerking***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Raad voor Cultuur / Raad voor het openbaar bestuur, Den Haag, 2016.

Ketengericht samenwerken

Overheidsorganisaties hebben hun informatie niet op orde. Daarvan hebben ze niet alleen zelf last, ook burgers worden hiervan de dupe. Als overheden met elkaar of met maatschappelijke organisaties in ketens samenwerken, worden de problemen nog groter. Dat constateren de Raad voor Cultuur en Raad voor het openbaar bestuur in hun gezamenlijke advies aan minister Bussemaker: "Het puberbrein van de overheid . Informatiebeheer in ketensamenwerking".

Het zal je maar gebeuren. Je bent negen jaar en je ontvangt al jarenlang aanslagen inkomstenbelasting. Ergens is een vergissing gemaakt. Je wordt verward met iemand anders. Of je persoonsgegevens zijn verkeerd vastgelegd. Je gegevens zitten in zoveel overheidsbestanden, maar waar zit de fout? Ligt het aan de gemeente, aan de Basisregistratie Personen, aan de Belastingdienst…? Dat moet toch te achterhalen zijn, zou je denken. Maar telkens als je ouders denken dat het is opgelost, valt er weer een blauwe envelop op de mat, met jouw naam erop.

De overheid heeft structureel te weinig oog voor het belang van informatie, informatiemanagement en informatiebeheer. Dat is de kern van het probleem. Bij de inrichting van samenwerkingsprocessen moet informatiebeheer daarom het vertrekpunt zijn, niet het sluitstuk. En er moet hierover tussen de betrokken partijen voldoende afstemming zijn, zeker ook over de waardering en selectie van informatie.

De raden waarschuwen dat informatie van de overheid onbruikbaar wordt als verwijzingen doodlopen, omdat de bijbehorende gegevensbestanden zijn vernietigd of onvindbaar zijn. Hoe schadelijk deze link rot kan zijn voor het functioneren van en vertrouwen in bestuurders en overheidsorganen, werd bijvoorbeeld duidelijk bij de veelbesproken ‘Teevendeal’.

Tegelijkertijd ligt ook ‘overarchivering’ op de loer: juist omdat er zo weinig aandacht is voor informatiemanagement, worden er geen afgewogen keuzes gemaakt over archiveren en wordt er meer bewaard dan nodig en toegestaan is. Dat leidt tot extra kosten voor opslag en beheer. Bovendien werkt ‘overarchivering’ ongeoorloofd gebruik in de hand van gegevens die er eigenlijk niet meer horen te zijn.

Voor dit taaie probleem zijn er geen pasklare oplossingen. De huidige Archiefwet biedt in elk geval onvoldoende houvast; daarin is elk bestuursorgaan verantwoordelijk voor zijn eigen archief, maar niemand voor het geheel van overheidsinformatie dat in ketens gedeeld wordt.

In hun advies doen de raden aanbevelingen om de problematiek rondom het beheer van keteninformatie beter in beeld en onder de aandacht te brengen. Ook doen zij suggesties om waardering en selectie van overheidsinformatie in ketens beter te faciliteren. Hiervoor is een nauwe samenwerking tussen de ministeries van OCW en BZK noodzakelijk, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau.

Overige begrippen *Keteninformatiesysteem; Keteninformatisering; Ketenselectielijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Raad voor Culltuur

~ https://www.cultuur.nl/adviezen/sectoroverstijgend/meer-aandacht-nodig-voor-informatiehuishouding-overheid/item359

rapport bij de Raad voor Cultuur

~ https://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Het-puberbrein-van-de-overheid-webversie.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9963** ***De publieke-taakjurisprudentie verduidelijkt***

mr. Dr. N. Jak

(Artikel) Jurisprudentie Bestuursrecht plus / SDU, Den Haag, 2015. Jbplus 2015, aflevering 2 - juni 2015 - jaargang 17

Bestuursorgaan

Over de uitspraken van de (grote kamer van de) Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de publiek-taakjurisprudentie met betrekking tot het begrip bestuursorgaan.

Overige begrippen *B-Orgaan; Buitenwettelijk openbaar gezag; Openbaar gezag; Privaatrechtelijke rechtspersoon; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ http://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

* **10535** ***RDF Schema Declaration of Relation Types***

Eric Miller

(Publicatie) Geraadpleegd 20-sep-2021 / Dublin Core - Metadata Initiative, 1999.

RDF schema

This document provides an RDF Schema declaration of the Relation Types defined by the Dublin Core Relation Type Working Group. This schema declaration consists of both machine understandable information and human-readable prose for each of the agreed upon Relation Types. The machine-understandable declaration of these types are found embedded in the HTML source code. Human readable declarations of the relation types follow.

Overige begrippen *Compound document; Dublin Core; Informatiemodel; MDTO; Metadata; RDF; Relatietype; Relationtype; Resource Description Framework; Schema; TMLO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Latest version

~ https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/rdf-relation-types/

Release History

~ https://www.dublincore.org/specifications/dublin-core/rdf-relation-types/release_history/

* **10142** ***Recommendations for terminology work***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) MediaCenter of the Confederation, Bern, 2002. ISBN 3-907871-07-3
COTSOES

Terminology

Science, research and technology, and many other specialist areas such as politics, culture, and the economy have undergone development in recent decades that has been marked by an ever more rapid updating and replacement of knowledge and products. Along with this go a general diversification of specialist knowledge and a large increase in specialist communication (= exchange of specialist information), not only within language and national boundaries, but also due to the internationalisation and globalisation of life as a whole across language barriers and geopolitical frontiers. Specialist communication now makes up about four fifths of all information, which is exchanged at an ever increasing rate via the new communication channels of the borderless, multilingual information society.

Experts use their special language (LSP = language for special purposes) to exchange specialist information, and this special language is distinguished first and foremost by its own special terminology (= specialised vocabulary).

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

The increasing complexity of technical content and of specialist knowledge as a whole, as well as the interlinking and overlapping of specialist subject fields, make ever greater demands on the accuracy of specialist communication. Terminology as a specialist subject and research field has its place here: it helps to make specialist communication quicker and easier and to ensure its quality by preparing mono- and multilingual specialised vocabularies (= terminologies) and making them available to the widest possible circle of users via the data communications networks.

Overige begrippen *Jargon; Kennis; Language for special purposes; LSP; Special language; Taal; Uitwisselbaarheid; Vaktaal; Vocabulary.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ODLT- The Online Dictionary of Language Terminology

~ http://www.odlt.org/

Tekst op internet

~ http://www.termcoord.eu/wp-content/uploads/2013/08/COTSOES_EN.pdf

Wikipedia - EN - (Terminology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Terminology

* **10278** ***Recommender Systems and their Ethical Challenges***

Silvia Milano en Mariarosaria Taddeo, Luciano Floridi

(Artikel) Website Academia.edu, 2019.

Ethics of Recommendation

This article presents the first, systematic analysis of the ethical challenges posed by recommender systems. Through a literature review, the article identifies six areas of concern, and maps them onto a proposed taxonomy of different kinds of ethical impact. The analysis uncovers a gap in the literature: currently user-centred approaches do not consider the interests of a variety of other stakeholders - as opposed to just the receivers of a recommendation - in assessing the ethical impacts of a recommender system.

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Digital ethics; E-commerce; Ethics; Ethics of Recommendation; Function; Gezichtspunt; Level of abstraction; LoA; Machine learning; Objectivity; Philosophy of information; Point of view; Recommendation system; Recommender system; Social media; Trade-offs.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/38946324/Recommender_Systems_and_their_Ethical_Challenges?email_work_card=thumb

** **10151** ***Records and representations; Paper given at the Conference on the Philosophy of the Archive, Edinburgh, Scotland, 10 th April 2008***

Geoffrey Yeo

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) 10-apr-2008 / University College London (UCL), London, 2008.

Representation

When I proposed to give a paper on records and representations I had no idea that the programme for this conference would include the words representing and representation no fewer than six times. But when I saw the programme I was delighted to discover that my topic is of such wide interest. In considering representation in connection with our understanding of the concept of the record I'm going to draw on ideas from cognitive psychology and philosophy of mind, as well as on the literature of archives and records management. I will set out some propositions about representations as they are perceived by scholars in other fields, and consider how these might map to aspects of records and record systems as archivists understand them.

Overige begrippen *Action; Persistent representation; Record; Records system.*

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicaties Yeo

~ http://www.ucl.ac.uk/dis/people/geoffreyyeo/publications

Tekst op internet

~ http://www.ucl.ac.uk/infostudies/geoffrey-yeo/representations.pdf

* **10553** ***Records in contexts - Conceptual model***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) versie 22-jul-2021 / International Council on Archives, 2021. Consultation Draft v0.2 July 2021 Comments

Records in contexts

Since 2012, with members from fifteen countries, the EGAD has been developing the new standard for the description of records based on archival principles. In the course of its work it has taken into consideration critiques of current practices, established and emerging national conceptual models as well as the models of alied professional communities, and the opportunities presented by new and emerging communication technologies. The objective of the standard is to reconcile, integrate, and build on the four existing standards: General International Standard Archival Description (ISAD(G)); International Standard Archival Authority Records-Corporate Bodies, Persons, and Families (ISAAR(CPF)); International Standard Description of Functions (ISDF); and International Standard Description of Institutions with Archival Holdings (ISDIAH).

Overige begrippen *Conceptual model; General International Standard Archival Description; ICA-RiC; International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families; International Standard for Describing of Functions; International Standard for Institutions with Archival Holdings; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; Logic of archives; Logic of information; Model; Ontology; OWL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website ICA EGAD (Records in Contexts - Conceptual Model)

~ https://www.ica.org/en/records-in-contexts-conceptual-model

** **7986** ***Records Management Service Components Requirements Development Project; Final Report***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Archives and Records Administration Records Management Service Components Program (RMSC), 2005. Versie 31 maart 2005

Records management service component

A records management service component is a piece of software that provides services that support the creation, management, transfer, and destruction of electronic records within a computing environment.

Overige begrippen *Records management service component; RMS; RMSC.*

Records management services

The Records Management Service Components (RMSC) Program Requirements Development Project continued on March 8, 2005, at the Dynamics Research Corporation (DRC) Decision Support Center (DSC) with the sixth and last of the scheduled collaborative sessions with records management and enterprise information architecture stakeholders representing 18 agencies across the Federal government. These participants were named by their Chief Information Officers and E-Government program managers as experts authorized to speak for their agencies on session objectives. Participants met with the goal to review the recommendations, from previous workshops, made by the National Archives and Records Administration (NARA) subject matter experts and representatives from industry and academia. Participants were charged with identifying records management activities that could be supported with software service components within the Federal Enterprise Architecture (FEA).

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Participants were well aware that many activities and business processes essential to records management had to be excluded because they could not be supported directly by a single service component (cf. DoD 5015.2, ISO 15489, ANSI/AIIM/ARMA TR48-2004). Thus activities such as create record, disposition schedule creation and maintenance, security classification and declassification were excluded from consideration (see Section 6 - Project Scope and Constraints). This allowed participants to focus on the objective of identifying and documenting records management activities they believed, if acquired, and made available in the FEA's Component Repository would yield a high return on investment.

The activities and their functional requirements documented in this report are the consensus of the participants from the agencies identified below. It is the intention of the participants that this report will provide baseline requirements for the acquisition of one or more records management components. Participants and the RMSC PMO advise the reader that additional review of the requirements is necessary before engaging in an acquisition activity.

Overige begrippen *Common ground; DOD5015.2; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489; Records management service component; RMSC; SOA; Specificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina met documenten

~ http://www.archives.gov/era/rms/rms-documents.html

Rapport op internet

~ http://www.archives.gov/era/pdf/rmsc0305.pdf

The Records Management Services (RMS) Program

~ http://www.archives.gov/era/rms/

* **10201** ***Redefining Archival Identity: Meeting User Needs in the Information Society***

Randall C. Jimerson

(Artikel) American Archivist, 1989. Vol. 52 / Summer 1989

Professie

In order to avoid becoming irrelevant in the modern information society, archivists must redefine their professional identity and role in society, learn new planning and marketing skills, and establish the importance of archives in meeting user needs. Responding to initiatives launched by the SAA Task Force on Archives and Society, the author argues that archivists should adopt a more user-friendly approach to marketing their services. Marketing differs from public relations and selling products by focusing on customers and their needs. Altering the profession's image requires that individual archivists redefine their own self-image, attitudes, and procedures

Overige begrippen *Archivaris; Dienstverlening; Identiteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site American Archivist

~ http://americanarchivist.org/doi/10.17723/aarc.52.3.k45324625401l7t7

** **10157** ***A relational model of data for large shared databanks***

E.F. Codd

(Artikel) Communications of the ACM, 1970. Volume 13. / Number 6 / June 1970

Relationeel model

Future users of large data banks must be protected from having to know how the data is organized in the machine (the internal representation). A prompting service which supplies such information is not a satisfactory solution. Activities of users at terminals and most application programs should remain unaffected when the internal representation of data is changed and even when some aspects of the external representation are changed. Changes in data representation will often be needed as a result of changes in query, update, and report traffic and natural growth in the types of stored information. Existing noninferential, formatted data systems provide users with tree-structured files or slightly more general network models of the data.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

In Section 1, inadequacies of these models are discussed. A model based on n-ary relations, a normal form for data base relations, and the concept of a universal data sublanguage are introduced.
In Section 2, certain operations on relations (other than logical inference) are discussed and applied to the problems of redundancy and consistency in the user's model.

Overige begrippen *Normalisatie; Relational database; SQL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst bij CiteSeerX

~ http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.98.5286&rep=rep1&type=pdf

Tekst bij Codelab (version 2)

~ https://codeblab.com/wp-content/uploads/2009/12/rmdb-codd.pdf

The ACM Digital Library

~ https://dl.acm.org/citation.cfm?id=362685

** **8915** ***Respect des fonds et principe de provenance; Histoire, théories, pratiques***

Elio Lodolini

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Respect des fonds

Le respect des fonds et le principe de provenance sont, on le sait, deux pilliers de l'archivistique contemporaine, au moins depuis le milieu du siêcle dernier . Les deux expressions ont même parfois été employées comme synonymes. Pourtant, en toute rigueur, le contenu en est different er le second terme, plus large, englobe le premier.

Overige begrippen *Herkomstbeginsel; Pertinentiebeginsel; Provenance.*

* **10126** ***Rethinking context: an introduction***

Charles Goodwin en Allessandro Duranti

(Hoofdstuk) Cambridge University Press, Cambridge, 1992. In Goodwin, Charles; Duranti, Alessandro, Rethinking context: Language as an interactive phenomenon. Cambridge.

Context

When the issue of context is raised it is typically argued that the focal event cannot be properly understood, interpreted approprately, or described in a relevant fashion, unles on looks beyond the event itself tot othre phenomena (for example cultural setting, speech situation, shared background assumtions) within the event is embedded, or alternatively that features of talk itself invoke particular background assumptions relevant tot the organization of subsequent interaction. The context is thus a frame that surrounds the event being examined and provides resources for its appropriate interpretation.
The notion of context thus involves a fundamental juxtaposition ot two entities: (1) a focal event; and (2) a field of action within which that event is embedded.

Over context in taal

Overige begrippen *Action; Activity; Contextualisering; Event; Focal event; Gebeurtenis; Gebruikerscontext; Gebruikscontext; Handeling; Interpreteerbaarheid; Linguïstiek; Ontstaanscontext; Semiotiek; Social context; Taal; Verbal context.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.sscnet.ucla.edu/anthro/faculty/duranti/reprints/rethco.pdf

Zie ook Wikipedia

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Context_(language_use)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10015** ***The Right to Privacy***

Samuel D. Warren en Louis D. Brandeis

(Artikel) Harvard Law Review, 1890. Vol. IV, December 15, 1890, No. 5

Privacy

In "The Right to Privacy," Louis Brandeis and Samuel Warren defined protection of the private realm as the foundation of individual freedom in the modern age. Given the increasing capacity of government, the press, and other agencies and institutions to invade previously inaccessible aspects of personal activity, they argued that the law must evolve in response to technological change. Traditional prohibitions against trespass, assault, libel, and other invasive acts had afforded sufficient safeguards in previous eras, but these established principles could not, in their view, protect individuals from the "too enterprising press, the photographer, or the possessor of any other modern device for rewording or reproducing scenes or sounds." Consequently, in order to uphold the "right to one's personality" in the face of modern business practices and invasive inventions, they concluded that legal remedies had to be developed to enforce definite boundaries between public and private life.

Overige begrippen *Persoonlijke levenssfeer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archive.org

~ https://web.archive.org/web/20110429202545/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra ml

Context

~ http://faculty.uml.edu/sgallagher/harvard__law_review.htm

Voetnoten

~ https://web.archive.org/web/20110610205319/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra .html - fn28

* **4434** ***RMC-Themagroep Themagroep Standaards; Themagroep Standaards, Referentiemodellen, Standaards, Referentiemodellen, Best Best practices***

Jan Möller

(Presentatie) Records Management Convention, Wassenaar, 2001. Presentatie tijdens tweede RMC conferentie op 16 november in Wassenaar

Taxonomie

Tijdens het Tweede RMC-congres op 16 november 2001 in Wassenaar heeft de heer J. Möller van het ministerie van Verkeer en Waterstaat namens de themagroep 'Standaards en referentiemodellen' een eerste aanzet gepresenteerd van een taxonomie (versie 0.1) van standaarden en normen op het terrein van het informatiebeheer. Doel hiervan is het inzichtelijk maken van de onderlinge relaties tussen de normen en hun werkingssfeer.

Overige begrippen *Archivistiek; Classificatieschema; Informatiebeheer; Model; Normen; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site RMC

~ http://www.rmconventie.nl

Verslag van de bijeenkomst

~ http://www.rmconventie.nl/evenementen/congres_verslag.html

** **10240** ***Semantic Capital: Its Nature, Value, and Curation***

Luciano Floridi

(Artikel) Published online 29-nov-2018 / Philosophy & Technology, Springer Netherlands, 2018.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Semantic capital

[Semantic capital is defined] as any content understood as well-formed and meaningful data that can enhance someone's power to semanticise something. Clearly, given its data-based nature, the management of semantic capital has always depended on information technologies, from the invention of the alphabet (recording), to Gutenberg(dissemination), to the computer revolution (manipulation). Each stage in our technological development has generated new opportunities and new challenges. Digital technologies are not an exception. They both exacerbate the risks, outlined in the previous section, and offer new forms of availability, accessibility, utilisation, and capitalisation of semantic capital. Just think of the debate on fakenews on the one hand, and the consumption of digital photographs on theother. All this may be complicated in detail but rather obvious as a general trend. What may be worth highlighting are rather two factors that will deserve an independent discussion. On the one hand, digital technologies provide an increasing reservoir of smart agency (Artificial Intelligence) that could support us in the fruitful management of our semantic capital. I am not referring just to curation think of all the bots used to edit Wikipedia entries (Tsvetkova et al.2017) - but, more importantly, to the possibility of augmenting our abilities to take advantage of the wealth of semantic capital already available, to use it and enrich it more effectively and efficiently, and hence semanticise our lives and realities better. On the other hand, the digital itself is generating new forms of semantic capital that would have been otherwise impossible, in terms of experiences, new cultural forms, scientific progress, games, music, images, fashions, and so forth. Semantic capital is no longer just analog, it is also increasingly digital, and may not be generated solely by human agents. Our digital semantic capital is beginning to make a difference in our semanticising processes as well. Think of what it means today to search for some information, the expectations about the availability of an answer to any question, or the meaning of authenticity when discussing Deepfakes (Floridi 2018). How the shift from an analog to an increasingly digital semantic capital going to affect our semanticisation of our own identities, our lives and our realities is still to be understood. It may take a while before this becomes sufficiently macroscopic to be properly assessed. But that this is happening and that it will become a progressively significant phenomenon is indubitable. We should pay much more attention to it.

Overige begrippen *Curation; Fake news; Meaningful data; Meaningful information; Semanticisation; Well formed information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s13347-018-0335-1

Teks op internet

~ https://www.academia.edu/37896750/Semantic_Capital_Its_Nature_Value_and_Curation

** **9884** ***Semantic conceptions of information***

Luciano Floridi

(Artikel) versie 4-feb-2013 / Stanford University. First published Wed Oct 5, 2005; substantive revision Mon Feb 4, 2013

Semantic information

The reader must also be warned that an initial account of semantic information as meaningful data will be used as yardstick to outline other approaches. Unfortunately, even such a minimalist account is open to disagreement. In favour of this approach one may say that at least it is less controversial than others. Of course, a conceptual analysis must start somewhere. This often means adopting some working definition of the object under scrutiny. But it is not this commonplace that one needs to emphasize here. The difficulty is rather more daunting. Philosophical work on the concept of (semantic) information is still at that lamentable stage when disagreement affects even the way in which the problems themselves are provisionally phrased and framed. Nothing comparable to the well-polished nature of the Gettier problem is yet available, for example. So the - you are here - signal provided in this article might be placed elsewhere by other philosophers. The whole purpose is to put the concept of semantic information firmly on the philosophical map. Further adjustments will then become possible.

Overige begrippen *Context; Gezichtspunt; Informatiefilosofie; Level of abstraction; LoA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://plato.stanford.edu/entries/information-semantic/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9461** ***Semantiek op stelselschaal; issues en oplossingsrichtingen***

Marijke Abrahamse en Pieter Wisse, Paul Oude Luttighuis, m.m.v. Rogier Brussee

(Rapport) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2009. versie 1.0, 19 juni 2009

Semantiek

Verantwoord hergebruik vergt zekerheid over betekenis van informatie. Waar het gaat over betekenissen spreken we over semantiek en de mogelijkheid tot onderlinge uitwisseling op dit terrein heet semantische interoperabiliteit.

Overige begrippen *Betekenis; Semantische interoperabiliteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/documenten/Semantiek_op_stelselschaal.rapport_definitief.pdf

* **10466** ***Semiotics and the Philosophy of Language***

Umberto Eco

(Publicatie) Indiana University Press, 1986.

Semiotiek

"Eco wittily and enchantingly develops themes often touched on in his previous works, but he delves deeper into their complex nature... this collection can be read with pleasure by those unversed in semiotic theory." - Times Literary Supplement

Overige begrippen *Taal; Taalfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie verder

~ https://b-ok.cc/s/Umberto%20Eco/?e=1&language=english

* **10487** ***Semiotics: the basics***

Daniel Chandler

(Publicatie) Routledge, Newe York, 2017.

Semiotisch

This third edition of the bestselling textbook has been fully revised, continuing to provide a concise introduction to the key concepts of semiotics in accessible and jargon-free language. Demystifying what is a complex, highly interdisciplinary field, key questions covered include: What are signs and codes? What can semiotics teach us about representation and reality? What tools does it offer for analysing texts and cultural practices? With further examples and images and new end of chapter resources, this must-have resource is both the ideal introductory text and an essential reference guide for students at all levels of language and communication, media and cultural studies.

Overige begrippen *Betekenis; Code; Representation; Semiotiek; Sign; Taal.*

* **10036** ***Shannon Goes to the Museum: Drawing Lines Across Boundaries***

Kiersten F. Latham en Jodi Kearns

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) The University of Akron, Ohio, 2015. Proceedings from the Annual Meeting of the Document Academy: Vol. 2, Article 7
Published by IdeaExchange@Uakron

Information science

The DOCAM'15 theme called for an examination of the challenges ahead with our understanding of documents in a

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

continuously changing information landscape. One such challenge has been to find specific intersecting areas of the information sciences on which authors from different disciplines might collaborate. We take ourselves as one such case study. One of us works in information science and often thinks about applications of Information Theory. One of us works on developing models for museum practice, that is, theory upon which museum work might become more intentional and robust. Thinking about Documents Unbounded has led us to align some of our recent work, and, by doing so, demonstrate that manifestations of information theory abound across the information disciplines, which have origin in and continuing relevance with the document, museum, communications, and library studies realms. In this philosophical experiment, we try to draw lines between Wood and Latham's (2013) Object Knowledge Framework (OKF) and O'Connor, Kearns & Anderson's (2008) notion of Question (Q), in order to make some assertions about drawing lines between disciplines.

Overige begrippen *Handeling; Information theory; Object Knowledge Framework; OKF; Question; Transaction.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel internet

~ http://ideaexchange.uakron.edu/docam/vol2/iss1/7/

* **9902** ***Silicon Valley meets Muller, Feith en Fruin; Een beschouwing over informatie en ethiek***

Frans Smit

(Essay) Archievenblad, 2015. L-F Januari 2015

Ethiek

Een beschouwing over de rol van de archivarissen in de infosphere en de werking van het herkomstbeginsel.

Overige begrippen *Archivistiek; Ethics; Ethics of information; Herkomstbeginsel; Informatiefilosofie; Infosphere; Philosophy of information; Principle of provenance; Provenance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site KVAN

~ http://www.kvan.nl/files/AB_jan_2015_def.pdf

** **10180** ***Smart contracts als specifieke toepassing van de blockchaintechnologie; Eerste verkenning naar vragen rond wet- en regelgeving en opleidingsbehoeften als gevolg van blockchain en meer specifiek smart contracts***

Olivier Rikken en Sandra van Heukelom - Verhage, Sander Mul, Jacob Boersma, Inger Bijloo, Pascal Van Hecke, Arne Rutjes, Femke Stroucken, Mr. Joost Linnemann, Hidde Terpoorten, Robert Reinder Nederhoed

(Rapport) Smart Contract Werkgroep - Dutch Blockchain Coalition, 2017.

Smart contract

Het gebruik van smart contracts - het aangaan van een overeenkomst en/of executie via computercodes op een blockchain - wordt in steeds meer domeinen de praktijk. Voorbeelden zijn zonne-energie delen en automatisch verrekenen tussen buren en het oormerken van subsidies om ervoor te zorgen dat het geld op de juiste plek belandt.

De wetgever heeft het gebruik van smart contracts via blockchaintechnologie niet voorzien, waardoor de juridische houdbaarheid van deze contracten niet vanzelfsprekend is. Reden voor de Dutch Blockchain Coalition (DBC) om een expertgroep te vragen de meest prangende juridische vraagstukken in kaart te brengen en te onderzoeken of dit impact heeft op wet- en regelgeving en op het kennis- en opleidingsaanbod.

Overige begrippen *Blockchain; Intelligent agent; Slimme overeenkomst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport Engels

~ https://www.dutchdigitaldelta.nl/uploads/pdf/Smart-Contracts-ENG-report.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Rapport Nederlands

~ https://www.dutchdigitaldelta.nl/uploads/pdf/Smart-contract-rapport-DBC.pdf

Site Advocatenblad - Smart contracts worden volwassen

~ http://advocatenblad.nl/2018/01/03/smart-contracts-worden-volwassen/

Site Dutch Blockchain Coalition

~ https://www.dutchdigitaldelta.nl/blockchain/english-version-report-legal-reconnaissance-smart-contracts

Site Pels Rijcken & Drooglever Fortuijn - Smart contracts

~ https://www.pelsrijcken.nl/expertise/themas/-smart-contracts/

* **10419** ***Sms'jes en WhatsApp-berichten op zakelijke én privételefoons zijn te 'wobben'***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Arrest) Uitspraak 23-mrt-2019 / Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Den Haag, 2020. ECLI:NL:RVS:2019:899

Ex officio

Sms'jes en WhatsApp-berichten op zowel zakelijke als privételefoons van bestuurders en ambtenaren vallen onder de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), als deze in het kader van het werk zijn verstuurd. Dat staat in een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van vandaag (20 maart 2019) in een zaak tussen een branchevereniging voor zorgaanbieders en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De uitspraak heeft als gevolg dat zakelijke sms'jes en WhatsApp-berichten op die telefoons kunnen worden opgevraagd door bijvoorbeeld journalisten.

Overige begrippen *Berichtenverkeer; Context; E-mail; Ex officio beginsel; Herkomstbeginsel; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Raad van State (ECLI:NL:RVS:2019:899)

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@114477/201800258-1-a3/

VNG: Archivering tekstberichten: noodzakelijk en haalbaar

~ https://vng.nl/nieuws/archivering-tekstberichten-noodzakelijk-en-haalbaar

** **4204** ***Software Names - Document Management, Content Management, Knowledge Management***

Larry Medina

(E-mail (listserver)) 30-aug-2001 / Records Management Program [RECMGMT-L@LISTS.UFL.EDU].

Informatiebeheer

Onderscheid tussen Document Management, Content Management, Knowledge Management en Records Management.

Overige begrippen *Content management; Document Management; Kennismanagement; Knowledge management; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

List archives van Records Management Program

~ http://lists.ufl.edu/archives/recmgmt-l.html

* **7626** ***De standaard (5); SKOS - Simple Knowledge Organisation System***

Antoine Isaac

(Artikel) Informatie professional, 2006.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Knowledge Organisation Systems

Een standaard voor het gebruik van kennisorganisatie systemen op het semantisch web.

Overige begrippen *Classificatiesysteem; Kennismanagement; KOS; Semantisch web; SKOS; Thesaurus; Trefwoordensysteem.*

* **7625** ***De standaard (6); OWL, Web Ontology Language***

Antoine Isaac en Stefan Schlobach

(Artikel) Informatie professional, 2006. 12/2006

OWL

Owl is een formele taal waarmee ontologieën kunnen worden weergegeven.

Overige begrippen *Formele taal; Ontologie; RDF; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

OWL features

~ http://www.w3.org/TR/owl-features/

* **7610** ***De standaard (9); OpenUrl en COinS***

Theo van Veen

(Artikel) Informatie professional, 2007. 03/2007

Metadata

OpenURL is een standaard om metadata in een URL op te nemen. Applicaties, zogenaamde link resolvers, benutten de informatie in zo'n OpenURL om de gebruiker door te verwijzen naar de voor hem geschikte en toegankelijke bronnen. COinS biedt een methode om metadata op een gestandaardiseerde manier in een html-pagina te zetten, zodat er gemakkelijk OpenURLs in de html mee gegenereerd kunnen worden.

Overige begrippen *COinS; OpenURL; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

COinS

~ http://www.ocoins.info

COinS Wikipedia

~ http://en.wikipedia.org/wiki/COinS

OpenUrl

~ http://www.niso.org/standards/standard_detail.cfm?std_id=783

OpenUrl Wikipedia

~ http://en.wikipedia.org/wiki/OpenUrl

* **7857** ***De standaard (12); Persistent Identifiers***

Theo van Veen

(Artikel) Informatie professional, 2007. 07/08

Persistent identifier

Persistent identifiers zijn duurzame verwijzingen naar een publicatie waarmee een exemplaar gevonden kan worden, ook wanneer de locatie ervan ondertussen veranderd is.

Overige begrippen *Archival resource key; ARK; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Handle; ISBN; ISSN; Namespace; National Bibliographic Number; NBN; URI; URL; URN.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **5591** ***Het stelsel Gouverneur***

Peter Horsman

(E-mail (listserver)) 12-sep-2003 / Diva Discussielijst, Amsterdam, 2003.

Stelsel Gouverneur

Belangrijkste kenmerken waren scheiding van belangrijke en onbelangrijke stukken, met een alfabetisch rubriekenstelsel.

Peter Horsman doet hier onderzoek naar. Ik heb gereageerd met mijn gegevens uit Groningen en de resultaten van een snelle zoekactie met Google op 14 september 2003.

Overige begrippen *Bloemendaalse stelsel; Criteria; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Praktijkstelsel van Lakeman; Rubriekenstelsel; Selecteren; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Voorbeeld Bloemendaal: Gemeente Ezinge

~ http://home.hetnet.nl/~kalma99/Ezinge/Verantbewerk.htm

Voorbeeld Bloemendaal: Gemeente Hardenberg (stad)

~ http://www.historiekamer.nl/geschiedenis/archiefhardenberg/stadhardenberg/archief1939_1941.htm

Voorbeeld Bloemendaal: Gemeente Katwijk

~ http://home.worldonline.nl/~dparlevl/Invent4.htm

Voorbeeld Gouverneur: Gemeente Hilvarenbeek

~ http://rhc.tilburg.nl/studiezaal/inventarissen/toeg0699.htm

* **9965** ***Sturen op samenhang op basis van GEA®; Permanent en event driven***

Roel Wagter

(Publicatie) Van Haren Publishing, Zaltbommel, 2009.

General Enterprise Architecting

Een goede samenhang in een organisatie is immers voorwaardelijk voor excellent presteren. Door expliciet te sturen op samenhang worden inconsistenties, suboptimalisaties en dergelijke voorkomen, samenwerking tussen diverse disciplines versterkt en complexiteit gereduceerd. Samenhang is ook "vloeibaar". Een bereikt niveau van goede samenhang staat continu op de tocht.
Vooral op de momenten dat belangrijke bedrijfsvraagstukken zich aandienen waarop adequate antwoorden geformuleerd moeten worden. Ten tijde van deze "besturing" dient dan ook expliciet gestuurd te worden op samenhang. Zo zal de bestaande samenhang van invloed zijn op de oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de betreffende bedrijfsvraagstukken, alsook de gekozen oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de bedrijfsvraagstukken op de (toekomstige) samenhang van de organisatie. Hoe nu deze "sturing op samenhang" vormgegeven? Hoe ziet zo'n strategisch stuurinstrument er uit en hoe pas je dat toe?

Overige begrippen *Architectuur; Besturen; E-overheid; GEA; NORA; Overzicht; Samenhang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Groeiplatform GEA

~ http://www.groeiplatformgea.nl/

** **10602** ***Taal is alles wat het geval is***

Imme Dros

(Publicatie) Prometheus, Amsterdam, 2022.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Taal

Taal is de stof waar dromen van worden gemaakt, ideeën in worden geformuleerd en waar verhalen uit worden geboren. En ook al loert het misverstand overal, 'omdat de helft van de mensheid zich slecht uitdrukt en de andere helft slecht luistert', een andere wereld is er niet, schrijft Imme Dros in Taal is alles wat het geval is.

Met een beroemde tekst van de filosoof Ludwig Wittgenstein als vertrekpunt begint taalmens Dros een virtuoze zoektocht naar de herkomst van woorden en zinnen, waarin ze laat zien wat klanken met ons doen, hoe taal betovert en misleidt. En hoe we altijd aan het vertalen zijn. Niet alleen de teksten uit een vreemde taal, maar ook die uit onze omgangstaal, omdat geen individu hetzelfde klinkt.

Overige begrippen *Communicatie; Correspondentietheorie; Filosofie; Multiverse; Taalfilosofie; Uitwisselbaarheid; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/catalogus/taal-is-alles-wat-het-geval-is-2.html

Wikipedia (Coherentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Coherentietheorie

Wikipedia (Correspondentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Correspondentietheorie

** **10643** ***A Taxonomy of Cognitive Artifacts: Function, Information, and Categories***

Richard Heersmink

(Artikel) Published online 25-mei-2013 / Review of Philosophy and Psychology, 2013. 4(3):465-481

Cognitive artifact

The goal of this paper is to develop a systematic taxonomy of cognitive artifacts, i.e., human-made, physical objects that functionally contribute to performing a cognitive task. First, I identify the target domain by conceptualizing the category of cognitive artifacts as a functional kind: a kind of artifact that is defined purely by its function. Next, on the basis of their informational properties, I develop a set of related subcategories in which cognitive artifacts with similar properties can be grouped. In this taxonomy, I distinguish between three taxa, those of family, genus, and species. The family includes all cognitive artifacts without further specifying their informational properties. Two genera are then distinguished: representational and non-representational (or ecological) cognitive artifacts. These genera are further divided into species. In case of representational artifacts, these species are iconic, indexical, or symbolic. In case of ecological artifacts, these species are spatial or structural. Within species, token artifacts are identified. The proposed taxonomy is an important first step towards a better understanding of the range and variety of cognitive artifacts and is a helpful point of departure, both for conceptualizing how different artifacts augment or impair cognitive performance and how they transform and are integrated into our cognitive system and practices.

Overige begrippen *Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/236946280_A_Taxonomy_of_Cognitive_Artifacts_Function_Information_and

** **5523** ***Technisch rapport, NEN-ISO 15489-2; concept***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2002. versie 31 juli 2002 (PDF-versie)

Informatiebeheer

Dit deel van NEN-ISO 15489 is een implementatiegids voor NEN-ISO 15489-1 te gebruiken door professionals in informatie- en archiefmanagement en door diegenen die belast zijn met het beheer van archiefbescheiden in hun

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

organisaties. Het voorziet in één methodologie die de implementatie van NEN-ISO 15489-1 wil mogelijk maken in alle organisaties die hun archiefbescheiden willen beheren.
Het geeft een overzicht van de processen en factoren die in aanmerking genomen moeten worden in organisaties die willen voldoen aan NEN-ISO 15489-1.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archieffunctie; Archiefmanagement; DIRKS; Implementeren; Informatiemanagement; NEN-ISO 15489; Norm; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Record Keeping System; RKS; Standaard; Workflow.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ http://www.nen.nl

** **10517** ***Technology and the Character of Contemporary Life: A Philosophical Inquiry***

Albert Borgmann

(Publicatie) University of Chicago Press, Chicago, 1987. Paperback editie van het werk uit 1984
ISBN 10: 0226066290
ISBN 13: 9780226066295

Philosophy of technology

Blending social analysis and philosophy, Albert Borgmann maintains that technology creates a controlling pattern in our lives. This pattern, discernible even in such an inconspicuous action as switching on a stereo, has global effects: it sharply divides life into labor and leisure, it sustains the industrial democracies, and it fosters the view that the earth itself is a technological device. He argues that technology has served us as well in conquering hunger and disease, but that when we turn to it for richer experiences, it leads instead to a life dominated by effortless and thoughtless consumption. Borgmann does not reject technology but calls for public conversation about the nature of the good life. He counsels us to make room in a technological age for matters of ultimate concern-things and practices that engage us in their own right.

Overige begrippen *Device paradigm; Philosophy of information.*

* **10030** ***Tegengestelde Krachten in Taal***

Hans Bennis

(Lezing / oratie / college) Vossiuspers UvA,, Amsterdam, 2001. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de Taalvariatie binnen het Nederlands aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op donderdag 13 september 2001

ISBN 90 5629 218 8

Identiteit

Het is een zeer menselijke eigenschap om te werken aan groepsvorming en taal is daar een uitstekend middel voor.

Overige begrippen *Cultuur; Taal.*

Taal

Boven de Oudemanhuispoort, reeds lange tijd het middelpunt van deze universiteit, hangt aan de kant van de Kloveniersburgwal een gevelsteen met een tekst die luidt: 'Wie het zelfde anders zegt, zegt iets anders'.

Toen ik in januari van dit jaar op weg was naar mijn eerste college in mijn nieuwe functie van bijzonder hoogleraar Taalvariatie viel mijn oog op deze tekst. Het is de vraag of deze tekst wel over taal gaat. De steenhouwer zal veeleer de juridische faculteit op het oog gehad hebben, of wellicht een modieus vak als communicatiekunde. Toch is Paul Scholten erin geslaagd om op een kernachtige manier de essentie van het vakgebied taalvariatie onder woorden te brengen.

De tekst geeft aan dat twee uitspraken tegelijkertijd hetzelfde kunnen zijn en toch verschillend. Die paradoxale stelling vormt vanmiddag het uitgangspunt van mijn betoog. Ik zal proberen te laten zien dat het juist de

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

tegenstelling is, en niet de uniformiteit, die het onderzoek naar de eigenschappen van taal richting geeft.

Er zijn grofweg twee manieren om tegen taal aan te kijken.
Ten eerste functioneert taal als een object in de samenleving. Het is een 'ding' dat los van onszelf bestaat. Aan de andere kant maakt taal deel uit van onszelf; taal zit in ons hoofd. Taal is daarmee zowel een object voor sociologisch onderzoek als voor psychologisch onderzoek. Ik zal in de volgende twee paragrafen laten zien dat beide benaderingen gedreven worden door een interne spanning.

In het derde deel van deze oratie zal ik proberen aan te tonen dat deze spanning zich niet alleen bevindt op een abstract, theoretisch niveau, maar dat we ook op het gedetailleerde niveau van taalkundige analyse deze spanning tegenkomen als drijvende kracht en essentiële voorwaarde voor het bestaan van taalverandering en taalvariatie. Aan de hand van variatie in de keuze van het betrekkelijk voornaamwoord in het Nederlands zal ik proberen te illustreren op welke wijze de interne, psychologische en de externe, sociologische tegenstellingen een rol spelen bij het verschijnsel taalvariatie.

Overige begrippen *Identiteit; Sociologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tegengestelde Krachten in Taal (Internet)

~ http://www.meertens.knaw.nl/medewerkers/hans.bennis/oratie/index.html

** **1706** ***Tekst en context van de Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven van 1898***

P.J. Horsman en F.C.J. Ketelaar, T.H.P.M. Thomassen

(Publicatie) Uitgeverij Verloren, Hilversum, 1998. Met de tekst van de handleiding.

Archiefbeheer

In het kader van het 100 jarig bestaan van de Handleiding is de tekst opnieuw uitgegeven en van een context voorzien.

Een eeuw geleden verscheen bij de Erven Van der Kamp in Groningen een boek dat in zijn vakgebied, ondanks de geringe oplage van 300 exemplaren, wereldberoemd zou worden: Handleiding voor het ordenen en beschrijven van archieven van de hand van S. Muller Fz., J.A. Feith en R. Fruin Th.Az. Dankzij vertalingen in het Duits, Frans, Italiaans, Engels, Portugees, Bulgaars en zelfs Chinees heeft het boek een grote invloed gehad op de ontwikkeling van de archiefwetenschap. In feite zijn de internationaal aanvaarde basisgedachten van die wetenschap voor het eerst geformuleerd in dit boek. Er is geen archivistisch handboek dat niet verwijst naar de Handleiding, die mede door de soms pertinente toonzetting wel de 'Bijbel der archiefwetenschappen' wordt genoemd. Wat heeft de Handleiding nu nog te melden? De vorm is helder, maar verouderd: honderd stellingen met toelichtingen. De talrijke voorbeelden die de stellingen moeten verduidelijken, spreken nu minder aan dan honderd jaar geleden. De praktische aanwijzingen hoe de inventaris gemaakt moet worden, zijn nu van minder nut dan ze voor de generatie van de auteurs waren. Maar toch, de kernboodschap is in feite onaangetast gebleven en het is alleen daarom al waard om er kennis van te nemen. Op z'n minst verdient het boek als monument van de archiefwetenschap een herdruk. Die krijgt het nu, na honderd jaar. De uitvoerige inleiding bij deze herdruk, net als het boek zelf geschreven door een driemanschap, plaatst de Handleiding in zijn context en schetst de ontstaansgeschiedenis van het boek.

Onderdelen:
- Het ontstaan;
- De ontwikkelingen rond het ordenen en beschrijven in de 19e eeuw;
- Een analyse van de kernbegrippen en
- Onderzoek naar de buitenlandse edities van de handleiding.

Overige begrippen *Archief; Archiefbescheiden; Beschrijven; Bestemmingsbeginsel; Herkomstbeginsel; Ordenen; Provenance; Provenienz; Structuur; Termen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Verloren

~ http://www.verloren.nl/boeken/2086/268/95/handleidingen/tekst-en-context-van-de-handleiding-voor-het-ordenen-en-be van-archieven-van-1898

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10237** ***Telematic Freedom and Information Paradox***

Konrad Wojnowski

(Artikel) Site Flusser studies, 2018. Flusser Studies 23

Informatiefilosofie

The text discusses the relations between the notions of freedom and information in Vilém Flusser's philosophy and aims at systematizing this complex problem. Flusser's ideas on freedom in the ages of programs are deeply indebted to modern science, in particular to thermodynamics (Léon Brillouin), biochemistry (Jacques Monod), and information theory (Claude E. Shannon). In this article I present this indebtedness, contextualize it within a wider scope of Flusser's oeuvre, and argue that the notion of information - borrowed from the hard sciences - does not provide firm grounds for his existentialism or his philosophy of communication. On the contrary, information (understood by Flusser in a twofold and contradictory way as entropy and negentropy) introduces foundational ambivalence and ambiguity to his philosophical project. I conclude that information - as defined by mathematicians and physicists - allows us to express freedom in the technoscientific era of programs in a non-reductionist fashion.

Overige begrippen *Communicatie; Determinisme; Entropie; Entropy; Filosofie; Informatie; Negentropy; Vrijheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site Digidiva

~ http://www.flusserstudies.net/sites/www.flusserstudies.net/files/media/attachments/wojnowski-konrad-telematic-freedo information-paradox.pdf

Site Flusserstudies

~ http://www.flusserstudies.net/person/konrad-wojnowski

* **9825** ***Terminologie archivistique en usage aux Archives de l'Etat en Belgique; I Gestion des Archives [TAB1]***

Roger Petit en Daniel van Overstraeten, Herman Coppens, Jacques Nazet

(Publicatie) Archives générales du Royaume, Bruxelles, 1994. Miscellanea archivistica manuale 16

Archiefterminologie

Franstalige Belgische archiefteminologie,

Overige begrippen *Archivistiek; Definieren; Terminologie.*

** **10129** ***Terminology for beginners***

Patricia Brenes

(Publicatie) versie 16-jun-2017 / In my own terms, 2017.

Terminology

A free eBook which presents a collection of posts from the blog In my own terms (link is external). It is especially dedicated to beginners who approach Terminology for the first time. It is provided all the sources at the end of each post for reference and further reading.

This collection of posts starts by talking about the "fear" you might experience when you first approach Terminology. A series of definitions and differentiations of terminology follows, including an explanation of why Terminology is considered a science. This is followed by a description of what terminologists around the world do, and who the users of terminology are, to give you a general idea of how terminology permeates different study areas. Then a must-have source: a brief description of TermTerm, a termbase that includes all the terms used in the field.

Overige begrippen *Ontologie; Taal; Taxonomie; Terminologie; Terminology science; Thesaurus; Trefwoord.*

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website In my own terms

~ http://inmyownterms.com/free-ebook-terminology-beginners/

* **10486** ***A theory of semiotics***

Umberto Eco

(Publicatie) Indiana University Press, 1976.

Semiotiek

The aim of this book is to explore the theoretical possibllity and the social function of a unified approach to every phenomenon of signification and/or communication. Such an approach should take the form of a general semiotic theory,able to explain every case of sign-function in terms of underlying systems of elements mutually correlated by one or more codes.

Overige begrippen *Meaning; Semiotics; Sign; Token.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

JSTOR Inhoud boek

~ https://www.jstor.org/stable/j.ctt16xwcfd

* **10291** ***A Theory of the Total Archive: Infinite Expansion, Infinite Compression, and Apparatuses of Control***

Katherine Hayles

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Gepubliceerd 31-mrt-2015 / The Total Archive: Dreams of Universal Knowledge from the Encyclopaedia to Big Data, Cambridge, 2015. 19 March 2015 - 20 March 2015

CRASSH, Alison Richard Building, 7 West Road, CB3 9DT - SG1&2

Total archive

A total archive is of course literally impossible, but in imaginative literature, there are two ways to achieve it, as Borges has taught us: infinite expansion ("The Library of Babel"), and infinite compression ("The Aleph"). Apparent opposites, the two cycle continuously into and through one another, as do outside/inside in a Möbius strip or interior/exterior in a Klein bottle. The metaphor is not perfect, however, for while the transition from outside/inside/outside is seamless in these physical examples, with the Archive it is mediated by a hinge instantiated in apparatuses of control: institutions, governments, corporations, universities. Examples of the hinge's operation include the microbiome project aiming to catalogue the DNA and to archive samples of all the microbial organisms that inhabit human bodies; Christian Bök's project to encode his poetry into the DNA of a microscopic organism known as the extremophile; and the experimental print novel/project by J. J. Abrams and Doug Dorst known as S. This talk will explore the implications of the theory through the examples above and illustrate its operation in detail in S.

Overige begrippen *Archief; Archive; Universal knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CRASSH - The Total Archive: Dreams of Universal Knowledge from the Encyclopaedia to Big Data

~ http://www.crassh.cam.ac.uk/gallery/video/katherine-hayles-a-theory-of-the-total-archive

Youtube filmpje

~ https://www.youtube.com/watch?v=LbA_M2F9j28

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **8836** ***The Theory Underlying Concept Maps and How to Construct Them***

Joseph D. Novak en Alberto J. Cañas

(Artikel) Laatst geraadpleegd 1-mrt-2012 / Florida Institute for Human and Machine Cognition,, 2008. Technical Report IHMC CmapTools 2006-01 Rev 01-2008
Versie van 22 januari 2008

Conceptmap

Concept maps are graphical tools for organizing and representing knowledge. They include concepts, usually enclosed in circles or boxes of some type, and relationships between concepts indicated by a connecting line linking two concepts. Words on the line, referred to as linking words or linking phrases, specify the relationship between the two concepts. We define concept as a perceived regularity in events or objects, or records of events or objects, designated by a label. The label for most concepts is a word, although sometimes we use symbols such as + or %, and sometimes more than one word is used. Propositions are statements about some object or event in the universe, either naturally occurring or constructed. Propositions contain two or more concepts connected using linking words or phrases to form a meaningful statement. Sometimes these are called semantic units, or units of meaning.

Introduction
Concept maps are graphical tools for organizing and representing knowledge. They include concepts, usually enclosed in circles or boxes of some type, and relationships between concepts indicated by a connecting line linking two concepts. Words on the line, referred to as linking words or linking phrases, specify the relationship between the two concepts. We define concept as a perceived regularity in events or objects, or records of events or objects, designated by a label. The label for most concepts is a word, although sometimes we use symbols such as + or %, and sometimes more than one word is used. Propositions are statements about some object or event in the universe, either naturally occurring or constructed. Propositions contain two or more concepts connected using linking words or phrases to form a meaningful statement. Sometimes these are called semantic units, or units of meaning.

Another characteristic of concept maps is that the concepts are represented in a hierarchical fashion with the most inclusive, most general concepts at the top of the map and the more specific, less general concepts arranged hierarchically below. The hierarchical structure for a particular domain of knowledge also depends on the context in which that knowledge is being applied or considered. Therefore, it is best to construct concept maps with reference to some particular question we seek to answer, which we have called a focus question. The concept map may pertain to some situation or event that we are trying to understand through the organization of knowledge in the form of a concept map, thus providing the context for the concept map.

Another important characteristic of concept maps is the inclusion of cross-links. These are relationships or links between concepts in different segments or domains of the concept map. Cross-links help us see how a concept in one domain of knowledge represented on the map is related to a concept in another domain shown on the map. In the creation of new knowledge, cross-links often represent creative leaps on the part of the knowledge producer. There are two features of concept maps that are important in the facilitation of creative thinking: the hierarchical structure that is represented in a good map and the ability to search for and characterize new cross-links.

A final feature that may be added to concept maps is specific examples of events or objects that help to clarify the meaning of a given concept. Normally these are not included in ovals or boxes, since they are specific events or objects and do not represent concepts.

Concept maps were developed in 1972 in the course of Novak's research program at Cornell where he sought to follow and understand changes in children's knowledge of science (Novak & Musonda, 1991). During the course of this study the researchers interviewed many children, and they found it difficult to identify specific changes in the children's understanding of science concepts by examination of interview transcripts. This program was based on the learning psychology of David Ausubel (1963; 1968; Ausubel et al., 1978). The fundamental idea in Ausubel's cognitive psychology is that learning takes place by the assimilation of new concepts and propositions into existing concept and propositional frameworks held by the learner. This knowledge structure as held by a learner is also referred to as the individual's cognitive structure. Out of the necessity to find a better way to represent children's conceptual understanding emerged the idea of representing children's knowledge in the form of a concept map. Thus was born a new tool not only for use in research, but also for many other uses.

Overige begrippen *Kennismanagement; Mindmap; Ontologie; Schema; Topic maps.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Artikel op internet in PDF

~ http://cmap.ihmc.us/Publications/ResearchPapers/TheoryUnderlyingConceptMaps.pdf

Concept map tools

~ http://cmap.ihmc.us/

Tekst op internet

~ http://cmap.ihmc.us/Publications/ResearchPapers/TheoryCmaps/TheoryUnderlyingConceptMaps.htm

* **10239** ***Tijd; Hoe tijd en mens elkaar beïnvloeden***

Rüdiger Safranski

(Publicatie) Olympus, Amsterdam, 2018. ISBN 9789046706992

Tijd

Rudiger Safranski houdt in 'Tijd' een filosofisch pleidooi voor aandacht en bezinning. Hoewel de tijdbeleving van de religie - die tot in de eeuwigheid doorgaat - voor veel mensen niet meer is weggelegd, hoeven we de tijd niet door onze vingers te laten glippen. Virtuoos en met grote kennis van filosofie en literatuur laat Rudiger Safranski zien dat dit tijdloze thema met de dag relevanter wordt.

Overige begrippen *Filosofie; Meetbaarheid; Tijdsbeleving; Tijdsduur; Tijdsverloop.*

** **10437** ***Het tijdperk van de tovenaars; Het grote decennium van de filosofie, 1919-1929.***

Wolfram Eilenberger

(Publicatie) De Bezige Bij, 2018. ISBN: 9789403120102
NUR: 730

Filosofie

De jaren twintig van de vorige eeuw zijn cruciaal in de geschiedenis van het Europese denken. In Het tijdperk van de tovenaars wekt Wolfram Eilenberger deze jaren tot leven: het decennium tussen levenslust en economische crisis, vlak na de Eerste Wereldoorlog en aan de vooravond van het Europese fascisme. Aan de hand van vier denkers beschrijft hij de opmerkelijke explosie van geestelijke creativiteit die deze jaren kenmerkte.
Eilenberger vertelt over de pijlsnelle opkomst van Martin Heidegger en diens liefde voor Hannah Arendt. Over de immer dolende Walter Benjamin, die in Parijs op zoek gaat naar de wortels van de moderne tijd. Over genie en miljardairszoon Ludwig Wittgenstein die, terwijl hij in Cambridge als een God aanbeden wordt, in Oostenrijk in armoede als onderwijzer werkt. En over Ernst Cassirer, die in de wijken van de Hamburgse middenklasse het antisemitisme aan den lijve ondervindt.
Wolfram Eilenberger ziet in de levens en de ideeën van deze denkers de oorsprong van onze huidige wereld. Zij hebben tot op de dag van vandaag een beslissende invloed op de filosofie. Eilenbergers terugblik op de jaren twintig is tegelijk een inspiratie en een waarschuwing, maar vooral ook en bron van groot leesplezier.

Overige begrippen *Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking Nexus

~ https://nexus-instituut.nl/review/het-tijdperk-van-de-tovenaars/

Boekbespreking site Trouw

~ https://www.trouw.nl/nieuws/het-tijdperk-van-de-tovenaars-is-een-grandioze-ideeengeschiedenis~b470860e/?referrer=https%3A%2F%2Fduckduckgo.com%2F

Filosofie Magazine

~ https://www.filosofie.nl/product/het-tijdperk-van-de-tovenaars/

Site Bezige Bij

~ https://www.debezigebij.nl/boek/het-tijdperk-van-de-tovenaars/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10290** ***The total archive: Data, subjectivity, universality***

Boris Jardine en Matthew Drage

(Artikel) History of the Human Sciences, Cambridge, 2018.

Total archive

The complete system of knowledge is a standard trope of science fiction, a technoutopian dream and an aesthetic ideal. It is Solomon's House, the Encyclopaedia and the Museum. It is also an ideology - of Enlightenment, High Modernism and absolute governance. Far from ending the dream of a total archive, 20th-century positivist rationality brought it ever closer. From Paul Otlet's 'Mundaneum' to Mass-Observation, from the Unity of Science movement to Wikipedia, the dream of universal knowledge dies hard. As a political tool, the total archive encompasses population statistics, gross domestic product, indices of the Standard of Living and the international ideology of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the World Health Organization, the free market and, most recently, Big Data. Questions of the total archive engage key issues in the philosophy of classification, the poetics of the universal, the ideology of surveillance and the technologies of information retrieval. What are the social structures and political dynamics required to sustain total archives, and what are the temporalities implied by such projects? This introduction and the articles that follow describe and place in historical context a series of concrete instances of totality. Our analysis is arranged according to four central themes: the relationship between the Archive (singular) and archives (plural); the image of the archive and the aesthetics of totality; pathologies of accumulation; and the specific historical trajectory of the total archive in the 19th and 20th centuries.

Overige begrippen *Archief; Archival theory; Archive; Big data; History of archives; History of informatione; Objectiviteit; Positivisme; Subjectiviteit; Universal knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij Academia.edu

~ https://www.academia.edu/39483479/The_total_archive_Data_subjectivity_universality?email_work_card=title

CRASH - The Total Archive: Dreams of Universal Knowledge from the Encyclopaedia to Big Data

~ http://www.crassh.cam.ac.uk/events/25660

CRASSH -Katherine Hayles: A Theory of the Total Archive

~ http://www.crassh.cam.ac.uk/gallery/video/katherine-hayles-a-theory-of-the-total-archive

Doi

~ 10.1177/0952695118820806

* **10710** ***Toward a Theory of Technological Mediation A programfor Postphenomenological Research***

Peter Paul Verbeek

(Artikel) Lexington Books, London, 2016. In: J.K. Berg O. Friis and Robert C. Crease, Technoscience and Postphenomenology: The Manhattan Papers. London: Lexington Books.
ISBN978-0-7391-8961-0

Mediation theory

Mediation theory, therefore, needs one more turn after therefore material turn. Having shifted its focus from human understandings of technology toward the materiality of technologies, we now have to move toward to technologically mediated human beings. In order to understand how technologies mediate knowledge, morality and metaphysics, we should not only study technologies, but also the ways in which human beings give meaning to their mediating roles.

Overige begrippen *Gezichtspunt; Knowledge; Meaning; Mediating; Metaphysics; Morality; Postphenomenology; Techniekfilosofie; Technology; Theory of technological mediation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Technische Universiteit Twente

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ https://ris.utwente.nl/ws/portalfiles/portal/21754033/theory_of_mediation.pdf

** 10059 *Tractatus Logico-Philosophicus*

Ludwig Wittgenstein

(Publicatie) Kegan Paul, Trench, Trubner & Co., Ltd. / Harcourt, Brace & Company, Inc., London / New York, 1922. With an Introduction by Bertrand Russell, F.R.S.

Project Gutenberg's Tractatus Logico-Philosophicus, by Ludwig Wittgenstein
This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org

Tweetalige uitgave, Engels en Duits
Release Date: October 22, 2010

Logica

Wie im Titel des Buches angedeutet, enthält es zum einen eine logische Theorie, zum anderen legt Wittgenstein darin eine philosophische Methode dar. Das Buch will also dem Denken eine Grenze ziehen, oder vielmehr - nicht dem Denken, sondern dem Ausdruck der Gedanken: Denn um dem Denken eine Grenze zu ziehen, müßten wir beide Seiten dieser Grenze denken können." (Vorwort). Wittgensteins Hauptanliegen ist es, die Philosophie von Unsinn und Verwirrung zu bereinigen, denn „[d]ie meisten Sätze und Fragen, welche über philosophische Dinge geschrieben worden sind, sind nicht falsch, sondern unsinnig. Wir können daher Fragen dieser Art überhaupt nicht beantworten, sondern nur ihre Unsinnigkeit feststellen. Die meisten Fragen und Sätze der Philosophen beruhen darauf, dass wir unsere Sprachlogik nicht verstehen." (4.003)
„Im Einzelnen" erhebt Wittgenstein „überhaupt nicht den Anspruch auf Neuheit; und darum gebe ich auch keine Quellen an, weil es mir gleichgültig ist, ob das was ich gedacht habe, vor mir schon ein anderer gedacht hat." (Vorwort)
Wittgenstein folgt im Tractatus dem Modus mathematicus, der damals vor allem den analytischen Philosophen angebracht erschien (Frege, Russell, Whitehead, Schlick u. a.). Knapp gefasste, präzise Definitionen von Begriffen und logische Folgerungen, aber auch die Einführung von formalen Notationen aus der mathematischen Logik geben dem Tekst den Anschein größtmöglicher Allgemeinheit und Endgültigkeit. Das auffallende Nummerierungssystem der einzelnen Sätze und Absätze soll nach Aussage Wittgensteins das logische Gewicht der Sätze andeuten. Ebendieses Nummerierungssystem, das auf Wittgenstein zurückgeht, hat in der akademischen Welt großen Anklang und Verbreitung erfahren. Wittgenstein definiert in der Umgangssprache gebräuchliche Termini wie Satz, Tatsache, Sachverhalt oder auch Welt im Tractatus genau und entwirft mit ihnen eine Bedeutungs- und Sprachtheorie.

Overige begrippen *Betekenis; Filosofie; Methode; Taal; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Gutenberg

~ http://www.gutenberg.org/ebooks/5740

Wikipedia - DE (Wittgenstein)

~ https://de.wikipedia.org/wiki/Ludwig_Wittgenstein

Wikipedia - DE (Tractatus logico-philosophicus)

~ https://de.wikipedia.org/wiki/Tractatus_logico-philosophicus

Wikipedia - EN (Tractatus logico-philosophicus)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Tractatus_Logico-Philosophicus

Logica

Wie im Titel des Buches angedeutet, enthält es zum einen eine logische Theorie, zum anderen legt Wittgenstein darin eine philosophische Methode dar. Das Buch will also dem Denken eine Grenze ziehen, oder vielmehr - nicht dem Denken, sondern dem Ausdruck der Gedanken: Denn um dem Denken eine Grenze zu ziehen, müßten wir beide Seiten dieser Grenze denken können." (Vorwort). Wittgensteins Hauptanliegen ist es, die Philosophie von Unsinn und Verwirrung zu bereinigen, denn „[d]ie meisten Sätze und Fragen, welche über philosophische Dinge geschrieben worden sind, sind nicht falsch, sondern unsinnig. Wir können daher Fragen dieser Art überhaupt nicht beantworten, sondern nur ihre Unsinnigkeit feststellen. Die meisten Fragen und Sätze der Philosophen beruhen darauf, dass wir unsere Sprachlogik nicht verstehen." (4.003)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

„Im Einzelnen" erhebt Wittgenstein „überhaupt nicht den Anspruch auf Neuheit; und darum gebe ich auch keine Quellen an, weil es mir gleichgültig ist, ob das was ich gedacht habe, vor mir schon ein anderer gedacht hat." (Vorwort)
Wittgenstein folgt im Tractatus dem Modus mathematicus, der damals vor allem den analytischen Philosophen angebracht erschien (Frege, Russell, Whitehead, Schlick u. a.). Knapp gefasste, präzise Definitionen von Begriffen und logische Folgerungen, aber auch die Einführung von formalen Notationen aus der mathematischen Logik geben dem Tekst den Anschein größtmöglicher Allgemeinheit und Endgültigkeit. Das auffallende Nummerierungssystem der einzelnen Sätze und Absätze soll nach Aussage Wittgensteins das logische Gewicht der Sätze andeuten. Ebendieses Nummerierungssystem, das auf Wittgenstein zurückgeht, hat in der akademischen Welt großen Anklang und Verbreitung erfahren. Wittgenstein definiert in der Umgangssprache gebräuchliche Termini wie Satz, Tatsache, Sachverhalt oder auch Welt im Tractatus genau und entwirft mit ihnen eine Bedeutungs- und Sprachtheorie.

Overige begrippen *Betekenis; Filosofie; Methode; Taal; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Gutenberg

~ http://www.gutenberg.org/ebooks/5740

Wikipedia - DE (Wittgenstein)

~ https://de.wikipedia.org/wiki/Ludwig_Wittgenstein

Wikipedia - DE (Tractatus logico-philosophicus)

~ https://de.wikipedia.org/wiki/Tractatus_logico-philosophicus

Wikipedia - EN (Tractatus logico-philosophicus)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Tractatus_Logico-Philosophicus

* **10438** ***Tractatus Logico-Philosophicus; Logisch-philosophische Abhandlung***

Ludwig Wittgenstein

(Publicatie) Routledge & Kegan Paul, London, 1922.

Filosofie

Tractatus Logico-Philosophicus was first published in German in 1921 and then translated by - C.K. Ogden, with F. P. Ramsey's help - and published in English in 1922. It was later re-translated by D. F. Pears and B. F. McGuinness. Coming out of Wittgenstein's Notes on Logic (1913), "Notes Dictated to G. E. Moore" (1914), his Notebooks, written in 1914-16, and further correspondence with Russell, Moore and Keynes, and showing Schopenhauerian and other cultural influences, it evolved as a continuation of and reaction to Russell and Frege's conceptions of logic and language. Russell supplied an introduction to the book claiming that it "certainly deserves .. To be considered an important event in the philosophical world." It is fascinating to note that Wittgenstein thought little of Russell's introduction, claiming that it was riddled with misunderstandings. Later interpretations have attempted to unearth the surprising tensions between the introduction and the rest of the book (or between Russell's reading of Wittgenstein and Wittgenstein's own self-assessment) - usually harping on Russell's appropriation of Wittgenstein for his own agenda.

The Tractatus's structure purports to be representative of its internal essence. It is constructed around seven basic propositions, numbered by the natural numbers 1- 7, with all other paragraphs in the text numbered by decimal expansions so that, e.g., paragraph 1.1 is (supposed to be) a further elaboration on proposition 1, 1.22 is an elaboration of 1.2, and so on.

Overige begrippen *Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DuckDickGo (zoeken)

~ https://duckduckgo.com/?t=ffab&q=witgenstein+tractatus+&atb=v189-1&ia=web

Duits en Engels (2 varianten)

~ https://people.umass.edu/klement/tlp/tlp.pdf

Plato Stanford

~ https://plato.stanford.edu/entries/wittgenstein/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Project Gutenberg

~ https://www.gutenberg.org/files/5740/5740-pdf.pdf

Tractatus Logico-Philosophicus PDF Summary

~ https://blog.12min.com/tractatus-logico-philosophicus-pdf-summary/

Tractatus.net

~ http://tractatus.net.tiddlyspot.com/

* **10250** ***The trouble with big data? It's called the 'recency bias'***

Tom Chatfield

(Artikel) Gepubliceerd 5-jun-2016 / Website bbc, 2016.

Recency bias

There's a counter-intuitive downside to collecting vast amounts of information about economics and human behaviour: it can mean we ignore the lessons of history.

Overige begrippen *Bias.*

* **10121** ***Trusting records: is Blockchain technology the answer?***

Victoria Louise Lemieux

(Artikel) Records Management Journal, 2016. Vol. 26 Issue: 2, pp.110-139

Blockchain

Purpose
The purpose of this paper is to explore the value of Blockchain technology as a solution to creating and preserving trustworthy digital records, presenting some of the limitations, risks and opportunities of the approach.

Design/methodology/approach
The methodological approach involves using the requirements embedded in records management and digital preservation standards, specifically ISO 15,489, ARMA's Generally Accepted Recordkeeping Principles, ISO 14,721 and ISO 16,363, as a general evaluative framework for a risk-based assessment of a specific proposed implementation of Blockchain technology for a land registry system in a developing country.

Findings
The results of the analysis suggest that Blockchain technology can be used to address issues associated with information integrity in the present and near term, assuming proper security architecture and infrastructure management controls. It does not, however, guarantee reliability of information in the first place, and would have several limitations as a long-term solution for maintaining trustworthy digital records.

Originality/value
This paper contributes an original analysis of the application of Blockchain technology for recordkeeping.

Overige begrippen *Authenticity; Digital preservation; Record; Reliability; Risk; Trusted digital repository; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.1108/RMJ-12-2015-0042

Emerald publisching

~ http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/RMJ-12-2015-0042

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9891** ***Truth***

Michael Glanzberg

(Artikel) Geraadpleegd 26-nov-2014 / University of Stanford, 2013. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2014 Edition)

Truth

The problem of truth is in a way easy to state: what truths are, and what (if anything) makes them true. But this simple statement masks a great deal of controversy. Whether there is a metaphysical problem of truth at all, and if there is, what kind of theory might address it, are all standing issues in the theory of truth.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Truthful; Waarheidsgetrouw.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Citeren

~ http://plato.stanford.edu/cgi-bin/encyclopedia/archinfo.cgi?entry=truth

Tekst op internet

~ http://plato.stanford.edu/entries/truth/

* **9974** ***Truth: Philosophy in Transit***

John D. Caputo

(Publicatie) Penguin, London, 2013.

Truth

Riding to work in the morning has has become commonplace. We ride everywhere. Physicians and public health officials plead with us to get out and walk, to get some exercise. People used to live within walking distance to the fields in which they worked, or they worked in shops attached to their homes. Now we ride to work, and nearly everywhere else. Which may seem an innocent enough point, and certainly not one on which we require instruction from the philosophers. But, truth be told, it has in fact precipitated a crisis in our understanding of truth.

Arguing that our transportation technologies are not merely transient phenomena but the vehicle for an important metaphor about postmodernism, or even constitutive of postmodernism, the writer explores the problems posited by the way in which science, ethics, politics, art and religion all claim to offer us (the) "truth", defending throughout a "postmodern", or "hermeneutic" theory of truth, and posits his own surprising theory of the many notions of truth

Overige begrippen *Truthful; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google books

~ https://books.google.nl/books?id=hlY5a_vWVrYC&dq=john+caputo+truth&hl=nl&source=gbs_navlinks_s

** **10198** ***A Typology of Privacy***

Bert-Jaap Koops en Newell, Bryce Clayton, Timan, Tjerk and Škorvánek, Ivan,Chokrevski, Tom, Galič, Maša

(Artikel) Last revised 12-apr-2017 / niversity of Pennsylvania Journal of International Law, 2016. U 38(2): 483-575 (2017);
Tilburg Law School Research Paper No. 09/2016

Privacy

Despite the difficulty of capturing the nature and boundaries of privacy, it is important to conceptualize it. Some scholars develop unitary theories of privacy in the form of a unified conceptual core; others offer classifications of privacy that make meaningful distinctions between different types of privacy. We argue that the latter approach is underdeveloped and in need of improvement. In this paper, we propose a typology of privacy that is more systematic and comprehensive than any existing model.

Our typology is developed, first, by a systematic analysis of constitutional protections of privacy in nine

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

jurisdictions: the United States, Canada, the United Kingdom, the Netherlands, Germany, Italy, the Czech Republic, Poland, and Slovenia. This analysis yields a broad overview of the types of privacy that constitutional law seeks to protect. Second, we have studied literature from privacy scholars in the same nine jurisdictions, in order to identify the main dimensions along which privacy can be classified. Our analysis led us to structure types of privacy in a two-dimensional mode, consisting of eight basic types of privacy (bodily, intellectual, spatial, decisional, communicational, associational, proprietary, and behavioral privacy), with an overlay of a ninth type (informational privacy) that overlaps, but does not coincide, with the eight basic types.

Because of the comprehensive and large-scale comparative nature of the analysis, this paper offers a fundamental contribution to the theoretical literature on privacy. Our typology can serve as an analytic and explanatory model that helps to understand what privacy is, why privacy cannot be reduced to informational privacy, how privacy relates to the right to privacy, and how the right to privacy varies, but also corresponds, across a broad range of countries.

Overige begrippen *Associational privacy; Behavioral privacy; Bodily privacy; Communicational privacy; Contextual privacy; Decisional privacy; Informational privacy; Intellectual privacy; Intimate zone; Personal zone; Proprietary privacy; Public zone; Semi-private zone; Spational privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Available at SSRN:

~ https://ssrn.com/abstract=2754043

* **10636** ***Under the Influence: The impact of philosophy on archives and records management***

Rachel Hardiman

(Artikel) Facet Publishing, London, 2013. Pre-print: this extract has been taken from the author's original manuscript. The definitive version of this piece may be found in C. Brown (ed) Archives and Recordkeeping: Theory into Practice, London: Facet Publishing 2013,

Archivistiek

I hope that this breakneck tour has at least been successful in suggesting that ARK (Archives and recordkeeping) would benefit from more rather than less engagement with philosophical perspectives, and in offering some points of entry for further exploration. Aspects of the theoretical tradition have already been fruitfully applied to ARK theory and practice; extensions of this might see, for example, more exploration of (onnethʒs ideas on recognition in the growing literature on community recordkeeping and archives. The use of ANT (Actor-Network Theory) and ethnomethodology in the study of organizational recordkeeping might usefully besupplemented by the application of Habermass deas on lifeworld and system to explore the tensions and contradictions between the aims and values of ARK and otherstakeholders and the wider institutional and political contexts in which they operate. If this chapter causes its readers to think about and put into effect other possibilities of their own, it will have fulfilled much of its purpose.

Overige begrippen *Actor-Network Theory; ANT; Archiefwetenschap; Archives and recordkeeping; ARK; Ethnomethodology; Filosofie; Informatiebeheer; Informatiefilosofie; Records Management; Semantische informatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5771409/Under_the_Influence_The_impact_of_Philosophy_on_Archives_and_Records_Ma mail_work_card=view-paper

Wikipedia (Ethnomethodology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Ethnomethodology

* **8040** ***Understanding metadata***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) NISO press, Baltimore, 2004.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Metadata

Understanding Metadata is a revision and expansion of Metadata Made Simpler: a guide for libraries published by NISO Press in 2001. NISO extends its thanks and appreciation to Rebecca Guenther and Jacqueline Radebaugh, staff members in the Library of Congress Network Development and MARC Standards Office, for sharing their expertise and contributing to this publication.

What Is Metadata?
Metadata is structured information that describes, explains, locates, or otherwise makes it easier to retrieve, use, or manage an information resource. Metadata is often called data about data or information about information

Overige begrippen *CDWA; Context informatie; Dublin Core; EAD; GEM; LOM; METS; MODS; MPEG; RDF; TEI; VRA Core.*

Semantics

The names and meanings of metadata elements.

Overige begrippen *Betekenis; Naam.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over The National Information Standards Organization (NISO)

~ http://www.niso.org/about

Publicatie op internet

~ http://www.niso.org/standards/resources/UnderstandingMetadata.pdf

* **10033** ***UNESCO/PERSIST Guidelines for the Selection of Digital Heritage for Long-Term Preservation.***

S. C. C. Choy en Crofts N., Fisher R., Choh N. Lek, Nickel S., Oury C., & Ślaska K.

(Rapport) UNESCO, Parijs, 2016.

Waarderen

Heritage institutions - libraries, archives, and museums - traditionally bear the responsibility of preserving the intellectual and cultural resources produced by all of society. This important mission is now in jeopardy around the world due to the sheer volume of information which is created and shared every day in digital form. Digital technology, in dramatically easing the creation and distribution of content, has generated exponential growth in the production of digital information. The digital universe is doubling in size every two years and will grow tenfold between 2013 and 2020.1 Preserving this vast output is difficult, not just for its extent, but because much of it is ephemeral. Digital information does not have the same longevity as physical objects, documents, and books, which often will survive for centuries. Digital file formats, storage media, and systems are ever evolving, jeopardizing the future readability and integrity of digital heritage over much shorter timeframes than does the deterioration of paper and physical objects, and its availability for capture is fleeting. The survival of digital heritage is much less assured than its traditional counterparts in our collections. Identification of significant digital heritage and early intervention are essential to ensuring its long-term preservation.

The aim of the Guidelines is to provide an overarching starting point for libraries, archives, museums and other heritage institutions when drafting their own policies on the selection of digital heritage for long-term sustainable digital preservation. Existing institutional policies may be assessed against the Guidelines and revised if required. The Guidelines address a diverse audience. As digital heritage may differ widely between communities, regions and countries, its preservation requires engagement and cooperation of both the public and the private sectors, as well as content creators. While public institutions may have the primary legal responsibility for managing heritage collections, the private sector must also face the challenge of preserving and ensuring access to its digital information. It may be for regulatory requirements and responsibilities to shareholders, but there is also a corporate social responsibility to support the sustainable growth and development of their communities, regions, and the world by retaining valuable digital heritage and making it accessible for future generations. The Guidelines acknowledge that libraries, archives, museums and other related organizations are different in mandates, operation and methods used in collecting and managing their holdings. However, with the development of information technology and the growing user demand and expectation of fast and integrated access across library, archives and museum collections, all heritage institutions and information providers face similar challenges in the selection and preservation of digital

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

materials. The Guidelines thus target institutions, professionals and administrators on every level and in every region of the world in order to review existing material for selection, highlight important issues, and offer guidance when drafting institutional policies. The Content Task Force also acknowledges that there is an ethical dimension to the issue of selecting heritage for preservation but will not explore this in detail at this stage.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultuur; Ethics; Ethiek; Identiteit; Selectie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de Unesco

~ http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002442/244280e.pdf

** **10345** ***A Unified Framework of Five Principles for AI in Society***

Luciano Floridi en Josh Cowls

(Artikel) versie 1-nov-2019 / Harvard Data Science Review, 2019. 1(1)

Ethics

Artificial Intelligence (AI) is already having a major impact on society. As a result, many organizations have launched a wide range of initiatives to establish ethical principles for the adoption of socially beneficial AI. Unfortunately, the sheer volume of proposed principles threatens to overwhelm and confuse. How might this problem of 'principle proliferation' be solved? In this paper, we report the results of a fine-grained analysis of several of the highest-profile sets of ethical principles for AI. We assess whether these principles converge upon a set of agreed-upon principles, or diverge, with significant disagreement over what constitutes 'ethical AI.' Our analysis finds a high degree of overlap among the sets of principles we analyze. We then identify an overarching framework consisting of five core principles for ethical AI. Four of them are core principles commonly used in bioethics: beneficence, non-maleficence, autonomy, and justice. On the basis of our comparative analysis, we argue that a new principle is needed in addition: explicability, understood as incorporating both the epistemological sense of intelligibility (as an answer to the question 'how does it work?') and in the ethical sense of accountability (as an answer to the question: 'who is responsible for the way it works?'). In the ensuing discussion, we note the limitations and assess the implications of this ethical framework for future efforts to create laws, rules, technical standards, and best practices for ethical AI in a wide range of contexts.

Overige begrippen *Accountability; AI; Artificial agent; Artificial intelligence; Autonomy; Beneficence; Bioethics; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Meta-autonomy; Non-maleficence; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1

Over Bioethics

~ https://duckduckgo.com/?q=Bioethics&t=ffab&atb=v189-1&ia=web

* **10550** ***Unified Modeling Language***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Object Management Group, Milford, MA, 2017. Version 2.5.1

UML

A specification defining a graphical language for visualizing, specifying, constructing, and documenting the artifacts of distributed object systems.

Overige begrippen *Artifact; Distributed object system; Graphical language; Meta Object Facility; Metamodel; MIM; Modelleertaal; MOF; Specification; Unified Modelling Language.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Cursus UML

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

~ https://www.youtube.com/watch?v=WnMQ8HlmeXc&ab_channel=freeCodeCamp.org

Modelio

~ https://www.modelio.org/

Site Object management group

~ https://www.omg.org/spec/UML/

Umple

~ https://cruise.umple.org/umpleonline/download_umple.shtml

** 10084 *Ur-Fascism*

Umberto Eco

(Essay) Gepubliceerd 22-jun-1995 / The New York review of Books, New York, 1995.

Fascisme

In dit essay worden 14 kenmerken opgesomd van wat de auteur het oer-fascisme noemt. Het fascime dat in verschillende gedaanten de kop op steekt.

Deze kenmerken zijn:
1 - Cult of tradition
2 - Rejection of modernism
3 - Cult of action for action's sake
4 - Disagreement is treason
5 - Fear of difference
6 - Appeal to a frustrated middle class
7 - Obsession with a plot
8 - Humiliated by the ostentatious wealth and force of the enemy
9 - Life is a permanent warfare
10 - Contempt for the weak
11 - Heroism is the norm
12 - Machismo (incl. disdain for women, intolerance and condemnation of nonstandard sexual habits)
13 - Selective populism
14 - Newspeak

Deze punten zijn niet perse wederzijds/exclusief. Er is dus overlap mogelijk..

Overige begrippen *Classificatie; Cultuur; Elite speak; Emancipatie; Gullability-virus; Handelaar in twijfel; Intrigant; Modernisme; Newspeak; Populisme; Racisme; Samenzwering; Traditie; Twijfelzaaier.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Directory met bestanden

~ file:///p:\Documenten\Schrijfsels\Fascisme\

Open culture - Umberto Eco Makes a List of the 14 Common Features of Fascism

~ http://www.openculture.com/2016/11/umberto-eco-makes-a-list-of-the-14-common-features-of-fascism.html

Open Culture - Yale Professor Jason Stanley Identifies 3 Essential Features of Fascism: Invoking a Mythic Pa
Sowing Division & Attacking Truth

~ http://www.openculture.com/2018/10/yale-professor-jason-stanley-identifies-three-essential-features-of-fascism.html

Tekst op internet (New York Books)

~ http://www.nybooks.com/articles/1995/06/22/ur-fascism/

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.pegc.us/archive/Articles/eco_ur-fascism.pdf

Zie ook Trouw van 14 augustus 2017: De fascistische drietrapsraket

~ https://www.trouw.nl/opinie/de-fascistische-drietrapsraket-~a1656845/

Zie ook Trouw van 23 november 2016: Het is onze plicht om het fascisme te ontmaskeren

~ http://www.trouw.nl/tr/nl/4328/Opinie/article/detail/4420667/2016/11/23/Het-is-onze-plicht-om-het-fascisme-te-ontmas

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **9911** ***Een vak met een zeldzame dynamiek; Mensen in de documentaire informatievoorziening***

Ronald Groeneweg en Machteld Doekes, Timo ten Cate

(Publicatie) Digital display, Den Haag, 2003.

Documentaire informatievoorziening

Dit is geen boek over een bedrijf, maar een boek over een vak en over mensen in dat vak. Het vak van de documentaire informatievoorziening, dat zich bezighoudt met het toegankelijk maken en houden van informatie. Nog steeds kleven vooroordelen aan het vak. Zoals een van de mensen in dit boek zegt: "Ik dacht bij mezelf: hè neeeee, archief .. Want archief heeft de naam stoffig te zijn, weinig avontuurlijk, iets voor studiebollen".

Misschien was het vroeger zo. Nu is het anders. In het vak kom je nog wel de archetypische archivaris tegen, maar die soort sterft uit. Tegenwoordig zijn het meer en meer moderne managers, die zich bijvoorbeeld kennismakelaar, recordmanager of informatiespecialist noemen.
Het vak is enorm in beweging. De digitalisering heeft een grote hoeveel heid aan uitdagingen veroorzaakt. Hoe maken we digitale informatie toegankelijk en over langere tijd beschikbaar? Hoe regelen we de verantwoordingsfunctie van een digitaal archief? Hoe vangen we e-mail?

Al die uitdagingen vragen veel van de mensen die werken in de documentaire informatievoorziening. Ze moeten veel directer communiceren met hun organisatie. Ze moeten het belang van hun inspanningen duidelijk kunnen maken. Ze moeten mee kunnen praten over ontwikkelingen in de ICT. Ze zijn inmiddels vaak een belangrijke spil in organisaties geworden.
Dit boekje wil een beeld geven van mensen die werkzaam zijn in de documentaire informatievoorziening. Dat beeld geven we door de mensen zelf aan het woord te laten. Het zijn versc hillende mensen en ze kijken allemaal op hun eigen manier naar het vak. Vanuit de menselijke, de archivistische, de regelgevende, de informatieve, de documentaire en /of de geautomatiseerde kant. Allemaal zijn ze zich bewust van de veranderingen in hun vak. Ze zien de digitalisering van informatie niet als bedreiging, maar als uitdaging. Zij vinden, dat digitalisering een kans biedt om hun vak vooruit te helpen.
De mensen die in dit boek aan het woord komen, werken bij ministeries, regionaal- historische centra, gemeentearchieven, energiebedrijven, universiteiten en adviesbureaus. Het is een dwarsdoorsnede van de mensen die je tegenkomt in de documentaire informatievoorziening. Het zijn allemaal mensen met een verhaal, leuke en gemotiveerde mensen. E n ook wel ‘gekke’ mensen." Gek op hun vak.
De interviews worde n afgewisseld met artikelen van de hand van mensen van Digital display. Die artikelen werden, in andere vorm, eerder al gepubliceerd en maakten de nodige indruk. Vandaar dat we ze nog een keer nadrukkelijk hebben willen vastleggen voor het nageslacht.
Misschien wel de belangrijkste reden voor dit boekje is, te laten zien hoe t t vakgebied van documentaire informatie is en hoe geweldig de mensen daarin zijn. We hopen t mensen van buiten dit vakgebied door dit boekje geïnteresseerd raken in de dynamische wereld van documentaire informatie. Het is geen stoffige bedoening meer. Het vak staat midden in de (digitale) informatiemaatschappij.
Aan het einde van het boekje is een verklaring van gebruikte termen opgenomen, speciaal voor de lezers van buiten het vakgebied.

Overige begrippen *Archivaris; Informatiemanagement; Interview; Professie; Professionaliteit; Records Management; Vakgebied; Voortbestaan.*

* **10283** ***Van Dale's Groot woordenboek der Nederlandsche taal.***

H. Kuiper en A. Opprel en P. J. van Malssen

(Publicatie) Van Dale lexicografie, 1898. Gedigitaliseerde versie op website ENSIE

Woordenboek

Het Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal, dat ook bekendstaat als de Grote Van Dale, de Dikke Van Dale of kortweg de Van Dale, is het bekendste verklarende woordenboek van het Nederlands. Het is een uitgave van Van Dale Uitgevers.

Gedigitaliseerde versie op de site van ENSIE, het encyclopedisch kennisplatform.

Kennis is gebaseerd op voortschrijdend inzicht. Oude originele Encyclopedische werken vertegenwoordigen een

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

schat aan historische informatie. Ensie digitaliseert daarom oude en nieuwe Encyclopedische werken en stelt deze, primair voor onderwijs doeleinden, openbaar.

Overige begrippen *Encyclopedie; Kennis; Taal; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Van Dale 1898

~ https://www.ensie.nl/vandale1898

Website Ensie

~ https://www.ensie.nl/

Wikipedia (Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Van_Dale_Groot_woordenboek_van_de_Nederlandse_taal

* **10322** ***De verdachte in de ketens; Informatie delen in ketens en netwerken***

Wim Borst

(Publicatie) Boom bestuurskunde, Den Haag, 2019.

Keten

Rechtshandhaving is tegenwoordig vaak een kwestie van multidisciplinaire samenwerking, waarbij het openbaar bestuur, Justitie en private partijen zijn betrokken. Zij werken samen in ketens en netwerken. Drie disciplines zijn in vrijwel elk samenwerkingsverband aan de orde: straf- en sanctierecht (omdat dat de harde kern is van handhaving), keteninformatisering (omdat informatie moet worden uitgewisseld in en tussen ketens) en gegevensbescherming (privacy). Het unieke van dit boek is dat het een kennismaking biedt met deze drie perspectieven in hun onderlinge samenhang. Op een laagdrempelige manier brengt het theorie en praktijk bij elkaar.

Het boek helpt adviseurs, bestuurders, enterprise architecten, informatici, managers, professionals, programmamanagers en projectleiders om meer grip te krijgen op de keteninformatisering waaraan of waarmee zij werken.

Overige begrippen *Gegevensbescherming; Keteninformatisering; Leerstuk; Netwerk; Privacy; Rechtsstaat; Rol; Strafrechtketen; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek op internet

~ https://www.strafrechtketen.nl/documenten/publicaties/2019/04/26/de-verdachte-in-de-ketens

Citaat Drucker

~ https://hbr.org/2006/02/what-executives-should-remember

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/348352404_De_verdachte_in_de_ketens_Informatie_delen_in_ketens_en_net

* **10187** ***Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie L 257/73 28-aug-2014 / Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2014.

Elektronische identificatie

Veiligere transacties via internet

SAMENVATTING VAN:

Verordening (EU) nr. 910/2014: betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Met deze verordening betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten (eIDAS) wordt een nieuw Europees wettelijk kader gecreëerd voor veilige elektronische transacties binnen de EU tussen bedrijven, burgers en publieke autoriteiten.
Deze verordening streeft ernaar om het vertrouwen in elektronische transacties in de gehele EU te vergroten en de effectiviteit van publieke en particuliere online diensten en elektronische handel te verhogen. De verordening is van toepassing op:
- stelsels voor elektronische identificatie* die door de EU-landen zijn aangemeld bij de Europese Commissie;
- verleners van vertrouwensdiensten die in de EU zijn gevestigd.

Ze neemt de bestaande belemmeringen voor het gebruik van elektronische identificatiemiddelen in de EU weg. Zo zal het nu gemakkelijk zijn voor een Portugees bedrijf om een aanbesteding uit te schrijven voor een openbaredienstcontract in Zweden, terwijl EU-subsidies volledig online kunnen worden beheerd.

KERNPUNTEN

Elektronische identificatie

Een elektronische identificatie die in een EU-land wordt toegekend, moet in alle andere EU-landen worden erkend. Dit is slechts van toepassing wanneer de elektronische identificatie aan de eisen van de verordening voldoet, is aangemeld bij de Commissie en is opgenomen in een lijst. Wederzijdse erkenning van elektronische identificatie zal verplicht zijn vanaf het 28 september 2018 en zal veilige elektronische transacties in de gehele EU makkelijker maken.

Een stelsel voor elektronische identificatie moet een van de drie garantieniveaus vermelden (laag, substantieel en hoog) op grond van dat stelsel uitgegeven vormen van elektronische identificatie. Wederzijdse erkenning is alleen verplicht wanneer de relevante overheidsinstantie de niveaus „substantieel" of „hoog" gebruikt om toegang te krijgen tot de online diensten.

Aanmelding

Wanneer de Commissie wordt ingelicht over de stelsels voor elektronische identificatie, moeten EU-landen informatie verschaffen over aspecten zoals:
- de garantieniveaus en de uitgever van de vormen van elektronische identificatie op grond van dat stelsel;
- toepasselijke toezichtsystemen en aansprakelijkheidsregelingen;
- de entiteit die de registratie van de unieke persoonsidentificatiegegevens beheert.

In het geval van een inbreuk op de beveiliging van het stelsel voor elektronische identificatie of de authenticatie, moet het aanmeldende EU-land:
- onverwijld de authenticatie in de gehele EU, of de delen waarvan de integriteit is geschonden, opschorten of intrekken en
- andere EU-landen en de Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Aansprakelijkheid

Bij elke transactie tussen EU-landen waarbij de verplichtingen van de verordening door verzuim niet werden nageleefd, kunnen de volgende partijen aansprakelijk worden gesteld voor enige schade die opzettelijk of door nalatigheid aan elke persoon of instantie werd toegebracht:
- een aanmeldend EU-land
- de partij die de elektronische identificatie uitgeeft
- de partij die de authenticatieprocedure uitvoert.

Samenwerking en operabiliteit tussen EU-landen

De aangemelde nationale stelsels voor elektronische identificatie moeten interoperabel zijn. Het interoperabiliteitskader moet technologieneutraal zijn en geen specifieke nationale technische oplossingen voor elektronische identificatie verkiezen boven andere.

Vertrouwensdiensten

Deze verordening omschrijft vertrouwensdiensten als betaalde diensten die het volgende omvatten:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

- de creatie, controle en goedkeuring van elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging en certificaten die verband houden met deze diensten; of
- de creatie, controle en goedkeuring van certificaten voor authenticatie van websites; of
- het behoud van elektronische handtekeningen, zegels of certificaten die verband houden met deze diensten.

Verleners van vertrouwensdiensten die zijn gevestigd in de EU worden gezien als „gekwalificeerd" als ze tegemoetkomen aan de toepasselijke vereisten van deze verordening. Deze verleners zijn wettelijk gerechtigd om gekwalificeerde vertrouwensdiensten te verstrekken (waaronder gekwalificeerde elektronische handtekeningen, zegels of certificaten) in alle EU-landen. Vertrouwensdiensten die worden aangeboden door dienstverleners uit niet-EU-landen kunnen na goedkeuring tussen het EU-land en het niet-EU-land of een internationale organisatie rechtens worden erkend als gelijkwaardig aan gekwalificeerde vertrouwensdiensten.

Overige begrippen *Authenticatie; eIDAS; E-identificatie; electronic IDentification, Authentication and trust Services; Identificatie; Transactie; Vertrouwensdienst; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910

Eurolex (samenvatting)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/LSU/?uri=CELEX:32014R0910

** **10563** ***Het verschil van mening; Geschiedenis van een verkeerd begrepen idee***

Egbert Dommering

(Publicatie) Bert Bakker, Amsterdam, 2016. ISBN 9789035142619

Vrijheid

Vrijheid is een oud begrip dat staat voor het zich losmaken van groepen en individuen uit de macht van een ander. Die vrijheid werd gesymboliseerd door de zogenoemde vrijheidshoed, want in het Romeinse Rijk mocht een vrijgemaakte slaaf een hoofddeksel gaan dragen. In Europa krijgt vrijheid als eerste gestalte in de godsdienstvrijheid en het eigendomsrecht. Het geloof wordt losgemaakt van het gezag van de kerkelijke autoriteit. De eigendom is niet langer een privilege toegekend door een vorst, maar iets wat je verwerft door inbezitneming of door eigen inspanning. De vrijheid van denken en spreken bepaalt hoe wij over de samenleving en de natuur denken. Het publieke debat en het democratische besluit vervangen het door God gegeven politieke gezag. Het onderzoek naar de natuur komt in de plaats van een godsdienstig wereldbeeld. Deze vrijheden hebben de Europese democratie gemaakt tot wat zij nu is.
Het verschil van mening geeft een ideeëngeschiedenis van deze vrijheden, waarbij de vrijheid van meningsuiting centraal staat. Het boek trekt de lijn door naar het heden en de rol van internet, dat alle kennis in de wereld toegankelijk maakt, maar onder zijn eigen toegankelijkheid lijkt te bezwijken. De burgers die hun vrijheden op internet uitoefenen, hebben er een elektronische politieman bij gekregen die permanent over hun schouder meekijkt.

Overige begrippen *Democratie; Geopenbaarde waarheid; Grondrechten; Overheid; Sceptische waarheid; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Netkwesties

~ https://www.netkwesties.nl/876/de-vrijheid-meningsuiting-verkwanseld.htm

Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/nieuws/luister-terug-egbert-dommering-oog-op-morgen.html

* **3628** ***De virtuele bibliotheek, definitie van kernbegrippen***

Marco de Niet en Marianne Peereboom

(Rapport) Koninklijke Bibliotheek, 1996. Versie 1.0, oktober 1996

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Bibliotheek

Uit de inleiding:

'De recente sterke ontwikkeling van netwerken en de informatietechnologie, in combinatie met het innovatief onderzoek door de partners in de informatieketen en de bestuurlijke belangstelling voor digitale informatie, zal binnen afzienbare tijd kunnen leiden tot een vergaande digitalisering van de wetenschappelijke informatieverzorging'. Deze verwachting, verwoord in het KB-projectplan Alfa Informatie Werkplek, Naar een elektronische gebruikersomgeving (april 1995, p. 3), is voor de Koninklijke Bibliotheek aanleiding geweest te bestuderen hoe de wetenschappelijke digitale informatievoorziening ingepast kan worden in de huidige bibliothecaire infrastructuur. Uit de discussies naar aanleiding van het projectplan AIW en documenten die in het kader van het Depot van Nederlandse Elektronische Publicaties (DNEP), het Nederlandse Basisclassificatie Web en Alexicon/Infoservices zijn geschreven, blijkt dat er behoefte bestaat aan een eenduidig terminologisch apparaat betreffende wetenschappelijke digitale informatievoorziening. Soms worden verschillende uitdrukkingen voor hetzelfde verschijnsel gebruikt, en het omgekeerde komt ook voor: dezelfde term wordt in diverse betekenissen gebruikt. Deze terminologische verwarring kan invloed hebben op beleidsmatige beslissingen. Een belangrijk onderdeel van het opzetten van nieuwe systemen om elektronische informatie te ontsluiten (zoals de DNEP-catalogus, en het Nederlandse Basisclassificatie Web), is het opstellen van selectiecriteria: wat wordt wel en wat niet opgenomen. In de discussies hierover worden termen gebruikt als elektronische documenten, primaire en secundaire informatie, diensten, bronnen en databases, zonder dat er overeenstemming bestaat over wat wordt bedoeld met deze termen. Om de (interne en externe) discussies te vergemakkelijken is deze begripsbepaling ontwikkeld.

De Virtuele Bibliotheek: definitie van kernbegrippen bestaat uit 2 delen. In het eerste deel worden in een talige context diverse kernbegrippen die inhoudelijk samenhangen toegelicht. Het tweede deel is een alfabetisch geordende termenlijst, met per term een korte definitie. De termen uit de alfabetische lijst zijn in het eerste deel vetgedrukt wanneer zij daar voor het eerst voorkomen en/of gedefinieerd worden. Alleen definities die betrekking hebben op de digitale informatievoorziening vanuit het perspectief van een (wetenschappelijke) bibliotheek zijn opgenomen. Andere betekenissen van termen die buiten dit kader vallen, blijven achterwege. Voor de definiëring van bepaalde termen is gebruik gemaakt van de verkenning van de Stuurgroep IWI, De grensverleggende bibliotheek (mei 1995) en de Surfnet Gids 94/95.

Overige begrippen *Definiering; Digitale bibliotheek; Glossarium; Termen; Terminologie; Virtuele bibliotheek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Koninklijke Bibliotheek

~ http://www.kb.nl/kb/resources/frameset_kb.html?/kb/sbo/reports/virtbib.html

**** 10009** ***De vraag naar de techniek***

Martin Heidegger

(Lezing / oratie / college) Vantilt, Nijmegen, 2014. Vertaling: Mark Wildschut

Techniek

In De vraag naar de techniek onderwerpt Martin Heidegger de gangbare opvatting van techniek, die haar voor een louter instrument in de handen van de mens houdt, aan een kritisch onderzoek. Deze ondervraging resulteert in een meer oorspronkelijk begrip, dat een indrukwekkend licht werpt op de aard van de moderne techniek. Heidegger karakteriseert haar als een ‘opvorderend ontbergen’, dat van al wat ermee in aanraking komt, verlangt dat het terstond ter plekke ter beschikking staat.
In dit verband wordt voor hem het vraagstuk van de relatie tussen kunst en techniek belangrijk. Want het is volgens Heidegger de opdracht van de kunst om aan dit gevaar van indifferentie tegenwicht te bieden. Een ongewisse opdracht, omdat ook de kunst zelf wordt bedreigd.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Instrument; Kunst; Ontbergen; Opvorderen.*

In De vraag naar de techniek onderwerpt Martin Heidegger de gangbare opvatting van techniek, die haar voor een louter instrument in de handen van de mens houdt, aan een kritisch onderzoek. Deze ondervraging resulteert in een meer oorspronkelijk begrip, dat een indrukwekkend licht werpt op de aard van de moderne techniek. Heidegger karakteriseert haar als een ‘opvorderend ontbergen’, dat van al wat ermee in aanraking komt, verlangt dat het

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

terstond ter plekke ter beschikking staat.
In dit verband wordt voor hem het vraagstuk van de relatie tussen kunst en techniek belangrijk. Want het is volgens Heidegger de opdracht van de kunst om aan dit gevaar van indifferentie tegenwicht te bieden. Een ongewisse opdracht, omdat ook de kunst zelf wordt bedreigd.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Instrument; Kunst; Ontbergen; Opvorderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitgeverij Vantilt

~ http://www.vantilt.nl/boeken/de-vraag-naar-de-techniek/

Techniek

In De vraag naar de techniek onderwerpt Martin Heidegger de gangbare opvatting van techniek, die haar voor een louter instrument in de handen van de mens houdt, aan een kritisch onderzoek. Deze ondervraging resulteert in een meer oorspronkelijk begrip, dat een indrukwekkend licht werpt op de aard van de moderne techniek. Heidegger karakteriseert haar als een ‘opvorderend ontbergen’, dat van al wat ermee in aanraking komt, verlangt dat het terstond ter plekke ter beschikking staat.
In dit verband wordt voor hem het vraagstuk van de relatie tussen kunst en techniek belangrijk. Want het is volgens Heidegger de opdracht van de kunst om aan dit gevaar van indifferentie tegenwicht te bieden. Een ongewisse opdracht, omdat ook de kunst zelf wordt bedreigd.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Instrument; Kunst; Ontbergen; Opvorderen.*

In De vraag naar de techniek onderwerpt Martin Heidegger de gangbare opvatting van techniek, die haar voor een louter instrument in de handen van de mens houdt, aan een kritisch onderzoek. Deze ondervraging resulteert in een meer oorspronkelijk begrip, dat een indrukwekkend licht werpt op de aard van de moderne techniek. Heidegger karakteriseert haar als een ‘opvorderend ontbergen’, dat van al wat ermee in aanraking komt, verlangt dat het terstond ter plekke ter beschikking staat.
In dit verband wordt voor hem het vraagstuk van de relatie tussen kunst en techniek belangrijk. Want het is volgens Heidegger de opdracht van de kunst om aan dit gevaar van indifferentie tegenwicht te bieden. Een ongewisse opdracht, omdat ook de kunst zelf wordt bedreigd.

Overige begrippen *Filosofie; Informatiefilosofie; Instrument; Kunst; Ontbergen; Opvorderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitgeverij Vantilt

~ http://www.vantilt.nl/boeken/de-vraag-naar-de-techniek/

* **2029** ***The Warrant for Recordkeeping Requirements***

David Bearman en Richard Cox, Wendy Duff, David Thomas, David Wallace

(Notitie) ?, 1995. Nummer bibliotheek Gemeentearchief Groningen 16706

Literary warrant

The functional requirements for recordkeeping are not a creation of archivists and records managers but a reflection of societal consensus. Archivists and records managers have an interest in calling attention to these requirements, to codifying them and formalizing their implications for organizations, but they are not the source of the requirements themselves. The sources of recordkeeping requirements are, the laws, customs and practices of the society in which records are created. Like any social construct, these requirements have changed over time and are different in different legal and economic systems.

Overige begrippen *Archiefwaardig; Grondslag; Mandaat; Recordness; Warrant.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **9985** ***Warum es die Welt nicht gibt***

Markus Gabriel

(Publicatie) Ullstein Verlag, 2013. ISBN-13 9783548375687

Neuer Realismus

Die Welt gibt es nicht. Aber das bedeutet nicht, dass es überhaupt nichts gibt. Mit Freude an geistreichen Gedankenspielen, Sprachwitz und Mut zur Provokation legt der Philosoph Markus Gabriel dar, dass es zwar nichts gibt, was es nicht gibt - die Welt aber unvollständig ist. Wobei noch längst nicht alles gut ist, nur weil es alles gibt. Und Humor hilft durchaus dabei, sich mit den Abgründen des menschlichen Seins auseinanderzusetzen.

Eine kluge Betrachtung der Welt, in der es neben Hegel, Schelling und Wittgenstein auch um die Existenz von Einhörnern auf der Rückseite des Mondes sowie um die Simpsons und Lars von Trier geht.

Overige begrippen *Context; Erkenntnis; Filosofie; Gebruikerscontext; Gebruikscontext; Kennisleer; Logica; Nieuw realisme; Perceptie; Waarneming; Welt.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Online cursus

~ https://iai.tv/iai-academy/courses/info?course=why-the-world-does-not-exist

Recensie Die Welt

~ http://www.welt.de/kultur/literarischewelt/article117596992/Einhoerner-gibt-es-Nur-die-Welt-die-gibt-es-nicht.html

Recensie FAZ

~ http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/buecher/rezensionen/sachbuch/markus-gabriel-warum-es-die-welt-nicht-gibt-das-h vehikel-laeuft-noch-recht-gut-12292540.html?printPagedArticle=true - pageIndex_2

~ www.faz.net/aktuell/feuilleton/buecher/rezensionen/sachbuch/markus-gabriel-warum-es-die-welt-nicht-gibt-das-heidegg laeuft-noch-recht-gut-12292540.html

Recensie Zeit online

~ http://www.zeit.de/2013/34/literatur-philosophie-markus-gabriel-warum-es-die-welt-nicht-gibt/komplettansicht

Ullstein verlag

~ http://www.ullsteinbuchverlage.de/nc/buch/details/warum-es-die-welt-nicht-gibt-9783843705103.html

Zie ook Youtube (Prof. Dr. Markus Gabriel - Warum es die Welt nicht gibt | Forschungszentrum caesar)

~ https://youtu.be/nfa0unSBzuA

* **8808** ***Web Characterization Terminology & Definitions Sheet***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 5-jun-2009 / W3 consortium, 1999. W3C Working Draft 24-May-1999

Definiering

In characterizing the structure and content of the Web, it is necessary to establish precise semantics for Web concepts. The Web has proceeded for a surprisingly long time without consistent definitions for concepts which have become part of the common vernacular, such as "Web site" or "Web page". This can lead to a great deal of confusion when attempting to develop, interpret, and compare Web metrics.

This document represents an effort on the part of the W3C Web Characterization Activity to establish a shared understanding of key Web concepts. The primary goal in preparing this document was to develop a common interpretation for terminology related to Web characterization research. However, it is hoped that the Web community at large will also benefit from the enumeration and definition of important Web concepts.

Overige begrippen *Definitie; Terminologie; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Deze pagina

~ http://www.w3.org/1999/05/WCA-terms/01

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Laatste versie

~ http://www.w3.org/1999/05/WCA-terms/

* **7936** ***Een wettelijk recht op interoperabiliteit is al jaren voorhanden***

mr. V.A. de Pous

(Column) Automatisering Gids 21-sep-2007.

Interoperabiliteit

De aandacht voor het vonnis in eerste aanleg van de Europese rechter in de geruchtmakende mededingingszaak Microsoft versus Europese Commissie vraagt wel om het juiste perspectief. Terug naar het verleden, want we kunnen niet om de communautaire wetgever van 1991 en het bestaande rechtskader van interoperabiliteit heen.

Overige begrippen *Antitrust; Monocultuur; Organisatorische interoperabiliteit; Semantische interoperabiliteit; Technische interoperabiliteit.*

* **9462** ***What are the differences between a vocabulary, a taxonomy, a thesaurus, an ontology, and a meta-model?***

Woody Pidcock

(Beschouwing) metamodel.com, 2003.

Model

Een kwestie van definitie

Overige begrippen *Metamodel; MIM; Ontologie; Taxonomie; Taxonomy; Thesaurus; Vocabularium; Vocabulary.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ontologies and Semantics for Industry (2003)

~ https://www.slideshare.net/UscholdM/ontologies-and-semantics-for-industry

Tekst op internet

~ http://www1.cs.unicam.it/insegnamenti/reti_2008/Readings/vocabolarioTassonomiaTesauroOntologia.pdf

** **363** ***What is a document ? ; Rethinking the concept in uneasy times.***

Linda Schamber

(Artikel) Journal of the American Society for Information Systems, 1996. JASIS volume 47, nr 9, September

Document

Rapid growth in electronic publishing seems to have provoked a sense of uneasiness among information proffessionals. This essay describes the challenge of redefining the fundamental concept of 'document' that underlies their apprehensions about changes in information, generation, control, and access, along with their apprehensions about the future of the information professions.

Hier wordt een definitie van het begrip document gegeven die de definitie van het begrip record (niet archiefbescheiden) benaderd!

Overige begrippen *Archiefbescheiden; Compound document; Content; Context; Multimedia; Record; Structure.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://dl.acm.org/doi/10.5555/241814.241817

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

* **10050** ***What is a philosophical question?***

Luciano Floridi

(Artikel) Metaphilosophy, 2013. vol. 44.3,

Filosofie

There are many ways of understanding the nature of philosophical questions. One may consider their morphology, semantics, relevance, or scope. This article introduces a different approach, based on the kind of informational resources required to answer them. The result is a definition of philosophical questions as questions whose answers are in principle open to informed, rational, and honest disagreement, ultimate but not absolute, closed under further questioning, possibly constrained by empirical and logico- mathematical resources, but requiring noetic resources to be answered. The article concludes with a discussion of some of the consequences of this definition for a conception of philosophy as the study (or 'science') of open questions, which uses conceptual design to analyse and answer them.

Overige begrippen *Conceptualiseren; Informatiefilosofie; Level of abstraction; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.eu

~ https://www.academia.edu/9352257/What_is_a_philosophical_question

Philosophyofinformation.net

~ http://www.philosophyofinformation.net/wp-content/uploads/sites/67/2014/05/wiapq.pdf

* **10288** ***What is an affordance?***

Patrick Thornton

(Weblog) Geplaatst 5-apr-2019 / Website UX Collective, 2019.

Affordance

Understanding what affordances are and how they help map people's mental models to a product is key to good design. But if you are like a lot of my students, the concept of an affordance is easier said than done to understand.

Overige begrippen *Bruikbaarheid; Design; Geschiktheid; Ontwerpen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op de site van Vrom

~ https://uxdesign.cc/what-is-an-affordance-6b60f2de79f2

** **8921** ***What is an ontology?***

Tom Gruber

(Artikel) Geraadpleegd 6-okt-2009 / Website KSL (Knowledge Systems, AI Laboratory), 1992.

Ontologie

Short answer:
An ontology is a specification of a conceptualization.

The word "ontology" seems to generate a lot of controversy in discussions about AI. It has a long history in philosophy, in which it refers to the subject of existence. It is also often confused with epistemology, which is about knowledge and knowing.

In the context of knowledge sharing, I use the term ontology to mean a specification of a conceptualization. That is, an ontology is a description (like a formal specification of a program) of the concepts and relationships that can exist for an agent or a community of agents. This definition is consistent with the usage of ontology as set-of-concept-definitions, but more general. And it is certainly a different sense of the word than its use in philosophy.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

What is important is what an ontology is for. My colleagues and I have been designing ontologies for the purpose of enabling knowledge sharing and reuse. In that context, an ontology is a specification used for making ontological commitments. The formal definition of ontological commitment is given below. For pragmetic reasons, we choose to write an ontology as a set of definitions of formal vocabulary. Although this isn't the only way to specify a conceptualization, it has some nice properties for knowledge sharing among AI software (e.g., semantics independent of reader and context). Practically, an ontological commitment is an agreement to use a vocabulary (i.e., ask queries and make assertions) in a way that is consistent (but not complete) with respect to the theory specified by an ontology. We build agents that commit to ontologies. We design ontologies so we can share knowledge with and among these agents.

Overige begrippen *Ontology; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Knowledge Systems, AI Laboratory

~ http://www-ksl.stanford.edu/

Tekst op internet

~ http://www-ksl.stanford.edu/kst/what-is-an-ontology.html

* **9699** ***What is Big Data?***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geraadpleegd 6-okt-2013 / Villanova University..

Big data

In a dynamic, global economy, organizations have begun to more heavily rely on insights from their customers, internal processes and business operations in order to uncover new opportunities for growth. In the process of discovering and determining these insights, large complex sets of data are generated that then must be managed, analyzed and manipulated by skilled professionals. The compilation of this large collection of data is collectively known as "big data."

Overige begrippen *Datamining; Discovery.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Villanova University

~ http://www.villanovau.com/university-online-programs/what-is-big-data/

Zie ook: Wikipedia (Big data)

~ en.wikipedia.org/wiki/Big_data

** **9992** ***What is code?***

Paul J. Ford

(Webpagina) Business week 11-jun-2015 / Bloomburg, 2015. Geraadpleegd 10/10/2015

Code

A computer is a clock with benefits. They all work the same, doing second-grade math, one step at a time: Tick, take a number and put it in box one. Tick, take another number, put it in box two. Tick, operate (an operation might be addition or subtraction) on those two numbers and put the resulting number in box one. Tick, check if the result is zero, and if it is, go to some other box and follow a new set of instructions.

Overige begrippen *Algorithme; Bestand; Compound document; Computer; Computertaal; Informatieobject; Metataal; Programmatuur; Samengesteld document; Software.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Samengstelde document op de site van Bloomberg

~ http://www.bloomberg.com/graphics/2015-paul-ford-what-is-code/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

** **10435** ***What is really information?; An interdisciplinary approach***

José María Díaz Nafría en Francisco Salto Alemany (eds.)

(Publicatie) triple C - The Open Access Journal for a Global SustainableInformation Society, Salzburg, 2009.
ISSN: 1726-670X
Volume 7, No.2, 2009

Information

This issue poses the question: what information really is. We assume that information has some place or other in reality, in particular, we assume there is a cohesive and coherent account of informational phenomena, able to coherently set up facts, contents and values regarding information. In our current information era it seems natural to assume without further critical reflection a disunited class of uses of "information". The point of this issue of tripleC is setting up a cohesive account of information in complex contemporary open societies and scientific communities. There are at least three dimensions in our plea for such cohesive account of information:
(a) from a conceptual point of view, there is a plethora of seemingly incompatible notions of "information",
(b) from a societal viewpoint, information can acritically postulate a new infinite realm of merchandise which does not foster a more cohesive society but instead a growing inequality,
© a coherent unified approach to both the manifest image and the scientific image of information is still lacking.

Overige begrippen *Communicatie; ICT; Informatie_over; Information theory; Information_about; Logic of information; Mathematical theory of communication; Philosophy of information; Trustworthiness; Truthful.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/377686/What_is_really_information_An_interdisciplinary_approach

* **9152** ***What, If Anything, Is Records Management?***

Chris Hurley

(Artikel) Monash University, Victoria. Australie, 2004. RMAA Conference, Canberra, September 2004

Records Management

What, if anything, is records management? First, it is the knowledge that records aren't exactly the same as other kinds of information - they exist in an information environment but they have unique characteristics as well. Second, it is the understanding that records have a unique value and purpose - in addition to the value and purpose they have as information. Third, it is the understanding (still developing in respect of digital records) of how to ensure they are made and kept so that their unique value and purpose as records is preserved. Lastly, and this is probably more pragmatic than philosophical, it is the requirement to get our fellow workers in the I&KM vineyard to understand this and then to form an alliance with those who do to exterminate (professionally speaking) those who don't.

Overige begrippen *Document Management; Information management; Kennismanagement; Knowledge management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/ch-what.pdf

** **10130** ***When is a record; A Research Framework for Locating Electronic Records in Infrastructure***

Amelia Acker

(Hoofdstuk) Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2017. In: Anne Gilliland, Sue McKemmish, Andrew J. Lau,, Research in the Archival Multiverse,
Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2016. (Refman 10125)

Record

This chapter presents a framework for archival researchers to account for the transmission and materiality of

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

electronic records research by locating them within the infrastructures of contemporary, networked communication. The first section contextualises the research need by presenting the importance of layers of infrastructure to the creation and circulation of born-digital records transmitted across wireless networks. The second section presents a research framework for studying new information communication technologies and emerging electronic records contexts, and reflects on why such a framework is necessary and how it has been constructed. The framework, which builds upon records continuum theory and the concept of spacetime, takes up the logical and physicalaspects of Thibodeau's digital object model and applies Trace's micro ehnographic approach to networked communication, has three elements: Layers of Infra structure and Context, Examining Networked Recordkeeping, and Engaging with Information Retrieval. The third section presents the case study of Kurt Mix and the British Petroleum Oil Spill in order to illustrate the possibilities of how this framework might be applied in archival research.

Overige begrippen *Archiefstuk; Archiefwaardig; Archivalization; Construct; Definitie; Recordness; Registratiewaardig.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek via Open Access (PDF)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=628143

* **9698** ***Wikipedia Lemma: Big data***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 2-okt-2013 / Wikipedia EN, 2013.

Big data

Big data is the term for a collection of data sets so large and complex that it becomes difficult to process using on-hand database management tools or traditional data processing applications. The challenges include capture, curation, storage, search, sharing, transfer, analysis, and visualization. The trend to larger data sets is due to the additional information derivable from analysis of a single large set of related data, as compared to separate smaller sets with the same total amount of data, allowing correlations to be found to "spot business trends, determine quality of research, prevent diseases, link legal citations , combat crime, and determine real-time roadway traffic conditions.'

Overige begrippen *Datamining; Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (Big data)

~ en.wikipedia.org/wiki/Big_data

** **10037** ***Wikipedia Lemma: Object-oriented ontology***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 5-aug-2020 / Wikipedia EN, 2020.

Object-oriented ontology

Object-oriented ontology (OOO) is a school of thought that rejects the privileging of human existence over the existence of nonhuman objects. Specifically, object-oriented ontology opposes the anthropocentrism of Kant's Copernican Revolution, whereby objects are said to conform to the mind of the subject and, in turn, become products of human cognition. In contrast to Kant's view, object-oriented philosophers maintain that objects exist independently of human perception and are not ontologically exhausted by their relations with humans or other objects. Thus, for object-oriented ontologists, all relations, including those between nonhumans, distort their related objects in the same basic manner as human consciousness and exist on an equal footing with one another.

Overige begrippen *Hyperobject; Ontology; OOO; Real object; Real quality; Sensual object; Sensual quality.*

Sensual quality

A quality found in experience.

Overige begrippen *Quality; Real quality; Sensual object.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Doxing Wikipedia

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Zie ook

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

Object-oriented ontology

Object-oriented ontology (OOO) is a school of thought that rejects the privileging of human existence over the existence of nonhuman objects. Specifically, object-oriented ontology opposes the anthropocentrism of Kant's Copernican Revolution, whereby objects are said to conform to the mind of the subject and, in turn, become products of human cognition. In contrast to Kant's view, object-oriented philosophers maintain that objects exist independently of human perception and are not ontologically exhausted by their relations with humans or other objects. Thus, for object-oriented ontologists, all relations, including those between nonhumans, distort their related objects in the same basic manner as human consciousness and exist on an equal footing with one another.

Overige begrippen *Hyperobject; Ontology; OOO; Real object; Real quality; Sensual object; Sensual quality.*

Sensual quality

A quality found in experience.

Overige begrippen *Quality; Real quality; Sensual object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Doxing Wikipedia

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Zie ook

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

* **10511** ***Wikipedia Lemma: Reductionisme***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 7-aug-2021 / Wikipedia NL, 2021.

Reductionisme

Reductionisme (Latijn: reducere, herleiden tot, terugvoeren op) is de opvatting die stelt dat de natuur van complexe entiteiten steeds herleid kan worden tot meer fundamentele entiteiten. De opvatting kan betrekking hebben op objecten, maar ook op fenomenen, verklaringen, theorieën en meningen. Een van de belangrijkste kwesties die verband houden met het reductionisme is de filosofische vraagstelling of de mentale eigenschappen van de mens volledig gereduceerd kunnen worden tot zijn fysische eigenschappen. Met andere woorden: of de mens en het menselijk denken en handelen volledig kunnen worden verklaard op basis van louter fysisch-biologische eigenschappen. Inclusief de schijnbaar niet-fysische eigenschappen, die doorgaans onder de noemer geest worden geplaatst.

Overige begrippen *Bewustzijn; Cognitie; Eliminatief reductionisme; Emergentie; Epistemologie; Filosofie; Natuurkunde; Wetenschappelijke methode.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedie (Reductionisme)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Reductionisme

* **10546** ***Wikipedia lemma: UML***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 4-nov-2021 / Wikipedia NL, 2021.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

UML

Een modelmatige taal om objectgeoriënteerde analyses en ontwerpen voor een informatiesysteem te kunnen maken. UML is ontworpen door Grady Booch, James Rumbaugh en Ivar Jacobson in de jaren negentig en het is sinds 1997 een standaard. Kenmerkend is dat de UML-modellen een grafische weergave zijn van bepaalde aspecten van het informatiesysteem.

Overige begrippen *Graphical language; Meta Object Facility; Modelleertaal; MOF; Unified Modelling Language.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - NL (UML)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Unified_Modeling_Language

* **10350** ***Woordenboek informatiebeheer; (thesaurus/taxonomie)***

Rienk Jonker

(Webpagina) Laatste versie 1-jan-2023 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2023. Periode 2015 - 2023

Terminologie

Een alfabetische lijst met termen en begrippen geeft een overzicht van betekenissen. Zo'n lijst is eigenlijk niet zinvol en contextloos omdat een onderlinge relatie tussen de begrippen daaruit niet direct valt op te maken.

De onderlinge relatie en dus de context van een begrip is beter te herkennen met een gestructureerde woordenlijst zoals een thesaurus, een taxonomie of een typologie.

Binnen het vakgebied worden veel woorden en begrippen gebruikt zonder dat altijd duidelijk is wat er mee wordt bedoeld. Dit kan tot veel verwarring leiden en langs elkaar heen praten tot gevolg hebben. Door het maken van afspraken over te gebruiken begrippen en de te hanteren betekenis kan dit voorkomen worden. Volgens Weggeman 1 kan het definieëren opgevat worden als een activiteit van interpreteren, preciseren en specificeren. Met een definitie kan orde geschapen worden door het afbakenen van het aantal interpretaties dat aan het begrip gegeven kan worden. Volgens hem zijn er twee soorten definities, de voorschrijvende definitie (prescriptief) en beschrijvende definitie (descriptief). De voorschrijvende definitie bevat een bewering die een soort handelingen aanbeveelt of suggereert; normatief; "iets behoort te zijn" .

De beschrijvende definitie bevat een bewering die aangeeft wat de betekenis van een verschijnsel is; "iets is" .

Via deze pagina is een poging tot structurering van mijn kant te raadplegen. Onder het motto weg met de muren heb ik vrij ongegeneerd begrippen uit verschillende vakgebieden naar elkaar laten verwijzen op een manier waarover sommige collega's misschien de wenkbrauwen zullen fronsen.

Maar naar mijn stellige overtuiging zijn de overeenkomsten tussen de verschillende vakgebieden groter dan je in eerste instantie zou denken. Het kan mogelijk anderen op ideeën brengen.

De hier opgenomen voor download beschikbare documenten zijn uitvoerproducten van mijn Reference Manager, een database in MS Access, die ik ook gebruikte voor de maandelijkse overzichten2. Maar let op het zijn tussenproducten, versies van een bepaald moment afkomstig uit een dynamische database. Al lezend kom ik vaak weer tot andere mogelijkheden en conclusies die weer leiden tot nieuwere versies. De lijst met termen wordt ook elke maand groter. Ik kom, soms tot mijn eigen verbazing, regelmatig weer mij onbekende woorden tegen. Om een beeld te krijgen wat ik wanneer ben tegengekomen heb ik ook een overzicht van termen die ik per maand heb opgenomen toegevoegd.

--

De gepubliceerde documenten zijn via de link/knop (naar document) te vinden

Overige begrippen *Definieren; Jargon; Lexicon; Ontologie; Taal; Taxonomie; Thesaurus; Woordenboek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/woordenboek-informatiebeheer-thesaurustaxonomie-versie-5-mei-2020

* **8372** ***Woordsystemen; Theorie en praktijk van thesauri en trefwoordsystemen***

H. Magrijn en S.A. Th. M. Pontzen, G.J.A. Riesthuis, J.D. Schipper, G.J. Wijnands

(Publicatie) NBLC uitgeverij, Den Haag, 1997. ISBN 90-5483-129-4

Woordsysteem

De theorie en praktijk van thesauri en trefwoordensystemen als een geïntegreerd geheel komt hier aan de orde.

Overige begrippen *Thesaurus; Trefwoordensysteem.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google books

~ http://books.google.nl/books?id=GMs2xg0xjRIC&lpg=PA12&ots=lcDSP09RyR&dq=wat%20is%20een%20zoekingan 1 - v=onepage&q=&f=false

* **9446** ***Workflow Management Coalition - Terminology and Glossary English; WFMC-TC-1011 Ver 3***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) The Workflow Management Coalition Specification, Winchester, 1999. Issue 3.0 02/05/1999

Process execution

The time period during which the process is operational, with process instances being created and managed.

Overige begrippen *Process enactment; Run time operation; Workflow execution.*

Workflow

This document identifies the terminology used to describe the concepts and general structure of a workflow management system, its major functional components and their interfaces. It also provides a list of synonyms variously used within the industry as alternative terms to the preferred WfMC terminology It may be read in conjunction with the Workflow Reference Model, which describes the architecture used by the WfMC within its standardisation programme.

'de synoniem zijn geen echte synoniemen'

Overige begrippen *Glossarium; NPR-ISO/TR 26122; Terminologie; WFMC-TC-1011.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Achtergrond

~ http://www.wfmc.org/Glossaries-FAQs/View-category.html

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.wfmc.org/Download-document/WFMC-TC-1011-Ver-3-Terminology-and-Glossary-English.html

* **8330** ***Zeit-Erfahrungen; Sieben Begriffe zur Beschreibung moderner Zivilisationsdynamik***

prof. dr. Hermann Lübbe

(Hoofdstuk) Springer, Berlin; Heidelberg; New York, 1997. in: Modernisierung und Folgelasten, Trends kultureller und politischer Evolution.
ISBN 3-540-62698-0

Cultuur

Neue Begriffe oder Neuprägungen tradierter Begriffe gehören im gelingenden Fall zu den wirkungsreichsten

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Beiträgen der Phiosophie zu den kulturell jeweils massgeblichen Orientierungen. Viele 'Grundbegriffe' disziplinr hiingst verseibstindigter Wissenschaften müIten ohne den Anteil der Phiosophie an ihrer Geschichte unverstindlich bleiben5. Andere Begriffe sind, als ,,humanistische Leitbegriffe" 6 zum Beispiei, überhaupt keiner wissenschafthichen Spezialdisziplin exklusiv zuordnungsfahig. Sie sind vielmehr Medien gemeiner und gebildeter kultureller, auch politischer Selbstverstndigung7, und wo man sie, statt sie operativ zu verwenden, eigens thematisiert, handelt es sich eben um Phiosophie in der weiten Bedeutung dieses Wortes. Ob fachwissenschaftlich oder gemeinkultureil - die Arbeit an den maf3geblichen Konzepten unserer Erkenntnis- und Verstandigungspraxis macht den phiosophischen Teil dieser Praxis aus. Im interdisziplinaren Charakter phiosophischer Begriffshistoriographie8 spiegelt sich das. Die Phiosophie ist diejenige Disziplin, in der der Anteil der Begriffe, die zugleich Fachbegriffe anderer Disziplinen sind, gröier als in jeder anderen Disziplin ist. Das mag es rechtfertigen, hier aus der Arbeit der Phiosophie, statt historische oder sonstige Deskriptionen einerseits und theoretische Hypothesen andererseits, einige Begriffe vorzustellen, die sich bei der Beschreibung der Zeitverfassung der modernen Ziviisation und bei der Analyse vermuteter theoretischer Zusammenhânge als zweckmiil3ig erwiesen haben.
Von Hegel stammt die wirkungsreiche Metapher, daf die Ttigkeit der Phiosophie

Overige begrippen *Empirische Apokalyptik; Evolutionäre Illuminarität; Filosofie; Gegenwartsschrumpfung; Informatiefilosofie; Netzverdichtung; Präzeption; Reliktmengenwachstum; Zukunftsexpansion.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Hermann Lübbe

~ http://de.wikipedia.org/wiki/Hermann_L%C3%BCbbe

** **10064** ***De zevende functie van taal***

Laurent Binet

(Roman) Meulenhof, Amsterdam, 2016. ISBN: 9789029091138

Semiotiek

Roman (detective) over de zoektocht naar de zevende, bezwerende, functie van taal. De overige zes zijn

1. referentiële
2. emotieve/expressieve
3. conatieve
4. fatische
5. metalige
6. poëtische

Overige begrippen *Betekenis; Communicatie; Illocutie; Linguïstiek; Organon model; Paradigma; Perlocutie; Permutatie; Poststructuralisme; Semantiek; Speech act; Syntagma; Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - FR (La Septième Fonction du langage)

~ https://fr.wikipedia.org/wiki/La_Septi%C3%A8me_Fonction_du_langage

* **6486** ***Zorg(en) voor en over een goed archiefbeheer; Een vergelijkend onderzoek naar het onderscheid tussen archiefzorg en archiefbeheer bij archiefinspectie op het niveau van gemeenten***

drs. Joost Salverda

(Scriptie) (c) 2004 Joost Salverda, Nijmegen, 2004.

Archiefinspectie

Onderzoek naar de inrichting en werkwijze van archiefinspectie (de ambtelijke uitvoering van toezicht) op het niveau van de gemeente, omdat daar twee vormen van toezicht bestaan, toezicht op de archiefzorg en toezicht op het archiefbeheer.

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definieren

Onderzoek naar de vraag of de begrippen archiefzorg en archiefbeheer in de praktijk van de archiefinspecties op gemeentelijk niveau twee te onderscheiden begrippen zijn, of dat dit onderscheid slechts een juridische constructie is. Dit onderzoek heeft zich uitgestrekt tot drie verschillende onderwerpen:
1. het ontstaan en de ontwikkeling van de begrippen zorg, beheer, toezicht en inspectie;
2. de definitie van de verschillende begrippen in wet- en regelgeving;
3. het onderscheid tussen archiefzorg en archiefbeheer bij archiefinspecties.

Conclusie was, dat bij de archiefinspecties maar moeilijk een onderscheid te maken is tussen de archiefzorg en archiefbeheer, hoewel dit in de wet wel wordt gemaakt. Voor beide inspecties vormen zowel archiefzorg als archiefbeheer onderwerp van onderzoek. In de praktijk speelt het juridische onderscheid hiertussen nauwelijks een rol. Dit leidt ertoe dat de betrokken inspecteurs gedeeltelijk dubbel werk doen. Samenwerking zou daarom een goed middel zijn om efficiënter en effectiever te werken.

[Volledige tekst van deze scriptie is bij de auteur te bestellen]

Overige begrippen *Beheer; Inspectie; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer; Zorg.*

1.2 Benoemen informatiesysteem

* **7856** ***De actualiteit van een 19e-eeuwse classificatietheorie (1); Over brievenbussen en andere ordeningen***

Marjolein van der Linden en Henk Margrijn

(Artikel) Informatie professional, 2007. nr 7/8

Classificatie

De klassieke classificatietheorie is een theorie van ordening. Ordening van begrippen, maar ook ordening tot een plaatsingsschema voor informatie. Hoe toepasbaar is die theorie in de wereld van het web en digitale informatievoorziening? De schrijvers tonen aan dat de basis van deze theorie, en meer dan de basis alleen, bruikbaar is bij digitale ordeningen.

Overige begrippen *Classificeren; Ordening; Systeemontwerp; Taxonomie.*

* **7954** ***De actualiteit van een 19e-eeuwse classificatietheorie (2); Organiseer je ruimte, je huis, je leven***

Henk Margrijn en Marjolein van der Linden

(Artikel) Informatie professional, 2007. 10/2007

Classificatie

De klassieke classificatietheorie is bruikbaar bij digitale ordeningen. Deze toepasbaarheid geldt ook voor het opslaan van digitale collecties.

Met de zeven stappen van het opzetten van een classificatie.

Overige begrippen *Ordening; Taxonomie; Toegang; Toegankelijkheid.*

* **9196** ***Het Bloemendaalsche registratuurstelsel***

A.J. van der Flier

(Publicatie) N. Samson, Alphen aan den Rijn, 1924. Tweede druk

Registratuurstelsel

Het voorwoord:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

In verband met de toeneming der werkzaamheden en de vermeerdering der zaken op de gemeenteseeretarieën, gaan de oudere registratuurstelsels steeds minder voldoen. Men verlangt meer en meer een systeem, dat aansluit bij en voldoet aan de eisen van den tegenwoordigen tijd. Om aan deze behoefte te voldoen, hebben in de laatste jaren eenige moderne stelsels het licht gezien en het hier aangebodene komt zich bij deze aansluiten. Het Bloemendaalsche stelsel is uit de practijk ontstaan, als vrucht van een veeljarige ondervinding. Het voldoet in de toepassing zoo goed, dat het mij nuttig leek daaraan eenige meerdere bekendheid te geven. Met de uitgave ervan wordt echter niet te kort gedaan aan de waarde van andere stelsels. Wellicht kan dit geschrift een steentje bijdragen tot oplossing van bet registratuurvraagstuk.

Overige begrippen *Archiefvorming; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken.*

* **9224** ***Het boek van zand; Naar een ontologie van het digitale archief***

Annemiek de Jong

(Rapport) Instituut voor Beeld en Geluid, Hilversum, 2006.

Ontologie

Onderzoek naar de heruitvinding van de begrippen 'archief' en 'archivering' in het digitale tijdperk. Er wordt gepoogd alle relevante theoretische, culturele en technologische ontwikkelingen te benoemen en aan te geven welke gevolgen ze hebben voor de opslag, verwerking en het behoud van digitale documenten. Er wordt ingezoomd op de specifieke 'digitale' archiveringsvraagstukken rond selectie, betrouwbaarheid en het verzekeren van toegang. Ook de dynamische aard van digitale documenten komt aan de orde. Aan het eind worden mogelijke nieuwe vormen van gebruik geschetst.

Overige begrippen *Authenticiteit; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Onderzoek op internet (metadata)

~ http://www.avarchivering.nl/node/489

Rapport op internet

~ http://instituut.beeldengeluid.nl/Sites/Files/0000020995_BoekVanZand_pdf.pdf

* **9506** ***A Classification and Subject Index for Cataloguing and Arranging the Books and Pamphlets of a Library; [Dewey Decimal Classification]***

Melvil Dewey

(Publicatie) Amherst, MASS., 1876. Via Gutenbergproject: June 4, 2004 [EBook #12513]

Classificatie

The plan of the following Classification and Index was developed early in 1873. It was the result of several months' study of library economy as found in some hundreds of books and pamphlets, and in over fifty personal visits to various American libraries. In this study, the author became convinced that the usefulness of these libraries might be greatly increased without additional expenditure. Three years practical use of the system here explained, leads him to believe that it will accomplish this result; for with its aid, the catalogues, shelf lists, indexes, andcross-references essential to this increased usefulness, can be made more economically than by any other method which he has been able to find.The system was devised for cataloguing and indexing purposes, but it was found on trial to be equally valuable for numbering and arranging books and pamphlets on the shelves.

Overige begrippen *Basisarchiefcode; DDC; Decimaal stelsel; Dewey Decimal Classification; Standaard; UDC; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

HTML-versie op gutenberg.org

~ http://www.gutenberg.org/files/12513/12513-h/12513-h.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

* **3709** ***Depot 2000; Functional design for a digital depot***

Nico van Egmond en Hans Hofman, Jacqueline Slats, Tamara van Zwol

(Nota) Rijksarchiefdienst, Den Haag, 2000.

E-depot

Het bewaren en beheren van digitale archiefbescheiden, zoals overgedragen door overheidsorganisaties (zorgdragers), Dit bewaren dient op een zodanige wijze plaats te vinden dat de archiefbescheiden kunnen worden teruggevonden, worden gelezen en in hun authentieke vorm worden gereproduceerd.

Nota van de Rijkarchiefdienst, engelstalige versie inclusief Procesmodel en Datamodel.
Deze modellen bevatten naaste een beschrijving ook schema's.

Overige begrippen *Digitaal depot; Digitale bewaarplaats; Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Record Keeping System; Standaard; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de Site van het projectbureau

~ http://www.archief.nl/digiduur/02-projecten/digidepot/depot2000+.htm

* **7581** ***Elektronische aardrijkskunde; Domeineigenaren moeten geo-informatie aan standaarden aanpassen***

Cees van Heijkoop

(Artikel) Computable 19-jan-2007.

Geo-informatie

Ruimtelijke informatie over landoppervlak, bebouwing, agrarisch gebruik, de ondergrond, het water en het milieu wordt in de nabije toekomst ontsloten met Europese standaarden. Er zijn tal van nieuwe mogelijkheden om deze informatie innovatief her te gebruiken.

Overige begrippen *Geografisch Informatiesysteem; Ruimtelijke informatie; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Stichting Ravi

~ http://www.ravi.nl

** **5432** ***Entiteiten en attributen. Metadata model***

Peter Horsman

(Publicatie) 4-apr-2002 / Archiefschool, Amsterdam, 2002. Versie 2.0 Tweede concept

Metadata

Het metadata model beschrijft de metadata die voor verantwoord beheer en beschikbaarstellen van archiefdocumenten (digitaal en papier) nodig zijn. Het model is een logisch model, geen direct ontwerp voor een (meta)database. Over de wijze van implementatie doet het model geen uitspraken.

Het model bestaat uit een beschrijving van entiteiten en hun attributen. De relaties tussen entiteiten zijn niet uitgenormaliseerd. Vooralsnog kan als regel aangenomen worden dat alle relaties n-op-m zijn (veel-op-veel), op zijn minst omdat ze in de tijd kunnen veranderen.
Ook de grafische weergave van het metadatamodel laat slechts een globale aanduiding van de cardinaliteiten zien.

Alle (verplichte) attributen zijn aangegeven; elke organisatie die het model gebruikt is vrij additionele attributen voor eigen gebruik toe te voegen,
Trefwoorden zijn niet als attribuut opgenomen. Op implementatieniveau moet beslist worden waar functionaliteit voor het toekennen van trefwoorden moet worden ondersteund. Remano stelt als eis dat de software een is voorzien van een vocabulaire, zich baserend op ISO-NEN 15489-1:2001. Het vocabulaire is bruikbaar als basis voor

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

trefwoorden. Zie verder in de alinea over volledigheid.

In de functionele eisen en de softwarespecificaties wordt aangegeven waar en hoe metadata worden gecreeerd en vastgelegd. Het metadatamodel geeft de structuur van het systeem (database) waarbinnen de metadata worden opgeslagen.
Op niveau van softwarespecificaties zouden alle metadata elementen bij de betreffende functies kunnen worden opgesomd. Deze kunnen dan op volledigheid getoetst worden met het metadatamodel.
Na vaststelling van de afzonderlijke producten kan in de softwarespecificaties worden aangegeven welke metadata gecreëerd en gebruikt worden; in het metadatamodel kan worden vermeld welke functies ze ondersteunen.

Overige begrippen *Context informatie; DOD5015.2; Logische ordening; Meta informatie; Model; MoReq; NEN-ISO 15489; Relationeel model; ReMANO; RMA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitalegereedschapskist.nl/content/d144.asp

De tekst op internet

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl/bibliotheek/docs/metadatamodel_versie2.doc

** **6427** ***Functional Requirements for Bibliographic Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) K.G. Saur Verlag, München, 1998. IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records
ISBN 978-3-598-11382-6.
Versie februari 2009

Bibliography

A clearly defined, structured framework for relating the data that are recorded in bibliographic records to the needs of the users of those records. A recommendation for a basic level of functionality for records created by national bibliographic agencies.

Overige begrippen *Bibliografie; FRBR; Functionele eisen; Reference manager.*

Functional Requirements for Bibliographic Records

Almost forty years ago the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) initiated a fundamental re-examination of cataloguing theory and practice on an international level. The first important outcome of that effort was a set of cataloguing principles agreed to at an international conference held in Paris in 1961 that have subsequently come to be known as the Paris Principles. A second key undertaking was initiated at the International Meeting of Cataloguing Experts held in Copenhagen in 1969 with the adoption of a resolution to establish international standards for the form and content of bibliographic descriptions. The first of the standards developed under that resolution, the International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications, was published in 1971. In the years that have followed those initial undertakings the Paris Principles and the ISBDs have served as the bibliographic foundation for a variety of new and revised national and international cataloguing codes.

During that same period, however, the environment within which cataloguing principles and standards operate has changed dramatically. Key factors contributing to the change have been the introduction and ongoing development of automated systems for the creation and processing of bibliographic data, and the growth of large-scale databases, both national and international in scope, that contain records contributed and used by thousands of libraries participating in shared cataloguing programs. The growth of shared cataloguing has been spurred not only by the opportunities that new technologies bring with them but also by an increasing need to reduce cataloguing costs by minimizing duplicate cataloguing effort. Economic pressures have also prompted libraries to try to simplify the cataloguing process and to do more and more "minimal level" cataloguing in order to keep pace with the continued growth of publishing output. On the other side of the coin, there has been an increasing need to adapt cataloguing codes and practices to accommodate change resulting from the emergence of new forms of electronic publishing, and the advent of networked access to information resources. Equally important has been a recognized need to respond more effectively to an increasingly broad range of user expectations and needs.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

It was this changing environment that formed the backdrop to the 1990 Stockholm Seminar on Bibliographic Records, sponsored by the IFLA Universal Bibliographic Control and International MARC (UBCIM) Programme and the IFLA Division of Bibliographic Control. While the participants in the Seminar recognized the economic realities faced by libraries and the need to reduce the cost of cataloguing, they also acknowledged the importance of meeting user needs and addressing more effectively the broad range of needs associated with various types of material and the various contexts within which bibliographic records are used. It was recognized that continuing pressure to do "minimal level" cataloguing required a careful re-examination of the relationship between individual data elements in the record and the needs of the user. It was also recognized that in this context the viability of shared cataloguing programs, both nationally and internationally, required an agreed standard for a "basic" or "core" level record.

There were nine resolutions adopted at the Stockholm Seminar, one of which led directly to the current study. That resolution called for the commissioning of a study to define the functional requirements for bibliographic records. The terms of reference that were subsequently developed for the study stated its purpose and scope as follows:

The purpose of this study is to delineate in clearly defined terms the functions performed by the bibliographic record with respect to various media, various applications, and various user needs. The study is to cover the full range of functions for the bibliographic record in its widest sense--i.e., a record that encompasses not only descriptive elements, but access points (name, title, subject, etc.), other "organizing" elements (classification, etc.), and annotations.

The aim of the study was to produce a framework that would provide a clear, precisely stated, and commonly shared understanding of what it is that the bibliographic record aims to provide information about, and what it is that we expect the record to achieve in terms of answering user needs.

The terms of reference also gave a second charge to the study group: to recommend a basic level of functionality and basic data requirements for records created by national bibliographic agencies. The purpose of formulating recommendations for a basic level national bibliographic record was to address the need identified at the Stockholm Seminar for a core level standard that would allow national bibliographic agencies to reduce their cataloguing costs through the creation, as necessary, of less-than-full-level records, but at the same time ensure that all records produced by national bibliographic agencies met essential user needs.

The terms of reference for the study were approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing at the September 1992 IFLA Conference in New Delhi. Members of the study group were appointed from both the Section on Cataloguing and the Section on Classification and Indexing.

The study group completed its lengthy deliberations for its draft report in the fall of 1995. The study group consultants were responsible for writing various interim working documents and the completed draft report. In May 1996 the draft report was sent to the members of the IFLA Section on Cataloguing and the study's volunteer commentators for a six-month, world-wide review. The draft report was also available electronically through the World Wide Web on the IFLA Section on Cataloguing's home page for other individuals and organizations to review and comment on. As a result of the six-month review, the study group received forty responses from sixteen countries. Most of the comments involved the draft report's organization, the definition of terms, the methodology, and conclusions relating to the requirements for specific types of material. Reviewers recommended that more examples be added in order to clarify various definitions and concepts.

In February 1997 the study group met to discuss the world-wide review comments and decide how to revise the report. Following this meeting the consultants incorporated the final revisions into the report. Ms. Olivia Madison, the study group chair, presented the final report to the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing at the 63rd (1997) General Conference of the International Federation of Library Associations and Institutions held in Copenhagen, Denmark. The Standing Committee approved the study group's final report at its meeting on September 5, 1997

Overige begrippen *Cataloguing; Conceptual model; FRBR.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

IFLA

~ http://www.ifla.org

Op de site van de IFLA

~ http://www.ifla.org/publications/functional-requirements-for-bibliographic-records

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Tekst op internet in PDF-formaat

~ http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf

Versie 1998

~ http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr.pdf

Versie 2009

~ http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr_2008.pdf

Versie in HTML

~ http://archive.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.htm

** **9197** ***Gemeentelijke archiefordening; Enkele beschouwingen over het registratuurstelsel van de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten en zijn toepassing voor de praktijk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Folder) Registratuurbureau van de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, Den Haag.

Registratuurstelsel

Folder met informatie over het ordeningsstelsel van de VNG en de mogelijkheid voor gemeenten tot deelname.

Overige begrippen *Basisarchiefcode; Code VNG; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Registratuurplan; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken; Zaaktype.*

* **9642** ***GEMMA Zaaktypecatalogus 2.0; Informatiemodel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Versie 2.0 8-mrt-2013 / KING, Den Haag, 2013.

Zaaktypecatalogus

zaaktypecatalogus 2.0

KING beheert en ontwikkelt de GEMeentelijke Model Architectuur (GEMMA). Voor het zaakgericht werken biedt KING, als onderdeel van GEMMA, de Zaaktypecatalogus (ZTC). Dit is een instrument dat gemeenten kunnen gebruiken om de behandeling van zaken te beschrijven. KING heeft in samenwerking met gemeenten en leveranciers een nieuwe zaaktypecatalogus ontwikkeld: de ZTC 2.0.

Waarom een nieuwe versie?

De oplevering van de eerste zaaktypecatalogus is al weer enige tijd geleden. Veel gemeenten en leveranciers hebben hier al gebruik van gemaakt. De praktijkervaringen versterkten de behoefte aan een nieuwe en verbeterde versie. Daarom heeft KING, samen met gemeenten, een nieuwe zaaktypecatalogus ontwikkeld: de ZTC 2.0. Deze sluit beter aan op andere GEMMA onderdelen en maakt het mogelijk om zaaktypen gedetailleerd te specificeren. De ZTC 2.0 definieert de kenmerken voor het beschrijven van een zaaktype, en geeft een voorzet hoe gemeenten zaakgericht werken kunnen vormgeven en beschrijven.
ZTC 2.0 in het kort

Het doel van de ZTC 2.0 is om gemeenten te ondersteunen bij het verbeteren van de informatiehuishouding en de procesuitvoering. Het borgen en delen van kennis is een belangrijk thema hiervoor. Met de ZTC 2.0 kunnen gemeenten hun ervaring met het inrichten van zaaktypen beter uitwisselen dan voorheen.
Ten eerste zijn de van een zaaktype vast te leggen kenmerken tot in detail uitgewerkt.
Ten tweede omdat de vulling van de zaaktypecatalogus op een andere wijze is georganiseerd.

Overige begrippen *Catalogus; Datamodel; Dienstverlening; DSP; ER/G-model; GEMMA; Informatiemodel; ZTC; ZTC 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Begeleidend document ZTC 2.0 (PDF-bestand, 1,45 MB)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539651/gemma-ztc-2.0-begeleidend-document.pdf

Informatiemodel ZTC 2.0 (PDF-bestand, 2,21 MB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539655/gemma-ztc-2.0-informatiemodel.pdf

Op de site van KING

~ www.kinggemeenten.nl/ztc/ztc-20

Toepasbaarheidsanalyse ZTC 2.0 (PDF-bestand, 767 kB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539679/toepasbaarheidsanalyse-ztc-2.0.pdf

Zaaktypesjabloon ZTC 2.0 (Word-bestand, 318 kB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539675/gemma-ztc-2.0-zaaktypesjabloon-ztc.docx

* **9561** ***History on the Semantic Web as Linked Data - An Event Gazetteer and Timeline for the World War I***

Eero Hyvönen en Thea Lindquist, Juha Törnroos, Eetu Mäkelä

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Proceedings of CIDOC2012, Helsinki, 2012. Proceedings of CIDOC2012 - Enriching Cultural Heritage, Helsinki, Finland, June 10-14, 2012.

Semantic web

Events are an essential component of cultural heritage (CH) Linked Data (LD): they link actors, places, times, objects, and other events into larger narrative structures, providing a rich basis for semantic searching, recommending, analysis, and visualization of CH data. This paper argues that shared vocabularies (gazetteers, ontologies) of events, such as the 'Battle of Normandy' or 'Crucifixion of Jesus', are necessary to facilitate the aggregation and linking of heterogeneous content from various collections. For example, biographies, histories, photos, and paintings often reference or depict events. A set of general requirements for an event gazetteer is presented, based on the needs of publishing, aggregating, and reusing cultural heritage content as Linked Data. After this, a metadata model addressing the presented requirements for representing historical events is outlined. The model is being applied in a case study aimed at developing an event ontology for World War I (WWI). Our goals from an end-user perspective are twofold:
1) Facilitate event-based cataloging for curators in memory organizations;
2) Utilize semantic event descriptions and narrative event structures in end-user applications for searching and linking documents and other content about WWI, and for structuring and visualizing them.

Overige begrippen *Data repository; Gegevensset; Ontologie; Open data; Semantisch web; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CIDOC 2012

~ http://www.cidoc2012.fi/en/index

Tekst op internet

~ http://www.seco.tkk.fi/publications/2012/hyvonen-et-al-ww1-cidoc-2012.pdf

** **6205** ***Indian Bureaucrats***

Jan Banning

(Foto) World Press Photo, 2004.

Bureaucratie

Jan Banning, the Netherlands, Laif Photos for M Magazine/NRC Handelsblad
Indian Bureaucrats

World Press Photo: 1st prize stories

Caption:
India's weighty bureaucracy is an inheritance from British colonial times. Some 6,500 civil servants are employed at state level in Patna, the capital of Bihar. An estimated 45 per cent of bureaucratic positions in Patna are currently vacant due to economic restrictions.

Serie van 11 erg mooie foto's

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Overige begrippen *Administratie; Archiefvorming; Documentaire informatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Fotos op de site van Jan Banning

~ http://www.janbanning.com/gallery/bureaucratics/

Over Jan Banning

~ http://www.janbanning.com/about/

Site World Press Photo

~ http://www.worldpressphoto.nl

* **9056** ***Informatie en documentatie - Analyse van de werkprocessen voor records; NPR-ISO/TR 26122***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2008. Versie juli 2008 / (Information and documentation - Workprocess analysis for records)

ISO/TR 26122

Een leidraad voor de analyse van een werkproces vanuit het perspectief van de creatie, vastlegging en controle van gegevens (archiefbescheiden). Er worden twee soorten analyses onderscheiden, namelijk a) functionele analyse (decompositie van functies in processen), en b) sequentiële analyse (onderzoek van de stroom van transacties). Elke analyse leidt tot een voorlopige evaluatie van de context (dwz mandaat en regelgeving), geschikt voor de verdere analyse. De onderdelen van de analyse kunnen worden uitgevoerd in verschillende combinaties en in een andere volgorde dan die hier beschreven, afhankelijk van de aard van de taak, de omvang van het project, en het doel van de analyse. Per onderdeel zijn vragenlijsten en overzichten van aandachtspunten opgenomen. Dit technisch rapport beschrijft een praktische toepassing van de theorie beschreven in ISO 15489. De aanpak is onafhankelijk van de technologie (dwz kan onafhankelijk van de technologische omgeving worden toegepast). Het kan wel worden gebruikt ter beoordeling van de technische omgeving die ondersteuning biedt voor het werk van een organisatie processen. Dit technisch rapport richt zich op de bestaande werkprocessen en niet zozeer op het vergemakkelijken van "workflow" (dwz de automatisering van een bedrijfsproces, geheel of gedeeltelijk, waarbij documenten, informatie of taken worden doorgegeven van de ene naar de andere deelnemer van de actie, volgens een set van procedurele regels).

Van de site van de NEN:
This Technical Report provides guidance on work process analysis from the perspective of the creation, capture and control of records. It identifies two types of analyses, namely a) functional analysis (decomposition of functions into processes), and b) sequential analysis (investigation of the flow of transactions). Each analysis entails a preliminary review of context (i.e. mandate and regulatory environment) appropriate for the analysis. The components of the analysis can be undertaken in various combinations and in a different order from that described here, depending on the nature of the task, the scale of the project, and the purpose of the analysis. Guidance provided in the form of lists of questions/matters to be considered under each element of the analysis is also included. This Technical Report describes a practical application of the theory outlined in ISO 15489. As such, it is independent of technology (i.e. can be applied regardless of the technological environment), although it can be used to assess the adequacy of technical tools that support an organization's work processes. This Technical Report focuses on existing work processes rather than on facilitating "workflow" (i.e. the automation of a business process in whole or part, during which documents, information or tasks are passed from one participant to another for action, according to a set of procedural rules as outlined in Reference [1] of the Bibliography).

(Zie: WFMC-TC-1011, Workflow Management Coalition, Terminology and Glossary, Issue 3.0, 1999)

Overige begrippen *Aggregate of processes; Bedrijfsproces; Documentation; Functional analysis; ISO/TR 26122:2008; ISO/TR 26122:2008,IDT; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); NPR-ISO/TR 26122; Proces; Records Management; Sequence; Sequential analysis; Transaction; Werkproces; Work process; Zaaktype.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Norm bij de NEN
~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=257759
Website NEN
~ http://www.nen.nl

* **2439** ***Internet, het Walhalla voor integratie***

Bert Bouwhuis

(Ingezonden brief) Computable 8-okt-1999.

Integratie

Elk bedrijf en elke instelling probeert - meestal bewust, soms onbewust- meerwaarde te genereren als schakel in een keten van toeleveranciers. De bijbehorende informatiestromen zijn veelal zonder ICT ondenkbaar geworden. Vóór het Internet tijdperk was de ICT-ondersteuning bij deze informatiestromen beperkt tot eilandoplossingen per schakel in de waardeketen. De schakels onderling waren verbonden via post, telefoon, fax en in beperkte mate EDI. Met de komst van Internet kan dit anders en wordt dit anders.

Overige begrippen *Communicatie; Digitale duurzaamheid; ICT; Internet; Standaard; Uitwisseling; Virtuele secretarie.*

* **9195** ***Is centralisatie van de registratuur gewenst?***

J. Pieterse

(Brochure) Nederlands Instituut voor Documentatie en Registratuur, Den Haag, 1949. Documentatiedag maart 1949
Publicatie No. 283 1949.03

Documentaire informatievoorziening

Over de voordelen voor het concentreren van de div-activititeiten op één centrale locatie.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiefvorming; DIV; Registratuur.*

* **4771** ***Kennisbank niet altijd het geschikte medium***

Ria van Rijn

(Artikel) Automatisering Gids 10-mei-2002.

Kennissysteem

Veel kennisbanken functioneren slecht of helemaal niet. Een belangrijke oorzaak is dat er te weinig rekening gehouden wordt met de eigenschappen van de kennis die wordt opgenomen. ICT'ers richten zich vaak eenzijdig op de inhoud. Vijf vragen die beantwoord moeten worden alvorens een kennisbank succesvol kan zijn.

1 wat is de doelgroep / wat is het doel
2 kan de kennis overgedragen worden door middel van een kennisbank
3 zijn er andere media geschikter om deze kennis over te dragen
4 is er een reden om met één kennisbank te werken
5 is de organisatie bereid te investeren in het leveren en expliciet maken van kennis

Overige begrippen *Kennismanagement; Systeemontwerp.*

* **4719** ***Kennisbeheer een stap verder; Verhalenvertellers leggen hart organisaties bloot***

Teus Molenaar

(Artikel) Computable 19-apr-2002.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Kennismanagement

De huidige systemen voor kennisbeheer beschouwen dat wat mensen binnen een organisatie weten als een ding en leggen dat vast, als grondstof voor beslissers. Kennis is echter meer.; het is een stroom die rondgaat binnen een gemeenschap. Derde generatie kennisbeheer gaat uit van die paradox.
'De nadruk ligt niet op de organisatie als een machine waarvan de manager de knoppen bedient, maar op de organisatie als een complex, ecologisch systeem, waarbij de manager de rol van tuinman vervult en kan richting geven en invloed uitoefenen, maar hij niet volledig controle heeft over de ontwikkeling vanzijn omgeving.'

Overige begrippen *Complexiteit; Cultuur; Data ecology; Information ecology; Kennis; Narratieve data; Narrativiteit; Object van zorg; Perceptie; Weergave.*

* **8364** ***De midoffice ontrafelt***

Guido Bayens en Marc Lanchorst

(Artikel) 20-jun-2008 / Digitaal Bestuur, 2008.

Midoffice

Het begrip midoffice is bedoeld om bij te dragen aan een heldere bedrijfsarchitectuur van een gemeente. Onder bedrijfsarchitectuur verstaan we de gehele inrichting van een bedrijf of overheidsorganisatie: producten, diensten, organisatie, besturing, processen, applicaties en IT-infrastructuur.

Overige begrippen *Back-office; Bedrijfsarchitectuur; BPM; Business process management; Dienstverleningsconcept; Front-office; Informatiehuishouding; Informatiesysteem; NORA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://digitaalbestuur.nl/opinie/de-midoffice-ontrafeld

** **9198** ***Het nieuwe registratuurstelsel bij gemeente administratiën***

J.A. Zaalberg

(Publicatie) L.J. Veen, Amsterdam, 1908. Met voorwoord van Paul Otlet

Registratuurstelsel

In dit zogenaamde 'gele boekje' beschrijft de schrijver de werking van zijn systeem van archiefvorming en ordening uit.

Het bevat ook een verweerschrift tegen de kennelijk nogal negatieve uitlatingen van dr. Van Wiersum tegen zijn nieuwe stelsel.

Het origineel van de digitale kopie is in augustus 2016 aangetroffen in het semi-statisch archief vande gemeente Leeuwarden.

Overige begrippen *Archiefvorming; Basisarchiefcode; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Registratuurplan; UDC; Zaaksgewijs werken.*

* **4798** ***Plan voor een archiefinformatiesysteem voor het Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek te Hilversum***

Arnoud Glaudemans

(Scriptie) © A.J.P. Glaudemans, Amsterdam, 2001. november 2000 - juni 2001

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Archiefsysteem

Onderzoek naar beschrijvingsstandaarden en hun toepasbaarheid in de praktijk, met een relativerende analyse van het vak archivistiek.

Overige begrippen *Archival bond; Archivistiek; Archivistisch kenmerk; Archivistische beschrijving; Context; DIRKS; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g); PIVOT; Recordkeeping metadata; Standaard; Vakwetenschap.*

* **9212** ***Het registratuurstelsel***

J.A.J. Vermaat

(Artikel) Nederlands Archievenblad, 1916. NAB 24e Jaargang 1915-1916, nummer 2

Registratuurstelsel

Beschrijving van het registratuurstelsel als reactie op het artikel / boekbespreking van S. Muller in het Archievenblad.

Overige begrippen *Rotulus.*

* **4792** ***Succesvol Kennismanagement: afstemming op Intranet***

Jeroen Steginga

(Artikel) www.managementsite.net, 2002.

Kennismanagement

De ontwikkeling van een intranet voltrekt zich in vrijwel alle organisaties identiek, zowel in de publieke als private sector. Met een relatief beperkt budget worden de eerste ervaringen opgedaan met de mogelijkheden van een browser.

De hele organisatie wordt gemobiliseerd en de primaire doelstelling is het toegankelijk maken van bestaande informatie. Techniek heeft de grootste aandacht, het inrichten van de organisatie beperkt zich tot een technische webmaster. Op cultuurverandering wordt niet of nauwelijks gestuurd. Binnen een project is dit ook lastig te bewerkstelligen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Intranet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.managementsite.net/content/articles/264/264.asp

* **9501** ***UDC - Universal Decimal Classification. Standard Edition: v. 1: Systematic Tables***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) BSI Standards, London, 2005. Fully updated third edition
ISBN: 9780580454691

Universele decimale classificatie

This is the first complete English language update of the UDC in hardcopy since 1993. Derived from the Master Reference File (MRF) from the UDC consortium, this up-to-date volume contains over 66,000 entries, which are presented in a clear and accessible format. In addition, this volume contains a detailed introduction to the UDC, giving historical background information about the classification system itself and the organizations involved in its development, as well as instructions on how to use the subject tables.

Overige begrippen *Classificatie; Code VNG; Taxonomie; UDC.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

Archive.org (zoeken op UDC)

~ https://archive.org/search.php?query=universal+decimal+classification&sin=

Tekst op internet (freebookspot)

~ http://www.freebookspot.es/Comments.aspx?Element_ID=222127

* **9331** ***De verhouding van het registratuurplan tot de taak en de organisatie van de administratie***

mr. H. Hardenberg

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1957. Jaargang 62, 1957-1958, blz. 50-68

Registratuurplan

Beschouwing over archiefvorming op basis van registratuurplannen.

"In de natuurwetenschappelijke zienswijze van de samenstellers der Handleiding omtrent het wezen van een archief openbaart zich het liberale denken, dat aan het eind der vorige eeuw de overhand had. Vandaar ook hun nadrukkelijk betonen, dat ieder archief zijn eigen individualiteit bezit, die de archivaris moet leren kennen. Voor de oude en ook de 19de-eeuwse archieven moge dit waar zijn, voor de 20ste-eeuwse archieven wordt het nochtans moeilijk en zelfs steeds moeilijker dat vol te houden. Want wat is er van het individu geworden, sinds onze samenleving in een reusachtig gereglementeerd warnet van onderlinge afhankelijkheid verstrikt is geraakt? De staatkundige ontwikkeling vertoont ons het beeld van het individu, dat steeds meer in de positie van de onpersoonlijke massamens wordt teruggedrongen, en zo is het niet te verwonderen, dat we in de wijze, waarop de administratie in recente tijden de archieven is gaan behandelen, een analoog verschijnsel kunnen waarnemen. Dezelfde overwegingen, welke opgeld doen voor de beperking van de persoonlijke vrijheid ter wille van het materiele welzijn van het individu, kan men beluisteren in het streven naar de inrichting van archieven op uniforme grondslag, waarbij bet registratuurplan de diensten verricht van het onmisbare hulpmiddel.

Overige begrippen *BAC; Basisarchiefcode; Code VNG; Freies Ermessen; Registratuurstelsel; Universele decimale classificatie; Zaaksgewijs werken.*

* **3651** ***Verslag van den toestand der Gemeente Groningen over het jaar 1916***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Verslag) Gemeente Groningen, Groningen, 1916. Gedrukte verslagen

Ordeningsstelsel

Beschrijving van de invoering van de zaaksgewijze ordening en decimaal stelstel in de Gemeente Groningen in 1916.

Het aardige van dit verhaal is dat er binnen de grenzen van de bestaande techniek een nieuw systeem is binnengehaald met de argumenten waarmee tegenwoordig internet en intranet worden aangeprezen.

Het nieuwe systeem is met ingang van 1 januari 1916 ingevoerd.

Overige begrippen *Archief; Archieffunctie; Archiving by design; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Ordening; Ordeningsstelsel; Record Keeping System; Registratuur; Zaak; Zaaksgewijs werken; Zaaksgewijze ordening.*

** **9199** ***Zaalberg en Otlet - een hoofdstuk uit de geschiedenis van Belgisch-Nederlandse innovatie op archiefgebied***

Eric Ketelaar

(Artikel) Brussel, 2000. Gustaaf Janssens - Griet Maréchal - Frank Scheelings (red.), Door de archivistiek gestrikt. Liber amicorum prof. Dr. Juul Verhelst (Brussel 2000) 157-164.

Archivistiek

Inspiratie uit den vreemde, zo leert deze geschiedenis, is essentieel voor innovatie, ook op archiefgebied. Daarom is het belangrijk om naast de nationale ontwikkeling ook die in het buitenland en de wederzijdse beïnvloeding te kennen. Bovendien heeft men voor een beoordeling van wat op vaderlandse bodem gebeurde en gebeurt, ook een

Levenscyclus van gegevens

1.2 Benoemen informatiesysteem

externe maatstaf nodig. Die is te vinden in de vergelijking met wat er buiten de landsgrenzen geschiedt. Maar na de archivografische vergelijking moet gezocht worden naar de archivologische verklaring. Deze verklaring speurt naar de sociale, religieuze, culturele, politieke en economische factoren die in archivalisering en archivering bepalend zijn en zijn geweest voor de verschillen. Zulk een vergelijkende archiefwetenschap kan inspireren tot verdere innovatie op archiefgebied: van Zaandam tot Brussel, in Europa en in de wereld.

Overige begrippen *Administratieve documentatie; Code décimal administrative; Documentation administrative; Documenteren; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Registraturwesen; Registratuur; Sachaktenregistratur; UDC; Universele decimale classificatie; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken; Zaaksgewijze ordening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/ZaalbergenOtlet.doc

* **8906** ***Zaken; Presentatie tbv architectuur en div***

Rienk Jonker

(Prestentatie (intern)) versie 27-sep-2009 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2009. Presentatie gehouden 22 september 2009

Zaaksgewijs werken

Presentatie met een overzicht van de benodigde gegevenssets voor zaaksgewijs werken. Eigenlijk is een architectuur als model een soort ontologie waarmee de verhoudingen tussen objecten beschreven worden.

[2012-10-28] Let op de links werken niet meer!

Overige begrippen *Digitaal werken; DMS; Document Management System; Documentenmagazijn; Documenttypecatalogus; DSP; DTC; ECMS; Enterprise content management systeem; Gegevensmagazijn; Gegevenswoordenboek; Informatie architectuur; Metadatabibliotheek; Metadataschema; Ontologie; Register van regelgeving; Taxonomie; Thesaurus; Zaakgericht werken; Zaaktypecatalogus; Zakenindex; Zakenmagazijn; ZTC.*

1.3 Benoemen bestanddeel

* **9905** ***Amtliche Aktenkunde der Neuzeit.; Ein hilfswissenschaftliches Kompendium***

Jürgen Kloosterhuis

(Artikel) Archiv für Diplomatik, 1999. S.465 - 563
Preprint online

Diplomatiek

Korte mooie duitstalige uitleg over oorkondenleer met veel terminologie..

Overige begrippen *Aktenkunde; Amtliche Aktenkunde; Archiefbeschrijving; Archivistiek; Inventariseren; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aktenstücke gut zitieren

~ http://aktenkunde.hypotheses.org/289

Preprint online

~ http://www.gsta.spk-berlin.de/uploads/pdf_aktenkunde/aktenkunde_gesamt.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.3 Benoemen bestanddeel

* **5817** ***Domme nummers identificeren content; Permanente doi vervangt vluchtige url als referentie in publicaties***

Hans van Thiel

(Artikel) Computable 14-nov-2003.

DOI

De 'digital object identifier' is een onveranderlijk identificatienummer voor digitale inhoud. De doi moet onder meer die inhoud toegankelijk houden, ook als de locatie op internet verandert. Een doi is aanklikbaar in een applicatie die dit ondersteunt en gekoppeld aan gestandaardiseerde metadata.

Overige begrippen *Identificerend kenmerk; Metadata; Uitwisselbaarheid; URI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://computable.paypernews.nl/daily/2003/11/14/CMP/10/articles/artikel_CMP_00_20031114_10_34.php

* **9402** ***Een ebook is geen boek; Het boek in het elektronische tijdperk***

Paul Rutten

(Artikel) Informatie professional, 2011. 06/2011

Paradigma

In onze gedachtevorming over toekomstige ontwikkelingen van het boek in het elektronische tijdperk moeten we ons losmaken van het papieren paradigma. Lukt dal niet, dan lopen we de kans de huidige ontwikkelingen te miskennen en enigszins naïef achterwaarts de toekomst in te lopen, de blik gericht op het verleden.

Overige begrippen *Boek; Concept; EBook; Onthechting; Papieren paradigma; Werk.*

* **6700** ***Egodocumenten; Dagboeken, brieven en memoires als historische bron***

Arianne Baggerman

(Artikel) Spiegel Historiael, 2005. nummer 3/4 jaargang 40, maart - april 2005

Egodocument

De gevaarlijkste van alle bronnen', noemde Jan Romein ze, de dagboeken, brieven en autobiografieën. Deze zogeheten egodocumenten zijn immers subjectief: ze vertekenen, verdraaien en zijn vrijwel altijd de vrucht van ijdelheid, rancune of zeifrechtvaardiging. Dit bezwaar wordt nog steeds onderkend. Toch heeft het gebruik van en de studie naar egodocumenten de laatste decennia een enorme vlucht gekregen. Het individu met zijn gevoelens, gedachten en observaties voegt iets toe aan de kennis van het verleden waartoe groepen, landen of 'structuren' zich moeilijk lenen: kleur en diepte.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Brief; Bron; Dagboek; Memoires; Objectiviteit; Subjectiviteit.*

* **9642** ***GEMMA Zaaktypecatalogus 2.0; Informatiemodel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Versie 2.0 8-mrt-2013 / KING, Den Haag, 2013.

Zaaktypecatalogus

zaaktypecatalogus 2.0

KING beheert en ontwikkelt de GEMeentelijke Model Architectuur (GEMMA). Voor het zaakgericht werken biedt KING, als onderdeel van GEMMA, de Zaaktypecatalogus (ZTC). Dit is een instrument dat gemeenten kunnen gebruiken om de behandeling van zaken te beschrijven. KING heeft in samenwerking met gemeenten en leveranciers

Levenscyclus van gegevens

1.3 Benoemen bestanddeel

een nieuwe zaaktypecatalogus ontwikkeld: de ZTC 2.0.

Waarom een nieuwe versie?

De oplevering van de eerste zaaktypecatalogus is al weer enige tijd geleden. Veel gemeenten en leveranciers hebben hier al gebruik van gemaakt. De praktijkervaringen versterkten de behoefte aan een nieuwe en verbeterde versie. Daarom heeft KING, samen met gemeenten, een nieuwe zaaktypecatalogus ontwikkeld: de ZTC 2.0. Deze sluit beter aan op andere GEMMA onderdelen en maakt het mogelijk om zaaktypen gedetailleerd te specificeren. De ZTC 2.0 definieert de kenmerken voor het beschrijven van een zaaktype, en geeft een voorzet hoe gemeenten zaakgericht werken kunnen vormgeven en beschrijven.
ZTC 2.0 in het kort

Het doel van de ZTC 2.0 is om gemeenten te ondersteunen bij het verbeteren van de informatiehuishouding en de procesuitvoering. Het borgen en delen van kennis is een belangrijk thema hiervoor. Met de ZTC 2.0 kunnen gemeenten hun ervaring met het inrichten van zaaktypen beter uitwisselen dan voorheen.
Ten eerste zijn de van een zaaktype vast te leggen kenmerken tot in detail uitgewerkt.
Ten tweede omdat de vulling van de zaaktypecatalogus op een andere wijze is georganiseerd.

Overige begrippen *Catalogus; Datamodel; Dienstverlening; DSP; ER/G-model; GEMMA; Informatiemodel; ZTC; ZTC 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Begeleidend document ZTC 2.0 (PDF-bestand, 1,45 MB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539651/gemma-ztc-2.0-begeleidend-document.pdf

Informatiemodel ZTC 2.0 (PDF-bestand, 2,21 MB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539655/gemma-ztc-2.0-informatiemodel.pdf

Op de site van KING

~ www.kinggemeenten.nl/ztc/ztc-20

Toepasbaarheidsanalyse ZTC 2.0 (PDF-bestand, 767 kB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539679/toepasbaarheidsanalyse-ztc-2.0.pdf

Zaaktypesjabloon ZTC 2.0 (Word-bestand, 318 kB)

~ http://www.kinggemeenten.nl/media/539675/gemma-ztc-2.0-zaaktypesjabloon-ztc.docx

* **10618** ***Kommunikation im Wandel - Vergangenheit und Zukunft im Blick***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Linz Tips 21-mei-2015.

Kommunikationsweg

Kommunikationswege haben in den letzten Jahrtausenden die Geschichte maßgeblich beeinflusst. Während bereits 6000 Jahre vor Christus Trommeln in Afrika zur Kommunikation gehörten, etablierte sich der Kurierdienst im alten Ägypten erst einige Jahrtausende später, im Jahre 2400 vor Christus. Das Postsystem, dessen Wurzeln in Persien zu finden sind, hatte besonders durch entscheidende Erlasse in Österreich spätestens in der frühen Neuzeit eine Monopolstellung. Die Tatsache, dass die Kommunikation einem stetigen Wandel unterworfen ist, wird anhand dieses Dossiers näher dargelegt.

Overige begrippen *Communicatie; Communicatiekanaal; Kommunikationswege; Ontvangen; Schrift; Taal; Zenden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://www.tips.at/nachrichten/linz/leben/316080-kommunikation-im-wandel-vergangenheit-und-zukunft-im-blick

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.3 Benoemen bestanddeel

* **9765** ***Leidraad bij de lessen in het ordenen en beschrijven van archieven***

H. Bordewijk en P.J Horsman

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1983. Geheel herziene editie

Ordenen en beschrijven

Gaat uit van de bij de lessen aan de Rijksarchiefschool gevolgde systematiek, waarin eerst de verschillende onderdelen van de beschrijving van archiefstukken, vervolgens het met behulp van de vervaardigde fiches ineenzetten van de inventaris worden behandeld.

Overige begrippen *Archief; Beschrijven; Fiche; Inventaris; Ordenen.*

** **7824** ***Metadatamodel Beeld en Geluid biedt gebruiker van digitale content diepte en structuur; De facetten van een audiovisueel product***

Annemiek de Jong

(Artikel) Informatie professional, 2007. 06/2007

Metadatamodel

In iMMix, de multimediacatalogus van Beeld en Geluid, kan naar een av-productie op vele manieren worden gekeken, van ‘artistiek concept’ tot fysieke drager. En dat is ook precies wat de verschillende gebruikers van de collecties willen. Aan dit gloednieuwe catalogussysteem ligt een uitgekiend metadatamodel ten grondslag, dat in hoge mate schatplichtig is aan het FRBR-model van de IFLA.

Overige begrippen *Audiovisuele media; Context informatie; Functional Requirements for Bibliographic Records; Hiërarchisch model; Metadata; Metadataschema; Objectmodel; Toegankelijk maken; Toegankelijke staat.*

* **9358** ***State of the Art on Semantic IS Standardization, Interoperability & Quality***

Erwin Folmer en Jack Verhoosel

(Rapport) TNO, Universiteit Twente, NOiV, CTIT, Enschede, Den Haag, 2011. ISBN: 978-90-9026030-3

Standaard

Interoperabiliteit en standaardisatie zijn belangrijke onderwerpen, waarover in de wetenschap in de afgelopen decennia veel onderzocht en bekend is geworden. "Het probleem is dat deze kennis vaak niet eenvoudig toegankelijk is, waardoor in een flink aantal gevallen een schat aan informatie onbenut wordt gelaten".

Het boek biedt een overzicht aan feiten, raamwerken, definities, en andere leerpunten over interoperabiliteit en standaardisatie, die opgenomen zijn in wetenschappelijk literatuur. Het geheel is tot stand gekomen dankzij ondersteuning van TNO, Universiteit Twente/CTIT (Centre for Telematics and Information Technology) en NOiV.

In de uitgave van Folmer en Verhoosel, beiden werkzaam bij TNO, is een aantal feiten en wetenswaardigheden opgenomen. Zo wordt ingegaan op de extra kosten (circa 1 miljard dollar) die de Amerikaanse automobielindustrie per jaar kwijt is door gebrek aan interoperabiliteit. Ook wordt het voorbeeld aangehaald van de vele tienduizenden mensen die in (Amerikaanse0 ziekenhuizen overlijden door fouten die deels te wijten zijn aan gebrek aan standaardisatie. Daarnaast bevat het boek een veelheid aan raamwerken, die ingaan op meerdere aspecten van semantische standaarden. "Het moet gezegd dat de uitgave relatief zware kost bevat en minder geschikt is voor iemand die nieuw is in het onderwerp", aldus Folmer. "Zie het vooral als een inhoudelijke verdieping voor iedereen die met standaarden bezig is, en wil weten wat er op internationaal wetenschappelijk niveau over geschreven is. Daarbij ligt de focus op semantische standaarden."

Overige begrippen *Interoperabiliteit; Open standaard; Semantische standaard; Uitwisselbaarheid; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

1.3 Benoemen bestanddeel

~ https://noiv.nl/files/2011/03/SOTA.pdf

Website

~ http://www.semanticstandards.org

Zie ook website NOiV

~ https://noiv.nl/actueel/nieuws/2011/03/14/wetenschappelijke-literatuur-over-standaardisatie-en-interoperabiliteit-gebunc

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **3231** ***About ethics of appraisal of archival records***

Paul M.M. Klep

(Lezing / oratie / college) ICA / Janus, 1992. congres Maastricht 1991, 1992.2 blz 61-71

Waarderen

Here are discussed some of the principles on which archives may be appraised for preservation or destruction. Schellenberg's purely scientific prescription is put forward, with slight addition and contrasted with the modern, if not new, concept of archives as part of the cultural heritage of the country. A contrast is also pointed to between archives of 'evidential' value and those of 'informational' value. The ethics of destruction/preservation are discussed and the probable uncomfortable position of the archivist in the matter illustrated.

Overige begrippen *Appraisal; Criteria; Ethics; Ethiek; Evidential value; Informational value; Selectie; Vernietiging.*

* **9957** ***Actieve Openbaarheid; Balanceren met informatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-39-9

Actieve openbaarheid

Actieve Openbaarheid is een ‘hot topic’ binnen de overheid. Het kabinet publiceerde een visie op de Open Overheid, de initiatiefwet Open Overheid van GroenLinks en D66 ligt voor behandeling in de Tweede Kamer en verschillende overheidsorganisaties publiceren actief overheidsinformatie online. Actieve Openbaarheid heeft een forse impact op de manier waarop overheidsorganisaties hun informatievoorziening hebben ingericht.

De onderzoekers van het atelier Actieve Openbaarheid hebben zich in de maanden september 2014 - februari 2015 met dit vraagstuk bezig gehouden. Aan de hand van de casus WABO-dossiers stelden zij zich de vraag "wat houdt het bestuurlijk begrip actieve openbaarheid precies in, en is deze actieve openbaarheid en toegankelijkheid te realiseren?"
De centrale vraag viel uiteen in drie onderzoeksthema’s: de behoefte aan actieve openbaarheid, de juridische aspecten van actieve openbaarheid en als derde thema actieve openbaarheid ‘by design’.

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Actieve Openbaarheid de resultaten van dit onderzoek. Naast artikelen en instrumenten, treft u ook verschillende korte ‘Schetsen’ aan: aantekeningen, verslagen van bijeenkomsten, vragenlijsten, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Overige begrippen *Archiving by design; Hergebruik; Openbaarheid; Openbaarheid by design; Privacy; Privacy by design; WABO; Wet open overheid; WHO; WOO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek Actieve Openbaarheid)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ao/

* **248** ***Advies nr 404 inzake de discussie nota "Archieven bewaren; cultureel investeren in de toekomst."***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Raad voor het cultuurbeheer., 's Gravenhage, 1993. Afdeling II Rijkscommissie voor de archieven. RGBII-93-146, 25 maart 1993

Cultureel belang

Advies over nut en noodzaak van het prudent omgaan met maatschappelijk en historisch relevante informatie

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

opgenomen iin archieven.

Overige begrippen *Bedrijfsvoering; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Historisch belang; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); MLG; PIVOT; Privacy; Waarderen.*

* 10120 *Algemene verordening gegevensbescherming*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2016. Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG
(AVG)

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Overige begrippen *Dataprotectie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex (EN)

~ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN

Eurolex (NL)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1463491696727&uri=CELEX:32016R0679

* 10482 *The Antilibrary: Why Unread Books Are The Most Important*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Weblog) Gepubliceerd 7-jun-2013 / Weblog Farnam Street, 2013.

Kennis

How are we to navigate the unknown - the vast chasm between what we know, what we don't know, and coming to grips with what is unknowable?

Overige begrippen *Antilibrary; Library; Serendipiteit; Unknown.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Farman Streef blog

~ https://fs.blog/2013/06/the-antilibrary/

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

* 250 *Appraisal*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Notitie) Datum 1-feb-1993 / Public Records Office, UK , London, 1993. Onbekend alleen initialen NGC/JLW

Appraisal

The report of the Royal Commission on Departmental Records chaired by Sir James Grigg was the basis of the Public Records Act of 1958 which ended the haphazard legal position as regards duties of custody and disposal of 'public records'. The Act defined 'public records', it assigned duties between the PRO and departments and within departments regarding custody and control, and it determined timings of transfer of historical records to TNA (at 30 years) and rights of public access (50 years amended to 30 years in the 1967 Act). In addition to these statutory responsibilities the Grigg report proposed a system for the review of government records which still obtains today1.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

The key elements of that system were endorsed, with reservations, by a subsequent Committee of Inquiry chaired by Sir Duncan Wilson in a report published in 1981.

The current project, through analyses of alternative systems of review and appraisal, has similarly found that the Grigg system has been outstandingly effective. It has enabled departments to manage their records effectively and has provided an ordered mechanism for the transfer of records to the archive. Close contacts have been developed between TNA and departmental records staff, allowing each to voice and respond to the concerns of the other. TNA is a very compact archive: at 190km for an archive spanning nearly 1,000 years of continuous record-holdings by a government which controlled an empire for nearly 300 years3. TNA is manageable, records can be readily located and their context is well-explained in the catalogue.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Primaire waarde; Secundaire waarde; Values; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook deze verwijzing (refmannnr.9747)

~ http://www.nationalarchives.gov.uk/documents/information-management/background_appraisal.pdf

** **342** ***The Appraisal of modern Public Records.***

T.R. Schellenberg

(Publicatie) Washington, 1984. " Modern Archives Reader: Basic Readings on Archival Theory and Practice (National Archives and Records Service, 1984), pp. 57-70.

Waarderen

Perhaps the most difficult problem facing an archivist concerned with modern public records is that of appraisal. In the case of the Federal archivist this problem is particularly acute because of the recency and the mass of the records with which he deals. To help solve this problem, the present bulletin has been written. In it the values of public records are discussed in relation to the evidence they contain on the organization and functioning of Government bodies and the information in them on persons, things, and phenomena that were the concern of such bodies. While the bulletin contains no exact standards by which the value of records may be judged, it suggests certain broad approaches that should be taken in appraisal work.

Komt in nota KLEP voor, GA-nr 12004

Overige begrippen *Criteria; PIVOT; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (Bulletins of the National Archives, Number 8 (October 1956)

~ http://www.archives.gov/research/alic/reference/archives-resources/appraisal-of-records.html

~ http://www.archives.gov/research_room/alic/reference_desk/archives_resources/appraisal_of_records.html

* **10178** ***Het archief is dood, leve het archief!***

Charles Jeurgens

(Lezing / oratie / college) Rede gehouden 15-sep-2017 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2017. Oratie 586, verschenen in de oratiereeks van de Universiteit van Amsterdam

Archivistiek

Rede in verkorte en enigszins gewijzigde vorm uitgesproken ter gelegenheid van de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Archiefwetenschap aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 15 september 2017

De aard van het bureaucratische overheidsarchief dient te veranderen, wil het archief nog betekenis hebben om het overheidshandelen te verantwoorden en reconstrueren. Dat stelt Charles Jeurgens in zijn oratie.

Het weefsel van de overheidsbureaucratie bestaat uit teksten. Die teksten samen vormen het overheidsarchief. Ze

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

zijn het geheugen van de overheid en het middel waarmee verantwoording wordt afgelegd. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar 'Het bonnetje van Teeven' diende Kamerlid Segers in 2016 een motie in waarbij de regering werd verzocht 'de huidige archiefwet aan te passen aan de digitale ontwikkelingen en eisen van transparantie door onder meer de huidige overbrengingstermijnen van overheidsinformatie sterk terug te brengen'.Jeurgens bespreekt de implicaties van digitalisering voor de functie die archieven hebben om verantwoording af te kunnen leggen over het overheidshandelen.

Digitalisering betekent immers veel meer dan louter een technische verandering van de manier waarop gegevens worden vastgelegd. Niet alleen 'het geheugen', maar ook 'het denken' wordt in toenemende mate buiten het menselijke brein geplaatst. Algoritmen spelen een steeds grotere rol in besluitvormingsprocessen. Jeurgens gaat in op de vraag wat zulke gecomputeriseerde denkprocessen betekenen voor de functie van het archief om rekenschap af te kunnen leggen.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivaris; Bureaucratie; Handeling; Professie; Reconstrueerbaarheid; Verantwoording.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bestand in PDF (rede 2005)

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/2722/1/Oratie+Jeurgens.pdf

Site UvA

~ http://www.uva.nl/content/evenementen/oraties/2017/09/het-archief-is-dood-leve-het-archief.html

* **9689** ***Het archief van de tekenkamer; Een onderzoek naar selectiecriteria voor werktekeningen en plattegronden 1870-1990***

Marjan de Groot

(Rapport) Geschiedeniswinkel RUG, Groningen, 1997. GronArch Toegang 1615

Selectiecriteria

Ontwikkeling van selectiecriteria naar aanleiding van een bewerking van het tekeningen archief van de dienst RO/EZ van de gemeente Groningen. De tekeningen hadden geen relatie (meer) met dossier van deze dienst.

Onderzoek in opdracht van Gemeentearchief Groningen en Gemeente Groningen, dienst ROZ/EZ uitgevoerd door Geschiedeniswinkel RUG

De tekeningen zijn opgenomen in toegangnummer 1615 van de Groninger Archieven.
(Werk)tekeningenlijst van het archief van de Dienst Ruimtelijke Ordening/Economische Zaken (RO/EZ) van de gemeente Groningen, 1860-1990
`Enkele eigentijdse toegangen zijn te vinden in toegangsnummer 1516: Plaatsingslijst van de archieven van de dienst Stadsuitbreiding/ontwikkeling en Volkshuisvesting inv.nr. 2245-2253.
De oorspronkelijke beschrijvingen van de tekeningen (zowel de hier bewaarde als de vernietigde zijn geprint en opgenomen in de verzameling vervallen toegangen van het gemeentearchief. (Toegangsnummer 2615) `

Overige begrippen *Plattegrond; Tekening; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

1615 Dienst Ruimtelijke ordening/Economische Zaken: werktekeningen, 1860-1990)toegang op arrchieven.r

~ http://www.archieven.nl/nl/zoeken?mivast=0&mizig=210&miadt=5&micode=1615&miview=inv2

Catalogus Groninger Archieven

~ http://www.groningerarchieven.nl/zoeken/mais/archief/?mivast=5&mizig=278&miadt=5&miaet=14&micode=1769&m3&miview=ldt

* **7586** ***Het archief wordt kunst***

Annelies M. Abelman

(Artikel) Archievenblad, 2006. Jaargang 110, nummer 2, maart 2006

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Archief

Als archivarissen schrijven wij met onze inventarissen meer geschiedenis, dan wij zelf soms willen. Wij proberen het inventariseren op een wetenschappelijke manier uit te voeren, zodat gehoor wordt gegeven aan de vraag naar objectiviteit en afzijdigheid. Een vooringenomen inventarisator is géén goed archivaris; net zoals een vooringenomen historicus géén goede geschiedschrijver is. Op eenzelfde manier gaat de archivaris te werk bij het opstellen van vernietigingslijsten. Wij troosten ons met de gedachte dat we 'objectieve vernietigingslijsten hanteren zodat het 'aura' van wetenschappelijke zorgvuldigheid nog heller wordt. Als we het hebben over classificatie- en archiveringssystemen en het toepassen daarvan, zoals acquisitie en dequisitie, dan gebeurt dat in meer instellingen en vakgebieden dan alleen het archiefwezen. Denk hierbij aan musea, bibliotheken en documentatiecentra en .. De beeldende kunst. Dat zal blijken uit dit artikel waarin gepoogd wordt om de ontwikkelingen in de beeldende kunst te betrekken op ons vakgebied.

Overige begrippen *Context; Deconstructie; Ethiek; Gedragscode; Methode; Narrativiteit; Objectiviteit; Reliktmengenwachstum; Waarderen.*

* **9733** ***Het archief, de enige remedie tegen stedelijk geheugenverlies***

Pim Kooij

(Lezing / oratie / college) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Geheugen

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

** **252** ***Archiefbeheer in de praktijk***

A. van Giesel en F.C.J. Ketelaar en A.J.M den Teuling (redactie)

(Publicatie) Bohn, Stafleu, van Loghum vh Samson documentaire uitgaven., 1986. ISBN: 9065007318 9789065007315
OCLC-nummer: 63839031

Informatie- en archiefmanagement

Verzameling artikelen over het archiefbeheer opgenomen in een losbladig handboek dat is verschenen in de periode 1986-2020.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Worldcat

~ http://www.worldcat.org/oclc/63839031

* **9752** ***Archiefdiensten in het tijdperk van de elektronische informatievoorziening; Alternatieven m.b.t. het beheer van machineleesbare gegevensbestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Project MLG, Den Haag, 1993. Project MLG Fase 2A: Onderzoek en voorbereiding

Archiefdienst

Over de consequenties van digitalisering en MLG's voor het archiefbeheer bij Archiefdiensten en de rol van archiefinspecties.

Overige begrippen *Administratief beheer; Compound document; Fysiek beheer; Intellectueel beheer;*

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Samengesteld document.

**** 6905** ***Archiefselectie: een zaak van meer dan alleen beleid***

Bob de Graaff

(Lezing / oratie / college) Nederlands Historisch Genootschap, 1993. In: Selectie en vernietiging van archiefmateriaal: een discussie tussen archivarissen en historici [6904]

Waarderen

Kanttekeningen vanuit de invalshoek van de politieke geschiedenis bij de huidige archiefselectie volgens het Logische model (PIVOT). De PIVOT publikaties geven vanuit politiek-historisch oogpunt weinig aanleiding tot geestdrift.

Met twee kritiekpunten ten aanzien van PIVOT
1 'Bewaren op hoofdlijnen van beleid' maakt slechts een eenzijdig soort politiek-historisch onderzoek mogelijk
2 Bij de uitvoerbaarheid van de PIVOT-principes worden grote vraagtekens geplaatst

Samenvattend kan gesteld worden dat de in 1992 gepubliceerde principes van de PIVOT selectiemethode sterk legalistisch geformuleerd zijn en de politiekbestuurlijke werkelijkheid eenzijdig abstraheren. Voor de bij de overheid verzamelde informatie op zich ontbreekt een apart selectiermechanisme, Recente pogingen het PIVOT-model een hoger realiteitsgehalte te geven dragen teveel een ad hoc karakter en bergen het risico van de subjectiviteit in zich.

Overige begrippen *Bestuursrecht; Handeling; Logisch model; PIVOT.*

*** 253** ***Archiefselektie op institutioneel niveau.; Meso- en makro selectie bijde organen van de rijksoverheid en de consequenties daarvan voor de rijksarchiefinspectie***

Hans Janssen

(Artikel) Nederlands Archievenblad, 1990. jaargang 94 nummer 3 september 1990, blz 227 - 240

Waarderingsmethode

De Nederlandse rijksoverheid produceert, vooral sinds de jaren '50 van de 20e eeuw, een nog steeds toenemende massa archiefbescheiden. Omwille van de beheersbaarheid van die, voornamelijk papieren, dokumentenmassa's, is het absoluut noodzakelijk dat er vernietigd wordt. Op basis van de huidige praktijk is de vernietiging onvoldoende. Zowel voor de rijksoverheid zelf als voor de rijksarchiedienst als toekomstig beheerder is het van evident belang dat het vernietigingspercentage in sterke mate wordt verhoogd.

Meso- en makroselektie bij de organen van de rijksoverheid en lagere overheden. Opmaat naar PIVOT.

Overige begrippen *BSD; Institutioneel onderzoek; Makroselectie; Meso-selektie; Microselectie; PIVOT; RIO; Selectie; Vernietiging; Waarderen.*

*** 10226** ***De Archiefwet 1962; Commentaar op de Archiefwet 1962 en daaruit voortvloeiende regelingen***

F.J. Duparc en F. Hinrichs
Voortgezet door F.C.J. Ketelaar

(Publicatie) Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 1963. ISBN 90 6500 170 0

Regeling

Van de hand van mr. R. Fruin, algemeen rijksarchivaris van 1 april 1912 tot einde 1932, verscheen in 1919 bij de uitgever N. Samsom te Alphen aan den Rijn het eerste stuk van "De Archiefwet 1918", een commentaar op de eerste regeling bij de wet van het Nederlandse archiefwezen. In het jaar daarop kwam het tweede stuk van de pers, dat de algemene maatregelen van bestuur, die de wet voorschreef, bevatte, alsmede enige andere regelingen. De wijziging van de wet in 1928 maakte een derde stuk noodzakelijk. Dit kwam in 1929 gereed.

Deze bekende commentaar heeft zijn actualiteit verloren bij de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regelen,

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

neergelegd in de Archiefwet 1962 en in de daaruit voortvloeiende besluiten; voor hen, die van de totstandkoming en de betekenis van de oude wettelijk voorschriften wensen kennis te nemen, zal Fruin's werk onmisbaar blijven. De nieuwe commentaar sluit aan bij de opzet van die van Fruin. Het eerste deel behandelt de nieuwewet zelf; het tweedede in één Archiefbesluit samengevatte algemene maatregelen van bestuur en voorts enkele andere regelingen. In beide delen gaat aan de artikelsgewijze behandeling een inleiding vooraf; bovendien bevat het eerste deel een vergelijkend overzicht van de tekst van de oude wet, van verschillende ontwerpen voor een nieuwe wet en van de nieuwe wet zelf.

Deze commentaar is opgezeten tot en met de zesde aanvulling (april 1970) samengesteld door dr. Mr. F. J. Duparc, tot 1972 raadadviseur voor culturele zaken bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (overleden op 13 oktober 1981) en F. Hinrichs, tot 1967 hoofd van de onderafdeling Archiefwezen en Geschiedenis van dat ministerie. De zevende tot en met de tiende aanvullingen (juni 1970 t/m april 1976) werden door eerstgenoemde verzorgd.

Te beginnen met de elfde aanvulling (oktober 1980) is de samenstelling in handen van prof. Dr. F. C.J. Ketelaar, algemeen rijksarchivaris sedert 1 januari 1989.

Alleen op pagina's die toch reeds om andere redenen gewijzigd dienden te worden is de terminologie aangepast aan die van de in 1983 in werking getreden Grondwet. Hetzelfde geldt voor de wijziging van de naam van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk in die van Ministerie van Welzijn,Volksgezondheid en Cultuur, ingevolge het Koninklijk besluit van 4 november 1982, Stb. 613.

Opgenomen onderdelen over de Archiefwet 1962, Archiefbesluit 1968, KB ASAR, KB PCDIN en KB CAS. Het losbladige deel is bijgewerkt tot 1993.

Overige begrippen *Archivistiek; Verdelingsbeginsel; Wetgeving.*

* **9226** ***Archiefwetenschap, erfgoed en politisering***

Theo Thomassen

(Lezing / oratie / college) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2010. 15/9/2010

Bewaarbelang

Politisering van Nederlands geheugen vergt actie archiefwetenschappers

De archieven die door de Nederlandse archiefinstellingen worden beheerd hebben grote waarde als bron voor de geschiedenis van Nederland en de rest van de wereld. De laatste decennia echter is niet hun bronwaarde, maar hun erfgoedwaarde centraal komen staan. Daarmee zijn ze volgens Theo Thomassen onderdeel geworden van een politieke agenda die onder meer gericht is op versterking van de nationale, regionale en lokale identiteit. Die politisering kan botsen met de professionele archivistische eisen die aan het verzamelen, ontsluiten en presenteren van archieven worden gesteld en met de objectiviteit en onpartijdigheid die daarbij van archivarissen wordt verlangd. Die botsing is vooral zichtbaar op de websites van archiefdiensten, die bij uitstek zijn gericht op de documentatie van eigen plaats en regio en de erfgoedbeleving van het daar woonachtige lekenpubliek. Archieven zijn volgens Thomassen niet alleen het geheugen van de samenleving, ze kunnen ook democratie en sociale rechtvaardigheid helpen bevorderen. Hun waarde als historische bron mag echter niet worden beïnvloed door de uitkomst van het politieke debat over sociale cohesie, integratie en culturele diversiteit. Vanuit de archiefwetenschap moet de politisering van een belangrijk deel van het geheugen van de samenleving en een onomkeerbare herbronning van de geschiedenis kritisch worden gevolgd en bestreden.

Overige begrippen *Bron; Context; Cultureel belang; Cultureel erfgoed; Ethiek; Gedragscode; Metanarrativiteit; Narrativiteit; Waardering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.box.net/index.php?rm=box_download_shared_file&shared_name=vk6i840n0n&file_id=f_508228803&rss=

Zie hier

~ http://www.uva.nl/actueel/agenda.cfm/D1EDB518-2302-4FF4-96F9B3B534CED0A6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

** **254** ***Archieven bewaren: cultureel investeren in de toekomst.; Discussienota over selectie en vernietiging van archiefbescheiden ten behoeve van de Rijkscommissie voor de Archieven***

dr. P.M.M. Klep

(Nota) Rijkscommissie voor de archieven, 's Gravenhage / Nijmegen, 1992. Nota gevoegd bij brief van 25 maart 1993 met adviezen nrs 403 over Omslag in Opslag en 404.

Criteria

De overheid selecteert haar eigen archieven, heeft de vernietiging ervan in eigen hand en vernietigt thans op nog nooit geziene schaal. Vemietigingslijsten spelen een essentiële rol in de beheersing van de enorme papiermassa's. De Rijkscommissie voor de Archieven (RCA), onderdeel van de Raad voor Cultuurbeheer, heeft tot taak erop toe te zien dat het meest waardevolle materiaal wordt bewaard.

Bij het toekennen van grote of geringe waarde aan archivalia dienen twee wettelijk omschreven belangen in het oog gehouden te worden. Men kan allereerst het "blijvend belang" van archivalia voor de overheidsorganen of recht- en bewijszoekenden noemen, in deze nota in zijn totaliteit het "administratief belang" genoemd. In de praktijk wordt dit belang vooral juridisch en administratief-hiërarchisch ingevuld. Onder meer wegens mogelijk vervelende repercussies van ten onrechte vernietigde stukken wordt dit belang zorgvuldig bewaakt en bestaat er een min of meer uitgewerkte selectietheorie en -praktijk.

Daarnaast bestaat het "blijvend belang voor het historisch onderzoek". Het gaat hier om wat in deze nota het "cultureel belang" van archieven wordt genoemd. Dit "cultureel belang" van archieven impliceert een logischerwijze afzonderlijk bewaringscriterium. Toepassing van dit criterium levert een bepaalde verzameling archivalia op, die van cultureel belang zijn. Daarnaast bestaat het eerder genoemde "administratief belang", grondslag voor een tweede logische verzameling van te bewaren archivalia. Niet zelden zal er een grote overlapping van deze logische verzamelingen bestaan, vaak is dit echter niet het geval.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Identiteit; Machine leesbaar; PIVOT; Selectie; Vernietiging; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archieven-bewaren-cultureel-investeren-de-toekomst

* **10162** ***The Archival Transition from Analogue to Digital: Revisiting Derrida and Flusser***

Arnoud Glaudemans en Jacco Verburgt

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival transition

This article addresses the topic of today's archival transition from analogue to digital, by discussing and comparing Jacques Derrida and Vilém Flusser. Derrida stresses that, traditionally, an archive is largely defined by what he calls domiciliation, involving a hierarchical and centralized gathering and structuring of information. According to Flusser, the realm of digital, algorithmically processed, information consists of what he calls technical images, which impose a shift from discursive (or textual) to dialogical (e.g., hyperlinked) information. This shift would make the traditional, centralized structure of the archive gradually obsolete, not from a Derridean 'deconstructivist' perspective, but from a techno-functionalist perspective. The discussion results in raising some theoretical and practical questions regarding the present-day archive, including the operational functionalities that need to be built into the digital for reasons of accountability.

Overige begrippen *Archival theory; Archival turn; Archive; Deconstruction; Philosophy.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

** **9978** ***Archive fever; A seminar by Jacques Derrida, University of Witwatersrand, August 1998***

Verne Harris

(Transcriptie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Deconstructie

".. the archive as being not simply a recording of the past, but also something wich is shaped by a certain power, and shaped by the future, by the future anterior.

'.. .. The archive doesnt simply record the past, It also, of course, constitutes the past, and in view of a future which retrospectively, or retroactively, gives in it a so-called final truth"

Overige begrippen *Beeld; Truth; Waarheid; Waarneming.*

** **8500** ***Archiveren van e-mail: Actieve reconstructie van het verleden***

Albert Meijer

(Artikel) Archievenblad, 2008. Jaargang 112, nr 8, oktober 2008

E-mail

Grote hoeveelheden e-mail worden heen en weer gestuurd binnen en tussen organisaties en niemand weet eigenlijk wat hiermee moet gebeuren. Welke organisatie heeft geen problemen met het archiveren van e-mail?

"De kernboodschap van mijn verhaal is dat archiveren geen proces van het verzamelen van restjes van communicatie moet zijn, maar een actief proces van het construeren van een geheugen. In dit actieve proces dienen ambtenaren zelf een sleutelrol te hebben. Want zij creëren het geheugen van de organisatie."

Overige begrippen *Archiveren.*

* **9622** ***Archiveren. Een inleiding***

P.J. Horsman

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, ‘s-Gravenhage, 2006. Archiefschoolschrift 1

Archiveren

Dit werk geeft in een kort bestek een gedegen inzicht in wat archiveren nu eigenlijk betekent, welke belangen ermee worden gediend en waarom het zo’n belangrijke taak is binnen organisaties.

Overige begrippen *Curation; Documenteren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de periodiekviewer van de KVAN (druk uit 2011)

~ https://kvan.courant.nu/issue/AS/2011-01-01/edition/0/page/1?query=

** **10155** ***Archives in liquid times***

Frans Smit en Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. Jaarboek 17
ISBN/EAN 978-90-71251-45-0

Archivistiek

Archives are a reflection and a result of what happens in society. This means that they also (re)present society’s changes and dynamics. Today, archives are undergoing fundamental changes in every aspect that one might think of. Digitisation and globalisation are turning our world upside down and reshape it. The same applies for archives, the

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

archival profession and archival science. Therefore, in the entitling of this book, we decided to follow the metaphor of sociologist Zygmunt Bauman (2006), who characterized contemporary society as being in liquid" times. By this he meant that present-day (western) society is in such a state of dynamics that it is difficult to get a grip on life. All foundations are shaking. In our opinion, Bauman has a case in stating that it is the main feature of the period we are now witnessing and are living in. That is why you are now reading a book that has the title: "Archives in Liquid Times".

This book is inspired by several motivations and convictions. First, the editors are convinced that discussions and debates about archives in the digital age should become part of the broader discourse on information quality. This discourse should take place on several levels, for example on fundamental, conceptual and ethical issues. Our observation is that this integration is hardly happening. Archives and the archival community are in danger of being marginalised and 'doomed', when - and because of - losing connection to debates about for example the ethics of the internet and the development of data science. On the other hand, archival science's rich and detailed knowledge of the nature and function of records is hardly considered in fields like information science or philosophy. Building bridges between communities dealing with information quality is not a mere luxury - it is a necessity.

Our conviction is that paradigms and concepts that formed the basis of recordkeeping in the analogue world have lost their central place. Attempts to create a new paradigm or a new overall concept on archives in the digital information society have not yet been convincing. This reflects our liquid times, which the archival profession is also going through. The recent, extensive publication by Monash University tries to cover as much as possible research developments in the "Archival Multiverse" (Gilliland, McKemmish, Lau, 2016). In our view this multiverse itself is subject to radical changes regarding its own context, its subject matter, and its relevance to society.

Maybe we are all in the new landscape that Alessandro Baricco (2006) has described in his socio-cultural critique "I barbari". In his account we are witnessing a mix in which all former boundaries between for example high and low culture and between fields of research fall apart. Most importantly he argues that present-day society is not interested in "Why?" questions anymore, but only in "How?" questions. His Barbarians surf their network all the time trying to find correlations without wondering about a reason or explanation of their environment. This network is essentially very liquid.

Several years ago, the editors of this volume concluded that, as professionals and experienced practitioners, they were getting a little lost. In their daily work, they could not derive enough grip and guidance from their own archival silo of concepts and methods anymore. They were also curious if these might be found elsewhere. Therefore, they decided to try to open their doors and look for new answers. They decided to make this journey in the unknown by trying to connect to the information philosophy of Luciano Floridi. The next step was decided upon during a lengthy discussion over some excellent Belgian beers at the ICA-congress in Brussels in 2013: we should produce a book on Information Philosophy and Archives. Our efforts have resulted in this publication. We hope it will be beneficial to academics, students, professionals and everyone else who is interested in disciplines like information philosophy, archival science, library science and data science. Its main emphasis however, still lies on the function and relevance of archives, and on how to keep and curate a necessary quality and accessibility of information - in between all other information professions in this digital age.

Overige begrippen *Archival turn; Authenticity; Data science; EIM; Enterprise Information Management; Ethics; Information and records management; Information model; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Metadata; Philosophy; Philosophy of information; Records Management; Speech act.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KVAN viewer

~ http://kvan.courant.nu/periodicals/JB/2017

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archives-liquid-times

OAPEN Library

~ www.oapen.org/record/641001

PDF

~ http://kvan.nl/images/SAP/Archives_in_Liquid_Times.pdf

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

** **10362** ***Archiving People.; A Social History of Dutch Archives***

Eric Ketelaar

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2019. ISBN 9789071251481

Archiving

A social history of archives, as presented in this book, deals with the influence of societal challenges, patterns and norms on archiving practices and vice versa: archiving that conditions or facilitates social practices. In exploring past archiving practices, the book tries to answer the question: what did archiving people do in the Netherlands and why did they do it in different domains.

Overige begrippen *Archiveren; Archives; Archivistiek; Record keeping; Sociale geschiedenis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek

~ https://archivistics.home.blog/2019/12/14/new-e-book/

Boek (PDF)

~ https://archivisticshome.files.wordpress.com/2020/01/archiving-people_eric-ketelaar_2020_webversion.pdf

For comments and corrections

~ www.archivingpeople.nl

* **9588** ***Archiving should be just like an Apple, en acht andere (nuttige ?) stellingen***

dr. G.J. van Bussel

(Lezing / oratie / college) HvA Publicaties, Amsterdam, 2012. Lectorale Rede in verkorte vorm uitgesproken op dinsdag 16 oktober 2012,
Bijzonder Lector Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam

Archiveren

.. Ik zal er weinig misverstand over hebben laten bestaan dat zowel ‘Archiving’ als ‘Compliance’ cruciaal zijn voor organisaties.

Allebei hebben ze een grote impact op de wijzen waarop wordt gewerkt in bedrijfsprocessen. Allebei vereisen ze betrouwbare informatie, die snel toegankelijk en beschikbaar is. Allebei vereisen ze een reconstructie van het verleden. Allebei hebben ze impact op de termijn waarop informatie beschikbaar is. Dat kan ‘eeuwig’ zijn, als de informatie van maatschappelijke of cultuur historische betekenis is. ‘Eeuwig’ de beschikking hebben over betrouwbare informatie ! Informatie die voldoet aan de gedefinieerde criteria van Kwaliteit, waarvan bekend is wat de Relevantie was (en is) op het moment van ontstaan, waarvan Context van ontstaan, gebruik en beheer bekend is (en blijft), en waarvan het Voortbestaan is gewaarborgd ! Dat betekent nogal wat ! De informatiewaardeketen tracht dit te realiseren, maar is in de meeste organisaties slechts marginaal geïmplementeerd. Het is een hybride construct, waarin mensen en computers processen uitvoeren zonder veel coördinatie.

Overige begrippen *Archiving; Bewaarbelang; Compliance; Content value chain; Context; Documenteren; Duurzame toegankelijkheid; Informatiewaardeketen; Information survival; Kwaliteit; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

Over de rede

~ http://www.digitalarchiving.nl/lectorale-rede-beschikbaar/

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Archiving-should-be-just-like-an-Apple.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **8957** ***ASA statement on appraisal***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Australian Society of Archivists Inc., 2007. Adopted at Australian Society of Archivists Annual General Meeting, Alice Springs 23 August 2007

Appraisal

This Statement by the Australian Society of Archivists (ASA):
- indicates what principles and practices guide recordkeeping professionals when undertaking appraisal,
- informs employers of standards of behaviour they can expect from recordkeeping professionals and contractors when undertaking appraisal, and
- sets out the standard of conduct which society and interested third parties can expect from recordkeeping professionals when undertaking appraisal. It is intended that this document will be the basis for the development and implementation of appraisal methodologies and practices by recordkeeping practitioners and organisations, and serve as a benchmark for judging appraisal practices.

Overige begrippen *Selectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.archivists.org.au/files/Position_Papers/AppraisalStatement.pdf

* **9744** ***Australian Electronic Records Archival Considerations; Data management principles***

Dagmar Parer

(Rapport) Australian Archives, 1992.

Data Management

De doelen van het digitaal archiefbeheer:
- Records/data elements of permanent value held within automated systems, are identified in clear and unambiguous ways.
- The internal management of automated systems accommodates the identification and tracking of permanent value records/ data elements in electronic format
- The provision of long term access is provided to permanent value records/ data elements in electronic format.
- The permanent value records/data elements in electronic format are preserved over time.

Principes zijn
- Know your data
- Share your data
- Maintain your data's accuracy
- Promote system flexibility
- Preserve your valuable data

Overige begrippen *Accuracy; Preservation; Principles; Records Management; Voortbestaan.*

* **10418** ***Baseline Informatiehuishouding Gemeenten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) 20-dec-2011 / Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2011.

Informatiehuishouding

De Baseline Informatiehuishouding Gemeenten is beoogd als het algemene, voor alle gemeenten en voor alle onderdelen van de gemeente - ook samenwerkingsverbanden en uitvoerende diensten - geldende normenkader voor informatiebeheer, dat de toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe die ingezet kunnen worden:
- Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
- Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
- Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

- Als toetsingskader voor de gemeentelijke auditdiensten.

Doelstelling is dat de Baseline een plek krijgt binnen het de 'productfamilie' van GEMMA en dat op die wijze signalen vanuit andere GEMMA producten mede bepalend zijn voor de doorontwikkeling en het onderhoud van de Baseline.

De Baseline bestaat uit een managementsamenvatting, de verschillende inhoudelijke delen en bijlagen. De verschillende inhoudelijke delen hebben ieder een eigen doelgroep:

Deel 1: De Basis; beschrijft een algemeen normenkader (strategisch) voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en is bedoeld voor bestuur en algemeen management bij gemeenten;
Deel 2a: Het Denkkader; biedt een denkkader (tactisch) waarin vakspecifieke theorieën, standaarden en normen aan elkaar worden geknoopt en is bedoeld voor afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld van de informatiehuishouding;
Deel 2b: Documentaire informatievoorziening en (digitaal) zaakgericht werken; verbindt de documentaire informatievoorziening, inclusief archivering, met zaakgericht werken en beschrijft dit vanuit de praktijk en de Archiefwet 1995. Dit deel is eveneens bedoeld afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld;
Deel 3: De Praktijk; bevat praktisch instrumentarium en gemeentelijke praktijkvoorbeelden (operationeel) en is bedoeld voor medewerkers binnen het werkveld van de informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiving by design; Baseline; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Referentiekader; Toetsing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Breed - Vernieuwing Baseline Informatiehuishouding voor gemeenten

~ http://www.breednetwerk.nl/m/blogpost?id=2537796%3ABlogPost%3A99622

Gemma Online (zoekopdracht)

~ https://www.gemmaonline.nl/index.php?title=Speciaal%3AZoeken&search=baseline+informatiehuishouding

* **10492** ***Beheer en archivering van digitale bestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 1998. Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 970, nrs. 1-2

Duurzame toegankelijkheid

In vervolg op haar rapport «Machineleesbare gegevensbestanden. Archivering en beheer bij het Rijk» uit 1991 (Tweede Kamer, 22 362, nrs. 1-2) ter gelegenheid van zijn afscheid op 31 oktober 1991 opgedragen aan de scheidende president F.G. Kordes, deed de Algemene Rekenkamer opnieuw onderzoek naar het beheer en de archivering van digitale bestanden. Nagegaan werd of de in 1991 gemaakte aanbevelingen door de verantwoordelijke bewindspersonen ter harte waren genomen. De Rekenkamer deed hiervoor onderzoek bij de twee verantwoordelijke ministeries, namelijk het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BIZA) en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Om het risico dat belangrijke digitale bestanden verloren zouden kunnen gaan te verminderen, deed de Rekenkamer in 1991 op drie punten aanbevelingen.

De Algemene Rijksarchivaris zou een standpunt dienen te formuleren over het belang van beheer en archivering van digitale bestanden voor het cultuurhistorisch erfgoed. De wet- en regelgeving en het beleid zouden beter moeten worden toegesneden op de specifieke eisen die dit soort archiefmateriaal met zich mee brengt. Tenslotte zouden de eigenaren van de digitale bestanden een bewaarbeleid dienen vast te leggen waarin met deze eisen rekening wordt gehouden.

De Rekenkamer constateerde dat de Algemene Rijksarchivaris activiteiten in gang heeft gezet ter verdere beheersing van digitale bestanden, zowel bij de departementen als bij de Rijksarchiefdienst zelf. Deze activiteiten kwamen evenwel traag op gang. Pas in 1997 was daadwerkelijk voortgang te signaleren door activiteiten van het Programmabureau Digitale Duurzaamheid, de inrichting van een inspectiefunctie bij de Rijksarchiefdienst, hernieuwde aandacht voor de bij de begroting op te nemen archiefparagraaf en de aandacht voor toegankelijkheid van digitale overheidsbestanden.

Voorts bleek dat de regelgeving op het terrein van de archivering van digitale bestanden nog in opbouw is. De

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

inmiddels in werking getreden Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 houden rekening met digitale bestanden. Het Reglement digitale bestanden, een ministeriële regeling van de minister van OCW, dat het kader vormt voor de door de departementen op te stellen regels voor beheer en archivering van digitale bestanden, wordt naar verwachting pas in 1998 vastgesteld. Vervolgens stelde de Rekenkamer vast dat het nog ontbreekt aan een totaaloverzicht betreffende overige, voor het bewaarbeleid van toepassing zijnde, wet- en regelgeving.

De staatssecretaris van BIZA en de minister van OCW konden op hoofdlijnen instemmen met het rapport van de Rekenkamer. Zij onderschreven de aanbevelingen en zij hadden inmiddels in lijn hiermee al diverse activiteiten ondernomen.

De Rekenkamer is verheugd dat beide bewindslieden de aanbevelingen ter harte nemen. Zij wijst op het belang van een intensieve samenwerking tussen de beide ministeries en de noodzaak van een meer concrete invulling van de (voorgenomen) activiteiten. De Rekenkamer zal de ontwikkelingen op dit gebied met belangstelling blijven volgen.

Overige begrippen *Geordende staat; Goede staat; Informatiebeheer; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vi3agzbvplyt

* **10387** ***Beslisboom - Impact assessment Informatiebeheer (IB)***

Rienk Jonker

(Webpagina) versie 23-aug-2020 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2020.

IB Impact assessment

Zoals bij informatiebeveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook vanuit het informatie- en archiefmanagement een impact assessment op processen, projecten of andere activiteiten uit te voeren. Doel van de dit assessment is er voor te zorgen dat afgewogen keuzes worden gemaakt over de kwaliteit van de informatievoorziening van het geanalyseerde proces, project of andere activiteit en dat het geheel compliant is aan regelgeving, normen, standaarden.

In dit model staat niet een enkel specialisme als zuil centraal, maar de stappen die logischerwijs te doorlopen zijn bij de analyse van een proces, project of andere activiteit. Elke stap is een zelfstandige onderdeel. Desondanks heeft de volgorde wel een zekere logica. De specialismen zoals architectuur, records management, privacy, informatiebeveiliging en gegevensmanagement komen als natuurlijke onderdelen van deze stappen aan de orde. Op deze manier wordt de onderlinge relatie en samenhang tussen de specialismen duidelijk en wordt voorkomen dat (te veel) dubbel werk plaatsvindt.

De resultaten van een assessment zijn in een een registratie of catalogus vast te leggen. Deze is als geheel te beschouwen als een kernadministratie waarmee de informatiehuishouding en informatievoorziening van een organisatie is beschreven. Dit is een eenduidig overzicht van het totaal aan processen, de bijbehorende gegevens, de toegepaste technieken en de vormen van beheer. Uit deze kernadministratie kan het door de AVG verplicht gestelde verwerkingsregister geëxtraheerd worden. Deze administratie is geschikt voor referentie, bewijs en verantwoording.

Overige begrippen *Beslisboom; IAM; IAM impact assessment; Impact assessment; Informatie- en archiefclassificatie; Information- and recordsmanagement impact assessment; Leeuwarder informatiemodel; LIM; NEN 2082; NEN 2084; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 23081; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/beslisboom-impact-assessment-informatiebeheer-ib

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **9662** ***Besluit van 7 september 2012 tot wijziging van het Archiefbesluit 1995 en het Archiefbesluit BES onder meer in verband met de invoering van de nieuwe selectieaanpak***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatsblad, 2012. Jaargang 2012, Nr. 444

Archief

Wijziging van het Archiefbesluit 1995
- Aanpassing op wet revitalisering horizontaal toezicht en het interbestuurlijke toezicht
- Vereenvoudiging vervanging
- Veranderingen ten aanzien van selectie en vernietiging

Overige begrippen *IBT; Interbestuurlijk toezicht; Selectie; SIO; Toezicht; Vervanging; Waardering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-444.html

* **262** ***Best Practices for Document Management in an Emerging Electronic Environment***

Richard E. Barry

(Internet) U. K. Records Management Society, 1994. Records Management Bulletin, August, 1994, p. 11.

Informatiebeheer

MLG informatievoorziening, van het internet gehaald de 10 geboden om te komen tot een zekere mate van betrouwbaarheid en authenticiteit van informatie:

Kort samengevat zijn deze:
1. Komt tot informatieplanning.
2. Stel regels op voor een doelmatig documentbeheer.
3. Maak een overzicht van wetten, standaarden en systemen voor informatiebeheer.
4. Houdt nieuwe ontwikkelingen op het terrein van informatiebeheer bij.
5. Leg relaties tussen processen en gegevens.
6. Stel algemene richtlijnen op voor beveiliging, autorisatie ter voorkomen van ongewenste verwijdering of mutatie van gegevens. Hetzelfde voor de fysieke beveiliging van gegevens.
7.Ontwikkel een methodiek van waardering van gegevens en het opstellen van voor de organisatie geschikte vernietigingslijsten met een eenduidige en controleerbare manier van vernietiging.
8. Ontwikkelen een methodiek voor het overbrengen van gegevens naar de archiefbewaarplaats.
9. Stel algemene regels op voor de registratie van documenten.
10. Leggegevens over vernietiging en overbrenging vast en bewaar deze.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Best practices; Betrouwbaarheid; Functional requirements; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Rick Barry

~ http://www.mybestdocs.com/

De tekst op internet

~ http://www.mybestdocs.com/barry-r-bestpract-3.htm

** **7773** ***Bewaren en bewijzen***

Marjolein Durinck en Inge Aarts

(Publicatie) ECP.NL, Den Haag, 2007. ISBN 978-90-76957-0
maart 2007

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Bewaarbelang

Deze publicatie verschaft helderheid in de beleidsmatige en juridische eisen en aanbevelingen voor de opslag van (digitale) gegevens en de bewijskracht van deze gegevens. Ook staan er praktische en organisatorische handvatten in genoemd waarmee risico's kunnen worden ondervangen en gegevens veilig en betrouwbaar kunnen worden bewaard. Hiermee kan de bewijskracht van opgeslagen (digitale) gegevens binnen een organisatie worden verhoogd.

Volledig herziening van de uitgave 'Bewaren en Bewijzen' uit 1998 van ECP.NL en het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) .

Overige begrippen *Bewijs; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ECP.nl

~ http://www.ecp.nl/

Publicatie op internet

~ http://www.ecp.nl/bewaren-bewijzen

Bewaarbelang

Deze publicatie verschaft helderheid in de beleidsmatige en juridische eisen en aanbevelingen voor de opslag van (digitale) gegevens en de bewijskracht van deze gegevens. Ook staan er praktische en organisatorische handvatten in genoemd waarmee risico's kunnen worden ondervangen en gegevens veilig en betrouwbaar kunnen worden bewaard. Hiermee kan de bewijskracht van opgeslagen (digitale) gegevens binnen een organisatie worden verhoogd.

Volledig herziening van de uitgave 'Bewaren en Bewijzen' uit 1998 van ECP.NL en het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) .

Overige begrippen *Bewijs; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ECP.nl

~ http://www.ecp.nl/

Publicatie op internet

~ http://www.ecp.nl/bewaren-bewijzen

* **9670** ***Beyond the Screen: The Records Continuum and Archival Cultural Heritage***

Terry Cook

(Lezing / oratie / college) Melbourne, 2000. The paper represents the text as delivered as the opening keynote address at the annual conference of the Australian Society of Archivists, in Melbourne, on 18 August 2000.

Records continuum

Geredigeerde tekst van zijn lezing tijdens een congres van de Australian Society of Archivists in 2000 in Melbourne. Gaat over de relatie tussen evidence en memory.

"The theme of this year's conference is 'Beyond the Screen: Capturing Corporate and Social Memory.' Most of the interesting sessions ahead of us deal with the cultural, heritage, and historical dimensions of archives, and other cultural institutions, and with the related theme of improving interactions with our many users, traditional or web-based. Most users see archives primarily as the essential source for learning about Australia's heritage, or about their own identity as individuals, families, and groups within the larger historical patterns of their communities, regions, and country. Archives for them are about remembering the past in order to better enjoy the present and thereby envision a brighter future. There is a stimulating array of topics and speakers planned for us to explore these issues today and tomorrow, and I for one look forward to hearing them all.

This thematic focus on the cultural and historical dimensions of archives represents a clear change from the predominant themes of recent ASA conferences, however, or, indeed, from the prevailing national discourse about archives for which Australians are best known internationally. That national discourse focuses, as have recent conferences, on record-keeping issues, often equated closely with what traditionally has been called records

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

management in government institutions and business corporations. Part of that record-keeping discourse has included facing the difficult challenges of capturing electronic records in meaningful context, with appropriate metadata, from the whirlwind of computerized information sweeping across our organizations. Another part has concentrated on developing industry-wide job and training competencies for records-keepers who work in modern organizations -- and it is record-keepers they want, not archivists. Another part has been focusing on the status of documents as reliable and authentic evidence of transactions and thus as the underpinning for accountability in public life and for democracy itself. Another orients archival appraisal away from saving records for history to ensuring that important business functions are identified (or appraised), so that reliable records may be created as evidence of those functions. And overriding this predominant discourse, at least here in Australia, and anchoring it in theory and vision, has been the model of the records continuum, which both summarizes the many dimensions of record-keeping in institutional life and lends legitimacy to the definition of the archivist as record-keeper. This new archival discourse is not unique to Australia, of course, although I think it has its most complete and sophisticated articulation here. But many leading international archival theorists also advocate the same record-keeping ideals for the archivist of the future.

In this predominant record-keeping discourse, in Australia and abroad, there is virtually no attention paid to personal or private or family or group archives. They have been cast - beyond the pale, -as Adrian Cunningham and I have both asserted, into that cold, dark place where private manuscripts, and the archivists who care for them, seem to have been relegated by the mainstream public records archivists of Australia, and by the archival educators and theorists who support them here and abroad. There seems little space in this new discourse that is dominated by talk of business transactions, evidence, accountability, metadata, electronic records, and distributed custody of archives, for the traditional discourse of archivists centered around history, heritage, culture, research, social memory, and the curatorial custody of archives -- whether these latter relate to personal records or to public or institutional archives. Record-keeping by archivists, some assert, is a business activity, not a cultural pursuit. Archives exist from the moment of creation in business processes, not as cultural assets. A continuum of interests joins records creators, records managers, and archivists.

Those archivists so politically incorrect as to defend the heritage or cultural purposes of archives are seen as somewhat passé, as wanting to turn the clock back to a quieter time when archivists waited passively at the end of the life cycle for records to arrive at the archives when their creators no longer needed them -- or were dead. Such archivists are supposedly more comfortable mounting pretty exhibitions or interacting with scholars writing history than they are with aggressively formulating policy at the cutting edge of computer technology and organizational change.

These traditional historical or cultural archivists, no doubt covered with a thin layer of dust, when not having high tea with influential donors, just don't get it. They prefer managing relics to records, with the implication that perhaps they themselves are relics in a profession now dynamically adapting itself to the information age. Mergers of the archival and records management associations are even bruted about, which would truly leave manuscripts archivists not just beyond the pale, but out in the cold, and obviously further devalue the heritage and cultural role of public records archives.

This divisive tone in the archival profession is especially strident in North America, where some advocates of the new approaches have called traditional archivists, and this in writing: obsolete, stupid, psychologically deficient victims of self-delusion, and mentally incompetent. But one Australian archivist has compared the state of professional intelligence of traditional archivists to those who believe babies appear automatically in cabbage patches.

Now perhaps I have overdone this a little for effect, and certainly there is always the danger of creating straw figures when doing this kind of labelling, or when dividing ideas too simplistically into opposing dichotomies. But if my account may not be the full reality, it certainly is the perception of that reality among significant numbers of archivists viewing Australian archivy from both sides of the ideological fence, and whether here at home and abroad.

I sensed from afar in Canada, and have since had confirmed in discussions over the past five weeks with Australian archivists, that the focus of this ASA programme is a deliberate attempt to give voice to the cultural and heritage dimension of archives, to bring them back from beyond the pale and thus to try to re-balance the record-keeping discourse of the past decade. So-called traditional archivists are asserting that they do know the proper causality of cabbages and babies! They know too that the title of your much-respected journal is, after all, already nicely balanced as Archives and Manuscripts, and should not be re-titled Archives Really Meaning Records Bearing Evidence of Business Transactions, and Those Pesky Manuscripts Better Left to Librarians Anyway so We True Archivists Can Link Arms with Records Managers in Common Cause as Record-Keepers!

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

My message this morning has three stark points:
1) the archival profession is threatened, at least in the English-speaking world, with serious schism, a schism that is already engendering within the profession personal animosity, incompatible working and research agendas and, at a deeper and more foundational level, incompatible educational programmes and work competency descriptions;
2) should such schisms successfully fragment the archival whole, it will be our clients, our records, and our broader mission in society that will suffer, as well as society's knowledge of the past and its understanding of itself; and
3) it need not be this way.

My argument today is an inclusive one that I hope will suggest a commonality of mindset and strategic interest to all archivists, and especially so in Australia. I say especially in Australia because what you have done here in the past has the potential, in my view, for leading the English-speaking archival world out of its impending crisis. That involves rethinking aspects of the records continuum as a unifying vision for all archivists. That is why I have entitled my opening address slightly differently from the conference theme; my title is 'Beyond the Screen: The Records Continuum and Archival Cultural Heritage'"

Overige begrippen *Bewaarbelang; Cultural heritage; Cultureel erfgoed; Evidence; Memory.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.mybestdocs.com/cook-t-beyondthescreen-000818.htm

* **10170** ***Beyond the traditional boundaries of archival theory; An Interview with Eric Ketelaar***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival science

Reflectionsion the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Archive; Ethics.*

** **9697** ***De Big data revolutie; Hoe de data-explosie al onze vragen gaat beantwoorden***

Viktor Mayer-Schönberger en Kenneth Cukier

(Publicatie) Maven Publishing, Amsterdam, 2013.

Big data

In de afgelopen twee jaar hebben we meer informatie geproduceerd dan in de 2000 jaar ervoor; denk aan alle e-mails, digitale foto's, bonuskaartgegevens, kaarten en financiële cijfers. Deze onvoorstelbaar grote hoeveelheid digitale gegevens wordt niet alleen opgeslagen, maar ook steeds beter geanalyseerd. Big data-analyse levert kennis op die verregaande gevolgen heeft voor hoe we denken, werken en leven.

Binnenkort zijn we zelfs in staat te berekenen welke behandeling een patiënt moet krijgen, waar een inbraak gaat plaatsvinden en wie in aanmerking komt voor promotie. De big data-revolutie beschrijft een van de belangrijkste ontwikkelingen van de 21ste eeuw.

Het begrip 'big data' wordt in het algemeen gezien als een ware revolutie in de informatiemaatschappij. Big data-analyse betekent het koppelen van alle beschikbare digitale data (en dus niet meer alleen maar steekproeven) met andere databronnen om te komen tot analyses, voorspellingen, onderzoeksresultaten en inzicht in het gedrag van mensen. Dit boek beschrijft hoe big data-analyse zich snel ontwikkelt en gebruikt veel herkenbare voorbeelden (bijvoorbeeld Facebook, Google, Amazon). Het boek geeft op duidelijke wijze de gevolgen en de risico's voor onze maatschappij aan en tevens handvatten hoe dit controleerbaar te maken is. Het boek is door de vele voorbeelden en heldere verhaallijn goed leesbaar. Het boek is interessant voor iedereen die werkt in de informatietechnologie, maar absoluut ook van belang voor studenten informatica, bedrijfskunde, economie en rechten. Het heeft geen illustraties en ook geen trefwoordenregister; wel zeer uitgebreide eindnoten en literatuurverwijzingen.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie op Nu.nl

~ http://www.nu.nl/boek/3415947/cukier--mayer-schonberger---big-data-revolutie.html

Site Maven Publishing

~ http://www.mavenpublishing.nl/boeken/de-big-data-revolutie/

Wikipedia EN (Big Data)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Big_data

** 9842 *Blade Runner; Het neerdalend stof van een catastrofe*

Riemer Knoop

(Essay) Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013. In Refman 9843, Dr G.J. van Bussel (red), De Informatiemaatschappij van 2023 (2013) blz 14-25

Erfgoed

Ik weet niet of wat we om ons heen kunnen waarnemen een informatiemaatschappij is. De bedenkers van die term doelden op een postindustriële samenleving, met nieuwe paradigma's voor waardecreatie, distributie en consumptie, gebaseerd op voor iedereen onbegrensde toegang tot oneindig grote hoeveelheden verfijnde, eenduidige informatie. Dat zou de boel flink in beweging zetten. Maar de dotcom-luchtbel, de IJslanddéconfiture, de hypotheekzeepbel, de vastgoedspeculatie, het Facebook-geloof en de systemische malversatie van het bedrijfsleven die sinds de val van Enron aan het licht kwam: misschien zijn het evenzovele weerleggingen van de houdbaarheid van nieuwe paradigma's. Of van het fluimgehalte van wat we denken dat dat zijn. Maar laat ik me beperken tot mijn eigen terrein: de informatiecomponent van erfgoed en cultuur.

De gedigitaliseerde erfgoedwereld is geen globaal fenomeen. Ze is sterk gelokaliseerd. Hoogstens in West Europa, Noord Amerika en het Verre Oosten, en dan nog alleen in sommige delen, is er sprake van een zekere digitale standaard die de claim zou rechtvaardigen dat die sector substantieel aan de informatiemaatschappij deelneemt. Dan heb je het over musea die beschikken over een nette, interactieve website waarop een significant deel van hun collectie serieus digitaal beschikbaar is, en die zich openstellen voor toe-eigening door allerhande individuen en special interest-groepen in 'de samenleving'. Die zich niet verschuilen achter tariefmuren, die zich digitaal laten kennen, die uitkomen voor hun beleid en visie. En die zich bewust zijn van de bijzondere betekenis van de digitale tijd voor voorheen in de eigen instelling jaloers bewaakte, gemonopoliseerde kennis. Vergelijkbare kennis is echter ook allerwegen buiten het eigen gebouw te vinden, bij liefhebber en nerd, bij een kring van collega-instellingen maar ook bij geheel andersoortige organisaties. En niet alleen vergelijkbare kennis, maar ook betekenisvolle opvattingen en getuigenissen van smaak, toewijding en zin.
Een belangrijke eigenschap van de huidige informatiemaatschappij is dat dat bewustzijn leidt tot nieuwe allianties, verbanden en netwerken. Soortgelijke en soortverschillende spelers, producenten en gebruikers vinden en versterken elkaar, interacteren met elkaar en exploreren nieuwe horizonten. Dat leidt in ieder geval tot een voorlopig nieuw vocabulaire: crowd sourcing, the participatory museum, pro-Ams, participative curating. Nu nog Engels, straks misschien Chinees, of Urdu.
Elders in de erfgoedwereld worden andere keuzes gemaakt, of blijft men hangen in oudere modellen. Aan de basis liggen sterker gelokaliseerde toewijding en aandacht, met oog voor terroir en ecosysteem. Of eenvoudig het ontbreken van middelen voor de majeure investeringen die voor eCultuur op boven omschreven wijze nodig zijn (waarbij het voor mij echt de vraag is of er inderdaad sprake is van investeringen, die immers een rendement veronderstellen, of dat het gewoon uitgaven zijn). Of men ziet simpelweg geen heil in het virtualiseren, en dus ontlokaliseren, van het aan erfgoed gebodene. Waarom op de informatiesnelweg invoegen wanneer de arena met betrekking tot erfgoed vooral een lokale context met zijn spelers is, en er voor virtueel bereikbare buitenstaanders weinig te halen valt, buiten dagbezoek en licht vertier? Dat heette toerisme, en dat wordt misschien terecht wel tot een wezenlijk andere categorie gerekend dan die van erfgoedgemeenschap. De reiziger vergaapt zich aan het vreemde dat voor de niet-toerist het eigene is. And the twain shall never meet.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Big data; Context; Deconstructie; Decontextualisering; Digitaal erfgoed; Postmodernisme; Vernietigingsbelang.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

*** 10629** ***Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age***

Alex Wright

(Artikel) Oxford University Press, Oxford, 2014. ISBN 13: 9780199931415
ISBN 10: 0199931410

Documenteren

The dream of capturing and organizing knowledge is as old as history. From the archives of ancient Sumeria and the Library of Alexandria to the Library of Congress and Wikipedia, humanity has wrestled with the problem of harnessing its intellectual output. The timeless quest for wisdom has been as much about information storage and retrieval as creative genius.

In Cataloging the World, Alex Wright introduces us to a figure who stands out in the long line of thinkers and idealists who devoted themselves to the task. Beginning in the late nineteenth century, Paul Otlet, a librarian by training, worked at expanding the potential of the catalog card, the world's first information chip. From there followed universal libraries and museums, connecting his native Belgium to the world by means of a vast intellectual enterprise that attempted to organize and code everything ever published. Forty years before the first personal computer and fifty years before the first browser, Otlet envisioned a network of "electric telescopes" that would allow people everywhere to search through books, newspapers, photographs, and recordings, all linked together in what he termed, in 1934, a réseau mondial--essentially, a worldwide web.

Otlet's life achievement was the construction of the Mundaneum--a mechanical collective brain that would house and disseminate everything ever committed to paper. Filled with analog machines such as telegraphs and sorters, the Mundaneum--what some have called a "Steampunk version of hypertext"--was the embodiment of Otlet's ambitions. It was also short-lived. By the time the Nazis, who were pilfering libraries across Europe to collect information they thought useful, carted away Otlet's collection in 1940, the dream had ended. Broken, Otlet died in 1944.

Wright's engaging intellectual history gives Otlet his due, restoring him to his proper place in the long continuum of visionaries and pioneers who have struggled to classify knowledge, from H.G. Wells and Melvil Dewey to Vannevar Bush, Ted Nelson, Tim Berners-Lee, and Steve Jobs. Wright shows that in the years since Otlet's death the world has witnessed the emergence of a global network that has proved him right about the possibilities--and the perils--of networked information, and his legacy persists in our digital world today, captured for all time.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

**** 10043** ***The Circle***

David Eggers

(Publicatie) Vintage books, 2014.

Distopie

De Cirkel draait om de hoofdpersoon Mae Holland, die wordt aangenomen door haar vriendin Annie bij het fictieve internetbedrijf De Cirkel, een combinatie van Google, Facebook en Twitter. Mae is een jonge vrouw die aan het begin van haar carrière staat. Ze heeft behoorlijk wat affectie nodig van mannen, zo flirt ze met personages als Francis, Mercer en met de mysterieuze persoon Kalden. Mae's vader lijdt aan een ernstige ziekte en kampt met verzekeringsproblemen, waardoor hij financieel niet in staat is om een behandeling aan te gaan. Later in het verhaal speelt dit een belangrijke rol. Het bedrijf 'De Cirkel' wil alles in de wereld deelbaar en openbaar maken, ze streven naar een monopolie op het vlak van internetgebruik en naar afschaffing van de privacy. In het verhaal zien we, door de ogen van Mae, hoe de 'De Cirkel' meer en meer macht krijgt over de volledige (privé-)wereld. Zo ontwikkelen ze programma's als 'SeeChange', 'PastPerfect' en 'SoulSearch' om informatie van hun klanten te kunnen krijgen. Het uiteindelijke doel van de cirkel is 'the completion' het rond maken van de cirkel, volledige kennis van elke burger hebben.

Overige begrippen *Big data; Hergebruik; Open; Panopticon; Privacy; Samenwerken; Utopie; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - EN - (De Cirkel)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Circle_%28Eggers_novel%29

Wikipedia - NL - (De Cirkel)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Cirkel_%28roman%29

* **9837** ***A climate of change in the education of German archivists?***

Irmgard Christa Becker

(Lezing / oratie / college) International Council on Archives Congress, Brisbane, 2012.

Kennis

In a global world interrelationships within scientific communities are an essential need. Research findings should be accessible all around the world, especially in a small community of professionals, such as the archival community. Researchers should take part in international debates, thereby showing openness towards new ideas and readiness to share policies and theories with other archivists. The German archival community is large enough to discuss challenges within our profession with good results. Therefore, German archivists are less used to sharing their knowledge. If they did so, however, this would benefit not only them but also the international archival community. In order to encourage participation in international debates and networks, changes to archival training programmes are necessary. Results of international debates need to be integrated in to study programmes to a higher degree than they currently are. During this talk, I will present the state of the art of German archives with regard to appraisal and digital records keeping, and discuss the participation of German archivists in international debates on these two issues. German participation will then be compared to that of Dutch archivists. Finally, I shall look at challenges to education following my findings and point out possible solutions.

Overige begrippen *Appraisal; Archivistiek; E-depot; Kennisdelen; PIVOT; Project; Projectmanagement; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brisbane 2012, Speaker Full Papers & Abstracts

~ http://ica2012.ica.org/program/full-papers.html

Tekst op internet

~ http://ica2012.ica.org/files/pdf/Full%20papers%20upload/ica12Final00064.pdf

* **10447** ***The Construction of the Past: Towards a Theory for Knowing the Past***

Kenneth Thibodeau

(Artikel) Published 28-okt-2019 / Information, 2019. Information 2019, 10(11), 332;

Target past

This paper presents Constructed Past Theory, an epistemological theory about how we come to know things that happened or existed in the past. The theory is expounded both in text and in a formal model comprising UML class diagrams. The ideas presented here have been developed in a half century of experience as a practitioner in the management of information and automated systems in the US government and as a researcher in several collaborations, notably the four international and multidisciplinary InterPARES projects. This work is part of a broader initiative, providing a conceptual framework for reformulating the concepts and theories of archival science in order to enable a new discipline whose assertions are empirically and, wherever possible, quantitatively testable. The new discipline, called archival engineering, is intended to provide an appropriate, coherent foundation for the development of systems and applications for managing, preserving and providing access to digital information, development which is necessitated by the exponential growth and explosive diversification of data recorded in digital form and the use of digital data in an ever increasing variety of domains. Both the text and model are an initial exposition of the theory that both requires and invites further development.

Overige begrippen *Archival bond; Archival science; Archivistiek; Class diagram; Intentional domain; Philosophy of information; Pragmatic information theory; Procesgebonden informatie; Records in contexts; Sphere of interest; Target past.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel Site MDPI

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

~ https://www.mdpi.com/2078-2489/10/11/332/htm

DOI

~ https://doi.org/10.3390/info10110332

* **10704** ***Critical Questions for Archives as (Big) Data***

Devon Mordell

(Artikel) Gepubliceerd 9-mei-2019 / Archivaria, 2019.

Dataset

We may observe a growing preoccupation in archival literature with characterizing digital archives as big data - a term that suitably captures both their scale and their potential for manipulation through the application of computational methods and techniques for the purposes of discovering new insights. The possibilities for working with digital archives as data, from supporting archival arrangement and description tasks to promoting the use of digital archives as data sets by researchers, are indeed encouraging. But what are digital archives becoming when they are reframed as data, big or otherwise? What consequences might such a conceptualization have for the ways archival professionals imagine their role and their work? To the four archival paradigms of evidence, memory, identity, and community theorized by Terry Cook, a fifth may now be poised to emerge: an archives-as-data paradigm. In this article, I begin to map out what an archives-as-data paradigm could entail by exploring how the conceptual and practical dimensions of applying computational methods to digital archives may work conservatively to revivify notions of archival neutrality. For an archivesas- data paradigm to realize the more liberatory aims of which it is capable, an active and ongoing commitment to recognizing and calling out these tendencies is necessary.

Overige begrippen *Archief-als-data paradigma; Archive-as-data paradigm; Big data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria

~ https://archivaria.ca/index.php/archivaria/article/view/13673

** **10144** ***Curation; The power of selection in a world of excess***

Michael J. Bhaskar

(Publicatie) Piatkus, London, 2017.

Curation

In the past two years humanity has produced more data than the rest of human history combined. We carry a library of data in our pockets, accessible at any second. We have more information and more goods at our disposal than we know what to do with. There is no longer any competitive advantage in creating more information. Today, value lies in curation: selecting, finding and cutting down to show what really matters.

Curation reveals how a little-used word from the world of museums became a crucial and at times controversial strategy for the twenty-first century. Today's most successful companies - Apple, Netflix, Amazon - have used curation to power their growth, by offering customers more tailored and appropriate choices.

Curation answers the question of how we can live and prosper in an age of information overload. In the context of excess, it is not only a sound business strategy, but a way to make sense of the world.

Overige begrippen *Appraisal; Archiveren; Geordende staat; Goede staat; Ordenen; Selecteren; Toegankelijke staat; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Curation the site (archive,org)

~ https://web.archive.org/web/20180331210032/http:/www.curationthebook.com/

Goodreads books

~ https://www.goodreads.com/book/show/30512491-curation

Little, Brown Book Group

~ https://www.littlebrown.co.uk/titles/michael-bhaskar/curation/9780349408712/

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Oxford Brookes University

~ https://publishing.brookes.ac.uk/staff/details/bhaskar/

* **7770** ***Data retention and the panoptic society: The social benefits of forgetfulness***

Jean-François Blanchette en Deborah G. Johnson

(Artikel) Science and Technology Studies, Rensselaer Polytechnic Institute / School of Public Policy, Georgia Institute of Technology, 2003. (manuscript)

Vernietigingsbelang

Modern information systems not only capture a seemingly endless amount of transactional data, but also tend to retain it for indefinite periods of time. We argue that privacy policy must address not only collection and access to transactional information, but also its timely disposal. One unintended side-effect of data retention is the disappearance of social forgetfulness. Social forgetfulness allows individuals a second chance, the opportunity for a fresh start in life. We examine three domains in which social policy has explicitly recognized the importance of such a principle: bankruptcy law, juvenile crime records, and credit reports. In each case, we frame the issue not solely in terms of individual privacy protection, but rather in terms of the social benefits of forgetfulness. We examine how different policy approaches to privacy might handle the retention of data and propose a general framework for constructing retention policies. The broad conclusion of the paper is that data retention and disposal should be addressed as a fundamental characteristic of information, not in piecemeal fashion, or as an afterthought.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Countervailing power; Observeren; Panopticon; Privacy; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://polaris.gseis.ucla.edu/blanchette/papers/is.pdf

* **10232** ***Datasets; Wat gezichtspunten***

Rienk Jonker

(Presentatie) versie 1-nov-2018 / Leeuwarden, 2018. Presentatie voor het jaarlijks overleg collectiespecialisten Griekse Latijnse Taal en Cultuur van universiteitsbibliotheken bij Tresoar

Dataset

Presentatie met een definitie en gezichtspunten rond datasets zoals
- Samenstellen
- Typering
- Overheid
- Doel
- Nut
- Waarde
- Kosten
- Beheerders
- Beheer
- Beschikbaarstellen

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Bewaarbelang; Data management plan; Datagestuurd werken; DMP; Informatieobject; Open data; Privacy; RDM; Research data management; Toegankelijkheid; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie begrip dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581598572150784

Typering dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581764041785352

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **10218** ***Datasets allemaal en voor altijd bewaren?; Expertmeeting Bewaarbelangen en Datasets***

Hans Laagland

(Verslag) Archievenblad, 2018. Jaargang 122, nummer 5

Dataset

Moeten we datasets permanent bewaren, nu het nog ontbreekt aan richtlijnen voor het bewaren van datasets? Dat was één van de vragen op de Expertmeeting Bewaarbelangen Datasets die op 13 april plaatsvond. In een stampvolle zaal in de Rijksuniversiteit Groningen bogen drie sprekers en tegen de veertig deelnemers zich over dit onderwerp. Eén ding stond voorop na ruim drie uur spreken, luisteren en discussiëren: we zitten midden in een fase van pionieren. Lees een introductie op het onderwerp en het verslag van de Expertmeeting

Overige begrippen *Algoritme; Bewaarbelang; Datagestuurd werken; Open data; RDM; Research data; Research data management; Selectielijst; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/datasets-allemaal-en-voor-altijd-bewaren-expertmeeting-bewaarbelangen-en-data

* **9549** ***Decisions to delete: subjectivity in information deletion and retention***

David Taylor Macknet

(Proefschrift) Department of Humanities Advanced Technology Information Institute, Faculty of Arts, University of Glasgow, Glasgow, 2012. PhD thesis, University of Glasgow.
Maart 2012

Waarderen

This research examines the decision-making process of computer users with reference to deletion and preservation of digital objects. Of specific interest to this research is whether people provide different reasons for deleting or preserving various types of digital object dependant upon whether they are making such decisions at home or at work, whether such decisions are to any extent culturally determined, and whether they consider others in the course of making such decisions.
This study considers the sociological implications of such decisions within organisations, and various psychological errors to be expected when such decisions are made. It analyses the reasons given for these decisions, within the contexts of home and work computing. It quantifies the frequency with which these activities are undertaken, the locations in which such objects are stored, and what aids the user in making such decisions.
This research concludes that, while computer users generally desire their digital objects to be organised, they are not provided with adequate support from their computer systems in the decision to delete or preserve digital objects. It also concludes that such decisions are made without taking advantage of metadata, and these decisions are made for the same reasons both at home and at work: there is no discernible difference between the two contexts in terms of reasons given for such decisions. This study finds no correlation between subjects' culture and reasons given for deletion / preservation decisions, nor does it find any correlation between age and such reasons. This study further finds that users are generally averse to conforming to records management policies within the organisation.
For archivists and records managers, this research will be of particular interest in its consideration of the usage of and attitudes towards records management systems. Specifically, in organisations possessing formal records management systems, this research investigates the frequency with which individuals violate records management procedures and why they consider such violations to be necessary or desirable. This research also argues towards a more proceduralised decision-making process on the part of the ordinary user and a deeper integration between records management systems and computer operating systems.
Designers of formal information systems should consider this research for its implications regarding the way in which decisions are affected by the context in which those decisions are made. Information systems design may be best suited to understanding---and ameliorating---certain types of cognitive error such that users are enabled to make better deletion and preservation decisions. User interface designers are uniquely positioned to address certain cognitive errors simply by changing how information is presented; this research provides insight into just what those errors are and offers suggestions towards addressing them.
For sociologists concerned with institutional memory, this research should be of interest because the deletion and preservation decisions of members of an organisation are those which shape the collection of digital artefacts available for study. Understanding the reasons for these decisions is likely to inform what interpretations can be drawn from the study of such collections. Also of interest to sociologists will be the variety of reasons given for

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

deletion or preservation, as those reasons and decisions are what shape, to some extent, institutional memory.

Overige begrippen *Objectiviteit; Records Management; Selectie; Subjectiviteit; Vernietiging; Wissen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glasgow thesis service

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/

Proefschrift op internet

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/01/2012MacknetPhD.pdf

** **9240** ***Declining Derrida: Integrity, Tensegrity, and the Preservation of Archives from Deconstruction***

Brien Brothman

(Artikel) Archivaria, 1999. 48, Fall 1999

Deconstructie

Among philosophers, none has shown more interest in the concept of archives than deconstructionist Jacques Derrida. Yet archivists have virtually ignored his work. This essay offers three reasons for this neglect, and then proposes that the relationship between deconstruction and archival practice is best described as one of simultaneous tension and intimacy.

Overige begrippen *Archivistiek; Postmodernisme; Tensegrity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12717/13894

* **6546** ***Digitaal bouwarchief gemeente Tilburg***

Angelique Fierens en Theo van Dongen

(Publicatie) Gemeente Tilburg, Tilburg, 2002. Ministerie van VROM in samenwerking met het Overheidsloket 2000

Digitalisering

Digitaal Bouwarchief Tilburg, dit instrument beschrijft de stappen die de gemeente Tilburg heeft genomen om te komen tot een digitaal bouwarchief. Het document behandelt per hoofdstuk specifieke aandachtspunten, mogelijke valkuilen en oplossingsrichtingen. Er is niet één weg die naar een digitaal archief leidt, maar zijn er vele wegen. (Gemeente Tilburg, 2002)

Overige begrippen *Bouwvergunning; Digitale archieffunctie; Imaging; Proces; Project; Selecteren; Vervanging; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PDF bestand op internet

~ http://www.elo.nl/elo/Images/tilburg_digitaal_bouwarchief_tcm70-23962.pdf

Website elektronische overheid

~ http://www.elo.nl

* **9853** ***Digitaal geheugenverlies***

Bregtje van der Haak en Marijntje Denters, Jenny Borger, Henneke Hagen, Frank Wiering

(Documentaire) Uitzending 7-sep-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014.

Voortbestaan

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Het lijkt soms wel alsof we sinds de mythische drempel van het jaar 2000 gestopt zijn om ons de verre toekomst in te beelden. Dat staat op gespannen voet met de overlevering van eeuwenlang opgebouwde en verzamelde kennis: van het verleden naar ons, maar vooral ook naar volgende generaties. Net als elders worden in Nederland steeds meer bibliotheken gesloten en collecties ontmanteld. Recent bijvoorbeeld moest de bibliotheek van het wereldwijd geroemde Tropeninstituut zijn deuren sluiten.

Tegenlicht volgde hoe een groot deel van de collectie werd verscheept naar haar nieuwe onderkomen in Egypte. Daar is de beroemde Bibliotheek van Alexandrië uit haar as herrezen, klaar om opnieuw het epicentrum van kennis te worden voor het volgende Informatietijdperk. En we gingen kijken bij het Internet Archive in San Francisco. Opvallend genoeg vinden we juist daar, in het Californië van Silicon Valley, bevlogen mensen die zich toeleggen op lange termijn denken.

Op een verlaten defensieterrein wordt er hard gesleuteld aan de enige machine waarmee NASA-banden met gegevens van een historische maanreis nog bekeken kunnen worden. Rondom het epicentrum van alle snelle omwentelingen in de digitale wereld realiseert men zich namelijk ook bij uitstek de gevaren van een "Digital Dark Age" (dat is niet alleen een doemscenario voor de toekomst: ook nu al is veel kennis niet meer toegankelijk omdat het in verouderde formats of op verouderde dragers is opgeslagen). De Long Now Foundation tenslotte, geeft ons een nieuwe mythe om weer na te kunnen denken over onze verantwoordelijkheid voor generaties 10.000 jaar na ons.

Regie: Bregtje van der Haak
Research: Marijntje Denters
Productie: Jenny Borger
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Overige begrippen *Bewaarbelang; Bibliotheek; Collectie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Toelichtende pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

* **10042** ***The Digital Turn, How the Internet Transforms Our Existence***

Wim Westera

(Publicatie) Authorhouse, Bloomington, 2012.

Digital turn

The Digital Turn provides a helicopter view of digital media and their impact on our lives. It explains how the ever-growing flood of digital media affects our understanding of the world. The book analyses the world of Twitter, Apple, Facebook and Google and describes how our digitally-enhanced biotope alters our behaviours, social interactions, the economy, and culture as a whole. It explains the mechanisms and consequences of engaging in online spaces and investigates how we can avoid losing grip of our identity, friendship, social engagement, and eventually life at large. The book offers an accessible means for attaining a better understanding of the ways digital media influence our existence. It is a compact guide to becoming media literate and to preparing us for the advanced

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

digital services that are yet to come.

Overige begrippen *Context; Informatieobject; Informatiewijsheid; Onlife; Papieren paradigma; Paradigm shift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The Digital Turn

~ http://www.thedigitalturn.co.uk/

** 270 ***Diplomatics, Weberian Bureaucracy, and the Management of electronic Records in Europe and America; European archives in an era of change.***

David Bearman

(Artikel) American Archivist, 1992. Vol. 55 / Winter 1992

Informatiebeheer

Gaat over de relatie tussen de diplomatiek, oorkondenleer en de moderne ontwikkelingen

During the past several years, as archivists worldwide have begun to struggle with the problems of managing electronic records, two traditions of archival theory and organizational practice which remain very strong in Europe have become prominent features of the solutions being developed there. In this chapter, these theoretical influences on archival practice are explored and the way in which they are shaping European approaches to the challenges of electronic records are examined. The significance of European theory and practice for electronic records management in American is then considered.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archival bond; Archivistiek; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Evidence; Oorkonde; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archimuse.com/publishing/electronic_evidence/ElectronicEvidence.Ch9.pdf

* 9852 ***Dit artikel is over duizend jaar nog steeds te lezen; Uitzending Tegenlicht over het digitale geheugenverlies***

Jurryt van de Vooren

(Webpagina) Geraadpleegd 8-sep-2014 / Website Geschiedenis 24, 2014.

Voortbestaan

Het is een merkwaardige tegenstelling: een kleitablet gaat tienduizenden jaren mee, maar een website van een paar jaar geleden loopt in de huidige browsers meestal krakend vast. Door de digitale revolutie neemt onze kennis enorm toe, maar tegelijkertijd verdwijnt er heel veel. Tegenlicht sprak onder meer met het Internet Archive over het dreigende digitale geheugenverlies.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Dementie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **9956** ***Documenteren van de Samenleving; De rollen van een archivaris; denken en doen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-40-5

Documenteren

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Documenteren van de Samenleving zijn onderzoeksresultaten. Centraal stond de confrontatie van de groeiende ambitie van (archief) instellingen om de samenleving te documenteren met de hedendaagse praktijk van individuen en groepen om zichzelf (digitaal) te documenteren. Deze confrontatie vond plaats in de uitwerking van vier vernieuwende projecten in het werkveld. Het atelieronderzoek verkende de mogelijkheden en onmogelijkheden daarvan en verbond theorie met praktijk.
Dat leverde een bundel op met veel interessante vraagstukken, invalshoeken, aantekeningen, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Overige begrippen *Acquireren; Maatschappelijk geheugen; Social memory; Verwerving; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek
Documenteren van de Samenleving)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ds/

* **10171** ***Documents, Archives and Hyperhistorical Societies:; An Interview with Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Philosophy of information

Reflections on the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Blockchain; Data; Data donation; Data philantropy; Digital ethics; Ethics; Freemium; Good citizenship; Infraethics; Materiality; Reuse.*

* **10443** ***Eerlijkheid door archivering; De bijdrage van archivering aan eerlijk algoritmegebruik door gemeentelijke overheden***

Tobias van der Knaap

(Scriptie) Datum 31-aug-2020 / Centraal bureau voor statistiek / Universiteit van Amsterdam, Den Haag / Amsterdam, 2020. Masterscriptie Erfgoedstudies: Archival and Information Studies (duaal)

Kunstmatige intelligentie

With rapid developments in Artificial Intelligence (AI), local governments in the Netherlands are increasingly becoming interested in harnessing this new technology to improve their own work processes. This thesis describes the results of a research project carried out in collaboration with Statistics Netherlands (CBS), with the goal of discovering how archival and information policies can contribute to the process of securing fairness, transparency, explainability and responsibility in algorithm usage by Dutch municipal governments. Based on academic literature from the fields of philosophy of technology and archival science, a study of existing policy and regulation frameworks and interviews with civil servants, this thesis describes the current situation regarding municipal archiving and information management, as well as the state of algorithm usage in municipal governments. It then suggests ways to improve this situation, through the overarching principle of ensuring the traceability of the process of governmental decision-making via thorough and complete archiving of the decision-making process in all its

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

stages.

Overige begrippen *Algoritme; Archiveren; Artificiële Intelligentie; Bewaarbelang; Eerlijkheid; Ethiek; Transparantie; Uitlegbaarheid; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek UvA

~ https://scripties.uba.uva.nl/search?id=c3040418

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/eerlijkheid-door-archivering-de-bijdrage-van-archivering-aan-eerlijk-algoritmege

* **10055** ***Electronic records: a workbook for archivists***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) International Council on Archives, Parijs, 2005. ICA Study 16

This study is the work of the International Council on Archives Committee on Current Records in an Electronic Environment (2000-2004).

Duurzame toegankelijkheid

The focus of the Workbook is on records, which are or should be created in electronic office systems or networked environments (i.e. documents or document-like information, including databases, objects of any form and format that are the results of activities and transactions of organisations and individuals). Hence our focus is on 'born digital' records or records which were digitised as part of a business process. Records which were digitised by archives in order to improve preservation and access are not the subject of this Workbook, although its recommendations on preservation may also be relevant to them.

Records, whether private or public, are subject to legal regulation of one sort or another. The nature of that regulation varies widely from one jurisdiction to another. We note that, but do not attempt to discuss it here.

The Workbook gives advice on a technical level, but does not recommend specific software or hardware solutions. The fast changing nature of information technology applications in creating agencies means that any such advice would rapidly be out-of-date. Instead of offering specific solutions, the Workbook tries to raise awareness, to stimulate discussion and to contribute to the continuous improvement of archives and records management.

The Workbook does not address questions of appraisal in any detail, not least because many of the core principles associated with appraisal are common to all media.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Preserveren; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/ica-study-n%C2%B016-electronic-records-workbook-archivists

* **8269** ***E-mail bewijzen en bewaren; Een onderzoek naar de Nederlandse en Europese wet-en regelgeving op het gebied van het gebruik van e-mail als bewijsmiddel en het bewaren van e-mail.***

mr. Tabitha van Assem

(Publicatie) Jakajima BV, Nuenen, 2008. ISBN: 9789090639386
Januari 2008

E-mail

In het afgelopen decennium is e-mail uitgegroeid tot het belangrijkste communicatiemedium voor bedrijven. Uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde werknemer vijf en zeventig e-mails per dag produceert en dat de meerderheid van de werknemers meer dan twee uur per dag be-steedt aan e-mailen. E-mail vervangt dan ook voor een deel de mondelinge communicatie en voor een groot deel de formele briefwisseling. Het gebruik van e mail biedt in

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

vergelijking met het verzenden van een papieren brief verschillende voordelen. Het sturen van een e-mailbericht gaat sneller, is veel goedkoper en in tegenstelling tot een brief kan een e-mail op elk gewenst tijdstip worden verzonden. In onze huidige samenleving is het gebruik van e-mail dan ook al niet meer weg te denken.

Door het grootschalige gebruik van e-mail komen er langzaamaan ook juridische procedures waarin e-mail wordt aangevoerd als (tegen)bewijs. Maar hoe moet er met e-mail worden omgegaan in het bewijsrecht? In 1997 werd in de Nota 'Wetgeving voor de elektronische snelweg' aangegeven dat "de relevantie voor het bewijsrecht specifiek voor het elektronisch verkeer is gelegen in het feit dat een elektronische omgeving niet of nauwelijks 'tastbaarheden' kent, hetgeen het leveren van bewijs gecompliceerder kan maken." In deze uitgave wordt onderzocht of e-mail inderdaad complicaties met zich meebrengt bij de toepassing van het bewijsrecht. Mail worden er bijvoorbeeld sneller zaken in gezegd die in een officiële brief of bedrijfsmemo achterwege zouden worden gelaten. Een onbedachtzame opmerking is snel gemaakt, met soms serieuze gevolgen. Zo hebben directieleden van Microsoft Corp. E-mails gestuurd naar hun personeelsleden die he Amerikaanse Ministerie van Justitie later heeft gebruikt in een mededingingszaak tegen het bedrijf. In een van deze interne e mails staat: 'Screw Sun, cross-platform will never work. Let's move on and steal the Java Language.' Volgens sommigen heeft deze e-mail een belangrijke rol gespeeld in de 1,6 miljard dollar rechtzaak.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bewaarbelang; Bewaren; Bewijsmiddelen; Bewijsrecht; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

E-mail bewijzen en bewaren - blog

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl/blog/

E-mail bewijzen en bewaren - site

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl

* **10379** ***Ethical Foresight Analysis: What it is and Why it is Needed***

Luciano Floridi en Andrew Strait

(Artikel) Minds and machines, 2020.

Ethics

An increasing number of technology firms are implementing processes to identify and evaluate the ethical risks of their systems and products. A key part of these review processes is to foresee potential impacts of these technologies on different groups of users. In this article, we use the expression Ethical Foresight Analysis (EFA) to refer to a variety of analytical strategies for anticipating or predicting the ethical issues that new technological artefacts, services, and applications may raise. This article examines several existing EFA methodologies currently in use. It identifies the purposes of ethical foresight, the kinds of methods that current methodolo-gies employ, and the strengths and weaknesses of each of these current approaches. The conclusion is that a new kind of foresight analysis on the ethics of emerging technologies is both feasible and urgently needed.

Overige begrippen *Artefact; Artificial intelligence; Data science; EFA; Emerging technological artifact; Ethical foresight analysis; Foresight analysis; Machine learning; Technology.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/42183184/Ethical_Foresight_Analysis_What_it_is_and_Why_it_is_Needed?auto=downloac

DOI

~ 10.1007/s11023-020-09521-y

* **10174** ***Ethics in the cloud***

Corinne Roges en Luciana Duranti

(Artikel) Journal of Contemporary Archival Studies:, 2017. Vol. 4 , Article 2.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Ethics

For the past several decades, information communication technologies (ICTs) have been changing the way we create, share, and keep our records and data. How are we adapting? Today, individuals and organizations are increasingly creating, sharing, and storing information of all kinds in the cloud, some of them with the same expectations of privacy, access, intellectual rights, and control they have when storing it in in-house systems, either digital or analog. Such expectations provoke outrage when it is discovered that behavior in the cloud is not guided by long-established ethical rules guiding information creation, sharing, and use, but needs to be controlled by legal contracts and enforced by laws, many of which are ill-equipped to cope with the affordances of new technologies. Ethical expectations and guidelines that have been socially situated in a print culture developed over centuries are suddenly thrown into debate by technologies that may change yearly. What is the nature of information ethics in the digital era? In the context of the cloud environment, the ideas of privacy, access, intellectual rights, ownership, and control need to be reinterpreted and given new meaning. But ethical considerations concerning presentation of information through traditional channels of communication do not translate seamlessly to online communities. Information ethics, generally understood to be a branch of applied ethics, has developed to address the main ethical issues with information communication technologies - privacy, accuracy, property or ownership, and accessibility. These are considered within contexts of responsibility and trust. This article explores the landscape of emerging ethical issues related to the creation, use, and maintenance of digital materials in cloud computing platforms in the course of our business and personal activities.

Overige begrippen *Cloud; Cloud computing; Data protection; Philosophy of information; Privacy; Records Management; Trust.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35383453/Ethics_in_the_Cloud

Journal of Contemporary Archival Studies (JCAS)

~ http://elischolar.library.yale.edu/jcas/

* **3230** ***Ethics of appraisal***

Alexandra Nicol

(Lezing / oratie / college) ICA / Janus / International Council on Archives, 1992. congres Maastricht 1991,1992.2 blz 58-60

Waarderen

Do we appraise at all? The alternatives are to keep everything, destroy everything, or make a random selection. Has the appraiser the power to distort history? History is a matter of interpretation anyway, and if an important file is missing, a picture can usually be built up from other sources. Should we preserve files on individuals which are personally sensitive and the individual would prefer to be destroyed? Individuals can be protected by the use of extended closure, whilst the interests of the bonafide researcher can be served by privileged access. Does the appraiser keep more if records are older? In contrast, computer readable records need to be appraised at the time of their creation. Finally, to whom is the appraiser responsible? To the employer? To posterity? Or to a professional code of ethics?

Overige begrippen *Appraisal; Criteria; Ethiek; Privacy; Selecteren; Vernietiging.*

* **10253** ***The Ethics of Medical Data Donation***

Jenny Krutzinna en Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, 2019. ISBN 978-3-030-04363-6

Data donation

This open access book presents an ethical approach to utilizing personal medical data. It features essays that combine academic argument with practical application of ethical principles. The contributors are experts in ethics and law. They address the challenges in the re-use of medical data of the deceased on a voluntary basis. This pioneering study looks at the many factors involved when individuals and organizations wish to share information for research, policy-making, and humanitarian purposes.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Today, it is easy to donate blood or even organs, but it is virtually impossible to donate one's own medical data. This is seen as ethically unacceptable. Yet, data donation can greatly benefit the welfare of our societies. This collection provides timely interdisciplinary research on biomedical big data. Topics include the ethics of data donation, the legal and regulatory challenges, and the current and future collaborations.
Readers will learn about the ethical and regulatory challenges associated with medical data donations. They will also better understand the special nature of using deceased data for research purposes with regard to ethical principles of autonomy, beneficence, and justice. In addition, the contributors identify the key governance issues of such a scheme. The essays also look at what we can learn in terms of best practice from existing medical data schemes.

Overige begrippen *Ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Springer

~ https://www.springer.com/gp/book/9783030043629 - otherversion=9783030043636

* **10000** ***A Formal Method for Analyzing the Authenticity Properties of Procedures for Preserving Digital Records***

William E. Underwood

(Artikel) Geraadpleegd 23-nov-2015 / Georgia Tech Research Institute, Atlanta (GA), 2002. In: Proceedings of the 2002 International Conference on Digital Archive Technologies (ICDAT2002)
December 19-20, 2002, Academia Sinica, Taipei, Taiwan, pp. 53-64.

Diplomatics

A formal method is described for analyzing records management and archival procedures and systems to determine whether they maintain and preserve authentic records over time. The analysis procedure is based on a formalization of archival and diplomatic concepts and principles as definitions and axioms. Concepts such as digital record, record series, and archival integrity are defined and axioms characterizing authentic documents and authentic records are formulated. A procedure is described for storing and retrieving the digital records of a record creator that incorporates elements to ensure the integrity and authenticity of the records. The theories of record integrity and authenticity are used with theories of communications security and belief to prove that the procedure achieves its goal of preserving the integrity and authenticity of the digital records. This demonstrates the formal method of analysis.

Overige begrippen *Authenticiteit; Axioma; ImArch; Informatiemodel; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/ICDAT2002.pdf

Lijst bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/index.htm

Researchgate

~ http://www.researchgate.net/publication/228575927_A_Formal_Method_for_Analyzing_the_Authenticity_Properties_o
s_for_Preserving_Digital_Records

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=A+Formal+Method+for+Analyzing+the+Authenticity+Properties+of+Procedures+for+Pres
al+Records&t=ffsb

** **10214** ***Gemeentelijke registratuur; Handleiding voor de kennis van de gemeentelijke registratuur en hare toepassing voor de practijk***

P Noordenbos

(Publicatie) N. Samson, Alphen aan den Rijn, 1926.

Registratuur

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Bij de ontwikkeling, die de gemeentelijke registratuur de laatste jaren ondergaat, Is wel behoefte ontstaan aan eene handleiding, waarin de vraagstukken der gemeentelijke registratuur worden behandeld, niet alleen voor hen, die met de verzorging van dit onderdeel der gemeente-administratie zijn belast, doch voor allen die met de prak- tischè toepassing daarvan in aanrakjng komen of uit anderen hoofde voor deze vraagstukken belangstelling hebben.

Vooral ook voor studeerenden, voor hen die zich bekwamen in de gemeente-administratie, is het van belang dat zij kunnen kennis nemen van datgene wat er op het gebied der gemeentelijke registratuur is ontstaan in eene periode, waarin de gemeentelijke bemoeiingen zich belangrijk gingen uitbreiden en andere eischen gingen stellen aan de ordening der archiefstukken, maar bovenal ook om georiënteerd te zijn met betrekking tot de toe- passing van de registratuur voor de praktijk der gemeente-administratie. De Registratuur maakt nog wel geen deel uit van het examenprogram, maar in de praktijk der gemeente-administratie zal iedere ambtenaar met de registratuur in aanraking komen.

In de laatste jaren zijn wel enkele werkjes op het gebied der gemeentelijke registratuur verschenen; zij behandelen evenwel in hoofdzaak alleen de archief ordening door het publiceeren van een bepaald systeem van groepeering van de onderwerpen der gemeente-administratie, waarnaar de ordening der archiefstukken zou kunnen plaats hebben, of zijn, wat de praktische toepassing betreft, afgesteld op een bepaalde administratie, m.i. bestaat er behoefte aan eene beschrijving van de ontwikkeling en de beteekenis der registratuur voor de gemeente-admininistratie van datgene wat de praktijk.

Vooral in de laatste jaren - heeft geleerd bij het volgen van de nieuwe richting in de methode van archief- ordening, de toepassing van het dossierstelsel. Ik Heb getracht in deze behoefte eenigszins te voorzien door de samenstelling van deze hand- leiding, waarmede ik tevens hoop iets bij te dragen tot het wekken van belangstelling voor dit belangrijke onderdeel der gemeente-administratie.

Overige begrippen *Administratie; Archiefvorming; Dossierstelsel; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Delpher

~ https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02:000122789

* **7803** ***General Retention & Disposal Authority for Records of Common Administrative Functions***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Public Record Office Victoria, Melbourne, 2007. Issue Date: 23/04/2007
Expiry Date: 23/04/2017
Version 2007
© State of Victoria 2007

Selectiedocument

Australische selectielijst voor algemeen (administratie en personeel).

Overige begrippen *Bewaarlijst; Disposal authority; Retention authority; Selectielijst; Vernietigingslijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lijst bij PROV (PDF)

~ http://www.prov.vic.gov.au/records/pdf/PROV_a07-01.pdf

Lijsten op de site van PROV

~ http://www.prov.vic.gov.au/records/dispschl.asp

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **9939** ***Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid; Hulpmiddel voor het opstellen van een selectielijst***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Expertteam Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid en Ordening, Den Haag, 2013. Versie 2.0

Het Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid is op 12 december 2012 vastgesteld in de Subcommissie Generieke Informatiehuishouding, van het Programma Kennislab Digitale Informatiehuishouding Rijksoverheid..

Waarderen

De aanleiding voor de ontwikkeling van het Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid was het Programma Informatie op Orde. Daarin is in actielijn 5 (Nieuwe aanpak voor selectie) aangegeven dat een nieuwe methode voor waarderen en selecteren gewenst is. Deze methode moet efficiënter zijn dan de bestaande procedures en regels en aansluiten op de digitale ontwikkelingen.
Het startpunt van de nieuwe methode is een lijst van functies, procescategorieën en processen. Deze lijst is gestandaardiseerd voor het rijk: het Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid (GWR).
Ieder ministerie werkt deze lijst uit voor zijn eigen specifieke situatie, door voor ieder proces aan te geven of de archiefstukken bewaard worden dan wel na welke termijn
zij voor vernietiging in aanmerking komen (de waarderingen). Hierbij kan men de processen desgewenst uitdetailleren op een lager aggregatieniveau. Bij het toekennen van de waarderingen kan men gebruik maken van de suggesties (defaults) die in het GWR zijn opgenomen. Het resultaat van dit waarderingsproces bestaat uit een of meer departementale selectielijsten.
Het GWR geldt als model. Dat betekent dat het generieke waarderingsmodel voor ministeries slechts een startpunt is bij het ontwerpen van hun eigen selectielijsten. Daardoor is - zoals wettelijk vereist - gewaarborgd dat ministers verantwoordelijk blijven voor hun eigen selectielijsten.

Primaire doelstellingen van het GWR zijn:
-gelijkwaardige waardering van informatie door de verschillende ministeries,
-efficiëntiewinst bij het toepassen van het instrumentarium.

Daarnaast draagt het GWR bij aan de uitwisselbaarheid van informatie en aan het voorkomen van dubbele bewaring.

Overige begrippen *Generiek Selectiedocument; Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid; GSD; GWR; Nieuwe waarderingsmethode; NWM; Selectielijst; Waarderingsmethode.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.earonline.nl/images/earpub/a/a7/Generiek_Waarderingsmodel_Rijksoverheid_2_0_def_pdf.pdf

* **874** ***Geschiedenis van de rekenkunst; Van kerfstok tot computer***

Anton Nijhollt en Jan van den Ende

(Publicatie) Academic Service, Schoonhoven, 1994.

Computergeschiedenis

Een historisch perspectief op de computer en zijn plaats in de maatschappij. Deze geschiedenis gaat terug, via de ponskaartmachines en de analytical engine van Babbage, en de logaritmische tafels en de rekenliniaal. Uiteindelijk worden kerfstok en kleitablet als beginpunt beschreven.

Overige begrippen *Computer; Encryptie; Ethiek; Filosofie; Informatica; Informatie- en communicatietechnologie; Inlichtingendienst; Wetenschap; Wiskunde.*

* **10344** ***Geschiedenisschaamte? Het witte archief onder vuur.***

Charles Jeurgens

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Lezing 14-nov-2019 / Nationaal Archief, Den Haag, 2019. Ketelaarlezing 2019

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Verwerven

Een bevlogen betoog over het dekoloniseren van archief. De tijd waarin archieven als solide bastions van de historische waarheid golden ligt achter ons. En ook al profileren archiefinstellingen zich vaak als het 'geheugen van de samenleving', de vraag klinkt steeds luider wiens geheugen ze eigenlijk vertegenwoordigen.

Eerste stap naar een rechtvaardiger archief?

De bronnen van kennis worden steeds vaker onderwerp van discussie. In de museumwereld is deze trend al langer zichtbaar. Zo heeft het Rijksmuseum besloten niet langer termen te gebruiken die in het verleden gangbaar waren maar nu als kwetsend worden ervaren. Het Amsterdam Museum heeft aangekondigd dat de 17e eeuw het predicaat 'Gouden' niet verdient en is voornemens het dan ook niet langer te gebruiken. Is het een vorm van windowdressing of een eerste stap naar een radicalere omgang met het eigen verleden?

Waar staan de archieven in dit debat? In hoeverre houden archieven het verleden in een houdgreep door de geschiedenissen van gemarginaliseerde groepen als migranten, voormalige gekoloniseerde groepen en LHBTIQ+ gemeenschappen in de samenleving te negeren, eenzijdig te belichten of zelfs onzichtbaar te maken? Zijn er alternatieven? Kan digitalisering een rol spelen in het creëren van een rechtvaardiger archief dat meerstemmigheid als uitgangspunt heeft?

Overige begrippen *Bias; Context; Cultuur; Ethiek; Postcolonial theory; Representatie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ketelaarlezing 2019

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/ketelaarlezing-geschiedenisschaamte-het-witte-archief-onder-vuur

** 7994 ***Gewaardeerd verleden; Bouwstenen voor een nieuwe waarderingsmethodiek voor archieven***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Commissie Waardering en Selectie, Den Haag, 2007.

Waarderen

Overheidsorganiaties kampen bij hun informatiehuishouding niet alleen met papieren achterstanden maar ook met de vluchtigheid van digitale informatie. Het kabinet heeft in 2006 acht actielijnen uitgezet om deze problematiek het hoofd te bieden. Eén daarvan is een andere aanpak van archiefselectie. Selectie - wat komt in aanmerking voor blijvende bewaring als cultureel erfgoed, wat wordt (op termijn) vernietigd - is één van de meest delicate taken voor archivarissen en informatiebeheerders. Vernietiging is immers onomkeerbaar. Maar de keus voor blijvende bewaring brengt structurele inspanningen met zich mee met betrekking tot toegankelijkheid en duurzaamheid, zeker in het digitale tijdperk.

In 'Gewaardeerd verleden' biedt de Commissie Waardering en Selectie een nieuwe integrale doelstelling voor archiefselectie bij de overheid, met daarop afgestemde selectiecriteria plus bijbehorende inhoudelijke methodiek. Uitgangspunt is dat selectie en acquisitie vanuit de optiek van het cultureel erfgoed twee kanten van de medaille vormen: de opbouw van een representatieve collectie staat centraal.

De voorstellen van de commissie hebben verstrekkende gevolgen voor de huidige systematiek van waarderen, selecteren en acquireren van archieven. De aanvaarding van de opdracht alleen al betekende. een ingrijpende inhoudelijke keuze. De algemene rijksarchivaris vroeg de commissie immers te vertrekken vanuit gescheiden verantwoordelijkheden van enerzijds de zorgdrager, die het bedrijfsvoerings- en verantwoordingsbelang dient te borgen, en anderzijds de minister van OCW en de beheerders van de archiefbewaarplaatsen, die staan voor het cultuurhistorische en het erfgoedbelang van archieven. Met het aanvaarden van de opdracht omarmde de commissie ook dit fundamentele en ingrijpende uitgangspunt.
De commissie, pleit voor een andere, integrale doelstelling voor waardering, selectie en acquisitie van archieven, en voor een integraal selectiebeleid. Dat wil zeggen dat zowel in de doelstelling als in de methodiek gelijk gewicht wordt toegekend aan de cuituurhistorische waarde van overheids- en particuliere archieven. Voor de uitwerking hiervan heeft de commissie criteria geformuleerd en een methodiek geschetst.
De .methodiek komt neer op een radicale kanteling: selectiebeleid wordt acquisitiebeleid, archiefinstellingen gaan aangeven wat bewaard moet worden. Zij stellen daartoe op basis van een methode van getrapte waardering bewaarlij sten op, die tezamen mét de door zorgdragers opgestelde generieke selectielijsten (lees: vemietigingslijsten) de

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

formele grondslag voor waardering, selectie en verwijdering van archieven vormen.

Met notitie over kosten digitaal archief

Overige begrippen *Acquisitie; Acquisitieplan; Methodiek; Selectie; Selectiecriteria; Steekproefsgewijze selectie; Vernietiging; Verwerving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

[20180121] - werkt niet - Informatie op de site van het Nationaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/waardering-selectie/projecten/gewaardeerd-verleden

[20180121] - werkt niet - Tekst op de site van het Nationaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/gewaardeerd_verleden_1_0.pdf

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/gewaardeerd-verleden-bouwstenen-voor-een-nieuwe-waarderingsmethodiek-voo

UB Leiden

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/15559

* **4816** ***Het gezicht keert terug***

Wilma Kieskamp

(Artikel) Trouw 3-jun-2002.

Archief

Het leken weinig opzienbarende dozen met oude Amsterdamse marktvergunningen. Maar tussen de twintigduizend kaarten zaten duizenden pasfoto's, waaronder die van joodse handelaren. Op de computers van het Amsterdamse Gemeentearchief vinden de achterblijvers de gezichten terug.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Criteria; Genealogie; Vergunning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website gemeentearchief Amsterdam

~ http://www.gemeentearchief.amsterdam.nl

* **9785** ***Green Archiving; Digitale archivering en het milieu***

Nikki Smit

(Scriptie) Datum scriptie 31-mei-2013 / Reinwardt Academie, Amsterdam.

Green archiving

De explosief groeiende informatiemassa legt een steeds grotere druk op informatie en archiveringssytemen. Zij kunnen de enorme massa aan informatie nauwelijks meer verwerken. De negatieve gevolgen van de groei aan digitale informatie bemoeilijken het afleggen van verantwoording binnen organisaties. Een van deze negatieve gevolgen zijn de schadelijke milieueffecten. Dit milieuprobleem wordt onderzocht binnen het bijzondere lectoraat Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam, Media Creatie en Informatie. Green Archiving richt zich op op milieuproblematiek van (digitale) informatieopslag. In dit onderzoek heeft het belang van de realisatie van een methodiek van Green Archiving centraal gestaan, vooral met betrekking tot digitale informatie. Omdat Green Archiving een nieuw onderwerp is binnen de informatiebeheersector dient dit onderzoek tevens als introductie op de nieuwe methodiek. Voor het realiseren van Green Archiving zijn drie verschillende onderdelen nodig:

1. Green Computing: de mogelijkheden van klimaatneutrale opslag van digitale informatie.
2. Informatie-afstemming: het vastleggen van de functionele verantwoording voor de archivering van informatie en het aanwijzen van het bewaarniveau.
3. De methodiek van waardering, selectie en vernietiging: daadwerkelijk inzetten en uitvoeren.

Kennisintegratie tussen archivistiek, informatiekunde en informatietechnologie is hierbij essentieel. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijkheid om ‘groene’ en ‘duurzame’ aspecten toe te voegen aan de informatiewaardeketen.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Het onderzoek geeft antwoord op de vraag hoe de methodiek van waardering, selectie en vernietiging daadwerkelijk ingezet en uitgevoerd kan worden in de digitale omgeving. Hierbij is de volgende probleemstelling gehanteerd:

'Hoe kan archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernietiging, toegepast worden om de explosieve groei van digitale overheidsinformatie te beperken en een bijdrage leveren aan het terugbrengen van de schade aan het milieu?'

Om antwoord te verkrijgen op de probleemstelling is gebruik gemaakt van de volgende zes deelvragen:

1. Wat is de huidige impact op het milieu van de explosieve groei van opgeslagen digitale overheidsinformatie?
2. Wat is Green Computing en wat is hier de noodzaak van?
3. Kan de 'Environmental Pillar' toegepast worden op digitale overheidsinformatie?
4. Wat is de huidige methodiek van waardering, selectie en vernietiging van digitale overheidsinformatie?
5. Wat houdt de Green Archiving methodiek precies in? Welke archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernieitiging kan een bijdrage leveren aan Green Computing en hiermee Green Archiving mogelijk maken?
6. Hoe kan Green Archiving zo worden veralgemenisereerd dat overheidsorganisaties zich bewust worden van het belang ervan en deze ook gaan toepassen?

Het doel van dit onderzoek is ten eerste om bewustwording te creëren bij erfgoedinstellingen zoals archiefdiensten, van het belang van Green Archiving. Vervolgens is het doel om de onderdelen van Green Archiving zo te veralgemeniseren dat deze ook toegepast kunnen worden.
De probleem- en onderzoeksdoelstelling zijn met behulp van literatuuronderzoek en kwalitatief onderzoek tot stand gebracht. Het literatuuronderzoek is verricht aan de hand van verschillende online artikelen. Door middel van het literatuuronderzoek is in de eerste drie hoofdstukken antwoord gegeven op de eerste drie deelvragen. Hiermee is de huidige situatie rondom de groei van digitale informatie en het milieuproblematiek duidelijk geworden. De bevindingen uit het literatuuronderzoek zijn gebruikt en getoetst tijdens het kwalitatief onderzoek.

Het kwalitatief onderzoek bestond uit een achttal gesprekken met experts uit de praktijk. Door middel van de gesprekken is de huidige situatie rondom de methodiek van waardering, selectie en vernietiging in de digitale omgeving in kaart gebracht. Hiermee worden de laatste drie deelvragen in de laatste drie hoofdstukken beantwoord. Voor praktische toetsing van Green Archiving is een kleine casus uitgevoerd bij het Nederlands Muziek Instituut en is een seminar gevolgd bij het cybercenter van KPN in Almere. Hieruit is gebleken wat de grootste problemen en oplossingen zijn voor het realiseren van Green Archiving.

De bevindingen die tot stand zijn gekomen door het beantwoorden van de deelvragen hebben tot het volgende antwoord op de probleemstelling geleid:

'Voor een breedgedragen acceptatie en realisatie van Green Archiving door de overheid dienen er maatregelen genomen te worden om de organisatorische en technologische problemen van digitale archivering (en vooral van waardering, selectie en vernietiging) te verhelpen. Organisatorisch ontbreekt het bewustzijn van het belang hiervan. Technologisch is er veel meer mogelijk dan de overheid momenteel doet. Deze maatregelen komen samen in het model van het zaaksyteem. Op centraal niveau dient het model toegepast te worden binnen de omgeving van de uitvoering en inspectie van de overheid.
Door middel van informatie-afstemming kan binnen het model een systematiek van (automatische) selectie en vernietiging ontwikkeld worden. Hierdoor wordt het mogelijk om gecontroleerd te vernietigen en blijft alleen informatie van waarde opgeslagen. Dit zal leiden tot het terugdringen van de groei in de opslag van digitale informatie. Samen met de initiatieven van Green Computing kan hiermee de schadelijke gevolgen van digitale informatieopslag beperkt worden.'

Dit onderzoek brengt toegevoegde waarde aan de bestaande discussies over de problemen rondom de digitale informatiehuishouding van de overheid. De resultaten van het onderzoek geven een verkennend beeld van de problemen en oplossingen rondom Green Archiving.
Tijdens dit onderzoek is over een aantal kwesties tegenspraak ontstaan. Hier kunnen in de toekomst verdere interessante discussies of vervolgonderzoek uit ontstaan. Deze discussies moeten er uiteindelijk toe leiden dat de taboes rondom digitale vernietiging worden doorbroken en de methodiek van Green Archiving vorm en leven krijgt in de praktijk. Wanneer dit gebeurd, heeft dit onderzoek zijn doel bereikt.

Overige begrippen *Afstemmen; Dequisitie; Digital archiving; Green computing; Milieubewust archiveren; Waarderen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Afstudeerprojecten Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/afstudeer-projecten/

Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl

Scriptie op internet

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Nikki-Smit-Green-Archiving.pdf

** 10305 *Group Privacy; New Challenges of Data Technologies*

Linnet Taylor en Luciano Floridi, Bart van der Sloot

(Publicatie) Springer, Dordrecht, 2017.

Privacy

The goal of the book is to present the latest research on the new challenges of data technologies. It will offer an overview of the social, ethical and legal problems posed by group profiling, big data and predictive analysis and of the different approaches and methods that can be used to address them. In doing so, it will help the reader to gain a better grasp of the ethical and legal conundrums posed by group profiling. The volume first maps the current and emerging uses of new data technologies and clarifies the promises and dangers of group profiling in real life situations. It then balances this with an analysis of how far the current legal paradigm grants group rights to privacy and data protection, and discusses possible routes to addressing these problems. Finally, an afterword gathers the conclusions reached by the different authors and discuss future perspectives on regulating new data technologies.

Overige begrippen *Benaderbaarheid; Beneficence; Big data; Category; Context; Data ethics; Data protection; Derdenbelang; Ethiek; Grondrecht; Group; Group privacy; Non-maleficence; Profilering; Vrijheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/30959555/Group_Privacy_New_Challenges_of_Data_Technologies?email_work_card=title

DOI

~ 10.1007/978-3-319-46608-8

Site Linnet Taylor

~ https://linnettaylor.files.wordpress.com/2017/01/groupprivacy.pdf

* 10319 *Handleiding steekproeven*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geplaatst 19-sep-2019 / Website Nationaal Archief, Den Haag, 2019.

Steekproef

Uitvoeringsinformatie is vaak te omvangrijk om in zijn geheel te bewaren, maar soms ook te waardevol om in zijn geheel te vernietigen. Een oplossing kan dan zijn om een representatief deel van dat geheel blijvend te bewaren.

Met een steekproef wordt een deel van de informatie als permanent te bewaren aangemerkt. Deze informatie wordt uiteindelijk overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

Overige begrippen *Aselecte steekproef; Big data; Clustersteekproef; Ethiek; Gestratificeerde steekproef; Selectielijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Begrippenlijst

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/begrippenlijst-handleiding-steekproeven

Handleiding steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/waardering-en-selectie/handleiding-steekproeven

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Mijn site (even geen steekproeven)

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/steekproefsgewijze-selectie-nu-even-niet

Nieuwe handleiding Steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/nieuwe-handleiding-steekproeven

Voorwaarden steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/voorwaarden-voor-steekproeven

* **10532** ***Hermeneutics; Facts and interpretation in the age of information***

John D. Caputo

(Publicatie) Penguin Books Ltd, 2017. ISBN 13: 9780241308417

Hermeneutiek

Is anything ever not an interpretation? Does interpretation go all the way down? Is there such a thing as a pure fact that is interpretation-free? If not, how are we supposed to know what to think and do? These tantalizing questions are tackled by renowned American thinker John D. Caputo in this wide-reaching exploration of what the traditional term 'hermeneutics' can mean in a postmodern, twenty-first century world. As a contemporary of Derrida's and longstanding champion of rethinking the disciplines of theology and philosophy, for decades Caputo has been forming alliances across disciplines and drawing in readers with his compelling approach to what he calls radical hermeneutics. In this new introduction, drawing upon a range of thinkers from Heidegger to the Parisian 1968ers and beyond, he raises a series of probing questions about the challenges of life in the postmodern and maybe soon to be 'post-human' world.'

Overige begrippen *Desinformatie; Feit; Fictie; Informatie; Interpreteren; Waarnemen.*

** **10047** ***Hoe groot is groot genoeg? Over archieven en proportionaliteit***

Theo Thomassen

(Lezing / oratie / college) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2016. Afscheidsrede als hoogleraar Archiefwetenschap op 13 mei 2016

Bureaucratie

Geachte toehoorders,

Hoeveel bureaucratie is bureaucratie genoeg? Door de jaren heen heb ik nieuwsberichten verzameld over regels, rompslomp en overmatig papierwerk, on lineformulieren, checklijsten en scoringslijsten, paarse krokodillen, kwaliteitsborging en toetsdossiers, ambtelijke depersonalisering, cijferfetisjisme en het declaratiecircus in de gezondheidszorg, nutteloze transparantie, niet-significante uitkomsten van studentevaluatiesystemen en computer-says-no-ervaringen, keuzemenu's, minachting van de professional en technologiemonumentalisme, megalomane bureaucraten, overgedocumenteerde outputsturing en de identificatie van personeel aan de hand van rugnummers, kortom: over de ijzeren kooi van de bureaucratie. Daar wilde ik voor mijn pensioen nog wat mee doen.

Ik ga het vanmiddag met u hebben over de intensieve menshouderij: de doorgeslagen bureaucratie, waar u allemaal last van heeft, ook als u niet bij de UvA werkt. Over wat er tegen te doen valt en welke heroïsche rol de bijdetijdse archivaris daarin zou kunnen spelen. Iets nieuws ga ik u niet vertellen. De literatuur over bureaucratie is even overweldigend als de bureaucratie zelf. Afwijkend is alleen mijn invalshoek. Ik wil de bureaucratie bekijken vanuit een duurzaamheidsperspectief en aan de hand van de sustainistische beginselen

Overige begrippen *Bureaucratisme; Controle; Depersonalisering; Informatisering; Machinebureaucratie; Netwerkbureaucratie; Professie; Professional; Proportionaliteit; Standaardisatie; Sustainisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archief 2.0

~ http://www.archief20.org/profiles/blogs/afscheidsrede-theo-thomassen-hoe-groot-is-groot-genoeg-over-archi

Box

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

~ https://app.box.com/s/pe32ygdxjvrkx7kyyfoh0bn12ycr5thk

* **10063** ***Hoofdzaken van de Archiefwetgeving***

F.C.J. Ketelaar en S.F.M.Plantinga en J.D.C.de Vries

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1985. Zesde druk

Archiefrecht

Reader ten behoeve van het onderdeel archiefrecht voor de opleidingen van de Rijksarchiefschool.

Overige begrippen *Openbaarheid.*

** **10041** ***Hyperobjects; Philosophy and Ecology after the End of the World***

Timothy Morton

(Publicatie) University of Minnesota Press, Minneapolis, 2013.

Hyperobject

Having set global warming in irreversible motion, we are facing the possibility of ecological catastrophe. But the environmental emergency is also a crisis for our philosophical habits of thought, confronting us with a problem that seems to defy not only our control but also our understanding. Global warming is perhaps the most dramatic example of what Timothy Morton calls "hyperobjects" entities of such vast temporal and spatial dimensions that they defeat traditional ideas about what a thing is in the first place. In this book, Morton explains what hyperobjects are and their impact on how we think, how we coexist with one another and with nonhumans, and how we experience our politics, ethics, and art.

Moving fluidly between philosophy, science, literature, visual and conceptual art, and popular culture, the book argues that hyperobjects show that the end of the world has already occurred in the sense that concepts such as world, nature, and even environment are no longer a meaningful horizon against which human events take place. Instead of inhabiting a world, we find ourselves inside a number of hyperobjects, such as climate, nuclear weapons, evolution, or relativity. Such objects put unbearable strains on our normal ways of reasoning.

Insisting that we have to reinvent how we think to even begin to comprehend the world we now live in, Hyperobjects takes the first steps, outlining a genuinely postmodern ecological approach to thought and action.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Context; Ecologie; Filosofie; Information; Level of abstraction; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Das Rad (YouTube)

~ https://www.youtube.com/watch?v=HOPwXNFU7oU

Wikipedia (Hyperobject)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton - Hyperobjects

Wikipedia (Object-oriented ontology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Wikipedia (Tomothy Morton)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

Zie hier

~ https://www.upress.umn.edu/book-division/books/hyperobjects

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **9732** ***Identiteit in stukken***

Eric Ketelaar

(Lezing / oratie / college) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Identiteit

In het archief worden de stukken bewaard op basis waarvan onze collectieve herinneringen opbouwen, waaraan we ons zelfbeeld kunnen ijken.

Overige begrippen *Archief; Beeld; Geheugen; Herinnering; Weergave.*

** **9952** ***Ill fares the land***

Tony Judt

(Publicatie) Penguin Books, London, 2010.

Cultuur

Something is profoundly wrong with the way we think about how we should live today. In Ill Fares The Land, Tony Judt, one of our leading historians and thinkers, reveals how we have arrived at our present dangerously confused moment. Judt masterfully crystallizes what we've all been feeling into a way to think our way into, and thus out of, our great collective dis-ease about the current state of things.

As the economic collapse of 2008 made clear, the social contract that defined postwar life in Europe and America - the guarantee of a basal level of security, stability and fairness- is no longer guaranteed; in fact, it's no longer part of the common discourse. Judt offers the language we need to address our common needs, rejecting the nihilistic individualism of the far right and the debunked socialism of the past. To find a way forward, we must look to our not so distant past and to social democracy in action: to re-enshrining fairness over mere efficiency.

Distinctly absent from our national dialogue, social democrats believe that the state can play an enhanced role in our lives without threatening our liberties. Instead of placing blind faith in the market—as we have to our detriment for the past thirty years—social democrats entrust their fellow citizens and the state itself.

Ill Fares the Land challenges us to confront our societal ills and to shoulder responsibility for the world we live in. For hope remains. In reintroducing alternatives to the status quo, Judt reinvigorates our political conversation, providing the tools necessary to imagine a new form of governance, a new way of life.

Overige begrippen *Distopie; Ethiek; Kapitalisme; Moraal; Samenleving; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie Atheneum Boekhandel

~ http://www.athenaeum.nl/boek-van-de-nacht/tony-judt-het-land-is-moe

SitePenguin Books

~ http://thepenguinpress.com/book/ill-fares-the-land/

Wikipedia (Tony Judt)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Tony_Judt

* **9888** ***Informatiebeheer - Belang en uitgangspunten***

Rienk Jonker

(Referentiekader) Versie 5 30-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Vastgesteld door College van B en W van Leeuwarden (27 oktober 2015, nr. 10)

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Informatiebeheer

Een organisatie kan niet zonder betrouwbare informatie. Kwaliteit van informatie is afhankelijk van de zorg die er aan wordt besteed.

In de bijgevoegde notitie staan de uitgangspunten op een rij waaraan het gemeentelijk informatiebeheer moet voldoen.

Deze zijn essentieel voor een goed functionerende organisatie, digitalisering en digitaal werken en voor het concept van de e-gemeente en iOverheid. De uitgangspunten, die zijn gebaseerd op de Archiefwet 1995 ca, dienen als kader voor de interne beheersregels en op te stellen interne procedures . Ook zijn hieruit de verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer af te leiden. In algemene zin zijn de uitgangspunten van toepassing op alle gemeentelijke (digitale) informatiesystemen waarmee gegevens worden verwerkt inclusief op de bijbehorende processen.

De eerste versie was van augustus 2007, Vastgesteld 26 november 2007, Digipro nummer 189117
De tweede versie was van november 2013 ten behoeve van het Programma Leeuwarden Digitaal!.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Informatie- en archiefmanagement; Informatievoorziening; Kwaliteit; Regel; Uitgangspunt; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de uitgangspunten op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/uitgangspunten-

* **9017** ***Informatiehuishouding van het Rijk. Overzicht van een dynamisch vraagstuk, een achtergrondstudie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2010. TK 2009-2010 32 307

Informatiehuishouding

Constateringen

De Algemene Rekenkamer stelt vast dat de volgende punten dringend aandacht vereisen:

- Bestuurders overschatten de mogelijkheden van ICT om de problemen aan te pakken. Tegelijkertijd onderschatten ze de hoeveelheid tijd, geld en menskracht die ICT-projecten kosten.
- Omdat de dertien departementen zelf verantwoordelijk zijn voor uitvoering van een rijksbreed beleid, kunnen er grote verschillen optreden in uitvoering, zeker in tempo.
- De huidige aanpak richt zich op bestaande problemen, maar niet op gedigitaliseerde informatie als e-mail, sms en twitter. Een visie op huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen ontbreekt.

Aanbevelingen:

Kennisontwikkeling, het beschikbaar stellen van kennis en een toekomstvisie zijn voorwaarden om rijksbreed tot een duurzame informatiehuishouding te komen. Daarbij is voortdurende aandacht en vasthoudendheid van de ambtelijke en politieke leiding van de departementen gewenst.

Aanpak:

De Algemene Rekenkamer zal initiatieven nemen om samen met de coördinerende Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en andere deskundigen een effectieve aanpak voor zowel de korte als de langere termijn te helpen ontwikkelen. Zij werkt hier van harte aan mee, omdat zij bij haar onderzoeken zelf last ervan heeft als ministeries hun informatiehuishouding niet op orde hebben. Bovendien maakt de Algemene Rekenkamer zelf ook deel uit van het Rijk en worstelt zij net als de ministeries met het op orde brengen van haar eigen informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Kennis.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport op de site van de rekenkamer

~ https://www.rekenkamer.nl/archief/publicaties/rapporten/2010/02/11/informatiehuishouding-van-het-rijk

Rapport in ODF

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/behandelddossier/kst-32307-2.odt

Rapport in PDF

~ http://www.rekenkamer.nl/dsresource?objectid=87189&type=org

** 9843 *De Informatiemaatschappij van 2023; Perspectieven op de nabije toekomst*

G.J. van Bussel

(Publicatie) GEA Consultancy / Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013.

Informatiemaatschappij

Visie van de deelnemers (15) aan het project 'De informatiemaatschappij van 2023' van het Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam.

Er zijn zes hoofdlijnen te onderkennen:

1) Er is een transitie nodig die de maatschappij vraag-gestuurd maakt en niet aanbod-gestuurd.
2) Informatiewijsheid (of informatiegeletterdheid) is een absolute voorwaarde om te kunnen functioneren in een informatietechnologisch gestuurde informatiemaatschappij.
3) De informatiemaatschappij van 2023 is contexttueel: de exponentiële groei van de hoeveelheid informatie vereist dat informatie benaderd kan worden in context.
4) Informatie wordt in 2023 niet meer gezocht, maar wordt gevonden.
5) 'linked data': in 2023 is 'alles' opgenomen in een groot netwerk, de 'internet of things'.
6) We gaan naar een 'open' informatiemaatschappij: informatie is de brandstof van de maatschappij en is (vrijelijk) beschikbaar voor eenieder.
.

Overige begrippen *Context; Contextueel; Informatiegeletterdheid; Informatiewijsheid; Linked data; Open access; Semantisch web; Transitie; Vinden; Web 3.0; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bennett, D.(2013). 'What Did 1988 Los Angeles Think 2013 Los Angeles Would Look Like?'

~ http://www.theatlanticwire.com/technology/2013/03/what-did-1988-los-angeles-think-2013-los-angeles-would-look/63110

Docsplayer (bundel op het web)

~ https://docplayer.nl/571412-De-informatiemaatschappij-van-2023.html

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-informatiemaatschappij-van-2023-perspectieven-op-de-nabije-toekomst

* 10412 *Information Catastrophe*

Melvin M. Vopson

(Artikel) AIP Advances, 2020. AIP Advances 10, 085014 (2020)

Information

Currently, we produce ~10 (tot de) 21 digital bits of information annually on Earth. Assuming a 20% annual growth rate, we estimate that after ~350 years from now, the number of bits produced will exceed the number of all atoms on Earth, ~10 (tot de) 50. After ~300 years, the power required to sustain this digital production will exceed 18.5 × 1015 W, i.e., the total planetary power consumption today, and after ~500 years from now, the digital content will account for more than half Earth's mass, according to the mass-energy-information equivalence principle. Besides the existing global challenges such as climate, environment, population, food, health, energy, and security, our

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

estimates point to another singular event for our planet, called information catastrophe.

Overige begrippen *Fixity; Hyperobject; Information catastrophe; Interobjective; Molten; Nonlocal; Phased; Transition; Vijfde fase; Viscous.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

AIP Advances (artikel - DOI)

~ https://aip.scitation.org/doi/10.1063/5.0019941

AIP Persbericht (11/8/2020)

~ https://publishing.aip.org/publications/latest-content/digital-content-on-track-to-equal-half-earths-mass-by-2245/

* **10160** ***Information, records, and the philosophy of speech acts***

Geoffrey Yeo

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Speech act

This essay oncentrates on several theoretical perspectives, This most notably on speech act theory (or philosophy). It contains considererations how notions of 'information' might relate to a view of record-making and record-keeping that take account of speech act philosophy. It concludes that records have both social and informational roles. Speech act theory reminds us that records are not mere information objects or containers of facts, and it affirms that records do not simply dissolve into interpretation. At the point of inscription, a record and an action are interlinked: assertive, directive, commissive, or declarative.

Overige begrippen *Function; Information object; Philosophy.*

* **2122** ***Informationssicherung als Grundprinzip demokratischen Verwaltungshandelns?; Aufgaben, Möglichkeiten und Grenzen der Archive***

Roland Müller

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H1

Ethiek

De invulling van rol van het vak van de archivaris is behoorlijk cultuurafhankelijk

Overige begrippen *Archief; Archiefbeheer; Ethiek; Gebruik; Levenscyclus; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Persoonlijke levenssfeer; Uitzonderingsgrond.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hathi

~ https://hdl.handle.net/2027/mdp.39015072446787

** **8436** ***International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records***

Luciana Duranti en Randy Preston

(Publicatie) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in ARCHIVI, a. III-n.2 (luglio-dicembre 2008), numero speciale - Relazioni finali del gruppo internazionale di ricerca InterPARES 2

Records Management

The "International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES): Experiential, Interactive and Dynamic Records," hereinafter called InterPARES 2, was carried out between January 2002 and December 2006. Its goal was to develop a theoretical understanding of the records generated by experiential, interactive and dynamic systems, of their process of creation, and of their present and potential use in the artistic, scientific and governmental sectors, and, on the basis of that understanding, to formulate methodologies for:

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

- ensuring that the records created using these systems can be trusted as to their content (that is, are reliable and accurate) and as records (that is, are authentic) while used by their creator;

- selecting the records that have to be kept for legal, administrative, social or cultural reasons after they are no longer needed by their creator;

- preserving the selected records in authentic form over the long term; and

- analyzing and evaluating advanced technologies for the implementation of these methodologies in a way that respects cultural diversity and pluralism.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheer; Behoud; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Terminologie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.interpares.org/ip2/book.cfm

* **10153** ***The Internet's Own Boy: Aaron Swartz***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 20-okt-2017 / VPRO, 2017. Vr 20 okt 00:00 VPRO 88 min
2Doc 2017 - The Internet's Own Boy; Aaron Swartz [20171020]

Persoonlijkheden

Portret van internetpionier Aaron Swartz, die van kinds af aan al computerprogramma's programmeerde. Swartz is een van de oprichters van de sociale nieuwssite Reddit, medeauteur van de RSS 1.0-specificatie en oprichter van de actiegroep Demand Progress. Swartz bedacht alles vanuit het ideaal dat informatie voor iedereen beschikbaar moet zijn en gedeeld moet kunnen worden. Hij kwam daarom geregeld in aanraking met justitie. Uiteindelijk leidde een twee jaar durende juridische strijd, waarbij hem 35 jaar gevangenisstraf boven het hoofd hing, in januari 2013 tot zijn zelfmoord op 26-jarige leeftijd.

Overige begrippen *Copyright; Creative commons; Free access; Openbaarheid; Public domain; RSS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aaronsw.com

~ http://www.aaronsw.com/

Creative Commons

~ https://creativecommons.nl/

JSTOR

~ https://www.jstor.org/

Public Access to Court Electronic Records (PACER)

~ https://www.pacer.gov/

Reddit

~ https://www.reddit.com/

Site VPRO

~ https://www.npo.nl/2doc-the-internets-own-boy-aaron-swartz/19-10-2017/VPWON_1281186

Wikipedia - EN (Aaron Schwartz)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Aaron_Swartz

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **10165** ***Intertextuality in the Archives***

Fiorella Foscarini en Juan Ilerbaig

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Intertextuality

Reflection on the basic concept of context in using a semiotic approach in which they provide insights that point to an expanded and more dynamic view of tekst-context relationships. Rhetorical Genre Studies (RGS) offer a set of concepts and analytical tools that shed light on the social context of records creation and use. By looking at intertextual relationships in the archives, archivists can develop a better insight as to the mechanisms involved in the choices made by record creators and users; an insight that in turn elucidates context as a situated construct.

Overige begrippen *Construct; Context; Semiotiek; Textuality.*

** **9834** ***Interview met Luciano Floridi; Tijdens KVAN-dagen in Assen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) opgenomen 16-jun-2014 / Redactie S@P Jaarboek, Assen, 2014. Onbewerkte audiostream

Informatiefilosofie

Interview/gesprek aan de hand van een vijftal vooraf opgestelde vragen en over Google, de uitspraak van het Europese Hof en zijn rol en ideeen.

Overige begrippen *Infosphere; Level of abstraction; LoA; Privacy.*

** **7324** ***Inventarisatie van archieven, gevormd volgens het dossierstelsel; Werkbespreking van de docenten ordening en beschrijven***

Arnold den Teuling

(Verslag) Archievenblad, 1980. 84e jaargang

Inventariseren

Beantwoording van de vraag op welke manier een inventaris te maken is van archieven die zijn geordend op basis van een dossierstelsel,

Overige begrippen *Archiefcode; Beschrijven; Dossier; Dossierinventaris; Dossierstelsel; Facetdossier; Inventaris; Objectdossier; Ordenen; Ordeningsstelsel; Schema; Selecteren; Subjectdossier; Toegankelijk maken; UDC; Vernietigen; Waarderen; Zaak; Zaakdossier; Zaakgericht werken; Zaaksgewijze ordening.*

** **10195** ***Je hebt wél iets te verbergen; Over het levensbelang van privacy***

Maurits Martijn en Dimitri Tokmetzis

(Publicatie) de Correspondent Bv, 2018.

Privacy

Privacy is het meest bedreigde mensenrecht van onze tijd. In dit boek wordt blootgelegd welke gegevens allemaal worden weggegeven en aan wie. En, belangrijker nog: welke ingrijpende gevolgen dat heeft.

(Link verwijst naar de druk uit 2016)

Overige begrippen *Big data; Datalek; Doelbinding; Inlichtingendienst; Mensenrechten; Onrechtmatige verwerking; Persoonlijke levenssfeer; Persoonsgebonden informatie; Persoonsgegeven; Sociale media.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bits of Freedom

~ https://www.bof.nl/

Site Correspondent

~ https://decorrespondent.nl/209/nee-je-hebt-wel-iets-te-verbergen/6428004-ab2d5fc2

Versie 2016 in PDF

~ https://www.harriebaken.nl/pdf/Maurits-Martijn-Dimitri-Tokmetzis-Je-hebt-wel-iets-te-verbergen-De-Correspondent-20

* **10227** ***Koninklijk Besluit van 2 oktober 1950, Stbl K.425, houdende voorschriften voor de behandeling van post- en archiefzaken bij de rijksadministratie, met ingekomen ontwerp-code voor een Nederlands overheidsarchief op basis van een decimaalstelsel; (Besluit P***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975, Den Haag, 1950. Digitale kopie van een afschrift uit archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975
Collectie Nationaal Archief: Toegannunner:2.10.26, Inventarisnummer 221
Bevat ook een numerieke classificatie van taken per rijksonderdeel en internationale samenwerkingsvervanden

Documentaire informatievoorziening

Regeling voor document- en dossierbehandeling bij het Rijk. In 1980 vervangen door het KB Algemene secretarie aangelegenheden rijksadministratie (KB ASAR)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefbeheer; Archiefstelsel; CIO; Documentbehandeling; Dossierbehandeling; Dossierregistratie; Postregistratie; Records Management; Registratuur; Registratuurplan; Strategisch Informatie Overleg.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europena

~ https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/NL-HaNA/type/fa/id/2.10.26/unitid/2.10.26+-+221

* **3902** ***Leegte, kou en eeuwige stilte; Tien jaar 'Nieuwe archiefvernietiging' levert niet veel op***

Cor van der Heijden

(Artikel) NRC 5-mei-2001.

PIVOT

Het leek zo'n goed idee: bewaar van overheidsarchieven alleen dat wat nodig is om het beleid te kunnen reconstrueren. Na tien jaar Pivot is het enthousiasme bekoeld.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Macroselectie; Selecteren; Waarderen.*

* **10484** ***The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting & Recovering***

Umberto Eco

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Opname van 18-okt-2013 / Yale University, 2013.

Curation

This is a lecture by renowned Italian author and scholar Umberto Eco, which he delivered at the Yale University Art Gallery on Friday, Oct. 18, 2013. The lecture's full title is The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting and Recovering.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Preservation; Preserveren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?v=TGPVJvHwXgQ

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

* **10407** ***Life before Jenkinson - The development of British archival theory and thought at the turn of the twentieth century***

Margaret Proctor

(Artikel) Archives, 2008. Archives, xxxiii, no. 119, Oct. 2008

Archivistiek

Do we wish . . . the Archives of the future to possess the same characteristics as those of the Past? If the answer is 'yes' . . . A considerable part of that body of things necessary for every War Archivist to know . . . Must be the ordinary rules governing the administration of ordinary Archives. But here arises an initial difficulty: there is no complete treatise on this subject in the English Language; or indeed in any language, for the well-known Treatise of Muller, Feith, and Fruin relates only to questions of Classification and Arrangement; and, moreover, there are certain aspects of that and other divisions of Archive Economy upon which I have ventured to think that an English Archivist might have a new point of view to suggest; notably in the matter of custody

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5642011/Life_before_Jenkinson_the_development_of_British_archival_theory_and_thought_of_the_twentieth_century

* **9477** ***A literature review: What exactly should we preserve? How scholars address this question and where is the gap***

Jyue Tyan Low

(Artikel) © Jyue Tyan Low, 2011. This paper was first written for the Spring 2011 digital preservation class of the Master of Library and Information Science program at the University of Pittsburgh, Pennsylvania, USA. (Submitted on 7 Dec 2011)

Bewaarbelang

This review addresses the question of what exactly should we preserve, and how the digital preservation community and scholars address this question. The paper first introduces the much-abused-term "significant properties," before revealing how some scholars are of the opinion that characteristics of digital objects to be preserved (i.e., significant properties) can be identified and should be expressed formally, while others are not of that opinion. The digital preservation community's attempt to expound on the general characteristics of digital objects and significant properties will then be discussed. Finally, the review shows that while there may be ways to identify the technical makeup or general characteristics of a digital object, there is currently no formal and objective methodology to help stakeholders identify and decide what the significant properties of the objects are. This review thus helps open questions and generates a formative recommendation based on expert opinion that expressing an object's functions in an explicit and formal way (using didactic guides from the archives community) could be the solution to help stakeholders decide what characteristics/ elements exactly we should preserve.

Overige begrippen *Bewaring; Function; Preservation; Vernietigingsbelang; Waardering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1112/1112.1681.pdf

Catalogus Cornell

~ http://arxiv.org/abs/1112.1681v1

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

**** 10266** ***The Logic of Information; A Theory of Philosophy as Conceptual Design***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2019. ISBN: 9780198833635

Logic of information

Luciano Floridi presents an innovative approach to philosophy, conceived as conceptual design. He explores how we make, transform, refine, and improve the objects of our knowledge. His starting point is that reality provides the data, to be understood as constraining affordances, and we transform them into information, like semantic engines. Such transformation or repurposing is not equivalent to portraying, or picturing, or photographing, or photocopying anything. It is more like cooking: the dish does not represent the ingredients, it uses them to make something else out of them, yet the reality of the dish and its properties hugely depend on the reality and the properties of the ingredients. Models are not representations understood as pictures, but interpretations understood as data elaborations, of systems. Thus, Luciano Floridi articulates and defends the thesis that knowledge is design and philosophy is the ultimate form of conceptual design.

Although entirely independent of Floridi's previous books, The Philosophy of Information (OUP 2011) and The Ethics of Information (OUP 2013), The Logic of Information both complements the existing volumes and presents new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Affordance; Conceptual design; Conceptuele logica; Epistemology; Factual information; Filosofie; Informatie_over; Informatiefilosofie; Information; Information_about; Level of abstraction; Logic; Logica; Ontology; Semantic information.*

Semantic artifact

The totality of the outcome of our creative semanticization (giving meaning to and making sense of) and conceptual design of reality.

Overige begrippen *Artifact; Conceptual design; Constructivisme; Ontology; Semantisch artefact; Semantization.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Oxford University Press

~ https://global.oup.com/academic/product/the-logic-of-information-9780198833635?cc=nl&lang=en&

**** 313** ***Management of electronic records: Issues and guidelines; Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) United Nations, New York, 1990. ISBN 92-1-100348-2

Informatiebeheer

The United Nations (UN) conducted one of the first comprehensive studies aimed at developing guidelines for the implementation of electronic records archives and records management programs for the use of UN organizations. The report, Management of Electronic Records: Issues and Guidelines (known informally as the ACCIS report), published

The ACCIS report was the result of the work of an international interdisciplinary group of UN professionals and external consultants with major contributions by David Bearman, Tora Bikson and Charles Dollar under the leadership of Richard E. Barry from 1987-1989.

Een bijzonder goed rapport over dit onderwerp. MLG. De levenscyclus van gegevens die ik in de overzichten gebruik/heb gebruikt en ook op mijn website komt uit dit document.

Overige begrippen *Archiefbeheer; MLG; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Literatuurlijst op mijn site
~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/313

**** 10464** ***Managing Records as Evidence and Information***

Richard J. Cox

(Publicatie) Greenwood Publishing Group, Santa Barbara, 2000.

Records Management

For the past three decades, policies regarding a variety of information issues have emanated from federal agencies, legislative chambers, and corporate boardrooms. Despite the focus on information policy, it is still a relatively new concept and one only now beginning to be studied. The subject area is wider than believed--archives and records policies, information resources management, information technology, telecommunications, international communications, privacy and confidentiality, computer regulation and crime, intellectual property, and information systems and dissemination. This is not a compendium of policies to be used, but rather an exploration in a more detailed fashion of the fundamental principles supporting the setting of records policies. Records policies are critically important for records professionals to develop and use as a means of strategically managing the information and evidence found in the millions of records created daily, provided that the policies are based on comprehensible principles. This is a series of discourses on the fundamentals of archives and records management needing to be understood before any organization attempts to define and set any policy affecting records and information. The chapters concern defining records, how information technology plays into policy compiling, the fundamental tasks of identifying and maintaining records as critical to records and information policy, public outreach and advocacy as a key objective for such policy, and the role of educating records professionals in supporting sensible records policies.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Data; Evidence; Information; Semantic information; Semantische informatie.*

*** 10446** ***A Matter of Trust; Building Integrity into Data, Statistics and Records to Support Sustainable Development***

Anne Thurston

(Publicatie) University of London Press, London, 2020. ISBN 978-1-912250-34-9

Trust

The United Nations Sustainable Development Goals initiative has the potential to set the direction for a future world that works for everyone. Approved by 193 United Nations member countries in September 2016 to help guide global and national development policies in the period to 2030, the 17 goals build on the successes of the Millennium Development Goals, but also include new priority areas, such as climate change, economic inequality, innovation, sustainable consumption, peace and justice. Assessed against common agreed targets and indicators, the goals should facilitate inter-governmental cooperation and the development of regional and even global development strategies.

However, each goal presents considerable challenges in terms of collecting and analysing relevant data and producing the statistics needed to measure progress. Most governments in lower resourced countries simply do not yet have the systems and controls in place to produce high quality, reliable data and statistics, and it is questionable whether the quality and integrity of the available information is adequate to support meaningful decisions and set direction for the future.

There are substantial implications: where progress cannot be measured accurately because of inadequate or flawed statistics, the result can be misguided decisions, doubts about achievement of the goals and significant wasted resources. Getting statistics ‘right’ depends upon the quality and integrity of the data used to produce them and on the quality of the processes for collecting, manipulating and analysing the data. Without a documentary records as evidence of how the data were gathered and analysed or how statistics were produced and disseminated, it is not possible to confirm that the statistics are complete, accurate and relevant.

Various global organisations do recognise the importance of high quality data and statistics for measuring the SDG indicators reliably, but there has been little attention to the role of records in providing the evidence needed to trust the data and statistics. There is, moreover, a lack of awareness that digital information simply will not survive

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

without policies and procedures to manage and preserve it through time. As a result, digital data, statistics and records are being lost regularly on a large scale, particularly in lower resource countries, where the structures needed to protect and preserve them are not yet in place.

This book explores, through a series of case studies, the substantial challenges for assembling reliable data and statistics to address pressing development challenges, particularly in Africa. Hopefully, by highlighting the enormous potential value of creating and using high quality data, statistics and records as an interconnected resource and describing how this can be achieved, the book will contribute to defining meaningful and realistic global and national development policies in the critical period to 2030.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Data; Evidence; Trustworthiness; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.14296/1220.9781912250356

Humanities digital library

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/view/amot/188/372-1

Humanities digital library (metadata)

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/book/amot

* **10537** ***MDTO***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Vastgesteld door de Standaardisatieraad Nationaal Archief 6-jul-2021 / Nationaal Archief, Den Haag, 2021. Versie 1.0 - Webpagina Nationaal Archief

Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinf

Het MDTO is een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.

De vraag is of de Standaardisatieraad Nationaal Archief de bevoegdheid of het mandaat heeft referentiekaders voor decentrale overheden vast te stellen.

Overige begrippen *MDTO; Metadata; Metagegevensschema; NEN-ISO 23081; Norm; Ontologie; Papieren paradigma; RDF; RDF schema; Referentiekader; Standaard; TMLO; TMR; Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

MDTO op de site van het Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto/

Standaardisatieraad Nationaal Archief stelt MDTO vast

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/standaardisatieraad-nationaal-archief-stelt-mdto-vast

Vergadering 6-7-2021 met verslag van de Standaardisatieraad Nationaal Archief

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/80563a73-206e-42c2-878f-678eef75af2b/kennisplatform-informatiehuishouding-overheden/files/5d6e917f-5eac-4a2e-a16c-c8bf44c4d6c6

** **314** ***Metadata Requirements for Evidence***

David Bearman en Ken Sochats

(Internet) Archives & Museum Informatics and University of Pittsburgh, Pitsburgh, 1995.

Metadata

Managers in application domains from commerce to health care, and from research and development to manufacturing, are seeking to define standards for data interchange adequate for their business purposes. The literature is replete with discussions of how to enable end-to-end electronic business interaction, how to support the

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

requirements of electronic patient records or electronic laboratory notebooks, and how to implement the documentation demanded by CALS or ISO-9000.

At the same time, managers of existing information networks and technical personnel charged with planning the National Information Infrastructure of the future, are encountering the requirements to identify, control access, manage software dependencies, represent the business meaning, and document the use of data, in these vast, distributed, heterogeneous, computing environments.Many observers feel that unless we can satisfy requirements for "integrity", "authenticity", "reliability" and "archiving" of digital information, the National and Global Information Infrastructures will never be able to support serious work.

The professions traditionally concerned with evidence and records have not ignored these emerging requirements. At the University of Pittsburgh School of Library and Information Science, faculty and students engaged in a research project funded by the National Historical Publications and Records Commission have been examining the "Functional Requirements for Recordkeeping" as defined in a broad range of sources from law, regulation and best practices. From this "literary warrant" they have derived a specification of the attributes of "recordness" or evidentiality.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Context; Diplomatiek; Eigenschap; Kenmerk; Meta informatie; Recordkeeping metadata; Uitwisselbaarheid; Verantwoording.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Functional Requirements for Evidence in Recordkeeping

~ http://www.archimuse.com/papers/nhprc/prog1.html

Metadata Specifications Derived from the Functional Requirements: A Reference Model for Business Accepta Communications

~ http://www.archimuse.com/papers/nhprc/meta96.html

Production Rules Version of the Functional Requirements

~ http://www.archimuse.com/papers/nhprc/IProdRule.html

Tekst op internet

~ http://www.archimuse.com/papers/nhprc/BACartic.html

Term: Literary warrant

~ http://www.archimuse.com/papers/nhprc/wf1.html

Website Archives & Museum Informatics

~ http://www.archimuse.com/

* **5073** ***Migratie: Context en huidige stand van zaken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Publicatie van Testbed Digitale Bewaring, Den Haag, 2001. december 2001

Vervanging

Digitale archiefstukken zijn kwetsbaar. Al jarenlang wordt er gediscussieerd over de beste methoden om digitale archiefstukken voor de lange termijn te bewaren. Deze discussie zal ongetwijfeld nog jaren voortduren. Er zijn verschillende theoretische oplossingen voorgesteld en er wordt momenteel wereldwijd onderzoek verricht naar manieren waarop digitale ar chiefstukken authentiek kunnen worden bewaard zonder dat de toegankelijkheid en de bruikbaarheid op de lange termijn in gevaar komen. In deze paper ligt de nadruk op migratie, de benadering die momenteel het meest wordt toegepast. We plaatsen migratie in de context van de huidige opvattingen en gewoonten met betrekking tot digitale bewaring, stellen vast welke thema's hierbij een rol spelen, en geven een overzicht van de huidige stand van de kennis over en het onderzoek naar migratie.

Overige begrippen *Beheershandeling; Bewaring; Conversie; Migratie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **8736** ***Mind over matter: Towards a new theory of archival appraisal***

Terry Cook

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 2004. In: Selectie. Waardering, selectie en acquisitie van archieven, S@P jaarboek 2004, (blz 12-35)
Artikel uit 1992

Waarderen

This article explores archival appraisal theory. It begins by suggesting that traditional appraisal theory and established appraisal practice have filed archivists and researchers alike. After reviewing recent developments in appraisal in North America and Europe, the broad concepts underpinning a theoretical societal model for appraisal are outlined. Appraisal theory seeks to specify the generic attributes, interconnection, and points of special intersection cq conflict between creators of records (structures, agencies, people), socio historical trends and patterns (functions, activities, programs), and the clients, customers, or citizens upon whom both function and structure impinge, and whom in turn influence both, directly or indirectly, explicitly or implicitly. This interaction occurs through various processes, a by-product of which is the creation of information and records. The theoretical model advanced in the essay explores the nature of these agents and acts, and the interconnections or interrelationships between them, and assigns greater importance, or 'value', to certain factors compared to others. After suggesting such a theory, the essay concludes with a two-step approach (or sub model) whereby the theoretical model may be turned into working reality for archivists.
Any reassessment of appraisal theory should start with the premise that behind the physical record is the 'very act and deed' it symbolizes. Behind the actual document is the 'function or activity' that lead to its creation. These insights, taken from Hugh Taylor's recent series of stimulating articles, have profound implications. To start with, they indicate that the usual concentration of archival appraisal on groups of records and on the search for 'value' in them may well be misdirected. Moreover, they imply that the focus of appraisal should shift from the actual record to the conceptual context of its creation, from the physical artifact to the intellectual purpose behind it, from matter to mini While good archivists have always considered context more important than content, they have traditionally used context to explain or situate the physical record. It is now time to focus more directly on context, or on a conceptual version of provenance, if appraisal theory is to be redefined to meet the challenges of the twenty-first century.

There may soon be no alternative to a conceptual version of provenance. As Taylor contends, the very notion of an original, physical record is 'increasingly elusive and could almost disappear. Electronic communication, especially in its interactive mode, can become a continuous discourse without trace, as both act and record occur simultaneously with little or no media delay or survival.' This is now reality in the growing use of computerlinked bulletin boards by scholars in many disciplines to engage in a kind of electronic debate. The electronic record itself is no longer a concrete object such as archivists have traditionally encountered. Compound, virtual, hypermedia, or 'smart' documents, for example, combine information extracted from many other electronic sources, whether data text, voice, or graphics. The 'actual' document itself is but a fleeting image on the screen.

Furthermore, that 'document' can only be' recreated with difficulty, for the attribute or feeder data on which It is based are continually changing and the software encoding and linkages are technically difficult to recapture. In such interactive and fleeting electronic-transactions, Taylor perceives 'a return to conceptual orality', that is to say, a return to a state where words or documents gained meaning only as they were 'closely related to their context and to actions arising from that context..' In the oral tradition, Taylor explains, meaning 'lay not in the records themselves, but [in) the transactions and customs to which they bore witness as 'evidences".
To bring these insights to the present day, archivists will face the compound document displayed at the computer terminal that might exist in 2,000 different versions each year, each version with different internal information values. Such a 'document' - that is, one of those 2,000 views - might well render less meaning as 'evidence' of a function than could be gained by studying its broader 'evidential' or 'conceptual' context: the relationship of the system to the institution's organizational units and their functions, the rationale behind the creation of the system as a whole and each of its components and the particular functions they serve, the character and purposes of the attribute data, the nature of and reasons for data flows or migrations to other systems, the evidential characteristics and linkages embedded in the software, and the key questions of who was using the system and data, when, and why. Given the growing centrality of these evidential or contextual actions both to the very existence of the record and to any subsequent understanding, let alone appraisal of it, Taylor wisely concludes that archivists 'need a new form of 'social historiography' to make dear how and why records were created; this should be the archival task….'
Exploring this task, the argument in this essay for a new theory of appraisal will proceedas follows.
Traditional appraisal theory and established appraisal practice have failed archivists and researchers alike, and the reasons for this need first to be understood. Thereafter, recent developments in appraisal in North America and Europe will be surveyed before the broad concepts underpinning a theoretical societal model for appraisal are

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

outlined. As there is little appraisal theory evident in archival literature, It is necessary to understand the term and therefore what this essay is attempting to do. Appraisal theory seeks to specify the generic attributes,interconnection, and points of special intersection or conflict between creators of records (structures, agencies, people), sociohistorical trends and patterns (functions, activities, programmes), and the c1iens, customers, or citizens upon whom both function and structure impinge, and whom in turn influence both, directly or indirectly, explicitly or implicitly. This interaction occurs through various processes, a by-product of which is the creation of information and records. Archival appraisal theory explores the nature of these agents and acts, and the interconnections or interrelationships between them, and assigns greater importance, or 'value', to certain factors compared to others. After suggesting such a theory, the essay will conclude with a two-step approach (or submodel) whereby the theoretical model may be turned into working reality for archivists.

Overige begrippen *Appraisal; Archivistiek; Criteria; Hotspot; Model; Selectie.*

* **9898** ***Misschien kun je er ook zo naar kijken; Een denk-essay over de betekenis van ict voor burgers en overheid***

Bas Haring

(Essay) versie 21-nov-2014 / Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2014.

E-overheid

Dit essay bestaat uit een serie reflecties over de veranderende relatie tussen overheid en burger als gevolg van ict. Er is allicht al veel over dit onderwerp geschreven en het is onmogelijk om volledig over dit onderwerp te zijn, maar het is mijn ambitie om een aantal thema's opnieuw of op een ander manier onder de aandacht brengen. "Misschien kun je er ook zo naar kijken", is de grondhouding geweest van deze overpeinzingen.

Bij het schrijven van dit essay heb ik bewust regelmatig voor parabels gekozen: korte verhalen die thematiek op een toegankelijke manier uitleggen. Ik geloof in de kracht van parabels; ze zijn verhelderend en plezierig om te lezen. Dat vind ik belangrijker dan uitentreuren verwijzen naar externe bronnen. Ten slotte is dit een essay: een probeersel. Reflecties die het overwegen waard zijn maar die geen bewezen waarheden zijn. Maar ik zal beginnen met een aantal ruwe uitgangspunten inzake de overheid en inzake ict.

Bevat van algemeen naar bijzondereen aantal overwegingen bij de volgende begrippen:

- Menselijkheid (abstract)
- Routine en dienstbaarheid (overheid)
- Contact (van overheid naar burgers)
- Degelijkheid (van overheid naar burgers)
- Transparantie (van burgers naar overheid)
- Participatie ((burgers onderling)
- Identiteit (individu)

Overige begrippen *Communicatie; Cultuur; Ethiek; Filosofie; Gebruik; ICT; Identiteit; Informatiefilosofie; Transparante overheid; Transparantie; Vaardigheid.*

Identiteit

De identiteit die ik voel - en die veel minder geografisch van aard is dan vroeger - loopt niet meer in de pas met mijn identiteit bij de overheid.

Overige begrippen *Cultuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-k ook-zo-naar-kijken/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-ook-zo-naar-kijken.pdf

Site overheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-oo kijken.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **9660** ***Modernisering van de overheid; brief van de staatssecretaris van onderwijs, cultuur en wetenschap en de minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Brief van 7-jul-2009 / Tweede Kamer, 2010. Kamerstukken 29362

Waardering

In de brief van 7 juli 2009 van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, werd u geïnformeerd over enkele maatregelen om de informatie-huishouding van de overheid te moderniseren. De brief was gebaseerd op adviezen van de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur. Het kabinet heeft zich in de brief ten doel gesteld om binnen de kaders van de Archiefwet 1995 over te gaan tot versnelling van de modernisering van de informatiehuishouding.

De maatregelen om te komen tot versnelling zijn als volgt geformuleerd:
1.op orde brengen van de kaders voor informatiehuishouding en versterken van de samenwerkingin de informatie- en archiefketen;
2.implementeren van digitaal documentbeheer op alle beleidskernen in een periode van vijf jaar;
3.wegwerken van archiefachterstanden in de komende tien jaar.

Overige begrippen *Methode; Selectie; SIO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KST 20362-186 Bijlage op de site van de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-93915.html

KST 20362-186 Brief aan de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-186.html

KST 20362-186 Hoofddossier

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/29362

** **10646** ***Het Mundaneum; Machine om te denken over de wereld***

Jacques Gillen en Stéphanie Manfroid, Aurélie Montignie, Justine Stragier

(Publicatie) Mundaneum, Bergen, 2022.

Kennis

Rond het begin van de 20e eeuw begonnen Paul Otlet en Henri la Fontaine te dromen van een andere wereld: een wereld waarin kennis voor iedereen toegankelijk is, en een weg is naar universele vrede. Ze richtten het Mundaneum op om kennis te verzamelen en te verspreiden. Door talrijke projecten uit te voeren die gericht waren op de overdracht van kennis, trachtten ze hun ideaal van vrede te verwezenlijken. Door de wereld te classificeren, te documenteren, te delen, te federeren en te dromen, stelden ze zich een Wereldstad voor geheel gewijd aan universeel begrip.

Overige begrippen *Anarchisme; Archief; Archiefcode; Archieffonds; Basisarchiefcode; Beschikbaarstellen; Bewaren; Bibliografie; Bibliotheekwetenschap; Classificeren; Collectie; Document; Documentatie; Documenteren; Feminisme; Internationalisme; Kennis; Kennisdelen; Kennismanagement; Klasseren; Ordening; Pacifisme; UDC; Universele decimale classificatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/maatschappelijke-objecten/mundaneum

Mundaneum (website)

~ https://mundaneum.org

Mundaneum (winkel)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/het-mundaneum-machine-om-te-denken-over-de-wereld

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **8670** ***Het Nederlandse verleden geherwaardeerd; Een nieuwe visie op archiefwaardering bij onze noorderburen***

Paul Drossens

(Artikel) Bibliotheek & Archiefgids. nr 84 [2008], 4

Waarderen

Een analyse van de de ontwikkeling in het Nederlandse selectiedenken van de afgelopen twee decennia door een Collega uit Belgie.

Overige begrippen *Archiefbeheer; PIVOT; Selectie; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (SCRIBD.COM)

~ http://www.scribd.com/doc/9735946/Het-Nederlandse-verleden-geherwaardeerd-Een-nieuwe-visie-op-archiefwaarderin noorderburen - document_metadata

** **10149** ***NEN-ISO 15489-1:2016 (en)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2016.

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

NEN-ISO 15489-1 defines the concepts and principles from which approaches to the creation, capture and management of records are developed.

This part of ISO 15489 describes concepts and principles relating to the following:
a) records, metadata for records and records systems;
b) policies, assigned responsibilities, monitoring and training supporting the effective management of records;
c) recurrent analysis of business context and the identification of records requirements;
d) records controls;
e) processes for creating, capturing and managing records.

This part of ISO 15489 applies to the creation, capture and management of records regardless of structure or form, in all types of business and technological environments, over time.

Overige begrippen *NEN-ISO 15489; Records Management.*

RM-proces

1) Creating records
2) Capturing records
3) Classification and indexing
4) Access control
5) Storing records
6) Use and reuse
7) Migration or conversion
8) Dispostion

Overige begrippen *Access control; Capture; Classification; Create; Indexing; Information and records management; Records system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1548912016-en.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **10181** ***Obstakels voor duurzame toegankelijkheid***

Jan Möller

(Essay) Digital, Rotterdam, 2017. In: Peter Brand,Timo ten Cate,Ronald Groeneweg,Jan Möller,'Laagdrempelig en moeiteloos: de schitterende eenvoud van digitaal archiveren', Digital Rotterdam, 2017 (blz. 23-59)

Duurzame toegankelijkheid

In 2013 schreef de Minister van OCW aan de Kamer: "Digitale informatie, die niet direct bij de vorming wordt geordend en bewaard, gaat voor de toekomst verloren of kan slechts achteraf en tegen in feite onaanvaardbare kosten toegankelijk worden gemaakt.
Het Nationaal Archief zorgt voor duidelijke duurzaamheidseisen en richtlijnen, waarmee de archiefvormers in vroeg stadium voldoen aan de eis van een verantwoorde omgang met digitale informatie."
Het is de vraag of een tekort aan eisen en richtlijnen het grootste obstakel vormt voor de realisatie van een verantwoorde omgang met digitale informatie. Ik betoog in dit essay dat er nog andere en mogelijk grotere obstakels in de weg staan om aan eisen te kunnen voldoen.

Een recordmanagementprogramma in een digitale omgeving begint met een recordmanagementapplicatie, om alle records in te kunnen registreren en de digitale records gemetadateerd en gestructureerd in te kunnen opslaan. Het hebben van een functioneel geschikt archiefsysteem is een noodzakelijke voorwaarde, maar niet voldoende.
We zijn hier ingegaan op drie verdere obstakels op weg naar duurzame toegankelijkheid, zoals:
1. Te weinig begrip voor de gevolgen van digitalisering voor de werk- en archiveringsprocessen,
2. Te weinig aandacht voor het noodzakelijke verandermanagement en
3. Geen tijdige feedback over de uitvoering van de RM-processen en de toestand van de archieven.

Het eerste obstakel vormt het onbegrip dat, voor het verwerken en beheren van digitale informatie, een andere manier van werken nodig is dan voor de omgang met papieren informatie. Digitale archivering verandert de RM-processen en heeft verschuivingen in organisatie, werkwijzen en competenties tot gevolg. Digitaal werken vereist vooral 'realtime' en preventief archiveren met meer aandacht voor de voorkant van het archiveringsproces en het voorkomen van achterstanden. Digitaal werken vanuit achterstanden is geen optie.

Het tweede obstakel is dat bij RM-programma's en -projecten dikwijls te weinig en te kort aandacht wordt besteed aan het verandermanagement. Oud gedrag zit vaak in de weg voor alle betrokkenen: bestuurders, ICT- en DIV-specialisten en zeker ook de gebruikers. De noodzakelijke procesveranderingen hebben veranderingen tot gevolg in rollen, taken, functies en organisatie en dienen uiteindelijk ook te leiden tot veranderingen in het gedrag van alle betrokkenen.

Het derde obstakel vormt het ontbreken van voldoende en tijdige feedback en toezicht op de archiefvorming en -beheer. Vooral in de realtime digitale context is tijdige informatie over de procesuitvoering en de daaruit resulterende toestand van de archieven een noodzaak, zodat nog op tijd herstel- en bijsturingsacties mogelijk zijn. Sturing, informatiebeleid en verbetering, zonder tijdige feedback mét corrigerende acties en maatregelen, is onmogelijk.

De Algemene Rekenkamer concludeerde in 2010 in de 'Achtergrondstudie Informatiehuishouding van het Rijk': "Om de informatie van een organisatie, van meet af aan én duurzaam, toegankelijk te makenis aandacht en toewijding nodig in alle lagen van het bedrijfsproces, van de werkvloer tot en met de hoogste leiding"

Gezien het voorgaande is het niet moeilijk bij deze algemene conclusie aan te sluiten.

Overige begrippen *Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek.nl

~ https://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.410872725.html/laagdrempelig-en-moeiteloos--de-schitterende-eenvoud-van-

Site digital

~ http://www.digital.nl/nieuws/20170915-laagdrempelig-en-moeiteloos

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **326** ***Omslag in opslag. ; Terugkeer naar informatievoorziening.***

P.E. Wisse en P.M.H. Waters, M. Beekhuis, H. Nagelhout

(Publicatie) Ministerie van Binnenlandse Zaken, 's Gravenhage, 1991.

Archiefbeheer

Archiefbeheer is geen invalshoek (meer) om informatievoorziening te regelen. Dat moeten organisatorische processen zijn.

Overige begrippen *Bedrijfsproces; Informatiebeheer; Proces; Procesgebonden informatie; Werkproces; Zaak.*

** **9880** ***On the value of data***

Grace Hopper

(Artikel) Byte, 1990. Byte Summit september 1990

Waarde

Een treffende korte analyse van Grace Hopper over het achterblijven van de juiste inschatting van de waarde van informatie.

Overige begrippen *Asset; Bewaarbelang; Kapitaalgoed; Value.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/value-data

* **2693** ***Onjuiste keuzes door gebrek aan metagegevens; Ovum plaatst kanttekeningen bij hoge verwachtingen XML***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids 14-jan-2000.

Metagegevens

Het bijeenbrengen van gegevens uit diverse hoeken van de organisatie staat in veel bedrijven hoog op de agenda. Maar volgen onderzoeksbureau Ovum wordt een cruciaal aspect daarbij nogal eens uit het oog verloren. Het betreft de zogeheten metadata, die herkomst en betekenis van de verzamelde gegevens vastleggen.

Overige begrippen *Context; DOM; DTD; Procesgebonden informatie; Structure; Waarderen; XML.*

** **9970** ***The onlife manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, Heidelberg, 2015. ISBN: 978-3-319-04093-6

Infosphere

What is the impact of information and communication technologies (ICTs) on the human condition? In order to address this question, in 2012 the European Commission organized a research project entitled The Onlife Initiative: concept reengineering for rethinking societal concerns in the digital transition. This volume collects the work of the Onlife Initiative. It explores how the development and widespread use of ICTs have a radical impact on the human condition.

ICTs are not mere tools but rather social forces that are increasingly affecting our self-conception (who we are), our mutual interactions (how we socialise); our conception of reality (our metaphysics); and our interactions with reality (our agency). In each case, ICTs have a huge ethical, legal, and political significance, yet one with which we have begun to come to terms only recently.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

The impact exercised by ICTs is due to at least four major transformations: the blurring of the distinction between reality and virtuality; the blurring of the distinction between human, machine and nature; the reversal from information scarcity to information abundance; and the shift from the primacy of stand-alone things, properties, and binary relations, to the primacy of interactions, processes and networks.

Such transformations are testing the foundations of our conceptual frameworks. Our current conceptual toolbox is no longer fitted to address new ICT-related challenges. This is not only a problem in itself. It is also a risk, because the lack of a clear understanding of our present time may easily lead to negative projections about the future. The goal of The Manifesto, and of the whole book that contextualises, is therefore that of contributing to the update of our philosophy. It is a constructive goal. The book is meant to be a positive contribution to rethinking the philosophy on which policies are built in a hyperconnected world, so that we may have a better chance of understanding our ICT-related problems and solving them satisfactorily.

The Manifesto launches an open debate on the impacts of ICTs on public spaces, politics and societal expectations toward policymaking in the Digital Agenda for Europe's remit. More broadly, it helps start a reflection on the way in which a hyperconnected world calls for rethinking the referential frameworks on which policies are built.

Overige begrippen *Hyperhistory; ICTs; Informatiefilosofie; MAS; Multiagent system; Onlife.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoofdstuk: Hyperhistory and the Philosophy of Information Policies

~ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-04093-6_12

Open access uitgaven

~ http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-04093-6

Site Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319040929

* **10076** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 1: Contact***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 17-nov-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Contact [20161117]

Communicatie

In de eerste aflevering staan we stil bij de ontwikkelingen die ons land de laatste 200 jaar heeft doorgemaakt. Waardoor is het land bereisbaar en bereikbaar geworden?

De meeste mensen kwamen 150 jaar geleden niet veel verder dan het naastgelegen dorp. Door de komst van het spoor en later ook bruggen duurde het geen dagen, maar hooguit uren om ons land te bereizen. Bruggen hebben Nederland letterlijk verbonden.

Ook onze infrastructuur is vaak op de schop gegaan. Zo zijn er de afgelopen eeuw vele kilometers spoor bijgekomen maar ook weer verdwenen. Slechts enkele verborgen sporen en verlate stations herinneren ons aan deze tijd.

Verder zoomen we in op de manieren waarop contact mogelijk wordt gemaakt via verschillende communicatiemiddelen. Van houten seinen van de Chappe, geïntroduceerd door Napoleon, of de allereerste autotelefoon, tot het 5G-netwerk dat binnenkort uitgerold wordt. We kunnen nu heel Nederland bereizen binnen 2,5 uur en staan in contact met de hele wereld. Maar de vraag is of we hierdoor ook meer contact met elkaar hebben.

Overige begrippen *Hotspot; Infrastructuur; Trend; Verbinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.npo.nl/onzichtbaar-nederland/17-11-

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

2016/VPWON_1241864?ttype=searchChoice&tevent=%7B%22spvid%22%3A%220%3A6rZMP3N4kToYh0A9uHtc9
0a%22%2C%22contentId%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2Fsearch%22%2C%22comScoreName%22%3A%2
onzichtbaar-
nederland%22%2C%22brand%22%3A%22npoportal%22%2C%22section%22%3A%22npoportal%22%2C%22broadc
A%22npo%22%2C%22subBroadcaster%22%3A%22npo%22%2C%22brandType%22%3A%22zenderportal%22%2C%
%22%3A%22site%22%2C%22platformType%22%3A%22site%22%2C%22avType%22%3A%22video%22%2C%22c
%3A%22geen%22%2C%22query%22%3A%22onzichtbaar%20nederland%22%2C%22panel%22%3A%22js-search-re
panel%22%2C%22filter%22%3A%7B%22objectType%22%3A%22program%22%7D%2C%22engine%22%3A%22np
v2%22%2C%22id%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2FVPWON_1241864%22%2C%22offset%22%3A1%2C%
%3A20%7D

* **10083** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 3: De Stad***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Stad [20161201]

Ontwikkeling

In de derde aflevering kijken we naar de ontwikkeling van steden door de komst van nieuw vervoer. Nu merken we dat fietsers steeds dominanter worden in de centra van oude binnensteden. Maar die zorgen ook meteen voor een probleem: waar laten we al die fietsen?

Steden zijn altijd in beweging en worden voortdurend aangepast aan de moderne visie op mobiliteit. Stationsgebieden waren ooit chique wijken. Maar in de jaren tachtig zijn stationsgebieden compleet verloederd geraakt en veranderd in plekken vol junks en hoeren. Nu zijn alle grote stations weer opgeknapt en de nieuwe toegangspoorten tot de stad geworden. Iedere nieuwe vervoersstroom vraagt om nieuwe aanpassingen aan de stad. Nu de zelfrijdende auto voor de deur staat, zal de stad opnieuw moeten gaan veranderen.

Overige begrippen *Hotspot; Trend; Verkeer; Vervoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/stad.html

* **10085** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 4: Water***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 8-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Water [20161208]

Waterstaat

In de vierde aflevering aandacht voor de veranderende blik op water. De dreiging kwam eerst vanuit zee, later ook vanuit de rivieren en de laatste tijd ook nog vanuit de hemel. Onze delta is geen veilige plek om te wonen en te werken, maar we doen dit wel. En dus moeten we het water naar onze hand zetten. Door nieuw land te maken, dijken aan te passen en continu plannen te maken. Een eeuwig durend proces.

De zwakke plekken aan de kust zijn verdwenen, daarmee is ook het werk van de steenzetters aan de Hondsbossche zeewering onzichtbaar gemaakt. De kijk op de verdediging tegen stijgende zeespiegel is veranderd. Door de tijd heen is hier gemakkelijk mee om gegaan. De derde stad van Zeeland, Reimerswaal, is verzwolgen door de zee doordat de kracht van het water is onderschat. Met een schatgraver gaan we op zoek, bij laag water, op zoek naar restanten van de stad.

Rivieren zijn een bron van zoet water en een ideale plek om aan te wonen of ons te vermaken. In de jaren ’50, ’60 en ’70 zijn rivieren vooral gebruikt als afvoerput van de industrie. Tonnen gif zijn erin geloodst maar ook de burger vond de grachten en rivieren ook prima plekken om ons afval te dumpen. Bij Gouderak is zoveel gif gestort dat een hele woonwijk met de grond gelijk moest worden gemaakt.

We kunnen ons niet meer voorstellen hoe we toen naar onze rivieren keken. Nu worden ze weer gekoesterd. Net als het Markermeer. Dit is een ‘dood meer’ waar niets groeit en niets in zwemt. Maar met de ontwikkeling van de Markerwadden ontstaat er weer nieuw leven in het meer.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Hotspot; Ontwikkeling; Ruimtelijke plannen; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/water

* **10087** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 5: Industrie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 15-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Industrie [20161215]

Industrie

In de aflevering industrie staan de gevolgen van de opkomst en ondergang van de industrie centraal. Wat zijn hiervan de gevolgen voor het landschap? Een nieuwe fabriek of industrie betekent werk, maar ook nieuwe wegen of kanalen. Tegelijkertijd kan een succesvolle industrie ook leiden tot vervuiling. En gaat het slecht dan komen veel mensen in de omgeving zonder werk te zitten en raken dorpen of buurten in verval.

Industrieën komen en gaan, maar wat betekent dit voor de dorpen en steden die dankzij de fabriek hebben kunnen groeien? De Zaanstreek is het oudste industriegebied van Nederland en ook een van de oudste van Europa. Waar nu de toeristenindustrie floreert, zijn vroeger talloze grondstoffen bewerkt door honderden molens. Rond 1729 waren 639 molens gelijktijdig in bedrijf.

Heveadorp is een prachtig klein dorpje dat gebouwd is naast een rubberfabriek aan de Nederrijn. Naast Groningers en Brabanders zijn hier ook Italiaanse en Spaanse arbeiders naar toe gekomen om te wonen en te werken. De fabriek is ter ziele gegaan. De schitterende arbeidershuisjes dreigden in de jaren tachtig gesloopt te worden, maar de hechte gemeenschap heeft hier een stokje voor gestoken. Het Groningse Weiwerd moest gesloopt worden voor de oprukkende industrie. Voor niets, blijkt achteraf, want de uitbreiding van een sodafabriek is nooit doorgegaan.

In Waalwijk en omgeving leefde bijna iedereen van de schoenenindustrie die later verplaatst is naar China en Bangladesh. Sinds kort zijn er initiatieven waar de combinatie van het ambachtelijke schoenmaken en moderne 3D-printers nieuw leven blazen in de schoenenindustrie. Komt de industrie hiermee weer terug naar ons land?

Overige begrippen *Bedrijfsactiviteit; Bedrijfsmatige activiteiten; Bedrijvigheid; Hotspot; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/industrie.html

* **10090** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 6: Gezondheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Uitzending 22-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - GezondheidContact [20161222]

Cultuur

Door de handel en gereis is Nederland gevoelig voor besmettelijke ziektes. De meest dodelijke epidemie is waarschijnlijk de pest geweest. In de Gouden Eeuw werden periodes van rijkdom en uitbundigheid afgewisseld met wanhoop en massale sterfte. In een visualisatie laten we zien waar de ziekte vandaan kwamen en hoe deze zich heeft kunnen verspreiden vanuit Azië naar ons land

Er werden maatregelen genomen om ziektes buiten de deur te houden die bijvoorbeeld mee werden genomen door matrozen uit tropische oorden. Maar wat als bacteriën of virussen zich genesteld hebben in vee of in het drinkwater? Het kon zomaar gebeuren dat in twee weken tijd veertig mensen in één straat overleden aan cholera. Een visualisatie

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

in Delft laat dit per huishouden zien.

Ook zoomen we in op een groene oase midden in de Rotterdamse haven, het quarantaine terrein. Hoe zit het met de mysterieuze miltvuurbosjes in Friesland, waar begraven koeien nog steeds zeer gevaarlijk kunnen zijn voor onze gezondheid? Een animatie laat zien hoe een virus miljoenen mensen in de wereld kan besmetten met de snelheid van een vliegtuig. In twee dagen kunnen in potentie 18 miljoen mensen besmet raken, waar de verspreiding van de pest er vroeger maanden over kon doen.
.

Overige begrippen *Gezondheid; Verspreiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/gezondheid.html

* **10091** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 7: Voedsel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 29-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Voedsel [20161230]

Voedsel

In de aflevering Voedsel kijken we naar de manier waarop ons land zo'n grote voedselproducent is geworden. Waar honderd jaar geleden het agrarische land gekenmerkt werd door een eindeloze hoeveelheid akkertjes, is door herverkaveling een monotoon landschap ontstaan waar efficiency leidend is.

Ameland toen en Ameland nu is een wereld van verschil dat we visualiseren in een animatie. We portretteren twee boeren die beide tijden hebben meegemaakt, soms met gemengde gevoelens. Ook het kassengebied is compleet uit zijn voegen gebarsten. Maar wie weet nog dat de eerste kassen in het Westland gevuld waren met druiven?

En de oorsprong van de rookworst en margarine van Unilever is terug te vinden in Oss waar twee families streden om de gunst van de consument. Nu zijn de producten van het voedingsmiddelen bedrijf over de hele wereld te vinden

Verder zoomen we in op de verzilting van ons land. Dit fenomeen is een groot probleem voor de landbouw, maar het kan ook leiden tot innovaties waardoor we weer de grootste producent worden van zilte landbouw producten.

Overige begrippen *Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/voedsel.html

* **10164** ***Order by Fluctuation? Classical Archives and Their Audiovisual Counterparts; Technomathematical And Epistemological Options in Navigating Trans-Alphabetical Archives***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Audio-visual information

This essay concentrates on audio-visual information. Archives, today, can be re-defined in terms of negentropic

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

systems. How can not only material traces and textual documents, but temporal expressions (or movements) themselves be preserved for future historiographies? The answer lies in discovering, reflecting and techno-mathematically realising new options of flexible access.

Overige begrippen *Access; Media archaeology; Negentropy.*

* **9251** ***Orwell in the Archives: Memory, Records, and Politics***

Randall C. Jimerson

(Lezing / oratie / college) Website Dundee University, Dundee, 2007. Paper Presented at the 2007 Annual Conference of the International Council on Archives Section on University and Research Institution Archives, University of Dundee, Scotland, August 14, 2007

Bewaarbelang

In some societies people who commit history can be jailed, or even made to 'disappear.' Remembering unpleasant truths is illegal. Thus, memory becomes a political act, charged with social meaning.

Overige begrippen *Archivistiek; Bewaarbelang; Controleerbaarheid; Ethiek; Geheugen; Interpreteerbaarheid; Memoricide; Openbaarheid; Transparantie; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ICA / SUV Conference 2007 - University of Dundee, Scotland Conference Papers

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/conference_papers.htm - rcj

Tekst op internet

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/papers/jimerson_randall.htm - fn1

* **9739** ***Panopticon: Illusie van privacy***

Peter Vlemminx

(Documentaire) Uitzending 9-jan-2014 / BNN / Peter Vlemmix, 2013. Duur 44 minuten

Privacy

Het internet is een steeds belangrijker netwerk dat deel van het dagelijks leven wordt op welke manier dan ook. Twee aspecten komen vaak aan de orde: het hebben of verkrijgen van anonimiteit en het garanderen van privacy. Als deze aspecten aandacht krijgen, dan is het vaak in negatieve zin. Peter Vlemmix heeft er een uur durende documentaire aan gewijd met zijn kijk op privacy.

De Dikke van Dale omschrijft privacy als: de persoonlijke vrijheid, het ongehinderd, alleen, in eigen kring of met een partner ergens kunnen vertoeven; gelegenheid om zich af te zonderen, om storende invloeden van de buitenwereld te ontgaan, een toestand waarin een mens er zeker van is dat zonder zijn toestemming zo weinig mogelijk andere mensen zich op zijn terrein zullen begeven. Vooral op het laatste gaat Vlemmix tijdens zijn documentaire in.

'Ik heb niks te verbergen hoor…' is een vaak gehoord antwoord van Nederlanders als het om privacy gaat. Maar is dat wel zo? Als metafoor voor zijn verhaal heeft Vlemmix gekozen voor het Panopticon.

Panopticon is een architectonisch principe van de 18e eeuwse verlichtingsfilosoof Jeremey Bentham. Het gebouw bestaat uit een toren gepositioneerd in het midden met daaromheen ringen van cellen. Het Panopticon maakt het mogelijk groepen te controleren en bestuderen, maar ook te vergelijken. Betham beschreef zijn Panopticon principe als 'a new mode of obtaining power of mind over mind, in a quantity hitherto without example'. De opzet van Bentham zou veel doeleinden kunnen dienen zoals bijvoorbeeld: een gevangenis, een school, een werkplaats of een hospitaal. Tegenwoordig wordt het principe van een Panopticon vaak gebruikt bij een koepelgevangenis waar een wachttoren in het midden staat.

De principes van een Panopticon zijn:

Individualisering: Elk individu heeft een vaste plaats en ziet geen medebewoners.
Volledige zichtbaarheid van het geïsoleerde individu: Het individu wordt gezien zonder zelf te zien. Hij is object

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

van informatie en wetenschap.
Asymmetrische machtsrelatie met de opzichter: Het gebouw is zo geconstrueerd dat de opzichter de individuen ziet, maar zij hem niet, sterker, zij vermoeden zijn aanwezigheid alleen maar.
Machtsmaximalisering: Het is onnodig dat er permanent een opzichter is. Het besef dat men gecontroleerd kan worden, verzekert rust en orde. Individuen passen hun gedrag aan, omdat zij gezien kunnen worden.
Een Panopticon voelt nauwelijks als onderdrukkend aan.

Veel van de bovenstaande principes komen aan de orde in de documentaire. Aan het woord komen onder andere internet-journalist Alexander Klöpping, onderzoeksjournalist Brenno de Winter, internet-denker Rob van Kranenburg en strafpleiter Inez Wezki. Ook wordt de vergelijking met buurland Duitsland gemaakt. Zijn we in Nederland naïef? Is Nederland een Panopticon of is het hebben van privacy straks een keuze? Bekijk de documentaire en oordeel zelf …

Overige begrippen *Beveiliging; Inlichtingendienst; Panopticon; Surveillance; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Peter Vlmmix

~ http://petervlemmix.nl/

Zie ook

~ http://denisdoeland.com/2012/11/05/achtergrond-panopticon-de-docu-over-jouw-privacy/

* **2840** ***Het papieren paradijs***

Monic Slingerland

(Artikel) Trouw 10-mrt-2000.

Weergave

De jaren vijftig lijken een paradijs als het gaat om misdaadcijfers. Als kinderachtige schooljongens met korte broeken en kniekousen jennen deze jaren dat ze beter zijn dan de rest. Maar niets is minder waar. Geen periode is er geslaagd zoveel ellende buiten de officiele registratie te houden als deze.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Culturele waarde; Cultuur; Neerslag; Perceptie; Volledigheid; Werkelijkheid.*

* **9920** ***The paradox of selection in the digital age***

Titia van der Werf en Bram van der Werf

(Essay) IFLA WLIC, Lyon, 2014. Paper presented at: IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge in Session 138 - UNESCO Open Session. In: IFLA WLIC 2014, 16-22 August 2014, Lyon, France.

Selectie

With this essay, the authors aim to contribute to the digital preservation thinking by highlighting some of the aspects of the digital environment that seem pertinent to digital heritage. It gives a high-level perspective of changes in the way digital content is produced, consumed and perceived. With the massive shift towards open data and open access, the changes in the logic of economics and the thriving of digital consumerism, it asserts that digital waste production and the corresponding carbon footprint are becoming a huge challenge in the digital age. In particular, the authors state that since digital waste and assets cannot be distinguished from each other, this poses a greater preservation challenge than technology obsolescence or other digital preservation issues. According to them, the traditional models for selecting and preserving content as heritage no longer apply. Being digital flips the selection model from production filtering to consumption filtering. The authors propose the trias hereditaria - a collaboration framework between the information industry, the public authorities and the cultural heritage institutions - to balance the forces at play in the digital environment and to stimulate digital behaviour in positive ways. Raising awareness, cleaning-up waste and personal archiving are examples of measures that can help promote digital heritage. This essay is meant to be thought-provoking and to advance the collective thinking looking for answers to the challenges of digital preservation. To that effect, it is written in a style inspired by Nicholas Negroponte's Being Digital and draws heavily from his work and terminology.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Digital asset; Digital preservation; Digital waste; Open access; Open data; Preservation; Vernietigen; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1042

* **10217** ***Periodiek onderzoek nieuwe aanpak waardering en selectie archieven; Nulmeting***

Bram Berkhout en Renee Musch

(Rapport) versie 27-mrt-2018 / Berenschot, 2018.

Waarderingsmethode

Met de wijziging van de Archiefwet en het Archiefbesluit werd in 2013 een nieuwe aanpak van waardering en selectie van overheidsarchieven van kracht. Dit rapport is een eerste evaluatie van deze aanpak. Het biedt een overzicht van ervaringen bij Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Hotspotmonitor; Selecteren; Selectielijst; Uitzonderingscriteria; Vernietigen; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op Rijksoverheid.nl

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/03/27/periodiek-onderzoek-nieuwe-aanpak-waardering-en-sel archieven

* **10025** ***Pilot e-Depot "Vervroegd overbrengen" van de Provincie Noord-Holland naar het Noord-Hollands Archief; Eindrapportage en beantwoording kennisvragen,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Provincie Noord-Holland, Haarlem, 2016.

Overbrengen

Van maart 2015 tot januari 2016 hebben de provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief een pilot uitgevoerd met betrekking tot het e-Depot.

Onderzoeksvragen
In het Plan van Aanpak zijn voor deze pilot drie doelen benoemd:
1 Het testen van het overdrachtsprotocol: het Noord-Hollands Archief heeft in een eerdere pilot een protocol ontwikkeld voor overdracht van digitaal archief. Dit protocol wordt in deze pilot voor het eerst gebruikt; de pilot is een testcase.
2 Het ontwikkelen van de technische verbinding: in de pilot wordt gekeken naar de technische mogelijkheden om de digitale informatie te transporteren vanuit het Document Management Systeem DMS van provincie Noord-Holland naar het e-Depot van het Noord-Hollands Archief.
3 Het onderzoeken van de manier van raadplegen: tot slot wordt in de pilot onderzocht welke wijze van ontsluiting van het e-Depot past bij de raadpleegbehoefte van zowel de ambtenaar als de burger.

Opzet van de pilot
Voor de pilot is een casus in het DMS van de provincie Noord-Holland geselecteerd. De belangrijkste criteria voor de selectie waren dat het een archiefwaardig blijvend te bewaren onderwerp moest zijn, en dat de informatie verdeeld is over meerdere zaken. Uiteindelijk is gekozen voor het project SolaRoad. Voor overbrenging van het DMS naar het e-Depot is het overdrachtsprotocol gevolgd, waarin onder meer is voorgeschreven dat te exporteren zaken aangeleverd moeten worden conform het TMLO.

Samen met de leverancier en het Noord-Hollands Archief zijn de verplichte metadata van het metadataschema TMLO gemapt op de metadata die aanwezig zijn in het DMS. Te importeren zaken in het e-Depot moeten in XML-formaat worden aangeleverd. Om het TMLO te vertalen naar XMLformaat is het door het Nationaal Archief ontwikkelde ToPX model gebruikt. Voor het transporteren van de export naar het e-Depot is gekozen voor het File Transfer Protocol (FTP). Dit is een veilige en eenvoudige manier van het transporteren van data. De export is

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

geplaatst in het voorportaal van het e-Depot. Dit is een werkomgeving van het Noord-Hollands Archief waar de export op integriteit en kwaliteit getest wordt en waar de daadwerkelijke ingest (opname) plaatsvindt. Het daadwerkelijke e-Depot bevindt zich bij het Nationaal Archief. Het Noord-Hollands Archief neemt deze dienst van het Nationaal Archief af. De leverancier heeft drie maal een export aangeleverd die is ge-ingest.

Tot slot is een match gemaakt tussen de wijze waarop ambtenaren en burgers de overgebrachte informatie beschikbaar gesteld willen krijgen en de wijze waarop deze informatie technisch wordt ontsloten. Voor de raadpleegbehoefte van de ambtenaar en de burger zijn vier scenario's beschreven met de voor- en nadelen:
• "zoals papier"
- toegang via MAIS-Flexis (het Collectie Beheer Systeem van het Noord-Hollands Archief)
- metadata in DMS van archiefvormer zonder link naar e-Depot (alleen de metadata)
- metadata in DMS van archiefvormer met link naar e-Depot (voor inzage)

Bevindingen
De uitvoering van de pilot heeft geleid tot een aantal bevindingen. Deze bevindingen zijn te splitsen in drie categorieën die corresponderen met drie hoofdfasen in het archiefproces:
- De eerste fase, de archiefvorming, vindt plaats bij de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland.
- De tweede fase, de overbrenging, is het exporteren vanuit het DMS van de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland, het transporteren naar het Noord-Hollands Archief en het opnemen in het e-Depot. Beide organisaties zijn hierbij betrokken.
- De derde fase, de raadpleging, is het benaderen van de overgebrachte zaken via bijvoorbeeld de website van het Noord-Hollands Archief. Dit onderdeel is de verantwoordelijkheid van het Noord-Hollands Archief.
Bij alle stappen in de pilot zijn de bevindingen bijgehouden door het projectteam. Aan het einde van de piot zijn de bevindingen gegroepeerd en ondergebracht in de drie hierboven beschreven fases.

Archiefvorming
Bij de archiefvorming zijn de belangrijkste bevindingen:
- Niet alle informatie van de gekozen casus is gearchiveerd in het DMS. Er bleek ook archiefwaardige informatie in Outlook en op netwerkschijven opgeslagen. Ook informatie van de website en sociale media ontbreken in het DMS.
- Zaken binnen het DMS zijn gelijkwaardig en kunnen door de behandelaar of door een DIVmedewerker aan elkaar worden gerelateerd. Door de veelheid van relaties in een groot project als SolaRoad is het risico op het over het hoofd zien van relaties tussen zaken groot.
- Als een zaak in het DMS vertrouwelijk is, worden alle documenten binnen die zaak ook vertrouwelijk terwijl het in feite misschien maar om één document gaat dat vertrouwelijk is.

Dit heeft tot gevolg dat de zaak als geheel als zijnde vertrouwelijk over gaat naar het e-Depot.

Overbrenging
Bij de overbrenging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Om de zaken naar het e-Depot te kunnen transporteren is het noodzakelijk de zaken uit het DMS te kunnen halen door middel van een export. Het DMS heeft geen export faciliteit; deze faciliteit is niet afgenomen bij de oorspronkelijke installatie. Daarom is de pilot uitgevoerd op de ontwikkelomgeving bij de leverancier, alwaar een exportfaciliteit is ingericht.
- In de pilot is een onderscheid gemaakt tussen procesgericht en projectgericht overbrengen. Procesgericht overbrengen, het direct overbrengen nadat een (permanent te bewaren) zaak is afgesloten, is nog niet mogelijk. Op dit moment is alleen projectmatig overbrengen mogelijk, waarbij een archief met gelijksoortige zaken wordt overgebracht.
- Het Toepassingsprofiel Metadata Lokale Overheden (TMLO) is een generiek model met verplichte en niet verplichte metadata. Op zich is gebleken dat veel van de door het TMLO gevraagde metadata aanwezig zijn in het DMS, maar ook dat nog geen sprake is van compleetheid. Om aan te geven welke metadata nog ontbreken in het DMS is het nodig een organisatie specifiek provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland-TMLO te maken.
- ToPX, de "vertaling " van TMLO naar XML-formaat, is onvoldoende specifiek. De detaillering van ToPX is onvoldoende, zodat bijvoorbeeld leveranciers niet precies weten wat van hen verwacht wordt. Uiteindelijk bleek bij de laatste ingest dat het niet mogelijk was de export geautomatiseerd op te nemen. Het Noord-Hollands Archief heeft handmatig de metadata geknipt en geplakt" zodat deze op het juiste aggregatieniveau (archief, zaak, document) terecht kwamen.

Hiermee is het technische deel van de pilot afgerond.
- Digitaal overbrengen vereist de inrichting van een serviceorganisatie bij het Noord-Hollands Archief. Het leveren van diensten, zoals een e-Depot, gaat gepaard met afspraken over de beschikbaarheid van de dienst, toegang tot een

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

helpdesk en andere afspraken. Dergelijke afspraken tussen de dienstverlener en de ontvanger van de diensten worden vastgelegd in een Service Level Agreement of SLA.

Raadpleging
Bij de raadpleging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Zowel ambtenaar als burger willen, ten opzichte van de huidige situatie zo weinig mogelijk verandering in de toegang tot informatie in het e-Depot. De ambtenaar wil gebruik blijven maken van het DMS, liefst met een rechtstreekse link naar het document. De burger wilt toegang tot de gezochte informatie via het archievenoverzicht op de website van het Noord-Hollands Archief of van archieven.nl.
- De toegang tot het e-Depot is nog niet geregeld door het Nationaal Archief. Binnen de pilot is het niet mogelijk gebleken een andere manier van toegang te realiseren.

Tot slot
De pilot is in december 2015 afgerond. De provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief kijken terug op een constructieve samenwerking die veel nieuwe informatie heeft opgeleverd over het duurzaam opslaan van informatie

Overige begrippen *Digitale bewaarplaats; DMS; E-depot; Migreren; TMLO; Verplaatsen; Vervangen; Vervroegd overbrengen.*

** **10689** ***Preservation in the Future Tense***

Abby Smith

(Artikel) Abbey Newsletter, 1998. Volume 22, Number 2, 1998
This article was first printed in CLIR Issues, no. 3, May/June 1998, p. 1, 6.

Preservation

While preserving recorded information and ensuring the transmission of knowledge from one generation to another is an ancient cultural activity, as a field within library and archival science, preservation is only a few decades old. It began primarily as item-level repair and conservation, deriving its original professional traditions and physical techniques in large part from the museum world. To the importance in that world of the repair and conservation of individual pieces deemed to be of special value as artifacts, preservation in libraries has added the significance of the archival value of the object as bearer of historical evidence. In a very short time, preservation has developed into a critically important part of managing a library's most precious assets, its collection. Paradoxically, dedicated as it is to mitigating the deleterious effects of aging, preservation has rapidly become, along with computer applications, one of the most forward-looking fields in the library and archival profession.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Object van zorg; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ https://cool.culturalheritage.org/byorg/abbey/an/an22/an22-2/an22-202.html

* **10168** ***Provenance in the Archives: The Challenge of the Digital Environment***

Giovanni Michetti

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Provenance

Another basic concept in archival theory: provenance is the subject of this essay. Provenance in the archival domain has moved from a simplistic one-to-one relationship to a multi-dimensional approach. It is now being understood as a network of relationships between objects, agents and functions. Any lack of control over provenance determines some uncertainty which in turn affects trust in digital objects, so we will have to develop new ways to approach and ascertain digital provenance.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Archival theory; Context.*

* 9979 *Psychoanalysis and the Archive: Derrida's Archive Fever*

Susan van Zyl

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

If the concept of the archive ever was an untroubled one, it certainly is no longer so. Postmodernism and deconstruction have made sure of that. What the archive is, how it works and in which ways it may be reconfigured are all questions that the elaborate, intertextual thought of our times tackles with characteristic self-consciousness and often unashamed opacity. In this context, Derrida's extraordinary evocation of the intermingling of questions concerning the archive and psychoanalysis in Archive Fever is no exception

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_5

** 2206 *Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies*

Adrian Cunningham

(Publicatie) National Archives of Australia, 1999. ISBN 0 642 34407 8 / versie 1.0 / mei 1999

Metadata

This standard describes the metadata that the National Archives of Australia recommends should be captured in the recordkeeping systems used by Commonwealth government agencies.

Compliance with the Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies will help agencies to identify, authenticate, describe and manage their electronic records in a systematic and consistent way to meet business, accountability and archival requirements. The standard is designed to be used as a reference tool by agency corporate managers, IT personnel and software vendors involved in the design, selection and implementation of electronic recordkeeping and related information management systems. It defines a basic set of 20 metadata elements (eight of which constitute a core set of mandatory metadata) and 65 sub-elements that may be incorporated within such systems, and explains how they should be applied within the Commonwealth sphere.

Part One of the standard explains the purpose and importance of standardised recordkeeping metadata and details the scope, intended application and features of the standard. Features include: flexibility of application; repeatability of data elements; extensibility to allow for the management of agency-specific recordkeeping requirements; interoperability across systems environments; compatibility with related metadata standards, including the Australian Government Locator Service (AGLS) standard; and interdependency of metadata at the sub-element level

Part Two of the standard provides full details on the 20 elements and 65 sub-elements, defining them in relation to their purpose and rationale.
For each element and sub-element the standard provides an indication of applicability, obligation, conditions of use, assigned values and approved schemes. Where useful, elements and sub-elements are illustrated with examples.

Appended to the standard are tables of element and sub-element inter-relationships and interdependencies, and a Change Request Form for use by agencies and vendors wishing to request changes or additions to the standard.

Best wishes,
Adrian Cunningham
Director, Recordkeeping and Descriptive Standards
National Archives of Australia

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Betrouwbaarheid; Context; Controleerbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; DIRKS; Drie lagen model; Dublin Core; Duurzaamheid; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Meta informatie; Metagegevens; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Oorkondenleer; Recordkeeping metadata; Structure; Verantwoording; Volledigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Managementsamenvatting

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/executive_summary.html

Op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/contents.html

* **10169** ***Records, Hyperobjects and Authenticity***

Frans Smit

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Authenticity

Reflection on another basic concept in archival theory: authenticity. This essay gives an overview of how this concept is used regarding archives. He argues that to gain a better understanding of the authenticity of records in a digital environment, it is necessary to redefine the nature of records and their context. He uses the concept of hyperobjects, originating from ecological philosopher Timothy Morton, to gain a better understanding of records in a data-immersed society, and as a starting point to rethink the way authenticity of records in such an environment can be asserted.

Overige begrippen *Hyperobject; Record; Strong authenticity; Weak authenticity.*

* **7648** ***Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; (RODIN 2.0)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Brancheverenging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN), Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN), Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI), 2017. Versie 2 (juni2017) / RODIN 2.0

Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer

Het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer, kortweg RODIN, is een handzaam toetsingsinstrument. Het kan gebruikt worden voor het bepalen van, sturen op en verantwoording afleggen over de kwaliteit van de beheeromgeving waarin digitale informatie bij organisaties ontstaat of wordt ontvangen. Het is gebaseerd op de belangrijkste wet- en regelgeving, normen en standaarden op het gebied van duurzaam informatiebeheer. RODIN biedt houvast bij de inrichting, het gebruik en de beoordeling van een bestaande of zich nog ontwikkelende beheeromgeving waarin digitale informatie conform wettelijke eisen gecontroleerd en duurzaam beheerd moet worden zodat de betrouwbaarheid en toegankelijkheid daarvan gegarandeerd is. Toepassing van het referentiekader geeft inzicht in de mate waar in de organisatie op het gebied van digitaal informatiebeheer ‘in control’ is. RODIN kan gebruikt worden als onderdeel van het in de Archiefregeling vereiste kwaliteitssysteem voor de (digitale) archivering en van andere vormen van kwaliteitsmanagement

Overige begrippen *Informatiebeheer; Referentiekader; RODIN; Toetsingskader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NORA Online

~ https://www.noraonline.nl/wiki/Referentiekader_Opbouw_Digitaal_Informatiebeheer_(RODIN)

Site KVAN/BRAIN

~ https://www.kvanbrain.nl/sites/default/files/documenten/2018-05/Rodin_02_defhyp_pdf.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **10125** ***Research in the Archival Multiverse***

Anne Gilliland en Sue McKemmish, Andrew J. Lau,

(Publicatie) Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2016. ISBN: 978-1-876924-70-6 (PDF)

Archivistiek

Over the past 15 years, the field of archival studies around the world has experienced unprecedented growth within the academy and within the profession, and archival studies graduate education programs today have among the highest enrolments in any information field. During the same period, there has also been unparalleled

Overige begrippen *Archival methodology; Archival philosophy; Archives; Information science; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek via Open Access (PDF)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=628143

** **1503** ***Research Issues in Metadata, Session IV: Capturing Records; Electronic Records Meeting, Pittsburgh, PA, May 29, 1997***

David Bearman

(Notitie) Archives & Museum Informatics and University of Pittsburgh, Pitsburgh, 1997. Van het net gehaald

Metagegevens

Samenvatting van de doelstelling en rijkweidte van zijn onderzoek.

'My research consists of model building which enables the construction of theories and parallel implementations based on shared assumptions. Some of these models are now being tested in applications, so this report reflects both what we don't yet know from abstract constructs and questions being generated by field testing.'

Overige begrippen *Content; Context; Recordness; Specificatie; Structure.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://archive.ifla.org/documents/libraries/net/bearman.txt

* **10138** ***Richtlijnen voor de selectie van digitaal erfgoed voor langetermijnconservering***

Sarah CC Choy en Nicholas Crofts (ICOM CIDOC)
Robert Fisher, Ngian Lek Choh,Susanne Nickel, Clément Oury, Katarzyna Ślaska

(Rapport) UNESCO/PERSIST Content Task Force, 2016. Maart 2016

Selectie

Erfgoedinstellingen - archieven, bibliotheken en musea - dragen van oudsher de verantwoordelijkheid voor het behoud van intellectuele en culturele bronnen voortgebracht door de maatschappij als geheel. Deze belangrijke missie is nu werelwijd in gevaar door de enorme hoeveelheid informatie die elke dag in digitale vorm gecreëerd en gedeeld wordt.

Door de vervaardiging en distributie van content in extreme mate te vergemakkelijken, heeft digitale technologie een exponentiële groei in de productie van digitale informatie veroorzaakt. Het digitale universum verdubbelt iedere twee jaar in omvang en zal tussen 2013 en 2020 vertienvoudigen1. Het is moeilijk om deze enorme output te conserveren, niet alleen vanwege de omvang, maar ook omdat veel ervan vluchtig is. Digitale informatie heeft niet dezelfde lange levensduur als fysieke objecten, documenten en boeken, die vaak eeuwenlang overleven. Digitale bestandsformaten, opslagmedia en systemen zijn voortdurend in ontwikkeling, waardoor de toekomstige leesbaarheid en integriteit van digitaal erfgoed binnen een veel korter tijdsbestek in gevaar komen dan bij natuurlijk verval van papier en fysieke objecten. Daarbij is het vaak slechts kortstondig beschikbaar voor vastlegging. Het voortbestaan van digitaal erfgoed is veel minder zeker dan van de traditionele tegenhangers ervan in onze collecties.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Het identificeren van belangrijk digitaal erfgoed en tijdig ingrijpen zijn essentieel om het behoud ervan voor de lange termijn te waarborgen.

Om erfgoedinstellingen te ondersteunen bij het uitvoeren van deze essentiële taak heeft het UNESCO/PERSIST (Platform to Enhance the Sustainability of the Information Society Transglobally) Project deze Richtlijnen voor de selectie van digitaal erfgoed voor langetermijnconservering opgesteld. PERSIST is voortgekomen uit de Memory of the World Conferentie in Vancouver, Canada (september 2012), die de UBC/UNESCO Vancouver Declaration, The Memory of the World in the Digital Age: Digitization and Preservation, publiceerde, een oproep tot actie om het digitale werelderfgoed te conserveren voordat het te laat is. Als reactie hierop werd PERSIST gelanceerd tijdens een internationaal congres in Den Haag (5 en 6 december 2013), als een samenwerkingsverband van UNESCO, de International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), de International Council on Archives (ICA), en nog een aantal partners. PERSIST is ingedeeld in drie task forces (beleid, technologie en inhoud), die zich elk buigen over verschillende bedreigingen voor het langetermijnbehoud van digitale bronnen. Deze Richtlijnen zijn voorbereid door de Content Task Force voor bespreking door UNESCO en de erfgoedgemeenschap.

Het doel van de Richtlijnen is om een overkoepelend uitgangspunt te bieden voor archieven, bibliotheken en musea en andere erfgoedinstellingen voor het opstellen van hun eigen beleid voor de selectie van digitaal erfgoed voor duurzame langetermijnbewaring. Instellingen kunnen ook bestaand beleid toetsen aan de Richtlijnen en herzien waar nodig. De Richtlijnen zijn bedoeld voor uiteenlopende doelgroepen. Aangezien digitaal erfgoed erg kan variëren per gemeenschap, regio of land, vereist het behoud de betrokkenheid en medewerking van zowel de publieke als de private sector naast die van de producenten van de content. Ook al hebben publieke instellingen de primaire juridische verantwoordelijkheid voor het beheer van erfgoedcollecties, de private sector staat eveneens voor de uitdaging om zijn digitale informatie te conserveren en toegankelijk te houden. Dat kan zijn vanwege reglementaire verplichtingen en hun verantwoordelijkheid tegenover de aandeelhouders, maar bedrijven hebben ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid om de duurzame groei en ontwikkeling van hun gemeenschap, regio en de wereld te ondersteunen door waardevol digitaal erfgoed te bewaren en toegankelijk te maken voor toekomstige generaties. De Richtlijnen onderkennen dat archieven, bibliotheken en musea en andere vergelijkbare instellingen verschillen in hun mandaat, organisatievorm en de benadering van collectiebeleid en -beheer. Met de ontwikkeling van informatietechnologie en de groeiende vraag en verwachtingen van gebruikers met betrekking tot snelle en geïntegreerde toegang tot archief-, bibliotheek- en museumcollecties, staan alle erfgoedinstellingen en informatieleveranciers echter voor vergelijkbare uitdagingen met betrekking tot selectie en behoud van digitaal materiaal. De Richtlijnen richten zich daarom op instellingen, professionals en bestuurders op ieder niveau en overal ter wereld, met het doel bestaande materialen te evalueren voor selectie, belangrijke problemen te belichten en een richtsnoer te bieden bij het opstellen van institutioneel beleid. De Content Task Force onderkent ook de ethische dimensie van het probleem van de selectie van erfgoed voor behoud, maar zal dit aspect in deze fase nog niet in detail onderzoeken.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Erfgoed; Preservering; Waarderen.*

* **9943** ***Risk based appraisal of records: some developments in Dutch appraisal practice***

Charles Jeurgens

(Artikel) Verschenen 10-nov-2014 / Bibliotheca Nacional de Portugal, Lissabon, 2014.

Risicowaardering

In this paper I will discuss some recent ideas about and developments of risk management and risk assessment in the field of records and archives management in The Netherlands.

Overige begrippen *Risicoanalyse; Risk assessment.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artkel direct

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/29770/JEURGENS%2c%20Risk%20based%20appraisal.pdf?se

Leiden University Repository

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/29770

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

*** 10034** ***Een samenleving in beweging; Nederland tussen 1976 en 2005 in 200 trends en 100 hotspots***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nationaal Archief, Den Haag, 2016.

Trendanalyse

Voor u ligt het eindresultaat van de Maatschappijbrede Trendanalyse 1976-2005 die is uitgevoerd door het Nationaal Archief. Het doel van dit onderzoeksproject was om de meest kenmerkende maatschappelijke trends en hotspots (gebeurtenissen) uit de periode 1976-2005 in kaart te brengen en op hoofdlijnen te beschrijven. Dat heeft geresulteerd in de beschrijving van 196 trends en 103 hotspots. Na bronnenonderzoeken raadpleging van experts zijn deze trends en hotspots geselecteerd. Ze geven samen met de overkoepelende metatrends een overzicht van Een samenleving in verandering.

Het project Maatschappijbrede Trendanalyse 1976-2005 is gestart in 2010. Er waren toen twee redenen om het project op te pakken. Allereerst wilden we een nieuwe methodiek voor de waardering en selectie van archieven ontwikkelen. Van de kant van historici kwam al sinds eind jaren negentig de kritiek dat er bij de selectie van overheidsarchieven veel te weinig oog was voor bijzondere ontwikkelingen en gebeurtenissen. Het Nationaal Archief bepaalde vanuit een institutionele invalshoek welke archiefbestanddelen in aanmerking kwamen voor blijvende bewaring. Het advies in het visierapport Gewaardeerd Verleden (2007) was een belangrijk argument om te streven naar een overkoepelende analyse als kader voor selectie: de Maatschappijbrede Trendanalyse. Deze analyse is dus ontwikkeld als instrument voor selectie en acquisitie van archieven. Overigens is het nooit de ambitie geweest om het als enige instrument te gebruiken. Er zijn structurele bronnen die ongeacht de dynamiek in een bepaald tijdsgewricht, in aanmerking komen voor blijvende bewaring.

De tweede aanleiding om het project te starten was een acute. Rond 2010 was duidelijk dat het Rijk op korte termijn een begin zou maken met de bewerking van de archiefvoorraad uit de periode 1976-2005. De omvang daarvan leek zo groot te zijn, dat toepassing van de traditionele aanpak van selectie - doos voor doos, dossier voor dossier - geen optie was. De Maatschappijbrede Trendanalyse moest dienen om binnen deze enorme voorraad op een andere manier te selecteren, om op goede gronden op een veel hoger niveau een keuze te kunnen maken en zo bepaalde archiefbestanddelen voorrang te geven bij de selectie en bewerking, andere bestanddelen on hold te kunnen zetten, maar ook om bepaalde bestanddelen te kunnen vernietigen na slechts steekproefsgewijze controle. De afbakening van de te bewerken archiefvoorraad - 1976-2005 - bepaalde de afbakening van de Maatschappijbrede Trendanalyse. In 2011 bleek dat de archiefvoorraad veel kleiner was dan aanvankelijk geschat. De Maatschappijbrede Trendanalyse zou niet ingezet worden om het selectieproces te versnellen. Die constatering was halverwege 2011 de aanleiding om het project op te schorten. Een groot deel van de domeinrapporten was op dat moment al afgerond of vrijwel afgerond en het onderzoek was voor het overgrote deel al uitgevoerd. De beschikbare rapporten werden in 2011 gepubliceerd op de website van het Nationaal Archief. In 2013 is na een interviewronde onder belanghebbenden uit het veld besloten het project een doorstart te geven. Daarbij is ook het advies gevolgd om kritisch te kijken naar het validatiemechanisme dat in de projectaanpak was ingebouwd. Na de doorstart zijn eerst de rapporten afgerond die al in een vergevorderd stadium waren. Daarna is besloten ook de resterende domeinen af te ronden. Deze afronding werd met een veel kleinere bezetting van onderzoekers uitgevoerd omwille van de beheersbaarheid. Tussentijdse resultaten zijn steeds beschikbaar gesteld op de website.

Bij het verschijnen van Een samenleving in beweging is het inmiddels 2016. De uitvoering van het onderzoek heeft geholpen bij het ontwikkelen van een nieuwe aanpak voor de waardering van digitale archieven. Die aanpak word beschreven in de brochure Belangen in balans (2015). De zogenaamde hotspotmonitor die daarin beschreven wordt is een directe erfgenaam van de hotspots in dit onderzoek. Het is een instrument waarmee er voor gezorgd wordt dat naast de basisbronnen ook periodiek beoordeeld wordt welke kwesties of gebeurtenissen voor zoveel maatschappelijke beroering hebben gezorgd dat de neerslag over deze zaken in overheidsarchieven voor blijvende bewaring in aanmerking moeten komen. Bij een groot aantal ministeries wordt de periodieke hotspotanalyse het komende jaar ingevoerd.

Voor wie
Deze publicatie is bedoeld voor medewerkers van archiefinstellingen, bewerkingsorganisaties en archiefvormers. Om te helpen bepalen wat in de periode 1976 - 2005 van bijzondere waarde was. Om te helpen bepalen wat bewaard moet blijven, welke archieven verworven moeten worden, welke archieven prioriteit hebben, bijvoorbeeld als het gaat om digitale beschikbaarstelling en om overgebrachte archieven te presenteren en voor het voetlicht te brengen. Maar deze publicatie is ook voor onderzoekers. Het geschetste beeld geeft context aan archieven. Het is een startpunt en hulpmiddel bij archiefonderzoek. Daarnaast is deze publicatie interessant voor iedereen die meer wil

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

weten over de recente geschiedenis van Nederland of die meer wil weten over de belangrijkste ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken binnen een bepaald domein of beleidsterrein. Een rijke bron dus voor journalisten, studenten, docenten geschiedenis, beleidsmedewerkers en velen anderen.

Overige begrippen *Historisch-Maatschappelijke analyse; HMA; Hotspot; Metatrend; Papieren paradigma; Trend; Voorselectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op site Natioaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/een_samenleving_in_beweging_trendanalyse.pdf

Trendanalyse

Voor u ligt het eindresultaat van de Maatschappijbrede Trendanalyse 1976-2005 die is uitgevoerd door het Nationaal Archief. Het doel van dit onderzoeksproject was om de meest kenmerkende maatschappelijke trends en hotspots (gebeurtenissen) uit de periode 1976-2005 in kaart te brengen en op hoofdlijnen te beschrijven. Dat heeft geresulteerd in de beschrijving van 196 trends en 103 hotspots. Na bronnenonderzoeken raadpleging van experts zijn deze trends en hotspots geselecteerd. Ze geven samen met de overkoepelende metatrends een overzicht van Een samenleving in verandering.

Het project Maatschappijbrede Trendanalyse 1976-2005 is gestart in 2010. Er waren toen twee redenen om het project op te pakken. Allereerst wilden we een nieuwe methodiek voor de waardering en selectie van archieven ontwikkelen. Van de kant van historici kwam al sinds eind jaren negentig de kritiek dat er bij de selectie van overheidsarchieven veel te weinig oog was voor bijzondere ontwikkelingen en gebeurtenissen. Het Nationaal Archief bepaalde vanuit een institutionele invalshoek welke archiefbestanddelen in aanmerking kwamen voor blijvende bewaring. Het advies in het visierapport Gewaardeerd Verleden (2007) was een belangrijk argument om te streven naar een overkoepelende analyse als kader voor selectie: de Maatschappijbrede Trendanalyse. Deze analyse is dus ontwikkeld als instrument voor selectie en acquisitie van archieven. Overigens is het nooit de ambitie geweest om het als enige instrument te gebruiken. Er zijn structurele bronnen die ongeacht de dynamiek in een bepaald tijdsgewricht, in aanmerking komen voor blijvende bewaring.

De tweede aanleiding om het project te starten was een acute. Rond 2010 was duidelijk dat het Rijk op korte termijn een begin zou maken met de bewerking van de archiefvoorraad uit de periode 1976-2005. De omvang daarvan leek zo groot te zijn, dat toepassing van de traditionele aanpak van selectie - doos voor doos, dossier voor dossier - geen optie was. De Maatschappijbrede Trendanalyse moest dienen om binnen deze enorme voorraad op een andere manier te selecteren, om op goede gronden op een veel hoger niveau een keuze te kunnen maken en zo bepaalde archiefbestanddelen voorrang te geven bij de selectie en bewerking, andere bestanddelen on hold te kunnen zetten, maar ook om bepaalde bestanddelen te kunnen vernietigen na slechts steekproefsgewijze controle. De afbakening van de te bewerken archiefvoorraad - 1976-2005 - bepaalde de afbakening van de Maatschappijbrede Trendanalyse. In 2011 bleek dat de archiefvoorraad veel kleiner was dan aanvankelijk geschat. De Maatschappijbrede Trendanalyse zou niet ingezet worden om het selectieproces te versnellen. Die constatering was halverwege 2011 de aanleiding om het project op te schorten. Een groot deel van de domeinrapporten was op dat moment al afgerond of vrijwel afgerond en het onderzoek was voor het overgrote deel al uitgevoerd. De beschikbare rapporten werden in 2011 gepubliceerd op de website van het Nationaal Archief. In 2013 is na een interviewronde onder belanghebbenden uit het veld besloten het project een doorstart te geven. Daarbij is ook het advies gevolgd om kritisch te kijken naar het validatiemechanisme dat in de projectaanpak was ingebouwd. Na de doorstart zijn eerst de rapporten afgerond die al in een vergevorderd stadium waren. Daarna is besloten ook de resterende domeinen af te ronden. Deze afronding werd met een veel kleinere bezetting van onderzoekers uitgevoerd omwille van de beheersbaarheid. Tussentijdse resultaten zijn steeds beschikbaar gesteld op de website.

Bij het verschijnen van Een samenleving in beweging is het inmiddels 2016. De uitvoering van het onderzoek heeft geholpen bij het ontwikkelen van een nieuwe aanpak voor de waardering van digitale archieven. Die aanpak word beschreven in de brochure Belangen in balans (2015). De zogenaamde hotspotmonitor die daarin beschreven wordt is een directe erfgenaam van de hotspots in dit onderzoek. Het is een instrument waarmee er voor gezorgd wordt dat naast de basisbronnen ook periodiek beoordeeld wordt welke kwesties of gebeurtenissen voor zoveel maatschappelijke beroering hebben gezorgd dat de neerslag over deze zaken in overheidsarchieven voor blijvende bewaring in aanmerking moeten komen. Bij een groot aantal ministeries wordt de periodieke hotspotanalyse het komende jaar ingevoerd.

Voor wie
Deze publicatie is bedoeld voor medewerkers van archiefinstellingen, bewerkingsorganisaties en archiefvormers.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Om te helpen bepalen wat in de periode 1976 - 2005 van bijzondere waarde was. Om te helpen bepalen wat bewaard moet blijven, welke archieven verworven moeten worden, welke archieven prioriteit hebben, bijvoorbeeld als het gaat om digitale beschikbaarstelling en om overgebrachte archieven te presenteren en voor het voetlicht te brengen. Maar deze publicatie is ook voor onderzoekers. Het geschetste beeld geeft context aan archieven. Het is een startpunt en hulpmiddel bij archiefonderzoek. Daarnaast is deze publicatie interessant voor iedereen die meer wil weten over de recente geschiedenis van Nederland of die meer wil weten over de belangrijkste ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken binnen een bepaald domein of beleidsterrein. Een rijke bron dus voor journalisten, studenten, docenten geschiedenis, beleidsmedewerkers en velen anderen.

Overige begrippen *Historisch-Maatschappelijke analyse; HMA; Hotspot; Metatrend; Papieren paradigma; Trend; Voorselectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op site Natioaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/een_samenleving_in_beweging_trendanalyse.pdf

* **9742** ***The Scent of the Digital Archive; Dilemmas with Archive Digitisation1***

Charles Jeurgens

(Artikel) BMGN - Low Countries Historical Review, 2013. Volume 128-4 (2013)
ISSN: 0165-0505

Digitaliseren

Archival infrastructure is changing at a rapid pace as a consequence of digitisation. The effort to digitise analogue collections seems to have benefits only for researchers. Still, only a fraction of analogue archive material is currently available in digital form. This article raises some of the problematic aspects about the practice of digitising analogue collections and their consequences for historical research. The dilemmas that confront archivists and historians are not easy to resolve: the digitisation of analogue collections is leading to two costly and co-existing infrastructures, while archival collections that are not digitised risk becoming marginalised.

Overige begrippen *Selecteren; Triage; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.bmgn-lchr.nl/index.php/bmgn/article/view/URN%3ANBN%3ANL%3AUI%3A10-1-110021

Catalogus Universiteit Utrecht

~ http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/288113

* **10053** ***Schetsboek Digitale Onderzoek- omgeving en Dienstverlening***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2016. ISBN: 978-90-71251-42-9

Dienstverlening

Het atelier 2015-2016 richt zich op Dienstverlening en de Digitale Onderzoeksomgeving. Hoe kunnen archiefdiensten de digitale onderzoeksomgeving, in relatie tot de fysieke onderzoeksomgeving, verder ontwikkelen? En wel op zodanige wijze, dat deze onderzoeksomgeving aansluit bij de wensen van de digitale klanten en de eigenheid van de collecties? Welke hulpmiddelen zijn nodig? Wat betekent de nieuwe dienstverlening voor professionals en instellingen?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Onderzoek; Onderzoeksomgeving; Virtuele studiezaal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Tekst op internet

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

~ http://www.archiefateliers.nl/wp-content/uploads/2016/06/Schetsboek-DOD_2016_PRINT.pdf

* **9906** ***Scholarly Context Not Found: One in Five Articles Suffers from Reference Rot***

Martin Klein en Herbert Van de Sompel, Robert Sanderson, Harihar Shankar, Lyudmila Balakireva, Ke Zhou, Richard Tobin

(Artikel) Public Library of Science, San Francisco, CA, 2014.

Reference rot

The emergence of the web has fundamentally affected most aspects of information communication, including scholarly communication. The immediacy that characterizes publishing information to the web, as well as accessing it, allows for a dramatic increase in the speed of dissemination of scholarly knowledge. But, the transition from a paper-based to a web-based scholarly communication system also poses challenges. In this paper, we focus on reference rot, the combination of link rot and content drift to which references to web resources included in Science, Technology, and Medicine (STM) articles are subject. We investigate the extent to which reference rot impacts the ability to revisit the web context that surrounds STM articles some time after their publication. We do so on the basis of a vast collection of articles from three corpora that span publication years 1997 to 2012. For over one million references to web resources extracted from over 3.5 million articles, we determine whether the HTTP URI is still responsive on the live web and whether web archives contain an archived snapshot representative of the state the referenced resource had at the time it was referenced. We observe that the fraction of articles containing references to web resources is growing steadily over time. We find one out of five STM articles suffering from reference rot, meaning it is impossible to revisit the web context that surrounds them some time after their publication. When only considering STM articles that contain references to web resources, this fraction increases to seven out of ten. We suggest that, in order to safeguard the long-term integrity of the web-based scholarly record, robust solutions to combat the reference rot problem are required. In conclusion, we provide a brief insight into the directions that are explored with this regard in the context of the Hiberlink project.

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Content drift; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Link rot; Toegankelijk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0115253

** **6904** ***Selectie en vernietiging van archiefmateriaal: een discussie tussen archivarissen en historici***

P.M.M. Klep en M. de Keuning, G. N. van der Plaat

(Publicatie) Nederlands Historisch Genootschap, Den Haag, 1993. ISBN 90-73069-08-4

Waarderen

Het bestuur van het Nederlands Historisch Genootschap (NHG) heeft op 24september 1993 een discussiebijeenkomst gewijd aan het probleem van de selectie en vernietiging van overheidsarchieven. Aanleiding hiertoe was een schrijven van de rijkscommissie voor de archieven (RCA) dat vergezeld ging van de nota Archieven bewaren, Cultureel investeren in de toekomst. Deze nota kan men opvatten als een fundamentele kritiek op recente ontwikkelingen in het denken over archiefvemietiging bij de rijksarchiefdienst en het ministerie van binnenlandse zaken, Recent ontwikkelde strategieën inzake de zogenaamde macro-selectie van grote archiefbestanden worden in deze nota als eenzijdig gekwalificeerd en door hun onevenwichtigheid als schadelijk beschouwd voor het toekomstig historisch onderzoek. De nota tracht een aanzet te geven tot een meer evenwichtige selectiemethodiek door aandacht te schenken aan de ontwikkeling van een cultuur-historische selectiemethodiek.
De organisatoren hebben gekozen voor een opzet van de discussie die zoveel mogelijk de bespreking van eventuele ongelukken betreffende vemietigingen zou vermijden. Zij hebben beoogd het debat zoveel mogelijk op het niveau van uitgangspunten, theorievorming en procedures te laten verlopen. De inleiders zijn gekozen met het oog op het verkrijgen van een zo scherp mogelijk beeld van de selectie- en vemietigingsproblematiek en van de recent aan de dag getreden verschillen van mening ter zake.

Het discussiedossier bestaat uit dc volgende onderdelen:

I Een schets van de vemietigingsproblematiek (die gebaseerd is op de tekst die aan de deelnemers aan de

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

discussiedag te samen met de nota van tevoren is toegezonden'), 723-729

II Inleiding op de zeven discussiebijdragen, door P. M. M. Klep, historicus, 730-736

III Praktijkervaringen van een gemeentearchivaris, door W. Chr. Pieterse, archivaris van de stad Amsterdam, 737-739

IV Bewaren in niveaus, door A. J. M. den Teuling, archiefinspecteur, 740-743

V Keurend gekozen, De selectie van archieven van de rijksoverheid van na 1945, door R. C. Hol, archivaris van de rijksarchiefdienst, 744-753

VI Archiefselectie: een zaak van meer dan alleen beleid, door B. de Graaff, historicus, 754-763

VII Een complementaire informatiegerichte archiefselectie, door P. M. M. Klep, 764-771

VIII Archiefselectie en vernietiging. Een visie vanuit de economische en sociale geschiedenis, door P. Kooij, historicus, 772-776

IX De journalist en archiefvemietiging, door G. Mulder, journalist, 777-782

X De tekst van het door het bestuur van het NHG uitgebrachte advies, 783-785

Overige begrippen *Bewaarbelang; PIVOT; Selectie; Vernietiging.*

* **2813** ***Selectiecriteria voor sanering collecties; Oude boeken, nieuwe criteria***

Aleid Overbeeke

(Artikel) Informatie professional, 2000. Maart 2000, jrg. 4, no. 3

Criteria

Saneren doet pijn. Het levert wel ruimte op, en als het goed is uiteindelijk een meer overzichtlijke en actuele collectie, maar het is een ingewikkeld en tijdrovend karwei. Aan de hand van een praktijkvoorbeeld - de bibliotheek van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, die door de jaren heen en prachtige hoeveelheid historische boeken verzamelde - worden vijf selectiecriteria geformuleerd voor sanering.

Overige begrippen *Collectie; Selecteren; Vernietiging; Verzameling; Waarderen.*

** **9980** ***A Shaft of darkness: Derrida in the archive***

Verne Harris

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

This essay is not an account of Jacques Derrida's position on, or delineation of, the archive. That would be to repeat the mistake of those who attempt to define postmodernism or deconstruction or Derridean thinking. Ultimately it is impossible to say what these things are. They are what they are becoming. They open out of the future. We can, at best, mark their movements and engage their energies. So the essay offers a shaft of darkness in all the harsh light of positivist discourse, a shaft aimed at Derrida in the archive. In taking aim I strive to be as open as possible to Derrida aiming at me.

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_6

* **2123** ***Spielwiese oder Pflichtaufgabe; Archivistische Öffentlichkeitsarbeit als Fachaufgabe***

Clemens Rehm

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H2

Archiefbeheer

Over grondslagen, uitgangspunten en doelstellingen van het archiefbeheer.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivistiek; Beschikbaarstellen; Cultuur; Democratie; Gebruik; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Waarderen.*

* **7322** ***Tacit Narratives: the meaning of achives***

Eric Ketelaar

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2002. In: Toegang. Ontwikkeling in de ontsluiting van archieven, SAP Jaarboek 2001

Archief

Archivists and historians usually consider archives as repositories of historical sources and the archivist as a neutral custodian. Sociologists and anthropologists see 'the archive' also as a system of collecting, categorizing, and exploiting memories. Archivists are hesitantly acknowledging their role in shaping memories. I advocate that archival fonds, archival documents, archival institutions, and archival systems contain tacit narratives which must be deconstructed in order to understand the meanings of archives.

Overige begrippen *Archivalisation; Archivization; Betekenis; Bewaarbelang; Narratieve data; Narrativiteit; Recordness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van Ketelaar

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/TacitNarratives.pdf

* **10163** ***Technologies of Tradition: Between Symbolic and Material (Micro-) Transmission***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Media archaeology

The first essay is inspired by Michel Foucault's 'L'Archéologie du Savoir'. It explores media archaeology as a crossdisciplinary field of inquiry, that consists of a radically material and mathematical approach to the study of cultural change, memory, and knowledge tradition, and even the very category of time itself.

Overige begrippen *Archeology; Interpretation; Preservation; Transmissie.*

** **6991** ***'Het tekort van het teveel, over de rijksverantwoordelijkheid voor cultureel erfgoed.; Advies Erfgoedselectiebeleid deel I en deel II.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Raad voor Cultuur, 2005.

Erfgoedselectie

In dit advies wordt ook ingegaan op de methodes van waardering, de rol van een DSP en het toepassen van de (kwaliteits)norm ISO 15489.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Een korte samenvatting geschreven door de secretaris Archieven van de Raad voor Cultuur:

'In antwoord op de vraag van de staatssecretaris naar de kwaliteit van de archiefselectie stelt de Raad vast dat die kwaliteit onvoldoende is. Het archiefbeleid, ook ten aanzien van waardering en selectie, is te zeer gericht op overheidsarchieven. Daarvan worden, ten koste van veel tijd, geld en moeite, grote hoeveelheden bewaard. De waarde van de Nederlandse overheidsarchieven wordt niet of nauwelijks gerelateerd aan de waarde van archieven van organisaties als de EU, die toch steeds meer invloed uitoefenen op het reilen en zeilen in ons land.

Hoewel tal van instellingen, ook in het openbare archiefwezen, particuliere archieven verwerven, is het in feite zo dat de aanwas van overheidsarchieven de verwervingscapaciteit van de openbare archiefinstellingen grotendeels opsoupeert. Van afstemming in verwervingsbeleid tussen instellingen is nauwelijks sprake. De Raad pleit voor een integraal archiefbeleid, ook ten aanzien van waardering en selectie. In het archiefbeleid van de rijksoverheid moet structureel aandacht komen voor archieven van semi-publieke en privaatrechtelijke archiefvormers, van de EU en andere supranationale en intergouvernementele organisaties.

De Raad stelt voor de Nederlandse overheidsarchieven een systeem van getrapte waardering voor, waarbij grofmazig wordt gewerkt waar het kan en fijnmazig waar het moet. Hij verwacht dat de doelmatigheid van het proces van waardering en selectie van overheidsarchieven op deze manier sterk verbeterd zal worden.

Daarmee kan capaciteit vrijgespeeld worden die ingezet kan worden voor de verwerving van semi-publieke en particuliere archieven enerzijds en voor het oplossen van de grote en complexe problemen van het moderne (lees: digitale) archiefvorming en -beheer anderzijds. Het is denkbaar dat verplichtingen en beperkingen worden opgelegd aan eigenaren van semi-publieke en particuliere archieven die worden erkend als cultureel erfgoed. Anderzijds brengt de rijksverantwoordelijkheid voor dergelijke archieven ook rechten voor de eigenaren met zich mee. Het rijk zou financiële en beheersmatige maatregelen moeten treffen voor semi-publieke en particuliere archieven die bedreigd worden of anderszins ondersteuning behoeven.

Geschiedenis is een discussie zonder eind. Datzelfde geldt voor waardering en selectie van archieven. De Raad beveelt dan ook aan de waardering van archieven periodiek ter discussie te stellen. Ook wat eenmaal in een bewaardepot is opgenomen ligt daar niet langer zonder meer voor de eeuwigheid. Herselectie moet in principe altijd mogelijk zijn. Van wezenlijk belang is en blijft het om elke stap in het proces van waardering en selectie zorgvuldig te verantwoorden.'

Overige begrippen *Documentair structuurplan; DSP; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Office of primary interest; OPI; PIVOT; Selectielijst; Structuurplan informatiebeheer; Verwerving; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

het advies op internet (PDF)

~ http://www.cultuur.nl/files/pdf/advies/200509291723270.rc-2004.01917-5.pdf

Melding bij Raad voor Cultuur

~ http://www.cultuur.nl/nieuws.html?nieu_content.php?id=122.

Op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/erfselectie

Persbericht (PDF)

~ http://www.cultuur.nl/files/pdf/persberichten/erfgoedselectie2.pdf

Raad voor Culltuur

~ http://www.cultuur.nl

* **10158** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part I. Setting the Stage: Enterprise Information Management and Archival Theories***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Enterprise Information Management

An overview of archival theories and their philosophical foundations, including modern digital diplomatics and the concept of the records continuum.

Overige begrippen *Archief; Archival theory; Diplomatics; EIM; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10159** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part II. An Exploration of the 'Archive-As-Is' Framework***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

A new theoretical framework for the archives in organisational context, based on a pragmatic approach. The "archive-asis" is a part of Enterprise Information Management (EIM). In this framework the value of information, and the ensuing criteria for quality of records play a central part. The theoretical framework is positioned between modern diplomatics and the records continuum.

Overige begrippen *Archival theory; Archive; Diploma; EIM; Framework; Quality assurance; Records continuum; Value chain.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10166** ***Threats of the data-flood. An accountability perspective in the era of ubiquitous computing***

Charles Jeurgens

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Ubiquitous computing

A reflection on the position of recordkeeping in the digital age, and on accountability and transparency in view of the current data-flood. He argues that the present and mainstream views of appraisal in the recordkeeping community should radically change. We should focus on understanding and managing the assemblages between data and the processing mechanisms (for instance algorithms) in situated practices.

Overige begrippen *Algorithme; Dataflow; Transparancy.*

* **10264** ***Tijd in de database; Van eeuwig heden tot complex verleden***

R.J. Veldwijk en S.J. Cannan en F.G.W. van Orden

(Publicatie) Array Publications bv, Alphen aan den Rijn, 1998.

Archiveren

Bij het muteren in gegevensbanken worden gegevens overschreven en gaat informatie verloren. Wanneer gegevens echt belangrijk zijn is zoiets niet gewenst. Zodra gegevens belangrijk zijn worden databases historisch en wordt systeemontwikkeling opeens heel complex. Voorbeelden van dergelijke systemen zijn basisregistraties van overheden en bedrijven, pensioen- en salarissystemen en planningsystemen, maar in beginsel speelt de problematiek bij elk serieus registratief informatiesysteem.

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Dit boek beschrijft hoe je een gegevensbank moet ontwerpen die in staat om het verloop van gegevens door de tijd heen vast te leggen zonder informatie kwijt te raken. Omdat (relationele) databases hiervoor geen voorzieningen hebben is het ontwerpen en implementeren van een gegevensbank met veel temporele gegevens altijd een probleem. Wie beseft dat er geen echt goede oplossingen zijn maar wel héél slechte maakt betere ontwerpen. Naast deze praktische overwegingen (know how) bevat het boek ook veel theorie (know why) zodat je weet waarmee je bezig bent als je een gegevensbank met tijdaspecten ontwerpt.

Het boek is gebaseerd op een artikelserie van René Veldwijk in het toenmalige vakblad Database Magazine, aangevuld met op implementatie gerichte artikelen van diens Ockham-collega Frido van Orden. Toegevoegd zijn twee artikelen over tijdaspecten van de hand van de onvolprezen Steve Cannan.

Het boek werd uitgegeven in 1998 en de 600 gedrukte exemplaren à hfl. 50,- waren vrijwel direct uitverkocht. Helaas richtte uitgever Array Publications zich alleen op vakbladen en congressen en is er geen herdruk tot stand gekomen. Nu, 20 jaar later, is het boek naar onze bescheiden mening nog steeds actueel en een levend bewijs dat niet alles in de ICT zich razendsnel ontwikkelt.

We hopen dat downloads en verspreiden van 'Tijd in de Database' niet alleen kostbare ontwerpfouten voorkomt, maar ook kan helpen om iets terug te winnen van de kennis op het gebied van database ontwerp die bij mensen onder de 40 nauwelijks meer wordt aangetroffen.

Over het (nog steeds actuele) historieprobleem in database ontwerp

Overige begrippen *Big data; Database; Dataset; Duurzame toegankelijkheid; Factor tijd; Functioneel ontwerp; Open data; Tijdsdimensie; Versiebeheer; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek is hier te downloaden

~ https://www.ockham.nl/tijd-in-de-database/

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/tijd-de-database-van-eeuwig-heden-tot-complex-verleden

* **2869** ***Toepassing ICT drijft bedrijfsonderdelen uit elkaar***

Manuel Offenberg en Lambert Spaanenburg

(Artikel) Automatisering Gids 31-mrt-2000.

ICT

Ondernemingen veranderen in netwerken van zelfstandig operende eenheden ICT versnelt deze ontwikkeling. Met als gevolg dat managers er een coordinatie-probleem bij hebben. Hoe houden zij de dynamiek van hun onderneming in de hand zonder een gezonde ontwikkeling om zeep te helpen? Er zal een andere definitie van het begrip organisatie nodig zijn.

Overige begrippen *Archival bond; Datamining; Kennis; Organisatie; Procesgebonden informatie; Systeem; Workflow.*

* **10033** ***UNESCO/PERSIST Guidelines for the Selection of Digital Heritage for Long-Term Preservation.***

S. C. C. Choy en Crofts N., Fisher R., Choh N. Lek, Nickel S., Oury C., & Ślaska K.

(Rapport) UNESCO, Parijs, 2016.

Waarderen

Heritage institutions - libraries, archives, and museums - traditionally bear the responsibility of preserving the intellectual and cultural resources produced by all of society. This important mission is now in jeopardy around the world due to the sheer volume of information which is created and shared every day in digital form. Digital

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

technology, in dramatically easing the creation and distribution of content, has generated exponential growth in the production of digital information. The digital universe is doubling in size every two years and will grow tenfold between 2013 and 2020.1 Preserving this vast output is difficult, not just for its extent, but because much of it is ephemeral. Digital information does not have the same longevity as physical objects, documents, and books, which often will survive for centuries. Digital file formats, storage media, and systems are ever evolving, jeopardizing the future readability and integrity of digital heritage over much shorter timeframes than does the deterioration of paper and physical objects, and its availability for capture is fleeting. The survival of digital heritage is much less assured than its traditional counterparts in our collections. Identification of significant digital heritage and early intervention are essential to ensuring its long-term preservation.

The aim of the Guidelines is to provide an overarching starting point for libraries, archives, museums and other heritage institutions when drafting their own policies on the selection of digital heritage for long-term sustainable digital preservation. Existing institutional policies may be assessed against the Guidelines and revised if required. The Guidelines address a diverse audience. As digital heritage may differ widely between communities, regions and countries, its preservation requires engagement and cooperation of both the public and the private sectors, as well as content creators. While public institutions may have the primary legal responsibility for managing heritage collections, the private sector must also face the challenge of preserving and ensuring access to its digital information. It may be for regulatory requirements and responsibilities to shareholders, but there is also a corporate social responsibility to support the sustainable growth and development of their communities, regions, and the world by retaining valuable digital heritage and making it accessible for future generations. The Guidelines acknowledge that libraries, archives, museums and other related organizations are different in mandates, operation and methods used in collecting and managing their holdings. However, with the development of information technology and the growing user demand and expectation of fast and integrated access across library, archives and museum collections, all heritage institutions and information providers face similar challenges in the selection and preservation of digital materials. The Guidelines thus target institutions, professionals and administrators on every level and in every region of the world in order to review existing material for selection, highlight important issues, and offer guidance when drafting institutional policies. The Content Task Force also acknowledges that there is an ethical dimension to the issue of selecting heritage for preservation but will not explore this in detail at this stage.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultuur; Ethics; Ethiek; Identiteit; Selectie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de Unesco

~ http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002442/244280e.pdf

* **9928** ***United States of Secrets: Privacy Lost***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 25-feb-2015 / VPRO 2DOC, 2015. Wo 25 feb 2015 23:01 · 50 min

Panopticon

Silicon Valley werkte nauw samen met de NSA en voorzag hen van informatie over miljoenen onwetende burgers. De Amerikaanse overheid haalde met hulp van de bedrijven uit de 'Valley' en met steun van de telefoonbedrijven allerlei persoonlijke informatie van het net. Edward Snowden zwengelde een debat over privacy en overheidssurveillance aan met een bijzondere actie.Minder

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung; Surveillance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part Two

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-two%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

*** 9927** ***United States of Secrets: The Program***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 24-feb-2015 / VPRO 2DOC. Di 24 feb 2015 23:01 · 111 min

Panopticon

Edward Snowden zwengelde het debat aan over de miljoenen dossiers die de NSA wereldwijd verzamelde van gewone burgers. Een reconstructie hoe in de nasleep van 9/11 de NSA in Amerika een extreem en allesomvattend observatiesysteem heeft opgezet, aan de hand van interviews met medewerkers van de NSA, de overheid en klokkenluiders

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part One

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-one%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

**** 10338** ***Universalism as utopia : a historical study of the schemes and schemas of Paul Otlet (1868-1944)***

Wouter van Acker

(Proefschrift) Ghent University. Faculty of Engineering and Architecture, Gent, 2011. ISBN 978-90-8578-459-3
NUR 681, 694
Wettelijk depot: D/2011/10.500/63

Universalism

This doctoral dissertation is an intellectual biography which discusses the projects and utopian visions of Paul Otlet (1868-1944). Paul Otlet formulated the concept of ‘documentation’, a field incorporating both study and practice that evolved out of bibliography before developing into information science. He was also a sociologist, an internationalist and indefatigable promoter of his conception of ‘universalism’ or ‘mondialism’, and of the Mundaneum and the Cité Mondiale. The major source that is used to throw new light on Otlet as a utopian thinker is an impressive collection of thousands of unpublished schemas. By means of an historical analysis of his schemas and writings, this thesis aims to identify the fundamental universalistic character of his utopian vision of knowledge organization and international organization. Universalism was a phenomenon incorporating complex personal ideals and social objectives, assuming different meanings in the fields of science, culture and politics, and reflecting the historical circumstances and undertakings of the time. By exploring how Paul Otlet and others dealt with the issue, this dissertation aims to contribute to the history of the idea of ‘universalism’.

Overige begrippen *Bibliotheek; Biografie; Documenteren; Infographics; Kennis; Kennistheorie; UDC; Universal Accessibility; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/18957114/Universalism_as_Utopia_a_Historical_Study_of_the_Schemes_and_Schemas_of_1868_1944_

Google Scholar

~ https://scholar.google.be/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LwfNLSEAAAAJ&citation_for_view=LwfNLu-x6o8ySG0sC

Universiteitsbibliotheek van Gent (download)

~ https://biblio.ugent.be/publication/1942681

Url voor citeren

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

~ http://hdl.handle.net/1854/LU-1942681

Wikipedia (universalism)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Universalism

** **7769** ***Useful Void: The Art of Forgetting in the Age of Ubiquitous Computing***

Viktor Mayer-Schönberger

(Artikel) John F. Kennedy School of Government - Harvard University, 2007. April 2007
RWP07-022

Data ecology

As humans we have the capacity to remember - and to forget. For millennia remembering was hard, and forgetting easy. By default, we would forget. Digital technology has inverted this. Today, with affordable storage, effortless retrieval and global access remembering has become the default, for us individually and for society as a whole. We store our digital photos irrespective of whether they are good or not - because even choosing which to throw away is too time-consuming, and keep different versions of the documents we work on, just in case we ever need to go back to an earlier one. Google saves every search query, and millions of video surveillance cameras retain our movements.

In this article I analyze this shift and link it to technological innovation and information economics. Then I suggest why we may want to worry about the shift, and call for what I term data ecology. In contrast to others I do not call for comprehensive new laws or constitutional adjudication. Instead I propose a simple rule that reinstates the default of forgetting our societies have experienced for millennia, and I show how a combination of law and technology can achieve this shift.

Overige begrippen *Alomtegenwoordige verwerking; Bewaarbelang; Panopticon; Pervasive computing; Privacy; Ubiquitous computing; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.vmsweb.net/attachments/pdf/Useful_Void.pdf

Over Viktor Mayer-Schoenberger

~ http://www.vmsweb.net/

Uitleg bij Van Bussel

~ http://www.vbds.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=558&Itemid=47

* **10341** ***Verantwoording afleggen met e-mail; Archiveren in het informatietijdperk***

Albert Meijer

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 1998. maart 1998

Verantwoording

Bij overheidsorganisatieswordt in toeneme de mate gebmik gemaaktvan e-mail. Men gebruikte-mail niet alleenvoor persoonlijke briefjes, maar steeds meer voor zakelijke communicatie. Implementatie van e-mail binnen een organisatie leidt daardoor tot een aantal belangrijkevragen met betrekkingtot het archiverenvan deze berichten. Welke e-mail-berichten moeten worden bewaard? En hoe kunt u deze berichten het beste bewaren?In dit artikelwordt, vanuit een verantwoordingsoptiek,een aanzet gegeven tot een antwoord op deze vragen.

Overige begrippen *Accountability; Bericht; Document; E-mail; Verantwoordingsfunctie.*

* **6661** ***Verliezen door kiezen; 100 jaar principes en criteria voor archiefselectie***

H. Bordewijk

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1991. Jaargang 95

Waardering

Rede over waardering, selectie en vernietiging tijdens KVAN jubileumcongres in Groningen (24-26 april 1991)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Overige begrippen *Memoricide; Objectiviteit; Selectie; Subjectiviteit; Triage; Vernietiging.*

* **4587** ***Vernietigingslijst voor algemeen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport (intern)) Centrale Archiefselectiedienst, Winschoten, 1987. Selectielijst voor de onderdelen organisatie en personeel tbv archiefbewerking uit 1987 ?

Vernietigingslijst

Overzicht algemene categorieën voor selectie en vernietiging van archiefbescheiden.De structuur volgt de Basisarchiefcode (BAC). Het gaat om de onderdelen organisatie (.07) en personeel (.08). Het is indetijd in gebruik (geweest) als instrument bij de CAS.

Overige begrippen *BAC; Basisarchiefcode; Bewaarbelang; Bewaarlijst; Criteria; Generiek Selectiedocument; GSD; Selectielijst; Vernietigingsbelang.*

* **9751** ***Vragenlijst informatiesystemen***

Rienk Jonker en Klaas Tjassens

(Memo (intern)) versie 17-mei-1993 / Gemeente Groningen, 1993.

MLG

Vragenlijst voor de MLG-enquete in de gemeente Groningen. Versie voor het archiefcoördinatieoverleg (later vakoverleg DIV).

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Voortbestaan.*

* **7054** ***De waarde(n) van archieven***

Eric Ketelaar

(Artikel) Archievenblad, 2004.

Bewaarbelang

In de jaren dertig van de twintigste eeuw hield de paleis/raadhuis-kwestie de gemoederen bezig. Het in 1655 in Amsterdam in gebruik genomen stadhuis aan de Dam werd onder koning Lodewijk Napoleon (1808) een koninklijk paleis. Koning Willem 1 gaf het gebouw in 1813 aan de stad terug, maar de stedelijke financiën beletten Amsterdam het te behouden en daarom werd het aan de koning ‘in provisioneel gebruik’ teruggegeven. De paleis/raadhuis-kwestie draaid e om de vraag of het gebouw stadseigendom was gebleven. Het Rijk beweerde van niet: Amsterdam kon het gebouw terugkrijgen als de stad een nieuw koninklijk paleis zou betalen. De Amsterdamse gemeentearchivaris wist de onomstotelijke bewijzen van de stadseigendom op te diepen, het Rijk moest voor het paleis/raadhuis betalen: de gemeente kreeg in 1935 15 miljoen gulden. Sedertdien heeft de gemeentearchivaris nooit meer over zijn salaris hoeven te praten: de waarde van de archiefdienst stond voldoende vast.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaartermijn; Context; Privacy; Uitzonderingsgrond; Waarderen.*

* **9661** ***Waarderen en selecteren van archieven in het informatietijdperk; Hoofdlijnen nieuwe selectieaanpak, bijlage bij Kamerstuk 29362 nr. 186***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) 22-dec-2010 / Tweede Kamer, 2010.

Waarderen

De voorliggende nota biedt de contouren van de nieuwe selectieaanpak voor archieven. Deze is het resultaat van een

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

proces dat in 2005, met het uitbrengen van het belangwekkende advies van de Raad voor Cultuur, Het Tekort van het Teveel, is gestart. De voorliggende nota is niet het eindpunt, maar een belangrijke tussenstap om tot een robuuste selectieaanpak te komen. Deze nota geeft richting aan twee belangrijke uitdagingen waarvoor de overheid zich gesteld ziet ten aanzien van het informatiebeheer: aanpak van archiefachterstanden van de rijksoverheid en de ontwikkeling van een duurzame selectieaanpak in het digitale informatiebeheer. Ten aanzien van het eerste vraagstuk is de urgentie hoog. Het kabinet heeft in 2009 extra middelen ter beschikking gesteld om binnen tienjaar de achterstanden in de bewerking van de archieven van de rijksoverheid weg te hebben gewerkt. De nieuwe selectieaanpak van archieven is een vitaal onderdeel om dit te kunnen realiseren. De nieuwe selectieaanpak is in 2010 uitgetest in een aantal pilots. Implementatie van de nieuwe aanpak in 2011 door de bewerkingsorganisatie Doc·Direkt is noodzakelijk om 'de klus' in 2019 geklaard te hebben. De implementatie gaat in 2011 gefaseerd en gecontroleerd (in de vorm van pilots die nauwkeurig gevolgd zullen worden) en parallel aan uitvoering van bewerking aan de hand van de traditionele methode in zijn werk. De afbreukrisico's worden op die manier zo klein mogelijk gehouden. Als de te verwachten positieve resultaten aan het eind van 2011 blijken te zijn gerealiseerd, wordt volledig overgeschakeld op de nieuwe aanpak.

Ten aanzien van het tweede vraagstuk (selectie in een digitale informatiehuishouding) is deze nota een richtingbepalende tussenstap, die geheel past in de visie die de staatssecretaris van OCW momenteel op het toekomstige archiefbeleid ontwikkelt. Deze samenhangende visie wordt in het voorjaar van 2011 aan de Tweede Kamer gepresenteerd. In de voorliggende nota zijn de kritische onderdelen om het selectiebeleid te moderniseren uitgewerkt. In de komende maanden zal met het ontwikkelde instrumentarium verder worden geëxperimenteerd om op basis van de resultaten de noodzakelijke wijzigingen van het Archiefbesluit te onderbouwen.

Overige begrippen *Ketenselectielijst; Selectie; SIO; Vernietigen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KST 20362-186 Bijlage op de site van de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-93915.html

KST 20362-186 Brief aan de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-186.html

KST 20362-186 Hoofddossier

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/29362

* **10645** ***What executives should remember***

Peter F. Drucker

(Artikel) Harvard Business Review, 2006.

Kennis

A knowledge worker himself, Drucker was particularly interested in the growing importance of people who worked with their minds rather than their hands. He was intrigued by employees who knew more about certain subjects than their bosses or colleagues but who still had to cooperate with others in a large organization. Rather than simply glorify the phenomenon as the epitome of human progress, Drucker analyzed it and explained how it challenged the common thinking about how organizations should be run.

Overige begrippen *Concept; Knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Harvard Business Review

~ https://hbr.org/2006/02/what-executives-should-remember

** **6660** ***What is past is prologue: A History of Archival Ideas Since 1898 and the Future Paradigm Shift***

Terry Cook

(Artikel) Archivaria, the journal of the Association of Canadian Archivists, 1997. Number 43, Spring 1997

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

Archivistiek

Abstract

This essay analyzes the history of archival thought since the publication of the Dutch Manual a century ago and suggests that from this inspiring past a new conceptual paradigm is emerging for the profession. Ideas of leading or symbolic thinkers within the European, North American, and Australian archival traditions are considered within the context of their times. The focus is on those theorists able to recognize and articulate radical changes in the nature of records, record-creating organizations, record-keeping systems, record uses, and in the wider cultural, legal, technological, social, and philosophical trends in society, as well as the impact of these changes on archival theory and practice. That articulation forms our collective discourse, the metatext or narrative that animates our professional practice, and from it five broad themes are seen to emerge from the evolution of archives over the last one hundred years. For the future, the trends of the century suggest the need to reconceptualize traditional archival principles from a product-focused to a process-oriented activity, to preserve in the best manner the collective memory of nations and peoples.

Overige begrippen *Selectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12175/13185

Archivaria the journal of the Association of Canadian Archivists (ACA)

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/index

Association of Canadian Archivists (ACA)

~ http://archivists.ca

Zie hier

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12175

* **10167** ***'The Wink that's Worth a Thousand Words': A Contemplation on the Nature of Metadata and Metadata Practices in the Archival World***

Anne Gilliland

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Metadata

This essay is about metadata. It puts the concept of metadata in historical perspective. In the past decades the concept has had a profound influence on archival theory. The essay raises fundamental questions about the relationship between records and metadata, about metadata practices and standards and about their ethical implications.

Overige begrippen *Archival bond; Context; Ethics.*

** **2852** ***Workflow-systemen zijn niet flexibel genoeg; Administratieve bedrijfsprocessen zijn niet te vergelijken met een fabricageproces***

Richard van Tol

(Artikel) Automatisering Gids 17-mrt-2000.

Workflow

Hoewel workflowmanagementsystemen aanzienlijk zijn verbeterd, houden zij moeite met complexe processen en uitzonderingen. 'Case-handling' is een mogelijke oplossing. Deze methode houdt het modelleren van administratieve bedrijfsprocessen eenvoudig en beheersbaar.

Overige begrippen *Proces; Werkstroombeheer; Zaak.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2 Waarderen

* **10300** ***Die Zukunft der Vergangenheit in der Gegenwart; Archive als Leuchtfeuer im Informationszeitalter***

Elisabeth Schöggl-Ernst en Thomas Stockinger, Jakob Wührer

(Publicatie) Böhlau Verlag, Wien, 2019. Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, Band 71

Archief

2016 hat das Institut für Österreichische Geschichtsforschung erstmals die Archivwissenschaft als Ausgangspunkt seiner internationalen Jahrestagung bestimmt. Der Tagungsband versammelt achtzehn Beiträge zu vier Themenbereichen: "Kategorisierung - Neue Quellenkunde im Archiv", "Überlieferungsbildung und Bewertung", "Informationsaufbereitung und Vermittlung" sowie "das Archiv in seiner Umwelt".

Die Beitragenden skizzieren vielfältige Möglichkeiten der Archive, um im Informationszeitalter bestehen zu können. Wenn auch zahlreiche Herausforderungen zu meistern sind, kann optimistisch in die Zukunft geblickt werden: Archive als Bastionen zur Wahrung verlässlicher Informationen in Zeiten der Verhandelbarkeit von Faktizität.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Oorkondenleer; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Open access uitgave

~ https://www.vandenhoeck-ruprecht-verlage.com/themen-entdecken/geschichte/geschichte-der-fruehen-neuzeit/49117/die der-vergangenheit-in-der-gegenwart?c=1541

2.1 Bepalen van de waarde

** **10433** ***Counter-archiving Facebook***

Anat Ben-David

(Artikel) Geraadpleegd 11-nov-2020 / European Journal of Communication, 2020. Volume: 35 issue: 3, Article first published online: May 1, 2020; Issue published: June 1, 2020

Counter-archiving

The article proposes archival thinking as an analytical framework for studying Facebook. Following recent debates on data colonialism, it argues that Facebook dialectically assumes a role of a new archon of public records, while being unarchivable by design. It then puts forward counter-archiving - a practice developed to resist the epistemic hegemony of colonial archives - as a method that allows the critical study of the social media platform, after it had shut down researcher's access to public data through its application programming interface. After defining and justifying counter-archiving as a method for studying datafied platforms, two counter-archives are presented as proof of concept. The article concludes by discussing the shifting boundaries between the archivist, the activist and the scholar, as the imperative of research methods after datafication.

Overige begrippen *Analitical framework; API; Archival theory; Archive; Archiving; Archon; Data colonialism; Data extraction; Dataficatie; Epistemologie; Harvesting; Method; Social media; Unarchivability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1177%2F0267323120922069

* **9988** ***Ethics in Conservation of Original Materials***

Rivka Tamara Sevy

(Artikel) Website Ehri, 2015.

Ethiek

Conservation means maintaining an artifact through time. Deriving from the Greek ethos (ἔθος), and synonymous

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

with the Latin mores, Ethics signifies habit or conduct of an individual or a society. Ethics in conservation refers to the conduct enabling the truthful transmission of artifacts through time.

Overige begrippen *Artifact; Behoud; Conservation; Ethics; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op site EHRI

~ http://ehri-project.eu/ethics-conservation-original-materials?utm_content=buffer0fa5e&utm_medium=social&utm_source=linkedin.com&utm_campaign=buffer

Webstie EHRI

~ http://ehri-project.eu/

* **9487** ***International organisation and dissemination of knowledge: selected essays of Paul Otlet; translated and edited with an introduction by W. Boyd Rayward***

Paul Otlet en W. Boyd Rayward

(Publicatie) Elsevier, Amsterdam, New York, 1990. Gevonden op Open Library

Kennismanagement

These translations of a selection of Paul Otlet's writings have been a long time in preparation. Now put down, now taken up again over a period of ten years or so in Chicago, London and Sydney, they are dispatched at last to Amsterdam with relief. They follow anearlier biographical and institutional study of Otlet and the International Institute of Bibliography (now FID, the International Federation for Information and Documentation). The publication of that work left me with a troubled sense of more that needed to be done, of an obligation incurred but not yet discharged. It has always seemed to me that, though not entirely neglected, Otlet's contributions to our understanding of bibliography, documentation and what is now called information storage and retrieval, sometimes information science, and the technical and institutional arrangements needed to maximise their social utility, have not had the attention in the English-speaking world that is their due. It is my hope that the availability of this selection of papers in English, both in themselves and because of the attention that the act of publication can engender, will encourage a renewal of interest in Otlet's thinking about and work for the international organisation and dissemination of knowledge. There are 17 papers in this volume. Most are short; all are complete in themselves but one, which is excerpted from a much larger work. Though I have arranged them in chronological order, they are essentially of three kinds. The first group comprises papers directly related to theoretical and practical matters of bibliography and documentation. They raige from Otlet's first published thoughts on these subjects, "Something About Bibliography" in 1893, to "The International Organisation of Bibliography and Documentation" some 27 years later. Included here are two visionary papers on the documentary uses of microfilm written in collaboration with a remarkable inventor and engineer, Robert Goldschmidt; the first appeared in 1906, the second in 1925. I have not attempted to excerpt Otlet's magisterial and, in its detail and density, rather overwhelming Traité de Docwnentation of 1934. A reprint of the original French edition was issued in 1989 so that it is currently available in this form. It should be translated into English but that is a task for another. A second group of papers deals with matters of international organisation in general (which also includes the organisation of bibliography and documentation) and in the context of what was to become the League of Nations and its Organisation for International Intellectual Cooperation. No appreciation of Otlet's life and work is possible without an awareness of his passionate, utopian internationalism and his tireless organisational activity in this domain especially in the decade before, and the period during, the First World War. The third group of papers is included because their more personal tone allows us to glimpse something of the shadow of the man himself. Here he is, having sent tWO Sons off to the War, one lost in the Battle of the Yser, the other captured by the enemy and later interned in Switzerland, having to explain his presence in Paris in 1915 to the Prefect of Police. His internationalism in wartime was widely misinterpreted. Denounced in the French press and the subject of rumour among certain Belgians in exile as a pacifist and possibly traitorous, he faced conflict with the authorities (Paper 10, "Note for M. Durand, Prefect of Police")

In July 1931 the 28th Universal Peace Congress met at the Palais Mondial, that phantasmic, grandiose international centre that Otlet and La Fontaine had somehow conjured into a semblance of being as early as 1910 in the Palais du Cinquantenaire in Brussels. Otlet used the occasion to issue a "Belgian Appeal to the World" (Paper 16) in which he expressed his anguish at the direction of the events of the time, invoking in grandiloquent style the institutional solutions he believed would save mankind from itself. The congress wasmeeting as it were on the eve of the International Disarmament Conference which was to end two years later in irredeemable failure.

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

Finally, I have included Otlet's tribute to Henri La Fontaine on the occasion of the latter's 80th birthday (Paper 17). The two men had begun to work together in 1892 or 1893 and, companions and colleagues, they continued to develop ideas, and the organisations in which these ideas were embodied, from then on. Such a community of intellectual interests, political and social conviction, and action must surely be rare. In the history of the enterprises they initiated and so assiduously developed together for some fifty years, it is hard to disentangle their different responsibilities and contributions. Otlet's tribute encapsulates that lifetime of collaboration and mutual regard which ended only with La Fontaine's death in 1943.

In this connection, it is necessary to be aware that Otlet was an active and for sometime influential man of affairs. He was also a scholar whose intellectual and organisational commitments were international and pan- disciplinary. In the Editor's footnotes to the papers in this volume, I have thed to provide as necessary a context, explanation, point of reference, clarification for what is mentioned, sometimes quite casually, in the text. The reader will come across references to obscure bibliographers ancient and modern, and publications of various kinds ancient and modem, as Otlet elaborated an historical context for his speculative, innovative ideas. He travelled widely in neutral Europe as the War dragged out its terrible course. He was in Paris while the Treaty of Versailles was negotiated (La Fontaine was an official representative of Belgium at the Conference of Peace). I have tried to identify events and issues that he mentions in passing as he might have understood them at the time.

Sometimes I have a footnote on a footnote of his so that the reader will have some idea of what he is referring to. Sometimes there seems to be an error or obscurity in a reference or comment that he makes and I have discussed this in a footnote. I have particularly kept in mind what might help the understanding of the student who, in the course of his or her professional studies, might come upon this book from any one of a number of different backgrounds. Hence I have boldly included a note, for example, on the Surzma of St. Thomas Aquinas and on Aristotle as well as notes on Zech du Biez, Henri Morel, the Bulletin des Sommaires and the regime of the Scheidt River. I confess I enjoyed the sleuthing that a number of the notes involved. I hope they will be useful. Tucked away at the end of each paper, they can, of course, be ignored.

"The Bibliography of the Works of Paul Otlet" at the end of the book is as complete as I have been able to make t. I have included one or two items I have found in "near published" form in various libraries. It is a much fuller and more accurate bibliography than that in my earlier book. This contains a number of errors and omissions that are, in part my own fault and, in part, the result of the process of publishing in a country that was then effectively closed so that communication with the publisher was well nigh impossible save for an occasional telegram. I have a particular debt of gratitude in relation to the completion of the present version of the bibliography to M. Bruynseels of the Bibliothèque Albert ier in Brussels, who, when I was on a rushed trip, arranged for me to have access to that library's stacks to search through runs of various periodicals, conference proceedings and so on for Otlet publications. The search for items in the last year or so has taken on a life of its own and has been great fun. M. Andre Canonne of the Centre de Lecture publique de la Communauté française in Liège contributed and so did Mr. Ben Goedegebuure of RD Headquarters in the Hague. I offer special thanks to M. Pieter Uyttenhove, now in Paris, who is studying urban reconstruction and development in Brussels after the two wars. He has sent references, found and copied articles for me and in general has helped strengthen my faith in the international community of scholars.

I have not thed to compile a complete bibliography of secondary source materials. There is a voluminous literature on the Universal Decimal Classification which I have for the most part ignored. What is included in the secondary list has been of particular interest to me either in or of itself or as representing a special kind of contribution. I have also included a selected list of sources I used in compiling the Editor's notes. In some ples in the notes themselves I have included full references and they are not reproduced in this list.

At the University of Chicago, I had two splendid research assistants who have probably forgotten that they were involved in the inception of this project: Joyce Saricks and Kathleen Prendergast. I owe a particular debt of gratitude to Gerry Byrne for help with organising the typing of preliminary drafts of much of this material. That this book exists at all is owing to the enthusiasm and conviction of Stella Keenan, former Secretary-General of RD and to the continuing interest and support of Ben Goedegebuure, Executive Director of RD. Professor KV. Sinclair of James Cook University in Queensland, with a generosity and cheerfulness I have long appreciated, has offered advice on particular issues of translation that I brought to him and has checked the bibliography for me. Nadia Kemfe of the University of New South Wales has also helped with problems of translation. Lesley Payne of the State Library of New South Wales has helped with proof-reading the text. Ann-Maree Walsh of the School of Librarianship at the University of New South Wales has been wonderfully patient and skilful at the word- processor as various revisions have been presented to her. Above all I salute Ray Locke of the School of Librarianship for help with the physical preparation of the text, help, as with all he does, that far exceeded the bounds of duty. A small Special Research Grant from the Faculty of Professional Studies at the University of New South Wales provided the funds needed to complete this project and for such mercies I am most grateful. While acknowledging the various kinds of help I have

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

received from the wonderful friends and colleagues mentioned above, I hasten to add that any errors that remain in this work are my responsibility alone.

Overige begrippen *Documentatie; Documenteren; Kennis; Kennisdelen; Knowledge management; UDC; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Film - The Man Who Wanted to Classify the World

~ http://www.truefilms.com/archives/2007/10/the_man_who_wan.php

Forgotten forefather

~ http://www.boxesandarrows.com/view/forgotten_forefather_paul_otlet

Hier gevonden

~ http://openlibrary.org/books/OL7068716M/

Mondotheque

~ https://www.mondotheque.be/wiki/images/1/16/Rayward_International_organisation_and_dissemination_of_knowledg

Open library

~ http://openlibrary.org/

RDF

~ http://openlibrary.org/works/OL1112872W.rdf

Wikipedia (Paul Otlet)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Otlet

* **9580** ***On the intrinsic value of information objects and the infosphere***

Luciano Floridi

(Artikel) Ethics and Information Technology, nummer 4, 2002.

Intrinsic value

What is the most general common set of attributes that characterises something as intrinsically valuable and hence as subject to some moral respect, and without which something would rightly be considered intrinsically worthless or even positively unworthy and therefore rightly to be disrespected in itself? This paper develops and supports the thesis that the minimal condition of possibility of an entity's least intrinsic value is to be identified with its ontological status as an information object. All entities, even when interpreted as only clusters of information, still have a minimal moral worth qua information objects and so may deserve to be respected.
The paper is organised into four main sections. Section 1 models moral action as an information system using the object-oriented programming methodology (OOP). Section 2 addresses the question of what role the several components constituting the moral system can have in an ethical analysis. If they can play only an instrumental role, then Computer Ethics (CE) is probably bound to remain at most a practical, field dependent, applied or professional ethics. However, Computer Ethics can give rise to a macroethical approach, namely Information Ethics (IE), if one can show that ethical concern should be extended to include not only human, animal or biological entities, but also information objects. The following two sections show how this minimalist level of analysis can be achieved. Section 3 provides an axiological analysis of information objects. It criticises the Kantian approach to the concept of intrinsic value and shows that it can be improved by using the methodology introduced in the first section. The solution of the Kantian problem prompts the reformulation of the key question concerning the moral worth of an entity: what is the intrinsic value of x qua an object constituted by its inherited attributes? In answering this question, it is argued that entities can share different observable properties depending on the level of abstraction adopted, and that it is still possible to speak of moral value even at the highest level of ontological abstraction represented by the informational analysis. Section 4 develops a minimalist axiology based on the concept of information object. It further supports IE's position by addressing five objections that may undermine its acceptability.

Overige begrippen *Axiologie; Intrinsieke waarde; Level of abstraction; LoA; OOP; UML; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

~ http://www.philosophyofinformation.net/publications/pdf/oivioi.pdf

Axiologie (Philosophie)

~ http://de.wikipedia.org/wiki/Axiologie_%28Philosophie%29

Axiology

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Axiology

Overzicht vrij beschikbare artikelen

~ http://www.philosophyofinformation.net/Articles.html

Value therory

~ http://plato.stanford.edu/entries/value-theory/

* **7216** ***Persoonsdossiers: een geval apart; Nota voor het bestuur van het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis en het Nationaal Archief***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Nederlands Historisch Genootschap / Nationaal Archief, Den Haag, 2005. september 2005

Persoonsdossier

Speciaal met betrekking tot persoonsdossiers (zoals patiënten- en procesdossiers) hebben het Nationaal Archief en het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis in 2003 een werkgroep ingesteld die in het najaar van 2005 een rapport heeft uitgebracht. Doel was om met dit voor het historisch onderzoek belangrijke materiaal zo verantwoord mogelijk om te gaan.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Geografische informatie; Hergebruik; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op de website van het INGHIST

~ http://www.inghist.nl/Nieuws/Actueel/20060125persoonsdossiers

Tekst op internet (MS-Word)

~ http://www.inghist.nl/Instituut/Archiefadvisering/persoonsdossiers

Website Instituut voor Nederlandse Geschiedenis

~ http://www.inghist.nl

* **9643** ***Principles of Holistic Information Governance***

Christian Walker

(Weblog) Gepubliceerd 5-apr-2013 / OpenText Blogs, 2013.

Information governance

Information Governance needs to be applied holistically across the organization. Here are 10 principles to get you started.

Principles of Holistic Information Governance

1. Information is an organizational asset.
In the course of our employ we produce and receive information. It doesn't belong to us, it belongs to our employers. As such, we need to treat it like any other corporate asset. Even if you use a personal device to produce the information, it still belongs to the organization.

Assets have acquisition costs, maintenance costs, residual value (sometimes), and get disposed of at the end of their useful lives. Tell me how this doesn't apply to information.

If you do not understand this, stop reading and go away. There is no hope for you.

2. Understand what you're using information for.
How does information help you achieve strategic objectives? A government entity and a direct-to-consumer sales organization may use some of the same information, but they will use it differently and for different purposes.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

Understanding what you're using information for ought to help you understand what information you actually need.

3. Understand where it's coming from and where it's going to.
Information doesn't just magically appear; it comes from somewhere. You need to identify your internal and external information sources.

Most organizations don't just fire information out willy-nilly. Information is intended for specific audiences, for specific purposes. You need to understand what effect your information is intended to have, and who you want/need it to effect.

4. Understand when you need it.
The next person that says "I need this yesterday." wins a smack in the head with a frozen mullet (the fish, not the hairstyle).

Information is needed at various points in business and decision making processes. Is real-time information really necessary or can you wait a few minutes or hours for it? Figure out when you actually need the information in order to make a decision.

5. Understand who can and should be using it, and for what.
This is not just about security, though that's a big piece. This is also about getting the information out to those that need it or to those that you want to influence with it. Think about it in terms of getting your message out to your target audiences.

Once the information has found its way to the audience, what are they going to do with it? Are they going to make a decision, buy something, receive a benefit…?

6. Understand your social, regulatory, and compliance obligations.
Depending on what you do and for whom you do it, you have information related obligations. Some of these are imposed by statute, some by convention, and some are self-imposed. These obligations determine how long you must keep information, what you can do with it at the end of its life, and to whom you may or must disclose it when asked.

7. Understand your information related risks (too much, not enough, disclosure, etc.).
If some of your information leaks, what're the consequences and can you live with them?

If you're overwhelmed by information how does it impact performance?

If you're missing information can you still get stuff done?

How likely are you to be sued?

8. Understand how stakeholders are interacting with it.
It's not enough to know what your stakeholders are doing with information. You need to figure out how they're doing it. It's not enough to identify the types and locations of devices that stakeholders are using; you also need to find out if the interactions are passive or active.

9. With few exceptions, information has a finite useful life.
Unless your information has historical/archival/archeological value, get rid of it as soon as you can. It's not just about the whole discovery/litigation thing; it's also about de-cluttering and being info-efficient.

Information is a perishable good; once it's stale or rotted, get rid of it.

10. Make someone accountable.
Overall organizational performance, financial performance, legal, technology … they all have single-role accountability and responsibility. As, arguably, the second most important asset of an organization, information deserves at least the same level of attention as finance, IT, HR, legal, etc.

A C-level executive needs to be accountable for how information is governed and managed across the organization.

Overige begrippen *GARP; Governance; Holistic information governance; PHIGs; Principle;*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

Principles of holistic information governance.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.opentext.com/vca/blog/1.11.623/article/1.26.4327/2013/4/5/Principles_of_Holistic_Information_Governance

* **9987** ***Richtlijn 2013/37/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie, Luxembourg, 2013.

Hergebruik

Regeling waarbij documenten die zijn voortgebracht door openbare lichamen van de lidstaten, en die een enorme, diverse en waardevolle hoeveelheid bronnen vormen die de kenniseconomie ten goede kunnen komen.

Overige begrippen *Open; Open data; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtlijn op internet

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

* **9965** ***Sturen op samenhang op basis van GEA®; Permanent en event driven***

Roel Wagter

(Publicatie) Van Haren Publishing, Zaltbommel, 2009.

General Enterprise Architecting

Een goede samenhang in een organisatie is immers voorwaardelijk voor excellent presteren. Door expliciet te sturen op samenhang worden inconsistenties, suboptimalisaties en dergelijke voorkomen, samenwerking tussen diverse disciplines versterkt en complexiteit gereduceerd. Samenhang is ook "vloeibaar". Een bereikt niveau van goede samenhang staat continu op de tocht.
Vooral op de momenten dat belangrijke bedrijfsvraagstukken zich aandienen waarop adequate antwoorden geformuleerd moeten worden. Ten tijde van deze "besturing" dient dan ook expliciet gestuurd te worden op samenhang. Zo zal de bestaande samenhang van invloed zijn op de oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de betreffende bedrijfsvraagstukken, alsook de gekozen oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de bedrijfsvraagstukken op de (toekomstige) samenhang van de organisatie. Hoe nu deze "sturing op samenhang" vormgegeven? Hoe ziet zo'n strategisch stuurinstrument er uit en hoe pas je dat toe?

Overige begrippen *Architectuur; Besturen; E-overheid; GEA; NORA; Overzicht; Samenhang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Groeiplatform GEA

~ http://www.groeiplatformgea.nl/

** **10088** ***Tussen Huygens en Multatuli***

Vincent Icke

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 2-dec-2010 / Humanistisch Verbond, 2010. Socrateslezing 2010

Wetenschapsfilosofie

'De aantrekkelijkheid van overtuigingen is te verklaren uit angst voor onzekerheid', hield hoogleraar astrofysica, publicist en beeldend kunstenaar Vincent Icke het publiek voor in de Socrateslezing op 1 december (2010) in Den Haag. Uit de omgang met onzekerheid en het besef van haar zwakte put de wetenschap juist haar kracht.

"Feiten, meningen en overtuigingen worden maatschappelijk heel verschillend gewaardeerd. Feiten worden

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

toegepast, voor kennisgeving aangenomen, verdacht gemaakt. Of bestreden als ze niet welkom zijn, en soms botweg ontkend. Meningen staan in hoger maatschappelijk aanzien dan feiten, zoals in de media te zien is", betoogt Icke voor de circa 300 bezoekers in de Anton Philipszaal. De lezing wordt elk jaar georganiseerd door het Humanistisch Verbond en de Humanistische Alliantie. "En overtuigingen zijn soms zo hoog gewaardeerd dat ze erin zijn geslaagd om een speciale beschermde status te verwerven, zoals in het geval van godsdienst, die in onze Grondwet niet gewoon onder de vrijheid van meningsuiting valt maar een apart artikel heeft."

Vincent Icke pleit verder voor een herwaardering van feiten en meningen ten koste van overtuigingen. Overtuigingen zijn immers absoluut, boven iedere twijfel verheven. Ze maken het geweldig lastig om samen te leven in één samenleving. Een mening daarentegen, kan worden hierzien. Een mening is een 'zwak feit'. Tussen feiten en meningen bevindt zich een breed overgangsgebied. Uiteindelijk kan die mening zover naar de kant van de zekerheid opschuiven, dat we van een feit gaan spreken. Feiten zijn dermate vaak getoetste en juist gebleken meningen, dat ze nauwelijks meer te betwijfelen zijn. Een mening is als het ware een kind dat kan uitgroeien tot een volwassen feit.

Een overtuiging laat zich echter niet toetsen of onderzoeken: het is een verharde mening. Zo'n axioma kan een politiek heilssysteem zijn, geloof in de vrije markt, een godsdienstig geloof of de overtuiging van de voetbal-hooligan. Een overtuigde duldt geen tegenspraak, zelfs geen discussie.

Een onzekere wereld
Mensen hebben een grote hang naar overtuigingen, ze zijn erg aantrekkelijk. Dit is niet verwonderlijk, denkt Icke. "Onze wereld is chaotisch en onvoorspelbaar en maakt ons onzeker. Overtuigingen creeëren zekerheid en sluiten toeval uit. Althans, dat is het idee. Maar in wezen negeren we dan de wereld. We dringen de kosmos iets absoluuts op."

De kosmos laat zich echter niet bij de neus nemen; het trekt zich niets aan van onze behoefte aan vaste en stabiele zekerheden. Gelukkig hebben we naast de overtuiging een tweede manier om met onzekerheid om te gaan. Die manier is de wetenschappelijke. De wetenschap is vooral een houding, een inzet waarin falen de norm is. Want ook wetenschap kan geen zekerheden presenteren, alleen het meest waarschijnlijke.

Daarom is de wetenschap net als goede kunst nooit klaar of afgerond: het gaat om het proces van 'steeds beter' in het besef nooit 'het beste' te bereiken. Het beste is het domein van de overtuigingen, niet van de wetenschap. En of iets beter is of juist niet, dat bepaalt de kosmos, de wereld zelf: we leggen het aan de wereld voor en kijken hoe deze reageert. Wetenschappers moeten bereid zijn zich door de wereld te laten terechtwijzen. En falen blijft de norm.
Kritische spiraal

"De evolutie van wetenschappelijk begrip noem ik de kritische spiraal van vier opeenvolgende stappen waarmee de blinde mol zich door de duistere grond van terra incognita wroet", licht Icke toe.

Stap 1: een waarneming, gedaan met de zintuigen of met een instrument.
Stap 2: een opmerking over die waarneming, meestal in verband met andere waarnemingen en theorieën.
Stap 3: een veronderstelling over het mechanisme dat die waarnemingen verklaart.
Stap 4: een voorspelling over nieuw te verrichten waarnemingen of proeven op grond van die veronderstelling.
Stap 5 is weer een waarneming, dus een Stap 1 van de volgende omwenteling van de schroef.

Een overtuigde is een sektariër
Tussen feiten, meningen en overtuigingen heerst een voortdurende spanning. Feiten en meningen kunnen vreedzaam naast elkaar bestaan maar overtuigingen leiden tot tweespalt: een overtuigde is ipso facto een sectariër.
En omdat er geen procedure is om verschillen tussen overtuigingen bij te leggen of te overbruggen blijft alleen het bewijs door volledige intimidatie nog over. "Mijn argument telt zes punten" , zegt de overtuigde vanachter zijn revolver.

De kracht van wetenschap
De wetenschap heeft ons bijzonder veel te bieden. Niet omdat we de wijsheid in pacht hebben, maar omdat we onzekerheid kunnen toestaan, om vanuit die houding vooruitgang te boeken, verbluffende verklaringen te vinden en prachtige beelden te tonen.

Overige begrippen *Axioma; Beleving; Context; Cultuur; Feit; Logica; Mening; Overtuiging; Perceptie; Realiteit; Waarneming; Werkelijkheid; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

2.1 Bepalen van de waarde

Lezing Youtube deel 1

~ http://www.youtube.com/watch?v=NV0Z6vlIJig

Lezing Youtube deel 2

~ http://www.youtube.com/watch?v=dq2ahO2ct14

Lezing Youtube deel 3

~ http://www.youtube.com/watch?v=d40MuGNcPh4

Lezing Youtube deel 4

~ http://www.youtube.com/watch?v=wvbjdlOvb30

Presentatie op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/doc/actueel/IckeSocrateslezingbeelden2010.pdf

Tekst op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

Toelichtende pagina op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

* **10481** ***What data can't do***

Hannah Fry

(Artikel) The New Yorker 22-mrt-2021.

Data science

Numbers don’t lie, except when they do. Harford is right to say that statistics can be used to illuminate the world with clarity and precision. They can help remedy our human fallibilities. What’s easy to forget is that statistics can amplify these fallibilities, too. As Stone reminds us, "To count well, we need humility to know what can’t or shouldn’t be counted."

Overige begrippen *Artificial intelligence; Bias; Datagedreven werken; Datagestuurd werken; Machine learning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de The New Yorker

~ https://www.newyorker.com/magazine/2021/03/29/what-data-cant-do

2.2 Selecteren

** **8900** ***Alles onder controle?***

A.M. Arnbak

(Scriptie) © A.M. Arnbak, Amsterdam, 2009. Een kritische blik op de door de dataretentierichtlijn in het leven geroepen driehoeksverhouding tussen de wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens, de strafvorderlijke toegangsbevoegdheden van opsporingsdiensten en het recht op privacy van de nederlandse burger

Juli 2009

Dataretentie

Een kritische blik op de door de dataretentierichtlijn in het leven geroepen driehoeksverhouding tussen de wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens, de strafvorderlijke toegangsbevoegdheden van opsporingsdiensten en het recht op privacy van de nederlandse burger

Winnaar van de Internetscriptieprijs 2009

Uit het juryrapport: "De scriptie bespreekt het wetsvoorstel - inmiddels wet - waarmee de Europese dataretentierichtlijn wordt geïmplementeerd in de nationale wetgeving. De richtlijn en het implementatievoorstel hebben aanleiding gegeven tot veel kritiek, waarbij in het bijzonder de proportionaliteit ter discussie is gesteld. De scriptie concludeert onder meer dat onvoldoende belang is toegekend aan grondrechtelijke bescherming van de

Levenscyclus van gegevens

2.2 Selecteren

privacy en doet aanbevelingen voor verbetering."

Een beklemmend verhaal

'Privacy is like oxygen. We really appreciate it only when it is gone.'

C.J. Sykes, in: R. Whitaker, The End of Privacy: How Total Surveillance Is Becoming a Reality, New Press 1998, nr. 33.

Overige begrippen *Behoeftesteller; Bewaarbelang; Bewaarplicht; Datamining; Dataveillance; Grondrecht; Opsporing; Panopticon; Privacy; Rasterfahndung; Slepnetzfahndung; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Internetscriptieprijs

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/

Juryrapport

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/downloads/juryrapport_2009.pdf

Scriptie op internet (PDF)

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/downloads/scriptie_arnbak.pdf

* **9820** ***Data Brokers; A Call for Transparency and Accountability***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Federal Trade Commission, Washington DC, 2014. May 2014

Data broker

In today's economy, Big Data is big business. Data brokers - companies that collect consumers' personal information and resell or share that information with others - are important participants in this Big Data economy.

In this report, the Federal Trade Commission ("FTC" or "Commission") discusses the results of an indepth study of nine data brokers. These data brokers collect personal information about consumers from a wide range of sources and provide it for a variety of purposes, including verifying an individual's identity, marketing products, and detecting fraud. Because these companies generally never interact with consumers, consumers are often unaware of their existence, much less the variety of practices in which they engage. By reporting on the data collection and use practices of these nine data brokers, which represent a cross-section of the industry, this report attempts to shed light on the data broker industry and its practices.

For decades, policymakers have expressed concerns about the lack of transparency of companies that buy and sell consumer data without direct consumer interaction. Indeed, the lack of transparency among companies providing consumer data for credit and other eligibility determinations led to the adoption of the Fair Credit Reporting Act ("FCRA"), a statute the Commission has enforced since its enactment in 1970. The FCRA covers the provision of consumer data by consumer reporting agencies where it is used or expected to be used for decisions about credit, employment, insurance, housing, and similar eligibility determinations; it generally does not cover the sale of consumer data for marketing and other purposes. While the Commission has vigorously enforced the FCRA,1 since the late 1990s it has also been active in examining the practices of data brokers that fall outside the FCRA.

Most recently, in its 2012 report Protecting Consumer Privacy in an Era of Rapid Change: Recommendations for Businesses and Policymakers ("Privacy Report"),2 the Commission specifically addressed the subject of data brokers. The Commission described three different categories of data brokers: (1) entities subject to the FCRA; (2) entities that maintain data for marketing purposes; and (3) non FCRA covered entities that maintain data for non-marketing purposes that fall outside of the FCRA, such as to detect fraud or locate people.3 The Commission noted that, while the FCRA addresses a number of critical transparency issues associated with companies that sell data for credit, employment, and insurance purposes, data brokers within the other two categories remain opaque. In the report, the Commission recommended legislation in this area to improve the transparency of industry practices. Following the Privacy Report, the Commission determined that, despite some progress, too little was still known about the practices of data brokers and that further examination was needed.

To further the objective of increased transparency, in December 2012, the Commission initiated a study of data

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.2 Selecteren

broker practices. It issued identical Orders to File Special Reports ("Orders") under section 6(b) of the Federal Trade Commission Act to nine data brokers seeking information about their data collection and use practices, as well as any tools provided to consumers to control these practices. Appendix A is a copy of the text of the Orders that the Commission issued to the data brokers. The nine data brokers that received the Orders are Acxiom, Corelogic, Datalogix, eBureau, ID Analytics, Intelius, PeekYou, Rapleaf, and Recorded Future. The Orders requested detailed information regarding the data brokers' practices, including the nature and sources of consumer data they collect; how they use, maintain, and disseminate the data; and the extent to which the data brokers allow consumers to access and correct data about them or to opt out of having their personal information sold or shared.

This report summarizes the information provided in response to the Commission's Orders, including information gathered through follow-up questions and meetings and publicly available sources. In general, the data brokers collect information about consumers from a wide variety of commercial, government, and other publicly available sources. In developing their products, the data brokers use not only the raw data they obtain from these sources, such as a person's name, address, home ownership status, or age, but also certain derived data, which they infer about consumers. For example, a data broker might infer that an individual with a boating license has an interest in boating, that a consumer has a technology interest based on the purchase of a "Wired" magazine subscription, or that a consumer who has bought two Ford cars has loyalty to that brand. The data brokers use this actual and derived data to create three main kinds of products for clients in a wide variety of industries: marketing products, risk mitigation products,and people search products.

Overige begrippen *Big data; Broker; Gegevensmakelaar; Keteninformatisering; Panopticon; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van het FTC

~ http://www.ftc.gov/system/files/documents/reports/data-brokers-call-transparency-accountability-report-federal-trade-co may-2014/140527databrokerreport.pdf

* **1033** ***De electronische schriftelijke vorm***

mr. J. de Boer

(Artikel) Nederlands Juristen Blad 1-mei-1992. NJB 21 mei 1992 afl. 21

Waarderen

Het bedrijfsleven zucht onder de plicht allerlei bescheiden 10 jaar te bewaren. Echter het stokoude Wetboek van Koophandel is een levend instrument dat dynamisch geinterpreteerd moet worden. Artikel 6 zegt immers wel dat de stukken bewaard moeten worden, maar niet hoe. Een bedrijf voldoet aan zijn bewaarplicht als het papieren stukken onder bepaalde garanties overbrengt op elektronische informatiedragers. Niet de wetgever is te traag, het bedrijfsleven is te braaf.
Conversie en financiële bescheiden

Aardig is hier de hoeveelheid noten (16) in een alinea.

Overige begrippen *Administratief belang; Administratieve waarde; Administreren; Audit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Financiën; Imaging; Schriftelijkheidsvereiste; Verantwoording; Vervanging; Volledigheid.*

* **4335** ***How much information?***

Peter Lyman en Hal R. Varian, James Dunn, Aleksey Strygin, Kirsten Swearingen

(Rapport) School of Information Management and Systems at the University of California, Berkeley, 2000. © 2000 Regents of the University of California

Informatie

The world produces between 1 and 2 exabytes of unique information per year, which is roughly 250 megabytes for every man, woman, and child on earth. An exabyte is a billion gigabytes, or 10^18 bytes. Printed documents of all kinds comprise only .003% of the total. Magnetic storage is by far the largest medium for storing information and is the most rapidly growing, with shipped hard drive capacity doubling every year. Magnetic storage is rapidly becoming the universal medium for information storage.

Levenscyclus van gegevens

2.2 Selecteren

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bewaartermijn; Informatiestress; Informatievoorziening; Internet; Intranet; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het project op internet

~ http://www.sims.berkeley.edu/research/projects/how-much-info

Het project op internet (versie 2003)

~ http://www.sims.berkeley.edu/research/projects/how-much-info-2003/

* **10229** ***Lijst houdende opgaaf van voor vernietiging in aanmerking komende stukken in gemeentearchieven in aanmerking komende stukken dagtekenende van na 1950, als bedoeld in artikel 4 van het Koninklijk besluit van 7 October 1919 (Staatsblad, no, 596)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) 14-jan-1948 / Ministerie van Binnenlandse Zaken / Ministerie van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen, Den Haag, 1948.

Vernietigingslijst

Vernietigingslijst uit 1948. De scan bevat een wijziging uit 1952.

Er was nog geen verplichting tot vernietiging!

Overige begrippen *Selectielijst; Vernietiging; Waarderen.*

* **7049** ***Voor en na de papierversnipperaar***

Philomeen Lelieveldt

(Artikel) Archievenblad, 2004. Jaargang 108, nummer 7, september 2004

Vernietiging

"Februari 1992. Ik herinner het me nog als de dag van gisteren. Het was een heldere koude winter- dag. Ik zie mezelf nog staan, met tranen in mijn ogen op het station Zoetermeer Centrum West, op weg naar huis. Ik was die dag iets dierbaars kwijt geraakt: ‘mijn muziekarchief. Nagenoeg het hele beleidsarchief Kunsten 1918 tot 1940 bleek verdwenen in de papierversnipperaar, na de archiefselectie bij de Centrale Archief Selectiedienst (CAS) in Winschoten. Weg archief, weg onderzoeksplan."

"Twee jaar later, op die koude februaridag - het archief was weer terug bij het ministerie van O&W - bleek dat de dozen in categorie 48 met ‘de stukken betreffende de jaarlijkse subsidiëring van symfonie- orkesten’ niet meer te vinden waren. De archiefmedewerker ging op zoek naar de correspondentie over de vernietiging en al lezende ontdekten wij dat er sprake moest zijn geweest van een ernstige communicatiestoornis tussen de ene en de andere archiefdienst. De vage omschrijving van de vernietigingslijst was daar debet aan. Maar ook het feit dat er feitelijk niemand toezicht leek te hebben gehouden of ‘die interessante bescheiden’ ook daadwerkelijk bewaard zouden blijven."

Overige begrippen *Bedrijfsvoering; Beschikbaarheid; BSD; Selecteren; Waarderen.*

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9761** ***Afschaffen van handtekeningen met een beslissingsmodel als leidraad***

Filip Boudrez en Heidi Defrenne

(Nota) Documentversie 4-dec-2013 / Stad Antwerpen, Antwerpen, 2013.

Handtekening

Onze organisaties werken steeds digitaler. Digitalisering moet een efficiëntere uitvoering van werkprocessen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

faciliteren en zorgt er mee voor dat medewerkers onafhankelijk van tijd en ruimte kunnen werken. Veel organisaties zijn volop bezig met de omslag van analoog naar digitaal werken. Deze omslag gaat met veel veranderingen gepaard, niet in het minst in de wijze waarop gebruikers dagelijks met hun informatie en documenten omgaan.

De transitie naar een papierloze werkplek verloopt niet altijd even gemakkelijk. Het argument dat documenten nog moeten worden afgedrukt vanwege één of meerdere handtekeningen is een veel aangehaald bezwaar bij het invoeren van het digitaal werken. Vanwege de handgeschreven handtekening blijft ook het beeld bestaan dat papier leidend is. Dit beeld legt een zware hypotheek op het digitaal werken en zorgt er mee voor dat organisaties blijven inzetten op een weinig efficiënt tweesporenbeleid: enerzijds worden inkomende papieren documenten massaal gescand en anderzijds worden digitale documenten afgedrukt vanwege de behoefte aan handtekenen… om ze in veel gevallen vervolgens opnieuw in te scannen.

Het handtekenen van documenten zorgt in veel werkprocessen ook voor een bottleneck en een langere doorlooptijd: handtekenmappen worden voorbereid, worden fysiek ter plaatse gebracht en worden na het handtekenen opnieuw opgehaald. Binnen de doelstelling van administratieve vereenvoudiging onderzocht de stad Antwerpen het handtekenen en digitale alternatieven. De juridische dienst en het stadsarchief voerden samen het project ‘Afschaffen handtekening’ uit. De eerste doelstelling van dit project was het onderzoeken van het begrip ‘rechtsgeldige handtekening’ en het vermijden van overbodige handtekeningen. De tweede doelstelling van het project was het voorzien van digitale alternatieven in de gevallen waarin een handtekening nog nodig is. Samen met de ICT-partner van de stad (Digipolis Antwerpen) werden digitale alternatieven geïmplementeerd en aan eindgebruikers beschikbaar gesteld.

Beide doelstellingen werden binnen de stad Antwerpen vrij snel vastgelegd als uitgangspunten voor de hele organisatie. Hierbij wordt het principe ‘comply-or-explain’ gehanteerd. Organisatieonderdelen moeten ten eerste aantonen dat een handtekening nodig is en zijn vervolgens verplicht om een digitaal alternatief voor de handgeschreven handtekening toe te passen. Als leidraad bij deze oefening werd vanuit het projectteam een beslissingsmodel met bijhorende voorbeelden en realisaties beschikbaar gesteld.

Overige begrippen *Elektronische handtekening; Gekwalificeerde elektronische handtekening; Gekwalificeerde handtekening; Gewone elektronische handtekening; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.felixarchief.be/Docs/Stad/Bedrijven/Zelfstandige_stadsdiensten/FEA/2014/FB_HD_AfschaffenHandtekenin

** **10578** ***The Age of Disruption; Technology and Madness in Computational Capitalism***

Bernard Stiegler

(Publicatie) Wiley Publishing Inc, 2019.

Disruptie

Half a century ago Adorno and Horkheimer argued, with great prescience, that our increasingly rationalized world was witnessing the emergence of a new kind of barbarism, thanks in part to the stultifying effects of the culture industries. What they could not foresee was that, with the digital revolution and the pervasive automation associated with it, the developments they had discerned would be greatly accentuated, giving rise to the loss of reason and to the loss of the reason for living. Individuals are now overwhelmed by the sheer quantity of digital information and the speed of digital flows, resulting in a kind of technological Wild West in which they find themselves increasingly powerless, driven by their lack of agency to the point of madness.

How can we find a way out of this situation? In this major new book, Bernard Stiegler argues that we must first acknowledge our era as one of fundamental disruption and detachment. We are living in an absence of epokhē in the philosophical sense, by which Stiegler means that we have lost our path of thinking and being. Weaving in powerful accounts from his own life story, including struggles with depression and time spent in prison, Stiegler calls for a new epokhē based on public power. We must forge new circuits of meaning outside of the established algorithmic routes. For only then will forms of thinking and life be able to arise that restore meaning and aspiration to the individual.

Concluding with a dialogue between Stiegler and Jean-Luc Nancy, this book will be of great interest to students and scholars in social and cultural theory, media and cultural studies, philosophy and the humanities generally.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

"A summation of his thinking to date – from originary technicity to the Anthropocene – this is also Stiegler's most personal philosophical work so far. Discussing his intellectual apprenticeship while in prison, and his practice of thinking and writing as a form of self-medication against depression and madness, he issues a passionate call to tend the wounds of contemporary existence, whether psychological, economic or ecological, through the collective transformation of the wilful destruction indulged in by our digital superpowers into a future worth wanting to live for." —Martin Crowley, University of Cambridge

Overige begrippen *Ethiek; Filosofie; Filosofie van de techniek; Philosophy of technology; Techniekfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Stiegler

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Bernard_Stiegler

* **3935** ***Airbag voor datatransport; Assurantie Data Netwerk klaar voor invoering XML***

Gerhard Gerritsen

(Artikel) Computable 11-mei-2001.

XML

In de verzekeringsbranche is het Assurantie Data Netwerk (ADN) een belangrijk transportmedium. Verzekeraars, tussenpersonen, expertise bureaus en schadeherstellers wisselen met elkaar gestructureerde berichten uit, zoals polisaanvragen en -mutaties, nota's, expertiseopdrachten en expertiserapporten. De infrastructuur is eind jaren tachtig neergelegd en gebaseerd op de principes van een Edi.Edifact-netwerk. EDI en Edifact staan de laatste jaren zwaar onder druk. Internet en XML vormen grote bedreigingen want ze missen de beperkingen van Edifact. Een beschrijving van de voor- en nadelen van toepassing van XML, en de maatregelen die ABZ-Nederland als beheerder en intellectueel eigenaar van het netwerk genomen heeft om het aan te passen aan de eisen van de moderne tijd.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Communicatie; EDI; Redactionele vorm; Structuur.*

* **10393** ***Algoritmes en grondrechten***

M.J. Vetzo en J.H. Gerards en R. Nehmelman

(Publicatie) Boom Juridisch, Den Haag, 2018. Dit is een publicatie in de reeks van het Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging, Universiteit Utrecht
ISBN978-94-6274-922-1(e-book)

Grondrecht

De opkomst van algoritme-gedreven technologieën als Big Data, Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie levert een breed scala aan nieuwe grondrechtelijke uitdagingen op. Deze technologieën hebben bijvoorbeeld effect op de keuzes die we maken en daarmee op onze persoonlijke autonomie, en ingebouwde vooroordelen in algoritmes kunnen leiden tot ongelijke behandeling. Nadere identificatie en analyse van de diverse grondrechtelijke uitdagingen is nodig om een gerichte aanpak van de problemen mogelijk te maken. In dit boek wordt daarom, specifiek voor Nederland, in kaart gebracht wat de (potentiële) impact is van Big Data, het Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie op vrijheidsrechten, gelijkheidsrechten, privacyrechten en procedurele rechten. Centraal staat de gemeenschappelijke deler van de drie algoritme-gedreven technologieën: het gebruik van slimme algoritmes. Het boek biedt zo een actueel en systematisch overzicht van grondrechtelijke knelpunten in relatie tot een van de meest urgente maatschappelijke uitdagingen van dit moment. Dit maakt het boek relevant voor iedereen die zich vanuit juridisch of technologisch perspectief bezighoudt met digitalisering en recht, zowel in de wetenschap als in de (rechts)praktijk.

Overige begrippen *AI; Algorithme; Artificiële Intelligentie; Big data; Ethiek; Internet of things; Mensenrechten; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo-montaigne-algoritmes_en_grondrechten.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9986** ***Alle Friezen - Open data en wetgeving***

Rienk Jonker

(Presentatie) Bijeenkomst Alle Friezen 23-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Bijeenkomst bij de Provincie Fryslân

Open data

Over de relatie WHOI, Archiefwet 1995 en het werk van Alle Friezen

Overige begrippen *Berusten; Document; Eigendom; Open; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europese richtlijn uit 2003

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32003L0098

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - EN

~ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0098:EN:HTML

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - NL

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

Website Alle Friezen

~ http://www.allefriezen.nl/

WHOI

~ http://wetten.overheid.nl/BWBR0036795

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-271.html

WHOI MvT

~ https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20150112/memorie_van_toelichting/document3/f=/vjqje83ki8ed.pdf

* **4068** ***Archeologie van het boek***

Piet Verkruisse

(Artikel) Spiegel Historiael, 2001. Jaargang 36, nummer 7-8, juli-augustus 2001

Analyse

Erasmus wond zich al enorm op over de slordigheid van zetters die de humanistische droom verstoorden dat alle geleerden uit de beschaafde wereld bij hun onderzoek over een gelijkluidende tekst konden beschikken. Vaak bleken niet alle exemplaren van een druk precies dezelfde inhoud te hebben. De boekdrukkunst is niet alleen een zegen en zorg voor de mensheid, maar ook voor de analytisch-bibliograaf die als boekenarcheoloog met veel spitten en graven in bibliotheken en archieven het productieproces van drukwerk tracht te reconstrueren.

Overige begrippen *Analytisch bibliograaf; Bibliograaf; Boekdrukkunst; Boekenarcheoloog; Oorkondenleer.*

* **9444** ***Archief en democratie; Een bibliografische inleiding***

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60
ISBN : 978 90 5746 204 7
Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.
Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):
Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.
Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening
Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

~ http://www.archief-democratie.be/

** **9978** ***Archive fever; A seminar by Jacques Derrida, University of Witwatersrand, August 1998***

Verne Harris

(Transcriptie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Deconstructie

".. the archive as being not simply a recording of the past, but also something wich is shaped by a certain power, and shaped by the future, by the future anterior.

'.. .. The archive doesnt simply record the past, It also, of course, constitutes the past, and in view of a future which retrospectively, or retroactively, gives in it a so-called final truth"

Overige begrippen *Beeld; Truth; Waarheid; Waarneming.*

* **9259** ***Archives and memory***

Randall C. Jimerson

(Artikel) OCLC Systems & Services, 2003. Volume 19 Number 3 2003 pp. 89-95

Geheugen

Archives are repositories of memory, providing reliable evidence for examining the past. The four types of memory - personal, collective, historical, and archival - interact in complex and sometimes baffling ways to enable one to understand the past and to draw lessons from it. Archival memory is a social construct reflecting power relationships in society. Archivists and manuscripts curators play the important role of mediator in selecting records for preservation and providing research access to such collections. By recognizing and overcoming the bias toward records of powerful groups in society, archivists can provide a more balanced perspective on the past, and enable future generations to examine and evaluate the activities and contributions of all voices in one's culture. Archives thus serve an important role in identifying and preserving the documentation that forms one's historical memory.

Overige begrippen *Archief; Archival memory; Collectief geheugen; Collective memory; Historical memory; Societal memory.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archives.org.il/UserFiles/File/Archives%20and%20memory.doc

* **1521** ***Archivistische kwaliteitssystemen***

P.J. Horsman

(Publicatie) Archiefschool, Den Haag, 1998. Versie 3 april 1998

Kwaliteit

De toepassing van het kwaliteitsdenken in de archiefwetenschap met een uitleg van de te hanteren begrippen.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beschikbaarstellen; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Geordende en toegankelijke staat; Geordende staat; Goede staat; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Informatiesysteem; Materiele staat; Normen; Record Keeping System; Toegankelijke staat.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* 10391 *Beleidsbrief over AI, publieke waarden en mensenrechten*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Vergaderjaar 2019- 2020, nrs. 26643 (Informatie- en communicatietechnologie (ICT)) en 32761 (Verwerking en bescherming persoonsgegevens) nr.642

Publieke waarde

De brief geeft een overzicht van de kansen en risico's van AI voor publieke waarden die gestoeld zijn op mensenrechten. Het beschrijft tevens bestaande en toekomstige beleidsmaatregelen om risico's voor deze fundamentele publieke waarden te adresseren.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Datagestuurd werken; Mensenrechten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z19125&did=2019D39850

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* 9616 *Beperkt houdbaar?; Duurzame toegankelijkheid in een digitale omgeving bij de rijksoverheid*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Erfgoedinspectie, 's Gravenhage, 2012. Rapport aan de Tweede Kamer

Duurzame toegankelijkheid

Het digitale geheugen van de centrale overheid is nog niet op orde. Dat is de algemene conclusie die valt te trekken uit het onderzoek van de Erfgoedinspectie naar de staat van de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie van de rijksoverheid. De tijd gaat dringen, want tegen het einde van het huidige decennium zullen de meeste onderdelen van de centrale overheid, van ministeries tot privaatrechtelijke ZBO's, helemaal of voornamelijk digitaal werken. Digitale archivering zal dan definitief de plaats hebben ingenomen van de archivering van papieren dossiers. Tegen die tijd moet de duurzame toegankelijkheid goed geregeld zijn.

Eerder onderzoek
De Erfgoedinspectie heeft eerder, in 2005, onderzoek gedaan naar de digitale duurzaamheid van overheidsinformatie. De voornaamste conclusie uit dat onderzoek was toen, dat als er niet snel maatregelen getroffen zouden worden, een deel van de overheidsinformatie voorgoed verloren zou raken. Letterlijk staat in het rapport van dat onderzoek, Een dementerende overheid?, dat er "in sneltreinvaart een gat in ons collectieve geheugen ontstaat". Als oorzaak werd gezien dat er bij de snelle digitalisering van de overheid - digitale informatie vaak onvoldoende zorgvuldig wordt bewaard. De toegankelijkheid van digitale informatie bij de rijksoverheid kon niet voldoende worden gewaar-borgd. De vraag is of de situatie sindsdien verbeterd is en of er nu voldoende waarborgen zijn voor het digitale geheugen van de centrale overheid.

Als de bevindingen uit beide onderzoeken naast elkaar worden gelegd, blijkt dat bijna alle bevindingen en conclusies uit 2005 ook nu nog actueel zijn.

Blz 11:
Belangrijke delen van de digitale informatie blijven buiten beeld en de eisen voor duurzame toegankelijkheid worden op slechts een beperkt deel van de digitale archiefbescheiden toegepast. Voor een deel kan dit worden toegeschreven aan de definiëring van het begrip 'archiefbescheiden' in de Archiefwet 1995. Maar ook het gebrek aan specifieke kennis bij de zorgdrager over duurzame toegankelijkheid, het niet automatisch meenemen van de duurzame toegankelijkheidseisen bij ICT- ontwikkelingen en het ontbreken van voor alle zorgdragers toepasbare richtlijnen zorgen ervoor dat zorgdragers onvoldoende greep hebben op de duurzame toegankelijkheid van hun digitale informatie.

Het gevolg is dat digitale informatie ongewild en onbewust verloren kan raken, met grote risico's voor de bedrijfsvoering en het vermogen van de rijksoverheid om verantwoording af te leggen. Ook bestaat het risico dat

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

digitaal archiefmateriaal met cultuurhistorische waarde volledig uit het zicht blijft of raakt. Tot slot wordt digitale informatie tegen de regels in te lang bewaard, wat vooral risicovol is als het persoonsgegevens en -dossiers of anderszins vertrouwelijke gegevens betreft.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Bedrijfsvoering; Betrouwbaarheid; Bewijs; Kwaliteit; Papieren paradigma; Verantwoording; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief aan de Tweede Kamer

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/12/17/kamerbrief-over-rapport-beperkt-hou

Op de site van erfgoedinspectie

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/nieuwsberichten/detail/beperkt-houdbaar-een-inspectierapport-over-duurzame-di toegankelijkheid-bij-de-rijksoverheid/1564

* **7293** ***De betrouwbaarheid van het journalistieke beeld in het digitale tijdperk***

Ivonne Schippers

(Scriptie) Webiste E-thesis, 2006. Doctoraalscriptie Theater-, Film- en Televisiewetenschap, Specialisatie nieuwe media en digitale cultuur
Universiteit Utrecht
September 2005
Webversie februari 2006

Betrouwbaarheid

Omdat de foto tot stand komt op basis van een mechanisch proces wordt algemeen verondersteld dat de menselijke interventie, zeker in vergelijking met andere mimetische uitingen, tot een minimum wordt gereduceerd. Hierdoor wordt het fotografische beeld een hoge mate van objectiviteit toegekend.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Foto; Image; Juistheid; Semiotiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De stite E-thesis

~ http://www.ethesis.net/

Scriptie op internet

~ http://www.ethesis.net/journalistieke_beeld/journalistieke_beeld_inhoud.htm

* **9518** ***Betrouwbaarheidsniveaus voor authenticatie bij elektronische overheidsdiensten; Een handreiking voor overheidsorganisaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2012.

Betrouwbaarheid

Met het oog op het realiseren van lastenverlichting, betere dienstverlening en een efficiëntere overheid zet de overheid in op grootschalige elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dat stelt eisen aan authenticatie. Je wil namelijk weten met wie je zaken doet en hoe zeker weet je wie dat is. In Nederland geldt tot nu toe een open norm ten aanzien van het benodigde betrouwbaarheidsniveau voor identificatie en authenticatie van personen en partijen van dergelijke e-overheidsdiensten. Deze open norm is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de regels over informatiebeveiliging.
Een open norm wil zeggen dat de eisen niet concreet gedefinieerd zijn. Met de toename van e-diensten groeit ook de behoefte om deze open norm nader in te kleuren, omdat het belangrijk is dat overheidsorganisaties in vergelijkbare situaties hetzelfde niveau van betrouwbaarheid eisen (en borgen). Deze handreiking geeft die inkleuring en wil daarmee bijdragen aan de transparantie, toegankelijkheid en geloofwaardigheid van de overheid en de rechtszekerheid van burgers en bedrijven.
De handreiking biedt een basis voor de dialoog tussen beleidsmakers, (proces)architecten en informatiebeveiligers bij het inrichten van e-diensten en back office processen. Ook biedt deze handreiking bestuurders inzicht in de afwegingen die aan het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus ten grondslag hebben gelegen, zodat zij een

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

weloverwogen keuze kunnen maken.

Versie 2
Nieuw in versie 2 van de handreiking zijn de hoofdstukken 2, Afbakening en context, 5. Machtigingen, 6. Applicatie applicatieverkeer, 7. Retourstromen en 8. Eenmalig inloggen.

Overige begrippen *Authenticatie; Betrouwbaarheidsniveau; Dienstverlening; Elektronische handtekening; Elektronische identificatie; E-overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op internet (versie 2014)

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/publicaties/HR-Betrouwbaarheidsniveaus-v3-2014.pdf

Over Stork

~ https://www.eid-stork.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=76

Pagina - Forum Standaardisatie - Open standaarden

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/themas/authenticatie-en-autorisatie/

* **9981** ***Betrouwbaarheidsniveaus voor authenticatie bij elektronische overheidsdiensten (versie 3); Een handreiking voor overheidsorganisaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2014.

Betrouwbaarheid

Met het oog op het realiseren van lastenverlichting, betere dienstverlening en een efficiëntere overheid zet de overheid in op grootschalige elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dat stelt eisen aan authenticatie. Je wil namelijk weten met wie je zaken doet en hoe zeker weet je wie dat is. In Nederland geldt tot nu toe een open norm ten aanzien van het benodigde betrouwbaarheidsniveau voor identificatie en authenticatie van personen en partijen van dergelijke e-overheidsdiensten. Deze open norm is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de regels over informatiebeveiliging.
Een open norm wil zeggen dat de eisen niet concreet gedefinieerd zijn. Met de toename van e-diensten groeit ook de behoefte om deze open norm nader in te kleuren, omdat het belangrijk is dat overheidsorganisaties in vergelijkbare situaties hetzelfde niveau van betrouwbaarheid eisen (en borgen). Deze handreiking geeft die inkleuring en wil daarmee bijdragen aan de transparantie, toegankelijkheid en geloofwaardigheid van de overheid en de rechtszekerheid van burgers en bedrijven.
De handreiking biedt een basis voor de dialoog tussen beleidsmakers, (proces)architecten en informatiebeveiligers bij het inrichten van e-diensten en back office processen. Ook biedt deze handreiking bestuurders inzicht in de afwegingen die aan het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus ten grondslag hebben gelegen, zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken.

In versie 3 is een hoofdstuk over ondertekening toegevoegd. Dit hoofdstuk is enigszins afwijkend in opbouw ten opzichte van de toevoegingen van versie 2. Dit omdat het onderwerp ondertekenen een uitgebreidere introductie vraagt dan de eerdere toevoegingen en ook omdat het niet mogelijk is even normatief te zijn als met die andere onderwerpen.

Overige begrippen *Authenticate; Betrouwbaarheidsniveau; Elektronische handtekening; Elektronische identificatie; E-overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Stork

~ https://www.eid-stork.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=76

Pagina - Forum Standaardisatie - Open standaarden

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/themas/authenticatie-en-autorisatie/

Rapport op internet

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/publicaties/HR-Betrouwbaarheidsniveaus-v3-2014.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **7508** ***Betrouwbare zoekmachines: wat vindt u; manipulatie***

Theo Huibers en Nart Wielaard

(Artikel) Informatie professional, 2006. 06/2006

Betrouwbaarheid

Overzicht houden over alle beschikbare informatie; dat wil de informatieconsument. Gelukkig wordt hij daarbij ondersteund door hoogwaardige zoekmachines. Maar kan hij daar wel op vertrouwen? Zoekresultaten worden namelijk aan de lopende band door externe en interne factoren gemanipuleerd.

Overige begrippen *Interpreteerbaarheid; Perceptie; Relevantie; Semantiek; Vangst; Vindbaarheid; Zoekmachine.*

* **9775** ***Big Data Protection; How to Make the Draft EU Regulation on Data Protection Future Proof***

Lokke Moerel

(Lezing / oratie / college) Lokke Moerel, Tilburg University, Tilburg, 2014. Lecture delivered during the public acceptance of the appointment of professor of Global ICT Law at Tilburg University on 14 February 2014 by Prof. dr. Lokke Moerel.

ISBN: 978-94-6167-000-7

Data protection

That new technologies have an impact on society is intuitively understood. The essence of new technology's transformative power lies in the way it changes economic trade-offs which influence, often without our awareness, the many small and large decisions we make that together determine who we are and what we do, decisions about education, housing, work, family, entertainment, and so on.

Overige begrippen *Big data; Gebruik; Hergebruik; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Moerel

~ http://www.debrauw.com/person/lokke-moerel/

Tekst op internet

~ http://www.debrauw.com/wp-content/uploads/NEWS%20-%20PUBLICATIONS/Moerel_oratie.pdf

* **9710** ***Big data: De Shell search; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 21-okt-2013 / VPRO, 2013. 50 minuten
Regie: Shuchen Tan
Research: William de Bruijn
Productie: Jenny Borger
Eindredactie: Frank Wiering, Henneke Hagen

Big data

Tegenlicht onderzoekt hoe je met behulp van big data kunt doordringen in gesloten bolwerken. Wat geven deze enorme informatiestromen prijs over een multinational als Shell?

Sinds de onthullingen over de snuffelpraktijken van de Amerikaanse en Nederlandse inlichtingendiensten zijn we ons steeds meer bewust van de enorme hoeveelheid digitale gegevens die over ons zijn opgeslagen op het net, in de matrix. Maar niet alleen data van burgers, ook informatie over overheden en multinationals wordt op die manier verzameld. Dit resulteert in bestanden van vele terabytes groot: big data. Het goede nieuws is dat een groot deel van deze informatie toegankelijk is voor ons allemaal. Je moet alleen wel weten hoe je moet zoeken.

In de aflevering Big data: de Shell search onderzoekt Tegenlicht hoe deze enorme databronnen nieuwe manieren van

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

journalistiek mogelijk maken. De casus is energiegigant Shell. Aan de hand van een berichtje over een miljardenschuld die Shell zou hebben uitstaan bij het Iraanse regime gaat Tegenlicht op zoek en daalt af in een zee van digitale infomatie.

Zo vissen we een paar buitengewoon merkwaardige wetenswaardigheden op over het doen en laten van deze Nederlandse multinational met betrekking tot Iran. Het onderzoek richt zich op de activiteiten van Shell in de jaren 2002 - 2010, de periode waarin de internationale gemeenschap besloot tot een handelsboycot tegen Iran vanwege haar omstreden atoomprogramma. Tegenlicht laat zien hoe Royal Dutch Shell door haar activiteiten in "schurkenstaat" Iran tussen wal en schip terecht kwam en zo in 2012 een schuld opliep bij het Iranese regime van ruim twee miljard dollar.

Ook richt Tegenlicht haar onderzoek op de innige band tussen Shell en de Nederlandse overheid. Welke rol speelt Den Haag als het gaat om de belangen van Shell in het buitenland en hoe ver gaat deze delfstoffendiplomatie?

Tenslotte vraagt Tegenlicht zich af of er sprake is van een ‘draaideur’ tussen Shell en de Nederlandse overheid. Met de inzet van een interactieve onderzoekstool - de powermap - die Tegenlicht speciaal voor dit doel ontwikkelde, worden de relaties tussen Shell en de overheid in beeld gebracht. Dit alles wordt onderzocht met als bron de vrij beschikbare big data over Shell en zijn handelspartners.

Wat is de kracht van digitale bronnen en in hoeverre kunnen big data de onderzoekjournalistiek verrijken? Gesprekken hierover voert Tegenlicht met een aantal vakgenoten waaronder journalist en Shell-kenner Marcel Metze, energieverslaggever bij Dow Jones Benoit Faucon, ship tracking expert John van Schaik en Kenneth Cukier, datajournalist bij het blad The Economist en auteur van het boek ‘Big Data: a revolution that will transform how we live, work, and think’.

Overige begrippen *Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/big-data-de-shell-search.html

**** 10032** ***Bureaucratie is als een inktvis***

René ten Bosch

(Publicatie) Boom Uitgevers, Amsterdam, 2015.

Bureaucratie

In Bureaucratie is een inktvis biedt René ten Bos, auteur van onder meer Water, een oorspronkelijk perspectief op het verschijnsel bureaucratie. Deze beschouwing is bedoeld voor wie dagelijks bezig is met organisaties - wij allemaal dus. Volgens Ten Bos is de bureaucratie een filosofisch object bij uitstek: 'alles [wordt] plakkerig en kleverig en daardoor is er geen ontkomen aan'. Hij betoogt dat we meer zouden moeten nadenken over de aard van de bureaucratie. En precies dit is moeilijk: net als een inktvis ontglipt de bureaucratie aan iedereen die er grip op wil krijgen. Zij heeft zogezegd de aard van een 'hyperobject', iets wat zo alomvattend is dat we nooit het totaalbeeld ervan op ons netvlies kunnen krijgen. In Bureaucratie is een inktvis toont filosoof René ten Bos zich opnieuw een eclectisch denker.

Overige begrippen *Administratie; Bureaucraat; Bureaucratisme; Filosofie; Filosofisch object; Golven; Hyperobject; Inktschijter; Interobjectiviteit; Intersubjectiviteit; Systeem; Traagvloeibaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://harmklifman.nl/2015/11/28/cabareteske-filosofie-van-bureaucratie/

Boekbespreking VN

~ https://www.vn.nl/de-filosofie-van-de-bureaucratie/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/?gfe_rd=cr&ei=8hrnVtusBYOS-wbY_7bQDQ&gws_rd=ssl - q=%22Bureaucratie+is+een+inktv

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

**** 9726** ***De burger gaat digitaal***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nationale ombudsman, Den Haag, 2013. nr. 2013/170

Dienstverlening

'De burger gaat digitaal', omdat steeds meer mensen intensief gebruik maken van internet en internetdiensten. Naast verzekeringen en bankzaken, webshops en digitale reiswinkels, raken veel burgers er meer en meer aan gewend om met hun gemeente, de Belastingdienst, het UWV of vele andere overheidsdiensten met behulp van DigiD digitaal contact te hebben.

De overheid wil bij deze ontwikkeling niet achterblijven en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in zijn Visiebrief digitale overheid van 23 mei 2013 aangegeven dat in 2017 de burger via internet al zijn zaken met de overheid moet kunnen regelen. Het valt toe te juichen dat de overheid de ontwikkelingen op internet bij probeert te blijven. Maar dan moet de overheid naar het oordeel van de Nationale ombudsman wel in redelijkheid rekening houden met de belangen van burgers.

Wat zijn die belangen van burgers in hun contacten met de overheid? Wij hebben met het oog op deze vraag de stand van zaken met de digitalisering van de overheid opgemaakt, met deskundigen gesproken en ook de digitale burger zelf bevraagd. In samenwerking met TROS Radar hebben wij een enquête uitgezet bij hun panel en belangstellende kijkers. Het onderwerp blijkt onder de ruim 1,7 miljoen kijkers te leven want we kregen maar liefst 48.000 enquêtes retour.

Wat opvalt, is dat niet alle burgers zomaar mee kunnen komen met de digitale ontwikkelingen en een flinke groep blijvend problemen ervaart met digitale diensten.

Bovendien is het vertrouwen van burgers in hun digitale overheid niet erg groot. Daarnaast ontbreekt het burgers aan mogelijkheden om te controleren van welke gegevens de overheid uitgaat en aan mogelijkheden om fouten te herstellen. Het risico voor fouten en onjuistheden ligt veelal eenzijdig bij burgers. Ten slotte heeft de wetgever de verschillende sancties drastisch opgeschroefd en toetsing aan de redelijkheid door uitvoerders en de rechter vrijwel geheel uitgesloten. Het contact met de digitale overheid is daarom voor burgers nogal riskant.

Burgers vinden dat digitale dienstverlening voordelen heeft: 60% waardeert het 24 uur per dag beschikbaar zijn, 57% vindt het prettig om vanuit huis zaken te regelen en 45% vindt dat digitale dienstverlening hen minder tijd kost. 95% van de burgers wil zelf kunnen kiezen om al dan niet digitaal te gaan, maar de meeste overheidsdiensten dwingen vanwege de bezuinigingen burgers digitale contacten af. De RDW scoort met zijn digitale dienstverlening met een rapportcijfer van 6,9 het beste en het UWV met o.a. werk.nl met een 4,8 het slechtste.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Betrouwbaarheid; Bruikbaarheid; Controleerbaarheid; Herstelprocedure; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport onderzoekbijlage

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/enquete_digitale_overheid.pdf

Rapport op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/de_burger_gaat_digitaal_rapport_2013-170.pdf

Site nationale ombudsman

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/nieuws/2013/digitalisering-overheid-bezorgt-grote-groepen

*** 10102** ***Citizenfour***

Laura Poitras

(Documentaire) © 2014, Laura Poitras, 2014.

Klokkenluider

CITIZENFOUR is a real life thriller, unfolding by the minute, giving audiences unprecedented access to filmmaker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Laura Poitras and journalist Glenn Greenwald's encounters with Edward Snowden in Hong Kong, as he hands over classified documents providing evidence of mass indiscriminate and illegal invasions of privacy by the National Security Agency (NSA).

Poitras had already been working on a film about surveillance for two years when Snowden contacted her, using the name "CITIZENFOUR". In January 2013. He reached out to her because he knew she had long been a target of government surveillance, stopped at airports numerous times, and had refused to be intimidated. When Snowden revealed he was a high-level analyst driven to expose the massive surveillance of Americans by the NSA, Poitras persuaded him to let her film.

CITIZENFOUR places you in the room with Poitras, Greenwald, and Snowden as they attempt to manage the media storm raging outside, forced to make quick decisions that will impact their lives and all of those around them.

CITIZENFOUR not only shows you the dangers of governmental surveillance—it makes you feel them. After seeing the film, you will never think the same way about your phone, email, credit card, web browser, or profile, ever again.

Overige begrippen *Afluisteren; Inlichtingendienst; Privacy; Whistleblower.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eigen website

~ https://citizenfourfilm.com/

ImDB

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/

ImDB (summary plot)

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/plotsummary?ref_=tt_stry_pl

Wikipedia (Citizen four)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Citizenfour

** **5445** ***De computer de wet gesteld***

Bart Jacobs

(Lezing / oratie / college) Katholieke Universiteit Nijmegen, 2003. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica met als leeropdracht Beveiliging en correctheid van programmatuur op vrijdag 16 mei 2003

Openbaarheid

Openheid en transparantie essentieel voor veiligheid computerprogramma's Er is een natuurlijke neiging tot geslotenheid binnen de wereld van (computer-)beveiliging. Toch is openheid belangrijk zodat onafhankelijke partijen zich kunnen vergewissen van het juiste functioneren en de juiste beveiliging van computersystemen. Dat stelt prof. dr. Bart Jacobs, hoogleraar beveiliging en correctheid van programmatuur aan de KU Nijmegen in zijn oratie op vrijdag 16 mei. Als voorbeeld noemt hij het elektronisch stemmen. 'Immers, bij stemmingen met potlood en papier heeft iedere burger in principe het recht om tellingen bij te wonen. Hoe zit dat bij verkiezingen via de computer?'
Jacobs vindt het onbestaanbaar wanneer allerlei procedures die essentieel zijn voor onze democratie, rechtspraak en openbaar bestuur, afgehandeld worden door computers in black boxes, met misschien een stickertje van TNO, waarbij niemand weet wat er precies gebeurt. Voor het omgaan met de bovengenoemde problemen van mogelijke aanvallen op en fouten in computerprogramma's vindt hij transparantie van groot belang.

Onbedoeld gedrag van computers

De achterliggende vraag waar het in deze rede om draait is: kunnen wij computers echt vertrouwen. Natuurlijk doen we dit al in ruime mate op het moment dat we bijvoorbeeld in een vliegtuig stappen of onze chipknip opladen. Maar deze vraag wordt steeds urgenter nu netwerken van onderling verbonden computers ons in steeds dwingender mate omringen. Het grote probleem is dat computerprogramma´s nogal eens onbedoeld gedrag vertonen, ofwel door slordigheid van de programmeur, ofwel door moedwillige fouten, ofwel door aanvallen van buiten af (bijv. van computervirussen). Hoe moeten we hier mee omgaan?

Certificatie, beveiliging en openheid

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

In zijn rede bespreekt Jacobs twee juridisch getinte onderwerpen binnen de hedendaagse informatica, namelijk certificatie van computerprogramma´s en beveiliging en openheid. Certificatie is bijvoorbeeld vereist voor juridische geldigheid van digitale handtekeningen (waarvoor een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer ligt). Beveiliging of security is het reguleren van toegang. Een systeem heet secure of beveiligd, wanneer alleen geautoriseerde partijen toegang hebben. Het gaat erom dat een programma goed blijft functioneren ook wanneer kwaadwilligen proberen het te verstoren of onderuit de halen. In de hedendaagse context waarin allerlei computersystemen via openbare netwerken met elkaar verbonden zijn, is certificatie een zeer relevante eis.

Eis tot certificatie van computerprogramma's voor gevoelige toepassingen

Jacobs heeft in Nijmegen veel ervaring opgedaan met chipkaarten of smart cards. Deze kaarten worden gebruikt voor allerlei security-gevoelige toepassingen. Jacobs' onderzoeksgroep werkt aan technieken om van kleine computerprogramma´s vast te stellen of ze daadwerkelijk aan gestelde eisen voldoen. Dit certificatiewerk spitst zich toe op de laatste generatie van chipkaarten die gebruik maken van kleine Java programmaatjes voor verschillende toepassin-gen (GSM, bank, identificatie, ondertekening etc.). Het is dus belangrijk te eisen dat compu-terprogramma´s voor gevoelige toepassingen gecertificeerd worden, zegt Jacobs.

Kamerdiscussies over openheid en beveiliging

Openheid en transparantie zijn belangrijke thema's in recente discussies over open source software bij de overheid (nav. de Tweede Kamermotie van Vendrik in 2002). Jacobs vindt dat een overheid haar fundamentele taken niet mag toevertrouwen aan een systeem waar ze zelf geen inzicht in heeft. Evenmin mogen elders op commerciële basis genomen beslissingen hier leiden tot gedwongen aanschaf en implementatie van nieuwe versies en omzettingen van es-sentiële gegevensbestanden. Open standaards en open software kunnen bijdragen aan een veilige en transparante gang van zaken. Ook is het belangrijk eventueel bestaande zwakhe-den in computerbeveiligingsmechanismen open te kunnen bespreken. De nieuwe auteurswet die thans voorligt in de Tweede Kamer verbiedt dat echter. Volgens die wet is het strafbaar om te spreken over gaten in bijvoorbeeld de beveiliging van DVD's. Jacobs ervaart dit als een bedreiging voor zijn onderzoekswerk.

Overige begrippen *Beveiliging; Controleerbaarheid; Democratie; Digicratie; E-governance; E-government; Elektronische handtekening; Open source; Open standaard; Software insluiting; Toezicht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina Bart Jacobs

~ http://www.cs.kun.nl/~bart

Persbericht

~ http://kunweb.hosting.kun.nl/concernpages/default2.asp?i=nieuws&m=persberichten&sm=&main=http://kunweb.hostir ncernpages/persberichten/show.asp?persbericht_id=200351512246705

Tekst van de rede

~ http://www.cs.kun.nl/~bart/PAPERS/OratieJacobsBoekje.pdf

** **3504** ***Conceptualizing an Authentic Electronic Record***

Heather MacNeil

(Lezing / oratie / college) Website interPARES, 2000. Presentation from the Society of American Archivists Annual Meeting 2000 in Denver, Colorado.

Authenticiteit

A template to guide our analysis of electronic records, and a typology of electronic records based on authenticity requirements.

Overige begrippen *Archiefwetenschap; Archivistiek; Betrouwbaarheid; Dispositive record; Metadata; Narrative record; Probative record; Supporting record.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van interPARES

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

~ http://www.interpares.org

De tekst staat op de site van interPARES

~ http://www.interpares.org/resources.htm

Tekst op internet

~ http://www.interpares.org/documents/hm_saa_2000.pdf

* **10014** ***Conclusie inzake het hoger beroep van de Stichting bevordering kwaliteit leefomgeving Schipholregio (zaak nr. 201304908/1/A2) en de Stichting Plaform31 (zaak nr. 201307828/1/A2)***

mr. R.J.G.M. Widdershoven

(Uitspraak / Vonnis) Datum uitspraak 13-jun-2014 / Raad van state, Den Haag, 2014. Uitspraak 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2
Datum van uitspraak: maandag 23 juni 2014
Tegen: rechtbank Noord-Holland
Proceduresoort: Conclusie
Rechtsgebied: Algemene kamer - Hoger Beroep - Overige
ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:2260

Bestuursorgaan

Voor het aanmerken van een privaatrechtelijke persoon als b-orgaan op grond van de publieketaakjurisprudentie gelden drie afzonderlijke criteria (publieke taak, financiële band, inhoudelijke band). Alleen heeft het het eerste criterium (de publieke taak) geen zelfstandige betekenis en dat het oordeel over dat criterium inderdaad voortvloeit uit de twee andere andere, de financiële en inhoudelijke band.

Overige begrippen *B-Orgaan; Overheidsorgaan; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

* **10013** ***Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Persbericht) Datum publicatie 23-jun-2014 / Raad van state, Den Haag, 2014.

Bestuursorgaan

Een privaatrechtelijke rechtspersoon waaraan geen publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend, is toch een bestuursorgaan wanneer de overheid de uitoefening van de taak van deze rechtspersoon betaalt en bepaalt. Het criterium van de publieke taak heeft daarbij geen zelfstandige betekenis. Dat staat in de conclusie die staatsraad advocaat-generaal Widdershoven vandaag (23 juni 2014) heeft uitgebracht. De voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State had hem gevraagd een conclusie te nemen in twee zaken waarin de Afdeling bestuursrechtspraak moet oordelen of een bepaalde stichting als bestuursorgaan kan worden aangemerkt.

Overige begrippen *B-Orgaan; Overheidsorgaan; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **2858** ***Consequences of the use of information and communication technologies for the availability of data for accountability; First Round Delphi-survey: Report***

Albert Meijer

(Rapport) Center for Public Management, Erasmus University, Rotterdam, 1998. 23 October 1998, Final version

Betrouwbaarheid

In public administration information and communication technologies are increasingly used to support various processes. The use of these technologies seems to have consequences for many aspects of public administration. One of the aspects that might be affected by the use of information and communication technologies is the ability of organizations to account for their actions.
As a first step in the exploration of these consequences, I am conducting a Delphi-survey. The goal of this survey is to explore the following question:
What are the consequences of the introduction and use of ICT-applications for the availability of information for accountability?
To explore this question, through e-mail international experts in the field of electronic record keeping were asked to reflect on the risks and opportunities for keeping data for accountability, that the use of information and communication technologies could pose for organizations.
In this report the results of the first round of the Delphi-survey are presented.
The results are presented in the following way: first the way the survey was carried out is discussed and the response to the survey is shown. Then, in chapter 1, some general remarks about the questionnaire and about the subject of it are presented. In chapters 2 through 11 the results per technology are presented. In chapter 12 the aggregated results for these technologies are discussed and the technologies are grouped. And finally, in chapter 13, some conclusions are presented.
The conclusions will form the basis for the second round of the Delphi-survey. In this second round the experts will be asked to reflect on some of the findings.

Overige begrippen *Archival bond; Beschikbaarheid; Controleerbaarheid; Juistheid; Procesgebonden informatie; Verantwoording; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

* **2859** ***Consequences of the use of information and communication technologies for the availability of data for accountability; Second Round Delphi-survey: Report***

Albert Meijer

(Rapport) Center for Public Management, Erasmus University, Rotterdam, 1999. 7 December 1999, Final version

Betrouwbaarheid

In public administration information and communication technologies are increasingly used to support various processes. The use of these technologies seems to have consequences for many aspects of public administration. One of the aspects that might be affected by the use of information and communication technologies is the ability of organizations to account for their actions.
As a first step in the exploration of these consequences, through a Delphi-survey experts are consulted.
The goal of this survey is to explore the following question:

What are the consequences of the introduction and use of ICT-applications for the availability of information for accountability?

To explore this question, through e-mail international experts in the field of electronic record keeping were asked to reflect on the risks and opportunities for keeping data for accountability, that the use of information and communication technologies could pose for organizations. In this report the results of the second round of a Delphi-survey are presented.
The first round of the survey was carried out between February and July 1998. The results of this questionnaire were put down in a report.1 In that report the answers to the first questionnaire were analyzed and presented in the form of (1) issues on which the experts agreed, (2) confrontations of opinions and (3) questions that remained unanswered.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

The second round of the survey was carried out between November 1998 and June 1999. The objectives of this second round were to:
1. Verify the findings
2. Explore the confrontations
3. Find answers to the remaining questions
In this report the answers to the second questionnaire are presented and analyzed. Furthermore, the overall conclusions of the first and second round of the Delphi-survey are presented in the final chapterof this report. Since the variation in answers of the experts was considerable, these answers had to be interpreted and summarized. For the qualitative nature of this survey another researcher might have done this differently. To indicate on what basis I have formulated my conclusions in this report and to make it possible to challenge these conclusions, the opinions of all experts are presented. I take full responsibility for the conclusions.

Overige begrippen *Archival bond; Beschikbaarheid; Controleerbaarheid; Juistheid; Procesgebonden informatie; Verantwoording; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

* **3348** ***Consument wantrouw biometrie***

Jurgen van der Vlugt

(Artikel) Automatisering Gids 20-okt-2000.

Biometrie

Iemand vertrouwen op zijn blauwe ogen, kan weer. Biometrie bedrijven, de identiteit vaststellen op basis van biologische eigenschappen, is geen marginale bezigheid meer. Het aantal commerciële biometrieproducten neemt snel toe. Er is nog geen sprake van een doorbraak. Er liggen nog drempels op de weg, zoals de kosten, de technische kwaliteit, de hygiëne van leesapparatuur en de privacygevoeligheid.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Beveiliging; Privacy.*

* **10197** ***A Contextual Approach to Privacy Online***

Helen Nissenbaum

(Artikel) Dædalus, Journal of the American Academy of Arts and Sciences / , 2011. Daedalus 140 (4), Fall 2011: 32-48
Volume 140 | Issue 4 | Fall 2011

Privacy

Recent media revelations have demonstrated the extent of third-party tracking and monitoring online, much of it spurred by data aggregation, profiling, and selective targeting. How to protect privacy online is a frequent question in public discourse and has reignited the interest of government actors. In the United States, notice-and-consent remains the fallback approach in online privacy policies, despite its weaknesses.
This essay presents an alternative approach, rooted in the theory of contextual integrity. Proposals to improve and fortify notice-and-consent, such as clearer privacy policies and fairer information practices, will not overcome a fundamental flaw in the model, namely, its assumption that individuals can understand all facts relevant to true choice at the moment of pair-wise contracting between individuals and data gatherers. Instead, we must articulate a backdrop of context-specific substantive norms that constrain what information websites can collect, with whom they can share it, and under what conditions it can be shared. In developing this approach, the paper warns that the current bias in conceiving of the Net as a predominantly commercial enterprise seriously limits the privacy agenda.

Overige begrippen *Context; Contextual privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Available at SSRN

~ https://ssrn.com/abstract=2567042

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Site Deadalus

~ https://www.mitpressjournals.org/doi/pdfplus/10.1162/DAED_a_00113

* **344** ***The dark side of DIP ; do you know where your documents are, do you know what's in them ?***

Christopher Locke

(Artikel) Byte, 1991. april 1991

Documentbeheer

Over het toegankelijk maken en houden van digitale documenten, de onderschatting van de problemen die daar te verwachten zijn.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; DIP; Document; Documentair structuurplan; Documentaire informatievoorziening; Imaging; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Structuurplan informatiebeheer; Substitutie; Toegankelijkheid; Vervanging; Vinden; Volledigheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografische gegevens

~ http://www.math.utah.edu/pub/tex/bib/byte1990.html - Locke:1991:DSD

Draft op internet

~ http://www.panix.com/~clocke/darkside.html

* **10049** ***Dataprotectie in ketens; Zijn de huidige privacy concepten wel geschikt voor toepassing in ketens?***

M.J. Bonthuis

(Essay) Journal of Chain-computerisation Information Exchange for Chain Co-operation / Utrecht University Library Open Access Journals, in samenwerking met het Department of Information and Computing Sciences, Utrecht, 2016. Volume 6, Art. #1, 13 pagina's

Dataprotectie

De vraag die in dit essay centraal staat is of de huidige privacy concepten geschikt zijn voor het ketenniveau. Nu effectieve overkoepelende sturing in een keten ontbreekt, gegevens door de verschuiving van ‘halen’ naar ‘brengen’ meer uit het zicht van de verantwoordelijke raken en toestemming niet de juiste waarborgen op het grootschalige niveau biedt, is een herijking van het huidige wettelijke kader nodig. Het is dan ook gebleken dat privacy concepten kleinschalig zijn en niet zonder meer geschikt zijn voor de toepassing op het ketenniveau. Er kunnen vanuit het leerstuk echter wel aanbevelingen worden gedaan hoe de privacy concepten geschikt te maken voor het (grootschalige) ketenniveau. De richting waarin de oplossing kan worden gezocht wordt in dit essay weergegeven.

Overige begrippen *Grootschaligheid; Keten; Keteninformatisering; Kleinschaligheid; Level of abstraction; LoA; Niveauvergissing; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://jcc.library.uu.nl/index.php/JCC/article/view/68/111

** **9302** ***Deconstructie en literatuur***

Els Schrover

(Publicatie) Coutinho, Muiderberg, 1992. ISBN 90 6283 864 2
NUGI 951

Deconstructie

Deconstructie is de laatste jaren ook in Nederland een begrip geworden. Veel studenten, wetenschappers en journalisten houden zich met deze nieuwe manier van denken bezig, maar wat is deconstructie precies? En waarin

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

wijkt deconstructie af van andere wijzen van tekstinterpretatie?
In dit inleidende boek schetst de auteur eerst het uitgangspunt van het deconstructiedenken, namelijk het typisch twintigste- eeuwse denken over taal, waarin taal en haar wetmatigheden centraal staan. Daarna komt het eigenzinnige deconstructiedenken zelf aan bod: taal is nooit neutraal, er wordt altijd meer gezegd dan er staat. Woorden genereren oneindig veel betekenissen en associaties, waardoor het onmogelijk is een eenduidige tekstinterpretatie te geven. Een tekst kan dan ook nooit een eenheid zijn, Deconstructie en literatuur laat zien hoe deconstructie in de literatuur werkt. Een interpretatie is alleen mogelijk door de tekst uit elkaar te halen, te deconstrueren, en verbanden te leggen tussen de woorden en de betekenissen waarnaar zij verwijzen. Zo ontstaat een nieuwe, gedeconstrueerde visie op de tekst. De auteur concretiseert deze vrij moeilijke theorie steeds aan de hand van heldere voorbeelden, zoals de deconstructivistische interpretatie van het werk van Thomas Mann. Deconstructie en literatuur legt bovendien een link tussen het deconstructiedenken van Derrida en de psychoanolytische tekstinterpretatie van Lacan, visies die dichter bij elkaar liggen dan de lezer op het eerste gezicht zou denken. De auteur heeft de oorspronkelijke Franse teksten omwille van de toegankelijkheid vertaald. In de appendix staan de originele citaten echter vermeld en wel zodanig dat zij de lezer de mogelijkheid bieden dit inleidende werk nog eens in vogelvlucht door te nemen.

Overige begrippen *Betekenis; Interpretatie; Poststructuralisme; Structuralisme; Taal; Taalwetenschap; Tekstanalyse.*

Handtekening

Om te functioneren, dat wil zeggen, om leesbaar te zijn moet een handtekening een vorm hebben die herhaalbaar is, die na te maken is, de handtekening moet dus te gebruiken zijn los van de bewuste en unieke intentie die haar deed ontstaan.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Deconstructie; Onweerlegbaarheid; Uniciteit.*

* **9702** ***Deddie's betekenis; Klein verslag***

Wim Boevink

(Bericht) Trouw 18-okt-2013.

Authenticiteit

Het in leven houden van de geschiedenis is zwaar en taai werk, dat tegen verdraaiing en afgelegenheid bestand moet blijven.

Overige begrippen *Cultuur; Feit; Geschiedenis; Historisch erfgoed; Mening; Overtuiging; Post-truth.*

** **1645** ***Definitions of electronic records, the European perspective***

Maria Guercio

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 1997. Vol 11: blz 219-222

Archiefbescheiden

For the definition of electronic records, the use of terms, like 'litterary warrant', is not necessary, and even from the European perspective not understandable. If this expression means "best practices and professional culture" in recordkeeping, we only need to know what creators did for centuries and still do today and probably will do also in the future, by referring to archival science, diplomatics and archival practice for clarifying definitions in the record keeping environment.
A multi-disciplinary approach is still required for the electronic record keeping system as it was in the past for traditional records, but the theory and the terminology should be consistent and based on the deep understanding of essential characteristics of records and essential requirements of good recordkeeping to produce in the first place and maintain reliable and authntic records. Of course a record is more than recorded information in the course of business activity: a record is the recorded representation of an act produced in a specific form, the form prescribed by the legal system, by a creator in the course of its activity.

Overige begrippen *Archival bond; Content; Context; Diplomatiek; Literary warrant; Ontstaan; Procesgebonden informatie; Recordness; Structure; Warrant.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10556** ***Een dementerende overheid 2.0; Een analyse over de informatiehuishouding bij het Rijk; 15 jaar "na een dementerende overheid?"***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, Den Haag, 2021.

Informatiebeheer

Een analyse van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed over de informatiehuishouding bij het Rijk 15 jaar na "Een dementerende overheid?"

In deze publicatie wordt eerst de situatie rond informatiehuishouding geschetst. Vervolgens worden de problemen, de risico's die daardoor optreden en de oorzaken daarvan beschreven. De notitie sluit af met zes verbetervoorstellen en met een reflectie op de positie van het toezicht.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Duurzame toegankelijkheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport (op de site van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed)

~ https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2021/02/09/een-dementerende-overheid-2.0

** **6632** ***Een dementerende overheid?; De risico's van digitaal informatiebeheer bij de centrale overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Rijkarchiefinspectie, Den Haag, 2005.

Informatiebeheer

De Rijksarchiefinspectie heeft op 25 februari 2005 op haar website een lezenswaardig rapport gepubliceerd over de risico's die de overheid loopt als zij haar informatie onzorgvuldig blijft beheren.

Hoewel het is toegesneden op de Rijksoverheid zijn de bevindingen en aanbevelingen van toepassing op alle overheidsorganisaties.

[tegenwoordig erfgoedinspectie]

Overige begrippen *Kwaliteit; Openbaarheid; Privacy; Verantwoordelijkheid; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het rappor op internet

~ https://www.erfgoedinspectie.nl/publicaties/rapport/2005/02/01/dementerende-overheid

Mijn website

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/dementie

Pagina over het rapport

~ http://www.rijksarchiefinspectie.nl/publicaties/rapp_dementerendeoverheid.html

Site erfgoedinspectie (archieven)

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/publicaties/detail/publication/14

* **10440** ***Desinformatie-expert Nina Schick: 'We stevenen af op een infocalyps'***

Marjolein van Trigt

(Interview) De Morgen 27-nov-2020 / , 2020.

Infocalypse

Nu de technologie om media te vervalsen nog in de kinderschoenen staat, moeten we snel bepalen hoe die mag worden gebruikt, waarschuwt desinformatie-expert Nina Schick (33). Anders is het te laat.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Cheapfake; Deep fake; Desinformatie; Synthetische media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De Morgen

~ https://www.demorgen.be/tech-wetenschap/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps~b9200b

Topics

~ https://www.topics.nl/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps-a15295010demorgen/?contex nieuws/

** 10451 *Dieper denken: kernoorzaken van falende (ICT) beleidsinitiatieven bij de overheid*

Jan Hoogervorst

(Artikel) Gepubliceerd 23-dec-2020 / Bron Linkedin, 2020.

Overheid

Falend overheidsbeleid is terecht een terugkerende thema in vele publicaties. Wij vatten falend beleid op als het niet of slechts zeer beperkt realiseren van oorspronkelijke beleidsintenties veelal gepaard gaande met ernstige en onrechtvaardige gevolgen voor burgers. Los van beleidsintenties duiden dergelijke gevolgen op zich reeds op falend beleid. Vele voorbeelden zijn te noemen. Zo schetst het artikel "Niemand heeft zicht op het bijstandsbeleid" in het dagblad Trouw de ‘lappendeken’ in beleidsuitvoering die door het beleidsinitiatief betreffende bijstandsdecentralisatie is ontstaan, met als gevolg ernstige en onrechtvaardige disfunctionele consequenties voor burgers [1]. Vergelijkbare misère is te melden betreffende de Basisregistratie Personen (BRP) en de decentralisatie van zorgverlening [2]. Niet zelden wordt het omgekeerde bereikt van wat werd beoogd. Een voorbeeld daarvan is de Participatiewet [3, 4]. Inmiddels viel in Trouw van 26 oktober jl. te lezen dat de Tweede Kamer een onderzoek is gestart naar het ‘vast lopen’ van de burgers in hun contacten met overheidsorganisaties en de daardoor veroorzaakte misère voor burgers. Specifieke aandachtsgebieden voor onderzoek zijn het UWV, de Belastingdienst, en het CBR. Problemen ingevolge de langs elkaar heen werkende instanties in de forensische zorg en de jeugdzorg bieden een volgend dankbaar onderzoeksterrein.

Overige begrippen *Affective responsibility; Archival relationship; Bedrijfsmatige activiteiten; Cultuur; Management; Privaat domein; Privédomein; Publiek domein; Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op LinkedIn

~ https://www.linkedin.com/pulse/dieper-denken-kernoorzaken-van-falende-ict-bij-de-overheid-mulder/?originalSubdoma

* 9839 *Digitaal archiefbeheer in de praktijk; Handboek*

Philippe Boudrez en Hannelore Dekeyser

(Rapport) Stadsarchief Antwerpen, Antwerpen, 2004.

Archiefbeheer

Digitaal Archiveren in Vlaamse Instellingen en Diensten (DAVID) was het eerste onderzoeksproject inzake digitale archivering in Vlaanderen. Het stadsarchief Antwerpen was samen met het Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica projectpartner van het DAVID-project. DAVID werd gefinancierd door het FWO-Vlaanderen in het kader van het Max Wildiersfonds. Het project liep van januari 2000 tot en met december 2003. DAVID had tot doel te onderzoeken hoe digitale archiefdocumenten op een duurzame en betrouwbare wijze in samenhang met hun context worden gearchiveerd.

DAVID zocht op basis van specifieke onderzoekscases archiveringsoplossingen voor alle types digitale archiefdocumenten. Bijzondere aandacht ging uit naar de archivering van digitale archiefdocumenten die het resultaat zijn van nieuwe technologieën zoals e-mail en internet. Buitenlandse ervaringen toonden immers aan dat archiefdiensten best vanaf de creatie van deze archiefdocumenten met hun archiveringsprocedures starten.

Voor elke onderzoekscase werd eerst het juridische kader uitgetekend. Binnen dit kader werd vervolgens een archiveringsoplossing uitgewerkt. Het onderzoek werd hierbij zoveel mogelijk aan de praktijk getoetst. De digitale

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

archiefdocumenten van de Antwerpse stedelijke administratie vormden de praktische casussen van het project. De archiveringsstrategieën die DAVID uitwerkte, werden gaandeweg in de stadsadministratie uitgetest en geïmplementeerd. De feedback vanuit de praktijk werd teruggekoppeld naar de DAVID-rapporten.
In de loop van het project werden alle tussentijdse rapporten, richtlijnen en adviezen, artikels, voorbeelden, presentaties, enz. op de projectwebsite (http://www.antwerpen.be/david) gepubliceerd. Deze website blijft ook na het einde van het project online beschikbaar en wordt nog zoveel mogelijk geactualiseerd.

Het DAVID-project werd afgerond met de publicatie van het vademecum Digitaal archiefbeheer inde praktijk. Handboek .

In het eerste deel analyseert Hannelore Dekeyser (ICRI) het juridische kader waarbinnen digitale archivering gebeurt. Digitale archivering dient immers in overeenstemming te zijn met o.a. de archiveringsplicht, de openbaarheid van bestuur, de bescherming van de privacy en het auteursrecht.

Het archiefluik vormt het tweede deel van het vademecum en is van de hand van Filip Boudrez (stadsarchief Antwerpen). Vertrekkend vanuit de algemene problematiek van digitaal archiveren worden de mogelijke bewaarstrategieën voor digitale archiefdocumenten geëvalueerd en wordt de DAVID-bewaarstrategie voorgesteld. Archiveringsstandaarden spelen een belangrijke rol in deze bewaarstrategie en worden in het volgend hoofdstuk toegelicht.

In het laatste hoofdstuk worden twee archiveringsstrategieën voorgesteld: één voor kantoordocumenten en één voor informatiesystemen.

Voorliggend Technisch Rapport van het stadsarchief Antwerpen bevat het vademecum van het DAVID-project. Deze papieren uitgave is een tijdsopname want het is de intentie om de online versie te blijven actualiseren

Overige begrippen *Archiveren; Conversie; Emulatie; Migratie; Vervangen; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.interpares.org/display_file.cfm?doc=ip1_dissemination_b_boudrez~dekeyser_david_handbook_2003.pdf

* **7628** ***Digitaal bewijs weggooien mag niet meer***

mr. V.A. de Pous

(Column) Automatisering Gids 2-mrt-2007.

Vernietiging

Het juridische net rond elektronische bedrijfsinformatie sluit zich. In de VS moeten tegenwoordig chat-conversaties bewaard worden, zo volgt uit nieuwe Federal Rules of Civil Procedure die op 1 december 2006 in werking traden. Heeft dat gevolgen voor Nederlandse be drijven? En wat zegt ons recht over bewijsregels?

Naar Nederlands recht heeft de discussie over de toelaatbaarheid van bedrijfs informatie in elektronische vorm als bewijsmiddel in een civiele procedure, niet of nauwelijks gespeeld. In beginsel kan vrijwel alles als bewijs fungeren. Veel belangrijker is het antwoord op de vraag welke bewijskracht de rechter er aan toekent. In de rechtswetenschap is bewijs geen logisch bewijs maar maatschappelijk bewijs, hetgeen wil zeggen dat juridisch bewijs in beginsel niet verder komt dan een aan zekerheid grenzende mate van waarschijnlijkheid. En met name het strafrecht kent begrip ‘onrechtmatig verkregen’ bewijs.

Overige begrippen *Bewijs; Bewijsmiddelen; Illegale vernietiging.*

* **9774** ***Digitaal dement***

John van de Pas en Geert-Jan van Bussel

(Column) Binnenlands Bestuur 28-feb-2014.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Voortbestaan

Reactie op laatste rapport erfgoedinspectie "Duurzaam duurt het langst; Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie bij de kerndepartementen". De analyse leidt tot onjuiste conclusies.
Voorgestelde aanbeveling:

"Vanwege het nog niet beschikbaar zijn van een duurzame toegankelijke digitale omgeving, wordt het vanuit functioneel, verantwoordingstechnisch en derhalver staatrechtelijk oogpunt aanbevolen, het proces van uitfasering papieren dossiers als 'achtervang' onmiddellijk stop te zetten, althans zolang de duurzaam toegankelijke digitale omgeving nog niet daarwerkelijk gerealiseerd is."

Overige begrippen *Archiefinspectie; Dementie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Papieren paradigma; Substitutie; Vervanging.*

* **10524** ***The digital divide - An introduction***

Alexander van Deursen en Jan van Dijk

(Weblog) Geraadpleegd 19-aug-2021 / Universiteit Twente, Enschede.

Digital divide

During the 1990s, researchers and policy makers began discussing the presence of a so-called "digital divide," a distinction of people who do and do not have access to information and communication technologies (ICTs). The concept of the digital divide stems from a comparative perspective of social and information inequality and depends on the idea that there are benefits associated with ICT access and usage and negative consequences attending non-access and usage. Originally, the term "digital divide" mostly referred to gaps in access to computers. When the Internet became widely accessible in society and began to provide a primary means of computing, the term shifted to encompass gaps in Internet access. Defining the digital divide in terms of access to the Internet is now the most popular convention. However, other digital equipment such as mobile telephony and digital television are not ruled out by some users of the term digital divide.

In conclusion, most recent scientific literature on the digital divide suggests that the Internet has the potential to strengthen traditional kinds of inequality rather than to ameliorate them. Unequal access to the Internet has varying consequences in several areas of society: the economic (e.g., acquisition and maintenance of jobs), the social (e.g., development and maintenance of social contacts), the political (e.g., voting and other kinds of political participation), the cultural (e.g., participation in cyber-culture), the spatial (e.g., the ability to lead a mobile life) and the institutional (e.g., recognition and attainment of citizens' rights).

Overige begrippen *Digital inclusion; Digitale kloof; Digitale vaardigheid; Inequality; Informatievaardigheid; Informatiewijsheid; Zelfredzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.utwente.nl/en/centrefordigitalinclusion/Blog/02-Digitale_Kloof/

** **9584** ***Digital Forensics and Born-Digital Content in Cultural Heritage Collections***

Matthew G. Kirschenbaum en Richard Ovenden; Gabriela Redwine; Rachel Donahue

(Rapport) CLIR - Council on Library and Information Resources, 2010. ISBN: 978-1-932326-37-6

Sporenonderzoek

While the purview of digital forensics was once specialized to fields of law enforcement, computer security, and national defense, the increasing ubiquity of computers and electronic devices means that digital forensics is now used in a wide variety of cases and circumstances. Most records today are born digital, and libraries and other collecting institutions increasingly receive computer storage media as part of their acquisition of "papers" from writers, scholars, scientists, musicians, and public figures. This poses new challenges to librarians, archivists, and curators- challenges related to accessing and preserving legacy formats, recovering data, ensuring authenticity, and maintaining trust. The methods and tools developed by forensics experts represent a novel approach to these demands. For example, the same forensics software that indexes a criminal suspect's hard drive allows the archivist

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

to prepare a comprehensive manifest of the electronic files a donor has turned over for accession. This report introduces the field of digital forensics in the cultural heritage sector and explores some points of convergence between the interests of those charged with collecting and maintaining born-digital cultural heritage materials and those charged with collecting and maintaining legal evidence.

Overige begrippen *Digitaal forensisch onderzoek; Digitaal sporenonderzoek; Digital heritage forensics; Diplomatiek; Documentenonderzoek; EDRM; Electronic Discovery; Forensics; Forensisch onderzoek; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/digital-forensics-and-born-digital-content-cultural-heritage-collections

Rapport op internet

~ http://www.clir.org/pubs/abstract/reports/pub149

* **9585** ***Digital Forensics for Archivists #saa12***

Mimi Dionne

(Weblog) Geraadpleegd 10-nov-2020 / CMS wire, 2012.

Digitaal sporenonderzoek

Kort verslag van een presentatie over de betekenis van de kennis over digitaal sporenonderzoek voor archivarissen en bibliothecarissen.

Met de 'seven layers of representation"

Overige begrippen *Component; Digital object; Interaction; Preservation; Usability.*

Interactie

"Digital objects are useless if no one can interact with them. Interactions depend on numerous technical components"

Overige begrippen *Preservation; Representation; Usability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ www.cmswire.com/cms/information-management/digital-forensics-for-archivists-saa12-016841.php

** **3790** ***De Digitale overheid en de wet; de juridische kaders voor gebruik van digitale documenten bij overheden***

prof. mr. J.E.J. Prins en dr. L.J. Matthijssen

(Rapport) Programma Digitale Duurzaamheid, Den Haag, 2000. Vervaardigd in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door
het Centrum voor Recht, Bestuur en Informatisering / Katholieke Universiteit Brabant Tilburg

Overheidsinformatie

Vanuit juridisch oogpunt is de digitalisering van de documenthuishouding binnen de overheid op veel plaatsen (nog) niet op orde. Vaak handelt men onbewust in strijd met één of meer bepalingen uit de wet. Elektronische bestanden staan op pc's, schijven en servers. Ze zijn toegankelijk via intranetten en internet. Kopietjes worden achteloos gemaakt en blijven op pc's, schijven, servers en in databestanden achter. Wat betekent dit juridisch? Past dit binnen de vigerende wetgeving? Hoe zit het met de bewaring, de echtheid, de archivering, de vormvereisten, de openbaarheid, de privacy, de beveiliging en de intellectuele eigendom?
De Grondwet, de Archiefwet, de Auteurswet, de Algemene Wet Bestuursrecht, de wetgeving op de privacy (Wbp), de Wet op de openbaarheid van bestuur (Wob), de Databankenwet, maar ook bijvoorbeeld de Gemeentewet of de Kadasterwet, alle spelen ze een rol. Tientallen andere wetten en regelingen spelen een kleinere rol.
Het wettelijk kader is complex en voor een buitenstaander moeilijk te overzien. Automatiseerders hebben van de juridische context geen verstand, output-gerichte managers houden hier geen rekening mee, archivarissen komen er

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

onvoldoende aan te pas, juridisch onderlegde ambtenaren wordt niets gevraagd. En de burger? Die gaat terechte vragen stellen, vroeger of later.

Dit rapport bevat een inventarisatie van de in dit opzicht relevante wetgeving Dit rapport biedt daarnaast een analysemodel, bruikbaar in alle stadia van een digitaal document binnen de overheid. Waar moet op gelet worden in de verschillende digitale stadia van de levenscyclus van een document?

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Audit; Auteursrecht; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaren; Digitalisering; Inspectie; Juridische waarde; Privacy; Regelgeving; Toezicht; Vervanging; Wetgeving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl/05-prod_diensten/bibliotheek.htm

HEt bestand bij ELO

~ http://www.elo.nl/elo/Images/De%20Digitale%20Overheid%20en%20de%20wet_tcm70-23667.pdf

Het bestand in de bibliotheek van het Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl/bibliotheek/Brochded.pdf

Projectbureau Digitale Duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

* **5306** ***Digitale overheid is beter te controleren***

Albert Meijer

(Artikel) Automatisering Gids 24-jan-2003.

Controleerbaarheid

Om de overheid te controleren hebben parlementaire en juridische controleurs informatie nodig. Deze informatie halen zij uit verschillende bronnen. Een van de belangrijkste - zo niet de belangrijkste - bronnen van informatie zijn de archieven van overheidsorganisaties. In deze archieven worden documenten bewaard over besluitvorming binnen overheidsorganisaties en handelingen van amb-tenaren. Uit deze documenten blijkt onder andere welke argumenten zijn afgewogen en wie op de hoogte is gebracht van relevante feiten.

De laatste jaren - liever gezegd: decennia - verandert de overheid echter sterk door het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën. Dit zou kunnen leiden tot ernstige problemen in de beschikbaarheid van informatie voor parlementaire en juridische controle. Empirisch onderzoek leert echter dat het nog niet zo ver is. De geschetste problemen lijken oplosbaar. Adequate digitale archivering kan ervoor zorgen dat de gegevens aanwezig, betrouwbaar en toegankelijk zijn.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Democratie; Juistheid.*

** **2793** ***Digitale overheidsdocumenten, Save, Copy of Delete?; Een onderzoek naar juridische omgangsregels voor digitale overheidsdocumenten***

prof. mr. J.E.J. Prins en dr. L.J. Mathijssen

(Rapport) Rapport van het Centrum voor Recht, Bestuur en Informatisering van de Katholieke Universiteit Brabant, Tilburg, 2000. januari 2000

Bewijskracht

Het rapport gaat over de juridische aspecten ten aanzien van het bewaren van informatie in relatie tot de betrouwbaarheid, integriteit en authenticiteit op grond van wetgeving onder meer op het terrein van auteursrecht, databanken, privacybescherming, openbaarheid, bestuursrecht, en archiefbeheer.

Belangrijke aandachtspunten in het onderzoek zijn een begrip als ‘schriftelijkheidsvereiste’ en de bewijskracht.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Bewijs; Bewijsrecht; Duurzaamheid; Juridische waarde; Schriftelijkheidsvereiste; Vrije bewijskracht.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

** **8933** ***De digitale rechtsstaat; Beschouwingen over informatiemaatschappij en rechtsstaat***

prof. dr. M.A.P. Bovens

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Rechtsstaat

Spreker plaatst een vierde laag op het bouwwerk (topologie) van onze rechtsstaat.
De eerste drie zijn
- de liberale laag (18e eeuw)
- de democratische laag (19e eeuw)
- de sociale laag (20e eeuw)

Zijn vierde is
- de digitale laag (21e eeuw)

Onderdelen zijn
Informatierechten met
- digitale toegang publieke documenten
- categorale informatieverstrekking
- toegang elektronische snelweg
- virtueel wetsbegrip

Behoorlijke informatisering
- vertrouwelijkheid
- integriteit
- authenticiteit
- transparantie

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Dematerialisering; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; Governance; Grondrecht; Integriteit; Openbaarheid; Topologie; Transparantie; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (PDF)

~ https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/12215/bovens_98_digitalerechtsstaat.pdf?sequence=1

* **9544** ***Digitalisering doet bewijskracht documenten de das om?***

mr. I.M. Tempelman

(Artikel) Trema, Tijdschrift voor de Rechterlijke macht, 2008. (2008), Vol. 31, Issue 09, pp. 404-408

Bewijskracht

Ruimtebesparing en vermindering van de druk op de informatiebeheerafdelingen zijn de katalysator achter de grootscheepse digitaliseringsprocessen die van start gaan bij de overheid. Wordt de stap naar een papierarme werkomgeving vanuit juridisch opzicht te haastig gezet of kunnen organisaties met een gerust hart het roer omgooien? Welke bewijskracht hebben de documenten die zijn gescand en waarvan het origineel is vernietigd?

Overige begrippen *Bewijs; Dwingend bewijskracht; Juridisch belang; Substitutie; Vervanging; Vrije bewijskracht.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

**** 5206 *Diplomatics; New uses for an old science***

Luciana Duranti

(Publicatie) Society of American Archivists and Association of Canadian Archivists in Association with The Scarecrow Press, Inc., Lanham, Maryland, and London, 1998. ISBN 0-8108-3528-2

Archivistiek

Discrimen veri ac falsi

"The most vital question" for contemporary archivists is what constitutes the body of knowledge that belongs to and identifies their profession. While the education of European archivists, although incorporating historical, administrative, and legal elements, is founded on diplomatics and paleography.
North American archivists have grounded their work essentially on the knowledge of history and the history of administration. Nevertheless, often without fully realizing it, in a natural way, the latter have paid attention to the object of diplomatics and paleography, namely the forms and script of documents, even if unsystematically and inconsistently, more feeling their way than seeing it. This happened not only because an archives is a whole constituted of parts and it is impossible to understand and control the whole without understanding and controlling its parts, even the most elemental of them, but also because of the historical knowledge of North American archivists. In fact, history, and particularly the history of administration and law, like paleography and archival science, derived as scientific disciplines which use primary sources from diplomatics, and, in the process of becoming autonomous sciences in their own right, used principles and methodologies of diplomatics and paleography and adapted them to their own purposes, incorporating them into their own methods. As a consequence of these developments, diplomatics as an independent science came to restrict its area of enquiry to the chronological limits of the medieval period, joining paleography which was confined within those same limits by the object of its study.
However, the principles, concepts, and methods of diplomatics are universally valid and can bring system and objectivity to archival research into documentary forms, that is, a higher scientific quality. It is well known that the archivist's research into the nature or character of records has purposes different from that of the historian. Thus it is not advisable for archivists to adopt diplomatic methodology as it has been filtered through the needs of scholars of history.
Rather, it is appropriate for them to extract directly from the original science of diplomatics those elements and insights which can be used for their work, and to develop them to meet contemporary needs.

Overige begrippen *Archivistisch kenmerk; Authenticatie; Authenticiteit; Beschrijven; Diplomatics; Diplomatiek; Eigenschap; Formaat; Integriteit; Kenmerk; Oorkondenleer; Phishing; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The School of Library, Archival and Information Studies at UBC

~ http://www.slais.ubc.ca/

**** 5182 *De doorzichtige overheid; Parlementaire en juridische controle in het informatietijdperk***

Albert Meijer

(Publicatie) Uitgeverij Eburon, Delft, 2002.

Controleerbaarheid

Binnen overheidsorganisaties worden gegevens steeds vaker digitaal vastgelegd, bewaard en ontsloten. De vraag is welke gevolgen die heeft voor parlementaire en juridische controle op de overheid. Kunnen controleurs eenvoudiger besluiten en handelingen reconstrueren? Of neemt de controleerbaarheid van de overheid af door de vluchtigheid van digitale gegevens?

Deze publicatie geeft een beschrijving hoe overheidsorganisaties meestal op succesvolle digitale geheugens ontwikkelen. Parlementaire en juridische controleurs kunnen gebruik maken van deze digitale geheugens voor waarheidsvinding. Ondanks het ontbreken van waarborgen voor de authenticiteit van digitale gegevens worden de contouren van een doorzichtige overheid zichtbaar.

Overige begrippen *Archieffunctie; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Digitale archiefbescheiden; Juridische waarde.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10321** ***EDRM Glossary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Version 1.002 22-apr-2016 / EDRM.net, 2016.

EDRM

The EDRM Glossary is EDRM's most comprehensive listing of electronic discovery terms. It includes terms from the specialized glossaries listed below as well as terms not in those glossaries.
The terms are listed in alphabetical order with definitions and attributions where available.

EDRM Collection Standards Glossary
The EDRM Collection Standards Glossary is a glossary of terms defined as part of the EDRM Collection Standards.

EDRM Metrics Glossary
The EDRM Metrics Glossary contains definitions for terms used in connection with the updated EDRM Metrics Model published in June 2013.

EDRM Search Glossary
The EDRM Search Glossary is a list of terms related to searching ESI.

EDRM Search Guide Glossary
The EDRM Search Guide Glossary is part of the EDRM Search Guide. The EDRM Search Guide focuses on the search, retrieval and production of ESI within the larger e-discovery process described in the EDRM Model.

IGRM Glossary
The IGRM Glossary consists of commonly used Information Governance terms.

The Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review
Developed by Maura Grossman of Wachtell, Lipton, Rosen & Katz and Gordon Cormack of the University of Waterloo, the Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review contains definitions for terms used in connect with the discovery processes referred to by various terms including Computer Assisted Review, Technology Assisted Review, and Predictive Coding.

{Let op de termen die te maken hebben met rechterlijke uitspraken uit de VS zijn niet opgenomen)

Overige begrippen *E-discovery; Electronic Discovery Reference Model; Electronically-stored information; ESI; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EDRM Glossary (EDRM.net)

~ https://www.edrm.net/wp-content/uploads/2017/03/20160422-EDRM-Glossary-2.pdf

Fios, E-Discovery Glossary,

~ http://discoveryresources.org/01_electronic_discovery_glossary.html

Glossary

~ https://www.edrm.net/glossary/

Kroll Ontrack, Glossary of Terms

~ http://www.krollontrack.com/glossaryterms

Searching and Seizing Computers and Obtaining Electronic Evidence in Criminal Investigations

~ https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-ccips/legacy/2015/01/14/ssmanual2009.pdf

Techopedia (Technology Dictionary)

~ https://www.techopedia.com/dictionary

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **6700** ***Egodocumenten; Dagboeken, brieven en memoires als historische bron***

Arianne Baggerman

(Artikel) Spiegel Historiael, 2005. nummer 3/4 jaargang 40, maart - april 2005

Egodocument

De gevaarlijkste van alle bronnen', noemde Jan Romein ze, de dagboeken, brieven en autobiografieën. Deze zogeheten egodocumenten zijn immers subjectief: ze vertekenen, verdraaien en zijn vrijwel altijd de vrucht van ijdelheid, rancune of zeifrechtvaardiging. Dit bezwaar wordt nog steeds onderkend. Toch heeft het gebruik van en de studie naar egodocumenten de laatste decennia een enorme vlucht gekregen. Het individu met zijn gevoelens, gedachten en observaties voegt iets toe aan de kennis van het verleden waartoe groepen, landen of 'structuren' zich moeilijk lenen: kleur en diepte.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Brief; Bron; Dagboek; Memoires; Objectiviteit; Subjectiviteit.*

* **10625** ***E-Government in Local Public Sector Management and Accounting: Information, Transaction, Participation***

Bram Faber

(Proefschrift) Vrije Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2022. Print ISBNs 9789036106856
Electronic ISBNs 9789036106856
Publication status Published - 2022

E-government

Downloading the financial plans of the College of B&W, applying for a passport online, or asking a question about your parking permit via Twitter. These are all examples of how we can come into contact with local governments, and how governments facilitate this contact digitally. Developments in information and communications technology (ICT) have permeated most of the contact between government and citizens. But to what extent are municipalities succeeding in creating public value through the adoption of so-called e-government? And is this development linear, with municipalities slowly but steadily creating optimal public value, or might it be more complicated than that? This dissertation attempts to address these questions and focuses on three areas of ICT adoption:
(1) Information. All municipalities offer general information online. However, there are different views on the form in which that information is presented. For example, Municipality A may make the annual report available as a simple PDF file, while Municipality B offers the annual report in a stand-alone online dashboard.
(2) Transaction. At municipality A you still have to print and fill in the form yourself for your passport application, while at municipality B the application process can be arranged entirely in a digital portal.
(3) Participation. Municipality A immediately answers questions about parking permits on Twitter, while Municipality B is more concerned with sharing pictures on Instagram. The empirical chapters examine the effectiveness of the chosen form of ICT adoption and use, together with explanations for the differences in the realm of the demographic, socio-economic, institutional, political, and technological context.

Overige begrippen *Automatisering; Digitalisering; Informatievoorziening; Informatiewijsheid; Kosteneffectiviteit; Legitimerende omgeving; Maatschappelijke meerwaarde; Operationele capaciteit; Participatie; Public value; Transactie; Waardecreatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Binnenlands Bestuur (19 augustus)

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

Proefschrift

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

* **4619** ***Het einde van het einde; Enkele reflecties op het posthistorische karakter van de informatietechnologie***

Jos de Mul

(Artikel) Informatie professional, 2002. Nummer 2, februari 2002 [6e jaargang]

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

ICT

Het einde van het einde behelst enkele filosofische reflecties op het posthistorische karakter van de informatietechnologie. Kenmerken zijn:
- hybride vermenging van verleden en heden
- temporele ambiguïteit
- virtualiteit
- informatietechnologische manipulatie en
- het docuversum

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Filosofie; Geschiedenis; Informatie- en communicatietechnologie; Perceptie; Weergave.*

** **10234** ***Electronic evidence; Strategies for managing records in contemporary organizations***

David Bearman

(Publicatie) Archives & Museum Informatics, Pitsburgh, 1994. A collection of articles previously published between 1989 and 1993 in a variety of periodicals and reports:

Evidence

A collection of articles previously published between 1989 and 1993 in a variety of periodicals and reports./ Includes bibliographical references and index. Contents:
Introduction: constructing a methodology for evidence
-- Archival data management to achieve organizational accountability for electronic records
-- Recordkeeping system
-- Electronic records guidelines: a manual for policy development and implementation
-- The implications of Armstrong v. Executive Office of the President for the archival management of electronic records
-- Archival principles and electronic office
-- Managing electronic mail
-- Information technology standards and archives
-- Documenting documentation
-- Diplomatics, Weberian brueaucracy [sic], and the management of electronic records in Europe and America
-- New models for management of electronic records by archives
-- Appendix: functional requirements for recordkeeping.

Overige begrippen *Accountability; Archival data management; Archival principles; Diplomatics; Documenting documentation; E-mail; Functional requirement; Literary warrant; Recordkeeping; Recordkeeping system; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/electronic-evidence-strategies-managing-records-contemporary-organizations - o
context=users/webmaster

Site Archives & Museum Informatics

~ http://www.archimuse.com/publishing/electronic_evidence.html

* **1033** ***De electronische schriftelijke vorm***

mr. J. de Boer

(Artikel) Nederlands Juristen Blad 1-mei-1992. NJB 21 mei 1992 afl. 21

Waarderen

Het bedrijfsleven zucht onder de plicht allerlei bescheiden 10 jaar te bewaren. Echter het stokoude Wetboek van Koophandel is een levend instrument dat dynamisch geinterpreteerd moet worden. Artikel 6 zegt immers wel dat de stukken bewaard moeten worden, maar niet hoe. Een bedrijf voldoet aan zijn bewaarplicht als het papieren stukken onder bepaalde garanties overbrengt op elektronische informatiedragers. Niet de wetgever is te traag, het bedrijfsleven is te braaf.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Conversie en financiële bescheiden

Aardig is hier de hoeveelheid noten (16) in een alinea.

Overige begrippen *Administratief belang; Administratieve waarde; Administreren; Audit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Financiën; Imaging; Schriftelijkheidsvereiste; Verantwoording; Vervanging; Volledigheid.*

* **4254** ***Het Elektronisch Overheidsbesluit In Recht en informatietechnologie: handboek voor rechtspraktijk en beleid, par. 6.6.***

M. Groothuis en J.E.J. Prins

(Publicatie) SDU, Den Haag, 2000.

Besluit

Over de betekenis is van het schriftelijkheidsvereiste en andere vormvereisten in het bestuursrecht en in hoeverre die vormvereisten ruimte laten voor elektronische communicatievormen tussen overheid en burger.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Public Key Infrastructure; Schriftelijkheidsvereiste; Vormvereisten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://rechten.kub.nl/prins/Publicatnl/e-overh.PDF

* **10104** ***De elektronische akte***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) ejure 25-apr-2012 / , 2012.

Elektronische akte

De sinds 1 juli 2010 in werking getreden Wet geschrift en elektronisch rechtsverkeer heeft ervoor gezorgd dat elektronische documenten onder voorwaarden ook dwingende bewijskracht toekomen, waardoor de rechtszekerheid van deze bewijsmiddelen toeneemt. In dit artikel zal besproken worden wat deze wijziging inhoudt voor elektronische akten.

Overige begrippen *Akte; Authentieke akte; Bewijskracht; Digitale akte; Dwingend bewijskracht; Formele dwingende bewijskracht; Materiële dwingende bewijskracht; Uitwendige dwingende bewijskracht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.ejure.nl/2012/04/de-elektronische-akte/

Over ejure

~ http://www.ejure.nl/over/

* **893** ***E-mail, datacommunicatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Computer!Totaal 1-sep-1997.

E-mail

Overzicht en uitleg van de header en de routing informatie van e-mail berichten.

Overige begrippen *Communicatie; Context; Header; Meta informatie; Metadata; Routing.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9727** ***Enquete digitale overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nationale ombudsman, Den Haag, 2013. Onderdeel van het rapport "De burger gaat digitaal" (nr. 2013/170)

Dienstverlening

Resultaten van het onderzoek waar het rapport "De burger gaat digitaal" op is gebaseerd. Het onderzoek is gedaan in samenwerking met TROS-radar.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Betrouwbaarheid; Bruikbaarheid; Controleerbaarheid; Herstelprocedure; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/enquete_digitale_overheid.pdf

Rapport op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/de_burger_gaat_digitaal_rapport_2013-170.pdf

Site nationale ombudsman

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/nieuws/2013/digitalisering-overheid-bezorgt-grote-groepen

** **3768** ***E-overheid: Evolutie of revolutie?***

J.E.J. Prins

(Artikel) Nederlands Juristenblad, 2001. NJB 2001, Vol. 76, No. 11

Overheid

Er zit een grote kloof tussen sollen und sein. Een kloof waarvan de meeste overheidsorganisaties bij al hun optimistische plannenmakerij geen rekening houden, met alle risico's van dien.

Overige begrippen *Bestuursrecht; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Democratie; Digicratie; Integriteit; Schriftelijkheidsvereiste.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.persistent-identifier.nl/?identifier=urn:nbn:nl:ui:12-85903

De site van mw Prins

~ http://rechten.kub.nl/prins/

Narcis

~ http://www.narcis.nl/publication/RecordID/oai%3Atilburguniversity.edu%3Apublications%2F75784524-4154-4ed3-b37e3192320285

* **10493** ***Ethical Implications and Accountability of Algorithms***

Kirsten Martin

(Artikel) Journal of Business Ethics, 2019. 160, pages 835- 850 (2019)
Issue Date December 2019

Accountability

Algorithms silently structure our lives. Algorithms can determine whether someone is hired, promoted, offered a loan, or provided housing as well as determine which political ads and news articles consumers see. Yet, the responsibility for algorithms in these important decisions is not clear. This article identifies whether developers have a responsibility for their algorithms later in use, what those firms are responsible for, and the normative grounding for that responsibility. I conceptualize algorithms as value-laden, rather than neutral, in that algorithms create moral consequences, reinforce or undercut ethical principles, and enable or diminish stakeholder rights and dignity. In

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

addition, algorithms are an important actor in ethical decisions and influence the delegation of roles and responsibilities within these decisions. As such, firms should be responsible not only for the value-laden-ness of an algorithm but also for designing who-does-what within the algorithmic decision. As such, firms developing algorithms are accountable for designing how large a role individual will be permitted to take in the subsequent algorithmic decision. Counter to current arguments, I find that if an algorithm is designed to preclude individuals from taking responsibility within a decision, then the designer of the algorithm should be held accountable for the ethical implications of the algorithm in use.

Overige begrippen *Algorithm; Artificial intelligence; Big data; Ethics; Ethiek; Fairness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10551-018-3921-3

Website Springer

~ https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-018-3921-3

* **10174** ***Ethics in the cloud***

Corinne Roges en Luciana Duranti

(Artikel) Journal of Contemporary Archival Studies:, 2017. Vol. 4 , Article 2.

Ethics

For the past several decades, information communication technologies (ICTs) have been changing the way we create, share, and keep our records and data. How are we adapting? Today, individuals and organizations are increasingly creating, sharing, and storing information of all kinds in the cloud, some of them with the same expectations of privacy, access, intellectual rights, and control they have when storing it in in-house systems, either digital or analog. Such expectations provoke outrage when it is discovered that behavior in the cloud is not guided by long-established ethical rules guiding information creation, sharing, and use, but needs to be controlled by legal contracts and enforced by laws, many of which are ill-equipped to cope with the affordances of new technologies. Ethical expectations and guidelines that have been socially situated in a print culture developed over centuries are suddenly thrown into debate by technologies that may change yearly. What is the nature of information ethics in the digital era? In the context of the cloud environment, the ideas of privacy, access, intellectual rights, ownership, and control need to be reinterpreted and given new meaning. But ethical considerations concerning presentation of information through traditional channels of communication do not translate seamlessly to online communities. Information ethics, generally understood to be a branch of applied ethics, has developed to address the main ethical issues with information communication technologies - privacy, accuracy, property or ownership, and accessibility. These are considered within contexts of responsibility and trust. This article explores the landscape of emerging ethical issues related to the creation, use, and maintenance of digital materials in cloud computing platforms in the course of our business and personal activities.

Overige begrippen *Cloud; Cloud computing; Data protection; Philosophy of information; Privacy; Records Management; Trust.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/35383453/Ethics_in_the_Cloud

Journal of Contemporary Archival Studies (JCAS)

~ http://elischolar.library.yale.edu/jcas/

* **10467** ***The ethics of authenticity***

Charles Taylor

(Publicatie) Harvard University Press, 1991. ISBN 10: 0674268636
ISBN 13: 9780674268630

Authenticity

Everywhere we hear talk of decline, of a world that was better once, maybe fifty years ago, maybe centuries ago, but

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

certainly before modernity drew us along its dubious path. While some lament the slide of Western culture into relativism and nihilism and others celebrate the trend as a liberating sort of progress, Charles Taylor calls on us to face the moral and political crises of our time, and to make the most of modernity's challenges.

At the heart of the modern malaise, according to most accounts, is the notion of authenticity, of self-fulfillment, which seems to render ineffective the whole tradition of common values and social commitment. Though Taylor recognizes the dangers associated with modernity's drive toward self realization, he is not as quick as others to dismiss it. He calls for a freeze on cultural pessimism.

In a discussion of ideas and ideologies from Friedrich Nietzsche to Gail Sheehy, from Allan Bloom to Michel Foucault, Taylor sorts out the good from the harmful in the modern cultivation of an authentic self. He sets forth the entire network of thought and morals that link our quest for self-creation with our impulse toward self-fashioning, and shows how such efforts must be conducted against an existing set of rules, or a gridwork of moral measurement. Seen against this network, our modern preoccupations with expression, rights, and the subjectivity of human thought reveal themselves as assets, not liabilities.

By looking past simplistic, one-sided judgments of modern culture, by distinguishing the good and valuable from the socially and politically perilous, Taylor articulates the promise of our age. His bracing and provocative book gives voice to the challenge of modernity, and calls on all of us to answer it.

Overige begrippen *Ethics.*

* **10315** ***Ethische richtsnoeren voor betrouwbare KI***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Datum publicatie 8-apr-2019 / Site Europese Commissie, 2019. Deskundigengroep op hoog niveau inzake kunstmatige intelligentie

Ethiek

Een groot aantal sectoren heeft baat bij kunstmatige intelligentie (KI), bijvoorbeeld ten aanzien van de gezondheidszorg, het energieverbruik, de veiligheid van auto's, landbouw, klimaatverandering en financieel risicobeheer. KI kan ook helpen bij het opsporen van fraude en cyberdreigingen, en het stelt rechtshandhavingsinstanties in staat om criminaliteit efficiënter te bestrijden. Maar KI brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee voor de toekomst van werk, en het werpt juridische en ethische vragen op.

Vicevoorzitter voor de Digitale Markt Andrus Ansip: zegt dat die ethische richtlijnen geen overbodige luxe of optie is. 'Onze samenleving kan alleen op basis van vertrouwen ten volle profiteren van technologie. Iedereen heeft baat bij ethische KI en dat kan een concurrentievoordeel voor Europa opleveren: Europa wordt leider op het gebied van mensgerichte KI waarop men kan vertrouwen.'

Deze zomer zal de Europese Commissie een proeffase starten waarbij een breed scala aan belanghebbenden betrokken is. Bedrijven, overheden en organisaties kunnen nu al deelnemen aan de Europese KI-alliantie.

Met het oog op de ethische ontwikkeling van KI zal de Europese Commissie bovendien in het najaar van 2019 een reeks netwerken van KI-onderzoekscentra van topniveau opzetten, te beginnen met netwerken van digitale innovatiehubs.

Zeven hoofdzaken

Invloed en toezicht door mensen: KI-systemen moeten rechtvaardige samenlevingen mogelijk maken doordat de mens invloed uitoefent en de grondrechten worden ondersteund. De autonomie van de mens mag niet worden verminderd, beperkt of misbruikt.

Robuustheid en veiligheid: Betrouwbare KI heeft behoefte aan algoritmen die zo veilig, betrouwbaar en robuust zijn dat tijdens de gehele levensduur van KI-systemen fouten of inconsistenties worden opgespoord en aangepakt.

Privacy en data-governance: De burgers moeten volledige controle hebben over hun eigen gegevens, en gegevens die met hen te maken hebben mogen niet worden gebruikt om hen te schaden of te discrimineren.

Transparantie: De traceerbaarheid van KI-systemen moet zijn gewaarborgd.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Diversiteit, non-discriminatie en billijkheid: KI-systemen moeten rekening houden met het hele scala van menselijke capaciteiten, vaardigheden en eisen, en ze moeten toegankelijk zijn.

Maatschappelijk en ecologisch welzijn: KI-systemen moeten worden gebruikt om positieve sociale veranderingen te bevorderen en de duurzaamheid en ecologische verantwoordelijkheid te vergroten.

Verantwoordingsplicht: Er moeten mechanismen worden ingevoerd om de verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht voor KI-systemen en de resultaten daarvan te waarborgen.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Betrouwbaarheid; Kunstmatige intelligentie; Richtsnoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Emerce

~ https://www.emerce.nl/nieuws/eu-presenteert-ethische-richtsnoeren-kunstmatige-intelligentie

Over de High-Level Expert Group on Artificial Intelligence (AI HLEG)

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/high-level-expert-group-artificial-intelligence

Site EU

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ethics-guidelines-trustworthy-ai

Site EU (nederlandstalige versie)

~ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60671

* **10680** ***Evidence-as-a-service: State recordkeeping in the cloud***

Lorraine L. Richards

(Proefschrift) Chapel Hill, 2014.

Evidence

The White House has engaged in recent years in efforts to ensure greater citizen access to government information and greater efficiency and effectiveness in managing that information. The Open Data policy and recent directives requiring that federal agencies create capacity to share scientific data have fallen on the heels of the Federal Government's "Cloud First" policy, an initiative requiring Federal agencies to consider using cloud computing before making IT investments.
Still, much of the information accessed by the public resides in the hands of state andlocal records creators. Thus, this exploratory study sought to examine how cloud computing actually affects public information recordkeeping stewards. Specifically, it investigated whether recordkeeping stewards' concerns about cloud computing risks are similar to published risks in newly implemented cloud computing environments, it examined their perceptions of how cross-occupational relationships affect their ability to perform recordkeeping responsibilities in the Cloud, and it compared how recordkeeping roles and responsibilities are distributed within their organizations. The distribution was compared to published reports of recordkeeping roles and responsibilities in archives and records management journals published over the past 42 years.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Archives and records management; ARM; Cloud computing; Preservation; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core (PDF)

~ https://core.ac.uk/download/pdf/210596084.pdf

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Evidence-as-a-service%3A-State-recordkeeping-in-the-Richards/1b0c30923c759fb1598c57115287f7aace237a87

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10092** ***Fact Denial and the Record Under Threat***

George Depres

(Weblog) Geraadpleegd 2-jan-2017 / Brandeis Records Manager, 2016.

Truthfulness

As if we don't have enough challenges, controlling information today. Part of our culture, at least here in the U.S., has embraced the acceptance of non-truths and the repudiation of facts in the record. It has also embraced the pseudo-record and fake news. Most of us, at least in this profession, know that we need to question all sources of information. There are also healthy debates around interpretation of evidence, and this is a good thing. But when the dominant conversation becomes an impossible stalemate based on spin, then the output value of information is neutralized. If we can't ascertain some facts in consensus, then the record is mute. While those in our profession should be equipped to identify and segregate responsible journalism and authentic records, we live in a bigger world.

Overige begrippen *Authenticity; Fact; Feit; Nepinformatie; Post-truth; Reliability; Trustworthiness; Truthful information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.brandeis.edu/records/2016/12/21/fact-denial-and-the-record-under-threat/

* **10188** ***Filosofie in een tijd van big data***

Christian Madsbjerg

(Publicatie) Ten Have, Utrecht, 2017. ISBN: 9789025906085

Filosofie

Algoritmes en big data zijn in de tijd van big data niet de ultieme bron voor succes. Hoewel we onze persoonlijke en zakelijke beslissingen er steeds meer op baseren, is het volgens de auteur noodzakelijk om uiteindelijk uit te gaan van menselijke betekenisgeving. De filosofie en kunst kunnen ons in dit proces helpen.

Aan de hand van sprekende voorbeelden wordt getoond dat de wereld uit meer bestaat dan een serie algoritmes. De meest succesvolle businessbeslissingen zijn gebaseerd op het vermogen de wereld buiten het kantoor te duiden. Menselijkheid in een wereld van big data is daarom onmisbaar.

Overige begrippen *Algoritme; Context; Cultuur; Dikke data; Empathie; Fenomenologie; Geesteswetenschappen; Kennis; Kunst; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

T.S. Elliot, 'East Coker', 1940

~ http://www.davidgorman.com/4Quartets/2-coker.htm

Uitgeverij Ten Have

~ http://www.uitgeverijtenhave.nl/boek/filosofie-in-een-tijd-van-big-data/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=filosofie+in+een+tijd+van+big+data&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=NdSWWvPdI9TBgAf6uqbgCA

* **9707** ***A Framework for Digital Heritage Forensics***

Luciana Duranti

(Presentatie) The University of British Columbia, 2010. Computer Forensics and Born-Digital Content. College Park, MD: University of Maryland, May 2010. Online

Digital heritage forensics

Over de relatie tussen digitaal forensisch onderzoek en de kennis van archivarissen op het terrein van diplomatiek.

Overige begrippen *Archivistiek; Digitaal forensisch onderzoek; Diplomatiek; Kennis.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Presentatie op internet

~ http://mith.umd.edu/forensics/wp-content/uploads/2010/05/4n6umd_duranti.pdf

* **10172** ***From Intended Archivists to Intentional Algivists. Ethical codes for humans and machines in the archives***

Martijn van Otterlo

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Algivist

Information ethics is the central issue of the essay in which the ethics concerning digital archives from the perspective of data science are explored, and with an emphasis on the role of algorithms. Ethical principles, about access, have been formalised and communicated in the form of ethical codes, or: codes of conduct. This last topic brings us from the intended, human archivist in physical domains to the intentional, algorithmic archivist, or: algivist, in the digital domain. Which codes of conduct should be made for the latter, and how to implement them?

Overige begrippen *Actor; Algocracy; Algorithme; Algorithmic archivist; Archivist; Artificiële Intelligentie; Code of conduct; Ethics; Ethiek; Ethische code; Philosophy of information.*

* **9807** ***G8 - Dus ik ben; Markus Gabriel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 5-mei-2014 / Omroep Human, 2014.

Waarheid

Een metafysische benadering van waarheid en perceptie

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaar; Filosofie; Informatiefilosofie; Metafysica; Perceptie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De grote 8 van de filosofie

~ http://omroep.human.nl/G8-van-de-filosofie/over-de-g8.html

HUMAN G8 Het filosofisch kwintet

~ http://omroep.human.nl/het-filosofisch-kwintet/2014/G8---Het-Filosofisch-Kwintet.html

Site HUMAN

~ http://omroep.human.nl/speel.program.40001431.html

** **10212** ***Geautomatiseerde ketenbesluiten & rechtsbescherming; Een onderzoek naar de praktijkvan geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang in relatie tot rechtsbescherming.***

Marlies van Eck

(Proefschrift) Tilburg University, Tilburg, 2018.

Besluitvormingsproces

De overheid gebruikt computers voor het nemen van besluiten. Het gaat bijvoorbeeld om het verlenen van kinderbijslag, AOW, toeslagen, het opleggen van motorrijtuigenbelasting of de aanslag inkomstenbelasting. Vaak gaat het om besluiten die te maken hebben met geld. Een ander kenmerk is dat de overheidsinstanties hiervoor elkaars gegevens gebruikt. Het zijn processen die vaak pas opvallen als er iets fout gaat.

Wat gebeurt er nu eigenlijk precies bij geautomatiseerde besluiten en wat betekent deze praktijk voor de burger die

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

te maken krijgt met zo'n besluit? Is het nog voldoende dat hij in bezwaar kan gaan tegen het besluit en daarna naar de rechter kan stappen? Daarover gaat dit onderzoek. De probleemstelling van het onderzoek luidt: 'Welke invloed hebben geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang op de rechtsbescherming voor burgers?'

Uit het onderzoek dat Marlies van Eck heeft verricht naar de praktijk blijkt dat de inzet van technologie bij het nemen van besluiten voordelen heeft voor burgers. Het verzamelen van alle gegevens vindt zorgvuldig plaats. Ook krijgen mensen vaak van tevoren te zien welke gegevens de overheid al heeft waardoor dit aspect geen geheimen heeft voor de burger. Een ander voordeel is dat de computer alle gelijke gevallen ook echt gelijk behandelt.

Maar er zijn ook nadelen gevonden. Een van die nadelen is dat de instructies aan de computer (de beslisregels en de algoritmen) niet bekend zijn voor de personen die het besluit krijgen. Ook zijn er geen onafhankelijke instanties die deze instructies controleren op juistheid. In een rechtszaak over het besluit kan de rechter dus niet controleren of de overheid de wet goed interpreteert. Ook blijven aannames die de programmeur heeft gehad onzichtbaar. Als niet precies duidelijk is waarom de computer dit besluit neemt, weet niemand of het besluit eigenlijk wel juist is.

Een ander nadeel is dat de overheidsorganen zwaar op elkaar leunen bij het nemen van computerbesluiten. Een besluit van het ene overheidsorgaan, werkt door in het besluit van een ander overheidsorgaan. Maar als er iets fout gaat is het voor de burger erg lastig om de fouten die inmiddels verspreid zijn, te herstellen. Zeker als het met terugwerkende kracht verbeterd moet worden, is dit voor de systemen moeilijk. Dit betekent dat de burger niet altijd de juridische bescherming krijgt waar hij recht op heeft.

De onderzoeker doet een aantal voorstellen om dit te verbeteren. Zij stelt voor dat iedereen met problemen met computerbesluiten een loods krijgt; een ambtenaar die gaat helpen het probleem op te lossen. Op deze manier ligt de last van de gespecialiseerde en ingewikkelde uitvoering weer bij de overheid in plaats van bij de burger. Ook moeten de instructies aan de computer openbaar en toegankelijk worden. Ze moeten dan wel te begrijpen zijn door mensen die geen verstand hebben van programmeren en zeker door rechters.

Overige begrippen *Artificiële Intelligentie; Freies Ermessen; Functionaliteit; Gedrag; Ketenbesluit; Macht; Rechtsbeginsel; Rechtsbescherming; Rechtsstaat; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina Marlies van Eck bij Tillburg University

~ https://tilburguniversity.academia.edu/MarliesVaneck

Proefschrift

~ https://pure.uvt.nl/portal/files/20399771/Van_Eck_Geautomatiseerde_ketenbesluiten.pdf

Samenvatting

~ https://pure.uvt.nl/portal/en/publications/geautomatiseerde-ketenbesluiten--rechtsbescherming(cb4d7ca3-57fb-4ca0-b63
59530620d5a0).html

* **4666** ***Geen oog voor juridische kant internetactiviteiten***

Peter Mom

(Bericht) Computable 29-mrt-2002.

Beschikbaarheid

Volgens Corien Prins hebben organisaties die met een website naar buiten treden en via e-mail met de buitenwereld communiceren weinig oog voor de juridische aspecten daarvan.
Het betreft onder andere:
- het beschikken over een privacy verklaring op de website
- het nut van een disclaimer. In dit geval hangt het af van de context of een rechter een vrijwaring zal honoreren of niet.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Communicatie; Disclaimer; E-mail; Juridische waarde; Kwaliteit; Onweerlegbaarheid; Privacy; Vrijwaring.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

** **8733** ***Getting TIFFed Off: The Dangers of Not Going Native with ESI . . . Or, The Perils of Killing the Bunny***

Wendy Akbar

(Weblog) E-Discovery Bytes 16-mrt-2009.

Metadata

Electronically-stored information (ESI) such as e-mails and spreadsheets, is like that living bunny. It exists in pure native form, possessing an exotic birthday suit from which can be gathered the hidden details known as metadata -- who authored the data, who sent and received it, the underlying formulas behind the numbers in an Excel spreadsheet, where files or e-mails were stored, who read or possessed them, when they were created, accessed, modified and saved. Such ESI produced by a party is fully searchable. Like the bunny, it can talk to your opponent, and tell them things.

[.. ..]

Picture that bunny, dead. Whacked. A poor dead bunny, handed over to the other side. No pulse. No heartbeat. You can't follow a dead bunny home. You can't talk to it, and it certainly can't talk back. That dead bunny is a TIFF, or "Tagged Image File Format," like a PDF. When the bunny is snuffed and the electronic data "TIFFed" -- i.e., printed out in hard copy and then re-scanned -- it becomes dead and frozen, rather than dynamic and searchable. What you see is what you get. The hidden information, the ability to search millions of pages of text for smoking gun language, and to peek at its living history, is lost. And your opponent has no way to recreate it. There is no way for him to resuscitate that bunny.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Context informatie; PDF; TIFF; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij RECMGMT-L Archives

~ http://lists.ufl.edu/cgi-bin/wa?A2=RECMGMT-L;mi%2FUvg;20090325004012%2B0000D

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/dead-bunny-substitutie

Tekst op internet (tinyurl) (weg 3/4/2014)

~ http://tinyurl.com/cncbzu

Tekst op internet (weg 3/4/2014)

~ http://ediscovery.quarles.com/2009/03/articles/case-law/getting-tiffed-off-the-dangers-of-not-going-native-with-esi-or-th killing-the-bunny/

* **10261** ***Het gezagsverlagende effect van digitalisering wordt vaker onderschat***

Leonie Breebaart

(Column) Trouw 17-jun-2018.

Digitalisering

Misschien moeten we vaker vragen hoe het gezag van informatie samenhangt met de vorm waarin die informatie ons bereikt.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Diplomatiek; Gegevensdrager; Oorkondenleer; Papier; Perceptie; Techniek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op de site van Trouw

~ https://www.trouw.nl/opinie/het-gezagsverlagende-effect-van-digitalisering-wordt-vaker-onderschat~a1fb9a5c/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **6655** ***Gideon's bende tegen de Nederlandse wetgeving***

Marijke Verstappen

(Verslag) IP Online Nieuws 24-mrt-2005 / , 2005.

Privacy

Erik Jurgens, voorzitter VOB en Eerste Kamerlid opende de conferentie met de stelling dat er met bepaalde wetgeving sprake is van een overreactie op terrorisme. Deze dag is gewijd aan een wetsvoorstel dat momenteel in de Eerste Kamer ligt: het vorderen van elektronische gegevens, ook bij bibliotheken. Die ochtend was zelfs tot de radio doorgedrongen dat bibliotheken verontrust zijn over dit stuk wetgeving en de inbreuk die dit kan betekenen op de privacy van de bibliotheekgebruiker. Discussie over de consequenties en aandacht in publieke opinie is derhalve noodzakelijk.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

IP online

~ http://www.informatieprofessional.nl

Tekst op internet

~ http://www.informatieprofessional.nl/message/index.php?op=details&id=115

* **10347** ***The Handbook of Information and Computer Ethics***

Kenneth Einar Himma en Herman T. Tavani

(Publicatie) John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey, 2008. ISBN 978-0-471-79959-7

Ethics

In the last 10 years, information and computer ethics has emerged as an important area of philosophical and social theorizing, combining conceptual, metaethical,normative, and applied elements. Interest in the area has increased dramatically in computer science departments, philosophy departments, communications departments, business schools, information and library schools, and law schools. Information ethics has become one of the most important areas of applied philosophy in terms of professional, student, and popular interest. Many of the most pressing new ethical issues we face have arisen in connection with the use and development of new information technologies. For example, debates about the ethics of online music file sharing have led academics and ordinary citizens to reconsider the arguments for the legitimacy of intellectual property protection. New developments in information technology threaten privacy in ways that could not have been imagined 50 years ago, raising new ethical issues about the rights to privacy and anonymity. The growing dependence of large-scale economies on the Internet creates new vulnerabilities that can be exploited by hackers, cybercriminals, and terrorists, raising novel ethical issues about computer intrusions and security.

The Handbook of Information and Computer Ethics responds to this growing professional interest in information ethics with 27 chapters that address both traditional and current issues in information and computer ethics research. Each chapter, written by one or more of the most influential information ethicists, explains and evaluates the most important positions and arguments on the respective issues. As a result, the Handbook reader will be able to come away from each chapter with an understanding of the major positions and arguments, their strengths and weaknesses, and the authors original take on the issue. In addition, each chapter not only contains useful summaries of the most important research on the topic but also makes an important new contribution to the literature, and ends with a bibliography that identifies the most important books and articles on the topic.

Because a number of very good anthologies on information and computer ethics already exist, one might ask: Why another book of readings on ethical aspects of information and computer technology? One justification for the book is that, as noted above, each chapter in the present volume is written in a style that conforms to the objectives of a handbook and thus provides the conceptual background that is often not found in papers comprising other volumes. Consider that many papers included in those volumes are compiled from disparate sources and, thus, can reflect various styles and diverse objectives.With one exception, every chapter in this volume is an original piece thatwas written specifically for the Handbook. As such, each paper provides an accessible but sophisticated overview of the most important positions and supporting arguments and objections, along with the authors state-of-the-art take on these positions, arguments, and objections.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Another justification for this book is that existing anthologies tend to be narrower in scope than The Handbook of Information and Computer Ethics. For example, many anthologies cover only a limited set of topics that affect one or more subfields of information ethics; as a result, theseworks often exclude some of the controversies and issues that arise in information ethics as a broader field of inquiry. Consider that some anthologies have focused on Internet- or cyber-specific issues involving information ethics, while others have centered mainly on professional ethics issues affecting responsibility. Other volumes are dedicated to information ethics concerns affecting specific topical areas such as privacy, security, and property.3 Still other anthologies have focused on ethical aspects of information technology that converge with ethicsrelated concerns affecting medicine and genetics/genomics research.4 And other anthologies are dedicated to the examination of ethical issues in information technology that intersect either with disciplines, such as philosophy, or with new or emerging fields, such as nanotechnology So even though there is no shortage of anthologies that examine ethical issues centering on these, and related, ethical aspects of information technology, none addresses the breadth of topics covered in the present handbook.

The Handbook is organized into six main parts, which cover a wide range of topics - i.e., from foundational concepts and methodological approaches in information ethics (at the theoretical level) to specific problem areas involving applied or practical ethical issues.

At the theoretical level, conceptual frameworks underlying topical areas such as intellectual property, privacy, and security are examined. These frameworks provide Handbook readers with some conceptual tools needed to analyze more systematically the kinds of issues examined in the chapters comprising the remaining sections of the book. At the practical level, a number of contemporary controversies ranging from professional-ethical issues to issues of responsibility, regulation, and access are examined. For example, these chapters examine controversies affecting open-source software, medical informatics and genetic research, cyber-conflict, risk assessment, the digital divide, information overload, e-mail spam, online file sharing, plagiarism, censorship and free speech, and so forth. Thus, Handbook readers will gain an understanding of both the general frameworks and specific issues that define the fields of information and computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethica; Ethiek; Information ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24892978/The_Handbook_of_Information_and_Computer_Ethics?email_work_card=title

* **10596** ***Handreiking Digitale Ethiek***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Vereniging Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2022.

Ethiek

Het gebruik van algoritmen, sensortechniek en toepassingen die gebruik maken van gecombineerde databronnen, heeft ook effect op publieke waarden. Belangrijke waarden, zoals privacy, autonomie en transparantie komen met de inzet van nieuwe technologie in een nieuw daglicht te staan.

Door te werken met digitale ethiek wordt de veranderende relatie tussen overheid en inwoner gevolgd en ontstaat de vraag hoe gemeenten goed afgewogen en op verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van nieuwe technologie. Ook de vraag hoe ethiek een bijdrage kan leveren aan het vergroten van vertrouwen in de overheid is aan de orde. En meer praktisch: hoe kan worden voorkomen dat ethiek als belemmerend of vertragend wordt ervaren? Dit zijn vraagstukken in ontwikkeling. Met deze handreiking worden ervaringen en tips gedeeld om gemeenten op weg te helpen met het thema digitale ethiek.

Overige begrippen *Algoritme; Autonomie; Datagedreven werken; Digital ethics; Digitale ethiek; Fundamentele waarde; Privacy; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website VNG

~ https://vng.nl/publicaties/handreiking-digitale-ethiek

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10380** ***Handreiking vervanging archiefbescheiden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Archief 2020, 2016. Versie 2.0. december 2016

Vervanging

De overheid communiceert steeds meer digitaal met burgers, bedrijven en in het onderlinge verkeer. Dat leidt tot de wens om werkprocessen volledig digitaal in te richten. Daar hoort ook een volledig digitale informatiehuishouding bij. Wat er nog op papier wordt vastgelegd, maakt plaats voor digitale scans. Het is in zulke situaties mogelijk om papieren archiefbescheiden ook formeel te vervangen door digitale reproducties. De papieren originelen worden dan vernietigd. Vervanging is een onomkeerbaar proces. Daarom is de kwaliteit van de reproducties cruciaal. Voorbereiding, inrichting en uitvoering van het proces van vervanging zijn complex en vergen zorgvuldige afwegingen binnen de kaders van de Archiefwet 1995 en aanverwante regelgeving. Overheden zijn sinds 1 januari 2013 zelf volledig bevoegd en verantwoordelijk voor de vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties. Deze Handreiking geeft hen houvast bij het uitoefenen van deze bevoegdheden en het waarmaken van deze verantwoordelijkheden.

Overige begrippen *Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KIA

~ https://kia.pleio.nl/search/results?q=handreiking%20vervanging

** **8844** ***Heeft digitale jeugdzorg de toekomst?***

Corien Prins

(Essay) Van Gennep, 2008. Uit: M. van den Berg ea. In de greep van de technologie. Nieuwe toepassingen en het gedrag van de burger, 2008

Technologie

Kinderen moeten een veilige toekomst hebben. Van technologische dataverzarneling en vroegsignalering wordt veel verwacht. In het hele land tieren de initiatieven welig. Met ingrijpende gevolgen voor hulpverleners en jongeren. Kunnen jongeren die vallen daarna nog opstaan?

Over het vertrouwen van partijen in de jeugdzorg op de digitalisering van de informatievoorziening. Niet realiserend welke risico's, de onoverzichtelijkheid, de complexiteit, de afhankelijkheden, interpretatieverschillen en het misplaatste vertrouwen in de betrouwbaarheid van de gegevens met zich mee kunnen brengen. En kennelijk is er nog helemaal niet nagedacht over vernietigingsbelangen.

Overige begrippen *Afhankelijkheid; Complexiteit; Context; Datamining; EKD; ELD; Elektronisch kinddossier; Elektronisch leerdossier; Elektronisch patiëntendossier; EPD; Keteninformatisering; Kwetsbaarheid; Panopticon; Privacy; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het boek

~ http://www.indegreepvandetechnologie.nl/

* **9672** ***De historische ervaring***

F.R. Ankersmit

(Lezing / oratie / college) Historische Uitgeverij, Groningen, 1993. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de geschiedtheorie aan de Rijksuniversiteit te Groningen op dinsdag 23 maart 1993 door F.R. Ankersmit

DBNL: "Dit bestand is, met een aantal hierna te noemen aanpassingen, een diplomatische weergave van De historische ervaring van F.R. Ankersmit uit 1993."

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Waarneming

All the objects of human reason or enquiry may naturally be divided into two kinds, to wit, Relations of Ideas, and Matters of Fact.' In het geval van de Relations of Ideas wordt waarheid vastgesteld 'by the mere operation of thought' en we moeten daarbij denken aan de apriori waarheden van de logica en de wiskunde; in het geval van de Matters of Fact waarheid 'arises entirely from experience', en dergelijke aposteriori waarheden treffen we aan in de talloze uitspraken die we over de zintuiglijk waarneembare werkelijkheid doen en vooral in de systematisering daarvan binnen de verschillende wetenschappen. Aldus David Hume in zijn uit 1748 daterende Enquiries Concerning Human Understanding.1 Sinds Kant tot en met hedendaagse filosofen als Quine, Goodman, Kuhn, Rorty en Foucault werd Hume's messcherpe onderscheid tussen waarheden apriori en waarheden aposteriori vaak aangevochten. Bij Hume's hedendaagse critici had deze aanval veelal het karakter van een verrassende socialisering, of beter nog, van een historisering van het domein van het apriori. Het resultaat was derhalve een vergroting van het domein van de aposteriori waarheid ten koste van dat van de apriori waarheid: het apriori onthulde zich als een sociale of historische contingentie.

Kortom, sinds Hume zullen weinigen reden hebben om te betwijfelen dat onze wetenschappelijke kennis van de werkelijkheid aposteriori kennis is, en dat deze 'arises entirely from experience'; dat wil zeggen, dat deze kennis uiteindelijk gebaseerd is op wat ons is gegeven in de empirische, zintuiglijke waarneming. De kentheorie en de twintigste-eeuwse wetenschapsfilosofie stelden zich vervolgens de uitdagende maar beloftevolle taak te demonstreren hoe geheel het majestueuze gebouw van onze wetenschappelijke kennis zijn fundamenten heeft in wat ons in de zintuiglijke waarneming is gegeven. Het is zeker waar, dat men bij de uitvoering van dit programma de grootste moeilijkheden heeft ondervonden. Met name het door historisme getroffen vroegere terrein van het apriori, die in geschiedenis getransformeerde logica, stelde de wetenschapsfilosoof voor een aantal moeilijke en vooral ook pijnlijke problemen.

Overige begrippen *Authenticiteit; Filosofie; Geschiedenis; Wetenschapsfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL (De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren)

~ http://www.dbnl.org/tekst/anke002hist01_01/

** **9810** ***Hoe echt is echt***

Bregtje van der Haak

(Documentaire) Uitzending 9-mrt-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014. Research: Chris Vijn
Productie: Marie Schutgens
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Echtheid

De grens tussen echt en onecht vervaagt. Wat betekent dit voor de waarheid?

De grens tussen echt en onecht vervaagt, of het nu krantenfoto's, designer tassen of het menselijk lichaam betreft. Digitale kopieën van schilderijen zijn nauwelijks van echt te onderscheiden en de virtuele wereld loopt steeds vaker naadloos over in de echte wereld. Wat betekent dat voor de waarheid? Tegenlicht-regisseur Bregtje van der Haak ging op zoek naar de verschuivende grenzen tussen echt en onecht in de journalistiek en in de kunst.

We willen dat alles zo echt mogelijk is. Echte boter, echte groente, eerlijke en natuurlijke materialen. Alles moet puur zijn en echt. Maar houden we onszelf niet een beetje voor de gek? Want hoe echt is 'echt' eigenlijk nog? Volgens filosoof Koert van Mensvoort, oprichter van Next Nature, moeten we de zucht naar 'echte dingen' loslaten en op zoek gaan naar een beter begrip en gebruik van simulatie en kopie. Van Mensvoort: "De tegenstelling tussen echt en onecht is heel diep verankerd in onze samenleving. Echt is goed en nep is slecht. Dat is onzin, dat hele idee moet gewoon het raam uit."

Het bedrijf Next Media in Taipei ontdekte een gat in de markt en is sinds kort wereldleider in een nieuw soort nieuws: de animatie. Het bedrijf heeft 600 animatoren in dienst die 24 uur per dag de ontbrekende nieuwsbeelden scheppen. Die beelden worden wereldwijd gedistribueerd via Reuters. Next Media CEO Kith Ng:"Over twee jaar zijn onze nieuwsanimaties 100% realistisch en niet meer van echt te onderscheiden." Ng voorspelt dat de virtualisering van nieuws en sociale relaties op zeer korte termijn een grote vlucht zal nemen. Het bedrijf heeft een database waarin nu al 30.000 echte mensen als virtuele karakters zijn opgeslagen en gebruikt Hollywood technologie om ze te laten praten en hun gezichtuitdrukkingen te manipuleren.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

erder in deze aflevering: een ontmoeting met Nederlanders in Taipei, die digitale scans van Vermeer aan de man brengen, de bezieling van digitale pionier Yin-Fang Lin van Bright Ideas, die 1000 jaar oude kunst door middel van digitale technologie tot leven brengt, virtuele therapie voor soldaten op de Amerikaanse legerbasis, Ramstein in Duitsland, een robot interview en Nonny de la Peña's nieuwe journalistiek in een virtuele gevangenis op Guantanamo Bay, waar geen echte journalist mag komen.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Echt; Eerlijkheid; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie; Objectiviteit; Onecht; Origineel; Subjectiviteit; Uniciteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/verhaal/hoe-echt-echt

Site VPRO Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/hoe-echt-is-echt.html

* **5255** ***" Ik had gedacht dat het boek 'De ondoorzichtige overheid' zou heten"***

Ralf Pijnenburg

(Boekbespreking) Overheid Facilitair, 2003. Nummer 1, januari 2003, Jaargang 4

Controleerbaarheid

Binnen overheidsinstanties zijn de laatste jaren papieren archieven in hoog tempo vervangen door digitale bewaarplaatsen. Voorheen werd het geheugen van de overheid systematisch behouden in dossiers, hangmappen en archiefkasten.
Sinds het einde van de vorige eeuw maakt de overheid steeds meer gebruik van informatie- en communicatietechnologieën. Ambtenaren werken vaker met een computer dan met een pen. In de afgelopen jaren is grote zorg ontstaan over de vluchtigheid van digitale informatie. Vaak werd verondersteld dat het digitale geheugen minder betrouwbaar en veilig zou zijn dan een papieren archief.
Ten onrechte, concludeert Albert Meijer in zijn proefschrift 'De doorzichtige overheid'. De Utrechtse bestuurskundige is enigszins verrast door zijn eigen conclusies. "Ik was in de veronderstelling dat ik op veel probleemgevallen zou stuiten, maar ik heb er geen kunnen vinden."

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Informatiebeheer; Juistheid.*

* **7729** ***Informatie Controler stuurt op taalbetekenis; Nieuwe functie in informatiebeheer***

Klaas van der Heiden en Marloes Rutten*

(Artikel) Overheid Innovatief, 2007. nr 2, 2007

Informatiecontroler

Sprekend over informatiebeheer (informatiecontrole) moeten we constateren dat het een onderwerp betreft dat nog niet erg aanslaat bij organisaties die er profijt van zouden kunnen hebben. Iedereen is druk bezig met het midoffice, met koppelvlakken en het vertalen van ideeën in mooie plaatjes. De essentie daarvan is dat men sterk geneigd is informatiecontrole te zien als iets wat later een rol gaat spelen. Maar het speelt niet later. Het is nu al actueel, ook al zijn er nog geen ‘werkende’ basisregistraties. Men zal toch de kwaliteit van de informatie moeten organiseren.

Taal is essentieel in vragen van en antwoorden aan burgers, richtlijnen van hogere overheden, beleidsnota’s, communicatie tussen ambtenaren, werkopdrachten enzovoort. Het is begrijpelijk dat de kwaliteit van die processen - en in het verlengde daarvan dus ook van de geleverde producten en diensten - in sterke mate afhankelijk is van de gebruikte taal. Een omslag naar product- en procesgericht werken vereist dan ook een omslag in het kijken, denken en doen, dwars door de hele Organisatie en al haar informatiesystemen heen. Daarom is het noodzakelijk centrale afspraken te maken over de interne organisatietaal èn over de aansluiting daarvan op de taal die de burger spreekt.

Overige begrippen *Beveiliging; Control; Controleerbaarheid; Jargon; Koppelvlak; Kwaliteitsbeleid; Metadata; Midoffice; Semantiek; Taal.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10429** ***Information without truth***

Andrea Scarantino en Gualtiero Piccinini

(Artikel) Metaphilosophy, 2010. Vol. 41, No. 3, April 2010

Veridicality thesis

According to the Veridicality Thesis, information requires truth. On this view, smoke carries information about there being a fire only if there is a fire, the proposition that the earth has two moons carries information about the earth having two moons only if the earth has two moons, and so on. We reject this Veridicality Thesis. We argue that the main notions of information used in cognitive science and computer science allow A to have information about the obtaining of p even when p is false.

Overige begrippen *Cognitie; Trustworthiness; Truthfulness; Veracity; Veridicality; Waarheidsgetrouw.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/2774713/Information_Without_Truth?

* **8299** ***Het is tijd voor meer regels***

Rob Meijer

(Column) Digitaal Bestuur, 2008. april 2008

Regelgeving

Op het terrein van informatievoorzienrng en automatisering is bijna niets in de wet geregeld, en dat zou wel moeten.

Wat is onder andere te regelen?
1 een verplichte uitvoeringstoets vóór informatieverplichtingen aan een andere overheid worden opgelegd.
2 het verplichte gebruik van architecturen en standaarden.
3 een goede informatievoorziening over de informatievoorziening.
4 de bekostiging van de infrastructurele informatievoorzieningen binnen de overheid, zoals netwerken, basisregistraties en technische beheervoorzieningen als DigiD.

Overige begrippen *Informatiebeheer; Informatievoorziening; Keteninformatisering.*

* **9991** ***The Italian certified e-mail system***

Roberta Falciai en Laura Liberati

(Artikel) Geraadpleegd 9-okt-2015 / Website internet business law services (IBLS), 2006. This article was first published in the Digital Evidence Journal, Volume 3 Number 1, 2006, 48 - 53 (http://www.digitalevidencejournal.org)

Certified e-mail system

E-mail has become the communication method par excellence. Correspondingly, the need for legal protection has started to press urgently during the last years. Trade operators, public administrations as well private citizens have experienced the increasing necessity, on the one hand, to intensify their electronic communications, and on the other hand, to be assured that the communication effectively took place. Prior to February 2005, however, the traditional (paper) registered letter represented the only method which proved mail delivery to the actual addressee.

Overige begrippen *CEP; Certified e-mail; Certified e-mail provider; E-mail; Kenbaarheid; Nonrepudiation; Onweerlegbaarheid; PKI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artkel op internet

~ http://www.ibls.com/internet_law_news_portal_view.aspx?s=latestnews&id=1681

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

** **8457** ***ITIL3 en COBIT4 gemaakt voor Governance?***

Michiel Croon en Stijnita Meijer

(Artikel) Computable 12-sep-2008.

Governance

Het inrichten van governance speelt in uiteenlopende organisaties. Maar hoe doe je dat? Welke frameworks ondersteunen daarbij? Dit artikel onderzoekt de mate waarin ITIL en COBIT hieraan kunnen bijdragen. Beide frameworks zijn vorig jaar geactualiseerd.

Governance bestaat volgens het Australische model (AS8015) uit het weerstaan van 'Business Pressure' (conformance) en uit het invullen van 'Business Needs' (performance). Onder conformance verstaat AS8015 het voldoen aan externe wet- en regelgeving, het invullen en naleven van intern beleid en het voldoen aan (interne) kwaliteitsdoelstellingen, mede door gebruik van externe standaarden. AS8015 definieert performance als het zekerstellen dat ict gebruikt wordt voor geaccordeerde doeleinden en op de afgesproken manier.

Overige begrippen *COBIT; Compliance; Conformance; Functioneel beheer; Informatiebeheer; ISO 38500; ITIL; Performance; Technisch beheer.*

** **2863** ***Juridische aspecten van elektronisch documentenverkeer bij het Ministerie van OC enW***

drs. P.J.M. Kolkman en dr. R.W. van Kralingen, drs. L.J. Mathijssen, dr. W.J.M. Voermans

(Rapport) Schoordijk Instituut, Tilburg, 1998. Rapport van het Centrum voor recht, bestuur en informatisering en het Centrum voor wetgevingsvraagstukken van het Schoordijk Instituut, Katholieke Universiteit Brabant.

Betrouwbaarheid

Bevindingen van het onderzoek naar de juridische aspecten, met name op het terrein van authenticiteit, autorisatie, openbaarheid, vertrouwelijkheid/geheimhouding en archivering, die met het elektronische documentenverkeer binnen een bestuursdepartement zijn verbonden.

Overige begrippen *Authenticiteit; Beschikbaarheid; Beveiliging; Communicatie; Elektronisch documentenverkeer; E-mail; Handtekening; Juistheid; Schriftelijkheidsvereiste; Volledigheid.*

* **1789** ***De krakkemikkige rechtsregels van de overheid; De professie***

Jan Stoof

(Artikel) Binnenlands Bestuur 6-nov-1998.

Bestuursrecht

De juristen bij de gemeenten en de provincies hebben de afgelopen jaren veel van hun invloed ingeleverd. De juridische kwaliteit van het overheidshandelen legde het af tegen het efficiency-denken. 'De sfeer is een beetje anti-juridisch geworden', zegt de topambtenaar. 'Ambtenaren ontberen de juridisch kritische geest', zegt de hoogleraar. De gevolgen zijn er naar: steeds vaker worden overheden door de rechter gecorrigeerd. Hoog tijd om de kwaliteit en de positie van de juristen bij de overheid op te waarderen.

Overige begrippen *Besturen; Chaos; Complexiteit; Efficiency; Rechtsstaat; Regelgeving; Wetgeving.*

* **9595** ***Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit***

Walter Benjamin

(Essay) Geraadpleegd 3-mei-2014 / Wikisource (de). Dritte Fassung
Walter Benjamin - Gesammelte Schriften Band I, Teil 2, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1980, S. 471- 508

Perceptie

Die Begründung der schönen Künste und die Einsetzung ihrer verschiedenen Typen geht auf eine Zeit zurück, die

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

sich eingreifend von der unsrigen unterschied, und auf Menschen, deren Macht über die Dinge und die Verhältnisse verschwindend im Vergleich zu der unsrigen war. Der erstaunliche Zuwachs aber, den unsere Mittel in ihrer Anpassungsfähigkeit und ihrer Präzision erfahren haben, stellt uns in naher Zukunft die eingreifendsten Veränderungen in der antiken Industrie des Schönen in Aussicht. In allen Künsten[WS 1] gibt es einen physischen Teil, der nicht länger so betrachtet und so behandelt werden kann wie vordem; er kann sich nicht länger den Einwirkungen der modernen Wissenschaft und der modernen Praxis entziehen. Weder die Materie, noch der Raum, noch die Zeit sind seit zwanzig Jahren, was sie seit jeher gewesen sind. Man muß sich darauf gefaßt machen, daß so große Neuerungen die gesamte Technik der Künste verändern, dadurch die Invention selbst beeinflussen und schließlich vielleicht dazu gelangen werden, den Begriff der Kunst selbst auf die zauberhafteste Art zu verändern.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Cultuur; Echt; Filosofie; Herhaalbaarheid; Informatiefilosofie; Onecht; Origineel; Uniciteit; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Meer downloads

~ http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_(Dritte_df?page=

Tekst op internet

~ http://de.wikisource.org/wiki/Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_%28Dritte_Fassun

Wikipedia (Walter Benjamin) DE

~ http://de.wikipedia.org/wiki/Walter_Benjamin

* **10147** ***Een kwestie van vertrouwen; VPRO Tegenlicht***

Jos de Putter

(Documentaire) Uitzending 10-sep-2017 / VPRO, 2017. VPRO Tegenlicht 2016-2017 - Kwestie van vertrouwen [20170910]
Zo 10 sep 21:05 VPRO - 44 min

Vertrouwen

Door fake news, gehackte verkiezingen en leugens van wereldleiders heeft het vertrouwen in politici, media en bedrijven een dieptepunt bereikt. Is dat nog te herstellen?

In 2017 gebeurde iets opmerkelijks. Volgens het mondiaal opererende communicatie- en marketingbureau Edelman daalde voor het eerst sinds de start van de 21e eeuw het vertrouwen van burgers in politici, media en bedrijven. Dit concludeerden zij op basis van onderzoek dat het bureau al jaren produceert voor hun jaarlijkse 'Trust Barometer'. Harde feiten hebben concurrentie gekregen van 'alternative facts', waarin machtsbeluste politici als Trump, Poetin en Erdogan grossieren, Twitterbots en buitenlandse hackers blijken verkiezingen te hebben gemanipuleerd.

De vraag is of dit vertrouwensverlies inherent is aan ons huidige bestaan in de 'infosphere'. Als wij toestaan dat we een verzameling data worden, dan zijn we daarmee uiteraard manipuleerbaar. En als direct gerichte reclame op social media op het onderbewustzijn kan inspelen, dan kan dat met politieke beïnvloeding tijdens verkiezingen ook. Cambridge Analytica, het bedrijf dat analyse van social mediagebruik inzette voor de Trump-campagne en het Brexit-referendum, heeft dat inmiddels genoegzaam bewezen.

Is dat dan slecht? Facebook en Twitter maken het mogelijk dat iedereen meepraat over politiek. Is dat niet juist waar democratie om draait? Het is van belang om een beter begrip van de werking van sociale media te krijgen en uit de online informatie-bubbel te komen; zelfkennis en een kritische kijk op onze eigen vooroordelen lijken daarbij cruciaal.

Een analyse over hoe we het vertrouwen verloren zijn en hoe we dit weer terug zouden kunnen winnen.

Met: Ran Cohen (voormalig Israëlisch veiligheidsagent en veiligheidsadviseur), Richard Edelman (CEO communicatie- en marketing bureau Edelman), Luciano Floridi (filosoof Oxford Internet Institute), Arent Jan Hesselink (general manager Edelman Nederland), Michal Kosinski (psycholoog en datawetenschapper Stanford Universiteit) en James Williams (voormalig chief technology officer bij Google en onderzoeker 'Ethics of Persuasion' aan het Oxford Internet Institute).

Overige begrippen *Fake news; Infosphere; Nepinformatie; Trust; Trustworthiness.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/afleveringen/2017-2018/kwestie-van-vertrouwen.html

* **10673** ***Learning to organize digital information***

Jaap Walhout

(Proefschrift) Gepubliceerd 26-okt-2018 / © copyright Jaap Walhout, Maastricht, 2018.

Informatiewijsheid

Wanneer je 25 jaar geleden tieners de huiswerkopdracht had gegeven om erachter te komen hoe veranderingen in onze manier van lezen de opwarming van de aarde kan verminderen of op welke wijze de emancipatie de afgelopen eeuw zich heeft ontwikkeld, dan zouden ze geprobeerd hebben om erover na te denken, het aan iemand te vragen of in encyclopedieën (in boek vorm) te kijken voor een antwoord. Tegenwoordig is het antwoord op dezelfde opdrachten slechts een paar klikken verwijderd. Het vinden van de gevraagde informatie op internet brengt echter verschillende uitdagingen met zich mee. Leerlingen weten bijvoorbeeld vaak niet hoe ze een geschikte zoekopdracht moeten formuleren, hoe ze de validiteit van websites moeten beoordelen, of hoe ze de bronnen kritisch kunnen bekijken. In plaats daarvan wordt de keuze voor het openen van een website voornamelijk bepaald door de titel of samenvatting van de website. Deze acties maken deel uit van Information Problem Solving (IPS).

Het IPS-concept wordt gedefinieerd als een combinatie van vaardigheden die nodig zijn voor toegang tot en gebruik van informatie (Brand-Gruwel, Wopereis, & Walraven, 2009). Het IPS-proces bestaat uit het definiëren van het informatieprobleem, het zoeken naar informatie, het selecteren van informatie, het verwerken van informatie en het presenteren van informatie. Meestal schakelen studenten tussen deze verschillende vaardigheden. Naast het weloverwogen zoeken naar informatie, stuiten studenten ook vaak per ongeluk op nieuwe informatie op internet. Of het nu het resultaat is van een doelbewust zoekproces of het onbedoeld tegenkomen van nieuwe informatie, studenten moeten beslissen wat ze willen doen met de informatie die ze nuttig vinden en later opnieuw willen kunnen bekijken. De noodzaak voor toegang tot eerder gevonden informatie is ook gerelateerd aan het doel van het zoeken naar informatie. Bij het oplossen van een complexer probleem waarbij informatie moet worden vergeleken met eerder gevonden informatie of wanneer informatie in de loop van de tijd wordt verzameld, is het belangrijk dat de informatie toegankelijk blijft.

Voorbeelden van dergelijke complexe problemen zijn het verzamelen van informatie over hoe om te gaan met een chronische ziekte of het verzamelen van informatie over de gevolgen van het broeikaseffect voor een tv-documentaire. Voor veel jongeren is het lastig om dergelijke (complexe) informatieproblemen op te lossen. In hedendaags onderzoek naar IPS-vaardigheden heeft het aspect van bewaren en ordenen van informatie echter weinig aandacht gekregen.

Het belangrijkste doel van dit proefschrift is om deze lacune in het wetenschappelijk onderzoek op te vullen. Dit proefschrift onderzoekt manieren waarop mensen, en studenten in het bijzonder, kunnen worden ondersteund bij het opslaan en organiseren van interessante informatie van internet voor het oplossen van complexe informatieproblemen. De belangrijkste vragen zijn: (1) is het beter om mensen met een hiërarchisch of tagging-systeem te ondersteunen en (2) is het ondersteunen met een vooraf bepaald classificatieschema voordelig voor het ordenen van bronnen; (3) in welke mate heeft taakcomplexiteit invloed op de taakprestatie en (4) is er interactie met voorkennis?

De eerste studie is in hoofdstuk 2 beschreven en richt zich op de relatie tussen taakcomplexiteit en zoekgedrag. De evaluatie van informatie tijdens de verschillende stadia van het IPS-proces begint al bij het proberen om het juiste zoekresultaat op een resultatenpagina van een zoekmachine (SERP) te selecteren. In deze studie is de invloed van taakcomplexiteit op de formulering van zoekopdrachten, de evaluatie van zoekresultaten en taakprestaties onderzocht gebruik makend van een ‘within-subjects’ onderzoeksontwerp.
Taakprestaties werden gemeten aan de hand van de nauwkeurigheid van het antwoord en de uitvoeringstijd. De deelnemers voerden drie zoektaken uit: een feiten opdracht, een oorzaak-gevolg opdracht en een zoekopdracht over een controversieel onderwerp.
Om de complexiteit van elke taak te beoordelen, is het beoordelingskader van taakkenmerken van Mosenthal (1998) gebruikt. Dit beoordelingskader bestaat uit drie verschillende dimensies: type gevraagde informatie, type overeenkomst en aannemelijkheid van afleiders. Tijdens het daadwerkelijke experiment konden de deelnemers zonder enige beperking of tijdslimiet op internet zoeken. Hun perceptuele zoekprocessen werden gemeten met een combinatie van logbestanden, eye-tracking gegevens, antwoordformulieren en hardop-denkprotocollen.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Terwijl de studie in hoofdstuk 2 het zoekproces behandelt bij het vrij zoeken van informatie op internet, bekijkt het onderzoek in hoofdstuk 3 het zoeken binnen een gegeven verzameling van informatiebronnen. In dit onderzoek wordt van twee verschillende manieren om door zo'n verzameling heen te navigeren, bekeken hoe de taakprestaties en het navigatiegedrag beïnvloed worden. Lange tijd waren navigatiestructuren hiërarchisch van aard (dat wil zeggen: het volgen van een mappenstructuur). Enig tijd geleden zijn 'tagclouds' geïntroduceerd om door grote verzamelingen informatie te kunnen navigeren. Een 'tagcloud' is een visuele weergave van sleutelwoorden die de inhoud van bijvoorbeeld een website beschrijven. 'Tagclouds' worden als flexibeler beschouwd en geven een betere beschrijving van de inhoud. Hoewel eerder onderzoek verschillende soorten navigatie-ondersteuning uitgebreid heeft vergeleken, zijn er maar weinig studies die hiërarchische structuren rechtstreeks vergelijken met 'tagclouds'. In deze studie is het effect van een navigatiemechanisme, taakcomplexiteit en het geslacht van de deelnemers op navigatiegedrag, visuele verwerking van het navigatiemechanisme en taakprestaties onderzocht. Om deze effecten te bestuderen, zijn twee vrijwel identieke omgevingen geconstrueerd. Het enige aspect waarin deze omgevingen verschilden, was het type navigatie ondersteuning: een hiërarchisch menu of een 'tagcloud'. Een dergelijke verzameling van informatie zoals gebruikt in hoofdstuk 3 wordt samengesteld tijdens het zoeken naar informatie. Bij het tegenkomen van nuttige informatie worden studenten geconfronteerd met de vraag hoe ze die informatie moeten bewaren, zodat ze deze op een later tijdstip kunnen gebruiken.

De studie in hoofdstuk 4 combineerde verschillende aspecten van de eerste twee onderzoeken. Net als in de eerste studie ontvingen deelnemers een zoekopdracht waarvoor ze informatie over een bepaald onderwerp (obesitas) verzamelden. Ze werden gevraagd om de informatie die ze nuttig achtten op te slaan met een bookmarktool waarin ze een hiërarchische structuur of een 'tagcloud' gebruikten om de informatie op te slaan en te ordenen (zoals in het tweede hoofdstuk). Naast het effect van het structureringstype (hierarchisch
versus 'tagcloud') is ook onderzocht of dit opslagproces gemakkelijker is wanneer studenten een al bestaand classificatieschema ontvangen versus wanneer ze een dergelijk schema zelf bouwen tijdens het zoeken. Zo is onderzocht hoe een gegeven classificatieschema versus geen classificatie ondersteuning binnen de twee structureringstypen invloed heeft op het bookmarkgedrag en hoe deze twee factoren kunnen interacteren met voorkennis.

Hoofdstuk 5 presenteert een vervolgstudie van hoofdstuk 4. In deze studie is gekozen om ons alleen te richten op het tagging-systeem. Hierdoor kon het effect van ondersteuning met een classificatieschema beter worden geïsoleerd. Het doel van deze studie was om te bepalen in hoeverre het aanbieden van een classificatieschema invloed heeft op ervaren moeilijkheid van de taak, tag-gedrag en hoe deelnemers de gegeven bookmarktool hebben gebruikt. In deze studie ontvingen de deelnemers een zoekopdracht over het broeikaseffect. Ze moesten de nuttige informatie opslaan met een bookmarktool. De deelnemers werden willekeurig aan twee condities toegewezen: de experimentele groep kreeg ondersteuning met een door experts gedefinieerd classificatieschema, de andere groep ontving geen classificatieondersteuning en moest tijdens het uitvoeren van de opdracht zelf een classificatieschema opstellen. Het door deskundigen gedefinieerde classificatieschema werd geconstrueerd met behulp van een Delphi-procedure.

Elk van deze hoofdstukken ging in op één of meer van de in totaal vier onderzoekthema's van dit proefschrift. Het eerste onderzoeksthema betreft de invloed van taakcomplexiteit op het oplossen van een informatieprobleem. Dit onderwerp komt in de hoofdstukken 2 en 3 aan de orde. Beide studies vonden dat deelnemers minder correcte antwoorden gaven voor moeilijkere taken en bevestigden dus de bevindingen van een groot aantal eerdere onderzoeken. Bovendien had taakcomplexiteit ook invloed op taakgedragsmetingen. Een toename in taakcomplexiteit van een eenvoudige feiten-zoekopdracht naar een meer complexe zoekopdracht leidde tot een toename van de tijd om de opdracht op te lossen en een afname van de browse-activiteit. Echter zoals uit de eerste studie bleek, is de relatie tussen taakcomplexiteit en verschillende metingen niet lineair.
Wanneer een taak te complex wordt, wordt geen verdere toename in tijd waargenomen en neemt het aantal zoekopdrachten af. Hoewel deze twee studies de relatie tussen taakcomplexiteit en taakprestaties bevestigden, toonden ze ook aan dat er enkele nuances zijn in deze relatie. Bovendien werd de invloed van het structureringstype bestudeerd in de hoofdstukken 3 en 4. Zoals in beide hoofdstukken is vermeld, was informatie traditioneel hiërarchisch georganiseerd, wat verschillende beperkingen heeft met betrekking tot flexibiliteit en vindbaarheid. De studies in hoofdstukken 3 en 4 vergeleken de hiërarchische en de tagging-aanpak op twee aspecten van het oplossen van informatieproblemen: het hergebruik van informatie (hoofdstuk 3) en het opslaan en organiseren van informatie (hoofdstuk 4). Beide onderzoeken hebben aangetoond dat geen van de twee systemen voor het organiseren van informatie als beter dan de ander kan worden beschouwd. Een nadeel van het tagging-systeem was dat de deelnemers er nauwelijks ervaring mee hadden.
Hoewel mensen een voorkeur voor tags uiten wanneer er expliciet naar wordt gevraagd, vallen ze in hun daadwerkelijke gedrag terug op het gebruik van een hiërarchisch systeem. Het leren van iets nieuws vergt inspanning en dus vertrouwen ze op het systeem waar ze al aan gewend zijn. Niettemin presteerden de deelnemers aan beide onderzoeken die een tagging-systeem gebruikten niet slechter in vergelijking met deelnemers die een hierarchisch

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

systeem gebruikten. Er kan daarom worden verondersteld dat ervaring met tagging de tot nu toe getrokken conclusies zouden kunnen veranderen.
In de hoofdstukken 4 en 5 werd de invloed van het ondersteunen van studenten met een classificatieschema onderzocht. Voorkennis hebben over een onderwerp is een voordeel bij het oplossen van gerelateerde informatieproblemen. Voorkennis van experts is gestructureerd in goed ontwikkelde cognitieve schema's, die worden gebruikt om nieuwe informatie te vergelijken met wat al bekend is. Dientengevolge kunnen experts nieuwe informatie veel gemakkelijker verwerken dan beginners aangezien laatstgenoemden niet over zulke goed ontwikkelde interne kennisstructuren beschikken.
Een van de meest belangrijke effecten in beide studies was dat deelnemers die ondersteuning kregen met een classificatieschema ook meer tags gebruikten die al aanwezig waren in hun eerdere vastgelegde kennisstructuren van de pre-test. Op basis van het classificatieschema konden deelnemers bekende concepten herkennen en die relateren aan de informatie die ze wilden opslaan en ordenen. Bovendien leidde de ondersteuning met een classificatieschema ertoe dat vaker gebruik werd gemaakt van classificaties en een meer gericht gebruik van classificatie-trefwoorden.

Overige begrippen *Bewaren; Classificatieschema; Context; Digitale vaardigheid; Hergebruik; Informatievaardigheid; Information problem solving; IPS; IPS-proces; Navigeren; Onderzoek; Ordenen; Structureren; Tagcloud; Tagging; Vinden; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift (PDF)

~ https://research.ou.nl/ws/files/9110530/E_book_Dissertatie_Jaap_Walhout.pdf

Proefschrift informatie

~ https://research.ou.nl/en/publications/learning-to-organize-digital-information-2

* **5091** ***Ledenbrief van de VNG over het elektronische bestuurlijke verkeer***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Circulaire) 17-okt-2002 / Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Nummer: MARZ/INF/BJZ/2002003562

Rechtshandeling

De snelle opkomst van de informatietechnologie leidt tot vragen over de mogelijkheden die het openbaar bestuur heeft voor het nemen van besluiten langs elektronische weg.
Het wetsvoorstel Wet elektronisch bestuurlijk verkeer strekt ertoe regels in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) op te nemen voor het verkeer langs elektronische weg tussen burgers en bestuursorganen en tussen bestuursorganen onderling. Het biedt een algemeen kader waarin wordt geregeld wanneer verkeer langs elektronische weg is toegestaan, aan welke voorwaarden dat verkeer moet voldoen, wil het even betrouwbaar zijn als conventioneel schriftelijk verkeer, en in welke gevallen verkeer langs elektronische weg gelijkgesteld kan worden aan andere vormen van berichtenverkeer.
Een belangrijk punt bij elektronisch berichtenverkeer is het garanderen van voldoende veiligheid. In Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek (BW) zal de Wet elektronische handtekening worden opgenomen. Voor het zetten van een digitale handtekening, een vorm van een geavanceerde elektronische handtekening, is een goede public key infrastructure (PKI) vrijwel onontbeerlijk.
Voor het opzetten van deze PKI heeft de ministerraad op 17 december 1999 de Taskforce PKIoverheid ingesteld. Een PKI is een infrastructuur die de betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van elektronische communicatie en transacties verzekert. Wij verwachten dat het nog een aantal jaren zal duren voordat gemeenten in hun dienstverlening aan de burgers gebruik kunnen maken van de PKI.
In toenemende mate wordt overheidsinformatie eveneens via de gemeentelijke website toegankelijk gemaakt. Het bekendmaken van verordeningen via internet kent nog wel een aantal juridische problemen. Er zal een pilot worden gestart voor het ontwikkelen van een gemeentelijke databank met regelgeving.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft een handreiking laten opstellen om, vooruitlopend op de invoering van de Wet elektronisch bestuurlijk verkeer (Awb) en de Wet elektronische handtekening (BW), te onderzoeken of er (al dan niet technische) mogelijkheden voor gemeenten bestaan die het in de praktijk mogelijk maken om elektronisch ingediende aanvragen van burgers en bedrijven, gerelateerd aan de gemeentelijke dienstencatalogus VIND, te verwerken.
Wij zullen de handreiking Verantwoorde elektronische overheidsdienstverlening: een praktische handleiding om risico 's in kaart te brengen en passende maatregelen te nemen binnen enkele weken in samenwerking met BZK aan alle gemeenten aanbieden.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Overige begrippen *Aanvraag; Authenticiteit; Bekendmaking; Beschikking; Besluit; Bestuursrecht; Betrouwbaarheid; Communicatie; Digitale handtekening; E-government; Elektronische handtekening; E-overheid; Handeling; Ontvangstbevestiging; Overeenkomst; Privaatrecht; Public Key Infrastructure; Rechtsgeldig; Rechtsgevolg; Schriftelijk; Schriftelijkheidsvereiste; Waarmerk.*

* **10143** ***The Master Algorithm; How the Quest for the Ultimate Learning Machine Will Remake Our World***

Pedro Domingo

(Publicatie) Penguin, London, 2017. Verschenen in 2015

Algorithme

Algorithms increasingly run our lives. They find books, movies, jobs, and dates for us, manage our investments, and discover new drugs. And in the world's top research labs and universities, the race is on to invent the ultimate learning algorithm: one capable of discovering any knowledge from data, and doing anything we want, before we even ask.

Machine learning is the automation of discovery-the scientific method on steroids-that enables intelligent robots and computers to program themselves. No field of science today is more important yet more shrouded in mystery. Pedro Domingos, one of the field's leading lights, lifts the veil for the first time to give us a peek inside the learning machines that power Google, Amazon, and your smartphone. Step by step, he assembles a blueprint for the future universal learner-the Master Algorithm-and discusses what it means for you, and for the future of business, science, and society.

If data-ism is today's rising philosophy, this book will be its bible. The quest for universal learning is one of the most significant, fascinating, and revolutionary intellectual developments of all time. The Master Algorithm is the essential guide for anyone and everyone wanting to understand not just how the revolution will happen, but how to be at its forefront.

Overige begrippen *Artificial language; Artificiële Intelligentie; Big data; Dataficatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (The Master Algorithm)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Master_Algorithm

* **8888** ***Mathematical Formula for Justice Proves the Importance of ESI in Civil Litigation***

Ralph Losey

(Essay) 30-aug-2009 / e-Discovery Team, 2009. Geraadpleegd 31 augustus 2009

E-discovery

We cannot hold back technology. We cannot stop innovation. We cannot stop the information explosion. It is not a viable strategy to wish that everyone would just use the phone and stop sending emails. It is not a viable strategy to reach deals of incompetence with opposing counsel and pretend like paper discovery is good enough. It is not good enough. It is, in Plato's words, like settling for the dim shadows of things seen by firelight, instead of direct vision of the things themselves in the clear light of the Sun. No. We must embrace change, while still remembering and honoring the past. We must ride the tidal wave, not shake our fist at the clouds. This is our best formula for successful competition on a global scale and our best formula for Justice.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Electronically-stored information; ESI; Evidence; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://ralphlosey.wordpress.com/2009/08/30/mathematical-formula-for-justice-proves-the-importance-of-esi-in-civil-litig

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **4255** ***MDW-rapport Elektronisch verrichten van rechtshandelingen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ministerie van Justitie, den Haag, 1998. Maart 1998

Rechtshandeling

Het stelsel van het Burgerlijk Wetboek en het bewijsrecht zoals geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn zodanig dat dit het gebruik van moderne -elektronische- communicatiemiddelen niet in de weg staan. De meeste rechtshandelingen zijn immers vormvrij.

Anders ligt dat voor een aantal rechtshandelingen waarvoor vormvereisten gelden, zoals het vereiste van een akte of de aanwezigheid van getuigen. De vraag rijst of deze vormvereisten een belemmering vormen voor het verrichten van rechtshandelingen langs elektronische weg. In dat kader dient bezien te worden of thans geldende vormvoorschriften nog nodig zijn en zo dit het geval blijkt te zijn, of er gelijkwaardige elektronische alternatieven zijn voor de bestaande vormvereisten.

Onderzoek aan de hand van een drietal rechtshandelingen, namelijk de arbeidsovereenkomst, de notariële transportakte en het bekendmakingsvereiste uit artikel 3:41 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht. De werkgroep heeft deze onderwerpen als gegeven beschouwd, maar heeft wel gekeken of de taakopdracht verbreed diende te worden.

Overige begrippen *Archivistiek; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Oorkondenleer; Schriftelijkheidsvereiste; Vormvereisten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van het ministerie van Justitie

~ http://www.minjust.nl/c_actual/persber/eindrap.htm

** **9784** ***Mediawijsheid; De ontwikkeling van nieuw burgerschap***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) versie 1-jul-2005 / Raad voor Cultuur, Den Haag, 2005. med-2005.02498/1

Mediawijsheid

Van media-educatie naar mediawijsheid

Overige begrippen *Informatiewijsheid; Kennis; Media-educatie; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site.

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/mediawijsheid-de-ontwikkeling-van-nieuw-burgerschap

Rapport op internet (30/9/2020, werkt niet meer link rot)

~ http://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Mediawijsheid.pdf

Zie site Raad voor Cultuur (30/9/2020, werkt niet meer, link rot)

~ http://www.cultuur.nl/adviezen/media/mediawijsheid/item867

* **10323** ***Messages sent, and received? Changing perspectivesand policies on US federal email as record and the limits of archival accountability***

Jesse A. Johnston en David A. Wallace, Ricardo L. Punzalan

(Artikel) Archival Science, 2019. December 2019, Volume 19, Issue 4

Accountability

The 2016 US Presidential elections may have presented the most prominent illustration of email and recordkeeping in public perception, but they offer only the most recent and public story of emails as records. This article offers an overview of the development of email as a government record in the USA, as well as the evolving archival

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

perspectives on email and political accountability. Archivists have been contending with email for over 30 years, and from its earliest days in the US political usage, email has presented a complex array of recordkeeping and archival challenges, and we trace the changing archival perspectives and regulatory situations around email as a record in the USA over the past three decades. In this investigation, we explore questions about how and why officials create or destroy email, how email records are appraised, and whether or not preserved emails can be meaningfully accessed. In light of these questions, we argue that the archival tenet of accountability is tenuous at best in the face of the changing technological and political challenges presented by email as a record

Overige begrippen *Appraisal; Capstone; Electronic recordkeeping; E-mail.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10502-019-09318-8

* **9870** ***Naar grip op ICT; Parlementair onderzoek naar ICT-projecten bij de overheid - Eindrapport***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2014. Vergaderjaar 2014 - 2015 nr. 33 326

ICT

De tijdelijke commissie ICT constateert dat de rijksoverheid de besturing en beheersing van projecten met een belangrijke ICT-component niet op orde heeft. Het geheel van ICT organisaties bij de rijksoverheid is chaotisch en ondoorzichtig. Taken en verantwoordelijkheden zijn versnipperd en onduidelijk. De commissie stelt vast dat nieuwe projecten zo snel mogelijk door een sluis moeten, waar ze ook kunnen worden tegengehouden.

De rijksoverheid heeft haar ICT-projecten vaak niet in de hand voor wat betreft de kosten, de tijd of zelfs het eindresultaat. Omdat een financieel overzicht op overkoepelend rijksniveau sinds 1995 niet meer wordt opgesteld, ontbreekt inzicht in ICT-kosten. Niemand weet hoeveel de Nederlandse overheden aan ICT uitgeven. Daarom ook weet niemand hoeveel geld gemoeid is met mislukkingen. Ook de Tweede Kamer maakt haar controlerende taak niet waar door een gebrek aan deskundigheid op ICT-gebied en desinteresse voor het onderwerp. Bovendien schiet de informatievoorziening van het kabinet aan de Kamer regelmatig tekort.

De belangrijkste aanbeveling van de commissie om orde in de chaos te brengen is daarom de oprichting van een tijdelijke ICT-autoriteit: het BIT (Bureau ICT-toetsing). Geen nieuw bureaucratisch orgaan - het BIT zal juist een kleine, efficiënte en slagvaardige organisatie moeten zijn, opgehangen aan het (kleine) ministerie van Algemene Zaken. Gedurende een periode van vijf jaar zal het BIT alle projecten van de rijksoverheid boven de 5 miljoen euro waarbij de ICT component een belangrijke rol speelt, toetsen aan de hand van tien basisregels. Deze regels zorgen ervoor dat goed wordt nagedacht over het hoe en waarom van een ICT-project, vóórdat het van start gaat.

Naast dit voorstel doet de commissie nog een groot aantal aanbevelingen die in samenhang zorgen voor een betere besturing en beheersing van ICT-projecten van de rijksoverheid. Deze hebben betrekking op de rol van de Tweede Kamer, een meer centrale sturing van het ICT beleid van de rijksoverheid, de manier waarop uit te voeren projecten gekozen worden, het inzicht in de kosten en baten ervan, de ICT-kennis bij de rijksoverheid en het aanbestedingsbeleid en contractmanagement rond ICT-projecten. Wat dat laatste betreft: anders dan in eerdere onderzoeken besteedt de commissie uitgebreid aandacht aan het aanbestedingsbeleid van de rijksoverheid rondom ICT-projecten, dat aanmerkelijk doeltreffender kan en moet worden ingericht.

De commissie signaleert regelmatig een ongebreideld ICT-enthousiasme, maar ook een Tweede Kamer die om beleid vraagt zonder het belang (of de kosten) van ICT voor de uitvoering te beseffen. Betrokken bewindspersonen doen vervolgens regelmatig toezeggingen, die niet op ICT technische haalbaarheid zijn getoetst. Eventuele tegenspraak van ambtenaren komt niet voor of bereikt de top niet. Vervolgens zetten departementen "onmogelijke opdrachten" uit, die bedrijven doorgaans toch uitvoeren in de wetenschap dat later meerwerk volgt. De zeldzame keren dat leveranciers opdrachtgevers voor problemen willen behoeden, wordt er niet naar hen geluisterd.

Commissievoorzitter Ton Elias: "We zochten naar een rode draad en patronen van fouten bij de ICT-projecten van het Rijk. Vooral met de bedoeling om oplossingen aan te dragen, die herhaling kunnen voorkomen. Eerdere pogingen om steeds maar weer terugkerende ICT-ellende aan te pakken hebben helaas gefaald. We hopen dat de Tweede Kamer nu een keer doorzet en onze aanbevelingen in samenhang overneemt. Gebeurt dat niet, dan blijft dit

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

doorzieken, zo vreest onze commissie"

Overige begrippen *Aanbesteding; Controleerbaarheid; Corruptie; Ethiek; Projectmanagement; Verantwoordelijkheid; Verantwoording; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Commissie op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/newspage2966_eindrapport_tijdelijke_commissie_ict

Eindrapport op internet

~ http://www.tweedekamer.nl/images/33326-5-Eindrapport_181-239826.pdf

Persbericht

~ http://www.tweedekamer.nl/images/Persbericht_15_oktober_2014_10_181-239831.pdf

* **7949** ***Nadere regels rondom digitale archivering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) 5-okt-2006 / Regionaal Archief Nijmegen, Nijmegen, 2006. Versie 2.3

DOB

Sinds eind 2004 werkt Gemeente Nijmegen aan de implementatie van het 'DOB', een applicatie voor digitale Document Opslag en Beheer. Dit systeem zal medewerkers op gebruikersvriendelijke wijze ondersteunen bij het genereren, gebruiken, hergebruiken, opslaan en beheren van documenten die ontstaan tijdens de uitvoer van werkprocessen. De gemeente Nijmegen heeft aanbesteed op een applicatie die de kwaliteit heeft van een zogenaamde 'Records Management Applicatie (RMA). Hierbij werden de ReMANO 2004-specificaties als leidraad gebruikt, aangevuld met specifiek Nijmeegse eisen.

ReMANO-gecertificeerde software alleen is echter niet genoeg om de gewenste functionaliteit daadwerkelijk in de praktijk te kunnen bieden. Ook de gemeentelijke organisatie zélf moet anders denken en werken wil zij in staat zijn haar proces gebonden informatie digitaal beschikbaar kunnen hebben en houden. In de aanloop naar een volledig digitale wijze van werken met documenten onderscheidden we een aantal fasen waarin organisatieonderdelen zich kunnen bevinden.

Elk van de fases kent specifieke eisen waaraan dient te zijn voldaan alvorens een organisatieonderdeel erin mag gaan werken. Deze eisen worden in dit document uiteengezet. Daarbij wordt gekeken naar verschillende categorieën: de eisen spelen enerzijds een rol tijdens het traject dat documenten afleggen vóórdat zij in het DOB worden opgenomen en maken anderzijds ook gecontroleerde overdrachtsmomenten richting het RMA zelf mogelijk. Tot slot waarborgen zij vervolgens een adequate beheercyclus. Afhankelijk van de fase waarin een organisatieonderdeel zich bevindt, zijn zij zwaarder of lichter.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Digitale Documenten Opslag en Beheer; Documentbeheer; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); ReMANO 2004.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de gemeente Nijmegen

~ http://www2.nijmegen.nl/mmbase/attachments/421712/20061005_RAN_Nadere_regels_rondom_digitale_archivering_sionid=F1068E4D580362E1ACED8590686F32E5

Toelichting op de site gemeente Nijmegen

~ http://www2.nijmegen.nl/wonen/geschiedenis_archeologie/Archief/vakgenoten/digitale_archivering

** **9918** ***(Natte) handtekening: niet-onbelangrijk bestuursrechtelijk randverschijnsel***

Olaf Schuwer

(Column) Binnenlands Bestuur 20-jan-2015.

Rechtmatigheid

De vulpen, balpen en ander handmatig schrijfgerei: het verdwijnt in ras tempo uit het straatbeeld. Handschriften bestaan bijna niet meer, aangezien toetsenborden (na een sluipende doch onverbiddellijke opmars) de verbinding

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

vormen tussen de schrijvende hand en het digitale papier. Inderdaad: het handschrift is ingeruild voor het digischrift. Gedurende de jaren dat uw scribent nog de status van leerling-schrijver had en basiskennis vergaarde op -wat toen nog heette- de lagere school, werd bij het beoordelen van schriftelijk werk naast een cijfer voor de cognitieve prestatie ook een waardering toegekend voor de beeldkwaliteit van het geschrevene. Met het cognitieve deel van de waardering zat het in de regel wel snor. De beeldkwaliteit liet steevast te wensen over. Het woord "spijkerschrift" was toen aardig in zwang en op ondergetekende van toepassing. Dus ja, het toetsenbord kwam ook voor mij als een geschenk uit hogere regionen.

De wetgeving waar het Nederlandse openbaar bestuur aan zit vastgeklonken, ontwikkelt zich niet met gelijke snelheid als de hierboven geschetste maatschappelijke ontwikkelingen. Er bestaat voor gemeenten niet zoiets als een Bedrijfswet of Wet op de Scanstraat. Gemeenten die zich presenteren als "bedrijf" moeten het nog steeds doen met de Gemeentewet, opgericht in 1851.

De indruk bestaat, dat dit niet in alle gemeentehuizen even goed bekend is. Hopelijk is in diezelfde gebouwen wel bekend dat de bestuursrechter, indachtig de scheiding van machten, aan hem voorgelegde besluiten toetst aan de wet. Het is niet aan hem om de redelijkheid of deugdelijkheid van de wet te toetsen. Dat is namelijk de taak van de wetgever zelf.

En dan wordt vroeg of laat een blik in (jawel) de Gemeentewet geworpen. Deze wet bevat een groot aantal bepalingen met betrekking tot de inrichting en organisatie van Nederlandse gemeenten. Twee van deze bepalingen gaan over het ondertekenen van uitgaande stukken, en wel de artikelen 32a en 59a. Daarnaast kent de Algemene wet bestuursrecht (Awb) hier en daar een bepaling hierover.

Overige begrippen *Beroep; Bestuursrecht; Bezwaar; Elektronische handtekening; Handtekening; Natte handtekening; Schrift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op de site van Binnenlands Bestuur

~ http://www.binnenlandsbestuur.nl/ambtenaar-en-carriere/kennispartners/bestuursacademie-nederland/%28natte%29-har niet-onbelangrijk.9460486.lynkx

* **9612** ***Nep is echter dan je denkt; Objecten als tijdreiziger***

Frank Ankersmit

(Essay) Trouw 15-dec-2012.

Authenticiteit

Wat is echt, wat bepaalt dat iets echt is, en hoe beleven we echt.

"Kortom, Benjamins verachting voor reproducties en kopieën behoort tot een tijd en een kunstervaring die de onze niet meer is. Kopieën zijn niet meer altijd en onder alle omstandigheden minderwaardig.

Ze kúnnen het zijn - maar niet noodzakelijkerwijs. Veel, zo niet alles, hangt van de context af. Een Brillodoosje in de vakken bij Albert Heijn is geen kunst; maar als iemand als Warhol de geest krijgt zo'n doosje als kunst te exposeren, en hij daarmee wegkomt, dan is het dat wel."

Overige begrippen *Context; Cultuur; Emotie; Kopie; Kunst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

My dream exhibition

~ http://mydreamexhibition.com/

* **10557** ***New ethics to understand and regulate digital technologies***

Luciano Floridi

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Geraadpleegd 8-jan-2022 / Website Joinexpeditions.como, 2021.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Digital ethics

Luciano Floridi, Professor of Philosophy and Ethics of Information at the University of Oxford, talks about why ethics matter.

While some fundamental ethics never change, the field needs to be upgraded as society and technology evolve. Digital ethics is the study of how digital technologies modify ethics.
Classical ethics focuses on the agent of an action while modern ethics focuses on the recipient of that action. Digital ethics, instead, focuses on the relationship between the two entities.

Artificial intelligence represents an extraordinary form of agency. While it remains unclear whether artificial agents can behave ethically, the ethical implications of designing and implementing these systems are noteworthy.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Autonomy; Ethics; Filosofie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

~ https://www.joinexpeditions.com/exps/542?utm_source=t.co&utm_campaign=LucianoFloridi

* **7805** ***New Ways of Working - WOWs***

Carl E. Weise

(Weblog) AIIM Knowledge Center Blog, 2007.

RIM

The agricultural age has come and gone. The industrial age has done the same. There is little disputing that we are now in the information age. It is said that there will be more information created in the next two years than in the whole history of civilization. A theme that is discussed is that successful companies will not be the ones that have the best information, anymore, but the ones that can manage the avalanche of information - separating the valuable information from the rest.

Ten records management principles that will need to be followed for organizations to be successful in this new information age.

These ten principles include:
* Records will be routinely created, shared, used and stored in electronic form
* There will be an increase in individual responsibility for managing information; only one copy of an information object will be stored; there will be greater use of short cuts and hyperlinks; a the culture of sharing information encouraged
* Access to information will be controlled; there will be increased oversight using audit trails; there will be backup and recovery of computer systems (actually testing recovery processes before they are needed); users will share information except where access cannot be permitted for a defined reason (such as sensitive information)
* 'Capture' is the process of declaring, classifying and storing a record; information will be indexed (metadata will be applied to the records); indexing will be based on the organization's taxonomy and thesaurus; ERM will require the minimum possible effort from users
* File structures (classification scheme) will increase sharing, improve access and collaborative working; users will be able to define file structures suitable for their local business needs; records management professionals will ensure that the file structure in constantly updated
* Powerful searching capabilities will be available and will operate across the entire IT infrastructure; search capabilities will find information without precise details; search capabilities will be subject to access controls
* Every information item will have an 'owner' responsible for its management, protection and eventual disposal; owners will provide guidance on use of the information; information governance will need regular reviews
* Retention schedules will govern information removal; archiving and disposal actions will be scheduled automatically; retention schedules will be reviewed annually
* Collaborative working features, - a working practice whereby individuals work together to a common purpose to achieve business benefits-, will be available to users who need them; will requires a flexible culture; workflow will be used for routing records; different workflow capability levels will be implemented; collaboration will be implemented alongside ERM
* The software and organizational structure will support the environment envisaged in the ERM policy statement.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; RIM; Web 2.0.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://aiimknowledgecenter.typepad.com/weblog/2007/05/new_ways_of_wor.html

* **10016** ***Of God bestaat? ff googelen.. ..***

Coen Simon

(Artikel) Trouw 24-dec-2015.

Geheugen

Zie je wel! Een playmobiel-poppetje heette een 'Klicky'. Had Coen Simon als student over Google beschikt, dan had hij tenminste meteen gelijk gehad. Maar wat doet die onmiddellijke beschikbaarheid van kennis met ons geheugen?

Overige begrippen *Filosofie; Inforg; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (inloggen!)

~ http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/4213769/2015/12/24/Of-God-bestaat-ff-googelen.dhtml

* **249** ***Het olografisch testament***

Belcampo

(Roman) Em. Querido's uitgeverij BV, Amsterdam, 1979. In de bundel: 'Al zijn fantasieën', blz 101 - 110

Testament

Volgens Belcampo bestaat er in Nederland geen enkel wetsvoorschrift dat eist, dat een akte op papier moet worden geschreven.

Overige begrippen *Akte; Archiefbescheiden; Document; Drie lagen model; Olografisch testament; Onthechting; Recordness.*

** **10010** ***Om de integriteit van het Openbaar Bestuur***

C.I. Dales

(Lezing / oratie / college) Congres VNG, Apeldooorn, 1992. Toespraak van de Minister van Binnenlandse Zaken drs. C.I. Dales op het congres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, juni 1992 te Apeldoorn

Openbaar bestuur

Wat mij als minister van Binnenlandse Zaken zeer bezig houdt en beroert is de integriteit van het Openbaar Bestuur. Het lijkt mij goed om in deze kring van bestuurders vandaag over dit thema, dat eigenlijk onze voortdurende aandacht behoeft, te spreken. Een thema dat uitstijgt boven de beleids-themata, die bij gelegenheden als dit VNG-congres gebruikelijk zijn.

Integriteit van het bestuur is immers niet van nature gegeven. Zij kan op verschillende manieren onder druk komen te staan. Het gaat mij daarbij niet zozeer om fraude en corruptie in het bestuur - maar vooral om machtsbederf. Ik moet wellicht wat duidelijker worden over het begrip "machtsbederf". Fraude en corruptie zijn zwaar beladen termen, die een afgebakende strafrechtelijke inhoud hebben. Machtsbederf is breder, het draagt het element van ontbinding, verval, vervaging van normen, in zich. Het gaat mij om het sluipend gevaar van bezoedeling van de ambtelijke en politieke reputatie, van aantasting van integriteit van bestuurders, van ontkenning van de hoge waarden waarvoor de democratische rechtsstaat staat. Machtsbederf kan ‘in the end’ leiden tot gecorrumpeerd worden, corruptie en fraude.

Overige begrippen *Bestuurlijke integriteit; Corruptie; Democratie; Detournement de pouvoir; Fraude; Integriteit; Machtsbederf; Rechtsstaat; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/om-de-integriteit-van-het-openbaar-bestuur

Site CAOP

~ https://www.caop.nl/app/uploads/2019/04/Om_de_integriteit_van_het_Openbaar_Bestuur.pdf

Tekst bij integriteitoverheid.nl (onvindbaar)

~ http://www.integriteitoverheid.nl/fileadmin/BIOS/data/Speeches%20en%20presentaties/speechministerdalescongresvng

* **10448** ***Ongekend onrecht; Verslag van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2020. Kamerstukken 35510-2

Rechtsstaat

De opdracht voor deze parlementaire ondervraging was na te gaan wat bewindspersonen wisten van de harde fraudeaanpak bij de kinderopvangtoeslag, welke sturing zij daaraan hebben gegeven en waarom het zo lang heeft kunnen doorgaan. Deze vragen worden in de hoofdtekst van dit verslag beantwoord. De Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft daarnaast de behoefte om een tweetal aanvullende constateringen te doen.

Punten
1) Grondbeginselen van de rechtsstaat geschonden
2) Informatievoorziening niet op orde
3) Ongekend onrecht

Overige begrippen *Bestuurlijke informatievoorziening; Betrouwbaarheid; Detournement de pouvoir; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Informatieplicht; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Kabinetsreactie

~ https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=00953ac2-4ae4-4cae-ba7d-afc1e1cbd523&title=Verslag%20van%20de%20Parlementaire%20ondervragingscommissie%20Kinderopvangtoeslag%kend%20onrecht%22.docx

Rapport (op de site van de Tweede Kamer (PDF)

~ https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20201217_eindverslag_parlementaire_ondervragingscommispvangtoeslag.pdf

Rapport (op de site van de Tweede Kamer (Word)

~ https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=00953ac2-4ae4-4cae-ba7d-afc1e1cbd523&title=Verslag%20van%20de%20Parlementaire%20ondervragingscommissie%20Kinderopvangtoeslag%kend%20onrecht%22.docx

* **10402** ***Ongevraagd advies over de ministeriële verantwoordelijkheid.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Gepubliceerd 15-jun-2020 / Raad van state, Den Haag, 2020. Bijlage Kamerstukken II 2019/20, 35300, nr. 78

Ministeriële verantwoordelijkheid

Uitleggen wat de overheid doet en waarom ze doet wat ze doet: het is belangrijker dan ooit. Of het nu gaat om de veiligheid van de Stint, de cijfers over zware criminaliteit onder asielzoekers, de zeventig burgerdoden in Irak, het uitkeren van de kinderopvangtoeslag door de Belastingdienst of, nog recenter, de vraag of de overheid voldoende voorbereid was op de coronacrisis: steeds spitst het debat zich op de vragen toe, wat is de relevante informatie en is deze voor iedereen beschikbaar? En wie kan op dit alles worden aangesproken? Is dat de betrokken bewindspersoon of zijn het anderen? Hoe zit het met de ambtelijke verantwoordelijkheid en deskundigheid? Heeft de Tweede Kamer voldoende grip? In de kern raken deze vragen de werking van de ministeriële verantwoordelijkheid. Gegeven de grote maatschappelijke en politieke veranderingen van de laatste decennia is publieke aanspreekbaarheid door middel van de ministeriële verantwoordelijkheid relevanter dan ooit. Om deze goed te laten werken, is een

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

transparant en correct samenspel nodig tussen Kamerleden, kabinet en ambtenaren.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Informatievoorziening; Inlichtingenplicht; Rechtsstaat; Staatsrecht; Verantwoordelijkheid; Zorgdrager.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Trouw

~ https://www.trouw.nl/politiek/wanneer-en-waarom-moet-een-minister-aftreden-de-raad-van-state-buigt-zich-over-hapere spelregels~b7c15a16/

Site Raad van State

~ https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@121354/w04-20-0135/

** **9818** ***The Onlife Manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 8-feb-2013 / Europese Commissie, 2013.

Infosphere

The deployment of information and communication technologies (ICTs) and their uptake by society affect radically the human condition, insofar as it modifies our relationships to ourselves, to others and to the world. The ever-increasing pervasiveness of ICTs shakes established reference frameworks through the following transformations:

1) the blurring of the distinction between reality and virtuality;
2) the blurring of the distinctions between human, machine and nature;
3) the reversal from information scarcity to information abundance; and
4) the shift from the primacy of entities to the primacy of interactions.

The world is grasped by human minds through concepts: perception is necessarily mediated by concepts, as if they were the interfaces through which reality is experienced and interpreted. Concepts provide an understanding of surrounding realities and a means by which to apprehend them. However, the current conceptual toolbox is not fitted to address new ICT-related challenges and leads to negative projections about the future: we fear and reject what we fail to make sense of and give meaning to.

In order to acknowledge such inadequacy and explore alternative conceptualisations, a group of scholars in anthropology, cognitive science, computer science, engineering, law, neuroscience, philosophy, political science, psychology and sociology, instigated the Onlife Initiative, a collective thought exercise to explore the policy-relevant consequences of those changes. This concept reengineering exercise seeks to inspire reflection on what happens to us and to re-envisage the future with greater confidence.

Overige begrippen *Herconceptualiseren; Informatiefilosofie; Panopticon; Paradigma; Re-ontologizing; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site

~ http://ec.europa.eu/digital-agenda/futurium/en/content/onlife-manifesto-being-human-hyperconnected-era

Tekst

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Manifesto.pdf

** **10004** ***Op de vleugels van Icarus; Hoe techniek en moraal met elkaar meebewegen***

Peter Paul Verbeek

(Publicatie) Lemniscaat, Rotterdam, 2014.

Ethiek

Techniek plaatst ons voortdurend voor ethische dilemma's. Een recent ontwikkelde chip die de mannelijke vruchtbaarheid test, blijkt het ook mogelijk te maken om de spermacellen voor een meisje te scheiden van die voor

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

een jongetje. Deze praktijk is nu nog verboden, maar wat gebeurt er als er straks een doe-het-zelf-apparaatje voor geslachtskeuze komt? En wat te denken van de Google-bril die ons direct alle beschikbare informatie geeft over de mensen en dingen om ons heen? Wat gaat dit betekenen voor menselijke relaties, voor de openbare ruimte?

Er bestaat geen onafhankelijk, vooraf gegeven kader waarmee we dergelijke technologieën kunnen beoordelen. Iedere innovatie dwingt ons tot nieuwe afwegingen. Het heeft weinig zin om de vraag te stellen of we een bepaalde technologie wel of niet hadden moeten toelaten tot de samenleving. Als iets eenmaal is uitgevonden, dan is de wereld al veranderd en moeten we ook onszelf opnieuw uitvinden. Doordat echoscopie ons verantwoordelijk maakt voor aangeboren ziektes, bijvoorbeeld, veranderen ethische beslissingen rondom abortus. De eye-opener van dit boek is het inzicht dat de techniek zélf ethisch geladen is. We moeten leren omgaan met nieuwe technologieën, zoals Icarus moest leren vliegen met zijn wassen vleugels.

"Er bestaat geen onafhankelijk kader waarmee we dergelijke technologieën kunnen beoordelen. De moraal beweegt mee met de techniek. We vliegen hoe dan ook ‘op de vleugels van Icarus’ en het is de kunst om verstandig te leren navigeren. Wie alleen heel hard "nee" roept tegen een nieuwe technologie, draait aan een stuur dat nergens op aangesloten is."

Overige begrippen *Filosofie; Hybride; Hybriditeit; Informatiefilosofie; Mediatheorie; Moraal; Techniek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lemniscaat

~ http://www.lemniscaat.nl/Non-fictie/Filosofie/titels/9789047706304/Op%20de%20vleugels%20van%20Icarus

Univeristeit Twente

~ https://www.utwente.nl/nieuws/!/2014/4/325602/op-de-vleugels-van-icarus

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=Op+de+vleugels+van+Icarus%3B+Hoe+techniek+en+moraal+met+elkaar+meebewegen++Paul+Verbeek&t=ffsb

* **9914** ***De organisatie van duurzaam digitaal bewijs; ‘De strafrechtsketen is zo sterk als haar zwakste schakel’***

Frits Derksen

(Scriptie) versie 1-mei-2012 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2012.

Bewijs

De casus voor deze scriptie is het archiveringssysteem dat onder de naam Centraal Digitaal Depot Plus (CDD+) is ontwikkeld en ingericht en wordt beheerd door de Justitiële Informatiedienst.

Ik onderzoek hierin hoe de inhoud, structuur en verschijningsvorm van een informatieobject op een duurzame manier gescheiden van elkaar in het Centraal Digitaal Depot (CDD) kunnen worden opgeslagen en met behoud van de juridische bewijskracht samenhangend kunnen worden benut. Een technische en juridische toets moeten uitwijzen of het gescheiden opslaan van inhoud, structuur en verschijningsvorm financieel verantwoord, technisch realistisch en organisatorisch aanvaardbaar is. Juridisch en technisch zijn er geen belemmeringen om XML te selecteren als archiveringsformaat voor het opslaan van tekstdocumenten in het CDD. XML voldoet aan de wettelijke eisen en technisch is het mogelijk het oorspronkelijke informatieobject te reconstrueren aan de hand van de XML. Als de informatieobjecten in het CDD+ authentiek, integer en bruikbaar beheerd worden blijft de bewijskracht behouden. De conclusie van het onderzoek is daarom dat de inhoud, structuur en verschijningsvormvorm van een informatieobject gescheiden kunnen worden opgeslagen en samenhangend kunnen worden benut waarbij de juridische bewijskracht wordt behouden.

Uit de randvoorwaarde dat de juridische bewijskracht van de informatieobjecten behouden moet blijven, is afgeleid dat adequate waarborgen voor de kwaliteit van de informatieobjecten en het informatiebeheer moeten worden ingebouwd. Deze kwaliteitseisen zijn onafhankelijk van de gebruikte informatiesystemen en informatievoorziening en betreffen de authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit en bruikbaarheid van informatieobjecten.1 Een authentiek, integer en bruikbaar beheer betekent dat de digitale informatieobjecten kunnen worden gereconstrueerd zoals ze ooit, op een eerder moment in de tijd, zijn ontstaan. Informatieobjecten dienen zodanig te zijn ingebed en verankerd in het informatiesysteem dat na verloop van tijd kan worden aangetoond dat het informatieobject is wat het zegt te zijn en daarmee als bewijsstuk kan dienen. Het gaat om een zodanige vastlegging (selectie, bewaring en conversie) dat de

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

blijvende juistheid en volledigheid in alle omstandigheden is gewaarborgd en, indien informatieobjecten in de processen zijn gewijzigd, achteraf kan worden vastgesteld wie, wanneer welke wijzigingen heeft aangebracht De afgelopen jaren is nieuwe wetgeving tot stand gekomen over het begrip schriftelijkheid, de elektronische handtekening, onderhandse akte, elektronische aangifte en het proces-verbaal.

Het is echter niet in alle omstandigheden duidelijk of digitale informatieobjecten dwingend bewijs opleveren. Deze onzekerheid kan worden weggenomen indien de actoren in de strafrechtsketen een digitaal bewijsmiddel zouden kunnen produceren dat wettelijk dwingend of volledig bewijs oplevert. Indien het digitale informatieobject dwingend bewijs oplevert moet de rechter de inhoud voor waar aannemen, tot op tegenbewijs.

Voorwaarden voor de realisatie van een integer en bruikbaar beheer van informatieobjecten zijn de inbedding van organisatorische en/of technische maatregelen om te verhinderen dat digitale informatieobjecten gereviseerd kunnen worden, de integratie van de Waarmerk-, Teken- en Validatieservice (WVTS) in de bedrijfsprocessen van de ketenpartners en het gebruik van een waarmerkservice (LTANS) bij het beheer van de informatieobjecten en metadata in het CDD voor de langetermijnbewaring. JustID kan ter waarborging van de kwaliteit van het informatiebeheer overwegen de beheersprocessen van het CDD+ te laten certificeren. De acceptatiegraad van het gebruik van digitale informatieobjecten in het (strafproces)recht is desondanks een groot vraagteken. Het gebruik van digitale informatieobjecten vereist een cultuuromslag bij alle betrokkenen. Dit geldt voor zowel de opsteller(s) van de informatieobjecten als voor de beheerders en gebruikers van de informatieobjecten: de magistratuur en advocatuur.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bestandsformaat; Betrouwbaarheid; Duurzame toegankelijkheid; E depot; Informatieobject; Juridisch belang; Ontologie; Voortbestaan; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/424066

Scriptie bij JustId

~ http://www.justid.nl/images/de-organisatie-van-duurzaam-digitaal-bewijs-frits-derksen_tcm54-565225.pdf

* **9959** ***Overal robots; Automatisering van de liefde tot de dood.***

Lambèr Royakkers en Floortje Daemen, Rinie van Est

(Publicatie) Datum publicatie 15-mei-2012 / Boom Lemma Uitgevers, Den Haag, 2012. ISBN 978-90-5931-833-5

Robotica

Politici en beleidsmakers moeten nu gaan inspelen op de wereldwijde roboticarevolutie. Als we weten welke taken we in Nederland wel door robots willen laten uitvoeren, en welke niet, kan Nederland optimaal gebruik maken van de kansen van de wereldwijde roboticarevolutie.
Dat blijkt uit Overal robots. Automatisering van de liefde tot de dood, een inventarisatie van roboticaontwikkelingen: thuis, in de zorg, in het verkeer, bij de politie en bij de krijgsmacht.
Nu al worden robots gebruikt voor politietaken en ontmantelen ze explosieven. In de toekomst zullen ze er ook voor zorgen dat we langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Ze zullen de wegen veiliger maken. Ooit nemen ze ons smerige, saaie of gevaarlijke werk over.
Maar om dit werkelijkheid te laten worden, moet er nog wel veel gebeuren, volgens de auteurs van Overal robots.

Overige begrippen *Automatisering; Cultuur; Ethiek; Moraal; Technologie; Werkgelegenheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definities

~ http://www.ifr.org/service-robots/

over de publicatie

~ http://www.rathenau.nl/publicaties/publicatie/overal-robots-automatisering-van-de-liefde-tot-de-dood.html

Publicatie (PDF)

~ http://www.rathenau.nl/fileadmin/user_upload/rathenau/Publicaties/Technology_Assessment/2012/OveralRobots.pdf

Rathenau Instituut.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

~ http://www.rathenau.nl/

* **10327** ***Paradox. A Digital Analytics Documentary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Geraadpleegd 23-nov-2019 / Van Bussel Document Services VOF, Helmond, 2019. Filmed at SUPERWEEK 2019 (Monday, January 28 - Friday, February 1)

Narration: Avinash Kaushik

Big data

Een inspirerende maar ook verontrustende video over Big Data analyse en de verschillende paradoxen die hierdoor ontstaan. Zoals het feit dat staten volledige surveillance willen reageren op basis van dat zonder enige transparantie (denk aan China), maar dat ICT-bedrijven die analyses uitvoeren (terecht, overigens) aan allerlei beperkingen worden onderworpen.

Maar ook de paradox dat meer data niet betekent dat de uitkomsten beter worden. 'It can be. If all that data is leading to Analysis Paralysis - or if it leads to falling in love with data analysis itself and forgetting real business outcomes (the reason why you got money for funding the collection of all that data). If no one is using this mountain of data for solving problems, then it's better that the data not be collected at all'.

Moeten we steeds doorgaan met het verzamelen van data?

Datakwaliteit wordt steeds belangrijker. En hoewel in business analytics de kwaliteit van data over het algemeen redelijk is (niet optimaal, dat is het nooit geweest), is het in web analytics uitermate slecht.

En uiteindelijk is data net zo goed als degene die de data interpreteert. Datakwaliteit alleen zegt niet zo heel veel als de interpretatie hapert, bij de mens of bij het algoritme.

Wat absoluut nodig is, is een nieuw digitaal sociaal contract gebaseerd op wederzijdse transparantie tussen staten en hun burgers.

Genoeg voer om over na te denken en verplichte kost voor ieder data scientist.

Overige begrippen *Big Brother; Data science; Datamining; Ethics; Gegevensbescherming; Paradox; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Documentaire op Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?time_continue=1907&v=FqOam0BsGH0&feature=emb_logo

Site vbds

~ https://www.vbds.nl/2019/11/23/paradox-a-digital-analytics-documentary/

* **10703** ***Participatory data stewardship***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ada Lovelace Institute, London, 2021. 978-1-8382567-6-0

Datastewardship

Well-managed data can support organisations, researchers, governments and corporations to conduct lifesaving health research, reduce environmental harms and produce societal value for individuals and communities. But these benefits are often overshadowed by harms, as current practices in data collection, storage, sharing and use have led to high-profile misuses of personal data, data breaches and sharing scandals.

These range from the backlash to Care.Data, to the response to Cambridge Analytica and Facebook's collection and use of data for political advertising. These cumulative scandals have resulted in 'tenuous' public trust in data sharing, which entrenches public concern about data and impedes its use in the public interest. To reverse this trend, what is needed is increased legitimacy, and increased trustworthiness, of data and AI use.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

This report proposes a 'framework for participatory data stewardship', which rejects practices of data collection, storage, sharing and use in ways that are opaque or seek to manipulate people, in favour of practices that empower people to help inform, shape and – in some instances – govern their own data.

As a critical component of good data governance, it proposes data stewardship as the responsible use, collection and management of data in a participatory and rights-preserving way, informed by values and engaging with questions of fairness.

Drawing extensively from Sherry Arnstein's 'ladder of citizen participation'4 and its more recent adaptation into a spectrum, this new framework is based on an analysis of over 100 case studies of different methods of participatory data stewardship. It demonstrates ways that people can gain increasing levels of control and agency over their data - from being informed about what is happening to data about themselves, through to being empowered to take responsibility for exercising and actively managing decisions about data governance.

Throughout this report, we explore - using case studies and accompanying commentary - a range of mechanisms for achieving participatory decision-making around the design, development and use of data-driven systems and data-governance frameworks. This report provides evidence that involving people in the way data is used can support greater social and economic equity, and rebalance asymmetries of power.

It also highlights how examining different mechanisms of participatory data stewardship can help businesses, developers and policymakers to better understand which rights to enshrine, in order to contribute towards the increased legitimacy of – and public confidence in – the use of data and AI that works for people and society.

Focusing on participatory approaches to data stewardship, this report provides a complementary perspective to Ada's joint publication with the AI Council, Exploring legal mechanisms for data stewardship, which explores three legal mechanisms that could help facilitate responsible data stewardship.

We do not propose participatory approaches as an alternative to legal and rights-based approaches, but rather as a set of complementary mechanisms to ensure public confidence and trust in appropriate uses of data, and – in some cases – to help shape the future of rights-based approaches, governance and regulation.

Overige begrippen *Data donation; Data philantropy; Data stewardship; Ethiek; Participatory datastewardship.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/

Ada Lovelace institute (rapport)

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/report/participatory-data-stewardship/

* **10357** ***Philosophy of Computing and Information Technology***

Philip Brey en Johnny Hartz Søraker

(Artikel) Philosophy of Technology and Engineering Sciences,, North Holland, 2009. In Handbook of the Philosophy of Science,Philosophy of Technology and Engineering Sciences, North-Holland, 2009,

Philosophy of information

Philosophy has been described as having taken a 'computational turn', referring to the ways in which computers and information technology throw new light upon traditional philosophical issues, provide new tools and concepts for philosophical reasoning, and pose theoretical and practical questions that cannot readily be approached within traditional philosophical frameworks. As such, computer technology is arguably the technology that has had the most profound impact on philosophy. Philosophers have studied computer technology and its philosophical implications extensively, and this chapter gives an overview of the field. We start with definitions and historical overviews of the field and its various subfields. We then consider studies of the fundamental nature and basic principles of computing and computational systems, before moving on to philosophy of computer science, which investigates the nature, scope and methods of computer science. Under this heading, we will also address such topics as data modeling, ontology in computer science, programming languages, software engineering as an engineering discipline, management of information systems, the use of computers for simulation, and human-computer

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

interaction. Subsequently, we will address the issue in computing that has received the most attention from philosophers, artificial intelligence (AI). The purpose of this section is to give an overview of the philosophical issues raised by the notion of creating intelligent machines. We consider philosophical critiques of different approaches within AI and pay special attention to philosophical studies of applications of AI. We then turn to a section on philosophical issues pertaining to new media and the Internet, including the convergence between media and digital computers. The theoretical and ethical issues raised by this relatively recent phenomenon are diverse. We will focus on philosophical theories of the 'information society', epistemological and ontological issues in relation to Internet information and virtuality, the philosophical study of social life online and cyberpolitics, and issues raised by the disappearing borders between body and artifact in cyborgs and virtual selves. The final section in this chapter is devoted to the many ethical questions raised by computers and information technology, as studied in computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Information ethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/21315760/Philosophy_of_Computing_and_Information_Technology?email_work_card=viev

Philosophy of Technology and Engineering Sciences

~ https://www.sciencedirect.com/book/9780444516671/philosophy-of-technology-and-engineering-sciences

* **10286** ***De platformsamenleving - strijd om publieke waarden in een online wereld***

Thomas Poell en José van Dijck, Martijn de Waal

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2016.

Platformsamenleving

Van Airbnb tot Uber, en van Nextdoor tot Facebook, een steeds groter deel van het maatschappelijk en economisch verkeer verloopt via online platformen. De opkomst van deze platformen leidt tot optimistische vertogen. Doordat ze bestaande praktijken en instituties - van taximarkt tot lokale democratie - letterlijk en figuurlijk 'ontregelen', zouden deze platforms leiden tot economische en maatschappelijke innovatie.

Kort samengevat luidt hun belofte: minder overhead en minder overheid.Wat in deze discussie nog onderbelicht blijft, is de rol die platformen spelen bij de behartiging van publieke belangen. Hun interfaces, reputatiesystemen, en algoritmes waarmee ze vraag en aanbod koppelen sturen de inrichting van de samenleving. Met grote gevolgen voor publieke belangen, zoals de toegankelijkheid, veiligheid en betaalbaarheid van (openbaar) vervoer, de pluriformiteit in de journalistiek of de inrichting van het onderwijs.

In dit boek verkennen de auteurs de werking van platformen in een drietal maatschappelijke domeinen. Met als inzet de vraag: hoe kunnen in de platformsamenleving publieke waarden worden geborgd?

Overige begrippen *Cultuur; Samenleving; Social media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina KNAW

~ https://www.knaw.nl/nl/actueel/agenda/platformsamenleving

Publicatie bij Oapen

~ http://www.oapen.org/record/618753

* **2839** ***Politiek pokerspel; Onduidelijk rechtmatigheidsbegrip laat ruimte voor 'Rotterdamse toestanden'***

Jos Moerkamp

(Artikel) Binnenlands Bestuur 10-mrt-2000.

Accountantsverklaring

Onder het politiek-bestuurlijke pokerspel dat zich ontrolt na het onderzoek naar het declaratiegedrag van ex-burgemeester Peper en enkele wethouders, gaat de vraag schuil, wie had moeten voorkomen dat het zover kwam. De

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

gemeentewet verlangt niet dat gemeentelijke accountantsverklaringen iets zeggen over de rechtmatigheid van uitgaven. Desondanks ligt de Accountantsdienst Rotterdam onder vuur.

Overige begrippen *Accountantsverslag; Advies; Control; Doelmatig; Integriteit; Rechtmatig; Toezicht; Verantwoording.*

* **8098** ***Predicting the winner of the 2008 US Presidential Elections using a Sony PlayStation 3***

Marc Stevens en Arjen Lenstra, Benne de Weger

(Internetpagina) 30-nov-2007 / Webpaging Technische Universiteit Eindhoven, Eindhoven, 2007.

MD5

Given the recent insights into the weaknesses of MD5, the bottomline of our work is:

MD5 should no longer be used as a fingerprint function for electronic documents.

By now, everyone should be aware of this. If you are still using MD5, it would be good to carefully analyse the risks that result from its continued usage.

Overige begrippen *Authenticatie; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Checksum; Hash.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nostradamus

~ http://www.win.tue.nl/hashclash/Nostradamus

Trouw artikel op internet

~ http://www.trouw.nl/deverdieping/overigeartikelen/article885925.ece/Digi-vingerafdruk_is_te_kraken

* **10199** ***Prediction and explanation in social systems***

Jake M. Hofman en Amit Sharma, Duncan J.Watts

(Essay) Verschenen 3-feb-2017 / Science, 2017. Vol. 355, Issue 6324

Social science

Historically, social scientists have sought out explanations of human and social phenomena that provide interpretable causal mechanisms, while often ignoring their predictive accuracy. We argue that the increasingly computational nature of social science is beginning to reverse this traditional bias against prediction; however, it has also highlighted three important issues that require resolution.
First, current practices for evaluating predictions must be better standardized.
Second, theoretical limits to predictive accuracy in complex social systems must be better characterized, thereby setting expectations for what can be predicted or explained.
Third, predictive accuracy and interpretability must be recognized as complements, not substitutes, when evaluating explanations. Resolving these three issues will lead to better, more replicable, and more useful social science.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Betrouwbaarheid; Big data; Dataset; Explanation; Falsificatie; Granulariteit; Herhaalbaarheid; Human-in-the-loop; Interpreteerbaarheid; Prediction; Verificatie; Verklaring; Voorspelling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Human in the loop

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Human-in-the-loop

Site science

~ http://science.sciencemag.org/content/355/6324/486.full

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

**** 2450** ***The Preservation of the Integrity of Electronic Records***

Luciana Duranti en Terry Eastwood, Heather MacNeil

(Internet) School of Library, archival & Information Studies / Ubc, Vancouver, 1997.

Oorkondenleer

The objectives of the research project are:

- to establish what a record is in principle and how it can be recognised in an electronic environment;
- to determine what kind of electronic systems generate records;
- to formulate criteria that allow for the appropriate segregation of records from all other types of information in electronic systems generating and/or storing a variety of data aggregations;
- to define the conceptual requirements for guaranteeing the reliability and authenticity of records in electronic systems;
- to assess those methods against different admistrative, juridical, cultural and disciplinary points of view.

Overige begrippen *Archiefbescheiden; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glossary

~ http://www.interpares.org/UBCProject/gloss.HTM

Interpares

~ http://www.interpares.org/

preservation & Integrity

~ http://www.interpares.org/UBCProject/index.htm

Preservation & Integrity - Introduction

~ http://www.interpares.org/UBCProject/intro.htm

The School of Library, Archival and Information Studies at UBC

~ http://www.slais.ubc.ca/

Zie ook bij het Nationaal Archief

~ http://en.nationaalarchief.nl/kennisbank/the-preservation-of-the-integrity-of-electronic-records-c-1996

*** 10303** ***Prolegomena to a White Paper on an Ethical Framework for a Good AI Society***

Josh Cowls en Luciano Floridi

(Artikel) Gepubliceerd 14-jul-2018 / Website SSRN, 2018.

Ethics of AI

That AI will have a major impact on society is no longer in question. Current debate turns instead on how far this impact will be positive or negative, for whom, in which ways, in which places, and on what timescale. Put another way, we can safely dispense with the question of whether AI will have an impact; the pertinent questions now are by whom, how, where, and when this positive or negative impact will be felt, and hence what governance needs to be put in place to provide the best possible answers.
In order to frame these questions in a more substantive way, in this prolegomena we introduce what we consider the four core opportunities for society offered by the use of AI, four associated risks which could emerge from its overuse or misuse, and the opportunity costs associated with its underuse. We then offer a high-level view of the emerging advantages for organisations of taking an ethical approach to developing and deploying AI. Finally, we introduce a set of five principles which should guide the development and deployment of AI technologies - four of which build on existing bioethics principles and an additional one that we argue is of equal importance in the case of AI.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Ethics; Ethics of Artificial Intelligence; Filosofie; Meta-ethics; Philosophy; Principle of autonomy; Principle of beneficence; Principle of explicability; Principle of justice; Principle of non-maleficence.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/37228322/Prolegomena_to_a_White_Paper_on_an_Ethical_Framework_for_a_Good_AI_Sc download

Available at SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3198732

* **3804** ***Propaganda***

Herbert Blankesteijn

(Column) Intermediair 5-apr-2001.

Digicratie

Het Electronic Highway Platform Nederland (EPN) is een propaganda organisatie voor internet. Ze hebben een onderzoek gedaan onder kamerleden over het stemmen via internet. De methodologie en de interpretatie van de resultaten is dubieus. Vooral in relatie tot het type bedrijven dat achter dit platform zit.

Er is een rapport over online stemmen van het Internet Policy Institute in de VS, gemaakt in opdracht van het National Science Foundation en het Witte Huis. Twee citaten uit het rapport:
'The security problems cannot be resolved using even the most sofisticated technology today' en
' Remote voting from home or the workplace is not viable in the near future.'

Twee lessen in propaganda voeren:
1 wees eerlijk genoeg om serieus te worden genomen
2 als je manipuleert, bezorgd dat het niet uitkomt.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Democratie; Integriteit; Methodologie; Onderzoek; Statistiek.*

* **10099** ***Prutsen en pielen zonder pottenkijkers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-feb-2017 / Zembla, Hilversum, 2017. Zembla - Prutsen en pielen zonder pottenkijkers [20170201] / VARA_101381843

Betrouwbaarheid

Zembla onderzoekt wat er mis is achter de schermen van de belangrijkste dienst van de overheid, de Belastingdienst. Staatssecretaris Wiebes ligt zwaar onder vuur door een uit de hand gelopen reorganisatie bij de Belastingdienst. Er dreigt een leegloop. Duizenden ambtenaren willen gebruik maken van een vertrekregeling die zonder medeweten van de staatssecretaris is vastgesteld en tientallen miljoenen euro.

De Belastingdienst heeft de financiële en persoonlijke gegevens van 11 miljoen belastingbetalers en 2 miljoen bedrijven in de periode van 2013 tot 2016 onvoldoende beveiligd. Diefstal en verlies kunnen niet worden uitgesloten. Dat blijkt uit vertrouwelijke documenten van de Belastingdienst in bezit van ZEMBLA. De Belastingdienst is hiervoor in maart 2015 al gewaarschuwd. Dat verklaren bronnen (tot op directieniveau) onder ede in ZEMBLA. Maar met die waarschuwing is niets gedaan. Eén jaar later, in maart 2016, concludeert ook de Auditdienst Rijk (ADR) in een rapport dat deze beveiligingsmaatregelen "niet geëffectueerd zijn". De ADR benadrukt de "adequate borging van de vertrouwelijke data". Volgens Bart Jacobs, hoogleraar computerbeveiliging aan de Radboud Universiteit, is er sprake van een ernstig gebrek aan beveiliging: "Wat daar gebeurt is onwettig."

Autorisatiesysteem niet op orde
De zogenaamde Broedkamer, een data-analyse afdeling van de Belastingdienst, had tussen 2013 en 2016 het autorisatiesysteem niet op orde. Ook heeft er geen logging en monitoring van de dataverwerking plaatsgevonden. De dienst kan daardoor niet achterhalen wie op welk moment met de in hoge mate gevoelige data heeft gewerkt. Het grootste risico is identiteitsfraude, stelt Jacobs "en bedrijven kunnen gechanteerd worden." Onder de personen die toegang hadden tot de data waren tientallen externe consultants van het bedrijf Accenture. De Autoriteit

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Persoonsgegevens (AP) is na melding van ZEMBLA een onderzoek gestart naar de databeveiliging bij de Belastingdienst. Volgens de beleidsregels van de AP is bij een zwakke plek in de beveiliging sprake van een beveiligingslek.

Onduidelijk
Staatssecretaris Wiebes, verantwoordelijk voor de Belastingdienst, laat in een schriftelijke reactie aan ZEMBLA weten dat voor de Broedkamer "de reguliere beveiligingseisen" golden. Wiebes geeft wel toe dat niet gemonitord is welke dataverwerking is uitgevoerd. "Verlies of diefstal van de gegevens is tot op heden niet geconstateerd", zegt Wiebes. Volgens Professor Jacobs is niet te achterhalen of er gegevens meegenomen zijn omdat de loggegevens ontbreken. De staatssecretaris blijft onduidelijk over de vraag of de beveiliging inmiddels wel op orde is.

Rapporten in la verdwenen
Uit de vertrouwelijke stukken in handen van ZEMBLA blijkt dat de leiding van de Belastingdienst al in maart 2015 gewaarschuwd is dat er een beveiligingslek was. Er werd herhaaldelijk op gewezen dat de leiding maatregelen moesten nemen om aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens te voldoen. Meerdere hooggeplaatste bronnen bevestigen dit tegenover ZEMBLA. Bronnen verklaren onder ede dat de rapporten in een la van de directie zijn verdwenen. Volgens Jacobs had de Belastingdienst onmiddellijk maatregelen moeten nemen: "Het lijkt me toch een ernstige zaak als een overheidsinstantie het overtreden van de wet in stand houdt."

Laakbaar
"Zeer onprofessioneel en laakbaar" concludeert Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt na inzage van het onderzoek van ZEMBLA. Ook bevestigt de belastingspecialist van het CDA dat staatssecretaris Wiebes de Tweede Kamer niet actief heeft geïnformeerd over het beveiligingslek bij de Belastingdienst.

Externe consultants
Uit onderzoek van ZEMBLA blijkt dat in de periode 2013-2016 bij de Broedkamer tientallen externe consultants werkten. Deze waren voornamelijk afkomstig van het bedrijf Accenture. Dit consultancybureau had de opdracht om de Belastingdienst te adviseren over de nieuwe data-aanpak. Accenture laat aan ZEMBLA schriftelijk weten: "We zijn zeker dat we aan alle relevante regels en procedures voor dit project hebben voldaan."

De Broedkamer, die in 2016 overging in het bedrijfsonderdeel Data & Analytics, is een belangrijke spil in de reorganisatie van de Belastingdienst. Door verschillende gegevens aan elkaar te koppelen en te analyseren probeert de Belastingdienst tegen minder kosten meer belastinggeld op te halen. De Belastingdienst beschikt niet alleen over gegevens zoals ons adres en inkomen maar bijvoorbeeld ook over ons reisgedrag, onze schulden en vermoedens van strafbare feiten.

Overige begrippen *Algorithme; Audit trail; Autorisatie; Belasting; Big data; Controleerbaarheid; Datalek; Datamining; Datascience; Doelbinding; Hacken; Hergebruik; Integriteit; Klokkenluider; Moraal; Openbaarheid; Privacy; Transparantie; Vertrouwelijkheid*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitzending gemist

~ http://www.uitzendinggemist.net/aflevering/379819/Zembla.html

Website VARA

~ http://zembla.vara.nl/nieuws/belastingdienst-overtreedt-willens-en-wetens-privacywet

* **10007** ***Het rapport van de onderzoeks commissie ontnemingsschikking***

M. Oosting en F.G. Bauduin,J.W. van den Berge, M.J. Borgers

(Rapport) Verschenen 9-dec-2015 / Den Haag, 2015.

Controleerbaarheid

De deal die toenmalig officier van justitie Teeven in 2000 met drugscrimineel Cees H. sloot, deugde niet. Dat is de belangrijkste conclusie van de commissie-Oosting, die is ingesteld na het aftreden van minister Opstelten en staatssecretaris Teeven in maart.

De commissie heeft harde kritiek op de inhoud van de deal, die onder meer inhield dat H. een relatief lage boete van 750.000 gulden moest betalen. Daar stond tegenover dat hij 4,7 miljoen gulden terugkreeg van een eerder in beslag genomen bedrag en bovendien een deel van zijn gevangenisstraf niet hoefde uit te zitten. Ook werd de

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Belastingdienst volgens de commissie ten onrechte buiten de deal gehouden. Volgens voorzitter Oosting was de deal niet fair en niet evenwichtig voor de staat.

Teeven zei op de dag van zijn aftreden als staatssecretaris nog dat de deal juridisch in orde was, en premier Rutte herhaalde dat later in een debat in de Tweede Kamer. Maar volgens de onderzoekscommissie was de deal waarvoor aanvankelijk toestemming was gevraagd een andere dan de afspraken die uiteindelijk werden gemaakt.

Cultuur ministerie

De commissie oordeelt ook hard over oud-minister Opstelten. Hij heeft te weinig regie gehad en verkeerd gereageerd op vragen over de Teevendeal. Hij hield tot het laatst vol dat er niet bijna 5 miljoen gulden, maar een veel lager bedrag aan H. was overgemaakt. Bovendien sloeg hij zelf aan het rekenen met een bedrag dat niet klopte. Volgens hem was er 2 miljoen min een boete van 750.000 gulden overgemaakt, wat een verkeerd bedrag van 1,25 miljoen gulden opleverde. Voorzitter Oosting zegt dat Opstelten niet had hoeven aftreden, als hij anders had gehandeld.

De Tweede Kamer is door een onvolledige en onjuiste informatieoverdracht op het ministerie van Veiligheid en Justitie - en tussen dat ministerie en het OM - steeds op het verkeerde been gezet, concludeert de commissie-Oosting. Dat begon overigens al ver voor de periode-Opstelten. In 2002 werd in antwoord op Kamervragen al gesproken van het onjuiste bedrag van 2 miljoen gulden.

De commissie gaat uitgebreid in op de gebeurtenissen op 4 maart 2015, toen het tv-programma Nieuwsuur een document toonde waaruit bleek dat de Teeven-deal over 4,7 miljoen gulden ging. Dat was vlak voor de Provinciale Statenverkiezingen. VVD-minister Schippers zei destijds dat ze het wel heel toevallig vond dat het bonnetje midden in de campagne opdook. Maar de commissie stelt dat er niets is gebleken van een strategie om de VVD in de campagne een hak te zetten. Kattebelletje

Commissievoorzitter Oosting zei in een persconferentie nog iets over de aantekeningen die topambtenaar Roes van het ministerie van Veiligheid en Justitie maakte tijdens het gesprek dat hij in 2014 met staatssecretaris Teeven had. Teeven zei toen dat hij zich meende te herinneren dat het bedrag van de deal 4,8 miljoen euro was.

Premier Rutte meldde na het aftreden van Teeven in de Kamer dat hij die aantekeningen niet kon delen omdat het een persoonlijk kattebelletje was. Maar volgens Oosting was het "heel passend" geweest als hij ze wel aan de Kamer had gegeven. Hij wilde niet zeggen dat de premier de Kamer onjuist heeft geïnformeerd. Hij denkt dat Rutte in aanloop naar het debat waarschijnlijk "nog even snel" over de kwestie is bijgepraat.

Oosting noemde het verder buitengewoon onhandig van Tweede Kamervoorzitter Van Miltenburg om een brief van een anonieme klokkenluider door de shredder te halen.

Overige begrippen *Handhaving; Illegale vernietiging; Klokkenluider; Ontnemingsschikking; Toegankelijkheid; Toezicht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nieuwsbericht

~ https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/05/25/onderzoekscommissie-oosting-ii-over-nader-onderzoek-zoektoc bonnetje-evident-gebrek-aan-regie-in-politiek-zeer-gevoelige-zaak?utm_source=e-mailnieuwsbrief&utm_medium=email&utm_campaign=Regeringsnieuws

* **8538** ***Re: Certified copy E-record***

Luciana Duranti

(E-mail) Management & Preservation of Electronic Records [ERECS-L@LISTSERV.ALBANY.EDU] 6-nov-2008.

Authentiek afschrift

Now, keep in mind that certifying a digital reproduction simply means declaring that the reproduction is conform to the entity in the system, an authentic copy of such entity, but does not imply that the entity in the system is authentic. An archivist can only authenticate a record in the system (i.e. declare its authenticity) if he/she is able to declare that the record was created in a reliable system, that it was maintained in a system whose integrity can be demonstrated, and was under the control of competent persons through its life cycle (in an unbroken chain of custody).

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Overige begrippen *Authenticiteit; Kopie; Reproduce.*

* **9489** ***De rechtsstaat in cyberspace?***

Mireille Hildebrandt

(Lezing / oratie / college) Eigen beheer, Nijmegen, 2011. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar ICT en rechtsstaat aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Radboud Universiteit Nijmegen op donderdag 22 december 2011

Rechtsstaat

Cyberspace is inmiddels overal. Wat tien jaar geleden misschien nog een aparte niet-fysieke wereld leek waar niemand wist dat je een hond was, gaat steeds meer lijken op een verzameling onderling verbonden dorpspleinen. Met dien verstande dat alles wat iedereen doet permanent wordt opgenomen, opgeslagen en doorzocht op betekenisvolle patronen. Steeds meer personen, organisaties maar ook dingen raken verbonden via het internet. De Internationale Telecommunicatie Unie sprak in 2005 van het 'internet van de dingen', om aan te geven dat binnen afzienbare tijd alles overal ('everyware') via draadloze identificatiesystemen traceerbaar is. Intussen raakt iedereen via de smartphone 'always on(line)'. Deze rede richt zich op de computationele infrastructuur die het mogelijk maakt om de overstelpende hoeveelheid data die gebruikers voortdurend lekken en verstrekken op een slimme manier op te slaan en te doorzoeken. Deze infrastructuur genereert allerhande inferenties waarmee op geaggregeerd niveau slimme, dynamische profielen kunnen worden gemaakt van gebruikers, burgers, consumenten, belastingbetalers, verzekeringnemers, reizigers of patiënten. Deze profielen bieden ongekende kansen en mogelijkheden en dito onzekerheden. De rechtsstaat is langs drie kanten in het geding: (1) de verfijnde kennis op geaggregeerd niveau kan onzichtbare inbreuken maken op de privacy en de gegevensbescherming en op het discriminatieverbod, (2) de computationele orde van cyberspace bepaalt in toenemende mate onze waarneming, kennis en de beslissingen waarmee we geconfronteerd worden, terwijl de algoritmes die eraan ten grondslag liggen onzichtbaar, onbegrijpelijk en vaak ook geheim zijn, (3) de normatieve implicaties van deze technologische infrastructuur kunnen gemakkelijk de normatieve kracht van geldende rechtsnormen overstemmen, waardoor het geschreven recht een papieren draak lijkt te worden. Het doordenken van de verhouding tussen rechtsstaat en cyberspace is niet gediend met doemdenken of utopisme. De leerstoel ICT en rechtsstaat hoopt onderzoek uit te bouwen op het grensvlak van recht, ethiek en ICT, ten einde te onderzoeken of, en zo ja, onder welke voorwaarden juridische bescherming ingebouwd kan worden in de computationele ondergrond van cyberspace.

Overige begrippen *Cyberspace; Privacy; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/39/

PDF bestand op internet

~ http://works.bepress.com/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=mireille_hildebrandt

Persbericht

~ http://www.ru.nl/wetenschapsagenda/@832480/burger-greep-krijgen/

* **10278** ***Recommender Systems and their Ethical Challenges***

Silvia Milano en Mariarosaria Taddeo, Luciano Floridi

(Artikel) Website Academia.edu, 2019.

Ethics of Recommendation

This article presents the first, systematic analysis of the ethical challenges posed by recommender systems. Through a literature review, the article identifies six areas of concern, and maps them onto a proposed taxonomy of different kinds of ethical impact. The analysis uncovers a gap in the literature: currently user-centred approaches do not consider the interests of a variety of other stakeholders - as opposed to just the receivers of a recommendation - in assessing the ethical impacts of a recommender system.

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Digital ethics; E-commerce; Ethics; Ethics of Recommendation; Function; Gezichtspunt; Level of abstraction; LoA; Machine learning; Objectivity; Philosophy of information; Point of view; Recommendation*

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

system; Recommender system; Social media; Trade-offs.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/38946324/Recommender_Systems_and_their_Ethical_Challenges?email_work_card=thumb

* **8167** ***Record-Keeping Systems***

David Bearman

(Artikel) Archivaria, the journal of the Association of Canadian Archivists, 1993. nr 36, Autumn 1993

Record Keeping System

Record-keeping systems are the locus of the evidential significance of records; therefore, their management is critical to the preservation of evidential meaning. Understanding record keeping systems is critical to formulating archival functional requirements for management of electronic records, defining archival documentation standards, and designing archival control systems. The author argues that record-keeping systems--rather than fonds, record groups, or record series--should be accepted as the fundamental locus of provenance. Record-keeping systems are preferred to these other concepts because they have concrete boundaries and definable properties, solve the problems identified with the concepts of fonds, record groups, and series in Canadian, American, and Australian archival practices, and give archivists new tools with which to play an active role in the electronic age. In addition, the focus on functional requirements for record-keeping systems allies archivists with auditors, administrative security personnel, freedom of information and privacy officers, lawyers, and senior managers--all of whom have a responsibility for corporate memory and its management.

The author argues that this alliance is both strategically critical and intellectually desirable

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; Evidential value; Herkomstbeginsel; Provenance; RKS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artiikel op de site van Archivaria

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/11932/12886

* **9867** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 30 oktober 2013, nr. WJZ/525041 (10331), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het niet-dwingend verwijzen naar normen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2013. Jaargang 2013
Nr. 31195
Gepubliceerd op 11 november 2013 09:01

Norm

Betreft het oplossen van het niet kunnen verplichten van normen en standaarden door middel van een gelijkwaardigheidsbepaling

Artikel 2 a Aan een norm als bedoeld in artikel 1, onderdelen f, j, of m, die is opgenomen in een voorschrift voor archiefbescheiden dat is gesteld in de hoofdstukken 2 of 3, behoeft niet te worden voldaan voor zover voor archiefbescheiden anders dan door toepassing van die norm tenminste dezelfde mate van duurzaamheid of geordende en toegankelijke staat wordt bereikt als is beoogd met het voorschrift waarin die norm is opgenomen.

Overige begrippen *NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; Standaard; Vereiste.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-31195.html

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9868** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 december 2012, nr. WJZ/466161(10265), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het stellen van nadere regels omtrent vervanging***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2012. Jaargang 2012
Nr. 26238
Gepubliceerd op 17 december 2012 09:00

Vervanging

Aanpassen van artikel 25 en invoegen van artikel 26 a en 26b. De laatste twee hebben betrekking op wat iedereen substitutie noemt. Vervanging van papier door digitale informatie.

Overige begrippen *Analoog; Imaging; Papier; Scanning; Substitutie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefbesluit (artikel 6)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-444.html

Archiefregeling (nieuw hoofdstuk 3a)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Archiefwet 1995 (artikel 7)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-233.html

Extra hoofdstuk Archiefregeling

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

* **9805** ***ReMANO 2004. Een positiebepaling***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Archiefbeheer in de praktijk, 2004. 5705, juli 2004

ReMANO 2004

ReMANO is niet meer dan een model, net als MoReq, Zij is als instrument een richtlijn voor het inzetten en ontwikkelen van RMA's .

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; MoReq; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; ReMANO; Standaard.*

* **10015** ***The Right to Privacy***

Samuel D. Warren en Louis D. Brandeis

(Artikel) Harvard Law Review, 1890. Vol. IV, December 15, 1890, No. 5

Privacy

In "The Right to Privacy," Louis Brandeis and Samuel Warren defined protection of the private realm as the foundation of individual freedom in the modern age. Given the increasing capacity of government, the press, and other agencies and institutions to invade previously inaccessible aspects of personal activity, they argued that the law must evolve in response to technological change. Traditional prohibitions against trespass, assault, libel, and other invasive acts had afforded sufficient safeguards in previous eras, but these established principles could not, in their view, protect individuals from the "too enterprising press, the photographer, or the possessor of any other modern device for rewording or reproducing scenes or sounds." Consequently, in order to uphold the "right to one's personality" in the face of modern business practices and invasive inventions, they concluded that legal remedies had to be developed to enforce definite boundaries between public and private life.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Overige begrippen *Persoonlijke levenssfeer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archive.org

~ https://web.archive.org/web/20110429202545/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra ml

Context

~ http://faculty.uml.edu/sgallagher/harvard__law_review.htm

Voetnoten

~ https://web.archive.org/web/20110610205319/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra .html - fn28

* **9977** ***Seeing (in) blindness: South Africa, archives and passion for justice***

Verne Harris

(Artikel) Archifacts, 2001. ARCHIFACTS, no. Oct, (2001): 1-13
ISSN 0303-7940

Deconstructie

Deconstruction, I would argue, inspires a radically activist practice of archives. It has little space for calm, cool, so-called impartial heads. It brings fever and yearning and determination to bring justice. The archive, for deconstruction, is not a quiet retreat for professionals and scholars and craftspersons. It is a crucible of human experience. A battleground for meaning and significance. A babel of stories. A place and a space of complex and ever-shifting power-plays. Here you cannot keep your hands clean. Here the very notions of profession and scholarship and craft must be reimagined.

Unlike activists who know 'the truth', who know what justice is, activists of deconstruction are without certainty or clear-cut destination. They move outside of binary oppositions. They see no hard boundaries between concepts and conceptual realms. They cannot separate out the personal, the professional, the epistemological, and so on. They bring all of this fabric-ingto bear on their 'archival' work. They are eccentric (ex-centric), moving through the breaches in every circle of knowledge. They understand that the language they use, the very words that are available to them, are instruments of power. They know that every move they make is a construction of knowledge, an exercise of power. They feel compelled to disclose their complicity in these constructions and exercises. Of crucial importance, they are bound by the principle of hospitality to 'otherness'. They respect every 'other', invite every 'other' in. So that whether they are making records available, or describing records, or appraising recordkeeping systems, they listen intently for the voices of those who are marginalised or excluded by prevailing relations of power. An impossible challenge of course. How to invite in what is always beyond the limits of understanding? How to avoid the danger of speaking for these other voices? How to avoid reinforcing marginalisation by naming 'the marginalised'? How to invite in what one wishes to resist - the voices, for instance, of white supremacists, or of hard drug dealers, paedophiles, rapists, pimps, and so on, and on and on? In the memorable words of Gayatri Chakravorty Spivak: "Let us, then, for the moment at least, arrest the understandable need to fix and diagnose the identity of the most deserving marginal. Let us also suspend the mood of self-congratulation as saviors of marginality."xxvi The activists of deconstruction are not romanticisers of 'otherness'. They fear it even as they respect it. They know that as much as it is 'outside', it is also 'inside'. Finally, they know only that justice calls them to engage it, without blueprint, without solution, without answers.

Does all this dissipate their energy, pull them down into inertia? No, for they believe in the impossible. They believe in a justice that will come because people believe in its coming. They believe in a power which can transcend oppression, in a becoming which can transcend language and constructedness and marginalisation. They believe that the archive matters, even to the gods. They have faith.

Overige begrippen *Archivistiek; Ethiek; Filosofie; Hergebruik; Insularity; Truth; Waarderen; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://scnc.ukzn.ac.za/doc/LibArchMus/Arch/Harris_V_Freedom_of_Information_in_SA_Archives_for_justice.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

** 3847 *Sites; Amerikaanse 'censuur'*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw 14-apr-2001.

Desinformatie

Niet al het nieuws dat het Amerikaanse publiek zou moeten lezen haalt de kranten. Volgens het project Censored dat verbonden is aan de Sonoma Stat University in Californie.
Voorbeelden van weggedrukt nieuws:
- het feit dat Amerikaanse militairen, gespecialiseerd in psychologische operaties (psyops) werkten bij CNN tijdens de Kossovo crisis;
- de vraag of de Chinese ambasade in Belgrado wel of niet bewust is gebombardeerd;
- verwijzingen naar onderzoeken die wijzen op de gevaren van genetisch gemanipuleerd voedsel.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Censuur; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Project Censored

~ http://www.projectcensored.org

* 10184 *State of crises*

Zygmunt Bauman en Carlo Bordoni

(Publicatie) Polity Press, Cambridge, 2014.

Crisis

The Western world continues to convulse under the global financial crisis, hampered in its recovery by low economic growth, and is seemingly further away from achieving coordinated action on climate change than at any point in the past three decades. In State of Crisis, Zygmunt Bauman and Carlo Bordoni suggest that the economic and social crises we face - and the inertia in governmental response - are not temporary but profound and enduring. They support their thesis with a compelling analysis of statehood, modernity and democracy in a globalised world where real power - located in the global flow of capital - has been separated from politics, which continues to operate at national and local levels.

Overige begrippen *Filosofie; Postmodernisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Baumann Institute Leeds

~ https://baumaninstitute.leeds.ac.uk/

Boek PDF

~ http://dlx.b-ok.org/genesis/1305000/0f8b48b2f837611a921dcab8ed8683f1/_as/[Zygmunt_Bauman,_Carlo_Bordoni]_State_of_Cris ok.org).pdf

Review

~ http://blogs.lse.ac.uk/lsereviewofbooks/2014/12/03/book-review-state-of-crisis-zygmunt-bauman-and-carlo-bordoni/

Wikipedia: Zygmunt Bauman

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Bauman

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

*** 10390** ***Strategisch actieplan voor artificiele intelligentie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Bijlage bij de Kamerbrief met Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie van 8 oktober 2019, met als onderwerp: "Aanbieden Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie" , overheidsidentificatienummer: 00000001003214369000, kenmerk DGBI-DE / 19207584

(Kamerstukken 26 643 en 32 761, nr. 640)

Artificiële Intelligentie

Artificiële intelligentie (AI) verandert de wereld ingrijpend. AI zal stevig bijdragen aan economische groei, welvaart en welzijn van Nederland. Ook zal het enorm helpen bij maatschappelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld vergrijzing, klimaatverandering, voedselveiligheid, gezondheid en zorg. Tegelijkertijd moeten we onze ogen niet sluiten voor uitdagingen als de bescherming van fundamentele rechten als privacy, non-discriminatie en autonomie.
Als we als Nederland en Europa mee willen doen in de voorhoede van een wereldwijd concurrerende economie, dan moeten we de ontwikkeling en toepassing van AI in Nederland versnellen. Dat kan. Nederland heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie, onder meer door zijn hoogwaardige connectiviteit, de sterke basis voor publiek-private samenwerking (PPS) en onderzoek van wereldklasse. Die uitgangspositie moeten we goed benutten en uitbouwen, zodat Nederland zich hiermee internationaal kan profileren.
Het kabinet zet in op een drietal sporen. Spoor 1 is dat we maatschappelijke en economische kansen moeten benutten. Hiervoor is intensieve PPS nodig. Daarmee kan Nederland het verschil maken op het Europese speelveld en op mondiale markten. Het zijn de bedrijven - van start-ups en scale-ups en midden- en kleinbedrijf (mkb) tot grootbedrijf - die het verschil maken met hun innovatie- en concurrentievermogen. Zij bepalen of Nederland de toon zet met AI of dat Nederland hierin het buitenland volgt. En of de toepassing daarvan waardevol is voor economie en maatschappij. Die meerwaarde kan komen doordat ze inspelen op maatschappelijke uitdagingen, maar ook doordat ze snel inspelen op de vraag uit de markt. Het kabinet werkt dit spoor dan ook uit in PPS, met name met de Nederlandse AI-Coalitie en roept bedrijven en organisaties op zich hierbij aan te sluiten.
Met spoor 2 willen we de voorwaarden op orde brengen voor een vruchtbaar AI-klimaat voor economie en maatschappij. Dat gaat onder meer om de juiste kennis, vaardigheden en opleidingen; wetenschappelijk AI-onderzoek van topkwaliteit en toegepast onderzoek waar ondernemers en professionals mee verder kunnen. Ook bruikbare data en hoogwaardige en intelligente

connectiviteit behoren tot die randvoorwaarden. In dit kader investeren we in onderzoeksprogramma's, vergroten we de toegang tot innovatiefinanciering voor start-ups, investeren we in scholing, stimuleren we datadelen en ontwikkelen we digitale connectiviteit met en voor AI verder.
Spoor 3 betreft het 'Versterken van de fundamenten'. Dat betreft de bescherming van fundamentele rechten van burgers en passende wettelijke en ethische kaders. Hierdoor kunnen mensen en bedrijven erop vertrouwen dat AI zorgvuldig wordt ingezet. Ook is het belangrijk dat markten open en competitief blijven en dat bij alle AI-ontwikkelingen de nationale veiligheid geborgd blijft. Daartoe is de nodige wet- en regelgeving al van kracht, of in de maak. Daarnaast volgt het kabinet de AI-ontwikkelingen, en spant zich in voor het gebruik van (Europese) ethische richtsnoeren voor AI-toepassingen door bedrijven en publieke organisaties.
Aan de slag dus, en wel nu. Dit Strategische Actieplan voor AI beschrijft de koers die Nederland wil inzetten, en vormt de eerste stap om concrete acties voor de beoogde versnelling en profilering in gang te zetten. De overheid werkt samen met de Nederlandse AI-Coalitie. Daar gaan bedrijven, overheden, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen samen nieuwe AI-acties realiseren om de specifieke domeinen en sectoren verder te helpen.
De volgende uitgangspunten zijn leidend voor de Nederlandse aanpak:
- We werken publiek-privaat samen, onder meer in de Nederlandse AI-Coalitie om de maatschappelijke en economische kansen van AI te benutten.
- Nederland gaat voor internationale samenwerking, vooral met Europese partners.
- We profileren ons als een land dat voorop loopt met AI-toepassingen die de belangen dienen van mens en maatschappij.
- We kiezen voor een inclusieve aanpak die mensen centraal stelt, waarbij we streven naar betrouwbare AI.
De doelstellingen van de Nederlandse AI-aanpak staan in de infographic hiernaast weergegeven.

Overige begrippen *Ethics of AI; Ethiek; Fundamentele waarde; PPS; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/kamerbrief-ai

Rapport op internet

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2019/10/08/strategisch-actieplan-voor-artificiele-intelligentie

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **8104** ***Substitutie: waarborgen voor een wettelijke regeling; Tool 7***

Geert jan van Bussel

(Publicatie) Van Bussel Document Services VOF, Helmond, 2006. Versie van 3 mei 2006

Vervanging

Artikel 7 van de Archiefwet geeft iedere zorgdrager in principe de mogelijkheid om archiefdocumenten te vervangen door reproducties, waarbij de te vervangen documenten vernietigd kunnen worden. Dit wordt in de wet substitutie genoemd. Voor substitutie is een machtiging nodig van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap of van Gedeputeerde Staten, daar waar het gemeenten en waterschappen betreft. Na substitutie nemen de reproducties de plaats in van de oorspronkelijke documenten; ze worden daarmee archiefdocumenten in de zin van de Archiefwet.

Substitutie kan enkel en alleen plaatsvinden als er sprake is van juiste en volledige weergave van de in de te vervangen archiefdocumenten voorkomende gegevens. Substitutie wordt toegepast als op papier geplaatste archiefdocumenten digitaal worden gemaakt of omgekeerd. Als daarnaast blijvend te bewaren archiefdocumenten onvoldoende duurzaamheid hebben om na honderd jaar zonder noemenswaardige achteruitgang raadpleegbaar te zijn dan is de zorgdrager verplicht tot substitutie.

Juist die termijn van ‘honderd jaar’ is een probleem; zonder organisatorische waarborgen is geen enkele gebruikte informatietechnologie in staat om aan die eis te voldoen. De enige uitzondering hier is wellicht microfilm, alhoewel vraagtekens gesteld kunnen worden bij ‘raadpleegbaarheid’. De volledige context van de archiefdocumenten gaat bij microverfilming immers verloren. Sommige papiersoorten zullen de genoemde periode ook kunnen doorstaan, maar dat geldt niet altijd voor de toners van de laserprinters of de inkt van de inktjetprinters die gebruikt worden om dat papier te bedrukken. De digitalisering heeft andere, welbekende duurzaamheidsproblemen.

De duurzaamheidsproblemen van microfilm en papier zijn in ieder geval minder dan die veroorzaakt door de digitalisering. Desondanks vindt substitutie van digitaal naar papier (formeel) niet plaats. Uiteraard worden in de praktijk voortdurend electronisch gegenereerde documenten gemigreerd naar papier (ook de uiteindelijk te bewaren documenten), maar er is nog nooit een machtiging daarvoor aangevraagd. Of er sprake is van juiste en volledige weergave van de opgenomen gegevens valt te betwijfelen. De originele archiefdocumenten worden echter vervangen door papieren exemplaren, die vervolgens als de archiefexemplaren worden beschouwd. Er is dus ontegenzeggelijk sprake van substitutie. In sommige gevallen wordt deze substitutie zelfs gestimuleerd, bijvoorbeeld daar waar de e-mail-strategie gericht is op het afdrukken van de oorspronkelijke mails. Hoewel er voor deze substituties in principe machtigingen nodig zijn, deze evenwel nooit worden aangevraagd, zou actie van de Rijks- en Provinciale archiefinspectie noodzakelijk zijn. Deze blijft echter uit.

Substitutie-aanvragen worden in de praktijk met name aangevraagd voor migraties van (grote) papieren bestanden naar digitale documentenbestanden (bijvoorbeeld bouwvergunningen). Over deze aanvragen wordt over het algemeen negatief beschikt. Hoewel bij het scannen van papieren bestanden en het maken van een image (een afspiegeling) van elk papieren document over het algemeen sprake is van juiste en volledige weergave van de opgenomen gegevens bestaat er te weinig vertrouwen in de electronische beheersomgevingen en te veel vertrouwen in de traditionele technologie van microfilm en papier om deze substituties toe te staan. Er bestaat dus een zekere inconsistentie in het omgaan met substitutie: aan de ene kant gebeurt het continue, zonder machtiging en zonder actie daartegen, aan de andere kant worden machtigingen tot substitutie niet ingewilligd, omdat er geen vertrouwen bestaat in de beheerssituatie na vervanging. Aan de ene kant voortdurende vervanging zonder machtiging, waarbij de authenticiteit van de archiefdocumenten zeer problematisch is; aan de andere kant de authenticiteit van papieren documenten voorop stellen om substitutie naar een digitale vorm tegen te houden.

Zoals eerder opgemerkt is er geen enkele gebruikte informatietechnologie die de absolute garantie kan bieden dat na honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang in raadpleging is te constateren. Dat betekent dat substitutie alleen dan kan plaatsvinden als de nodige maatregelen genomen worden om de raadpleging van de archiefdocumenten te waarborgen. Die maatregelen zijn voor een deel informatietechnologisch van aard, maar voor

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

het belangrijkste deel organisatorisch van karakter. Om substitutie (en eigenlijk iedere operatie waarbij archiefdocumenten worden vervangen door eenzelfde exemplaar op een ander medium) mogelijk te maken zal een 'gecontroleerde omgeving' moeten worden ingericht.

Vervanging kan in principe enkel worden toegepast als de kwaliteitskenmerken van de archiefdocumenten worden gewaarborgd. Dit betekent dat authenticiteit, integriteit, controleerbaarheid en historiciteit ingevuld worden op een manier die vorm, structuur en inhoud van de vervangen archiefdocumenten behoudt. Wij hebben een wijze van aanpak ontwikkeld op basis waarvan substitutie kan worden uitgevoerd, met in acht neming van de bestaande wet- en regelgeving. Deze wijze van aanpak dient op ieder te substitueren bestand te worden toegepast.

Overige begrippen *Conversie; Imaging; Migratie; Scanning; Substitutie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de site van VBDS

~ http://www.vbds.nl/downloads/tool7.pdf

Informatie bij VBDS

~ http://www.vbds.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=408&Itemid=56

** **10602** ***Taal is alles wat het geval is***

Imme Dros

(Publicatie) Prometheus, Amsterdam, 2022.

Taal

Taal is de stof waar dromen van worden gemaakt, ideeën in worden geformuleerd en waar verhalen uit worden geboren. En ook al loert het misverstand overal, 'omdat de helft van de mensheid zich slecht uitdrukt en de andere helft slecht luistert', een andere wereld is er niet, schrijft Imme Dros in Taal is alles wat het geval is.

Met een beroemde tekst van de filosoof Ludwig Wittgenstein als vertrekpunt begint taalmens Dros een virtuoze zoektocht naar de herkomst van woorden en zinnen, waarin ze laat zien wat klanken met ons doen, hoe taal betovert en misleidt. En hoe we altijd aan het vertalen zijn. Niet alleen de teksten uit een vreemde taal, maar ook die uit onze omgangstaal, omdat geen individu hetzelfde klinkt.

Overige begrippen *Communicatie; Correspondentietheorie; Filosofie; Multiverse; Taalfilosofie; Uitwisselbaarheid; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/catalogus/taal-is-alles-wat-het-geval-is-2.html

Wikipedia (Coherentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Coherentietheorie

Wikipedia (Correspondentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Correspondentietheorie

* **9760** ***Technologie en wetgeving in cyberspace: verstandshuwelijk of innige relatie?***

M. Hildebrandt en R.E. Leenes, M.H.A.F. Lokin

(Artikel) M.H.A.F. Lokin, 2012. RegelMaat 2012 (27) 2
ISSN: 0920-055X

Regulering

De technologie van het schrift volstaat niet bij de normering van cyberspace.

Overige begrippen *Cyberspace; Democratie; E-overheid; I-overheid; Paradigma; Wetgeving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

NARCIS

~ http://www.narcis.nl/publication/RecordID/oai%3Arepository.ubn.ru.nl%3A2066%2F103803/coll/person/id/23/Langua

Tekst op internet

~ http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=130070

* 10044 *Terrorisme*

Beatrice de Graaf

(Lezing / oratie / college) College 12-mrt-2016 / DWDD University, 2016.

Terrorisme

Vanuit Amsterdam vertelde Beatrice de Graaf, terrorisme-expert en hoogleraar Internationale Betrekkingen aan de Universiteit van Utrecht, aan belangstellenden in de collegezaal én de televisiekijkers, over het ontstaan van terroristische bewegingen en het verdwijnen ervan.

"De vlam van het verzet is van alle tijden. Maar als uitdaging aan de moderne staat en de liberale samenleving staan terrorisme en extremisme sinds de 20e eeuw in het brandpunt van de belangstelling. Terroristen zijn de fundamentalistische gesels van de moderne tijd. Hoe kunnen we de radicaliseringspuzzel duiden, en wellicht zelfs oplossen? Zonder historisch besef en begrip van de context zullen we zeker geen grip op het fenomeen krijgen"

Overige begrippen *Context; Cultuur; Geschiedenis; Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De wereld draait door

~ http://dewereldraaitdoor.vara.nl/media/354452

** 10183 *Towards a digital ethics*

J. Peter Burgess en Luciano Floridi, Aurélie Pols, Jeroen van den Hoven

(Rapport) Gepubliceerd 25-jan-2018 / EDPS Ethics Advisory Group, 2018. Report by the Ethics Advisory Group established by the European Data Protection Supervisor, the EU's independent data protection authority

Ethics

The report by the EDPS' Ethics Advisory Group will help advance the debate on digital ethics that the EDPS will continue, focusing on how we can make technology work in the interests of human dignity, culminating at the 40th International Conference of Data Protection and Privacy Commissioners which the EDPS will co-host in October 2018.

This report is issued at a time when the data protection community is preparing for the application of the long-awaited GDPR. It cannot and does not seek to override the GDPR, to regulate present data protection practices by proposing additional rules. This is adequately and appropriately accomplished by the new regulation. This report proposes concepts and arguments to support and advance data protection as a project of European values. It describes the way traditional concepts of value may be rethought, re-articulated and re-purposed in order to assure the continuity of legitimate practices and anticipate an unseen future. This task can, by way of conclusion, be condensed into five significant 'directions' of thought and innovation.

1. The dignity of the person remains inviolable in the digital age
Life in the digital age is close to a confrontation with the basic principle of personhood: dignity. Digital experience reshapes our understanding of personal identity, human experience and social interactions. Digital life will need to be compatible with the inviolable nature of human dignity.

2. Personhood and personal data are inseparable from one another
Personhood - understanding oneself as a person endowed with moral qualities, rights and responsibilities - is inseparable from the information produced by, and pertaining to that person.

3. Digital technologies risk weakening the foundation of democratic governance
The freedom of choice of each person is a fundamental principle of democratic self-governance. Automated, big

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

data-based interaction with political decision-making may be incompatible with democratic processes.

4. Digitised data processing risks fostering new forms of discrimination
Profiling is part of everyday cognition and judgment. Digitally generated profiles based on very large quantities of data are powerful and increasingly unaccountable.

5. Data commoditisation risks shifting value from persons to personal data
The market value of personal data is not intrinsic but stems from its relationship to the person or persons who give rise to it. Ethical tensions can arise where human value and market value intersect.

Overige begrippen *Autonomie; Autonomy; Data protection; Democracy; Democratie; Digital ethics; Dignity; Equality; Foundational value; Freedom; Gelijkwaardigheid; Justice; Personhood; Persoonlijke levenssfeer; Persoonlijkheid; Privacy; Profiling; Rechtvaardigheid; Solidariteit; Solidarity; Trust; Vertrouwen; Vrijheid; Waardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van de EDPS

~ https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/ethical-framework/ethics-advisory-group-report-2018_en

Site DataEthics

~ https://dataethics.eu/en/new-report-digital-ethics-xxxxx/

Site European Data Protection Supervisor (EDPS)

~ https://edps.europa.eu/press-publications/press-news/videos/digital-ethics_en

* **10287** ***Translating Principles into Practices of Digital Ethics: Five Risks of Being Unethical***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy & Technology, 2019.

Digital ethics

What are the main risks to avoid when doing ethical analysis of digital technologies, including Artificial Intelligence?

Conclusion:

I hope this short article may work as a map for those who wish to avoid or minimise some of the most obvious and significant ethical risks, when navigating from principles to practices in digital ethics. From a Socratic perspective, a malpractice is often theresult of a misjudged solution or a mistaken opportunity. Understanding as early as possible that shortcuts, postponements, or quick fixes do not lead to better ethical solutions but to more serious problems, which become increasingly difficult to solvethe later one deals with them, does not guarantee that the five malpractices analysed inthis article will disappear, but it does mean that they will be reduced in sofar as they are genuinely based on misunderstanding and misjudgements. Not knowing better is the source of a lot of evil.
So, the solution is often more and better information for al.

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Computer science; Ethics; Ethics Bluewashing; Ethics Dumping; Ethics Lobbying; Ethics Shirking; Ethics Shopping; Gig economy; Malpractice; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/39245838/Translating_Principles_into_Practices_of_Digital_Ethics_Five_Risks_of_Being_U

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s13347-019-00354-x

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10250** ***The trouble with big data? It's called the 'recency bias'***

Tom Chatfield

(Artikel) Gepubliceerd 5-jun-2016 / Website bbc, 2016.

Recency bias

There's a counter-intuitive downside to collecting vast amounts of information about economics and human behaviour: it can mean we ignore the lessons of history.

Overige begrippen *Bias.*

* **9620** ***Trust in Online Information***

Teun Lucassen

(Proefschrift) Centre for Telematics and Information Technology, University of Twente / © Teun Lucassen, Enschede, 2013. CTIT Ph.D. Thesis Series No. 13-242

P.O. Box 217, 7500 AE
Enschede, The Netherlands
ISBN: 978-90-365-3485-7
ISSN: 1381-3617 (CTIT Ph. D. Thesis Series No. 13-242)
DOI: 10.3990/1.9789036534857

Betrouwbaarheid

he introduction of the Internet has made it very easy to gain information on any topic imaginable. The downside of this development is that it has become much harder to evaluate the credibility of this information, as it is often unclear who the author is. In this dissertation, the way Internet users evaluate the credibility of online information is studied, with a focus on the relationship between user characteristics and information features. The online encyclopedia Wikipedia is used as a case study.

In the newly developed 3S-model of information trust, three evaluation strategies are defined. Primarily, the user may want to consider semantic features of the information (e.g., factual accuracy). However, this requires a level of domain expertise on the topic at hand. Alternatively, the user may look at surface features (i.e., the way the information is presented). While this strategy does not require domain expertise, more generic information skills are needed, since the user needs to know how certain information features are related to credibility. Finally, the user may consider the source of the information; this requires prior experiences with this source.

Multiple studies have provided validation for each of the strategies defined in the 3S-model. The model was placed in a broader perspective by also considering trust in a medium (as a collection of similar sources, such as websites), and a general propensity to trust.

The models not only provide insight into how credibility is evaluated, they also demonstrate many situations in which people have difficulties with this task. A potential solution for these problems is to provide users with a decision support system. In the second part of this dissertation, the application of such systems was studied. The choice between a user-based or a fully automated system was considered, as well as the choice between a simple (but understandable) or complex (but hard to understand) system. Moreover, the relationship between the strategies of the 3S-model and decision support was investigated.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Lagenmodel; Presentatielaag; Semantic features; Source features; Surface features; Vertrouwenswaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift op internet

~ http://teunlucassen.nl/?attachment_id=349

Samenvatting

~ http://teunlucassen.nl/?p=351

Teun Lucassen

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

~ http://teunlucassen.nl/

Univeristeit Twente

~ http://www.utwente.nl/archief/2013/02/de_wikipediaparadox_wat_is_waar.docx/

* **3042** ***Trusted Third Party diensten voor de Rijksoverheid***

ir. E. Hardam

(Rapport) Ministerie van BZK / NLSign bv., 1999.

Trusted Third Party

De opdracht die ten grondslag ligt aan dit onderzoek is:

'Het opstellen van een architectuur voor TTP-diensten voor eventueel gebruik binnen de overheid. Daarbij ligt het accent op de bestuurlijke en organisatorische aspecten en de technische alternatieven'.

Aan de grondslag van deze studie ligt de meer algemene vraag 'wat kunnen TTP-diensten voor de rijksoverheid betekenen?' En 'wat betekent het als de Rijksoverheid TTP-diensten wil gaan gebruiken?' TTP-diensten kunnen een belangrijk middel vormen om binnen de Rijksoverheid te komen tot waarborgen voor authenticiteit, vertrouwelijkheid, integriteit, onweerlegbaarheid en autorisatie bij elektronische uitwisseling van gegevens. TTP-diensten hebben derhalve te maken met het bewerkstelligen van vertrouwen in elektronische informatie-uitwisseling, een vertrouwen dat noodzakelijk is in het licht van toenemend belang van ICT in de overheidscommunicatie.
De Rijksoverheid wordt op twee manieren geconfronteerd met het fenomeen TTP-diensten:
- in haar maatschappelijke functie als regelgever en beschermer van de burgers;
- als zelfstandige organisatie die betrouwbare elektronische diensten vereist voor haar bedrijfsprocessen.
De eerste categorie richt zich uitsluitend op de openbare TTP-diensten die in beginsel voor alle burgers, bedrijven en instellingen toegankelijk zijn en/of worden aangeboden via een openbare infrastructuur.
Dit rapport richt zich op de tweede categorie: de niet-openbare TTP-diensten voor de Rijksoverheid die worden ingezet ten behoefte van eigen bedrijfsvoering en toegankelijk zijn voor alle departementen. Daarin ziet de overheid zich geconfronteerd met een omgeving waarin een veelheid aan TTP-dienstverleners bestaat.
Indien de Rijksoverheid nu geen strategische keuze maakt ten aanzien van het gebruik van Indien de overheid zich niet vroegtijdig voorbereid op deze ontwikkelingen, is de kans aanwezig dat zij door externe ontwikkelingen overvallen wordt. De overheid zal zich ten minste op strategisch niveau moeten buigen over de manier waarop men met TTP-diensten voor intern gebruik en voor externe communicatie wil omgaan.
Tot nu toe zijn nog geen departementsbrede afspraken gemaakt op welke wijze met niet-openbare TTP-dienten moet worden omgegaan. Zaken als certificatie van gebruikers, het genereren en beheren van enctyptiesleutels en digitale handtekeningen binnen de Rijksoverheid zijn nog niet geregeld. Voor het bewijzen van de elektronische identiteit wordt gebruik gemaakt van wachtwoordsystemen. Dit soort oplossingen voldoet niet meer aan de betrouwbaarheideisen in de situatie van complexe netwerken als Inter- en Intranetten. Er is een ander raamwerk noodzakelijk dat betrouwbaarheidsdiensten kan bieden tussen de eindpunten van de communicatie: de personen en informatiesystemen die daadwerkelijk met elkaar informatie uitwisselen. Zogenaamde end-to-end beveiliging.
Om betrouwbare end-to-end beveiliging te bieden, dienen de communicerende entiteiten te beschikken over betrouwbare identiteitsbewijzen voor de identificatie, betrouwbare cryptografische sleutels voor vertrouwelijke communicatie en betrouwbare toepassingen om de voorgaande te kunnen gebruiken. Dit zijn precies de kenmerken van een vertrouwensdomein. TTP-diensten en de toepassingen die daarvan gebruik maken bieden dergelijke betrouwbaarheidsdiensten.
De sterkte van het gebruik van TTP-diensten als basis van de betrouwbaarheid voor al deze toepassingen ligt in de uniformiteit. Een beperkt aantal TTP-diensten legt de basis voor het vertrouwen in de herkomst van berichten, de identificatie van personen ten behoeve van toegangsbeveiliging en het waarborgen van de integriteit en exclusiviteit van informatie. Het nu structureel aanpakken van maatregelen ter bevordering van de betrouwbaarheid voorkomt problemen op dit gebied in de toekomst.
Conclusie is in ieder geval dat, wil de Rijksoverheid nu en in de toekomst zakelijk gebruik maken van elektronische informatiediensten ter ondersteuning van de interne bedrijfsvoering, er een strategische keuze moet worden gemaakt voor een architectuur voor elektronische authenticiteit en betrouwbare electronische informatievoorziening.
Indien de Rijksoverheid beslist om TTP-diensten te gebruiken, wordt zij met een aantal vragen geconfronteerd. In het rapport zijn de belangrijkste vragen en mogelijke antwoorden daarop, met hun gevolgen, aangegeven.
De belangrijkste vraag is wel op welke wijze de TTP-diensten het beste binnen de complexe Rijksoverheidsorganisatie ingericht kunnen worden. Een viertal invoeringsscenario's is uitgewerkt om een onderbouwd antwoord op deze vraag te kunnen geven. Deze scenario's richten zich op de bestuurlijke aspecten van de invoering van TTP-diensten binnen de Rijksoverheid. De scenario's zijn:
- de decentraal gestuurde optie waarbij de bedrijfsprocessen de basis vormen voor de inrichting van de TTP-diensten

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

- de centraal gestuurde optie waarbij een centrale orgaan de TTP-diensten levert;
en een tweetal tussenvormen:
- het departementaal gestuurde scenario waarbij elk departement zelf TTP-diensten inricht;
- en tenslotte het interdepartementale scenario waarbij er op interdepartementaal niveau kaders worden aangegeven waarbinnen departementen een eigen verantwoordelijkheid hebben om daaraan een eigen invulling te geven.
Geconcludeerd kan worden dat het interdepartementale scenario het beste aansluit bij de bestuurlijke structuur binnen de Rijksoverheid.
Een tweede belangrijke vraag is, welke organisatorische aspecten vervolgens gepaard gaan met de invoering van TTP-diensten. De organisatievorm is uiteraard afhankelijk van de scenario's. Daarom is in algemene zin beschreven welke activiteiten en organisatie-elementen noodzakelijk zijn voor het opzetten en in stand houden van TTP-diensten binnen een vertrouwensdomein. Daarbij zijn de noodzakelijke kwaliteiten van personeel en organisatie aangegeven. De belangrijkste elementen van een vertrouwensdomein zijn: de TTP-diensten, de toepassingen en de communicerende partijen binnen een domein en cross-certificering met externe domeinen. Ten aanzien van al deze elementen dienen randvoorwaarden te worden gesteld, keuzes te worden gemaakt en beheersactiviteiten te worden ontplooit. Dit alles met het doel TTP-diensten duurzaam in de organisatie onder te brengen.
Tot slot is gekeken naar de mogelijkheden om delen van de TTP-dienstverlening uit te besteden. Uitbesteding van diensten is in principe mogelijk aangezien er in de markt inmiddels een aantal bedrijven zijn die TTP-diensten leveren. In wezen gelden voor het uitbesteden van TTP-diensten dezelfde argumenten als voor de meeste ICT-diensten. Zo kunnen initiële investeringen beperkt worden, kunnen kosten veelal direct gerelateerd worden aan het daadwerkelijke gebruik, kunnen desinvesteringen ten gevolge van veroudering van de techniek beperkt worden en wordt de eigen organisatie niet belast met zaken die zich niet richten op de kernactiviteiten.
Ten aanzien van de vraag of uitbesteding wenselijk is, heeft de overheid een specifieke rol in de maatschappij die aanleiding kan geven om eerder voor uitbesteding aan marktpartijen te kiesen dan voor zelf doen. Voordat men deze keuze maakt, dienen echter een aantal punten goed te worden overwogen. Daartoe zijn een 7-tal specifieke kernpunten genoemd die in overweging moeten worden genomen, dit zijn:
1. Beleid: Welke invloed heeft uitbesteding op de keuzemogelijkheid ten aanzien van het beleid binnen het domein (of beveiligingsniveau)?
2. Exclusiviteit: Is het wenselijk om een belangrijke beveiligingsdienst ten behoeve van de exclusiviteit van gegevens uit te besteden?
3. Integriteit: Is het wenselijk om een belangrijke beveiligingsdienst ten behoeve van de integriteit van gegevens, met name de digitale handtekening, uit te besteden?
4. Privacy: Is het vanuit privacy-oogpunt mogelijk om TTP-diensten uit te besteden?
5. Beschikbaarheid: Hoe zit het met de continuïteit van de dienstverlening bij uitbesteding?
6. Integratie: Is het mogelijk om diensten die zo geïntegreerd zijn met de organisatie uit te besteden?
7. Aansprakelijkheid: Welke invloed heeft uitbesteden op het aansprakelijkheidsvraagstuk? De vraag is echter of diensten ten behoeve van de beveiliging van de eigen informatie uitbesteed kunnen worden. Om dit te analyseren is een 4-tal uitbestedingsvarianten uitgewerkt:
- Variant 1: Alles zelf doen
- Variant 2: Delen uitbesteden
- Variant 3: Maximaal uitbesteden met gebruik van besloten TTP-diensten
- Variant 4: Maximaal uitbesteden met gebruik van openbare TTP-diensten
De tweede variant biedt de meeste flexibiliteit in combinatie met een beperking van de risico's ten aanzien van de initiële kosten, de veroudering van de technologie en de beschikbare kennis. Ook scoort deze variant goed op de 7-kernpunten.

Dit leidt tot de volgende conclusies:
Conclusie 1: een raamwerk voor het bewijzen van de elektronische identiteit (authenticatie) is noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van betrouwbare electronische infomatediensten

Conclusie 2: TTP-diensten bieden een uniform raamwerk voor betrouwbaarheidsdiensten ten behoeve van electronische communicatie en informatiediensten

Conclusie 3: Er ontstaat een breed draagvlak voor het gebruik van TTP-diensten

Conclusie 4: Ten aanzien van de inrichting van TTP-diensten binnen de Rijksoverheid scoort het Interdepartementale domein (scenario 3) het best

Conclusie 5. De Rijksoverheid kan het beste delen van de TTP-diensten zelf opzetten en delen uitbesteden volgens variant 2

Conclusie 6: de invoering van de niet-openbare TTP-diensten binnen de Rijksoverheid vraagt op het

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

interdepartementale niveau een aantal strategische keuzes

Wij bevelen u daarbij het volgende aan:
Aanbeveling 1: Om nu een strategische keuze te maken over het gebruik van TTP-diensten binnen de Rijksoverheid.

Aanbeveling 2: Om de TTP-diensten en voorzieningen zo veel mogelijk gecoördineerd, gezamenlijk in te richten volgens scenario 3: het Interdepartementale domein.

Aanbeveling 3: Beheer het veranderproces zowel op interdepartementaal als departementaal niveau.

Aanbeveling 4: Om een combinatie van zelf doen en uitbesteden te kiezen volgens variant 2: delen uitbesteden.

Aanbeveling 5: Om enkele proefprojecten te starten waarbij verschillende TTP-toepassingen gebruikt worden.

Overige begrippen *Authenticiteit; Beveiliging; Communicatie; E-mail; Encryptie; Exclusiviteit; Integriteit van informatie; Onweerlegbaarheid; Privacy.*

* **10121** ***Trusting records: is Blockchain technology the answer?***

Victoria Louise Lemieux

(Artikel) Records Management Journal, 2016. Vol. 26 Issue: 2, pp.110-139

Blockchain

Purpose
The purpose of this paper is to explore the value of Blockchain technology as a solution to creating and preserving trustworthy digital records, presenting some of the limitations, risks and opportunities of the approach.

Design/methodology/approach
The methodological approach involves using the requirements embedded in records management and digital preservation standards, specifically ISO 15,489, ARMA's Generally Accepted Recordkeeping Principles, ISO 14,721 and ISO 16,363, as a general evaluative framework for a risk-based assessment of a specific proposed implementation of Blockchain technology for a land registry system in a developing country.

Findings
The results of the analysis suggest that Blockchain technology can be used to address issues associated with information integrity in the present and near term, assuming proper security architecture and infrastructure management controls. It does not, however, guarantee reliability of information in the first place, and would have several limitations as a long-term solution for maintaining trustworthy digital records.

Originality/value
This paper contributes an original analysis of the application of Blockchain technology for recordkeeping.

Overige begrippen *Authenticity; Digital preservation; Record; Reliability; Risk; Trusted digital repository; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.1108/RMJ-12-2015-0042

Emerald publisching

~ http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/RMJ-12-2015-0042

* **9845** ***Trustworthy Records and Open Data***

Anne Catherine Thurston

(Artikel) The Journal of Community Informatics, 2012. Vol 8, No 2 (2012)
ISSN: 1712-4441

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Openbaarheid

Abstract
The Open Data movement has assumed that that accurate data is available to demonstrate government expenditure and actions. However, in many countries, the records of government policies, activities and transactions that should provide the basis for a large proportion of government data are incomplete, inaccurate or inaccessible. This will result in inaccurate data. This paper suggests that alongside the enthusiasm for Open Data, there needs to be parallel attention to ensuring that government records are managed as the evidence base for Open Government. The paper explores key records issues that will affect Open Data and draws attention to the value of international records management standards.

Overview
The success of Open Government, in terms both of proactive disclosure (Open Data) and reactive disclosure (Freedom of Information/ Right to Information) rests ultimately on governments' ability to create and maintain reliable, trustworthy and accurate information (records and data) and on people's ability to access it. Public authorities need to know what information they hold, to be able to retrieve the information efficiently and to be accountable through this information. Citizens and investors need to know that they can trust the information that governments provide. When datasets are released through Open Government portals, citizens have the right to expect that the data will be accurate and that privacy will be protected. Similarly, citizens, journalists and others who make requests under access legislation have the right to expect that they will be provided with accurate and authentic information.

There is a growing and widely held assumption that Open Data will provide the basis for openness in the future. This paper suggests that real openness must ultimately build upon a foundation of reliable, high quality source records that document government policies, activities and transactions. While it is very valuable to have data flow freely on to the web, the reality is that most government information lies submerged as part of the larger iceberg below and that unless this information is managed, openness is limited and governments cannot be held accountable. Alongside the enthusiasm for Open Data, therefore, it is important to take a deeper look at the factors that make information, both records and data, trustworthy. There is an opportunity to make a more substantial contribution to transparency, accountability, anti-corruption and citizens' rights and economic development by linking Open Data to accurate, reliable, trustworthy records.

This article identifies key records-related issues that threaten the success of Open Government and Open Data initiatives, and it highlights the value of the internationally agreed standards and solutions developed by the records profession2. It relates principally to Open Data, but many of the issues it raises are also critical for Freedom of Information/ Right to information, which remains vital as means of accessing the large areas of government information, for instance internal email communications, that are unlikely to be part of Open Data.

Overige begrippen *Freedom of information; Open data; Open government; Transparante overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/951

Artikel op internet

~ http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/951/952

* **8155** ***Trustworthy Repositories Audit & Certification: Criteria and Checklist***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) CRL, The Center for Research Libraries, OCLC Online Computer Library Center, Inc., Chicago, Illinois, Dublin, Ohio, 2007. Version 1.0
February 2007

TRAC

This document is meant for those who work in or are responsible for digital repositories seeking objective measurement of the trustworthiness of their repository. Some institutions may also choose to use this checklist during a design or redesign process for their digital repository. Some repositories may seek to be certified against its requirements.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

The requirements touch on every level of a repository's functions, so the document will be relevant to staff with many different roles within a repository and the organization of which it is part. The organization's senior management and policy makers will need to be aware of at least the requirements of section A of the audit and certification criteria. Systems and network staff, who may be responsible for many parts of infrastructure other than those specific to the repository, will have an interest in section C, which is also of relevance to those responsible for matters such as building security and fire protection.

Whether producers of material or consumers of it, those who deal with external users will find information relevant to their work in sections A and B.

The document is expected to be of interest to a wider community, however.

Organizations planning repositories, and repositories that do not expect to seek certification but are, for example, themselves part of a chain of preservation, or are unsure of its relevance to them, are still likely to find much that is of interest here. The analysis of a repository's functions, the itemized requirements, and the explanations of how they can be tested can all help a repository plan and review its working practices. This may reassure the repository that it is operating in accordance with recognized best practice, it may help staff and users understand the repository's actions, and it can help an organization focus limited resources where they will best ensure that digital resources will survive.

Both producers of digital material that will be preserved for long periods and users of this material will find much useful information here to help them understand what to expect from the repositories they deal with. It may help some producers streamline their interactions with the repositories that take long term responsibility for their materials.

Even in the absence of any formal certification process, this document will help organizations considering outsourcing some or all aspects of digital preservation by showing how they can ensure that the organizations they contract with are carrying out the task of digital preservation in a way that deserves trust.

Overige begrippen *Audit; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Certificeren; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Trustworthy Repositories Audit & Certification.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site rlc

~ http://www.crl.edu/content.asp?l1=13&l2=58&l3=162&l4=91

Tekst op internet

~ http://www.crl.edu/PDF/trac.pdf

* **9891** ***Truth***

Michael Glanzberg

(Artikel) Geraadpleegd 26-nov-2014 / University of Stanford, 2013. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2014 Edition)

Truth

The problem of truth is in a way easy to state: what truths are, and what (if anything) makes them true. But this simple statement masks a great deal of controversy. Whether there is a metaphysical problem of truth at all, and if there is, what kind of theory might address it, are all standing issues in the theory of truth.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Truthful; Waarheidsgetrouw.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Citeren

~ http://plato.stanford.edu/cgi-bin/encyclopedia/archinfo.cgi?entry=truth

Tekst op internet

~ http://plato.stanford.edu/entries/truth/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10096** ***Truth takes time; Decentralized technologies can restore information diversity - if we set our expectations right***

Ruben Verborgh

(Weblog) versie 23-dec-2016 / Weblog Ruben Verborch, 2016. Geraadpleegd 9/1/2016

Truth

Newspapers everywhere were quick to blame social media for some of 2016's more surprising political events. However, filter bubbles, echo chambers, and unsubstiantiated claims are as old as humanity itself, so Facebook and friends have at most acted as amplifiers. The real mystery is that, given our access to unprecedented technological means to escape those bubbles and chambers, we apparently still prefer convenient truths over a healthy diet of various information sources. Paradoxically, in a world where the Web connects people more closely than ever, its applications are pushing us irreconcilably far apart. We urgently need to re-invest in decentralized technologies to counterbalance the monopolization of many facets of the Web. Inevitably, this means trading some of the omnipresent luxuries we've grown accustomed to for forgotten basic features we actually need most. This is a complex story about the relationship between people and knowledge technology, the eye of the beholder, and how we cannot let a handful of companies act as the custodians of our truth.

Overige begrippen *Alternative fact; Authenticity; Bubble; Kennis; Knowledge; Nepinformatie; Post-truth; Trustworthiness; Verzuiling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://ruben.verborgh.org/blog/2016/12/23/truth-takes-time/

** **10345** ***A Unified Framework of Five Principles for AI in Society***

Luciano Floridi en Josh Cowls

(Artikel) versie 1-nov-2019 / Harvard Data Science Review, 2019. 1(1)

Ethics

Artificial Intelligence (AI) is already having a major impact on society. As a result, many organizations have launched a wide range of initiatives to establish ethical principles for the adoption of socially beneficial AI. Unfortunately, the sheer volume of proposed principles threatens to overwhelm and confuse. How might this problem of 'principle proliferation' be solved? In this paper, we report the results of a fine-grained analysis of several of the highest-profile sets of ethical principles for AI. We assess whether these principles converge upon a set of agreed-upon principles, or diverge, with significant disagreement over what constitutes 'ethical AI.' Our analysis finds a high degree of overlap among the sets of principles we analyze. We then identify an overarching framework consisting of five core principles for ethical AI. Four of them are core principles commonly used in bioethics: beneficence, non-maleficence, autonomy, and justice. On the basis of our comparative analysis, we argue that a new principle is needed in addition: explicability, understood as incorporating both the epistemological sense of intelligibility (as an answer to the question 'how does it work?') and in the ethical sense of accountability (as an answer to the question: 'who is responsible for the way it works?'). In the ensuing discussion, we note the limitations and assess the implications of this ethical framework for future efforts to create laws, rules, technical standards, and best practices for ethical AI in a wide range of contexts.

Overige begrippen *Accountability; AI; Artificial agent; Artificial intelligence; Autonomy; Beneficence; Bioethics; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Meta-autonomy; Non-maleficence; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1

Over Bioethics

~ https://duckduckgo.com/?q=Bioethics&t=ffab&atb=v189-1&ia=web

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10589** ***Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments***

Justin Kruger en David Dunning

(Artikel) Psychology, 2009, 1, 30-46 / , 2009. 2009, 1

Kennis

People tend to hold overly favorable views of their abilities in many social and intellectual domains. The authors suggest that this overestimation occurs, in part, because people who are unskilled in these domains suffer a dual burden: Not only do these people reach erroneous conclusions and make unfortunate choices, but their incompetence robs them of the metacognitive ability to realize it. Across 4 studies, the authors found that participants scoring in the bottom quartile on tests of humor, grammar, and logic grossly overestimated their test performance and ability. Although their test scores put them in the 12th percentile, they estimated themselves to be in the 62nd. Several analyses linked this miscalibration to deficits in metacognitive skill, or the capacity to distinguish accuracy from error. Paradoxically, improving the skills of participants, and thus increasing their metacognitive competence, helped them recognize the limitations of their abilities.

Overige begrippen *Competentie; Ervaring; Grokken; Leren; Weten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ 10.1037//0022-3514.77.6.1121

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/12688660_Unskilled_and_Unaware_of_It_How_Difficulties_in_Recognizing_Incompetence_Lead_to_Inflated_Self-Assessments

* **3609** ***Uurtje, e-faktuurtje***

Joost Linneman

(Column) Computable 2-feb-2001.

Bewaren

Iedere elektronische factuur moet straks digitaal worden ondertekend in de zin van de desbetreffende Europese richtlijn. Een belangrijk gevolg van die keuze is dat de factuur ook, ter verificatie, elektronisch zal moeten bewaard.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Factuur; Handtekening.*

* **9713** ***Uw persoonlijke data zijn goud waard; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 28-okt-2013 / VPRO, 2013. 50 minuten
Regie: Martijn Kieft
Research: Marijntje Denters/ Jasper Koning/ Chris Vijn
Productie: Jenny Borger, Hellen Goossens
Eindredactie: Henneke Hagen/ Frank Wiering

Big data

Het verzamelen van persoonlijke data door internet bedrijven is een goudmijn geworden. De toepassingen voor deze enorme berg aan data zijn oneindig.

Overal en altijd wordt er informatie over u verzameld en opgeslagen. Via mobiele telefoon en computer wordt elke stap die u zet, bewaard en geanalyseerd. Onder andere door bedrijven als Google, Facebook, Apple en Twitter. Deze persoonlijke data worden niet zomaar bewaard. Er zijn waardevolle nieuwe toepassingen voor, en die zorgen ervoor dat uw persoonlijke data goud waard zijn.

Al die persoonlijke data van u, datacenters vol, zijn het hart van wat Big Data heet. Een schat aan waardevolle

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

nieuwe inzichten, afgeleid uit uw locatiegegevens, e-mails, foto's, sms'jes en wat u nog meer digitaal produceert. Want uw persoonlijke data worden echt niet alleen gebruikt om u op maat gesneden advertenties te sturen.

Uw data worden gebruikt om uw toekomstig gedrag te voorspellen. Door slimme analyses van alle gedragssporen die u achterlaat via uw mobiele telefoon en computer, wordt afgeleid wie u bent. En dat is niet zo moeilijk, blijkt. De Universiteit van Cambridge kan bijvoorbeeld, alleen door te kijken op welke like buttons u klikt op Facebook, zien of uw ouders gescheiden zijn, of u homosexueel bent, en zo verder.

Het voorspellen van menselijk gedrag, mogelijk gemaakt door al uw persoonlijke data, kan helpen om steden beter te ontwerpen, ziektes te bestrijden en oorlogen te voorkomen. Maar als al uw persoonlijke data zo waardevol is, wordt het dan niet eens tijd dat we de controle erover terugkrijgen. En ook zelf een deel van die winst opstrijken?

Overige begrippen *Financiële waarde; Persoonlijke levenssfeer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/persoonlijke-data.html

* **9230** ***De valkuilen van ons denken***

Marc Meuleman en Jan Verplaetse

(Artikel) Website skepsis, 1998. Skepter 11(1), maart 1998

Betrouwbaarheid

De mens is niet zo rationeel als we graag zouden geloven. Studies hebben aangetoond dat we vaak op een systematische en voorspelbare wijze denkfouten maken. Onze redeneringen steunen niet zozeer op de regels van de logica, als wel op eenvoudige denkstrategieën die leiden tot vooroordelen en illusies.

Overige begrippen *Begrijpelijkheid; Context; Desinformatie; Heuristiek; Interpretatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.skepsis.nl/valkuilen.html

* **3377** ***Verantwoording?***

Geert-Jan van Bussel

(Column) ARCHOS Magazine, 2000. nr. 10 / 2000

Authenticiteit

Authenticiteit wordt niet persé altijd gegarandeerd door bijvoorbeeld een digitale handtekening. Daar komt meer bij kijken. Ook het bewaren van authenticiteitskenmerken is een punt van aandacht.

Overige begrippen *Authentication; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Handtekening; Juistheid; Schriftelijkheidsvereiste; Volledigheid.*

* **10488** ***Verkleurde beelden; Hoe moet de overheid omgaan met klachten over etnisch profileren?***

Natalia Molina Espeleta en Marieke Ruitenburg, Myrthe Toppen, Samra el Haji

(Rapport) Datum 30-mrt-2021 / Nationale ombudsman, 2021. Rapportnummer: 2021/030

Etnisch profileren

Iedereen moet op dezelfde manier behandeld worden. Maar toch vertellen burgers de Nationale ombudsman dat zij eruit worden gepikt vanwege hun etniciteit. En daardoor het vertrouwen in de overheid kwijt zijn geraakt. De ombudsman heeft onderzocht hoe de overheid moet omgaan met klachten over etnisch profileren.

Iedereen moet op dezelfde manier behandeld worden. Maar toch vertellen burgers de Nationale ombudsman dat zij

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

eruit worden gepikt vanwege hun etniciteit. En daardoor het vertrouwen in de overheid kwijt zijn geraakt. De ombudsman heeft onderzocht hoe de overheid moet omgaan met klachten over etnisch profileren.

Reinier van Zutphen: "Heel weinig mensen die zich etnisch geprofileerd voelen dienen daadwerkelijk een klacht in. Omdat zij denken dat het geen zin heeft om te klagen. Dat neem ik heel serieus. Ik zie dat er onvoldoende vertrouwen is in de overheid. Dat moet anders. Burgers met klachten over etnisch profileren moeten serieus worden genomen. Want anders sluit je mensen uit, blijven burgers zich niet gehoord voelen én leert de overheid nooit wat er nodig is om etnisch profileren te voorkomen".

Omgekeerde bewijslast
Bij klachten over etnisch profileren is het grootste probleem dat vaak niet duidelijk is of etniciteit überhaupt een rol heeft gespeeld. Het is niet reëel de bewijslast hiervoor bij de burger te leggen. Hij zal dat vrijwel nooit kunnen bewijzen. De burger mag verwachten dat de overheid kan uitleggen op basis waarvan hij geselecteerd is en in hoeverre etniciteit daarbij een rol heeft gespeeld. Dat betekent dat de overheidsinstantie moet kunnen toelichten waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Van de klachtbehandelaar mag hierin een kritische houding worden verwacht

Institutioneel leren
De ombudsman verwacht dat overheidsinstanties individuele klachten ook aangrijpen om institutioneel te leren: Hoe werken wij hier eigenlijk? Welke instructies geven we onze medewerkers mee? Hoe voeren we het gesprek hierover binnen de organisatie? Wat kunnen andere collega's van de klacht leren?

Het rapport schetst een kader voor hoe je met klachten over etnisch profileren moet omgaan. Daarmee is dit rapport een startpunt en geen eindpunt. De overheid moet er nu in de praktijk mee aan de slag. De ombudsman blijft hierover in gesprek met overheidsinstanties.

Overige begrippen *Bewijslast; Bijzondere categorie persoonsgegevens; Bijzondere persoonsgegevens; Ethiek; Feedbackloop; Gelijkheidsbeginsel; Klacht; Omgekeerde bewijslast; Profileren; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/2021/klachtbehandeling-etnisch-profileren-overheid-is-nu-echt-aan-zet

Rapport

~ https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/Verkleurde%20Beelden-%20klachtbehandeling%20etnisch%20profileren%20DEF_1.pdf

* **10187** ***Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie L 257/73 28-aug-2014 / Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2014.

Elektronische identificatie

Veiligere transacties via internet

SAMENVATTING VAN:

Verordening (EU) nr. 910/2014: betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt

Met deze verordening betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten (eIDAS) wordt een nieuw Europees wettelijk kader gecreëerd voor veilige elektronische transacties binnen de EU tussen bedrijven, burgers en publieke autoriteiten.
Deze verordening streeft ernaar om het vertrouwen in elektronische transacties in de gehele EU te vergroten en de effectiviteit van publieke en particuliere online diensten en elektronische handel te verhogen. De verordening is van toepassing op:
- stelsels voor elektronische identificatie* die door de EU-landen zijn aangemeld bij de Europese Commissie;

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

- verleners van vertrouwensdiensten die in de EU zijn gevestigd.

Ze neemt de bestaande belemmeringen voor het gebruik van elektronische identificatiemiddelen in de EU weg. Zo zal het nu gemakkelijk zijn voor een Portugees bedrijf om een aanbesteding uit te schrijven voor een openbaredienstcontract in Zweden, terwijl EU-subsidies volledig online kunnen worden beheerd.

KERNPUNTEN

Elektronische identificatie

Een elektronische identificatie die in een EU-land wordt toegekend, moet in alle andere EU-landen worden erkend. Dit is slechts van toepassing wanneer de elektronische identificatie aan de eisen van de verordening voldoet, is aangemeld bij de Commissie en is opgenomen in een lijst. Wederzijdse erkenning van elektronische identificatie zal verplicht zijn vanaf het 28 september 2018 en zal veilige elektronische transacties in de gehele EU makkelijker maken.

Een stelsel voor elektronische identificatie moet een van de drie garantieniveaus vermelden (laag, substantieel en hoog) op grond van dat stelsel uitgegeven vormen van elektronische identificatie. Wederzijdse erkenning is alleen verplicht wanneer de relevante overheidsinstantie de niveaus „substantieel" of „hoog" gebruikt om toegang te krijgen tot de online diensten.

Aanmelding

Wanneer de Commissie wordt ingelicht over de stelsels voor elektronische identificatie, moeten EU-landen informatie verschaffen over aspecten zoals:
- de garantieniveaus en de uitgever van de vormen van elektronische identificatie op grond van dat stelsel;
- toepasselijke toezichtsystemen en aansprakelijkheidsregelingen;
- de entiteit die de registratie van de unieke persoonsidentificatiegegevens beheert.

In het geval van een inbreuk op de beveiliging van het stelsel voor elektronische identificatie of de authenticatie, moet het aanmeldende EU-land:
- onverwijld de authenticatie in de gehele EU, of de delen waarvan de integriteit is geschonden, opschorten of intrekken en
- andere EU-landen en de Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Aansprakelijkheid

Bij elke transactie tussen EU-landen waarbij de verplichtingen van de verordening door verzuim niet werden nageleefd, kunnen de volgende partijen aansprakelijk worden gesteld voor enige schade die opzettelijk of door nalatigheid aan elke persoon of instantie werd toegebracht:
- een aanmeldend EU-land
- de partij die de elektronische identificatie uitgeeft
- de partij die de authenticatieprocedure uitvoert.

Samenwerking en operabiliteit tussen EU-landen

De aangemelde nationale stelsels voor elektronische identificatie moeten interoperabel zijn. Het interoperabiliteitskader moet technologieneutraal zijn en geen specifieke nationale technische oplossingen voor elektronische identificatie verkiezen boven andere.

Vertrouwensdiensten

Deze verordening omschrijft vertrouwensdiensten als betaalde diensten die het volgende omvatten:
- de creatie, controle en goedkeuring van elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging en certificaten die verband houden met deze diensten; of
- de creatie, controle en goedkeuring van certificaten voor authenticatie van websites; of
- het behoud van elektronische handtekeningen, zegels of certificaten die verband houden met deze diensten.

Verleners van vertrouwensdiensten die zijn gevestigd in de EU worden gezien als „gekwalificeerd" als ze tegemoetkomen aan de toepasselijke vereisten van deze verordening. Deze verleners zijn wettelijk gerechtigd om

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

gekwalificeerde vertrouwensdiensten te verstrekken (waaronder gekwalificeerde elektronische handtekeningen, zegels of certificaten) in alle EU-landen. Vertrouwensdiensten die worden aangeboden door dienstverleners uit niet-EU-landen kunnen na goedkeuring tussen het EU-land en het niet-EU-land of een internationale organisatie rechtens worden erkend als gelijkwaardig aan gekwalificeerde vertrouwensdiensten.

Overige begrippen *Authenticatie; eIDAS; E-identificatie; electronic IDentification, Authentication and trust Services; Identificatie; Transactie; Vertrouwensdienst; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910

Eurolex (samenvatting)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/LSU/?uri=CELEX:32014R0910

** **10563** ***Het verschil van mening; Geschiedenis van een verkeerd begrepen idee***

Egbert Dommering

(Publicatie) Bert Bakker, Amsterdam, 2016. ISBN 9789035142619

Vrijheid

Vrijheid is een oud begrip dat staat voor het zich losmaken van groepen en individuen uit de macht van een ander. Die vrijheid werd gesymboliseerd door de zogenoemde vrijheidshoed, want in het Romeinse Rijk mocht een vrijgemaakte slaaf een hoofddeksel gaan dragen. In Europa krijgt vrijheid als eerste gestalte in de godsdienstvrijheid en het eigendomsrecht. Het geloof wordt losgemaakt van het gezag van de kerkelijke autoriteit. De eigendom is niet langer een privilege toegekend door een vorst, maar iets wat je verwerft door inbezitneming of door eigen inspanning. De vrijheid van denken en spreken bepaalt hoe wij over de samenleving en de natuur denken. Het publieke debat en het democratische besluit vervangen het door God gegeven politieke gezag. Het onderzoek naar de natuur komt in de plaats van een godsdienstig wereldbeeld. Deze vrijheden hebben de Europese democratie gemaakt tot wat zij nu is.
Het verschil van mening geeft een ideeëngeschiedenis van deze vrijheden, waarbij de vrijheid van meningsuiting centraal staat. Het boek trekt de lijn door naar het heden en de rol van internet, dat alle kennis in de wereld toegankelijk maakt, maar onder zijn eigen toegankelijkheid lijkt te bezwijken. De burgers die hun vrijheden op internet uitoefenen, hebben er een elektronische politieman bij gekregen die permanent over hun schouder meekijkt.

Overige begrippen *Democratie; Geopenbaarde waarheid; Grondrechten; Overheid; Sceptische waarheid; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Netkwesties

~ https://www.netkwesties.nl/876/de-vrijheid-meningsuiting-verkwanseld.htm

Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/nieuws/luister-terug-egbert-dommering-oog-op-morgen.html

* **3395** ***Versnipperde e-mail***

Joost Linneman

(Bericht) Computable 10-nov-2000.

E-mail

Van alle bedrijfskritische toepassingen is e-mail juridisch gezien ongetwijfeld het belabberdst geregeld.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaarbelang; Bewijs; Juridische waarde.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **10392** ***Waarborgen tegen risico's van data-analyses door de overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Justitie en Veiligheid, Den Haag, 2019. (Kamer-stukken 26 643 en 32 761, nr. 641)

Waarborg

Data-analyses bieden veel kansen voor bedrijven en overheden om hun zaken efficiënter en effectiever in te richten. Zo kan een bedrijf met behulp daarvan betere klantprofielen maken. Overheidsorganisaties kunnen daarmee bijvoorbeeld risicotaxatiemodellen inrichten waarmee zij beter toezicht kunnen houden op de naleving van wet- en regelgeving of efficiënter fraude kunnen opsporen. Digitalisering zorgt er daarbij voor dat er ook steeds meer en betere mogelijkheden ontstaan om data te vergaren en te analyseren.

Data-analyses geven ook risico's. De transparantie rond data-analyses kan onvoldoende zijn. Hierdoor weten burgers vaak niet dat zij onderwerp zijn van een data-analyse, waarvoor die analyse wordt gemaakt en de precieze effecten daarvan. Door dit gebrek aan transparantie weet men zich niet goed te weren tegen de uitkomsten van zo'n analyse. De groeiende complexiteit van analysemethodes en daarbij gebruikte algoritmes maakt ook dat de analyses en de uitkomsten daarvan steeds lastiger te doorgronden zijn en daardoor ook moeilijker te controleren. Daarnaast bestaat het risico op onregelmatigheden in de datasets of algoritmes. Zo kunnen datasets bias bevatten die in de dataanalyse gereproduceerd worden. Ook kunnen er discriminerende effecten optreden wanneer (onbedoeld) vooroordelen van experts worden vertaald in het ontwerp van het algoritme, de keuze van variabelen of de classificatie van gegevens. Bij data-analyses gebaseerd op profilering kan men bijvoorbeeld ten onrechte een bepaalde eigenschap toegekend krijgen (false positive) of andersom ten onrechte een eigenschap niet toebedeeld krijgen (false negative).

Algoritmes zijn dus niet altijd neutraal, noch hebben ze altijd gelijk. Maar het alternatief waarin afwegingen door de mens worden gemaakt, is evenmin neutraal of altijd juist. Door te kijken naar patronen en verbanden in data zijn we juist in staat om bestaande vooroordelen bloot te leggen en besluitvorming te objectiveren. Dat neemt niet weg dat het zaak is om voornoemde risico's te onderkennen en waar mogelijk te verminderen.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Data analysis; Data-analyse; Integriteit; Privacy; Profileren; Publieke waarde; Transparant; Verwerken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage bij de brief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/08/tk-bijlage-over-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-ana de-overheid

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/tk-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-analyses-do overheid

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **9811** ***Waarom Andy Warhol de 'Mac' van zijn tijd promootte***

Ronald Meeus

(Artikel) Geraadpleegd 13-mei-2014 / Het laatste nieuws, 2014.

Echtheid

Vandaag oogt het hip en creatief om op een Mac te zitten tokkelen, maar halfweg de jaren '80 - toen Apples allereerste Macintosh ook al was komen piepen - ging een andere computer met dat cachet aan de haal: het ondertussen ter ziele gegane computermerk Commodore bracht toen de Amiga uit, een van de allereerste multimediacomputers, waaraan creatieve geesten als Andy Warhol verslingerd geraakten. Gisteren kwam het nieuws dat er 23 verloren gewaande werken van die Pop Art-kunstenaar werden teruggevonden op Amiga-floppydiskettes.

Of een kunstwerk dat op een computer is gemaakt effectief 'kunst' kan worden genoemd? Natuurlijk, antwoordde Pop Art-kunstenaar Andy Warhol in 1986. "Je kunt het afdrukken. Dan is het hetzelfde als het digitale origineel."

Overige begrippen *Onecht; Origineel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.hln.be/hln/nl/4124/Multimedia/article/detail/1865655/2014/04/26/Waarom-Andy-Warhol-de-Mac-van-zijn-promootte.dhtml

* **9718** ***De Wallstreetcode; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 4-nov-2013 / VPRO, 2013. Regie: Marije Meerman
Research: Gerko Wessel
Productie: Marie Schutgens
Eindredactie: Henneke Hagen/ Frank Wiering

Betrouwbaarheid

Het langverwachte, laatste deel van de trilogie op zoek naar de winnaars en verliezers van de techrevolutie op Wall Street. Zal de mens de controle over dit almaar complexer wordende systeem verliezen?

Van de makers van de veel geprezen 'Quants: de Alchemisten van Wall Street' en 'Money & Speed: Inside the Black Box': nu het langverwachte laatste deel van de trilogie. In dit laatste deel wordt de zoektocht naar de winnaars en verliezers van de techrevolutie op Wall Street voortgezet. Is er een kans dat de mens de controle over dit almaar complexer wordende systeem verliest?

De handel op de financiële markten wordt niet langer gedomineerd door mensen, maar door computers die onderling razendsnel handelen op basis van geavanceerde wiskundige regels die de optimale handelsstrategie bepalen: de zogenaamde algoritmes of, afgekort, algo's. Het resultaat van deze digitale revolutie op Wall Street is een complex en gefragmenteerd financieel systeem dat niemand meer lijkt te begrijpen of te overzien. Een systeem waarop we allemaal zijn aangesloten: direct als u weleens uw geluk beproeft met wat aandelen Apple of indirect omdat uw pensioenfonds via deze markten belegt. De enigen die het samenspel van mens, computer en markt nog enigszins doorgronden, zijn de architecten van dit systeem: de bouwers van de algoritmen.

Haim Bodek hoort bij dit selecte én vaak zwijgzame gezelschap. Bij beurslegende Blair Hull en bij financiële grootmachten als Goldman Sachs maakte de in artificiële intelligentie gespecialiseerde Bodek naam als een geniale algoritmebouwer. Zijn bijnaam: de 'algo arms dealer'.

In 2007 begon Bodek zijn eigen high frequency trading (ofwel flitshandel) bedrijf, waarvoor hij een in zijn ogen perfect, altijd geld opleverend algoritme bouwde. Een algo dat met de snelheid van het licht handelde. Maar dat van de ene op de andere dag niet meer functioneerde. De winsten verdwenen als sneeuw voor de zon. Getergd ging hij op zoek naar de oorzaak.

Bodek besluit zijn bevindingen niet voor zichzelf te houden en begint een persoonlijke kruistocht tegen een verrot systeem. Een stap die dwars tegen de ongeschreven Wall Street code van geslotenheid en geheimhouding ingaat.

In Tegenlicht doet Haim Bodek exclusief verslag van zijn zoektocht in de krochten van onze geautomatiseerde markten. Markten die van een plek waar investeerders en bedrijven elkaar vinden, verworden zijn tot een ondoorgrondelijk stelsel van datacentra waar de uitvoeringssnelheid en de kwaliteit van de algoritmes allesbepalend zijn. Waar particuliere en institutionele beleggers - zoals pensioenfondsen - altijd het nakijken lijken te hebben.

Met: Haim Bodek; voormalig high frequency trader Dave Lauer; data analist Eric Hunsader; Wall Street Journal journalist Scott Patterson; trader Peter Zhang; 'Battle of the Quants' organisator Bartt. C. Kellermann; en beurslegendes Blair Hull en Thomas Peterffy.

Overige begrippen *Algoritme; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tegenlicht - De Wallstreetcode

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/de-wall-street-code.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9605** ***We wilden bedrogen worden; Bedrieger en bedrogene Essay Groepsdruk***

Fred Feddes

(Bericht) Trouw 10-nov-2012.

Verstoring

Het is over het algemeen een lovenswaardige eigenschap om anderen te vertrouwen; de uitdrukking luidt niet voor niets dat we 'goed van vertrouwen' zijn. Maar het is belangrijk te bedenken dat vertrouwen niet alleen altruïstisch is, maar ook een eigenbelang dient. Als we iemand vertrouwen, hoeven we hem niet voortdurend in de gaten te houden en kunnen we onze tijd aan iets anders besteden. Vertrouwen is een stilzwijgende afspraak tot beider profijt, en het beschamen van vertrouwen is derhalve een drama in de relationele sfeer. Laat ik het zo formuleren: bedrog is geen eenmansactie maar een relatievorm, die kan bestaan bij de belofte van wederzijds voordeel.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Integriteit.*

* **10241** ***Welkom in de documentloze bananenmonarchie***

Pieter Klein

(Column) Geplaatst 4-dec-2018 / Website RTLNieuws, 2018.

Openbaarheid

"Er wordt door ambtenaren en bestuurders steeds minder op papier gezet. Steeds minder verslagen. Steeds minder documenten. Er worden non-documenten gemaakt; niet bestaande stukken. Eeuwige concepten. Documenten zonder afzender, zonder datum."

Overige begrippen *Bestaanbaarheid; Non-document; Non-paper; Onweerlegbaarheid; Transparantie; Uitzonderingscriteria.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op internet

~ https://www.rtlnieuws.nl/columns/column/4505716/welkom-de-documentloze-bananenmonarchie

* **10191** ***De Wereld draait door; Hier is... Adriaan van Dis***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) uitzending van 8-mrt-2018 / BNNVARA, 2018. Duur: 49 minuten

Taal

De Wereld Draait Door presenteert haar eigen Boekenweekgeschenk en zal deze uitzending afstaan aan Adriaan van Dis. Op verzoek van DWDD laat Van Dis zijn vermaarde boekenprogramma 'Hier is .. .. Adriaan van Dis' herleven. Van Dis zijn gasten zijn: De Palestijns-Syrische dichter Ghayath Almadhoun, hij neemt samen met Anne Vegter plaats aan tafel. En de Engelse komiek, schrijver, acteur en presentator Stephen Fry komt langs! Op persoonlijk vlak is het geen geheim dat hij lijdt aan een bipolaire stoornis. In zijn media-optredens heeft hij ook duidelijk twee kanten: een grappige en een serieuze.

Stephen Fry over relatie griekse mythologie (Padora en Prometheus) met artificiele intellingentie en robotica.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Ethiek; Gastvrijheid; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De twee kanten van Stephen Fry

~ https://dewerelddraaitdoor.bnnvara.nl/nieuws/de-twee-kanten-van-stephen-fry

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

* **9960** ***Werken aan de robotsamenleving; Visies en inzichten uit de wetenschap over de relatie technologie en werkgelegenheid***

Rinie van Est en Linda Kool

(Rapport) Datum publicatie 17-jun-2015 / Rathenau Instituut, Den Haag, 2015.

Robotica

Visies en inzichten uit de wetenschap over de relatie technologie en werkgelegenheid.

Steeds vaker komen we in aanraking met robots en verregaande automatisering. Denk aan robotstofzuigers, zelfscankassa's of online tools waarmee je zelf juridische contracten kunt opstellen. De discussie over wat deze automatisering gaat betekenen voor toekomstige werkgelegenheid is inmiddels losgebarsten in de media, de wetenschap en de politiek. De een ziet kansen met nieuwe mogelijkheden voor meer comfort, gezondheid en economische groei. De ander maakt zich zorgen over de vraag of 'slimme technologie' banen gaat vervangen.

Over die laatste vraag gaat dit rapport. Wat betekent de inzet van slimme technologie voor de werkgelegenheid? Welke taken kan slimme technologie overnemen van de mens en waar vullen mens en machine elkaar aan? Hoe verandert de organisatie van arbeids- en productieprocessen en welke invloed heeft dat op automatisering van werk? Zijn bepaalde groepen op de arbeidsmarkt kwetsbaarder dan andere? Met welke beleidsmaatregelen kunnen we de kansen van automatisering benutten en negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen?

Het rapport Werken aan de robotsamenleving brengt in kaart, wat er in de wetenschap bekend is over de relatie technologie en werkgelegenheid. Het werpt een blik op de toekomst en geeft een beeld van de beleidsopties. Het rapport legt zo een gezamenlijke kennisbasis voor het maatschappelijke en politieke debat over de vraag, hoe Nederland ervoor kan zorgen dat we de robotsamenleving zo inrichten dat deze samenleving voor iedereen een aantrekkelijk perspectief is.

Overige begrippen *Artificial agent; Artificial intelligence; Automatisering; Cultuur; Ethiek; Moraal; Robotgestuurde procesautomatisering; Samenleving; Technologie; Werkgelegenheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definities

~ http://www.ifr.org/service-robots/

Het rappor op internet

~ http://www.rathenau.nl/uploads/tx_tferathenau/Werken_aan_de_robotsamenleving_-_Rathenau_Instituut.pdf

Over het rapport

~ http://www.rathenau.nl/publicaties/publicatie/werken-aan-de-robotsamenleving.html

Rathenau Instituut.

~ www.rathenau.nl/

* **9504** ***De wet op internet***

Arnoud Engelfried

(Publicatie) Ius Mentis B.V. - recht en techniek uitgelegd, Eindhoven, 2010. editie 2010

Recht

De belangrijkste wetgeving voor internetters, uitgelegd in heldere taal. Van online auteursrecht, privacy en aansprakelijkheid van bloggers en forumsites tot computercriminaliteit en eigendom in virtuele werelden. Met uitgebreid overzicht van relevante rechtspraak.

Je mening geven op een blog of forum, via Kazaa of Limewire de nieuwste muziek downloaden, even een scriptie kopiëren van internet of op een gedeelde map in andermans computer rondkijken. Gewoon wat klikken, of zware internet criminaliteit? Wat zijn de regels van Buma/Stemra bij muziek op internet? Hoe moet je omgaan met Creative Commons-licenties? En hoe zit het met een webwinkel die niet doet wat hij belooft? Internet verandert snel, maar wetgeving een heel stuk langzamer. Dat maakt internetrecht zowel voor leken als voor juristen een lastig vakgebied.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Dit boek legt in heldere taal uit hoe je als internetter om moet gaan met de wettelijke regels. Aan de hand van vele voorbeelden en rechtszaken wordt uitgelegd wat de consequenties zijn van bijvoorbeeld de privacywetgeving, de Wet Koop op Afstand of de strafbepalingen over computer - criminaliteit voor een weblogger of forumsite. Ook voor wie muziek of films op internet wil plaatsen, biedt dit boek een goede houvast.

Overige begrippen *Auteursrecht; Internetrecht; Privacy; Weblog.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Internetrecht

~ http://www.iusmentis.com/boek/arnoud-engelfriet-de-wet-op-internet-editie-2010-ebook.pdf

* **3944** ***Wetboek van e-handel; Voldoet uw website aan de wet?***

Kees Stuurman

(Artikel) Computable 25-mei-2001.

E-handel

Zakelijke websites moeten niet alleen voldoen aan commerciële en technische eisen, maar ook aan juridische. Een sprekend voorbeeld is de introductie van de 'Wet Koop op Afstand' per 1 februari 2001. Deze wet legt specifieke informatieverplichtingen op aan aanbieders van producten en diensten voor de consument. Verplichtigen die zich rechtstreeks laten vertalen in eisen aan de websites van die aanbieders. In de nabije toekomst zullen dergelijke eisen ook aan 'business-to-business' websites worden gesteld.

Informatieplichten - het verschaffen van voldoende informatie,
- adres en identiteit van de aanbieder,
- de belangrijkste kenmerken van de aangeboden diensten of goederen,
- de prijs inclusief belastingen,
- de kosten aflevering
- de wijze van betaling
- aflevering
- uitvoering van de transactie

Indien dit niet wordt vermeld heeft de consument het 'herroepingsrecht'

Een exploitant is juridisch verantwoordelijk voor de inhoud van zijn website.
-

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Juistheid; Juridische waarde; Privacy; PVE; Verantwoordelijkheid; Website.*

* **10103** ***Weten vraagt meer dan meten; Hoe het denken verdwijnt in het regime van maat en getal***

Chrstien Brinkgreve en Sanne Bloemink, Eric Koenen

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2017. ISBN: 9789462983861

Meetbaarheid

In verschillende maatschappelijke gebieden, zoals de zorg en het onderwijs, heerst een regime van maat en getal waarmee het persoonlijke verhaal uit het zicht raakt, en het gemiddelde al gauw als norm wordt beschouwd. De reductie tot statistische gemiddelden maakt dat variatie aan het oog wordt onttrokken en afwijkingen van het gemiddelde al gauw als stoornis worden gezien. Er wordt uitgegaan van het tekort en niet van het vermogen van mensen. In het boek worden verschillende domeinen bestreken waarin men met dezelfde problemen worstelt. Toonaangevende mensen als Paul Verhaeghe, Jim van Os, Micha de Winter en Xandra Schutte komen aan het woord. En er wordt nagedacht over betere manieren om te werk te gaan, die neerkomen op andere houdingen en verhoudingen. Geen kwestie van nieuwe blauwdrukken, wel van proeftuinen en experimenten waarin het anders toegaat, met meer zorg voor de mensen om wie het gaat, en waar professionals het gevoel hebben weer aan hun eigenlijke werk toe te komen.

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Overige begrippen *Cultuur; Denken; Ethiek; Integriteit; Kennis; Kennismanagement; Kwalificeren; Kwantificeren; Weten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Amsterdam University Press

~ http://en.aup.nl/books/9789462983861-weten-vraagt-meer-dan-meten.html

Pakhuis De Zwijger

~ https://dezwijger.nl/programma/weten-vraagt-meer-dan-meten

Site Christien Brinkgreve

~ http://www.christienbrinkgreve.nl/boeken

Site Sanne Bloemink

~ http://www.sannebloemink.nl/weten-vraagt-meer-dan-meten.html

** **9992** ***What is code?***

Paul J. Ford

(Webpagina) Business week 11-jun-2015 / Bloomburg, 2015. Geraadpleegd 10/10/2015

Code

A computer is a clock with benefits. They all work the same, doing second-grade math, one step at a time: Tick, take a number and put it in box one. Tick, take another number, put it in box two. Tick, operate (an operation might be addition or subtraction) on those two numbers and put the resulting number in box one. Tick, check if the result is zero, and if it is, go to some other box and follow a new set of instructions.

Overige begrippen *Algorithme; Bestand; Compound document; Computer; Computertaal; Informatieobject; Metataal; Programmatuur; Samengesteld document; Software.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Samengstelde document op de site van Bloomberg

~ http://www.bloomberg.com/graphics/2015-paul-ford-what-is-code/

* **10245** ***What We Know About Spreadsheet Errors***

Raymond R. Panko

(Artikel) Geraadpleegd 22-dec-2018 / Journal of End User Computing's Special issue on Scaling Up End User Development, 1998. Volume 10, No 2. Spring 1998, pp. 15-21
Revised May 2008

Betrouwbaarheid

Although spreadsheet programs are used for small "scratchpad" applications, they are also used to develop many large applications. In recent years, we have learned a good deal about the errors that people make when they develop spreadsheets. In general, errors seem to occur in a few percent of all cells, meaning that for large spreadsheets, the issue is how many errors there are, not whether an error exists. These error rates, although troubling, are in line with those in programming and other human cognitive domains. In programming, we have learned to follow strict development disciplines to eliminate most errors. Surveys of spreadsheet developers indicate that spreadsheet creation, in contrast, is informal, and few organizations have comprehensive policies for spreadsheet development. Although prescriptive articles have focused on such disciplines as modularization and having assumptions sections, these may be far less important than other innovations, especially cell-by-cell code inspection after the development phase.

Overige begrippen *Integriteit; Spreadsheet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://panko.shidler.hawaii.edu/SSR/Mypapers/whatknow.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

** **9288** ***Wilders, fascisme, en de erfenis van de Verlichting***

Jan Blommaert

(Artikel) De Wereld Morgen 22-dec-2010.

Democratie

Het feit dat we van politici enkel nog krachtige uitspraken verwachten en wantrouwen koesteren tegenover alles wat iets langer en ingewikkelder klinkt, dat we hen ontslaan van de plicht hun standpunten tegenover ons met ernstige en steekhoudende argumenten te motiveren - en dat alles dan nog onder de noemer van democratie: dat is de crisis van onze democratie

Overige begrippen *Complexiteit; Controleerbaarheid; Deconstructie; Definiering; Fascisme; Metanarrativiteit; Narrativiteit; Objectiviteit; Semantiek; Subjectiviteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2010/12/22/wilders-fascisme-en-de-erfenis-van-de-verlichting

* **1315** ***Zijn informatiesystemen en democratie onverenigbaar?***

L.E. Groosman

(Artikel) Automatisering Gids 29-apr-1992.

Democratie

Om te ontkomen aan de dictatoriale uitwassen van een technocatie is het democratiseringsproces overgewaaid naar alle plaatsen waar systemen worden toegepast. Onze samenleving barst uit haar voegen van de systemen. Wie denkt dat deze systemen ons kunnen helpen bij het oplossen van van de problemen, komt bedrogen uit. Het grote probleem is dat er te veel tijd zit tussen het bedenken van de systemen en de uitvoering ervan.

Overige begrippen *Autonomie; Ethiek; Fundamentele waarde; Gelijkheid; Informatiesysteem; Persoonlijkheid; Rechtvaardigheid; Solidariteit; Techniek; Vrijheid; Waardigheid.*

** **6712** ***Zorg goed voor uw bedrijfskritieke informatie!***

Martin de Haas

(Artikel) Facto Magazine, 2005. nummer 4, 2005

Records management compliance

Elk bedrijf heeft informatie die cruciaal is voor het voortbestaan van de organisatie. Deze informatie verdient vanzelfsprekend extra aandacht. Hoe u dat aanpakt, is het aandachtsgebied van Records Management Compliance.

Overige begrippen *Archief; Archiefsysteem; Betrouwbaarheid; Compliance; Information management compliance; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Recordness; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.kbenp.nl/publicaties/facto/MartindeHaas.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **10633** ***50 Jaar Documentaire Informatieverzorging***

Paul Schneiders

(Publicatie) Stichting GO, Den Haag, 2000.

Documentaire informatieverzorging

De Stichting Gemeenschappelijke Opleiding voor Archief, Bibliotheek, Documentatie en Informatiebewerking, bij velen beter bekend onder de naam GO, werd op 13 januari 1950 opgericht.Het heugelijke feit van 50 jaar bestaan wil de GO vieren. Tevens heeft het bestuur de gelegenheid aangegrepen om een publicatie tot stand te laten brengen, waarin op 50 jaar documentaire informatieverzorging wordt teruggeblikt en een perspectief voor de komende jaren wordt gegeven. Het accent in deze publicatie ligt dan ook op de ontwikkelingen in het veld van de informatiedienstverlening - de term die de GO in het huidige tijdsgewricht bij voorkeur hanteert - en niet op de organisatie van de GO als zodanig. De beroepspraktijk is de bakermat van de GO. Vijftig jaar bestaan van de GO betekent een halve eeuw verankering van opleiding in de praktijk.

Docenten, examinatoren, leden van de opleidings- en examencommissies en led en van het bestuur zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Deelnemers aan de opleidingen zijn werkzaamln allerlei sectoren van het bedrijfsleven en overheidsinstellingen. De diverse bibliotheektypen, documentatie-instellingen, de dynamische en statische archieven vormen de werkterreinen van de cursisten van de GO.

Geconstateerd moet worden dat de grenzen tussen de diverse sectoren van de informatiedienstverlening de laatste jaren vervagen. Dat is een reden te meer om de geschiedenis van deze ontwikkeling vast te leggen en deze tendens inzichtelijk te maken.

De aloude formule voor de 'tuning' van de eisen van de informatiedienstverlening en het onderwijsaanbod heeft zijn kracht bewezen: opleidingen voor informatiedienstverleners door experts werkzaam in de informatiedienstverlening. Deze succesformule geeft het vertrouwen dat de GO de komende jaren met een onderwijsaanbod komt dat aansluit aan het zich snel ontwikkelende terrein van de informatiedienstverlening.

De GO is allen die in de afgelopen 50 jaar hun bijdrage hebben geleverd om de GO te maken tot wat het geworden is veel dank verschuldigd. Dat betreft allen die vakinhoudelijke bijdragen leverden aan het onderwijs en examinering vanuit de beroepspraktijk en leden van bestuur, directie en medewerkers van het bureau van de GO.

Het voorliggende boekwerk '50 jaar documentaire informatieverzorging', van de hand van dr. P. Schneiders, schildert vanuit een terugblik op de verstreken 50 jaar, het perspectief voor de sector. Zowel voor de praktijk als voor de opleidingen boeiende ontwikkelingen in het verleden met nog veel te verwachten ontwikkelingen voor de toekomst.

Overige begrippen *Archief; DIV; Documentaire informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicattie op internet

~ https://70jaargo.nl/wp-content/uploads/2020/03/50-jaar-GO-Schneiders.pdf

* **3878** ***Alomtegenwoordige computer leidt tot chaos***

Jelle Wijkstra

(Bericht) Automatisering Gids 27-apr-2001.

Complexiteit

We staan op de drempel van het tijdperk van de alom toegankelijke computer. Dat heeft consequenties coor de ICT-infrastructuur en het beheer daarvan. Mensen bepalen zelf onder welke omstandigheden zij welk apparaat gebruiken. De informatie raakt verspreidt, beveiliging en autorisatie wordt/is een groot probleem. Ook het beheer en de coördinatie wordt een bottle-neck.

Overige begrippen *Autorisatie; Beheer; Beschikbaarheid; Beveiliging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **10482** ***The Antilibrary: Why Unread Books Are The Most Important***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Weblog) Gepubliceerd 7-jun-2013 / Weblog Farnam Street, 2013.

Kennis

How are we to navigate the unknown - the vast chasm between what we know, what we don't know, and coming to grips with what is unknowable?

Overige begrippen *Antilibrary; Library; Serendipiteit; Unknown.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Farman Streef blog

~ https://fs.blog/2013/06/the-antilibrary/

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

** **10128** ***Het Archief***

Kees Hin en K. Schippers

(Documentaire) Vereniging van Archivarissen in Nederland, 1979.

Archief

Film die een beeld geeft van de werkzaamheden van archiefdiensten, medewerkers en bezoekers.

Overige begrippen *Archiefdienst; Collectie; Onderzoeker; Verwerven.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Film op ste Dordtse Musea

~ http://www.dordtsemusea.nl/Het_Archief.mp4

Nederlands Archievenblad (NAB 1980 januari(

~ http://kvan.courant.nu/issue/NAB/1980-01-01/edition/0/page/22?query=archief%20jensma%20film&sort=relevance

* **10178** ***Het archief is dood, leve het archief!***

Charles Jeurgens

(Lezing / oratie / college) Rede gehouden 15-sep-2017 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2017. Oratie 586, verschenen in de oratiereeks van de Universiteit van Amsterdam

Archivistiek

Rede in verkorte en enigszins gewijzigde vorm uitgesproken ter gelegenheid van de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Archiefwetenschap aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 15 september 2017

De aard van het bureaucratische overheidsarchief dient te veranderen, wil het archief nog betekenis hebben om het overheidshandelen te verantwoorden en reconstrueren. Dat stelt Charles Jeurgens in zijn oratie.

Het weefsel van de overheidsbureaucratie bestaat uit teksten. Die teksten samen vormen het overheidsarchief. Ze zijn het geheugen van de overheid en het middel waarmee verantwoording wordt afgelegd. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar 'Het bonnetje van Teeven' diende Kamerlid Segers in 2016 een motie in waarbij de regering werd verzocht 'de huidige archiefwet aan te passen aan de digitale ontwikkelingen en eisen van transparantie door onder meer de huidige overbrengingstermijnen van overheidsinformatie sterk terug te brengen'.Jeurgens bespreekt de implicaties van digitalisering voor de functie die archieven hebben om verantwoording af te kunnen leggen over het overheidshandelen.

Digitalisering betekent immers veel meer dan louter een technische verandering van de manier waarop gegevens worden vastgelegd. Niet alleen 'het geheugen', maar ook 'het denken' wordt in toenemende mate buiten het

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

menselijke brein geplaatst. Algoritmen spelen een steeds grotere rol in besluitvormingsprocessen. Jeurgens gaat in op de vraag wat zulke gecomputeriseerde denkprocessen betekenen voor de functie van het archief om rekenschap af te kunnen leggen.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivaris; Bureaucratie; Handeling; Professie; Reconstrueerbaarheid; Verantwoording.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bestand in PDF (rede 2005)

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/2722/1/Oratie+Jeurgens.pdf

Site UvA

~ http://www.uva.nl/content/evenementen/oraties/2017/09/het-archief-is-dood-leve-het-archief.html

** **252** ***Archiefbeheer in de praktijk***

A. van Giesel en F.C.J. Ketelaar en A.J.M den Teuling (redactie)

(Publicatie) Bohn, Stafleu, van Loghum vh Samson documentaire uitgaven., 1986. ISBN: 9065007318 9789065007315
OCLC-nummer: 63839031

Informatie- en archiefmanagement

Verzameling artikelen over het archiefbeheer opgenomen in een losbladig handboek dat is verschenen in de periode 1986-2020.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Worldcat

~ http://www.worldcat.org/oclc/63839031

** **2959** ***Archiefdiensten en de Wet Bescherming Persoonsgegevens***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Artikel) Archievenblad, 2000. Jaargang 104, nr 3 (mei) en 4 (juni) 2000 / De volledige (gereviseerde) teksten staan op de site van Ketelaar (herziene versie 6 augustus 2001)

Privacy

Per 1 September 2001 is de Wet bescherming persoonsgegevens in werking getreden en is de Archiefwet 1995 met een nieuw artikel 2a aangevuld. De Wbp geldt niet alleen voor archiefbewaarplaatsen die onder de Archiefwet 1995 vallen: ook de categoriale archiefbeherende instellingen, bedrijfsarchiefdiensten en registratuur krijgen met de Wbp te maken.

De Wbp regelt niet, zoals de oude Wet persoonsregistraties, de registratie van persoonsgegevens, maar veel ruimer de verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens. De wet geldt zowel voor de overheid als voor particulieren die persoonsgegevens verwerken.

Een persoonsgegeven is elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; gegevens over overleden personen zijn geen persoonsgegevens in de zin van de Wbp. Daarom zullen de meeste persoonsgegevens in een archiefbewaarplaats niet onder de Wbp vallen. Verwerking door een archiefdienst, van persoonsgegevens (aangaande levende personen) in archiefbescheiden, valt onder de door de Wbp toegelaten verwerking. Bij die verwerking is men evenwel gebonden aan de wettelijke randvoorwaarden.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheershandeling; Openbaarheid; Persoonsgegeven; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Ketelaar

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ http://www.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/archiefrecht.html

* **9752** ***Archiefdiensten in het tijdperk van de elektronische informatievoorziening; Alternatieven m.b.t. het beheer van machineleesbare gegevensbestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Project MLG, Den Haag, 1993. Project MLG Fase 2A: Onderzoek en voorbereiding

Archiefdienst

Over de consequenties van digitalisering en MLG's voor het archiefbeheer bij Archiefdiensten en de rol van archiefinspecties.

Overige begrippen *Administratief beheer; Compound document; Fysiek beheer; Intellectueel beheer; Samengesteld document.*

* **10226** ***De Archiefwet 1962; Commentaar op de Archiefwet 1962 en daaruit voortvloeiende regelingen***

F.J. Duparc en F. Hinrichs
Voortgezet door F.C.J. Ketelaar

(Publicatie) Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 1963. ISBN 90 6500 170 0

Regeling

Van de hand van mr. R. Fruin, algemeen rijksarchivaris van 1 april 1912 tot einde 1932, verscheen in 1919 bij de uitgever N. Samsom te Alphen aan den Rijn het eerste stuk van "De Archiefwet 1918", een commentaar op de eerste regeling bij de wet van het Nederlandse archiefwezen. In het jaar daarop kwam het tweede stuk van de pers, dat de algemene maatregelen van bestuur, die de wet voorschreef, bevatte, alsmede enige andere regelingen. De wijziging van de wet in 1928 maakte een derde stuk noodzakelijk. Dit kwam in 1929 gereed.

Deze bekende commentaar heeft zijn actualiteit verloren bij de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regelen, neergelegd in de Archiefwet 1962 en in de daaruit voortvloeiende besluiten; voor hen, die van de totstandkoming en de betekenis van de oude wettelijk voorschriften wensen kennis te nemen, zal Fruin's werk onmisbaar blijven. De nieuwe commentaar sluit aan bij de opzet van die van Fruin. Het eerste deel behandelt de nieuwewet zelf; het tweedede in één Archiefbesluit samengevatte algemene maatregelen van bestuur en voorts enkele andere regelingen. In beide delen gaat aan de artikelsgewijze behandeling een inleiding vooraf; bovendien bevat het eerste deel een vergelijkend overzicht van de tekst van de oude wet, van verschillende ontwerpen voor een nieuwe wet en van de nieuwe wet zelf.

Deze commentaar is opgezeten tot en met de zesde aanvulling (april 1970) samengesteld door dr. Mr. F. J. Duparc, tot 1972 raadadviseur voor culturele zaken bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (overleden op 13 oktober 1981) en F. Hinrichs, tot 1967 hoofd van de onderafdeling Archiefwezen en Geschiedenis van dat ministerie. De zevende tot en met de tiende aanvullingen (juni 1970 t/m april 1976) werden door eerstgenoemde verzorgd.

Te beginnen met de elfde aanvulling (oktober 1980) is de samenstelling in handen van prof. Dr. F. C.J. Ketelaar, algemeen rijksarchivaris sedert 1 januari 1989.

Alleen op pagina's die toch reeds om andere redenen gewijzigd dienden te worden is de terminologie aangepast aan die van de in 1983 in werking getreden Grondwet. Hetzelfde geldt voor de wijziging van de naam van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk in die van Ministerie van Welzijn,Volksgezondheid en Cultuur, ingevolge het Koninklijk besluit van 4 november 1982, Stb. 613.

Opgenomen onderdelen over de Archiefwet 1962, Archiefbesluit 1968, KB ASAR, KB PCDIN en KB CAS. Het losbladige deel is bijgewerkt tot 1993.

Overige begrippen *Archivistiek; Verdelingsbeginsel; Wetgeving.*

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **10162** ***The Archival Transition from Analogue to Digital: Revisiting Derrida and Flusser***

Arnoud Glaudemans en Jacco Verburgt

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival transition

This article addresses the topic of today's archival transition from analogue to digital, by discussing and comparing Jacques Derrida and Vilém Flusser. Derrida stresses that, traditionally, an archive is largely defined by what he calls domiciliation, involving a hierarchical and centralized gathering and structuring of information. According to Flusser, the realm of digital, algorithmically processed, information consists of what he calls technical images, which impose a shift from discursive (or textual) to dialogical (e.g., hyperlinked) information. This shift would make the traditional, centralized structure of the archive gradually obsolete, not from a Derridean 'deconstructivist' perspective, but from a techno-functionalist perspective. The discussion results in raising some theoretical and practical questions regarding the present-day archive, including the operational functionalities that need to be built into the digital for reasons of accountability.

Overige begrippen *Archival theory; Archival turn; Archive; Deconstruction; Philosophy.*

* **9622** ***Archiveren. Een inleiding***

P.J. Horsman

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's-Gravenhage, 2006. Archiefschoolschrift 1

Archiveren

Dit werk geeft in een kort bestek een gedegen inzicht in wat archiveren nu eigenlijk betekent, welke belangen ermee worden gediend en waarom het zo'n belangrijke taak is binnen organisaties.

Overige begrippen *Curation; Documenteren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de periodiekviewer van de KVAN (druk uit 2011)

~ https://kvan.courant.nu/issue/AS/2011-01-01/edition/0/page/1?query=

** **10155** ***Archives in liquid times***

Frans Smit en Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. Jaarboek 17
ISBN/EAN 978-90-71251-45-0

Archivistiek

Archives are a reflection and a result of what happens in society. This means that they also (re)present society's changes and dynamics. Today, archives are undergoing fundamental changes in every aspect that one might think of. Digitisation and globalisation are turning our world upside down and reshape it. The same applies for archives, the archival profession and archival science. Therefore, in the entitling of this book, we decided to follow the metaphor of sociologist Zygmunt Bauman (2006), who characterized contemporary society as being in liquid" times. By this he meant that present-day (western) society is in such a state of dynamics that it is difficult to get a grip on life. All foundations are shaking. In our opinion, Bauman has a case in stating that it is the main feature of the period we are now witnessing and are living in. That is why you are now reading a book that has the title: "Archives in Liquid Times".

This book is inspired by several motivations and convictions. First, the editors are convinced that discussions and debates about archives in the digital age should become part of the broader discourse on information quality. This discourse should take place on several levels, for example on fundamental, conceptual and ethical issues. Our observation is that this integration is hardly happening. Archives and the archival community are in danger of being marginalised and 'doomed', when - and because of - losing connection to debates about for example the ethics of the internet and the development of data science. On the other hand, archival science's rich and detailed knowledge of the nature and function of records is hardly considered in fields like information science or philosophy. Building

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

bridges between communities dealing with information quality is not a mere luxury - it is a necessity.

Our conviction is that paradigms and concepts that formed the basis of recordkeeping in the analogue world have lost their central place. Attempts to create a new paradigm or a new overall concept on archives in the digital information society have not yet been convincing. This reflects our liquid times, which the archival profession is also going through. The recent, extensive publication by Monash University tries to cover as much as possible research developments in the "Archival Multiverse" (Gilliland, McKemmish, Lau, 2016). In our view this multiverse itself is subject to radical changes regarding its own context, its subject matter, and its relevance to society.

Maybe we are all in the new landscape that Alessandro Baricco (2006) has described in his socio-cultural critique "I barbari". In his account we are witnessing a mix in which all former boundaries between for example high and low culture and between fields of research fall apart. Most importantly he argues that present-day society is not interested in "Why?" questions anymore, but only in "How?" questions. His Barbarians surf their network all the time trying to find correlations without wondering about a reason or explanation of their environment. This network is essentially very liquid.

Several years ago, the editors of this volume concluded that, as professionals and experienced practitioners, they were getting a little lost. In their daily work, they could not derive enough grip and guidance from their own archival silo of concepts and methods anymore. They were also curious if these might be found elsewhere. Therefore, they decided to try to open their doors and look for new answers. They decided to make this journey in the unknown by trying to connect to the information philosophy of Luciano Floridi. The next step was decided upon during a lengthy discussion over some excellent Belgian beers at the ICA-congress in Brussels in 2013: we should produce a book on Information Philosophy and Archives. Our efforts have resulted in this publication. We hope it will be beneficial to academics, students, professionals and everyone else who is interested in disciplines like information philosophy, archival science, library science and data science. Its main emphasis however, still lies on the function and relevance of archives, and on how to keep and curate a necessary quality and accessibility of information - in between all other information professions in this digital age.

Overige begrippen *Archival turn; Authenticity; Data science; EIM; Enterprise Information Management; Ethics; Information and records management; Information model; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Metadata; Philosophy; Philosophy of information; Records Management; Speech act.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KVAN viewer

~ http://kvan.courant.nu/periodicals/JB/2017

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archives-liquid-times

OAPEN Library

~ www.oapen.org/record/641001

PDF

~ http://kvan.nl/images/SAP/Archives_in_Liquid_Times.pdf

** **10362** ***Archiving People.; A Social History of Dutch Archives***

Eric Ketelaar

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2019. ISBN 9789071251481

Archiving

A social history of archives, as presented in this book, deals with the influence of societal challenges, patterns and norms on archiving practices and vice versa: archiving that conditions or facilitates social practices. In exploring past archiving practices, the book tries to answer the question: what did archiving people do in the Netherlands and why did they do it in different domains.

Overige begrippen *Archiveren; Archives; Archivistiek; Record keeping; Sociale geschiedenis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Boek

~ https://archivistics.home.blog/2019/12/14/new-e-book/

Boek (PDF)

~ https://archivisticshome.files.wordpress.com/2020/01/archiving-people_eric-ketelaar_2020_webversion.pdf

For comments and corrections

~ www.archivingpeople.nl

* 9588 *Archiving should be just like an Apple, en acht andere (nuttige ?) stellingen*

dr. G.J. van Bussel

(Lezing / oratie / college) HvA Publicaties, Amsterdam, 2012. Lectorale Rede in verkorte vorm uitgesproken op dinsdag 16 oktober 2012,
Bijzonder Lector Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam

Archiveren

.. Ik zal er weinig misverstand over hebben laten bestaan dat zowel 'Archiving' als 'Compliance' cruciaal zijn voor organisaties.

Allebei hebben ze een grote impact op de wijzen waarop wordt gewerkt in bedrijfsprocessen. Allebei vereisen ze betrouwbare informatie, die snel toegankelijk en beschikbaar is. Allebei vereisen ze een reconstructie van het verleden. Allebei hebben ze impact op de termijn waarop informatie beschikbaar is. Dat kan 'eeuwig' zijn, als de informatie van maatschappelijke of cultuur historische betekenis is. 'Eeuwig' de beschikking hebben over betrouwbare informatie ! Informatie die voldoet aan de gedefinieerde criteria van Kwaliteit, waarvan bekend is wat de Relevantie was (en is) op het moment van ontstaan, waarvan Context van ontstaan, gebruik en beheer bekend is (en blijft), en waarvan het Voortbestaan is gewaarborgd ! Dat betekent nogal wat ! De informatiewaardeketen tracht dit te realiseren, maar is in de meeste organisaties slechts marginaal geïmplementeerd. Het is een hybride construct, waarin mensen en computers processen uitvoeren zonder veel coördinatie.

Overige begrippen *Archiving; Bewaarbelang; Compliance; Content value chain; Context; Documenteren; Duurzame toegankelijkheid; Informatiewaardeketen; Information survival; Kwaliteit; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

Over de rede

~ http://www.digitalarchiving.nl/lectorale-rede-beschikbaar/

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Archiving-should-be-just-like-an-Apple.pdf

* 9744 *Australian Electronic Records Archival Considerations; Data management principles*

Dagmar Parer

(Rapport) Australian Archives, 1992.

Data Management

De doelen van het digitaal archiefbeheer:
- Records/data elements of permanent value held within automated systems, are identified in clear and unambiguous ways.
- The internal management of automated systems accommodates the identification and tracking of permanent value records/ data elements in electronic format
- The provision of long term access is provided to permanent value records/ data elements in electronic format.
- The permanent value records/data elements in electronic format are preserved over time.

Principes zijn
- Know your data
- Share your data

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

- Maintain your data's accuracy
- Promote system flexibility
- Preserve your valuable data

Overige begrippen *Accuracy; Preservation; Principles; Records Management; Voortbestaan.*

* **10418** ***Baseline Informatiehuishouding Gemeenten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) 20-dec-2011 / Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2011.

Informatiehuishouding

De Baseline Informatiehuishouding Gemeenten is beoogd als het algemene, voor alle gemeenten en voor alle onderdelen van de gemeente - ook samenwerkingsverbanden en uitvoerende diensten - geldende normenkader voor informatiebeheer, dat de toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe die ingezet kunnen worden:
- Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
- Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
- Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;
- Als toetsingskader voor de gemeentelijke auditdiensten.

Doelstelling is dat de Baseline een plek krijgt binnen het de 'productfamilie' van GEMMA en dat op die wijze signalen vanuit andere GEMMA producten mede bepalend zijn voor de doorontwikkeling en het onderhoud van de Baseline.

De Baseline bestaat uit een managementsamenvatting, de verschillende inhoudelijke delen en bijlagen. De verschillende inhoudelijke delen hebben ieder een eigen doelgroep:

Deel 1: De Basis; beschrijft een algemeen normenkader (strategisch) voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en is bedoeld voor bestuur en algemeen management bij gemeenten;
Deel 2a: Het Denkkader; biedt een denkkader (tactisch) waarin vakspecifieke theorieën, standaarden en normen aan elkaar worden geknoopt en is bedoeld voor afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld van de informatiehuishouding;
Deel 2b: Documentaire informatievoorziening en (digitaal) zaakgericht werken; verbindt de documentaire informatievoorziening, inclusief archivering, met zaakgericht werken en beschrijft dit vanuit de praktijk en de Archiefwet 1995. Dit deel is eveneens bedoeld afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld;
Deel 3: De Praktijk; bevat praktisch instrumentarium en gemeentelijke praktijkvoorbeelden (operationeel) en is bedoeld voor medewerkers binnen het werkveld van de informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiving by design; Baseline; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Referentiekader; Toetsing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Breed - Vernieuwing Baseline Informatiehuishouding voor gemeenten

~ http://www.breednetwerk.nl/m/blogpost?id=2537796%3ABlogPost%3A99622

Gemma Online (zoekopdracht)

~ https://www.gemmaonline.nl/index.php?title=Speciaal%3AZoeken&search=baseline+informatiehuishouding

* **10492** ***Beheer en archivering van digitale bestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 1998. Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 970, nrs. 1-2

Duurzame toegankelijkheid

In vervolg op haar rapport «Machineleesbare gegevensbestanden. Archivering en beheer bij het Rijk» uit 1991 (Tweede Kamer, 22 362, nrs. 1-2) ter gelegenheid van zijn afscheid op 31 oktober 1991 opgedragen aan de scheidende president F.G. Kordes, deed de Algemene Rekenkamer opnieuw onderzoek naar het beheer en de

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

archivering van digitale bestanden. Nagegaan werd of de in 1991 gemaakte aanbevelingen door de verantwoordelijke bewindspersonen ter harte waren genomen. De Rekenkamer deed hiervoor onderzoek bij de twee verantwoordelijke ministeries, namelijk het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BIZA) en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Om het risico dat belangrijke digitale bestanden verloren zouden kunnen gaan te verminderen, deed de Rekenkamer in 1991 op drie punten aanbevelingen.

De Algemene Rijksarchivaris zou een standpunt dienen te formuleren over het belang van beheer en archivering van digitale bestanden voor het cultuurhistorisch erfgoed. De wet- en regelgeving en het beleid zouden beter moeten worden toegesneden op de specifieke eisen die dit soort archiefmateriaal met zich mee brengt. Tenslotte zouden de eigenaren van de digitale bestanden een bewaarbeleid dienen vast te leggen waarin met deze eisen rekening wordt gehouden.

De Rekenkamer constateerde dat de Algemene Rijksarchivaris activiteiten in gang heeft gezet ter verdere beheersing van digitale bestanden, zowel bij de departementen als bij de Rijksarchiefdienst zelf. Deze activiteiten kwamen evenwel traag op gang. Pas in 1997 was daadwerkelijk voortgang te signaleren door activiteiten van het Programmabureau Digitale Duurzaamheid, de inrichting van een inspectiefunctie bij de Rijksarchiefdienst, hernieuwde aandacht voor de bij de begroting op te nemen archiefparagraaf en de aandacht voor toegankelijkheid van digitale overheidsbestanden.

Voorts bleek dat de regelgeving op het terrein van de archivering van digitale bestanden nog in opbouw is. De inmiddels in werking getreden Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 houden rekening met digitale bestanden. Het Reglement digitale bestanden, een ministeriële regeling van de minister van OCW, dat het kader vormt voor de door de departementen op te stellen regels voor beheer en archivering van digitale bestanden, wordt naar verwachting pas in 1998 vastgesteld. Vervolgens stelde de Rekenkamer vast dat het nog ontbreekt aan een totaaloverzicht betreffende overige, voor het bewaarbeleid van toepassing zijnde, wet- en regelgeving.

De staatssecretaris van BIZA en de minister van OCW konden op hoofdlijnen instemmen met het rapport van de Rekenkamer. Zij onderschreven de aanbevelingen en zij hadden inmiddels in lijn hiermee al diverse activiteiten ondernomen.

De Rekenkamer is verheugd dat beide bewindslieden de aanbevelingen ter harte nemen. Zij wijst op het belang van een intensieve samenwerking tussen de beide ministeries en de noodzaak van een meer concrete invulling van de (voorgenomen) activiteiten. De Rekenkamer zal de ontwikkelingen op dit gebied met belangstelling blijven volgen.

Overige begrippen *Geordende staat; Goede staat; Informatiebeheer; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vi3agzbvplyt

* **6231** ***Beheerst beheren; Beheer van ICT voorzieningen uit managementoptiek***

Theo Thiadens en Herman Spanjersberg

(Publicatie) Stichting Het Expertise Centrum, Den Haag, 2000. 1e druk december 2000
ISBN 90-75239-12-2

Beheer

De meeste organisaties van nu kunnen niet werken zonder gebruik te maken van ICT: zij zijn afhankelijk geworden van het functioneren van ICT-applicaties en -infrastructuren. Interne processen zijn soms direct met elkaar verbonden via ICT. In andere organisaties wordt ICT ingezet bij de contacten met klanten en leveranciers. In weer andere organisaties is naast de oude functionele organisatiestructuur een nieuwe virtuele structuur ontstaan met dwarsverbanden en projectcommunicatie op basis van e-mail dwars door de formele hiërarchie heen. Kortom: zonder responsieve en beschikbare inzet van ICT kan men geen product of dienst meer leveren.
Achterstallig onderhoud heeft een vervelende, ongeplande investeringsimpuls tot gevolg. Het invoeren van innovatieve toepassingen met ICT zonder aandacht te geven aan beveiligingsaspecten brengt het risico met zich mee dat kritische informatie op straat ligt. Het uitbesteden van ICT hoeft niet te betekenen dat de ICT-voorzieningen dan op elk moment volledig beschikbaar zijn, zelfs niet als er een doortimmerd service level management contract is afgesloten. Gebrekkige beschikbaarheid van ICT-voorzieningen veroorzaakt achterstanden,
dwingt tot inhaalslagen en soms tot het verlenen van voorschotten. Drie voorbeelden van problemen waar de

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

manager mee zal worden geconfronteerd als hij - of zij - niet systematisch aandacht schenkt aan het beheer van ICT-voorzieningen.
Beheerst beheren gaat over dit onderwerp, waarbij onder beheer wordt verstaan:

het up to date houden en exploiteren van ICT-infrastructuren en -applicaties en het inrichten en sturen van de organisatie om dit te realiseren.

Het boek is geschreven vanuit een managementoptiek. Steeds staat in dit boek centraal aan welke onderwerpen het algemeen management en de lijnmanager aandacht moeten geven als zij geconfronteerd worden met beheer van ICT. Bij de behandeling van de verschillende onderwerpen komen het belang van en de opties voor sturing van beheer naar voren.

Overige begrippen *Applicatiebeheer; Functioneel beheer; ICT; Management; ReMANO; Systeembeheer; Technisch beheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.hec.nl/files/Notebook 3 - Beheerst beheren(0).pdf

Verwijzing bij HEC

~ http://www.hec.nl/modules/cms/item01.aspx?catId=32&ItemId=79

Website van het exertise centrum (HEC)

~ http://www.hec.nl

* **2958** ***Bescherming van de privacy; Archiefwet en openbaarheid***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Artikel) Nederlands Archievenblad, 1995. nummer 1995/2

Privacy

De beheerder van een archiefbewaarplaats moet zich bewust zijn van de juridische en ethische verantwoordelijkheden op het terrein van openbaarheid van de archieven. Met name bij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Overige begrippen *Ethiek; Openbaarheid; Overbrengen; Uitzonderingsgrond.*

* **10387** ***Beslisboom - Impact assessment Informatiebeheer (IB)***

Rienk Jonker

(Webpagina) versie 23-aug-2020 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2020.

IB Impact assessment

Zoals bij informatiebeveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook vanuit het informatie- en archiefmanagement een impact assessment op processen, projecten of andere activiteiten uit te voeren. Doel van de dit assessment is er voor te zorgen dat afgewogen keuzes worden gemaakt over de kwaliteit van de informatievoorziening van het geanalyseerde proces, project of andere activiteit en dat het geheel compliant is aan regelgeving, normen, standaarden.

In dit model staat niet een enkel specialisme als zuil centraal, maar de stappen die logischerwijs te doorlopen zijn bij de analyse van een proces, project of andere activiteit. Elke stap is een zelfstandige onderdeel. Desondanks heeft de volgorde wel een zekere logica. De specialismen zoals architectuur, records management, privacy, informatiebeveiliging en gegevensmanagement komen als natuurlijke onderdelen van deze stappen aan de orde. Op deze manier wordt de onderlinge relatie en samenhang tussen de specialismen duidelijk en wordt voorkomen dat (te veel) dubbel werk plaatsvindt.

De resultaten van een assessment zijn in een een registratie of catalogus vast te leggen. Deze is als geheel te beschouwen als een kernadministratie waarmee de informatiehuishouding en informatievoorziening van een

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

organisatie is beschreven. Dit is een eenduidig overzicht van het totaal aan processen, de bijbehorende gegevens, de toegepaste technieken en de vormen van beheer. Uit deze kernadministratie kan het door de AVG verplicht gestelde verwerkingsregister geëxtraheerd worden. Deze administratie is geschikt voor referentie, bewijs en verantwoording.

Overige begrippen *Beslisboom; IAM; IAM impact assessment; Impact assessment; Informatie- en archiefclassificatie; Information- and recordsmanagement impact assessment; Leeuwarder informatiemodel; LIM; NEN 2082; NEN 2084; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 23081; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/beslisboom-impact-assessment-informatiebeheer-ib

* **10170** ***Beyond the traditional boundaries of archival theory; An Interview with Eric Ketelaar***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival science

Reflectionsion the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Archive; Ethics.*

** **9842** ***Blade Runner; Het neerdalend stof van een catastrofe***

Riemer Knoop

(Essay) Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013. In Refman 9843, Dr G.J. van Bussel (red), De Informatiemaatschappij van 2023 (2013) blz 14-25

Erfgoed

Ik weet niet of wat we om ons heen kunnen waarnemen een informatiemaatschappij is. De bedenkers van die term doelden op een postindustriële samenleving, met nieuwe paradigma's voor waardecreatie, distributie en consumptie, gebaseerd op voor iedereen onbegrensde toegang tot oneindig grote hoeveelheden verfijnde, eenduidige informatie. Dat zou de boel flink in beweging zetten. Maar de dotcom-luchtbel, de IJslanddéconfiture, de hypotheekzeepbel, de vastgoedspeculatie, het Facebook-geloof en de systemische malversatie van het bedrijfsleven die sinds de val van Enron aan het licht kwam: misschien zijn het evenzovele weerleggingen van de houdbaarheid van nieuwe paradigma's. Of van het fluimgehalte van wat we denken dat dat zijn. Maar laat ik me beperken tot mijn eigen terrein: de informatiecomponent van erfgoed en cultuur.

De gedigitaliseerde erfgoedwereld is geen globaal fenomeen. Ze is sterk gelokaliseerd. Hoogstens in West Europa, Noord Amerika en het Verre Oosten, en dan nog alleen in sommige delen, is er sprake van een zekere digitale standaard die de claim zou rechtvaardigen dat die sector substantieel aan de informatiemaatschappij deelneemt. Dan heb je het over musea die beschikken over een nette, interactieve website waarop een significant deel van hun collectie serieus digitaal beschikbaar is, en die zich openstellen voor toe-eigening door allerhande individuen en special interest-groepen in 'de samenleving'. Die zich niet verschuilen achter tariefmuren, die zich digitaal laten kennen, die uitkomen voor hun beleid en visie. En die zich bewust zijn van de bijzondere betekenis van de digitale tijd voor voorheen in de eigen instelling jaloers bewaakte, gemonopoliseerde kennis. Vergelijkbare kennis is echter ook allerwegen buiten het eigen gebouw te vinden, bij liefhebber en nerd, bij een kring van collega-instellingen maar ook bij geheel andersoortige organisaties. En niet alleen vergelijkbare kennis, maar ook betekenisvolle opvattingen en getuigenissen van smaak, toewijding en zin.
Een belangrijke eigenschap van de huidige informatiemaatschappij is dat dat bewustzijn leidt tot nieuwe allianties, verbanden en netwerken. Soortgelijke en soortverschillende spelers, producenten en gebruikers vinden en versterken elkaar, interacteren met elkaar en exploreren nieuwe horizonten. Dat leidt in ieder geval tot een voorlopig nieuw vocabulaire: crowd sourcing, the participatory museum, pro-Ams, participative curating. Nu nog Engels, straks misschien Chinees, of Urdu.

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Elders in de erfgoedwereld worden andere keuzes gemaakt, of blijft men hangen in oudere modellen. Aan de basis liggen sterker gelokaliseerde toewijding en aandacht, met oog voor terroir en ecosysteem. Of eenvoudig het ontbreken van middelen voor de majeure investeringen die voor eCultuur op boven omschreven wijze nodig zijn (waarbij het voor mij echt de vraag is of er inderdaad sprake is van investeringen, die immers een rendement veronderstellen, of dat het gewoon uitgaven zijn). Of men ziet simpelweg geen heil in het virtualiseren, en dus ontlokaliseren, van het aan erfgoed gebodene. Waarom op de informatiesnelweg invoegen wanneer de arena met betrekking tot erfgoed vooral een lokale context met zijn spelers is, en er voor virtueel bereikbare buitenstaanders weinig te halen valt, buiten dagbezoek en licht vertier? Dat heette toerisme, en dat wordt misschien terecht wel tot een wezenlijk andere categorie gerekend dan die van erfgoedgemeenschap. De reiziger vergaapt zich aan het vreemde dat voor de niet-toerist het eigene is. And the twain shall never meet.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Big data; Context; Deconstructie; Decontextualisering; Digitaal erfgoed; Postmodernisme; Vernietigingsbelang.*

* **10629** ***Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age***

Alex Wright

(Artikel) Oxford University Press, Oxford, 2014. ISBN 13: 9780199931415
ISBN 10: 0199931410

Documenteren

The dream of capturing and organizing knowledge is as old as history. From the archives of ancient Sumeria and the Library of Alexandria to the Library of Congress and Wikipedia, humanity has wrestled with the problem of harnessing its intellectual output. The timeless quest for wisdom has been as much about information storage and retrieval as creative genius.

In Cataloging the World, Alex Wright introduces us to a figure who stands out in the long line of thinkers and idealists who devoted themselves to the task. Beginning in the late nineteenth century, Paul Otlet, a librarian by training, worked at expanding the potential of the catalog card, the world's first information chip. From there followed universal libraries and museums, connecting his native Belgium to the world by means of a vast intellectual enterprise that attempted to organize and code everything ever published. Forty years before the first personal computer and fifty years before the first browser, Otlet envisioned a network of "electric telescopes" that would allow people everywhere to search through books, newspapers, photographs, and recordings, all linked together in what he termed, in 1934, a réseau mondial--essentially, a worldwide web.

Otlet's life achievement was the construction of the Mundaneum--a mechanical collective brain that would house and disseminate everything ever committed to paper. Filled with analog machines such as telegraphs and sorters, the Mundaneum--what some have called a "Steampunk version of hypertext"--was the embodiment of Otlet's ambitions. It was also short-lived. By the time the Nazis, who were pilfering libraries across Europe to collect information they thought useful, carted away Otlet's collection in 1940, the dream had ended. Broken, Otlet died in 1944.

Wright's engaging intellectual history gives Otlet his due, restoring him to his proper place in the long continuum of visionaries and pioneers who have struggled to classify knowledge, from H.G. Wells and Melvil Dewey to Vannevar Bush, Ted Nelson, Tim Berners-Lee, and Steve Jobs. Wright shows that in the years since Otlet's death the world has witnessed the emergence of a global network that has proved him right about the possibilities--and the perils--of networked information, and his legacy persists in our digital world today, captured for all time.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

* **9837** ***A climate of change in the education of German archivists?***

Irmgard Christa Becker

(Lezing / oratie / college) International Council on Archives Congress, Brisbane, 2012.

Kennis

In a global world interrelationships within scientific communities are an essential need. Research findings should be accessible all around the world, especially in a small community of professionals, such as the archival community. Researchers should take part in international debates, thereby showing openness towards new ideas and readiness to

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

share policies and theories with other archivists. The German archival community is large enough to discuss challenges within our profession with good results. Therefore, German archivists are less used to sharing their knowledge. If they did so, however, this would benefit not only them but also the international archival community. In order to encourage participation in international debates and networks, changes to archival training programmes are necessary. Results of international debates need to be integrated in to study programmes to a higher degree than they currently are. During this talk, I will present the state of the art of German archives with regard to appraisal and digital records keeping, and discuss the participation of German archivists in international debates on these two issues. German participation will then be compared to that of Dutch archivists. Finally, I shall look at challenges to education following my findings and point out possible solutions.

Overige begrippen *Appraisal; Archivistiek; E-depot; Kennisdelen; PIVOT; Project; Projectmanagement; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brisbane 2012, Speaker Full Papers & Abstracts

~ http://ica2012.ica.org/program/full-papers.html

Tekst op internet

~ http://ica2012.ica.org/files/pdf/Full%20papers%20upload/ica12Final00064.pdf

* **10447** ***The Construction of the Past: Towards a Theory for Knowing the Past***

Kenneth Thibodeau

(Artikel) Published 28-okt-2019 / Information, 2019. Information 2019, 10(11), 332;

Target past

This paper presents Constructed Past Theory, an epistemological theory about how we come to know things that happened or existed in the past. The theory is expounded both in text and in a formal model comprising UML class diagrams. The ideas presented here have been developed in a half century of experience as a practitioner in the management of information and automated systems in the US government and as a researcher in several collaborations, notably the four international and multidisciplinary InterPARES projects. This work is part of a broader initiative, providing a conceptual framework for reformulating the concepts and theories of archival science in order to enable a new discipline whose assertions are empirically and, wherever possible, quantitatively testable. The new discipline, called archival engineering, is intended to provide an appropriate, coherent foundation for the development of systems and applications for managing, preserving and providing access to digital information, development which is necessitated by the exponential growth and explosive diversification of data recorded in digital form and the use of digital data in an ever increasing variety of domains. Both the text and model are an initial exposition of the theory that both requires and invites further development.

Overige begrippen *Archival bond; Archival science; Archivistiek; Class diagram; Intentional domain; Philosophy of information; Pragmatic information theory; Procesgebonden informatie; Records in contexts; Sphere of interest; Target past.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel Site MDPI

~ https://www.mdpi.com/2078-2489/10/11/332/htm

DOI

~ https://doi.org/10.3390/info10110332

* **9655** ***Cornwall's Communications Heritage***

John Moyle

(Publicatie) Twelve Heads Press, Truro, 2009. ISBN 978 0 906294 63 5

Communicatie

Cornwall was the home of ocean telegraphy, once linked to the entire world by a network of undersea cables. Marconi based many wireless experiments here and satellite communications were pioneered in the west. The story begins in medieval times and continues right up to date with the latest spying technology.

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Overige begrippen *Glasvezel; Inlichtingendienst; Internet; Telecommunicatie; Telegrafie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Twelveheads

~ http://www.twelveheads.com/thtge.htm

* 9533 *CTRL ALT DELETE; Productiviteitsverlies door ICT-problemen en ontoereikende digitale vaardigheden op het werk.*

Dr. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Universiteit Twente / Center for e-Government Studies, Enschede, 2012.

Vaardigheid

De Nederlandse werknemer verliest dagelijks 8% van zijn werktijd aan slecht functionerende ICT en gebrekkige digitale vaardigheden. Omgerekend betekent dit een financiële strop van 19 miljard euro per jaar. Dit blijkt uit het rapport ‘Ctrl Alt Delete, productiviteitsverlies door ICT-problemen en ontoereikende digitale vaardigheden op het werk’ van onderzoeksinstituut CTIT van de Universiteit Twente in opdracht van ECDL, CA-ICT en Digivaardig & Digiveilig. Volgens de onderzoekers dr. ing. Alexander van Deursen en prof. dr. Jan van Dijk zijn de uitkomsten ‘schokkend’ vanwege de omvang en omdat leidinggevenden en werknemers zich nauwelijks bewust zijn van het productiviteitsverlies. Van Deursen pleitte tijdens de presentatie van het onderzoek op het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor meer gestructureerde ICT-trainingen, het verbreden van de rol van helpdesks en het formeler maken van spontane hulp van collega’s.

Dr. ing. Alexander van Deursen: "Computers en internet bieden veel voordeel bij het werk van de meeste Nederlanders. Maar de tijd die we nu iedere dag verliezen door niet of slecht functionerende PC of software en een gebrek aan kennis en vaardigheden om efficiënt met computers, internet en software om te gaan is te groot. Elk uur dat we op een computer werken, verliezen we per persoon 4 minuten en 34 seconden. Vooral laagopgeleiden verliezen veel, oplopend tot 10% van hun werktijd op een PC."

Helpdesk belangrijke hulpbron bij ICT-problemen

Voor werkgevers is de improductiviteit een enorme kostenpost die eigenlijk moet worden opgeteld bij de ‘klassieke’ ICT-kosten zoals hard- en software, energie en ICT-ondersteuning. Uit de steekproef blijkt dat medewerkers gemiddeld 1,7 keer per week een serieus ICT-probleem ervaren. Laagopgeleiden zelfs 2,5 keer per week waarbij het oplossen van hun probleem gemiddeld 35 minuten en 57 seconden duurt. De helpdesk wordt het meest ingeschakeld als hulpbron bij problemen (49%). 31% van de werknemers lost problemen zelf op, 17% schakelt collega’s in. Collegiale hulp blijkt de meest efficiënte oplossingsmethode. Alexander van Deursen: "Het is laagdrempelig, kost de minste tijd en je leert nieuwe digitale vaardigheden. Door op iedere afdeling een ICT buddy aan te wijzen die ICT-ondersteuning als neventaak heeft, creëer je een verlengstuk van de helpdesk. Een succesvolle oplossing die gemakkelijk kan worden ingebed in organisaties."

Werknemers zijn collegiaal en hulpvaardig

Werknemers onderschatten hun digitale vaardigheden flink. 52% Van de ondervraagden leest een binnenkomende e-mail direct terwijl dit een weinig efficiënte manier van e-mail gebruik is. Nederlandse werknemers zijn wel collegiaal. Alexander van Deursen: "Ruim 63% van de werknemers biedt wel eens hulp aan een collega met ontoereikende digitale vaardigheden. Deze ondersteuning kost veel tijd en geld. Werknemers die hulp aanbieden besteden hier gemiddeld 23 minuten en 58 seconden per week aan. Enerzijds kan dit een leerzame oplossingsmethode zijn, zeker wanneer het om minder complexe vaardigheden gaat, anderzijds weten we niet hoe effectief deze hulp daadwerkelijk is."

"Organiseer oplossingen en toets en train werknemers"

Tineke Netelenbos van Digivaardig & Digiveilig en eSkills Ambassadeur maakt zich grote zorgen wanneer werknemers en werkgevers niet snel in actie komen: "Een productiviteitsverlies van 19 miljard euro is onacceptabel. Reduceren tot nul is onmogelijk want nieuwe ICT-ontwikkelingen en nieuwe softwareprogramma’s kosten altijd leergeld. De onderschatting van het probleem en de overschatting van de eigen digitale vaardigheden maakt het verlies extra gevaarlijk. Werkgevers moeten in kaart brengen welke applicaties en systemen voor groot tijdverlies zorgen en concrete oplossingen inrichten. De effectieve hulp van collega’s moet beter georganiseerd worden.

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Daarnaast moeten werknemers worden getoetst en getraind waardoor digitale vaardigheden toenemen en het tijdverlies afneemt."

Effect ICT-training groot maar onderschat

Slechts een vijfde (22%) van de ondervraagden, jongeren meer dan ouderen, heeft de afgelopen drie jaar een ICT-training gevolgd. Uit de groep directie en hoger management volgde slechts 1 op de 10 werknemers de laatste drie jaar een ICT-training. 60% geeft ‘heb ik niet nodig’ als belangrijkste reden op om dit niet te doen. Opvallend is het verschil tussen de verwachte tijdswinst door een training en de daadwerkelijk geschatte tijdswinst. De daadwerkelijke tijdswinst is twee maal zo hoog als de verwachte tijdswinst.

Smartphones en tablets

Hoewel in opkomst maakt slechts 16% van de werknemers zakelijk gebruik van smartphones. Het gebruik van tablets is nog lager. De gebruiksfrequentie van smartphones onder hoogopgeleiden is groter dan bij middelbaar- en laagopgeleiden. Directieleden en hoger management zijn hiervan grootgebruikers. Het productiviteitsverlies daalt wanneer de gebruiksduur toeneemt. Het productiviteitsverlies bij hoogopgeleiden is slechts 3,7% ten opzichte van 14,5% bij laagopgeleiden.

Aanbevelingen uit Crtl Alt Delete:

1. Inventariseer bronnen van productiviteitsverlies
2. Institutionaliseer hulp aan collega’s
3. Maak een afweging over de breedte van de rol van de helpdesk
4. Schenk in het bijzonder aandacht aan laaggeschoolde werknemers
5. Schenk meer aandacht aan internetvaardigheden
6. Toets digitale vaardigheden bij werving nieuw personeel en monitor die vaardigheden
7. Zorg voor gericht beleid ten aanzien van de inzet van smartphones en tablet PC’s
8. Stel vuistregels op voor efficiënt e-mail gebruik
9. Besteed aandacht aan training en certificering
10. Inventariseer door personeel gekozen oplossingen voor ICT-problemen

Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van de SER die het rapport Ctrl Alt Delete in ontvangst nam: "Dit onderzoek toont de enorme tijdverspilling aan die wordt opgelopen door een tekort aan vaardigheden van werknemers om met de pc en computerprogramma’s om te gaan. Dat alleen al rechtvaardigt dat er in het onderwijs op alle niveaus meer aandacht wordt besteed aan de noodzaak Nederlanders ‘digitaal’ bedrevener te maken."

Het onderzoek

Het onderzoek Ctrl Alt Delete werd uitgevoerd door dr. ing. J.A.M. van Deursen en prof. dr. A.G.M. van Dijk van de Universiteit Twente in samenwerking met Digivaardig & Digiveilig, ECDL en CA-ICT. De resultaten zijn gebaseerd op een grote steekproef onder de Nederlandse beroepsbevolking tussen 16 en 67 jaar die minimaal 12 uur per week werken en per werkdag minimaal 2 uur gebruik maken van de computer.

Overige begrippen *EAwareness; EVaardigheid; ICT; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ http://www.utwente.nl/archief/2012/03/nederlander_verprutst_8_werktijd_aan_ict_problemen_en_gebrekkige_digitale_n.doc/

Rapport op internet

~ http://files.smart.pr/3a/545e74a577579c393880649e7f3964/CTRL-ALT-DELETE_Deursen-Dijk.pdf

* **344** ***The dark side of DIP ; do you know where your documents are, do you know what's in them ?***

Christopher Locke

(Artikel) Byte, 1991. april 1991

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Documentbeheer

Over het toegankelijk maken en houden van digitale documenten, de onderschatting van de problemen die daar te verwachten zijn.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; DIP; Document; Documentair structuurplan; Documentaire informatievoorziening; Imaging; Informatiebeheer; Informatiebeleid; Structuurplan informatiebeheer; Substitutie; Toegankelijkheid; Vervanging; Vinden; Volledigheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografische gegevens

~ http://www.math.utah.edu/pub/tex/bib/byte1990.html - Locke:1991:DSD

Draft op internet

~ http://www.panix.com/~clocke/darkside.html

* **10049** ***Dataprotectie in ketens; Zijn de huidige privacy concepten wel geschikt voor toepassing in ketens?***

M.J. Bonthuis

(Essay) Journal of Chain-computerisation Information Exchange for Chain Co-operation / Utrecht University Library Open Access Journals, in samenwerking met het Department of Information and Computing Sciences, Utrecht, 2016. Volume 6, Art. #1, 13 pagina's

Dataprotectie

De vraag die in dit essay centraal staat is of de huidige privacy concepten geschikt zijn voor het ketenniveau. Nu effectieve overkoepelende sturing in een keten ontbreekt, gegevens door de verschuiving van ‘halen’ naar ‘brengen’ meer uit het zicht van de verantwoordelijke raken en toestemming niet de juiste waarborgen op het grootschalige niveau biedt, is een herijking van het huidige wettelijke kader nodig. Het is dan ook gebleken dat privacy concepten kleinschalig zijn en niet zonder meer geschikt zijn voor de toepassing op het ketenniveau. Er kunnen vanuit het leerstuk echter wel aanbevelingen worden gedaan hoe de privacy concepten geschikt te maken voor het (grootschalige) ketenniveau. De richting waarin de oplossing kan worden gezocht wordt in dit essay weergegeven.

Overige begrippen *Grootschaligheid; Keten; Keteninformatisering; Kleinschaligheid; Level of abstraction; LoA; Niveauvergissing; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://jcc.library.uu.nl/index.php/JCC/article/view/68/111

* **10232** ***Datasets; Wat gezichtspunten***

Rienk Jonker

(Presentatie) versie 1-nov-2018 / Leeuwarden, 2018. Presentatie voor het jaarlijks overleg collectiespecialisten Griekse Latijnse Taal en Cultuur van universiteitsbibliotheken bij Tresoar

Dataset

Presentatie met een definitie en gezichtspunten rond datasets zoals
- Samenstellen
- Typering
- Overheid
- Doel
- Nut
- Waarde
- Kosten
- Beheerders
- Beheer
- Beschikbaarstellen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Bewaarbelang; Data management plan; Datagestuurd werken; DMP; Informatieobject; Open data; Privacy; RDM; Research data management; Toegankelijkheid; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie begrip dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581598572150784

Typering dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581764041785352

** **9240** ***Declining Derrida: Integrity, Tensegrity, and the Preservation of Archives from Deconstruction***

Brien Brothman

(Artikel) Archivaria, 1999. 48, Fall 1999

Deconstructie

Among philosophers, none has shown more interest in the concept of archives than deconstructionist Jacques Derrida. Yet archivists have virtually ignored his work. This essay offers three reasons for this neglect, and then proposes that the relationship between deconstruction and archival practice is best described as one of simultaneous tension and intimacy.

Overige begrippen *Archivistiek; Postmodernisme; Tensegrity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12717/13894

** **6811** ***Designing a National Standard for Discovery Metadata; Improving Access to Digital Information in the Dutch Government***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn Van Oranje, Rob Van Schaik

(Rapport) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 31 August 2004, TR-185-BZK

Toegankelijkheid

This report presents the results of our analysis, organized according to the three major phases in which the project was conducted. The first phase examined the needs of government information providers, to enable us to understand their concerns and what a metadata standard should offer them. The second phase examined the Dublin Core and a number of other national metadata standards, to enable us to understand their capabilities and limitations and to propose a discovery metadata standard for the Netherlands. The third phase explored implementation issues that had emerged in the first two phases. Our conclusions and recommendations are drawn from the results of all three of these phases. The report should be of interest to information providers, such as website and database managers in government organizations at all levels.

Overige begrippen *AGLS; Dublin Core; EAD; Interoperabiliteit; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Ontsluiting; ReMANO; Standaard; Toegankelijke staat; Vindbaarheid; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Doxsupport

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ http://www.doxsupport.nl

Gyata Management Consulting

~ http://www.gyata.nl

Rand Europe

~ http://www.randeurope.org

Stichting ICTU

~ http://www.ICTU.nl

* **9839** ***Digitaal archiefbeheer in de praktijk; Handboek***

Philippe Boudrez en Hannelore Dekeyser

(Rapport) Stadsarchief Antwerpen, Antwerpen, 2004.

Archiefbeheer

Digitaal Archiveren in Vlaamse Instellingen en Diensten (DAVID) was het eerste onderzoeksproject inzake digitale archivering in Vlaanderen. Het stadsarchief Antwerpen was samen met het Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica projectpartner van het DAVID-project. DAVID werd gefinancierd door het FWO-Vlaanderen in het kader van het Max Wildiersfonds. Het project liep van januari 2000 tot en met december 2003. DAVID had tot doel te onderzoeken hoe digitale archiefdocumenten op een duurzame en betrouwbare wijze in samenhang met hun context worden gearchiveerd.

DAVID zocht op basis van specifieke onderzoekscases archiveringsoplossingen voor alle types digitale archiefdocumenten. Bijzondere aandacht ging uit naar de archivering van digitale archiefdocumenten die het resultaat zijn van nieuwe technologieën zoals e-mail en internet. Buitenlandse ervaringen toonden immers aan dat archiefdiensten best vanaf de creatie van deze archiefdocumenten met hun archiveringsprocedures starten.

Voor elke onderzoekscase werd eerst het juridische kader uitgetekend. Binnen dit kader werd vervolgens een archiveringsoplossing uitgewerkt. Het onderzoek werd hierbij zoveel mogelijk aan de praktijk getoetst. De digitale archiefdocumenten van de Antwerpse stedelijke administratie vormden de praktische casussen van het project. De archiveringsstrategieën die DAVID uitwerkte, werden gaandeweg in de stadsadministratie uitgetest en geïmplementeerd. De feedback vanuit de praktijk werd teruggekoppeld naar de DAVID-rapporten.
In de loop van het project werden alle tussentijdse rapporten, richtlijnen en adviezen, artikels, voorbeelden, presentaties, enz. op de projectwebsite (http://www.antwerpen.be/david) gepubliceerd. Deze website blijft ook na het einde van het project online beschikbaar en wordt nog zoveel mogelijk geactualiseerd.

Het DAVID-project werd afgerond met de publicatie van het vademecum Digitaal archiefbeheer inde praktijk. Handboek .

In het eerste deel analyseert Hannelore Dekeyser (ICRI) het juridische kader waarbinnen digitale archivering gebeurt. Digitale archivering dient immers in overeenstemming te zijn met o.a. de archiveringsplicht, de openbaarheid van bestuur, de bescherming van de privacy en het auteursrecht.

Het archiefluik vormt het tweede deel van het vademecum en is van de hand van Filip Boudrez (stadsarchief Antwerpen). Vertrekkend vanuit de algemene problematiek van digitaal archiveren worden de mogelijke bewaarstrategieën voor digitale archiefdocumenten geëvalueerd en wordt de DAVID-bewaarstrategie voorgesteld. Archiveringsstandaarden spelen een belangrijke rol in deze bewaarstrategie en worden in het volgend hoofdstuk toegelicht.

In het laatste hoofdstuk worden twee archiveringsstrategieën voorgesteld: één voor kantoordocumenten en één voor informatiesystemen.

Voorliggend Technisch Rapport van het stadsarchief Antwerpen bevat het vademecum van het DAVID-project. Deze papieren uitgave is een tijdsopname want het is de intentie om de online versie te blijven actualiseren

Overige begrippen *Archiveren; Conversie; Emulatie; Migratie; Vervangen; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Tekst op internet

~ http://www.interpares.org/display_file.cfm?doc=ip1_dissemination_b_boudrez~dekeyser_david_handbook_2003.pdf

* **6546** ***Digitaal bouwarchief gemeente Tilburg***

Angelique Fierens en Theo van Dongen

(Publicatie) Gemeente Tilburg, Tilburg, 2002. Ministerie van VROM in samenwerking met het Overheidsloket 2000

Digitalisering

Digitaal Bouwarchief Tilburg, dit instrument beschrijft de stappen die de gemeente Tilburg heeft genomen om te komen tot een digitaal bouwarchief. Het document behandelt per hoofdstuk specifieke aandachtspunten, mogelijke valkuilen en oplossingsrichtingen. Er is niet één weg die naar een digitaal archief leidt, maar zijn er vele wegen. (Gemeente Tilburg, 2002)

Overige begrippen *Bouwvergunning; Digitale archieffunctie; Imaging; Proces; Project; Selecteren; Vervanging; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PDF bestand op internet

~ http://www.elo.nl/elo/Images/tilburg_digitaal_bouwarchief_tcm70-23962.pdf

Website elektronische overheid

~ http://www.elo.nl

* **6718** ***Digitaal Erfgoed Nederland; Naar een duurzame infrastructuur***

Janneke van Kersen

(Artikel) Museumpeil, 2004. 21, voorjaar 2004

Erfgoed

Wat begon als een rapport over het digitaliseren van het Nederlands cultureel erfgoed en de toegang tot dat erfgoed, bleek de basis voor de start van de digitalisering in Nederland te zijn. Vanuit verschillende scenario's zou het mogelijk moeten zijn om binnen een afzienbare tijd een hoeveelheid erfgoedmateriaal gedigitaliseerd en ontsloten te heb ben. En dat materiaal moest voor iedereen beschikbaar zijn.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Continuiteit; Cultureel erfgoed; Dublin Core; Duurzaamheid; Infrastructuur; Interoperabiliteit; Semantisch web; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

* **10042** ***The Digital Turn, How the Internet Transforms Our Existence***

Wim Westera

(Publicatie) Authorhouse, Bloomington, 2012.

Digital turn

The Digital Turn provides a helicopter view of digital media and their impact on our lives. It explains how the ever-growing flood of digital media affects our understanding of the world. The book analyses the world of Twitter, Apple, Facebook and Google and describes how our digitally-enhanced biotope alters our behaviours, social interactions, the economy, and culture as a whole. It explains the mechanisms and consequences of engaging in online spaces and investigates how we can avoid losing grip of our identity, friendship, social engagement, and eventually life at large. The book offers an accessible means for attaining a better understanding of the ways digital media influence our existence. It is a compact guide to becoming media literate and to preparing us for the advanced digital services that are yet to come.

Overige begrippen *Context; Informatieobject; Informatiewijsheid; Onlife; Papieren paradigma; Paradigm shift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

The Digital Turn
~ http://www.thedigitalturn.co.uk/

****** **8228** ***Digitale vaardigheden van Nederlandse burgers; Een prestatiemeting van operationele, formele, informatie en strategische vaardigheden bij het gebruik van overheidswebsites***

Drs. Ing. Alexander J.A.M van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Universiteit Twente, Enschede, 2008. Versie 1.0 / april 2008

Vaardigheid

Overheid overschat internetvaardigheden burgers
De overheid moet haar sites beter afstemmen op het zoekgedrag van haar burgers. Die gebruiken internet vaak klakkeloos. En op hogere zoekvaardigheden presteert de digitale generatie niet beter dan ouderen. Voor het eerst in Europa hebben onderzoekers aan de Universiteit Twente burgers in een laboratoriumsituatie getest op het raadplegen van overheidssites.

In de zomer van 2007 is een doorsnee van de bevolking in de regio Twente getest op hun vaardigheden bij het raadplegen van overheidssites. Organisaties als CBS en SCP meten vaardigheden door enquêtes te gebruiken. Dit is minder geldig dan het afnemen van prestatietests in een laboratorium, zoals de Universiteit Twente als eerste in Europa gedaan heeft, in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In een 1,5 uur durende test moesten de proefpersonen negen uitgebreide opdrachten verrichten waarvan de overheid veronderstelt dat burgers ze succesvol kunnen afronden.

Strategische internetvaardigheden pover
Van de 109 proefpersonen bleken veel burgers niet de benodigde vaardigheden te bezitten. Zij wisten de taken niet met succes af te ronden of deden er heel lang over. Van de vier soorten vaardigheden die werden getest, slaagde men op het onderdeel operationele vaardigheden ('knoppenkennis') gemiddeld voor 80% van de taken. Bij formele internetvaardigheden, de kunst van het oriënteren en navigeren tijdens het surfen, werden de taken voor 72% geklaard. Bij informatievaardigheden, het kunnen zoeken, selecteren en evalueren van informatie, slaagde men gemiddeld voor 62%. R ronduit slecht was de score op strategische vaardigheden, met behulp van internet een bepaald doel bereiken, bijvoorbeeld nagaan of het zin heeft in beroep te gaan tegen een overheidsbeschikking. Slechts 25% van de opdrachten waarbij burgers belangrijke financiële informatie moesten vinden of een voorkeur voor een politieke partij moesten uitspreken aan de hand van bepaalde standpunten, werden voltooid.
Tussen mannen en vrouwen werd geen enkel verschil aangetroffen. Bij operationele en formele vaardigheden deden hoogopgeleiden en jongeren het beter dan lageropgeleiden en ouderen. Bij informatie en strategische vaardigheden waren de hoogopgeleiden beter, maar de jongeren niet!

Digitale generatie scoort niet beter
Dit onderzoek is een opsteker voor ouderen. Met een klein zetje in de rug, het opdoen van knoppenkennis en surfvaardigheden scoren zij net zo goed of beter dan jongeren in de 'hogere' vaardigheden van informatie en strategie. De populaire hypothese dat het probleem van de digitale vaardigheden vanzelf verdwijnt met het uitsterven van de oudere generaties blijkt onjuist. Zowel bij jongeren als ouderen zijn er groepen die het internet heel slecht en heel goed kunnen gebruiken. Vooral informatievaardigheden zijn een probleem, ook bij jongeren.

Google belangrijker dan overheidssites
Opvallend was dat de proefpersonen informatie op het internet klakkeloos voor waar aannemen. Het definiëren van specifieke zoekwoorden en het selecteren van relevante informatie leverde veel problemen op. Ook is Google voor burgers een belangrijker zoekinstrument dan alle hulpsites die de overheid gemaakt heeft. De onderzoekers, Drs. Ing. Alexander van Deursen en Prof. Dr. Jan van Dijk, bevelen de overheid aan haar sites beter in te richten naar het zoekgedrag van burgers. In het onderwijs en daarbuiten dient men meer aandacht te besteden aan informatievaardigheden en het gebruik van zoeksystemen. Ouderen moeten meer hulp en cursussen krijgen bij de toegang tot computer en internet.

Overige begrippen *Aninformatisme; Competentie; Context; Dienstverleningsconcept; Digibetisme; E-overheid; Gebruik; Informatiebehoefte; Kennis; Navigatie; Overheidsinformatie; Precisie; Recall; Relevantie; Toegankelijkheid; Vangst; Vindbaarheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ http://www.utwente.nl/gw/mco/bestanden/digitalevaardigheden.pdf

* **10306** ***A distant mirror; The Calamitous 14th Century***

Barbara Tuchman

(Publicatie) Penguin Books, Harmondsworth, 1980.

Geschiedenis

The book's focus is the Crisis of the Late Middle Ages suffered by Europe in the 14th century. Drawing heavily on Froissart's Chronicles, Tuchman recounts the Hundred Years' War, the Black Plague, the Papal Schism, pillaging mercenaries, anti-Semitism, popular revolts including the Jacquerie in France, the liberation of Switzerland, the Battle of the Golden Spurs, and peasant uprisings. She also discusses the advance of the Islamic Ottoman Empire into Europe, ending in the disastrous Battle of Nicopolis. Yet Tuchman's scope is not limited to political and religious events. She begins with a discussion of the Little Ice Age, a change in climate that reduced the average temperature of Europe until the 18th century, and describes the lives of all social classes, from nobility and clergy to the peasantry.

Much of the narrative is woven around the life of the French nobleman Enguerrand de Coucy. Tuchman chose him as a central figure partly because he lived a relatively long life and could therefore stay in the story during most of the 14th century. (Coucy was born in 1340, seven years before the Black Death began in southern Italy. He died in 1397.) He was also close to much of the action, tied to both France and England. (Coucy was a French noble but he married Isabella, the eldest daughter of Edward III of England.)

Overige begrippen *Klimaat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DuckDickGo (zoeken)

~ https://duckduckgo.com/?q=A+distant+mirror%3B+The+Calamitous+14th+Century&t=ffab&atb=v1-1&ia=web

Goodreads books

~ https://www.goodreads.com/book/show/568236.A_Distant_Mirror

Wikipedia (boek en Tuchmans Law)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/A_Distant_Mirror

* **10171** ***Documents, Archives and Hyperhistorical Societies:; An Interview with Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Philosophy of information

Reflections on the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Blockchain; Data; Data donation; Data philantropy; Digital ethics; Ethics; Freemium; Good citizenship; Infraethics; Materiality; Reuse.*

* **10443** ***Eerlijkheid door archivering; De bijdrage van archivering aan eerlijk algoritmegebruik door gemeentelijke overheden***

Tobias van der Knaap

(Scriptie) Datum 31-aug-2020 / Centraal bureau voor statistiek / Universiteit van Amsterdam, Den Haag / Amsterdam, 2020. Masterscriptie Erfgoedstudies: Archival and Information Studies (duaal)

Kunstmatige intelligentie

With rapid developments in Artificial Intelligence (AI), local governments in the Netherlands are increasingly becoming interested in harnessing this new technology to improve their own work processes. This thesis describes

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

the results of a research project carried out in collaboration with Statistics Netherlands (CBS), with the goal of discovering how archival and information policies can contribute to the process of securing fairness, transparency, explainability and responsibility in algorithm usage by Dutch municipal governments. Based on academic literature from the fields of philosophy of technology and archival science, a study of existing policy and regulation frameworks and interviews with civil servants, this thesis describes the current situation regarding municipal archiving and information management, as well as the state of algorithm usage in municipal governments. It then suggests ways to improve this situation, through the overarching principle of ensuring the traceability of the process of governmental decision-making via thorough and complete archiving of the decision-making process in all its stages.

Overige begrippen *Algoritme; Archiveren; Artificiële Intelligentie; Bewaarbelang; Eerlijkheid; Ethiek; Transparantie; Uitlegbaarheid; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek UvA

~ https://scripties.uba.uva.nl/search?id=c3040418

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/eerlijkheid-door-archivering-de-bijdrage-van-archivering-aan-eerlijk-algoritmege

* **10411** ***Eindeloos dolen in het elektronische patiëntendossier; EPD***

Maurice Timmermans

(Bericht) Trouw 11-aug-2020.

Elektronisch patiëntendossier

Psychiaters trekken er zelden over aan de bel, maar bij langdurige behandelingen blijkt het elektronisch patiëntendossier een obstakel voor goede zorg. Eerdere suïcidepogingen en bijwerkingen van medicatie? Het is nauwelijks terug te vinden.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bruikbaarheid; EPD; Geordende staat; Interpreteerbaarheid; Ketendossier; Patiëntendossier; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van Trouw (registreren)

~ https://www.trouw.nl/cs-b600ed24

* **10055** ***Electronic records: a workbook for archivists***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) International Council on Archives, Parijs, 2005. ICA Study 16

This study is the work of the International Council on Archives Committee on Current Records in an Electronic Environment (2000-2004).

Duurzame toegankelijkheid

The focus of the Workbook is on records, which are or should be created in electronic office systems or networked environments (i.e. documents or document-like information, including databases, objects of any form and format that are the results of activities and transactions of organisations and individuals). Hence our focus is on 'born digital' records or records which were digitised as part of a business process. Records which were digitised by archives in order to improve preservation and access are not the subject of this Workbook, although its recommendations on preservation may also be relevant to them.

Records, whether private or public, are subject to legal regulation of one sort or another. The nature of that regulation varies widely from one jurisdiction to another. We note that, but do not attempt to discuss it here.

The Workbook gives advice on a technical level, but does not recommend specific software or hardware solutions. The fast changing nature of information technology applications in creating agencies means that any such advice

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

would rapidly be out-of-date. Instead of offering specific solutions, the Workbook tries to raise awareness, to stimulate discussion and to contribute to the continuous improvement of archives and records management.

The Workbook does not address questions of appraisal in any detail, not least because many of the core principles associated with appraisal are common to all media.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Preserveren; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/ica-study-n%C2%B016-electronic-records-workbook-archivists

* **3010** ***' E-mail beschermen in Grondwet'; Internet***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw 25-mei-2000.

Grondrecht

De commissie Franken komt met een aantal aanbevelingen om de grondwet aan te passen aan de moderne tijd.
- E-mail moet de zelfde bescherming krijgen als een brief. De bepaling in de Grondwet moet worden: 'Ieder heeft het recht vertrouwelijk te communiceren'.
- De vrijheid van drukpers moet veranderd worden in: 'Ieder heeft het recht vrij zijn mening te uiten. Dit recht omvat de vrijheid om denkbeelden of andere informatie te openbaren, te verspreiden of te ontvangen'.
Ook de openbaarheid van informatie moet in de Grondwet worden opgenomen. 'Ieder heeft recht op toegang tot bij de overheid berustenden informatie'.

Overige begrippen *Auteursrecht; Briefgeheim; Communicatie; Democratie; E-mail; Encryptie; Internet; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Rechtsstaat; Vertrouwelijkheid.*

* **3608** ***Er gaat niets boven e-mail; Elektronische communicatie bij de Informatie Beheer Groep: Iedereen tevreden.***

J. Kouijzer en S.J. van de Dijk

(Artikel) Computable 2-feb-2001.

E-mail

De IB-Groep verzorgt vanuit Groningen voor het ministerie van OCW de uitvoering van een deel van haar wet- en regelgeving (financiële uitkeringen en vorderingen). E-mail speelt een belangrijke rol in de dienstverlening. Een beschrijving van de overgang van een product- naar een klantgerichte benadering. 'Medewerkers en klanten ervaren e-mail als de meest 'ontspannen' manier van communiceren.'

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Communicatie; Formulier; Registratie.*

* **4727** ***Forever is a long time; The long term preservation of authentic electronic records***

Peter Horsman

(Presentatie) Archiefschool, Amsterdam, 2002. tbv Hongaarse collega's op 25 april 2002 in het Algemeen Rijksarchief

Digitale duurzaamheid

Over de verschillende varianten en projecten over digitale duurzaamheid, met nadruk op authenticiteit en betrouwbaarheid.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Emulatie; Migratie; Simulatie; Vervanging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Avoiding Technological Quicksand van Jef Rothenberger

~ http://www.clir.org/pubs/abstract/pub77.html

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

* **10000** ***A Formal Method for Analyzing the Authenticity Properties of Procedures for Preserving Digital Records***

William E. Underwood

(Artikel) Geraadpleegd 23-nov-2015 / Georgia Tech Research Institute, Atlanta (GA), 2002. In: Proceedings of the 2002 International Conference on Digital Archive Technologies (ICDAT2002)
December 19-20, 2002, Academia Sinica, Taipei, Taiwan, pp. 53-64.

Diplomatics

A formal method is described for analyzing records management and archival procedures and systems to determine whether they maintain and preserve authentic records over time. The analysis procedure is based on a formalization of archival and diplomatic concepts and principles as definitions and axioms. Concepts such as digital record, record series, and archival integrity are defined and axioms characterizing authentic documents and authentic records are formulated. A procedure is described for storing and retrieving the digital records of a record creator that incorporates elements to ensure the integrity and authenticity of the records. The theories of record integrity and authenticity are used with theories of communications security and belief to prove that the procedure achieves its goal of preserving the integrity and authenticity of the digital records. This demonstrates the formal method of analysis.

Overige begrippen *Authenticiteit; Axioma; ImArch; Informatiemodel; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/ICDAT2002.pdf

Lijst bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/index.htm

Researchgate

~ http://www.researchgate.net/publication/228575927_A_Formal_Method_for_Analyzing_the_Authenticity_Properties_o
s_for_Preserving_Digital_Records

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=A+Formal+Method+for+Analyzing+the+Authenticity+Properties+of+Procedures+for+Pres
al+Records&t=ffsb

** **10214** ***Gemeentelijke registratuur; Handleiding voor de kennis van de gemeentelijke registratuur en hare toepassing voor de practijk***

P Noordenbos

(Publicatie) N. Samson, Alphen aan den Rijn, 1926.

Registratuur

Bij de ontwikkeling, die de gemeentelijke registratuur de laatste jaren ondergaat, Is wel behoefte ontstaan aan eene handleiding, waarin de vraagstukken der gemeentelijke registratuur worden behandeld, niet alleen voor hen, die met de verzorging van dit onderdeel der gemeente-administratie zijn belast, doch voor allen die met de prak- tischè toepassing daarvan in aanrakjng komen of uit anderen hoofde voor deze vraagstukken belangstelling hebben.

Vooral ook voor studeerenden, voor hen die zich bekwamen in de gemeente-administratie, is het van belang dat zij kunnen kennis nemen van datgene wat er op het gebied der gemeentelijke registratuur is ontstaan in eene periode, waarin de gemeentelijke bemoeiingen zich belangrijk gingen uitbreiden en andere eischen gingen stellen aan de ordening der archiefstukken, maar bovenal ook om georiënteerd te zijn met betrekking tot de toe- passing van de registratuur voor de praktijk der gemeente-administratie. De Registratuur maakt nog wel geen deel uit van het

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

examenprogram, maar in de praktijk der gemeente-administratie zal iedere ambtenaar met de registratuur in aanraking komen.

In de laatste jaren zijn wel enkele werkjes op het gebied der gemeentelijke registratuur verschenen; zij behandelen evenwel in hoofdzaak alleen de archief ordening door het publiceeren van een bepaald systeem van groepeering van de onderwerpen der gemeente-administratie, waarnaar de ordening der archiefstukken zou kunnen plaats hebben, of zijn, wat de praktische toepassing betreft, afgesteld op een bepaalde administratie, m.i. bestaat er behoefte aan eene beschrijving van de ontwikkeling en de beteekenis der registratuur voor de gemeente-admininistratie van datgene wat de praktijk.

Vooral in de laatste jaren - heeft geleerd bij het volgen van de nieuwe richting in de methode van archief- ordening, de toepassing van het dossierstelsel. Ik Heb getracht in deze behoefte eenigszins te voorzien door de samenstelling van deze hand- leiding, waarmede ik tevens hoop iets bij te dragen tot het wekken van belangstelling voor dit belangrijke onderdeel der gemeente-administratie.

Overige begrippen *Administratie; Archiefvorming; Dossierstelsel; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Delpher

~ https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02:000122789

* **874** ***Geschiedenis van de rekenkunst; Van kerfstok tot computer***

Anton Nijhollt en Jan van den Ende

(Publicatie) Academic Service, Schoonhoven, 1994.

Computergeschiedenis

Een historisch perspectief op de computer en zijn plaats in de maatschappij. Deze geschiedenis gaat terug, via de ponskaartmachines en de analytical engine van Babbage, en de logaritmische tafels en de rekenliniaal. Uiteindelijk worden kerfstok en kleitablet als beginpunt beschreven.

Overige begrippen *Computer; Encryptie; Ethiek; Filosofie; Informatica; Informatie- en communicatietechnologie; Inlichtingendienst; Wetenschap; Wiskunde.*

* **4450** ***Hacker-ethiek voor overspannen managers***

Marianne van den Boomen

(Boekbespreking) Trouw 10-nov-2001.

Ethiek

In 1984 tekende Steven Levy in 'Hackers: Heroes of the computerrevolution' als eerste de hacker-ethiek op. Hacken bleek vooral 'openbreken, letterlijk en figuurlijk: ontraadselen en naar je hand zetten van computers, maar ook van andere technologieën, zoals telefoons. Dat was niet alleen leuk maar ook sociaal en politiek belangrijk.

Over het boek van Pekka Himanen: 'The Hacker Ethic and the Spirit of the Information Age'

Overige begrippen *Cracker; Cypherpunk; Hacker; Hacktivist; Onthaasten; Verstoring.*

** **10047** ***Hoe groot is groot genoeg? Over archieven en proportionaliteit***

Theo Thomassen

(Lezing / oratie / college) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2016. Afscheidsrede als hoogleraar Archiefwetenschap op 13 mei 2016

Bureaucratie

Geachte toehoorders,

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Hoeveel bureaucratie is bureaucratie genoeg? Door de jaren heen heb ik nieuwsberichten verzameld over regels, rompslomp en overmatig papierwerk, on lineformulieren, checklijsten en scoringslijsten, paarse krokodillen, kwaliteitsborging en toetsdossiers, ambtelijke depersonalisering, cijferfetisjisme en het declaratiecircus in de gezondheidszorg, nutteloze transparantie, niet-significante uitkomsten van studentevaluatiesystemen en computer-says-no-ervaringen, keuzemenu's, minachting van de professional en technologiemonumentalisme, megalomane bureaucraten, overgedocumenteerde outputsturing en de identificatie van personeel aan de hand van rugnummers, kortom: over de ijzeren kooi van de bureaucratie. Daar wilde ik voor mijn pensioen nog wat mee doen.

Ik ga het vanmiddag met u hebben over de intensieve menshouderij: de doorgeslagen bureaucratie, waar u allemaal last van heeft, ook als u niet bij de UvA werkt. Over wat er tegen te doen valt en welke heroïsche rol de bijdetijdse archivaris daarin zou kunnen spelen. Iets nieuws ga ik u niet vertellen. De literatuur over bureaucratie is even overweldigend als de bureaucratie zelf. Afwijkend is alleen mijn invalshoek. Ik wil de bureaucratie bekijken vanuit een duurzaamheidsperspectief en aan de hand van de sustainistische beginselen

Overige begrippen *Bureaucratisme; Controle; Depersonalisering; Informatisering; Machinebureaucratie; Netwerkbureaucratie; Professie; Professional; Proportionaliteit; Standaardisatie; Sustainisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archief 2.0

~ http://www.archief20.org/profiles/blogs/afscheidsrede-theo-thomassen-hoe-groot-is-groot-genoeg-over-archi

Box

~ https://app.box.com/s/pe32ygdxjvrkx7kyyfoh0bn12ycr5thk

* **10063** ***Hoofdzaken van de Archiefwetgeving***

F.C.J. Ketelaar en S.F.M.Plantinga en J.D.C.de Vries

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1985. Zesde druk

Archiefrecht

Reader ten behoeve van het onderdeel archiefrecht voor de opleidingen van de Rijksarchiefschool.

Overige begrippen *Openbaarheid.*

* **3014** ***Hooi en speld; Nieuwe internetzoekmachines gebruiken citatie-technieken***

Rob van den Berg

(Bericht) NRC 27-mei-2000.

Trefwoord

Zoeken op trefwoord is niet altijd meer toereikend om iets te vinden op Internet: veel te veel hits. Nieuwe technieken bieden uitkomst.

Overige begrippen *Internet; Raadplegen; Toegankelijkheid; Zoeken; Zoekmachine.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Alltheweb

~ http://www,alltheweb.com

Altavista

~ http://www.altavista.com

excite

~ http://www.excite.com

Google

~ http://www.google.com

Northernlight

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ http://www.northernlight.com

Researchindex

~ http://www.researchindex.com

Shared

~ http://www.shared.de

** **10041** ***Hyperobjects; Philosophy and Ecology after the End of the World***

Timothy Morton

(Publicatie) University of Minnesota Press, Minneapolis, 2013.

Hyperobject

Having set global warming in irreversible motion, we are facing the possibility of ecological catastrophe. But the environmental emergency is also a crisis for our philosophical habits of thought, confronting us with a problem that seems to defy not only our control but also our understanding. Global warming is perhaps the most dramatic example of what Timothy Morton calls "hyperobjects" entities of such vast temporal and spatial dimensions that they defeat traditional ideas about what a thing is in the first place. In this book, Morton explains what hyperobjects are and their impact on how we think, how we coexist with one another and with nonhumans, and how we experience our politics, ethics, and art.

Moving fluidly between philosophy, science, literature, visual and conceptual art, and popular culture, the book argues that hyperobjects show that the end of the world has already occurred in the sense that concepts such as world, nature, and even environment are no longer a meaningful horizon against which human events take place. Instead of inhabiting a world, we find ourselves inside a number of hyperobjects, such as climate, nuclear weapons, evolution, or relativity. Such objects put unbearable strains on our normal ways of reasoning.

Insisting that we have to reinvent how we think to even begin to comprehend the world we now live in, Hyperobjects takes the first steps, outlining a genuinely postmodern ecological approach to thought and action.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Context; Ecologie; Filosofie; Information; Level of abstraction; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Das Rad (YouTube)

~ https://www.youtube.com/watch?v=HOPwXNFU7oU

Wikipedia (Hyperobject)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton - Hyperobjects

Wikipedia (Object-oriented ontology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Wikipedia (Tomothy Morton)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

Zie hier

~ https://www.upress.umn.edu/book-division/books/hyperobjects

* **9888** ***Informatiebeheer - Belang en uitgangspunten***

Rienk Jonker

(Referentiekader) Versie 5 30-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Vastgesteld door College van B en W van Leeuwarden (27 oktober 2015, nr. 10)

Informatiebeheer

Een organisatie kan niet zonder betrouwbare informatie. Kwaliteit van informatie is afhankelijk van de zorg die er aan wordt besteed.

In de bijgevoegde notitie staan de uitgangspunten op een rij waaraan het gemeentelijk informatiebeheer moet voldoen.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Deze zijn essentieel voor een goed functionerende organisatie, digitalisering en digitaal werken en voor het concept van de e-gemeente en iOverheid. De uitgangspunten, die zijn gebaseerd op de Archiefwet 1995 ca, dienen als kader voor de interne beheersregels en op te stellen interne procedures . Ook zijn hieruit de verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer af te leiden. In algemene zin zijn de uitgangspunten van toepassing op alle gemeentelijke (digitale) informatiesystemen waarmee gegevens worden verwerkt inclusief op de bijbehorende processen.

De eerste versie was van augustus 2007, Vastgesteld 26 november 2007, Digipro nummer 189117
De tweede versie was van november 2013 ten behoeve van het Programma Leeuwarden Digitaal!.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Informatie- en archiefmanagement; Informatievoorziening; Kwaliteit; Regel; Uitgangspunt; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de uitgangspunten op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/uitgangspunten-

* **9017** ***Informatiehuishouding van het Rijk. Overzicht van een dynamisch vraagstuk, een achtergrondstudie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2010. TK 2009-2010 32 307

Informatiehuishouding

Constateringen

De Algemene Rekenkamer stelt vast dat de volgende punten dringend aandacht vereisen:

- Bestuurders overschatten de mogelijkheden van ICT om de problemen aan te pakken. Tegelijkertijd onderschatten ze de hoeveelheid tijd, geld en menskracht die ICT-projecten kosten.
- Omdat de dertien departementen zelf verantwoordelijk zijn voor uitvoering van een rijksbreed beleid, kunnen er grote verschillen optreden in uitvoering, zeker in tempo.
- De huidige aanpak richt zich op bestaande problemen, maar niet op gedigitaliseerde informatie als e-mail, sms en twitter. Een visie op huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen ontbreekt.

Aanbevelingen:

Kennisontwikkeling, het beschikbaar stellen van kennis en een toekomstvisie zijn voorwaarden om rijksbreed tot een duurzame informatiehuishouding te komen. Daarbij is voortdurende aandacht en vasthoudendheid van de ambtelijke en politieke leiding van de departementen gewenst.

Aanpak:

De Algemene Rekenkamer zal initiatieven nemen om samen met de coördinerende Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en andere deskundigen een effectieve aanpak voor zowel de korte als de langere termijn te helpen ontwikkelen. Zij werkt hier van harte aan mee, omdat zij bij haar onderzoeken zelf last ervan heeft als ministeries hun informatiehuishouding niet op orde hebben. Bovendien maakt de Algemene Rekenkamer zelf ook deel uit van het Rijk en worstelt zij net als de ministeries met het op orde brengen van haar eigen informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Kennis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport op de site van de rekenkamer

~ https://www.rekenkamer.nl/archief/publicaties/rapporten/2010/02/11/informatiehuishouding-van-het-rijk

Rapport in ODF

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/behandelddossier/kst-32307-2.odt

Rapport in PDF

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ http://www.rekenkamer.nl/dsresource?objectid=87189&type=org

**** 9843** ***De Informatiemaatschappij van 2023; Perspectieven op de nabije toekomst***

G.J. van Bussel

(Publicatie) GEA Consultancy / Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013.

Informatiemaatschappij

Visie van de deelnemers (15) aan het project 'De informatiemaatschappij van 2023' van het Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam.

Er zijn zes hoofdlijnen te onderkennen:

1) Er is een transitie nodig die de maatschappij vraag-gestuurd maakt en niet aanbod-gestuurd.
2) Informatiewijsheid (of informatiegeletterdheid) is een absolute voorwaarde om te kunnen functioneren in een informatietechnologisch gestuurde informatiemaatschappij.
3) De informatiemaatschappij van 2023 is contexttueel: de exponentiële groei van de hoeveelheid informatie vereist dat informatie benaderd kan worden in context.
4) Informatie wordt in 2023 niet meer gezocht, maar wordt gevonden.
5) 'linked data': in 2023 is 'alles' opgenomen in een groot netwerk, de 'internet of things'.
6) We gaan naar een 'open' informatiemaatschappij: informatie is de brandstof van de maatschappij en is (vrijelijk) beschikbaar voor eenieder.
.

Overige begrippen *Context; Contextueel; Informatiegeletterdheid; Informatiewijsheid; Linked data; Open access; Semantisch web; Transitie; Vinden; Web 3.0; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bennett, D.(2013). 'What Did 1988 Los Angeles Think 2013 Los Angeles Would Look Like?'

~ http://www.theatlanticwire.com/technology/2013/03/what-did-1988-los-angeles-think-2013-los-angeles-would-look/63110

Docsplayer (bundel op het web)

~ https://docplayer.nl/571412-De-informatiemaatschappij-van-2023.html

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-informatiemaatschappij-van-2023-perspectieven-op-de-nabije-toekomst

*** 10412** ***Information Catastrophe***

Melvin M. Vopson

(Artikel) AIP Advances, 2020. AIP Advances 10, 085014 (2020)

Information

Currently, we produce ∼10 (tot de) 21 digital bits of information annually on Earth. Assuming a 20% annual growth rate, we estimate that after ∼350 years from now, the number of bits produced will exceed the number of all atoms on Earth, ∼10 (tot de) 50. After ∼300 years, the power required to sustain this digital production will exceed 18.5 × 1015 W, i.e., the total planetary power consumption today, and after ∼500 years from now, the digital content will account for more than half Earth's mass, according to the mass-energy-information equivalence principle. Besides the existing global challenges such as climate, environment, population, food, health, energy, and security, our estimates point to another singular event for our planet, called information catastrophe.

Overige begrippen *Fixity; Hyperobject; Information catastrophe; Interobjective; Molten; Nonlocal; Phased; Transition; Vijfde fase; Viscous.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

AIP Advances (artikel - DOI)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

~ https://aip.scitation.org/doi/10.1063/5.0019941

AIP Persbericht (11/8/2020)

~ https://publishing.aip.org/publications/latest-content/digital-content-on-track-to-equal-half-earths-mass-by-2245/

* **9814** ***Information in organisations: directions for information management***

Joyce Kirk

(Artikel) Information Research, 1999. nr. 4(3)
Last updated: 12th February 1999

Informatiemanagement

The work of managers in small and medium-sized enterprises is very information-intensive and the environment in which it is done is very information rich. But are managers able to exploit the wealth of information which surrounds them? And how can information be managed in organisations so that its potential for improving business performance and enhancing the competitiveness of these enterprises can be realised? Answers to these questions lie in clarifying the context of the practice of information management by exploring aspects of organisations and managerial work and in exploring the nature of information at the level of the organisation and the individual manager. From these answers it is possible to suggest some guidelines for managing the integration of business strategy and information, the adoption of a broadly-based definition of information and the development of information capabilities.

Overige begrippen *Informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://informationr.net/ir/4-3/paper57.html

* **10160** ***Information, records, and the philosophy of speech acts***

Geoffrey Yeo

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Speech act

This essay oncentrates on several theoretical perspectives, This most notably on speech act theory (or philosophy). It contains considererations how notions of ‘information’ might relate to a view of record-making and record-keeping that take account of speech act philosophy. It concludes that records have both social and informational roles. Speech act theory reminds us that records are not mere information objects or containers of facts, and it affirms that records do not simply dissolve into interpretation. At the point of inscription, a record and an action are interlinked: assertive, directive, commissive, or declarative.

Overige begrippen *Function; Information object; Philosophy.*

* **2122** ***Informationssicherung als Grundprinzip demokratischen Verwaltungshandelns?; Aufgaben, Möglichkeiten und Grenzen der Archive***

Roland Müller

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H1

Ethiek

De invulling van rol van het vak van de archivaris is behoorlijk cultuurafhankelijk

Overige begrippen *Archief; Archiefbeheer; Ethiek; Gebruik; Levenscyclus; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Persoonlijke levenssfeer; Uitzonderingsgrond.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Hathi

~ https://hdl.handle.net/2027/mdp.39015072446787

** **8436** ***International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records***

Luciana Duranti en Randy Preston

(Publicatie) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in ARCHIVI, a. III-n.2 (luglio-dicembre 2008), numero speciale - Relazioni finali del gruppo internazionale di ricerca InterPARES 2

Records Management

The "International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES): Experiential, Interactive and Dynamic Records," hereinafter called InterPARES 2, was carried out between January 2002 and December 2006. Its goal was to develop a theoretical understanding of the records generated by experiential, interactive and dynamic systems, of their process of creation, and of their present and potential use in the artistic, scientific and governmental sectors, and, on the basis of that understanding, to formulate methodologies for:

- ensuring that the records created using these systems can be trusted as to their content (that is, are reliable and accurate) and as records (that is, are authentic) while used by their creator;

- selecting the records that have to be kept for legal, administrative, social or cultural reasons after they are no longer needed by their creator;

- preserving the selected records in authentic form over the long term; and

- analyzing and evaluating advanced technologies for the implementation of these methodologies in a way that respects cultural diversity and pluralism.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheer; Behoud; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Terminologie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.interpares.org/ip2/book.cfm

* **10165** ***Intertextuality in the Archives***

Fiorella Foscarini en Juan Ilerbaig

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Intertextuality

Reflection on the basic concept of context in using a semiotic approach in which they provide insights that point to an expanded and more dynamic view of tekst-context relationships. Rhetorical Genre Studies (RGS) offer a set of concepts and analytical tools that shed light on the social context of records creation and use. By looking at intertextual relationships in the archives, archivists can develop a better insight as to the mechanisms involved in the choices made by record creators and users; an insight that in turn elucidates context as a situated construct.

Overige begrippen *Construct; Context; Semiotiek; Textuality.*

** **9834** ***Interview met Luciano Floridi; Tijdens KVAN-dagen in Assen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) opgenomen 16-jun-2014 / Redactie S@P Jaarboek, Assen, 2014. Onbewerkte audiostream

Informatiefilosofie

Interview/gesprek aan de hand van een vijftal vooraf opgestelde vragen en over Google, de uitspraak van het

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Europese Hof en zijn rol en ideeen.

Overige begrippen *Infosphere; Level of abstraction; LoA; Privacy.*

** **7324** ***Inventarisatie van archieven, gevormd volgens het dossierstelsel; Werkbespreking van de docenten ordening en beschrijven***

Arnold den Teuling

(Verslag) Archievenblad, 1980. 84e jaargang

Inventariseren

Beantwoording van de vraag op welke manier een inventaris te maken is van archieven die zijn geordend op basis van een dossierstelsel,

Overige begrippen *Archiefcode; Beschrijven; Dossier; Dossierinventaris; Dossierstelsel; Facetdossier; Inventaris; Objectdossier; Ordenen; Ordeningsstelsel; Schema; Selecteren; Subjectdossier; Toegankelijk maken; UDC; Vernietigen; Waarderen; Zaak; Zaakdossier; Zaakgericht werken; Zaaksgewijze ordening.*

* **10227** ***Koninklijk Besluit van 2 oktober 1950, Stbl K.425, houdende voorschriften voor de behandeling van post- en archiefzaken bij de rijksadministratie, met ingekomen ontwerp-code voor een Nederlands overheidsarchief op basis van een decimaalstelsel; (Besluit P***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975, Den Haag, 1950. Digitale kopie van een afschrift uit archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975
Collectie Nationaal Archief: Toegannunner:2.10.26, Inventarisnummer 221
Bevat ook een numerieke classificatie van taken per rijksonderdeel en internationale samenwerkingsvervanden

Documentaire informatievoorziening

Regeling voor document- en dossierbehandeling bij het Rijk. In 1980 vervangen door het KB Algemene secretarie aangelegenheden rijksadministratie (KB ASAR)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefbeheer; Archiefstelsel; CIO; Documentbehandeling; Dossierbehandeling; Dossierregistratie; Postregistratie; Records Management; Registratuur; Registratuurplan; Strategisch Informatie Overleg.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europena

~ https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/NL-HaNA/type/fa/id/2.10.26/unitid/2.10.26+-+221

* **10255** ***Learning as a Machine. Crossovers Between Humans and Machines***

Mireille Hildebrandt

(Artikel) Journal of Learning Analytics / , 2017.

Learning analytics

This article is a revised version of the keynote presented at LAK ’16 in Edinburgh. The article investigates some of the assumptions of learning analytics, notably those related to behaviourism. Building on the work of Ivan Pavlov, Herbert Simon, and James Gibson as ways of "learning as a machine," the article then develops two levels of investigation (processing of personal data and profiling based on machine learning) to assess how data driven education affects privacy, non-discrimination, and the presumption of innocence. Finally, the article discusses how data minimization and profile transparency will contribute to the methodological integrity of learning analytics, while protecting the fundamental rights and freedoms of human learners thus safeguarding the creativity, humour, and contestability of human learning.

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Overige begrippen *Ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Machine learning; Philosophy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op Bepress

~ https://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/77/

* **10484** ***The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting & Recovering***

Umberto Eco

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Opname van 18-okt-2013 / Yale University, 2013.

Curation

This is a lecture by renowned Italian author and scholar Umberto Eco, which he delivered at the Yale University Art Gallery on Friday, Oct. 18, 2013. The lecture's full title is The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting and Recovering.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Preservation; Preserveren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?v=TGPVJvHwXgQ

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

* **10407** ***Life before Jenkinson - The development of British archival theory and thought at the turn of the twentieth century***

Margaret Proctor

(Artikel) Archives, 2008. Archives, xxxiii, no. 119, Oct. 2008

Archivistiek

Do we wish . . . the Archives of the future to possess the same characteristics as those of the Past? If the answer is 'yes' . . . A considerable part of that body of things necessary for every War Archivist to know . . . Must be the ordinary rules governing the administration of ordinary Archives. But here arises an initial difficulty: there is no complete treatise on this subject in the English Language; or indeed in any language, for the well-known Treatise of Muller, Feith, and Fruin relates only to questions of Classification and Arrangement; and, moreover, there are certain aspects of that and other divisions of Archive Economy upon which I have ventured to think that an English Archivist might have a new point of view to suggest; notably in the matter of custody

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5642011/Life_before_Jenkinson_the_development_of_British_archival_theory_and_thought_of_the_twentieth_century

** **10266** ***The Logic of Information; A Theory of Philosophy as Conceptual Design***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2019. ISBN: 9780198833635

Logic of information

Luciano Floridi presents an innovative approach to philosophy, conceived as conceptual design. He explores how we make, transform, refine, and improve the objects of our knowledge. His starting point is that reality provides the data, to be understood as constraining affordances, and we transform them into information, like semantic engines. Such transformation or repurposing is not equivalent to portraying, or picturing, or photographing, or photocopying

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

anything. It is more like cooking: the dish does not represent the ingredients, it uses them to make something else out of them, yet the reality of the dish and its properties hugely depend on the reality and the properties of the ingredients. Models are not representations understood as pictures, but interpretations understood as data elaborations, of systems. Thus, Luciano Floridi articulates and defends the thesis that knowledge is design and philosophy is the ultimate form of conceptual design.

Although entirely independent of Floridi's previous books, The Philosophy of Information (OUP 2011) and The Ethics of Information (OUP 2013), The Logic of Information both complements the existing volumes and presents new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Affordance; Conceptual design; Conceptuele logica; Epistemology; Factual information; Filosofie; Informatie_over; Informatiefilosofie; Information; Information_about; Level of abstraction; Logic; Logica; Ontology; Semantic information.*

Semantic artifact

The totality of the outcome of our creative semanticization (giving meaning to and making sense of) and conceptual design of reality.

Overige begrippen *Artifact; Conceptual design; Constructivisme; Ontology; Semantisch artefact; Semantization.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Oxford University Press

~ https://global.oup.com/academic/product/the-logic-of-information-9780198833635?cc=nl&lang=en&

** **313** ***Management of electronic records: Issues and guidelines; Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) United Nations, New York, 1990. ISBN 92-1-100348-2

Informatiebeheer

The United Nations (UN) conducted one of the first comprehensive studies aimed at developing guidelines for the implementation of electronic records archives and records management programs for the use of UN organizations. The report, Management of Electronic Records: Issues and Guidelines (known informally as the ACCIS report), published

The ACCIS report was the result of the work of an international interdisciplinary group of UN professionals and external consultants with major contributions by David Bearman, Tora Bikson and Charles Dollar under the leadership of Richard E. Barry from 1987-1989.

Een bijzonder goed rapport over dit onderwerp. MLG. De levenscyclus van gegevens die ik in de overzichten gebruik/heb gebruikt en ook op mijn website komt uit dit document.

Overige begrippen *Archiefbeheer; MLG; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Literatuurlijst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/313

** **10464** ***Managing Records as Evidence and Information***

Richard J. Cox

(Publicatie) Greenwood Publishing Group, Santa Barbara, 2000.

Records Management

For the past three decades, policies regarding a variety of information issues have emanated from federal agencies,

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

legislative chambers, and corporate boardrooms. Despite the focus on information policy, it is still a relatively new concept and one only now beginning to be studied. The subject area is wider than believed--archives and records policies, information resources management, information technology, telecommunications, international communications, privacy and confidentiality, computer regulation and crime, intellectual property, and information systems and dissemination. This is not a compendium of policies to be used, but rather an exploration in a more detailed fashion of the fundamental principles supporting the setting of records policies. Records policies are critically important for records professionals to develop and use as a means of strategically managing the information and evidence found in the millions of records created daily, provided that the policies are based on comprehensible principles. This is a series of discourses on the fundamentals of archives and records management needing to be understood before any organization attempts to define and set any policy affecting records and information. The chapters concern defining records, how information technology plays into policy compiling, the fundamental tasks of identifying and maintaining records as critical to records and information policy, public outreach and advocacy as a key objective for such policy, and the role of educating records professionals in supporting sensible records policies.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Data; Evidence; Information; Semantic information; Semantische informatie.*

* **4012** ***De markt voor kennis***

Ard Huizing en Wim Bouman

(Artikel) ARCHOS Magazine, 2001. nummer 5/6, 2001

Kennis

Kennis zit in de hoofden van mensen en kan niet anders dan door het ruilen van informatie worden uitgewisseld. Dat is immers de manier waarop een vraag bij een antwoord komt: door het ruilen van informatie. Het verwerken van die informatie draagt bij aan kennis van individuen, daarmee aan de individuele leerprocessen en uiteindelijk aan de collectieve leerprocessen van een organisatie. Kennismanagement wordt dan ook opgevat als een discipline die informatievraag en -aanbod bijeenbrengt ter ondersteuning van leerprocessen in organisaties. De vraag is of deze discipline het beste via de markt of binnen een organisatie georganiseerd kan worden.

Overige begrippen *Communicatie; Context; Domein; Informatie; Kennismanagement.*

* **10446** ***A Matter of Trust; Building Integrity into Data, Statistics and Records to Support Sustainable Development***

Anne Thurston

(Publicatie) University of London Press, London, 2020. ISBN 978-1-912250-34-9

Trust

The United Nations Sustainable Development Goals initiative has the potential to set the direction for a future world that works for everyone. Approved by 193 United Nations member countries in September 2016 to help guide global and national development policies in the period to 2030, the 17 goals build on the successes of the Millennium Development Goals, but also include new priority areas, such as climate change, economic inequality, innovation, sustainable consumption, peace and justice. Assessed against common agreed targets and indicators, the goals should facilitate inter-governmental cooperation and the development of regional and even global development strategies.

However, each goal presents considerable challenges in terms of collecting and analysing relevant data and producing the statistics needed to measure progress. Most governments in lower resourced countries simply do not yet have the systems and controls in place to produce high quality, reliable data and statistics, and it is questionable whether the quality and integrity of the available information is adequate to support meaningful decisions and set direction for the future.

There are substantial implications: where progress cannot be measured accurately because of inadequate or flawed statistics, the result can be misguided decisions, doubts about achievement of the goals and significant wasted resources. Getting statistics ‘right’ depends upon the quality and integrity of the data used to produce them and on the quality of the processes for collecting, manipulating and analysing the data. Without a documentary records as

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

evidence of how the data were gathered and analysed or how statistics were produced and disseminated, it is not possible to confirm that the statistics are complete, accurate and relevant.

Various global organisations do recognise the importance of high quality data and statistics for measuring the SDG indicators reliably, but there has been little attention to the role of records in providing the evidence needed to trust the data and statistics. There is, moreover, a lack of awareness that digital information simply will not survive without policies and procedures to manage and preserve it through time. As a result, digital data, statistics and records are being lost regularly on a large scale, particularly in lower resource countries, where the structures needed to protect and preserve them are not yet in place.

This book explores, through a series of case studies, the substantial challenges for assembling reliable data and statistics to address pressing development challenges, particularly in Africa. Hopefully, by highlighting the enormous potential value of creating and using high quality data, statistics and records as an interconnected resource and describing how this can be achieved, the book will contribute to defining meaningful and realistic global and national development policies in the critical period to 2030.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Data; Evidence; Trustworthiness; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.14296/1220.9781912250356

Humanities digital library

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/view/amot/188/372-1

Humanities digital library (metadata)

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/book/amot

* **10537** ***MDTO***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Vastgesteld door de Standaardisatieraad Nationaal Archief 6-jul-2021 / Nationaal Archief, Den Haag, 2021. Versie 1.0 - Webpagina Nationaal Archief

Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinf

Het MDTO is een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.

De vraag is of de Standaardisatieraad Nationaal Archief de bevoegdheid of het mandaat heeft referentiekaders voor decentrale overheden vast te stellen.

Overige begrippen *MDTO; Metadata; Metagegevensschema; NEN-ISO 23081; Norm; Ontologie; Papieren paradigma; RDF; RDF schema; Referentiekader; Standaard; TMLO; TMR; Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

MDTO op de site van het Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto/

Standaardisatieraad Nationaal Archief stelt MDTO vast

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/standaardisatieraad-nationaal-archief-stelt-mdto-vast

Vergadering 6-7-2021 met verslag van de Standaardisatieraad Nationaal Archief

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/80563a73-206e-42c2-878f-678eef75af2b/kennisplatform-informatiehuishouding-overheden/files/5d6e917f-5eac-4a2e-a16c-c8bf44c4d6c6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **5073** ***Migratie: Context en huidige stand van zaken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Publicatie van Testbed Digitale Bewaring, Den Haag, 2001. december 2001

Vervanging

Digitale archiefstukken zijn kwetsbaar. Al jarenlang wordt er gediscussieerd over de beste methoden om digitale archiefstukken voor de lange termijn te bewaren. Deze discussie zal ongetwijfeld nog jaren voortduren. Er zijn verschillende theoretische oplossingen voorgesteld en er wordt momenteel wereldwijd onderzoek verricht naar manieren waarop digitale ar chiefstukken authentiek kunnen worden bewaard zonder dat de toegankelijkheid en de bruikbaarheid op de lange termijn in gevaar komen. In deze paper ligt de nadruk op migratie, de benadering die momenteel het meest wordt toegepast. We plaatsen migratie in de context van de huidige opvattingen en gewoonten met betrekking tot digitale bewaring, stellen vast welke thema's hierbij een rol spelen, en geven een overzicht van de huidige stand van de kennis over en het onderzoek naar migratie.

Overige begrippen *Beheershandeling; Bewaring; Conversie; Migratie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

** **10646** ***Het Mundaneum; Machine om te denken over de wereld***

Jacques Gillen en Stéphanie Manfroid, Aurélie Montignie, Justine Stragier

(Publicatie) Mundaneum, Bergen, 2022.

Kennis

Rond het begin van de 20e eeuw begonnen Paul Otlet en Henri la Fontaine te dromen van een andere wereld: een wereld waarin kennis voor iedereen toegankelijk is, en een weg is naar universele vrede. Ze richtten het Mundaneum op om kennis te verzamelen en te verspreiden. Door talrijke projecten uit te voeren die gericht waren op de overdracht van kennis, trachtten ze hun ideaal van vrede te verwezenlijken. Door de wereld te classificeren, te documenteren, te delen, te federeren en te dromen, stelden ze zich een Wereldstad voor geheel gewijd aan universeel begrip.

Overige begrippen *Anarchisme; Archief; Archiefcode; Archieffonds; Basisarchiefcode; Beschikbaarstellen; Bewaren; Bibliografie; Bibliotheekwetenschap; Classificeren; Collectie; Document; Documentatie; Documenteren; Feminisme; Internationalisme; Kennis; Kennisdelen; Kennismanagement; Klasseren; Ordening; Pacifisme; UDC; Universele decimale classificatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/maatschappelijke-objecten/mundaneum

Mundaneum (website)

~ https://mundaneum.org

Mundaneum (winkel)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/het-mundaneum-machine-om-te-denken-over-de-wereld

* **9633** ***NEN 2082: bespiegelingen over een norm***

dr. Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Website Van Bussel Document Services VOF, Helmond, 2012.

NEN 2082

Over de rol, bruikbaarheid en toekomst van deze norm.

Overige begrippen *DOD5015.2; ISO 16175; Moreq 2010; NEN-ISO 16175.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Van Bussel

~ http://www.vbds.nl/wp-content/uploads/2012/04/NEN-2082-Bespiegelingen-over-een-norm.pdf

** 10149 *NEN-ISO 15489-1:2016 (en)*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2016.

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

NEN-ISO 15489-1 defines the concepts and principles from which approaches to the creation, capture and management of records are developed.

This part of ISO 15489 describes concepts and principles relating to the following:
a) records, metadata for records and records systems;
b) policies, assigned responsibilities, monitoring and training supporting the effective management of records;
c) recurrent analysis of business context and the identification of records requirements;
d) records controls;
e) processes for creating, capturing and managing records.

This part of ISO 15489 applies to the creation, capture and management of records regardless of structure or form, in all types of business and technological environments, over time.

Overige begrippen *NEN-ISO 15489; Records Management.*

RM-proces

1) Creating records
2) Capturing records
3) Classification and indexing
4) Access control
5) Storing records
6) Use and reuse
7) Migration or conversion
8) Dispostion

Overige begrippen *Access control; Capture; Classification; Create; Indexing; Information and records management; Records system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1548912016-en.htm

* 10274 *The OAIS Reference Model*

Michael Day

(Presentatie) Reference Models meeting, One Great George Street, London, 25 January 2006 25-jan-2006 / UKOLN: the UK Office for Library and Information Networking, University of Bath, UK, Bath UK, 2006.

OAIS

Presentatie over OAIS

Overige begrippen *ISO 14721; Open Archival Information System.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Slideplayer

~ https://slideplayer.com/slide/9323521/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **10273** ***Het OAIS-model in vogelvlucht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Presentatie) Gepubliceerd op YouTube 15-aug-2017 / Netwerk Digitaal Erfgoed, 2017.

OAIS

In 5 minuten leggen we uit wat het OAIS-model inhoudt (Open Archival Information System). Dit model is een belangrijke standaard bij het duurzaam toegankelijk houden van digitale informatie. Deze video maakt deel uit van de cursus Leren Preserveren, zie www.lerenpreserveren.nl.

Leren Preserveren is een resultaat van samenwerking van verschillende erfgoedinstellingen in het Netwerk Digitaal Erfgoed, onder projectleiding van Het Nieuwe Instituut.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Open Archival Information System; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Leren Preserveren (cursus van het HCO)

~ www.lerenpreserveren.nl.

Video op YouTube

~ https://www.youtube.com/watch?v=pvOzEJEUOac

* **10275** ***Het OAIS-model, een leidraad voor duurzame toegankelijkheid***

Barbara Sierman

(Artikel) Handboek Informatiewetenschap, 2012. Handboek Informatiewetenschap www.iwabase.nl december 2012 (IV B 690-1)

OAIS

Het OAIS-model biedt voor elke organisatie die digitale informatie voor de lange termijn toegankelijk wil houden, een heldere en samenhangende leidraad voor het opzetten van een digitaal archief. In de loop der tijd zijn er standaarden ontwikkeld,die op basis van het OAIS-model, delen nader hebben uitgewerkt, zoals de Provenance informatie (Premis), de samenstelling van de Submission Agreement (PAIS), het Submission Information Package (PAIMAS).Daarnaast ontstonden er verschillende toetsingsmechanismen (Drambora, RAC, DSA) en zal het binnen afzienbare tijd mogelijk zijn een archief een officiële ISO-audit te laten ondergaan. Daarmee is de cirkel rond: er is een set van uitgangspunten en er is een mogelijkheid tot onafhankelijke,periodieke toetsing.

De digitale wereld is er een van snelle veranderingen en de tijd zal lerenof het OAIS-model robuust genoeg blijkt te zijn om deze digitale uitdagingen te verwerken. Het ISO-proces voor periodieke herijking vande standaard biedt iedereen de gelegenheid wijzigingen voor te stellen.Deze publieke toetsing biedt ons allen de kans een praktische en werkbare standaard te onderhouden.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; DRAMBORA; Duurzame toegankelijkheid; ISO 14721; Open Archival Information System; Referentiekader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de KB (PDF)

~ https://www.kb.nl/sites/default/files/docs/sierman_oiasmodelned.pdf

* **10181** ***Obstakels voor duurzame toegankelijkheid***

Jan Möller

(Essay) Digital, Rotterdam, 2017. In: Peter Brand,Timo ten Cate,Ronald Groeneweg,Jan Möller,‘Laagdrempelig en moeiteloos: de schitterende eenvoud van digitaal archiveren', Digital Rotterdam, 2017 (blz. 23-59)

Duurzame toegankelijkheid

In 2013 schreef de Minister van OCW aan de Kamer: "Digitale informatie, die niet direct bij de vorming wordt

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

geordend en bewaard, gaat voor de toekomst verloren of kan slechts achteraf en tegen in feite onaanvaardbare kosten toegankelijk worden gemaakt.
Het Nationaal Archief zorgt voor duidelijke duurzaamheidseisen en richtlijnen, waarmee de archiefvormers in vroeg stadium voldoen aan de eis van een verantwoorde omgang met digitale informatie."
Het is de vraag of een tekort aan eisen en richtlijnen het grootste obstakel vormt voor de realisatie van een verantwoorde omgang met digitale informatie. Ik betoog in dit essay dat er nog andere en mogelijk grotere obstakels in de weg staan om aan eisen te kunnen voldoen.

Een recordmanagementprogramma in een digitale omgeving begint met een recordmanagementapplicatie, om alle records in te kunnen registreren en de digitale records gemetadateerd en gestructureerd in te kunnen opslaan. Het hebben van een functioneel geschikt archiefsysteem is een noodzakelijke voorwaarde, maar niet voldoende.
We zijn hier ingegaan op drie verdere obstakels op weg naar duurzame toegankelijkheid, zoals:
1. Te weinig begrip voor de gevolgen van digitalisering voor de werk- en archiveringsprocessen,
2. Te weinig aandacht voor het noodzakelijke verandermanagement en
3. Geen tijdige feedback over de uitvoering van de RM-processen en de toestand van de archieven.

Het eerste obstakel vormt het onbegrip dat, voor het verwerken en beheren van digitale informatie, een andere manier van werken nodig is dan voor de omgang met papieren informatie. Digitale archivering verandert de RM-processen en heeft verschuivingen in organisatie, werkwijzen en competenties tot gevolg. Digitaal werken vereist vooral ‘realtime’ en preventief archiveren met meer aandacht voor de voorkant van het archiveringsproces en het voorkomen van achterstanden. Digitaal werken vanuit achterstanden is geen optie.

Het tweede obstakel is dat bij RM-programma’s en -projecten dikwijls te weinig en te kort aandacht wordt besteed aan het verandermanagement. Oud gedrag zit vaak in de weg voor alle betrokkenen: bestuurders, ICT- en DIV-specialisten en zeker ook de gebruikers. De noodzakelijke procesveranderingen hebben veranderingen tot gevolg in rollen, taken, functies en organisatie en dienen uiteindelijk ook te leiden tot veranderingen in het gedrag van alle betrokkenen.

Het derde obstakel vormt het ontbreken van voldoende en tijdige feedback en toezicht op de archiefvorming en -beheer. Vooral in de realtime digitale context is tijdige informatie over de procesuitvoering en de daaruit resulterende toestand van de archieven een noodzaak, zodat nog op tijd herstel- en bijsturingsacties mogelijk zijn. Sturing, informatiebeleid en verbetering, zonder tijdige feedback mét corrigerende acties en maatregelen, is onmogelijk.

De Algemene Rekenkamer concludeerde in 2010 in de ‘Achtergrondstudie Informatiehuishouding van het Rijk’: "Om de informatie van een organisatie, van meet af aan én duurzaam, toegankelijk te makenis aandacht en toewijding nodig in alle lagen van het bedrijfsproces, van de werkvloer tot en met de hoogste leiding"

Gezien het voorgaande is het niet moeilijk bij deze algemene conclusie aan te sluiten.

Overige begrippen *Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek.nl

~ https://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.410872725.html/laagdrempelig-en-moeiteloos--de-schitterende-eenvoud-van-

Site digital

~ http://www.digital.nl/nieuws/20170915-laagdrempelig-en-moeiteloos

** **9970** ***The onlife manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, Heidelberg, 2015. ISBN: 978-3-319-04093-6

Infosphere

What is the impact of information and communication technologies (ICTs) on the human condition? In order to address this question, in 2012 the European Commission organized a research project entitled The Onlife Initiative: concept reengineering for rethinking societal concerns in the digital transition. This volume collects the work of the Onlife Initiative. It explores how the development and widespread use of ICTs have a radical impact on the human

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

condition.

ICTs are not mere tools but rather social forces that are increasingly affecting our self-conception (who we are), our mutual interactions (how we socialise); our conception of reality (our metaphysics); and our interactions with reality (our agency). In each case, ICTs have a huge ethical, legal, and political significance, yet one with which we have begun to come to terms only recently.

The impact exercised by ICTs is due to at least four major transformations: the blurring of the distinction between reality and virtuality; the blurring of the distinction between human, machine and nature; the reversal from information scarcity to information abundance; and the shift from the primacy of stand-alone things, properties, and binary relations, to the primacy of interactions, processes and networks.

Such transformations are testing the foundations of our conceptual frameworks. Our current conceptual toolbox is no longer fitted to address new ICT-related challenges. This is not only a problem in itself. It is also a risk, because the lack of a clear understanding of our present time may easily lead to negative projections about the future. The goal of The Manifesto, and of the whole book that contextualises, is therefore that of contributing to the update of our philosophy. It is a constructive goal. The book is meant to be a positive contribution to rethinking the philosophy on which policies are built in a hyperconnected world, so that we may have a better chance of understanding our ICT-related problems and solving them satisfactorily.

The Manifesto launches an open debate on the impacts of ICTs on public spaces, politics and societal expectations toward policymaking in the Digital Agenda for Europe's remit. More broadly, it helps start a reflection on the way in which a hyperconnected world calls for rethinking the referential frameworks on which policies are built.

Overige begrippen *Hyperhistory; ICTs; Informatiefilosofie; MAS; Multiagent system; Onlife.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoofdstuk: Hyperhistory and the Philosophy of Information Policies

~ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-04093-6_12

Open access uitgaven

~ http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-04093-6

Site Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319040929

* **10076** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 1: Contact***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 17-nov-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Contact [20161117]

Communicatie

In de eerste aflevering staan we stil bij de ontwikkelingen die ons land de laatste 200 jaar heeft doorgemaakt. Waardoor is het land bereisbaar en bereikbaar geworden?

De meeste mensen kwamen 150 jaar geleden niet veel verder dan het naastgelegen dorp. Door de komst van het spoor en later ook bruggen duurde het geen dagen, maar hooguit uren om ons land te bereizen. Bruggen hebben Nederland letterlijk verbonden.

Ook onze infrastructuur is vaak op de schop gegaan. Zo zijn er de afgelopen eeuw vele kilometers spoor bijgekomen maar ook weer verdwenen. Slechts enkele verborgen sporen en verlate stations herinneren ons aan deze tijd.

Verder zoomen we in op de manieren waarop contact mogelijk wordt gemaakt via verschillende communicatiemiddelen. Van houten seinen van de Chappe, geïntroduceerd door Napoleon, of de allereerste autotelefoon, tot het 5G-netwerk dat binnenkort uitgerold wordt. We kunnen nu heel Nederland bereizen binnen 2,5 uur en staan in contact met de hele wereld. Maar de vraag is of we hierdoor ook meer contact met elkaar hebben.

Overige begrippen *Hotspot; Infrastructuur; Trend; Verbinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.npo.nl/onzichtbaar-nederland/17-11-2016/VPWON_1241864?ttype=searchChoice&tevent=%7B%22spvid%22%3A%220%3A6rZMP3N4kToYh0A9uHtc90a%22%2C%22contentId%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2Fsearch%22%2C%22comScoreName%22%3A%22onzichtbaar-nederland%22%2C%22brand%22%3A%22npoportal%22%2C%22section%22%3A%22npoportal%22%2C%22broadcA%22npo%22%2C%22subBroadcaster%22%3A%22npo%22%2C%22brandType%22%3A%22zenderportal%22%2C%%22%3A%22site%22%2C%22platformType%22%3A%22site%22%2C%22avType%22%3A%22video%22%2C%22c%3A%22geen%22%2C%22query%22%3A%22onzichtbaar%20nederland%22%2C%22panel%22%3A%22js-search-repanel%22%2C%22filter%22%3A%7B%22objectType%22%3A%22program%22%7D%2C%22engine%22%3A%22npv2%22%2C%22id%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2FVPWON_1241864%22%2C%22offset%22%3A1%2C%%3A20%7D

* **10083** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 3: De Stad***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Stad [20161201]

Ontwikkeling

In de derde aflevering kijken we naar de ontwikkeling van steden door de komst van nieuw vervoer. Nu merken we dat fietsers steeds dominanter worden in de centra van oude binnensteden. Maar die zorgen ook meteen voor een probleem: waar laten we al die fietsen?

Steden zijn altijd in beweging en worden voortdurend aangepast aan de moderne visie op mobiliteit. Stationsgebieden waren ooit chique wijken. Maar in de jaren tachtig zijn stationsgebieden compleet verloederd geraakt en veranderd in plekken vol junks en hoeren. Nu zijn alle grote stations weer opgeknapt en de nieuwe toegangspoorten tot de stad geworden. Iedere nieuwe vervoersstroom vraagt om nieuwe aanpassingen aan de stad. Nu de zelfrijdende auto voor de deur staat, zal de stad opnieuw moeten gaan veranderen.

Overige begrippen *Hotspot; Trend; Verkeer; Vervoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/stad.html

* **10085** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 4: Water***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 8-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Water [20161208]

Waterstaat

In de vierde aflevering aandacht voor de veranderende blik op water. De dreiging kwam eerst vanuit zee, later ook vanuit de rivieren en de laatste tijd ook nog vanuit de hemel. Onze delta is geen veilige plek om te wonen en te werken, maar we doen dit wel. En dus moeten we het water naar onze hand zetten. Door nieuw land te maken, dijken aan te passen en continu plannen te maken. Een eeuwig durend proces.

De zwakke plekken aan de kust zijn verdwenen, daarmee is ook het werk van de steenzetters aan de Hondsbossche zeewering onzichtbaar gemaakt. De kijk op de verdediging tegen stijgende zeespiegel is veranderd. Door de tijd heen is hier gemakkelijk mee om gegaan. De derde stad van Zeeland, Reimerswaal, is verzwolgen door de zee doordat de kracht van het water is onderschat. Met een schatgraver gaan we op zoek, bij laag water, op zoek naar restanten van de stad.

Rivieren zijn een bron van zoet water en een ideale plek om aan te wonen of ons te vermaken. In de jaren ’50, ’60 en ’70 zijn rivieren vooral gebruikt als afvoerput van de industrie. Tonnen gif zijn erin geloodst maar ook de burger

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

vond de grachten en rivieren ook prima plekken om ons afval te dumpen. Bij Gouderak is zoveel gif gestort dat een hele woonwijk met de grond gelijk moest worden gemaakt.

We kunnen ons niet meer voorstellen hoe we toen naar onze rivieren keken. Nu worden ze weer gekoesterd. Net als het Markermeer. Dit is een 'dood meer' waar niets groeit en niets in zwemt. Maar met de ontwikkeling van de Markerwadden ontstaat er weer nieuw leven in het meer.

Overige begrippen *Hotspot; Ontwikkeling; Ruimtelijke plannen; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/water

* **10087** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 5: Industrie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 15-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Industrie [20161215]

Industrie

In de aflevering industrie staan de gevolgen van de opkomst en ondergang van de industrie centraal. Wat zijn hiervan de gevolgen voor het landschap? Een nieuwe fabriek of industrie betekent werk, maar ook nieuwe wegen of kanalen. Tegelijkertijd kan een succesvolle industrie ook leiden tot vervuiling. En gaat het slecht dan komen veel mensen in de omgeving zonder werk te zitten en raken dorpen of buurten in verval.

Industrieën komen en gaan, maar wat betekent dit voor de dorpen en steden die dankzij de fabriek hebben kunnen groeien? De Zaanstreek is het oudste industriegebied van Nederland en ook een van de oudste van Europa. Waar nu de toeristenindustrie floreert, zijn vroeger talloze grondstoffen bewerkt door honderden molens. Rond 1729 waren 639 molens gelijktijdig in bedrijf.

Heveadorp is een prachtig klein dorpje dat gebouwd is naast een rubberfabriek aan de Nederrijn. Naast Groningers en Brabanders zijn hier ook Italiaanse en Spaanse arbeiders naar toe gekomen om te wonen en te werken. De fabriek is ter ziele gegaan. De schitterende arbeidershuisjes dreigden in de jaren tachtig gesloopt te worden, maar de hechte gemeenschap heeft hier een stokje voor gestoken. Het Groningse Weiwerd moest gesloopt worden voor de oprukkende industrie. Voor niets, blijkt achteraf, want de uitbreiding van een sodafabriek is nooit doorgegaan.

In Waalwijk en omgeving leefde bijna iedereen van de schoenenindustrie die later verplaatst is naar China en Bangladesh. Sinds kort zijn er initiatieven waar de combinatie van het ambachtelijke schoenmaken en moderne 3D-printers nieuw leven blazen in de schoenenindustrie. Komt de industrie hiermee weer terug naar ons land?

Overige begrippen *Bedrijfsactiviteit; Bedrijfsmatige activiteiten; Bedrijvigheid; Hotspot; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/industrie.html

* **10090** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 6: Gezondheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Uitzending 22-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - GezondheidContact [20161222]

Cultuur

Door de handel en gereis is Nederland gevoelig voor besmettelijke ziektes. De meest dodelijke epidemie is

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

waarschijnlijk de pest geweest. In de Gouden Eeuw werden periodes van rijkdom en uitbundigheid afgewisseld met wanhoop en massale sterfte. In een visualisatie laten we zien waar de ziekte vandaan kwamen en hoe deze zich heeft kunnen verspreiden vanuit Azië naar ons land

Er werden maatregelen genomen om ziektes buiten de deur te houden die bijvoorbeeld mee werden genomen door matrozen uit tropische oorden. Maar wat als bacteriën of virussen zich genesteld hebben in vee of in het drinkwater? Het kon zomaar gebeuren dat in twee weken tijd veertig mensen in één straat overleden aan cholera. Een visualisatie in Delft laat dit per huishouden zien.

Ook zoomen we in op een groene oase midden in de Rotterdamse haven, het quarantaine terrein. Hoe zit het met de mysterieuze miltvuurbosjes in Friesland, waar begraven koeien nog steeds zeer gevaarlijk kunnen zijn voor onze gezondheid? Een animatie laat zien hoe een virus miljoenen mensen in de wereld kan besmetten met de snelheid van een vliegtuig. In twee dagen kunnen in potentie 18 miljoen mensen besmet raken, waar de verspreiding van de pest er vroeger maanden over kon doen.
.

Overige begrippen *Gezondheid; Verspreiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/gezondheid.html

* **10091** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 7: Voedsel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 29-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Voedsel [20161230]

Voedsel

In de aflevering Voedsel kijken we naar de manier waarop ons land zo'n grote voedselproducent is geworden. Waar honderd jaar geleden het agrarische land gekenmerkt werd door een eindeloze hoeveelheid akkertjes, is door herverkaveling een monotoon landschap ontstaan waar efficiency leidend is.

Ameland toen en Ameland nu is een wereld van verschil dat we visualiseren in een animatie. We portretteren twee boeren die beide tijden hebben meegemaakt, soms met gemengde gevoelens. Ook het kassengebied is compleet uit zijn voegen gebarsten. Maar wie weet nog dat de eerste kassen in het Westland gevuld waren met druiven?

En de oorsprong van de rookworst en margarine van Unilever is terug te vinden in Oss waar twee families streden om de gunst van de consument. Nu zijn de producten van het voedingsmiddelen bedrijf over de hele wereld te vinden

Verder zoomen we in op de verzilting van ons land. Dit fenomeen is een groot probleem voor de landbouw, maar het kan ook leiden tot innovaties waardoor we weer de grootste producent worden van zilte landbouw producten.

Overige begrippen *Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/voedsel.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **10164** ***Order by Fluctuation? Classical Archives and Their Audiovisual Counterparts; Technomathematical And Epistemological Options in Navigating Trans-Alphabetical Archives***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Audio-visual information

This essay concentrates on audio-visual information. Archives, today, can be re-defined in terms of negentropic systems. How can not only material traces and textual documents, but temporal expressions (or movements) themselves be preserved for future historiographies? The answer lies in discovering, reflecting and techno-mathematically realising new options of flexible access.

Overige begrippen *Access; Media archaeology; Negentropy.*

* **9914** ***De organisatie van duurzaam digitaal bewijs; 'De strafrechtsketen is zo sterk als haar zwakste schakel'***

Frits Derksen

(Scriptie) versie 1-mei-2012 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2012.

Bewijs

De casus voor deze scriptie is het archiveringssysteem dat onder de naam Centraal Digitaal Depot Plus (CDD+) is ontwikkeld en ingericht en wordt beheerd door de Justitiële Informatiedienst.

Ik onderzoek hierin hoe de inhoud, structuur en verschijningsvorm van een informatieobject op een duurzame manier gescheiden van elkaar in het Centraal Digitaal Depot (CDD) kunnen worden opgeslagen en met behoud van de juridische bewijskracht samenhangend kunnen worden benut. Een technische en juridische toets moeten uitwijzen of het gescheiden opslaan van inhoud, structuur en verschijningsvorm financieel verantwoord, technisch realistisch en organisatorisch aanvaardbaar is. Juridisch en technisch zijn er geen belemmeringen om XML te selecteren als archiveringsformaat voor het opslaan van tekstdocumenten in het CDD. XML voldoet aan de wettelijke eisen en technisch is het mogelijk het oorspronkelijke informatieobject te reconstrueren aan de hand van de XML. Als de informatieobjecten in het CDD+ authentiek, integer en bruikbaar beheerd worden blijft de bewijskracht behouden. De conclusie van het onderzoek is daarom dat de inhoud, structuur en verschijningsvormvorm van een informatieobject gescheiden kunnen worden opgeslagen en samenhangend kunnen worden benut waarbij de juridische bewijskracht wordt behouden.

Uit de randvoorwaarde dat de juridische bewijskracht van de informatieobjecten behouden moet blijven, is afgeleid dat adequate waarborgen voor de kwaliteit van de informatieobjecten en het informatiebeheer moeten worden ingebouwd. Deze kwaliteitseisen zijn onafhankelijk van de gebruikte informatiesystemen en informatievoorziening en betreffen de authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit en bruikbaarheid van informatieobjecten.1 Een authentiek, integer en bruikbaar beheer betekent dat de digitale informatieobjecten kunnen worden gereconstrueerd zoals ze ooit, op een eerder moment in de tijd, zijn ontstaan. Informatieobjecten dienen zodanig te zijn ingebed en verankerd in het informatiesysteem dat na verloop van tijd kan worden aangetoond dat het informatieobject is wat het zegt te zijn en daarmee als bewijsstuk kan dienen. Het gaat om een zodanige vastlegging (selectie, bewaring en conversie) dat de blijvende juistheid en volledigheid in alle omstandigheden is gewaarborgd en, indien informatieobjecten in de processen zijn gewijzigd, achteraf kan worden vastgesteld wie, wanneer welke wijzigingen heeft aangebracht De afgelopen jaren is nieuwe wetgeving tot stand gekomen over het begrip schriftelijkheid, de elektronische handtekening, onderhandse akte, elektronische aangifte en het proces-verbaal.

Het is echter niet in alle omstandigheden duidelijk of digitale informatieobjecten dwingend bewijs opleveren. Deze onzekerheid kan worden weggenomen indien de actoren in de strafrechtsketen een digitaal bewijsmiddel zouden kunnen produceren dat wettelijk dwingend of volledig bewijs oplevert. Indien het digitale informatieobject dwingend bewijs oplevert moet de rechter de inhoud voor waar aannemen, tot op tegenbewijs.

Voorwaarden voor de realisatie van een integer en bruikbaar beheer van informatieobjecten zijn de inbedding van organisatorische en/of technische maatregelen om te verhinderen dat digitale informatieobjecten gereviseerd kunnen worden, de integratie van de Waarmerk-, Teken- en Validatieservice (WVTS) in de bedrijfsprocessen van de

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

ketenpartners en het gebruik van een waarmerkservice (LTANS) bij het beheer van de informatieobjecten en metadata in het CDD voor de langetermijnbewaring. JustID kan ter waarborging van de kwaliteit van het informatiebeheer overwegen de beheersprocessen van het CDD+ te laten certificeren. De acceptatiegraad van het gebruik van digitale informatieobjecten in het (strafproces)recht is desondanks een groot vraagteken. Het gebruik van digitale informatieobjecten vereist een cultuuromslag bij alle betrokkenen. Dit geldt voor zowel de opsteller(s) van de informatieobjecten als voor de beheerders en gebruikers van de informatieobjecten: de magistratuur en advocatuur.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bestandsformaat; Betrouwbaarheid; Duurzame toegankelijkheid; E depot; Informatieobject; Juridisch belang; Ontologie; Voortbestaan; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/424066

Scriptie bij JustId

~ http://www.justid.nl/images/de-organisatie-van-duurzaam-digitaal-bewijs-frits-derksen_tcm54-565225.pdf

** **6746** ***Overheid.nl Webmetadata; Het verbeteren van de toegankelijkheid van digitale informatie binnen de Nederlandse overheid, Handboek***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn van Oranje, Rob van Schaik

(Publicatie) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 1.01, 16 december 2004

Toegankelijkheid

Dit handboek beschrijft een nationale standaard voor het vergroten van de transparantie van de overheid in Nederland. Deze standaard dient om burgers en andere gebruikers (bijvoorbeeld bedrijven) te helpen om eenvoudiger online overheidsinformatie te vinden. Deze standaard betreft het creëren en gebruik van metadata. In deze context is metadata de informatie die overheidsinformatie zoals documenten, databases en diensten beschrijft. Een begeleidend rapport (RAND Europe, 2004) aan Advies Overheid.nl vormt de basis voor de metadatastandaard in dit handboek. Naast de eigenlijke standaard bespreekt dit handboek ook de redenen voor het introduceren van de standaard en de achtergrond van het ontwerp van Overheid.nl Webmetadata. Verder bevat dit document advies over de implementatie en gebruik van metadata voor het verbeteren van de ontsluiting en toegang tot overheidsinformatie. Deze standaard is voornamelijk bedoeld voor technische managers en -ontwerpers, en voor ontwikkelaars en managers van websites, databases en andere informatiesystemen binnen overheidsorganen op alle niveaus. Naar verwachting zal de metadatastandaard zelf voortdurend verder ontwikkeld worden. Dit handboek betreft de toepassing van metadata voor de online ontsluiting van en toegang tot informatie. De ontsloten informatie kan online of offline beschikbaar zijn (b.v. gedrukte rapporten en CD-ROM's), hoewel de nadruk ligt op online informatie. Dit handboek heeft geen betrekking op de vele aspecten van het opzetten en onderhouden van online informatie of het ontwerpen van websites en portals van hoge kwaliteit. Records management en archivering worden ook niet besproken, maar wel de relaties tussen records management en het creëren en beheren van webmetadata. Noch in Nederland, noch elders zijn de huidige en toekomstige behoeften van gebruikers met betrekking tot het online vinden van overheidsinformatie diepgaand bestudeerd. Er is ook geen diepgaande informatie beschikbaar over de aanbieders van overheidsinformatie in Nederland. Tijdens het schrijven van dit handboek is er echter een kleinschalige studie ondernomen naar de huidige werkwijze en behoeften van overheidsorganisaties. Bij het ontwikkelen van de Overheid.nl Webmetadata standaard werden ook diverse bestaande standaarden voor metadata bestudeerd.

Overige begrippen *DCMES; Dublin Core; EAD; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Open standaard; Overheid.nl Webmatadata Standaard; OWMS; ReMANO; Standaard; Taxonomie; Webmetadata; Website; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Een voorbeeld van een Nederlandse taxonomie is te vinden op de website van Regering.nl

~ http://www.regering.nl/meta/thc/THC.TaxonomieBeleidsagenda.jsp

Standpunt metadata en vervolgactiviteiten in 2005

~ http://advies.overheid.nl/metadata-standpunt/

Stichting ICTU

~ http:/iwww,ctu.nl

Tekst op internet

~ http://advies.overheid.nl/attachment.db?2733

Tekst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/webmetadata

** 10689 *Preservation in the Future Tense*

Abby Smith

(Artikel) Abbey Newsletter, 1998. Volume 22, Number 2, 1998
This article was first printed in CLIR Issues, no. 3, May/June 1998, p. 1, 6.

Preservation

While preserving recorded information and ensuring the transmission of knowledge from one generation to another is an ancient cultural activity, as a field within library and archival science, preservation is only a few decades old. It began primarily as item-level repair and conservation, deriving its original professional traditions and physical techniques in large part from the museum world. To the importance in that world of the repair and conservation of individual pieces deemed to be of special value as artifacts, preservation in libraries has added the significance of the archival value of the object as bearer of historical evidence. In a very short time, preservation has developed into a critically important part of managing a library's most precious assets, its collection. Paradoxically, dedicated as it is to mitigating the deleterious effects of aging, preservation has rapidly become, along with computer applications, one of the most forward-looking fields in the library and archival profession.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Object van zorg; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ https://cool.culturalheritage.org/byorg/abbey/an/an22/an22-2/an22-202.html

* 9643 *Principles of Holistic Information Governance*

Christian Walker

(Weblog) Gepubliceerd 5-apr-2013 / OpenText Blogs, 2013.

Information governance

Information Governance needs to be applied holistically across the organization. Here are 10 principles to get you started.

Principles of Holistic Information Governance

1. Information is an organizational asset.
In the course of our employ we produce and receive information. It doesn't belong to us, it belongs to our employers. As such, we need to treat it like any other corporate asset. Even if you use a personal device to produce the information, it still belongs to the organization.

Assets have acquisition costs, maintenance costs, residual value (sometimes), and get disposed of at the end of their useful lives. Tell me how this doesn't apply to information.

If you do not understand this, stop reading and go away. There is no hope for you.

2. Understand what you're using information for.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

How does information help you achieve strategic objectives? A government entity and a direct-to-consumer sales organization may use some of the same information, but they will use it differently and for different purposes.

Understanding what you're using information for ought to help you understand what information you actually need.

3. Understand where it's coming from and where it's going to.
Information doesn't just magically appear; it comes from somewhere. You need to identify your internal and external information sources.

Most organizations don't just fire information out willy-nilly. Information is intended for specific audiences, for specific purposes. You need to understand what effect your information is intended to have, and who you want/need it to effect.

4. Understand when you need it.
The next person that says "I need this yesterday." wins a smack in the head with a frozen mullet (the fish, not the hairstyle).

Information is needed at various points in business and decision making processes. Is real-time information really necessary or can you wait a few minutes or hours for it? Figure out when you actually need the information in order to make a decision.

5. Understand who can and should be using it, and for what.
This is not just about security, though that's a big piece. This is also about getting the information out to those that need it or to those that you want to influence with it. Think about it in terms of getting your message out to your target audiences.

Once the information has found its way to the audience, what are they going to do with it? Are they going to make a decision, buy something, receive a benefit…?

6. Understand your social, regulatory, and compliance obligations.
Depending on what you do and for whom you do it, you have information related obligations. Some of these are imposed by statute, some by convention, and some are self-imposed. These obligations determine how long you must keep information, what you can do with it at the end of its life, and to whom you may or must disclose it when asked.

7. Understand your information related risks (too much, not enough, disclosure, etc.).
If some of your information leaks, what're the consequences and can you live with them?

If you're overwhelmed by information how does it impact performance?

If you're missing information can you still get stuff done?

How likely are you to be sued?

8. Understand how stakeholders are interacting with it.
It's not enough to know what your stakeholders are doing with information. You need to figure out how they're doing it. It's not enough to identify the types and locations of devices that stakeholders are using; you also need to find out if the interactions are passive or active.

9. With few exceptions, information has a finite useful life.
Unless your information has historical/archival/archeological value, get rid of it as soon as you can. It's not just about the whole discovery/litigation thing; it's also about de-cluttering and being info-efficient.

Information is a perishable good; once it's stale or rotted, get rid of it.

10. Make someone accountable.
Overall organizational performance, financial performance, legal, technology … they all have single-role accountability and responsibility. As, arguably, the second most important asset of an organization, information deserves at least the same level of attention as finance, IT, HR, legal, etc.

A C-level executive needs to be accountable for how information is governed and managed across the organization.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Overige begrippen *GARP; Governance; Holistic information governance; PHIGs; Principle; Principles of holistic information governance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.opentext.com/vca/blog/1.11.623/article/1.26.4327/2013/4/5/Principles_of_Holistic_Information_Governance

* **2686** ***Privacyaspecten van directory services***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Surfnet publicatie 15-okt-1999.

Privacy

Een brochure, die inzicht geeft in de veranderingen op het gebied van de privacywetgeving en de betekenis daarvan voor het onderhouden en publiceren van een verzameling (elektronische) persoonsgegevens. Een brochure, die vooral ook aangeeft of de instellingen actie moeten ondernemen en zo ja welke, niet alleen om aan de wet te voldoen, maar ook om hun gebruikers te vrijwaren van ongewenste aantasting van hun persoonlijke levenssfeer.

Overige begrippen *Persoonlijke levenssfeer; Persoonsgegeven.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Surfnet publicatie

~ http://www.surfnet.nl/publicaties/privacybrochure/

* **4823** ***Productiviteit in het kantoor***

Ton Wentink

(Artikel) Kantoor en efficiency, 1988. December

Procesmanagement

Productiviteit van het kantoorarbeid is een belangrijk zorggebied voor het kantoormanagement. De kantoormanager moet de productiviteit van de kantooorganisatie bewaken. Dit betekent dat hij over methoden en instrumenten moet beschikken om de kantoorproductiviteit vast te stellen. Vervolgens moet hij aangeven op welke manier de productiviteit in en van het kantoor kan worden verbeterd.

Overige begrippen *Analyse; Benchmark; Instrument; Kantooragenda; Kantoorautomatisering; Kengetal; Methode; Proces; Productieproces.*

* **10168** ***Provenance in the Archives: The Challenge of the Digital Environment***

Giovanni Michetti

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Provenance

Another basic concept in archival theory: provenance is the subject of this essay. Provenance in the archival domain has moved from a simplistic one-to-one relationship to a multi-dimensional approach. It is now being understood as a network of relationships between objects, agents and functions. Any lack of control over provenance determines some uncertainty which in turn affects trust in digital objects, so we will have to develop new ways to approach and ascertain digital provenance.

Overige begrippen *Archival theory; Context.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **9979** ***Psychoanalysis and the Archive: Derrida's Archive Fever***

Susan van Zyl

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

If the concept of the archive ever was an untroubled one, it certainly is no longer so. Postmodernism and deconstruction have made sure of that. What the archive is, how it works and in which ways it may be reconfigured are all questions that the elaborate, intertextual thought of our times tackles with characteristic self-consciousness and often unashamed opacity. In this context, Derrida's extraordinary evocation of the intermingling of questions concerning the archive and psychoanalysis in Archive Fever is no exception

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_5

** **2206** ***Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies***

Adrian Cunningham

(Publicatie) National Archives of Australia, 1999. ISBN 0 642 34407 8 / versie 1.0 / mei 1999

Metadata

This standard describes the metadata that the National Archives of Australia recommends should be captured in the recordkeeping systems used by Commonwealth government agencies.

Compliance with the Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies will help agencies to identify, authenticate, describe and manage their electronic records in a systematic and consistent way to meet business, accountability and archival requirements. The standard is designed to be used as a reference tool by agency corporate managers, IT personnel and software vendors involved in the design, selection and implementation of electronic recordkeeping and related information management systems. It defines a basic set of 20 metadata elements (eight of which constitute a core set of mandatory metadata) and 65 sub-elements that may be incorporated within such systems, and explains how they should be applied within the Commonwealth sphere.

Part One of the standard explains the purpose and importance of standardised recordkeeping metadata and details the scope, intended application and features of the standard. Features include: flexibility of application; repeatability of data elements; extensibility to allow for the management of agency-specific recordkeeping requirements; interoperability across systems environments; compatibility with related metadata standards, including the Australian Government Locator Service (AGLS) standard; and interdependency of metadata at the sub-element level

Part Two of the standard provides full details on the 20 elements and 65 sub-elements, defining them in relation to their purpose and rationale.
For each element and sub-element the standard provides an indication of applicability, obligation, conditions of use, assigned values and approved schemes. Where useful, elements and sub-elements are illustrated with examples.

Appended to the standard are tables of element and sub-element inter-relationships and interdependencies, and a Change Request Form for use by agencies and vendors wishing to request changes or additions to the standard.

Best wishes,
Adrian Cunningham
Director, Recordkeeping and Descriptive Standards
National Archives of Australia

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Betrouwbaarheid; Context; Controleerbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; DIRKS; Drie lagen*

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

model; Dublin Core; Duurzaamheid; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Meta informatie; Metagegevens; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Oorkondenleer; Recordkeeping metadata; Structure; Verantwoording; Volledigheid.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Managementsamenvatting

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/executive_summary.html

Op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/contents.html

* **10169** ***Records, Hyperobjects and Authenticity***

Frans Smit

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Authenticity

Reflection on another basic concept in archival theory: authenticity. This essay gives an overview of how this concept is used regarding archives. He argues that to gain a better understanding of the authenticity of records in a digital environment, it is necessary to redefine the nature of records and their context. He uses the concept of hyperobjects, originating from ecological philosopher Timothy Morton, to gain a better understanding of records in a data-immersed society, and as a starting point to rethink the way authenticity of records in such an environment can be asserted.

Overige begrippen *Hyperobject; Record; Strong authenticity; Weak authenticity.*

** **10272** ***Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS); Recommended practice***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Aeronautics and Space Administration, Washington, DC, 2012. CCSDS 650.0-M-2 Magenta book, June 2012

OAIS

This document is a technical Recommended Practice for use in developing a broader consensus on what is required for an archive to provide permanent, or indefinite Long Term, preservation of digital information.

This Recommended Practice establishes a common framework of terms and concepts which make up an Open Archival Information System (OAIS). It allows existing and future archives to be more meaningfully compared and contrasted. It provides a basis for further standardization within an archival context and it should promote greater vendor awareness of, and support of, archival requirements.

Overige begrippen *CCSDS 650.0-M-2; Digitale bewaarplaats; ED3; ISO 14721; Open Archival Information System; TRAC.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ https://public.ccsds.org/pubs/650x0m2.pdf

Wikipedia - EN (Open Archival Information System)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Open_Archival_Information_System

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **7648** ***Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; (RODIN 2.0)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN), Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN), Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI), 2017. Versie 2 (juni2017) / RODIN 2.0

Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer

Het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer, kortweg RODIN, is een handzaam toetsingsinstrument. Het kan gebruikt worden voor het bepalen van, sturen op en verantwoording afleggen over de kwaliteit van de beheeromgeving waarin digitale informatie bij organisaties ontstaat of wordt ontvangen. Het is gebaseerd op de belangrijkste wet- en regelgeving, normen en standaarden op het gebied van duurzaam informatiebeheer. RODIN biedt houvast bij de inrichting, het gebruik en de beoordeling van een bestaande of zich nog ontwikkelende beheeromgeving waarin digitale informatie conform wettelijke eisen gecontroleerd en duurzaam beheerd moet worden zodat de betrouwbaarheid en toegankelijkheid daarvan gegarandeerd is. Toepassing van het referentiekader geeft inzicht in de mate waar in de organisatie op het gebied van digitaal informatiebeheer ‘in control’ is. RODIN kan gebruikt worden als onderdeel van het in de Archiefregeling vereiste kwaliteitssysteem voor de (digitale) archivering en van andere vormen van kwaliteitsmanagement

Overige begrippen *Informatiebeheer; Referentiekader; RODIN; Toetsingskader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NORA Online

~ https://www.noraonline.nl/wiki/Referentiekader_Opbouw_Digitaal_Informatiebeheer_(RODIN)

Site KVAN/BRAIN

~ https://www.kvanbrain.nl/sites/default/files/documenten/2018-05/Rodin_02_defhyp_pdf.pdf

* **10125** ***Research in the Archival Multiverse***

Anne Gilliland en Sue McKemmish, Andrew J. Lau,

(Publicatie) Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2016. ISBN: 978-1-876924-70-6 (PDF)

Archivistiek

Over the past 15 years, the field of archival studies around the world has experienced unprecedented growth within the academy and within the profession, and archival studies graduate education programs today have among the highest enrolments in any information field. During the same period, there has also been unparalleled

Overige begrippen *Archival methodology; Archival philosophy; Archives; Information science; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek via Open Access (PDF)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=628143

* **10053** ***Schetsboek Digitale Onderzoek- omgeving en Dienstverlening***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2016. ISBN: 978-90-71251-42-9

Dienstverlening

Het atelier 2015-2016 richt zich op Dienstverlening en de Digitale Onderzoeksomgeving. Hoe kunnen archiefdiensten de digitale onderzoeksomgeving, in relatie tot de fysieke onderzoeksomgeving, verder ontwikkelen? En wel op zodanige wijze, dat deze onderzoeksomgeving aansluit bij de wensen van de digitale klanten en de eigenheid van de collecties? Welke hulpmiddelen zijn nodig? Wat betekent de nieuwe dienstverlening voor professionals en instellingen?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Onderzoek; Onderzoeksomgeving; Virtuele studiezaal.*

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Tekst op internet

~ http://www.archiefateliers.nl/wp-content/uploads/2016/06/Schetsboek-DOD_2016_PRINT.pdf

* **9906** ***Scholarly Context Not Found: One in Five Articles Suffers from Reference Rot***

Martin Klein en Herbert Van de Sompel, Robert Sanderson, Harihar Shankar, Lyudmila Balakireva, Ke Zhou, Richard Tobin

(Artikel) Public Library of Science, San Francisco, CA, 2014.

Reference rot

The emergence of the web has fundamentally affected most aspects of information communication, including scholarly communication. The immediacy that characterizes publishing information to the web, as well as accessing it, allows for a dramatic increase in the speed of dissemination of scholarly knowledge. But, the transition from a paper-based to a web-based scholarly communication system also poses challenges. In this paper, we focus on reference rot, the combination of link rot and content drift to which references to web resources included in Science, Technology, and Medicine (STM) articles are subject. We investigate the extent to which reference rot impacts the ability to revisit the web context that surrounds STM articles some time after their publication. We do so on the basis of a vast collection of articles from three corpora that span publication years 1997 to 2012. For over one million references to web resources extracted from over 3.5 million articles, we determine whether the HTTP URI is still responsive on the live web and whether web archives contain an archived snapshot representative of the state the referenced resource had at the time it was referenced. We observe that the fraction of articles containing references to web resources is growing steadily over time. We find one out of five STM articles suffering from reference rot, meaning it is impossible to revisit the web context that surrounds them some time after their publication. When only considering STM articles that contain references to web resources, this fraction increases to seven out of ten. We suggest that, in order to safeguard the long-term integrity of the web-based scholarly record, robust solutions to combat the reference rot problem are required. In conclusion, we provide a brief insight into the directions that are explored with this regard in the context of the Hiberlink project.

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Content drift; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Link rot; Toegankelijk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0115253

** **9980** ***A Shaft of darkness: Derrida in the archive***

Verne Harris

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

This essay is not an account of Jacques Derrida's position on, or delineation of, the archive. That would be to repeat the mistake of those who attempt to define postmodernism or deconstruction or Derridean thinking. Ultimately it is impossible to say what these things are. They are what they are becoming. They open out of the future. We can, at best, mark their movements and engage their energies. So the essay offers a shaft of darkness in all the harsh light of positivist discourse, a shaft aimed at Derrida in the archive. In taking aim I strive to be as open as possible to Derrida aiming at me.

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_6

* **4104** ***Shop simulator; Bij Schuitema zijn de datapakhuizen voor stafdiensten en winkels gescheiden***

Robbert Hoeffnagel

(Artikel) Computable 27-jul-2001.

Hergebruik

Wat is de omzet per kassa? Welk resultaat heeft die speciale verkoopactie? Lopen de personeelskosten niet uit de pas? Relevante gegevens voor een supermakrtconcern als Schuitema. De winkels worden beheerd door zelfstandige ondernemers, zodat het concern hiervoor twee gescheiden datapakhuizen heeft geïmplementeerd: één voor de zelfstandige ondernemers en één voor de centrale concernstaf. Onzekere factor hierbij is met name de vraag welke rapportages supermarktondernemers nu precies uit het systeem willen halen. En op welk moment.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Datawarehouse; Informatiebehoefte; Tijdigheid.*

* **2123** ***Spielwiese oder Pflichtaufgabe; Archivistische Öffentlichkeitsarbeit als Fachaufgabe***

Clemens Rehm

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H2

Archiefbeheer

Over grondslagen, uitgangspunten en doelstellingen van het archiefbeheer.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivistiek; Beschikbaarstellen; Cultuur; Democratie; Gebruik; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Waarderen.*

* **9975** ***Standardisierung im deutschen Archivwesen***

Nils Brübach

(Artikel) Scrinium, 2015. Nr. 68

Standaard

Es ist ungewöhnlich, dass in Verbindung mit einer geisteswissenschaftlichen Disziplin über die Entstehung, Einführung, Nutzung und Bewährung von Standards zu berichten ist. Standards sind doch im allgemeinen Verständnis eher ein Kennzeichen und Werkzeug technischer Fächer oder werden im wirtschaftlichen Umfeld verortet. Aber es gibt sie: Die Entstehung archivischer Fachstandards signalisiert einerseits, dass die Archivwissenschaft eben keine ausschließlich historische Fachdisziplin oder Hilfswissenschaft ist, sondern an der Schnittstelle zu den Informationswissenschaften ihren Ort hat. Andererseits sind fachbezogene Normen und Standards auch ein Zeichen für die Professionalisierung einer Fachdisziplin. Normung und Standardisierung im Archivwesen berühren im Kern vier Bereiche: Erschließung, elektronische Archivierung, Schriftgutverwaltung (records management) und Bestandserhaltung.

Ziel des Beitrages ist es, einen Überblick über die Standardisierung in Theorie und Praxis zu geben. Das Hauptaugenmerk liegt dabei im Wesentlichen auf dem Bereich der Erschließung. Diese Gewichtung ist auch deshalb berechtigt, weil die einzelnen zuvor genannten Bereiche eine völlig unterschiedliche Tradition bei der Standardisierung haben: Während etwa der Bereich der Erschließung mehr als einhundert Jahre Tradition in der Anwendung von Standards vorweisen kann, setzte die Entwicklung von Fachstandards in der Bestandserhaltung erst in den achtziger Jahren des zwanzigsten Jahrhunderts, in den Bereichen Records Management und elektronische Archivierung erst in 1990er Jahren bzw. Zu Beginn des 21. Jahrhunderts ein. Weiterhin ist es ein allgemeines Kennzeichen der archivischen Fachstandards, dass sie nicht den Archivaren allein gehören. Insbesondere die fachliche Nähe zum Bibliothekswesen ist hier hervorzuheben. Dies gilt in unterschiedlicher Ausprägung: Die archivischen Erschließungsstandards weisen eine hohe archivische Autonomie auf, geringer ist diese Autonomie bei Bestandserhaltung, und im Bereich der elektronischen Archivierung gelten übergreifende Fachstandards. Zu den Normen im Bereich der Schriftgutverwaltung gibt es schließlich keinerlei Entsprechung im Bibliothekswesen. In

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

allen vier Bereichen sollte schließlich zwischen „standards of declaration" und „working standards" unterschieden werden, um zu einer für den Archivpraktiker sinnvoll anwendbaren Typologisierung zu kommen. Erstere unterliegen einem formalisierten, mehr oder weniger transparenten Prozess der Ausarbeitung, Diskussion in der Fachcommunity, Verkündung und Veröffentlichung, Validierung und Überarbeitung. Die Arbeit an den Standards liegt üblicherweise in den Händen entsprechender Fachgremien, wie z. B. dem Internationalen Archivrat ICA oder der ISO oder auf nationaler Ebene dem DIN e.V. oder einem Fachkomitee beim Berufsverband. Letztere entstehen aus Konventionen der täglichen Arbeit heraus oder in den letzten zwei Jahrzehnten auch aus der Initiative von projektbezogenen oder fachlich ausgerichteten Arbeitsgruppen ohne Anbindung an eine zur Normung befugte Organisation. Daher kann dieser Beitrag keinen Anspruch auf Vollständigkeit erheben - insbesondere im Bereich der elektronischen Archivierung dürfte es besonders beim Versuch einer internationalen Synopse schwer fallen, alles zu erfassen, was als working standard relevant ist. Dies mag paradox erscheinen - sind doch gerade Verbindlichkeit und Allgemeingültigkeit die Kennzeichen von Fachstandards. Die Frage nach der Granularität und der Ausrichtung ist damit aber nicht beantwortet: Die fachliche Hoheit über Normen und Standards und ihre strategische Ausrichtung sind marktrelevante Faktoren - dies wird in der vornehmlich aus der Wahrnehmungsperspektive des öffentlichen Sektors agierenden Archivwelt nur allzu häufig übersehen.

Overige begrippen *Erhaltung; Erschließung; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; ISO 16175; Schriftgutverwaltung.*

* **10163** ***Technologies of Tradition: Between Symbolic and Material (Micro-) Transmission***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Media archaeology

The first essay is inspired by Michel Foucault's 'L'Archéologie du Savoir'. It explores media archaeology as a crossdisciplinary field of inquiry, that consists of a radically material and mathematical approach to the study of cultural change, memory, and knowledge tradition, and even the very category of time itself.

Overige begrippen *Archeology; Interpretation; Preservation; Transmissie.*

* **10158** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part I. Setting the Stage: Enterprise Information Management and Archival Theories***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

An overview of archival theories and their philosophical foundations, including modern digital diplomatics and the concept of the records continuum.

Overige begrippen *Archief; Archival theory; Diplomatics; EIM; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10159** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part II. An Exploration of the 'Archive-As-Is' Framework***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Enterprise Information Management

A new theoretical framework for the archives in organisational context, based on a pragmatic approach. The "archive-asis" is a part of Enterprise Information Management (EIM). In this framework the value of information, and the ensuing criteria for quality of records play a central part. The theoretical framework is positioned between modern diplomatics and the records continuum.

Overige begrippen *Archival theory; Archive; Diploma; EIM; Framework; Quality assurance; Records continuum; Value chain.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10166** ***Threats of the data-flood. An accountability perspective in the era of ubiquitous computing***

Charles Jeurgens

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Ubiquitous computing

A reflection on the position of recordkeeping in the digital age, and on accountability and transparency in view of the current data-flood. He argues that the present and mainstream views of appraisal in the recordkeeping community should radically change. We should focus on understanding and managing the assemblages between data and the processing mechanisms (for instance algorithms) in situated practices.

Overige begrippen *Algorithme; Dataflow; Transparancy.*

* **10264** ***Tijd in de database; Van eeuwig heden tot complex verleden***

R.J. Veldwijk en S.J. Cannan en F.G.W. van Orden

(Publicatie) Array Publications bv, Alphen aan den Rijn, 1998.

Archiveren

Bij het muteren in gegevensbanken worden gegevens overschreven en gaat informatie verloren. Wanneer gegevens echt belangrijk zijn is zoiets niet gewenst. Zodra gegevens belangrijk zijn worden databases historisch en wordt systeemontwikkeling opeens heel complex. Voorbeelden van dergelijke systemen zijn basisregistraties van overheden en bedrijven, pensioen- en salarissystemen en planningsystemen, maar in beginsel speelt de problematiek bij elk serieus registratief informatiesysteem.

Dit boek beschrijft hoe je een gegevensbank moet ontwerpen die in staat om het verloop van gegevens door de tijd heen vast te leggen zonder informatie kwijt te raken. Omdat (relationele) databases hiervoor geen voorzieningen hebben is het ontwerpen en implementeren van een gegevensbank met veel temporele gegevens altijd een probleem. Wie beseft dat er geen echt goede oplossingen zijn maar wel héél slechte maakt betere ontwerpen. Naast deze praktische overwegingen (know how) bevat het boek ook veel theorie (know why) zodat je weet waarmee je bezig bent als je een gegevensbank met tijdaspecten ontwerpt.

Het boek is gebaseerd op een artikelserie van René Veldwijk in het toenmalige vakblad Database Magazine, aangevuld met op implementatie gerichte artikelen van diens Ockham-collega Frido van Orden. Toegevoegd zijn twee artikelen over tijdaspecten van de hand van de onvolprezen Steve Cannan.

Het boek werd uitgegeven in 1998 en de 600 gedrukte exemplaren à hfl. 50,- waren vrijwel direct uitverkocht. Helaas richtte uitgever Array Publications zich alleen op vakbladen en congressen en is er geen herdruk tot stand gekomen. Nu, 20 jaar later, is het boek naar onze bescheiden mening nog steeds actueel en een levend bewijs dat niet alles in de ICT zich razendsnel ontwikkelt.

We hopen dat downloads en verspreiden van ‘Tijd in de Database’ niet alleen kostbare ontwerpfouten voorkomt, maar ook kan helpen om iets terug te winnen van de kennis op het gebied van database ontwerp die bij mensen

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

onder de 40 nauwelijks meer wordt aangetroffen.

Over het (nog steeds actuele) historieprobleem in database ontwerp

Overige begrippen *Big data; Database; Dataset; Duurzame toegankelijkheid; Factor tijd; Functioneel ontwerp; Open data; Tijdsdimensie; Versiebeheer; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek is hier te downloaden

~ https://www.ockham.nl/tijd-in-de-database/

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/tijd-de-database-van-eeuwig-heden-tot-complex-verleden

* **10707** ***Toetsingskader van de centrale overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Gepubliceerd 21-dec-2017 / Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, Den Haag, 2017.

Archiefinspectie

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed maakt bij de uitoefening van haar toezichtstaak gebruik van dit 'Toetsingskader Informatie van de centrale overheid'. In dit toetsingskader is uitgewerkt hoe zij invulling geeft aan haar toezicht op de informatiehuishouding van het Rijk. Het toetsingskader hangt nauw samen met het algemene toezichtkader van de Inspectie.

Overige begrippen *Toetsingskader; Toezicht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

~ https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2017/12/21/toetsingskader-informatie-van-de-centrale-overheid

** **9428** ***Traité de documentation. Le livre sur le livre. Théorie et pratique***

Paul Otlet

(Publicatie) Editiones Mundaneum, Brussel, 1934.

Documentatie

Cet ouvrage est consacré à un exposé général des notions relatives au Livre et au Document, à l'emploi raisonné des éléments qui constituent la Documentation.
Notre temps, parmi tous les autres, se caractérise par ces tendances générales : organisation et rationalisation des méthodes et procédés, machinisme, coopération, internationalisation, développement considérable des sciences et des techniques, préoccupation d'en appliquer les données au progrès des sociétés, extension de l'instruction à tous les degrés, aspiration et volonté latente de donner à toute la civilisation de plus larges assises intellectuelles, de l'orienter par des plans.
C'est dans un tel milieu qu'ont de nos jours à évoluer les Livres et les Documents. Expressions écrites des idées, instrument de leur fixation, de leur conservation, de leur circulation, ils sont les intermédiaires obligés de tous les rapports entre les Hommes. Leur masse énorme, accumulée dans Ie passé. s'accroît chaque jour, chaque heure, d'unités nouvelles en nombre déconcertant, parfois affolant. D'eux comme de la Langue, on peut dire qu'ils peuvent être la pire et la meilleure des choses. D'eux comme de l'eau tombée du ciel, on peut dire qu'ils peuvent provoquer l'inondation et le déluge ou s'épandre en irrigation bienfaisante.
Une rationalisation du Livre et du Document s'impose, partant d'une unité initiale, s'étendant à des groupes d'unités de plus en plus étendus, embrassant finalement toutes les unités, existantes ou à réaliser, en une organisation envisageant, à la base, l'entité documentaire individuelle que forme pour chaque personne la somme de ses livres et de ses papiers; l'entité documentaire collective des institutions, des administrations et des firmes; l'entité des organes spécialement consacrés au Livre et au Document, à l'ensemble ou à quelqu'une de ses fonctions . Bureau, Institut, Rédaction des Publications, Bibliothèques, Offices de Documentation.
Le present ouvrage en donne une esquisse générale et en présente une méthode coordonnée.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Les exposés ne manquent pas qui ont dit comment faire, de simples notes, le.. feuilles d'un manuscrit; d'un amas de livres, une bibliothèque bien ordonnée: d'un amas de pièces de correspondance, de comptabilité. des archives en bon ordre; d'un ensemble divers de textes, une codification coordonnée. Mais ces publications en grand nombre, excellentes quant à leur but, n'ont envisagé chacune qu'un aspect des choses du livre, et par suite ont donné l'impression qu'il y avait comme autant de domaines spécifiques, distincts et séparés par des cloisons étanches, qu'il y avait, en abordant chacun d'eux, à s'initier à des notions toutcs nouvelle, à se familiariser avec des pratiques sans connexion avec celles déjà acquises.
Le présent Traité vise avant tout à dégager des faits, des principes des règles générales et à montrer comment la coordination et l'unité peuvent être obtenues. Cette coordination, cette unité, l'institut International de Bibliographie, ('Office International joint à lui, les Instituts qui coopèrent au Palais Mondial,le Mundaneum, s'efforcent depuis leur fondation en 1893, en 1895 et en 1920. de les étudier, de les définir, d'en faire une réalité vivante et tangible. Les Congrès internationaux de ces organismes, et d'autres, ont arrêté déjà un ensemble important de données régulatrices.
C'est d'elles que, dans cet ouvrage, on s'est inspiré directement et c'est à les développer qu'il s'applique sous une forme libre et n'engageant aucune institution. L'objectif est de préparer ainsi de nouvelles ententes, de nouvelles standardisations, de nouvelles oeuvres à établir et à sanctionner en commun.
Pour des buts particuliers, d'autre part, on s'est efforcé de présenter distinctement les notions générales que l'analyse et la synthèse permettent actuellement de dégager. On les a aussi montré à l'oeuvre dans des cas spéciaux. S'attachant à faire voir quels moyens la théorie et la pratique offrent maintenant aux organismes documentaires de tout ordre pour réaliser leurs opérations. Comme il ne saurait s'agir d'une standardisation et d'une mécanisation totales du travail, il est laissé à chaque organisateur de son propre travail, ou de celui d'autrui, de fixer finalement lui-même ses propres principes, directives et règles.
C'est à chacun à composer, pour son propre usage, ou celui de ses services, un 'Manuel de Documentation' retenant, adoptant et appliquant celles des données organisatrices générales dont il a pu faire choix clans Ie présent exposé; car celui-ci, s'il contient de nombreuses formuies, n'a cependant en réalité rien d'un Formulaire.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Bibliotheek; Kennismanagement; Televisie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Gescande versie

~ https://archive.ugent.be/handle/1854/5612

Indeling van dit werk

~ http://www.tard-bourrichon.fr/documents/Otlet/Otlet.htm

Mundaneum (herdruk)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/le-livre-sur-le-livre-trait%C3%A9-de-documentation

Paul Otlet visioning the web

~ http://www.youtube.com/watch?v=hSyfZkVgasI&feature=related

Referenties over Paul Otlet

~ http://www.knowledge-mapping.net/index.php?option=com_content&task=view&id=52

** **10338** ***Universalism as utopia : a historical study of the schemes and schemas of Paul Otlet (1868-1944)***

Wouter van Acker

(Proefschrift) Ghent University. Faculty of Engineering and Architecture, Gent, 2011. ISBN 978-90-8578-459-3
NUR 681, 694
Wettelijk depot: D/2011/10.500/63

Universalism

This doctoral dissertation is an intellectual biography which discusses the projects and utopian visions of Paul Otlet (1868-1944). Paul Otlet formulated the concept of 'documentation', a field incorporating both study and practice that evolved out of bibliography before developing into information science. He was also a sociologist, an internationalist and indefatigable promoter of his conception of 'universalism' or 'mondialism', and of the Mundaneum and the Cité Mondiale. The major source that is used to throw new light on Otlet as a utopian thinker is an impressive collection of thousands of unpublished schemas. By means of an historical analysis of his schemas and writings, this thesis aims to identify the fundamental universalistic character of his utopian vision of knowledge organization and international organization. Universalism was a phenomenon incorporating complex personal ideals

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

and social objectives, assuming different meanings in the fields of science, culture and politics, and reflecting the historical circumstances and undertakings of the time. By exploring how Paul Otlet and others dealt with the issue, this dissertation aims to contribute to the history of the idea of 'universalism'.

Overige begrippen *Bibliotheek; Biografie; Documenteren; Infographics; Kennis; Kennistheorie; UDC; Universal Accessibility; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/18957114/Universalism_as_Utopia_a_Historical_Study_of_the_Schemes_and_Schemas_of_1868_1944_

Google Scholar

~ https://scholar.google.be/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LwfNLSEAAAAJ&citation_for_view=LwfNLu-x6o8ySG0sC

Universiteitsbibliotheek van Gent (download)

~ https://biblio.ugent.be/publication/1942681

Url voor citeren

~ http://hdl.handle.net/1854/LU-1942681

Wikipedia (universalism)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Universalism

* **10341** ***Verantwoording afleggen met e-mail; Archiveren in het informatietijdperk***

Albert Meijer

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 1998. maart 1998

Verantwoording

Bij overheidsorganisatieswordt in toeneme de mate gebmik gemaaktvan e-mail. Men gebruikte-mail niet alleenvoor persoonlijke briefjes, maar steeds meer voor zakelijke communicatie. Implementatie van e-mail binnen een organisatie leidt daardoor tot een aantal belangrijkevragen met betrekkingtot het archiverenvan deze berichten. Welke e-mail-berichten moeten worden bewaard? En hoe kunt u deze berichten het beste bewaren?In dit artikelwordt, vanuit een verantwoordingsoptiek,een aanzet gegeven tot een antwoord op deze vragen.

Overige begrippen *Accountability; Bericht; Document; E-mail; Verantwoordingsfunctie.*

* **2312** ***Vergelijkend onderzoek hulpmiddelen beheersing bedrijfsprocessen***

W.D. van Dommelen en Dr. ir. S.M.M. Joosten, Ir. M.C.J. de Mol, H. de Zwart

(Publicatie) Anaxagoras Procesarchitecten, Enschede / Ministerie van Financiën, EDP AUDIT POOL, Den Haag / Apeldoorn, 1999.

Workflow

In 1998/1999 is in opdracht van de departementen een onderzoek uitgevoerd naar gewenste en geboden mogelijkheden van geautomatiseerde hulpmiddelen (´tools´), gericht op de beheersing van bedrijfsprocessen. In deze samenvatting wordt de kern van de onderzoeksresultaten weergegeven. Met deze samenvatting bent u in staat te bepalen of -bepaalde delen van- de totale rapportage voor u interessant zijn.
Het gebruik van de mogelijkheden van Informatie- en CommunicatieTechnologie (ICT) bij de inrichting, modellering en besturing van bedrijfsprocessen vormt het centrale onderwerp van het uitgevoerde onderzoek. Het onderzoek sluit aan op een in het oog springend speerpunt in het recente Actieplan Electronic Government: het verbeteren van de interne bedrijfsvoering door het gebruik van ICT. Dit actieplan beoogt, door het gebruik van ICT, de dienstverlening aan de klanten van de overheid (burgers en bedrijfsleven) te verbeteren en de interne bedrijfsvoering van de overheid zelf te optimaliseren.
Overheidsdiensten worden meer en meer bedrijfsmatig, dat wil zeggen volgens moderne besturings- en bedrijfseconomische principes, ingericht en op prijs-/prestatieverhouding beoordeeld. Het verkrijgen van inzicht in en daarmee ook het besturen en beheersen van de bedrijfsprocessen met behulp van ICT, kan niet los gezien worden van, en hangt samen met, bestaande en voorziene meetinstrumenten ten behoeve van het kijken naar de prijs-/

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

prestatieverhouding van bedrijfsprocessen. In het streven naar optimalisatie van de bedrijfsvoering door de rijksdienst zijn inmiddels ruimere mogelijkheden geschapen voor het hanteren van een baten-/lastenstelsel. Voorwaarde voor de invoering daarvan is: het beschikken over beschreven bedrijfsprocessen. De (financiële) administratie ontwikkelt zich daarmee tot een belangrijk 'tool of management', dat niet alleen gebruikt wordt om te sturen op budget (inputsturing), maar ook op prijs-/prestatieverhouding (outputsturing).
Vernieuwingen in het financieel beheer houden onder meer in dat het van oudsher bekende financiële verslag evolueert tot een jaarverslag waarin de (verantwoording over de) inrichting van de bedrijfsvoering een duidelijke (politieke) verantwoordings- en bijsturingsfunctie krijgt, wellicht via een management-verklaring van ministers over de inrichting van de bedrijfsvoering. Als politiek momentum voor zo'n jaarverslag wordt de derde woensdag in mei genoemd.
Met het uitgevoerde onderzoek en de uitgebrachte rapportage leveren de auteurs een bijdrage aan het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het gebruik van ICT kan bijdragen aan (een verbetering van) de inrichting, werking en beheersing van veelal complexe bedrijfsprocessen.
Dit onderzoek bevat niet alleen een 'vergelijkend warenonderzoek' naar de huidige 'state of the art´ van ondersteunende ICT-hulpmiddelen (aangeduid als 'tools'). Naast dit instrumentalistische deel van het onderzoek treft u ook een overzicht aan van vele lopende ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitsverbetering, zowel binnen als buiten de rijksoverheid. Voorts is een achttal overheidsdiensten bereid geweest mee te werken aan zogenaamde casestudy's. Hierin gunnen deze diensten op een openhartige wijze een 'blik in de keuken' waar het gaat om de 'do's en don´ts' van de inzet van tools op het gebied van de beheersing van bedrijfsprocessen.

Overige begrippen *Context; Proces; Procesgebonden informatie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Anaxagoras (bestaat niet meer 28/1/2008)
~ http://www.anaxagoras.nl/

* **9751** ***Vragenlijst informatiesystemen***

Rienk Jonker en Klaas Tjassens

(Memo (intern)) versie 17-mei-1993 / Gemeente Groningen, 1993.

MLG

Vragenlijst voor de MLG-enquete in de gemeente Groningen. Versie voor het archiefcoördinatieoverleg (later vakoverleg DIV).

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Voortbestaan.*

* **10687** ***Why a world gone digital needs archival theory more than ever before?***

Luciana Duranti

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Archeion, 2022. Lezing Universiteit van Warschau op 12 oktober 2022
ARCHEION 2022, T. CXXIII,
ISSN 0066-6041
e-ISSN 2658-1264

Archival theory

The paper is a transcript of a lecture delivered on 12 October 2022 at the University of Warsaw by Professor Luciana Durant, researcher and lecturer in archival science and diplomatcs at the School of Informaton of the University of Britsh Columbia in Vancouver, B.C. Canada. The lecture was part of a series of open lectures organised by the natonal archives, enttled ‘Konarski Lectures’, focusing on contemporary archival science. The author is a specialist in the fields of archival science, diplomatcs and electronic records, and Principal Investgator and director of the InterPARES Project (www.interpares.org and www.interparestrustai.org).
The lecture addressed the most important challenges facing archival science in the age of digital transformaton. In answering the central queston regarding the need to develop archival theory in a digital world, the author highlighted the essental research areas that require new theoretcal developments. These include ensuring reliability, accuracy and authentcity, that is, trustworthiness, of electronic records, in partcular assessing the suitability of electronic

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

signature technology and blockchain architecture for these purposes, and the applicaton of AI to generatng, managing and sharing electronic records. The la□er is a key problem area of the internatonal interdisciplinary archival research project InterPARES Trust AI, which aims to design, develop and use art□cial intelligence to ensure the availability and use of trustworthy electronic records of public enttes. The problem of ensuring the authentcity (i.e. the identty and integrity) and the accessibility of digital records stored in the cloud, partcularly in the commercial cloud, was also addressed.

Overige begrippen *Archivistiek; Artificial intelligence; Blockchain; Digitaal paradigma; Diplomatics, Diplomatiek; Preservation; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/98965940/Why_a_world_gone_digital_needs_archival_theory_more_than_ever_before

Interpares

~ www.interpares.org

Interpares AI

~ www.interparestrustai.org

* **9698** ***Wikipedia Lemma: Big data***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 2-okt-2013 / Wikipedia EN, 2013.

Big data

Big data is the term for a collection of data sets so large and complex that it becomes difficult to process using on-hand database management tools or traditional data processing applications. The challenges include capture, curation, storage, search, sharing, transfer, analysis, and visualization. The trend to larger data sets is due to the additional information derivable from analysis of a single large set of related data, as compared to separate smaller sets with the same total amount of data, allowing correlations to be found to "spot business trends, determine quality of research, prevent diseases, link legal citations , combat crime, and determine real-time roadway traffic conditions.'

Overige begrippen *Datamining; Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (Big data)

~ en.wikipedia.org/wiki/Big_data

* **10167** ***'The Wink that's Worth a Thousand Words': A Contemplation on the Nature of Metadata and Metadata Practices in the Archival World***

Anne Gilliland

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Metadata

This essay is about metadata. It puts the concept of metadata in historical perspective. In the past decades the concept has had a profound influence on archival theory. The essay raises fundamental questions about the relationship between records and metadata, about metadata practices and standards and about their ethical implications.

Overige begrippen *Archival bond; Context; Ethics.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

* **2591** ***XML, het Esperanto van het internet; 'Taal der talen' legt basis voor succesvolle e-commerce***

Marc de Graauw

(Artikel) Computable 10-dec-1999.

XML

De nieuwste trend op het Internet is XML-EXtensible Markup Language. De ene na de andere software leverancier haast zich om ondersteuning voor XML aan te kondigen. Microsoft heeft zo ongeveer zijn hele internet toekomst op XML ingezet. De taal wordt door Bill Gates en zijn volgelingen gezien als de doorbraak van 'busines-to-busines' e-handel: de grote zak met geld die aan de internet-boom hangt. De mogelijkheden beschreven.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; E-handel; HTML; Markup language; SGML; Standaard; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Biz Talk (bibliotheek van XML standaarden)

~ http://www.biztalk.org/BizTalk/default.asp

Commerce one (XML bibliotheek)

~ http://www.marketsite.net/

Microsoft en XML

~ http://www.msdn.microsoft.com/xml/default.asp

Nederlandse Sgml-XML Usergroup

~ http://www.sgml-ug.nl/

Online magazine over XML

~ http://www.xml.com/

W3 consortium

~ http://www.w3.org/

XML Software

~ http://www.xmlsoftware.com/

* **9731** ***Zicht op ICT-competenties; Een werknemers- en managersperspectief in zes sectoren***

Dr. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Center for e-Government Studies - Universiteit Twente, Enschede, 2013.

Vaardigheid

Een groot deel van de Nederlandse werknemers heeft problemen op het werk door gebrekkige digitale vaardigheden. Leidinggevenden zijn zich hier onvoldoende bewust van met productiviteitsverlies tot gevolg. Dit blijkt uit het rapport Zicht op ICT-compenties van de Universiteit Twente in opdracht van Digivaardig & Digiveilig. Volgens de onderzoekers Dr. Ing. Alexander van Deursen en Prof. Dr. Jan van Dijk zijn de uitkomsten zorgelijk vanwege de omvang en omdat blijkt dat ICT-competenties in organisaties vaak een ondergeschikte rol spelen. Digivaardig & Digiveilig voorzitter Tineke Netelenbos: "Het is naïef om aan te nemen dat de ICT-competenties van sollicitanten en werknemers op orde zijn. Managers die zich daarvan bewust zijn, kunnen flinke productiviteitswinst boeken." De onderzoekers pleiten voor meer aandacht voor ICT-competenties op de werkvloer, gestructureerde ICT-trainingen en scholing, onder andere door betere aansluiting te zoeken met de vooropleiding, het toetsten van ICT-competenties bij het werven van nieuw personeel en het blijven monitoren en bijsturen waar nodig.

Alexander van Deursen: "Het eerste en tegelijk ontstellende resultaat van dit onderzoek, onder zowel managers als personeel, is dat veel leidinggevenden nog steeds onvoldoende zicht hebben op het niveau van ICT-vaardigheden van het personeel. Er is onvoldoende monitoring, vaak wordt verondersteld dat de bestaande ICT-competenties voldoende zijn. In de praktijk blijkt dit niet altijd zo te zijn waardoor werknemers in de problemen komen en hun werk niet goed kunnen doen. Formele hulpmiddelen als trainingen kunnen uitkomst bieden maar worden te weinig ingezet, dat is echt een gemiste kans."

In maart 2012 presenteerden de onderzoekers al een rapport waaruit bleek dat de Nederlandse werknemer dagelijks

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

8% van zijn werktijd aan ICT-problemen en gebrekkige digitale vaardigheden besteedt. Laagopgeleiden verliezen tot wel 10% van hun werktijd op een PC. Leidinggevenden waren zich onvoldoende bewust van het productiviteitsverlies. Nu, bijna 2 jaar later, is dit bewustzijn nog altijd onvoldoende.

ICT-competenties niet urgent genoeg
Ruim een derde van de managers weet niet welke ICT-competenties nodig zijn in bepaalde functies. De managers nemen onterecht aan dat werknemers over deze vaardigheden beschikken. Van Deursen: "De samenleving wordt steeds digitaler waardoor ook op de werkvloer hogere eisen worden gesteld aan ICT-competenties van medewerkers. Managers moeten zich bewust worden van het belang van deze competenties en tot inzicht komen welke competenties er per functie nodig zijn en wat het competentieniveau van de werknemer is. Zo kunnen zij beter bepalen waar verbetering nodig is."

Collega meest favoriete 'hulpbron'
Voor een kwart van de Nederlandse werknemers is geen hulp beschikbaar bij ICT-problemen. Drie kwart roept bij ICT-problemen de hulp van een collega of de helpdesk in. Hulp vragen aan een collega is vaak sneller maar hiermee wordt ook de collega van zijn eigen werk gehouden en hierdoor gaat extra productiviteit verloren.

Trainingen onbelangrijk of geen tijd voor
Hulpmiddelen zoals trainingen om ICT-competenties te verbeteren, blijven onderbenut. Het bedrijf promoot deze trainingen niet, er is tijdsgebrek of men vindt het trainen van ICT competenties niet belangrijk genoeg. Bijna de helft van het personeel neemt zelf geen initiatief in het volgen van trainingen. Oudere werknemers zien trainingen vaak als een verplichting. Van Deursen: "Verschillende groepen zouden veel baat kunnen hebben bij trainingen. Een van de ondervraagde managers uit de zorg- en bouwsector verbaasde zich erover dat het gebruik van Office een hele opgave voor jongere werknemers is terwijl ze met hun ogen dicht hun telefoon bedienen of Whatsapp berichten sturen."

Te weinig aandacht voor ICT competenties bij werving en selectie
Uit de interviews die Van Deursen afnam bij managers in de sectoren Creatieve Industrie, High Tech Systemen en Materialen (HTSM), Logistiek, Zorg, Bouw en Overheid, blijkt dat ICT-competenties bij sollicitaties weinig aandacht krijgen. Bij de leidinggevenden die bij de werving geen rekening houden met ICT-competenties vindt een grote meerderheid dit niet nodig. Ze gaan er automatisch vanuit dat potentiele kandidaten de basis wel beheersen. Wanneer er wel rekening wordt gehouden met ICT-competenties, dan gebeurt dit door te vragen naar de beheersing van deze vaardigheden. Toetsing gebeurt zelden tot nooit. Van Deursen: "Opvallend is dat naarmate iemand ouder is of lager opgeleid, de kans groter wordt dat er bij de sollicitatie geen rekening is gehouden met ICT-competenties. Terwijl juist deze groepen de grootste kans hebben op 'gebreken' die vóór aanvang van de functie aangepakt moeten worden."

Betere aansluiting onderwijs en praktijk
Zelfstudie en leren van collega's worden als belangrijkste bronnen genoemd voor het verkrijgen van ICT-competenties. Slechts een derde van de starters vindt hun vooropleiding aansluiten bij hun huidige functie. 33% van de managers geeft aan dat zij het moeilijk vindt om mensen met de juiste ICT-competenties te vinden. De resultaten geven aanleiding om de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven kritisch te evalueren wanneer het gaat over ICT-competenties. Dit geldt eens te meer voor ICT-professionals. Slechts de helft van de managers is bekend met competentiestandaarden, een nog kleiner aantal gebruikt dit in de eigen organisatie of in een specifiek opleidingsplan

Overige begrippen *Digitale vaardigheid; EAwareness; EVaardigheid; Kennis; Opleiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ https://www.digivaardigdigiveilig.nl/nieuws/P0/nederlandse-werkgever-beseft-belang-digitale-vaardigheden-op-de-werl

Rapport op internet

~ http://ecp.nl/item/3978

* **10300** ***Die Zukunft der Vergangenheit in der Gegenwart; Archive als Leuchtfeuer im Informationszeitalter***

Elisabeth Schöggl-Ernst en Thomas Stockinger, Jakob Wührer

(Publicatie) Böhlau Verlag, Wien, 2019. Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, Band 71

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruiken, afstemmen en toezicht houden

Archief

2016 hat das Institut für Österreichische Geschichtsforschung erstmals die Archivwissenschaft als Ausgangspunkt seiner internationalen Jahrestagung bestimmt. Der Tagungsband versammelt achtzehn Beiträge zu vier Themenbereichen: "Kategorisierung - Neue Quellenkunde im Archiv", "Überlieferungsbildung und Bewertung", "Informationsaufbereitung und Vermittlung" sowie "das Archiv in seiner Umwelt".

Die Beitragenden skizzieren vielfältige Möglichkeiten der Archive, um im Informationszeitalter bestehen zu können. Wenn auch zahlreiche Herausforderungen zu meistern sind, kann optimistisch in die Zukunft geblickt werden: Archive als Bastionen zur Wahrung verlässlicher Informationen in Zeiten der Verhandelbarkeit von Faktizität.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Oorkondenleer; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Open access uitgave

~ https://www.vandenhoeck-ruprecht-verlage.com/themen-entdecken/geschichte/geschichte-der-fruehen-neuzeit/49117/die der-vergangenheit-in-der-gegenwart?c=1541

3.1 Bewaken kosten

* **9565** ***Cost Model for Digital Preservation:Cost of Digital Migration***

Ulla Bøgvad Kejser en Anders Bo Nielsen, Alex Thirifays

(Artikel) The International Journal of Digital Curation, 2011. Issue 1, Volume 6

Digital preservation

The Danish Ministry of Culture has funded a project to set up a model for costing preservation of digital materials held by national cultural heritage institutions. The overall objective of the project was to increase cost effectiveness of digital preservation activities and to provide a basis for comparing and estimating future cost requirements for digital preservation. In this study we describe an activity-based costing methodology for digital preservation based on the Open Archice Information System (OAIS) Reference Model. Within this framework, which we denote the Cost Model for Digital Preservation (CMDP), the focus is on costing the functional entity Preservation Planning from the OAIS and digital migration activities. In order to estimate these costs we have identified cost-critical activities by analysing the functions in the OAIS model and the flows between them. The analysis has been supplemented with findings from the literature, and our own knowledge and experience. The identified cost-critical activities have subsequently been deconstructed into measurable components, cost dependencies have been examined, and the resulting equations expressed in a spreadsheet. Currently the model can calculate the cost of different migration scenarios for a series of preservation formats for text, images, sound, video, geodata, and spreadsheets. In order to verify the model it has been tested on cost data from two different migration projects at the Danish National Archives (DNA). The study found that the OAIS model provides a sound overall framework for the cost breakdown, but that some functions need additional detailing in order to cost activities accurately. Running the two sets of empirical data showed among other things that the model underestimates the cost of manpower-intensive migration projects, while it reinstates an often underestimated cost, which is the cost of developing migration software. The model has proven useful for estimating the costs of preservation planning and digital migrations. However, more work is needed to refine the existing equations and include the other functional entities of the OAIS model. Also the user-friendliness of the spreadsheet tool must be improved in future versions of the model. The CMDP is presently closing its second phase, where it has been extended to include the OAIS Functional Entity Ingest. This has also enabled us to adjust the theoretical model further, especially regarding the accuracy and precision of the model and in relation to the underlying parameters used in the equations, such as migration frequency and format complexity. Understanding the nature of digital preservation cost is prerequisite for increasi

Overige begrippen *E-depot; Kosten; Migratie; OAIS; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/viewFile/177/246

Website Cost Model for Digital Preservation (CMDP)

~ http://www.costmodelfordigitalpreservation.dk/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

* **7429** ***The Digital Black Hole***

Jonas Palm

(Artikel) Riksarkivet/National Archives, Stockholm, 2006.

Beheer

Digital projects may seem easy to plan and fun to conceive. The sky is the limit: the possibilities are seemingly endless and once material is digitized, its potential for use appears both exciting and cheap. It can't get much better, can it!

Without such long-term planning, digitization projects can come to behave like black holes in the sky. Scanned information, which in the analog world could be accessed simply by the use of our eyes, is suddenly stored in an environment where it is only retrievable through the use of technology, which constitutes a constant cost factor. The more information is converted, the more the costs for accessing it go up. The digital black hole has got its firm grip on the project. It will go on swallowing either money or information: the funding must be continued or the input will have been wasted. If funding starts to fade, the information may still be retrieved but after a while it will no longer be accessible due to corrupted files, or obsolete file formats or technology. Then the digital information is lost for ever in the black hole.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Digitalisering; Kosten; Systeemontwerp.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site Digidiva

~ http://digidiv.amsterdam.nl/handleidingen_en_instrumenten/digitaal_depot/inrichting/opslag_digitaal_materiaal.pdf

Artikel op internet

~ http://www.tape-online.net/docs/Palm_Black_Hole.pdf

Pagina bij digidiva

~ http://digidiv.amsterdam.nl/handleidingen_en_instrumenten/digitaal_depot/inrichting/index.nl.html

Tape-online (Training for Audiovisual Preservation in Europe)

~ http://www.tape-online.net/technology.html - palm

* **10625** ***E-Government in Local Public Sector Management and Accounting: Information, Transaction, Participation***

Bram Faber

(Proefschrift) Vrije Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2022. Print ISBNs 9789036106856
Electronic ISBNs 9789036106856
Publication status Published - 2022

E-government

Downloading the financial plans of the College of B&W, applying for a passport online, or asking a question about your parking permit via Twitter. These are all examples of how we can come into contact with local governments, and how governments facilitate this contact digitally. Developments in information and communications technology (ICT) have permeated most of the contact between government and citizens. But to what extent are municipalities succeeding in creating public value through the adoption of so-called e-government? And is this development linear, with municipalities slowly but steadily creating optimal public value, or might it be more complicated than that? This dissertation attempts to address these questions and focuses on three areas of ICT adoption:
(1) Information. All municipalities offer general information online. However, there are different views on the form in which that information is presented. For example, Municipality A may make the annual report available as a simple PDF file, while Municipality B offers the annual report in a stand-alone online dashboard.
(2) Transaction. At municipality A you still have to print and fill in the form yourself for your passport application, while at municipality B the application process can be arranged entirely in a digital portal.
(3) Participation. Municipality A immediately answers questions about parking permits on Twitter, while Municipality B is more concerned with sharing pictures on Instagram. The empirical chapters examine the effectiveness of the chosen form of ICT adoption and use, together with explanations for the differences in the realm of the demographic, socio-economic, institutional, political, and technological context.

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

Overige begrippen *Automatisering; Digitalisering; Informatievoorziening; Informatiewijsheid; Kosteneffectiviteit; Legitimerende omgeving; Maatschappelijke meerwaarde; Operationele capaciteit; Participatie; Public value; Transactie; Waardecreatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Binnenlands Bestuur (19 augustus)

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

Proefschrift

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

* **10500** ***Evolution of diversity and dominance of companies in online activity***

Paul X. McCarthy en Xian Gong, Sina Eghbal, Daniel S. Falster, Marian-Andrei Rizoiu

(Artikel) Gepubliceer 28-apr-2021 / PLOS ONE, 2021. 16(4): e0249993

Oligopolie

Ever since the web began, the number of websites has been growing exponentially. These websites cover an ever-increasing range of online services that fill a variety of social and economic functions across a growing range of industries. Yet the networked nature of the web, combined with the economics of preferential attachment, increasing returns and global trade, suggest that over the long run a small number of competitive giants are likely to dominate each functional market segment, such as search, retail and social media. Here we perform a large scale longitudinal study to quantify the distribution of attention given in the online environment to competing organisations. In two large online social media datasets, containing more than 10 billion posts and spanning more than a decade, we tally the volume of external links posted towards the organisations' main domain name as a proxy for the online attention they receive. We also use the Common Crawl dataset - which contains the linkage patterns between more than a billion different websites - to study the patterns of link concentration over the past three years across the entire web. Lastly, we showcase the linking between economic, financial and market data by exploring the relationships between online attention on social media and the growth in enterprise value in the electric carmaker Tesla. Our analysis shows that despite the fact that we observe consistent growth in all the macro indicators - the total amount of online attention, in the number of organisations with an online presence, and in the functions they perform - we also observe that a smaller number of organisations account for an ever-increasing proportion of total user attention, usually with one large player dominating each function. These results highlight how evolution of the online economy involves innovation, diversity, and then competitive dominance.

Overige begrippen *Chaos; Evenwicht; Internet; Kapitaal; Kapitalisme; Markt; Martktwerking; Monopolie; Oligopolie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249993
https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249993

PlOS

~ https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0249993

* **6409** ***Gevecht met gegevens; 'Content adressed storage' claimt betrouwbaarheid, snelheid en betaalbaarheid***

Tom Leyden

(Artikel) Computable 2-jul-2004.

Gegevensopslag

Organisaties worstelen met exponentieel groeiende hoeveelheden data. Voor het veilig opslaan en kunnen terugvinden van al die gegevens zonder dat de kosten uit de hand lopen volstaan traditionele opslagsystemen niet meer. 'Content adressed storage' lijkt een betrouwbaar en betaalbaar alternatief te bieden.

De data is niet zozeer geadresseerd met behulp van een bestandsnaam en toegangspad, maar op basis van de inhoud zelf. Komt dit niet bekend voor?

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

Overige begrippen *CAS; Content; Content adressed storage; Context informatie; DAS; Datawarehouse; Metadata; NAS; Opslag; SAN; Vindbaarheid.*

** 7994 *Gewaardeerd verleden; Bouwstenen voor een nieuwe waarderingsmethodiek voor archieven*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Commissie Waardering en Selectie, Den Haag, 2007.

Waarderen

Overheidsorganiaties kampen bij hun informatiehuishouding niet alleen met papieren achterstanden maar ook met de vluchtigheid van digitale informatie. Het kabinet heeft in 2006 acht actielijnen uitgezet om deze problematiek het hoofd te bieden. Eén daarvan is een andere aanpak van archiefselectie. Selectie - wat komt in aanmerking voor blijvende bewaring als cultureel erfgoed, wat wordt (op termijn) vernietigd - is één van de meest delicate taken voor archivarissen en informatiebeheerders. Vernietiging is immers onomkeerbaar. Maar de keus voor blijvende bewaring brengt structurele inspanningen met zich mee met betrekking tot toegankelijkheid en duurzaamheid, zeker in het digitale tijdperk.

In 'Gewaardeerd verleden' biedt de Commissie Waardering en Selectie een nieuwe integrale doelstelling voor archiefselectie bij de overheid, met daarop afgestemde selectiecriteria plus bijbehorende inhoudelijke methodiek. Uitgangspunt is dat selectie en acquisitie vanuit de optiek van het cultureel erfgoed twee kanten van de medaille vormen: de opbouw van een representatieve collectie staat centraal.

De voorstellen van de commissie hebben verstrekkende gevolgen voor de huidige systematiek van waarderen, selecteren en acquireren van archieven. De aanvaarding van de opdracht alleen al betekende. een ingrijpende inhoudelijke keuze. De algemene rijksarchivaris vroeg de commissie immers te vertrekken vanuit gescheiden verantwoordelijkheden van enerzijds de zorgdrager, die het bedrijfsvoerings- en verantwoordingsbelang dient te borgen, en anderzijds de minister van OCW en de beheerders van de archiefbewaarplaatsen, die staan voor het cultuurhistorische en het erfgoedbelang van archieven. Met het aanvaarden van de opdracht omarmde de commissie ook dit fundamentele en ingrijpende uitgangspunt.
De commissie, pleit voor een andere, integrale doelstelling voor waardering, selectie en acquisitie van archieven, en voor een integraal selectiebeleid. Dat wil zeggen dat zowel in de doelstelling als in de methodiek gelijk gewicht wordt toegekend aan de cuituurhistorische waarde van overheids- en particuliere archieven. Voor de uitwerking hiervan heeft de commissie criteria geformuleerd en een methodiek geschetst.
De .methodiek komt neer op een radicale kanteling: selectiebeleid wordt acquisitiebeleid, archiefinstellingen gaan aangeven wat bewaard moet worden. Zij stellen daartoe op basis van een methode van getrapte waardering bewaarlij sten op, die tezamen mét de door zorgdragers opgestelde generieke selectielijsten (lees: vemietigingslijsten) de formele grondslag voor waardering, selectie en verwijdering van archieven vormen.

Met notitie over kosten digitaal archief

Overige begrippen *Acquisitie; Acquisitieplan; Methodiek; Selectie; Selectiecriteria; Steekproefsgewijze selectie; Vernietiging; Verwerving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

[20180121] - werkt niet - Informatie op de site van het Nationaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/waardering-selectie/projecten/gewaardeerd-verleden

[20180121] - werkt niet - Tekst op de site van het Nationaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/gewaardeerd_verleden_1_0.pdf

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/gewaardeerd-verleden-bouwstenen-voor-een-nieuwe-waarderingsmethodiek-voo

UB Leiden

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/15559

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

* **9785** ***Green Archiving; Digitale archivering en het milieu***

Nikki Smit

(Scriptie) Datum scriptie 31-mei-2013 / Reinwardt Academie, Amsterdam.

Green archiving

De explosief groeiende informatiemassa legt een steeds grotere druk op informatie en archiveringssytemen. Zij kunnen de enorme massa aan informatie nauwelijks meer verwerken. De negatieve gevolgen van de groei aan digitale informatie bemoeilijken het afleggen van verantwoording binnen organisaties. Een van deze negatieve gevolgen zijn de schadelijke milieueffecten. Dit milieuprobleem wordt onderzocht binnen het bijzondere lectoraat Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam, Media Creatie en Informatie. Green Archiving richt zich op op milieuproblematiek van (digitale) informatieopslag. In dit onderzoek heeft het belang van de realisatie van een methodiek van Green Archiving centraal gestaan, vooral met betrekking tot digitale informatie. Omdat Green Archiving een nieuw onderwerp is binnen de informatiebeheersector dient dit onderzoek tevens als introductie op de nieuwe methodiek. Voor het realiseren van Green Archiving zijn drie verschillende onderdelen nodig:

1. Green Computing: de mogelijkheden van klimaatneutrale opslag van digitale informatie.
2. Informatie-afstemming: het vastleggen van de functionele verantwoording voor de archivering van informatie en het aanwijzen van het bewaarniveau.
3. De methodiek van waardering, selectie en vernietiging: daadwerkelijk inzetten en uitvoeren.

Kennisintegratie tussen archivistiek, informatiekunde en informatietechnologie is hierbij essentieel. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijkheid om ‘groene’ en ‘duurzame’ aspecten toe te voegen aan de informatiewaardeketen. Het onderzoek geeft antwoord op de vraag hoe de methodiek van waardering, selectie en vernietiging daadwerkelijk ingezet en uitgevoerd kan worden in de digitale omgeving. Hierbij is de volgende probleemstelling gehanteerd:

‘Hoe kan archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernietiging, toegepast worden om de explosieve groei van digitale overheidsinformatie te beperken en een bijdrage leveren aan het terugbrengen van de schade aan het milieu?’

Om antwoord te verkrijgen op de probleemstelling is gebruik gemaakt van de volgende zes deelvragen:

1. Wat is de huidige impact op het milieu van de explosieve groei van opgeslagen digitale overheidsinformatie?
2. Wat is Green Computing en wat is hier de noodzaak van?
3. Kan de ‘Environmental Pillar’ toegepast worden op digitale overheidsinformatie?
4. Wat is de huidige methodiek van waardering, selectie en vernietiging van digitale overheidsinformatie?
5. Wat houdt de Green Archiving methodiek precies in? Welke archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernieitiging kan een bijdrage leveren aan Green Computing en hiermee Green Archiving mogelijk maken?
6. Hoe kan Green Archiving zo worden veralgemenisereerd dat overheidsorganisaties zich bewust worden van het belang ervan en deze ook gaan toepassen?

Het doel van dit onderzoek is ten eerste om bewustwording te creëren bij erfgoedinstellingen zoals archiefdiensten, van het belang van Green Archiving. Vervolgens is het doel om de onderdelen van Green Archiving zo te veralgemeniseren dat deze ook toegepast kunnen worden.
De probleem- en onderzoeksdoelstelling zijn met behulp van literatuuronderzoek en kwalitatief onderzoek tot stand gebracht. Het literatuuronderzoek is verricht aan de hand van verschillende online artikelen. Door middel van het literatuuronderzoek is in de eerste drie hoofdstukken antwoord gegeven op de eerste drie deelvragen. Hiermee is de huidige situatie rondom de groei van digitale informatie en het milieuproblematiek duidelijk geworden. De bevindingen uit het literatuuronderzoek zijn gebruikt en getoetst tijdens het kwalitatief onderzoek.

Het kwalitatief onderzoek bestond uit een achttal gesprekken met experts uit de praktijk. Door middel van de gesprekken is de huidige situatie rondom de methodiek van waardering, selectie en vernietiging in de digitale omgeving in kaart gebracht. Hiermee worden de laatste drie deelvragen in de laatste drie hoofdstukken beantwoord. Voor praktische toetsing van Green Archiving is een kleine casus uitgevoerd bij het Nederlands Muziek Instituut en is een seminar gevolgd bij het cybercenter van KPN in Almere. Hieruit is gebleken wat de grootste problemen en oplossingen zijn voor het realiseren van Green Archiving.

De bevindingen die tot stand zijn gekomen door het beantwoorden van de deelvragen hebben tot het volgende antwoord op de probleemstelling geleid:

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

'Voor een breedgedragen acceptatie en realisatie van Green Archiving door de overheid dienen er maatregelen genomen te worden om de organisatorische en technologische problemen van digitale archivering (en vooral van waardering, selectie en vernietiging) te verhelpen. Organisatorisch ontbreekt het bewustzijn van het belang hiervan. Technologisch is er veel meer mogelijk dan de overheid momenteel doet. Deze maatregelen komen samen in het model van het zaaksyteem. Op centraal niveau dient het model toegepast te worden binnen de omgeving van de uitvoering en inspectie van de overheid.
Door middel van informatie-afstemming kan binnen het model een systematiek van (automatische) selectie en vernietiging ontwikkeld worden. Hierdoor wordt het mogelijk om gecontroleerd te vernietigen en blijft alleen informatie van waarde opgeslagen. Dit zal leiden tot het terugdringen van de groei in de opslag van digitale informatie. Samen met de initiatieven van Green Computing kan hiermee de schadelijke gevolgen van digitale informatieopslag beperkt worden.'

Dit onderzoek brengt toegevoegde waarde aan de bestaande discussies over de problemen rondom de digitale informatiehuishouding van de overheid. De resultaten van het onderzoek geven een verkennend beeld van de problemen en oplossingen rondom Green Archiving.
Tijdens dit onderzoek is over een aantal kwesties tegenspraak ontstaan. Hier kunnen in de toekomst verdere interessante discussies of vervolgonderzoek uit ontstaan. Deze discussies moeten er uiteindelijk toe leiden dat de taboes rondom digitale vernietiging worden doorbroken en de methodiek van Green Archiving vorm en leven krijgt in de praktijk. Wanneer dit gebeurd, heeft dit onderzoek zijn doel bereikt.

Overige begrippen *Afstemmen; Dequisitie; Digital archiving; Green computing; Milieubewust archiveren; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Afstudeerprojecten Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/afstudeer-projecten/

Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl

Scriptie op internet

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Nikki-Smit-Green-Archiving.pdf

* **10080** ***Kosten en baten voor de overheid van wijzigingen van de Wet openbaarheid van bestuur***

C. Koopmans en J. Prins

(Rapport) SEO Economisch Onderzoek, Amsterdam, 2013. Publicatienummer: 2013-60

Kosten

GroenLinks en het Ministerie van BZK hebben elk een voorstel voor aanpassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) gedaan. In het voorstel van GroenLinks komt er onder meer een Informatiecommissaris, vallen meer organisaties onder de Wob en wordt overheids¬informatie actief openbaar gemaakt. Het voorstel van het ministerie van BZK maakt het onder meer mogelijk om Wob-verzoeken te weigeren als er sprake is van misbruik. Daarnaast is een 'derde variant' onderzocht, waarin sommige onderdelen van het GroenLinks voorstel zijn opgenomen.

De onderzochte wijzigingen van GroenLinks leiden voor de overheid tot kosten in de orde van grootte van € 50 tot 100 miljoen per jaar, vooral doordat zorg en onderwijs geheel onder de Wob gaan vallen. Er zijn echter ook besparingen mogelijk, bijvoorbeeld als de overheid door meer transparantie zuiniger wordt met uitgaven. Belangrijke onderdelen van het voorstel van BZK leiden tot besparingen van € 0 tot 20 miljoen per jaar, maar kunnen daarnaast extra kosten uitlokken. De 'derde variant' leidt tot kosten van € 5 à 10 miljoen per jaar, maar mogelijk ook tot meer zuinigheid bij de overheid.

Overige begrippen *Openbaarheid; Verslonskosten; Verwaarlozing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://25cjk227xfsu3mkyfg1m9xb7-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/04/2013-60_Kosten_en_baten_voor_de_overheid_van_wijziging_van_de_Wet_openbaarheid_van_bestuur.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

~ http://www.seo.nl/pagina/article/kosten-en-baten-voor-de-overheid-van-wijzigingen-van-de-wet-openbaarheid-van-bestu

* **10203** ***De kosten van duurzame digitale toegankelijkheid; Een scriptie over besparen op de kosten van het permanent bewaren van digitaal archief***

Thijs Hessling

(Scriptie) 23-apr-2010 / Hogeschool van Amsterdam, (HvA / Instituut voor Media en Informatie Management (MIM), Amsterdam, 2010. Afstudeerscriptie Informatie en Media / Archivistiek B

Kosten

De kosten voor het langdurig bewaren en toegankelijk houden van digitaal archief zullen in de toekomst flink oplopen. Dit heeft onder andere te maken met het onderhoudsgevoelige karakter van digitale informatie en met het feit dat er steeds meer informatie digitaal wordt aangemaakt. Daarnaast wordt ook op grote schaal informatie gedigitaliseerd.

Aangezien de Nederlandse overheid verantwoordelijk is voor het bewaren van zowel publieke digitale informatie als ons nationale digitale erfgoed zullen erfgoedinstellingen, archiefvormers en in het bijzonder archiefbewaarplaatsen, die worden gefinancierd met overheidsgeld, op termijn geconfronteerd worden met de hoge kosten van duurzame digitale toegankelijkheid.

Vreemd genoeg is er nog nauwelijks aandacht besteed aan dit probleem en is er hierover bij het Nederlandse archiefwezen nog weinig bekend. Om te kunnen besparen op de kosten van het duurzaam en toegankelijk bewaren van digitaal archief moeten alle kosten en alle factoren die de kosten beïnvloeden bekend zijn. Deze kosten kunnen inzichtelijk worden gemaakt met behulp van kostenmodellen. Ook kunnen eventueel kostenberekeningen worden gebruikt als voorbeeld. Wanneer de factoren die de kosten beïnvloeden en kosten van een digitale archiveringssysteem (e-depot) waarmee de duurzaamheid van de digitale objecten kan worden gegarandeerd, in kaart zijn gebracht, kunnen vervolgens maatregelen worden genomen om te besparen op de kosten van duurzame digitale toegankelijkheid.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; Digitaal archiveringssysteem; Digitale bewaarplaats; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Rekenmodel; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij VBDS

~ https://www.vbds.nl/downloads/pub40.pdf

* **8064** ***Lessen uit ICT-projecten bij de overheid; Deel A***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2007. November 2007

Projectmanagement

Dit rapport gaat over ICT-projecten van de overheid die in de problemen raken. Projecten worden veel duurder dan gedacht, vragen meer tijd dan gepland of leveren niet het gewenste resultaat op - problemen die overigens niet kenmerkend zijn voor ICT-projecten alleen of voor de (Nederlandse) overheid.

De Tweede Kamer heeft de Algemene Rekenkamer verzocht onderzoek te doen naar de problemen met ICT-projecten en antwoord te geven op haar vragen over onder andere de oorzaken van deze hardnekkige problemen. Daarmee willen we een bijdrage leveren aan het verhogen van het aandeel geslaagde ICT-projecten bij de rijksoverheid.

Oorzaken
De belangrijkste oorzaak voor het (deels) mislukken van ICT-projecten die uit ons onderzoek naar voren komt is dat ICT-projecten van de overheid vaak te ambitieus en te complex worden door de combinatie van politieke, organisatorische en technische factoren. Bij deze te complexe projecten is er geen balans tussen ambitie, beschikbare mensen, middelen en tijd.

Kwaliteit van de informatievoorziening
Goede informatie is noodzakelijk voor grip op (de uitvoering) van ICT-projecten. Dat geldt zowel voor de

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

verantwoordelijke ministers als voor de Tweede Kamer. Een minister heeft beleidsinformatie nodig om goed te kunnen sturen. De Tweede Kamer moet kunnen vertrouwen op de informatie die ze van de ministers krijgt om haar controlerende en medewetgevende taak goed te kunnen uitoefenen. De Tweede Kamer krijgt niet altijd de informatie die zij nodig heeft om deze taken te kunnen waarmaken.

Aanbevelingen
Wij zijn er van overtuigd dat ministers de sleutel in handen hebben om de spiraal waarin projecten te complex worden, te doorbreken. Een minister vervult immers niet alleen een rol in de politieke besluitvorming, maar is tegelijkertijd als bestuurder verantwoordelijk voor de uitvoering. In de rol van ambtelijk opdrachtgever ten slotte, heeft het ministerie direct contact met de leverancier.

Onze aanbevelingen zijn bedoeld om de positie van de ministers in dit krachtenveld te versterken. De achterliggende gedachte is dat als een minister 'zijn zaken op orde heeft' hij beter weerstand kan bieden aan de dynamiek waarin een ICT-project steeds ambitieuzer wordt.

Wij vatten deze aanbevelingen samen als: wees realistisch in uw ambitie en zorg ervoor dat u grip heeft op uw ICT-projecten.

Stand van zaken
Het rapport is op 29 november 2007 naar de Tweede Kamer gestuurd.

Overige begrippen *Informatievoorziening; IT governance; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij de Rekenkamer

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modulesf/hnud4add

Persbericht

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modulesf/hnud4add

Rapport bij de Rekenkamer (PDF)

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p425_rapport1.pdf

* **8356** ***Lessen uit ICT-projecten bij de overheid; Deel B***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2008. Voorlopige versie: 25 juni 2008 / Definitieve versie 1 juli 2008

Projectmanagement

ICT-projecten bij de overheid blijken veel duurder te worden dan gedacht, vragen meer tijd dan gepland of leveren niet het gewenste resultaat op. Dat is ernstig, omdat met ICT-projecten van de overheid vaak veel publiek geld is gemoeid. Bovendien zijn de gevolgen van in meer of mindere mate mislukte projecten vaak groot en maatschappelijk onaangenaam.

Op 29 november 2007 publiceerden we Lessen uit ICT-projecten bij de overheid, Deel A (Algemene Rekenkamer, 2007a). We gaven in Deel A antwoord op de volgende drie vragen van de Tweede Kamer:
1. Wat zijn de belangrijkste achterliggende oorzaken van problemen met ICT-projecten bij de rijksoverheid?
2. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening over dergelijke projecten aan de Tweede Kamer en de bruikbaarheid van de administraties in dit verband?
3. Welke aanbevelingen kunnen gedaan worden op basis van de antwoorden op de twee voorgaande vragen?

Dit is de voorlopige publicatie over het tweede deel van ons onderzoek naar ICT-projecten van de overheid die in de problemen raken. De Algemene Rekenkamer heeft haar rapport nog niet kunnen afronden omdat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (coördinerend bewindspersoon) zich vooralsnog beperkt heeft tot een procedurele reactie.

De belangrijkste oorzaak voor het (deels) mislukken van ICT-projecten die uit het eerste deel van het onderzoek naar voren kwam, was dat ICTprojecten van de overheid vaak te ambitieus en te complex worden door de combinatie van politieke, organisatorische en technische factoren. Bij deze te complexe projecten is er geen balans tussen ambitie, beschikbare mensen, middelen en tijd.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

Het begin van de oplossing van dit dilemma ligt bij de minister. Onze aanbevelingen in Deel A zijn bedoeld om de positie van de ministers in het genoemde krachtenveld te versterken. De achterliggende gedachte is dat als een minister 'zijn zaken op orde heeft', hij beter weerstand kan bieden aan de dynamiek waarin een ICT-project steeds ambitieuzer wordt.

Wij vatten deze aanbevelingen samen als: wees realistisch in uw ambitie en zorg ervoor dat u grip heeft op uw ICT-projecten. Daarnaast wezen we erop dat goede informatie voor grip op de projecten noodzakelijk is.

In de nu voorliggende publicatie, Lessen uit ICT-projecten bij de overheid, Deel B, komt de laatste, vierde, vraag van de Tweede Kamer aan de orde en die bestaat uit drie deelvragen:
4a Hoe worden de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitgaven voor ICT- projecten bijgehouden in de administraties?
4b Welke indicatie kan de Algemene Rekenkamer geven van vermijdbare kosten en vermijdbare vertragingen?
4c Welk beeld geeft dit van de mogelijkheden en beperkingen van een breed onderzoek naar de vermijdbare kosten en vermijdbare vertragingen voor ICT-projecten bij de rijksoverheid sinds 2000?

Overige begrippen *Informatievoorziening; IT governance; Transparantie; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij de Rekenkamer

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modules/hqlkduzn

Persbericht

~ http://www.rekenkamer.nl/cgi-bin/as.cgi/0282000/c/start/file=/9282300/modules/hw2bxj55?onderzoek=hqlkduzn

Rapport bij de Rekenkamer (PDF) (definitieve versie)

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p449_rapport_def.pdf

Rapport bij de Rekenkamer (PDF) (voorlopige versie_

~ http://www.rekenkamer.nl/9282000/d/p449_rapport%20lessen%20uit%20ict-projecten%20van%20de%20overheid.pdf

* **9870** ***Naar grip op ICT; Parlementair onderzoek naar ICT-projecten bij de overheid - Eindrapport***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2014. Vergaderjaar 2014 - 2015 nr. 33 326

ICT

De tijdelijke commissie ICT constateert dat de rijksoverheid de besturing en beheersing van projecten met een belangrijke ICT-component niet op orde heeft. Het geheel van ICT organisaties bij de rijksoverheid is chaotisch en ondoorzichtig. Taken en verantwoordelijkheden zijn versnipperd en onduidelijk. De commissie stelt vast dat nieuwe projecten zo snel mogelijk door een sluis moeten, waar ze ook kunnen worden tegengehouden.

De rijksoverheid heeft haar ICT-projecten vaak niet in de hand voor wat betreft de kosten, de tijd of zelfs het eindresultaat. Omdat een financieel overzicht op overkoepelend rijksniveau sinds 1995 niet meer wordt opgesteld, ontbreekt inzicht in ICT-kosten. Niemand weet hoeveel de Nederlandse overheden aan ICT uitgeven. Daarom ook weet niemand hoeveel geld gemoeid is met mislukkingen. Ook de Tweede Kamer maakt haar controlerende taak niet waar door een gebrek aan deskundigheid op ICT-gebied en desinteresse voor het onderwerp. Bovendien schiet de informatievoorziening van het kabinet aan de Kamer regelmatig tekort.

De belangrijkste aanbeveling van de commissie om orde in de chaos te brengen is daarom de oprichting van een tijdelijke ICT-autoriteit: het BIT (Bureau ICT-toetsing). Geen nieuw bureaucratisch orgaan - het BIT zal juist een kleine, efficiënte en slagvaardige organisatie moeten zijn, opgehangen aan het (kleine) ministerie van Algemene Zaken. Gedurende een periode van vijf jaar zal het BIT alle projecten van de rijksoverheid boven de 5 miljoen euro waarbij de ICT component een belangrijke rol speelt, toetsen aan de hand van tien basisregels. Deze regels zorgen ervoor dat goed wordt nagedacht over het hoe en waarom van een ICT-project, vóórdat het van start gaat.

Naast dit voorstel doet de commissie nog een groot aantal aanbevelingen die in samenhang zorgen voor een betere besturing en beheersing van ICT-projecten van de rijksoverheid. Deze hebben betrekking op de rol van de Tweede Kamer, een meer centrale sturing van het ICT beleid van de rijksoverheid, de manier waarop uit te voeren projecten

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

gekozen worden, het inzicht in de kosten en baten ervan, de ICT-kennis bij de rijksoverheid en het aanbestedingsbeleid en contractmanagement rond ICT-projecten. Wat dat laatste betreft: anders dan in eerdere onderzoeken besteedt de commissie uitgebreid aandacht aan het aanbestedingsbeleid van de rijksoverheid rondom ICT-projecten, dat aanmerkelijk doeltreffender kan en moet worden ingericht.

De commissie signaleert regelmatig een ongebreideld ICT-enthousiasme, maar ook een Tweede Kamer die om beleid vraagt zonder het belang (of de kosten) van ICT voor de uitvoering te beseffen. Betrokken bewindspersonen doen vervolgens regelmatig toezeggingen, die niet op ICT technische haalbaarheid zijn getoetst. Eventuele tegenspraak van ambtenaren komt niet voor of bereikt de top niet. Vervolgens zetten departementen "onmogelijke opdrachten" uit, die bedrijven doorgaans toch uitvoeren in de wetenschap dat later meerwerk volgt. De zeldzame keren dat leveranciers opdrachtgevers voor problemen willen behoeden, wordt er niet naar hen geluisterd.

Commissievoorzitter Ton Elias: "We zochten naar een rode draad en patronen van fouten bij de ICT-projecten van het Rijk. Vooral met de bedoeling om oplossingen aan te dragen, die herhaling kunnen voorkomen. Eerdere pogingen om steeds maar weer terugkerende ICT-ellende aan te pakken hebben helaas gefaald. We hopen dat de Tweede Kamer nu een keer doorzet en onze aanbevelingen in samenhang overneemt. Gebeurt dat niet, dan blijft dit doorzieken, zo vreest onze commissie"

Overige begrippen *Aanbesteding; Controleerbaarheid; Corruptie; Ethiek; Projectmanagement; Verantwoordelijkheid; Verantwoording; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Commissie op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/newspage2966_eindrapport_tijdelijke_commissie_ict

Eindrapport op internet

~ http://www.tweedekamer.nl/images/33326-5-Eindrapport_181-239826.pdf

Persbericht

~ http://www.tweedekamer.nl/images/Persbericht_15_oktober_2014_10_181-239831.pdf

* **3131** ***Openbaar en onbetaalbaar; Infoprijs***

Marjan Agerbeek

(Artikel) Trouw 28-jul-2000.

Openbare overheidsinformatie

De Nederlandse overheid ligt straatlengten voor op de Europese Unie als het gaat om openbaarheid. Maar met openbaarheid schiet de burger niets op als de informatie moeilijk of alleen tegen hoge kosten toegankelijk is.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Democratie; Openbaarheid; Toegankelijkheid.*

* **9920** ***The paradox of selection in the digital age***

Titia van der Werf en Bram van der Werf

(Essay) IFLA WLIC, Lyon, 2014. Paper presented at: IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge in Session 138 - UNESCO Open Session. In: IFLA WLIC 2014, 16-22 August 2014, Lyon, France.

Selectie

With this essay, the authors aim to contribute to the digital preservation thinking by highlighting some of the aspects of the digital environment that seem pertinent to digital heritage. It gives a high-level perspective of changes in the way digital content is produced, consumed and perceived. With the massive shift towards open data and open access, the changes in the logic of economics and the thriving of digital consumerism, it asserts that digital waste production and the corresponding carbon footprint are becoming a huge challenge in the digital age. In particular, the authors state that since digital waste and assets cannot be distinguished from each other, this poses a greater preservation challenge than technology obsolescence or other digital preservation issues. According to them, the traditional models for selecting and preserving content as heritage no longer apply. Being digital flips the selection model from production filtering to consumption filtering. The authors propose the trias hereditaria - a collaboration

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

framework between the information industry, the public authorities and the cultural heritage institutions - to balance the forces at play in the digital environment and to stimulate digital behaviour in positive ways. Raising awareness, cleaning-up waste and personal archiving are examples of measures that can help promote digital heritage. This essay is meant to be thought-provoking and to advance the collective thinking looking for answers to the challenges of digital preservation. To that effect, it is written in a style inspired by Nicholas Negroponte's Being Digital and draws heavily from his work and terminology.

Overige begrippen *Digital asset; Digital preservation; Digital waste; Open access; Open data; Preservation; Vernietigen; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1042

* **7256** ***Return on investment; Hoe bepaal je de waarde van informatiediensten voor een bedrijf?***

Boyd Hendriks en Ian Woolen

(Artikel) Informatie professional, 2006. Jaargang 10, januari 2006

Return on investment

Afdelingen moeten hun return on investment (RIO) aan kunnen tonen: het verschil dat ze maken in de opbrengsten en kerndoelstellingen van hun organisaties. Ook informatiecentra ontkomen daar niet aan. Een korte lijst met vragen die iedere informatiemanager zichzelf moet stellen in de zoektocht naar de ROI.

Overige begrippen *Kosten; ROI.*

* **9540** ***Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) versie 15-feb-2012 / International Organization for Standardization, Geneve, 2012. ISO 16363:2012 First edition 2012-02-15
(Magentabook september 2011)

Bewaarstrategie

This International Standard defines a recommended practice for assessing the trustworthiness of digital repositories. It is applicable to the entire range of digital repositories. This International Standard can be used as a basis for certification

Overige begrippen *Audit; Bewaarstrategie; CCSDS 650.0-M-2; CCSDS 652.0-M-1; Certification; Digital repository; Digitale bewaarplaats; E-depot; ISO 14721; ISO 16363; ISO 16363:2012; OAIS; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISO 16363:2012

~ http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=56510

Website CCSDS

~ http://www.ccsds.org/

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **5444** ***@; Veilig en democratisch***

Marie-José Klaver

(Column) NRC 19-mei-2003.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Beveiliging

Er moet meer openheid komen in de beveiliging. Geheime beveiligingstechnieken zijn op den duur een gevaar voor de democratie.
Beveiligde systemen worden gebruikt voor:
- rechtspraak
- stemmingen
- uitkeringen
- handtekeningen

Dat terwijl het doorbreken van beveiligingstechnieken verboden wordt waardoor de controle op de beveiligingsmechanismen bemoeilijkt wordt en zelfs strafbaar kan zijn.

Overige begrippen *Auteursrecht; Controleerbaarheid; Democratie; Elektronische handtekening; Encryptie; Informatievrijheid; Open source; Openbaarheid; OSS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://www.cs.kun.nl/~bart/PAPERS/OratieJacobsBoekje.pdf

Pagina Bart Jacobs

~ http://www.cs.kun.nl/~bart

* **9957** ***Actieve Openbaarheid; Balanceren met informatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-39-9

Actieve openbaarheid

Actieve Openbaarheid is een ‘hot topic’ binnen de overheid. Het kabinet publiceerde een visie op de Open Overheid, de initiatiefwet Open Overheid van GroenLinks en D66 ligt voor behandeling in de Tweede Kamer en verschillende overheidsorganisaties publiceren actief overheidsinformatie online. Actieve Openbaarheid heeft een forse impact op de manier waarop overheidsorganisaties hun informatievoorziening hebben ingericht.

De onderzoekers van het atelier Actieve Openbaarheid hebben zich in de maanden september 2014 - februari 2015 met dit vraagstuk bezig gehouden. Aan de hand van de casus WABO-dossiers stelden zij zich de vraag "wat houdt het bestuurlijk begrip actieve openbaarheid precies in, en is deze actieve openbaarheid en toegankelijkheid te realiseren?"
De centrale vraag viel uiteen in drie onderzoeksthema’s: de behoefte aan actieve openbaarheid, de juridische aspecten van actieve openbaarheid en als derde thema actieve openbaarheid ‘by design’.

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Actieve Openbaarheid de resultaten van dit onderzoek. Naast artikelen en instrumenten, treft u ook verschillende korte ‘Schetsen’ aan: aantekeningen, verslagen van bijeenkomsten, vragenlijsten, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Overige begrippen *Archiving by design; Hergebruik; Openbaarheid; Openbaarheid by design; Privacy; Privacy by design; WABO; Wet open overheid; WHO; WOO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek Actieve Openbaarheid)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ao/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **248** ***Advies nr 404 inzake de discussie nota "Archieven bewaren; cultureel investeren in de toekomst."***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Raad voor het cultuurbeheer., 's Gravenhage, 1993. Afdeling II Rijkscommissie voor de archieven. RGBII-93-146, 25 maart 1993

Cultureel belang

Advies over nut en noodzaak van het prudent omgaan met maatschappelijk en historisch relevante informatie opgenomen iin archieven.

Overige begrippen *Bedrijfsvoering; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Historisch belang; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); MLG; PIVOT; Privacy; Waarderen.*

* **9761** ***Afschaffen van handtekeningen met een beslissingsmodel als leidraad***

Filip Boudrez en Heidi Defrenne

(Nota) Documentversie 4-dec-2013 / Stad Antwerpen, Antwerpen, 2013.

Handtekening

Onze organisaties werken steeds digitaler. Digitalisering moet een efficiëntere uitvoering van werkprocessen faciliteren en zorgt er mee voor dat medewerkers onafhankelijk van tijd en ruimte kunnen werken. Veel organisaties zijn volop bezig met de omslag van analoog naar digitaal werken. Deze omslag gaat met veel veranderingen gepaard, niet in het minst in de wijze waarop gebruikers dagelijks met hun informatie en documenten omgaan.

De transitie naar een papierloze werkplek verloopt niet altijd even gemakkelijk. Het argument dat documenten nog moeten worden afgedrukt vanwege één of meerdere handtekeningen is een veel aangehaald bezwaar bij het invoeren van het digitaal werken. Vanwege de handgeschreven handtekening blijft ook het beeld bestaan dat papier leidend is. Dit beeld legt een zware hypotheek op het digitaal werken en zorgt er mee voor dat organisaties blijven inzetten op een weinig efficiënt tweesporenbeleid: enerzijds worden inkomende papieren documenten massaal gescand en anderzijds worden digitale documenten afgedrukt vanwege de behoefte aan handtekenen… om ze in veel gevallen vervolgens opnieuw in te scannen.

Het handtekenen van documenten zorgt in veel werkprocessen ook voor een bottleneck en een langere doorlooptijd: handtekenmappen worden voorbereid, worden fysiek ter plaatse gebracht en worden na het handtekenen opnieuw opgehaald. Binnen de doelstelling van administratieve vereenvoudiging onderzocht de stad Antwerpen het handtekenen en digitale alternatieven. De juridische dienst en het stadsarchief voerden samen het project ‘Afschaffen handtekening’ uit. De eerste doelstelling van dit project was het onderzoeken van het begrip ‘rechtsgeldige handtekening’ en het vermijden van overbodige handtekeningen. De tweede doelstelling van het project was het voorzien van digitale alternatieven in de gevallen waarin een handtekening nog nodig is. Samen met de ICT-partner van de stad (Digipolis Antwerpen) werden digitale alternatieven geïmplementeerd en aan eindgebruikers beschikbaar gesteld.

Beide doelstellingen werden binnen de stad Antwerpen vrij snel vastgelegd als uitgangspunten voor de hele organisatie. Hierbij wordt het principe ‘comply-or-explain’ gehanteerd. Organisatieonderdelen moeten ten eerste aantonen dat een handtekening nodig is en zijn vervolgens verplicht om een digitaal alternatief voor de handgeschreven handtekening toe te passen. Als leidraad bij deze oefening werd vanuit het projectteam een beslissingsmodel met bijhorende voorbeelden en realisaties beschikbaar gesteld.

Overige begrippen *Elektronische handtekening; Gekwalificeerde elektronische handtekening; Gekwalificeerde handtekening; Gewone elektronische handtekening; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.felixarchief.be/Docs/Stad/Bedrijven/Zelfstandige_stadsdiensten/FEA/2014/FB_HD_AfschaffenHandtekenin

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **10578** ***The Age of Disruption; Technology and Madness in Computational Capitalism***

Bernard Stiegler

(Publicatie) Wiley Publishing Inc, 2019.

Disruptie

Half a century ago Adorno and Horkheimer argued, with great prescience, that our increasingly rationalized world was witnessing the emergence of a new kind of barbarism, thanks in part to the stultifying effects of the culture industries. What they could not foresee was that, with the digital revolution and the pervasive automation associated with it, the developments they had discerned would be greatly accentuated, giving rise to the loss of reason and to the loss of the reason for living. Individuals are now overwhelmed by the sheer quantity of digital information and the speed of digital flows, resulting in a kind of technological Wild West in which they find themselves increasingly powerless, driven by their lack of agency to the point of madness.

How can we find a way out of this situation? In this major new book, Bernard Stiegler argues that we must first acknowledge our era as one of fundamental disruption and detachment. We are living in an absence of epokhē in the philosophical sense, by which Stiegler means that we have lost our path of thinking and being. Weaving in powerful accounts from his own life story, including struggles with depression and time spent in prison, Stiegler calls for a new epokhē based on public power. We must forge new circuits of meaning outside of the established algorithmic routes. For only then will forms of thinking and life be able to arise that restore meaning and aspiration to the individual.

Concluding with a dialogue between Stiegler and Jean-Luc Nancy, this book will be of great interest to students and scholars in social and cultural theory, media and cultural studies, philosophy and the humanities generally.

"A summation of his thinking to date – from originary technicity to the Anthropocene – this is also Stiegler's most personal philosophical work so far. Discussing his intellectual apprenticeship while in prison, and his practice of thinking and writing as a form of self-medication against depression and madness, he issues a passionate call to tend the wounds of contemporary existence, whether psychological, economic or ecological, through the collective transformation of the wilful destruction indulged in by our digital superpowers into a future worth wanting to live for." —Martin Crowley, University of Cambridge

Overige begrippen *Ethiek; Filosofie; Filosofie van de techniek; Philosophy of technology; Techniekfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Stiegler

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Bernard_Stiegler

* **10120** ***Algemene verordening gegevensbescherming***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2016. Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG
(AVG)

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Overige begrippen *Dataprotectie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex (EN)

~ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Eurolex (NL)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1463491696727&uri=CELEX:32016R0679

* **10393** ***Algoritmes en grondrechten***

M.J. Vetzo en J.H. Gerards en R. Nehmelman

(Publicatie) Boom Juridisch, Den Haag, 2018. Dit is een publicatie in de reeks van het Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging, Universiteit Utrecht
ISBN978-94-6274-922-1(e-book)

Grondrecht

De opkomst van algoritme-gedreven technologieën als Big Data, Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie levert een breed scala aan nieuwe grondrechtelijke uitdagingen op. Deze technologieën hebben bijvoorbeeld effect op de keuzes die we maken en daarmee op onze persoonlijke autonomie, en ingebouwde vooroordelen in algoritmes kunnen leiden tot ongelijke behandeling. Nadere identificatie en analyse van de diverse grondrechtelijke uitdagingen is nodig om een gerichte aanpak van de problemen mogelijk te maken. In dit boek wordt daarom, specifiek voor Nederland, in kaart gebracht wat de (potentiële) impact is van Big Data, het Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie op vrijheidsrechten, gelijkheidsrechten, privacyrechten en procedurele rechten. Centraal staat de gemeenschappelijke deler van de drie algoritme-gedreven technologieën: het gebruik van slimme algoritmes. Het boek biedt zo een actueel en systematisch overzicht van grondrechtelijke knelpunten in relatie tot een van de meest urgente maatschappelijke uitdagingen van dit moment. Dit maakt het boek relevant voor iedereen die zich vanuit juridisch of technologisch perspectief bezighoudt met digitalisering en recht, zowel in de wetenschap als in de (rechts)praktijk.

Overige begrippen *AI; Algorithme; Artificiële Intelligentie; Big data; Ethiek; Internet of things; Mensenrechten; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo-montaigne-algoritmes_en_grondrechten.pdf

* **9986** ***Alle Friezen - Open data en wetgeving***

Rienk Jonker

(Presentatie) Bijeenkomst Alle Friezen 23-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Bijeenkomst bij de Provincie Fryslân

Open data

Over de relatie WHOI, Archiefwet 1995 en het werk van Alle Friezen

Overige begrippen *Berusten; Document; Eigendom; Open; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europese richtlijn uit 2003

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32003L0098

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - EN

~ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003L0098:EN:HTML

Europese richtlijn uit 2013 (2013/37/EU) - NL

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

Website Alle Friezen

~ http://www.allefriezen.nl/

WHOI

~ http://wetten.overheid.nl/BWBR0036795

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-271.html

WHOI MvT

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20150112/memorie_van_toelichting/document3/f=/vjqje83ki8ed.pdf

** **8900** ***Alles onder controle?***

A.M. Arnbak

(Scriptie) © A.M. Arnbak, Amsterdam, 2009. Een kritische blik op de door de dataretentierichtlijn in het leven geroepen driehoeksverhouding tussen de wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens, de strafvorderlijke toegangsbevoegdheden van opsporingsdiensten en het recht op privacy van de nederlandse burger

Juli 2009

Dataretentie

Een kritische blik op de door de dataretentierichtlijn in het leven geroepen driehoeksverhouding tussen de wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens, de strafvorderlijke toegangsbevoegdheden van opsporingsdiensten en het recht op privacy van de nederlandse burger

Winnaar van de Internetscriptieprijs 2009

Uit het juryrapport: "De scriptie bespreekt het wetsvoorstel - inmiddels wet - waarmee de Europese dataretentierichtlijn wordt geïmplementeerd in de nationale wetgeving. De richtlijn en het implementatievoorstel hebben aanleiding gegeven tot veel kritiek, waarbij in het bijzonder de proportionaliteit ter discussie is gesteld. De scriptie concludeert onder meer dat onvoldoende belang is toegekend aan grondrechtelijke bescherming van de privacy en doet aanbevelingen voor verbetering."

Een beklemmend verhaal

'Privacy is like oxygen. We really appreciate it only when it is gone.'

C.J. Sykes, in: R. Whitaker, The End of Privacy: How Total Surveillance Is Becoming a Reality, New Press 1998, nr. 33.

Overige begrippen *Behoeftesteller; Bewaarbelang; Bewaarplicht; Datamining; Dataveillance; Grondrecht; Opsporing; Panopticon; Privacy; Rasterfahndung; Slepnetzfahndung; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Internetscriptieprijs

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/

Juryrapport

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/downloads/juryrapport_2009.pdf

Scriptie op internet (PDF)

~ http://www.internetscriptieprijs.nl/downloads/scriptie_arnbak.pdf

* **9444** ***Archief en democratie; Een bibliografische inleiding***

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60
ISBN : 978 90 5746 204 7
Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.
Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):
Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.
Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening
Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ http://www.archief-democratie.be/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **254** ***Archieven bewaren: cultureel investeren in de toekomst.; Discussienota over selectie en vernietiging van archiefbescheiden ten behoeve van de Rijkscommissie voor de Archieven***

dr. P.M.M. Klep

(Nota) Rijkscommissie voor de archieven, 's Gravenhage / Nijmegen, 1992. Nota gevoegd bij brief van 25 maart 1993 met adviezen nrs 403 over Omslag in Opslag en 404.

Criteria

De overheid selecteert haar eigen archieven, heeft de vernietiging ervan in eigen hand en vernietigt thans op nog nooit geziene schaal. Vemietigingslijsten spelen een essentiële rol in de beheersing van de enorme papiermassa's. De Rijkscommissie voor de Archieven (RCA), onderdeel van de Raad voor Cultuurbeheer, heeft tot taak erop toe te zien dat het meest waardevolle materiaal wordt bewaard.

Bij het toekennen van grote of geringe waarde aan archivalia dienen twee wettelijk omschreven belangen in het oog gehouden te worden. Men kan allereerst het "blijvend belang" van archivalia voor de overheidsorganen of recht- en bewijszoekenden noemen, in deze nota in zijn totaliteit het "administratief belang" genoemd. In de praktijk wordt dit belang vooral juridisch en administratief-hiërarchisch ingevuld. Onder meer wegens mogelijk vervelende repercussies van ten onrechte vernietigde stukken wordt dit belang zorgvuldig bewaakt en bestaat er een min of meer uitgewerkte selectietheorie en -praktijk.

Daarnaast bestaat het "blijvend belang voor het historisch onderzoek". Het gaat hier om wat in deze nota het "cultureel belang" van archieven wordt genoemd. Dit "cultureel belang" van archieven impliceert een logischerwijze afzonderlijk bewaringscriterium. Toepassing van dit criterium levert een bepaalde verzameling archivalia op, die van cultureel belang zijn. Daarnaast bestaat het eerder genoemde "administratief belang", grondslag voor een tweede logische verzameling van te bewaren archivalia. Niet zelden zal er een grote overlapping van deze logische verzamelingen bestaan, vaak is dit echter niet het geval.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Identiteit; Machine leesbaar; PIVOT; Selectie; Vernietiging; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archieven-bewaren-cultureel-investeren-de-toekomst

** **8916** ***Archivists between knowledge and power; On the independence and autonomy of archival science and the archival profession***

Theo Thomassen

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Beroepscode

"Alles van waarde is weerloos", the Dutch poet Lucebert wrote, everything of value is defenceless." How can the memory of nations survive when archivists are dependent from governments who refuse to hold themselves accountable for their acts, how can it be saved from oppressive regimes, military force and political violence? How can the archival profession maintain and improve the level of competence of its members and the quality of their work without public recognition of the archival competencies and without general acceptance of archival quality standards? How can the archival profession and the archival discipline positively affect public welfare when professional autonomy is not generally recognised? How can professional standards of behaviour be observed when democratic values, civil and human rights are not respected? The independence and autonomy of archival science and the archival profession are vital for democracy, transparent government, public accountability and the preservation of the documentary heritage.
Dear colleagues. The archival profession must continue its flght for independence and autonomy and for the independence and the autonomy of the discipline on which the quality of its operations depends. Independence and autonomy are vital for the profession and the discipline especially when engaged in preventing the documentary memory of society from being damaged or destroyed and in reconstructing it when prevention failed. Especially in times of political reconstruction, safeguarding national and common heritage is hardly feasible when politics and ideo]ogy interfere in the archivist's professional domain.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

If we do not defend our independence, we will not fulfill our professional mission. 1f we do not succeed in establishing archival autonomy, we cannot expect indiviclual archivists to counter fraud, violence or just neglect with professional courage. If we do not depoliticisize our professiona] discours, we cannot control the quality and the exchange value of the services we render to society.

Overige begrippen *Archivaris; Competentie; Ethiek; Moraal; Professie; Professional.*

* **10508** ***The basic laws of stupidity***

Carlo M. Cipolla

(Essay) Whole Earth Review - Springer, 1987.

Domheid

("Le leggi fondamentali della stupidità umana", 1976) explores the controversial subject of stupidity. Stupid people are seen as a group, more powerful by far than major organizations such as the Mafia and the industrial complex, which without regulations, leaders or manifesto nonetheless manages to operate to great effect and with incredible coordination.

These are Cipolla's five fundamental laws of stupidity:

1 Always and inevitably, everyone underestimates the number of stupid individuals in circulation.
2 The probability that a certain person (will) be stupid is independent of any other characteristic of that person.
3 A stupid person is a person who causes losses to another person or to a group of persons while himself deriving no gain and even possibly incurring losses.
4 Non-stupid people always underestimate the damaging power of stupid individuals. In particular, non-stupid people constantly forget that at all times and places, and under any circumstances, to deal and/or associate with stupid people always turns out to be a costly mistake.
5 A stupid person is the most dangerous type of person.

Overige begrippen *Gullability-virus; Onnozelheidsvirus.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hier gevonden

~ http://harmful.cat-v.org/people/basic-laws-of-human-stupidity/

Wikipedia - EN (Carlo M. Cipolla)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Carlo_M._Cipolla

Zie ook

~ https://www.realclearscience.com/blog/2016/09/the_basic_laws_of_human_stupidity.html

* **8959** ***Basispuzzel met stelselmatige registerstukjes***

Pieter Wisse

(Artikel) Primavera, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2009. Versie September 2009

Basisregistratie

Zou het kunnen dat we met basisregistraties enkele ernstige, tja, basisfouten maken? Een sluipend gevaar met zo'n term is inderdaad valse vanzelfsprekendheid. Wat een registratie is, begrijpt toch iedereen? En wat basis betekent, ligt ook voor de hand, nietwaar? Dat is, hoe moet je dat nu zeggen, - gewoon basis, dus! Dat klopt echt wel.

Of? Eenvoudig is het blijkbaar allerminst, zoals haperende ontwikkelingen helaas uitwijzen. Hier probeer ik (zomaar een boodschapper) te verklaren dat we voor een grote, ingewikkelde puzzel staan (graag aandacht voor de boodschap). Die lossen we daarom pas netjes op met passende stukjes.
Op de reële schaal van modern informatieverkeer, dus met maatschappelijk karakter inclusief internationaal bereik, staan we zelfs voor een vergaand nieuwe puzzel. Dat biedt natuurlijk tegelijk nieuwe kansen. Daarvoor moeten we niet zozeer die stukjes apart regelen, maar met voorrang hun samenhang. Anders ontwrichten we in plaats van dat we verkeer ermee stroomlijnen.
Ook omdat het zoveel stukjes betreft, redden we het nooit met ad hoc verbindingen voor zgn interoperabiliteit.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Infrastructuur vergt veralgemenisering van veranderlijke verbijzondering. Wàt?! Dat staat beter bekend als stelselmatigheid.
En dat het nu eenmaal moet met verschillende stukjes, geef ik als onbetwistbare voorwaarde aan. Wat komt vervolgens allemaal als stukje in aanmerking en vooral, nogmaals, hoe krijgen en houden we ze onderling optimaal passend?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Contextualisering; E-overheid; Redactionele vorm; Register; Semantiek; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://primavera.fee.uva.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=9&wip=417

Program for Research in Information Managemetn

~ http://primavera.fee.uva.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=3&Itemid=3

Tekst op internet

~ http://primavera.fee.uva.nl/PDFdocs/2009-03.pdf

Weblog Drogreden

~ http://digitaalbestuur.nl/weblog/drogreden

* **9896** ***The Battle for Open: How openness won and why it doesn't feel like victory***

Martin Weller

(Publicatie) Ubiquity Press, London, 2014.

Open data

With the success of open access publishing, Massive open online courses (MOOCs) and open education practices, the open approach to education has moved from the periphery to the mainstream. This marks a moment of victory for the open education movement, but at the same time the real battle for the direction of openness begins. As with the green movement, openness now has a market value and is subject to new tensions, such as venture capitalists funding MOOC companies. This is a crucial time for determining the future direction of open education.

In this volume, Martin Weller examines four key areas that have been central to the developments within open education: open access, MOOCs, open education resources and open scholarship. Exploring the tensions within these key arenas, he argues that ownership over the future direction of openness is significant to all those with an interest in education.

Overige begrippen *Availability; Beschikbaarheid; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.5334/bam

Ubiquity pres

~ http://www.ubiquitypress.com/site/books/detail/11/battle-for-open/

* **10391** ***Beleidsbrief over AI, publieke waarden en mensenrechten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Vergaderjaar 2019- 2020, nrs. 26643 (Informatie- en communicatietechnologie (ICT)) en 32761 (Verwerking en bescherming persoonsgegevens) nr.642

Publieke waarde

De brief geeft een overzicht van de kansen en risico's van AI voor publieke waarden die gestoeld zijn op mensenrechten. Het beschrijft tevens bestaande en toekomstige beleidsmaatregelen om risico's voor deze fundamentele publieke waarden te adresseren.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Datagestuurd werken; Mensenrechten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z19125&did=2019D39850

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **9616** ***Beperkt houdbaar?; Duurzame toegankelijkheid in een digitale omgeving bij de rijksoverheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Erfgoedinspectie, 's Gravenhage, 2012. Rapport aan de Tweede Kamer

Duurzame toegankelijkheid

Het digitale geheugen van de centrale overheid is nog niet op orde. Dat is de algemene conclusie die valt te trekken uit het onderzoek van de Erfgoedinspectie naar de staat van de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie van de rijksoverheid. De tijd gaat dringen, want tegen het einde van het huidige decennium zullen de meeste onderdelen van de centrale overheid, van ministeries tot privaatrechtelijke ZBO's, helemaal of voornamelijk digitaal werken. Digitale archivering zal dan definitief de plaats hebben ingenomen van de archivering van papieren dossiers. Tegen die tijd moet de duurzame toegankelijkheid goed geregeld zijn.

Eerder onderzoek
De Erfgoedinspectie heeft eerder, in 2005, onderzoek gedaan naar de digitale duurzaamheid van overheidsinformatie. De voornaamste conclusie uit dat onderzoek was toen, dat als er niet snel maatregelen getroffen zouden worden, een deel van de overheidsinformatie voorgoed verloren zou raken. Letterlijk staat in het rapport van dat onderzoek, Een dementerende overheid?, dat er "in sneltreinvaart een gat in ons collectieve geheugen ontstaat". Als oorzaak werd gezien dat er bij de snelle digitalisering van de overheid - digitale informatie vaak onvoldoende zorgvuldig wordt bewaard. De toegankelijkheid van digitale informatie bij de rijksoverheid kon niet voldoende worden gewaar-borgd. De vraag is of de situatie sindsdien verbeterd is en of er nu voldoende waarborgen zijn voor het digitale geheugen van de centrale overheid.

Als de bevindingen uit beide onderzoeken naast elkaar worden gelegd, blijkt dat bijna alle bevindingen en conclusies uit 2005 ook nu nog actueel zijn.

Blz 11:
Belangrijke delen van de digitale informatie blijven buiten beeld en de eisen voor duurzame toegankelijkheid worden op slechts een beperkt deel van de digitale archiefbescheiden toegepast. Voor een deel kan dit worden toegeschreven aan de definiëring van het begrip 'archiefbescheiden' in de Archiefwet 1995. Maar ook het gebrek aan specifieke kennis bij de zorgdrager over duurzame toegankelijkheid, het niet automatisch meenemen van de duurzame toegankelijkheidseisen bij ICT- ontwikkelingen en het ontbreken van voor alle zorgdragers toepasbare richtlijnen zorgen ervoor dat zorgdragers onvoldoende greep hebben op de duurzame toegankelijkheid van hun digitale informatie.

Het gevolg is dat digitale informatie ongewild en onbewust verloren kan raken, met grote risico's voor de bedrijfsvoering en het vermogen van de rijksoverheid om verantwoording af te leggen. Ook bestaat het risico dat digitaal archiefmateriaal met cultuurhistorische waarde volledig uit het zicht blijft of raakt. Tot slot wordt digitale informatie tegen de regels in te lang bewaard, wat vooral risicovol is als het persoonsgegevens en -dossiers of anderszins vertrouwelijke gegevens betreft.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Bedrijfsvoering; Betrouwbaarheid; Bewijs; Kwaliteit; Papieren paradigma; Verantwoording; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief aan de Tweede Kamer

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/12/17/kamerbrief-over-rapport-beperkt-hou

Op de site van erfgoedinspectie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/nieuwsberichten/detail/beperkt-houdbaar-een-inspectierapport-over-duurzame-di toegankelijkheid-bij-de-rijksoverheid/1564

* **9662** ***Besluit van 7 september 2012 tot wijziging van het Archiefbesluit 1995 en het Archiefbesluit BES onder meer in verband met de invoering van de nieuwe selectieaanpak***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatsblad, 2012. Jaargang 2012, Nr. 444

Archief

Wijziging van het Archiefbesluit 1995
- Aanpassing op wet revitalisering horizontaal toezicht en het interbestuurlijke toezicht
- Vereenvoudiging vervanging
- Veranderingen ten aanzien van selectie en vernietiging

Overige begrippen *IBT; Interbestuurlijk toezicht; Selectie; SIO; Toezicht; Vervanging; Waardering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-444.html

* **10224** ***Best Value Performance Information Procurement System (PIPS)***

Dean T. Kashiwagi

(Hoofdstuk) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.> In: How to Know Everything, Without Knowing Anything

Best Value Performance Information Procurement Sy

The Best Value Procurement Information Procurement System [BV PIPS] process is the implementation of Information Measurement Theory [IMT] and the Best Value Approach to deliver services. PIPS utilizes a series of four phases to identify and utilize expertise to deliver the best value service for the lowest cost. The main objectives of the PIPS process include:
1. Minimize thinking and decision making of all parties [utilize experts who make fewer decisions].
2. Minimize effort [use of resources] of all parties.
3. Minimize transactions in the delivery of services.
4. Utilization of expertise instead of management, direction, and control [MDC] in the supply chain.
5. Minimize project cost and maximize vendor profit through efficiency.

Overige begrippen *Aanbesteding; Best value approach; Best value procurement; BV PIPS; BVA; BVP; IMT; Information Measurement Theory; Performance Information Procurement System; PIPS; Request for proposal; Weekly risk report; WRR.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website

~ www.pbsrg.com

* **9518** ***Betrouwbaarheidsniveaus voor authenticatie bij elektronische overheidsdiensten; Een handreiking voor overheidsorganisaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2012.

Betrouwbaarheid

Met het oog op het realiseren van lastenverlichting, betere dienstverlening en een efficiëntere overheid zet de overheid in op grootschalige elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dat stelt eisen aan authenticatie. Je wil namelijk weten met wie je zaken doet en hoe zeker weet je wie dat is. In Nederland geldt tot nu toe een open norm ten aanzien van het benodigde betrouwbaarheidsniveau voor identificatie en authenticatie van personen en partijen van dergelijke e-overheidsdiensten. Deze open norm is neergelegd in de Algemene wet

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

bestuursrecht (Awb) en in de regels over informatiebeveiliging.
Een open norm wil zeggen dat de eisen niet concreet gedefinieerd zijn. Met de toename van e-diensten groeit ook de behoefte om deze open norm nader in te kleuren, omdat het belangrijk is dat overheidsorganisaties in vergelijkbare situaties hetzelfde niveau van betrouwbaarheid eisen (en borgen). Deze handreiking geeft die inkleuring en wil daarmee bijdragen aan de transparantie, toegankelijkheid en geloofwaardigheid van de overheid en de rechtszekerheid van burgers en bedrijven.
De handreiking biedt een basis voor de dialoog tussen beleidsmakers, (proces)architecten en informatiebeveiligers bij het inrichten van e-diensten en back office processen. Ook biedt deze handreiking bestuurders inzicht in de afwegingen die aan het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus ten grondslag hebben gelegen, zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken.

Versie 2
Nieuw in versie 2 van de handreiking zijn de hoofdstukken 2, Afbakening en context, 5. Machtigingen, 6. Applicatie applicatieverkeer, 7. Retourstromen en 8. Eenmalig inloggen.

Overige begrippen *Authenticatie; Betrouwbaarheidsniveau; Dienstverlening; Elektronische handtekening; Elektronische identificatie; E-overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op internet (versie 2014)

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/publicaties/HR-Betrouwbaarheidsniveaus-v3-2014.pdf

Over Stork

~ https://www.eid-stork.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=76

Pagina - Forum Standaardisatie - Open standaarden

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/themas/authenticatie-en-autorisatie/

* **9981** ***Betrouwbaarheidsniveaus voor authenticatie bij elektronische overheidsdiensten (versie 3); Een handreiking voor overheidsorganisaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2014.

Betrouwbaarheid

Met het oog op het realiseren van lastenverlichting, betere dienstverlening en een efficiëntere overheid zet de overheid in op grootschalige elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dat stelt eisen aan authenticatie. Je wil namelijk weten met wie je zaken doet en hoe zeker weet je wie dat is. In Nederland geldt tot nu toe een open norm ten aanzien van het benodigde betrouwbaarheidsniveau voor identificatie en authenticatie van personen en partijen van dergelijke e-overheidsdiensten. Deze open norm is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en in de regels over informatiebeveiliging.
Een open norm wil zeggen dat de eisen niet concreet gedefinieerd zijn. Met de toename van e-diensten groeit ook de behoefte om deze open norm nader in te kleuren, omdat het belangrijk is dat overheidsorganisaties in vergelijkbare situaties hetzelfde niveau van betrouwbaarheid eisen (en borgen). Deze handreiking geeft die inkleuring en wil daarmee bijdragen aan de transparantie, toegankelijkheid en geloofwaardigheid van de overheid en de rechtszekerheid van burgers en bedrijven.
De handreiking biedt een basis voor de dialoog tussen beleidsmakers, (proces)architecten en informatiebeveiligers bij het inrichten van e-diensten en back office processen. Ook biedt deze handreiking bestuurders inzicht in de afwegingen die aan het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus ten grondslag hebben gelegen, zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken.

In versie 3 is een hoofdstuk over ondertekening toegevoegd. Dit hoofdstuk is enigszins afwijkend in opbouw ten opzichte van de toevoegingen van versie 2. Dit omdat het onderwerp ondertekenen een uitgebreidere introductie vraagt dan de eerdere toevoegingen en ook omdat het niet mogelijk is even normatief te zijn als met die andere onderwerpen.

Overige begrippen *Authenticate; Betrouwbaarheidsniveau; Elektronische handtekening; Elektronische identificatie; E-overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Over Stork

~ https://www.eid-stork.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=76

Pagina - Forum Standaardisatie - Open standaarden

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/themas/authenticatie-en-autorisatie/

Rapport op internet

~ https://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/publicaties/HR-Betrouwbaarheidsniveaus-v3-2014.pdf

* **5498** ***Beveiligen, een kwestie van mentaliteit***

José Delameilleure

(Artikel) Computable 25-apr-2003.

Beveiliging

Wie is verantwoordelijk voor een goede beveiliging binnen bedrijven? Niet één partij, zo bleek uit een rondetafelgesprek dat Computable met een aantal belanghebbende partijen had tijdens The ICT & Networking Event in de RAI. Gebruikers, leveranciers en integratoren moeten samen de kar trekken om het bedrijf te beveiligen tegen aanvallen van buiten.

Overige begrippen *Backdoor; Computercriminaliteit; Cyberterrorisme; DoS; Gedragscode; Hacker; Trojan horse.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Computable

~ http://www.computable.nl/artikels/archief3/d17rr3qk.htm

* **9968** ***Beveiliging van persoonsgegevens; CBP richtsnoeren***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) versie 19-feb-2013 / College bescherming persoonsgegevens, 2013.

Beveiliging

Verantwoord omgaan met persoonsgegevens valt of staat met een adequate beveiliging van de gegevens. In de praktijk blijkt dat de aandacht voor beveiliging nogal eens tekortschiet. In de media zijn vrijwel dagelijks berichten te vinden over datalekken door onvoldoende beveiliging, waardoor persoonsgegevens op straat liggen. Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) ontvangt ook regelmatig signalen over tekortschietende beveiliging en de kwalijke gevolgen ervan. Beveiliging van persoonsgegevens is een van de speerpunten van het handhavingsbeleid van het cbp. Het cbp houdt toezicht op de naleving van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Artikel 13 van de Wbp eist dat bedrijven en overheden die persoonsgegevens verwerken, ‘passende technische en organisatorische maatregelen’ nemen om persoonsgegevens te beveiligen.

Voldoen aan de wettelijke normen
Wanneer zijn beveiligingsmaatregelen nu ‘passend’ zoals de Wbp eist? Deze richtsnoeren leggen uit hoe het cbp bij het onderzoeken en beoordelen van beveiliging van persoonsgegevens in individuele gevallen de beveiligingsnormen uit de Wbp toepast. De richtsnoeren vormen de verbindende schakel tussen enerzijds het juridisch domein, met daarbinnen de eisen uit de Wbp, en anderzijds het domein van de informatiebeveiliging, waarin de noodzakelijke kennis en kunde aanwezig is om daadwerkelijk aan die eisen te voldoen.
Dat betekent dat de richtsnoeren in samenhang moeten worden gebruikt met algemeen geaccepteerde beveiligingsstandaarden binnen de praktijk van de informatiebeveiliging, zoals de Code voor Informatiebeveiliging of de ict-beveiligingsrichtlijnen voor webapplicaties van het Nationaal Cyber Security Centrum.

Op tijd beginnen
Het uitgangspunt om tot een passende beveiliging te komen is dat in een organisatie bestuurders en de mensen die verantwoordelijk zijn voor de informatiesystemen en -beveiliging gezamenlijk nadenken over de wijze van beveiliging, al vóórdat ze persoonsgegevens gaan verzamelen. De beveiliging
van persoonsgegevens binnen een organisatie moet gedurende de gehele levensduur van een informatiesysteem punt van aandacht zijn, van het allereerste ontwerp tot aan het onomkeerbaar wissen van het laatste back-up-bestand na afloop van de bewaartermijn. De beveiliging past binnen het bredere verband van privacy by design, waarbij de bescherming van persoonsgegevens en de borging van de rechten van de betrokkenen vanaf het allereerste begin in

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

de informatiesystemen wordt ingebouwd.

'Plan-do-check-act'
Voor een blijvend passend beveiligingsniveau is inbedding van de zogeheten plan-do-check-act-cyclus in de dagelijkse praktijk van de organisatie noodzakelijk. Dat komt kort gezegd op het volgende neer:

1. Beoordeel de risico's
Beoordeel de risico's die de gegevens en de aard van de verwerking met zich meebrengen voor de betrokkenen en bepaal op basis daarvan het gewenste beveiligingsniveau.Inventariseer vervolgens de dreigingen die kunnen leiden tot een beveiligingsincident, de gevolgen die het beveiligingsincident kan hebben en de kans dat deze gevolgen zich voor zullen doen. Tref op basis daarvan gericht beveiligingsmaatregelen die het gewenste beveiligingsniveau kunnen waarborgen.
2. Maak gebruik van algemeen geaccepteerde beveiligingsstandaarden
Het vakgebied informatiebeveiliging kent vele beveiligingsmethoden, -standaarden en -maatregelen die zijn gebaseerd op ervaringen uit de dagelijkse beveiligingspraktijk. Gebruik bij het nemen van beveiligingsmaatregelen de richtsnoeren in samenhang met de beschikbare beveiligingsstandaarden. Deze standaarden geven houvast bij het daadwerkelijk treffen van passende maatregelen om de beveiligingsrisico's af te dekken.
3. Controleer en evalueer regelmatig
Controleer met zekere regelmaat of de beveiligingsmaatregelen daadwerkelijk zijn getroffen en worden nageleefd. Beoordeel periodiek of het beveiligingsniveau nog steeds past bij de risico's die de verwerking en de aard van de te verwerken gegevens met zich meebrengen en of de beveiligingsmaatregelen nog steeds voldoen. Betrek daarbij ook de stand van de techniek en de nieuwste inzichten binnen het vakgebied informatiebeveiliging. Pas waar nodig de beveiligingsmaatregelen aan.

Tot slot
Met deze richtsnoeren wil het cbp duidelijk maken wat het van de beveiliging van persoonsgegevens verwacht. Daarbij heeft een organisatie de ruimte om de beveiliging van persoonsgegevens in te richten op de wijze en met de middelen die in de specifieke situatie van deze organisatie het meest passend zijn. Een organisatie dient hierbij altijd de rechten van de betrokkenen te waarborgen en er moet sprake zijn van adequate, vakkundig toegepaste beveiliging waarbij de organisatie optimaal benut wat het vakgebied informatiebeveiliging te bieden heeft.

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer; Cloud computing; Datalek; Privacy; Richtlijn; Safe harbor principles; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtsnoer bij CBP

~ https://cbpweb.nl/nl/over-privacy/persoonsgegevens/beveiliging-van-persoonsgegevens

Richtsnoer op Overheid.nl

~ http://wetten.overheid.nl/BWBR0033572

* **2050** ***Bewaren en bewijzen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 1998. mei 1998

Archivering

De Juridische Expertgroep van de Stichting EDIFORUM en de projectgroep Legalisatie Opslagmedia van het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) hebben in 1994 de handen ineen geslagen om een aanzet te geven tot opheldering van het genoemde vraagstuk. Een gezamenlijke projectgroep, samengesteld uit deskundigen op het gebied van archivering en recht, heeft zich ten doel gesteld op basis van een analyse van de vele wettelijke bewaarverplichtingen een juridisch georiënteerde praktijkrichtlijn op te stellen voor het zodanig bewaren van gegevens dat de bewijskracht van die gegevens gewaarborgd is. De projectgroep heeft daarbij getracht om de kennis uit diverse (ook buitenlandse) initiatieven die op dit vlak reeds zijn gestart te combineren, om een zo breed mogelijk draagvlak voor de praktijkrichtlijn te waarborgen.

Bewaren en Bewijzen is niet een handleiding voor het inrichten van een archief. De uiteindelijke inrichting van de administratieve bepaling is en blijft een afvveging van kosten en risico's, die iedere Organisatie zelf zal moeten maken.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Gegevens worden in eerste instantie bewaard om te dienen als bron van informatie en bewijs. De wijze van bewaren wordt voornamelijk bepaald door het belang dat aan bewaring wordt gehecht afgezet tegen het risico en kosten.
Dit rapport is een aanzet om inzicht te geven in de vragen
- welke gegevens bewaard moeten worden
- hoelang de gegevens bewaard moeten worden
- wat de bewijskracht is van reproducties van gegevens

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaarbelang; Bewaren; Bewijs; Bewijskracht; Criteria; Juridische waarde; TTP; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ http://www.nen.nl

Archivering

De Juridische Expertgroep van de Stichting EDIFORUM en de projectgroep Legalisatie Opslagmedia van het Nederlands Normalisatie-instituut (NNI) hebben in 1994 de handen ineen geslagen om een aanzet te geven tot opheldering van het genoemde vraagstuk. Een gezamenlijke projectgroep, samengesteld uit deskundigen op het gebied van archivering en recht, heeft zich ten doel gesteld op basis van een analyse van de vele wettelijke bewaarverplichtingen een juridisch georiënteerde praktijkrichtlijn op te stellen voor het zodanig bewaren van gegevens dat de bewijskracht van die gegevens gewaarborgd is. De projectgroep heeft daarbij getracht om de kennis uit diverse (ook buitenlandse) initiatieven die op dit vlak reeds zijn gestart te combineren, om een zo breed mogelijk draagvlak voor de praktijkrichtlijn te waarborgen.

Bewaren en Bewijzen is niet een handleiding voor het inrichten van een archief. De uiteindelijke inrichting van de administratieve bepaling is en blijft een afvveging van kosten en risico's, die iedere Organisatie zelf zal moeten maken.

Gegevens worden in eerste instantie bewaard om te dienen als bron van informatie en bewijs. De wijze van bewaren wordt voornamelijk bepaald door het belang dat aan bewaring wordt gehecht afgezet tegen het risico en kosten.
Dit rapport is een aanzet om inzicht te geven in de vragen
- welke gegevens bewaard moeten worden
- hoelang de gegevens bewaard moeten worden
- wat de bewijskracht is van reproducties van gegevens

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaarbelang; Bewaren; Bewijs; Bewijskracht; Criteria; Juridische waarde; TTP; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ http://www.nen.nl

* **6002** ***Big Brother Bush***

Marijike Verstappen

(Artikel) Informatie professional, 2004. 2004 [8] 2

Privacy

Luttele weken na 9-11 nam het Amerikaanse Congres de PATRIOT Act aan. Daarmee werden de mogelijkheden voor elektronische controle van burgers enorm verruimd. Hoe heeft deze wetgeving uitgepakt voor met name de bibliotheken?

Overige begrippen *Bibliotheek; Democratie; Grondrecht; Openbaarheid; Vrijheid van meningsuiting.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9775** ***Big Data Protection; How to Make the Draft EU Regulation on Data Protection Future Proof***

Lokke Moerel

(Lezing / oratie / college) Lokke Moerel, Tilburg University, Tilburg, 2014. Lecture delivered during the public acceptance of the appointment of professor of Global ICT Law at Tilburg University on 14 February 2014 by Prof. dr. Lokke Moerel.

ISBN: 978-94-6167-000-7

Data protection

That new technologies have an impact on society is intuitively understood. The essence of new technology's transformative power lies in the way it changes economic trade-offs which influence, often without our awareness, the many small and large decisions we make that together determine who we are and what we do, decisions about education, housing, work, family, entertainment, and so on.

Overige begrippen *Big data; Gebruik; Hergebruik; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Moerel

~ http://www.debrauw.com/person/lokke-moerel/

Tekst op internet

~ http://www.debrauw.com/wp-content/uploads/NEWS%20-%20PUBLICATIONS/Moerel_oratie.pdf

** **9697** ***De Big data revolutie; Hoe de data-explosie al onze vragen gaat beantwoorden***

Viktor Mayer-Schönberger en Kenneth Cukier

(Publicatie) Maven Publishing, Amsterdam, 2013.

Big data

In de afgelopen twee jaar hebben we meer informatie geproduceerd dan in de 2000 jaar ervoor; denk aan alle e-mails, digitale foto's, bonuskaartgegevens, kaarten en financiële cijfers. Deze onvoorstelbaar grote hoeveelheid digitale gegevens wordt niet alleen opgeslagen, maar ook steeds beter geanalyseerd. Big data-analyse levert kennis op die verregaande gevolgen heeft voor hoe we denken, werken en leven.

Binnenkort zijn we zelfs in staat te berekenen welke behandeling een patiënt moet krijgen, waar een inbraak gaat plaatsvinden en wie in aanmerking komt voor promotie. De big data-revolutie beschrijft een van de belangrijkste ontwikkelingen van de 21ste eeuw.

Het begrip 'big data' wordt in het algemeen gezien als een ware revolutie in de informatiemaatschappij. Big data-analyse betekent het koppelen van alle beschikbare digitale data (en dus niet meer alleen maar steekproeven) met andere databronnen om te komen tot analyses, voorspellingen, onderzoeksresultaten en inzicht in het gedrag van mensen. Dit boek beschrijft hoe big data-analyse zich snel ontwikkelt en gebruikt veel herkenbare voorbeelden (bijvoorbeeld Facebook, Google, Amazon). Het boek geeft op duidelijke wijze de gevolgen en de risico's voor onze maatschappij aan en tevens handvatten hoe dit controleerbaar te maken is. Het boek is door de vele voorbeelden en heldere verhaallijn goed leesbaar. Het boek is interessant voor iedereen die werkt in de informatietechnologie, maar absoluut ook van belang voor studenten informatica, bedrijfskunde, economie en rechten. Het heeft geen illustraties en ook geen trefwoordenregister; wel zeer uitgebreide eindnoten en literatuurverwijzingen.

Overige begrippen *Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie op Nu.nl

~ http://www.nu.nl/boek/3415947/cukier--mayer-schonberger---big-data-revolutie.html

Site Maven Publishing

~ http://www.mavenpublishing.nl/boeken/de-big-data-revolutie/

Wikipedia EN (Big Data)

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Big_data

* **9710** ***Big data: De Shell search; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 21-okt-2013 / VPRO, 2013. 50 minuten
Regie: Shuchen Tan
Research: William de Bruijn
Productie: Jenny Borger
Eindredactie: Frank Wiering, Henneke Hagen

Big data

Tegenlicht onderzoekt hoe je met behulp van big data kunt doordringen in gesloten bolwerken. Wat geven deze enorme informatiestromen prijs over een multinational als Shell?

Sinds de onthullingen over de snuffelpraktijken van de Amerikaanse en Nederlandse inlichtingendiensten zijn we ons steeds meer bewust van de enorme hoeveelheid digitale gegevens die over ons zijn opgeslagen op het net, in de matrix. Maar niet alleen data van burgers, ook informatie over overheden en multinationals wordt op die manier verzameld. Dit resulteert in bestanden van vele terabytes groot: big data. Het goede nieuws is dat een groot deel van deze informatie toegankelijk is voor ons allemaal. Je moet alleen wel weten hoe je moet zoeken.

In de aflevering Big data: de Shell search onderzoekt Tegenlicht hoe deze enorme databronnen nieuwe manieren van journalistiek mogelijk maken. De casus is energiegigant Shell. Aan de hand van een berichtje over een miljardenschuld die Shell zou hebben uitstaan bij het Iraanse regime gaat Tegenlicht op zoek en daalt af in een zee van digitale infomatie.

Zo vissen we een paar buitengewoon merkwaardige wetenswaardigheden op over het doen en laten van deze Nederlandse multinational met betrekking tot Iran. Het onderzoek richt zich op de activiteiten van Shell in de jaren 2002 - 2010, de periode waarin de internationale gemeenschap besloot tot een handelsboycot tegen Iran vanwege haar omstreden atoomprogramma. Tegenlicht laat zien hoe Royal Dutch Shell door haar activiteiten in "schurkenstaat" Iran tussen wal en schip terecht kwam en zo in 2012 een schuld opliep bij het Iranese regime van ruim twee miljard dollar.

Ook richt Tegenlicht haar onderzoek op de innige band tussen Shell en de Nederlandse overheid. Welke rol speelt Den Haag als het gaat om de belangen van Shell in het buitenland en hoe ver gaat deze delfstoffendiplomatie?

Tenslotte vraagt Tegenlicht zich af of er sprake is van een ‘draaideur’ tussen Shell en de Nederlandse overheid. Met de inzet van een interactieve onderzoekstool - de powermap - die Tegenlicht speciaal voor dit doel ontwikkelde, worden de relaties tussen Shell en de overheid in beeld gebracht. Dit alles wordt onderzocht met als bron de vrij beschikbare big data over Shell en zijn handelspartners.

Wat is de kracht van digitale bronnen en in hoeverre kunnen big data de onderzoekjournalistiek verrijken? Gesprekken hierover voert Tegenlicht met een aantal vakgenoten waaronder journalist en Shell-kenner Marcel Metze, energieverslaggever bij Dow Jones Benoit Faucon, ship tracking expert John van Schaik en Kenneth Cukier, datajournalist bij het blad The Economist en auteur van het boek ‘Big Data: a revolution that will transform how we live, work, and think’.

Overige begrippen *Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/big-data-de-shell-search.html

* **5982** ***De Boxmeerse brandbrief***

Sjors van Beek

(Bericht) Binnenlands Bestuur 16-jan-2004.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Archiefbescheiden

Zomer 2001 vond het Boxmeerse college van B en W dat een binnengekomen notitie van de plaatselijke brandweercommandant maar beter kon verdwijnen. Uit de openbaarheid, maar ook uit de archieven. Ruim twee jaar later is de brief weer terecht én openbaar. Over archivering, openbaarheid en gevoelige documenten.

Vallen bij een gemeente binnengekomen notities wel of niet onder de bescherming van der Archiefwet?

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Beschikbaarheid; Controleerbaarheid; Identificatie; Illegale vernietiging; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Recordness; Rubriceren; Verstoring.*

** **10032** ***Bureaucratie is als een inktvis***

René ten Bosch

(Publicatie) Boom Uitgevers, Amsterdam, 2015.

Bureaucratie

In Bureaucratie is een inktvis biedt René ten Bos, auteur van onder meer Water, een oorspronkelijk perspectief op het verschijnsel bureaucratie. Deze beschouwing is bedoeld voor wie dagelijks bezig is met organisaties - wij allemaal dus. Volgens Ten Bos is de bureaucratie een filosofisch object bij uitstek: 'alles [wordt] plakkerig en kleverig en daardoor is er geen ontkomen aan'. Hij betoogt dat we meer zouden moeten nadenken over de aard van de bureaucratie. En precies dit is moeilijk: net als een inktvis ontglipt de bureaucratie aan iedereen die er grip op wil krijgen. Zij heeft zogezegd de aard van een 'hyperobject', iets wat zo alomvattend is dat we nooit het totaalbeeld ervan op ons netvlies kunnen krijgen. In Bureaucratie is een inktvis toont filosoof René ten Bos zich opnieuw een eclectisch denker.

Overige begrippen *Administratie; Bureaucraat; Bureaucratisme; Filosofie; Filosofisch object; Golven; Hyperobject; Inktschijter; Interobjectiviteit; Intersubjectiviteit; Systeem; Traagvloeibaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://harmklifman.nl/2015/11/28/cabareteske-filosofie-van-bureaucratie/

Boekbespreking VN

~ https://www.vn.nl/de-filosofie-van-de-bureaucratie/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/?gfe_rd=cr&ei=8hrnVtusBYOS-wbY_7bQDQ&gws_rd=ssl - q=%22Bureaucratie+is+een+inktv

** **9726** ***De burger gaat digitaal***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nationale ombudsman, Den Haag, 2013. nr. 2013/170

Dienstverlening

'De burger gaat digitaal', omdat steeds meer mensen intensief gebruik maken van internet en internetdiensten. Naast verzekeringen en bankzaken, webshops en digitale reiswinkels, raken veel burgers er meer en meer aan gewend om met hun gemeente, de Belastingdienst, het UWV of vele andere overheidsdiensten met behulp van DigiD digitaal contact te hebben.

De overheid wil bij deze ontwikkeling niet achterblijven en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in zijn Visiebrief digitale overheid van 23 mei 2013 aangegeven dat in 2017 de burger via internet al zijn zaken met de overheid moet kunnen regelen. Het valt toe te juichen dat de overheid de ontwikkelingen op internet bij probeert te blijven. Maar dan moet de overheid naar het oordeel van de Nationale ombudsman wel in redelijkheid rekening houden met de belangen van burgers.

Wat zijn die belangen van burgers in hun contacten met de overheid? Wij hebben met het oog op deze vraag de stand van zaken met de digitalisering van de overheid opgemaakt, met deskundigen gesproken en ook de digitale

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

burger zelf bevraagd. In samenwerking met TROS Radar hebben wij een enquête uitgezet bij hun panel en belangstellende kijkers. Het onderwerp blijkt onder de ruim 1,7 miljoen kijkers te leven want we kregen maar liefst 48.000 enquêtes retour.

Wat opvalt, is dat niet alle burgers zomaar mee kunnen komen met de digitale ontwikkelingen en een flinke groep blijvend problemen ervaart met digitale diensten.

Bovendien is het vertrouwen van burgers in hun digitale overheid niet erg groot. Daarnaast ontbreekt het burgers aan mogelijkheden om te controleren van welke gegevens de overheid uitgaat en aan mogelijkheden om fouten te herstellen. Het risico voor fouten en onjuistheden ligt veelal eenzijdig bij burgers. Ten slotte heeft de wetgever de verschillende sancties drastisch opgeschroefd en toetsing aan de redelijkheid door uitvoerders en de rechter vrijwel geheel uitgesloten. Het contact met de digitale overheid is daarom voor burgers nogal riskant.

Burgers vinden dat digitale dienstverlening voordelen heeft: 60% waardeert het 24 uur per dag beschikbaar zijn, 57% vindt het prettig om vanuit huis zaken te regelen en 45% vindt dat digitale dienstverlening hen minder tijd kost. 95% van de burgers wil zelf kunnen kiezen om al dan niet digitaal te gaan, maar de meeste overheidsdiensten dwingen vanwege de bezuinigingen burgers digitale contacten af. De RDW scoort met zijn digitale dienstverlening met een rapportcijfer van 6,9 het beste en het UWV met o.a. werk.nl met een 4,8 het slechtste.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Betrouwbaarheid; Bruikbaarheid; Controleerbaarheid; Herstelprocedure; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport onderzoekbijlage

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/enquete_digitale_overheid.pdf

Rapport op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/de_burger_gaat_digitaal_rapport_2013-170.pdf

Site nationale ombudsman

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/nieuws/2013/digitalisering-overheid-bezorgt-grote-groepen

** **10043** ***The Circle***

David Eggers

(Publicatie) Vintage books, 2014.

Distopie

De Cirkel draait om de hoofdpersoon Mae Holland, die wordt aangenomen door haar vriendin Annie bij het fictieve internetbedrijf De Cirkel, een combinatie van Google, Facebook en Twitter. Mae is een jonge vrouw die aan het begin van haar carrière staat. Ze heeft behoorlijk wat affectie nodig van mannen, zo flirt ze met personages als Francis, Mercer en met de mysterieuze persoon Kalden. Mae's vader lijdt aan een ernstige ziekte en kampt met verzekeringsproblemen, waardoor hij financieel niet in staat is om een behandeling aan te gaan. Later in het verhaal speelt dit een belangrijke rol. Het bedrijf 'De Cirkel' wil alles in de wereld deelbaar en openbaar maken, ze streven naar een monopolie op het vlak van internetgebruik en naar afschaffing van de privacy. In het verhaal zien we, door de ogen van Mae, hoe de 'De Cirkel' meer en meer macht krijgt over de volledige (privé-)wereld. Zo ontwikkelen ze programma's als 'SeeChange', 'PastPerfect' en 'SoulSearch' om informatie van hun klanten te kunnen krijgen. Het uiteindelijke doel van de cirkel is 'the completion' het rond maken van de cirkel, volledige kennis van elke burger hebben.

Overige begrippen *Big data; Hergebruik; Open; Panopticon; Privacy; Samenwerken; Utopie; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - EN - (De Cirkel)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Circle_%28Eggers_novel%29

Wikipedia - NL - (De Cirkel)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Cirkel_%28roman%29

* **10102** ***Citizenfour***

Laura Poitras

(Documentaire) © 2014, Laura Poitras, 2014.

Klokkenluider

CITIZENFOUR is a real life thriller, unfolding by the minute, giving audiences unprecedented access to filmmaker Laura Poitras and journalist Glenn Greenwald's encounters with Edward Snowden in Hong Kong, as he hands over classified documents providing evidence of mass indiscriminate and illegal invasions of privacy by the National Security Agency (NSA).

Poitras had already been working on a film about surveillance for two years when Snowden contacted her, using the name "CITIZENFOUR". In January 2013. He reached out to her because he knew she had long been a target of government surveillance, stopped at airports numerous times, and had refused to be intimidated. When Snowden revealed he was a high-level analyst driven to expose the massive surveillance of Americans by the NSA, Poitras persuaded him to let her film.

CITIZENFOUR places you in the room with Poitras, Greenwald, and Snowden as they attempt to manage the media storm raging outside, forced to make quick decisions that will impact their lives and all of those around them.

CITIZENFOUR not only shows you the dangers of governmental surveillance—it makes you feel them. After seeing the film, you will never think the same way about your phone, email, credit card, web browser, or profile, ever again.

Overige begrippen *Afluisteren; Inlichtingendienst; Privacy; Whistleblower.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eigen website

~ https://citizenfourfilm.com/

ImDB

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/

ImDB (summary plot)

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/plotsummary?ref_=tt_stry_pl

Wikipedia (Citizen four)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Citizenfour

* **10434** ***Common governance of data: appropriate models for collective and individual rights***

Diane Coyle

(Webpagina) Geraadpleegd 11-nov-2020 / Website Ada Lovelace Institute, 2020. Versie 30/10/2020

Common governance

From Elinor Ostrom's design principles for governing the commons to mechanisms that ensure collective and individual data rights: what steps to take?

Overige begrippen *Common Public License; Datastewardship; Design principle; Gegevensrentmeesterschap; Governance; Open source.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/

Artikel op de site van het Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/common-governance-of-data/

Noot: Beyond markets and states: Polycentric governance of complex economic systems

~ https://www.nobelprize.org/uploads/2018/06/ostrom_lecture.pdf

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Noot: Databox Project

~ https://www.imperial.ac.uk/systems-algorithms-design-lab/research/databox-project/

Noot: Digitalisation and productivity: In search of the holy grail – Firm-level empirical evidence from EU cou

~ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/digitalisation-and-productivity-in-search-of-the-holy-grail-firm-level-empirical from-eu-countries_5080f4b6-en

Noot: Linking Trust to Trustworthiness

~ https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09672559.2018.1454637

Noot: On the Possibility of Progress

~ https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/2018/romer/lecture/

Noot: Online market failures and harms

~ https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0025/174634/online-market-failures-and-harms.pdf

Noot: The second enclosure movement and the construction of thepublic domain

~ https://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1273&context=lcp

Noot: The Tragedy of the commons

~ https://science.sciencemag.org/content/sci/162/3859/1243.full.pdf

Noot: The Valueof DataPolicy Implications

~ https://www.bennettinstitute.cam.ac.uk/media/uploads/files/Value_of_data_Policy_Implications_Report_26_Feb_ok4nc

Noot: What is a data trust?

~ https://theodi.org/article/what-is-a-data-trust/

* **10396** ***Computer and Information Ethics***

Terrell Bynum

(Artikel) Geraadpleegd 23-apr-2020 / The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2018 Edition), Stanford CA, 2018.

Ethics

In most countries of the world, the "information revolution" has altered many aspects of life significantly: commerce, employment, medicine, security, transportation, entertainment, and on and on. Consequently, information and communication technology (ICT) has affected - in both good ways and bad ways - community life, family life, human relationships, education, careers, freedom, and democracy (to name just a few examples). "Computer and information ethics", in the present essay, is understood as that branch of applied ethics which studies and analyzes such social and ethical impacts of ICT.

The more specific term "computer ethics" has been used, in the past, in several different ways. For example, it has been used to refer to applications of traditional Western ethics theories like utilitarianism, Kantianism, or virtue ethics, to ethical cases that significantly involve computers and computer networks. "Computer ethics" also has been used to refer to a kind of professional ethics in which computer professionals apply codes of ethics and standards of good practice within their profession. In addition, names such as"cyberethics" and "Internet ethics" have been used to refer to computer ethics issues associated with the Internet.

During the past several decades, the robust and rapidly growing field of computer and information ethics has generated university courses, research professorships, research centers, conferences, workshops, professional organizations, curriculum materials, books and journals.

Overige begrippen *Computer ethics; ICT; Information ethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op internet

~ https://plato.stanford.edu/entries/ethics-computer/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **10014** ***Conclusie inzake het hoger beroep van de Stichting bevordering kwaliteit leefomgeving Schipholregio (zaak nr. 201304908/1/A2) en de Stichting Plaform31 (zaak nr. 201307828/1/A2)***

mr. R.J.G.M. Widdershoven

(Uitspraak / Vonnis) Datum uitspraak 13-jun-2014 / Raad van state, Den Haag, 2014. Uitspraak 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2
Datum van uitspraak: maandag 23 juni 2014
Tegen: rechtbank Noord-Holland
Proceduresoort: Conclusie
Rechtsgebied: Algemene kamer - Hoger Beroep - Overige
ECLI: ECLI:NL:RVS:2014:2260

Bestuursorgaan

Voor het aanmerken van een privaatrechtelijke persoon als b-orgaan op grond van de publieketaakjurisprudentie gelden drie afzonderlijke criteria (publieke taak, financiële band, inhoudelijke band). Alleen heeft het het eerste criterium (de publieke taak) geen zelfstandige betekenis en dat het oordeel over dat criterium inderdaad voortvloeit uit de twee andere andere, de financiële en inhoudelijke band.

Overige begrippen *B-Orgaan; Overheidsorgaan; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

* **10013** ***Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Persbericht) Datum publicatie 23-jun-2014 / Raad van state, Den Haag, 2014.

Bestuursorgaan

Een privaatrechtelijke rechtspersoon waaraan geen publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend, is toch een bestuursorgaan wanneer de overheid de uitoefening van de taak van deze rechtspersoon betaalt en bepaalt. Het criterium van de publieke taak heeft daarbij geen zelfstandige betekenis. Dat staat in de conclusie die staatsraad advocaat-generaal Widdershoven vandaag (23 juni 2014) heeft uitgebracht. De voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State had hem gevraagd een conclusie te nemen in twee zaken waarin de Afdeling bestuursrechtspraak moet oordelen of een bepaalde stichting als bestuursorgaan kan worden aangemerkt.

Overige begrippen *B-Orgaan; Overheidsorgaan; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

* **10197** ***A Contextual Approach to Privacy Online***

Helen Nissenbaum

(Artikel) Dædalus, Journal of the American Academy of Arts and Sciences / , 2011. Daedalus 140 (4), Fall 2011: 32-48
Volume 140 | Issue 4 | Fall 2011

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Privacy

Recent media revelations have demonstrated the extent of third-party tracking and monitoring online, much of it spurred by data aggregation, profiling, and selective targeting. How to protect privacy online is a frequent question in public discourse and has reignited the interest of government actors. In the United States, notice-and-consent remains the fallback approach in online privacy policies, despite its weaknesses.
This essay presents an alternative approach, rooted in the theory of contextual integrity. Proposals to improve and fortify notice-and-consent, such as clearer privacy policies and fairer information practices, will not overcome a fundamental flaw in the model, namely, its assumption that individuals can understand all facts relevant to true choice at the moment of pair-wise contracting between individuals and data gatherers. Instead, we must articulate a backdrop of context-specific substantive norms that constrain what information websites can collect, with whom they can share it, and under what conditions it can be shared. In developing this approach, the paper warns that the current bias in conceiving of the Net as a predominantly commercial enterprise seriously limits the privacy agenda.

Overige begrippen *Context; Contextual privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Available at SSRN

~ https://ssrn.com/abstract=2567042

Site Deadalus

~ https://www.mitpressjournals.org/doi/pdfplus/10.1162/DAED_a_00113

* **10051** ***Culture***

Brian Eno

(Lezing / oratie / college) , 1991. Based on a series of lectures given in 1991
From 'A Year with Swollen Appendices' Brian Eno published by Faber and Faber 1996

Cultuur

Let's start here: 'culture' is everything we don't have to do. We have to eat, but we don't have to have 'cuisines', Big Macs or Tournedos Rossini. We have to cover ourselves against the weather, but we don't have to be so concerned as we are about whether we put on Levi's or Yves Saint-Laurent. We have to move about the face of the globe, but we don't have to dance. These other things, we choose to do. We could survive if we chose not to.

Overige begrippen *Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.norwich2008.com/culture/

* **9820** ***Data Brokers; A Call for Transparency and Accountability***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Federal Trade Commission, Washington DC, 2014. May 2014

Data broker

In today's economy, Big Data is big business. Data brokers - companies that collect consumers' personal information and resell or share that information with others - are important participants in this Big Data economy.

In this report, the Federal Trade Commission ("FTC" or "Commission") discusses the results of an indepth study of nine data brokers. These data brokers collect personal information about consumers from a wide range of sources and provide it for a variety of purposes, including verifying an individual's identity, marketing products, and detecting fraud. Because these companies generally never interact with consumers, consumers are often unaware of their existence, much less the variety of practices in which they engage. By reporting on the data collection and use practices of these nine data brokers, which represent a cross-section of the industry, this report attempts to shed light on the data broker industry and its practices.

For decades, policymakers have expressed concerns about the lack of transparency of companies that buy and sell

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

consumer data without direct consumer interaction. Indeed, the lack of transparency among companies providing consumer data for credit and other eligibility determinations led to the adoption of the Fair Credit Reporting Act ("FCRA"), a statute the Commission has enforced since its enactment in 1970. The FCRA covers the provision of consumer data by consumer reporting agencies where it is used or expected to be used for decisions about credit, employment, insurance, housing, and similar eligibility determinations; it generally does not cover the sale of consumer data for marketing and other purposes. While the Commission has vigorously enforced the FCRA,1 since the late 1990s it has also been active in examining the practices of data brokers that fall outside the FCRA.

Most recently, in its 2012 report Protecting Consumer Privacy in an Era of Rapid Change: Recommendations for Businesses and Policymakers ("Privacy Report"),2 the Commission specifically addressed the subject of data brokers. The Commission described three different categories of data brokers: (1) entities subject to the FCRA; (2) entities that maintain data for marketing purposes; and (3) non FCRA covered entities that maintain data for non-marketing purposes that fall outside of the FCRA, such as to detect fraud or locate people.3 The Commission noted that, while the FCRA addresses a number of critical transparency issues associated with companies that sell data for credit, employment, and insurance purposes, data brokers within the other two categories remain opaque. In the report, the Commission recommended legislation in this area to improve the transparency of industry practices. Following the Privacy Report, the Commission determined that, despite some progress, too little was still known about the practices of data brokers and that further examination was needed.

To further the objective of increased transparency, in December 2012, the Commission initiated a study of data broker practices. It issued identical Orders to File Special Reports ("Orders") under section 6(b) of the Federal Trade Commission Act to nine data brokers seeking information about their data collection and use practices, as well as any tools provided to consumers to control these practices. Appendix A is a copy of the text of the Orders that the Commission issued to the data brokers. The nine data brokers that received the Orders are Acxiom, Corelogic, Datalogix, eBureau, ID Analytics, Intelius, PeekYou, Rapleaf, and Recorded Future. The Orders requested detailed information regarding the data brokers' practices, including the nature and sources of consumer data they collect; how they use, maintain, and disseminate the data; and the extent to which the data brokers allow consumers to access and correct data about them or to opt out of having their personal information sold or shared.

This report summarizes the information provided in response to the Commission's Orders, including information gathered through follow-up questions and meetings and publicly available sources. In general, the data brokers collect information about consumers from a wide variety of commercial, government, and other publicly available sources. In developing their products, the data brokers use not only the raw data they obtain from these sources, such as a person's name, address, home ownership status, or age, but also certain derived data, which they infer about consumers. For example, a data broker might infer that an individual with a boating license has an interest in boating, that a consumer has a technology interest based on the purchase of a "Wired" magazine subscription, or that a consumer who has bought two Ford cars has loyalty to that brand. The data brokers use this actual and derived data to create three main kinds of products for clients in a wide variety of industries: marketing products, risk mitigation products,and people search products.

Overige begrippen *Big data; Broker; Gegevensmakelaar; Keteninformatisering; Panopticon; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van het FTC

~ http://www.ftc.gov/system/files/documents/reports/data-brokers-call-transparency-accountability-report-federal-trade-co may-2014/140527databrokerreport.pdf

* **10324** ***Data philanthropy and the design of the infraethics for information societies***

Mariarosario Taddeo

(Artikel) <Herkomst onbekend of niet geregistreerd.>

Data philantropy

In mature information societies sharing data is increasingly recognised as a crucial means to foster their development. However, competing tensions on data control and ownership, limited technical understanding, and the lack of an adequate governance framework pose serious challenges to attempts to share data among different actors.

Data philanthropy, understood as the donation of data from both individuals and private companies, has been proposed as means to meet these challenges. While at first sight data philanthropy may seem an uncontroversial phenomenon, a closer analysis reveals a bewildering network of problems.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

In this article, I analyse the role of data philanthropy in contemporary societies and the moral problems that it yields. I argue that the solution to these problems rests on the understanding of the infraethical nature of data philanthropy and on the design of an ethical framework encompassing the right infraethics and the right ethics. This is a framework able to address the changes brought about the information revolution and to harness the opportunities that these pose for the prosperity of current and future information societies.

Overige begrippen *Design; Ethics; Good citizenship; Governance; Group privacy; Individual privacy; Infraethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/29830462/Data_philanthropy_and_the_design_of_the_infraethics_for_information_societies load

Site auteur

~ https://rosariataddeo.net

* **7770** ***Data retention and the panoptic society: The social benefits of forgetfulness***

Jean-François Blanchette en Deborah G. Johnson

(Artikel) Science and Technology Studies, Rensselaer Polytechnic Institute / School of Public Policy, Georgia Institute of Technology, 2003. (manuscript)

Vernietigingsbelang

Modern information systems not only capture a seemingly endless amount of transactional data, but also tend to retain it for indefinite periods of time. We argue that privacy policy must address not only collection and access to transactional information, but also its timely disposal. One unintended side-effect of data retention is the disappearance of social forgetfulness. Social forgetfulness allows individuals a second chance, the opportunity for a fresh start in life. We examine three domains in which social policy has explicitly recognized the importance of such a principle: bankruptcy law, juvenile crime records, and credit reports. In each case, we frame the issue not solely in terms of individual privacy protection, but rather in terms of the social benefits of forgetfulness. We examine how different policy approaches to privacy might handle the retention of data and propose a general framework for constructing retention policies. The broad conclusion of the paper is that data retention and disposal should be addressed as a fundamental characteristic of information, not in piecemeal fashion, or as an afterthought.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Countervailing power; Observeren; Panopticon; Privacy; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://polaris.gseis.ucla.edu/blanchette/papers/is.pdf

* **9549** ***Decisions to delete: subjectivity in information deletion and retention***

David Taylor Macknet

(Proefschrift) Department of Humanities Advanced Technology Information Institute, Faculty of Arts, University of Glasgow, Glasgow, 2012. PhD thesis, University of Glasgow.
Maart 2012

Waarderen

This research examines the decision-making process of computer users with reference to deletion and preservation of digital objects. Of specific interest to this research is whether people provide different reasons for deleting or preserving various types of digital object dependant upon whether they are making such decisions at home or at work, whether such decisions are to any extent culturally determined, and whether they consider others in the course of making such decisions.
This study considers the sociological implications of such decisions within organisations, and various psychological errors to be expected when such decisions are made. It analyses the reasons given for these decisions, within the contexts of home and work computing. It quantifies the frequency with which these activities are undertaken, the

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

locations in which such objects are stored, and what aids the user in making such decisions.
This research concludes that, while computer users generally desire their digital objects to be organised, they are not provided with adequate support from their computer systems in the decision to delete or preserve digital objects. It also concludes that such decisions are made without taking advantage of metadata, and these decisions are made for the same reasons both at home and at work: there is no discernible difference between the two contexts in terms of reasons given for such decisions. This study finds no correlation between subjects' culture and reasons given for deletion / preservation decisions, nor does it find any correlation between age and such reasons. This study further finds that users are generally averse to conforming to records management policies within the organisation.
For archivists and records managers, this research will be of particular interest in its consideration of the usage of and attitudes towards records management systems. Specifically, in organisations possessing formal records management systems, this research investigates the frequency with which individuals violate records management procedures and why they consider such violations to be necessary or desirable. This research also argues towards a more proceduralised decision-making process on the part of the ordinary user and a deeper integration between records management systems and computer operating systems.
Designers of formal information systems should consider this research for its implications regarding the way in which decisions are affected by the context in which those decisions are made. Information systems design may be best suited to understanding---and ameliorating---certain types of cognitive error such that users are enabled to make better deletion and preservation decisions. User interface designers are uniquely positioned to address certain cognitive errors simply by changing how information is presented; this research provides insight into just what those errors are and offers suggestions towards addressing them.
For sociologists concerned with institutional memory, this research should be of interest because the deletion and preservation decisions of members of an organisation are those which shape the collection of digital artefacts available for study. Understanding the reasons for these decisions is likely to inform what interpretations can be drawn from the study of such collections. Also of interest to sociologists will be the variety of reasons given for deletion or preservation, as those reasons and decisions are what shape, to some extent, institutional memory.

Overige begrippen *Objectiviteit; Records Management; Selectie; Subjectiviteit; Vernietiging; Wissen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glasgow thesis service

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/

Proefschrift op internet

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/01/2012MacknetPhD.pdf

* **10556** ***Een dementerende overheid 2.0; Een analyse over de informatiehuishouding bij het Rijk; 15 jaar "na een dementerende overheid?"***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, Den Haag, 2021.

Informatiebeheer

Een analyse van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed over de informatiehuishouding bij het Rijk 15 jaar na "Een dementerende overheid?"

In deze publicatie wordt eerst de situatie rond informatiehuishouding geschetst. Vervolgens worden de problemen, de risico's die daardoor optreden en de oorzaken daarvan beschreven. De notitie sluit af met zes verbetervoorstellen en met een reflectie op de positie van het toezicht.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Duurzame toegankelijkheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport (op de site van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed)

~ https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2021/02/09/een-dementerende-overheid-2.0

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **6632** ***Een dementerende overheid?; De risico's van digitaal informatiebeheer bij de centrale overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Rijkarchiefinspectie, Den Haag, 2005.

Informatiebeheer

De Rijksarchiefinspectie heeft op 25 februari 2005 op haar website een lezenswaardig rapport gepubliceerd over de risico's die de overheid loopt als zij haar informatie onzorgvuldig blijft beheren.

Hoewel het is toegesneden op de Rijksoverheid zijn de bevindingen en aanbevelingen van toepassing op alle overheidsorganisaties.

[tegenwoordig erfgoedinspectie]

Overige begrippen *Kwaliteit; Openbaarheid; Privacy; Verantwoordelijkheid; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het rappor op internet

~ https://www.erfgoedinspectie.nl/publicaties/rapport/2005/02/01/dementerende-overheid

Mijn website

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/dementie

Pagina over het rapport

~ http://www.rijksarchiefinspectie.nl/publicaties/rapp_dementerendeoverheid.html

Site erfgoedinspectie (archieven)

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/publicaties/detail/publication/14

** **10451** ***Dieper denken: kernoorzaken van falende (ICT) beleidsinitiatieven bij de overheid***

Jan Hoogervorst

(Artikel) Gepubliceerd 23-dec-2020 / Bron Linkedin, 2020.

Overheid

Falend overheidsbeleid is terecht een terugkerende thema in vele publicaties. Wij vatten falend beleid op als het niet of slechts zeer beperkt realiseren van oorspronkelijke beleidsintenties veelal gepaard gaande met ernstige en onrechtvaardige gevolgen voor burgers. Los van beleidsintenties duiden dergelijke gevolgen op zich reeds op falend beleid. Vele voorbeelden zijn te noemen. Zo schetst het artikel "Niemand heeft zicht op het bijstandsbeleid" in het dagblad Trouw de 'lappendeken' in beleidsuitvoering die door het beleidsinitiatief betreffende bijstandsdecentralisatie is ontstaan, met als gevolg ernstige en onrechtvaardige disfunctionele consequenties voor burgers [1]. Vergelijkbare misère is te melden betreffende de Basisregistratie Personen (BRP) en de decentralisatie van zorgverlening [2]. Niet zelden wordt het omgekeerde bereikt van wat werd beoogd. Een voorbeeld daarvan is de Participatiewet [3, 4]. Inmiddels viel in Trouw van 26 oktober jl. te lezen dat de Tweede Kamer een onderzoek is gestart naar het 'vast lopen' van de burgers in hun contacten met overheidsorganisaties en de daardoor veroorzaakte misère voor burgers. Specifieke aandachtsgebieden voor onderzoek zijn het UWV, de Belastingdienst, en het CBR. Problemen ingevolge de langs elkaar heen werkende instanties in de forensische zorg en de jeugdzorg bieden een volgend dankbaar onderzoeksterrein.

Overige begrippen *Affective responsibility; Archival relationship; Bedrijfsmatige activiteiten; Cultuur; Management; Privaat domein; Privédomein; Publiek domein; Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op LinkedIn

~ https://www.linkedin.com/pulse/dieper-denken-kernoorzaken-van-falende-ict-bij-de-overheid-mulder/?originalSubdoma

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **7628** ***Digitaal bewijs weggooien mag niet meer***

mr. V.A. de Pous

(Column) Automatisering Gids 2-mrt-2007.

Vernietiging

Het juridische net rond elektronische bedrijfsinformatie sluit zich. In de VS moeten tegenwoordig chat-conversaties bewaard worden, zo volgt uit nieuwe Federal Rules of Civil Procedure die op 1 december 2006 in werking traden. Heeft dat gevolgen voor Nederlandse be drijven? En wat zegt ons recht over bewijsregels?

Naar Nederlands recht heeft de discussie over de toelaatbaarheid van bedrijfs informatie in elektronische vorm als bewijsmiddel in een civiele procedure, niet of nauwelijks gespeeld. In beginsel kan vrijwel alles als bewijs fungeren. Veel belangrijker is het antwoord op de vraag welke bewijskracht de rechter er aan toekent. In de rechtswetenschap is bewijs geen logisch bewijs maar maatschappelijk bewijs, hetgeen wil zeggen dat juridisch bewijs in beginsel niet verder komt dan een aan zekerheid grenzende mate van waarschijnlijkheid. En met name het strafrecht kent begrip ‘onrechtmatig verkregen’ bewijs.

Overige begrippen *Bewijs; Bewijsmiddelen; Illegale vernietiging.*

* **9774** ***Digitaal dement***

John van de Pas en Geert-Jan van Bussel

(Column) Binnenlands Bestuur 28-feb-2014.

Voortbestaan

Reactie op laatste rapport erfgoedinspectie "Duurzaam duurt het langst; Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie bij de kerndepartementen". De analyse leidt tot onjuiste conclusies.
Voorgestelde aanbeveling:

"Vanwege het nog niet beschikbaar zijn van een duurzame toegankelijke digitale omgeving, wordt het vanuit functioneel, verantwoordingstechnisch en derhalver staatrechtelijk oogpunt aanbevolen, het proces van uitfasering papieren dossiers als 'achtervang' onmiddellijk stop te zetten, althans zolang de duurzaam toegankelijke digitale omgeving nog niet daarwerkelijk gerealiseerd is."

Overige begrippen *Archiefinspectie; Dementie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Papieren paradigma; Substitutie; Vervanging.*

* **9853** ***Digitaal geheugenverlies***

Bregtje van der Haak en Marijntje Denters, Jenny Borger, Henneke Hagen, Frank Wiering

(Documentaire) Uitzending 7-sep-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014.

Voortbestaan

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Het lijkt soms wel alsof we sinds de mythische drempel van het jaar 2000 gestopt zijn om ons de verre toekomst in

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

te beelden. Dat staat op gespannen voet met de overlevering van eeuwenlang opgebouwde en verzamelde kennis: van het verleden naar ons, maar vooral ook naar volgende generaties. Net als elders worden in Nederland steeds meer bibliotheken gesloten en collecties ontmanteld. Recent bijvoorbeeld moest de bibliotheek van het wereldwijd geroemde Tropeninstituut zijn deuren sluiten.

Tegenlicht volgde hoe een groot deel van de collectie werd verscheept naar haar nieuwe onderkomen in Egypte. Daar is de beroemde Bibliotheek van Alexandrië uit haar as herrezen, klaar om opnieuw het epicentrum van kennis te worden voor het volgende Informatietijdperk. En we gingen kijken bij het Internet Archive in San Francisco. Opvallend genoeg vinden we juist daar, in het Californië van Silicon Valley, bevlogen mensen die zich toeleggen op lange termijn denken.

Op een verlaten defensieterrein wordt er hard gesleuteld aan de enige machine waarmee NASA-banden met gegevens van een historische maanreis nog bekeken kunnen worden. Rondom het epicentrum van alle snelle omwentelingen in de digitale wereld realiseert men zich namelijk ook bij uitstek de gevaren van een "Digital Dark Age" (dat is niet alleen een doemscenario voor de toekomst: ook nu al is veel kennis niet meer toegankelijk omdat het in verouderde formats of op verouderde dragers is opgeslagen). De Long Now Foundation tenslotte, geeft ons een nieuwe mythe om weer na te kunnen denken over onze verantwoordelijkheid voor generaties 10.000 jaar na ons.

Regie: Bregtje van der Haak
Research: Marijntje Denters
Productie: Jenny Borger
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Overige begrippen *Bewaarbelang; Bibliotheek; Collectie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Toelichtende pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

* **3199** ***Digitaal koppensnellen***

Joost Linneman

(Column) Computable 1-sep-2000.

Auteursrecht

Volgens PCM was het gebruik van krantenkoppen door kranten.com in strijd met het databankrecht. Dit recht biedt bescherming tegen het ongevraagd herhaald en systematisch opvragen of hergebruiken van niet-substantiele delen van de inhoud van een databank. Het auteursrecht wordt niet meer beschermd op het moment dat zij grondrechten als vrijheid van meningsuiting ed. gaan inperken.
Het auteursrecht kent het algemeen citaatrecht, het databankrecht niet. De vraag is of dit een weeffout van deze tijd is die in 1912 niet is gemaakt.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Citaatrecht; Databankrecht; Grondrecht.*

* **10524** ***The digital divide - An introduction***

Alexander van Deursen en Jan van Dijk

(Weblog) Geraadpleegd 19-aug-2021 / Universiteit Twente, Enschede.

Digital divide

During the 1990s, researchers and policy makers began discussing the presence of a so-called "digital divide," a distinction of people who do and do not have access to information and communication technologies (ICTs). The concept of the digital divide stems from a comparative perspective of social and information inequality and depends on the idea that there are benefits associated with ICT access and usage and negative consequences attending non-access and usage. Originally, the term "digital divide" mostly referred to gaps in access to computers. When the Internet became widely accessible in society and began to provide a primary means of computing, the term shifted to

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

encompass gaps in Internet access. Defining the digital divide in terms of access to the Internet is now the most popular convention. However, other digital equipment such as mobile telephony and digital television are not ruled out by some users of the term digital divide.

In conclusion, most recent scientific literature on the digital divide suggests that the Internet has the potential to strengthen traditional kinds of inequality rather than to ameliorate them. Unequal access to the Internet has varying consequences in several areas of society: the economic (e.g., acquisition and maintenance of jobs), the social (e.g., development and maintenance of social contacts), the political (e.g., voting and other kinds of political participation), the cultural (e.g., participation in cyber-culture), the spatial (e.g., the ability to lead a mobile life) and the institutional (e.g., recognition and attainment of citizens' rights).

Overige begrippen *Digital inclusion; Digitale kloof; Digitale vaardigheid; Inequality; Informatievaardigheid; Informatiewijsheid; Zelfredzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.utwente.nl/en/centrefordigitalinclusion/Blog/02-Digitale_Kloof/

** **8933** ***De digitale rechtsstaat; Beschouwingen over informatiemaatschappij en rechtsstaat***

prof. dr. M.A.P. Bovens

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Rechtsstaat

Spreker plaatst een vierde laag op het bouwwerk (topologie) van onze rechtsstaat.
De eerste drie zijn
- de liberale laag (18e eeuw)
- de democratische laag (19e eeuw)
- de sociale laag (20e eeuw)

Zijn vierde is
- de digitale laag (21e eeuw)

Onderdelen zijn
Informatierechten met
- digitale toegang publieke documenten
- categorale informatieverstrekking
- toegang elektronische snelweg
- virtueel wetsbegrip

Behoorlijke informatisering
- vertrouwelijkheid
- integriteit
- authenticiteit
- transparantie

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Dematerialisering; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; Governance; Grondrecht; Integriteit; Openbaarheid; Topologie; Transparantie; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (PDF)

~ https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/12215/bovens_98_digitalerechtsstaat.pdf?sequence=1

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9544** ***Digitalisering doet bewijskracht documenten de das om?***

mr. I.M. Tempelman

(Artikel) Trema, Tijdschrift voor de Rechterlijke macht, 2008. (2008), Vol. 31, Issue 09, pp. 404-408

Bewijskracht

Ruimtebesparing en vermindering van de druk op de informatiebeheerafdelingen zijn de katalysator achter de grootscheepse digitaliseringsprocessen die van start gaan bij de overheid. Wordt de stap naar een papierarme werkomgeving vanuit juridisch opzicht te haastig gezet of kunnen organisaties met een gerust hart het roer omgooien? Welke bewijskracht hebben de documenten die zijn gescand en waarvan het origineel is vernietigd?

Overige begrippen *Bewijs; Dwingend bewijskracht; Juridisch belang; Substitutie; Vervanging; Vrije bewijskracht.*

* **9852** ***Dit artikel is over duizend jaar nog steeds te lezen; Uitzending Tegenlicht over het digitale geheugenverlies***

Jurryt van de Vooren

(Webpagina) Geraadpleegd 8-sep-2014 / Website Geschiedenis 24, 2014.

Voortbestaan

Het is een merkwaardige tegenstelling: een kleitablet gaat tienduizenden jaren mee, maar een website van een paar jaar geleden loopt in de huidige browsers meestal krakend vast. Door de digitale revolutie neemt onze kennis enorm toe, maar tegelijkertijd verdwijnt er heel veel. Tegenlicht sprak onder meer met het Internet Archive over het dreigende digitale geheugenverlies.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Dementie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

* **4924** ***DRM in juridische zin niet zonder problemen***

Bas Meeuwsen

(Artikel) Automatisering Gids 2-aug-2002.

Digital Rights Management

In het digitale tijdperk is het kopiëren van software en muziek een fluitje van een cent. De consument profiteert ervan, de producent klaagt steen en been. Producenten willen dat het auteursrecht wordt nageleefd. DRM is de verzamelnaam voor elektronische systemen die naleving moeten controleren. Het toepassen van dergelijke systemen, levert juridisch gezien veel stof tot nadenken.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beveiliging; DoS; Intellectueel eigendom; Privacy; Verstoring.*

* **6999** ***' Dus ik ga de computer in? Wat gebeurt er dan met me?'; Het verzet tegen de volkstelling van 1971***

Maarten Blessing

(Artikel) Historisch Nieuwsblad, 2005. Oktober 2005

Volkstelling

In de herfst van 1970 wordt de Nederlandse overheid overrompeld door een golf maatschappelijke onrust over de

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

veertiende Algemene Volkstelling. Herinneringen aan de oorlog en angst voor computers leiden tot een breed protest en de telling loopt uit op een mislukking. Als indirect gevolg krijgt Nederland zijn eerste privacywetten. Een reconstructie.

Overige begrippen *Bevolkingsboekhouding; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

College Bescherming Persoonsgegevens (CBP)

~ http://www.cbpweb.nl

Site NRC

~ http://www.nrc.nl/dossiers/privacy

Website Bits of Freedom

~ http://www.bof.nl

** 7892 ***Duurzame transparantie; Een bestuurskundige verkenning van archiefbeheer in het digitale tijdperk***

Thijs van den Broek

(Scriptie) Master of Public Information Management; Tias Nimbas Business School, Den Haag, 2007. Versie 20 mei 2007

Archiefbeheer

De archiefinspectie heeft in 2005 gewaarschuwd dat de Nederlandse overheid 'dementeert': het archiefbeheer van de Rijksoverheid is ontoereikend om digitale bestanden up to date te houden. De e-overheid hecht veel waarde aan transparantie, maar door haar eigen slordige beheer valt er straks wellicht niets openbaar te maken?
De centrale vraagstelling van deze studie is hoe de Rijksoverheid in het digitale tijdperk het archiefbeheer moet organiseren om voor de burger duurzame transparantie te waarborgen. Bij de beantwoording van de vraagstelling wordt literatuur (theorie) en een raadpleging van experts gebruikt.
Eerst worden de organisatie van het archiefbeheer en transparantie behandeld. De organisatie van het archiefbeheer draait om de verdeling van verantwoordelijkheden: gescheiden of integraal. In Nederland wordt met gescheiden verantwoordelijkheden gewerkt; ministeries dragen hun archiefstukken op een gegeven moment over aan het Nationaal Archief. Bij integrale verantwoordelijkheid zijn organisaties blijvend verantwoordelijk voor het in goede en geordende staat bewaren van archiefstukken. In feite een onderscheid tussen lokaal of centraal ICT-beheer.
Transparantie is van belang om burgers te betrekken bij overheidshandelen. Het gaat niet alleen over het krijgen van de sleutel van de winkel (recht op toegang), maar ook het weten waar wat te vinden is (de toegankelijkheid). Het recht op toegang tot informatie is in Nederland via de Archiefwet en de Wet openbaarheid bestuur (Wob) geregeld. Zowel het beheer als het ontsluiten van digitale bestanden stelt specifieke eisen.
De expertraadpleging leert dat er bij de Rijksoverheid bij proceseigenaren (management) weinig aandacht is voor archiefbeheer. En hoewel er vorderingen gemaakt worden met openbaarheid, kan de toegang en toegankelijkheid nog verbeterd worden. Op basis van de theorie en de expertraadpleging komt deze studie tot een aantal conclusies (zie tabel) hoe de Rijksoverheid het archiefbeheer in het digitale tijdperk moet organiseren om duurzame transparantie te waarborgen.

Overige begrippen *Bestuurskunde; Controleerbaarheid; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; E-governance; Governance; Informatiebeheer; Informatiemanagement; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/publicaties/detail/publicatie/340

* 10321 ***EDRM Glossary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Version 1.002 22-apr-2016 / EDRM.net, 2016.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

EDRM

The EDRM Glossary is EDRM's most comprehensive listing of electronic discovery terms. It includes terms from the specialized glossaries listed below as well as terms not in those glossaries.
The terms are listed in alphabetical order with definitions and attributions where available.

EDRM Collection Standards Glossary
The EDRM Collection Standards Glossary is a glossary of terms defined as part of the EDRM Collection Standards.

EDRM Metrics Glossary
The EDRM Metrics Glossary contains definitions for terms used in connection with the updated EDRM Metrics Model published in June 2013.

EDRM Search Glossary
The EDRM Search Glossary is a list of terms related to searching ESI.

EDRM Search Guide Glossary
The EDRM Search Guide Glossary is part of the EDRM Search Guide. The EDRM Search Guide focuses on the search, retrieval and production of ESI within the larger e-discovery process described in the EDRM Model.

IGRM Glossary
The IGRM Glossary consists of commonly used Information Governance terms.

The Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review
Developed by Maura Grossman of Wachtell, Lipton, Rosen & Katz and Gordon Cormack of the University of Waterloo, the Grossman-Cormack Glossary of Technology-Assisted Review contains definitions for terms used in connect with the discovery processes referred to by various terms including Computer Assisted Review, Technology Assisted Review, and Predictive Coding.

{Let op de termen die te maken hebben met rechterlijke uitspraken uit de VS zijn niet opgenomen)

Overige begrippen *E-discovery; Electronic Discovery Reference Model; Electronically-stored information; ESI; Terminologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

EDRM Glossary (EDRM.net)
~ https://www.edrm.net/wp-content/uploads/2017/03/20160422-EDRM-Glossary-2.pdf
Fios, E-Discovery Glossary,
~ http://discoveryresources.org/01_electronic_discovery_glossary.html
Glossary
~ https://www.edrm.net/glossary/
Kroll Ontrack, Glossary of Terms
~ http://www.krollontrack.com/glossaryterms
Searching and Seizing Computers and Obtaining Electronic Evidence in Criminal Investigations
~ https://www.justice.gov/sites/default/files/criminal-ccips/legacy/2015/01/14/ssmanual2009.pdf
Techopedia (Technology Dictionary)
~ https://www.techopedia.com/dictionary

** **10228** ***Een eeuw strijd voor Nederlands cultureel erfgoed***

F.J. Duparc

(Publicatie) Staatsuitgeverij, Den Haag, 1975.

Cultureel erfgoed

Op 1 juli 1975 is het een eeuw geleden dat bij het ministerie van binnenlandse zaken de afdeling kunsten en wetenschappen, in dit boek verder steeds afdeling k.w. genoemd, met als chef jhr. mr. V.E.L. de Stuers in het leven is geroepen. Zij en haar opvolgsters tot en met de huidige directie musea, monumentenzorg en archieven (m.m.a.) hebben als taak, zij het zoals we nog zullen zien niet als enige taak, gekregen en gehouden de behartiging van het

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

materiële culturele erfgoed van Nederland.

Het belang van deze taak wettigt na te gaan, hoe in de loop van deze honderd jaar de Staat haar heeft vervuld.

In dit boek zal in hoofdzaak aandacht worden besteed aan het roerende culturele erfgoed, in het bijzonder zoals dit wordt verzorgd in musea en archiefbewaarplaatsen. Gelijktijdig verschijnt van de hand van het oud-lid van de Rijkscommissie voor de Monumentenzorg ir. J.A.C. Tillema een boek over de zorg voor het onroerende culturele erfgoed, d.w.z. over de monumentenzorg in Nederland; deze komt daarom hier slechts terloops ter sprake en als het verband met de zorg voor het roerend erfgoed dit nodig maakt.

Het oudheidkundig bodemonderzoek, dat deels betrekking heeft op onroerende, deels op roerende zaken, wordt eveneens in dit werk behandeld, en wel door de directeur van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek prof. dr. W.A. van Es.

Het zou te ver hebben gevoerd in dit werk ook de staatszorg voor het immateriële culturele erfgoed aan de orde te stellen. Opgemerkt zij slechts, dat voor zover hier sprake was van staatstaken, deze ook destijds grotendeels lagen op het terrein van afdeling k.w., belast als zij onder meer was met de bevordering van letteren, toneel, muziek en daarnaast ook van de wetenschap.

Onder materieel cultureel erfgoed versta ik al wat het verleden, ook het allerjongste verleden, aan culturele goederen aan ons, het nageslacht heeft overgebracht. Het beperkt zich volstrekt niet tot voorwerpen van kunst en kunstnijverheid, hoe een essentieel element deze er ook van uitmaken. Evenmin beperkt het zich tot hetgeen in eigen land of door landgenoten is gemaakt; juist tegenwoordig nu de bewoonde wereld steeds meer één geheel aan het worden is, dient men onder cultureel erfgoed te verstaan wat de mensheid in haar geheel heeft voortgebracht en aan ons, mensen van thans, heeft nagelaten.

Een definitie van ‘cultureel’ is m.i. in haar algemeenheid niet te geven, omdat elke samenleving afhankelijk van tijd, omstandigheden en ontwikkeling, het begrip cultuur op haar eigen wijze aanvoelt. Laten we daarom ons er toe bepalen met te zeggen, dat onder materieel cultureel erfgoed wordt verstaan het geheel van goederen dat het verleden van onze eigen samenleving maar tegelijk ook daardoor onze samenleving zelf doet leren kennen en begrijpen. De mens van heden - dat geldt voor elke tijd en in elke menselijke samenleving - kan als schakel tussen verleden en toekomst alleen dan volwaardig subject van cultuur zijn als hij het verleden, en daaronder rekene men ook de objecten van het verleden, leert zien, kennen en begrijpen en als het gaat om uitingen van kunst, ervan leert genieten.

Zo gezien is het cultureel erfgoed niet slechts een enkele uiting van één bepaalde cultuur, waarvoor de zorg en belangstelling van overheid of particulier op één lijn zou zijn te stellen met zovele andere zorgen van overheid en particulier maar een fundament, een substraat van onze samenleving. Het cultureel erfgoed is geen luxe, evenmin als de door overheid en enkeling daaraan bestede zorg, maar het is de essentie, althans één van de grondpijlers van ons bestaan, zonder hetwelk de samenleving haar grondslag, in elk geval één van haar voornaamste grondslagen zou missen en deze, zoals de zogenaamde ‘primitieve’ samenlevingen aantonen, zou moeten gaan opbouwen.

Dit werk beperkt zich tot de zorg van de Rijksoverheid voor het cultureel erfgoed, in het bijzonder zoals gezegd op het gebied van musea, oudheidkundig bodemonderzoek en archieven. Het zou in de beperkte tijd die ter beschikking stond, ondoenlijk zijn geweest tevens de zorg van provinciale en gemeentebesturen en die van particuliere personen en instellingen te bespreken; uitzondering moet evenwel worden gemaakt, wanneer particulieren of instellingen - bovenal de Vereniging Rembrandt - de tak van staatszorg waarvan hier sprake is, hebben ondersteund.

Deel i van dit boek geeft een overzicht van de voorgeschiedenis, de totstandkoming en de geschiedenis van afdeling k.w. en haar opvolgsters, voor zover deze niet in de andere delen wordt weergegeven.

Deel ii, getiteld ‘Het Rijk en de musea’ vangt aan met een bespreking van de situatie van de rijksmusea zoals De Stuers die aantrof toen hij in 1875 chef van afdeling k.w. werd. Aan steun van de Staat aan de niet aan het Rijk toebehorende musea in enigerlei vorm dacht zelfs De Stuers niet. Vervolgens zal aandacht worden besteed aan de geschiedenis van de bemoeienis van het Rijk met zijn eigen musea; ook komen ter sprake enige met het museumwezen nauw verbonden instellingen en organen. Bovendien zullen we zien hoe gaandeweg het Rijk zijn zorgen gaat uitstrekken tot een aantal niet aan het Rijk toebehorende musea.

Deel iii is gewijd aan de staatsbemoeienis met het oudheidkundig bodemonderzoek.

Deel iv behandelt de gestie van de Rijksoverheid op het gebied van het archiefwezen. Ten tijde van de oprichting van afdeling k.w. beperkte deze haar taak op dit gebied in hoofdzaak tot het te 's-Gravenhage gevestigde Rijksarchief,

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

waar de archieven van de Staat en van Holland werden bewaard uit de tijd van voor de totstandkoming van ons Koninkrijk. Geleidelijk aan heeft de Rijkstaak zich uitgebreid: onder De Stuers vooral door de omzetting van de provinciale archiefbewaarplaatsen in de hoofdplaatsen der provincies tot rijksarchiefbewaarplaatsen. De departementale activiteit heeft zich nadien vooral toegespitst op de archiefwetgeving en de bevordering van de bouw van nieuwe rijksarchiefbewaarplaatsen ter vervanging van de bestaande.

Overige begrippen *Archief; Archiefdienst; Archiefwezen; Immaterieel erfgoed; Materieel erfgoed; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL Colofon

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/colofon.php

DBNL Tekst

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/

* **10625** ***E-Government in Local Public Sector Management and Accounting: Information, Transaction, Participation***

Bram Faber

(Proefschrift) Vrije Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2022. Print ISBNs 9789036106856
Electronic ISBNs 9789036106856
Publication status Published - 2022

E-government

Downloading the financial plans of the College of B&W, applying for a passport online, or asking a question about your parking permit via Twitter. These are all examples of how we can come into contact with local governments, and how governments facilitate this contact digitally. Developments in information and communications technology (ICT) have permeated most of the contact between government and citizens. But to what extent are municipalities succeeding in creating public value through the adoption of so-called e-government? And is this development linear, with municipalities slowly but steadily creating optimal public value, or might it be more complicated than that? This dissertation attempts to address these questions and focuses on three areas of ICT adoption:
(1) Information. All municipalities offer general information online. However, there are different views on the form in which that information is presented. For example, Municipality A may make the annual report available as a simple PDF file, while Municipality B offers the annual report in a stand-alone online dashboard.
(2) Transaction. At municipality A you still have to print and fill in the form yourself for your passport application, while at municipality B the application process can be arranged entirely in a digital portal.
(3) Participation. Municipality A immediately answers questions about parking permits on Twitter, while Municipality B is more concerned with sharing pictures on Instagram. The empirical chapters examine the effectiveness of the chosen form of ICT adoption and use, together with explanations for the differences in the realm of the demographic, socio-economic, institutional, political, and technological context.

Overige begrippen *Automatisering; Digitalisering; Informatievoorziening; Informatiewijsheid; Kosteneffectiviteit; Legitimerende omgeving; Maatschappelijke meerwaarde; Operationele capaciteit; Participatie; Public value; Transactie; Waardecreatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Binnenlands Bestuur (19 augustus)

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

Proefschrift

~ https://research.vu.nl/en/publications/e-government-in-local-public-sector-management-and-accounting-inf

* **8312** ***Eindelijk vrij***

Sebastien Valkenberg

(Artikel) Filosofie Magazine, 2008. nr 5, 2008

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Vrijheid

John Stuart Mill was bevriend met een getrouwde vrouw - in het Victoriaanse Engeland reden voor benauwend geroddel. De Britse denker zou zich ontwikkelen tot een van de vurigste verdedigers van de vrijheid.

Overige begrippen *Cultuur; Filosofie; Grondrecht; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Autobiografie van Mill

~ http://www.utilitarianism.com/millauto

Mille - On liberty

~ http://www.utilitarianism.com/ol/one.html

UTILITARIANISM RESOURCES

~ http://www.utilitarianism.com/

Werken van Mill

~ http://wwww.librivox.org

** **10234** ***Electronic evidence; Strategies for managing records in contemporary organizations***

David Bearman

(Publicatie) Archives & Museum Informatics, Pitsburgh, 1994. A collection of articles previously published between 1989 and 1993 in a variety of periodicals and reports:

Evidence

A collection of articles previously published between 1989 and 1993 in a variety of periodicals and reports./
Includes bibliographical references and index. Contents:
Introduction: constructing a methodology for evidence
-- Archival data management to achieve organizational accountability for electronic records
-- Recordkeeping system
-- Electronic records guidelines: a manual for policy development and implementation
-- The implications of Armstrong v. Executive Office of the President for the archival management of electronic records
-- Archival principles and electronic office
-- Managing electronic mail
-- Information technology standards and archives
-- Documenting documentation
-- Diplomatics, Weberian brueaucracy [sic], and the management of electronic records in Europe and America
-- New models for management of electronic records by archives
-- Appendix: functional requirements for recordkeeping.

Overige begrippen *Accountability; Archival data management; Archival principles; Diplomatics; Documenting documentation; E-mail; Functional requirement; Literary warrant; Recordkeeping; Recordkeeping system; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/electronic-evidence-strategies-managing-records-contemporary-organizations - o
context=users/webmaster

Site Archives & Museum Informatics

~ http://www.archimuse.com/publishing/electronic_evidence.html

* **4180** ***Elke handeling telt; Archiefdiensten en de Wet bescherming persoonsgegevens***

prof. dr. F.C.J. Ketelaar

(Artikel) Website van Ketelaar, 2001. Dit is de op 6 augustus 2001 geactualiseerde versie van een artikel, verschenen in het Archievenblad 104//3 (mei 2000) 18-23 en 104/4 (juni 2000) 26-29.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Privacy

Per 1 september 2001 treedt de Wet bescherming persoonsgegevens in werking en wordt de Archiefwet 1995 met een nieuw artikel 2a aangevuld. Wat betekent dit voor het beheer van archiefbewaarplaatsen die onder de Archiefwet 1995 vallen? En op welke manier krijgen de categoriale archiefbeherende instellingen, bedrijfsarchiefdiensten en registratuur met het nieuwe artikel te maken? Een toelichting.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheershandeling; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de site van ketelaar

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/WBP.pdf

Meer op de site van Ketelaar

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/archiefrecht.html

Site van Ketelaar

~ http://cf.hum.uva.nl/bai/home/eketelaar/home.htm

* **8269** ***E-mail bewijzen en bewaren; Een onderzoek naar de Nederlandse en Europese wet-en regelgeving op het gebied van het gebruik van e-mail als bewijsmiddel en het bewaren van e-mail.***

mr. Tabitha van Assem

(Publicatie) Jakajima BV, Nuenen, 2008. ISBN: 9789090639386
Januari 2008

E-mail

In het afgelopen decennium is e-mail uitgegroeid tot het belangrijkste communicatiemedium voor bedrijven. Uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde werknemer vijf en zeventig e-mails per dag produceert en dat de meerderheid van de werknemers meer dan twee uur per dag be-steedt aan e-mailen. E-mail vervangt dan ook voor een deel de mondelinge communicatie en voor een groot deel de formele briefwisseling. Het gebruik van e mail biedt in vergelijking met het verzenden van een papieren brief verschillende voordelen. Het sturen van een e-mailbericht gaat sneller, is veel goedkoper en in tegenstelling tot een brief kan een e-mail op elk gewenst tijdstip worden verzonden. In onze huidige samenleving is het gebruik van e-mail dan ook al niet meer weg te denken.

Door het grootschalige gebruik van e-mail komen er langzaamaan ook juridische procedures waarin e-mail wordt aangevoerd als (tegen)bewijs. Maar hoe moet er met e-mail worden omgegaan in het bewijsrecht? In 1997 werd in de Nota ‘Wetgeving voor de elektronische snelweg’ aangegeven dat "de relevantie voor het bewijsrecht specifiek voor het elektronisch verkeer is gelegen in het feit dat een elektronische omgeving niet of nauwelijks ‘tastbaarheden’ kent, hetgeen het leveren van bewijs gecompliceerder kan maken." In deze uitgave wordt onderzocht of e-mail inderdaad complicaties met zich meebrengt bij de toepassing van het bewijsrecht. Mail worden er bijvoorbeeld sneller zaken in gezegd die in een officiële brief of bedrijfsmemo achterwege zouden worden gelaten. Een onbedachtzame opmerking is snel gemaakt, met soms serieuze gevolgen. Zo hebben directieleden van Microsoft Corp. E-mails gestuurd naar hun personeelsleden die he Amerikaanse Ministerie van Justitie later heeft gebruikt in een mededingingszaak tegen het bedrijf. In een van deze interne e mails staat: 'Screw Sun, cross-platform will never work. Let’s move on and steal the Java Language.' Volgens sommigen heeft deze e-mail een belangrijke rol gespeeld in de 1,6 miljard dollar rechtzaak.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bewaarbelang; Bewaren; Bewijsmiddelen; Bewijsrecht; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

E-mail bewijzen en bewaren - blog

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl/blog/

E-mail bewijzen en bewaren - site

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **3533** ***E-mail controle aan banden; VNO/NC betwist recht werknemer privé mail vanaf kantoor***

Auke Schouwstra

(Bericht) Computable 12-jan-2001.

Gedragscode

De inhoud van e-mails die werknemers vanaf de werkplek versturen of ontvangen moet niet constant gecontroleerd worden. Het gebruik van continu werkende scanner of filter programma's is wel toelaatbaar, mits de controle niet gericht is op een specifieke persoon. VNO/NCW vindt de voorgestelde controle-mogelijkheden onvoldoende.

Overige begrippen *Briefgeheim; E-mail; Integriteit; Internet; Privacy.*

* **10052** ***En bracht de schare tot kalmte; Bespiegelingen over de gemeentesecretaris door de eeuwen heen***

Joost Cox en Jan van de Bosch, Ed Figee, Jan de Wildt

(Publicatie) Sdu Uitgevers, Den Haag, 1997. Uitg. naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan van de Landelijke Vereniging van Gemeentesecretarissen

Gemeentesecretaris

Dat juist gemeentesecretarissen - hun club bestaat vijftig jaar - aan deze gratuite zonnigheid in boekvorm grotendeels ontsnappen, is opmerkelijk. Deze 'penvoerders' (die na 1900 meer juristen, 'managers' en topadviseurs zouden worden) hebben hun betere en lossere pennen uitgekozen en aldus werden veel curiosa uit een rijk verleden, teruggaand tot de oude Egyptenaren, opgedolven.

Ook de titel En bracht de schare tot kalmte slaat op een verhaal uit een ver verleden. De gemeentesecretaris van Efese bracht de plaatselijke middenstand tot kalmte, nadat deze veel schade had geleden door de succesvolle predikaties van Paulus. Dankzij deze tactvolle bemiddeling kon de geloofsverkondiger op eigen benen, maar wel met spoed, uit de stad ontsnappen.

Niet ieder verhaal is boeiend en er wordt ook wel eens in stadhuistaal gerakeld. Maar het gemiddelde peil is behoorlijk en het boek blijkt voor het grootste deel leesbaar voor wie is geïnteresseerd in en voorkennis heeft van het lokale bestuur. Bovendien is het fraai en professioneel vormgegeven.

Wat fragmentarisch zijn toekomstbespiegelingen over gemeenten die veel meer gepolitiseerd zijn dan nu en waarin de meerderheid van de raad niet zo vaak meer de publieke opinie weerspiegelt. Een krassere toekomstprojectie is afkomstig van de redactie: een beschouwing bij het eeuwfeest van de Vereniging van Gemeentesecretarissen in 2043. B en W bestaan dan niet meer en de secretaris leidt de gemeente op basis van een program van de raad. Als gemeentesecretarissen gaan dagdromen wordt het al gauw bont.

Beroemde secretarissen passeren de revue: Jan van Hout die in de zestiende eeuw het Leidse verzet tegen de Spanjaarden leidde en tevens dichter, schrijver en de eerste grote archivaris was. Tevens verklaarde hij het dorre ambtelijke proza de oorlog.

Niet minder veelzijdig en erudiet was de Haarlemse secretaris Dirk Volckertszoon Coornhert, tevens notaris, graveur, dichter, toneelschrijver, musicus en groot promotor van de verdraagzaamheid, een schaars goed in de Tachtigjarige Oorlog.

Ook raadpensionaris Anthonie Heinsius was aanvankelijk een geslaagd secretaris, evenals (begin deze eeuw) de eerste hoogleraar bestuurskunde G. A. van Poelje. Secretaris van Amsterdam werd in 1819 jonkheer Willem Backer, 21 jaar oud (!) en afkomstig uit een 'vertrouwd' regentengeslacht. Hij zou het met succes blijven tot zijn dood, 32 jaar later.

In Haarlem deelden eerder tieners uit de stedelijke elite de job, althans de vergoeding. Ze lieten alle werk door 'clercken' doen.

Aardig is ook een hoofdstuk van redacteur Jan de Wildt (ex-secretaris van Zaandam) over de gemeentesecretaris in de Nederlandse literatuur. Vader Pieter Bas (Godfried Bomans) ontbreekt niet en evenmin Jacob Minderhout uit De nakomer van Maarten 't Hart. Geestig wordt de uitbundige, Vlaamse 'oom Felix' uit Telemachus in het dorp van

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Marnix Gijsen getekend; geen sieraad voor de beroepsgroep. Overigens had in dit hoofdstuk Dorknoper van Marten Toonder een ereplaats verdiend, maar dit bijna nationale symbool wordt alleen elders in het boek vluchtig genoemd.

Het beste en boeiendste deel betreft '40-'45 en is geschreven door Dick Houwaart, ex-hoofdredacteur en vroeger voorlichtingschef van Binnenlandse Zaken. Gemeentesecretarissen die aanbleven om te saboteren en het verzet te helpen, hadden het zeer moeilijk, vooral onder een NSB-burgemeester. Daarbij moet worden bedacht dat in juli 1944 51 procent van de bevolking een NSB-burgemeester had. Slechts een klein deel van de ambtenaren voldeed aan oproepen uit Londen en in de verzetspers om, liefst na een fikse daad, onder te duiken.

Gemeenteambtenaren vonden weinig steun in een Aanwijzing uit 1937, waarin een soort balans werd opgesteld tussen de schade aan het volk door weggaan (en vervangen worden door Duitsgezinden) en de schade die zou ontstaan door hulp aan de bezetter bij aanblijven. In theorie viel die balans al gauw uit ten gunste van aanblijven. Maar er waren ethisch onaanvaardbare opdrachten (directe oorlogshulp aan de Duitser, wegvoeren van joden) waardoor die balans op den duur vaak zou moeten omslaan naar het ontslag nemen op morele gronden.

Houwaart noemt enige helden, zoals secretaris Pieter Wierenga van Haren, die een staking van al zijn ambtenaren tegen een NSB-burgemeester leidde en door de SS zonder proces werd doodgeschoten. En Douwe Weina van de gemeente Oosterhesselen (Drenthe), die bij zijn vertrek de hele burgerlijke stand achterover drukte. Ook worden compleet foute secretarissen genoemd, die soms al voor de oorlog stiekem NSB'er waren. In het hoofdstuk ontbreekt gemeentesecretaris Louis Beel, die na ruzie met de Eindhovense NSB-burgemeester ontslag nam en mede daarom minister van Binnenlandse Zaken in Londen werd (en later premier en 'onderkoning').

Houwaart ontwaart bij de gemeentesecretarissen in oorlogstijd 'enkele heel dapperen, enkele verraders en velen die meenden beter te kunnen blijven dan heen te gaan'. Hij is kritisch over de doorsnee-secretaris, maar milder dan 'oorlogsburgemeester' W.P. Berghuis (de latere AR-voorzitter), die meende dat het de bezetter vrij goed gelukt was de Nederlandse gemeenteapparaten voor zich te laten werken. Pittige kost voor een jubileumbundel.

Den Haag moedigde overigens een fiere houding van de gemeenteambtenaren niet erg aan. Secretaris-generaal Frederiks van Binnenlandse Zaken propageerde eigenlijk steeds het zitten blijven en gehoorzamen en hij heeft kennelijk bovenmatig veel invloed gehad. Na de oorlog werd hij door Beel gewipt, maar wel 'eervol', dit laatste tot verontwaardiging van verzetsmensen en van wél weerbare gemeenteambtenaren die het hadden overleefd.

Overige begrippen *Actor; Bestuur; Bureaucratie; Secretarie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://www.volkskrant.nl/politiek/goede-en-foute-gemeentesecretarissen~a487611/

* **9727** ***Enquete digitale overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nationale ombudsman, Den Haag, 2013. Onderdeel van het rapport "De burger gaat digitaal" (nr. 2013/170)

Dienstverlening

Resultaten van het onderzoek waar het rapport "De burger gaat digitaal" op is gebaseerd. Het onderzoek is gedaan in samenwerking met TROS-radar.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Betrouwbaarheid; Bruikbaarheid; Controleerbaarheid; Herstelprocedure; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/enquete_digitale_overheid.pdf

Rapport op internet

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/sites/default/files/de_burger_gaat_digitaal_rapport_2013-170.pdf

Site nationale ombudsman

~ http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/nieuws/2013/digitalisering-overheid-bezorgt-grote-groepen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **10654** ***" Er is een arbeidsverdeeling gekomen"; De ontwikkeling van het beroep archivaris in de 19e en 20e eeuw.***

Erika Hokke

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 2010. In Hokke, H en Laeaven Th, Archivaris, Professie, professional, professionaliteit, professionalisering., Stichting Achiefpublicaties, Den Haag. 2010

Jaarboek 10

Archivaris

Samuel Muller en Robert Fruin zijn het in het Nederlandsch Archievenblad van 1918-1919 niet met elkaar eens. De toon van hun discussie is, zoals gewoonlijk pittig. Ditmaal is de jaarlijkse toespraak van Muller als voorzitter van de Vereniging van Archivarissen (VAN) de aanleiding. In deze toespraak (overigens voorgelezen door de secretaris wegens ziekte van Muller) betoogt Muller dat archivarissen meer tijd moeten besteden aan het wetenschappelijk werk, aan het publiceren van bronnen en historische studies. Of, in zijn woorden, "Blusch den geest niet uit: geen intelligent man van eenige beteekenis kan op den duur leven bij inventariseeren alleen!"

De publicatie van de toespraak in het vakblad leidt tot meerdere reacties. De discussie richt zich op de vraag of de archivaris vooral archieven toegankelijk moet maken of ook bronnen moet publiceren en historische onderzoek moet doen. Fruin, die op dat moment vice-voorzitter is van de VAN en dus aanwezig bij de genoemde vergadering, hoort tot de respondenten. Hij reageert met “In vroeger tijden waren er inderdaad archivarissen, die de door hen beheerde archieven in de eerste plaats beschouwden als een mijn, waaruit zij bij hunne historische onderzoekingen en publicatiën konden putten: dat was de tijd der Nijhoff’s en Gachard’s. Wij zijn dien tijd voorbij. Er is een arbeidsverdeeling gekomen en het archiefwerk heeft zich tot een zelfstandigen tak van wetenschap ontwikkeld. Begin 20e eeuw is er inderdaad een kleine en zelfstandige beroepsgroep van archivarissen in Nederland met een eigen taakveld. Die taak bestaat uit het beheren, beschrijven en beschikbaar stellen van de oude overheidsarchieven, de archieven van vòòr 18135. Binnen die beroepsgroep bestaan er dan al verschillende opvattingen over de taakuitoefening. De genoemde discussie over de mate waarin een archivaris ook historisch onderzoek doet is daarvan een voorbeeld. Maar er zijn ook andere discussies, bijvoorbeeld over het acquireren, inventariseren en beheren van niet-overheidsarchieven en de mate van betrokkenheid bij de archiefvormende fase.

Het is opvallend dat vergelijkbare discussies nu, aan het begin van de 21e eeuw, ook worden gevoerd. Bij de huidige generatie archivarissen bestaan verschillende opvattingen over de taak van onze beroepsgroep: ‘records continuum breed’ of ‘archieven als onderdeel van het erfgoed’? ‘Uitvoering van een wettelijke taak’ of ‘maatschappelijk belang’? En worden er vragen gesteld bij de zelfstandigheid vanhet beroep: is een archivaris niet ‘gewoon een informatiemanager’ of ‘gewoon een erfgoedbeheerder’? Is er nog wel een rol weggelegd voor archivarissen in de 21e eeuwse informatiesamenleving?

Na 100 jaar is er nog steeds discussie over onze taken en ons bestaansrecht. Dat roept de vraag op of er eind 19e eeuw dan wel een èchte beroepsgroep is ontstaan. En, zo ja, bestaat dat beroep archivaris dan nog wel, een eeuw na de discussies tussen Muller en Fruin? Hoe heeft het zich dan in de loop van de 20e eeuw ontwikkeld? Dat zijn de centrale vragen voor dit artikel over de ontwikkeling van het beroep archivaris in de 19e en 20e eeuw. De invalshoek voor dit artikel komt uit de beroepensociologie: wat is een beroep, hoe ontstaat het en hoe ontwikkelt het zich?

Overige begrippen *Professie; Professional; Professionalisering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/17191748/_Er_is_een_arbeidsverdeeling_gekomen_De_ontwikkeling_van_het_beroep_arch_19e_en_20e_eeuw?email_work_card=title

* **9919** ***Ethical Dilemmas in the information society; How Codes of Ethics Help to Find Ethical Solutions***

Amélie Vallotton Preisig en Hermann Rösch, Christoph Stückelberger

(Publicatie) Globethics.net, Geneve, 2014. Papers from the IFLA/FAIFE Satellite Meeting 2014

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Ethics

Information Ethics concerns the values and applications of how information is made, treated, organized, and made available for users. The articles published in this volume reflect the work of several librarians from around the world who wish to define and develop the values they believe central to the work of an information specialist, and how best to apply those values to the professional lives of all information specialists.

Overige begrippen *Ethics of information; Gedragscode; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.globethics.net/-/new-globethics-publication-ethical-dilemmas-in-the-information-society-codes-of-ethics-for-and-archivists

Website globethics

~ www.globethics.net

* **10493** ***Ethical Implications and Accountability of Algorithms***

Kirsten Martin

(Artikel) Journal of Business Ethics, 2019. 160, pages 835- 850 (2019)
Issue Date December 2019

Accountability

Algorithms silently structure our lives. Algorithms can determine whether someone is hired, promoted, offered a loan, or provided housing as well as determine which political ads and news articles consumers see. Yet, the responsibility for algorithms in these important decisions is not clear. This article identifies whether developers have a responsibility for their algorithms later in use, what those firms are responsible for, and the normative grounding for that responsibility. I conceptualize algorithms as value-laden, rather than neutral, in that algorithms create moral consequences, reinforce or undercut ethical principles, and enable or diminish stakeholder rights and dignity. In addition, algorithms are an important actor in ethical decisions and influence the delegation of roles and responsibilities within these decisions. As such, firms should be responsible not only for the value-laden-ness of an algorithm but also for designing who-does-what within the algorithmic decision. As such, firms developing algorithms are accountable for designing how large a role individual will be permitted to take in the subsequent algorithmic decision. Counter to current arguments, I find that if an algorithm is designed to preclude individuals from taking responsibility within a decision, then the designer of the algorithm should be held accountable for the ethical implications of the algorithm in use.

Overige begrippen *Algorithm; Artificial intelligence; Big data; Ethics; Ethiek; Fairness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10551-018-3921-3

Website Springer

~ https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-018-3921-3

* **9988** ***Ethics in Conservation of Original Materials***

Rivka Tamara Sevy

(Artikel) Website Ehri, 2015.

Ethiek

Conservation means maintaining an artifact through time. Deriving from the Greek ethos (ἔθος), and synonymous with the Latin mores, Ethics signifies habit or conduct of an individual or a society. Ethics in conservation refers to the conduct enabling the truthful transmission of artifacts through time.

Overige begrippen *Artifact; Behoud; Conservation; Ethics; Informatiefilosofie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op site EHRI

~ http://ehri-project.eu/ethics-conservation-original-materials?utm_content=buffer0fa5e&utm_medium=social&utm_source=linkedin.com&utm_campaign=buffer

Webstie EHRI

~ http://ehri-project.eu/

* **10706** ***The Ethics of Artificial Intelligence for the Sustainable Development Goals***

Francesca Mazzi en Luciano Floridi

(Artikel) versie 15-mei-2023 / Philosophical Studies Series, 2022. PSSP, volume 152

Ethics

Artificial intelligence (AI) as a general-purpose technology has great potential for advancing the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs). However, the AI×SDGs phenomenon is still in its infancy in terms of diffusion, analysis, and empirical evidence. Moreover, a scalable adoption of AI solutions to advance the achievement of the SDGs requires private and public actors to engage in coordinated actions that have been analysed only partially so far.

This volume provides the first overview of the AI×SDGs phenomenon and its related challenges and opportunities. The first part of the book adopts a programmatic approach, discussing AI×SDGs at a theoretical level and from the perspectives of different stakeholders. The second part illustrates existing projects and potential new applications.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Digital ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Kunstmatige intelligentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4448859

* **10467** ***The ethics of authenticity***

Charles Taylor

(Publicatie) Harvard University Press, 1991. ISBN 10: 0674268636
ISBN 13: 9780674268630

Authenticity

Everywhere we hear talk of decline, of a world that was better once, maybe fifty years ago, maybe centuries ago, but certainly before modernity drew us along its dubious path. While some lament the slide of Western culture into relativism and nihilism and others celebrate the trend as a liberating sort of progress, Charles Taylor calls on us to face the moral and political crises of our time, and to make the most of modernity's challenges.

At the heart of the modern malaise, according to most accounts, is the notion of authenticity, of self-fulfillment, which seems to render ineffective the whole tradition of common values and social commitment. Though Taylor recognizes the dangers associated with modernity's drive toward self realization, he is not as quick as others to dismiss it. He calls for a freeze on cultural pessimism.

In a discussion of ideas and ideologies from Friedrich Nietzsche to Gail Sheehy, from Allan Bloom to Michel Foucault, Taylor sorts out the good from the harmful in the modern cultivation of an authentic self. He sets forth the entire network of thought and morals that link our quest for self-creation with our impulse toward self-fashioning, and shows how such efforts must be conducted against an existing set of rules, or a gridwork of moral measurement. Seen against this network, our modern preoccupations with expression, rights, and the subjectivity of human thought reveal themselves as assets, not liabilities.

By looking past simplistic, one-sided judgments of modern culture, by distinguishing the good and valuable from the socially and politically perilous, Taylor articulates the promise of our age. His bracing and provocative book gives voice to the challenge of modernity, and calls on all of us to answer it.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Ethics.*

* **10028** ***The ethics of cloud computing***

Boudewijn de Bruin en Luciano Floridi

(Artikel) Published online 17-feb-2016 / Science and Engineering Ethics, 2016. Received: 4 July 2015 / Accepted: 21 January 2016

The Author(s) 2016. This article is published with open access at Springerlink.com

Cloud computing

Cloud computing is rapidly gaining traction in business. It offers businesses online services on demand (such as Gmail, iCloud and Salesforce) and allows them to cut costs on hardware and IT support. This is the first paper in business ethics dealing with this new technology. It analyzes the informational duties of hosting companies that own and operate cloud computing datacentres (e.g., Amazon). It considers the cloud services providers leasing 'space in the cloud' from hosting companies (e.g., Dropbox, Salesforce). And it examines the business and private 'clouders' using these services. The first part of the paper argues that hosting companies, services providers and clouders have mutual informational (epistemic) obligations to provide and seek information about relevant issues such as consumer privacy, reliability of services, data mining and data ownership. The concept of interlucency is developed as an epistemic virtue governing ethically effective communication. The second part considers potential forms of government restrictions on or proscriptions against the development and use of cloud computing technology. Referring to the concept of technology neutrality, it argues that interference with hosting companies and cloud services providers is hardly ever necessary or justified. It is argued, too, however, that businesses using cloud services (e.g., banks, law firms, hospitals etc. storing client data in the cloud) will have to follow rather more stringent regulations.

Overige begrippen *Ethics; Ethiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/22226202/The_Ethics_of_Cloud_Computing

DOI

~ 10.1007/s11948-016-9759-0

* **10253** ***The Ethics of Medical Data Donation***

Jenny Krutzinna en Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, 2019. ISBN 978-3-030-04363-6

Data donation

This open access book presents an ethical approach to utilizing personal medical data. It features essays that combine academic argument with practical application of ethical principles. The contributors are experts in ethics and law. They address the challenges in the re-use of medical data of the deceased on a voluntary basis. This pioneering study looks at the many factors involved when individuals and organizations wish to share information for research, policy-making, and humanitarian purposes.

Today, it is easy to donate blood or even organs, but it is virtually impossible to donate one's own medical data. This is seen as ethically unacceptable. Yet, data donation can greatly benefit the welfare of our societies. This collection provides timely interdisciplinary research on biomedical big data. Topics include the ethics of data donation, the legal and regulatory challenges, and the current and future collaborations.
Readers will learn about the ethical and regulatory challenges associated with medical data donations. They will also better understand the special nature of using deceased data for research purposes with regard to ethical principles of autonomy, beneficence, and justice. In addition, the contributors identify the key governance issues of such a scheme. The essays also look at what we can learn in terms of best practice from existing medical data schemes.

Overige begrippen *Ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Website Springer

~ https://www.springer.com/gp/book/9783030043629 - otherversion=9783030043636

* **10315** ***Ethische richtsnoeren voor betrouwbare KI***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Datum publicatie 8-apr-2019 / Site Europese Commissie, 2019. Deskundigengroep op hoog niveau inzake kunstmatige intelligentie

Ethiek

Een groot aantal sectoren heeft baat bij kunstmatige intelligentie (KI), bijvoorbeeld ten aanzien van de gezondheidszorg, het energieverbruik, de veiligheid van auto's, landbouw, klimaatverandering en financieel risicobeheer. KI kan ook helpen bij het opsporen van fraude en cyberdreigingen, en het stelt rechtshandhavingsinstanties in staat om criminaliteit efficiënter te bestrijden. Maar KI brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee voor de toekomst van werk, en het werpt juridische en ethische vragen op.

Vicevoorzitter voor de Digitale Markt Andrus Ansip: zegt dat die ethische richtlijnen geen overbodige luxe of optie is. 'Onze samenleving kan alleen op basis van vertrouwen ten volle profiteren van technologie. Iedereen heeft baat bij ethische KI en dat kan een concurrentievoordeel voor Europa opleveren: Europa wordt leider op het gebied van mensgerichte KI waarop men kan vertrouwen.'

Deze zomer zal de Europese Commissie een proeffase starten waarbij een breed scala aan belanghebbenden betrokken is. Bedrijven, overheden en organisaties kunnen nu al deelnemen aan de Europese KI-alliantie.

Met het oog op de ethische ontwikkeling van KI zal de Europese Commissie bovendien in het najaar van 2019 een reeks netwerken van KI-onderzoekscentra van topniveau opzetten, te beginnen met netwerken van digitale innovatiehubs.

Zeven hoofdzaken

Invloed en toezicht door mensen: KI-systemen moeten rechtvaardige samenlevingen mogelijk maken doordat de mens invloed uitoefent en de grondrechten worden ondersteund. De autonomie van de mens mag niet worden verminderd, beperkt of misbruikt.

Robuustheid en veiligheid: Betrouwbare KI heeft behoefte aan algoritmen die zo veilig, betrouwbaar en robuust zijn dat tijdens de gehele levensduur van KI-systemen fouten of inconsistenties worden opgespoord en aangepakt.

Privacy en data-governance: De burgers moeten volledige controle hebben over hun eigen gegevens, en gegevens die met hen te maken hebben mogen niet worden gebruikt om hen te schaden of te discrimineren.

Transparantie: De traceerbaarheid van KI-systemen moet zijn gewaarborgd.

Diversiteit, non-discriminatie en billijkheid: KI-systemen moeten rekening houden met het hele scala van menselijke capaciteiten, vaardigheden en eisen, en ze moeten toegankelijk zijn.

Maatschappelijk en ecologisch welzijn: KI-systemen moeten worden gebruikt om positieve sociale veranderingen te bevorderen en de duurzaamheid en ecologische verantwoordelijkheid te vergroten.

Verantwoordingsplicht: Er moeten mechanismen worden ingevoerd om de verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht voor KI-systemen en de resultaten daarvan te waarborgen.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Betrouwbaarheid; Kunstmatige intelligentie; Richtsnoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Emerce

~ https://www.emerce.nl/nieuws/eu-presenteert-ethische-richtsnoeren-kunstmatige-intelligentie

Over de High-Level Expert Group on Artificial Intelligence (AI HLEG)

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/high-level-expert-group-artificial-intelligence

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Site EU

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ethics-guidelines-trustworthy-ai

Site EU (nederlandstalige versie)

~ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60671

* **6537** ***EU-hof bestraft grappige schending privacy***

F. Kuitenbrouwer

(Bericht) NRC 12-sep-2004.

Privacy

Ook wie grappig bedoelde, persoonlijke bijzonderheden op een websire zet, schendt de privacywetgevlng, oordeelde het Europese Hof van Justitie.

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer.*

* **9730** ***eVaardigheden en eAwareness van Nederlandse ambtenaren***

Drs. Ing. Alexander J.A.M. van Deursen en Prof. Dr. Jan A.G.M. van Dijk

(Rapport) Center for e-Government Studies, Universiteit Twente, 2009. Datum September 2009
Versie 1.0

Digitale vaardigheid

Naar aanleiding van de resultaten van een prestatiemeting op het Internet, afgenomen onder Nederlandse burgers, is er in het afgelopen jaar een vergelijkbaar onderzoek onder Nederlandse ambtenaren uitgevoerd. Bij 14 gemeenten en twee uitvoeringsinstanties zijn zowel
bestuurders, uitvoerders als beleidsambtenaren geselecteerd voor deelname. In een prestatietest dienden enkele opdrachten op het Internet uit gevoerd te worden waarmee operationele, formele, informatie en strategische Internet vaardigheden werden getoetst. Aan de prestatiemeting deden in totaal 98 ambtenaren mee. Naast eVaardigheden is een tweede thema dat in dit rapport aan de orde komt het niveau van eAwareness bij Nederlandse ambtenaren. Het niveau van eAwareness is door middel van vragenlijsten getoetst. Deze werden door 6209 ambtenaren ingevuld.

Een conclusie uit het onderzoek naar eVaardigheden is dat het niveau van operationele en formele Internet vaardigheden hoger is dan het niveau van de informatie en strategische Internet vaardigheden. Gemiddeld werden 74% van de operationele en 80% van de formele taken succesvol voltooid. Van de informatie vaardigheidstaken werd gemiddeld 50% succesvol voltooid en van de strategische vaardigheidstaken 30%. Van de operationele vaardigheidstaken wist 14% van de deelnemende ambtenaren ze allen correct uit te voeren. Van de formele vaardigheidstaken wisten 58% van de ambtenaren ze correct uit te voeren. De twee opdrachten waarmee het niveau van de informatievaardigheden werd gemeten, werden door 30% van de ambtenaren beide goed beantwoord. Slechts 9% van de deelnemende ambtenaren wist beide opdrachten voor het meten van strategische vaardigheden correct te beantwoorden. De operationele en formele vaardigheden bleken niet de meest problematische vaardigheden. Dit zijn de informatie en strategische vaardigheden. Deze resultaten komen overeen met de resultaten van twee eVaardigheidsonderzoeken uitgevoerd onder Nederlandse burgers.

Voor de operationele vaardigheden geldt dat leeftijd en functie een belangrijke rol spelen. Hoe jonger de ambtenaar, hoe hoger het niveau van deze vaardigheden. Tevens scoren uitvoerders lager op deze vaardigheden dan bestuurders en beleidsambtenaren. Bij het niveau van de formele vaardigheden geldt eveneens dat leeftijd en functie de belangrijkste rol spelen. De oudste groep presteert hier het slechtst. Wat betreft de informatievaardigheden geldt dat de laagst opgeleide ambtenaren slechter presteren dan de hoger opgeleide ambtenaren.
Tevens wordt er een klein verschil gevonden tussen uitvoerders en bestuurders. De laatste groep presteert iets beter. Voor leeftijd geldt dat de jongste groep iets beter presteert dan de overige groepen. Bij het niveau van de strategische vaardigheden is het lastig een belangrijke factor aan te wijzen. Er is alleen een klein verschil gevonden tussen de jongste groep ambtenaren en de oudere drie groepen.

Om een beeld te krijgen van de eAwareness van Nederlandse ambtenaren zijn er vijf factoren in het onderzoek opgenomen: Persoonlijke Internet kennis, kennis van de Internettoepassingen binnen de eigen organisatie, het nut van het Internet bij de overheid, het nut van het Internet binnen de eigen organisatie en het vertrouwen op de Internettoepassingen van de eigen organisatie. Op al deze factoren werd hoog gescoord. Om verschillen tussen de diverse groepen ambtenaren aan te geven met betrekking tot eAwareness is de strekking in de data bestudeerd.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Hierbij viel op dat de mate van eAwareness toeneemt naarmate de betreffende ambtenaar hoger is opgeleid en een jongere leeftijd heeft. Uitzondering is het vertrouwen in de Internettoepassingen van de eigen organisatie. Hier scoorden de oudere ambtenaren iets hoger dan voor de jongere, zij het met een minimaal verschil. Verder scoorden op alle eAwareness factoren het wetenschappelijk onderwijs en de onderzoeksinstellingen het hoogst.
De Rechterlijke (macht) had de laagste scores, met uitzondering van het nut van het Internet bij de overheid. Wat betreft Internetervaring en Internetgebruik blijkt dat de ambtenaren het Internet al iets langer gebruiken dan de gemiddelde bevolking, maar dat ze het ook net iets minder intensief gebruiken.

In het rapport zijn aanbevelingen geformuleerd om zowel het eVaardigheidsniveau als de eAwareness van ambtenaren te verhogen. Voor eVaardigheden kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het aanleren van bredere Internetvaardigheden in plaats van basistoepassingen en specialistische programma's die gericht zijn op het werk. Dit kan beter niet alleen aan het onderwijs of het privé-initiatief overgelaten worden.
Het vergroten van de algemene persoonlijk Internetkennis en de kennis van het gebruik van het Internet in de eigen organisatie bij ambtenaren heeft positieve gevolgen voor zowel het door hen gepercipieerde nut van het Internet bij de overheid, het nut van het Internet binnen de eigen organisatie en het vertrouwen op de Internettoepassingen van de eigen organisatie.

Overige begrippen *Competentie; EAwareness; EVaardigheid; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.utwente.nl/gw/mco/bestanden/Rapport%20Digitale%20Vaardigheden%20van%20Ambtenaren.pdf

* **10680** ***Evidence-as-a-service: State recordkeeping in the cloud***

Lorraine L. Richards

(Proefschrift) Chapel Hill, 2014.

Evidence

The White House has engaged in recent years in efforts to ensure greater citizen access to government information and greater efficiency and effectiveness in managing that information. The Open Data policy and recent directives requiring that federal agencies create capacity to share scientific data have fallen on the heels of the Federal Government's "Cloud First" policy, an initiative requiring Federal agencies to consider using cloud computing before making IT investments.
Still, much of the information accessed by the public resides in the hands of state andlocal records creators. Thus, this exploratory study sought to examine how cloud computing actually affects public information recordkeeping stewards. Specifically, it investigated whether recordkeeping stewards' concerns about cloud computing risks are similar to published risks in newly implemented cloud computing environments, it examined their perceptions of how cross-occupational relationships affect their ability to perform recordkeeping responsibilities in the Cloud, and it compared how recordkeeping roles and responsibilities are distributed within their organizations. The distribution was compared to published reports of recordkeeping roles and responsibilities in archives and records management journals published over the past 42 years.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Archives and records management; ARM; Cloud computing; Preservation; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core (PDF)

~ https://core.ac.uk/download/pdf/210596084.pdf

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Evidence-as-a-service%3A-State-recordkeeping-in-the-Richards/1b0c30923c759fb1598c57115287f7aace237a87

* **10500** ***Evolution of diversity and dominance of companies in online activity***

Paul X. McCarthy en Xian Gong, Sina Eghbal, Daniel S. Falster, Marian-Andrei Rizoiu

(Artikel) Gepubliceer 28-apr-2021 / PLOS ONE, 2021. 16(4): e0249993

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Oligopolie

Ever since the web began, the number of websites has been growing exponentially. These websites cover an ever-increasing range of online services that fill a variety of social and economic functions across a growing range of industries. Yet the networked nature of the web, combined with the economics of preferential attachment, increasing returns and global trade, suggest that over the long run a small number of competitive giants are likely to dominate each functional market segment, such as search, retail and social media. Here we perform a large scale longitudinal study to quantify the distribution of attention given in the online environment to competing organisations. In two large online social media datasets, containing more than 10 billion posts and spanning more than a decade, we tally the volume of external links posted towards the organisations' main domain name as a proxy for the online attention they receive. We also use the Common Crawl dataset - which contains the linkage patterns between more than a billion different websites - to study the patterns of link concentration over the past three years across the entire web. Lastly, we showcase the linking between economic, financial and market data by exploring the relationships between online attention on social media and the growth in enterprise value in the electric carmaker Tesla. Our analysis shows that despite the fact that we observe consistent growth in all the macro indicators - the total amount of online attention, in the number of organisations with an online presence, and in the functions they perform - we also observe that a smaller number of organisations account for an ever-increasing proportion of total user attention, usually with one large player dominating each function. These results highlight how evolution of the online economy involves innovation, diversity, and then competitive dominance.

Overige begrippen *Chaos; Evenwicht; Internet; Kapitaal; Kapitalisme; Markt; Martktwerking; Monopolie; Oligopolie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249993
https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249993

PlOS

~ https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0249993

* **10092** ***Fact Denial and the Record Under Threat***

George Depres

(Weblog) Geraadpleegd 2-jan-2017 / Brandeis Records Manager, 2016.

Truthfulness

As if we don't have enough challenges, controlling information today. Part of our culture, at least here in the U.S., has embraced the acceptance of non-truths and the repudiation of facts in the record. It has also embraced the pseudo-record and fake news. Most of us, at least in this profession, know that we need to question all sources of information. There are also healthy debates around interpretation of evidence, and this is a good thing. But when the dominant conversation becomes an impossible stalemate based on spin, then the output value of information is neutralized. If we can't ascertain some facts in consensus, then the record is mute. While those in our profession should be equipped to identify and segregate responsible journalism and authentic records, we live in a bigger world.

Overige begrippen *Authenticity; Fact; Feit; Nepinformatie; Post-truth; Reliability; Trustworthiness; Truthful information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.brandeis.edu/records/2016/12/21/fact-denial-and-the-record-under-threat/

* **10376** ***Faultless responsibility: on the nature and allocation of moral responsibility for distributed moral actions***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophical Transactions A, 2016.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Ethics

The concept of distributed moral responsibility (DMR) has a long history. When it is understood as being entirely reducible to the sum of (some) human, individual and already morally loaded actions, then the allocation of DMR, and hence of praise and reward or blame and punishment, may be pragmatically difficult, but not conceptually problematic. However, in distributed environments, it is increasingly possible that a network of agents, some human, some artificial (e.g. a program) and some hybrid (e.g. a group of people working as a team thanks to a software platform), may cause distributed moral actions (DMAs). These are morally good or evil (i.e. morally loaded) actions caused by local interactions that are in themselves neither good nor evil (morally neutral). In this article, I analyse DMRs that are due to DMAs, and argue in favour of the allocation, by default and overridably, of full moral responsibility (faultless responsibility) to all the nodes/agents in the network causally relevant for bringing about the DMA in question, independently of intentionality. The mechanism proposed is inspired by, and adapts, three concepts: back propagation from network theory, strict liability from jurisprudence and common knowledge from epistemic logic.

Overige begrippen *Distributed moral action; Distributed moral responsibility; DMA; DMR; Keten; Keteninformatisering; Philosophy of information; Samenwerken; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/42108182/Faultless_responsibility_on_the_nature_and_allocation_of_moral_responsibility_ed_moral_actions

DOI

~ 10.1098/rsta.2016.0112

* **10188** ***Filosofie in een tijd van big data***

Christian Madsbjerg

(Publicatie) Ten Have, Utrecht, 2017. ISBN: 9789025906085

Filosofie

Algoritmes en big data zijn in de tijd van big data niet de ultieme bron voor succes. Hoewel we onze persoonlijke en zakelijke beslissingen er steeds meer op baseren, is het volgens de auteur noodzakelijk om uiteindelijk uit te gaan van menselijke betekenisgeving. De filosofie en kunst kunnen ons in dit proces helpen.

Aan de hand van sprekende voorbeelden wordt getoond dat de wereld uit meer bestaat dan een serie algoritmes. De meest succesvolle businessbeslissingen zijn gebaseerd op het vermogen de wereld buiten het kantoor te duiden. Menselijkheid in een wereld van big data is daarom onmisbaar.

Overige begrippen *Algoritme; Context; Cultuur; Dikke data; Empathie; Fenomenologie; Geesteswetenschappen; Kennis; Kunst; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

T.S. Elliot, 'East Coker', 1940

~ http://www.davidgorman.com/4Quartets/2-coker.htm

Uitgeverij Ten Have

~ http://www.uitgeverijtenhave.nl/boek/filosofie-in-een-tijd-van-big-data/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=filosofie+in+een+tijd+van+big+data&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=NdSWWvPdI9TBgAf6uqbgCA

* **8817** ***Freedom of information; The UK experience***

Richard Thomas

(Lezing / oratie / college) Nationaal Archief, Den Haag, 2008. 6e Ketelaarlezing
ISBN 978-90-74920-24-7

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Openbaarheid

De situatie in het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van de openbaarheid, de regelgeving en de rol van de British Information Officer,

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Controleerbaarheid; Governance; Openbaar bestuur; Privacy; Transparantie.*

* **10172** ***From Intended Archivists to Intentional Algivists. Ethical codes for humans and machines in the archives***

Martijn van Otterlo

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Algivist

Information ethics is the central issue of the essay in which the ethics concerning digital archives from the perspective of data science are explored, and with an emphasis on the role of algorithms. Ethical principles, about access, have been formalised and communicated in the form of ethical codes, or: codes of conduct. This last topic brings us from the intended, human archivist in physical domains to the intentional, algorithmic archivist, or: algivist, in the digital domain. Which codes of conduct should be made for the latter, and how to implement them?

Overige begrippen *Actor; Algocracy; Algorithme; Algorithmic archivist; Archivist; Artificiële Intelligentie; Code of conduct; Ethics; Ethiek; Ethische code; Philosophy of information.*

* **9807** ***G8 - Dus ik ben; Markus Gabriel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 5-mei-2014 / Omroep Human, 2014.

Waarheid

Een metafysische benadering van waarheid en perceptie

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaar; Filosofie; Informatiefilosofie; Metafysica; Perceptie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De grote 8 van de filosofie

~ http://omroep.human.nl/G8-van-de-filosofie/over-de-g8.html

HUMAN G8 Het filosofisch kwintet

~ http://omroep.human.nl/het-filosofisch-kwintet/2014/G8---Het-Filosofisch-Kwintet.html

Site HUMAN

~ http://omroep.human.nl/speel.program.40001431.html

** **10212** ***Geautomatiseerde ketenbesluiten & rechtsbescherming; Een onderzoek naar de praktijkvan geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang in relatie tot rechtsbescherming.***

Marlies van Eck

(Proefschrift) Tilburg University, Tilburg, 2018.

Besluitvormingsproces

De overheid gebruikt computers voor het nemen van besluiten. Het gaat bijvoorbeeld om het verlenen van kinderbijslag, AOW, toeslagen, het opleggen van motorrijtuigenbelasting of de aanslag inkomstenbelasting. Vaak gaat het om besluiten die te maken hebben met geld. Een ander kenmerk is dat de overheidsinstanties hiervoor elkaars gegevens gebruikt. Het zijn processen die vaak pas opvallen als er iets fout gaat.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Wat gebeurt er nu eigenlijk precies bij geautomatiseerde besluiten en wat betekent deze praktijk voor de burger die te maken krijgt met zo'n besluit? Is het nog voldoende dat hij in bezwaar kan gaan tegen het besluit en daarna naar de rechter kan stappen? Daarover gaat dit onderzoek. De probleemstelling van het onderzoek luidt: 'Welke invloed hebben geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang op de rechtsbescherming voor burgers?'

Uit het onderzoek dat Marlies van Eck heeft verricht naar de praktijk blijkt dat de inzet van technologie bij het nemen van besluiten voordelen heeft voor burgers. Het verzamelen van alle gegevens vindt zorgvuldig plaats. Ook krijgen mensen vaak van tevoren te zien welke gegevens de overheid al heeft waardoor dit aspect geen geheimen heeft voor de burger. Een ander voordeel is dat de computer alle gelijke gevallen ook echt gelijk behandelt.

Maar er zijn ook nadelen gevonden. Een van die nadelen is dat de instructies aan de computer (de beslisregels en de algoritmen) niet bekend zijn voor de personen die het besluit krijgen. Ook zijn er geen onafhankelijke instanties die deze instructies controleren op juistheid. In een rechtszaak over het besluit kan de rechter dus niet controleren of de overheid de wet goed interpreteert. Ook blijven aannames die de programmeur heeft gehad onzichtbaar. Als niet precies duidelijk is waarom de computer dit besluit neemt, weet niemand of het besluit eigenlijk wel juist is.

Een ander nadeel is dat de overheidsorganen zwaar op elkaar leunen bij het nemen van computerbesluiten. Een besluit van het ene overheidsorgaan, werkt door in het besluit van een ander overheidsorgaan. Maar als er iets fout gaat is het voor de burger erg lastig om de fouten die inmiddels verspreid zijn, te herstellen. Zeker als het met terugwerkende kracht verbeterd moet worden, is dit voor de systemen moeilijk. Dit betekent dat de burger niet altijd de juridische bescherming krijgt waar hij recht op heeft.

De onderzoeker doet een aantal voorstellen om dit te verbeteren. Zij stelt voor dat iedereen met problemen met computerbesluiten een loods krijgt; een ambtenaar die gaat helpen het probleem op te lossen. Op deze manier ligt de last van de gespecialiseerde en ingewikkelde uitvoering weer bij de overheid in plaats van bij de burger. Ook moeten de instructies aan de computer openbaar en toegankelijk worden. Ze moeten dan wel te begrijpen zijn door mensen die geen verstand hebben van programmeren en zeker door rechters.

Overige begrippen *Artificiële Intelligentie; Freies Ermessen; Functionaliteit; Gedrag; Ketenbesluit; Macht; Rechtsbeginsel; Rechtsbescherming; Rechtsstaat; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina Marlies van Eck bij Tillburg University

~ https://tilburguniversity.academia.edu/MarliesVaneck

Proefschrift

~ https://pure.uvt.nl/portal/files/20399771/Van_Eck_Geautomatiseerde_ketenbesluiten.pdf

Samenvatting

~ https://pure.uvt.nl/portal/en/publications/geautomatiseerde-ketenbesluiten--rechtsbescherming(cb4d7ca3-57fb-4ca0-b63
59530620d5a0).html

* **10105** ***Geef ons heden ons algoritme***

Yuval Noah Harari

(Essay) Trouw 26-feb-2017.

Dataïsme

Het dataïsme verklaart dat het universum bestaat uit datastromen en dat de waarde van elk fenomeen en elke entiteit wordt bepaald door de bijdrage daarvan aan de dataverwerking. Dit geloof klinkt misschien als een excentriek randverschijnsel, maar het heeft het grootste deel van het wetenschappelijke establishment al veroverd.

Overige begrippen *Dataficatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ https://www.trouw.nl/religie-en-filosofie/geef-ons-heden-ons-algoritme~a9f60ef1/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **4666** ***Geen oog voor juridische kant internetactiviteiten***

Peter Mom

(Bericht) Computable 29-mrt-2002.

Beschikbaarheid

Volgens Corien Prins hebben organisaties die met een website naar buiten treden en via e-mail met de buitenwereld communiceren weinig oog voor de juridische aspecten daarvan.
Het betreft onder andere:
- het beschikken over een privacy verklaring op de website
- het nut van een disclaimer. In dit geval hangt het af van de context of een rechter een vrijwaring zal honoreren of niet.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Communicatie; Disclaimer; E-mail; Juridische waarde; Kwaliteit; Onweerlegbaarheid; Privacy; Vrijwaring.*

** **5364** ***Gekkenwerk of de redding van de informatievrijheid?; Afzien van auteursrechten***

Marijke Verstappen

(Artikel) Informatie professional, 2003. 2003 [7] 2

Copyleft

Copyleft - het recht van een maker van een werk om af te zien van de bescherming van zijn/haar auteursrechten en iedereen de mogelijkheid te bieden zijn/haar werk te kopiëren of te bewerken - komt voort uit de wereld van de open source-software. Het heeft zijn succes bewezen in producten die door zeer veel mensen gebruikt worden, zoals bijvoorbeeld Linux. Ondertussen wordt er - met wisselend succes - gezocht naar de mogelijkheid om voor muziek, artikelen of boeken eenzelfde systeem op te zetten.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beschikbaarheid; Digital Rights Management; Informatievrijheid; Intellectueel eigendom; Open standaard; Openbaarheid.*

** **9792** ***A generic framework for information management***

Rik Maes

(Artikel) Department of Accountancy & Information Management, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 1999. PrimaVera Working Paper 99-03

Negenvlaksmodel

A generic framework for investigating and interrelating the different components of information management is proposed; developed as a re-interpretation of and an extension to the widely propagated model for strategic alignment by Henderson and Venkatraman, it deals with (the interrelationship of) business, information/communication and technology at the strategic, (infra)structural and operations level.

Overige begrippen *Amsterdams Informatiemanagement Model; Communicatie; Informatiemanagement; Operationeel niveau; Strategisch niveau; Tactisch niveau; Techniek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.researchgate.net/publication/242321998_A_Generic_Framework_for_Information_Management

* **10679** ***Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Raad voor het openbaar bestuur, Den Haag, 2022.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Bestuurscultuur

Het gezag van de overheid is noodzakelijk voor de aanpak van urgente vraagstukken en langlopende beleidsopgaven. Dit gezag staat echter onder druk. In het signalement Gezag herwinnen adviseert de Raad voor het Openbaar Bestuur daarom te investeren in de bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid van de overheid en presenteert een agenda voor het herwinnen van gezag.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Democratie; Feitelijk gezag; Gezag; Gezagswaardigheid; Openbaar bestuur; Rechtsstaat; Verslonzing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

raad voor het openbaar bestuur

~ https://www.raadopenbaarbestuur.nl/documenten/publicaties/2022/11/10/gezag-herwinnen.-over-de-gezagswaardigheid openbaar-bestuur

* **6655** ***Gideon's bende tegen de Nederlandse wetgeving***

Marijke Verstappen

(Verslag) IP Online Nieuws 24-mrt-2005 / , 2005.

Privacy

Erik Jurgens, voorzitter VOB en Eerste Kamerlid opende de conferentie met de stelling dat er met bepaalde wetgeving sprake is van een overreactie op terrorisme. Deze dag is gewijd aan een wetsvoorstel dat momenteel in de Eerste Kamer ligt: het vorderen van elektronische gegevens, ook bij bibliotheken. Die ochtend was zelfs tot de radio doorgedrongen dat bibliotheken verontrust zijn over dit stuk wetgeving en de inbreuk die dit kan betekenen op de privacy van de bibliotheekgebruiker. Discussie over de consequenties en aandacht in publieke opinie is derhalve noodzakelijk.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

IP online

~ http://www.informatieprofessional.nl

Tekst op internet

~ http://www.informatieprofessional.nl/message/index.php?op=details&id=115

* **3555** ***Goed werken in netwerken - Regels voor controle op e-mail en internetgebruik van werknemers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Registratiekamer, 2001.

Gedragscode

Voorwoord

Het gebruik van e-mail en internet heeft binnen organisaties een grote vlucht genomen. Naast de evidente voordelen voor zowel werkgever als werknemer zoals productiviteit, bereikbaarheid en snelheid hebben ook de negatieve kanten van deze media zich gemanifesteerd. Werkgevers hebben derhalve behoefte om het voorheen vrijblijvende gebruik van e-mail en internet in goede banen te leiden. Daarvoor worden gedragscodes en gebruiksregels opgesteld, die ook middels controle worden gehandhaafd.

Elektronische controle van computergebruik roept vragen op met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemer. Een groot aantal werkgevers, ondernemingsraden en individuele werknemers heeft deze vragen in het afgelopen jaar voorgelegd aan de Registratiekamer. De Registratiekamer heeft daarom een studie verricht naar de controle op e-mail- en internetgebruik. Dit heeft geresulteerd in dit rapport Goed werken in netwerken.

Met voorbeelden en praktijkgevallen worden allereerst de feitelijke en juridische achtergronden van de problematiek

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

geschetst. Daaruit vloeit een set vuistregels voort die de werkgever een handvat biedt om een behoorlijk en zorgvuldig beleid vast te stellen. Het mag voor zich spreken dat de regels ook hun nut zullen hebben voor ondernemingsraden en individuele werknemers als het gaat om de beoordeling van het werkgeversbeleid en de consequenties daarvan voor hun privacy.

Overige begrippen *Briefgeheim; E-mail; Internet; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de site van de Registratiekamer

~ http://www.registratiekamer.nl/bis/top_1_5_35_18.html

Website Registratiekamer

~ http://www.registratiekamer.nl

* **7972** ***The good archivist***

Gudmund Valderhaug

(Weblog) Weblog Depotdrengen, Noorwegen, 2007. Tekst lezing april 2007

Ethiek

On power and powerlessness documenting personal rights

Citaat:

"The archivist's role in the documentation of personal rights is to be an archivist. It is not our job to pretend to be lawyers or social workers. It is not for us to decide whether the documentation we are able to find will be sufficient to get reparation or not. It is neither our role to engage in client counseling. We cannot grant people justice. But we can use our knowledge to locate whatever documentation there is to be found, so that the individuals may have their cases tried at the proper authorities. Our role, then, is to supply documentation and put this into the societal and administrative context. And this role is indeed difficult and challenging. "

Overige begrippen *Archivaris; Beroepscode; Ethiek; Gezichtspunt; Objectiviteit; Rol.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://depotdrengen.wordpress.com/the-good-archivist/

** **10305** ***Group Privacy; New Challenges of Data Technologies***

Linnet Taylor en Luciano Floridi, Bart van der Sloot

(Publicatie) Springer, Dordrecht, 2017.

Privacy

The goal of the book is to present the latest research on the new challenges of data technologies. It will offer an overview of the social, ethical and legal problems posed by group profiling, big data and predictive analysis and of the different approaches and methods that can be used to address them. In doing so, it will help the reader to gain a better grasp of the ethical and legal conundrums posed by group profiling. The volume first maps the current and emerging uses of new data technologies and clarifies the promises and dangers of group profiling in real life situations. It then balances this with an analysis of how far the current legal paradigm grants group rights to privacy and data protection, and discusses possible routes to addressing these problems. Finally, an afterword gathers the conclusions reached by the different authors and discuss future perspectives on regulating new data technologies.

Overige begrippen *Benaderbaarheid; Beneficence; Big data; Category; Context; Data ethics; Data protection; Derdenbelang; Ethiek; Grondrecht; Group; Group privacy; Non-maleficence; Profilering; Vrijheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ https://www.academia.edu/30959555/Group_Privacy_New_Challenges_of_Data_Technologies?email_work_card=title

DOI

~ 10.1007/978-3-319-46608-8

Site Linnet Taylor

~ https://linnettaylor.files.wordpress.com/2017/01/groupprivacy.pdf

* **7360** ***Handboek digitale criminaliteit; Over daders, daden en opsporing***

Arjan Dasselaar

(Publicatie) Van Duuren Media, Culemborg, 2005.

Computercriminaliteit

Digitale criminaliteit raakt iedereen. Vandalen vergallen met virussen en spionagesoftware het plezier van de pc-gebruiker. Oplichters ondermijnen met technisch geavanceerde trucs de veiligheid van elektronisch betalen en telebankieren. En terroristen misbruiken digitale geheimtaal en de anonimiteit die internet biedt om buiten bereik van veiligheidsdiensten te blijven. In het Handboek Digitale criminaliteit wordt niet alleen vertelt wat er mis kan gaan, maar ook hoe u zichzelf online beter kunt beschermen.

Verder komen onder meer aan de orde:
- het verschil tussen hackers, crackers en scriptkiddies
- de geschiedenis van hacking en digitale criminaliteit
- habitats en hangplekken van hackers
- vandalisme: virussen, wormen en Trojaanse paarden
- spionage: spyware, key loggers en beheer op afstand
- inbraak: hacking, war driving, social engineering
- oplichting: spam, phishing en digitale kameleons
- sabotage: DoS-aanvallen, mailbommen en zero-dayaanvallen
- anarchisme: anonimiteit, smokkel en geheimtaal
- professionele speurders: hoe Justitie digitale boeven aanpakt
- opsporing via internet, hard- en software
- de belangrijkste computerwetgeving in Nederland en Europa

Overige begrippen *Beveiliging; Cybercrime; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Info over het boek op internet

~ http://www.vanduurenmedia.nl/titel.asp?ID=159

* **10347** ***The Handbook of Information and Computer Ethics***

Kenneth Einar Himma en Herman T. Tavani

(Publicatie) John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey, 2008. ISBN 978-0-471-79959-7

Ethics

In the last 10 years, information and computer ethics has emerged as an important area of philosophical and social theorizing, combining conceptual, metaethical,normative, and applied elements. Interest in the area has increased dramatically in computer science departments, philosophy departments, communications departments, business schools, information and library schools, and law schools. Information ethics has become one of the most important areas of applied philosophy in terms of professional, student, and popular interest. Many of the most pressing new ethical issues we face have arisen in connection with the use and development of new information technologies. For example, debates about the ethics of online music file sharing have led academics and ordinary citizens to reconsider the arguments for the legitimacy of intellectual property protection. New developments in information technology threaten privacy in ways that could not have been imagined 50 years ago, raising new ethical issues about the rights to privacy and anonymity. The growing dependence of large-scale economies on the Internet creates new vulnerabilities that can be exploited by hackers, cybercriminals, and terrorists, raising novel ethical issues about computer intrusions and security.

The Handbook of Information and Computer Ethics responds to this growing professional interest in information

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

ethics with 27 chapters that address both traditional and current issues in information and computer ethics research. Each chapter, written by one or more of the most influential information ethicists, explains and evaluates the most important positions and arguments on the respective issues. As a result, the Handbook reader will be able to come away from each chapter with an understanding of the major positions and arguments, their strengths and weaknesses, and the authors original take on the issue. In addition, each chapter not only contains useful summaries of the most important research on the topic but also makes an important new contribution to the literature, and ends with a bibliography that identifies the most important books and articles on the topic.

Because a number of very good anthologies on information and computer ethics already exist, one might ask: Why another book of readings on ethical aspects of information and computer technology? One justification for the book is that, as noted above, each chapter in the present volume is written in a style that conforms to the objectives of a handbook and thus provides the conceptual background that is often not found in papers comprising other volumes. Consider that many papers included in those volumes are compiled from disparate sources and, thus, can reflect various styles and diverse objectives.With one exception, every chapter in this volume is an original piece thatwas written specifically for the Handbook. As such, each paper provides an accessible but sophisticated overview of the most important positions and supporting arguments and objections, along with the authors state-of-the-art take on these positions, arguments, and objections.

Another justification for this book is that existing anthologies tend to be narrower in scope than The Handbook of Information and Computer Ethics. For example, many anthologies cover only a limited set of topics that affect one or more subfields of information ethics; as a result, theseworks often exclude some of the controversies and issues that arise in information ethics as a broader field of inquiry. Consider that some anthologies have focused on Internet- or cyber-specific issues involving information ethics, while others have centered mainly on professional ethics issues affecting responsibility. Other volumes are dedicated to information ethics concerns affecting specific topical areas such as privacy, security, and property.3 Still other anthologies have focused on ethical aspects of information technology that converge with ethicsrelated concerns affecting medicine and genetics/genomics research.4 And other anthologies are dedicated to the examination of ethical issues in information technology that intersect either with disciplines, such as philosophy, or with new or emerging fields, such as nanotechnology So even though there is no shortage of anthologies that examine ethical issues centering on these, and related, ethical aspects of information technology, none addresses the breadth of topics covered in the present handbook.

The Handbook is organized into six main parts, which cover a wide range of topics - i.e., from foundational concepts and methodological approaches in information ethics (at the theoretical level) to specific problem areas involving applied or practical ethical issues.

At the theoretical level, conceptual frameworks underlying topical areas such as intellectual property, privacy, and security are examined. These frameworks provide Handbook readers with some conceptual tools needed to analyze more systematically the kinds of issues examined in the chapters comprising the remaining sections of the book. At the practical level, a number of contemporary controversies ranging from professional-ethical issues to issues of responsibility, regulation, and access are examined. For example, these chapters examine controversies affecting open-source software, medical informatics and genetic research, cyber-conflict, risk assessment, the digital divide, information overload, e-mail spam, online file sharing, plagiarism, censorship and free speech, and so forth. Thus, Handbook readers will gain an understanding of both the general frameworks and specific issues that define the fields of information and computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethica; Ethiek; Information ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24892978/The_Handbook_of_Information_and_Computer_Ethics?email_work_card=title

* **10596** ***Handreiking Digitale Ethiek***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Vereniging Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2022.

Ethiek

Het gebruik van algoritmen, sensortechniek en toepassingen die gebruik maken van gecombineerde databronnen, heeft ook effect op publieke waarden. Belangrijke waarden, zoals privacy, autonomie en transparantie komen met de inzet van nieuwe technologie in een nieuw daglicht te staan.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Door te werken met digitale ethiek wordt de veranderende relatie tussen overheid en inwoner gevolgd en ontstaat de vraag hoe gemeenten goed afgewogen en op verantwoorde wijze gebruik kunnen maken van nieuwe technologie. Ook de vraag hoe ethiek een bijdrage kan leveren aan het vergroten van vertrouwen in de overheid is aan de orde. En meer praktisch: hoe kan worden voorkomen dat ethiek als belemmerend of vertragend wordt ervaren? Dit zijn vraagstukken in ontwikkeling. Met deze handreiking worden ervaringen en tips gedeeld om gemeenten op weg te helpen met het thema digitale ethiek.

Overige begrippen *Algoritme; Autonomie; Datagedreven werken; Digital ethics; Digitale ethiek; Fundamentele waarde; Privacy; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website VNG

~ https://vng.nl/publicaties/handreiking-digitale-ethiek

* **10380** ***Handreiking vervanging archiefbescheiden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Archief 2020, 2016. Versie 2.0. december 2016

Vervanging

De overheid communiceert steeds meer digitaal met burgers, bedrijven en in het onderlinge verkeer. Dat leidt tot de wens om werkprocessen volledig digitaal in te richten. Daar hoort ook een volledig digitale informatiehuishouding bij. Wat er nog op papier wordt vastgelegd, maakt plaats voor digitale scans. Het is in zulke situaties mogelijk om papieren archiefbescheiden ook formeel te vervangen door digitale reproducties. De papieren originelen worden dan vernietigd. Vervanging is een onomkeerbaar proces. Daarom is de kwaliteit van de reproducties cruciaal. Voorbereiding, inrichting en uitvoering van het proces van vervanging zijn complex en vergen zorgvuldige afwegingen binnen de kaders van de Archiefwet 1995 en aanverwante regelgeving. Overheden zijn sinds 1 januari 2013 zelf volledig bevoegd en verantwoordelijk voor de vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties. Deze Handreiking geeft hen houvast bij het uitoefenen van deze bevoegdheden en het waarmaken van deze verantwoordelijkheden.

Overige begrippen *Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KIA

~ https://kia.pleio.nl/search/results?q=handreiking%20vervanging

** **8844** ***Heeft digitale jeugdzorg de toekomst?***

Corien Prins

(Essay) Van Gennep, 2008. Uit: M. van den Berg ea. In de greep van de technologie. Nieuwe toepassingen en het gedrag van de burger, 2008

Technologie

Kinderen moeten een veilige toekomst hebben. Van technologische dataverzarneling en vroegsignalering wordt veel verwacht. In het hele land tieren de initiatieven welig. Met ingrijpende gevolgen voor hulpverleners en jongeren. Kunnen jongeren die vallen daarna nog opstaan?

Over het vertrouwen van partijen in de jeugdzorg op de digitalisering van de informatievoorziening. Niet realiserend welke risico's, de onoverzichtelijkheid, de complexiteit, de afhankelijkheden, interpretatieverschillen en het misplaatste vertrouwen in de betrouwbaarheid van de gegevens met zich mee kunnen brengen. En kennelijk is er nog helemaal niet nagedacht over vernietigingsbelangen.

Overige begrippen *Afhankelijkheid; Complexiteit; Context; Datamining; EKD; ELD; Elektronisch kinddossier; Elektronisch leerdossier; Elektronisch patiëntendossier; EPD; Keteninformatisering; Kwetsbaarheid; Panopticon; Privacy; Vernietigingsbelang.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het boek

~ http://www.indegreepvandetechnologie.nl/

** **9810** ***Hoe echt is echt***

Bregtje van der Haak

(Documentaire) Uitzending 9-mrt-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014. Research: Chris Vijn
Productie: Marie Schutgens
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Echtheid

De grens tussen echt en onecht vervaagt. Wat betekent dit voor de waarheid?

De grens tussen echt en onecht vervaagt, of het nu krantenfoto's, designer tassen of het menselijk lichaam betreft. Digitale kopieën van schilderijen zijn nauwelijks van echt te onderscheiden en de virtuele wereld loopt steeds vaker naadloos over in de echte wereld. Wat betekent dat voor de waarheid? Tegenlicht-regisseur Bregtje van der Haak ging op zoek naar de verschuivende grenzen tussen echt en onecht in de journalistiek en in de kunst.

We willen dat alles zo echt mogelijk is. Echte boter, echte groente, eerlijke en natuurlijke materialen. Alles moet puur zijn en echt. Maar houden we onszelf niet een beetje voor de gek? Want hoe echt is 'echt' eigenlijk nog? Volgens filosoof Koert van Mensvoort, oprichter van Next Nature, moeten we de zucht naar 'echte dingen' loslaten en op zoek gaan naar een beter begrip en gebruik van simulatie en kopie. Van Mensvoort: "De tegenstelling tussen echt en onecht is heel diep verankerd in onze samenleving. Echt is goed en nep is slecht. Dat is onzin, dat hele idee moet gewoon het raam uit."

Het bedrijf Next Media in Taipei ontdekte een gat in de markt en is sinds kort wereldleider in een nieuw soort nieuws: de animatie. Het bedrijf heeft 600 animatoren in dienst die 24 uur per dag de ontbrekende nieuwsbeelden scheppen. Die beelden worden wereldwijd gedistribueerd via Reuters. Next Media CEO Kith Ng:"Over twee jaar zijn onze nieuwsanimaties 100% realistisch en niet meer van echt te onderscheiden." Ng voorspelt dat de virtualisering van nieuws en sociale relaties op zeer korte termijn een grote vlucht zal nemen. Het bedrijf heeft een database waarin nu al 30.000 echte mensen als virtuele karakters zijn opgeslagen en gebruikt Hollywood technologie om ze te laten praten en hun gezichtuitdrukkingen te manipuleren.

erder in deze aflevering: een ontmoeting met Nederlanders in Taipei, die digitale scans van Vermeer aan de man brengen, de bezieling van digitale pionier Yin-Fang Lin van Bright Ideas, die 1000 jaar oude kunst door middel van digitale technologie tot leven brengt, virtuele therapie voor soldaten op de Amerikaanse legerbasis, Ramstein in Duitsland, een robot interview en Nonny de la Peña's nieuwe journalistiek in een virtuele gevangenis op Guantanamo Bay, waar geen echte journalist mag komen.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Echt; Eerlijkheid; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie; Objectiviteit; Onecht; Origineel; Subjectiviteit; Uniciteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/verhaal/hoe-echt-echt

Site VPRO Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/hoe-echt-is-echt.html

* **10576** ***Hoe je je aandacht terugverovert op de internetvampiers***

Lodewijk Dros

(Interview) Trouw 13-apr-2022.

Aandachtseconomie

In de coronajaren drong des te meer tot techniekfilosoof Ocke Weeda door hoezeer grote mediaplatformen onze aandacht opslokken. En ze ons rusteloos en leeg achterlaten. Hoe kunnen we ons daar tegen teweerstellen?

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Cognitief kapitalisme; Deep learning; Fabeltjesfuik; Fear of missing out; Filosofie; Fomo; Internetvampier; Techniekfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Stiegler

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Bernard_Stiegler

Site Trouw

~ https://www.trouw.nl/religie-filosofie/hoe-je-je-aandacht-terugverovert-op-de-internetvampiers~bcff6eff/

* **8080** ***De hofnarren van het web***

Chris Verhoef

(Column) Automatisering Gids 14-dec-2007.

Privacy

Over informatie van defensiepersoneel op internet:

Voor dat geld kun je niet met een kluitje in het riet gestuurd worden. De minister van Defensie komt echter met een ondermaats antwoord dat geen knip voor de neus waard is. Laten we het eens onder de loep nemen. Allereerst zie je in antwoorden vaak insinuaties om de ernst van de situatie af te zwakken. Ook in dit geval: "Er zijn geen adresgegevens of andere persoonlijke gegevens vermeld." Dit is feitelijk onjuist. Er staat namelijk een werknemers lD, plus ngangsdatum en vrijvaldatum van het contract in. Daarmee kun je met social engineering een heel eind komen!
.. ..
Dat er geen adres bij staat, zegt hooguit dat Big Brother nog een andere publieke bron moet raadplegen.

En dan het incidentgehalte in de antwoorden: "Onlangs is abusievelijk, door een menselijke fout, een bestand aangeleverd waarin ook persoonsgegevens waren opgenomen." Dit suggereert force majeur maar dat er verder alles aan gedaan zou zijn om dit soort blunders voor te zijn. Dat is onjuist. Er was namelijk niets gedaan om te voorkomen dat zoekmachines de hele site indexeren. Iets dat in een boek als ‘Maken van websites voor dummies’ al wordt uitgelegd. Een klein foutje escaleert dan meteen naar een calamiteit, dus geen incident maar trend.
Verder was de gewraakte directory zeer waarschijnlijk browsable. Gevolg: op archive.org zien we momenteel 2231 bestandsnamen uit die directory. Voorts staan op Google momenteel 506 links naar documenten uit diezelfde directory. Bovendien staat de geheime informatie deels nog in de cache van Google. De eerste 7 pagina’s zijn gewoon te zien. Dat zal wel weggaan, maar nu nog even niet. Dus de minister is naïef in zijn antwoord op dat punt: "Op dit moment wordt onderzocht via welke providers het bestand nog is te benaderenen wordt hun verzocht dit te verwijderen."

.. .. Maar met de eerste de beste site-slurper die zich niets aantrekt van het Robots Exclusion Protocol haal je de directory nog steeds leeg. Resultaat: 3284 files, 7 subdirectories, en 721 Mb aan informatie. De files hebben in totaal 17 extensies. Het merendeel van de images-directory bevat inderdaad plaatjes: 1812 jpg’jes, 249 gif’jes, 5 bmps. Maar ook 554 Word-files, 341 Excel-bestanden, 252 pdf’jes, 7 PowerPoints, en 34 html-files. Ook zijn er nogal wat duplicaten. Van de 3284 filenamen zijn er 1647 uniek. Dus we hebben 49,8 procent klonen en duplicaten in de productieomgeving staan, wat niet echt klinkt alsof de webhofnars aan professioneel versiebeheer doen.

Overige begrippen *Openbaarheid; Social engineering.*

** **9639** ***Holland op zijn smalst***

Victor de Stuers

(Publicatie) De Haan, Bussum, 1975. Heruitgave van zijn artikel in 'De Gids' , jaargang 37, 3e serie, jaargang 11, dl. 3, november 1873, blz. 320-403
Ingeleid en toegelicht door een werkgroep van het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam.
ISBN: 9022835642

Cultuur

.. Voor specialiteiten in de kunst is elk betoog overbodig; voor sommigen, die het instinct van het schoone en verhevene bezitten, doch de gelegenheid misten over kunst na te denken, is het voldoende het moreele, humanitaire

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

nut der zaak te verklaren; voor verreweg de meesten, wier dagelijksche lectuur de beursnoteering is, en die van elk budget elken dienst zouden willen schrappen, die niet met een batig slot eindigt,....Voor dezen moet men zich getroosten met cijfers aan te toonen dat ook kunsten en wetenschappen een batig slot zullen afwerpen; een batig slot, niet bestaande in nationalen roem, ontwikkeling der ziel, beschaving der zeden en dergelijke mooie zaken meer, maar een echt tastbaar batig slot, in baar geld, in guldens Nederlandsch courant. ..

Victor de Stuers Holland op zijn smalst, 'De Gids' , jaargang 37, 3e serie, jaargang 11, dl. 3, november 1873, blz. 320-403 (pag. 321)

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultureel kapitaal; Cultureel kapitaalgoed; Erfgoed; Kunst; Samenleving.*

Geannoteerde heruitgave van het artikel van de Stuers die allerlei veranderingen in het nederlandse cultuurbeleid en monumentenzorg teweeg heeft gebracht.

Artikel "waarin hij goed gedocumenteerd en op felle toon de schandalige verwaarlozing de monumenten hekelde. Zijn noodkreet vond weerklank en al was dit niet het eerste signaal, het artikel zou een revolutionair keerpunt betekenen voor de overheidszorg op het gebied van monumentenm musea en kunst in de ruimste zin," (Achterflap)

Overige begrippen *Archief; Cultureel erfgoed; Kunst; Monument; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL

~ https://www.dbnl.org/tekst/_gid001187301_01/_gid001187301_01_0060.php

Permanent link to this book

~ http://hdl.handle.net/2027/wu.89097620132

Wikipedia (Victor de Stuers)

~ http://nl.wikipedia.org/wiki/Victor_de_Stuers

* **9937** ***Hubris or utopia; Megalomania and imagination in the work of Paul Otlet***

Wouter van Acker

(Artikel) Cahiers de la documentation / Bladen voor documentatie, 2012.

Kennis

De documentalist en internationalist Paul Otlet (1868-1944) wordt door verschillende auteurs en curatoren beschreven als een utopisch, visionair denker. Ook in zijn eigen tijd werd Otlet vaak bekritiseerd omwille van zijn megalomanie. Dit artikel bevestigt de "hubris" in zijn karakter, maar geeft ook een nieuwe en meer positieve interpretatie van zijn utopisme. In die interpretatie wordt het anticiperend en organiserend karakter van Otlets verbeelding benadrukt waarmee hij nieuwe mogelijkheden verkende voor de organisatie van kennis.

Overige begrippen *Documentalist; Innovatie; Kennismanagement; Persoonlijkheden; Utopia.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ www.abd-bvd.be/cah/papers/2012-2_Van_Acker.pdf

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Universalism+as+Utopia.+A+Historical+Study+of+the+Schemes+and+Schemas+of+I ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=9MMOVfyJPIGxUOz3g-gP - q=%22Universalism+as+Utopia%22+A+Historical+Study+of+the+Schemes+and+Schemas+of+Paul+Otlet+download

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **10118** ***Human rights in the robot age; Challenges arising from the use of robotics, artificial intelligence, and virtual and augmented reality***

Rinie van Est en Joost Gerritsen en Linda Kool

(Rapport) Datum publicatie 11-mei-2017 / Rathenau Instituut, Den Haag, 2017.

Mensenrechten

The Rathenau Instituut was established more than thirty years ago. Its mission: to research the societal impact of new technologies and developments in science. Since then, our research has illustrated the notion of this convergence: the growing interaction between nanotechnology, biotechnology, information technology and cognitive technology. This report elaborates on NBIC convergence, with a special focus
on the connection between human rights and technological convergence, in particular technologies
concerning robotics, artificial intelligence, and virtual and augmented reality.
The report demonstrates that these technologies can have a positive or a negative impact on human rights.
Regarding these rights, we focus on issues relating to the right to respect private life, human dignity, ownership, safety and liability, freedom of expression and the prohibition of discrimination as well as access to justice and the right to a fair trial. The Rathenau Instituut conducted this research on the invitation of the Committee on Culture, Science,
Education and Media of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE). Our research shows that the human rights framework forms a practical starting point for policy makers tasked with regulating robotics, artificial intelligence or similar technologies. However, in certain cases clarification on the rights is needed. We therefore argue in favour of two, novel, human rights: the right to not be measured, analysed or coached, and the right to meaningful human contact. I would like to thank PACE, and Mr. Le Déaut in particular, for the invitation, enabling us to further elaborate on our body of work in order to explore emerging technologies and the challenges that arise from a human rights perspective. We hope that our report provides inspiration in future discussions.
The technologies described in this report can be of great benefit to us all. However, in order to maintain our human dignity and fundamental rights, we have to remain vigilant, remembering our values as laid down in the conventions and apply these in practice. Fortunately, robots or AI do not determine the rules, but society does. It is possible, if needed, to draft policies before technologies take over. The legislators of the Oviedo Convention on Human Rights and Biomedicine recognised this earlier. We therefore trust that our wake-up call will be carried on by the Council of Europe to also protect our human dignity in the digital age.

Overige begrippen *Artificiële Intelligentie; Augmented reality; Beveiligen; Ethiek; Informatiefilosofie; Internet of things; Onlife; Privacy; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel in Trouw van 11 mei 2017

~ https://www.trouw.nl/samenleving/digitalisering-vraagt-om-nieuwe-mensenrechten~aa42ab8a/

Bericht op de site van het Rathenau instituut

~ https://www.rathenau.nl/nl/nieuws/digitale-tijdperk-vereist-nieuwe-mensenrechten

Het rapport

~ https://www.rathenau.nl/nl/file/9605/download?token=OQgFllZS

** **9817** ***In de Tweede Wereldoorlog hadden we wél wat te verbergen; Godwin-lezing 2014***

Hans de Zwart

(Lezing / oratie / college) Geraadpleegd 20-mei-2014 / Website Bits of Freedom, 2014.

Vrijheid

De laatste jaren heb ik talloze discussies gevoerd over het belang van privacy. Naarmate zo'n discussie over privacy langer voort duurt wordt de kans dat mijn gesprekspartner het argument "Ik heb toch niets te verbergen?!" gebruikt één. Inmiddels begrijp ik dat dit een reactie is die voortkomt uit privilege. De persoon die "Ik heb toch niets te verbergen" zegt is hoogstwaarschijnlijk niet gemarginaliseerd in de maatschappij en heeft een absoluut vertrouwen in de eigen overheid. Activisten in Syrië, asielzoekers (ongeacht hun achtergrondverhaal), maar ook mensen die bij het UWV ingeschreven staan als werkzoekende zul je het argument niet horen gebruiken.

Mijn reactie op het argument verschilt per situatie. Zo af en toe zeg ik: "In de Tweede Wereldoorlog hadden we wél wat te verbergen." Dat wordt zelden gewaardeerd. Ik maak dan een 'Godwin', een vergelijking met de Tweede

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Wereldoorlog, om mijn argument kracht bij te zetten. En dat is niet kies.

Big Data
"Wie neemt die zogenaamd 'slimmere' beslissingen eigenlijk? We krijgen de contouren van de maatschappij van de toekomst steeds scherper in beeld. Dit wordt een maatschappij met een gigantische kloof tussen de 'data-haves' (overheden en grote bedrijven) en de 'data-have nots' (burgers). De 'data-haves', partijen als Google, Amazon of IBM, maken de datastromen, die wij allemaal onvermijdelijk constant achterlaten, te gelde. Op basis van analyses op die data (waar wij als burger geen toegang toe hebben) wordt nieuw beleid gemaakt en worden algoritmes geschreven die onze leefwereld moeten optimaliseren, maar ook drastisch kunnen inperken."

Overige begrippen *Bewaarbelang; Big data; Grondrecht; Metadata; Panopticon; Privacy; Verkeersgegevens; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.bof.nl/2014/05/19/godwin-lezing-2014/

* **10071** ***Informatie delen in samenwerkingsverbanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brochure) versie 1-feb-2012 / College bescherming persoonsgegevens, 2012.

Samenwerken

Samenwerking tussen organisaties kan noodzakelijk zijn om maatschappelijke problemen aan te pakken. Zo kan het nodig zijn om informatie te delen bij de aanpak van bijvoorbeeld veelplegers, woonfraude, hennepteelt of vrijplaatsen, of om bepaalde basisbehoeften of hulp - en zorgverlening binnen het bereik van mensen te brengen (de zogeheten bemoeizorg)

Indien het informatie delen in een samenwerkingsverband het delen van persoonsgegevens inhoudt, moeten organisatie voldoen aan de normen van de privacywetgeving. Bent u van plan informatie te delen in een samenwerkingsverband, dan betekent dit dat u vooraf bij een aantal punten moet stilstaan

U moet zich onder meer afvragen of informatie delen noodzakelijk is en zo ja, of een eventueel beroepsgeheim u toestaat om informatie te delen.

In dit informatieblad staan deze aandachtspunten beschreven

Aan het einde vindt u een verwijzing naar een stappenplan dat u vervolgens kunt gebruiken om uw samenwerkingsverband in te richten.

Overige begrippen *Buitenkant-informatie; Dat-informatie; Dominant ketenprobleem; Grondvlak van een keten; Keteninformatisering; Privacy; Samenwerkingsverband.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/031_informatie_delen_in_samenwerkingsverbanden_f

* **4229** ***Informatieconsument moet stem laten horen***

Madeleine de Cock Buning

(Artikel) NRC 20-aug-2001.

Auteursrecht

Internet heeft grote behoefte doen ontstaan aan beveiligingssystemen voor auteursrechtelijke werken. De Europese Richtlijn ' Auteursrecht in de Informatiemaatschappij' moet nog door de Nederlandse wetgever worden geïmplementeerd. Het is van groot belang dat ook minder goed georganiseerde belanghebbenden zich niet buitenspel laten zetten.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Autorisatie; Beveiliging; Citaatrecht; Informatievrijheid; Kopie; Licentie.*

** 9801 *Informatiemanagement in kaart gebracht*

Rik Maes

(Artikel) Department of Information Management, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2003. PrimaVera Working Paper 2003-02
June 2003

Negenvlaksmodel

Voor veel organisaties is informatiemanagement nog onbekend gebied, in andere organisaties worstelen informatiemanagers met het helder aangeven van hun rol en betekenis. In dit artikel, bestemd voor "practitioners", wordt informatiemanagement inzichtelijk in kaart gebracht aan de hand van een 9-vlaksmodel en worden misvattingen erover weerlegd. Met een aantal voorbeelden geven we aan hoe organisaties, gebruik makend van het voorgestelde model, tot een betekenisvolle invulling van informatiemanagement komen. Er wordt voorts ingegaan op de belangrijkste aandachtsgebieden van informatiemanagement en op de verschillende rollen van de CIO. Tot slot schetsen we de nabije en meer visionaire toekomst van het vakgebied. Informatiemanagement wordt niet alleen in kaart gebracht, maar voor nu en voor de toekomst ook op de kaart gezet!

Overige begrippen *Betekenismanagement; Chief Information Officer; CIO; Informatiemanagement; Informatie-oriëntatie; Inrichten; Keteninformatisering; Richten; Verrichten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://oostconsulting.nl/wp-content/uploads/2013/06/Informatiemanagement.pdf

Tekst op internet (archive.org)

~ https://archive.org/details/Maes2003Informatiemanagement

** 9800 *Informatiemanagement: een provocatieve interpretatie*

Rik Maes

(Artikel) Department of Business Studies, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2005. PrimaVera Working Paper 2005-04
Januari 2005

Informatiemanagement

Informatiemanagement snakt naar een nieuwe identiteit. Bijgevolg is iedere andere conclusie dan een provocatieve nutteloos. Voor de hand liggende beweringen kunnen het meest provocatief zijn.

Informatiemanagement is niet het managen van ICT, noch het managen van het ‘alignment’ van business en ICT.
Informatiemanagement is het managen van informatie. Organisatorische informatie gaat niet over feiten, maar over de interpretatie van feiten.
Daarom is informatiemanagement in essentie de constructie van betekenis voor de organisatie.
Daarnaast draagt het bij aan de betekenis van de organisatie voor haar omgeving; informatiemanagement gaat over de identiteit van de organisatie.

Informatiemanagers zouden moeten ophouden te werken als vermomde ICT-managers.
Evenmin zouden ze zich nog moeten definiëren als intermediairs tussen business en ICT.

Informatiemanagers zijn bouwers van betekenis voor hun organisatie; hun ultieme taak is bij te dragen aan de identiteit van hun organisatie. Informatiemanagers die geen duidelijk idee hebben over hun eigen identiteit, kunnen niet bijdragen aan de identiteit van hun organisatie.

Kennis van ICT is, gezien het alomtegenwoordige karakter van ICT, absoluut onmisbaar voor informatiemanagers, maar even absoluut onvoldoende. Per slot van rekening is informatie-"governance" belangrijker voor hun slagen dan ICT-"governance", beter informatiegebruik belangrijker dan steeds maar ingewikkelder informatieproductie en het begrijpen van organisatorische dubbelzinnigheid belangrijker dan het vatten van technische complexiteit.
Uiteindelijk zijn hun attitude en hun gedrag van vitaler belang dan hun kennis: succesvolle informatiemanagers zijn

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

"infopreneurs", hypergevoelig voor het onthullende karakter van menselijke activiteiten, een bijdrage leverend aan het herinterpreteren van hun organisatie en van de maatschappij als geheel en dit alles belichamend in hun professionele en persoonlijke leven. Welke moderne organisatie kan aan een dergelijke informatiemanager voorbijgaan?

Overige begrippen *Governance; Negenvlaksmodel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://rolandhiemstra.nl/index.php?action=download&file=14

* **8488** ***Informatiestrategie voor ketensamenwerking; Keteninformatisering als visie, resultaat en methode***

Jan Grijpink

(Publicatie) Sdu Uitgevers, Den Haag, 2002. Speciaal thema: persoonsherkenning en identiteitscontrole
ISBN 90 1209 697 9

Keteninformatisering

Samenwerking tussen zelfstandige organisaties stelt tegenwoordig nieuwe eisen aan geautomatiseerde communicatie. Een gemeenschappelijke informatie- infrastructuur blijkt in de praktijk vaak niet of moeizaam tot stand te komen. Er is behoefte aan een trefzekere methode om te weten welke ketenprojecten kansrijk zijn. Keteninformatisering is zo'n methode. Toepassing leidt tot trefzekere ketencommunicatie die ketenuitval en fouten voorkomt, en bovendien tot méér privacybescherming door waar mogelijk de koppelbaarheid van persoonsgegevens te beperken.

De methode Keteninformatisering is toepasbaar op elke vorm van ketensamenwerking, ook binnen complexe professionele organisaties. Informatie-uitwisseling volgens Keteninformatisering is te realiseren in elke technische infrastructuur, bijvoorbeeld internet.

Overige begrippen *Identiteitsbeheer; Ketensamenwerking; Methode; Privacy; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

* **9799** ***An Integrative Perspective on Information Management***

Rik Maes

(Artikel) Department of Information Management, University of Amsterdam, Amsterdam, 2007. PrimaVera Working Paper 2007-09
April 2007

Informatiemanagement

Information management is an integrative discipline, connecting all information related issues of an organization. Its integrative nature is investigated through a generic framework linking strategy and operations and also business and technology.
The core issues of information management and the position of the CIO as the integrating agent are discussed. Future perspectives on information management are delineated and an appeal is made for responsible information management in organizations as well as in society in general.

Overige begrippen *Chief Information Officer; CIO; Negenvlaksmodel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Primavera

~ http://primavera.fee.uva.nl

Tekst op internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ http://imwww.fee.uva.nl/~pv/PDFdocs/2007-09.pdf

** 9743 *Intieme technologie; De slag om ons lichaam en gedrag*

Rinie van Est

(Essay) Rathenau Instituut, Den Haag, 2014. ISBN 9789077364529

Ethiek

De grens tussen mens en machine begint zo langzamerhand te vervagen. Hetgeen de vraag oproept: hoe dichtbij mag technologie komen? En ook: hoe ver laten we technologie gaan?

Dit essay beoogt de publieke en politieke discussie aan te jagen over een golf van nieuwe producten die nu al over u heen rolt en dat de komende jaren zal blijven doen. Het gaat in op de trend dat technologie zich in snel tempo tussen, zeer dicht bij en zelfs in ons nestelt, steeds meer over ons te weten komt en zelfs menselijke trekjes krijgt. We zijn kortom mens-machinemengsels geworden: cyborgs.

Overige begrippen *Technologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.rathenau.nl/publicaties/publicatie/intieme-technologie-de-slag-om-ons-lichaam-en-gedrag.html

Mens en machine, weblog FD

~ http://fdtechnopolis.wordpress.com/2014/01/13/mens-en-machine/

Weblog intieme technologie

~ http://intiemetechnologie.wordpress.com/

* 8299 *Het is tijd voor meer regels*

Rob Meijer

(Column) Digitaal Bestuur, 2008. april 2008

Regelgeving

Op het terrein van informatievoorzienrng en automatisering is bijna niets in de wet geregeld, en dat zou wel moeten.

Wat is onder andere te regelen?
1 een verplichte uitvoeringstoets vóór informatieverplichtingen aan een andere overheid worden opgelegd.
2 het verplichte gebruik van architecturen en standaarden.
3 een goede informatievoorziening over de informatievoorziening.
4 de bekostiging van de infrastructurele informatievoorzieningen binnen de overheid, zoals netwerken, basisregistraties en technische beheervoorzieningen als DigiD.

Overige begrippen *Informatiebeheer; Informatievoorziening; Keteninformatisering.*

* 9991 *The Italian certified e-mail system*

Roberta Falciai en Laura Liberati

(Artikel) Geraadpleegd 9-okt-2015 / Website internet business law services (IBLS), 2006. This article was first published in the Digital Evidence Journal, Volume 3 Number 1, 2006, 48 - 53 (http://www.digitalevidencejournal.org)

Certified e-mail system

E-mail has become the communication method par excellence. Correspondingly, the need for legal protection has started to press urgently during the last years. Trade operators, public administrations as well private citizens have experienced the increasing necessity, on the one hand, to intensify their electronic communications, and on the other hand, to be assured that the communication effectively took place. Prior to February 2005, however, the traditional (paper) registered letter represented the only method which proved mail delivery to the actual addressee.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *CEP; Certified e-mail; Certified e-mail provider; E-mail; Kenbaarheid; Nonrepudiation; Onweerlegbaarheid; PKI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artkel op internet

~ http://www.ibls.com/internet_law_news_portal_view.aspx?s=latestnews&id=1681

** **10195** ***Je hebt wél iets te verbergen; Over het levensbelang van privacy***

Maurits Martijn en Dimitri Tokmetzis

(Publicatie) de Correspondent Bv, 2018.

Privacy

Privacy is het meest bedreigde mensenrecht van onze tijd. In dit boek wordt blootgelegd welke gegevens allemaal worden weggegeven en aan wie. En, belangrijker nog: welke ingrijpende gevolgen dat heeft.

(Link verwijst naar de druk uit 2016)

Overige begrippen *Big data; Datalek; Doelbinding; Inlichtingendienst; Mensenrechten; Onrechtmatige verwerking; Persoonlijke levenssfeer; Persoonsgebonden informatie; Persoonsgegeven; Sociale media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bits of Freedom

~ https://www.bof.nl/

Site Correspondent

~ https://decorrespondent.nl/209/nee-je-hebt-wel-iets-te-verbergen/6428004-ab2d5fc2

Versie 2016 in PDF

~ https://www.harriebaken.nl/pdf/Maurits-Martijn-Dimitri-Tokmetzis-Je-hebt-wel-iets-te-verbergen-De-Correspondent-20

** **9611** ***Johannes Papritz (1898-1992) und die Entwicklung der Archivwissenschaft nach 1945***

Nils Brübach

(Artikel) Der Archivar, 1998. nr 51

Archivaris

Korte biografie van Johannes Papritz, geschreven ter gelegenheid van het feit dat hij honderd jaar daarvoor geboren was. Papritz is onder andere bekend van het 4 delige werk "Archivwissenschaft" uit 1976.

Deze biografie is interessant vanwege het beeld dat naar boven komt in hoeverre de rol van archivarissen onafhankelijk is van het tijdsgewricht waarin zij leven. In de basis blijft het werk het opnemen, selecteren, toegankelijk maken, bewaren en beschikbaarstellen van informatie (zie het OAIS model). Het doel en de doelgroep waar zij het voor doen wordt bepaald door de cultuur en de samenleving van het moment waarin hij leeft.

Overige begrippen *Actor; Archivistiek; Ethiek; Gedragscode; Undercurrent.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (niet te downloaden)

~ http://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=mdp.39015072446787;skin=mobile - page/587/mode/1up

Nachlass Papritz

~ https://internet.archivschule.uni-marburg.de/papritz/index.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **8576** ***Juridische wegwijzer; Archieven en musea online***

Annemarie Beunen en Tjeerd Schiphof

(Publicatie) © 2006 Taskforce Archieven/Museumvereniging, 2006. ISBN-10: 90-78763-01-9
ISBN-13: 978-90-78763-01-7

Intellectueel beheer

Deze wegwijzer is verdeeld in een theorie- en een praktijkdeel. Hoofdstuk 1 bevat de theorie van het recht, terwijl de praktijk aan bod komt in de hoofdstukken 2 en 3.

Hoofdstuk 1 behandelt de rechtsgebieden waarmee erfgoedinstellingen als gebruikers van beschermd materiaal te maken kunnen krijgen, zoals auteursrecht en naburige rechten. Ook worden Creative Commons-licenties behandeld en het probleem van de verweesde werken. Daarnaast komen bovendien de bescherming van persoonsgegevens en het portretrecht aan bod. In dit eerste hoofdstuk worden niet alleen juridische hindernissen besproken, maar ook de kansen die het recht aan erfgoedinstellingen biedt. Op de online toepassingen die zij ontwikkelen, genieten zij namelijk soms zelf ook weer rechtsbescherming, zoals bescherming voor databanken, waardoor mogelijkheden ontstaan tot exploitatie van de collectie en (indien wenselijk) het vragen van gebruiksvergoedingen daarvoor.

Hoofdstuk 2 zet de diverse soorten materiaal op een rij waarmee archieven en musea in hun collectie het meest te maken hebben. Achtereenvolgens wordt behandeld hoe men in de praktijk juridisch correct te werk kan gaan bij het digitaliseren en online zetten van kunstwerken en foto's, tekstmateriaal, kranten(knipsels), bouwtekeningen, aardrijkskundige kaarten, muziek en geluidsopnamen, films, documentaires en televisieprogramma's.

In hoofdstuk 3 worden tot slot modelbepalingen gegeven: wat kan op welk moment al goed worden geregeld met het oog op het online zetten van materiaal (zoals in een bruikleen- of schenkingscontract)? Ook komt aan de orde wat er op een website moet staan, zoals een disclaimer en gebruiksvoorwaarden.

De wegwijzer sluit af met een index, die verwijst naar de paragrafen waarin begrippen nader aan bod komen.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beeldrecht; CC; Contract; Creative commons; Gebruiksvergoeding; Intellectueel eigendom; Naburige rechten; Openbaarheid; Portretrecht; Privacy; Verweesd werk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over deze publicatie

~ http://www.taskforce-archieven.nl/projects/juridischewegwijzer/documenten

Publicatie op internet

~ http://www.taskforce-archieven.nl/document.aspx?id=/WIU/Juridische wegwijzer/JuridischeWegwijzerPrint.pdf

* **9675** ***Kiezen***

Marcel Wissenburg

(Lezing / oratie / college) Amsterdam, 2013. Lezing voor Studiedagen Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland, Amsterdam, Gemeentearchief, 11 juni 2013

Archivaris

Het is de tragiek van de archivaris dat hij of zij iets wil worden wat hij of zij niet kan worden: een ambtenaar die niet hoeft te kiezen, enkel veilig mag keuren. Wie zich blind staart op het beeld van de archivaris als dienaar des volks, als neutrale bewaker van het geheugen van een gemeenschap, geeft zich over aan wishful thinking, steekt zijn kop in het zand, of, in de nettere academische termen die ik eerder gebruikte, stelt ethiek boven ontologie.

De archivaris is im Grunde een politicus en geen ambtenaar. Misschien niet ieder uur van iedere dag - maar op het moment dat keuzes gemaakt moeten worden, op het moment dat het instinct gilt om regels en richtlijnen, op dat moment heeft de archivaris pas een echte keuze: vluchten voor de vrijheid, of moed tonen, mens zijn en de verantwoordelijkheid voor de constructie - niet bescherming, niet bevriezing, maar voortdurende constructie - van het archief omarmen.

En dan de droefheid. Een archief beheren vraagt om fundamentele politieke keuzes, te beginnen met: voor wie bewaar je eigenlijk? De functie en identiteit van een archief zijn politieke kwesties, het archief is een machtsmiddel,

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

een instrument, een arsenaal - zo althans kijkt een beetje politicus ernaar. De makers, financiers en leveranciers willen meestal alleen het goede nieuws bewaren, de bronnen van trots; ieder compromis met hen betekent een onherstelbaar verlies. De historici willen alles bewaren, en zijn nooit tevreden te stellen. Het grote publiek wil inzien wat nu hip is en morgen wil het iets anders.

Een beetje politicus weet een compromis in te zetten als wapen in plaats van als oplossing. Dat werkt via wat heet de Nobele Leugen. Plato wist dat de gewone man of vrouw nooit zou accepteren dat iedereen een vaste, voorbestemde plaats in een harmonische wereldorde toekomt op basis van aangeboren intellectuele capaciteiten. Daarom stelde hij voor een leugen om bestwil te vertellen, een leugen in het algemeen belang: de leugen dat mensen zijn geboren met een ziel van goud, zilver of brons en dat daar toegang tot functies in de maatschappij van afhangt - want domme mensen geloven nu eenmaal eerder in sprookjes dan in de bittere waarheid.

Wie zich niet wil wijsmaken dat compromissen iets anders zijn dan een tijdelijke wapenstilstand, moet bereid zijn het compromis als wapen in te zetten - en dat betekent de nobele leugen inzetten: publiek, historici en leveranciers overtuigen dat een compromis winst voor iedereen is, zelfs als alleen het archief wint.

Droef, maar een beetje archivaris is al van zoveel droefenis getuige geweest, dan kan dit er ook nog wel bij.

Overige begrippen *Electie; Ethiek; Filosofie; Gedragscode; Informatiefilosofie; Ontologie; Orde; Selectie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op site Wissenburg

~ http://www.wissenburg.org/pdf/kvan2013.pdf

** **10668** ***Koninklijk besluit van 4 September 1823, no. 7,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Vastgesteld 4-sep-1823 / Staatssecretarie, Brussel, 1823.

Administratieve organisatie

Regeling waarbij de inrichting van de ambtelijke organisatie en de vorming van het archief (het geheel van informatiehuishouding) inclusief ordeningsstelsel (Verbaalstelsel 1823) werd vastgesteld,

De ambtelijke organisatie moest per 1 januari 1824 zo ingericht zijn (art LI)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefstelsel; Archiefvorming; Archivistiek; Bureaucraat; CIO; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Ordeningsstelsel; Registratuur; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823.*

* **10147** ***Een kwestie van vertrouwen; VPRO Tegenlicht***

Jos de Putter

(Documentaire) Uitzending 10-sep-2017 / VPRO, 2017. VPRO Tegenlicht 2016-2017 - Kwestie van vertrouwen [20170910]
Zo 10 sep 21:05 VPRO - 44 min

Vertrouwen

Door fake news, gehackte verkiezingen en leugens van wereldleiders heeft het vertrouwen in politici, media en bedrijven een dieptepunt bereikt. Is dat nog te herstellen?

In 2017 gebeurde iets opmerkelijks. Volgens het mondiaal opererende communicatie- en marketingbureau Edelman daalde voor het eerst sinds de start van de 21e eeuw het vertrouwen van burgers in politici, media en bedrijven. Dit concludeerden zij op basis van onderzoek dat het bureau al jaren produceert voor hun jaarlijkse ‘Trust Barometer‘. Harde feiten hebben concurrentie gekregen van ‘alternative facts’, waarin machtsbeluste politici als Trump, Poetin en Erdogan grossieren, Twitterbots en buitenlandse hackers blijken verkiezingen te hebben gemanipuleerd.

De vraag is of dit vertrouwensverlies inherent is aan ons huidige bestaan in de ‘infosphere’. Als wij toestaan dat we

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

een verzameling data worden, dan zijn we daarmee uiteraard manipuleerbaar. En als direct gerichte reclame op social media op het onderbewustzijn kan inspelen, dan kan dat met politieke beïnvloeding tijdens verkiezingen ook. Cambridge Analytica, het bedrijf dat analyse van social mediagebruik inzette voor de Trump-campagne en het Brexit-referendum, heeft dat inmiddels genoegzaam bewezen.

Is dat dan slecht? Facebook en Twitter maken het mogelijk dat iedereen meepraat over politiek. Is dat niet juist waar democratie om draait? Het is van belang om een beter begrip van de werking van sociale media te krijgen en uit de online informatie-bubbel te komen; zelfkennis en een kritische kijk op onze eigen vooroordelen lijken daarbij cruciaal.

Een analyse over hoe we het vertrouwen verloren zijn en hoe we dit weer terug zouden kunnen winnen.

Met: Ran Cohen (voormalig Israëlisch veiligheidsagent en veiligheidsadviseur), Richard Edelman (CEO communicatie- en marketing bureau Edelman), Luciano Floridi (filosoof Oxford Internet Institute), Arent Jan Hesselink (general manager Edelman Nederland), Michal Kosinski (psycholoog en datawetenschapper Stanford Universiteit) en James Williams (voormalig chief technology officer bij Google en onderzoeker ‘Ethics of Persuasion’ aan het Oxford Internet Institute).

Overige begrippen *Fake news; Infosphere; Nepinformatie; Trust; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/afleveringen/2017-2018/kwestie-van-vertrouwen.html

* **10254** ***Law As an Affordance: The Devil Is in the Vanishing Point(s)***

Mireille Hildebrandt

(Artikel) Bepress {tm), 2016.

Affordance

This Reply to Critics takes the vantage point of "affordances" to respond to the reviews of five noted scholars of law, philosophy and political science to Smart Technologies and the End(s) of Law: Novel Entanglements of Law and Philosophy. The reply interacts with the points made, by revisiting the dependencies between law and its technological embodiment, insisting that we cannot take for granted that the upcoming onlife world of preemptive computing will "afford" a Rule of Law that safeguards the testability and contestability of subliminal decisionmaking, without, however, falling prey to economic, political, social or even technological determinism.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Philosophy; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op Bepress

~ https://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/78/

Werk van Hildebrandt

~ https://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/

** **8205** ***Leidinggeven aan professionals? Niet doen!; Over kenniswerkers, vakmanschap en innovatie***

Mathieu Weggeman

(Publicatie) Scriptum management, Schiedam, 2008. ISBN-13: 9789055943524

Management

Door het voortdurend stijgende opleidingsniveau krijgen we steeds meer kenniswerkers in Nederland. De vloeren van onze organisaties worden in toenemende mate bevolkt door professionals en het aantal organisaties dat kennisintensief genoemd mag worden, groeit nog steeds: r&d labs, hightech-, ict- en mediabedrijven, organisaties voor zakelijke dienstverlening, gezondheidszorg- en onderwijsinstellingen, beleidsontwikkelende instanties, et cetera

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

In al die organisaties moet leiding gegeven worden, zeggen de managers. 'Niet doen', zegt Mathieu Weggeman, 'professionals zijn al gemotiveerd. Ze hebben jaren gestudeerd om eindelijk te mogen doen waar ze zo enthousiast over zijn. Pas op dat u dat enthousiasme niet verprutst! Daar bedoel ik mee: faciliteer de kenniswerkers in plaats van hun werkprocessen alsmaar te plannen en te controleren. Dat betekent: zorg ervoor dat ze niet te veel lastig gevallen worden met formulieren, rapportenschrijverij, regels en procedures, dan komt de productiviteit en kwaliteit vanzelf. Waarom? Omdat echte professionals liever iets goed dan iets fout doen.'

'Natuurlijk horen we de laatste tijd gloedvolle betogen over het afschaffen en verminderen van het aantal regels en procedures, laaien de discussies over de Rijnlandse werkcultuur versus het Anglo-Amerikaanse businessmodel weer op en worden er voortdurend Paarse Krokodillen geïdentificeerd, maar zelden wordt de vraag beantwoord hoe de coördinatie dan wel geregeld moet worden. Mijn antwoord is: door te sturen op een collectieve ambitie.'

Het gaat in 'Leidinggeven aan professionals? Niet doen!' over dienend leiderschap, over de kenmerken en eigenaardigheden van professionals, over hun belangrijkste productiefactor: kennis, over een van hun moeilijkste taken: innoveren en over vakmanschap, meesterschap en altijd maar blijven leren.

Mathieu Weggeman heeft inmiddels veel boeken en artikelen geschreven over leidinggeven aan professionals, het verzilveren van creativiteit, innovatie en kennismanagement. Dit boek is de accolade.

Overige begrippen *Innovatie; Kennis; Kennismanagement.*

Primaire term

Term die wordt begrepen zonder dat die exact kan worden gedefinieerd;
Term die niet of nauwelijks afleidbaar is uit iets anders.

Overige begrippen *Independently Understandable; Lemma; Taal; Woord.*

* **10561** ***De loyale ambtenaar is de dood in de pot***

Bernard Bennink

(Artikel) Trouw 30-jan-2022.

Bestuurscultuur

Een nieuwe bestuurscultuur heeft een kritische ambtelijke laag nodig. En die is er niet, stelt Bernard Bennink vast, na 35 jaar ervaring.

Overige begrippen *Ambtenaar; Bureaucratische werkelijkheid; Bureaucratisme; Cultuur; Hindermacht; Management; Organisatiecultuur; Tegenmacht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Opiniestuk op de site van Trouw

~ https://www.trouw.nl/opinie/de-loyale-ambtenaar-is-de-dood-in-de-pot~bbaaf1f2/

* **10525** ***Making Information Transparent as a Means to Close the Global Digital Divide***

Soraj Hongladarom

(Artikel) Minds and Machines / Kluwer Academic Publishers, 2004. Volume 14 Issue (1), 85-99

Transparancy

The digital divide - roughly the inequality of access to and benefiting from the new information and communication technologies - has generated a lot of debates and discussion in today's world. According to Toby Arquette, there has been an explosion of talks, conversations, reports, research works, media coverage, and so on about the issue:

A convenience sample of newspapers, journal articles, newswires, and similar mass media sources in the Lexis-Nexis database from January, 1990 to December, 2000, reveals that 14,123 addressing the digital divide appeared. Even more revealing is the explosion in frequency in coverage of the digital divide issue: 1995, 3 stories; 1996, 31 stories, 1997, 43 stories; 1998, 316 stories; 1999, 2054 stories; 2000, 11,676 stories. This represents almost a 3000% increase in issue coverage since 1995. As of July 2001, 4,457 stories are devoted to the digital divide issue

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

(Arquette, 2002: 9).

It is quite clear that stories about the digital divide has a strong appeal to the public imagination. This is perhaps due to the fact that information and communication technologies (ICTs) have pervaded very deeply in the lives of an increasingly greater number of people, especially in the poorer countries.
2
In this paper, I would like to offer yet another perspective to this already well worn topic, perspective that ties it with the emerging field of philosophy of information, especially information ethics. More specifically, I will concentrate myself on the global digital divide - roughly, the disparity in access to the information and communication technologies between the developed and developing countries or societies. I will try to argue that a reason why the so-called information poor remain where they are is because, following Albert Borgmann (1999), the so-called information poor already possess a vast resource of information, and, following Hernando de Soto (2000) the rich resource of information available to them is locked up and cannot be fully utilized. Hence, Floridi's brand of information ethics that takes the infosphere as central to ethical concerns needs to be qualified. Finding out how to solve this problem also involves venturing into the more established philosophical endeavors concerning global justice, because one is now dealing with the problems emerging from the (unequal) relations among cultures and nations of the world (O'Neill, 2000; Hongladarom, 2001).

Overige begrippen *Access; Digital divide; Inequality.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google Scholar

~ https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=5SGKVL8AAAAJ&citation_for_view=5SG
AJ:qjMakFHDy7sC

Teks op internet (PDF)

~ pioneer.netserv.chula.ac.th/~hsoraj/web/Making%20Info%20Transparent.pdf

* **10143** ***The Master Algorithm; How the Quest for the Ultimate Learning Machine Will Remake Our World***

Pedro Domingo

(Publicatie) Penguin, London, 2017. Verschenen in 2015

Algorithme

Algorithms increasingly run our lives. They find books, movies, jobs, and dates for us, manage our investments, and discover new drugs. And in the world's top research labs and universities, the race is on to invent the ultimate learning algorithm: one capable of discovering any knowledge from data, and doing anything we want, before we even ask.

Machine learning is the automation of discovery-the scientific method on steroids-that enables intelligent robots and computers to program themselves. No field of science today is more important yet more shrouded in mystery. Pedro Domingos, one of the field's leading lights, lifts the veil for the first time to give us a peek inside the learning machines that power Google, Amazon, and your smartphone. Step by step, he assembles a blueprint for the future universal learner-the Master Algorithm-and discusses what it means for you, and for the future of business, science, and society.

If data-ism is today's rising philosophy, this book will be its bible. The quest for universal learning is one of the most significant, fascinating, and revolutionary intellectual developments of all time. The Master Algorithm is the essential guide for anyone and everyone wanting to understand not just how the revolution will happen, but how to be at its forefront.

Overige begrippen *Artificial language; Artificiële Intelligentie; Big data; Dataficatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (The Master Algorithm)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Master_Algorithm

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **8888** ***Mathematical Formula for Justice Proves the Importance of ESI in Civil Litigation***

Ralph Losey

(Essay) 30-aug-2009 / e-Discovery Team, 2009. Geraadpleegd 31 augustus 2009

E-discovery

We cannot hold back technology. We cannot stop innovation. We cannot stop the information explosion. It is not a viable strategy to wish that everyone would just use the phone and stop sending emails. It is not a viable strategy to reach deals of incompetence with opposing counsel and pretend like paper discovery is good enough. It is not good enough. It is, in Plato's words, like settling for the dim shadows of things seen by firelight, instead of direct vision of the things themselves in the clear light of the Sun. No. We must embrace change, while still remembering and honoring the past. We must ride the tidal wave, not shake our fist at the clouds. This is our best formula for successful competition on a global scale and our best formula for Justice.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Electronically-stored information; ESI; Evidence; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://ralphlosey.wordpress.com/2009/08/30/mathematical-formula-for-justice-proves-the-importance-of-esi-in-civil-litig

* **5914** ***Media dienstverlening op maat; Beheer van digitale rechten verandert distributie van 'digitale content'***

Hans van Thiel

(Artikel) Computable 12-dec-2003.

Digital Rights Management

Het beheer van rechten op digitale media (digital rights management) omvat creatie, beheer, distributie en handhaving van toegang tot 'digitale content'. Het gaat dan om muziek, films, spellen op de pc, mobiele telefoon of ander afspeelapparaatmaar ook om bijvoorbeeld internet cursussen en bedrijfsinformatie.
Digitale inhoud is, in tegenstelling tot gedrukte en analoog opgeslagen 'content', gemakkelijk te kopiëren en te verspreiden. Vooral die herdistributie is een bedreiging voor de hele waardeketen. Aanvankelijk werd geprobeerd om met kopieerbeveiliging de oude band tussen inhoud en drager te herstellen. Dat heeft om allerlei redenen nooit goed gewerkt en met de komst van internet en nieuwe formaten voor digitale inhoud werd de drager ook steeds onbelangrijker. Recentelijk is de oplossing gezocht in algemene heffingen op computers en opslagmedia, maar dit is omstreden en nauwelijks een 'zakelijk model' te noemen. 'Digital rights management' (drm) is dan een veel beter alternatief dat naast bescherming tegen piraterij ook nieuwe mogelijkheden biedt om inkomsten te genereren. Dit is het best te illustreren met enkele voorbeelden.

Overige begrippen *Auteursrecht; DRM; Encryptie; Intellectueel beheer; Intellectueel eigendom; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://computable.paypernews.nl/daily/2003/12/12/CMP/10/articles/artikel_CMP_00_20031212_10_49.php

** **9784** ***Mediawijsheid; De ontwikkeling van nieuw burgerschap***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) versie 1-jul-2005 / Raad voor Cultuur, Den Haag, 2005. med-2005.02498/1

Mediawijsheid

Van media-educatie naar mediawijsheid

Overige begrippen *Informatiewijsheid; Kennis; Media-educatie; Vaardigheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site.

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/mediawijsheid-de-ontwikkeling-van-nieuw-burgerschap

Rapport op internet (30/9/2020, werkt niet meer link rot)

~ http://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Mediawijsheid.pdf

Zie site Raad voor Cultuur (30/9/2020, werkt niet meer, link rot)

~ http://www.cultuur.nl/adviezen/media/mediawijsheid/item867

* **10141** ***Medienwechsel; Vom Nutzen und Nachteil der Sprache für die Schrift***

Christoph Windgätter

(Publicatie) Kulturverlag Kadmos, Berlin, 2006. (Berliner PROGRAMM einer Medienwissenschaft)

Schrift

Kaum etwas hat die europäische Theoriebildung in den letzten Jahrzehnten so intensiv beschäftigt wie das Thema der Schrift. Eine Entwicklung, die sich vor allem den veränderten, weil computerisierten Bedingungen des Schreibens selber verdankt. Denn längst sind es numerische Codes und elektrische Schaltungen, die bei all den Buchstabenmassen über Sein oder Nicht-Sein entscheiden. Anlass genug, einen Blick in Vergangenheiten zu werfen, die uns solche Medienwechsel voraus haben. Christof Windgätters Buch widmet sich eben dieser Aufgabe: Systematisch differenziert und nahe am historischen Material verfolgt es jenen doppelten Übergang, den das 19. Jahrhundert von der Sprache zur Schrift als einen von der Philosophie zur Medientheorie eingeleitet hat. Seine Referenzautoren sind zunächst Hegel und Saussure. Während ersterer als Sprachphilosoph gelesen wird, der um Begriffe wie Geist, Ausdruck oder Mitteilung kreist, kommt der zweite als Systemlinguist in den Blick, der Sprache nicht nur immanent analysiert, sondern sie dazu als sein Objekt allererst erfindet. Zusammengenommen aber fungieren beide als eine Art Kontrastfolie, vor der sich dann mit Nietzsche eine dritte Position abhebt. Sie markiert den Wechsel von der Sprach- zur Schrifttheorie; ja mehr noch: An ihr wird gezeigt, wie sich der Ex-Philologe über Sinn- und Strukturfragen hinaus dem Problem ihrer Medialität zu stellen beginnt - aus physiologischer, ästhetischer und technischer Perspektive: bezogen auf den Leib des Schreibers, das Corpus der Schrift und die Mechanik ihrer Schreibgeräte.

Overige begrippen *Filosofie; Mediatheorie; Mediawetenschap; Medienwechsel; Onthechting; Semiotiek; Taal; Techniek; Teken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie

~ http://archiv.ub.uni-marburg.de/ep/0002/article/view/1148/1093

Zoeken via Google

~ https://www.google.de/search?q=medienwechsel+windg%C3%A4tter&oq=medienwechsel+windg%C3%A4tter

* **10323** ***Messages sent, and received? Changing perspectivesand policies on US federal email as record and the limits of archival accountability***

Jesse A. Johnston en David A. Wallace, Ricardo L. Punzalan

(Artikel) Archival Science, 2019. December 2019, Volume 19, Issue 4

Accountability

The 2016 US Presidential elections may have presented the most prominent illustration of email and recordkeeping in public perception, but they offer only the most recent and public story of emails as records. This article offers an overview of the development of email as a government record in the USA, as well as the evolving archival perspectives on email and political accountability. Archivists have been contending with email for over 30 years, and from its earliest days in the US political usage, email has presented a complex array of recordkeeping and archival challenges, and we trace the changing archival perspectives and regulatory situations around email as a record in the USA over the past three decades. In this investigation, we explore questions about how and why officials create or destroy email, how email records are appraised, and whether or not preserved emails can be meaningfully accessed. In light of these questions, we argue that the archival tenet of accountability is tenuous at best in the face of the changing technological and political challenges presented by email as a record

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Appraisal; Capstone; Electronic recordkeeping; E-mail.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10502-019-09318-8

* **9898** ***Misschien kun je er ook zo naar kijken; Een denk-essay over de betekenis van ict voor burgers en overheid***

Bas Haring

(Essay) versie 21-nov-2014 / Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2014.

E-overheid

Dit essay bestaat uit een serie reflecties over de veranderende relatie tussen overheid en burger als gevolg van ict. Er is allicht al veel over dit onderwerp geschreven en het is onmogelijk om volledig over dit onderwerp te zijn, maar het is mijn ambitie om een aantal thema's opnieuw of op een ander manier onder de aandacht brengen. "Misschien kun je er ook zo naar kijken", is de grondhouding geweest van deze overpeinzingen.

Bij het schrijven van dit essay heb ik bewust regelmatig voor parabels gekozen: korte verhalen die thematiek op een toegankelijke manier uitleggen. Ik geloof in de kracht van parabels; ze zijn verhelderend en plezierig om te lezen. Dat vind ik belangrijker dan uitentreuren verwijzen naar externe bronnen. Ten slotte is dit een essay: een probeersel. Reflecties die het overwegen waard zijn maar die geen bewezen waarheden zijn. Maar ik zal beginnen met een aantal ruwe uitgangspunten inzake de overheid en inzake ict.

Bevat van algemeen naar bijzondereen aantal overwegingen bij de volgende begrippen:

- Menselijkheid (abstract)
- Routine en dienstbaarheid (overheid)
- Contact (van overheid naar burgers)
- Degelijkheid (van overheid naar burgers)
- Transparantie (van burgers naar overheid)
- Participatie ((burgers onderling)
- Identiteit (individu)

Overige begrippen *Communicatie; Cultuur; Ethiek; Filosofie; Gebruik; ICT; Identiteit; Informatiefilosofie; Transparante overheid; Transparantie; Vaardigheid.*

Identiteit

De identiteit die ik voel - en die veel minder geografisch van aard is dan vroeger - loopt niet meer in de pas met mijn identiteit bij de overheid.

Overige begrippen *Cultuur.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-k ook-zo-naar-kijken/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-ook-zo-naar-kijken.pdf

Site overheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/11/21/essay-bas-haring-misschien-kun-je-er-oo kijken.html

* **9660** ***Modernisering van de overheid; brief van de staatssecretaris van onderwijs, cultuur en wetenschap en de minister van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Brief van 7-jul-2009 / Tweede Kamer, 2010. Kamerstukken 29362

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Waardering

In de brief van 7 juli 2009 van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, werd u geïnformeerd over enkele maatregelen om de informatie-huishouding van de overheid te moderniseren. De brief was gebaseerd op adviezen van de Raad voor Cultuur en de Raad voor het openbaar bestuur. Het kabinet heeft zich in de brief ten doel gesteld om binnen de kaders van de Archiefwet 1995 over te gaan tot versnelling van de modernisering van de informatiehuishouding.

De maatregelen om te komen tot versnelling zijn als volgt geformuleerd:
1.op orde brengen van de kaders voor informatiehuishouding en versterken van de samenwerkingin de informatie- en archiefketen;
2.implementeren van digitaal documentbeheer op alle beleidskernen in een periode van vijf jaar;
3.wegwerken van archiefachterstanden in de komende tien jaar.

Overige begrippen *Methode; Selectie; SIO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KST 20362-186 Bijlage op de site van de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-93915.html

KST 20362-186 Brief aan de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-186.html

KST 20362-186 Hoofddossier

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/29362

* **10543** ***De modieuze papierloze overheid is synoniem geworden voor verslonzing***

Martin Sommer

(Column) Volkskrant 8-okt-2021.

Verwaarlozing

Deze week ontbrak het in Den Haag weer niet aan booswichten. Het rapport van accountantskantoor PwC was verschenen, over het verdwenen memo Palmen. Dat is een notitie waarin een juriste van de Belastingdienst in 2017 had geconcludeerd dat de overheid met de hardvochtige bejegening in de kindertoeslagenaffaire totaal fout zat. Het memo dook pas drie jaar later op.
Topambtenaar Jaap Uijlenbroek blijkt nu de inhoud van het memo te hebben besproken, terwijl hij tijdens het parlementair onderzoek naar de toeslagenaffaire verklaarde dat hij het nooit had gezien. Zoals vaker in deze affaire regende het typeringen als ‘meineed’, ‘cover-up’, ‘rookgordijn’ en ‘zwijgcultuur’.

Overige begrippen *Onachtzaamheid; Onvoorzichtigheid; Onwetendheid; Verslonskosten; Verslonzing*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale Volkskrant

~ https://digitalekrant.volkskrant.nl/volkskrant/1381/article/1460745/55/1/render/?token=7ea0b1ecb13566bc1e0fdf40e62
atform=ios&vl_app_id=be.persgroep.devolkskrant&vl_app_version=5.0.3

* **9621** ***Moments of Risk: Identifying Threats to Electronic Records***

David Bearman

(Artikel) Archivaria, 2006. Archivaria 62
ISSN: 1923-6409

Archiefbeheer

The author left the field of electronic records a decade ago, and has returned to survey the landscape of what at that time appeared to be a battleground of irreconcilable positions. Since 1997, significant areas of agreement seem to have emerged. This paper identifies six agreed 'moments of risk,' which occur at critical state transitions in the life of records: at capture, maintenance, ingestion, access, disposal, and preservation. It examines the literature of the past decade to identify the commonly held criteria by which records can be known to have survived such moments of risk unscathed. By locating widely accepted critical points in the life of records and the criteria by which we can

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

assure ourselves that our management methods have succeeded, it hopes to make way for tests that could be agreed between proponents of different strategies.

Overige begrippen *Wijziging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria 62: Moments of risk

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12912/14148

* **9865** ***Morality and Machines: Perspectives on Computer Ethics***

Stacey L. Edgar

(Publicatie) Jones and Bartlett Publishers, Sudbury, MA, 1997.

Ethica

Morality and Machines, examines the moral issues that emerge from the influence of computers and technology on society today. The text provides an ethical foundation upon which readers can develop informed opinions about software piracy, computer crimes, artificial intelligence and more. With in-depth analysis of current moral and social problems, this text is an ideal resource for readers interested in philosophy, technological sciences, and computer ethics This book is unique in that it takes seriously the need to lay a sound ethical basis for dealing with the technology of computers. The first two chapters of the book take on various positions that challenge the possibility of ethics, and meet them head-on with counterarguments. The possibility of a viable ethics having been defended, Chapter 3 examines the most promising approaches to ethics, so that the explorer in the new realm with have appropriate tools and, if necessary, weapons at hand. At the end of the chapter, suggestions are given for approaching any ethical problem. Once armed, the adventurer is ready to investigate the various parts of the new country, described in the remaining chapters of the book.

Overige begrippen *Computer ethics; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking SpringerLink

~ http://link.springer.com/article/10.1023/A%3A1008324720727

~ http://link.springer.com/article/10.1023%2FA%3A1010087013821

OCLC World Cat

~ http://www.worldcat.org/title/morality-and-machines-perspectives-on-computer-ethics/oclc/856778196

* **9311** ***My keynote at 27C3***

Rop Gonggrijp

(Lezing / oratie / college) Chaos Computer Club congres, Berlijn, 2010. Keynote tijdens het Chaos Computer Club congres 27 december 2010 te Berlijn

I-governance

As we enter uncharted terrain, we are the first generation in a long time to see our leaders in a state of more or less complete helplessness. Most of today's politicians realize that nobody in their ministry or any of their expensive consultants can tell them what is going on anymore. They have a steering wheel in their hands without a clue what - if anything - it is connected to. Meanwhile the brakes are all worn out and the windy road at the bottom of the hill approaches. Politics is becoming more and more the act of looking at least slightly relaxed while silently praying the accident will happen sometime after your term is up.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Complexiteit; Hindermacht; Klokkenluider; Stemcomputer; Tegenmacht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keynote op internet

~ http://rop.gonggri.jp/?p=438

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9870** ***Naar grip op ICT; Parlementair onderzoek naar ICT-projecten bij de overheid - Eindrapport***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2014. Vergaderjaar 2014 - 2015 nr. 33 326

ICT

De tijdelijke commissie ICT constateert dat de rijksoverheid de besturing en beheersing van projecten met een belangrijke ICT-component niet op orde heeft. Het geheel van ICT organisaties bij de rijksoverheid is chaotisch en ondoorzichtig. Taken en verantwoordelijkheden zijn versnipperd en onduidelijk. De commissie stelt vast dat nieuwe projecten zo snel mogelijk door een sluis moeten, waar ze ook kunnen worden tegengehouden.

De rijksoverheid heeft haar ICT-projecten vaak niet in de hand voor wat betreft de kosten, de tijd of zelfs het eindresultaat. Omdat een financieel overzicht op overkoepelend rijksniveau sinds 1995 niet meer wordt opgesteld, ontbreekt inzicht in ICT-kosten. Niemand weet hoeveel de Nederlandse overheden aan ICT uitgeven. Daarom ook weet niemand hoeveel geld gemoeid is met mislukkingen. Ook de Tweede Kamer maakt haar controlerende taak niet waar door een gebrek aan deskundigheid op ICT-gebied en desinteresse voor het onderwerp. Bovendien schiet de informatievoorziening van het kabinet aan de Kamer regelmatig tekort.

De belangrijkste aanbeveling van de commissie om orde in de chaos te brengen is daarom de oprichting van een tijdelijke ICT-autoriteit: het BIT (Bureau ICT-toetsing). Geen nieuw bureaucratisch orgaan - het BIT zal juist een kleine, efficiënte en slagvaardige organisatie moeten zijn, opgehangen aan het (kleine) ministerie van Algemene Zaken. Gedurende een periode van vijf jaar zal het BIT alle projecten van de rijksoverheid boven de 5 miljoen euro waarbij de ICT component een belangrijke rol speelt, toetsen aan de hand van tien basisregels. Deze regels zorgen ervoor dat goed wordt nagedacht over het hoe en waarom van een ICT-project, vóórdat het van start gaat.

Naast dit voorstel doet de commissie nog een groot aantal aanbevelingen die in samenhang zorgen voor een betere besturing en beheersing van ICT-projecten van de rijksoverheid. Deze hebben betrekking op de rol van de Tweede Kamer, een meer centrale sturing van het ICT beleid van de rijksoverheid, de manier waarop uit te voeren projecten gekozen worden, het inzicht in de kosten en baten ervan, de ICT-kennis bij de rijksoverheid en het aanbestedingsbeleid en contractmanagement rond ICT-projecten. Wat dat laatste betreft: anders dan in eerdere onderzoeken besteedt de commissie uitgebreid aandacht aan het aanbestedingsbeleid van de rijksoverheid rondom ICT-projecten, dat aanmerkelijk doeltreffender kan en moet worden ingericht.

De commissie signaleert regelmatig een ongebreideld ICT-enthousiasme, maar ook een Tweede Kamer die om beleid vraagt zonder het belang (of de kosten) van ICT voor de uitvoering te beseffen. Betrokken bewindspersonen doen vervolgens regelmatig toezeggingen, die niet op ICT technische haalbaarheid zijn getoetst. Eventuele tegenspraak van ambtenaren komt niet voor of bereikt de top niet. Vervolgens zetten departementen "onmogelijke opdrachten" uit, die bedrijven doorgaans toch uitvoeren in de wetenschap dat later meerwerk volgt. De zeldzame keren dat leveranciers opdrachtgevers voor problemen willen behoeden, wordt er niet naar hen geluisterd.

Commissievoorzitter Ton Elias: "We zochten naar een rode draad en patronen van fouten bij de ICT-projecten van het Rijk. Vooral met de bedoeling om oplossingen aan te dragen, die herhaling kunnen voorkomen. Eerdere pogingen om steeds maar weer terugkerende ICT-ellende aan te pakken hebben helaas gefaald. We hopen dat de Tweede Kamer nu een keer doorzet en onze aanbevelingen in samenhang overneemt. Gebeurt dat niet, dan blijft dit doorzieken, zo vreest onze commissie"

Overige begrippen *Aanbesteding; Controleerbaarheid; Corruptie; Ethiek; Projectmanagement; Verantwoordelijkheid; Verantwoording; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Commissie op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/nieuws/kamernieuws/newspage2966_eindrapport_tijdelijke_commissie_ict

Eindrapport op internet

~ http://www.tweedekamer.nl/images/33326-5-Eindrapport_181-239826.pdf

Persbericht

~ http://www.tweedekamer.nl/images/Persbericht_15_oktober_2014_10_181-239831.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **7949** ***Nadere regels rondom digitale archivering***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) 5-okt-2006 / Regionaal Archief Nijmegen, Nijmegen, 2006. Versie 2.3

DOB

Sinds eind 2004 werkt Gemeente Nijmegen aan de implementatie van het 'DOB', een applicatie voor digitale Document Opslag en Beheer. Dit systeem zal medewerkers op gebruikersvriendelijke wijze ondersteunen bij het genereren, gebruiken, hergebruiken, opslaan en beheren van documenten die ontstaan tijdens de uitvoer van werkprocessen. De gemeente Nijmegen heeft aanbesteed op een applicatie die de kwaliteit heeft van een zogenaamde 'Records Management Applicatie (RMA). Hierbij werden de ReMANO 2004-specificaties als leidraad gebruikt, aangevuld met specifiek Nijmeegse eisen.

ReMANO-gecertificeerde software alleen is echter niet genoeg om de gewenste functionaliteit daadwerkelijk in de praktijk te kunnen bieden. Ook de gemeentelijke organisatie zélf moet anders denken en werken wil zij in staat zijn haar proces gebonden informatie digitaal beschikbaar kunnen hebben en houden. In de aanloop naar een volledig digitale wijze van werken met documenten onderscheidden we een aantal fasen waarin organisatieonderdelen zich kunnen bevinden.

Elk van de fases kent specifieke eisen waaraan dient te zijn voldaan alvorens een organisatieonderdeel erin mag gaan werken. Deze eisen worden in dit document uiteengezet. Daarbij wordt gekeken naar verschillende categorieën: de eisen spelen enerzijds een rol tijdens het traject dat documenten afleggen vóórdat zij in het DOB worden opgenomen en maken anderzijds ook gecontroleerde overdrachtsmomenten richting het RMA zelf mogelijk. Tot slot waarborgen zij vervolgens een adequate beheercyclus. Afhankelijk van de fase waarin een organisatieonderdeel zich bevindt, zijn zij zwaarder of lichter.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Digitale Documenten Opslag en Beheer; Documentbeheer; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); ReMANO 2004.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de gemeente Nijmegen

~ http://www2.nijmegen.nl/mmbase/attachments/421712/20061005_RAN_Nadere_regels_rondom_digitale_archivering_sionid=F1068E4D580362E1ACED8590686F32E5

Toelichting op de site gemeente Nijmegen

~ http://www2.nijmegen.nl/wonen/geschiedenis_archeologie/Archief/vakgenoten/digitale_archivering

** **9918** ***(Natte) handtekening: niet-onbelangrijk bestuursrechtelijk randverschijnsel***

Olaf Schuwer

(Column) Binnenlands Bestuur 20-jan-2015.

Rechtmatigheid

De vulpen, balpen en ander handmatig schrijfgerei: het verdwijnt in ras tempo uit het straatbeeld. Handschriften bestaan bijna niet meer, aangezien toetsenborden (na een sluipende doch onverbiddellijke opmars) de verbinding vormen tussen de schrijvende hand en het digitale papier. Inderdaad: het handschrift is ingeruild voor het digischrift. Gedurende de jaren dat uw scribent nog de status van leerling-schrijver had en basiskennis vergaarde op -wat toen nog heette- de lagere school, werd bij het beoordelen van schriftelijk werk naast een cijfer voor de cognitieve prestatie ook een waardering toegekend voor de beeldkwaliteit van het geschrevene. Met het cognitieve deel van de waardering zat het in de regel wel snor. De beeldkwaliteit liet steevast te wensen over. Het woord "spijkerschrift" was toen aardig in zwang en op ondergetekende van toepassing. Dus ja, het toetsenbord kwam ook voor mij als een geschenk uit hogere regionen.

De wetgeving waar het Nederlandse openbaar bestuur aan zit vastgeklonken, ontwikkelt zich niet met gelijke snelheid als de hierboven geschetste maatschappelijke ontwikkelingen. Er bestaat voor gemeenten niet zoiets als een Bedrijfswet of Wet op de Scanstraat. Gemeenten die zich presenteren als "bedrijf" moeten het nog steeds doen met de Gemeentewet, opgericht in 1851.

De indruk bestaat, dat dit niet in alle gemeentehuizen even goed bekend is. Hopelijk is in diezelfde gebouwen wel bekend dat de bestuursrechter, indachtig de scheiding van machten, aan hem voorgelegde besluiten toetst aan de

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

wet. Het is niet aan hem om de redelijkheid of deugdelijkheid van de wet te toetsen. Dat is namelijk de taak van de wetgever zelf.

En dan wordt vroeg of laat een blik in (jawel) de Gemeentewet geworpen. Deze wet bevat een groot aantal bepalingen met betrekking tot de inrichting en organisatie van Nederlandse gemeenten. Twee van deze bepalingen gaan over het ondertekenen van uitgaande stukken, en wel de artikelen 32a en 59a. Daarnaast kent de Algemene wet bestuursrecht (Awb) hier en daar een bepaling hierover.

Overige begrippen *Beroep; Bestuursrecht; Bezwaar; Elektronische handtekening; Handtekening; Natte handtekening; Schrift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op de site van Binnenlands Bestuur

~ http://www.binnenlandsbestuur.nl/ambtenaar-en-carriere/kennispartners/bestuursacademie-nederland/%28natte%29-har niet-onbelangrijk.9460486.lynkx

* **2380** ***Netwerkorganisaties bedreigen democratie***

Arre Zuurmond

(Artikel) Automatisering Gids 17-sep-1999.

Democratie

Een netwerkorganisatie heeft het imago plat, informeel en menselijk te zijn. Dat is slechts schijn. De onderliggende centraal aangestuurde informatiestructuur zorgt voor een niet eerder gekende beheersing. Er ontstaat een netwerk van informatieverbindingen. De macht van organisaties neemt toe. Om deze macht in de hand te houden moet er worden geknokt voor een 'tegenpartij'. Die komt er niet vanzelf.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Controleerbaarheid; Countervailing power; Eigenaar; Infocratie; Keteninformatisering; Ketensamenwerking; Netwerkorganisatie; Organisatie; Procesketen; Samenwerken; Tegenmacht; Toezicht; Verantwoordelijkheid.*

* **10557** ***New ethics to understand and regulate digital technologies***

Luciano Floridi

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Geraadpleegd 8-jan-2022 / Website Joinexpeditions.como, 2021.

Digital ethics

Luciano Floridi, Professor of Philosophy and Ethics of Information at the University of Oxford, talks about why ethics matter.

While some fundamental ethics never change, the field needs to be upgraded as society and technology evolve. Digital ethics is the study of how digital technologies modify ethics.
Classical ethics focuses on the agent of an action while modern ethics focuses on the recipient of that action. Digital ethics, instead, focuses on the relationship between the two entities.

Artificial intelligence represents an extraordinary form of agency. While it remains unclear whether artificial agents can behave ethically, the ethical implications of designing and implementing these systems are noteworthy.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Autonomy; Ethics; Filosofie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

~ https://www.joinexpeditions.com/exps/542?utm_source=t.co&utm_campaign=LucianoFloridi

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **7805** ***New Ways of Working - WOWs***

Carl E. Weise

(Weblog) AIIM Knowledge Center Blog, 2007.

RIM

The agricultural age has come and gone. The industrial age has done the same. There is little disputing that we are now in the information age. It is said that there will be more information created in the next two years than in the whole history of civilization. A theme that is discussed is that successful companies will not be the ones that have the best information, anymore, but the ones that can manage the avalanche of information - separating the valuable information from the rest.

Ten records management principles that will need to be followed for organizations to be successful in this new information age.

These ten principles include:
* Records will be routinely created, shared, used and stored in electronic form
* There will be an increase in individual responsibility for managing information; only one copy of an information object will be stored; there will be greater use of short cuts and hyperlinks; a the culture of sharing information encouraged
* Access to information will be controlled; there will be increased oversight using audit trails; there will be backup and recovery of computer systems (actually testing recovery processes before they are needed); users will share information except where access cannot be permitted for a defined reason (such as sensitive information)
* 'Capture' is the process of declaring, classifying and storing a record; information will be indexed (metadata will be applied to the records); indexing will be based on the organization's taxonomy and thesaurus; ERM will require the minimum possible effort from users
* File structures (classification scheme) will increase sharing, improve access and collaborative working; users will be able to define file structures suitable for their local business needs; records management professionals will ensure that the file structure in constantly updated
* Powerful searching capabilities will be available and will operate across the entire IT infrastructure; search capabilities will find information without precise details; search capabilities will be subject to access controls
* Every information item will have an 'owner' responsible for its management, protection and eventual disposal; owners will provide guidance on use of the information; information governance will need regular reviews
* Retention schedules will govern information removal; archiving and disposal actions will be scheduled automatically; retention schedules will be reviewed annually
* Collaborative working features, - a working practice whereby individuals work together to a common purpose to achieve business benefits-, will be available to users who need them; will requires a flexible culture; workflow will be used for routing records; different workflow capability levels will be implemented; collaboration will be implemented alongside ERM
* The software and organizational structure will support the environment envisaged in the ERM policy statement.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; RIM; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://aiimknowledgecenter.typepad.com/weblog/2007/05/new_ways_of_wor.html

* **10297** ***The New Wilderness***

Maciej Cegłowski

(Essay) Gepubliceerd 10-jun-2019 / Idle Words, 2019.

Ambient privacy

The need to regulate online privacy is a truth so universally acknowledged that even Facebook and Google have joined the chorus of voices crying for change.

Overige begrippen *Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Essay op internet

~ https://idlewords.com/2019/06/the_new_wilderness.htm

Website Idlw Words

~ https://idlewords.com

* **3948** ***Het nieuws passeert de persoon; Privacy***

Hans Marijnissen

(Artikel) Trouw 25-mei-2001.

Privacy

De Nederlandse media zijn over het algemeen terughoudend met het noemen van namen van verdarchten of het publiceren van privé-gegevens van publieke figuren. De vrijheid van meningsuiting legt het af tegen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Maar onder invloed van Europese rechtspraak kan die omzichtigheid afkalven.

Overige begrippen *Grondrecht.*

* **9864** ***The nonsense of 'knowledge management'***

T.D. Wilson

(Artikel) Information Research, 2002. 8(1), paper no. 144
1368-1613
October 2002

Kennismanagement

Examines critically the origins and basis of 'knowledge management', its components and its development as a field of consultancy practice. Problems in the distinction between 'knowledge' and 'information' are explored, as well as Polanyi's concept of 'tacit knowing'. The concept is examined in the journal literature, the Web sites of consultancy companies, and in the presentation of business schools. The conclusion is reached that 'knowledge management' is an umbrella term for a variety of organizational activities, none of which are concerned with the management of knowledge. Those activities that are not concerned with the management of information are concerned with the management of work practices, in the expectation that changes in such areas as communication practice will enable information sharing.

Overige begrippen *Definieren; Informatie; Information; Information management; Kennisintensieve organisatie; KIO; Knowledge management; Tacit Knowledge.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://InformationR.net/ir/8-1/paper144.html

Issue 8

~ http://www.informationr.net/ir/8-1/infres81.html

* **10223** ***Nullen en enen; De ondergang van het patriarchaat***

Sadie Plant

(Publicatie) Uitgeverij Contact, Amsterdam, 1998. ISBN: 9789025424350

Emancipatie

Aan de hand van het leven van Ada Lovelace, dochter van Lord Byron en profeet van de computer en de chip, beschrijft Plant de geschiedenis van de computertechnologie, waarin juist vrouwen een bepalende rol hebben gespeeld. Daarom zullen volgens Plant de oude verschillen tussen mannen en vrouwen, tussen natuur en technologie, drastisch geherdefinieerd moeten worden. En dat is wat zij doet in dif manifest over de relatie tussen vrouwen en machines: zij voorspelt de ondergang van het patriarchaat.

Overige begrippen *Computergeschiedenis; ICT; Transitie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zoeken via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=%22nullen+en+enen%22+ondergang+van+het+patriarchaat+%22sadie+plant%22&t=ffhp8

**** 10010** ***Om de integriteit van het Openbaar Bestuur***

C.I. Dales

(Lezing / oratie / college) Congres VNG, Apeldooorn, 1992. Toespraak van de Minister van Binnenlandse Zaken drs. C.I. Dales op het congres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, juni 1992 te Apeldoorn

Openbaar bestuur

Wat mij als minister van Binnenlandse Zaken zeer bezig houdt en beroert is de integriteit van het Openbaar Bestuur. Het lijkt mij goed om in deze kring van bestuurders vandaag over dit thema, dat eigenlijk onze voortdurende aandacht behoeft, te spreken. Een thema dat uitstijgt boven de beleids-themata, die bij gelegenheden als dit VNG-congres gebruikelijk zijn.

Integriteit van het bestuur is immers niet van nature gegeven. Zij kan op verschillende manieren onder druk komen te staan. Het gaat mij daarbij niet zozeer om fraude en corruptie in het bestuur - maar vooral om machtsbederf. Ik moet wellicht wat duidelijker worden over het begrip "machtsbederf". Fraude en corruptie zijn zwaar beladen termen, die een afgebakende strafrechtelijke inhoud hebben. Machtsbederf is breder, het draagt het element van ontbinding, verval, vervaging van normen, in zich. Het gaat mij om het sluipend gevaar van bezoedeling van de ambtelijke en politieke reputatie, van aantasting van integriteit van bestuurders, van ontkenning van de hoge waarden waarvoor de democratische rechtsstaat staat. Machtsbederf kan 'in the end' leiden tot gecorrumpeerd worden, corruptie en fraude.

Overige begrippen *Bestuurlijke integriteit; Corruptie; Democratie; Detournement de pouvoir; Fraude; Integriteit; Machtsbederf; Rechtsstaat; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/om-de-integriteit-van-het-openbaar-bestuur

Site CAOP

~ https://www.caop.nl/app/uploads/2019/04/Om_de_integriteit_van_het_Openbaar_Bestuur.pdf

Tekst bij integriteitoverheid.nl (onvindbaar)

~ http://www.integriteitoverheid.nl/fileadmin/BIOS/data/Speeches%20en%20presentaties/speechministerdalescongresvng

**** 817** ***De omwenteling die niet kwam; Verkenning van het bestuursbeleid bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, 1969-2009***

J.F. Schrijver

(Proefschrift) Boom, Meppel, 2015.

Beleid

Hij onderzocht niet zozeer het decentralisatiebeleid zelf als wel de ontwikkeling van de 'bestuurstheorie' daarachter: de veronderstellingen over de relatie tussen overheid en samenleving die dit beleid verklaren. Een van die centrale veronderstellingen was dat Binnenlandse Zaken (BiZa, Schrijver laat de 'Koninkrijksrelaties' consequent achterwege) dit van bovenaf kon organiseren, via klassieke hiërarchische overheidssturing.

De centrale conclusie van zijn proefschrift vertelt waarom 'de omwenteling' niet kwam: 'Binnenlandse Zaken is niet blind voor maatschappelijke ontwikkelingen en complexe verhoudingen, maar bij het scheiden van de markt kiest het ministerie voor klassiek overheidsbestuur.' Juist veertig jaar lang terugvallen op dezelfde 'klassieke' bestuurstheorie heeft ervoor gezorgd dat nogal wat beleid de mist inging, zo toont Schrijver bijna uitputtend aan. 'Hoelang blijft eenzelfde visie op de relatie tussen overheid en samenleving houdbaar en hoelang blijft die visie desondanks voortbestaan?', vraagt hij zich enigszins retorisch af.

Overmatige regelzucht
Het begon allemaal anders. 'Toen ik binnenkwam, was de hoofdoriëntatie van het ministerie juist aan het kantelen',

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

zegt Schrijver. ‘Draaide eerst alles om wetgeving en financiële verhoudingen, vanaf de jaren tachtig domineerden interbestuurlijke betrekkingen en decentralisatie. In die tijd werden gemeenten permanent lastiggevallen door vakdepartementen. De vijfhonderd zoveel specifieke uitkeringen die er toen nog waren, illustreren dat. BiZa trok zich die overmatige regelzucht aan en ontpopte zich tot hoeder van de gemeentelijke autonomie. Want die dreigde te worden verzwolgen, met alle gevolgen voor de lokale democratie van dien. Want als de gemeenteraad niets meer te zeggen heeft, wie gaat er dan nog stemmen of wordt zelf raadslid? Dat soort doembeelden leefden toen. Ook bij mij. Ik vond dat we een dam moesten opwerpen tegen de gevaren waardoor de lokale democratie ten onder dreigde te gaan.’

Om de machtsbalans tussen rijk en gemeenten te herstellen, werd decentralisatie het streven. BiZa ontpopte zich tot hoeder van de gemeentelijke autonomie. Een hele reeks programma’s en projecten volgde. Halverwege de jaren tachtig ontstond bijvoorbeeld het project D’gemeenten, een soort nationale ideeënbus voor decentralisatie, deregulering en experimenteren met beleid. De Decentralisatie-impuls van begin jaren negentig maakte decentralisatie tot object van onderhandelingen. Ook dat was nieuw. Gemeenten ‘mochten’ een taak overnemen tegen tien procent budgetkorting, zodat departementen eraan konden ‘verdienen’.

Middelpunt
Decentralisatie groeide uit tot een wondermiddel. Het was de werkzame stof tegen interne verkokering (integraal beleid), het verving generiek nationaal door specifiek lokaal beleid (maatwerk), het droeg bij aan een overheid die snel inspeelt op de veranderende werkelijkheid (slagvaardigheid) en het vergrootte de herkenbaarheid van het bestuur (democratisering).

‘Zeker in bestuurskundige kringen was toen al duidelijk dat voor het oogsten van al deze heerlijkheden meer nodig was dan decentralisatie alleen’, zegt Schrijver. De dominante bestuurstheorie bleef die van wat hij in zijn proefschrift government noemt: extern was BiZa het middelpunt van een bestuurskundig universum, intern een piramide waar ‘het gebeurt’ aan de top en waar oorzaak en gevolg het product zijn van een vaststaande bestuursdoctrine. ‘Het besef drong door dat dit niet alleen de mindset was binnen BiZa, maar ook binnen gemeenten. Als dat zo was, dan betekende decentralisatie van beleid niet noodzakelijkerwijs beter beleid. Dit inzicht stimuleerde de discussie over de vraag wat er nog meer nodig was.’

Zo groeide het ‘andere geluid’ binnen BiZa. Schrijver illustreert de dominante en de onderstroom binnen BiZa fraai aan de hand van twee directies: Bestuurlijke en Financiële Organisatie (BFO) en Interbestuurlijke Betrekkingen (IB). Bijna een kwart eeuw vertegenwoordigden ze twee denkrichtingen binnen het departement. De eerste moest de organisatorische en financiële structuren van het binnenlands bestuur bewaken en ontwikkelen.

De tweede was verantwoordelijk voor afstemming tussen rijksarrangementen en lokale behoeften. ‘BFO begint doorgaans te redeneren vanuit de doctrine, vanuit de rechtsregel of de structuur en beveelt de bestuurspraktijk daarnaar toe te buigen. IB heeft van nature veel gevoel voor de grilligheid van de praktijk’, schrijft Schrijver.

Speelde deze discussie zich nog af binnen de lijntjes van het binnenlands bestuur, nog ingewikkelder werd het met de ontdekking van de samenleving als zelfstandige factor van betekenis. Op de golven de individualisering, de opkomst van het internet en de gegroeide mondigheid van burgers, kon het niet anders of de bestuurstheorie moest verschuiven van government naar governance, zo klonk het uit kringen van bestuurswetenschappers.

Er kwam een meer open, verkennende en op samenwerking gerichte bestuursstijl aan. Het is deze omwenteling waarop de titel van Schrijvers proefschrift slaat: zij kwam niet. Hij beschrijft 24 projecten binnen BiZa, waaraan de visie op bestuur kan worden getoetst. Telkens bleken projecten van het type government zo hardnekkig, ‘dat zij voortgezet werden zonder dat zij veel invloed ondervonden van de gewijzigde tijdsomstandigheden’, schrijft Schrijver.

Geen leercurve
Hoe kan dat? Schrijver wijst twee hoofdoorzaken aan. In de eerste plaats zet hij grote vraagtekens bij het lerend vermogen van de organisatie, waardoor de ontwikkeling van goverment naar governance zich niet voltrok. ‘De meeste projecten die ik onderzocht, blijken niet of nauwelijks te zijn geëvalueerd. Dan ontstaat er dus ook geen leercurve. Je zou toch als overheid moeten willen weten of beleid werkt en hoe, zodat er een ontwikkeling op gang komt. Maar dat gebeurt niet. Daarom zie je dezelfde dingen weer terugkomen. In januari verscheen de Agenda Lokale Democratie, waarin gemeenten de ruimte krijgen om te experimenteren met wet- en regelgeving. Daar ben ik helemaal voor, maar we deden het met de D’gemeenten al vanaf 1987. Maar iedereen is dat vergeten.’

Ook andere projecten die de visie op besturen richting governance hadden kunnen brengen, verdwaalden en verdwenen. Of ze nu ‘ketenregie’, ‘bedrijfsbetrokkenheid’ of ‘achterstandsproblemenbeleid’ heetten. ‘Zelf heb ik het

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

met de sociale vernieuwing van begin jaren negentig meegemaakt. Na drie jaar merkte je aan alles dat de ambtelijke leiding het wel gezien had. 'Leuk hoor, met z'n allen dewijk in, maar het speelkwartier is over. Het is nu weer business as usual', zo was de teneur. Het is een mechanisme dat me enorm heeft verbaasd.'

Minstens zo verbazingwekkend is de hardnekkigheid waarmee projecten vanuit een government-filosofie werden doorgezet. Schrijver vindt de talloze pogingen om het middenbestuur te veranderen een dieptepunt. 'Zelfs de huidige minister is er weer mee opgezadeld. Terwijl nooit de vraag wordt gesteld wie er, op een paar bestuurders na, überhaupt op die discussie zit te wachten. Dat is wel ontnuchterend.'

'Wild doen'
Een tweede belangrijke oorzaak voor het uitblijven van 'de omwenteling' komt van buiten. De opkomst van het populisme en de verstrengeling van politiek en media (de mediacratie) droegen er volgens Schrijver toe bij dat BiZa zich eerder terugtrok op oude routines dan vernieuwing nastreefde. 'Er is een verkramping opgetreden en daar heb ik daar begrip voor. Politici en media eisen optreden, waardoor bestuurders en ambtenaren in de risicoregelreflex schieten. Ik begrijp dat, maar aan de andere kant hoef je op een departement als BiZa ook weer niet te overdrijven. Op BiZa kun je best een beetje wild doen, zonder dat treinen ophouden met rijden of patiënten hun medicijnen niet meer krijgen. Hier en daar experimenteren in het openbaar bestuur, daar schrikken mensen niet van.'

Schrijvers onderzoek loopt tot 2009. Zijn laatste wapenfeit als ambtenaar was de nota 'Doe-democratie' van 2013, afkomstig van de drie jaar eerder opgerichte directie Burgerschap en Informatiebeleid. Hij sluit niet uit dat 'de omwenteling' nu toch gaande is. 'Toen we die nota schreven, was de weerklank binnen de organisatie wisselend. Maar op dit moment heeft die club de wind mee. Dat blijkt ook uit de Agenda Lokale Democratie van begin dit jaar. Vergeet niet dat die komt van een directie die van oudsher bestond uit de gestaalde kaders van de Gemeentewet, de doctrines en het provinciegrenzen tekenen. Daar komt nu zo'n agenda uit voort. Dan denk ik: we maken toch stappen voorwaarts.'

Overige begrippen *Autonomie; Decentralisatie; Informatievoorziening; Minister; Openbaar bestuur; Staatsrecht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Binnenlands bestuur
~ http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/achtergrond/achtergrond/het-kan-een-tikkie-wilder.9484324.ly

Maastricht University (repository)
~ http://pub.maastrichtuniversity.nl/363f6dde-1bf1-4770-9bb7-b028be9ec5a0

Proefschrift
~ http://digitalarchive.maastrichtuniversity.nl/fedora/get/guid:363f6dde-1bf1-4770-9bb7-b028be9ec5a0/ASSET1

Samenvatting EN (20 blz.)
~ http://digitalarchive.maastrichtuniversity.nl/fedora/get/guid:363f6dde-1bf1-4770-9bb7-b028be9ec5a0/ASSET2

Stellingen behorende bij het proefschrift
~ http://digitalarchive.maastrichtuniversity.nl/fedora/get/guid:363f6dde-1bf1-4770-9bb7-b028be9ec5a0/ASSET3

* **10040** ***On Human Dignity as a Foundation for the Right to Privacy***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy & Technology / Springer Science+Business Media, Dordrecht, 2016. Editor Letter
DOI 10.1007/s13347-016-0220-8

Privacy

The protection of privacy should be based directly on the protection of human dignity, not indirectly, through other rights such as that to property or to freedom of expression. In other words, privacy should be grafted as a first-order branch to the trunk of human dignity, not to some of its branches, as if it were a second-order right.

Overige begrippen *Dignity; Grondrecht; Informational privacy; Waardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu
~ https://www.academia.edu/24779182/On_Human_Dignity_as_a_Foundation_for_the_Right_to_Privacy?auto=downloa

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

~ http://fra.europa.eu/nl/charterpedia/title/i-dignity

* **10176** ***On the Morality of Artificial Agents***

Luciano Floridi en J.W. Sanders

(Artikel) Minds and Machine / Kluwer, 2004. 14: 349 379, 2004

Ethics

Artificial agents (Aas), particularly but not only those in Cyberspace, extend the class of entities that can be involved in moral situations. For they can be conceived of a moral patients (as entities that can be acted upon for good or evil) and also as moral agents (as entities that can perform actions, again for good or evil). In this paper, we clarify the concept of agent and go on to separate the concerns of morality and responsibility of agents (most interestingly for us, of Aas). We conclude that there is substantial and important scope, particularly in Computer Ethics, for the concept of moral agent not necessarily exhibiting free will, mental states or responsibility. This complements the more traditional approach, common at least since Montaigne and Descartes, which considers whether or not (artificial) agents have mental states, feelings, emotions and so on. By focussing directly on 'mind-less morality' we are able to avoid that question and also many of the concerns of Artificial Intelligence. A vital component in our approach is the 'Method of Abstraction' for analysing the level of abstraction (LoA) at which an agent is considered to act. The LoA is determined by the way in which one chooses to describe, analyse and discuss a system and its context. The 'Method of Abstraction' is explained in terms of an 'interface' or set of features or observables at a given 'LoA'. Agenthood, and in particular moral agenthood, depends on a LoA. Our guidelines for agenthood are: interactivity (response to stimulus by change of state), autonomy (ability to change state without stimulus) and adaptability (ability to change the 'transition rules' by which state is changed) at a given LoA. Morality may be thought of as a 'threshold' defined on the observables in the interface determining the LoA under consideration. An agent is morally good if its actions all respect that threshold; and it is morally evil if some action violates it. That view is particularly informative when the agent constitutes a software or digital system, and the observables are numerical. Finally we review the consequences for Computer Ethics of our approach. In conclusion, this approach facilitates the discussion of the morality of agents not only in Cyberspace but also in the biosphere, where animals can be considered moral agents without their having to display free will, emotions or mental states, and in social contexts, where systems like organizations can play the role of moral agents. The primary 'cost' of this facility is the extension of the class of agents and moral agents to embrace Aas.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Computer ethics; Level of abstraction; Moral responsibility; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij Academia.edu

~ https://www.academia.edu/255823/On_the_morality_of_artificial_agents

** **9880** ***On the value of data***

Grace Hopper

(Artikel) Byte, 1990. Byte Summit september 1990

Waarde

Een treffende korte analyse van Grace Hopper over het achterblijven van de juiste inschatting van de waarde van informatie.

Overige begrippen *Asset; Bewaarbelang; Kapitaalgoed; Value.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/value-data

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **10448** ***Ongekend onrecht; Verslag van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Tweede Kamer, Den Haag, 2020. Kamerstukken 35510-2

Rechtsstaat

De opdracht voor deze parlementaire ondervraging was na te gaan wat bewindspersonen wisten van de harde fraudeaanpak bij de kinderopvangtoeslag, welke sturing zij daaraan hebben gegeven en waarom het zo lang heeft kunnen doorgaan. Deze vragen worden in de hoofdtekst van dit verslag beantwoord. De Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft daarnaast de behoefte om een tweetal aanvullende constateringen te doen.

Punten
1) Grondbeginselen van de rechtsstaat geschonden
2) Informatievoorziening niet op orde
3) Ongekend onrecht

Overige begrippen *Bestuurlijke informatievoorziening; Betrouwbaarheid; Detournement de pouvoir; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Informatieplicht; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Kabinetsreactie

~ https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=00953ac2-4ae4-4cae-ba7d-afc1e1cbd523&title=Verslag%20van%20de%20Parlementaire%20ondervragingscommissie%20Kinderopvangtoeslag%kend%20onrecht%22.docx

Rapport (op de site van de Tweede Kamer (PDF)

~ https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20201217_eindverslag_parlementaire_ondervragingscommispvangtoeslag.pdf

Rapport (op de site van de Tweede Kamer (Word)

~ https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=00953ac2-4ae4-4cae-ba7d-afc1e1cbd523&title=Verslag%20van%20de%20Parlementaire%20ondervragingscommissie%20Kinderopvangtoeslag%kend%20onrecht%22.docx

* **10402** ***Ongevraagd advies over de ministeriële verantwoordelijkheid.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Gepubliceerd 15-jun-2020 / Raad van state, Den Haag, 2020. Bijlage Kamerstukken II 2019/20, 35300, nr. 78

Ministeriële verantwoordelijkheid

Uitleggen wat de overheid doet en waarom ze doet wat ze doet: het is belangrijker dan ooit. Of het nu gaat om de veiligheid van de Stint, de cijfers over zware criminaliteit onder asielzoekers, de zeventig burgerdoden in Irak, het uitkeren van de kinderopvangtoeslag door de Belastingdienst of, nog recenter, de vraag of de overheid voldoende voorbereid was op de coronacrisis: steeds spitst het debat zich op de vragen toe, wat is de relevante informatie en is deze voor iedereen beschikbaar? En wie kan op dit alles worden aangesproken? Is dat de betrokken bewindspersoon of zijn het anderen? Hoe zit het met de ambtelijke verantwoordelijkheid en deskundigheid? Heeft de Tweede Kamer voldoende grip? In de kern raken deze vragen de werking van de ministeriële verantwoordelijkheid. Gegeven de grote maatschappelijke en politieke veranderingen van de laatste decennia is publieke aanspreekbaarheid door middel van de ministeriële verantwoordelijkheid relevanter dan ooit. Om deze goed te laten werken, is een transparant en correct samenspel nodig tussen Kamerleden, kabinet en ambtenaren.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Informatievoorziening; Inlichtingenplicht; Rechtsstaat; Staatsrecht; Verantwoordelijkheid; Zorgdrager.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bericht Trouw

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

~ https://www.trouw.nl/politiek/wanneer-en-waarom-moet-een-minister-aftreden-de-raad-van-state-buigt-zich-over-hapere spelregels~b7c15a16/

Site Raad van State

~ https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@121354/w04-20-0135/

** **9818** ***The Onlife Manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 8-feb-2013 / Europese Commissie, 2013.

Infosphere

The deployment of information and communication technologies (ICTs) and their uptake by society affect radically the human condition, insofar as it modifies our relationships to ourselves, to others and to the world. The ever-increasing pervasiveness of ICTs shakes established reference frameworks through the following transformations:

1) the blurring of the distinction between reality and virtuality;
2) the blurring of the distinctions between human, machine and nature;
3) the reversal from information scarcity to information abundance; and
4) the shift from the primacy of entities to the primacy of interactions.

The world is grasped by human minds through concepts: perception is necessarily mediated by concepts, as if they were the interfaces through which reality is experienced and interpreted. Concepts provide an understanding of surrounding realities and a means by which to apprehend them. However, the current conceptual toolbox is not fitted to address new ICT-related challenges and leads to negative projections about the future: we fear and reject what we fail to make sense of and give meaning to.

In order to acknowledge such inadequacy and explore alternative conceptualisations, a group of scholars in anthropology, cognitive science, computer science, engineering, law, neuroscience, philosophy, political science, psychology and sociology, instigated the Onlife Initiative, a collective thought exercise to explore the policy-relevant consequences of those changes. This concept reengineering exercise seeks to inspire reflection on what happens to us and to re-envisage the future with greater confidence.

Overige begrippen *Herconceptualiseren; Informatiefilosofie; Panopticon; Paradigma; Re-ontologizing; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site

~ http://ec.europa.eu/digital-agenda/futurium/en/content/onlife-manifesto-being-human-hyperconnected-era

Tekst

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Manifesto.pdf

* **8489** ***Onze informatiesamenleving in wording; De uitdaging van grootschalige informatie-uitwisseling in de rechtstaat***

dr. mr. J.A.H.M. Grijpink

(Lezing / oratie / college) © 2005 J.H.A.M. Grijpink, Voorburg, 2005.

Bruikbaarheid

"Maar de kloof tussen wat we op het gebied van grootschalige informatie-uitwisseling feitelijk doen en wat nodig is, wordt eerder groter dan kleiner. Eigenlijk weten we weinig over hoe we informatie-uitwisseling op zo'n enorme schaal moeten realiseren, althans met voldoende garantie van rechtmatig gegevensgebruik."

Overige begrippen *Gebruik; Hergebruik; Rechtmatigheid; Uitwisseling.*

Keteninformatisering

Rede, uitgesproken bij de openbare aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar aan de Faculteit Wiskunde en Informatica van de Universiteit Utrecht, mede ten behoeve van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, om werkzaam te zijn op het vakgebied van Informatiekunde, in het bijzonder van Keteninformatisering in de rechtstaat.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

"Maar de kloof tussen wat we op het gebied van grootschalige informatie-uitwisseling feitelijk doen en wat nodig is, wordt eerder groter dan kleiner. Eigenlijk weten we weinig over hoe we informatie-uitwisseling op zo'n enorme schaal moeten realiseren, althans met voldoende garantie van rechtmatig gegevensgebruik."

Overige begrippen *Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Keteninformatisering.nl

~ http://www.keteninformatisering.nl

Rede op internet

~ http://www.keteninformatisering.nl/2005%20oratie%20keteninformatisering%20in%20de%20rechtstaat.pdf

** **10004** ***Op de vleugels van Icarus; Hoe techniek en moraal met elkaar meebewegen***

Peter Paul Verbeek

(Publicatie) Lemniscaat, Rotterdam, 2014.

Ethiek

Techniek plaatst ons voortdurend voor ethische dilemma's. Een recent ontwikkelde chip die de mannelijke vruchtbaarheid test, blijkt het ook mogelijk te maken om de spermacellen voor een meisje te scheiden van die voor een jongetje. Deze praktijk is nu nog verboden, maar wat gebeurt er als er straks een doe-het-zelf-apparaatje voor geslachtskeuze komt? En wat te denken van de Google-bril die ons direct alle beschikbare informatie geeft over de mensen en dingen om ons heen? Wat gaat dit betekenen voor menselijke relaties, voor de openbare ruimte?

Er bestaat geen onafhankelijk, vooraf gegeven kader waarmee we dergelijke technologieën kunnen beoordelen. Iedere innovatie dwingt ons tot nieuwe afwegingen. Het heeft weinig zin om de vraag te stellen of we een bepaalde technologie wel of niet hadden moeten toelaten tot de samenleving. Als iets eenmaal is uitgevonden, dan is de wereld al veranderd en moeten we ook onszelf opnieuw uitvinden. Doordat echoscopie ons verantwoordelijk maakt voor aangeboren ziektes, bijvoorbeeld, veranderen ethische beslissingen rondom abortus. De eye-opener van dit boek is het inzicht dat de techniek zélf ethisch geladen is. We moeten leren omgaan met nieuwe technologieën, zoals Icarus moest leren vliegen met zijn wassen vleugels.

"Er bestaat geen onafhankelijk kader waarmee we dergelijke technologieën kunnen beoordelen. De moraal beweegt mee met de techniek. We vliegen hoe dan ook 'op de vleugels van Icarus' en het is de kunst om verstandig te leren navigeren. Wie alleen heel hard "nee" roept tegen een nieuwe technologie, draait aan een stuur dat nergens op aangesloten is."

Overige begrippen *Filosofie; Hybride; Hybriditeit; Informatiefilosofie; Mediatheorie; Moraal; Techniek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lemniscaat

~ http://www.lemniscaat.nl/Non-fictie/Filosofie/titels/9789047706304/Op%20de%20vleugels%20van%20Icarus

Univeristeit Twente

~ https://www.utwente.nl/nieuws/!/2014/4/325602/op-de-vleugels-van-icarus

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=Op+de+vleugels+van+Icarus%3B+Hoe+techniek+en+moraal+met+elkaar+meebewegen++Paul+Verbeek&t=ffsb

** **8969** ***Op zoek naar de herinnering; Verantwoordingssystemen, content-intensieve organisaties en performance***

Geert-Jan van Bussel en Ferdinand Ector

(Proefschrift) Helmond, 2009.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verantwoording

Dit proefschrift richt zich op de verantwoordingsfunctie in content-intensieve organisaties en de rol die content (documenten en archiefdocumenten) daarin vervult. Het bevat een weergave van het onderzoek in hoeverre de performance van bedrijfsprocessen binnen dergelijke organisaties, zowel in doel- als in rechtmatigheid, kan worden verbeterd. Dit kan door het optimaliseren van de content value chain, de processen die de kwaliteit van content waarborgen. Het afleggen van verantwoording aan legitieme fora (de overheid, de aandeelhouders, de rechterlijke macht, de maatschappij), ongeacht het moment in de tijd, een belangrijke prestatiedoelstelling is voor content-intensieve organisaties. Daarvoor is de kwaliteit, de beschikbaarheid en de begrijpelijkheid van content, essentieel. Ze ontwikkelden een model van een verantwoordingssysteem waarmee de kwaliteit, de context, de beveiliging, de logistiek en het behoud van content kan worden benaderd. Toepassing van het model leidt er toe dat content gebruikt kan worden om de rechtmatigheid van het handelen van content-intensieve organisaties aan te tonen en om de doelmatigheid van de bedrijfsprocessen te verbeteren. Met deze studie wordt een stevige basis voor de implementatie van Enterprise Content Management in content-intensieve organisaties gelegd. Daarnaast wordt het voor deze organisaties mogelijk verantwoording af te leggen en compliance (de aantoonbaarheid van het naleven van de bestaande wet- en regelgeving) te realiseren.

Overige begrippen *Archieffunctie; Compliance; Content value chain; Doelmatigheid; Informatiewaardeketen; Metadata; Metadataschema; Organizational memory; Prestatiemeting; Rechtmatigheid; Records Management; Terminologie; Verantwoordingsfunctie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek op internet

~ www.vbds.nl/2009/12/07/op-zoek-naar-de-herinnering-verantwoordingssystemen-content-intensieve-organisaties-en-pe

Kaft

~ http://www.vbds.nl/downloads/Kaft.jpeg

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

uva

~ http://www.uva.nl/actueel/agenda.cfm/0CC484B6-1321-B0BE-6841FEE32C9A42D8

* **9251** ***Orwell in the Archives: Memory, Records, and Politics***

Randall C. Jimerson

(Lezing / oratie / college) Website Dundee University, Dundee, 2007. Paper Presented at the 2007 Annual Conference of the International Council on Archives Section on University and Research Institution Archives, University of Dundee, Scotland, August 14, 2007

Bewaarbelang

In some societies people who commit history can be jailed, or even made to 'disappear.' Remembering unpleasant truths is illegal. Thus, memory becomes a political act, charged with social meaning.

Overige begrippen *Archivistiek; Bewaarbelang; Controleerbaarheid; Ethiek; Geheugen; Interpreteerbaarheid; Memoricide; Openbaarheid; Transparantie; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ICA / SUV Conference 2007 - University of Dundee, Scotland Conference Papers

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/conference_papers.htm - rcj

Tekst op internet

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/papers/jimerson_randall.htm - fn1

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9959** ***Overal robots; Automatisering van de liefde tot de dood.***

Lambèr Royakkers en Floortje Daemen, Rinie van Est

(Publicatie) Datum publicatie 15-mei-2012 / Boom Lemma Uitgevers, Den Haag, 2012. ISBN 978-90-5931-833-5

Robotica

Politici en beleidsmakers moeten nu gaan inspelen op de wereldwijde roboticarevolutie. Als we weten welke taken we in Nederland wel door robots willen laten uitvoeren, en welke niet, kan Nederland optimaal gebruik maken van de kansen van de wereldwijde roboticarevolutie.
Dat blijkt uit Overal robots. Automatisering van de liefde tot de dood, een inventarisatie van roboticaontwikkelingen: thuis, in de zorg, in het verkeer, bij de politie en bij de krijgsmacht.
Nu al worden robots gebruikt voor politietaken en ontmantelen ze explosieven. In de toekomst zullen ze er ook voor zorgen dat we langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Ze zullen de wegen veiliger maken. Ooit nemen ze ons smerige, saaie of gevaarlijke werk over.
Maar om dit werkelijkheid te laten worden, moet er nog wel veel gebeuren, volgens de auteurs van Overal robots.

Overige begrippen *Automatisering; Cultuur; Ethiek; Moraal; Technologie; Werkgelegenheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definities

~ http://www.ifr.org/service-robots/

over de publicatie

~ http://www.rathenau.nl/publicaties/publicatie/overal-robots-automatisering-van-de-liefde-tot-de-dood.html

Publicatie (PDF)

~ http://www.rathenau.nl/fileadmin/user_upload/rathenau/Publicaties/Technology_Assessment/2012/OveralRobots.pdf

Rathenau Instituut.

~ http://www.rathenau.nl/

* **9739** ***Panopticon: Illusie van privacy***

Peter Vlemminx

(Documentaire) Uitzending 9-jan-2014 / BNN / Peter Vlemmix, 2013. Duur 44 minuten

Privacy

Het internet is een steeds belangrijker netwerk dat deel van het dagelijks leven wordt op welke manier dan ook. Twee aspecten komen vaak aan de orde: het hebben of verkrijgen van anonimiteit en het garanderen van privacy. Als deze aspecten aandacht krijgen, dan is het vaak in negatieve zin. Peter Vlemmix heeft er een uur durende documentaire aan gewijd met zijn kijk op privacy.

De Dikke van Dale omschrijft privacy als: de persoonlijke vrijheid, het ongehinderd, alleen, in eigen kring of met een partner ergens kunnen vertoeven; gelegenheid om zich af te zonderen, om storende invloeden van de buitenwereld te ontgaan, een toestand waarin een mens er zeker van is dat zonder zijn toestemming zo weinig mogelijk andere mensen zich op zijn terrein zullen begeven. Vooral op het laatste gaat Vlemmix tijdens zijn documentaire in.

'Ik heb niks te verbergen hoor…' is een vaak gehoord antwoord van Nederlanders als het om privacy gaat. Maar is dat wel zo? Als metafoor voor zijn verhaal heeft Vlemmix gekozen voor het Panopticon.

Panopticon is een architectonisch principe van de 18e eeuwse verlichtingsfilosoof Jeremey Bentham. Het gebouw bestaat uit een toren gepositioneerd in het midden met daaromheen ringen van cellen. Het Panopticon maakt het mogelijk groepen te controleren en bestuderen, maar ook te vergelijken. Betham beschreef zijn Panopticon principe als 'a new mode of obtaining power of mind over mind, in a quantity hitherto without example'. De opzet van Bentham zou veel doeleinden kunnen dienen zoals bijvoorbeeld: een gevangenis, een school, een werkplaats of een hospitaal. Tegenwoordig wordt het principe van een Panopticon vaak gebruikt bij een koepelgevangenis waar een wachttoren in het midden staat.

De principes van een Panopticon zijn:

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Individualisering: Elk individu heeft een vaste plaats en ziet geen medebewoners.
Volledige zichtbaarheid van het geïsoleerde individu: Het individu wordt gezien zonder zelf te zien. Hij is object van informatie en wetenschap.
Asymmetrische machtsrelatie met de opzichter: Het gebouw is zo geconstrueerd dat de opzichter de individuen ziet, maar zij hem niet, sterker, zij vermoeden zijn aanwezigheid alleen maar.
Machtsmaximalisering: Het is onnodig dat er permanent een opzichter is. Het besef dat men gecontroleerd kan worden, verzekert rust en orde. Individuen passen hun gedrag aan, omdat zij gezien kunnen worden.
Een Panopticon voelt nauwelijks als onderdrukkend aan.

Veel van de bovenstaande principes komen aan de orde in de documentaire. Aan het woord komen onder andere internet-journalist Alexander Klöpping, onderzoeksjournalist Brenno de Winter, internet-denker Rob van Kranenburg en strafpleiter Inez Wezki. Ook wordt de vergelijking met buurland Duitsland gemaakt. Zijn we in Nederland naïef? Is Nederland een Panopticon of is het hebben van privacy straks een keuze? Bekijk de documentaire en oordeel zelf …

Overige begrippen *Beveiliging; Inlichtingendienst; Panopticon; Surveillance; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Peter Vlmmix

~ http://petervlemmix.nl/

Zie ook

~ http://denisdoeland.com/2012/11/05/achtergrond-panopticon-de-docu-over-jouw-privacy/

* **9920** ***The paradox of selection in the digital age***

Titia van der Werf en Bram van der Werf

(Essay) IFLA WLIC, Lyon, 2014. Paper presented at: IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge in Session 138 - UNESCO Open Session. In: IFLA WLIC 2014, 16-22 August 2014, Lyon, France.

Selectie

With this essay, the authors aim to contribute to the digital preservation thinking by highlighting some of the aspects of the digital environment that seem pertinent to digital heritage. It gives a high-level perspective of changes in the way digital content is produced, consumed and perceived. With the massive shift towards open data and open access, the changes in the logic of economics and the thriving of digital consumerism, it asserts that digital waste production and the corresponding carbon footprint are becoming a huge challenge in the digital age. In particular, the authors state that since digital waste and assets cannot be distinguished from each other, this poses a greater preservation challenge than technology obsolescence or other digital preservation issues. According to them, the traditional models for selecting and preserving content as heritage no longer apply. Being digital flips the selection model from production filtering to consumption filtering. The authors propose the trias hereditaria - a collaboration framework between the information industry, the public authorities and the cultural heritage institutions - to balance the forces at play in the digital environment and to stimulate digital behaviour in positive ways. Raising awareness, cleaning-up waste and personal archiving are examples of measures that can help promote digital heritage. This essay is meant to be thought-provoking and to advance the collective thinking looking for answers to the challenges of digital preservation. To that effect, it is written in a style inspired by Nicholas Negroponte's Being Digital and draws heavily from his work and terminology.

Overige begrippen *Digital asset; Digital preservation; Digital waste; Open access; Open data; Preservation; Vernietigen; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1042

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **10327** ***Paradox. A Digital Analytics Documentary***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Geraadpleegd 23-nov-2019 / Van Bussel Document Services VOF, Helmond, 2019. Filmed at SUPERWEEK 2019 (Monday, January 28 - Friday, February 1)

Narration: Avinash Kaushik

Big data

Een inspirerende maar ook verontrustende video over Big Data analyse en de verschillende paradoxen die hierdoor ontstaan. Zoals het feit dat staten volledige surveillance willen reageren op basis van dat zonder enige transparantie (denk aan China), maar dat ICT-bedrijven die analyses uitvoeren (terecht, overigens) aan allerlei beperkingen worden onderworpen.

Maar ook de paradox dat meer data niet betekent dat de uitkomsten beter worden. 'It can be. If all that data is leading to Analysis Paralysis - or if it leads to falling in love with data analysis itself and forgetting real business outcomes (the reason why you got money for funding the collection of all that data). If no one is using this mountain of data for solving problems, then it's better that the data not be collected at all'.

Moeten we steeds doorgaan met het verzamelen van data?

Datakwaliteit wordt steeds belangrijker. En hoewel in business analytics de kwaliteit van data over het algemeen redelijk is (niet optimaal, dat is het nooit geweest), is het in web analytics uitermate slecht.

En uiteindelijk is data net zo goed als degene die de data interpreteert. Datakwaliteit alleen zegt niet zo heel veel als de interpretatie hapert, bij de mens of bij het algoritme.

Wat absoluut nodig is, is een nieuw digitaal sociaal contract gebaseerd op wederzijdse transparantie tussen staten en hun burgers.

Genoeg voer om over na te denken en verplichte kost voor ieder data scientist.

Overige begrippen *Big Brother; Data science; Datamining; Ethics; Gegevensbescherming; Paradox; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Documentaire op Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?time_continue=1907&v=FqOam0BsGH0&feature=emb_logo

Site vbds

~ https://www.vbds.nl/2019/11/23/paradox-a-digital-analytics-documentary/

* **10703** ***Participatory data stewardship***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ada Lovelace Institute, London, 2021. 978-1-8382567-6-0

Datastewardship

Well-managed data can support organisations, researchers, governments and corporations to conduct lifesaving health research, reduce environmental harms and produce societal value for individuals and communities. But these benefits are often overshadowed by harms, as current practices in data collection, storage, sharing and use have led to high-profile misuses of personal data, data breaches and sharing scandals.

These range from the backlash to Care.Data, to the response to Cambridge Analytica and Facebook's collection and use of data for political advertising. These cumulative scandals have resulted in 'tenuous' public trust in data sharing, which entrenches public concern about data and impedes its use in the public interest. To reverse this trend, what is needed is increased legitimacy, and increased trustworthiness, of data and AI use.

This report proposes a 'framework for participatory data stewardship', which rejects practices of data collection, storage, sharing and use in ways that are opaque or seek to manipulate people, in favour of practices that empower

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

people to help inform, shape and – in some instances – govern their own data.

As a critical component of good data governance, it proposes data stewardship as the responsible use, collection and management of data in a participatory and rights-preserving way, informed by values and engaging with questions of fairness.

Drawing extensively from Sherry Arnstein's 'ladder of citizen participation'4 and its more recent adaptation into a spectrum, this new framework is based on an analysis of over 100 case studies of different methods of participatory data stewardship. It demonstrates ways that people can gain increasing levels of control and agency over their data - from being informed about what is happening to data about themselves, through to being empowered to take responsibility for exercising and actively managing decisions about data governance.

Throughout this report, we explore - using case studies and accompanying commentary - a range of mechanisms for achieving participatory decision-making around the design, development and use of data-driven systems and data-governance frameworks. This report provides evidence that involving people in the way data is used can support greater social and economic equity, and rebalance asymmetries of power.

It also highlights how examining different mechanisms of participatory data stewardship can help businesses, developers and policymakers to better understand which rights to enshrine, in order to contribute towards the increased legitimacy of – and public confidence in – the use of data and AI that works for people and society.

Focusing on participatory approaches to data stewardship, this report provides a complementary perspective to Ada's joint publication with the AI Council, Exploring legal mechanisms for data stewardship, which explores three legal mechanisms that could help facilitate responsible data stewardship.

We do not propose participatory approaches as an alternative to legal and rights-based approaches, but rather as a set of complementary mechanisms to ensure public confidence and trust in appropriate uses of data, and – in some cases – to help shape the future of rights-based approaches, governance and regulation.

Overige begrippen *Data donation; Data philantropy; Data stewardship; Ethiek; Participatory datastewardship.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/

Ada Lovelace institute (rapport)

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/report/participatory-data-stewardship/

* **10357** ***Philosophy of Computing and Information Technology***

Philip Brey en Johnny Hartz Søraker

(Artikel) Philosophy of Technology and Engineering Sciences,, North Holland, 2009. In Handbook of the Philosophy of Science,Philosophy of Technology and Engineering Sciences, North-Holland, 2009,

Philosophy of information

Philosophy has been described as having taken a 'computational turn', referring to the ways in which computers and information technology throw new light upon traditional philosophical issues, provide new tools and concepts for philosophical reasoning, and pose theoretical and practical questions that cannot readily be approached within traditional philosophical frameworks. As such, computer technology is arguably the technology that has had the most profound impact on philosophy. Philosophers have studied computer technology and its philosophical implications extensively, and this chapter gives an overview of the field. We start with definitions and historical overviews of the field and its various subfields. We then consider studies of the fundamental nature and basic principles of computing and computational systems, before moving on to philosophy of computer science, which investigates the nature, scope and methods of computer science. Under this heading, we will also address such topics as data modeling, ontology in computer science, programming languages, software engineering as an engineering discipline, management of information systems, the use of computers for simulation, and human-computer interaction. Subsequently, we will address the issue in computing that has received the most attention from philosophers, artificial intelligence (AI). The purpose of this section is to give an overview of the philosophical

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

issues raised by the notion of creating intelligent machines. We consider philosophical critiques of different approaches within AI and pay special attention to philosophical studies of applications of AI. We then turn to a section on philosophical issues pertaining to new media and the Internet, including the convergence between media and digital computers. The theoretical and ethical issues raised by this relatively recent phenomenon are diverse. We will focus on philosophical theories of the 'information society', epistemological and ontological issues in relation to Internet information and virtuality, the philosophical study of social life online and cyberpolitics, and issues raised by the disappearing borders between body and artifact in cyborgs and virtual selves. The final section in this chapter is devoted to the many ethical questions raised by computers and information technology, as studied in computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethics; Filosofie; Informatiefilosofie; Information ethics.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/21315760/Philosophy_of_Computing_and_Information_Technology?email_work_card=viev

Philosophy of Technology and Engineering Sciences

~ https://www.sciencedirect.com/book/9780444516671/philosophy-of-technology-and-engineering-sciences

* **10286** ***De platformsamenleving - strijd om publieke waarden in een online wereld***

Thomas Poell en José van Dijck, Martijn de Waal

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2016.

Platformsamenleving

Van Airbnb tot Uber, en van Nextdoor tot Facebook, een steeds groter deel van het maatschappelijk en economisch verkeer verloopt via online platformen. De opkomst van deze platformen leidt tot optimistische vertogen. Doordat ze bestaande praktijken en instituties - van taximarkt tot lokale democratie - letterlijk en figuurlijk 'ontregelen', zouden deze platforms leiden tot economische en maatschappelijke innovatie.

Kort samengevat luidt hun belofte: minder overhead en minder overheid.Wat in deze discussie nog onderbelicht blijft, is de rol die platformen spelen bij de behartiging van publieke belangen. Hun interfaces, reputatiesystemen, en algoritmes waarmee ze vraag en aanbod koppelen sturen de inrichting van de samenleving. Met grote gevolgen voor publieke belangen, zoals de toegankelijkheid, veiligheid en betaalbaarheid van (openbaar) vervoer, de pluriformiteit in de journalistiek of de inrichting van het onderwijs.

In dit boek verkennen de auteurs de werking van platformen in een drietal maatschappelijke domeinen. Met als inzet de vraag: hoe kunnen in de platformsamenleving publieke waarden worden geborgd?

Overige begrippen *Cultuur; Samenleving; Social media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina KNAW

~ https://www.knaw.nl/nl/actueel/agenda/platformsamenleving

Publicatie bij Oapen

~ http://www.oapen.org/record/618753

* **9738** ***Platte geesten. De duurzame gevolgen van gedachteloos bezuinigen***

Willem Eise Frijhoff

(Lezing / oratie / college) Domela Nieuwenhuislezing 17-nov-2013 / Website 'de Moanne', 2013.

Bezuinigen

Er raast een bezuinigingsstorm door Nederland. Die storm is zeker niet heviger dan wat in een nog niet zo ver verleden aan bezuinigingen werd doorgevoerd, maar er zitten twee nieuwe aspecten aan: ten eerste raakt ze vooral, en ongedifferentieerd, de brede en per definitie zwakke sector van de maatschappelijke zorg en culturele voorzieningen, waarop de overheid en beschermingstaak had die haar dominante positie in het maatschappelijk leven rechtvaardigde, en ten tweede worden de huidige bezuinigingen vrijwel uitsluitend om beheerstechnische en

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

financiële redenen doorgevoerd, zonder inhoudelijke rechtvaardiging. Bezuinigen is op dit moment niet alleen een Nederlands probleem maar het heeft wel een bijzondere Nederlandse context, en trouwens ook een aantal Nederlandse eigenaardigheden waarop ik in het kader van deze lezing helaas niet meer dan zijdelings kan ingaan.

Overige begrippen *Cultuur; Economie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Domela Nieuwenhuis Museum

~ http://www.demoanne.nl/domela-nieuwenhuis-museum/

Tekst op internet

~ http://www.demoanne.nl/platte-geesten-duurzame-gevolgen-gedachteloos-bezuinigen/

* **10199** ***Prediction and explanation in social systems***

Jake M. Hofman en Amit Sharma, Duncan J.Watts

(Essay) Verschenen 3-feb-2017 / Science, 2017. Vol. 355, Issue 6324

Social science

Historically, social scientists have sought out explanations of human and social phenomena that provide interpretable causal mechanisms, while often ignoring their predictive accuracy. We argue that the increasingly computational nature of social science is beginning to reverse this traditional bias against prediction; however, it has also highlighted three important issues that require resolution.
First, current practices for evaluating predictions must be better standardized.
Second, theoretical limits to predictive accuracy in complex social systems must be better characterized, thereby setting expectations for what can be predicted or explained.
Third, predictive accuracy and interpretability must be recognized as complements, not substitutes, when evaluating explanations. Resolving these three issues will lead to better, more replicable, and more useful social science.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Betrouwbaarheid; Big data; Dataset; Explanation; Falsificatie; Granulariteit; Herhaalbaarheid; Human-in-the-loop; Interpreteerbaarheid; Prediction; Verificatie; Verklaring; Voorspelling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Human in the loop

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Human-in-the-loop

Site science

~ http://science.sciencemag.org/content/355/6324/486.full

* **9310** ***Presidential Committee on Information Literacy: Final Report***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Website The Association of College and Research Libraries (ACRL), 1989. This report was released on January 10, 1989, in Washington, D.C

Information literacy

Information is expanding at an unprecedented rate, and enormously rapid strides are being made in the technology for storing, organizing, and accessing the ever growing tidal wave of information. The combined effect of these factors is an increasingly fragmented information base - large components of which are only available to people with money and/or acceptable institutional affiliations.

Overige begrippen *Informatieanalfabetisme; Informatievaardigheid; Informatiewijsheid; Kennis; Kennisarmoede; Kennismanagement; Mediawijsheid; Semanticise.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/publications/whitepapers/presidential.cfm

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Vervolg

~ https://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/progressreport

* **9676** ***Principles of Access to Archives***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2012. Committee On Best Practices and Standards Working Group on Access

Adopted by the AGM on August 24, 2012
Gepubliceerd op de site van de ICA op 20 feburari 2013,

Access

Archives are preserved for use by present and future generations. An access service links archives to the public; it provides information for users about the institution and its holdings; it influences whether the public will trust the custodians of archives and the services they provide. Archivists support a culture of openness, but accept restrictions as required by laws and other authorities, ethics, or donor requirements. When restrictions are unavoidable, they must be clear and limited in scope and duration. Archivists encourage responsible parties to formulate clear mandates and consistent rules for access, but in the absence of unambiguous guidelines, archivists provide appropriate access by considering professional ethics, equity and fairness, and legal requirements. Archivists ensure that restrictions are fairly and reasonably applied, prevent unauthorized access to restricted archives, and provide the widest possible use of archives by monitoring restrictions and promptly removing those no longer warranted. Archivists adhere to the Principles of Access to Archives in formulating and implementing access policies.

Overige begrippen *Ethiek; Gedragscode; Terminologie; Toegang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de ICA

~ https://www.ica.org/en/principles-access-archives

* **8094** ***Privacy (1); Voor eeuwig te boek als zatlap***

Wouter Bax

(Artikel) Trouw 19-nov-2007.

Privacy

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen aandacht aan deze vraag.

Vandaag deel 1: het lijkt wel daadkrachtig om digitale gegevens aan elkaar te koppelen en er vergaande conclusies uit trekken, maar het levert helemaal niet zoveel op. En bovendien ligt er misbruik op de loer.

Ik ben geen fundamentalistische moslim, doe niks gevaarlijks, heb geen strafblad en geen gemene plannen. Waarom zou ik me zorgen maken over het feit dat de overheid steeds meer van mij weet?

Het resultaat is dat de burger steeds minder informatie voor zichzelf kan houden. Sterker, stelt Schermer in het proefschrift waarop hij eerder dit jaar in Leiden promoveerde, "over twintig jaar hebben we geen privacy meer." Hoe kon dat gebeuren? Volgens Schermer simpelweg omdat de technologie er is.

"Organisaties kunnen bestanden aanleggen en aan elkaar koppelen, en dus doen ze dat ook. Alle informatie uit die bestanden met elkaar uitwisselen is nu nog problematisch, maar zal op termijn steeds beter lukken. Zo creëren we met z'n allen een steeds krachtiger instrument om controle uit te oefenen op het individu."

Dat instrument past perfect in deze tijd, waarin burgers en de politiek van de overheid grote daadkracht verlangen om criminaliteit en terrorisme te bestrijden. Velen hebben hun hoop gevestigd op 'proactieve recherche': het opsporen van verdachten voordat ze hun criminele of terroristische daad begaan. Koppeling van databestanden lijkt daarvoor een ultieme oplossing. "Stel bijvoorbeeld, dat je kunt zien wie er moslims zijn en dat je ook in de bestanden kunt kijken van autoverhuurbedrijven en tuincentra", zegt Schermer. "Dan zou de optelsom van de feiten dat iemand moslim is, een busje huurt en daarmee kunstmest koopt tot de conclusie kunnen leiden dat hij van plan is een

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

bomaanslag te plegen."

Dat klinkt overdreven, maar volgens Schermer is het precies wat de overheid beoogt bij het zo massaal verzamelen van informatie over personen. "Ik weet niet welke criteria het Openbaar Ministerie (OM) en de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) hanteren om risicogroepen in de samenleving in kaart te brengen en ook niet hoe effectief dat is, daar zeggen ze niets over. Maar er is zeker vanuit de politiek een enorme wil om gegevens bij elkaar te mieteren en daar vergaande uitspraken over te doen."

Overige begrippen *Koppelen; Openbaarheid; Panopticon; Rechtsstaat; Transparantie; Uitwisselbaarheid; Veiligheidscommunisme; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Trouw dossier privacy

~ http://www.trouw.nl/dossierprivacy

* **8093** ***Privacy (2); 'De ov-chipkaart is een gevaar voor de privacy'***

Wouter Bax

(Artikel) Trouw 27-nov-2008.

Privacy

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen aandacht aan deze vraag.

Vandaag deel 2: Hoe de Nederlandse Spoorwegen de reizigers via de ov-chipkaart meer service willen bieden, maar daarbij pijnlijk in botsing komen met de waakhonden voor de privacy.

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen
aandacht aan deze vraag. Vandaag deel 2: Hoe de Nederlandse Spoorwegen de reizigers via de ov-chipkaart meer service willen bieden, maar daarbij pijnlijk in botsing komen met de waakhonden voor de privacy.

'Wie doen er zenuwachtig over de privacy? De Nederlanders?' De woordvoerder van de Nederlandse Spoorwegen lacht. "Nederlanders zijn daar juist helemaal niet zo angstig over, blijkt telkens weer uit onderzoek. Er is een grote discrepantie tussen de activisten op het gebied van privacy en de gewone burger."

Dit ietwat smalende commentaar komt niet helemaal uit de lucht vallen. Inderdaad gaan de Nederlanders opvallend luchtig om met het feit dat hun persoonlijke gegevens op steeds grotere schaal worden opgenomen in databestanden van bedrijven en overheden, waardoor ze voor een almaar uitdijende groep mensen bereikbaar worden. Om die reden had 'de Nederlandse bevolking' vorige week de twijfelachtige eer van het winnen van de Big Brother Award, een ludieke prijs van de organisatie Bits of Freedom die zich zorgen maakt over de snel tanende privacy.

Overige begrippen *Chipcard; Panopticon.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Trouw dossier privacy

~ http://www.trouw.nl/dossierprivacy

* **8090** ***Privacy (3); Met zijn allen meekijken in de medische kaartenbak***

Wouter Bax en Vincent Dekker

(Artikel) Trouw 12-dec-2007.

Privacy

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen aandacht aan deze vraag.

Vandaag deel 3: Bijna 80.000 mensen in de zorgsector hebben direct toegang tot de adres- en polisgegevens van alle Nederlanders.

Citaat:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

"Noem maar een bekende Nederlander", zegt ze monter. We noemen tv-persoonlijkheid B. Met een zoekmachine op internet heeft ze binnen een minuut zijn geboortedatum. Na die te hebben ingevoerd in Vecozo tovert ze zijn huisadres, verzekeraar en verzekeringspakket uit de computer. Aan de hand van de omschrijving van zijn pakket weten we nu precies voor welk soort zorg hij zich heeft bijverzekerd en hoeveel premie hij betaalt. Hij is wel duur verzekerd, trouwens. Wie we vervolgens ook invoeren - politici, criminelen, familieleden - ze hebben nog nauwelijks geheimen voor ons. Want hoewel het juridisch nog altijd gekoesterde 'medisch geheim' strikt genomen in tact is gebleven, zijn we de aantasting van dat geheim dicht genaderd.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Medisch geheim; Openbaarheid; Panopticon.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Trouw dossier privacy

~ http://www.trouw.nl/dossierprivacy

* **8095** ***Privacy (4); De chip die alles laat zien***

Wouter Bax

(Artikel) Trouw 21-dec-2007.

Privacy

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen aandacht aan deze vraag.

Vandaag deel 4: Een chip die reageert op radiofrequenties maakt het dagelijks leven straks een stuk gemakkelijker. Maar van de privacy blijft weinig over.

Het wordt zo heerlijk eenvoudig: je loopt met je goedgevulde winkelwagentje door een poortje en meteen staan al je boodschappen op een beeldscherm, het totaalbedrag eronder en je hoeft je mobiele telefoon er maar even bij te houden en de zaak is betaald.

Het wordt ook voor anderen heerlijk eenvoudig: Gezocht wegens belastingschuld: J.M., 35 jaar, gisteren nog bij warenhuis Jaco gesignaleerd in blauw-grijs gestreepte trui merk Y en maat XXL, zwarte Jaco-spijkerbroek, draagt origineel Gauthier-horloge, bezit Voriszakagenda, enzovoort.

Overige begrippen *Big Brother; Panopticon; RFID.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Trouw dossier privacy

~ http://www.trouw.nl/dossierprivacy

* **6460** ***Privacy als hinderpaal***

Ulco van de Pol

(Ingezonden brief) Binnenlands Bestuur 6-aug-2004.

Privacy

Een 'functionaris' die privacy als hinderpaal ziet zegt in feite dat de burger niet geïnformeerd hoeft te worden, geen recht op inzage heeft of zich een willekeurige verzameling van gegevens over zijn handel en wandel maar moet laten welgevallen. Wie privacybescherming op de helling wil zetten, moet maar uitleggen waarom hij geen last wil hebben van verantwoording van doel, effectiviteit en evenredigheid van overheidsmaatregelen.
Zolang journalisten niet naar deze uitleg vragen, kunnen bestuurders zich straffeloos achter privacy als hinderpaal blij ven verschuilen.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Transparantie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **4554** ***Privacy is altijd een relatief recht geweest***

mr. V.A. de Pous

(Artikel) Automatisering Gids 15-feb-2002.

Privacy

Als een direct gevolg van 11/9 en de War Against Terrorism krijgen allerlei overheidsdiensten meer bevoegdheden. Deze ontwikkelingen gaan ten koste van de persoonlijke levenssfeer van de burger, mede omdat controle op de controleurs een uiterst moeilijke taak is. De digitale technologie maakt bijvoorbeeld geautomatiseerd monitoren van gegevensstromen mogelijk. Door Slepnetzfahndung worden burgers continu in de gaten gehouden en dat terwijl ze geen verdachten zijn. Roving wiretaps en keystroke loggers. De realiteit van Orwelliaanse visioenen in de hooggeprezen informatiemaatschappij. Hoezee voor de ICT.

Overige begrippen *Aftappen; Common carrier regel; Grondrecht; Inlichtingendienst; Opsporing; Slepnetzfahndung.*

* **8586** ***Privacy Matters***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Xs4All, 2008.

Privacy

Film die een beeld schetst van de consequenties van de drift van bedrijven en overheden om maar zoveel mogelijk gegevens te verzamelen.

"Met de film PrivacyMatters willen we het bewustzijn vergroten over alle aspecten van privacybeperkende maatregelen, van datamining tot beveiligingscamera's, van loyalty cards tot identiteitsdiefstal. Maar vooral willen we iedereen uitdagen de dialoog aan te gaan om op zoek te gaan naar de balans tussen privacy en veiligheid."

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer; Bewustwording; Grondrecht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Film op internet

~ http://www.privacymatters.nl/

Privacy Matters Blog

~ http://www.privacymatters.nl/blog/

Privacy Matters Blog - downloads

~ http://www.privacymatters.nl/blog/?page_id=20

* **10303** ***Prolegomena to a White Paper on an Ethical Framework for a Good AI Society***

Josh Cowls en Luciano Floridi

(Artikel) Gepubliceerd 14-jul-2018 / Website SSRN, 2018.

Ethics of AI

That AI will have a major impact on society is no longer in question. Current debate turns instead on how far this impact will be positive or negative, for whom, in which ways, in which places, and on what timescale. Put another way, we can safely dispense with the question of whether AI will have an impact; the pertinent questions now are by whom, how, where, and when this positive or negative impact will be felt, and hence what governance needs to be put in place to provide the best possible answers.
In order to frame these questions in a more substantive way, in this prolegomena we introduce what we consider the four core opportunities for society offered by the use of AI, four associated risks which could emerge from its overuse or misuse, and the opportunity costs associated with its underuse. We then offer a high-level view of the emerging advantages for organisations of taking an ethical approach to developing and deploying AI. Finally, we introduce a set of five principles which should guide the development and deployment of AI technologies - four of which build on existing bioethics principles and an additional one that we argue is of equal importance in the case of AI.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Artificial intelligence; Ethics; Ethics of Artificial Intelligence; Filosofie; Meta-ethics; Philosophy; Principle of autonomy; Principle of beneficence; Principle of explicability; Principle of justice; Principle of non-maleficence.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/37228322/Prolegomena_to_a_White_Paper_on_an_Ethical_Framework_for_a_Good_AI_Sc download

Available at SSRN

~ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3198732

* **10099** ***Prutsen en pielen zonder pottenkijkers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-feb-2017 / Zembla, Hilversum, 2017. Zembla - Prutsen en pielen zonder pottenkijkers [20170201] / VARA_101381843

Betrouwbaarheid

Zembla onderzoekt wat er mis is achter de schermen van de belangrijkste dienst van de overheid, de Belastingdienst. Staatssecretaris Wiebes ligt zwaar onder vuur door een uit de hand gelopen reorganisatie bij de Belastingdienst. Er dreigt een leegloop. Duizenden ambtenaren willen gebruik maken van een vertrekregeling die zonder medeweten van de staatssecretaris is vastgesteld en tientallen miljoenen euro.

De Belastingdienst heeft de financiële en persoonlijke gegevens van 11 miljoen belastingbetalers en 2 miljoen bedrijven in de periode van 2013 tot 2016 onvoldoende beveiligd. Diefstal en verlies kunnen niet worden uitgesloten. Dat blijkt uit vertrouwelijke documenten van de Belastingdienst in bezit van ZEMBLA. De Belastingdienst is hiervoor in maart 2015 al gewaarschuwd. Dat verklaren bronnen (tot op directieniveau) onder ede in ZEMBLA. Maar met die waarschuwing is niets gedaan. Eén jaar later, in maart 2016, concludeert ook de Auditdienst Rijk (ADR) in een rapport dat deze beveiligingsmaatregelen "niet geëffectueerd zijn". De ADR benadrukt de "adequate borging van de vertrouwelijke data". Volgens Bart Jacobs, hoogleraar computerbeveiliging aan de Radboud Universiteit, is er sprake van een ernstig gebrek aan beveiliging: "Wat daar gebeurt is onwettig."

Autorisatiesysteem niet op orde
De zogenaamde Broedkamer, een data-analyse afdeling van de Belastingdienst, had tussen 2013 en 2016 het autorisatiesysteem niet op orde. Ook heeft er geen logging en monitoring van de dataverwerking plaatsgevonden. De dienst kan daardoor niet achterhalen wie op welk moment met de in hoge mate gevoelige data heeft gewerkt. Het grootste risico is identiteitsfraude, stelt Jacobs "en bedrijven kunnen gechanteerd worden." Onder de personen die toegang hadden tot de data waren tientallen externe consultants van het bedrijf Accenture. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is na melding van ZEMBLA een onderzoek gestart naar de databeveiliging bij de Belastingdienst. Volgens de beleidsregels van de AP is bij een zwakke plek in de beveiliging sprake van een beveiligingslek.

Onduidelijk
Staatssecretaris Wiebes, verantwoordelijk voor de Belastingdienst, laat in een schriftelijke reactie aan ZEMBLA weten dat voor de Broedkamer "de reguliere beveiligingseisen" golden. Wiebes geeft wel toe dat niet gemonitord is welke dataverwerking is uitgevoerd. "Verlies of diefstal van de gegevens is tot op heden niet geconstateerd", zegt Wiebes. Volgens Professor Jacobs is niet te achterhalen of er gegevens meegenomen zijn omdat de loggegevens ontbreken. De staatssecretaris blijft onduidelijk over de vraag of de beveiliging inmiddels wel op orde is.

Rapporten in la verdwenen
Uit de vertrouwelijke stukken in handen van ZEMBLA blijkt dat de leiding van de Belastingdienst al in maart 2015 gewaarschuwd is dat er een beveiligingslek was. Er werd herhaaldelijk op gewezen dat de leiding maatregelen moesten nemen om aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens te voldoen. Meerdere hooggeplaatste bronnen bevestigen dit tegenover ZEMBLA. Bronnen verklaren onder ede dat de rapporten in een la van de directie zijn verdwenen. Volgens Jacobs had de Belastingdienst onmiddellijk maatregelen moeten nemen: "Het lijkt me toch een ernstige zaak als een overheidsinstantie het overtreden van de wet in stand houdt."

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Laakbaar
"Zeer onprofessioneel en laakbaar" concludeert Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt na inzage van het onderzoek van ZEMBLA. Ook bevestigt de belastingspecialist van het CDA dat staatssecretaris Wiebes de Tweede Kamer niet actief heeft geïnformeerd over het beveiligingslek bij de Belastingdienst.

Externe consultants
Uit onderzoek van ZEMBLA blijkt dat in de periode 2013-2016 bij de Broedkamer tientallen externe consultants werkten. Deze waren voornamelijk afkomstig van het bedrijf Accenture. Dit consultancybureau had de opdracht om de Belastingdienst te adviseren over de nieuwe data-aanpak. Accenture laat aan ZEMBLA schriftelijk weten: "We zijn zeker dat we aan alle relevante regels en procedures voor dit project hebben voldaan."

De Broedkamer, die in 2016 overging in het bedrijfsonderdeel Data & Analytics, is een belangrijke spil in de reorganisatie van de Belastingdienst. Door verschillende gegevens aan elkaar te koppelen en te analyseren probeert de Belastingdienst tegen minder kosten meer belastinggeld op te halen. De Belastingdienst beschikt niet alleen over gegevens zoals ons adres en inkomen maar bijvoorbeeld ook over ons reisgedrag, onze schulden en vermoedens van strafbare feiten.

Overige begrippen *Algorithme; Audit trail; Autorisatie; Belasting; Big data; Controleerbaarheid; Datalek; Datamining; Datascience; Doelbinding; Hacken; Hergebruik; Integriteit; Klokkenluider; Moraal; Openbaarheid; Privacy; Transparantie; Vertrouwelijkheid*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitzending gemist

~ http://www.uitzendinggemist.net/aflevering/379819/Zembla.html

Website VARA

~ http://zembla.vara.nl/nieuws/belastingdienst-overtreedt-willens-en-wetens-privacywet

* **10046** ***Het puberbrein van de overheid - informatiebeheer in ketensamenwerking***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Raad voor Cultuur / Raad voor het openbaar bestuur, Den Haag, 2016.

Ketengericht samenwerken

Overheidsorganisaties hebben hun informatie niet op orde. Daarvan hebben ze niet alleen zelf last, ook burgers worden hiervan de dupe. Als overheden met elkaar of met maatschappelijke organisaties in ketens samenwerken, worden de problemen nog groter. Dat constateren de Raad voor Cultuur en Raad voor het openbaar bestuur in hun gezamenlijke advies aan minister Bussemaker: "Het puberbrein van de overheid . Informatiebeheer in ketensamenwerking".

Het zal je maar gebeuren. Je bent negen jaar en je ontvangt al jarenlang aanslagen inkomstenbelasting. Ergens is een vergissing gemaakt. Je wordt verward met iemand anders. Of je persoonsgegevens zijn verkeerd vastgelegd. Je gegevens zitten in zoveel overheidsbestanden, maar waar zit de fout? Ligt het aan de gemeente, aan de Basisregistratie Personen, aan de Belastingdienst…? Dat moet toch te achterhalen zijn, zou je denken. Maar telkens als je ouders denken dat het is opgelost, valt er weer een blauwe envelop op de mat, met jouw naam erop.

De overheid heeft structureel te weinig oog voor het belang van informatie, informatiemanagement en informatiebeheer. Dat is de kern van het probleem. Bij de inrichting van samenwerkingsprocessen moet informatiebeheer daarom het vertrekpunt zijn, niet het sluitstuk. En er moet hierover tussen de betrokken partijen voldoende afstemming zijn, zeker ook over de waardering en selectie van informatie.

De raden waarschuwen dat informatie van de overheid onbruikbaar wordt als verwijzingen doodlopen, omdat de bijbehorende gegevensbestanden zijn vernietigd of onvindbaar zijn. Hoe schadelijk deze link rot kan zijn voor het functioneren van en vertrouwen in bestuurders en overheidsorganen, werd bijvoorbeeld duidelijk bij de veelbesproken ‘Teevendeal’.

Tegelijkertijd ligt ook ‘overarchivering’ op de loer: juist omdat er zo weinig aandacht is voor informatiemanagement, worden er geen afgewogen keuzes gemaakt over archiveren en wordt er meer bewaard dan nodig en toegestaan is. Dat leidt tot extra kosten voor opslag en beheer. Bovendien werkt ‘overarchivering’ ongeoorloofd gebruik in de hand van gegevens die er eigenlijk niet meer horen te zijn.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Voor dit taaie probleem zijn er geen pasklare oplossingen. De huidige Archiefwet biedt in elk geval onvoldoende houvast; daarin is elk bestuursorgaan verantwoordelijk voor zijn eigen archief, maar niemand voor het geheel van overheidsinformatie dat in ketens gedeeld wordt.

In hun advies doen de raden aanbevelingen om de problematiek rondom het beheer van keteninformatie beter in beeld en onder de aandacht te brengen. Ook doen zij suggesties om waardering en selectie van overheidsinformatie in ketens beter te faciliteren. Hiervoor is een nauwe samenwerking tussen de ministeries van OCW en BZK noodzakelijk, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau.

Overige begrippen *Keteninformatiesysteem; Keteninformatisering; Ketenselectielijst.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Raad voor Culltuur

~ https://www.cultuur.nl/adviezen/sectoroverstijgend/meer-aandacht-nodig-voor-informatiehuishouding-overheid/item359

rapport bij de Raad voor Cultuur

~ https://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Het-puberbrein-van-de-overheid-webversie.pdf

** **8605** ***The Public domain; Enclosing the Commons of the Mind***

James Boyle

(Publicatie) Yale University Press, New Haven & London, 2008. ISBN: 978-0-300-13740-8

Intellectueel eigendom

Our music, our culture, our science, and our economic welfare all depend on a delicate balance between those ideas that are controlled and those that are free, between intellectual property and the public domain. In The Public Domain: Enclosing the Commons of the Mind (Yale University Press) James Boyle introduces readers to the idea of the public domain and describes how it is being tragically eroded by our current copyright, patent, and trademark laws. In a series of fascinating case studies, Boyle explains why gene sequences, basic business ideas and pairs of musical notes are now owned, why jazz might be illegal if it were invented today, why most of 20th century culture is legally unavailable to us, and why today's policies would probably have smothered the World Wide Web at its inception. Appropriately given its theme, the book will be sold commercially but also made available online for free under a Creative Commons license.

Boyle's book is a clarion call. In the tradition of the environmental movement, which first invented and then sought to protect something called 'the environment,' Boyle hopes that we can first understand and then protect the public domain - the ecological center of the 'information environment.' With a clear analysis of issues ranging from Thomas Jefferson's philosophy of innovation to musical sampling, from Internet file sharing and genetic engineering to patented peanut butter sandwiches, this articulate and charming book brings a positive new perspective to important cultural and legal debates, including what Boyle calls the "range wars of the information age": today's heated battles over intellectual property. Intellectual property rights have been viewed as geeky, technical and inaccessible. Boyle shows that, as a culture, we can no longer afford the luxury of this kind of willed ignorance. The 'enclosure of the commons of the mind' matters and it matters to all of us.
Boyle has been the godfather of the Free Culture Movement since his extraordinary book, Shamans, Software, and Spleens set the framework for the field a decade ago,"says Lawrence Lessig, "In this beautifully written and subtly argued book, Boyle has succeeded in resetting that framework, and beginning the work in the next stage of this field. The Public Domain is absolutely crucial to understanding where the debate has been, and where it will go. And Boyle's work continues to be at the center of that debate."

Overige begrippen *Auteursrecht; Naburige rechten; Octrooi; Openbaarheid; Patent.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site bij het boek

~ http://www.thepublicdomain.org/

Het boek op internet

~ http://thepublicdomain.org/thepublicdomain1.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9963** ***De publieke-taakjurisprudentie verduidelijkt***

mr. Dr. N. Jak

(Artikel) Jurisprudentie Bestuursrecht plus / SDU, Den Haag, 2015. Jbplus 2015, aflevering 2 - juni 2015 - jaargang 17

Bestuursorgaan

Over de uitspraken van de (grote kamer van de) Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de publiek-taakjurisprudentie met betrekking tot het begrip bestuursorgaan.

Overige begrippen *B-Orgaan; Buitenwettelijk openbaar gezag; Openbaar gezag; Privaatrechtelijke rechtspersoon; Publieke-taakjurisprudentie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lees hier de volledige tekst van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal Widdershoven in de zaken 201304908/3/A2 en 201307828/2/A2.

~ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=79645

Persbericht: Conclusie staatsraad advocaat-generaal over het begrip 'bestuursorgaan'

~ http://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=652

* **4098** ***De ramp van dertig graden***

Koen Koch

(Column) Trouw 7-jul-2001.

Kwetsbaarheid

We hebben systemen ontworpen die we niet meer kunnen beheersen, en we hebben ons volledig van die systemen afhankelijk gemaakt.
Hoe groter het technisch vernuft, des te kwetsbaarder en machtelozer we zijn geworden.

Overige begrippen *Afhankelijkheid; Beheer; Cultuur; Techniek.*

* **10007** ***Het rapport van de onderzoeks commissie ontnemingsschikking***

M. Oosting en F.G. Bauduin,J.W. van den Berge, M.J. Borgers

(Rapport) Verschenen 9-dec-2015 / Den Haag, 2015.

Controleerbaarheid

De deal die toenmalig officier van justitie Teeven in 2000 met drugscrimineel Cees H. sloot, deugde niet. Dat is de belangrijkste conclusie van de commissie-Oosting, die is ingesteld na het aftreden van minister Opstelten en staatssecretaris Teeven in maart.

De commissie heeft harde kritiek op de inhoud van de deal, die onder meer inhield dat H. een relatief lage boete van 750.000 gulden moest betalen. Daar stond tegenover dat hij 4,7 miljoen gulden terugkreeg van een eerder in beslag genomen bedrag en bovendien een deel van zijn gevangenisstraf niet hoefde uit te zitten. Ook werd de Belastingdienst volgens de commissie ten onrechte buiten de deal gehouden. Volgens voorzitter Oosting was de deal niet fair en niet evenwichtig voor de staat.

Teeven zei op de dag van zijn aftreden als staatssecretaris nog dat de deal juridisch in orde was, en premier Rutte herhaalde dat later in een debat in de Tweede Kamer. Maar volgens de onderzoekscommissie was de deal waarvoor aanvankelijk toestemming was gevraagd een andere dan de afspraken die uiteindelijk werden gemaakt.

Cultuur ministerie

De commissie oordeelt ook hard over oud-minister Opstelten. Hij heeft te weinig regie gehad en verkeerd gereageerd op vragen over de Teevendeal. Hij hield tot het laatst vol dat er niet bijna 5 miljoen gulden, maar een veel lager bedrag aan H. was overgemaakt. Bovendien sloeg hij zelf aan het rekenen met een bedrag dat niet klopte. Volgens

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

hem was er 2 miljoen min een boete van 750.000 gulden overgemaakt, wat een verkeerd bedrag van 1,25 miljoen gulden opleverde. Voorzitter Oosting zegt dat Opstelten niet had hoeven aftreden, als hij anders had gehandeld.

De Tweede Kamer is door een onvolledige en onjuiste informatieoverdracht op het ministerie van Veiligheid en Justitie - en tussen dat ministerie en het OM - steeds op het verkeerde been gezet, concludeert de commissie-Oosting. Dat begon overigens al ver voor de periode-Opstelten. In 2002 werd in antwoord op Kamervragen al gesproken van het onjuiste bedrag van 2 miljoen gulden.

De commissie gaat uitgebreid in op de gebeurtenissen op 4 maart 2015, toen het tv-programma Nieuwsuur een document toonde waaruit bleek dat de Teeven-deal over 4,7 miljoen gulden ging. Dat was vlak voor de Provinciale Statenverkiezingen. VVD-minister Schippers zei destijds dat ze het wel heel toevallig vond dat het bonnetje midden in de campagne opdook. Maar de commissie stelt dat er niets is gebleken van een strategie om de VVD in de campagne een hak te zetten. Kattebelletje

Commissievoorzitter Oosting zei in een persconferentie nog iets over de aantekeningen die topambtenaar Roes van het ministerie van Veiligheid en Justitie maakte tijdens het gesprek dat hij in 2014 met staatssecretaris Teeven had. Teeven zei toen dat hij zich meende te herinneren dat het bedrag van de deal 4,8 miljoen euro was.

Premier Rutte meldde na het aftreden van Teeven in de Kamer dat hij die aantekeningen niet kon delen omdat het een persoonlijk kattebelletje was. Maar volgens Oosting was het "heel passend" geweest als hij ze wel aan de Kamer had gegeven. Hij wilde niet zeggen dat de premier de Kamer onjuist heeft geïnformeerd. Hij denkt dat Rutte in aanloop naar het debat waarschijnlijk "nog even snel" over de kwestie is bijgepraat.

Oosting noemde het verder buitengewoon onhandig van Tweede Kamervoorzitter Van Miltenburg om een brief van een anonieme klokkenluider door de shredder te halen.

Overige begrippen *Handhaving; Illegale vernietiging; Klokkenluider; Ontnemingsschikking; Toegankelijkheid; Toezicht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nieuwsbericht

~ https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/05/25/onderzoekscommissie-oosting-ii-over-nader-onderzoek-zoektoc bonnetje-evident-gebrek-aan-regie-in-politiek-zeer-gevoelige-zaak?utm_source=e-mailnieuwsbrief&utm_medium=email&utm_campaign=Regeringsnieuws

* **9489** ***De rechtsstaat in cyberspace?***

Mireille Hildebrandt

(Lezing / oratie / college) Eigen beheer, Nijmegen, 2011. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar ICT en rechtsstaat aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Radboud Universiteit Nijmegen op donderdag 22 december 2011

Rechtsstaat

Cyberspace is inmiddels overal. Wat tien jaar geleden misschien nog een aparte niet-fysieke wereld leek waar niemand wist dat je een hond was, gaat steeds meer lijken op een verzameling onderling verbonden dorpspleinen. Met dien verstande dat alles wat iedereen doet permanent wordt opgenomen, opgeslagen en doorzocht op betekenisvolle patronen. Steeds meer personen, organisaties maar ook dingen raken verbonden via het internet. De Internationale Telecommunicatie Unie sprak in 2005 van het ‘internet van de dingen’, om aan te geven dat binnen afzienbare tijd alles overal (‘everyware’) via draadloze identificatiesystemen traceerbaar is. Intussen raakt iedereen via de smartphone ‘always on(line)’. Deze rede richt zich op de computationele infrastructuur die het mogelijk maakt om de overstelpende hoeveelheid data die gebruikers voortdurend lekken en verstrekken op een slimme manier op te slaan en te doorzoeken. Deze infrastructuur genereert allerhande inferenties waarmee op geaggregeerd niveau slimme, dynamische profielen kunnen worden gemaakt van gebruikers, burgers, consumenten, belastingbetalers, verzekeringnemers, reizigers of patiënten. Deze profielen bieden ongekende kansen en mogelijkheden en dito onzekerheden. De rechtsstaat is langs drie kanten in het geding: (1) de verfijnde kennis op geaggregeerd niveau kan onzichtbare inbreuken maken op de privacy en de gegevensbescherming en op het discriminatieverbod, (2) de computationele orde van cyberspace bepaalt in toenemende mate onze waarneming, kennis en de beslissingen waarmee we geconfronteerd worden, terwijl de algoritmes die eraan ten grondslag liggen onzichtbaar, onbegrijpelijk en vaak ook geheim zijn, (3) de normatieve implicaties van deze technologische infrastructuur kunnen gemakkelijk de normatieve kracht van geldende rechtsnormen overstemmen, waardoor het

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

geschreven recht een papieren draak lijkt te worden. Het doordenken van de verhouding tussen rechtsstaat en cyberspace is niet gediend met doemdenken of utopisme. De leerstoel ICT en rechtsstaat hoopt onderzoek uit te bouwen op het grensvlak van recht, ethiek en ICT, ten einde te onderzoeken of, en zo ja, onder welke voorwaarden juridische bescherming ingebouwd kan worden in de computationele ondergrond van cyberspace.

Overige begrippen *Cyberspace; Privacy; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://works.bepress.com/mireille_hildebrandt/39/

PDF bestand op internet

~ http://works.bepress.com/cgi/viewcontent.cgi?article=1042&context=mireille_hildebrandt

Persbericht

~ http://www.ru.nl/wetenschapsagenda/@832480/burger-greep-krijgen/

* **10278** ***Recommender Systems and their Ethical Challenges***

Silvia Milano en Mariarosaria Taddeo, Luciano Floridi

(Artikel) Website Academia.edu, 2019.

Ethics of Recommendation

This article presents the first, systematic analysis of the ethical challenges posed by recommender systems. Through a literature review, the article identifies six areas of concern, and maps them onto a proposed taxonomy of different kinds of ethical impact. The analysis uncovers a gap in the literature: currently user-centred approaches do not consider the interests of a variety of other stakeholders - as opposed to just the receivers of a recommendation - in assessing the ethical impacts of a recommender system.

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Digital ethics; E-commerce; Ethics; Ethics of Recommendation; Function; Gezichtspunt; Level of abstraction; LoA; Machine learning; Objectivity; Philosophy of information; Point of view; Recommendation system; Recommender system; Social media; Trade-offs.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/38946324/Recommender_Systems_and_their_Ethical_Challenges?email_work_card=thumb

* **9867** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 30 oktober 2013, nr. WJZ/525041 (10331), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het niet-dwingend verwijzen naar normen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2013. Jaargang 2013
Nr. 31195
Gepubliceerd op 11 november 2013 09:01

Norm

Betreft het oplossen van het niet kunnen verplichten van normen en standaarden door middel van een gelijkwaardigheidsbepaling

Artikel 2 a Aan een norm als bedoeld in artikel 1, onderdelen f, j, of m, die is opgenomen in een voorschrift voor archiefbescheiden dat is gesteld in de hoofdstukken 2 of 3, behoeft niet te worden voldaan voor zover voor archiefbescheiden anders dan door toepassing van die norm tenminste dezelfde mate van duurzaamheid of geordende en toegankelijke staat wordt bereikt als is beoogd met het voorschrift waarin die norm is opgenomen.

Overige begrippen *NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; Standaard; Vereiste.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-31195.html

* **9868** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 december 2012, nr. WJZ/466161(10265), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het stellen van nadere regels omtrent vervanging***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2012. Jaargang 2012
Nr. 26238
Gepubliceerd op 17 december 2012 09:00

Vervanging

Aanpassen van artikel 25 en invoegen van artikel 26 a en 26b. De laatste twee hebben betrekking op wat iedereen substitutie noemt. Vervanging van papier door digitale informatie.

Overige begrippen *Analoog; Imaging; Papier; Scanning; Substitutie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefbesluit (artikel 6)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-444.html

Archiefregeling (nieuw hoofdstuk 3a)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Archiefwet 1995 (artikel 7)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-233.html

Extra hoofdstuk Archiefregeling

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

* **9805** ***ReMANO 2004. Een positiebepaling***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Archiefbeheer in de praktijk, 2004. 5705, juli 2004

ReMANO 2004

ReMANO is niet meer dan een model, net als MoReq, Zij is als instrument een richtlijn voor het inzetten en ontwikkelen van RMA's .

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; MoReq; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; ReMANO; Standaard.*

* **9987** ***Richtlijn 2013/37/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie, Luxembourg, 2013.

Hergebruik

Regeling waarbij documenten die zijn voortgebracht door openbare lichamen van de lidstaten, en die een enorme, diverse en waardevolle hoeveelheid bronnen vormen die de kenniseconomie ten goede kunnen komen.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Open; Open data; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtlijn op internet

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

* **10015** ***The Right to Privacy***

Samuel D. Warren en Louis D. Brandeis

(Artikel) Harvard Law Review, 1890. Vol. IV, December 15, 1890, No. 5

Privacy

In "The Right to Privacy," Louis Brandeis and Samuel Warren defined protection of the private realm as the foundation of individual freedom in the modern age. Given the increasing capacity of government, the press, and other agencies and institutions to invade previously inaccessible aspects of personal activity, they argued that the law must evolve in response to technological change. Traditional prohibitions against trespass, assault, libel, and other invasive acts had afforded sufficient safeguards in previous eras, but these established principles could not, in their view, protect individuals from the "too enterprising press, the photographer, or the possessor of any other modern device for rewording or reproducing scenes or sounds." Consequently, in order to uphold the "right to one's personality" in the face of modern business practices and invasive inventions, they concluded that legal remedies had to be developed to enforce definite boundaries between public and private life.

Overige begrippen *Persoonlijke levenssfeer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archive.org

~ https://web.archive.org/web/20110429202545/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra ml

Context

~ http://faculty.uml.edu/sgallagher/harvard__law_review.htm

Voetnoten

~ https://web.archive.org/web/20110610205319/http://groups.csail.mit.edu/mac/classes/6.805/articles/privacy/Privacy_bra .html - fn28

* **8908** ***Risico's van substitutie; Inventarisatie van risico's en handreikingen voor reductie van risico's in geval van substitutie bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties***

I.M. Tempelman - van Hunen en L. Mommers, A.H.J. Schmidt, G.J Zwenne

(Rapport) eLaw@Leiden, Leiden, 2007.

Vervanging

Dit rapport is de weerslag van een onderzoek naar juridische risico's voor substitutie: de digitalisering van papieren documenten en de vernietiging van de originelen voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Wij hebben ons geconcentreerd op potentiële bewijsproblemen in de verschillende hoofdgebieden van het recht. Risico's in het kader van de Archiefwet zijn expliciet van het onderzoek uitgesloten, omdat in de evaluatie daarvan is voorzien in de aanvraag voor de Machtiging substitutie.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er relatief weinig regelingen zijn die zich expliciet verzetten tegen substitutie. Hoewel in het burgerlijk recht de authentieke akte niet digitaal kan 'bestaan', de dwingende materiële bewijskracht van onderhandse akten verloren gaat na substitutie, en in het strafrecht forensisch onderzoek aan originelen bij substitutie onmogelijk wordt gemaakt, zijn de risico's voor de bewijspositie van het Ministerie relatief beperkt, mede gezien het beperkte aantal aanvragen originelen of kopieën dat daadwerkelijk wordt opgevraagd bij het Ministerie.

Bovendien is het mogelijk de risico's verder te beperken door een aantal maatregelen te nemen. Ten eerste is er de mogelijkheid om in de algemene voorwaarden van het Ministerie bewijsregels op te nemen die de substitutie van

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

bijvoorbeeld contracten gemakkelijker maken. Zo kan voor gesubstitueerde onderhandse akten alsnog een hoger niveau van bewijskracht worden gepostuleerd. Ten tweede kan de substitutie met extra waarborgen worden omkleed. Die waarborgen richten zich op een aantal aspecten van substitutie die zijn neergelegd in de beginselen beschikbaarheid, vertrouwelijkheid, integriteit, authenticiteit, flexibiliteit en transparantie.

Beschikbaarheid kan worden gewaarborgd door voldoende te letten op de digitale duurzaamheid van de gesubstitueerde documenten. Vertrouwelijkheid, integriteit en authenticiteit kunnen gedrieën worden gewaarborgd door voldoende organisatorische en technische waarborgen in de werkprocessen en systemen in te bouwen, die ervoor zorgen dat de kansen op manipulatie bij substitutie en bij bewaren van gesubstitueerde documenten geminimaliseerd worden. Flexibiliteit en transparantie kunnen worden bereikt door werkprocessen en systemen zodanig ‘open’ in te richten (inclusief het gebruik van open standaarden) dat de kans op vendor lock-in minimaal is.

Overige begrippen *Authenticiteit; Best evidence; Bewijsrecht; Dagdoos; Dwingend bewijskracht; Vervanging; Vrije bewijskracht.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/dspace/handle/1887/13065

* **10257** ***De samenstelling van de overheid***

P. den Hoed

(Artikel) Beleid & Maatschappij 1992/3, 1992.

Bestuurskunde

In dit artikel wordt de systematiek van de overheid uiteengelegd. Dat gebeurt zowel voor de verhouding tussen de bestuurslagen als voor de inrichting van de rijksoverheid. Beide worden volgens dezelfde systematiek behandeld. Daarin ligt ook de toegevoegde waarde. Over de opbouw van de rijksoverheid wordt in de regel gesproken in organisatiekundige termen, over het binnenlands bestuur in staatsrechtelijke; dit terwijl beide thema’ s in het bestuursbeleid direct met elkaar in verband staan. Het middel dat gebruikt is om zowel de organisatie van het rijk als de opzet van het binnenlands bestuur op dezelfde manier te behandelen is de benadering van de overheid als een samenstelling van componenten.

Overige begrippen *Organisatieleer; Overheid; Staatsrecht.*

* **10388** ***Samenwerken en verantwoordelijkheden***

Rienk Jonker

(Webpagina) versie 14-apr-2020 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2020.

Verantwoordelijkheid

In overheidsland wordt vaak uit efficiency overwegingen op verschillende beleidsterreinen taken in gemeenschappelijkheid uitgevoerd, samengewerkt, informatie gedeeld of taken uitbesteed. De vormen van samenwerking kunnen van bestuursrechtelijke aard zijn bijvoorbeeld bij wet of op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wat ook veel voorkomt zijn privaatrechtelijke overeenkomsten, contracten en convenanten. Als rechtspersonen ontstaan dan gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, NV's, BV's en CV's. De laatste drie vooral als er sprake is van ruimtelijke planontwikkeling, nieuwbouwprojecten waar overheden en private partijen samenwerken.

Wordt er op het terrein van bestuur, financiën, (technische) ICT meestal het nodige wel geregeld, de aandacht voor de wettelijke verantwoordelijkheden voor alle informatie die verwerkt wordt of gaat worden is veelal het stiefkind. Dat geldt overigens minder voor informatiebeveiliging en privacybescherming, deze liften, vanwege hun hoge actualiteitswaarde impliciet of expliciet mee bij de ICT component. Het stiefkind betreft bijvoorbeeld de verantwoordelijkheden voor het opstellen en laten vaststellen van een selectielijst, vernietiging op basis van een geldende selectielijst, vervanging (inclusief migratie en conversie), overbrenging van blijvend te bewaren informatie naar een archiefdienst en het toezicht daarop. Al met al ook verwerkingen met AVG componenten. DIt ondanks dat de Archiefwet hier expliciet aandacht aan besteed.1 De hier genoemde voorbeelden worden in de wet voorzieningen genoemd.2

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Van belang is te weten dat vanuit het perspectief van de Archiefwet slechts één (1) orgaan die bestuurlijk verantwoordelijk is. Bij het aangaan van welke samenwerking is dan ook altijd de vraag te beantwoorden wie als verantwoordelijke aan te wijzen is voor de in de samenwerking verwerkte gegevens. Een antwoord op deze vraag is zeker in het geval van de vele juridische varianten rond samenwerking of uitbesteding van taken en werkzaamheden zonder goede analyse vaak lastig te beantwoorden.

Bij overheden geeft de Archiefwet 1995 wel wat aanknopingspunten. In deze wet wordt onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke verantwoordelijkheid, de archiefwettelijke zorg en het beheer, de uitvoering van het beheer en een aantal ingrijpende verwerkingen (beheershandelingen). De zorg is gerelateerd aan de wettelijke opdracht voor bestuursorganen om bepaalde nader omschreven taken uit te voeren. De bij deze taken horende informatie valt onder die zorg. Dezezorg valt niet te delegeren. Dus er is altijd een zorgdrager die verantwoordelijk blijft voor de verwerkte informatie ook al is die niet expliciet aangewezen. Impliciet is het zorgdragerschap te achterhalen uit de wetgeving op basis waarvan een taak wordt uitgevoerd. Bij het Rijk gaat deze zorg na verloop van tijd, bij de overbrenging naar een rijksarchiefbewaarplaats over van de primair verantwoordelijke minister naar de minister van OCW. In het geval van andere overheden zoals gemeenten, waterschappen en provincies blijft de zorg bij de primaire zorgdrager.

Overige begrippen *Eigenaar; Gegevensverwerking; Mandaat; Rechtmatigheid; Samenwerken; Zorgdrager.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/samenwerken-en-verantwoordelijkheden

** **10436** ***The second enclosure movement and the construction of the public domain***

James Boyle

(Artikel) Copyright © 2003 by James Boyle, 2003. An earlier and considerably shorter version of this article appeared as Fencing off Ideas, DAEDALUS, Spring 2002, at 13

Commons

Over de uitbreiding van het intellectueel eigendom in relatie tot het publieke domein. De matafoor betreft het oprekken van de enclosure van de commons.

Overige begrippen *Algemeen goed; Auteursrecht; Common governance; Intellectueel eigendom; Public access; Public domain; Publiek domein.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1273&context=lcp

* **9977** ***Seeing (in) blindness: South Africa, archives and passion for justice***

Verne Harris

(Artikel) Archifacts, 2001. ARCHIFACTS, no. Oct, (2001): 1-13
ISSN 0303-7940

Deconstructie

Deconstruction, I would argue, inspires a radically activist practice of archives. It has little space for calm, cool, so-called impartial heads. It brings fever and yearning and determination to bring justice. The archive, for deconstruction, is not a quiet retreat for professionals and scholars and craftspersons. It is a crucible of human experience. A battleground for meaning and significance. A babel of stories. A place and a space of complex and ever-shifting power-plays. Here you cannot keep your hands clean. Here the very notions of profession and scholarship and craft must be reimagined.

Unlike activists who know ‘the truth’, who know what justice is, activists of deconstruction are without certainty or clear-cut destination. They move outside of binary oppositions. They see no hard boundaries between concepts and

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

conceptual realms. They cannot separate out the personal, the professional, the epistemological, and so on. They bring all of this fabric-ingto bear on their 'archival' work. They are eccentric (ex-centric), moving through the breaches in every circle of knowledge. They understand that the language they use, the very words that are available to them, are instruments of power. They know that every move they make is a construction of knowledge, an exercise of power. They feel compelled to disclose their complicity in these constructions and exercises. Of crucial importance, they are bound by the principle of hospitality to 'otherness'. They respect every 'other', invite every 'other' in. So that whether they are making records available, or describing records, or appraising recordkeeping systems, they listen intently for the voices of those who are marginalised or excluded by prevailing relations of power. An impossible challenge of course. How to invite in what is always beyond the limits of understanding? How to avoid the danger of speaking for these other voices? How to avoid reinforcing marginalisation by naming 'the marginalised'? How to invite in what one wishes to resist - the voices, for instance, of white supremacists, or of hard drug dealers, paedophiles, rapists, pimps, and so on, and on and on? In the memorable words of Gayatri Chakravorty Spivak: "Let us, then, for the moment at least, arrest the understandable need to fix and diagnose the identity of the most deserving marginal. Let us also suspend the mood of self-congratulation as saviors of marginality."xxvi The activists of deconstruction are not romanticisers of 'otherness'. They fear it even as they respect it. They know that as much as it is 'outside', it is also 'inside'. Finally, they know only that justice calls them to engage it, without blueprint, without solution, without answers.

Does all this dissipate their energy, pull them down into inertia? No, for they believe in the impossible. They believe in a justice that will come because people believe in its coming. They believe in a power which can transcend oppression, in a becoming which can transcend language and constructedness and marginalisation. They believe that the archive matters, even to the gods. They have faith.

Overige begrippen *Archivistiek; Ethiek; Filosofie; Hergebruik; Insularity; Truth; Waarderen; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://scnc.ukzn.ac.za/doc/LibArchMus/Arch/Harris_V_Freedom_of_Information_in_SA_Archives_for_justice.pdf

* **9711** ***Social Networking and Ethics***

Shannon Vallor

(Artikel) Geraadpleegd 28-okt-2013 / The Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2012. (Winter 2012 Edition)

Web 2.0

In the first decade of the 21st century, new media technologies for social networking such as Facebook, MySpace, Twitter and YouTube began to transform the social, political and informational practices of individuals and institutions across the globe, inviting a philosophical response from the community of applied ethicists and philosophers of technology. While this scholarly response continues to be challenged by the rapidly evolving nature of social networking technologies, the urgent need for attention to this phenomenon is underscored by the fact that it is reshaping how human beings initiate and/or maintain virtually every type of ethically significant social bond or role: friend-to-friend, parent-to-child, co-worker-to co-worker, employer-to-employee, teacher-to-student, neighbor-to-neighbor, seller-to-buyer, and doctor-to-patient, to offer just a partial list. Nor are the ethical implications of these technologies strictly interpersonal. The complex web of interactions between social networking service users and their online and offline communities, social network developers, corporations, governments and other institutions—along with the diverse and sometimes conflicting motives and interests of these various stakeholders—will continue to require rigorous philosophical analysis for decades to come.

Section 1 of the entry outlines the history and working definition of social networking services (hereafter referred to as SNS). Section 2 identifies the early philosophical foundations of reflection on the ethics of online social networks, leading up to the emergence of Web 2.0 standards (supporting user interactions) and full-fledged SNS. Section 3 reviews the primary ethical topic areas around which philosophical reflections on SNS have, to date, converged: privacy; identity and community; friendship, virtue and the good life; democracy and the public sphere; and cybercrime. Finally, Section 4 reviews some of the metaethical issues potentially impacted by the emergence of SNS.

Overige begrippen *CMC; Computer mediated communication; Ethiek; Filosofie; MUD; Multi user dungeons; SNS; Social networking services.*

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://plato.stanford.edu/archives/win2012/entries/ethics-social-networking/

Over de Stanford Encyclopedia of Philosophy

~ http://plato.stanford.edu/about.html

* **6329** ***Software patents - Obstacles to software development***

Richard Stallman

(Lezing / oratie / college) 25-mrt-2002 / Foundation for Information Policy Research, Cambridge, 2002.
Transcript of a talk presented 2002-03-25 at the University of Cambridge Computer Laboratory, organized by the Foundation for Information Policy Research. This transcript and audio recording by Nicholas Hill, HTML editing and links by Markus Kuhn.]

Patent

It is not about patenting software. That is a very bad way, a misleading way to describe it, because it is not a matter of patenting individual programs. If it were, it would make no difference, it would be basically harmless. Instead, it is about patenting ideas. Every patent covers some idea. Software patents are patents that cover software ideas, ideas which you would use in developing software. That is what makes them a dangerous obstacle to all software development.

Overige begrippen *Auteursrecht; Intellectueel eigendom; Octrooi.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Foundation for information policy research

~ http://www.fipr.org/

Patent wars The Economist

~ http://www.economist.com/displayStory.cfm?Story_ID=S%26%29%28%20%2EP1%2F%25%0A

Tekst lezing op internet

~ http://www.cl.cam.ac.uk/%7Emgk25/stallman-patents.html

The Free Software Definition

~ http://www.gnu.org/philosophy/free-sw.html

* **9478** ***De staat van het internet 2011; 1 Wie heerst er over het internet***

Peter Olsthoorn

(Artikel) Gepubliceerd 11-dec-2011 / Netkwesties, 2011.

Internet

Wie bepalen er wat jij op je scherm ziet als je internet aan zet? KPN, UPC of Ziggo in Nederland? Google en Facebook wereldwijd? Amerika of misschien China? De VN? Allemaal niet. Internet is opgezet door een gemeenschap van vrijwilligers, voor technische wetenschappers. Naarmate er meer geld in omging, kreeg het bedrijfsleven het meer voor het zeggen. En momenteel proberen overheden de controle te krijgen.

Ook zij hebben echter weinig te zeggen over internet. Ook ontbreken een regering en parlement om internet te besturen. Is internet dan complete anarchie? Een zooitje ongeregeld? Volgens sommigen wel, maar zo erg is het niet. Internet moet zich toch ergens aan de wet houden? Heeft de Nederlandse regering dan toch wat te vertellen? En anders toch zeker wel de Amerikaanse? Internationaal moet er toch iets geregeld zijn tussen landen, bijvoorbeeld via de VN? Eigenlijk nauwelijks, en tot voor kort helemaal niet. Al die machtige partijen en overheden schikken zich naar clubs van vrijwilligers die 'Het Internet' bouwden en in stand houden. We noemen dit 'de internet gemeenschap'.

Oorspronkelijk werd altijd gesproken over 'Het Internet', want het was iets bijzonders dat een heleboel mensen samen in stand hielden. Dat lidwoord is niet onbelangrijk. Eerst ging het lidwoord eraf, later viel ook de hoofdletter weg. Nu is 'internet' zoiets als 'stroom' of 'water'. Je weet niet beter of het is er gewoon, met of zonder draadje, thuis of onderweg, altijd en overal. Als het uitvalt hebben we een megaprobleem, als maatschappij, maar ook thuis voltrekt zich bij een storing niet zelden een ramp.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Dus is het handig om te weten hoe het werkt met internet; wie er verantwoordelijk en (dus) aansprakelijk voor is. Internet is wezenlijk anders dan water- of stroomvoorziening die onder nationale wetgeving vallen; waar de regering en het parlement dus wat over te zeggen hebben. Internet lijkt al wat meer op vliegverkeer dat ook een grensoverschrijdende activiteit is.

Overige begrippen *Censuur; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.netkwesties.nl/464/wie-heerst-over-internet.htm?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed:+Netkwesties+%28Netkwesties%29&=Google+Reader

Printversie

~ http://www.netkwesties.nl/print.cfm?product=464

** **10663** ***Staatssecretarie en kabinet des konings onder Willem I***

J. Steur

(Artikel) Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden. Deel 84, 1968.

Administratie

In De Tijdgenoot van 1843 is een interessante schets opgenomen over de regeringspraktijk onder Willem I onder de titel: ‘Over het bestaan der centralisatie bij ons, en de middelen om dezelve te verbeteren’. De schrijver wijst erop, dat ook na de vestiging van het Koninkrijk ‘in alles de plooi van de Fransche administratie met de Fransche wetten behouden’ bleef, terwijl de met zeldzame werklust begaafde Koning ‘in den eigenlijken zin des woords het hoofd der administratie werd’ waardoor ‘zijne ministers, die hij alleen aan zich verantwoordelijk rekende, tot eenvoudige chefs de bureau verlaagd werden. In plaats, dat de Koning met zijne ministers zoude arbeiden, en het eigenlijke archief des Rijks in de bureaux der ministeriën zoude zijn, moesten de ministers aan den Koning steeds schriftelijk rapporten over alles indienen, en wanneer 's Konings beslissing genomen was, werd aan den minister weder schriftelijk antwoord gegeven, waarvan het oorspronkelijke in het archief der Staatssecretary bleef bewaard. De Koning moedigde het aan, dat men zich tot hem wendde, en daar hij zonder inlichting niet kon beslissen, werd eene apostillencorrespondentie gevormd, die dikwijls in het bespottelijke liep. Terwijl de Koning rondom in zijn Kabinet de draden van centralisatie vereenigd hield, waren de ministeriële departementen zoodanig ingerigt, dat zij 's Konings inzigten het beste konden dienen’.
De schrijver van genoemd artikel gaat ten slotte nog in op s' Konings ‘zeer bekrompen denkbeeld omtrent de uitgebreidheid der Koninklijke magt’, die tot uitdrukking kwam in de neiging van Willem I om ‘alles wat niet bepaaldelijk aan den Koning door de grondwet ontnomen was’, voor zich op te eisen. ‘De Koninklijke magt won in uitgebreidheid, doch verloor in innerlijke kracht, totdat zij door eigene zwaarte in elkander stortte, en Willem I door de omstandigheden zelve genoodzaakt werd te abdiceren. Bij deze albemoeijing des Konings moest de Secretarij van Staat - een departement, dat, evenmin als een Kabinet des Konings in eenen constitutioneelen staat te huis hoort - zich al meer en meer uitbreiden, en vormde zich onmiddellijk rondom den Koning een bureau, waarin als in een brandpunt de geheele administratie des Koningrijks gecentraliseerd was’.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale bibliotheek der letteren

~ https://www.dbnl.org/tekst/_bij005196901_01/_bij005196901_01_0004.php

* **10184** ***State of crises***

Zygmunt Bauman en Carlo Bordoni

(Publicatie) Polity Press, Cambridge, 2014.

Crisis

The Western world continues to convulse under the global financial crisis, hampered in its recovery by low economic growth, and is seemingly further away from achieving coordinated action on climate change than at any

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

point in the past three decades. In State of Crisis, Zygmunt Bauman and Carlo Bordoni suggest that the economic and social crises we face - and the inertia in governmental response - are not temporary but profound and enduring. They support their thesis with a compelling analysis of statehood, modernity and democracy in a globalised world where real power - located in the global flow of capital - has been separated from politics, which continues to operate at national and local levels.

Overige begrippen *Filosofie; Postmodernisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Baumann Institute Leeds

~ https://baumaninstitute.leeds.ac.uk/

Boek PDF

~ http://dlx.b-ok.org/genesis/1305000/0f8b48b2f837611a921dcab8ed8683f1/_as/[Zygmunt_Bauman,_Carlo_Bordoni]_State_of_Cris ok.org).pdf

Review

~ http://blogs.lse.ac.uk/lsereviewofbooks/2014/12/03/book-review-state-of-crisis-zygmunt-bauman-and-carlo-bordoni/

Wikipedia: Zygmunt Bauman

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Bauman

* **8208** ***Stop de transparantieterreur - we werken toch niet met mensen die we niet vertrouwen?***

Jos van der Lans

(Artikel) NRC 1-mrt-2008.

Transparantie

Minder willen weten, meer vertrouwen en anders verantwoorden - dat zou het motto voor grote publieke organisaties moeten zijn. Doorbreek de cultuur van geformaliseerd wantrouwen.

Overige begrippen *Verantwoordelijkheid; Vertrouwensbeginsel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.intensievemenshouderij.nl/www/2008/03/09/stop-de-transparantieterreur-we-werken-toch-niet-met-mensen-vertrouwen/

* **10390** ***Strategisch actieplan voor artificiele intelligentie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Bijlage bij de Kamerbrief met Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie van 8 oktober 2019, met als onderwerp: "Aanbieden Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie" , overheidsidentificatienummer: 00000001003214369000, kenmerk DGBI-DE / 19207584

(Kamerstukken 26 643 en 32 761, nr. 640)

Artificiële Intelligentie

Artificiële intelligentie (AI) verandert de wereld ingrijpend. AI zal stevig bijdragen aan economische groei, welvaart en welzijn van Nederland. Ook zal het enorm helpen bij maatschappelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld vergrijzing, klimaatverandering, voedselveiligheid, gezondheid en zorg. Tegelijkertijd moeten we onze ogen niet sluiten voor uitdagingen als de bescherming van fundamentele rechten als privacy, non-discriminatie en autonomie.
Als we als Nederland en Europa mee willen doen in de voorhoede van een wereldwijd concurrerende economie, dan moeten we de ontwikkeling en toepassing van AI in Nederland versnellen. Dat kan. Nederland heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie, onder meer door zijn hoogwaardige connectiviteit, de sterke basis voor publiek-private samenwerking (PPS) en onderzoek van wereldklasse. Die uitgangspositie moeten we goed benutten en uitbouwen,

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

zodat Nederland zich hiermee internationaal kan profileren.
Het kabinet zet in op een drietal sporen. Spoor 1 is dat we maatschappelijke en economische kansen moeten benutten. Hiervoor is intensieve PPS nodig. Daarmee kan Nederland het verschil maken op het Europese speelveld en op mondiale markten. Het zijn de bedrijven - van start-ups en scale-ups en midden- en kleinbedrijf (mkb) tot grootbedrijf - die het verschil maken met hun innovatie- en concurrentievermogen. Zij bepalen of Nederland de toon zet met AI of dat Nederland hierin het buitenland volgt. En of de toepassing daarvan waardevol is voor economie en maatschappij. Die meerwaarde kan komen doordat ze inspelen op maatschappelijke uitdagingen, maar ook doordat ze snel inspelen op de vraag uit de markt. Het kabinet werkt dit spoor dan ook uit in PPS, met name met de Nederlandse AI-Coalitie en roept bedrijven en organisaties op zich hierbij aan te sluiten.
Met spoor 2 willen we de voorwaarden op orde brengen voor een vruchtbaar AI-klimaat voor economie en maatschappij. Dat gaat onder meer om de juiste kennis, vaardigheden en opleidingen; wetenschappelijk AI-onderzoek van topkwaliteit en toegepast onderzoek waar ondernemers en professionals mee verder kunnen. Ook bruikbare data en hoogwaardige en intelligente

connectiviteit behoren tot die randvoorwaarden. In dit kader investeren we in onderzoeksprogramma's, vergroten we de toegang tot innovatiefinanciering voor start-ups, investeren we in scholing, stimuleren we datadelen en ontwikkelen we digitale connectiviteit met en voor AI verder.
Spoor 3 betreft het 'Versterken van de fundamenten'. Dat betreft de bescherming van fundamentele rechten van burgers en passende wettelijke en ethische kaders. Hierdoor kunnen mensen en bedrijven erop vertrouwen dat AI zorgvuldig wordt ingezet. Ook is het belangrijk dat markten open en competitief blijven en dat bij alle AI-ontwikkelingen de nationale veiligheid geborgd blijft. Daartoe is de nodige wet- en regelgeving al van kracht, of in de maak. Daarnaast volgt het kabinet de AI-ontwikkelingen, en spant zich in voor het gebruik van (Europese) ethische richtsnoeren voor AI-toepassingen door bedrijven en publieke organisaties.
Aan de slag dus, en wel nu. Dit Strategische Actieplan voor AI beschrijft de koers die Nederland wil inzetten, en vormt de eerste stap om concrete acties voor de beoogde versnelling en profilering in gang te zetten. De overheid werkt samen met de Nederlandse AI-Coalitie. Daar gaan bedrijven, overheden, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen samen nieuwe AI-acties realiseren om de specifieke domeinen en sectoren verder te helpen.
De volgende uitgangspunten zijn leidend voor de Nederlandse aanpak:
- We werken publiek-privaat samen, onder meer in de Nederlandse AI-Coalitie om de maatschappelijke en economische kansen van AI te benutten.
- Nederland gaat voor internationale samenwerking, vooral met Europese partners.
- We profileren ons als een land dat voorop loopt met AI-toepassingen die de belangen dienen van mens en maatschappij.
- We kiezen voor een inclusieve aanpak die mensen centraal stelt, waarbij we streven naar betrouwbare AI.
De doelstellingen van de Nederlandse AI-aanpak staan in de infographic hiernaast weergegeven.

Overige begrippen *Ethics of AI; Ethiek; Fundamentele waarde; PPS; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/kamerbrief-ai

Rapport op internet

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2019/10/08/strategisch-actieplan-voor-artificiele-intelligentie

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **8247** ***Een streepjescode op elk kind; Omstreden kinderdatabank***

Rudie Kagie

(Artikel) Vrij Nederland 22-mrt-2008.

Elektronisch kinddossier

Na zo'n vijftien jaar praten wordt volgend jaar eindelijk het elektronisch kinddossier van kracht. Savanna's, meisjes van nulde en maasmeisjes moeten zo voorkomen worden. 'De vrijblijvendheid voorbij', of 'absurd, stalinistisch en megalomaan'?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Beveiliging; Bureaucratie; EKD; Hergebruik; Keteninformatisering; Panopticon; Privacy; Veiligheidscommunisme; Vernietigingsbelang.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9965** ***Sturen op samenhang op basis van GEA®; Permanent en event driven***

Roel Wagter

(Publicatie) Van Haren Publishing, Zaltbommel, 2009.

General Enterprise Architecting

Een goede samenhang in een organisatie is immers voorwaardelijk voor excellent presteren. Door expliciet te sturen op samenhang worden inconsistenties, suboptimalisaties en dergelijke voorkomen, samenwerking tussen diverse disciplines versterkt en complexiteit gereduceerd. Samenhang is ook "vloeibaar". Een bereikt niveau van goede samenhang staat continu op de tocht.
Vooral op de momenten dat belangrijke bedrijfsvraagstukken zich aandienen waarop adequate antwoorden geformuleerd moeten worden. Ten tijde van deze "besturing" dient dan ook expliciet gestuurd te worden op samenhang. Zo zal de bestaande samenhang van invloed zijn op de oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de betreffende bedrijfsvraagstukken, alsook de gekozen oplossingsrichtingen en aanpakkeuzen van de bedrijfsvraagstukken op de (toekomstige) samenhang van de organisatie. Hoe nu deze "sturing op samenhang" vormgegeven? Hoe ziet zo'n strategisch stuurinstrument er uit en hoe pas je dat toe?

Overige begrippen *Architectuur; Besturen; E-overheid; GEA; NORA; Overzicht; Samenhang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Groeiplatform GEA

~ http://www.groeiplatformgea.nl/

** **10602** ***Taal is alles wat het geval is***

Imme Dros

(Publicatie) Prometheus, Amsterdam, 2022.

Taal

Taal is de stof waar dromen van worden gemaakt, ideeën in worden geformuleerd en waar verhalen uit worden geboren. En ook al loert het misverstand overal, 'omdat de helft van de mensheid zich slecht uitdrukt en de andere helft slecht luistert', een andere wereld is er niet, schrijft Imme Dros in Taal is alles wat het geval is.

Met een beroemde tekst van de filosoof Ludwig Wittgenstein als vertrekpunt begint taalmens Dros een virtuoze zoektocht naar de herkomst van woorden en zinnen, waarin ze laat zien wat klanken met ons doen, hoe taal betovert en misleidt. En hoe we altijd aan het vertalen zijn. Niet alleen de teksten uit een vreemde taal, maar ook die uit onze omgangstaal, omdat geen individu hetzelfde klinkt.

Overige begrippen *Communicatie; Correspondentietheorie; Filosofie; Multiverse; Taalfilosofie; Uitwisselbaarheid; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Uitgeverij Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/catalogus/taal-is-alles-wat-het-geval-is-2.html

Wikipedia (Coherentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Coherentietheorie

Wikipedia (Correspondentietheorie)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Correspondentietheorie

* **8613** ***Tales from the Public Domain: Bound by law?***

Keith Aoki en James Boyle, Jennifer Jenkins

(Stripverhaal) Duke Center for the Study of the Public Domain, 2008.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Intellectueel eigendom

Helder verhaal over bizarre uitwasssen.

A documentary is being filmed. A cell phone rings, playing the 'Rocky' theme song. The filmmaker is told she must pay $10,000 to clear the rights to the song. Can this be true? 'Eyes on the Prize,' the great civil rights documentary, was pulled from circulation because the filmmakers' rights to music and footage had expired. What's going on here? It's the collision of documentary filmmaking and intellectual property law, and it's the inspiration for this new comic book. Follow its heroine Akiko as she films her documentary, and navigates the twists and turns of intellectual property. Why do we have copyrights? What's "fair use"? Bound By Law reaches beyond documentary film to provide a commentary on the most pressing issues facing law, art, property and an increasingly digital world of remixed culture.

Bound by Law translates law into plain English and abstract ideas into 'visual metaphors.' So the comic's heroine, Akiko, brandishes a laser gun as she fends off a cyclopean 'Rights Monster' - all the while learning copyright law basics, including the line between fair use and copyright infringement.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beschikbaarheid; Octrooi; Openbaarheid; Patent.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Raadpleegbare versies

~ http://www.law.duke.edu/cspd/comics/digital.php

Site over dit boek

~ http://www.law.duke.edu/cspd/comics/

* **9760** ***Technologie en wetgeving in cyberspace: verstandshuwelijk of innige relatie?***

M. Hildebrandt en R.E. Leenes, M.H.A.F. Lokin

(Artikel) M.H.A.F. Lokin, 2012. RegelMaat 2012 (27) 2
ISSN: 0920-055X

Regulering

De technologie van het schrift volstaat niet bij de normering van cyberspace.

Overige begrippen *Cyberspace; Democratie; E-overheid; I-overheid; Paradigma; Wetgeving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NARCIS

~ http://www.narcis.nl/publication/RecordID/oai%3Arepository.ubn.ru.nl%3A2066%2F103803/coll/person/id/23/Langua

Tekst op internet

~ http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=130070

* **10030** ***Tegengestelde Krachten in Taal***

Hans Bennis

(Lezing / oratie / college) Vossiuspers UvA,, Amsterdam, 2001. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de Taalvariatie binnen het Nederlands aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op donderdag 13 september 2001

ISBN 90 5629 218 8

Identiteit

Het is een zeer menselijke eigenschap om te werken aan groepsvorming en taal is daar een uitstekend middel voor.

Overige begrippen *Cultuur; Taal.*

Taal

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Boven de Oudemanhuispoort, reeds lange tijd het middelpunt van deze universiteit, hangt aan de kant van de Kloveniersburgwal een gevelsteen met een tekst die luidt: 'Wie het zelfde anders zegt, zegt iets anders'.

Toen ik in januari van dit jaar op weg was naar mijn eerste college in mijn nieuwe functie van bijzonder hoogleraar Taalvariatie viel mijn oog op deze tekst. Het is de vraag of deze tekst wel over taal gaat. De steenhouwer zal veeleer de juridische faculteit op het oog gehad hebben, of wellicht een modieus vak als communicatiekunde. Toch is Paul Scholten erin geslaagd om op een kernachtige manier de essentie van het vakgebied taalvariatie onder woorden te brengen.

De tekst geeft aan dat twee uitspraken tegelijkertijd hetzelfde kunnen zijn en toch verschillend. Die paradoxale stelling vormt vanmiddag het uitgangspunt van mijn betoog. Ik zal proberen te laten zien dat het juist de tegenstelling is, en niet de uniformiteit, die het onderzoek naar de eigenschappen van taal richting geeft.

Er zijn grofweg twee manieren om tegen taal aan te kijken.
Ten eerste functioneert taal als een object in de samenleving. Het is een 'ding' dat los van onszelf bestaat. Aan de andere kant maakt taal deel uit van onszelf; taal zit in ons hoofd. Taal is daarmee zowel een object voor sociologisch onderzoek als voor psychologisch onderzoek. Ik zal in de volgende twee paragrafen laten zien dat beide benaderingen gedreven worden door een interne spanning.

In het derde deel van deze oratie zal ik proberen aan te tonen dat deze spanning zich niet alleen bevindt op een abstract, theoretisch niveau, maar dat we ook op het gedetailleerde niveau van taalkundige analyse deze spanning tegenkomen als drijvende kracht en essentiële voorwaarde voor het bestaan van taalverandering en taalvariatie. Aan de hand van variatie in de keuze van het betrekkelijk voornaamwoord in het Nederlands zal ik proberen te illustreren op welke wijze de interne, psychologische en de externe, sociologische tegenstellingen een rol spelen bij het verschijnsel taalvariatie.

Overige begrippen *Identiteit; Sociologie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tegengestelde Krachten in Taal (Internet)

~ http://www.meertens.knaw.nl/medewerkers/hans.bennis/oratie/index.html

* **10044** ***Terrorisme***

Beatrice de Graaf

(Lezing / oratie / college) College 12-mrt-2016 / DWDD University, 2016.

Terrorisme

Vanuit Amsterdam vertelde Beatrice de Graaf, terrorisme-expert en hoogleraar Internationale Betrekkingen aan de Universiteit van Utrecht, aan belangstellenden in de collegezaal én de televisiekijkers, over het ontstaan van terroristische bewegingen en het verdwijnen ervan.

"De vlam van het verzet is van alle tijden. Maar als uitdaging aan de moderne staat en de liberale samenleving staan terrorisme en extremisme sinds de 20e eeuw in het brandpunt van de belangstelling. Terroristen zijn de fundamentalistische gesels van de moderne tijd. Hoe kunnen we de radicaliseringspuzzel duiden, en wellicht zelfs oplossen? Zonder historisch besef en begrip van de context zullen we zeker geen grip op het fenomeen krijgen"

Overige begrippen *Context; Cultuur; Geschiedenis; Samenleving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De wereld draait door

~ http://dewereldraaitdoor.vara.nl/media/354452

* **8101** ***Toegang tot overheidsinformatie. Het grensvlak tussen openbaarheid en vertrouwelijkheid.***

E.J. Daalder

(Proefschrift) Boom Juridische uitgevers, Den Haag, 2005. 905454578x

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Openbaarheid

Uitgangspunt van deze studie is dat hoogwaardige belangen meebrengen dat overheidsinformatie zo veel mogelijk openbaar is. Overheidsinformatie wordt hierbij ruim opgevat. Dit begrip omvat alle informatie die zich onder het openbaar bestuur, vertegenwoordigende lichamen en rechterlijke instanties bevindt. Welke belangen tot openbaarheid dwingen en waarom die belangen daartoe noodzaken, is op zichzelf van minder belang. Er is discussie mogelijk over de vraag of openbaarheid van overheidsinformatie als beginsel of recht noodzakelijk is voor het goed functioneren van de rechtsstaat. Ook zonder een in de (grond)wet opgenomen recht op toegang tot overheidsinformatie moet worden aangenomen en wordt ook aangenomen, dat ter waarborging van het kunnen bestaan van een rechtsstaat, overheidsinformatie in beginsel openbaar moet zijn. Opvattingen over de rechtsstaat vloeien voort uit gedachten over democratie. Een democratie laat zich niet goed denken zonder een gelegitimeerd en transparant bestuur. Openbaarheid van overheidsinformatie is daarvoor een belangrijk vereiste

(hfd. 11.3 Toekomstige regelgeving.)

Het uitgangspunt van mijn studie is dat onder de overheid berustende informatie openbaar moet zijn. Dit uitgangspunt zou in juridische zin worden versterkt, wanneer zou worden gekomen tot de vaststelling van een wet in formele zin, waarin, meer algemeen dan in de Wob gebeurt, de gevallen waarin een uitzonde-ring op openbaarheid van overheidsinformatie mogelijk is zouden worden neergelegd. Omdat die regels niet alleen voor het bestuursrecht gelden, is opneming van deze regels in de Awb niet voldoende. Deze regels zouden immers ook betrekking moeten hebben op niet door de Awb geregelde staatsrechtelijke verhoudingen en andere procedures dan bestuursrechtelijke. Dat rechtvaardigt de keuze voor het neerleggen van die regels in een afzonderlijke wet.

Het is op zichzelf denkbaar dat deze regels zouden worden neergelegd in een ' algemene wet'. De gedachte zou dan zijn dat de openbaarheid van overheidsinformatie van dermate groot belang is voor het functioneren van de democratische rechtsstaat, dat de regels daarover moeten worden opgenomen in een algemene wet. Gedacht zou kunnen worden aan een wet houdende algemene regels over de toegang tot overheidsinformatie. Kern van een dergelijke algemene wet zou zijn dat daarin als basisbepaling het recht op toegang tot overheidsinformatie zou worden opgenomen. De wet zou verder kunnen regelen in welke gevallen of welke wijze op het recht op toegang tot overheids-informatie uitzonderingen kunnen gemaakt of daaraan beperkingen kunnen worden gesteld. Door deze regels op te nemen in een algemene wet zou eenduidigheid bij alle (vormen van) beslissingen over openbaarheid van overheidsinformatie kunnen worden bereikt. Wanneer immers in de bijzondere wetten naar de algemene wet zou worden verwezen, wordt zeker gesteld dat alleen de in laatstgenoemde wet opgenomen belangen een uitzondering kunnen rechtvaardigen op het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is.

Overige begrippen *Democratie; Openbare overheidsinformatie; Rechtsstaat; Toegankelijkheid; Uitzonderingscriteria; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catalogus Universiteit Leiden

~ http://hdl.handle.net/1887/645

Het proefschrift

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/dspace/bitstream/1887/645/5/Thesis.pdf

* **7050** ***Toezicht op het beheer van niet overgedragen archieven: van wettelijke techniek naar organisatorisch commitment***

Cees Heeren

(Artikel) Archievenblad, 2004. Jaargang 108, nummer 6, augustus 2004

Toezicht op het beheer

Heeft het toezicht op het beheer van de niet-overgedragen archieven (verder: toezicht) nog toekomst? Natuurlijk, zo zal de nietsvermoedende lezer concluderen.
Maar deze slotsom is wellicht toch iets te snel getrokken. De Archiefwet als - enige - basis onder het toezicht glijdt de toezichthouder in de praktijk - wellicht zonder het zelf te beseffen - onder de voeten weg.

Een paar citaten:

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

".. Toezicht als louter technisch instrument voldoet mijns inziens niet langer meer. Bijvoorbeeld bij e-mailverkeer. Bij het creëren van een concernbreed bewust wordingsproces dient dle toezichthouder een voortrekkersrol te vervullen. Daarbij is het van belang dat hij het stimuleren van 'archiefminded' gedrag vertaalt in adviezen aan het lijnmanagement. Het stimuleren van de ontwikkeling van competenties en vaardigheden op het gebied van informatiebeheer dient in mijn optiek een wezenlijk item te zijn bij de uittoefening van het toezicht .. .. "

".. .. De archivaris is een organisatieadviseur met als specialiteit informatiebeheer. Daarbij bestrijken de activiteiten van de toezichthouder het gehele organisatie- gebied: het strategische, het tactische en operationele niveau. ..."

" .. .. Daarbij verstaat de toezichthouder de kunst om realistische en haalbare adviezen te verstrekken die een rechtstreekse verbinding bewerkstelligen tussen enerzijds de bedrijfsprocessen en anderzijds de 'eigen' archivistische doelen, methoden en technieken. Het woord 'eigen' is hier bewust tussen aanhalingstekens geplaatst, omdat het juist de bedoeling is te 'ontschotten': de toezichthouder weet het Iijnmanagement te adviseren op het terrein van procesverbetering met behuIp van (duurzame) documentaire beheersmidclelen. Daarmee slecht hij de kloof tussen archiverings- en primair proces. .. .."

Overige begrippen *Advies; Archiefinspectie; Instrument.*

** 10183 *Towards a digital ethics*

J. Peter Burgess en Luciano Floridi, Aurélie Pols, Jeroen van den Hoven

(Rapport) Gepubliceerd 25-jan-2018 / EDPS Ethics Advisory Group, 2018. Report by the Ethics Advisory Group established by the European Data Protection Supervisor, the EU's independent data protection authority

Ethics

The report by the EDPS' Ethics Advisory Group will help advance the debate on digital ethics that the EDPS will continue, focusing on how we can make technology work in the interests of human dignity, culminating at the 40th International Conference of Data Protection and Privacy Commissioners which the EDPS will co-host in October 2018.

This report is issued at a time when the data protection community is preparing for the application of the long-awaited GDPR. It cannot and does not seek to override the GDPR, to regulate present data protection practices by proposing additional rules. This is adequately and appropriately accomplished by the new regulation. This report proposes concepts and arguments to support and advance data protection as a project of European values. It describes the way traditional concepts of value may be rethought, re-articulated and re-purposed in order to assure the continuity of legitimate practices and anticipate an unseen future. This task can, by way of conclusion, be condensed into five significant 'directions' of thought and innovation.

1. The dignity of the person remains inviolable in the digital age
Life in the digital age is close to a confrontation with the basic principle of personhood: dignity. Digital experience reshapes our understanding of personal identity, human experience and social interactions. Digital life will need to be compatible with the inviolable nature of human dignity.

2. Personhood and personal data are inseparable from one another
Personhood - understanding oneself as a person endowed with moral qualities, rights and responsibilities - is inseparable from the information produced by, and pertaining to that person.

3. Digital technologies risk weakening the foundation of democratic governance
The freedom of choice of each person is a fundamental principle of democratic self-governance. Automated, big data-based interaction with political decision-making may be incompatible with democratic processes.

4. Digitised data processing risks fostering new forms of discrimination
Profiling is part of everyday cognition and judgment. Digitally generated profiles based on very large quantities of data are powerful and increasingly unaccountable.

5. Data commoditisation risks shifting value from persons to personal data
The market value of personal data is not intrinsic but stems from its relationship to the person or persons who give rise to it. Ethical tensions can arise where human value and market value intersect.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Autonomie; Autonomy; Data protection; Democracy; Democratie; Digital ethics; Dignity; Equality; Foundational value; Freedom; Gelijkwaardigheid; Justice; Personhood; Persoonlijke levenssfeer; Persoonlijkheid; Privacy; Profiling; Rechtvaardigheid; Solidariteit; Solidarity; Trust; Vertrouwen; Vrijheid; Waardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van de EDPS

~ https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/ethical-framework/ethics-advisory-group-report-2018_en

Site DataEthics

~ https://dataethics.eu/en/new-report-digital-ethics-xxxxx/

Site European Data Protection Supervisor (EDPS)

~ https://edps.europa.eu/press-publications/press-news/videos/digital-ethics_en

* **10287** ***Translating Principles into Practices of Digital Ethics: Five Risks of Being Unethical***

Luciano Floridi

(Artikel) Philosophy & Technology, 2019.

Digital ethics

What are the main risks to avoid when doing ethical analysis of digital technologies, including Artificial Intelligence?

Conclusion:

I hope this short article may work as a map for those who wish to avoid or minimise some of the most obvious and significant ethical risks, when navigating from principles to practices in digital ethics. From a Socratic perspective, a malpractice is often theresult of a misjudged solution or a mistaken opportunity. Understanding as early as possible that shortcuts, postponements, or quick fixes do not lead to better ethical solutions but to more serious problems, which become increasingly difficult to solvethe later one deals with them, does not guarantee that the five malpractices analysed inthis article will disappear, but it does mean that they will be reduced in sofar as they are genuinely based on misunderstanding and misjudgements. Not knowing better is the source of a lot of evil.
So, the solution is often more and better information for al.

Overige begrippen *Algorithme; Artificial intelligence; Computer science; Ethics; Ethics Bluewashing; Ethics Dumping; Ethics Lobbying; Ethics Shirking; Ethics Shopping; Gig economy; Malpractice; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/39245838/Translating_Principles_into_Practices_of_Digital_Ethics_Five_Risks_of_Being_U

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s13347-019-00354-x

* **9620** ***Trust in Online Information***

Teun Lucassen

(Proefschrift) Centre for Telematics and Information Technology, University of Twente / © Teun Lucassen, Enschede, 2013. CTIT Ph.D. Thesis Series No. 13-242

P.O. Box 217, 7500 AE
Enschede, The Netherlands
ISBN: 978-90-365-3485-7
ISSN: 1381-3617 (CTIT Ph. D. Thesis Series No. 13-242)
DOI: 10.3990/1.9789036534857

Betrouwbaarheid

he introduction of the Internet has made it very easy to gain information on any topic imaginable. The downside of

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

this development is that it has become much harder to evaluate the credibility of this information, as it is often unclear who the author is. In this dissertation, the way Internet users evaluate the credibility of online information is studied, with a focus on the relationship between user characteristics and information features. The online encyclopedia Wikipedia is used as a case study.

In the newly developed 3S-model of information trust, three evaluation strategies are defined. Primarily, the user may want to consider semantic features of the information (e.g., factual accuracy). However, this requires a level of domain expertise on the topic at hand. Alternatively, the user may look at surface features (i.e., the way the information is presented). While this strategy does not require domain expertise, more generic information skills are needed, since the user needs to know how certain information features are related to credibility. Finally, the user may consider the source of the information; this requires prior experiences with this source.

Multiple studies have provided validation for each of the strategies defined in the 3S-model. The model was placed in a broader perspective by also considering trust in a medium (as a collection of similar sources, such as websites), and a general propensity to trust.

The models not only provide insight into how credibility is evaluated, they also demonstrate many situations in which people have difficulties with this task. A potential solution for these problems is to provide users with a decision support system. In the second part of this dissertation, the application of such systems was studied. The choice between a user-based or a fully automated system was considered, as well as the choice between a simple (but understandable) or complex (but hard to understand) system. Moreover, the relationship between the strategies of the 3S-model and decision support was investigated.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Lagenmodel; Presentatielaag; Semantic features; Source features; Surface features; Vertrouwenswaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift op internet

~ http://teunlucassen.nl/?attachment_id=349

Samenvatting

~ http://teunlucassen.nl/?p=351

Teun Lucassen

~ http://teunlucassen.nl/

Univeristeit Twente

~ http://www.utwente.nl/archief/2013/02/de_wikipediaparadox_wat_is_waar.docx/

* **10121** ***Trusting records: is Blockchain technology the answer?***

Victoria Louise Lemieux

(Artikel) Records Management Journal, 2016. Vol. 26 Issue: 2, pp.110-139

Blockchain

Purpose
The purpose of this paper is to explore the value of Blockchain technology as a solution to creating and preserving trustworthy digital records, presenting some of the limitations, risks and opportunities of the approach.

Design/methodology/approach
The methodological approach involves using the requirements embedded in records management and digital preservation standards, specifically ISO 15,489, ARMA's Generally Accepted Recordkeeping Principles, ISO 14,721 and ISO 16,363, as a general evaluative framework for a risk-based assessment of a specific proposed implementation of Blockchain technology for a land registry system in a developing country.

Findings
The results of the analysis suggest that Blockchain technology can be used to address issues associated with information integrity in the present and near term, assuming proper security architecture and infrastructure management controls. It does not, however, guarantee reliability of information in the first place, and would have several limitations as a long-term solution for maintaining trustworthy digital records.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Originality/value
This paper contributes an original analysis of the application of Blockchain technology for recordkeeping.

Overige begrippen *Authenticity; Digital preservation; Record; Reliability; Risk; Trusted digital repository; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.1108/RMJ-12-2015-0042

Emerald publisching

~ http://www.emeraldinsight.com/doi/full/10.1108/RMJ-12-2015-0042

* **9845** ***Trustworthy Records and Open Data***

Anne Catherine Thurston

(Artikel) The Journal of Community Informatics, 2012. Vol 8, No 2 (2012)
ISSN: 1712-4441

Openbaarheid

Abstract
The Open Data movement has assumed that that accurate data is available to demonstrate government expenditure and actions. However, in many countries, the records of government policies, activities and transactions that should provide the basis for a large proportion of government data are incomplete, inaccurate or inaccessible. This will result in inaccurate data. This paper suggests that alongside the enthusiasm for Open Data, there needs to be parallel attention to ensuring that government records are managed as the evidence base for Open Government. The paper explores key records issues that will affect Open Data and draws attention to the value of international records management standards.

Overview
The success of Open Government, in terms both of proactive disclosure (Open Data) and reactive disclosure (Freedom of Information/ Right to Information) rests ultimately on governments' ability to create and maintain reliable, trustworthy and accurate information (records and data) and on people's ability to access it. Public authorities need to know what information they hold, to be able to retrieve the information efficiently and to be accountable through this information. Citizens and investors need to know that they can trust the information that governments provide. When datasets are released through Open Government portals, citizens have the right to expect that the data will be accurate and that privacy will be protected. Similarly, citizens, journalists and others who make requests under access legislation have the right to expect that they will be provided with accurate and authentic information.

There is a growing and widely held assumption that Open Data will provide the basis for openness in the future. This paper suggests that real openness must ultimately build upon a foundation of reliable, high quality source records that document government policies, activities and transactions. While it is very valuable to have data flow freely on to the web, the reality is that most government information lies submerged as part of the larger iceberg below and that unless this information is managed, openness is limited and governments cannot be held accountable. Alongside the enthusiasm for Open Data, therefore, it is important to take a deeper look at the factors that make information, both records and data, trustworthy. There is an opportunity to make a more substantial contribution to transparency, accountability, anti-corruption and citizens' rights and economic development by linking Open Data to accurate, reliable, trustworthy records.

This article identifies key records-related issues that threaten the success of Open Government and Open Data initiatives, and it highlights the value of the internationally agreed standards and solutions developed by the records profession2. It relates principally to Open Data, but many of the issues it raises are also critical for Freedom of Information/ Right to information, which remains vital as means of accessing the large areas of government information, for instance internal email communications, that are unlikely to be part of Open Data.

Overige begrippen *Freedom of information; Open data; Open government; Transparante overheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Abstract op internet

~ http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/951

Artikel op internet

~ http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/951/952

* **10096** ***Truth takes time; Decentralized technologies can restore information diversity - if we set our expectations right***

Ruben Verborgh

(Weblog) versie 23-dec-2016 / Weblog Ruben Verborch, 2016. Geraadpleegd 9/1/2016

Truth

Newspapers everywhere were quick to blame social media for some of 2016's more surprising political events. However, filter bubbles, echo chambers, and unsubstiantiated claims are as old as humanity itself, so Facebook and friends have at most acted as amplifiers. The real mystery is that, given our access to unprecedented technological means to escape those bubbles and chambers, we apparently still prefer convenient truths over a healthy diet of various information sources. Paradoxically, in a world where the Web connects people more closely than ever, its applications are pushing us irreconcilably far apart. We urgently need to re-invest in decentralized technologies to counterbalance the monopolization of many facets of the Web. Inevitably, this means trading some of the omnipresent luxuries we've grown accustomed to for forgotten basic features we actually need most. This is a complex story about the relationship between people and knowledge technology, the eye of the beholder, and how we cannot let a handful of companies act as the custodians of our truth.

Overige begrippen *Alternative fact; Authenticity; Bubble; Kennis; Knowledge; Nepinformatie; Post-truth; Trustworthiness; Verzuiling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://ruben.verborgh.org/blog/2016/12/23/truth-takes-time/

** **10088** ***Tussen Huygens en Multatuli***

Vincent Icke

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 2-dec-2010 / Humanistisch Verbond, 2010. Socrateslezing 2010

Wetenschapsfilosofie

'De aantrekkelijkheid van overtuigingen is te verklaren uit angst voor onzekerheid', hield hoogleraar astrofysica, publicist en beeldend kunstenaar Vincent Icke het publiek voor in de Socrateslezing op 1 december (2010) in Den Haag. Uit de omgang met onzekerheid en het besef van haar zwakte put de wetenschap juist haar kracht.

"Feiten, meningen en overtuigingen worden maatschappelijk heel verschillend gewaardeerd. Feiten worden toegepast, voor kennisgeving aangenomen, verdacht gemaakt. Of bestreden als ze niet welkom zijn, en soms botweg ontkend. Meningen staan in hoger maatschappelijk aanzien dan feiten, zoals in de media te zien is", betoogt Icke voor de circa 300 bezoekers in de Anton Philipszaal. De lezing wordt elk jaar georganiseerd door het Humanistisch Verbond en de Humanistische Alliantie. "En overtuigingen zijn soms zo hoog gewaardeerd dat ze erin zijn geslaagd om een speciale beschermde status te verwerven, zoals in het geval van godsdienst, die in onze Grondwet niet gewoon onder de vrijheid van meningsuiting valt maar een apart artikel heeft."

Vincent Icke pleit verder voor een herwaardering van feiten en meningen ten koste van overtuigingen. Overtuigingen zijn immers absoluut, boven iedere twijfel verheven. Ze maken het geweldig lastig om samen te leven in één samenleving. Een mening daarentegen, kan worden hierzien. Een mening is een 'zwak feit'. Tussen feiten en meningen bevindt zich een breed overgangsgebied. Uiteindelijk kan die mening zover naar de kant van de zekerheid opschuiven, dat we van een feit gaan spreken. Feiten zijn dermate vaak getoetste en juist gebleken meningen, dat ze nauwelijks meer te betwijfelen zijn. Een mening is als het ware een kind dat kan uitgroeien tot een volwassen feit.

Een overtuiging laat zich echter niet toetsen of onderzoeken: het is een verharde mening. Zo'n axioma kan een politiek heilssysteem zijn, geloof in de vrije markt, een godsdienstig geloof of de overtuiging van de voetbal-hooligan. Een overtuigde duldt geen tegenspraak, zelfs geen discussie.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Een onzekere wereld
Mensen hebben een grote hang naar overtuigingen, ze zijn erg aantrekkelijk. Dit is niet verwonderlijk, denkt Icke. "Onze wereld is chaotisch en onvoorspelbaar en maakt ons onzeker. Overtuigingen creeëren zekerheid en sluiten toeval uit. Althans, dat is het idee. Maar in wezen negeren we dan de wereld. We dringen de kosmos iets absoluuts op."

De kosmos laat zich echter niet bij de neus nemen; het trekt zich niets aan van onze behoefte aan vaste en stabiele zekerheden. Gelukkig hebben we naast de overtuiging een tweede manier om met onzekerheid om te gaan. Die manier is de wetenschappelijke. De wetenschap is vooral een houding, een inzet waarin falen de norm is. Want ook wetenschap kan geen zekerheden presenteren, alleen het meest waarschijnlijke.

Daarom is de wetenschap net als goede kunst nooit klaar of afgerond: het gaat om het proces van 'steeds beter' in het besef nooit 'het beste' te bereiken. Het beste is het domein van de overtuigingen, niet van de wetenschap. En of iets beter is of juist niet, dat bepaalt de kosmos, de wereld zelf: we leggen het aan de wereld voor en kijken hoe deze reageert. Wetenschappers moeten bereid zijn zich door de wereld te laten terechtwijzen. En falen blijft de norm.
Kritische spiraal

"De evolutie van wetenschappelijk begrip noem ik de kritische spiraal van vier opeenvolgende stappen waarmee de blinde mol zich door de duistere grond van terra incognita wroet", licht Icke toe.

Stap 1: een waarneming, gedaan met de zintuigen of met een instrument.
Stap 2: een opmerking over die waarneming, meestal in verband met andere waarnemingen en theorieën.
Stap 3: een veronderstelling over het mechanisme dat die waarnemingen verklaart.
Stap 4: een voorspelling over nieuw te verrichten waarnemingen of proeven op grond van die veronderstelling.
Stap 5 is weer een waarneming, dus een Stap 1 van de volgende omwenteling van de schroef.

Een overtuigde is een sektariër
Tussen feiten, meningen en overtuigingen heerst een voortdurende spanning. Feiten en meningen kunnen vreedzaam naast elkaar bestaan maar overtuigingen leiden tot tweespalt: een overtuigde is ipso facto een sectariër.
En omdat er geen procedure is om verschillen tussen overtuigingen bij te leggen of te overbruggen blijft alleen het bewijs door volledige intimidatie nog over. "Mijn argument telt zes punten" , zegt de overtuigde vanachter zijn revolver.

De kracht van wetenschap
De wetenschap heeft ons bijzonder veel te bieden. Niet omdat we de wijsheid in pacht hebben, maar omdat we onzekerheid kunnen toestaan, om vanuit die houding vooruitgang te boeken, verbluffende verklaringen te vinden en prachtige beelden te tonen.

Overige begrippen *Axioma; Beleving; Context; Cultuur; Feit; Logica; Mening; Overtuiging; Perceptie; Realiteit; Waarneming; Werkelijkheid; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing Youtube deel 1
~ http://www.youtube.com/watch?v=NV0Z6vlIJig
Lezing Youtube deel 2
~ http://www.youtube.com/watch?v=dq2ahO2ct14
Lezing Youtube deel 3
~ http://www.youtube.com/watch?v=d40MuGNcPh4
Lezing Youtube deel 4
~ http://www.youtube.com/watch?v=wvbjdlOvb30
Presentatie op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/doc/actueel/IckeSocrateslezingbeelden2010.pdf
Tekst op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke
Toelichtende pagina op internet
~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **10198** ***A Typology of Privacy***

Bert-Jaap Koops en Newell, Bryce Clayton, Timan, Tjerk and Škorvánek, Ivan,Chokrevski, Tom, Galič, Maša

(Artikel) Last revised 12-apr-2017 / niversity of Pennsylvania Journal of International Law, 2016. U 38(2): 483-575 (2017);
Tilburg Law School Research Paper No. 09/2016

Privacy

Despite the difficulty of capturing the nature and boundaries of privacy, it is important to conceptualize it. Some scholars develop unitary theories of privacy in the form of a unified conceptual core; others offer classifications of privacy that make meaningful distinctions between different types of privacy. We argue that the latter approach is underdeveloped and in need of improvement. In this paper, we propose a typology of privacy that is more systematic and comprehensive than any existing model.

Our typology is developed, first, by a systematic analysis of constitutional protections of privacy in nine jurisdictions: the United States, Canada, the United Kingdom, the Netherlands, Germany, Italy, the Czech Republic, Poland, and Slovenia. This analysis yields a broad overview of the types of privacy that constitutional law seeks to protect. Second, we have studied literature from privacy scholars in the same nine jurisdictions, in order to identify the main dimensions along which privacy can be classified. Our analysis led us to structure types of privacy in a two-dimensional mode, consisting of eight basic types of privacy (bodily, intellectual, spatial, decisional, communicational, associational, proprietary, and behavioral privacy), with an overlay of a ninth type (informational privacy) that overlaps, but does not coincide, with the eight basic types.

Because of the comprehensive and large-scale comparative nature of the analysis, this paper offers a fundamental contribution to the theoretical literature on privacy. Our typology can serve as an analytic and explanatory model that helps to understand what privacy is, why privacy cannot be reduced to informational privacy, how privacy relates to the right to privacy, and how the right to privacy varies, but also corresponds, across a broad range of countries.

Overige begrippen *Associational privacy; Behavioral privacy; Bodily privacy; Communicational privacy; Contextual privacy; Decisional privacy; Informational privacy; Intellectual privacy; Intimate zone; Personal zone; Proprietary privacy; Public zone; Semi-private zone; Spational privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Available at SSRN:

~ https://ssrn.com/abstract=2754043

* **7993** ***Uitbesteding van archiefwettelijke werkzaamheden***

mr. Jolize J.R. Lauterbach en prof. mr. Inge C. van der Vlies

(Advies) Vrije Universiteit van Amsterdam Instituut voor Informatierecht, Amsterdam, 2006. februari 2006

Archiefbeheer

Dit onderzoek is een deelonderzoek van een mogelijk onderzoek naar de meest wenselijke rechtsvorm van archiefbeheer. In dit rapport is onderzocht of het binnen het kader van de huidige Archiefwet 1995 mogelijk is archiefwettelijke taken en bevoegdheden te laten uitvoeren door derden.

De Archiefwet 1995 heeft niet alleen een belangrijke recht- en bewijsfunctie, maar dient er ook toe archieven te bewaren voor het nageslacht, vanwege hun waarde voor het nationale erfgoed.
Het bestaan van deze verschillende functies leidt ertoe dat de Archiefwet 1995 een tweeledig juridisch karakter heeft. De publiekrechtelijke kant van de Archiefwet (de recht- en bewijsfunctie) vergt publiekrechtelijke waarborgen. De maatschappelijk- historische kant (de erfgoedwaarde) vergt met name het toedelen van plichten.
Binnen het publiekrechtelijke kader van de Archiefwet wordt invulling gegeven aan het publiekrechtelijke belang, maar wordt ook aandacht besteed aan het erfgoedbelang van archieven. Een voorbeeld van het laatste bieden de tamelijk uitvoerige regelingen voor zorgvuldige selectie onder andere met het oog op de erfgoedwaarde van de archiefbescheiden.
In dat kader zijn er veel feitelijke handelingen tamelijk gedetailleerd geregeld in de wet. Het feit dat feitelijk handelen gedetailleerd genormeerd is in een publiekrechtelijke regeling kan de suggestie wekken dat het om meer dan feitelijk

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

handelen gaat. Bij nader onderzoek blijkt dat toch niet het geval te zijn.

Bij de bepaling van de mogelijkheden om archiefhandelingen op afstand te plaatsen, kan de aard van de op afstand te zetten handeling doorslaggevend zijn. Bij uitbesteding zijn voor feitelijk handelen immers andere waarborgen noodzakelijk dan voor handelingen waar publiekrechtelijke belangen mee gemoeid zijn.
Het zou de transparantie van de wet zeer ten goede komen om dit feitelijk handelen op een andere manier te normeren. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan lagere regelgeving, aan beleidsregels, of aan zelfregulering door het archiefveld zelf.Wat betreft mogelijke privatisering kan geconcludeerd worden dat er, behalve bij regelgevende bevoegdheden en het houden van toezicht, nauwelijks juridische beletsels zijn om de archiefwettelijke werkzaamheden uit te besteden aan derden.

Een mogelijk faillissement van een private archiefbeheerder vormt geen moeilijkheid voor het uitbesteden van archiefbeheer. Waarborgen moeten worden ingebouwd in de contractuele vormgeving van uitbesteding aan de private archiefbeheerder. Belangrijkste waarborg daarbij is, dat duidelijk moet worden afgesproken dat de archivalia eigendom blijven van de overheidsorganen.

Een belangrijk nadeel van privatisering binnen de grenzen van de huidige wet is echter dat daartoe een gecompliceerde regeling van alle taken en bevoegdheden nodig zou zijn. Dat zou de transparantie van de Archiefwet, vooral wat betreft de toedeling van bevoegdheden, zeker niet ten goede komen.

Binnen de kaders van de huidige Archiefwet 1995 wordt een operatie tot verzelfstandiging van archiefzorg en archiefbeheer door ons dan ook als een minder gerede oplossing aangemerkt.

Overige begrippen *Aanbestedingsrecht; Bedrijfsvoeringsregeling; Erfgoed; Gemeenschappelijke regeling; Privaat domein; Privaatrecht; Privatisering; Publiek domein; Publiek recht; Samenwerken; Verzelfstandiging.*

**** 10345** ***A Unified Framework of Five Principles for AI in Society***

Luciano Floridi en Josh Cowls

(Artikel) versie 1-nov-2019 / Harvard Data Science Review, 2019. 1(1)

Ethics

Artificial Intelligence (AI) is already having a major impact on society. As a result, many organizations have launched a wide range of initiatives to establish ethical principles for the adoption of socially beneficial AI. Unfortunately, the sheer volume of proposed principles threatens to overwhelm and confuse. How might this problem of 'principle proliferation' be solved? In this paper, we report the results of a fine-grained analysis of several of the highest-profile sets of ethical principles for AI. We assess whether these principles converge upon a set of agreed-upon principles, or diverge, with significant disagreement over what constitutes 'ethical AI.' Our analysis finds a high degree of overlap among the sets of principles we analyze. We then identify an overarching framework consisting of five core principles for ethical AI. Four of them are core principles commonly used in bioethics: beneficence, non-maleficence, autonomy, and justice. On the basis of our comparative analysis, we argue that a new principle is needed in addition: explicability, understood as incorporating both the epistemological sense of intelligibility (as an answer to the question 'how does it work?') and in the ethical sense of accountability (as an answer to the question: 'who is responsible for the way it works?'). In the ensuing discussion, we note the limitations and assess the implications of this ethical framework for future efforts to create laws, rules, technical standards, and best practices for ethical AI in a wide range of contexts.

Overige begrippen *Accountability; AI; Artificial agent; Artificial intelligence; Autonomy; Beneficence; Bioethics; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Meta-autonomy; Non-maleficence; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1

Over Bioethics

~ https://duckduckgo.com/?q=Bioethics&t=ffab&atb=v189-1&ia=web

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9928** ***United States of Secrets: Privacy Lost***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 25-feb-2015 / VPRO 2DOC, 2015. Wo 25 feb 2015 23:01 · 50 min

Panopticon

Silicon Valley werkte nauw samen met de NSA en voorzag hen van informatie over miljoenen onwetende burgers. De Amerikaanse overheid haalde met hulp van de bedrijven uit de 'Valley' en met steun van de telefoonbedrijven allerlei persoonlijke informatie van het net. Edward Snowden zwengelde een debat over privacy en overheidssurveillance aan met een bijzondere actie.Minder

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung; Surveillance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part Two

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-two%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

* **9927** ***United States of Secrets: The Program***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 24-feb-2015 / VPRO 2DOC. Di 24 feb 2015 23:01 · 111 min

Panopticon

Edward Snowden zwengelde het debat aan over de miljoenen dossiers die de NSA wereldwijd verzamelde van gewone burgers. Een reconstructie hoe in de nasleep van 9/11 de NSA in Amerika een extreem en allesomvattend observatiesysteem heeft opgezet, aan de hand van interviews met medewerkers van de NSA, de overheid en klokkenluiders

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part One

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-one%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

* **10589** ***Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments***

Justin Kruger en David Dunning

(Artikel) Psychology, 2009, 1, 30-46 / , 2009. 2009, 1

Kennis

People tend to hold overly favorable views of their abilities in many social and intellectual domains. The authors suggest that this overestimation occurs, in part, because people who are unskilled in these domains suffer a dual burden: Not only do these people reach erroneous conclusions and make unfortunate choices, but their incompetence robs them of the metacognitive ability to realize it. Across 4 studies, the authors found that participants scoring in

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

the bottom quartile on tests of humor, grammar, and logic grossly overestimated their test performance and ability. Although their test scores put them in the 12th percentile, they estimated themselves to be in the 62nd. Several analyses linked this miscalibration to deficits in metacognitive skill, or the capacity to distinguish accuracy from error. Paradoxically, improving the skills of participants, and thus increasing their metacognitive competence, helped them recognize the limitations of their abilities.

Overige begrippen *Competentie; Ervaring; Grokken; Leren; Weten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ 10.1037//0022-3514.77.6.1121

Research Gate

~ https://www.researchgate.net/publication/12688660_Unskilled_and_Unaware_of_It_How_Difficulties_in_Recognizing_Incompetence_Lead_to_Inflated_Self-Assessments

* **9966** ***The US surveillance programmes and their impact on EU citizens' fundamental rights***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Europees Parlement, Brussel /Straatsburg, 2013. Directorate General For Internal Policies
Policy Department C:
Citizens' Rights and Constitutional Affairs
Civil Liberties, Justice and Home Affairs

Privacy

In light of the recent PRISM-related revelations, this briefing note analyzes the impact of US surveillance programmes on European citizens' rights. The note explores the scope of surveillance that can be carried out under the US FISA Amendments Act 2008, and related practices of the US authorities which have very strong implications for EU data sovereignty and the protection of European citizens' rights

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer; Cloud computing; Panopticon; Safe harbor principles; Surveillance; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/libe/dv/briefingnote_/briefingnote_en.pdf

** **7769** ***Useful Void: The Art of Forgetting in the Age of Ubiquitous Computing***

Viktor Mayer-Schönberger

(Artikel) John F. Kennedy School of Government - Harvard University, 2007. April 2007
RWP07-022

Data ecology

As humans we have the capacity to remember - and to forget. For millennia remembering was hard, and forgetting easy. By default, we would forget. Digital technology has inverted this. Today, with affordable storage, effortless retrieval and global access remembering has become the default, for us individually and for society as a whole. We store our digital photos irrespective of whether they are good or not - because even choosing which to throw away is too time-consuming, and keep different versions of the documents we work on, just in case we ever need to go back to an earlier one. Google saves every search query, and millions of video surveillance cameras retain our movements.

In this article I analyze this shift and link it to technological innovation and information economics. Then I suggest why we may want to worry about the shift, and call for what I term data ecology. In contrast to others I do not call for comprehensive new laws or constitutional adjudication. Instead I propose a simple rule that reinstates the default of forgetting our societies have experienced for millennia, and I show how a combination of law and technology can achieve this shift.

Overige begrippen *Alomtegenwoordige verwerking; Bewaarbelang; Panopticon; Pervasive computing; Privacy; Ubiquitous computing; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.vmsweb.net/attachments/pdf/Useful_Void.pdf

Over Viktor Mayer-Schoenberger

~ http://www.vmsweb.net/

Uitleg bij Van Bussel

~ http://www.vbds.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=558&Itemid=47

* **9713** ***Uw persoonlijke data zijn goud waard; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 28-okt-2013 / VPRO, 2013. 50 minuten
Regie: Martijn Kieft
Research: Marijntje Denters/ Jasper Koning/ Chris Vijn
Productie: Jenny Borger, Hellen Goossens
Eindredactie: Henneke Hagen/ Frank Wiering

Big data

Het verzamelen van persoonlijke data door internet bedrijven is een goudmijn geworden. De toepassingen voor deze enorme berg aan data zijn oneindig.

Overal en altijd wordt er informatie over u verzameld en opgeslagen. Via mobiele telefoon en computer wordt elke stap die u zet, bewaard en geanalyseerd. Onder andere door bedrijven als Google, Facebook, Apple en Twitter. Deze persoonlijke data worden niet zomaar bewaard. Er zijn waardevolle nieuwe toepassingen voor, en die zorgen ervoor dat uw persoonlijke data goud waard zijn.

Al die persoonlijke data van u, datacenters vol, zijn het hart van wat Big Data heet. Een schat aan waardevolle nieuwe inzichten, afgeleid uit uw locatiegegevens, e-mails, foto's, sms'jes en wat u nog meer digitaal produceert. Want uw persoonlijke data worden echt niet alleen gebruikt om u op maat gesneden advertenties te sturen.

Uw data worden gebruikt om uw toekomstig gedrag te voorspellen. Door slimme analyses van alle gedragssporen die u achterlaat via uw mobiele telefoon en computer, wordt afgeleid wie u bent. En dat is niet zo moeilijk, blijkt. De Universiteit van Cambridge kan bijvoorbeeld, alleen door te kijken op welke like buttons u klikt op Facebook, zien of uw ouders gescheiden zijn, of u homosexueel bent, en zo verder.

Het voorspellen van menselijk gedrag, mogelijk gemaakt door al uw persoonlijke data, kan helpen om steden beter te ontwerpen, ziektes te bestrijden en oorlogen te voorkomen. Maar als al uw persoonlijke data zo waardevol is, wordt het dan niet eens tijd dat we de controle erover terugkrijgen. En ook zelf een deel van die winst opstrijken?

Overige begrippen *Financiële waarde; Persoonlijke levenssfeer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/persoonlijke-data.html

* **9911** ***Een vak met een zeldzame dynamiek; Mensen in de documentaire informatievoorziening***

Ronald Groeneweg en Machteld Doekes, Timo ten Cate

(Publicatie) Digital display, Den Haag, 2003.

Documentaire informatievoorziening

Dit is geen boek over een bedrijf, maar een boek over een vak en over mensen in dat vak. Het vak van de documentaire informatievoorziening, dat zich bezighoudt met het toegankelijk maken en houden van informatie. Nog steeds kleven vooroordelen aan het vak. Zoals een van de mensen in dit boek zegt: "Ik dacht bij mezelf: hè neeeee, archief .. Want archief heeft de naam stoffig te zijn, weinig avontuurlijk, iets voor studiebollen".

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Misschien was het vroeger zo. Nu is het anders. In het vak kom je nog wel de archetypische archivaris tegen, maar die soort sterft uit. Tegenwoordig zijn het meer en meer moderne managers, die zich bijvoorbeeld kennismakelaar, recordmanager of informatiespecialist noemen.
Het vak is enorm in beweging. De digitalisering heeft een grote hoeveel heid aan uitdagingen veroorzaakt. Hoe maken we digitale informatie toegankelijk en over langere tijd beschikbaar? Hoe regelen we de verantwoordingsfunctie van een digitaal archief? Hoe vangen we e-mail?

Al die uitdagingen vragen veel van de mensen die werken in de documentaire informatievoorziening. Ze moeten veel directer communiceren met hun organisatie. Ze moeten het belang van hun inspanningen duidelijk kunnen maken. Ze moeten mee kunnen praten over ontwikkelingen in de ICT. Ze zijn inmiddels vaak een belangrijke spil in organisaties geworden.
Dit boekje wil een beeld geven van mensen die werkzaam zijn in de documentaire informatievoorziening. Dat beeld geven we door de mensen zelf aan het woord te laten. Het zijn versc hillende mensen en ze kijken allemaal op hun eigen manier naar het vak. Vanuit de menselijke, de archivistische, de regelgevende, de informatieve, de documentaire en /of de geautomatiseerde kant. Allemaal zijn ze zich bewust van de veranderingen in hun vak. Ze zien de digitalisering van informatie niet als bedreiging, maar als uitdaging. Zij vinden, dat digitalisering een kans biedt om hun vak vooruit te helpen.
De mensen die in dit boek aan het woord komen, werken bij ministeries, regionaal- historische centra, gemeentearchieven, energiebedrijven, universiteiten en adviesbureaus. Het is een dwarsdoorsnede van de mensen die je tegenkomt in de documentaire informatievoorziening. Het zijn allemaal mensen met een verhaal, leuke en gemotiveerde mensen. E n ook wel ‘gekke’ mensen." Gek op hun vak.
De interviews worde n afgewisseld met artikelen van de hand van mensen van Digital display. Die artikelen werden, in andere vorm, eerder al gepubliceerd en maakten de nodige indruk. Vandaar dat we ze nog een keer nadrukkelijk hebben willen vastleggen voor het nageslacht.
Misschien wel de belangrijkste reden voor dit boekje is, te laten zien hoe t t vakgebied van documentaire informatie is en hoe geweldig de mensen daarin zijn. We hopen t mensen van buiten dit vakgebied door dit boekje geïnteresseerd raken in de dynamische wereld van documentaire informatie. Het is geen stoffige bedoening meer. Het vak staat midden in de (digitale) informatiemaatschappij.
Aan het einde van het boekje is een verklaring van gebruikte termen opgenomen, speciaal voor de lezers van buiten het vakgebied.

Overige begrippen *Archivaris; Informatiemanagement; Interview; Professie; Professionaliteit; Records Management; Vakgebied; Voortbestaan.*

* **8028** ***Van specifiek naar generiek; Doorlichting en beoordeling van interbestuurlijke toezichtarrangementen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advies) Commissie Doorlichting Interbestuurlijke Toezichtarrangementen, Den Haag, 2007. Commissie Oosting

Archiefinspectie

Archiefwet
De commissie meent dat het specifieke interbestuurlijk toezicht in de Archiefwet kan worden afgeschaft. Net als bij het Rijk en bij de provincies kan de zorg voor de gemeentelijke archieven aan de gemeenten zelf worden overgelaten. Voor waterschappen geldt hetzelfde. Indien gemeenten, waterschappen of provincies zich niet houden aan de verplichtingen uit de Archiefwet, kan door de meest nabije bestuurslaag worden ingegrepen op grond van de taakverwaarlozingsregeling.

Overige begrippen *Informatiebeheer; Kwaliteitsborging; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer.*

Toezicht

Volgens het rapport kan het specifieke toezicht dat het rijk op provincies en gemeenten uitoefent aanmerkelijk worden verminderd. Door te volstaan met generiek toezicht worden de decentrale overheden minder belast en komt er een eind aan de lappendeken van toezichtvormen.

De commissie heeft zich bij de doorlichting laten leiden door het motto ‘minder last, meer effect.’ Zij hanteerde hierbij het principe van de omgekeerde bewijslast. Uitgangspunt zijn de generieke basisinstrumenten van schorsing, vernietiging en taakverwaarlozing.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Archiefinspectie; Audit; Bestuursdwang; Control; Inspectie; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies bij rijksoverheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/brochures/2008/10/17/rapport-commissie-oosting-am specifiek-naar-generiek-amp-apos/07br2008g104.pdf

Informatie op de site van rijksoverheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2008/10/17/rapport-commissie-oosting-amp-apos-var naar-generiek-amp-apos.html

Archiefinspectie

Archiefwet
De commissie meent dat het specifieke interbestuurlijk toezicht in de Archiefwet kan worden afgeschaft. Net als bij het Rijk en bij de provincies kan de zorg voor de gemeentelijke archieven aan de gemeenten zelf worden overgelaten. Voor waterschappen geldt hetzelfde. Indien gemeenten, waterschappen of provincies zich niet houden aan de verplichtingen uit de Archiefwet, kan door de meest nabije bestuurslaag worden ingegrepen op grond van de taakverwaarlozingsregeling.

Overige begrippen *Informatiebeheer; Kwaliteitsborging; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer.*

Toezicht

Volgens het rapport kan het specifieke toezicht dat het rijk op provincies en gemeenten uitoefent aanmerkelijk worden verminderd. Door te volstaan met generiek toezicht worden de decentrale overheden minder belast en komt er een eind aan de lappendeken van toezichtvormen.

De commissie heeft zich bij de doorlichting laten leiden door het motto ‘minder last, meer effect.’ Zij hanteerde hierbij het principe van de omgekeerde bewijslast. Uitgangspunt zijn de generieke basisinstrumenten van schorsing, vernietiging en taakverwaarlozing.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Audit; Bestuursdwang; Control; Inspectie; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies bij rijksoverheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/brochures/2008/10/17/rapport-commissie-oosting-am specifiek-naar-generiek-amp-apos/07br2008g104.pdf

Informatie op de site van rijksoverheid.nl

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2008/10/17/rapport-commissie-oosting-amp-apos-var naar-generiek-amp-apos.html

* **10488** ***Verkleurde beelden; Hoe moet de overheid omgaan met klachten over etnisch profileren?***

Natalia Molina Espeleta en Marieke Ruitenburg, Myrthe Toppen, Samra el Haji

(Rapport) Datum 30-mrt-2021 / Nationale ombudsman, 2021. Rapportnummer: 2021/030

Etnisch profileren

Iedereen moet op dezelfde manier behandeld worden. Maar toch vertellen burgers de Nationale ombudsman dat zij eruit worden gepikt vanwege hun etniciteit. En daardoor het vertrouwen in de overheid kwijt zijn geraakt. De ombudsman heeft onderzocht hoe de overheid moet omgaan met klachten over etnisch profileren.

Iedereen moet op dezelfde manier behandeld worden. Maar toch vertellen burgers de Nationale ombudsman dat zij eruit worden gepikt vanwege hun etniciteit. En daardoor het vertrouwen in de overheid kwijt zijn geraakt. De ombudsman heeft onderzocht hoe de overheid moet omgaan met klachten over etnisch profileren.

Reinier van Zutphen: "Heel weinig mensen die zich etnisch geprofileerd voelen dienen daadwerkelijk een klacht in. Omdat zij denken dat het geen zin heeft om te klagen. Dat neem ik heel serieus. Ik zie dat er onvoldoende

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

vertrouwen is in de overheid. Dat moet anders. Burgers met klachten over etnisch profileren moeten serieus worden genomen. Want anders sluit je mensen uit, blijven burgers zich niet gehoord voelen én leert de overheid nooit wat er nodig is om etnisch profileren te voorkomen".

Omgekeerde bewijslast
Bij klachten over etnisch profileren is het grootste probleem dat vaak niet duidelijk is of etniciteit überhaupt een rol heeft gespeeld. Het is niet reëel de bewijslast hiervoor bij de burger te leggen. Hij zal dat vrijwel nooit kunnen bewijzen. De burger mag verwachten dat de overheid kan uitleggen op basis waarvan hij geselecteerd is en in hoeverre etniciteit daarbij een rol heeft gespeeld. Dat betekent dat de overheidsinstantie moet kunnen toelichten waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Van de klachtbehandelaar mag hierin een kritische houding worden verwacht

Institutioneel leren
De ombudsman verwacht dat overheidsinstanties individuele klachten ook aangrijpen om institutioneel te leren: Hoe werken wij hier eigenlijk? Welke instructies geven we onze medewerkers mee? Hoe voeren we het gesprek hierover binnen de organisatie? Wat kunnen andere collega's van de klacht leren?

Het rapport schetst een kader voor hoe je met klachten over etnisch profileren moet omgaan. Daarmee is dit rapport een startpunt en geen eindpunt. De overheid moet er nu in de praktijk mee aan de slag. De ombudsman blijft hierover in gesprek met overheidsinstanties.

Overige begrippen *Bewijslast; Bijzondere categorie persoonsgegevens; Bijzondere persoonsgegevens; Ethiek; Feedbackloop; Gelijkheidsbeginsel; Klacht; Omgekeerde bewijslast; Profileren; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/2021/klachtbehandeling-etnisch-profileren-overheid-is-nu-echt-aan-zet

Rapport

~ https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/Verkleurde%20Beelden-%20klachtbehandeling%20etnisch%20profileren%20DEF_1.pdf

* **7990** ***Vernietiging, vervanging en vervreemding; Archiefwefwettelijke besluiten en handelingen***

Eric Ketelaar

(Artikel) Archievenblad, 2007. Jaargang 111, oktober 2007

Besluit

In 2006 brachten mr. J.J.R. Lautenbach en prof. mr. I.C. van der Vlies (Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam) aan het Nationaal Archief het rapport Uitbesteding van archiefwettelijke werkzaamheden uit. Zij argumenteren dat er - behalve bij regelgevende bevoegdheden en het houden van toezicht - nauwelijks juridische beletsels zijn om archiefwettelijke werkzaamheden uit te besteden aan derden. Maar voor privatisering zou een gecompliceerde regeling van alle taken en bevoegdheden nodig zijn, wat de transparantie zeker niet ten goede zou komen. Daarom concluderen de auteurs dat binnen de kaders van de huidige wet verzelfstandiging van archiefzorg en -beheer als een minder gerede oplossing aangemerkt moet worden.

Overige begrippen *Beheershandeling; Privatisering; Vernietiging; Vervanging; Vervreemding.*

* **10187** ***Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie L 257/73 28-aug-2014 / Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2014.

Elektronische identificatie

Veiligere transacties via internet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

SAMENVATTING VAN:

Verordening (EU) nr. 910/2014: betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt

Met deze verordening betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten (eIDAS) wordt een nieuw Europees wettelijk kader gecreëerd voor veilige elektronische transacties binnen de EU tussen bedrijven, burgers en publieke autoriteiten.
Deze verordening streeft ernaar om het vertrouwen in elektronische transacties in de gehele EU te vergroten en de effectiviteit van publieke en particuliere online diensten en elektronische handel te verhogen. De verordening is van toepassing op:
- stelsels voor elektronische identificatie* die door de EU-landen zijn aangemeld bij de Europese Commissie;
- verleners van vertrouwensdiensten die in de EU zijn gevestigd.

Ze neemt de bestaande belemmeringen voor het gebruik van elektronische identificatiemiddelen in de EU weg. Zo zal het nu gemakkelijk zijn voor een Portugees bedrijf om een aanbesteding uit te schrijven voor een openbaredienstcontract in Zweden, terwijl EU-subsidies volledig online kunnen worden beheerd.

KERNPUNTEN

Elektronische identificatie

Een elektronische identificatie die in een EU-land wordt toegekend, moet in alle andere EU-landen worden erkend. Dit is slechts van toepassing wanneer de elektronische identificatie aan de eisen van de verordening voldoet, is aangemeld bij de Commissie en is opgenomen in een lijst. Wederzijdse erkenning van elektronische identificatie zal verplicht zijn vanaf het 28 september 2018 en zal veilige elektronische transacties in de gehele EU makkelijker maken.

Een stelsel voor elektronische identificatie moet een van de drie garantieniveaus vermelden (laag, substantieel en hoog) op grond van dat stelsel uitgegeven vormen van elektronische identificatie. Wederzijdse erkenning is alleen verplicht wanneer de relevante overheidsinstantie de niveaus „substantieel" of „hoog" gebruikt om toegang te krijgen tot de online diensten.

Aanmelding

Wanneer de Commissie wordt ingelicht over de stelsels voor elektronische identificatie, moeten EU-landen informatie verschaffen over aspecten zoals:
- de garantieniveaus en de uitgever van de vormen van elektronische identificatie op grond van dat stelsel;
- toepasselijke toezichtsystemen en aansprakelijkheidsregelingen;
- de entiteit die de registratie van de unieke persoonsidentificatiegegevens beheert.

In het geval van een inbreuk op de beveiliging van het stelsel voor elektronische identificatie of de authenticatie, moet het aanmeldende EU-land:
- onverwijld de authenticatie in de gehele EU, of de delen waarvan de integriteit is geschonden, opschorten of intrekken en
- andere EU-landen en de Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Aansprakelijkheid

Bij elke transactie tussen EU-landen waarbij de verplichtingen van de verordening door verzuim niet werden nageleefd, kunnen de volgende partijen aansprakelijk worden gesteld voor enige schade die opzettelijk of door nalatigheid aan elke persoon of instantie werd toegebracht:
- een aanmeldend EU-land
- de partij die de elektronische identificatie uitgeeft
- de partij die de authenticatieprocedure uitvoert.

Samenwerking en operabiliteit tussen EU-landen

De aangemelde nationale stelsels voor elektronische identificatie moeten interoperabel zijn. Het interoperabiliteitskader moet technologieneutraal zijn en geen specifieke nationale technische oplossingen voor

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

elektronische identificatie verkiezen boven andere.

Vertrouwensdiensten

Deze verordening omschrijft vertrouwensdiensten als betaalde diensten die het volgende omvatten:
- de creatie, controle en goedkeuring van elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging en certificaten die verband houden met deze diensten; of
- de creatie, controle en goedkeuring van certificaten voor authenticatie van websites; of
- het behoud van elektronische handtekeningen, zegels of certificaten die verband houden met deze diensten.

Verleners van vertrouwensdiensten die zijn gevestigd in de EU worden gezien als „gekwalificeerd" als ze tegemoetkomen aan de toepasselijke vereisten van deze verordening. Deze verleners zijn wettelijk gerechtigd om gekwalificeerde vertrouwensdiensten te verstrekken (waaronder gekwalificeerde elektronische handtekeningen, zegels of certificaten) in alle EU-landen. Vertrouwensdiensten die worden aangeboden door dienstverleners uit niet-EU-landen kunnen na goedkeuring tussen het EU-land en het niet-EU-land of een internationale organisatie rechtens worden erkend als gelijkwaardig aan gekwalificeerde vertrouwensdiensten.

Overige begrippen *Authenticatie; eIDAS; E-identificatie; electronic IDentification, Authentication and trust Services; Identificatie; Transactie; Vertrouwensdienst; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910

Eurolex (samenvatting)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/LSU/?uri=CELEX:32014R0910

** **10563** ***Het verschil van mening; Geschiedenis van een verkeerd begrepen idee***

Egbert Dommering

(Publicatie) Bert Bakker, Amsterdam, 2016. ISBN 9789035142619

Vrijheid

Vrijheid is een oud begrip dat staat voor het zich losmaken van groepen en individuen uit de macht van een ander. Die vrijheid werd gesymboliseerd door de zogenoemde vrijheidshoed, want in het Romeinse Rijk mocht een vrijgemaakte slaaf een hoofddeksel gaan dragen. In Europa krijgt vrijheid als eerste gestalte in de godsdienstvrijheid en het eigendomsrecht. Het geloof wordt losgemaakt van het gezag van de kerkelijke autoriteit. De eigendom is niet langer een privilege toegekend door een vorst, maar iets wat je verwerft door inbezitneming of door eigen inspanning. De vrijheid van denken en spreken bepaalt hoe wij over de samenleving en de natuur denken. Het publieke debat en het democratische besluit vervangen het door God gegeven politieke gezag. Het onderzoek naar de natuur komt in de plaats van een godsdienstig wereldbeeld. Deze vrijheden hebben de Europese democratie gemaakt tot wat zij nu is.
Het verschil van mening geeft een ideeëngeschiedenis van deze vrijheden, waarbij de vrijheid van meningsuiting centraal staat. Het boek trekt de lijn door naar het heden en de rol van internet, dat alle kennis in de wereld toegankelijk maakt, maar onder zijn eigen toegankelijkheid lijkt te bezwijken. De burgers die hun vrijheden op internet uitoefenen, hebben er een elektronische politieman bij gekregen die permanent over hun schouder meekijkt.

Overige begrippen *Democratie; Geopenbaarde waarheid; Grondrechten; Overheid; Sceptische waarheid; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting; Waarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Netkwesties

~ https://www.netkwesties.nl/876/de-vrijheid-meningsuiting-verkwanseld.htm

Prometheus

~ https://uitgeverijprometheus.nl/nieuws/luister-terug-egbert-dommering-oog-op-morgen.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **3395** ***Versnipperde e-mail***

Joost Linneman

(Bericht) Computable 10-nov-2000.

E-mail

Van alle bedrijfskritische toepassingen is e-mail juridisch gezien ongetwijfeld het belabberdst geregeld.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaarbelang; Bewijs; Juridische waarde.*

** **3917** ***Vertrouwelijk stuk is nog niet geheim; Vrijspraak raadslid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw 16-mei-2001.

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijke stukken zijn niet automatisch geheim. Het Openbaar Ministerie in Utrecht haalde bakzeil in de strafzaak tegen de Houtense raadslid Wouter van Kouwen (GroenLinks). De rechtbank sprak Van Kouwen vrij van het 'opzettelijk schenden van een ambtsgeheim', waarvoor het OM hem duizend gulden boete had willen opleggen.

Het raadslid had 'in het belang van de gemeente' vertrouwelijke informatie naar buiten gebracht, wat hij niet als het schenden van de geheimhoudingsplicht had beschouwd.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Derubriceren; Geheim; Rubriceren.*

* **9530** ***" Vertrouwen we onze toekomstige overheid wel?"; TED talks***

Mikko Hyppönen

(Documentaire) Automatisering Gids 8-feb-2012. "Three types of online attacks" - TED Talk Brussel gefilmd november 2011

Grondrecht

Mikko Hyppönen, specialist in cybercrime, laat zien hoe overheden makkelijk ongemerkt onze gangen kunnen nagaan met digitale inbraakmethoden die criminelen niet misstaan. Een veelgehoorde reactie van mensen daarop is dat er niets te verbergen is dus er geen probleem is. Maar geldt dat ook voor toekomstige overheden? "Eenmaal weggegeven rechten zijn voorgoed verdwenen", waarschuwt Hypponen.

Overige begrippen *Beveiliging; Certificatiedienstverlener; Cybercrime; Privacy; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Automatisering Gids

~ http://www.automatiseringgids.nl/foto-en-video/video/2012/vertrouwen-we-onze-toekomstige-overheden

Three types of online attack

~ http://www.ted.com/talks/mikko_hypponen_three_types_of_online_attack.html

Wikipedia (Mikko Hyppönen)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Mikko_Hypp%C3%B6nen

* **10400** ***Voorbereiden op digitale ontwrichting***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, Den Haag, 2019. WRR rapport 101

Digitale ontwrichting

Digitale infrastructuur - is vaak zonder dat we het merken - intens verweven met processen die van groot belang zijn

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

voor de samenleving, de economie en de democratische rechtstaat. Voor verstoringen in de fysieke wereld bestaan professionele crisisorganisaties en uitgebreide wet- en regelgeving. De voorbereiding op een digitale ontwrichting krijgt echter nauwelijks tot geen aandacht. In het rapport Voorbereiden op digitale ontwrichting (rapport nr. 101, 2019) pleit de WRR voor een betere voorbereiding op een digitale ontwrichting door o.a. adequate bevoegdheden om escalatie te voorkomen en inspanningen op het terrein van cyberverzekeringen te verrichten.

Wat is digitale ontwrichting?
Door de groeiende verwevenheid van de digitale wereld met de fysieke en de sociale wereld hangen verstoringen van het maatschappelijke leven steeds vaker samen met een ernstige verstoring of uitval van digitale processen. De WRR noemt dit type ontwrichting 'digitale maatschappelijke ontwrichting', of kortweg 'digitale ontwrichting'.
Digitalisering: nieuwe risico's en kwetsbaarheden

De afgelopen jaren hebben zich in Nederland en daarbuiten allerhande digitale verstoringen voorgedaan. Een belangrijke oorzaak voor deze incidenten zijn cyberaanvallen, maar kunnen ook worden veroorzaakt door menselijke fouten, kapotte servers, softwareproblemen of externe facoren als kabelbreuken of electriciteitsstoringen. Het zorgwekkende van deze incidenten is dat zij daarme ook vitale processen in de samenleving aantasten. Essentiële voorzieningen zoals: de zorg, het betalingsverkeer, overheidsdiensten en de electriciteitsvoorzieningen raken daarmee in gevaar.

De afgelopen jaren hebben zich in Nederland en daarbuiten allerhande digitale verstoringen voorgedaan. Een belangrijke oorzaak voor deze incidenten zijn cyberaanvallen, maar kunnen ook worden veroorzaakt door menselijke fouten, kapotte servers, softwareproblemen of externe facoren als kabelbreuken of electriciteitsstoringen. Het zorgwekkende van deze incidenten is dat zij daarme ook vitale processen in de samenleving aantasten. Essentiële voorzieningen zoals: de zorg, het betalingsverkeer, overheidsdiensten en de electriciteitsvoorzieningen raken daarmee in gevaar.

Voorbereiden op ontwrichting
De belangrijkste aanbeveling van dit rapport is dat de voorbereiding op digitale ontwrichting nadrukkelijk onderdeel dient te zijn van het veiligheidsbeleid en beleid gericht op de continuïteit van de samenleving. Deze centrale aanbeveling wordt verder uitgewerkt met de volgende aanbevelingen:
- Creëer een helder afgebakende wettelijke bevoegdheid voor digitale hulptroepen.
- Stel in aanvulling op het huidige Cybersecuritybeeld een Cyberafhankelijkheidsbeeld op, dat inzichtelijk maakt van welke partijen, digitale processen en diensten het functioneren van vitale processen in de Nederlandse samenleving afhankelijk is.
- Besteed bij het beleid voor vitale infrastructuur meer aandacht aan de ketens en netwerken die vitale processen ondersteunen. Onderzoek bovendien of digitalisering het nodig maakt de prioritering van die processen aan te passen.
- Stimuleer onderzoek naar de haalbaarheid van een Nederlandse of Europese cyberpool om schade als gevolg van digitale ontwrichting te verzekeren.
- Benut nationale en internationale incidentdata beter om lessen te trekken met het oog op toekomstige verstoringen.

Overige begrippen *Beveiliging; Cybercrime; Cyberterrorisme; Hacking; Maatschappelijke ontwrichting; Risico; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina bij de WRR

~ https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting

Rapport (PDF)

~ https://www.wrr.nl/binaries/wrr/documenten/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting/R101-Voorbe digitale-ontwrichting.pdf

Samenvatting (PDF)

~ https://www.wrr.nl/binaries/wrr/documenten/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting/R101-Voorbe digitale-ontwrichting-samenvatting.pdf

* **10392** ***Waarborgen tegen risico's van data-analyses door de overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Justitie en Veiligheid, Den Haag, 2019. (Kamer-stukken 26 643 en 32 761, nr. 641)

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Waarborg

Data-analyses bieden veel kansen voor bedrijven en overheden om hun zaken efficiënter en effectiever in te richten. Zo kan een bedrijf met behulp daarvan betere klantprofielen maken. Overheidsorganisaties kunnen daarmee bijvoorbeeld risicotaxatiemodellen inrichten waarmee zij beter toezicht kunnen houden op de naleving van wet- en regelgeving of efficiënter fraude kunnen opsporen. Digitalisering zorgt er daarbij voor dat er ook steeds meer en betere mogelijkheden ontstaan om data te vergaren en te analyseren.

Data-analyses geven ook risico's. De transparantie rond data-analyses kan onvoldoende zijn. Hierdoor weten burgers vaak niet dat zij onderwerp zijn van een data-analyse, waarvoor die analyse wordt gemaakt en de precieze effecten daarvan. Door dit gebrek aan transparantie weet men zich niet goed te weren tegen de uitkomsten van zo'n analyse. De groeiende complexiteit van analysemethodes en daarbij gebruikte algoritmes maakt ook dat de analyses en de uitkomsten daarvan steeds lastiger te doorgronden zijn en daardoor ook moeilijker te controleren. Daarnaast bestaat het risico op onregelmatigheden in de datasets of algoritmes. Zo kunnen datasets bias bevatten die in de dataanalyse gereproduceerd worden. Ook kunnen er discriminerende effecten optreden wanneer (onbedoeld) vooroordelen van experts worden vertaald in het ontwerp van het algoritme, de keuze van variabelen of de classificatie van gegevens. Bij data-analyses gebaseerd op profilering kan men bijvoorbeeld ten onrechte een bepaalde eigenschap toegekend krijgen (false positive) of andersom ten onrechte een eigenschap niet toebedeeld krijgen (false negative).

Algoritmes zijn dus niet altijd neutraal, noch hebben ze altijd gelijk. Maar het alternatief waarin afwegingen door de mens worden gemaakt, is evenmin neutraal of altijd juist. Door te kijken naar patronen en verbanden in data zijn we juist in staat om bestaande vooroordelen bloot te leggen en besluitvorming te objectiveren. Dat neemt niet weg dat het zaak is om voornoemde risico's te onderkennen en waar mogelijk te verminderen.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Data analysis; Data-analyse; Integriteit; Privacy; Profileren; Publieke waarde; Transparant; Verwerken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage bij de brief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/08/tk-bijlage-over-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-ana de-overheid

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/tk-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-analyses-do overheid

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **7054** ***De waarde(n) van archieven***

Eric Ketelaar

(Artikel) Archievenblad, 2004.

Bewaarbelang

In de jaren dertig van de twintigste eeuw hield de paleis/raadhuis-kwestie de gemoederen bezig. Het in 1655 in Amsterdam in gebruik genomen stadhuis aan de Dam werd onder koning Lodewijk Napoleon (1808) een koninklijk paleis. Koning Willem 1 gaf het gebouw in 1813 aan de stad terug, maar de stedelijke financiën beletten Amsterdam het te behouden en daarom werd het aan de koning 'in provisioneel gebruik' teruggegeven. De paleis/raadhuis-kwestie draaid e om de vraag of het gebouw stadseigendom was gebleven. Het Rijk beweerde van niet: Amsterdam kon het gebouw terugkrijgen als de stad een nieuw koninklijk paleis zou betalen. De Amsterdamse gemeentearchivaris wist de onomstotelijke bewijzen van de stadseigendom op te diepen, het Rijk moest voor het paleis/raadhuis betalen: de gemeente kreeg in 1935 15 miljoen gulden. Sedertdien heeft de gemeentearchivaris nooit meer over zijn salaris hoeven te praten: de waarde van de archiefdienst stond voldoende vast.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewaartermijn; Context; Privacy; Uitzonderingsgrond; Waarderen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

* **9661** ***Waarderen en selecteren van archieven in het informatietijdperk; Hoofdlijnen nieuwe selectieaanpak, bijlage bij Kamerstuk 29362 nr. 186***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) 22-dec-2010 / Tweede Kamer, 2010.

Waarderen

De voorliggende nota biedt de contouren van de nieuwe selectieaanpak voor archieven. Deze is het resultaat van een proces dat in 2005, met het uitbrengen van het belangwekkende advies van de Raad voor Cultuur, Het Tekort van het Teveel, is gestart. De voorliggende nota is niet het eindpunt, maar een belangrijke tussenstap om tot een robuuste selectieaanpak te komen. Deze nota geeft richting aan twee belangrijke uitdagingen waarvoor de overheid zich gesteld ziet ten aanzien van het informatiebeheer: aanpak van archiefachterstanden van de rijksoverheid en de ontwikkeling van een duurzame selectieaanpak in het digitale informatiebeheer. Ten aanzien van het eerste vraagstuk is de urgentie hoog. Het kabinet heeft in 2009 extra middelen ter beschikking gesteld om binnen tienjaar de achterstanden in de bewerking van de archieven van de rijksoverheid weg te hebben gewerkt. De nieuwe selectieaanpak van archieven is een vitaal onderdeel om dit te kunnen realiseren. De nieuwe selectieaanpak is in 2010 uitgetest in een aantal pilots. Implementatie van de nieuwe aanpak in 2011 door de bewerkingsorganisatie Doc·Direkt is noodzakelijk om ‘de klus’ in 2019 geklaard te hebben. De implementatie gaat in 2011 gefaseerd en gecontroleerd (in de vorm van pilots die nauwkeurig gevolgd zullen worden) en parallel aan uitvoering van bewerking aan de hand van de traditionele methode in zijn werk. De afbreukrisico’s worden op die manier zo klein mogelijk gehouden. Als de te verwachten positieve resultaten aan het eind van 2011 blijken te zijn gerealiseerd, wordt volledig overgeschakeld op de nieuwe aanpak.

Ten aanzien van het tweede vraagstuk (selectie in een digitale informatiehuishouding) is deze nota een richtingbepalende tussenstap, die geheel past in de visie die de staatssecretaris van OCW momenteel op het toekomstige archiefbeleid ontwikkelt. Deze samenhangende visie wordt in het voorjaar van 2011 aan de Tweede Kamer gepresenteerd. In de voorliggende nota zijn de kritische onderdelen om het selectiebeleid te moderniseren uitgewerkt. In de komende maanden zal met het ontwikkelde instrumentarium verder worden geëxperimenteerd om op basis van de resultaten de noodzakelijke wijzigingen van het Archiefbesluit te onderbouwen.

Overige begrippen *Ketenselectielijst; Selectie; SIO; Vernietigen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KST 20362-186 Bijlage op de site van de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-93915.html

KST 20362-186 Brief aan de Tweede Kamer

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-186.html

KST 20362-186 Hoofddossier

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/29362

* **9811** ***Waarom Andy Warhol de 'Mac' van zijn tijd promootte***

Ronald Meeus

(Artikel) Geraadpleegd 13-mei-2014 / Het laatste nieuws, 2014.

Echtheid

Vandaag oogt het hip en creatief om op een Mac te zitten tokkelen, maar halfweg de jaren '80 - toen Apples allereerste Macintosh ook al was komen piepen - ging een andere computer met dat cachet aan de haal: het ondertussen ter ziele gegane computermerk Commodore bracht toen de Amiga uit, een van de allereerste multimediacomputers, waaraan creatieve geesten als Andy Warhol verslingerd geraakten. Gisteren kwam het nieuws dat er 23 verloren gewaande werken van die Pop Art-kunstenaar werden teruggevonden op Amiga-floppydiskettes.

Of een kunstwerk dat op een computer is gemaakt effectief 'kunst' kan worden genoemd? Natuurlijk, antwoordde Pop Art-kunstenaar Andy Warhol in 1986. "Je kunt het afdrukken. Dan is het hetzelfde als het digitale origineel."

Overige begrippen *Onecht; Origineel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.hln.be/hln/nl/4124/Multimedia/article/detail/1865655/2014/04/26/Waarom-Andy-Warhol-de-Mac-van-zijn-promootte.dhtml

* **8077** ***' Wabo botst met Grondwet'***

Joost Theunissen

(Ingezonden brief) Binnenlands Bestuur 7-dec-2007.

Omgevingsvergunning

Ik wil er wijzen dat we worden geacht niet alleen een democratie maar ook een rechtsstaat te zijn dit zijn geen synoniemen.

Het respect voor de Grondwet, de gemeentelijke en provinciale autonomie en voor de voor een rechtsraat wezenlijke grenzen tussen de publieke en private sfeer is de afgelopen vijftien jaar sterk afgenomen. De huidige dereguleringsoperatie leidt in de praktijk veelal niet tot vergroting van de vrijheid en rechtszekerheid van burgers bedrijven.

Overige begrippen *Democratie; Rechtsstaat; Rechtszekerheid.*

* **9718** ***De Wallstreetcode; Tegenlicht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 4-nov-2013 / VPRO, 2013. Regie: Marije Meerman
Research: Gerko Wessel
Productie: Marie Schutgens
Eindredactie: Henneke Hagen/ Frank Wiering

Betrouwbaarheid

Het langverwachte, laatste deel van de trilogie op zoek naar de winnaars en verliezers van de techrevolutie op Wall Street. Zal de mens de controle over dit almaar complexer wordende systeem verliezen?

Van de makers van de veel geprezen 'Quants: de Alchemisten van Wall Street' en 'Money & Speed: Inside the Black Box': nu het langverwachte laatste deel van de trilogie. In dit laatste deel wordt de zoektocht naar de winnaars en verliezers van de techrevolutie op Wall Street voortgezet. Is er een kans dat de mens de controle over dit almaar complexer wordende systeem verliest?

De handel op de financiële markten wordt niet langer gedomineerd door mensen, maar door computers die onderling razendsnel handelen op basis van geavanceerde wiskundige regels die de optimale handelsstrategie bepalen: de zogenaamde algoritmes of, afgekort, algo's. Het resultaat van deze digitale revolutie op Wall Street is een complex en gefragmenteerd financieel systeem dat niemand meer lijkt te begrijpen of te overzien. Een systeem waarop we allemaal zijn aangesloten: direct als u weleens uw geluk beproeft met wat aandelen Apple of indirect omdat uw pensioenfonds via deze markten belegt. De enigen die het samenspel van mens, computer en markt nog enigszins doorgronden, zijn de architecten van dit systeem: de bouwers van de algoritmen.

Haim Bodek hoort bij dit selecte én vaak zwijgzame gezelschap. Bij beurslegende Blair Hull en bij financiële grootmachten als Goldman Sachs maakte de in artificiële intelligentie gespecialiseerde Bodek naam als een geniale algoritmebouwer. Zijn bijnaam: de 'algo arms dealer'.

In 2007 begon Bodek zijn eigen high frequency trading (ofwel flitshandel) bedrijf, waarvoor hij een in zijn ogen perfect, altijd geld opleverend algoritme bouwde. Een algo dat met de snelheid van het licht handelde. Maar dat van de ene op de andere dag niet meer functioneerde. De winsten verdwenen als sneeuw voor de zon. Getergd ging hij op zoek naar de oorzaak.

Bodek besluit zijn bevindingen niet voor zichzelf te houden en begint een persoonlijke kruistocht tegen een verrot systeem. Een stap die dwars tegen de ongeschreven Wall Street code van geslotenheid en geheimhouding ingaat.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

In Tegenlicht doet Haim Bodek exclusief verslag van zijn zoektocht in de krochten van onze geautomatiseerde markten. Markten die van een plek waar investeerders en bedrijven elkaar vinden, verworden zijn tot een ondoorgrondelijk stelsel van datacentra waar de uitvoeringssnelheid en de kwaliteit van de algoritmes allesbepalend zijn. Waar particuliere en institutionele beleggers - zoals pensioenfondsen - altijd het nakijken lijken te hebben.

Met: Haim Bodek; voormalig high frequency trader Dave Lauer; data analist Eric Hunsader; Wall Street Journal journalist Scott Patterson; trader Peter Zhang; 'Battle of the Quants' organisator Bartt. C. Kellermann; en beurslegendes Blair Hull en Thomas Peterffy.

Overige begrippen *Algoritme; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tegenlicht - De Wallstreetcode

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/de-wall-street-code.html

* **8013** ***Wat een armoede***

Arre Zuurmond

(Column) Overheid Innovatief, 2007. nr. 5. 2007

Keten

Proces gericht denken is in. Iedereen praat erover. Ook ik doe daaraan mee, erger nog, ik geloof er in: je moet je als professional altijd afvragen welke professionals om jou heen verbonden zijn met jouw activiteiten. Maar soms kan een procesketen onbedoeld tot een opeenstapeling van persoonlijke rampspoed leiden. Oorzaak: IT-problemen bij de Belastingdienst.

Overige begrippen *Keteninformatiesysteem; Ketenintegratie; Ketensamenwerking; Procedural context; Proces; Procesketen; Verstoring.*

* **9605** ***We wilden bedrogen worden; Bedrieger en bedrogene Essay Groepsdruk***

Fred Feddes

(Bericht) Trouw 10-nov-2012.

Verstoring

Het is over het algemeen een lovenswaardige eigenschap om anderen te vertrouwen; de uitdrukking luidt niet voor niets dat we 'goed van vertrouwen' zijn. Maar het is belangrijk te bedenken dat vertrouwen niet alleen altruïstisch is, maar ook een eigenbelang dient. Als we iemand vertrouwen, hoeven we hem niet voortdurend in de gaten te houden en kunnen we onze tijd aan iets anders besteden. Vertrouwen is een stilzwijgende afspraak tot beider profijt, en het beschamen van vertrouwen is derhalve een drama in de relationele sfeer. Laat ik het zo formuleren: bedrog is geen eenmansactie maar een relatievorm, die kan bestaan bij de belofte van wederzijds voordeel.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Integriteit.*

* **10241** ***Welkom in de documentloze bananenmonarchie***

Pieter Klein

(Column) Geplaatst 4-dec-2018 / Website RTLNieuws, 2018.

Openbaarheid

"Er wordt door ambtenaren en bestuurders steeds minder op papier gezet. Steeds minder verslagen. Steeds minder documenten. Er worden non-documenten gemaakt; niet bestaande stukken. Eeuwige concepten. Documenten zonder afzender, zonder datum."

Overige begrippen *Bestaanbaarheid; Non-document; Non-paper; Onweerlegbaarheid; Transparantie; Uitzonderingscriteria.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op internet

~ https://www.rtlnieuws.nl/columns/column/4505716/welkom-de-documentloze-bananenmonarchie

* **10191** ***De Wereld draait door; Hier is... Adriaan van Dis***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) uitzending van 8-mrt-2018 / BNNVARA, 2018. Duur: 49 minuten

Taal

De Wereld Draait Door presenteert haar eigen Boekenweekgeschenk en zal deze uitzending afstaan aan Adriaan van Dis. Op verzoek van DWDD laat Van Dis zijn vermaarde boekenprogramma 'Hier is .. .. Adriaan van Dis' herleven. Van Dis zijn gasten zijn: De Palestijns-Syrische dichter Ghayath Almadhoun, hij neemt samen met Anne Vegter plaats aan tafel. En de Engelse komiek, schrijver, acteur en presentator Stephen Fry komt langs! Op persoonlijk vlak is het geen geheim dat hij lijdt aan een bipolaire stoornis. In zijn media-optredens heeft hij ook duidelijk twee kanten: een grappige en een serieuze.

Stephen Fry over relatie griekse mythologie (Padora en Prometheus) met artificiele intellingentie en robotica.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Ethiek; Gastvrijheid; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De twee kanten van Stephen Fry

~ https://dewerelddraaitdoor.bnnvara.nl/nieuws/de-twee-kanten-van-stephen-fry

* **9960** ***Werken aan de robotsamenleving; Visies en inzichten uit de wetenschap over de relatie technologie en werkgelegenheid***

Rinie van Est en Linda Kool

(Rapport) Datum publicatie 17-jun-2015 / Rathenau Instituut, Den Haag, 2015.

Robotica

Visies en inzichten uit de wetenschap over de relatie technologie en werkgelegenheid.

Steeds vaker komen we in aanraking met robots en verregaande automatisering. Denk aan robotstofzuigers, zelfscankassa's of online tools waarmee je zelf juridische contracten kunt opstellen. De discussie over wat deze automatisering gaat betekenen voor toekomstige werkgelegenheid is inmiddels losgebarsten in de media, de wetenschap en de politiek. De een ziet kansen met nieuwe mogelijkheden voor meer comfort, gezondheid en economische groei. De ander maakt zich zorgen over de vraag of 'slimme technologie' banen gaat vervangen.

Over die laatste vraag gaat dit rapport. Wat betekent de inzet van slimme technologie voor de werkgelegenheid? Welke taken kan slimme technologie overnemen van de mens en waar vullen mens en machine elkaar aan? Hoe verandert de organisatie van arbeids- en productieprocessen en welke invloed heeft dat op automatisering van werk? Zijn bepaalde groepen op de arbeidsmarkt kwetsbaarder dan andere? Met welke beleidsmaatregelen kunnen we de kansen van automatisering benutten en negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen?

Het rapport Werken aan de robotsamenleving brengt in kaart, wat er in de wetenschap bekend is over de relatie technologie en werkgelegenheid. Het werpt een blik op de toekomst en geeft een beeld van de beleidsopties. Het rapport legt zo een gezamenlijke kennisbasis voor het maatschappelijke en politieke debat over de vraag, hoe Nederland ervoor kan zorgen dat we de robotsamenleving zo inrichten dat deze samenleving voor iedereen een aantrekkelijk perspectief is.

Overige begrippen *Artificial agent; Artificial intelligence; Automatisering; Cultuur; Ethiek; Moraal; Robotgestuurde procesautomatisering; Samenleving; Technologie; Werkgelegenheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Definities

~ http://www.ifr.org/service-robots/

Het rappor op internet

~ http://www.rathenau.nl/uploads/tx_tferathenau/Werken_aan_de_robotsamenleving_-_Rathenau_Instituut.pdf

Over het rapport

~ http://www.rathenau.nl/publicaties/publicatie/werken-aan-de-robotsamenleving.html

Rathenau Instituut.

~ www.rathenau.nl/

* **9504** ***De wet op internet***

Arnoud Engelfried

(Publicatie) Ius Mentis B.V. - recht en techniek uitgelegd, Eindhoven, 2010. editie 2010

Recht

De belangrijkste wetgeving voor internetters, uitgelegd in heldere taal. Van online auteursrecht, privacy en aansprakelijkheid van bloggers en forumsites tot computercriminaliteit en eigendom in virtuele werelden. Met uitgebreid overzicht van relevante rechtspraak.

Je mening geven op een blog of forum, via Kazaa of Limewire de nieuwste muziek downloaden, even een scriptie kopiëren van internet of op een gedeelde map in andermans computer rondkijken. Gewoon wat klikken, of zware internet criminaliteit? Wat zijn de regels van Buma/Stemra bij muziek op internet? Hoe moet je omgaan met Creative Commons-licenties? En hoe zit het met een webwinkel die niet doet wat hij belooft? Internet verandert snel, maar wetgeving een heel stuk langzamer. Dat maakt internetrecht zowel voor leken als voor juristen een lastig vakgebied.

Dit boek legt in heldere taal uit hoe je als internetter om moet gaan met de wettelijke regels. Aan de hand van vele voorbeelden en rechtszaken wordt uitgelegd wat de consequenties zijn van bijvoorbeeld de privacywetgeving, de Wet Koop op Afstand of de strafbepalingen over computer - criminaliteit voor een weblogger of forumsite. Ook voor wie muziek of films op internet wil plaatsen, biedt dit boek een goede houvast.

Overige begrippen *Auteursrecht; Internetrecht; Privacy; Weblog.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Internetrecht

~ http://www.iusmentis.com/boek/arnoud-engelfriet-de-wet-op-internet-editie-2010-ebook.pdf

* **3944** ***Wetboek van e-handel; Voldoet uw website aan de wet?***

Kees Stuurman

(Artikel) Computable 25-mei-2001.

E-handel

Zakelijke websites moeten niet alleen voldoen aan commerciële en technische eisen, maar ook aan juridische. Een sprekend voorbeeld is de introductie van de 'Wet Koop op Afstand' per 1 februari 2001. Deze wet legt specifieke informatieverplichtingen op aan aanbieders van producten en diensten voor de consument. Verplichtigen die zich rechtstreeks laten vertalen in eisen aan de websites van die aanbieders. In de nabije toekomst zullen dergelijke eisen ook aan 'business-to-business' websites worden gesteld.

Informatieplichten - het verschaffen van voldoende informatie,
- adres en identiteit van de aanbieder,
- de belangrijkste kenmerken van de aangeboden diensten of goederen,
- de prijs inclusief belastingen,
- de kosten aflevering
- de wijze van betaling
- aflevering
- uitvoering van de transactie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Indien dit niet wordt vermeld heeft de consument het 'herroepingsrecht'

Een exploitant is juridisch verantwoordelijk voor de inhoud van zijn website.
-

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Juistheid; Juridische waarde; Privacy; PVE; Verantwoordelijkheid; Website.*

* **10103** ***Weten vraagt meer dan meten; Hoe het denken verdwijnt in het regime van maat en getal***

Chrstien Brinkgreve en Sanne Bloemink, Eric Koenen

(Publicatie) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2017. ISBN: 9789462983861

Meetbaarheid

In verschillende maatschappelijke gebieden, zoals de zorg en het onderwijs, heerst een regime van maat en getal waarmee het persoonlijke verhaal uit het zicht raakt, en het gemiddelde al gauw als norm wordt beschouwd. De reductie tot statistische gemiddelden maakt dat variatie aan het oog wordt onttrokken en afwijkingen van het gemiddelde al gauw als stoornis worden gezien. Er wordt uitgegaan van het tekort en niet van het vermogen van mensen. In het boek worden verschillende domeinen bestreken waarin men met dezelfde problemen worstelt. Toonaangevende mensen als Paul Verhaeghe, Jim van Os, Micha de Winter en Xandra Schutte komen aan het woord. En er wordt nagedacht over betere manieren om te werk te gaan, die neerkomen op andere houdingen en verhoudingen. Geen kwestie van nieuwe blauwdrukken, wel van proeftuinen en experimenten waarin het anders toegaat, met meer zorg voor de mensen om wie het gaat, en waar professionals het gevoel hebben weer aan hun eigenlijke werk toe te komen.

Overige begrippen *Cultuur; Denken; Ethiek; Integriteit; Kennis; Kennismanagement; Kwalificeren; Kwantificeren; Weten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Amsterdam University Press

~ http://en.aup.nl/books/9789462983861-weten-vraagt-meer-dan-meten.html

Pakhuis De Zwijger

~ https://dezwijger.nl/programma/weten-vraagt-meer-dan-meten

Site Christien Brinkgreve

~ http://www.christienbrinkgreve.nl/boeken

Site Sanne Bloemink

~ http://www.sannebloemink.nl/weten-vraagt-meer-dan-meten.html

* **6113** ***Wetten van mislukking; Registratie van persoonsgegevens: onderdeel van het failliete bestel***

Jelte Verhoeff

(Artikel) Computable 12-mrt-2004.

Informatisering

Natuurlijk had de oude situatie zijn tekortkomingen, maar de manier waarop men nu bezig is met het vernieuwen van de gemeentelijke basisadministratie en de problemen die zijn ontstaan rond instanties als UWV en CWI, doen de schrijver bijna terugverlangen naar ‘die goeie ouwe tijd’. Een groot deel van het probleem ' naast de dubieuze rol van de politiek' is volgens hem dat veel overheidsmanagers zich graag zien als échte ondernemers op een ‘markt’. Voor overheidsproducten gelden echter andere wetten dan voor commerciële producten, zo stelt Verhoeff.

De empirische wetten van overheidsautomatisering

I. Geld en technologische optimaliteit spelen geen rol van betekenis, het gaat erom de status quo te handhaven.
II. Landelijk politiek commitment ontstijgt het niveau van zeemeeuwmanagement niet: krijsend aan komen vliegen,

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

de boel onderschijten en weer wegwezen.
III. Het vele gecaramboleer met leenwoorden uit de markt is gebabbel zonder inhoud en kan zonder problemen worden geschrapt.
IV. De interne wereld is en blijft de baas.

Overige begrippen *Administratief- industrieel complex; Basisadministratie; Doelmatigheid; Efficiency; GBA; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Overheidsinformatie; Privacy; Producer; Standaard; Verantwoordelijkheid.*

* **10481** ***What data can't do***

Hannah Fry

(Artikel) The New Yorker 22-mrt-2021.

Data science

Numbers don’t lie, except when they do. Harford is right to say that statistics can be used to illuminate the world with clarity and precision. They can help remedy our human fallibilities. What’s easy to forget is that statistics can amplify these fallibilities, too. As Stone reminds us, "To count well, we need humility to know what can’t or shouldn’t be counted."

Overige begrippen *Artificial intelligence; Bias; Datagedreven werken; Datagestuurd werken; Machine learning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de The New Yorker

~ https://www.newyorker.com/magazine/2021/03/29/what-data-cant-do

** **9992** ***What is code?***

Paul J. Ford

(Webpagina) Business week 11-jun-2015 / Bloomburg, 2015. Geraadpleegd 10/10/2015

Code

A computer is a clock with benefits. They all work the same, doing second-grade math, one step at a time: Tick, take a number and put it in box one. Tick, take another number, put it in box two. Tick, operate (an operation might be addition or subtraction) on those two numbers and put the resulting number in box one. Tick, check if the result is zero, and if it is, go to some other box and follow a new set of instructions.

Overige begrippen *Algorithme; Bestand; Compound document; Computer; Computertaal; Informatieobject; Metataal; Programmatuur; Samengesteld document; Software.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Samengstelde document op de site van Bloomberg

~ http://www.bloomberg.com/graphics/2015-paul-ford-what-is-code/

* **10100** ***What is Data Ethics?***

Luciano Floridi en Mariarosaria Taddeo

(Artikel) Gepubliceerd 12-dec-2016 / Philosophical Transactions, 2016. Volume 376, Issue 2083

Data ethics

This theme issue has the founding ambition of landscaping data ethics as a new branch of ethics that studies and evaluates moral problems related to data (including generation, recording, curation, processing, dissemination, sharing and use), algorithms (including artificial intelligence, artificial agents, machine learning and robots) and corresponding practices (including responsible innovation, programming, hacking and professional codes), in order to formulate and support morally good solutions (e.g. right conducts or right values). Data ethics builds on the foundation provided by computer and information ethics but, at the same time, it refines the approach endorsed so

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

far in this research field, by shifting the level of abstraction of ethical enquiries, from being information-centric to being data-centric. This shift brings into focus the different moral dimensions of all kinds of data, even data that never translate directly into information but can be used to support actions or generate behaviours, for example. It highlights the need for ethical analyses to concentrate on the content and nature of computational operations—the interactions among hardware, software and data—rather than on the variety of digital technologies that enable them. And it emphasizes the complexity of the ethical challenges posed by data science. Because of such complexity, data ethics should be developed from the start as a macroethics, that is, as an overall framework that avoids narrow, ad hoc approaches and addresses the ethical impact and implications of data science and its applications within a consistent, holistic and inclusive framework. Only as a macroethics will data ethics provide solutions that can maximize the value of data science for our societies, for all of us and for our environments.

Overige begrippen *Data ethics; Ethics of algorithms; Ethics of data; Ethics of information; Ethics of practice; Informatiefilosofie; Information ethics; Level of abstraction; LoA.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.eu

~ https://www.academia.edu/29881590/What_is_Data_Ethics

Artikel bij Philosophical Transactions A

~ http://rsta.royalsocietypublishing.org/content/374/2083/20160360

* **10245** ***What We Know About Spreadsheet Errors***

Raymond R. Panko

(Artikel) Geraadpleegd 22-dec-2018 / Journal of End User Computing's Special issue on Scaling Up End User Development, 1998. Volume 10, No 2. Spring 1998, pp. 15-21
Revised May 2008

Betrouwbaarheid

Although spreadsheet programs are used for small "scratchpad" applications, they are also used to develop many large applications. In recent years, we have learned a good deal about the errors that people make when they develop spreadsheets. In general, errors seem to occur in a few percent of all cells, meaning that for large spreadsheets, the issue is how many errors there are, not whether an error exists. These error rates, although troubling, are in line with those in programming and other human cognitive domains. In programming, we have learned to follow strict development disciplines to eliminate most errors. Surveys of spreadsheet developers indicate that spreadsheet creation, in contrast, is informal, and few organizations have comprehensive policies for spreadsheet development. Although prescriptive articles have focused on such disciplines as modularization and having assumptions sections, these may be far less important than other innovations, especially cell-by-cell code inspection after the development phase.

Overige begrippen *Integriteit; Spreadsheet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://panko.shidler.hawaii.edu/SSR/Mypapers/whatknow.htm

* **10408** ***What's an 'Archivist'? Some Nineteenth-Century Perspectives***

Margaret Proctor

(Artikel) Journal of the Society of Archivists, 2010. Vol. 31, No. 1, April 2010, 15-27

Archivist

Uncertainties about what archivists are, or do, have existed, along with many still- familiar stereotypes, since the term 'archivist' first appeared in the media. While the general public is generally clear about what 'archives' themselves (the materials) are, it finds defining 'the archivist' more difficult. This is due largely to the variety of roles undertaken by archivists at any one time. Nineteenth-century representations of archivists in The Times and other British publications portray archivists variously ascustodians, historians, bureaucrats or, indeed, spies. Today, archivists continue to perform a multiplicity of tasks, though what these are is, similarly, not alwaysunderstood. Paradoxically it is this inherent ambiguity of the archivist's role which hasremained constant over time, a

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

characteristic which might be positively interpreted as professional flexibility in response to society's changing requirements for what is wanted from the archives themselves.

Overige begrippen *Actor; Archivaris; Curator; Custodian; Professie; Professional.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/4640792/Whats_an_Archivist_Some_Nineteenth-Century_Perspectives

** **9288** ***Wilders, fascisme, en de erfenis van de Verlichting***

Jan Blommaert

(Artikel) De Wereld Morgen 22-dec-2010.

Democratie

Het feit dat we van politici enkel nog krachtige uitspraken verwachten en wantrouwen koesteren tegenover alles wat iets langer en ingewikkelder klinkt, dat we hen ontslaan van de plicht hun standpunten tegenover ons met ernstige en steekhoudende argumenten te motiveren - en dat alles dan nog onder de noemer van democratie: dat is de crisis van onze democratie

Overige begrippen *Complexiteit; Controleerbaarheid; Deconstructie; Definiering; Fascisme; Metanarrativiteit; Narrativiteit; Objectiviteit; Semantiek; Subjectiviteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2010/12/22/wilders-fascisme-en-de-erfenis-van-de-verlichting

* **3202** ***Ze weten alles***

Frits Bloemendaal

(Artikel) HP/De tijd 8-sep-2000.

Privacy

Bij alles wat we doen laten we sporen na. Die worden bewaard, bewerkt en gebruikt voor of tegen ons. 'Zonder het te weten wordt je gemanipuleerd en gedisciplineerd'. Big Brother sluipt in ons.

Overige begrippen *Agent; Beveiliging; Informatie-apartheid; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Electronic Frontier Foundation

~ http://www.eff.org

Electronic Privacy and Information Center

~ http://www.epic.org

Onderzoeksbureau Jansen en Jansen

~ http://www.xs4all.nl/~respub

Registratiekamer

~ http://www.registratiekamer.nl

* **9967** ***Zienswijze inzake de toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens bij een overeenkomst met betrekking tot cloud computing diensten van een Amerikaanse leverancier***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) versie 10-sep-2012 / College bescherming persoonsgegevens, 2012.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Cloud computing

Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) heeft in een zienswijze antwoord gegeven op een drietal vragen van SURFmarket over cloud computing in relatie tot de bescherming van persoonsgegevens. De vragen zijn door het CBP in algemene zin beantwoord om daarmee een zo groot mogelijke groep van aanbieders van clouddiensten en hun afnemers duidelijkheid te bieden over de door SURFmarket opgeworpen privacykwesties rondom cloud computing. In zijn zienswijze benadrukt het CBP dat een belangrijk uitgangspunt is dat Nederlandse bedrijven of organisaties die clouddiensten afnemen bij een Amerikaanse aanbieder eindverantwoordelijk zijn voor de naleving van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Bij het sluiten van een overeenkomst voor clouddienstverlening zal een bedrijf of organisatie zich dan ook moeten vergewissen dat de toepasselijke wettelijke regels zijn afgedekt. Zo nodig moeten zij aanvullende afspraken in de overeenkomst met de Amerikaanse aanbieder van de clouddiensten opnemen. In ieder geval geldt dat voor de beveiliging van de in de cloud verwerkte persoonsgegevens.
De zienswijze van het CBP ziet op de situatie van een in Nederland gevestigd bedrijf of organisatie die gebruik maakt van de cloud computing diensten (onder meer e-mail, agendabeheer, groepsdiscussies en relatiebeheer) van een leverancier die gevestigd is in de Verenigde Staten (VS).
Safe Harbor Principles

Doorgifte van persoonsgegevens naar de VS is mogelijk als de betreffende Amerikaanse clouddienstverlener zich heeft verplicht tot naleving van de zogeheten Safe Harbor Principles (Veilige Haven Beginselen). De Europese Commissie heeft namelijk bepaald dat in dat geval sprake is van een ‘passend beschermingsniveau’.

Het CBP benadrukt in zijn zienswijze dat hierdoor doorgifte weliswaar mogelijk is, maar dat dit echter niet garandeert dat de daadwerkelijke verwerking van persoonsgegevens in de VS ook voldoet aan alle eisen van Europese inclusief Nederlandse privacywetgeving. Voor naleving van de wet blijft de Nederlandse afnemer van clouddiensten verantwoordelijk, aldus het CBP.
Europese privacytoezichthouders

Clouddienstverlening is in opkomst en staat sterk in de belangstelling, onder meer vanwege de schaalvoordelen en mogelijkheden voor innovatieve dienstverlening. In juli 2012 hebben de gezamenlijke Europese privacytoezichthouders een opinie aangenomen over privacykwesties rondom cloud computing.

De zienswijze van het CBP is gebaseerd op de opinie. Hierin wordt cloud computing gedefinieerd als de verzamelnaam voor technologieën en diensten die gericht zijn op het gebruik van IT-applicaties, rekenkracht en opslag op afstand via internet.

Overige begrippen *Beleidsregel; Bescherming persoonlijke levenssfeer; Beveiliging; Datalek; Privacy; Safe harbor principles; Verstoring; Zienswijze.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site CBP

~ https://www.cbpweb.nl/nl/nieuws/zienswijze-cbp-over-cloud-computing

Zienswijze bij het CBP

~ https://cbpweb.nl/sites/default/files/downloads/med/med_20120910-zienswijze-toepassing-wbp-surfmarket-cloud-comp

* **1315** ***Zijn informatiesystemen en democratie onverenigbaar?***

L.E. Groosman

(Artikel) Automatisering Gids 29-apr-1992.

Democratie

Om te ontkomen aan de dictatoriale uitwassen van een technocatie is het democratiseringsproces overgewaaid naar alle plaatsen waar systemen worden toegepast. Onze samenleving barst uit haar voegen van de systemen. Wie denkt dat deze systemen ons kunnen helpen bij het oplossen van van de problemen, komt bedrogen uit. Het grote probleem is dat er te veel tijd zit tussen het bedenken van de systemen en de uitvoering ervan.

Overige begrippen *Autonomie; Ethiek; Fundamentele waarde; Gelijkheid; Informatiesysteem; Persoonlijkheid; Rechtvaardigheid; Solidariteit; Techniek; Vrijheid; Waardigheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

** **6712** ***Zorg goed voor uw bedrijfskritieke informatie!***

Martin de Haas

(Artikel) Facto Magazine, 2005. nummer 4, 2005

Records management compliance

Elk bedrijf heeft informatie die cruciaal is voor het voortbestaan van de organisatie. Deze informatie verdient vanzelfsprekend extra aandacht. Hoe u dat aanpakt, is het aandachtsgebied van Records Management Compliance.

Overige begrippen *Archief; Archiefsysteem; Betrouwbaarheid; Compliance; Information management compliance; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Recordness; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.kbenp.nl/publicaties/facto/MartindeHaas.pdf

* **6486** ***Zorg(en) voor en over een goed archiefbeheer; Een vergelijkend onderzoek naar het onderscheid tussen archiefzorg en archiefbeheer bij archiefinspectie op het niveau van gemeenten***

drs. Joost Salverda

(Scriptie) (c) 2004 Joost Salverda, Nijmegen, 2004.

Archiefinspectie

Onderzoek naar de inrichting en werkwijze van archiefinspectie (de ambtelijke uitvoering van toezicht) op het niveau van de gemeente, omdat daar twee vormen van toezicht bestaan, toezicht op de archiefzorg en toezicht op het archiefbeheer.

Onderzoek naar de vraag of de begrippen archiefzorg en archiefbeheer in de praktijk van de archiefinspecties op gemeentelijk niveau twee te onderscheiden begrippen zijn, of dat dit onderscheid slechts een juridische constructie is. Dit onderzoek heeft zich uitgestrekt tot drie verschillende onderwerpen:
1. het ontstaan en de ontwikkeling van de begrippen zorg, beheer, toezicht en inspectie;
2. de definitie van de verschillende begrippen in wet- en regelgeving;
3. het onderscheid tussen archiefzorg en archiefbeheer bij archiefinspecties.

Conclusie was, dat bij de archiefinspecties maar moeilijk een onderscheid te maken is tussen de archiefzorg en archiefbeheer, hoewel dit in de wet wel wordt gemaakt. Voor beide inspecties vormen zowel archiefzorg als archiefbeheer onderwerp van onderzoek. In de praktijk speelt het juridische onderscheid hiertussen nauwelijks een rol. Dit leidt ertoe dat de betrokken inspecteurs gedeeltelijk dubbel werk doen. Samenwerking zou daarom een goed middel zijn om efficiënter en effectiever te werken.

[Volledige tekst van deze scriptie is bij de auteur te bestellen]

Overige begrippen *Beheer; Inspectie; Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer; Zorg.*

* **9234** ***Zwartboek WOB; Wet openbaarheid van bestuur***

Roger Vleugels

(Rapport) © Roger Vleugels, 2010. Versie september 2010

Openbaarheid

30 jaar wobben - 30 jaar tobben
Openbaarheid onder Balkenende en Ter Horst fors bergaf
Veel achterstallig onderhoud in de Wob en vooral in de uitvoeringspraktijk
30 knelpunten - 30 oplossingen
Zicht op kentering

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Illegale vernietiging; Openbaar bestuur; Transparantie; Vernietiging.*

3.3 Fysiek beheren

* **9613** ***Advanced digital preservation***

David Giaretta

(Publicatie) Springer, 2012. ISBN 978-3-642-16808-6

Digital preservation

There is growing recognition of the need to address the fragility of digital information, on which our society heavily depends for smooth operation in all aspects of daily life. This has been discussed in many books and articles on digital preservation, so why is there a need for yet one more? Because, for the most part, those other publications focus on documents, images and webpages - objects that are normally rendered to be simply displayed by software to a human viewer. Yet there are clearly many more types of digital objects that may need to be preserved, such as databases, scientific data and software itself.

David Giaretta, Director of the Alliance for Permanent Access, and his contributors explain why the tools and techniques used for preserving rendered objects are inadequate for all these other types of digital objects, and they provide the concepts, techniques and tools that are needed. The book is structured in three parts. The first part is on theory, i.e., the concepts and techniques that are essential for preserving digitally encoded information. The second part then shows practice, i.e., the use and validation of these tools and techniques. Finally, the third part concludes by addressing how to judge whether money is being well spent, in terms of effectiveness and cost sharing.

Various examples of digital objects from many sources are used to explain the tools and techniques presented. The presentation style mainly aims at practitioners in libraries, archives and industry who are either directly responsible for preservation or who need to prepare for audits of their archives. Researchers in digital preservation and developers of preservation tools and techniques will also find valuable practical information here. Researchers creating digitally encoded information of all kinds will also need to be aware of these topics so that they can help to ensure that their data is usable and can be valued by others now and in the future.

To further assist the reader, the book is supported by many hours of videos and presentations from the CASPAR project and by a set of open source software.

Overige begrippen *E-depot; OAIS; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CASPAR

~ http://casparpreserves.eu/

Site Springer

~ http://www.springer.com/computer/database+management+%26+information+retrieval/book/978-3-642-16808-6

Terminologie

~ http://casparpreserves.eu/caspar-glossary-of-terms.pdf/download.pdf

* **3652** ***Archiving and Preserving PDF Files,***

John Mark Ockerbloom

(Artikel) RLG DigiNews! 15-feb-2001. Volume 5, Number 1

PDF

Since its release in mid 1993, Adobe Portable Document Format (PDF) has become a widely used standard for electronic document distribution worldwide in many institutional settings. Much of its popularity comes from its ability to faithfully encode both the text and the visual appearance of source documents, preserving their fonts, formatting, colors, and graphics.
PDF files can be viewed, navigated, and printed with a free Adobe Acrobat Reader, available on all major computing platforms. PDF has many applications and is commonly used to publish government, public, and

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

academic documents. Many of the electronic journals and other digital resources acquired by libraries are published in PDF format.

As libraries grow more dependent on electronic resources, they need to consider how they can preserve these resources for the long term. Many libraries retain back runs of print journals that are over 100 years old, and which are still consulted by researchers. No digital technology has lasted nearly that long, and many data formats have already become obsolete and not easily readable in a much shorter time period. This document discusses ways that libraries can plan for the preservation of electronic journals and other digital resources in PDF format. After a brief discussion of the file specifications and the future plans for PDF, the article focuses on issues related to preservation of PDF files.

Overige begrippen *Bewaren; Conversie; Duurzaamheid; Migratie; Standaard; Vervanging; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van RLG DigiNews!

~ http://www.ohio.rlg.org/preserv/diginews/

The Research Libraries Group

~ http://www.rlg.org

The Research Libraries Group (copyright)

~ http://www.rlg.org/legal.html

Volume 5, Number 1op het web

~ http://www.ohio.rlg.org/preserv/diginews/diginews5-1.html

** 2396 ***Avoiding Technological Quicksand; Finding a Viable Technical Foundation for Digital Preservation***

Jeff Rothenberg

(Rapport) Council on Library and Information Resources / European Commission on Preservation and Access, Washington / Amsterdam, 1999. ISBN 90-6984-257-2

Emulatie

The report follows up Dr. Rothenberg's 1995 article in Scientific American, "Ensuring the Longevity of Digital Documents" by elaborating the author's proposal for emulating obsolete software/hardware systems on future, unknown systems, as a means of preserving digital information far into the future. The report, and the research agenda it proposes, will be of interest to managers of digital information resources in libraries and archives, computer scientists, and to all those concerned about the preservation of intellectual resources and records in all formats, including government records, medical records, corporate data, and environmental and scientific data.

In the author's view, the emulation approach is not just a promising candidate for a solution to the problem of digital preservation, but the only approach offering a true solution to the problem. In the report, he explores the problem of long-term digital preservation, spells out the criteria for an ideal solution, and analyzes the shortcomings of other solutions (printing and preserving hard copy, translating digital documents so that they migrate into new systems, reading them on obsolete systems preserved in museums, or relying on standards to keep them readable). Then he describes how to encapsulate a document so that is can be decoded by an emulator, the sequence of events required to preserve the document and to read it on future systems, and the techniques that need to be developed in order to make emulation work.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bewaarstrategie; Conversie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Goede staat; Longevity; Preserveren; Toegankelijke staat; Vervanging; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Een versie van dit rapport (HTML)

~ http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/contents.html

Een versie van dit rapport (PDF)

~ http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/pub77.pdf

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **9683** ***Bit Preservation: A Solved Problem?***

David S. H. Rosenthal

(Artikel) The International Journal of Digital Curation, 2010. Issue 1, Volume 5 |- 2010

Behoud

For years, discussions of digital preservation have routinely featured comments such as "bit preservation is a solved problem; the real issues are .. .. ". Indeed, current digital storage technologies are not just astoundingly cheap and capacious, they are astonishingly reliable. Unfortunately, these attributes drive a kind of "Parkinson's Law" of storage, in which demands continually push beyond the capabilities of systems implementable at an affordable price. This paper is in four parts:

Claims, reviewing a typical claim of storage system reliability, showing that it provides no useful information for bit preservation purposes.

Theory, proposing "bit half-life" as an initial, if inadequate, measure of bit preservation performance, expressing bit preservation requirements in terms of it, and showing that the requirements being placed on bit preservation systems are so onerous that the experiments required to prove that a solution exists are not feasible.

Practice, reviewing recent research into how well actual storage systems preserve bits, showing that they fail to meet the requirements by many orders of magnitude.

Policy, suggesting ways of dealing with this unfortunate situation.

Overige begrippen *Audit data; Back up; Checksum; Mean Time To Data Loss; MTTDL; Niveauvergissing; Preservation; Storage.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/download/151/224

* **5417** ***DAVID; Standaarden voor digitale archivering***

Filip Boudrez

(Publicatie) DAVID, Antwerpen/Leuven, 2003. Versie 4.2 24/04/2003

Standaard

Dit werkdocument biedt een overzicht van de standaarden die bij digitale archivering gebruikt kunnen worden. Achtereenvolgens komen de standaarden voor codetabellen, bestandsformaten en dragers aan bod. Van elke standaard worden kort de voornaamste eigenschappen beschreven. Waar mogelijk wordt meer informatie gegeven over het gebruik van de standaard voor archivistische doeleinden. De opsomming van de standaarden is hiërarchisch ingedeeld. De officiële standaarden komen altijd eerst aan bod, gevolgd door de defacto standaarden. Officiële standaarden zijn vastgelegd door officiële standaardiseringsorganisaties en danken hun officiële status aan de participatie van een (inter-)gouvernementele organisatie.

Overige begrippen *Formaat; Normen; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.dma.be/david/index2.htm

De tekst op internet

~ http://www.dma.be/david/teksten/DAVIDbijdragen/Standaarden.pdf

** **9584** ***Digital Forensics and Born-Digital Content in Cultural Heritage Collections***

Matthew G. Kirschenbaum en Richard Ovenden; Gabriela Redwine; Rachel Donahue

(Rapport) CLIR - Council on Library and Information Resources, 2010. ISBN: 978-1-932326-37-6

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Sporenonderzoek

While the purview of digital forensics was once specialized to fields of law enforcement, computer security, and national defense, the increasing ubiquity of computers and electronic devices means that digital forensics is now used in a wide variety of cases and circumstances. Most records today are born digital, and libraries and other collecting institutions increasingly receive computer storage media as part of their acquisition of "papers" from writers, scholars, scientists, musicians, and public figures. This poses new challenges to librarians, archivists, and curators- challenges related to accessing and preserving legacy formats, recovering data, ensuring authenticity, and maintaining trust. The methods and tools developed by forensics experts represent a novel approach to these demands. For example, the same forensics software that indexes a criminal suspect's hard drive allows the archivist to prepare a comprehensive manifest of the electronic files a donor has turned over for accession. This report introduces the field of digital forensics in the cultural heritage sector and explores some points of convergence between the interests of those charged with collecting and maintaining born-digital cultural heritage materials and those charged with collecting and maintaining legal evidence.

Overige begrippen *Digitaal forensisch onderzoek; Digitaal sporenonderzoek; Digital heritage forensics; Diplomatiek; Documentenonderzoek; EDRM; Electronic Discovery; Forensics; Forensisch onderzoek; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/digital-forensics-and-born-digital-content-cultural-heritage-collections

Rapport op internet

~ http://www.clir.org/pubs/abstract/reports/pub149

* **7430** ***Digitalisering ontrafeld; Technische aspecten van digitale reproductie van archiefstukken***

Roberto Bourgonjen en Marc Hoitman, Ellen Fleurbaay

(Publicatie) Gemeentearchief Amsterdam, Amsterdam, 2006. versie april 2006

Digitalisering

Dit rapport geeft uitleg en achtergrondinformatie bij het primaire technische begrippenkader dat wordt gehanteerd bij digitalisering. Aan de orde komen basistermen als pixels, bits en bytes, resolutie en compressie. Ook worden begrippen toegelicht afkomstig uit de sfeer van de beeldbewerking zoals kleurbeheer, contrast, filters, verscherping en ontstippen. Daarbij is gekozen voor aspecten van beeldbewerking die toepasbaar zijn bij reproductie van archivalia.

Uitgebreid aandacht wordt besteed aan de verschillende bestandsformaten, met name vanuit het oogpunt van grootschalige digitalisering. De keuzes voor resolutie, compressie en bestandsformaat zijn namelijk bepalend voor zowel de kwaliteit als voor de bestandsgrootte.

Gedurende het onderzoek zijn alle realistische opties voor de keuze van resolutie, compressie en bestandsformaat getest op basis van een omvangrijk en representatief inventarisnummer. Een theoretische doorberekening van de diverse resultaten is gemaakt voor digitalisering van ca. 50 meter vergelijkbaar archief. Aansluitend is een rekenvoorbeeld opgesteld voor kosten van opslag en transport met een afschrijvingstermijn van 3 jaar waarbij een jaarlijkse productie van digitale reproductie van ca. 50 meter archief als uitgangspunt is genomen. Een selectie van de proeven is te vinden op de bij dit rapport behorende dvd.

Overige begrippen *Bestandsformaat; COM; Imaging; Kosten; Scanning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Stadsarchief Amsterdam

~ https://www.amsterdam.nl/publish/pages/754410/digitalisering_ontrafeld_web.pdf

* **1602** ***Dit jaar duidelijkheid over XML***

Frank Peetoom

(Artikel) Automatisering Gids 21-aug-1998.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

XML

Voor uitgevers die teksten op verschillende media willen publiceren, kan de nieuwe standaard XML een uitkomst zijn. De teksten kunnen eenvoudig opnieuw worden gebruikt door ze vormonafhankelijk op te slaan. Goedkoop is dat echter niet. Het is alleen zinvol als de teksten aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Internet; Onthechting; SGML; Standaard; Substitutie; Verdoeken; Vervanging; Vorm van de gegevens.*

* **10634** ***The Effectiveness and Durability of Digital Preservation and Curation Systems***

Oya Y Rieger en Roger C. Schonfeld, Liam Sweeney

(Rapport) Gepubliceerd 19-jul-2022 / Ithaka S+R, 2022.

Voortbestaan

Our cultural, historic, and scientific heritage is increasingly being produced and shared in digital forms, whether born-digital or reformatted from physical materials. There are fundamentally two different types of approaches being taken to preservation: One is programmatic preservation, a series of cross-institutional efforts to curate and preserve specific content types or collections usually based on the establishment of trusted repositories. Examples of providers in this category that provide programmatic preservation include CLOCKSS, Internet Archive, HathiTrust, and Portico. In addition, there are third-party preservation platforms, which are utilized by individual heritage organizations that undertake their own discrete efforts to provide curation, discovery, and long-term management of their institutional digital content and collections.

In August 2020, with funding from the Institute of Library and Museum Services (IMLS), Ithaka S+R launched an 18-month research project to examine and assess the sustainability of these third-party digital preservation systems. In addition to a broad examination of the landscape, we more closely studied eight systems: APTrust, Archivematica, Arkivum, Islandora, LIBNOVA, MetaArchive, Samvera and Preservica. Specifically, we assessed what works well and the challenges and risk factors these systems face in their ability to continue to successfully serve their mission and the needs of the market. In scoping this project and selecting these organizations, we intentionally included a combination of profit-seeking and not-for-profit initiatives, focusing on third-party preservation platforms rather than programmatic preservation.

Because so many heritage organizations pursue the preservation imperative for their collections with increasingly limited resources, we examine not only the sustainability of the providers but also the decision-making processes of heritage organizations and the challenges they face in working with the providers.

Our key findings include:

The term "preservation" has become devalued nearly to the point of having lost its meaning. Providers are marketing their offerings as "preservation systems" regardless of actual functionality or storage configurations. Many systems marketed as preservation systems usually address only some aspects of preservation work, such as providing workflow systems (and user interfaces) to streamline the process of moving content into and out of a storage layer.

Because no digital preservation system is truly turnkey, digital preservation cannot be fully outsourced. Digital preservation is a distributed and iterative activity that requires in-house expertise, adequate staffing, and access to different technologies and systems. While it is possible to outsource key components of the digital preservation process to a system provider, no digital preservation system is truly turnkey. Today, it is neither feasible nor desirable for a heritage organization to outsource responsibility for its digital preservation program.

Heritage organizations select preservation systems within the context of marketplace competition. Many observers believe that heritage organizations should support not-for-profit solutions based on shared values and other common principles. But this has not always been the principal driver of organizational behavior. Providers compete within a marketplace that recognizes organizational values as one characteristic among many, such as the total cost of implementation and the feasibility of local implementation.

The not-for-profit preservation platforms are at risk. They tend to have limited capital and have comparatively ponderous governance structures. As a result, many have not been able to innovate quickly enough to keep up with the needs of heritage organizations. Their business and governance models are often ill-suited to the demands of a competitive marketplace, even if growth is not their primary objective. It seems reasonable to forecast additional mergers or buy outs (if not outright failures) among this category of providers.

The growing reliance on profit-seeking providers carries risks. The profit-seekers tend to pursue a growth

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

strategy, and by this measure they are succeeding. Private capital and a decision to scale across multiple sectors has enabled this category of providers to grow substantially in the heritage sector. Because of a lack of financial transparency, the sustainability of this sector is largely unknowable, and because of a lack of technical transparency, the robustness of the solutions themselves are not widely understood. Competitive pricing and strong service seem likely nevertheless to continue driving growth.

The diversity of approaches to ensure long-term access to digital content—while a strength—can challenge the imperative to maintain high standards. Given the accelerating rates and increasing complexity of digital information, the heritage community needs a rich array of services. But this array of services must not result in a view that "there are no right ways of doing preservation." It does a disservice to the preservation imperative if heritage communities are unwilling to critique flawed offerings. Systems designed to play a role in preservation need to strike a balance between agility and inclusivity, taking into consideration the diverse needs of users and organizational resources.

Very little digital preservation activity is actually taking place. While we did not embark on this project to quantify the level of preservation, there appear to be thousands of heritage organizations undertaking little to no digital preservation activity. While cross-institutional programmatic preservation activities were also out of scope for this project, we note with continuing concern that vast categories of important content types, such as journalism and social media, remain largely outside the scope of any heritage community preservation initiative. Ultimately, heritage organizations are severely underinvesting in digital preservation.

The study aims not only to further increase our understanding of sustainability principles but also to help the sector refine and consider how to best implement them. To this end, we are convening a series of forums to share the findings with members of the relevant digital preservation and curation systems alongside higher education community, funders, and policy makers to facilitate discussions. A series of blog posts, to be published in summer 2022, will incorporate the feedback gathered through the stakeholder convenings and share strategies for moving forward.

We are grateful for the participation of the leaders and clients of the eight digital preservation and curation systems examined in this study. In addition, we greatly benefited from the experiences of several preservation specialists and service providers and appreciate the community's deep expertise, generosity in sharing insights, and commitment to advancing the field.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Beheer; Behoud; CLOCKSS; Curation; Discovery; Erfgoedinstelling; Heritage organization; Preservation; Preservation system; Preservering; Sustainability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://doi.org/10.18665/sr.316990

* **10285** ***Evaluating File Formats for Long-term Preservation***

Judith Rog en Caroline van Wijk

(Artikel) versie 27-feb-2008 / Koninklijke Bibliotheek, 's Gravenhage, 2008.

File format

National and international publishers have been depositing digital publications at the National Library of the Netherlands (KB) since 2003. Until recently, most of these publications were deposited in the Portable Document Format. New projects, for example the web archiving project, force the KB to handle more heterogeneous material. Therefore, the KB has developed a quantifiable file format risk assessment method. This method can be used to define digital preservation strategies for specific file formats. The choice for a specific file format at creation time or later in the life cycle of a digital object influences the long-term access to the digital object. The evaluation method contains seven sustainability criteria for file formats that are weighed for importance. There seems to be consensus on the sustainability criteria. However, as the weighing of these criteria is connected to an institution's policy, the KB wonders whether agreement on the relative importance of the criteria can be reached at all. With this paper, the KB hopes to inspire other cultural heritage institutions to define their own quantifiable file format evaluation method.

Overige begrippen *Bestandsformaat; Long term preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Artikel op de site van de KB (PDF)

~ https://www.kb.nl/sites/default/files/docs/KB_file_format_evaluation_method_27022008.pdf

Site: Alans notes and thoughts on digital preservation

~ https://alanake.wordpress.com/2008/03/25/evaluating-file-formats-for-long-term-preservation-a-report-by-the-national-li the-netherlands/

* **10680** ***Evidence-as-a-service: State recordkeeping in the cloud***

Lorraine L. Richards

(Proefschrift) Chapel Hill, 2014.

Evidence

The White House has engaged in recent years in efforts to ensure greater citizen access to government information and greater efficiency and effectiveness in managing that information. The Open Data policy and recent directives requiring that federal agencies create capacity to share scientific data have fallen on the heels of the Federal Government's "Cloud First" policy, an initiative requiring Federal agencies to consider using cloud computing before making IT investments.
Still, much of the information accessed by the public resides in the hands of state andlocal records creators. Thus, this exploratory study sought to examine how cloud computing actually affects public information recordkeeping stewards. Specifically, it investigated whether recordkeeping stewards' concerns about cloud computing risks are similar to published risks in newly implemented cloud computing environments, it examined their perceptions of how cross-occupational relationships affect their ability to perform recordkeeping responsibilities in the Cloud, and it compared how recordkeeping roles and responsibilities are distributed within their organizations. The distribution was compared to published reports of recordkeeping roles and responsibilities in archives and records management journals published over the past 42 years.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Archives and records management; ARM; Cloud computing; Preservation; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core (PDF)

~ https://core.ac.uk/download/pdf/210596084.pdf

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Evidence-as-a-service%3A-State-recordkeeping-in-the-Richards/1b0c30923c759fb1598c57115287f7aace237a87

* **4585** ***An Experiment in Using Emulation to Preserve Digital Publications***

Jeff Rothenberg

(Publicatie) The Koninklijke Bibliotheek and RAND-Europe, Den Haag, 2000. This study was commissioned by the Koninklijke Bibliotheek, The National Library of the Netherlands, and jointly funded by the European Commission's Telematics for Libraries Programme.

Emulatie

This report presents the results of a small study undertaken by RAND-Europe for the National Library of the Netherlands (the Koninklijke Bibliotheek or KB) in connection with their work on the NEDLIB (Networked European Deposit Library) effort (described below), jointly funded by the European Commission's Telematics for Libraries Programme. This study was performed as the first phase of a longer-term effort by the KB to test and evaluate the feasibility of using emulation as a means of preserving digital publications in accessible, authentic, and usable form within a deposit library.
Since this report is intended to document the results of this study for the KB, it relies heavily on the KB's understanding of the context in which the study was performed, including issues concerning the background of the problem, the motivation for the study, and the choice of approach and methodology. Nevertheless, it is hoped that the discussion may be of interest to other members of the library community as well as archivists, government recordkeepers, and preservationists concerned with the problem of preserving information in the digital age.

Overige begrippen *Behoud; Digitale duurzaamheid; E-depot; Migratie; Vervanging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **2242** ***Extensible Markup Language (XML) 1.0, W3C Recommendation 10-Feb-98***

Tim Bray en Jean Paoli, C. M. Sperberg-McQueen

(Rapport) W3C XML Working Group, 1998.

XML

The Extensible Markup Language (XML) is a subset of SGML that is completely described in this document. Its goal is to enable generic SGML to be served, received, and processed on the Web in the way that is now possible with HTML. XML has been designed for ease of implementation and for interoperability with both SGML and HTML.

Overige begrippen *Content; Context; Documentbeheer; HTML; Inhoud; Opslag; SGML; Standaard; Structure; Uitwisseling; Vorm van de gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

W3 XML specificaties

~ http://www.w3.org/TR/1998/REC-xml-19980210.pdf

XML in 10 punten (7, eigenlijk...)

~ http://www.w3.org/XML/1999/XML-in-10-points

* **8404** ***Gebruik bestandformaten voor de opslag voor lange termijn onderzocht; Planets maakt GAP-analyse***

Sara van Bussel en Frank Houtman

(Artikel) Informatie professional, 2008. 07/08 2008

Bestandsformaat

Het project Planets moet een systeem opleveren dat de langetermijnbewaring en permanente toegankelijkheid van digitale informatie mogelijk maakt. Daartoe wordt onder meer geïnventariseerd welke bestandsformaten er door instituten uit de erfgoed- en uit de wetenschapsector voor de lange termijn worden opgeslagen. Een tussenstand van deze zogenaamde Gap-analyse.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot.*

* **6409** ***Gevecht met gegevens; 'Content adressed storage' claimt betrouwbaarheid, snelheid en betaalbaarheid***

Tom Leyden

(Artikel) Computable 2-jul-2004.

Gegevensopslag

Organisaties worstelen met exponentieel groeiende hoeveelheden data. Voor het veilig opslaan en kunnen terugvinden van al die gegevens zonder dat de kosten uit de hand lopen volstaan traditionele opslagsystemen niet meer. 'Content adressed storage' lijkt een betrouwbaar en betaalbaar alternatief te bieden.

De data is niet zozeer geadresseerd met behulp van een bestandsnaam en toegangspad, maar op basis van de inhoud zelf. Komt dit niet bekend voor?

Overige begrippen *CAS; Content; Content adressed storage; Context informatie; DAS; Datawarehouse; Metadata; NAS; Opslag; SAN; Vindbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **10202** ***Guidelines for the management of Research Data and Records; Model***

Geert-Jan van Bussel

(Referentiekader) versie 2 17-mrt-2016 / Amsterdam University op Applied Sciences, School of Economics and Management, Amsterdam, 2016.

Research data management

Model richtlijnen en uitgangspunten voor het beheer en behoud van research data. Ook toepasbaar op andere vormen van onderzoeksdata zoals datasets voor business intelligencce, datagestuurd werken, big data en open data

Overige begrippen *Archiveren; Big data; Datagestuurd werken; Dataset; Onderzoeksdata; Open data; RDM; Records Management; Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site VVDS

~ https://vbds.nl

Zie ook (google schema)

~ https://developers.google.com/search/docs/data-types/dataset

Zie ook (schema.org)

~ https://schema.org/Dataset

Zie ook hier

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/model-guidelines-management-research-data-and-records

* **9130** ***Handreiking Multimediaformaten; Naar optimale toegang van audio, video en afbeeldingen***

Erwin Folmer en Nanne Wams, Bart Knubben

(Rapport) Programmabureau NOiV en het Forum Standaardisatie, Den Haag, 2010. Versie juni 2010

Multimediaformaat

Multimedia maken meer en meer deel uit van de manier waarop we ons dagelijks uitdrukken; audio en video maken inmiddels het overgrote deel uit van het internetverkeer. Daarbij maken we gebruik van allerhande formaten, soms zonder daar goed bij stil te staan. Deze handreiking geeft achtergrond bij de de keuzes die u kunt maken om video en audio beschikbaar te stellen.

Overige begrippen *Afbeelding; Audio; Bestandsformaat; Multimedia; Open source; Open standaard; Video.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op internet

~ https://noiv.nl/files/2010/06/Handreiking_Multimediaformaten.pdf

Informatie over de brochure

~ https://noiv.nl/actueel/nieuws/2010/06/17/handreiking-moet-bijdragen-aan-bewustwording-rondom-open-multimediafor

* **10380** ***Handreiking vervanging archiefbescheiden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Archief 2020, 2016. Versie 2.0. december 2016

Vervanging

De overheid communiceert steeds meer digitaal met burgers, bedrijven en in het onderlinge verkeer. Dat leidt tot de wens om werkprocessen volledig digitaal in te richten. Daar hoort ook een volledig digitale informatiehuishouding bij. Wat er nog op papier wordt vastgelegd, maakt plaats voor digitale scans. Het is in zulke situaties mogelijk om papieren archiefbescheiden ook formeel te vervangen door digitale reproducties. De papieren originelen worden dan vernietigd. Vervanging is een onomkeerbaar proces. Daarom is de kwaliteit van de reproducties cruciaal.

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Voorbereiding, inrichting en uitvoering van het proces van vervanging zijn complex en vergen zorgvuldige afwegingen binnen de kaders van de Archiefwet 1995 en aanverwante regelgeving. Overheden zijn sinds 1 januari 2013 zelf volledig bevoegd en verantwoordelijk voor de vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties. Deze Handreiking geeft hen houvast bij het uitoefenen van deze bevoegdheden en het waarmaken van deze verantwoordelijkheden.

Overige begrippen *Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KIA

~ https://kia.pleio.nl/search/results?q=handreiking%20vervanging

* **10678** ***In perfecte orde; Toelichting bij de tentoonstelling in het Algemeen Rijksarchief (7 september - 29 oktober 1984)***

J.A.A. Bervoets

(Catalogus) Algemeen Rijksarchief, Den Haag, 1984.

Administratie

Deze tentoonstelling was bedoeld als opmaat naar een registratuurmuseum of een museum van de administratie. Tentoongesteld werden verpakkingsmateriaal, kasten, hechtmateriaal en dergelijke. Allemaal materiaal dat in het kader van de materiële verzorging verwijderd wordt en vanwege het geringe belang uiteindelijk ook grotendeels verdwijnt.

Het is wel materiaal dat iets zegt over de manier van werken van administraties.

Overige begrippen *Archiefkast; Berging; Doelmatigheid; Doos; Dossierkast; Effectiviteit; Hechtmechaniek; Kast; Lias; Materieel beheer; Materiele verzorging; Nietje; Ontstaanscontext; Orde; Paperclip; Perforator; Speld.*

* **10420** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 1:Principles and definitions***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

NEN-ISO 21964

Anyone who processes confidential, personal and/or sensitive data for themselves or on behalf of others must ensure that data carriers containing such information are safely destroyed in a way that ensures privacy.

In this context, safely destroyed means that data carriers containing sensitive data must be destroyed in such a way that reproduction of the information on them is either impossible or is only possible with considerable expenditure (in terms of personnel, resources and time).

NOTE This standard takes into account that data carriers have different physical characteristics and contain information with various levels of sensitivity.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-1:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-1-2018-en-249237

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **10421** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 2: Requirements for equipment for destruction of data carriers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

NEN-ISO 21964

This standard applies to machines for the destruction of data carriers. This standard specifies the requirements for machines in order to ensure the safe destruction of data carriers.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-2:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-2-2018-en-249239

* **10422** ***Information technology - Destruction of data carriers; Part 3: Process of destruction of data carriers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2018.

NEN-ISO 21964

Everybody, who processes confidential, personal and/or sensitive data, for themselves or on behalf of others, is obliged to ensure an adequate and secure disposal and destruction of data carrier.

Secure destruction means in this regard, that the data carriers, on which the information in need of protection is represented, are destroyed in a way, that the reproduction of the represented information are either impossible or most widely aggravated (ISO/IEC 21964-1 and ISO/IEC 21964-2).

Not just the secure destruction itself should be noted, but also the whole process from the point of origin through to the environmentally friendly recycling/disposal in accordance with laws and regulations currently in force.

Overige begrippen *Destruction; ISO/IEC 21964-3:2018; Vernietiging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlands Normalisatie Instituut

~ https://www.nen.nl/iso-iec-21964-3-2018-en-249238

* **707** ***Maschinenlesbare Datenträger; Zusammenstellung archivrelevanter Normen und Standards elektronischer Speichermedien***

Michael Wettengel

(Artikel) Der Archivar, 1995. jg 48, 1995, H.3 blz 461 - 472

Goede staat

Overzicht van tot nu toe bekende technische normen voor gegevensdragers. Ponskaarten en ponsbanden, Diskettes, Magneetbanden, Cartridge en/of Cassettes, Optical Disk, CD-ROM, WORM, Rewritable optical disk, Digital Audio Tape. DAT. De normen zijn van DIN, ISO/IEC, ISO/DIS, ISO en de EN (europese norm)

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Materiele staat; MLG; Normen; Standaard.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

** **4721** ***Moving theory into practice; Digital imaging tutorial***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Internet) Cornell University Library/ Department of Preservation and Conservation, Ithaca, NY, 2000. This tutorial is no longer being maintained. It remains available for reference.

Digitalisering

This tutorial offers base-level information on the use of digital imaging to convert and make accessible cultural heritage materials. It also introduces some concepts advocated by Cornell University Library, in particular the value of benchmarking requirements before undertaking a digital initiative. You will find here up-to-date technical information, formulas, and reality checks, designed to test your level of understanding.

Overige begrippen *Imaging; Scanning; Substitutie; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Inhoudsopgave

~ http://preservationtutorial.library.cornell.edu/contents.html

The tutorial

~ http://preservationtutorial.library.cornell.edu/

** **10008** ***" Order by fluctuation"? Classical archives and their audio-visual counterparts; Technomathematical and epistemological options in navigating trans-alphabetical archives***

Wolfgang Ernst

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 18-mei-2009 / , 2009. [Lecture (plus supplements) held at the Swedish National Library in Stockholm, Mai 18, 2009, as part of the lecture series Archives and Aesthetical Practices]

Media archaeology

Archives and information-aesthetical practices, in my media-archaeological reading, can be re-defined in terms like negentropic systems and aisthesis: the registration of physically real signals by audio-visual media for the "analogue" age, and Digital Signal Processing in our current media practice.

Let me emphasize the difference between classic, alphabet-based archives (the symbolic regime, based on alphetic letters) and audio-visual archives (based on physical signals). There are new tools of sound- and image-based search engines, new tools for adressing audio-visual memory, be it cultural, aesthetic, scientific, or otherwise.

Among the aesthetic issues which are important in defining what is different in digital archives compared to the traditional ones ranks the issue of how to nagivate audio-visually in data avalanches, that is, to find sensual, aisthesis-based interfaces for human-machine-memory logistics.

Overige begrippen *Alphabet-based archive; Audio-visual archive; Audiovisueel; Metadata; Preservation; Toegankelijkheid; Waarneembaarheid; Zoekmachine.*

* **10251** ***Preservation Metadata Dictionary 2.0***

Marjolein Steeman

(Referentiekader) Versie 2,0 19-jun-2018 / Netherlands Institute for Sound and Vision., Hilversum, 2018. Met Nederlandstalige en Engelstalige toelichting

Preservation metadata dictionary

The goal of the Preservation Metadata Dictionary (PMD) is to describe the attributes of digital objects in the Digital Archive as well as how said objects are to be processed and managed. This document describes version 2.0 of the PMD which replaces PMD version 1.2. A beta version of PMD version 2.0 was released at the end of 2016. Since then, it has been tested in practice and in some areas, improved.

Overige begrippen *Data dictionary; Digital object; Gegevenswoordenboek; Metadata dictionary;*

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

OAIS; PMD; PREMIS; Preservation; Trusted digital repository.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PMD op internet

~ publications.beeldengeluid.nl/pub/615

* **10292** ***Preservation watch bij het Nationaal Archief; Anticiperen op digitalisering***

Pepijn Lucker en Remco van Veenendaal, Vincent Hoolt, Barbara Sierman, Marcel Ras

(Webpagina) Gepubliceerd 2-aug-2018 / Website Nationaal Archief, Den Haag, 2018.

Preservation watch

De Preservation-Watch werkt volgens het Planets functioneel model. In dit model staan vijf spelers centraal:

- Administration: het digitale depot waarin we onze collecties beheren (collectiebeheer)
- User Community: de kennis en wensen van onze gebruikers
- Organisation: doelen en middelen van het Nationaal Archief
- Producer: de archiefvormers ofwel producenten van archief, zoals overheidsorganisaties en particulieren
- Technical Environment: technische omgeving van Organisation, User Community en/of Producer

We monitoren (Toekomstige) risico's en geven ze door aan Preservation Planning. Preservation Planning analyseert de risico's en stelt een actieplan op (Preservation Action). Op deze manier houden we de digitale informatieobjecten in onze collecties toegankelijk.

Overige begrippen *Architectuur; Bewaarstrategie; DUTO; E-depot; ISO 14721; OAIS; PLANETS; Preservation; Preservation planning; Preservation policy; Preservering; TMLO; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het Kennisplatform Preservation

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/41371832/kennisplatform-preservation

Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE)

~ http://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/over-het-netwerk/

Planets-Preservation_Watch-functional_model

~ https://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/field-file/Planets-Preservation_Watch-functional_model.jpg

Website Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/preservation-watch-bij-het-nationaal-archief

* **10474** ***Processing Dangerous Paths - On Security and Privacy of the Portable Document Format***

Jens Müller en Dominik Noss,Christian Mainka, Vladislav Mladenov, Jörg Schwenk

(Artikel) Network and Distributed Systems Security (NDSS) Symposium 2021, 2021.

PDF

PDF is the de-facto standard for document exchange. It is common to open PDF files from potentially untrusted sources such as email attachments or downloaded from the Internet. In this work, we perform an in-depth analysis of the capabilities of malicious PDF documents. Instead of focusing on implementation bugs, we abuse legitimate features of the PDF standard itself by systematically identifying dangerous paths in the PDF file structure. These dangerous paths lead to attacks that we categorize into four generic classes:
(1) Denial-of- Service attacks affecting the host that processes the document.
(2) Information disclosure attacks leaking personal data out of the victim's computer.
(3) Data manipulation on the victim's system.
(4) Code execution on the victim's machine.

An evaluation of 28 popular PDF processing applications shows that 26 of them are vulnerable at least one attack. Finally, we propose a methodology to protect against attacks based on PDF features systematically.

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Overige begrippen *Beveiliging; Code execution; Data manupilation; DDoS; Denial of Service; Hacking; Paper document format; Papermindset document format; PDF/A; Portable Document Format; Preservation; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (pdf)

~ https://www.ndss-symposium.org/wp-content/uploads/ndss2021_1B-2_23109_paper.pdf

PDF and Preservation (PDF/A-4)

~ https://www.pdfa.org/digitizing-permanent-records-the-case-for-pdf-a-4/

Site Mad File Format Science

~ https://madfileformatscience.garymcgath.com/2021/02/26/the-risks-in-pdf/

* **4002** ***A Project on Preservation of Digital Data***

Raymond A. Lorie

(Artikel) RLG DigiNews! 15-jun-2001. Volume 5, Number 3

Digitale duurzaamheid

The challenging problem of preserving digital information for the long term is getting more and more attention from the computer science community and from the various communities that are responsible for the preservation of born or re-born digital documents. In order for a document to be readable in the future, two conditions must be met. First, the bits that constitute the document must be readable from the medium and transferable to a computer memory. Then, software must be available to interpret the data. Our project on long-term preservation is an initial effort at studying this precise problem. We assume that we know how to preserve the bits (periodically copying from one medium to another seems to be the classical - and probably only - solution), and we focus our attention exclusively on the interpretation of the preserved bit stream.

The preservation of documents has, for centuries, been equated with the preservation of pages written or printed on paper or on an equivalent two-dimensional medium. Actually, what paper preserves is one particular representation. Even if the text is initially captured digitally, the individual character values are lost; only character recognition, always prone to errors, can recreate the information. On the contrary, electronic documents offer the opportunity to do much better, and a viable preservation scheme should take advantage of their capabilities. Consider a PDF document. Although the main goal of PDF is to save the rendering, it would be a pity to lose the individual character values, quite valuable for indexing or for insertion into another application.

Two basic techniques have been proposed for preserving information: conversion and emulation.

Overige begrippen *Beheer; Bewaren; Conversie; Duurzaamheid; Emulatie; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van RLG DigiNews!

~ http://www.rlg.org/diginews

The Research Libraries Group

~ http://www.rlg.org

The Research Libraries Group (copyright)

~ http://www.rlg.org/legal.html

Volume 5, Number 3 op het web

~ http://www.rlg.org/preserv/diginews/diginews5-3.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **10066** ***Rehousing digital heritage. Preservation on a very large scale***

Tanja de Boer en Maarten van Schie, Barbara Sierman, Astrid van Wesenbeeck

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) 20-aug-2014 / IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge, Lyon, 2014. IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge
Session 188 - Keeping collections alive: Preventive conservation policy and practice - Preservation and Conservation Section

Wednesday 20 August 2014 13:45 - 15:45 | Room: Auditorium Pasteur

Preservation

More than ten years ago the e-Depot of the National Library of the Netherlands (KB) became operational; one of the first long-term archives for international scientific publications, worldwide. Millions of publications, mostly e-journal articles in PDF format, were ingested, stored and made accessible. For digital preservation and for scaling purposes the KB started in 2009 renewing its digital storage environment and building and equipping a new digital preservation system. A first release of the newly built system was dedicated to receive the millions of stored articles and to process the migration which would phase out the initial e-Depot. We could then start migrating collections to a new, better and future proof storage. To move our digital collection, we needed to migrate these objects to the new hardware- and software environment.For KB, migrating millions of publications meant a major preservation action on an unprecedented scale. And one with possibly great risks for our digital heritage when not properly executed. It was not only a media migration. Almost 5 million publications had to be repackaged, which meant all files and metadata were checked and reformatted into new archival packages. We developed an automated workflow to process the material as well as processes for quality control and error handling. The entire operation took 10 months and cost around €110.000. Almost 20 KB-staff members ensured a controlled and safe preservation process. Two members of staff were dedicated to monitoring the daily progress of migration and report on any errors. We set a fault tolerance for the migration of the files, and the project had to meet a strict deadline. After careful preparation and testing the actual migration started in January 2012. We chose a two-step approach. The first step was migrating collections from the old e-Depot environment to temporary storage on a secure environment ‘silent-cube’. In the second step, collections were transferred from temporary storage to the new digital preservation system. This two-step approach limited our dependency on the relatively poor processing capacity of the old e-Depot system. Migration was concluded in October 2012, with exception of the event metadata. At that point almost 5 million objects were successfully migrated through the two steps to their final new location and were instantly available to our patrons. KB has greatly learned and profited from this project. We have gained experience in executing a complex preservation action on a large scale. And that will help us planning and executing future preservation actions, and also on more complex digital objects. We hope to share our lessons learned with fellow libraries as well as learn from their experience.

Overige begrippen *Digitale bewaarplaats; E-depot; Metadata; Migratie; OAIS; SIP; Submission Information Package.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Teks op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1037

Website conferentie

~ http://conference.ifla.org/ifla80/

* **5191** ***Software open u!; Plan van aanpak ter stimulering van open software (open standaarden en open source software)***

Kees Vendrik en Rens van Tilburg

(Publicatie) GroenLinks Tweede Kamerfractie, Den Haag, 2002. October 2002

Open source

GroenLinks wil dat de minister van economische zaken het voortouw neemt bij het doorbreken van de machtspositie van softwareleveranciers. Door het gebrek aan concurrentie blijven kansen van ICT voor de samenleving ongebruikt. De almacht van een handjevol commerciële aanbieders is bovendien onverenigbaar met democratische waarden als toegankelijkheid en transparantie. De publieke sector kan zich aan de wurggreep van de leveranciers ontworstelen

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

door software te gebruiken die voldoet aan open standaarden. De overheid moet daarnaast actief de ontwikkeling van open source software ondersteunen.

Overige begrippen *Continuiteit; Controleerbaarheid; General Public Licence; Open; Open standaard*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht

~ http://www.groenlinks.nl/partij/2dekamer/nieuws/4001428.html

Publicatie

~ http://www.groenlinks.nl/partij/2dekamer/publikaties/SoftwareOpenU!.htm

Website GroenLinks

~ http://www.groenlinks.nl

* **5267** ***Standard for the Physical Storage of Commonwealth Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) National Archives of Australia, 2002. December 2002

Opslaan

This standard represents a voluntary code of best practice for the storage of government records and provides a tool to support and improve the management of those records. Its purpose is to provide a benchmark for assessing records storage facilities. It will help agencies assess their own in-house or self-storage arrangements as well as those offered by alternative storage providers (such as other government agencies or commercial businesses). It replaces the Archives previous guide, Arrangements for the Custody and Storage of Temporary-value Commonwealth Records (March 1995) and the criteria that applied under BG240.
The objectives of the records storage standard are to ensure that:
- records are stored in the most cost-effective manner possible;
- records are protected, secure and accessible for as long as they are required to meet business and accountability needs and community expectations; and
- the subset of records selected as national archives are stored in the best possible conditions while in agency custody.
If records do not survive for the period that they are required for business or accountability purposes, agencies and the wider government may be exposed to unacceptable levels of risk and potentially costly consequences. If records sustain damage during their period of active use due to poor storage conditions, the government may incur significant expense to repair items that are subsequently transferred into archival custody. Storing records appropriately for their retention periods is therefore a good investment for agencies and the Commonwealth government as a whole.

Overige begrippen *Archiefruimte; Beheer; Duurzaamheid; Gegevensdrager; Goede staat; Normen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De standaard

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/storage_standard/standard.pdf

De website

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/standard.html

* **5269** ***Standard for the Physical Storage of Commonwealth Records; Appendix - Guidelines for Records Storage***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) National Archives of Australia, 2002. December 2002

Opslaan

The tables specify storage standards for Commonwealth records as follows:
Table A : Records up to 30 years of age in tropical environments
Table B : Records up to 30 years of age in non-tropical environments
Table C : Records 30 years of age and over all environments

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

These tables are based on current understanding of the deterioration of commonly used materials. The levels described in the tables are set as the optimum levels that should be maintained to minimise the risk of degradation of various record media.

Overige begrippen *Archiefruimte; Beheer; Duurzaamheid; Gegevensdrager; Goede staat; Normen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tabellen

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/standard_tables.pdf

De website

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/standard.html

* **9708** ***Statement on the Significance of Primary Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Modern Language Association, New York, 1995.

Primary record

The Modern Language Association of America applauds two developments aimed at ensuring the future accessibility of texts from the past. One is the organized effort to microfilm the texts of nineteenth- and twentieth-century books containing acidic paper that is now, or will become, brittle; the other is the systematic transference of printed and manuscript texts of all periods to electronic form. Everyone who cares about the past should be grateful to the library world for the way it has responded to the challenges of textual preservation. Frequently, however, discussions of these developments imply that, once reproductions exist, many of the artifacts from which they derive need no longer be consulted or saved. In this climate of opinion, the MLA believes that it is crucial for the future of humanistic study to make more widely understood the continuing value of the artifacts themselves for reading and research. The advantages of the new forms in which old texts can now be made available must not be allowed to obscure the fact that the new forms cannot fully substitute for the actual physical objects in which those earlier texts were embodied at particular times in the past.

Overige begrippen *Context; Diplomatiek; Duurzaamheid; Gedrag; Informatieobject; Inhoud; Techniek; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.mla.org/resources/documents/rep_primaryrecords/repview_records/primary_records1

* **5586** ***Steekproef toont aan: CD-R's binnen twee jaar onleesbaar!; Zijn uw dierbare kinderfoto's nu verloren?***

Jeroen Horlings

(Artikel) PC-Active / , 2003. 09-2003

Digitale duurzaamheid

De cd-r een duurzaam medium? Vergeet het maar. Een praktijktest toont aan dat de kans bestaat dat uw gegevens na twee jaar volstrekt onleesbaar zijn. U bent gewaarschuwd. Red uw huwelijksrapportage, en al die andere onvervangbare zaken, voor het te laat is!

Zoals u als lezer van PC-Active waarschijnlijk wel weet, hebben wij in 2001 een groot aantal cd-r-testen uitgevoerd en gepubliceerd. Hieruit bleek al dat nieuwe cd-r's soms niet aan de standaardkwaliteiteisen voldeden. We hebben de dertig verschillende merken die we in dat jaar aan de tand voelden twee jaar lang bewaard in de originele verpakking in een afgesloten kast. Voor het artikel 'CD-R ROT' hebben we deze schijfjes opnieuw aan een test onderworpen met een professionele cd-analyzer die tot op de bit nauwkeurig bekijkt wat de staat van de cd-r is.

Op de afbeelding ziet u exact dezelfde cd-r. Links ziet u de uitkomst van de test in 2001, rechts dezelfde cd-r in 2003. De kleuren geven de ernstigheid van fouten weer in volgorde van wit, groen, geel en rood. Dit staat voor

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

respectievelijk 'goed leesbaar' (wit) en 'onleesbaar' (rood).

Uit de test bleek dat een aantal cd-r's volledig onleesbaar was geworden en dat bij andere cd-r's de gegevens gedeeltelijk onleesbaar geworden waren. Data die twintig maanden geleden op de cd-r gezet waren, waren onleesbaar geworden. Het ging daarbij om cd-r's van bekende en minder bekende fabrikanten.

Veelal wordt aangenomen dat cd-r's op z'n minst tien jaar houdbaar zijn. Sommige fabrikanten claimen zelfs een houdbaarheid van een eeuw. Uit onze steekproef blijkt dat er veel rommel op de markt is. We hebben cd-r's aangetroffen die nooit op de markt hadden mogen komen. Het gaat daarbij mogelijk om afgedankte partijen. Het is onacceptabel dat cd-r's binnen in amper twee jaar volstrekt onbruikbaar zijn geworden.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; CD-R; CD-ROM; CD-RW; Digitale gegevensdrager; Duurzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CD/DVD Diagnostics

~ http://www.cdrom-prod.com/

Informatie over artikel

~ http://www.aktu.nl/pc-active/cdr.htm

PC-active op internet

~ http://www.aktu.nl/pc-active

* **5268** ***Storing to the Standard; Guidelines for Implementing the Standard for the Physical Storage of Commonwealth Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) National Archives of Australia, 2002. December 2002

Opslaan

The guidelines can be used to assess existing storage facilities and services that are directly managed by agencies or outsourced to alternative storage providers (including commercial businesses or other agencies). They can also be used to guide the future design, upgrading, leasing or purchase of storage facilities and services.
The guidelines are primarily intended to help agencies provide appropriate storage arrangements for semi-active and inactive records of temporary value until they can be legally destroyed under relevant disposal authorisations (such as the Administrative Functions Disposal Authority or an agency-specific Records Disposal Authority). Such records are often transferred from the agency?s work premises to off-site storage facilities owned or leased by the agency or managed under contract by alternative providers. Where relevant, agencies may also choose to apply the guidelines to the management of their active records.
In general, any records that are designated for retention as national archives under current disposal authorities should be transferred to the National Archives? custody as soon as they are no longer required for an agency?s immediate business. In the interim, however, it is important that agencies store such records in the best possible conditions to ensure their long-term preservation. Temporary records that require retention for more than 30 years should also be stored in optimum conditions. Accordingly, these guidelines provide different indicators for records of short-term value requiring retention for less than 30 years and records that must be retained for longer periods.

Overige begrippen *Archiefruimte; Beheer; Duurzaamheid; Gegevensdrager; Goede staat; Normen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De guidelines

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/storage_standard/guidelines.pdf

De website

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/storage/standard.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

* **2072** ***Structuur in publiceren; Mediumneutrale opslag: XML slaat brug tussen SGML en HTML***

Gerard te Vaanhold

(Artikel) Computable 19-mrt-1999.

Structuur

Uitgeverijen vormen het topje van de ijsberg van bedrijven die met mediumneutrale opslag voordeel kunnen behalen. Denk maar eens aan productiebedrijven, banken en verzekeringen, nieuwe bedrijven die hun bestaansrecht via e-handel of 'corporate publishing' willen verzekeren. XML is een welkome aanvulling op de tekortkomingen van HTML en biedt goede toepassingsmogelijkheden in die situaties waarin een volledige SGML-implementatie te veel van het goede is.

Overige begrippen *Compound document; Digitale duurzaamheid; Document; EDI; EDMS; E-mail; HTML; Internet; SGML; Standaard; Uitwisseling; XML.*

* **7922** ***Towards an Open Source Archival Repository and Preservation System; Recommendations on the Implementation of an Open Source Digital Archival and Preservation System and on Related Software Development***

Kevin Bradley en Junran Lei, Chris Blackall

(Publicatie) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Parijs, 2007. Versie juni 2007

Repository

Recommendations on the Implementation of an Open Source Digital Archival and Preservation System and on Related Software Development

This report was commissioned by UNESCO Memory of the World Programme and prepared with the support of the Australian Partnership for Sustainable Repositories (APSR).

This Document defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which can be used to implement it.
This report defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which could used to implement it. There are two aspects of this report that distinguish it from other approaches. One is the complete or holistic approach to digital preservation. The report recognises that a functioning preservation system must consider all aspects of a digital repositories; Ingest, Access, Administration, Data Management, Preservation Planning and Archival Storage, including storage media and management software. Secondly, the report argues that, for simple digital objects, the solution to digital preservation is relatively well understood, and that what is needed are affordable tools, technology and training in using those systems.

This report defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which could used to implement it. There are two aspects of this report that distinguish it from other approaches. One is the complete or holistic approach to digital preservation. The report recognises that a functioning preservation system must consider all aspects of a digital repositories; Ingest, Access, Administration, Data Management, Preservation Planning and Archival Storage, including storage media and management software. Secondly, the report argues that, for simple digital objects, the solution to digital preservation is relatively well understood, and that what is needed are affordable tools, technology and training in using those systems.

An assumption of the report is that there is no ultimate, permanent storage media, nor will there be in the foreseeable future. It is instead necessary to design systems to manage the inevitable change from system to system. The aim and emphasis in digital preservation is to build sustainable systems rather than permanent carriers.

Great national institutions and well funded archives have been working together with industry to develop some remarkable and innovative solutions. In situations where funds are less, though management of the visual, audio or audio visual heritage is still critical, a lower cost solution which will allow for the continual upgrade of systems is necessary. It is only in finding a solution to this problem that a sustainable approach will be found to meet the needs of many communities. If these preservation repositories are well designed these systems will take advantage of

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

digital preservation solutions which are being developed while not incurring the cost of their creation.

The way open source communities, providers and distributors achieve their aims provides a model on how a sustainable archival system might work, be sustained, be upgraded and be developed as required. Similarly, many cultural institutions, archives and higher education institutions are participating in the open source software communities to influence the direction of the development of those softwares to their advantage, and ultimately to the advantage of the whole sector.

A fundamental finding of this report is that a simple, sustainable system that provides strategies to manage all the identified functions for digital preservation is necessary. It also finds that for simple discrete digital objects this is nearly possible. This report recommends that UNESCO supports the aggregation and development of an open source archival system, building on, and drawing together existing open source programs.

This report also recommends that UNESCO participates through its various committees, in open source software development on behalf of the countries, communities, and cultural institutions, who would benefit from a simple, yet sustainable, digital archival and preservation system. Specifically, these recommendations would include:

1. UNESCO establish a steering committee based in the MoW Sub Committee on Technology to support the development of a single package open source digital preservation and access repository
2. Support and resource a pilot project with a number of communities or institutions who can articulate their requirements and act as beta testers of such a system
3. Through that and other committees and projects, influence and support the development of specific software, as discussed in this report
4. Investigate the development of solutions to the system gaps noted in this report, particularly in the area of preservation planning and archival storage systems
5. Support the integration of a number of open source tools to develop a single package open source repository system based on existing open source platforms as described in this report
6. Encourage the development of federated and cooperative approaches through the adoption of standard data packages
7. Ensure that, low cost notwithstanding, the solution is based in international standards and best practice.
8. Support and expand existing training and education to include technical training in the envisaged system in parallel with work on intellectual property and cultural rights.
9. Liaise with existing open source distributors such as Ubuntu, or with development communities, such as the Australian Partnership for Sustainable Repositories (or other suitable) to support these aims.

Though informed decisions about the inclusion of suitable technologies were made, this report does not claim to be either comprehensive or proscriptive. Rather it demonstrates that a practical open source system for digital preservation could, with a little work, be constructed and that this would be of enormous benefit to communities and institutions all over the world.

Overige begrippen *E-depot; Open source software; Open standaard; Preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Metadata bij UNESCO

~ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=24700&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Publicatie bij UNESCO

~ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=24700&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

* **5144** ***Uitdagingen bij het scannen van archieven***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) ARCHOS Magazine, 2002. nummer 10

Scanning

Digitale beelden van teksten, beeldmateriaal of anderzijds, worden vaak aangeduid als 'images', die tot stand komen door middel van een scanproces. Procedures daarvoor worden bepaald door de aard van het materiaal en het doel dat met digitalisering wordt nagestreefd. De beslissingen hangen voor een deel af van wat de potentiële gebruikers met de images willen doen, hoe ze het materiaal willen gebruiken, welke mogelijkheden het materiaal zelf biedt en welke beperkingen het materiaal oplegt.

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Overige begrippen *Digitalisering; Image; Imaging; JPEG; Standaard; Substitutie; TIFF; Veiligheidsverfilming; Vervanging.*

* **9413** ***Why Preserve Books? The New Physical Archive of the Internet Archive***

Brewster Kahle

(Weblog) Internet Archive Blogs 6-jun-2011.

Boek

Books are being thrown away, or sometimes packed away, as digitized versions become more available. This is an important time to plan carefully for there is much at stake.

Digital technologies are changing both how library materials are accessed and increasingly how library materials are preserved. After the Internet Archive digitizes a book from a library in order to provide free public access to people world-wide, these books go back on the shelves of the library. We noticed an increasing number of books from these libraries moving books to - off site repositories - to make space in central buildings for more meeting spaces and work spaces. These repositories have filled quickly and sometimes prompt the de-accessioning of books. A library that would prefer to not be named was found to be thinning their collections and throwing out books based on what had been digitized by Google. While we understand the need to manage physical holdings, we believe this should be done thoughtfully and well.

"A reason to preserve the physical book that has been digitized is that it is the authentic and original version that can be used as a reference in the future. If there is ever a controversy about the digital version, the original can be examined. A seed bank such as the Svalbard Global Seed Vault is seen as an authoritative and safe version of crops we are growing. Saving physical copies of digitized books might at least be seen in a similar light as an authoritative and safe copy that may be called upon in the future."

Overige begrippen *Authenticiteit; Bewaring; Digitalisering; Origineel; Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blog.archive.org/2011/06/06/why-preserve-books-the-new-physical-archive-of-the-internet-archive/

* **10233** ***Writing on archiving machines***

Erik Ketelaar

(Artikel) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2006. In: Sign Here! Handwriting in the Age of New Media, Sonja Neef, José van Dijck and Eric Ketelaar, editors, Amsterdam University Press (July 15, 2006).

Schrijven

A paper on archiving machines has to start with a Freudian impression - the subtitle of Jacques Derrida's Archive Fever. Derrida distinguishes three forms of impression. The first Freudian impression is an inscription (Niederschrift), such as Freud's own Notiz über den 'Wunderblock', handwritten in 1924, printed in 1925, and translated in 1940 as 'A Note upon the "Mystic Writing Pad", reactivated in 2000 by artist Arnold Dreyblatt in his installation 'The Wunderblock' (Freud quoted in Draaisma, 7-9; Dreyblatt).

This first Freudian impression evokes a second one. With his Note, Freud made an impression - he continues to make an impression - 'on anyone, after him, who speaks of him or speaks to him', among them Derrida who carried Freud's discussion on the mystic pad further. Arnold Dreyblatt, too, showed with his Wunderblock and other installations how he is impressed by Freud, while at the same time making new Freudian impressions

A third meaning of impression is the undetermined notion. 'Archive' is such an impression: 'only a notion, an impression associated with a word and for which together with Freud, we do not have a concept. We only have an impression' (Derrida 1996, 29). It is this third form of impression, in conjunction with the first one, the scriptural impression, that is the subject of my paper.

The hand that is writing on a keyboardless tablet pc or pda connects the human body with a machine body, leaving no permanent mark on the substrate, but transferring from one body to another the potentiality of reconstruction.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Overige begrippen *Archivistiek; Communicatie; Deconstructie; Filosofie; Handschrift; Handwriting; Impression; Linguïstiek; Niederschrift; Psychologie; Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Sign here (JSTOR)

~ https://www.jstor.org/stable/j.ctt46mzz3

Sign here! (OAPEN)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=340180

Tekst op internet (mybestdocs)

~ http://www.mybestdocs.com/ketelaar-e%20writing-on-archiving-machines2006.pdf

* **5074** ***XML en digitale bewaring***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Publicatie van Testbed Digitale Bewaring, Den Haag, 2002. September 2002

XML

Digitale archiefstukken zijn kwetsbaar. Al jarenlang wordt er gediscussieerd over de beste methoden om digitale archiefstukken voor de lange termijn te bewaren. Deze discussie zal ongetwijfeld nog jaren voortduren. Er zijn verschillende theoretische oplossingen voorgesteld en er wordt momenteel wereldwijd onderzoek verricht naar manieren waarop digitale archiefstukken authentiek kunnen worden bewaard zonder dat de toegankelijkheid en de bruikbaarheid op de lange termijn in gevaar komen. In deze paper ligt de nadruk op XML, als bewaarstrategie. We plaatsen XML in de context van de huidige opvattingen en gewoonten met betrekking tot digitale bewaring, stellen vast welke thema's hierbij een rol spelen, en geven een overzicht van de huidige stand van de kennis over en het onderzoek naar XML.

Overige begrippen *Bewaring; Digitale duurzaamheid; Geordende staat; Markup language; Standaard; Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

XML Applications and Initiatives

~ http://xml.coverpages.org/xmlApplications.html

* **2591** ***XML, het Esperanto van het internet; 'Taal der talen' legt basis voor succesvolle e-commerce***

Marc de Graauw

(Artikel) Computable 10-dec-1999.

XML

De nieuwste trend op het Internet is XML-EXtensible Markup Language. De ene na de andere software leverancier haast zich om ondersteuning voor XML aan te kondigen. Microsoft heeft zo ongeveer zijn hele internet toekomst op XML ingezet. De taal wordt door Bill Gates en zijn volgelingen gezien als de doorbraak van 'busines-to-busines' e-handel: de grote zak met geld die aan de internet-boom hangt. De mogelijkheden beschreven.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; E-handel; HTML; Markup language; SGML; Standaard; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Biz Talk (bibliotheek van XML standaarden)

~ http://www.biztalk.org/BizTalk/default.asp

Commerce one (XML bibliotheek)

~ http://www.marketsite.net/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.3 Fysiek beheren

Microsoft en XML

~ http://www.msdn.microsoft.com/xml/default.asp

Nederlandse Sgml-XML Usergroup

~ http://www.sgml-ug.nl/

Online magazine over XML

~ http://www.xml.com/

W3 consortium

~ http://www.w3.org/

XML Software

~ http://www.xmlsoftware.com/

3.4 Integreren

* **5480** ***Afwachtende houding bij ontwikkeling XBRL***

Koen Stegeman

(Artikel) Computable 13-jun-2003.

XBRL

De open standaard eXtensible Business Reporting Language (XBRL) kan een revolutie ontketenen in de wereld van elektronische financiële rapportages, maar Nederland loopt het risico achteraan te lopen als de huidige afwachtende houding niet verandert.

Overige begrippen *Extensible Business Reporting Language; Financiële administratie; Open standaard; Rapport; Taxonomie; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Computable

~ http://www.computable.nl/artikels/archief3/d24rr3pt.htm

* **6907** ***Architecture of the World Wide Web, Volume One***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) W3 consortium, 2005.

Internet

The World Wide Web uses relatively simple technologies with sufficient scalability, efficiency and utility that they have resulted in a remarkable information space of interrelated resources, growing across languages, cultures, and media. In an effort to preserve these properties of the information space as the technologies evolve, this architecture document discusses the core design components of the Web. They are identification of resources, representation of resource state, and the protocols that support the interaction between agents and resources in the space. We relate core design components, constraints, and good practices to the principles and properties they support.

Met een termenlijst.

Overige begrippen *Architectuur; Internet; Interoperability; Semantisch web; Standaard; World Wide Web; WWW.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Glossary

~ http://www.w3.org/TR/webarch/ - index

Tekst op internet (laatste versie)

~ http://www.w3.org/TR/webarch/

W3 consortium

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

~ http://www.w3.org/

* **9610** ***A Beginner's Guide to Persistent Identifiers***

Kevin Richards en Richard White, Nicola Nicolson, Richard Pyle

(Rapport) Global Biodiversity Information Facility, Copenhagen, 2011. version 1.0

Persistent identifier

The guide covers the practice of issuing and maintaining Persistent Identifiers for primary biodiversity data from a beginner's perspective. It also includes information explaining the costs and benefits of implementing Persistent Identifiers.

Effective identification of data objects is essential for linking the world's biodiversity data. An identifier is a unique identification code that is applied to "something", so that the "something" can be unambiguously referenced. For example, a catalogue number is an identifier for a particular specimen, and an ISBN number is an identifier for a particular book. A Persistent Identifier is an identifier that is effectively permanently assigned to an object and such identifiers have their greatest value in the context of computer databases.

Although the Internet has provided unprecedented access to biological data, including images, specimen data, DNA sequences, publications, taxonomy, and more - broad implementation of Persistent Identifiers would dramatically improve the ease of accessing this information and would allow universal cross-linking of relevant information.

Overige begrippen *Identifier; ISBN; Unieke identificatie; URN.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Gbif

~ http://www.gbif.org/communications/news-and-events/showsingle/article/a-beginners-guide-to-persistent-identifiers-pul

Rapport op internet

~ http://links.gbif.org/persistent_identifiers_guide_en_v1.pdf

* **5755** ***Business Model for the Semantic Web; Enterprise Application Integration and other stories, Why, when XML gives us interoperability, do we need the Semantic Web?***

Tim Berners-Lee

(Publicatie) W3 consortium, 2001. First written 2001/10/25. , last change: $Date: 2001/10/29 17:55:05 $ Status: W3C Semantic Web Activity background. Editing status: published, not perfect.

Semantisch web

Consider the state of documentation systems in 1989. This was when the Internet was starting to become internationally established, but retrieving documents from remote systems was an expert's game. Suppose you needed to transfer information from one system to another. On a lucky day, you might have a PC which had network access to both systems. However, the remote systems used completely different protocols. You might telnet to one system and have to learn the library access program before you could search its database. Having done that, you would have to copy the information into your clipboard (or the back on an envelope) and connect somehow -- maybe 3270 terminal emulation - to another machine to access its documentation control system. If you were lucky, you could find your way to the right place in the new system, and then paste in (or retype) the information.

That was before the Web. Now, miraculously, we have the Web. Both systems now have Web servers, and despite still in fact running on different machines and the same weird programs, the Web interfaces make them seem part of the same smooth, consistent, world of information. For the documents in our lives, everything is simple and smooth.

But what about the data in our lives? There are lots of ways in which our machines can use data when they can understand it. When my calendar understands dates, it can warn me when an appointment is coming up. When my Global Position System device understands latitude and longitude, it can show me the way to where I should be. When my address book understands that something is a phone number or an email address, it can set up communication with a person with a click.

Overige begrippen *EAI; Enterprise Application Integration; Ontologie; RDF; Taxonomie; Thesaurus; Uitwisselbaarheid; XML; XML Schema.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Markup Languages and Ontologies

~ http://www.semanticweb.org/knowmarkup.html

Semantic web

~ http://www.w3.org/2000/01/sw/

Tekst op internet

~ http://www.w3.org/DesignIssues/Business

What is an Ontology?

~ http://www-ksl.stanford.edu/kst/what-is-an-ontology.html

XML

~ http://www.w3.org/XML

* **4448** ***The concise <SGML> compagnion***

Neil Bradley

(Publicatie) Addison-Wesley Longman, Harlow, 1997. ISBN 0-201-41999-8

SGML

Een bijzonder handboek(je) SGML.

Overige begrippen *Markup language.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek over XML

~ http://www.bradley.co.uk/xmlbook.htm

Wijzigingen, toevoegingen en verbeteringen met hypertekst versie van de termenlijst

~ http://www.bradley.co.uk

* **5417** ***DAVID; Standaarden voor digitale archivering***

Filip Boudrez

(Publicatie) DAVID, Antwerpen/Leuven, 2003. Versie 4.2 24/04/2003

Standaard

Dit werkdocument biedt een overzicht van de standaarden die bij digitale archivering gebruikt kunnen worden. Achtereenvolgens komen de standaarden voor codetabellen, bestandsformaten en dragers aan bod. Van elke standaard worden kort de voornaamste eigenschappen beschreven. Waar mogelijk wordt meer informatie gegeven over het gebruik van de standaard voor archivistische doeleinden. De opsomming van de standaarden is hiërarchisch ingedeeld. De officiële standaarden komen altijd eerst aan bod, gevolgd door de defacto standaarden. Officiële standaarden zijn vastgelegd door officiële standaardiseringsorganisaties en danken hun officiële status aan de participatie van een (inter-)gouvernementele organisatie.

Overige begrippen *Formaat; Normen; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.dma.be/david/index2.htm

De tekst op internet

~ http://www.dma.be/david/teksten/DAVIDbijdragen/Standaarden.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

* **6883** ***Definition of the CIDOC Conceptual Reference Model***

Nick Crofts en Martin Doerr, Tony Gill, Stephen Stead, Matthew Stiff.

(Publicatie) ICOM/CIDOC CRM Special Interest Group, 2003. Produced by the ICOM/CIDOC Documentation Standards Group, continued by the CIDOC CRM Special Interest Group
Version 4.0 April 2004

Ontologie

The CIDOC Conceptual Reference Model (CRM) provides definitions and a formal structure for describing the implicit and explicit concepts and relationships used in cultural heritage documentation.

The CIDOC CRM is intended to promote a shared understanding of cultural heritage information by providing a common and extensible semantic framework that any cultural heritage information can be mapped to. It is intended to be a common language for domain experts and implementers to formulate requirements for information systems and to serve as a guide for good practice of conceptual modelling. In this way, it can provide the "semantic glue" needed to mediate between different sources of cultural heritage information, such as that published by museums, libraries and archives.

This document is the formal definition of the CIDOC Conceptual Reference Model (CRM), a formal ontology intended to facilitate the integration, mediation and interchange of heterogeneous cultural heritage information. The CRM is the culmination of more than a decade of standards development work by the International Committee for Documentation (CIDOC) of the International Council of Museums (ICOM). Work on the CRM itself began in 1996 under the auspices of the ICOM-CIDOC Documentation Standards Working Group. Since 2000, development of the CRM has been officially delegated by ICOM-CIDOC to the CIDOC CRM special Interest Group, which collaborates with the ISO working group ISO/TC46/SC4/WG9 to bring the CRM to the form and status of an International Standard.

CIDOC = Committee for Documentation of the International Council of Museums

Overige begrippen *CIDOC-CRM; Cultureel erfgoed; Semantisch web; Semantische relatie; Taxonomie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CIDOC CRM Home page

~ http://zeus.ics.forth.gr/cidoc/index.html

Publicatie op internet

~ http://zeus.ics.forth.gr/cidoc/docs/cidoc_crm_version_4.0.pdf

Te International Council of Museeums

~ http://icom.museum/

* **4182** ***Derde generatie internet is semantisch***

Luc van Peteghem

(Bericht) Automatisering Gids 24-aug-2001.

Semantiek

Het internet is nu zo opgezet dat informatie door mensen te begrijpen is, het gaat in de richting dat het ook door machines te 'begrijpen' is.

Overige begrippen *Internet; Resource Description Framework; Semantic web; Web 3.0; XML.*

* **5343** ***Diensten uit de muur; 'Grid computing', het delen van ict-bronnen via internet, laat bedrijven efficiënter opereren***

Bert Dekkers

(Artikel) Computable 7-feb-2003.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Verwerkingsmodel

'Grid computing' heeft niet te maken met een specifieke technologie of architectuur. Veel meer gaat het om een verwerkingsmodel dat, afhankelijk van de toepassing, verschillende verschijningsvormen kent. Een projectontwikkelaar van het Telematicainstituut schetst de relatie tussen webservices, 'peer-to-peer', 'supercomputing', 'metacomputing' en 'grid computing'.

Overige begrippen *Enterprise Application Integration; Grid computing; Meta computing; Peer to peer; SOAP; Supercomputing; Universal description discovery and integration; Webservices.*

* **9404** ***Het hart van een wereldwijde data-infrastructuur; Data doen ertoe (9)***

Rob Grim

(Artikel) Informatie professional, 2011. 06/2011

Data-infrastructuur

Aandacht voor het delen van statistische data. En wel in internationaal ver band. SDMX, ofwel Statistical Data and Metadata Exchange, staat aan de basis van een wereldwijde data-infrastructuur.

Overige begrippen *Dataflow; Metadataflow; REST; SDMX; Statistical Data and Metadata Exchange.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

SDMX

~ http://sdmx.org/

* **7100** ***Inhoudelijk toegankelijk maken van hybride bibliotheekcollecties; Een verkennend onderzoek naar huidige opvattingen, recente ontwikkelingen en toekomstverwachtingen***

Eric Sieverts

(Rapport) © Eric G. Sieverts, Amsterdam,, 2004. Versie 2.1, 31 oktober 2004

Knowledge Organisation Systems

Onder de term Knowledge Organisation Systems worden alle soorten systemen voor gecontroleerde inhoudelijke ontsluiting gevangen. Naast de klassieke soorten, als classificaties en thesauri, vallen hieronder ook nieuwe als ontologieën en Topic Maps.
Classificaties zijn vooral een belangrijk hulpmiddel om de gebruiker, al bladerend door de systematische indeling van categorieën bij de juiste categorie te laten uitkomen. Sinds kort staan ze weer sterk in de belangstelling. Dat is vooral een gevolg van het toenemende belang van het World Wide Web en de daar gebruikte browse- en linking-technieken. Klassieke bibliotheekclassificaties moeten wel sterk worden aangepast voor dergelijke toepassingen, om tot voldoende overzichtelijke scherm-presentaties en gemakkelijke bruikbaarheid te komen.

Overige begrippen *Classificatie; KOS; Metadata; Ontologie; Ontsluiting; Semantische relatie; Thesaurus; Topic maps.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.kb.nl/bst/too/rapport-KB.pdf

* **2439** ***Internet, het Walhalla voor integratie***

Bert Bouwhuis

(Ingezonden brief) Computable 8-okt-1999.

Integratie

Elk bedrijf en elke instelling probeert - meestal bewust, soms onbewust- meerwaarde te genereren als schakel in een keten van toeleveranciers. De bijbehorende informatiestromen zijn veelal zonder ICT ondenkbaar geworden. Vóór

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

het Internet tijdperk was de ICT-ondersteuning bij deze informatiestromen beperkt tot eilandoplossingen per schakel in de waardeketen. De schakels onderling waren verbonden via post, telefoon, fax en in beperkte mate EDI. Met de komst van Internet kan dit anders en wordt dit anders.

Overige begrippen *Communicatie; Digitale duurzaamheid; ICT; Internet; Standaard; Uitwisseling; Virtuele secretarie.*

* **5194** ***Keuze voor XML is non-issue***

Reinier Balt en Guido van der Harst

(Bericht) Automatisering Gids 6-dec-2002.

XML

Is XML de magische oplossing voor het realiseren van elektronische gegevensuitwisseling? Hier bestaan nogal wat misverstanden over, concluderen de schrijvers. Zij bespreken er vier. XML is slechts een van de bouwstenen.

Misverstand 1
XML is een programmeertaal met ongekende mogelijkheden
XML is helemaal geen programmeertaal. Wel zien we een groeiende ondersteuning in verschillende programmeertalen om XML-berichten te kunnen interpreteren .en manipuleren.

Misverstand 2
XML is hét middel voor elektronische gegevensuitwisseling
XML geeft enkel aan hoe het formaat van een bericht eruit moet zien. XML doet geen uitspraak over de betekenis van de elementen in een bericht. Ergo: een keuze voor XML is onvoldoende basis om elektronisch gegevens uit te wisselen. Organisaties moeten ook nog invulling geven aan de semantische afspraken.

Misverstand 3
XML is de oplossing voor Enterprise Application Integration (EAI)
Vaak wordt gesteld dat met de komst van XML alle integratievraagstukken zijn opgelost.
XML vereenvoudigt door haar brede acceptatie de integratievraagstukken. De voordelen hebben alleen betrekking op het formaat van de berichten. Een belangrijke ontwikkeling op het vlak van uitwisselingsprotocollen is de opkomst van de standaarden die bekend zijn onder de noemer web services. Met legacy-systemen kan emulatie helpen,

Mis verstand 4
XML-databases zullen de plaats innemen van relationele databases.
Dat zal een achteruitgang naar hierarchische databases beteken.
Vanwege de brede ondersteuning van XML is het bijvoorbeeld wel handig om het resultaat van een query op een relationele database in XML-formaat te kunnen ontvangen.

Overige begrippen *Communicatie; Database; EDI; EDIFACT; Emulatie; Enterprise Application Integration; Legacy system; Protocol; Standaard; Webservices.*

* **8931** ***De lettersoep voorbij; Naar een internationaal genormeerde en contextuele archiefbeschrijving.***

Peter Heyrman en Marc Nelissen

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.

Beschrijvingsstandaard

Over de ontstaansgeschiedenis en betekenis van ISAD(G) en ISAAR(CPF). Deze kunnen bezwaarlijk van elkaar worden gescheiden. Het ICA/CDS vertrok resoluut van de praktijk van de archiefbeschrijving. Tussen beide zusternormen werd geen rangorde bepaald. Archivistische beschrijvingen omvatten immers zowel de bescheiden zelf én de context waarin ze ontstonden. Het archief en zijn context zijn intrinsiek met elkaar gelieerd. De aard en structuur van deze archiefvormers, hun historische ontwikkeling en de context waarin die plaatsvond, zijn cruciale elementen om een archief te kunnen duiden en adequaat te representeren. Dit geldt zeker voor archiefbestanden die naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht en dus uit hun ontstaansomgcving zijn gehaald. Zij zijn als het ware

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

gedecontextualiseerd. Het vastleggen van de oorspronkelijke omgeving waarin een archief functioneerde, is een kerntaak van de archivaris.

Overige begrippen *Archiefbeschrijving; Context; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH.*

* **7452** ***Living with topic maps and RDF; Topic maps, RDF, DAML, OIL, OWL, TMCL***

Lars Marius Garshol

(Artikel) Ontopia, 2003. This paper was first published in the proceedings of XML Europe 2003, 5-8 May 2003, organized by IDEAlliance, London, UK.

Topic maps

For someone looking into topic maps and RDF today the similarities between them are obvious, and it may appear absurd that users should be forced to choose between two technologies that to them must seem almost indistinguishable. However, as this paper tries to show, there are a number of reasons why this is so.

Overeenkomsten en verschillen tussen Topic Maps en RDF.

Overige begrippen *DAML; ISO 13250; Ontologie; OWL; RDF; Semantisch web; TMCL; Toegankelijkheid; Triple.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Citaten Ockham

~ http://www-gap.dcs.st-and.ac.uk/~history/Quotations/Ockham.html

Details over overeenkomst en verschil tussen Topic Maps en RDF

~ http://www.ontopia.net/topicmaps/materials/tmrdf.html

** **7333** ***NEN-ISO 23081-1:2006 en . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief -; Deel 1: Principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2006. Publicatiedatum 01-02-2006 Registratiedatum 22-02-2006

NEN-ISO 23081-1:2006

Dit onderdeel van ISO 23081 beschrijft de uitgangspunten die records management metadata ondersteunen en reguleren. Deze uitgangpunten zijn van toepassing op
- archiefbescheiden en de bijbehorende metadata
- alle processen die daar betrekking op hebben
- alle systemen waar deze bescheiden en metadata in voorkomen
- elke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van deze bescheiden.

In het Engels:

Information and documentation - Records management processes - Metadata for records - Part 1: Principles

This part of ISO 23081 covers the principles that underpin and govern records management metadata. These principles apply through time to: - records and their metadata; - all processes that affect them; - any system in which they reside; - any organization that is responsible for their management.

Overige begrippen *Archivistische metadata; ISO/TS 23081-1-2004(E); Metadata; Metadataschema; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006 en; Schema; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2006

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=217962&searerzoek_shp

Op de site Standards Australia

~ https://committees.standards.org.au/COMMITTEES/IT-021/N0001/ISO_23081-1_2006.pdf

Standards Australia

~ http://www.standards.org.au/

* **8743** ***NPR-ISO/TS 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement; Deel 2: Conceptueel en implementatievraagstukken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2007. Publicatiedatum: 01-08-2007 / Nederlandse praktijkrichtlijn

NPR-ISO/TS 23081-2:2007

This Technical Specification establishes a framework for defining metadata elements consistent with the principles and implementation considerations outlined in ISO 23081-1:2006. The purpose of this framework is to: enable standardized description of records and critical contextual entities for records, provide common understanding of fixed points of aggregation to enable interoperability of records, and information relevant to records, between organizational systems, enable re-use and standardization of metadata for managing records over time, space and across applications. It further identifies some of the critical decision points that need to be addressed and documented to enable implementation of metadata for managing records. It aims to: identify the issues that need to be addressed in implementing metadata for managing records, identify and explain the various options for addressing the issues, and identify various paths for making decisions and choosing options in implementing metadata for managing records.

Overige begrippen *Archivistische metadata; Interoperabiliteit; Metadata; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006.*

Transaction

The smallest unit of business activity.

Overige begrippen *Activity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NPR-ISO/TS 23081-2 (en)

~ http://tinyurl.com/6c3azt

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=244779

* **5462** ***Open standaarden***

Wim Stubbe

(Website) © Copyleft 2003 Openstandaarden VZW, Brugge, 2003.

Open standaard

Elke vorm van digitale communicatie maakt gebruik van bestanden of pakketjes met informatie. Die informatie is opgeslagen in een bepaald formaat, dat beide zijden van de communicatie moeten verstaan. In de huidige computer-wereld is het zo dat veel communicatie gebeurt in formaten die enkel gekend zijn door een enkel bedrijf, dat op die manier de gebruikers verplicht om hun software te kopen als ze met die communicatie-formaten willen werken.

Overige begrippen *Communicatie; Formaat; Gegevensdrager; Software; Standaard; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De term open standaard

~ http://openstandaarden.be/teksten/definitie

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

De term specificatie
~ http://openstandaarden.be/teksten/begrip_spec
Openstandaarden.be
~ http://www.openstandaarden.be

* **9182** ***QR codes maken entree in de bibliotheek; Barcode nieuwe stijl***
Pascal Braak
(Artikel) Informatie professional, 2010. 07/08

QR-code

QR (Quick Response) codes zijn barcodes die je met een mobiele telefoon kunt lezen. Ze zijn steeds vaker te vinden op posters, advertenties en andere producten. Meestal bevat een QR-code een URL. Na het scannen opent op de telefoon direct een (mobiele) website met aanvullende informatie over hetgeen waarop de code is afgebeeld. Dit is slechts een van de vele mogelijkheden. Hoewel QR-codes vooral commerciële toepassingen kennen, duiken ze inmiddels ook elders op, zoals in bibliotheken.

Overige begrippen *Barcode; Quick Response code; Toegankelijkheid; Web 3.0.*

** **7060** ***Register Kwaliteitsinstrumenten Digitaal Erfgoed Nederland***
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Website) Website DEN, 2005.

Standaard

Het ICT-register laat zien wat de criteria zijn voor een succesvolle inzet van ICT in het erfgoedveld. Het biedt een gestructureerd overzicht van ICT-instrumenten, die erfgoedinstellingen kunnen inzetten.

Het register onderscheidt vier kwaliteitsniveaus:

1. Norm: Bij het inrichten van nieuwe of het vernieuwen van bestaande informatiediensten dienen erfgoedinstellingen zich in principe te conformeren aan deze normen.
2. Aanbeveling: een kwaliteitsinstrument dat goed gedefinieerd is, maar nog onvoldoende draagvlak heeft voor vaststelling en nog in voorbeeldprojecten beproefd moet worden.
3. Ontwikkeling: een kwaliteitsinstrument dat veelbelovend is, maar nog goed geëvalueerd en besproken moet worden door een representatieve groep en zich nog in de praktijk moet bewijzen.
4. Aangemelde kwaliteitsinstrumenten: het instrument is ter informatie in het register opgenomen, maar niet speciaal aanbevolen.

Het is een voorlopige versie van het ICT-register. Het biedt een gestructureerd overzicht van ICT-instrumenten, die erfgoedinstellingen kunnen inzetten.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Kwaliteit; Norm; Register; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het register
~ http://www.den-register.nl/
Register op internet
~ http://www.den.nl/register/
Register op internet (achtergronden)
~ http://www.den.nl/register/achtergronden/

* **7627** ***De standaard (1); XML, extesible markup language***
Renze Brandsma
(Artikel) Informatie professional, 2006. 06/2006

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

XML

Bespreking vanXML een markeertaal voor het structureren en uitwisselen van gegevens.

Overige begrippen *Extensible Markup Language; Markup language; Metataal.*

* **7519** ***De standaard (2); Dublin Core Metadata Initiative***

Marianne Peereboom en Theo van Veen

(Artikel) Informatie professional, 2006. nr 7/8

Dublin Core

Over de geschiedenis en toepassingen van de Dublin Core Metadata.

Overige begrippen *ISO 15836:2003; ISO 15836:2009; Standaard; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid; Z39.85.2001.*

* **7636** ***De standaard (3); TEI, Text Encoding Initiative,***

Caspar Treijtel

(Artikel) Informatie professional, 2006. 09/2006

TEI

De schijnwerper is gericht op de Tei, Text Encoding Initiative, en de verschillende proposals die dit formaat voor het markeren van teksten heeft doorgemaakt.

Overige begrippen *Standaard; Text Encoding Initiative; Uitwisselbaarheid.*

* **7640** ***De standaard (4); RDF, Resource Description Framework***

Maarten van Schie

(Artikel) Informatie professional, 2006. 10/2006

RDF

RDF, Resource Description Framework is een raamwerk voor het beschrijven van internetbronnen.

Overige begrippen *Namespace; Resource Description Framework; Semantisch web; URI; XML.*

* **7626** ***De standaard (5); SKOS - Simple Knowledge Organisation System***

Antoine Isaac

(Artikel) Informatie professional, 2006.

Knowledge Organisation Systems

Een standaard voor het gebruik van kennisorganisatie systemen op het semantisch web.

Overige begrippen *Classificatiesysteem; Kennismanagement; KOS; Semantisch web; SKOS; Thesaurus; Trefwoordensysteem.*

* **7625** ***De standaard (6); OWL, Web Ontology Language***

Antoine Isaac en Stefan Schlobach

(Artikel) Informatie professional, 2006. 12/2006

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

OWL

Owl is een formele taal waarmee ontologieën kunnen worden weergegeven.

Overige begrippen *Formele taal; Ontologie; RDF; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

OWL features

~ http://www.w3.org/TR/owl-features/

* **7617** ***De standaard (7); RSS: Really Simple Syndication?***

Eric Sieverts

(Artikel) Informatie professional, 2007. 01/2007

RSS

Deze zevende aflevering van De Standaard gaat over RSS, een handige manier van persoonlijke informatie voorziening waarover veel gepraat wordt, maar die nog verrassend weinig gebruikt blijkt te worden.

Overige begrippen *Communicatie; Syndicatie; Web 2.0.*

* **7616** ***De standaard (8); EAD: Encode Archival Description***

Marianne Peereboom en Peter Verhaar

(Artikel) Informatie professional, 2007. 02/2007

EAD

Deze achtste aflevering gaat over een standaard voor het in XML coderen van archiefbeschrijvingen, zodat ze gemakkelijk uitgewisseld en doorzocht kunnen worden en via het web beschikbaar kunnen worden gesteld. EAD blijkt ook bruikbaar voor de beschrijving van andere collecties dan die van archieven.

Overige begrippen *Archivistische beschrijving; EAC; ISAAR(cpf); ISAD(g); Standaard; Uitwisselbaarheid; XML; XML Schema.*

* **7610** ***De standaard (9); OpenUrl en COinS***

Theo van Veen

(Artikel) Informatie professional, 2007. 03/2007

Metadata

OpenURL is een standaard om metadata in een URL op te nemen. Applicaties, zogenaamde link resolvers, benutten de informatie in zo'n OpenURL om de gebruiker door te verwijzen naar de voor hem geschikte en toegankelijke bronnen. COinS biedt een methode om metadata op een gestandaardiseerde manier in een html-pagina te zetten, zodat er gemakkelijk OpenURLs in de html mee gegenereerd kunnen worden.

Overige begrippen *COinS; OpenURL; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

COinS

~ http://www.ocoins.info

COinS Wikipedia

~ http://en.wikipedia.org/wiki/COinS

OpenUrl

~ http://www.niso.org/standards/standard_detail.cfm?std_id=783

OpenUrl Wikipedia

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

~ http://en.wikipedia.org/wiki/OpenUrl

* **7689** ***De standaard (10); SRU en OpenSearch***

Marco Streefkerk

(Artikel) Informatie professional, 2007. 04/2007

Standaard

Deze tiende aflevering van De Standaard gaat over SRU (Search and Retrieve via URL), een zoekprotocol voor zoekacties over internet, waarbij de zoekvraag verpakt wordt in een URL. SRU en SRW (Search and Retrieval via the Web), met zoekacties in XML, zijn opvolgers van Z39.50 waarmee meerdere bibliografische databases worden doorzocht. OpenSearch is een vergelijkbaar protocol dat minder eisen stelt qua zoektaal en structuur.

Overige begrippen *Common Query Language; CQL; OpenSearch; Search and Retrieve via the Web; Search and Retrieve via URL; SRU; SRW; XML; Z39.88; Zoeken; Zoekprotocol; Zoektaal.*

* **7791** ***De standaard (11); OAI-PMH: OAI protocol voor Metadata Harvesting***

Renze Brandsma

(Artikel) Informatie professional, 2007. 05 2007

OAI-PMH

Deze elfde aflevering gaat over het protocol voor Metadata Harvesting van het Open Archive Initiative (OAI). Dit is een op XML gebaseerd protocol waarmee metadata kunnen worden opgehaald uit archieven en repositories die dit protocol ondersteunen. Met die metadata kun je vervolgens weer nieuwe diensten aanbieden. Het vergroot zo de interoperabiliteit en de toegang tot informatie.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Harvesting; Interoperabiliteit; Metadata; OAI; OAI-protocol; Uitwisselbaarheid; XML Schema.*

* **7857** ***De standaard (12); Persistent Identifiers***

Theo van Veen

(Artikel) Informatie professional, 2007. 07/08

Persistent identifier

Persistent identifiers zijn duurzame verwijzingen naar een publicatie waarmee een exemplaar gevonden kan worden, ook wanneer de locatie ervan ondertussen veranderd is.

Overige begrippen *Archival resource key; ARK; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Handle; ISBN; ISSN; Namespace; National Bibliographic Number; NBN; URI; URL; URN.*

* **8059** ***De standaard (slot); MPEG-21 DIDL: Digital Item Declaration Language***

Thomas Place

(Artikel) Informatie professional, 2007. nr 12 / 2007

DIDL

Aflevering van De Standaard gewijd aan MPEG-21 DIDL. Digital Item Declaration Language voorziet in een taal om op een gestandaardiseerde manier informatie uit te wisselen over multimediabestanden.

Overige begrippen *Digital Item Declaration Language; Metadata; METS; MPEG-21 DIDL; Object Reuse and Exchange; ORE; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

* **9358** ***State of the Art on Semantic IS Standardization, Interoperability & Quality***

Erwin Folmer en Jack Verhoosel

(Rapport) TNO, Universiteit Twente, NOiV, CTIT, Enschede, Den Haag, 2011. ISBN: 978-90-9026030-3

Standaard

Interoperabiliteit en standaardisatie zijn belangrijke onderwerpen, waarover in de wetenschap in de afgelopen decennia veel onderzocht en bekend is geworden. "Het probleem is dat deze kennis vaak niet eenvoudig toegankelijk is, waardoor in een flink aantal gevallen een schat aan informatie onbenut wordt gelaten".

Het boek biedt een overzicht aan feiten, raamwerken, definities, en andere leerpunten over interoperabiliteit en standaardisatie, die opgenomen zijn in wetenschappelijk literatuur. Het geheel is tot stand gekomen dankzij ondersteuning van TNO, Universiteit Twente/CTIT (Centre for Telematics and Information Technology) en NOiV.

In de uitgave van Folmer en Verhoosel, beiden werkzaam bij TNO, is een aantal feiten en wetenswaardigheden opgenomen. Zo wordt ingegaan op de extra kosten (circa 1 miljard dollar) die de Amerikaanse automobielindustrie per jaar kwijt is door gebrek aan interoperabiliteit. Ook wordt het voorbeeld aangehaald van de vele tienduizenden mensen die in (Amerikaanse0 ziekenhuizen overlijden door fouten die deels te wijten zijn aan gebrek aan standaardisatie. Daarnaast bevat het boek een veelheid aan raamwerken, die ingaan op meerdere aspecten van semantische standaarden. "Het moet gezegd dat de uitgave relatief zware kost bevat en minder geschikt is voor iemand die nieuw is in het onderwerp", aldus Folmer. "Zie het vooral als een inhoudelijke verdieping voor iedereen die met standaarden bezig is, en wil weten wat er op internationaal wetenschappelijk niveau over geschreven is. Daarbij ligt de focus op semantische standaarden."

Overige begrippen *Interoperabiliteit; Open standaard; Semantische standaard; Uitwisselbaarheid; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://noiv.nl/files/2011/03/SOTA.pdf

Website

~ http://www.semanticstandards.org

Zie ook website NOiV

~ https://noiv.nl/actueel/nieuws/2011/03/14/wetenschappelijke-literatuur-over-standaardisatie-en-interoperabiliteit-gebund

* **7031** ***Structuur informatievoorziening studiezaal (concept)***

Rienk Jonker en Jaap Jan Hoogstins

(Notitie (intern)) Groninger Archieven, 2000. versie 27 november 2000
afgedrukt 21 oktober 2005

Beschikbaarstellen

Relatie tussen zoekapparaat, toegangen en ISAD(g)

Overige begrippen *Archiefarchitectuur; Architectuur; Dienstverlening; ISAAR(cpf); ISAD(g); Narrativiteit; Standaard; Toegankelijkheid; Vindbaarheid; Virtuele studiezaal; Zoeken.*

** **5232** ***SVG slaat goed figuur; De toekomst van afbeeldingen op het Web***

Sander Duivestein en Pascal van Paridon

(Artikel) Computable 20-dec-2002.

SGV

Op 15 november is versie 1.2 van de SVG-specificatie via de website van het W3 consortium uitgebracht. Scalable Vector Graphics (SVG) is een op XML gebaseerde standaard, die het mogelijk maakt om figuren te beschrijven door het definiëren van vectoren. Met behulp van deze specificatie zijn figuren interactief en dynamisch te maken.

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Overige begrippen *Afbeelding; Animatie; Chess ML; Formaat; Geography Markup Language; GML; HTML; JPEG; Markup language; Math ML; Scalable Vector Graphics; TIFF; Vector; Webservices; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ches ML

~ http://people.w3.org/maxf/ChessGml

Voorbeeld van SVG

~ http://www.svgwebservice.com

W3 consortium

~ http://www.w3.org

W3 consortium (SVG)

~ http://www.w3.org/Graphics/SVG/

* **4550** ***Taal nog teken; Op XML gebaseerde infrastructuur voor wereldwijde e-handel laat op zich wachten***

Maarten Steen

(Artikel) Computable 15-feb-2002.

XML

Met veel tromgeroffel werden in mei 2001 de eindresultaten van het ebXML-project gepresenteerd. ebXML (e-business XML) zou dé wereldstandaard voor elektronisch zakendoen moeten worden en een brug moeten slaan tussen leverancierspecifieke of sectorspecifieke oplossingen, zoals Biztalk, xCBL, CXML en Rosetta Net. Sindsdien is het stil rond ebXML. Toch gaat het werk aan deze universele handelsinfrastructuur achter de schermen door. Het kan echtere nog zeker twee jaren duren voordat het af is.

Overige begrippen *E-commerce; EDI; EDIFACT; Uitwisseling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

cXML

~ http://www.cxml.org

Ebtwg

~ http://www.ebtwg.org

ebXML

~ http://www.ebxml.org

OAG

~ http://www.openapplications.org

Oasis

~ http://www.oasis-open.org

Rosetta Net

~ http://www.rosettanet.org

UN/Cefact

~ http://www.unece.org/cefact

* **8148** ***Towards a Dutch Interoperability Framework; Recommendations to the Forum Standaardisatie***

Jeff Rothenberg en Maarten Botterman, Constantijn van Oranje Nassau

(Rapport) RAND, 2007.

Interoperabiliteit

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Het rapport is een vooronderzoek naar de reikwijdte van interoperabiliteit en hoe je een interoperabiliteitsraamwerk voor de Nederlandse overheid ontwikkelt. Dit is een eerste stap van het Forum op weg naar een Nederlands interoperabiliteitsraamwerk, dat in de zomer van dit jaar beschikbaar komt.

Interoperabiliteit staat voor digitale uitwisseling en hergebruik van gegevens tussen verschillende informatiesystemen in de publieke sector. Het raamwerk faciliteert het maken van afspraken over informatiestromen in ketens en netwerken over de grenzen van overheidslagen en ?sectoren heen. Dit raamwerk is ook van toepassing voor de informatieuitwisseling tussen publieke organisaties, burgers en bedrijven.

Met het overhandigen van het rapport aan de SER, geeft het Forum aan dat bij het realiseren van interoperabiliteit goede samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven nodig is. De SER kan daarbij een belangrijke rol spelen. De SER werkt aan het verlagen van de transactiekosten voor het uitwisselen van informatie tussen overheid en bedrijfsleven. Daar draagt interoperabiliteit aan bij.
Uit de ten geleide
Burgers en bedrijven willen een overheid
- waar je met je vragen terecht kunt: die state-of-the-art-service biedt aan burgers en bedrijven, waar men zeven dagen per week 24 uur per dag terecht kan.
- die niet naar de bekende vraagt: die de administratieve lasten waarmee zij burgers en bedrijven confronteert, tot een onvermijdelijk minimum beperkt.
- die je niet voor gek kunt houden: waarvan vaststaat dat ze slagvaardig optreedt bij fraude en handhaving van wet- en regelgeving, vergunningen en dergelijke.
- die weet waarover ze het heeft: waarvan duidelijk is dat haar beleidsontwikkeling stoelt op een gedegen informatiepositie.
- waarop je kunt vertrouwen: die waakt voor rechtszekerheid en rechtsgelijkheid.
- die niet meer kost dan nodig is: die laat zien dat ze, door een goede organisatie en met inzet van moderne hulpmiddelen, haar taken efficiënt vervult.

Nederlandse burgers en bedrijven ervaren een dienstverlening en handhaving die nog ver van dit ideaal verwijderd is. Verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven is dan ook een belangrijke pijler van het kabinetsbeleid. De ontwikkeling van de e-overheidsdiensten is een van de manieren om dit ideaalbeeld van de overheid dichterbij te brengen. Daarvoor moeten die e-overheidsdiensten naadloos op elkaar -en op andere dienstverleningskanalen zoals balie, post en telefoon- kunnen aansluiten en zinvolle informatie kunnen delen voor hun gebruikers.

Een dergelijke 'interoperabiliteit' draagt bij aan doeltreffendheid, doelmatigheid, samenhang en consistentie van het overheidshandelen. Het maakt de overheid transparanter, beter aanspreekbaar en geloofwaardiger en bevordert uiteindelijk ook de kwaliteit van onze democratie. Samenwerking is essentieel en moet gefaciliteerd worden. Daarbij wordt de Europese dimensie steeds belangrijker (richtlijn diensten, pan-Europese dienstverlening).

Om interoperabiliteit dichterbij te brengen is het hanteren van standaarden erg belangrijk. Daarom heeft de Minister van Economische zaken in 2006 het College Standaardisatie in het leven geroepen. Daarnaast heeft hij een Forum Standaardisatie met topdeskundigen uit bedrijfsleven, overheid en wetenschap ingesteld om het College te adviseren. Het Forum Standaardisatie is tot de conclusie gekomen dat voor het bevorderen van interoperabiliteit veel meer nodig is dan standaardisatie alleen. Het Forum heeft daarom aan Rand Europe gevraagd een studie te verrichten naar de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een Interoperabiliteits Raamwerk (IR) voor e-overheidsdiensten in Nederland.

Overige begrippen *Architectuur; Duurzame toegankelijkheid; Hergebruik; Informatie architectuur; Metadata; Open standaard; SOA; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Persbericht op de site van de Raad voor het Openbaar Bestuur

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/nieuws/artikel/140/

Tekst op internet

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/OVOS/RAND_rapport_def.pdf

** **5663** ***W3C Semantic Web Activity***

Marja-Riitta Koivunen en Eric Miller

(Publicatie) W3 consortium, 2001.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Semantisch web

The goal of the Semantic Web is to develop enabling standards and technologies designed to help machines understand more information on the Web so that they can support richer discovery, data integration, navigation, and automation of tasks. With Semantic Web we not only receive more exact results when searching for information, but also know when we can integrate information from different sources, know what information to compare, and can provide all kinds of automated services in different domains from future home and digital libraries to electronic business and health services.

Overige begrippen *Interoperability; Metataal; Ontologie; RDF; Semantic web; Semantiek; Taxonomie; Thesaurus; Uitwisselbaarheid; URL; XML; XML Schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://www.w3.org/2001/12/semweb-fin/w3csw

the proceedings of the Semantic Web Kick-off Seminar in Finland Nov 2, 2001

~ http://www.cs.helsinki.fi/u/eahyvone/stes/semanticweb/kick-off/index.html

the Semantic Web in Finland effort

~ http://www.cs.helsinki.fi/u/eahyvone/stes/semanticweb/

W3 consortium

~ http://www.w3.org

** **10465** ***Weaving the Web: The Original Design and Ultimate Destiny of the World Wide Web***

Tim Berners-Lee

(Publicatie) HarperBusiness, 1999. SBN: 006251587X

Semantisch web

Named one of the greatest minds of the 20th century by Time, Tim Berners-Lee is responsible for one of that century's most important advancements: the world wide web. Now, this low-profile genius-who never personally profitted from his invention -offers a compelling protrait of his invention. He reveals the Web's origins and the creation of the now ubiquitous http and www acronyms and shares his views on such critical issues as censorship, privacy, the increasing power of softeware companies , and the need to find the ideal balance between commercial and social forces. He offers insights into the true nature of the Web, showing readers how to use it to its fullest advantage. And he presents his own plan for the Web's future, calling for the active support and participation of programmers, computer manufacturers, and social organizations to manage and maintain this valuable resource so that it can remain a powerful force for social change and an outlet for individual creativity.

Overige begrippen *Integratie; Privacy; RDF; Resource Description Framework; Semantic web; Taal; Triple.*

* **7451** ***Wegwijs in datadoolhof met Topic Maps; Preciezer vinden, flexibeler vastieggen, sneller integreren***

Jelte Verhoef

(Artikel) Computable 12-mei-2006.

Topic maps

De grondstof ‘informatie’ is ruimschoots aanwezig en bereikbaar, maar het is een hele kunst geworden om er nog chocola van te maken. Zoeken in een webomgeving (inter-, extra- of intranet), databases en bestandsystemen levert te veel ruis op doordat de context van een vraag vrijwel ontbreekt.Topic Maps (ISO 13250) is ontworpen om die pro-blematiek snel, goed en goedkoop het hoofd te bieden, zon-der bestaande structuren op voorhand aan te tasten.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Classificatie; ISO 13250; Ongestructureerde informatie; Ontologie; RDF; Semantisch web; Toegankelijkheid; XML.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Details over overeenkomst en verschil tussen Topic Maps en RDF

~ http://www.ontopia.net/topicmaps/materials/tmrdf.html

Empolis Topic Mapshandboek

~ http://www.empolis.com

Networked Planet

~ http://www.networkedplanet.com

Ontopia

~ http://www.ontopia.net

Techquila - Open source efforts

~ http://www.techquila.com/bcase_6.html

Techquila - Topic maps

~ http://www.techquila.com/topicmaps.html

Universiteit van Maastricht

~ http://www.mssm.nl

* **10233** ***Writing on archiving machines***

Erik Ketelaar

(Artikel) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2006. In: Sign Here! Handwriting in the Age of New Media, Sonja Neef, José van Dijck and Eric Ketelaar, editors, Amsterdam University Press (July 15, 2006).

Schrijven

A paper on archiving machines has to start with a Freudian impression - the subtitle of Jacques Derrida's Archive Fever. Derrida distinguishes three forms of impression. The first Freudian impression is an inscription (Niederschrift), such as Freud's own Notiz über den 'Wunderblock', handwritten in 1924, printed in 1925, and translated in 1940 as 'A Note upon the "Mystic Writing Pad", reactivated in 2000 by artist Arnold Dreyblatt in his installation 'The Wunderblock' (Freud quoted in Draaisma, 7-9; Dreyblatt).

This first Freudian impression evokes a second one. With his Note, Freud made an impression - he continues to make an impression - 'on anyone, after him, who speaks of him or speaks to him', among them Derrida who carried Freud's discussion on the mystic pad further. Arnold Dreyblatt, too, showed with his Wunderblock and other installations how he is impressed by Freud, while at the same time making new Freudian impressions

A third meaning of impression is the undetermined notion. 'Archive' is such an impression: 'only a notion, an impression associated with a word and for which together with Freud, we do not have a concept. We only have an impression' (Derrida 1996, 29). It is this third form of impression, in conjunction with the first one, the scriptural impression, that is the subject of my paper.

The hand that is writing on a keyboardless tablet pc or pda connects the human body with a machine body, leaving no permanent mark on the substrate, but transferring from one body to another the potentiality of reconstruction.

Overige begrippen *Archivistiek; Communicatie; Deconstructie; Filosofie; Handschrift; Handwriting; Impression; Linguïstiek; Niederschrift; Psychologie; Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Sign here (JSTOR)

~ https://www.jstor.org/stable/j.ctt46mzz3

Sign here! (OAPEN)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=340180

Tekst op internet (mybestdocs)

~ http://www.mybestdocs.com/ketelaar-e%20writing-on-archiving-machines2006.pdf

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

* **5419** ***XML Applications and Initiatives; Contents Listing for XML Applications and Industry Initiatives***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) OASIS, 2003.

XML

Many markup language applications in industry, government, and academia which began in the 1985-1998 timeframe as SGML applications have subsequently migrated to XML using XML DTDs, W3C XML Schemas, or other schema languages. Projects listed below are principally those which began as XML applications in 1998 or later. These applications and initiatives are not (here) categorized under fixed labels, but in many cases one will find related or similar topics grouped together.

The Cover Pages is a comprehensive Web-accessible reference collection supporting the SGML/XML family of (meta) markup language standards and their application. The principal objective in this public access knowledgebase is to promote and enable the use of open, interoperable standards-based solutions which protect digital information and enhance the integrity of communication. A secondary objective in The Cover Pages is to provide reference material on enabling technologies compatible with descriptive markup language standards and applications: object modeling, semantic nets, ontologies, authority lists, document production systems, and conceptual modeling. NB. This statement and the resource itself are works in progress, subject to continuous revision.

Overige begrippen *DTD; Markup language; SGML; XML Schema.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website

~ http://xml.coverpages.org/xmlApplications.html

* **3228** ***XML is ultieme oplossing voor databasepublicaties; Voordeel nieuwe metataal is grote acceptatie door industrie***

Luc van Peteghem

(Bericht) Automatisering Gids 15-sep-2000.

XML

Het Internet is een ongestructureerde verzameling informatie die door de beste zoekrobots nooit volledig in kaart is gebracht. Documenten zijn dragers van informatie waarvan de inhoud zich maar moeizaam laat prijsgeven. XML, een metataal, zou niet alleen webpublicaties een nieuw elan kunnen geven. De nieuwe standaard is ook geschikt voor andere digitale informatiedragers.

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; Metadata; Metataal; Publiceren; Standaard; Structuur.*

* **5754** ***The XML Revolution***

Dan Conolly

(Artikel) 1-okt-1998 / Nature.com Macmillan Publishers Ltd, 1998.

XML

Pick up your pen, mouse or favorite pointing device and press it on a reference in this document - perhaps to the author's name, or organization, or some related work. Suppose you are directly presented with the background material - other papers, the author's coordinates, the organization's address and its entire telephone directory. Suppose each of these documents has the same property of being linked to other original documents all over the world. You would have at your fingertips all you need to know about electronic publishing, high-energy physics or for that matter Asian culture. If you are reading this article on paper, you can only dream, but read on.

Overige begrippen *Hypertekst; Markup language; Semantisch web; XML Schema.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.4 Integreren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nature.com

~ http://www.nature.com/

Over Dan Connolly

~ http://www.w3.org/People/Connolly

Semantic web

~ http://www.w3.org/2000/01/sw/

Tekst op internet (draft of $Date: 1998/09/29 15:30:39 $ bij WW3)

~ http://www.w3.org/People/Connolly/9810xn.html

Tekst op internet (nature website)

~ http://www.nature.com/nature/webmatters/xml/xml.html

Web Ontology

~ http://www.w3.org/2001/sw/WebOnt/

XML

~ http://www.w3.org/XML/

3.5 Documenteren

* **7241** ***60.000 uur; Een autobiografie***

Gerrit Krol

(Publicatie) Querido, Amsterdam, 1998.

Data-atlas

Gerrit Krol beschrijft in dit boek onder andere het opzetten van een overzicht van alle systemen binnen de NAM. Dit overzicht noemt hij een Data-Atlas.

"Krol heeft 60000 uur vooral geschreven om een beeld te geven van zijn kantoorleven. Meer dan dertig jaar - 1500 werkweken van veertig uur - heeft hij voor Shell en de NAM gewerkt: 60000 uur. Het werd een boek met een 'Jules Verne-achtige titel' (Max Pam), geïnspireerd op de Nieuwe Zakelijkheid. Een boek met een inhoud, die uniek is in de Nederlandse literatuur.
60000 uur heeft als ondertitel 'een autobiografie'. Het onbepaalde lidwoord is belangrijk. Het is alsof Krol ermee accentueert, dat hij tal van autobiografieën had kunnen schrijven: over zijn jeugd en opvoeding, zijn huwelijk en gezin, zijn liefdes en reizen. Maar hij heeft ervoor gekozen de 60000 uur van zijn kantoorleven te beschrijven: 'een' autobiografie. "

Overige begrippen *DSP; Informatiesysteem; Inventaris; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boekbespreking

~ http://levenlang.nl/gerrit%20krol/uittreksels/60.000%20uur

DuckDickGo (zoeken)

~ https://duckduckgo.com/?q=gerrit+krol+querido+60000&t=ffab&atb=v164-1&ia=web

Filosofische bijsluiter wetenschapsfilosofie

~ http://www.fss.uu.nl/wetfil/96-97/achter.htm

Hoofstuk 'Was der Fall ist' op internet

~ http://www.fss.uu.nl/wetfil/98-99/outline/krol-60000uur.htm

Literatuurplein

~ https://www.literatuurplein.nl/boekdetail?boekId=52298

Programma wetenschapsfilosofie 1998/1999 (1)

~ http://www.fss.uu.nl/wetfil/98-99/donker.htm

Programma wetenschapsfilosofie 1998/1999 (2)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

~ http://www.fss.uu.nl/wetfil/98-99/programma.htm

* **5813** ***AGLS Metadata Element Set Part 1: Reference Description***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) National Archives of Australia, Canbara, 2002. Version 1.3
ISBN 0 642 34491 4

AGLS

The AGLS Metadata Element Set provides a set of metadata elements designed to improve the visibility, accessibility and interoperability of online information and services.

AS5044 the AGLS Metadata Standard, is an Australian standard for cross-domain resource description. A resource is defined by the standard and in this document to be anything that has identity.

The AGLS metadata set is intended for use by any organisation or individual creating or managing information sources or services that are locatable via the Internet. In particular, it is intended for information about resources and services on the World Wide Web. For the purposes of AGLS metadata, a resource will typically be an online information or service resource, but may be applied more broadly to people and organisations, and information or services that are not available online.

Overige begrippen *Australian Government Locator Service Standaard; DCMES; Dublin Core Metadata Element Set; Metadata; Standaard; URI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

AGLS op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/gov_online/agls/summary.html

Tekst op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/gov_online/agls/AGLS_reference_description.pdf

* **10455** ***Archival description and linked data: Opportunities and implementation challenges; The Metadata Vocabulary Junction Project***

Karen F. Gracy

(Presentatie) Kent State University.

Linked data

This study aims to show how libraries, archives, and museums (LAMs) can benefit from the data and metadata resources that have been created as a result of the Linked Open Data (LOD) movement.!

Overige begrippen *Metadata; OLD; Open linked data; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Presentatie op het internet

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/documents/Presentations/SAA2013_Archives_LD.pdf

The Linked Open Data—Libraries, Archives and Museums (LOD-LAM) research group

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/

* **8143** ***Automatisch geografisch en temporeel ontsluiten van documenten; Memory Based Learning***

Hans Paijmans en Sander Wubben, Ronald Wiemer

(Artikel) Informatie professional, 2008. 02/2008

Digitalisering

De toegankelijkheid en herbruikbaarheid van collecties van digitale documenten is beperkt door de traditionele

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

vormen van ontsluiting. Met Memory Based Learning is het mogelijk ongestructureerde content in een temporele of ruimtelijke context te plaatsen.

Overige begrippen *CATCH; Context; Kunstmatige intelligentie; Metadata; Natuurlijke taal; Ongestructureerde informatie; Ontologie; Ruimtelijke context; Temporele context.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Een beschrijving van Memory based learning

~ http://www.en.wikipedia.org/wiki/Machine_learning

** **10043** ***The Circle***

David Eggers

(Publicatie) Vintage books, 2014.

Distopie

De Cirkel draait om de hoofdpersoon Mae Holland, die wordt aangenomen door haar vriendin Annie bij het fictieve internetbedrijf De Cirkel, een combinatie van Google, Facebook en Twitter. Mae is een jonge vrouw die aan het begin van haar carrière staat. Ze heeft behoorlijk wat affectie nodig van mannen, zo flirt ze met personages als Francis, Mercer en met de mysterieuze persoon Kalden. Mae's vader lijdt aan een ernstige ziekte en kampt met verzekeringsproblemen, waardoor hij financieel niet in staat is om een behandeling aan te gaan. Later in het verhaal speelt dit een belangrijke rol. Het bedrijf 'De Cirkel' wil alles in de wereld deelbaar en openbaar maken, ze streven naar een monopolie op het vlak van internetgebruik en naar afschaffing van de privacy. In het verhaal zien we, door de ogen van Mae, hoe de 'De Cirkel' meer en meer macht krijgt over de volledige (privé-)wereld. Zo ontwikkelen ze programma's als 'SeeChange', 'PastPerfect' en 'SoulSearch' om informatie van hun klanten te kunnen krijgen. Het uiteindelijke doel van de cirkel is 'the completion' het rond maken van de cirkel, volledige kennis van elke burger hebben.

Overige begrippen *Big data; Hergebruik; Open; Panopticon; Privacy; Samenwerken; Utopie; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - EN - (De Cirkel)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Circle_%28Eggers_novel%29

Wikipedia - NL - (De Cirkel)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Cirkel_%28roman%29

* **5579** ***Climbing up the Information-Mountain***

Thomas Severiens

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Metadata

The talk gives an overview onto several projects, trying to produce metadata and to link between distributed information sources. Are all the problems solved, describing textual objects? What's about interoperability? What does the user expect? How to handle non textual objects? The talk offers a closer view onto some running project, as there are vascoda.de, physnet.net, Dublin-Core, XML-activities of W3C, physik-multimedial.de, and several document-servers for local and distributed institutions.

Overige begrippen *Dublin Core; Meta informatie; Registreren; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Severiens.ppt

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

* **3021** ***The Cross-Community Potential of Encoded Archival Description; Editorial***

Richard Rinehart en Anne Gilliland-Swetland

(Artikel) Archives & Museum Informatics, 2000. Volume 12, Nos 3-4 (Special Issue, EAD In Action: Applications of the Encoded Archival Description)

EAD

Encoded Archival Description (EAD) is een DTD van SGML, een geformaliseerde set van elementen met een beschrijving van de onderlinge relaties tussen deze elementen en andere specificaties ontwikkeld ten behoeve van het publiceren van toegangen en in het algemeen het beschrijven van cultuurhistorische collecties.

Overige begrippen *DTD; Markup language; Meta informatie; SGML; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie over EAD

~ http://www.loc.gov/ead/

** **5607** ***DESIRE Metadata Registry; DESIRE: Development of a European Service for Information on Research and Education***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) UKOLN: the UK Office for Library and Information Networking, University of Bath, UK, Bath UK, 1999. Last updated: 14-Dec-1999.

Metadata registry

As part of the DESIRE effort UKOLN are building a demonstrator of a metadata registry. Related work in the form of implementing an RDF metadata schema registry is being undertaken as part of the SCHEMAS project.

Overige begrippen *Certifying authority; Element; Interoperability; Mapping; Metadata; Metataal; Namespace; RDF; Registry; Schema; Standaard; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DESIRE metadata registry

~ http://desire.ukoln.ac.uk/registry/index.php3

Europees schema project

~ http://www.schemas-forum.org/

Website

~ http://desire.ukoln.ac.uk/registry/

* **7257** ***DOP-methodiek; Instrument voor analyse van kwaliteit en risico's op gebied van documenthuishouding***

drs. T. ten Cate

(Publicatie) Digital display, Den Haag, 2005. ISBN 90-9019920-9

DOP

Een methodiek waarmee de organisatie snel haar documenthuishouding kan analyseren in termen van risico's en mogelijkheden ter verbetering van de bestaande situatie.

0. probleemanalyse en opdrachtformulering en -afbakening;
1 verzamelen van gegevens;
2. onderzoek op locatie;
3. analyse;
4. vastleggen conceptrapportage;
5. terugkoppelen tussenresultaten;

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

6. opstellen definitieve onderzoeksrapportage;
7. besluit over vervolgstappen.

De methode is door het adviesbureau Digital Display samen met de Belastingdienst ontwikkeld.

Een van de onderdelen is een uitgebreide termenlijst.

Overige begrippen *Archiefsysteem; DIRKS; Documenthuishouding; DSP; Glossary; Informatiebeheer; ISO/TR 15489-2:2001; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Risico; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOP methodiek

~ http://www.ddisplay.nl/pages/knowledge_page.asp?p_id=57&p_page=1

Website DigitalDisplay

~ http://www.ddisplay.nl

** **3500** ***Encoded Archival Description; Het digitaliseren van toegangen op archieven***

Alwin Siepel en Hanno de Vries

(Rapport) , 2000.

EAD

Met het toenemende gebruik van het internet ontstaan voor archiefdiensten nieuwe mogelijkheden om hun bestanden toegankelijk te maken. In theorie zijn deze mogelijkheden vrijwel onbeperkt: op het internet beschikbare toegangen zijn wereldwijd te doorzoeken, bezoekers zouden op afstand stukken kunnen aanvragen en op termijn is het wellicht zelfs mogelijk om archieven via het internet te raadplegen. Daar staat echter tegenover dat de weg naar digitale ontsluiting van archieven een aantal problemen kent. Het zal niet alleen grote personele en financiële investeringen vergen, de snelle ontwikkelingen in de informatie - en communicatietechnologie leveren naast ongekende mogelijkheden, bovendien tal van complicaties op. Zo volgen de trends in software en hardware elkaar snel op waardoor de keuze voor een bepaalde techniek wordt bemoeilijkt en de duurzaamheid van digitale producten onzeker is.

Een onderzoek naar de mogelijkheden voor het digitaliseren van toegangen en het aanbieden hiervan op het internet geconcentreerd op een specifieke techniek en benaderingswijze: EAD
(Encoded Archival Description).

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; DTD; Markup language; Schema; SGML; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het rapport op de site van de archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl/docs/siepenco.pdf

* **4722** ***Encoded Archival Description (EAD); Official Web Site***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Network Development and MARC Standards Office of the Library of Congress, Washington DC, 2001.

EAD

The EAD Document Type Definition (DTD) is a standard for encoding archival finding aids using the Standard Generalized Markup Language (SGML). The standard is maintained in the Network Development and MARC Standards Office of the Library of Congress (LC) in partnership with the Society of American Archivists.

Overige begrippen *DTD; Metadata; SGML; Toegang; Toegankelijke staat; XML.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The EAD Round Table of the Society of American Archivists (helppagina's)

~ http://jefferson.village.virginia.edu/ead/

The official website

~ http://www.loc.gov/ead/

* **5569** ***ERPANET Training Seminar Marburg, Briefing Paper; Getting What You Want, Knowing What You Have, and Keeping What You Need***

Wendy Duff en Hans Hofman and Melissa Troemel

(Publicatie) ERPANET, 2003.

Metadata

Preserving the right metadata is key to preserving digital objects. Metadata, or, data about data, provide information about the content, context, structure, appearance and behaviour of records or digital objects as well as the software and hardware environment in which these digital objects are created and reside. They are essential not only to find and retrieve information and to understand/interpret it, but metadata can also increase the reliability, accessibility, and accountability of electronic resources. For example, the metadata component of an electronic resource can yield the information needed to recognize whether that resource can be trusted, or to ensure that intellectual property rights are protected.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Context informatie; Interoperability; Meta informatie; Preservation; Schema; Standaard; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eindverslag

~ https://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

Publicatie op internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/documents/erpaTraining-Marburg_BriefingPaper.pdf

Website ERPANET

~ http://www.erpanet.org

* **10669** ***Finding your scientific story by writing backwards***

D.J.S Montagnes en E.I Montagnes, Z.Yang

(Artikel) Published 13-okt-2022 / Marine Life Science & Technology, 2022. nr. 4 1-9

IMRaD structure

To succeed, a scientist must write well. Substantial guidance exists on writing papers that follow the classic Introduction, Methods, Results, and Discussion (IMRaD) structure. Here, we fill a critical gap in this pedagogical canon. We offer guidance on developing a good scientific story. This valuable - yet often poorly achieved - skill can increase the impact of a study and its likelihood of acceptance. A scientific story goes beyond presenting information. It is a cohesive narrative that engages the reader by presenting and solving a problem, with a beginning, middle, and end. To create this narrative structure, we urge writers to consider starting at the end of their study, starting with writing their main conclusions, which provide the basis of the Discussion, and then work backwards: Results → Methods → refine the Discussion → Introduction → Abstract → Title. In this brief and informal editorial, we offer guidance to a wide audience, ranging from upper-level undergraduates (who have just conducted their first research project) to senior scientists (who may benefit from re-thinking their approach to writing). To do so, we provide specific instruction, examples, and a guide to the literature on how to “write backwards”, linking scientific storytelling to the IMRaD structure.

Overige begrippen *IMRad; Introduction, Methods, Results, and Discussion; Schrijven; Scientific narrative; Scientific pedagogy; Scientific writing; Story telling; Verhalen vertellen; Writing; Writing structure.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

DOI
~ https://doi.org/10.1007/s42995-021-00120-z

* **9502** ***Fouten bij het inventariseren van archieven, bittere ervaringen door een examinator opgedaan***

drs. J. Fox

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1973. 77 (1973)
Lezing tijdens de studiedagen 1973

Inventariseren

Lezing over de fouten die gemaakt worden bij het inventariseren van archieven met een 14-tal uitgangspunten in de vorm stellingen waarmee wordt aangegeven hoe het wel moet.

Overige begrippen *Beschrijven; Ordenen; Ordenen en beschrijven; Toegankelijk maken.*

* **9895** ***Getting what you want, knowing what you have and keeping what you need.; Metadata in digital preservation***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) ERPANET, Marburg, 2003. Marburg, 3-5 September 2003

Preservation metadata

Metadata are for documents or other information resources as water is to human beings. Lack of water will lead to dehydration and malfunctioning. If there are insufficient metadata one can't find or understand information sources any more. These documents will then wither until they are forgotten and probably deleted. This (often) unintentional loss of information and knowledge may have significant and costly consequences for an organisation.

Participants from different communities met at this seminar to discuss issues to keep information sources valuable and viable as long as they are needed through the creation and management of adequate metadata.

These discussions grow even more pressing as the possibilities and needs for exchange of information increases, and the barriers among separate, previously isolated and independent domains fall away and interdisciplinary research and work flourish. The interconnectivity offered by the World Wide Web enables new opportunities for improved and more creative communication, collaboration across domains, the sharing of experiences and knowledge among individuals from different disciplines as well as the discovery of new ways to carry out activities and provide services. However, these benefits will only be possible if organisations and communities make a considerable effort in the area of information management and more specifically metadata management. Many initiatives already exist, but they need to become better coordinated and information about them disseminated.

The main conclusions and recommendations of the seminar were:
- Senior managers have to be (made) aware of the consequences if their organisations do nothing. They have to take responsibility and ensure that metadata management is an integral part of their business and information management. The emerging e-business and e-government environment and the organisational consequences of this new situation will require that information management and the metadata issues move to the centre of an organization's strategic management initiative.
- More international and cross-domain collaboration is needed to achieve better interoperability. Metadata registries represent one approach that will improve understanding and knowledge about the various initiatives in the different communities and countries. Furthermore registries help to document the meaning of the various metadata structures and content across time.
- The role of vendors in the management and preservation of metadata was highlighted. Vendors provide the software tools or systems to accommodate the needed metadata requirements and services. Until recently vendors have failed to become sufficiently involved in this area. In this respect XML was regarded as an important development, but one that is insufficient without the requisite software tools' and systems' development.
- Finally, the workshop participants called for more case studies focussed on metadata implementations. These case studies should provide us with better insight into practical experiences with the application of metadata sets, legal implications and/or impediment, the type and degree of the organisational change needed, possible new methods for implementing metadata management, and new requirements for systems development.

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Interoperability; Layer cake; Mapping; Metadata; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

Preservation metadata

Metadata are for documents or other information resources as water is to human beings. Lack of water will lead to dehydration and malfunctioning. If there are insufficient metadata one can't find or understand information sources any more. These documents will then wither until they are forgotten and probably deleted. This (often) unintentional loss of information and knowledge may have significant and costly consequences for an organisation.

Participants from different communities met at this seminar to discuss issues to keep information sources valuable and viable as long as they are needed through the creation and management of adequate metadata.

These discussions grow even more pressing as the possibilities and needs for exchange of information increases, and the barriers among separate, previously isolated and independent domains fall away and interdisciplinary research and work flourish. The interconnectivity offered by the World Wide Web enables new opportunities for improved and more creative communication, collaboration across domains, the sharing of experiences and knowledge among individuals from different disciplines as well as the discovery of new ways to carry out activities and provide services. However, these benefits will only be possible if organisations and communities make a considerable effort in the area of information management and more specifically metadata management. Many initiatives already exist, but they need to become better coordinated and information about them disseminated.

The main conclusions and recommendations of the seminar were:
- Senior managers have to be (made) aware of the consequences if their organisations do nothing. They have to take responsibility and ensure that metadata management is an integral part of their business and information management. The emerging e-business and e-government environment and the organisational consequences of this new situation will require that information management and the metadata issues move to the centre of an organization's strategic management initiative.
- More international and cross-domain collaboration is needed to achieve better interoperability. Metadata registries represent one approach that will improve understanding and knowledge about the various initiatives in the different communities and countries. Furthermore registries help to document the meaning of the various metadata structures and content across time.
- The role of vendors in the management and preservation of metadata was highlighted. Vendors provide the software tools or systems to accommodate the needed metadata requirements and services. Until recently vendors have failed to become sufficiently involved in this area. In this respect XML was regarded as an important development, but one that is insufficient without the requisite software tools' and systems' development.
- Finally, the workshop participants called for more case studies focussed on metadata implementations. These case studies should provide us with better insight into practical experiences with the application of metadata sets, legal implications and/or impediment, the type and degree of the organisational change needed, possible new methods for implementing metadata management, and new requirements for systems development.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Interoperability; Layer cake; Mapping; Metadata; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

* **5578** ***The good thing about standards is that there are so many of them! The Australian Experience with Metadata***

Andrew Wilson

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Standaard

There are a multitude of metadata standards out in the world, covering everything from data management to discovery and accessibility. How do we find out about the available standards? How do we choose the right one for our needs, and how do we know if we've made the right choice? This presentation will address the issue of metadata standards and why they are necessary if we want to implement viable metadata strategies. The presentation will then discuss some of the practical experiences we have had in Australia in choosing and implementing metadata standards for use in the Government sector.

Overige begrippen *AGLS; DIRKS; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl).*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Wilson.ppt

* **10202** ***Guidelines for the management of Research Data and Records; Model***

Geert-Jan van Bussel

(Referentiekader) versie 2 17-mrt-2016 / Amsterdam University op Applied Sciences, School of Economics and Management, Amsterdam, 2016.

Research data management

Model richtlijnen en uitgangspunten voor het beheer en behoud van research data. Ook toepasbaar op andere vormen van onderzoeksdata zoals datasets voor business intelligencce, datagestuurd werken, big data en open data

Overige begrippen *Archiveren; Big data; Datagestuurd werken; Dataset; Onderzoeksdata; Open data; RDM; Records Management; Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site VVDS

~ https://vbds.nl

Zie ook (google schema)

~ https://developers.google.com/search/docs/data-types/dataset

Zie ook (schema.org)

~ https://schema.org/Dataset

Zie ook hier

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/model-guidelines-management-research-data-and-records

* **10532** ***Hermeneutics; Facts and interpretation in the age of information***

John D. Caputo

(Publicatie) Penguin Books Ltd, 2017. ISBN 13: 9780241308417

Hermeneutiek

Is anything ever not an interpretation? Does interpretation go all the way down? Is there such a thing as a pure fact that is interpretation-free? If not, how are we supposed to know what to think and do? These tantalizing questions are tackled by renowned American thinker John D. Caputo in this wide-reaching exploration of what the traditional term 'hermeneutics' can mean in a postmodern, twenty-first century world. As a contemporary of Derrida's and longstanding champion of rethinking the disciplines of theology and philosophy, for decades Caputo has been forming alliances across disciplines and drawing in readers with his compelling approach to what he calls radical hermeneutics. In this new introduction, drawing upon a range of thinkers from Heidegger to the Parisian 1968ers and beyond, he raises a series of probing questions about the challenges of life in the postmodern and maybe soon to be 'post-human' world.'

Overige begrippen *Desinformatie; Feit; Fictie; Informatie; Interpreteren; Waarnemen.*

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

** **10676** ***Hoofdlijnen van de geschiedenis en organisatie van het archiefwezen***

B. Woelderink

(Publicatie) Rijkarchiefschool, Den Haag, 1972. Tweede bewerkte uitgave

Archiefwezen

Een schets van de geschiedenis van het archiefwezen in Nederland en andere landen met een uitgebreid literatuuroverzicht.

Overige begrippen *Archiefbewaarplaats; Archiefdienst; Archivaris; Opleiding; Wetgeving.*

* **7866** ***ICT landschapsfoto onmisbaar voor besluitvorming***

Matthijs Maat en Jochem Schulenklopper, Gert Florijn

(Artikel) Automatisering Gids 10-aug-2007.

Overzicht

Een ICT-landschapsfoto legt de essentie vast van een ICT-landschap en vervangt een ordner met documenten. Een dergelijke foto levert verrassende inzichten op en is van grote betekenis voor beslissers. De bestaande modelleertalen schieten vaak ernstig te kort.

ICT-landschapsfotografie is een aanpak om de essentie van een ICT-landschap te beschrijven om daarmee besluitvorming te ondersteunen. Een ICT-landschapsfoto is een momentopname van aspecten van het ICTlandschap, met een bepaald doel en voor een bepaalde doelgroep. De onderhoudbaarheid van de foto is van ondergeschikt belang; bij veranderingen kan snel een nieuwe foto worden gemaakt. Een ICT-landschapsfoto legt nadruk op overzicht in plaats van details, op het bieden van inzicht in essentiële aspecten in plaats van alle mogelijke aspecten en op het weergeven van de samenhang tussen die aspecten.
Hoewel geen recept bestaat voor een goede foto, bestaan er wel terugkerende elementen. Om overzicht te bieden geven ICT-landschapsfoto's meestal applicaties, koppelingen en de onderliggende technologieën weer. Ook het intern en extern gebruik van het ICT-landschap is belangrijk. Daarnaast beschrijven ICT-landschapsfoto's soms specifieke onderwerpen zoals hoe bedrijfsprocessen applicaties gebruiken (of juist niet) of hoe de infrastructuur onder het applicatielandschap is ingericht.

Overige begrippen *Afbeelding; Archievenoverzicht; Data-atlas; DSP; Inventaris; Modelleertaal; Structuurplan informatiebeheer; Weergave.*

* **9912** ***IEEE Standard for Software User Documentation***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) versie 20-dec-2001 / The Institute of Electrical and Electronics Engineers, New York, 2001.

Documentatie

Two factors motivated the original development of this standard in 1987: the concern of the software user communities over the poor quality of much user documentation, and a need for requirements expressed by producers of documentation. Since its adoption, IEEE Std 1063-1987 has seen wide use in the preparation of printed user manuals and has contributed to improvements in documentation quality.

Because of the prevalence of online help and user documentation in electronic formats, the standard has been completely revised to address both printed and electronic user documentation.

User documentation that conforms to this standard will also conform with the requirements of a user documentation description as prescribed by IEEE/EIA 12207.1-1997. In particular, the requirements of subclauses 5.1 and 6.30 of that standard would be satisfied.

At the start of documentation planning, the software, its user interfaces, and the tasks that users perform with the software should be identified. Successful user documentation is the result of proper audience identification,

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

thoughtful software and document design, and good writing style, in addition to the structure, content, and format requirements addressed by this standard. The ultimate test of software user documentation is that it is easily usable by its intended audience for its intended purpose.

Overige begrippen *IEEE Std 1063-2001; Software user documentation.*

* **3602** ***Inspectie bekent leugen; Baas werd fout voorgelicht in WOB-procedure Trouw***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw 1-feb-2001.

Vernietiging

De Inspectie Cultuurbezit geeft toe gelogen te hebben tegen de eigen baas, de secretaris-generaal van het ministerie van OCW. Dat bleek tijdens een hoorzitting in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB).

Trouw wilde elektronische versies hebben van rapporten, de inspectie had beweerd dat deze niet meer bestonden. Het blijkt nu dat de bestanden zich bevinden in de computers van de betrokken inspecteurs.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Dubbelen; Duurzaamheid; Informatieve waarde; Openbaarheid; Toegankelijkheid; Versie; Waarderen.*

* **7093** ***The Intellectual Foundation of Information Organization***

Elaine Svenonius

(Publicatie) Cambridge MA: MIT Press. (Digital Libraries and Electronic Publishing), 2001. ISBN 0-262-19433-3

Informatiestructuur

In this book, information organization means bibliographic organization. The first half of the book discusses the objectives of organization, the character of the objects to be organized, the main devices used to organize, and the principles governing the selection and application of organizing devices. The objects to be organized are bibliographic entities: works and their appearances as documents. The primary organizing device is description using special bibliographic languages, which can be analyzed in terms of vocabulary, semantics, syntax, and pragmatics (terms, meanings, combinations of terms, language application rules). The second half discusses the languages used for organization: work languages, document languages, and subject languages. Work and document languages get a chapter each, subject languages get three chapters (vocabulary, semantics, syntax, but, strikingly, no pragmatics). The aim of the work is to synthesize a body of knowledge that has been developed in the (largely) Anglo-American tradition of library cataloging over the past 150 years: not a summary or outline of codes and thesauri and classification schemes but, rather, a survey of problems to be solved and alternative means of solution. For instance, half of chapter nine concerns the problem of multiple meaning in subject description languages and reviews the alternative ways of disambiguation (e.g., domain specification, parenthetical qualifiers, scope notes, hierarchical displays). This is the kind of information that is of interest far beyond the library, and the book aims to be of interest and use not only to the theorist of bibliographic organization, but also to the designers of information systems generally.

Overige begrippen *Bibliografie; Bibliotheek; Catalogus; Definiering; EAC; Index; Kennismanagement; OAI; Ontologie; Semantiek; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Review

~ http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/crljournal/backissues2001b/march01/svenoniusbook.htm

Review (Dlib)

~ http://www.dlib.org/dlib/january01/01bookreview.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

* **9964** ***Inventaris van de archieven van de gemeente Idaarderadeel, 1479-1983***

Alexander Tuinhout

(Publicatie) Gemeente leeuwarden en Provincie Fryslân, Leeuwarden, 2015.

Inventaris

De inleiding op deze inventaris in vier delen bevat in hoofdstuk 3 een uitgebreide beschouwing over de bij deze gemeente toegepaste ordeningssystemen, de archieven in deze gemeente en de verantwoording van de bewerking daarvan.

Overige begrippen *Bloemendaalse stelsel; Ordeningsstelsel; Registratuurstelsel.*

* **9503** ***Inventariseren een moeilijk vak?***

drs. G.J. Mentink

(Lezing / oratie / college) Nederlands Archievenblad, 1973. 77 (1973)
Lezing tijdens de studiedagen 1973

Inventariseren

Wat is nou ordenen en beschrijven, een uiteenzetting.

Overige begrippen *Beschrijven; Ordenen; Ordenen en beschrijven; Toegankelijk maken.*

** **7434** ***ISAAR(CPF): Internationale Norm voor Archivistische Geautoriseerde Beschrijvingen van Organisaties, Personen en Families***

Peter Heyrman en Erika Hokke, Peter Horsman, Marc Nelissen, Willem Vanneste

(Referentiekader) Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen / Archiefschool, Antwerpen / Leuven / Amsterdam, 2006. Vertaling van de tweede uitgave

ISAAR(cpf)

Internationale Norm voor Archivistische Geautoriseerde Beschrijvingen van Organisaties, Personen en Families. (tweede editie).

Standaard van de International Council of Archives (ICA) voor het beschrijven van archiefvormers.

Deze archivistische standaard geeft aan met welke kenmerken een archiefvormende instelling te beschrijven is.

Centraal staat het op een gestandaardiseerden manier vastleggen van de context waarbinnen archiefbescheiden zijn ontstaan. Het is te beschouwen als een invulling van het contextgedeelte van ISAD(g).

Het bevat de basis elementen die ook in een overzicht ex artikel 3 van de Regeling geordende en toegankelijke staat moeten worden opgenomen.

EInd april 2006 is een Nederlandse vertaling beschikbaar gekomen. Deze is samengesteld door de VVBAD en de Nederlandse Archiefschool.

Overige begrippen *Context; ISAD(g); Structuurplan informatiebeheer; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Achtergrondinformatie over ISAAR

~ http://www.vvbad.be/04_afdelingen/AHD/isaar_norm.html

ISAAR(cpf) op de site van de ICA

~ http://www.ica.org/en/node/30230

Nederlandse vertaling

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

~ http://www.ica.org/en/node/30652

Pagina over ISAAR bij de VVBAD

~ http://www.vvbad.be/00a_home/frameset.htm?http://www.vvbad.be/isaar.html

Website archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl

** **10668** ***Koninklijk besluit van 4 September 1823, no. 7,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Vastgesteld 4-sep-1823 / Staatssecretarie, Brussel, 1823.

Administratieve organisatie

Regeling waarbij de inrichting van de ambtelijke organisatie en de vorming van het archief (het geheel van informatiehuishouding) inclusief ordeningsstelsel (Verbaalstelsel 1823) werd vastgesteld,

De ambtelijke organisatie moest per 1 januari 1824 zo ingericht zijn (art LI)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefstelsel; Archiefvorming; Archivistiek; Bureaucraat; CIO; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Ordeningsstelsel; Registratuur; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823.*

* **10673** ***Learning to organize digital information***

Jaap Walhout

(Proefschrift) Gepubliceerd 26-okt-2018 / © copyright Jaap Walhout, Maastricht, 2018.

Informatiewijsheid

Wanneer je 25 jaar geleden tieners de huiswerkopdracht had gegeven om erachter te komen hoe veranderingen in onze manier van lezen de opwarming van de aarde kan verminderen of op welke wijze de emancipatie de afgelopen eeuw zich heeft ontwikkeld, dan zouden ze geprobeerd hebben om erover na te denken, het aan iemand te vragen of in encyclopedieën (in boek vorm) te kijken voor een antwoord. Tegenwoordig is het antwoord op dezelfde opdrachten slechts een paar klikken verwijderd. Het vinden van de gevraagde informatie op internet brengt echter verschillende uitdagingen met zich mee. Leerlingen weten bijvoorbeeld vaak niet hoe ze een geschikte zoekopdracht moeten formuleren, hoe ze de validiteit van websites moeten beoordelen, of hoe ze de bronnen kritisch kunnen bekijken. In plaats daarvan wordt de keuze voor het openen van een website voornamelijk bepaald door de titel of samenvatting van de website. Deze acties maken deel uit van Information Problem Solving (IPS).

Het IPS-concept wordt gedefinieerd als een combinatie van vaardigheden die nodig zijn voor toegang tot en gebruik van informatie (Brand-Gruwel, Wopereis, & Walraven, 2009). Het IPS-proces bestaat uit het definiëren van het informatieprobleem, het zoeken naar informatie, het selecteren van informatie, het verwerken van informatie en het presenteren van informatie. Meestal schakelen studenten tussen deze verschillende vaardigheden. Naast het weloverwogen zoeken naar informatie, stuiten studenten ook vaak per ongeluk op nieuwe informatie op internet. Of het nu het resultaat is van een doelbewust zoekproces of het onbedoeld tegenkomen van nieuwe informatie, studenten moeten beslissen wat ze willen doen met de informatie die ze nuttig vinden en later opnieuw willen kunnen bekijken. De noodzaak voor toegang tot eerder gevonden informatie is ook gerelateerd aan het doel van het zoeken naar informatie. Bij het oplossen van een complexer probleem waarbij informatie moet worden vergeleken met eerder gevonden informatie of wanneer informatie in de loop van de tijd wordt verzameld, is het belangrijk dat de informatie toegankelijk blijft.

Voorbeelden van dergelijke complexe problemen zijn het verzamelen van informatie over hoe om te gaan met een chronische ziekte of het verzamelen van informatie over de gevolgen van het broeikaseffect voor een tv-documentaire. Voor veel jongeren is het lastig om dergelijke (complexe) informatieproblemen op te lossen. In hedendaags onderzoek naar IPS-vaardigheden heeft het aspect van bewaren en ordenen van informatie echter weinig aandacht gekregen.

Het belangrijkste doel van dit proefschrift is om deze lacune in het wetenschappelijk onderzoek op te vullen. Dit proefschrift onderzoekt manieren waarop mensen, en studenten in het bijzonder, kunnen worden ondersteund bij het opslaan en organiseren van interessante informatie van internet voor het oplossen van complexe

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

informatieproblemen. De belangrijkste vragen zijn: (1) is het beter om mensen met een hiërarchisch of tagging-systeem te ondersteunen en (2) is het ondersteunen met een vooraf bepaald classificatieschema voordelig voor het ordenen van bronnen; (3) in welke mate heeft taakcomplexiteit invloed op de taakprestatie en (4) is er interactie met voorkennis?

De eerste studie is in hoofdstuk 2 beschreven en richt zich op de relatie tussen taakcomplexiteit en zoekgedrag. De evaluatie van informatie tijdens de verschillende stadia van het IPS-proces begint al bij het proberen om het juiste zoekresultaat op een resultatenpagina van een zoekmachine (SERP) te selecteren. In deze studie is de invloed van taakcomplexiteit op de formulering van zoekopdrachten, de evaluatie van zoekresultaten en taakprestaties onderzocht gebruik makend van een ‘within-subjects’ onderzoeksontwerp.
Taakprestaties werden gemeten aan de hand van de nauwkeurigheid van het antwoord en de uitvoeringstijd. De deelnemers voerden drie zoektaken uit: een feiten opdracht, een oorzaak-gevolg opdracht en een zoekopdracht over een controversieel onderwerp.
Om de complexiteit van elke taak te beoordelen, is het beoordelingskader van taakkenmerken van Mosenthal (1998) gebruikt. Dit beoordelingskader bestaat uit drie verschillende dimensies: type gevraagde informatie, type overeenkomst en aannemelijkheid van afleiders. Tijdens het daadwerkelijke experiment konden de deelnemers zonder enige beperking of tijdslimiet op internet zoeken. Hun perceptuele zoekprocessen werden gemeten met een combinatie van logbestanden, eye-tracking gegevens, antwoordformulieren en hardop-denkprotocollen.

Terwijl de studie in hoofdstuk 2 het zoekproces behandelt bij het vrij zoeken van informatie op internet, bekijkt het onderzoek in hoofdstuk 3 het zoeken binnen een gegeven verzameling van informatiebronnen. In dit onderzoek wordt van twee verschillende manieren om door zo’n verzameling heen te navigeren, bekeken hoe de taakprestaties en het navigatiegedrag beïnvloed worden. Lange tijd waren navigatiestructuren hiërarchisch van aard (dat wil zeggen: het volgen van een mappenstructuur). Enig tijd geleden zijn ‘tagclouds’ geïntroduceerd om door grote verzamelingen informatie te kunnen navigeren. Een ‘tagcloud’ is een visuele weergave van sleutelwoorden die de inhoud van bijvoorbeeld een website beschrijven. ‘Tagclouds’ worden als flexibeler beschouwd en geven een betere beschrijving van de inhoud. Hoewel eerder onderzoek verschillende soorten navigatie-ondersteuning uitgebreid heeft vergeleken, zijn er maar weinig studies die hiërarchische structuren rechtstreeks vergelijken met ‘tagclouds’. In deze studie is het effect van een navigatiemechanisme, taakcomplexiteit en het geslacht van de deelnemers op navigatiegedrag, visuele verwerking van het navigatiemechanisme en taakprestaties onderzocht. Om deze effecten te bestuderen, zijn twee vrijwel identieke omgevingen geconstrueerd. Het enige aspect waarin deze omgevingen verschilden, was het type navigatie ondersteuning: een hiërarchisch menu of een ‘tagcloud’. Een dergelijke verzameling van informatie zoals gebruikt in hoofdstuk 3 wordt samengesteld tijdens het zoeken naar informatie. Bij het tegenkomen van nuttige informatie worden studenten geconfronteerd met de vraag hoe ze die informatie moeten bewaren, zodat ze deze op een later tijdstip kunnen gebruiken.

De studie in hoofdstuk 4 combineerde verschillende aspecten van de eerste twee onderzoeken. Net als in de eerste studie ontvingen deelnemers een zoekopdracht waarvoor ze informatie over een bepaald onderwerp (obesitas) verzamelden. Ze werden gevraagd om de informatie die ze nuttig achtten op te slaan met een bookmarktool waarin ze een hiërarchische structuur of een ‘tagcloud’ gebruikten om de informatie op te slaan en te ordenen (zoals in het tweede hoofdstuk). Naast het effect van het structureringstype (hierarchisch
versus ‘tagcloud’) is ook onderzocht of dit opslagproces gemakkelijker is wanneer studenten een al bestaand classificatieschema ontvangen versus wanneer ze een dergelijk schema zelf bouwen tijdens het zoeken. Zo is onderzocht hoe een gegeven classificatieschema versus geen classificatie ondersteuning binnen de twee structureringstypen invloed heeft op het bookmarkgedrag en hoe deze twee factoren kunnen interacteren met voorkennis.

Hoofdstuk 5 presenteert een vervolgstudie van hoofdstuk 4. In deze studie is gekozen om ons alleen te richten op het tagging-systeem. Hierdoor kon het effect van ondersteuning met een classificatieschema beter worden geïsoleerd. Het doel van deze studie was om te bepalen in hoeverre het aanbieden van een classificatieschema invloed heeft op ervaren moeilijkheid van de taak, tag-gedrag en hoe deelnemers de gegeven bookmarktool hebben gebruikt. In deze studie ontvingen de deelnemers een zoekopdracht over het broeikaseffect. Ze moesten de nuttige informatie opslaan met een bookmarktool. De deelnemers werden willekeurig aan twee condities toegewezen: de experimentele groep kreeg ondersteuning met een door experts gedefinieerd classificatieschema, de andere groep ontving geen classificatieondersteuning en moest tijdens het uitvoeren van de opdracht zelf een classificatieschema opstellen. Het door deskundigen gedefinieerde classificatieschema werd geconstrueerd met behulp van een Delphi-procedure.

Elk van deze hoofdstukken ging in op één of meer van de in totaal vier onderzoekthema's van dit proefschrift. Het eerste onderzoeksthema betreft de invloed van taakcomplexiteit op het oplossen van een informatieprobleem. Dit onderwerp komt in de hoofdstukken 2 en 3 aan de orde. Beide studies vonden dat deelnemers minder correcte antwoorden gaven voor moeilijkere taken en bevestigden dus de bevindingen van een groot aantal eerdere

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

onderzoeken. Bovendien had taakcomplexiteit ook invloed op taakgedragsmetingen. Een toename in taakcomplexiteit van een eenvoudige feiten-zoekopdracht naar een meer complexe zoekopdracht leidde tot een toename van de tijd om de opdracht op te lossen en een afname van de browse-activiteit. Echter zoals uit de eerste studie bleek, is de relatie tussen taakcomplexiteit en verschillende metingen niet lineair.
Wanneer een taak te complex wordt, wordt geen verdere toename in tijd waargenomen en neemt het aantal zoekopdrachten af. Hoewel deze twee studies de relatie tussen taakcomplexiteit en taakprestaties bevestigden, toonden ze ook aan dat er enkele nuances zijn in deze relatie. Bovendien werd de invloed van het structureringstype bestudeerd in de hoofdstukken 3 en 4. Zoals in beide hoofdstukken is vermeld, was informatie traditioneel hiërarchisch georganiseerd, wat verschillende beperkingen heeft met betrekking tot flexibiliteit en vindbaarheid. De studies in hoofdstukken 3 en 4 vergeleken de hiërarchische en de tagging-aanpak op twee aspecten van het oplossen van informatieproblemen: het hergebruik van informatie (hoofdstuk 3) en het opslaan en organiseren van informatie (hoofdstuk 4). Beide onderzoeken hebben aangetoond dat geen van de twee systemen voor het organiseren van informatie als beter dan de ander kan worden beschouwd. Een nadeel van het tagging-systeem was dat de deelnemers er nauwelijks ervaring mee hadden.
Hoewel mensen een voorkeur voor tags uiten wanneer er expliciet naar wordt gevraagd, vallen ze in hun daadwerkelijke gedrag terug op het gebruik van een hiërarchisch systeem. Het leren van iets nieuws vergt inspanning en dus vertrouwen ze op het systeem waar ze al aan gewend zijn. Niettemin presteerden de deelnemers aan beide onderzoeken die een tagging-systeem gebruikten niet slechter in vergelijking met deelnemers die een hierarchisch systeem gebruikten. Er kan daarom worden verondersteld dat ervaring met tagging de tot nu toe getrokken conclusies zouden kunnen veranderen.
In de hoofdstukken 4 en 5 werd de invloed van het ondersteunen van studenten met een classificatieschema onderzocht. Voorkennis hebben over een onderwerp is een voordeel bij het oplossen van gerelateerde informatieproblemen. Voorkennis van experts is gestructureerd in goed ontwikkelde cognitieve schema's, die worden gebruikt om nieuwe informatie te vergelijken met wat al bekend is. Dientengevolge kunnen experts nieuwe informatie veel gemakkelijker verwerken dan beginners aangezien laatstgenoemden niet over zulke goed ontwikkelde interne kennisstructuren beschikken.
Een van de meest belangrijke effecten in beide studies was dat deelnemers die ondersteuning kregen met een classificatieschema ook meer tags gebruikten die al aanwezig waren in hun eerdere vastgelegde kennisstructuren van de pre-test. Op basis van het classificatieschema konden deelnemers bekende concepten herkennen en die relateren aan de informatie die ze wilden opslaan en ordenen. Bovendien leidde de ondersteuning met een classificatieschema ertoe dat vaker gebruik werd gemaakt van classificaties en een meer gericht gebruik van classificatie-trefwoorden.

Overige begrippen *Bewaren; Classificatieschema; Context; Digitale vaardigheid; Hergebruik; Informatievaardigheid; Information problem solving; IPS; IPS-proces; Navigeren; Onderzoek; Ordenen; Structureren; Tagcloud; Tagging; Vinden; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift (PDF)

~ https://research.ou.nl/ws/files/9110530/E_book_Dissertatie_Jaap_Walhout.pdf

Proefschrift informatie

~ https://research.ou.nl/en/publications/learning-to-organize-digital-information-2

* **9765** ***Leidraad bij de lessen in het ordenen en beschrijven van archieven***

H. Bordewijk en P.J Horsman

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1983. Geheel herziene editie

Ordenen en beschrijven

Gaat uit van de bij de lessen aan de Rijksarchiefschool gevolgde systematiek, waarin eerst de verschillende onderdelen van de beschrijving van archiefstukken, vervolgens het met behulp van de vervaardigde fiches ineenzetten van de inventaris worden behandeld.

Overige begrippen *Archief; Beschrijven; Fiche; Inventaris; Ordenen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

** **5570** ***Metadata in a nutshell***

Michael Day

(Publicatie) UKOLN: the UK Office for Library and Information Networking, University of Bath, UK, Bath UK, 2001. [Draft of an article published in Information Europe 6(2), Summer 2001, p. 11. Information Europe is the quarterly magazine of EBLIDA (the European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)].

Metadata

Metadata is sometimes defined literally as 'data about data,' but the term is normally understood to mean structured data about resources that can be used to help support a wide range of operations. These might include, for example, resource description and discovery, the management of information resources and their long-term preservation.

Overige begrippen *Meta informatie; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ukoln.ac.uk/metadata/publications/nutshell/

UKOLN en Metadata

~ http://www.ukoln.ac.uk/metadata/

Website UKOLN

~ http://www.ukoln.ac.uk/

** **8154** ***MoReq2, Model requirements for the management of electronic records; Appendix 9 to the Moreq2 specification: Metadata model***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Office for Official Publications of the European Communities, Bruxelles- Luxembourg, 2008.
Version 1.0
February 2008,
Update and extension, 2008

MoReq2

The MoReq2 metadata model has two, closely related, purposes:
¨ to define the metadata needed to allow exchange of records between ERMSs with no loss of MoReq2-related mandatory functionality, subject to the following exclusions below;
¨ to define such metadata sufficiently to allow the production development and use of a MoReq2 XML schema.

This metadata model includes the metadata necessary to define the user access rights model.
However, this aspect of the metadata model has the following limitations:
¨ User identities are not generally transportable between systems, and so cannot be meaningfully included here;
¨ It does not include a scheme to represent the different functions for which access can be granted or denied, as this is not transportable between systems (that is, it does not model the access control matrix in section 13.4);
¨ It does model the security categories and other requirements of the optional section 10.13.

Due to its focus on records, the metadata model does not include metadata for documents that are not considered records. Metadata for documents can easily be added to this model, preferably by using the records metadata as a basis and supplementing it with document-specific elements (in particular those related to version control and checkout/check/in).

The metadata model is described in terms of a minimum set of metadata 'elements'. These 'elements' are those that the ERMS must be able to export, import, and process. An 'elements', referred to as 'field' in the past, is the variable used to hold a metadata 'value'.

Overige begrippen *Metadata; Metadatamodel; Metadataschema; MoReq; NEN-ISO 23081-1:2006; Records management metadata; RMA; RMS; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Het model op internet

~ http://www.cornwell.co.uk/moreq2/MoReq2_appendix_9_v1.0.pdf

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/moreq2-model-requirements-management-electronic-records-appendix-9-moreq2 specification

** 7333 ***NEN-ISO 23081-1:2006 en . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief -; Deel 1: Principles***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2006. Publicatiedatum 01-02-2006
Registratiedatum 22-02-2006

NEN-ISO 23081-1:2006

Dit onderdeel van ISO 23081 beschrijft de uitgangspunten die records management metadata ondersteunen en reguleren. Deze uitgangpunten zijn van toepassing op
- archiefbescheiden en de bijbehorende metadata
- alle processen die daar betrekking op hebben
- alle systemen waar deze bescheiden en metadata in voorkomen
- elke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van deze bescheiden.

In het Engels:

Information and documentation - Records management processes - Metadata for records - Part 1: Principles

This part of ISO 23081 covers the principles that underpin and govern records management metadata. These principles apply through time to: - records and their metadata; - all processes that affect them; - any system in which they reside; - any organization that is responsible for their management.

Overige begrippen *Archivistische metadata; ISO/TS 23081-1-2004(E); Metadata; Metadataschema; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006 en; Schema; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2006

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=217962&searzoek_shp

Op de site Standards Australia

~ https://committees.standards.org.au/COMMITTEES/IT-021/N0001/ISO_23081-1_2006.pdf

Standards Australia

~ http://www.standards.org.au/

** 8884 ***NEN-ISO 23081-1:2006 nl. Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement; Deel 1: Principes***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2009. Publicatiedatum 01-02-2006
Registratiedatum 22-02-2006
Vertaling van NEN-ISO 23081-1:2006 en

NEN-ISO 23081-1:2006

Dit deel van ISO 23081 behandelt de principes die metagegevens ten behoeve van informatie- en archiefmanagement schragen en bepalen. Deze principes zijn door de tijd van toepassing op: - archiefbescheiden en de bijbehorende metagegevens; - alle processen die hierop van invloed zijn; - elk systeem waarin ze huizen; - elke organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van deze archiefbescheiden.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Overige begrippen *Archivistische metadata; Metadata; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081; NEN-ISO 23081-1:2006 en; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Records management metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2006

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=279902

** **8886** ***NEN-ISO 23081-2 (en) . Informatie en documentatie - Archiefbeheerprocessen - Meta-informatie voor archief - en informatiemanagement; Deel 2: Conceptueel en implementatievraagstukken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2009. Publicatiedatum: 01-07-2009 / Nederlandse norm

NEN-ISO 23081-2:2009 (en)

This part of ISO 23081 establishes a framework for defining metadata elements consistent with the principles and implementation considerations outlined in ISO 23081-1. The purpose of this framework is to enable standardized description of records and critical contextual entities for records, provide common understanding of fixed points of aggregation to enable interoperability of records and information relevant to records between organizational systems, and enable reuse and standardization of metadata for managing records over time, space and across applications. It further identifies some of the critical decision points that need to be addressed and documented to enable implementation of metadata for managing records. It aims to identify the issues that need to be addressed in implementing metadata for managing records, identify and explain the various options for addressing the issues, and identify various paths for making decisions and choosing options in implementing metadata for managing records.

Overige begrippen *Archivistische metadata; Metadata; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN ISO 23081; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); NPR-ISO/TS 23081-2:2007; Records management metadata.*

Transaction

The smallest unit of business activity.

Overige begrippen *Activity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NEN-ISO 23081-1:2009

~ http://www2.nen.nl/nen/servlet/dispatcher.Dispatcher?id=BIBLIOGRAFISCHEGEGEVENS&contentID=279969

* **9875** ***Normblad archiefinventaris***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-jun-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Archiefinventaris

Dit normblad beschrijft de specificaties van een archiefinventaris zoals deze wordt opgeleverd als toegang op een archief dat voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor het vervaardigen van inventarissen van de archieven van het rijk door Doc-Direkt.
Het bewerken van een archief en het opstellen van een inventaris is maatwerk, binnen de kaders van dit normblad. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullende maatwerkafspraken vast in het beslisdocument In het beslisdocument wordt ook vastgelegd of en in hoeverre van de specificaties wordt afgeweken. Bij archiefinventarissen bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Normering; Toegang; Toegankelijkheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgBlMg2FNa07RES94ec0oVb0uT6J8QcFM7Dn4zIHz32lovlKqVIP3n5ted6ae5bC4K1S1rzYgVPCTy0/Normblad_Archiefinventaris_versie_22_31032015_voor_BREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.2

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_archiefinventaris_versie_2.2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

* **9876** ***Normblad materiële staat***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-aug-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Materiele staat

Deze norm beschrijft de eisen die worden gesteld aan de materiële staat van archieven die voor overbrenging in aanmerking komen. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor de materiële verzorging van archieven van het rijk die voor blijvende bewaring in aanmerking komen.
De norm is van toepassing op alle archieven van de zorgdragers van het Rijk. Uit oogpunt van behoud kan het in specifieke gevallen noodzakelijk zijn van de norm af te wijken. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullend maatwerkafspraken vast in het beslisdocument. Bij archieven bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Behoud; Normering; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgCw7RCRjggz1kofiPDJ-I9sf8X2*TyFsLdIcYSlhYBdK4tOHpE**BNx2ryenfY2DxluKrgqeqHNtz7w/NORMBLADMATERILESTAATVERSIE2voorBREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.0

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_materiele_staat_versie_2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

* **2693** ***Onjuiste keuzes door gebrek aan metagegevens; Ovum plaatst kanttekeningen bij hoge verwachtingen XML***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids 14-jan-2000.

Metagegevens

Het bijeenbrengen van gegevens uit diverse hoeken van de organisatie staat in veel bedrijven hoog op de agenda. Maar volgen onderzoeksbureau Ovum wordt een cruciaal aspect daarbij nogal eens uit het oog verloren. Het betreft de zogeheten metadata, die herkomst en betekenis van de verzamelde gegevens vastleggen.

Overige begrippen *Context; DOM; DTD; Procesgebonden informatie; Structure; Waarderen; XML.*

* **10095** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 8: Veiligheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 5-jan-2017 / VPRO, 2017. Onzichtbaar Nederland - Veiligheid [20170105]

Veiligheid

De laatste aflevering laat de sporen in ons landschap van oorlog en verdediging zien. Het bombardement van

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Rotterdam heeft naast de verwoesting van de binnenstad ook veel blindgangers opgeleverd. Niet alleen van de Duitsers, maar ook van de geallieerden. Littekens diep onder de grond, maar de oorlog laat ook diepe littekens achter in de hoofden van veel mensen.

Sporen van oorlog zijn zelfs terug te vinden In de tuin van Janneke Ruijs in Sint Pancras waar honderden botten en schedels gevonden zijn afkomstig van de slag bij Vroonen. Een enorme middeleeuwse veldslag waarbij de Hollanders honderden West-Friezen op gruwelijke wijze om zeep hebben geholpen. Maar naast bommen en botten heeft de verdediging van ons land ook burchten, waterlinies en luchtwachttorens nagelaten. Van de luchtwachttorens staan er nog 19 in ons landschap verstopt.

De IJssellinie is in het geheim aangelegd. Pas in de jaren ’90 is bekend geworden hoe groot dit inundatie systeem is geweest. Zelfs de Tweede Kamer was niet volledig op de hoogte, terwijl de Russen alles al in kaart hadden gebracht. Spionage en camouflage zijn sinds de oorlog een steeds belangrijker wapen geworden.

De Duitsers hadden in de Tweede Wereldoorlog vliegveld Deelen op de Veluwe compleet gecamoufleerd, inclusief hangars en officiers woningen beschilderd als boerderijen. Dankzij spionage van het verzet zijn de geallieerden hier in 1943 achter gekomen en is het vliegveld plat gebombardeerd.We leven al een tijd in vrede maar de oorlog komt steeds dichterbij. De vijand wordt onzichtbaarder. Afluisteren, spionage en tracken raken steeds meer ingeburgerd om ons veilig te voelen. Hoe zullen we ons deze tijd over 30 jaar herinneren?

Overige begrippen *Defensie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/veiligheid.html

* **5315** ***Oriëntatie op een nieuw taal; UML ondergaat grote wijziging in versie 2.0***

René Krouwel

(Artikel) Computable 31-jan-2003.

UML

De wereld van objectorientatie staat aan de vooravond van UML 2.0. Het is de eerste 'major release' in de jonge geschiedenis van deze taal. Critici laten zich verschillend uit over UML 2.0. De meningen varieren van 'significante verbeteringen' tot blijvende inherente structurele inconsistenties'. Wat kunnen we verwachten van UML 2.0, en wat zijn de gevolgen voor de software industrie?

Voor het representeren van informatie wordt gebruik gemaakt van drie lagen:
1 Een semantisch model met de UML notaties
2 Een grafisch model met SVG notaties
3 Een intermediar tussen beide lagen in de vorm van XML MI

Overige begrippen *Documentatie; Metadata; Metataal; Objecttaal; Scalable Vector Graphics; SGV; Staat van baten en lasten; XML; XML metadata interchange; XML MI.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

www.celigent.com/omg/UMLrtf

~ http://www.celigent.com/omg/UMLrtf

www.UML.org

~ http://www.UML.org

www.UML.shl.com

~ http://www.UML.shl.com

www.UML-forum.com

~ http://www.UML-forum.com

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

www.w3.org/Grphics/SVG

~ http://www.w3.org/Grphics/SVG

* **4402** ***Ourobouros; .. of van lijn naar cirkel***

dr. G.J. van den Broek

(Lezing / oratie / college) Website RMC, Wassenaar, 2001. Lezing tijdens tweede RMC-conferentie in Wassenaar op 16 november 2001

Semiotiek

We zijn onderweg. Van lijn naar cirkel. Een van de meest fundamentele vragen überhaupt. Is het collectieve bestaan een circulaire beweging of evolueert de mensheid volgens een rechte lijn? De 'klassieke' archivaris zat als onderdeel van de rechte lijn aardig achteraan in het proces. Letterlijk en figuurlijk. Maar door de constante veranderingen die, gegeven de techniek, steeds sneller gaan moet de archivaris zich ook gaan bezinnen op zijn functie en positie. Niet alleen binnen de workflow, maar binnen de organisatie als geheel.

De semiotiek houdt zich bezig met de leer van de tekens. In feite dus ook met de manier waarop de werkelijkheid wordt afgebeeld en hoe wij haar vastleggen. Dat gaat zo lang goed als er enigheid bestaat over wat die werkelijkheid is. Maar juist die veronderstelling berust op een immer aanwezig misverstand.

De vraag die aanvankelijk gesteld werd 'Hoeveel manieren bestaan er om met de werkelijkheid om te gaan?' is eigenlijk simpel te beantwoorden, namelijk: zoveel als er mensen zijn. Iedereen interpreteert de wereld vanuit zijn individuele, unieke optiek. Die bril waarmee hij of zij de wereld in zich opneemt bestaat uit verschillende componenten waaronder een collectief bepaalde component. Het tijdsbeeld het sociaal maatschappelijk referentiekader zal min of meer gegeven zijn. Maar heden ten dage verandert dat alles zo snel. Het tempo is aardig opgevoerd; niet alleen door de techniek. Waar wij voor moeten waken is dat we de individuele, tijdsgebonden losse bouwstenen van het archief niet als heilig gaan beschouwen. Het gaat namelijk om de context. De afzonderlijk feiten zijn of worden pas informatie als je het op de juiste plek binnen de narratieve structuur weet te plaatsen. En die plaats is cruciaal om het document naar waarde te kunnen schatten. Dat dat waardeoordeel tijdsgebonden is, is niet ondenkbaar, sterker nog het is een gegeven. Referentiekaders, in individueel maar zeker ook in collectief opzicht, veranderen. De ogen die naar de werkelijkheid kijken en haar interpreteren nemen anders waar. Om nu de werkelijke waarde van het betrokken document vast te stellen moet je haar definiëren binnen en in relatie tot haar structuur. Het kan dan best zo zijn dat over een aantal jaren de concrete inhoud volledig veranderd is maar de informatie is, gegeven de structuur, behouden gebleven.

De rol van de eindgebruiker, al dan niet met behulp van een Records Manager 'nieuwe stijl' of de zogenaamde Informatiemakelaar, wordt veel prominenter. Hij moet zichzelf beter leren kennen en zijn informatiebehoefte nauwkeuriger formuleren. De contextuele structuur waarin de feiten zich presenteren zijn van een groter belang dan de feiten zelf. Die beelden en symbolen veranderen met de tijd en worden over 100 jaar anders ingevuld dan nu. Om het geheel niet uit zijn verband te rukken moeten de kenmerken van het document An sich niet als absoluut worden beschouwd. Het verhaal waar de elementen onderdeel van uitmaken is belangrijker. Beelden veranderen met de tijd. Waarom zijn er geen sprookjes meer ' in klassieke zin? We wilden de beelden vasthouden. Die hebben voor ons geen betekenis meer. Sprookjesinterpretatie, een vak apart. Welke betekenis hebben de beelden in die tijd gehad. Welke functie had het sprookje dus? Wie weet dat nou nog? Twee of zeven geitjes, een rood of een blauw kapje, het had ook groen mogen zijn, toch'?!

Kortom: de mens denkt en onthoudt in beelden en tekens. Die zijn niet absoluut maar tijdgebonden en bovendien individueel bepaald.
Een uiterst interessante en boeiende bijdrage. Ondersteunt met de nodige symboliek, die zeer toepasselijk gekozen was gezien het thema van de dag: DE VERANDERING. Het historische besef evolueert van het lineaire principe naar een circulaire interpretatie van de werkelijkheid. Symbool (= wanneer icoon niet langer vanzelfsprekend is maar berust op een collectieve afspraak) hiervoor is de slang die zichzelf in z'n staart bijt, een cirkel dus: Ourobouros. Geen lijn meer maar een cirkel, geen begin, geen eind. Geen moment om te zeggen: en daar houden we het vast. Je stopt de beweging en daarmee het eeuwige leven. Het sleutelwoord is 'interactief archiveren' - het proces zelf is het continue eindproduct.

Het is niet langer 'wat heb ik en wat kan ik daarmee; maar wat wil ik en hoe vind ik dat'. Bij die zoektocht is er plaats voor een professioneel helpende hand - de Records Manager, de verlichte archivist.

Waarom werkt Seemap? Je wordt geholpen in beelden te denken. Je weet de weg omdat je je de route kunt

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

herinneren die je gereden hebt. Daar dat prachtige huis en hier die rare winkel. Vaak weet je de straatnamen niet eens meer. Maar je hebt de plaatjes in je hoofd. Het merendeel van de mensen vindt de weg niet door de routebeschrijving uit zijn hoofd te leren. Ondanks het feit dat daar ongetwijfeld de juiste informatie in zal staan.

Overige begrippen *Context; Cultuur; Narratieve data; Narrativiteit; Taal; Taalteken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van RMC (linkrot 7 januari 2021)

~ http://www.rmconventie.nl/

Het verslag van de 16e november

~ https://web.archive.org/web/20030208093220/http:/www.rmconventie.nl/evenementen/congres_verslag.html

Het verslag van de 16e november (linkrot 7 januari 2021)

~ http://www.rmconventie.nl/evenementen/congres_verslag.html

* 5577 ***Preservation metadata initiatives: practicality, sustainability and interoperability***

Michael Day

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Preservation metadata

In recent years there have been a range of metadata specifications and frameworks developed to support digital preservation activities. These range from formats that are intended to be specific to certain types of resources (e.g., MPEG-7 for multimedia resources, VERS for electronic recordkeeping, etc.) to generic frameworks based on the information model defined by the Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS). Those specifications that exist have been developed from the perspective of a variety of different professional domains and world-views. The presentation will outline some of the problems that result from these differing perspectives of preservation metadata initiatives and will highlight selected issues related to their practical implementation and sustainability, and will note the growing importance of interoperability.

Overige begrippen *Interoperability; Metadata; MPEG-7; OAIS; Record keeping; Records Management; Sustainability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Day.ppt

* 5572 ***Preservation Metadata, OAIS and the bigger picture***

Steve Knight

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Preservation metadata

The National Library of New Zealand Te Puna Mätauranga o Aotearoa (NLNZ) has a legislative mandate for 'collecting, preserving, and protecting documents, particularly those relating to New Zealand, and making them accessible for all the people of New Zealand, in a manner consistent with their status as documentary heritage'. This mandate has been given a serious twist in a period of intense change brought about by the quantity of digital resources that must be managed and the knowledge that the rate at which we accumulate this material will dramatically increase year on year. The complexity of digital objects is a concern, as is the rising proportion that are "born digital" rather than as digital copies of analogue items from the Library's collections.
The Library has adopted an holistic approach to the long-term management of its digital assets. This presentation will look at the Library's work on preservation metadata, the need to move on from defining schemas to implementing schemas and attempt to place the work on preservation metadata in the context of the Library's overall response to the requirements of digital material.

Overige begrippen *Bibliotheek; Levenscyclus; Meta informatie; Metadata; OAIS.*

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Knight.ppt

* **10553** ***Records in contexts - Conceptual model***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) versie 22-jul-2021 / International Council on Archives, 2021. Consultation Draft v0.2 July 2021 Comments

Records in contexts

Since 2012, with members from fifteen countries, the EGAD has been developing the new standard for the description of records based on archival principles. In the course of its work it has taken into consideration critiques of current practices, established and emerging national conceptual models as well as the models of alied professional communities, and the opportunities presented by new and emerging communication technologies. The objective of the standard is to reconcile, integrate, and build on the four existing standards: General International Standard Archival Description (ISAD(G)); International Standard Archival Authority Records-Corporate Bodies, Persons, and Families (ISAAR(CPF)); International Standard Description of Functions (ISDF); and International Standard Description of Institutions with Archival Holdings (ISDIAH).

Overige begrippen *Conceptual model; General International Standard Archival Description; ICA-RiC; International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families; International Standard for Describing of Functions; International Standard for Institutions with Archival Holdings; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; Logic of archives; Logic of information; Model; Ontology; OWL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website ICA EGAD (Records in Contexts - Conceptual Model)

~ https://www.ica.org/en/records-in-contexts-conceptual-model

* **6701** ***Reizigers in de tijd; l9de-eeuwse autobiografen en hun strijd tegen het vergeten***

Jeroen Blaak

(Artikel) Spiegel Historiael, 2005. nummer 3/4 jaargang 40, maart - april 2005

Context

In de I9de eeuw begon een nieuw tijdsbesef te ontstaan. Men kreeg het gevoel te teven in een sterk veranderende wereld waarin het verleden een ver, vreemd land was geworden. Dit veranderd tijdsbesef zou wel eens de reden kunnen zijn dat in de 19e eeuw opeens zoveel mensen naar de pen grepen om hun eigen leven te beschrijven.

Overige begrippen *Egodocument; Historiciteit; Weblog.*

* **4212** ***SCHEMAS: greep krijgen op metadata; Europese projecten***

Rachel Heery

(Artikel) Informatie professional, 2001. juli / augustus 2001 , jrg 5, no. 7/8

Metadata

Diensten die informatie ontsluiten op het web zijn afhankelijk van metadata, de gestructureerde beschrijving van informatiebronnen. Met de ontwikkeling van talrijke nieuwe webdiensten komen er ook steeds meer nieuwe metadataschema's in omloop. Het doel van het SCHEMAS-project is aanbieders van diensten te ondersteunen bij de ontwikkeling van metadataschema's voor hun systemen.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Overige begrippen *DTD; EAD; Markup language; Metataal; Ontsluiting; RDF; Registry; Schema; Schema registry; Semantisch web; Standaard; Structuur; Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DESIRE metadata registry

~ http://desire.ukoln.ac.uk/registry/

Glossary

~ http://www.schemas-forum.org/related/glossary.html

Projectwebsite

~ http://www.schemas-forum.org

* **5573** ***(Scientific) Libraries and Digital Preservation: Why and How***

Heike Neuroth

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Preservation

Increasingly libraries are becoming responsible for indexing and preserving digital objects like books, online resources etc. They create metadata about these objects to provide online access via searching and browsing services. Since the digital world is evolving at a rapid pace libraries have to employ methods and concepts to guarantee long-term access to their holdings and to the relevant information their target group(s), e.g. the scientific community, relies on.
This talk will provide an overview on the very heterogenous types and formats which preserved documents might feature and will investigate developments and projects in this field. Key issues will be the different types of metadata, especially preservation metadata, to describe the whole life-cycle of a digital object. As no institution is able to preserve the cultural heritage on their own accord agreements on international standards and methods are in pressing need in order to share the knowledge on preservation and to develop redundant repositories.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Bibliotheek; Digital preservation; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Neuroth.ppt

* **3494** ***Scryption wil computertalen verzamelen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Computable 15-dec-2000.

Collectie

Het museum voor schriftelijke communicatie in Tilburg, het Scription, overweegt een Europees centrum hoeven oude computer talen op te richten.

Overige begrippen *Documentatie; Duurzaamheid; Software; Taal.*

* **5581** ***Searching electronic documents: The use of metadata within the Swedish Social Insurance Administration (SIA)***

Lars-Erik Hansen

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Metadata

Electronic documents must be marked to make it possible to find one document among many. How documents are

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

marked and what metadata should be included are thus significant to efficient searching and archiving. Several projects are ongoing at the National Social Insurance Board in Sweden that, in one way or another, have to do with managing electronic documents. They are striving to arrive at a common view of electronic formats and metadata. This presentation will describe the results of that effort.
In the discussion of metadata between the two document management projects (one on electronic case management of social insurance cases (CMS) and the other on electronic management of mainly administrative documents) and the Archiving Project, focus was on the following questions: What must SIA preserve? What format should SIA use? Why does SIA need metadata? What metadata are relevant to SIA?

Overige begrippen *CMS; ISAAR(cpf); ISAD(g); Meta informatie; Records Management; Standaard; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Hansen.ppt

* **5358** ***Semantische laag maakt zoeksysteem associatiever; XML-technologie Topic Maps helpt bij ontsluiting diverse diensten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Automatisering Gids 21-feb-2003.

Topic maps

Met Topic Maps kunnen organisaties hun informatie dynamisch in kaart brengen, zonder diep in hun systemen in te grijpen. Kennis is daardoor makkelijker vast te leggen, over te dragen en samen te voegen. Maar bovenal wordt zoeken daardoor een associatieve bezigheid.

Overige begrippen *Crosswalk; Documentair structuurplan; Kennismanagement; Mapping; Metadata; Ontologie; RDF; Structuurplan informatiebeheer; Taxonomie; XML; XML Topic Maps; XTM; Zoeksysteem.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

XML topic maps

~ http://www.topicmaps.org/

** **10663** ***Staatssecretarie en kabinet des konings onder Willem I***

J. Steur

(Artikel) Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden. Deel 84, 1968.

Administratie

In De Tijdgenoot van 1843 is een interessante schets opgenomen over de regeringspraktijk onder Willem I onder de titel: ‘Over het bestaan der centralisatie bij ons, en de middelen om dezelve te verbeteren’. De schrijver wijst erop, dat ook na de vestiging van het Koninkrijk ‘in alles de plooi van de Fransche administratie met de Fransche wetten behouden’ bleef, terwijl de met zeldzame werklust begaafde Koning ‘in den eigenlijken zin des woords het hoofd der administratie werd’ waardoor ‘zijne ministers, die hij alleen aan zich verantwoordelijk rekende, tot eenvoudige chefs de bureau verlaagd werden. In plaats, dat de Koning met zijne ministers zoude arbeiden, en het eigenlijke archief des Rijks in de bureaux der ministeriën zoude zijn, moesten de ministers aan den Koning steeds schriftelijk rapporten over alles indienen, en wanneer 's Konings beslissing genomen was, werd aan den minister weder schriftelijk antwoord gegeven, waarvan het oorspronkelijke in het archief der Staatssecretary bleef bewaard. De Koning moedigde het aan, dat men zich tot hem wendde, en daar hij zonder inlichting niet kon beslissen, werd eene apostillencorrespondentie gevormd, die dikwijls in het bespottelijke liep. Terwijl de Koning rondom in zijn Kabinet de draden van centralisatie vereenigd hield, waren de ministeriële departementen zoodanig ingerigt, dat zij 's Konings inzigten het beste konden dienen’.
De schrijver van genoemd artikel gaat ten slotte nog in op s' Konings ‘zeer bekrompen denkbeeld omtrent de

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

uitgebreidheid der Koninklijke magt', die tot uitdrukking kwam in de neiging van Willem I om 'alles wat niet bepaaldelijk aan den Koning door de grondwet ontnomen was', voor zich op te eisen. 'De Koninklijke magt won in uitgebreidheid, doch verloor in innerlijke kracht, totdat zij door eigene zwaarte in elkander stortte, en Willem I door de omstandigheden zelve genoodzaakt werd te abdiceren. Bij deze albemoeijing des Konings moest de Secretarij van Staat - een departement, dat, evenmin als een Kabinet des Konings in eenen constitutioneelen staat te huis hoort - zich al meer en meer uitbreiden, en vormde zich onmiddellijk rondom den Koning een bureau, waarin als in een brandpunt de geheele administratie des Koningrijks gecentraliseerd was'.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale bibliotheek der letteren

~ https://www.dbnl.org/tekst/_bij005196901_01/_bij005196901_01_0004.php

* **7956** ***De standaard (14); Premis: Datadictionary for Preservation Metadata***

Barbara Siernan

(Artikel) Informatie professional, 2007. nr 10

PREMIS

In 2005 verscheen de Data Dictionary for Preservation Metadata, uitgegeven door de PREMIS Working Group. Een beschrijving van de ontstaansgeschiedenis, onderdelen en toepassingen van deze recente metadataset.

Overige begrippen *Bibliotheek; Data dictionary; Digitale duurzaamheid; E-depot; Metadataset; METS; Preservation metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

E-depot KB

~ http://www.kb.nl/dnp/e-depot/e-depot.html

Implementing the PREMIS data dictionary: a survey of approaches

~ http://www.loc.gov/standards/premis/implementation-report-woodyard.pdf

Informatie over Premis

~ http://www.loc.gov/standards/premis/

* **3843** ***Systeem Linnaeus kraakt in zijn voegen; Taxonomie***

Sander Bekker

(Artikel) Trouw 13-apr-2001.

Classificatie

Biologen beraden zich op een nieuwe manier om de natuur te classificeren. Het oude systeem van Linnaeus zou niet meer voldoen, omdat het te zeer botst met de groeiende kennis over de evolutionaire verwantschap tussen organismen.

Het idee is om de natuur te classificeren op basis van hun evolutionaire achtergrond, de fylogenese. De nieuwe methode heet FyloCode.

Overige begrippen *Biologie; Evolutie; Fylogenese; Ordeningskenmerk; Taxonomie.*

* **8785** ***Towards a Framework for Standardising Recordkeeping Metadata: The Australian Recordkeeping Metadata Schema***

Sue McKemmish en Glenda Acland, Barbara Reed

(Artikel) Geraadpleegd 12-mei-2009 / Monash University, Victoria. Australie, 2000.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Metadata

In July 1999 the Australian Recordkeeping Metadata Schema (RKMS) was approved by its academic and industry steering group. The RKMS has inherited elements from and built on many other metadata standards associated with information management. It has also contributed to the development of subsequent sector specific recordkeeping metadata sets. The importance of the RKMS as a framework for mapping or reading other sets and also as a standardised set of metadata available for adoption in diverse implementation environments is now emerging. This paper explores the context of the Australian SPIRT1 Recordkeeping Metadata Project, and the conceptual models developed by the SPIRT Research Team as a framework for standardising and defining Recordkeeping Metadata. It then introduces the elements of the SPIRT Recordkeeping Metadata Schema and explores its functionality, before discussing implementation issues and future directions.

Overige begrippen *Metadataschema; NEN-ISO 23081-1:2006; NPR-ISO/TS 23081-2:2007; Recordkeeping metadataschema; Rkms.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/framewrk.html

** **10345** ***A Unified Framework of Five Principles for AI in Society***

Luciano Floridi en Josh Cowls

(Artikel) versie 1-nov-2019 / Harvard Data Science Review, 2019. 1(1)

Ethics

Artificial Intelligence (AI) is already having a major impact on society. As a result, many organizations have launched a wide range of initiatives to establish ethical principles for the adoption of socially beneficial AI. Unfortunately, the sheer volume of proposed principles threatens to overwhelm and confuse. How might this problem of 'principle proliferation' be solved? In this paper, we report the results of a fine-grained analysis of several of the highest-profile sets of ethical principles for AI. We assess whether these principles converge upon a set of agreed-upon principles, or diverge, with significant disagreement over what constitutes 'ethical AI.' Our analysis finds a high degree of overlap among the sets of principles we analyze. We then identify an overarching framework consisting of five core principles for ethical AI. Four of them are core principles commonly used in bioethics: beneficence, non-maleficence, autonomy, and justice. On the basis of our comparative analysis, we argue that a new principle is needed in addition: explicability, understood as incorporating both the epistemological sense of intelligibility (as an answer to the question 'how does it work?') and in the ethical sense of accountability (as an answer to the question: 'who is responsible for the way it works?'). In the ensuing discussion, we note the limitations and assess the implications of this ethical framework for future efforts to create laws, rules, technical standards, and best practices for ethical AI in a wide range of contexts.

Overige begrippen *Accountability; AI; Artificial agent; Artificial intelligence; Autonomy; Beneficence; Bioethics; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Meta-autonomy; Non-maleficence; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1

Over Bioethics

~ https://duckduckgo.com/?q=Bioethics&t=ffab&atb=v189-1&ia=web

** **10338** ***Universalism as utopia : a historical study of the schemes and schemas of Paul Otlet (1868-1944)***

Wouter van Acker

(Proefschrift) Ghent University. Faculty of Engineering and Architecture, Gent, 2011. ISBN 978-90-8578-459-3
NUR 681, 694
Wettelijk depot: D/2011/10.500/63

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

Universalism

This doctoral dissertation is an intellectual biography which discusses the projects and utopian visions of Paul Otlet (1868-1944). Paul Otlet formulated the concept of 'documentation', a field incorporating both study and practice that evolved out of bibliography before developing into information science. He was also a sociologist, an internationalist and indefatigable promoter of his conception of 'universalism' or 'mondialism', and of the Mundaneum and the Cité Mondiale. The major source that is used to throw new light on Otlet as a utopian thinker is an impressive collection of thousands of unpublished schemas. By means of an historical analysis of his schemas and writings, this thesis aims to identify the fundamental universalistic character of his utopian vision of knowledge organization and international organization. Universalism was a phenomenon incorporating complex personal ideals and social objectives, assuming different meanings in the fields of science, culture and politics, and reflecting the historical circumstances and undertakings of the time. By exploring how Paul Otlet and others dealt with the issue, this dissertation aims to contribute to the history of the idea of 'universalism'.

Overige begrippen *Bibliotheek; Biografie; Documenteren; Infographics; Kennis; Kennistheorie; UDC; Universal Accessibility; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/18957114/Universalism_as_Utopia_a_Historical_Study_of_the_Schemes_and_Schemas_of_1868_1944_

Google Scholar

~ https://scholar.google.be/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LwfNLSEAAAAJ&citation_for_view=LwfNLu-x6o8ySG0sC

Universiteitsbibliotheek van Gent (download)

~ https://biblio.ugent.be/publication/1942681

Url voor citeren

~ http://hdl.handle.net/1854/LU-1942681

Wikipedia (universalism)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Universalism

* **10671** ***Universele decimale classificatie; Tabellen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Stiching Nederlands Orgaan voor de Bevordering van de informatieverzorging, Den Haag, 1985.
Nederlandse uitgave
14e druk, aanpassing 1985 (exentsions and corrections to the UDC 12.2) FID646

Universele decimale classificatie

Nederlandstalige tabellen en hulptabellen

De UDC is een van de meest gebruikte classificatieschema's voor alle kennisgebieden. Het wordt gebruikt in bibliotheken, bibliografische, documentatie- en informatiediensten

Overige begrippen *Classificatie; Classificatieschema; DDC; Dewey Decimal Classification; Standaard; Toegankelijkheid; UDC.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

UDC Consortium

~ https://udcc.org/index.php

UDC Factsheet

~ https://udcc.org/index.php/site/page?view=factsheet

Universele Decimale Classificatie tabellen

~ https://udcc.org/index.php/site/page?view=dutch_udc

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

* **5714** ***Wat weten we eigenlijk over wat we weten?; Een pleidooi voor een gereedschapskist voor inventarisatie en beheersing van geautomatiseerde informatiesystemen***

drs. R.E.A. de Vroom en drs. C.L. Schönfeld

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2003. Jaargang 57, nummer 9, september 2003

Metadata

Het gebruik van computers in Nederlandse organisaties is zo langzamerhand toe aan een zilveren jubileum. In het begin spraken we van automatisering, maar sinds de elektronische communicatie de ether doet zinderen, is ICT of korter: IT de gangbare term voor de toepassing op grote schaal van de technologie die ervoor zorgt dat de werkplek van iedere ambtenaar is voorzien van tenminste één PC.
De betekenis hiervan voor de overheid kan niet snel overschat worden. Hoewel het een illusie is gebleken, dat er fors op de menskracht zou kunnen worden bezuinigd en het idee van het 'papierloze kantoor' ook niet toekomstbestendig is gebleken, kunnen we tocli zonder meer spreken van een elektronische of lCT-revolutie, die het kantoorleven drastisch heeft veranderd, doordat tekstverwerken, registreren, administreren en het vastleggen en uitvoeren van allerlei transacties en het maken van allerlei berekeningen nog maar een fractie van de tijd in beslag nemen die ze vroeger kostten.

Overige begrippen *Archieffunctie; Documentair structuurplan; Structuurplan informatiebeheer.*

* **8868** ***What, If Anything, Is A Function?***

Chris Hurley

(Artikel) Geraadpleegd 23-jul-2009 / Monash University, Victoria. Australie, 2009. First published in Archives and Manuscripts, vol. 21, no. 2, November 1993, pp. 208-220

Function

This article offers the barest and most primitive outline of a methodology for dealing with functional analysis of archives which I believe may hold promise for improving archival descriptive practice and enhancing finding aids. There are many loose threads and probably a few dead ends in what I have written. I trust, however, that others will take up the challenge to explore these possibilities further; as I shall.

"Functions, thus conceived, are a vehicle for expressing relationships between descriptions of context, provenance and records."

Overige begrippen *Archival bond; Beschrijven; Functie; Ontologie; Semantiek; Taxonomie; Toegankelijk maken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/whatif.html

Over Chris Hurly

~ http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/hurley.html

* **5580** ***Working with Metadata in Digital Archives***

Bill Roberts

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Metadata

This presentation addresses some of the practical issues and design decisions which arise when building IT systems to support storage and long-term preservation of digital records. Drawing examples from archive implementation projects, the talk covers some important points to consider when collecting, storing, searching and editing metadata.

Overige begrippen *Beheershandeling; Preservation metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documenteren

ERPANET
~ http://www.erpanet.org/
Presentatie op het internet
~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Roberts.ppt

* **3023** ***XML in 10 points; (7, really .....)***

Bert Bos

(Artikel) W3 consortium, 2000. Created 27 Mar 1999 (last update: Date: 2000/05/26 15:48:52)

XML

XML, XLink, Namespace, DTD, Schema, CSS, XHTML,... If you are new to XML, it may be hard to know where to begin. This summary in 10 points attempts to capture enough of the basic concepts to enable a beginner to see the forest through the trees. And if you are giving a presentation on XML, why not start with these 10 points? They are hereby offered for your use.

Overige begrippen *CSS; DOM; HTML; Markup language; Meta informatie; SGML; XSL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CSS
~ http://www.w3.org/TR/css/
CSS versus XSL
~ http://www.w3.org/Style/CSS-vs-XSL
DOM
~ http://www.w3.org/TR/REC-DOM-Level-1/
RDF
~ http://www.w3.org/TR/REC-rdf-syntax/
Tekst op internet
~ http://www.w3.org/XML/1999/XML-in-10-points
Tekst op internet (NL)
~ http://www.w3c.nl/Dutch/xml-nl-10punten.shtml
W3 consortium
~ http://www.w3.org
W3C's technical reports page
~ http://www.w3.org/TR/
Xlink
~ http://www.w3.org/TR/xlink/
XML 1.0
~ http://www.w3.org/TR/REC-xml
XML namespaces
~ http://www.w3.org/TR/REC-xml-names/
XML schema 1
~ http://www.w3.org/TR/xmlschema-1/
XML schema 2
~ http://www.w3.org/TR/xmlschema-2/
XSL
~ http://www.w3.org/TR/xsl/
XSLT
~ http://www.w3.org/TR/xslt/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **9957** ***Actieve Openbaarheid; Balanceren met informatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-39-9

Actieve openbaarheid

Actieve Openbaarheid is een 'hot topic' binnen de overheid. Het kabinet publiceerde een visie op de Open Overheid, de initiatiefwet Open Overheid van GroenLinks en D66 ligt voor behandeling in de Tweede Kamer en verschillende overheidsorganisaties publiceren actief overheidsinformatie online. Actieve Openbaarheid heeft een forse impact op de manier waarop overheidsorganisaties hun informatievoorziening hebben ingericht.

De onderzoekers van het atelier Actieve Openbaarheid hebben zich in de maanden september 2014 - februari 2015 met dit vraagstuk bezig gehouden. Aan de hand van de casus WABO-dossiers stelden zij zich de vraag "wat houdt het bestuurlijk begrip actieve openbaarheid precies in, en is deze actieve openbaarheid en toegankelijkheid te realiseren?"
De centrale vraag viel uiteen in drie onderzoeksthema's: de behoefte aan actieve openbaarheid, de juridische aspecten van actieve openbaarheid en als derde thema actieve openbaarheid 'by design'.

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Actieve Openbaarheid de resultaten van dit onderzoek. Naast artikelen en instrumenten, treft u ook verschillende korte 'Schetsen' aan: aantekeningen, verslagen van bijeenkomsten, vragenlijsten, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Overige begrippen *Archiving by design; Hergebruik; Openbaarheid; Openbaarheid by design; Privacy; Privacy by design; WABO; Wet open overheid; WHO; WOO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek Actieve Openbaarheid)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ao/

* **9650** ***Het archief als tijdbom; Gevaar en geheimhouding in de staatsarchieven***

Beatrice de Graaf

(Lezing / oratie / college) Nationaal Archief, Den Haag, 2012. 10e Ketelaarlezing
ISBN 978-90-5909-046-0

Bewaarbelang

In haar lezing voert De Graaf de lezer langs allerlei 'explosief' materiaal dat in de depots van het Nationaal Archief ligt. Daarbij stelt zij zichzelf de vraag hoe zinvol geheimhouding hiervan eigenlijk is.
Veiligheidsbeleid

Het belang van veiligheidsbeleid wordt tegenwoordig volgens De Graaf met steeds meer urgentie, onvermijdelijkheid en onmiddellijkheid gepresenteerd. Dat gaat tegelijkertijd gepaard met steeds meer pogingen tot geheimhouding. Door historisch onderzoek te doen, wordt het mogelijk om hier vraagtekens bij te plaatsen, besluitvormingsprocessen te ontrafelen en te laten zien hoe effectief veiligheidsbeleid daadwerkelijk is.
Pleidooi voor minder geheimhouding

In haar Ketelaarlezing neemt De Graaf deze handschoen op. Waar zijn de Nederlandse autoriteiten en de bevolking bang voor? Welke 'bommen en granaten' belegeren het Koninkrijk in de afgelopen 200 jaar? Uit het archief zijn de veranderende denkbeelden en opvattingen over veiligheidsdenken, dreiging en gevaar prachtig op te maken.

Na een bespreking van het 'explosieve' materiaal in de collectie van het Nationaal Archief, maakt De Graaf duidelijk dat het hier vooral mythes betreft. Uiteindelijk breekt zij dan ook een lans voor minder geheimhouding.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Geheimhouding; Inlichtingendienst; Rechtsstaat;*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Traceerbaarheid; Veiligheidscommunisme.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van het Nationaal Archief

~ http://www.nationaalarchief.nl/actueel/nieuws/ketelaarlezing-2012-beatrice-graaf-druk-verschenen

Podcast op internet

~ http://www.nationaalarchief.nl/actueel/nieuws/10e-ketelaarlezing-over-zin-onzin-geheimhouding

* **9444** ***Archief en democratie; Een bibliografische inleiding***

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60
ISBN : 978 90 5746 204 7
Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.
Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):
Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.
Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening
Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ http://www.archief-democratie.be/

* **10455** ***Archival description and linked data: Opportunities and implementation challenges; The Metadata Vocabulary Junction Project***

Karen F. Gracy

(Presentatie) Kent State University.

Linked data

This study aims to show how libraries, archives, and museums (LAMs) can benefit from the data and metadata resources that have been created as a result of the Linked Open Data (LOD) movement.!

Overige begrippen *Metadata; OLD; Open linked data; Semantisch web.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Presentatie op het internet

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/documents/Presentations/SAA2013_Archives_LD.pdf

The Linked Open Data—Libraries, Archives and Museums (LOD-LAM) research group

~ https://lod-lam.slis.kent.edu/

* **9385** ***Archives of the people, by the People, for the People***

Max J. Evans en Vol. 70 (Fall/Winter 2007)

(Artikel) The American Archivist, 2007.

Beschikbaarstellen

Archivists today are caught between an expanding volume of records and a growing public expectation that every page in every document is online and indexed. With so many records and so few resources to provide on-demand access to them, the problem seems intractable.
More money alone is not the answer; larger appropriations or donations cannot solve this problem. Instead, archivists must fundamentally shift the way they think about their roles and develop alternative means and methods for doing archival work.
This paper introduces the concept of commons-based peer-production as a means of turning collections inside out. It encourages archival institutions to reinvent themselves, and, in collaboration with other archives and with other types of organizations, to organize archival work in concert with a curious and interested public.

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Overige begrippen *CBPP; Crowdsourcing; Toegankelijkheid; Web 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://yalearchivalreadinggroup.pbworks.com/f/max_evans_article.pdf

* **9896** ***The Battle for Open: How openness won and why it doesn't feel like victory***

Martin Weller

(Publicatie) Ubiquity Press, London, 2014.

Open data

With the success of open access publishing, Massive open online courses (MOOCs) and open education practices, the open approach to education has moved from the periphery to the mainstream. This marks a moment of victory for the open education movement, but at the same time the real battle for the direction of openness begins. As with the green movement, openness now has a market value and is subject to new tensions, such as venture capitalists funding MOOC companies. This is a crucial time for determining the future direction of open education.

In this volume, Martin Weller examines four key areas that have been central to the developments within open education: open access, MOOCs, open education resources and open scholarship. Exploring the tensions within these key arenas, he argues that ownership over the future direction of openness is significant to all those with an interest in education.

Overige begrippen *Availability; Beschikbaarheid; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ http://dx.doi.org/10.5334/bam

Ubiquity pres

~ http://www.ubiquitypress.com/site/books/detail/11/battle-for-open/

* **9493** ***The beauty of maps; 1/4 Medieval Maps - Mapping the Medieval Mind***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Four, 2010. Tijd: 30 minuten
Eerste keer uitgezonden 19 april 2010

Kaart

The Hereford Mappa Mundi is the largest intact Medieval wall map in the world and its ambition is breathtaking - to picture all of human knowledge in a single image. The work of a team of artists, the world it portrays is overflowing with life, featuring Classical and Biblical history, contemporary buildings and events, animals and plants from across the globe, and the infamous 'monstrous races' which were believed to inhabit the remotest corners of the Earth.

The Mappa Mundi, meaning 'cloth of the world', has spent most of its long life at Hereford Cathedral, rarely emerging from behind its glass case. The programme represents a rare opportunity to get close to the map and explore its detail, giving a unique insight into the Medieval mind. This is also the first programme to show the map in its original glory, revealing the results of a remarkable year-long project by the Folio Society to restore it using the latest digital technology.

The map has a chequered history. Since its glory days in the 1300s it has languished forgotten in storerooms, been dismissed as a curious 'monstrosity', and controversially almost sold. Only in the last 20 years have scholars and artists realised its true depth and meaning, with the map exerting an extraordinary power over those who come into contact with it. The programme meets some of these individuals, from scholars and map lovers to Turner Prize-winning artist Grayson Perry, whose own work, the Map of Nowhere, is inspired by the Mappa Mundi

Overige begrippen *Afbeelding; Cartografie; Tekening; Weergave.*

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aflevering op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s3v0t

Beauty of maps op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s2w83

* **9494** ***The beauty of maps; 2/4 City Maps - Order out of Chaos***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Four, 2010. Tijd: 35 minuten
Eerste keer uitgezonden 20 april 2010

Kaart

Documentary series charting the visual appeal and historical meaning of maps.

The British Library is home to a staggering 4.5 million maps, most of which remain hidden away in its colossal basement, and the programme delves behind the scenes to explore some amazing treasures in more detail. This is the story of three maps, three 'visions' of London over three centuries; visions of beauty that celebrate but also distort the truth. It's the story of how urban maps try to impose order on chaos.

On Sunday 2 September 1660, the Great Fire of London began reducing most of the city to ashes, and among the huge losses were many maps of the city itself. The Morgan Map of 1682 was the first to show the whole of the City of London after the fire. Consisting of sixteen separate sheets, measuring eight feet by five feet, it took six years to complete. Morgan's beautiful map symbolised the hoped-for ideal city.

In 1746 John Rocque produced what was at the time the most detailed map ever made of London. Like Morgan's, Rocque's map is all neo-Classical beauty and clinical precision, but the London it represented had become the opposite. In engravings of the time, such as Night, the artist William Hogarth shows a city boiling with vice and corruption. Stephen Walter's contemporary image, The Island, plays with notions of cartographic order and respectability. His extraordinary London map looks at first glance to be just as precise and ordered as his hero Rocque's but, looking closer, it includes 21st-century markings, such as 'favourite kebab vans' and sites of 'personal heartbreak'.

Overige begrippen *Afbeelding; Cartografie; Tekening; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aflevering op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s5p6k

Beauty of maps op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s2w83

* **9495** ***The beauty of maps; 3/4 Atlas Maps - Thinking Big***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Four, 2010. Tijd: 30 minuten
Eerste keer uitgezonden 21 april 2010

Kaart

Documentary series charting the visual appeal and historical meaning of maps.

The Dutch Golden Age saw map-making reach a fever pitch of creative and commercial ambition. This was the era of the first ever atlases - elaborate, lavish and beautiful. This was the great age of discovery and marked an unprecedented opportunity for mapmakers, who sought to record and categorise the newly acquired knowledge of the world. Rising above the many mapmakers in this period was Gerard Mercator, inventor of the Mercator projection, who changed mapmaking forever when he published his collection of world maps in 1598 and coined the term 'atlas'.

The programme looks at some of the largest and most elaborate maps ever produced, from the vast maps on the

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

floor of the Royal Palace in Amsterdam, to the 24-volume atlas covering just the Netherlands, to the largest atlas in the world, The Klencke Atlas. It was made for Charles II to mark his restoration in 1660. But whilst being one of the British Library's most important items, it is also one of its most fragile, so hardly ever opened. This is a unique opportunity to see inside this enormous and lavish work, and see the world through the eyes of a king.

Overige begrippen *Afbeelding; Cartografie; Tekening; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aflevering op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s64f4

Beauty of maps op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s2w83

* **9496** ***The beauty of maps; 4/4 Cartoon Maps - Politics and Satire***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) BBC Four, 2010. Tijd: 30 minuten
Eerste keer uitgezonden 22 april 2010

Kaart

The series concludes by delving into the world of satirical maps. How did maps take on a new form, not as geographical tools, but as devices for humour, satire or storytelling?

Graphic artist Fred Rose perfectly captured the public mood in 1880 with his general election maps featuring Gladstone and Disraeli, using the maps to comment upon crucial election issues still familiar to us today. Technology was on the satirist's side, with the advent of high-speed printing allowing for larger runs at lower cost. In 1877, when Rose produced his Serio Comic Map of Europe at War, maps began to take on a new direction and form, reflecting a changing world.

Rose's map exploited these possibilities to the full using a combination of creatures and human figures to represent each European nation. The personification of Russia as a grotesque-looking octopus, extending its tentacles around the surrounding nations, perfectly symbolised the threat the country posed to its neighbours.

Overige begrippen *Afbeelding; Cartografie; Satire; Tekening; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aflevering op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s64hx

Beauty of maps op internet

~ http://www.bbc.co.uk/programmes/b00s2w83

* **9610** ***A Beginner's Guide to Persistent Identifiers***

Kevin Richards en Richard White, Nicola Nicolson, Richard Pyle

(Rapport) Global Biodiversity Information Facility, Copenhagen, 2011. version 1.0

Persistent identifier

The guide covers the practice of issuing and maintaining Persistent Identifiers for primary biodiversity data from a beginner's perspective. It also includes information explaining the costs and benefits of implementing Persistent Identifiers.

Effective identification of data objects is essential for linking the world's biodiversity data. An identifier is a unique identification code that is applied to "something", so that the "something" can be unambiguously referenced. For example, a catalogue number is an identifier for a particular specimen, and an ISBN number is an identifier for a particular book. A Persistent Identifier is an identifier that is effectively permanently assigned to an object and such identifiers have their greatest value in the context of computer databases.

Although the Internet has provided unprecedented access to biological data, including images, specimen data, DNA

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

sequences, publications, taxonomy, and more - broad implementation of Persistent Identifiers would dramatically improve the ease of accessing this information and would allow universal cross-linking of relevant information.

Overige begrippen *Identifier; ISBN; Unieke identificatie; URN.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Gbif

~ http://www.gbif.org/communications/news-and-events/showsingle/article/a-beginners-guide-to-persistent-identifiers-pul

Rapport op internet

~ http://links.gbif.org/persistent_identifiers_guide_en_v1.pdf

* **5982** ***De Boxmeerse brandbrief***

Sjors van Beek

(Bericht) Binnenlands Bestuur 16-jan-2004.

Archiefbescheiden

Zomer 2001 vond het Boxmeerse college van B en W dat een binnengekomen notitie van de plaatselijke brandweercommandant maar beter kon verdwijnen. Uit de openbaarheid, maar ook uit de archieven. Ruim twee jaar later is de brief weer terecht én openbaar. Over archivering, openbaarheid en gevoelige documenten.

Vallen bij een gemeente binnengekomen notities wel of niet onder de bescherming van der Archiefwet?

Overige begrippen *Archieffunctie; Archiveren; Beschikbaarheid; Controleerbaarheid; Identificatie; Illegale vernietiging; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Recordness; Rubriceren; Verstoring.*

* **10665** ***Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw; Teksten van een symposium georganiseerd door het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis***

B.G.J. Graaff en A.J. Veenendaal jr.

(Artikel) Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 1995.

Bronontsluiting

Op 12 en 13 januari 1995 organiseerde het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING) een symposium met als thema `Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw' in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. De bijeenkomst was in eerste instantie bedoeld voor bestuur, commissies van advies en medewerkers van het ING, ter voorbereiding van nader vast te stellen beleid. De bijdragen zoals hier afgedrukt zijn de teksten van de verschillende sprekers op dit symposium, hier en daar licht bewerkt voor publikatie in gedrukte vorm. Als eerste stuk is opgenomen de Discussienota, opgesteld door B.G.J. de Graaff, en die door de verschillende sprekers als uitgangspunt is genomen.

Als bijlage is opgenomen een verslag van een internationale conferentie betreffende de uitgave van documenten voor de buitenlandse politiek. Tijdens deze conferentie zijn een aantal ideeën geventileerd, die nauw aansluiten bij het behandelde op het ING symposium.

Overige begrippen *Agendastelsel; Archiefstructuur; Bronvormer; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Verbaalstelsel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KnAW Huijgens

~ https://resources.huygens.knaw.nl/pdf/MethodenEnTechnieken/Symposium.pdf

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **10127** ***Building a Scalable Data Warehouse with Data Vault 2.0***

Dan Lindtsted en Michael Olschimke

(Publicatie) Elsevier, Amsterdam, 2015. eBook ISBN: 9780128026489
Paperback ISBN: 9780128025109

Data vault architecture

The Data Vault was invented by Dan Linstedt at the U.S. Department of Defense, and the standard has been successfully applied to data warehousing projects at organizations of different sizes, from small to large-size corporations. Due to its simplified design, which is adapted from nature, the Data Vault 2.0 standard helps prevent typical data warehousing failures.

"Building a Scalable Data Warehouse" covers everything one needs to know to create a scalable data warehouse end to end, including a presentation of the Data Vault modeling technique, which provides the foundations to create a technical data warehouse layer. The book discusses how to build the data warehouse incrementally using the agile Data Vault 2.0 methodology. In addition, readers will learn how to create the input layer (the stage layer) and the presentation layer (data mart) of the Data Vault 2.0 architecture including implementation best practices. Drawing upon years of practical experience and using numerous examples and an easy to understand framework, Dan Linstedt and Michael Olschimke discuss:

- How to load each layer using SQL Server Integration Services (SSIS), including automation of the Data Vault loading processes.
- Important data warehouse technologies and practices.
- Data Quality Services (DQS) and Master Data Services (MDS) in the context of the Data Vault architecture.

Overige begrippen *Big data; Data vault; Dataset; Datawarehouse; OAIS; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Data vault modelling
~ https://en.wikipedia.org/wiki/Data_vault_modeling

Data Vault Series 1 - Data Vault Overview
~ http://tdan.com/data-vault-series-1-data-vault-overview/5054

Data Vault Series 2 - Data Vault Components
~ http://tdan.com/data-vault-series-2-data-vault-components/5155

Data Vault Series 3 - End Dates and Basic Joins
~ http://tdan.com/data-vault-series-3-end-dates-and-basic-joins/5067

Data Vault Series 4 - Link Tables
~ http://tdan.com/data-vault-series-4-link-tables/5172

Data Vault Series 5 Loading Practices
~ http://tdan.com/data-vault-series-5-loading-practices/5285

Site Dan Lindstedt
~ https://danlinstedt.com/

Uitgeverij Elsevier
~ https://www.elsevier.com/books/building-a-scalable-data-warehouse-with-data-vault-20/linstedt/978-0-12-802510-9

* **6812** ***Catch; A computer science research programme for Continuous Access to Cultural Heritage***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NOW), Den Haag, 2004. versie November 2004

Digitalisering

Musea, archieven, bibliotheken en andere cultuurinstellingen beheren ons erfgoed. Een flink aantal van hun collecties is gedigitaliseerd. Dit opent ongekende mogelijkheden voor het publiek en voor wetenschappers: vanuit je

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

huis of je werkkamer kun je materiaal aanwezig in (de magazijnen van) het Rijksmuseum of de Koninklijke Bibliotheek bestuderen zonder je te hoeven bekommeren om openingstijden of reistijd tussen beide instellingen. Maar digitale opslag is slechts de eerste stap tot toegankelijkheid. Het nationale onderzoeksprogramma CATCH (Continuous Access To Cultural Heritage) wil methoden en technieken ontwikkelen waarmee collectiebeheerders hun digitale collecties beter toegankelijk kunnen maken. Het gaat mogelijkheden bieden om nieuwe verbanden en relaties zichtbaar te maken tussen ver schillende collecties en de interactie tussen gebruikers en bronnen te optimaliseren. In dit programma werken informatica onderzoekers nauw samen met de beheerders van het erfgoed. Onderzoekers zullen het grootste deel van hun onderzoek binnen een cultureel erfgoedinstelling uitvoeren met als doel de kennisoverdracht tussen betrokken partijen te verbeteren.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Semantisch web; Semantische relatie; Standaard; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catch - webdossier

~ http://informatieprofessional.googlepages.com/

Pagina CHOICE

~ http://www.cs.vu.nl/CHOICE

Pagina Stitch

~ http://www.cs.vu.nl/STITCH/

Tekst op internet

~ http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOP_66CG7D/$file/Programmatekst CATCH.PDF?openelement

Website CATCH

~ http://www.nwo.nl/catch

* **10524** ***The digital divide - An introduction***

Alexander van Deursen en Jan van Dijk

(Weblog) Geraadpleegd 19-aug-2021 / Universiteit Twente, Enschede.

Digital divide

During the 1990s, researchers and policy makers began discussing the presence of a so-called "digital divide," a distinction of people who do and do not have access to information and communication technologies (ICTs). The concept of the digital divide stems from a comparative perspective of social and information inequality and depends on the idea that there are benefits associated with ICT access and usage and negative consequences attending non-access and usage. Originally, the term "digital divide" mostly referred to gaps in access to computers. When the Internet became widely accessible in society and began to provide a primary means of computing, the term shifted to encompass gaps in Internet access. Defining the digital divide in terms of access to the Internet is now the most popular convention. However, other digital equipment such as mobile telephony and digital television are not ruled out by some users of the term digital divide.

In conclusion, most recent scientific literature on the digital divide suggests that the Internet has the potential to strengthen traditional kinds of inequality rather than to ameliorate them. Unequal access to the Internet has varying consequences in several areas of society: the economic (e.g., acquisition and maintenance of jobs), the social (e.g., development and maintenance of social contacts), the political (e.g., voting and other kinds of political participation), the cultural (e.g., participation in cyber-culture), the spatial (e.g., the ability to lead a mobile life) and the institutional (e.g., recognition and attainment of citizens' rights).

Overige begrippen *Digital inclusion; Digitale kloof; Digitale vaardigheid; Inequality; Informatievaardigheid; Informatiewijsheid; Zelfredzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://www.utwente.nl/en/centrefordigitalinclusion/Blog/02-Digitale_Kloof/

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **1033** ***De electronische schriftelijke vorm***

mr. J. de Boer

(Artikel) Nederlands Juristen Blad 1-mei-1992. NJB 21 mei 1992 afl. 21

Waarderen

Het bedrijfsleven zucht onder de plicht allerlei bescheiden 10 jaar te bewaren. Echter het stokoude Wetboek van Koophandel is een levend instrument dat dynamisch geinterpreteerd moet worden. Artikel 6 zegt immers wel dat de stukken bewaard moeten worden, maar niet hoe. Een bedrijf voldoet aan zijn bewaarplicht als het papieren stukken onder bepaalde garanties overbrengt op elektronische informatiedragers. Niet de wetgever is te traag, het bedrijfsleven is te braaf.
Conversie en financiële bescheiden

Aardig is hier de hoeveelheid noten (16) in een alinea.

Overige begrippen *Administratief belang; Administratieve waarde; Administreren; Audit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Financiën; Imaging; Schriftelijkheidsvereiste; Verantwoording; Vervanging; Volledigheid.*

* **9010** ***Envisioning the Archival Commons***

Scott R. Anderson en Robert. B. Allen

(Artikel) The American Archivist, 2009. Volume 72, number 2, Fall/Winter 2009

Peer to peer

This article proposes an archival commons to support networked documentation efforts. It envisions a peer-based framework for the assembly, arrangement, and representation of related resources within the context and systems of archives, libraries, and cultural heritage organizations. The commons will expand involvement of users, leverage existing discovery tools, and reduce the cost of coordination associated with the documentation strategy. Using Giddens's theory of structuration and the roles of human agency and social structure, the authors propose basic functionalities to be provided by an archival commons. These functionalities would broaden the ability to form social memory in a commons-based environment supported by the economie idea of archival materials as nonrival goods.

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; EAD; Standaard.*

** **6271** ***Een essentiële bijdrage aan kennisdelen; Het vaststellen van kennisdomeinen***

Paul van den Brink

(Artikel) Informatie professional, 2004. 2004 [8] 5

Kennismanagement

In zijn promotieonderzoek onderzocht Paul van den Brink welke sociale, organisatorische en technologische condities een rol spelen bij het mogelijk maken van ken nisdelen. Hier beschrijft hij wat de invloed van de informatieprofessional op deze condities kan zijn. Wat kan de informatieprofessional doen om kennisdelen binnen een Organisatie te bevorderen.

Overige begrippen *Competentie; Domein; Kennisdomein; Slack.*

* **10253** ***The Ethics of Medical Data Donation***

Jenny Krutzinna en Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, 2019. ISBN 978-3-030-04363-6

Data donation

This open access book presents an ethical approach to utilizing personal medical data. It features essays that

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

combine academic argument with practical application of ethical principles. The contributors are experts in ethics and law. They address the challenges in the re-use of medical data of the deceased on a voluntary basis. This pioneering study looks at the many factors involved when individuals and organizations wish to share information for research, policy-making, and humanitarian purposes.

Today, it is easy to donate blood or even organs, but it is virtually impossible to donate one's own medical data. This is seen as ethically unacceptable. Yet, data donation can greatly benefit the welfare of our societies. This collection provides timely interdisciplinary research on biomedical big data. Topics include the ethics of data donation, the legal and regulatory challenges, and the current and future collaborations.
Readers will learn about the ethical and regulatory challenges associated with medical data donations. They will also better understand the special nature of using deceased data for research purposes with regard to ethical principles of autonomy, beneficence, and justice. In addition, the contributors identify the key governance issues of such a scheme. The essays also look at what we can learn in terms of best practice from existing medical data schemes.

Overige begrippen *Ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Springer

~ https://www.springer.com/gp/book/9783030043629 - otherversion=9783030043636

* **10252** ***Experience the power of a bookbook (tm)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Advertentie) versie 3-jul-2014 / Ikea, 2014.

Book

At only 8mm thin, and weighing in at less than 400g, the 2015 IKEA Catalogue comes pre-installed with thousands of home furnishing ideas.

Overige begrippen *Boek; Digitaal paradigma; Emulatie; Functionaliteit; Gebruikersvriendelijkheid; Papieren paradigma; Simulatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Duitstalige transcriptie (prezi)

~ https://prezi.com/58xrlmmkye9n/experience-the-power-of-a-bookbook/

Film op Vimeo

~ https://vimeo.com/105530789

Film op Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?v=MOXQo7nURs0

* **9438** ***Filosofie van de komkommer***

Erik Sieverts

(Column) Informatie professional, 2011. 09/2011

Taxonomie

Hoe triviaal het onderwerp ook is na een aantal keren klikken kom je in de Engelstalige Wikipedia op het lemma philosophy uit. Alsof er een verborgen structuur in zit.

De Nederlandstalige Wikipedia is minder hiërarchisch.

Overige begrippen *Chaos; Classificatie; Complexiteit; Evenwicht; Filosofie; Hiërarchisch; Structuur; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie hier

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Get_to_Philosophy

Zie ook hier

~ http://matpalm.com/blog/2011/08/13/wikipedia-philosophy/

* **4816** ***Het gezicht keert terug***

Wilma Kieskamp

(Artikel) Trouw 3-jun-2002.

Archief

Het leken weinig opzienbarende dozen met oude Amsterdamse marktvergunningen. Maar tussen de twintigduizend kaarten zaten duizenden pasfoto's, waaronder die van joodse handelaren. Op de computers van het Amsterdamse Gemeentearchief vinden de achterblijvers de gezichten terug.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Criteria; Genealogie; Vergunning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website gemeentearchief Amsterdam

~ http://www.gemeentearchief.amsterdam.nl

* **6655** ***Gideon's bende tegen de Nederlandse wetgeving***

Marijke Verstappen

(Verslag) IP Online Nieuws 24-mrt-2005 / , 2005.

Privacy

Erik Jurgens, voorzitter VOB en Eerste Kamerlid opende de conferentie met de stelling dat er met bepaalde wetgeving sprake is van een overreactie op terrorisme. Deze dag is gewijd aan een wetsvoorstel dat momenteel in de Eerste Kamer ligt: het vorderen van elektronische gegevens, ook bij bibliotheken. Die ochtend was zelfs tot de radio doorgedrongen dat bibliotheken verontrust zijn over dit stuk wetgeving en de inbreuk die dit kan betekenen op de privacy van de bibliotheekgebruiker. Discussie over de consequenties en aandacht in publieke opinie is derhalve noodzakelijk.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

IP online

~ http://www.informatieprofessional.nl

Tekst op internet

~ http://www.informatieprofessional.nl/message/index.php?op=details&id=115

* **9171** ***De Googlecode; Stop met zoeken. Begin met vinden***

Henk van Ess

(Publicatie) Pearson Education Benelux BV, Amsterdam, 2009. ISBN 978-90-4301-908-8

Vinden

De Google Code zet de normale manier van zoeken op zijn kop: je stelt geen vraag, maar voorspelt alleen nog maar het antwoord.

NBD|Biblion recensie
Dit boek helpt de lezer om het beste uit zoekmachines (en Google in het bijzonder) te halen. Het eerste deel laat zien wat de beperkingen van Google zijn, en waarom zoekvragen niet altijd de verwachte of meest bruikbare antwoorden opleveren. Hierbij komen ook andere zoekmachines aan bod die in sommige gevallen een beter alternatief kunnen zijn. Het tweede deel geeft praktische tips om relevante informatie te vinden met Google. Dit gaat door een combinatie van slim formuleren van zoekvragen (bijvoorbeeld door uit te gaan van het verwachte antwoord) en kennis van speciale zoekopties zoals het uitsluiten van zoektermen of het gebruik van getalsbereiken voor prijzen of

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

jaartallen. Voorbeelden worden gegeven door middel van een groot aantal zwart-witschermafbeeldingen van zoekresultaten, waarvan de lettergrootte/leesbaarheid wisselt. Geschikt als eerste introductie tot de wat minder bekende zoekmogelijkheden van Google, geschreven vanuit het gezichtspunt van een onderzoeksjournalist, maar zeker geen volledig overzicht van wat Google te bieden heeft.

Overige begrippen *Zoeken; Zoekmachine.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://www.googlecode.nl/wat-is-het/

* **6910** ***Haren vanuit Den Haag of de brug tussen brein en bron***

F.C.J. Ketelaar

(Artikel) Universiteitsbibliotheek, Groningen, 1990. In: Bibliotheek, wetenschap en cultuur, opstellen aan mr. W.R.H. Koops bij zijn afscheid als bibliothecaris der Rijksuniversiteit te Groningen

Onderzoek

Voor locaal-historisch archiefonderzoek moeten niet alleen de voor de hand en in de buurt liggende archieven bezocht worden. Voor bepaalde aspecten kunnen, soms zelfs beter, de bronnen elders gezocht worden.

Een mooie bespiegeling over toegankelijkheid en ordening van archieven aan de hand van de vraag heeft u ook iets over de geschiedenis van Haren.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

** **6682** ***Het is tijd voor ont-Googling***

Francisca de Jong

(Artikel) Automatisering Gids 10-jun-2005.

Zoeken

Voor het efficiënt graven in audiovisuele collecties is Google niet langer toereikend. Wat we nodig hebben, is een omgeving die automatisch de instellingen van de zoektechnologie optimaliseert: Een belangrijk gereedschap voor media mining is het automatisch classificeren en clusteren.

Overige begrippen *Aggregatie; Classificatie; Clustering; Datamining; E-cultuur; Mediamining; Multimedia; Ontologie; Semantisch web; Semantische relatie; Spraakherkenning; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bsik: BioRange (gericht op content uit het bio-medische domein)

~ http://www.nbic.nl/NL/biorange.html

Bsik: MultimediaN (gericht op content uit hetnieuwsdomein en op e-culture)

~ http://www.multimedian.nl/

EU-IST: AMI (Augmented Multiparty Inter action: tools voorbrowsingvan multimodale registraties van verga

~ http://www.amiproject.org/

EU-IST: M4 (MultiModal Meeting Manager; ontsluiting van opnames van vergaderingen)

~ http://www.m4project.org/

Information Society Technologies (IST)

~ http://www.cordis.lu/ist/

NWO: Catch (Continuous Access to Cultur al Heritage)

~ http://www.nwo.nl/catch/

NWO: IMIX (lnteractieve Multimodale lnformatie-eXtractie)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

~ http://www.nwo.nl/imix

Over Francisca de Jong

~ http://hmi.ewi.utwente.nl/~fdejong

TDT-evaluatie bij het NIST (National Insti tute for Standards and Technology

~ http://www.nist.gov/speech/tests/tdt/

Toolkit voor machine learning ten behoeve van sommige vormen van clustering

~ http://www.cs.waikato.ac.nz/~ml

* **7716** ***The Hive Mind: Folksonomies and User-Based Tagging***

Ellyssa Kroski

(Weblog) Infotangle 12-jul-2005.

Web 2.0

There is a revolution happening on the Internet that is alive and building momentum with each passing tag. With the advent of social software and Web 2.0, we usher in a new era of Internet order. One in which the user has the power to effect their own online experience, and contribute to others'. Today, users are adding metadata and using tags to organize their own digital collections, categorize the content of others and build bottom-up classification systems. The wisdom of crowds, the hive mind, and the collective intelligence are doing what heretofore only expert catalogers, information architects and website authors have done. They are categorizing and organizing the Internet and determining the user experience, and it's working. No longer do the experts have the monopoly on this domain; in this new age users have been empowered to determine their own cataloging needs. Metadata is now in the realm of the Everyman.

Overige begrippen *Classificatie; Folksonomy; Kennis; Kennismanagement; Metadata; Tagging; Taxonomie; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://infotangle.blogsome.com/2005/12/07/the-hive-mind-folksonomies-and-user-based-tagging/

* **4682** ***Hoe zoeken de nieuwe zoeksystemen***

Eric Sieverts

(Artikel) Informatie professional, 2002. Jaargang 6, nummer 4

Zoekmachine

Zoeken en retrieval zijn standaard aanwezige faciliteiten geworden in vrijwel elk geautomatiseerd systeem. Die algemene toepassing van retrieval technieken heeft de ontwikkeling van allerlei nieuwe functionaliteit op gang gebracht. Een overzicht van de nieuwe functionaliteit en de toepasbaarheid daarvan in verschillende situaties.

Overige begrippen *Browser; Classificatie; Taxonomie; Thesaurus; Trefwoord; Vindbaarheid; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Alltheweb

~ http://www,alltheweb.com

Altavista

~ http://www.altavista.com

Google

~ http://www.google.com

Northernlight

~ http://www.northernlight.com

RetrirevalWare (1 de site)

~ http://www.convera.com

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

RetrirevalWare 2

~ http://www.convera.com/Products/products_rw.asp

Scirus

~ http://www.scirus.com

Teoma

~ http://www.teoma.com

Verity

~ http://www.verity.com

Voorbeeld van een semantisch netwerk

~ http://www.cogsci.princeton.edu/~wn/

Website Autonomy

~ http://www.autonomy.com

Wisenut

~ http://www.wisenut.com

* **5520** ***Holle frase of nuttige parameter?; Zin en onzin van gebruiksvriendelijkheid***

Jeroen Visser

(Artikel) Computable 30-mei-2003.

Gebruiksvriendelijkheid

Echt gebruiksvriendelijke informatiesystemen zijn alleen te realiseren door de ervaring en mening van de gebruikers te bepalen, zo stelt Jeroen Visser. Waarna je vervolgens kunt meten of een verandering in zo'n systeem ook een verbetering is. Maar waarom doen softwarehuizen dit dan niet op deze manier?

Overige begrippen *Bruikbaarheid; Usability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie gebruikersvriendelijk

~ http://www.usability.gov/

Op de site van Computable

~ http://www.computable.nl/artikels/archief3/d22rr3jj.htm

* **5592** ***The Internet Archive; Wayback machine***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) The Presidio of San Francisco, San Francisco, CA, 2001.

Webarchief

Browse through 30 billion web pages archived from 1996 to a few months ago. To start surfing the Wayback, type in the web address of a site or page where you would like to start, and press enter. Then select from the archived dates available. The resulting pages point to other archived pages at as close a date as possible. Keyword searching is not currently supported, but there are some researcher tools that perform similar functions (see the researcher tool section).

Overige begrippen *Acquisitie; Archiveren; Beheer; Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Harvesting; Preservation; Webarchivering; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

WaybackMachine op het internet

~ http://www.archive.org/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **4386** ***Internetarchief binnen handbereik gebracht; Met de WaybackMachine zijn de tien miljard pagina's die liggen opgeslagen in het Internet Archive direct toegankelijk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Intermediair 15-nov-2001.

Beschikbaarheid

De WaybackMachine is een zoekmachine waarmee het verleden van websites (voorgaande versies) geraadpleegd kunnen worden.

Overige begrippen *Context; Toegankelijkheid; Webarchivering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

WaybackMachine op het internet

~ http://web.archive.org

* **10153** ***The Internet's Own Boy: Aaron Swartz***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 20-okt-2017 / VPRO, 2017. Vr 20 okt 00:00 VPRO 88 min
2Doc 2017 - The Internet's Own Boy; Aaron Swartz [20171020]

Persoonlijkheden

Portret van internetpionier Aaron Swartz, die van kinds af aan al computerprogramma's programmeerde. Swartz is een van de oprichters van de sociale nieuwssite Reddit, medeauteur van de RSS 1.0-specificatie en oprichter van de actiegroep Demand Progress. Swartz bedacht alles vanuit het ideaal dat informatie voor iedereen beschikbaar moet zijn en gedeeld moet kunnen worden. Hij kwam daarom geregeld in aanraking met justitie. Uiteindelijk leidde een twee jaar durende juridische strijd, waarbij hem 35 jaar gevangenisstraf boven het hoofd hing, in januari 2013 tot zijn zelfmoord op 26-jarige leeftijd.

Overige begrippen *Copyright; Creative commons; Free access; Openbaarheid; Public domain; RSS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Aaronsw.com

~ http://www.aaronsw.com/

Creative Commons

~ https://creativecommons.nl/

JSTOR

~ https://www.jstor.org/

Public Access to Court Electronic Records (PACER)

~ https://www.pacer.gov/

Reddit

~ https://www.reddit.com/

Site VPRO

~ https://www.npo.nl/2doc-the-internets-own-boy-aaron-swartz/19-10-2017/VPWON_1281186

Wikipedia - EN (Aaron Schwartz)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Aaron_Swartz

* **5159** ***Inventarisatie Infrastructuur Digitaal Erfgoed; Een onderzoek naar visie, belemmeringen en oplossingen.***

Daan Velthausz en Eelco Bruinsma

(Rapport) Telematica Instituut, Enschede, 2002.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Beschikbaarheid

Dit rapport beschrijft de resultaten van een onderzoek naar de wensen en voorwaarden voor een ondersteunende infrastructuur voor de digitalisering van cultureel erfgoed.
Het onderzoek levert een beeld op van de in de toekomst noodzakelijke samenstelling van menselijk kapitaal bij erfgoedinstellingen en de wenselijkheid van een daarmee samenhangende ondersteunende fysieke en organisatorische infrastructuur.
Dit beeld kan als basis dienen voor effectiever beleidsmatige en financiële investeringen in kennis en competenties bij erfgoedinstellingen en in de ontwikkeling van een infrastructuur zoals hieronder geschetst.
Naast een korte karakterisering van het beleidskader rondom het digitale culturele erfgoed wordt ook aandacht besteed aan de huidige stand van zaken, de gesignaleerde knelpunten en de relevante ontwikkelingen. Verder worden visies met betrekking tot het toekomstige gebruik van digitaal erfgoed beschreven. Dit gebeurt op basis van scenario's en analyses van de wensen en behoeften van het veld. Het beeld wordt afgerond met suggesties voor specifieke stimulansen, punten waar structurele verbeteringen gewenst zijn en hoe deze vormgegeven en gerealiseerd kunnen worden. Voorts worden er aanbevelingen gedaan die ter harte kunnen worden genomen door beleidsmakers en beslissers binnen de erfgoedsector.

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; Dienstverlening; Informatie architectuur; Infrastructuur; Integratie; Standaard; Systeemontwikkeling; Virtuele dienstverlening; Virtuele studiezaal.*

* **5122** ***'De juiste kennis vind je niet met trefwoorden'; Geldermalsense start-up maakt bij FBI, Nature en in medische wereld naam met zoek technologie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Automatisering Gids 15-nov-2002.

Zoeken

De software zoekt niet op basis van een enkele zoektermen die een gebruiker doorgaans vrij arbitrair verzint, maar gebruikt hele documenten (artikelen, boeken, projectbeschrijvingen, webpagina's) als uitgangspunt.

Overige begrippen *Biosemantiek; Datamining; Fingerprint; Machine learning; Semantiek; Thesaurus; Vinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Project dat basis is voor Collexis

~ http://www.shared.de

* **8576** ***Juridische wegwijzer; Archieven en musea online***

Annemarie Beunen en Tjeerd Schiphof

(Publicatie) © 2006 Taskforce Archieven/Museumvereniging, 2006. ISBN-10: 90-78763-01-9
ISBN-13: 978-90-78763-01-7

Intellectueel beheer

Deze wegwijzer is verdeeld in een theorie- en een praktijkdeel. Hoofdstuk 1 bevat de theorie van het recht, terwijl de praktijk aan bod komt in de hoofdstukken 2 en 3.

Hoofdstuk 1 behandelt de rechtsgebieden waarmee erfgoedinstellingen als gebruikers van beschermd materiaal te maken kunnen krijgen, zoals auteursrecht en naburige rechten. Ook worden Creative Commons-licenties behandeld en het probleem van de verweesde werken. Daarnaast komen bovendien de bescherming van persoonsgegevens en het portretrecht aan bod. In dit eerste hoofdstuk worden niet alleen juridische hindernissen besproken, maar ook de kansen die het recht aan erfgoedinstellingen biedt. Op de online toepassingen die zij ontwikkelen, genieten zij namelijk soms zelf ook weer rechtsbescherming, zoals bescherming voor databanken, waardoor mogelijkheden ontstaan tot exploitatie van de collectie en (indien wenselijk) het vragen van gebruiksvergoedingen daarvoor.

Hoofdstuk 2 zet de diverse soorten materiaal op een rij waarmee archieven en musea in hun collectie het meest te maken hebben. Achtereenvolgens wordt behandeld hoe men in de praktijk juridisch correct te werk kan gaan bij het digitaliseren en online zetten van kunstwerken en foto's, tekstmateriaal, kranten(knipsels), bouwtekeningen,

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

aardrijkskundige kaarten, muziek en geluidsopnamen, films, documentaires en televisieprogramma's.

In hoofdstuk 3 worden tot slot modelbepalingen gegeven: wat kan op welk moment al goed worden geregeld met het oog op het online zetten van materiaal (zoals in een bruikleen- of schenkingscontract)? Ook komt aan de orde wat er op een website moet staan, zoals een disclaimer en gebruiksvoorwaarden.

De wegwijzer sluit af met een index, die verwijst naar de paragrafen waarin begrippen nader aan bod komen.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beeldrecht; CC; Contract; Creative commons; Gebruiksvergoeding; Intellectueel eigendom; Naburige rechten; Openbaarheid; Portretrecht; Privacy; Verweesd werk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over deze publicatie

~ http://www.taskforce-archieven.nl/projects/juridischewegwijzer/documenten

Publicatie op internet

~ http://www.taskforce-archieven.nl/document.aspx?id=/WIU/Juridische wegwijzer/JuridischeWegwijzerPrint.pdf

* **6015** ***Kennissystemen worden niet gebruikt; Directe communicatie en technische eenvoud stimuleren het delen van informatie***

Hein van Steenis

(Artikel) Computable 16-jan-2004.

Kennissysteem

Vrijwel alle kennissystemen worden met veel moeite ontwikkeld en vervolgens niet meer gebruikt, omdat ze alleen de toch al bestaande kennis bevatten. Nieuw is de trend naar een systeem waarin mensen direct met elkaar kunnen communiceren.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Communicatie; Kennismanagement.*

* **9032** ***Kenniswerk wordt mierenwerk: de werkelijke 2.0-revolutie***

Patrick Savalle

(Weblog) Geraadpleegd 11-mrt-2010 / FrankWatching, 2010. Versie 5 maart 2010

Web 2.0

De wereld is in rap tempo aan het veranderen. Technologische ontwikkelingen, voortdurende recessie met het einde nog niet in globalisering, peak-oil, web 2.0. Steeds meer bedrijven beginnen grondige misaanpassing te voelen op die wereld. De vrije en schaalbare samenwerking die op web 2.0 zo vanzelfsprekend te nemen.

Overige begrippen *Ethnoclassification; Samenwerken; Stigmergie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.frankwatching.com/archive/2010/03/05/kenniswerk-wordt-mierenwerk-de-werkelijke-2-0-revolutie/

* **6582** ***De kunst van het vinden; Vooronderzoek naar mogelijkheden tot het verbeteren van de vindbaarheid van (rijks)overheidsinformatie***

Kristel Lammers en Arre Zuurmond

(Rapport) Stichting Itafit, Den Haag, 2002. april 2002
[dubbel]

Vindbaarheid

De kunst van het vinden; Vooronderzoek naar mogelijkheden tot het verbeteren van de vindbaarheid van

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

(rijks)overheidsinformatie, geeft een conceptueel kader van welke factoren vindbaarheid beïnvloeden. In het onderzoek worden best practices aangehaald die deze factoren invullen.

Een van de mogelijkheden om transparantie en toegankelijkheid van overheidsinformatie te vergroten is vindbaarheid. De afgelopen 5 jaar hebben o.a. ambtenaren, wetenschappers, politici, adviseurs zich over het thema van de toegankelijkheid van overheidsinformatie gebogen.
Uit commissie- en onderzoeksrapporten blijkt dat er nogal wat schort aan de toegankelijkheid van overheidsdocumenten. Klopt dat ook? Is het echt zo slecht gesteld met de toegankelijkheid? En zo ja, hoe kan dat dan worden verbeterd? Overheidsdocumenten worden op dit moment elektronisch via www.overheid.nl ontsloten. Voor Overheid.nl is het interessant om te weten hoe de toegankelijkheid van overheidsdocumenten kan worden verbeterd.

Probleemstelling
De doelstelling van het onderzoek luidt als volgt: het vinden van voorbeelden en ervaringen op het terrein van vindbaarheid.
Vragen:
Wat verstaan we in Nederland onder vindbaarheid en welke aspecten van vindbaarheid kunnen worden onderscheiden?
Zijn er overheidsorganisaties in binnen- en buitenland die met dit vraagstuk bezig zijn?
Voor welke oplossingsrichtingen hebben deze overheidsorganisaties gekozen, met andere woorden hoe stellen zij overheidsinformatie op een gestructureerde manier beschikbaar?

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Communicatie; DCMES; E-governance; GILS; Ontsluiting; Semantisch web; Standaard; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid; Vinden; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.zenc.nl/publicaties/docs/internetzuilen.pdf

ZENC

~ http://www.zenc.nl/

* **9595** ***Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit***

Walter Benjamin

(Essay) Geraadpleegd 3-mei-2014 / Wikisource (de). Dritte Fassung
Walter Benjamin - Gesammelte Schriften Band I, Teil 2, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1980, S. 471- 508

Perceptie

Die Begründung der schönen Künste und die Einsetzung ihrer verschiedenen Typen geht auf eine Zeit zurück, die sich eingreifend von der unsrigen unterschied, und auf Menschen, deren Macht über die Dinge und die Verhältnisse verschwindend im Vergleich zu der unsrigen war. Der erstaunliche Zuwachs aber, den unsere Mittel in ihrer Anpassungsfähigkeit und ihrer Präzision erfahren haben, stellt uns in naher Zukunft die eingreifendsten Veränderungen in der antiken Industrie des Schönen in Aussicht. In allen Künsten[WS 1] gibt es einen physischen Teil, der nicht länger so betrachtet und so behandelt werden kann wie vordem; er kann sich nicht länger den Einwirkungen der modernen Wissenschaft und der modernen Praxis entziehen. Weder die Materie, noch der Raum, noch die Zeit sind seit zwanzig Jahren, was sie seit jeher gewesen sind. Man muß sich darauf gefaßt machen, daß so große Neuerungen die gesamte Technik der Künste verändern, dadurch die Invention selbst beeinflussen und schließlich vielleicht dazu gelangen werden, den Begriff der Kunst selbst auf die zauberhafteste Art zu verändern.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Cultuur; Echt; Filosofie; Herhaalbaarheid; Informatiefilosofie; Onecht; Origineel; Uniciteit; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Meer downloads

~ http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_(Dritte_
df?page=

Tekst op internet

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

~ http://de.wikisource.org/wiki/Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_%28Dritte_Fassun

Wikipedia (Walter Benjamin) DE

~ http://de.wikipedia.org/wiki/Walter_Benjamin

* **8267** ***Maak bij wet een leven zonder internet mogelijk***

Ruben van Luik

(Ingezonden brief) Trouw 24-apr-2008.

Dienstverleningsconcept

Het gebruik van de computer om toegang te krijgen tot de diensten van de overheid en bedrijven moet een kwestie van eigen keuze blijven.

Overige begrippen *Alomtegenwoordige verwerking; DigId; E-overheid; Multichanneling; Om niet; Panopticon; Pervasive computing; Profijtbeginsel; Toegankelijkheid; Ubiquitous computing.*

* **10525** ***Making Information Transparent as a Means to Close the Global Digital Divide***

Soraj Hongladarom

(Artikel) Minds and Machines / Kluwer Academic Publishers, 2004. Volume 14 Issue (1), 85-99

Transparancy

The digital divide - roughly the inequality of access to and benefiting from the new information and communication technologies - has generated a lot of debates and discussion in today's world. According to Toby Arquette, there has been an explosion of talks, conversations, reports, research works, media coverage, and so on about the issue:

A convenience sample of newspapers, journal articles, newswires, and similar mass media sources in the Lexis-Nexis database from January, 1990 to December, 2000, reveals that 14,123 addressing the digital divide appeared. Even more revealing is the explosion in frequency in coverage of the digital divide issue: 1995, 3 stories; 1996, 31 stories, 1997, 43 stories; 1998, 316 stories; 1999, 2054 stories; 2000, 11,676 stories. This represents almost a 3000% increase in issue coverage since 1995. As of July 2001, 4,457 stories are devoted to the digital divide issue (Arquette, 2002: 9).

It is quite clear that stories about the digital divide has a strong appeal to the public imagination. This is perhaps due to the fact that information and communication technologies (ICTs) have pervaded very deeply in the lives of an increasingly greater number of people, especially in the poorer countries.
2
In this paper, I would like to offer yet another perspective to this already well worn topic, perspective that ties it with the emerging field of philosophy of information, especially information ethics. More specifically, I will concentrate myself on the global digital divide - roughly, the disparity in access to the information and communication technologies between the developed and developing countries or societies. I will try to argue that a reason why the so-called information poor remain where they are is because, following Albert Borgmann (1999), the so-called information poor already possess a vast resource of information, and, following Hernando de Soto (2000) the rich resource of information available to them is locked up and cannot be fully utilized. Hence, Floridi's brand of information ethics that takes the infosphere as central to ethical concerns needs to be qualified. Finding out how to solve this problem also involves venturing into the more established philosophical endeavors concerning global justice, because one is now dealing with the problems emerging from the (unequal) relations among cultures and nations of the world (O'Neill, 2000; Hongladarom, 2001).

Overige begrippen *Access; Digital divide; Inequality.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Google Scholar

~ https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=5SGKVL8AAAAJ&citation_for_view=5SG AJ:qjMakFHDy7sC

Teks op internet (PDF)

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

~ pioneer.netserv.chula.ac.th/~hsoraj/web/Making%20Info%20Transparent.pdf

* **3050** ***Naar optimale beschikbaarheid van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ministerie van BZK, Den Haag, 2000. 20 april 2000

Openbare overheidsinformatie

I. INLEIDING EN SAMENVATTING

I.1. Inleiding

In 1999 heeft de grote doorbraak van het Internet in onze samenleving plaats gevonden. Ongeveer de helft van de Nederlandse bevolking heeft thans thuis of op het werk toegang tot het Internet. Het dienstenaanbod via het World Wide Web groeit spectaculair. E-commerce biedt zeer goede perspectieven voor economische groei.
Door de koppeling van krachtige personal computers aan de communicatiemogelijkheden van de telefoon en de kabel is het mogelijk geworden om niet alleen tekst, beeld en geluid in fracties van seconden over de hele wereld te verplaatsen, zelfs hele programma's en bestanden zijn binnen handbereik.
Ook de Nederlandse overheid is steeds nadrukkelijker op het Internet aanwezig. Inmiddels heeft meer dan de helft van alle overheidsorganen een eigen website waarop informatie en soms ook diensten worden aangeboden. De kwaliteit van die sites gaat met sprongen vooruit. Sommige organisaties verstrekken zelfs actief (delen van) hun bestanden via het Internet aan het publiek. Een goed voorbeeld daarvan is Statline van het CBS (www.cbs.nl/nl/statline/index.htm). Via de diverse websites van de overheid is de toegankelijkheid van overheidsinformatie belangrijk toegenomen hetgeen de transparantie van de overheid vergroot.
Dit type ontwikkelingen heeft gevolgen voor de toegankelijkheid en het gebruik van overheidsinformatie en de daarop betrekking hebbende wetgeving. In hoeverre noopt het toenemende gebruik van ICT tot actualisering van het beleid inzake de toegankelijkheid en de daarvoor bestaande wetgeving? Deze vraag staat centraal in deze brief. Het beleidsdoel dat ik op basis van het regeerakkoord met deze brief nastreef, is te verzekeren dat overheidsinformatie zo breed mogelijk voor de burger toegankelijk en beschikbaar wordt. Allereerst omdat burgers die informatie nodig hebben om te kunnen participeren in het democratisch proces.
Een tweede reden is dat onze nationale welvaart er waarschijnlijk mee is gediend als besloten wordt overheidsinformatie ruimhartig beschikbaar te stellen. Het denken in termen van de nieuwe kenniseconomie indiceert dat de maatschappelijke waarde van deze informatie groter wordt naarmate deze door meer mensen wordt gebruikt. Toegankelijkheid en beschikbaarheid (beschikbaarheid betekent dat derden niet alleen fysieke toegang hebben tot openbare informatie maar deze ook onder heldere condities mogen gebruiken) van overheidsinformatie zijn geen op zichzelf staande fenomenen. Waar nodig zal gerefereerd worden aan andere ontwikkelingen en projecten. Zo is in juli 1999 de Databankenwet in werking getreden welke beoogt investeringen van producenten van databanken te beschermen. Het voorstel van Wet bescherming persoonsgegevens ligt ter behandeling bij de Eerste Kamer. Er is een commissie ingesteld inzake Grondrechten in het digitale tijdperk. Deze commissie zal de regering adviseren over de eventuele aanpassing van de grondrechten die genoemd zijn in hoofdstuk 1 van de Grondwet en over de wenselijkheid van de vaststelling van nieuwe grondrechten.
In de Aanwijzingen 'Markt en Overheid' 1 is aangegeven dat beschikbaarstelling van overheidsbestanden aan derden alleen op non-discriminatoire wijze en tegen uniforme prijzen plaats kan vinden. In dat kader is ook aangegeven dat voorkomen moet worden dat de overheid onnodige bewerkingen op de bestanden gaat toepassen die ook door private ondernemers ter hand genomen kunnen worden waardoor oneerlijke concurrentie kan ontstaan. Bovendien is ten aanzien van publieke gegevensbestanden gesteld dat het uitvoeren van additionele bewerkingen door overheden alleen is toegestaan voor zover deze bewerkingsslagen verbonden zijn met de uitoefening van de publieke taak. Deze uitgangspunten worden momenteel vastgelegd in een voorstel voor een wettelijke regeling voor de Markt en Overheid-problematiek.
Met deze brief, die ik u mede namens mijn ambtgenoot van Justitie aanbied, wil ik uitvoering geven aan mijn toezeggingen: een kader te ontwikkelen voor het commercieel gebruik van de gegevensbestanden van de overheid 2 en het begrip basisinformatie van de democratische rechtsstaat nader te definiëren en te preciseren 3 .
Voorafgaand aan de ontwikkeling van voorliggende beleidslijn heeft, op verzoek van de ministerraad, de interdepartementale werkgroep 'Wob-auteursrecht' onderzoek verricht naar de samenloop van de publiekrechtelijke Wet openbaarheid van bestuur en de primair privaatrechtelijke Auteurswet 1912 en Databankenwet. De rapportage van de werkgroep is als bijlage 1 bij deze brief gevoegd. Op verzoek van de Minister van Justitie heeft de commissie auteursrecht hierover advies uitgebracht. Dit advies is als bijlage 2 bij deze brief gevoegd. Het standpunt van de Minister van Justitie op dit advies is in deze brief opgenomen. Daarmee wordt ook uitvoering gegeven aan de toezegging aan uw Kamer om meer duidelijkheid te geven over de toepasselijkheid van het auteursrecht en databankenrecht op overheidsinformatie.4

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

I.2. Samenvatting

In paragraaf II wordt op basis van het bestaande juridische kader een indeling gemaakt in drie categorieën overheidsinformatie te weten ‘basisinformatie van de democratische rechtsstaat’, Wob-informatie en ‘overige informatie’. Hoewel deze categorieën elkaar deels overlappen kan voor elk van die categorieën aangegeven worden welke informatie onder de categorie moet worden begrepen, wat het beleidsdoel is, op welke wijze en tegen welke prijs de informatie thans beschikbaar komt, wat de burger met die informatie mag doen en welke belemmeringen het realiseren van de beleidsdoelstelling in de weg staan. Op basis van een nadere analyse van het juridisch kader worden voor twee categorieën informatie acties aangekondigd.
Ten aanzien van het begrip ‘basisinformatie van de democratische rechtsstaat’ wordt een definitie gegeven en wordt nader gepreciseerd welke informatie onder dit begrip valt. Als beleidsdoel wordt aangegeven deze informatie veel beter toegankelijk te maken zodat deze zelfstandig, gratis en in onderlinge samenhang elektronisch raadpleegbaar en herbruikbaar wordt.
Ten aanzien van de Wob-informatie wordt geconstateerd dat onder dat begrip veelal ook de elektronische gegevensbestanden van het bestuur vallen. Die bestanden (en de informatie daaruit) zijn daarmee binnen het afwegingskader van de Wob in beginsel openbaar. Geconstateerd wordt dat overheidsorganen, anders dan in de papieren situatie, massaal het auteursrecht en het databankenrecht op hun elektronische gegevensbestanden voorbehouden. Burgers en bedrijven kunnen daardoor de informatie wel krijgen maar mogen deze vervolgens zonder expliciete toestemming niet naar eigen inzicht hergebruiken. Dat lijkt in strijd met de geest van de Wob. Ook in ander opzicht lijkt deze handelwijze ongewenst. Een belangrijk kenmerk van de nieuwe kenniseconomie is immers dat de maatschappelijke waarde van informatie groter wordt naarmate meer mensen deze gebruiken. In paragraaf IV wordt daarom een beleidslijn geformuleerd gericht op non-exploitatie van overheidsinformatie door de overheid zelf. Die beleidslijn moet resulteren in een veel grotere beschikbaarheid van openbare overheidsinformatie. Paragraaf V geeft de acties aan die ondernomen worden om de beschikbaarheid van overheidsinformatie te verbeteren.
In de praktijk wordt in 80% van de gevallen de in paragraaf IV beschreven beleidslijn voor de toegankelijkheid en beschikbaarheid van bestanden al gevolgd. Van de overige 20 % aan bestanden is de toegang tot de helft ervan geregeld in specifieke wetgeving zodat daarvoor een apart prijsregime mogelijk is. Die situatie blijft ongewijzigd.
Ten aanzien van de financiering van de resterende bestanden wordt nader onderzoek aangekondigd. In bestuurlijk overleg zal bekeken worden of de uitkomsten van dat onderzoek ruimte bieden voor alternatieve vormen van financiering.
Mede op basis van het advies van de Commissie auteursrecht wordt een aantal kleinere aanpassingen in de Wet openbaarheid van bestuur, de Auteurswet 1912, de Wet op de naburige rechten en de Databankenwet aangekondigd. Tevens wordt nader onderzoek aangekondigd naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een publiekrechtelijke regeling voor het gebruik van
overheidsinformatie.

Noten:

1 Aanwijzingen inzake het verrichten van marktactiviteiten door organisaties binnen de rijksdienst, Staatscourant 1998, nr. 95.
2Aktieprogramma Elektronische overheid, Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26387, nr. 1.
3 Lijst van vragen en antwoorden naar aanleiding van het Aktieprogramma Elektronische overheid, vergaderjaar 1998-1999, 26387, nr.2.
4 Verslag van een algemeen overleg inzake het Aktieprogramma Elektronische Overheid, Tweede kamer, 1999-2000, 26 387, nr. 6.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Democratie; Grondrecht; Openbaarheid; Overheidsinformatie; Raadpleegbaarheid; Toegankelijkheid.*

* **3051** ***Naar toegankelijkheid van overheidsinformatie; Beleidskader voor het vergroten van de toegankelijkheid van overheidsinformatie met informatie- en communicatietechnologie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Ministerie van BZK, Den Haag, 1997. juni 1997

Openbare overheidsinformatie

In 1994 heeft het kabinet in het Nationaal Actieprogramma Elektronische Snelwegen (NAP) uitgesproken dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft te vervullen bij de toepassing van Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) (actielijn 5). In de Beleidsnota Informatievoorziening Openbare Sector nummer 3 (BIOS-3) trok het kabinet

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

die lijn door naar het informatievoorzieningsbeleid: ICT moet niet langer alleen worden ingezet voor de eigen informatiebehoeften van de overheid, maar ook voor de communicatie tussen overheid enerzijds en burger en bedrijfsleven anderzijds.
De nu voorliggende nota 'Naar toegankelijkheid van overheidsinformatie' is aangekondigd in het Algemeen Overleg over het NAP van 15 februari 1996 en in de Eerste voortgangsrapportage aan de Tweede Kamer over de uitvoering van BIOS-3.
Veel overheden hebben al het initiatief genomen om ICT in te zetten in hun relatie tot de burger. Een algemeen beleidskader dat houvast biedt voor het gebruik van ICT bij het vergroten van de externe toegankelijkheid van overheidsinformatie, ontbreekt echter nog. In de voorliggende nota worden de eerste stappen gezet op de weg naar zo'n kader. Het kabinet acht dit van groot belang om:
* de betrokkenheid van de burger bij het democratisch proces te behouden en te versterken;
* het nut van de talrijke gegevensbestanden van de overheid te vergroten en nieuwe kansen voor het bedrijfsleven te scheppen.
De ontwikkeling van een beleid voor het elektronisch toegankelijk maken van overheidsinformatie roept principiële vragen op. Ook andere Europese landen worstelen hiermee, elk vanuit hun eigen staatkundige en bestuurlijke context. In de nota worden die vragen benoemd en zo veel mogelijk beantwoord. Het bestaande, algemene, kader voor de openbaarheid van overheidsinformatie vormt hierbij het vertrekpunt.
Waar mogelijk worden keuzen gemaakt en geconcretiseerd in beleidsvoornemens die leiden tot het daadwerkelijk toegankelijker maken van overheidsinformatie voor de burger. Waar vragen nog niet volledig kunnen worden beantwoord, geeft de nota een aanzet tot verdere beleidsvorming waarover nu discussie kan plaatsvinden.

Overige begrippen *Grondrecht; ICT; Openbaar bestuur; Openbaarheid.*

* **10016** ***Of God bestaat? ff googelen.. ..***

Coen Simon

(Artikel) Trouw 24-dec-2015.

Geheugen

Zie je wel! Een playmobiel-poppetje heette een 'Klicky'. Had Coen Simon als student over Google beschikt, dan had hij tenminste meteen gelijk gehad. Maar wat doet die onmiddellijke beschikbaarheid van kennis met ons geheugen?

Overige begrippen *Filosofie; Inforg; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (inloggen!)

~ http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/4213769/2015/12/24/Of-God-bestaat-ff-googelen.dhtml

* **7258** ***Op slot of ontsloten; Keuze van een ontsluitingsmethode voor documentaire informatie***

P.W. Boersema en L. Popken

(Publicatie) Centrale Archiefselectiedienst, Winschoten, 1987. Samengesteld op verzoek van en in overleg met de Nederlandse Stichting voor Classificatie en andere ontsluitingssystemen (NCS), afdeling Woordsystemen.
90-5164-002-1

Ontsluiting

Informatie speelt een belangrijke rol in de samenleving. Toegang tot informatie krijgen is soms een heel probleem, het geven van toegang tot die informatie is vaak een nog groter probleem. Zeker voor kleinschalige organisaties zoals bedrijven, bibliotheken, archieven, documentatie instellingen, verenigingen, die zich niet voldoende professionele krachten op het gebied van de documentaire informatieverzorging kunnen veroorloven.

Toch is het ontsluiten van de inhoud van allerlei relevante informatiedragers van groot belang voor het voortbestaan van de organisatie. Gebruikers moeten immers in staat worden gesteld om een maximum aan gewenste informatie uit de aanwezige documenten te kunnen halen.

Het is niet eenvoudig een ontsluitingsmethode te kiezen die volledig beantwoordt aan de behoefte aan documentaire informatie van een kleinschalige organisatie. Vaak kan men niet uit de voeten met de bestaande ontsluitingsmethoden, classificatieschema's, trefwoordensystemen en thesauri, die worden gebruikt in grotere

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

bibliotheken, archieven, documentatie -instellingen en bedrijven. Het is daarom zaak dat deze organisaties een ontsluitingsmethode kiezen die afgestemd is op de eigen collectie, de eigen gebruikers, het beschikbare budget en het reeds aanwezige eigen documentaire informatiesysteem.

Kleinschalige organisaties kunnen met behulp van deze publicatie kiezen voor een goede ontsluitingsmethode. Dit aan de hand van een praktische leidraad, daar in de vakliteratuur een praktijkgerichte aanpak vaak ontbreekt.
De nadruk komt te liggen op de onderwerpsontsluiting met behulp van woordsystemen, zoals trefwoordensystemen, thesauri en classificatieschema's en niet zozeer op formele ontsluiting. Dit hangt samen met de achtergrond waartegen deze brochure tot stand is gekomen.

Overige begrippen *Classificatie; Onderwerpsontsluiting; Relatie; Thesaurus; Toegankelijkheid; Trefwoord; Vindbaarheid; Woordsysteem; Zoeken.*

* **7270** ***Open archiveren: met het publiek archiveren via internet***

Rinke Smedinga

(Essay) De Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid, Den Haag, 2006. In: Open stellingen, Essays over Open innovatie,
De beste essays uit de AWT-essaywedstrijd over Open innovatie
ISBN 90 77005 33 1
januari 2006

Open archiveren

Overheden en bedrijven bewaren papieren en digitale informatie. Dat doen zij voor de eigen bedrijfsvoering, om verantwoording af te leggen maar ook omdat deze informatie cultuurhistorische waarde heeft. De archieven die zo ontstaan zijn op voorhand beperkt. Slechts een deel van de informatie wordt immers bewaard en de toegankelijkheid ervan laat vaak te wensen over. Waar archieven tekort schieten kan nu de hulp worden ingeroepen van het publiek. Zij blijken bereid en in staat om via Internet waardevolle collecties, zogenaamde open archieven aan te leggen. Het bedrijfsleven experimenteert succesvol met open archivering en maakt er zelfs winst mee. De overheid kan met open archivering niet alleen het publiek maar ook de wetenschap een grote dienst bewijzen. In een enkel geval draagt open archivering zelfs bij aan de volksgezondheid. Het benutten van deze vorm van open innovatie vraagt wel een onconventionele benadering.

Overige begrippen *Archief; Archiveren; Folksonomy; Open archief; RSS; Tagging; Web 2.0; Webarchief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet (PDF)

~ http://www.awt.nl/uploads/files/as3217106.pdf

Site AWT

~ http://www.awt.nl

* **9251** ***Orwell in the Archives: Memory, Records, and Politics***

Randall C. Jimerson

(Lezing / oratie / college) Website Dundee University, Dundee, 2007. Paper Presented at the 2007 Annual Conference of the International Council on Archives Section on University and Research Institution Archives, University of Dundee, Scotland, August 14, 2007

Bewaarbelang

In some societies people who commit history can be jailed, or even made to 'disappear.' Remembering unpleasant truths is illegal. Thus, memory becomes a political act, charged with social meaning.

Overige begrippen *Archivistiek; Bewaarbelang; Controleerbaarheid; Ethiek; Geheugen; Interpreteerbaarheid; Memoricide; Openbaarheid; Transparantie; Vernietigingsbelang.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ICA / SUV Conference 2007 - University of Dundee, Scotland Conference Papers

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/conference_papers.htm - rcj

Tekst op internet

~ http://www.dundee.ac.uk/archives/SUV2007/papers/jimerson_randall.htm - fn1

* **9676** ***Principles of Access to Archives***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives, Parijs, 2012. Committee On Best Practices and Standards Working Group on Access

Adopted by the AGM on August 24, 2012
Gepubliceerd op de site van de ICA op 20 feburari 2013,

Access

Archives are preserved for use by present and future generations. An access service links archives to the public; it provides information for users about the institution and its holdings; it influences whether the public will trust the custodians of archives and the services they provide. Archivists support a culture of openness, but accept restrictions as required by laws and other authorities, ethics, or donor requirements. When restrictions are unavoidable, they must be clear and limited in scope and duration. Archivists encourage responsible parties to formulate clear mandates and consistent rules for access, but in the absence of unambiguous guidelines, archivists provide appropriate access by considering professional ethics, equity and fairness, and legal requirements. Archivists ensure that restrictions are fairly and reasonably applied, prevent unauthorized access to restricted archives, and provide the widest possible use of archives by monitoring restrictions and promptly removing those no longer warranted. Archivists adhere to the Principles of Access to Archives in formulating and implementing access policies.

Overige begrippen *Ethiek; Gedragscode; Terminologie; Toegang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de ICA

~ https://www.ica.org/en/principles-access-archives

* **6460** ***Privacy als hinderpaal***

Ulco van de Pol

(Ingezonden brief) Binnenlands Bestuur 6-aug-2004.

Privacy

Een ‘functionaris’ die privacy als hinderpaal ziet zegt in feite dat de burger niet geïnformeerd hoeft te worden, geen recht op inzage heeft of zich een willekeurige verzameling van gegevens over zijn handel en wandel maar moet laten welgevallen. Wie privacybescherming op de helling wil zetten, moet maar uitleggen waarom hij geen last wil hebben van verantwoording van doel, effectiviteit en evenredigheid van overheidsmaatregelen.
Zolang journalisten niet naar deze uitleg vragen, kunnen bestuurders zich straffeloos achter privacy als hinderpaal blij ven verschuilen.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Openbaar bestuur; Openbaarheid; Transparantie.*

* **9987** ***Richtlijn 2013/37/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie, Luxembourg, 2013.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Hergebruik

Regeling waarbij documenten die zijn voortgebracht door openbare lichamen van de lidstaten, en die een enorme, diverse en waardevolle hoeveelheid bronnen vormen die de kenniseconomie ten goede kunnen komen.

Overige begrippen *Open; Open data; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtlijn op internet

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

* **9742** ***The Scent of the Digital Archive; Dilemmas with Archive Digitisation1***

Charles Jeurgens

(Artikel) BMGN - Low Countries Historical Review, 2013. Volume 128-4 (2013)
ISSN: 0165-0505

Digitaliseren

Archival infrastructure is changing at a rapid pace as a consequence of digitisation. The effort to digitise analogue collections seems to have benefits only for researchers. Still, only a fraction of analogue archive material is currently available in digital form. This article raises some of the problematic aspects about the practice of digitising analogue collections and their consequences for historical research. The dilemmas that confront archivists and historians are not easy to resolve: the digitisation of analogue collections is leading to two costly and co-existing infrastructures, while archival collections that are not digitised risk becoming marginalised.

Overige begrippen *Selecteren; Triage; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.bmgn-lchr.nl/index.php/bmgn/article/view/URN%3ANBN%3ANL%3AUI%3A10-1-110021

Catalogus Universiteit Utrecht

~ http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/288113

* **3993** ***Self-publishing in de wetenschap en de visie van Europa***

Karel Liebaers en Paul Nieuwenhuysen

(Artikel) Informatie professional, 2001. nr 5, juni 2001

Publiceren

De prijzen van wetenschappelijke tijdschriften stijgen jaar na jaar. Het internet lijkt een goedkoop alternatief. De verleiding is groot om zelf te gaan publiceren. Moeten wetenschappers hun eigen onderzoeksresultaten uitbrengen via het www? Gaan wetenschappelijke bibliotheken straks zelf de research publiceren die geleverd wordt in universiteiten en onderzoekscentra waartoe zij behoren? De technologie is er klaar voor - en toch blijkt het allemaal niet zo eenvoudig.

Overige begrippen *Auteursrecht; Authenticiteit; Beschikbaarstellen; Betrouwbaarheid.*

* **2123** ***Spielwiese oder Pflichtaufgabe; Archivistische Öffentlichkeitsarbeit als Fachaufgabe***

Clemens Rehm

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H2

Archiefbeheer

Over grondslagen, uitgangspunten en doelstellingen van het archiefbeheer.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivistiek; Beschikbaarstellen; Cultuur; Democratie; Gebruik; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Waarderen.*

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **7617** ***De standaard (7); RSS: Really Simple Syndication?***

Eric Sieverts

(Artikel) Informatie professional, 2007. 01/2007

RSS

Deze zevende aflevering van De Standaard gaat over RSS, een handige manier van persoonlijke informatie voorziening waarover veel gepraat wordt, maar die nog verrassend weinig gebruikt blijkt te worden.

Overige begrippen *Communicatie; Syndicatie; Web 2.0.*

* **7791** ***De standaard (11); OAI-PMH: OAI protocol voor Metadata Harvesting***

Renze Brandsma

(Artikel) Informatie professional, 2007. 05 2007

OAI-PMH

Deze elfde aflevering gaat over het protocol voor Metadata Harvesting van het Open Archive Initiative (OAI). Dit is een op XML gebaseerd protocol waarmee metadata kunnen worden opgehaald uit archieven en repositories die dit protocol ondersteunen. Met die metadata kun je vervolgens weer nieuwe diensten aanbieden. Het vergroot zo de interoperabiliteit en de toegang tot informatie.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Harvesting; Interoperabiliteit; Metadata; OAI; OAI-protocol; Uitwisselbaarheid; XML Schema.*

* **4792** ***Succesvol Kennismanagement: afstemming op Intranet***

Jeroen Steginga

(Artikel) www.managementsite.net, 2002.

Kennismanagement

De ontwikkeling van een intranet voltrekt zich in vrijwel alle organisaties identiek, zowel in de publieke als private sector. Met een relatief beperkt budget worden de eerste ervaringen opgedaan met de mogelijkheden van een browser.

De hele organisatie wordt gemobiliseerd en de primaire doelstelling is het toegankelijk maken van bestaande informatie. Techniek heeft de grootste aandacht, het inrichten van de organisatie beperkt zich tot een technische webmaster. Op cultuurverandering wordt niet of nauwelijks gestuurd. Binnen een project is dit ook lastig te bewerkstelligen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Intranet.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.managementsite.net/content/articles/264/264.asp

* **5545** ***Taxonomieën cruciaal in Enterprise Content Management; Structuren om data te clusteren reduceren operationele kosten***

Leo Meerman

(Artikel) Business Process Magazine, 2003. juni 2003, nr. 4

Taxonomie

Enterprise content management systemen zijn uiterst complex. Er is altijd sprake van meerdere technologieen en meerdere applicaties er er is een veelheid aan types content in het geding. Een goede taxonomie is een essentieel

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

onderdeel van het EMC-concept en is het middel om content te ontsluiten en deze voor gebruikers toegankelijk en hervindbaar te maken.

Overige begrippen *Classificatie; Content; ECMS; Enterprise content management systeem; Inhoud; Kennismanagement; Structuur; Thesaurus; Toegankelijkheid; Topologie; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ontologie en taxonomie

~ http://www.searchtools.com/info/classifiers.html

~ www.sociosite.org/semantisch.php

* **7495** ***Tijd van groupware is voorbij***

René Jansen

(Artikel) Automatisering Gids 26-mei-2006.

Groupware

Hoe kunnen kenniswerkers in een netwerkeconomie het beste ondersteund worden door ICT? Groupware, is aan het eind van zijn kunnen, Kenniswerkers hebben last van de harde scheiding van groepen. Soloware moet een oplossing bieden.

Overige begrippen *Kennismanagement; Social bookmarking; Tagging; Uitwisseling; Web 2.0; Web 3.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site watvindenwijvan.nl

~ http://www.watvindenwijvan.nl

* **8101** ***Toegang tot overheidsinformatie. Het grensvlak tussen openbaarheid en vertrouwelijkheid.***

E.J. Daalder

(Proefschrift) Boom Juridische uitgevers, Den Haag, 2005. 905454578x

Openbaarheid

Uitgangspunt van deze studie is dat hoogwaardige belangen meebrengen dat overheidsinformatie zo veel mogelijk openbaar is. Overheidsinformatie wordt hierbij ruim opgevat. Dit begrip omvat alle informatie die zich onder het openbaar bestuur, vertegenwoordigende lichamen en rechterlijke instanties bevindt. Welke belangen tot openbaarheid dwingen en waarom die belangen daartoe noodzaken, is op zichzelf van minder belang. Er is discussie mogelijk over de vraag of openbaarheid van overheidsinformatie als beginsel of recht noodzakelijk is voor het goed functioneren van de rechtsstaat. Ook zonder een in de (grond)wet opgenomen recht op toegang tot overheidsinformatie moet worden aangenomen en wordt ook aangenomen, dat ter waarborging van het kunnen bestaan van een rechtsstaat, overheidsinformatie in beginsel openbaar moet zijn. Opvattingen over de rechtsstaat vloeien voort uit gedachten over democratie. Een democratie laat zich niet goed denken zonder een gelegitimeerd en transparant bestuur. Openbaarheid van overheidsinformatie is daarvoor een belangrijk vereiste

(hfd. 11.3 Toekomstige regelgeving.)

Het uitgangspunt van mijn studie is dat onder de overheid berustende informatie openbaar moet zijn. Dit uitgangspunt zou in juridische zin worden versterkt, wanneer zou worden gekomen tot de vaststelling van een wet in formele zin, waarin, meer algemeen dan in de Wob gebeurt, de gevallen waarin een uitzonde-ring op openbaarheid van overheidsinformatie mogelijk is zouden worden neergelegd. Omdat die regels niet alleen voor het bestuursrecht gelden, is opneming van deze regels in de Awb niet voldoende. Deze regels zouden immers ook betrekking moeten hebben op niet door de Awb geregelde staatsrechtelijke verhoudingen en andere procedures dan bestuursrechtelijke. Dat rechtvaardigt de keuze voor het neerleggen van die regels in een afzonderlijke wet.

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Het is op zichzelf denkbaar dat deze regels zouden worden neergelegd in een ' algemene wet'. De gedachte zou dan zijn dat de openbaarheid van overheidsinformatie van dermate groot belang is voor het functioneren van de democratische rechtsstaat, dat de regels daarover moeten worden opgenomen in een algemene wet. Gedacht zou kunnen worden aan een wet houdende algemene regels over de toegang tot overheidsinformatie. Kern van een dergelijke algemene wet zou zijn dat daarin als basisbepaling het recht op toegang tot overheidsinformatie zou worden opgenomen. De wet zou verder kunnen regelen in welke gevallen of welke wijze op het recht op toegang tot overheids-informatie uitzonderingen kunnen worden gemaakt of daaraan beperkingen kunnen worden gesteld. Door deze regels op te nemen in een algemene wet zou eenduidigheid bij alle (vormen van) beslissingen over openbaarheid van overheidsinformatie kunnen worden bereikt. Wanneer immers in de bijzondere wetten naar de algemene wet zou worden verwezen, wordt zeker gesteld dat alleen de in laatstgenoemde wet opgenomen belangen een uitzondering kunnen rechtvaardigen op het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is.

Overige begrippen *Democratie; Openbare overheidsinformatie; Rechtsstaat; Toegankelijkheid; Uitzonderingscriteria; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catalogus Universiteit Leiden

~ http://hdl.handle.net/1887/645

Het proefschrift

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/dspace/bitstream/1887/645/5/Thesis.pdf

* **9734** ***Tussen heiligdom en rommelzolder; Wat hun stadsarchief door de eeuwen voor de Leeuwarders heeft betekend***

René Kunst

(Publicatie) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Stadsarchief

Over de rol van het stadsarchief in de veranderende samenleving.

Overige begrippen *Archief; Archiefbeherende instelling; Archiefdienst; Gemeentearchief; Loketkast; Stedelijk archief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie voor de loketkast

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/loketkast-leeuwarden

* **3680** ***Vijfhonder miljoen berichten gered; Google neemt usenet-archief over van Deja***

Gijs Hillenius

(Bericht) Computable 23-feb-2001.

Duurzaamheid

Het bedrijf achter de internet-zoekmachine Google kocht het usenet-archief van Deja. Het belooft binnen drie maanden alle ruim vijfhonderd miljoen berichten die er sinds 1995 op gepost zijn weer beschikbaar te stellen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Bewaartermijn; Continuiteit; Digitale duurzaamheid; E-mail.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

** **10465** ***Weaving the Web: The Original Design and Ultimate Destiny of the World Wide Web***

Tim Berners-Lee

(Publicatie) HarperBusiness, 1999. SBN: 006251587X

Semantisch web

Named one of the greatest minds of the 20th century by Time, Tim Berners-Lee is responsible for one of that century's most important advancements: the world wide web. Now, this low-profile genius-who never personally profitted from his invention -offers a compelling protrait of his invention. He reveals the Web's origins and the creation of the now ubiquitous http and www acronyms and shares his views on such critical issues as censorship, privacy, the increasing power of softeware companies , and the need to find the ideal balance between commercial and social forces. He offers insights into the true nature of the Web, showing readers how to use it to its fullest advantage. And he presents his own plan for the Web's future, calling for the active support and participation of programmers, computer manufacturers, and social organizations to manage and maintain this valuable resource so that it can remain a powerful force for social change and an outlet for individual creativity.

Overige begrippen *Integratie; Privacy; RDF; Resource Description Framework; Semantic web; Taal; Triple.*

** **8343** ***The Web Time Forgot***

Alex Wright

(Artikel) New York Times 17-jun-2008.

Internet

In 1934, Otlet sketched out plans for a global network of computers (or "electric telescopes," as he called them) that would allow people to search and browse through millions of interlinked documents, images, audio and video files. He described how people would use the devices to send messages to one another, share files and even congregate in online social networks. He called the whole thing a "réseau," which might be translated as "network" or arguably, "web."

Overige begrippen *Semantisch web; Toegankelijkheid; UDC; Universele decimale classificatie; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~

* **10241** ***Welkom in de documentloze bananenmonarchie***

Pieter Klein

(Column) Geplaatst 4-dec-2018 / Website RTLNieuws, 2018.

Openbaarheid

"Er wordt door ambtenaren en bestuurders steeds minder op papier gezet. Steeds minder verslagen. Steeds minder documenten. Er worden non-documenten gemaakt; niet bestaande stukken. Eeuwige concepten. Documenten zonder afzender, zonder datum."

Overige begrippen *Bestaanbaarheid; Non-document; Non-paper; Onweerlegbaarheid; Transparantie; Uitzonderingscriteria.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Column op internet

~ https://www.rtlnieuws.nl/columns/column/4505716/welkom-de-documentloze-bananenmonarchie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

* **7563** ***Het zoekboek voor het Web; Zoeken en vinden op internet en World Wide Web***

Marten Hofstede

(Publicatie) © Marten Hofstede, 2006. [versie 0.92]
De Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen Licentie is van toepassing op dit werk. Ga naar http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/nl/ of stuur een brief naar Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, Californië 94305, VS om deze licentie te bekijken.

Zoeken

Deze gids 'Zoeken en vinden op het World Wide Web' heeft tweeërlei doel:
· u de basiskennis bij te brengen om effectief en efficiënt op het Web te leren zoeken;
· u kennis te laten maken met de belangrijkste instrumenten die zoeken op het Web mogelijk maken.
Aan deze twee doeleinden is vrijwel het hele boek gewijd. Daarom is niet of nauwelijks aandacht geschonken aan de geschiedenis van het World Wide Web en internet, waarover op het Web en in papieren publicaties een hele berg aan literatuur verschenen is, maar bij voorbeeld wel aan HTML, waarvan een elementaire kennis onontbeerlijk is om goed te kunnen zoeken.
Ik ga ervan uit dat de lezers van dit boek toegang hebben tot een computer met een internet-aansluiting, dat ze wel eens geprobeerd hebben iets op het Web te zoeken: misschien via Ilse, MSN of Startpagina, misschien via Yahoo! of Google en dat ze moeite willen doen om goed te leren zoeken. Als u meermalen de ervaring hebt gehad dat u iets niet kon vinden waarvan u vermoedde dat het er wel was, en als u bereid bent om op het Web te leren zoeken, dan is dit boek voor u.

Goed zoeken, of het nu op het Web is of ergens anders, kan alleen als je weet of kunt beoordelen:
· wat je zoekt
· waar je het moet zoeken
· hoe je het moet zoeken
· of je gevonden hebt wat je zoekt
Aan al die aspecten van zoeken zal ik aandacht besteden, waarbij ik niet alleen zal ingaan op het hoe maar ook op het waarom. Zoeken doe je met verstand, dat geldt voor alle stadia van het zoekproces, van de formulering van de vraag tot aan de beoordeling van het zoekresultaat.

Bij het schrijven van dit boek heb ik erg veel gehad aan resources die op het World Wide Web zelf te vinden waren. In een boek dat over zoeken en vinden op het Web gaat leek het mij een aardige gedachte om in kadertjes wat losse tips te geven of wat dieper op een onderwerp in te gaan. Hier en daar verwijs ik ook naar andere literatuur, vrijwel in alle gevallen op het Web.

Net als de eerste editie van dit zoekboek, die in 2001 bij uitgeverij Elmar verscheen, is dit boek geschreven alsof het in gedrukte vorm zou worden uitgegeven. Dat was ook oorspronkelijk mijn bedoeling. Maar twee overwegingen hebben mij uiteindelijk, in overleg met Elmar, anders doen besluiten. In de eerste plaats heeft het enkele jaren geduurd voordat de eerste uitgave was uitverkocht. Dat betekent dat kopers die het boek in 2003 of 2004 hebben gekocht, voor een deel met verouderde informatie werden geconfronteerd. Het feit dat dit bij een boek over zoeken op het Web onvermijdelijk is, maakt de gedachte niet minder onaangenaam. Een uitgave als PDF-bestand ligt alleen al daarom meer voor de hand omdat een herziene uitgave in deze vorm economischer en gemakkelijker te realiseren is. Hoewel ik niet kan beloven dat er regelmatig updates zullen komen, zal de drempel om die uit te brengen in elk geval een stuk lager zijn dan nu het geval was.
Daarnaast speelt nog een andere overweging: uitgave van het boek als PDF-bestand heeft het grote voordeel dat links direct op het scherm kunnen worden aangeklikt en gevolgd; en wie toch behoefte mocht hebben aan een papieren versie, kan het boek zelf uitprinten.

Nu dit boek niet meer door een uitgever wordt gepubliceerd, rijst de vraag hoe het met het auteursrecht moet. Zoals u op de copyrightpagina kunt zien is dat geregeld via een van de 'Creative Commons'-licenties. In dit geval komt die erop neer dat het boek vrij kan worden gelezen, gedownload en geprint, miets niet voor commerciële doeleinden, dat de tekst ook door anderen kan worden bewerkt, mits onder dezelfde voorwaarden waaronder dit boek ter beschikking wordt gesteld, maar dat ik het op prijs zou stellen als daarbij of bij letterlijke overname van langere gedeelten bronvermelding plaatsvindt.

In deze herziene uitgave is ten opzichte van de eerste editie van 2001 heel veel gewijzigd. Aangezien gebleken is dat de eerste editie hier en daar als facultatieve lectuur in opleidingen in gebruik is geweest, heb ik de opzet ervan zoveel mogelijk intact gelaten. Wel doe ik in deze editie het onderscheid tussen zoeken en bijblijven sterker uitkomen, omdat het laatste tegenwoordig een aparte behandeling vereist. De hoofdstukken 2, 4, 5 en 6 zijn geheel herschreven, 1 en 3 zijn aangepast en geactualiseerd. Een hoofdstuk over bijblijven is toegevoegd.

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

Bij de vorige editie had ik beter moeten weten dan daarbij een website te willen onderhouden. Bij deze pak ik het wat minder ambitieus aan. Sinds het begin van 2005 heb ik van het vakblad Informatie Professional ruimte gekregen voor een weblog.
Daarin zal ik regelmatig verslag doen van interessante nieuwe ontwikkelingen over het onderwerp dat u en mij zo boeit.

Overige begrippen *Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen Licentie

~ http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/nl/

3.7 Beveiligen

* 10120 *Algemene verordening gegevensbescherming*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2016. Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG
(AVG)

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Overige begrippen *Dataprotectie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex (EN)

~ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN

Eurolex (NL)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1463491696727&uri=CELEX:32016R0679

* 6704 *Het archiveren van websites in de gemeente Amsterdam*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Gemeentearchief Amsterdam / Digital Display, Amsterdam. Definitieve versie 3 juni 2003

Website

"Much of today's Web will have disappeared by tomorrow. The implication is clear: if we do not act to preserve today's Web, it will disappear," schrijft Peter Lyman in zijn artikel Archiving the World Wide Web.

Dit rapport beschrijft, vanuit het perspectief van het Gemeentearchief Amsterdam, de verschillende aspecten die een rol spelen bij het archiveren van websites:
- de overbrenging van websites;
- de techiek van het beheer van een archief van websites;
- de wettelijke verantwoordelijkheid en digitale duurzaamheid;
- de organisatie van en het bekendheid geven aan het archief van websites.

Speciale aandacht is er voor de rol die het Gemeentearchief van Amsterdam moet spelen.
Het rapport stelt vast dat er verschillende redenen zijn om een website, als die de authentieke bron is, permanent te archiveren.

Websites verschillen in status niet van andere documenten die zijn opgemaakt door een dienst of stadsdeel. Daarom zijn de diensten en stadsdelen verantwoordelijk voor de daadwerkelijke archivering van de websites en voor de

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

uiteindelijke overdracht aan het Gemeentearchief.
Het Gemeentearchief kan hen daarbij als adviseur ondersteunen. Bovendien zal het Gemeentearchief richtlijnen voor de archivering van websites formuleren. Op basis van die richtlijnen zullen websites ook onderdeel zijn van de gewone inspecties die het Gemeentearchief uitvoert.

Het archiveren van websites leeft nog niet in Amsterdam. Daarom zal het Gemeentearchief met een brochure en (een) workshop(s) voor betrokkenen onder de aandacht brengen.

Overige begrippen *Archiveren; Harvesting; Overdragen; Recordness.*

* **4131** ***De bescherming van film in moten; Privacy***

Vincent Dekker

(Bericht) Trouw 4-aug-2001.

Privacy

'Big Brother is watching you', maar kan zonder jouw toestemming niets zien. Dat is kort samengevat de kern van een beveiligingssysteem dat Boaz Gelbord enGert Roelofsen samen voor KPN hebben ontwikkeld. Hun BGR Privacam kan het signaal van een camera splitsen in drie deelsignalen. En pas als alle partijen het eens zijn kan de film worden teruggedraaid.

Overige begrippen *Beveiliging; Encryptie; File; Trusted Third Party; Videofilm.*

* **9682** ***Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013 (VIRBI 2013).***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, Den Haag, 2013. Besluit van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken van 1 juni 2013, nr. 3124134, houdende voorschrift informatiebeveiliging Rijksdienst - bijzondere informatie 2013
StCrt. 2013, Nr. 15497

Informatiebeveiliging

Bij de inrichting van een adequaat stelsel van beveiligingsmaatregelen voor de beveiliging van bijzondere informatie moet binnen het in de artikelen beschreven principe van risicomanagement worden uitgegaan van de volgende inrichtingsprincipes:
- Beveiliging in lagen: De beveiliging zal bestaan uit meerdere lagen, zodat er geen afhankelijkheid is van één beveiligingsmaatregel.
- Minste privilege: Alleen de autorisaties die iemand nodig heeft om zijn taak te kunnen vervullen, zullen worden toegekend;
- Zelf beschermende systemen: Ieder systeem beschouwt andere systemen als onvertrouwd totdat het tegendeel is bewezen en treft maatregelen om veilig informatie uit te kunnen wisselen met wel vertrouwde systemen indien deze communicatie via onvertrouwde systemen verloopt.
- Verificatie implementatie beveiliging: De maatregelen voor beveiliging van bijzondere informatie worden onder de verantwoordelijkheid van de BVA of de accreditatieautoriteit periodiek gecontro-leerd.
Deze inrichtingprincipes moeten stringenter worden toegepast naarmate het niveau van de rubricering toeneemt.

Voor de volgende onderwerpen, die grotendeels afkomstig zijn uit de Code voor Informatiebeveiliging, zijn specifiek op bijzondere informatie toegesneden doelstellingen en eisen geformuleerd waaraan dient te worden voldaan. Waar aan de orde zijn daarbij ook maatregelen benoemd die ten minste deel uit moeten maken van de totale set van maatregelen om de vertrouwelijkheid van bijzondere informatie te waarborgen.Hiermee is voor alle betrokkenen inzichtelijk gemaakt wat minimaal wordt verlangd op het gebied van beveiliging voor de verschillende rubriceringen op grond van dit voorschrift. Tevens is op efficiënte wijze de toepassing van een uniforme set van minimale maatregelen gedefinieerd waardoor waarborgen zijn gecreëerd voor een consistente beveiliging van bijzondere informatie.

Overige begrippen *Autorisatie; Derubriceren; Rubriceren.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Rubricering

Bepalen van het rubriceringsniveau en -duur van de bijzondere informatie op basis van de te verwachten nadelige gevolgen voor de belangen van de Staat, van zijn bondgenoten of van één of meer ministeries als (een deel van) deze informatie bekend wordt bij niet geautoriseerden;

Overige begrippen *Bijzondere informatie; Derubriceren; Rubriceringsduur; Rubriceringsniveau.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Besluit op overheid.nl (staatscourant)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-15497.html

Besluit op overheid.nl (staatscourant, PDF)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-15497.pdf

* **3041** ***Beveiligde E-mail voor de Rijksoverheid; Communiceren in vertrouwen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Ministerie van BZK / NLSign bv., Den Haag, 2000.

Beveiliging

Uit de inleiding:

In dit rapport wordt verslag gedaan van een studie die is uitgevoerd door een consortium bestaande uit NLSign bv, M&I/PARTNERS en M&I/STELVIO, in samenwerking met het ACIB en met diverse vertegenwoordigers van onderdelen van de Rijksoverheid. De hoofdvraag van dit onderzoek luidt als volgt:

Wat moet er gebeuren om beveiligde e-mail in te voeren binnen onderdelen van de Rijksoverheid?

Om deze hoofdvraag te beantwoorden worden achtereenvolgens de volgende deelvragen beantwoord:
1. Wat is beveiligde e-mail?
2. Waarom wil men beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid?
3. Wat moet er op centraal niveau geregeld worden om de invoering van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid succesvol te laten verlopen?
4. Welke opties zijn er bij de invoering van beveiligde e-mail?
5. Welke keuzemogelijkheden zijn er ten aanzien van bestuurlijke, organisatorische en technische aspecten van de invoering van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid?

Daarbij is de primaire invalshoek van dit onderzoek de inzet van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid. Dat laat echter onverlet dat bij het opstellen van dit rapport voortdurend in het achterhoofd is gehouden dat de voorziening op den duur ook voor communicatie met derde partijen geschikt zou moeten kunnen zijn. De gekozen oplossing mag hierin geen belemmering vormen.

Wat is beveiligde e-mail?

Beveiliging van e-mail is nodig om communicatie via e-mail te laten voldoen aan eisen van betrouwbaarheid. De volgende betrouwbaarheidseisen (zoals geformuleerd in het Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst) zijn hier relevant:
- beschikbaarheid: de mate waarin een informatiesysteem in bedrijf is en de informatie beschikbaar is op het moment dat de organisatie deze nodig heeft;
- exclusiviteit: de mate waarin toegang tot een informatiesysteem, en kennisname van informatie, is beperkt tot een gedefinieerde groep van gerechtigden;
- integriteit: de mate waarin de informatie zonder fouten is.

In dit rapport beperkt de definitie van beveiligde e-mail zich tot de twee laatstgenoemde eisen namelijk exclusiviteit en integriteit. De beschikbaarheid van de infrastructurele componenten van een e-mail systeem valt buiten de scope van dit onderzoek. Derhalve is beveiligde e-mail in dit onderzoek, e-mail die voldoet aan de volgende beschrijving:
- de afzender van een bericht weet zeker dat alleen de ontvanger van het bericht in staat is het bericht te lezen (exclusiviteit) en wel in ongeschonden staat (integriteit);
- de ontvanger van een bericht weet zeker dat het bericht dat hij leest afkomstig is van degene die beweert het gestuurd te hebben, èn ongeschonden is (integriteit).

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Bij de beveiliging van e-mail berichten is een belangrijk onderscheid te maken tussen encryptie enerzijds, en elektronische handtekeningen anderzijds.
- Encryptie kan in het kort omschreven worden als 'het omzetten met behulp van een sleutel van tekst in een reeks onleesbare tekens die met een passende sleutel weer leesbaar gemaakt kunnen worden'. Doel van encryptie is dus zeker te stellen dat het bericht alleen gelezen wordt door degene aan wie het gericht is (exclusiviteit);
- Een elektronische handtekening kan over het algemeen gebruikt worden om een waarmerk aan een document of bericht te hangen, bijvoorbeeld een waarmerk van echtheid of een tijdstempel. De ontvanger beschikt over de mogelijkheid om het waarmerk te controleren en zo bijvoorbeeld na te gaan of het bericht afkomt van degene die zegt het bericht gestuurd te hebben en of het bericht nog integer is en onderweg niet verminkt is geraakt (integriteit).

Waarom wil men beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid?

E-mail biedt de mogelijkheid om allerlei informatie (dus ook kwetsbare informatie) op een gemakkelijke wijze binnen en tussen organisaties te versturen. Om de voordelen die e-mail biedt op het gebied van een efficiënte en effectieve informatie-overdracht, optimaal te kunnen benutten, is voor de Rijksoverheid van groot belang dat deze informatie-overdracht wel betrouwbaar is. Dit betekent dat beveiliging van e-mail een belangrijk onderwerp is en moet zijn afgestemd op het gebruik dat van e-mail gemaakt wordt.
Daarbij is het van belang dat de Rijksoverheid initiatief neemt op dit terrein. De Rijksoverheid als geheel dient een aantal uitgangspunten te formuleren en bewaken om te voorkomen dat her en der losse initiatieven opkomen die niet voldoende samenhang vertonen om te komen tot een robuust kader voor elektronische overheidscommunicatie. De conclusie dat de Rijksoverheid iets moet doen, leidt vervolgens tot een aantal vragen: wat moet de overheid dan wel doen en welke opties en keuzes liggen hierbij voor? De volgende drie deelvragen hebben hier betrekking op.

Wat moet er op centraal niveau geregeld worden om de invoering van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid succesvol te laten verlopen?

Deze vraag betreft een bestuurlijke eis ten aanzien van de invoering van beveiligde e-mail bij de Rijksoverheid: de vraag wat er op bestuurlijk niveau aan afstemming moet gebeuren. 'Centraal' betekent hier niet dat per definitie bovendepartementale voorzieningen worden getroffen, maar wel dat een aantal zaken gezamenlijk geregeld wordt. Interdepartementale afstemming is cruciaal voor de succesvolle invoering van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid. Deze interdepartementale afstemming dient vorm te krijgen op het hoogste bestuurlijke (en wellicht ook politieke) niveau en dient te worden gefaciliteerd door een nog vorm te geven coördinatie- en expertisecentrum. Binnen deze structuur dient allereerst een aantal overkoepelende kaders te worden vormgegeven en vastgesteld ten aanzien van de architectuur van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid en de standaarden die hierbij ondersteund worden, de architect-rol. Vervolgens dient het coördinatie- en expertisecentrum vooral de rol van coach te vervullen bij de verschillende departementale invoeringstrajecten.
Cruciaal is derhalve, dat een overkoepelende architectuur wordt vastgesteld voor beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid. De hoofdlijnen van deze architectuur worden vastgesteld door middel van de beantwoording van de volgende deelvraag:

Welke opties zijn er bij de invoering van beveiligde e-mail?

De vraag naar de 'opties' betreft in feite de architectuur voor beveiligde e-mail, het gezamenlijk plaatje dat de Rijksoverheid nastreeft bij de invoering van beveiligde e-mail. Deze architectuur betreft een geheel van gezamenlijke keuzes dat de grenzen en bedoelingen van de globale componenten van de beveiligde e-mail voorziening aangeeft. Deze architectuur omvat de volgende keuzes:
- de bestaande bevoegdhedenstructuur dient als uitgangspunt en dient te worden vertaald naar een elektronische omgeving;
- beveiligde e-mail betreft de uitwisseling tussen functionarissen;
- de bevoegdheden van de betreffende functionarissen worden vastgelegd en gegarandeerd in een overheidsbrede adressengids;
- er is sprake van end-to-end-beveiliging, beveiliging van berichten die plaatsvindt op applicatieniveau;
- er moet een keuze worden gemaakt ten aanzien van de ondersteunde betrouwbaarheidsniveaus: dient beveiligde e-mail ingezet te kunnen worden voor alle betrouwbaarheidsniveaus (tot staatsgeheim aan toe), of dient dat beperkt te worden?
- er dient een keuze gemaakt te worden voor een bepaalde vertrouwensstructuur: een structuur met TTP-diensten of een structuur met een web van vertrouwen;

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

- er dient een keuze gemaakt te worden ten aanzien van de uitgifte en het beheer van sleutels.
Hiermee zijn de keuzes op overkoepelend niveau geëxpliciteerd. Vervolgens is dan de vraag wat, naar aanleiding van deze keuzes, de belangrijkste bestuurlijke, organisatorische en technische keuzes zijn die gemaakt moeten worden bij de feitelijke invoering van beveiligde e-mail.
Welke keuzemogelijkheden zijn er ten aanzien van bestuurlijke, organisatorische en technische aspecten van de invoering van beveiligde e-mail binnen de Rijksoverheid?
Op bestuurlijk niveau zijn de belangrijkste keuzes die voorliggen, keuzes ten aanzien van:
- de reikwijdte van de implementatie;
- de vertrouwensstructuur;
- het genereren en distribueren van sleutels;
- de betrouwbaarheidsniveaus waarvoor beveiligde e-mail ingezet moet kunnen worden.
Op organisatorisch niveau liggen belangrijke keuzes voor ten aanzien van:
- installatie en beheer van software;
- opleiding van gebruikers;
- sleutelbeheer;
- organisatie van de aanmaak en distributie van sleutels.
Technisch, tenslotte, betreffen de keuzes de volgende onderwerpen:
- client software;
- voorzieningen voor sleutelbeheer;
- voorzieningen voor sleutel-distributie.
Hierbij dienen de bestuurlijke keuzes als vertrekpunt: de organisatorische en technische keuzes liggen veelal in het verlengde hiervan. Deze bestuurlijke keuzes leiden tot een tweetal ‘extreme’ invoeringsscenario’s:
- een ‘low profile’-scenario waarin de nadruk ligt op decentraal te maken keuzes en waarbij wordt uitgegaan van het ‘web van vertrouwen’:
- invoering van beveiligde e-mail per proces;
- vertrouwen formaliseren door middel van een web van vertrouwen;
- sleutels genereren gebeurt door gebruikers zelf;
- er is een duidelijke beperking ten aanzien van het betrouwbaarheidsniveau waarvoor beveiligde e-mail inzetbaar is.
- een ‘high profile’-scenario waarin de nadruk ligt op interdepartementaal te maken keuzes, en waarin dus een aantal belangrijke voorzieningen op interdepartementaal niveau dient te worden getroffen:;
- beveiligde e-mail wordt grootschalig, als algemene infrastructurele voorziening, geïmplementeerd,
- vertrouwen wordt geformaliseerd door middel van TTP-diensten,
- sleutels worden door de organisatie gegenereerd en gedistribueerd,
- beveiligde e-mail dient inzetbaar te zijn voor alle binnen de Rijksoverheid onderscheiden betrouwbaarheidsniveaus.
Omdat er een grote diversiteit is in de stand van zaken ten aanzien van beveiligde e-mail binnen elk van de onderdelen van de Rijksoverheid en omdat beide scenario’s een aantal voor- en nadelen hebben, wordt niet aanbevolen een harde keuze voor één van beide ‘extreme’ scenario’s te maken. Wel wordt aanbevolen op centraal niveau een gezamenlijk ‘eindplaatje’ te definiëren, door middel van het uitwerken van de architectuur die hiervoor is beschreven.
De weg naar dit eindplaatje kent een aantal prioriteiten:
- hoewel binnen een organisatie begonnen kan worden met een structuur waarin vertrouwen geformaliseerd wordt in een web van vertrouwen en sleutels individueel worden aangemaakt, dient de doelstelling van een meer hiërarchische structuur (zowel TTP als centrale sleutel-distributie) hoge prioriteit te hebben;
- om als volwaardige vervanging van het papieren circuit te kunnen fungeren dient beveiligde e-mail ingezet te kunnen worden ter ondersteuning van zoveel mogelijk betrouwbaarheidsniveaus. De weg hier naartoe kan echter een geleidelijke zijn: in eerste instantie beperkt tot duidelijk afgebakende betrouwbaarheidsniveaus, met een zeer geleidelijke groei naar een inzetbaarheid voor andere niveaus;
- ook de weg naar een grootschalige implementatie is een zeer geleidelijke omdat de inzet van beveiligde e-mail altijd gerelateerd zal zijn aan concrete processen. Grootschalige implementatie is een groeitraject.
Om ervoor te zorgen dat elk van de decentrale invoeringstrajecten uiteindelijk wel naar dit gezamenlijk eindplaatje toewerkt, is een goede balans nodig tussen wat centraal aan kaders en voorwaarden wordt vastgesteld enerzijds, en de decentrale processen anderzijds.
De belangrijkste aanbevelingen die uit dit alles naar voren komen zijn de volgende:
1. Definieer een gezamenlijk ‘eindplaatje’ waarin de keuzes uit architectuur zijn ingevuld waarin gekozen wordt voor:
a een elektronische vertaling van de huidige bevoegdheden-structuur in de vorm van een overheidsbrede adressengids;
b end-to-end beveiliging, oftewel beveiliging op applicatie-niveau;
c een hiërarchisch stelsel van vertrouwen, met een TTP-dienst en een centrale (oftewel gezamenlijke) sleutel-generatie en -distributie;
d een inzetbaarheid van beveiligde e-mail voor zoveel mogelijk betrouwbaarheidsniveaus;

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

e een grootschalige maar wel proces-gerelateerde implementatie.
2. Definieer groeiscenario's naar dit eindplaatje,
a waarin de prioriteit wordt gelegd bij het bewerkstelligen van een hiërarchisch stelsel van vertrouwen en een centrale sleutel-generatie en -distributie;
b en waarin ten aanzien van betrouwbaarheidsniveaus en grootschalige implementatie een geleidelijk groeimodel wordt gehanteerd.
3. Definieer in samenspraak met de betrokken organisatie-onderdelen het 'instapniveau' van elk van de onderdelen in deze groeiscenario's.
4. Roep een centraal coördinatie- en expertisecentrum beveiligde e-mail in het leven dat de verschillende invoeringstrajecten begeleidt en de gezamenlijke doelstellingen bewaakt.
5. Zoek afstemming tussen wat bottom-up en top-down dient plaats te vinden:
a stel de architectuur en daarmee het 'eindplaatje' vast in het IB-beraad dat hiermee de strategische sturing voor zijn rekening neemt;
b laat het coördinatie- en expertisecentrum fungeren als 'coach' voor de invoeringstrajecten binnen de verschillende onderdelen van de Rijksoverheid.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Communicatie; E-mail; Encryptie; Exclusiviteit; Integriteit van informatie; Onweerlegbaarheid; Privacy; Trusted Third Party.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van het ministerie van BZK

~ http://www.minbzk.nl

* **5498** ***Beveiligen, een kwestie van mentaliteit***

José Delameilleure

(Artikel) Computable 25-apr-2003.

Beveiliging

Wie is verantwoordelijk voor een goede beveiliging binnen bedrijven? Niet één partij, zo bleek uit een rondetafelgesprek dat Computable met een aantal belanghebbende partijen had tijdens The ICT & Networking Event in de RAI. Gebruikers, leveranciers en integratoren moeten samen de kar trekken om het bedrijf te beveiligen tegen aanvallen van buiten.

Overige begrippen *Backdoor; Computercriminaliteit; Cyberterrorisme; DoS; Gedragscode; Hacker; Trojan horse.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Computable

~ http://www.computable.nl/artikels/archief3/d17rr3qk.htm

* **9968** ***Beveiliging van persoonsgegevens; CBP richtsnoeren***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) versie 19-feb-2013 / College bescherming persoonsgegevens, 2013.

Beveiliging

Verantwoord omgaan met persoonsgegevens valt of staat met een adequate beveiliging van de gegevens. In de praktijk blijkt dat de aandacht voor beveiliging nogal eens tekortschiet. In de media zijn vrijwel dagelijks berichten te vinden over datalekken door onvoldoende beveiliging, waardoor persoonsgegevens op straat liggen. Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) ontvangt ook regelmatig signalen over tekortschietende beveiliging en de kwalijke gevolgen ervan. Beveiliging van persoonsgegevens is een van de speerpunten van het handhavingsbeleid van het cbp. Het cbp houdt toezicht op de naleving van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Artikel 13 van de Wbp eist dat bedrijven en overheden die persoonsgegevens verwerken, 'passende technische en organisatorische maatregelen' nemen om persoonsgegevens te beveiligen.

Voldoen aan de wettelijke normen
Wanneer zijn beveiligingsmaatregelen nu 'passend' zoals de Wbp eist? Deze richtsnoeren leggen uit hoe het cbp bij

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

het onderzoeken en beoordelen van beveiliging van persoonsgegevens in individuele gevallen de beveiligingsnormen uit de Wbp toepast. De richtsnoeren vormen de verbindende schakel tussen enerzijds het juridisch domein, met daarbinnen de eisen uit de Wbp, en anderzijds het domein van de informatiebeveiliging, waarin de noodzakelijke kennis en kunde aanwezig is om daadwerkelijk aan die eisen te voldoen.
Dat betekent dat de richtsnoeren in samenhang moeten worden gebruikt met algemeen geaccepteerde beveiligingsstandaarden binnen de praktijk van de informatiebeveiliging, zoals de Code voor Informatiebeveiliging of de ict-beveiligingsrichtlijnen voor webapplicaties van het Nationaal Cyber Security Centrum.

Op tijd beginnen
Het uitgangspunt om tot een passende beveiliging te komen is dat in een organisatie bestuurders en de mensen die verantwoordelijk zijn voor de informatiesystemen en -beveiliging gezamenlijk nadenken over de wijze van beveiliging, al vóórdat ze persoonsgegevens gaan verzamelen. De beveiliging
van persoonsgegevens binnen een organisatie moet gedurende de gehele levensduur van een informatiesysteem punt van aandacht zijn, van het allereerste ontwerp tot aan het onomkeerbaar wissen van het laatste back-up-bestand na afloop van de bewaartermijn. De beveiliging past binnen het bredere verband van privacy by design, waarbij de bescherming van persoonsgegevens en de borging van de rechten van de betrokkenen vanaf het allereerste begin in de informatiesystemen wordt ingebouwd.

‘Plan-do-check-act’
Voor een blijvend passend beveiligingsniveau is inbedding van de zogeheten plan-do-check-act-cyclus
in de dagelijkse praktijk van de organisatie noodzakelijk. Dat komt kort gezegd op het volgende neer:

1. Beoordeel de risico’s
Beoordeel de risico’s die de gegevens en de aard van de verwerking met zich meebrengen voor de betrokkenen en bepaal op basis daarvan het gewenste beveiligingsniveau.Inventariseer vervolgens de dreigingen die kunnen leiden tot een beveiligingsincident, de gevolgen die het beveiligingsincident kan hebben en de kans dat deze gevolgen zich voor zullen doen. Tref op basis daarvan gericht beveiligingsmaatregelen die het gewenste beveiligingsniveau kunnen waarborgen.
2. Maak gebruik van algemeen geaccepteerde beveiligingsstandaarden
Het vakgebied informatiebeveiliging kent vele beveiligingsmethoden, -standaarden en -maatregelen die zijn gebaseerd op ervaringen uit de dagelijkse beveiligingspraktijk. Gebruik bij het nemen van beveiligingsmaatregelen de richtsnoeren in samenhang met de beschikbare beveiligingsstandaarden. Deze standaarden geven houvast bij het daadwerkelijk treffen van passende maatregelen om de beveiligingsrisico’s af te dekken.
3. Controleer en evalueer regelmatig
Controleer met zekere regelmaat of de beveiligingsmaatregelen daadwerkelijk zijn getroffen en worden nageleefd. Beoordeel periodiek of het beveiligingsniveau nog steeds past bij de risico’s die de verwerking en de aard van de te verwerken gegevens met zich meebrengen en of de beveiligingsmaatregelen nog steeds voldoen. Betrek daarbij ook de stand van de techniek en de nieuwste inzichten binnen het vakgebied informatiebeveiliging. Pas waar nodig de beveiligingsmaatregelen aan.

Tot slot
Met deze richtsnoeren wil het cbp duidelijk maken wat het van de beveiliging van persoonsgegevens verwacht. Daarbij heeft een organisatie de ruimte om de beveiliging van persoonsgegevens in te richten op de wijze en met de middelen die in de specifieke situatie van deze organisatie het meest passend zijn. Een organisatie dient hierbij altijd de rechten van de betrokkenen te waarborgen en er moet sprake zijn van adequate, vakkundig toegepaste beveiliging waarbij de organisatie optimaal benut wat het vakgebied informatiebeveiliging te bieden heeft.

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer; Cloud computing; Datalek; Privacy; Richtlijn; Safe harbor principles; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtsnoer bij CBP

~ https://cbpweb.nl/nl/over-privacy/persoonsgegevens/beveiliging-van-persoonsgegevens

Richtsnoer op Overheid.nl

~ http://wetten.overheid.nl/BWBR0033572

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

**** 10043 *The Circle***

David Eggers

(Publicatie) Vintage books, 2014.

Distopie

De Cirkel draait om de hoofdpersoon Mae Holland, die wordt aangenomen door haar vriendin Annie bij het fictieve internetbedrijf De Cirkel, een combinatie van Google, Facebook en Twitter. Mae is een jonge vrouw die aan het begin van haar carrière staat. Ze heeft behoorlijk wat affectie nodig van mannen, zo flirt ze met personages als Francis, Mercer en met de mysterieuze persoon Kalden. Mae's vader lijdt aan een ernstige ziekte en kampt met verzekeringsproblemen, waardoor hij financieel niet in staat is om een behandeling aan te gaan. Later in het verhaal speelt dit een belangrijke rol. Het bedrijf 'De Cirkel' wil alles in de wereld deelbaar en openbaar maken, ze streven naar een monopolie op het vlak van internetgebruik en naar afschaffing van de privacy. In het verhaal zien we, door de ogen van Mae, hoe de 'De Cirkel' meer en meer macht krijgt over de volledige (privé-)wereld. Zo ontwikkelen ze programma's als 'SeeChange', 'PastPerfect' en 'SoulSearch' om informatie van hun klanten te kunnen krijgen. Het uiteindelijke doel van de cirkel is 'the completion' het rond maken van de cirkel, volledige kennis van elke burger hebben.

Overige begrippen *Big data; Hergebruik; Open; Panopticon; Privacy; Samenwerken; Utopie; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - EN - (De Cirkel)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Circle_%28Eggers_novel%29

Wikipedia - NL - (De Cirkel)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Cirkel_%28roman%29

*** 10102 *Citizenfour***

Laura Poitras

(Documentaire) © 2014, Laura Poitras, 2014.

Klokkenluider

CITIZENFOUR is a real life thriller, unfolding by the minute, giving audiences unprecedented access to filmmaker Laura Poitras and journalist Glenn Greenwald’s encounters with Edward Snowden in Hong Kong, as he hands over classified documents providing evidence of mass indiscriminate and illegal invasions of privacy by the National Security Agency (NSA).

Poitras had already been working on a film about surveillance for two years when Snowden contacted her, using the name "CITIZENFOUR". In January 2013. He reached out to her because he knew she had long been a target of government surveillance, stopped at airports numerous times, and had refused to be intimidated. When Snowden revealed he was a high-level analyst driven to expose the massive surveillance of Americans by the NSA, Poitras persuaded him to let her film.

CITIZENFOUR places you in the room with Poitras, Greenwald, and Snowden as they attempt to manage the media storm raging outside, forced to make quick decisions that will impact their lives and all of those around them.

CITIZENFOUR not only shows you the dangers of governmental surveillance—it makes you feel them. After seeing the film, you will never think the same way about your phone, email, credit card, web browser, or profile, ever again.

Overige begrippen *Afluisteren; Inlichtingendienst; Privacy; Whistleblower.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eigen website

~ https://citizenfourfilm.com/

ImDB

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

ImDB (summary plot)

~ http://www.imdb.com/title/tt4044364/plotsummary?ref_=tt_stry_pl

Wikipedia (Citizen four)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Citizenfour

* **3348** ***Consument wantrouw biometrie***

Jurgen van der Vlugt

(Artikel) Automatisering Gids 20-okt-2000.

Biometrie

Iemand vertrouwen op zijn blauwe ogen, kan weer. Biometrie bedrijven, de identiteit vaststellen op basis van biologische eigenschappen, is geen marginale bezigheid meer. Het aantal commerciële biometrieproducten neemt snel toe. Er is nog geen sprake van een doorbraak. Er liggen nog drempels op de weg, zoals de kosten, de technische kwaliteit, de hygiëne van leesapparatuur en de privacygevoeligheid.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Beveiliging; Privacy.*

* **4924** ***DRM in juridische zin niet zonder problemen***

Bas Meeuwsen

(Artikel) Automatisering Gids 2-aug-2002.

Digital Rights Management

In het digitale tijdperk is het kopiëren van software en muziek een fluitje van een cent. De consument profiteert ervan, de producent klaagt steen en been. Producenten willen dat het auteursrecht wordt nageleefd. DRM is de verzamelnaam voor elektronische systemen die naleving moeten controleren. Het toepassen van dergelijke systemen, levert juridisch gezien veel stof tot nadenken.

Overige begrippen *Auteursrecht; Beveiliging; DoS; Intellectueel eigendom; Privacy; Verstoring.*

* **10680** ***Evidence-as-a-service: State recordkeeping in the cloud***

Lorraine L. Richards

(Proefschrift) Chapel Hill, 2014.

Evidence

The White House has engaged in recent years in efforts to ensure greater citizen access to government information and greater efficiency and effectiveness in managing that information. The Open Data policy and recent directives requiring that federal agencies create capacity to share scientific data have fallen on the heels of the Federal Government's "Cloud First" policy, an initiative requiring Federal agencies to consider using cloud computing before making IT investments.
Still, much of the information accessed by the public resides in the hands of state andlocal records creators. Thus, this exploratory study sought to examine how cloud computing actually affects public information recordkeeping stewards. Specifically, it investigated whether recordkeeping stewards' concerns about cloud computing risks are similar to published risks in newly implemented cloud computing environments, it examined their perceptions of how cross-occupational relationships affect their ability to perform recordkeeping responsibilities in the Cloud, and it compared how recordkeeping roles and responsibilities are distributed within their organizations. The distribution was compared to published reports of recordkeeping roles and responsibilities in archives and records management journals published over the past 42 years.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Archives and records management; ARM; Cloud computing; Preservation; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core (PDF)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

~ https://core.ac.uk/download/pdf/210596084.pdf

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Evidence-as-a-service%3A-State-recordkeeping-in-the-Richards/1b0c30923c759fb1598c57115287f7aace237a87

* **10172** ***From Intended Archivists to Intentional Algivists. Ethical codes for humans and machines in the archives***

Martijn van Otterlo

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Algivist

Information ethics is the central issue of the essay in which the ethics concerning digital archives from the perspective of data science are explored, and with an emphasis on the role of algorithms. Ethical principles, about access, have been formalised and communicated in the form of ethical codes, or: codes of conduct. This last topic brings us from the intended, human archivist in physical domains to the intentional, algorithmic archivist, or: algivist, in the digital domain. Which codes of conduct should be made for the latter, and how to implement them?

Overige begrippen *Actor; Algocracy; Algorithme; Algorithmic archivist; Archivist; Artificiële Intelligentie; Code of conduct; Ethics; Ethiek; Ethische code; Philosophy of information.*

* **7360** ***Handboek digitale criminaliteit; Over daders, daden en opsporing***

Arjan Dasselaar

(Publicatie) Van Duuren Media, Culemborg, 2005.

Computercriminaliteit

Digitale criminaliteit raakt iedereen. Vandalen vergallen met virussen en spionagesoftware het plezier van de pc-gebruiker. Oplichters ondermijnen met technisch geavanceerde trucs de veiligheid van elektronisch betalen en telebankieren. En terroristen misbruiken digitale geheimtaal en de anonimiteit die internet biedt om buiten bereik van veiligheidsdiensten te blijven. In het Handboek Digitale criminaliteit wordt niet alleen vertelt wat er mis kan gaan, maar ook hoe u zichzelf online beter kunt beschermen.

Verder komen onder meer aan de orde:
- het verschil tussen hackers, crackers en scriptkiddies
- de geschiedenis van hacking en digitale criminaliteit
- habitats en hangplekken van hackers
- vandalisme: virussen, wormen en Trojaanse paarden
- spionage: spyware, key loggers en beheer op afstand
- inbraak: hacking, war driving, social engineering
- oplichting: spam, phishing en digitale kameleons
- sabotage: DoS-aanvallen, mailbommen en zero-dayaanvallen
- anarchisme: anonimiteit, smokkel en geheimtaal
- professionele speurders: hoe Justitie digitale boeven aanpakt
- opsporing via internet, hard- en software
- de belangrijkste computerwetgeving in Nederland en Europa

Overige begrippen *Beveiliging; Cybercrime; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Info over het boek op internet

~ http://www.vanduurenmedia.nl/titel.asp?ID=159

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

* **8080** ***De hofnarren van het web***

Chris Verhoef

(Column) Automatisering Gids 14-dec-2007.

Privacy

Over informatie van defensiepersoneel op internet:

Voor dat geld kun je niet met een kluitje in het riet gestuurd worden. De minister van Defensie komt echter met een ondermaats antwoord dat geen knip voor de neus waard is. Laten we het eens onder de loep nemen. Allereerst zie je in antwoorden vaak insinuaties om de ernst van de situatie af te zwakken. Ook in dit geval: "Er zijn geen adresgegevens of andere persoonlijke gegevens vermeld." Dit is feitelijk onjuist. Er staat namelijk een werknemers lD, plus ngangsdatum en vrijvaldatum van het contract in. Daarmee kun je met social engineering een heel eind komen!
.. ..
Dat er geen adres bij staat, zegt hooguit dat Big Brother nog een andere publieke bron moet raadplegen.

En dan het incidentgehalte in de antwoorden: "Onlangs is abusievelijk, door een menselijke fout, een bestand aangeleverd waarin ook persoonsgegevens waren opgenomen." Dit suggereert force majeur maar dat er verder alles aan gedaan zou zijn om dit soort blunders voor te zijn. Dat is onjuist. Er was namelijk niets gedaan om te voorkomen dat zoekmachines de hele site indexeren. Iets dat in een boek als 'Maken van websites voor dummies' al wordt uitgelegd. Een klein foutje escaleert dan meteen naar een calamiteit, dus geen incident maar trend.
Verder was de gewraakte directory zeer waarschijnlijk browsable. Gevolg: op archive.org zien we momenteel 2231 bestandsnamen uit die directory. Voorts staan op Google momenteel 506 links naar documenten uit diezelfde directory. Bovendien staat de geheime informatie deels nog in de cache van Google. De eerste 7 pagina's zijn gewoon te zien. Dat zal wel weggaan, maar nu nog even niet. Dus de minister is naïef in zijn antwoord op dat punt: "Op dit moment wordt onderzocht via welke providers het bestand nog is te benaderenen wordt hun verzocht dit te verwijderen."

.. .. Maar met de eerste de beste site-slurper die zich niets aantrekt van het Robots Exclusion Protocol haal je de directory nog steeds leeg. Resultaat: 3284 files, 7 subdirectories, en 721 Mb aan informatie. De files hebben in totaal 17 extensies. Het merendeel van de images-directory bevat inderdaad plaatjes: 1812 jpg'jes, 249 gif'jes, 5 bmps. Maar ook 554 Word-files, 341 Excel-bestanden, 252 pdf'jes, 7 PowerPoints, en 34 html-files. Ook zijn er nogal wat duplicaten. Van de 3284 filenamen zijn er 1647 uniek. Dus we hebben 49,8 procent klonen en duplicaten in de productieomgeving staan, wat niet echt klinkt alsof de webhofnars aan professioneel versiebeheer doen.

Overige begrippen *Openbaarheid; Social engineering.*

** **10118** ***Human rights in the robot age; Challenges arising from the use of robotics, artificial intelligence, and virtual and augmented reality***

Rinie van Est en Joost Gerritsen en Linda Kool

(Rapport) Datum publicatie 11-mei-2017 / Rathenau Instituut, Den Haag, 2017.

Mensenrechten

The Rathenau Instituut was established more than thirty years ago. Its mission: to research the societal impact of new technologies and developments in science. Since then, our research has illustrated the notion of this convergence: the growing interaction between nanotechnology, biotechnology, information technology and cognitive technology. This report elaborates on NBIC convergence, with a special focus
on the connection between human rights and technological convergence, in particular technologies
concerning robotics, artificial intelligence, and virtual and augmented reality.
The report demonstrates that these technologies can have a positive or a negative impact on human rights.
Regarding these rights, we focus on issues relating to the right to respect private life, human dignity, ownership, safety and liability, freedom of expression and the prohibition of discrimination as well as access to justice and the right to a fair trial. The Rathenau Instituut conducted this research on the invitation of the Committee on Culture, Science,
Education and Media of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE). Our research shows that the human rights framework forms a practical starting point for policy makers tasked with regulating robotics, artificial intelligence or similar technologies. However, in certain cases clarification on the rights is needed. We therefore

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

argue in favour of two, novel, human rights: the right to not be measured, analysed or coached, and the right to meaningful human contact. I would like to thank PACE, and Mr. Le Déaut in particular, for the invitation, enabling us to further elaborate on our body of work in order to explore emerging technologies and the challenges that arise from a human rights perspective. We hope that our report provides inspiration in future discussions.
The technologies described in this report can be of great benefit to us all. However, in order to maintain our human dignity and fundamental rights, we have to remain vigilant, remembering our values as laid down in the conventions and apply these in practice. Fortunately, robots or AI do not determine the rules, but society does. It is possible, if needed, to draft policies before technologies take over. The legislators of the Oviedo Convention on Human Rights and Biomedicine recognised this earlier. We therefore trust that our wake-up call will be carried on by the Council of Europe to also protect our human dignity in the digital age.

Overige begrippen *Artificiële Intelligentie; Augmented reality; Beveiligen; Ethiek; Informatiefilosofie; Internet of things; Onlife; Privacy; Robotica.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel in Trouw van 11 mei 2017

~ https://www.trouw.nl/samenleving/digitalisering-vraagt-om-nieuwe-mensenrechten~aa42ab8a/

Bericht op de site van het Rathenau instituut

~ https://www.rathenau.nl/nl/nieuws/digitale-tijdperk-vereist-nieuwe-mensenrechten

Het rapport

~ https://www.rathenau.nl/nl/file/9605/download?token=OQgFllZS

* **7729** ***Informatie Controler stuurt op taalbetekenis; Nieuwe functie in informatiebeheer***

Klaas van der Heiden en Marloes Rutten*

(Artikel) Overheid Innovatief, 2007. nr 2, 2007

Informatiecontroler

Sprekend over informatiebeheer (informatiecontrole) moeten we constateren dat het een onderwerp betreft dat nog niet erg aanslaat bij organisaties die er profijt van zouden kunnen hebben. Iedereen is druk bezig met het midoffice, met koppelvlakken en het vertalen van ideeën in mooie plaatjes. De essentie daarvan is dat men sterk geneigd is informatiecontrole te zien als iets wat later een rol gaat spelen. Maar het speelt niet later. Het is nu al actueel, ook al zijn er nog geen 'werkende' basisregistraties. Men zal toch de kwaliteit van de informatie moeten organiseren.

Taal is essentieel in vragen van en antwoorden aan burgers, richtlijnen van hogere overheden, beleidsnota's, communicatie tussen ambtenaren, werkopdrachten enzovoort. Het is begrijpelijk dat de kwaliteit van die processen - en in het verlengde daarvan dus ook van de geleverde producten en diensten - in sterke mate afhankelijk is van de gebruikte taal. Een omslag naar product- en procesgericht werken vereist dan ook een omslag in het kijken, denken en doen, dwars door de hele Organisatie en al haar informatiesystemen heen. Daarom is het noodzakelijk centrale afspraken te maken over de interne organisatietaal èn over de aansluiting daarvan op de taal die de burger spreekt.

Overige begrippen *Beveiliging; Control; Controleerbaarheid; Jargon; Koppelvlak; Kwaliteitsbeleid; Metadata; Midoffice; Semantiek; Taal.*

** **3779** ***Internetbedrijf ontvangt vetrouwelijke regeringspost***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw 24-mrt-2001.

Beveiliging

Het IT-bedrijfje Tetra in Utrecht krijgt e-mails die gericht zijn aan het ministerie van Buitenlandse zaken. Het bedrijf heeft de domeinnaam buza.nl geclaimd. De domeinnaam van het ministerie is minbuza.nl. De grondslag voor verwarring. Ze hebben zelfs de tekst van een internationaal verdrag dat nog in de ontwerpfase is binnen gekregen uit de Verenigde Staten.

Overige begrippen *Domeinnaam; E-mail; Encryptie; Vertrouwelijkheid.*

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

* **5914** ***Media dienstverlening op maat; Beheer van digitale rechten verandert distributie van 'digitale content'***

Hans van Thiel

(Artikel) Computable 12-dec-2003.

Digital Rights Management

Het beheer van rechten op digitale media (digital rights management) omvat creatie, beheer, distributie en handhaving van toegang tot 'digitale content'. Het gaat dan om muziek, films, spellen op de pc, mobiele telefoon of ander afspeelapparaatmaar ook om bijvoorbeeld internet cursussen en bedrijfsinformatie.
Digitale inhoud is, in tegenstelling tot gedrukte en analoog opgeslagen 'content', gemakkelijk te kopiëren en te verspreiden. Vooral die herdistributie is een bedreiging voor de hele waardeketen. Aanvankelijk werd geprobeerd om met kopieerbeveiliging de oude band tussen inhoud en drager te herstellen. Dat heeft om allerlei redenen nooit goed gewerkt en met de komst van internet en nieuwe formaten voor digitale inhoud werd de drager ook steeds onbelangrijker. Recentelijk is de oplossing gezocht in algemene heffingen op computers en opslagmedia, maar dit is omstreden en nauwelijks een 'zakelijk model' te noemen. 'Digital rights management' (drm) is dan een veel beter alternatief dat naast bescherming tegen piraterij ook nieuwe mogelijkheden biedt om inkomsten te genereren. Dit is het best te illustreren met enkele voorbeelden.

Overige begrippen *Auteursrecht; DRM; Encryptie; Intellectueel beheer; Intellectueel eigendom; Verwerking van gegevens.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://computable.paypernews.nl/daily/2003/12/12/CMP/10/articles/artikel_CMP_00_20031212_10_49.php

* **10297** ***The New Wilderness***

Maciej Cegłowski

(Essay) Gepubliceerd 10-jun-2019 / Idle Words, 2019.

Ambient privacy

The need to regulate online privacy is a truth so universally acknowledged that even Facebook and Google have joined the chorus of voices crying for change.

Overige begrippen *Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Essay op internet

~ https://idlewords.com/2019/06/the_new_wilderness.htm

Website Idlw Words

~ https://idlewords.com

** **3861** ***Een nieuwe technologie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Tekening of spotprent) Volkskrant.

E-mail

De experimentele fase van een nieuwe technologie om strikt vertrouwelijke e-mails veilig te versturen.

[datum van de krant en de naam van de tekenaar is mij onbekend]

Overige begrippen *Beveiliging; Vertrouwelijkheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

* **10095** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 8: Veiligheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 5-jan-2017 / VPRO, 2017. Onzichtbaar Nederland - Veiligheid [20170105]

Veiligheid

De laatste aflevering laat de sporen in ons landschap van oorlog en verdediging zien. Het bombardement van Rotterdam heeft naast de verwoesting van de binnenstad ook veel blindgangers opgeleverd. Niet alleen van de Duitsers, maar ook van de geallieerden. Littekens diep onder de grond, maar de oorlog laat ook diepe littekens achter in de hoofden van veel mensen.

Sporen van oorlog zijn zelfs terug te vinden In de tuin van Janneke Ruijs in Sint Pancras waar honderden botten en schedels gevonden zijn afkomstig van de slag bij Vroonen. Een enorme middeleeuwse veldslag waarbij de Hollanders honderden West-Friezen op gruwelijke wijze om zeep hebben geholpen. Maar naast bommen en botten heeft de verdediging van ons land ook burchten, waterlinies en luchtwachttorens nagelaten. Van de luchtwachttorens staan er nog 19 in ons landschap verstopt.

De IJssellinie is in het geheim aangelegd. Pas in de jaren ’90 is bekend geworden hoe groot dit inundatie systeem is geweest. Zelfs de Tweede Kamer was niet volledig op de hoogte, terwijl de Russen alles al in kaart hadden gebracht. Spionage en camouflage zijn sinds de oorlog een steeds belangrijker wapen geworden.

De Duitsers hadden in de Tweede Wereldoorlog vliegveld Deelen op de Veluwe compleet gecamoufleerd, inclusief hangars en officiers woningen beschilderd als boerderijen. Dankzij spionage van het verzet zijn de geallieerden hier in 1943 achter gekomen en is het vliegveld plat gebombardeerd.We leven al een tijd in vrede maar de oorlog komt steeds dichterbij. De vijand wordt onzichtbaarder. Afluisteren, spionage en tracken raken steeds meer ingeburgerd om ons veilig te voelen. Hoe zullen we ons deze tijd over 30 jaar herinneren?

Overige begrippen *Defensie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/veiligheid.html

* **4198** ***De oorlog win je met woorden***

Bert van Panhuis

(Bericht) Trouw 30-aug-2001.

Encryptie

De verovering in 1945 van het vulkaaneiland Iwo Jima op Japan ging voor het Amerikaanse korps mariniers gepaard met zeer zware verliezen: bijna 7000 doden en ruim 25000 gewonden. Het korps had waarschijnlijk het onderspit gedolven zonder de speciaal opgeleide Navajo-Indianen, die in eigen taal informatie over posities en tactiek doorgaven. Het lukte de Japanners niet deze 'code' te kraken. De Indiaanse helden zijn na de oorlog vergeten, maar ze zijn terug: in het theater.

Overige begrippen *Beveiliging; Code; Communicatie; Inlichtingendienst; Taal; Versleuteling.*

* **9739** ***Panopticon: Illusie van privacy***

Peter Vlemminx

(Documentaire) Uitzending 9-jan-2014 / BNN / Peter Vlemmix, 2013. Duur 44 minuten

Privacy

Het internet is een steeds belangrijker netwerk dat deel van het dagelijks leven wordt op welke manier dan ook.

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Twee aspecten komen vaak aan de orde: het hebben of verkrijgen van anonimiteit en het garanderen van privacy. Als deze aspecten aandacht krijgen, dan is het vaak in negatieve zin. Peter Vlemmix heeft er een uur durende documentaire aan gewijd met zijn kijk op privacy.

De Dikke van Dale omschrijft privacy als: de persoonlijke vrijheid, het ongehinderd, alleen, in eigen kring of met een partner ergens kunnen vertoeven; gelegenheid om zich af te zonderen, om storende invloeden van de buitenwereld te ontgaan, een toestand waarin een mens er zeker van is dat zonder zijn toestemming zo weinig mogelijk andere mensen zich op zijn terrein zullen begeven. Vooral op het laatste gaat Vlemmix tijdens zijn documentaire in.

'Ik heb niks te verbergen hoor…' is een vaak gehoord antwoord van Nederlanders als het om privacy gaat. Maar is dat wel zo? Als metafoor voor zijn verhaal heeft Vlemmix gekozen voor het Panopticon.

Panopticon is een architectonisch principe van de 18e eeuwse verlichtingsfilosoof Jeremey Bentham. Het gebouw bestaat uit een toren gepositioneerd in het midden met daaromheen ringen van cellen. Het Panopticon maakt het mogelijk groepen te controleren en bestuderen, maar ook te vergelijken. Betham beschreef zijn Panopticon principe als 'a new mode of obtaining power of mind over mind, in a quantity hitherto without example'. De opzet van Bentham zou veel doeleinden kunnen dienen zoals bijvoorbeeld: een gevangenis, een school, een werkplaats of een hospitaal. Tegenwoordig wordt het principe van een Panopticon vaak gebruikt bij een koepelgevangenis waar een wachttoren in het midden staat.

De principes van een Panopticon zijn:

Individualisering: Elk individu heeft een vaste plaats en ziet geen medebewoners.
Volledige zichtbaarheid van het geïsoleerde individu: Het individu wordt gezien zonder zelf te zien. Hij is object van informatie en wetenschap.
Asymmetrische machtsrelatie met de opzichter: Het gebouw is zo geconstrueerd dat de opzichter de individuen ziet, maar zij hem niet, sterker, zij vermoeden zijn aanwezigheid alleen maar.
Machtsmaximalisering: Het is onnodig dat er permanent een opzichter is. Het besef dat men gecontroleerd kan worden, verzekert rust en orde. Individuen passen hun gedrag aan, omdat zij gezien kunnen worden.
Een Panopticon voelt nauwelijks als onderdrukkend aan.

Veel van de bovenstaande principes komen aan de orde in de documentaire. Aan het woord komen onder andere internet-journalist Alexander Klöpping, onderzoeksjournalist Brenno de Winter, internet-denker Rob van Kranenburg en strafpleiter Inez Wezki. Ook wordt de vergelijking met buurland Duitsland gemaakt. Zijn we in Nederland naïef? Is Nederland een Panopticon of is het hebben van privacy straks een keuze? Bekijk de documentaire en oordeel zelf …

Overige begrippen *Beveiliging; Inlichtingendienst; Panopticon; Surveillance; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Peter Vlmmix

~ http://petervlemmix.nl/

Zie ook

~ http://denisdoeland.com/2012/11/05/achtergrond-panopticon-de-docu-over-jouw-privacy/

* **8090** ***Privacy (3); Met zijn allen meekijken in de medische kaartenbak***

Wouter Bax en Vincent Dekker

(Artikel) Trouw 12-dec-2007.

Privacy

Blijft er nog iets over van onze privacy? Trouw besteedt in een aantal artikelen aandacht aan deze vraag.

Vandaag deel 3: Bijna 80.000 mensen in de zorgsector hebben direct toegang tot de adres- en polisgegevens van alle Nederlanders.

Citaat:
"Noem maar een bekende Nederlander", zegt ze monter. We noemen tv-persoonlijkheid B. Met een zoekmachine op internet heeft ze binnen een minuut zijn geboortedatum. Na die te hebben ingevoerd in Vecozo tovert ze zijn

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

huisadres, verzekeraar en verzekeringspakket uit de computer. Aan de hand van de omschrijving van zijn pakket weten we nu precies voor welk soort zorg hij zich heeft bijverzekerd en hoeveel premie hij betaalt. Hij is wel duur verzekerd, trouwens. Wie we vervolgens ook invoeren - politici, criminelen, familieleden - ze hebben nog nauwelijks geheimen voor ons. Want hoewel het juridisch nog altijd gekoesterde 'medisch geheim' strikt genomen in tact is gebleven, zijn we de aantasting van dat geheim dicht genaderd.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Medisch geheim; Openbaarheid; Panopticon.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Trouw dossier privacy

~ http://www.trouw.nl/dossierprivacy

* **4554** ***Privacy is altijd een relatief recht geweest***

mr. V.A. de Pous

(Artikel) Automatisering Gids 15-feb-2002.

Privacy

Als een direct gevolg van 11/9 en de War Against Terrorism krijgen allerlei overheidsdiensten meer bevoegdheden. Deze ontwikkelingen gaan ten koste van de persoonlijke levenssfeer van de burger, mede omdat controle op de controleurs een uiterst moeilijke taak is. De digitale technologie maakt bijvoorbeeld geautomatiseerd monitoren van gegevensstromen mogelijk. Door Slepnetzfahndung worden burgers continu in de gaten gehouden en dat terwijl ze geen verdachten zijn. Roving wiretaps en keystroke loggers. De realiteit van Orwelliaanse visioenen in de hooggeprezen informatiemaatschappij. Hoezee voor de ICT.

Overige begrippen *Aftappen; Common carrier regel; Grondrecht; Inlichtingendienst; Opsporing; Slepnetzfahndung.*

* **10474** ***Processing Dangerous Paths - On Security and Privacy of the Portable Document Format***

Jens Müller en Dominik Noss,Christian Mainka, Vladislav Mladenov, Jörg Schwenk

(Artikel) Network and Distributed Systems Security (NDSS) Symposium 2021, 2021.

PDF

PDF is the de-facto standard for document exchange. It is common to open PDF files from potentially untrusted sources such as email attachments or downloaded from the Internet. In this work, we perform an in-depth analysis of the capabilities of malicious PDF documents. Instead of focusing on implementation bugs, we abuse legitimate features of the PDF standard itself by systematically identifying dangerous paths in the PDF file structure. These dangerous paths lead to attacks that we categorize into four generic classes:
(1) Denial-of- Service attacks affecting the host that processes the document.
(2) Information disclosure attacks leaking personal data out of the victim's computer.
(3) Data manipulation on the victim's system.
(4) Code execution on the victim's machine.

An evaluation of 28 popular PDF processing applications shows that 26 of them are vulnerable at least one attack. Finally, we propose a methodology to protect against attacks based on PDF features systematically.

Overige begrippen *Beveiliging; Code execution; Data manupilation; DDoS; Denial of Service; Hacking; Paper document format; Papermindset document format; PDF/A; Portable Document Format; Preservation; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet (pdf)

~ https://www.ndss-symposium.org/wp-content/uploads/ndss2021_1B-2_23109_paper.pdf

PDF and Preservation (PDF/A-4)

~ https://www.pdfa.org/digitizing-permanent-records-the-case-for-pdf-a-4/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Site Mad File Format Science

~ https://madfileformatscience.garymcgath.com/2021/02/26/the-risks-in-pdf/

* **10099** ***Prutsen en pielen zonder pottenkijkers***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-feb-2017 / Zembla, Hilversum, 2017. Zembla - Prutsen en pielen zonder pottenkijkers [20170201] / VARA_101381843

Betrouwbaarheid

Zembla onderzoekt wat er mis is achter de schermen van de belangrijkste dienst van de overheid, de Belastingdienst. Staatssecretaris Wiebes ligt zwaar onder vuur door een uit de hand gelopen reorganisatie bij de Belastingdienst. Er dreigt een leegloop. Duizenden ambtenaren willen gebruik maken van een vertrekregeling die zonder medeweten van de staatssecretaris is vastgesteld en tientallen miljoenen euro.

De Belastingdienst heeft de financiële en persoonlijke gegevens van 11 miljoen belastingbetalers en 2 miljoen bedrijven in de periode van 2013 tot 2016 onvoldoende beveiligd. Diefstal en verlies kunnen niet worden uitgesloten. Dat blijkt uit vertrouwelijke documenten van de Belastingdienst in bezit van ZEMBLA. De Belastingdienst is hiervoor in maart 2015 al gewaarschuwd. Dat verklaren bronnen (tot op directieniveau) onder ede in ZEMBLA. Maar met die waarschuwing is niets gedaan. Eén jaar later, in maart 2016, concludeert ook de Auditdienst Rijk (ADR) in een rapport dat deze beveiligingsmaatregelen "niet geëffectueerd zijn". De ADR benadrukt de "adequate borging van de vertrouwelijke data". Volgens Bart Jacobs, hoogleraar computerbeveiliging aan de Radboud Universiteit, is er sprake van een ernstig gebrek aan beveiliging: "Wat daar gebeurt is onwettig."

Autorisatiesysteem niet op orde
De zogenaamde Broedkamer, een data-analyse afdeling van de Belastingdienst, had tussen 2013 en 2016 het autorisatiesysteem niet op orde. Ook heeft er geen logging en monitoring van de dataverwerking plaatsgevonden. De dienst kan daardoor niet achterhalen wie op welk moment met de in hoge mate gevoelige data heeft gewerkt. Het grootste risico is identiteitsfraude, stelt Jacobs "en bedrijven kunnen gechanteerd worden." Onder de personen die toegang hadden tot de data waren tientallen externe consultants van het bedrijf Accenture. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is na melding van ZEMBLA een onderzoek gestart naar de databeveiliging bij de Belastingdienst. Volgens de beleidsregels van de AP is bij een zwakke plek in de beveiliging sprake van een beveiligingslek.

Onduidelijk
Staatssecretaris Wiebes, verantwoordelijk voor de Belastingdienst, laat in een schriftelijke reactie aan ZEMBLA weten dat voor de Broedkamer "de reguliere beveiligingseisen" golden. Wiebes geeft wel toe dat niet gemonitord is welke dataverwerking is uitgevoerd. "Verlies of diefstal van de gegevens is tot op heden niet geconstateerd", zegt Wiebes. Volgens Professor Jacobs is niet te achterhalen of er gegevens meegenomen zijn omdat de loggegevens ontbreken. De staatssecretaris blijft onduidelijk over de vraag of de beveiliging inmiddels wel op orde is.

Rapporten in la verdwenen
Uit de vertrouwelijke stukken in handen van ZEMBLA blijkt dat de leiding van de Belastingdienst al in maart 2015 gewaarschuwd is dat er een beveiligingslek was. Er werd herhaaldelijk op gewezen dat de leiding maatregelen moesten nemen om aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens te voldoen. Meerdere hooggeplaatste bronnen bevestigen dit tegenover ZEMBLA. Bronnen verklaren onder ede dat de rapporten in een la van de directie zijn verdwenen. Volgens Jacobs had de Belastingdienst onmiddellijk maatregelen moeten nemen: "Het lijkt me toch een ernstige zaak als een overheidsinstantie het overtreden van de wet in stand houdt."

Laakbaar
"Zeer onprofessioneel en laakbaar" concludeert Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt na inzage van het onderzoek van ZEMBLA. Ook bevestigt de belastingspecialist van het CDA dat staatssecretaris Wiebes de Tweede Kamer niet actief heeft geïnformeerd over het beveiligingslek bij de Belastingdienst.

Externe consultants
Uit onderzoek van ZEMBLA blijkt dat in de periode 2013-2016 bij de Broedkamer tientallen externe consultants werkten. Deze waren voornamelijk afkomstig van het bedrijf Accenture. Dit consultancybureau had de opdracht om de Belastingdienst te adviseren over de nieuwe data-aanpak. Accenture laat aan ZEMBLA schriftelijk weten: "We zijn zeker dat we aan alle relevante regels en procedures voor dit project hebben voldaan."

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

De Broedkamer, die in 2016 overging in het bedrijfsonderdeel Data & Analytics, is een belangrijke spil in de reorganisatie van de Belastingdienst. Door verschillende gegevens aan elkaar te koppelen en te analyseren probeert de Belastingdienst tegen minder kosten meer belastinggeld op te halen. De Belastingdienst beschikt niet alleen over gegevens zoals ons adres en inkomen maar bijvoorbeeld ook over ons reisgedrag, onze schulden en vermoedens van strafbare feiten.

Overige begrippen *Algorithme; Audit trail; Autorisatie; Belasting; Big data; Controleerbaarheid; Datalek; Datamining; Datascience; Doelbinding; Hacken; Hergebruik; Integriteit; Klokkenluider; Moraal; Openbaarheid; Privacy; Transparantie; Vertrouwelijkheid*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij uitzending gemist

~ http://www.uitzendinggemist.net/aflevering/379819/Zembla.html

Website VARA

~ http://zembla.vara.nl/nieuws/belastingdienst-overtreedt-willens-en-wetens-privacywet

* **9931** ***De rode hack***

Brenno de Winter en Victor Broers

(Publicatie) Uitgeverij SpeakEasy, Amsterdam, 2015.

Hacken

Rond 3 uur in de ochtend klopt Albert Dolstra, hoofd beveiliging van de Bank Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, in paniek aan bij de privéwoning van de cybercrime Officier van Justitie. Zijn bank is gehackt. In plaats van digitaal plunderen, komen er op willekeurige rekeningen miljoenen bij.

Het aantal incidenten neemt hand over hand toe, de hack laat geen sporen achter en in de eurozone drukken meer en meer banken ongecontroleerd digitaal geld bij. De centrale banken zijn de regie kwijt, de munt staat onder druk. Wie zit hierachter en waarom?

Politici, toezichthouders en veiligheidsdiensten moeten alles op alles zetten om de aanvallen op het systeem in stilte aan te pakken om massahysterie te voorkomen. Lukt het de ministers om ons financiële stelsel overeind te houden en waar zit de bron van het kwaad? Deze informatieve thriller legt de kwetsbaarheid van het financiële systeem in onze informatiemaatschappij pijnlijk bloot.

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over de Rode Hack

~ http://derodehack.nl/

** **10183** ***Towards a digital ethics***

J. Peter Burgess en Luciano Floridi, Aurélie Pols, Jeroen van den Hoven

(Rapport) Gepubliceerd 25-jan-2018 / EDPS Ethics Advisory Group, 2018. Report by the Ethics Advisory Group established by the European Data Protection Supervisor, the EU's independent data protection authority

Ethics

The report by the EDPS' Ethics Advisory Group will help advance the debate on digital ethics that the EDPS will continue, focusing on how we can make technology work in the interests of human dignity, culminating at the 40th International Conference of Data Protection and Privacy Commissioners which the EDPS will co-host in October 2018.

This report is issued at a time when the data protection community is preparing for the application of the long-awaited GDPR. It cannot and does not seek to override the GDPR, to regulate present data protection practices by proposing additional rules. This is adequately and appropriately accomplished by the new regulation. This report

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

proposes concepts and arguments to support and advance data protection as a project of European values. It describes the way traditional concepts of value may be rethought, re-articulated and re-purposed in order to assure the continuity of legitimate practices and anticipate an unseen future. This task can, by way of conclusion, be condensed into five significant 'directions' of thought and innovation.

1. The dignity of the person remains inviolable in the digital age
Life in the digital age is close to a confrontation with the basic principle of personhood: dignity. Digital experience reshapes our understanding of personal identity, human experience and social interactions. Digital life will need to be compatible with the inviolable nature of human dignity.

2. Personhood and personal data are inseparable from one another
Personhood - understanding oneself as a person endowed with moral qualities, rights and responsibilities - is inseparable from the information produced by, and pertaining to that person.

3. Digital technologies risk weakening the foundation of democratic governance
The freedom of choice of each person is a fundamental principle of democratic self-governance. Automated, big data-based interaction with political decision-making may be incompatible with democratic processes.

4. Digitised data processing risks fostering new forms of discrimination
Profiling is part of everyday cognition and judgment. Digitally generated profiles based on very large quantities of data are powerful and increasingly unaccountable.

5. Data commoditisation risks shifting value from persons to personal data
The market value of personal data is not intrinsic but stems from its relationship to the person or persons who give rise to it. Ethical tensions can arise where human value and market value intersect.

Overige begrippen *Autonomie; Autonomy; Data protection; Democracy; Democratie; Digital ethics; Dignity; Equality; Foundational value; Freedom; Gelijkwaardigheid; Justice; Personhood; Persoonlijke levenssfeer; Persoonlijkheid; Privacy; Profiling; Rechtvaardigheid; Solidariteit; Solidarity; Trust; Vertrouwen; Vrijheid; Waardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op de site van de EDPS

~ https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/ethical-framework/ethics-advisory-group-report-2018_en

Site DataEthics

~ https://dataethics.eu/en/new-report-digital-ethics-xxxxx/

Site European Data Protection Supervisor (EDPS)

~ https://edps.europa.eu/press-publications/press-news/videos/digital-ethics_en

* **9928** ***United States of Secrets: Privacy Lost***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 25-feb-2015 / VPRO 2DOC, 2015. Wo 25 feb 2015 23:01 · 50 min

Panopticon

Silicon Valley werkte nauw samen met de NSA en voorzag hen van informatie over miljoenen onwetende burgers. De Amerikaanse overheid haalde met hulp van de bedrijven uit de 'Valley' en met steun van de telefoonbedrijven allerlei persoonlijke informatie van het net. Edward Snowden zwengelde een debat over privacy en overheidssurveillance aan met een bijzondere actie.Minder

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung; Surveillance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Part Two

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-two%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

* **9927** ***United States of Secrets: The Program***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 24-feb-2015 / VPRO 2DOC. Di 24 feb 2015 23:01 · 111 min

Panopticon

Edward Snowden zwengelde het debat aan over de miljoenen dossiers die de NSA wereldwijd verzamelde van gewone burgers. Een reconstructie hoe in de nasleep van 9/11 de NSA in Amerika een extreem en allesomvattend observatiesysteem heeft opgezet, aan de hand van interviews met medewerkers van de NSA, de overheid en klokkenluiders

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part One

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-one%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

* **9966** ***The US surveillance programmes and their impact on EU citizens' fundamental rights***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Europees Parlement, Brussel /Straatsburg, 2013. Directorate General For Internal Policies
Policy Department C:
Citizens' Rights and Constitutional Affairs
Civil Liberties, Justice and Home Affairs

Privacy

In light of the recent PRISM-related revelations, this briefing note analyzes the impact of US surveillance programmes on European citizens' rights. The note explores the scope of surveillance that can be carried out under the US FISA Amendments Act 2008, and related practices of the US authorities which have very strong implications for EU data sovereignty and the protection of European citizens' rights

Overige begrippen *Bescherming persoonlijke levenssfeer; Cloud computing; Panopticon; Safe harbor principles; Surveillance; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/libe/dv/briefingnote_/briefingnote_en.pdf

* **2986** ***Veiliger E-mail; EU-burgers, maar ook criminelen kunnen berichten 'versleutelen'***

Frank Kools

(Bericht) Trouw 19-mei-2000.

Encryptie

De Europese Unie wil dat burgers en bedrijven zich op Internet beter kunnen beschermen tegen hackers, diefstal en spionage. De EU geeft daarom de handel vrij in speciale software waarmee Internetters hun e-mail gecodeerd

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

kunnen verzenden. Alleen de ontvanger kan de mail lezen met een 'sleutel'.

Overige begrippen *Beveiliging; E-mail; Inlichtingendienst; Key; Privacy; Versleuteling.*

* **10187** ***Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie L 257/73 28-aug-2014 / Europees Parlement / Raad van de Europese Unie, Brussel, 2014.

Elektronische identificatie

Veiligere transacties via internet

SAMENVATTING VAN:

Verordening (EU) nr. 910/2014: betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt

Met deze verordening betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten (eIDAS) wordt een nieuw Europees wettelijk kader gecreëerd voor veilige elektronische transacties binnen de EU tussen bedrijven, burgers en publieke autoriteiten.
Deze verordening streeft ernaar om het vertrouwen in elektronische transacties in de gehele EU te vergroten en de effectiviteit van publieke en particuliere online diensten en elektronische handel te verhogen. De verordening is van toepassing op:
- stelsels voor elektronische identificatie* die door de EU-landen zijn aangemeld bij de Europese Commissie;
- verleners van vertrouwensdiensten die in de EU zijn gevestigd.

Ze neemt de bestaande belemmeringen voor het gebruik van elektronische identificatiemiddelen in de EU weg. Zo zal het nu gemakkelijk zijn voor een Portugees bedrijf om een aanbesteding uit te schrijven voor een openbaredienstcontract in Zweden, terwijl EU-subsidies volledig online kunnen worden beheerd.

KERNPUNTEN

Elektronische identificatie

Een elektronische identificatie die in een EU-land wordt toegekend, moet in alle andere EU-landen worden erkend. Dit is slechts van toepassing wanneer de elektronische identificatie aan de eisen van de verordening voldoet, is aangemeld bij de Commissie en is opgenomen in een lijst. Wederzijdse erkenning van elektronische identificatie zal verplicht zijn vanaf het 28 september 2018 en zal veilige elektronische transacties in de gehele EU makkelijker maken.

Een stelsel voor elektronische identificatie moet een van de drie garantieniveaus vermelden (laag, substantieel en hoog) op grond van dat stelsel uitgegeven vormen van elektronische identificatie. Wederzijdse erkenning is alleen verplicht wanneer de relevante overheidsinstantie de niveaus „substantieel" of „hoog" gebruikt om toegang te krijgen tot de online diensten.

Aanmelding

Wanneer de Commissie wordt ingelicht over de stelsels voor elektronische identificatie, moeten EU-landen informatie verschaffen over aspecten zoals:
- de garantieniveaus en de uitgever van de vormen van elektronische identificatie op grond van dat stelsel;
- toepasselijke toezichtsystemen en aansprakelijkheidsregelingen;
- de entiteit die de registratie van de unieke persoonsidentificatiegegevens beheert.

In het geval van een inbreuk op de beveiliging van het stelsel voor elektronische identificatie of de authenticatie, moet het aanmeldende EU-land:
- onverwijld de authenticatie in de gehele EU, of de delen waarvan de integriteit is geschonden, opschorten of

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

intrekken en
- andere EU-landen en de Commissie hiervan op de hoogte brengen.

Aansprakelijkheid

Bij elke transactie tussen EU-landen waarbij de verplichtingen van de verordening door verzuim niet werden nageleefd, kunnen de volgende partijen aansprakelijk worden gesteld voor enige schade die opzettelijk of door nalatigheid aan elke persoon of instantie werd toegebracht:
- een aanmeldend EU-land
- de partij die de elektronische identificatie uitgeeft
- de partij die de authenticatieprocedure uitvoert.

Samenwerking en operabiliteit tussen EU-landen

De aangemelde nationale stelsels voor elektronische identificatie moeten interoperabel zijn. Het interoperabiliteitskader moet technologieneutraal zijn en geen specifieke nationale technische oplossingen voor elektronische identificatie verkiezen boven andere.

Vertrouwensdiensten

Deze verordening omschrijft vertrouwensdiensten als betaalde diensten die het volgende omvatten:
- de creatie, controle en goedkeuring van elektronische handtekeningen, elektronische zegels of elektronische tijdstempels, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging en certificaten die verband houden met deze diensten; of
- de creatie, controle en goedkeuring van certificaten voor authenticatie van websites; of
- het behoud van elektronische handtekeningen, zegels of certificaten die verband houden met deze diensten.

Verleners van vertrouwensdiensten die zijn gevestigd in de EU worden gezien als „gekwalificeerd" als ze tegemoetkomen aan de toepasselijke vereisten van deze verordening. Deze verleners zijn wettelijk gerechtigd om gekwalificeerde vertrouwensdiensten te verstrekken (waaronder gekwalificeerde elektronische handtekeningen, zegels of certificaten) in alle EU-landen. Vertrouwensdiensten die worden aangeboden door dienstverleners uit niet-EU-landen kunnen na goedkeuring tussen het EU-land en het niet-EU-land of een internationale organisatie rechtens worden erkend als gelijkwaardig aan gekwalificeerde vertrouwensdiensten.

Overige begrippen *Authenticatie; eIDAS; E-identificatie; electronic IDentification, Authentication and trust Services; Identificatie; Transactie; Vertrouwensdienst; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Eurolex

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910

Eurolex (samenvatting)

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/LSU/?uri=CELEX:32014R0910

* **3201** ***Het virus en de maker***

Auke Hulst

(Artikel) PC magazine / , 2000. oktober 2000

Virus

Ze zijn de schrik van elke computergebruiker: computervirussen. Onnadenkend dubbelklikken op een meegestuurd attachment, een niet gescande diskette, een cd-rom van dubieuze makelij en bingo: je hebt een virus te pakken. Terwijl je bezig bent met het opschonen van je comateuze desktop vraag je verbijsterd af wie toch die mensen zijn die dergelijk onheil over computergebruikers brengen? Wie zijn toch die virusschrijvers die niemand kent en wiens werken iedereen zo naarstig uit de weg probeert te gaan?

Overige begrippen *Beveiliging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

* **3428** ***' Volledige beveiliging zou fortuin kosten'; Bij e-business-toepassingen moet nadruk liggen op risicoreducerende maatregelen***

Marco Dekkers

(Artikel) Automatisering Gids 24-nov-2000.

Beveiliging

Wie een waterdichte beveiliging wil, kan in deze tijd van e-business beter geen ondernemer worden. Ondernemen is risico's nemen. Men kan wel maatregelen nemen om die risico's zo klein mogelijk te houden.
Twaalf mogelijkheden op een rij.

Organisatorisch:
1 bewustwording
2 risicotaxatie
3 externe toetsing veiligheidsbeleid
4 bepaal welke data wel of niet via internet beschikbaar is
5 bescherm toegang tot webservers en andere hardware tegen onbevoegden

Technisch:
1 Controleer fabrieksinstellingen software
2 Maatregelen tegen virussen en inbraak
3 Versleutel dataverkeer
4 Beveiliging toegang interne netwerk
5 Geen software lokaal op webclients installeren
6 Validatie van invoergegevens
7 Zorg voor backups

Overige begrippen *Autorisatie; Backup; E-commerce; Encryptie; Hacker; Risico; Virus.*

* **10400** ***Voorbereiden op digitale ontwrichting***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, Den Haag, 2019. WRR rapport 101

Digitale ontwrichting

Digitale infrastructuur - is vaak zonder dat we het merken - intens verweven met processen die van groot belang zijn voor de samenleving, de economie en de democratische rechtstaat. Voor verstoringen in de fysieke wereld bestaan professionele crisisorganisaties en uitgebreide wet- en regelgeving. De voorbereiding op een digitale ontwrichting krijgt echter nauwelijks tot geen aandacht. In het rapport Voorbereiden op digitale ontwrichting (rapport nr. 101, 2019) pleit de WRR voor een betere voorbereiding op een digitale ontwrichting door o.a. adequate bevoegdheden om escalatie te voorkomen en inspanningen op het terrein van cyberverzekeringen te verrichten.

Wat is digitale ontwrichting?
Door de groeiende verwevenheid van de digitale wereld met de fysieke en de sociale wereld hangen verstoringen van het maatschappelijke leven steeds vaker samen met een ernstige verstoring of uitval van digitale processen. De WRR noemt dit type ontwrichting 'digitale maatschappelijke ontwrichting', of kortweg 'digitale ontwrichting'.
Digitalisering: nieuwe risico’s en kwetsbaarheden

De afgelopen jaren hebben zich in Nederland en daarbuiten allerhande digitale verstoringen voorgedaan. Een belangrijke oorzaak voor deze incidenten zijn cyberaanvallen, maar kunnen ook worden veroorzaakt door menselijke fouten, kapotte servers, softwareproblemen of externe facoren als kabelbreuken of electriciteitsstoringen. Het zorgwekkende van deze incidenten is dat zij daarme ook vitale processen in de samenleving aantasten. Essentiële voorzieningen zoals: de zorg, het betalingsverkeer, overheidsdiensten en de electriciteitsvoorzieningen raken daarmee in gevaar.

De afgelopen jaren hebben zich in Nederland en daarbuiten allerhande digitale verstoringen voorgedaan. Een belangrijke oorzaak voor deze incidenten zijn cyberaanvallen, maar kunnen ook worden veroorzaakt door menselijke fouten, kapotte servers, softwareproblemen of externe facoren als kabelbreuken of electriciteitsstoringen. Het zorgwekkende van deze incidenten is dat zij daarme ook vitale processen in de samenleving aantasten. Essentiële

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

voorzieningen zoals: de zorg, het betalingsverkeer, overheidsdiensten en de electriciteitsvoorzieningen raken daarmee in gevaar.

Voorbereiden op ontwrichting
De belangrijkste aanbeveling van dit rapport is dat de voorbereiding op digitale ontwrichting nadrukkelijk onderdeel dient te zijn van het veiligheidsbeleid en beleid gericht op de continuïteit van de samenleving. Deze centrale aanbeveling wordt verder uitgewerkt met de volgende aanbevelingen:
- Creëer een helder afgebakende wettelijke bevoegdheid voor digitale hulptroepen.
- Stel in aanvulling op het huidige Cybersecuritybeeld een Cyberafhankelijkheidsbeeld op, dat inzichtelijk maakt van welke partijen, digitale processen en diensten het functioneren van vitale processen in de Nederlandse samenleving afhankelijk is.
- Besteed bij het beleid voor vitale infrastructuur meer aandacht aan de ketens en netwerken die vitale processen ondersteunen. Onderzoek bovendien of digitalisering het nodig maakt de prioritering van die processen aan te passen.
- Stimuleer onderzoek naar de haalbaarheid van een Nederlandse of Europese cyberpool om schade als gevolg van digitale ontwrichting te verzekeren.
- Benut nationale en internationale incidentdata beter om lessen te trekken met het oog op toekomstige verstoringen.

Overige begrippen *Beveiliging; Cybercrime; Cyberterrorisme; Hacking; Maatschappelijke ontwrichting; Risico; Verstoring.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina bij de WRR

~ https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting

Rapport (PDF)

~ https://www.wrr.nl/binaries/wrr/documenten/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting/R101-Voorbe digitale-ontwrichting.pdf

Samenvatting (PDF)

~ https://www.wrr.nl/binaries/wrr/documenten/rapporten/2019/09/09/voorbereiden-op-digitale-ontwrichting/R101-Voorbe digitale-ontwrichting-samenvatting.pdf

** **9992** ***What is code?***

Paul J. Ford

(Webpagina) Business week 11-jun-2015 / Bloomburg, 2015. Geraadpleegd 10/10/2015

Code

A computer is a clock with benefits. They all work the same, doing second-grade math, one step at a time: Tick, take a number and put it in box one. Tick, take another number, put it in box two. Tick, operate (an operation might be addition or subtraction) on those two numbers and put the resulting number in box one. Tick, check if the result is zero, and if it is, go to some other box and follow a new set of instructions.

Overige begrippen *Algorithme; Bestand; Compound document; Computer; Computertaal; Informatieobject; Metataal; Programmatuur; Samengesteld document; Software.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Samengstelde document op de site van Bloomberg

~ http://www.bloomberg.com/graphics/2015-paul-ford-what-is-code/

* **9967** ***Zienswijze inzake de toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens bij een overeenkomst met betrekking tot cloud computing diensten van een Amerikaanse leverancier***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) versie 10-sep-2012 / College bescherming persoonsgegevens, 2012.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Cloud computing

Het College bescherming persoonsgegevens (CBP) heeft in een zienswijze antwoord gegeven op een drietal vragen van SURFmarket over cloud computing in relatie tot de bescherming van persoonsgegevens. De vragen zijn door het CBP in algemene zin beantwoord om daarmee een zo groot mogelijke groep van aanbieders van clouddiensten en hun afnemers duidelijkheid te bieden over de door SURFmarket opgeworpen privacykwesties rondom cloud computing. In zijn zienswijze benadrukt het CBP dat een belangrijk uitgangspunt is dat Nederlandse bedrijven of organisaties die clouddiensten afnemen bij een Amerikaanse aanbieder eindverantwoordelijk zijn voor de naleving van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Bij het sluiten van een overeenkomst voor clouddienstverlening zal een bedrijf of organisatie zich dan ook moeten vergewissen dat de toepasselijke wettelijke regels zijn afgedekt. Zo nodig moeten zij aanvullende afspraken in de overeenkomst met de Amerikaanse aanbieder van de clouddiensten opnemen. In ieder geval geldt dat voor de beveiliging van de in de cloud verwerkte persoonsgegevens.
De zienswijze van het CBP ziet op de situatie van een in Nederland gevestigd bedrijf of organisatie die gebruik maakt van de cloud computing diensten (onder meer e-mail, agendabeheer, groepsdiscussies en relatiebeheer) van een leverancier die gevestigd is in de Verenigde Staten (VS).
Safe Harbor Principles

Doorgifte van persoonsgegevens naar de VS is mogelijk als de betreffende Amerikaanse clouddienstverlener zich heeft verplicht tot naleving van de zogeheten Safe Harbor Principles (Veilige Haven Beginselen). De Europese Commissie heeft namelijk bepaald dat in dat geval sprake is van een ‘passend beschermingsniveau’.

Het CBP benadrukt in zijn zienswijze dat hierdoor doorgifte weliswaar mogelijk is, maar dat dit echter niet garandeert dat de daadwerkelijke verwerking van persoonsgegevens in de VS ook voldoet aan alle eisen van Europese inclusief Nederlandse privacywetgeving. Voor naleving van de wet blijft de Nederlandse afnemer van clouddiensten verantwoordelijk, aldus het CBP.
Europese privacytoezichthouders

Clouddienstverlening is in opkomst en staat sterk in de belangstelling, onder meer vanwege de schaalvoordelen en mogelijkheden voor innovatieve dienstverlening. In juli 2012 hebben de gezamenlijke Europese privacytoezichthouders een opinie aangenomen over privacykwesties rondom cloud computing.

De zienswijze van het CBP is gebaseerd op de opinie. Hierin wordt cloud computing gedefinieerd als de verzamelnaam voor technologieën en diensten die gericht zijn op het gebruik van IT-applicaties, rekenkracht en opslag op afstand via internet.

Overige begrippen *Beleidsregel; Bescherming persoonlijke levenssfeer; Beveiliging; Datalek; Privacy; Safe harbor principles; Verstoring; Zienswijze.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site CBP

~ https://www.cbpweb.nl/nl/nieuws/zienswijze-cbp-over-cloud-computing

Zienswijze bij het CBP

~ https://cbpweb.nl/sites/default/files/downloads/med/med_20120910-zienswijze-toepassing-wbp-surfmarket-cloud-comp

** **6712** ***Zorg goed voor uw bedrijfskritieke informatie!***

Martin de Haas

(Artikel) Facto Magazine, 2005. nummer 4, 2005

Records management compliance

Elk bedrijf heeft informatie die cruciaal is voor het voortbestaan van de organisatie. Deze informatie verdient vanzelfsprekend extra aandacht. Hoe u dat aanpakt, is het aandachtsgebied van Records Management Compliance.

Overige begrippen *Archief; Archiefsysteem; Betrouwbaarheid; Compliance; Information management compliance; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Recordness; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiligen

Tekst op internet

~ http://www.kbenp.nl/publicaties/facto/MartindeHaas.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9613** ***Advanced digital preservation***

David Giaretta

(Publicatie) Springer, 2012. ISBN 978-3-642-16808-6

Digital preservation

There is growing recognition of the need to address the fragility of digital information, on which our society heavily depends for smooth operation in all aspects of daily life. This has been discussed in many books and articles on digital preservation, so why is there a need for yet one more? Because, for the most part, those other publications focus on documents, images and webpages - objects that are normally rendered to be simply displayed by software to a human viewer. Yet there are clearly many more types of digital objects that may need to be preserved, such as databases, scientific data and software itself.

David Giaretta, Director of the Alliance for Permanent Access, and his contributors explain why the tools and techniques used for preserving rendered objects are inadequate for all these other types of digital objects, and they provide the concepts, techniques and tools that are needed. The book is structured in three parts. The first part is on theory, i.e., the concepts and techniques that are essential for preserving digitally encoded information. The second part then shows practice, i.e., the use and validation of these tools and techniques. Finally, the third part concludes by addressing how to judge whether money is being well spent, in terms of effectiveness and cost sharing.

Various examples of digital objects from many sources are used to explain the tools and techniques presented. The presentation style mainly aims at practitioners in libraries, archives and industry who are either directly responsible for preservation or who need to prepare for audits of their archives. Researchers in digital preservation and developers of preservation tools and techniques will also find valuable practical information here. Researchers creating digitally encoded information of all kinds will also need to be aware of these topics so that they can help to ensure that their data is usable and can be valued by others now and in the future.

To further assist the reader, the book is supported by many hours of videos and presentations from the CASPAR project and by a set of open source software.

Overige begrippen *E-depot; OAIS; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

CASPAR

~ http://casparpreserves.eu/

Site Springer

~ http://www.springer.com/computer/database+management+%26+information+retrieval/book/978-3-642-16808-6

Terminologie

~ http://casparpreserves.eu/caspar-glossary-of-terms.pdf/download.pdf

* **248** ***Advies nr 404 inzake de discussie nota "Archieven bewaren; cultureel investeren in de toekomst."***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Raad voor het cultuurbeheer., 's Gravenhage, 1993. Afdeling II Rijkscommissie voor de archieven. RGBII-93-146, 25 maart 1993

Cultureel belang

Advies over nut en noodzaak van het prudent omgaan met maatschappelijk en historisch relevante informatie opgenomen iin archieven.

Overige begrippen *Bedrijfsvoering; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Historisch belang; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); MLG; PIVOT; Privacy; Waarderen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10482** ***The Antilibrary: Why Unread Books Are The Most Important***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Weblog) Gepubliceerd 7-jun-2013 / Weblog Farnam Street, 2013.

Kennis

How are we to navigate the unknown - the vast chasm between what we know, what we don't know, and coming to grips with what is unknowable?

Overige begrippen *Antilibrary; Library; Serendipiteit; Unknown.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Farman Streef blog

~ https://fs.blog/2013/06/the-antilibrary/

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

* **250** ***Appraisal***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Notitie) Datum 1-feb-1993 / Public Records Office, UK , London, 1993. Onbekend alleen initialen NGC/JLW

Appraisal

The report of the Royal Commission on Departmental Records chaired by Sir James Grigg was the basis of the Public Records Act of 1958 which ended the haphazard legal position as regards duties of custody and disposal of 'public records'. The Act defined 'public records', it assigned duties between the PRO and departments and within departments regarding custody and control, and it determined timings of transfer of historical records to TNA (at 30 years) and rights of public access (50 years amended to 30 years in the 1967 Act). In addition to these statutory responsibilities the Grigg report proposed a system for the review of government records which still obtains today1. The key elements of that system were endorsed, with reservations, by a subsequent Committee of Inquiry chaired by Sir Duncan Wilson in a report published in 1981.

The current project, through analyses of alternative systems of review and appraisal, has similarly found that the Grigg system has been outstandingly effective. It has enabled departments to manage their records effectively and has provided an ordered mechanism for the transfer of records to the archive. Close contacts have been developed between TNA and departmental records staff, allowing each to voice and respond to the concerns of the other. TNA is a very compact archive: at 190km for an archive spanning nearly 1,000 years of continuous record-holdings by a government which controlled an empire for nearly 300 years3. TNA is manageable, records can be readily located and their context is well-explained in the catalogue.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Primaire waarde; Secundaire waarde; Values; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook deze verwijzing (refmannnr.9747)

~ http://www.nationalarchives.gov.uk/documents/information-management/background_appraisal.pdf

** **10128** ***Het Archief***

Kees Hin en K. Schippers

(Documentaire) Vereniging van Archivarissen in Nederland, 1979.

Archief

Film die een beeld geeft van de werkzaamheden van archiefdiensten, medewerkers en bezoekers.

Overige begrippen *Archiefdienst; Collectie; Onderzoeker; Verwerven.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Film op ste Dordtse Musea

~ http://www.dordtsemusea.nl/Het_Archief.mp4

Nederlands Archievenblad (NAB 1980 januari(

~ http://kvan.courant.nu/issue/NAB/1980-01-01/edition/0/page/22?query=archief%20jensma%20film&sort=relevance

* **9444** ***Archief en democratie; Een bibliografische inleiding***

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60
ISBN : 978 90 5746 204 7
Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.
Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):
Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.
Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening
Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ http://www.archief-democratie.be/

* **10178** ***Het archief is dood, leve het archief!***

Charles Jeurgens

(Lezing / oratie / college) Rede gehouden 15-sep-2017 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2017. Oratie 586, verschenen in de oratiereeks van de Universiteit van Amsterdam

Archivistiek

Rede in verkorte en enigszins gewijzigde vorm uitgesproken ter gelegenheid van de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Archiefwetenschap aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 15 september 2017

De aard van het bureaucratische overheidsarchief dient te veranderen, wil het archief nog betekenis hebben om het overheidshandelen te verantwoorden en reconstrueren. Dat stelt Charles Jeurgens in zijn oratie.

Het weefsel van de overheidsbureaucratie bestaat uit teksten. Die teksten samen vormen het overheidsarchief. Ze zijn het geheugen van de overheid en het middel waarmee verantwoording wordt afgelegd. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar 'Het bonnetje van Teeven' diende Kamerlid Segers in 2016 een motie in waarbij de regering werd verzocht 'de huidige archiefwet aan te passen aan de digitale ontwikkelingen en eisen van transparantie door onder meer de huidige overbrengingstermijnen van overheidsinformatie sterk terug te brengen'.Jeurgens bespreekt de implicaties van digitalisering voor de functie die archieven hebben om verantwoording af te kunnen leggen over het overheidshandelen.

Digitalisering betekent immers veel meer dan louter een technische verandering van de manier waarop gegevens worden vastgelegd. Niet alleen 'het geheugen', maar ook 'het denken' wordt in toenemende mate buiten het menselijke brein geplaatst. Algoritmen spelen een steeds grotere rol in besluitvormingsprocessen. Jeurgens gaat in op de vraag wat zulke gecomputeriseerde denkprocessen betekenen voor de functie van het archief om rekenschap af te kunnen leggen.

Overige begrippen *Archieffunctie; Archivaris; Bureaucratie; Handeling; Professie; Reconstrueerbaarheid; Verantwoording.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bestand in PDF (rede 2005)

~ https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/2722/1/Oratie+Jeurgens.pdf

Site UvA

~ http://www.uva.nl/content/evenementen/oraties/2017/09/het-archief-is-dood-leve-het-archief.html

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9733** ***Het archief, de enige remedie tegen stedelijk geheugenverlies***

Pim Kooij

(Lezing / oratie / college) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Geheugen

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

** **252** ***Archiefbeheer in de praktijk***

A. van Giesel en F.C.J. Ketelaar en A.J.M den Teuling (redactie)

(Publicatie) Bohn, Stafleu, van Loghum vh Samson documentaire uitgaven., 1986. ISBN: 9065007318 9789065007315
OCLC-nummer: 63839031

Informatie- en archiefmanagement

Verzameling artikelen over het archiefbeheer opgenomen in een losbladig handboek dat is verschenen in de periode 1986-2020.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Informatievoorziening.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Worldcat

~ http://www.worldcat.org/oclc/63839031

* **9752** ***Archiefdiensten in het tijdperk van de elektronische informatievoorziening; Alternatieven m.b.t. het beheer van machineleesbare gegevensbestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Project MLG, Den Haag, 1993. Project MLG Fase 2A: Onderzoek en voorbereiding

Archiefdienst

Over de consequenties van digitalisering en MLG's voor het archiefbeheer bij Archiefdiensten en de rol van archiefinspecties.

Overige begrippen *Administratief beheer; Compound document; Fysiek beheer; Intellectueel beheer; Samengesteld document.*

* **10226** ***De Archiefwet 1962; Commentaar op de Archiefwet 1962 en daaruit voortvloeiende regelingen***

F.J. Duparc en F. Hinrichs
Voortgezet door F.C.J. Ketelaar

(Publicatie) Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 1963. ISBN 90 6500 170 0

Regeling

Van de hand van mr. R. Fruin, algemeen rijksarchivaris van 1 april 1912 tot einde 1932, verscheen in 1919 bij de uitgever N. Samsom te Alphen aan den Rijn het eerste stuk van "De Archiefwet 1918", een commentaar op de eerste regeling bij de wet van het Nederlandse archiefwezen. In het jaar daarop kwam het tweede stuk van de pers, dat de algemene maatregelen van bestuur, die de wet voorschreef, bevatte, alsmede enige andere regelingen. De wijziging

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

van de wet in 1928 maakte een derde stuk noodzakelijk. Dit kwam in 1929 gereed.

Deze bekende commentaar heeft zijn actualiteit verloren bij de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regelen, neergelegd in de Archiefwet 1962 en in de daaruit voortvloeiende besluiten; voor hen, die van de totstandkoming en de betekenis van de oude wettelijk voorschriften wensen kennis te nemen, zal Fruin's werk onmisbaar blijven. De nieuwe commentaar sluit aan bij de opzet van die van Fruin. Het eerste deel behandelt de nieuwewet zelf; het tweedede in één Archiefbesluit samengevatte algemene maatregelen van bestuur en voorts enkele andere regelingen. In beide delen gaat aan de artikelsgewijze behandeling een inleiding vooraf; bovendien bevat het eerste deel een vergelijkend overzicht van de tekst van de oude wet, van verschillende ontwerpen voor een nieuwe wet en van de nieuwe wet zelf.

Deze commentaar is opgezeten tot en met de zesde aanvulling (april 1970) samengesteld door dr. Mr. F. J. Duparc, tot 1972 raadadviseur voor culturele zaken bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (overleden op 13 oktober 1981) en F. Hinrichs, tot 1967 hoofd van de onderafdeling Archiefwezen en Geschiedenis van dat ministerie. De zevende tot en met de tiende aanvullingen (juni 1970 t/m april 1976) werden door eerstgenoemde verzorgd.

Te beginnen met de elfde aanvulling (oktober 1980) is de samenstelling in handen van prof. Dr. F. C.J. Ketelaar, algemeen rijksarchivaris sedert 1 januari 1989.

Alleen op pagina's die toch reeds om andere redenen gewijzigd dienden te worden is de terminologie aangepast aan die van de in 1983 in werking getreden Grondwet. Hetzelfde geldt voor de wijziging van de naam van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk in die van Ministerie van Welzijn,Volksgezondheid en Cultuur, ingevolge het Koninklijk besluit van 4 november 1982, Stb. 613.

Opgenomen onderdelen over de Archiefwet 1962, Archiefbesluit 1968, KB ASAR, KB PCDIN en KB CAS. Het losbladige deel is bijgewerkt tot 1993.

Overige begrippen *Archivistiek; Verdelingsbeginsel; Wetgeving.*

** **254** ***Archieven bewaren: cultureel investeren in de toekomst.; Discussienota over selectie en vernietiging van archiefbescheiden ten behoeve van de Rijkscommissie voor de Archieven***

dr. P.M.M. Klep

(Nota) Rijkscommissie voor de archieven, 's Gravenhage / Nijmegen, 1992. Nota gevoegd bij brief van 25 maart 1993 met adviezen nrs 403 over Omslag in Opslag en 404.

Criteria

De overheid selecteert haar eigen archieven, heeft de vernietiging ervan in eigen hand en vernietigt thans op nog nooit geziene schaal. Vemietigingslijsten spelen een essentiële rol in de beheersing van de enorme papiermassa's. De Rijkscommissie voor de Archieven (RCA), onderdeel van de Raad voor Cultuurbeheer, heeft tot taak erop toe te zien dat het meest waardevolle materiaal wordt bewaard.

Bij het toekennen van grote of geringe waarde aan archivalia dienen twee wettelijk omschreven belangen in het oog gehouden te worden. Men kan allereerst het "blijvend belang" van archivalia voor de overheidsorganen of recht- en bewijszoekenden noemen, in deze nota in zijn totaliteit het "administratief belang" genoemd. In de praktijk wordt dit belang vooral juridisch en administratief-hiërarchisch ingevuld. Onder meer wegens mogelijk vervelende repercussies van ten onrechte vernietigde stukken wordt dit belang zorgvuldig bewaakt en bestaat er een min of meer uitgewerkte selectietheorie en -praktijk.

Daarnaast bestaat het "blijvend belang voor het historisch onderzoek". Het gaat hier om wat in deze nota het "cultureel belang" van archieven wordt genoemd. Dit "cultureel belang" van archieven impliceert een logischerwijze afzonderlijk bewaringscriterium. Toepassing van dit criterium levert een bepaalde verzameling archivalia op, die van cultureel belang zijn. Daarnaast bestaat het eerder genoemde "administratief belang", grondslag voor een tweede logische verzameling van te bewaren archivalia. Niet zelden zal er een grote overlapping van deze logische verzamelingen bestaan, vaak is dit echter niet het geval.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Cultureel belang; Digitale duurzaamheid; Identiteit; Machine leesbaar; PIVOT; Selectie; Vernietiging; Vernietigingsbelang; Waarderen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archieven-bewaren-cultureel-investeren-de-toekomst

* 10162 *The Archival Transition from Analogue to Digital: Revisiting Derrida and Flusser*

Arnoud Glaudemans en Jacco Verburgt

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival transition

This article addresses the topic of today's archival transition from analogue to digital, by discussing and comparing Jacques Derrida and Vilém Flusser. Derrida stresses that, traditionally, an archive is largely defined by what he calls domiciliation, involving a hierarchical and centralized gathering and structuring of information. According to Flusser, the realm of digital, algorithmically processed, information consists of what he calls technical images, which impose a shift from discursive (or textual) to dialogical (e.g., hyperlinked) information. This shift would make the traditional, centralized structure of the archive gradually obsolete, not from a Derridean 'deconstructivist' perspective, but from a techno-functionalist perspective. The discussion results in raising some theoretical and practical questions regarding the present-day archive, including the operational functionalities that need to be built into the digital for reasons of accountability.

Overige begrippen *Archival theory; Archival turn; Archive; Deconstruction; Philosophy.*

* 6703 *Archiveren van websites*

Filip Boudrez en S. Van den Eynde

(Publicatie) DAVID, Antwerpen/Leuven, 2002. versie 1.0 mei 2002

Website

Websites zijn al lang geen onbekende meer voor archivarissen. Steeds meer archiefdiensten -en instellingen maken van deze internettechnologie gebruik om informatie en diensten on line ter beschikking te stellen van hun klanten. In een aantal gevallen is de interactieve dienstverlening via het net sterk uitgebouwd en kan de vorser zelfs al digitale archiefdocumenten on line raadplegen. Op die manier wordt de digitale leeszaal een stukje tot bij de mensen thuis gebracht. Daarnaast is er nog een twee manier waarop archiefdiensten en -instellingen met deze nieuwe technologie worden geconfronteerd, nl. het archiveren van websites. Dit rapport spitst zich toe op de vraag hoe websites het best worden gearchiveerd.

Overige begrippen *Archiveren; Overdragen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.antwerpen.be/david

Rapport op internet

~ http://www.antwerpen.be/david/website/teksten/Rapporten/Rapport7.pdf

* 9622 *Archiveren. Een inleiding*

P.J. Horsman

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's-Gravenhage, 2006. Archiefschoolschrift 1

Archiveren

Dit werk geeft in een kort bestek een gedegen inzicht in wat archiveren nu eigenlijk betekent, welke belangen ermee worden gediend en waarom het zo'n belangrijke taak is binnen organisaties.

Overige begrippen *Curation; Documenteren.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de periodiekviewer van de KVAN (druk uit 2011)

~ https://kvan.courant.nu/issue/AS/2011-01-01/edition/0/page/1?query=

* 9259 *Archives and memory*

Randall C. Jimerson

(Artikel) OCLC Systems & Services, 2003. Volume 19 Number 3 2003 pp. 89-95

Geheugen

Archives are repositories of memory, providing reliable evidence for examining the past. The four types of memory - personal, collective, historical, and archival - interact in complex and sometimes baffling ways to enable one to understand the past and to draw lessons from it. Archival memory is a social construct reflecting power relationships in society. Archivists and manuscripts curators play the important role of mediator in selecting records for preservation and providing research access to such collections. By recognizing and overcoming the bias toward records of powerful groups in society, archivists can provide a more balanced perspective on the past, and enable future generations to examine and evaluate the activities and contributions of all voices in one's culture. Archives thus serve an important role in identifying and preserving the documentation that forms one's historical memory.

Overige begrippen *Archief; Archival memory; Collectief geheugen; Collective memory; Historical memory; Societal memory.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archives.org.il/UserFiles/File/Archives%20and%20memory.doc

** 10155 *Archives in liquid times*

Frans Smit en Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. Jaarboek 17
ISBN/EAN 978-90-71251-45-0

Archivistiek

Archives are a reflection and a result of what happens in society. This means that they also (re)present society's changes and dynamics. Today, archives are undergoing fundamental changes in every aspect that one might think of. Digitisation and globalisation are turning our world upside down and reshape it. The same applies for archives, the archival profession and archival science. Therefore, in the entitling of this book, we decided to follow the metaphor of sociologist Zygmunt Bauman (2006), who characterized contemporary society as being in liquid" times. By this he meant that present-day (western) society is in such a state of dynamics that it is difficult to get a grip on life. All foundations are shaking. In our opinion, Bauman has a case in stating that it is the main feature of the period we are now witnessing and are living in. That is why you are now reading a book that has the title: "Archives in Liquid Times".

This book is inspired by several motivations and convictions. First, the editors are convinced that discussions and debates about archives in the digital age should become part of the broader discourse on information quality. This discourse should take place on several levels, for example on fundamental, conceptual and ethical issues. Our observation is that this integration is hardly happening. Archives and the archival community are in danger of being marginalised and 'doomed', when - and because of - losing connection to debates about for example the ethics of the internet and the development of data science. On the other hand, archival science's rich and detailed knowledge of the nature and function of records is hardly considered in fields like information science or philosophy. Building bridges between communities dealing with information quality is not a mere luxury - it is a necessity.

Our conviction is that paradigms and concepts that formed the basis of recordkeeping in the analogue world have lost their central place. Attempts to create a new paradigm or a new overall concept on archives in the digital information society have not yet been convincing. This reflects our liquid times, which the archival profession is also going through. The recent, extensive publication by Monash University tries to cover as much as possible research developments in the "Archival Multiverse" (Gilliland, McKemmish, Lau, 2016). In our view this multiverse itself is subject to radical changes regarding its own context, its subject matter, and its relevance to society.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Maybe we are all in the new landscape that Alessandro Baricco (2006) has described in his socio-cultural critique "I barbari". In his account we are witnessing a mix in which all former boundaries between for example high and low culture and between fields of research fall apart. Most importantly he argues that present-day society is not interested in "Why?" questions anymore, but only in "How?" questions. His Barbarians surf their network all the time trying to find correlations without wondering about a reason or explanation of their environment. This network is essentially very liquid.

Several years ago, the editors of this volume concluded that, as professionals and experienced practitioners, they were getting a little lost. In their daily work, they could not derive enough grip and guidance from their own archival silo of concepts and methods anymore. They were also curious if these might be found elsewhere. Therefore, they decided to try to open their doors and look for new answers. They decided to make this journey in the unknown by trying to connect to the information philosophy of Luciano Floridi. The next step was decided upon during a lengthy discussion over some excellent Belgian beers at the ICA-congress in Brussels in 2013: we should produce a book on Information Philosophy and Archives. Our efforts have resulted in this publication. We hope it will be beneficial to academics, students, professionals and everyone else who is interested in disciplines like information philosophy, archival science, library science and data science. Its main emphasis however, still lies on the function and relevance of archives, and on how to keep and curate a necessary quality and accessibility of information - in between all other information professions in this digital age.

Overige begrippen *Archival turn; Authenticity; Data science; EIM; Enterprise Information Management; Ethics; Information and records management; Information model; Leeuwarder informatiemodel; LIM; Metadata; Philosophy; Philosophy of information; Records Management; Speech act.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KVAN viewer

~ http://kvan.courant.nu/periodicals/JB/2017

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/archives-liquid-times

OAPEN Library

~ www.oapen.org/record/641001

PDF

~ http://kvan.nl/images/SAP/Archives_in_Liquid_Times.pdf

** **10362** ***Archiving People.; A Social History of Dutch Archives***

Eric Ketelaar

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2019. ISBN 9789071251481

Archiving

A social history of archives, as presented in this book, deals with the influence of societal challenges, patterns and norms on archiving practices and vice versa: archiving that conditions or facilitates social practices. In exploring past archiving practices, the book tries to answer the question: what did archiving people do in the Netherlands and why did they do it in different domains.

Overige begrippen *Archiveren; Archives; Archivistiek; Record keeping; Sociale geschiedenis.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek

~ https://archivistics.home.blog/2019/12/14/new-e-book/

Boek (PDF)

~ https://archivisticshome.files.wordpress.com/2020/01/archiving-people_eric-ketelaar_2020_webversion.pdf

For comments and corrections

~ www.archivingpeople.nl

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9588** ***Archiving should be just like an Apple, en acht andere (nuttige ?) stellingen***

dr. G.J. van Bussel

(Lezing / oratie / college) HvA Publicaties, Amsterdam, 2012. Lectorale Rede in verkorte vorm uitgesproken op dinsdag 16 oktober 2012,
Bijzonder Lector Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam

Archiveren

.. Ik zal er weinig misverstand over hebben laten bestaan dat zowel 'Archiving' als 'Compliance' cruciaal zijn voor organisaties.

Allebei hebben ze een grote impact op de wijzen waarop wordt gewerkt in bedrijfsprocessen. Allebei vereisen ze betrouwbare informatie, die snel toegankelijk en beschikbaar is. Allebei vereisen ze een reconstructie van het verleden. Allebei hebben ze impact op de termijn waarop informatie beschikbaar is. Dat kan 'eeuwig' zijn, als de informatie van maatschappelijke of cultuur historische betekenis is. 'Eeuwig' de beschikking hebben over betrouwbare informatie ! Informatie die voldoet aan de gedefinieerde criteria van Kwaliteit, waarvan bekend is wat de Relevantie was (en is) op het moment van ontstaan, waarvan Context van ontstaan, gebruik en beheer bekend is (en blijft), en waarvan het Voortbestaan is gewaarborgd ! Dat betekent nogal wat ! De informatiewaardeketen tracht dit te realiseren, maar is in de meeste organisaties slechts marginaal geïmplementeerd. Het is een hybride construct, waarin mensen en computers processen uitvoeren zonder veel coördinatie.

Overige begrippen *Archiving; Bewaarbelang; Compliance; Content value chain; Context; Documenteren; Duurzame toegankelijkheid; Informatiewaardeketen; Information survival; Kwaliteit; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lectoraat Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/

Over de rede

~ http://www.digitalarchiving.nl/lectorale-rede-beschikbaar/

Tekst op internet (PDF)

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Archiving-should-be-just-like-an-Apple.pdf

* **5857** ***Audiovisuele collecties; Handleiding voor het beheer van bewegend beeld en geluid***

Frank van der Maden en E.W.J. Barten, A.T.P. Oosterbaan, J.H.M. Wieland, Adriaan Bijl

(Publicatie) Vereniging Geschiedenis Beeld en Geluid & Uitgeverij Verloren, Hilversum, 1993.
Archiefpublicaties deel 4

Audiovisuele collectie

Handboek voor beheer en behoud van audiovisuele collecties.
In hoofdstuk 2 wordt uitgebreid aandacht besteed aan het materieel beheer

Overige begrippen *Audio; CD-R; Film; Gegevensdrager; Geluidsdocument; Goede staat; Materiele staat; Video.*

* **9744** ***Australian Electronic Records Archival Considerations; Data management principles***

Dagmar Parer

(Rapport) Australian Archives, 1992.

Data Management

De doelen van het digitaal archiefbeheer:
- Records/data elements of permanent value held within automated systems, are identified in clear and unambiguous ways.
- The internal management of automated systems accommodates the identification and tracking of permanent value records/ data elements in electronic format

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

- The provision of long term access is provided to permanent value records/ data elements in electronic format.
- The permanent value records/data elements in electronic format are preserved over time.

Principes zijn
- Know your data
- Share your data
- Maintain your data's accuracy
- Promote system flexibility
- Preserve your valuable data

Overige begrippen *Accuracy; Preservation; Principles; Records Management; Voortbestaan.*

* **10418** ***Baseline Informatiehuishouding Gemeenten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) 20-dec-2011 / Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten, Den Haag, 2011.

Informatiehuishouding

De Baseline Informatiehuishouding Gemeenten is beoogd als het algemene, voor alle gemeenten en voor alle onderdelen van de gemeente - ook samenwerkingsverbanden en uitvoerende diensten - geldende normenkader voor informatiebeheer, dat de toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe die ingezet kunnen worden:
- Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
- Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
- Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;
- Als toetsingskader voor de gemeentelijke auditdiensten.

Doelstelling is dat de Baseline een plek krijgt binnen het de 'productfamilie' van GEMMA en dat op die wijze signalen vanuit andere GEMMA producten mede bepalend zijn voor de doorontwikkeling en het onderhoud van de Baseline.

De Baseline bestaat uit een managementsamenvatting, de verschillende inhoudelijke delen en bijlagen. De verschillende inhoudelijke delen hebben ieder een eigen doelgroep:

Deel 1: De Basis; beschrijft een algemeen normenkader (strategisch) voor de kwaliteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en is bedoeld voor bestuur en algemeen management bij gemeenten;
Deel 2a: Het Denkkader; biedt een denkkader (tactisch) waarin vakspecifieke theorieën, standaarden en normen aan elkaar worden geknoopt en is bedoeld voor afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld van de informatiehuishouding;
Deel 2b: Documentaire informatievoorziening en (digitaal) zaakgericht werken; verbindt de documentaire informatievoorziening, inclusief archivering, met zaakgericht werken en beschrijft dit vanuit de praktijk en de Archiefwet 1995. Dit deel is eveneens bedoeld afdelingshoofden en coördinatoren binnen het werkveld;
Deel 3: De Praktijk; bevat praktisch instrumentarium en gemeentelijke praktijkvoorbeelden (operationeel) en is bedoeld voor medewerkers binnen het werkveld van de informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiving by design; Baseline; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Referentiekader; Toetsing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Breed - Vernieuwing Baseline Informatiehuishouding voor gemeenten

~ http://www.breednetwerk.nl/m/blogpost?id=2537796%3ABlogPost%3A99622

Gemma Online (zoekopdracht)

~ https://www.gemmaonline.nl/index.php?title=Speciaal%3AZoeken&search=baseline+informatiehuishouding

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9610** ***A Beginner's Guide to Persistent Identifiers***

Kevin Richards en Richard White, Nicola Nicolson, Richard Pyle

(Rapport) Global Biodiversity Information Facility, Copenhagen, 2011. version 1.0

Persistent identifier

The guide covers the practice of issuing and maintaining Persistent Identifiers for primary biodiversity data from a beginner's perspective. It also includes information explaining the costs and benefits of implementing Persistent Identifiers.

Effective identification of data objects is essential for linking the world's biodiversity data. An identifier is a unique identification code that is applied to "something", so that the "something" can be unambiguously referenced. For example, a catalogue number is an identifier for a particular specimen, and an ISBN number is an identifier for a particular book. A Persistent Identifier is an identifier that is effectively permanently assigned to an object and such identifiers have their greatest value in the context of computer databases.

Although the Internet has provided unprecedented access to biological data, including images, specimen data, DNA sequences, publications, taxonomy, and more - broad implementation of Persistent Identifiers would dramatically improve the ease of accessing this information and would allow universal cross-linking of relevant information.

Overige begrippen *Identifier; ISBN; Unieke identificatie; URN.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie bij Gbif

~ http://www.gbif.org/communications/news-and-events/showsingle/article/a-beginners-guide-to-persistent-identifiers-pul

Rapport op internet

~ http://links.gbif.org/persistent_identifiers_guide_en_v1.pdf

* **10492** ***Beheer en archivering van digitale bestanden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 1998. Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 970, nrs. 1-2

Duurzame toegankelijkheid

In vervolg op haar rapport «Machineleesbare gegevensbestanden. Archivering en beheer bij het Rijk» uit 1991 (Tweede Kamer, 22 362, nrs. 1-2) ter gelegenheid van zijn afscheid op 31 oktober 1991 opgedragen aan de scheidende president F.G. Kordes, deed de Algemene Rekenkamer opnieuw onderzoek naar het beheer en de archivering van digitale bestanden. Nagegaan werd of de in 1991 gemaakte aanbevelingen door de verantwoordelijke bewindspersonen ter harte waren genomen. De Rekenkamer deed hiervoor onderzoek bij de twee verantwoordelijke ministeries, namelijk het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BIZA) en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Om het risico dat belangrijke digitale bestanden verloren zouden kunnen gaan te verminderen, deed de Rekenkamer in 1991 op drie punten aanbevelingen.

De Algemene Rijksarchivaris zou een standpunt dienen te formuleren over het belang van beheer en archivering van digitale bestanden voor het cultuurhistorisch erfgoed. De wet- en regelgeving en het beleid zouden beter moeten worden toegesneden op de specifieke eisen die dit soort archiefmateriaal met zich mee brengt. Tenslotte zouden de eigenaren van de digitale bestanden een bewaarbeleid dienen vast te leggen waarin met deze eisen rekening wordt gehouden.

De Rekenkamer constateerde dat de Algemene Rijksarchivaris activiteiten in gang heeft gezet ter verdere beheersing van digitale bestanden, zowel bij de departementen als bij de Rijksarchiefdienst zelf. Deze activiteiten kwamen evenwel traag op gang. Pas in 1997 was daadwerkelijk voortgang te signaleren door activiteiten van het Programmabureau Digitale Duurzaamheid, de inrichting van een inspectiefunctie bij de Rijksarchiefdienst, hernieuwde aandacht voor de bij de begroting op te nemen archiefparagraaf en de aandacht voor toegankelijkheid van digitale overheidsbestanden.

Voorts bleek dat de regelgeving op het terrein van de archivering van digitale bestanden nog in opbouw is. De inmiddels in werking getreden Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 houden rekening met digitale bestanden. Het Reglement digitale bestanden, een ministeriële regeling van de minister van OCW, dat het kader vormt voor de

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

door de departementen op te stellen regels voor beheer en archivering van digitale bestanden, wordt naar verwachting pas in 1998 vastgesteld. Vervolgens stelde de Rekenkamer vast dat het nog ontbreekt aan een totaaloverzicht betreffende overige, voor het bewaarbeleid van toepassing zijnde, wet- en regelgeving.

De staatssecretaris van BIZA en de minister van OCW konden op hoofdlijnen instemmen met het rapport van de Rekenkamer. Zij onderschreven de aanbevelingen en zij hadden inmiddels in lijn hiermee al diverse activiteiten ondernomen.

De Rekenkamer is verheugd dat beide bewindslieden de aanbevelingen ter harte nemen. Zij wijst op het belang van een intensieve samenwerking tussen de beide ministeries en de noodzaak van een meer concrete invulling van de (voorgenomen) activiteiten. De Rekenkamer zal de ontwikkelingen op dit gebied met belangstelling blijven volgen.

Overige begrippen *Geordende staat; Goede staat; Informatiebeheer; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vi3agzbvplyt

* **3740** ***Het belang van het archiveren van websites; Digitale incunabelen***

Gerrit Voerman en André Keyzer en Frank den Hollander

(Artikel) Informatie professional, 2001. maart 2001, nr 3

Webarchivering

Niet alleen papier vergaat, ook websites verdwijnen, nu al dagelijks in het niet. Het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) wil sites van politieke partijen archiveren.

Overige begrippen *Auteursrecht; Bewaarbelang; Digitale duurzaamheid; Harvesting; Intranet; Webarchief; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen

~ http://www.dnpp.nl

Internet Archive (Brewster Kahle)

~ http://www.archive.org

* **9616** ***Beperkt houdbaar?; Duurzame toegankelijkheid in een digitale omgeving bij de rijksoverheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Erfgoedinspectie, 's Gravenhage, 2012. Rapport aan de Tweede Kamer

Duurzame toegankelijkheid

Het digitale geheugen van de centrale overheid is nog niet op orde. Dat is de algemene conclusie die valt te trekken uit het onderzoek van de Erfgoedinspectie naar de staat van de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie van de rijksoverheid. De tijd gaat dringen, want tegen het einde van het huidige decennium zullen de meeste onderdelen van de centrale overheid, van ministeries tot privaatrechtelijke ZBO's, helemaal of voornamelijk digitaal werken. Digitale archivering zal dan definitief de plaats hebben ingenomen van de archivering van papieren dossiers. Tegen die tijd moet de duurzame toegankelijkheid goed geregeld zijn.

Eerder onderzoek
De Erfgoedinspectie heeft eerder, in 2005, onderzoek gedaan naar de digitale duurzaamheid van overheidsinformatie. De voornaamste conclusie uit dat onderzoek was toen, dat als er niet snel maatregelen getroffen zouden worden, een deel van de overheidsinformatie voorgoed verloren zou raken. Letterlijk staat in het rapport van dat onderzoek, Een dementerende overheid?, dat er "in sneltreinvaart een gat in ons collectieve geheugen ontstaat". Als oorzaak werd gezien dat er bij de snelle digitalisering van de overheid - digitale informatie vaak onvoldoende

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

zorgvuldig wordt bewaard. De toegankelijkheid van digitale informatie bij de rijksoverheid kon niet voldoende worden gewaar-borgd. De vraag is of de situatie sindsdien verbeterd is en of er nu voldoende waarborgen zijn voor het digitale geheugen van de centrale overheid.

Als de bevindingen uit beide onderzoeken naast elkaar worden gelegd, blijkt dat bijna alle bevindingen en conclusies uit 2005 ook nu nog actueel zijn.

Blz 11:
Belangrijke delen van de digitale informatie blijven buiten beeld en de eisen voor duurzame toegankelijkheid worden op slechts een beperkt deel van de digitale archiefbescheiden toegepast. Voor een deel kan dit worden toegeschreven aan de definiëring van het begrip 'archiefbescheiden' in de Archiefwet 1995. Maar ook het gebrek aan specifieke kennis bij de zorgdrager over duurzame toegankelijkheid, het niet automatisch meenemen van de duurzame toegankelijkheidseisen bij ICT- ontwikkelingen en het ontbreken van voor alle zorgdragers toepasbare richtlijnen zorgen ervoor dat zorgdragers onvoldoende greep hebben op de duurzame toegankelijkheid van hun digitale informatie.

Het gevolg is dat digitale informatie ongewild en onbewust verloren kan raken, met grote risico's voor de bedrijfsvoering en het vermogen van de rijksoverheid om verantwoording af te leggen. Ook bestaat het risico dat digitaal archiefmateriaal met cultuurhistorische waarde volledig uit het zicht blijft of raakt. Tot slot wordt digitale informatie tegen de regels in te lang bewaard, wat vooral risicovol is als het persoonsgegevens en -dossiers of anderszins vertrouwelijke gegevens betreft.

Overige begrippen *Archiefinspectie; Bedrijfsvoering; Betrouwbaarheid; Bewijs; Kwaliteit; Papieren paradigma; Verantwoording; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief aan de Tweede Kamer

~ http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/12/17/kamerbrief-over-rapport-beperkt-hou

Op de site van erfgoedinspectie

~ http://www.erfgoedinspectie.nl/actueel/nieuwsberichten/detail/beperkt-houdbaar-een-inspectierapport-over-duurzame-di toegankelijkheid-bij-de-rijksoverheid/1564

* **10387** ***Beslisboom - Impact assessment Informatiebeheer (IB)***

Rienk Jonker

(Webpagina) versie 23-aug-2020 / labyrinth.rienkjonker.nl, Leeuwarden, 2020.

IB Impact assessment

Zoals bij informatiebeveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook vanuit het informatie- en archiefmanagement een impact assessment op processen, projecten of andere activiteiten uit te voeren. Doel van de dit assessment is er voor te zorgen dat afgewogen keuzes worden gemaakt over de kwaliteit van de informatievoorziening van het geanalyseerde proces, project of andere activiteit en dat het geheel compliant is aan regelgeving, normen, standaarden.

In dit model staat niet een enkel specialisme als zuil centraal, maar de stappen die logischerwijs te doorlopen zijn bij de analyse van een proces, project of andere activiteit. Elke stap is een zelfstandige onderdeel. Desondanks heeft de volgorde wel een zekere logica. De specialismen zoals architectuur, records management, privacy, informatiebeveiliging en gegevensmanagement komen als natuurlijke onderdelen van deze stappen aan de orde. Op deze manier wordt de onderlinge relatie en samenhang tussen de specialismen duidelijk en wordt voorkomen dat (te veel) dubbel werk plaatsvindt.

De resultaten van een assessment zijn in een een registratie of catalogus vast te leggen. Deze is als geheel te beschouwen als een kernadministratie waarmee de informatiehuishouding en informatievoorziening van een organisatie is beschreven. Dit is een eenduidig overzicht van het totaal aan processen, de bijbehorende gegevens, de toegepaste technieken en de vormen van beheer. Uit deze kernadministratie kan het door de AVG verplicht gestelde verwerkingsregister geëxtraheerd worden. Deze administratie is geschikt voor referentie, bewijs en verantwoording.

Overige begrippen *Beslisboom; IAM; IAM impact assessment; Impact assessment; Informatie- en archiefclassificatie; Information- and recordsmanagement impact assessment;*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Leeuwarder informatiemodel; LIM; NEN 2082; NEN 2084; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 23081; Records Management.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/beslisboom-impact-assessment-informatiebeheer-ib

* **10170** ***Beyond the traditional boundaries of archival theory; An Interview with Eric Ketelaar***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Archival science

Reflectionsion the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Archive; Ethics.*

** **9697** ***De Big data revolutie; Hoe de data-explosie al onze vragen gaat beantwoorden***

Viktor Mayer-Schönberger en Kenneth Cukier

(Publicatie) Maven Publishing, Amsterdam, 2013.

Big data

In de afgelopen twee jaar hebben we meer informatie geproduceerd dan in de 2000 jaar ervoor; denk aan alle e-mails, digitale foto's, bonuskaartgegevens, kaarten en financiële cijfers. Deze onvoorstelbaar grote hoeveelheid digitale gegevens wordt niet alleen opgeslagen, maar ook steeds beter geanalyseerd. Big data-analyse levert kennis op die verregaande gevolgen heeft voor hoe we denken, werken en leven.

Binnenkort zijn we zelfs in staat te berekenen welke behandeling een patiënt moet krijgen, waar een inbraak gaat plaatsvinden en wie in aanmerking komt voor promotie. De big data-revolutie beschrijft een van de belangrijkste ontwikkelingen van de 21ste eeuw.

Het begrip 'big data' wordt in het algemeen gezien als een ware revolutie in de informatiemaatschappij. Big data-analyse betekent het koppelen van alle beschikbare digitale data (en dus niet meer alleen maar steekproeven) met andere databronnen om te komen tot analyses, voorspellingen, onderzoeksresultaten en inzicht in het gedrag van mensen. Dit boek beschrijft hoe big data-analyse zich snel ontwikkelt en gebruikt veel herkenbare voorbeelden (bijvoorbeeld Facebook, Google, Amazon). Het boek geeft op duidelijke wijze de gevolgen en de risico's voor onze maatschappij aan en tevens handvatten hoe dit controleerbaar te maken is. Het boek is door de vele voorbeelden en heldere verhaallijn goed leesbaar. Het boek is interessant voor iedereen die werkt in de informatietechnologie, maar absoluut ook van belang voor studenten informatica, bedrijfskunde, economie en rechten. Het heeft geen illustraties en ook geen trefwoordenregister; wel zeer uitgebreide eindnoten en literatuurverwijzingen.

Overige begrippen *Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie op Nu.nl

~ http://www.nu.nl/boek/3415947/cukier--mayer-schonberger---big-data-revolutie.html

Site Maven Publishing

~ http://www.mavenpublishing.nl/boeken/de-big-data-revolutie/

Wikipedia EN (Big Data)

~ http://en.wikipedia.org/wiki/Big_data

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

**** 9842** ***Blade Runner; Het neerdalend stof van een catastrofe***

Riemer Knoop

(Essay) Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013. In Refman 9843, Dr G.J. van Bussel (red), De Informatiemaatschappij van 2023 (2013) blz 14-25

Erfgoed

Ik weet niet of wat we om ons heen kunnen waarnemen een informatiemaatschappij is. De bedenkers van die term doelden op een postindustriële samenleving, met nieuwe paradigma's voor waardecreatie, distributie en consumptie, gebaseerd op voor iedereen onbegrensde toegang tot oneindig grote hoeveelheden verfijnde, eenduidige informatie. Dat zou de boel flink in beweging zetten. Maar de dotcom-luchtbel, de IJslanddéconfiture, de hypotheekzeepbel, de vastgoedspeculatie, het Facebook-geloof en de systemische malversatie van het bedrijfsleven die sinds de val van Enron aan het licht kwam: misschien zijn het evenzovele weerleggingen van de houdbaarheid van nieuwe paradigma's. Of van het fluimgehalte van wat we denken dat dat zijn. Maar laat ik me beperken tot mijn eigen terrein: de informatiecomponent van erfgoed en cultuur.

De gedigitaliseerde erfgoedwereld is geen globaal fenomeen. Ze is sterk gelokaliseerd. Hoogstens in West Europa, Noord Amerika en het Verre Oosten, en dan nog alleen in sommige delen, is er sprake van een zekere digitale standaard die de claim zou rechtvaardigen dat die sector substantieel aan de informatiemaatschappij deelneemt. Dan heb je het over musea die beschikken over een nette, interactieve website waarop een significant deel van hun collectie serieus digitaal beschikbaar is, en die zich openstellen voor toe-eigening door allerhande individuen en special interest-groepen in 'de samenleving'. Die zich niet verschuilen achter tariefmuren, die zich digitaal laten kennen, die uitkomen voor hun beleid en visie. En die zich bewust zijn van de bijzondere betekenis van de digitale tijd voor voorheen in de eigen instelling jaloers bewaakte, gemonopoliseerde kennis. Vergelijkbare kennis is echter ook allerwegen buiten het eigen gebouw te vinden, bij liefhebber en nerd, bij een kring van collega-instellingen maar ook bij geheel andersoortige organisaties. En niet alleen vergelijkbare kennis, maar ook betekenisvolle opvattingen en getuigenissen van smaak, toewijding en zin.
Een belangrijke eigenschap van de huidige informatiemaatschappij is dat dat bewustzijn leidt tot nieuwe allianties, verbanden en netwerken. Soortgelijke en soortverschillende spelers, producenten en gebruikers vinden en versterken elkaar, interacteren met elkaar en exploreren nieuwe horizonten. Dat leidt in ieder geval tot een voorlopig nieuw vocabulaire: crowd sourcing, the participatory museum, pro-Ams, participative curating. Nu nog Engels, straks misschien Chinees, of Urdu.
Elders in de erfgoedwereld worden andere keuzes gemaakt, of blijft men hangen in oudere modellen. Aan de basis liggen sterker gelokaliseerde toewijding en aandacht, met oog voor terroir en ecosysteem. Of eenvoudig het ontbreken van middelen voor de majeure investeringen die voor eCultuur op boven omschreven wijze nodig zijn (waarbij het voor mij echt de vraag is of er inderdaad sprake is van investeringen, die immers een rendement veronderstellen, of dat het gewoon uitgaven zijn). Of men ziet simpelweg geen heil in het virtualiseren, en dus ontlokaliseren, van het aan erfgoed gebodene. Waarom op de informatiesnelweg invoegen wanneer de arena met betrekking tot erfgoed vooral een lokale context met zijn spelers is, en er voor virtueel bereikbare buitenstaanders weinig te halen valt, buiten dagbezoek en licht vertier? Dat heette toerisme, en dat wordt misschien terecht wel tot een wezenlijk andere categorie gerekend dan die van erfgoedgemeenschap. De reiziger vergaapt zich aan het vreemde dat voor de niet-toerist het eigene is. And the twain shall never meet.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Big data; Context; Deconstructie; Decontextualisering; Digitaal erfgoed; Postmodernisme; Vernietigingsbelang.*

*** 10127** ***Building a Scalable Data Warehouse with Data Vault 2.0***

Dan Lindtsted en Michael Olschimke

(Publicatie) Elsevier, Amsterdam, 2015. eBook ISBN: 9780128026489
Paperback ISBN: 9780128025109

Data vault architecture

The Data Vault was invented by Dan Linstedt at the U.S. Department of Defense, and the standard has been successfully applied to data warehousing projects at organizations of different sizes, from small to large-size corporations. Due to its simplified design, which is adapted from nature, the Data Vault 2.0 standard helps prevent typical data warehousing failures.

"Building a Scalable Data Warehouse" covers everything one needs to know to create a scalable data warehouse end

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

to end, including a presentation of the Data Vault modeling technique, which provides the foundations to create a technical data warehouse layer. The book discusses how to build the data warehouse incrementally using the agile Data Vault 2.0 methodology. In addition, readers will learn how to create the input layer (the stage layer) and the presentation layer (data mart) of the Data Vault 2.0 architecture including implementation best practices. Drawing upon years of practical experience and using numerous examples and an easy to understand framework, Dan Linstedt and Michael Olschimke discuss:

- How to load each layer using SQL Server Integration Services (SSIS), including automation of the Data Vault loading processes.
- Important data warehouse technologies and practices.
- Data Quality Services (DQS) and Master Data Services (MDS) in the context of the Data Vault architecture.

Overige begrippen *Big data; Data vault; Dataset; Datawarehouse; OAIS; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Data vault modelling

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Data_vault_modeling

Data Vault Series 1 - Data Vault Overview

~ http://tdan.com/data-vault-series-1-data-vault-overview/5054

Data Vault Series 2 - Data Vault Components

~ http://tdan.com/data-vault-series-2-data-vault-components/5155

Data Vault Series 3 - End Dates and Basic Joins

~ http://tdan.com/data-vault-series-3-end-dates-and-basic-joins/5067

Data Vault Series 4 - Link Tables

~ http://tdan.com/data-vault-series-4-link-tables/5172

Data Vault Series 5 Loading Practices

~ http://tdan.com/data-vault-series-5-loading-practices/5285

Site Dan Lindstedt

~ https://danlinstedt.com/

Uitgeverij Elsevier

~ https://www.elsevier.com/books/building-a-scalable-data-warehouse-with-data-vault-20/linstedt/978-0-12-802510-9

* **10629** ***Cataloging the World: Paul Otlet and the Birth of the Information Age***

Alex Wright

(Artikel) Oxford University Press, Oxford, 2014. ISBN 13: 9780199931415
ISBN 10: 0199931410

Documenteren

The dream of capturing and organizing knowledge is as old as history. From the archives of ancient Sumeria and the Library of Alexandria to the Library of Congress and Wikipedia, humanity has wrestled with the problem of harnessing its intellectual output. The timeless quest for wisdom has been as much about information storage and retrieval as creative genius.

In Cataloging the World, Alex Wright introduces us to a figure who stands out in the long line of thinkers and idealists who devoted themselves to the task. Beginning in the late nineteenth century, Paul Otlet, a librarian by training, worked at expanding the potential of the catalog card, the world's first information chip. From there followed universal libraries and museums, connecting his native Belgium to the world by means of a vast intellectual enterprise that attempted to organize and code everything ever published. Forty years before the first personal computer and fifty years before the first browser, Otlet envisioned a network of "electric telescopes" that would allow people everywhere to search through books, newspapers, photographs, and recordings, all linked together in what he termed, in 1934, a réseau mondial--essentially, a worldwide web.

Otlet's life achievement was the construction of the Mundaneum--a mechanical collective brain that would house and disseminate everything ever committed to paper. Filled with analog machines such as telegraphs and sorters, the Mundaneum--what some have called a "Steampunk version of hypertext"--was the embodiment of Otlet's ambitions.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

It was also short-lived. By the time the Nazis, who were pilfering libraries across Europe to collect information they thought useful, carted away Otlet's collection in 1940, the dream had ended. Broken, Otlet died in 1944.

Wright's engaging intellectual history gives Otlet his due, restoring him to his proper place in the long continuum of visionaries and pioneers who have struggled to classify knowledge, from H.G. Wells and Melvil Dewey to Vannevar Bush, Ted Nelson, Tim Berners-Lee, and Steve Jobs. Wright shows that in the years since Otlet's death the world has witnessed the emergence of a global network that has proved him right about the possibilities--and the perils--of networked information, and his legacy persists in our digital world today, captured for all time.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

* **6812** ***Catch; A computer science research programme for Continuous Access to Cultural Heritage***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NOW), Den Haag, 2004. versie November 2004

Digitalisering

Musea, archieven, bibliotheken en andere cultuurinstellingen beheren ons erfgoed. Een flink aantal van hun collecties is gedigitaliseerd. Dit opent ongekende mogelijkheden voor het publiek en voor wetenschappers: vanuit je huis of je werkkamer kun je materiaal aanwezig in (de magazijnen van) het Rijksmuseum of de Koninklijke Bibliotheek bestuderen zonder je te hoeven bekommeren om openingstijden of reistijd tussen beide instellingen. Maar digitale opslag is slechts de eerste stap tot toegankelijkheid. Het nationale onderzoeksprogramma CATCH (Continuous Access To Cultural Heritage) wil methoden en technieken ontwikkelen waarmee collectiebeheerders hun digitale collecties beter toegankelijk kunnen maken. Het gaat mogelijkheden bieden om nieuwe verbanden en relaties zichtbaar te maken tussen ver schillende collecties en de interactie tussen gebruikers en bronnen te optimaliseren. In dit programma werken informatica onderzoekers nauw samen met de beheerders van het erfgoed. Onderzoekers zullen het grootste deel van hun onderzoek binnen een cultureel erfgoedinstelling uitvoeren met als doel de kennisoverdracht tussen betrokken partijen te verbeteren.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Semantisch web; Semantische relatie; Standaard; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catch - webdossier

~ http://informatieprofessional.googlepages.com/

Pagina CHOICE

~ http://www.cs.vu.nl/CHOICE

Pagina Stitch

~ http://www.cs.vu.nl/STITCH/

Tekst op internet

~ http://www.nwo.nl/nwohome.nsf/pages/NWOP_66CG7D/$file/Programmatekst CATCH.PDF?openelement

Website CATCH

~ http://www.nwo.nl/catch

** **10043** ***The Circle***

David Eggers

(Publicatie) Vintage books, 2014.

Distopie

De Cirkel draait om de hoofdpersoon Mae Holland, die wordt aangenomen door haar vriendin Annie bij het fictieve internetbedrijf De Cirkel, een combinatie van Google, Facebook en Twitter. Mae is een jonge vrouw die aan het begin van haar carrière staat. Ze heeft behoorlijk wat affectie nodig van mannen, zo flirt ze met personages als Francis, Mercer en met de mysterieuze persoon Kalden. Mae's vader lijdt aan een ernstige ziekte en kampt met

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

verzekeringsproblemen, waardoor hij financieel niet in staat is om een behandeling aan te gaan. Later in het verhaal speelt dit een belangrijke rol. Het bedrijf 'De Cirkel' wil alles in de wereld deelbaar en openbaar maken, ze streven naar een monopolie op het vlak van internetgebruik en naar afschaffing van de privacy. In het verhaal zien we, door de ogen van Mae, hoe de 'De Cirkel' meer en meer macht krijgt over de volledige (privé-)wereld. Zo ontwikkelen ze programma's als 'SeeChange', 'PastPerfect' en 'SoulSearch' om informatie van hun klanten te kunnen krijgen. Het uiteindelijke doel van de cirkel is 'the completion' het rond maken van de cirkel, volledige kennis van elke burger hebben.

Overige begrippen *Big data; Hergebruik; Open; Panopticon; Privacy; Samenwerken; Utopie; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia - EN - (De Cirkel)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/The_Circle_%28Eggers_novel%29

Wikipedia - NL - (De Cirkel)

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Cirkel_%28roman%29

* **9837** ***A climate of change in the education of German archivists?***

Irmgard Christa Becker

(Lezing / oratie / college) International Council on Archives Congress, Brisbane, 2012.

Kennis

In a global world interrelationships within scientific communities are an essential need. Research findings should be accessible all around the world, especially in a small community of professionals, such as the archival community. Researchers should take part in international debates, thereby showing openness towards new ideas and readiness to share policies and theories with other archivists. The German archival community is large enough to discuss challenges within our profession with good results. Therefore, German archivists are less used to sharing their knowledge. If they did so, however, this would benefit not only them but also the international archival community. In order to encourage participation in international debates and networks, changes to archival training programmes are necessary. Results of international debates need to be integrated in to study programmes to a higher degree than they currently are. During this talk, I will present the state of the art of German archives with regard to appraisal and digital records keeping, and discuss the participation of German archivists in international debates on these two issues. German participation will then be compared to that of Dutch archivists. Finally, I shall look at challenges to education following my findings and point out possible solutions.

Overige begrippen *Appraisal; Archivistiek; E-depot; Kennisdelen; PIVOT; Project; Projectmanagement; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brisbane 2012, Speaker Full Papers & Abstracts

~ http://ica2012.ica.org/program/full-papers.html

Tekst op internet

~ http://ica2012.ica.org/files/pdf/Full%20papers%20upload/ica12Final00064.pdf

* **10447** ***The Construction of the Past: Towards a Theory for Knowing the Past***

Kenneth Thibodeau

(Artikel) Published 28-okt-2019 / Information, 2019. Information 2019, 10(11), 332;

Target past

This paper presents Constructed Past Theory, an epistemological theory about how we come to know things that happened or existed in the past. The theory is expounded both in text and in a formal model comprising UML class diagrams. The ideas presented here have been developed in a half century of experience as a practitioner in the management of information and automated systems in the US government and as a researcher in several collaborations, notably the four international and multidisciplinary InterPARES projects. This work is part of a broader initiative, providing a conceptual framework for reformulating the concepts and theories of archival science

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

in order to enable a new discipline whose assertions are empirically and, wherever possible, quantitatively testable. The new discipline, called archival engineering, is intended to provide an appropriate, coherent foundation for the development of systems and applications for managing, preserving and providing access to digital information, development which is necessitated by the exponential growth and explosive diversification of data recorded in digital form and the use of digital data in an ever increasing variety of domains. Both the text and model are an initial exposition of the theory that both requires and invites further development.

Overige begrippen *Archival bond; Archival science; Archivistiek; Class diagram; Intentional domain; Philosophy of information; Pragmatic information theory; Procesgebonden informatie; Records in contexts; Sphere of interest; Target past.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel Site MDPI

~ https://www.mdpi.com/2078-2489/10/11/332/htm

DOI

~ https://doi.org/10.3390/info10110332

* **10704** ***Critical Questions for Archives as (Big) Data***

Devon Mordell

(Artikel) Gepubliceerd 9-mei-2019 / Archivaria, 2019.

Dataset

We may observe a growing preoccupation in archival literature with characterizing digital archives as big data - a term that suitably captures both their scale and their potential for manipulation through the application of computational methods and techniques for the purposes of discovering new insights. The possibilities for working with digital archives as data, from supporting archival arrangement and description tasks to promoting the use of digital archives as data sets by researchers, are indeed encouraging. But what are digital archives becoming when they are reframed as data, big or otherwise? What consequences might such a conceptualization have for the ways archival professionals imagine their role and their work? To the four archival paradigms of evidence, memory, identity, and community theorized by Terry Cook, a fifth may now be poised to emerge: an archives-as-data paradigm. In this article, I begin to map out what an archives-as-data paradigm could entail by exploring how the conceptual and practical dimensions of applying computational methods to digital archives may work conservatively to revivify notions of archival neutrality. For an archivesas- data paradigm to realize the more liberatory aims of which it is capable, an active and ongoing commitment to recognizing and calling out these tendencies is necessary.

Overige begrippen *Archief-als-data paradigma; Archive-as-data paradigm; Big data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria

~ https://archivaria.ca/index.php/archivaria/article/view/13673

* **10232** ***Datasets; Wat gezichtspunten***

Rienk Jonker

(Presentatie) versie 1-nov-2018 / Leeuwarden, 2018. Presentatie voor het jaarlijks overleg collectiespecialisten Griekse Latijnse Taal en Cultuur van universiteitsbibliotheken bij Tresoar

Dataset

Presentatie met een definitie en gezichtspunten rond datasets zoals
- Samenstellen
- Typering
- Overheid
- Doel
- Nut
- Waarde
- Kosten
- Beheerders

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

- Beheer
- Beschikbaarstellen

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Bewaarbelang; Data management plan; Datagestuurd werken; DMP; Informatieobject; Open data; Privacy; RDM; Research data management; Toegankelijkheid; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Definitie begrip dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581598572150784

Typering dataset op Twitter

~ https://twitter.com/FBVF/status/1055581764041785352

* **9549** ***Decisions to delete: subjectivity in information deletion and retention***

David Taylor Macknet

(Proefschrift) Department of Humanities Advanced Technology Information Institute, Faculty of Arts, University of Glasgow, Glasgow, 2012. PhD thesis, University of Glasgow.
Maart 2012

Waarderen

This research examines the decision-making process of computer users with reference to deletion and preservation of digital objects. Of specific interest to this research is whether people provide different reasons for deleting or preserving various types of digital object dependant upon whether they are making such decisions at home or at work, whether such decisions are to any extent culturally determined, and whether they consider others in the course of making such decisions.
This study considers the sociological implications of such decisions within organisations, and various psychological errors to be expected when such decisions are made. It analyses the reasons given for these decisions, within the contexts of home and work computing. It quantifies the frequency with which these activities are undertaken, the locations in which such objects are stored, and what aids the user in making such decisions.
This research concludes that, while computer users generally desire their digital objects to be organised, they are not provided with adequate support from their computer systems in the decision to delete or preserve digital objects. It also concludes that such decisions are made without taking advantage of metadata, and these decisions are made for the same reasons both at home and at work: there is no discernible difference between the two contexts in terms of reasons given for such decisions. This study finds no correlation between subjects' culture and reasons given for deletion / preservation decisions, nor does it find any correlation between age and such reasons. This study further finds that users are generally averse to conforming to records management policies within the organisation.
For archivists and records managers, this research will be of particular interest in its consideration of the usage of and attitudes towards records management systems. Specifically, in organisations possessing formal records management systems, this research investigates the frequency with which individuals violate records management procedures and why they consider such violations to be necessary or desirable. This research also argues towards a more proceduralised decision-making process on the part of the ordinary user and a deeper integration between records management systems and computer operating systems.
Designers of formal information systems should consider this research for its implications regarding the way in which decisions are affected by the context in which those decisions are made. Information systems design may be best suited to understanding---and ameliorating---certain types of cognitive error such that users are enabled to make better deletion and preservation decisions. User interface designers are uniquely positioned to address certain cognitive errors simply by changing how information is presented; this research provides insight into just what those errors are and offers suggestions towards addressing them.
For sociologists concerned with institutional memory, this research should be of interest because the deletion and preservation decisions of members of an organisation are those which shape the collection of digital artefacts available for study. Understanding the reasons for these decisions is likely to inform what interpretations can be drawn from the study of such collections. Also of interest to sociologists will be the variety of reasons given for deletion or preservation, as those reasons and decisions are what shape, to some extent, institutional memory.

Overige begrippen *Objectiviteit; Records Management; Selectie; Subjectiviteit; Vernietiging; Wissen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Glasgow thesis service

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/

Proefschrift op internet

~ http://theses.gla.ac.uk/3286/01/2012MacknetPhD.pdf

** **9240** ***Declining Derrida: Integrity, Tensegrity, and the Preservation of Archives from Deconstruction***

Brien Brothman

(Artikel) Archivaria, 1999. 48, Fall 1999

Deconstructie

Among philosophers, none has shown more interest in the concept of archives than deconstructionist Jacques Derrida. Yet archivists have virtually ignored his work. This essay offers three reasons for this neglect, and then proposes that the relationship between deconstruction and archival practice is best described as one of simultaneous tension and intimacy.

Overige begrippen *Archivistiek; Postmodernisme; Tensegrity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12717/13894

* **9702** ***Deddie's betekenis; Klein verslag***

Wim Boevink

(Bericht) Trouw 18-okt-2013.

Authenticiteit

Het in leven houden van de geschiedenis is zwaar en taai werk, dat tegen verdraaiing en afgelegenheid bestand moet blijven.

Overige begrippen *Cultuur; Feit; Geschiedenis; Historisch erfgoed; Mening; Overtuiging; Post-truth.*

* **3709** ***Depot 2000; Functional design for a digital depot***

Nico van Egmond en Hans Hofman, Jacqueline Slats, Tamara van Zwol

(Nota) Rijksarchiefdienst, Den Haag, 2000.

E-depot

Het bewaren en beheren van digitale archiefbescheiden, zoals overgedragen door overheidsorganisaties (zorgdragers), Dit bewaren dient op een zodanige wijze plaats te vinden dat de archiefbescheiden kunnen worden teruggevonden, worden gelezen en in hun authentieke vorm worden gereproduceerd.

Nota van de Rijkarchiefdienst, engelstalige versie inclusief Procesmodel en Datamodel.
Deze modellen bevatten naaste een beschrijving ook schema's.

Overige begrippen *Digitaal depot; Digitale bewaarplaats; Digitale duurzaamheid; Duurzaamheid; Record Keeping System; Standaard; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de Site van het projectbureau

~ http://www.archief.nl/digiduur/02-projecten/digidepot/depot2000+.htm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **3702** ***Depot 2000+***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Rijksarchiefdienst, Den Haag, 2000.

Digitaal depot

Het bewaren en beheren van digitale archiefbescheiden, zoals overgedragen door overheidsorganisaties (zorgdragers), Dit bewaren dient op een zodanige wijze plaats te vinden dat de archiefbescheiden kunnen worden teruggevonden, worden gelezen en in hun authentieke vorm worden gereproduceerd.

Nota van de Rijkarchiefdienst

Overige begrippen *Bewaren; Digitale duurzaamheid; E-depot; Overbrengen; Record Keeping System; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op de Site van het projectbureau

~ http://www.archief.nl/digiduur/02-projecten/digidepot/depot2000+.htm

* **10440** ***Desinformatie-expert Nina Schick: 'We stevenen af op een infocalyps'***

Marjolein van Trigt

(Interview) De Morgen 27-nov-2020 / , 2020.

Infocalypse

Nu de technologie om media te vervalsen nog in de kinderschoenen staat, moeten we snel bepalen hoe die mag worden gebruikt, waarschuwt desinformatie-expert Nina Schick (33). Anders is het te laat.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Cheapfake; Deep fake; Desinformatie; Synthetische media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De Morgen

~ https://www.demorgen.be/tech-wetenschap/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps~b9200b

Topics

~ https://www.topics.nl/desinformatie-expert-nina-schick-we-stevenen-af-op-een-infocalyps-a15295010demorgen/?contex nieuws/

* **9839** ***Digitaal archiefbeheer in de praktijk; Handboek***

Philippe Boudrez en Hannelore Dekeyser

(Rapport) Stadsarchief Antwerpen, Antwerpen, 2004.

Archiefbeheer

Digitaal Archiveren in Vlaamse Instellingen en Diensten (DAVID) was het eerste onderzoeksproject inzake digitale archivering in Vlaanderen. Het stadsarchief Antwerpen was samen met het Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica projectpartner van het DAVID-project. DAVID werd gefinancierd door het FWO-Vlaanderen in het kader van het Max Wildiersfonds. Het project liep van januari 2000 tot en met december 2003. DAVID had tot doel te onderzoeken hoe digitale archiefdocumenten op een duurzame en betrouwbare wijze in samenhang met hun context worden gearchiveerd.

DAVID zocht op basis van specifieke onderzoekscases archiveringsoplossingen voor alle types digitale archiefdocumenten. Bijzondere aandacht ging uit naar de archivering van digitale archiefdocumenten die het resultaat zijn van nieuwe technologieën zoals e-mail en internet. Buitenlandse ervaringen toonden immers aan dat archiefdiensten best vanaf de creatie van deze archiefdocumenten met hun archiveringsprocedures starten.

Voor elke onderzoekscase werd eerst het juridische kader uitgetekend. Binnen dit kader werd vervolgens een

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

archiveringsoplossing uitgewerkt. Het onderzoek werd hierbij zoveel mogelijk aan de praktijk getoetst. De digitale archiefdocumenten van de Antwerpse stedelijke administratie vormden de praktische casussen van het project. De archiveringsstrategieën die DAVID uitwerkte, werden gaandeweg in de stadsadministratie uitgetest en geïmplementeerd. De feedback vanuit de praktijk werd teruggekoppeld naar de DAVID-rapporten.
In de loop van het project werden alle tussentijdse rapporten, richtlijnen en adviezen, artikels, voorbeelden, presentaties, enz. op de projectwebsite (http://www.antwerpen.be/david) gepubliceerd. Deze website blijft ook na het einde van het project online beschikbaar en wordt nog zoveel mogelijk geactualiseerd.

Het DAVID-project werd afgerond met de publicatie van het vademecum Digitaal archiefbeheer inde praktijk. Handboek .

In het eerste deel analyseert Hannelore Dekeyser (ICRI) het juridische kader waarbinnen digitale archivering gebeurt. Digitale archivering dient immers in overeenstemming te zijn met o.a. de archiveringsplicht, de openbaarheid van bestuur, de bescherming van de privacy en het auteursrecht.

Het archiefluik vormt het tweede deel van het vademecum en is van de hand van Filip Boudrez (stadsarchief Antwerpen). Vertrekkend vanuit de algemene problematiek van digitaal archiveren worden de mogelijke bewaarstrategieën voor digitale archiefdocumenten geëvalueerd en wordt de DAVID-bewaarstrategie voorgesteld. Archiveringsstandaarden spelen een belangrijke rol in deze bewaarstrategie en worden in het volgend hoofdstuk toegelicht.

In het laatste hoofdstuk worden twee archiveringsstrategieën voorgesteld: één voor kantoordocumenten en één voor informatiesystemen.

Voorliggend Technisch Rapport van het stadsarchief Antwerpen bevat het vademecum van het DAVID-project. Deze papieren uitgave is een tijdsopname want het is de intentie om de online versie te blijven actualiseren

Overige begrippen *Archiveren; Conversie; Emulatie; Migratie; Vervangen; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.interpares.org/display_file.cfm?doc=ip1_dissemination_b_boudrez~dekeyser_david_handbook_2003.pdf

* **9774** ***Digitaal dement***

John van de Pas en Geert-Jan van Bussel

(Column) Binnenlands Bestuur 28-feb-2014.

Voortbestaan

Reactie op laatste rapport erfgoedinspectie "Duurzaam duurt het langst; Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie bij de kerndepartementen". De analyse leidt tot onjuiste conclusies.
Voorgestelde aanbeveling:

"Vanwege het nog niet beschikbaar zijn van een duurzame toegankelijke digitale omgeving, wordt het vanuit functioneel, verantwoordingstechnisch en derhalver staatrechtelijk oogpunt aanbevolen, het proces van uitfasering papieren dossiers als 'achtervang' onmiddellijk stop te zetten, althans zolang de duurzaam toegankelijke digitale omgeving nog niet daarwerkelijk gerealiseerd is."

Overige begrippen *Archiefinspectie; Dementie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Papieren paradigma; Substitutie; Vervanging.*

* **9853** ***Digitaal geheugenverlies***

Bregtje van der Haak en Marijntje Denters, Jenny Borger, Henneke Hagen, Frank Wiering

(Documentaire) Uitzending 7-sep-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Voortbestaan

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Hoe kunnen wij onze digitale bestanden, zowel woord als beeld, behouden voor de toekomst?

Onze beschaving draait tegenwoordig op steeds hogere toeren een tijd in van een ziekelijk korte aandachtsspanne. Deze trend zien we in de steeds snellere veranderingen in technologie, het korte termijn perspectief van het flitskapitalisme, de verkiezingskoorts die onze democratie gevangen houdt en hoe we zelf voortdurend afgeleid worden door het gevoel iets te missen en de noodzaak van multitasking.

Het lijkt soms wel alsof we sinds de mythische drempel van het jaar 2000 gestopt zijn om ons de verre toekomst in te beelden. Dat staat op gespannen voet met de overlevering van eeuwenlang opgebouwde en verzamelde kennis: van het verleden naar ons, maar vooral ook naar volgende generaties. Net als elders worden in Nederland steeds meer bibliotheken gesloten en collecties ontmanteld. Recent bijvoorbeeld moest de bibliotheek van het wereldwijd geroemde Tropeninstituut zijn deuren sluiten.

Tegenlicht volgde hoe een groot deel van de collectie werd verscheept naar haar nieuwe onderkomen in Egypte. Daar is de beroemde Bibliotheek van Alexandrië uit haar as herrezen, klaar om opnieuw het epicentrum van kennis te worden voor het volgende Informatietijdperk. En we gingen kijken bij het Internet Archive in San Francisco. Opvallend genoeg vinden we juist daar, in het Californië van Silicon Valley, bevlogen mensen die zich toeleggen op lange termijn denken.

Op een verlaten defensieterrein wordt er hard gesleuteld aan de enige machine waarmee NASA-banden met gegevens van een historische maanreis nog bekeken kunnen worden. Rondom het epicentrum van alle snelle omwentelingen in de digitale wereld realiseert men zich namelijk ook bij uitstek de gevaren van een "Digital Dark Age" (dat is niet alleen een doemscenario voor de toekomst: ook nu al is veel kennis niet meer toegankelijk omdat het in verouderde formats of op verouderde dragers is opgeslagen). De Long Now Foundation tenslotte, geeft ons een nieuwe mythe om weer na te kunnen denken over onze verantwoordelijkheid voor generaties 10.000 jaar na ons.

Regie: Bregtje van der Haak
Research: Marijntje Denters
Productie: Jenny Borger
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Overige begrippen *Bewaarbelang; Bibliotheek; Collectie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Toelichtende pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

** **9913** ***Digital Curation Foundations***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Versie 2.0 20-jan-2015 / UC Curation Center, 2015. Draft 1.6

Curation

Digital curation is a complex of actors, policies, practices, and technologies that enables meaningful consumer engagement with authentic content of interest across space and time. To ensure that it is using its curation resources in the most productive manner, the University of California Curation Center (UC3) has modeled the curation domain to provide a consistent, comprehensive, yet parsimonious conceptual foundation for the planning, implementation, and evaluation of its manifold activities. The UC3 Sept model builds upon, and attempts to consolidate, prior efforts such as Kahn and Wilensky, FRBR, OAIS, NAA performance model, PLM, PREMIS,

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

BRM, ICO, SPOT, and NDSA levels of preservation. It also draws upon relevant concepts from cognitive psychology, information science, game theory, and semiotic theory. The model considers curated content with respect to five distinct semiotic dimensions: semantics, syntactics, empirics, pragmatics, and dynamics, which refer respectively to content's underlying abstract meaning or affect, inner and outer symbolic encoding structures, physical representations, behaviors, and evolution through time. Correspondingly, there is a hierarchical typology of accumulating content utility: entities, artifacts, articles, commodities, assets, and heirlooms, which are respectively existential, intentional, purposeful, meaningful, useful, and reliable digital objects. Content engagement is modeled in terms of three roles and related loci of concerns: producers/production, managers/management, and consumers/consumption, all co-existing within a continuum of formalizing, codifying, and pluralizing dimensions encompassing the engendering of, imposition of structure upon, and extension of reach and consequence of curated content. Curation strategies are modeled in terms of six high-level imperatives: predilect, collect, protect, introspect, project, and connect. The UC3 model components and terminology can be used to make precise yet concise statements regarding curation intentions, activities, and results.

Overige begrippen *Communicatiemodel; Digital curation; E-depot; OAIS; PREMIS; Semantic capital, Semiotiek.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Abstract op internet

~ http://wiki.ucop.edu/x/go40Cg

Document op internet (UC3-curation-foundations-v2.0_draft_1.6.pdf (Draft 1.6, 2015-01-20, 860 KB))

~ https://wiki.ucop.edu/download/attachments/171216514/UC3-curation-grundlagen-v1.6.pdf?version=2&modificationDate=1421785499247

* **10113** ***Digital Preservation Metadata for Practitioners; Implementing PREMIS***

Angela Dappert en Rebecca Squire Guenther, Sébastien Peyrard

(Publicatie) Springer, Cham (Suisse), 2016. ISBN 978-3-319-43761-3
HCL C3886

Preservation metadata

This book begins with an introduction to fundamental issues related to digital preservation metadata before proceeding to in-depth coverage of issues concerning its practical use and implementation. It helps readers to understand which options need to be considered in specifying a digital preservation metadata profile to ensure it matches their individual content types, technical infrastructure, and organizational needs. Further, it provides practical guidance and examples, and raises important questions. It does not provide full-fledged implementation solutions, as such solutions can, by definition, only be specific to a given preservation context. As such, the book effectively bridges the gap between the formal specifications provided in a standard, such as the PREMIS Data Dictionary - a de-facto standard that defines the core metadata required by most preservation repositories - and specific implementations.
Anybody who needs to manage digital assets in any form with the intent of preserving them for an indefinite period of time will find this book a valuable resource. The PREMIS Data Dictionary provides a data model consisting of basic entities (objects, agents, events and rights) and basic properties (called "semantic units") that describe them. The key challenge addressed is that of determining which information one needs to keep, together with one’s digital assets, so that they can be understood and used in the long-term - in other words, exactly which metadata one needs.

The book will greatly benefit beginners and current practitioners alike. It is equally targeted at digital preservation repository managers and metadata analysts who are responsible for digital preservation metadata, as it is at students in Library, Information and Archival Science degree programs or related fields. Further, it can be used at the conception stage of a digital preservation system or for self-auditing an existing system.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Metadata; OAIS; PREMIS; Preservation; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek bij Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319437613

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

*** 10042** ***The Digital Turn, How the Internet Transforms Our Existence***

Wim Westera

(Publicatie) Authorhouse, Bloomington, 2012.

Digital turn

The Digital Turn provides a helicopter view of digital media and their impact on our lives. It explains how the ever-growing flood of digital media affects our understanding of the world. The book analyses the world of Twitter, Apple, Facebook and Google and describes how our digitally-enhanced biotope alters our behaviours, social interactions, the economy, and culture as a whole. It explains the mechanisms and consequences of engaging in online spaces and investigates how we can avoid losing grip of our identity, friendship, social engagement, and eventually life at large. The book offers an accessible means for attaining a better understanding of the ways digital media influence our existence. It is a compact guide to becoming media literate and to preparing us for the advanced digital services that are yet to come.

Overige begrippen *Context; Informatieobject; Informatiewijsheid; Onlife; Papieren paradigma; Paradigm shift.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

The Digital Turn

~ http://www.thedigitalturn.co.uk/

**** 8933** ***De digitale rechtsstaat; Beschouwingen over informatiemaatschappij en rechtsstaat***

prof. dr. M.A.P. Bovens

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Spreken is goud; Oraties en colleges van hoogleraren .. en de archivistiek, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. Jaarboek 2008

Rechtsstaat

Spreker plaatst een vierde laag op het bouwwerk (topologie) van onze rechtsstaat.
De eerste drie zijn
- de liberale laag (18e eeuw)
- de democratische laag (19e eeuw)
- de sociale laag (20e eeuw)

Zijn vierde is
- de digitale laag (21e eeuw)

Onderdelen zijn
Informatierechten met
- digitale toegang publieke documenten
- categorale informatieverstrekking
- toegang elektronische snelweg
- virtueel wetsbegrip

Behoorlijke informatisering
- vertrouwelijkheid
- integriteit
- authenticiteit
- transparantie

Overige begrippen *ABBB; Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Authenticiteit; Beschikbaarheid; Dematerialisering; Democratie; Duurzame toegankelijkheid; Governance; Grondrecht; Integriteit; Openbaarheid; Topologie; Transparantie; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet (PDF)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

~ https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/12215/bovens_98_digitalerechtsstaat.pdf?sequence=1

* **9852** ***Dit artikel is over duizend jaar nog steeds te lezen; Uitzending Tegenlicht over het digitale geheugenverlies***

Jurryt van de Vooren

(Webpagina) Geraadpleegd 8-sep-2014 / Website Geschiedenis 24, 2014.

Voortbestaan

Het is een merkwaardige tegenstelling: een kleitablet gaat tienduizenden jaren mee, maar een website van een paar jaar geleden loopt in de huidige browsers meestal krakend vast. Door de digitale revolutie neemt onze kennis enorm toe, maar tegelijkertijd verdwijnt er heel veel. Tegenlicht sprak onder meer met het Internet Archive over het dreigende digitale geheugenverlies.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Dementie; Digitale duurzaamheid; MLG; Ontzamelen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina op internet

~ http://www.geschiedenis24.nl/nieuws/2014/september/Dit-artikel-is-over-duizend-jaar-nog-steeds-te-lezen.html

Uitzending op internet

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2014-2015/digitaal-geheugenverlies.html

* **10571** ***DIY Handboek voor Webarcheologie***

Tjarda de Haan en Robert Jansma, Paul Vogel

(Rapport) Amsterdam Museum., Amsterdam, 2017.

Webarcheologie

Verslag van een webarcheologische speurtocht naar nieuwe webobjecten, met nieuwe instrumenten en nieuwe onderzoeksvragen. De processen, plannen, graven, reconstrueren en ontsluiten, hebben we stap-voor-stap beschreven. In helikopterperspectief belichten we nu onze ‘lessons learned’, vatten we onze resultaten en bevindingen uit de case study ‘DDS Herleeft’ samen, geven we een aanzet tot toekomstig onderzoek en doen we twee oproepen.

Overige begrippen *Preservering; Webarchivering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoe webarcheologen naar de ‘digital dark age’ graven

~ https://netwerkdigitaalerfgoed.nl/agenda/hoe-webarcheologen-graven-naar-de-digital-dark-age/

Zenodo

~ https://zenodo.org/record/4319082

* **9956** ***Documenteren van de Samenleving; De rollen van een archivaris; denken en doen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-40-5

Documenteren

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Documenteren van de Samenleving zijn onderzoeksresultaten. Centraal stond de confrontatie van de groeiende ambitie van (archief) instellingen om de samenleving te documenteren met de hedendaagse praktijk van individuen en groepen om zichzelf (digitaal) te documenteren. Deze confrontatie vond plaats in de uitwerking van vier vernieuwende projecten in het werkveld. Het atelieronderzoek verkende de mogelijkheden en onmogelijkheden daarvan en verbond theorie met praktijk.
Dat leverde een bundel op met veel interessante vraagstukken, invalshoeken, aantekeningen, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Overige begrippen *Acquireren; Maatschappelijk geheugen; Social memory; Verwerving; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek
Documenteren van de Samenleving)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ds/

* **10171** ***Documents, Archives and Hyperhistorical Societies:; An Interview with Luciano Floridi***

Arnoud Glaudemans en Rienk Jonker en Frans Smit

(Interview) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Philosophy of information

Reflections on the subjects raised in this book. The interview mainly concern the nature (and future) of records, the (digital) ethics concerning archives, and the role that the various professional communities on information should play nowadays.

Overige begrippen *Blockchain; Data; Data donation; Data philantropy; Digital ethics; Ethics; Freemium; Good citizenship; Infraethics; Materiality; Reuse.*

* **10443** ***Eerlijkheid door archivering; De bijdrage van archivering aan eerlijk algoritmegebruik door gemeentelijke overheden***

Tobias van der Knaap

(Scriptie) Datum 31-aug-2020 / Centraal bureau voor statistiek / Universiteit van Amsterdam, Den Haag / Amsterdam, 2020. Masterscriptie Erfgoedstudies: Archival and Information Studies (duaal)

Kunstmatige intelligentie

With rapid developments in Artificial Intelligence (AI), local governments in the Netherlands are increasingly becoming interested in harnessing this new technology to improve their own work processes. This thesis describes the results of a research project carried out in collaboration with Statistics Netherlands (CBS), with the goal of discovering how archival and information policies can contribute to the process of securing fairness, transparency, explainability and responsibility in algorithm usage by Dutch municipal governments. Based on academic literature from the fields of philosophy of technology and archival science, a study of existing policy and regulation frameworks and interviews with civil servants, this thesis describes the current situation regarding municipal archiving and information management, as well as the state of algorithm usage in municipal governments. It then suggests ways to improve this situation, through the overarching principle of ensuring the traceability of the process of governmental decision-making via thorough and complete archiving of the decision-making process in all its stages.

Overige begrippen *Algoritme; Archiveren; Artificiële Intelligentie; Bewaarbelang; Eerlijkheid; Ethiek; Transparantie; Uitlegbaarheid; Verantwoordelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek UvA

~ https://scripties.uba.uva.nl/search?id=c3040418

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/eerlijkheid-door-archivering-de-bijdrage-van-archivering-aan-eerlijk-algoritmege

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

**** 10228** ***Een eeuw strijd voor Nederlands cultureel erfgoed***

F.J. Duparc

(Publicatie) Staatsuitgeverij, Den Haag, 1975.

Cultureel erfgoed

Op 1 juli 1975 is het een eeuw geleden dat bij het ministerie van binnenlandse zaken de afdeling kunsten en wetenschappen, in dit boek verder steeds afdeling k.w. genoemd, met als chef jhr. mr. V.E.L. de Stuers in het leven is geroepen. Zij en haar opvolgsters tot en met de huidige directie musea, monumentenzorg en archieven (m.m.a.) hebben als taak, zij het zoals we nog zullen zien niet als enige taak, gekregen en gehouden de behartiging van het materiële culturele erfgoed van Nederland.

Het belang van deze taak wettigt na te gaan, hoe in de loop van deze honderd jaar de Staat haar heeft vervuld.

In dit boek zal in hoofdzaak aandacht worden besteed aan het roerende culturele erfgoed, in het bijzonder zoals dit wordt verzorgd in musea en archiefbewaarplaatsen. Gelijktijdig verschijnt van de hand van het oud-lid van de Rijkscommissie voor de Monumentenzorg ir. J.A.C. Tillema een boek over de zorg voor het onroerende culturele erfgoed, d.w.z. over de monumentenzorg in Nederland; deze komt daarom hier slechts terloops ter sprake en als het verband met de zorg voor het roerend erfgoed dit nodig maakt.

Het oudheidkundig bodemonderzoek, dat deels betrekking heeft op onroerende, deels op roerende zaken, wordt eveneens in dit werk behandeld, en wel door de directeur van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek prof. dr. W.A. van Es.

Het zou te ver hebben gevoerd in dit werk ook de staatszorg voor het immateriële culturele erfgoed aan de orde te stellen. Opgemerkt zij slechts, dat voor zover hier sprake was van staatstaken, deze ook destijds grotendeels lagen op het terrein van afdeling k.w., belast als zij onder meer was met de bevordering van letteren, toneel, muziek en daarnaast ook van de wetenschap.

Onder materieel cultureel erfgoed versta ik al wat het verleden, ook het allerjongste verleden, aan culturele goederen aan ons, het nageslacht heeft overgebracht. Het beperkt zich volstrekt niet tot voorwerpen van kunst en kunstnijverheid, hoe een essentieel element deze er ook van uitmaken. Evenmin beperkt het zich tot hetgeen in eigen land of door landgenoten is gemaakt; juist tegenwoordig nu de bewoonde wereld steeds meer één geheel aan het worden is, dient men onder cultureel erfgoed te verstaan wat de mensheid in haar geheel heeft voortgebracht en aan ons, mensen van thans, heeft nagelaten.

Een definitie van ‘cultureel’ is m.i. in haar algemeenheid niet te geven, omdat elke samenleving afhankelijk van tijd, omstandigheden en ontwikkeling, het begrip cultuur op haar eigen wijze aanvoelt. Laten we daarom ons er toe bepalen met te zeggen, dat onder materieel cultureel erfgoed wordt verstaan het geheel van goederen dat het verleden van onze eigen samenleving maar tegelijk ook daardoor onze samenleving zelf doet leren kennen en begrijpen. De mens van heden - dat geldt voor elke tijd en in elke menselijke samenleving - kan als schakel tussen verleden en toekomst alleen dan volwaardig subject van cultuur zijn als hij het verleden, en daaronder rekene men ook de objecten van het verleden, leert zien, kennen en begrijpen en als het gaat om uitingen van kunst, ervan leert genieten.

Zo gezien is het cultureel erfgoed niet slechts een enkele uiting van één bepaalde cultuur, waarvoor de zorg en belangstelling van overheid of particulier op één lijn zou zijn te stellen met zovele andere zorgen van overheid en particulier maar een fundament, een substraat van onze samenleving. Het cultureel erfgoed is geen luxe, evenmin als de door overheid en enkeling daaraan bestede zorg, maar het is de essentie, althans één van de grondpijlers van ons bestaan, zonder hetwelk de samenleving haar grondslag, in elk geval één van haar voornaamste grondslagen zou missen en deze, zoals de zogenaamde ‘primitieve’ samenlevingen aantonen, zou moeten gaan opbouwen.

Dit werk beperkt zich tot de zorg van de Rijksoverheid voor het cultureel erfgoed, in het bijzonder zoals gezegd op het gebied van musea, oudheidkundig bodemonderzoek en archieven. Het zou in de beperkte tijd die ter beschikking stond, ondoenlijk zijn geweest tevens de zorg van provinciale en gemeentebesturen en die van particuliere personen en instellingen te bespreken; uitzondering moet evenwel worden gemaakt, wanneer particulieren of instellingen - bovenal de Vereniging Rembrandt - de tak van staatszorg waarvan hier sprake is, hebben ondersteund.

Deel i van dit boek geeft een overzicht van de voorgeschiedenis, de totstandkoming en de geschiedenis van afdeling k.w. en haar opvolgsters, voor zover deze niet in de andere delen wordt weergegeven.

Deel ii, getiteld ‘Het Rijk en de musea’ vangt aan met een bespreking van de situatie van de rijksmusea zoals De

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Stuers die aantrof toen hij in 1875 chef van afdeling k.w. werd. Aan steun van de Staat aan de niet aan het Rijk toebehorende musea in enigerlei vorm dacht zelfs De Stuers niet. Vervolgens zal aandacht worden besteed aan de geschiedenis van de bemoeienis van het Rijk met zijn eigen musea; ook komen ter sprake enige met het museumwezen nauw verbonden instellingen en organen. Bovendien zullen we zien hoe gaandeweg het Rijk zijn zorgen gaat uitstrekken tot een aantal niet aan het Rijk toebehorende musea.

Deel iii is gewijd aan de staatsbemoeienis met het oudheidkundig bodemonderzoek.

Deel iv behandelt de gestie van de Rijksoverheid op het gebied van het archiefwezen. Ten tijde van de oprichting van afdeling k.w. beperkte deze haar taak op dit gebied in hoofdzaak tot het te 's-Gravenhage gevestigde Rijksarchief, waar de archieven van de Staat en van Holland werden bewaard uit de tijd van voor de totstandkoming van ons Koninkrijk. Geleidelijk aan heeft de Rijkstaak zich uitgebreid: onder De Stuers vooral door de omzetting van de provinciale archiefbewaarplaatsen in de hoofdplaatsen der provincies tot rijksarchiefbewaarplaatsen. De departementale activiteit heeft zich nadien vooral toegespitst op de archiefwetgeving en de bevordering van de bouw van nieuwe rijksarchiefbewaarplaatsen ter vervanging van de bestaande.

Overige begrippen *Archief; Archiefdienst; Archiefwezen; Immaterieel erfgoed; Materieel erfgoed; Museum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL Colofon

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/colofon.php

DBNL Tekst

~ https://www.dbnl.org/tekst/dupa004eeuw01_01/

* **10634** ***The Effectiveness and Durability of Digital Preservation and Curation Systems***

Oya Y Rieger en Roger C. Schonfeld, Liam Sweeney

(Rapport) Gepubliceerd 19-jul-2022 / Ithaka S+R, 2022.

Voortbestaan

Our cultural, historic, and scientific heritage is increasingly being produced and shared in digital forms, whether born-digital or reformatted from physical materials. There are fundamentally two different types of approaches being taken to preservation: One is programmatic preservation, a series of cross-institutional efforts to curate and preserve specific content types or collections usually based on the establishment of trusted repositories. Examples of providers in this category that provide programmatic preservation include CLOCKSS, Internet Archive, HathiTrust, and Portico. In addition, there are third-party preservation platforms, which are utilized by individual heritage organizations that undertake their own discrete efforts to provide curation, discovery, and long-term management of their institutional digital content and collections.

In August 2020, with funding from the Institute of Library and Museum Services (IMLS), Ithaka S+R launched an 18-month research project to examine and assess the sustainability of these third-party digital preservation systems. In addition to a broad examination of the landscape, we more closely studied eight systems: APTrust, Archivematica, Arkivum, Islandora, LIBNOVA, MetaArchive, Samvera and Preservica. Specifically, we assessed what works well and the challenges and risk factors these systems face in their ability to continue to successfully serve their mission and the needs of the market. In scoping this project and selecting these organizations, we intentionally included a combination of profit-seeking and not-for-profit initiatives, focusing on third-party preservation platforms rather than programmatic preservation.

Because so many heritage organizations pursue the preservation imperative for their collections with increasingly limited resources, we examine not only the sustainability of the providers but also the decision-making processes of heritage organizations and the challenges they face in working with the providers.

Our key findings include:

The term "preservation" has become devalued nearly to the point of having lost its meaning. Providers are marketing their offerings as "preservation systems" regardless of actual functionality or storage configurations. Many systems marketed as preservation systems usually address only some aspects of preservation work, such as providing workflow systems (and user interfaces) to streamline the process of moving content into and out of a

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

storage layer.

Because no digital preservation system is truly turnkey, digital preservation cannot be fully outsourced. Digital preservation is a distributed and iterative activity that requires in-house expertise, adequate staffing, and access to different technologies and systems. While it is possible to outsource key components of the digital preservation process to a system provider, no digital preservation system is truly turnkey. Today, it is neither feasible nor desirable for a heritage organization to outsource responsibility for its digital preservation program.

Heritage organizations select preservation systems within the context of marketplace competition. Many observers believe that heritage organizations should support not-for-profit solutions based on shared values and other common principles. But this has not always been the principal driver of organizational behavior. Providers compete within a marketplace that recognizes organizational values as one characteristic among many, such as the total cost of implementation and the feasibility of local implementation.

The not-for-profit preservation platforms are at risk. They tend to have limited capital and have comparatively ponderous governance structures. As a result, many have not been able to innovate quickly enough to keep up with the needs of heritage organizations. Their business and governance models are often ill-suited to the demands of a competitive marketplace, even if growth is not their primary objective. It seems reasonable to forecast additional mergers or buy outs (if not outright failures) among this category of providers.

The growing reliance on profit-seeking providers carries risks. The profit-seekers tend to pursue a growth strategy, and by this measure they are succeeding. Private capital and a decision to scale across multiple sectors has enabled this category of providers to grow substantially in the heritage sector. Because of a lack of financial transparency, the sustainability of this sector is largely unknowable, and because of a lack of technical transparency, the robustness of the solutions themselves are not widely understood. Competitive pricing and strong service seem likely nevertheless to continue driving growth.

The diversity of approaches to ensure long-term access to digital content—while a strength—can challenge the imperative to maintain high standards. Given the accelerating rates and increasing complexity of digital information, the heritage community needs a rich array of services. But this array of services must not result in a view that “there are no right ways of doing preservation.” It does a disservice to the preservation imperative if heritage communities are unwilling to critique flawed offerings. Systems designed to play a role in preservation need to strike a balance between agility and inclusivity, taking into consideration the diverse needs of users and organizational resources.

Very little digital preservation activity is actually taking place. While we did not embark on this project to quantify the level of preservation, there appear to be thousands of heritage organizations undertaking little to no digital preservation activity. While cross-institutional programmatic preservation activities were also out of scope for this project, we note with continuing concern that vast categories of important content types, such as journalism and social media, remain largely outside the scope of any heritage community preservation initiative. Ultimately, heritage organizations are severely underinvesting in digital preservation.

The study aims not only to further increase our understanding of sustainability principles but also to help the sector refine and consider how to best implement them. To this end, we are convening a series of forums to share the findings with members of the relevant digital preservation and curation systems alongside higher education community, funders, and policy makers to facilitate discussions. A series of blog posts, to be published in summer 2022, will incorporate the feedback gathered through the stakeholder convenings and share strategies for moving forward.

We are grateful for the participation of the leaders and clients of the eight digital preservation and curation systems examined in this study. In addition, we greatly benefited from the experiences of several preservation specialists and service providers and appreciate the community’s deep expertise, generosity in sharing insights, and commitment to advancing the field.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Beheer; Behoud; CLOCKSS; Curation; Discovery; Erfgoedinstelling; Heritage organization; Preservation; Preservation system; Preservering; Sustainability.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ https://doi.org/10.18665/sr.316990

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

*** 10055** ***Electronic records: a workbook for archivists***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) International Council on Archives, Parijs, 2005. ICA Study 16

This study is the work of the International Council on Archives Committee on Current Records in an Electronic Environment (2000-2004).

Duurzame toegankelijkheid

The focus of the Workbook is on records, which are or should be created in electronic office systems or networked environments (i.e. documents or document-like information, including databases, objects of any form and format that are the results of activities and transactions of organisations and individuals). Hence our focus is on 'born digital' records or records which were digitised as part of a business process. Records which were digitised by archives in order to improve preservation and access are not the subject of this Workbook, although its recommendations on preservation may also be relevant to them.

Records, whether private or public, are subject to legal regulation of one sort or another. The nature of that regulation varies widely from one jurisdiction to another. We note that, but do not attempt to discuss it here.

The Workbook gives advice on a technical level, but does not recommend specific software or hardware solutions. The fast changing nature of information technology applications in creating agencies means that any such advice would rapidly be out-of-date. Instead of offering specific solutions, the Workbook tries to raise awareness, to stimulate discussion and to contribute to the continuous improvement of archives and records management.

The Workbook does not address questions of appraisal in any detail, not least because many of the core principles associated with appraisal are common to all media.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Preserveren; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/ica-study-n%C2%B016-electronic-records-workbook-archivists

*** 8269** ***E-mail bewijzen en bewaren; Een onderzoek naar de Nederlandse en Europese wet-en regelgeving op het gebied van het gebruik van e-mail als bewijsmiddel en het bewaren van e-mail.***

mr. Tabitha van Assem

(Publicatie) Jakajima BV, Nuenen, 2008. ISBN: 9789090639386
Januari 2008

E-mail

In het afgelopen decennium is e-mail uitgegroeid tot het belangrijkste communicatiemedium voor bedrijven. Uit onderzoek blijkt dat de gemiddelde werknemer vijf en zeventig e-mails per dag produceert en dat de meerderheid van de werknemers meer dan twee uur per dag be-steedt aan e-mailen. E-mail vervangt dan ook voor een deel de mondelinge communicatie en voor een groot deel de formele briefwisseling. Het gebruik van e mail biedt in vergelijking met het verzenden van een papieren brief verschillende voordelen. Het sturen van een e-mailbericht gaat sneller, is veel goedkoper en in tegenstelling tot een brief kan een e-mail op elk gewenst tijdstip worden verzonden. In onze huidige samenleving is het gebruik van e-mail dan ook al niet meer weg te denken.

Door het grootschalige gebruik van e-mail komen er langzaamaan ook juridische procedures waarin e-mail wordt aangevoerd als (tegen)bewijs. Maar hoe moet er met e-mail worden omgegaan in het bewijsrecht? In 1997 werd in de Nota 'Wetgeving voor de elektronische snelweg' aangegeven dat "de relevantie voor het bewijsrecht specifiek voor het elektronisch verkeer is gelegen in het feit dat een elektronische omgeving niet of nauwelijks 'tastbaarheden' kent, hetgeen het leveren van bewijs gecompliceerder kan maken." In deze uitgave wordt onderzocht of e-mail inderdaad complicaties met zich meebrengt bij de toepassing van het bewijsrecht. Mail worden er bijvoorbeeld sneller zaken in gezegd die in een officiële brief of bedrijfsmemo achterwege zouden worden gelaten. Een onbedachtzame opmerking is snel gemaakt, met soms serieuze gevolgen. Zo hebben directieleden van Microsoft Corp. E-mails gestuurd naar hun personeelsleden die he Amerikaanse Ministerie van Justitie later heeft gebruikt in

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

een mededingingszaak tegen het bedrijf. In een van deze interne e mails staat: 'Screw Sun, cross-platform will never work. Let's move on and steal the Java Language.' Volgens sommigen heeft deze e-mail een belangrijke rol gespeeld in de 1,6 miljard dollar rechtzaak.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bewaarbelang; Bewaren; Bewijsmiddelen; Bewijsrecht; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

E-mail bewijzen en bewaren - blog

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl/blog/

E-mail bewijzen en bewaren - site

~ http://www.emailbewijzenenbewaren.nl

** 10559 ***Erasmus, de ster aan Gutenbergs firmament; Een literair essay over Erasmus, het humanisme en de zestiende eeuwse mediarevolutie***

Nina Berton

(Publicatie) Ad. Donker, Rotterdam, 2017.

Mediarevolutie

De uitvinding van de boekdrukkunst, halverwege de vijftiende eeuw, maakte het opeens mogelijk boeken in grote oplagen te verspreiden. Voor het eerst konden kennis en ideeën ongebreideld worden uitgedragen. Geïnspireerd door schrijvers uit de klassieke oudheid introduceerden de humanisten van de renaissance een revolutionair, onafhankelijk denken, waarbij de mens centraal stond in plaats van de kerk en de godsdienst. Met grote nieuwsgierigheid ontdekten ze de natuur en het menselijk lichaam. Wetenschappers, kunstenaars en schrijvers waren niet langer anoniem. Dankzij de boekdrukkers die zich overal in Europa vestigden, kon de mens zich bevrijden uit de greep van de middeleeuwen.

De Zweedse Nina Burton beschrijft dit tijdperk van 'de eerste mediarevolutie' aan de hand van het leven van Erasmus (1466 - 1536). Hij was de ster aan Gutenbergs firmament, de eerste bestsellerauteur uit de geschiedenis, een man die zijn tijd ver vooruit was en in contact stond met tal van intellectuelen en kunstenaars uit zijn tijd: Thomas More, Albrecht Dürer, Hans Holbein de Jonge, Paracelsus, Maarten Luther. Burton roept in mooie zinnen en beknopte beelden - ze is ook dichteres - een schitterend tijdsbeeld op. Daarbij beperkt ze zich niet tot Erasmus' ideeën, maar beschrijft ze ook zijn dagelijks leven: van een vervaarlijke bootreis naar Engeland in zijn jonge jaren, via een triomftocht over de Rijn als gevierd schrijver tot aan zijn oude dag boven de drukkerij in Bazel. Natuurlijk gaat ze ook in op de invloed die Erasmus nog tot eeuwen na zijn dood had.

Overige begrippen *Boekdrukkunst; Humanisme; Media; Social media.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Adagia

~ http://resources.huygens.knaw.nl/adagia/erasin1.htm

Bibltioheek Rotterdam (Erasmus collectie)

~ https://www.bibliotheek.rotterdam.nl/collectie/erasmus

Erasmus Center for Early Modern Studies

~ https://www.erasmus.org/

Lof der zotheid

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Lof_der_zotheid

Overzicht van zijn werk

~ https://booksc.org/s/desiderius%20erasmus/?e=1

Wikipedia

~ https://nl.wikipedia.org/wiki/Desiderius_Erasmus

Wikipedia-Personensuche (Duitstalig)

~ https://persondata.toolforge.org/p/Erasmus_von_Rotterdam

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9988** ***Ethics in Conservation of Original Materials***

Rivka Tamara Sevy

(Artikel) Website Ehri, 2015.

Ethiek

Conservation means maintaining an artifact through time. Deriving from the Greek ethos (ἔθος), and synonymous with the Latin mores, Ethics signifies habit or conduct of an individual or a society. Ethics in conservation refers to the conduct enabling the truthful transmission of artifacts through time.

Overige begrippen *Artifact; Behoud; Conservation; Ethics; Informatiefilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op site EHRI

~ http://ehri-project.eu/ethics-conservation-original-materials?utm_content=buffer0fa5e&utm_medium=social&utm_source=linkedin.com&utm_campaign=buffer

Webstie EHRI

~ http://ehri-project.eu/

* **10253** ***The Ethics of Medical Data Donation***

Jenny Krutzinna en Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, 2019. ISBN 978-3-030-04363-6

Data donation

This open access book presents an ethical approach to utilizing personal medical data. It features essays that combine academic argument with practical application of ethical principles. The contributors are experts in ethics and law. They address the challenges in the re-use of medical data of the deceased on a voluntary basis. This pioneering study looks at the many factors involved when individuals and organizations wish to share information for research, policy-making, and humanitarian purposes.

Today, it is easy to donate blood or even organs, but it is virtually impossible to donate one's own medical data. This is seen as ethically unacceptable. Yet, data donation can greatly benefit the welfare of our societies. This collection provides timely interdisciplinary research on biomedical big data. Topics include the ethics of data donation, the legal and regulatory challenges, and the current and future collaborations.
Readers will learn about the ethical and regulatory challenges associated with medical data donations. They will also better understand the special nature of using deceased data for research purposes with regard to ethical principles of autonomy, beneficence, and justice. In addition, the contributors identify the key governance issues of such a scheme. The essays also look at what we can learn in terms of best practice from existing medical data schemes.

Overige begrippen *Ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website Springer

~ https://www.springer.com/gp/book/9783030043629 - otherversion=9783030043636

* **10680** ***Evidence-as-a-service: State recordkeeping in the cloud***

Lorraine L. Richards

(Proefschrift) Chapel Hill, 2014.

Evidence

The White House has engaged in recent years in efforts to ensure greater citizen access to government information and greater efficiency and effectiveness in managing that information. The Open Data policy and recent directives requiring that federal agencies create capacity to share scientific data have fallen on the heels of the Federal Government's "Cloud First" policy, an initiative requiring Federal agencies to consider using cloud computing before making IT investments.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Still, much of the information accessed by the public resides in the hands of state andlocal records creators. Thus, this exploratory study sought to examine how cloud computing actually affects public information recordkeeping stewards. Specifically, it investigated whether recordkeeping stewards' concerns about cloud computing risks are similar to published risks in newly implemented cloud computing environments, it examined their perceptions of how cross-occupational relationships affect their ability to perform recordkeeping responsibilities in the Cloud, and it compared how recordkeeping roles and responsibilities are distributed within their organizations. The distribution was compared to published reports of recordkeeping roles and responsibilities in archives and records management journals published over the past 42 years.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Archives and records management; ARM; Cloud computing; Preservation; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Core (PDF)

~ https://core.ac.uk/download/pdf/210596084.pdf

Semantic scholar

~ https://www.semanticscholar.org/paper/Evidence-as-a-service%3A-State-recordkeeping-in-the-Richards/1b0c30923c759fb1598c57115287f7aace237a87

* **4727** ***Forever is a long time; The long term preservation of authentic electronic records***

Peter Horsman

(Presentatie) Archiefschool, Amsterdam, 2002. tbv Hongaarse collega's op 25 april 2002 in het Algemeen Rijksarchief

Digitale duurzaamheid

Over de verschillende varianten en projecten over digitale duurzaamheid, met nadruk op authenticiteit en betrouwbaarheid.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Emulatie; Migratie; Simulatie; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Avoiding Technological Quicksand van Jef Rothenberger

~ http://www.clir.org/pubs/abstract/pub77.html

De site van interPARES

~ http://www.interpares.org

* **10000** ***A Formal Method for Analyzing the Authenticity Properties of Procedures for Preserving Digital Records***

William E. Underwood

(Artikel) Geraadpleegd 23-nov-2015 / Georgia Tech Research Institute, Atlanta (GA), 2002. In: Proceedings of the 2002 International Conference on Digital Archive Technologies (ICDAT2002)
December 19-20, 2002, Academia Sinica, Taipei, Taiwan, pp. 53-64.

Diplomatics

A formal method is described for analyzing records management and archival procedures and systems to determine whether they maintain and preserve authentic records over time. The analysis procedure is based on a formalization of archival and diplomatic concepts and principles as definitions and axioms. Concepts such as digital record, record series, and archival integrity are defined and axioms characterizing authentic documents and authentic records are formulated. A procedure is described for storing and retrieving the digital records of a record creator that incorporates elements to ensure the integrity and authenticity of the records. The theories of record integrity and authenticity are used with theories of communications security and belief to prove that the procedure achieves its goal of preserving the integrity and authenticity of the digital records. This demonstrates the formal method of analysis.

Overige begrippen *Authenticiteit; Axioma; ImArch; Informatiemodel; Oorkondenleer.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/ICDAT2002.pdf

Lijst bij GTI

~ http://perpos.gtri.gatech.edu/publications/index.htm

Researchgate

~ http://www.researchgate.net/publication/228575927_A_Formal_Method_for_Analyzing_the_Authenticity_Properties_o
s_for_Preserving_Digital_Records

Zoeken en vinden via DuckDuckGo

~ https://duckduckgo.com/?q=A+Formal+Method+for+Analyzing+the+Authenticity+Properties+of+Procedures+for+Pres
al+Records&t=ffsb

* **10172** ***From Intended Archivists to Intentional Algivists. Ethical codes for humans and machines in the archives***

Martijn van Otterlo

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Algivist

Information ethics is the central issue of the essay in which the ethics concerning digital archives from the perspective of data science are explored, and with an emphasis on the role of algorithms. Ethical principles, about access, have been formalised and communicated in the form of ethical codes, or: codes of conduct. This last topic brings us from the intended, human archivist in physical domains to the intentional, algorithmic archivist, or: algivist, in the digital domain. Which codes of conduct should be made for the latter, and how to implement them?

Overige begrippen *Actor; Algocracy; Algorithme; Algorithmic archivist; Archivist; Artificiële Intelligentie; Code of conduct; Ethics; Ethiek; Ethische code; Philosophy of information.*

** **10212** ***Geautomatiseerde ketenbesluiten & rechtsbescherming; Een onderzoek naar de praktijkvan geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang in relatie tot rechtsbescherming.***

Marlies van Eck

(Proefschrift) Tilburg University, Tilburg, 2018.

Besluitvormingsproces

De overheid gebruikt computers voor het nemen van besluiten. Het gaat bijvoorbeeld om het verlenen van kinderbijslag, AOW, toeslagen, het opleggen van motorrijtuigenbelasting of de aanslag inkomstenbelasting. Vaak gaat het om besluiten die te maken hebben met geld. Een ander kenmerk is dat de overheidsinstanties hiervoor elkaars gegevens gebruikt. Het zijn processen die vaak pas opvallen als er iets fout gaat.

Wat gebeurt er nu eigenlijk precies bij geautomatiseerde besluiten en wat betekent deze praktijk voor de burger die te maken krijgt met zo'n besluit? Is het nog voldoende dat hij in bezwaar kan gaan tegen het besluit en daarna naar de rechter kan stappen? Daarover gaat dit onderzoek. De probleemstelling van het onderzoek luidt: 'Welke invloed hebben geautomatiseerde ketenbesluiten over een financieel belang op de rechtsbescherming voor burgers?'

Uit het onderzoek dat Marlies van Eck heeft verricht naar de praktijk blijkt dat de inzet van technologie bij het nemen van besluiten voordelen heeft voor burgers. Het verzamelen van alle gegevens vindt zorgvuldig plaats. Ook krijgen mensen vaak van tevoren te zien welke gegevens de overheid al heeft waardoor dit aspect geen geheimen heeft voor de burger. Een ander voordeel is dat de computer alle gelijke gevallen ook echt gelijk behandelt.

Maar er zijn ook nadelen gevonden. Een van die nadelen is dat de instructies aan de computer (de beslisregels en de algoritmen) niet bekend zijn voor de personen die het besluit krijgen. Ook zijn er geen onafhankelijke instanties die deze instructies controleren op juistheid. In een rechtszaak over het besluit kan de rechter dus niet controleren of de

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

overheid de wet goed interpreteert. Ook blijven aannames die de programmeur heeft gehad onzichtbaar. Als niet precies duidelijk is waarom de computer dit besluit neemt, weet niemand of het besluit eigenlijk wel juist is.

Een ander nadeel is dat de overheidsorganen zwaar op elkaar leunen bij het nemen van computerbesluiten. Een besluit van het ene overheidsorgaan, werkt door in het besluit van een ander overheidsorgaan. Maar als er iets fout gaat is het voor de burger erg lastig om de fouten die inmiddels verspreid zijn, te herstellen. Zeker als het met terugwerkende kracht verbeterd moet worden, is dit voor de systemen moeilijk. Dit betekent dat de burger niet altijd de juridische bescherming krijgt waar hij recht op heeft.

De onderzoeker doet een aantal voorstellen om dit te verbeteren. Zij stelt voor dat iedereen met problemen met computerbesluiten een loods krijgt; een ambtenaar die gaat helpen het probleem op te lossen. Op deze manier ligt de last van de gespecialiseerde en ingewikkelde uitvoering weer bij de overheid in plaats van bij de burger. Ook moeten de instructies aan de computer openbaar en toegankelijk worden. Ze moeten dan wel te begrijpen zijn door mensen die geen verstand hebben van programmeren en zeker door rechters.

Overige begrippen *Artificiële Intelligentie; Freies Ermessen; Functionaliteit; Gedrag; Ketenbesluit; Macht; Rechtsbeginsel; Rechtsbescherming; Rechtsstaat; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Pagina Marlies van Eck bij Tillburg University

~ https://tilburguniversity.academia.edu/MarliesVaneck

Proefschrift

~ https://pure.uvt.nl/portal/files/20399771/Van_Eck_Geautomatiseerde_ketenbesluiten.pdf

Samenvatting

~ https://pure.uvt.nl/portal/en/publications/geautomatiseerde-ketenbesluiten--rechtsbescherming(cb4d7ca3-57fb-4ca0-b63
59530620d5a0).html

** 10214 *Gemeentelijke registratuur; Handleiding voor de kennis van de gemeentelijke registratuur en hare toepassing voor de practijk*

P Noordenbos

(Publicatie) N. Samson, Alphen aan den Rijn, 1926.

Registratuur

Bij de ontwikkeling, die de gemeentelijke registratuur de laatste jaren ondergaat, Is wel behoefte ontstaan aan eene handleiding, waarin de vraagstukken der gemeentelijke registratuur worden behandeld, niet alleen voor hen, die met de verzorging van dit onderdeel der gemeente-administratie zijn belast, doch voor allen die met de prak- tischè toepassing daarvan in aanrakjng komen of uit anderen hoofde voor deze vraagstukken belangstelling hebben.

Vooral ook voor studeerenden, voor hen die zich bekwamen in de gemeente-administratie, is het van belang dat zij kunnen kennis nemen van datgene wat er op het gebied der gemeentelijke registratuur is ontstaan in eene periode, waarin de gemeentelijke bemoeiingen zich belangrijk gingen uitbreiden en andere eischen gingen stellen aan de ordening der archiefstukken, maar bovenal ook om georiënteerd te zijn met betrekking tot de toe- passing van de registratuur voor de praktijk der gemeente-administratie. De Registratuur maakt nog wel geen deel uit van het examenprogram, maar in de praktijk der gemeente-administratie zal iedere ambtenaar met de registratuur in aanraking komen.

In de laatste jaren zijn wel enkele werkjes op het gebied der gemeentelijke registratuur verschenen; zij behandelen evenwel in hoofdzaak alleen de archief ordening door het publiceeren van een bepaald systeem van groepeering van de onderwerpen der gemeente-administratie, waarnaar de ordening der archiefstukken zou kunnen plaats hebben, of zijn, wat de praktische toepassing betreft, afgesteld op een bepaalde administratie, m.i. bestaat er behoefte aan eene beschrijving van de ontwikkeling en de beteekenis der registratuur voor de gemeente-admininistratie van datgene wat de praktijk.

Vooral in de laatste jaren - heeft geleerd bij het volgen van de nieuwe richting in de methode van archief- ordening, de toepassing van het dossierstelsel. Ik Heb getracht in deze behoefte eenigszins te voorzien door de samenstelling van deze hand- leiding, waarmede ik tevens hoop iets bij te dragen tot het wekken van belangstelling voor dit belangrijke onderdeel der gemeente-administratie.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Overige begrippen *Administratie; Archiefvorming; Dossierstelsel; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Delpher

~ https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02:000122789

* **874** ***Geschiedenis van de rekenkunst; Van kerfstok tot computer***

Anton Nijhollt en Jan van den Ende

(Publicatie) Academic Service, Schoonhoven, 1994.

Computergeschiedenis

Een historisch perspectief op de computer en zijn plaats in de maatschappij. Deze geschiedenis gaat terug, via de ponskaartmachines en de analytical engine van Babbage, en de logaritmische tafels en de rekenliniaal. Uiteindelijk worden kerfstok en kleitablet als beginpunt beschreven.

Overige begrippen *Computer; Encryptie; Ethiek; Filosofie; Informatica; Informatie- en communicatietechnologie; Inlichtingendienst; Wetenschap; Wiskunde.*

* **10344** ***Geschiedenisschaamte? Het witte archief onder vuur.***

Charles Jeurgens

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Lezing 14-nov-2019 / Nationaal Archief, Den Haag, 2019. Ketelaarlezing 2019

Verwerven

Een bevlogen betoog over het dekoloniseren van archief. De tijd waarin archieven als solide bastions van de historische waarheid golden ligt achter ons. En ook al profileren archiefinstellingen zich vaak als het ‘geheugen van de samenleving’, de vraag klinkt steeds luider wiens geheugen ze eigenlijk vertegenwoordigen.

Eerste stap naar een rechtvaardiger archief?

De bronnen van kennis worden steeds vaker onderwerp van discussie. In de museumwereld is deze trend al langer zichtbaar. Zo heeft het Rijksmuseum besloten niet langer termen te gebruiken die in het verleden gangbaar waren maar nu als kwetsend worden ervaren. Het Amsterdam Museum heeft aangekondigd dat de 17e eeuw het predicaat ‘Gouden’ niet verdient en is voornemens het dan ook niet langer te gebruiken. Is het een vorm van windowdressing of een eerste stap naar een radicalere omgang met het eigen verleden?

Waar staan de archieven in dit debat? In hoeverre houden archieven het verleden in een houdgreep door de geschiedenissen van gemarginaliseerde groepen als migranten, voormalige gekoloniseerde groepen en LHBTIQ+ gemeenschappen in de samenleving te negeren, eenzijdig te belichten of zelfs onzichtbaar te maken? Zijn er alternatieven? Kan digitalisering een rol spelen in het creëren van een rechtvaardiger archief dat meerstemmigheid als uitgangspunt heeft?

Overige begrippen *Bias; Context; Cultuur; Ethiek; Postcolonial theory; Representatie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ketelaarlezing 2019

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/ketelaarlezing-geschiedenisschaamte-het-witte-archief-onder-vuur

* **9895** ***Getting what you want, knowing what you have and keeping what you need.; Metadata in digital preservation***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) ERPANET, Marburg, 2003. Marburg, 3-5 September 2003

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Preservation metadata

Metadata are for documents or other information resources as water is to human beings. Lack of water will lead to dehydration and malfunctioning. If there are insufficient metadata one can't find or understand information sources any more. These documents will then wither until they are forgotten and probably deleted. This (often) unintentional loss of information and knowledge may have significant and costly consequences for an organisation.

Participants from different communities met at this seminar to discuss issues to keep information sources valuable and viable as long as they are needed through the creation and management of adequate metadata.

These discussions grow even more pressing as the possibilities and needs for exchange of information increases, and the barriers among separate, previously isolated and independent domains fall away and interdisciplinary research and work flourish. The interconnectivity offered by the World Wide Web enables new opportunities for improved and more creative communication, collaboration across domains, the sharing of experiences and knowledge among individuals from different disciplines as well as the discovery of new ways to carry out activities and provide services. However, these benefits will only be possible if organisations and communities make a considerable effort in the area of information management and more specifically metadata management. Many initiatives already exist, but they need to become better coordinated and information about them disseminated.

The main conclusions and recommendations of the seminar were:
- Senior managers have to be (made) aware of the consequences if their organisations do nothing. They have to take responsibility and ensure that metadata management is an integral part of their business and information management. The emerging e-business and e-government environment and the organisational consequences of this new situation will require that information management and the metadata issues move to the centre of an organization's strategic management initiative.
- More international and cross-domain collaboration is needed to achieve better interoperability. Metadata registries represent one approach that will improve understanding and knowledge about the various initiatives in the different communities and countries. Furthermore registries help to document the meaning of the various metadata structures and content across time.
- The role of vendors in the management and preservation of metadata was highlighted. Vendors provide the software tools or systems to accommodate the needed metadata requirements and services. Until recently vendors have failed to become sufficiently involved in this area. In this respect XML was regarded as an important development, but one that is insufficient without the requisite software tools' and systems' development.
- Finally, the workshop participants called for more case studies focussed on metadata implementations. These case studies should provide us with better insight into practical experiences with the application of metadata sets, legal implications and/or impediment, the type and degree of the organisational change needed, possible new methods for implementing metadata management, and new requirements for systems development.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Interoperability; Layer cake; Mapping; Metadata; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

Preservation metadata

Metadata are for documents or other information resources as water is to human beings. Lack of water will lead to dehydration and malfunctioning. If there are insufficient metadata one can't find or understand information sources any more. These documents will then wither until they are forgotten and probably deleted. This (often) unintentional loss of information and knowledge may have significant and costly consequences for an organisation.

Participants from different communities met at this seminar to discuss issues to keep information sources valuable and viable as long as they are needed through the creation and management of adequate metadata.

These discussions grow even more pressing as the possibilities and needs for exchange of information increases, and the barriers among separate, previously isolated and independent domains fall away and interdisciplinary research and work flourish. The interconnectivity offered by the World Wide Web enables new opportunities for improved and more creative communication, collaboration across domains, the sharing of experiences and knowledge among individuals from different disciplines as well as the discovery of new ways to carry out activities and provide services. However, these benefits will only be possible if organisations and communities make a considerable effort in the area of information management and more specifically metadata management. Many initiatives already exist,

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

but they need to become better coordinated and information about them disseminated.

The main conclusions and recommendations of the seminar were:
- Senior managers have to be (made) aware of the consequences if their organisations do nothing. They have to take responsibility and ensure that metadata management is an integral part of their business and information management. The emerging e-business and e-government environment and the organisational consequences of this new situation will require that information management and the metadata issues move to the centre of an organization's strategic management initiative.
- More international and cross-domain collaboration is needed to achieve better interoperability. Metadata registries represent one approach that will improve understanding and knowledge about the various initiatives in the different communities and countries. Furthermore registries help to document the meaning of the various metadata structures and content across time.
- The role of vendors in the management and preservation of metadata was highlighted. Vendors provide the software tools or systems to accommodate the needed metadata requirements and services. Until recently vendors have failed to become sufficiently involved in this area. In this respect XML was regarded as an important development, but one that is insufficient without the requisite software tools' and systems' development.
- Finally, the workshop participants called for more case studies focussed on metadata implementations. These case studies should provide us with better insight into practical experiences with the application of metadata sets, legal implications and/or impediment, the type and degree of the organisational change needed, possible new methods for implementing metadata management, and new requirements for systems development.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Interoperability; Layer cake; Mapping; Metadata; Uitwisselbaarheid; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.erpanet.org/events/2003/marburg/finalMarburg%20report.pdf

* **4816** ***Het gezicht keert terug***

Wilma Kieskamp

(Artikel) Trouw 3-jun-2002.

Archief

Het leken weinig opzienbarende dozen met oude Amsterdamse marktvergunningen. Maar tussen de twintigduizend kaarten zaten duizenden pasfoto's, waaronder die van joodse handelaren. Op de computers van het Amsterdamse Gemeentearchief vinden de achterblijvers de gezichten terug.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Criteria; Genealogie; Vergunning.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website gemeentearchief Amsterdam

~ http://www.gemeentearchief.amsterdam.nl

* **9785** ***Green Archiving; Digitale archivering en het milieu***

Nikki Smit

(Scriptie) Datum scriptie 31-mei-2013 / Reinwardt Academie, Amsterdam.

Green archiving

De explosief groeiende informatiemassa legt een steeds grotere druk op informatie en archiveringssytemen. Zij kunnen de enorme massa aan informatie nauwelijks meer verwerken. De negatieve gevolgen van de groei aan digitale informatie bemoeilijken het afleggen van verantwoording binnen organisaties. Een van deze negatieve gevolgen zijn de schadelijke milieueffecten. Dit milieuprobleem wordt onderzocht binnen het bijzondere lectoraat Digital Archiving & Compliance aan de Hogeschool van Amsterdam, Media Creatie en Informatie. Green Archiving richt zich op op milieuproblematiek van (digitale) informatieopslag. In dit onderzoek heeft het belang van de realisatie van een methodiek van Green Archiving centraal gestaan, vooral met betrekking tot digitale informatie. Omdat Green Archiving een nieuw onderwerp is binnen de informatiebeheersector dient dit onderzoek tevens als

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

introductie op de nieuwe methodiek. Voor het realiseren van Green Archiving zijn drie verschillende onderdelen nodig:

1. Green Computing: de mogelijkheden van klimaatneutrale opslag van digitale informatie.
2. Informatie-afstemming: het vastleggen van de functionele verantwoording voor de archivering van informatie en het aanwijzen van het bewaarniveau.
3. De methodiek van waardering, selectie en vernietiging: daadwerkelijk inzetten en uitvoeren.

Kennisintegratie tussen archivistiek, informatiekunde en informatietechnologie is hierbij essentieel. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijkheid om 'groene' en 'duurzame' aspecten toe te voegen aan de informatiewaardeketen. Het onderzoek geeft antwoord op de vraag hoe de methodiek van waardering, selectie en vernietiging daadwerkelijk ingezet en uitgevoerd kan worden in de digitale omgeving. Hierbij is de volgende probleemstelling gehanteerd:

'Hoe kan archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernietiging, toegepast worden om de explosieve groei van digitale overheidsinformatie te beperken en een bijdrage leveren aan het terugbrengen van de schade aan het milieu?'

Om antwoord te verkrijgen op de probleemstelling is gebruik gemaakt van de volgende zes deelvragen:

1. Wat is de huidige impact op het milieu van de explosieve groei van opgeslagen digitale overheidsinformatie?
2. Wat is Green Computing en wat is hier de noodzaak van?
3. Kan de 'Environmental Pillar' toegepast worden op digitale overheidsinformatie?
4. Wat is de huidige methodiek van waardering, selectie en vernietiging van digitale overheidsinformatie?
5. Wat houdt de Green Archiving methodiek precies in? Welke archivistische kennis op het gebied van waardering, selectie en vernieitiging kan een bijdrage leveren aan Green Computing en hiermee Green Archiving mogelijk maken?
6. Hoe kan Green Archiving zo worden veralgemenisereerd dat overheidsorganisaties zich bewust worden van het belang ervan en deze ook gaan toepassen?

Het doel van dit onderzoek is ten eerste om bewustwording te creëren bij erfgoedinstellingen zoals archiefdiensten, van het belang van Green Archiving. Vervolgens is het doel om de onderdelen van Green Archiving zo te veralgemeniseren dat deze ook toegepast kunnen worden.
De probleem- en onderzoeksdoelstelling zijn met behulp van literatuuronderzoek en kwalitatief onderzoek tot stand gebracht. Het literatuuronderzoek is verricht aan de hand van verschillende online artikelen. Door middel van het literatuuronderzoek is in de eerste drie hoofdstukken antwoord gegeven op de eerste drie deelvragen. Hiermee is de huidige situatie rondom de groei van digitale informatie en het milieuproblematiek duidelijk geworden. De bevindingen uit het literatuuronderzoek zijn gebruikt en getoetst tijdens het kwalitatief onderzoek.

Het kwalitatief onderzoek bestond uit een achttal gesprekken met experts uit de praktijk. Door middel van de gesprekken is de huidige situatie rondom de methodiek van waardering, selectie en vernietiging in de digitale omgeving in kaart gebracht. Hiermee worden de laatste drie deelvragen in de laatste drie hoofdstukken beantwoord. Voor praktische toetsing van Green Archiving is een kleine casus uitgevoerd bij het Nederlands Muziek Instituut en is een seminar gevolgd bij het cybercenter van KPN in Almere. Hieruit is gebleken wat de grootste problemen en oplossingen zijn voor het realiseren van Green Archiving.

De bevindingen die tot stand zijn gekomen door het beantwoorden van de deelvragen hebben tot het volgende antwoord op de probleemstelling geleid:

'Voor een breedgedragen acceptatie en realisatie van Green Archiving door de overheid dienen er maatregelen genomen te worden om de organisatorische en technologische problemen van digitale archivering (en vooral van waardering, selectie en vernietiging) te verhelpen. Organisatorisch ontbreekt het bewustzijn van het belang hiervan. Technologisch is er veel meer mogelijk dan de overheid momenteel doet. Deze maatregelen komen samen in het model van het zaaksyteem. Op centraal niveau dient het model toegepast te worden binnen de omgeving van de uitvoering en inspectie van de overheid.
Door middel van informatie-afstemming kan binnen het model een systematiek van (automatische) selectie en vernietiging ontwikkeld worden. Hierdoor wordt het mogelijk om gecontroleerd te vernietigen en blijft alleen informatie van waarde opgeslagen. Dit zal leiden tot het terugdringen van de groei in de opslag van digitale informatie. Samen met de initiatieven van Green Computing kan hiermee de schadelijke gevolgen van digitale informatieopslag beperkt worden.'

Dit onderzoek brengt toegevoegde waarde aan de bestaande discussies over de problemen rondom de digitale

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

informatiehuishouding van de overheid. De resultaten van het onderzoek geven een verkennend beeld van de problemen en oplossingen rondom Green Archiving.
Tijdens dit onderzoek is over een aantal kwesties tegenspraak ontstaan. Hier kunnen in de toekomst verdere interessante discussies of vervolgonderzoek uit ontstaan. Deze discussies moeten er uiteindelijk toe leiden dat de taboes rondom digitale vernietiging worden doorbroken en de methodiek van Green Archiving vorm en leven krijgt in de praktijk. Wanneer dit gebeurd, heeft dit onderzoek zijn doel bereikt.

Overige begrippen *Afstemmen; Dequisitie; Digital archiving; Green computing; Milieubewust archiveren; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Afstudeerprojecten Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl/afstudeer-projecten/

Digital Archiving

~ http://www.digitalarchiving.nl

Scriptie op internet

~ http://www.digitalarchiving.nl/wp-content/uploads/2012/10/Nikki-Smit-Green-Archiving.pdf

* **10202** ***Guidelines for the management of Research Data and Records; Model***

Geert-Jan van Bussel

(Referentiekader) versie 2 17-mrt-2016 / Amsterdam University op Applied Sciences, School of Economics and Management, Amsterdam, 2016.

Research data management

Model richtlijnen en uitgangspunten voor het beheer en behoud van research data. Ook toepasbaar op andere vormen van onderzoeksdata zoals datasets voor business intelligencce, datagestuurd werken, big data en open data

Overige begrippen *Archiveren; Big data; Datagestuurd werken; Dataset; Onderzoeksdata; Open data; RDM; Records Management; Research data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site VVDS

~ https://vbds.nl

Zie ook (google schema)

~ https://developers.google.com/search/docs/data-types/dataset

Zie ook (schema.org)

~ https://schema.org/Dataset

Zie ook hier

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/model-guidelines-management-research-data-and-records

* **10319** ***Handleiding steekproeven***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Geplaatst 19-sep-2019 / Website Nationaal Archief, Den Haag, 2019.

Steekproef

Uitvoeringsinformatie is vaak te omvangrijk om in zijn geheel te bewaren, maar soms ook te waardevol om in zijn geheel te vernietigen. Een oplossing kan dan zijn om een representatief deel van dat geheel blijvend te bewaren.

Met een steekproef wordt een deel van de informatie als permanent te bewaren aangemerkt. Deze informatie wordt uiteindelijk overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

Overige begrippen *Aselecte steekproef; Big data; Clustersteekproef; Ethiek; Gestratificeerde steekproef; Selectielijst.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Begrippenlijst

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/begrippenlijst-handleiding-steekproeven

Handleiding steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/waardering-en-selectie/handleiding-steekproeven

Mijn site (even geen steekproeven)

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/steekproefsgewijze-selectie-nu-even-niet

Nieuwe handleiding Steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/nieuwe-handleiding-steekproeven

Voorwaarden steekproeven

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/voorwaarden-voor-steekproeven

* **10380** ***Handreiking vervanging archiefbescheiden***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Archief 2020, 2016. Versie 2.0. december 2016

Vervanging

De overheid communiceert steeds meer digitaal met burgers, bedrijven en in het onderlinge verkeer. Dat leidt tot de wens om werkprocessen volledig digitaal in te richten. Daar hoort ook een volledig digitale informatiehuishouding bij. Wat er nog op papier wordt vastgelegd, maakt plaats voor digitale scans. Het is in zulke situaties mogelijk om papieren archiefbescheiden ook formeel te vervangen door digitale reproducties. De papieren originelen worden dan vernietigd. Vervanging is een onomkeerbaar proces. Daarom is de kwaliteit van de reproducties cruciaal. Voorbereiding, inrichting en uitvoering van het proces van vervanging zijn complex en vergen zorgvuldige afwegingen binnen de kaders van de Archiefwet 1995 en aanverwante regelgeving. Overheden zijn sinds 1 januari 2013 zelf volledig bevoegd en verantwoordelijk voor de vervanging van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties. Deze Handreiking geeft hen houvast bij het uitoefenen van deze bevoegdheden en het waarmaken van deze verantwoordelijkheden.

Overige begrippen *Substitutie; Vervangen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KIA

~ https://kia.pleio.nl/search/results?q=handreiking%20vervanging

* **10532** ***Hermeneutics; Facts and interpretation in the age of information***

John D. Caputo

(Publicatie) Penguin Books Ltd, 2017. ISBN 13: 9780241308417

Hermeneutiek

Is anything ever not an interpretation? Does interpretation go all the way down? Is there such a thing as a pure fact that is interpretation-free? If not, how are we supposed to know what to think and do? These tantalizing questions are tackled by renowned American thinker John D. Caputo in this wide-reaching exploration of what the traditional term 'hermeneutics' can mean in a postmodern, twenty-first century world. As a contemporary of Derrida's and longstanding champion of rethinking the disciplines of theology and philosophy, for decades Caputo has been forming alliances across disciplines and drawing in readers with his compelling approach to what he calls radical hermeneutics. In this new introduction, drawing upon a range of thinkers from Heidegger to the Parisian 1968ers and beyond, he raises a series of probing questions about the challenges of life in the postmodern and maybe soon to be 'post-human' world.'

Overige begrippen *Desinformatie; Feit; Fictie; Informatie; Interpreteren; Waarnemen.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

**** 9810** ***Hoe echt is echt***

Bregtje van der Haak

(Documentaire) Uitzending 9-mrt-2014 / VPRO Tegenlicht, 2014. Research: Chris Vijn
Productie: Marie Schutgens
Eindredactie: Henneke Hagen & Frank Wiering

Echtheid

De grens tussen echt en onecht vervaagt. Wat betekent dit voor de waarheid?

De grens tussen echt en onecht vervaagt, of het nu krantenfoto's, designer tassen of het menselijk lichaam betreft. Digitale kopieën van schilderijen zijn nauwelijks van echt te onderscheiden en de virtuele wereld loopt steeds vaker naadloos over in de echte wereld. Wat betekent dat voor de waarheid? Tegenlicht-regisseur Bregtje van der Haak ging op zoek naar de verschuivende grenzen tussen echt en onecht in de journalistiek en in de kunst.

We willen dat alles zo echt mogelijk is. Echte boter, echte groente, eerlijke en natuurlijke materialen. Alles moet puur zijn en echt. Maar houden we onszelf niet een beetje voor de gek? Want hoe echt is 'echt' eigenlijk nog? Volgens filosoof Koert van Mensvoort, oprichter van Next Nature, moeten we de zucht naar 'echte dingen' loslaten en op zoek gaan naar een beter begrip en gebruik van simulatie en kopie. Van Mensvoort: "De tegenstelling tussen echt en onecht is heel diep verankerd in onze samenleving. Echt is goed en nep is slecht. Dat is onzin, dat hele idee moet gewoon het raam uit."

Het bedrijf Next Media in Taipei ontdekte een gat in de markt en is sinds kort wereldleider in een nieuw soort nieuws: de animatie. Het bedrijf heeft 600 animatoren in dienst die 24 uur per dag de ontbrekende nieuwsbeelden scheppen. Die beelden worden wereldwijd gedistribueerd via Reuters. Next Media CEO Kith Ng:"Over twee jaar zijn onze nieuwsanimaties 100% realistisch en niet meer van echt te onderscheiden." Ng voorspelt dat de virtualisering van nieuws en sociale relaties op zeer korte termijn een grote vlucht zal nemen. Het bedrijf heeft een database waarin nu al 30.000 echte mensen als virtuele karakters zijn opgeslagen en gebruikt Hollywood technologie om ze te laten praten en hun gezichtuitdrukkingen te manipuleren.

erder in deze aflevering: een ontmoeting met Nederlanders in Taipei, die digitale scans van Vermeer aan de man brengen, de bezieling van digitale pionier Yin-Fang Lin van Bright Ideas, die 1000 jaar oude kunst door middel van digitale technologie tot leven brengt, virtuele therapie voor soldaten op de Amerikaanse legerbasis, Ramstein in Duitsland, een robot interview en Nonny de la Peña's nieuwe journalistiek in een virtuele gevangenis op Guantanamo Bay, waar geen echte journalist mag komen.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Echt; Eerlijkheid; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie; Objectiviteit; Onecht; Origineel; Subjectiviteit; Uniciteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/verhaal/hoe-echt-echt

Site VPRO Tegenlicht

~ http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2013-2014/hoe-echt-is-echt.html

**** 10047** ***Hoe groot is groot genoeg? Over archieven en proportionaliteit***

Theo Thomassen

(Lezing / oratie / college) Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2016. Afscheidsrede als hoogleraar Archiefwetenschap op 13 mei 2016

Bureaucratie

Geachte toehoorders,

Hoeveel bureaucratie is bureaucratie genoeg? Door de jaren heen heb ik nieuwsberichten verzameld over regels, rompslomp en overmatig papierwerk, on lineformulieren, checklijsten en scoringslijsten, paarse krokodillen, kwaliteitsborging en toetsdossiers, ambtelijke depersonalisering, cijferfetisjisme en het declaratiecircus in de gezondheidszorg, nutteloze transparantie, niet-significante uitkomsten van studentevaluatiesystemen en computer-says-no-ervaringen, keuzemenu's, minachting van de professional en technologiemonumentalisme, megalomane

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

bureaucraten, overgedocumenteerde outputsturing en de identificatie van personeel aan de hand van rugnummers, kortom: over de ijzeren kooi van de bureaucratie. Daar wilde ik voor mijn pensioen nog wat mee doen.

Ik ga het vanmiddag met u hebben over de intensieve menshouderij: de doorgeslagen bureaucratie, waar u allemaal last van heeft, ook als u niet bij de UvA werkt. Over wat er tegen te doen valt en welke heroïsche rol de bijdetijdse archivaris daarin zou kunnen spelen. Iets nieuws ga ik u niet vertellen. De literatuur over bureaucratie is even overweldigend als de bureaucratie zelf. Afwijkend is alleen mijn invalshoek. Ik wil de bureaucratie bekijken vanuit een duurzaamheidsperspectief en aan de hand van de sustainistische beginselen

Overige begrippen *Bureaucratisme; Controle; Depersonalisering; Informatisering; Machinebureaucratie; Netwerkbureaucratie; Professie; Professional; Proportionaliteit; Standaardisatie; Sustainisme.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archief 2.0

~ http://www.archief20.org/profiles/blogs/afscheidsrede-theo-thomassen-hoe-groot-is-groot-genoeg-over-archi

Box

~ https://app.box.com/s/pe32ygdxjvrkx7kyyfoh0bn12ycr5thk

* **10063** ***Hoofdzaken van de Archiefwetgeving***

F.C.J. Ketelaar en S.F.M.Plantinga en J.D.C.de Vries

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1985. Zesde druk

Archiefrecht

Reader ten behoeve van het onderdeel archiefrecht voor de opleidingen van de Rijksarchiefschool.

Overige begrippen *Openbaarheid.*

** **10041** ***Hyperobjects; Philosophy and Ecology after the End of the World***

Timothy Morton

(Publicatie) University of Minnesota Press, Minneapolis, 2013.

Hyperobject

Having set global warming in irreversible motion, we are facing the possibility of ecological catastrophe. But the environmental emergency is also a crisis for our philosophical habits of thought, confronting us with a problem that seems to defy not only our control but also our understanding. Global warming is perhaps the most dramatic example of what Timothy Morton calls "hyperobjects" entities of such vast temporal and spatial dimensions that they defeat traditional ideas about what a thing is in the first place. In this book, Morton explains what hyperobjects are and their impact on how we think, how we coexist with one another and with nonhumans, and how we experience our politics, ethics, and art.

Moving fluidly between philosophy, science, literature, visual and conceptual art, and popular culture, the book argues that hyperobjects show that the end of the world has already occurred in the sense that concepts such as world, nature, and even environment are no longer a meaningful horizon against which human events take place. Instead of inhabiting a world, we find ourselves inside a number of hyperobjects, such as climate, nuclear weapons, evolution, or relativity. Such objects put unbearable strains on our normal ways of reasoning.

Insisting that we have to reinvent how we think to even begin to comprehend the world we now live in, Hyperobjects takes the first steps, outlining a genuinely postmodern ecological approach to thought and action.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Context; Ecologie; Filosofie; Information; Level of abstraction; Object.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Das Rad (YouTube)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

~ https://www.youtube.com/watch?v=HOPwXNFU7oU

Wikipedia (Hyperobject)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton - Hyperobjects

Wikipedia (Object-oriented ontology)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Object-oriented_ontology

Wikipedia (Tomothy Morton)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Timothy_Morton

Zie hier

~ https://www.upress.umn.edu/book-division/books/hyperobjects

* **9732** ***Identiteit in stukken***

Eric Ketelaar

(Lezing / oratie / college) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Identiteit

In het archief worden de stukken bewaard op basis waarvan onze collectieve herinneringen opbouwen, waaraan we ons zelfbeeld kunnen ijken.

Overige begrippen *Archief; Beeld; Geheugen; Herinnering; Weergave.*

* **5054** ***Implementation Guidelines for the Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting***

Carl Lagoze en Herbert van de Sompel, Michael Nelson, Simeon Warner

(Publicatie) Open archives initiative, 2002. Protocol Version 2.0 of 2002-06-14
Document Version 2002/06/13T19:43:00Z

Harvesting

These guidelines are a supplement to the Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH) Version 2.0 and are intended to be read in conjunction with that specification.

It is anticipated that the guidelines will be added to or updated while the protocol specification remains unchanged. To facilitate this, the guidelines are separated out into a set of documents for which this document is a table of contents.

Overige begrippen *Metadata; OAI; OAI-protocol; Uitwisselbaarheid; Verwerving; Website; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Guidelines

~ http://www.openarchives.org/OAI/2.0/guidelines.htm

Open archives initiative

~ http://www.openarchives.org/

* **9888** ***Informatiebeheer - Belang en uitgangspunten***

Rienk Jonker

(Referentiekader) Versie 5 30-sep-2015 / Gemeente Leeuwarden, Leeuwarden, 2015. Vastgesteld door College van B en W van Leeuwarden (27 oktober 2015, nr. 10)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Informatiebeheer

Een organisatie kan niet zonder betrouwbare informatie. Kwaliteit van informatie is afhankelijk van de zorg die er aan wordt besteed.

In de bijgevoegde notitie staan de uitgangspunten op een rij waaraan het gemeentelijk informatiebeheer moet voldoen.

Deze zijn essentieel voor een goed functionerende organisatie, digitalisering en digitaal werken en voor het concept van de e-gemeente en iOverheid. De uitgangspunten, die zijn gebaseerd op de Archiefwet 1995 ca, dienen als kader voor de interne beheersregels en op te stellen interne procedures . Ook zijn hieruit de verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer af te leiden. In algemene zin zijn de uitgangspunten van toepassing op alle gemeentelijke (digitale) informatiesystemen waarmee gegevens worden verwerkt inclusief op de bijbehorende processen.

De eerste versie was van augustus 2007, Vastgesteld 26 november 2007, Digipro nummer 189117
De tweede versie was van november 2013 ten behoeve van het Programma Leeuwarden Digitaal!.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Informatie- en archiefmanagement; Informatievoorziening; Kwaliteit; Regel; Uitgangspunt; Vernietigingsbelang.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook de uitgangspunten op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/uitgangspunten-

* **9017** ***Informatiehuishouding van het Rijk. Overzicht van een dynamisch vraagstuk, een achtergrondstudie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Algemene Rekenkamer, Den Haag, 2010. TK 2009-2010 32 307

Informatiehuishouding

Constateringen

De Algemene Rekenkamer stelt vast dat de volgende punten dringend aandacht vereisen:

- Bestuurders overschatten de mogelijkheden van ICT om de problemen aan te pakken. Tegelijkertijd onderschatten ze de hoeveelheid tijd, geld en menskracht die ICT-projecten kosten.
- Omdat de dertien departementen zelf verantwoordelijk zijn voor uitvoering van een rijksbreed beleid, kunnen er grote verschillen optreden in uitvoering, zeker in tempo.
- De huidige aanpak richt zich op bestaande problemen, maar niet op gedigitaliseerde informatie als e-mail, sms en twitter. Een visie op huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen ontbreekt.

Aanbevelingen:

Kennisontwikkeling, het beschikbaar stellen van kennis en een toekomstvisie zijn voorwaarden om rijksbreed tot een duurzame informatiehuishouding te komen. Daarbij is voortdurende aandacht en vasthoudendheid van de ambtelijke en politieke leiding van de departementen gewenst.

Aanpak:

De Algemene Rekenkamer zal initiatieven nemen om samen met de coördinerende Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en andere deskundigen een effectieve aanpak voor zowel de korte als de langere termijn te helpen ontwikkelen. Zij werkt hier van harte aan mee, omdat zij bij haar onderzoeken zelf last ervan heeft als ministeries hun informatiehuishouding niet op orde hebben. Bovendien maakt de Algemene Rekenkamer zelf ook deel uit van het Rijk en worstelt zij net als de ministeries met het op orde brengen van haar eigen informatiehuishouding.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Informatiebeheer; Kennis.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport op de site van de rekenkamer

~ https://www.rekenkamer.nl/archief/publicaties/rapporten/2010/02/11/informatiehuishouding-van-het-rijk

Rapport in ODF

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/behandelddossier/kst-32307-2.odt

Rapport in PDF

~ http://www.rekenkamer.nl/dsresource?objectid=87189&type=org

** 9843 *De Informatiemaatschappij van 2023; Perspectieven op de nabije toekomst*

G.J. van Bussel

(Publicatie) GEA Consultancy / Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam, Amsterdam, 2013.

Informatiemaatschappij

Visie van de deelnemers (15) aan het project 'De informatiemaatschappij van 2023' van het Lectoraat Digital Archiving & Compliance Hogeschool van Amsterdam.

Er zijn zes hoofdlijnen te onderkennen:

1) Er is een transitie nodig die de maatschappij vraag-gestuurd maakt en niet aanbod-gestuurd.
2) Informatiewijsheid (of informatiegeletterdheid) is een absolute voorwaarde om te kunnen functioneren in een informatietechnologisch gestuurde informatiemaatschappij.
3) De informatiemaatschappij van 2023 is contexttueel: de exponentiële groei van de hoeveelheid informatie vereist dat informatie benaderd kan worden in context.
4) Informatie wordt in 2023 niet meer gezocht, maar wordt gevonden.
5) 'linked data': in 2023 is 'alles' opgenomen in een groot netwerk, de 'internet of things'.
6) We gaan naar een 'open' informatiemaatschappij: informatie is de brandstof van de maatschappij en is (vrijelijk) beschikbaar voor eenieder.
.

Overige begrippen *Context; Contextueel; Informatiegeletterdheid; Informatiewijsheid; Linked data; Open access; Semantisch web; Transitie; Vinden; Web 3.0; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bennett, D.(2013). 'What Did 1988 Los Angeles Think 2013 Los Angeles Would Look Like?'

~ http://www.theatlanticwire.com/technology/2013/03/what-did-1988-los-angeles-think-2013-los-angeles-would-look/63110

Docsplayer (bundel op het web)

~ https://docplayer.nl/571412-De-informatiemaatschappij-van-2023.html

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/de-informatiemaatschappij-van-2023-perspectieven-op-de-nabije-toekomst

* 10412 *Information Catastrophe*

Melvin M. Vopson

(Artikel) AIP Advances, 2020. AIP Advances 10, 085014 (2020)

Information

Currently, we produce ~10 (tot de) 21 digital bits of information annually on Earth. Assuming a 20% annual growth rate, we estimate that after ~350 years from now, the number of bits produced will exceed the number of all atoms on Earth, ~10 (tot de) 50. After ~300 years, the power required to sustain this digital production will exceed 18.5 × 1015 W, i.e., the total planetary power consumption today, and after ~500 years from now, the digital content will account for more than half Earth's mass, according to the mass-energy-information equivalence principle. Besides the existing global challenges such as climate, environment, population, food, health, energy, and security, our

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

estimates point to another singular event for our planet, called information catastrophe.

Overige begrippen *Fixity; Hyperobject; Information catastrophe; Interobjective; Molten; Nonlocal; Phased; Transition; Vijfde fase; Viscous.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

AIP Advances (artikel - DOI)

~ https://aip.scitation.org/doi/10.1063/5.0019941

AIP Persbericht (11/8/2020)

~ https://publishing.aip.org/publications/latest-content/digital-content-on-track-to-equal-half-earths-mass-by-2245/

* **10160** ***Information, records, and the philosophy of speech acts***

Geoffrey Yeo

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Speech act

This essay oncentrates on several theoretical perspectives, This most notably on speech act theory (or philosophy). It contains considererations how notions of 'information' might relate to a view of record-making and record-keeping that take account of speech act philosophy. It concludes that records have both social and informational roles. Speech act theory reminds us that records are not mere information objects or containers of facts, and it affirms that records do not simply dissolve into interpretation. At the point of inscription, a record and an action are interlinked: assertive, directive, commissive, or declarative.

Overige begrippen *Function; Information object; Philosophy.*

* **2122** ***Informationssicherung als Grundprinzip demokratischen Verwaltungshandelns?; Aufgaben, Möglichkeiten und Grenzen der Archive***

Roland Müller

(Artikel) Der Archivar, 1998. Jg. 51, 1998, H1

Ethiek

De invulling van rol van het vak van de archivaris is behoorlijk cultuurafhankelijk

Overige begrippen *Archief; Archiefbeheer; Ethiek; Gebruik; Levenscyclus; Openbaarheid; Openbare overheidsinformatie; Persoonlijke levenssfeer; Uitzonderingsgrond.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hathi

~ https://hdl.handle.net/2027/mdp.39015072446787

** **8436** ***International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES) 2: Experiential, Interactive and Dynamic Records***

Luciana Duranti en Randy Preston

(Publicatie) Associazione Nazionale Archivistica Italiana, Padova, 2008. in ARCHIVI, a. III-n.2 (luglio-dicembre 2008), numero speciale - Relazioni finali del gruppo internazionale di ricerca InterPARES 2

Records Management

The "International Research on Permanent Authentic Records in Electronic Systems (InterPARES): Experiential, Interactive and Dynamic Records," hereinafter called InterPARES 2, was carried out between January 2002 and December 2006. Its goal was to develop a theoretical understanding of the records generated by experiential, interactive and dynamic systems, of their process of creation, and of their present and potential use in the artistic, scientific and governmental sectors, and, on the basis of that understanding, to formulate methodologies for:

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

- ensuring that the records created using these systems can be trusted as to their content (that is, are reliable and accurate) and as records (that is, are authentic) while used by their creator;

- selecting the records that have to be kept for legal, administrative, social or cultural reasons after they are no longer needed by their creator;

- preserving the selected records in authentic form over the long term; and

- analyzing and evaluating advanced technologies for the implementation of these methodologies in a way that respects cultural diversity and pluralism.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Beheer; Behoud; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Terminologie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ http://www.interpares.org/ip2/book.cfm

* **10165** ***Intertextuality in the Archives***

Fiorella Foscarini en Juan Ilerbaig

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Intertextuality

Reflection on the basic concept of context in using a semiotic approach in which they provide insights that point to an expanded and more dynamic view of tekst-context relationships. Rhetorical Genre Studies (RGS) offer a set of concepts and analytical tools that shed light on the social context of records creation and use. By looking at intertextual relationships in the archives, archivists can develop a better insight as to the mechanisms involved in the choices made by record creators and users; an insight that in turn elucidates context as a situated construct.

Overige begrippen *Construct; Context; Semiotiek; Textuality.*

** **9834** ***Interview met Luciano Floridi; Tijdens KVAN-dagen in Assen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Interview) opgenomen 16-jun-2014 / Redactie S@P Jaarboek, Assen, 2014. Onbewerkte audiostream

Informatiefilosofie

Interview/gesprek aan de hand van een vijftal vooraf opgestelde vragen en over Google, de uitspraak van het Europese Hof en zijn rol en ideeen.

Overige begrippen *Infosphere; Level of abstraction; LoA; Privacy.*

** **7324** ***Inventarisatie van archieven, gevormd volgens het dossierstelsel; Werkbespreking van de docenten ordening en beschrijven***

Arnold den Teuling

(Verslag) Archievenblad, 1980. 84e jaargang

Inventariseren

Beantwoording van de vraag op welke manier een inventaris te maken is van archieven die zijn geordend op basis van een dossierstelsel,

Overige begrippen *Archiefcode; Beschrijven; Dossier; Dossierinventaris; Dossierstelsel; Facetdossier; Inventaris; Objectdossier; Ordenen; Ordeningsstelsel; Schema;*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Selecteren; Subjectdossier; Toegankelijk maken; UDC; Vernietigen; Waarderen; Zaak; Zaakdossier; Zaakgericht werken; Zaaksgewijze ordening.

**** 2612** ***Het inventariseren van archieven***

W.J. Formsma

(Artikel) Nederlands Archievenblad, 1973. Overdruk artikel uit jaargang 77/1973 nummer 1 blz 3 - 80

Inventariseren

Het was op de jaarvergadering van 16 september 1939, dat de toenmalige voorzitter van onze vereniging, dr. H. P. Coster, in zijn toespraak vermeldde, dat de tweede druk van de Handleiding, die van 1920, was uitverkocht. De vraag was nu of men tot een herdruk moest overgaan met enige wijzigingen of dat de volgende druk een geheel nieuwe, zelfstandige bewerking behoorde te zijn. Immers veel van de inhoud was historie geworden, terwijl meer aandacht diende te worden gegeven aan de nieuwere archieven. Het bestuur had, zo deelde de voorzitter mee, de heren Fockema Andreae en Smit bereid gevonden een prae-advies uit te brengen.
Daarmee begon een lange lijdensweg die hier niet voet voor voet behoeft te worden gevolgd.
Of het gevraagde prae-advies is uitgebracht, is mij niet bekend. De oorlog was inmiddels uitgebroken en het werk van onze vereniging kwam stil te liggen.
Op de eerste vergadering na de bevrijding, op 2 februari 1946, deelde de ‚voorzitter, nog dr. Coster, mee, dat besloten was tot een nieuwe bewerking". Op de najaarsvergadering van hetzelfde jaar wordt ook een redactiecommissie aangekondigd
Over deze commissie hangt een sluier die nauwelijks door de voorzitters in hun jaarredes wordt opgelicht. Zelfs de samenstelling, die wel eens wisselde, is niet geheel duidelijk. Zo veel is zeker, dat haar werkzaamheden niet veel te betekenen hebben gehad. In 1956 werd dan ook door het bestuur een nieuwe commissie ingesteld, bestaande uit mr. S, J. Fockema Andreae, dr. G. W, A. Panhuysen en ondergetekende".
Het drietal ging inderdaad onmiddellijk aan het werk en kwam spoedig tot enige resultaten. Maar toch kwamen er perioden van stilstand doordat andere werkzaamheden de voorrang hadden. Ook uit de kring van de leden van de Vereniging kwamen niet de gevraagde suggesties. Hun belangstelling beperkte zich tot voor de voorzitter pijnlijke vragen op de jaarvergadering, hoe het er mee stond. Twijfel sloop ook binnen of de tijd wel rijp was voor een nieuwe handleiding. Kon deze wel tot stand komen zonder medewerking van de Archiefschool? Waren de Inleiding tot de archivistiek van Van der Gouw en de Nederlandse Archiefterminologie voorlopig niet voldoende?
Zo sleepte de zaak zich voort tot door de ziekte en later het overlijden van mr. Fockema Andreae het werk geheel en al stil kwam te liggen. Op dat moment waren enige hoofdstukken klaar, andere nog in de grondverf. Pogingen om de commissie door aanvulling met enige nieuwe leden een nieuwe basis te geven liepen op niets uit.
Op 23 oktober 1969 vond een bestuursvergadering plaats, waar ook de algemene rijksarchivaris, tevens waarnemend direkteur van de archiefschool, mr. A. E. M, Ribberink, dr. Panhuysen en ondergetekende aanwezig waren. De hoofdvraag was of er nog behoefte bestond aan een algemene handleiding of dat er verschillende boeken zouden moeten komen over verschillende onderwerpen. De beantwoording van deze vraag hing samen met de tweede vraag of het beschikbare materiaal van de voormalige commissie in een dergelijke staat was dat het na bewerking zich zou lenen voor een uitgave. Niet minder belangrijk was wie dan deze bewerking op zich zou(den) kunnen en willen nemen.
De meerderheid van de aanwezigen bleek overtuigd van de wenselijkheid van één algemene handleiding, waarvan de inhoud zou kunnen bestaan uit het omgewerkte en aangevulde materiaal van de oude commissie. Daarna verklaarde ondergetekende zich, geheel vrijblijvend, bereid met gebruikmaking van dit materiaal, maar naar eigen inzicht, een 'proeve' te leveren.
Een jaar later zond hij een voorlopige schets in, waarna in oktober 1971 het bestuur hem verzocht deze schets in een definitieve vorm te gieten, hetgeen dan nu geschied is.

Hoewel de schrijver gebruik gemaakt heeft van hetgeen zijn medecommissieleden op papier hadden gezet en hij ook veel te danken heeft aan de met hen gevoerde gesprekken, is het toch zijn werk geworden. Hij meent, dat het ook het werk van één man moet zijn. De onderdelen van de archivistiek, zowel van de theorie als de praktijk, grijpen zo ineen, dat slechts de gedachtengang van één persoon er een geheel van kan maken.
De schrijver heeft zich beperkt tot de eigenlijke archicfleer. Hij heeft zich dusniet bezig gehouden met het archiefrecht en de daarmee samenhangende organisatie van het Nederlandse archiefwezen. Na enige aarzeling heeft hij ook een overzicht van de geschiedenis van het Nederlandse archiefwezen, dat hij zich als inleiding had gedacht, weggelaten. De geschiedenis van het herkomstbeginsel heeft hij daarbij overgeheveld naar de behandeling van het beginsel zelf in het hoofdstuk Ordening.
Aan de 'oude' Handleiding is veel, soms zelfs letterlijk, ontleend. Verwijzingen naar parallelle hoofdstukken en paragrafen zijn aangegeven door (H...)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Geen apart hoofdstuk is gewijd aan het conventioneel gebruik van termen en tekens. Daarvoor wordt in de tekst verwezen naar de Nederlandse Archieferminologie (T .....).
Tenslotte is door (G ...) verwezen naar de Inleiding tot de archivistiek van Van der Gouw.
Het Nederlands Archievenblad is aangehaald als N.A.B.

Overige begrippen *Archivistiek; Archivistisch kenmerk; Beschikbaarheid; Beschrijven; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g); Registreren; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://public.archiefschool.net/C8/Publicaties%20door%20derden/Document%20Library/Formsma%20NAB%201973.p

* 2161 ***ISAAR(CPF) : international standard archival authority record for corporate bodies, persons and families : final ICA approved version; International Council on Archives. Ad Hoc Commission on Descriptive Standards***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) International Council on Archives., Ottawa, 1995. ISBN 0-9696035-3-3

ISAAR(cpf)

Set regels voor het beschrijven van archiefvormers. Te beschouwen als uitbreiding op ISAD(g)

Overige begrippen *Archief; Archiefvormer; Bedrijfsarchief; Familiearchief; Fonds; ISAD(g); Persoonlijk archief; Standaard; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/biblio.php?pdocid=2

Website ICA

~ http://www.ica.org/

** 7059 ***ISAAR(CPF) : international standard archival authority record for corporate bodies, persons and families : second edition***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) International Council on Archives, 2004. ISBN/ISSN: 2-9521932-2-3

ISAAR(cpf)

This standard provides guidance for preparing archival authority records which provide descriptions of entities (corporate bodies, persons and families) associated with the creation and maintenance of archives.

Overige begrippen *Archief; Archiefvormer; Bedrijfsarchief; Familiearchief; Fonds; ISAD(g); Persoonlijk archief; Standaard; Structuurplan informatiebeheer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISAAR(cpf) op de site van de ICA

~ http://www.ica.org/en/isaar-cpf-international-standard-archival-authority-record-corporate-bodies-persons-and-families-

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/download.php?id=1648

Website ICA

~ http://www.ica.org/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **3215** ***ISAD(G) : general international standard archival description, second edition: adopted by the Ad Hoc Commission on Descriptive Standards,Stockholm, Sweden, 19-22 September 1999.***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) International Council on Archives, Ottawa, 2000. ISBN 0-9696035-5-X

ISAD(g)

This standard provides general guidance for the preparation of archival descriptions. It is to be used in conjunction with existing national standards or as the basis for the development of national standards.
The purpose of archival description is to identify and explain the context and content of archival material in order to promote its accessibility. This is achieved by creating accurate and appropriate representations and by organizing them in accordance with predetermined models. Description-related processes may begin at or before records creation and continue throughout the life of the records. These processes make it possible to institute the intellectual controls necessary for reliable, authentic, meaningful and accessible descriptive records to be carried forward through time.

Overige begrippen *Beschikbaarstellen; Beschrijven; Geordende en toegankelijke staat; ISAAR(cpf); Standaard; Toegang; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Nederlandse vertaling

~ http://www.ica.org/en/node/30099

Tekst op internet

~ http://www.ica.org/en/node/30000

Website ICA

~ http://www.ica.org

* **8747** ***Kaderstellende notitie Limburgs e-depot***

Mart Bohnen en Ingmar Koch, Geert Luykx, Jo van der Meij

(Publicatie) Versie 1.0 10-mrt-2009 / Denktank e-depot van de Kring van archivarissen in Limburg, Heerlen, 2009.

E-depot

Betreft een advies vanuit het gezichtspunt van de archiefdiensten voor een tweeledige aanpak van het duurzaamheidsprobleem.

Ten eerste een gefaseerde realisatie van een e-depot in Limburg en ten tweede de instelling van een platform digitale duurzaamheid ten behoeve van informatieuitwisseling en kennisdeling.

Overige begrippen *Digitale kluis; Duurzame toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.rijckheyt.nl/upload/100/pdf/Archiefinspectie%20-%20dossier%20digitaal%20archiveren/Notitie_KVAL_ed

Tekst op internet (tinyurl)

~ http://tinyurl.com/6c3azt

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10227** ***Koninklijk Besluit van 2 oktober 1950, Stbl K.425, houdende voorschriften voor de behandeling van post- en archiefzaken bij de rijksadministratie, met ingekomen ontwerp-code voor een Nederlands overheidsarchief op basis van een decimaalstelsel; (Besluit P***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975, Den Haag, 1950. Digitale kopie van een afschrift uit archief: Gouverneur van Suriname, Kabinet,Gouverneur Suriname, 1952-1975
Collectie Nationaal Archief: Toegannunner:2.10.26, Inventarisnummer 221
Bevat ook een numerieke classificatie van taken per rijksonderdeel en internationale samenwerkingsvervanden

Documentaire informatievoorziening

Regeling voor document- en dossierbehandeling bij het Rijk. In 1980 vervangen door het KB Algemene secretarie aangelegenheden rijksadministratie (KB ASAR)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefbeheer; Archiefstelsel; CIO; Documentbehandeling; Dossierbehandeling; Dossierregistratie; Postregistratie; Records Management; Registratuur; Registratuurplan; Strategisch Informatie Overleg.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Europena

~ https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/NL-HaNA/type/fa/id/2.10.26/unitid/2.10.26+-+221

** **10668** ***Koninklijk besluit van 4 September 1823, no. 7,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Vastgesteld 4-sep-1823 / Staatssecretarie, Brussel, 1823.

Administratieve organisatie

Regeling waarbij de inrichting van de ambtelijke organisatie en de vorming van het archief (het geheel van informatiehuishouding) inclusief ordeningsstelsel (Verbaalstelsel 1823) werd vastgesteld,

De ambtelijke organisatie moest per 1 januari 1824 zo ingericht zijn (art LI)

Overige begrippen *Algemene secretarie; Archiefstelsel; Archiefvorming; Archivistiek; Bureaucraat; CIO; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Ordeningsstelsel; Registratuur; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823.*

* **10203** ***De kosten van duurzame digitale toegankelijkheid; Een scriptie over besparen op de kosten van het permanent bewaren van digitaal archief***

Thijs Hessling

(Scriptie) 23-apr-2010 / Hogeschool van Amsterdam, (HvA / Instituut voor Media en Informatie Management (MIM), Amsterdam, 2010. Afstudeerscriptie Informatie en Media / Archivistiek B

Kosten

De kosten voor het langdurig bewaren en toegankelijk houden van digitaal archief zullen in de toekomst flink oplopen. Dit heeft onder andere te maken met het onderhoudsgevoelige karakter van digitale informatie en met het feit dat er steeds meer informatie digitaal wordt aangemaakt. Daarnaast wordt ook op grote schaal informatie gedigitaliseerd.

Aangezien de Nederlandse overheid verantwoordelijk is voor het bewaren van zowel publieke digitale informatie als ons nationale digitale erfgoed zullen erfgoedinstellingen, archiefvormers en in het bijzonder archiefbewaarplaatsen, die worden gefinancierd met overheidsgeld, op termijn geconfronteerd worden met de hoge kosten van duurzame digitale toegankelijkheid.

Vreemd genoeg is er nog nauwelijks aandacht besteed aan dit probleem en is er hierover bij het Nederlandse

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

archiefwezen nog weinig bekend. Om te kunnen besparen op de kosten van het duurzaam en toegankelijk bewaren van digitaal archief moeten alle kosten en alle factoren die de kosten beïnvloeden bekend zijn. Deze kosten kunnen inzichtelijk worden gemaakt met behulp van kostenmodellen. Ook kunnen eventueel kostenberekeningen worden gebruikt als voorbeeld. Wanneer de factoren die de kosten beïnvloeden en kosten van een digitale archiveringssysteem (e-depot) waarmee de duurzaamheid van de digitale objecten kan worden gegarandeerd, in kaart zijn gebracht, kunnen vervolgens maatregelen worden genomen om te besparen op de kosten van duurzame digitale toegankelijkheid.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; Digitaal archiveringssysteem; Digitale bewaarplaats; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Rekenmodel; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij VBDS

~ https://www.vbds.nl/downloads/pub40.pdf

* **10673** ***Learning to organize digital information***

Jaap Walhout

(Proefschrift) Gepubliceerd 26-okt-2018 / © copyright Jaap Walhout, Maastricht, 2018.

Informatiewijsheid

Wanneer je 25 jaar geleden tieners de huiswerkopdracht had gegeven om erachter te komen hoe veranderingen in onze manier van lezen de opwarming van de aarde kan verminderen of op welke wijze de emancipatie de afgelopen eeuw zich heeft ontwikkeld, dan zouden ze geprobeerd hebben om erover na te denken, het aan iemand te vragen of in encyclopedieën (in boek vorm) te kijken voor een antwoord. Tegenwoordig is het antwoord op dezelfde opdrachten slechts een paar klikken verwijderd. Het vinden van de gevraagde informatie op internet brengt echter verschillende uitdagingen met zich mee. Leerlingen weten bijvoorbeeld vaak niet hoe ze een geschikte zoekopdracht moeten formuleren, hoe ze de validiteit van websites moeten beoordelen, of hoe ze de bronnen kritisch kunnen bekijken. In plaats daarvan wordt de keuze voor het openen van een website voornamelijk bepaald door de titel of samenvatting van de website. Deze acties maken deel uit van Information Problem Solving (IPS).

Het IPS-concept wordt gedefinieerd als een combinatie van vaardigheden die nodig zijn voor toegang tot en gebruik van informatie (Brand-Gruwel, Wopereis, & Walraven, 2009). Het IPS-proces bestaat uit het definiëren van het informatieprobleem, het zoeken naar informatie, het selecteren van informatie, het verwerken van informatie en het presenteren van informatie. Meestal schakelen studenten tussen deze verschillende vaardigheden. Naast het weloverwogen zoeken naar informatie, stuiten studenten ook vaak per ongeluk op nieuwe informatie op internet. Of het nu het resultaat is van een doelbewust zoekproces of het onbedoeld tegenkomen van nieuwe informatie, studenten moeten beslissen wat ze willen doen met de informatie die ze nuttig vinden en later opnieuw willen kunnen bekijken. De noodzaak voor toegang tot eerder gevonden informatie is ook gerelateerd aan het doel van het zoeken naar informatie. Bij het oplossen van een complexer probleem waarbij informatie moet worden vergeleken met eerder gevonden informatie of wanneer informatie in de loop van de tijd wordt verzameld, is het belangrijk dat de informatie toegankelijk blijft.

Voorbeelden van dergelijke complexe problemen zijn het verzamelen van informatie over hoe om te gaan met een chronische ziekte of het verzamelen van informatie over de gevolgen van het broeikaseffect voor een tv-documentaire. Voor veel jongeren is het lastig om dergelijke (complexe) informatieproblemen op te lossen. In hedendaags onderzoek naar IPS-vaardigheden heeft het aspect van bewaren en ordenen van informatie echter weinig aandacht gekregen.

Het belangrijkste doel van dit proefschrift is om deze lacune in het wetenschappelijk onderzoek op te vullen. Dit proefschrift onderzoekt manieren waarop mensen, en studenten in het bijzonder, kunnen worden ondersteund bij het opslaan en organiseren van interessante informatie van internet voor het oplossen van complexe informatieproblemen. De belangrijkste vragen zijn: (1) is het beter om mensen met een hiërarchisch of tagging-systeem te ondersteunen en (2) is het ondersteunen met een vooraf bepaald classificatieschema voordelig voor het ordenen van bronnen; (3) in welke mate heeft taakcomplexiteit invloed op de taakprestatie en (4) is er interactie met voorkennis?

De eerste studie is in hoofdstuk 2 beschreven en richt zich op de relatie tussen taakcomplexiteit en zoekgedrag. De evaluatie van informatie tijdens de verschillende stadia van het IPS-proces begint al bij het proberen om het juiste zoekresultaat op een resultatenpagina van een zoekmachine (SERP) te selecteren. In deze studie is de invloed van

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

taakcomplexiteit op de formulering van zoekopdrachten, de evaluatie van zoekresultaten en taakprestaties onderzocht gebruik makend van een ‘within-subjects’ onderzoeksontwerp.
Taakprestaties werden gemeten aan de hand van de nauwkeurigheid van het antwoord en de uitvoeringstijd. De deelnemers voerden drie zoektaken uit: een feiten opdracht, een oorzaak-gevolg opdracht en een zoekopdracht over een controversieel onderwerp.
Om de complexiteit van elke taak te beoordelen, is het beoordelingskader van taakkenmerken van Mosenthal (1998) gebruikt. Dit beoordelingskader bestaat uit drie verschillende dimensies: type gevraagde informatie, type overeenkomst en aannemelijkheid van afleiders. Tijdens het daadwerkelijke experiment konden de deelnemers zonder enige beperking of tijdslimiet op internet zoeken. Hun perceptuele zoekprocessen werden gemeten met een combinatie van logbestanden, eye-tracking gegevens, antwoordformulieren en hardop-denkprotocollen.

Terwijl de studie in hoofdstuk 2 het zoekproces behandelt bij het vrij zoeken van informatie op internet, bekijkt het onderzoek in hoofdstuk 3 het zoeken binnen een gegeven verzameling van informatiebronnen. In dit onderzoek wordt van twee verschillende manieren om door zo’n verzameling heen te navigeren, bekeken hoe de taakprestaties en het navigatiegedrag beïnvloed worden. Lange tijd waren navigatiestructuren hiërarchisch van aard (dat wil zeggen: het volgen van een mappenstructuur). Enig tijd geleden zijn ‘tagclouds’ geïntroduceerd om door grote verzamelingen informatie te kunnen navigeren. Een ‘tagcloud’ is een visuele weergave van sleutelwoorden die de inhoud van bijvoorbeeld een website beschrijven. ‘Tagclouds’ worden als flexibeler beschouwd en geven een betere beschrijving van de inhoud. Hoewel eerder onderzoek verschillende soorten navigatie-ondersteuning uitgebreid heeft vergeleken, zijn er maar weinig studies die hiërarchische structuren rechtstreeks vergelijken met ‘tagclouds’. In deze studie is het effect van een navigatiemechanisme, taakcomplexiteit en het geslacht van de deelnemers op navigatiegedrag, visuele verwerking van het navigatiemechanisme en taakprestaties onderzocht. Om deze effecten te bestuderen, zijn twee vrijwel identieke omgevingen geconstrueerd. Het enige aspect waarin deze omgevingen verschilden, was het type navigatie ondersteuning: een hiërarchisch menu of een ‘tagcloud’. Een dergelijke verzameling van informatie zoals gebruikt in hoofdstuk 3 wordt samengesteld tijdens het zoeken naar informatie. Bij het tegenkomen van nuttige informatie worden studenten geconfronteerd met de vraag hoe ze die informatie moeten bewaren, zodat ze deze op een later tijdstip kunnen gebruiken.

De studie in hoofdstuk 4 combineerde verschillende aspecten van de eerste twee onderzoeken. Net als in de eerste studie ontvingen deelnemers een zoekopdracht waarvoor ze informatie over een bepaald onderwerp (obesitas) verzamelden. Ze werden gevraagd om de informatie die ze nuttig achtten op te slaan met een bookmarktool waarin ze een hiërarchische structuur of een ‘tagcloud’ gebruikten om de informatie op te slaan en te ordenen (zoals in het tweede hoofdstuk). Naast het effect van het structureringstype (hierarchisch
versus ‘tagcloud’) is ook onderzocht of dit opslagproces gemakkelijker is wanneer studenten een al bestaand classificatieschema ontvangen versus wanneer ze een dergelijk schema zelf bouwen tijdens het zoeken. Zo is onderzocht hoe een gegeven classificatieschema versus geen classificatie ondersteuning binnen de twee structureringstypen invloed heeft op het bookmarkgedrag en hoe deze twee factoren kunnen interacteren met voorkennis.

Hoofdstuk 5 presenteert een vervolgstudie van hoofdstuk 4. In deze studie is gekozen om ons alleen te richten op het tagging-systeem. Hierdoor kon het effect van ondersteuning met een classificatieschema beter worden geïsoleerd. Het doel van deze studie was om te bepalen in hoeverre het aanbieden van een classificatieschema invloed heeft op ervaren moeilijkheid van de taak, tag-gedrag en hoe deelnemers de gegeven bookmarktool hebben gebruikt. In deze studie ontvingen de deelnemers een zoekopdracht over het broeikaseffect. Ze moesten de nuttige informatie opslaan met een bookmarktool. De deelnemers werden willekeurig aan twee condities toegewezen: de experimentele groep kreeg ondersteuning met een door experts gedefinieerd classificatieschema, de andere groep ontving geen classificatieondersteuning en moest tijdens het uitvoeren van de opdracht zelf een classificatieschema opstellen. Het door deskundigen gedefinieerde classificatieschema werd geconstrueerd met behulp van een Delphi-procedure.

Elk van deze hoofdstukken ging in op één of meer van de in totaal vier onderzoekthema's van dit proefschrift. Het eerste onderzoeksthema betreft de invloed van taakcomplexiteit op het oplossen van een informatieprobleem. Dit onderwerp komt in de hoofdstukken 2 en 3 aan de orde. Beide studies vonden dat deelnemers minder correcte antwoorden gaven voor moeilijkere taken en bevestigden dus de bevindingen van een groot aantal eerdere onderzoeken. Bovendien had taakcomplexiteit ook invloed op taakgedragsmetingen. Een toename in taakcomplexiteit van een eenvoudige feiten-zoekopdracht naar een meer complexe zoekopdracht leidde tot een toename van de tijd om de opdracht op te lossen en een afname van de browse-activiteit. Echter zoals uit de eerste studie bleek, is de relatie tussen taakcomplexiteit en verschillende metingen niet lineair.
Wanneer een taak te complex wordt, wordt geen verdere toename in tijd waargenomen en neemt het aantal zoekopdrachten af. Hoewel deze twee studies de relatie tussen taakcomplexiteit en taakprestaties bevestigden, toonden ze ook aan dat er enkele nuances zijn in deze relatie. Bovendien werd de invloed van het structureringstype bestudeerd in de hoofdstukken 3 en 4. Zoals in beide hoofdstukken is vermeld, was informatie traditioneel

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

hiërarchisch georganiseerd, wat verschillende beperkingen heeft met betrekking tot flexibiliteit en vindbaarheid. De studies in hoofdstukken 3 en 4 vergeleken de hiërarchische en de tagging-aanpak op twee aspecten van het oplossen van informatieproblemen: het hergebruik van informatie (hoofdstuk 3) en het opslaan en organiseren van informatie (hoofdstuk 4). Beide onderzoeken hebben aangetoond dat geen van de twee systemen voor het organiseren van informatie als beter dan de ander kan worden beschouwd. Een nadeel van het tagging-systeem was dat de deelnemers er nauwelijks ervaring mee hadden.
Hoewel mensen een voorkeur voor tags uiten wanneer er expliciet naar wordt gevraagd, vallen ze in hun daadwerkelijke gedrag terug op het gebruik van een hiërarchisch systeem. Het leren van iets nieuws vergt inspanning en dus vertrouwen ze op het systeem waar ze al aan gewend zijn. Niettemin presteerden de deelnemers aan beide onderzoeken die een tagging-systeem gebruikten niet slechter in vergelijking met deelnemers die een hierarchisch systeem gebruikten. Er kan daarom worden verondersteld dat ervaring met tagging de tot nu toe getrokken conclusies zouden kunnen veranderen.
In de hoofdstukken 4 en 5 werd de invloed van het ondersteunen van studenten met een classificatieschema onderzocht. Voorkennis hebben over een onderwerp is een voordeel bij het oplossen van gerelateerde informatieproblemen. Voorkennis van experts is gestructureerd in goed ontwikkelde cognitieve schema's, die worden gebruikt om nieuwe informatie te vergelijken met wat al bekend is. Dientengevolge kunnen experts nieuwe informatie veel gemakkelijker verwerken dan beginners aangezien laatstgenoemden niet over zulke goed ontwikkelde interne kennisstructuren beschikken.
Een van de meest belangrijke effecten in beide studies was dat deelnemers die ondersteuning kregen met een classificatieschema ook meer tags gebruikten die al aanwezig waren in hun eerdere vastgelegde kennisstructuren van de pre-test. Op basis van het classificatieschema konden deelnemers bekende concepten herkennen en die relateren aan de informatie die ze wilden opslaan en ordenen. Bovendien leidde de ondersteuning met een classificatieschema ertoe dat vaker gebruik werd gemaakt van classificaties en een meer gericht gebruik van classificatie-trefwoorden.

Overige begrippen *Bewaren; Classificatieschema; Context; Digitale vaardigheid; Hergebruik; Informatievaardigheid; Information problem solving; IPS; IPS-proces; Navigeren; Onderzoek; Ordenen; Structureren; Tagcloud; Tagging; Vinden; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Proefschrift (PDF)

~ https://research.ou.nl/ws/files/9110530/E_book_Dissertatie_Jaap_Walhout.pdf

Proefschrift informatie

~ https://research.ou.nl/en/publications/learning-to-organize-digital-information-2

* **10484** ***The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting & Recovering***

Umberto Eco

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Opname van 18-okt-2013 / Yale University, 2013.

Curation

This is a lecture by renowned Italian author and scholar Umberto Eco, which he delivered at the Yale University Art Gallery on Friday, Oct. 18, 2013. The lecture's full title is The Library as a Model for Culture: Preserving, Filtering, Deleting and Recovering.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Preservation; Preserveren.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Youtube

~ https://www.youtube.com/watch?v=TGPVJvHwXgQ

Zoeken op Library en Eco

~ https://www.google.com/search?q=library%20umberto%20eco&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-m

* **10407** ***Life before Jenkinson - The development of British archival theory and thought at the turn of the twentieth century***

Margaret Proctor

(Artikel) Archives, 2008. Archives, xxxiii, no. 119, Oct. 2008

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Archivistiek

Do we wish . . . the Archives of the future to possess the same characteristics as those of the Past? If the answer is 'yes' . . . A considerable part of that body of things necessary for every War Archivist to know . . . Must be the ordinary rules governing the administration of ordinary Archives. But here arises an initial difficulty: there is no complete treatise on this subject in the English Language; or indeed in any language, for the well-known Treatise of Muller, Feith, and Fruin relates only to questions of Classification and Arrangement; and, moreover, there are certain aspects of that and other divisions of Archive Economy upon which I have ventured to think that an English Archivist might have a new point of view to suggest; notably in the matter of custody

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/5642011/Life_before_Jenkinson_the_development_of_British_archival_theory_and_thought_of_the_twentieth_century

** **10266** ***The Logic of Information; A Theory of Philosophy as Conceptual Design***

Luciano Floridi

(Publicatie) Oxford University Press, Oxford, 2019. ISBN: 9780198833635

Logic of information

Luciano Floridi presents an innovative approach to philosophy, conceived as conceptual design. He explores how we make, transform, refine, and improve the objects of our knowledge. His starting point is that reality provides the data, to be understood as constraining affordances, and we transform them into information, like semantic engines. Such transformation or repurposing is not equivalent to portraying, or picturing, or photographing, or photocopying anything. It is more like cooking: the dish does not represent the ingredients, it uses them to make something else out of them, yet the reality of the dish and its properties hugely depend on the reality and the properties of the ingredients. Models are not representations understood as pictures, but interpretations understood as data elaborations, of systems. Thus, Luciano Floridi articulates and defends the thesis that knowledge is design and philosophy is the ultimate form of conceptual design.

Although entirely independent of Floridi's previous books, The Philosophy of Information (OUP 2011) and The Ethics of Information (OUP 2013), The Logic of Information both complements the existing volumes and presents new work on the foundations of the philosophy of information.

Overige begrippen *Affordance; Conceptual design; Conceptuele logica; Epistemology; Factual information; Filosofie; Informatie_over; Informatiefilosofie; Information; Information_about; Level of abstraction; Logic; Logica; Ontology; Semantic information.*

Semantic artifact

The totality of the outcome of our creative semanticization (giving meaning to and making sense of) and conceptual design of reality.

Overige begrippen *Artifact; Conceptual design; Constructivisme; Ontology; Semantisch artefact; Semantization.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Oxford University Press

~ https://global.oup.com/academic/product/the-logic-of-information-9780198833635?cc=nl&lang=en&

** **313** ***Management of electronic records: Issues and guidelines; Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) United Nations, New York, 1990. ISBN 92-1-100348-2

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Informatiebeheer

The United Nations (UN) conducted one of the first comprehensive studies aimed at developing guidelines for the implementation of electronic records archives and records management programs for the use of UN organizations. The report, Management of Electronic Records: Issues and Guidelines (known informally as the ACCIS report), published

The ACCIS report was the result of the work of an international interdisciplinary group of UN professionals and external consultants with major contributions by David Bearman, Tora Bikson and Charles Dollar under the leadership of Richard E. Barry from 1987-1989.

Een bijzonder goed rapport over dit onderwerp. MLG. De levenscyclus van gegevens die ik in de overzichten gebruik/heb gebruikt en ook op mijn website komt uit dit document.

Overige begrippen *Archiefbeheer; MLG; Record keeping; Records Management.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Literatuurlijst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/313

** **10464** ***Managing Records as Evidence and Information***

Richard J. Cox

(Publicatie) Greenwood Publishing Group, Santa Barbara, 2000.

Records Management

For the past three decades, policies regarding a variety of information issues have emanated from federal agencies, legislative chambers, and corporate boardrooms. Despite the focus on information policy, it is still a relatively new concept and one only now beginning to be studied. The subject area is wider than believed--archives and records policies, information resources management, information technology, telecommunications, international communications, privacy and confidentiality, computer regulation and crime, intellectual property, and information systems and dissemination. This is not a compendium of policies to be used, but rather an exploration in a more detailed fashion of the fundamental principles supporting the setting of records policies. Records policies are critically important for records professionals to develop and use as a means of strategically managing the information and evidence found in the millions of records created daily, provided that the policies are based on comprehensible principles. This is a series of discourses on the fundamentals of archives and records management needing to be understood before any organization attempts to define and set any policy affecting records and information. The chapters concern defining records, how information technology plays into policy compiling, the fundamental tasks of identifying and maintaining records as critical to records and information policy, public outreach and advocacy as a key objective for such policy, and the role of educating records professionals in supporting sensible records policies.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Data; Evidence; Information; Semantic information; Semantische informatie.*

* **10446** ***A Matter of Trust; Building Integrity into Data, Statistics and Records to Support Sustainable Development***

Anne Thurston

(Publicatie) University of London Press, London, 2020. ISBN 978-1-912250-34-9

Trust

The United Nations Sustainable Development Goals initiative has the potential to set the direction for a future world that works for everyone. Approved by 193 United Nations member countries in September 2016 to help guide global and national development policies in the period to 2030, the 17 goals build on the successes of the Millennium Development Goals, but also include new priority areas, such as climate change, economic inequality, innovation, sustainable consumption, peace and justice. Assessed against common agreed targets and indicators, the goals should facilitate inter-governmental cooperation and the development of regional and even global development strategies.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

However, each goal presents considerable challenges in terms of collecting and analysing relevant data and producing the statistics needed to measure progress. Most governments in lower resourced countries simply do not yet have the systems and controls in place to produce high quality, reliable data and statistics, and it is questionable whether the quality and integrity of the available information is adequate to support meaningful decisions and set direction for the future.

There are substantial implications: where progress cannot be measured accurately because of inadequate or flawed statistics, the result can be misguided decisions, doubts about achievement of the goals and significant wasted resources. Getting statistics 'right' depends upon the quality and integrity of the data used to produce them and on the quality of the processes for collecting, manipulating and analysing the data. Without a documentary records as evidence of how the data were gathered and analysed or how statistics were produced and disseminated, it is not possible to confirm that the statistics are complete, accurate and relevant.

Various global organisations do recognise the importance of high quality data and statistics for measuring the SDG indicators reliably, but there has been little attention to the role of records in providing the evidence needed to trust the data and statistics. There is, moreover, a lack of awareness that digital information simply will not survive without policies and procedures to manage and preserve it through time. As a result, digital data, statistics and records are being lost regularly on a large scale, particularly in lower resource countries, where the structures needed to protect and preserve them are not yet in place.

This book explores, through a series of case studies, the substantial challenges for assembling reliable data and statistics to address pressing development challenges, particularly in Africa. Hopefully, by highlighting the enormous potential value of creating and using high quality data, statistics and records as an interconnected resource and describing how this can be achieved, the book will contribute to defining meaningful and realistic global and national development policies in the critical period to 2030.

Overige begrippen *Aantoonbaarheid; Data; Evidence; Trustworthiness; Vertrouwen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.14296/1220.9781912250356

Humanities digital library

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/view/amot/188/372-1

Humanities digital library (metadata)

~ https://humanities-digital-library.org/index.php/hdl/catalog/book/amot

* **10537** ***MDTO***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Vastgesteld door de Standaardisatieraad Nationaal Archief 6-jul-2021 / Nationaal Archief, Den Haag, 2021. Versie 1.0 - Webpagina Nationaal Archief

Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinf

Het MDTO is een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken.

De vraag is of de Standaardisatieraad Nationaal Archief de bevoegdheid of het mandaat heeft referentiekaders voor decentrale overheden vast te stellen.

Overige begrippen *MDTO; Metadata; Metagegevensschema; NEN-ISO 23081; Norm; Ontologie; Papieren paradigma; RDF; RDF schema; Referentiekader; Standaard; TMLO; TMR; Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

MDTO op de site van het Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto/

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Standaardisatieraad Nationaal Archief stelt MDTO vast

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/standaardisatieraad-nationaal-archief-stelt-mdto-vast

Vergadering 6-7-2021 met verslag van de Standaardisatieraad Nationaal Archief

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/80563a73-206e-42c2-878f-678eef75af2b/kennisplatform-informatiehuishouding-overheden/files/5d6e917f-5eac-4a2e-a16c-c8bf44c4d6c6

* **10323** ***Messages sent, and received? Changing perspectivesand policies on US federal email as record and the limits of archival accountability***

Jesse A. Johnston en David A. Wallace, Ricardo L. Punzalan

(Artikel) Archival Science, 2019. December 2019, Volume 19, Issue 4

Accountability

The 2016 US Presidential elections may have presented the most prominent illustration of email and recordkeeping in public perception, but they offer only the most recent and public story of emails as records. This article offers an overview of the development of email as a government record in the USA, as well as the evolving archival perspectives on email and political accountability. Archivists have been contending with email for over 30 years, and from its earliest days in the US political usage, email has presented a complex array of recordkeeping and archival challenges, and we trace the changing archival perspectives and regulatory situations around email as a record in the USA over the past three decades. In this investigation, we explore questions about how and why officials create or destroy email, how email records are appraised, and whether or not preserved emails can be meaningfully accessed. In light of these questions, we argue that the archival tenet of accountability is tenuous at best in the face of the changing technological and political challenges presented by email as a record

Overige begrippen *Appraisal; Capstone; Electronic recordkeeping; E-mail.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ https://doi.org/10.1007/s10502-019-09318-8

* **5073** ***Migratie: Context en huidige stand van zaken***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Publicatie van Testbed Digitale Bewaring, Den Haag, 2001. december 2001

Vervanging

Digitale archiefstukken zijn kwetsbaar. Al jarenlang wordt er gediscussieerd over de beste methoden om digitale archiefstukken voor de lange termijn te bewaren. Deze discussie zal ongetwijfeld nog jaren voortduren. Er zijn verschillende theoretische oplossingen voorgesteld en er wordt momenteel wereldwijd onderzoek verricht naar manieren waarop digitale ar chiefstukken authentiek kunnen worden bewaard zonder dat de toegankelijkheid en de bruikbaarheid op de lange termijn in gevaar komen. In deze paper ligt de nadruk op migratie, de benadering die momenteel het meest wordt toegepast. We plaatsen migratie in de context van de huidige opvattingen en gewoonten met betrekking tot digitale bewaring, stellen vast welke thema's hierbij een rol spelen, en geven een overzicht van de huidige stand van de kennis over en het onderzoek naar migratie.

Overige begrippen *Beheershandeling; Bewaring; Conversie; Migratie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

** **10646** ***Het Mundaneum; Machine om te denken over de wereld***

Jacques Gillen en Stéphanie Manfroid, Aurélie Montignie, Justine Stragier

(Publicatie) Mundaneum, Bergen, 2022.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Kennis

Rond het begin van de 20e eeuw begonnen Paul Otlet en Henri la Fontaine te dromen van een andere wereld: een wereld waarin kennis voor iedereen toegankelijk is, en een weg is naar universele vrede. Ze richtten het Mundaneum op om kennis te verzamelen en te verspreiden. Door talrijke projecten uit te voeren die gericht waren op de overdracht van kennis, trachtten ze hun ideaal van vrede te verwezenlijken. Door de wereld te classificeren, te documenteren, te delen, te federeren en te dromen, stelden ze zich een Wereldstad voor geheel gewijd aan universeel begrip.

Overige begrippen *Anarchisme; Archief; Archiefcode; Archieffonds; Basisarchiefcode; Beschikbaarstellen; Bewaren; Bibliografie; Bibliotheekwetenschap; Classificeren; Collectie; Document; Documentatie; Documenteren; Feminisme; Internationalisme; Kennis; Kennisdelen; Kennismanagement; Klasseren; Ordening; Pacifisme; UDC; Universele decimale classificatie; Wereld.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/maatschappelijke-objecten/mundaneum

Mundaneum (website)

~ https://mundaneum.org

Mundaneum (winkel)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/het-mundaneum-machine-om-te-denken-over-de-wereld

** **10149** ***NEN-ISO 15489-1:2016 (en)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Nederlands Normalisatie Instituut, Delft, 2016.

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

NEN-ISO 15489-1 defines the concepts and principles from which approaches to the creation, capture and management of records are developed.

This part of ISO 15489 describes concepts and principles relating to the following:
a) records, metadata for records and records systems;
b) policies, assigned responsibilities, monitoring and training supporting the effective management of records;
c) recurrent analysis of business context and the identification of records requirements;
d) records controls;
e) processes for creating, capturing and managing records.

This part of ISO 15489 applies to the creation, capture and management of records regardless of structure or form, in all types of business and technological environments, over time.

Overige begrippen *NEN-ISO 15489; Records Management.*

RM-proces

1) Creating records
2) Capturing records
3) Classification and indexing
4) Access control
5) Storing records
6) Use and reuse
7) Migration or conversion
8) Dispostion

Overige begrippen *Access control; Capture; Classification; Create; Indexing; Information and records management; Records system.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Site NEN

~ https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENISO-1548912016-en.htm

* **9875** ***Normblad archiefinventaris***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-jun-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Archiefinventaris

Dit normblad beschrijft de specificaties van een archiefinventaris zoals deze wordt opgeleverd als toegang op een archief dat voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor het vervaardigen van inventarissen van de archieven van het rijk door Doc-Direkt.
Het bewerken van een archief en het opstellen van een inventaris is maatwerk, binnen de kaders van dit normblad. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullende maatwerkafspraken vast in het beslisdocument In het beslisdocument wordt ook vastgelegd of en in hoeverre van de specificaties wordt afgeweken. Bij archiefinventarissen bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Normering; Toegang; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgBlMg2FNa07RES94ec0oVb0uT6J8QcFM7Dn4zIHz32lovlKqVIP3n5ted6ae5bC4K1S1rzYgVPCTy0/Normblad_Archiefinventaris_versie_22_31032015_voor_BREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.2

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_archiefinventaris_versie_2.2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

* **322** ***Normering primaire toegankelijkheid***

dr. H.M Brokken en dr J.P. Sigmond, drs J.E.A. Boomgaard, drs. H.H Jongbloed, J. Meinema, drs H. Spijkerman

(Publicatie) Rijksarchiefdienst, 's Gravenhage, 1991. Reeks studies en rapporten 2

Toegankelijke staat

In deze publicatie wordt aangegeven aan welke eisen een archief moet voldoen om in voldoende mate toegankelijk te zijn.

Overige begrippen *Archivistiek; Archivistisch kenmerk; Beschikbaarheid; Beschrijven; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g); Toegankelijkheid.*

* **10274** ***The OAIS Reference Model***

Michael Day

(Presentatie) Reference Models meeting, One Great George Street, London, 25 January 2006 25-jan-2006 / UKOLN: the UK Office for Library and Information Networking, University of Bath, UK, Bath UK, 2006.

OAIS

Presentatie over OAIS

Overige begrippen *ISO 14721; Open Archival Information System.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Slideplayer

~ https://slideplayer.com/slide/9323521/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10273** ***Het OAIS-model in vogelvlucht***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Presentatie) Gepubliceerd op YouTube 15-aug-2017 / Netwerk Digitaal Erfgoed, 2017.

OAIS

In 5 minuten leggen we uit wat het OAIS-model inhoudt (Open Archival Information System). Dit model is een belangrijke standaard bij het duurzaam toegankelijk houden van digitale informatie. Deze video maakt deel uit van de cursus Leren Preserveren, zie www.lerenpreserveren.nl.

Leren Preserveren is een resultaat van samenwerking van verschillende erfgoedinstellingen in het Netwerk Digitaal Erfgoed, onder projectleiding van Het Nieuwe Instituut.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Open Archival Information System; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Leren Preserveren (cursus van het HCO)

~ www.lerenpreserveren.nl.

Video op YouTube

~ https://www.youtube.com/watch?v=pvOzEJEUOac

* **10275** ***Het OAIS-model, een leidraad voor duurzame toegankelijkheid***

Barbara Sierman

(Artikel) Handboek Informatiewetenschap, 2012. Handboek Informatiewetenschap www.iwabase.nl december 2012 (IV B 690-1)

OAIS

Het OAIS-model biedt voor elke organisatie die digitale informatie voor de lange termijn toegankelijk wil houden, een heldere en samenhangende leidraad voor het opzetten van een digitaal archief. In de loop der tijd zijn er standaarden ontwikkeld,die op basis van het OAIS-model, delen nader hebben uitgewerkt, zoals de Provenance informatie (Premis), de samenstelling van de Submission Agreement (PAIS), het Submission Information Package (PAIMAS).Daarnaast ontstonden er verschillende toetsingsmechanismen (Drambora, RAC, DSA) en zal het binnen afzienbare tijd mogelijk zijn een archief een officiële ISO-audit te laten ondergaan. Daarmee is de cirkel rond: er is een set van uitgangspunten en er is een mogelijkheid tot onafhankelijke,periodieke toetsing.

De digitale wereld is er een van snelle veranderingen en de tijd zal lerenof het OAIS-model robuust genoeg blijkt te zijn om deze digitale uitdagingen te verwerken. Het ISO-proces voor periodieke herijking vande standaard biedt iedereen de gelegenheid wijzigingen voor te stellen.Deze publieke toetsing biedt ons allen de kans een praktische en werkbare standaard te onderhouden.

Overige begrippen *Bewaarstrategie; DRAMBORA; Duurzame toegankelijkheid; ISO 14721; Open Archival Information System; Referentiekader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de KB (PDF)

~ https://www.kb.nl/sites/default/files/docs/sierman_oiasmodelned.pdf

* **10181** ***Obstakels voor duurzame toegankelijkheid***

Jan Möller

(Essay) Digital, Rotterdam, 2017. In: Peter Brand,Timo ten Cate,Ronald Groeneweg,Jan Möller,‘Laagdrempelig en moeiteloos: de schitterende eenvoud van digitaal archiveren', Digital Rotterdam, 2017 (blz. 23-59)

Duurzame toegankelijkheid

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

In 2013 schreef de Minister van OCW aan de Kamer: "Digitale informatie, die niet direct bij de vorming wordt geordend en bewaard, gaat voor de toekomst verloren of kan slechts achteraf en tegen in feite onaanvaardbare kosten toegankelijk worden gemaakt.
Het Nationaal Archief zorgt voor duidelijke duurzaamheidseisen en richtlijnen, waarmee de archiefvormers in vroeg stadium voldoen aan de eis van een verantwoorde omgang met digitale informatie."
Het is de vraag of een tekort aan eisen en richtlijnen het grootste obstakel vormt voor de realisatie van een verantwoorde omgang met digitale informatie. Ik betoog in dit essay dat er nog andere en mogelijk grotere obstakels in de weg staan om aan eisen te kunnen voldoen.

Een recordmanagementprogramma in een digitale omgeving begint met een recordmanagementapplicatie, om alle records in te kunnen registreren en de digitale records gemetadateerd en gestructureerd in te kunnen opslaan. Het hebben van een functioneel geschikt archiefsysteem is een noodzakelijke voorwaarde, maar niet voldoende.
We zijn hier ingegaan op drie verdere obstakels op weg naar duurzame toegankelijkheid, zoals:
1. Te weinig begrip voor de gevolgen van digitalisering voor de werk- en archiveringsprocessen,
2. Te weinig aandacht voor het noodzakelijke verandermanagement en
3. Geen tijdige feedback over de uitvoering van de RM-processen en de toestand van de archieven.

Het eerste obstakel vormt het onbegrip dat, voor het verwerken en beheren van digitale informatie, een andere manier van werken nodig is dan voor de omgang met papieren informatie. Digitale archivering verandert de RM-processen en heeft verschuivingen in organisatie, werkwijzen en competenties tot gevolg. Digitaal werken vereist vooral ‘realtime’ en preventief archiveren met meer aandacht voor de voorkant van het archiveringsproces en het voorkomen van achterstanden. Digitaal werken vanuit achterstanden is geen optie.

Het tweede obstakel is dat bij RM-programma’s en -projecten dikwijls te weinig en te kort aandacht wordt besteed aan het verandermanagement. Oud gedrag zit vaak in de weg voor alle betrokkenen: bestuurders, ICT- en DIV-specialisten en zeker ook de gebruikers. De noodzakelijke procesveranderingen hebben veranderingen tot gevolg in rollen, taken, functies en organisatie en dienen uiteindelijk ook te leiden tot veranderingen in het gedrag van alle betrokkenen.

Het derde obstakel vormt het ontbreken van voldoende en tijdige feedback en toezicht op de archiefvorming en -beheer. Vooral in de realtime digitale context is tijdige informatie over de procesuitvoering en de daaruit resulterende toestand van de archieven een noodzaak, zodat nog op tijd herstel- en bijsturingsacties mogelijk zijn. Sturing, informatiebeleid en verbetering, zonder tijdige feedback mét corrigerende acties en maatregelen, is onmogelijk.

De Algemene Rekenkamer concludeerde in 2010 in de ‘Achtergrondstudie Informatiehuishouding van het Rijk’: "Om de informatie van een organisatie, van meet af aan én duurzaam, toegankelijk te makenis aandacht en toewijding nodig in alle lagen van het bedrijfsproces, van de werkvloer tot en met de hoogste leiding"

Gezien het voorgaande is het niet moeilijk bij deze algemene conclusie aan te sluiten.

Overige begrippen *Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer; Records Management; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliotheek.nl

~ https://www.bibliotheek.nl/catalogus/titel.410872725.html/laagdrempelig-en-moeiteloos--de-schitterende-eenvoud-van-

Site digital

~ http://www.digital.nl/nieuws/20170915-laagdrempelig-en-moeiteloos

** 9880 *On the value of data*

Grace Hopper

(Artikel) Byte, 1990. Byte Summit september 1990

Waarde

Een treffende korte analyse van Grace Hopper over het achterblijven van de juiste inschatting van de waarde van informatie.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Overige begrippen *Asset; Bewaarbelang; Kapitaalgoed; Value.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/value-data

** 9970 *The onlife manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era*

Luciano Floridi

(Publicatie) Springer, Heidelberg, 2015. ISBN: 978-3-319-04093-6

Infosphere

What is the impact of information and communication technologies (ICTs) on the human condition? In order to address this question, in 2012 the European Commission organized a research project entitled The Onlife Initiative: concept reengineering for rethinking societal concerns in the digital transition. This volume collects the work of the Onlife Initiative. It explores how the development and widespread use of ICTs have a radical impact on the human condition.

ICTs are not mere tools but rather social forces that are increasingly affecting our self-conception (who we are), our mutual interactions (how we socialise); our conception of reality (our metaphysics); and our interactions with reality (our agency). In each case, ICTs have a huge ethical, legal, and political significance, yet one with which we have begun to come to terms only recently.

The impact exercised by ICTs is due to at least four major transformations: the blurring of the distinction between reality and virtuality; the blurring of the distinction between human, machine and nature; the reversal from information scarcity to information abundance; and the shift from the primacy of stand-alone things, properties, and binary relations, to the primacy of interactions, processes and networks.

Such transformations are testing the foundations of our conceptual frameworks. Our current conceptual toolbox is no longer fitted to address new ICT-related challenges. This is not only a problem in itself. It is also a risk, because the lack of a clear understanding of our present time may easily lead to negative projections about the future. The goal of The Manifesto, and of the whole book that contextualises, is therefore that of contributing to the update of our philosophy. It is a constructive goal. The book is meant to be a positive contribution to rethinking the philosophy on which policies are built in a hyperconnected world, so that we may have a better chance of understanding our ICT-related problems and solving them satisfactorily.

The Manifesto launches an open debate on the impacts of ICTs on public spaces, politics and societal expectations toward policymaking in the Digital Agenda for Europe's remit. More broadly, it helps start a reflection on the way in which a hyperconnected world calls for rethinking the referential frameworks on which policies are built.

Overige begrippen *Hyperhistory; ICTs; Informatiefilosofie; MAS; Multiagent system; Onlife.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoofdstuk: Hyperhistory and the Philosophy of Information Policies

~ https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-04093-6_12

Open access uitgaven

~ http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-04093-6

Site Springer

~ http://www.springer.com/us/book/9783319040929

* 10076 *Onzichtbaar Nederland; Aflevering 1: Contact*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 17-nov-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Contact [20161117]

Communicatie

In de eerste aflevering staan we stil bij de ontwikkelingen die ons land de laatste 200 jaar heeft doorgemaakt.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Waardoor is het land bereisbaar en bereikbaar geworden?

De meeste mensen kwamen 150 jaar geleden niet veel verder dan het naastgelegen dorp. Door de komst van het spoor en later ook bruggen duurde het geen dagen, maar hooguit uren om ons land te bereizen. Bruggen hebben Nederland letterlijk verbonden.

Ook onze infrastructuur is vaak op de schop gegaan. Zo zijn er de afgelopen eeuw vele kilometers spoor bijgekomen maar ook weer verdwenen. Slechts enkele verborgen sporen en verlate stations herinneren ons aan deze tijd.

Verder zoomen we in op de manieren waarop contact mogelijk wordt gemaakt via verschillende communicatiemiddelen. Van houten seinen van de Chappe, geïntroduceerd door Napoleon, of de allereerste autotelefoon, tot het 5G-netwerk dat binnenkort uitgerold wordt. We kunnen nu heel Nederland bereizen binnen 2,5 uur en staan in contact met de hele wereld. Maar de vraag is of we hierdoor ook meer contact met elkaar hebben.

Overige begrippen *Hotspot; Infrastructuur; Trend; Verbinden.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.npo.nl/onzichtbaar-nederland/17-11-2016/VPWON_1241864?ttype=searchChoice&tevent=%7B%22spvid%22%3A%220%3A6rZMP3N4kToYh0A9uHtc90a%22%2C%22contentId%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2Fsearch%22%2C%22comScoreName%22%3A%22onzichtbaar-nederland%22%2C%22brand%22%3A%22npoportal%22%2C%22section%22%3A%22npoportal%22%2C%22broadcA%22npo%22%2C%22subBroadcaster%22%3A%22npo%22%2C%22brandType%22%3A%22zenderportal%22%2C%%22%3A%22site%22%2C%22platformType%22%3A%22site%22%2C%22avType%22%3A%22video%22%2C%22c%3A%22geen%22%2C%22query%22%3A%22onzichtbaar%20nederland%22%2C%22panel%22%3A%22js-search-repanel%22%2C%22filter%22%3A%7B%22objectType%22%3A%22program%22%7D%2C%22engine%22%3A%22npv2%22%2C%22id%22%3A%22crid%3A%2F%2Fnpo.nl%2FVPWON_1241864%22%2C%22offset%22%3A1%2C%%3A20%7D

* 10083 *Onzichtbaar Nederland; Aflevering 3: De Stad*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 1-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Stad [20161201]

Ontwikkeling

In de derde aflevering kijken we naar de ontwikkeling van steden door de komst van nieuw vervoer. Nu merken we dat fietsers steeds dominanter worden in de centra van oude binnensteden. Maar die zorgen ook meteen voor een probleem: waar laten we al die fietsen?

Steden zijn altijd in beweging en worden voortdurend aangepast aan de moderne visie op mobiliteit. Stationsgebieden waren ooit chique wijken. Maar in de jaren tachtig zijn stationsgebieden compleet verloederd geraakt en veranderd in plekken vol junks en hoeren. Nu zijn alle grote stations weer opgeknapt en de nieuwe toegangspoorten tot de stad geworden. Iedere nieuwe vervoersstroom vraagt om nieuwe aanpassingen aan de stad. Nu de zelfrijdende auto voor de deur staat, zal de stad opnieuw moeten gaan veranderen.

Overige begrippen *Hotspot; Trend; Verkeer; Vervoer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/stad.html

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

*** 10085** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 4: Water***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 8-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Water [20161208]

Waterstaat

In de vierde aflevering aandacht voor de veranderende blik op water. De dreiging kwam eerst vanuit zee, later ook vanuit de rivieren en de laatste tijd ook nog vanuit de hemel. Onze delta is geen veilige plek om te wonen en te werken, maar we doen dit wel. En dus moeten we het water naar onze hand zetten. Door nieuw land te maken, dijken aan te passen en continu plannen te maken. Een eeuwig durend proces.

De zwakke plekken aan de kust zijn verdwenen, daarmee is ook het werk van de steenzetters aan de Hondsbossche zeewering onzichtbaar gemaakt. De kijk op de verdediging tegen stijgende zeespiegel is veranderd. Door de tijd heen is hier gemakkelijk mee om gegaan. De derde stad van Zeeland, Reimerswaal, is verzwolgen door de zee doordat de kracht van het water is onderschat. Met een schatgraver gaan we op zoek, bij laag water, op zoek naar restanten van de stad.

Rivieren zijn een bron van zoet water en een ideale plek om aan te wonen of ons te vermaken. In de jaren ’50, ’60 en ’70 zijn rivieren vooral gebruikt als afvoerput van de industrie. Tonnen gif zijn erin geloodst maar ook de burger vond de grachten en rivieren ook prima plekken om ons afval te dumpen. Bij Gouderak is zoveel gif gestort dat een hele woonwijk met de grond gelijk moest worden gemaakt.

We kunnen ons niet meer voorstellen hoe we toen naar onze rivieren keken. Nu worden ze weer gekoesterd. Net als het Markermeer. Dit is een ‘dood meer’ waar niets groeit en niets in zwemt. Maar met de ontwikkeling van de Markerwadden ontstaat er weer nieuw leven in het meer.

Overige begrippen *Hotspot; Ontwikkeling; Ruimtelijke plannen; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/water

*** 10087** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 5: Industrie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 15-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Industrie [20161215]

Industrie

In de aflevering industrie staan de gevolgen van de opkomst en ondergang van de industrie centraal. Wat zijn hiervan de gevolgen voor het landschap? Een nieuwe fabriek of industrie betekent werk, maar ook nieuwe wegen of kanalen. Tegelijkertijd kan een succesvolle industrie ook leiden tot vervuiling. En gaat het slecht dan komen veel mensen in de omgeving zonder werk te zitten en raken dorpen of buurten in verval.

Industrieën komen en gaan, maar wat betekent dit voor de dorpen en steden die dankzij de fabriek hebben kunnen groeien? De Zaanstreek is het oudste industriegebied van Nederland en ook een van de oudste van Europa. Waar nu de toeristenindustrie floreert, zijn vroeger talloze grondstoffen bewerkt door honderden molens. Rond 1729 waren 639 molens gelijktijdig in bedrijf.

Heveadorp is een prachtig klein dorpje dat gebouwd is naast een rubberfabriek aan de Nederrijn. Naast Groningers en Brabanders zijn hier ook Italiaanse en Spaanse arbeiders naar toe gekomen om te wonen en te werken. De fabriek is ter ziele gegaan. De schitterende arbeidershuisjes dreigden in de jaren tachtig gesloopt te worden, maar de hechte gemeenschap heeft hier een stokje voor gestoken. Het Groningse Weiwerd moest gesloopt worden voor de oprukkende industrie. Voor niets, blijkt achteraf, want de uitbreiding van een sodafabriek is nooit doorgegaan.

In Waalwijk en omgeving leefde bijna iedereen van de schoenenindustrie die later verplaatst is naar China en Bangladesh. Sinds kort zijn er initiatieven waar de combinatie van het ambachtelijke schoenmaken en moderne 3D-

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

printers nieuw leven blazen in de schoenenindustrie. Komt de industrie hiermee weer terug naar ons land?

Overige begrippen *Bedrijfsactiviteit; Bedrijfsmatige activiteiten; Bedrijvigheid; Hotspot; Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/industrie.html

* **10090** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 6: Gezondheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Uitzending 22-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - GezondheidContact [20161222]

Cultuur

Door de handel en gereis is Nederland gevoelig voor besmettelijke ziektes. De meest dodelijke epidemie is waarschijnlijk de pest geweest. In de Gouden Eeuw werden periodes van rijkdom en uitbundigheid afgewisseld met wanhoop en massale sterfte. In een visualisatie laten we zien waar de ziekte vandaan kwamen en hoe deze zich heeft kunnen verspreiden vanuit Azië naar ons land

Er werden maatregelen genomen om ziektes buiten de deur te houden die bijvoorbeeld mee werden genomen door matrozen uit tropische oorden. Maar wat als bacteriën of virussen zich genesteld hebben in vee of in het drinkwater? Het kon zomaar gebeuren dat in twee weken tijd veertig mensen in één straat overleden aan cholera. Een visualisatie in Delft laat dit per huishouden zien.

Ook zoomen we in op een groene oase midden in de Rotterdamse haven, het quarantaine terrein. Hoe zit het met de mysterieuze miltvuurbosjes in Friesland, waar begraven koeien nog steeds zeer gevaarlijk kunnen zijn voor onze gezondheid? Een animatie laat zien hoe een virus miljoenen mensen in de wereld kan besmetten met de snelheid van een vliegtuig. In twee dagen kunnen in potentie 18 miljoen mensen besmet raken, waar de verspreiding van de pest er vroeger maanden over kon doen.
.

Overige begrippen *Gezondheid; Verspreiding.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/gezondheid.html

* **10091** ***Onzichtbaar Nederland; Aflevering 7: Voedsel***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 29-dec-2016 / VPRO, 2016. Onzichtbaar Nederland - Voedsel [20161230]

Voedsel

In de aflevering Voedsel kijken we naar de manier waarop ons land zo'n grote voedselproducent is geworden. Waar honderd jaar geleden het agrarische land gekenmerkt werd door een eindeloze hoeveelheid akkertjes, is door herverkaveling een monotoon landschap ontstaan waar efficiency leidend is.

Ameland toen en Ameland nu is een wereld van verschil dat we visualiseren in een animatie. We portretteren twee boeren die beide tijden hebben meegemaakt, soms met gemengde gevoelens. Ook het kassengebied is compleet uit zijn voegen gebarsten. Maar wie weet nog dat de eerste kassen in het Westland gevuld waren met druiven?

En de oorsprong van de rookworst en margarine van Unilever is terug te vinden in Oss waar twee families streden

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

om de gunst van de consument. Nu zijn de producten van het voedingsmiddelen bedrijf over de hele wereld te vinden

Verder zoomen we in op de verzilting van ons land. Dit fenomeen is een groot probleem voor de landbouw, maar het kan ook leiden tot innovaties waardoor we weer de grootste producent worden van zilte landbouw producten.

Overige begrippen *Trend.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Onzichtbaar Nederland

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland?utm_source=NPO&utm_medium=Crosspromotie&utm_campaign=NPOOnzichtbaarNederland

Uitzending op internet

~ http://www.vpro.nl/onzichtbaar-nederland/kijk/afleveringen/2016/voedsel.html

* **5052** ***The Open Archives Initiative (website)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) The Open Archives Initiative, 2002.

Harvesting

The Open Archives Initiative develops and promotes interoperability standards that aim to facilitate the efficient dissemination of content. The Open Archives Initiative has its roots in an effort to enhance access to e-print archives as a means of increasing the availability of scholarly communication. Continued support of this work remains a cornerstone of the Open Archives program. The fundamental technological framework and standards that are developing to support this work are, however, independent of the both the type of content offered and the economic mechanisms surrounding that content, and promise to have much broader relevance in opening up access to a range of digital materials. As a result, the Open Archives Initiative is currently an organization and an effort explicitly in transition, and is committed to exploring and enabling this new and broader range of applications. As we gain greater knowledge of the scope of applicability of the underlying technology and standards being developed, and begin to understand the structure and culture of the various adopter communities, we expect that we will have to make continued evolutionary changes to both the mission and organization of the Open Archives Initiative.

Overige begrippen *Archiveren; Digitale duurzaamheid; OAI; OAI-protocol; Open Archives Initiative; Preservation; Uitwisselbaarheid; Website; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mission Statement

~ http://www.openarchives.org/organization/index.html

Open archives initiative

~ http://www.openarchives.org/

* **5053** ***The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting***

Carl Lagoze en Herbert van de Sompel, Michael Nelson, Simeon Warner

(Publicatie) Open archives initiative, 2002. Protocol Version 2.0 of 2002-06-14
Document Version 2002/09/13T11:34:00Z

Harvesting

The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (referred to as the OAI-PMH in the remainder of this document) provides an application-independent interoperability framework based on metadata harvesting. There are two classes of participants in the OAI-PMH framework:

- Data Providers administer systems that support the OAI-PMH as a means of exposing metadata; and
- Service Providers use metadata harvested via the OAI-PMH as a basis for building value-added services.

Overige begrippen *Metadata; OAI; OAI-protocol; Uitwisselbaarheid; Verwerving; Website; XML.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het Protocol

~ http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html

Open archives initiative

~ http://www.openarchives.org/

* **10164** ***Order by Fluctuation? Classical Archives and Their Audiovisual Counterparts; Technomathematical And Epistemological Options in Navigating Trans-Alphabetical Archives***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Audio-visual information

This essay concentrates on audio-visual information. Archives, today, can be re-defined in terms of negentropic systems. How can not only material traces and textual documents, but temporal expressions (or movements) themselves be preserved for future historiographies? The answer lies in discovering, reflecting and techno-mathematically realising new options of flexible access.

Overige begrippen *Access; Media archaeology; Negentropy.*

* **9914** ***De organisatie van duurzaam digitaal bewijs; 'De strafrechtsketen is zo sterk als haar zwakste schakel'***

Frits Derksen

(Scriptie) versie 1-mei-2012 / Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 2012.

Bewijs

De casus voor deze scriptie is het archiveringssysteem dat onder de naam Centraal Digitaal Depot Plus (CDD+) is ontwikkeld en ingericht en wordt beheerd door de Justitiële Informatiedienst.

Ik onderzoek hierin hoe de inhoud, structuur en verschijningsvorm van een informatieobject op een duurzame manier gescheiden van elkaar in het Centraal Digitaal Depot (CDD) kunnen worden opgeslagen en met behoud van de juridische bewijskracht samenhangend kunnen worden benut. Een technische en juridische toets moeten uitwijzen of het gescheiden opslaan van inhoud, structuur en verschijningsvorm financieel verantwoord, technisch realistisch en organisatorisch aanvaardbaar is. Juridisch en technisch zijn er geen belemmeringen om XML te selecteren als archiveringsformaat voor het opslaan van tekstdocumenten in het CDD. XML voldoet aan de wettelijke eisen en technisch is het mogelijk het oorspronkelijke informatieobject te reconstrueren aan de hand van de XML. Als de informatieobjecten in het CDD+ authentiek, integer en bruikbaar beheerd worden blijft de bewijskracht behouden. De conclusie van het onderzoek is daarom dat de inhoud, structuur en verschijningsvormvorm van een informatieobject gescheiden kunnen worden opgeslagen en samenhangend kunnen worden benut waarbij de juridische bewijskracht wordt behouden.

Uit de randvoorwaarde dat de juridische bewijskracht van de informatieobjecten behouden moet blijven, is afgeleid dat adequate waarborgen voor de kwaliteit van de informatieobjecten en het informatiebeheer moeten worden ingebouwd. Deze kwaliteitseisen zijn onafhankelijk van de gebruikte informatiesystemen en informatievoorziening en betreffen de authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit en bruikbaarheid van informatieobjecten.1 Een authentiek, integer en bruikbaar beheer betekent dat de digitale informatieobjecten kunnen worden gereconstrueerd zoals ze ooit, op een eerder moment in de tijd, zijn ontstaan. Informatieobjecten dienen zodanig te zijn ingebed en verankerd in het informatiesysteem dat na verloop van tijd kan worden aangetoond dat het informatieobject is wat het zegt te zijn en daarmee als bewijsstuk kan dienen. Het gaat om een zodanige vastlegging (selectie, bewaring en conversie) dat de blijvende juistheid en volledigheid in alle omstandigheden is gewaarborgd en, indien informatieobjecten in de processen zijn gewijzigd, achteraf kan worden vastgesteld wie, wanneer welke wijzigingen heeft aangebracht De afgelopen jaren is nieuwe wetgeving tot stand gekomen over het begrip schriftelijkheid, de elektronische handtekening, onderhandse akte, elektronische aangifte en het proces-verbaal.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Het is echter niet in alle omstandigheden duidelijk of digitale informatieobjecten dwingend bewijs opleveren. Deze onzekerheid kan worden weggenomen indien de actoren in de strafrechtsketen een digitaal bewijsmiddel zouden kunnen produceren dat wettelijk dwingend of volledig bewijs oplevert. Indien het digitale informatieobject dwingend bewijs oplevert moet de rechter de inhoud voor waar aannemen, tot op tegenbewijs.

Voorwaarden voor de realisatie van een integer en bruikbaar beheer van informatieobjecten zijn de inbedding van organisatorische en/of technische maatregelen om te verhinderen dat digitale informatieobjecten gereviseerd kunnen worden, de integratie van de Waarmerk-, Teken- en Validatieservice (WVTS) in de bedrijfsprocessen van de ketenpartners en het gebruik van een waarmerkservice (LTANS) bij het beheer van de informatieobjecten en metadata in het CDD voor de langetermijnbewaring. JustID kan ter waarborging van de kwaliteit van het informatiebeheer overwegen de beheersprocessen van het CDD+ te laten certificeren. De acceptatiegraad van het gebruik van digitale informatieobjecten in het (strafproces)recht is desondanks een groot vraagteken. Het gebruik van digitale informatieobjecten vereist een cultuuromslag bij alle betrokkenen. Dit geldt voor zowel de opsteller(s) van de informatieobjecten als voor de beheerders en gebruikers van de informatieobjecten: de magistratuur en advocatuur.

Overige begrippen *Authenticiteit; Bestandsformaat; Betrouwbaarheid; Duurzame toegankelijkheid; E depot; Informatieobject; Juridisch belang; Ontologie; Voortbestaan; XML.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij DARE

~ http://dare.uva.nl/en/scriptie/424066

Scriptie bij JustId

~ http://www.justid.nl/images/de-organisatie-van-duurzaam-digitaal-bewijs-frits-derksen_tcm54-565225.pdf

* **5745** ***PANDORA; Preserving and Accessing Networked Documentary Resources of Australia***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) The National Library of Australia, 2003.

Webarchivering

The Library's key digital archiving initiative is PANDORA (Preserving and Accessing Networked Documentary Resources of Australia), which now operates within the framework of a national model with significant contributions made to it by various Australian state libraries and other cultural institutions. PANDORA is accessible to users via the National Library of Australia's website, while the individual titles contained within it are individually catalogued onto the National Library's Catalogue. Information on the current size and growth of the PANDORA Archive can be found in the statistics area.

The PANDORA project has, as its basic objectives, to:
* identify, select and catalogue significant Australian online publications using established guidelines
* arrange with the publishers of these publications to capture a copy of their publication for preservation in the National Library's electronic archive
* make the information available to users in line with fair dealing provisions
* take into account the publisher's commercial interests with regard to provision of access to remote users
* preserve the "look-and-feel" of online electronic publications
* update the information in the archive on an ongoing and systematic basis, while maintaining date stamped previous 'editions'
* convert publications in the archive to new formats as standards change.

There are wider ramifications of the PANDORA project. Associated developments include:

* contribution to discussions on extending copyright and legal deposit to online publications
* implementation of a system of permanent naming for Australian publications to overcome the location problems associated with unsupported links
* implementation of a system of describing archived documents based on the Dublin Core attributes, to make online searching for information more efficient
* cooperation with other Australian libraries to establish a national digital archive.

Overige begrippen *Archiveren; Harvesting; Website.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie over Pandora op de site van de National Lyibrary

~ http://www.nla.gov.au/initiatives/digarch.html

PANDORA (Preserving and Accessing Networked Documentary Resources of Australia)

~ http://pandora.nla.gov.au/index.html

Pandora Business Process Model

~ http://pandora.nla.gov.au/bpm.html

PANDORA logical data model

~ http://pandora.nla.gov.au/ldmv2.html

* **9739** ***Panopticon: Illusie van privacy***

Peter Vlemminx

(Documentaire) Uitzending 9-jan-2014 / BNN / Peter Vlemmix, 2013. Duur 44 minuten

Privacy

Het internet is een steeds belangrijker netwerk dat deel van het dagelijks leven wordt op welke manier dan ook. Twee aspecten komen vaak aan de orde: het hebben of verkrijgen van anonimiteit en het garanderen van privacy. Als deze aspecten aandacht krijgen, dan is het vaak in negatieve zin. Peter Vlemmix heeft er een uur durende documentaire aan gewijd met zijn kijk op privacy.

De Dikke van Dale omschrijft privacy als: de persoonlijke vrijheid, het ongehinderd, alleen, in eigen kring of met een partner ergens kunnen vertoeven; gelegenheid om zich af te zonderen, om storende invloeden van de buitenwereld te ontgaan, een toestand waarin een mens er zeker van is dat zonder zijn toestemming zo weinig mogelijk andere mensen zich op zijn terrein zullen begeven. Vooral op het laatste gaat Vlemmix tijdens zijn documentaire in.

'Ik heb niks te verbergen hoor…' is een vaak gehoord antwoord van Nederlanders als het om privacy gaat. Maar is dat wel zo? Als metafoor voor zijn verhaal heeft Vlemmix gekozen voor het Panopticon.

Panopticon is een architectonisch principe van de 18e eeuwse verlichtingsfilosoof Jeremey Bentham. Het gebouw bestaat uit een toren gepositioneerd in het midden met daaromheen ringen van cellen. Het Panopticon maakt het mogelijk groepen te controleren en bestuderen, maar ook te vergelijken. Betham beschreef zijn Panopticon principe als 'a new mode of obtaining power of mind over mind, in a quantity hitherto without example'. De opzet van Bentham zou veel doeleinden kunnen dienen zoals bijvoorbeeld: een gevangenis, een school, een werkplaats of een hospitaal. Tegenwoordig wordt het principe van een Panopticon vaak gebruikt bij een koepelgevangenis waar een wachttoren in het midden staat.

De principes van een Panopticon zijn:

Individualisering: Elk individu heeft een vaste plaats en ziet geen medebewoners.
Volledige zichtbaarheid van het geïsoleerde individu: Het individu wordt gezien zonder zelf te zien. Hij is object van informatie en wetenschap.
Asymmetrische machtsrelatie met de opzichter: Het gebouw is zo geconstrueerd dat de opzichter de individuen ziet, maar zij hem niet, sterker, zij vermoeden zijn aanwezigheid alleen maar.
Machtsmaximalisering: Het is onnodig dat er permanent een opzichter is. Het besef dat men gecontroleerd kan worden, verzekert rust en orde. Individuen passen hun gedrag aan, omdat zij gezien kunnen worden.
Een Panopticon voelt nauwelijks als onderdrukkend aan.

Veel van de bovenstaande principes komen aan de orde in de documentaire. Aan het woord komen onder andere internet-journalist Alexander Klöpping, onderzoeksjournalist Brenno de Winter, internet-denker Rob van Kranenburg en strafpleiter Inez Wezki. Ook wordt de vergelijking met buurland Duitsland gemaakt. Zijn we in Nederland naïef? Is Nederland een Panopticon of is het hebben van privacy straks een keuze? Bekijk de documentaire en oordeel zelf …

Overige begrippen *Beveiliging; Inlichtingendienst; Panopticon; Surveillance; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Site Peter Vlmmix

~ http://petervlemmix.nl/

Zie ook

~ http://denisdoeland.com/2012/11/05/achtergrond-panopticon-de-docu-over-jouw-privacy/

* 9920 *The paradox of selection in the digital age*

Titia van der Werf en Bram van der Werf

(Essay) IFLA WLIC, Lyon, 2014. Paper presented at: IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge in Session 138 - UNESCO Open Session. In: IFLA WLIC 2014, 16-22 August 2014, Lyon, France.

Selectie

With this essay, the authors aim to contribute to the digital preservation thinking by highlighting some of the aspects of the digital environment that seem pertinent to digital heritage. It gives a high-level perspective of changes in the way digital content is produced, consumed and perceived. With the massive shift towards open data and open access, the changes in the logic of economics and the thriving of digital consumerism, it asserts that digital waste production and the corresponding carbon footprint are becoming a huge challenge in the digital age. In particular, the authors state that since digital waste and assets cannot be distinguished from each other, this poses a greater preservation challenge than technology obsolescence or other digital preservation issues. According to them, the traditional models for selecting and preserving content as heritage no longer apply. Being digital flips the selection model from production filtering to consumption filtering. The authors propose the trias hereditaria - a collaboration framework between the information industry, the public authorities and the cultural heritage institutions - to balance the forces at play in the digital environment and to stimulate digital behaviour in positive ways. Raising awareness, cleaning-up waste and personal archiving are examples of measures that can help promote digital heritage. This essay is meant to be thought-provoking and to advance the collective thinking looking for answers to the challenges of digital preservation. To that effect, it is written in a style inspired by Nicholas Negroponte's Being Digital and draws heavily from his work and terminology.

Overige begrippen *Digital asset; Digital preservation; Digital waste; Open access; Open data; Preservation; Vernietigen; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1042

* 10703 *Participatory data stewardship*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Ada Lovelace Institute, London, 2021. 978-1-8382567-6-0

Datastewardship

Well-managed data can support organisations, researchers, governments and corporations to conduct lifesaving health research, reduce environmental harms and produce societal value for individuals and communities. But these benefits are often overshadowed by harms, as current practices in data collection, storage, sharing and use have led to high-profile misuses of personal data, data breaches and sharing scandals.

These range from the backlash to Care.Data, to the response to Cambridge Analytica and Facebook's collection and use of data for political advertising. These cumulative scandals have resulted in 'tenuous' public trust in data sharing, which entrenches public concern about data and impedes its use in the public interest. To reverse this trend, what is needed is increased legitimacy, and increased trustworthiness, of data and AI use.

This report proposes a 'framework for participatory data stewardship', which rejects practices of data collection, storage, sharing and use in ways that are opaque or seek to manipulate people, in favour of practices that empower people to help inform, shape and – in some instances – govern their own data.

As a critical component of good data governance, it proposes data stewardship as the responsible use, collection and management of data in a participatory and rights-preserving way, informed by values and engaging with questions

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

of fairness.

Drawing extensively from Sherry Arnstein's 'ladder of citizen participation'4 and its more recent adaptation into a spectrum, this new framework is based on an analysis of over 100 case studies of different methods of participatory data stewardship. It demonstrates ways that people can gain increasing levels of control and agency over their data - from being informed about what is happening to data about themselves, through to being empowered to take responsibility for exercising and actively managing decisions about data governance.

Throughout this report, we explore - using case studies and accompanying commentary - a range of mechanisms for achieving participatory decision-making around the design, development and use of data-driven systems and data-governance frameworks. This report provides evidence that involving people in the way data is used can support greater social and economic equity, and rebalance asymmetries of power.

It also highlights how examining different mechanisms of participatory data stewardship can help businesses, developers and policymakers to better understand which rights to enshrine, in order to contribute towards the increased legitimacy of – and public confidence in – the use of data and AI that works for people and society.

Focusing on participatory approaches to data stewardship, this report provides a complementary perspective to Ada's joint publication with the AI Council, Exploring legal mechanisms for data stewardship, which explores three legal mechanisms that could help facilitate responsible data stewardship.

We do not propose participatory approaches as an alternative to legal and rights-based approaches, but rather as a set of complementary mechanisms to ensure public confidence and trust in appropriate uses of data, and – in some cases – to help shape the future of rights-based approaches, governance and regulation.

Overige begrippen *Data donation; Data philantropy; Data stewardship; Ethiek; Participatory datastewardship.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Ada Lovelace institute

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/

Ada Lovelace institute (rapport)

~ https://www.adalovelaceinstitute.org/report/participatory-data-stewardship/

* **10025** ***Pilot e-Depot "Vervroegd overbrengen" van de Provincie Noord-Holland naar het Noord-Hollands Archief; Eindrapportage en beantwoording kennisvragen,***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) Provincie Noord-Holland, Haarlem, 2016.

Overbrengen

Van maart 2015 tot januari 2016 hebben de provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief een pilot uitgevoerd met betrekking tot het e-Depot.

Onderzoeksvragen
In het Plan van Aanpak zijn voor deze pilot drie doelen benoemd:
1 Het testen van het overdrachtsprotocol: het Noord-Hollands Archief heeft in een eerdere pilot een protocol ontwikkeld voor overdracht van digitaal archief. Dit protocol wordt in deze pilot voor het eerst gebruikt; de pilot is een testcase.
2 Het ontwikkelen van de technische verbinding: in de pilot wordt gekeken naar de technische mogelijkheden om de digitale informatie te transporteren vanuit het Document Management Systeem DMS van provincie Noord-Holland naar het e-Depot van het Noord-Hollands Archief.
3 Het onderzoeken van de manier van raadplegen: tot slot wordt in de pilot onderzocht welke wijze van ontsluiting van het e-Depot past bij de raadpleegbehoefte van zowel de ambtenaar als de burger.

Opzet van de pilot
Voor de pilot is een casus in het DMS van de provincie Noord-Holland geselecteerd. De belangrijkste criteria voor de selectie waren dat het een archiefwaardig blijvend te bewaren onderwerp moest zijn, en dat de informatie verdeeld is over meerdere zaken. Uiteindelijk is gekozen voor het project SolaRoad. Voor overbrenging van het DMS naar

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

het e-Depot is het overdrachtsprotocol gevolgd, waarin onder meer is voorgeschreven dat te exporteren zaken aangeleverd moeten worden conform het TMLO.

Samen met de leverancier en het Noord-Hollands Archief zijn de verplichte metadata van het metadataschema TMLO gemapt op de metadata die aanwezig zijn in het DMS. Te importeren zaken in het e-Depot moeten in XML-formaat worden aangeleverd. Om het TMLO te vertalen naar XMLformaat is het door het Nationaal Archief ontwikkelde ToPX model gebruikt. Voor het transporteren van de export naar het e-Depot is gekozen voor het File Transfer Protocol (FTP). Dit is een veilige en eenvoudige manier van het transporteren van data. De export is geplaatst in het voorportaal van het e-Depot. Dit is een werkomgeving van het Noord-Hollands Archief waar de export op integriteit en kwaliteit getest wordt en waar de daadwerkelijke ingest (opname) plaatsvindt. Het daadwerkelijke e-Depot bevindt zich bij het Nationaal Archief. Het Noord-Hollands Archief neemt deze dienst van het Nationaal Archief af. De leverancier heeft drie maal een export aangeleverd die is ge-ingest.

Tot slot is een match gemaakt tussen de wijze waarop ambtenaren en burgers de overgebrachte informatie beschikbaar gesteld willen krijgen en de wijze waarop deze informatie technisch wordt ontsloten. Voor de raadpleegbehoefte van de ambtenaar en de burger zijn vier scenario's beschreven met de voor- en nadelen:
• "zoals papier"
- toegang via MAIS-Flexis (het Collectie Beheer Systeem van het Noord-Hollands Archief)
- metadata in DMS van archiefvormer zonder link naar e-Depot (alleen de metadata)
- metadata in DMS van archiefvormer met link naar e-Depot (voor inzage)

Bevindingen
De uitvoering van de pilot heeft geleid tot een aantal bevindingen. Deze bevindingen zijn te splitsen in drie categorieën die corresponderen met drie hoofdfasen in het archiefproces:
- De eerste fase, de archiefvorming, vindt plaats bij de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland.
- De tweede fase, de overbrenging, is het exporteren vanuit het DMS van de provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland, het transporteren naar het Noord-Hollands Archief en het opnemen in het e-Depot. Beide organisaties zijn hierbij betrokken.
- De derde fase, de raadpleging, is het benaderen van de overgebrachte zaken via bijvoorbeeld de website van het Noord-Hollands Archief. Dit onderdeel is de verantwoordelijkheid van het Noord-Hollands Archief.
Bij alle stappen in de pilot zijn de bevindingen bijgehouden door het projectteam. Aan het einde van de piot zijn de bevindingen gegroepeerd en ondergebracht in de drie hierboven beschreven fases.

Archiefvorming
Bij de archiefvorming zijn de belangrijkste bevindingen:
- Niet alle informatie van de gekozen casus is gearchiveerd in het DMS. Er bleek ook archiefwaardige informatie in Outlook en op netwerkschijven opgeslagen. Ook informatie van de website en sociale media ontbreken in het DMS.
- Zaken binnen het DMS zijn gelijkwaardig en kunnen door de behandelaar of door een DIVmedewerker aan elkaar worden gerelateerd. Door de veelheid van relaties in een groot project als SolaRoad is het risico op het over het hoofd zien van relaties tussen zaken groot.
- Als een zaak in het DMS vertrouwelijk is, worden alle documenten binnen die zaak ook vertrouwelijk terwijl het in feite misschien maar om één document gaat dat vertrouwelijk is.

Dit heeft tot gevolg dat de zaak als geheel als zijnde vertrouwelijk over gaat naar het e-Depot.

Overbrenging
Bij de overbrenging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Om de zaken naar het e-Depot te kunnen transporteren is het noodzakelijk de zaken uit het DMS te kunnen halen door middel van een export. Het DMS heeft geen export faciliteit; deze faciliteit is niet afgenomen bij de oorspronkelijke installatie. Daarom is de pilot uitgevoerd op de ontwikkelomgeving bij de leverancier, alwaar een exportfaciliteit is ingericht.
- In de pilot is een onderscheid gemaakt tussen procesgericht en projectgericht overbrengen. Procesgericht overbrengen, het direct overbrengen nadat een (permanent te bewaren) zaak is afgesloten, is nog niet mogelijk. Op dit moment is alleen projectmatig overbrengen mogelijk, waarbij een archief met gelijksoortige zaken wordt overgebracht.
- Het Toepassingsprofiel Metadata Lokale Overheden (TMLO) is een generiek model met verplichte en niet verplichte metadata. Op zich is gebleken dat veel van de door het TMLO gevraagde metadata aanwezig zijn in het DMS, maar ook dat nog geen sprake is van compleetheid. Om aan te geven welke metadata nog ontbreken in het DMS is het nodig een organisatie specifiek provincie Noord-Hollandprovincie Noord-Holland-TMLO te maken.
- ToPX, de "vertaling " van TMLO naar XML-formaat, is onvoldoende specifiek. De detaillering van ToPX is

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

onvoldoende, zodat bijvoorbeeld leveranciers niet precies weten wat van hen verwacht wordt. Uiteindelijk bleek bij de laatste ingest dat het niet mogelijk was de export geautomatiseerd op te nemen. Het Noord-Hollands Archief heeft handmatig de metadata geknipt en geplakt" zodat deze op het juiste aggregatieniveau (archief, zaak, document) terecht kwamen.

Hiermee is het technische deel van de pilot afgerond.
- Digitaal overbrengen vereist de inrichting van een serviceorganisatie bij het Noord-Hollands Archief. Het leveren van diensten, zoals een e-Depot, gaat gepaard met afspraken over de beschikbaarheid van de dienst, toegang tot een helpdesk en andere afspraken. Dergelijke afspraken tussen de dienstverlener en de ontvanger van de diensten worden vastgelegd in een Service Level Agreement of SLA.

Raadpleging
Bij de raadpleging zijn de belangrijkste bevindingen:
- Zowel ambtenaar als burger willen, ten opzichte van de huidige situatie zo weinig mogelijk verandering in de toegang tot informatie in het e-Depot. De ambtenaar wil gebruik blijven maken van het DMS, liefst met een rechtstreekse link naar het document. De burger wilt toegang tot de gezochte informatie via het archievenoverzicht op de website van het Noord-Hollands Archief of van archieven.nl.
- De toegang tot het e-Depot is nog niet geregeld door het Nationaal Archief. Binnen de pilot is het niet mogelijk gebleken een andere manier van toegang te realiseren.

Tot slot
De pilot is in december 2015 afgerond. De provincie Noord-Holland en het Noord-Hollands Archief kijken terug op een constructieve samenwerking die veel nieuwe informatie heeft opgeleverd over het duurzaam opslaan van informatie

Overige begrippen *Digitale bewaarplaats; DMS; E-depot; Migreren; TMLO; Verplaatsen; Vervangen; Vervroegd overbrengen.*

**** 10689** ***Preservation in the Future Tense***

Abby Smith

(Artikel) Abbey Newsletter, 1998. Volume 22, Number 2, 1998
This article was first printed in CLIR Issues, no. 3, May/June 1998, p. 1, 6.

Preservation

While preserving recorded information and ensuring the transmission of knowledge from one generation to another is an ancient cultural activity, as a field within library and archival science, preservation is only a few decades old. It began primarily as item-level repair and conservation, deriving its original professional traditions and physical techniques in large part from the museum world. To the importance in that world of the repair and conservation of individual pieces deemed to be of special value as artifacts, preservation in libraries has added the significance of the archival value of the object as bearer of historical evidence. In a very short time, preservation has developed into a critically important part of managing a library's most precious assets, its collection. Paradoxically, dedicated as it is to mitigating the deleterious effects of aging, preservation has rapidly become, along with computer applications, one of the most forward-looking fields in the library and archival profession.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Object van zorg; Preserveren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ https://cool.culturalheritage.org/byorg/abbey/an/an22/an22-2/an22-202.html

*** 10251** ***Preservation Metadata Dictionary 2.0***

Marjolein Steeman

(Referentiekader) Versie 2,0 19-jun-2018 / Netherlands Institute for Sound and Vision., Hilversum, 2018. Met Nederlandstalige en Engelstalige toelichting

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Preservation metadata dictionary

The goal of the Preservation Metadata Dictionary (PMD) is to describe the attributes of digital objects in the Digital Archive as well as how said objects are to be processed and managed. This document describes version 2.0 of the PMD which replaces PMD version 1.2. A beta version of PMD version 2.0 was released at the end of 2016. Since then, it has been tested in practice and in some areas, improved.

Overige begrippen *Data dictionary; Digital object; Gegevenswoordenboek; Metadata dictionary; OAIS; PMD; PREMIS; Preservation; Trusted digital repository.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

PMD op internet

~ publications.beeldengeluid.nl/pub/615

* **10622** ***Preservation Storage Criteria, Version 2***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Lijst of tabel) Center for Open Science (OSF), 2017. Last modified May 2017

Preservation

Preservation Storage "provides the services and functions for the storage, maintenance and retrieval of [Archival Information Packages, or] AIPs. Archival Storage functions include receiving AIPs from Ingest and adding them to permanent storage, managing the storage hierarchy, refreshing the media on which Archive holdings are stored, performing routine and special error checking, providing disaster recovery capabilities, and providing AIPs to Access to fulfill orders." [OAIS[1], 4-2] In this document, the term "Preservation Storage" is used, instead of Archival Storage or Digital Preservation Storage, but is understood to mean the storage for digital material under preservation management.

The Preservation Storage Criteria is a work in progress, intended to list the key criteria for preservation storage. Like the NDSA Levels of Preservation[2] it is intended to be an easy-to-use document that could help institutions just starting out with preservation as well as institutions with established preservation programs. Some of the uses for the Criteria include:
- Evaluating and comparing preservation storage solutions
- Determining gap areas in existing preservation storage
- Informing more detailed requirements for preservation storage
- As a component of instructional material on digital preservation
- To seed discussions with IT about preservation storage
- To seed discussions within the digital preservation field on preservation storage

The Criteria are meant to describe the characteristics of preservation storage that are relevant to a wide range of different kinds and sizes of institutions with responsibility for preserving digital material, or to organizations providing some or all of the preservation storage service to other institutions. The Criteria intentionally omits tekst that assumes specific architecture, technology, media, content, policy or vendor choices. It is not intended to be detailed enough to use as an institution's only preservation storage requirements document, and some of the criteria may not be applicable for all institutions. The Criteria are meant to be used by institutions as a foundation for informing their preservation storage, to be combined with local policies, applicable regulations, needs and preferences. Also note that institutions will need additional infrastructure in combination with preservation storage, e.g. staging areas, testing infrastructure, delivery and management servers.

Depending on the role an institution plays with regard to preservation storage, they may interpret the Criteria from a different perspective. For example, the "Documented accessc criterion is defined as "Provides immutable logs and/or reports that show all file system access". A storage service provider could interpret this criterion to mean that they are responsible for providing the logs and reports; while an institution purchasing preservation storage from a vendor could interpret this criterion to mean that they expect to receive the logs and reports. Each of the Criteria could be interpreted as having a "providing" or "receiving" implication, depending on an institution's role in relation to the preservation storage.

Overige begrippen *Archival Storage; Digital preservation storage; OAIS; Opslag; Preservation storage; Storage.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digital Preservation criteria

~ https://osf.io/sjc6u/?view_only=

~ https://osf.io/asqvf

Tekst Preservation Storage Criteria (Google docs)

~ https://docs.google.com/document/d/1Ko7JwgNFf5KCnyQJ3sSY2d1T2wfSoRLIQYn-AjNiO-E/edit

* **10292** ***Preservation watch bij het Nationaal Archief; Anticiperen op digitalisering***

Pepijn Lucker en Remco van Veenendaal, Vincent Hoolt, Barbara Sierman, Marcel Ras

(Webpagina) Gepubliceerd 2-aug-2018 / Website Nationaal Archief, Den Haag, 2018.

Preservation watch

De Preservation-Watch werkt volgens het Planets functioneel model. In dit model staan vijf spelers centraal:

- Administration: het digitale depot waarin we onze collecties beheren (collectiebeheer)
- User Community: de kennis en wensen van onze gebruikers
- Organisation: doelen en middelen van het Nationaal Archief
- Producer: de archiefvormers ofwel producenten van archief, zoals overheidsorganisaties en particulieren
- Technical Environment: technische omgeving van Organisation, User Community en/of Producer

We monitoren (Toekomstige) risico's en geven ze door aan Preservation Planning. Preservation Planning analyseert de risico's en stelt een actieplan op (Preservation Action). Op deze manier houden we de digitale informatieobjecten in onze collecties toegankelijk.

Overige begrippen *Architectuur; Bewaarstrategie; DUTO; E-depot; ISO 14721; OAIS; PLANETS; Preservation; Preservation planning; Preservation policy; Preservering; TMLO; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het Kennisplatform Preservation

~ https://kia.pleio.nl/groups/view/41371832/kennisplatform-preservation

Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE)

~ http://www.netwerkdigitaalerfgoed.nl/over-het-netwerk/

Planets-Preservation_Watch-functional_model

~ https://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/field-file/Planets-Preservation_Watch-functional_model.jpg

Website Nationaal Archief

~ https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/nieuws/preservation-watch-bij-het-nationaal-archief

* **8350** ***Preservering; Van beleid naar praktijk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Presentatie) versie 19-jun-2008 / Gemeentearchief Rotterdam, Rotterdam, 2008.

Preservering

Presentatie gehouden tijdens de bijeenkomst van 19 juni 2008.

Gaat over preservering, het preserveringsbeleid E-depot, de Technology Watch GAR, Planets en Plato en als interessante uitsmijter een praktijkvoorbeeld digitale archeologie: Erasmus
- (reconstructie van Erasmus: 3D digitalisatie project 1998).

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Bewaarstrategie; Digitaal informatieobject; Digital twin; Digitale archeologie; DIO; E-depot; OAIS; PLANETS; Preservation watch; Preserveren; Reconstructie; Reproduceerbaarheid.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

BB-7583 3D Digitalisatie Projekt 1998

~ https://hdl.handle.net/21.12133/ED7ABC2FB9FF4048BBAB3A07F4CE61D0

BB-7583 3D Digitalisatie Projekt 1998 (publicatie)

~ https://hdl.handle.net/21.12133/395A42A6C9A54C86B82893F9F685EA0D

Slideplayer

~ https://slideplayer.nl/slide/2646735/

* **9643** ***Principles of Holistic Information Governance***

Christian Walker

(Weblog) Gepubliceerd 5-apr-2013 / OpenText Blogs, 2013.

Information governance

Information Governance needs to be applied holistically across the organization. Here are 10 principles to get you started.

Principles of Holistic Information Governance

1. Information is an organizational asset.
In the course of our employ we produce and receive information. It doesn't belong to us, it belongs to our employers. As such, we need to treat it like any other corporate asset. Even if you use a personal device to produce the information, it still belongs to the organization.

Assets have acquisition costs, maintenance costs, residual value (sometimes), and get disposed of at the end of their useful lives. Tell me how this doesn't apply to information.

If you do not understand this, stop reading and go away. There is no hope for you.

2. Understand what you're using information for.
How does information help you achieve strategic objectives? A government entity and a direct-to-consumer sales organization may use some of the same information, but they will use it differently and for different purposes.

Understanding what you're using information for ought to help you understand what information you actually need.

3. Understand where it's coming from and where it's going to.
Information doesn't just magically appear; it comes from somewhere. You need to identify your internal and external information sources.

Most organizations don't just fire information out willy-nilly. Information is intended for specific audiences, for specific purposes. You need to understand what effect your information is intended to have, and who you want/need it to effect.

4. Understand when you need it.
The next person that says "I need this yesterday." wins a smack in the head with a frozen mullet (the fish, not the hairstyle).

Information is needed at various points in business and decision making processes. Is real-time information really necessary or can you wait a few minutes or hours for it? Figure out when you actually need the information in order to make a decision.

5. Understand who can and should be using it, and for what.
This is not just about security, though that's a big piece. This is also about getting the information out to those that need it or to those that you want to influence with it. Think about it in terms of getting your message out to your target audiences.

Once the information has found its way to the audience, what are they going to do with it? Are they going to make a decision, buy something, receive a benefit…?

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

6. Understand your social, regulatory, and compliance obligations.
Depending on what you do and for whom you do it, you have information related obligations. Some of these are imposed by statute, some by convention, and some are self-imposed. These obligations determine how long you must keep information, what you can do with it at the end of its life, and to whom you may or must disclose it when asked.

7. Understand your information related risks (too much, not enough, disclosure, etc.).
If some of your information leaks, what're the consequences and can you live with them?

If you're overwhelmed by information how does it impact performance?

If you're missing information can you still get stuff done?

How likely are you to be sued?

8. Understand how stakeholders are interacting with it.
It's not enough to know what your stakeholders are doing with information. You need to figure out how they're doing it. It's not enough to identify the types and locations of devices that stakeholders are using; you also need to find out if the interactions are passive or active.

9. With few exceptions, information has a finite useful life.
Unless your information has historical/archival/archeological value, get rid of it as soon as you can. It's not just about the whole discovery/litigation thing; it's also about de-cluttering and being info-efficient.

Information is a perishable good; once it's stale or rotted, get rid of it.

10. Make someone accountable.
Overall organizational performance, financial performance, legal, technology … they all have single-role accountability and responsibility. As, arguably, the second most important asset of an organization, information deserves at least the same level of attention as finance, IT, HR, legal, etc.

A C-level executive needs to be accountable for how information is governed and managed across the organization.

Overige begrippen *GARP; Governance; Holistic information governance; PHIGs; Principle; Principles of holistic information governance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.opentext.com/vca/blog/1.11.623/article/1.26.4327/2013/4/5/Principles_of_Holistic_Information_Governance

** **4879** ***Producer-Archive Interface Methodology Abstract Standard; Draft recommendation for space data system standards***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Aeronautics and Space Administration, Washington, DC, 2001. Consultative Committee for Space Data Systems (CCSDS), White Book (Panel Working Draft Standard). Issue 1. January 2002.

Overbrenging

The object of this document is to regulate the relationships and interactions between an information Producer and an Archive. It defines the methodology to allow all the actions to be structured that are required to apply from the time of contact being made between the Producer and the Archive until the objects of information are received by the Archive. These actions imply the first stage of the Ingest Process as defined in the Reference Model OAIS [1]. It describes part of the functional entities: Administration (Negotiate Submission Agreement) and Ingest (Receive Submission and Quality Assurance).

This methodology document:
- Identifies the different phases in the process of transferring information between a Producer and an Archive,
- Defines the objective of each of these phases, the actions that must be carried out during these phases and the expected results (administrative, technical, contractual, etc.) at the end of a phase,

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

- Forms a general methodological framework, which should be able to be applied and reused in all processes of data ingestion in an OAIS Archive. This general framework should also provide sufficient flexibility for each particular case,
- Forms a basis for the identification and/or development of standards and implementation guides, in the domain in question,
- Forms a basis for identification and/or development of a set of software tools that will assist the development, operation and checking of the different stages in the process of information transfer between the Producer and the Archive.

By the term Archive, we mean an Archive that is in compliance with the OAIS Reference Model. The vocabulary used is in accordance with the glossary defined in the Reference Model.

Overige begrippen *Archiefvormer; Duurzaamheid; Open Archival Information System; Protocol; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ http://ssdoo.gsfc.nasa.gov/nost/isoas/CCSDS-651.0-W-1.pdf

Website ISO Archiving Standards

~ http://ssdoo.gsfc.nasa.gov/nost/isoas/

* **10168** ***Provenance in the Archives: The Challenge of the Digital Environment***

Giovanni Michetti

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Provenance

Another basic concept in archival theory: provenance is the subject of this essay. Provenance in the archival domain has moved from a simplistic one-to-one relationship to a multi-dimensional approach. It is now being understood as a network of relationships between objects, agents and functions. Any lack of control over provenance determines some uncertainty which in turn affects trust in digital objects, so we will have to develop new ways to approach and ascertain digital provenance.

Overige begrippen *Archival theory; Context.*

* **9979** ***Psychoanalysis and the Archive: Derrida's Archive Fever***

Susan van Zyl

(Lezing / oratie / college) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

If the concept of the archive ever was an untroubled one, it certainly is no longer so. Postmodernism and deconstruction have made sure of that. What the archive is, how it works and in which ways it may be reconfigured are all questions that the elaborate, intertextual thought of our times tackles with characteristic self-consciousness and often unashamed opacity. In this context, Derrida’s extraordinary evocation of the intermingling of questions concerning the archive and psychoanalysis in Archive Fever is no exception

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_5

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10552** ***Reconstructie en bewaren bij de bron; Duurzame toegankelijkheid in het Common Ground gegevenslandschap***

Mathijs Timmermans

(Scriptie) versie 23-aug-2021 / Leiden, 2021. Thesis Archival and Information Studies, duaal programma
Course catalogue nummer: 147619030Y

Bewaarstrategie

Dit onderzoek problematiseert de bewaarstrategie van Common Ground. Het uitgangspunt dat het beheren van gegevens in een centrale datalaag dè oplossing is voor de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatieis niet onproblematisch. Het is de vraag of en hoe Common Ground borgt dat blijvend te bewaren informatieduurzaam wordt beheerd en openbaar wordt gemaakt conform de waarden die de Archiefwet probeert te beschermen. In dit onderzoek staat de vraag centraal hoe werkprocessen kunnen worden gereconstrueerd binnen het gevisualiseerde gegevenslandschap van Common Ground. Hoe wordt geborgd dat gekend kan worden wanneer en hoe van eenmalig opgeslagen gegevens gebruik is gemaakt bij het uitvoeren van processen? Het is daarbij van belang te onderkennen dat duurzame toegankelijkheid niet moet worden bezien vanuit de silo van eenmalig opgeslagen gegevens, maar vanuit het samenspel tussen het gebruik van deze gegevens en andere gegevens in het uitvoeren van een proces. De duurzame toegankelijkheid van digitale informatievereist dat het archiveringsproces borgt dat verantwoording kan worden afgelegd over het uitvoeren van taken door de overheid

Dit onderzoek richt zich op de vraag hoe duurzaam digitaal informatiebeheer binnen de gemeentelijke informatiehuishouding geborgd wordt. Geconstateerd wordt dat gemeenten in toenemende mate aansluiting zoeken bij de beweging Common Ground om het vraagstuk rondom digitaal duurzaam informatiebeheer aan te pakken. Uit het plan van aanpak van Common Ground valt op te maken dat archivering van informatieplaats moet vinden binnen de datalaag van het informatielandschap.

In dit onderzoek wil ik de relatie leggen tussen deze ontwikkeling en de eisen waaraan voldaan moet worden om informatieduurzaam toegankelijk te houden. In het theoretisch kader zet ik daarom uiteen wat duurzame toegankelijkheid, bezien vanuit de archiefwenelijke kaders, omvat. Omdat Common Ground geen uitgekristalliseerd informatiesysteem is, gaat het er in dit onderzoek om of de oplossing die vanuit Common Ground wordt aangedragen conceptueel gezien kan werken. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen duurzame toegankelijkheid en het primaire doel van Common Ground; zijnde het faciliteren van veilige, uniforme en efficiënte gegevensuitwisseling. Bij het oplossen van een praktisch probleem bij de transitie van analoog naar digitaal werken is gebleken dat te weinig oog is geweest voor het vraagstuk van duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie. De relatie tussen handelen, documenteren en archiveren is in veel processen niet geborgd en dat leidt tot informatieverlies, zet de rechtspositie van burgers onder druk en zorgt voor inefficiëntie op de werkvloer. In het verleden is gewaarschuwd voor de slechte staat van de digitale informatiehuishouding van de Nederlandse overheid en het risico op digitale dementie: de eerste twintig jaar van de eenentwintigste eeuw zouden wel eens de slechts gedocumenteerde periode kunnen zijn.7

De onderzoeksvraag is ingegeven vanuit de vraag hoe het rechtszekerheidsbeginsel wordt geborgd wanneer gemeenten gebruik maken van gegevensuitwisseling volgens de uitgangspunten van Common Ground. Dit rechtszekerheidsbeginsel vloeit in zekere zin voort uit artikel 3 van de Archiefwet 1995, die zorgdragers verplicht archieven in ‘goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren’. Het archiveren van bepaalde informatieen de beschikbaarstelling daarvan onder het openbaarheidsregime van de Archiefwet is onderdeel van transparant en openbaar bestuur. De vraag is of en hoe de uitgangspunten van Common Ground borgen dat overheidsinformatiein goede, geordende en toegankelijke staat worden beheerd. Dit onderzoek stelt de reconstructie van processen in dezen centraal. Voor het afleggen van bestuurlijke verantwoording moet het gehele proces kunnen worden nagegaan, vooral wanneer verschillende organisaties en informatiesystemen betrokken zijn bij de uitvoering daarvan. Vandaar dat de onderzoeksvraag is hoe Common Ground borgt dat gekend kan worden dat gebruik wordt gemaakt van eenmalig opgeslagen gegevens in processen.

Om deze vraag te beantwoorden maak ik gebruik van twee deelvragen. Ten eerste moet worden vastgesteld hoe de voorgestelde oplossing van Common Ground er precies uitziet. In het eerste hoofdstuk staat daarom de vraag centraal hoe duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatiewordt vormgegeven binnen Common Ground. Het tweede hoofdstuk gaat vervolgens dieper in op de vraag hoe de te vormen archiefstukken exact vorm krijgen. Uit welke onderdelen bestaat een archiefstuk in het gegevenslandschap van Common Ground en is sprake van een goede, geordende en toegankelijke staat van deze archiefstukken? Het eerste hoofdstuk hee_ een meer verkennend karakter en brengt in kaart hoe het gegevenslandschap binnen Common Ground vormgegeven wordt. Daarnaast wordt in het eerste hoofdstuk uiteengezet op welke onderdelen van Common Ground het onderzoek zich primair

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

richt. Hoofdstuk twee hee_ een meer analytisch karakter en richt zich op de realisatie van duurzaam toegankelijke overheidsinformatiein het gegevenslandschap. In het theoretisch kader onderbouw ik waaruit een bewaarstrategie voor duurzaam toegankelijke digitale informatiemoet bestaan, vanuit het oogpunt van het afleggen bestuurlijke verantwoording. In het laatste deel van deze inleiding wordt de methodiek van dit onderzoek uiteengezet.

Overige begrippen *Common ground; Duurzame toegankelijkheid; Permanent bewaren; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie bij KIA (PDF)

~ https://kia.pleio.nl/file/download/28bd2114-4b65-4a9e-9b81-acb95d3ce76e/1605858818202008 23timmermans_thesis_

** **2206** ***Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies***

Adrian Cunningham

(Publicatie) National Archives of Australia, 1999. ISBN 0 642 34407 8 / versie 1.0 / mei 1999

Metadata

This standard describes the metadata that the National Archives of Australia recommends should be captured in the recordkeeping systems used by Commonwealth government agencies.

Compliance with the Recordkeeping Metadata Standard for Commonwealth Agencies will help agencies to identify, authenticate, describe and manage their electronic records in a systematic and consistent way to meet business, accountability and archival requirements. The standard is designed to be used as a reference tool by agency corporate managers, IT personnel and software vendors involved in the design, selection and implementation of electronic recordkeeping and related information management systems. It defines a basic set of 20 metadata elements (eight of which constitute a core set of mandatory metadata) and 65 sub-elements that may be incorporated within such systems, and explains how they should be applied within the Commonwealth sphere.

Part One of the standard explains the purpose and importance of standardised recordkeeping metadata and details the scope, intended application and features of the standard. Features include: flexibility of application; repeatability of data elements; extensibility to allow for the management of agency-specific recordkeeping requirements; interoperability across systems environments; compatibility with related metadata standards, including the Australian Government Locator Service (AGLS) standard; and interdependency of metadata at the sub-element level

Part Two of the standard provides full details on the 20 elements and 65 sub-elements, defining them in relation to their purpose and rationale.
For each element and sub-element the standard provides an indication of applicability, obligation, conditions of use, assigned values and approved schemes. Where useful, elements and sub-elements are illustrated with examples.

Appended to the standard are tables of element and sub-element inter-relationships and interdependencies, and a Change Request Form for use by agencies and vendors wishing to request changes or additions to the standard.

Best wishes,
Adrian Cunningham
Director, Recordkeeping and Descriptive Standards
National Archives of Australia

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archiefbeheersysteem; Betrouwbaarheid; Context; Controleerbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; DIRKS; Drie lagen model; Dublin Core; Duurzaamheid; Informatiebeheer; Informatiesysteem; Meta informatie; Metagegevens; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Oorkondenleer; Recordkeeping metadata; Structure; Verantwoording; Volledigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Managementsamenvatting

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/executive_summary.html

Op internet

~ http://www.naa.gov.au/recordkeeping/control/rkms/contents.html

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

*** 10553** ***Records in contexts - Conceptual model***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) versie 22-jul-2021 / International Council on Archives, 2021. Consultation Draft v0.2 July 2021 Comments

Records in contexts

Since 2012, with members from fifteen countries, the EGAD has been developing the new standard for the description of records based on archival principles. In the course of its work it has taken into consideration critiques of current practices, established and emerging national conceptual models as well as the models of alied professional communities, and the opportunities presented by new and emerging communication technologies. The objective of the standard is to reconcile, integrate, and build on the four existing standards: General International Standard Archival Description (ISAD(G)); International Standard Archival Authority Records-Corporate Bodies, Persons, and Families (ISAAR(CPF)); International Standard Description of Functions (ISDF); and International Standard Description of Institutions with Archival Holdings (ISDIAH).

Overige begrippen *Conceptual model; General International Standard Archival Description; ICA-RiC; International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families; International Standard for Describing of Functions; International Standard for Institutions with Archival Holdings; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; Logic of archives; Logic of information; Model; Ontology; OWL.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website ICA EGAD (Records in Contexts - Conceptual Model)

~ https://www.ica.org/en/records-in-contexts-conceptual-model

*** 10169** ***Records, Hyperobjects and Authenticity***

Frans Smit

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Authenticity

Reflection on another basic concept in archival theory: authenticity. This essay gives an overview of how this concept is used regarding archives. He argues that to gain a better understanding of the authenticity of records in a digital environment, it is necessary to redefine the nature of records and their context. He uses the concept of hyperobjects, originating from ecological philosopher Timothy Morton, to gain a better understanding of records in a data-immersed society, and as a starting point to rethink the way authenticity of records in such an environment can be asserted.

Overige begrippen *Hyperobject; Record; Strong authenticity; Weak authenticity.*

**** 10272** ***Reference Model for an Open Archival Information System (OAIS); Recommended practice***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) National Aeronautics and Space Administration, Washington, DC, 2012. CCSDS 650.0-M-2 Magenta book, June 2012

OAIS

This document is a technical Recommended Practice for use in developing a broader consensus on what is required for an archive to provide permanent, or indefinite Long Term, preservation of digital information.

This Recommended Practice establishes a common framework of terms and concepts which make up an Open Archival Information System (OAIS). It allows existing and future archives to be more meaningfully compared and contrasted. It provides a basis for further standardization within an archival context and it should promote greater

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

vendor awareness of, and support of, archival requirements.

Overige begrippen *CCSDS 650.0-M-2; Digitale bewaarplaats; ED3; ISO 14721; Open Archival Information System; TRAC.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De tekst op internet

~ https://public.ccsds.org/pubs/650x0m2.pdf

Wikipedia - EN (Open Archival Information System)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Open_Archival_Information_System

* **7648** ***Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; (RODIN 2.0)***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN), Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland (KVAN), Landelijk Overleg van Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI), 2017. Versie 2 (juni2017) / RODIN 2.0

Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer

Het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer, kortweg RODIN, is een handzaam toetsingsinstrument. Het kan gebruikt worden voor het bepalen van, sturen op en verantwoording afleggen over de kwaliteit van de beheeromgeving waarin digitale informatie bij organisaties ontstaat of wordt ontvangen. Het is gebaseerd op de belangrijkste wet- en regelgeving, normen en standaarden op het gebied van duurzaam informatiebeheer. RODIN biedt houvast bij de inrichting, het gebruik en de beoordeling van een bestaande of zich nog ontwikkelende beheeromgeving waarin digitale informatie conform wettelijke eisen gecontroleerd en duurzaam beheerd moet worden zodat de betrouwbaarheid en toegankelijkheid daarvan gegarandeerd is. Toepassing van het referentiekader geeft inzicht in de mate waar in de organisatie op het gebied van digitaal informatiebeheer ‘in control’ is. RODIN kan gebruikt worden als onderdeel van het in de Archiefregeling vereiste kwaliteitssysteem voor de (digitale) archivering en van andere vormen van kwaliteitsmanagement

Overige begrippen *Informatiebeheer; Referentiekader; RODIN; Toetsingskader; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

NORA Online

~ https://www.noraonline.nl/wiki/Referentiekader_Opbouw_Digitaal_Informatiebeheer_(RODIN)

Site KVAN/BRAIN

~ https://www.kvanbrain.nl/sites/default/files/documenten/2018-05/Rodin_02_defhyp_pdf.pdf

* **9867** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 30 oktober 2013, nr. WJZ/525041 (10331), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het niet-dwingend verwijzen naar normen***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2013. Jaargang 2013
Nr. 31195
Gepubliceerd op 11 november 2013 09:01

Norm

Betreft het oplossen van het niet kunnen verplichten van normen en standaarden door middel van een gelijkwaardigheidsbepaling

Artikel 2 a Aan een norm als bedoeld in artikel 1, onderdelen f, j, of m, die is opgenomen in een voorschrift voor archiefbescheiden dat is gesteld in de hoofdstukken 2 of 3, behoeft niet te worden voldaan voor zover voor archiefbescheiden anders dan door toepassing van die norm tenminste dezelfde mate van duurzaamheid of geordende en toegankelijke staat wordt bereikt als is beoogd met het voorschrift waarin die norm is opgenomen.

Overige begrippen *NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1;*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Standaard; Vereiste.

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-31195.html

* **9868** ***Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 december 2012, nr. WJZ/466161(10265), tot wijziging van de Archiefregeling in verband met het stellen van nadere regels omtrent vervanging***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Staatscourant, 2012. Jaargang 2012
Nr. 26238
Gepubliceerd op 17 december 2012 09:00

Vervanging

Aanpassen van artikel 25 en invoegen van artikel 26 a en 26b. De laatste twee hebben betrekking op wat iedereen substitutie noemt. Vervanging van papier door digitale informatie.

Overige begrippen *Analoog; Imaging; Papier; Scanning; Substitutie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefbesluit (artikel 6)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-444.html

Archiefregeling (nieuw hoofdstuk 3a)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Archiefwet 1995 (artikel 7)

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-233.html

Extra hoofdstuk Archiefregeling

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

Tekst op internet

~ https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-26238.html

* **9805** ***ReMANO 2004. Een positiebepaling***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Archiefbeheer in de praktijk, 2004. 5705, juli 2004

ReMANO 2004

ReMANO is niet meer dan een model, net als MoReq, Zij is als instrument een richtlijn voor het inzetten en ontwikkelen van RMA's .

Overige begrippen *Archiefsysteem; Archiveringssysteem; MoReq; Moreq 2010; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1; ReMANO; Standaard.*

* **10125** ***Research in the Archival Multiverse***

Anne Gilliland en Sue McKemmish, Andrew J. Lau,

(Publicatie) Monash University Publishing, Clayton, Victoria, Australia, 2016. ISBN: 978-1-876924-70-6 (PDF)

Archivistiek

Over the past 15 years, the field of archival studies around the world has experienced unprecedented growth within the academy and within the profession, and archival studies graduate education programs today have among the

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

highest enrolments in any information field. During the same period, there has also been unparalleled

Overige begrippen *Archival methodology; Archival philosophy; Archives; Information science; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek via Open Access (PDF)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=628143

* **9987** ***Richtlijn 2013/37/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Publicatieblad van de Europese Unie, Luxembourg, 2013.

Hergebruik

Regeling waarbij documenten die zijn voortgebracht door openbare lichamen van de lidstaten, en die een enorme, diverse en waardevolle hoeveelheid bronnen vormen die de kenniseconomie ten goede kunnen komen.

Overige begrippen *Open; Open data; Openbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Richtlijn op internet

~ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0037

* **10138** ***Richtlijnen voor de selectie van digitaal erfgoed voor langetermijnconservering***

Sarah CC Choy en Nicholas Crofts (ICOM CIDOC)
Robert Fisher, Ngian Lek Choh,Susanne Nickel, Clément Oury, Katarzyna Ślaska

(Rapport) UNESCO/PERSIST Content Task Force, 2016. Maart 2016

Selectie

Erfgoedinstellingen - archieven, bibliotheken en musea - dragen van oudsher de verantwoordelijkheid voor het behoud van intellectuele en culturele bronnen voortgebracht door de maatschappij als geheel. Deze belangrijke missie is nu werelwijd in gevaar door de enorme hoeveelheid informatie die elke dag in digitale vorm gecreëerd en gedeeld wordt.

Door de vervaardiging en distributie van content in extreme mate te vergemakkelijken, heeft digitale technologie een exponentiële groei in de productie van digitale informatie veroorzaakt. Het digitale universum verdubbelt iedere twee jaar in omvang en zal tussen 2013 en 2020 vertienvoudigen1. Het is moeilijk om deze enorme output te conserveren, niet alleen vanwege de omvang, maar ook omdat veel ervan vluchtig is. Digitale informatie heeft niet dezelfde lange levensduur als fysieke objecten, documenten en boeken, die vaak eeuwenlang overleven. Digitale bestandsformaten, opslagmedia en systemen zijn voortdurend in ontwikkeling, waardoor de toekomstige leesbaarheid en integriteit van digitaal erfgoed binnen een veel korter tijdsbestek in gevaar komen dan bij natuurlijk verval van papier en fysieke objecten. Daarbij is het vaak slechts kortstondig beschikbaar voor vastlegging. Het voortbestaan van digitaal erfgoed is veel minder zeker dan van de traditionele tegenhangers ervan in onze collecties. Het identificeren van belangrijk digitaal erfgoed en tijdig ingrijpen zijn essentieel om het behoud ervan voor de lange termijn te waarborgen.

Om erfgoedinstellingen te ondersteunen bij het uitvoeren van deze essentiële taak heeft het UNESCO/PERSIST (Platform to Enhance the Sustainability of the Information Society Transglobally) Project deze Richtlijnen voor de selectie van digitaal erfgoed voor langetermijnconservering opgesteld. PERSIST is voortgekomen uit de Memory of the World Conferentie in Vancouver, Canada (september 2012), die de UBC/UNESCO Vancouver Declaration, The Memory of the World in the Digital Age: Digitization and Preservation, publiceerde, een oproep tot actie om het digitale werelderfgoed te conserveren voordat het te laat is. Als reactie hierop werd PERSIST gelanceerd tijdens een internationaal congres in Den Haag (5 en 6 december 2013), als een samenwerkingsverband van UNESCO, de International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), de International Council on Archives (ICA), en nog een aantal partners. PERSIST is ingedeeld in drie task forces (beleid, technologie en inhoud), die zich

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

elk buigen over verschillende bedreigingen voor het langetermijnbehoud van digitale bronnen. Deze Richtlijnen zijn voorbereid door de Content Task Force voor bespreking door UNESCO en de erfgoedgemeenschap.

Het doel van de Richtlijnen is om een overkoepelend uitgangspunt te bieden voor archieven, bibliotheken en musea en andere erfgoedinstellingen voor het opstellen van hun eigen beleid voor de selectie van digitaal erfgoed voor duurzame langetermijnbewaring. Instellingen kunnen ook bestaand beleid toetsen aan de Richtlijnen en herzien waar nodig. De Richtlijnen zijn bedoeld voor uiteenlopende doelgroepen. Aangezien digitaal erfgoed erg kan variëren per gemeenschap, regio of land, vereist het behoud de betrokkenheid en medewerking van zowel de publieke als de private sector naast die van de producenten van de content. Ook al hebben publieke instellingen de primaire juridische verantwoordelijkheid voor het beheer van erfgoedcollecties, de private sector staat eveneens voor de uitdaging om zijn digitale informatie te conserveren en toegankelijk te houden. Dat kan zijn vanwege reglementaire verplichtingen en hun verantwoordelijkheid tegenover de aandeelhouders, maar bedrijven hebben ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid om de duurzame groei en ontwikkeling van hun gemeenschap, regio en de wereld te ondersteunen door waardevol digitaal erfgoed te bewaren en toegankelijk te maken voor toekomstige generaties. De Richtlijnen onderkennen dat archieven, bibliotheken en musea en andere vergelijkbare instellingen verschillen in hun mandaat, organisatievorm en de benadering van collectiebeleid en -beheer. Met de ontwikkeling van informatietechnologie en de groeiende vraag en verwachtingen van gebruikers met betrekking tot snelle en geïntegreerde toegang tot archief-, bibliotheek- en museumcollecties, staan alle erfgoedinstellingen en informatieleveranciers echter voor vergelijkbare uitdagingen met betrekking tot selectie en behoud van digitaal materiaal. De Richtlijnen richten zich daarom op instellingen, professionals en bestuurders op ieder niveau en overal ter wereld, met het doel bestaande materialen te evalueren voor selectie, belangrijke problemen te belichten en een richtsnoer te bieden bij het opstellen van institutioneel beleid. De Content Task Force onderkent ook de ethische dimensie van het probleem van de selectie van erfgoed voor behoud, maar zal dit aspect in deze fase nog niet in detail onderzoeken.

Overige begrippen *Archiefbeherende instelling; Erfgoed; Preservering; Waarderen.*

* **9742** ***The Scent of the Digital Archive; Dilemmas with Archive Digitisation1***

Charles Jeurgens

(Artikel) BMGN - Low Countries Historical Review, 2013. Volume 128-4 (2013)
ISSN: 0165-0505

Digitaliseren

Archival infrastructure is changing at a rapid pace as a consequence of digitisation. The effort to digitise analogue collections seems to have benefits only for researchers. Still, only a fraction of analogue archive material is currently available in digital form. This article raises some of the problematic aspects about the practice of digitising analogue collections and their consequences for historical research. The dilemmas that confront archivists and historians are not easy to resolve: the digitisation of analogue collections is leading to two costly and co-existing infrastructures, while archival collections that are not digitised risk becoming marginalised.

Overige begrippen *Selecteren; Triage; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.bmgn-lchr.nl/index.php/bmgn/article/view/URN%3ANBN%3ANL%3AUI%3A10-1-110021

Catalogus Universiteit Utrecht

~ http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/288113

* **10053** ***Schetsboek Digitale Onderzoek- omgeving en Dienstverlening***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Referentiekader) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2016. ISBN: 978-90-71251-42-9

Dienstverlening

Het atelier 2015-2016 richt zich op Dienstverlening en de Digitale Onderzoeksomgeving. Hoe kunnen archiefdiensten de digitale onderzoeksomgeving, in relatie tot de fysieke onderzoeksomgeving, verder ontwikkelen? En wel op zodanige wijze, dat deze onderzoeksomgeving aansluit bij de wensen van de digitale klanten en de

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

eigenheid van de collecties? Welke hulpmiddelen zijn nodig? Wat betekent de nieuwe dienstverlening voor professionals en instellingen?

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Onderzoek; Onderzoeksomgeving; Virtuele studiezaal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Tekst op internet

~ http://www.archiefateliers.nl/wp-content/uploads/2016/06/Schetsboek-DOD_2016_PRINT.pdf

* **9906** ***Scholarly Context Not Found: One in Five Articles Suffers from Reference Rot***

Martin Klein en Herbert Van de Sompel, Robert Sanderson, Harihar Shankar, Lyudmila Balakireva, Ke Zhou, Richard Tobin

(Artikel) Public Library of Science, San Francisco, CA, 2014.

Reference rot

The emergence of the web has fundamentally affected most aspects of information communication, including scholarly communication. The immediacy that characterizes publishing information to the web, as well as accessing it, allows for a dramatic increase in the speed of dissemination of scholarly knowledge. But, the transition from a paper-based to a web-based scholarly communication system also poses challenges. In this paper, we focus on reference rot, the combination of link rot and content drift to which references to web resources included in Science, Technology, and Medicine (STM) articles are subject. We investigate the extent to which reference rot impacts the ability to revisit the web context that surrounds STM articles some time after their publication. We do so on the basis of a vast collection of articles from three corpora that span publication years 1997 to 2012. For over one million references to web resources extracted from over 3.5 million articles, we determine whether the HTTP URI is still responsive on the live web and whether web archives contain an archived snapshot representative of the state the referenced resource had at the time it was referenced. We observe that the fraction of articles containing references to web resources is growing steadily over time. We find one out of five STM articles suffering from reference rot, meaning it is impossible to revisit the web context that surrounds them some time after their publication. When only considering STM articles that contain references to web resources, this fraction increases to seven out of ten. We suggest that, in order to safeguard the long-term integrity of the web-based scholarly record, robust solutions to combat the reference rot problem are required. In conclusion, we provide a brief insight into the directions that are explored with this regard in the context of the Hiberlink project.

Overige begrippen *Accessibility; Availability; Beschikbaarheid; Content drift; Digital Object Identifier; DOI; Duurzame toegankelijkheid; Link rot; Toegankelijk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0115253

** **9980** ***A Shaft of darkness: Derrida in the archive***

Verne Harris

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,
Uit: Archival Science: 1: 3-24, 2001.

Deconstructie

This essay is not an account of Jacques Derrida's position on, or delineation of, the archive. That would be to repeat the mistake of those who attempt to define postmodernism or deconstruction or Derridean thinking. Ultimately it is impossible to say what these things are. They are what they are becoming. They open out of the future. We can, at best, mark their movements and engage their energies. So the essay offers a shaft of darkness in all the harsh light of positivist discourse, a shaft aimed at Derrida in the archive. In taking aim I strive to be as open as possible to Derrida aiming at me.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Overige begrippen *Archivistiek; Filosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie ook

~ http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-010-0570-8_6

* 9540 *Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) versie 15-feb-2012 / International Organization for Standardization, Geneve, 2012. ISO 16363:2012 First edition 2012-02-15
(Magentabook september 2011)

Bewaarstrategie

This International Standard defines a recommended practice for assessing the trustworthiness of digital repositories. It is applicable to the entire range of digital repositories. This International Standard can be used as a basis for certification

Overige begrippen *Audit; Bewaarstrategie; CCSDS 650.0-M-2; CCSDS 652.0-M-1; Certification; Digital repository; Digitale bewaarplaats; E-depot; ISO 14721; ISO 16363; ISO 16363:2012; OAIS; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ISO 16363:2012

~ http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=56510

Website CCSDS

~ http://www.ccsds.org/

* 9975 *Standardisierung im deutschen Archivwesen*

Nils Brübach

(Artikel) Scrinium, 2015. Nr. 68

Standaard

Es ist ungewöhnlich, dass in Verbindung mit einer geisteswissenschaftlichen Disziplin über die Entstehung, Einführung, Nutzung und Bewährung von Standards zu berichten ist. Standards sind doch im allgemeinen Verständnis eher ein Kennzeichen und Werkzeug technischer Fächer oder werden im wirtschaftlichen Umfeld verortet. Aber es gibt sie: Die Entstehung archivischer Fachstandards signalisiert einerseits, dass die Archivwissenschaft eben keine ausschließlich historische Fachdisziplin oder Hilfswissenschaft ist, sondern an der Schnittstelle zu den Informationswissenschaften ihren Ort hat. Andererseits sind fachbezogene Normen und Standards auch ein Zeichen für die Professionalisierung einer Fachdisziplin. Normung und Standardisierung im Archivwesen berühren im Kern vier Bereiche: Erschließung, elektronische Archivierung, Schriftgutverwaltung (records management) und Bestandserhaltung.

Ziel des Beitrages ist es, einen Überblick über die Standardisierung in Theorie und Praxis zu geben. Das Hauptaugenmerk liegt dabei im Wesentlichen auf dem Bereich der Erschließung. Diese Gewichtung ist auch deshalb berechtigt, weil die einzelnen zuvor genannten Bereiche eine völlig unterschiedliche Tradition bei der Standardisierung haben: Während etwa der Bereich der Erschließung mehr als einhundert Jahre Tradition in der Anwendung von Standards vorweisen kann, setzte die Entwicklung von Fachstandards in der Bestandserhaltung erst in den achtziger Jahren des zwanzigsten Jahrhunderts, in den Bereichen Records Management und elektronische Archivierung erst in 1990er Jahren bzw. Zu Beginn des 21. Jahrhunderts ein. Weiterhin ist es ein allgemeines Kennzeichen der archivischen Fachstandards, dass sie nicht den Archivaren allein gehören. Insbesondere die fachliche Nähe zum Bibliothekswesen ist hier hervorzuheben. Dies gilt in unterschiedlicher Ausprägung: Die archivischen Erschließungsstandards weisen eine hohe archivische Autonomie auf, geringer ist diese Autonomie bei Bestandserhaltung, und im Bereich der elektronischen Archivierung gelten übergreifende Fachstandards. Zu den Normen im Bereich der Schriftgutverwaltung gibt es schließlich keinerlei Entsprechung im Bibliothekswesen. In

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

allen vier Bereichen sollte schließlich zwischen „standards of declaration" und „working standards" unterschieden werden, um zu einer für den Archivpraktiker sinnvoll anwendbaren Typologisierung zu kommen. Erstere unterliegen einem formalisierten, mehr oder weniger transparenten Prozess der Ausarbeitung, Diskussion in der Fachcommunity, Verkündung und Veröffentlichung, Validierung und Überarbeitung. Die Arbeit an den Standards liegt üblicherweise in den Händen entsprechender Fachgremien, wie z. B. dem Internationalen Archivrat ICA oder der ISO oder auf nationaler Ebene dem DIN e.V. oder einem Fachkomitee beim Berufsverband. Letztere entstehen aus Konventionen der täglichen Arbeit heraus oder in den letzten zwei Jahrzehnten auch aus der Initiative von projektbezogenen oder fachlich ausgerichteten Arbeitsgruppen ohne Anbindung an eine zur Normung befugte Organisation. Daher kann dieser Beitrag keinen Anspruch auf Vollständigkeit erheben - insbesondere im Bereich der elektronischen Archivierung dürfte es besonders beim Versuch einer internationalen Synopse schwer fallen, alles zu erfassen, was als working standard relevant ist. Dies mag paradox erscheinen - sind doch gerade Verbindlichkeit und Allgemeingültigkeit die Kennzeichen von Fachstandards. Die Frage nach der Granularität und der Ausrichtung ist damit aber nicht beantwortet: Die fachliche Hoheit über Normen und Standards und ihre strategische Ausrichtung sind marktrelevante Faktoren - dies wird in der vornehmlich aus der Wahrnehmungsperspektive des öffentlichen Sektors agierenden Archivwelt nur allzu häufig übersehen.

Overige begrippen *Erhaltung; Erschließung; ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; ISO 16175; Schriftgutverwaltung.*

* **9708** ***Statement on the Significance of Primary Records***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) Modern Language Association, New York, 1995.

Primary record

The Modern Language Association of America applauds two developments aimed at ensuring the future accessibility of texts from the past. One is the organized effort to microfilm the texts of nineteenth- and twentieth-century books containing acidic paper that is now, or will become, brittle; the other is the systematic transference of printed and manuscript texts of all periods to electronic form. Everyone who cares about the past should be grateful to the library world for the way it has responded to the challenges of textual preservation. Frequently, however, discussions of these developments imply that, once reproductions exist, many of the artifacts from which they derive need no longer be consulted or saved. In this climate of opinion, the MLA believes that it is crucial for the future of humanistic study to make more widely understood the continuing value of the artifacts themselves for reading and research. The advantages of the new forms in which old texts can now be made available must not be allowed to obscure the fact that the new forms cannot fully substitute for the actual physical objects in which those earlier texts were embodied at particular times in the past.

Overige begrippen *Context; Diplomatiek; Duurzaamheid; Gedrag; Informatieobject; Inhoud; Techniek; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.mla.org/resources/documents/rep_primaryrecords/repview_records/primary_records1

* **10163** ***Technologies of Tradition: Between Symbolic and Material (Micro-) Transmission***

Wolfgang Ernst

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Media archaeology

The first essay is inspired by Michel Foucault's 'L'Archéologie du Savoir'. It explores media archaeology as a crossdisciplinary field of inquiry, that consists of a radically material and mathematical approach to the study of cultural change, memory, and knowledge tradition, and even the very category of time itself.

Overige begrippen *Archeology; Interpretation; Preservation; Transmissie.*

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10158** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part I. Setting the Stage: Enterprise Information Management and Archival Theories***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

An overview of archival theories and their philosophical foundations, including modern digital diplomatics and the concept of the records continuum.

Overige begrippen *Archief; Archival theory; Diplomatics; EIM; Records continuum.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10159** ***The Theoretical Framework for the 'Archive-As-Is'. An Organization Oriented View on Archives.; Part II. An Exploration of the 'Archive-As-Is' Framework***

Geert-Jan van Bussel

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Enterprise Information Management

A new theoretical framework for the archives in organisational context, based on a pragmatic approach. The "archive-asis" is a part of Enterprise Information Management (EIM). In this framework the value of information, and the ensuing criteria for quality of records play a central part. The theoretical framework is positioned between modern diplomatics and the records continuum.

Overige begrippen *Archival theory; Archive; Diploma; EIM; Framework; Quality assurance; Records continuum; Value chain.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bij vbds.nl

~ http://www.vbds.nl/2017/12/13/the-theoretical-framework-of-the-archive-as-is/

* **10166** ***Threats of the data-flood. An accountability perspective in the era of ubiquitous computing***

Charles Jeurgens

(Artikel) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Ubiquitous computing

A reflection on the position of recordkeeping in the digital age, and on accountability and transparency in view of the current data-flood. He argues that the present and mainstream views of appraisal in the recordkeeping community should radically change. We should focus on understanding and managing the assemblages between data and the processing mechanisms (for instance algorithms) in situated practices.

Overige begrippen *Algorithme; Dataflow; Transparancy.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **10264** ***Tijd in de database; Van eeuwig heden tot complex verleden***

R.J. Veldwijk en S.J. Cannan en F.G.W. van Orden

(Publicatie) Array Publications bv, Alphen aan den Rijn, 1998.

Archiveren

Bij het muteren in gegevensbanken worden gegevens overschreven en gaat informatie verloren. Wanneer gegevens echt belangrijk zijn is zoiets niet gewenst. Zodra gegevens belangrijk zijn worden databases historisch en wordt systeemontwikkeling opeens heel complex. Voorbeelden van dergelijke systemen zijn basisregistraties van overheden en bedrijven, pensioen- en salarissystemen en planningsystemen, maar in beginsel speelt de problematiek bij elk serieus registratief informatiesysteem.

Dit boek beschrijft hoe je een gegevensbank moet ontwerpen die in staat om het verloop van gegevens door de tijd heen vast te leggen zonder informatie kwijt te raken. Omdat (relationele) databases hiervoor geen voorzieningen hebben is het ontwerpen en implementeren van een gegevensbank met veel temporele gegevens altijd een probleem. Wie beseft dat er geen echt goede oplossingen zijn maar wel héél slechte maakt betere ontwerpen. Naast deze praktische overwegingen (know how) bevat het boek ook veel theorie (know why) zodat je weet waarmee je bezig bent als je een gegevensbank met tijdaspecten ontwerpt.

Het boek is gebaseerd op een artikelserie van René Veldwijk in het toenmalige vakblad Database Magazine, aangevuld met op implementatie gerichte artikelen van diens Ockham-collega Frido van Orden. Toegevoegd zijn twee artikelen over tijdaspecten van de hand van de onvolprezen Steve Cannan.

Het boek werd uitgegeven in 1998 en de 600 gedrukte exemplaren à hfl. 50,- waren vrijwel direct uitverkocht. Helaas richtte uitgever Array Publications zich alleen op vakbladen en congressen en is er geen herdruk tot stand gekomen. Nu, 20 jaar later, is het boek naar onze bescheiden mening nog steeds actueel en een levend bewijs dat niet alles in de ICT zich razendsnel ontwikkelt.

We hopen dat downloads en verspreiden van ‘Tijd in de Database’ niet alleen kostbare ontwerpfouten voorkomt, maar ook kan helpen om iets terug te winnen van de kennis op het gebied van database ontwerp die bij mensen onder de 40 nauwelijks meer wordt aangetroffen.

Over het (nog steeds actuele) historieprobleem in database ontwerp

Overige begrippen *Big data; Database; Dataset; Duurzame toegankelijkheid; Factor tijd; Functioneel ontwerp; Open data; Tijdsdimensie; Versiebeheer; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek is hier te downloaden

~ https://www.ockham.nl/tijd-in-de-database/

Op mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/tijd-de-database-van-eeuwig-heden-tot-complex-verleden

** **9428** ***Traité de documentation. Le livre sur le livre. Théorie et pratique***

Paul Otlet

(Publicatie) Editiones Mundaneum, Brussel, 1934.

Documentatie

Cet ouvrage est consacré à un exposé général des notions relatives au Livre et au Document, à l’emploi raisonné des éléments qui constituent la Documentation.
Notre temps, parmi tous les autres, se caractérise par ces tendances générales : organisation et rationalisation des méthodes et procédés, machinisme, coopération, internationalisation, développement considérable des sciences et des techniques, préoccupation d’en appliquer les données au progrès des sociétés, extension de l’instruction à tous les degrés, aspiration et volonté latente de donner à toute la civilisation de plus larges assises intellectuelles, de l’orienter par des plans.
C’est dans un tel milieu qu’ont de nos jours à évoluer les Livres et les Documents. Expressions écrites des idées,

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

instrument de leur fixation, de leur conservation, de leur circulation, ils sont les intermédiaires obligés de tous les rapports entre les Hommes. Leur masse énorme, accumulée dans Ie passé. s'accroît chaque jour, chaque heure, d'unités nouvelles en nombre déconcertant, parfois affolant. D'eux comme de la Langue, on peut dire qu'ils peuvent être la pire et la meilleure des choses. D'eux comme de l'eau tombée du ciel, on peut dire qu'ils peuvent provoquer l'inondation et le déluge ou s'épandre en irrigation bienfaisante.
Une rationalisation du Livre et du Document s'impose, partant d'une unité initiale, s'étendant à des groupes d'unités de plus en plus étendus, embrassant finalement toutes les unités, existantes ou à réaliser, en une organisation envisageant, à la base, l'entité documentaire individuelle que forme pour chaque personne la somme de ses livres et de ses papiers; l'entité documentaire collective des institutions, des administrations et des firmes; l'entité des organes spécialement consacrés au Livre et au Document, à l'ensemble ou à quelqu'une de ses fonctions . Bureau, Institut, Rédaction des Publications, Bibliothèques, Offices de Documentation.
Le present ouvrage en donne une esquisse générale et en présente une méthode coordonnée.
Les exposés ne manquent pas qui ont dit comment faire, de simples notes, le.. feuilles d'un manuscrit; d'un amas de livres, une bibliothèque bien ordonnée: d'un amas de pièces de correspondance, de comptabilité. des archives en bon ordre; d'un ensemble divers de textes, une codification coordonnée. Mais ces publications en grand nombre, excellentes quant à leur but, n'ont envisagé chacune qu'un aspect des choses du livre, et par suite ont donné l'impression qu'il y avait comme autant de domaines spécifiques, distincts et séparés par des cloisons étanches, qu'il y avait, en abordant chacun d'eux, à s'initier à des notions toutcs nouvelle, à se familiariser avec des pratiques sans connexion avec celles déjà acquises.
Le présent Traité vise avant tout à dégager des faits, des principes des règles générales et à montrer comment la coordination et l'unité peuvent être obtenues. Cette coordination, cette unité, l'institut International de Bibliographie, (‘Office International joint à lui, les Instituts qui coopèrent au Palais Mondial,le Mundaneum, s'efforcent depuis leur fondation en 1893, en 1895 et en 1920. de les étudier, de les définir, d'en faire une réalité vivante et tangible. Les Congrès internationaux de ces organismes, et d'autres, ont arrêté déjà un ensemble important de données régulatrices.
C'est d'elles que, dans cet ouvrage, on s'est inspiré directement et c'est à les développer qu'il s'applique sous une forme libre et n'engageant aucune institution. L'objectif est de préparer ainsi de nouvelles ententes, de nouvelles standardisations, de nouvelles oeuvres à établir et à sanctionner en commun.
Pour des buts particuliers, d'autre part, on s'est efforcé de présenter distinctement les notions générales que l'analyse et la synthèse permettent actuellement de dégager. On les a aussi montré à l'oeuvre dans des cas spéciaux. S'attachant à faire voir quels moyens la théorie et la pratique offrent maintenant aux organismes documentaires de tout ordre pour réaliser leurs opérations. Comme il ne saurait s'agir d'une standardisation et d'une mécanisation totales du travail, il est laissé à chaque organisateur de son propre travail, ou de celui d'autrui, de fixer finalement lui-même ses propres principes, directives et règles.
C'est à chacun à composer, pour son propre usage, ou celui de ses services, un ‘Manuel de Documentation’ retenant, adoptant et appliquant celles des données organisatrices générales dont il a pu faire choix clans Ie présent exposé; car celui-ci, s'il contient de nombreuses formuies, n'a cependant en réalité rien d'un Formulaire.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Bibliotheek; Kennismanagement; Televisie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Gescande versie

~ https://archive.ugent.be/handle/1854/5612

Indeling van dit werk

~ http://www.tard-bourrichon.fr/documents/Otlet/Otlet.htm

Mundaneum (herdruk)

~ https://www.mundaneumshop.org/product-page/le-livre-sur-le-livre-trait%C3%A9-de-documentation

Paul Otlet visioning the web

~ http://www.youtube.com/watch?v=hSyfZkVgasI&feature=related

Referenties over Paul Otlet

~ http://www.knowledge-mapping.net/index.php?option=com_content&task=view&id=52

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **8155** ***Trustworthy Repositories Audit & Certification: Criteria and Checklist***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) CRL, The Center for Research Libraries, OCLC Online Computer Library Center, Inc., Chicago, Illinois, Dublin, Ohio, 2007. Version 1.0
February 2007

TRAC

This document is meant for those who work in or are responsible for digital repositories seeking objective measurement of the trustworthiness of their repository. Some institutions may also choose to use this checklist during a design or redesign process for their digital repository. Some repositories may seek to be certified against its requirements.

The requirements touch on every level of a repository's functions, so the document will be relevant to staff with many different roles within a repository and the organization of which it is part. The organization's senior management and policy makers will need to be aware of at least the requirements of section A of the audit and certification criteria. Systems and network staff, who may be responsible for many parts of infrastructure other than those specific to the repository, will have an interest in section C, which is also of relevance to those responsible for matters such as building security and fire protection.

Whether producers of material or consumers of it, those who deal with external users will find information relevant to their work in sections A and B.

The document is expected to be of interest to a wider community, however.

Organizations planning repositories, and repositories that do not expect to seek certification but are, for example, themselves part of a chain of preservation, or are unsure of its relevance to them, are still likely to find much that is of interest here. The analysis of a repository's functions, the itemized requirements, and the explanations of how they can be tested can all help a repository plan and review its working practices. This may reassure the repository that it is operating in accordance with recognized best practice, it may help staff and users understand the repository's actions, and it can help an organization focus limited resources where they will best ensure that digital resources will survive.

Both producers of digital material that will be preserved for long periods and users of this material will find much useful information here to help them understand what to expect from the repositories they deal with. It may help some producers streamline their interactions with the repositories that take long term responsibility for their materials.

Even in the absence of any formal certification process, this document will help organizations considering outsourcing some or all aspects of digital preservation by showing how they can ensure that the organizations they contract with are carrying out the task of digital preservation in a way that deserves trust.

Overige begrippen *Audit; Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Certificeren; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Trustworthy Repositories Audit & Certification.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site rlc

~ http://www.crl.edu/content.asp?l1=13&l2=58&l3=162&l4=91

Tekst op internet

~ http://www.crl.edu/PDF/trac.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **9734** ***Tussen heiligdom en rommelzolder; Wat hun stadsarchief door de eeuwen voor de Leeuwarders heeft betekend***

René Kunst

(Publicatie) Leeuwarder Historische Verening Aed Levwerd / Historisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden, 2013. In: Leeuwarder Historische Reeks XI, verslag van het symposium 'De magie van oude stukken. Over het belang van archiefzorg en historisch onderzoek voor de locale gemeenschap' in juni 2012 naar aanleiding van het verschijnen van de inventaris van het Oude Archief van Leeuwarden van de hand van de oud gemeenteachivaris René Kunst.

Stadsarchief

Over de rol van het stadsarchief in de veranderende samenleving.

Overige begrippen *Archief; Archiefbeherende instelling; Archiefdienst; Gemeentearchief; Loketkast; Stedelijk archief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Zie voor de loketkast

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/loketkast-leeuwarden

* **10033** ***UNESCO/PERSIST Guidelines for the Selection of Digital Heritage for Long-Term Preservation.***

S. C. C. Choy en Crofts N., Fisher R., Choh N. Lek, Nickel S., Oury C., & Ślaska K.

(Rapport) UNESCO, Parijs, 2016.

Waarderen

Heritage institutions - libraries, archives, and museums - traditionally bear the responsibility of preserving the intellectual and cultural resources produced by all of society. This important mission is now in jeopardy around the world due to the sheer volume of information which is created and shared every day in digital form. Digital technology, in dramatically easing the creation and distribution of content, has generated exponential growth in the production of digital information. The digital universe is doubling in size every two years and will grow tenfold between 2013 and 2020.1 Preserving this vast output is difficult, not just for its extent, but because much of it is ephemeral. Digital information does not have the same longevity as physical objects, documents, and books, which often will survive for centuries. Digital file formats, storage media, and systems are ever evolving, jeopardizing the future readability and integrity of digital heritage over much shorter timeframes than does the deterioration of paper and physical objects, and its availability for capture is fleeting. The survival of digital heritage is much less assured than its traditional counterparts in our collections. Identification of significant digital heritage and early intervention are essential to ensuring its long-term preservation.

The aim of the Guidelines is to provide an overarching starting point for libraries, archives, museums and other heritage institutions when drafting their own policies on the selection of digital heritage for long-term sustainable digital preservation. Existing institutional policies may be assessed against the Guidelines and revised if required. The Guidelines address a diverse audience. As digital heritage may differ widely between communities, regions and countries, its preservation requires engagement and cooperation of both the public and the private sectors, as well as content creators. While public institutions may have the primary legal responsibility for managing heritage collections, the private sector must also face the challenge of preserving and ensuring access to its digital information. It may be for regulatory requirements and responsibilities to shareholders, but there is also a corporate social responsibility to support the sustainable growth and development of their communities, regions, and the world by retaining valuable digital heritage and making it accessible for future generations. The Guidelines acknowledge that libraries, archives, museums and other related organizations are different in mandates, operation and methods used in collecting and managing their holdings. However, with the development of information technology and the growing user demand and expectation of fast and integrated access across library, archives and museum collections, all heritage institutions and information providers face similar challenges in the selection and preservation of digital materials. The Guidelines thus target institutions, professionals and administrators on every level and in every region of the world in order to review existing material for selection, highlight important issues, and offer guidance when drafting institutional policies. The Content Task Force also acknowledges that there is an ethical dimension to the issue of selecting heritage for preservation but will not explore this in detail at this stage.

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Cultuur; Ethics; Ethiek; Identiteit; Selectie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op de site van de Unesco

~ http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002442/244280e.pdf

* **9928** ***United States of Secrets: Privacy Lost***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 25-feb-2015 / VPRO 2DOC, 2015. Wo 25 feb 2015 23:01 · 50 min

Panopticon

Silicon Valley werkte nauw samen met de NSA en voorzag hen van informatie over miljoenen onwetende burgers. De Amerikaanse overheid haalde met hulp van de bedrijven uit de 'Valley' en met steun van de telefoonbedrijven allerlei persoonlijke informatie van het net. Edward Snowden zwengelde een debat over privacy en overheidssurveillance aan met een bijzondere actie.Minder

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung; Surveillance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part Two

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-two%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

* **9927** ***United States of Secrets: The Program***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Documentaire) Uitzending 24-feb-2015 / VPRO 2DOC. Di 24 feb 2015 23:01 · 111 min

Panopticon

Edward Snowden zwengelde het debat aan over de miljoenen dossiers die de NSA wereldwijd verzamelde van gewone burgers. Een reconstructie hoe in de nasleep van 9/11 de NSA in Amerika een extreem en allesomvattend observatiesysteem heeft opgezet, aan de hand van interviews met medewerkers van de NSA, de overheid en klokkenluiders

Overige begrippen *Beveiligen; Encryptie; Inlichtingendienst; Klokkenluider; Privacy; Slepnetzfahndung.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Frontline

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/

Part One

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/united-states-of-secrets/ - united-states-of-secrets-%28part-one%29

The interviews

~ http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/oral-history/united-states-of-secrets/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

** **10338** ***Universalism as utopia : a historical study of the schemes and schemas of Paul Otlet (1868-1944)***

Wouter van Acker

(Proefschrift) Ghent University. Faculty of Engineering and Architecture, Gent, 2011. ISBN 978-90-8578-459-3
NUR 681, 694
Wettelijk depot: D/2011/10.500/63

Universalism

This doctoral dissertation is an intellectual biography which discusses the projects and utopian visions of Paul Otlet (1868-1944). Paul Otlet formulated the concept of 'documentation', a field incorporating both study and practice that evolved out of bibliography before developing into information science. He was also a sociologist, an internationalist and indefatigable promoter of his conception of 'universalism' or 'mondialism', and of the Mundaneum and the Cité Mondiale. The major source that is used to throw new light on Otlet as a utopian thinker is an impressive collection of thousands of unpublished schemas. By means of an historical analysis of his schemas and writings, this thesis aims to identify the fundamental universalistic character of his utopian vision of knowledge organization and international organization. Universalism was a phenomenon incorporating complex personal ideals and social objectives, assuming different meanings in the fields of science, culture and politics, and reflecting the historical circumstances and undertakings of the time. By exploring how Paul Otlet and others dealt with the issue, this dissertation aims to contribute to the history of the idea of 'universalism'.

Overige begrippen *Bibliotheek; Biografie; Documenteren; Infographics; Kennis; Kennistheorie; UDC; Universal Accessibility; Universele decimale classificatie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/18957114/Universalism_as_Utopia_a_Historical_Study_of_the_Schemes_and_Schemas_of_1868_1944_

Google Scholar

~ https://scholar.google.be/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LwfNLSEAAAAJ&citation_for_view=LwfNLu-x6o8ySG0sC

Universiteitsbibliotheek van Gent (download)

~ https://biblio.ugent.be/publication/1942681

Url voor citeren

~ http://hdl.handle.net/1854/LU-1942681

Wikipedia (universalism)

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Universalism

* **10341** ***Verantwoording afleggen met e-mail; Archiveren in het informatietijdperk***

Albert Meijer

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 1998. maart 1998

Verantwoording

Bij overheidsorganisatieswordt in toeneme de mate gebmik gemaaktvan e-mail. Men gebruikte-mail niet alleenvoor persoonlijke briefjes, maar steeds meer voor zakelijke communicatie. Implementatie van e-mail binnen een organisatie leidt daardoor tot een aantal belangrijkevragen met betrekkingtot het archiverenvan deze berichten. Welke e-mail-berichten moeten worden bewaard? En hoe kunt u deze berichten het beste bewaren?In dit artikelwordt, vanuit een verantwoordingsoptiek,een aanzet gegeven tot een antwoord op deze vragen.

Overige begrippen *Accountability; Bericht; Document; E-mail; Verantwoordingsfunctie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

*** 7049** ***Voor en na de papierversnipperaar***

Philomeen Lelieveldt

(Artikel) Archievenblad, 2004. Jaargang 108, nummer 7, september 2004

Vernietiging

"Februari 1992. Ik herinner het me nog als de dag van gisteren. Het was een heldere koude winter- dag. Ik zie mezelf nog staan, met tranen in mijn ogen op het station Zoetermeer Centrum West, op weg naar huis. Ik was die dag iets dierbaars kwijt geraakt: 'mijn muziekarchief. Nagenoeg het hele beleidsarchief Kunsten 1918 tot 1940 bleek verdwenen in de papierversnipperaar, na de archiefselectie bij de Centrale Archief Selectiedienst (CAS) in Winschoten. Weg archief, weg onderzoeksplan."

"Twee jaar later, op die koude februaridag - het archief was weer terug bij het ministerie van O&W - bleek dat de dozen in categorie 48 met 'de stukken betreffende de jaarlijkse subsidiëring van symfonie- orkesten' niet meer te vinden waren. De archiefmedewerker ging op zoek naar de correspondentie over de vernietiging en al lezende ontdekten wij dat er sprake moest zijn geweest van een ernstige communicatiestoornis tussen de ene en de andere archiefdienst. De vage omschrijving van de vernietigingslijst was daar debet aan. Maar ook het feit dat er feitelijk niemand toezicht leek te hebben gehouden of 'die interessante bescheiden' ook daadwerkelijk bewaard zouden blijven."

Overige begrippen *Bedrijfsvoering; Beschikbaarheid; BSD; Selecteren; Waarderen.*

*** 9751** ***Vragenlijst informatiesystemen***

Rienk Jonker en Klaas Tjassens

(Memo (intern)) versie 17-mei-1993 / Gemeente Groningen, 1993.

MLG

Vragenlijst voor de MLG-enquete in de gemeente Groningen. Versie voor het archiefcoördinatieoverleg (later vakoverleg DIV).

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Machine Leesbare Gegevens(bestanden); Voortbestaan.*

*** 9696** ***Was bleibt? Nachhaltigkeit der Kultur in der digitalen Welt***

Paul Klimpel en Jürgen Keiper

(Publicatie) Internet & Gesellschaft Co:llaboratory e.V., Berlijn, 2013. epub: ISBN 978-3-944362-13-7 gedrukt: SBN 978-3-944362-03-8

Digitaal erfgoed

Was bleibt von den Zeugnissen des kulturellen Schaffens und der Wissenschaft, die auf digitalen Trägern festgehalten werden, in fünf, in zwanzig oder in einhundert Jahren? Experten beleuchten aus unterschiedlicher Perspektive verschiedene Aspekte von Nachhaltigkeit und digitaler Langzeitarchivierung. Ungeachtet aller Unterschiede einigt sie die Überzeugung, dass jetzt gehandelt werden muss, um die Grundlagen für eine nachhaltige Sicherung des kulturellen Erbes in der digitalen Welt zu schaffen.

Overige begrippen *Cultureel erfgoed; Digitale duurzaamheid; Nalatenschap; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boek in PDF-formaat

~ http://files.dnb.de/nestor/weitere/collab_was_bleibt.pdf

iRights media

~ http://irights-media.de/publikationen/was-bleibt-nachhaltigkeit-der-kultur-in-der-digitalen-welt/

Online lezen (ISUU.COM)

~ http://issuu.com/irights_info/docs/was-bleibt_nachhaltigkeit-der-kultu

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

**** 10465** ***Weaving the Web: The Original Design and Ultimate Destiny of the World Wide Web***

Tim Berners-Lee

(Publicatie) HarperBusiness, 1999. SBN: 006251587X

Semantisch web

Named one of the greatest minds of the 20th century by Time, Tim Berners-Lee is responsible for one of that century's most important advancements: the world wide web. Now, this low-profile genius-who never personally profitted from his invention -offers a compelling protrait of his invention. He reveals the Web's origins and the creation of the now ubiquitous http and www acronyms and shares his views on such critical issues as censorship, privacy, the increasing power of softeware companies , and the need to find the ideal balance between commercial and social forces. He offers insights into the true nature of the Web, showing readers how to use it to its fullest advantage. And he presents his own plan for the Web's future, calling for the active support and participation of programmers, computer manufacturers, and social organizations to manage and maintain this valuable resource so that it can remain a powerful force for social change and an outlet for individual creativity.

Overige begrippen *Integratie; Privacy; RDF; Resource Description Framework; Semantic web; Taal; Triple.*

**** 9992** ***What is code?***

Paul J. Ford

(Webpagina) Business week 11-jun-2015 / Bloomburg, 2015. Geraadpleegd 10/10/2015

Code

A computer is a clock with benefits. They all work the same, doing second-grade math, one step at a time: Tick, take a number and put it in box one. Tick, take another number, put it in box two. Tick, operate (an operation might be addition or subtraction) on those two numbers and put the resulting number in box one. Tick, check if the result is zero, and if it is, go to some other box and follow a new set of instructions.

Overige begrippen *Algorithme; Bestand; Compound document; Computer; Computertaal; Informatieobject; Metataal; Programmatuur; Samengesteld document; Software.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Samengstelde document op de site van Bloomberg

~ http://www.bloomberg.com/graphics/2015-paul-ford-what-is-code/

*** 10687** ***Why a world gone digital needs archival theory more than ever before?***

Luciana Duranti

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) Archeion, 2022. Lezing Universiteit van Warschau op 12 oktober 2022
ARCHEION 2022, T. CXXIII,
ISSN 0066-6041
e-ISSN 2658-1264

Archival theory

The paper is a transcript of a lecture delivered on 12 October 2022 at the University of Warsaw by Professor Luciana Durant, researcher and lecturer in archival science and diplomatcs at the School of Informaton of the University of Britsh Columbia in Vancouver, B.C. Canada. The lecture was part of a series of open lectures organised by the natonal archives, enttled ‘Konarski Lectures’, focusing on contemporary archival science. The author is a specialist in the fields of archival science, diplomatcs and electronic records, and Principal Investgator and director of the InterPARES Project (www.interpares.org and www.interparestrustai.org).
The lecture addressed the most important challenges facing archival science in the age of digital transformaton. In answering the central queston regarding the need to develop archival theory in a digital world, the author highlighted the essental research areas that require new theoretcal developments. These include ensuring reliability, accuracy and authentcity, that is, trustworthiness, of electronic records, in partcular assessing the suitability of electronic

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

signature technology and blockchain architecture for these purposes, and the applicaton of AI to generatng, managing and sharing electronic records. The la□er is a key problem area of the internatonal interdisciplinary archival research project InterPARES Trust AI, which aims to design, develop and use art□cial intelligence to ensure the availability and use of trustworthy electronic records of public enttes. The problem of ensuring the authentcity (i.e. the identty and integrity) and the accessibility of digital records stored in the cloud, partcularly in the commercial cloud, was also addressed.

Overige begrippen *Archivistiek; Artificial intelligence; Blockchain; Digitaal paradigma; Diplomatics, Diplomatiek; Preservation; Trustworthiness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/98965940/Why_a_world_gone_digital_needs_archival_theory_more_than_ever_before

Interpares

~ www.interpares.org

Interpares AI

~ www.interparestrustai.org

* **9698** ***Wikipedia Lemma: Big data***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Artikel) Geraadpleegd 2-okt-2013 / Wikipedia EN, 2013.

Big data

Big data is the term for a collection of data sets so large and complex that it becomes difficult to process using on-hand database management tools or traditional data processing applications. The challenges include capture, curation, storage, search, sharing, transfer, analysis, and visualization. The trend to larger data sets is due to the additional information derivable from analysis of a single large set of related data, as compared to separate smaller sets with the same total amount of data, allowing correlations to be found to "spot business trends, determine quality of research, prevent diseases, link legal citations , combat crime, and determine real-time roadway traffic conditions.'

Overige begrippen *Datamining; Panopticon; Privacy; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Wikipedia (Big data)

~ en.wikipedia.org/wiki/Big_data

* **10167** ***'The Wink that's Worth a Thousand Words': A Contemplation on the Nature of Metadata and Metadata Practices in the Archival World***

Anne Gilliland

(Essay) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017. In: Frans Smit, Arnoud Glaudemans and Rienk Jonker, Archives in liquid times, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2017.

Metadata

This essay is about metadata. It puts the concept of metadata in historical perspective. In the past decades the concept has had a profound influence on archival theory. The essay raises fundamental questions about the relationship between records and metadata, about metadata practices and standards and about their ethical implications.

Overige begrippen *Archival bond; Context; Ethics.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

* **8337** ***Workbook on Digital Private Papers***

Susan Thomas en Renhart Gittens, Janette Martin, Fran Baker

(Publicatie) Paradigm project, 2007.

Persoonlijk archief

Background
The Paradigm Workbook is an evolving resource based on an exemplar project at the academic research libraries of the Universities of Oxford and Manchester. Between January 2005 and February 2007, the Paradigm project explored the issues involved in the long term preservation of personal digital archives using today's politicians and their personal archives as a testbed.

Why personal archives?
Despite the exponential growth in digital content being created by individuals, there is a marked lack of research and development dedicated to the preservation of this kind of content. To date, digital preservation projects have tended to be sponsored by corporate bodies or state archives, where legal, financial and organisational drivers have provided an impetus to develop policies, procedures and systems designed to preserve digital objects deemed to be of value to the organisation. These developments are welcome, but working with individuals to preserve their personal digital archives presents different challenges which require different solutions.

Project methodology
The project team investigated various tools, models, software, standards, metadata, strategies, policies and procedures associated with preserving digital objects. During the course of the project these have been mapped to traditional archival workflows and the particular circumstances of institutions scollecting personal digital archives.

Audience
It is hoped that the Workbook will be helpful to all that are interested in the preservation of digital objects with long-term value. Its principal audience is organisations, of any flavour, which care for the personal archives of politicians, scientists, writers, journalists, academics or of other individuals. Personal archives illuminate the history inscribed in official records; developing the capacity to collect, preserve and provide long-term access to such materials is critical if institutions, such as academic research libraries, are to continue fulfilling their roles as humanity's remembrancers.

[bevat ook een termenlijst]

Overige begrippen *Acquisitie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; METS; OAIS; Verwerving.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Paradigm project, Workbook on Digital Private Papers, 2005-7

~ http://www.paradigm.ac.uk/workbook

Paradigm project, Workbook on Digital Private Papers, 2005-7 - Guidelines for creators of personal archives

~ http://www.paradigm.ac.uk/workbook/appendices/guidelines-tips.html

Paradigm project, Workbook on Digital Private Papers, 2005-7- Glossary

~ http://www.paradigm.ac.uk/workbook/glossary/index.html

* **5074** ***XML en digitale bewaring***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Publicatie van Testbed Digitale Bewaring, Den Haag, 2002. September 2002

XML

Digitale archiefstukken zijn kwetsbaar. Al jarenlang wordt er gediscussieerd over de beste methoden om digitale archiefstukken voor de lange termijn te bewaren. Deze discussie zal ongetwijfeld nog jaren voortduren. Er zijn verschillende theoretische oplossingen voorgesteld en er wordt momenteel wereldwijd onderzoek verricht naar manieren waarop digitale archiefstukken authentiek kunnen worden bewaard zonder dat de toegankelijkheid en de bruikbaarheid op de lange termijn in gevaar komen. In deze paper ligt de nadruk op XML, als bewaarstrategie. We plaatsen XML in de context van de huidige opvattingen en gewoonten met betrekking tot digitale bewaring, stellen

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

vast welke thema's hierbij een rol spelen, en geven een overzicht van de huidige stand van de kennis over en het onderzoek naar XML.

Overige begrippen *Bewaring; Digitale duurzaamheid; Geordende staat; Markup language; Standaard; Toegankelijke staat.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale duurzaamheid

~ http://www.digitaleduurzaamheid.nl

XML Applications and Initiatives

~ http://xml.coverpages.org/xmlApplications.html

* **10300** ***Die Zukunft der Vergangenheit in der Gegenwart; Archive als Leuchtfeuer im Informationszeitalter***

Elisabeth Schöggl-Ernst en Thomas Stockinger, Jakob Wührer

(Publicatie) Böhlau Verlag, Wien, 2019. Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, Band 71

Archief

2016 hat das Institut für Österreichische Geschichtsforschung erstmals die Archivwissenschaft als Ausgangspunkt seiner internationalen Jahrestagung bestimmt. Der Tagungsband versammelt achtzehn Beiträge zu vier Themenbereichen: "Kategorisierung - Neue Quellenkunde im Archiv", "Überlieferungsbildung und Bewertung", "Informationsaufbereitung und Vermittlung" sowie "das Archiv in seiner Umwelt".

Die Beitragenden skizzieren vielfältige Möglichkeiten der Archive, um im Informationszeitalter bestehen zu können. Wenn auch zahlreiche Herausforderungen zu meistern sind, kann optimistisch in die Zukunft geblickt werden: Archive als Bastionen zur Wahrung verlässlicher Informationen in Zeiten der Verhandelbarkeit von Faktizität.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Oorkondenleer; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Open access uitgave

~ https://www.vandenhoeck-ruprecht-verlage.com/themen-entdecken/geschichte/geschichte-der-fruehen-neuzeit/49117/die-der-vergangenheit-in-der-gegenwart?c=1541

4.1 Voortbestaan

** **2396** ***Avoiding Technological Quicksand; Finding a Viable Technical Foundation for Digital Preservation***

Jeff Rothenberg

(Rapport) Council on Library and Information Resources / European Commission on Preservation and Access, Washington / Amsterdam, 1999. ISBN 90-6984-257-2

Emulatie

The report follows up Dr. Rothenberg's 1995 article in Scientific American, "Ensuring the Longevity of Digital Documents" by elaborating the author's proposal for emulating obsolete software/hardware systems on future, unknown systems, as a means of preserving digital information far into the future. The report, and the research agenda it proposes, will be of interest to managers of digital information resources in libraries and archives, computer scientists, and to all those concerned about the preservation of intellectual resources and records in all formats, including government records, medical records, corporate data, and environmental and scientific data.

In the author's view, the emulation approach is not just a promising candidate for a solution to the problem of digital preservation, but the only approach offering a true solution to the problem. In the report, he explores the problem of long-term digital preservation, spells out the criteria for an ideal solution, and analyzes the shortcomings of other

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

solutions (printing and preserving hard copy, translating digital documents so that they migrate into new systems, reading them on obsolete systems preserved in museums, or relying on standards to keep them readable). Then he describes how to encapsulate a document so that is can be decoded by an emulator, the sequence of events required to preserve the document and to read it on future systems, and the techniques that need to be developed in order to make emulation work.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Bewaarstrategie; Conversie; Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot; Goede staat; Longevity; Preserveren; Toegankelijke staat; Vervanging; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Een versie van dit rapport (HTML)

~ http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/contents.html

Een versie van dit rapport (PDF)

~ http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/pub77.pdf

* **9683** ***Bit Preservation: A Solved Problem?***

David S. H. Rosenthal

(Artikel) The International Journal of Digital Curation, 2010. Issue 1, Volume 5 |- 2010

Behoud

For years, discussions of digital preservation have routinely featured comments such as "bit preservation is a solved problem; the real issues are .. .. ". Indeed, current digital storage technologies are not just astoundingly cheap and capacious, they are astonishingly reliable. Unfortunately, these attributes drive a kind of "Parkinson's Law" of storage, in which demands continually push beyond the capabilities of systems implementable at an affordable price. This paper is in four parts:

Claims, reviewing a typical claim of storage system reliability, showing that it provides no useful information for bit preservation purposes.

Theory, proposing "bit half-life" as an initial, if inadequate, measure of bit preservation performance, expressing bit preservation requirements in terms of it, and showing that the requirements being placed on bit preservation systems are so onerous that the experiments required to prove that a solution exists are not feasible.

Practice, reviewing recent research into how well actual storage systems preserve bits, showing that they fail to meet the requirements by many orders of magnitude.

Policy, suggesting ways of dealing with this unfortunate situation.

Overige begrippen *Audit data; Back up; Checksum; Mean Time To Data Loss; MTTDL; Niveauvergissing; Preservation; Storage.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/download/151/224

* **5417** ***DAVID; Standaarden voor digitale archivering***

Filip Boudrez

(Publicatie) DAVID, Antwerpen/Leuven, 2003. Versie 4.2 24/04/2003

Standaard

Dit werkdocument biedt een overzicht van de standaarden die bij digitale archivering gebruikt kunnen worden. Achtereenvolgens komen de standaarden voor codetabellen, bestandsformaten en dragers aan bod. Van elke standaard worden kort de voornaamste eigenschappen beschreven. Waar mogelijk wordt meer informatie gegeven over het gebruik van de standaard voor archivistische doeleinden. De opsomming van de standaarden is hiërarchisch ingedeeld. De officiële standaarden komen altijd eerst aan bod, gevolgd door de defacto standaarden. Officiële

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

standaarden zijn vastgelegd door officiële standaardiseringsorganisaties en danken hun officiële status aan de participatie van een (inter-)gouvernementele organisatie.

Overige begrippen *Formaat; Normen; Opslag.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DaVID op internet

~ http://www.dma.be/david/index2.htm

De tekst op internet

~ http://www.dma.be/david/teksten/DAVIDbijdragen/Standaarden.pdf

* **6718** ***Digitaal Erfgoed Nederland; Naar een duurzame infrastructuur***

Janneke van Kersen

(Artikel) Museumpeil, 2004. 21, voorjaar 2004

Erfgoed

Wat begon als een rapport over het digitaliseren van het Nederlands cultureel erfgoed en de toegang tot dat erfgoed, bleek de basis voor de start van de digitalisering in Nederland te zijn. Vanuit verschillende scenario's zou het mogelijk moeten zijn om binnen een afzienbare tijd een hoeveelheid erfgoedmateriaal gedigitaliseerd en ontsloten te heb ben. En dat materiaal moest voor iedereen beschikbaar zijn.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Continuiteit; Cultureel erfgoed; Dublin Core; Duurzaamheid; Infrastructuur; Interoperabiliteit; Semantisch web; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

* **10038** ***A DNA-Based Archival Storage System***

James Bornholt en Randolph Lopez, Douglas M. Carmean, Luis Ceze, Georg Seelig, Karin Strauss

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) ACM, New York, 2016. Proceedings of the Twenty-First International Conference on Architectural Support for Programming Languages and Operating Systems

DNA

Demand for data storage is growing exponentially, but the capacity of existing storage media is not keeping up. Using DNA to archive data is an attractive possibility because it is extremely dense, with a raw limit of 1 exabyte/mm3 (109 GB/mm3), and long-lasting, with observed half-life of over 500 years. This paper presents an architecture for a DNA-based archival storage system. It is structured as a key-value store, and leverages common biochemical techniques to provide random access. We also propose a new encoding scheme that offers controllable redundancy, trading off reliability for density. We demonstrate feasibility, random access, and robustness of the proposed encoding with wet lab experiments involving 151 kB of synthesized DNA and a 42 kB random-access subset, and simulation experiments of larger sets calibrated to the wet lab experiments. Finally, we highlight trends in biotechnology that indicate the impending practicality of DNA storage for much larger datasets.

Overige begrippen *Duurzame toegankelijkheid; Molecular computing; Opslag; Storage; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ACM

~ http://dl.acm.org/citation.cfm?doid=2872362.2872397

DOI

~ http://dx.doi.org/10.1145/2872362.2872397

Tekst op internet

~ https://homes.cs.washington.edu/~luisceze/publications/dnastorage-asplos16.pdf

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

* **4297** ***Emulation, Preservation, and Abstraction***

David Holdsworth en Paul Wheatley

(Artikel) RLG DigiNews! 15-aug-2001. Volume 5, Number 4

Emulatie

Emulation is a digital preservation strategy that holds great promise for the future. By emulation, we mean the re-creation on current hardware of the technical environment required to view and use digital objects from earlier times. As the digital preservation community increasingly takes emulation seriously there is still considerable debate about how to deploy the technique. Until recently, the lack of any real practical work has left these arguments on a purely theoretical (or more correctly hypothetical) level, and the CAMiLEON Project (1999-2002) is attempting to redress the balance. This is the project's first low level look at the use of emulation as a real and practical preservation strategy, which we will be developing and testing over the remaining period of the project.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van RLG DigiNews!

~ http://www.rlg.org/diginews

The Research Libraries Group

~ http://www.rlg.org

The Research Libraries Group (copyright)

~ http://www.rlg.org/legal.html

Volume 5, Number 4 op het web

~ http://www.rlg.org/preserv/diginews/diginews5-4.html

* **10285** ***Evaluating File Formats for Long-term Preservation***

Judith Rog en Caroline van Wijk

(Artikel) versie 27-feb-2008 / Koninklijke Bibliotheek, 's Gravenhage, 2008.

File format

National and international publishers have been depositing digital publications at the National Library of the Netherlands (KB) since 2003. Until recently, most of these publications were deposited in the Portable Document Format. New projects, for example the web archiving project, force the KB to handle more heterogeneous material. Therefore, the KB has developed a quantifiable file format risk assessment method. This method can be used to define digital preservation strategies for specific file formats. The choice for a specific file format at creation time or later in the life cycle of a digital object influences the long-term access to the digital object. The evaluation method contains seven sustainability criteria for file formats that are weighed for importance. There seems to be consensus on the sustainability criteria. However, as the weighing of these criteria is connected to an institution’s policy, the KB wonders whether agreement on the relative importance of the criteria can be reached at all. With this paper, the KB hopes to inspire other cultural heritage institutions to define their own quantifiable file format evaluation method.

Overige begrippen *Bestandsformaat; Long term preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op de site van de KB (PDF)

~ https://www.kb.nl/sites/default/files/docs/KB_file_format_evaluation_method_27022008.pdf

Site: Alans notes and thoughts on digital preservation

~ https://alanake.wordpress.com/2008/03/25/evaluating-file-formats-for-long-term-preservation-a-report-by-the-national-li
the-netherlands/

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

* **8404** ***Gebruik bestandformaten voor de opslag voor lange termijn onderzocht; Planets maakt GAP-analyse***

Sara van Bussel en Frank Houtman

(Artikel) Informatie professional, 2008. 07/08 2008

Bestandsformaat

Het project Planets moet een systeem opleveren dat de langetermijnbewaring en permanente toegankelijkheid van digitale informatie mogelijk maakt. Daartoe wordt onder meer geïnventariseerd welke bestandsformaten er door instituten uit de erfgoed- en uit de wetenschapsector voor de lange termijn worden opgeslagen. Een tussenstand van deze zogenaamde Gap-analyse.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; E-depot.*

* **9130** ***Handreiking Multimediaformaten; Naar optimale toegang van audio, video en afbeeldingen***

Erwin Folmer en Nanne Wams, Bart Knubben

(Rapport) Programmabureau NOiV en het Forum Standaardisatie, Den Haag, 2010. Versie juni 2010

Multimediaformaat

Multimedia maken meer en meer deel uit van de manier waarop we ons dagelijks uitdrukken; audio en video maken inmiddels het overgrote deel uit van het internetverkeer. Daarbij maken we gebruik van allerhande formaten, soms zonder daar goed bij stil te staan. Deze handreiking geeft achtergrond bij de de keuzes die u kunt maken om video en audio beschikbaar te stellen.

Overige begrippen *Afbeelding; Audio; Bestandsformaat; Multimedia; Open source; Open standaard; Video.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brochure op internet

~ https://noiv.nl/files/2010/06/Handreiking_Multimediaformaten.pdf

Informatie over de brochure

~ https://noiv.nl/actueel/nieuws/2010/06/17/handreiking-moet-bijdragen-aan-bewustwording-rondom-open-multimediafor

* **8336** ***Eine kleine Enzyklopädie der digitalen Langzeitarchivierung; nestor Handbuch***

Heike Neuroth en Hans Liegmann, Achim Oßwald, Regine Scheffel, Mathias Jehn, Stefan Strathmann

(Publicatie) nestor - Kompetenznetzwerk Langzeitarchivierung und Langzeitverfügbarkeit digitaler Ressourcen für Deutschland, Göttingen, 2008. Version 1.2, Juni 2008

Duurzame toegankelijkheid

Das nestor Handbuch sammelt das derzeit vorhandene Wissen über das komplexe Thema und seine unterschiedlichen Teilaspekte und macht es in einer "kleinen Enzyklopädie" in strukturierter Form einer deutschsprachigen Community zugänglich.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; DIRKS; E-depot; Langzeitarchivierung; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Handboek op internet (345 blz)

~ http://nestor.sub.uni-goettingen.de/handbuch/nestor-handbuch.pdf

Handboek op internet (per hoofdstuk)

~ http://nestor.sub.uni-goettingen.de/handbuch/

Website Nestor

~ http://www.langzeitarchivierung.de

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

* **9011** ***Long-Term Preservation of Digital Records: Trustworthy Digital Objects***

Henry M. Gladney

(Artikel) The American Archivist, 2009. Volume 72, number 2, Fall/Winter 2009

Duurzame toegankelijkheid

The proper entities for archival attention are patterns inherent in transmitted and stored messages. Most digital archival repository technology - what private sector enterprises calll content management (CM) technology - has been thoroughly understood and widely deployed for more than a decade. This technology is not adequate for long-term digital preservation because it includes no mechanisms for reliably assuring authenticity and intelligibility of digital documents for fifty years or longer. CM provides for near-term preservation without handling long-term preservation which must overcome risks associated the technological obsolescence and fading human memory. This article offers a solution to mitigate these risks. Implementing the needed software would be a small addition to widely deployed CM offerings. This long-term presservation solufion, devised for cultural and scholarly digital documents, is already structured to support archival principles for business records, and the article describes this Trustworthy Digital Object (TDO) architecture and its design core sufficiently to show how archivists can participate in managing digital repositories that conform and are attuned to the particular needs of any archival institution.

Overige begrippen *Architectuur; Digitale duurzaamheid; E-depot; TDO; Trustworthy Digital Object.*

* **7281** ***Mind the gap; Assessing digital preservation needs in the UK***

Martin Waller en Robert Sharpe

(Rapport) Digital Preservation Coalition,, 2006.

Digitale duurzaamheid

The continuing pace of development in digital technologies opens up many exciting new opportunities in both our leisure time and professional lives. Business records, photographs, communications and research data are now all created and stored digitally. However, in many cases little thought has been given to how these computer files will be accessed in the future, even within the next decade or so. Even if the files themselves survive over time, the hardware and the software to make sense of them may not. As a result, 'digital preservation' is required to ensure ongoing, meaningful access to digital information for as long as it is required and for whatever legitimate purpose.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Duurzaamheid; Preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het rappor op internet

~ http://www.dpconline.org/docs/reports/uknamindthegap.pdf

* **9621** ***Moments of Risk: Identifying Threats to Electronic Records***

David Bearman

(Artikel) Archivaria, 2006. Archivaria 62
ISSN: 1923-6409

Archiefbeheer

The author left the field of electronic records a decade ago, and has returned to survey the landscape of what at that time appeared to be a battleground of irreconcilable positions. Since 1997, significant areas of agreement seem to have emerged. This paper identifies six agreed 'moments of risk,' which occur at critical state transitions in the life of records: at capture, maintenance, ingestion, access, disposal, and preservation. It examines the literature of the past decade to identify the commonly held criteria by which records can be known to have survived such moments of risk unscathed. By locating widely accepted critical points in the life of records and the criteria by which we can assure ourselves that our management methods have succeeded, it hopes to make way for tests that could be agreed between proponents of different strategies.

Overige begrippen *Wijziging.*

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archivaria 62: Moments of risk

~ http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/view/12912/14148

* **9876** ***Normblad materiële staat***

Aike van der Ploeg en Caroline Leistra

(Referentiekader) Versie 2.0 19-aug-2014 / DocDirect / Nationaal Achief, Winschoten / Den Haag, 2014.

Materiele staat

Deze norm beschrijft de eisen die worden gesteld aan de materiële staat van archieven die voor overbrenging in aanmerking komen. Het doel van de norm is het vastleggen van eenduidige en heldere afspraken voor de materiële verzorging van archieven van het rijk die voor blijvende bewaring in aanmerking komen.
De norm is van toepassing op alle archieven van de zorgdragers van het Rijk. Uit oogpunt van behoud kan het in specifieke gevallen noodzakelijk zijn van de norm af te wijken. Bij de voorbereiding van elk project leggen betrokken partijen (zorgdrager, Doc-Direkt en Nationaal Archief) dan ook aanvullend maatwerkafspraken vast in het beslisdocument. Bij archieven bestemd voor Regionale Historische Centra (RHC's) stemt het Nationaal Archief vooraf met het betreffende RHC af over de te maken maatwerkafspraken.

Overige begrippen *Behoud; Normering; Voortbestaan.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Normblad bij BREED v2.0

~ http://api.ning.com/files/bgBAdY4AlgCw7RCRjggz1kofiPDJ-I9sf8X2*TyFsLdIcYSlhYBdK4tOHpE**BNx2ryenfY2D
xluKrgqeqHNtz7w/NORMBLADMATERILESTAATVERSIE2voorBREED.pdf

Normblad op site van het Nationaal Archief v2.0

~ http://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/wetten-regels/normenblad_materiele_staat_versie_2.pdf

Toelichting op de site BREED

~ http://www.breednetwerk.nl/profiles/blogs/normbladen-archiefinventarissen-en-materi-le-verzorging

* **321** ***Normering materiele toestand archieven.***

mr. M.W. van Boven en drs M. van Driel, mevr I. Heidebrink, drs. O. Hoogerhuis, P. van der Most, T. Steemers.

(Publicatie) Rijksachiefdienst, 's Gravenhage, 1991. Reeks studies en rapporten 1

Goede staat

In deze publicatie wordt aangegeven aan welke kwalitatieve eisen een archief moet voldoen.

Overige begrippen *Kwaliteit.*

* **4663** ***Ontsnappingscode; Strategieen tegen insluiting door verouderde programmeertalen en -omgevingen***

Paul Jansen

(Artikel) Computable 22-mrt-2002.

Digitale duurzaamheid

Veel grote bedrijven hebben te maken met programmeerinsluiting. Hierbij is de gebruikte programmeertaal of -omgeving dermate verouderd dat verandering van het softwaresysteem relatief hoge kosten met zich meebrengt. De problematiek vormt in de meeste gevallen een al dan niet sluimerend bedrijfskritisch risico. Een beschrijving van de typen oplossingen die bedrijven afhankelijk van hun situatie het beste kunnen kiezen.

Overige begrippen *Emulatie; Encapsulatie; Migratie; Programmeerinsluiting; Risico; Taalconversie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

Migratie risico's etc.

~ http://www.tiobe.com/migration_standard.htm

Website van TIOBE

~ http://www.tiobe.com

** **10008** ***" Order by fluctuation"? Classical archives and their audio-visual counterparts; Technomathematical and epistemological options in navigating trans-alphabetical archives***

Wolfgang Ernst

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 18-mei-2009 / , 2009. [Lecture (plus supplements) held at the Swedish National Library in Stockholm, Mai 18, 2009, as part of the lecture series Archives and Aesthetical Practices]

Media archaeology

Archives and information-aesthetical practices, in my media-archaeological reading, can be re-defined in terms like negentropic systems and aisthesis: the registration of physically real signals by audio-visual media for the "analogue" age, and Digital Signal Processing in our current media practice.

Let me emphasize the difference between classic, alphabet-based archives (the symbolic regime, based on alphetic letters) and audio-visual archives (based on physical signals). There are new tools of sound- and image-based search engines, new tools for adressing audio-visual memory, be it cultural, aesthetic, scientific, or otherwise.

Among the aesthetic issues which are important in defining what is different in digital archives compared to the traditional ones ranks the issue of how to nagivate audio-visually in data avalanches, that is, to find sensual, aisthesis-based interfaces for human-machine-memory logistics.

Overige begrippen *Alphabet-based archive; Audio-visual archive; Audiovisueel; Metadata; Preservation; Toegankelijkheid; Waarneembaarheid; Zoekmachine.*

* **5572** ***Preservation Metadata, OAIS and the bigger picture***

Steve Knight

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Preservation metadata

The National Library of New Zealand Te Puna Mätauranga o Aotearoa (NLNZ) has a legislative mandate for 'collecting, preserving, and protecting documents, particularly those relating to New Zealand, and making them accessible for all the people of New Zealand, in a manner consistent with their status as documentary heritage'. This mandate has been given a serious twist in a period of intense change brought about by the quantity of digital resources that must be managed and the knowledge that the rate at which we accumulate this material will dramatically increase year on year. The complexity of digital objects is a concern, as is the rising proportion that are "born digital" rather than as digital copies of analogue items from the Library's collections.
The Library has adopted an holistic approach to the long-term management of its digital assets. This presentation will look at the Library's work on preservation metadata, the need to move on from defining schemas to implementing schemas and attempt to place the work on preservation metadata in the context of the Library's overall response to the requirements of digital material.

Overige begrippen *Bibliotheek; Levenscyclus; Meta informatie; Metadata; OAIS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Knight.ppt

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

* **4002** ***A Project on Preservation of Digital Data***

Raymond A. Lorie

(Artikel) RLG DigiNews! 15-jun-2001. Volume 5, Number 3

Digitale duurzaamheid

The challenging problem of preserving digital information for the long term is getting more and more attention from the computer science community and from the various communities that are responsible for the preservation of born or re-born digital documents. In order for a document to be readable in the future, two conditions must be met. First, the bits that constitute the document must be readable from the medium and transferable to a computer memory. Then, software must be available to interpret the data. Our project on long-term preservation is an initial effort at studying this precise problem. We assume that we know how to preserve the bits (periodically copying from one medium to another seems to be the classical - and probably only - solution), and we focus our attention exclusively on the interpretation of the preserved bit stream.

The preservation of documents has, for centuries, been equated with the preservation of pages written or printed on paper or on an equivalent two-dimensional medium. Actually, what paper preserves is one particular representation. Even if the text is initially captured digitally, the individual character values are lost; only character recognition, always prone to errors, can recreate the information. On the contrary, electronic documents offer the opportunity to do much better, and a viable preservation scheme should take advantage of their capabilities. Consider a PDF document. Although the main goal of PDF is to save the rendering, it would be a pity to lose the individual character values, quite valuable for indexing or for insertion into another application.

Two basic techniques have been proposed for preserving information: conversion and emulation.

Overige begrippen *Beheer; Bewaren; Conversie; Duurzaamheid; Emulatie; Vervanging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van RLG DigiNews!

~ http://www.rlg.org/diginews

The Research Libraries Group

~ http://www.rlg.org

The Research Libraries Group (copyright)

~ http://www.rlg.org/legal.html

Volume 5, Number 3 op het web

~ http://www.rlg.org/preserv/diginews/diginews5-3.html

* **10066** ***Rehousing digital heritage. Preservation on a very large scale***

Tanja de Boer en Maarten van Schie, Barbara Sierman, Astrid van Wesenbeeck

(Lezing (Congres, workshop, bijeenkomst)) 20-aug-2014 / IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge, Lyon, 2014. IFLA WLIC 2014 - Lyon - Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge
Session 188 - Keeping collections alive: Preventive conservation policy and practice - Preservation and Conservation Section

Wednesday 20 August 2014 13:45 - 15:45 | Room: Auditorium Pasteur

Preservation

More than ten years ago the e-Depot of the National Library of the Netherlands (KB) became operational; one of the first long-term archives for international scientific publications, worldwide. Millions of publications, mostly e-journal articles in PDF format, were ingested, stored and made accessible. For digital preservation and for scaling purposes the KB started in 2009 renewing its digital storage environment and building and equipping a new digital preservation system. A first release of the newly built system was dedicated to receive the millions of stored articles and to process the migration which would phase out the initial e-Depot. We could then start migrating collections to a new, better and future proof storage. To move our digital collection, we needed to migrate these objects to the new hardware- and software environment.For KB, migrating millions of publications meant a major preservation action on an unprecedented scale. And one with possibly great risks for our digital heritage when not properly executed. It

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

was not only a media migration. Almost 5 million publications had to be repackaged, which meant all files and metadata were checked and reformatted into new archival packages. We developed an automated workflow to process the material as well as processes for quality control and error handling. The entire operation took 10 months and cost around €110.000. Almost 20 KB-staff members ensured a controlled and safe preservation process. Two members of staff were dedicated to monitoring the daily progress of migration and report on any errors. We set a fault tolerance for the migration of the files, and the project had to meet a strict deadline. After careful preparation and testing the actual migration started in January 2012. We chose a two-step approach. The first step was migrating collections from the old e-Depot environment to temporary storage on a secure environment 'silent-cube'. In the second step, collections were transferred from temporary storage to the new digital preservation system. This two-step approach limited our dependency on the relatively poor processing capacity of the old e-Depot system. Migration was concluded in October 2012, with exception of the event metadata. At that point almost 5 million objects were successfully migrated through the two steps to their final new location and were instantly available to our patrons. KB has greatly learned and profited from this project. We have gained experience in executing a complex preservation action on a large scale. And that will help us planning and executing future preservation actions, and also on more complex digital objects. We hope to share our lessons learned with fellow libraries as well as learn from their experience.

Overige begrippen *Digitale bewaarplaats; E-depot; Metadata; Migratie; OAIS; SIP; Submission Information Package.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Teks op internet

~ http://library.ifla.org/id/eprint/1037

Website conferentie

~ http://conference.ifla.org/ifla80/

* **9601** ***Requirements for Digital Preservation Systems; A Bottom-Up Approach***

David S. H. Rosenthal en Thomas Robertson, Tom Lipkis, Vicky Reich, Seth Morabito

(Artikel) D-Lib Magazine, 2005. November 2005
Volume 11 Number 11
ISSN 1082-9873

E-depot

The field of digital preservation is being defined by a set of standards developed top-down, starting with an abstract reference model (OAIS) and gradually adding more specific detail. Systems claiming conformance to these standards are entering production use. Work is underway to certify that systems conform to requirements derived from OAIS.

We complement these requirements derived top-down by presenting an alternate, bottom-up view of the field. The fundamental goal of these systems is to ensure that the information they contain remains accessible for the long term. We develop a parallel set of requirements based on observations of how existing systems handle this task, and on an analysis of the threats to achieving that goal. On this basis we suggest disclosures that systems should provide as to how they satisfy their goals

Overige begrippen *Digital repository; ISO 14721; OAIS.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.dlib.org/dlib/november05/rosenthal/11rosenthal.html

* **5573** ***(Scientific) Libraries and Digital Preservation: Why and How***

Heike Neuroth

(Presentatie) ERPANET, 2003. Lezing tijdens de Erpanet/Training van 3 - 5 september 2003 te Marburg

Preservation

Increasingly libraries are becoming responsible for indexing and preserving digital objects like books, online

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

resources etc. They create metadata about these objects to provide online access via searching and browsing services. Since the digital world is evolving at a rapid pace libraries have to employ methods and concepts to guarantee long-term access to their holdings and to the relevant information their target group(s), e.g. the scientific community, relies on.
This talk will provide an overview on the very heterogenous types and formats which preserved documents might feature and will investigate developments and projects in this field. Key issues will be the different types of metadata, especially preservation metadata, to describe the whole life-cycle of a digital object. As no institution is able to preserve the cultural heritage on their own accord agreements on international standards and methods are in pressing need in order to share the knowledge on preservation and to develop redundant repositories.

Overige begrippen *Beheer; Behoud; Bibliotheek; Digital preservation; Metadata.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

ERPANET

~ http://www.erpanet.org/

Presentatie op het internet

~ http://www.erpanet.org/www/products/marburg/slides/erpaTraining-Marburg_Neuroth.ppt

* **8246** ***Substitutie van archiefbescheiden; Een onderzoek naar de randvoorwaarden voor substitutie door digitalisering***

Jorien Weterings

(Scriptie) (c) 2006 Jorien Weterings, Arnhem, 2006. Sciptie masterexamen
Versie 31 augustus 2006

Vervanging

De probleemstelling van deze scriptie luidt als volgt: onder welke voorwaarden zou substitutie van archiefbescheiden een oplossing kunnen bieden voor de (toekomstige) problematie van de groei van archieven, ruimtegebrek en toegankelijkheid? Ik heb deze vraag proberen te beantwoorden aan de hand van kwalitatieve voorwaarden die moeten gelden voor digitale archiefbescheiden, zowel op basis van de huidige wetgeving als in een bredere context van nationale en internationale archiefwetenschappelijke ontwikkelingen. Het antwoord op de probleemstelling kan kort zijn: de belangrijkste voorwaarde waaronder substitutie van archiefbescheiden een oplossing kan bieden is, dat de ‘nieuwe’ digitale archiefbescheiden voldoen aan de wetgeving en zoveel mogelijk aan nationale en internationale normen en standaarden. Alvorens een ‘artikel 7 procedure’ door middel van digitalisering in te gaan, moet de zorgdrager zich een beeld vormen hoe beantwoord kan worden aan de beschreven voorwaarden. Met die kwaliteitseisen als uitgangspunt kan vervolgens een degelijk plan van aanpak opgesteld worden, dat tevens een basis vormt voor het aanvragen van een machtiging voor substitutie.

Ondanks de onzekere toekomst van de technische ontwikkelingen op het gebied van digitaal archiefbeheer, zijn er voldoende mogelijkheden om het behoud van zowel authenticiteit als duurzaamheid en toegankelijkheid van gedigitaliseerde archiefbescheiden te realiseren. Die mogelijkheden zijn voornamelijk gelegen in het correct volgen en documenteren van procedures, het voorzien in toekomstige maatregelen om te reageren op de gevolgen van de technische ontwikkelingen en het gebruik van metadata. Het belang van authenticiteit is gelegen in het feit, dat rekenschap van het handelen van een overheidsorgaan, organisatie of individu alleen afgelegd kan worden, wanneer geen twijfel bestaat over de omstandigheden waaronder zowel het origineel als het substituut tot stand is gekomen. Na vervanging is de ‘papieren’ context niet meer aanwezig en is het dus cruciaal, dat authenticiteitskenmerken uit deze context worden vastgelegd in metadata. Ook dient in metadata te worden vastgelegd hoe het substitutieproces zelf is verlopen en wie er een rol bij hebben gespeeld. De richtlijnen die geformuleerd zijn naar aanleiding van projecten als Pittsburgh, InterPARES, MoReq en ReMANO omschrijven metadata en functionele eisen, waarmee al heel veel mogelijk wordt op het gebied van authenticiteitsgarantie. Maar om een volledige garantie te kunnen geven, is een samenhangend geheel van maatregelen noodzakelijk, op het gebied van techniek, toezicht en procedures en toezicht op de juiste uitvoering daarvan. Door het vervangingsproces uitvoerig te documenteren, kan ook daarover rekenschap worden afgelegd.

Vervanging houdt niet op bij de feitelijke digitalisering van de archiefbescheiden en de vernietiging van de oorspronkelijke stukken, maar vereist een continue nazorg. Toekomstige maatregelen ten behoeve van het behoud van de duurzaamheid en toegankelijkheid van de ‘nieuwe’ archiefbescheiden zouden mijns inziens deel moeten uitmaken van het plan van aanpak. Dat betekent dat reeds voor de vervanging vastgelegd is, hoe de kwaliteit van de substituten in de toekomst gecontroleerd en behouden blijft, bijvoorbeeld door tijdig overzetten naar andere dragers.

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

Ook in de toekomstige raadpleegbaarheid van de archiefbescheiden dient te worden voorzien. Daarvoor is men afhankelijk van de beschikbare platforms. Gezien de snelle ontwikkelingen op dat gebied, heeft het weinig zin om daarvoor in de wetgeving bijvoorbeeld bestaande opslagformaten voor te schrijven. Het is juist van belang om eisen te stellen aan die opslagformaten. Zo moeten ze zoveel mogelijk onafhankelijk zijn van bepaalde besturingssystemen, opslag zonder gegevensverlies haalbaar maken, metadata kunnen opnemen, de integriteit van de documenten waarborgen en voor de opslag van archiefbescheiden niet afhankelijk zijn van dragers en apparatuur.

Een veel gehoorde opmerking van de kant van de zorgdragers is dat er vrijwel nooit machtigingen afgegeven worden voor substitutie. De verantwoordelijken voor het afgeven van machtigingen zeggen op hun beurt dat er nooit aanvragen binnenkomen. Daaruit wil ik concluderen, dat er onzekerheid en onwetendheid bestaat over de manier waarop een dergelijke procedure afgewikkeld kan worden. Veel overheidsorganen kiezen ervoor om nu al papieren archiefbestanden te digitaliseren, omdat gedigitaliseerde documenten sneller en makkelijker inzetbaar zijn in een werkproces. Het origineel wordt daarbij niet vernietigd en er is dus (nog) geen sprake van substitutie. Naast deze vorm van digitalisering is er bij de overheid ook sprake van een exponentiële groei van archiefbescheiden die digitaal gevormd worden. Duidelijk is, dat zorgdragers de voordelen van digitalisering inzien en ook op grote schaal maatregelen genomen (zouden moeten) worden om de betrouwbaarheid, duurzaamheid en toegankelijkheid van digitale archiefbescheiden te waarborgen, of het nu gaat om gedigitaliseerd materiaal of digitaal gevormd materiaal.

Ik ben van mening, dat wanneer een zorgdrager zijn digitale archiefhuishouding onder de loep neemt, hij ook niet zou moeten aarzelen om substitutie daar een onderdeel van te laten worden. Zeker nu bij veel overheidsorganen al op grote schaal wordt gescand en naast de papieren archiefbescheiden een stroom digitale werkkopieën ontstaat, lijkt het mij efficiënter om in een vroeg stadium te onderzoeken welke van die archiefbescheiden in aanmerking zouden komen voor substitutie. Daarvoor kan dan een doorlopende machtiging worden aangevraagd en een standaardprocedure worden opgesteld. Voor die archiefbescheiden is het niet meer nodig om een papieren archief te handhaven. Vooral bij deze vorm van substitutie ‘aan de bron’ kunnen toekomstige problemen rond selectie en ruimtegebrek worden voorkomen. Ik veronderstel dat uiteindelijk veel voordeel gehaald kan worden door de substitutieprocedure deel uit te laten maken van het gehele digitale archiefbeheersysteem. Vanuit dat oogpunt zou een studie naar organisatorische aspecten alsmede een analyse van de kosten en baten zeker interessant zijn. Overigens is een vergelijkbare opvatting al jaren geleden geformuleerd door de Commissie Nota Archiefbeleid: ‘Het maak in principieel opzicht geen verschil, wanneer een overheidsorgaan zijn administratie met moderne hulpmiddelen opzet, dan wel later een traditioneel gevormd archief omzet in een systeem van geautomatiseerde gegevensbeheersing.’

Gezien de mate waarin nu al gedigitaliseerd wordt, zonder dat sprake is van substitutie, en de kennelijke onduidelijkheid en onzekerheid over de procedure, lijkt het mij aanbevelenswaardig dat er een landelijke inventarisatie plaatsvindt van de bestaande digitaliseringsprojecten. Bovendien zou ook aandacht besteed moeten worden aan voorlichting over de mogelijkheden en randvoorwaarden van substitutie.

Overige begrippen *Authenticiteit; Conversie; Duurzame toegankelijkheid; Imaging; Informatiehuishouding; Migratie; Privacy; Scanning; Substitutie; Waarderen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Scriptie internet (PDF)

~ http://www.archiefschool.nl/docs/weterings-substitutie.pdf

* **9114** ***Sustainable economics for a digital planet: Ensuring longterm Access to digital information; Final report of the blue ribbon task forcee on sustainable digital preservation and access***

Abby Smith

(Publicatie) The Blue Ribbon Task Forcee on Sustainable Digital Preservation and Access, 2010. February 2010

Duurzame toegankelijkheid

Preservation decisions are always made under conditions of uncertainty: technologies, policy environments, investment priorities, and societal concerns will change over the course of the digital lifecycle.

But we can develop practices that anticipate or resolve uncertainties, that leverage resources among stakeholders, and above all, that leave options open for decision makers in the future. Sustainable preservation strategies will find ways to turn the uncertainties of time and resources into opportunities for flexibility, adjustments in response to

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

changing priorities, and redirection of resources where they are most needed.
Commitments made today are not commitments for all time. But actions must be taken today to ensure flexibility in the future. There is an urgent need in all sectors of digital creation public and private, cultural and scientific - for support in the near-term to model and test robust preservation strategies. All stakeholder communities must provide leadership and accept responsibility for the development of a common digital preservation infrastructure that is sustainable for generations to come.

Like other societal challenges, such as climate change and sustainable energy, preservation is a balancing act, weighing the needs and desires of the present day with those of the future. Preservation depends on the cooperation of generations to steward our most precious asset over time - knowledge. Society has long valued, supported, and protected the cultural heritage deeded to us by previous generations. Isaac Newton acknowledged that "If I have seen further it is by standing on the shoulders of giants."
By attending to the value of digital information, providing incentives to preserve these digital assets, and ensuring allocation of roles and responsibilities among stakeholders that share a common interest in valuable digital assets, we can continue to build high the shared body of knowledge that will enable all of us to see farther.

Overige begrippen *Digitale duurzaamheid; Long tail; Preservation; Records continuum; Toegankelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van de taskforce

~ http://brtf.sdsc.edu/index.html

Economic Sustainability in a Digital Preservation Context

~ http://brtf.sdsc.edu/econ_sustainability.html

Rapport op internet

~ http://brtf.sdsc.edu/biblio/BRTF_Final_Report.pdf

* **7518** ***Een toekomst voor het verleden van het Web; Webarchivering***

Erica Hokke

(Artikel) Informatie professional, 2006. nr 7/8

Webarchivering

Het world wide web maakt actuele informatie ruim beschikbaar voor iedereen. Actualiteit en verander snelheid hebben echter ook een schaduwzijde: waar is de informatie van gisteren gebleven? Sinds een jaar of tien worden initiatieven ontplooid om het verleden van het web voor de toekomst veilig te stellen. Een overzicht.

Overige begrippen *Archiveren; Duurzame toegankelijkheid; Webarchief.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brewster Kale in de Washington Post

~ http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn?pagename=article&nade=&contentId=A8730-2003Nov23&notFound=tru

Droombeek

~ http://www.droombeek.nl/

IIPC

~ http:/netpreserve.org

Internet archive

~ http://www.archive.org

KB en webarchivering

~ http://www.kb.nl/hrd/dd/dd_projecten/projecten_webarchivering-en.html

Kulturaw3

~ http://www.kb.se/kw3/ENG

MINERVA Web Archiving Project

~ http://lcweb2.loc.gov/cocoon/minerva/html/minerva-home.html

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

Nordic Web Archive

~ http://nwa.nb.no/

Onderzoek archiefschool archivering websites

~ http://www.archiefschool.nl/onderzoek/aw.htm

PANDORA (Preserving and Accessing Networked Documentary Resources of Australia)

~ http://pandora.nla.gov.au/index.html

UK Web Archiving Consortium

~ http://info.webarchive.org.uk/index.html

UNESCO Charter on the Preservation of Digital Heritage

~ http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=17721&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Webrichtlijnen

~ http://www.webrichtlijnen.nl

* **7922** ***Towards an Open Source Archival Repository and Preservation System; Recommendations on the Implementation of an Open Source Digital Archival and Preservation System and on Related Software Development***

Kevin Bradley en Junran Lei, Chris Blackall

(Publicatie) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Parijs, 2007. Versie juni 2007

Repository

Recommendations on the Implementation of an Open Source Digital Archival and Preservation System and on Related Software Development

This report was commissioned by UNESCO Memory of the World Programme and prepared with the support of the Australian Partnership for Sustainable Repositories (APSR).

This Document defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which can be used to implement it.
This report defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which could used to implement it. There are two aspects of this report that distinguish it from other approaches. One is the complete or holistic approach to digital preservation. The report recognises that a functioning preservation system must consider all aspects of a digital repositories; Ingest, Access, Administration, Data Management, Preservation Planning and Archival Storage, including storage media and management software. Secondly, the report argues that, for simple digital objects, the solution to digital preservation is relatively well understood, and that what is needed are affordable tools, technology and training in using those systems.

This report defines the requirements for a digital archival and preservation system using standard hardware and describes a set of open source software which could used to implement it. There are two aspects of this report that distinguish it from other approaches. One is the complete or holistic approach to digital preservation. The report recognises that a functioning preservation system must consider all aspects of a digital repositories; Ingest, Access, Administration, Data Management, Preservation Planning and Archival Storage, including storage media and management software. Secondly, the report argues that, for simple digital objects, the solution to digital preservation is relatively well understood, and that what is needed are affordable tools, technology and training in using those systems.

An assumption of the report is that there is no ultimate, permanent storage media, nor will there be in the foreseeable future. It is instead necessary to design systems to manage the inevitable change from system to system. The aim and emphasis in digital preservation is to build sustainable systems rather than permanent carriers.

Great national institutions and well funded archives have been working together with industry to develop some remarkable and innovative solutions. In situations where funds are less, though management of the visual, audio or audio visual heritage is still critical, a lower cost solution which will allow for the continual upgrade of systems is necessary. It is only in finding a solution to this problem that a sustainable approach will be found to meet the needs of many communities. If these preservation repositories are well designed these systems will take advantage of digital preservation solutions which are being developed while not incurring the cost of their creation.

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

The way open source communities, providers and distributors achieve their aims provides a model on how a sustainable archival system might work, be sustained, be upgraded and be developed as required. Similarly, many cultural institutions, archives and higher education institutions are participating in the open source software communities to influence the direction of the development of those softwares to their advantage, and ultimately to the advantage of the whole sector.

A fundamental finding of this report is that a simple, sustainable system that provides strategies to manage all the identified functions for digital preservation is necessary. It also finds that for simple discrete digital objects this is nearly possible. This report recommends that UNESCO supports the aggregation and development of an open source archival system, building on, and drawing together existing open source programs.

This report also recommends that UNESCO participates through its various committees, in open source software development on behalf of the countries, communities, and cultural institutions, who would benefit from a simple, yet sustainable, digital archival and preservation system. Specifically, these recommendations would include:

1. UNESCO establish a steering committee based in the MoW Sub Committee on Technology to support the development of a single package open source digital preservation and access repository
2. Support and resource a pilot project with a number of communities or institutions who can articulate their requirements and act as beta testers of such a system
3. Through that and other committees and projects, influence and support the development of specific software, as discussed in this report
4. Investigate the development of solutions to the system gaps noted in this report, particularly in the area of preservation planning and archival storage systems
5. Support the integration of a number of open source tools to develop a single package open source repository system based on existing open source platforms as described in this report
6. Encourage the development of federated and cooperative approaches through the adoption of standard data packages
7. Ensure that, low cost notwithstanding, the solution is based in international standards and best practice.
8. Support and expand existing training and education to include technical training in the envisaged system in parallel with work on intellectual property and cultural rights.
9. Liaise with existing open source distributors such as Ubuntu, or with development communities, such as the Australian Partnership for Sustainable Repositories (or other suitable) to support these aims.

Though informed decisions about the inclusion of suitable technologies were made, this report does not claim to be either comprehensive or proscriptive. Rather it demonstrates that a practical open source system for digital preservation could, with a little work, be constructed and that this would be of enormous benefit to communities and institutions all over the world.

Overige begrippen *E-depot; Open source software; Open standaard; Preservation.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Metadata bij UNESCO

~ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=24700&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Publicatie bij UNESCO

~ http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=24700&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

* **3680** ***Vijfhonder miljoen berichten gered; Google neemt usenet-archief over van Deja***

Gijs Hillenius

(Bericht) Computable 23-feb-2001.

Duurzaamheid

Het bedrijf achter de internet-zoekmachine Google kocht het usenet-archief van Deja. Het belooft binnen drie maanden alle ruim vijfhonderd miljoen berichten die er sinds 1995 op gepost zijn weer beschikbaar te stellen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Bewaartermijn; Continuiteit; Digitale duurzaamheid; E-mail.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.1 Voortbestaan

* **10233** ***Writing on archiving machines***

Erik Ketelaar

(Artikel) Amsterdam University Press, Amsterdam, 2006. In: Sign Here! Handwriting in the Age of New Media, Sonja Neef, José van Dijck and Eric Ketelaar, editors, Amsterdam University Press (July 15, 2006).

Schrijven

A paper on archiving machines has to start with a Freudian impression - the subtitle of Jacques Derrida's Archive Fever. Derrida distinguishes three forms of impression. The first Freudian impression is an inscription (Niederschrift), such as Freud's own Notiz über den 'Wunderblock', handwritten in 1924, printed in 1925, and translated in 1940 as 'A Note upon the "Mystic Writing Pad", reactivated in 2000 by artist Arnold Dreyblatt in his installation 'The Wunderblock' (Freud quoted in Draaisma, 7-9; Dreyblatt).

This first Freudian impression evokes a second one. With his Note, Freud made an impression - he continues to make an impression - 'on anyone, after him, who speaks of him or speaks to him', among them Derrida who carried Freud's discussion on the mystic pad further. Arnold Dreyblatt, too, showed with his Wunderblock and other installations how he is impressed by Freud, while at the same time making new Freudian impressions

A third meaning of impression is the undetermined notion. 'Archive' is such an impression: 'only a notion, an impression associated with a word and for which together with Freud, we do not have a concept. We only have an impression' (Derrida 1996, 29). It is this third form of impression, in conjunction with the first one, the scriptural impression, that is the subject of my paper.

The hand that is writing on a keyboardless tablet pc or pda connects the human body with a machine body, leaving no permanent mark on the substrate, but transferring from one body to another the potentiality of reconstruction.

Overige begrippen *Archivistiek; Communicatie; Deconstructie; Filosofie; Handschrift; Handwriting; Impression; Linguïstiek; Niederschrift; Psychologie; Taal.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Sign here (JSTOR)

~ https://www.jstor.org/stable/j.ctt46mzz3

Sign here! (OAPEN)

~ http://www.oapen.org/search?identifier=340180

Tekst op internet (mybestdocs)

~ http://www.mybestdocs.com/ketelaar-e%20writing-on-archiving-machines2006.pdf

4.2 Bewaren context en gedrag

* **9957** ***Actieve Openbaarheid; Balanceren met informatie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Stichting Archiefpublicaties, Den Haag, 2015. Schetsboek archiefateliers
ISBN 978-90-71251-39-9

Actieve openbaarheid

Actieve Openbaarheid is een 'hot topic' binnen de overheid. Het kabinet publiceerde een visie op de Open Overheid, de initiatiefwet Open Overheid van GroenLinks en D66 ligt voor behandeling in de Tweede Kamer en verschillende overheidsorganisaties publiceren actief overheidsinformatie online. Actieve Openbaarheid heeft een forse impact op de manier waarop overheidsorganisaties hun informatievoorziening hebben ingericht.

De onderzoekers van het atelier Actieve Openbaarheid hebben zich in de maanden september 2014 - februari 2015 met dit vraagstuk bezig gehouden. Aan de hand van de casus WABO-dossiers stelden zij zich de vraag "wat houdt het bestuurlijk begrip actieve openbaarheid precies in, en is deze actieve openbaarheid en toegankelijkheid te realiseren?"
De centrale vraag viel uiteen in drie onderzoeksthema's: de behoefte aan actieve openbaarheid, de juridische aspecten van actieve openbaarheid en als derde thema actieve openbaarheid 'by design'.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

In dit schetsboek presenteert het archiefatelier Actieve Openbaarheid de resultaten van dit onderzoek. Naast artikelen en instrumenten, treft u ook verschillende korte 'Schetsen' aan: aantekeningen, verslagen van bijeenkomsten, vragenlijsten, adviezen, tips, begrippen, etc. Soms wat verder uitgewerkt, op andere momenten letterlijk een eerste schets. Kortom, een echt Schetsboek.

Overige begrippen *Archiving by design; Hergebruik; Openbaarheid; Openbaarheid by design; Privacy; Privacy by design; WABO; Wet open overheid; WHO; WOO.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Archiefateliers

~ http://www.archiefateliers.nl/

Archiefateliers (onderzoek Actieve Openbaarheid)

~ http://www.archiefateliers.nl/onderzoek-ao/

* **10393** ***Algoritmes en grondrechten***

M.J. Vetzo en J.H. Gerards en R. Nehmelman

(Publicatie) Boom Juridisch, Den Haag, 2018. Dit is een publicatie in de reeks van het Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging, Universiteit Utrecht
ISBN978-94-6274-922-1(e-book)

Grondrecht

De opkomst van algoritme-gedreven technologieën als Big Data, Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie levert een breed scala aan nieuwe grondrechtelijke uitdagingen op. Deze technologieën hebben bijvoorbeeld effect op de keuzes die we maken en daarmee op onze persoonlijke autonomie, en ingebouwde vooroordelen in algoritmes kunnen leiden tot ongelijke behandeling. Nadere identificatie en analyse van de diverse grondrechtelijke uitdagingen is nodig om een gerichte aanpak van de problemen mogelijk te maken. In dit boek wordt daarom, specifiek voor Nederland, in kaart gebracht wat de (potentiële) impact is van Big Data, het Internet of Things en Kunstmatige Intelligentie op vrijheidsrechten, gelijkheidsrechten, privacyrechten en procedurele rechten. Centraal staat de gemeenschappelijke deler van de drie algoritme-gedreven technologieën: het gebruik van slimme algoritmes. Het boek biedt zo een actueel en systematisch overzicht van grondrechtelijke knelpunten in relatie tot een van de meest urgente maatschappelijke uitdagingen van dit moment. Dit maakt het boek relevant voor iedereen die zich vanuit juridisch of technologisch perspectief bezighoudt met digitalisering en recht, zowel in de wetenschap als in de (rechts)praktijk.

Overige begrippen *AI; Algorithme; Artificiële Intelligentie; Big data; Ethiek; Internet of things; Mensenrechten; Publieke waarde.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Publicatie op internet

~ https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo-montaigne-algoritmes_en_grondrechten.pdf

* **8494** ***Ambient Functions - Abandoned Children to Zoos***

Chris Hurley

(Artikel) Monash University, Victoria. Australie, 1995.

Ambience

Since records are timebound and contextual metadata must be understood by an observer whose frame of reference is different from that of the recordkeeper, there is a need for external validation. The processes of terminological control (based on definition) are inadequate for this purpose. What is needed is a process of contextual control (based on observation). Ambience is the context of provenance and it is there that we will find external validation of provenance data. Functions offer one possible tool for crafting ambient relationships. Ambient functions define and give meaning to agents of recordkeeping within the context in which they operate. Ambient functions should be distinguished from business activities and processes which do not afford the basis for meaningful discrimination necessary when formulating appraisal categories and useful search patterns.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Overige begrippen *Ambient function; Context informatie; HMA; Metadata; Ontologie; Organisatie architectuur; RIO; Taxonomie; Thesaurus.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.sims.monash.edu.au/research/rcrg/publications/ambientf.htm

** **9978** ***Archive fever; A seminar by Jacques Derrida, University of Witwatersrand, August 1998***

Verne Harris

(Transcriptie) Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009. In: Lezen!; Teksten over het archief, Stichting Archiefpublicaties, 's Gravenhage, 2009.
Jaarboek 2007,

Deconstructie

".. the archive as being not simply a recording of the past, but also something wich is shaped by a certain power, and shaped by the future, by the future anterior.

'.. .. The archive doesnt simply record the past, It also, of course, constitutes the past, and in view of a future which retrospectively, or retroactively, gives in it a so-called final truth"

Overige begrippen *Beeld; Truth; Waarheid; Waarneming.*

* **10391** ***Beleidsbrief over AI, publieke waarden en mensenrechten***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Vergaderjaar 2019- 2020, nrs. 26643 (Informatie- en communicatietechnologie (ICT)) en 32761 (Verwerking en bescherming persoonsgegevens) nr.642

Publieke waarde

De brief geeft een overzicht van de kansen en risico's van AI voor publieke waarden die gestoeld zijn op mensenrechten. Het beschrijft tevens bestaande en toekomstige beleidsmaatregelen om risico's voor deze fundamentele publieke waarden te adresseren.

Overige begrippen *AI; Artificiële Intelligentie; Datagestuurd werken; Mensenrechten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Brief op de site van de Tweede Kamer

~ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z19125&did=2019D39850

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **10665** ***Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw; Teksten van een symposium georganiseerd door het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis***

B.G.J. Graaff en A.J. Veenendaal jr.

(Artikel) Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, 1995.

Bronontsluiting

Op 12 en 13 januari 1995 organiseerde het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING) een symposium met als thema `Bronontsluiting voor de negentiende en twintigste eeuw' in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. De bijeenkomst was in eerste instantie bedoeld voor bestuur, commissies van advies en medewerkers van het ING, ter voorbereiding van nader vast te stellen beleid. De bijdragen zoals hier afgedrukt zijn de teksten van de verschillende sprekers op dit symposium, hier en daar licht bewerkt voor publikatie in gedrukte vorm. Als eerste stuk is opgenomen de Discussienota, opgesteld door B.G.J. de Graaff, en die door de verschillende sprekers als

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

uitgangspunt is genomen.

Als bijlage is opgenomen een verslag van een internationale conferentie betreffende de uitgave van documenten voor de buitenlandse politiek. Tijdens deze conferentie zijn een aantal ideeën geventileerd, die nauw aansluiten bij het behandelde op het ING symposium.

Overige begrippen *Agendastelsel; Archiefstructuur; Bronvormer; Dossierstelsel; Ordeningsstelsel; Verbaalstelsel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

KnAW Huijgens

~ https://resources.huygens.knaw.nl/pdf/MethodenEnTechnieken/Symposium.pdf

* **10197** ***A Contextual Approach to Privacy Online***

Helen Nissenbaum

(Artikel) Dædalus, Journal of the American Academy of Arts and Sciences / , 2011. Daedalus 140 (4), Fall 2011: 32-48
Volume 140 | Issue 4 | Fall 2011

Privacy

Recent media revelations have demonstrated the extent of third-party tracking and monitoring online, much of it spurred by data aggregation, profiling, and selective targeting. How to protect privacy online is a frequent question in public discourse and has reignited the interest of government actors. In the United States, notice-and-consent remains the fallback approach in online privacy policies, despite its weaknesses.
This essay presents an alternative approach, rooted in the theory of contextual integrity. Proposals to improve and fortify notice-and-consent, such as clearer privacy policies and fairer information practices, will not overcome a fundamental flaw in the model, namely, its assumption that individuals can understand all facts relevant to true choice at the moment of pair-wise contracting between individuals and data gatherers. Instead, we must articulate a backdrop of context-specific substantive norms that constrain what information websites can collect, with whom they can share it, and under what conditions it can be shared. In developing this approach, the paper warns that the current bias in conceiving of the Net as a predominantly commercial enterprise seriously limits the privacy agenda.

Overige begrippen *Context; Contextual privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Available at SSRN

~ https://ssrn.com/abstract=2567042

Site Deadalus

~ https://www.mitpressjournals.org/doi/pdfplus/10.1162/DAED_a_00113

** **6811** ***Designing a National Standard for Discovery Metadata; Improving Access to Digital Information in the Dutch Government***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn Van Oranje, Rob Van Schaik

(Rapport) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 31 August 2004, TR-185-BZK

Toegankelijkheid

This report presents the results of our analysis, organized according to the three major phases in which the project was conducted. The first phase examined the needs of government information providers, to enable us to understand their concerns and what a metadata standard should offer them. The second phase examined the Dublin Core and a number of other national metadata standards, to enable us to understand their capabilities and limitations and to propose a discovery metadata standard for the Netherlands. The third phase explored implementation issues that had emerged in the first two phases. Our conclusions and recommendations are drawn from the results of all three of these phases. The report should be of interest to information providers, such as website and database managers in government organizations at all levels.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Overige begrippen *AGLS; Dublin Core; EAD; Interoperabiliteit; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Ontsluiting; ReMANO; Standaard; Toegankelijke staat; Vindbaarheid; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Doxsupport

~ http://www.doxsupport.nl

Gyata Management Consulting

~ http://www.gyata.nl

Rand Europe

~ http://www.randeurope.org

Stichting ICTU

~ http://www.ICTU.nl

** **9584** ***Digital Forensics and Born-Digital Content in Cultural Heritage Collections***

Matthew G. Kirschenbaum en Richard Ovenden; Gabriela Redwine; Rachel Donahue

(Rapport) CLIR - Council on Library and Information Resources, 2010. ISBN: 978-1-932326-37-6

Sporenonderzoek

While the purview of digital forensics was once specialized to fields of law enforcement, computer security, and national defense, the increasing ubiquity of computers and electronic devices means that digital forensics is now used in a wide variety of cases and circumstances. Most records today are born digital, and libraries and other collecting institutions increasingly receive computer storage media as part of their acquisition of "papers" from writers, scholars, scientists, musicians, and public figures. This poses new challenges to librarians, archivists, and curators- challenges related to accessing and preserving legacy formats, recovering data, ensuring authenticity, and maintaining trust. The methods and tools developed by forensics experts represent a novel approach to these demands. For example, the same forensics software that indexes a criminal suspect's hard drive allows the archivist to prepare a comprehensive manifest of the electronic files a donor has turned over for accession. This report introduces the field of digital forensics in the cultural heritage sector and explores some points of convergence between the interests of those charged with collecting and maintaining born-digital cultural heritage materials and those charged with collecting and maintaining legal evidence.

Overige begrippen *Digitaal forensisch onderzoek; Digitaal sporenonderzoek; Digital heritage forensics; Diplomatiek; Documentenonderzoek; EDRM; Electronic Discovery; Forensics; Forensisch onderzoek; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ https://labyrinth.rienkjonker.nl/content/digital-forensics-and-born-digital-content-cultural-heritage-collections

Rapport op internet

~ http://www.clir.org/pubs/abstract/reports/pub149

** **270** ***Diplomatics, Weberian Bureaucracy, and the Management of electronic Records in Europe and America; European archives in an era of change.***

David Bearman

(Artikel) American Archivist, 1992. Vol. 55 / Winter 1992

Informatiebeheer

Gaat over de relatie tussen de diplomatiek, oorkondenleer en de moderne ontwikkelingen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

During the past several years, as archivists worldwide have begun to struggle with the problems of managing electronic records, two traditions of archival theory and organizational practice which remain very strong in Europe have become prominent features of the solutions being developed there. In this chapter, these theoretical influences on archival practice are explored and the way in which they are shaping European approaches to the challenges of electronic records are examined. The significance of European theory and practice for electronic records management in American is then considered.

Overige begrippen *Archiefbeheer; Archival bond; Archivistiek; Betrouwbaarheid; Digitale duurzaamheid; Diplomatiek; Evidence; Oorkonde; Oorkondenleer.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.archimuse.com/publishing/electronic_evidence/ElectronicEvidence.Ch9.pdf

* **10092** ***Fact Denial and the Record Under Threat***

George Depres

(Weblog) Geraadpleegd 2-jan-2017 / Brandeis Records Manager, 2016.

Truthfulness

As if we don't have enough challenges, controlling information today. Part of our culture, at least here in the U.S., has embraced the acceptance of non-truths and the repudiation of facts in the record. It has also embraced the pseudo-record and fake news. Most of us, at least in this profession, know that we need to question all sources of information. There are also healthy debates around interpretation of evidence, and this is a good thing. But when the dominant conversation becomes an impossible stalemate based on spin, then the output value of information is neutralized. If we can't ascertain some facts in consensus, then the record is mute. While those in our profession should be equipped to identify and segregate responsible journalism and authentic records, we live in a bigger world.

Overige begrippen *Authenticity; Fact; Feit; Nepinformatie; Post-truth; Reliability; Trustworthiness; Truthful information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://blogs.brandeis.edu/records/2016/12/21/fact-denial-and-the-record-under-threat/

* **10188** ***Filosofie in een tijd van big data***

Christian Madsbjerg

(Publicatie) Ten Have, Utrecht, 2017. ISBN: 9789025906085

Filosofie

Algoritmes en big data zijn in de tijd van big data niet de ultieme bron voor succes. Hoewel we onze persoonlijke en zakelijke beslissingen er steeds meer op baseren, is het volgens de auteur noodzakelijk om uiteindelijk uit te gaan van menselijke betekenisgeving. De filosofie en kunst kunnen ons in dit proces helpen.

Aan de hand van sprekende voorbeelden wordt getoond dat de wereld uit meer bestaat dan een serie algoritmes. De meest succesvolle businessbeslissingen zijn gebaseerd op het vermogen de wereld buiten het kantoor te duiden. Menselijkheid in een wereld van big data is daarom onmisbaar.

Overige begrippen *Algoritme; Context; Cultuur; Dikke data; Empathie; Fenomenologie; Geesteswetenschappen; Kennis; Kunst; Open data.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

T.S. Elliot, 'East Coker', 1940

~ http://www.davidgorman.com/4Quartets/2-coker.htm

Uitgeverij Ten Have

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

~ http://www.uitgeverijtenhave.nl/boek/filosofie-in-een-tijd-van-big-data/

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=filosofie+in+een+tijd+van+big+data&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=NdSWWvPdI9TBgAf6uqbgCA

* **6409** ***Gevecht met gegevens; 'Content adressed storage' claimt betrouwbaarheid, snelheid en betaalbaarheid***

Tom Leyden

(Artikel) Computable 2-jul-2004.

Gegevensopslag

Organisaties worstelen met exponentieel groeiende hoeveelheden data. Voor het veilig opslaan en kunnen terugvinden van al die gegevens zonder dat de kosten uit de hand lopen volstaan traditionele opslagsystemen niet meer. 'Content adressed storage' lijkt een betrouwbaar en betaalbaar alternatief te bieden.

De data is niet zozeer geadresseerd met behulp van een bestandsnaam en toegangspad, maar op basis van de inhoud zelf. Komt dit niet bekend voor?

Overige begrippen *CAS; Content; Content adressed storage; Context informatie; DAS; Datawarehouse; Metadata; NAS; Opslag; SAN; Vindbaarheid.*

* **10347** ***The Handbook of Information and Computer Ethics***

Kenneth Einar Himma en Herman T. Tavani

(Publicatie) John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey, 2008. ISBN 978-0-471-79959-7

Ethics

In the last 10 years, information and computer ethics has emerged as an important area of philosophical and social theorizing, combining conceptual, metaethical,normative, and applied elements. Interest in the area has increased dramatically in computer science departments, philosophy departments, communications departments, business schools, information and library schools, and law schools. Information ethics has become one of the most important areas of applied philosophy in terms of professional, student, and popular interest. Many of the most pressing new ethical issues we face have arisen in connection with the use and development of new information technologies. For example, debates about the ethics of online music file sharing have led academics and ordinary citizens to reconsider the arguments for the legitimacy of intellectual property protection. New developments in information technology threaten privacy in ways that could not have been imagined 50 years ago, raising new ethical issues about the rights to privacy and anonymity. The growing dependence of large-scale economies on the Internet creates new vulnerabilities that can be exploited by hackers, cybercriminals, and terrorists, raising novel ethical issues about computer intrusions and security.

The Handbook of Information and Computer Ethics responds to this growing professional interest in information ethics with 27 chapters that address both traditional and current issues in information and computer ethics research. Each chapter, written by one or more of the most influential information ethicists, explains and evaluates the most important positions and arguments on the respective issues. As a result, the Handbook reader will be able to come away from each chapter with an understanding of the major positions and arguments, their strengths and weaknesses, and the authors original take on the issue. In addition, each chapter not only contains useful summaries of the most important research on the topic but also makes an important new contribution to the literature, and ends with a bibliography that identifies the most important books and articles on the topic.

Because a number of very good anthologies on information and computer ethics already exist, one might ask: Why another book of readings on ethical aspects of information and computer technology? One justification for the book is that, as noted above, each chapter in the present volume is written in a style that conforms to the objectives of a handbook and thus provides the conceptual background that is often not found in papers comprising other volumes. Consider that many papers included in those volumes are compiled from disparate sources and, thus, can reflect various styles and diverse objectives.With one exception, every chapter in this volume is an original piece thatwas written specifically for the Handbook. As such, each paper provides an accessible but sophisticated overview of the most important positions and supporting arguments and objections, along with the authors state-of-the-art take on these positions, arguments, and objections.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Another justification for this book is that existing anthologies tend to be narrower in scope than The Handbook of Information and Computer Ethics. For example, many anthologies cover only a limited set of topics that affect one or more subfields of information ethics; as a result, theseworks often exclude some of the controversies and issues that arise in information ethics as a broader field of inquiry. Consider that some anthologies have focused on Internet- or cyber-specific issues involving information ethics, while others have centered mainly on professional ethics issues affecting responsibility. Other volumes are dedicated to information ethics concerns affecting specific topical areas such as privacy, security, and property.3 Still other anthologies have focused on ethical aspects of information technology that converge with ethicsrelated concerns affecting medicine and genetics/genomics research.4 And other anthologies are dedicated to the examination of ethical issues in information technology that intersect either with disciplines, such as philosophy, or with new or emerging fields, such as nanotechnology So even though there is no shortage of anthologies that examine ethical issues centering on these, and related, ethical aspects of information technology, none addresses the breadth of topics covered in the present handbook.

The Handbook is organized into six main parts, which cover a wide range of topics - i.e., from foundational concepts and methodological approaches in information ethics (at the theoretical level) to specific problem areas involving applied or practical ethical issues.

At the theoretical level, conceptual frameworks underlying topical areas such as intellectual property, privacy, and security are examined. These frameworks provide Handbook readers with some conceptual tools needed to analyze more systematically the kinds of issues examined in the chapters comprising the remaining sections of the book. At the practical level, a number of contemporary controversies ranging from professional-ethical issues to issues of responsibility, regulation, and access are examined. For example, these chapters examine controversies affecting open-source software, medical informatics and genetic research, cyber-conflict, risk assessment, the digital divide, information overload, e-mail spam, online file sharing, plagiarism, censorship and free speech, and so forth. Thus, Handbook readers will gain an understanding of both the general frameworks and specific issues that define the fields of information and computer ethics.

Overige begrippen *Computer ethics; Ethica; Ethiek; Information ethics; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Academia.edu

~ https://www.academia.edu/24892978/The_Handbook_of_Information_and_Computer_Ethics?email_work_card=title

* **6910** ***Haren vanuit Den Haag of de brug tussen brein en bron***

F.C.J. Ketelaar

(Artikel) Universiteitsbibliotheek, Groningen, 1990. In: Bibliotheek, wetenschap en cultuur, opstellen aan mr. W.R.H. Koops bij zijn afscheid als bibliothecaris der Rijksuniversiteit te Groningen

Onderzoek

Voor locaal-historisch archiefonderzoek moeten niet alleen de voor de hand en in de buurt liggende archieven bezocht worden. Voor bepaalde aspecten kunnen, soms zelfs beter, de bronnen elders gezocht worden.

Een mooie bespiegeling over toegankelijkheid en ordening van archieven aan de hand van de vraag heeft u ook iets over de geschiedenis van Haren.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Toegankelijkheid; Vindbaarheid.*

* **9672** ***De historische ervaring***

F.R. Ankersmit

(Lezing / oratie / college) Historische Uitgeverij, Groningen, 1993. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de geschiedtheorie aan de Rijksuniversiteit te Groningen op dinsdag 23 maart 1993 door F.R. Ankersmit

DBNL: "Dit bestand is, met een aantal hierna te noemen aanpassingen, een diplomatische weergave van De historische ervaring van F.R. Ankersmit uit 1993."

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Waarneming

All the objects of human reason or enquiry may naturally be divided into two kinds, to wit, Relations of Ideas, and Matters of Fact.' In het geval van de Relations of Ideas wordt waarheid vastgesteld 'by the mere operation of thought' en we moeten daarbij denken aan de apriori waarheden van de logica en de wiskunde; in het geval van de Matters of Fact waarheid 'arises entirely from experience', en dergelijke aposteriori waarheden treffen we aan in de talloze uitspraken die we over de zintuiglijk waarneembare werkelijkheid doen en vooral in de systematisering daarvan binnen de verschillende wetenschappen. Aldus David Hume in zijn uit 1748 daterende Enquiries Concerning Human Understanding.1 Sinds Kant tot en met hedendaagse filosofen als Quine, Goodman, Kuhn, Rorty en Foucault werd Hume's messcherpe onderscheid tussen waarheden apriori en waarheden aposteriori vaak aangevochten. Bij Hume's hedendaagse critici had deze aanval veelal het karakter van een verrassende socialisering, of beter nog, van een historisering van het domein van het apriori. Het resultaat was derhalve een vergroting van het domein van de aposteriori waarheid ten koste van dat van de apriori waarheid: het apriori onthulde zich als een sociale of historische contingentie.

Kortom, sinds Hume zullen weinigen reden hebben om te betwijfelen dat onze wetenschappelijke kennis van de werkelijkheid aposteriori kennis is, en dat deze 'arises entirely from experience'; dat wil zeggen, dat deze kennis uiteindelijk gebaseerd is op wat ons is gegeven in de empirische, zintuiglijke waarneming. De kentheorie en de twintigste-eeuwse wetenschapsfilosofie stelden zich vervolgens de uitdagende maar beloftevolle taak te demonstreren hoe geheel het majestueuze gebouw van onze wetenschappelijke kennis zijn fundamenten heeft in wat ons in de zintuiglijke waarneming is gegeven. Het is zeker waar, dat men bij de uitvoering van dit programma de grootste moeilijkheden heeft ondervonden. Met name het door historisme getroffen vroegere terrein van het apriori, die in geschiedenis getransformeerde logica, stelde de wetenschapsfilosoof voor een aantal moeilijke en vooral ook pijnlijke problemen.

Overige begrippen *Authenticiteit; Filosofie; Geschiedenis; Wetenschapsfilosofie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DBNL (De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren)

~ http://www.dbnl.org/tekst/anke002hist01_01/

* **10678** ***In perfecte orde; Toelichting bij de tentoonstelling in het Algemeen Rijksarchief (7 september - 29 oktober 1984)***

J.A.A. Bervoets

(Catalogus) Algemeen Rijksarchief, Den Haag, 1984.

Administratie

Deze tentoonstelling was bedoeld als opmaat naar een registratuurmuseum of een museum van de administratie. Tentoongesteld werden verpakkingsmateriaal, kasten, hechtmateriaal en dergelijke. Allemaal materiaal dat in het kader van de materiële verzorging verwijderd wordt en vanwege het geringe belang uiteindelijk ook grotendeels verdwijnt.

Het is wel materiaal dat iets zegt over de manier van werken van administraties.

Overige begrippen *Archiefkast; Berging; Doelmatigheid; Doos; Dossierkast; Effectiviteit; Hechtmechaniek; Kast; Lias; Materieel beheer; Materiele verzorging; Nietje; Ontstaanscontext; Orde; Paperclip; Perforator; Speld.*

* **4386** ***Internetarchief binnen handbereik gebracht; Met de WaybackMachine zijn de tien miljard pagina's die liggen opgeslagen in het Internet Archive direct toegankelijk***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Intermediair 15-nov-2001.

Beschikbaarheid

De WaybackMachine is een zoekmachine waarmee het verleden van websites (voorgaande versies) geraadpleegd kunnen worden.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Overige begrippen *Context; Toegankelijkheid; Webarchivering.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

WaybackMachine op het internet

~ http://web.archive.org

* **10520** ***The introduction to Holding On to Reality The Nature of Information at the Turn of the millennium by Albert Borgmann***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Webpagina) University of Chicago Press, Chigago, 1999. Excerpted from pages 1-6 of Holding On to Reality by Albert Borgmann, published by the University of Chicago Press. ©1999 by the University of Chicago.

Semantic information

Information can illuminate, transform, or displace reality. When failing health or a power failure deprives you of information, the world closes in on you; it becomes dark and oppressive. Without information about reality, without reports and records, the reach of experience quickly trails off into the shadows of ignorance and forgetfulness.

Overige begrippen *Information; Truthful; Veracity.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ https://press.uchicago.edu/Misc/Chicago/066258.html

* **9964** ***Inventaris van de archieven van de gemeente Idaarderadeel, 1479-1983***

Alexander Tuinhout

(Publicatie) Gemeente leeuwarden en Provincie Fryslân, Leeuwarden, 2015.

Inventaris

De inleiding op deze inventaris in vier delen bevat in hoofdstuk 3 een uitgebreide beschouwing over de bij deze gemeente toegepaste ordeningssystemen, de archieven in deze gemeente en de verantwoording van de bewerking daarvan.

Overige begrippen *Bloemendaalse stelsel; Ordeningsstelsel; Registratuurstelsel.*

** **7434** ***ISAAR(CPF): Internationale Norm voor Archivistische Geautoriseerde Beschrijvingen van Organisaties, Personen en Families***

Peter Heyrman en Erika Hokke, Peter Horsman, Marc Nelissen, Willem Vanneste

(Referentiekader) Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen / Archiefschool, Antwerpen / Leuven / Amsterdam, 2006. Vertaling van de tweede uitgave

ISAAR(cpf)

Internationale Norm voor Archivistische Geautoriseerde Beschrijvingen van Organisaties, Personen en Families. (tweede editie).

Standaard van de International Council of Archives (ICA) voor het beschrijven van archiefvormers.

Deze archivistische standaard geeft aan met welke kenmerken een archiefvormende instelling te beschrijven is.

Centraal staat het op een gestandaardiseerden manier vastleggen van de context waarbinnen archiefbescheiden zijn ontstaan. Het is te beschouwen als een invulling van het contextgedeelte van ISAD(g).

Het bevat de basis elementen die ook in een overzicht ex artikel 3 van de Regeling geordende en toegankelijke staat moeten worden opgenomen.

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

EInd april 2006 is een Nederlandse vertaling beschikbaar gekomen. Deze is samengesteld door de VVBAD en de Nederlandse Archiefschool.

Overige begrippen *Context; ISAD(g); Structuurplan informatiebeheer; Toegankelijkheid; Uitwisselbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Achtergrondinformatie over ISAAR

~ http://www.vvbad.be/04_afdelingen/AHD/isaar_norm.html

ISAAR(cpf) op de site van de ICA

~ http://www.ica.org/en/node/30230

Nederlandse vertaling

~ http://www.ica.org/en/node/30652

Pagina over ISAAR bij de VVBAD

~ http://www.vvbad.be/00a_home/frameset.htm?http://www.vvbad.be/isaar.html

Website archiefschool

~ http://www.archiefschool.nl

* **9989** ***Keeping, forgetting, and misreading digital material: libraries learning from archives and recordkeeping practice.***

Ross Harvey

(Lezing / oratie / college) Whyte Memorial Lecture 15-sep-2015 / Monash University, Victoria. Australie, 2015.

Context

Professor Jean Whyte's view of her profession was broad, encompassing not just traditional librarianship but also the history of the book, multicultural librarianship, economics, and IT. Because of her conviction that librarianship and the archives and recordkeeping professions had much in common, Jean intended that the Graduate School of Librarianship she established at Monash would offer courses in archives and recordkeeping. Both professions now share the challenges of managing the many competing interests and opportunities presented by the digital environments in which we work and play. While there are clear areas of mutual interest between librarianship and archives and recordkeeping, further definition of those areas is needed. This lecture will explore the increasing relevance of principles developed by archivists and recordkeepers to managing and preserving digital material.

Overige begrippen *Archive; Librarianship; Record keeping.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing op internet

~ http://elibank.net/HARVEY_WHYTE_LECTURE_2015.pdf

* **9595** ***Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit***

Walter Benjamin

(Essay) Geraadpleegd 3-mei-2014 / Wikisource (de). Dritte Fassung
Walter Benjamin - Gesammelte Schriften Band I, Teil 2, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1980, S. 471- 508

Perceptie

Die Begründung der schönen Künste und die Einsetzung ihrer verschiedenen Typen geht auf eine Zeit zurück, die sich eingreifend von der unsrigen unterschied, und auf Menschen, deren Macht über die Dinge und die Verhältnisse verschwindend im Vergleich zu der unsrigen war. Der erstaunliche Zuwachs aber, den unsere Mittel in ihrer Anpassungsfähigkeit und ihrer Präzision erfahren haben, stellt uns in naher Zukunft die eingreifendsten Veränderungen in der antiken Industrie des Schönen in Aussicht. In allen Künsten[WS 1] gibt es einen physischen Teil, der nicht länger so betrachtet und so behandelt werden kann wie vordem; er kann sich nicht länger den Einwirkungen der modernen Wissenschaft und der modernen Praxis entziehen. Weder die Materie, noch der Raum, noch die Zeit sind seit zwanzig Jahren, was sie seit jeher gewesen sind. Man muß sich darauf gefaßt machen, daß so

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

große Neuerungen die gesamte Technik der Künste verändern, dadurch die Invention selbst beeinflussen und schließlich vielleicht dazu gelangen werden, den Begriff der Kunst selbst auf die zauberhafteste Art zu verändern.

Overige begrippen *Aura; Authenticiteit; Cultuur; Echt; Filosofie; Herhaalbaarheid; Informatiefilosofie; Onecht; Origineel; Uniciteit; Weergave.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Meer downloads

~ http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_(Dritte_df?page=

Tekst op internet

~ http://de.wikisource.org/wiki/Das_Kunstwerk_im_Zeitalter_seiner_technischen_Reproduzierbarkeit_%28Dritte_Fassun

Wikipedia (Walter Benjamin) DE

~ http://de.wikipedia.org/wiki/Walter_Benjamin

* **9765** ***Leidraad bij de lessen in het ordenen en beschrijven van archieven***

H. Bordewijk en P.J Horsman

(Publicatie) Rijksarchiefschool, Den Haag, 1983. Geheel herziene editie

Ordenen en beschrijven

Gaat uit van de bij de lessen aan de Rijksarchiefschool gevolgde systematiek, waarin eerst de verschillende onderdelen van de beschrijving van archiefstukken, vervolgens het met behulp van de vervaardigde fiches ineenzetten van de inventaris worden behandeld.

Overige begrippen *Archief; Beschrijven; Fiche; Inventaris; Ordenen.*

* **10141** ***Medienwechsel; Vom Nutzen und Nachteil der Sprache für die Schrift***

Christoph Windgätter

(Publicatie) Kulturverlag Kadmos, Berlin, 2006. (Berliner PROGRAMM einer Medienwissenschaft)

Schrift

Kaum etwas hat die europäische Theoriebildung in den letzten Jahrzehnten so intensiv beschäftigt wie das Thema der Schrift. Eine Entwicklung, die sich vor allem den veränderten, weil computerisierten Bedingungen des Schreibens selber verdankt. Denn längst sind es numerische Codes und elektrische Schaltungen, die bei all den Buchstabenmassen über Sein oder Nicht-Sein entscheiden. Anlass genug, einen Blick in Vergangenheiten zu werfen, die uns solche Medienwechsel voraus haben. Christof Windgätters Buch widmet sich eben dieser Aufgabe: Systematisch differenziert und nahe am historischen Material verfolgt es jenen doppelten Übergang, den das 19. Jahrhundert von der Sprache zur Schrift als einen von der Philosophie zur Medientheorie eingeleitet hat. Seine Referenzautoren sind zunächst Hegel und Saussure. Während ersterer als Sprachphilosoph gelesen wird, der um Begriffe wie Geist, Ausdruck oder Mitteilung kreist, kommt der zweite als Systemlinguist in den Blick, der Sprache nicht nur immanent analysiert, sondern sie dazu als sein Objekt allererst erfindet. Zusammengenommen aber fungieren beide als eine Art Kontrastfolie, vor der sich dann mit Nietzsche eine dritte Position abhebt. Sie markiert den Wechsel von der Sprach- zur Schrifttheorie; ja mehr noch: An ihr wird gezeigt, wie sich der Ex-Philologe über Sinn- und Strukturfragen hinaus dem Problem ihrer Medialität zu stellen beginnt - aus physiologischer, ästhetischer und technischer Perspektive: bezogen auf den Leib des Schreibers, das Corpus der Schrift und die Mechanik ihrer Schreibgeräte.

Overige begrippen *Filosofie; Mediatheorie; Mediawetenschap; Medienwechsel; Onthechting; Semiotiek; Taal; Techniek; Teken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Recensie

~ http://archiv.ub.uni-marburg.de/ep/0002/article/view/1148/1093

Zoeken via Google

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

~ https://www.google.de/search?q=medienwechsel+windg%C3%A4tter&oq=medienwechsel+windg%C3%A4tter

**** 9818** ***The Onlife Manifesto; Being Human in a Hyperconnected Era***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) versie 8-feb-2013 / Europese Commissie, 2013.

Infosphere

The deployment of information and communication technologies (ICTs) and their uptake by society affect radically the human condition, insofar as it modifies our relationships to ourselves, to others and to the world. The ever-increasing pervasiveness of ICTs shakes established reference frameworks through the following transformations:

1) the blurring of the distinction between reality and virtuality;
2) the blurring of the distinctions between human, machine and nature;
3) the reversal from information scarcity to information abundance; and
4) the shift from the primacy of entities to the primacy of interactions.

The world is grasped by human minds through concepts: perception is necessarily mediated by concepts, as if they were the interfaces through which reality is experienced and interpreted. Concepts provide an understanding of surrounding realities and a means by which to apprehend them. However, the current conceptual toolbox is not fitted to address new ICT-related challenges and leads to negative projections about the future: we fear and reject what we fail to make sense of and give meaning to.

In order to acknowledge such inadequacy and explore alternative conceptualisations, a group of scholars in anthropology, cognitive science, computer science, engineering, law, neuroscience, philosophy, political science, psychology and sociology, instigated the Onlife Initiative, a collective thought exercise to explore the policy-relevant consequences of those changes. This concept reengineering exercise seeks to inspire reflection on what happens to us and to re-envisage the future with greater confidence.

Overige begrippen *Herconceptualiseren; Informatiefilosofie; Panopticon; Paradigma; Re-ontologizing; Ubiquitous computing.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site

~ http://ec.europa.eu/digital-agenda/futurium/en/content/onlife-manifesto-being-human-hyperconnected-era

Tekst

~ https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Manifesto.pdf

**** 10098** ***Over gastvrijheid***

Jacques Derrida en Anne Dufourmantelle

(Publicatie) Boom, Amsterdam, 2016. ISBN 9789058755636

Gastvrijheid

De gebundelde teksten in Over gastvrijheid behandelen het vraagstuk van de vreemdeling: hoe kun je openstaan voor iemand die vanuit het vreemde op ons toekomt? Derrida en Dufourmantelle gaan in deze tekst uit van een radicaal concept van gastvrijheid. In de act van echte gastvrijheid staan wij volledig open voor de vreemdeling. Wij schakelen alles wat wij het onze noemen uit om de vreemdeling recht te doen in zijn vreemd-zijn. Deze absolute gastvrijheid is echter onmogelijk, omdat wij geen afstand kunnen doen van wie wij zijn en van de traditie waarin we staan. Toch hebben we dit absolute idee nodig om überhaupt over gastvrijheid te kunnen nadenken.

De vertalingen van Walter van der Star en Rokus Hofstede verschenen eerder samen in de reeks Boom Essay (1998) en zijn door de huidige vluchtelingenstromen weer bijzonder actueel geworden.

Oorspronkelijke titels: De l'hospitalité, 'Anne Dufourmantelle invite Jacques Derrida à répondre' en Cosmopolites de tous les pays, encore un effort
Vertaling: Walter van der Star en Rokus Hofstede

Overige begrippen *Cultuur; Deconstructie; Filosofie; Taal; Vrijheid; Wet.*

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Boom uitgevers

~ https://www.boomfilosofie.nl/product/1563/Over-gastvrijheid

Jacques Derrida, 'Kosmopolieten aller landen, kop op!' (fragment)

~ http://www.hofhaan.nl/2016/rokus-hofstede/jacques-derrida-kosmopolieten-aller-landen-kop-op-fragment/

REREADING: OF HOSPITALITY: ANNE DUFOURMANTELLE INVITES JACQUES DERRIDA TO RI

~ http://amsterdamlawforum.org/article/view/49/63

Zoeken via Google

~ https://www.google.nl/search?q=Over+gastvrijheid+Jacques+Derrida+en+Anne+Dufourmantelle&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=dyGFWPKJC8HPa9i5reAH - q=Over+gastvrijheid+Jacques+Derrida+en+Anne+Dufourmantelle&st

** 6746 ***Overheid.nl Webmetadata; Het verbeteren van de toegankelijkheid van digitale informatie binnen de Nederlandse overheid, Handboek***

Jeff Rothenberg en Irma Graafland-Essers, Harry Kranenkamp, Abigail Lierens, Constantijn van Oranje, Rob van Schaik

(Publicatie) Stichting ICTU / Advies Overheid.nl, Den Haag, 2004. Versie 1.01, 16 december 2004

Toegankelijkheid

Dit handboek beschrijft een nationale standaard voor het vergroten van de transparantie van de overheid in Nederland. Deze standaard dient om burgers en andere gebruikers (bijvoorbeeld bedrijven) te helpen om eenvoudiger online overheidsinformatie te vinden. Deze standaard betreft het creëren en gebruik van metadata. In deze context is metadata de informatie die overheidsinformatie zoals documenten, databases en diensten beschrijft. Een begeleidend rapport (RAND Europe, 2004) aan Advies Overheid.nl vormt de basis voor de metadatastandaard in dit handboek. Naast de eigenlijke standaard bespreekt dit handboek ook de redenen voor het introduceren van de standaard en de achtergrond van het ontwerp van Overheid.nl Webmetadata. Verder bevat dit document advies over de implementatie en gebruik van metadata voor het verbeteren van de ontsluiting en toegang tot overheidsinformatie. Deze standaard is voornamelijk bedoeld voor technische managers en -ontwerpers, en voor ontwikkelaars en managers van websites, databases en andere informatiesystemen binnen overheidsorganen op alle niveaus. Naar verwachting zal de metadatastandaard zelf voortdurend verder ontwikkeld worden. Dit handboek betreft de toepassing van metadata voor de online ontsluiting van en toegang tot informatie. De ontsloten informatie kan online of offline beschikbaar zijn (b.v. gedrukte rapporten en CD-ROM's), hoewel de nadruk ligt op online informatie. Dit handboek heeft geen betrekking op de vele aspecten van het opzetten en onderhouden van online informatie of het ontwerpen van websites en portals van hoge kwaliteit. Records management en archivering worden ook niet besproken, maar wel de relaties tussen records management en het creëren en beheren van webmetadata. Noch in Nederland, noch elders zijn de huidige en toekomstige behoeften van gebruikers met betrekking tot het online vinden van overheidsinformatie diepgaand bestudeerd. Er is ook geen diepgaande informatie beschikbaar over de aanbieders van overheidsinformatie in Nederland. Tijdens het schrijven van dit handboek is er echter een kleinschalige studie ondernomen naar de huidige werkwijze en behoeften van overheidsorganisaties. Bij het ontwikkelen van de Overheid.nl Webmetadata standaard werden ook diverse bestaande standaarden voor metadata bestudeerd.

Overige begrippen *DCMES; Dublin Core; EAD; Metadata; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Open standaard; Overheid.nl Webmatadata Standaard; OWMS; ReMANO; Standaard; Taxonomie; Webmetadata; Website; Zoeken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Advies Overheid.nl

~ http://www.advies.overheid.nl

Documenten op internet

~ http://advies.overheid.nl/metadata-documentatie/

Een voorbeeld van een Nederlandse taxonomie is te vinden op de website van Regering.nl

~ http://www.regering.nl/meta/thc/THC.TaxonomieBeleidsagenda.jsp

Standpunt metadata en vervolgactiviteiten in 2005

~ http://advies.overheid.nl/metadata-standpunt/

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Stichting ICTU

~ http:/iwww,ctu.nl

Tekst op internet

~ http://advies.overheid.nl/attachment.db?2733

Tekst op mijn site

~ http://labyrinth.rienkjonker.nl/webmetadata

* **10199** ***Prediction and explanation in social systems***

Jake M. Hofman en Amit Sharma, Duncan J.Watts

(Essay) Verschenen 3-feb-2017 / Science, 2017. Vol. 355, Issue 6324

Social science

Historically, social scientists have sought out explanations of human and social phenomena that provide interpretable causal mechanisms, while often ignoring their predictive accuracy. We argue that the increasingly computational nature of social science is beginning to reverse this traditional bias against prediction; however, it has also highlighted three important issues that require resolution.
First, current practices for evaluating predictions must be better standardized.
Second, theoretical limits to predictive accuracy in complex social systems must be better characterized, thereby setting expectations for what can be predicted or explained.
Third, predictive accuracy and interpretability must be recognized as complements, not substitutes, when evaluating explanations. Resolving these three issues will lead to better, more replicable, and more useful social science.

Overige begrippen *Artificial intelligence; Betrouwbaarheid; Big data; Dataset; Explanation; Falsificatie; Granulariteit; Herhaalbaarheid; Human-in-the-loop; Interpreteerbaarheid; Prediction; Verificatie; Verklaring; Voorspelling.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Human in the loop

~ https://en.wikipedia.org/wiki/Human-in-the-loop

Site science

~ http://science.sciencemag.org/content/355/6324/486.full

* **6701** ***Reizigers in de tijd; l9de-eeuwse autobiografen en hun strijd tegen het vergeten***

Jeroen Blaak

(Artikel) Spiegel Historiael, 2005. nummer 3/4 jaargang 40, maart - april 2005

Context

In de I9de eeuw begon een nieuw tijdsbesef te ontstaan. Men kreeg het gevoel te teven in een sterk veranderende wereld waarin het verleden een ver, vreemd land was geworden. Dit veranderd tijdsbesef zou wel eens de reden kunnen zijn dat in de 19e eeuw opeens zoveel mensen naar de pen grepen om hun eigen leven te beschrijven.

Overige begrippen *Egodocument; Historiciteit; Weblog.*

* **9904** ***Situationsabhängige Rezeption von Information bei Verwendung der Wikipedia***

Hanna Knäusl

(Proefschrift) Universität Regensburg, Regensburg, 2014.

Persoonlijke context

Diese Arbeit beschäftigt sich mit der Frage nach einer situationsrelativen Informations-rezeption im Information Retrieval im Allgemeinen und bei der Suche in der deutsch-sprachigen Wikipedia im Speziellen. Motiviert wurde das Forschungsdesiderat vor allem durch die schnell ansteigenden Datenmengen und die damit verbundenen Selek-tionsschwierigkeiten durch den Nutzer sowie weiter durch die Informationssuche als Beschäftigung des alltäglichen Lebens.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Die Arbeit ist dabei in zwei Teile untergliedert. Im theoretischen Teil werden zunächst die Komplexität der möglichen Suchsituationen und der Einfluss subjektiver Kompo-nenten auf die Bewertung von Informationen besprochen. Auf dieser Basis wurde an-schließend das situationsabhängige Suchverhalten in der deutschsprachigen Wikipedia untersucht.
In zwei unabhängigen Studien kamen ergänzend explizite (Fragebögen) und implizite (Eyetracking) Methoden zum Einsatz, die ermöglichten, die subjektiven Bewertungen der Inhalte durch den Nutzer zu protokollieren. In beiden Studien konnte gezeigt wer-den, dass die Suchsituation, hier vor allem im Sinne des Grads der Definiertheit und der Endlichkeit des Suchziels, sowohl Suchstrategie und Informationsrezeption beein-flussen, als auch die Wünsche der Suchenden nach bestimmten Inhaltsstrukturen. Wei-ter bestätigten die Untersuchungen, dass die Zufriedenheit der Nutzer nicht nur von einem inhaltlichen Sucherfolg abhängt, sondern auch stark mit einer jeweils angemes-senen Informationspräsentation korreliert. In Zusammenfassung der eigenen Studien und der Ergebnisse, die der aktuellen Forschungsliteratur entnommen wurden, kam diese Arbeit zu dem Schluss, dass die Situation des Nutzers, bestehend aus einer Viel-zahl an Komponenten, an verschiedenen Stellen einen messbaren Einfluss auf die In-formationsrezeption des Nutzers beim Information Retrieval in der deutschsprachigen Wikipedia hat.

Overige begrippen *Context; Gebruikerscontext; Gebruikscontext; Perceptie; Vinden; Zoeken; Zoekstrategie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op internet

~ http://epub.uni-regensburg.de/31041/

Tekst op internet

~ http://epub.uni-regensburg.de/31041/1/Diss%20Dezember%202014.pdf

URN

~ http://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:bvb:355-epub-310418

** **10663** ***Staatssecretarie en kabinet des konings onder Willem I***

J. Steur

(Artikel) Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden. Deel 84, 1968.

Administratie

In De Tijdgenoot van 1843 is een interessante schets opgenomen over de regeringspraktijk onder Willem I onder de titel: ‘Over het bestaan der centralisatie bij ons, en de middelen om dezelve te verbeteren’. De schrijver wijst erop, dat ook na de vestiging van het Koninkrijk ‘in alles de plooi van de Fransche administratie met de Fransche wetten behouden’ bleef, terwijl de met zeldzame werklust begaafde Koning ‘in den eigenlijken zin des woords het hoofd der administratie werd’ waardoor ‘zijne ministers, die hij alleen aan zich verantwoordelijk rekende, tot eenvoudige chefs de bureau verlaagd werden. In plaats, dat de Koning met zijne ministers zoude arbeiden, en het eigenlijke archief des Rijks in de bureaux der ministeriën zoude zijn, moesten de ministers aan den Koning steeds schriftelijk rapporten over alles indienen, en wanneer 's Konings beslissing genomen was, werd aan den minister weder schriftelijk antwoord gegeven, waarvan het oorspronkelijke in het archief der Staatssecretary bleef bewaard. De Koning moedigde het aan, dat men zich tot hem wendde, en daar hij zonder inlichting niet kon beslissen, werd eene apostillencorrespondentie gevormd, die dikwijls in het bespottelijke liep. Terwijl de Koning rondom in zijn Kabinet de draden van centralisatie vereenigd hield, waren de ministeriële departementen zoodanig ingerigt, dat zij 's Konings inzigten het beste konden dienen’.
De schrijver van genoemd artikel gaat ten slotte nog in op s' Konings ‘zeer bekrompen denkbeeld omtrent de uitgebreidheid der Koninklijke magt’, die tot uitdrukking kwam in de neiging van Willem I om ‘alles wat niet bepaaldelijk aan den Koning door de grondwet ontnomen was’, voor zich op te eisen. ‘De Koninklijke magt won in uitgebreidheid, doch verloor in innerlijke kracht, totdat zij door eigene zwaarte in elkander stortte, en Willem I door de omstandigheden zelve genoodzaakt werd te abdiceren. Bij deze albemoeijing des Konings moest de Secretarij van Staat - een departement, dat, evenmin als een Kabinet des Konings in eenen constitutioneelen staat te huis hoort - zich al meer en meer uitbreiden, en vormde zich onmiddellijk rondom den Koning een bureau, waarin als in een brandpunt de geheele administratie des Koningrijks gecentraliseerd was’.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Digitale bibliotheek der letteren

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

~ https://www.dbnl.org/tekst/_bij005196901_01/_bij005196901_01_0004.php

*** 10390** ***Strategisch actieplan voor artificiele intelligentie***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Den Haag, 2019. Bijlage bij de Kamerbrief met Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie van 8 oktober 2019, met als onderwerp: "Aanbieden Strategisch Actieplan voor Artificiële Intelligentie" , overheidsidentificatienummer: 00000001003214369000, kenmerk DGBI-DE / 19207584

(Kamerstukken 26 643 en 32 761, nr. 640)

Artificiële Intelligentie

Artificiële intelligentie (AI) verandert de wereld ingrijpend. AI zal stevig bijdragen aan economische groei, welvaart en welzijn van Nederland. Ook zal het enorm helpen bij maatschappelijke vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld vergrijzing, klimaatverandering, voedselveiligheid, gezondheid en zorg. Tegelijkertijd moeten we onze ogen niet sluiten voor uitdagingen als de bescherming van fundamentele rechten als privacy, non-discriminatie en autonomie.
Als we als Nederland en Europa mee willen doen in de voorhoede van een wereldwijd concurrerende economie, dan moeten we de ontwikkeling en toepassing van AI in Nederland versnellen. Dat kan. Nederland heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie, onder meer door zijn hoogwaardige connectiviteit, de sterke basis voor publiek-private samenwerking (PPS) en onderzoek van wereldklasse. Die uitgangspositie moeten we goed benutten en uitbouwen, zodat Nederland zich hiermee internationaal kan profileren.
Het kabinet zet in op een drietal sporen. Spoor 1 is dat we maatschappelijke en economische kansen moeten benutten. Hiervoor is intensieve PPS nodig. Daarmee kan Nederland het verschil maken op het Europese speelveld en op mondiale markten. Het zijn de bedrijven - van start-ups en scale-ups en midden- en kleinbedrijf (mkb) tot grootbedrijf - die het verschil maken met hun innovatie- en concurrentievermogen. Zij bepalen of Nederland de toon zet met AI of dat Nederland hierin het buitenland volgt. En of de toepassing daarvan waardevol is voor economie en maatschappij. Die meerwaarde kan komen doordat ze inspelen op maatschappelijke uitdagingen, maar ook doordat ze snel inspelen op de vraag uit de markt. Het kabinet werkt dit spoor dan ook uit in PPS, met name met de Nederlandse AI-Coalitie en roept bedrijven en organisaties op zich hierbij aan te sluiten.
Met spoor 2 willen we de voorwaarden op orde brengen voor een vruchtbaar AI-klimaat voor economie en maatschappij. Dat gaat onder meer om de juiste kennis, vaardigheden en opleidingen; wetenschappelijk AI-onderzoek van topkwaliteit en toegepast onderzoek waar ondernemers en professionals mee verder kunnen. Ook bruikbare data en hoogwaardige en intelligente

connectiviteit behoren tot die randvoorwaarden. In dit kader investeren we in onderzoeksprogramma's, vergroten we de toegang tot innovatiefinanciering voor start-ups, investeren we in scholing, stimuleren we datadelen en ontwikkelen we digitale connectiviteit met en voor AI verder.
Spoor 3 betreft het 'Versterken van de fundamenten'. Dat betreft de bescherming van fundamentele rechten van burgers en passende wettelijke en ethische kaders. Hierdoor kunnen mensen en bedrijven erop vertrouwen dat AI zorgvuldig wordt ingezet. Ook is het belangrijk dat markten open en competitief blijven en dat bij alle AI-ontwikkelingen de nationale veiligheid geborgd blijft. Daartoe is de nodige wet- en regelgeving al van kracht, of in de maak. Daarnaast volgt het kabinet de AI-ontwikkelingen, en spant zich in voor het gebruik van (Europese) ethische richtsnoeren voor AI-toepassingen door bedrijven en publieke organisaties.
Aan de slag dus, en wel nu. Dit Strategische Actieplan voor AI beschrijft de koers die Nederland wil inzetten, en vormt de eerste stap om concrete acties voor de beoogde versnelling en profilering in gang te zetten. De overheid werkt samen met de Nederlandse AI-Coalitie. Daar gaan bedrijven, overheden, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen samen nieuwe AI-acties realiseren om de specifieke domeinen en sectoren verder te helpen.
De volgende uitgangspunten zijn leidend voor de Nederlandse aanpak:
- We werken publiek-privaat samen, onder meer in de Nederlandse AI-Coalitie om de maatschappelijke en economische kansen van AI te benutten.
- Nederland gaat voor internationale samenwerking, vooral met Europese partners.
- We profileren ons als een land dat voorop loopt met AI-toepassingen die de belangen dienen van mens en maatschappij.
- We kiezen voor een inclusieve aanpak die mensen centraal stelt, waarbij we streven naar betrouwbare AI.
De doelstellingen van de Nederlandse AI-aanpak staan in de infographic hiernaast weergegeven.

Overige begrippen *Ethics of AI; Ethiek; Fundamentele waarde; PPS; Publieke waarde.*

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/kamerbrief-ai

Rapport op internet

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2019/10/08/strategisch-actieplan-voor-artificiele-intelligentie

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

** **10129** ***Terminology for beginners***

Patricia Brenes

(Publicatie) versie 16-jun-2017 / In my own terms, 2017.

Terminology

A free eBook which presents a collection of posts from the blog In my own terms (link is external). It is especially dedicated to beginners who approach Terminology for the first time. It is provided all the sources at the end of each post for reference and further reading.

This collection of posts starts by talking about the "fear" you might experience when you first approach Terminology. A series of definitions and differentiations of terminology follows, including an explanation of why Terminology is considered a science. This is followed by a description of what terminologists around the world do, and who the users of terminology are, to give you a general idea of how terminology permeates different study areas. Then a must-have source: a brief description of TermTerm, a termbase that includes all the terms used in the field.

Overige begrippen *Ontologie; Taal; Taxonomie; Terminologie; Terminology science; Thesaurus; Trefwoord.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Website In my own terms

~ http://inmyownterms.com/free-ebook-terminology-beginners/

* **10486** ***A theory of semiotics***

Umberto Eco

(Publicatie) Indiana University Press, 1976.

Semiotiek

The aim of this book is to explore the theoretical possibllity and the social function of a unified approach to every phenomenon of signification and/or communication. Such an approach should take the form of a general semiotic theory,able to explain every case of sign-function in terms of underlying systems of elements mutually correlated by one or more codes.

Overige begrippen *Meaning; Semiotics; Sign; Token.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

JSTOR Inhoud boek

~ https://www.jstor.org/stable/j.ctt16xwcfd

* **10250** ***The trouble with big data? It's called the 'recency bias'***

Tom Chatfield

(Artikel) Gepubliceerd 5-jun-2016 / Website bbc, 2016.

Recency bias

There's a counter-intuitive downside to collecting vast amounts of information about economics and human behaviour: it can mean we ignore the lessons of history.

 © Reference manager : R.S. Jonker

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Overige begrippen *Bias.*

** 10088 *Tussen Huygens en Multatuli*

Vincent Icke

(Lezing / oratie / college) Gehouden op 2-dec-2010 / Humanistisch Verbond, 2010. Socrateslezing 2010

Wetenschapsfilosofie

'De aantrekkelijkheid van overtuigingen is te verklaren uit angst voor onzekerheid', hield hoogleraar astrofysica, publicist en beeldend kunstenaar Vincent Icke het publiek voor in de Socrateslezing op 1 december (2010) in Den Haag. Uit de omgang met onzekerheid en het besef van haar zwakte put de wetenschap juist haar kracht.

"Feiten, meningen en overtuigingen worden maatschappelijk heel verschillend gewaardeerd. Feiten worden toegepast, voor kennisgeving aangenomen, verdacht gemaakt. Of bestreden als ze niet welkom zijn, en soms botweg ontkend. Meningen staan in hoger maatschappelijk aanzien dan feiten, zoals in de media te zien is", betoogt Icke voor de circa 300 bezoekers in de Anton Philipszaal. De lezing wordt elk jaar georganiseerd door het Humanistisch Verbond en de Humanistische Alliantie. "En overtuigingen zijn soms zo hoog gewaardeerd dat ze erin zijn geslaagd om een speciale beschermde status te verwerven, zoals in het geval van godsdienst, die in onze Grondwet niet gewoon onder de vrijheid van meningsuiting valt maar een apart artikel heeft."

Vincent Icke pleit verder voor een herwaardering van feiten en meningen ten koste van overtuigingen. Overtuigingen zijn immers absoluut, boven iedere twijfel verheven. Ze maken het geweldig lastig om samen te leven in één samenleving. Een mening daarentegen, kan worden hierzien. Een mening is een 'zwak feit'. Tussen feiten en meningen bevindt zich een breed overgangsgebied. Uiteindelijk kan die mening zover naar de kant van de zekerheid opschuiven, dat we van een feit gaan spreken. Feiten zijn dermate vaak getoetste en juist gebleken meningen, dat ze nauwelijks meer te betwijfelen zijn. Een mening is als het ware een kind dat kan uitgroeien tot een volwassen feit.

Een overtuiging laat zich echter niet toetsen of onderzoeken: het is een verharde mening. Zo'n axioma kan een politiek heilssysteem zijn, geloof in de vrije markt, een godsdienstig geloof of de overtuiging van de voetbal-hooligan. Een overtuigde duldt geen tegenspraak, zelfs geen discussie.

Een onzekere wereld
Mensen hebben een grote hang naar overtuigingen, ze zijn erg aantrekkelijk. Dit is niet verwonderlijk, denkt Icke. "Onze wereld is chaotisch en onvoorspelbaar en maakt ons onzeker. Overtuigingen creeëren zekerheid en sluiten toeval uit. Althans, dat is het idee. Maar in wezen negeren we dan de wereld. We dringen de kosmos iets absoluuts op."

De kosmos laat zich echter niet bij de neus nemen; het trekt zich niets aan van onze behoefte aan vaste en stabiele zekerheden. Gelukkig hebben we naast de overtuiging een tweede manier om met onzekerheid om te gaan. Die manier is de wetenschappelijke. De wetenschap is vooral een houding, een inzet waarin falen de norm is. Want ook wetenschap kan geen zekerheden presenteren, alleen het meest waarschijnlijke.

Daarom is de wetenschap net als goede kunst nooit klaar of afgerond: het gaat om het proces van 'steeds beter' in het besef nooit 'het beste' te bereiken. Het beste is het domein van de overtuigingen, niet van de wetenschap. En of iets beter is of juist niet, dat bepaalt de kosmos, de wereld zelf: we leggen het aan de wereld voor en kijken hoe deze reageert. Wetenschappers moeten bereid zijn zich door de wereld te laten terechtwijzen. En falen blijft de norm.
Kritische spiraal

"De evolutie van wetenschappelijk begrip noem ik de kritische spiraal van vier opeenvolgende stappen waarmee de blinde mol zich door de duistere grond van terra incognita wroet", licht Icke toe.

Stap 1: een waarneming, gedaan met de zintuigen of met een instrument.
Stap 2: een opmerking over die waarneming, meestal in verband met andere waarnemingen en theorieën.
Stap 3: een veronderstelling over het mechanisme dat die waarnemingen verklaart.
Stap 4: een voorspelling over nieuw te verrichten waarnemingen of proeven op grond van die veronderstelling.
Stap 5 is weer een waarneming, dus een Stap 1 van de volgende omwenteling van de schroef.

Een overtuigde is een sektariër
Tussen feiten, meningen en overtuigingen heerst een voortdurende spanning. Feiten en meningen kunnen vreedzaam

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

naast elkaar bestaan maar overtuigingen leiden tot tweespalt: een overtuigde is ipso facto een sectariër.
En omdat er geen procedure is om verschillen tussen overtuigingen bij te leggen of te overbruggen blijft alleen het bewijs door volledige intimidatie nog over. "Mijn argument telt zes punten" , zegt de overtuigde vanachter zijn revolver.

De kracht van wetenschap
De wetenschap heeft ons bijzonder veel te bieden. Niet omdat we de wijsheid in pacht hebben, maar omdat we onzekerheid kunnen toestaan, om vanuit die houding vooruitgang te boeken, verbluffende verklaringen te vinden en prachtige beelden te tonen.

Overige begrippen *Axioma; Beleving; Context; Cultuur; Feit; Logica; Mening; Overtuiging; Perceptie; Realiteit; Waarneming; Werkelijkheid; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing Youtube deel 1

~ http://www.youtube.com/watch?v=NV0Z6vlIJig

Lezing Youtube deel 2

~ http://www.youtube.com/watch?v=dq2ahO2ct14

Lezing Youtube deel 3

~ http://www.youtube.com/watch?v=d40MuGNcPh4

Lezing Youtube deel 4

~ http://www.youtube.com/watch?v=wvbjdlOvb30

Presentatie op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/doc/actueel/IckeSocrateslezingbeelden2010.pdf

Tekst op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

Toelichtende pagina op internet

~ http://www.humanistischverbond.nl/mobiel/nieuws/socrateslezing-2010-vincent-icke

** **10345** ***A Unified Framework of Five Principles for AI in Society***

Luciano Floridi en Josh Cowls

(Artikel) versie 1-nov-2019 / Harvard Data Science Review, 2019. 1(1)

Ethics

Artificial Intelligence (AI) is already having a major impact on society. As a result, many organizations have launched a wide range of initiatives to establish ethical principles for the adoption of socially beneficial AI. Unfortunately, the sheer volume of proposed principles threatens to overwhelm and confuse. How might this problem of ‘principle proliferation’ be solved? In this paper, we report the results of a fine-grained analysis of several of the highest-profile sets of ethical principles for AI. We assess whether these principles converge upon a set of agreed-upon principles, or diverge, with significant disagreement over what constitutes ‘ethical AI.’ Our analysis finds a high degree of overlap among the sets of principles we analyze. We then identify an overarching framework consisting of five core principles for ethical AI. Four of them are core principles commonly used in bioethics: beneficence, non-maleficence, autonomy, and justice. On the basis of our comparative analysis, we argue that a new principle is needed in addition: explicability, understood as incorporating both the epistemological sense of intelligibility (as an answer to the question ‘how does it work?’) and in the ethical sense of accountability (as an answer to the question: ‘who is responsible for the way it works?’). In the ensuing discussion, we note the limitations and assess the implications of this ethical framework for future efforts to create laws, rules, technical standards, and best practices for ethical AI in a wide range of contexts.

Overige begrippen *Accountability; AI; Artificial agent; Artificial intelligence; Autonomy; Beneficence; Bioethics; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Meta-autonomy; Non-maleficence; Philosophy of information.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

~ https://doi.org/10.1162/99608f92.8cd550d1

Over Bioethics

~ https://duckduckgo.com/?q=Bioethics&t=ffab&atb=v189-1&ia=web

**** 10662** ***Veranderingen in archiefvorming en archiefgebruik in een veranderende samenleving 1747-1847***

Eric Ketelaar

(Artikel) tijdschrift voor geschiedenis, Leiden, 2020. Volume 133, Issue 3, nov. 2020, p. 435 - 456

Archiefvorming

Conclusie:

Drie bewegingen hebben de archiefvorming en het archiefgebruik tussen 1747 en 1847 ingrijpend beïnvloed. De eerste, de behoefte aan juridische legitimering, bleef van grote betekenis ook na 1813, maar werd als het ware ingebed in een tweede beweging, de opkomst van de statenkunde, die leidde tot de honger van de overheid naar informatie over samenleving en individu. Deze nam in de negentiende eeuw nog toe door de pogingen om, zoals de Zuid-Nederlandse statisticus Adolphe Quetelet het uitdrukte, l'homme moyen te vatten en dat in verschillende levensfasen en omstandigheden. Daarmee gepaard gingen veranderingen in de aard van de informatieverzameling en een toename van de archiefproductie.

De derde beweging was de ontwikkeling van nieuwe standaarden voor het gebruik van het bronnenmateriaal, in de eerste helft van de negentiende eeuw ingebed in wat Tollebeek heeft genoemd 'de disciplinaire emancipatie' van de geschiedbeoefening: geschiedenis 'werd een vak apart'.73 Die heeft weinig of geen invloed gehad op de archiefvorming, maar des te meer op het archiefgebruik. De zich vanaf de achttiende eeuw ontwikkelende geschiedkunde richtte zich vooral op het opsporen en publiceren van archivalische bronnen. Kennelijk was dat ook in de eerste helft van de negentiende eeuw voldoende en had men er, behalve in een paar steden, geen behoefte aan verdere exploitatie van het cultureel erfgoed op te dragen aan een archivarius. Zuinigheid zal een rol gespeeld hebben. Zo weigerde de Amsterdamse gemeenteraad in 1844 de benoeming van een gemeentearchivaris vanwege de kosten van zo'n 'nieuwe stedelijke betrekking […] die op dat oogenblik niet gebiedend gevorderd' werd. Pas toen de functie in deeltijd kon worden uitgeoefend – de beoogde archivaris P. Scheltema werd in 1848 met financiële steun van het Rijk archivaris van de provincie Noord-Holland – stemde men met de benoeming in.74 Pas na 1850 zou het Archief de door Huistra genoemde symbolische waarde als disciplinevormende plaats krijgen.75

Naast of binnen deze drie bewegingen was er een opmerkelijke continuïteit van archiveringspraktijken zoals het resolutie- en het verbaalstelsel, waarin pas ver in de negentiende eeuw – en bij sommige overheden zelfs pas na de Tweede Wereldoorlog – veranderingen zouden komen. Die faseverschillen tussen overheden op nationaal, provinciaal en lokaal niveau zijn ook opmerkelijk. Niet alleen in de archiefvorming, maar ook in het archiefgebruik was er spanning tussen uniformiteit en regionale of lokale verscheidenheid. Die spanning lag bijvoorbeeld al besloten in het reglement van 1829 dat enerzijds uniforme openbaarheid van archieven beoogde, maar anderzijds de individuele archivaris bevoegd verklaarde om in een concreet geval archiefgebruik af te wijzen. Die spanning tussen eenheid en verscheidenheid betekende ook dat het aan gewestelijke en lokale krachten werd overgelaten om het archief in te zetten ter bevestiging en bevordering van nationale, regionale en lokale identiteiten.

Overige begrippen *Archivaris; Archivistiek; Context; Informatiebeheer; Ordeningsstelsel; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DOI

~ 10.5117/TVGESCH2020.3.002.KETE

Site Amsterdam University Press

~ https://www.aup-online.com/content/journals/10.5117/TVGESCH2020.3.002.KETE - html_fulltext

*** 10392** ***Waarborgen tegen risico's van data-analyses door de overheid***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Brief) Ministerie van Justitie en Veiligheid, Den Haag, 2019. (Kamer-stukken 26 643 en 32 761, nr. 641)

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

Waarborg

Data-analyses bieden veel kansen voor bedrijven en overheden om hun zaken efficiënter en effectiever in te richten. Zo kan een bedrijf met behulp daarvan betere klantprofielen maken. Overheidsorganisaties kunnen daarmee bijvoorbeeld risicotaxatiemodellen inrichten waarmee zij beter toezicht kunnen houden op de naleving van wet- en regelgeving of efficiënter fraude kunnen opsporen. Digitalisering zorgt er daarbij voor dat er ook steeds meer en betere mogelijkheden ontstaan om data te vergaren en te analyseren.

Data-analyses geven ook risico's. De transparantie rond data-analyses kan onvoldoende zijn. Hierdoor weten burgers vaak niet dat zij onderwerp zijn van een data-analyse, waarvoor die analyse wordt gemaakt en de precieze effecten daarvan. Door dit gebrek aan transparantie weet men zich niet goed te weren tegen de uitkomsten van zo'n analyse. De groeiende complexiteit van analysemethodes en daarbij gebruikte algoritmes maakt ook dat de analyses en de uitkomsten daarvan steeds lastiger te doorgronden zijn en daardoor ook moeilijker te controleren. Daarnaast bestaat het risico op onregelmatigheden in de datasets of algoritmes. Zo kunnen datasets bias bevatten die in de dataanalyse gereproduceerd worden. Ook kunnen er discriminerende effecten optreden wanneer (onbedoeld) vooroordelen van experts worden vertaald in het ontwerp van het algoritme, de keuze van variabelen of de classificatie van gegevens. Bij data-analyses gebaseerd op profilering kan men bijvoorbeeld ten onrechte een bepaalde eigenschap toegekend krijgen (false positive) of andersom ten onrechte een eigenschap niet toebedeeld krijgen (false negative).

Algoritmes zijn dus niet altijd neutraal, noch hebben ze altijd gelijk. Maar het alternatief waarin afwegingen door de mens worden gemaakt, is evenmin neutraal of altijd juist. Door te kijken naar patronen en verbanden in data zijn we juist in staat om bestaande vooroordelen bloot te leggen en besluitvorming te objectiveren. Dat neemt niet weg dat het zaak is om voornoemde risico's te onderkennen en waar mogelijk te verminderen.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Context; Data analysis; Data-analyse; Integriteit; Privacy; Profileren; Publieke waarde; Transparant; Verwerken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijlage bij de brief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/10/08/tk-bijlage-over-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-ana de-overheid

Kamerbrief

~ https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/10/08/tk-waarborgen-tegen-risico-s-van-data-analyses-do overheid

Zie ook

~ https://www.digitaleoverheid.nl/gebeurtenis/beleidsbrief-ai-publieke-waarden-en-mensenrechten-naar-de-tk-gestuurd/

* **9811** ***Waarom Andy Warhol de 'Mac' van zijn tijd promootte***

Ronald Meeus

(Artikel) Geraadpleegd 13-mei-2014 / Het laatste nieuws, 2014.

Echtheid

Vandaag oogt het hip en creatief om op een Mac te zitten tokkelen, maar halfweg de jaren '80 - toen Apples allereerste Macintosh ook al was komen piepen - ging een andere computer met dat cachet aan de haal: het ondertussen ter ziele gegane computermerk Commodore bracht toen de Amiga uit, een van de allereerste multimediacomputers, waaraan creatieve geesten als Andy Warhol verslingerd geraakten. Gisteren kwam het nieuws dat er 23 verloren gewaande werken van die Pop Art-kunstenaar werden teruggevonden op Amiga-floppydiskettes.

Of een kunstwerk dat op een computer is gemaakt effectief 'kunst' kan worden genoemd? Natuurlijk, antwoordde Pop Art-kunstenaar Andy Warhol in 1986. "Je kunt het afdrukken. Dan is het hetzelfde als het digitale origineel."

Overige begrippen *Onecht; Origineel.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://www.hln.be/hln/nl/4124/Multimedia/article/detail/1865655/2014/04/26/Waarom-Andy-Warhol-de-Mac-van-zijn-

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context en gedrag

promootte.dhtml

 © Reference manager : R.S. Jonker

Overzicht termen

Aanbesteding

Bevat:	*Best value procurement; Offerte; Pakket van eisen; Prestatie-inkoop; Programma van eisen; Programma van eisen en wensen; Request for Information; Request for proposal; RFQ.*
Engere term:	*Europese aanbesteding.*
Is / is een:	*Proces.*
Zie ook:	*Mededinging.*
Zoals:	*Procurement.*

Aandachtseconomie

Bredere term:	*Economie.*
Zie ook:	*Cognitief kapitalisme; Fabeltjesfuik; Mediafatigue.*

Aandeel

Is / is een:	*Akte.*
Zie ook:	*Aandeelbewijs; Bewijs van aandeel; Deelneming.*

Aangifte

Engere term:	*Belastingaangifte.*
Is / is een:	*Verklaring.*
NEN 2084 - BT:	*Melding.*
Zie ook:	*Politieregister; Strafvordering.*

Aanslagbiljet

Is / is een:	*Bevelschrift.*
Zie ook:	*Belasting.*

Aansprakelijkheid

Engere term:	*Bestuurdersaansprakelijkheid.*
Onderdeel van:	*Verantwoording.*
Zie ook:	*Aanmaning; Verantwoordelijkheid; Verantwoording; Vrijwaring.*

Aantekening

Bevat:	*Marginalia; Scribble; Secretarial note.*
Is / is een:	*Geschrift.*
Onderdeel van:	*Redactionele vorm.*
Synoniem:	*Kanttekening; Notes.*
Zie ook:	*Annotation; Aufzeichnungen; Commentaar; Gloss; Kwalificatie; Memo; Notitie.*
Zoals:	*Annotatie.*

Aanwas

Zie ook:	*Capaciteitsplanning; Groei; Verwerving.*

Abstractie

Bevat:	*IS_EEN concept.*
Synoniem:	*Abstraction.*
Zie ook:	*Abstractieniveau; Afstand; Aggregatie; DEEL_VAN_concept; Generalisatie; Model; Schema; Virtualisatie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Access

Bevat:	*Access aid; Collection Description; Package Description.*
Engere term:	*Access to information; Closed access; Open access; Public access; Restricted access; Toll access.*
Onderdeel van:	*Accessibility IQ.*
Synoniem:	*Mogelijkheid tot raadpleging; Raadpleging.*
Zie ook:	*Access Collection; Access control; Access Method; Access Software; Beschikbaarheid; Denial of access; Inaccessible; Openbaarheid; Principle of accessibility; Resource description and access; Toegang; Toegankelijkheid.*

Accountability

Engere term:	*Administrative accountability; Historical accountability; Public accountability.*
Onderdeel van:	*Aantoonbaarheid; Explicability; RACE.*
Synoniem:	*Verantwoordelijkheid; Verantwoording.*
Zie ook:	*Responsibilty.*

Accountancy

Onderdeel van:	*Toezicht.*
Zie ook:	*Accountantsverklaring; Accountantsverslag.*

Accountantsverklaring

Bredere term:	*Verklaring.*
Onderdeel van:	*Accountantsverslag.*
Zie ook:	*Accountancy; Toezicht.*

Accountantsverslag

Bevat:	*Accountantsverklaring.*
Bredere term:	*Verslag.*
Zie ook:	*Accountancy; Rekening.*

Achterwaards gummen

Bredere term:	*Gummen.*
Is / is een:	*Backspace.*

Acquisitie

Antoniem:	*Dequisitie.*
Synoniem:	*Acquisition; Erwerbung; Verwerving.*
Zie ook:	*Accession; Harvesting.*

Actieve openbaarheid

Bredere term:	*Openbaarheid.*

Administratie

Bevat:	*Documentaire informatie.*
Engere term:	*Basisadministratie; Bedrijfsadministratie; Beperkingenadministratie; Financiële administratie; Hulpadministratie; Kernadministratie; Ledenadministratie; Projectadministratie; Salarisadministratie; Subadministratie; Vakadministratie.*
Is / is een:	*Archief.*
Onderdeel van:	*Administratieve organisatie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Administratie

Zie ook: *Administreren; Back-office; Bedrijfsvoering; Boekhouding; Boekhoudplicht; Bureaucratie; Documentaire infrastructuur; Electronische Heerendiensten; Financieel Informatiesysteem.*

Administratieve lastenverlichting

Bredere term: *Lastenverlichting.*
Zie ook: *Administratieve organisatie; Electronische Heerendiensten; Informatieplicht.*

Administratieve organisatie

Afgekort met: *AO.*
Bevat: *Administratie.*
Bredere term: *Organisatie.*
Onderdeel van: *Beheer.*
Zie ook: *Administratieve lastenverlichting; Archiefsysteem; Bestuurlijke informatievoorziening; Procesregistratie; Record Keeping System.*

Administreren

Bevat: *Elektronisch documentenverkeer.*
Onderdeel van: *Beheershandeling.*
Zie ook: *Administratie; Archiveren; Informatievoorziening.*

Adres

Engere term: *E-mailadres.*
Synoniem: *Address; Verzoekschrift.*
Zie ook: *URL.*

Advies

Engere term: *B&W advies; Bindend advies; Europees advies.*
In plaats van: *Adviesnota.*
NEN 2084 - NT: *Voordracht; Voorstel.*
Onderdeel van: *Nota.*
Synoniem: *Recommendation.*
Zie ook: *Aanbeveling; Bemiddeling.*

Affordance

Engere term: *Constraining affordance.*
Is / is een: *Neologisme; Relation.*
Synoniem: *Affordanz; Anbietung; Angebotscharakter; Aufforderungscharakter.*
Zie ook: *Bruikbaarheid; Context; Geschiktheid; Knowledge; Presentation; Semantic capital; Usability; Use context; User context.*

Afluisteren

Onderdeel van: *Opsporing.*
Zie ook: *Aftappen; Telefoontap.*

Afnemer

Engere term: *Zakelijke afnemer.*
Is / is een: *Actor; Gebruiker; Gebruikersrol; Ontvanger.*
Synoniem: *Consumer.*
Zie ook: *Business organisatie; Groep van belanghebbenden.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Afnemer

Aftappen

Onderdeel van: *Opsporing.*
Zie ook: *Afluisteren; Telefoontap.*

Agent

Bevat: *Client system; Consumer; Mechanism; Position; Producer; Recipient.*
Engere term: *Artificial agent; Cognitive agent; Gesitueerde agent; Informational agent; Intelligent agent; Intentional agent; Moral agent; Semantic agent; Software agent; User agent.*
Is / is een: *Thing.*
Zie ook: *Informational organism; Multiagent system; Robotica.*
Zoals: *Actor; Group; Intermediair; Person.*

Aggregation

Bevat: *Volume.*
Engere term: *Archival aggregation; Child aggregation; Parent aggregation; Root aggregation.*
Synoniem: *Aggregatie.*
Zie ook: *Archiefvorming; Compound document; Element set; Folder; Hierarchy; Levels of aggregation; Record category; Screening.*

AGLS

Afkorting van: *Australian Government Locator Service Standaard.*
Onderdeel van: *GILS.*
Zie ook: *EAC; ISAAR(cpf); Standaard.*

Agoramodel

Bredere term: *Model.*

Alfabetische index

Bevat: *Naamindex; Trefwoordenindex.*
Bredere term: *Index.*
Zie ook: *Alfabetische catalogus; Thesaurus.*

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Afgekort met: *ABBB.*
Bevat: *Fair-play-beginsel; Gelijkheidsbeginsel; Motiveringsbeginsel; Rechtszekerheidsbeginsel; Zorgvuldigheidsbeginsel.*
Onderdeel van: *Governance.*
Zie ook: *Bestuursrecht.*

Algemene secretarie

Bredere term: *Secretarie.*
Opgevolgd door: *Registratuur.*

Algivist

Is / is een: *Algorithmic archivist.*
Onderdeel van: *Archivist.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Algorithm

Engere term:	*Bayesian algorithm; Compression algorithm; Engineering algorithm; Hash algorithme; Learning algorithm; Message Digest Algorithm 5.*
Is / is een:	*Program.*
Onderdeel van:	*Behavior; Compound document; Functionality; Program.*
Synoniem:	*Algorithme.*
Zie ook:	*Computer program; Context; Heuristic; Pattern recognition; Script; ZIP.*
Zoals:	*Classifier; Hash; MD5.*

Algorithme

Synoniem:	*Algorithm; Algoritme.*

Algoritme

Bevat:	*Predictive analitics.*
Onderdeel van:	*Context; Functionaliteit; Gedrag; Regel; Samengesteld document; Social sorting.*
Synoniem:	*Algorithme.*
Zie ook:	*Dataïsme; Fraudescorekaart; Iteratie; Jus algoritmi; Proxy.*
Zoals:	*Smart contract.*

Alignment

Bevat:	*Ketencoördinatie.*
Engere term:	*Business ICT Alignment.*
Zie ook:	*Afstemmen; Ketensamenwerking.*

Alomtegenwoordige verwerking

Onderdeel van:	*Semantisch web.*
Synoniem:	*Pervasive computing; Ubiquitous computing.*
Zie ook:	*Panopticon.*

Ambience

Onderdeel van:	*Context.*
Synoniem:	*Omgeving.*
Zie ook:	*Background; Setting; Stigmergie.*

Ambient intelligence

Onderdeel van:	*Ubiquitous computing.*

Ambient privacy

Bredere term:	*Privacy.*
Zie ook:	*Intimate zone.*

Ambtenaar 2.0

Bredere term:	*Ambtenaar.*
Zie ook:	*Social network; Web 2.0.*

Ambtsgeheim

Bredere term:	*Geheim.*
Synoniem:	*Amtsgeheimnis.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Ambtsmisdrijf

Bredere term:	*Misdrijf.*
Zie ook:	*Machtsbederf.*

Analyse

Bevat:	*F.A.A.; Predictive analitics.*
Engere term:	*Archiefanalyse; Begrotingsanalyse; Brainwave analyse; Clusteranalyse; Conflictanalyse; Contextanalyse; Data-analyse; Functionele analyse; Handschriftanalyse; Historisch-Maatschappelijke analyse; Impact analyse; Informatieanalyse; Ketenanalyse; Onderwerpsanalyse; Probleemanalyse; Procesanalyse; Risicoanalyse; Stemstressanalyse; Systeemanalyse; Tekstanalyse; Trendanalyse.*
Synoniem:	*Analysis; Regest.*
Zie ook:	*Business case; DOP; Indexeerdiepte; Quick scan; Repertorium; Semantisch model.*
Zoals:	*Briefregest.*

Analytische en kritische waarde

Is / is een:	*Bewaarbelang.*
Zie ook:	*Descriptieve waarde; Narrativiteit.*

Andere overheid

Bevat:	*Burger Service Nummer; Dienst; Dienstgerichte architectuur; Dienstverleningsconcept; Eenmalige gegevensverstrekking, meervoudig gebruik; Referentiearchitectuur.*
Bredere term:	*Overheid.*
Synoniem:	*E-overheid.*
Zie ook:	*E-governance; E-government.*

Anonieme communicatie

Bredere term:	*Communicatie.*
Zie ook:	*Privacy.*

ANSI/NISO Z39.19-2005

Gebruik:	*Z39.19-2005.*

Antitrust

Zie ook:	*Monopolie; Oligopolie.*

Appraisal

Bevat:	*Appraisal decisions; Disposition; Retention and disposition schedule.*
Engere term:	*Reappraisal.*
Onderdeel van:	*Archival theory.*
Synoniem:	*Tri; Waardering.*
Zie ook:	*Selecteren; Selection system; Waarderen.*

Archief

Bevat:	*Afgesloten archiefdeel; Archiefafdeling; Archiefbescheiden; Archiefbestanddeel; Archiefblok; Archiefstuk; Bedrijfsinformatie; Datawarehouse; Depositum; Documentaire informatie; Registratuur.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archief

Engere term:	*Afgesloten archief; Bedrijfsarchief; Centraal archief; Cliëntenarchief; Concernarchief; Deelarchief; Departementaal archief; Dienstarchief; Dynamisch archief; E-mail-archief; Familiearchief; Filmarchief; Fotoarchief; Gedeponeerd archief; Gedrukt archief; Geheim archief; Huisarchief; Kabinetsarchief; Knipselarchief; Krantenarchief; Medisch archief; Ministerieel archief; Museumarchief; Nationaal archief; Notarieel archief; Open archief; Openbaar archief; Overheidsarchief; Patiëntenarchief; Persoonlijk archief; Politiearchief; Provinciaal archief; Regionaal archief; Schaduwarchief; Schoolarchief; Semi-statisch archief; Softwarearchief; Sportarchief; Stadsarchief; Statisch archief; Stedelijk archief; Stichtingsarchief; Stiichtingsarchief; Verenigingsarchief; Virtueel archief; Webarchief; Werkarchief; Woordarchief; Ziekenhuisarchief.*
Is / is een:	*Collectie; Cultureel kapitaalgoed; Economisch kapitaalgoed; Procesobject; Semantic capital; Semantisch kapitaalgoed.*
Is niet:	*Documentenbibliotheek.*
Synoniem:	*Archiv; Archive.*
Zie ook:	*Administratieve documentatie; Archiefbeherende instelling; Archiefbewaarplaats; Archiefdienst; Archiefsysteem; Archival bond; Archival fonds; Archives; Bronnen; Cultureel erfgoed; Datadomein; Fonds; Informatiehuishouding; Informatie-infrastructuur; Information management compliance; Legacydatabase; Orde; Overheidsdocumentatie; Overheidsinformatie; Procesgebonden informatie; Record group; Record Keeping System; Records management compliance.*
Zoals:	*Administratie.*

Archiefbeheer

Bevat:	*Archiefbewerking; Beheerproces; Depotbeheer.*
Bredere term:	*Beheer.*
Onderdeel van:	*Beheerdomein; Informatiebeheer.*
Synoniem:	*Archiefmanagement; Archival administration; Archivering; Archivverwaltung; Custody; Record keeping.*
Zie ook:	*Collectiebeheer; Cultuurbeheer; Documentbeheer; Informatiemanagement; Physical control; Records Management; Tienjarenblok.*

Archiefbeleid

Bredere term:	*Beleid.*
Onderdeel van:	*Archiefstelsel; Informatiebeleid.*

Archiefbescheiden

Bevat:	*Administratieve bescheiden; Conclusieve bescheiden; Informatieve bescheiden; Initiele bescheiden; Institutionele bescheiden; Munimenta.*
Bredere term:	*Bescheiden.*
Engere term:	*Conventionele archiefbescheiden; Digitale archiefbescheiden; Dynamische archiefbescheiden; Gedrukte archiefbescheiden; Grafische archiefbescheiden; Semistatische archiefbescheiden; Statische archiefbescheiden; Vernietigbare archiefbescheiden.*
Gebruik:	*Archiefstuk; Archiefstukken.*
In plaats van:	*Archiefbescheid; Archiefdocument.*
Onderdeel van:	*Archief; Archiefblok.*
Synoniem:	*Archiefstukken; Unterlagen.*
Zie ook:	*Archiefbestanddeel; Archiefbestemming; Archivgut; Neerslag; Procesgebonden informatie; Recordness; Registraturgut; Unica.*
Zoals:	*Archivalia.*

Archiefbestel

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archiefbestel

Bredere term:	*Bestel.*
Onderdeel van:	*Archiefstelsel.*
Zie ook:	*Archiefwezen; Infrastructuur.*

Archiefbewerking

Bevat:	*Archiefbewerkingsplan; Project materiele zorg; Project toegankelijkheid; Schonen.*
Bredere term:	*Bewerking.*
Onderdeel van:	*Archiefbeheer.*
Synoniem:	*Saneren.*
Zie ook:	*Schoning.*

Archiefdienst

Bevat:	*Archiefbewaarplaats; Gemeentearchief; Regionaal archief; Rijksarchief.*
Bredere term:	*Dienst.*
Engere term:	*Decentrale archiefdienst.*
In plaats van:	*Archiefinstelling.*
Is / is een:	*Archiefbeherende instelling; Institution with archival holdings.*
Onderdeel van:	*Organisatie.*
Synoniem:	*Archiefautoriteit.*
Zie ook:	*Archief; Archiefgebouw; Archival authority; Archives; Kenniscentrum; Proxy organization.*
Zoals:	*Nationaal archief.*

Archieffunctie

Bevat:	*Beschikbaarstellen; Bewaren; DIV-functie; Registreren; RM-functie; Waarderen.*
Bredere term:	*Functie.*
Engere term:	*Digitale archieffunctie.*
In plaats van:	*Archiveringsfunctie.*
Is eigenschap van:	*Archiefsysteem; I-governance.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Synoniem:	*Archival function.*
Zie ook:	*Archiefmanagement; Archiefvorming; Archiveren; Archivistische regiefunctie; Documentaire informatievoorziening; E-discovery process; Records management activities; Regiefunctie; Registratuur.*

Archiefgebouw

Bredere term:	*Gebouw.*
Onderdeel van:	*Gebouwencomplex.*
Zie ook:	*Archiefbewaarplaats; Archiefdepot; Archiefdienst; Industriegebouw.*

Archiefgeschiedenis

Bredere term:	*Geschiedenis.*
Onderdeel van:	*Context informatie.*

Archiefinspecteur

Bredere term:	*Inspecteur.*
In plaats van:	
Is / is een:	*Toezichthouder.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archiefinspectie

Bevat:	*Erfgoedinspectie; Facetinspectie; Incidentinspectie.*
Bredere term:	*Inspectie.*
Engere term:	*Rijksarchiefinspectie.*
Is / is een:	*Toezicht op de zorg; Toezicht op het beheer.*
Onderdeel van:	*Toezichtstelsel.*
Zie ook:	*Inspectiebezoek; Inspectiepunt; Interbestuurlijk toezicht; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer.*

Archiefinventaris

Bevat:	*Primaire inventaris.*
Bredere term:	*Inventaris.*
In plaats van:	
Is / is een:	*Toegang.*
Synoniem:	*Archive finding aid.*
Zie ook:	*Documentair structuurplan; Dossierinventaris; Metadataschema; Register van het archiefsysteem; Structuurplan informatiebeheer.*

Archiefordening

Bredere term:	*Ordening.*
Zie ook:	*Registratuur.*

Archiefoverdracht

Bredere term:	*Overdracht.*
Zie ook:	*Overbrenging.*

Archiefrecht

Bevat:	*Archivgesetze.*
Bredere term:	*Recht.*
Onderdeel van:	*Archiefstelsel; Informatierecht.*

Archiefruimte

Bevat:	*Hulpdepot.*
Is / is een:	*Depot.*
Zie ook:	*Altregistratur; Archiefbewaarplaats; Archiefdepot; Archiefkluis; Centrale bewaarplaats; Digitale bewaarplaats; Magazijn; Tussenarchief.*

Archiefselectie

Bredere term:	*Selectie.*
Zie ook:	*Erfgoedselectie.*

Archiefstelsel

Bevat:	*Archiefbeleid; Archiefbestel; Archiefketen; Archieforganisatie; Archiefrecht; Archiefvormer.*
Bredere term:	*Stelsel.*

Archiefstuk

Antoniem:	*Non-Archiefstuk.*
Bevat:	*Document; Inhoud; Kwaliteitsrecords; Okselstuk; Ontwikkelingsstadium; Uiterlijke vorm; Vorm.*
Bredere term:	*Stuk.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archiefstuk

Engere term:	*Afgedwaald archiefstuk; Digitaal archiefstuk; Dynamisch archiefstuk; Elektronisch archiefstuk; Essentieel archiefstuk; Gewaarmerkt archiefstuk; Non-Archiefstuk; Opgenomen archiefstuk; Samengesteld archiefstuk; Wezenlijk archiefstuk.*
In plaats van:	*Archiefbescheid; Archiefbescheiden; Archiefdocument; Archiefobject.*
Is / is een:	*Dataobject; Persistente representatie.*
Is eigenschap van:	*Informatie.*
Is enkelvoud van:	*Archiefstukken.*
Onderdeel van:	*Archief; Archiefbestanddeel; Archiefblok.*
Synoniem:	*Archival document; Informatie-element; Managed record; Record.*
Zie ook:	*Akte; Archivistische eenheid; Bron; Charter; Procesgebonden informatie; Recorded transaction; Zoekstuk.*

Archiefsysteem

Beschreven in:	*NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl).*
Bevat:	*Archival description system; Beheerproces; Classificatie; Compliance Information System; Conventioneel verkeer; Documentair informatiesysteem; Documentenmagazijn; Documenttypecatalogus; ECMS; E-depot; Elektronisch documentenverkeer; Elektronisch verkeer; ERMS; Gegevensmagazijn; Metadata systeem; Metadataschema; Overzicht; Procesgebonden informatie; Records application software; Records Management Applicatie; Records Management Application; Records preservation system; Register van het archiefsysteem; Zakenmagazijn.*
Bredere term:	*Systeem.*
Eigenschap is:	*Archieffunctie; Proces van het archiefsysteem.*
In plaats van:	*Archiveringssysteem.*
Onderdeel van:	*Informatiesysteem; Informatievoorziening.*
Synoniem:	*Archival system; Filing system; Record Keeping System; Records management system; Records system.*
Zie ook:	*Administratieve organisatie; Analoge beheeromgeving; Archief; Archiefbeheersysteem; Archival framework; Archiving by design; Beheersysteem; Business Information System; Digitale beheeromgeving; DOMEA-konzept; Hybride beheeromgeving; Informatiehuishouding; Informatie-infrastructuur; Kwaliteitssysteem; MSR; Record system; Repository; Zaaksysteem.*

Archiefterminologie

Bredere term:	*Terminologie.*
Synoniem:	*Archival terminology.*

Archiefvormer

Bevat:	*Beoordelaar; Business; Corporate body; Gebruikersorganisatie; Lastgever; Office of primary interest; Office of primary responsibility; Ontwerper; Steller.*
Bredere term:	*Vormer.*
Engere term:	*Auteur.*
In plaats van:	*Archiefvormend orgaan; Vormer.*
Is / is een:	*Actor; Bronvormer; Producent.*
Onderdeel van:	*Archiefstelsel; Zorgdrager.*
Synoniem:	*Archivbildende Instanz; Originating organization; Records creator; Registraturbildner; Service producteur.*
Zie ook:	*Administratieplichtige; Bestuursorgaan; Competent person; Creator; Inspectiepunt; Office of origin; Producer; Raadsgriffie.*
Zoals:	*Archon.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archiefvorming

Bevat:	*Dossiervorming.*
Bredere term:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Record creating (process).*
Zie ook:	*Accumulation; Aggregation; Archieffunctie; Archivering; Archiving by design; Records Management.*

Archiefwaardig

Bredere term:	*Waardig.*
Gebruik:	*Archivalisering; Registratiewaardig; Zaakwaardig.*
In plaats van:	*Archiefwaardigheid.*
Onderdeel van:	*Kwaliteit.*
Zie ook:	*Archiefbestemming; Archiefnominatie; Dossierwaardig; Ex officio beginsel; Identificatie; Opnemen; Procesgebonden informatie; Recordness; Valeur secondaire.*

Archiefwetgeving

Bredere term:	*Wetgeving.*

Archiefwezen

Zie ook:	*Archiefbestel.*

Archiefzorg

Bevat:	*Information management compliance.*
Bredere term:	*Zorg.*
In plaats van:	*Archiefplicht.*

Archievenoverzicht

Engere term:	*Geautomatiseerd archievenoverzicht.*
In plaats van:	*Overzicht van archieven.*
Is / is een:	*Toegang.*
Zie ook:	*Beständeübersicht; Magazijninventaris; Overzicht.*

ArchiMate

Zie ook:	*Bedrijfsarchitectuur; Metataal.*

Architect

Engere term:	*ICT-architect; Informatie architect; IT-architect.*
Is / is een:	*Actor; Gebruikersrol; Ontwerper.*

Architectuur

Bevat:	*Fedora; Systeem architectuur; Tensegrity; Zaakinformatiesysteem.*
Engere term:	*Archiefarchitectuur; Bedrijfsarchitectuur; Bedrijfsfunctiearchitectuur; Dienstgerichte architectuur; Drielagen architectuur; Enterprise architecture; Informatie architectuur; Ketenarchitectuur; Open architectuur; Platform architectuur; Projectstart architectuur; Records management architectuur; Referentiearchitectuur; Technische architectuur.*
Onderdeel van:	*Model.*
Synoniem:	*Architecture.*
Zie ook:	*Architecture Development; Dienstenbus; ICT-infrastructuur; IM-Kaart; Information model; Referentiemodel; Stelsel van basisadministraties; TOGAF.*
Zoals:	*Vijf lagen architectuurmodel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Architectuur

Archival bond

Onderdeel van:	*Record characteristic.*
Zie ook:	*Archief; Context informatie; Identificatie; Procesgebonden informatie; Recordness.*

Archival description

Bevat:	*Description of action; Description of action or matter; Description of matter; Form of transmission; Indication of action; Indication of attachment; Mode of transmission; Name of addressee; Name of author; Name of creator; Name of handling office; Priority of transmission.*
Bredere term:	*Description.*
Engere term:	*Name of originator; Name of place of origin; Name of receiver; Name of writer.*
Synoniem:	*Archiefbeschrijving; Archivistische beschrijving.*
Zie ook:	*Archivistisch kenmerk; Record attribute; Record profile.*

Archival fonds

Gebruik:	*Fonds.*
Zie ook:	*Archief; Archives.*

Archival method

Bredere term:	*Method.*
Onderdeel van:	*Archival science.*
Zie ook:	*Archival methodology.*

Archival science

Bevat:	*Archival method; Archival theory; Diplomatics.*
Onderdeel van:	*Information science.*
Synoniem:	*Archiefwetenschap; Archivistiek; Archivistique.*
Zie ook:	*Archival multiverse; Archival philosophy.*

Archival theory

Bevat:	*Appraisal; Authenticity; Context; Preservation; Provenance.*
Onderdeel van:	*Archival science.*
Synoniem:	*Archieftheorie.*

Archivalisering

In plaats van:	*Archiefwaardig; Archiefwaardigheid.*
Synoniem:	*Archivalisation.*
Zie ook:	*Archivering; Identificatie; Recordness.*

Archivalization

Zie ook:	*Archivalisation; Capture; Consignatie; Consignation; Opnemen; Recordness.*

Archivaris

Engere term:	*Gemeentearchivaris; Provinciearchivaris; Rijksarchivaris; Waterschapsarchivaris.*
In plaats van:	*Chartermeester.*
Is / is een:	*Actor; Beheerder; Beheerder archiefbewaarplaats; Beleidsadviseur; Beschikbaarsteller; Curator; Educator; Kwaliteitsadviseur; Toetser; Toezichthouder; Waardeerder.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archivaris

Onderdeel van:	*Informatiebeheerder.*
Synoniem:	*Archiefbeheerder; Archivar; Archivist; Archiviste; Records keeper.*
Zie ook:	*Archiefambtenaar; Archiefdienstverlener; Archiefmedewerker; Archiefprofessional; Archival authority; Chief Information Officer; Collectiebeheerder; Denial authority; Informatie architect; Information and records officer; Master of Context; Recordkeeper; Records custodian; Records manager; Trusted records officer.*

Archive

Bevat:	*Archive group; File; Record group; Series.*
Engere term:	*Alphabet-based archive; Audio-visual archive; Audiovisuelle Archive; Behördenarchive; Closed archive; Dark archive; Persistent archive; Records archive; Single-mail archive; Total archive.*
Is / is een:	*Organizational memory; Semantic capital.*
Is enkelvoud van:	*Archives.*
Is meervoud van:	*Archiv.*
Onderdeel van:	*Cultural heritage institution; GLAM.*
Synoniem:	*Archief; Archiv; Archive; Archiveren; Archiviren.*
Zie ook:	*Container; File; Institution with archival holdings; Library, Archive, Museum; Logic of archives; Open Archival Information System.*
Zoals:	*Corporate memory.*

Archiveren

Bevat:	*Beheren; Beoordelen; Beschikbaarstellen; Beschrijven; Beveiligen; Bewaren; Converteren; Decryptie; Documenteren; Encryptie; Fixeren; Migreren; Openbaar maken; Opnemen; Overbrengen; Overdragen; Preserveren; Registreren; Selecteren; Toegang geven; Toegankelijk maken; Transformeren; Uitwisselen; Vastleggen; Vernietigen; Verplaatsen; Vervangen; Waarderen.*
Engere term:	*Milieubewust archiveren; Open archiveren.*
In plaats van:	*Archivering.*
Is / is een:	*Proces van het archiefsysteem; Verwerking.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Generiek proces; Informatiebeheer; RM-functionaliteit.*
Synoniem:	*Archive; Archiviren.*
Zie ook:	*Administreren; Archieffunctie; Archiving by design; Documenteren; File; Informatiebeheer; Record; Registratuur; Vastleggen.*

Archivering

Engere term:	*E-archivering; Webarchivering; Website archivering.*
Gebruik:	*Archiveren.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Archiefbeheer; Archivage; Archivierung; Archiving.*
Zie ook:	*Archiefvorming; Archivalisation; Archivalisering; Archiveringsformaat; Archivization; Capturing; Harvesting; Opnemen.*

Archives

Engere term:	*Archives courantes; Archives définitives; Archives intermédiaires; Archives ministérielles; Archives municipales; Archives nationales; Archives non courantes; Archives personnelles et familiales; Archives provinciales; Archives publiques; Company archives; Co-operating Archives; Departmental archives; Federated Archives; Hospital archives; Local archives; Machine readable records/archives; Migrated archives; National archives; Private archives; Public archives; Regional archives; Removed archives; Textual archives.*
Is meervoud van:	*Archive.*
Synoniem:	*Archives; Record office.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Archives

Zie ook:	*Archief; Archiefbewaarplaats; Archiefdienst; Archival fonds; Fonds; Public records.*

Archiving

Engere term:	*Archiving by design; Data archiving; Digital archiving; Green archiving; Self-archiving; Web archiving.*
Synoniem:	*Archivering.*
Zie ook:	*Stewardship.*

Archivist

Bevat:	*Algivist.*
Engere term:	*Algorithmic archivist.*
Is / is een:	*Actor; Information curator.*
Synoniem:	*Archivar; Archivaris; Archiviste.*
Zie ook:	*Archiefbeheerder; Designated records preserver; Recordkeeper; Recordkeeping professional; Records custodian; Records manager; Trusted custodian; Trusted records officer.*

Archivistiek

Bevat:	*Archivistische nomenclatuur; Kernwaarde; Moment; Object van zorg; Objectologie; Oorkondenleer; Ordeningsbeginsel; Ordeningsmethode; Paläographie; Paleografie; Records continuum; Records Management.*
Engere term:	*Archivistisch lagenmodel.*
Is / is een:	*Hulpwetenschap; Vakdiscipline.*
Onderdeel van:	*Informatica; Informatiewetenschap; Vakwetenschap.*
Synoniem:	*Archiefkunde; Archiefwetenschap; Archival science; Archivistique.*
Zie ook:	*Archival methodology; Informatiebeheer; Professie; Vakwetenschap.*

Archivistisch lagenmodel

Bevat:	*Datalaag; Inhoudslaag; Opslaglaag; Toegangslaag; Verwerkingslaag.*
Bredere term:	*Archivistiek; Lagenmodel.*

Artificiële Intelligentie

Gebruik:	*Kunstmatige intelligentie.*
Zie ook:	*Automatische intelligentie; Jus algoritmi; Quantummechanica; Synthetische media; Turing-machine.*

Asset

Bevat:	*Goodwill.*
Engere term:	*Digital asset.*
Onderdeel van:	*Object.*
Synoniem:	*Goed; Kapitaalgoed.*
Zie ook:	*Activa; Bezit; Informatie; Informatieobject; Kwaliteit; Productiefactor; Resource.*

Atlas

Bevat:	*Geo-magazijn.*
Engere term:	*Data-atlas; Kennisatlas; Milieu-atlas.*
Onderdeel van:	*Verzameling.*
Synoniem:	*Kaartboek.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Audio-visual information

Bevat:	*Audio-visual archive; Audio-visual document; Audio-visual record.*
Bredere term:	*Information.*

Audiovisuele collectie

Bevat:	*Audiovisuele media.*
Bredere term:	*Collectie.*
Zie ook:	*Audiovisuelle Archive; DAM.*

Audiovisuele media

Bevat:	*Bewegend beeld; CD-R; Digital Versatile Disk; Film; Geluidsband; Geluidsdocument; Geluidsfilm; Grammofoonplaat; Microfiche; Microfilm; Tape; Videoband; Videofilm.*
Bredere term:	*Media.*
In plaats van:	*Beeld en geluid.*
Onderdeel van:	*Audiovisuele collectie.*
Zie ook:	*Codec; Compound document manager; Foto.*

Audit

Bevat:	*DRAMBORA; SISA.*
Engere term:	*Audit van beheersprocessen; EDP-audit; Information audit; IT-Audit; Kwaliteitsaudit; Readiness audit.*
Is enkelvoud van:	*Audits.*
Onderdeel van:	*Identiteitsbeheer; Toezicht; Toezichtstelsel.*
Zie ook:	*Functiescheiding; Horizontaal toezicht; Three lines of defence; Toetsen.*

Auteursrecht

Bevat:	*Beeldrecht; Citaatrecht; Clearingproces; Creative commons; Extended collective licence; Geschriftenbescherming; Klankrecht; Out-of-commerce werk; Panoramavrijheid; Plagiaat; Readerrecht.*
Bredere term:	*Intellectueel eigendom; Recht.*
Engere term:	*Werkgeversauteursrecht.*
Synoniem:	*Copyright; Urheberrecht.*
Zie ook:	*Author's rights; Commercially owned cultural content; Copyleft; Copyright trap; Databankrecht; DPP; GFDL; Informatievrijheid; Lesser General Public Licence; Merkenrecht; Octrooi; Reprorecht; Verweesd werk.*

Authenticatie

Bevat:	*Captcha; DomainKeys Identified Mail; Fixity Information; Grafologisch onderzoek; Hashfunctie; NAV; Recaptcha; Terugmeldplicht; Token; Wachtzin.*
Bredere term:	*Authenticiteit; Verklaring.*
Engere term:	*2 Factor Authenticatie; Multi-factor authenticatie; Sterke authenticatie.*
In plaats van:	*NAV/OTV.*
Onderdeel van:	*Beveiliging.*
Synoniem:	*Authentication; Authentificatie; Authentification.*
Zie ook:	*Attestation; Authentication certificate of trusted third party; Biometrie; Certificaat; Digitaal certificaat; Federatief stelstel; Handtekening; Identificatiesysteem; Key fingerprint; Signeren; Special sign; Waarmerken; Wachtwoord.*

Authenticiteit

Bevat:	*Authenticatiekernmerk; Cryptografie; Interpreteerbaarheid; Non-repudiation; Vormvereisten.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Authenticiteit

Eigenschap is:	*Echtheid; Integriteit; Onloochenbaarheid; Onweerlegbaarheid.*
Engere term:	*Authenticatie; Autorisatie; Directe authenticiteit; Harde autheniticitet; Indirecte autenthiciteit; Ontologische authenticiteit.*
Is / is een:	*Afgeleide kwaliteit; Culturele kwaliteit; Juridische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Beginselen van ICT-gebruik.*
Synoniem:	*Authenticity.*
Zie ook:	*Actualiteit; Aura; Authentiek; Begrijpelijkheid; Betrouwbaarheid; Beveiliging; Contextueel; Duurzame toegankelijkheid; E-discovery; Historiciteit; Reconstrueerbaarheid; Valsheid in geschrifte; Vindbaarheid; Waarmerk.*

Authenticity

Bevat:	*Identity.*
Engere term:	*Assessments of authenticity; Authenticity of digital heritage; Presumption of authenticity; Strong authenticity; Weak authenticity.*
Is / is een:	*Derived quality.*
Onderdeel van:	*Archival theory; Integrity; Trustworthiness.*
Synoniem:	*Authenticiteit.*
Zie ook:	*Believability; Genuineness; Principle of authenticity; Principle of integrity; Principle of reliability; Trustworthy information; Verification of authenticity.*

Authentiek afschrift

Bevat:	*Transsumpt; Transumpt.*
Bredere term:	*Afschrift.*
Synoniem:	*Grosse.*
Zie ook:	*Authentic copy; Authentic record; Geauthentiseerde kopie.*

Authentieke registratie

Bredere term:	*Registratie.*
Onderdeel van:	*Basisregistratie.*

Automatisering

Bredere term:	*Informatisering.*
Engere term:	*Procesautomatisering.*
In plaats van:	*Automatiseren.*
Synoniem:	*Automation; Automatisierung.*
Zie ook:	*Digitalisering; ICT; Keteninformatisering.*

Autorisatie

Bevat:	*Access control; Access controls; Access privileges code; Access restrictions code; Autorisatieregels; Clearance; Rol; Security category; Security clearance; Security controls; System access control; Token; User access group; User permissions.*
Bredere term:	*Authenticiteit; Beveiliging.*
Opgevolgd door:	*Accreditatie.*
Synoniem:	*Authorization; Machtiging.*
Zie ook:	*Access rights; Action tracking; Administrative role; Autoriseren; Benutzungsordnung; Biometrie; Directory service; Exclusiviteit; Geautoriseerd individu; Gebruikersprofiel; Gebruikersrol; Mandaat; Ongeoorloofd gebruik; Qualifier; Role; Sender Policy Framework; Vergunning; Wachtwoord.*

Backdoor

 © Reference manager : R.S. Jonker

Backdoor

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Exploit; Rootkit; Trojan horse.*

Backup

Bevat:	*Backup data.*
Engere term:	*Bit stream backup; Mirror image backup; Tape backup.*
Gebruik:	*Backup.*
In plaats van:	*Back up; Backup.*
Onderdeel van:	*Beveiliging.*
Synoniem:	*Veiligheidskopie.*
Zie ook:	*Back-up service; Backup tape; Copy; DAT; Data extraction; Digital Audio Tape; Digital linear tape; Disaster recovery tape; DLT; Export; Exporteren; Gegevensherstel; Inactive data; Magnetic recording tape; Magnetic storage media; Medium; Mirroring; Quarter inch cartridge; Recover; Tape.*

Balanced Scorecard

Afgekort met:	*BSC.*
Bredere term:	*Scorecard.*
Zie ook:	*Kritische succesfactor; Model; Prestatie-indicator.*

Basis gegevens

Bredere term:	*Gegevens.*
Zie ook:	*Basisadministratie; Basisregistratie; Kerngegevens; Research data.*

Basisadministratie adressen en gebouwen

Afgekort met:	*BAG.*
Bredere term:	*Basisadministratie.*
In plaats van:	*Basis administratie gebouwen.*
Is / is een:	*Basisregistratie; Openbaar register.*
Zie ook:	*Verwijsindex.*

Basisarchiefcode

Afgekort met:	*BAC.*
Bredere term:	*Archiefcode.*
Onderdeel van:	*Classificatie.*
Zoals:	*Code VNG.*

Basisregister ondernemingen en rechtspersonen

Afgekort met:	*BBR.*
Gebruik:	*Nieuw Handelsregister.*
Onderdeel van:	*Taakregister.*
Zie ook:	*Electronische Heerendiensten; Maatschappelijke objecten.*

Basisregistratie

Bevat:	*Authentieke registratie; Basispersonenregistratie; Centrale persoonsadministratie; GBK; Geografisch Kernbestand; Kernadministratie; Kernregistratie; Registratie Niet Ingezetenen.*
Bredere term:	*Registratie.*
Engere term:	*Basisregistratie adressen.*
In plaats van:	*Overheidsregistratie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Basisregistratie

Zie ook:	*Basis gegevens; Basisadministratie; Bronregister; Business-Rule-Repository; Dienstenbus; Gegevensmanagement; Openbaar register; Politieregister; Vakregistratie; Verificatieregister; WHOIS-database.*
Zoals:	*Basis gebouwen registratie; Basisadministratie adressen en gebouwen; Basisregistratie Adressen en Gebouwen; Basisregistratie Grootschalige Topografie; Basisregistratie Inkomens; Basisregistratie kadaster; Basisregistratie lonen, arbeids en uitkeringsverhoudingen; Basisregistratie Ondergrond; Basisregistratie Ondergrond Nederland; Basisregistratie Ondernemingen en Instellingen; Basisregistratie Onroerende Zaken; Basisregistratie topografie; Basisregistratie voertuigen; Grootschalige basiskaart Nederland; Handelsregister; Nieuw Handelsregister.*

Basisregistratie Grootschalige Topografie

Afgekort met:	*BGT.*
Is / is een:	*Basisregistratie.*
Opvolger van:	*Basisregistratie topografie; Grootschalige basiskaart Nederland.*
Zie ook:	*Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond; NedGeodataWarehouse.*

Bedrijfsadministratie

Bredere term:	*Administratie.*
Zie ook:	*Financiële administratie.*

Bedrijfsproces

Bevat:	*Business ICT Alignment.*
Bredere term:	*Proces.*
Is / is een:	*Werkproces.*
Synoniem:	*Business process.*
Zie ook:	*Business management; Business Process Reengineering; Primair proces; Secundair proces.*

Bedrijfsregel

Bevat:	*Service Level Agreement.*
Bredere term:	*Regel.*
Onderdeel van:	*Documentair structuurplan; Ontologie.*
Synoniem:	*Business rules; Geschäftsregel.*
Zie ook:	*Afspraak; Beslissingstabel; Procedure; Voorschrift.*

Bedrijfsvoering

Bevat:	*Boekhouden; Financiële administratie.*
Onderdeel van:	*Beheer.*
Synoniem:	*Business operations.*
Zie ook:	*Administratie; COPAFIJTH; Informatievoorziening; Middelen; Personeelsbeheer; PIOFACH.*

Bedrijvenloket

Bredere term:	*Loket.*
Zie ook:	*Dienstverlening.*

Beeldherkenning

Bevat:	*Gezichtsherkenning.*
Bredere term:	*Herkenning.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Beeldherkenning

Zie ook:	*Handschriftherkenning; Patroonherkenning; Schriftherkenning; Tekenherkenning.*

Beeldrecht

Bevat:	*Verzilverbare bekendheid.*
Onderdeel van:	*Auteursrecht.*
Zie ook:	*Merkenrecht; Octrooi; Panoramavrijheid; Portretrecht.*

Beheer

Bevat:	*Administratieve organisatie; Bedrijfsvoering; Beheersproces; Business Continuity Management; Customer Relation Management; Dwangdepot; Onderhoud.*
Engere term:	*Administratief beheer; Archiefbeheer; Beheer van vermogenswaarden; Bibliotheekbeheer; Budgetbeheer; Collectiebeheer; Cultuurbeheer; Documentbeheer; Dossierbeheer; Financieel beheer; Fysiek beheer; Gebruiksbeheer; Informatiebeheer; Intellectueel beheer; Magazijnbeheer; Personeelsbeheer; Risicobeheer; Toegangsbeheer; Versiebeheer; Werkstroombeheer; Wijzigingsbeheer; Zaakbeheer.*
In plaats van:	*Beheren.*
Onderdeel van:	*Gebruik; Middelen.*
Synoniem:	*Verwahrung; Verwaltung.*
Zie ook:	*Back-office; Beheersen; Beheersing; Behoud; Cultural Resource Management; ITIL; Management; Preservation metadata; Preserveringskopie; Verwerken.*

Behoud

Engere term:	*Intellectueel behoud; Technisch behoud.*
In plaats van:	*Preservation.*
Synoniem:	*Conservering.*
Zie ook:	*Beheer; Duurzaamheid; Erhaltung; Long term preservation; Preserveringskopie; Rentmeesterschap.*

Bekendmaking

In plaats van:	*Aankondiging; Afkondiging; Bekendmaken.*
Onderdeel van:	*Redactionele vorm.*
Synoniem:	*Publicatie.*
Zie ook:	*IPM; Plakkaat; Reclame.*
Zoals:	*Advertentie; Affiche; Annonce; Mededeling; Notificatie; Proclamatie; Publication.*

Belangendrager

Is / is een:	*Actor.*
Synoniem:	*Stakeholder.*
Zie ook:	*Behoeftesteller; Belanghebbende; Decision maker; Groep van belanghebbenden; Probleemhouder; Verantwoordelijke; Zorgdrager.*

Belangenverstrengeling

Zie ook:	*Ethiek; Integriteit.*

Belasting

Bevat:	*Verdelingsbeginsel.*
Zie ook:	*Aanslagbiljet; Electronische Heerendiensten; Heffing; Retributie; Tarief.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Belastingaangifte

Bredere term:	*Aangifte.*

Beleid

Bevat:	*Beleidsinstrument; Beleidsonderzoek; Beleidsterrein; Beleidsveld; Beleidsvorming; Bindende bedrijfsvoorschriften.*
Engere term:	*Archiefbeleid; Bewaarbeleid; Bewijsbeleid; Cultuurbeleid; Facetbeleid; Flankerend beleid; Informatiebeleid; Kwaliteitsbeleid; Middelenbeleid; Wetenschapsbeleid.*
Synoniem:	*Policies; Policy; Politics.*
Zie ook:	*Anticiperen; Beleidsanalyse; Beleidsplan; Gedragslijn; Proactieve benadering; Strategie; Strategisch niveau; Strategy; Uitvoering.*

Bereikbaarheid

Is / is een:	*Culturele kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit.*
Zie ook:	*Beschikbaarheid; Loket.*

Bericht

Bevat:	*Electronisch postbericht; E-mail; Mededeling; Melding; Posting; SMS.*
Engere term:	*Beeldbericht; Elektronisch bericht; E-mailbericht; Ketenbericht; Nieuwsbericht; Ruisbericht; Spraakbericht; Tekstbericht; Versleuteld bericht; Verwijsbericht; XML bericht; XML-bericht.*
Onderdeel van:	*Document; Kanaal.*
Synoniem:	*Memorandum; Message.*
Zie ook:	*Boodschap; Brief; Ontvangstbevestiging; Post; Telegram; Waarschuwing; XML data.*
Zoals:	*Tweet.*

Beroepscode

Onderdeel van:	*Ethiek.*
Zie ook:	*Ethische code; Gedragscode.*

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bevat:	*Privacy Impact Assessment; Register van de verwerkingsactiviteiten.*
Bredere term:	*Bescherming.*
Gebruik:	*Privacy.*
Onderdeel van:	*Persoonlijke levenssfeer.*
Zie ook:	*Dataprotectie; Gegevensbescherming; Geheim; Geheimhoudingsplicht.*

Beschikbaarheid

Bevat:	*Openbaarheid.*
Is / is een:	*Culturele kwaliteit; Primaire kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Beginselen van ICT-gebruik; BIVP; Duurzame toegankelijkheid; Gebruikskwaliteit.*
Synoniem:	*Availability; Verfügbarkeit.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Access; Bereikbaarheid; Beschikbaarheidstermijn; Beschikbaarstellen; Beveiliging; Dark archive; Dienstverlening; E-discovery; E-gemeente; E-governance; Geheim archief; Internet; Loket; Mogelijkheid tot raadpleging; Open access; Open data; Openbare overheidsinformatie; Public access; Redaction; Virtuele dienstverlening; Waarneembaarheid; Zoeksysteem.*

Beschikbaarstellen

 © Reference manager : R.S. Jonker

Beschikbaarstellen

Bevat:	*Digitalisering; Gegevensverstrekking; Publiceren; Render; Systematische verstrekking.*
Is / is een:	*Proces van het archiefsysteem; RM-functionaliteit; Verwerking.*
Onderdeel van:	*Archieffunctie; Archiveren; Gebruik; Generieke functionaliteit; Zenden.*
Synoniem:	*Bereitstellung.*
Zie ook:	*Archiefportaal; Beschikbaarheid; Dienstverlening; Distributie; Informatie-apartheid; Inlichtingenplicht; Interactie; Internet; Nutzbarmachung; Ontsluiting; Raadplegen; Social bookmarking; Syndicatie; Verstrekking; Virtuele studiezaal.*

Beschrijven

Bevat:	*Beschrijvingsstandaard.*
In plaats van:	*Metadateren.*
Is / is een:	*Registreren.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Toegankelijkheid.*
Zie ook:	*Archivistisch kenmerk; Codificatie; Contextualisering; Inventariseren; Onderwerpsanalyse; Registreren.*

Beschrijvingsstandaard

Bevat:	*ISDIAH.*
Bredere term:	*Standaard.*
Onderdeel van:	*Beschrijven.*
Zie ook:	*Metadata.*
Zoals:	*ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF.*

Besluit

Bevat:	*Afwijzing; Beschikking; Verordening.*
Engere term:	*B&W besluit; Besluit tot beperking openbaarheid; Delegatiebesluit; Europees besluit; Gebiedsgericht besluit; Ketenbesluit; Koninklijk Besluit; Mandaatbesluit; Organiek besluit; Parafenbesluit; Raadsbesluit; Selectiebesluit.*
In plaats van:	*Beslissing.*
Is / is een:	*Rechtshandeling; Resultaatdocument.*
NEN 2084 - NT:	*Beschikking; Verordening; Voorschrift; Wet.*
Onderdeel van:	*Wet in materiële zin; Wetgevingshandeling.*
Synoniem:	*Decision; Resolutie.*
Zie ook:	*Algemene Maatregel van Bestuur; Oordeel; Register van besluiten; Verklaring.*

Besluitvormingsproces

Bredere term:	*Proces.*
In plaats van:	*Beslissingsproces.*
Synoniem:	*Decision-making process.*
Zie ook:	*Convergentiepunt; Discretie; Strategische beslissingen; Tactische beslissingen.*

Bestandsformaat

Bevat:	*Multimediaformaat; NLCS; Open XML; Payment Initiation format; Uitwisselingsformaat; Wrapper format.*
Bredere term:	*Formaat.*
Engere term:	*Duurzaam bestandsformaat; Open bestandsformaat; Toegelaten bestandsformaat.*
In plaats van:	*Archiveringsformaat; Bestandstype; Documentformaat; Opslagformaat.*
Synoniem:	*Data format; File format.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bestandsformaat

Zie ook:	*ASCII; Bitmap; CDF; OXML; Specificatie; Unicode; UOF; XCL.*
Zoals:	*Machinaal leesbaar formaat; ODF; Open formaat; TIFF; WARC; WAV; XML; XPS.*

Bestandsysteem

Bevat:	*Ext2; Ext3; Ext4; FAT; JFS; ReiserFS; USF; XFS.*
Synoniem:	*File system.*
Zie ook:	*ISO 9660.*
Zoals:	*HPFS.*

Bestemmingsplan

Bevat:	*Postzegelplan.*
Bredere term:	*Plan.*
Engere term:	*Paraplubestemmingsplan.*
Is / is een:	*Omgevingsinstrument.*
Onderdeel van:	*Ruimtelijke plannen.*
Synoniem:	*Ruimtelijk plan.*
Zie ook:	*Tijdelijke ontheffing bestemmingsplan.*

Besturen

In plaats van:	*Aansturen.*
Zie ook:	*Bestuurlijk; Countervailing power; E-governance; Governance; Sturen.*

Besturingssysteem

In plaats van:	*Besturingsprogrammatuur.*
Onderdeel van:	*Applicatie; Platform.*
Synoniem:	*Operating system.*

Bestuurdersaansprakelijkheid

Bredere term:	*Aansprakelijkheid.*
Zie ook:	*Sorrycratie; Verantwoordelijkheid.*

Bestuurscultuur

Bevat:	*Feitelijk gezag; Gezagswaardigheid.*
Bredere term:	*Cultuur.*
Zie ook:	*Openbaar bestuur.*

Bestuurskunde

Onderdeel van:	*Recht.*
Zie ook:	*Bestuursrecht.*

Bestuursorgaan

Bevat:	*Bevoegde instantie; B-Orgaan; Burgemeester; College van B en W; Functionaris; Gemeenteraad; Minister; Ministerraad; Rijksarchivaris.*
Bredere term:	*Orgaan.*
Engere term:	*Zelfstandig bestuursorgaan.*
Is / is een:	*Overheidsorgaan; Verwerkingsverantwoordelijke; Zorgdrager.*
Onderdeel van:	*Publiekrechtelijke instelling.*
Zie ook:	*Agentschap; Archiefvormer; Bestuurscommissie; Inspectiepunt; Publieke entiteit.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bestuursorgaan

Zoals:	*College van Gedeputeerde Staten.*

Bestuursrecht

Bevat:	*Administratief recht; Beschikking; Openbaar gezag; Publieke-taakjurisprudentie; Schorsing van besluiten; Vernietiging van besluiten.*
Bredere term:	*Recht.*
Engere term:	*AWB.*
Zie ook:	*Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Bestuurskunde; Richtlijnen; Staatsrecht; Vertrouwensbeginsel.*

Betrouwbaarheid

Bevat:	*Controleerbaarheid; Juistheid; Tijdigheid; Volledigheid; Waarheidsgetrouwheid.*
Is / is een:	*Afgeleide kwaliteit; Juridische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Authenticiteit; Betrouwbaar; Beveiliging; Compliance; Consistentie; Datavergiftiging; Functiescheiding; Opschonen; Publieke waarde; Trustworthiness.*

Beveiliging

Bevat:	*Authenticatie; Backup; Beveiligingsmaatregel; Bewaking; Bewegingsdetector; Camerabewaking; CHAPTA; Checksum; Clean desk; Cryptografie; Datavergiftiging; Disclosure; Firewall; Inbraakpreventie; Infraroodpatroon; NEN-ISO/IEC 27002:2007; Portblocker; Secure Sockets Layer; Security classification system; Security clearance; Steganografie; Veiligheidsverfilming.*
Engere term:	*Autorisatie; Fog computing; Gegevensbeveiliging; Informatiebeveiliging.*
In plaats van:	*Beveiligen.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Gebruik.*
Zie ook:	*Authenticiteit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Datenschutz; Exclusiviteit; Gegevensbescherming; Gegevensherstel; Informatie-apartheid; Integriteit van informatie; Noodvernietiging; RFID; Veiligheidscommunisme; Verstoring; VPN.*

Bevolkingsboekhouding

Bevat:	*Bevolkingsregister; Telkaart.*
Zie ook:	*Burgerlijke stand.*

Bevolkingsregister

Bevat:	*Archiefkaart; Archiefregister; GBA; Gezinskaart; Gezinsregister; Persoonskaart; Persoonsregister; Verhuisbiljet; Verhuiskaart; Vervolginschrijving; Verwijsbericht; Verwijsgegevens; Vestigingsregister; Woningkaart; Woningregister.*
Bredere term:	*Register.*
Onderdeel van:	*Bevolkingsboekhouding.*
Zie ook:	*Brondocument; Centrale persoonsadministratie; Melderegister.*
Zoals:	*Basisregistratie Personen.*

Bewaarbelang

Antoniem:	*Vernietigingsbelang; Vernietigingsplicht.*
Bredere term:	*Belang.*
In plaats van:	*Belang informatie.*
Is eigenschap van:	*Waarderen.*
Zie ook:	*Bewaarplicht; Collectieprofiel; Historie; Publieke waarde; Selectiecriteria; Vernietigingsregime; Waarden.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bewaarbelang

Zoals:	*Administratief belang; Administratieve waarde; Analytische en kritische waarde; Archival value; Bijzonderheid; Cultureel belang; Culturele waarde; Descriptieve waarde; Economisch belang; Economische waarde; Financieel belang; Fiscale waarde; Historisch belang; Informatieve waarde; Juridisch belang; Juridische waarde; Maatschappelijk belang; Representativiteit; Vitaal belang; Waarde.*

Bewaarplicht

Bevat:	*Dataretentie.*
Zie ook:	*Bewaarbelang; Warrant.*

Bewaarstrategie

Bevat:	*Conversie; Digitale bewaarplaats; E-depot; Emulatie; Migratie; Preservation strategy; Preserveren; Preserveringsmaatregel; Transformatie; Trusted digital repository.*
Bredere term:	*Strategie.*
Zie ook:	*Bewaarbeleid; Bewaaromgeving; Long Term.*

Bewaartermijn

Bevat:	*Beschikbaarheidstermijn; Fiscale termijn; Gebruikstermijn; Juridische termijn; Primaire gebruikstermijn; Secundaire gebruikstermijn.*
Bredere term:	*Termijn.*
In plaats van:	*Vernietigingstermijn.*
Is niet:	*Beschikbaarheidstermijn; Toegankelijkheidstermijn.*
Synoniem:	*Aufbewahrungsfrist; Délai de conservation; Retention period.*
Zie ook:	*Disposal trigger; Disposition action; Doelbinding; Procestermijn; Records continuum; Voor een bepaalde tijd toegankelijk houden.*
Zoals:	*Aanwezigheidstermijn; Initiële termijn; Reflectietermijn.*

Bewaren

Bevat:	*Bewaarfase; Bewaarniveau; Opslaan; Preservering.*
Is / is een:	*Verwerking.*
Onderdeel van:	*Archieffunctie; Archiveren; Generiek proces.*
Synoniem:	*Retain; Toegankelijk houden.*
Zie ook:	*Bewaring van gegevens; Blijven.*

Bewaring

Bevat:	*Bewaarconditie.*
Engere term:	*Blijvende bewaring; Permanente bewaring.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Zie ook:	*Bewaring van gegevens.*

Bewijs

Bevat:	*Bewijskracht; Falsificatie.*
Engere term:	*Aandeelbewijs; Afhaalbewijs; Bewijs van aandeel; Garantiebewijs; Identificatiebewijs; Identiteitsbewijs; Vervoersbewijs; Wetenschappelijk bewijs.*
Onderdeel van:	*Bewijsrecht.*
Synoniem:	*Evidence; Evidence of an act.*
Zie ook:	*Bewijsgestuurd; Bewijsgestuurd werken; Bewijslast; Blijk; Evidence-based; Self-authenticating.*

Bewijskracht

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bewijskracht

Engere term:	*Dwingend bewijskracht; Vrije bewijskracht.*
Onderdeel van:	*Bewijs.*
Zie ook:	*Bewijsmiddelen; Bewijsrecht; Evidential value; Probative.*

Bewijsmiddelen

Bevat:	*Akte.*
Is meervoud van:	*Bewijsmiddel.*
Onderdeel van:	*Bewijsrecht.*
Zie ook:	*Bewijskracht; Munimenta.*

Bewijsrecht

Bevat:	*Bewijs; Bewijsbeleid; Bewijslast; Bewijsmiddelen.*
Bredere term:	*Recht.*
Zie ook:	*Bewijskracht.*

Bewustwording

Bevat:	*Media-educatie.*
Zie ook:	*Awareness; Draagvlak; EAwareness; Mediawijsheid; Vaardigheid.*

Bezuinigen

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Budget; Lump-sum.*

Bezwaar

Engere term:	*Relevant en gemotiveerd bezwaar.*
Gebruik:	*Bezwaarschrift.*
Synoniem:	*Einspruch; Objection.*
Zie ook:	*Appeal; Beroep; Rekest.*

Bezwaarschrift

In plaats van:	*Bezwaar.*
Onderdeel van:	*Geschrift; Verzoek.*
Synoniem:	*Request.*
Zie ook:	*Beroep; Beroepschrift; Vernietiging van besluiten; Verweerschrift; Verzoekschrift.*

BGT

Afkorting van:	*Basisregistratie Grootschalige Topografie.*
Zie ook:	*Plantopografie.*

Bibliography

Onderdeel van:	*Vakwetenschap.*
Synoniem:	*Bibliografie; Bibliographie.*
Zie ook:	*Museography.*

Bibliotheek

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bibliotheek

Engere term:	*Academische bibliotheek; Algemene bibltiotheek; Centrale bibliotheek; Digitale bibliotheek; Documentenbibliotheek; Faculteitsbibliotheek; Handbibliotheek; Kinderbibliotheek; Medische bibliotheek; Metadatabibliotheek; Nationale bibliotheek; Onderzoeksbibliotheek; Openbare bibliotheek; Softwarebibliotheek; Tekstbibliotheek; Universiteitsbibliotheek; Virtuele bibliotheek.*
Onderdeel van:	*Organisatie; Proxy organization; Verzameling.*
Synoniem:	*Bibliothèque; Library.*
Zie ook:	*Bronnen; Cultureel erfgoed; Elektronisch tekst archief; IR; Kenniscentrum; Kennismanagement; Register.*

Bibliotheekweblog

Bredere term:	*Weblog.*

Big data

Bredere term:	*Data.*
Eigenschap is:	*Variaty; Variety; Velocity; Veracity; Volume.*
Zie ook:	*Data lake; Data science; Data vault; Data-analyse; Dataficatie; Dataïsme; Datamining; Datawarehouse; Frictieloze techniek; Informatiegestuurd werken; Messiness; Panopticon; Privacy; Repurposing; Research data; Research data management; Rommeligheid; Text and data mining; Ubiquitous computing.*

Biografie

Bevat:	*Prosopografie.*
Engere term:	*Collectieve biografie.*
Onderdeel van:	*Geschiedenis.*

Biometrie

Bevat:	*Gelaatskenmerken; Irisscan; Netvliesherkenning; Spraak; Stemherkenning; Vingerafdruk.*
Onderdeel van:	*Waarmerk.*
Synoniem:	*Biometrics.*
Zie ook:	*Authenticatie; Autorisatie; Biometrisch paspoort; Digitale identificatie; Gezichtsherkenning.*

BiSL

Afkorting van:	*Business Information Services Library.*
Bevat:	*BiSL-procesmodel; Change management.*
Is / is een:	*Hype.*
Onderdeel van:	*Methode; Process framework; Referentiekader.*
Zie ook:	*ASL; BiSL-model; Business process management; Functioneel beheer; ILM; Informatiebeheer; Information management; ITIL.*

Blockchain

Bevat:	*Ledger; Non-fungible token.*
Bredere term:	*Chain.*
Eigenschap is:	*Concensus; Gedecentraliseerd vertrouwen.*
Onderdeel van:	*Authentication.*
Synoniem:	*Blokketen.*
Zie ook:	*Smart contract.*

Blogger

Is / is een:	*Actor.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Blogger

Onderdeel van:	*Publisher.*
Synoniem:	*Auteur.*
Zie ook:	*Blogging.*

Blurren

Onderdeel van:	*Gedraging.*
Zie ook:	*Gedragscode.*

Boek

Bevat:	*Analoge druk; Digitale druk; Flaptekst.*
Engere term:	*Adresboek; Balansboek; Bankboek; Blokboek; Dagboek; Digitaal boek; Fysiek boek; Gebedenboek; Getijdenboek; Jaarboek; Kaartboek; Magazijnboek; Moederboek; Procureursboek; Schrijfboek; Telefoonboek.*
Synoniem:	*Book; Buch; Livre.*
Zie ook:	*Deel; Incunabelen; Publicatie.*

Boekhouding

Zie ook:	*Administratie; Financiële administratie; Internationale Financiële Rapportage Standaarden.*

Book

Engere term:	*EBook; E-book; Guidebook.*
Onderdeel van:	*Intellectual work.*
Synoniem:	*Boek; Livre.*
Zie ook:	*Volume.*

Born digital

Bredere term:	*Digital.*
In plaats van:	*Digital born.*
Synoniem:	*Digitaal ontstaan.*
Zie ook:	*Digitale informatie.*

Botnet

Bevat:	*Zombie.*
Is / is een:	*Computernetwerk.*
Zie ook:	*Binary.*

Bouwvergunning

Bredere term:	*Vergunning.*
Zie ook:	*Omgevingsvergunning.*

Brief

Bevat:	*Begeleidend schrijven; Circulaire; Fax; Missive; Offerte; Restantenbriefje; Telegram.*
Engere term:	*Aanbiedingsbrief; Bedelbrief; Beschrijvingsbrief; Dedicatiebrief; Dreigbrief; Geleidebrief; Kaderbrief; Kettingbrief; Ledenbrief; Nieuwsbrief; Omzendbrief; Opdrachtbrief; Open brief; Project brief; Rappelbrief; Schepenbrief; Sollicitatiebrief; Vrachtbrief.*
Onderdeel van:	*Redactionele vorm.*
Synoniem:	*Bref pontifical; Letter.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Brief

Zie ook:	*Abridgement; Abstract; Akte; Bericht; Bul; Communicatie; Open letter; Schrijven; Summary.*
Zoals:	*E-mail.*

Briefgeheim

Bredere term:	*Geheel.*
Onderdeel van:	*Grondrecht; Privacy.*
Zie ook:	*Communicatiegeheim; Telefoongeheim; Telegraafgeheim.*

Broncode

Onderdeel van:	*Software.*

Brondocument

Bredere term:	*Document.*
Is enkelvoud van:	*Brondocumenten.*
Synoniem:	*Source document.*
Zie ook:	*Bevolkingsregister; GBA; Invoerformulier; Needed source records; Oorspronkelijk formaat.*
Zoals:	*Telkaart.*

Bronnen

Is meervoud van:	*Bron.*
Onderdeel van:	*Melkkrukjemodel.*
Zie ook:	*Archief; Bibliotheek; Collectie.*

Bronontsluiting

Bredere term:	*Ontsluiting.*

BSD

Afkorting van:	*Basis Selectie Document; Berkeley Software Distribution.*
Bevat:	*Handeling.*
Onderdeel van:	*PIVOT.*
Zie ook:	*Bewaarlijst; GSD; RIO; Vernietigingslijst.*

Budgetbeheer

Bredere term:	*Beheer.*
Onderdeel van:	*Financieel beheer.*

Bug

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Error.*

Bureaucratie

Bevat:	*Administratief- industrieel complex; Administratieve lastenverzwaring.*
Engere term:	*Machinebureaucratie; Netwerkbureaucratie; Nomaden bureaucratie.*
Is / is een:	*Filosofisch object; Hyperobject.*
Is niet:	*Bureaucratisme.*
Synoniem:	*Bureaucracy.*
Zie ook:	*Administratie; Bureaucratische werkelijkheid; Easycratie; Lastenverlichting; Overhead.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Bureaucratie

Burger Service Nummer

Afgekort met:	*BSN.*
Bredere term:	*Nummer.*
In plaats van:	*A-nummer; Sofi nummer.*
Onderdeel van:	*Andere overheid; Identificatienummer; Persoonsnummerstelsel.*
Zie ook:	*Identificerende persoonsgegevens.*

Business case

Onderdeel van:	*PRINCE2 principles; PRINCE2 thema's; Voorstel.*
Zie ook:	*Analyse; Knelpuntenverzoek; Pakketselectie.*

Business Intelligence

Afgekort met:	*BI.*
Bevat:	*Cijfermatige informatie; Datawarehouse.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Zie ook:	*CPM; Data science; ECM; EIM; Gestructureerde informatie; Informatiegestuurd werken; Information system; Kennismanagement.*

Business process management

Afgekort met:	*BPM.*
Bevat:	*Lean; Six sigma.*
Bredere term:	*Process management.*
Onderdeel van:	*Methode; Process framework.*
Zie ook:	*BiSL; Business Activity Monitoring; ECM; Midoffice; Service oriented architecture.*

Calamiteit

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Calamiteitenplan.*

Calamiteitenplan

Bevat:	*Collectiehulpverleningsplan.*
Onderdeel van:	*Beveiligingsplan.*
Zie ook:	*Calamiteit.*

Canon

Synoniem:	*Regel; Richtsnoer.*
Zie ook:	*Cultuur; Geschiedenis.*

Canonical datamodel

Afgekort met:	*CDM.*
Bredere term:	*Datamodel.*
Onderdeel van:	*Gegevensmodel.*
Zie ook:	*Data-atlas.*

Capaciteitsplanning

Bredere term:	*Planning.*
Zie ook:	*Aanwas; Accrual; Depotbeheer.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

CATCH

Afkorting van:	*Continuous Access to Cultural Heritage.*
Bevat:	*CHOICE; CHORAL; Multimedia Analysis for Cultural Heritage; Multiple-collection Searching Using Metadata; Reading Images in the Cultural Heritage; SCRATCH; STITCH; WITCHCRAFT.*
Is / is een:	*Programma.*

Causaal diagram

Bredere term:	*Diagram.*
Onderdeel van:	*Systeemdynamica.*
Zie ook:	*Conceptmap; Invloedsdiagram; Invloedsmatrix; Meetfactor; Mindmap; Praatplaat; Stuurfactor.*

CD-R

Afkorting van:	*CD-Recordable; CD-ROM.*
Bredere term:	*CD; Compact disc.*
Engere term:	*CD-RW.*
Onderdeel van:	*Audiovisuele media; Gegevensdrager.*
Zie ook:	*Digital Versatile Disk; Disc; Disk; DVD; DVD-ROM; Harddisk; Harddrive; Jaz disk; Laser disk; Magnetic disk; Magnetic storage media; Media; Optical disk; Storage media; Worm disk; Zip disk.*

Censuur

Engere term:	*E-censuur.*
Zie ook:	*Censor; Internetfilter; NTD; Redaction; Toezicht.*

Certificaat

Bevat:	*Attest.*
Engere term:	*Certificaat voor elektronische handtekeningen; Certificaat voor elektronische zegels; Certificaat voor websiteauthenticatie; Coronacertificaat; Digitaal certificaat; Digital certificate; Gekwalificeerd certificaat; Stamcertificaat.*
Is / is een:	*Onderhandse akte; Verklaring.*
Synoniem:	*Certificate; Getuigschrift.*
Zie ook:	*Authenticatie; Chirograaf; Encryptie; Waarmerk.*

Certificatiedienstverlener

Bredere term:	*Dienstverlener.*
Synoniem:	*Certifying authority.*
Zie ook:	*Actor; Authenticatie dienst; Certification authority.*

Certificeren

Synoniem:	*Certification.*
Zie ook:	*Authenticeren; Certificering; Certifying authority; Functional configuration audits.*

Certified e-mail system

Bredere term:	*System.*

Chaos

Antoniem:	*Evenwicht.*
Bevat:	*Entropieleer.*
Zie ook:	*Complexiteit; Fractals; Serendipiteit; Streuordnung; Tensegrity.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Chaos

Chat

Engere term: *Internet Relay Chat.*
Onderdeel van: *Communication.*

Chatten

Onderdeel van: *Communicatie.*
Synoniem: *Messaging.*
Zie ook: *Taal; Twitter.*

Chief Information Officer

Afgekort met: *CIO.*
Bredere term: *Information officer.*
Is / is een: *Actor.*
Zie ook: *Archivaris.*

Chip

Engere term: *Computer chip; Reduced instruction set chip.*
Onderdeel van: *Hardware.*

Chipcard

Bevat: *Smartcard.*
Bredere term: *Card.*
In plaats van: *Magneetkaart.*
Onderdeel van: *Magnetische gegevensdrager.*
Synoniem: *Chipkaart.*
Zie ook: *Common access card; Paspoort; Zorgpas.*

Chipkaart

Bredere term: *Kaart.*
Synoniem: *Chipcard.*

Chronologie

Zie ook: *Before computers; Chronological date; Datering.*

CISO

Afkorting van: *Chief Information Security Officer.*
Is / is een: *Actor.*

Citaatrecht

Onderdeel van: *Auteursrecht.*

Citatie-index

Bredere term: *Index.*
Synoniem: *Citation index.*
Zie ook: *Register.*

Classificatie

Antoniem: *Declassificatie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Classificatie

Bevat:	*Afdeling; Basisarchiefcode; Beslisboom; Categorie; Classificatieschema; Functie; Klasse; Typologie.*
Engere term:	*BIV-Classificatie; Enumeratieve classificatie; Facetclassificatie; Hierarchische classificatie; Informatie- en archiefclassificatie; Monothetische classificatie; Niet hierarchische classificatie; Polythetische classificatie; Universele decimale classificatie.*
In plaats van:	*Classificatiesysteem.*
Is / is een:	*RM-proces.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem; Knowledge Organisation Systems; Ontologie; Ordeningssysteem; Structuurplan informatiebeheer.*
Synoniem:	*Classification; Documentair structuurplan; Taxonomie.*
Zie ook:	*Categorization; Classicatorische taal; Classificatieschema; Clustering; DSP; Groep; Kennisopslagplaats; Klasseren; Metadataschema; Ordening; Ordeningsstelsel; Thesaurus; Typering; Woordsysteem.*
Zoals:	*OWMS.*

Classificatieschema

Bevat:	*Aggregatieniveau; Autorisatietabel; Classicatorische taal; Onderwerp; Rubriek.*
Bredere term:	*Schema.*
Engere term:	*Toegangsclassifcatieschema.*
Is / is een:	*Logisch plan.*
Onderdeel van:	*Classificatie; Taxonomie.*
Synoniem:	*Classification scheme; Documentair structuurplan; Ordeningsstructuur; Zaaktypecatalogus.*
Zie ook:	*Archiefschema; Authority file; Classificatie; Ordeningsplan; Sitemap; Structuren.*
Zoals:	*Universele decimale classificatie.*

Classificatiesysteem

Gebruik:	*Classificatie.*

Clientendossier

Engere term:	*Elektronisch clientendossier.*
Is / is een:	*Persoonsdossier.*
Onderdeel van:	*Cliëntenarchief.*

Cloud computing

Bevat:	*Cloud; IaaS; IDaaS; PaaS; SaaS; WaaS; XaaS.*
Onderdeel van:	*Web 2.0.*
Zie ook:	*Fog computing; Gedistribueerd informatiesysteem; Hosting; Sociale media; Time sharing main-frame computing; Virtualisatie.*

CMIS

Afkorting van:	*Content Management Interoperability Standard.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*ECM; SQL; Uitwisselbaarheid.*

CMS

Afkorting van:	*Case management system; Content management systeem.*
Bevat:	*ECM-concept.*
Zie ook:	*Content management; DMS; ECMS; EDRMS.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

COBOL

Afkorting van:	*Common Business Oriented Language.*
Engere term:	*ANSI Cobol.*
Is / is een:	*Programmeertaal.*
Synoniem:	*ANSI X3.23.*

Code

Bevat:	*Morse.*
Engere term:	*Archiefcode; Barcode; Binary code; Code décimal; Disposition Action Code; Disposition Instruction Code; Dossiercode; Error code; Ethische code; Handelingscode; Issue code; Machine code; Mnemonische code; Professional code; Record category code; Subject code.*
Zie ook:	*Coded; Field seperator; Identifier; Ontsluitingsterm; Value.*

Cognitie

Bevat:	*Besluiten; Geheugen; Leren; Perceptie; Semantiseren.*
Engere term:	*Cognition.*
Synoniem:	*Kenvermogen.*
Zie ook:	*Cognitief; Kennis; Kennisverwerven; Verwerken van informatie; Waarnemen.*

Cognitive artifact

Bredere term:	*Artifact.*
Engere term:	*Representational cognitive Artifact.*
Gebruik:	*Cognitive object.*
Synoniem:	*Cognitief object.*
Zie ook:	*Cognitive info-artifact.*
Zoals:	*Info-artifact; Informational object.*

Collectie

Bevat:	*Fonds; Holdings.*
Engere term:	*Audiovisuele collectie; Datacollectie; Fotocollectie; Kaartencollectie; Prentencollectie; Virtuele collectie.*
Is / is een:	*Procesobject.*
Synoniem:	*Collection.*
Zie ook:	*Bronnen; Commercially owned cultural content; Sundoku.*
Zoals:	*Archief; Verzameling.*

Collectievorming

Onderdeel van:	*Verwerving.*
Zie ook:	*Opnemen.*

Common carrier regel

Zie ook:	*Archiefneutraliteit; Communicatie; Netneutraliteit; NTD; Provider; Verantwoordelijkheid; Vrije informatievergaring; Vrijheid van meningsuiting.*

Common governance

Bredere term:	*Governance.*
Zie ook:	*Common Public License; Open access.*

Common ground

Bevat:	*Records management services; Vijf lagen architectuurmodel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Common ground

Is / is een:	*Gemeenschappelijke basis; Hype.*
Onderdeel van:	*Systeemontwerp.*
Zie ook:	*Data lake; Systeemonafhankelijkheid.*

Commons

Synoniem:	*Algemeen goed.*
Zie ook:	*Creative commons; Publiek domein.*

Communicatie

Bevat:	*Berichtenverkeer; Bestuurlijk verkeer; Bezorging; Briefwisseling; Chatten; Datatransmission; Dataverkeer; Desinformatie; EGS; Gegevensuitwisseling; Gesprek; Informatiestroom; Kanaal; Messaging; Ontvanger; Post; Propaganda; Reclame; Transmission; Twitter; Voorlichting; Web Distributed Data Exchange; Zender.*
Engere term:	*Akoestisch-auditieve communicatie; Analoge communicatie; Anonieme communicatie; Commerciële communicatie; Datacommunicatie; Digitale communicatie; Elektronische communicatie; Grafisch-visuele communicatie; Groepscommunicatie; Interpersoonlijke communicatie; Intrapersoonijke communicatie; Machinecommunicatie; Massacommunicatie; Metacommunicatie; Miscommunicatie; Mondelinge informatieverstrekking; Motorisch/visuele communicatie; Non-verbale communicatie; Organisatiecommunicatie; Publiekscommunicatie; Ruimtelijk-tactiele communicatie; Telecommunicatie.*
Is / is een:	*Activiteit.*
Synoniem:	*Communication; Kommunikation.*
Zie ook:	*Blocks Extensible Exchange Protocol; Boodschap; Brief; Client; Common carrier regel; Common Communications Format; Communicatiesysteem; Correspondentie; EDI; Electronische Heerendiensten; E-mail; Exporteren; Interactie; Internet; Interoperability; Multichanneling; OTP; Schaalniveau van communicatie; Taal; Telematica; Transport; Uitwisseldienst; Uitwisselingsformaat; Verkeersgegevens; Verzenden; Wisselwerking.*
Zoals:	*Uitwisseling.*

Communicatiemodel

Bevat:	*Organon model.*
Bredere term:	*Model.*
Zie ook:	*Procesbeschrijving; Procesmodel.*

Communiceren

Bevat:	*Formuleren; Melden; Ontvangen; Zenden.*
Eigenschap is:	*Gebruiken.*
Is / is een:	*Functionaliteit.*
Onderdeel van:	*Generiek proces.*
Zie ook:	*Briefwisseling; Voorlichting.*
Zoals:	*Appen; Beeldbellen; Doorgeven; Interpreteren; Mailen; Overbrengen; Uitwisselen; Vastleggen; Waarnemen.*

Compact disc

Afgekort met:	*CD.*
Beschreven in:	*ISO 10149.*
Bredere term:	*Disc.*
Engere term:	*CD-R.*
In plaats van:	*Compact disk.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Compact disc

Is / is een:	*Magneto-optical drive; Storage device.*
Onderdeel van:	*Non volatile storage; Optical disc; Optische schijf.*
Synoniem:	*Spiegelplaatje.*
Zie ook:	*Digital Versatile Disk; ISO 9660; ISO 13490; MAPI Mail Near-Line.*

Competentie

Bevat:	*Bekwaamheid; Bescheidenheid; Deskundigheid; Informatievaardigheid; Materie deskundigheid; Omgevingsbewust; Vaardigheid; Wijsheid.*
Onderdeel van:	*Cultureel erfgoed.*
Zie ook:	*Kennis; Kernvaardigheid.*

Complexiteit

Synoniem:	*Complexity.*
Zie ook:	*Chaos; Eenvoud; Evenwicht; Serendipiteit; Wetenschap.*

Compliance

Engere term:	*Information management compliance; Regulatory compliance.*
Onderdeel van:	*Warrant.*
Synoniem:	*Conformance.*
Zie ook:	*Best practice; Betrouwbaarheid; Culturele kwaliteit; Integriteit; ISO 38500; Juridische kwaliteit; Normen; Quality records; Rechtmatigheid; Vakinhoudelijke kwaliteit; Verklaring van compliance; Warrant; Zorg.*

Complottheorie

Bredere term:	*Theorie.*
Zie ook:	*Gullability-virus; Samenzwering.*

Componentmodel

Bevat:	*Component based development.*
Bredere term:	*Model.*
Onderdeel van:	*Systeemontwikkeling.*
Zie ook:	*Value Components Scheme.*

Compressie

Antoniem:	*Decompressie.*
Beschreven in:	*Lempel-Zif & Welch.*
Engere term:	*Lossless compressie; Lossy compressie.*
Synoniem:	*Compression.*
Zie ook:	*Codec; JPEG10; Opslagformaat.*

Computer

Bevat:	*Anonymous proxy; Anonymous web proxy; Centrale verwerkings eenheid; Computergeheugen; Computermemory; CPU; CVE; Honeypot.*
Engere term:	*Desktop computer.; Hostcomputer; Laptop computer; Microcomputer; Minicomputer; Nano-computer; Notebook computer; Personal computer; Quantumcomputer; Schaakcomputer; Special purpose computer; Stand alone computer; Stemcomputer; Tablet computer; Universal virtual computer.*
Onderdeel van:	*Hardware.*
Zoals:	*Client; File server; Host; Laptop; Live machine; Memex; Notebook; Personal digital assistant; Router; Server; Tablet; Zombie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Computercriminaliteit

Bredere term:	*Criminaliteit.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Cybercrime.*

Computergeschiedenis

Bredere term:	*Geschiedenis.*
Zie ook:	*Techniekfilosofie.*

Conceptmap

Onderdeel van:	*Schema.*
Zie ook:	*Begriffschrift; Causaal diagram; Mindmap; Ontologie; Topic maps.*

Configuration management

Afgekort met:	*CM.*
Bevat:	*Configuration item.*
Bredere term:	*Management.*
Synoniem:	*Configuratiemanagement.*

Conservering

Bevat:	*Bestandserhaltung; Digitale archeologie; Vacumeren; Vriesdrogen.*
Engere term:	*Actieve conservering; Massaconservering; Passieve conservering.*
In plaats van:	*Conserveren.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Preservering.*
Synoniem:	*Behoud.*
Zie ook:	*Bestandserhaltung; Restauratie; Taxidermie; Veiligheidsverfilming.*

Constitutioneel neutrum

Onderdeel van:	*Democratie; Rechtsstaat.*
Zie ook:	*Countervailing power.*

Content

Bevat:	*Summary.*
Engere term:	*Commercially owned cultural content; Component content; Derived context; Intellectual content; Message content; Metacontent; Moisture content; Open content; Record content; Semantic content; Stable content; Web content.*
Synoniem:	*Inhoud.*
Zie ook:	*Abridgement; Content Information; Content management; Data; Digital information; Elements set; Semantic data.*
Zoals:	*Abstract.*

Content management

Engere term:	*Enterprise content management; Web Content management.*
Onderdeel van:	*Information management.*
Zie ook:	*CMS; Content; Document Management; ECM; Knowledge management; Records Management.*

Contentintegratie

Bredere term:	*Integratie.*

Contentstrategie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Contentstrategie

Bredere term:	*Strategie.*
Synoniem:	*Content strategy.*
Zie ook:	*Bruikbaarheid; Informatiebehoefte; Interpreteerbaarheid; Vindbaarheid; Website.*

Context

Beschreven in:	*Rapport Institutioneel Onderzoek.*
Bevat:	*Actor; Algoritme; Ambience; Bias; Context-specific attributes; Domein; Fit; Functionaliteit; Gegeven; Grondslag; Herkomst; Informatieobject; Intentie; Omgeving; Primaire context; Primary context; Resultaat; Stigmergie; Taak; Techniek; Themalaag; Vooroordeel.*
Engere term:	*Actieve context; Administratieve context; Administrative context; Afgeleide context; Archiefcontext; Archiefvormercontext; Beheerscontext; Bestuurlijke context; Culturele context; Documentaire context; Documentary context; Documentcontext; Gebruikerscontext; Gebruikscontext; Generieke context; Herleidbare contect; Historische context; Identifiable context; Identificeerbare context; Inactieve context; Juridical-administrative context; Juridische context; Maatschappelijke context; Meta-context; Onderzoekscontext; Ontstaanscontext; Operational context; Persoonlijke context; Persoonsgebonden context; Postcontext; Precontext; Procedural context; Procescontext; Projectcontext; Provenancial context; Registratiecontext; Ruimtelijke context; Secundaire context; Secundary context; Situationele context; Social context; Technological context; Technologische context; Temporele context; Use context; User context; Vakmatige context; Verbal context; Verwerkingscontext.*
Is / is een:	*Gezichtspunt; Object van zorg.*
Is eigenschap van:	*Generiek Informatieobject; Informatieobject.*
Onderdeel van:	*Archival theory; Informatie; Informatiemodel; Informatiewaardeketen; Integriteit van informatie.*
Synoniem:	*Context.*
Zie ook:	*Achtergrond; Affordance; Algorithm; Background; Belevingswereld; Benaderingswijze; Causaal verband; Collective memory; Contextmodel; Discours; EAC; Element Usage; Informatiewaarde; Level of abstraction; Maatschappelijk geheugen; Meaning making; Namespace; Narrativiteit; OLAP; Omstandigheid; Perspective; Presentism; Record in context; Records in contexts; Representation Information; Samenhang; Semiotiek; Setting; Synchroniciteit; Thick data; Umfeld; Verband; Virtual provenance.*
Zoals:	*Ecosysteem; Generieke context.*

Contextualisering

Antoniem:	*Decontextualisering.*
Bredere term:	*Contextualization.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Zie ook:	*Beschrijven; Contextualiseren; Intentie; Intentieconstructie; Semantificatie; Semantization.*

Contingentie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Contingentie

Onderdeel van:	*Filosofie.*
Synoniem:	*Kontingenz.*
Zie ook:	*Contingency; Subsistentie.*

Contractmanagement

Onderdeel van:	*BiSL-procesmodel; Integraal management.*

Control

Bevat:	*BBI-project (beleids- en beheersinstrumentarium); Classification; Indexing; Monitoren; Registration; Tracking.*
Engere term:	*Access control; Archival control; Authority control; Intellectual control; Management control; Physical control; Quality control; Soft control; Vocabulary control.*
In plaats van:	*Business control.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer; Middelen; Toezichtstelsel.*
Zie ook:	*Administrative control; Afstemmen; Archiefmanagement; Assurance; Beheersing; Beheersinstrument; Controlling; Evaluatie; Functiescheiding; Horizontaal toezicht; Informatiemanagement; Kwaliteitsborging; Middelenbeleid; Project assurance; Quality assurance; Schouw; Systeem van planning en control; Three lines of defence; Toetsen; Toezicht; Traceerbaarheid.*

Controleerbaarheid

Onderdeel van:	*Betrouwbaarheid.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Countervailing power; Evidence; Functiescheiding; Traceerbaarheid; Transparantie; Vrije informatievergaring.*

Controlling

Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Zie ook:	*Control; Toezicht.*

Conversie

Bevat:	*Converteren; Vertaalschema.*
Engere term:	*Taalconversie.*
Onderdeel van:	*Bewaarstrategie; Onomkeerbare verwerking; Vervanging.*
Synoniem:	*Conversion.*
Zie ook:	*Exporteren; Feature Manipulation Engine.; Gegevensomzetting; Gegevensoverzetting; Migratie.*

Cookie

Engere term:	*Tracking cookie.*
Is / is een:	*Dataset.*
Onderdeel van:	*Bestand.*
Zie ook:	*Deep packet inspection; Web bug.*

Copyleft

Antoniem:	*Copyright.*
Onderdeel van:	*Intellectueel eigendom.*
Zie ook:	*Auteursrecht; GPL; Open standaard.*

Copyright

Antoniem:	*Copyleft.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Copyright

Bevat:	*Digital Rights Management.*
Onderdeel van:	*IPR.*
Synoniem:	*Auteursrecht.*

Corporate governance

Bevat:	*Project governance.*
Bredere term:	*Governance.*

Counter-archiving

Is / is een:	*Analitical framework.*

Cracker

Onderdeel van:	*Hacker.*
Zie ook:	*Cracker; Cyberpunk; Digifeiter.*

Creative commons

Afgekort met:	*CC.*
Bevat:	*CC NoDerivatives; CC NonCommercial; CC ShareAlike; Gelijkdelen; Naamsvermelding.*
In plaats van:	*Creative commons license.*
Onderdeel van:	*Auteursrecht; License.*
Opgevolgd door:	*CC Attribution.*
Zie ook:	*Commons.*

Crisis

Zie ook:	*Crisismanagement; Disruptie; Keerpunt; Paradigm shift; Wende.*

Criteria

Engere term:	*Acceptance criteria; Acceptatiecriteria; Entry criteria; Exit criteria; Kwaliteitscriteria; Search criteria; Selectiecriteria; Uitzonderingscriteria.*
Is meervoud van:	*Criterium.*
Zie ook:	*Collectieprofiel; Selecteren; Waarderen.*

CRKM

Afkorting van:	*Clever Recordkeeping Metadata.*

Crowdsourcing

Bevat:	*Schwarmintelligenz.*
Onderdeel van:	*Web 2.0.*
Zie ook:	*Outsourcing; Records management services; Social memory; Wisdom of the crowd.*

Cryptografie

Bevat:	*Decryptie; Encryptie.*
Engere term:	*Kwantumcryptografie.*
Onderdeel van:	*Authenticiteit; Beveiliging.*
Synoniem:	*Cryptography.*
Zie ook:	*Geheimschrift; TLS.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Cultural heritage

Bredere term:	*Heritage.*
Synoniem:	*Cultureel erfgoed.*
Zie ook:	*Act.*

Cultural Resource Management

Afgekort met:	*CRM.*
Onderdeel van:	*Cultureel erfgoed.*
Zie ook:	*Beheer.*

Cultureel belang

Bredere term:	*Belang.*
Is / is een:	*Bewaarbelang.*
Zie ook:	*Cultureel erfgoed; Cultuurhistorische waarde; Historisch belang.*

Cultureel erfgoed

Bevat:	*Competentie; Cultural Resource Management; Digitaal erfgoed; Verzameling.*
Bredere term:	*Erfgoed.*
Is / is een:	*Thema.*
Onderdeel van:	*Materieel erfgoed.*
Synoniem:	*Cultural heritage.*
Zie ook:	*Archief; Bibliotheek; Cultureel belang; Cultuurbeheer; Cultuurbeleid; Historisch erfgoed.*

Cultuur

Bevat:	*Anarchie; Apartheid; Bestuursvorm; Collectief geheugen; Conservatisme; Emancipatie; Empirische Apokalyptik; Erfgoed; Ethiek; Evolutionäre Illuminarität; Fascisme; Fundamentalisme; Gegenwartsschrumpfung; Gewoonte; Humanisme; Ideologie; Kapitalisme; Kernwaarde; Kunst; Lijdensdruk; Maatschappelijk geheugen; Mobocratie; Nadenken; Nationalisme; Netzverdichtung; Ochlocratie; Onnozelheidsvirus; Onthaasten; Overlevering; Participatie; Postmodern; Präzeption; Religie; Reliktmengenwachstum; Scheiding der machten; Sociaal kapitaal; Stroming; Traditie; Transparantiedruk; Veiligheidscommunisme; Verzuiling; Vooruitgang; Vrijheid; Wetmatigheid; Zukunftsexpansion.*
Engere term:	*Bestuurscultuur; Digitale cultuur; E-cultuur; Orale cultuur; Organisatiecultuur; Verschriftelijking; Volkscultuur.*
Synoniem:	*Culture.*
Zie ook:	*Beschaving; Canon; Collectieve identiteit; Cultuurbeleid; Geschiedenis; Globalisering; Historical accountability; Semiotiek.*

Cultuurbeheer

Bredere term:	*Beheer.*
Zie ook:	*Archiefbeheer; Cultureel erfgoed; Informatiebeheer.*

Cultuurbeleid

Bredere term:	*Beleid.*
Zie ook:	*Cultureel erfgoed; Cultuur.*

Curation

Bevat:	*Ordenen; Preservation.*
Engere term:	*Digital curation.*
Onderdeel van:	*Stewardship.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Curation

Zie ook: *Datastewardship.*

Cybercrime

Bevat: *Virus.*
In plaats van: *Cybermisdaad; Cyberterrorisme.*
Onderdeel van: *Verstoring.*
Zie ook: *Computercriminaliteit; Vandalisme.*

Cyberterrorisme

Bredere term: *Terrorisme.*
Gebruik: *Cybercrime.*

Dagrapport

Bredere term: *Rapport.*
Onderdeel van: *Dagboek.*
Zie ook: *Journaal; Logboek; Politieregister.*

DAM

In plaats van: *Digital Asset Management.*
Onderdeel van: *Collectiebeheer; Information management.*
Zie ook: *Audiovisuele collectie; Duurzame toegankelijkheid; ECM; MAM; Multimedia.*

Data

Bevat: *Text.*
Engere term: *Active data; Activity data; Ambient data; Analogue data; Anonymized data; Application data; Archival data; Archived data; Audit data; Authority data; Backup data; Basic data; Big data; Biometric data; Case data; Classified data; Confidential data; Content data; Control data; Core data; Custodial data; Dark data; Data concerning health; Data integrity; Data linkage; Deleted data; Derivative data; Digital data; Dikke data; Discrete data; Distributed data; Dunne data; Encoded data; Environmental data; Export data; Extrinsic data; Factual data; Fragmented data; Genetic data; Gestructureerde data; Health data; Identification data; Inaccessible data; Inactive data; Instructional data; Intentional data; Kabelgebonden data; Legacy data; Linked data; Maatschappelijke data; Mail data; Master data; Meaningful data; Metadata; Migrated data; Narratieve data; Non-Custodial Data; Onderzoeksdata; Ongestructureerde data; Open data; Operational data; Personal data; Primary data; Process flow data; Raw data; Receipt data; Research data; Residual data; Restricted data; Secondary data; Semantic data; Sensitive data; Societal data; Structured data; Thick data; Transactional data; True data; Unintentional data; Unrestricted data; Unstructured data; Untrue data; Workflow relevant data; XML data.*
In plaats van: *Dunne data.*
Is / is een: *Facts on the ground.*
Is niet: *Juridische entiteit.*
Synoniem: *Daten; Dedomena; Données; Gegevens.*
Zie ook: *Content; Datum; Digital information; Facts; Information.*

Data broker

Bredere term: *Broker.*
Synoniem: *Gegevensmakelaar.*

Data donation

 © Reference manager : R.S. Jonker

Data donation

Bredere term:	*Donation.*
Synoniem:	*Data donatie.*
Zie ook:	*Data philantropy.*

Data ecology

Onderdeel van:	*Information ecology; Vernietigingsbelang.*

Data ethics

Bredere term:	*Ethics.*
Onderdeel van:	*Information ethics; Philosophy of information.*
Synoniem:	*Ethics of data.*

Data lake

Bevat:	*Data silo.*
Is / is een:	*Repository.*
Zie ook:	*Big data; Common ground; Datacollectie; Dataset; Dataverzameling; Datawarehouse; Raw data.*

Data Management

Bevat:	*Data Management Data.*
Engere term:	*Archival data management; Master data management; Research data management.*
Onderdeel van:	*Open Archival Information System.*

Data management plan

Afgekort met:	*DMP.*
Bredere term:	*Plan.*
Onderdeel van:	*Research data management.*
Synoniem:	*Datamanagementplan.*

Data opslag

Synoniem:	*Gegevensopslag.*

Data philantropy

Bredere term:	*Philantropy.*
Zie ook:	*Data donation; Good citizenship.*

Data protection

Bevat:	*Data security.*
Bredere term:	*Protection.*
Eigenschap is:	*Principle of data protection.*
Synoniem:	*Informatiebeveiliging; Protection des données.*

Data reporting

Bredere term:	*Reporting.*

Data science

Bredere term:	*Science.*
In plaats van:	*Data-driven science.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Data science

Zie ook: *Big data; Business Intelligence; Datamining; Statistiek; Subject Matter Expert.*

Data vault architecture

Beschrijft: *Data Quality Services; Master Data Services.*
Bevat: *Data mart; Data vault; Input layer; Presentation layer; Stage layer.*
Bredere term: *Architecture.*

Data-atlas

Bredere term: *Atlas.*
Zie ook: *Bedrijfsarchitectuur; Bedrijfsencyclopedie; Canonical datamodel; Informatie architectuur; Overzicht; Structuurplan informatiebeheer.*

Databankrecht

Bredere term: *Recht.*
Zie ook: *Auteursrecht; Geschriftenbescherming; Industrieel eigendom.*

Database

Bevat: *Data dictionary; Query base; Table.*
Engere term: *Back-end database; Bibliographic database; Flat file database; Front-end database; Full text database; Metadata database; Relational database.*
Is / is een: *Register.*
Synoniem: *Base de données; Databank.*
Zie ook: *Databank; Database administrator; DDL; Distributed storage system; Drie lagen model; Drielagen architectuur; Information server; NoSQL; SPARC; SQL; WAIS; Wide area information server.*
Zoals: *DBMS; Litigation support system.*

Datagedreven werken

Afgekort met: *DGW.*
Bredere term: *Werken.*
Zie ook: *Data-geïnformeerd werken; Datagestuurd werken.*

Data-infrastructuur

Bredere term: *Infrastructuur.*
Zie ook: *SDMX.*

Dataïsme

Is / is een: *Stroming.*
Zie ook: *Algoritme; Big data; Dataficatie; Ethiek.*

Datamining

Bevat: *Audiomining; Mediamining; Text mining; Textmining.*
Bredere term: *Mining.*
In plaats van: *Data mining.*
Onderdeel van: *Social sorting.*
Zie ook: *Big data; Common Information Retrieval Broker Architecture; Data science; Data-analyse; Dataveillance; Datawarehouse; Hergebruik; Koppelen; Legacydatabase; ODS; Panopticon; Report mining; Text and data mining.*

Datamodel

 © Reference manager : R.S. Jonker

Datamodel

Bevat:	*Conceptual model; RDF.*
Bredere term:	*Model.*
Engere term:	*Canonical datamodel; Conceptual data model; Fysiek datamodel; Logisch datamodel; Technisch datamodel.*
Onderdeel van:	*Informatiemodel; Systeemdocumentatie.*
Synoniem:	*Data model; Gegevensmodel.*
Zoals:	*ZTC 2.0.*

Dataprotectie

Bredere term:	*Protectie.*
Synoniem:	*Dataprotection; Datenschutz; Gegevensbescherming.*
Zie ook:	*Bescherming persoonlijke levenssfeer; Privacy; Quantified self.*

Dataretentie

Onderdeel van:	*Bewaarplicht.*

Dataset

Bevat:	*Information package.*
Engere term:	*Open dataset; User data set.*
In plaats van:	*Data set.*
Is / is een:	*Economisch kapitaalgoed; Informatieobject; Register; Resultaatdocument.*
Synoniem:	*Databestand.*
Zie ook:	*Aggregatie; BusinessObjects Data Services; Compound document; Data lake; Dataverzameling; ETL; Gegevensgroep; Hulpadministratie; Record; Research data.*
Zoals:	*Cookie; Digital twin.*

Datastewardship

Bredere term:	*Stewardship.*
Engere term:	*Participatory datastewardship.*
In plaats van:	*Data stewardship.*
Synoniem:	*Gegevensrentmeesterschap.*
Zie ook:	*Curation.*

Dataverkeer

Bevat:	*Elektronisch berichtenverkeer.*
Onderdeel van:	*Communicatie.*
Zie ook:	*Datacommunicatie.*

Datawarehouse

Afgekort met:	*DWH.*
Bevat:	*Datamart; ODS.*
In plaats van:	*Databazar; Datapakhuis; Enterprise datawarehouse.*
Onderdeel van:	*Archief; Business Intelligence.*
Synoniem:	*Gegevenspakhuis.*
Zie ook:	*Ballenbak; Big data; BusinessObjects Data Services; Common Information Retrieval Broker Architecture; Data lake; Data silo; Data vault; Datamining; Datasteward; ETL; Gegevensopslag; Informatiegestuurd werken; Legacydatabase; Research project repository; Service oriented architecture; System of record.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

DDI

In plaats van:	*Data Documentation Initiative.*
Onderdeel van:	*Metadataset.*
Zie ook:	*Specificatie.*

Decimaal stelsel

Bredere term:	*Stelsel.*
Is / is een:	*Ordeningsstelsel; Stelsel van ordening.*
Zie ook:	*Dewey Decimal Classification; Dossierstelsel; Enumeratieve classificatie; File Code; Metrieke stelsel; Registratuurstelsel; Rubriekenstelsel; Universele decimale classificatie; Zaaksgewijze ordening.*

Declaratie

NEN 2084 - BT:	*Verzoek.*
Onderdeel van:	*Staat.*
Synoniem:	*Factuur; Nota.*
Zie ook:	*Rekening; Verklaring.*

Deconstructie

In plaats van:	*Deconstructivisme.*
Onderdeel van:	*Filosofie.*
Synoniem:	*Deconstruction.*
Zie ook:	*Constructivisme; Differance; Naamgeving; Postmodernisme; Taalfilosofie.*

Decryptie

Antoniem:	*Encryptie.*
Bevat:	*Cryptographic key.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Cryptografie.*
Synoniem:	*Decryption; Ontcijfering.*

Deepfake

Onderdeel van:	*Verstoring; Vervalsing.*
Zie ook:	*Fake news; Identiteitsdiefstal; Nepnieuws.*

Defacement

Synoniem:	*Identiteitsdiefstal.*
Zie ook:	*Non-repudiation; Onweerlegbaarheid; Verstoring.*

Definiering

Zie ook:	*Naamgeving; Terminologie.*

Definitie

Bevat:	*Predicaat; Uniek kenmerk; Welgedefinieerdheid.*
Engere term:	*Definitie door middel van een antoniem; Definitie door middel van een synoniem; Descriptieve definitie; Logische definitie; Meervoudige definitie; Morfo-semantische definitie; Prescriptieve definitie; Wiskundige definitie.*
Onderdeel van:	*Omschrijving.*
Synoniem:	*Definition.*

DEMO

 © Reference manager : R.S. Jonker

DEMO

Afkorting van:	*Design and Engineering Methodology for Organizations; Dynamic Essential Modelling of Organisations.*

Democratie

Bevat:	*Constitutioneel neutrum; Countervailing power; Digicratie; Inspraak; Medezeggenschap; Referendum; Stemcomputer.*
Engere term:	*E-democratie.*
Is / is een:	*Fundamentele waarde.*
Onderdeel van:	*Bestuursvorm.*
Synoniem:	*Democracy.*
Zie ook:	*Democratisch handelen; Dualisme; E-governance; Grondrecht; Monisme; Ochlocratie; Openbaarheid; Rechtsstaat; Verkiezingen.*

Denial of Service

Afgekort met:	*DoS.*
Engere term:	*Distributed Denial of Service.*
In plaats van:	*Dos-aanval.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Provider; Salami aanval.*

Denken

Engere term:	*Bezinnend denken; Rekenend denken; Systeemdenken.*
Synoniem:	*Thought.*

Denkraam

Engere term:	*Digitaal denkraam; Papieren denkraam.*
Is / is een:	*Neologisme.*
Synoniem:	*Brein; Framework; Geest; Mindset; Referentiekader; Verstand.*
Zie ook:	*Begrijpen; Denkkader; Gebruikerscontext; Grokken; Horizon; Kader; Paradigma; Persoonlijke context.*

Deontologie

Antoniem:	*Teleologie.*
Onderdeel van:	*Ethiek.*
Synoniem:	*Plichtenethiek; Plichtenleer.*
Zie ook:	*Gedragscode.*

Deponeren

Onderdeel van:	*Overdragen.*
Synoniem:	*Deponierung.*
Zie ook:	*Deposit; Overbrengen; Overdracht.*

Depot

Engere term:	*Archiefdepot; Archivdepot; Digitaal depot; Dwangdepot; E-depot; Hulpdepot.*
Synoniem:	*Repositorium.*
Zie ook:	*Archiefbewaarplaats; Bewaarcentrum; Bewaaromgeving; Centrale bewaarplaats; Compartiment; Lagerraum; Long term storage; Magazijn; Magazin; Pakhuis.*
Zoals:	*Archiefbewaarplaats; Archiefruimte.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Dereguleren

Zie ook: *Privatisering.*

Descriptive standards

Bredere term: *Standards.*
Zie ook: *Archivistische metadata; EAD; ISAAR(cpf); ISAD(g).*

Desinformatie

Bredere term: *Informatie.*
Onderdeel van: *Communicatie.*
Zie ook: *Cognitieve dissonantie; Datavergiftiging; Deep fake; Fabuleren; Fog computing; FUD; Kennisarmoede; Misinformatie; Propaganda; Schijninformatie; Taal; Taalmagie; Taalspel; Technobabble; Verhullend taalgebruik; Voorlichting; Waarheidsverval.*

Device paradigm

Bredere term: *Paradigm.*
Zie ook: *Focal Things and Practices; Gestell.*

DIDL

Afkorting van: *Digital Item Declaration Language.*
In plaats van: *MPEG-21 DIDL.*
Onderdeel van: *MPEG; XML Schema.*
Zie ook: *ORE.*

Diefstal

Onderdeel van: *Verstoring.*

Dienstenloket

Bredere term: *Loket.*
Zie ook: *Dienstverleningsconcept.*

Dienstverlening

Bevat: *Dienstverlening op afstand; EDienst.*
Engere term: *Aanbodgerichte dienstverlening; E-dienstverlening; Publieke dienstverlening; Virtuele dienstverlening; Vraaggerichte dienstverlening.*
Is / is een: *Hype.*
Zie ook: *Bedrijvenloket; Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Concernverrekeningen; Dienstverleningsketen; Digitaal loket; Digitale balie; Front-office; Ketenomkering; Ketenomslag; No wrong door; Service Level Agreement; Studiezaal.*

Dienstverleningsconcept

Bevat: *B-dossier; G2B; G2C; G2G; Internetloket; Kanaal; OhA; Studiezaal; VAC; Virtuele studiezaal; Zorgloket.*
Bredere term: *Concept.*
Onderdeel van: *Andere overheid.*
Zie ook: *Behoefte management; Dienstenloket; EDienst; E-government; Federatief stelstel.*

Digibetisme

Zie ook: *Analfabetisme; Informatieanalfabetisme; Information literacy; Vaardigheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Digicratie

Onderdeel van:	*Democratie.*
Synoniem:	*E-democratie.*

DigId

Afkorting van:	*Digitale Identiteit.*
Is niet:	*Elektronische handtekening.*
Onderdeel van:	*Authenticatie dienst; Elektronisch identificatiesysteem; PKI; Symmetrische versleuteling; Waarmerk.*

Digitaal

Antoniem:	*Analoog.*
Synoniem:	*Digital.*
Zie ook:	*Binaire stelsel; Electronisch; Papierloos.*

Digitaal archiefbestanddeel

Bredere term:	*Bestanddeel.*
In plaats van:	*Digitaal archiefbestand.*

Digitaal certificaat

Bredere term:	*Certificaat.*
Synoniem:	*Digital certificate.*
Zie ook:	*Authenticatie.*

Digitaal depot

Bredere term:	*Depot.*
Synoniem:	*Digitale beheeromgeving; E-depot.*
Zie ook:	*Bewaaromgeving; Digitale bewaarplaats; Digitale kluis.*

Digitaal erfgoed

Bredere term:	*Erfgoed.*
Onderdeel van:	*Cultureel erfgoed.*
Synoniem:	*Digital heritage.*

Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur

Afgekort met:	*DERA.*
Bredere term:	*Referentiearchitectuur.*
Zie ook:	*Toegankelijke Archieven Referentie Architectuur.*

Digitaal klantdossier

Afgekort met:	*DKD.*
Bevat:	*Persoonlijke internet pagina.*
Bredere term:	*Klantdossier.*
In plaats van:	*Digitaal klanten dossier.*
Zie ook:	*Burger- en bedrijvendossier.*

Digitaal sporenonderzoek

Bredere term:	*Sporenonderzoek.*

Digitaal stelsel omgevingswet

 © Reference manager : R.S. Jonker

Digitaal stelsel omgevingswet

Afgekort met:	*DSO.*
Bevat:	*Informatiehuis.*
Bredere term:	*Digitaal stelsel.*

Digitaal werken

Bevat:	*Procesgeorienteerd werken; Procesgericht werken; Zaaksgewijs werken.*
Bredere term:	*Werken.*
Engere term:	*Platform Digitaal Werken.*
Onderdeel van:	*Het nieuwe werken.*
Zie ook:	*Collaboration; Digitaal denkraam; Digitaal paradigma; Digitaliseren; Werken 2.0; Zaaksgewijs werken.*

Digital disruption

Bredere term:	*Disruption.*
Zie ook:	*Verstoring.*

Digital divide

Bredere term:	*Divide.*
Synoniem:	*Digitale kloof.*
Zie ook:	*Information literacy; Media literacy.*

Digital ethics

Bredere term:	*Ethics.*
Synoniem:	*Digitale ethiek.*

Digital heritage forensics

Bredere term:	*Forensics.*

Digital hoarding

Zie ook:	*Infobesitas; Informatie-infarct; Informatiestress; Verzamelen.*

Digital preservation

Beschreven in:	*Three-legged stool model.*
Bredere term:	*Preservation.*
Onderdeel van:	*Digital curation.*
Zie ook:	*Digital archiving; Digitale duurzaamheid; Sustainability; Voortbestaan.*

Digital Rights Management

Afgekort met:	*DRM.*
Onderdeel van:	*Copyright; Technical Protecion Mechanism.*
Zie ook:	*Intellectueel eigendom.*

Digital turn

Is / is een:	*Paradigm shift.*
Synoniem:	*Digitale transformatie; Digitale wende.*

Digital twin

Is / is een:	*Dataset; Hype; Samengesteld document; Virtuele representatie; Weergave.*
Synoniem:	*Digitale tweeling.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Digital twin

Zie ook:	*Hulpadministratie.*

Digital Versatile Disk

Afgekort met:	*DVD; DVD+R; DVD+RW; DVD-R; DVD-RW.*
In plaats van:	*Digital video disc; Digital videodisc.*
Is / is een:	*Magneto-optical drive; Storage device.*
Onderdeel van:	*Audiovisuele media; Optical disc; Optische schijf.*
Zie ook:	*CD-R; Compact disc; DivX.*

Digitale archeologie

Bredere term:	*Archeologie.*
Onderdeel van:	*Conservering.*
Synoniem:	*Digital archaeology.*

Digitale archiefbescheiden

Bredere term:	*Archiefbescheiden.*
In plaats van:	*MLG.*
Synoniem:	*Elektronische Unterlagen.*
Zie ook:	*Electronic record.*

Digitale dementie

Bredere term:	*Dementie.*
Synoniem:	*Digitale Demenz.*

Digitale duurzaamheid

Bevat:	*E-archivering; Emulatie; MLG.*
Bredere term:	*Duurzaamheid.*
Gebruik:	*Duurzame toegankelijkheid.*
In plaats van:	*E-permanence; Machine readable records/archives.*
Zie ook:	*Digital preservation; Digitale kluis; Duurzame transparantie; Economically sustainable preservation; E-depot; Longevity; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; Voortbestaan.*

Digitale handtekening

Bredere term:	*Handtekening.*
Gebruik:	*Elektronische handtekening.*
Synoniem:	*Digital signature.*
Zie ook:	*Digital watermark; Encryptie.*

Digitale kluis

Bredere term:	*Kluis.*
In plaats van:	*Digikluis.*
Zie ook:	*Data vault; Digitaal depot; Digitale bibliotheek; Digitale duurzaamheid; E-depot; Elektronische identificatie; Persoonlijke internet pagina.*

Digitale ontwrichting

Bredere term:	*Ontwrichting.*
Onderdeel van:	*Maatschappelijke ontwrichting; Verstoring.*
Zie ook:	*Kwetsbaarheid; Risicowaardering.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Digitale vaardigheid

Bredere term:	*Vaardigheid.*
Zie ook:	*EVaardigheid; Informatievaardigheid; Informatiewijsheid; Information problem solving; Zelfredzaamheid.*

Digitaliseren

Bevat:	*Scannen.*
Gebruik:	*Digitalisering.*
Zie ook:	*Digitaal werken.*

Digitalisering

Afgekort met:	*DIP.*
Antoniem:	*Analogisering.*
Bevat:	*Imaging; OCR; Scanning.*
In plaats van:	*Digitaliseren; Document Image Processing.*
Is niet:	*Dataficatie.*
Onderdeel van:	*Beschikbaarstellen; Preservering.*
Synoniem:	*Digitisation.*
Zie ook:	*Automatisering; Informatisering; Toegankelijk maken; Verpapiering; Vervanging.*

DIKW hierarchy

Bredere term:	*Hierarchy.*
In plaats van:	*Data, Information, Knowledge, Wisdom hierarchy.*
Zie ook:	*DIKW.*

Diplomatics

Engere term:	*Digital diplomatics.*
Onderdeel van:	*Archival science.*
Synoniem:	*Diplomatiek; Diplomatique; Oorkondenleer.*

Diplomatiek

Gebruik:	*Oorkondenleer.*
Synoniem:	*Diplomatics; Diplomatique.*
Zie ook:	*Oorkonde; Sporenonderzoek.*

Directory service

Bredere term:	*Service.*
Gebruik:	*Directory.*
Onderdeel van:	*Common Services.*
Zie ook:	*Autorisatie; Autorisatiedienst; Autorisatieregister; Rol.*

DIRKS

Afkorting van:	*Designing and implementing recordkeeping systems.*
In plaats van:	*DIRKS methodology.*
Onderdeel van:	*Methodology; Standaard.*
Zie ook:	*Archiving by design; ISO 16175; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Record Keeping System; Systeemontwerp.*

Disclaimer

Antoniem:	*Proclaimer.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Disclaimer

Onderdeel van: *Vrijwaring.*

Disclosure

Engere term: *Prior disclosure.*
In plaats van: *Disclose.*
Onderdeel van: *Beveiliging; Openbaarheid; Operation.*
Synoniem: *Cession.*
Zie ook: *Ontsluiting.*

Discours

Zie ook: *Context; Waarheid.*

Diskette

Onderdeel van: *Magnetic disc.*
Synoniem: *Floppy disc.*
Zie ook: *CD; CD-ROM; CD-RW; Disc; Disk; DVD; DVD-ROM; Harddisk; Harddrive; Harde schijf; Jaz disk; Laser disk; Magnetic disk; Magnetic storage media; Media; Optical disc; Storage media; Worm disk; Zip disk.*
Zoals: *Floppy disk.*

Disruptie

Onderdeel van: *Innovatie.*
Synoniem: *Disruption; Ontregeling; Verstoring.*
Zie ook: *Crisis; Digitale wende; Postmodern.*

Disseminatie

Zie ook: *Selectie.*

Distopie

Antoniem: *Utopie.*
Zie ook: *Solutionism.*

Distributed Denial of Service

Afgekort met: *DDoS.*
Bredere term: *Denial of Service.*

DMA

Afkorting van: *Distributed moral action; Document management application.*
Onderdeel van: *Documentair informatiesysteem.*

DMS

Afkorting van: *Document Management System.*
Onderdeel van: *Documentair informatiesysteem.*
Synoniem: *EDMS.*
Zie ook: *CMS; Defense Message System; DOB; Document management application; Documentenmagazijn; ECMS; EDIS; EDRMS; Zaaksysteem.*

DNA

Afkorting van: *Desoxyribonucleinezuur.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

DNA

Onderdeel van: *Biologie.*

DOB

Afkorting van: *Digitale Documenten Opslag en Beheer.*
Zie ook: *DMS; Functionaliteit; RMA.*

Document

Bevat: *Bericht; Bijlage; Calque; Chapter; Chart; Component; Form; Geschrift; Grafiek; Guide; Hoofdstuk; Host page; Independent web page; Inhoud; Letter; Manuscript; Map; Naslagwerk; Ontwikkelingsstadium; Presentatielaag; Proceedings; Publication; Reference work; Reproduction; Scholarly discourse; Score; Selected extracts; Staat; Supplement; Table; Uiterlijke vorm; Web page; XML-bericht.*
Eigenschap is: *Typescript; Vorm.*
Engere term: *Administrative document; Afgesloten document; Analogue document; Anonymous document; Archiefdocument; Archival document; Artificial document; Audiovisual document; Audio-visual document; Audiovisueel document; Beleidsdocument; Bevoegdheidsverlenend document; Brondocument; Captured document; Child document; Compound document; Copy of outgoing document; Corporeel document; Design document; Digitaal document; Digital document; Discovery document; Dynamisch document; Egodocument; Electronic document; Elektronisch document; Enkelvoudig document; Geluidsdocument; Geregistreerd document; Graphic document; Groeidocument; HTML document; Hub document; Iconic document; Identified document; Ingekomen document; Interactief document; Intern document; Internal document; Kerndocument; Made document; Museaal document; Museum document; Non-document; Ongestructureerd document; Original document; Outgoing document; Paper document; Parent document; Persoonlijk document; Photographic document; Practical document; Primair document; Primary document; Projectinitiatiedocument; Ramingsdocument; Received document; Redacted document; Referentiedocument; Reisdocument; Responsive document; Result document; Resultaatdocument; Samengesteld document; Secondary document; Secundair document; Selectiedocument; SGML document; Source document; Standaarddocument; Startdocument; Synthetic document; Tekstdocument; Terugvaldocument; Toegangsverlenend document; Verantwoordingsdocument; Virtual document; Virtueel document; Waarde-document; Written document; Zwartgelakt document.*
Is / is een: *Intentional object; Intentioneel object; Persistente representatie; Reconstrueerbare representatie; Reproduceerbare representatie; Teleologisch object; Toegangsobject.*
Is enkelvoud van: *Documenten; Documents.*
Onderdeel van: *Archiefstuk; Bron.*
Synoniem: *Document; Informatieobject; Information object.*
Zie ook: *Bestand; Collection; Doceren; Documentstelsel; Fixity; Potential record; Record; Stuk; Work; Written record.*
Zoals: *Abridgement; Act; Addendum; Akte; Attachment; Brochure; Bull; Bulletin; Calendar; Carbon; Copy; Deed; E-mail; Encyclopedia; Ephemera; Libretto; Lintexemplaar; Manuscript; Offprint; Print; Register; Roll.*

Document indeling

Bredere term: *Indeling.*
Onderdeel van: *Structuur.*

Document Management

Afgekort met: *DM.*
Bevat: *EDM; Electronische documentaire infrastructuur; File management.*
Bredere term: *Management.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Document Management

Engere term:	*Compound document management; Electronic Document Management.*
Onderdeel van:	*Records Management.*
Synoniem:	*Documentbeheer.*
Zie ook:	*Content management; ECM; Knowledge management; RKS.*

Document Management System

Afgekort met:	*DMS.*
Bredere term:	*Management system; System.*
Engere term:	*Electronic Document Management System.*
Synoniem:	*Dokumentenmanagementsystem.*
Zie ook:	*EDMS.*

Documentair informatiesysteem

Afgekort met:	*DIS.*
Bevat:	*DMA; DMS; EDIS; EDMS.*
Bredere term:	*Informatiesysteem.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem.*
Zie ook:	*ERMS; RMA.*

Documentair structuurplan

Afgekort met:	*DSP.*
Bevat:	*Bedrijfsregel; Business rules; Ordeningsplan; Registratuurplan; Zaaktypecatalogus.*
Bredere term:	*Structuurplan.*
Is / is een:	*Resultaatdocument.*
Onderdeel van:	*Archiving by design; Business process model; Overzicht.*
Synoniem:	*Business-Rule-Repository; Classificatie; Classificatieschema; Structuurplan informatiebeheer.*
Zie ook:	*Archiefinventaris; Archiefschema; Authority file; Classification scheme; Documentair informatiemodel; Documentatie; Informatiebeheerplan; Informatiestructuur; Informatiestructuurplan; Metadata; Structuurplan Documentaire Informatievoorziening; Taxonomie.*

Documentaire informatieverzorging

Afgekort met:	*DIV.*
Gebruik:	*Documentaire informatievoorziening; Informatiebeheer; Records Management.*

Documentaire informatievoorziening

Afgekort met:	*DIV.*
Bevat:	*Documentbeheer.*
Bredere term:	*Informatievoorziening.*
In plaats van:	*Documentaire informatieverzorging.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer; Informatiehuishouding.*
Synoniem:	*Records Management; Schriftgutverwaltung.*
Zie ook:	*Archieffunctie; Bureau d'ordre,; Documentair informatiemodel; Documentaire informatie; Registratuur.*

Documentaire infrastructuur

Bevat:	*Documentair informatiemodel.*
Bredere term:	*Infrastructuur.*
Onderdeel van:	*Record Keeping System.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Documentaire infrastructuur

Zie ook: *Administratie; Informatiesysteem.*

Documentatie

Bevat: *Bedrijfsencyclopedie; Frequently asked questions; Handboek; Handleiding; Knipselkrant; Logverslag; Metadata; Project initiation documentation; Registratie.*
Engere term: *Administratieve documentatie; Archiefdocumentatie; Beelddocumentatie; Documentatie persoonsdossiers; Jusititiële documentatie; Overheidsdocumentatie; Projectdocumentatie; Projectinitiatiedocumentatie; Systeemdocumentatie; Technische documentatie.*
Onderdeel van: *Metadata.*
Synoniem: *Administratieve bescheiden; Documentation.*
Zie ook: *Context informatie; Control records; Documentair structuurplan; Element Usage; Wijzigingsgeschiedenis; XML-wrapper.*

Documentbeheer

Bevat: *ADF v2.0; Documentbehandeling.*
Bredere term: *Beheer.*
In plaats van: *Documenthuishouding.*
Onderdeel van: *Documentaire informatievoorziening.*
Synoniem: *Document Management.*
Zie ook: *Archiefbeheer.*

Documenteren

In plaats van: *Document (to document).*
Is / is een: *RM-functionaliteit; RM-proces.*
Onderdeel van: *Archiveren; Vastlegging.*
Synoniem: *Documenting.*
Zie ook: *Archiveren; Codificatie; Documentair; Documentbehandeling; Registreren; Vastleggen.*

Documenting documentation

Bevat: *Quality records.*
Bredere term: *Documentation.*
Zie ook: *Documenting; Metadata; Structuurplan informatiebeheer.*

Documenttype

Beschreven in: *NEN 2084.*
Bevat: *Recordtype.*
Bredere term: *Type.*
Engere term: *Expliciet documenttype; Formeel documenttype; Impliciet documenttype; Informeel documenttype.*
In plaats van: *Documentcategorie; Documentsoort.*
Is / is een: *Informatieobject; Informatieobjecttype; Object van zorg.*
LIM - Is een: *Objecttype.*
Onderdeel van: *Klasse.*
Synoniem: *Aktentyp; Document type; Element name type; Redactionele vorm.*
Zie ook: *Besluittype; Business document layout; Contenttype; Externe kenmerken; Informatietype; Interne kernmerken; Teleologisch object; Uiterlijke vorm.*
Zoals: *Contextobject; Verwijderingsbeoordeling.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

DOD5015.2

Beschrijft:	*Documentmanagement functionaliteit; Records managementfunctionaliteit.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*DOMEA-konzept; Functionele eisen; ISO 16175; MoReq; Moreq 2010; MoReq2; Pakketselectie; ReMANO; RMA.*

Doelmatigheid

In plaats van:	*Doelmatig.*
Is / is een:	*Kwaliteit.*
Synoniem:	*Efficiency.*
Zie ook:	*Doeltreffendheid.*

DOI

Afkorting van:	*Digital Object Identifier.*
Onderdeel van:	*Handle; Persistent identifier.*

Domain Name System

Afgekort met:	*DNS.*
Bevat:	*Fully qualified domain name.*
Bredere term:	*Name system.*
Zie ook:	*DNS-rootservers; Dynamic Host Configuration Protocol; Internet protocol.*

DomainKeys Identified Mail

Afgekort met:	*DKIM.*
Onderdeel van:	*Authenticatie; E-mail.*
Zie ook:	*Hash; Sender Policy Framework; Waarmerk.*

DOMEA-konzept

Afkorting van:	*Dokumentenmanagement und elektronische Archivierung im IT-gestützten Geschäftsgang.*
Onderdeel van:	*Model.*
Zie ook:	*Archiefsysteem; Archivierung; DOD5015.2; ISO 16175; MoReq; MoReq2; Record Keeping System; ReMANO; ReMANO 2004; Specificatie.*

Domein

Bevat:	*Actor; Commissie; Gemeenteraad; Gremium; Medewerker; Organisatie-onderdeel; Persoon; Proces; Project; Vergadergremium; Zaak.*
Engere term:	*Actief domein; Actordomein; Bedrijfsfunctiedomein; Beheerdomein; Datadomein; Datatype domein; Enkelvoudig domein; Gedragsdomein; Informatiedomein; Kennisdomein; Organisatiedomein; Privaat domein; Privédomein; Procesdomein; Projectdomein; Publiek domein; Werkdomein.*
Is / is een:	*Aggregatieniveau; Subpackage.*
Is eigenschap van:	*Generiek proces.*
Onderdeel van:	*Bereik; Context; MIM Metaclass; Modelelement.*
Synoniem:	*Domain; Modelklasse; Modelsoort.*
Zie ook:	*Bandbreedte; Collaboration; Commissie; Competence; Dimensie; Domeinkennis; Facet; Gebied; Kennisgebied; Lichtung; Model; Namespace; Reikwijdte; Schema; Sector; Sfeer; Sprengel; Universum; Vakgebied.*

Domeinnaam

Bredere term:	*Naam.*
Onderdeel van:	*Internet.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Domeinnaam

Zie ook: *Website; WHOIS-database.*

Domheid

Zie ook: *Onnozelheidsvirus.*

DOP

Afkorting van: *Documenthuishouding-Organisatie-Processen; Domein overstijgend proces.*
Zie ook: *Analyse; Instrument; Methode; Onderzoek.*

Dossier

Bevat: *DPD; Draadje.*
Engere term: *Afgesloten dossier; B-dossier; Behandeldossier; Bouwdossier; Digitaal dossier; Dossierwaardig; E-dossier; Elektronisch dossier; Facetdossier; Ketendossier; Klantdossier; Leerdossier; Milieudossier; Objectdossier; Onderwerpdossier; Personeelsdossier; Procesdossier; Strafdossier; Subdossier; Subjectdossier; V-dossier; Verzameldossier; Virtueel dossier; Werkdossier; Zaakdossier; Zorgdossier.*
Is / is een: *Aggregatieniveau; Bundel; Informatieobject.*
Synoniem: *Akte; File.*
Zie ook: *Bundel; Documentstelsel; Dorso; Dorsum; Elektronisch elastiek; Folder; Fonds; Item; Map; Non-zaak; Records series; Series; Zaak; Zoekstuk.*

Dossierbehandeling

Bevat: *Behandelingsgegeven.*
Onderdeel van: *Dossierbeheer.*
Zie ook: *Zaakbehandeling.*

Dossierbeheer

Bevat: *Dossierbehandeling.*
Bredere term: *Beheer.*
Onderdeel van: *Informatiebeheer.*
Zie ook: *Zaakbeheer.*

Dossiervorming

Onderdeel van: *Archiefvorming.*
Zie ook: *Clustering; Filing.*

Doxing

In plaats van: *Doxxing.*
Onderdeel van: *Verstoring.*
Zie ook: *Hacktivism; Privacy; Social engineering.*

Drie dimensionale presentatie

Bevat: *Hologram.*
Bredere term: *Presentatie.*
Zie ook: *Axonometrie; Isometrie; Stereofoto.*

Drie lagen model

Bevat: *Extern schema; Intern schema.*
Bredere term: *Model.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Drie lagen model

Is / is een:	*Lagenmodel.*
Onderdeel van:	*Conceptueel schema.*
Synoniem:	*Drielagen architectuur.*
Zie ook:	*Database; Vervanging.*

DSP

Afkorting van:	*Digital signal processing; Digital signal processor; Documentair structuurplan.*
Bevat:	*Bewaarschema.*
Zie ook:	*Classificatie; Discovery plan; Rolmodel.*

DSS

Afkorting van:	*Digital Signature Services; Distributed storage system.*
Onderdeel van:	*Standaard.*

Dualisme

In plaats van:	*Duaal stelsel; Duaal systeem.*
Onderdeel van:	*Staatsrecht.*
Zie ook:	*Democratie; Monisme; Raadsgriffie.*

Dubbel

Is enkelvoud van:	*Dubbelen.*
Synoniem:	*Duplicaat; Duplicate.*
Zie ook:	*Akte van de burgerlijke stand; Carbon; Exact duplicaat; Fotocopie; Identiek; Identieke kopie; In duplo; Logisch duplicaat; Near duplicate; Ruisbericht.*

Dublin Core

Gebruik:	*Dublin Core Metadata Element Set.*
Zie ook:	*Codeersysteem; GILS.*

Dublin Core Metadata Element Set

Afgekort met:	*DCMES.*
Beschreven in:	*ISO 15836; ISO TC 46/SC 4 N515; NEN-ISO 15836; RFC 5791; Z39.19-2005; Z39.85.2001.*
Beschrijft:	*Element name type.*
Bevat:	*DCAM.*
Bredere term:	*Metadata element set.*
In plaats van:	*Dublin Core.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*MIReG; OAI-protocol.*

DURP

Afkorting van:	*Digitaal uitwisselbare ruimtelijke plannen; Digitale uitwisseling in Ruimtelijke processen.*
Zie ook:	*Ruimtelijke plannen; Standaard; Uitwisselbaarheid.*

DUTO

Is / is een:	*IB Impact assessment; Referentiekader.*

Duurzaamheid

Bevat:	*Bestendigheid; Houdbaarheid; Weerstand.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Duurzaamheid

Engere term:	*Digitale duurzaamheid; Web duurzaamheid.*
In plaats van:	*Duurzaam.*
Is / is een:	*Primaire kwaliteit; Technische kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Duurzame toegankelijkheid.*
Synoniem:	*Alterungsbeständigkeit; Durability; Permanence.*
Zie ook:	*Afstoten; Behoud; Continuiteit; Long term preservation; Longevity; Permanence; Permanent houdbaar papier; Permanentie; Preservability; Preservation; Voortbestaan.*

Duurzame toegankelijkheid

Beschreven in:	*Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer.*
Bevat:	*Beschikbaarheid; Duurzaamheid; Economic Sustainability in a Digital Preservation Context; Interpreteerbaarheid; Leesbaarheid; Raadpleegbaarheid; Vindbaarheid; Web duurzaamheid; Webizing.*
Bredere term:	*Toegankelijkheid.*
In plaats van:	*Digitale duurzaamheid.*
Is / is een:	*Primaire kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit; Geordende staat; Goede staat; Toegankelijke staat.*
Synoniem:	*Langzeitarchivierung.*
Zie ook:	*Authenticiteit; Begrijpelijkheid; Contextueel; DAM; Duurzaam toegankelijk houden; Duurzame transparantie; Economically sustainable preservation; E-depot; Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden; Longevity; Reconstrueerbaarheid; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer; Softwarearchief; Technisch behoud; Voortbestaan.*

EAD

Afkorting van:	*Encoded archival description.*
In plaats van:	*EAD2002.*
Onderdeel van:	*DTD; Standaard; XML Schema.*
Opgevolgd door:	*EAD2002.*
Zie ook:	*Archivistisch kenmerk; Descriptive standards; EAC; EAC-CPF; ISAD(g); README; SGML; Toegankelijkheid.*

E-archivering

Bredere term:	*Archivering.*
Onderdeel van:	*Digitale duurzaamheid.*
Zie ook:	*E-mail-archief.*

E-book

Bredere term:	*Book.*
In plaats van:	*EBook.*
Is / is een:	*Digitaal boek; Digitale druk.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

EbXML

Afkorting van:	*E-business XML; Electronic Business using eXtensible Markup Language.*
Bevat:	*EbMS.*
Onderdeel van:	*XML Schema.*
Zie ook:	*E-commerce; EDI; E-factuur; UBL 2.0.*

Echtheid

Antoniem:	*Onechtheid.*
Engere term:	*Kleurechtheid.*
Is / is een:	*Kwaliteit.*
Is eigenschap van:	*Authenticiteit.*
Onderdeel van:	*Perceptie.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Waarheid.*

ECM

Afkorting van:	*Enterprise content management.*
Bevat:	*ECMS; Niet cijfermatige informatie.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Zie ook:	*Business Intelligence; Business process management; CCM; CIS; CMIS; Collaboration; Content management; DAM; Document Management; ECM-concept; EIM; Information management; Ongestructureerde informatie; Records Management; SCM; Web Content management.*

E-commerce

Synoniem:	*E-handel.*
Zie ook:	*EbXML.*

Economie

Bevat:	*Kapitaalgoed; Martktwerking; Necronomie; Vraag en aanbod.*
Engere term:	*Aandachtseconomie; Bedrijfseconomie; Klusjeseconomie.*
Onderdeel van:	*Wetenschap.*
Synoniem:	*Economy.*
Zie ook:	*Econometrie.*

E-depot

Beschreven in:	*ISO 14721; ISO 16363; TRAC.*
Bevat:	*Bewaardepot; DPR; Opnamedepot; PREMIS; Raadpleegdepot; Tenant; XENA.*
Bredere term:	*Depot.*
Gebruik:	*Digitale bewaarplaats.*
In plaats van:	*Repository for Electronic Records.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem; Bewaarstrategie.*
Synoniem:	*Digitaal depot; Digital repository; Digitale beheeromgeving.*
Zie ook:	*Archiefbeheersysteem; Archiefdepot; Bewaaromgeving; Data vault; Digitale duurzaamheid; Digitale kluis; Duurzame toegankelijkheid; ED3; Fedora; IR; Magazijn; OAIS; Open Archival Information System; Preserveringssoftwarepakket; Repository; Storage; TRAC; Trusted digital repository; Trusted preservation system.*

EDI

Afkorting van:	*Electronic data interchange.*
Bevat:	*EDIFACT.*
Onderdeel van:	*Standaard.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

EDI

Synoniem:	*ANSI X.12.*
Zie ook:	*Communicatie; DDF; EbXML; Internationale Financiële Rapportage Standaarden; Xades; XBRL; XML.*

E-dienstverlening

Bevat:	*E-studiezaal.*
Bredere term:	*Dienstverlening.*
In plaats van:	*Virtuele dienstverlening.*
Synoniem:	*EDienst.*

E-discovery

Bredere term:	*Discovery.*
In plaats van:	*Electronic Discovery; Electronic Document Discovery.*
Onderdeel van:	*Gebruik; Onderzoek.*
Zie ook:	*Authenticiteit; Beschikbaarheid; Computer evidence; Computer forensics; Computer investigation; Computer investigations; Discovery document; EDRM; Electronic evidence; ESI; Forensic analysis; Forensic software; Forensic text mining; Litigation; Mirroring; Proces van het archiefsysteem; Records Management; Records management compliance; Tijdigheid; Vital record.*

EDMS

Afkorting van:	*Electronic Document Management System.*
Onderdeel van:	*Documentair informatiesysteem.*
Synoniem:	*DMS.*
Zie ook:	*Document Management System; EDIS; EDRMS; RMA.*

EDRM

Afkorting van:	*Electronic Discovery Reference Model.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*E-discovery.*

Eenmalige gegevensverstrekking

Bredere term:	*Gegevensverstrekking.*
Zie ook:	*Eenmalige opslag; Single point of contact.*

E-factuur

Bredere term:	*Factuur.*
Zie ook:	*EbXML.*

Effectiviteit

Engere term:	*Kosteneffectiviteit.*
Synoniem:	*Doelgerichtheid; Efficacy.*
Zie ook:	*Efficiency.*

Efficiency

Synoniem:	*Doelmatigheid.*
Zie ook:	*Effectiviteit.*

E-formulier

Bredere term:	*Formulier.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

E-formulier

Zie ook: *Elektronisch ketenbericht.*

E-gemeente

Bredere term: *Gemeente.*
Onderdeel van: *E-overheid.*
Zie ook: *Beschikbaarheid; E-government.*

Egodocument

Bevat: *Dagboek; Memoires; Weblog.*
Bredere term: *Document.*
Engere term: *Autobiografie.*
Zie ook: *Self-tracking.*

E-governance

Bevat: *E-democratie; E-government; Inspraakprocedure.*
Bredere term: *Governance.*
Zie ook: *Andere overheid; Beschikbaarheid; Besturen; Democratie; Interoperabiliteit; Rechtsstaat; Virtuele dienstverlening.*

E-government

Bredere term: *Government.*
Onderdeel van: *E-governance.*
Zie ook: *Andere overheid; Dienstverleningsconcept; E-gemeente; E-overheid; MGovernment; MIReG; Openbaar bestuur.*

E-handel

Synoniem: *E-commerce.*

Eigendom

Engere term: *Industrieel eigendom; Intellectueel eigendom.*
Onderdeel van: *Zakelijk recht.*
Zie ook: *Bezit; Ownership.*

EIM

In plaats van: *Enterprise Information Management.*
Onderdeel van: *Informatiebeheer.*
Zie ook: *BI; Business Intelligence; ECM; Kennisobject.*

E-ink

Bredere term: *Inkt.*
Zie ook: *E-papier.*

Electronic record

Bevat: *Component.*
Bredere term: *Record.*
In plaats van: *Elektronisch record.*
Synoniem: *Digitaal archiefstuk; Données lisibles par machine; Elektronisch archiefstuk; Machine-readable record.*
Zie ook: *Analogue record; Component; Digital object; Digital record; Digitale archiefbescheiden; MLG.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Electronic record

Electronische Heerendiensten

Afgekort met:	*EHD.*
Zie ook:	*Administratie; Administratieve lastenverlichting; Basisregister ondernemingen en rechtspersonen; Belasting; Communicatie.*

Elektronisch berichtenverkeer

Bredere term:	*Elektronisch verkeer.*
Onderdeel van:	*Dataverkeer.*
Zie ook:	*Electronisch postbericht; Elektronisch ketenbericht; Elektronische communicatie.*

Elektronisch clientendossier

Afgekort met:	*ECD.*
Bredere term:	*Clientendossier.*

Elektronisch kinddossier

Afgekort met:	*EKD.*
Bredere term:	*Kinddossier.*
Zie ook:	*Elektronisch leerdossier; Verwijsindex risicojongeren.*

Elektronisch paspoort

Bredere term:	*Paspoort.*
Zie ook:	*E-identiteitskaart.*

Elektronisch patiëntendossier

Afgekort met:	*EPD.*
Bevat:	*Elektronisch medicatiedossier; Elektronisch waarneemdossier huisartsen; E-medicatiedossier; Huisartsen Informatie Systeem.*
Bredere term:	*Patiëntendossier.*
Is / is een:	*Persoonsdossier.*
Zie ook:	*AORTA; GBZ; Unieke zorgverleneridentificatie register.*

Elektronisch tekst archief

Afgekort met:	*ETA.*
Zie ook:	*Archiefbewaarplaats; Bibliotheek; DTD; Schema; SGML.*

Elektronische akte

Bredere term:	*Akte.*
In plaats van:	*Digitale akte.*

Elektronische handtekening

Afgekort met:	*EH.*
Bevat:	*Digital Signature Services; Electronic signature; Gekwalificeerde handtekening; Key; XML Signature.*
Bredere term:	*Handtekening.*
Engere term:	*Geavanceerde elektronische handtekening; Gekwalificeerde elektronische handtekening; Niet-gekwalificeerde elektronische handtekening.*
In plaats van:	*Digitale handtekening; E-handtekening; Gewone elektronische handtekening.*
Is niet:	*DigId.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Elektronische handtekening

Synoniem:	*Digital signature; Electronic signature.*
Zie ook:	*Digitale identificatie; Electronic seal; NAV; Public Key Infrastructure; RSA; Signature; STORK.*

Elektronische identificatie

Bredere term:	*Identificatie.*
In plaats van:	*E-identificatie.*
Is / is een:	*Verwerking van persoonsgegevens.*
Synoniem:	*Electronic identification.*
Zie ook:	*Digitale kluis; Stelsel voor elektronische identificatie.*

E-mail

Afkorting van:	*Electronic message.*
Bevat:	*DomainKeys Identified Mail; Hate mail; Message content; Message envelope; RFC compliant mail; Sender Policy Framework.*
Bredere term:	*Berichtendienst.*
Engere term:	*Certified e-mail.*
Gebruik:	*E-mail.*
In plaats van:	*Electronic mail; Electronic Mail Message; Electronisch postbericht; Electronische post; Email; E-mail; E-mailbericht; Epost; Mail.*
Is / is een:	*Brief; Document.*
Onderdeel van:	*Bericht; Electronic communication; Elektronisch verkeer; Kantoorautomatisering.*
Synoniem:	*E-mail; E-mailsysteem; Messagerie.*
Zie ook:	*Attachment; Channel; Communicatie; Defense Message System; Electronic messaging system; E-mail-archief; E-mailmanagement; Internet protocol; Kanaal; Messaging; Post; Post office Protocol; SMTP; Spam; Telegram; Text message; Transmission Data.*

E-mail-archief

Bredere term:	*Archief.*
Zie ook:	*E-archivering; E-mail; E-mailmanagement.*

Emancipatie

Onderdeel van:	*Cultuur.*

EMD

Afkorting van:	*Elektronisch medicatiedossier.*
Onderdeel van:	*EPD.*

E-medicatiedossier

 © Reference manager : R.S. Jonker

E-medicatiedossier

Bredere term:	*Medicatiedossier.*
Onderdeel van:	*Elektronisch patiëntendossier.*
Synoniem:	*Elektronisch medicatiedossier.*

Emulatie

Bevat:	*Universal virtual computer.*
Is / is een:	*Methode.*
Onderdeel van:	*Bewaarstrategie; Digitale duurzaamheid; Omkeerbare verwerking.*
Synoniem:	*Emulation.*
Zie ook:	*Encapsulatie; Migratie; Simulatie; Softwarearchief; Technology preservation.*

Encryptie

Antoniem:	*Decryptie.*
Bevat:	*Advanced Encryption Standard; ASCII-armored text; Asymmetrische versleuteling; Cijferschrift; Cryptographic key; Data Encription Standard; Hashfunctie; PET; PGP; Public Key Infrastructure; ROT13; RSA; Secure Electronic Transaction; Symmetrische versleuteling; Trusted Third Party; Web of trust; WEP; WPA; WPA2.*
Engere term:	*Kwantumencryptie; XML Encryption.*
In plaats van:	*Vercijfering; Versleuteling.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Cryptografie.*
Synoniem:	*Encryption.*
Zie ook:	*Certificaat; Cypherpunk; Digitale envelop; Digitale handtekening; Key; Message digest; Passphrase; Steganografie; Versleutelen; Waarmerk.*

Encyclopedie

Synoniem:	*Encyclopedia.*
Zie ook:	*Bedrijfsencyclopedie; Naslagwerk; Woordenboek.*

ENIK

Afkorting van:	*E-identiteitskaart; Elektronische Nederlandse Identiteitskaart.*

Enterprise Application Integration

Afgekort met:	*EAI.*
Onderdeel van:	*Grid computing.*
Zie ook:	*Applicatie-integratie; Enterprise Information Integration; Integratie; Technische architectuur; Webservices.*

Enterprise architecture

Bevat:	*Service oriented architecture.*
Bredere term:	*Architectuur.*
Zie ook:	*Bedrijfsarchitectuur; Informatie architectuur.*

Enterprise Information Integration

Afgekort met:	*EII.*
Zie ook:	*Enterprise Application Integration; Informatie architectuur; Integratie; Structuurplan informatiebeheer.*

Enterprise Information Management

Gebruik:	*EIM.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Enterprise Service Bus

Afgekort met:	*ESB.*
Zie ook:	*Midoffice.*

Entity name system

Afgekort met:	*ENS.*
Bredere term:	*Name system.*
Is / is een:	*Service.*

E-overheid

Bevat:	*E-gemeente; E-provincie.*
Bredere term:	*Overheid.*
In plaats van:	*Elektronische overheid.*
Synoniem:	*Andere overheid.*
Zie ook:	*E-government; I-overheid.*

E-papier

Onderdeel van:	*Beeldscherm.*
Zie ook:	*Digitale gegevensdrager; E-ink; Papier; Papierloos.*

Epistemology

Bevat:	*Constructed Past Theory; Constructionism.*
Engere term:	*Moral epistemology; Social epistemology.*
Onderdeel van:	*Metaphysics.*
Synoniem:	*Epistemologie.*

E-procurement

Bredere term:	*Procurement.*

E-provincie

Onderdeel van:	*E-overheid.*

Erfgoed

Engere term:	*Cultureel erfgoed; Digitaal erfgoed; Documentair erfgoed; Immaterieel erfgoed; Materieel erfgoed.*
Onderdeel van:	*Cultuur.*
Synoniem:	*Heritage.*
Zie ook:	*Erfenis; Monumenta; Nalatenschap; Overblijfsel.*

Erfgoedselectie

Bredere term:	*Selectie.*
Zie ook:	*Archiefselectie.*

ERMS

Afkorting van:	*Electronic records management software; Electronic records management system.*
Engere term:	*EDRMS.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem.*
Zie ook:	*Documentair informatiesysteem; MoReq; RMA.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

ERP

Afkorting van:	*Enterprise resource planning.*

Escrow

Is / is een:	*Onderhandse akte.*

Ethernet

Is / is een:	*Network topology.*
Onderdeel van:	*Netwerkprotocol.*
Zie ook:	*ARCNet; Standaard; Token Ring.*

Ethica

Bevat:	*Mediatheorie; Robotica.*
Synoniem:	*Ethics; Ethiek.*
Zie ook:	*Persoonlijke integriteit.*

Ethical information

Bredere term:	*Information.*
Zie ook:	*Philosophy of information.*

Ethics

Bevat:	*Foundational value; Moral responsibility.*
Eigenschap is:	*Autonomy; Beneficence; Explicability; Fairness; Intelligibility; Justice; Non-maleficence.*
Engere term:	*Applied ethics; Bioethics; Computer ethics; Data ethics; Digital ethics; Ethics by design; Ethics of AI; Ethics of algorithms; Ethics of computing; Ethics of data; Ethics of information; Ethics of practice; Ethics of Recommendation; Feminist ethics; Hard ethics; Information ethics; Infraethics; Meta-ethics; Normative ethics; Soft ethics.*
Synoniem:	*Ethica; Ethiek.*
Zie ook:	*Personhood; Whistleblower.*

Ethics of AI

Bevat:	*Principle of autonomy; Principle of beneficence; Principle of explicability; Principle of justice; Principle of non-maleficence.*
Bredere term:	*Ethics.*
In plaats van:	*Ethics of Artificial Intelligence.*
Zie ook:	*Meta-ethics; Robotica.*

Ethics of information

Afgekort met:	*EI.*
Bevat:	*Ethics of algorithms; Ethics of data.*
Bredere term:	*Ethics.*
Onderdeel van:	*Philosophy of information.*
Synoniem:	*Information ethics.*

Ethics of Recommendation

Bredere term:	*Ethics.*

Ethiek

Bevat:	*Beroepscode; Deontologie; Ethische waarde; Gedraging; Gedragscode; Integriteit; Moraal; Publieke waarde; Vage norm; Wetensknaging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Ethiek

Eigenschap is:	*Autonomie; Begrijpelijkheid; Eerlijkheid; Niet-schadelijkheid; Rechtvaardigheid; Uitlegbaarheid; Weldadigheid.*
Engere term:	*Deugdethiek; Digitale ethiek; Plichtenethiek.*
Onderdeel van:	*Cultuur.*
Synoniem:	*Ethica; Ethics.*
Zie ook:	*Belangenverstrengeling; Dataïsme; Dooced; Gedragslijn; Inclusief denken; Klokkenluider; Machtsbederf; ηθος.*

Ethnoclassification

Bredere term:	*Classification.*
Zie ook:	*Stigmergie.*

Etnisch profileren

Bredere term:	*Profileren.*
Onderdeel van:	*Verwerking van persoonsgegevens.*
Zie ook:	*Bijzondere categorie persoonsgegevens; Bijzondere persoonsgegevens; Privacy.*

Europese wetgeving

Bevat:	*Europese gedelegeerde handeling.*
Bredere term:	*Wetgeving.*
Synoniem:	*European legislation.*
Zie ook:	*Wetgevingshandeling.*

Evidence

Engere term:	*Admisible evidence; Best evidence; Computer evidence; Documentary evidence; Electronic evidence; Evidence of an act; Evidence of business; Evidence of history; Negative evidence; Scientific evidence.*
Onderdeel van:	*Functie.*
Synoniem:	*Bewijs; Blijk.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Bewijsgestuurd; Chain of evidence; Controleerbaarheid; Evidence-based; Neerslag; Supporting.*

Evidence-based practice

Afgekort met:	*EBP.*
Bredere term:	*Practice.*
Zie ook:	*Bewijsgestuurd werken.*

Ex officio

In plaats van:	*Archiefwaardig.*
Is / is een:	*Gebruikerscontext; Gebruikscontext.*
Synoniem:	*Ambtshalve.*

Exaflood

Zie ook:	*TMI.*

Expertsysteem

Onderdeel van:	*Informatiesysteem.*
Zie ook:	*Kennissysteem; Kunstmatige intelligentie.*

Facility Management

 © Reference manager : R.S. Jonker

Facility Management

Afgekort met:	*FM.*
Synoniem:	*Facilitair management.*

Facts on the ground

Antoniem:	*Abstraction.*
Bredere term:	*Facts.*
Zoals:	*Data.*

Factuur

Engere term:	*Credietfactuur; Debetfactuur; E-factuur; Inkoopfactuur; Verkoopfactuur.*
Synoniem:	*Declaratie; Nota; Rekening.*
Zie ook:	*Betaallink; Betalingsherinnering; Concernverrekeningen.*

Fascisme

Bevat:	*Dogma.*
Is / is een:	*Stroming.*
Onderdeel van:	*Cultuur.*

Fasen van archieven

Onderdeel van:	*Moment.*
Zie ook:	*Archiefketen; Fase; Levenscyclus.*
Zoals:	*Dynamisch archief; Semi-statisch archief; Statisch archief.*

Fatale termijn

Bredere term:	*Termijn.*
Zie ook:	*Afdoening; Silencio positivo.*

Feminist ethics

Bredere term:	*Ethics.*
Zie ook:	*Radical empathy.*

File format

Bredere term:	*Format.*
Engere term:	*Binary interchange file format; Color file format; Computer file format; E-mail file format; Image File Format; Load file format; Raster file format.*
Synoniem:	*Bestandsformaat.*
Zie ook:	*Compression format; Data format; Digital format.*
Zoals:	*Audio-Video Interleave; BIFF; CSV; E01 File; E-Mail Message; Ex01 File; FITS; HPGL; HP-PCL; Mbox; MSG; Outlook Mail Message; Outlook Offline Data File; Outlook Personal Information Store; PDF; Personal Computer eXchange; PNG; ZIP.*

Filmarchief

Bredere term:	*Archief.*
Onderdeel van:	*Verzameling.*

Filosofie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Filosofie

Bevat:	*Contingentie; Deconstructie; Deconstructivisme; Determinisme; Epistemologie; Exclusief denken; Fenomelogie; Filosofische vraag; Hermeneutiek; Humanisme; Inclusief denken; Logica; Logik; Mediation theory; Metafysica; Ontologie; Ontologizing; Postmodernisme; Structuralisme; Technosofie; Waardetheorie; Zijnden.*
Engere term:	*Axiologie; Filosofie van de techniek; Informatiefilosofie; Moraalfilososofie; Rechtsfilosofie; Taalfilosofie; Techniekfilosofie; Wetenschapsfilosofie.*
Onderdeel van:	*Wetenschap.*
Synoniem:	*Philosophie; Philosophy.*

Filter

Bevat:	*Censorware.*
Engere term:	*Bayesian filter; Date filter; Extensions filter; Internetfilter; MD5-Known Filter; Recipient filter; Sender filter; Sizes filter; Word filter.*
Zie ook:	*Filtering; Funnel; Informatie-apartheid; Redact; Selecteren; Selectie; Trechter; Vraagtrechter.*

Financiën

Onderdeel van:	*Middelen.*

Fingerprint

Bredere term:	*Print.*
Engere term:	*Key fingerprint.*
Onderdeel van:	*Waarmerk.*
Synoniem:	*Vingerafdruk.*
Zie ook:	*Digital thumbprint; Identificatie; Metadata; Profiel; Thumbprint.*

Fiscale waarde

Is / is een:	*Bewaarbelang.*
Synoniem:	*Fiscal value; Valeur fiscale.*

FITS

Afkorting van:	*Flexible Image Transport System.*
Is / is een:	*File format.*

Folksonomy

Bredere term:	*Toegankelijkheid; Web 2.0.*
Synoniem:	*Folksonomie.*
Zie ook:	*Customer-added metadata; Ontsluiting; Tagging; Taxonomie; Toegankelijk maken; Trefwoord.*

Forensisch onderzoek

Bredere term:	*Onderzoek.*
Engere term:	*Digitaal forensisch onderzoek.*
Synoniem:	*Forensics; Sporenonderzoek.*
Zie ook:	*Forensisch accountant.*

Format

Bevat:	*Syntaxcodering.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Format

Engere term:	*CD Format; Compression format; Data descriptive format; Digital format; Document format; Documentformat; Executable format; Extended Date-Time Format; File format; Human-readable format; Input format; Interchange format; Load file format; Logical format; Machine-readable format; Message format; Native format; Output format; Persistent format; Picture format; Preferred format; Production format; Reporting format; Storage format; Wrapper format.*
Synoniem:	*Formaat; Format réel; Formatteren.*
Zie ook:	*Concept; Documentary form; Form; Formatting; Lay-out; Overall presentation; Reformat; Uiterlijke vorm; Wrapper.*

Formele kennis

Antoniem:	*Informele kennis.*
Bredere term:	*Kennis.*

Formulier

Bevat:	*Formulierboek; Kenniskaart; Registrande.*
Engere term:	*E-formulier; Invoerformulier.*
Is / is een:	*Interactief toegangsobject.*
Synoniem:	*Formulaire; Formular.*
Zie ook:	*Huisstijl; Redactionele vorm; Sjabloon; Xforms.*
Zoals:	*IB-Checklist; Invoerscherm; RM-Checklist.*

Fotoarchief

Bredere term:	*Archief.*
Onderdeel van:	*Verzameling.*

Framework

Bevat:	*ASL; COBIT; Composite Application Frameworks; Records continuum; Reference Model; TOGAF.*
Engere term:	*Accountability framework; Analitical framework; Archival framework; Digital framework; EDRM Framework; Knowledge framework; Paper framework; Process framework; Rights-based framework; Sender Policy Framework; Test framework.*
Synoniem:	*Denkraam; Referentiekader.*
Zie ook:	*Frame; Methode; Plan; Records management system; Schema.*
Zoals:	*Information Governance Reference Model; Scrum.*

Fraude

Engere term:	*Identiteitsfraude.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*

FUD

Afkorting van:	*Fear, uncertainty and doubt.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Desinformatie; Hype; TANSTAAFL.*

Function

Bevat:	*Activity; Aggregate of processes; Centre of exellence; Edit; Move; Process.*
Engere term:	*Ambient function; Appealing function; Auto-function; Conative function; Expressive function; Matching function; Mathematical function; Records management function; Representation function.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Function

Onderdeel van:	*Business classification scheme; Operation.*
Synoniem:	*Functie; Funktion.*
Zie ook:	*Element set; Event; Functional requirement; Functionaliteit; Handeling; Hoedanigheid; Perform; Remove; Taak; Transaction.*

Functional requirements

Engere term:	*Functional Requirements for Bibliographic Records.*
Is meervoud van:	*Functional requirement.*
Synoniem:	*Functioneel ontwerp; Functionele eisen.*

Functional Requirements for Bibliographic Records

Afgekort met:	*FRBR.*
Bevat:	*Work.*
Bredere term:	*Functional requirements.*
Is / is een:	*Conceptual model.*

Functioneel model

Bredere term:	*Model.*
Zie ook:	*Functioneel ontwerp; RMS.*

Functioneel ontwerp

Bevat:	*Elementenlijst; GFO.*
Onderdeel van:	*Plan; Systeemdocumentatie; Systeemontwerp.*
Synoniem:	*Functional requirements; Functionele eisen.*
Zie ook:	*Bestek; Functioneel model; Technisch ontwerp; Use case.*

Functionele eisen

Bredere term:	*Eisen.*
Synoniem:	*Functional requirements; Functioneel ontwerp.*
Zie ook:	*DOD5015.2; Software Requirements Specifications.*

Fysiek beheer

Bredere term:	*Beheer.*
Synoniem:	*Materieel beheer; Physical control.*
Zie ook:	*Goede staat.*

Gastvrijheid

Bredere term:	*Vrijheid.*
Zie ook:	*Grondrecht.*

GBA

Afkorting van:	*Gemeentelijke BasisAdministratie bevolking; Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens.*
Bevat:	*GBA-V; G-geheel; Landelijk Raadpleegbare Deelverzameling; Opschorten PL; Persoonslijst; RPL3.*
Eigenschap is:	*Aktualiseren; Blokkeren.*
Onderdeel van:	*Basisadministratie; Bevolkingsregister.*
Opgevolgd door:	*BRP.*
Synoniem:	*Basispersonenregistratie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

GBA

Zie ook: *Brondocument; Centrale persoonsadministratie; Dienstenbus; Houder; Registratie Niet Ingezetenen.*

GBA-V

Afkorting van: *Gemeentelijke basisadministratie verstrekkingen.*
Onderdeel van: *GBA.*

Geautomatiseerd werk

Bredere term: *Werk.*

Gebruik

Antoniem: *Misbruik.*
Bevat: *Beheer; Benutten; Beschikbaarstellen; Beveiliging; Bruikbaarheid; E-discovery; Gebruikerstypen; Opvragen; Raadplegen; Verantwoordelijkheid; Verstoring.*
Engere term: *Hergebruik; Meervoudig gebruik; Ongeoorloofd gebruik; Taalgebruik.*
Onderdeel van: *Levenscyclus.*
Synoniem: *Utilization.*
Zie ook: *Allocatie; Benutzung; Function creep; Verwerken.*

Gebruiker

Bevat: *Censor; Consument; Creator; Cyberpunk; Deskundige; Diepgraver; Educator; Geautoriseerd individu; Hacker; Handhaver; Informatieconsument; Intermediair; Notaris; Ondertekenaar; Onderzoeker; Ondiepe graver; Raadpleger; Regelgever; Snacker; Verschaffer.*
Engere term: *Auhorised user; Eindgebruiker; Geautoriseerde gebruiker; Hergebruiker; Internetgebruiker; Kerngebruiker; Seniorgebruiker.*
Is / is een: *Actor; Gebruikersrol; Verwerker.*
Synoniem: *Consumer; Information user; User.*
Zie ook: *Administrative role; Bezoeker; Gebruikersorganisatie; Gebruikersprofiel; Gebruikerstypen; Groep van belanghebbenden; Medewerker; Wappie.*
Zoals: *Administrator; Afnemer.*

Gebruiksvriendelijkheid

In plaats van: *Gebruikersvriendelijkheid.*
Onderdeel van: *Gebruikskwaliteit.*
Zie ook: *Bruikbaarheid; Interactie; Interface; ISO 9241.*

Gedogen

Zie ook: *Discretie.*

Gedraging

Bevat: *Blurren; Klokkenluider.*
Is eigenschap van: *Ding.*
Onderdeel van: *Ethiek.*
Zie ook: *Gedragscode; Pragmatiek; Verantwoordelijkheid.*

Gedragscode

Eigenschap is: *Burgerservicecode.*
Onderdeel van: *Ethiek.*
Zie ook: *Archiefneutraliteit; Beroepscode; Blurren; Deontologie; Ethische code; Gedraging.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Gegevens

Engere term:	*Afgeleide gegevens; Basis gegevens; Biometrische gegevens; Brongegevens; Contextgegevens; Gedragsgegevens; Gegevens over gezondheid; Gegevens voor het aanmaken van elektronische handtekeningen; Genetische gegevens; Identificatiegegevens; Kerngegevens; Maatschappelijke gegevens; Metagegevens; Onderzoeksgegevens; Patiëntgegevens; Plusgegevens; Politiegegeven; Redundante gegevens; Sleutelgegevens; Strafvorderlijke gegevens; Surfgegevens; Telecommunicatiegegevens; Tenuitvoerleggingsgegevens; Valideringsgegevens; Verkeersgegevens; Vertrouwelijke gegevens; Verwijsgegevens.*
Is meervoud van:	*Gegeven.*
Synoniem:	*Data; Daten.*

Gegevensarchitectuur

Onderdeel van:	*Informatie architectuur.*
Zie ook:	*Gegevensinfrastructuur.*

Gegevensbeheer

In plaats van:	*Beheer van gegevens.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Zie ook:	*Bewaarder van het register; Gegevensmanagement.*

Gegevensdrager

Bevat:	*CD-R; Creation medium; Transparant; USB-stick.*
Bredere term:	*Drager.*
Engere term:	*Analoge gegevensdrager; Digitale gegevensdrager; Magnetische gegevensdrager.*
In plaats van:	*Drager; Informatiedrager.*
Is / is een:	*Juridische entiteit.*
Onderdeel van:	*Techniek.*
Synoniem:	*Data carrier; Data medium; Medium; Opslagmedium; Support; Support de données.*
Zie ook:	*Digital medium; Informatieobject; Media Type; Papierloos; Storage medium; Vorm van de gegevens.*

Gegevensherstel

Zie ook:	*Backup; Beveiliging; Herstelprocedure; Reconstructie.*

Gegevensmanagement

Bevat:	*Gegevensregie.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Zie ook:	*Basisregistratie; Gegevensbeheer; Kernadministratie; Master data management.*

Gegevensopslag

Synoniem:	*Data opslag.*
Zie ook:	*Datawarehouse.*

Gegevensuitwisseling

Bredere term:	*Uitwisseling.*
Onderdeel van:	*Communicatie.*
Zie ook:	*Collaboration; Gegevensverwerking; Ketenoverleg; Uitwisselbaarheid.*

Gegevensverwerking

 © Reference manager : R.S. Jonker

Gegevensverwerking

Bevat:	*Data creation.*
Bredere term:	*Verwerking.*
Engere term:	*Gedistribueerde gegevensverwerking; Minimale gegevensverwerking.*
Synoniem:	*Data processing; Dataverwerking; Datenverarbeitung; Informatieverwerking; Verwerking van gegevens.*
Zie ook:	*Beheershandeling; Gegevensuitwisseling; Telematica.*

Gegevenswoordenboek

Bevat:	*Gegevensdefinitie.*
Bredere term:	*Woordenboek.*
Onderdeel van:	*Generieke kernadministratie; Metadatabibliotheek; Metadataschema.*
Synoniem:	*Standard data elements dictionary.*
Zie ook:	*Bedrijfsencyclopedie; Data dictionary; Elementenlijst; Information resource dictionary system; Mapping; Naamgevingssysteem; Taxonomie; ZTC 2.0.*

Geheim

Antoniem:	*Openbaar.*
Engere term:	*Ambtsgeheim; Communicatiegeheim; Dienstgeheim; Medisch geheim; Staatsgeheim; Stemgeheim; Telefoongeheim; Telegraafgeheim.*
Onderdeel van:	*Rubriceren; Staatsgeheime informatie.*
Synoniem:	*Vertrouwelijk.*
Zie ook:	*Bescherming persoonlijke levenssfeer; Privacy.*

Geheimhouding

Zie ook:	*Geheim archief; Openbaarheid; Rubriceren; Vertrouwelijkheid.*

Geheugen

Engere term:	*Collectief geheugen; Computergeheugen; Flashgeheugen; Fysiek geheugen; Intern geheugen; Maatschappelijk geheugen; Trommelgeheugen; Virtueel geheugen.*
Onderdeel van:	*Cognitie.*
Synoniem:	*Memory.*
Zie ook:	*Narrativiteit; Perceptie; Psychologie.*

Gemeenschappelijke onderwerpsontsluiting

Afgekort met:	*GOO.*
Bredere term:	*Onderwerpsontsluiting.*

Gemeenschappelijke regeling

Afgekort met:	*GR.*
Bevat:	*Bedrijfsvoeringsorganisatie; Bedrijfsvoeringssregeling; Centrumgemeenteregeling; Gemeenschappelijk openbaar lichaam; Gemeenschappelijk orgaan; Openbaar lichaam.*
Is / is een:	*Overheidsorgaan; Verbonden partij.*
Zie ook:	*Latende organisatie; Rechtspersoon met een wettelijke taak; Zelfstandig publiekrechtelijk orgaan.*
Zoals:	*Bedrijfsvoeringsregeling; Regionale uitvoeringsdienst.*

Gemeente

Bevat:	*Algemene dienst; Kapitaaldienst.*
Engere term:	*Artikel 12-gemeente; Centrumgemeente; E-gemeente; Zetelgemeente.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Gemeente

Is / is een:	*Overheidsorgaan.*

Gemeentesecretaris

Is / is een:	*Actor; Beheerder archiefbewaarplaats.*

Genealogie

Onderdeel van:	*Onderzoek.*
Synoniem:	*Ahnenforschung; Familienforschung.*

General Enterprise Architecting

Afgekort met:	*GEA.*

GEO-data

Gebruik:	*Geo-informatie.*
Zie ook:	*Geografisch Informatiesysteem; Geo-object.*

Geo-informatie

Bredere term:	*Informatie.*
In plaats van:	*GEO-data.*
Synoniem:	*Geografische informatie; Geographic information.*
Zie ook:	*Basisregistratie topografie; Bodeminformatie; Geografisch Informatiesysteem; Geo-magazijn; Georeferentie; GIS; Milieu-informatie; Ruimtelijke informatie; Vastgoedinformatie.*
Zoals:	*Locatiegebonden informatie.*

Geordende en toegankelijke staat

Gebruik:	*Geordende staat; Toegankelijke staat.*
Zie ook:	*Ontsluiting.*

Georeferentie

Bredere term:	*Referentie.*
In plaats van:	*Georefereren; Vectoriseren.*
Onderdeel van:	*Beschrijvingselement.*
Synoniem:	*Georeference.*
Zie ook:	*Geo-informatie; Koppeling; Locatie.*

Geschiedenis

Bevat:	*Biografie; Mediëvistiek.*
Engere term:	*Archiefgeschiedenis; Architectuurgeschiedenis; Computergeschiedenis; Ontstaansgeschiedenis; Sociale geschiedenis; Wetenschapsgeschiedenis; Wijzigingsgeschiedenis.*
Onderdeel van:	*Geesteswetenschappen.*
Synoniem:	*History.*
Zie ook:	*Canon; Cultuur; Verleden.*

Gezichtsherkenning

Bredere term:	*Herkenning.*
Onderdeel van:	*Beeldherkenning.*
Zie ook:	*Biometrie; Patroonherkenning.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Gezichtspunt

Bevat:	*Proces; Project.*
Is / is een:	*Abstractieniveau.*
Synoniem:	*Perspective; Point of view.*
Zie ook:	*Belevingswereld; Benaderingswijze; Intentie; Invalshoek; Level of abstraction; Mindset; Paradigma; Perceptie; Perspectief; Purpose orientation; Relatietype; Situationele context; Waarneming.*
Zoals:	*Context; Gebruikersperspectief; Herkomst; Systeemdenken.*

Gezinskaart

Bredere term:	*Kaart.*
Onderdeel van:	*Bevolkingsregister.*
Zie ook:	*Persoonskaart; Woningkaart.*

GFO

Afkorting van:	*Gemeentelijk functioneel ontwerp.*
Onderdeel van:	*Functioneel ontwerp.*

GFO-Zaken

Zie ook:	*Zaak.*

Gids

Bevat:	*Sachthematischer Führer.*
Engere term:	*Archiefgids; Museumgids; Telefoongids.*
Onderdeel van:	*Index.*
Synoniem:	*Guide.*
Zie ook:	*Directory; Guidebook; Naslagwerk.*

GIS

Afkorting van:	*Geografisch Informatiesysteem; Geographic information system.*
Onderdeel van:	*Informatiesysteem.*
Zie ook:	*Geo-informatie; GPS; Grootschalige basiskaart Nederland; Kaart; Milieu-informatie; OpenGIS; Tekening.*

Glossarium

Onderdeel van:	*Woordsysteem.*
Synoniem:	*Glossaire; Glossary.*
Zie ook:	*Lexicon; Terminologie; Trefwoordensysteem; Vocabularium; Woordenboek; Woordenschat.*

Glossary

Is / is een:	*Reference source.*
Onderdeel van:	*List.*
Synoniem:	*Glossaire; Glossarium.*
Zie ook:	*Dictionary; Vocabulary; Woordenschat; Woordenschatterm.*

Goede staat

Bevat:	*Duurzame toegankelijkheid; Materiele staat.*
Is / is een:	*Technische kwaliteit.*
Zie ook:	*Findable, accessible, interoperable, reusable; Fysiek beheer; Geordende staat; Materieel beheer; Toegankelijke staat.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Goodwill

Onderdeel van:	*Asset; Kapitaalgoed.*
Zie ook:	*Prestige.*

Governance

Bevat:	*Algemene beginselen van behoorlijk bestuur; Beheersen; Sturen; Toezicht; Verantwoorden.*
Engere term:	*Common governance; Corporate governance; Data governance; E-governance; Good governance; Government governance; I-governance; Informatie governance; Information governance; Network governance; Public governance; Unified Governance.*
Synoniem:	*Goed bestuur.*
Zie ook:	*Besturen; Bestuurlijk; Openbaar bestuur; Rechtmatig bestuur; Rechtmatigheid; Transparantie.*

GPL

Afkorting van:	*General Public Licence; GNU Public License.*
Bevat:	*LGPL.*
In plaats van:	*GNU Public License.*
Is / is een:	*Licentie.*
Zie ook:	*CBPP; Copyleft; CPL; GFDL; MPL; Open source; Open standaard; Verervend effect; Virale licentie.*

Green archiving

Bevat:	*Afstemmen; Dequisitie; Green computing.*
Bredere term:	*Archiving.*
Synoniem:	*Milieubewust archiveren.*

Grondrecht

Bevat:	*Briefgeheim; Internetvrijheid; Privacy; Telefoongeheim; Telegraafgeheim; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting.*
Bredere term:	*Recht.*
In plaats van:	*Klassieke grondrechten.*
Is enkelvoud van:	*Grondrechten.*
Zie ook:	*Democratie; Fundamentele vrijheid; Fundamentele waarde; Gastvrijheid; Human rights; Informatievrijheid; Mensenrechten; Vrije informatievergaring; Vrijheid.*
Zoals:	*Gelijkheid.*

Grootschalige basiskaart Nederland

Afgekort met:	*GBKN.*
Bredere term:	*Grootschalige basiskaart.*
Is / is een:	*Basisregistratie.*
Onderdeel van:	*Kaart.*
Opgevolgd door:	*Basisregistratie Grootschalige Topografie.*
Zie ook:	*GIS.*

Groupware

Onderdeel van:	*Software.*
Zie ook:	*Collaboration; Virtualisatie; Web 2.0.*

Hacken

 © Reference manager : R.S. Jonker

Hacken

Bevat:	*Hyperjacking; Social engineering; Wardialling.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*

Hacker

Bevat:	*Cracker; Cypherpunk; Hacktivist; Phreaker; Scriptkiddy; White hat.*
Onderdeel van:	*Gebruiker.*
Zie ook:	*Programmeur.*
Zoals:	*Black hat; Grey hat.*

Handelingenbank

Bevat:	*Handeling; Handelingenbanknummer.*
Onderdeel van:	*Structuurplan informatiebeheer.*
Synoniem:	*Kompetenzkartei.*
Zie ook:	*Productencatalogus; Taakregister.*

Handschrift

Bevat:	*Koordschrift; Schoonschrift.*
Bredere term:	*Schrift.*
Synoniem:	*Handwriting; Manuscript.*
Zie ook:	*Schriftelijk; Verschriftelijking.*

Handtekening

Engere term:	*Digitale handtekening; Elektronische handtekening; Geavanceerde handtekening; Gedigitaliseerde handtekening; Gekwalificeerde handtekening; Gescande handtekening; Natte handtekening.*
Is / is een:	*Waarmerk.*
Synoniem:	*Signature.*
Zie ook:	*Authenticatie; Ondertekenaar; Pennetrek; Public Key Infrastructure; Schriftelijkheidsvereiste; Stempel; Tekenbevoegdheid; Zegel.*
Zoals:	*Paraaf.*

Harde schijf

Bredere term:	*Schijf.*
Onderdeel van:	*Magnetische gegevensdrager.*
Synoniem:	*Harddisk; Vaste schijf.*
Zie ook:	*Diskette.*

Hardware

Antoniem:	*Software.*
Bevat:	*Adapter; Amplifier; Apparatuur; Bus; Central processing unit; Chip; Computer; Digital camera; Disk drive; E-book reader; E-reader; Input device; Interface; interface card; Modem; Motherboard; Mouse; Netwerk; Network interface card; Port; Proxy; Randapparatuur; Random access memory; Recorder; Repeater; Robot; Tape device; Vapourware; Workstation.*
Engere term:	*EISA.*
In plaats van:	*Hardware device.*
Is / is een:	*Computer component.*
Onderdeel van:	*Techniek.*
Zie ook:	*Imaging tools; Instrument; Materialiteit; Memex; Uitrusting.*
Zoals:	*Hub; Node; Peripheral; Router.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Harvesting

Engere term:	*Data harvesting; Metadataharvesting; Web harvesting.*
Zie ook:	*Acquisitie; Archivering; Mining; Scraping; Universal Preservation Format; Verwerving.*

Hergebruik

Bevat:	*Function creep; Repurposing.*
Bredere term:	*Gebruik.*
In plaats van:	*Secundair gebruik.*
Synoniem:	*Reuse.*
Zie ook:	*Benutten; Datamining; Eenmalige gegevensverstrekking, meervoudig gebruik; Free-rider problem; Layered demand; Meervoudig gebruik; Open data; Subsequent use; Verwerken.*

Herindeling

Engere term:	*Gemeentelijke herindeling.*
Zie ook:	*Areaaluitbreiding; Fusie; Opheffing; Privatisering.*

Herkomstbeginsel

Bevat:	*Bestemmingsbeginsel; Functioneel beginsel.*
Bredere term:	*Beginsel.*
Onderdeel van:	*Ordeningsbeginsel.*
Synoniem:	*Principle of provenance; Provenienzprinzip; Respect des fonds.*
Zie ook:	*Afgedwaald archiefstuk; Originating organization; Provenancial context.*

Hermeneutiek

In plaats van:	*Hermeneutisch.*
Onderdeel van:	*Filosofie.*
Zie ook:	*Semiotiek.*

Herrubriceren

Antoniem:	*Rubriceren.*
Synoniem:	*Derubriceren.*

Hoax

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Alternatief feit; Alternative fact; Spam; Virus.*

Horizontaal toezicht

Bevat:	*Toezicht op het beheer.*
Bredere term:	*Toezicht.*
Zie ook:	*Audit; Control.*

Hotspot

In plaats van:	*Hot spot.*
Onderdeel van:	*Nieuwe waarderingsmethode; Trend.*
Zie ook:	*Condensatiepunt; Descriptieve waarde; Dominant ketenprobleem; HMA; Interactiepunt; Knooppunt; Office of primary interest; Rendezvous; Taakgebied.*

Houder

Engere term:	*Bronhouder; Registratiehouder.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Houder

Onderdeel van:	*Beheerder.*
Synoniem:	*Holder.*
Zie ook:	*GBA; Gegevensmakelaar; Verantwoordelijke.*
Zoals:	*Cassette.*

Humanities

Bevat:	*Archaeology; Art; Historiography; History; Linguistics; Literary theory; Musicology; Philology; Presentism.*
Onderdeel van:	*Science.*
Synoniem:	*Geesteswetenschappen; Geisteswissenschaften.*

Hyperhistory

Bevat:	*Multiagent system.*
Bredere term:	*History.*
Opvolger van:	

Hyperlink

Bevat:	*Permalink.*
Synoniem:	*Link.*
Zie ook:	*Hypertekst.*

Hyperobject

Bevat:	*Object.*
Bredere term:	
Eigenschap is:	*Interobjective; Molten; Nonlocal; Phased; Viscous.*
Onderdeel van:	*Object-oriented ontology.*
Zie ook:	*Level of abstraction.*
Zoals:	*Bureaucratie; Filosofisch object; Informatie; Information.*

IB Impact assessment

Afgekort met:	*IBIA.*
Bevat:	*Informatie- en archiefclassificatie; Risicoanalyse; Waarderen.*
Bredere term:	*Impact assessment.*
In plaats van:	*IAM impact assessment; Informatiebeheer Impact Assessment.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer; Logic of archives.*
Zoals:	*DUTO.*

ICT

Afkorting van:	*Informatie- en communicatietechnologie.*
Bevat:	*IT.*
Engere term:	*Picture element.*
Synoniem:	*TiC.*
Zie ook:	*Automatisering; Business ICT Alignment; EDV; Information technology.*

ICT-architectuur

Bevat:	*Midoffice; Network topology; Software-architectuur; Systeem architectuur; Technische architectuur.*
Onderdeel van:	*Overzicht.*
Zie ook:	*Bedrijfsarchitectuur; Informatie architectuur; Informatiebeleid; Zandloper.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Identificatie

Bevat:	*Barcode; Electronic footprint; File Code; Identificatienummer; Key ID; QR-code; RFID; Sofi nummer; Token; User ID; UZI; Wachtwoord.*
Engere term:	*Digitale identificatie; Elektronische identificatie; Geografische identificatie; Objectidentificatie; Persoonsidentificatie; Unieke identificatie; Unieke zorgverleneridentificatie.*
In plaats van:	*Identificeren.*
Onderdeel van:	*Ontstaan.*
Synoniem:	*Identification.*
Zie ook:	*Aktenzeichen; Archiefwaardig; Archival bond; Archivalisation; Archivalisering; Fingerprint; Handelingenbanknummer; Identificatiebewijs; Identiteit; Internationaal Standaard Boek Nummer; Recordness; Registreren; URI; URL; Zaakwaardig.*

Identificerend kenmerk

Bevat:	*Bedrijvennummer; Dossier identifier.*

Identiteit

Engere term:	*Collectieve identiteit.*
Synoniem:	*Identity.*
Zie ook:	*Identificatie; Identificatiebewijs; Persoonsidentificatie.*

Identiteitsbeheer

Bevat:	*Audit; Provisioning; Rapportage; Role-based management; Sterke authenticatie.*
In plaats van:	*Identity administration; Identity driven management; Identity en access management; Secure identity management.*
Onderdeel van:	*Regulatory compliance.*
Synoniem:	*Identity management.*

Identiteitsbewijs

Bevat:	*E-identiteitskaart; Identiteitskaart.*
Bredere term:	*Bewijs.*
In plaats van:	*Identificatiebewijs.*
Is / is een:	*Authentieke akte.*
Onderdeel van:	*Identificerend document.*
Synoniem:	*Identificatiebewijs.*
Zie ook:	*Paspoort; Persoonsidentificatie; Rijbewijs.*

Identiteitsdiefstal

Bevat:	*Bin raiding; Dumpster diving.*
Onderdeel van:	*Identiteitsfraude.*
Synoniem:	*Defacement.*
Zie ook:	*Deepfake.*

Identiteitsfraude

Bevat:	*Identiteitsdiefstal; Phishing.*
Bredere term:	*Fraude.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*

Ideologie

Onderdeel van:	*Cultuur.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

I-governance

Afgekort met:	*IG.*
Afkorting van:	*Informatie governance; Information governance.*
Bredere term:	*Governance.*
Eigenschap is:	*Archieffunctie.*
Engere term:	*IT governance.*

IIM

Afkorting van:	*Integrated IT-Management.*
Onderdeel van:	*ICT-beheer.*

Illegale vernietiging

Bredere term:	*Vernietiging.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Misdrijf; Wildkassation.*

ILM

Afkorting van:	*Information Lifecycle Management.*
Zie ook:	*BiSL.*

Imaging

Onderdeel van:	*Digitalisering.*
Zie ook:	*Digitisation; ISO 6199; Maatecht; Scanning; TIFFing; Vervanging.*

Implementeren

Synoniem:	*Implement.*
Zie ook:	*Beheersing.*

IMRaD structure

Is / is een:	*Writing structure.*
Zoals:	*Introduction, Methods, Results, and Discussion.*

Indiceren

Onderdeel van:	*Toegankelijkheid.*

Info-anarchie

Bredere term:	*Anarchie.*
Zie ook:	*Informatie-infarct; Informatiestress.*

Infocalypse

Bevat:	*Deep fake.*
Zie ook:	*Apocalypse; Infodemie; Infoglut; Information overload.*

Informatica

Bevat:	*Archivistiek; Informatietheorie; Universele informatiekunde.*
Is / is een:	*Informatiewetenschap.*
Synoniem:	*Information science.*
Zie ook:	*Syntax; Telematica; Vakwetenschap.*

Informatie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informatie

Bevat:	*Context; ESI.*
Eigenschap is:	*Archiefstuk; Informatie over.*
Engere term:	*Basisinformatie; Bijzondere informatie; Bodeminformatie; Buitenkant-informatie; Cijfermatige informatie; Context informatie; Culturele informatie; Dat-informatie; Desinformatie; Deugdelijke informatie; Digitale informatie; Documentaire informatie; Geanonymiseerde informatie; Gedigitaliseerde informatie; Geo-informatie; Geometrische informatie; Gestructureerde informatie; Gevoelige informatie; Historische informatie; Informatie_over; Juridische informatie; Kwetsbare informatie; Locatiegebonden informatie; Managementinformatie; Micro-informatie; Milieu-informatie; Misinformatie; Nepinformatie; Niet cijfermatige informatie; Ongestructureerde informatie; Overheidsinformatie; Procesgebonden informatie; Raadsinformatie; Ruimtelijke informatie; Schijninformatie; Semantische informatie; Shannon informatie; Socio-culturele informatie; Stuurinformatie; Toegankelijke informatie; Vastgoedinformatie; Wat-informatie.*
Is / is een:	*Hyperobject; Smurfwoord; Vijfde fase.*
Is enkelvoud van:	*Informaties.*
Is niet:	*Juridische entiteit.*
Onderdeel van:	*Informatieobject; Kapitaalgoed; Kennis.*
Synoniem:	*Information.*
Zie ook:	*Asset; Boodschap; Gegeven; Inlichtingen; Intelligence; Kennis; Meme; Semantiek; Weergave.*

Informatie architect

Bredere term:	*Architect.*
Zie ook:	*Archivaris; IT-architect.*

Informatie architectuur

Bevat:	*Afstemmen; Applicatie architectuur; Archiefarchitectuur; Common Information Retrieval Broker Architecture; Event driven architecture; Gegevensarchitectuur; OpenGIS; Records management architectuur; Service oriented architecture; Software-architectuur.*
Bredere term:	*Architectuur.*
Onderdeel van:	*Bedrijfsarchitectuur; Informatiebeheer; Overzicht.*
Zie ook:	*Architecture Maturity Model; Data-atlas; Enterprise architecture; Enterprise Information Integration; ICT-architectuur; Informatiebeheer; Informatie-infrastructuur; Informatiemodel; Metadataschema; Virtuele studiezaal; Zaakinformatiesysteem.*
Zoals:	*Metagegevensschema.*

Informatie- en archiefmanagement

Afgekort met:	*IAM.*
Beschreven in:	*NEN-ISO 15489.*
Bevat:	*IAM impact assessment; Informatie- en archiefclassificatie; Informatiecoördinatie; Informatievoorziening.*
Engere term:	*Archiefmanagement; Informatiemanagement.*
In plaats van:	*Records Management.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer; Informatiehuishouding.*
Synoniem:	*Information and records management.*
Zie ook:	*Information Lifecycle Management.*

Informatie voor derden

Afgekort met:	*IV3.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informatieanalfabetisme

Bredere term:	*Analfabetisme.*
Synoniem:	*Aninformatisme.*
Zie ook:	*Digibetisme; Information literacy.*

Informatieanalyse

Bredere term:	*Analyse.*
Zie ook:	*Informatiebehoefte; Systeemontwikkeling.*

Informatiebeheer

Beschreven in:	*NEN-ISO 15489.*
Bevat:	*Archiefbeheer; Archieffunctie; Archiefmanagement; Archiveren; Beheer bedrijfsinformatie; Beheerdomein; Beheershandeling; Behoefte management; Business Intelligence; Collectiebeheer; Control; Documentaire informatievoorziening; Dossierbeheer; ECM; EIM; Electronische documentaire infrastructuur; Gegevensbeheer; Gegevensmanagement; IB Impact assessment; ICT-beheer; Informatie architectuur; Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeveiliging; Informatiemanagement; Procesmanagement; Records Management; Verwerking van gegevens.*
Bredere term:	*Beheer.*
Engere term:	*Duurzaam informatiebeheer.*
In plaats van:	*Beheer van Informatie; Documentaire informatieverzorging.*
Onderdeel van:	*Informatiehuishouding.*
Zie ook:	*Archiveren; Archivistiek; BiSL; Cultuurbeheer; Informatie architectuur; Information Lifecycle Management; Information management; Informatisering; Records continuum.*

Informatiebehoefte

Bevat:	*Derived demand.*
Bredere term:	*Behoefte.*
Synoniem:	*Information need.*
Zie ook:	*Behoefte management; Contentstrategie; Informatieanalyse.*

Informatiebeleid

Bevat:	*Archiefbeleid; Informatie portfoliomanagement; Informatieplanning; Informatiestrategie; Informatievoorzieningsbeleid.*
Bredere term:	*Beleid.*
Zie ook:	*ICT-architectuur; Informatiecoördinatie; Informatieplan.*

Informatiebeveiliging

Beschreven in:	*Baseline Informatiebeveiliging Overheid; NEN-ISO/IEC 27001; NEN-ISO/IEC 27002.*
Bevat:	*BIV-Classificatie; BIVP; Gegevensbeveiliging; Intrusion detection system; Risicobeheer.*
Bredere term:	*Beveiliging.*
Is / is een:	*Hype.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Synoniem:	*Data protection.*
Zie ook:	*Beveiligingsincident.*

Informatiecontroler

Bredere term:	*Controller.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informatiefilosofie

Bevat:	*Entropie.*
Bredere term:	*Filosofie.*
Synoniem:	*Philosophy of information.*
Zie ook:	*Computer ethics; Informatietheorie; Techniekfilosofie.*

Informatiehuishouding

Afgekort met:	*IHH.*
Bevat:	*Actor; Archiefarchitectuur; Bedrijfsarchitectuur; Business process model; Documentaire informatievoorziening; Documenthuishouding; Gegevenshuishouding; ICT-huishouding; Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer; Informatievoorziening; Procesgebonden informatie; Records Management; Systeem architectuur.*
Bredere term:	*Huishouding.*
Zie ook:	*Archief; Archiefsysteem; Datadomein; Ecosysteem; Gegevenslandschap; Informatievoorziening; Information ecology.*

Informatie-infarct

Zie ook:	*Digital hoarding; Info-anarchie; Infobesitas; Informatieproliferatie; Informatiestress; Informatievergruizing.*

Informatie-infrastructuur

Bredere term:	*Infrastructuur.*
Engere term:	*Kale informatie-infrastructuur.*
Zie ook:	*Archief; Archiefsysteem; Informatie architectuur; Record Keeping System.*

Informatiemaatschappij

Bredere term:	*Maatschappij.*
Zie ook:	*Dienst van de informatiemaatschappij; Infosphere.*

Informatiemanagement

Bredere term:	*Informatie- en archiefmanagement; Management.*
In plaats van:	*Information Resources Management.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Synoniem:	*Information management.*
Zie ook:	*Archiefbeheer; Archiefmanagement; Control; Inspectie; Kennismanagement; Risicomanagement; Toezicht.*

Informatiemodel

Bevat:	*Applicatieschema; Context; Datamodel; Fysiek datamodel; Fysiek gegevensmodel; Gegevensmodel; Informatiemodel Geografie; Informatieobject; Logisch datamodel; Metadataschema; Nederlandse Overheid Referentie Informatie Model; Semantische informatie; Technisch datamodel; Technisch gegevensmodel.*
Bredere term:	*Model.*
Engere term:	*Conceptueel informatiemodel; Documentair informatiemodel; Informatiemodel archieven; Informatiemodel records management; Informatiemodel ruimtelijke ordening; Leeuwarder informatiemodel; Logisch informatiemodel.*
Is / is een:	*Hoofdpackage; Modelelement; Semantisch artefact.*
Onderdeel van:	*MIM Metaclass.*
Synoniem:	*Information model.*
Zie ook:	*Informatie architectuur; Informatiemodel type; Informatieplattegrond; Ontologie; Taxonomie.*
Zoals:	*Architectuurmodel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informatiemodel

Informatiemodel ruimtelijke ordening

Afgekort met: *IMRO.*
Bredere term: *Informatiemodel.*

Informatieplanning

Onderdeel van: *Informatiebeleid.*
Zie ook: *Gegevenstructurering; Kwaliteitsplanning.*

Informatieprofessional

Is / is een: *Actor.*

Informatieprofiel

Onderdeel van: *Analyseprofielen.*

Informatieruimte

Bevat: *Blogosphere.*
Zie ook: *Infosphere.*

Informatiestrategie

Engere term: *Informatiestrategie voor een keten.*
Onderdeel van: *Informatiebeleid.*

Informatiestress

Zie ook: *Digital hoarding; Info-anarchie; Infobesitas; Infodemie; Informatie-infarct; Informatievoorziening; TMI.*

Informatiestructuur

Bredere term: *Structuur.*
Zie ook: *Documentair structuurplan; Electronische documentaire infrastructuur; Gegevensstructuur; Gestructureerde informatie; Informatievoorziening; Sitestructuur.*

Informatiesysteem

Bevat: *Analoge beheeromgeving; Archiefsysteem; Archival system; Configuratiemanagementsysteem; Digitale beheeromgeving; Expertsysteem; GBZ; GIS; HIS; Hybride beheeromgeving; Identificatiesysteem; Kennissysteem; Legacy systeem; Records system; Sectorsystemen; Studiezaal; Virtuele studiezaal; Zaaksysteem.*
Bredere term: *Systeem.*
Eigenschap is: *Applicatie.*
Engere term: *Documentair informatiesysteem; Financieel Informatiesysteem; Geautomatiseerd informatiesysteem; Gedistribueerd informatiesysteem; Huisartsen Informatie Systeem; Interdepartementale informatiesystemen; Interne markt informatiesysteem; Keteninformatiesysteem; Kwaliteitssysteem; Management-informatiesysteem; Raadsinformatiesysteem; Records management system; Zaakinformatiesysteem.*
Synoniem: *Information system.*
Zie ook: *Blogosphere; Communicatiesysteem; Digital curation; Documentaire infrastructuur; Omgeving; System.*

Informatievaardigheid

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informatievaardigheid

Bredere term:	*Vaardigheid.*
Onderdeel van:	*Competentie.*
Zie ook:	*Digitale geletterdheid; Digitale kloof; Digitale vaardigheid; Informatie-oriëntatie; Information literacy.*

Informatieve bescheiden

Bredere term:	*Bescheiden.*
Onderdeel van:	*Archiefbescheiden.*
Zie ook:	*Administratieve bescheiden; Conclusieve bescheiden; Initiele bescheiden; Institutionele bescheiden; Narrative record.*

Informatievoorziening

Afgekort met:	*IV.*
Bevat:	*Archiefsysteem; Strategie inrichting IV functie.*
Engere term:	*Bestuurlijke informatievoorziening; Digitale informatievoorziening; Documentaire informatievoorziening; Geautomatiseerde informatievoorziening; Niet geautomatiseerde informatievoorziening.*
Onderdeel van:	*Informatie- en archiefmanagement; Informatiehuishouding.*
Zie ook:	*Administreren; Bedrijfsvoering; Informatiehuishouding; Informatiestress; Informatiestructuur; Information management; Informatisering; Organisatie en informatievoorziening.*

Informatiewijsheid

Bevat:	*Digitaal denkraam; Mediawijsheid; Papieren denkraam.*
Onderdeel van:	*Wijsheid.*
Synoniem:	*Informatiegeletterdheid; Information literacy.*
Zie ook:	*Digitaal paradigma; Digitale geletterdheid; Digitale kloof; Digitale vaardigheid; Informatie-oriëntatie; Information problem solving; IPS-proces.*

Information

Bevat:	*TGI.*
Eigenschap is:	*Non record; Record.*
Engere term:	*Audio-visual information; Biological information; Classified information; Content Information; Context information; Description Information; Descriptive Information; Diegetic information; Digital information; Disinformation; Economic information; Electronic information; Environmental information; Ethical information; Factual information; Feasability information; Findable information; Geographic information; Grundinformation; Information_about; Information-as-knowledge; Information-as-process; Information-as-thing; Intentional information; Legal information; Mathematical information; Meaningful information; Misinformation; Naturalised information; Nondiegetic information; Packaging Information; Physical information; Preservation Description Information; Provenance Information; Recorded information; Representation Information; Rights information; Semantic information; Shannon information; Structure Information; Transdiegetic information; Trustworthy information; Truthful information; Well formed information.*
Is / is een:	*Hyperobject.*
Onderdeel van:	*Intelligence cycle; Knowledge.*
Synoniem:	*Informatie; Information.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Information

Zie ook: *Data; True data.*

Zoals: *Meaningful data.*

Information audit

Bredere term: *Audit.*
Engere term: *Single information audit.*

Information governance

Afgekort met: *IG; I-governance.*
Bevat: *Defensibility; EDRM Framework; Informatiewaardeketen; RACE; Records Management; RM-proces.*
Bredere term: *Governance.*
Engere term: *Holistic information governance.*
Onderdeel van: *E-discovery process.*

Information Lifecycle Management

Afgekort met: *ILM.*
Bevat: *Document lifecycle management; Records Management.*
Bredere term: *Lifecycle management.*
Onderdeel van: *Information management.*
Zie ook: *Informatie- en archiefmanagement; Informatiebeheer.*

Information literacy

Bredere term: *Literacy.*
Synoniem: *Informatiegeletterdheid; Informatiewijsheid; Littératie d'information.*
Zie ook: *Digibetisme; Digital divide; Informatieanalfabetisme; Informatievaardigheid; Information orientation; Media literacy; Mediawijsheid; Vaardigheid.*

Information retrieval

Bevat: *Find; Reference retrieval; Search.*
Bredere term: *Retrieval.*
Zie ook: *Language modelling; Non relevant; Not relevant; Vindbaarheid.*

Information science

Bevat: *Archival science.*
Bredere term: *Science.*
Engere term: *Library information science.*
Onderdeel van: *Information and communication sciences; Vakwetenschap.*
Synoniem: *Informatica; Informatiewetenschap.*

Information systems definition, design, and development

Afgekort met: *ISD.*
Zie ook: *Definition; Design; Development; Logic of information; System Development Methodology.*

Informational realism

Afgekort met: *IR.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Informational realism

Bredere term:	*Realism.*
Zie ook:	*Infosphere.*

Informational structural realism

Afgekort met:	*ISR.*
Bredere term:	*Structural realism.*
Onderdeel van:	*Ontic structural realism.*

Informatisering

Engere term:	*Automatisering; Keteninformatisering.*
Zie ook:	*Digitalisering; Geautomatiseerde informatievoorziening; Informatiebeheer; Informatievoorziening.*

Infosphere

Bevat:	*Cyberspace; E-migrant; Infoglut; Informatiesamenleving; Informational object; Pancomputationalism; Paninformationalism.*
Bredere term:	*Sphere.*
Engere term:	*Frictionless infosphere.*
Is / is een:	*Informational environment; Neologisme.*
Onderdeel van:	*Ecosysteem; Reality.*
Zie ook:	*Fediverse; Infolutie; Informatiemaatschappij; Informatieruimte; Informational realism; Onlife; Platformsamenleving.*

Infrastructuur

Bevat:	*AORTA; IaaS.*
Engere term:	*Data-infrastructuur; Digitale infrastructuur; Documentaire infrastructuur; E-infrastructuur; Gegevensinfrastructuur; ICT-infrastructuur; Informatie-infrastructuur; Kerninfrastructuur.*
Zie ook:	*Archiefbestel; Omgeving.*

Inhoud

Bevat:	*Afbeelding; Boodschap; Gegeven; Kenmerk; Kenmerken.*
Engere term:	*Begripsinhoud; Semantische inhoud.*
Is / is een:	*Archivistisch kenmerk.*
Is eigenschap van:	*Generiek Informatieobject; Informatieobject.*
Onderdeel van:	*Archiefstuk; Document; Gegeven; Integriteit van informatie.*
Synoniem:	*Content; Enthält-Vermerk.*
Zie ook:	*Appreciation; Narrativiteit.*

Inktvraat

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Synoniem:	*Tintenfraß.*

Inlichtingendienst

Bredere term:	*Dienst.*
Is enkelvoud van:	*Inlichtingendiensten.*
Onderdeel van:	*Organisatie.*
Zie ook:	*Spionage.*

Innovatie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Innovatie

Bevat:	*Disruptie; Retrovatie.*
Synoniem:	*Innovation; Vernieuwing.*
Zie ook:	*Frictieloze techniek; Ontwikkelingen.*

Inspectie

Bevat:	*Interbestuurlijk toezicht; Toetsingskader; Toezichtkader.*
Engere term:	*Archiefinspectie; Erfgoedinspectie; Facetinspectie; Incidentinspectie; Kwaliteitsinspectie.*
In plaats van:	*Inspecteren.*
Onderdeel van:	*Controle.*
Synoniem:	*Inspection; Toezicht.*
Zie ook:	*Archiefmanagement; Informatiemanagement; Observeren; Schouw; Toetsen.*

Instant messaging

Afgekort met:	*IM.*
Bevat:	*ICQ.*
Bredere term:	*Messaging.*
Onderdeel van:	*Electronic communication; Electronic messages.*

Integratie

Bevat:	*Mashup.*
Engere term:	*Applicatie-integratie; Contentintegratie; Ketenintegratie.*
Synoniem:	*Integration.*
Zie ook:	*Enterprise Application Integration; Enterprise Information Integration; Interdepartementale informatiesystemen.*

Integriteit

Engere term:	*Bestuurlijke integriteit; Integriteit van archieven; Integriteit van informatie; Persoonlijke integriteit.*
Is / is een:	*Kwaliteit; Privacybeginsel.*
Is eigenschap van:	*Authenticiteit.*
Onderdeel van:	*Beginselen van ICT-gebruik; Ethiek.*
Synoniem:	*Integrity.*
Zie ook:	*Belangenverstrengeling; Compliance; Geloofwaardigheid; Historiciteit; Integriteitskenmerk; Klokkenluider; Vertrouwenswaardigheid.*

Integriteit van informatie

Bevat:	*Context; Entiteitintegriteit; Inhoud; Toegankelijkheid.*
Bredere term:	*Integriteit.*
Engere term:	*Fixity.*
Is / is een:	*Juridische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*BIVP; Gebruikskwaliteit.*
Synoniem:	*Information integrity; Integrity.*
Zie ook:	*Beveiliging; Consistentie.*

Intellectueel beheer

Bevat:	*Intellectueel behoud.*
Bredere term:	*Beheer.*
Synoniem:	*Intellectual control.*
Zie ook:	*Administratief beheer.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Intellectueel eigendom

Bevat:	*Copyleft; Gebruiksrecht; Handelsmerk; Merkenrecht; Octrooi; Patent; Portretrecht; Reprorecht; Third-party intellectual property rights.*
Bredere term:	*Eigendom.*
Engere term:	*Auteursrecht.*
Synoniem:	*Intellectual property.*
Zie ook:	*Digital Rights Management; Industrieel eigendom; Intellectueel eigendomsrecht; IPR; Rechten.*

Intelligence

Engere term:	*Artificial intelligence; Finished intelligence; Open-Source Intelligence.*
Onderdeel van:	*Intelligence cycle.*
Synoniem:	*Inlichtingen.*
Zie ook:	*Informatie; Information processing.*

Intelligent agent

Bredere term:	*Agent.*

Interactie

Bredere term:	*Actie.*
Onderdeel van:	*Vijf lagen architectuurmodel.*
Zie ook:	*Beschikbaarstellen; Communicatie; Gebruiksvriendelijkheid; Interactivity; Koppelen.*

Internationaal Standaard Boek Nummer

Afgekort met:	*ISBN.*
Bredere term:	*Nummer.*
Zie ook:	*Identificatie.*

Internationale Financiële Rapportage Standaarden

Afgekort met:	*IFRS.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*Boekhouding; EDI; Uitwisselbaarheid; Verantwoording; XBRL.*

Internet

Bevat:	*Deep web; Domeinnaam; Nieuwsgroep; Semantisch web; Surfen; Syntactisch web; Usenet; Web; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0; Webbrowser; Website; World Wide Web.*
Engere term:	*Industrial Internet; Internet of everything; Internet of things.*
Onderdeel van:	*Information space; Mediarevolutie.*
Synoniem:	*Cyberspace.*
Zie ook:	*ARPA; Arpanet; Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Blocks Extensible Exchange Protocol; Communicatie; Dark web; DARPA; Elektronische snelweg; Extranet; Intranet; Markup language; OLTP; Provider.*

Internet Service Provider

Afgekort met:	*ISP.*
Bredere term:	*Provider.*
Synoniem:	*Internetaanbieder.*
Zie ook:	*NTD.*

Interoperabiliteit

 © Reference manager : R.S. Jonker

Interoperabiliteit

Engere term:	*Organisatorische interoperabiliteit; Semantische interoperabiliteit; Technische interoperabiliteit.*
Is / is een:	*Technische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Synoniem:	*Interoperability; Uitwisselbaarheid.*
Zie ook:	*Concordans; E-governance; Exporteren; Matching; Ontologie; Overdraagbaarheid; Semantisch web; Taxonomie.*

Interpretability

Onderdeel van:	*Representational IQ.*
Synoniem:	*Interpreteerbaarheid.*

Interpretatie

Zie ook:	*Perceptie; Waarneming.*

Intertextuality

Synoniem:	*Intertekstualiteit.*
Zie ook:	*Semiotiek.*

Intranet

Bevat:	*Extranet.*
In plaats van:	*Company Wide Web.*
Zie ook:	*Internet; Portal; Virtuele secretarie.*

Intrinsic value

Antoniem:	*Non instrumental value.*
Bredere term:	*Value.*
Is / is een:	*Inherent value.*
Synoniem:	*Intrinsieke waarde; Valeur intrinsèque.*
Zie ook:	*Financial materiality.*

Inventaris

Engere term:	*Archiefinventaris; Boedelinventaris; Dossierinventaris; Magazijninventaris; Voorlopige inventaris.*
Gebruik:	*Archiefinventaris.*
Synoniem:	*Findbuch; Inventar; Inventory.*
Zie ook:	*Balansboek; Structuurplan informatiebeheer.*

Inventariseren

Onderdeel van:	*Ordenen en beschrijven; Toegankelijk maken.*
Synoniem:	*Inventory (to inventory).*
Zie ook:	*Beschrijven; Verwerking van gegevens.*

Investeren

Bevat:	*On the margin.*
Engere term:	*Routine-investering.*
Zie ook:	*ROI.*

Inzagerecht

Onderdeel van:	*Openbaarheid.*
Zie ook:	*Inzageverzoek; Inzien.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Inzagerecht

I-overheid

Bredere term: *Overheid.*
Zie ook: *E-overheid; Open data.*

IR

Afkorting van: *Informational realism; Institutioneel repository.*
Onderdeel van: *Repository.*
Zie ook: *Bibliotheek; E-depot.*

Irisscan

Onderdeel van: *Biometrie.*
Zie ook: *Netvliesherkenning.*

ISAAR(cpf)

Afkorting van: *International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families.*
In plaats van: *ICA-ISAAR; Internationale Norm voor Archivistische Geautoriseerde Beschrijvingen Organisaties, Personen en Families.*
Is / is een: *Beschrijvingsstandaard.*
Zie ook: *AGLS; Descriptive standards; EAC; EAC-CPF; GILS; ISAD(g); ISDF; ISDIAH; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Recordkeeping metadata; ReMANO.*

ISAD(g)

Afkorting van: *General International Standard Archival Description; International standard for archival description.*
In plaats van: *ICA-ISAD.*
Is / is een: *Beschrijvingsstandaard.*
Zie ook: *Descriptive standards; EAD; ISAAR(cpf); ISDF; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); ReMANO.*

ISDF

Afkorting van: *International Standard for Activities/Functions of corporate bodies; International Standard for Describing of Functions.*
In plaats van: *ICA-ISAF; ICA-ISDF; ISAF.*
Is / is een: *Beschrijvingsstandaard.*
Zie ook: *ISAAR(cpf); ISAD(g); NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en).*

ISDIAH

Afkorting van: *International Standard for Describing Institutions with Archival Holdings.*
In plaats van: *ICA-ISDIAH; ICA-ISIAH; ISIAH.*
Onderdeel van: *Beschrijvingsstandaard.*
Zie ook: *ISAAR(cpf); NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NEN-ISO 23081-2:2009 (en).*

ISIL

Afkorting van: *Information and documentation -- International Standard Identifier for Libraries and Related Organizations; International Standard Identifier for Libraries and Related Organizations.*
In plaats van: *ISO 15511:2003.*
Onderdeel van: *Standaard.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

ISO 38500

Bredere term:	*IT governance; Standaard.*
Zie ook:	*Compliance; Conformance.*

ISO/IEC 29500

Beschrijft:	*OXML.*
Is / is een:	*Norm.*
Zie ook:	*ISO/IEC 26300; NEN-ISO/IEC 26300.*

ISO/TR 26122

Bredere term:	*Standaard.*
In plaats van:	*ISO/TR 26122:2008; ISO/TR 26122:2008,IDT; NPR-ISO/TR 26122; NPR-ISO/TR 26122:2008 (en).*
Zie ook:	*NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Proces; Werkproces; Zaaktype.*

IT governance

Bredere term:	*I-governance.*
Engere term:	*ISO 38500.*
Zie ook:	*ICT-beheer.*

IT-architect

Bredere term:	*Architect.*
Zie ook:	*ICT-architect; Informatie architect.*

IT-Audit

Bredere term:	*Audit.*
Synoniem:	*EDP-audit.*

ITIL

Afkorting van:	*Information Technology Infrastructure Library.*
Bevat:	*Change management; ITIL Service Design; ITIL Service Operation; ITIL Service Strategy; ITIL Service Transition.*
Onderdeel van:	*Methode; Process framework; Referentiekader; Standaard.*
Zie ook:	*ASL; Beheer; BiSL; COBIT; Technisch beheer.*

Jaarrekening

Onderdeel van:	*Jaarstukken.*
Synoniem:	*Rekening; Winst- en verliesrekening.*
Zie ook:	*Algemene reserve; Balans; Najaarsnota.*

Jaarverslag

Bredere term:	*Verslag.*
Onderdeel van:	*Jaarstukken.*
Zie ook:	*Verantwoording nieuwe stijl.*

JPEG

Afkorting van:	*Joint Photographic Experts Group.*
Bevat:	*JPEG File Interchange Format; JPEG10; JPEG2000.*
Is / is een:	*Compression algorithm; Image File Format.*
Onderdeel van:	*Multimediaformaat; Standaard.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

JPEG

Synoniem:	*ISO/ISEC 10918; ITU-T Recommendation T.81.*
Zie ook:	*CPXe; GIF; Graphics Interchange Format; Multi-page TIFF; PDF; Portable Document Format; Searchable TIFF; Single-page TIFF; TIFF.*

JPEG2000

Onderdeel van:	*JPEG; Multimediaformaat.*
Synoniem:	*ISO/IEC 15444.*
Zie ook:	*TIFF.*

Juistheid

Is / is een:	*Privacybeginsel.*
Onderdeel van:	*Betrouwbaarheid.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Perfect.*

Juridische waarde

Is / is een:	*Bewaarbelang; Primaire waarde.*
Synoniem:	*Legal value.*
Zie ook:	*Bewijsargument; Dispositive record; Evidential value; Juridisch belang; Juridische kwaliteit; Probative record; Records management compliance.*

Kaart

Bevat:	*Grootschalige basiskaart Nederland; Kaartblad; Pandvlak; Stadsplan.*
Engere term:	*Ansichtkaart; Archiefkaart; Autorisatiekaart; Basiskaart; Chipkaart; Descriptorkaart; Gezinskaart; Handtekeningenkaart; Hulpkaart; Identiteitskaart; IM-Kaart; Kenniskaart; Landkaart; Magneetkaart; Nummerkaart; OV-kaart; Patroonkaart; Persoonskaart; Plankaart; Ponskaart; Postkaart; Routekaart; Scorekaart; Systeemkaart; Telkaart; Thematische kaart; Unitermkaart; Verhuiskaart; Vogelvluchtkaart; Woningkaart; Zeekaart.*
Is enkelvoud van:	*Kaarten.*
Onderdeel van:	*Afbeelding.*
Synoniem:	*Map.*
Zie ook:	*Card; GIS.*

Kadaster

Bevat:	*Basisregistratie kadaster.*

Kanaal

Bevat:	*Bericht; Loket; Post; Telefoon; Website.*
Eigenschap is:	*Ontvangen; Techniek; Zenden.*
Engere term:	*Communicatiekanaal.*
Onderdeel van:	*Communicatie; Dienstverleningsconcept; Generiek proces; Techniek.*
Synoniem:	*Channel.*
Zie ook:	*Communicatie-axioma; Communicatiemiddel; E-mail; Front-office; Interactiepunt; Multichanneling.*

Kansberekening

Bevat:	*Long tail.*
Onderdeel van:	*Wiskunde.*

Kantoorautomatisering

Bevat:	*E-mail; Spreadsheet; Tekstverwerker.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Kantoorautomatisering

Zie ook: *Office Applications.*

Kennis

Bevat: *Ervaring; Informatie; Tacit Knowledge.*
Engere term: *Basiskennis; Domeinkennis; Explicite kennis; Formele kennis; Gedeelde kennis; Impliciete kennis; Informele kennis; Objectieve kennis; Subjectieve kennis; Triviale kennis; Universele kennis; Zintuigelijke kennis; Zwerfkennis.*
Onderdeel van: *Cultureel kapitaal.*
Synoniem: *Knowledge.*
Zie ook: *Algemene ontwikkeling; Cognitie; Cognitief; Competentie; Epistemologie; Expertise; Informatie; Kennismanagement; Kennissysteem; Knowledge Base; Materie deskundigheid; Object van kennis; Perceptie; Serendipiteit; Serendipity; Wijsheid.*

Kenniscentrum

Zie ook: *Archiefdienst; Bibliotheek; Kennismanagement.*

Kennismanagement

Bevat: *Collectieve slimheid; Kennis illusie; Kennisatlas; Kennisbank; Kennisopslagplaats; Schwarmintelligenz.*
Bredere term: *Management.*
Synoniem: *Knowledge management.*
Zie ook: *Algemene ontwikkeling; Betekenisgeving; Bibliotheek; Business Intelligence; Epistemologie; Informatiemanagement; Informatiemonopolie; Kennis; Kennisarmoede; Kenniscentrum; Kennisintensieve organisatie; Kennissysteem; Knowledge Organisation Systems; Learning continuum; Permanente educatie; Semantisch model.*

Kennissysteem

Onderdeel van: *Informatiesysteem.*
Zie ook: *Expertsysteem; Kennis; Kennismanagement; Memex.*

Kenobject

Bredere term: *Object.*
In plaats van: *Object van kennis.*
Synoniem: *Kennisobject.*
Zie ook: *Onderwerp; Thema; Waarneming.*
Zoals: *Cognitief object; Informatieobject.*

Kernadministratie

Bredere term: *Administratie.*
Engere term: *Generieke kernadministratie; Specifieke kernadministratie.*
Gebruik: *Kernregistratie.*
Is / is een: *Register.*
Onderdeel van: *Basisregistratie.*
Zie ook: *Bronregister; Gegevensmagazijn; Gegevensmanagement; Hulpadministratie; Taakspecifieke registraties; Vakadministratie.*
Zoals: *Hotspotmonitor; Kennisbank.*

Keten

Bevat: *Ketenbericht; Ketenintegratie; Ketenomkering; Ketenomslag; Ketenpartij; Ketenpartner.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Keten

Engere term:	*Archiefketen; Beheerketen; Blokketen; Dienstverleningsketen; Maatschappelijke keten; Procesketen; Strafrechtketen; Verwijsketen; Waardeketen.*
Synoniem:	*Chain.*
Zie ook:	*Netwerk; Proces; Samenwerking; Samenwerkingspatroon.*

Ketengericht samenwerken

Bredere term:	*Samenwerken.*
Zie ook:	*Ketensamenwerking.*

Keteninformatisering

Bevat:	*Analyseniveau; Fitrelatie; Ketenanalyse; Keten-arenamodel; Ketendossier; Keteninitiatief; Keteninterventie; Ketenoverleg; Ketenvisie; Maatschappelijke keten; Sturingskader; Toetsingskader.*
Bredere term:	*Informatisering.*
Onderdeel van:	*Leerstuk.*
Zie ook:	*Archiefketen; Automatisering; Buitenkant-informatie; Federatief stelstel; Follow the information; Gedistribueerde gegevensverwerking; Informatiestrategie voor een keten; Interventiemodel; Ketenarchitectuur; Ketenpartnermanagement; Ketensamenwerking; Ketenselectielijst; Records continuum.*

Keteninitiatief

Bevat:	*Fit.*
Bredere term:	*Initiatief.*
Onderdeel van:	*Keteninformatisering; Plan.*

Ketenintegratie

Bevat:	*Supply Chain Management.*
Bredere term:	*Integratie.*
Onderdeel van:	*Keten.*
Zie ook:	*Dienstverleningsketen.*

Ketensamenwerking

Bevat:	*Ketendossier.*
Bredere term:	*Samenwerking.*
Onderdeel van:	*Ecosysteem.*
Zie ook:	*Afstemmen; Alignment; Follow the information; Grondvlak van een keten; Ketengericht samenwerken; Keteninformatisering; Ketenpartnermanagement; Ketenproject; Samenwerkingspatroon.*

Ketenselectielijst

Bredere term:	*Selectielijst.*
Zie ook:	*Keteninformatisering.*

Keurmerk

Zie ook:	*Norm.*

Key Performance Indicator

Afgekort met:	*KPI.*
Bredere term:	*Performance Indicator.*
Onderdeel van:	*Kwaliteitssysteem; Managementinformatie.*
Synoniem:	*Kritische prestatie indicator.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Key Performance Indicator

Zie ook: *DIFOT; Prestatie-indicator.*

Kinddossier

Engere term: *Elektronisch kinddossier.*
Is / is een: *Persoonsdossier.*

Klankrecht

Onderdeel van: *Auteursrecht.*

Klasseren

Is / is een: *RM-functionaliteit.*
Onderdeel van: *Beheershandeling.*
Zie ook: *Classificatie; Classificeren; Classify.*

Kleurechtheid

Bredere term: *Echtheid.*
Zie ook: *Color fidelity.*

Klokkenluider

Onderdeel van: *Gedraging.*
Synoniem: *Whistleblower.*
Zie ook: *Ethiek; Integriteit.*

Knowledge Organisation Systems

Afgekort met: *KOS; SKOS.*
Bevat: *Classificatie; Ontologie; Taxonomie; Thesaurus; Topic maps.*
Synoniem: *Kennisorganisatiesysteem.*
Zie ook: *Kennismanagement; Semantisch web; Toegankelijk maken.*

Koppelen

In plaats van: *Koppeling.*
Zie ook: *Applicatie-integratie; Datamining; Georefereren; Identificatienummer; Interactie; Relatie.*

Kosten

Engere term: *Afwentelkosten; Beheerkosten; Cost; Incidentele kosten; Overheadkosten; Structurele kosten; Variabele kosten; Verborgen kosten; Verslonskosten.*
Onderdeel van: *Doelstelling.*
Synoniem: *Lasten.*
Zie ook: *Aanschafwaarde; Prijs.*

Kunstmatige intelligentie

Bevat: *Gesitueerde agent.*
In plaats van: *Artificiële Intelligentie.*
Synoniem: *Artificial intelligence.*
Zie ook: *Automatische intelligentie; Expertsysteem; Robotica; Schaakcomputer.*

Kwaliteit

Bevat: *Archiefwaardig.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Kwaliteit

Engere term:	*Afgeleide kwaliteit; Archiefkwaliteit; Culturele kwaliteit; Expliciete kwaliteit; Gebruikskwaliteit; Impliciete kwaliteit; Juridische kwaliteit; Luchtkwaliteit; Primaire kwaliteit; Technische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Doelstelling; Informatiewaardeketen; Kernwaarde; PRINCE2 thema's.*
Synoniem:	*Quality.*
Zie ook:	*Ability; Asset; Kwaliteitseisen; Kwantiteit; Norm; Normen; Principle; Vage norm.*
Zoals:	*Adresseerbaarheid; Afdwingbaarheid; Afhankelijkheid; Benaderbaarheid; Bijzonderheid; Compliant; Conformant; Doelgerichtheid; Doelmatigheid; Doeltreffendheid; Echtheid; Gezagswaardigheid; Hanteerbaarheid; Herhaalbaarheid; Herleidbaarheid; Hybriditeit; Identificeerbaarheid; Integriteit; Kwaliteitszorg; Leefbaarheid; Navolgbaarheid; Onafhankelijkheid; Onechtheid; Onwaarheid; Professionaliteit; Proportionaliteit; Representativiteit; Rommeligheid; Stroperigheid; Toelaatbaarheid; Validiteit; Veracity; Verbindbaarheid; Veridicality; Vernietigbaarheid; Viscositeit; Waarheid.*

Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden

Afgekort met:	*KIDO.*
Beschrijft:	*Duurzame toegankelijkheid.*
Bredere term:	*Kwaliteitssysteem.*
Is / is een:	*Referentiekader.*
Zie ook:	*Duurzame toegankelijkheid; Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer.*

Kwantumencryptie

Bredere term:	*Encryptie.*

Kwetsbaarheid

Bevat:	*Monocultuur.*
Engere term:	*Digitale kwetsbaarheid.*
Is / is een:	*Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit.*
Synoniem:	*Fragility.*
Zie ook:	*Digitale ontwrichting; Instabiliteit.*

Leenwoordenboek

Bredere term:	*Woordenboek.*

Leesbaarheid

Engere term:	*Readability.*
Onderdeel van:	*Bruikbaarheid; Duurzame toegankelijkheid.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Raadpleegbaarheid; Waarneembaarheid.*

Legacy systeem

Onderdeel van:	*Informatiesysteem.*
Synoniem:	*Legacy system.*
Zie ook:	*Legacydatabase.*

Legacy system

Synoniem:	*Legacy systeem.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Legacydatabase

Zie ook:	*Archief; Datamining; Datawarehouse; Legacy systeem.*

Legislation

Bevat:	*Decision; Directive; EU treaty; Primary law; Regulation; Secundary law.*
Engere term:	*European legislation.*
Synoniem:	*Wetgevingshandeling.*
Zie ook:	*Legal act.*

Level of abstraction

Afgekort met:	*LoA.*
Bevat:	*Conceptual schema; Level of explanation; Level of organisation.*
Bredere term:	*Level.*
Is / is een:	*Point of view.*
Onderdeel van:	*Abstraction.*
Synoniem:	*Abstractieniveau; Levelism.*
Zie ook:	*Aggregatietoestand; Context; Gebruikscontext; Gezichtspunt; Gradient of abstractions; Hyperobject; Level error; Leveling of abstractions; Levels of aggregation; Niveauvergissing; Populatie; Purpose orientation; System-level-model-structure; Universalism.*

Levenscyclus

Bevat:	*Afstoten; Gebruik; Gebruik en beheer; Moment; Ontstaan; Waardering.*
Engere term:	*Projectlevenscyclus.*
Synoniem:	*Cycle; Levensloop; Lifecycle.*
Zie ook:	*Archiefketen; Fasen van archieven; Life event; Records continuum.*

Leverage point

Bredere term:	*Point.*
Synoniem:	*Interventiepunt.*

Lexicologie

Bevat:	*Lexicografie.*

Lexicon

Engere term:	*Automatisch lexicon.*
Zie ook:	*Glossarium; Woordenboek.*

Licentie

Bevat:	*CPL; MPL.*
Is / is een:	*Akte.*
Zie ook:	*Abonnement; Non-proprietary; Open source; Proprietary.*
Zoals:	*GPL; Lesser General Public Licence.*

Lijst

Bevat:	*Encoding scheme; Vocabulaire.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Lijst

Engere term:	*Aanwinstenlijst; Actielijst; Adressenlijst; Afhandelingslijst; Besluitenlijst; Bewaarlijst; Bewaartermijnlijst; Boodschappenlijst; Categorieënlijst; Codelijst; Controlelijst; Depotlijst; Fritsfratslijst; Hoofdenlijst; Literatuurlijst; Looplijst; Magazijnlijst; Namenlijst; Persoonslijst; Plaatsinglijst; Plaatsingslijst; Presentielijst; Prijslijst; Productenlijst; Puntenlijst; Referentielijst; Regestenlijst; Selectielijst; Statische lijst; Stopwoordenlijst; Stukkenlijst; Takenlijst; Telefoonllijst; Termenlijst; Uitzonderingslijst; Vernietigingslijst; Verzendlijst; Waardenlijst; Waarderingslijst; Woordenlijst.*
Onderdeel van:	*Geschrift; Redactionele vorm.*
Synoniem:	*List; Liste; Opsomming.*
Zie ook:	*Bestandsoverzicht; Canvas; Rol; Rotulus; Tabel.*
Zoals:	*Tijdlijn.*

Linked data

Bredere term:	*Data.*
Engere term:	*Open linked data.*
Zie ook:	*RDF; Semantic web.*

LIRO-archief

Onderdeel van:	*Bedrijfsarchief.*

Literary theory

Bredere term:	*Theory.*
Onderdeel van:	*Humanities.*

Literary warrant

Bredere term:	*Warrant.*
Zie ook:	*Gezag; Mandaat; Mandate; Opdracht; Register van regelgeving; Requirement; Schriftelijke grondslag; Taak.*

LOCKSS

Afkorting van:	*Lots Of Copies Keeps Stuff Safe.*
Engere term:	*CLOCKSS.*
Onderdeel van:	*Programma.*

Logic of information

Bevat:	*Logic of archives; Ontology engineering.*
Bredere term:	*Logic.*
Onderdeel van:	*Philosophy of information.*
Zie ook:	*Information systems definition, design, and development.*

Logica

Bevat:	*Abductie; Contradictie; Crisp logic; Deductie; Fuzzy logic; Inductie.*
Engere term:	*Axioma; Booleaanse logica; Conceptuele logica.*
Onderdeel van:	*Filosofie.*
Synoniem:	*Inference procedure; Logic; Logik.*
Zie ook:	*Ontologie; Wiskunde.*

Logisch model

Bredere term:	*Model.*
Zie ook:	*PIVOT; Waarderen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Logisch model

Long tail

Onderdeel van: *Kansberekening; Vindbaarheid.*
Zie ook: *Derived demand; Distant reading; Layered demand; Long boom; Nonrivalrous consumption; Recall; Vangst; Vinden; Zoeken.*

Maatschappelijke objecten

Is meervoud van: *Maatschappelijk object.*
Zie ook: *Basisregister ondernemingen en rechtspersonen; Basisregistratie Ondernemingen en Instellingen; Natuurlijk persoon; Nieuw Handelsregister; Rechtspersoon.*

Macro appraisal

Zie ook: *Makroselectie.*

Management

Bevat: *CPM; Proceseigenaar.*
Engere term: *Access management; Application management; Archiefmanagement; Archives and records management; Asset management; Business management; Calamiteitenmanagement; Case management; Change management; Collection management; Communicatiemanagement; Competentiemanagement; Configuratiemanagement; Configuration management; Crisismanagement; Device management; Disposition management; Document Management; E-mailmanagement; Facilitair management; Human Resource Management; Identity management; Incident management; Informatiemanagement; Item-level management; Journey Management; Kennismanagement; Kwaliteitsmanagement; Leveranciermanagement; Lifecycle management; Lijnmanagement; Portfoliomanagement; Problem management; Procesmanagement; Process management; Programmamanagement; Project management; Projectmanagement; Public management; Publishing management; Quality management; Records Management; Release management; Resource management; Risicomanagement; Risk management; Service management; Storage management; Supply Chain Management; Veranderingsmanagement; Verandermanagement.*
Synoniem: *Verwaltung.*
Zie ook: *Actor; Beheer; Bestuur; Kritische succesfactor; Prestatie-indicator.*

Managementinformatie

Bevat: *Key Performance Indicator; Operationeel doel; Strategie; Strategisch doel; Tactisch doel; Visie.*
Bredere term: *Informatie.*

Management-informatiesysteem

Bredere term: *Informatiesysteem.*

Mandaat

Engere term: *Projectmandaat.*
Is / is een: *Machtiging.*
Synoniem: *Lastgeving; Mandate; Mandement; Ordonnantie.*
Zie ook: *Attributie; Authority; Autorisatie; Benoeming; Bevoegdheid; Delegatie; Handtekeningenkaart; Instructie; Literary warrant; Managementcontract; Opdracht; Register van regelgeving; Tekenbevoegdheid; Toestemming; Volmacht.*
Zoals: *Akte van opsporingsbevoegdheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Manuscript

Engere term:	*Accepted author manuscript; Author manuscript.*
Is / is een:	*Document.*
Is enkelvoud van:	*Manuscripts.*
Onderdeel van:	*Document.*
Synoniem:	*Handschrift; Manuscript; Manuscrit.*

Mashup

Engere term:	*Augmented reality.*
Onderdeel van:	*Integratie.*
Zie ook:	*Atom; Rephoto; RSS.*

Master data

Bredere term:	*Data.*
In plaats van:	*Core data.*
Synoniem:	*Grundinformation; Stamgegeven; Stammdaten.*
Zie ook:	*Contextobject; Vital record.*

Matching

Engere term:	*Pattern matching; Vergelijking.*
Zie ook:	*Interoperabiliteit; Mapping; Uitwisselbaarheid.*

Materiele staat

Onderdeel van:	*Goede staat.*
Zie ook:	*Materieel beheer.*

MD5

Bevat:	*MD5-Known Filter.*
Bredere term:	*Message digest.*
In plaats van:	*Message Digest Algorithm 5.*
Is / is een:	*Algorithm; Hash algorithme; Secure Hash Algorithm.*
Onderdeel van:	*Hashfunctie.*
Zie ook:	*Cyclic redundancy check; Hash; Hash value; Hashing; SHA- 2; SHA-1.*

Meaning

Onderdeel van:	*Philosophical concept.*
Synoniem:	*Betekenis.*
Zie ook:	*Definition.*

Meaningful information

Bredere term:	*Information.*
Onderdeel van:	*Record; Semantic information.*

Media

Bevat:	*Piece of media.*
Engere term:	*Audiovisuele media; Instabiele media; Massamedia; Portable media; Sociale media; Storage media; Synthetische media; Tape media.*
Is meervoud van:	*Medium.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Media

Zie ook: *CD; CD-R; CD-ROM; CD-RW; Digital Audio Tape; Digital linear tape; Disaster recovery tape; Disc; Disk; Diskette; DVD; DVD-ROM; Harddisk; Harddrive; Jaz disk; Laser disk; Magnetic disk; Magnetic recording tape; Magnetic storage media; Media instance; Optical disk; Worm disk; Zip disk.*

Media archaeology

Bevat: *Analog archaeology; Digital archaeology.*
Bredere term: *Archaeology.*
Onderdeel van: *Preservation; Research.*

Mediarevolutie

Bevat: *Infolutie; Internet.*
Bredere term: *Revolutie.*
Opgevolgd door: *Boekdrukkunst.*

Mediation theory

Bredere term: *Theory.*
In plaats van: *Theory of technological mediation.*
Onderdeel van: *Filosofie.*
Zie ook: *Mediation.*

Mediawijsheid

Bredere term: *Wijsheid.*
Onderdeel van: *Informatiewijsheid.*
Zie ook: *Bewustwording; Information literacy; Media-educatie; Mediavaardigheid.*

Medicatiedossier

Engere term: *E-medicatiedossier.*
Onderdeel van: *Patiëntendossier.*

MeDuSa

In plaats van: *NACore.*
Onderdeel van: *XML Schema.*
Zie ook: *XML Wrapper.*

Meetbaarheid

Zie ook: *Kwantificeren.*

Memo

Onderdeel van: *Nota.*
Synoniem: *Memorandum.*
Zie ook: *Aantekening; Beleidsbepaling; Herinnering.*

Memoricide

Zie ook: *Vernietiging.*

Mensenrechten

Synoniem: *Human rights.*
Zie ook: *Grondrecht.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Metadata

Beschreven in:	*NEN-ISO 23081-1:2006.*
Bevat:	*Aanvullend gegeven; Archivistische beschrijving; Beheerinformatie; Context informatie; Data dictionary; Date; Descriptive Information; Directory; Documentatie; Documentation; Element; Event comment; EXIF; Extrinsic data; File parameter; Fixity Information; GILS; Identifier; Information package; Inleiding; Load file; Metacontent; Metadatabibliotheek; Metagegevens voor het beheren van archiefbescheiden; Namespace; Ontsluitingsinformatie; Packaging Information; Record profile; Sidecarstructuur; Sleutelgegevens; Verkeersgegevens; Wijzigingsgeschiedenis; Zaakgegeven.*
Bredere term:	*Data.*
Engere term:	*Administratieve metadata; Administrative metadata; Archivistische metadata; Authority file; Compound metadata; Contextual metadata; Contextuele metadata; Customer-added metadata; Descriptive metadata; Document metadata; E-mail metadata; Embedded metadata; Expliciete metadata; Externe metadata; File system metadata; File-specific metadata; General metadata; Impliciete metadata; Interne metadata; Metadata description; Metadata for managing records; Metadata for records; Preservation metadata; Record metadata; Recordkeeping metadata; Records management metadata; Source metadata; Structural metadata; System metadata; Vendor-added metadata; Visuele metadata; Webmetadata.*
In plaats van:	*Meta informatie; Metagegevens.*
Is / is een:	*Gedragsgegevens; Procesobject.*
Onderdeel van:	*Documentatie; Metadatamodel; Registreren; Schema.*
Synoniem:	*Meta-data; Métadonnées.*
Zie ook:	*Attribuut; Beschrijvingsstandaard; COinS; Content Information; Contextual metadata; Data Management Data; Documentair structuurplan; Documenting documentation; Fingerprint; Gegevensbankschema; Gestructureerde informatie; Informatie_over; IPTC; ISO 15836; ISO 23081; Kenmerktype; Metadata element; Metadataformaat; MIReG; Naamgeving; Naamgevingssysteem; NEN-ISO 15836; OAI-protocol; OpenURL; Procesregistratie; Registratiekenmerk; Relatie-informatie; STEP; Subject gateway; Topic maps; Value.*
Zoals:	*Projectdocumentatie; Systeemdocumentatie.*

Metadata registry

Bredere term:	*Registry.*
Synoniem:	*Metadataregister.*
Zie ook:	*Metadatabibliotheek; Metadatacatalogus.*

Metadatamodel

Bevat:	*Metadata; Metadataschema.*
Bredere term:	*Model.*
Engere term:	*Native metadata model.*
Onderdeel van:	*Information model.*
Zie ook:	*Metamodel.*

Metadataschema

Bevat:	*CSDGM; Documentenmagazijn; Extension; Gegevenswoordenboek; Indecs; LOM; MADS; Metadatabibliotheek; Metadataset; ORE; Procesbeschrijving; Profile; Register van regelgeving; Rkms; Structuurplan informatiebeheer; Thesaurus; Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; VRA Core.*
Bredere term:	*Metaschema.*
In plaats van:	*Metadata schema; Metagegevensschema.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem; Informatiemodel; Metadatamodel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Metadataschema

Zie ook: *Archiefarchitectuur; Archiefinventaris; Archiefschema; Classificatie; Conceptueel model; Entity type; Functional classification scheme; Generieke kernadministratie; Informatie architectuur; Informatiemodel archieven; Informatiemodel records management; Informatieplattegrond; MARCXML; MODS; Ontologie; Overzicht; OWMS; Semantische relatie; Syntactische relatie; Taxonomie; XML Schema.*

Metafoor

Bevat: *Ballenbak.*
Zie ook: *Weergave.*
Zoals: *Zandbak; Zandloper.*

Metagegevens

Bredere term: *Gegevens.*
Engere term: *Metagegevens voor het beheren van archiefbescheiden.*
Gebruik: *Metadata.*

Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie

Afgekort met: *MDTO.*
Beschrijft: *Records management metadata.*
In plaats van: *Metagegevens voor Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie.*
Is / is een: *Metadatastandaard; Referentiekader; Toepassingsprofiel.*
Onderdeel van: *Papieren paradigma.*
Opvolger van: *Toepassingsprofiel metadata lagere overheden; Toepassingsprofiel Metagegevens Rijksoverheid.*

Metamodel

Bevat: *Bouwsteen; Conceptueel informatiemodel; Fysiek datamodel; Fysiek gegevensmodel; Information model; Logisch gegevensmodel; Logisch informatiemodel; Model van begrippen; Modelelement; Technisch gegevensmodel.*
Bredere term: *Model.*
Engere term: *Metamodel Informatie Modellering.*
Zie ook: *Metadatamodel; Ontologie.*

Metataal

Bredere term: *Taal.*
Onderdeel van: *Modelleertaal.*
Zie ook: *ArchiMate; Artificial language; BPEL; BPMN; Formele taal; FoxML; Informatietaal; Markup language; Metalinguïstisch; Modelling language; Objecttaal; Ontsluitingstaal; Orchestration language; Programmeertaal; SBVR; Semantiek; Tekstmarkeertaal; TMCL; UML; WSDL; XSLT; Zinsbouw; Zoekprotocol; Zoektaal.*
Zoals: *Classicatorische taal; Meta Object Facility; Object Constraint Language; Ontologie presentatie taal; OWL; OWL 2; RDF; XML.*

Metatrend

Bredere term: *Trend.*

Meten

Zie ook: *Dataficatie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Methode

Bevat:	*Best practice; BiSL; Business process management; Business Process Reengineering; COBIT; Confrontatie; ITIL; PRINCE2.*
Engere term:	*Analytisch synthetische methode; Enumeratieve methode; Gutmann-methode; Hashmethode; Ontsluitingsmethode; Ordeningsmethode; Verwerkingsmethode; Waarderingsmethode; Watervalmethode; Wetenschappelijke methode.*
In plaats van:	*Methode en techniek.*
Onderdeel van:	*Methodiek; Methodologie.*
Synoniem:	*Method; σύστημα.*
Zie ook:	*DOP; Framework; Middel; Paradigma; Project aanpak.*
Zoals:	*Agile; Design science research; Emulatie; PDCA; Zaaksgewijs werken.*

METS

Afkorting van:	*Metadata Encoding and Transmission Standard.*
Onderdeel van:	*Standaard; XML Schema.*
Zie ook:	*Hub document; OAI-ORE; OAIS; ORE; PREMIS.*

Midoffice

Bevat:	*CORBA; Voorzieningenlaag.*
Bredere term:	*Office.*
Onderdeel van:	*ICT-architectuur.*
Zie ook:	*Back-office; Business process management; Enterprise Service Bus; Front-office; Gegevensmagazijn; Koppelvlak; Referentiemodel midoffice.*

Migratie

Bevat:	*Vertaalschema.*
In plaats van:	*Migreren.*
Onderdeel van:	*Bewaarstrategie; Onomkeerbare verwerking; Vervanging.*
Synoniem:	*Gegevensoverzetting; Migration.*
Zie ook:	*Conversie; Emulatie; Encapsulatie; Gegevensomzetting; Refreshing; Taalconversie; Technology preservation.*

Millenniumprobleem

Onderdeel van:	*Verstoring.*

Ministeriële verantwoordelijkheid

Bevat:	*Inlichtingenplicht.*
Bredere term:	*Verantwoordelijkheid.*
Engere term:	*Collectieve ministeriële verantwoordelijkheid.*
Zie ook:	*Bestuurlijke verantwoordelijkheid; Ministeriële bevoegdheid.*

Misdrijf

Bevat:	*Valsheid in geschrifte.*
Engere term:	*Ambtsmisdrijf.*
Onderdeel van:	*Strafbaar feit.*
Zie ook:	*Illegale vernietiging.*
Zoals:	*Spoliation.*

MLG

Afkorting van:	*Machine Leesbare Gegevens(bestanden).*
Gebruik:	*Digitale archiefbescheiden.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

MLG

Onderdeel van:	*Digitale duurzaamheid.*
Synoniem:	*Données lisibles par machine; Machine readable records/archives.*
Zie ook:	*Digital object; Electronic record; Machine leesbaar.*

Model

Bevat:	*Architectuur; DOMEA-konzept; Formulierboeken; Layer cake; Maquette; Records continuum; Scheme; Use case.*
Engere term:	*Agoramodel; Architectuurmodel; Arenamodel; Bedrijfsmodel; BiSL-model; Capstone model; Communicatiemodel; Communication model; Componentmodel; Conceptual Reference Model; Conceptueel model; Concernmodel; Contextmodel; Data model; Datamodel; Domain model; Drie lagen model; ER/G-model; Functioneel model; Gegevensmodel; Hiërarchisch model; Informatiemodel; Interventiemodel; Kansmodel; Kartografisch model; Lagenmodel; Landschapsmodel; Logisch model; Maturity model; Mental model; Metadatamodel; Metamodel; Model van begrippen; Negenvlaksmodel; Object model; Objectmodel; Organizational model; Organon model; OSI-model; Pdca-model; Permissions model; Probabilistic Model; Procesmodel; Process model; Recordkeeping model; Reference Model; Referentiemodel; Rekenmodel; Relationeel model; Responsibility model; Role model; Rolmodel; RPT model; Semantisch model; Sluitsteenmodel; Statistical model; Three-legged stool model; UML model; Verdienmodel; Verwerkingsmodel; Virtueel model.*
Synoniem:	*Model.*
Zie ook:	*Abstractie; Balanced Scorecard; Domein; Instrument; Modelleertaal; Ontologie; Paradigma; Schema; System-level-model-structure; Taxonomie; Template; UML.*

MODS

Afkorting van:	*Metadata Object Description Schema.*
Onderdeel van:	*Standaard; XML Schema.*
Zie ook:	*MADS; MARC; Metadataschema.*

Monocultuur

Onderdeel van:	*Kwetsbaarheid.*
Zie ook:	*Monopolie.*

Monopolie

Engere term:	*Informatiemonopolie.*
Zie ook:	*Antitrust; Martktwerking; Monocultuur; Oligopolie.*

MoReq

Afkorting van:	*Model Requirements for the Management of Electronic Records; Modular Requirements for Records Systems.*
Beschrijft:	*Documentmanagement functionaliteit; Records managementfunctionaliteit.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Opgevolgd door:	*MoReq2.*
Zie ook:	*DOD5015.2; DOMEA-konzept; ERMS; ISO 16175; MIReG; Model Requirements for the Management of Electronic Records; ReMANO; RMA.*

Moreq 2010

Beschrijft:	*Records management services; Records managementfunctionaliteit.*
Opvolger van:	*MoReq2.*
Zie ook:	*DOD5015.2; NEN-ISO 16175.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

MoReq2

Beschrijft:	*Records managementfunctionaliteit.*
In plaats van:	*Model Requirements for the Management of Electronic Records.*
Onderdeel van:	*MIReG; Standaard.*
Opgevolgd door:	*Moreq 2010.*
Opvolger van:	*MoReq.*
Zie ook:	*DOD5015.2; DOMEA-konzept; NEN 2082; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Records management services; Specificatie.*

Morse

Is / is een:	*Akoestisch-auditieve communicatie.*
Onderdeel van:	*Code.*

Multichanneling

Zie ook:	*Communicatie; Kanaal.*

Multimedia

Zie ook:	*Compound document; Compound document manager; DAM.*

Multimediaformaat

Bevat:	*Codec; GIF; JPEG; JPEG2000; MPEG; MPEG4; PNG; Raster Graphics; Theora; TIFF; Vector Graphics.*
Onderdeel van:	*Bestandsformaat.*
Zie ook:	*AVC.*

Munimenta

Onderdeel van:	*Archiefbescheiden.*
Zie ook:	*Akte; Bewijsmiddelen.*

Museum

Engere term:	*Academy museum; Art museum; Children's museum; City museum; College museum; Computermuseum; Factory museum; General museum; Industrial museum; Maritime museum; Municipal museum; Nationaal museum; National museum; Open air museum; Open lucht museum; Particulier museum; Private museum; Provincial museum; Regionaal museum; Regional museum; Rijksmuseum; Schoolmuseum; Specialized museum; Universiteitsmuseum; University museum; Zeevaartmuseum.*
Onderdeel van:	*Cultural heritage institution; GLAM; Organisatie; Proxy organization.*
Synoniem:	*Museum.*
Zie ook:	*Library, Archive, Museum.*

Navigeren

Bevat:	*Vraagtrechter.*
In plaats van:	*Navigatie.*
Synoniem:	*Navigate.*
Zie ook:	*Beslisboom; Bladeren; Browse; Discovery; Raadplegen; VAC; Vinden; Vragenboom; Zoeken; Zoekstructuur.*

Neerslag

Synoniem:	*Stempeling.*
Zie ook:	*Affix; Archiefbescheiden; Dispositive; Documentair; Documentaire informatie; Evidence; Freeze; Manifestatie; Nachlass; Registratie; Schriftgut; Snapshot; Uiting.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Neerslag

Negenvlaksmodel

Bevat:	*Inrichten; Richten; Verrichten.*
Bredere term:	*Model.*
In plaats van:	*9-vlaksmodel; Amsterdams Informatiemanagement Model.*
Is / is een:	*IM-Kaart.*

NEN 2082

Beschrijft:	*Documentmanagement functionaliteit; Functionaliteit; Records managementfunctionaliteit.*
In plaats van:	*NEN 2082:2008 nl.*
Is / is een:	*Norm.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Opgevolgd door:	*NEN-ISO 16175; NEN-ISO 16175-1:2020.*
Opvolger van:	*ReMANO 2004.*
Zie ook:	*DIRKS; ISO 16175; MoReq2; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 16175; NEN-ISO 23081-1:2006; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Records management services; ReMANO; Specificatie.*

NEN 2084

Beschrijft:	*Documenttype.*
In plaats van:	*NEN 2084:2015; NEN 2084:2012.*
Is / is een:	*Norm.*
Onderdeel van:	*Standaard.*

NEN-ISO 15489-1:2001 (nl)

Beschrijft:	*Archiefsysteem.*
Gebruik:	*NEN-ISO 15489.*
Is / is een:	*Norm.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Opgevolgd door:	*NeN-ISO 15489-1:2016 (en); NEN-ISO 15489-1:2016 (nl).*
Synoniem:	*ISO-DIS 15489-1.*
Zie ook:	*DIN 31644; DIRKS; ISO/TR 26122; NEN 2082; NEN-ISO 23081-1:2006; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); NPR-ISO/TR 15489-2 (nl).*

NeN-ISO 15489-1:2016 (en)

Gebruik:	*NEN-ISO 15489.*
Opvolger van:	*NEN-ISO 15489-1:2001 (nl).*

NEN-ISO 16175-1

Bevat:	*NEN-ISO 16175-1:2010.*
In plaats van:	*NEN-ISO 16175-1:2010 en.*
Onderdeel van:	*NEN-ISO 16175.*

NEN-ISO 16175-2

In plaats van:	*NEN-ISO 16175-2:2011; NEN-ISO 16175-2:2011 en.*
Onderdeel van:	*NEN-ISO 16175.*

NEN-ISO 16175-3

In plaats van:	*NEN-ISO 16175-3:2010; NEN-ISO 16175-3:2010 en.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

NEN-ISO 16175-3

Onderdeel van: *NEN-ISO 16175.*

NEN-ISO 21964

Beschrijft: *Records managementfunctionaliteit.*
In plaats van: *ISO/IEC 21964-1:2018; ISO/IEC 21964-2:2018; ISO/IEC 21964-3:2018.*
Zie ook: *Feitelijke vernietiging.*

NEN-ISO 23081-1:2006

Beschrijft: *Archivistische metadata; Metadata.*
In plaats van: *ISO/TS 23081-1-2004(E); NEN-ISO 23081-1:2006 en; NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NPR-ISO/TS 23081-1:2004 en.*
Onderdeel van: *Standaard.*
Synoniem: *ISO 23081-1-2006,IDT.*
Zie ook: *NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); Ontologie; Taxonomie.*

NEN-ISO 23081-2:2009 (en)

Beschrijft: *Archiefsysteem; Archivistische metadata.*
In plaats van: *NEN-ISO 23081-2; NPR-ISO/TS 23081-2:2007.*
Onderdeel van: *Standaard.*
Zie ook: *ISAAR(cpf); ISAD(g); ISDF; ISDIAH; MoReq2; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-1:2006 nl; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Ontologie; Taxonomie.*

Netwerk

Bevat: *Gateway; Global information grid; LAN; MAN; VPN; WAN.*
Engere term: *Computernetwerk; Sociaal netwerk.*
Onderdeel van: *Hardware.*
Zie ook: *GPRS; Keten; OSI-model; SAN.*

Netwerkorganisatie

Bredere term: *Organisatie.*
Zie ook: *Taakorganisatie.*

Neuer Realismus

Bredere term: *Realismus.*
Is / is een: *These.*
Synoniem: *Nieuw realisme.*

NFT

Afkorting van: *Non-fungible token.*

Non-commissie

Bredere term: *Commissie.*

Non-paper

Bredere term: *Paper; Schets.*
Zie ook: *Concept; Houtkoolschets; Klad; Non-document.*

Norm

 © Reference manager : R.S. Jonker

Norm

Bevat:	*Deutsche Industrie Norm; Europese norm; Normblad.*
Engere term:	*Vage norm.*
Is enkelvoud van:	*Normen.*
NEN 2084 - BT:	*Afspraak.*
Onderdeel van:	*Afspraak; Kwaliteitssysteem.*
Zie ook:	*Guideline; Keurmerk; Kwaliteit; NPR; Open standaard; Raamwerk; Request for change; Specificatie; Standaard.*
Zoals:	*ISO/IEC 26300; ISO/IEC 29500; NEN 2084:2015; NEN 2082; NEN 2084; NEN 2084:2012; NEN-ISO 15489; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 15489-1:2016 (nl); NEN-ISO/IEC 26300; NEN-ISO/IEC 27001; NEN-ISO/IEC 27001:2013; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl).*

Normalisatie

Bevat:	*Derde normaalvorm; Eerste normaalvorm; Tweede normaalvorm.*
Synoniem:	*Normalization.*

Normen

Engere term:	*Vage normen.*
Is meervoud van:	*Norm.*
Zie ook:	*Compliance; Kwaliteit; Referentiekader; Standaard.*

Notariële akte

Bredere term:	*Akte.*
Is / is een:	*Authentieke akte.*
Zoals:	*Notarieel testament.*

Notulen

Engere term:	*P-notulen; Videotulen; Zuurkastnotulen.*
Onderdeel van:	*Verslag.*
Synoniem:	*Acta; Vergaderverslag.*
Zie ook:	*Akte; Besluitenlijst; Minutes; Woordelijk verslag.*

NPR-ISO/TR 15489-2 (nl)

Beschrijft:	*Archiefsysteem.*
Gebruik:	*NEN-ISO 15489.*
Is / is een:	*Norm.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*DIRKS; ISO/TR 15489-2:2001; ISO/TR 26122; NEN 2082; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 23081-2:2009 (en); ReMANO; RMA.*

NPR-ISO/TS 23081-1:2004 en

Gebruik:	*NEN-ISO 23081-1:2006.*
Synoniem:	*ISO/TS 23081-1-2004(E).*

NPR-ISO/TS 23081-2:2007

Gebruik:	*NEN-ISO 23081-2:2009 (en).*

NTD

Afkorting van:	*Notice and Take Down.*
Zie ook:	*Censuur; Common carrier regel; Internet Service Provider; Openbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Numerieke ordening

Bredere term:	*Ordening.*
Zie ook:	*Alfabetische ordening; Chronologische ordening; Numeriek dossierstelsel; Sortering.*

Nummer

Engere term:	*Aanwinstnummer; A-nummer; Archiefnummer; Bedrijvennummer; Blanco nummer; Blind nummer; Burger Service Nummer; Catalogusnummer; Exhibitnummer; Handelingenbanknummer; Internationaal Standaard Boek Nummer; Inventarisnummer; IP-nummer; ISBN-nummer; ISSN-nummer; KVK-nummer; Rubrieknummer; Sociaal fiscaal nummer; Sofi nummer; Toegangsnummer; Voorlopig nummer; Zorgidentificatienummer.*
In plaats van:	*Nommer.*
Is enkelvoud van:	*Nummers.*
Synoniem:	*Descriptive entity; Unit of description.*
Zie ook:	*Archiefbestanddeel; Archiefobject; Gegevenseenheid; Item; Text; Unieke identificatie.*

OAI

Afkorting van:	*Open Archives Initiative.*
Bevat:	*OAI-protocol.*
Onderdeel van:	*Standaard.*

OAI-PMH

Afkorting van:	*Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting.*
Onderdeel van:	*OAI-protocol; XML Schema.*
Zie ook:	*Metadataharvesting.*

OAI-protocol

Bevat:	*OAI-PMH; Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting.*
Bredere term:	*Protocol.*
Onderdeel van:	*OAI; Standaard; Uitwisselingsformaat.*
Zie ook:	*Dublin Core Metadata Element Set; Metadata.*

OAIS

Afkorting van:	*Open Archival Information System.*
Beschreven in:	*ISO 14721.*
Onderdeel van:	*Referentiekader.*
Synoniem:	*CCSDS 650.0-B-1; ISO 14721:2003.*
Zie ook:	*CCSDS 650.0-M-2; Digitale bewaarplaats; ED3; E-depot; Informatiemodel archieven; ISO 16363; METS.*

OASIS

Afkorting van:	*Organization for the advancement of structured information standards.*
Onderdeel van:	*Standaardenorganisatie.*
Zie ook:	*Erkend lichaam.*

Object

Bevat:	*Asset; Collage; Eigenschap; Globe; Kenmerk; Object state; Self-describing.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Object

Engere term:	*Analogue object; Applicatieobject; Archiefobject; Beheerobject; Character large object; Cognitief object; Cognitive object; Contextobject; Data Object; Dataobject; Digitaal object; Digital object; Dynamisch object; Embedded object; Environment object; Filosofisch object; Gebruiksobject; Gedragsobject; Gegevensobject; Geo-object; Hyperobject; Informatieobject; Informatie-object; Information object; Informational object; Informationeel object; Inhoudsobject; Intentional object; Intentioneel object; Kennisobject; Kenobject; Ketenobject; Link object; Linked object; Maatschappelijk object; Meta-object; Natural object; Object of care; Object van kennis; Opslagobject; Persistent object; Physical object; Procesobject; Real object; Record object; Reëel object; Ruimtelijk object; Sensual object; Statisch object; Superobject; Tangible object; Teleologisch object; Toegangsobject; Verblijfsobject; Virtueel object; Work object; Zichtobject.*
Is / is een:	*Endurant.*
Is enkelvoud van:	*Objecten.*
Onderdeel van:	*Hyperobject; Triple.*
Synoniem:	*Ding; Entiteit; Resource.*
Zie ook:	*Aggregatie; Atomic; Beheerseenheid; Bestanddeel; Element; Fixity; Instantie; Link source; Object van zorg; Objectklasse; Publicatie; Substanz; Taxon; Void.*
Zoals:	*Aggregatieniveau; Artefact; Gegenstand; Grootheid; Res; Voorwerp.*

Objectoriëntatie

Afgekort met:	*OO.*
Bredere term:	*Oriëntatie.*
Synoniem:	*Objektorientierung.*
Zie ook:	*Overerven.*

Object-oriented ontology

Afgekort met:	*OOO.*
Bevat:	*Hyperobject.*
Bredere term:	*Ontology.*

OCR

Afkorting van:	*Optical Character Recognition.*
Engere term:	*Dirty OCR; Zone OCR.*
Onderdeel van:	*Digitalisering; Tekenherkenning.*
Synoniem:	*Tekstherkenning.*
Zie ook:	*ICR; OMR; Pattern recognition.*

Octrooi

Onderdeel van:	*Intellectueel eigendom.*
Zie ook:	*Auteursrecht; Beeldrecht; Merkenrecht; Patent.*

ODF

Afkorting van:	*OASIS Open Document Format for Office Applications; Open Document Format for Office Applications.*
Beschreven in:	*ISO/IEC 26300; NEN-ISO/IEC 26300.*
Is / is een:	*Bestandsformaat; XML Schema.*
Onderdeel van:	*Standaard.*

ODMA

Afkorting van:	*Open document management API.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

ODMA

Onderdeel van: *API.*

OLAP

Afkorting van: *Online analytical processing.*
Zie ook: *Context; OLTP; Ontologie.*

Oligopolie

Zie ook: *Antitrust; Martktwerking; Monopolie.*

Omgeving

Engere term: *Beheeromgeving; Bewaaromgeving; Gebruiksomgeving; Legitimerende omgeving; Onderzoeksomgeving.*
Onderdeel van: *Context.*
Synoniem: *Ambience; Environment; Umfeld.*
Zie ook: *Applicatie; Blogosphere; Informatiesysteem; Infrastructuur.*
Zoals: *Canvas.*

Omgevingsvergunning

Bevat: *Binnenplanse ontheffing; BRIKS; Tijdelijke ontheffing bestemmingsplan.*
Bredere term: *Vergunning.*
In plaats van: *VROM-vergunning.*
Onderdeel van: *WABO.*
Zie ook: *Aanlegvergunning; Bouwvergunning; Gebruiksvergunning; Inritvergunning; Kapvergunning; Mijnbouwmilieuvergunning; Milieuvergunning; Onttrekkingsvergunning; Reclamevergunning; Sloopvergunning; Splitsingsvergunning; Uitritvergunning.*

Onderwerpsontsluiting

Bevat: *Bouwfase; Indexeerfase; Indexterm; Woordsysteem; Zoekfase.*
Bredere term: *Ontsluiting.*
Engere term: *Gemeenschappelijke onderwerpsontsluiting.*
Onderdeel van: *Toegankelijk maken.*
Zie ook: *Bewerkingsfase.*

Onderwijs

Zie ook: *Educatie.*

Onderzoek

Bevat: *E-discovery; Enquête; Genealogie; Onderzoeksvraag; Walk through.*
Engere term: *Archiefonderzoek; Bronnenonderzoek; Documentenonderzoek; Forensisch onderzoek; Grondslagonderzoek; Institutioneel onderzoek; Sporenonderzoek; Vooronderzoek.*
Synoniem: *Inquiry; Investigation; Research; Study; Survey.*
Zie ook: *DOP; Ontdekking; Quick scan; Trial.*

Ongestructureerd document

Bredere term: *Document.*
Gebruik: *Ongestructureerde documenten.*

Ongestructureerde informatie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Ongestructureerde informatie

Antoniem:	*Gestructureerde informatie.*
Bevat:	*Ongestructureerde data; Ongestructureerde documenten.*
Bredere term:	*Informatie.*
Zie ook:	*Dark data; ECM; Infoglut; Raw data; Vrij configureerbare documentmanagement functionaliteit.*

Ontdubbelen

Onderdeel van:	*Vernietigen.*
Synoniem:	*Deduplicatie; De-duplication.*
Zie ook:	*Afstemmen; Eenmalige opslag.*

Onthechting

Bevat:	*Rematerialisatie.*
Synoniem:	*Dematerialisering.*
Zie ook:	*Disjunction; Non-custodial approach; Papierloos; Unified messaging; Virtualisatie.*

Ontologie

Bevat:	*Bedrijfsregel; Class; Classificatie; Erster Hauptsatz der positiven Ontologie; Facet; Hauptsatz der negativen Ontologie; Hoofdstelling van de negatieve ontologie; Instance; Ontologische provincie; Ontologische Provinz; Ontologische reductie; Ontologische Reduktion; Regel; Slot; Structuurplan informatiebeheer; Tweede hoofdstelling van de positieve ontologie; Zweiter Hauptsatz der positiven Ontologie.*
Engere term:	*Eerste hoofdstelling van de positieve ontologie; Filmontologie; Formele ontologie; Fractale ontologie; Fraktale Ontologie; Lichtgewicht ontologie; RDF-ontologie; Sinnfeldontologie; Zinveldontologie.*
Onderdeel van:	*Filosofie; Knowledge Organisation Systems; Metafysica; Semantisch web.*
Synoniem:	*Ontologie; Ontology.*
Zie ook:	*Conceptmap; Conceptueel model; Ding; Epistemologie; GRDDL; Informatiemodel; Interoperabiliteit; Kennisbank; Logica; Metacatalogus; Metadataschema; Metagegevensschema; Metamodel; Model; NEN-ISO 23081-1:2006; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Nomenclatuur; OLAP; RDF-triple; Seienden; Semantiek; Semantisch model; Semantische interoperabiliteit; Semantische relatie; SKOS; SPARQL; Topic maps; Zaaktypecatalogus; Zijnden.*

Ontologization

Engere term:	*Re-ontologization.*
Zie ook:	*Meaning making; Semanticise.*

Ontology

Engere term:	*Digital ontology; Informational ontology; Moral ontology; Object-oriented ontology.*
Onderdeel van:	*Metaphysics.*
Synoniem:	*Ontologie.*
Zie ook:	*Feature engineering; Semantic schema; Thing.*
Zoals:	*Structural conceptual model.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Ontsluiting

Engere term:	*Bronontsluiting; Formele ontsluiting; Gegevensontsluiting; Nadere ontsluiting; Onderwerpsontsluiting.*
In plaats van:	*Ontsluiten.*
Onderdeel van:	*Toegankelijkheid; Vindbaarheid; Vinden.*
Synoniem:	*Discovery; Erschließung; Toegankelijk maken.*
Zie ook:	*Beschikbaarstellen; Disclosure; Folksonomy; Geordende en toegankelijke staat; Indexering; Toegankelijke staat; Zoeken.*

Ontwerpen

Zie ook:	*CAD.*

Ontwikkeling

Engere term:	*Algemene ontwikkeling; Evolutionaire ontwikkeling; Persoonlijke ontwikkeling.*
Is enkelvoud van:	*Ontwikkelingen.*

Ontwikkelingen

Is meervoud van:	*Ontwikkeling.*
Zie ook:	*Innovatie.*

Ontwikkelingsstadium

Bevat:	*Concept; Expeditie; Klad; Minuut; Net; Revisie; Schets.*
Is / is een:	*Archivistisch kenmerk.*
Onderdeel van:	*Archiefstuk; Document.*
Synoniem:	*Documentstatus.*
Zie ook:	*Stadium; Status; Status of transmission; Versie.*

Onweerlegbaarheid

Antoniem:	*Weerlegbaarheid.*
Bevat:	*Non-repudiation of origin; Non-repudiation of receipt.*
Is / is een:	*Juridische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Is eigenschap van:	*Authenticiteit.*
Synoniem:	*Nonrepudiation; Non-repudiation; Onloochenbaarheid.*
Zie ook:	*Bestaanvereiste; Defacement; Onweerlegbaar; Vertrouwensbeginsel; Vormvereisten.*

Oorkondenleer

Engere term:	*Digitale oorkondenleer.*
In plaats van:	*Diplomatiek.*
Is / is een:	*Hulpwetenschap.*
Onderdeel van:	*Archivistiek.*
Synoniem:	*Diplomatics; Diplomatique.*
Zie ook:	*Bronnenonderzoek; Filologie; Phishing.*

Open

Onderdeel van:	*Status.*
Zie ook:	*Close; Closed.*

Open Archival Information System

Afgekort met:	*OAIS.*
Bevat:	*Archival Storage; Common Services; Data Management; Ingest.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Open Archival Information System

Onderdeel van:	*Information system; Standaard.*
Zie ook:	*Archive; Digitale bewaarplaats; E-depot; Preservation.*

Open archiveren

Bredere term:	*Archiveren.*

Open data

Bredere term:	*Data.*
Zie ook:	*Beschikbaarheid; Data vault; Hergebruik; Informatievrijheid; I-overheid; Open government; Openbaarheid; Research data; Research data management; Text and data mining.*
Zoals:	*Open content.*

Open source

In plaats van:	*Open source software.*
Onderdeel van:	*Software.*
Zie ook:	*CBPP; CPL; GPL; Licentie; Nonproprietary; Non-proprietary; Open architecture; Open-standard products and formats; OTD.*

Open source software

Afgekort met:	*OSS.*
Antoniem:	*Proprietary software.*
Bevat:	*Free/libre/open source software.*
Engere term:	*FLOSS.*
Gebruik:	*Open source.*

Open standaard

Bevat:	*CANOS; CPL; FLAC; OGG; OpenGIS; SDMX.*
Bredere term:	*Standaard.*
Engere term:	*Formele open standaard.*
Onderdeel van:	*Kwaliteitssysteem.*
Synoniem:	*Open standard.*
Zie ook:	*Copyleft; De jure-standaard; GPL; Non-proprietary; Norm; Open architecture; Open architectuur; OSS; OTD; XBRL.*

Open XML

Afgekort met:	*OXML.*
Bredere term:	*XML.*
Engere term:	*Microsoft Office OpenXML; Office Open XML.*
Onderdeel van:	*Bestandsformaat.*

Openbaar bestuur

Bevat:	*Collegiaal bestuur; Gemeentebestuur; WOB; WOO.*
Bredere term:	*Bestuur.*
Synoniem:	*Public administration.*
Zie ook:	*Bestuurscultuur; Detournement de pouvoir; E-government; Governance; Government; Government governance.*

Openbaar ministerie

Onderdeel van:	*Strafrechtketen.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Openbaar ministerie

Synoniem:	*Staande magistratuur.*
Zie ook:	*Justitie; Opportuniteitsbeginsel.*

Openbaarheid

Bevat:	*Disclosure; Full disclosure; Informatieregister; Inzagerecht; Openbare overheidsinformatie; Responsible disclosure.*
Engere term:	*Actieve openbaarheid; Bestuurlijke openbaarheid; Openbaarheid by design; Openbaarheid van bestuur; Passieve openbaarheid.*
Is / is een:	*Culturele kwaliteit; Hype; Juridische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Beschikbaarheid.*
Zie ook:	*Access; Archiefneutraliteit; Beperking openbaarheid; Dark archive; Democratie; Derubriceren; Embargo; Geheim archief; Geheimhouding; Informatieplicht; Informatievrijheid; Maskeren; Mogelijkheid tot raadpleging; NTD; Open access; Open data; Opheffen openbaarheidsbeperking; Principle of data protection; Public access; Redaction; Rights management metadata; Rubriceren; Toegang; Transparante overheid; Transparantie; Uitzonderingscriteria; Uitzonderingsgrond; WOB.*

Openbaarheid van bestuur

Bredere term:	*Openbaarheid.*

Openbare overheidsinformatie

Bredere term:	*Overheidsinformatie.*
Onderdeel van:	*Openbaarheid.*
Zie ook:	*Beschikbaarheid; Openbaar register.*

Open-Source Intelligence

Bevat:	*OSINT process.*
Bredere term:	*Intelligence.*
Engere term:	*OSINT.*
Onderdeel van:	*Hacking; Pentest.*

Opheffing

Bredere term:	*Organisatiewijziging.*
Zie ook:	*Afstoten; Faillissement; Herindeling.*

Opleiding

Onderdeel van:	*Cultureel kapitaal.*
Zie ook:	*Cursus.*

Opslaan

Engere term:	*Automatisch opslaan.*
Is / is een:	*RM-proces.*
Onderdeel van:	*Bewaren; Verwerking van gegevens.*
Synoniem:	*Save; Store.*
Zie ook:	*Inschuren; Opslag; Vastleggen.*

Opslag

Bevat:	*CAS; DAS; File system; Kennisopslagplaats; NAS; SAN.*
Engere term:	*Eenmalige opslag; Enkelvoudige opslag; Relatief veilige opslag; Virtuele opslag.*
Is / is een:	*Informationeel object; Object van zorg; Reëel object.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Opslag

Is eigenschap van:	*Techniek.*
Synoniem:	*Filing; Lagerung; Storage.*
Zie ook:	*Opnemen; Opslaan; Storage availability; Storage system.*

Opslagcapaciteit

Synoniem:	*Storage availability.*

Opslagformaat

Gebruik:	*Bestandsformaat.*
Synoniem:	*Storage format.*
Zie ook:	*Compressie.*

Opsporing

Bevat:	*Afluisteren; Aftappen; Deep packet inspection; Rasterfahndung; Slepnetzfahndung; Tapbevel.*
Zie ook:	*Telefoontap; Uitlokken.*

Optische schijf

Bevat:	*Compact disc; Digital Versatile Disk.*
Onderdeel van:	*Digitale gegevensdrager.*
Synoniem:	*Disque optique; Optical disc; Optische gegevensdrager.*

Ordenen

Bevat:	*Alfabetiseren; Indelen; Sorteren.*
Gebruik:	*Ordening.*
Is / is een:	*Proces van het archiefsysteem; RM-functionaliteit; Verwerking.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Curation; Generieke functionaliteit.*
Synoniem:	*Arrange; Rangschikken.*
Zie ook:	*Classify; Codificatie; Complexiteitsreductie; Indelingssytematiek; Stratificeren; Structureren.*

Ordenen en beschrijven

Bevat:	*Inventariseren.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Zie ook:	*Document (to document); Museography; Ontsluiten; Toegankelijk maken.*

Ordening

Bevat:	*Ordeningselement; Ordeningskenmerk; Ordeningsstelsel; Oude orde; Sortering.*
Engere term:	*Alfabetische ordening; Archiefordening; Chronologische ordening; Fysieke ordening; Herordening; Logische ordening; Numerieke ordening; Ordening naar functies; Ordening naar onderwerp; Ordening volgens pertinentie; Primaire ordening; Ruimtelijke ordening; Secundaire ordening; Systematische ordening; Zaaksgewijze ordening.*
In plaats van:	*Ordenen.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Arrangement; Rangschikking; Tektonik.*
Zie ook:	*Archiefschema; Archival arrangement; Chronological date; Classificatie; Hiërarchie; Ordening volgens organisatie; Ordeningsstructuur; Ordnung; Organisationsprinzip; Structurering.*

Ordeningsbeginsel

 © Reference manager : R.S. Jonker

Ordeningsbeginsel

Bevat:	*Herkomstbeginsel; Organisatiebeginsel; Pertinentiebeginsel; Restauratiebeginsel; Structuurbeginsel; Successiebeginsel.*
Bredere term:	*Beginsel.*
Onderdeel van:	*Archivistiek.*

Ordeningsmethode

Bevat:	*Ordening naar functies; Ordening naar onderwerp; Ordening volgens organisatie; Ordening volgens pertinentie; Organisatiebeginsel.*
Bredere term:	*Methode.*
Onderdeel van:	*Archivistiek.*
Zie ook:	*Ontsluitingsmethode.*

Ordeningsplan

Bevat:	*Bestandsplan; Registratuurplan.*
Onderdeel van:	*Archiving by design; Documentair structuurplan; Structuurplan informatiebeheer.*
Synoniem:	*Aktenplan; File Plan.*
Zie ook:	*Classificatieschema; Discovery plan; Records classification scheme; Records management plan; Registration scheme.*

Ordeningsstelsel

Bredere term:	*Stelsel.*
Is / is een:	*Documentstelsel.*
Onderdeel van:	*Ordening.*
Synoniem:	*Stelsel van ordening.*
Zie ook:	*Agendastelsel; Classificatie; Filing structure; Indelingssytematiek; Stelsel van ordening; Structuren; Zaaksgewijs werken.*
Zoals:	*Afdelingenstelsel; Alfabetisch rubriekenstelsel; Bloemendaalse stelsel; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Indicateurstelsel; Notulenstelsel; Numeriek dossierstelsel; Omslagstelsel; Praktijkstelsel van Lakeman; Registratuurstelsel; Resolutiënstelsel; Resolutiestelsel; Rubriekenstelsel; Seriestelstel; Stelsel Gouverneur; Systematisch dossierstelsel; Systematisch rubriekenstelsel; Verbaalstelsel; Verbaalstelsel 1823; Zaaksgewijze ordening.*

Organisatie

Bevat:	*Archiefdienst; Bank; Bibliotheek; Centrum; Erkend lichaam; Functie; Inlichtingendienst; Museum; Onderneming; Organisatie-eenheid; Organisatie-onderdeel; Organisatiestructuur; Resultaat Verantwoordelijk Samenwerkingsverband; Samenwerkingsverband; Shared Service Centre.*
Engere term:	*Administratieve organisatie; Archieforganisatie; Bedrijfsorganisatie; Bedrijfsvoeringsorganisatie; Beheersorganisatie; Business organisatie; Gebruikersorganisatie; Internationale organisatie; Kennisintensieve organisatie; Ketengerichte organisatie; Latende organisatie; Netwerkorganisatie; Standaardenorganisatie; Supranationale organisatie; Taakorganisatie; Volkenrechtelijke organisatie.*
Is / is een:	*Waarderingseenheid.*
Onderdeel van:	*Melkkrukjemodel; Non-zaak; PRINCE2 thema's.*
Synoniem:	*Corporate body; Organisation.*
Zie ook:	*Instelling; Institutie; Organisatie en informatievoorziening; Organisme; Rechtspersoon.*
Zoals:	*Business; Federatie; Openbare instantie.*

Organisatie en informatievoorziening

Afgekort met:	*O&I.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Organisatie en informatievoorziening

Zie ook: *Informatievoorziening; Organisatie.*

Organisatieleer

Bevat: *Dynamic Essential Modelling of Organisations.*
Onderdeel van: *Vakwetenschap.*

Organisatieverandering

Gebruik: *Organisatiewijziging.*
Zie ook: *Business transformation; Fusie.*

Organisatiewijziging

Bevat: *Privatisering; Reorganisatie; Verzelfstandiging.*
Engere term: *Opheffing.*
In plaats van: *Organisatieverandering.*

Organizing word

Bredere term: *Word.*
Zie ook: *Betekenis; Cognition; Semantization.*

OTD

Afkorting van: *Open Technology Development.*
Zie ook: *Open source; Open standaard.*

Overbrengen

Bevat: *Opschorten overdracht.*
Engere term: *Vervroegd overbrengen.*
Gebruik: *Overbrenging.*
Is / is een: *Communiceren; Verwerking.*
Onderdeel van: *Archiveren; Beheershandeling.*
Synoniem: *Convey.*
Zie ook: *Deponeren; Handoff; Overdragen; Uitwisselen.*

Overbrenging

In plaats van: *Neerlegging; Overbrengen.*
Is / is een: *Transformatie; Verwerking.*
Onderdeel van: *Beheershandeling.*
Synoniem: *Accession.*
Zie ook: *Anbietung; Archiefoverdracht; Media delivery; Opschorten overbrenging; Overdracht; State transition; Tienjarenblok; Transfer.*

Overdragen

Bevat: *Deponeren.*
Is / is een: *Proces van het archiefsysteem.*
Onderdeel van: *Archiveren; Beheershandeling; Risicomaatregel; Verwijderen; Zenden.*
Synoniem: *Convey.*
Zie ook: *Handoff; Opnemen; Overbrengen; Overdracht; Transfer; Uitwisselen; Verplaatsen.*

Overeenkomst

 © Reference manager : R.S. Jonker

Overeenkomst

Bevat:	*Betaalafspraak; Convenant; Escrow-regeling; Garantiebewijs; Service Level Agreement; Traktaat; Verdrag.*
Engere term:	*Dienstverleningsovereenkomst; Gebruiksovereenkomst; Leveringsovereenkomst; Slimme overeenkomst; Verwerkingsoverenkomst; Zorgovereenkomst.*
Is / is een:	*Onderhandse akte; Rechtshandeling.*
NEN 2084 - BT:	*Afspraak.*
Synoniem:	*Agreement; Contract.*
Zie ook:	*Acceptance; Akte; Bezwarend; Depositalvertrag; Koop; Verklaring; Wanprestatie; Wilsuiting.*

Overheid

Engere term:	*Andere overheid; Digitale overheid; Elektronische overheid; E-overheid; I-overheid; Transparante overheid.*
Is / is een:	*Publiekrechtelijke instelling.*
Onderdeel van:	*Openbare sector.*

Overheidsinformatie

Bredere term:	*Informatie.*
Engere term:	*Openbare overheidsinformatie.*
Zie ook:	*Archief; Overheidspublicatie.*

Overheidsorgaan

Bevat:	*Departement; Resultaat Verantwoordelijke Eenheid.*
Bredere term:	*Orgaan.*
Engere term:	*Verantwoordelijk overheidsorgaan.*
Is / is een:	*Publiekrechtelijke rechtspersoon; Rechtspersoon met een wettelijke taak.*
Synoniem:	*Overheidsinstantie.*
Zie ook:	*Inspectiepunt; Rijksdienst.*
Zoals:	*Bestuursorgaan; Gemeenschappelijke regeling; Gemeente; Ministerie; Openbaar lichaam; Provincie; Waterschap; Zelfstandig bestuursorgaan; Zelfstandig publiekrechtelijk orgaan.*

Overheidspublicatie

Bredere term:	*Publicatie.*
Zie ook:	*Overheidsinformatie; Publiceren.*

Overzicht

Bevat:	*Bedrijfsfunctiearchitectuur; Contextcatalogus; Documentair structuurplan; ICT-architectuur; Informatie architectuur; Informatiebeheerplan; Informatieregister; Kenniskaart; Literatuurlijst; Menu; Metadatabibliotheek; Metagegevensschema; Register van de verwerkingsactiviteiten; Register van het archiefsysteem; Risico paragraaf; Rolmodel; Structuurplan Documentaire Informatievoorziening; Structuurplan informatiebeheer; Zaaktypecatalogus.*
Engere term:	*Bestandsoverzicht; Productstatusoverzicht.*
Is / is een:	*Resultaatdocument; Staat.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem; Register.*
Zie ook:	*Aflieferungsliste; Archievenoverzicht; Data-atlas; Discovery plan; HMA; HMA-plus; Informatieplattegrond; Informatiestructuurplan; Metadataschema; RIO; Structuurplan informatiebeheer.*
Zoals:	*Bureaublad; Syllabus.*

OWL

 © Reference manager : R.S. Jonker

OWL

Afkorting van:	*Ontology Web Language.*
In plaats van:	*DAML; OIL; OWL 1.*
Is / is een:	*Metataal.*
Onderdeel van:	*Ontologie presentatie taal.*
Zie ook:	*OWL 2; OWL 2 Web Ontology Language; RDF; URI.*

OWL 2

In plaats van:	*OWL 2 Web Ontology Language.*
Is / is een:	*Metataal.*
Zie ook:	*OWL.*

OXML

Afkorting van:	*Open XML.*
Beschreven in:	*ISO/IEC 29500.*
In plaats van:	*OOXML.*
Onderdeel van:	*Standaard; XML Schema.*
Zie ook:	*Bestandsformaat.*

P3P

Afkorting van:	*Platform for Privacy Preferences Project.*
Onderdeel van:	*Privacy.*

Pakketselectie

Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Zie ook:	*Business case; DOD5015.2.*

Paleografie

Bevat:	*Handschriftanalyse.*
Onderdeel van:	*Archivistiek.*
Synoniem:	*Paläographie.*

Panopticon

Synoniem:	*Big Brother.*
Zie ook:	*Alomtegenwoordige verwerking; Big data; Datamining; Dataveillance; Observeren; Privacy; Veiligheidscommunisme.*

Paperless

Synoniem:	*Papierloos.*

Papier

Beschreven in:	*ISO 9706; NEN 2728.*
Engere term:	*Alterungsbeständiges Papier; Calqueerpapier; Carbonpapier; Doorslagpapier; Houdbaar papier; Houtvrij papier; Huiselijk papier; NCR-papier; Overtrekpapier.*
Onderdeel van:	*Analoge gegevensdrager.*
Synoniem:	*Paper.*
Zie ook:	*E-papier; ISO 11108; Papierloos; Papyrus.*

Papierloos

 © Reference manager : R.S. Jonker

Papierloos

Synoniem:	*Paperless.*
Zie ook:	*Analoog; Dematerialisering; Digitaal; E-papier; Gegevensdrager; Onthechting; Papier.*

Paradigma

Bevat:	*Methodologie; Voorbeeld.*
Engere term:	*Archief-als-data paradigma; Custodiaal paradigma; Digitaal paradigma; Papieren paradigma.*
Is / is een:	*Denkkader.*
Onderdeel van:	*Episteme.*
Synoniem:	*Paradigm.*
Zie ook:	*Axioma; Denkraam; Epistemologie; Gezichtspunt; Methode; Methodologie; Model; Paradigm shift; Referentiekader; SOA; Stelsel; Syntagma; Wetenschap.*

Paratekst

Bredere term:	*Tekst.*
Zie ook:	*Epitekst; Peritekst.*

Participatie

Engere term:	*E-participatie.*
Onderdeel van:	*Cultuur.*
Zie ook:	*Deelneming; Inspraak.*

Particulier archief

Zoals:	*Bedrijfsarchief; Depositum; Familiearchief; Huisarchief; Persoonlijk archief; Privé archief; Sportarchief; Stichtingsarchief; Stiichtingsarchief; Verenigingsarchief.*

Paspoort

Engere term:	*Biometrisch paspoort; Coronapaspoort; Elektronisch paspoort.*
Is / is een:	*Authentieke akte.*
Onderdeel van:	*Reisdocument.*
Synoniem:	*Pas.*
Zie ook:	*Chipcard; E-identiteitskaart; Identiteitsbewijs; Identiteitskaart; Pasfoto; Persoonsidentificatie; Visum.*

Patent

Engere term:	*Exclusion patent; Improvement patent; Letters patent; Main patent; National patent; Patent of addition; Patent of invention; Petty patent; Regional patent; Utility model patent.*
Onderdeel van:	*Industrial property title; Intellectueel eigendom; IPR.*
Synoniem:	*Brevet d'invention; Patent.*
Zie ook:	*Industrieel eigendom; Merkenrecht; Octrooi.*

Patiëntendossier

Bevat:	*Medicatiedossier; Waarneem Dossier Huisartsen.*
Engere term:	*Elektronisch patiëntendossier.*
Is / is een:	*Persoonsdossier; Zorgdossier.*
Onderdeel van:	*Patiëntenarchief.*
Zie ook:	*Behandeldossier; Patiëntgegevens.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Patiëntgegevens

Bredere term:	*Gegevens.*
Onderdeel van:	*Persoonsgegevens.*
Zie ook:	*Patiëntendossier.*

Patroon

Engere term:	*Gedragspatroon; Samenwerkingspatroon.*
Synoniem:	*Pattern.*

Patroonherkenning

Bredere term:	*Herkenning.*
Zie ook:	*Abductie; Beeldherkenning; Gezichtsherkenning; Muziekherkenning; Predictive analitics; Schriftherkenning; Tekenherkenning; Tekstherkenning.*

PC

Afkorting van:	*Personal computer.*
Engere term:	*Tablet pc.*

PDF

Afkorting van:	*Paper document format; Papermindset document format; Portable Document Format.*
Beschreven in:	*ISO 19005; ISO 32000.*
Bevat:	*PDF 1.4; PDF 1.7; PDF Engineering; PDF/A; PDF/Archive; PDF/E; PDF/UA; PDF/X.*
Engere term:	*PDF 2.0.*
In plaats van:	*Acrobat.*
Is / is een:	*File format.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*GIF; Graphics Interchange Format; Image File Format; Joint Photographic Experts Group; JPEG; Multi-page TIFF; PNG; Portable Network Graphics; Searchable TIFF; Single-page TIFF; XPS.*

PDF/A

Afkorting van:	*PDF/Archive.*
Beschreven in:	*ISO 19005-1:2005.*
Bevat:	*PDF/A-1; PDF/A-1a; PDF/A-1b; PDF/A-2; PDF/A-3; PDF/A-4.*
Onderdeel van:	*PDF; Standaard.*
Zie ook:	*PDF 1.7.*

Peer to peer

Afgekort met:	*P2P.*
In plaats van:	*Peer to peer sharing.*
Onderdeel van:	*Grid computing.*
Zie ook:	*Meta computing; Supercomputing; Webservices.*

Perceptie

Bevat:	*Echtheid; Onechtheid.*
Engere term:	*Haptische perceptie.*
Onderdeel van:	*Cognitie; Semiotiek.*
Synoniem:	*Perception.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Perceptie

Zie ook:	*Administratieve werkelijkheid; Beleving; Betekenis; Geheugen; Gezichtspunt; Inference; Interpretatie; Interpreteerbaar; Kennis; Tijdsbeleving; Waarneming; Werkelijkheid.*

Persistent identifier

Bevat:	*DOI; URI.*
Bredere term:	*Identifier.*
Zie ook:	*Namespace; PURL.*

Personeelsbeheer

Bevat:	*E-HRM; Elektronische personeelsmanagement.*
Bredere term:	*Beheer.*
Synoniem:	*Human Resource Management.*
Zie ook:	*Bedrijfsvoering.*

Personeelsdossier

Afgekort met:	*PD; P-dossier.*
Bredere term:	*Dossier.*
Is / is een:	*Persoonsdossier.*

Persoonlijk archief

Bevat:	*Handakten; Intiem kapitaal; Persoonlijk document.*
Bredere term:	*Archief.*
In plaats van:	*Privé archief.*
Is / is een:	*Particulier archief.*
Zie ook:	*Archives personnelles et familiales; Bedrijfsarchief; Huiselijke papieren; Personal papers; Persoonlijk domein; Private archives; Werkarchief.*

Persoonlijke context

Bredere term:	*Context.*
In plaats van:	*Persoonsgebonden context.*
Onderdeel van:	*Gebruikerscontext.*
Zie ook:	*Bias; Denkraam; Mindset; Persoonlijk geheugen.*

Persoonlijke internet pagina

Afgekort met:	*PIP.*
In plaats van:	*Persoonlijke internetportaal.*
Onderdeel van:	*Digitaal klantdossier.*
Zie ook:	*Burger- en bedrijvendossier; Digitale kluis; E-dossier; Profiel.*

Persoonlijkheden

Is meervoud van:	*Persoonlijkheid.*

Persoonsdossier

Onderdeel van:	*Subjectdossier; Verzameldossier.*
Zie ook:	*Documentatie persoonsdossiers; Ketendossier; Onderwerpdossier.*
Zoals:	*Clientendossier; Elektronisch leerdossier; Elektronisch patiëntendossier; Kinddossier; Klantendossier; Leerdossier; Patiëntendossier; Personeelsdossier.*

Persoonsgegeven

 © Reference manager : R.S. Jonker

Persoonsgegeven

Bevat:	*IP-adres; Persoonslijst; Zorgidentificatienummer.*
Bredere term:	*Gegeven.*
Is enkelvoud van:	*Persoonsgegevens.*
Zie ook:	*Bezoekersregistratie; Persoonsidentificatie.*
Zoals:	*Etniciteit.*

Persoonsidentificatie

Bredere term:	*Identificatie.*
Zie ook:	*Identiteit; Identiteitsbewijs; Paspoort; Persoonsgegeven; Zorgidentificatienummer.*

Persoonsnummer

Zie ook:	*A-nummer.*

PET

Afkorting van:	*Privacy-enhancing technologie.*
Onderdeel van:	*Encryptie.*

PGP

Onderdeel van:	*Encryptie; Symmetrische versleuteling.*

Philosophy

Bevat:	*Phenomenology; Philosophical question; Postphenomenology.*
Engere term:	*Archival philosophy; Philosophy of Computer Science; Philosophy of computing; Philosophy of information; Philosophy of language; Philosophy of law; Philosophy of technology; Philosophy of the humanities.*
Onderdeel van:	*Science.*
Synoniem:	*Filosofie; Philosophie.*

Philosophy of information

Afgekort met:	*PI.*
Bevat:	*Archival philosophy; Data ethics; Ethics of information; Logic of information; Onlife; Philosophy of computing; Philosophy of Legal Information; Philosophy of librarianship; Politics of information.*
Bredere term:	*Philosophy.*
Engere term:	*Applied philosophy of information.*
Synoniem:	*Informatiefilosofie.*
Zie ook:	*Ethical information; Philosophy of law; Theoretische Informationswissenschaft.*

Philosophy of Legal Information

Afgekort met:	*PLI.*
Onderdeel van:	*Legal information; Philosophy of information; Philosophy of law.*

Philosophy of technology

Bredere term:	*Philosophy.*
Synoniem:	*Filosofie van de techniek; Techniekfilosofie.*

Phishing

Bevat:	*Pharming.*
In plaats van:	*Password Harvesting Fishing.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Phishing

Onderdeel van: *Identiteitsfraude.*
Zie ook: *Defacing; Oorkondenleer; Phaxing; Spam scam.*

PIVOT

Afkorting van: *Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn.*
Bevat: *Basis Selectie Document; BSD; Rapport Institutioneel Onderzoek; RIO.*
Is / is een: *Archiefprogramma; Waarderingsmethode.*
Opgevolgd door: *Nieuwe waarderingsmethode.*
Zie ook: *Institutionele selectie; Logisch model.*

Plagiaat

Onderdeel van: *Auteursrecht; Transtekstualiteit.*
Synoniem: *Plagiary.*
Zie ook: *Stylometrie.*

Platformsamenleving

Bredere term: *Samenleving.*
Zie ook: *Infosphere; Social media; Web 2.0.*

Politiegegeven

Bredere term: *Gegevens.*
Zie ook: *Verwerking van politiegegevens.*

Politieregister

Bredere term: *Register.*
Zie ook: *Aangifte; Basisregistratie; Dagboek; Dagrapport.*

Ponskaart

Bredere term: *Kaart.*
Engere term: *Doorzichtponskaart; Raamponskaart; Randponskaart.*
Onderdeel van: *Digitale gegevensdrager.*
Synoniem: *Punch card.*
Zie ook: *Holorith; Ponskaartmachine.*

Ponskaartmachine

Bredere term: *Machine.*
Onderdeel van: *Randapparatuur.*
Zie ook: *Ponskaart.*

Portretrecht

Onderdeel van: *Intellectueel eigendom.*
Zie ook: *Beeldrecht.*

Postmodern

Onderdeel van: *Cultuur.*
Zie ook: *Alternative fact; Disruptie; Post-truth.*

Postmodernisme

Onderdeel van: *Filosofie.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Postmodernisme

Zie ook:	*Deconstructie; Deconstructivisme; Interpreteerbaarheid; Semiotiek.*

Postregistratie

Bevat:	*Brievenboek.*
Bredere term:	*Registratie.*
Onderdeel van:	*Documentregistratie; Generieke kernadministratie.*
Zie ook:	*Kopieboek.*

Post-truth

Bredere term:	*Truth.*
Zie ook:	*Alternatief feit; Alternative fact; Misinformation; Postmodern.*

PPP

Afkorting van:	*Point to point protocol; Public private partnership.*

PREMIS

Afkorting van:	*Preservation Metadata Implementation Strategies.*
Bevat:	*PREMIS Data Dictionary.*
Onderdeel van:	*Data dictionary; E-depot; Preservation metadata; Standaard.*
Zie ook:	*METS.*

PREMIS Data Dictionary

Afgekort met:	*PDD.*
Onderdeel van:	*PREMIS.*

Presentatie

Bevat:	*Hoorbaar maken; Tactiel; Tastbaar maken; Visualisatie; Zichtbaar maken.*
Engere term:	*Axonometrie; Drie dimensionale presentatie.*
Is eigenschap van:	*Techniek.*
Synoniem:	*Presentation; Weergave.*
Zie ook:	*Extern schema; Gegevensomzetting; Hypotyposis; Iconiciteit; Iconisch; Portrayal; Rendition; Representation Information; Verschijningsvorm; Werkelijkheid.*
Zoals:	*Dia show.*

Preservation

Bevat:	*Conservation; Consolidation; Digital archaeology; Media archaeology; Preservation watch; Restoration; Storage.*
Engere term:	*Analogue preservation; Archival preservation; Collection-Based Persistent Object Preservation; Digital preservation; Economically sustainable preservation; Knowledge-Based Persistent Object Preservation; Legal hold preservation; Long term preservation; Permanent preservation; Persistent object preservation; Records preservation; Technology preservation.*
Gebruik:	*Behoud.*
Is / is een:	*EDRM-Phase.*
Onderdeel van:	*Archival theory; Curation; E-discovery process.*
Synoniem:	*Conservation; Preservering; Stewardship.*
Zie ook:	*Data restoration; Duurzaamheid; Feasability of preservation; Information survival; Open Archival Information System; Preservering.*

Preservation metadata

 © Reference manager : R.S. Jonker

Preservation metadata

Bevat:	*Information property description; PREMIS; Transformational information property.*
Bredere term:	*Metadata.*
Onderdeel van:	*Administrative metadata.*
Zie ook:	*Beheer; Preservation Description Information.*

Preservation metadata dictionary

Afgekort met:	*PMD.*
Bredere term:	*Metadata dictionary.*

Preservation watch

Bredere term:	*Watch.*
Is / is een:	*Functionality.*
Onderdeel van:	*Preservation; Preservation planning.*
Synoniem:	*Preserveringsbewaking.*

Preservering

Bevat:	*Analogisering; Conservering; Digitalisering; Migreren; Preserveringsbewaking; PRONOM; Reproduceren; Vervanging.*
In plaats van:	*Preserveren.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Bewaren; Proces van het archiefsysteem.*
Synoniem:	*Preservation.*
Zie ook:	*Bestandserhaltung; Preservation; Preserveringskopie; Preserveringssoftwarepakket; Taxidermie; Voortbestaan.*

Primaire term

Bredere term:	*Term.*
Synoniem:	*Primary terrm; Primitieve term.*
Zie ook:	*Axioma; Primitive.*

Primary record

Bredere term:	*Record.*
Onderdeel van:	*Physical object.*

PRINCE2

Afkorting van:	*PRojects IN a Controlled Environment.*
Bevat:	*PRINCE2 principes; PRINCE2 principles; PRINCE2 thema's.*
Engere term:	*PRINCE2 themes.*
Is / is een:	*Projectmethodiek.*
Onderdeel van:	*Method; Methode; Projectmanagement; Standaard.*
Opvolger van:	*PRINCE.*

Privacy

Bevat:	*Anonymity; Briefgeheim; Doelbinding; Medisch geheim; P3P; Reserve; Stemgeheim; Telefoongeheim; Telegraafgeheim; WBP.*
Engere term:	*Ambient privacy; Associational privacy; Behavioral privacy; Bodily privacy; Communicational privacy; Contextual privacy; Decisional privacy; Groepsprivacy; Group privacy; Individual privacy; Informational privacy; Intellectual privacy; Privacy by design; Privacy of Personal Behavior; Proprietary privacy; Spational privacy.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Privacy

In plaats van:	*Bescherming persoonlijke levenssfeer; Persoonlijke levenssfeer; Privacybescherming.*
Is / is een:	*Hype; Vernietigingsbelang.*
Onderdeel van:	*BIVP; Grondrecht.*
Zie ook:	*Anonieme communicatie; Anonimiseren; Big data; Dataprotectie; Dataveillance; Doxing; Etnisch profileren; Geheim; Geheimhoudingsplicht; None of your business; Panopticon; Principle of privacy; Pseudonimiseren; Quantified self; Redaction; Surveillancekapitalisme; Transparantiedruk; Veiligheidscommunisme; Vernietigingsbelang.*

Privatisering

Onderdeel van:	*Organisatiewijziging.*
Zie ook:	*Dereguleren; Herindeling; Uitbesteden; Verzelfstandiging.*

Proces

Bevat:	*Risicobeoordeling; Status; Zaak.*
Engere term:	*Bedrijfsproces; Beheerproces; Beleidsproces; Besluitvormingsproces; Besturingsproces; Bronproces; Clearingproces; Domein overstijgend proces; Generiek proces; IPS-proces; Ketenproces; Meta-proces; Ondersteunend proces; Primair proces; PRINCE2 proces; Proces van het archiefsysteem; Productieproces; Secundair proces; Sequentieel proces; Stelseloverstijgend proces; Sturend proces; Subproces; Veranderproces; Werkproces; Wijzigingsproces.*
Is / is een:	*Activiteit; Situationele context.*
Onderdeel van:	*Domein; Gezichtspunt; Systeem.*
Synoniem:	*Process; Zaak.*
Zie ook:	*Informatiestroom; ISO/TR 26122; Keten; Paper trail; Procedure; Procescontext; Procesregistratie; Procestype; Project; Workflow; Zaaktype.*
Zoals:	*Aanbesteding; Generiek proces; Gremium; Informatiegestuurd werken; Klantcontact; PRINCE2 proces; Proces van het archiefsysteem; Project.*

Procesarchitectuur

Onderdeel van:	*Bedrijfsarchitectuur; Organisatie architectuur.*
Zie ook:	*Business process model.*

Procesgebonden informatie

Bredere term:	*Informatie.*
Onderdeel van:	*Archiefsysteem; Informatiehuishouding; Semantische informatie.*
Zie ook:	*Archief; Archiefbescheiden; Archiefstuk; Archiefwaardig; Archival bond; Context informatie; Procesgebonden informatieobject; Recordness; Zaak.*

Procesmanagement

Bevat:	*Procesontwerp.*
Bredere term:	*Management.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Zie ook:	*Business management; Procesregistratie.*

Procesmodel

Bevat:	*Proces van het archiefsysteem.*
Bredere term:	*Model.*
Engere term:	*BiSL-procesmodel; Expliciet procesmodel; Impliciet procesmodel.*
Zie ook:	*Communicatiemodel; Gedragsdomein; Workflow.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Procesontwerp

Bevat:	*Capability Maturity Model; Granulariteitsbepaling.*
Onderdeel van:	*Procesmanagement.*
Zie ook:	*Pdca-model; Procesanalyse.*

Proces-verbaal

Bevat:	*Audiëntieblad.*
Bredere term:	*Verbaal.*
Engere term:	*Proces-verbaal van aanwijzing.*
In plaats van:	*Proces verbaal.*
Is / is een:	*Authentieke akte.*
NEN 2084 - BT:	*Verslag.*
Onderdeel van:	

Product

Bevat:	*Increment; Software product.*
Engere term:	*Deelproduct; Maatschappelijk product; Management product; Managementproduct; Mijlpaalproduct; Op te leveren product; Project product; Projectproduct; Specialist product; Specialistisch product.*
Onderdeel van:	*Productencatalogus; Rechtshandeling; Resultaat; RPT model; Transactie.*
Synoniem:	*Product.*
Zie ook:	*Handeling; Input; Kostendrager / Produkt; Output; Release; Transaction; Transaction sequence.*

Productencatalogus

Bevat:	*Product; Samenwerkende catalogi.*
Bredere term:	*Catalogus.*
Is / is een:	*Generieke kernadministratie; Register.*
Onderdeel van:	*Contextcatalogus; Metacatalogus.*
Zie ook:	*Dienstencatalogus; Handelingenbank; Producten- en dienstencatalogus; UPL; VIND-catalogus; Zaaktypecatalogus.*

Productiviteit

Engere term:	*Arbeidsproductiviteit.*

Professie

Zie ook:	*Archivistiek; Beroep; Specialisme.*

Profiel

Engere term:	*Doelprofiel; Gebruikersprofiel; Risicoprofiel; Toepassingsprofiel.*
Is enkelvoud van:	*Analyseprofielen.*
Onderdeel van:	*Beschrijving.*
Synoniem:	*Profile.*
Zie ook:	*Fingerprint; Persoonlijke internet pagina; User role; Zoekpatroon.*

Programma

Bevat:	*Command procedure; Game; IDA; LOCKSS; NEDLIB.*
Engere term:	*Archiefprogramma; Collegeprogramma; Computerprogramma; Feestprogramma; Partijprogram(ma); Programma van eisen; Programma van eisen en wensen; PVE; Samenwerkingsprogramma.*
Onderdeel van:	*Geschrift; Organisatiestructuur.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Programma

Synoniem:	*Programme.*
Zie ook:	*Macro; Project.*
Zoals:	*CATCH; ERPANET; Executable.*

Programma van eisen

Afgekort met:	*PVE.*
Bevat:	*Eis.*
Bredere term:	*Programma.*
Onderdeel van:	*Aanbesteding; Bestek; Programma van eisen en wensen.*
Zie ook:	*Pakket van eisen; PVEW.*

Programmeertaal

Bevat:	*AJAX; ANSI X3.23.*
Bredere term:	*Taal.*
Onderdeel van:	*Software.*
Synoniem:	*Programming language.*
Zie ook:	*Metataal.*
Zoals:	*COBOL; FORTRAN; JAVA; Pascal.*

Project

Bevat:	*Actie; Bewerkingsplan; DSDM Atern.*
Engere term:	*Archive project; Deelproject; IBM Watson project; Ketenproject; Miniproject; Pilot project; PRINCE2 project; Project toegankelijkheid.*
Is / is een:	*Activiteit; Proces; Situationele context; Waarderingseenheid.*
Onderdeel van:	*Domein; Gezichtspunt; Non-zaak.*
Synoniem:	*Project; Projet.*
Zie ook:	*Activiteit; CBPP; Informatiestroom; Non-zaak; Proces; Programma; Programme; Projectcontext; Zaak.*
Zoals:	*PRINCE2 project.*

Projectmanagement

Bevat:	*Incrementele aanpak; PMBOK; PRINCE; PRINCE2.*
Bredere term:	*Management.*
Synoniem:	*Project management.*
Zie ook:	*Projectgewijze registratie; Projectstart architectuur.*

Projectstart architectuur

Afgekort met:	*PSA.*
Bredere term:	*Architectuur.*
Zie ook:	*NORA; Projectmanagement; Software Requirements Specifications.*

Protocol

Engere term:	*Access protocol; Blocks Extensible Exchange Protocol; Border Gateway Protocol; Brievenprotocol; Communication protocol; Communications protocol; Dynamic Host Configuration Protocol; File Transfer Protocol; Gopher protocol; Harvesting protocol; Host Access Protocol; OAI-protocol; Point to point protocol; Post office Protocol; Simple Network Management Protocol; Simple Object Access Protocol; Time protocol; Transfer protocol; Transmission Control Protocol; Transmission Control Protocol/Internet Protocol; Transport protocol; User Datagram Protocol; Webprotocol; Wireless application protocol; Zoekprotocol.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Protocol

Onderdeel van:	*Afspraak; Deel; Documentary form; Semantisch web.*
Zie ook:	*Agenda; Akte; Calling convention; GPRS; GSM; Minuut; MMS; Packet switching; Protocol register; Register; SMS; Standard; UMTS.*
Zoals:	*FTP; GOPHER; HAP; Hypertext; Internet Message Access Protocol; IPP; LDAP; Multipurpose Internet Mail Extensions; NNTP; NTP; RTP; SMTP; SNMP; Telnet; TLS; UDP/IP; WAP; WebDAV; WEP; WPA; X.25.*

Prototyping

Onderdeel van:	*Systeemontwikkeling.*

Provenance

Engere term:	*Functional provenance; Virtual provenance.*
Onderdeel van:	*Archival theory.*
Synoniem:	*Herkomst.*
Zie ook:	*Provenancial context.*

Provider

Engere term:	*E-mail provider; Internet Service Provider; Service provider.*
Onderdeel van:	*Beheerder.*
Synoniem:	*Submitter.*
Zie ook:	*Common carrier regel; Denial of Service; Internet; Producer.*

Public domain

Bredere term:	*Domain.*
Synoniem:	*Domaine public; Publiek domein.*

Public Key Infrastructure

Afgekort met:	*PKI.*
Bevat:	*Certificatiediensten; Certifying authority; Digitale envelop; Key escrow; Sleutelbeheerdiensten.*
In plaats van:	*Public-key cryptography.*
Onderdeel van:	*Encryptie; Symmetrische versleuteling.*
Zie ook:	*Elektronische handtekening; Handtekening; Keyring; Private key; Trusted Third Party; XML Signature.*

Publicatie

Bevat:	*Normblad.*
Engere term:	*Overheidspublicatie; Verrijkte publicatie.*
Onderdeel van:	*Expressie.*
Synoniem:	*Bekendmaking; Publication.*
Zie ook:	*Boek; Object; Realisatie.*
Zoals:	*Almanak.*

Publiceren

Onderdeel van:	*Beschikbaarstellen.*
Synoniem:	*Publishing.*
Zie ook:	*Bekendmaken; CBPP; Overheidspublicatie; Release.*

Publiek belang

Bredere term:	*Belang.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Publiek belang

Onderdeel van:	*Maatschappelijk belang.*
Zie ook:	*Positive externality; Publiekrechtelijke beperkingen.*

Publiek domein

Antoniem:	*Privaat domein.*
Bredere term:	*Domein.*
Synoniem:	*Domaine public; Public domain.*
Zie ook:	*Commons.*

Publieke waarde

Bevat:	*Goed rentmeesterschap; Maatschappelijke waarde; Politieke waarde; Sociale waarde; Strategische waarde.*
Bredere term:	*Waarde.*
Onderdeel van:	*Ethiek.*
Zie ook:	*Betrouwbaarheid; Bewaarbelang; Vernietigingsbelang; Vertrouwen.*

Publiekrechtelijke beperkingen

Bredere term:	*Beperkingen.*
Onderdeel van:	*Publiek recht; Rechten.*
Zie ook:	*Publiek belang; Zakelijk recht.*

PVE

Afkorting van:	*Pakket van eisen; Programma van eisen.*
Bredere term:	*Programma.*
Zie ook:	*Bestek; Programma van eisen en wensen; Specificatie.*

QR-code

In plaats van:	*Quick Response code.*
Onderdeel van:	*Identificatie.*
Zie ook:	*Barcode.*

Quantummechanica

Bredere term:	*Mechanica.*
Zie ook:	*Artificiële Intelligentie.*

Query base

Onderdeel van:	*Database.*

Raadsinformatiesysteem

Afgekort met:	*RIS.*
Bredere term:	*Informatiesysteem.*
Zie ook:	*Videotulen.*

Radio

Onderdeel van:	*Communicatiekanaal.*
Zie ook:	*Televisie.*

Rampenplan

Bredere term:	*Plan.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Rampenplan

Synoniem:	*Disaster recovery plan.*
Zie ook:	*Disaster control plan.*

Rapid application development

Afgekort met:	*RAD.*
Onderdeel van:	*Systeemontwikkeling.*
Zie ook:	*Codeless application development; Model based application devellopment.*

RDBMS

Afkorting van:	*Relational Database Management System; Relationeel Database Management Systeem.*
Bredere term:	*DBMS.*
Onderdeel van:	*Relational database.*
Zie ook:	*ODBMS.*

RDF

Afkorting van:	*Resource Description Framework.*
Bevat:	*RDF schema; RDF/XML; Triple.*
Engere term:	*RDF Site Summary; RDFS.*
Is / is een:	*Metataal.*
Onderdeel van:	*Datamodel; Ontologie presentatie taal; Schema.*
Zie ook:	*GRDDL; Linked data; OWL; RDF-triple; Semantiek; Semantisch web; SPARQL; Structure; Topic maps; Uitwisselbaarheid; UML.*

RDF schema

Afgekort met:	*RDFS.*
Bevat:	*Relationtype.*
Onderdeel van:	*RDF.*

Reader

Engere term:	*E-book reader; E-reader; Sensitivity reader.*
Synoniem:	*Lezer; Syllabus.*

Recaptcha

Bredere term:	*Captcha.*
Onderdeel van:	*Authenticatie.*
Zie ook:	*Tekstherkenning.*

Recency bias

Bredere term:	*Bias.*

Recht

Bevat:	*Bestuurskunde; Rechtsbeginsel; Rechtsbescherming; Rechtsfilosofie; Vage norm.*
Engere term:	*Aanbestedingsrecht; Aanvullend recht; Administratief recht; Afhankelijk recht; Arbeidsrecht; Archiefrecht; Auteursrecht; Beperkt recht; Bestuursrecht; Bewijsrecht; Burgerlijk recht; Databankrecht; Dwingend recht; Grondrecht; Informatierecht; Internetrecht; Privaatrecht; Procesrecht; Publiek recht; Regelend recht; Regels van formeel recht; Regels van materieel recht; Staatsrecht; Strafrecht; Vermogensrecht; Zakelijk recht.*
Is enkelvoud van:	*Rechten.*
Onderdeel van:	*Vakwetenschap.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Recht

Synoniem:	*Jus; Right.*
Zie ook:	*Recht in objectieve zin.*

Rechten

Bevat:	*Publiekrechtelijke beperkingen.*
Engere term:	*Naburige rechten.*
Is meervoud van:	*Recht.*
Synoniem:	*Rights.*
Zie ook:	*Intellectueel eigendom; Role.*

Rechtmatig

Zie ook:	*Decision right; Doelmatig; Wetmatig.*

Rechtmatigheid

Is / is een:	*Juridische kwaliteit; Privacybeginsel.*
Zie ook:	*Compliance; Conformance; Governance; Legaliteitscontrole.*

Rechtshandeling

Bevat:	*Accreditatie; Bezwaren; Dading; Product.*
Bredere term:	*Handeling.*
Engere term:	*Privaatrechtelijke rechtshandeling; Publiekrechtelijke rechtshandeling.*
Zoals:	*Besluit; Overeenkomst.*

Rechtshandhaving

Bredere term:	*Handhaving.*
Engere term:	*Bestuursrechtelijke rechtshandhaving; Strafrechtelijke rechtshandhaving.*

Rechtsopvolger

Antoniem:	*Rechtsvoorganger.*
Synoniem:	*Legitimate successor.*

Rechtspraak

Bevat:	*Jurisprudentie.*
Zie ook:	*Arbitrage; Bindend advies; Minitrial.*

Rechtsstaat

Bevat:	*Constitutioneel neutrum.*
Zie ook:	*Bestuursvorm; Countervailing power; Democratie; E-governance; Rechtsbescherming; Rechtsorde; Trias politica.*

Rechtsvordering

Bevat:	*Duces tecum.*
Onderdeel van:	*Burgerlijk recht.*
Zie ook:	*Strafvordering.*

Reconstructie

Zie ook:	*Gegevensherstel.*

Record

 © Reference manager : R.S. Jonker

Record

Antoniem:	*Non record.*
Bevat:	*Design document; Entry; Meaningful information; Minutes; Trustworthy information; Well formed information.*
Engere term:	*Accession record; Active record; Analogue record; Audio-visual record; Aural record; Authentic record; Authenticated record; Authoritative record; Authority record; Classified record; Complete record; Completed record; Compound record; Configuration item record; Conservation record; Continuation record; Created record; Declared record; Digital record; Dispositive record; Dynamic record; Effective record; Electronic record; Executed record; Experiential record; Fixed record; Frozen record; Genuine record; Graphic record; Hybrid record; Intact record; Interactive record; Internal record; Machine-readable record; Made record; Managed record; Manifested record; Narrative record; Obsolete record; Official record; Operational data store; Original record; Outgoing record; Perfect record; Permanent record; Physical record; Potential record; Preserved record; Primary record; Probative record; Program record; Prospective record; Record in context; Registered record; Reliable record; Retrospective record; Semiactive record; Supporting record; Temporary record; Virtual record; Vital record; Written record.*
In plaats van:	*Archival record; Recorded transaction.*
Is / is een:	*Persistent representation; Semantic information.*
Is eigenschap van:	*Information.*
Is enkelvoud van:	*Records.*
Onderdeel van:	*Management product; Record resource; Semantic information.*
Synoniem:	*Archiefstuk; Archival document; Communicated information; Datensatz; Vastleggen.*
Zie ook:	*Archiveren; Captured document; Dataset; Document; Informatieobject; Rij; Work.*

Record Keeping System

Afgekort met:	*RKS.*
Bevat:	*Documentaire infrastructuur; Filing system; Records management services; Records system; RMA.*
Bredere term:	*Information system.*
Engere term:	*Hybrid recordkeeping system.*
Synoniem:	*Archiefsysteem; Archival system; Archiveringssysteem; Records management system.*
Zie ook:	*Administratieve organisatie; Archief; Archival framework; DIRKS; DOMEA-konzept; E-discovery process; Informatie-infrastructuur.*

Recordkeeping principles

Bevat:	*Principle of accountability; Principle of availability; Principle of compliance; Principle of disposition; Principle of integrity; Principle of protection; Principle of retention; Principle of transparency.*
Bredere term:	*Principles.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Recordkeeping principles

Engere term:	*Generally Accepted Recordkeeping Principles; The Generally Accepted Recordkeeping Principles.*

Recordness

Synoniem:	*Archiefwaardigheid; Archivwürdigkeit.*
Zie ook:	*Archiefbescheiden; Archiefnominatie; Archiefwaardig; Archival bond; Archivalisation; Archivalisering; Archivalization; Create records; Ex officio beginsel; Identificatie; Identificeren; Non record; Procesgebonden informatie; Zaakwaardig.*

Records continuum

Afgekort met:	*RC.*
Bevat:	*Chain of preservation; Unbroken custody.*
Bredere term:	*Continuum.*
In plaats van:	*Data curation continuum; Record keeping continuum; Records management continuum.*
Onderdeel van:	*Archivistiek; Concept; Framework; Model.*
Zie ook:	*Archiefketen; Bewaartermijn; Custodial approach; Informatiebeheer; Keteninformatisering; Levenscyclus; Records lifecycle; Records Management.*

Records in contexts

Afgekort met:	*ICA-RiC; RiC.*
Bredere term:	*Records.*
Is meervoud van:	*Record in context.*
Onderdeel van:	*Logic of archives.*
Zie ook:	*Context.*

Records Management

Afgekort met:	*RM.*
Beschreven in:	*NEN-ISO 15489.*
Bevat:	*Beheerproces; Document Management; Research data management; RIM; RM-functie.*
Bredere term:	*Management.*
Engere term:	*Electronic records management; Records Management 2.0.*
In plaats van:	*Archives and records management; Documentaire informatieverzorging; Record management; Records and information management.*
Onderdeel van:	*Archivistiek; Informatiebeheer; Informatiehuishouding; Information and records management; Information governance; Information Lifecycle Management; Information management; Records and Archives Management Programme.*
Synoniem:	*Documentaire informatievoorziening; Information management compliance; Record keeping; Recordkeeping; Schriftgutverwaltung.*
Zie ook:	*Archiefbeheer; Archiefvorming; Content management; ECM; E-discovery; Knowledge management; Records continuum; Registratuur; Research data management.*

Records Management 2.0

Bredere term:	*Records Management.*

Records management compliance

Onderdeel van:	*Information management compliance.*
Zie ook:	*Archief; E-discovery; Evidential value; Juridische waarde.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Records management services

Afgekort met:	*RMS.*
Beschreven in:	*Moreq 2010.*
Bredere term:	*Services.*
Onderdeel van:	*Common ground; Record Keeping System.*
Zie ook:	*Crowdsourcing; MoReq2; NEN 2082; Records management service component; Records managementfunctionaliteit; RMA.*

Redaction

Bevat:	*Blacked-out; Whited-out.*
Engere term:	*UTBMS: Redaction.*
Onderdeel van:	*Verwerking van gegevens.*
Synoniem:	*Redact.*
Zie ook:	*Beschikbaarheid; Censuur; Maskeren; Negative evidence; Openbaarheid; Privacy; Redigeren.*

Redactionele vorm

Bevat:	*Aantekening; Afschrift; Agenda; Akte; Bekendmaking; Bestek; Brief; Kalender; Kanttekening; Kopie; Lijst; Memorie; Nota; Notitie; Rapport; Register; Schema; Staat; Verbaal.*
Bredere term:	*Vorm.*
In plaats van:	*Redactie.*
Is / is een:	*Archivistisch kenmerk.*
Onderdeel van:	*Structuur.*
Synoniem:	*Documenttype; Element name type; Vormkenmerk.*
Zie ook:	*DTD; Form; Formulier; Recordtype; Teleologisch object; Verschijningsvorm; Vorm van de gegevens; XML Schema.*
Zoals:	*Aandeelbewijs; Bewijs van aandeel.*

Reductionisme

Engere term:	*Eliminatief reductionisme.*
Is / is een:	*Wetenschappelijke methode.*
Zie ook:	*Emergentie.*

Reference rot

Bevat:	*Content drift; Link rot.*
Bredere term:	*Rot.*
In plaats van:	*Link decay.*

Referentiearchitectuur

Bevat:	*AORTA; DERA; GEMMA; MARIJ; Model architectuur rijksdienst; Nederlandse Overheids-ReferentieArchitectuur; NORA; PETRA; Provinciale Referentie Architectuur; RefaG; TARA.*
Bredere term:	*Architectuur.*
Engere term:	*Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur; Toegankelijke Archieven Referentie Architectuur.*
Onderdeel van:	*Andere overheid; Referentiekader.*
Zie ook:	*Open architectuur.*

Referentiemodel

Bevat:	*Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens; RGBZ; RSGB.*
Bredere term:	*Model.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Referentiemodel

Engere term:	*Referentiemodel midoffice.*
Synoniem:	*Reference Model.*
Zie ook:	*Architectuur.*

Regelgeving

Onderdeel van:	*Wetgeving.*
Zie ook:	*Nomothetisch; Regulering.*

Regeling

Bevat:	*Overgangsregels.*
Engere term:	*Bedrijfsvoeringsregeling.*
Zie ook:	*Wet.*

Regenboogtaal

Bredere term:	*Taal.*
Synoniem:	*Genderneutrale taal.*

Regest

Engere term:	*Kopfregest; Kurzregest; Vollregest.*
Synoniem:	*Analyse; Regest.*
Zie ook:	*Akte; Calendar; Regestenlijst.*

Regie

Zie ook:	*Regulering; Sturing.*

Register

Bevat:	*Amtsbuch; Cartularium; Dagboek; Goederenboek; Grootboek; Kaartsysteem; Legger; Magazijnboek; Matrikel; Metacatalogus; Metadatabibliotheek; Moederboek; Overzicht; PDC; Referentiekaarten; Remiseboek; Repertorium; Traiteboek; Voorraadboek.*
Engere term:	*Aanwinstenregister; Accession register; Actorenregister; Algoritmeregister; Applicatieregister; Archiefregister; Asbussenregister; Autorisatieregister; Basic Semantics Register; Bedrijvenregister; Beperkingenregister; Bevolkingsregister; Bronregister; Crematoriumregister; Dagregister; De-accession register; Discards register; Documentenregister; Frauderegister; Grafregister; Handelsregister; Informatieregister; Issue register; Kwaliteitsregister; Location register; Losbladig register; Melderegister; Naamsregister; Openbaar bouwregister; Openbaar gemeentelijk register; Openbaar register; Opkopersregister; Patent register; Perceelsgewijs register; Persoonsregister; Politieregister; Protocol register; Quality register; Register of data files; Register van besluiten; Register van de verwerkingsactiviteiten; Register van het archiefsysteem; Register van meldingen; Register van regelgeving; Register van subsidies; Register van vergunningen; Risicoregister; Risk register; Secretarieregister; Strafregister; Taakregister; Unieke zorgverleneridentificatie register; Vastbladig register; Verificatieregister; Verwijsregister; Vestigingsregister; WKPB-register; Woningregister; Zakenregister.*
Is / is een:	*Document; Dokument; Informatieobject.*
Onderdeel van:	*Redactionele vorm; Secundair document.*
Synoniem:	*Ledger; Register; Registrande; Registre; Registry.*
Zie ook:	*Bibliotheek; Citatie-index; Gegevensverzameling; Hulpregistratie; Index; KWIC; KWOC; Protocol; Registratie; Repository; Structuurplan informatiebeheer.*
Zoals:	*Catalogus; Contextcatalogus; Database; Dataset; Hotspotmonitor; Hulpadministratie; Kernadministratie; Productencatalogus; Zaaktypecatalogus.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Registratie

Engere term:	*Authentieke registratie; Basis gebouwen registratie; Basisregistratie; Beperkingenregistratie; Bezoekersregistratie; Documentregistratie; Dossierregistratie; Hulpregistratie; Kentekenregistratie; Kernregistratie; Overheidsregistratie; Personenregistratie; Persoonsregistratie; Postregistratie; Procesregistratie; Projectgewijze registratie; Registratie Niet Ingezetenen; Taakspecifieke registraties; Vakregistratie.*
Is enkelvoud van:	*Registraties.*
Onderdeel van:	*Documentatie; Vastlegging.*
Zie ook:	*Kenniskaart; Neerslag; Register; Registreren; Structuurplan informatiebeheer.*

Registratur

Engere term:	*Aktenregistratur; Altregistratur.*
Synoniem:	*Registratuur.*

Registratuur

Onderdeel van:	*Archief.*
Opvolger van:	*Algemene secretarie.*
Synoniem:	*Bureau d'ordre,; Registratur; Registry.*
Zie ook:	*Archieffunctie; Archiefordening; Archiveren; Beheershandeling; DIV-functie; Documentaire informatievoorziening; Records Management; Registratuurstelsel; RM-functie.*

Registratuurplan

Onderdeel van:	*Documentair structuurplan; Ordeningsplan; Structuurplan informatiebeheer.*
Synoniem:	*Registraturplan.*

Registratuurstelsel

Bredere term:	*Stelsel.*
Is / is een:	*Ordeningsstelsel; Stelsel van ordening.*
Zie ook:	*Aktenregistratur; Decimaal stelsel; Dossierstelsel; Registratuur; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken.*

Registreren

Bevat:	*Metadata.*
In plaats van:	*Metadateren.*
Is / is een:	*RM-functionaliteit.*
Onderdeel van:	*Archieffunctie; Archiveren; Generieke functionaliteit.*
Synoniem:	*Vastleggen.*
Zie ook:	*Beschrijven; Documenteren; Identificatie; Identification; Objective coding; Opnemen; Registratie; Subjective coding; Vastleggen.*
Zoals:	*Beschrijven.*

Regulering

Zie ook:	*Regelgeving; Regie.*

Relationeel model

Bevat:	*Cardinaliteit; DEEL_VAN_concept; ER/G; ER/G-model; IS_EEN concept; Ondeelbaarheidsprincipe; Staticaregels; Transitieve functionele afhankelijkheid.*
Bredere term:	*Model.*
Zie ook:	*Hiërarchisch model; Relational database.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Release note

Bredere term:	*Note.*
Synoniem:	*Versie-informatie.*
Zie ook:	*Changelog.*

ReMANO

Afkorting van:	*Records Management Applicaties voor de Nederlandse overheid.*
Beschrijft:	*Documentmanagement functionaliteit; Records managementfunctionaliteit.*
Is / is een:	*Referentiekader.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Opgevolgd door:	*ReMANO 2004.*
Zie ook:	*DOD5015.2; DOMEA-konzept; ISAAR(cpf); ISAD(g); MoReq; NEN 2082; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); RMA.*

ReMANO 2004

Beschrijft:	*Documentmanagement functionaliteit; Records managementfunctionaliteit.*
Opgevolgd door:	*NEN 2082.*
Opvolger van:	*ReMANO.*
Zie ook:	*DOMEA-konzept.*

Repository

Bevat:	*IR.*
Engere term:	*Article repository; Business-Rule-Repository; Digital repository; Document repository; Domain repository; Governmental repository; History repository; Institutional repository; Internet repository; National repository; Online repository; Publication repository; Repository for Electronic Records; Research project repository; Software repository; Subject-based repository.*
In plaats van:	*Stacks; Strongroom.*
Is enkelvoud van:	*Repositories.*
Onderdeel van:	*Verzameling.*
Synoniem:	*Gegevensverzameling; Magazijn; Repositorium.*
Zie ook:	*Archiefsysteem; Collection point; Depository; Dienst; Documentenmagazijn; E-depot; Gegevensmagazijn; Records archive; Records store; Register; Storage; Zakenmagazijn.*
Zoals:	*Data lake.*

Representatie

Engere term:	*Persistente representatie; Reconstrueerbare representatie; Reproduceerbare representatie; Virtuele representatie.*
Is / is een:	*Visualisatie; Weergave.*
Onderdeel van:	*Object van zorg.*
Synoniem:	*Representation.*
Zie ook:	*Afbeelding; Extract; Manifestatie; Rendering; Representation Information; Verbeelding; Verschijningsvorm.*
Zoals:	*Schermweergave.*

Representation

Bevat:	*Designation; Snapshot.*
Engere term:	*Concise representation; Consistent representation; Data representation; Persistent representation.*
Is enkelvoud van:	*Representations.*
Synoniem:	*Representatie; Weergave.*
Zie ook:	*Screen image.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Representation

Reproduceren

Gebruik:	*Reproductie.*
Onderdeel van:	*Preservering.*
Synoniem:	*Reproduce.*
Zie ook:	*Kopieëren; Vervanging.*

Reprorecht

Onderdeel van:	*Intellectueel eigendom.*
Zie ook:	*Auteursrecht.*

Research data

Bredere term:	*Data.*
Synoniem:	*Onderzoeksdata; Onderzoeksgegevens.*
Zie ook:	*Basis gegevens; Big data; Brongegevens; Dataset; Open data.*

Research data management

Afgekort met:	*RDM.*
Bevat:	*Data management plan.*
Bredere term:	*Data Management.*
Onderdeel van:	*Records Management.*
Synoniem:	*Forschungsdatenmanagement.*
Zie ook:	*Big data; Open data; Records Management; Research project repository.*

Respect des fonds

Synoniem:	*Herkomstbeginsel; Provenienzprinzip.*
Zie ook:	*Bestemmingsbeginsel; Principle of respect for original order.*

Responsibility assignment matrix

Afgekort met:	*RAM.*
Bredere term:	*Matrix.*

Restauratie

Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Restoration.*
Zie ook:	*Conservering.*

Result

Engere term:	*Hit level results; Search results.*
Synoniem:	*Resultaat.*

Resultaat

Bevat:	*Product.*
Engere term:	*Eindresultaat; Zoekresultaat.*
Onderdeel van:	*Context; Generiek proces.*
Synoniem:	*Hit; Result.*
Zie ook:	*Afdoening; Op te leveren product.*

Return on investment

 © Reference manager : R.S. Jonker

Return on investment

Afgekort met: *ROI.*

RFC 5646

Beschrijft: *Language tag.*
Is / is een: *RFC.*
Zie ook: *IANA Registry.*

RFID

Afkorting van: *RadioFrequentie Idenficatie.*
Onderdeel van: *Identificatie; Physical computing.*
Zie ook: *Barcode; Beveiliging; ISO 15693.*

RGBZ

Afkorting van: *Referentiemodel Gemeentelijke Basisgegevens Zaken.*
Onderdeel van: *GEMMA; Referentiemodel.*
Zie ook: *Zaaktypecatalogus.*

Rijbewijs

Bevat: *Nieuw rijbewijs document.*
Is / is een: *Authentieke akte.*
Onderdeel van: *Bevoegdheidsverlenend document.*
Zie ook: *Identiteitsbewijs; Vergunning.*

Rijksarchief

Onderdeel van: *Archiefdienst.*
Zie ook: *Archiefbewaarplaats; Archives nationales.*

RIM

Afkorting van: *Records and information management.*
Gebruik: *IRM.*
Onderdeel van: *Information management; Records Management.*

Risico

Bevat: *Bereik; Faalkans; Impact van een risico; Nabijheid (van een risico).*
Engere term: *Inherent risico; Organisatierisico; Procesrisico; Productrisico; Projectrisico; Restrisico.*
In plaats van: *Afbreukrisico.*
Onderdeel van: *Doelstelling; PRINCE2 thema's.*
Synoniem: *Risk.*
Zie ook: *Verstoring.*

Risicobeoordeling

Onderdeel van: *Proces; Risicobeheer.*
Zie ook: *Aanname; Assumption; Risicoanalyse; Risico-evaluatie.*

Risicomanagement

Bredere term: *Management.*
Synoniem: *Risk management.*
Zie ook: *Informatiemanagement.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Risicowaardering

Bredere term:	*Waardering.*
Synoniem:	*Risk assessment.*
Zie ook:	*Digitale ontwrichting; Risicoanalyse.*

RM-functie

Bevat:	*RM-functionaliteit.*
Bredere term:	*Functie.*
In plaats van:	*Records managementfunctie.*
Onderdeel van:	*Archieffunctie; Records Management.*
Zie ook:	*DIV-functie; Registratuur.*

RM-proces

Onderdeel van:	*Generiek proces; Information governance.*
Zie ook:	*E-discovery process.*
Zoals:	*Behandelen; Classificatie; Documenteren; Identificeren; Opnemen; Opslaan; Toegang; Verwijderen; Volgen; Waarderen.*

Robotica

Onderdeel van:	*Ethica.*
Synoniem:	*Robotics.*
Zie ook:	*Agent; Ethics of AI; Kunstmatige intelligentie.*

Rootkit

Onderdeel van:	*Software.*
Zie ook:	*Backdoor; Trojan horse.*

RSS

Afkorting van:	*RDF Site Summary; Realy Simple Syndication; Rich Site Summary.*
Onderdeel van:	*Standaard; Uitwisselingsformaat.*
Zie ook:	*Aggregator; Atom; Mashup; OPML; Ping; Syndicatie; Web 2.0; XML.*

Rubriceren

Antoniem:	*Derubriceren; Herrubriceren.*
Bevat:	*Afgeleide rubricering; Confidentieel; Dienstgeheim; Geheim; Vertrouwelijk; Zeer geheim.*
In plaats van:	*Rubricering.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Vertrouwelijkheid.*
Synoniem:	*Classify.*
Zie ook:	*Classification; Classification guide; Classified record; Embargo; Geheimhouding; Openbaarheid; Regrading.*

RUD

Afkorting van:	*Regionale uitvoeringsdienst.*

Ruimtelijke plannen

Bevat:	*Bestemmingsplan; Plantopografie.*
Engere term:	*Digitaal uitwisselbare ruimtelijke plannen.*
Zie ook:	*DURP.*

SaaS

 © Reference manager : R.S. Jonker

SaaS

Afkorting van:	*Security as a Service; Software as a service; Universal Business Language.*
Bevat:	*IDaaS.*
Onderdeel van:	*Cloud computing; Webservices.*
Zie ook:	*IaaS; PaaS; WaaS; XaaS.*

Salarisadministratie

Bredere term:	*Administratie.*

Salvage

Zie ook:	*Beveiligingsplan; Herstel; Herstelprocedure; Recovery.*

Samenhang

Zie ook:	*Causaal verband; Context; Omstandigheid; Setting; Verband; Verbinding.*

Samenleving

Engere term:	*Informatiesamenleving; Onzekerheidssamenleving; Open samenleving; Platformsamenleving; Risicosamenleving.*
Synoniem:	*Society.*
Zie ook:	*Historical accountability; Maatschappij.*

Samenwerken

Bredere term:	*Werken.*
Engere term:	*Ketengericht samenwerken.*
Synoniem:	*Collaboration.*
Zie ook:	*Co-operating Archives; Het nieuwe werken; Samenwerking.*

Samenzwering

Zie ook:	*Complottheorie.*

SAML

Afkorting van:	*Security Assertion Markup Language.*
Is / is een:	*Markup language.*

SBVR

Afkorting van:	*Semantics of Business Vocabulary and Rules.*
Zie ook:	*Metataal; UML.*

Scanning

Bevat:	*Bitdiepte.*
Engere term:	*Scanning on demand.*
Gebruik:	*Scan.*
Onderdeel van:	*Digitalisering.*
Zie ook:	*Dagdoos; Digitisation; Imaging; ISO 6199; Pages per minute; TIFFing; Vervanging.*

Schrift

Bevat:	*Cijfer; Karakter; Koordschrift; Letter.*
Engere term:	*Abschrift; Afschrift; Geheimschrift; Handschrift; Niederschrift; Schoolschrift; Schoonschrift; Schrijfschrift; Spijkerschrift.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Schrift

Onderdeel van:	*Uiterlijke vorm.*
Synoniem:	*Cahier; Schrift; Writing.*
Zie ook:	*Linguïstiek; Schrijven; Taal.*

Schriftelijkheidsvereiste

Bredere term:	*Vereiste.*
Onderdeel van:	*Vormvereisten.*
Zie ook:	*Handtekening; Kwaliteitseisen; Schriftelijk.*

Schrijven

Engere term:	*Begeleidend schrijven.*
Onderdeel van:	*Activiteit; Geschrift.*
Synoniem:	*Write; Writing.*
Zie ook:	*Brief; Componeren; Formuleren; Genereren; Samenstellen; Schrift; Schriftuur; Verschriftelijking.*

Scrum

Bevat:	*Sprint.*
In plaats van:	*Scrummage.*
Is / is een:	*Framework.*
Zie ook:	*Agile.*

Selecteren

Bevat:	*Selectie; Selectiebeslissing.*
Is / is een:	*Proces van het archiefsysteem.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Beheershandeling; Vernietigen.*
Synoniem:	*Cull; Triage; Uitschieten.*
Zie ook:	*Appraisal; Collectieprofiel; Criteria; Filter; Opschonen; Uitschiften; Weed.*

Selectie

Bevat:	*Disposal hold; Voor vernietiging vatbaar; Voorselectie Vernietiging.*
Engere term:	*Archiefselectie; Eenzijdige selectie; Erfgoedselectie; Geschakelde selectie; Institutionele selectie; Macroselectie; Meso-selektie; Microselectie; Parallelle selectie; Steekproefsgewijze selectie; Stofkamselectie; Voorselectie.*
Onderdeel van:	*Expressie; Relationele operatoren; Selecteren.*
Synoniem:	*Culling.*
Zie ook:	*Aussonderung; Disseminatie; Filter.*

Selectiecriteria

Bevat:	*Het gewone; Representativiteit.*
Bredere term:	*Criteria.*
Onderdeel van:	*Waarderingsmethode.*
Zie ook:	*Bewaarbelang; Bijzonderheid; Waarderen.*

Selectiedocument

Bevat:	*Categorieënlijst; Stukkenlijst.*
Bredere term:	*Document.*
Engere term:	*Basis Selectie Document; Generiek Selectiedocument.*
Is / is een:	*Selectielijst.*
Zie ook:	*Tableau de tri.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Selectiedocument

Selectielijst

Bevat:	*Bewaarlijst; Bewaartermijnlijst; Disposition class; Vernietigingslijst.*
Bredere term:	*Lijst.*
Engere term:	*Generieke selectielijst; Ketenselectielijst.*
In plaats van:	*Waarderingslijst.*
Onderdeel van:	*Staat; Waarderen.*
Synoniem:	*Disposition Authority; Records schedule; Retention and disposition schedule.*
Zie ook:	*Bewaarlijst; Categorieënlijst; Disposal schedule; Disposition schedule; Retention schedule; Stukkenlijst; Uitzonderingslijst; Vernietigingslijst.*
Zoals:	*Basis Selectie Document; Generiek Selectiedocument; Selectiebesluit; Selectiedocument.*

Semantic artifact

Bredere term:	*Artifact.*
Zie ook:	*Information modelling.*
Zoals:	*Information model.*

Semantic capital

Bredere term:	*Capital.*
Synoniem:	*Semantisch kapitaalgoed.*
Zie ook:	*Affordance.*
Zoals:	*Archief; Archive; Semantic information.*

Semantic information

Afgekort met:	*SI.*
Antoniem:	*Shannon information.*
Bevat:	*Meaningful information; Record; Semantic content; Trustworthy information; Truthful information; Well formed information.*
Bredere term:	*Information.*
Eigenschap is:	*Meaningful; Structured; Trustworthy; Truthful.*
Is / is een:	*Semantic capital.*
Onderdeel van:	*Representation Information.*
Synoniem:	*Semantic data; Semantische informatie.*
Zie ook:	*Factual information.*
Zoals:	*Information_about; Record.*

Semantic web

Afgekort met:	*SW.*
Bevat:	*Third-order technology.*
Bredere term:	*Web 3.0.*
Synoniem:	*Semantic net; Semantisch web.*
Zie ook:	*Linked data.*

Semantiek

Bevat:	*Antoniem; Betekenis; Connotatie; Denotatie; Homoniem; Hyperoniem; Hyponiem; Synoniem.*
Engere term:	*Biosemantiek; Woordsemantiek; Zinssemantiek.*
Onderdeel van:	*Grammatica.*
Synoniem:	*Betekenisleer; Semantics.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Semantiek

Zie ook: *Informatie; Linguïstiek; Metataal; Ontologie; RDF; Semantic IS Standard; Semantisch model; Semantisch web; Semiotiek; Stijlfiguur; Syntax; Taal; Taalkunde.*

Semantisch kapitaalgoed

Bredere term: *Kapitaalgoed.*
Synoniem: *Semantic capital.*
Zie ook: *Asset management; Semicollectief goed.*
Zoals: *Archief; Semantische informatie.*

Semantisch web

Afgekort met: *SW.*
Bevat: *Alomtegenwoordige verwerking; Layer cake; Ontologie; Pervasive computing; Protocol; Schema; Taal; Taxonomie; Thesaurus; Ubiquitous computing.*
Onderdeel van: *Internet.*
Synoniem: *Semantic net; Semantic web.*
Zie ook: *Ballenbak; Interoperabiliteit; Knowledge Organisation Systems; Machine processable; RDF; RDF/XML; Semantiek; Semantische standaard; Web 2.0; Web 3.0; Web 4.0; Webizing; XML.*

Semantische interoperabiliteit

Bredere term: *Interoperabiliteit.*
Zie ook: *Layer cake; Ontologie; Taxonomie.*

Semiotiek

Bevat: *Intertekstualiteit; Linguïstiek; Perceptie; Semasiologie; Waarneming.*
In plaats van: *Semiotisch.*
Onderdeel van: *Wetenschap.*
Synoniem: *Semiotics.*
Zie ook: *Context; Cultuur; Hermeneutiek; Intertextuality; Postmodernisme; Semantiek; Taal; Taalfilosofie; Tekentaal.*

Semiotisch

Gebruik: *Semiotiek.*
Zie ook: *Hermeneutisch.*

Sensual quality

Antoniem: *Real quality.*
Bredere term: *Quality.*
Zie ook: *Sensual object.*

Serendipiteit

Synoniem: *Serendipity.*
Zie ook: *Chaos; Complexiteit; Eigenaardige toevalligheid; Epistemologie; Kennis; Ontdekking; Synchroniciteit; Toeval; Wetenschap.*

Series system

Zie ook: *Record group.*

Server

Bevat: *Listserv.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Server

Engere term:	*DNS-rootservers; Domino server; Eerste Lijns Server; Exchange server; File server; Information server; Linstserv; Listserver; Mail server; Mailserver; Webserver.*
Is / is een:	*Computer.*
Synoniem:	*Serveur.*
Zie ook:	*Client; Gateway; Host; Hosting; Proxy; Software.*

Server based computing

Onderdeel van:	*Verwerkingsmodel.*

Service oriented architecture

Afgekort met:	*SOA.*
Onderdeel van:	*Enterprise architecture; Informatie architectuur.*
Synoniem:	*Dienstgerichte architectuur.*
Zie ook:	*Business process management; Component; Datawarehouse; Event driven architecture; Service based architecture.*

Services

Engere term:	*Archival services; Data Quality Services; Digital Signature Services; General packet radio services; Master Data Services; Records management services; Short message services; SQL Server Integration Services; Webmapping services; Webservices.*
Is meervoud van:	*Service.*
Onderdeel van:	*Vijf lagen architectuurmodel.*
Synoniem:	*Diensten.*

SGML

Afkorting van:	*General Standardized Markup Language; Standard Generalized Markup Language; Standardized general markup language.*
Beschreven in:	*ISO/IEC 8879.*
Bevat:	*DTD; HTML; XML.*
Engere term:	*SGML/HyTime.*
Is / is een:	*Informal industry standard; Markup language.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Zie ook:	*EAD; Elektronisch tekst archief; JAVA; JavaScript.*

SGV

Afkorting van:	*Scalable Vector Graphics.*
Onderdeel van:	*XML.*
Zie ook:	*Chess ML; GML; Math ML; UML; Vector.*

Shared Service Centre

Afgekort met:	*SSC.*
Onderdeel van:	*Organisatie.*
Synoniem:	*Resultaat Verantwoordelijk Samenwerkingsverband.*
Zie ook:	*Bedrijfsvoeringsorganisatie; Resultaat Verantwoordelijke Eenheid.*

Simulatie

Synoniem:	*Simulation.*
Zie ook:	*Animatie; Emulatie; Game.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Singularity

Synoniem:	*Singulariteit.*

Smart contract

Bredere term:	*Contract.*
Is / is een:	*Algoritme.*
Synoniem:	*Slimme overeenkomst.*
Zie ook:	*Blockchain.*

Smartcard

Bevat:	*SIM-card.*
Onderdeel van:	*Chipcard.*

Social bookmarking

Onderdeel van:	*Web 2.0.*
Zie ook:	*Beschikbaarstellen; Tagging; Verwijzing.*

Social network

In plaats van:	*Sociaal netwerk.*
Zie ook:	*Ambtenaar 2.0; Global Community; Web 2.0.*

Social science

Bredere term:	*Science.*
Synoniem:	*Sociale wetenschap.*
Zoals:	*Anthropology; Geography; Psychology; Sociology.*

Sociale media

Bredere term:	*Media.*
Synoniem:	*Social media.*
Zie ook:	*Bulletin board system; Cloud computing; Communicated information; Internetvampier; Platform; Web 2.0.*

Soft ethics

Antoniem:	*Hard ethics.*
Bredere term:	*Ethics.*

Software

Antoniem:	*Hardware.*
Bevat:	*API; Applet; Assembler; Basic Input Output System; Batch; BoSL; Broncode; Business Activity Monitoring; CAD; Censorware; Compiler; COTS; E-book reader; Groupware; Handler; Interface; Lisp; Open source; Operating system; Packet sniffer; Patch; Preserveringssoftwarepakket; Programmeertaal; Proxy; Rootkit; Software agent; Software product; Storage and retrievalprogramma; System program; Tekstverwerker; Toepassingsprogrammatuur; Vapourware; Viewer; Virus; Virusscanner; Warez; Wordprocessor.*
Engere term:	*Access Software; Application software; Embedded software; Forensic software; Gijzel software; Headless software; Jukebox management software; Malicious software; Middleware; Proprietary software; Ransom software; Representation Rendering Software; Scanning software; Sjoemelsoftware; Spy software.*
In plaats van:	*Computerprogramma.*
Is / is een:	*Computer component; Computerprogramma; Machine.*
Onderdeel van:	*Applicatie; Techniek.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Software

Synoniem:	*Computer program; Programmatuur.*
Zie ook:	*Client; Geautomatiseerd systeem; Imaging tools; Instrument; Memex; Server; Software application.*
Zoals:	*Driver; Personal Information Manager; Service pack.*

Software renovatie

Zie ook:	*Onderhoud.*

Softwarearchief

Bredere term:	*Archief.*
Onderdeel van:	*Verzameling.*
Zie ook:	*Duurzame toegankelijkheid; Emulatie; Softwarebibliotheek.*

Source

Engere term:	*Link source; Multiple sources; Production source; Reference source; Resource.*
Synoniem:	*Bron.*
Zie ook:	*Herkomst.*

Spam

Bevat:	*BGP-hijacking; Spam scam; SPIT; TWAM.*
Engere term:	*Twitter spam.*
Onderdeel van:	*Frictionless infosphere; Verstoring.*
Synoniem:	*Pourriel.*
Zie ook:	*E-mail; Hoax; Mailbom.*

Specificatie

Bevat:	*Formaat; ICalendar; Java Specification Request.*
Engere term:	*Technische specificatie.*
Onderdeel van:	*Context informatie; Standaard.*
Synoniem:	*Request for change; Specification.*
Zie ook:	*Bestandsformaat; Bestandstype; Bestek; DDI; DOMEA-konzept; ED3; GBZ; MoReq2; NEN 2082; Norm; OpenGIS; PVE; Technisch ontwerp; TRAC; Use case; W3C recommendation.*

Speech act

Bevat:	*Illocutie; Perlocutie.*
Bredere term:	*Act.*
Onderdeel van:	*Linguïstiek.*
Zie ook:	*Voorschrijvend.*

Spionage

Engere term:	*Bedrijfsspionage.*
Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Inlichtingendienst.*

Sporenonderzoek

Bevat:	*Documentenonderzoek; Grafologisch onderzoek.*
Bredere term:	*Onderzoek.*
Engere term:	*Digitaal sporenonderzoek.*
Synoniem:	*Forensisch onderzoek.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Sporenonderzoek

Zie ook: *Diplomatiek.*

Spraakherkenning

Bredere term: *Herkenning.*
Onderdeel van: *Spraaktechnologie.*
Synoniem: *Speech recognition; Stemherkenning; Voice recognition.*
Zie ook: *SALT; Voice XML.*

Spyware

Bevat: *Adware; Browserhijacker; Dialer; Key logger.*
In plaats van: *Spy software.*
Onderdeel van: *Malware.*

Staatsgeheim

Bevat: *Staatsgeheim CONFIDENTIEEL; Staatsgeheim GEHEIM; Staatsgeheim: ZEER GEHEIM.*
Bredere term: *Geheim.*
Onderdeel van: *Bijzondere informatie.*
Zie ook: *Staatsgeheime informatie.*

Stadsarchief

Bredere term: *Archief.*
Synoniem: *Stedelijk archief.*
Zie ook: *Gemeentearchief.*

Standaard

Bevat: *ANSI X3.23; AS1; AS2; ASCII; ASN.1; Atom; Attention Profile Markup Language; Basic Semantics Register; Blocks Extensible Exchange Protocol; Business Process Modeling Notation; CALS; CDF; CGM; CIDOC-CRM; CMIS; Common Communications Format; DDF; Dewey Decimal Classification; DIN 16554.2; DIN 31644; DIRKS; DOD5015.2; DRCP; DSS; Dublin Core Metadata Element Set; EAC; EAC-CPF; EAD; EbMS; EDI; EDRM; HTML; IEEE Std 1063-2001; Internationale Financiële Rapportage Standaarden; IPTC; ISIL; ISO 10149; ISO 10303; ISO 10646; ISO 11108; ISO 11798; ISO 12757-2; ISO 14145-2; ISO 15836; ISO 31000; ISO/IEC 8879; ISO/IEC 27002; ITIL; ITU; JPEG; METS; MIReG; MODS; MoReq; MoReq2; NEN 2082; NEN 2084; NEN 2728; NEN 2748; NEN 3434:2007; NEN 3601; NEN-ISO 15489-1:2001 (nl); NEN-ISO 15836; NEN-ISO 23081-1:2006; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); NEN-ISO/IEC 27001; NEN-ISO/IEC 27002; Netwerkprotocol; NLCS; NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); OAI; OAI-ORE; OAI-protocol; ODA/ODIF; ODF; Open Archival Information System; OpenDoc; ORE; OSI-model; OXML; PDF; PDF/A; PREMIS; PRINCE2; Records management standaard; ReMANO; RFC 3335; RFC 4122; RSS; Semantic IS Standard; SGML; SKOS; SLD; Specificatie; SPOTS; SQL2; STEP; STP; STUF; TIFF; UBL; UML; Universal Preservation Format; UOF; UTF-16; Webprotocol; WFMC-TC-1011; WMS; X.500; Xades; XAM; XBRL.*
Engere term: *Beschrijvingsstandaard; Character set; De facto-standaard; De jure-standaard; ISO 5127; ISO 6199; ISO 8211; ISO 8402; ISO 8601; ISO 8824; ISO 8825; ISO 8879; ISO 8879:1986; ISO 9660; ISO 9706; ISO 13490; ISO 14721; ISO 15511:2003; ISO 16363; ISO 19005-1:2005; ISO 28500:2009; ISO 30300; ISO 30301; ISO 38500; ISO/IEC 8859-1; ISO/IEC 10646-1; ISO/IEC 13250:2000; ISO/IEC 15444; ISO/ISEC 8632-1; ISO/ISEC 10918; ISO/TR 15489-2:2001; ISO/TR 26122; ISO-DIS 15489-1; Leveranciersstandaard; Metadatastandaard; Open standaard; Operationele standaard; Overheid.nl Webmatadata Standaard; Records management standaard; Semantische standaard; Technische standaard.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Standaard

Is enkelvoud van:	*Standaarden.*
Onderdeel van:	*Kwaliteitssysteem.*
Synoniem:	*Standards.*
Zie ook:	*AGLS; Archiveringsformaat; DURP; Ethernet; GILS; GPRS; GSM; Guideline; Inkapselingsformaat; IP; Koppelvlak; Metadataformaat; MMS; Norm; Normen; NPR; OWMS; OWMS 3.5; Referentiekader; Request for change; SMS; TCP/IP; Topic maps; Uitwisselingsformaat; UMTS; Uniformiteit; W3C recommendation; WAP.*
Zoals:	*CCITT Group 4; IANA Registry; ISO 19005; LZW; Universele decimale classificatie; Z39.19-2005; Z39.50; Z39.85.2001; Z39.88.*

Standaardenorganisatie

Bevat:	*American National Standards Institute; ANSI; IETF; International Organisation for Standardization; ISO; NEN; NIST; OASIS; Organization for the advancement of structured information standards; Standards setting body; Standards setting organization.*
Bredere term:	*Organisatie.*
Zie ook:	*Erkend lichaam.*
Zoals:	*International Standards Organization.*

Steekproef

Engere term:	*Aselecte steekproef; Clustersteekproef; Gestratificeerde steekproef; Getrapte steekproef.*
Synoniem:	*Sampling.*
Zie ook:	*Statistiek; Steekproefsgewijze selectie.*

Steekproefsgewijze selectie

Bevat:	*Aselecte steekproef.*
Bredere term:	*Selectie.*
Zie ook:	*Representativiteit; Steekproef; Stratificeren.*

Stelling

Engere term:	*Hoofdstelling; Rijdende stelling; Vaste stelling.*
Is / is een:	*Kast.*
Synoniem:	*Proposition.*
Zie ook:	*Aforisme; Satz; Statement; Theorie.*

Stemcomputer

Bredere term:	*Computer.*
Onderdeel van:	*Democratie.*

Stemgeheim

Bredere term:	*Geheim.*
Onderdeel van:	*Privacy.*
Zie ook:	*Vertrouwelijkheid.*

Stempel

Engere term:	*Datumstempel; Droge stempel; Droogstempel; Natte stempel; Tijdstempel.*
Onderdeel van:	*Waarmerk.*
Zie ook:	*Handtekening; Zegel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Storage

Bevat:	*Google file system; Shelving; XAM.*
Engere term:	*Archival Storage; Block storage; Data storage; Direct storage; Full-text storage; Intermediate storage; Internal storage; Istorage; Long term storage; Managed storage; Near-Line Storage; Non volatile storage; Object Storage; Object-based storage; Offline storage; Online storage; Ordered storage; Preservation storage; Primary storage; Remote storage; Secondary Line Storage; Single Instance Storage; Tempory storage; Volatile storage.*
Onderdeel van:	*Preservation.*
Synoniem:	*Magasinage; Mémorisation; Mise en mémoire; Opslag.*
Zie ook:	*Data store; Digitale bewaarplaats; Documentenmagazijn; E-depot; Magazijn; MAPI Mail Near-Line; Repository; Storage system; Store.*

Storing

Onderdeel van:	*Verstoring.*
Zie ook:	*Incident; Preservation phase; Probleem.*

Strafrecht

Bevat:	*Criminaliteit; Strafbaar feit; Strafproces; Strafvordering.*
Bredere term:	*Recht.*
Zie ook:	*Grafologisch onderzoek; Rechtslinguïstiek.*

Strategisch Informatie Overleg

Afgekort met:	*SIO.*
Bredere term:	*Overleg.*
Opvolger van:	*Driehoeksoverleg.*
Zie ook:	*Waardering.*

Structureren

Zie ook:	*Coördinatie; Ordenen; Subordinatie.*

Structuur

Bevat:	*ASN.1; Document indeling; Lay-out; Markup language; Redactionele vorm; SKOS; Special sign; Uiterlijke vorm.*
Engere term:	*Archiefstructuur; Boomstructuur; Documentstructuur; Gegevensstructuur; Hiërarchische structuur; Informatiestructuur; Macrostructuur; Microstructuur; Ordeningsstructuur; Organisatiestructuur; Processtructuur; Productdecompositiestructuur; Sidecarstructuur; Zoekstructuur.*
In plaats van:	*Gestructureed.*
Is eigenschap van:	*Generiek Informatieobject; Informatieobject.*
Is enkelvoud van:	*Structuren.*
Onderdeel van:	*Gegeven; Syntax.*
Synoniem:	*Structure; Struktur.*
Zie ook:	*Corroboration; DML; Verschijningsvorm.*

Structuurplan

Bredere term:	*Plan.*
Engere term:	*Documentair structuurplan; Informatiestructuurplan; Structuurplan informatiebeheer.*
Zie ook:	*Gestructureerde informatie; Structuurschets.*

Structuurplan informatiebeheer

 © Reference manager : R.S. Jonker

Structuurplan informatiebeheer

Bevat:	*Business-Rule-Repository; Classificatie; Document beheersysteem; Handelingenbank; Information resource dictionary system; Kenniskaart; Ordeningsplan; Registratuurplan; Zaaktypecatalogus.*
Bredere term:	*Structuurplan.*
Onderdeel van:	*Archiving by design; Metadataschema; Ontologie; Overzicht; Register van het archiefsysteem.*
Synoniem:	*Bedrijfsencyclopedie; Documentair structuurplan.*
Zie ook:	*Archiefinventaris; Bedrijfsarchitectuur; Classification scheme; Data-atlas; Documenting documentation; Electronische documentaire infrastructuur; Enterprise Information Integration; Informatiebeheerplan; Informatieplan; Inventaris; Kennisatlas; Kennisopslagplaats; Metadata systeem; Overzicht; Register; Registratie; Structuurplan Documentaire Informatievoorziening; Taxonomie; Zaakinformatiesysteem.*

STUF

Afkorting van:	*Standaard uitwisselingsformaat.*
Engere term:	*Stuf XML.*
Onderdeel van:	*GEMMA; Standaard; Uitwisselingsformaat.*
Zie ook:	*Uitwisselbaarheid.*

Sturing

Engere term:	*Kennissturing; Structuursturing.*
Zie ook:	*Regie.*

Subject gateway

Bredere term:	*Gateway.*
Onderdeel van:	*Toegankelijkheid.*
Zie ook:	*Metadata.*

Subsidie

Onderdeel van:	*Beschikking.*

Subsistentie

Zie ook:	*Contingentie.*

Substitutie

Onderdeel van:	*Vervanging.*
Synoniem:	*Verdoeken.*
Zie ook:	*In de plaatsstelling; Microverfilming.*

Sundoku

Zie ook:	*Collectie; Verzameling.*

Symbool

Engere term:	*Symbool T.*
Synoniem:	*Symbol.*
Zie ook:	*Embleem; Text.*
Zoals:	*Taalteken.*

Systeemanalyse

Bredere term:	*Analyse.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Systeemanalyse

Onderdeel van:	*Nieuwe waarderingsmethode; Waarderingsinstrumentarium.*
Zie ook:	*Systeemontwerp.*

Systeembeheer

Onderdeel van:	*ICT-beheer.*
Zie ook:	*Applicatiebeheer; Functioneel beheer; Herstel; Netwerkbeheer; Systeembeheerder; Technisch beheer.*

Systeemontwerp

Bevat:	*Common ground; Functioneel ontwerp; Technisch ontwerp.*
Bredere term:	*Ontwerp.*
Engere term:	*Gedetailleerd systeemontwerp.*
Onderdeel van:	*Systeemontwikkeling.*
Zie ook:	*DIRKS; Pdca-model; Systeemanalyse.*

Systeemontwikkeling

Bevat:	*Codeless application development; Componentmodel; Definitiestudie; Model based application devellopment; Prototyping; Rapid application development; Systeemontwerp.*
Zie ook:	*Implementatiestrategie; Informatieanalyse; SDM.*

System

Bevat:	*Notation; Process.*
Engere term:	*Alarm system; Analogue system; Bulletin board system; Business system; Certified e-mail system; Client system; Cognitive system; Communication system; Computer system; Data system; Dateisystem; Detection system; Digital system; Document Management System; Dokumentenmanagementsystem; Dynamic system; Electronic system; E-mail system; Entry system; Experiential system; Filing system; Grid system; Imaging system; Indexing system; Information system; Juridical system; Litigation support system; Management system; Matrix system; Multi user system; Multiagent system; Name system; Notation system; Object system; Operating system; Preservation system; Recommendation system; Recommender system; Record-making system; Reference system; Registry system; Repository system; Retrieval system; Robot system; Rule based system; Software system; System of interpretations; System of rules; Transition system; Transmission system; Workflow management system; Writing system.*
Is enkelvoud van:	*Systems.*
Synoniem:	*Systeem; System; Système.*
Zie ook:	*Informatiesysteem; System-level-model-structure.*
Zoals:	*Mechanism.*

Taal

Bevat:	*Afkorting; Betekenisloos; Betekenisverruiming; Betekenisverzwakking; Dialect; Elite speak; Etymologie; Exoterisch; Feitelijk feit; Framing; Grammatica; Jargon; Leesteken; Leet speek; Lekenbetekenis; Neologisme; Newspeak; Onfeitelijk feit; Prietpraat; Retrologisme; Shibboleth; Spelling; Spellingsstelsel; Stijlfiguur; Taalmagie; Taalspel; Taalvernieuwing; Terminologie.*
Engere term:	*Analoge taal; Classicatorische taal; Computertaal; Digitale taal; Exclusieve taal; Formele taal; Gasttaal; Genderneutrale taal; Indextaal; Informatietaal; Kunstmatige taal; Machine taal; Metataal; Natuurlijke taal; Objecttaal; Ontologie presentatie taal; Ontsluitingstaal; Programmeertaal; Regenboogtaal; Standaard taal; Tekentaal; Vaktaal; Zoektaal.*
Onderdeel van:	*Inkleding; Semantisch web.*
Synoniem:	*Language.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Taal

Zie ook: *Chatten; Communicatie; Communicatie-axioma; Desinformatie; Karakter; Schrift; Semantiek; Semiotiek; Spraaktechnologie.*

Taalspel

Onderdeel van: *Taal.*
Zie ook: *Desinformatie; Taalmagie; Terminologie.*

Tablet computer

Bevat: *IPad.*
Bredere term: *Computer.*
Gebruik: *Tablet.*
Zie ook: *Communicatiemiddel; Smartphone.*

Tag

Engere term: *Language tag; Markup tag; Meta tag.*
Onderdeel van: *Naamgevingssysteem.*
Synoniem: *Etiket; Label; Mark-up.*
Zie ook: *Bibliographic coding; Coding; Indexing; Issue code; Issue coding; Lemma; Naam; Objective coding; Subjective coding; Taxonomic coding; Taxonomy coding; Trefwoord; Verbatim coding.*

Tagging

Engere term: *Bulk tagging.*
Onderdeel van: *Toegankelijk maken; Web 2.0.*
Zie ook: *Folksonomy; Labeling; Markup; Meta-blogging; Social bookmarking; Toegankelijkheid.*

Tape

Bevat: *Compact cassette; DAT.*
Engere term: *Audio tape; Backup tape; Digital linear tape; Magnetic tape; Recording tape; Recovery tape.*
Onderdeel van: *Analoge gegevensdrager; Audiovisuele media; Digitale gegevensdrager.*
Zie ook: *Backup; Data extraction; Digital Audio Tape; Disaster recovery tape; Geluidsband; Magneetband; Magnetic recording tape; Magnetic storage media; Quarter inch cartridge; Videoband.*

Target past

Bredere term: *Theory.*
Zie ook: *Intentional domain.*

Taxonomie

Bevat: *Archiefcode; Beschrijvingsniveau; Classificatieschema; Classification scheme; Groep; Objectklasse; Onderverdeling; Scope note; Sitestructuur; Thesaurus; Verdeling.*
In plaats van: *Enkelvoudige hiërarchie.*
Onderdeel van: *Authority record; Hierarchische classificatie; Knowledge Organisation Systems; Semantisch web.*
Synoniem: *Classificatie; Taxonomy.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Taxonomie

Zie ook:	*Bedrijfsencyclopedie; Biologie; Boomstructuur; Documentair structuurplan; Documenttypecatalogus; Folksonomy; Gegevenswoordenboek; Hiërarchisch model; Hiërarchische relatie; Informatiemodel; Interoperabiliteit; Kennisopslagplaats; Klasse; Metadataschema; Model; NEN-ISO 23081-1:2006; NEN-ISO 23081-2:2009 (en); Nomenclatuur; OWMS; Semantische interoperabiliteit; SKOS; Structuurplan informatiebeheer; Systeem; Taxon; Thema; Typologie; Woordsysteem; Zaaktypecatalogus.*
Zoals:	*Beslisboom; Vragenboom.*

TCP/IP

Afkorting van:	*Transmission Control Protocol/Internet Protocol.*
Is / is een:	*Netwerkprotocol.*
Zie ook:	*IP; IP-adres; Standaard; UDP/IP.*

Techniek

Bevat:	*Applicatie; Beeldscherm; Gegevensdrager; Grondvlak van een keten; Hardware; Kanaal; Keteninformatiesysteem; Software.*
Eigenschap is:	*Fixatie; Opslag; Presentatie; Verwerking.*
Engere term:	*Analoge techniek; Digitale techniek; Fotografische techniek; Frictieloze techniek; Techniek voor kwaliteitsreview.*
In plaats van:	*Methode en techniek.*
Is eigenschap van:	*Generiek Informatieobject; Informatieobject; Kanaal.*
Onderdeel van:	*Context; Fysieke materialiteit; Melkkrukjemodel.*
Synoniem:	*Technique.*
Zie ook:	*Technologie.*

Techniekfilosofie

Bredere term:	*Filosofie.*
Synoniem:	*Filosofie van de techniek; Philosophy of technology.*
Zie ook:	*Computergeschiedenis; Informatiefilosofie.*

Technologie

Engere term:	*Communicatietechnologie; Informatie- en communicatietechnologie; Informatie technologie; Informatietechnologie.*
Is / is een:	*Actor.*
Zie ook:	*Techniek.*

TEI

Afkorting van:	*Text Encoding Initiative.*
Onderdeel van:	*XML Schema.*

Teken

Bevat:	*Apenstaartje.*
Engere term:	*Beletselteken; Gebaar; Leesteken; Letterteken; Runeteken; Scheidingsteken; Schriftteken; Taalteken; Uitroepteken; Valutateken; Veldscheidingsteken; Vraagteken; Wiskundig teken.*
Is / is een:	*Schriftteken.*
Synoniem:	*Sign; Zeichen.*
Zie ook:	*Character; Ideografie.*
Zoals:	*Betekenisdrager; Icoon; Klank; Seperator; Voorwerp; Woord.*

Tekst

 © Reference manager : R.S. Jonker

Tekst

Bevat:	*Bijschrift; Hoofdstuk.*
Engere term:	*Epitekst; Flaptekst; Paratekst; Peritekst; Plantekst; Platte tekst.*
Synoniem:	*Text.*
Zie ook:	*Names mentioned in text; Note field; Other number field.*

Tekstherkenning

Bevat:	*Handschriftherkenning.*
Bredere term:	*Herkenning.*
Synoniem:	*OCR; Tekenherkenning.*
Zie ook:	*Handschriftanalyse; Patroonherkenning; Recaptcha; Taalherkenning.*

Telecommunicatie

Bevat:	*Telefoon; Telegraaf; Telegrafie; Telegram; Telex.*
Bredere term:	*Communicatie.*
Synoniem:	*Telecommunication; Télécommunication.*
Zie ook:	*Data Dissemination Session; Data Submission Session; GSM; MMS; SMS; Telematica; UMTS; Verkeersgegevens; WAP.*

Telegram

Onderdeel van:	*Brief; Telecommunicatie.*
Zie ook:	*Bericht; E-mail.*

Termen

Is meervoud van:	*Term.*
Zie ook:	*Begrip; Terminologie.*

Termijn

Bevat:	*Rubriceringsduur.*
Engere term:	*Aanwezigheidstermijn; Beschikbaarheidstermijn; Bewaartermijn; Fatale termijn; Fiscale termijn; Gebruikstermijn; Geldigheidstermijn; Initiële termijn; Juridische termijn; Lange termijn; Opschoningstermijn; Procestermijn; Reflectietermijn; Toegankelijkheidstermijn; Vernietigingstermijn.*
Onderdeel van:	*Tijd.*

Terminologie

Bevat:	*Jargon; Nomenclatuur.*
Engere term:	*Archiefterminologie.*
Onderdeel van:	*Taal.*
Synoniem:	*Terminology.*
Zie ook:	*Definiering; Glossarium; ISO 5127; NEN 3601; Taalmagie; Taalspel; Termen; Thesaurus; Trefwoordensysteem; Vocabularium.*

Terminology

Bevat:	*Nomenclature.*
Engere term:	*Archival terminology.*
Is / is een:	*Language for special purposes.*
Synoniem:	*Terminologie.*
Zie ook:	*Jargon; Vocabulary.*

Terrorisme

 © Reference manager : R.S. Jonker

Terrorisme

Engere term:	*Cyberterrorisme.*

Terugmeldplicht

Onderdeel van:	*Authenticatie.*
Zie ook:	*Terugmeldvoorziening.*

Testament

Engere term:	*Notarieel testament; Olografisch testament.*
Is / is een:	*Authentieke akte.*
Zie ook:	*Erfenis; Nalatenschap; Wilsbeschikking; Wilsuiting.*

Testen

Bevat:	*Acceptatietest; Functionele test; Productrisicoanalyse; Proof of concept; Regressietest.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Wijzigingsproces.*
Synoniem:	*Testing.*
Zie ook:	*Pilot.*

Text mining

Engere term:	*Forensic text mining.*
Onderdeel van:	*Datamining.*

Textmining

Bredere term:	*Mining.*
Onderdeel van:	*Datamining.*
Zie ook:	*Text and data mining.*

Thesaurus

Bevat:	*Antoniem; Homoniem; Hyperoniem; Hyponiem; Scope note; Synoniem; Woordgroep.*
Engere term:	*Bilingual thesaurus; Macrothesaurus; Microthesaurus; Monolingual thesaurus; Multilingual thesaurus; Namenthesaurus; Source thesaurus; Target thesaurus.*
Is / is een:	*Controlled vocabulary.*
Onderdeel van:	*Authority record; Generieke kernadministratie; Knowledge Organisation Systems; Metadataschema; Semantisch web; Taxonomie; Woordsysteem.*
Zie ook:	*Alfabetische index; Classificatie; Documenttypecatalogus; Gecontroleerde woordenlijst; Hierarchical structure; Nomenclatuur; SKOS; Terminologie; Thesaurus expansion; Trefwoordensysteem; Typologie; Vocabularium; Woordenboek; Woordenwolk; Z39.19-2005.*
Zoals:	*Wordnet.*

Tijd

Bevat:	*Termijn; Tijdsduur; Tijdsverloop; Tijdzone.*
Onderdeel van:	*Doelstelling; Kenmerk.*
Synoniem:	*Time; Zeit.*
Zie ook:	*Factor tijd.*

Time writing system

Bredere term:	*Writing system.*

Toegang

 © Reference manager : R.S. Jonker

Toegang

Bevat:	*Beschrijving; KWIC; KWOC.*
Engere term:	*Eigentijdse toegang; Nadere toegang; Ongeautoriseerde toegang; Secundaire toegang.*
Is / is een:	*RM-proces.*
Is enkelvoud van:	*Toegangen.*
Onderdeel van:	*Transparantie.*
Synoniem:	*Admission; Akzession; Erschließungsinstrument; Finding aid.*
Zie ook:	*Access; Access control; Findmittel; Metadata systeem; Openbaarheid; Security clearance.*
Zoals:	*Agenda; Archiefgids; Archiefinventaris; Archievenoverzicht; Bibliotheekcatalogus; Catalogus; Dossierinventaris; Findshilfsmittel; Gebruiksaanwijzing; Index; Plaatsingslijst; Register van het archiefsysteem; Repertory.*

Toegankelijk maken

Bevat:	*Formele ontsluiting; Georefereren; Indexeren; Inventariseren; Onderwerpsontsluiting; Ontsluitingsmethode; Tagging.*
Engere term:	*Nader toegankelijk maken.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Beheershandeling.*
Synoniem:	*Ontsluiten; Ontsluiting.*
Zie ook:	*Codificatie; Digitalisering; Folksonomy; Index; Knowledge Organisation Systems; Ordenen en beschrijven.*

Toegankelijke staat

Bevat:	*Duurzame toegankelijkheid.*
In plaats van:	*Geordende en toegankelijke staat.*
Is / is een:	*Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit.*
Zie ook:	*Described records; Findable, accessible, interoperable, reusable; Geordende staat; Goede staat; Ontsluiting; Zoeken.*

Toegankelijkheid

Bevat:	*Beschrijven; Indiceren; Intentieconstructie; Ontsluiting; Subject gateway.*
Engere term:	*Duurzame toegankelijkheid; Folksonomy.*
Is / is een:	*Primaire kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruikskwaliteit; Integriteit van informatie; Transparantie.*
Synoniem:	*Accessibility.*
Zie ook:	*Access; Archiefportaal; EAC; EAD; Gestructureerde informatie; Loket; Mogelijkheid tot raadpleging; Open access; Reference; Tagging; Toegankelijk houden; Toegankelijkheidstermijn; VAC; Vindbaarheid; Vinden; Zoeken; Zoeksysteem.*

Toezicht

Bevat:	*Accountancy; Audit; Betreding ruimten; Informatiearrangement; Interne controle; Rekenkamerfunctie; Schouw; Toezichtveld.*
Engere term:	*Generiek toezicht; Horizontaal toezicht; Interbestuurlijk toezicht; Nalevingstoezicht; Toezicht op de naleving; Tweedelijns toezicht; Verantwoordingstoezicht.*
Onderdeel van:	*Governance.*
Synoniem:	*Inspectie.*
Zie ook:	*Accountantsverklaring; Archiefmanagement; Beheersing; Censuur; Control; Controlling; DRAMBORA; Informatiemanagement; Middelen; Observeren; Three lines of defence; VTH.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Toezicht op het beheer

Onderdeel van:	*Horizontaal toezicht.*
Synoniem:	*Toezicht op de naleving.*
Zie ook:	*Interbestuurlijk toezicht; Verticaal toezicht.*
Zoals:	*Archiefinspectie.*

Toezichtkader

Bredere term:	*Kader.*
Onderdeel van:	*Inspectie.*
Zie ook:	*Toetsingskader; Toezichtveld.*

Topic maps

Engere term:	*XML Topic Maps.*
Onderdeel van:	*Knowledge Organisation Systems; XML.*
Synoniem:	*ISO 13250.*
Zie ook:	*Conceptmap; Metadata; Mindmap; Ontologie; RDF; Standaard; XTM.*

Total archive

Bredere term:	*Archive.*

TRAC

Afkorting van:	*Trustworthy Repositories Audit & Certification; Trustworthy Repositories Audit and Certification Checklist.*
Beschreven in:	*ISO 14721.*
Beschrijft:	*E-depot.*
Onderdeel van:	*Referentiekader.*
Zie ook:	*CCSDS 650.0-M-2; E-depot; Specificatie.*

Traceerbaarheid

Is / is een:	*Juridische kwaliteit; Primaire kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Borging; Control; Controleerbaarheid; Trackback; Tracking cookie; Vindbaarheid.*

Transcoding

Onderdeel van:	*Conversion.*

Transcriptie

Bevat:	*Transliteratie.*
Onderdeel van:	*Afschrift.*
Synoniem:	*Transcript; Transcription; Transkription.*
Zie ook:	*Vertaling.*

Transdiegetic information

Bredere term:	*Information.*
Zie ook:	*Diegetic information; Nondiegetic information.*

Transparancy

Engere term:	*information transparency.*

Transparantie

 © Reference manager : R.S. Jonker

Transparantie

Bevat:	*Toegang; Toegankelijkheid.*
Engere term:	*Duurzame transparantie.*
In plaats van:	*Openheid.*
Is / is een:	*Culturele kwaliteit; Hype; Juridische kwaliteit; Privacybeginsel; Technische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Beginselen van ICT-gebruik.*
Zie ook:	*Controleerbaarheid; Governance; Navolgbaarheid; Openbaarheid.*

Trefwoord

Bredere term:	*Woord.*
Synoniem:	*Keyword; Lemma.*
Zie ook:	*Access point; Begrip; Folksonomy; Hoofdwoord; Naamgeving; Ontsluitingsterm; Tag; Term; Titelwoord.*

Trendanalyse

Bredere term:	*Analyse.*
In plaats van:	*Trendmonitor.*
Onderdeel van:	*Nieuwe waarderingsmethode; Waarderen; Waarderingsinstrumentarium.*
Zie ook:	*HMA-plus; Hotspotmonitor; Maatschappelijke contextanalyse; Predictive analitics.*

Trojan horse

Zie ook:	*Backdoor; Rootkit.*

Trust

Is / is een:	*Foundational value.*
Synoniem:	*Vertrouwen.*

Trusted Third Party

Afgekort met:	*TTP.*
Bevat:	*Introducer.*
Onderdeel van:	*Encryptie.*
Zie ook:	*Authentication certificate of trusted third party; Digital time-stamp issued by a trusted third party; Key escrow; Public Key Infrastructure; Trusted custodian; Trusted introducer; Trusted records officer.*

Truth

Engere term:	*Post-truth.*
Onderdeel van:	*Philosophical concept; Quality.*
Synoniem:	*Waarheid.*
Zie ook:	*Believability; Correspondence theory of truth.*

Truthfulness

Is / is een:	*Derived quality.*
Synoniem:	*Waarheidsgetrouwheid.*
Zie ook:	*Veracity.*

Twitter

Bevat:	*Tweet.*
Onderdeel van:	*Communicatie; Web 2.0.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Twitter

Zie ook: *Chatten.*

Typologie

Onderdeel van: *Classificatie.*
Zie ook: *Nomenclatuur; Taxonomie; Thesaurus.*

Ubiquitous computing

Bevat: *Ambient intelligence; Internet of things; Physical computing; Things that think.*
Onderdeel van: *Semantisch web.*
Synoniem: *Alomtegenwoordige verwerking; Pervasive computing.*
Zie ook: *Big data; Data superconductivity; Dataveillance.*

UDO

Afkorting van: *Ultra density optical.*

Uitbesteden

Antoniem: *Inbesteden.*
Synoniem: *Outsourcing.*
Zie ook: *Outtasking; Privatisering.*

Uitvindingen

Is meervoud van: *Uitvinding.*

Uitwijken

Zie ook: *Disaster recovery; Schaduw IT.*

Uitwisselbaarheid

Is / is een: *Primaire kwaliteit; Technische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Synoniem: *Interchangeability; Interoperabiliteit; Interoperability.*
Zie ook: *CMIS; Compatibiliteit; Crosswalk; Dienstenbus; DURP; Elektronisch ketenbericht; Gegevensuitwisseling; Integration; Internationale Financiële Rapportage Standaarden; Koppelvlak; Machine processable; Matching; Portabiliteit; RDF; Sleutelgegevens; STUF; Trackback; Webizing.*

Uitwisseldienst

Bevat: *EGS; OTP.*
Zie ook: *Communicatie.*

Uitwisseling

Bevat: *Briefwisseling.*
Engere term: *Gegevensuitwisseling.*
Is / is een: *Communicatie.*
Zie ook: *Communicatie-axioma; Conversatie; Interdepartementale informatiesystemen; Interoperability; Wisselwerking.*

Uitwisselingsformaat

Bevat: *AS1; AS2; Berichtenstandaard; EbMS; OAI-protocol; RSS; STUF; Xades.*
Bredere term: *Formaat.*
Onderdeel van: *Bestandsformaat.*
Synoniem: *Interchange format.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Uitwisselingsformaat

Zie ook:	*Communicatie; Koppelvlak; Standaard; Vertaalschema.*

Uitzonderingsgrond

Antoniem:	*Informatieplicht.*
Bevat:	*Derdenbescherming.*
Zie ook:	*Beperking; Beperkingen; Derdenbelang; Descriptieve waarde; Embargo; Openbaarheid.*
Zoals:	*Beleidsintimiteit.*

UML

Afkorting van:	*Unified Modelling Language.*
Beschrijft:	*Distributed object system.*
Bevat:	*Semantic category.*
Engere term:	*Agent UML.*
Is / is een:	*Graphical language.*
Onderdeel van:	*Standaard.*
Synoniem:	*ISO/IEC 19501.*
Zie ook:	*Class diagram; IDEF0; Meta Object Facility; Metataal; Model; MOF; RDF; SBVR; SGV; XML; XML MI.*

Unicode

Beschreven in:	*ISO 10646.*
Bevat:	*Unicode Transformation Format.*
Onderdeel van:	*Character set.*
Synoniem:	*ISO/IEC 10646-1.*
Zie ook:	*ASCII; Bestandsformaat; Character encoding; CSV; Extended ASCII; UCS; UTF-16; UTF-8.*

Unified messaging

Afgekort met:	*UM.*
Onderdeel van:	*Convergentie.*
Zie ook:	*Onthechting.*

Universalism

Is / is een:	*Philosophical concept; Theological concept.*
Synoniem:	*Universalisme.*
Zie ook:	*Level of abstraction.*

Universele decimale classificatie

Afgekort met:	*UDC.*
Bredere term:	*Classificatie.*
Is / is een:	*Classificatieschema; Standaard.*
Zie ook:	*Decimaal stelsel; Dewey Decimal Classification; Enumerated List Scheme.*

Universele informatiekunde

Afgekort met:	*UI.*
Onderdeel van:	*Informatica.*

UOF

Afkorting van:	*Unified office format.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

UOF

Onderdeel van:	*Standaard; XML Schema.*
Zie ook:	*Bestandsformaat.*

URI

Afkorting van:	*Unified Resource Identifier; Uniform resource identifier; Uniform Resource Indicator; Universal resource identifier.*
Bevat:	*ARK; CURI; Handle; NID; NSS; URC; URL; URN.*
Onderdeel van:	*Persistent identifier.*
Zie ook:	*FTP; Hypertext; Identificatie; Namespace; OWL; Pingback; Pointer.*

URO

Afkorting van:	*Universal recordkeeping entity-type; Universal Recordkeeping Super-Type.*
Bevat:	*FURO.*
Onderdeel van:	*Entiteittype.*
Zie ook:	*Attribuuttype; Recordtype.*

Vaardigheid

Bevat:	*EAwareness.*
Engere term:	*Digitale vaardigheid; EVaardigheid; Informatievaardigheid; Kernvaardigheid; Leesvaardigheid; Mediavaardigheid.*
Onderdeel van:	*Competentie; Cultureel kapitaal.*
Synoniem:	*Skill.*
Zie ook:	*Ability; Bekwaamheid; Bewustwording; Digibetisme; Information literacy.*

VAC

Afkorting van:	*Vraag-antwoordcombinatie.*
Onderdeel van:	*Dienstverleningsconcept.*
Zie ook:	*Navigeren; Toegankelijkheid; Vinden; Zoeken.*

Vakgebied

Zie ook:	*Discipline; Domein; Vakdiscipline; Vakwetenschap.*

Vakvereiste

Bredere term:	*Vereiste.*

Vastgoed

Zie ook:	*Onroerende zaken.*

Veiligheidsverfilming

Bredere term:	*Verfilming.*
Onderdeel van:	*Beveiliging.*
Synoniem:	*Schaduwverfilming.*
Zie ook:	*Conservering; Preserveringskopie; Raadpleegkopie; Reproductie.*

Veranderingsmanagement

Bredere term:	*Management.*
Zie ook:	*Business transformation.*

Verantwoordelijkheid

 © Reference manager : R.S. Jonker

Verantwoordelijkheid

Engere term:	*Bestuurlijke verantwoordelijkheid; Budget verantwoordelijkheid; Ministeriële verantwoordelijkheid; Verantwoordelijkheid voor de zorg; Verantwoordelijkheid voor het beheer; Verwerkingsverantwoordelijkheid.*
Is / is een:	*Culturele kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Gebruik.*
Synoniem:	*Accountability; Responsibilty.*
Zie ook:	*Aansprakelijkheid; Bedrijfsfunctie; Bedrijfsfunctiearchitectuur; Bestuurdersaansprakelijkheid; Common carrier regel; Decharge; Follow the information; Gedraging; Primaat; Tekenbevoegdheid; Verantwoording; Vrijwaring; Zorg.*

Verantwoording

Bevat:	*Aansprakelijkheid.*
Engere term:	*Van begroting tot beleidsverantwoording; Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording; Verantwoording nieuwe stijl.*
In plaats van:	*Verantwoorden.*
Synoniem:	*Accountability; Rekenschap.*
Zie ook:	*Aansprakelijkheid; Bewijsgestuurd werken; Internationale Financiële Rapportage Standaarden; Verantwoordelijkheid.*

Verbaalstelsel

Bevat:	*Verbaalstelsel 1823.*
Is / is een:	*Ordeningsstelsel; Seriestelstel; Stelsel van ordening; Zaaksysteem.*
Zie ook:	*Resolutiënstelsel.*

Verenigingsarchief

Bredere term:	*Archief.*
Is / is een:	*Particulier archief.*
Zie ook:	*Sportarchief.*

Vergunning

Bevat:	*Exploitatievergunning; Kansspelvergunning; Loterijvergunning; Totalisatorvergunning.*
Engere term:	*Aanlegvergunning; Aanwezigheidsvergunning; Bouwvergunning; Drankvergunning; Exploitatievergunning; Gebruiksvergunning; Hinderwetvergunning; Horecavergunning; Inritvergunning; Kansspelvergunning; Kapvergunning; Loterijvergunning; Lozingsvergunning; Milieuvergunning; Omgevingsvergunning; Onttrekkingsvergunning; Reclamevergunning; Schaarse vergunning; Sloopvergunning; Splitsingsvergunning; Standplaatsvergunning; Totalisatorvergunning; Uitritvergunning.*
Is / is een:	*Authentieke akte; Beschikking; Machtiging.*
Onderdeel van:	*Bevoegdheidsverlenend document.*
Zie ook:	*Autorisatie; Bouwdossier; Rijbewijs; VTH.*
Zoals:	*Aanwezigheidsvergunning.*

Veridicality thesis

Bredere term:	*Thesis.*

Verkeersgegevens

Bevat:	*IMEI; IMSI; Surfgegevens.*
Bredere term:	*Gegevens.*
In plaats van:	*Telecommunicatiegegevens.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Verkeersgegevens

Onderdeel van:	*Metadata.*
Zie ook:	*Audit trail; Berichtenverkeer; Communicatie; Deep packet inspection; Telecommunicatie; Track.*

Verkiezingen

Zie ook:	*Democratie.*

Verlies

Bevat:	*Allowable loss; Dequisitie.*
Engere term:	*Aanvaardbaar verlies.*
Onderdeel van:	*Afstoten.*
Synoniem:	*Loss.*
Zie ook:	*Verklaring van vernietiging; Verklaring van vervreemding; Vervreemding; Zoekstuk.*

Vernietiging

Bevat:	*Destroy inactive records; Gutmann-methode; Schoning; Verklaring van vernietiging; Voorselectie.*
Engere term:	*Automatische vernietiging; Feitelijke vernietiging; Fysieke vernietiging; Illegale vernietiging; Incidentele vernietiging; Nood vernietiging; Noodvernietiging; Selectieve vernietiging; Vernietiging van besluiten.*
In plaats van:	*Vernietigen.*
Onderdeel van:	*Afstoten; Beheershandeling; Verwijderen.*
Synoniem:	*Culling; Kassation; Vernichtung.*
Zie ook:	*Afstemmen; Allowable loss; Disposal; Disposal action; Memoricide; Muteren; Wissen.*

Vernietigingsbelang

Antoniem:	*Bewaarbelang.*
Bevat:	*Data ecology.*
Bredere term:	*Belang.*
Onderdeel van:	*Waarderen.*
Zie ook:	*Privacy; Publieke waarde; Vernietigingsplicht; Vernietigingsregime; Vrijheid van meningsuiting.*
Zoals:	*Privacy.*

Vernietigingslijst

Antoniem:	*Bewaarlijst.*
Bredere term:	*Lijst.*
Onderdeel van:	*Selectielijst.*
Synoniem:	*Disposal authority; Disposal schedule; Disposition schedule.*
Zie ook:	*BSD; Selectielijst.*
Zoals:	*Verwijderingsbeoordeling.*

Vernietigingstermijn

Bredere term:	*Termijn.*
Engere term:	*Vernietigingstermijn onbekend.*
Gebruik:	*Bewaartermijn.*
Zie ook:	*Disposal trigger; Disposition action.*

Verordening

 © Reference manager : R.S. Jonker

Verordening

Bevat:	*Decreet; Keur; Plakkaat; Reglement.*
Engere term:	*Europese verordening.*
NEN 2084 - BT:	*Besluit.*
Onderdeel van:	*Besluit; Wet in materiële zin.*
Synoniem:	*Beheersregel.*

Verrijkte publicatie

Bredere term:	*Publicatie.*
Synoniem:	*Samengesteld document.*
Zie ook:	*Compound document; Onderzoeksdata.*

Verslag

Bevat:	*Notulen; Proces-verbaal.*
Engere term:	*Accountantsverslag; Concernverslag; Gemeenteraadsverslag; Gespreksverslag; Grafisch verslag; Jaarverslag; Logverslag; Recording; Reisverslag; Vergaderverslag; Verslag van bevindingen; Woordelijk verslag.*
Is / is een:	*Resultaatdocument.*
NEN 2084 - NT:	*Besluitenlijst; Nota; Proces-verbaal; Rapport; Vergaderverslag.*
Synoniem:	*Protokoll.*
Zie ook:	*Checkpoint report; Exploot; Jaarstukken; Vergaderstukken; Voortgangsrapportage.*

Verstoring

Bevat:	*Alternatief feit; Azijnzuursyndroom; Backdoor; Bedreiging; Bezuinigen; Brand; Browserhijacker; Bug; Calamiteit; Compromittering; Computercriminaliteit; Computervredebreuk; Corruptie; Corruption; Cybercrime; Datalek; Deepfake; Defacing; Denial of Service; Detournement de pouvoir; Diefstal; Digitale aanval; Digitale ontwrichting; Dikke vinger syndroom; DNS-Hijacking; DoS; Dos-aanval; Downtime; Doxing; Error; Exploit; Fraude; FUD; Haatlozing; Haatzaaien; Hoax; Identiteitsfraude; Illegale vernietiging; Inbreuk; Inbreuk in verband met persoonsgegevens; Informatiebeveiligingsgebeurtenis; Inktvraat; Ketenuitval; Malversatie; Malware; Millenniumprobleem; Misbruik; Nuke attack; Obstructie; Onachtzaamheid; Ondermijning; Ongeautoriseerde toegang; Onherstelbaarheid; Onomkeerbaarheid; Onoplettendheid; Ontwrichting; Onvoorzichtigheid; Onwetendheid; Phaxing; Pollution; Programmeerinsluiting; Repressie; Rot; Salami aanval; Schimmel; Sjoemelsoftware; Spam; Spionage; Spoofing; Storing; Toetsenbordpogrom; Verslonskosten; Vervalsing; Verwaarlozing; Wangedrag; Warchalking.*
Onderdeel van:	*Gebruik.*
Synoniem:	*Disruptie; Ontregeling.*
Zie ook:	*Affaire; Beveiliging; Criminaliteit; Defacement; Digital disruption; Dooced; Dwangdepot; Flame war; Function creep; Interferentie; Machtsbederf; Niveauvergissing; Ongeoorloofd gebruik; Overtreding; Portblocker; Risico; Schaduw IT; Strafbaar feit; Ultracrepidarian.*
Zoals:	*Beveiligingsincident.*

Vertalen

Synoniem:	*Transleren.*
Zie ook:	*Taalconversie.*

Vertrouwelijk

Engere term:	*Dep. Vertrouwelijk; Departementaal VERTROUWELIJK; Klant vertrouwelijk.*
Onderdeel van:	*Rubriceren.*
Synoniem:	*Confidentieel; Dienstgeheim; Geheim.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Vertrouwelijkheid

Bevat:	*Rubriceren; Security by obscurity.*
Is / is een:	*Afgeleide kwaliteit; Juridische kwaliteit; Privacybeginsel; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Beginselen van ICT-gebruik; BIVP; Gebruikskwaliteit.*
Zie ook:	*Classified information; Geheimhouding; Stemgeheim.*

Vertrouwen

Engere term:	*Gedecentraliseerd vertrouwen.*
Is / is een:	*Fundamentele waarde.*
Synoniem:	*Trust.*
Zie ook:	*Geloofwaardigheid; Publieke waarde.*

Vertrouwensbeginsel

Bredere term:	*Beginsel.*
Is / is een:	*Rechtsbeginsel.*
Zie ook:	*Bestuursrecht; Onweerlegbaarheid.*

Vervangen

Bevat:	*Converteren; Migreren; Transformeren.*
Gebruik:	*Vervanging.*
Onderdeel van:	*Archiveren; Preserveren.*
Zie ook:	*Omzetten; Verplaatsen.*

Vervanging

Bevat:	*Analogisering; Conversie; Conversion of records; Gegevensomzetting; Gegevensoverzetting; Migratie; Migration; Substitutie; Substitutieverfilming; Transfer; Verdoeken; Verklaring van vervanging; Vervangingsverfilming.*
Engere term:	*Vervanging on demand.*
In plaats van:	*Vervangen.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling; Preservering.*
Synoniem:	*Non-reversible transformation; Onomkeerbare verwerking.*
Zie ook:	*Afdrukken; COLD; Digitalisering; Drie lagen model; Imaging; In de plaatsstelling; Omzetting; Refreshing; Reproduceren; Scanning; Transformative migration; XCL.*

Vervreemding

Bevat:	*Verklaring van vervreemding.*
In plaats van:	*Vervreemden.*
Is / is een:	*Verwerking.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Alienation; Aliénation.*
Zie ook:	*Eigendomsoverdracht; Restitutie; Transfer; Verlies.*

Verwaarlozing

Onderdeel van:	*Verstoring.*

Verwerking van gegevens

Bevat:	*Blokkeren; Muteren; Opnemen; Opslaan; Redaction; Uitschrijving; Verplaatsen; Wissen.*
Bredere term:	*Verwerking.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Verwerking van gegevens

Engere term:	*Verwerking van persoonsgegevens.*
Onderdeel van:	*Informatiebeheer.*
Synoniem:	*Gegevensverwerking.*
Zie ook:	*Anonimiseren; Beperken van de verwerking; Inventariseren; Operaties; Pseudonimiseren; Verwerken van informatie; Verwerking van informatie.*
Zoals:	*Beheershandeling; Creeëren; Documentbehandeling.*

Verwerking van persoonsgegevens

Bevat:	*Etnisch profileren; Profilering; Pseudonimisering.*
Bredere term:	*Verwerking; Verwerking van gegevens.*
Engere term:	*Geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens; Verwerking van politiegegevens.*
Synoniem:	*Verarbeitung personenbezogener Daten.*
Zie ook:	*Datalek; Verwerken van informatie.*
Zoals:	*Elektronische identificatie.*

Verwerkingsmodel

Bevat:	*Server based computing.*
Bredere term:	*Model.*
Zie ook:	*Grid computing.*

Verwerven

Engere term:	*Kennisverwerven.*
Synoniem:	*Acquire; Acquireren.*

Verwerving

Bevat:	*Collectievorming.*
Engere term:	*Aanwinst.*
Synoniem:	*Acquisitie; Erwerbung; Verkrijging.*
Zie ook:	*Aanwas; Acquisitieplan; Appropriation; Harvesting; Vangen; Waarderen.*

Verwijderen

Bevat:	*Overdragen; Vernietigen; Vernietiging.*
In plaats van:	*Amoveren; Verwijdering.*
Is / is een:	*RM-functionaliteit; RM-proces; Verwerking.*
Onderdeel van:	*Beheershandeling.*
Synoniem:	*Ablate; Afstoten; Gummen; Remove.*
Zie ook:	*Delete; Deletion; Documentbehandeling; Exporteren; Lichten; Migreren; Verplaatsen.*

Vindbaarheid

Bevat:	*Long tail; Ontsluiting; Specificiteit.*
Is / is een:	*Culturele kwaliteit; Primaire kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van:	*Duurzame toegankelijkheid; Gebruikskwaliteit.*
Zie ook:	*Aantoonbaarheid; Authenticiteit; Begrijpelijkheid; Contentstrategie; Contextueel; Full text retrieval; Information retrieval; Navigatiesysteem; Reconstrueerbaarheid; Retrieval; Service discovery; Toegankelijkheid; Traceerbaarheid; Vinden; Zoeken; Zoeksysteem.*

VIND-catalogus

 © Reference manager : R.S. Jonker

VIND-catalogus

Afkorting van:	*Vraaggerichte Interactieve Producten- en Dienstencatalogus.*
Bredere term:	*Catalogus.*
In plaats van:	*VIND2; VIND3.*
Synoniem:	*VIND3.*
Zie ook:	*Dienstencatalogus; Productencatalogus.*

Vinden

Bevat:	*Bevraging; Ontsluiting; Precisie; Recall; Relevantie.*
Engere term:	*Zoeken en vinden.*
Onderdeel van:	*Generieke functionaliteit.*
Synoniem:	*Find.*
Zie ook:	*Browse; Long tail; Navigeren; Retrieval; Toegankelijkheid; VAC; Vangst; Vindbaarheid; Vondst; Zoeken.*

Vingerafdruk

Bredere term:	*Afdruk.*
Onderdeel van:	*Biometrie.*
Synoniem:	*Fingerprint.*

Virtual reality

Zie ook:	*Augmented reality; Weergave.*

Virtualisatie

Engere term:	*Applicatie virtualisatie; Desktop virtualisatie.*
Zie ook:	*Abstractie; Cloud computing; Groupware; Onthechting; Toegevoegde realiteit.*

Virtueel dossier

Bredere term:	*Dossier.*
Zie ook:	*Digital folder; Virtual directory.*

Virtuele dienstverlening

Bredere term:	*Dienstverlening.*
Gebruik:	*Dienstverlening op afstand; E-dienstverlening.*
Zie ook:	*Beschikbaarheid; E-governance; Virtuele studiezaal.*

Virtuele gemeenschap

Synoniem:	*Virtual community.*
Zie ook:	*Game.*

Virtuele secretarie

Bredere term:	*Secretarie.*
Zie ook:	*Intranet; Zaaksysteem.*

Virus

Bevat:	*Worm.*
Engere term:	*Metamorfisch virus; Polymorfisch virus.*
Onderdeel van:	*Cybercrime; Micro-organisme; Software.*
Zie ook:	*Hoax.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Volkstelling

Bevat: *Telkaart.*

Volledigheid

Onderdeel van: *Betrouwbaarheid.*
Synoniem: *Completeness.*
Zie ook: *Bestandscontrole; Perfect.*

Voorlichting

Onderdeel van: *Communicatie.*
Zie ook: *Communiceren; Desinformatie; Propaganda; Reclame; Verhullend taalgebruik.*

Voortbestaan

Is / is een: *Technische kwaliteit; Vakinhoudelijke kwaliteit.*
Onderdeel van: *Informatiewaardeketen.*
Synoniem: *Persistance.*
Zie ook: *Digital preservation; Digitale duurzaamheid; Duurzaam toegankelijk houden; Duurzaamheid; Duurzame toegankelijkheid; Houdbaarheid; Information survival; Lange termijn; Longevity; Onderhoudbaarheid; Permanence; Preservering; Sustainability; Technisch behoud.*

Vorm van de gegevens

Zie ook: *Aard van de gegevens; Bewaring van gegevens; Gegevensdrager; Redactionele vorm; Structuur van de gegevens; Uiterlijke vorm; Vorm.*

Vormvereisten

Bevat: *Schriftelijkheidsvereiste.*
Bredere term: *Vereisten.*
Onderdeel van: *Authenticiteit.*
Zie ook: *Onweerlegbaarheid.*

Vriesdrogen

Onderdeel van: *Conservering.*

Vrije informatievergaring

Bredere term: *Informatievergaring.*
Zie ook: *Common carrier regel; Controleerbaarheid; Grondrecht; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting.*

Vrijheid

Engere term: *Beleidsvrijheid; Fundamentele vrijheid; Gastvrijheid; Informatievrijheid; Internetvrijheid; Panoramavrijheid; Vrijheid van interpretatie; Vrijheid van meningsuiting; Vrijheid van panorama.*
Is / is een: *Fundamentele waarde.*
Onderdeel van: *Cultuur.*
Synoniem: *Freedom.*
Zie ook: *Autonomie; Grondrecht.*

Vrijheid van meningsuiting

Bredere term: *Vrijheid.*
Onderdeel van: *Grondrecht.*
Zie ook: *Common carrier regel; Vernietigingsbelang; Vrije informatievergaring.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Vrijheid van meningsuiting

Vrijwaring

Bevat:	*Disclaimer; Proclaimer.*
Zie ook:	*Aansprakelijkheid; Verantwoordelijkheid.*

Waarborg

Zie ook:	*Borg; Onderpand.*

Waarde

Bevat:	*Default.*
Engere term:	*Administratieve waarde; Attribuutwaarde; Bewijswaarde; Blijvende waarde; Boekwaarde; Booleaanse waarde; Cultuurhistorische waarde; Descriptieve waarde; Domeinwaarde; Economische waarde; Enumeratie waarde; Esthetische waarde; Ethische waarde; Etische waarde; Financiële waarde; Fundamentele waarde; Grijswaarde; Informatiewaarde; Innovatiewaarde; Intrinsieke waarde; Maatschappelijke waarde; Meerwaarde; Netwerkwaarde; Objectwaarde; Paleografische waarde; Permanente waarde; Politieke waarde; Proceswaarde; Productwaarde; Publieke waarde; Sociale waarde; Strategische waarde; Verantwoordingswaarde.*
Is / is een:	*Bewaarbelang.*
Is enkelvoud van:	*Waarden.*
Synoniem:	*Value.*
Zie ook:	*Value proposition.*

Waardebepaling

Synoniem:	*Waardering.*

Waarderen

Bevat:	*Aard van de gegevens; Afstemmen; Archiefanalyse; HMA; HMA-plus; Hotspotmonitor; IB-Checklist; Primaire waarde; RM-Checklist; Secundaire waarde; Selectielijst; Symbolische en emotionele waarde; Trendanalyse; Vernietigen; Vernietigingsbelang; Waarderingsmethode.*
Eigenschap is:	*Bewaarbelang.*
Engere term:	*Afwaarderen; Herwaarderen.*
In plaats van:	*Waardering.*
Is / is een:	*Proces van het archiefsysteem; RM-proces.*
Onderdeel van:	*Archieffunctie; Archiveren; Beheershandeling; Generieke functionaliteit; IB Impact assessment.*
Zie ook:	*Appraisal; Axiologie; Criteria; Documentbehandeling; Ethische waarde; Institutioneel onderzoek; Logisch model; Selectiecriteria; Valoriseren; Verwerving.*

Waardering

Engere term:	*Risicowaardering.*
Gebruik:	*Waarderen.*
Onderdeel van:	*Levenscyclus.*
Synoniem:	*Appraisal; Bewertung; Valuation; Waardebepaling.*
Zie ook:	*Appraisal strategy; Driehoeksoverleg; Strategisch Informatie Overleg; Waarderingslijst.*

Waarderingsmethode

Bevat:	*Selectiecriteria; Selectiedoelstelling; Waarderingsinstrumentarium; Waarderingsmodel.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Waarderingsmethode

Bredere term:	*Methode.*
Engere term:	*Generiek Waarderingsmodel Rijksoverheid; Nieuwe waarderingsmethode.*
In plaats van:	*Waarderingsmethodiek.*
Onderdeel van:	*Waarderen.*
Zoals:	*PIVOT.*

Waarheid

Antoniem:	*Leugen; Onwaarheid.*
Engere term:	*Alternatieve waarheid; Geopenbaarde waarheid; Sceptische waarheid.*
Is / is een:	*Afgeleide kwaliteit; Kwaliteit.*
Synoniem:	*Truth.*
Zie ook:	*Correspondentietheorie van de waarheid; Discours; Echtheid; Veracity.*

Waarmerk

Bevat:	*Biometrie; DigId; Electronic seal; Fingerprint; Pennestreek; Pennetrek; Signet; Stempel; Tijdstempel; Timestamp.*
Engere term:	*Digitaal waarmerk; Elektronisch waarmerk.*
Is / is een:	*Authenticatiekernmerk.*
Zie ook:	*Attestation; Authenticiteit; Certificaat; Digital time-stamp issued by a trusted third party; DomainKeys Identified Mail; Encryptie; Key; Mark; Stamp; Waarmerken; Wachtwoord.*
Zoals:	*Handtekening; Watermerk; Zegel; Zegelstaart.*

Waarneem Dossier Huisartsen

Afgekort met:	*WDH.*
In plaats van:	*Elektronisch waarneemdossier huisartsen.*
Onderdeel van:	*Patiëntendossier.*
Zie ook:	*HIS; Huisartsen Informatie Systeem.*

Waarneming

In plaats van:	*Waarnemen.*
Onderdeel van:	*Semiotiek.*
Synoniem:	*αισθησις.*
Zie ook:	*Beleving; Falsificatie; Gezichtspunt; Interpretatie; Kenobject; Perceptie; Tijdsbeleving; Waarneembaar.*

WABO

Afkorting van:	*Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.*
Bevat:	*Omgevingsvergunning.*

Wachtwoord

Onderdeel van:	*Identificatie.*
Synoniem:	*Password.*
Zie ook:	*Authenticatie; Autorisatie; Captcha; Waarmerk; Wachtzin.*

WARC

Afkorting van:	*Web ARChive.*
Is / is een:	*Bestandsformaat.*
Synoniem:	*ISO 28500:2009.*
Zie ook:	*Webarchivering.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Warrant

Bevat:	*Compliance; Conformance.*
Engere term:	*Literary warrant.*
Onderdeel van:	*Epistemologie.*
Zie ook:	*Bewaarplicht; Compliance; Grondslag; Justification; Rechtvaardiging.*

WDH

Afkorting van:	*Waarneem Dossier Huisartsen.*
Onderdeel van:	*EPD.*

Web 2.0

Bevat:	*Cloud computing; Crowdsourcing; Social bookmarking; Social Web; Tagging; Twitter.*
Bredere term:	*Web.*
Engere term:	*Folksonomy.*
Onderdeel van:	*Internet.*
Zie ook:	*Ambtenaar 2.0; Computer mediated communication; Disintermediation; Emerging literature; Groupware; Het nieuwe werken; Multi user dungeons; Platformsamenleving; Realtime web; RSS; Semantisch web; Social computing; Social network; Sociale media; Stigmergie; Syntactisch web; Web 3.0; Weblog; Webservices.*

Web 3.0

Bredere term:	*Web.*
Engere term:	*Semantic web.*
Onderdeel van:	*Internet.*
Zie ook:	*Semantisch web; Web 2.0; Web 4.0.*

Web 4.0

Bevat:	*Ubiquitous web.*
Bredere term:	*Web.*
Onderdeel van:	*Internet.*
Zie ook:	*Semantisch web; Web 3.0.*

Webarcheologie

Bredere term:	*Archeologie.*
Onderdeel van:	*Webarchivering.*

Webarchief

Bredere term:	*Archief.*
Zie ook:	*Webarchivering; Website.*

Webarchivering

Bevat:	*Webarcheologie.*
Bredere term:	*Archivering.*
In plaats van:	*Website archivering.*
Zie ook:	*WARC; Webarchief.*

Webizing

Onderdeel van:	*Duurzame toegankelijkheid.*
Zie ook:	*Migreren; Semantisch web; Uitwisselbaarheid.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Weblog

Bevat:	*Audioblog; Blawg; Edublog; Faithblog; Fotoblog; Legal blog; Moblog; Newsblog; Shocklog; Superblog; Warblog.*
Engere term:	*Bedrijfsweblog; Bibliotheekweblog; Video weblog.*
In plaats van:	*Blog.*
Onderdeel van:	*Egodocument; Website.*
Zie ook:	*Column; Dagboek; Emerging literature; Flame war; Journaal; Web 2.0; Wiki.*

Webmetadata

Bevat:	*OWMS.*
Bredere term:	*Metadata.*
In plaats van:	*Discovery metadata.*
Zie ook:	*Overheid.nl Webmatadata Standaard; OWMS 3.5.*

Webservices

Bevat:	*REST; SaaS.*
Bredere term:	*Services.*
Engere term:	*Big Web Services.*
In plaats van:	*Webdienst.*
Onderdeel van:	*Grid computing.*
Zie ook:	*BPEL; Enterprise Application Integration; Meta computing; Orchestration language; PaaS; Peer to peer; SOAP; Supercomputing; Web 2.0; Webprotocol; WSDL; WUS.*

Website

Bevat:	*Homepage; Landingspagina; Sociaal netwerk; Subsite; Web page; Webcollection; Weblog; Webpagina; Wiki.*
Engere term:	*Logical website.*
In plaats van:	*Site; Web site.*
Is / is een:	*Informatieobject.*
Onderdeel van:	*Internet; Kanaal.*
Zie ook:	*Contentstrategie; Domeinnaam; Emerging literature; Rendition; Supersite; Web Content management; Webarchief; Webportaal.*
Zoals:	*Portal.*

Weergave

Bevat:	*Administratieve werkelijkheid; Bitmap; Cockpit; Dashboard; Ideografie; Sound; Toegevoegde realiteit.*
Engere term:	*Augmented reality; Fotografische weergave; Persistente weergave; Schermweergave.*
Synoniem:	*Display; Presentatie; Representation.*
Zie ook:	*Afbeelding; Afdruk; Beeldscherm; Documentary representations; Hologram; Hypotyposis; Iconiciteit; Iconisch; Informatie; Instantiation; Isometrie; Metafoor; Page view; Portrayal; Rendering; Representation Information; Statement; Verbeelding; Verschijningsvorm; Virtual reality; Werkelijkheid.*
Zoals:	*Digital twin; Representatie.*

Werken 2.0

Bredere term:	*Werken.*
Zie ook:	*Digitaal werken; Het nieuwe werken; Nomaden bureaucratie.*

Werkproces

Bevat:	*Processtap.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Werkproces

Bredere term:	*Proces.*
Synoniem:	*Work process.*
Zie ook:	*Activiteit; ISO/TR 26122; Zaaktype.*
Zoals:	*Bedrijfsproces; Bronproces.*

Wet

Bevat:	*Descriptieve omschrijving; Prescriptieve omschrijving.*
Engere term:	*Organieke wet; Wet in formele zin; Wet in materiële zin; Wet open overheid; Wet openbaarheid van bestuur.*
NEN 2084 - BT:	*Besluit.*
Synoniem:	*Law.*
Zie ook:	*Regeling; Satz; Terugvaldocument; Wetmatigheid.*

Wet- en regelgeving

Synoniem:	*Wetgeving.*

Wetenschap

Bevat:	*Biologie; Econometrie; Economie; Electroaccoustics; Filosofie; Geesteswetenschappen; Leerstuk; Natuurkunde; Neutral point of view; Semiotiek; Wiskunde.*
Engere term:	*Bibliotheekwetenschap; Hulpwetenschap; Informatiewetenschap; Literatuurwetenschap; Mediawetenschap; Sociale wetenschap; Taalwetenschap; Vakwetenschap.*
Synoniem:	*Science; Wissenschaft.*
Zie ook:	*Complexiteit; Design science research; Paradigma; Serendipiteit.*

Wetenschapsfilosofie

Bevat:	*Constructivisme; Hermeneutische cirkel; Hermeneutische spiraal; Pragmatisme.*
Bredere term:	*Filosofie.*
Zie ook:	*Wetenschapsgeschiedenis.*

Wetgeving

Bevat:	*Regelgeving; Wetsvoorstel.*
Engere term:	*Afgeleide wetgeving; Archiefwetgeving; Europese wetgeving; Primaire wetgeving; Secundaire wetgeving.*
Synoniem:	*Wet- en regelgeving.*
Zie ook:	*Algemene Maatregel van Bestuur; Nomothetisch; Wetgevingshandeling.*

Wetmatigheid

Onderdeel van:	*Cultuur.*
Zie ook:	*Aforisme; Gewoonte; Herhaalbaarheid; Wet.*

Wiki

In plaats van:	*Wikiwiki.*
Onderdeel van:	*Website.*
Zie ook:	*CBPP; Weblog.*

Wiskunde

Bevat:	*Fractals; Geometrie; Kansberekening; Speltheorie; Statistiek.*
Onderdeel van:	*Wetenschap.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Wiskunde

Zie ook:	*Logica; Priemgetal.*

Wissen

Bevat:	*Gutmann-methode.*
Is / is een:	*Bewerken.*
Onderdeel van:	*Verwerking van gegevens.*
Synoniem:	*Delete; Gummen; Weten; Wipe.*
Zie ook:	*Aktualiseren; Overschrijven; Palimpsest; Schonen; Vernietiging; Wijzigen.*

Woord

Bevat:	*Allograaf; Grafeen.*
Engere term:	*Alledaags woord; Bastaardwoord; Foeiwoord; Geschreven woord; Gesproken woord; Grammaticaal woord; Hoofdwoord; Jeukwoord; Leenwoord; Nawoord; Ontwarwoord; Smurfwoord; Spookwoord; Spreekwoord; Stopwoord; Titelwoord; Trefwoord; Verwarwoord; Werkwoord.*
Is / is een:	*Teken.*
Onderdeel van:	*Zin.*
Synoniem:	*Uitdrukking; Word.*
Zie ook:	*Begrip; Karakter; Lemma; Term; Text.*

Woordenboek

Bevat:	*Woordenboeksartikel.*
Engere term:	*Antroponymisch woordenboek; Beeldwoordenboek; Betekeniswoordenboek; Gegevenswoordenboek; Leenwoordenboek; Ontwarwoordenboek; Periodewoordenboek; Valentiewoordenboek; Verwarwoordenboek; Vroegmiddelnederlands woordenboek; Woordenboek der Nederlandse Taal; Woordenboek van het Hedendaags Nederlands.*
Is / is een:	*Materiaalverzameling.*
Synoniem:	*Dictionary.*
Zie ook:	*Encyclopedie; Glossarium; Lexicon; Thesaurus; Vocabularium; Woordenaar.*

Woordenlijst

Bevat:	*Gecontroleerde woordenschat; Trefwoordenlijst.*
Bredere term:	*Lijst.*
Engere term:	*Gecontroleerde woordenlijst.*
Synoniem:	*Vocabulaire.*
Zie ook:	*Woordenaar; Woordenschat.*

Woordsysteem

Bevat:	*Glossarium; Thesaurus; Trefwoordensysteem.*
Onderdeel van:	*Onderwerpsontsluiting.*
Zie ook:	*Classificatie; Taxonomie.*

Workflow

Bevat:	*Rendezvous; Workflow-enabling.*
Engere term:	*Ad Hoc Workflow; Rule based workflow; Sub workflow.*
In plaats van:	*Werkstroomfunctionaliteit.*
Synoniem:	*Workflow computing; Workflow management.*
Zie ook:	*Case management; Dataflow; Documentflow; Orchestration; Proces; Procesmodel; Process; WFMC-TC-1011; Zaak.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Workflow management

Afgekort met:	*WFM; WFW.*
Bevat:	*Electronische documentaire infrastructuur.*
In plaats van:	*Werkstroombeheer.*
Synoniem:	*Workflow.*
Zie ook:	*Business Process Reengineering; OLTP; Rappel; Voortgangsbewaking; Workflow-enabling.*

Worm

Afkorting van:	*Write Once, Read Many.*
Is / is een:	*Optical disc.*
Onderdeel van:	*Virus.*

XBRL

Afkorting van:	*Extensible Business Reporting Language.*
Onderdeel van:	*Standaard; XML Schema.*
Zie ook:	*EDI; Internationale Financiële Rapportage Standaarden; Open standaard; UBL; Xades.*

XCL

Afkorting van:	*EXtensible Characterisation Language.*
Bevat:	*XCDL; XCEL.*
Onderdeel van:	*XML.*
Zie ook:	*Bestandsformaat; Mapping; PLANETS; PLATO; Verschillentabel; Vervanging.*

Xforms

Afkorting van:	*EXtensible Forms.*
Onderdeel van:	*XML.*
Zie ook:	*Formulier.*

XHTML

Afkorting van:	*Extended HTML; Extensible Hypertext Markup Language.*
In plaats van:	*Extended HTML.*
Onderdeel van:	*XML.*
Zie ook:	*HTML.*

XML

Afkorting van:	*Extensible Markup Language.*
Bevat:	*Chess ML; CSL; DTD; GML; Math ML; RDF/XML; SALT; SGV; SOAP; Topic maps; Voice XML; XCL; XDR; Xforms; XHTML; XML Formatted data unit; XML MI; XML Schema Definition; XML Wrapper; XML-container; XML-wrapper; XSL; XTM; XUL.*
Engere term:	*ISO/IEC 13250:2000; Open XML.*
Is / is een:	*Bestandsformaat; Markup language; Metataal.*
Onderdeel van:	*SGML.*
Zie ook:	*BPEL; CPXe; EDI; JAVA; JavaScript; OPML; RSS; Semantisch web; SGML/HyTime; UML; WAP.*

XML Schema

Bevat:	*CDF; DIDL; EAC; EAD; EbXML; MADS; MARCXML; MeDuSa; METS; MODS; OAI-PMH; ONIX; OXML; Payment Initiation format; STP; TEI; UBL; UOF; XBRL; XML Encryption; XML Signature; XPDL; XPS.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

XML Schema

Bredere term:	*Schema.*
Is / is een:	*XML document.*
Onderdeel van:	*Sjabloon.*
Zie ook:	*CSL Schema; DOM; DTD; Markup language; Metadataschema; Redactionele vorm; Scalable Vector Graphics; Schema document; Semantic schema; XML data; XML data format.*
Zoals:	*ODF.*

XML Schema Definition

Afgekort met:	*XSD.*
Onderdeel van:	*XML.*

XML Signature

Bredere term:	*Signature.*
Onderdeel van:	*Elektronische handtekening; XML Schema.*
Zie ook:	*Public Key Infrastructure; XML Encryption.*

XPS

Afkorting van:	*XML Paper Specification.*
Is / is een:	*Bestandsformaat.*
Onderdeel van:	*XML Schema.*
Zie ook:	*PDF.*

XSL

Afkorting van:	*Extensible Stylesheet Language; XML Stylesheet.*
Onderdeel van:	*Stylesheet; XML.*
Zie ook:	*CSL; CSS; XML transformation; XSLT.*

XTM

Afkorting van:	*XML Topic Maps.*
Onderdeel van:	*XML.*
Synoniem:	*ISO/IEC 13250:2000.*
Zie ook:	*Topic maps.*

Z39.85.2001

Beschrijft:	*Dublin Core Metadata Element Set.*
In plaats van:	*ANSI/NISO Z39.85.2001.*
Is / is een:	*Standaard.*
Zie ook:	*Z39.19-2005.*

Zaak

Bevat:	*Draadje; Informatiestroom; Status.*
Engere term:	*Deelzaak; Expliciete zaak; Formele zaak; Geautoriseerde zaak; Impliciete zaak; Informele zaak; Metazaak; Non-zaak; Subzaak; Vervolgzaak.*
In plaats van:	*Geval.*
Is / is een:	*Contextobject; Entiteit; Informatieobject; Waarderingseenheid.*
Onderdeel van:	*Domein; Iets; Proces.*
Synoniem:	*Case; Casus; Proces; Res; Sache.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Zaak

Zie ook:	*Aangelegenheid; Activity; Correspondentie; Documentstelsel; Dossier; Dossierstelsel; Elektronisch dossier; GFO-Zaken; Handeling; Kwestie; Procesgebonden informatie; Project; Transaction sequence; Workflow; Zaakdossier; Zaaksgewijs werken; Zaaksgewijze ordening; Zaaktype; Zakenmagazijn.*
Zoals:	*Verbaal.*

Zaakgericht werken

Bredere term:	*Werken.*
Gebruik:	*Zaaksgewijs werken.*
Onderdeel van:	*Procesgericht werken.*
Zie ook:	*Registratuurstelsel.*

Zaakinformatiesysteem

Bredere term:	*Informatiesysteem.*
Onderdeel van:	*Architectuur.*
Zie ook:	*Bedrijfsarchitectuur; Informatie architectuur; Structuurplan informatiebeheer; Technische architectuur.*

Zaaksgewijs werken

Bredere term:	*Werken.*
In plaats van:	*Zaakgericht werken.*
Is / is een:	*Methode.*
Onderdeel van:	*Digitaal werken; Procesgeorienteerd werken.*
Zie ook:	*Digitaal werken; Ordeningsstelsel; Registratuurstelsel; Zaak; Zaakdossier.*

Zaaksysteem

Bevat:	*Zaaktypecatalogus; Zakenmagazijn.*
Engere term:	*Chronologisch zaaksyteem; Numeriek zaaksysteem.*
Onderdeel van:	*Informatiesysteem.*
Synoniem:	*Activity-based information system; Case management system.*
Zie ook:	*Archiefsysteem; Autorisatiedienst; DMS; Gegevensmagazijn; RMA; Sachaktenregistratur; Virtuele secretarie.*
Zoals:	*Verbaalstelsel.*

Zaaktypecatalogus

Afgekort met:	*ZTC.*
Bevat:	*Bewaarschema.*
Bredere term:	*Catalogus.*
In plaats van:	*Zaaktypencatalogus.*
Is / is een:	*Generieke kernadministratie; Register; Resultaatdocument.*
Onderdeel van:	*Archiving by design; Business process model; Contextcatalogus; Documentair structuurplan; Metacatalogus; Overzicht; Structuurplan informatiebeheer; Zaaksysteem.*
Synoniem:	*Bedrijfsencyclopedie; Classificatieschema.*
Zie ook:	*Classification scheme; Informatiestructuurplan; Ontologie; Productencatalogus; RGBZ; Taxonomie.*

ZBO

Afkorting van:	*Zelfstandig bestuursorgaan.*
Zie ook:	*Corporate body.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

Zelfregulering

Zie ook: *Autonomie.*

Zoeken

Bevat: *Bevraging; Post-coördinatie; Pre-coördinatie; Truncatie; Vangst; Zoekcriterium; Zoekgang; Zoekopdracht; Zoekpatroon; Zoekvraag.*
Engere term: *Associatief zoeken; Integraal zoeken; Perifeer zoeken; Zoeken en vinden.*
Onderdeel van: *Generieke functionaliteit.*
Synoniem: *Search.*
Zie ook: *Bladeren; Browser; Long tail; Navigeren; Ontsluiting; Retrieval; Toegankelijke staat; Toegankelijkheid; VAC; Vindbaarheid; Vinden; Vondst; Zoekmachine; Zoeksysteem.*

Zoekhulpmiddel

Is / is een: *Zoekinstrument.*

Zoekmachine

Bevat: *LSP.*
Bredere term: *Machine.*
Is / is een: *Zoekinstrument.*
Synoniem: *Search engine.*
Zie ook: *Surfen; Webbrowser; Zoeken.*

Zoeksysteem

Bevat: *Zoekinstrument.*
Bredere term: *Systeem.*
Zie ook: *Beschikbaarheid; Navigatiesysteem; Toegankelijkheid; Vindbaarheid; Zoeken.*

Zoektaal

Bevat: *SRU.*
Bredere term: *Taal.*
Synoniem: *Search language.*
Zie ook: *Booleaanse operator; CQL; GRDDL; Indextaal; Informatietaal; Metataal; Query language; SPARQL; Zoekprotocol.*

Zorgidentificatienummer

Afgekort met: *ZIN.*
Bredere term: *Nummer.*
Onderdeel van: *Persoonsgegeven; Persoonsnummerstelsel.*
Zie ook: *Identificerende persoonsgegevens; Persoonsidentificatie.*

Zwangsarchivirung

Zie ook: *Dwangdepot.*

 © Reference manager : R.S. Jonker

De gegevens komen uit een Access-database met behulp van de reportfunctie.

Mijn waardering van de publicaties:
** = zeer interessant
* = interessant
-- = matig, maar juist daarom geschikt om op te nemen.

Inlichtingen over deze lijst bij:

Rienk Jonker

E-mail privé : rienkjonker@gmail.com

 © Reference manager : R.S. Jonker